Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Catholicon

Johannes <Ianuensis>

[Straßburg], zwischen 1475-78

urn:nbn:de:bsz:31-299478

Visual Library

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ba 105
Ed 15

Emit codicem hunc longe rariſsimum a collegio Sapientiae Friburg. Reuerendiſs. ac Ampliſs. D. D. Philipp. Iacob monaſter. ſ. Petri in ſilua nigra Abbas Anno 1770.

Venit fl. 33.

Strassburg. Joh. Mentelin et R (Adolph Rusch ius)
c. 1470 sq.

Hain-Copinger 2254

GW 3185

Balbus, Johannes, Catholicon.
[Strassburg: Adolf Rusch (der Ältere mit dem Lizarion R), um 1470] 2° 372 Bl.

Incipit liber qui vocatur Catholicon edita a fratre Johanne de Janua ordinis fratrum predicatorum

Excud. Mentelinus Argentorati 1470—1475. v. Ebert bibliogr. Lex. art. 10738.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Domus Sapientiae

¶ Incipit summa que vocatur catholicon edita a fratre iohanne de ianua ordis fratꝝ ꝓdicatorꝝ.

Prosodia quedam pars grāmatice nuncupatur Partes siquidez grammatice sunt quattuor. scz orthogꝫphia. ethimologia. diasintastica. & ꝓsodia. Orthographia dicitur ab orthos quod ē rectum & graphia scriptura Inde orthogꝫphia id est. tractatus de recta scriptura lrāꝝ et syllabarum. ¶ Ethimologia ōr ab ethimon qđ ē verum & logos sermo. Inde ethimologia. i. tractatus de veritate oīm ptiūorōnis absolute. ¶ Diasintastica ōr a dia qđ ē de et sintasis qđ est cōstructō. Inde diasintastica. i. tractatus de ostructōne pfecta ¶ Prosodia vo ōr a pros qđ ē ad. et odos qđ est cant?. Inde ꝓsodia. id ē. tractat? de cuiuslibet dictōis tpe vel accētu Principaliter aūt ī isto tractatu siue libro ītendo de prosodia. licz etiā ō alijs tribus ptib? aliqua hic tangā. Vnde tractat? iste tangꝫ a principaliori intēto. si placz ꝓsodia nuncupet. vel si magis placz liber iste vocetur catholicō eo qꝫ sit ꝯmunis & vniuersalis. Valet siquidez ad oēs ferme scientias. Nā hic de facili ꝫueniē vnde dictiones formenē et deriuenē. quomō scribantur & ꝓferanē. qualiter exponantur & ethimologizētur & ostruantur. Inuenies etiaz hic multas vtiles questiones naturales. theologicas. moras & declaratas. ¶ Ordo aūt istius libri talis ē. Primo licz principaliter intendā de ꝓsodia. tn quia orthographia ē quodāmō via ad ꝓsodiaz. agam de orthogꝫphia. Secūdo de ꝓsodia. Tercio de ethimologia et diasintastica. ꝗsi mixtī aliqua dicā. Deinde spēaliter de ostructōe et suis spēbus & ptibus. necnon de regimine subiungā Quarto determinabo de figuris. Quinto de orthographia. ꝓsodia. origine. & sigficatōe quarūdā dictionū q̄ sepe ꝫueniūt ī biblia et ī dās scoꝝ & etiā poetarum �means ordinē alphabeti ordinate subiungā. Libellū aūt hūc ad honorez dei & gloriose virginis marie et bti dñici patris nri & oīm scōꝝ electorū. necnō ad vtilitatē meam & ecclesie scē dei ex diūsis maiorꝫ meorꝫ dictis mlto labore et diligēti studio opilaui Operis quippe ac studij mei ē et fuit mltos libros legē. vt ex plimis diuersos carperē flores. q̄ meliora et vtiliora sūt cū bēo hieronio electur?. Nā ꝑm basiliū q̄ vtiliora sūt mādari meōrie prīcipali? meruerūt Dementia etiā est supuacua addiscere ī tāta tpis egestate. Si alicubi vero vox nrā insonuit nō a paternis discessit limitib?. Hoc aūt nō ꝓsumēs de viribus ꝓprijs attēptaui. cū ꝗsi nulle sint. sz ꝯsumatōnis fiduciā laborisqz mercedē totaliter in samarita no pulso timore figēs. qui ꝓtatis in ꝓcuratōne semiuiui duob? denarijs superoganti cūcta reddere ē professus. Delectat nos sane veritas pollicētis sed terret imensitas laboris. desiderium hortatur proficiendi. sed debortatur infirmitas deficiendi. quā vincit zelus vtiqz dom? dei In hoc aūt tractatu nō solū piū lectorē sz etiā libez correctorez desiero dūmō ei? sit sciētia iuidētie absqz veneno Queso aūt mēte deuota vt quisqz hūc libruz legerit. apud districtū iudicē solatium mihi sue orōis impētet. & oīe qđ ī me sordidū deprehenderit ozōmbus diluat. Oratōnis autem & expositōis virtute collata lector me? in recōpensatōne me supat. Si tn ꝓ me verba accipit. ꝓ me fratre iohāne ianuē si fratrum ꝓdicatorꝝ minimo ad deuz ꝑces deuote fundat. ¶ De prima parte istiꝰ opis scz de orthographia.

Prima ergo pars istius libri. vt dixi ē orthographia. Circa quaz sic procedaz. Primo nāqz agā ō lrā. Scōo de silaba. Tractaturi aūt de lrā dicem? de diffinitōe diuisione. diuisionis declaratione. mutatōne. & recto ordine literarum. ¶ De litera.

Litera sic diffinitur. Litera ē mīma pars ꝯpositе vocis. vel. Litera est vox indiuidua que scribi pōt. Dicit autez lrā a limonis vl a lituris. eo qꝫ antiqui scribebant in ceratis tabul' & postea lmebāt. ¶ Literarum alie sunt vocales alie consonātes. Vocales sūt quīqz. scz. a. e. i. o. u. nam y. idem ē qđ i. vocat. Consonantiū q̄dam sūt semiuocales & quedaz mute. Semiuocales sūt septē. scz. l. m. n. r. s. x. z. Mute sunt nouem. scilicet b. c. d. f. g. k. p. q. t. & i. et u. posite āte vocalem in prīcipio cuiusdē silabe. vt iuno & ven?. I tamen si est ꝯsonans añ us. ita remanet abiecta us vt cuius cui. & pompeius pompei ꝑter hunc datiuum ci. in quo ē vocalis. Q. & k. sūt idez elemētū qđ c. H vero ñ ē lrā sed aspiratōnis nota. Liquide sunt due scz l. et. r. que posite post mutā ī eadē silaba permittūt ꝓcedentez vocalē naturaliter longam corripi. vt aflecla & tenebre. Duplices consonātes sūt tres. scz i. consonās posita ītер duas vocales naturaliter. & x. & z. semper. vt maior dux gaza. Vocales aūt dicūt. quia ꝑ se plenā vocez faciūt. Semiuocales appellant. quia plenā vocē nō hñt. vt semideos semiuiros appellam?. nō qꝫ dimidiam ptez habeāt deoꝝ vl viroꝝ. sz qz non sūt pleni dij vl viri Mute dicūt nō qꝫ oīno carēt voce. sz qz exiguam ptē vocis habēt. sic imformis dicit mulier nō que caret forma. sz que male ē formata. & dicimus frigidū cū. nō qui penit? expers est calozis. sed quia minime hoc vtit. vnde mute nominate sūt ad cōpatōnem bene sonantiū. Semiuocales quantum vm cunt a vocalib? tantum supant mutas. K. et Q. quāuis figura & noīe videanē aliquam habē differentiā cū c. tm̄ eandez tam in sono vocū qꝫ in metro otinēt potestatē. Et k. qđē penit? superuacua ē. Nulla em̄ videtur rō cur sequēte a. debeat scribi k. Karthago em̄ & caput siue per c. siue ꝑ k. scribātur. nullam faciūt nec in sono nec in potestate eiusdē ꝯsonātis differētiā. Q. vero ꝓpt nihil aliud scribēda ē videt. nisi vt ostēdat seqntē u. āte alterā vocalez ī eadem sillaba positā ꝑdere vim lrē in metro. nō em̄ facit positōnem. Qz si ideo alia littera ē existimanda. q. qꝫ c. debet g. quoqz cum siliter ꝓponitur u. amittēti vim litere. alia putari. & alia cum id nō facit. Dicim? enī anguis sicut quis et augur sicuti cur. Vnde si velim? cum veritate cōtēplari non plusqꝫ. xviij literas ī latino sermone habemus Hoc est. xvj. antiquas grecorum. & x. et y. postea additas. & eas quoqz ab eisdē sumptas. Nā y. et. z grecorum causa noīm astruimus. H. vero aspiratōnis nota est. & nihil aliud habet lrē nisi figuraz & qꝫ in versu scribit ītер alias lrās. sicut dicit ꝑs. in ꝑmo maioris. Ite sciendu ē. qꝫ nulle ꝓpositōnes vel cōiunctōnes debent aspirari. Omnes autē alie ꝓtestatōis aspirantur. vt hamus. hereo. habens.

Hic liber ad finem productus est anno 1286. Si hunc sequentes vide in ult. pag.

hic·huc·heu·sicut dicit ꝑſ·m tractatu ꝓpoſitõnũ
Itẽ aſpiratõ vt dicit ꝑſ·in ꝓmo maio·ponitẽ añ oẽſ
vocales·vt habeo·heres·hyems·homo·humꝰ· hy=
las·Poſt ꝙſonantes aũt quattuor tm̃modo more
antiquoꝝ grecoꝝ ſcz c·vt chremes t· vt thraſo p·
vt philippus r·vt ꝓrrhꝰ·ideo aũt extrinſecꝰ h·ſcri
bitur vocalibꝰ vt minimũ ſonẽt·cõſonãtibus aũt ĩ
trinſecus poſt vt plurimũ ſonẽt·Omis vero trã vl̃
vox plus ſe ſonat·cũ ipa aſpiratio poſtponitur q̃
cum anteponitẽ· ſz hoc videt̃ fallẽ in vah·& ah·qz
aſpiratõ viõz poſtponi vocalibus & nõ anteponi
Sed ad hoc reſpondet ꝑſ·q apocopa facta eſt ex
treme vocalis a cui ꝓponebaẽ aſpiratõ·naz ꝑfecta
vaha & aha ſunt·Ideo aũt abſciſione facta extre=
me vocalis·aſpiratõ manſit ex ſuperiori pendens
vocali·qz ſuũ ẽ interiectõnis voce abſcõdita pro=
ferri·itaqz ꝑs abſcõdite extremitatis viõz cõgrue
interiectõis naturali ꝓtõni remanſiſſe Et vt do
uatus ait·vox ẽ incõdita vox hec·Hec quoqz que
plena ẽ vox interiectõ non eſt·Et dicit̃ incondita
id ẽ·intus cõdita·Itẽ ſcias·q nunq̃ ante i·loco cõ
ſonãtis poſita aſpiratõ poteſt inueniri·ſic nec ãte
u·conſonantẽ·vñ hiulcus triſillabum ẽ & hyeme·
Nulla vero conſonãs ante ſe aſpiratõz recipit·Hic
nota q̃ cremes ꝓꝓrium nomez dicit̃ a cremo mas·
& ꝝ hoc caret aſpiratõne·ſi vero habeat aſpira
tõem chremes·tũc nõ ẽ nomẽ latinũ nec deriuatur
a chremo as·vt dicit hug̃·Itẽ idez dicit·qõ nõ cre
dit q̃ hoc nom̃ ꝓpheta deriuẽt̃ a ꝓfor faris·ſz cre
dit potius·q̃ cõponaẽ a pro vel ꝓcul & phonos·
qz hoc nomẽ ꝓpheta h·habet poſt p·quã nullũ lati
num debet habere Vnde vult hug̃·q̃ ꝑdicte quat
tuor conſonãtes aſpirẽtur in grecis dictõibꝰ & ñ
in latinis·Idẽ etiam viõz velle ꝑſ·qui poſtq̃ dixit
q̃ aſpiratõ inueniẽ poſt quattuor cõſonãtes tãtũ
quaſi exponẽs·q̃ hoc ẽ intelligẽdũ de grecis dicti
onibꝰ·ſubiũgit aliquãtulũ poſt·t·inquit ſine aſpi=
ratõne ponitẽ in latinis·in grecis vo vel ꝓncipaliẽ
id ẽ·ĩ ꝓncipio vel gemiata ĩ media dictõe aſpiraẽ
vt rhetoꝝ·rhodus ꝓrrhꝰ·Itẽ ꝑſ·in vi·li·vbi agit
de deſinẽtibus in es ꝓdu·ita dicit rhamnes·netis
& rhamnis·q̃ grecũ eẽ oſtẽdit aſpiratõ poſt r·po
ſita·qõ in latinis noĩbus nõ fit·Idẽ ſentit apuleius
qui dicit·q̃ viciũ facit qui aſpirat pulcer vel ſepul
crũ·qz c nec vlla conſonãs debet apõ latinos aſpi=
rari·Sz ꝓra hoc põt obijci de michi & nichilũ·Sz
dicit apulei?·qõ debet dici mici licet omnis vſus
habeat michi·De nichiluz dico·q̃ cõponitẽ a nõ &
hilũ pene·vnde non ꝑ ſe aſpiratẽ c·ſz quaſi ꝑ acci=
dens·contrahit em̃ hoc ab altero ꝙponentium· im=
ꝓprietates aũt nõ ſunt extẽdẽde·ex hoc patz·q̃ ca=
thena nõ debet aſpirari·Ex ꝑdictis patz·q̃ aſpira=
tio ponitẽ ante omẽs vocales apud latinos·& poſt
quattuor cõſonãtes in dictõibus grecis aliquãdo
non tamẽ eſt determinatũ nec declaratũ in grãma
tica a ꝑſ·nec ab aliquo autoze ſicut puto q̃ndo ge
neraliter dictões latine vel vocales debeãt aſpira=
ri·nec quãdo predicte quattuor ꝙſonãtes debeãt
aſpirari poſt ĩ dictõibus grecis·quia nõ ſemp ille
cõſonãtes ĩ dictõibꝰ grecis aſpiranẽ·& ꝓꝑ hoc
difficile ẽ ſcire·& maxĩe mihi nõ bene ſciẽti linguã
grecam·q̃ndo et ĩ quibꝰ dictõibꝰ aſpiratõ debeat
ꝓponi vl̃ poſtponi vniuerſaliter·Et ideo ſi aliqs
dictões ĩ hoc libro vel ope aſpiraui nõ aſpirãdas
vel non aſpiraui aſpirandas peto veniã ꝙ omiſſis·

De ꝙptongis

Scire etiã debes·q̃ quedam vocales aliꝭ
vocalibꝰ ꝓponunẽ·ſicut patz in ꝙpton
gis·Vnde hic de ꝙptõgis aliquid dicaz
¶ Dyptong? ẽ cõiunctio duaꝝ vocaliuz vim ſuaz
retinentium in eadẽ ſillaba·Nã v poſita poſt g·vl̃
q·vel·s·ſequẽte vocali in eadẽ ſillaba·amittit vim
lrẽ·vt quis lingua ſuadet Vnde dicit ꝑſ·in ꝓmo
maio·Eſt inquit·q̃ q̃ndo v·amittit vim tã vocal'
q̃ conſonãtiſ·vt cũ inter q·& aliã vocalẽ ponitur
vt quis qm̃·hoc idẽ plerũqz patitur iter g·& aliã
vocalẽ·vt ſanguis lingua·S· quãdoqz ãtecedente
& ſequẽte a vel e·hoc idẽ ſepe fit·vt vim ſuam a
mittat v tam vocalis q̃ cõſonãtis·vt ſuadeo ſua=
uis ſueſco ſuet?·Et q̃nqz idẽ u·trãſit in ſonãtez
vt nauta nauita·gaudeo gauiſus·ſicut ecõterario
a conſonãte tranſit in vocalẽ·vt caueo caut?·volu
uo volutus·faueo fautus·Item au trãſit in o ꝓdu=
moze antiquo·vt lotus ꝙ lautus·In u quoqz lon=
gam trãſit·vt claudo includo·Itẽ ae tranſit in i· ꝙ
ductã·vt quaero ĩquiro caedo occido·laedo illido
Itẽ au ꝙ ab ꝓpoſitõe poit̃ in his verbis aufugo &
aufero Dyptõgi aũt ſũt ꝛttuoꝝ·ſ· au·eu·ae·& oe
quaꝝ due ex toto ſcribunt̃ & ꝓferunt̃·ſcz au·& eu
vt audio eunuchus·Alie vero due ex ꝑte ſcribunt̃
& ex ꝑte ꝓferunt̃·ſcz ae & oe·vt muſae & foenuz
¶ Et ſcias·q̃ iſte due dyptõgi ſcz ae & oe·in omu
ni ſermone non ꝓferuntur·ita & in hoc libro fere
nuſq̃ ſcribunt̃·Vnde celũ inuenies ſcriptũ infra ĩ
ſuo loco in quinta ꝑte ꝑ·e ſine a quãuis ſit ibi ae dy
ptõgus·vnde celũ quaſi caelũ Item fenũ ꝑ·e ſine o
inuenies ſcriptũ quãuis ſit ibi oe dyptõgus tacita
q̃ſi foenũ·& ita de ꝙſimilibus intelligas·Fieri tamẽ
aliquãdo qõdam ſignũ in vocali que ꝓferẽ ad de=
notandũ·q̃ ibi ẽ dyptõgus tacita·vide ĩ caelũ Dy
ptongi aũt dicunt̃·q̃ bimas ptongos· hoc ẽ bimas
voces comꝑhendũt· nam ſingule vocales ſuas vo
ces habẽt Itẽ ſcias·q̃ dyptongꝰ nunq̃ in ꝑterito ꝑ
fecto mutaẽ vt haereo haeſi·audio audiui·moenio
moeniui·excepto caedo cecidi·Et ſi obijciaſ õ aufe
ro abſtuli·qõ mutat au in abſ·Dicimꝰ·q̃ non eſt
eius rectũ ꝑteritũ ſz accomodatũ· Animaduertendõ
etiam ẽ·q̃ nulla dyptõgus in duas poteſt cõſonan
tes deſinere·in duplicẽ aũt inueniẽ·vt fex fecis·et
faux faucis·¶ Scias etiã·q̃ omis dictio prime de
clinatõnis vel ſequẽs primã declinatõz in e deſinẽs
cuiuſcũq̃ caſus vel numeri vel generis ſit dyptõ=
gaẽ·vt muſae electae illae ipſae quae·Recte vero
caſus vocatiuꝰ non ſequitẽ primã declinatõem ſed
ſecundã·qz ex ꝑte maſ·ge·& neutri ẽ ſecunde·Et
iõ non dyptõgaẽ ĩ maſ·ge·ſiue in vocatiuo·Et ita
de ꝙſimilibꝰ ẽ dicẽdum·

¶ De accidẽtibus.

Dicta inſup·q̃ ſicut tribꝰ modis cõſidera
tur lrã·ita ei accidũt tria·ſcz nomẽ figuã
poteſtas·Nam inq̃ntũ ſcribitẽ conuenit
ei figura·Ratõe vocis cõuenit ei nomẽ· ſz inq̃ntũ
ꝓnunciaẽ cõuenit ei poteſtas·Itẽ nõ ẽ ignorandũz
q̃ mutatõ lrãz fit quiqz modis·ſcz caſu·vt virgo
virginis·tẽpore·vt ago egi·deriuatõe·vt ſaxum ſa
xoſus·cõpoſitõe·vt arma armipotẽs·antiqua pro
latõne·vt ꝓoes ꝙ ꝓodes·Eſt aũt mutatõ ſubſtã
tialis & accidẽtalis·Subſtãtialis aũt mutatõ ẽ·cũ
vna lrã ponitẽ ꝑ alia·vt ago egi· Accidẽtalis vero
mutatõ eſt quãdo ꝓducta eadẽ poit̃ ꝑ correpta·
vt lego legi·¶ Itẽ ſciendũ ẽ q̃ ſex ſunt ſpecies mo
tus ſicut dicit ariſtoteles in ꝓmo libro ꝓdicamen=
toꝝ·ſcz generatõ·corruptõ·augmentũ·diminutio
alteratõ·ſcõm locũ mutatõ·Et ſcõm omnes iſtas

ſpecieſ mot? habet fieri mutatõ lrārũ ſcõm genera
tõem · vt creo creaui · ſcõm coꝛruptõeꝫ . vt ago egi
ſcõm augmentũ · vt amo amaui · ſcõm diminutõem
vt ſedeo ſedi. ſcõm alteratõem. vt lego legi · ſcõm
loci mutatõem · vt moꝛdeo momoꝛdi ¶ Item ſcias
q̄ pouctũ v · mõ manet · vt ludo luſi · mõ mutaē ī
v · coꝛreptā · vt pũgo pupugi · tũdo tutudi · Itē v · ī
o tranſit · vt nemus nemoꝛis · ebuꝛ eboꝛis · p̄ v · ha-
bet o · Itez aliquãdo o · ī v · mutatur · vt tremo tre-
mui · et huc illuc · p̄ hoc illoc · Item a · pō · i e · pō ·
inuenitur puerti · vt alitus anelitus · Preterea ſciẽ
dum eſt · q̄ ſeptẽ vel nouem ſcõm p̄ſ · ſunt lrẽ que
īterponũtẽ cauſa euphonie · ſez b · vt ambigo · ex am
p̄poſitõe & ago · interpoſita b · Item imbuo uis · ex
m & vo vis · n · mutata in m · & interpoſita b · ſcõm
quoſdã C · vt ſicubi ex ſi & ubi īterpoīta c · lrã Itẽ
nũcubi ex non & vbi · īterponiẽ c · lrã · D · vt p̄deſt
a p̄o & eſt · interpoſita d · vt dicit p̄ſ · in viij · libro
per totam declinatõeꝫ vbicunq; a vocali incipit
hoc verbũ ẽ interponiẽ d · iũcture p̄poſitõis · R · vt
dirimo · ex di & emo · exm i · interpoſita r · S · vt ob-
ſcuꝛ? · ex ob & cura re · interpoſita s · lrã · T · vt idẽ
tidem · ex idem & idẽ interpoſita t · lrã P · vt empt?
& u · cõſonãs vt bꝫs bouis · et vt dicit p̄ſ · in vij · li ·
A boue quoq; bouũ debet fieri e ī um · Sed notan-
dũ · q̄ u · cõſonantẽ aſſumũt obliqui caſus ſingula
res hiat? cauſa · abijciũt aũt eã qñ plurales ſũt · ge
nitiu? · datiu? · ablatiu? · Vñ genitiu? bouũ · datiu?
ãt & ablatiu? p̄ ſincopã ſepe mediẽ p̄ferũtẽ ſillabe
vt bobus p̄ bouib? · De p̄dictis quidã · dãt eupho
niam · ri · ſus · te · um bza ca · do · & p̄ · p · & u · cõſonãſ

De mutatõe conſonantiũ

Poſtq̄ de vocalib? diximꝰ nunc de muta
tõne conſonantiũ dicamꝰ ¶ Sciendum
ergo primo ẽ · q̄ tres ſũt cõſonãtes que
manẽt eedem p̄ omẽs caſus & non mutanẽ · ſez · l ·
n · r · vt ſal lis · flumẽ nis · ceſar ſaris · T · quoq; & c ·
quãuis in ſolis trib? noīb? mueniantẽ que poſſunt
declinari · hoc idẽ ſeruãtẽ · vt caput tis · occiput pitiſ
ſinciput pitis · ab eodẽ p̄poſita Allec · cis · lac ctis ·
in quo t · etiam addiẽ · mueniẽ etiã hoc lacte inde cli
natũ · Relique vero conſonãtes mutanẽ vel abijciũt
d · vt aliquid alicuiꝰ · m · vt tẽplũ pli · s · vt magnus
gni · x · vt rex gis · Sed hoc videẽ fallere in hoc noīe
epar epatis in quo r nõ remanet eadẽ p̄ oẽs caſus ·
ſed dic qđ intelligendũ ẽ de noībus latinis · ſz epar
nõ eſt latinũ · Nota etiã ſicut dicit p̄ſ · in primo ma
ioris · q̄ in p̄teritis p̄fectis verboꝝ ſolent oẽs con
ſonãtes mõ mutari mõ manẽ · exceptis q̄tuoꝛ . ſ · l
vt celo laui · p · vt turpo paui · ſ · ut q̄ſſo q̄ſſaui · x ·
vt nexo xui · he eñ nunq̄ mutanẽ · Alie vero cõſo-
nantes modo mutanẽ modo manent · vt habeo ha-
bui · iubeo iuſſi · cõpeſco cõpeſcui · dico dixi · aſcẽdo
di · ledo ſi · lego legi · pũgo xi · demo pſi · p̄mo preſſi
moneo monui · ſino ſiui · nequeo nequiui · torqueo
torſi · deſero deſerui · vro vſſi · verto verti · flecto xi
Sed poteſt obijci de hoc verbo vello vulſi · in qº
mutatur l in p̄terito · Sed dic · q̄ p̄ſ · intellexit de re-
gularibus · nã vello velli facere debuit regulariter ·
¶ Itez queriẽ de diſco didici · pello pepuli · pcello
pculi · Sed dic · q̄ l & s non mutanẽ ī his verbis · ſz
abijciunẽ poti? · Intelligendũ ẽ ergo ō regularib?
& de mutantib? nō de abijciẽtibus Nunc de ſingu
lis conſonantibus videamus

Manet · vt bibo bibi · mutaē ī p̄ſ · vt nubo
pſi · ſcribo pſi · vel in duo ſſ · vt iubeo iuſſi
vt vule priſ · in viij · li · Queritur autẽ de
ſcripſi nupſi cur nõ per b ſed p̄ p ſcribanẽ · Et hoc
eſt cauſa euphonie · q̄ in principio ſillabe b ante s
vel t non põt inueniri · vt ipe aptus pſitacus Nam
abſonus · abſtinens & ſilia non in principio ſillabe
cõiuncta b & s hñt · cuꝫ p̄poſitõ ſeparim ẽ ſillaba
accipienda · Igitur p̄ticipia ſupradictoꝝ verboꝝ
ratõabiliter p̄ pt ſcribunẽ · ſcriptuſ nupt? & nomi
na ex his derivata ſcriptoꝛ nuptie · hec p̄ſ · in ix · li ·
In primo aũt dicit · q̄ b & s nõ alias debẽt p̄pe po
ni · hoc eſt · in eadeꝫ ſillaba cõiuncte niſi ī fine noīa
tiui cui? gẽs ī bis deſinit · vt vrbs bis celebs libs
Si obijciaē de abs · dic ſcõm quoſdaꝫ q̄ deberet ex
cipi · vel ut quidam dicũt intelligendũ ẽ de poliſil-
labis · vt legaē lrã ſic · non alias debẽt p̄poni in no
minatiuis niſi in illis cuius gẽs in bis deſinit

Tranſit in u cõſonantẽ · vt paſco paui · ī
x · ut dico dixi · ī s vt mulceo mulſi parco
pſi ſiue pepci Et ī g añcedẽte n · vt q̄dꝛm
genti quingẽti ſexmgẽti · Necnõ poſt s poſita trã
ſit aliq̄n in t vel aſſumit eã · ut iraſcor iratus nanci
ſcoꝛ nactus naſcoꝛ natus paciſcoꝛ pactus

Tranſit in c · ut accidit quicq̄ · ī g vt ag
gero · in l ut allido · in p · vt appono · in r ·
vt arrideo meridies Antiquiſſimi vero
p̄ ad ar frequẽtiſſime ponebãt · vt arfari p̄ adfari
aruolaē p̄ aduolaē · vnde oſtendiẽ recte arceſſo di
ci ab arcio verbo qđ nũc accio dicim? qđ eſt ex ad
& cio cõpoſitũ · Tranſit etiã ī s · ut aſſideo · ī duaſ
quoq; ſſ · vt cedo ceſſi · in t · vt attamino · Itẽ d iter
ponitur freq̄nter hiatus cauſa p̄hibẽdi in p̄poſitis
vt redigo redarguo p̄deſt · Retrahiẽ etiaꝫ cum ſe
quẽſ ſillaba ab s & alia cõſonãte īcipit · ut ī aſpicio
aſcendo aſpiro aſto · hoc autem fit ne conſonãs ge
minetur ante aliam conſonantem ·

In latinis dictõibus ponim? · vt fama fi
lius · In grecis vero noīb? ph · ut ozphe?
pheton · Hoc tamẽ ſcire debem? · q̄ non
tam fixis labris eſt p̄nunciand a f · q̄ ph · atq; hoc
ſolum intereſt ·

Tranſit in s · vt ſpargo ſparſi · In x · vt re
go rexi In ct · vt pingoꝛ pict? · ago act?
Eſt vbi manet integra · ut habeo habui
Eſt vbi mutaē in x · ut traho traxi uecho
xi · ut dicit p̄ſ · in nono libro
Supuacua eſt ut dicit priſ · ī p̄mo maio-
que quãuis ſcribaē nullam aliam vim ha
bet q̄ c · ut ſupra dictum eſt

Tranſit in x · ut paulũ pauxillum · mala ma
xilla · uelũ uexillũ · in r tabula taberna

Tranſit in n · & maxīe d uel t uel q ſeq̄n
tibus · ut tantũ tantũdem · qđ p̄oniẽ a tantum &
demũ · Idẽ identidẽ · eoꝝ eorundem · num nũcubi
nunquis · nunq̄ · anceps p̄ amceps · Am eñ p̄poniẽ
f uel c uel q ſeq̄ntib? m mutaē in n · ut anfract? an
cifus anquiro · Vocali vo ſequẽte intercipit b · ut
ambitus ambeſus ambuſtus ambages Necnõ etiã
icõbuſt? & cõburo idem fit · Idem · m · finalis dicti
onis ſubtrahiẽ in metro plerumq; · ſi a uocali inci
piat ſequẽs dictõ · ut illum expirantẽ tranſfixo pe
ctoꝛe flamas · uetuſtiſſimi tamen non ſemp eã ſub
trahebant · Ennius in x · ānalium · Inſignita fere cũ
milia miliuꝫ octo · Itẽ m · obſcuꝫ in extremitate di
ctionũ ſonũ habet · ut templum aꝑtum · in p̄ncipio
ut magnus · mediocrẽ · in mediis · ut umbra Itez ſo
la hec ſemiuocalis poſt s poniẽ qđ mutaruꝫ eſt · ut
ſmirna ſmaragdus · & ante liquidã · ut ſamnis ram
nis · & quãdo ante s poniẽ in finali ſillaba nomĩs

more mute interposita · i facit gẽm·biems biemis· velut inops inopis·celebs libis·sicut dicit prisc· in primo maio·Idẽ in·x·dicit·M·manet·vt emo emi Assumit ps;vt demo dẽpsi·como compsi· promo pmpsi·Geminaẽ·vt mozdeo momozdi Subtrahiẽ vt rumpo rupi·Itẽ dicit in·x·li·Emo emptũ facit qõ ideo assumpsit p·qz non potest m·ante tũ sine p·inueniri causa euphonie·vt sumptus·prõptus· compt?·De am & circũ infra dicam·

Modo mutaẽ ĩ ps·vt temno tẽpsi· Vel in v·loco consonantis·vt sterno strauisubtrahiẽ·vt linquo liqui·vico vici·cõiunx cõiugis p diũgis·ne verbũ puteẽ eẽ·vt dicit pſ·in·ix·li·Et in.vj·li·dicit·p cõiunx desinit ĩ nx· Item·n·vt dicit p ais·in pncipio ma·transit ĩ g·vt ignosco·ignotus·ignau?·ignominia·cognosco·cognatus·põt tamẽ in quibusdã eoz etiã p consisionem adempta videri n·vt ignarus·qz ĩ simplicib? quoqz põt p adiectõem inueniri··g·vt gnar? gnatus & sequẽte g·vel c·p ea eñ greci scribũt g Et quidam vetustissimi autores romanoz euphonie causa·vt agchises·agceps.aggul?·alij scribunt n· & g·vt anceps·angulus·& hoc vsus modernoruz habet. Transit n·in l·vt vnus ullus·catena catella bon? bellus·Siliter collido·colligo illido·Itẽ trã sit·n·in·m·sequẽtibus b·m·p·imbellis·immineo· impatoz·impellor·Similiter in grecis noĩbus neutris ĩ on·desinẽtibz·vt ipellion ĩpelliom Trãsit etiã ĩ r·vt corrigo·corrũpo·irrigo ·Hãc aũt mutatõz lrãrum sciendũ ẽ naturali quadã vocis ratõe fieri ꝓpter celeriorẽ motũ lingue labiozũqz ad vicinos facilius trãseuntium pulsus·Et scias·p in·ij·li·pſ· addit pene·Vñ dicit pene vbicunqz cuz ꝓpositio ante dictõez ab r·incipientẽ ponitẽ·mutat n·in r· vt corruo Transit & supradicta cõsonans n·in s· vt scindo scissus·findo fissus·in·t·vt canis catul? In c·ec quid p enquid·Expellitẽ in grecis in on ·desinentib? cũ m latinam transeũt formam·vt simoleo·draco·sicut ecõtra addiẽ latinis nomĩbus in o· desinẽtibus apud grecos·vt ciceron·catõ p cicero & cato·Transit etiã in u·vt sino sui·sterno strauiManet·vt sapio pui·Assumit s·vt repo repsi·Duplicaẽ·vt reperio repperi·

Nisi eandem vim quã c·haberet nunp ĩ pricipijs ifinitozum vel interrogatiozu quozũdam noim posita·p obliquos cas? in c·literã trãsiret·vt quis cui? cui·Siliter a verbis habẽtib? q·in quibusdã pticipijs in c· trãsferẽ·vt loquoz locut?·sequoz secutus vt dicit pſ·in pmo maio·Et ĩ·x·li·dicit·Deponẽtia ĩ quoz mutãt cã ĩ cu·& sumẽtia cũ·faciũt supmũ loquoz locutũ·sequoz secutũ·Et post subdit pſ·in primo li·Q·transit ĩ s·vt torqueo torsi·sicut & c·pco psi·Similiter abijcit n·in pterito pfecto sic & c· vt linquo liqui·vinco vici·trãsit etiam in x· vt coquo coxi·duco duxi·Apud antiquissimos freqntissime loco cu·syllabe quu·ponebaẽ & ecouerso·vt arqu? coqu? oquul? ·pro arc? cocus ocul? ·quũ p cum quur p cur De q·etiã supdictũ est quando determinaui de k·q·c·

Sine aspiratõe ponitẽ in latinis dictõnibus In grecis vero vel pricipalis vel gemmata i media dictõe aspiraẽ·vt rethoz rhodus pirrhus·Trãsit in l·vt niger nigell?. vmbra vmbella In s·vt arboz vel arbos·Odos p odor·verro vsus In duas s·vt vro vssi · gero facit gessi In u·cõsonantẽ·tero triui·sero seui In n · vt eneus pro ereus

As In metro apud vetustissimos vim suam frequenter amittit Vt virgl·in·x· eney· Ponite spes sibi quisqz·Transit in m·vt ruzũ p rursus·dimmuo pro disminuo· Terenci? in adelphis Diminueẽ tibi cerebrũ·Et scias·p dimmuo p duo m·diciẽ a dis & mmuo·id ẽ·in diuersas ptes minuo Sed dimmuo p vnũ m·a di & minuo importat diminutõz Item s·mutaẽ in n·vt sãguis nis·in r·vt flos floris·ius iuris·in x · vt aiax p aias·& pistrix p pistris·in quo sequimur dozes Illi eĩ oznix p oznis dicũt·In d·vt custos custodis pſes pſidis·palus paludis·in t·vt nepos nepotis· virtus virutis·in u·consonantẽ·vt bos bouis Itẽ sepe p z·solem? s.geminatã ponere·vt patisso p patrizo Sepe etiã s·p aspiratõe ponitẽ in his dictõnibus quas a grecis sũpsim?·vt semis sex septemsicut vult pſ·in primo mioris· Hic ẽ sciendum qz s·frequẽter inueniẽ liquescẽ maxie apd antiquos Et ideo de liquidis alijqz dicã.inueniẽ ãc liquescẽtia tam ĩ vocalib? qp in sonantibus·& de veraqz hic dicam Vocales vt dicit pſ·apud latinos omẽs ancipites sunt vel liquide·id est·que facile mõ pduci modo corripi possunt·Inuenim? eñ qñqz vocalez eandẽ pduci·quãdoqz corripi·sicut patz in hac dictione tenebre cui? pnl'·pducitur & corr'· virtute illi? liquide que ẽ ibi scz r·& vocanẽ liquide qdam similitudiẽ·liquidũ eñ de facili currit de vno loco ad aliũ·sicut videmus in aqua & vino & oleo·Ita etiã in vocalib? facile eñ pducunẽ & corripiunẽ· sicut dictũ est·Similiter dicunẽ ancipites·i· dubie qz ad vtrũqz ponibiles sunt·vt ostensũ est·In consonãtib? eñ etiã sunt ancipites ·scz liquide·vt·l·r· que modo longã modo breuẽ post mutas posite ĩ eadem syllaba faciũt syllabã·His quidã nõ irratõabiliter addũt m·n·qz ipe quoqz omunes faciũt syllabas post mutas posite·Vñ ouidi?·x·metha·Piscosamqz guidon grauidamqz amathunta metallis Ecce hec lrã n·posita in eadẽ syllaba cũ muta g·non facit vocalẽ sequentẽ·scz qui longã·Scias tamen· qp aliter dicunẽ vocales liquide & aliter cõsonantes·vocales dicunẽ liquide·qz de facili mouenẽ de correptõe in pductõem·sicut ptictum est · Consonantes vero dicunẽ liquide·qz habẽt potestatez destruende coreptõis·qñ videlicet non liquescunt & nõ destruẽde quãdo liquescũt·nam tũc vocalis breuis remanet sicut naturaliter erat Inueniẽ etiã hec lrã s·liquescere maxie apd antiquos·qz videlicet in scãsione metri abijciẽ cõsonãs cũ precedẽte vocali·quãdo sequẽs dictio incipit a vocali· & hꝰ fit frequẽter ĩ hac lrã m·vt apud ozaẽ·Omĩb? hoc viciũ ẽ cantoribz inter amicos· Quãdoqz fit ĩ hac lrã s·vt apud cathonẽ·Successus ĩdignos noli tu ferre moleste·Abijciẽ eñ s·cũ sua vocali u·de hac dictõne successus·Quãdoqz abijciẽ sine vocali·ut apud ozaẽ·Regis opus sterilisqz diu palus aptaqz remis Abijciẽ eñ s·finalis de hoc nomĩe palus·ut fiat breuis ꝓpter sequentẽ vocalẽ·vel si liquiscit s vltima huiꝰ nomĩs palus ĩ scansione metri·Quod etiã fit apud cathonẽ·Qõ nosti factũ non rectum noli silere·qñ dicat noli ilere·& apud lucanũ·Terga sedent crebro maculis distincta smaragdo · In scãsione eñ s·abijciẽ & diciẽ maragdo · Inde etiaz est·p disertus corr'·primã syllabã di·cũ sit naturaliter longa·qñ cõponiẽ ex di·& ars interposita s· causa euphonie qõ ibi liquescit·Sic ergo frequenter fiebat olim ĩ hac lrã s·eclipsis·qz s·sonũ habz

valde facilē & quasi sibilantē & mltotiēs liquescit Non solū aūt .s. liquescit in metro. sed etiam ī pſa licet de hoc pſ. non faciat mentōem. Ideo nota . q s. posita īter duas vocales fere vbiqz liquescit ān tum ad sonū. id ē. nō pferē in sui pleno sono. vt nisi. designaui. Hoc aūt nō post accidere in x. licet affinitatē hēat cū s. Nō em̄ videreē ratōabile nec eu phonie consonū. q x. cū sit duplex cōsonans semp deueniat ad mediū sonū simplicis & liquide ꝺsonā tis. sicut ad sonū de s. liquida. vt videlicet pferaē eo sono quo pferē nisi. dixit vel vexillū vel auxilia tus. Vnde aliter est dictō pferēda qn̄ scribiē p s. & quādo p x. sicut maifeste patz ī hoc ꝑterito hausit. qō scribiē p s. quādo ē ꝑteritū de haurio ris. et in hoc ꝑterito auxit. qō scribiē p. x. quādo descendit ab augeo auges. Similiter patet hoc in hoc ꝑterito lusit. qō scribiē p s. quādo ē ꝑteritū de ludo is. & in hoc ꝑterito luxit. qō scribiē p x. quando est ꝑteritū de luceo ces. vel lugeo ges. In quib9 intelligentib9 patz q̄ differēter ꝓnunciēē x. ab s. liquida Sicut ergo pronunciaē auxit luxit. quando scribunē p x. Item dixit vixit. Sic ꝓnunciāde silles dictiones sunt. vt auxiliū auxiliaē? vexillū vexillifer

¶ Ad maiorē aūt declaratōem eoꝝ q̄ dicta sūt ꝺ liquidis scias. q ꝑm quosdaz triplex est liquescētia lrē. Est em̄ quedā liquescētia que dicit quedā habilitas elemēti. scōm q facile transit de ꝓductōe in correptōem. vel ecōuerso. & hec est tm̄ ī vocalib9 Est etiam quedā alia liquescētia que attēdit quantum ad ſbam lrē. siue scōm naturā platōnis ipius id ē. ꝑm q ipa subtrahit & non pferē. vel semiplene proferē. sicut patuit in hac lrā s. Similiter habet in multis alijs tā vocalib9 q̄ ꝓsonātib9. vt suadeo suauis suauitas. omitto. ī quib9 ī scansione subtrahit u. vel m. & ē hmōi liquescētia ſbatialis. ꝑcedens vero accidētalis. Et hec secūda pōt eē in vocalibus & consonātib9. sicut ꝑdictū est. Est & tercia liquescētia lrē que attēdit circa lrē potestatem. sicut videm9 in liquidis l. r. que nō semp cum aliq̄ consonāte pō. vocalē ꝑcedentē. imo ipis liq̄ scentibus vocalis corr. vt illud ꝓsperi. & tenebris addit. quas sine luce gerit ¶ Hic nota. q liquide poīte post mutā ī eadē sillaba naturaliter ꝑmittūt ꝑcedentē vocalem naturaliter breuē corripi. vt asſecla & tenebre. Vnde dixi naturaliter breuē. qz si natuāliter eēt lōga. nō possz eē breuis. nec in versu nec ī prosa. vnde qz mater & frater naēaliter pō. ꝑmā. nunq̄ ꝺmatres & ꝺfratres possunt in penul. corripi. nec in versu nec ī prosa. Si aūt breuis sit. naturaliter pōt ꝓduci & corripi in metro. vt tenebre pnl'. corr. & tenebre pnl'. prod. sed in pſa debz corripi pnl'. vt ꝺpatres. tenebre. & hic ꝺmuiter & q̄si generaliter corr. Hug. vero videē fuisse quasi singularis opinionis in hoc. Dicit em̄ in quodam libello quē ꝺposuit de accētu. q quādo liquida poītur post mutā in eadē sillaba naturaliter. q si vocalis ē naturaliter breuis pōt corr & ꝓduci ī metro. & etiā in prosa. si aūt ē naturaliter longa tā ī versu q̄ m pſa prod. vt ꝺmatres. Vnde pōt dici ꝑm eū tenebre pnl'. corr. ita q sit accent9 in añpnl'. qz breuis ē naturaliter. Etiā pōt dici tenebre pnl'. ꝓducta. eo q accētus pricipalis sit in pnl'. ꝓpter positōem consonantiū. Vnde potest tenebre in pnl'. corripi. & ꝓduci in prosa ꝓ volūtate legentis. sed qō prius dictum est ꝺmuniter teneē. & hoc puto esse verum

Transit ī s. vt verto versus. cōcutio cōcussus. C. vero antecedēte trāsit t. in x. vt pecto pexui flecto xui. Hic nota q sicut dicit hug. in vincio cis. Regula gnalis est q quotiēs t. ponit ātē i. purā sequēte vocali habz sonum de c. vt lectio amatio. nisi p̄cedat. s. vel. x. vel aspiratō intercidat inter t. & i. vel nisi differētia ipediat. S. antecedēte. vt salustius. X. vt cōmixtio. Aspiratō intercedit. vt corinthios. Et in hijs oīb9 & similib9 t. retineē in suo sono. licz sequaē i. pura Differētia ipedit ne t. habeat sonū de c. licz i. pura sequaē m ist. s gīs liciū viciū. ad differētiaz istoꝝ nōꝝ. hoc viciū. hoc liciū. Dicendum ē ergo ad corinth. Extingue flamas liciū. Et similiter. vitis viciū. vt t. retineaē in suo sono. licz i. pura seq̄ē Et scias. q licet aliquando t. habeat sonū de c. vt dictū est. nō tamē c. accipit sonū de t. vnde dictiones q̄ scribunē p c. debent p c. ꝓnunciari. vt facio facis. iacio iacis. aspicio cis. illicio cis. Ea vero que scribunē p t. accipiūt quādoq̄z sonū de c. vt dixi in quatio tis. potior ris. sentio tis. sitio tis. Si āt grās. quō ognoscit̄ an facio scribaē p c. vel per t. Dico. q ad secundā psonā ognoscit̄ que p c. ꝓnunciaē. vt facio facis. Et ita ꝺ alijs similibus. quatio tis. sentio tis. & similia oīa scribūtur p. t. licet p nūcientē p c. qō potest ognosci ad secundā psonam & pluraē numer. Dicimus em̄ quatio tis. q̄m?. sentio tis. sentimus. & ita de similib9 dicas. Amicicia vero. pudicicia. iustitia. & hmōi p c. scribunē sic̄ pferūtur. qz formātur a gēio. si veniūt a nomīnibus secū de declinatōis. Vel a dēio. si veniunt a noīb9 tercie declinatōis addita cia. Violētia vo & astutia scribunē p t. sed pnunciātur sono de c. quia formātur a gēo violenti. astuti. addita a. Prudentia aūt & negligentia scribūtur etiam p. t. licz pronūcientur in sono. c. qz formātur a dēis. prudenti. negligenti. addita. a. & sic de similib9 dicas. Sed pōt dubitari ꝺ vigintiun9. qz hic t. ñ accipit sonū de. c. Dico. q i. hic est in iūctura ꝓpositōnis. & sic nō est ꝓtra regulam datā. qz regula hic habet exceptōem. licet hug. non excipiat hic. vnde ad predictas tres exceptōnes debet addi. Et nisi i. sit ī iunctura ꝓpositōis. vt vigintiunus.

Duplex consonās ē modo accipitur p cs. vt in hoc noīe apex apicis. modo pro gs. vt in hoc noīe grex gregis. Trāsit tī & ī u. cōsonantē. vt nix nius. necnon in ct. vt nox noctis. suppellex suppellectilis. Sz hec ꝓtra regulā declinari videtur. qz videlicet oīa noīa desinētia in x. faciūt in cis. vel ī gis gēm. exceptis quattuor nomibus que videtur contra regulā declinari. scz nix niuis. nox noctis. senex nis. suppellex suppellectil'. Composita vero simplicitū declinatōez sequentur vt pnox pnoctis. exlex exlegis. subit etiam. x. loco aspiratōis. vt veho vexi. traho traxi. Vertitur ī f. vt efficio effero. Et sciendū. q quotiēscunq̄z ex p positio ꝓponitur cōpositis dictōibus a vocali incipiētib9. vel ab his tribus consonātib9. c. p. t. ītegra manz. vt exaro exeo. exigo exoleo. exuro. excutio. expecto. extraho. Quidā vero dixerūt. q etiaz x. sequēte. s. integra manet. vt si dicatur exsequor. exspes. sed isti videntur facere cōtra grecoꝝ consuetudinem. Illi enī. s. sequēte nunq̄ x. ꝓponunt. sed. k. Melius ergo. vt dicit pſ. in primo maioris. nos. x. solam ponimus que ponitur p. cs. Cuius ratōem nō solū ipe sonus auriū iudicio possit reddere. sz etiā. q gemīari. s. aliq̄ consonāte añcedēte

mime põt·gemiari aũt videretur post consonãtes si x·antecedente que loco es·fungiẽ ipa consequatur·vt dicaẽ exsequie·exsequor·Qõ si liceret·licebit etiam a simili post bs·vel ps·quas loco·x·duplicis consonãtis accipim9 addere s·vt dicaẽ obsessus·absessus·qõ mime licet·q; non põe duplicari consonãs alia subsequẽte ꝺsonãte·qm̃ nec ãtecedẽte nisi sit liquida ante mutã·vt suppellex·suffragor suffio·effluo·effrigor vt dicit ps·ī primo li·tracta tu de · b·Tñ duplex ꝺsonans·vt x·põt inueniri antecedẽte ꝺsonãte·vt lanx falanx·& sequẽte· vt expeto·Et nota·q; sicut dicit ps·ī·xiiij·li·Nulla alia pars ī x·desinit apud latinos nisi noīa & exꝓpositio q̃ greca ē·& vix & pax aduerbiũ comicuz quo vtitur terenti9·qõ siliter grecuz est·Et scias·q; x·incipit ab i·cum alie semiuocales ab e · incipiant · Et ẽ ratõ·q; in i·terminaẽ apud grecos · Vocatur eñ xi·sicut docet alphabetũ grecũ·Vñ p apostrophen dicim9 ix·Vñ hic nota·q; vocales dicuntur·q; p se vocẽ faciunt sine ꝺsonãtib9 · vnde quelibet vocalis p se facit syllabam · vt amo·& inchoãt vocales a suo noīe.& in se terminanẽ siue in nomen suũ·Consonãtes aũt dicunẽ q̃si cũ alio sonãtes · i·cum sono vocalis·Non eñ possunt ꝓferri ꝺsonantes sine sono vocalis·& hoc satis patz in eoz; platõib9 ·sicut cũ dici9 be·ce·de.similiter nõ possũt p se pficere syllabã sine pñtia vocalis· vocalis vero sine eis syllabã facit·Tantũ eni fere refert inter vocales & cõsonãtes quãtũ inter aias & coꝛpa·Aia enī per se moueẽ & mouet corp9·Coꝛp9 autẽ non mouet aiam nec p se moueẽ·sicut patz in cadauere ita & vocales p se mouenẽ ad pficiendũ syllabam·& ipas cõsonãtes mouẽt secũ·Consonãtes vero sine vocalib9 imobiles sũt ad pficiendã syllabã Semiuocales aũt ab e·incipiũt & in se·terminant absq; x·que sola ab i·incpit·p apostrophẽ greci noīs xi·q; necesse fuit cũ x·sit semiuocalis a vocali incipe & in se termīare·Que x·nouissime a latinis assumpta post oẽs ponẽ lrãs quib9 latine dictões egẽt Q; aũt ab i·incipit ei9 nomẽ·ostẽdit etiã seruius ī ꝺmento qõ scribit in donatũ his verbis·Semiuocales sunt septẽ que ita ꝓferunẽ·vt incboent ab e·lrã·& desinẽt in naturalẽ sonũ·vt·f·l·m·n·r·s·x· sed x·ab i·incboat·Idez etiam eutropi9 cõfirmat dicens·vna duplex ꝺsonãs x·que ideo ab i· incipit q; apũ grecos in eãdẽ desinit i·ut xi·Mute aũt a se incipiẽtes & in e·vocalẽ desinẽtes exceptis q·& k· quarũ altera in u·altera ī a·finiẽ sua pficiũt nomĩa Incipiũt ergo mute a sono muto siue a sono ꝓprio & terminãtur in sonũ vocalis·cũ ergo plurimum denoīetur lrã a pricipio & son9 mutaz sit in pncipio mut9·sicut patz ī earũ platõe merito vocate sunt mute·Incipiñt ergo vt dixi mute a sono muto siue a sono ꝓprio·& terminanẽ in sonũ vocalis e · vt be·ce.de·excepta f.quã qu·dã ideo posuerũt semiuocalẽ·vt seruius supꝝ·q; incipit a vocali·s· ab e·sic̃ semiuocales·& terminaẽ in sonũ ꝓprium·hoc tamẽ ñ facit eã semiuocalẽ ·nomẽ eſ lrẽ nõ mutat eẽ litere·Vñ dicit ps·ī primo maio·Nichil eī aliud semiuocalis habet litera hec f·nisi noīs prolatõem que a vocale incipit·sed hoc pẽatem lrẽ mutaẽ nõ debuit·Si eī eẽt semiuocalis necessario terminalis nominum inuenireẽ·qõ mime repies·Nec ãte l·vl r·in eadẽ syllaba posset poni·qui locus mutaz est dũtaxat·nec omunẽ ãte easdẽ posĩtã facerz syllabaz Volo etiã te scire·q; quãtũ semiuocales vicunẽ a vocalib9·tñ vincũt & ipe mutas·vt supꝝ tetigi · qõ pt; ex eo·q; vocales habẽt tres ꝓprietates· p se enī pficiunt vocẽ·incboãt noīa·& terminãt similiter Semiuocales aũt haz duas tãtũ hñt·Nã incboatiue sũt dictõnũ & terminales·vt nil·& ita de alijs semiuocalib9·que quãdoq; incboãt dictões·quãdoq; terminãt·tertiã vero nõ habẽt·sez q; p se vocem non pficiũt· & ita vincunẽ a vocalib9 · Mute vero nec p se vocẽ faciũt·nec omẽs terminãt noīa licet q̃dã eaz terminãt noīa·sicut·c·d·t·& hoc in paucis noībus exercẽt·nam pauca noīa desinẽtia in eas inueniũtur·incboãt tamẽ noīa·& ita vnã tãtũ sibi vendicãt ex illis trib9 ꝓprietatib9·Vincuntur ergo a semiuocalib9 ꝺm q; semiuocales a vocalib9 q; licz incboent·tamẽ raro terminãt noīa·Tñ & apud grecos vocales & semiuocales tm̃ terminant·noīa nõ mute·& merito·Illa enī debent eẽ in fine que multũ sonãt·q; omis platõ pl9 festinat circa finẽ·& pl9 sonat·Vnde etiã ozatores exaltãt vocẽ suã in fine vel circa finez ·Habẽt ergo semiuocales sedaz euphoniã·Nã meli9 & pfecti9 sonãt q; mute·sicut & vocales ipis semiuocalibus· Hec dicta sunt de semiuocalib9 grã dei & de x·

Y vocalis ē semp·& scribiẽ tãtum ī grecis nomĩbus & barbaris sicut & z· Vnde q̃n do y·poniẽ inter duas vocales ē vocalis & p se syllabicaẽ· vnde ꝓsopopeya ē sex syllabarum & ita de sil'ibus dicas·q; aũt mentio facta ē de x· & z·q̃ sunt duplices cõsonãtes·& i·aliq̃ndo est duplex consonãs·Iõ hic dicã de i·ostẽdens q̃ndo sit duplex consonãs·& q̃ndo simplex·Deĩde etiã subiungã de u·consonãte·

I Potest eẽ simplex ꝺsonãs·& aliq̃ndo duplex·v vero tãtum ē simplex consonãs· Notandũ ē ergo·q; i·cõsonãs posita naturaliter ĩter duas vocales vim suam retinẽtes· alias seruãtes·& maxĩe in simplici dictõe·accipiẽ ꝓ duplici cõsonãte·& debet syllabicari cũ sequẽte syllaba·vt maioz troia·Si enī i·remanẽt vocalis cẽnt tres vocales iuncte sine vlla media cõsonãte·& ide pueniret hiatus intolerabilis·vt vult·ps·ī· iij· li·maio·In tenuia aũt remãsit i·vocalis·& ē ratio hui9 hec·q; nõs pluralis neutri generis fozmat9 ab ablatio singulari desinẽte in i·debet supare illũ ab latiuñ vna syllaba·vt mari maria.fozti foztia · Hoc aũt nõ fuisz in hac dictõe tenuia·nisi i· remansisz vocalis·Preterea quãdo i·ē duplex cõsonãs · debet syllabicari cũ sequẽte syllaba·qõ nõ fit in tenuia Notandum etiã·q; inuenitur i·imẽ duas vocales positũ simplex cõsonãs·sz in cõpositis tãtum · vt reiectus reijce·sicut docz ps·in orthographia ī troducẽs exẽplũ virgilij·Tityre pascẽtes a flumĩe reijce capellas·Ecce he quattuoz syllabe re·ij·ce· ca.sunt omẽs breues.& faciũt ꝑceleumaticũ constantẽ ex quattuoz syllabis breuib9·Opoꝛtz ergo· q; i·ibi non sit duplex consonans·ĩmo simplex· cũ non faciat ibi positõnẽ·Ratõ aũt hec ē·q; i·non ē ĩter illas vocales naturaliter·sz grã cõpositõnis· Cum ergo hec ꝓpositõ re naturaliter brevis sit ibi etiã coꝛrepta iueniẽ a poeta·Vnde ꝺpositа excludũtur·in hoc q; diciẽ naturaliter·Et hoc vult hug· q̃ dicit·q; baiulo as·ē verbũ simplex·& sic ibi i·ē duplex consonans·& ꝑdu·pmã·Si aũt baiulo sit ibi compositũ verbũ·tũc non ē i·ibi duplex ꝺsonans· nec prima longa·sz potiꝰ breuis·Iuxta illud · Cloto colũ baiulat·lathesis trahit·atropos occat· Iteẽ dicit hug·q; maijster cõponiẽ a maioz & sterion · quasi maioz in statõe·& debet scribi media syllaba

p duo·ij·vnū consonans·& aliud vocale·vt dicaē maijster·Sed cōstat·q maijster habet primam bre uem·& est cōpositū·ergo si scribaē p duo ·ij· maij ster i·non erit ibi duplex consonās cum sit prima breuis·Alij dicunt·q reijcio tā in pñti q̄ in prete rito primā p̄ducere & corripe inueniē·qz ibi i·po= test esse simplex consonās·& sic primam corripit· Vnde virgili?·Tityre pascētes a flumine reijce ca= pellas·Vel pōt i·ibi eē duplex consonans·& sic p ducitur prima positōne·Vnde idē virg·Reijce ne maculis obfuscēt vellera pellis·Alie vero p̄positi= tiones opposite cū hoc verbo iaceo penit? p̄ducū= tur·vt inijcio.adijcio·ejcio·p̄icio·deiicio.in quis= bus oībus i·duplex consonās est ātē i·vocalem· & istius opinionis fuit maijster bñ·¶ His visis dici pōt·q i·consonās posita inter duas vocales natu= raliter ē duplex consonās & positōem facit p̄cedē ti vocali.vt maior·peior·& hec regula gñalis est in simplici dictione·De tenuia non ē obiectio· qz ibi i·non ē consonās cū non sillabicet cum secunda sillaba sz p se·qz vocalis est·In cōpositis aūt habz instantiā·Sed hoc pōt excludi in eo·q dicitē i· po sita inter duas vocales naturaliter · qz in opositis non videt ibi i·eē naturaliter sed poti? accidētali ter·scz ratōe opositōis·Aliq̄n etiam facit positōez etiā in cōpositis vt adiicio·eiicio.q̄ ponitē inter duas vocales & sillabicaē cū sequenti sillaba· licet hoc oīno nō sit naturaliter·vt supi? declaratū est· Patet ergo quō verificeē regula p̄dicta i·osonans posita naturaliter inter duas vocales vim suā ser uātes.et maxie in simplici dictōe accipit p duplici consonāte·Hec aūt p̄icula vim suā seruātes non est declarata·Ideo nota·q hoc additū est·qz i·po situm inter u·post g·vel ·q·& alterā vocalē non ē duplex consonās·imo vocalis·Katō aūt huius ē· qz altera illaz vocaliū·scz u·nō seruat ibi vim suā imo amittit·Iuxta illā regulā de dyptōgis supius datā·scz u·posita post g·vel q·vel s·sequēte voca li ī eadē sillaba amittit vī litere·vt q̄ ligua suadet Ex quo ptz·q in his dictōibus nequior·pmguor quia·& illibus ibi i·non ē osonās sed vocalis sicut docet p̄s·li·iij·maio·in tractatu cōpatiuoz· Quī dam contra p̄dictā regulā obiiciūt de coire·vbi i· non ē duplex consonās posita inter duas vocales cū p̄cedēt vocalis corripiaē scz eo Vñ lucan? Nec coiere patres ꝛc·Sed ex p̄dictis patz solutō· quia videlicet nō ē ibi i·inter duas vocales naturaliter imo accidētaliter ·videlicz grā compositōis & sin cope·Deberet em̄ dici coiuere·sed p sincopā dicitē coiere·sicut coij·Vnde ī his dictōib? coiere·coij coijsse·introiere·introierūt & similib? remānit i· vocalis cū non sit ibi naturaliter inter duas voca les· & hoc etiā patz·qz i·non sillabicaē cū sequenti sillaba sed p se solā·qō nō possz fieri si esset conso nans.Sic vidim? qñ i·sit duplex consonās·Nunc videam? quando sit simplex·Et dicendū est secm̄ p̄s·q i·modo p simplici mō p duplici accipitē con sonante·Pro simplici·qñ ab ea incipit sillaba ī prī cipio dictōis posita subsequēte vocali in eadē silla ba·vt iuno iupiter·Pro duplici aūt· quādo in me dio dictōis ab ea incipit sillaba post vocalē ātē se positam·subsequēte quoqz vocali ī eadem sillaba· vt maius·peius·eius·p simplici quoqz in media di ctione inuenit sed in cōpositis·vt iniuria·ejectus reuice·Virg·in bucolic·p̄celeumaticū posuit p da ctilo·vt Tityre pascentes a flumine reuice capellas

Vest consonās quādo ab ea incipit sillaba ī p̄cipio dictōis posita sub sequēte vo cali in eadē sillaba·vt venus·& est tātū simplex consonans·Vnde dicit p̄s·q in ea p̄ualuit potestas simplicis consonantis·Sz videt·q sit du plex cōsonās·Nam si dicā cupiui pnl'·pdu·ii dicaz cupii pnl'·cozr·Et sic videt·q v.sit i·ibi duplex cō sonans·& p̄stet positōem vocali p̄cedenti·Ad hō dicendū est·q·u·tm̄ est simplex consonās.nec illa vocalis p̄cedens positōem ab illo u·recipit· imo ē naturaliter longa·sicut ptz in supino & p̄cipio· in quib? nō ē u·& tamē pdu·pnl'·vt cupit? ta·tū· Et scias·q u·posita post·g·q·vel·s·sequēte voca li in eadē sillaba amittit vim lrē· nā vim consonan tis nō habet ibi·cū non faciat positōem cum altera cōsonante·vim vocalis non habet·cū nō faciat cū altera vocali cum q̄ est in eadē sillaba dyptonguz· ¶ Et sciendū·q hoc verū est vbi u·cū altera vo cali seq̄nte est in eadez sillaba·vt quis·anguis·Si vero sunt in diuersis sillabis·non ē verū·vt arguo exiguus·& hoc accidit tm̄ vbi ē·g·& nō·q·Nam q·nunq̄ pōt sillabicari vel scribi nisi seq̄ntib? dua bus vocalib? q̄ sunt in eadē sillaba secum .& ideo quāuis iste nīs quis scribaē p q· gēs tamē ei? non scribitē p·q·sed p·c·vt cui?·qz in cuius i·est cōso= nans nō vocalis·Ex p̄dictis patet·q equus equi · & equus a·um·& similia scribunē p duplicem ·u· post·q·

De recto ordine literarum·

Dicto de diuisione literaz & earū muta tione ·nunc dicenduz ē de recto ordine ip̄arum literarū·Scias ergo ·q vnicui qz lrē accidūt tria·scz nomē·figura·potestas·No men·id ē·noiatio·vt a·b·& sunt elemētoz noīa in declinabilia tā apō nos q̄ apud grecos·Et hoc du plici de causa·Prima est·qz simplicia & stabilia de bent eē elemēta q̄si simplex fundamentū cuiuslibet doctrine & imobile·Secunda ē· qz si variareē eo rum noīm declinatō·significatō euanescerēt· cum vocales a suis vocibus ofciāt sua nomīa·Si enī di cereē hoc·a·hui? atis·non eēt āplius nomē illius lrē in obliquis · similiter de vnaquaqz lrā siue vo cali siue cōsonante·quare noīa elemētoz indeclīa bilia remāserunt·Figure accidūt quas videmus ī singulis lrīs·Potestas vero est ipa p̄nunciacō· p pter quā & figure & noīa sunt mutata· Diuiditur tamē potestas lrē in substātialē & accidētalē·Sub stātialis potestas lrārū·est lrām eē vocalē vel con sonantē·semiuocalē·vel mntā·Accidētalis vero ē multiplex·videlicz correptō·p̄ductio·aspiratō·le uitas·liquescētia·duplicitas·īmutatō·trāsmutatio Ordo etiā accidit lrīs·sed non assignaē eis p acci dente·qm̄ pars dicitē esse potestatis·Qz em̄ aliqua litera preponaē vl' postponaē ī sillaba hoc habet a modo p̄nunciandi·q̄ nichil aliud ē q̄ potestas· Ac cidit ergo ordo literis·qui quanuis in sillabis dino scatur·tamē qz cōiunct? esse videt cū potestate ele mentoz·non absurdū puto nunc illū ei subiūgere· Sunt ergo vocales p̄positiue·videlicet subsequen tibus alijs vocalibus in eisdem sillabis·a·e·o·Sub iunctiue·e·u·vt ae.au·eu·oe·I·quoqz apud anti quos pst·e·ponebaē·& ei dyptōgū faciebāt·quam pro oī i·longa scribebant more antiquoz grecoz Dyptongi aūt quib? nunc vtimur sunt q̄ttuor ·s· ae·au·eu·oe·de quib? sup̄ dictū est· Nunc ergo ō ordine consonantiū videam?·& p̄mo de ordine se miuocaliū·In semiuocalib? sūt alie p̄positiue aliis semiuocalib? in eadem sillaba·vt m sequente n·vt

annis·damnū·somnū·hymnus·Et vt dicit papias Somniū somnum & cetera similia q̄ habēt m : āte n·in eadem sillaba debent pronūciari Et marcian⁹ in orthographia sua dicit·q̄ lr̄ē q̄ inter se copulari nō possunt adiecta alia lr̄ā sociandē·vt·m·&·n· cum non coeant vocali antecedēte vniunē·vt i oī & in somno·S·quoq; ꝓpositiua est sequēte·m·vt smirna·smaragd⁹·p·s·nō per·z·scribi debet Nam vt dicit p̄s·in p̄mo maio·Viciū faciunt q̄·z·āte·m· scribunt·Nunq̄ em̄ duplex lr̄ā in capite sillabe posita p̄t cum alia iūgi cōsonāte·Preterea·s·freq̄nter liquescit in metro·z·vero nō·Sic ergo ille versus posset culpari·si smarag⁹ scribereē p·z·quez ponit lucan⁹ in·x·li·Terga cedēt crebro maculis distincta smaragdo··S·vero ibi scripta cessat rep̄hensio·Nam s·frequēter liquescit in metro·Et iō illa sillaba ma·p̄t ibi corripi·vt sup̄ ostēsuz est·In fine aūt sillabe omēs liquide solent āte·s·poni·vt puls·biems·mons·ars·Similiter āte·x·excepta m· vt falx·lanx·arx arcis·In mutis p̄ponunē b·& g· sequēte·d·vt bdelliū genus lapidis·abdomen·migdonides·C·vero & p·preponuntur sequente t· vt actus·lect⁹·dyptong⁹·Vnde peccāt qui sillabicant actus·sed debēt sillabicari a ctus·q̄ c· cuz t.sunt eiusdē sillabe·& sic de oīb⁹ p̄dictis & similibus·Semiuocales nulla p̄ponit̄ mutis·nisi s.sequēte·b·vt asbestus·asbutes·C·vel q·vt scutū·squaloz·P·vt spes·spera·T·vt stat⁹·ante aliā aūt nullam mutarū·Hic nota·q̄ sicut dicit p̄s·p·non patitur r·ante se in eadē sillaba· si aūt obijciaē de hoc nomīe stirps·in quo·r·ponit̄ āte p·in eadē sillaba Dico·q̄ p̄s·intellexit in p̄ncipio sillabe·Principiuz aūt voco·quidq̄d ē ante p̄mā vocalē·Cum ergo p n̄ patiaē r·ibi añ primā vocalē cessat obiectō·Potest etiā aliter dici·Quod em̄ dicit p̄s·intelligitur qñ p·sumit̄ in vi sua & simpliciter·ibi aūt non sumitur p·simpliciter siue i vi ꝓpria·imo ps·ibi collaterales sumunē ꝑ vna figura q̄ ē apud grecos·et vocaē psi·& hui⁹ ē figure· Et vt vult p̄s·i primo maio·Hoc interest iter elemēta & lr̄ās·q̄ elemēta ꝓprie dicunē ipe·scz pnunciatōes·Note aūt earuz lr̄ē·abusiue tamē & elemēta ꝑ lr̄is & litere ꝑ elemētis vocanē·cum em̄ dicim⁹ nō posse ostare in eadē sillaba r.ante p.non de literis dicimus·sed de pnūtiatōe literaz Nā quātū ad scripturā possūt cōiungi·non tamē etiam enūciari nisi postposita r· vt princeps·Mute vero semiuocalib⁹ p̄ponūtur· Liq̄de absq; m·oēs pene oībus·vt Bl·blādus·Cl· clar⁹·Dl·abdolas nomē barbaz·Gl·gladius· Tl· atlas·Pl·planus·Fl·flau⁹·Bn·abnuo·sed ibi b·magis est supioris sillabe·q̄ p̄positio debet sillabicari p se·Cn·cnid⁹·Cr·crudus·Dn·ariadne·Gn.gneus Tn·etna·Pn·therapne·Br·vmbre.Cr·crebre·Dr draco·Fr·frater·Gr·grat⁹·Pr·pratū· Tr·tract⁹ Ante m·autem inuenitur·c· d·g·t·sicut piracmon·alcmena·dragma·admet⁹ ritmos P·p̄ponitur huic litere·s·in principio sillabe·vt ipse·psitacus·& sic cōstat.q̄ p·&·s·debēt simul sillabicari B ante·s·vel t·nunq̄ inuenitur in principio sillabe nec etiam stare p̄t·Et ideo b·quertiē in p·vt nubo nupsi nuptū·Analogia em̄ requirebat b·in pterito & supino cum esset b·in p̄nti·sz euphonia cogit scribi p p·& non p b·dictas dictōnes·Vñ p̄s· in fine primi maio·dicit nubo nupsi· scribo scripsi faciunt·quāuis analogia p b.cogit scribere·sed euphonia supat que etiā nuptā nō nubtā·& scriptuz non scribtū·cōpellit p p·non p b·dicere & scribē·

De sillaba·

Quso de lr̄ā nunc videndū ē de sillaba·& de sillaba hoc modo·Primo q̄d sit sillaba quot literis cōstare videē & p̄t·& quo ordine·Secūdo de literis terminantib⁹ sillabam· Tercio de accidētibus singulis sillabis·Scias ergo q̄ sillaba vt dicit p̄s·in·ij·maio·est comphensio lr̄arum consequēs sub vno accentu & vno spū plata Abusiue tam̄ & singulari ū vocaliū sonos sillabas noiam⁹·Possum⁹ tamē & sic diffiniē sillabā Sillaba est vox lr̄alis que sub vno accētu·id ē·vno spiritu indistanter ꝓfertur A singulis tamē incipiens non plus q̄ ad sex literas ꝓcedere sillaba potest in latino sermone·vt ab ars·mars·stās·stirps· Et notandū·q̄ sillabe que ex singulis constāt literis nō plures sunt q̄ ipe vocales ex quib⁹ fiunt·Quot āt ex ampliozibus pene innumerabiles·Nulla sillaba tres vocales habet·vnde u·& i·non aliter iungūē dyptongis nisi loco p̄te consonātiū·u·tamē etiā tunc iungi p̄t dyptongo cum amittit vim lr̄ē·vt quae·linguae·Sepe inueniunē ꝑ duab⁹ vocalibus iunctis·hoc est ꝑ dyptōgo singule vocales posite vt plostrū ꝑ plaustz·& iqro ꝑ iquaero·& vbiq; ꝑ eu dyptongo e·pdu·vel i·Que singularū lr̄arū sunt·scilicz sillabe ex vocalib⁹·vt dictū est cōstāt vt a·e·rē·Que aūt ex duabus constāt·vel a vocalibus fiūt·& inueniē dyptongus in ae·oe. vel a vocali & consonāte ātecedēte vel sequēte· Antecedēte·vt da·cōsequente vt ad·non plures tñ q̄ tres consonātes ātecedere vocalē nec rursus consequi nisi tres possunt· Sed hic notandū est·q̄ si antecedunt tres consonates nō possunt nisi due cōsequi vocalē·vt mōstrās·nec itez si ꝓsequātur tres possunt ātecedere nisi due·vt stirps·Si antecedēs sillaba terminet in consonantē·necesse est etiā sequētem a consonāte incipe·vt artus·arduus·nisi sit cōpositū·vt abeo·adeo·peo·Herodian⁹ tñ de ortho graphia ostendit rationabilius eē sonoriusq; quantum ad ipam vocis ꝓnūciatōem·in compositis quoq; simpliciū regulam in ordināndis sillabaz lr̄is seruari·Sed contra eū sic obijciē·ergo oblit⁹·oblatus· obruo·abrado·& similia si b·transit in secundā sillabam·more simpliciū dictionū p̄mā ꝓmunez habē in metris oportz·vt posset etiā corripi·sz hoc nusq̄ inueniē Preterea·circūeo & circūago & similia non paterenē elisionē m·in pnūciatōe si trāsiret in sequentē sillabā m·Nec in ꝓhibeo·exhibeo· ihuma tus·anhelo·inhibeo·adhuc·adhinc & silibus secunde sillabe principalis aspirareē vocalis·si terminalis ꝓsonās ꝓpositōnis i eā trāsiret·quō istic·istoc·& hic·istec·istuc·Si vero in media dictōne sillaba a vocali incipiat·necesse ē ātecedētē quoq; nisi sit cōposita in vocalē terminari·vt pietas·curialis· peo. ruo·minuo·Est tñ q̄ndo in cōpositis etiā subtrahiē consonās·vt coeo cois·quandoq; mutaē·vt comedo vbi etiā p̄positō non sillabicaē p se· sed transit ad sequentē sillabam Item scias·q̄ consonans poīta inter duas vocales semp est de sequēti sillaba in simplici dictōne·vt amo·ozo·nisi gemineē·tūc eī vna consonās ē de prima sillaba·& sequēs de secūda·vt assus·sed in cōposita dictōe est de ꝓceden ti sillaba si naturaliter sibi coheret·vt adeo·peo Primitiapales sillabe· hoc est in principio dictionum posite ab omnibus incipe literis· desinere tamē non in oēs possūt sed ī bas· In vocales quidē omēs a quacunq; cōsonāte incipiat sequēs sillaba vt mare·genus·filius·votū·ludus In consonātes

vero si sequens syllaba a vocali incipiat · non pos sunt syllabe desinere·nisi vt dictū est in dictōibus q̄ ex p̄positōibus ī consonātes desinētib9·vel alijs ptibusoratōnis sunt composite·vt abutor·obau: dio·obedio·subeo·aduro·imeo·exacuo·mtereo·pa gr·alterutrum·transeo·Nec tamen si sequens syllaba a consonante incipiat·licet antecedentem ī quācunq; cōsonantem desinere·ergo p̄ singulas p̄sonātes·vt potero io tractare conabor·

De litera b·

Bterminat p̄cedentē syllabā·si sequēs quo q; ab eadē icipiat·vt sabburra·sabbatuz gibbus·gibberosus·gibb̄·obba Compo sita quoq; a p̄positōib9 in b·desinētib9 & ab alijs dictōibus a b·incipiētib9·vt subbibo·que tñ con: sonās c·sequēte solet plerūq; mutari in eā·vt oc: cido·accūbo·succūbo·succimo·succido·In quibus dam tamē p̄ ab·abs·p̄positō cū dictōibus a c·inci pientib9 cōponit·vt abscondo·abscedo·abscido· Ob quoq; ē q̄ndo assuit s·tūc cū ꝓpoit cū dictio ne a c·incipiente·vt obscur9·obscen9·ita dicit p̄s· in secūdo li·maio·Sed in ix·li·dicit·q; inuenitur obs·a quo cōponit obscen9·Vnde dicit·obsoleo quoq; obsoleui facit·non ex em̄ a soleo·solit9 sū· qō vel solui facit p̄teritū·sed ab obs·& oleo·sicut obscen9 ab obs·& cenādo·E·etiā sequēte ī eandē cōuertit b·vt officio·offundo·sufficio·suffero·vel cōuertit in u·vocalē·vt aufero·aufugio·& ꝓponit aufero ex ab·& fero·aufugio ex ab·& fugio Ratō aūt quare b·non cōuertit hic in f·sed in u·vocalez est hec·qz si scriberent ibi duo ff·dubiū essz vtrū essent cōpōsita ex·ab· vel ad cū vtraq; illaz p̄po: sitōnum conuertat suā consonantē in f· sequente ea·Nec est incōueniens·q; b·mutet in u·cū etiā u· aliquādo cōuertat in b·vt celebs·cōponit em̄ a ce lestem·& vitā·et ducens·G·quoq; sequēte in eaz transit b·vt suggero·oggānio·Necnō etiā m·sub: sequēte·vt sūmitto· Preterea omitto p̄ ommitto dicim9 Horat·ī secūdo sermonū·Aut spem depo nas aut artē illusus omittas·subtrahit vnuz m· vt primā corripiat·Idem patit b·sequēte p·vt oppo no·suppono·Quandoq; tñ·vt dicit maister bene abijcit b·sequēte p·vt opio·& opior·sicut d·in a: perio·R quoq; sequēte p·plerunq; in eā ꝓuertit b·vt arripio·surripio·In quibusdā tñ manet īmu: tabilis·vt abrogo·abrado·& hoc fit causa differē tie·qz si arrado·arrogo diceremus p̄ duo r·dubiū esset·vtrū essent cōpōsita ex ab vel ad· cū vtraq; p̄positō mutz extremā cōsonantem in r·sequēte r· Item ob·retmet b·sequēte r·vt obruo·Alijs autē quibuscūq; lrīs sequētib9 integra manz b·vt abdo obdo·subdo·subdolus·abbinc·abluo·sublat9·oblo quor·abnego·obnitor·subnixus·Ergo nulla nisi p̄ positō cogat antecedēs syllaba in b· pōt desinere· nisi cōsequēs quoq; ab a·incipiat vt ostēsum ē ī p̄ dictis noībus·ita dicit p̄s·in secūdo li· In tracta tu autē p̄positōnū sic dicit p̄s·A·ab abs·e·ex·fere eādē sigficatōis vim habēt· Nā & locales & tēpe rales & ordinales sil'iter mueniunt· Sed q̄ndo cō sonans sequit a·& e·magis p̄ponunt in appositōe vt a domo·e·iure·Ab vero & ex·sepissime in opo sitōe non solū vocalib9·sed etiā cōsonātibus p̄po nunt·vt abigo·abduco·exuro·excurro In appositō ne vocali quidē sequēte semp·vt ab illo·ex illo·cō sonanti raro·Nā a quidē & e·vocali q̄dem sequen te nō p̄ponunt Ab aūt & ex cōsonantib9 sequēti bus solēt p̄poni si nulla asperitas vocis ꝓhibeat·

Abs tantū ī p̄positōe cōsonātib9 solet p̄poni Ab oībus·in compositōe p̄ponit lrīs absq; c·vel q· vl' t·vt abbreuio·abduco·affat·nam b·in f·cōuersa ē Aufero in quo b·conuertit in u·tam euphonie q̄ differētie causa·ne si affero dicas ab ad p̄positōne & fero cōponi videat·abluo·abnego·ommitto in quo b·in m·cōuertit·arripio in quo b·in r·ꝓuertit asporto in quo b·in s·mutatur·licut & ī aspello differentie causa·ne si apporto·& appello dicā9 ab ad cōpōsita estimēt·Hec p̄s·Vnde versus· Ab si cōponis elemēta quecunq; sequunt C·q·t·tantum simul he tres excipiunt Ex p̄dictis collige·q; hec p̄ positō ob his literis sequētibus mutat b·ī illas·scz c·vt occido f·vt offero g·vt oggānio p·vt oppo no Quādoq; subtrahit b·vt opio si aūt sequat m· subtrahit b·vt omitto vel mutat in m· vt ommit to Quādoq; tamē intercipit s·cū dictōne incipiē te a c·vt obscurus obscenus Vñ quidā dixit de p̄ dictis Cur·fert·grex·po·mū·nunc·ob· mutatur in illas Ex p̄dictis patz·q; opprobriū scribit p̄ gē mimū p·Componit em̄ ex ob & pbriū mutato b· in p·De ab satis patz p̄ dicta·Sub vt vult p̄sc· in tractatu p̄positōnū his lrīs sequētibus mutat b in illas·scz c·vel f·vel g·vel m · vel p·vt succūbo succurro·sufficio·suffero·suggero·sūmitto· sūmo neo·suppāro·suppono & sic de alijs similib9 In cō positōne vero modo localē vim retinet sub·vt sub eo suppono sb̄ijcō sūmitto sb̄ouco sb̄trabo mō di minutiuā vī·vt subrideo sb̄ristis suffūdo An vo sub mutet in r·sequēte r·nō facit mentōnem p̄s·in xiij·li·in tractatu de p̄positōib9 Sed in secūdo li· vt dictū est sup̄·dicit p̄s·q; b sequente r plerunq; in eam cōuertit·vt surripio ꝛc̄·vide sup̄ Dicit etiā ibi p̄sc·q; b mutat in s vt iubeo a quo venit iussi Conuertit etiaz in s causa differētie in aspecto & aspello vt sup̄ dixi De p̄dictis dici pōt·cor·fu·ga mel·poz p̄cedens sub trahit ad se Quādoq; autez remanet b sequete c·vt subcinerici9·ne ex succo & cinere cōponi videat Dicendū est ergo succontra rie·licet quidā dicant subcōtrarie p b Quidā etiā dicunt obceco p b·licet hoc nō habeat a p̄sc· Item nota hic·q; scōm p̄s·suscipio & sustuli sunt cōpo sita a susum vel sursum aduerbio & nō a sub p̄posi tione Suscipio em̄ cōpōitur a susū & capio Sustu li a susum & tuli Q aūt nō sint cōpōsita a sub pa tet Nā si in suscipio fuisz b·non fuisz mutata ī s· sequente c·īmo in c·sicut in succurro a sub & cur ro Similiter si in sustuli fuisz b·nō fuisz mutatū in s sequente t·īmo remānisz integrū·vt in subti nio ergo nō sunt cōpōsita a sub sed a susum vl' sursum Suspicor aūt & suspicio similiter sūt cōposi ta a susuz & nō a sub Si em̄ cōpōsita eēnt a sub re mansisz b ibi & nō fuisz mutatū in s·sic patz in si milib9·vt substo & subsisto Compōsita ergo sūt a susum vel sursum Hic tamē sciendū ē·q; s quod erat in illo aduerbio susum subtractum est ꝓpter aliud s·qō erat ex pte illius cōponētis·scz spica vl' speco·nā si remansisz ibi sic in sustuli & suscipio gemmaret ibi par cōsonans añ alteram cōsonantē Vnde dicit p̄s·Suspicor quoq; & suspicio a susuz vel sursum cōponunt·sed abijciūt vnū s· qz non pōt duplicari cōsonās alia subsequēte cōsonante· qm̄ nec antecedente nisi sit muta ante liquidā· vt supplex·suffragor

Nullam supiorē syllabaz terminat nisi se quens incipiat a c·vel a q·vt bacca bucca siccus succus·q·ecquis·quicq̄·acq; Ex

hoc quoqz ostenditur eandē vim habere c·& q. Si obijciatur de necdū·necne·necnō vbi p̄cedēs silla ba desinit ī c·& tamē sequēs non incipit a c· vel a q· Dici p̄ōt·q; p̄s·intellexit de cōpositis ex princi palibus p̄tibus·i·noīe & verbo·Vel dicas·q; non sunt cōposita·sed sūt irregulares dictōnū aggre gatōes sub vno accentu p̄ferende· quidq̄d autē p d·scribit̄· Et scias·q; c·cū e·& i· repsentat plene sonū suum·vt cecus cibus·Cū a vero vel o. vel u· sonū habet lrē k·vt caput culex coma. vt quidam dicunt·Itē aīaduerte·q; c transit in g·n· p̄ceden te·vt quingēti·Compositū ē ergo a quiqz & cētū cōuersa c·in g· p̄pter affinitatē quā habet g·cū n· tantā eīn affinitatē habet n·cū g·q; sepe facit c·cō uerti in g·p̄cedente tn̄ n·vt quingēti·quadringēti cuius signū est·q; si non p̄cedat n·c·non cōuertit̄ in g·īmo remanet integrū·vt ducenti·trecenti· ō hoc etiam in g·dicam inferi?·

Non termiat p̄cedentē sillabā nisi seqns quoqz ab eadē incipiat·in simplicibus dictōibus & in plerisqz compositis·vt ab addit vel abaddier·addo·reddo reduco qō etiaz reduco dicit̄·Virg·in·iiij·eneyō· Electā classem socios a morte reduxit·Hic tn̄ ipa consonans d. in ap̄positōe mutat̄ seq̄ntibus his nouē lris·c·f·g· l·n·p·r·s·t·vt accido·accūbo·affectus· aggero· allido·ānuo. applico·arrideo·assidu?·assideo·attī go Vñ versus·Cor·fla·grans·le·nis·pir·ra·sal·ta ad sibi mutat·Ex quo patz ꝺm quosdā·q; dicendū est assum affui·nō adsum p̄ d·assum? nō adsumus Item scias·q; d·aliq̄ndo non mutat̄ sequēte p·sed abijcit̄. vt aperio quod componit̄ ex ad & pario· aliqui dicunt q; componitur ex a & pario sed pri? dictum magis michi placet·Subtrahit̄ etiā d·in quibusdā cū sequēs dictio incipiat a gn·vel sp·vel sc. vt agnitus·aspect?·ascendo·Vñ versus· Tolli tur inde tn̄ sequit̄ si cōsona post s·Et ē ratō· quia regula sup̄ a p̄stiano data est·si due pares cōsonā tes p̄cedūt aliquā consonantē vna illaz debet abij ci·vt asto ascendo·ne gemīatio cōsonātis sit ante consonantē·qz nec āte consonantē nec post conso nantē debet fieri gemīatō cōsonātis·nisi altera illa rum fuerit liquida l·vel·r·vt supplico·suppzimo· Sed obijcit̄ de idarco·quodcūqz & similib?· quo rum prima sillaba desinit m d·licet sequēs non inci piat a d· Dico·q; ista regula nō semp verificat̄ in compositis ꝺm p̄s·& ideo fallere p̄ōt in illis ·sicut etiam in his dictōib? adeo·aduro·Alijs aūt sequē tibus lris integ̃ manet d·in compositōe·vt adbibo adhereo·admitto·adquiro·aduoco·Inuenit̄ āmitto sed cōponit̄ ex am·p̄positōne insepabili · Amitto eīn ex a ꝓponit̄·admiroz & etiā āmiroz ex ad & ex am·p̄positōibus inuenit̄· Sic ergo d·integra manz sequēte q·vt adquiro scōm p̄s· ¶ Sed obijcitur ō quicq̄ vbi d·mutatur ī c·sequēte q· Vnde sup̄ di xit p̄s·q; d·transit in c·vt accidit·quicq̄· Dico·q; hoc intelligendū est de hac p̄positōne ad·q̄ nō mu tat d·sequēte q·vt adquiro·sicut patz p textū p̄s· qui dicit·alijs aūt sequētib? lris·integra manet d· in cōpositōe·vt adbibo admitto·& cetera·semper exēplificat de ad·& sic de quicq̄ non est obiectō· Vel p̄ōt dici·q; hec consonās d·sequēte q·remanz integra & non mutat̄ vt adquiro·Hoc aūt dictuz esse videt̄·qz cum q·& c·repñtent idem elementū videt̄.q; sic d·mutat̄ in c·sequente·c· vt accipit Ita etiam d·sequēte q·sed remanz tūc imutabilis gn̄alit̄ ī cōpositis ab hac p̄positōe ad & fere vbiqz etiā in alijs cōpositis·hoc dico qz quādoqz mutat̄ ī c·cā euphonie·vt quicq̄·& etiā quicq̄d vt dicūt quidā·Alij vero dicūt·q; quidq̄d scribit̄ p d·non p c·Vnde non mutat̄ ibi d·sic nec ī quodqz vl q̄dqz·Nec p̄s·exēplificat nisi de quicq̄·vt patu t· Dicit eīn d·trāsit in c·vt accipit quicq̄·& sic ex verbo p̄s·non habet̄·q; quidq̄d scribat̄ p c·Item nota·q; nullum verbum desinit in d·Vñ mq̄t scribit̄ per t·

¶ Volo etiā te scire·q; q̄dam cognatō siue affini tas ē inter d·& z·Vnde quidā scribētes d·sepe ex primūt z·in sono·antiqui eīn scribebāt medēcius p mezēcius·Similit̄ affinitatē habēt in sono d : & t·sic patz in terminatōe istoz noīm·caput·apud· Parum eīn distinguit̄ inē d·& t·quo ad sonū·Itez inē t·sine aspiratōe & t·cū aspiratōne est d·media vt declarabit̄ in b·lrā·

Nullā termiat sillabam·nisi loco b·vel d vel s·vel x·in p̄positōib? sit posita cum sequēs dictio ab eadē incipit cōsonante· vt officō·sufficō·affectus difficilis·diffundo·effi cio·Et ex hoc quoqz muta eē ostendit̄ f· ꝺm q; cuz omēs semiuocales simplices solēt ī medijs dictōni bus gemīari·hec nō geminat̄ nec terminat eas sic ille nisi ī suo noīe p̄pō·scz qn̄ dicit̄ f·Sz etiā quā do l·& r·p̄ponit̄ liquidis more mutaz· De offa n̄ est q̄stio·qz cōponit̄ ex ob·& fans· & ita f·ē ibi po sita loco b·& ōr offa quasi offans·id ē. cont̄ fantez qz noceat fanti cū eius os impleat·Vñ quidā·Of fa nocz fanti·sed pz odest esurīti·Item scias·q; f· magnā affinitatē habz cū ph·in sono·vt patz in fi li? & philipp?·& scribitur f·ī latinis dictōib? ph in grecis· nec tam fixis labzis p̄nunciāda ē f· quō ph·atqz hoc solū interest·vt dic̄ p̄s·

Apud latinos nulli? sillabe ē terminalis nisi cū loco b·vel d·ponitur·vt ī ad vel sb̄ vl ob p̄positōe·vt aggero·agger·sug gero·oggānio·Est quādoqz n·principalis sillabe· & añ se assūit g·vt p̄ nat? gnat? p̄ not?· gnot?· ātiq̄ dicebāt·Vñ ignot?·nosco·gnosco·noui·gno ui & post n·c·sepe posita ī g·cōuertit· vt ī nume ris·quadrīgenti p̄ q̄dringēti·a centū quingēti· se ptingēti·octingēti·Adeo eīn n·p̄posita facit c· in g·cōuerti·q; in quib? n·non ē numeris seruāt c·vt ducēti·trecēti·sescenti p̄ sexcenti· ¶ Ad p̄dictorū declaratōem scias·q; in his p̄positōib? in & con n· altera n·se quēte plerūqz mutatur ī g·vt ignosco· cognosco·ignotus·cognitus·cognat?·ignominia· ignarus·in quibusdā sup̄dictis subtrahit̄ n·a predi ctis prepōib?·qz in altero conponentiū inuenit̄ g vt gnar?· vel addit̄ per p̄thesim·vt dicat̄ gnosco gnoui· Vnde dicēdum ē·dinosco sine g·Preterea supmū facerz dignum si ibi essz g·sic agnitū cogni tum·& pticipiū p̄teriti passiui facerz dignitus sic cogtus agnit?·qō tamē non dicim? Item scias·q; int̄ c·sine aspiratōne & c·cū aspiratōne media ē g· sic declarabit̄ in h· ¶ Item i. consonās habet in so no affinitatē cū g·& inde est·q; plures scribūt ma gister per g·cum rectius ꝺm hug̃.scribat̄ p duo ij vnum consonās & aliud vocale vt maijster

Non p̄ōt termiare sillabam Et si opona tur de vab & ab & ob intiectōnib? in q̄ bus videt̄ b termiare sillabā Dico q; hō fit p̄ appcopā·quia pfecta sunt vocalia vaha aha & oha Nam suum est interiectōis pferri voce ab scondita Interiectōes eni sigificant affect? animi qui p̄turbant mētē loquētis ne pfecte loqui possit Hoc itellige de dictionib? latinis·Nā ī theologia

rimur dictioīb? hebraicis ín quibus aſpiratōnis nota poſt tres mutas terminales habetur · poſt c· vt ſadoch ·poſt p·vt ioſeph aleph · poſt t · vt deleth · Item ſcias · q; ſi aſpiratō ponat̄ inter aliquam conſonantē & vocalē ſeq̄ntem ín eadē ſillaba · tūc aſpiratō attribuit̄ coſonāti p̄cedēti et nō vocali ſequēti · vt nichil · philippus · Item ſi dictō incipiens a vocali aſpirata cōponit̄ cum alia dictōne remanente vocali vel muta remanet aſpiratō. vt rehabeo · prohibeo · exhibeo · ſ; ſi abijciat̄ vocalis · abijcitur & aſpiratō · vt p̄beo · Item nulle p̄poſitōnes vl' cōiunctōnes aſpirant̄ · require ſup̄ vbi de aſpiratione dixi · Nota etiā · q; ſicut dicit p̄ſ · iter c · ſine aſpiratōe & c · cū aſpiratōe media ē g · Inter t · ſine aſpiratōne & t · cū aſpiratōne media ē d · Inter p · ſine aſpiratōne & p · cū aſpiratōne ſiue f · media ē b · Sūt igit̄ medie g · b · d · & dicunt̄ medie · q; nō ita leniter ſonant ſicut ille non aſpirate · nec ita aſpe ſicut ille aſpirate · Verbigrā g · non ita leniter ſonat ſicut c ſine aſpiratōne · nec ita aſpe ſicut ch · & ideo debet eſſe media inter c · & ch · & ideo dz media inter c · ſine aſpiratōe & c · cū aſpiratōe · i · inter c · & ch · Similiter d · ñ ita leniter ſonat ſicut t · ſine h · nec ita aſpere ſicut th · Et ideo dicit̄ media iter t · ſine aſpiratōne & t · cū aſpiratione · id ē · inter t · & th · Similiter b · ñ ita leniter ſonat ſic̄ p · ſine h · nec ita aſpe ſicut ph · ſiue f · Et ideo dz media inter p · non aſpiratā & p · aſpiratā · id ē · inter p · & ph · ¶ Et notādum ē · q; in lenibus · i · in tribus p̄dictis cōſonantibus · ſcz p · t · c · non aſpiratis pulſus exterior ē · id ē circa labia · q; formant̄ ī extremitate labior̄ · vt patet in earū prolatōe · In aſpis vero · id ē · ī illis aſpiratis pulſus fit interior · id ē · in gutture · q; in gutture formant̄ · Medie vero eaꝝ · ſcz b · d · g · obtinēt mediū locū · q; nec formant̄ circa labia nec in gutture · ſic̄ patz in prolatōe eaꝝ · ſed formant̄ quaſi ī lingua affixa medio palato · qui loc? ē medi? inter guttur & labia · Et hec ē vna cauſa qua confirmat p̄ſ · b · d · g · eſſe medias p̄dictarum

K Nullius ſillabe p̄t eē terminalis.

Quacunq; conſonāte ſequente p̄t antecedentē termīare ſillabā · vt albus vlcus · ſoldū · alfeus · algeo · illud vlm? · alnus · talpa fulſit · altus · ſilua · mulxi · Q · & r · ſolis ſequētibus non inueni ātecedē l · nā h · & k · nec poſſunt poſt l · inueniri ·

M Terminat ſupior̄ ſillabam qñ ſequēs ſillaba incipit a b · vel p · vel altera m · vt cābiſes · ambo comparo · imperiū · ſūmus · hāmon · Vnde verſus · M · vel p · vel b · nuſq; vult n fore p̄ ſe · Illius ergo loco ſemp m · ipe loco · Notādum · q; inueniē an cōiunctō & ſcribiē p n · vt ibi · Eloquar an ſileam · & nunq; inueniē in ꝓpoſitōne · Am aūt p̄poſitō nunq; inueniē ī appoſitōne · immo ſemp in ꝓpoſitōne · vt di · dis · re · ſe · am · con · Ex p̄dictis patz q; ante c · d · t · q · f · non ē ſcribēda · m · ſz n · vt nūcubi · tantundē · eundē · identidē · nunquid · anfractus · Et mutat̄ in p̄dictis m · in n · Item quotienſcunq; hec p̄poſitō circūcōponiē cū dictione incipiēte a vocali m · debet ſcribi ſz non ꝓferri · vt circūago · circūamict? · circūeo · Vnde verſus · Cir cū ꝓpoſita vocalis ſi comitet̄ · M · non ꝓferē · ſz ſola figura teneē · Hoc aūt fit ne m · videat̄ ſillabicari cū ſequēte vocali & ꝓpter ſonum difficilē · quia ſonus ei? termīat̄ labijs clauſis · ſed ſtatim debent labia apiri ꝓpter ſequentē vocalē · Vide etiā m circūeo is · ¶ Itē ſciēdum · q; inueniē con · & cū · Hec p̄poſit̄ ō con · ſcripta p o · & n · nunq; in appoſitōne inueniē ſz m compoſitōe tm̄ · Et mutat̄ quandoq; n · in m · & maxīe ſequēte b · vt cōburo m · vt cōmito · p · vt compono · Cū vero ſcripta p u · & m · nunq; inueniē m cōpoſitōe · Ex quo etiā patz · q; mecū tecū · ſecū · nobiſcum · vobiſcū · non ſūt cōpoſita · & ē cum quādoq; aduerbiū tpale · vt cum veneris ad me · id ē q̄ndo · Quandoq; cōiunctō adiūctiua · vt cū ſeruias michi diligo te · Quādoq; ē p̄poſitō ſeruiēs ablatiuo · vt vado cū illo ad eccleſiā

N Termīat antecedentē ſillabā ſequētib? c vl' d · vel f · vel g · vel altera n · vl' q · vl' · s · vel t · vel i · vel u · etiā p conſonātib? poſitis vel x · vt manc? · cōduco · ꝓficio · cōgru? · annus inquiro · conſtit? · anthoni? · cōiūgo · cōuerto · anxius N · aūt ſequēte b · vel p · ī m · cōuertiē · vt imbuo · impius · L · vero vel m · vel r · ſequētibus in eas cōmutat̄ · vt collido · immunis · corrūpo · Et pene vbicūq; con · p̄poſitō ante dictionē ab r · incipientē componiē · hoc idē patiē · & hoc recte cum nec ī ſimplicibus inueniat̄ dictōib? n · ante r · niſi forte in aliq° proprio nomine · vt henricus · conradus · Ex hoc patz · q; he p̄poſitōes in & con · ſi cōponant̄ cum dictione incipiēte ab r · vl' l · ouertunt n · in illas · vt irruo · illudo · collido · corruo · Veruntamē con · componita cū dictōne incipiēte ab r · q̄ndoq; retinet n Et iō dicit p̄ſ · pene & fit cauſa differētie · vt cōrigo gas · fuiſſz enī ibi concidētia inē primā perſonā hui? verbi corrigo · gis · & primā hui? verbi corrigo gas · ſcdm quoſdā · Simile iudiciū ō ꝓſimilibus habeē ¶ Itē ſcias · q; hec p̄poſitō con quādoq; in cōpoſitōne p̄tit n · ſequēte vocali · vt coco is · a cō & eo is · ſubtracta n · cauſa euphonie quādoq; cōuertit n · ī m · vt comedo dis · & hoc etiā fit cauſa euphonie · & ſillabicatur m · cum ſequenti ſillaba & non cū prima Et hoc accidit ꝓpt̄ mutatōnē cōſonantis Et ſi obijcias omīs p̄poſitio ita ſillabicāda ē in compoſitōne ſic̄ p ſe vt habeē a priſ · Dico q; hoc verificat̄ q̄ndo p̄poſitio remanz integra · hic aūt corrumpit̄ cū n · conuertat̄ in m · Si vtera īſtes dicēs Ergo a ſimili potuit fieri in hoc verbo coco is · vt ouerrereē n · in m · & dicatur comeo mis mit Dico q; fuiſſz ibi cōcidētia inē ſecundā & terciam ꝓſonā hui? verbi como is it · quare cauſa vitandi cōcidētiam illā nō ibi ouerſa fuit n · in m · īmo ſubtracta ē n · cauſa vitandi cacephaton Itē nota · q; ſic̄ dicit hug̃ in erge · En apud grecos tantū valz quātum in apud latinos · vnde noīa greca ſiue notha q̄ p̄dictam p̄poſitōem habēt in ſui cōpoſitōne poſſunt ſcribi indifferēter mō p en modo p in vt entimema & intimema energumin? & innergumīnus encauſtū & incauſtū Et ſic de ſilib? dicas

P Nullā termīat ſillabā niſi ſeq̄ns incipiat a p · vt lippus apparet · appellatiuū · opprobrium approbatuſ

Q No npōt terminaē ſillabā · quia q · & k · ſemp ī mijcio ſillabaꝝ inueniunt̄ Et apd ātiq̄os ponebat̄ cui p qui ſicut & quu p cu · ſillaba & quur p cur vt ſup̄ dixi in q & k ō lrā Et ſcias q; q nunq; pōt ſillabicari vel ſcribi niſi ſeq̄ntibus duab? vocalib? q̄ ſunt m eadē ſillaba ſeq; Vnde licz ille nēs quis ſcribat̄ p q gēs tamen eius non ſcribiē p q ſz p c · vt cuius · q; in cui? ī cōſonans eſt non vocalis Patz etiā ex hoc q; equ? eq̄ & equus qua quū & ſimilia debēt ſcribi per duo u vocalia ābo vt ſup̄ dixi ī u ꝓſonāte vbi egi ō lrā ·

Quacūqz consonāte seqnte pōt termīa
re priorē sillabam vt morbus pcus ordo
perficio corfinium opidi nomen margo
pbibeo perlego pluceo interluniū carmen carnis
corpus arquipotēs arquitenens cursus morsus ar
tus piurus curuus xerxes · In quibusdā tamen cō=
positis iuenio r · in l · uerti · vt intelligo & pellicio
p interlego & plicio · pellego p plego · pelluceo p
Nullam supiorem sillabā ter pluceo
minat in simplici dictōne nisi seqūs īci=
piat ab eadē · vt cassus · & nisi in cōpositis
ab his consonātib? incipiat · sz c · f · g · m · p · t · vel i ·
& u · consonātib? · vt obscur? · discucio · transfero ·
transgredior · trāsmeo displicz · distermīat distūgit
transuebo In oībus pdictis cōpositōibus ē s · ter=
minalis ppōnis Nam in simplicib? dictōib? neces
se ē s · & c · eē eiusdem sillabe · vt pascua · lusc? · M ·
etiam vl' p · vel t · seqnte s in simplici dictōe s · eius
dem sillabe secū ē · vt cosmus · psper · testis Et sciaſ
q pſ · in secūdo libro maiozis obscuē determīat de
s · Scire etiā debes · q ait pſ · in xiiij · li · Ab m · vl' u ·
loco consonātis incipiētibus solet in cōpositōne p=
poni a · vt amēdo · amens · aueho · añ q · in appositōe
abs · vt abs quolibet · Ante c · vero vel t · in opositō
ne · vt abscondo · abscedo · abscido · abstraho · ob=
struo · abstineo · freqntius tamē a & ab & abs ver=
bis passiuis vel ablatīs iūgunē vt amor a vizo vel
ab illo · accipio ab illo · vel abs quolibet aufero vl'
ab illo aufero · Hec pſ · Abs etiā in appositōne inue
nitur cū dictōne incipiēte a t · vt ppice hoc abs te ·
De abs etiā dixi in b · Itē vt dicit prisian? in · xiiij ·
li · Hec ppositō trās & cōponiē & sepatur · vt trās
ueho · trāsfero · trans padū · trans tybrim · & quan=
do oponiē cū dictōe incipiēte a d · vl' n · vl' i · conso=
nante amittit ns · vt trado traduco trano traicio
traieci · cū i · vo vocali remanet integra · vt trāsitus
& etiā cū alijs vocalib? · vt ēnsact? trāseo Ex dīs
patz · q in matb · j · c · dicendum ē cum nollet eā tra
ducere · vt abiciaē · tā in scriptura q in ꝓnuntia
tōne ns · Item vt in eodē libro dicit pſ · Di & dis p
positōnes semp in oppositōe mueniunt · & habēt eā
dem significationē quā ab & abs · sunt aūt sepatīe
vt diuido dis · diduco · distraho · discurro · qō opya
ppositō apud grecos facit · Et sciēdū · q tūc dis p
ponit ānndo sequit · c · vl' f · vel p · vl's · vel t · vel i · lo
co consonātis · vt discūbo discutio · differo diffido
diffundo in quib? s · in f · cōuertit euphonie causa ·
displiceo dispuro disijcio dissero distraho distri
buo distorqueo disiectus disiungo · Alijs vo qui
buscunqz consonātibus seqntibus di ppōnit · vt di
nosco dimitto diduco digero diluo diruo · & vbi
qz ponit di · excepto dirimo & diserē? · luca · i v ·
Et ñ admisse dirimit suffragia plebis · Qzaē · Fecū
di calices quē nō fecere disertū Componiē aūt di
rimo a di & emo interposita r · causa euphonie · Di
sertus vo cōponiē a di & ars interposita s · Et no
ta · q di qñz cōponiē cū dictōne incipiēte a vocali
& tunc aliqñ recipit r · causa euphonie · vl' causa vi
tandi hiatū · vt dirimo · Quandoqz recipit s · vt di
sert? Tamē scias · q bis & tris cū cōponiē cū dcō=
ne incipiēte ab f · abijciūt s · & pmā corripit · Nā i ·
ante f · siue ph · pduciē vt ripheus pter cōposita a
numeris · vt bifidus trifidus bifari? & similia
Si supiozē finit sillabam necesse ē sequē=
tē quoqz ab ea incipe · vt omitto · quotta
atticus attinz · Si opponaē de atqz · atubi
astubi · vtiqz · postq̄ · Dico q non sunt ꝓprie cōpo
sitōnes · sz poti? qdam irregulares dcōnū aggrega
tiones · & sic obiectio cessat
Nullam sillabā termīat in media dictio
ne nisi in cōpositis a ppositōne ex q̄ inte
gra manē pōt seqnte c · vl' p · vel q · vel t
vt excurro expello exquiro extēdo · S · etiam sequē
te ex abijciē s · vt exequor · Vñ versus · X · pcedēte
cadit s · ō parte seqnte · L · quoqz seqnte inuenitur
in hoc noīe exlex ex integra · F · eñ seqnte in eā con
uertitur x · vt efficō effūdo effero · Ceteris vero cō
sonātib? seqntib? e · ñ ex ppoi solz · ita dicit prisc ·
in ij · maio · In · xiiij · aūt libro sic dicit · Et iam in ap
positōne & cōpositōne mueniē añ b · d · g · l · m · n · r ·
& añ u · & i · loco consonantiū positas · vt ebibo · e
duco egero eludo emineo enarro eruo cripio cue
ho eijao qō cōponiē ab e · & iacio uersa a m i · vn
de debet scribi p duo ij · Reliquis vero cōsonātib?
seqntibus ex ppoiē · non e · sz c · vt excubo · f · vt ef
ficio effundo · effero in quib? & similib? x · in f · cō
mutatae euphonie causa · h · vt horreo exhorreo ex
hibeo · p · vt expello · q vt exquiro · t vt extēdo · Vo
calibus quoqz seqntib? tam in appositōe q̄ in opo
sitōne ex pponitur · vt exarō exegi exigo exoletus
exulcero exequaē exaudio · S · vero seqnte x · abijciē
s · vt exequor ab ex & sequor · Sz qñē ō hoc qō dicē
pſ · q in x · nulla sillaba termīatē in media dictōe ·
nisi in cōpositis a ppositōe ex q̄ integra manē pōt
seqnte c · xē · Inueniē eñ instantia in dextra dextror
sum · sexcenti · sexdecī · textus · sexagīta & similibus
Ad hoc dico · q pſ · hic obscure locut? ē · Vnde pre
dicta verba ei? a diuersis diuersimode exponūtur
Quidā eñ dicūt · q intelligunē ō cōpositis & nō
simplicib? · & sic non ē obiectō de textus · quia sim
plex ē · Qz aūt desinat in x · in media dictōne testaē
pſ · dicēs in xj · li · X · antecedēte vnū inuenio in tus
vt a texo tertus · sic ergo itelligiē de cōpositis · Sz
quidā coartāt hanc regulā ad opposita ab aliq̄ ppo
sitōne · & sic non eēt obiectio de sexdecī · qz nō ē cō
positū a ppositione sz a noīe · & tūc ē sensus Nulla
sillaba in iūctura oppositionis desinit in x · ī aliqbus
oppositis a ppositione nisi in compositis ab ista pre
positione ex · q̄ integra manē potest sequēte c · xē
Quidam vero dicunt · q generaliter intelligendū
est quod dicit pſ · Nā nulla sillaba in iūctura com
positionis desinit in x · nisi in cōpositis ab ex · Si er
go obijciaē ō dextrorsū · dico · q x · non ē ibi in iun
ctura oppositōis siue in media dictōne seu ī fine pri
mi cōponentis · imo ē ibi r · Cōponiē eñ a dextera ·
& versū · Et scias · q tūc dr x · poni in iūctura opo
sitōnis · qñ ē finis primi cōponētis · & nichil addi=
tur iē oponētia · Sz tē oppoiē de x · sexcēti · qz hic x ·
ē in iunctura cōpositōis · Cōponiē eñ a sex & cen
tum · Ad hoc dicūt quidā · q sescēti p s · debet scri
bi · qz x · mutaē in s · Alij dicūt · q x · abijciē · & sic se
centi & sedecim scribunē sine s · & x · & hoc magis
michi placz · Sexaginta eñ cōponiē a sex & gētos ·
qō est decē · Vñ non ē ibi x · in iunctura cōpositō
nis · qz a apponiē & addiē imē componētia · Vñ nil
ꝓhibet quī scribaē p x · Aliqui sūt qui intelligunt
pdictam regulam in simplicib? & cōpositis Vnde
sic exponūt verba pſ · In x · nulla sillaba termīatur
ī media dictōne nisi seqnte c, vel · p · vel q · vel · t · &
hoc apparz ī cōpositis a ppositōe ex q̄ itegza manē
pōt in his verbis · expello · excurro · exquiro · exten
do · Predcā regula sic itellecta ē plana · & verifica
tur tam ī simplicib? q̄ ī opositis gñaliter.

Vocalis ē. & iō pōt terminaē ſillabaz. & incipe q̄cunqz ꝓſonāte ſeq̄nte vl' p̄cedēte ſicut omēs vocales faciunt.

In pegrinis dictōibus ſemp in pricipio mueniē ſillabe. Et ſi antecedat alia ſillaba neceſſe eſt eā vel in vocalem deſinere vt gaza. vel in n. vt melanzothos. vel in r. vt ariobarzanes. Sed opponiē de achaz. vbi z. non in prīcipio ſed ī fine ſillabe eſt. Poteſt reſpōderi. q̄ nomen hebreū eſt. Priſ. aūt de latinis vel grecis dcōibus intelligit. Et ſcias. q̄ pegrinū hic ꝑprie appellatur grecum. Aliq̄n aūt ſub pegrino ꝙprehenditur greca dictio & barbara. aliq̄ndo omīs dictō que non ē ī p̄pria lingua.

De quattuor accidentibus ſillabe.

Quim? de lris terminātib? ſillabā. nunc d accidentib? ſillabe dicam?

Scias ergo. q̄ vnicuiq; ſillabe accidit tenor. ſpiritus. temp?. numerus literaz. Tenor acut? vl' grauis vel circūflex?. in dictōne tenor ſiue accentus certus. abſq; ea dictōne incertus. non pōt tamen ſine eo eſſe. Similiter ſpūs aſper vel lenis. Tēpus vnū vel duo. vel etiā vt quibuſdā placet vnū & ſemis. vel duo & ſemis. vel tria. Vnū. vt ſi vocalis eſt breuis ꝑ ſe. vt eo. vel etiā ſi vna conſonās ſimplex ſequaē. vt caput. Vnū & ſemis in omnibus ſillabis. vt lacrime. Et ſciendū. q̄ non ſolū ante. l. vel r. ſed etiā ante. m. vt ſuꝑ docuim? & n. poſite mute faciunt omnes. Preterea. m. aū n. poſita faciant quidē omnes ſillabas. Illud quoq; non eſt ꝓtermittendū. q̄ trib? conſonantib? ſeq̄ntib? pōt fieri omnis ſillaba. q̄n in p̄icipio ſillabe ſequētis poſt vocalē cōrepta m. & muta. & poſt eā liquida ſequiē. Quippe cū s. in metro ſubtrahi more ſoleat veterū. vt horaē. ſermonū li. j. Liquimus inſani nidētes premia ſcribe. In longis natura. vel poſitōne duo ſūt tpa. vt dos ars. Duo & ſemis. q̄ndo poſt vocalē naēaliter longā vna ſequiē conſonans vt ſol. Tria q̄ndo poſt vocalē naēaliter longā due ꝓſonātes ſequunē. vel vna duplex. vt mōs. rex. Tamen in metro neceſſe ē vnāquāq; ſillabā. vl' vnius vel duū accipi tēpoz. Numer? ſcz literaz accidit ſillabe. q; vt ſuꝑ diximus. non min? q̄ vnius. nec plus q̄ ſex literaz apud latinos pōt inueīri ſillaba

Prima ꝑs huius opis de ortographia explicit

Secūda pars de accētu ſiue ſecūd? liber incipit

Xpleta iā ꝑ dei grām p̄ma p̄te huiuſ opis que eſt ō ortho graphia. Nunc de ſecūda pte ſcz de accentu videamus. De accētu aūt hoc mō dicemus. Primo oſtendem? quid ſit accentus & quot ſunt. Secūdo ponem? regulas gn̄ales accētus. & queſtiones circa eas. Tercio maīeſtabim? que & quot loca obtineat accētus & āre. Quarto aūt ponem? quaſdā regulas gn̄ales valētes ad accentū cuiuſlibet ſillabe. Quinto ſubiūgem? regulas ſpeciales de accētu p̄me & medie ſillabe. & ſumaē hic largo modo accēt? etiam ad tēpus. Sexto dicem? de accētu ptiū indeclinabiliū. Septimo de ſex impedimētis accent?. & de dubijs circa ea.

De accētu generali.

Accent? ē regularis modulatō vocis fcā a in ſignificatiua ꝓnunciatōne p̄incipaliter adiacēs vni ſillabe. Regularis dr ad differentiā metricē modulatōis. & mellice. q̄ accentum non cōficit regularē. Adiacet aūt accētus p̄cipaliter vni ſillabe. quāuis ſm ipm totalis dictio iudicē. Et dicit accent? ab accinēdo. i. ad ſignificandō aliquid canendo. q̄n accent? ad hoc inuēt? eſt. vt ſignificatō dictōnis melius diſtinguaē. Tres autē ſunt accent?. ſcz. acut?. grauis. & circūflex?. Acutus fit ꝑ eleuatōem vocis. vt in p̄ma ſillaba huius nomīs domin?. Grauis fit ꝑ inclinatōem vocis. vt patz in media & vltima ſillabis hui? noīs domin?. Circūflexus aūt fit ꝑtim ꝑ eleuatōem. & ꝑtim ꝑ inclinatōem vocis. vt patz in pnl'. hui? infinitiui amare. Vnde dicit p̄ſ. in libro de accentu. Accētus acutus iō inuent? eſt. q; acuit ſiue eleuat ſillabam Grauis vero eo. q̄ deprimat atq; deponat. Circūflexus ideo. q; deprimat & acuat. Et nota. q̄ quidam dicūt circūflexū nichil eē in ꝙe noſtro. ponētes illū ſub acuto. ſed errāt penit? contra naturaz & artē loquētes. q; inter acutū & grauem oportz mediū mueniri. Duo vero ſunt p̄ncipales accent? ſcz. acutus. & circūflexus. Grauis eīm ē ſecūdarius. In nulla ergo dictōe poſſunt eſſe ſimul acutus & circunflexus. nec duo acuti. nec duo circūflexi. Habito ergo accentu alicui? dictōis acuto vel circunflexo. reliqne ſillabe eiuſdē dictōnis grauanē. Et hoc obſeruaē in ſimplici dictōe. vt romanus. & in ꝓpoſitis. vt maleſan?. vno eī accētu regiē p̄ncipali

Notandū eſt ergo. q̄ nulla ſillaba breuis n circunflectiē. Item oīs dictio monoſillaba naturaliter breuis acuiē. vt q̄s. dux. naturaliter lōga circūflectiē. vt ſol. & pax. Icz in biſſillabis ſi p̄ma fuerit lōga naturaliter. & vltīa breuis. p̄ma circunflectiē. & vltima grauaē. vt hamus. & vrbe. In omib? alijs biſſillabis acuiē p̄ima. & vltima grauatur. ſiue ambe ſint longe. vt eſtas. ſiue breues. vt mare. ſiue p̄ima breuis & vltima longa. vt amāt. ſiue ſit p̄ima breuis naturaliter. ſed lōga poſitōe. vt frango. pco. arceo. fontes. nact?. ceſſi. geſſi. In poliſillabis. id eſt. in triſſillabis. & ſic deinceps ſi pnl'. breuiē. ātepnl'. acuitur vt dominus. & miſericordia. Relique grauanē. Si vero pnl'. ſit lōga naturaliter. ſed vltima breuiē. penultima circūflectiē. vt amare. In reliquis autez poliſillabis penulē. acuiē. & relique grauanē. ſiue penul. & vltima ꝓducanē. vt amarēt. ſiue penul. ſit breuiſ naturaliter. ſed longa poſitōe. vltima exiſtente longa ſeu breui. vt confringit. vel cōſtrīgit confringūt.

Queſtiones circa accentum.

Ad maiorem intelligentiā p̄dictaz regularum a p̄ſ. traditaz hic aliqua dubitabilia moueamus. Quero igiē primo. quid ſit tēpus ꝓductū. & quid correptū. Ad hoc dico q̄ tempus correptū dicē hoc. in quo generaē vox vel ſillaba aliqua. ita. q̄ non poſſit generari in mīori. ad hoc. q̄ ſalueē ſpecies illius litere vel ſillabe. Tempus vero ꝓductū. dicē ipius tēporis correpti gemmatō. Et ſi obijcias omē continuū ē diuiſibile in infinitū. & tēpus eſt hmōi. igiē potent in infinitū diuidi. Dico. q̄ tēpus ſcōm ſe & ꝑ naturaz ꝑpriam ē diuiſibile in infinitū. ſed in cōpatōne ad formā vocis prolatā in ſpecie non ē diuiſibile ī infinitū. Poteſt eīm aliquid ī ſe eſſe diuiſibile in īfinitum. In opatōne tamē ad formā rei ſimpliciter. vel ad formā rei relatā ad motū. nō eſt diuiſibile ī infinitū. Verbigrā. Caro ſcōm ſuā quantitatē ſcōm quā quāta diuiſibilis ē ī infinitū. ſi tamē diuidatur actu. contigit deueīre ad quātitatem. quā non eſt vltra diuidere. ad hoc q̄ maneat ſpēs carnis. Siliē

& ignis diuisibilis ē scdm quantitatē in infinitum si tam diuidat actu aliqndo ē idiuisibilis ratōe speciei. Contingit em p diuisiones venire ad mmimuz ignē. qui & si habeat formā ignis & spēz & possit vlterius diuidi manēte forma & specie ignis. nō tm potest vlteri? diuidi per species. & ita q maneat motus sursum. & ita quo ad formam relatam ad motum est aliquando ignis indiuisibilis. qui tamē de se est diuisibilis in infinitum. Similiter autem est & in successiuis sicut & in voce & in tempore ꝫmensurante ipam. nā quāuis tēpus scdm se in infinituz sit diuisibile. tamē ꝫpando ipm ad vocē quā mēsurat manifestū est. q contigit vocē generari in aliquo tpe tam puo. q si generarē in miori nō saluarē in eo spēs vocis. et tale tēpus dr hic correptū & hui? geminatō cōstituit tēp? ꝓductū. sic ergo manifestū est. q non omē tēpus est ꝓductū. quamuis de se sit diuisibile in infinitū. qz sic nō sumitur tēpus ꝓductū. sed p gemīato tpe correpto sicut dictū est. scz scdm q est indiuisibile nō in se. sed in compatōe ad vocē. siue ad ipam formam vocis. sic aūt nō est indiuisibile in infinitū. Item queriē cū tāta videat esse mora in graui accētu quāta in acuto scdm eleuatōem. qz magis ponit acut? eē accētus principalis q grauis. quare ergo ponunt alij accētus a graui eē principales. & grauis nō. Ad hoc respondeo. q accent? principalis sit ꝓpter sonoritatē Sonoritas aūt magis habet p eleuatōez q p depssionē. & ꝓpterea accēt? qui cōsistūt in eleuatione magis cōstituunt principales q ille q consistit in depssione. sed acut? & circūflexus magis cōsistunt in eleuatōe. & grauis magis in depssione. & ꝓpterea ponunt acut? & circūflexus eē principales. & grauis non. Q autē sonoritas magis habetur p eleuatōem q p depssionē. sic ostendit. Mora maior maiorē causat sonoritatē. sed maior est moza in eleuatōne q in depressione. ergo maioz sonoritas. Et q maioz sit mora in eleuatōe q in depssione sic ostendit. Eleuatio non fit nisi p motū instrumētoz sursum. depssio vero p motū eorundem deorsum. Sed ipa instrumēta cū sint grauia. naturaliter mouent deorsuz. non aūt sursū. nisi p violentiā. & iō facili? mouent ad depssionē q ad eleuatōem. et iō minor fit moza in depssione q in eleuatōne. quare cū in accentu graui fiat depssio. in alijs aūt eleuatio. mior fit moza in ipo q in alijs. & ita minor sonoritas. Si aūt dicas. q circūflexus cōsistit tam in eleuatōe q in depssione. et ita quaten? erit accēt? principalis. eaten? erit & ñ principal. iā ptz solutio. maior em mora fit in eleuatōe q in depssione. & iō maior sonoritas fit & magis cōsistit & principalius in eleuatōne q in depssione. Et iō rōne eleuatōnis dr principalis. & ratione depressionis secūdan? Item quer quare tm vnus accent? principalis debet eē vnius dictōnis. Soluto. Accētus principalis est ad cōtinuādū ptes ocōis. sic q fiant tanq vnū materiale respectu sigficatōis repsentāde. Hoc aūt maxie fit p aliquod vnū continuās. ḡre necesse est eē in dictōne vnicū accentū principalē cōtinuantē eius ptes. ad quē relique sillabe dictōis inclinātur quēadmodū ocs ptes corpis ad vnā omunē perfectionē principalē inclinantē. mḡntū sunt ptes vni? Item quer. ḡre accentus circūflexus non potest fieri nisi in lrā vel sillaba naturaliter longa. acutus vero in breui pōt fieri. Ad hoc dicendū est. qz circūflexus accent? consistit in eleuatōe & depssione Ad hoc aūt. q eleuatō & ipa depssio sint sup idez atq; supra eandē literā exigitur duplex temp?. qa verunq; in vno tpe nisi fuerit productū fieri non pōt simul. Vnde necesse ē. q illa vocalis q accipe debet circunflexū accentū habeat tēpus ꝓductuz Vnde non pōt fieri accent? circūflexus. nisi in litera naturaliter lōga. Acutus aūt accent? cōsistit in sola eleuatōne. quā in vnico tpe sup vnā literā fieri contingit. Vnde cuz omis vocalis & ois sillaba habeat vnū tempus ad mim?. pōt omis vocalis & ois sillaba sustentare acutū accentū. Ex hoc patet q quāuis sillaba longa positōne terminet p consonantē. et geminatō consonātis terminet in depssione. sicut accent? circūflexus. tamē ob hoc non cōtigit. q in sillaba tali fieri habeat talis accent?. qa supra eandez lrām numero. & ant. q aliqua litera grauetur in voce. oporteret fieri eleuatōnē & depressionē vbicunq; debet fieri circūflexus accētus. Vnde subsequēs geminatō ꝭonantiū facē non pōt q circūflectat illa vocalis. si simpliciter fuerit correpta. Item queriē de regulis quas dat pr. de disillabis & polisillabis sic. Si pnl. fuerit ꝓdu. naturaliter. & vltima fuerit corr. pnl. circūflectitur. Si aūt pnl. fuerit correpta naturaliter. & vlt. pō. acuet & non circūflectet. Queriē ergo causa. Videtur em. q dicat falsum. qz circūflexus accēt? nō exigit nisi sillabam naturaliter ꝓdu. vñ vidr siue vltima ꝓdu. sit siue corr. dūmodo pnl. sit longa naturaliter. q sup ipam lrām possit fieri accent? circūflexus. Item circūflex? accent? determinat sillabam naturaliter pō. ergo ꝓductio cōfert ad hoc. q sit circūflexus accent?. ergo vlt. existente pō. magis circūflectet pnl. existēs ꝓdu. q vltima existente. Ad hoc dicendū. q vltima existente ꝓdu. non pōt. pnl. circūflecti. Et hec ē causa. quia accentus circūflexus non patit post se in eadē dictōne duas sillabas breues. & vna sillaba ꝓdu. equipollet duab? breuib?. ꝓpterea non patiē post se circunflexus accent? vnā ꝓdu. Causa aūt quare non patiē duas sillabas breues post se ē. quia non patiē post suam eleuatōez nisi duplicē depssionē. Vñ cū post eleuatōem factā in ipo circunflexo. adhuc fit in eodem depssio. non erit post ipm nisi vna sillaba breuis. vel vna depssio. & ita non patiē post se duas sillabas breues vel vnā pō. que eis equipollet. Itē causa quare nō patiē post se nisi duplicē depssionē est. qz principalis accētus cū non possit eē in fine. attendit tamē in eleuatōe ad finē. & ideo maxie fin q pōt debet eē ꝓpinquus fini. sed si ꝓpinqu? fini ñ erit. sequit ipm magis q vna depssio. Vnde post eleuacōem principalis accent? non ponit nisi vnica vel duplex depssio. vnica vt qñ penulē. acuit. duplex. vt quādo penul. circūflectit. vel antepenulē. acuit. Ad primū obiectū dicendū. q circūflexus silr exigit sillabā naturaliter pō. non quocū q; modo. sed subsequēte sillaba existēte breui. Vñ non solū exigit sillabā naturaliter ꝓdu. sed etiā ita q subsequat sillaba breuis. Ad aliud dicendum q ꝓductio dupliciter cōfert ad accentū circunflexum. qō aliqndo fit aliqndo non. Confert em productio ad accentū circūflexum. si sit in eadē sillaba cū accentu circūflexo. non ofert aūt si sit extra sillabam. Dubitatur de hoc. qō est sup suppositum scz q tm duplex depssio fieri debz post principalē accentū et q sillaba longa habeat quasi duas depssiones tunc em videt. q ātepenul. non potest acui penul. existēte pō. Tunc em sequit triplex depssio principalem accentū. Et dicendū. q eleuatio acuti

accentus põt post se triplicem depressionẽ habere dicto modo·sed non eleuatio circũflexi·Cui? causa·quia accentus de sui natura determiat sibi depssionem·Vnde nõ tam attẽdiẽ duplex depssio post acutũ q̃ post circũflexũ·& sic non tãtam facit sonoritatẽ·nec turpem sonũ depssionis ¶Item queritur de hoc·qõ dicit·q̃ ĩ trissillabis quãdo penl'·est correpta antepnl'·semp acuiẽ·& seruat accentum principalem·Sed exquo antepnl'·põt esse correpta sicut & pnl'·queriẽ tũc q̃n vtraq; eaꝝ ẽ breuis·quare magis accent? principalis cadit sup antepenul·q̃ supra penul.Soluto·hoc ẽ ꝑpter maiorem tẽpoꝝ distinctõem·qz maior est distinctõ tẽporum vt vtraq;·scz tam penul·q̃ añpenul·exñte corr'·si antepnl'·acuaẽ·q̃z si acuatur penulẽ· & hoc sic ꝓspiciendũ est·Hec dictio legere corr'·in penu· & antepenul.si ergo sup pnl'·fieret accent? nõ determinareẽ·vtrũ essz breuis vel longa·qz tam breuis q̃z longa põt acui·sed cũ sit acutus in antepnl'·determinaẽ per ꝓlatõem ipam penul·breuẽ eẽ

¶De locis accentus.

Positis regulis generalibus accentus·& motis questionib? circa eas·videamus quot loca obtineat accẽtus principalis et quare.Scias ergo·q̃ sicut dicit ꝑs·ĩ libro de accẽtu·¶Acutus accent? apud latinos duo loca obtinet penul·& antepenul·Apud grecos vero ãtepenul·& penul·& vltimã·circunflexus vero pnl'·tantũ.Ponit nanq; grauis accent? cũ acuto & circunflexo in eadẽ dictione·sz non in eadem sillaba·Obseruatur nanq; accent? vn? in integris dictõibus·vt roman?·hyspan?·In compositis vero vn? similiter·vt malesan?·interea loci·

AD declaratõem p̃dictoꝝ·Primo queriẽ quaẽ apud nos pricipalis accẽtus nõ põt fieri in vltima sillaba ꝑprie sicut apũd grecos·cũ nos grecoꝝ imitatores sim? Solutõ in vltima sillaba ꝓueniẽtior est depssio q̃z eleuatõ·quia ĩ fine dictõnis claudunt labia ꝑprie & quiescũt·sed ad hoc q̃ claudant ĩstrumẽta·oportz·q̃ fit motꝰ deorsum·& ita depssio·sed accẽtus pricipalis non fit ꝑ depssionẽ·sed ꝑ eleuatõnem·& ita apud nos sup̃ vltimã sillabã nõ fit pricipalis accent?·& hec est cõsideratõ latinoꝝ·quare in vltima sillaba proprie nõ accidit pricipalis accẽtus·Ratõ aũt quare ipi greci sup vltimã sillabam potuerũt habere pricipalẽ accentũ hec põt eẽ·qz signatõ dictõis maxime cognoscitur ꝑ finẽ·& iõ ad discernendũ signatõem dictõis potuerunt accẽtuare in vltima sillaba q̃ est finis dictõis.et hec potuit eẽ eoꝝ consideratõ·¶Itẽ q̃ritur·quare pricipalis accẽtus apud latinos habet solũ hec loca·scz·pnl'·& añpnl'·& ñplura·Itẽ cũ vterq; fiat in loco penul·Queritur q̃re non similiẽ fiat in añpenul·& hoc ẽ querere·q̃re circũflexus accent? non fit in añpenul·loco sicut acutus·ymo solũ fit in loco penul·& acut? ĩ vtro q; loco·¶Ad pmũ dico.q̃ accẽtus pricipalis fit in dictõne aliquo modo ꝑpter discernẽdam significatõem dictõis·Vnde inest dictõi ꝑ relatõem ad suã significatõnẽ·sz significatõ pricipalis dictionis attendiẽ penes finẽ·& ꝑpterea iuxta finẽ·scõz q̃ iam dictũ est fieri debet accẽt? pricipalis·quia ĩ fine fieri non põt sic supius ẽ ostẽsũ·quare oportz q̃ sit in loco posit? ꝓximo fini·sic in penul·vel ĩ ꝓximo tm̃ vno mediante·sic in antepenul·& ita nõ põt pricipalis accẽt? habere plura loca·nec alia ab istis·Alia causa ad idẽ·quia si ponaẽ accentus principalis alibi sic ĩ loco p̃cedente ante penulẽ·fierz nimia depressio·& ita nimia ĩsonoritas·vt patet in hac dictõne p̃dixerit·Si em̃ fieret accentus p̃ncipalis sup̃ primã sillabã·nimia fieret depssio ꝓpter tres subseq̃ntes versus finẽ dictõis·& ita nimia ĩsonoritas·sicut patz ĩ expimẽto·vel sensibiliẽ si ꝓferaẽ dictio illa tali modo·sic ergo necessariuz fuit p̃ncipales accẽtus non plures esse·vel aliosꝰ situs habere·Ex hoc etiã patz·q̃re vterq; principalis accent? cadit in penul·sillaba·vel ĩ antepenul· quia ex iam dictis patz·q̃ ad euphoniã faciendam post eleuationẽ p̃ncipalis accentus non debet fieri nisi vna depssio·vel due ad plus·sz p̃ncipalis accẽtus in eo·q̃ talis solũ consistit in eleuatõne· quare cum p̃ncipalis accẽt? qui ẽ circũflexus habeat ĩ fine sui depssionẽ·& post eleuatõem non debet seq̃ nisi duplex depssio ad plus causa predicta·propterea solũ ĩ pnl'·fieri habet circũflex?·Si vo fiat ĩ ãtepenulẽ·ipe circũflex? habz post eleuatõnẽ ĩ quo consistit accẽtus p̃ncipalis depzessionẽ vnã·& etiã sequũtur due sillabe grauate·& ita duplex depressio·Et ita post p̃ncipalẽ accentũ sunt tres depressiones·& sic manifestũ est·q̃ nimia fierz sic depressio & ĩsonoritas·& ita oportz·q̃ sit in penulẽ·sillaba·acut? aũt accẽtus non habz nisi eleuatõem solũ·vnde si ponaẽ in penul·sillaba sequiẽ ipsũ vna depressio·si aũt ĩ pnl'·duplex·& hoc p̃mittit sonoritaꝰ & euphonia·sz non sinit triplicẽ & q̃druplicẽ depressionẽ·& oportz subsequi eleuatõem accent? p̃ncipalis·Vnde tantũ in penul·& ãtepenul·silla ba põt fieri accentus·& sic patz solutõ ad q̃situm·

¶Regule gñales accentus.

Postẽso que & quot loca obtineat p̃ncipalis accentus & quare·Cõseq̃nter ponende sunt q̃daz regule gñales ad ognoscendum accentũ cuiuslibet sillabe·Nota ergo·q̃ vocalis ãte alterã vocalem apud latinos breuiaẽ·vt deus·p̃ter fio·fiebã qõ ꝓdu·i.purã vbicunq; non habz·r·cum omib? suis cõpositis quãdo significat passionem·Nam si·r·sequiẽ ad e·breuiaẽ·i·ãte·e· vt fierem fieri·& preter gẽos & dõos quite declinatõnis habentes tres vocales ꝓximas·in quibus e·ante·i·ꝓduciẽ.vt diei·& preter gẽos habentes i·vocalem ante us·q̃ omunis est in versu.sz in ꝑsa produciẽ·vt vnius·sz tamen alteri? breuis est·longaẽ alius·Apud grecos vo sepius ꝓduciẽ·vt aer medea·& hinc est·qõ scõm quosdã nomina notha possunt in penul·corr'·& ꝓdu·scõm patrie consuetudinem & volũtatem legentis·Vnde dicit hug̃· in fagin·In hoc nomiẽ scenophagia·licz & corr'·& ꝓdu·penulẽ·scõm volũtatem legentis.ẽ ei nomen nothum·qz ergo a greco descẽdit põt penul·ꝓduci·apud grecos in multis vocalis ante vocalez producieẽ·sz quia ad formã latinitatis reductũ est·põt & corripi in legendo·Apud latinos em̃ vocalis ante vocalem nõ ꝓducitur·nisi in paucis·De noĩbus imitantib? grecã·vt lombardia·require in impedimento vsus·Inde etiã est·q̃ vocalis ãte vocalem in eodez nomiẽ & in eadem significatõe inuenitur q̃ndoq; corripi & ꝓduci·vnde dicit maister bene Primis sillabis ꝓpioꝝ noĩm ĩdifferenter possum? vti·vt iacob?·nisi sit ibi vocalis ante vocalem vel positio vel dyptong?·vel ꝓta celebrem vsũ autorum·vt cesar·qz semp autores ꝓmã ꝓducunt·Discrepãt tamen aliq̃ndo autoẽs habito respectu ad diuersa·Nã orion ꝓdu·ꝓmã scõm ouiõ·Obstitit orion latona nitentib? astris·Acq; ꝑm virg̃·corr'·

Regule gñales accentus

Orpheus in siluis inter delphinas orion. Hoc sepe ptingit ꝓpter diuersas significatões. vt hic. Nam ouid. accipit orion ꝑ quadã stella. sed virg. ꝑ quo dam citharedo. Quãdoq; aũt in eadem significatõ ne inueniẽ corripi & ꝑdu. vt patet i hoc noĩe dyana. Nam corr. ab ouid. Quid iuuat incincte studia exercẽ dyane. Sed a virg. ꝑdu. ibi. Exercet dyana thoros quem mille secure. Hoc aũt ptingit habito respectu nunc ad linguã grecaz. nunc ad latinã Ex hoc ptz. ꝙ framea. rompbea diuerso respectu possunt corripi & ꝑduci in pnl'. vsus tamen habet. ꝙ penul. corripiaẽ. maxime in ꝓsa. Item scias. ꝙ propria noĩa locorum possunt eẽ indifferentia. vt pictauis. Vnde quidã ait. Erige pictauis libera fcã caput. Sed alter corripit dicẽs. Pictauis mermis subigit sua rura nec vlera. Dicim? ergo in tabulis magis vsum seq̃ndũ esse. ita etiã contigit i hoc nomine helyodorus. qz videẽ pnl'. ꝑducta. Vñ hora ci?. Hospitio modico rector comes helyodor?. Inueniẽ & corr. penul. Vnde pãtheon. Corp? helyodori fodiũt abeuntq; latẽter. Sed scõm doctoruz vsum corr. siẽ & theodorus. liez inueniaẽ pnl'. põ. Vnde iuuenalis. Lautoz pueros artẽ docẽs theodorus. Inueniẽ etiã theodol? p l. scriptũ. nomẽ cuiusdam libri. a theos & dolos. Simile eñ accidit i hoc noĩe monas monadis. qz i anticlaudiano ꝓma corripiẽ. vbi dr. Et monas & numeri de sepit vnica ẽba Sed alẽ dicit. Monade subtracta diceẽ apocopa facta. Hoc aũt ideo cõuenit vt dicit maĩster bñ. qz non bene sciẽ a latinis natura vocabuli grecí. Sed scimus. ꝙ deriuata a monade breuianẽ. vt monach?. Itẽ regula gñalis est. ꝙ omis sillaba dyptongata põ. vt audio. musae. nisi sequẽs sillaba incipiat a vocali. vt ꝑuro. ꝑustus. Vnde virg. Stipitibus duris agitur sudibusq; ꝑustis. ¶ Dyptõg? aũt est diunctio duarum vocaliũ vim suã seruãtiũ in eadẽ sillaba. Nam u. post. g. vel. q. vel. s. sequente vocali in eadez sillaba posita amittit vim lrẽ. vt quis lingua suadet. Itẽ vocalis ante duas cõsonantes. vel ante vnã duplicẽ. positõe ꝑducit. vt arma dux maior gaza. nisi vna eaz liquescat. vt tenebre Liquide sunt l. r. q̃ posite post mutã in eadem sillaba naturaliter ꝓmittũt ꝓcedentẽ vocalẽ naturaliẽ breuẽ corripi. vt aspecla. tenebre. Duplices vo cõsonantes sunt tres. scz i. consonãs posita inẽ duas vocales naturaliter. & x. & z. semp. vt maioz. dux. gaza. ¶ Et scias. ꝙ y. greca sẽp est vocalis posita inter duas vocales. vt ꝓsopopeya. & scõm quosdã alleluya. sed i. latinũ est duplex consonãs q̃ poniẽ inter duas vocales naẽaliter. maxie in simplici dictione. & sillabicaẽ cum sequẽte vocali. vt maioz. troia. Vnde in ꝓsa semp hmõi i. debet consonantẽ sonare. licet poete tale i. quãdoq; accipiãt ꝑ vocali. qõ necessitate metri potius q̃ arti imputaẽ Vñ ouidi. in. viij. epi. Partius andromaa hen vexauit achaia victrix. Item in. ix. epi. Impia qd dubitas dianira mori. Item virg. in. v. eneyõ. Troia crinisso conceptũ flumie mater. Hic eñ troia ẽ trissillabũ. & corr. a. sicut vult ꝑs. in. vij. li. vbi ait õ accusatiuo ꝓme declinatõis. vbi dicit. ꝙ oĩs nãs latinus a. terminalẽ corri. & introducit ꝓdictũ versum virg. vbi a. corri. vt troia. qz trissillabũ ẽ. tam semp in ꝓsa bisillabũ troia est. & ita de similibus dicas.

¶ De accentu ꝓme & penultime sillabe.

Postis regulis generalib? ad cognoscẽdũ accentũ cuiuslibet sillabe. Nũc ponam? regulas ad cognoscendũ accentũ spẽaliẽ ꝓme & penul. sillabe. ¶ Scias ergo. ꝙ de ꝓma sillaba daneẽ quedã regule spẽaliter. quaz vna ẽ hec. Omne ꝓteritũ bissillabũ ꝑdu. ꝓmã. vt emi. ꝑter. bibi. fidi. a findo dis. scidi. a scindo dis. dedi. steti. tuli. & habentia vocalẽ ante vocalẽ. vt fui. Sed in omĩb? aliis q̃nta fuerit ꝓma in ꝓsenti tanta remanet in ꝓterito. vt amo amaui. ꝑter geminantia que corripiũt ꝓmã sillabã. vt momordi. Et ꝑter genui posui. coegi. q̃ ꝓmã in ꝓsenti ꝑducũt. sed in ꝓterito corripiũt. Et ꝑter reppuli. repperi. & retuli. que his cõtrariũ faciũt. horz aũt supina ꝓmã corripiũt semp scz repulsũ. reptũ. relatũ. Hic aniaduerte. ꝙ ꝑs. dixit in nono li. ꝙ duxi ꝓteritũ ostendit eẽ correptũ naturaliter ex noĩe. qõ ab eo deriuaẽ. & corripit dux ducis. sicut rexi ꝑduci approbaẽ ex noĩe qõ ab eo nasciẽ. scz rex regis. De hoc require infra vbi agitur de accẽtu verborz. Item regula gñalis est. sicut infra eodẽ libro dicã. cũ tractabo de accẽtu noĩm in x. terminãtiũ. ꝙ obliqui veniẽtes a nãtis habentib? i. vocalẽ naturaliter breuẽ ante x. corripe. gtis vt fornix cis. varix cis. Si aũt veniant a nãto habẽte i. naẽaliter longã. ꝑducũt penul. vt cornix cis. Et hoc ẽ vez & in aliis vocalib?. vt pheax cis. pollux cis. De hoc dicã etiã in dico cis. Itẽ oẽ supinũ bissillabũ põ. primã. vt natuz ꝑter itũ. quitum a quieo is. citũ a cieo es. secũde cõiugatõnis. Sitũ a sino nis. litũ a limo nis. datũ statũ. ratum a reor reris. rutũ Sed itum. põ. in ambitum ptcipio vel supino. Item nota in apositõe quãdo o. mutaẽ in i. breuiaẽ. vt cognitũ. agnitũ. Item quãta fuerit prima naturaliter in primitiuo. tanta remanet i suo directe deriuatiuo. vt amator. amor. sedes. sedi. rex. rexi. Et q̃nta fuerit in simplici tanta remanet i suo directe cõposito. vt amo. pamo. Quedã tamẽ degenerant in specie & figura.

¶ De accentu medie sillabe.

Media sillaba siue penultia. maxie i trissillabis. & deinceps accẽt? cognoscit. Vñ si pnl'. grauaẽ est breuis. vt tabula. si vero acuaẽ longa est. vt fortuna. & ñ fiat differẽtia inter circũflexum & acutũ. hoc tamẽ in multis fallit. qz sex sunt impedimẽta accẽtus. vt diceẽ infra q̃e non est accẽtui semp credendũ. Ad accentum aũt reducunẽ omia que augmẽto vel diminutõne cognoscunẽ. Augmẽto. vt lego. plego. Diminutõne. vt amauerim?. amauero. Et scias. ꝙ prs. in li. de accentu. ponit quasdã regulas ad cognoscendũ accentũ penul. sillabe. ex quib? aliquas ponã hic

De desinentibus in a.

Si nomẽ terminaẽ in a. aut ẽ ꝓprium. aut appellatiuũ. aut cõmune. Si ꝓpriũ. ꝑducitur penul. non tm̃ natura. sed vsu vel differentie causa. vt catalina. maria. stephania. Si sit cõmune. aut grecũ est. aut latinũ est. Si grecũ ꝑducit penl'. vt yconia. sophia. & hec adhuc noĩa natura non ꝑducunẽ. sed vsu. cũ sint aliena vocabula. Si sit latinũ. vel ergo simplex vel cõpositum Si cõpositum. vel ergo ab hoc verbo cano. vel gigno. vel colo. & hec corri. penul. vt tibicinia. quod formaẽ a tibicen cinis. is. m a. aurigena ruricola. sed tibicen qõ non desinit in a. ꝑdu. penul. Vel cõponiẽ ab alio verbo ab his verbis. & de his nichil dicit autor. nisi supponendo ꝑ hoc ꝙ determiat cõmuniter de terminãtibus in a dicẽs. Qz cõposita talẽ habent regulã ꝓnunciãdi qualẽ habẽt i simplici Si aũt nomẽ desinẽs in a. sit simplex. & si sic. vel ergo habet vocalem ante a. & tunc corri. penul. vt

iustícia·vel consonantē·& si sic·vel ergo habet ·r· ante a·vt desinat in ra·& sic est simile pticipio·& ꝑdu·pnl'·vt scriptura·natura·Vel habet·n·ante a·& pō·similiter·vt romana·lupina·excepto tympana·Vel habet c·āte a·ita ꝙ añcedat i·vt cretica & breuiatur·exceptis tamē his·vesica·formica·& similibus·Vel habet d·ante a·& corr̄.vt frigida· Nec tñ dicit aliquid de his que habēt d·ante a·vl' aliam consonantē ab r·& n·& c·ante a·qz sufficiē ter ꝑ regulam de his intelligiē·De his q̄ in obliqta te sunt dicit·ꝙ in oībus his obseruādus est accentus in illo vsu q̄ seruaē in rectis·Ostendit etiā·ꝙ sicut est ī rectis sic & in obliquis·Hāc aūt r̄gulā ꝓfuso modo tradit ꝑs.cuz dicit·latina vero noīa·zc̄ Item dicit ꝑs·in·v·li·de denoīatiuis in na desinentibus·Denoīatiua siue verbalia de quib? iam diximꝰ cū ō possessiuis ī nus·vl' na·vel nū·desinētib? tractabam? oī modo longā habēt pnl'·vel positōe vel natura·vt officiū·officina·medicus·medicina· leo·leena·tonstrix tonstrina·coquus coq̄na·& culina·lux lucis lucina·lateo laterna vel latrina·Naz mutiua sagana·pagana·non videnē esse deriuat ī a Sagana & saga idē signāt·In ra·aūt terminantia· omīa ꝑticipijs femininis futuri tpis similē habent formā·Vnō penul·quoqz u·ꝓducit·vt scriptura· tritura·censura·litura·Maijster autē bñ dicit·Femina fixa ꝑdu·i·ante na·vt piscina·ꝑter pagina femina·machina·trutina·ꝑserpina·patina·lamina sarcina·fuscina·fiscina·buccina·elemosina·& ꝑter illa q̄ sequunē naturā suoꝝ masculinoꝝ·vt asina· & sicut dicim? de masculinis ꝓprijs·ꝙ q̄dam ꝓducūt i·ante n·vt albim?·& quedā corripiūt·vt alchinus·Ita dicim? de feminis·qz q̄dam corripiuntur vt mutina·quedam ꝓducunē vt mesina & lauina & bñ dicit·ꝙ illa q̄ sequunē naturā suoꝝ masculinoꝝ·vt asina corripiūt i·ante na·Nā sicut dicit q̄dam·A mare cū na·venit·ipi petit assimilari·quasi dicat·cū na·id ē·cū dictio terminata in na·venit a maē·id ē·a masculino·vt domina a dñs.asina ab asinus petit assimilari sibi·scz masculino in accentu· videlicz·vnde sicut asinus corr̄·penul·ita & asina· Sil'iter dicit de vicim? & vicina·ubicine tubicina· & ita de similib?·Hic etiā nota·ꝙ noīa tercie declinatōis greca desinētia in a·faciūt gēn addita tis vna silba crescēdo & penul·breuiādo·vt dogma dogmatis·perizoma perizomatis·& sic ō alijs similibus·

De desinētibus in e·

N e·nomē desinens terminatū in ile·pō·penul·vt monile·sedile·Si aūt nomē sit adiectiuū habēs cōsonantē inter a·& e·ꝓducit similit·vt verbale·singulare·De reliqs aūt·vt sunt·vile·risibile nichil dicit·Vnde si obijciaē contra hanc regulā·ꝙ sit diminuta·vel otra aliquā alterā quā ponit·Dicendū est·ꝙ non sint simpliciter regule gñales·sed ydoneitates & exēpla ad regulas sumēdas sufficienter ꝑ aliqua q̄ alibi determīata sūt·Infra aūt cū determīabitur de terminātib? m is·aliqua suꝑplebo·

De desinentibus in i·

N i·tñ vnū nomen reperitur trissillabum·scz nichili qō in penul.breuiaē·Si aūt aliqs opponat de hoc noīe mācipi nemācipi Dicēō·ꝙ ñ stat ī oppositis·sz autor ītēdit de simplicib?·Sed si adhuc īstat ō his gumi·nauci.frugi·corrdi·& silibus·Dicēdū·ꝙ ars ista tradita tota a ꝑs·de regulis specialib? datur ō trissillabis prīcipaliter·& alijs deinceps polisillab Ipse autem īstat de bissillabis·ergo zc̄·

De desinentibus in o·

N o·si nomē terminaē·vel p̄cedit ꝺsonās vel vocalis·Si vocalis·vel e·vt ganeo·vel i·vt multo·& siue sic siue sic corr̄·penul·m nēo & ꝓducūt eam ī gēo·& in ceteris obliqs·vt mulio mulionis·& pulio onis·Si āt p̄cedit consonās ꝑdu·penul·& hoc in nēo·vt caligo fuligo·sed in obliqs diuersificatur·Aut em̄ retinēt o·qō fuit ī recto·& tūc ꝑō. penul·ī obliquis·vt carbo bonis·Vel mutaē m i· & tunc corrī·penul·vt fuligo ginis·vel sic & plenius·Noīa tercie declinatōis desinētia in o·ꝑdu· penul·in obliqs·& formāt gēn a nēo addita nis· vt dido donis·si vero ñ retinēt o·versa o ī i·corripeam & addita nis·gēn formant·vt homo homīs sed excipiunē noīa ciuitatum·vt rhedo donis·sardo donis·thuro ronis·& gētilia·sicut ligo gonis brīto britonis·& hic & hec sido huiꝰ sidonis·Naz sindo donis aliud est·& sic de similib?·Virg·eneiō xj·Pulsant & pictis bellantur amazones armis· Iuuenalis li·mj·satira tercia dicit·Viscones vt fama est alimētis talibus vsi·In eodē cap̄·Quaz nec terribilis cimbri nec britones vnq̄·Virg·eneiō·xj Nūc & mirmidonū ꝑcēs frigia arma tremiscūt Itē excipiūē ꝓpria a q̄bus deriuanē localia vel gentilia vt hec macedo donis·a quo macedonia nie·& hic & hec macedo dōis·hic lacedemo monis·a quo lacedemonia nie·h & hec lacedemo nis·& sic ō alijs Dico aūt obliquos ꝓpriorum noīm que loca designant qz alia producunē·vt naso nis·Qui·de sine titulo libzo ꝑmo·Qui modo nasonis fueram? quī qz libelli Item vt dicat hug·simo monis nomen ꝑ priū cuiusdā rustici a terentio introducti ꝑdu·o· in obliqs ad differentiā noīs apostoli qō corr·o·ī obliqs & retinet n·in nēo vt simon simonis Item nomīa in o·non declinata nec latina accuunē ī vltima·vt abdenago·reliqua ī penul·acuunē·vt agaso sartago·vnde patz·ꝙ pharao si inueniaē ꝑterq̄ in nēo & vēo in penul·acuiē Exoō·xv·Equi pharao Idem dico de appollo·licet q̄dam hoc ñ seruāt

De desinentibus ī u·

Antum vnū nomē trissillabū ī u·termīatum inuenītur qō est monoptotū ī singulari & ī plurali declinabile·& istud corrī· in penul·scz tonitru

De desinentibus ī al

Si fiat considerato qual' sit penul·ī noībus termīantibus ī al·vel ergo ī recto vel ī obliquo·si ī recto vel erit ꝓprium nomē barbarū & tunc corrī·vt hanibal astrubal·vel erit nomen appellatiuū & tunc ꝓducīē vt tribunal·excepto hoc noīe animal & etiā sal·si ī obliquo·vel ergo i neutro et sic ꝓducīē ī penul·ut aīmal tribunal·vel ī masculino & sic corripiē ut astrubal' hanibalis Ad p̄dicta addita is genitiuāt ut aīal aīalis

De desinentibus ī el

Omina termīata ī el·sillabam ꝓducūt penultimā obliquoꝝ & corripiunt penultimam rectoꝝ·ut michael michael' daniel daniel'

De desinentibus ī il

Omina termīata ī il corrī· penultimā tā ī recto q̄ ī obliquo ut euigil gilis Nota tñ hic ꝙ hmōi nomīa declinanē is· addita·correpta penultima genitiuāt ut pugil gil' & hꝰ si est latinū Greca vo qz acuunt vltimā ī recto· ō in obliquis penul·longā habent ut tanaquil quilis Vnde uersus Corripias pugilis sed ꝓducas tanaquilis

De desinentibus in ol

N ol vnū nomen inueniē qō corripit penultimā ut heliol et hoc in trissillabis intelligiē Tamē ō alijs

scias q nomen in ol pducit & est tercie declinatio nis & is addita pducendo penultimā genitiuat ut sol solis Que tamē non variant in ultima acuunt ut nicol

¶ De desinentibus in ul

Omē in ul corri·et ē tercie declinati oni & iuncta is facit genitiuū penultimam breuiādo ut p̄sul exul ulis Omnia alia in ultima acuunt & nō sunt latina ut heriul· si tamē declinant in obliquis penultimā longam habēt ut saul lis Aurora sup hester Regis cui uitā cōcessit mutatō saulis·hec regula nō ponit a p̄s·

¶ De desinentibus in um·

Omnia terminata in um·breuiantur· vt dorcium·philorcium·Sciendū·q non ponit regulam iuxta noīa terminata in am·vel in em·vel in im·q non sunt latina·de quib? scz latinis & trissillabis intendit principaliter hic·

¶ De desinentibus in am

Nam vel in im·vel in em·vel in om·si sint barbara sunt mas·vel fe·gene·vt chanaan·hierusalem·ioachim·edom & acuunt in fine·

¶ De desinentibus in an·

Nan·nomen pducitur·& ptinet ad terciā declinatōem·& est grecū scdm p̄s·in·vj·libro·vbi dicit·q grece declinat·vt titan titanos·vel latine o versa in i·& penul·producta·sicut in recto vltima est acuta·vt pean peanis·leuiathan· Virgi·x·eneid· Conclamant socij letū peana secuti·excipit euan. de quo dicit p̄s·q euan e·sumit & is·post n· vnō facit euantis·non euanis· Et ponit hanc regulam generalē·Q a gtis in os·fiunt noīa in nus·vt titan titanos·hic titanus ni·delphin nos·hic delphinus·ni·arabs arabos hic arabus bi·elephas elephantos hic elephantus ti·rinoceros velut ethiop?· & per talia accentus facilius declarat·

¶ De desinētibus in en·

In nomē terminet in en·syllabam·vel p̄ponitur e·vel non·si sic corri·penul· vt ficen·liricen·sed excipit tibicen·q produabus·ij·breuib? vnā longā habuit· Debuit vo i·gemīare tibia·tibijcen p quo tibicē dicit Si vero non habeat e·ante n·vel ergo deriuat a p̄ma coniugatōe vel quarta.& tūc pdu·vt solamē a solor & munimē a munio·similiter a amamē & audimen· Vel deriuat a secūda vel tercia cōiugatōe & tunc corri·penul·vt a sedeo sedimē·a rego regimē·p̄ter verbalia venientia a verbis tercie coniugatōis desinētibus in uo·diuisas q̄ pducūt pnl·vt acuo acumē fluo flumē.nuo numē·luo lumē·habēt vero u·pō penul·Alia vero venientia ab alijs verbis secunde & tercie coniugatōis·habēt i·corri·in penul·sicut dic p̄s·in quarto li·vt moneo monimē·tego gis·tegimen vel tegmē p syncopā specio specimen·

¶ De desinentibus in on·

In on·nomen ptinet ad terciā declinatōnem·& est grecū·vel grece declinat·vt mēnon mēnonos· vl latine o·cōuersa in i·vt mēnon nonis·simon simonos·hic simon simonis Quedam aūt p̄cipue ppria tis.sumpta genitiuāt·vt pheton tontis·demophō phontis·Quedā vero is·addita genitiuāt pnul·producta vel correpta ꝑm grecos·vt ait p̄s·in·vj·li· tamē in maiori pte corri·penul·in obliquis·vt simon dyacon donis·canon nonis·dyacon conis·& pducūt q̄ndoq;·vt simon monis·ppriū nomē rustici· salomon monis·triphon etiam triphonis pdu·penulē· Aurora in libro machabeor?·Contra triphonē tūc rex demetrius ibat·Idem in eodem·Antiochū triphon hoc tempe ꝓere captat·Sanson similiter sā sonis etiā pduc·Hoc tn regulariter teneas·q si penul·pdu·in obliquis tūc ntī vltima acut· vt cedron dronis.si aūt penul·gtī corripiat·tūc i recto penul·vel ātepenul·acuat·Sed quid dicem? de triphon·Si vis sequi aurorā & dicere·q penul·gtī pducatur·oportz dicere·q vltima noīatiui acuat sicut in cedron.Si aūt vis dicere·q penul·genitiui corripit sicut de simonis·tunc dic·q vltima ntī triphon non acuit·imo p̄ma sicut canon· Ad diū suz aūt qđ de aurora in ptariū ducit·facile est respondere·qz videlicet autores in ppijs noībus ponunt breuē p longa·& longā p breui aliq̄ndo·vel autoritate poetica·vel figuratiue·sic & theodor? a iuuenali pducit in penul·vt dixi sup̄ in regulis gñalibus de accentu cuiuslibet sillabe in capitulo quod incipit ostenso·

¶ De desinētibus in ar·

Omina termīata in ar·neutra pducunt tam in recto q̄m in obliquis·vt torcular laris·sed a rectis excipit laquear·& ab obliquis nectaris iubaris·Epatis etiā corri· penulē· sed nō est latinū·& intellige ō neutris derivatiuis Nam vt dicit p̄s·in·vj·li·Neutra in ar·si derivatia sunt pducūt a suis obliquis casib?·vt a lupa·hoc lupanar naris·a calce hoc calcar caris · a laqueo hoc laquear aris.Si vero sūt mas·ge·corripiūt penul· gtī·vt cesar saris·bostar staris·Sed dubitatur de specular & similib? an pducant penul·Ad hoc dicit maister bene·q noīa tercie declinatōis habētia u· añ l·pducūt penul·siue u·añ l·dūmodo sint integra·vt torcular·Nā possunt apocopari·& tunc sequūtur naturam suor? verbor? Vñ specular pro speculare corripit·penulē·sicut speculor laris·Sotular aūt nichil est imo dicim? subtelaris.eodez mō dicimus subligar p subligare·Aliqui dicūt·q specular & similia pdu·penul· Michi aūt videt cum maistro bene·q specular & similia apocopata penultimā corripiūt·sicut declaratū est Et scias q hmōi nomīa in ar·addita is·genitiuāt·vt cesar saris·torcular laris·specular laris·Preter far farris qđ scdm p̄s·positōe habuit penul·longā qđ soluz īām r·gemīauit ne verbū esse putet secūde psone de for faris.Item epar vertit r·in e·penul· nichilominus breuiādo·vt epatis·Hug.tamē dicit eparis vel epatis·Item lar vt ait hug·p domo puella & opido·scdm regulā facit laris·Sed p quodam rege causa differentie t·assumit & facit lartis· Consuevit etiā queri de hoc noīe bostar·an penul·pducat in obliquis.Ad hoc dicit maister bene dicēs· Nota q dici? h bostaz p quodā barbaro·et nichil ē h bostar·vnō corri·penul·gtī·& nunq̄m pducit· Erravit aūt hug·qui dixit hic bostar staris·in derivatōibus suis·Hec magistez bene· Hug·vero sic dicit·Bos cōponit cum sto stas·& dicit hoc bostaz staris penul·produ·id ē·loc? vbi boues stant· scz stabulū·Dicit etiā bostar loc? vbi corpa boū combureban·Inuenit & hic bostar staris penul·corri· & ppriū nomē viri & primitiuū. Vult ergo hug· q bostar staris·inuenit in neutro & mas·genere· & sic in obliquis penul· potest producere & corri· diuersis respectibus·& hoc magis michi placet· Hoc etiā vult papias qui dicit bostar loc? vbi cō burunt corpa boū·vel statio boum·

¶ De desinentibus in er

In nomen terminet in er·vel cōsiderat ad penul·recti vel obliqui· Si obliqui · breviatur i penul·vt volucer cris · papauer

papaueris·excipiē mulieris·qō prō·penul·Vnde statius·Si qua deū soboles·si q̄ mulieris origo· sz in maio·pl'·non excipit·Dicit eī sic pl'· Q omnia noīa latina desinētia in er·si crescūt in gēio cozri· pnl'·in obliquis·vt paupis·Si vero non crescunt in obliquis pferunt sicut & sui nūi· p tanto dicit maister bene·q mulier cozri·pnl'·in obliquis · q̄a a pl'·non excipiē i maiori· Et supponit·q ille libellus de accētu· vbi mulieris excipiē non fuit cōpositus a pl'·sicut multi dicūt· Et dicit·q stati? ꝓpē necessitatē metri eam pduxit·& ideo poete nunq̄ vtunē obliquis ei?· Vsus tamē frēq̄nt pducit obliquos de mulier sicut & muliebris·Si aūt pnl'· cōsideret in recto·Aut ergo erit neutri ge·& tunc pducit pnl'·vt papauer·Vel est mas·ge·vel fe·ge· & tūc cozri·penul·vt mulier·volucer·alacer·exceptis his q̄ producunt pnl'·positōe·vt equester· pedester·siluester·Sz de pāter eris·crater ris·q̄ pducūt penul·crescētis gri·Non ē instantia·qz nō sūt latina

De desinentibus in ir·

N ir·sillabam terminata in penul·breuianē·vt semiuir·triur·Et sciaa·q i·fere breuiaē vbiq̄z in iunctura cōpositōnis·vt omīpotēs·subicen·pter tibicen·Et vt dicit pl'·in·vij·libro vbi ait de grio sinsecunde declinatōis·In ir·& ur·& eus· desinentia semp vna sillaba vincūt in gtio q̄ & penul· breuē habent·vt triuir triuiri·semuir semiuiri·satur saturi·Nisi greca pducto fiat in grecis dictōibus· vt thyde? dei·

De determinātibus in or

Omen in oz·est tercie declinatōis· & isn addita genitiuat·Preter coz·qō iterposita habet o·ad differentiā ablati plural' huī? noīs eozus cozi·& pter ador qō est indeclinabile vt pbat pl'·in·vj·li·maio·ꝓpter duaruz repugnantiā regularū ·quia aūt neutrū est debet cozr· in penul·sed qz venit ab adoro ras·debet pō·i penultima·& iō indeclinabile est·Noīa in oz · pduc· penul·obliquoz·vt lictoz ctoris·amoz amoris Excipiunē neutra·& sūt tātūmodo q̄ttuor·scz equor equoris·marmor moris·coz coris·& ador· Item excipiunē greca ꝓpria scōm pl'·in·vj·vt actoz ris· qō cozri·penul ·gti qñ est ꝓpriū nomē grecū Sed q̄ndo est appellatiuū & latinum pdu·penul·gti· Vnde q̄dam·Actoris in spolijs virt? habē actoris·Item hectoz hectoris·agenoz noris· nichanor noris·Theodol?·Virgine stuprata virt? parilis agenoris arma·Auroza i libro machabeoz·· Ense metunt dexterā linguā nichanoris hostes Et potes a simili notare·licet in aliquibus vsus non habeat· q̄ quotiens cūq̄z appellatiua & ꝓpria cōueniunt·propria in penul.sūt grauāda·vt dicaē·Sub rege sapoza penul·breuiata·& cantoz toris·penul·cozri. p ꝓprio noīe· Ouidius in epi·Pleni? ac meli? cusippo & cantore dicit·Vnde q̄dam ·Cantoris ē p ptium·cantoris non ꝓpriaē· Item excipiunē cōpositā de decorus·& dec? vel decoz mq̄ntum ē omune·qz tunc corripiē·nam mas pdu·Vnde versus. Cōmunē decorem·sed marē dico decorē·Similiter cōpositā a puer·qz talia velut ꝓpria reputanē· vt publipoz poris·marcipoz poris·Ita eī antiq̄ propublij puer·& martij puer dicebant·ista teste pl'o·non pducūt in obliquis casib?·Salust? in q̄rto historiarū·Vnus cōsistit in agro lucano gnat? loci noīe publipoz.Item excipiunē arboz arboris ·castoz storis·memoz moris·& ei? cōpositā Item rhethoz toris·Vnde iuuenalis·Cedūt grāmatici vincūē rhetores oēs·& cozri·pnl'·gti castoz castoris siue sit aīmal siue sit ꝓpriū castoris·& pollucis·De denoīatiuis aūt verbaliū i or·scias·qō q̄daz corr· penul·q̄dam pducunt·Nam scōm pl'·li·iij· de denoīatiuis·hmōi noīa formanē a verbis vel p abiectōem o·qō fit cū verbū habet r·ante o·vt laboro labor·Vel p additōem r·vt amo amor·Vel formā tur a noībus seu ptcipijs in vs·cōuersa vs in or· vt senat? senatoz·amat? amatoz·tonsor tonsoris ·doctus doctoz·Et possunt formari v·versa in oz·vt auditu auditoz·debitū debitu debitoz· Vnō patz q̄ q̄dā pducūt pnl'·sicut ea a q̄b? descendūt·vt auditu auditoz·Quedā vero pnl'·corripiūt ·vt debitu debitoz·vide in scribo· De desinentibus i vr N vr·corripiunt pnl'·tam in recto q̄ in obliq̄s· vt iecur iecoris·satur saturi·& semp ptinēt ad terciā declinatōem·pter satur qō est secūde·qz facit feminimū in a·vt satura· Et omia is addita· & corre· penul·efficiūt gēm·pter furis·qō pdu.fu·ad differentiā secūde psone de furioris·scōm illō·Cū tu mente furis·te fallūt gaudia furis·Excipiē etiam q̄ntum ad formatōez ebur·femur·iecur·robur quevertunt etiam v·in o·& addita is·penl' · correpta genitiuāt·vt robur boris ebur eboris·

De desinentibus i as

N as·sillabam terminata pducunē in penl'·obliquorum & corripiunē i penul·rectoz·vt digtas tatis & in oīb? casibus producūt a·Sed excipiēda sūt q̄dam noīa ꝓpria differentie causa in fine noīatiui circūflexa·vt lenas lenatis menas menatis ne accusatiui plurales de mena ne·qō est gen? piscis·& lena lene qō est meretrix esse putenē Item excipiunē appellatiua p sincopam plata q̄ seruant accentum i vltima·vt arpinas primas optimas rauēnas capenas pōtias larimas & etiā nostras & vestras·Sublata est etiam in pdictis hec sillaba ti·& semp sup a seruaē accent?·& hec litera a.pus fuit in penul· nūc aūt est in vltima sillaba & hoc vult prisc· i q̄rto libro de denomīatiuis q̄ dicit de pdictis· Que ideo in fine habent circunflexū accentū·qz p sincopam ti·proferunē·pfecta eī coz inueniunē apud antiq̄ssimos in tis desinentia·vt hic & hec pmatis opimatis arpinatis·& sunt hmōi in as denoīatiua plerūq̄z similia accusatiuo plurali suoz pmitiuorū & sūt cōmunia·Item oīa barbara in as·in vltima acuunē·vt naas magnas·Nā nugas & nephas cū sint latina in penul·acuūtur·licet non varienē · sz de anas anatis dubitaē an debeat produci i obliq̄s Dicūt multi·q penul·cozri·in obliq̄s·qō etiam reperiē m macro·Maister bene dicit·q iuxta regulam desinentiū in as·debeat prō·& hoc credo eē verz Item scias·q barrabas bc·& cayphas phc·penultimā q̄uant·similiter ionatas nate· sed ionatan & barraban indeclinabilia acuūt penul·Et nota q sicut dicit pl'·in q̄rto li·In as·pleraq̄z denomīatiua sūt quoz pmitiua si sūt secūde declinatōis gtio singulari·ii tercie declinatōis dtio assumūt tas i· penul· vbiq̄z corripiunt·vt prob? probi probitas· mendic? mendici mēdicitas·asp aspi aspitas·sedul? sedulitas·timid? timidi timiditas Et notanō q q̄ gēo duplicant i·extremā eaz mutant in e cuphonie causa·vt pi? pij pietas· anxi? xij anxietas Liber quoq̄z excipiē qō ntio assumpsit tas nō gtō vt liber libertas Tercie vero declinatōis nomia dēo assumūt tas vt dixim?·vt capax capaci capaci tas affinis affini affinitas celer celeri celeritas autor autoris autoritas Excipiunē pauca q̄ b vel p siue s habent ante er·hec enim nēo assumunt tas vt

puber bertās vber bertas paup pertas sed hec pos sumus etiā in secūde declinatōis noībus obseruaē vnde liber libertas facit vt supᵖ dictū est. Asp aūt & prosp. qa s habent ante p aspitas prospitas fa ciunt Saluber vel salubris facit nēm .ideoqꝫ salu britas & celeber vel celebris celebritas Vetꝰ quo qꝫ qđ vnū trium geneꝝ in us desinēs inuenīē ntio assumit tas vetustas. excipiunē etiā & hec q̄ in or desinentia mutauerūt or ī es & assūpserūt tas. vt maior maiestas honor honestas & similia

De desinentibus ī es

Nes vel sunt quīte declinatōnis vel ter i cie Si tercie corripiūt penultimā tā ī re ctis q̄ in obliquis vt alipes pedis hercu les lis. arles etis. excipiē quietis heredis locupletis & que sunt similis formatōis. Si vero sunt quīte declinatōis. vel ergo habēt vocalē ante es. & tūc cozri. pe. nti & pđ. penl'. gti vt reqes ci. dies diei. vl' hñt consonantē ante es. & tūc cozri. penl'. in obli qs. vt fides fidei. Et nota. q thecuites & hmōi de noīatiua ī tes desinētia declinanē sicut noia patro nomica ī es. desinētia. & sūt tm̄ mas. ge. Vnđ errāt illi qui dicūt achimoen. iezraelites. pro iezraelitis. Primo regū. xxvij. a. Itez mulier thecuites p the cuitis. Secūdo regꝫ. xiiij. a. Item naaman. amanites p amanitis. iij. regū. xiiij. g. Et declinanē hmōi de noīatiua in tis. hec iezraelitis. huiꝰ iezraelitidis. ad modđ patronomicoꝝ feinoꝝ ī is. hec moabitis moa bitidis. hec amonitis huiꝰ amoniti dis. & pducūt penul. in rectis. sed eā cozri. in obliqs. Quādo vo terminātē hmōi denoīatiua in ta. sunt omunis gnis vt israelita. hierosolimita. bethleemita penultima pducta.

De desinentibus in is

Omīa desinētia in is. aut sunt dissillaba aut trissilaba. Si sunt dissillaba cozri. ī ob liquis. vt aspis aspidis. Si ergo sūt tris sillaba. vel ergo sunt adiectiua. vel substātiua. Si substantiua producūt penl'. vt lebetis sinapis. Si adiectiua. vel ergo habēt a. añ l. & tūc pducūt pe nultimam. vt morālis. spiritualis. vel nō habēt. vt vtilis. humilis. & hmōi. & hec cozri. pe. tā in recto q̄ in obliquis. Scias etiā. q pſ. in. iij. li. sic dicit i. longā habēt oīa ī ilis q̄ a noībꝰ deriuanē. necnon in ile. neutra siue ex eis in ile fiant siue non habeāt aliud añ se genꝰ. sed a quacunqꝫ pteozatōis nascā tur. vt edes edilis. senex senilis. agnꝰ agnilis. puer puerilis. vir virilis. scurra scurrilis. cuis cuilis. seruꝰ seruilis. quintꝰ quītilis. sextus sextilis. sub: tel subtilis. excipiē par parilis exilis etiaꝫ qđ a gēo factū denoīatiuoꝝ seruauit regulā. similiter neuē pducūt penul. ouile. monile. cubile sedile. Nam in ilis desinētia verbalia siue pticipialia corripiūt eā: dem i. penul. vt fero fertilis. vtor utilis. facio facil' volo volatilis. sorbeo sorbilis. textꝰ textilis. altus vel alitus altilis. fictus fictilis. hec pſci. Magister aūt bene addit dicēs. Qꝛ ex his q̄ veniūt a noībus excipiunē. parilis. dapsilis. humilis. qꝛ parilis de: riuatē a par paris. dapsilis a dapꝫ humilis ab humo & tñ cozri. penul. Textilis a virg. corripiē. qꝛ accꝫ pit hoc tanq̄ ꝓprīū nomē. Sed qñ deriuatē a testa pdu. penul. & est cōmune. vt vas testile. Si vero deriuatē a textu vel a texēdo cozri. penul. vt textus textilis. Ecclesiastic. xlv. Opus textile

De desinentibus in os.

Omīa desinētia in os. syllabā. pducūtur tam in nēo q̄ ī obliqs. vt sacerdos sacer dotis. lepos lepozis. quādo sez eloquētez significat.

De desinētibus in us.

Anoīa terminātur ī us. aut sūt ꝓpria aut omunia Si ꝓpria corripiūt penl. nīi sint positōne lōga. vt robertꝰ & hmōi. Si vo sint omuīa. aut ergo sunt similia pticipijs & de scē dunt a verbis & sunt secūde vel quarte declinati onis. vel sunt alia ab his. si sunt hmōi pducunē. vt amatꝰ cupitus. sed hinc excipiunē ista tria noīa in situs. alitꝰ. nequitꝰ. Et opposita ab his verbis obeo obis. ptereo pteris. vt pteritꝰ obitus. Et cōposita ab his verbis do. sto. & reor. vt inditꝰ institꝰ irri tus. Itē excipiunē ea q̄ veniunt a spiro. halo & am bio. vt spiritus. halitus. ambitus media correpta. Ambitus aūt in pticipio pducitē. Item excipiunē opposita huiꝰ verbi ruo. vt erutꝰ virutꝰ. Et omīa ista possunt esse noīa vel pticipia secōm q̄ possunt habere tempꝰ vel carere tpe. si aūt sunt alia ab his aut ergo sunt secūde declinatōnis. aut tercie. si ter cie corripiūt penul. in recto & pducūt in obliquis vt seruitꝰ seruitutis. sed excipiunē que sunt positō ne lōga. vt iuuentꝰ. Si aūt sunt secūde declinatio nis. aut ergo sunt substātiua aut adiectiua. si sub: stantiua corri. penul. vt fraxinꝰ. sed excipiunē pa: pirus ri. & saphirꝰ ri. Si adiectiua. vel ergo habēt c. inter i. & u. in loco penul. vel non. si non produ cunt penul. vt marcianꝰ. ciprianꝰ. capuanꝰ Et hec sequunē regulā eoꝝ q̄ terminanē in na. de quibus dictū est supius. si aūt habēt c. imē i. & v. in penul timo loco cozri. in penul. vt gallicꝰ. anglicꝰ. scoti cus. & adiecit illis vnū qđ est q̄rte declinatōis. sez portic? Hec possunt colligi ex dictis pſ. de accen tu. Scias etiam. q noīa quarte declinatōis vel pti cipialia in tus. supinoꝝ & pticipioꝝ āccētu oīmo de sunt regenda. Vñ supinoꝝ & pticipioꝝ regu le attendanē. si ergo sunt a ꝑma cōiugatōne vel se cunda corripiunē. vt domitꝰ exercitꝰ. & si a tercia vt argutꝰ oblitꝰ. nisi habeāt supinū ad modū q̄r te. vt lacessitꝰ. Si a quarta pducūē. vt vagitꝰ. nisi veniant a verbis in eo. vt ptenitꝰ. Ambitꝰ partici pium pducitē. sed verbale corripiē. vt supᵖ etiaꝫ te tigi. Item o. añ l. in diminu. breuiatē. vt hostiolus filiolꝰ. Itē u. añ. l. breuiatē. vt horreolꝰ homūculꝰ

De accentu in nus possessiuorum.

Possessiua terminātia in nus ꝓđ. penultē. p exceptis quibusdā terminatis in ginꝰ vel in tinꝰ. Vnde ꝑſ. dicit in secūdo maioris Possessiua habentia i. añ nus. pducunt penulti. vt masculinꝰ feminꝰ. vicinꝰ. paruſinꝰ. reginꝰ. diuinꝰ aprinꝰ rufus rufinꝰ. marcellꝰ marcellinꝰ. porcus porcinꝰ. canis caninꝰ. mustela mustelinꝰ. sus suinꝰ ouis ouinꝰ. nā ouilla & suilla dimi. sunt. Excipiun tur desinētia in tinꝰ q̄ non habēt t. añ suis primiti uis. vt diu diutinꝰ. cras crastinꝰ. herno hornus clā clādestinꝰ. pus vel pſcꝰ pstinꝰ. hec ei pnl'. cozri. si vo hñt t. a primitis pducūt penul. vt vesptinꝰ a vespera te. hiacintinꝰ a hiacinto. euētinꝰ ab euētu Item constantinꝰ & clemētinꝰ a primitiuoꝝ gēis habent t. vt matutinꝰ a matuta. q̄ auroꝛa intelligiē Mediastinꝰ aūt a medio & stando vel tenēdo cō poni videē. Item excipiunē possessiua desinētia in ginus. siue que habēt g. ante inꝰ qꝛ talia corripiūt penul. Vnde dicit ꝑſ. ibidez. Inuenīē etiā i. breuis ante nus. g. antecedēte inꝰ in his q̄ ab arboribꝰ de riuanē. vt oleaginꝰ faginus Vsus tamē autoꝝ cō: tradicit in pte p̄dicte regule. qꝛ bissinꝰ smaragdi nus ametistinꝰ adamātinꝰ. & hmōi possessiua que sumunē a noībꝰ lapidū vel filoꝝ corripiūt penul.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Prudentius. Inter has spēs smaragdino gramine verno. Sed possum? dicere .q; in omībus talibus est figura q̄ dicit̄ sistole in metro poetica licētia lōgam breuiās. vt vult hug. dicēs. Hiacintm? na. nū penul. pdu. quāuis poetica licentia qñz corripiat̄. Item dicit .q; bombicm? na. nū. pnl' pducit. licz iuuenalis eam corripiat. Vide infra in bombicimus in suo loco. Et si obijcias. mirū videt̄ si omēs poete in vna corda errassent. Dico .q; non oēs errauerunt in eadē corda. qz ibi poete aliqui etiā producūt penul. pdictor noīm. Vnde aurora sup hester. v. Seqz smaragdinis miscet vterqz color. Item super genesim. Cristallina fuit facta fenestra decens. Hoc etiam dicit papias. Sed queritur de bissinū. morticinū substantiuis & silibus. Ad hoc dicunt q̄dam .q; hec sicut adiectiua producūt penulē. qz licet mutant modū declinādi. non tñ mutāt accentū. Alij dicunt .q; corri. penul. ad differentiam adiectiuorum. Vnde apocal'. xix. dici debet & legi corre. penul. Bissinū sunt iustificatōes sanctorum. Michi aūt videt̄ .q; bissinū corri. penul. ad differētiā adiectiui vt dictū est. Sed de morticinū aliud est. qz cum sit cōpositū sequit̄ naturā cōponentiū Vnde q̄ndo cōponit̄ a cedo cedis. pō. penul. siue sit adiectiuū siue sit substantiuum. Vnde esaie. v. producit̄ morticina. qz glosa dicit. Morticina eorum pstrata a romanis. Quando vero ponit̄ a cado dis. corri. penl'. Vnde versus. De cado morticinū de cedo morticacinū. Morticina ferro cadūt morticinaqz morte. Si ei morticinū a cedo corripet pl'. ad differentiā sui adiectiui. tūc non eēt differentia inter morticinū a cedo & morticinū a cado. & sic de similib? est dicendū.

Nōia termīata in duas consonātes positōne producunt̄ & sunt tercie declinationis. Termīata igit̄ in bs. vt arabs arabis trabs. trbs. Vel in ms. vt hiems qō sine p. scribit̄ vt patet in grō. Vel in ps. vt inops. interposita. i. genitiuant penul. nisi defendat positō breuiata. Vnde quidā dicit. Arabis ab aro tamē exit. canabs canabis. Persi?. Tūc mare trāsilies. vt torta canabeum fultu. Pelops lopis. Ouidius epi. viij. Tu quoqz habes pelopē pauū pelopisqz parentē Excipit̄ quantū ad accentū ciclops pis. qō penul. pdu. Virg. vij. eneid. Ferrū exercebāt vasto ciclopes in antro. Theodol? Fulmina ciclopes iouis imperio fabricātes. Et dicūt aliq̄ & pbabiliter .q; si est grē tile cōmune pō. sed si ppriū corripit̄. Scias etiam .q; citrops scriptū p r. corripit penul. in obliquis. Vnde theodol? Egregio citropi debet̄ causa litā di. Excipiunt̄ etiā quantū ad formatōez que habēt e. ante b. vel p. q̄ non solū accipiunt i. sed & e. vertunt in i. corrептā. vt celebs libis. forceps forcipis Sed tamē monasillaba nō mutant e. vt plebs plēbis sepis. Auceps etiā nō mutat e. in i. sed in. u. correptā. vt aucupis. Item cōposita a capite ablata a. & mutata e. in i. & addita itis. faciūt grēm penl'. corre. vt biceps. cipitis. pceps. pcipitis. anceps. ancipitis. cēceps pitis. id ē. habēs centū capita. Sciēdum tamē polisillaba termīata in ps. possunt dupliciter cōsiderari. Prout vero sunt cōposita a capio genitiuant in ipis. Sed put ponunt̄ a capite faciūt in ipitis. Primceps tamē facit pricipis. & auceps aucupis. Vnde quidaz. In ceps. a capio pis. suscipit in grō. Si venit a capite. tunc suscipiat pitis apte. Pristianus aūt in fine sexti li. dicit. Quia antiqui dicebāt ancipes. & pcipes. bicipes. in neio & sic scōm anologiā seqbatur grēs ab ancipes ancipitis. sicut sospes sospitis. stipes stipitis. Sz stips stipis est obul?. stips pitis arbor. Item termīata in ns. rs. vt puls dens ars cohors vertūt s. in tis. vel interponūt ti. vt pultis dentis artis. Sed tamē cōposita de vntia vertūt s. in tis. vt deuns deūtis quinquūs quīquūtis Hug. tamē vult .q; deuns cōponat̄ ab vntia. vel vns. Item glās. frons. lens. & cōposita de pendo verbo. vt libripens. mutant. s. in dis. vt libripēdis. glādis. lendis p aīali. quia p legumīe lens lentis. scōm regulā facit. Frons frōdis p folio facit. nā pro facie frōtis normā seruat Similiter sumūt di oposita de corde. vt discors discordis. secors. dis. vecors. dis. Dicit etiam pl'. .q; in omībus fere cōpositis. qō dicit pter exanguis de climatōem opposita simplicis. licet nō differant imitant̄. Item iens. quiēs. cū suis oppositis genitiuant in ntis. vt eūtis. redeūtis. nequeūtis. Preter ābiēs ābiētis seruās normā. fors ablatiuo forte. & nō habet plus

De terminantibus in t.

Omīa in t. terminātia tam in recto q̄ in obliquis corri. penul. & sūt tercie declinatōnis. vt caput cū suis oppositis. Naz quotquot aliquot nō variant̄. Declīabilia ergo uersa in i. correptā & addita is. genitiuant. vt caput capitis. sinciput cipitis. occiput cipitis. & sūt neutri generis. Si queris hic. Cum solū in duas mutas desināt noīa latina. scz c. & t. vt allec & caput. quare non determīat pl'. in libro d accentu. etiaz d his que desinūt in c. sicut d illis que desinūt in .t. Dico .q; noīa determinātia in c. aut sunt monosillaba. vt lac. aut dissilaba quoz penl'. pō. positōne vt allec. & de his p se patet modus accentuādi p regulas generales supi? datas. & pterea non ponit regulas d nomīb? terminantib? in c. sic̄ de his que terminant̄ in t. sic̄ etiam dicit frater robert? anglicus.

De desinentibus in x

In x. desinens nomē pō. qz x. est duplex i. sonās. & ptinet ad terciā declinatōnem & oīa x. in cis. vel gis genitiuāt. Preter nix nivis. nox noctis senex senis. & antiquit? senecis. suppellex ctilis penul. corr̄. Vetustissimi tamē & hec suppellectilis nēm pferebāt. & oīa que non habent c. vel g. in grō corri. penul. De pdictis versus. Omīs rect? in x. i cis vel gis gtm̄. Terminat abqz senex. nix & nox atqz suppellex. In gis. autem faciūt solū illa que venīūt a verbis in go. x. uersa in gis. vt lex legis. a lego legis. & rex regis a rego regi rexi. Remex tamē vertit e. in i. & fit remigis a remigo gas. frux autē frugis facit. a frugo verbo greco. Similiter falanx langis. caterua. spinx spingis & etiam spingos. De quib? dicit pl' in fine sexti Q2 greca in x. seruāt in grō ante is. eandē sonantem quā apō grecos āte os. vt pheax pheacis. spix spingis. onix onicis. Quidā tamē dicūt .q; veniūt a verbis grecis in go. Coniunx vero amittit n. ad differentiā secūde psone d iungo gis. & facit coniugis corr̄. penul. Omīa alia x. versa in cis genitiuāt vt pax pacis qō raro habēt pluralē numerū nex necis. Cicero p milione. Insidiatori vero & latroni que possunt iferri iusta nex. fex fecis pix pitis dux ducis. Sed termīata in ex. corripiūt naturaliter epter veruex si sint dissillaba vertūt e in i. vt apex apicis remex remigis vertex verticis pter monasillaba & eoz opposita. vt lex exlex exlegis Veruex tamē habet e Cōposita vero simpliciū declinationem sequuntur vt pnox pernoctis exlex exlegis seminex

seminecis dux interdux

¶ De desinentib? ī ax

OMne desinēs in ax corri·pnl' recti & p ducit penul·obliquoꝝ·vt primax· nacis· contumax macis· Et hoc verū ē ī latinis Nam vt dicit p̄s·in fine sexti·Barbara in x·magis corripiūt penul·vt fornax fornacis & silꝫa ·excipi pitur aiax cis·qđ p̄·penul·

¶ De desinentibus in ex·

AI nomē terminēt in ex corri·penul·tam ī recto q̄ in obliquis·vt artifex ficis·opifex ficis·excipiē verucx uecis·qđ nō solū in gto penul·p̄du·sed etiā e.seruauit·excipiuntur etiā quedā monasillaba q̄ penul·p̄·ī obliquis·vt fex fecis·lex legis·rex regis & eoꝝ cōposita· vt ex lex exlegis interrex·Patet etiam ex p̄dictis·q̄ ibex ibicis·corri·penul·qz vertit e·in i·correptā· Vnđ versus·Cornua fert ibex·iob testis & ibicis inde· Item q̄dam excipiūt vibex vibicis·Vnde p̄sius ·Si puteal multa caut? vibice flagellas·Papias· etiaz dicit·q̄ vibex facit vibicis p̄· penultīa & antepenultima Sed vt dicit·maister bene·dicendum est vibex vibicis·sicut lodex lodicis·& p̄m hoc ñ oportet·q̄ excipiaē·qz desinit in ex·Sed dubitāt aliqui an sit dicendū silex·vel silix· Dico·q̄ dicendum est hic vel hec silex·incerti generis·& corr·penul· p̄m regulā desinentiū in ex·Quiđ·epi·x·Illic tu silices illic adamanta tulisti·Item virḡ·eneiđ·vij·Stabat acuta silex·p̄scisis vndiqz saxis

¶ De desinentibus ī ix·

IN ix terminata·aut sunt mas·aut fe·ge·au omnis generis·Si mas·corripiūt penul·vt dicit p̄s·in ·vj ḡ·In ix·desinentia masculina tm̄ latina· corripiunt penul·ī obliqs·vt hic fenix fornicis·hic calix calicis ·hic varix varicis·Et excipiunē bombix bombicis·& fenix fenicis·q̄ p̄·penul·Sed dubitatur de mastix sticis·an p̄ducat penul·in obliqs· Dicūt q̄dam·q̄ sic·& istos oporteꝛ dicē mastico cas· penl'· p̄·Maister bñ dicit·q̄ mastix penul·corri·ī obliquis·sicut fornix cis·& inde mastico cas· penulē· corr·& hūc sequor·Si aūt sine fe·generis p̄ducitur penl'·ī obliquis. vt lodix lodicis·vibix vibicis ibix cis·Excipiē pix picis·nix niuis·silix silicis· salix salicis si sint omnis vel oīs ge·p̄duciē etiā pnl' vt felix cis. victrix tricis·victrices·Lucanꝰ· Tollite iam p̄idē victricia tollite signa·Composita sequunē naturā simpliciū·Vñ pnix cis·p̄du·penul· in obliquis·quādo venit a pnitor teris·sz corripit eandē cū descendit a pneco cas·Vñ quidā·Qui necat est pnix·festinat currere pnix·Nota hic regulā generalē de desinentib? in ix· Obliqui venientes a ntīs habentibus i·vocalē naturaliter breuez āte x· corripiūt penul·vt calicis·fornix cis·Et hoc verus est·etiā in alijs vocalibus· vt phornax nacis volux lucis·Si vero veniāt a nō habēte i·naturaliter lōgam añ x·p̄ducūt penul·vt coznix cornicis·radix radicis·Vñ radico cas·penul·p̄ducta·Vibix bicis sandix dicis·bombix bicis·pnix nicis·i·o est· velox & ī alijs vocalib? etiā hoc ꝛtigit, vt pheax cis· pollux pollucis·

¶ Item scias·q̄ iē p̄s·m fine quarti In ix·femīna mueniunē a masculinis verbalib? siue denoīatiuis in tor desinēti b? designata·q̄ mutant tor ī trix vt victor victrix senator senatrix cultor trix·Nutritor quoqz nutritrix debuit facē· cā euphonie siue alternitatis mediā sillabā ꝛcidit· Nutex em̄ dicim?· Tonsor etiā tonstrix debuit facē· sed interponiē r.& facit tonstrix stricis Vñ p̄dicta verbalia in nō sequūtur modū & regulā accētuandi verbaliū a quib? formātur· Vñ aliq̄n p̄ducuntur vt amator amatrix·auditor auditrix·Aliq̄ndo ī penl'·corr· vt debitor trix·bibitor trix sic̄ masculīa a q̄b? formanē·De accētu āt desinentiū i or·supi? ō termīatū est·Item scias·q̄ verbalia p̄dicta desinentia in trix sūt femīnini gn̄is Preter victrix & vltrix q̄ in nō acō & vocatiuo singulari sūt fe·ge·In reliquis casib? sunt omnia triū generū·vnde faciūt ablatiuū in e·vel in i. vnde versus ·Victrix victricez·victrix dat femīa sola·Sic vltrix reliquis dat genus omē scola·Hug·aūt dicit· Q victrix dicit̄ a vinco cis·& est omnis gn̄is ī nō accusatiuo & vtō singulari·In istis em̄ casib? non habet neutruz In alijs vero casibus in singulari & in plurali sunt omīs generis in vna voce vel diuersis·Sz qđ p̄ius dictū est veri? videt̄ & omniter teneē·Ad cuius euidentiā etiā scias·q̄ victrix & vltrix de necessita fuerunt fe·gn̄is p̄pter verbalia masculina a quibus trahunt originem·vt victor & vltor·inde victrix & vltrix·Hec tamē qz ostruunē q̄nq; cuz femīnis·vt victrices caterue ·quādoq; cuz neutris vt victricia signa·iudicanē triū genez in obliquis excepto accusatiuo singulari in quo sūt fe·ge· tm̄ vt hanc victricē·quāuis nō inueniane ostrui cum mas·Sed oportz·q̄ habeāt masculinū vt dicaē·Loquor de rege victrici·Alioqui iste ablatiu? victrice vel victrici haberet omunitatē femīni & neutri tm̄·que omunitas ē ptra artē · Ex hoc aūt seq̄ē q̄ gtūs & dtūs debent habere omunitatē triuz generū sic̄ ablatiu?·quādoq; isti tres obliq̄ habēt osi milē opatōem ad mas·fe·& neu·& habēt similē naturam regendi·Qđ in multis videre possumus·vt hui? fortis huic forti & ab hoc & ab hac & ab hoc forte Ecce isti ablatiui sunt osimiles in generibus Item neutrū sepe ostruiē cū gtō in casib? sibi p̄uilegiatis·sez ntō accusatiuo & vtō·qz in illis ñ mutat termīatōem·vt multū vini·plus vini·aliqđ panis·non tamē hoc pōt in gtō dtō & ablatō· quia ī illis sequiē naturā mas·& fe·generis ciusdē nomīs vnde nichil ē dictū Loquor de mlto vini vel egeo plure vini q̄ tu·vel loquor đ aliquo panis.qz masculina & feminina eozundē noīm talē ostructōem non habēt·Et sic patet quare victrix & vltrix sint oīs generis in gtō dtō & ablatō· Patet etiā quare sint tm̄ fe·ge·ī ntō accusatio & vtō singulari & q̄ sit istorum casuū affinitas & cognatō Patet etiaz q̄re tm̄ sint fe·ge·ī ntō accusatio & vtō singulari

¶ De desinentibus ī ox

OEsinentia in ox p̄ducūt pnl'·genitiui·vt velox velocis·Excipitur capadox capadocis Horatius in epistolis· Mancipijs locuples eger cris capadocium rex · Iuuenalis li·iij·satira prima Quanḡ & capadoces faciunt e quitesqz bitini·In ntō aūt corri·penul·vt in plurib⁹·vt velox cis. veliuox cis. Atrox autez naturaliter corripit a·

¶ De desinentibus in ux

IN ux aūt corripiūt pnl'·gtī·vt crux cis· dux ducis·nux nucis·trux trucis vt dic̄ p̄s·in·vj·li·Subiux gis iniux iniugis iuux lucis barbarū nomē·de quo dicit p̄s·in fine sexti Qz barbara in ux·magis corripiūt penul·ut volucis Excipiunē aūt allux allucis & pollux pollucis Vnde quidā Volucis a uolux uult inter barbara poni Allux & pollux bñ declinātē ī ucis & scōz maistrū bene·pollux pollucis p̄du·penul·gtī · q̄a habet u naturaliter longā ante x in recto Sz uolux habet uocalē scz u·naturaliter breuē ante x & ideo

in obliquis corripit penl' Lux etiam lucis ꝓducit penultimā Quedā de accētu noīm quere in tercia ꝑte huius opis in capitulo de ſpecieb? noīm

¶ Queſtio de accentu

AD ꝓdictoꝝ declaratōnem pōt ſic queri a Omnes fere regule quas ponit ꝑſ. in li. de accentu quarū multe ſuꝑdicte ſūt & declarate ſūt ad cognoſcendū tēp? penultimaꝝ in triſſillabis & deinceps. quare ergo non ponit ꝑſ. regulas cognoſcendi in monoſillabis & diſſillabis. ſicut in ceteris poliſillabis · Ad hoc ſic reſpondet frater robert? anglic?. Quāuis neceſſaria ſit cognitio ꝑdictis in his tñ non accidit error tam maifeſtus circa accentū in monoſillabis & diſſillabis. ſicut in triſſillabis & deinceps. In monoſillabis em̄ & in diſſillabis ſemp eſt vn? loc? accētus non diuerſificat?. niſi fuerit cauſa impediēs. In triſſillabis aūt & deinceps non ē ſic. qz ibi plures poſſūt accētus diuerſa loca obtinere. Item qz acut? accentus & circunflex? non multū differūt. vt videē in ꝓnunciādo ſi ponat̄ vn? pro altero. nō īmādit ob hoc error maifeſt? in monoſillabis & diſſillabis. In alijs aūt poliſillabis aliter eſt. In his em̄ eſt accent? duplex locus ꝓncipalis ſcz ātepenl'tim?. & penultim?. Vñ vnus habet accentū principalē. reliquuſ non principalem habet. Vnde ſi ſillaba habēs accentū principalem ꝓferat̄ ſub non principali. accidit error maifeſt?. qz multū differūt in ꝓnūciando principal' accent? & non principal'. Et ideo hac ratōe ꝑſ. nō ponit regulas cognoſcendi tēpus in monoſillabis & diſſillabis. ſicut in alijs poliſillabis. Ego tamē ml'ta ſupza poſui de monoſillabis & diſſillabis. & declaraui & ſuppleui aliq̄ndo verba q̄ ꝑſ. ponit ī. vj. libro de accentu impfecte. ex verbis q̄ ipemet ꝑſ. ponit in maiori volumīe.

¶ Queſtio de accentu.

Queri etiam pōt. quare ſimpliciter in diū ſis ꝑtibus in diuerſis ꝑſonis diuerſificatur verbū in mō accētuandi. vt amabam amauerā & hmōi. Item queri pōt in noīb?. Diuerſificat̄ em̄ in ill' accentus. ita ꝙ in diuerſis caſibus ſuꝑ ſillabas diuerſas ſit accentus. vt iter itineris. palus dis. & cetera. Ratō huiꝰ eſt. vt fiat diſcretio accidentium. cuiuſmōi ſunt ꝑſona. numer? & hmōi. Et hoc ſic patz. Per hoc em̄ ꝙ ſic augēt̄ vel minuit̄ numer? ſillabaꝝ. fit de ſillaba vltima nō vltima. & de pnl'. non penul. & ita cōmutata ſillaba ab vno loco ad alterū trāſmutat̄ accent? q̄ fit ī illa ſillaba. vt patz ſi dicā amaui. amauim?. ſuꝑ eandez ſillabā vtrobiq; fit accent? principalis. ſed ī vna dictione fit ſupra penul. & ī alia fit ſupra ātepenultimam propter adiectōnem vnius ſillabe ad finē. Similiter autem patz in nominibus ſi quis īſpiciat Idem etiā patz in verbis diuerſificato tpe. vt amabam. amauero. Sed tota variatō iſta ꝑ diuerſificatōem ſillabaꝝ & temporū fit vt inter ſe diſtinguāt̄ accidētia. ſcz numer? & ꝑſona & hmōi. & per modū ſimiliter. qz diuerſificatō accent? in diuerſis ꝑtibus & ꝑſonis fit ꝓpter diſcretōem accidentiū.

¶ De accentu verborum.

REgulis accentuū noīm expoſitis. ꝑſtianus determinat de regulis accentuādi verba oſuſe tam & īordinate. ſed ſic poſſūt extrahi diuidendo. Omne verbū ꝑme ſiugatōnis vel ē ſimplex. vel ē cōpoſitū. Si ſimplex (itelligat̄ de triſſillabis & poliſillabis ceteris) Vel ergo ē ꝑſentis tēpis. vel ꝓteriti. vel futuri. Si ꝑſentis. vel ergo indicatiui modi. vel impatiui. vel optatiui. vel ſubiunctiui. vel infiniti. Si indicatiui. vel ergo ē numeri ſingularis. vel pluralis. Si ſingularis ſic penul. corripit̄. vt rogito tas. Exceptis his que poſitōne ꝓducunt̄ in penult̄. vt magiſtro ſtras. Si pluralis ꝓducunt penul. ꝓterq; in tercia ꝑſona. vt rogitant. Si aūt ſit ꝑſens impatiui vel ſubiūctiui. Vel ergo ſingularis numeri. vel pluralis. Si ſingularis ſic corri. penul. vt cogita cogitez. Si pluralis ꝓducitur penul. vt cogitem? cogitetis. cogitate. Excepta tercia ꝑſona q̄ corripit̄. vt cogitēt̄. Hoc ītellige. niſi poſitōe ꝓducātur ꝑdicta. vt magiſtra magiſtrē. magiſtrēt̄. & ita de ſimilib? dicas. Si aūt ſit ꝑſens optatiui. vel infinitiui ꝓducūt penul. generaliter. vt recogitarē. recogitare. Si autē ſit ꝓteriti tēporis. vel ergo ꝓteriti impfecti. vel alterius Si impfecti. aut indicatiui. aut ſubiūctiui. Si indicatiui ꝓdu. penul. ut recogitabā Si ſubiūctiui. corripit penul. ut ꝑſens optatiui. Si aūt ſit alteri? epiſq; impfecti. vel ergo eſt ꝓteriti ꝓfecti. vel pluſq; ꝓfecti. Si ꝓteriti ꝓfecti. vel ergo indicatiui. vel ſubiuncti. ſi īdicati vel ergo deſinit ī aui ut amaui vel ī ui diuiſas. ut micui. plicui Si aūt ī aui ꝓdeno penultimā in oī ꝑſona. ꝓterq; in ꝓma ꝑſona pluralis numeri. Si vero deſinit in ui. diuiſas corr̄. penul. in ſingulari numero. vt plicui. excepta ſecūda ꝑſona q̄ ꝓducit̄ poſitōne. ut plicuiſti. In plurali autez ꝓducit penul. ꝓterq; in ꝓma ꝑſona. ut plicuimus. plicuiſtis. plicuerūt vel plicuere. Si ſit ꝓteriti ꝓfecti ſubiūctiui. corri. penul. in omī ꝑſona. ut amauerim ns. rit. Si ſit ꝓteriti pluſq;ꝑfecti. vel ergo īdicatiui. vel optatiui. vel ſubiūctiui. Si indicati. vel ergo eſt numeri ſingularis. vel pluralis. ſi ſingularis corr̄. eius penul. in omī ꝑſona. ut amauerā. ſi ſit pluralis ꝓducit̄ penul. excepta tercia ꝑſona q̄ corripit penul. ut amauerāt. Si aūt ſit ꝓteritū pluſq;ꝑfectū optatiui. vel ſubiūctiui. vel infinitiui ꝓduc̄. penl'. poſitōne. ut amauiſſem. Si aūt ſit futuri tpis vel ergo indicati modi. vel impatiui. vel optatiui. vel ſubiūctiui. ſi indicati. tūc ī ſingulari ꝓducit penultimā. ut amabo. in plurali vo habet correptaz ut amabim?. excepta tercia ꝑſona. ut amabūt Si vero ſit futurū impatiui ꝓdeno penul. in oī ꝑſona. tam ī ſingulari q̄ ī plurali. ſi aūt ſit futuz optatiui. ſimilem habet accentuz ꝑſentis mōi ſubiunctiui. vel ꝑſentis modi indicati. ſi uero ſit futuz modi ſubiūctiui ſimilē habet accentū cum ꝓterito ꝓfecto ſubiūctiui. corr̄. penul. in cōpoſitōe. & in ſimplicitate ſuꝑ eandem ſillabam. ¶ In fine autē regule autor cum dicit excipiē relauo. & cetera. facit q̄ndam notabilitatem. & nō ꝓprie exceptōem. ꝙ q̄dam ſunt verba prime ſiugatōis. ut relauo q̄ in ꝓterito ꝓfecto & pluſq;ꝑfecto indicati modi & futuri ſubiūctiui. ſeruāt accentuz ſuꝑ penul. ſillabam. In alijs aūt tempib? non fit ſuꝑ eādem ſillabam. ſed diuerſam. ut relaui. relauerā. relauero. iſta ſeruāt accentum ſuꝑ hāc ſillabam la. ſi dicaz. relauabā. relauabo. ſeruāt accētū ſuꝑ eandē ſillabā ua. & ita nō ſuꝑ eādem quā prius. ſil'iter eſt de hoc verbo recino. In reliquis uero omib? ita eſt. ꝙ ſuꝑ eandem ſillabam in omī tpe ſeruāt accentū. ut amabā amaui amauerā amauerī. Omia iſta ī hac ſillaba maſeruant accentū. ¶ Et ſciendū. ꝙ hanc eādez notabilitatē ponit autor in verbis ſecūde ſiugatōnis. tercie. & quarte. Vltimo in hac ꝓma ſiugatōe dat hāc regulam. Cū quacunq; ꝓteritatōis ꝙponat̄ ꝓpoſitō. quale temp? habuerit extra ꝙpoſitōez. tale

habet in ꝓpositõne ·ut redimo ·imbibeo· & similia·
Per ꝑdicta satis põt patere defacili accentus ver
borũ secũde & tercie & q̃rte ꝯiugatõis Possum?
etiam hic advere·& ad maiorẽ declaratõem accen
tuũ uerborꝫ sic dicere·e·ante r·in uerbis actiue uo
cis.breuiatẽ in ꝑterito plusq̃ꝑfecto indicatiui ī oi
cõiugatõne·ut amaueram ·docuerã· legerã·cucur=
reram·audiuerã ras·rat· Itez in ꝑsenti & ꝑterito ī
pfecto optatī·& in ꝑterito impfecto subiunctiui
tercie cõiugatõis·vt vtimã·vel cum legerẽ res· ret
legerem? retis·rent· Item ī ꝑterito pfecto & futu
ro subiũctiui in oi cõiugatõne·vt cũ amauerī·do
cuerim·cucurrerim·audiuerī·amauero· docuero·
cucurrero·audiuero·audiueris· Itẽ ī ꝑsenti & ꝑte
rito impfecto infinitī tercie ꝯiugatõis·vt legere·
pendere ¶ In verbis autez passiue vocis e·ante r·
corripiẽ in ꝑsenti indicatī mõi in tercia cõiugatõe
vt legor legeris vel legere·sequor sequeris vel se=
quere· Item in futuro indicatī in ꝑma & secunda
ꝯiugatõne·vt amabor beris vel amabere· docebor
beris vel docebere Itẽ in ꝑsenti impatī in tercia cõ
iugatõe·vt legere·seq̃re·sequaẽ· Itẽ in ꝑñti optatī
& in ꝑterito impfecto subiũctiui tercie cõiugatõ
nis in ꝑma ꝑsona singulari·vt vtimã vel cũ legerer
sequerer·E· vero ante r·in verbis actiẽ vocis ꝓ
in ꝑterito pfecto indicatī in oi cõiugatõne · vt a
mauerũt vel amauere·docuerunt vel docuere· lege
runt vel legere·audiuerũt vel audiuere· Item in ꝑ=
senti & ꝑterito impfecto optatī·& in ꝑterito im=
perfecto subiũctiui secũde ꝯiugatõnis·vt vtinaz
vel cum docerẽ res·ret·docerem? retis·rent· Item
in presenti infinitī secunde cõiugatõnis· vt docere
gaudere· ¶ In verbis aũt passiue vocis ꝓducitur
e·ante r·in ꝑsenti indicatī mõi secunde cõiugatõis
vt doceor doceris vel docere· Item in futuro indi:
catiui in tercia & quarta cõiugatõe·vt legar lege
ris vel legere·sequar seq̃ris vel sequere· audiar au
dieris vel audiere· Itẽ ī ꝑsenti impatiui secũde cõ
iugatõnis·vt docẽ·tondere· Item in ꝑsenti & ꝑte
rito impfecto optatī & ꝑterito impfecto subiun
ctiui ꝑme & secunde cõiugatõnis·vt vtimã vel cuz
amarer amareris vel amarere amareẽ amaremur a
maremī amarenẽ·vtimã vel cũ docerer reris vel do
cerere docereẽ.doceremur doceremī docerenẽ· Et
etiã in ꝑsenti & preterito impfecto optatī· & ꝑte
rito impfecto subiũctiui tercie coniugatõnis·exce
pta prima ꝑsõa in singulari·vt vtimã vel cuz lege
rer reris· vel legerẽ legereẽ·legeremur remī·renẽ·
Et sil'iter in quarta cõiugatõe.vt vtimã vel cum au
direr reris·vel rere·retur·audiremur remī rentur·
Item ī futuro optatiui & ī p̃ñti subiunctiui prime
cõiugatõis · vt vtimã vel cũ amer ameris vel ame
re·eẽ Itẽ in ꝑsenti & ꝑterito impfecto tẽpore infi
nitiui mõi secũde cõiugatõis · vt doceri· Nota etiã
sicut dicit ꝑs·in nono libro·I·añ mus·in ꝑterito p
fecto indicatī corripiẽ·vt amauim? Idẽ etiã conti
git in ꝑterito ꝓfecto & futuro subiũctiui·vt ama
uerim?·docuerim? ẽ· Et etiaz in p̃ñti indicatī ter
cie cõiugatõis·vt legim?·nã in quarta ꝓduciẽ· vt
audim?· ¶ Itẽ scias·ꝙ verba prime cõiugatõnis·
habent in actiuo & neutro a·ꝓductã añ s·& in se
cũda ꝑsona singulari p̃ñtis indicatī modi· vt amo
amas· In passiuo vero omuni & deponẽti habẽt a·
ꝓductam ante re· vl' ris·vt amor amaris vl'amare
Verba autẽ secunde ꝯiugatõnis in secũda ꝑsona ꝑ
sentis indicatī modi singularis habẽt e·ꝓductam
añ s·in actiuo & neutro·vt doceo doces· In passi
uo vero omuni & deponẽti habẽt e·ꝓductã añ re
vel ante ris·vt doceor ceris vel re· Verba vero ter
cie cõiugatõnis in secunda ꝑsona ꝑsentis indicatiui
modi·in actiuo & neutro habẽt i·correptã añ s·ut
lego gis· In passiuo cõmuni & deponẽti habent e·
correptã añ ris·vel re·vt legor geris vl'gere· Ver
ba autẽ quarte cõiugatõnis in secũda ꝑsona ꝑsen
tis indicatiui modi actiuo & neutro habẽt i·pro
ante s·vt audio · dis.aio ais· In passiuo vero omu
ni & deponẽti p̃dicte ꝑsone habẽt i·productã ãte
re vel ris·vt audior audiris vel audire·largior lar
giris vel largire· ¶ Itẽ scias·ꝙ verba q̃ cõueniũt
cũ nominib? in ica vel in icus vel habẽtibus gẽm ī
icis ꝓducẽtibus pnl'·& ipsa pariẽ ꝓducunẽ·vt for
mica formico cas·amicus amico cas·obstetrix ste
tricis·obstetricor caris·meretrix tricis· meretricor
caris· Añiaduerte etiã sicut dicit ꝑstian? ī nono li
bro vbi ait de verbis secũde cõiugatõnis in primi
pio·Obseruandũ ẽ in oñibus verbis·ꝙ si ꝑteritus
minuat p̃nsil' sillabas·necessario erit penultia ꝓdu
cta ī preterito·sive correpta sive ꝓducta sit ī pre
senti nisi sincopã patiaẽ ·vt cieo ciui·& ꝑ sincopaz
cij·rideo risi·faueo faui·augeo auxi·moueo moui·
sedeo sedi·facio feci·fugio fugi·fodio fodi· venio
veni Ergo langueo langui·& liqueo licui pares ha
bẽt in preterito & in presenti sillabas ·corripiunt
eñ penul· preteriti· Dicit insup ꝑstianus in ·ix· li·
o·Q̃ duxi preteritũ ō duco ducis ·ostendiẽ eẽ cor
reptum naturaliẽ ex nomĩe qõ ab eo deriuaẽ·& cor
ripitur dux cis·sic rexi ꝓduci approbaẽ ex noĩe qõ
ab eo nascitur·rex regis·Et subdit ibidẽ ꝑstianus·
Queriẽ igiẽ an luceo luxi debeat naturaliter ꝓdu
ctum accipi cũ lux ꝓducaẽ· In quo etiam illud q̃ri
tur·an nomẽ a verbo·an magis ex nomĩe verbum
natũ sit·qõ eẽ michi recti? vidor · quoniãqz ab igne
igneo ignes ignesco·& a flama nasciẽ flamo mas·
& flamasco·& sic ptz·ꝙ luxi preteritũ ꝓdu·ꝑmã
naturaliter·cũ lux lucis·a quo nasciẽ ꝓducaẽ·

De accẽtu ptium indeclinabiliũ

TAm in precedẽtib? determinatũ ẽ ō mõ
i accentuãdi ī ptib? declinabilib?· Nũc se
xto determinãduz ẽ de modo accentuan
di in ꝑtibus indeclinabilib?· Et ꝑmo de accẽtu pre
positõnũ· Secũdo aduerbiorꝫ· ¶ De accentu pre
positõnũ tres regule dantẽ quas interponã ·cuz de
terminabo ō impedimẽto accẽtus distinctõnis· Que
dam prepositõnes interponunẽ·vel in cõpositione
vel in appositõne·vt qua ō causa·qua ex re·quã ob
rẽ·quas ob res·qne q̃dã putant eẽ cõposita· quia
ꝑs diẽ·in·xiij·li· Q̃ ob prepsitõ cũ alijs ptib? ꝯiũ
cta simul cũ illis loco cõiunctõnis causalis accipi
tur·vt quãobrẽ ꝑ quapropter·vt scz totũ hoc quã
obrẽ ꝑ causali cõiunctõne ponaẽ· sive dicaẽ pars
cõposita.sive non· Donat? tamẽ dicit·Interrogan
di aduerbia·cur·q̃re·quãobrẽ· Quidã dicũt eẽ tres
dictõnes aggregatas loco vni? positas·& penul·
acuẽtes· Quidã dicũt sẽ trib? accẽtibus ꝓferẽdas

De accẽtu aduerbiorum

Iaduerbiũ desinat in a· acuiẽ in fine · vt
dicit ꝑs·in libro de accẽtu· Ad cui? intel
ligẽtiam sciaz·ꝙ vt dicit prisian? in·xv
libro· Aliq̃ndo ablatī noĩm ꝑ aduerbijs accipiunẽ
vt vna qua nequa·& de talib? intelligiẽ·tũc enim
seruant accẽtũ supra vltimã propẽ concidẽtiã ī no
mine· Vñ vna aduerbiũ acuiẽ in vltia ad differen
tiã eiusoẽ·scõm ꝙ ẽ nomẽ·ne scilicz nomẽ eẽ puteẽ
Alia eñ adùbia in·a·non acuũẽ in fine·vt postea·

iterea·ita·Sz qđ dicem? ō roma ·ianua·q̄ndo po nunc̄ aduerbialiter·vt venio roma·debet ne acui in fine·Dico q̄ non·qz non est omnmo sil'e in vna & roma Non em̄ ita omnímo aduerbialiter ponun tur noīa ꝓpria·sicut vna·qua nequa·qđ patz·quia debēt cōcordare cū noībus adiectiuis & relatiuis in accidentib?·sicut alia noīa·vt venio roma que est pulcra ciuitas·

De aduerbijs terminantibus in e·

Duerbia termīata in e·non descendēcia a ꝓprijs noībus corripiūt penul·vt a primū primule·a sedul? sedule·Sed veniē= cia a ꝓprijs noībus ꝓducunc̄·vt tulliane·id ē·mō tullij·marciane ¶ Et scias·qđ vt dicit pristianus in·xv·li·Nomīa apud autores aduerbialiter ponū tur·& quedā p omēs casus·& tūc sunt indeclina= bilia·vt sublime volans·sublime volantis·sublime volanti ꝛc̄·talia nō mutant accentū·Icē nota·q̄ ſm ꝑſ·pone·aduerbiū acuit vltimam ad differentiam huius verbi pone qđ circūflectit primā·Sed nun quid hoc in alijs ꝓsimilib? regulanter obseruatur vt dicaē age vltia acuta q̄ndo est aduerbiū ad dif ferentiam age verbi impatiui· Dico q̄ non · qz est q̄ndo autores seruauerunt cōcidentiā·& est quan do non Nec oportet·q̄ in talib? seruec̄ concidēcia nisi in paucis positis ab autore·qz vtraqz est pars prīcipalis·& certā habet differentiā ꝓpter accidē= tia sua·& neutra dependet ab alia·sicut infra dicec̄· cū agetur de impedimēto differentie· ¶ In i·

Ni·aduerbia termīata corripiūt penultimam ·vt uesperi De desinentibus in o·

Duerbiū si termineē i o·causa differēcie in vltimo seruat accentū·vt falso q̄ndo est aduerbiū vltima acuiē·quādo est no men vltia grauaē·hoc dicit ꝑſ·in libro de accentu· Hoc intelligi videē de aduerbijs in o·desinentib? descendēcibus a ꝓnoībus·vt eo·aliquo·alio·Licz em̄ quis sit nomē & alius·tamē q̄dam putauerunt ista noīa que sequanē regulā secūdi movi ꝓnomi= num·vt quis·& cōposita ei? & alius & hmōi esse ꝓnoīa·Vnde cum dicit aduerbiū in o· terminatuz acuit vltimā·glosaē de quib? aduerbia q̄ facis ad= das·ista expositō videē michi bona·& ī paucis ha bet īstantiā·excipiē tamē falso·qz ꝑſtian? dicit· q̄ acuit vltimā·& forte aliqua pauca alia De hō etiā infra dicam cū agetur de impedimēto differētie·

De desinentibus in am·

Nam·nisi defendat positō·vt neunq̄ in penulē· te primūtur·vt bifariā·trifariā·multifariā·Quidam excipiunt palam ad differentiā accusatī de pala pa le·sz hoc multis non placet·qz ſm hoc acuereē mul tifariam ad differentiā adiecti noīs.& perperā ad differentiā adiecti noīs·Declinaē aūt ꝓperus ra rum·Propterea hmōi differētia vel concidēcia nō semp attendiē·īmo est qñ autores seruauerūt con cidentiā·est & qñ non·vt infra in īpedimēto diffe rentie dicec̄ ¶ De desinentibus in as·

Nas·aduerbia termīata in vltia acuunc̄·vt alias · ſm q̄ est aduerbium acuiē in vltima ad differēciaz noīs alias·de alia alius qđ in fine grauatur·

De desinentib? in er·

Ner·aduerbia termīata corripiūt penul·vt grauiter·nisi positō interueniat·vt prudenter

De desinentibus in es·

Nes aduerbia desinentia corr·pnl'·vt quinquies·

¶ Aduerbia terminata in itus·

Duerbia in itus.terminata corripiūt pe nultimā· vt funditus·diumit?· ¶ In c·

Nc·aduerbia terminata acuūt vltimā·vt huc ·ad huc·hinc·abhinc·dehinc·hac·illac·istac ·illic·istic· quorū etiam integra erant·illice·istice·illuc·istuc excipiē donec qđ vltimā corr·sicut & nec·& ideo penultima acuitur· ¶ In l·

Duerbia terminata in l·pauca inveniun tur & corripiūt penultimā in trissillabis & deficeps·vt īsimul·edepol·Simul em̄ primam corripit·Facetus·Gratus & optatus stu deat simul omībus esse.Dissillaba vero habent in penultia accentū·vt semel ¶ De dubijs adūbiorū

Vbitari sueuit de accentu quorundam aduerbioz·sicut de his q̄ ponunc̄ a ma gis·minus·modo·super·tamē·ten?·vbi· inde·longe·De quibus p ordinem videndum est·

¶ De compositis a magis·

Vtco magis·sic̄ dicit hug̃·in rosario sem per due fūt ptes·& sic duob? accētibus regēde·silr etiā q̄nto magis· Et scias·q̄ multo & q̄nto·sunt noīa aduerbialiter posita · & non mutāt accentū noīm·vñ non debent acui in fi ne·Siliter multo maxie dz ¶ De ꝓpositis a mim?

Mimus cōposita etiā habent dubitatōez de quib? hug̃·in rosario dicit · Paulomi nus & nichilominus q̄nq̄ sunt dictōnes cōpositē·q̄nooqz oratōes·Cū aūt paulominus est dictō cōposita debet ꝓferri sub vno accētu acuto posito in antepenul·& est aduerbiū remissiuū · & tm̄ valet quantū fere·vt paulomim? cōsūmauerūt me ī terra·Quādo vero sunt due dictōes·vt pau lo ablatiu?·& mim? nomē·vel aduerbiū·vt paulo minus·debent ꝓferri sub duob? accentib?·licet mi nus corripiaē·Et minus cōpatiue teneē·tā nomen q̄ aduerbiū·vt paulo mim? minorat? ab angelis · & minuisti eū paulo minus ab angelis · Item iste ē doctor·sz ipe est paulo mim? ipo doctus. Item hō aīal est puū·& hoc est paulo mim? illo · Siliter est de hac dictōne nichilomin?·Cū em̄ est dictō cōpo sita debet regi vno acuto accētu in antepenultima collocato·& est cōiunctio aduersatiua·& valz tm̄ q̄ntū tamē·vt iste me offendit·& ego nicholomin? bñfeci ei· Quando vero est oratō·scz ablatiu? ni chilo et mim? nomē.vel aduerbiū debz ꝓferri duo bus accētib?·sic̄ paulo minus·& mim? teneē ꝓpati ue siue noīaliter siue aduerbialiter accipiaē· vt iste multū comedit·& ille nichilo min? isto· noīaliter teneē hic·Hoc aīal est magnū·& illud nichilo mī? est illo·Et semp in tali ꝓstructōe intelligiē minus ad regimē illius ablatiui·sicut est in paulo minus · Quo minus p·q·scriptū semp sunt due dictiones· Nā comin? p c·id est·ꝓpe·vna dictio est · Tamen papias dicit·quominus·id est·aliter nō·q̄si p vna dictōe sumens · De siquomin?·sūt due opiniones Nam hug̃·in rosario·dicit tres esse dictōes · Iohānis·xiiij·Si quo minus dixissem vobis·qz vado pa rare vobis locū ·& sunt sub tribus accentib? ꝓfe rende·& est si coniūctō·minus ponit̄ ꝓ aduerbio negādi·scz non·quo est nomē·& ibi supfluit· Vel ponit̄ aduerbialiter quo·id ē·aliquo mō·& ꝑſt sen sus·Si nō essent·vel aliquo mō nō essent in domo patris mei māsiones multe dixissem vobis · qz va= do parare vobis locū·Alij dicunt · q̄ sunt due di ctiones·scz ablatiu? siquo & minus aduerbiū· id est·si in aliquo minus·& scōm vtranqz opinionem minus acuit penul·Cominus & eminus cōponunc̄ a man?·et corripiunt mi Vnde versus·Emin? ad

longe·sed cominus ad prope spectat·

¶ De compositis a modo·

COmposita a modo·questionem habēt vt quomō·nullomō ⁊c· Ad hoc dicit hug. in ꝓdicto libello qui rosariū dicitur· Q̄ quomodo·nullomō non sunt dictōes cōposite· sz due dictōnes·vnde duob? accētibus debent regi· Ponitur tamē quādoqz·quō ꝑ qualiter· & tūc in signū hui? rei·q̄ ille due dictōnes ponunt̄ ꝑ vna· possunt ꝓferri sub vno accentu·sed quādo retinēt in vi·noim·tunc sub duob? accētib? debent ꝓferri·Sil'iter dicendū est de nullomō· & vllomō Prisc. etiam dicit in·xv·libro·vbi agit de abnegatiis·Alie ptes accipiunt̄ ꝑ aduerbioꝝ diuersis significatōibus·Et est q̄n due ptes ponunt̄ ꝑ vna. vt nullomō nullatenus·Ex p̄dictis verbis duplex est opinio. Quidam dicūt·q̄ āte penul·p̄dictoꝝ acuit̄·q⁊ sub vno accentu ꝓferūt̄·vt ꝑ vna dictōne notentur· Alij dicunt p̄s·ideo dixisse duas ptes ꝑ vna poni non q̄ sint due·sed poti? vna cōposita·qđ p̄s·nun q̄ negat·sed duas inquit·eo q̄ due integre ptes ꝑ cōpositōem ibi iuncte inueniunt̄· De solūmodo & tātū modo·& nullomō vsualiter tenēt· q̄ sint sub vno accentu sicut ꝓposita dictō ꝓferenda·Possūt nichilomin? esse due ptes· sed in alio sensu·Quo em̄ & modo due ptes sūt·Si quo modo tres ptes sunt· vel esse possunt· vel due· siquo & modo· Quidqd tamē sit ꝓferē modo disiunctim penultē· acuendo·

¶ De compositis a super·

SUp composita dubitatōem habent·vt desuper insuper·Quidā em̄ dicūt q̄ sunt due dictōnes·& sic sub duob? accētib? sunt ꝓferende·Et sup tenēt loco casus·Nam si casus sequit̄ constat duas esse dictōes·vt de sup terram·Alij·q̄ veri? credit̄ esse dicūt vnā dictōnem esse cōpositā·Dicit em̄ p̄s·in·xiiij·li·in tractatu p̄positōnum a·Q̄ ꝑpositō carēs casu solum ꝑponit̄ ꝑ compositōem·Vñ cum dicit in regula generali· q̄ ꝑpositō ꝓposita cum dictōne habente penultē· acutam añpenul·eam facit·dat ꝑ oppositū intelligi q̄ si pnl'ē corr̄·in simplici i cōpositōe nichilomin? fit corr̄·Vñ inuenitur desup & deforis. idem a simili dic de aforis·

¶ De compositis a tamen·

QUe cōpositis a tamē querit̄·vt attamē· veruntamē·sitamē·sedtamē·Hug·dicit· q̄ sunt due dictōnes & sub duob? accentibus ꝓferende·Vñ verūtamē duobus accētib? debet ꝓferri·& ibi verū est nomē·sz ponit̄ ꝑ hac diūctione copulatiua sz·tamē est cōiunctio aduersatiua.Sil'iter dicit de attamē & sedtamē·Et dicit·q̄ ad & sed sunt ibi copulatiē diunctōnes Tamē vo est aduersatiua diunctio·Et dicit etiā· q̄ p̄s non facit mentōem de ꝓpositōne p̄dictoꝝ·Alij dicunt·q̄ tamē cū p̄dictis cōponit̄· & sub accentu acuto in añpenul·posito sunt p̄dicte dictōnes ꝓferēde·vt verūtamē attamē sedtamē sitamē·& hoc q̄n ponūtur in vi vnius diunctōis·sic̄ ꝑ sed·vel ꝑ simili dictione·Possunt etiā p̄dicta esse ꝓratōnes siue due ptes & regi duob? accentib?·sz in alio sensu. vt si dicam·Frater iohānes ianuēsis q̄ opilauit hūc libꝝ dicit q̄ deicepſ acuit penul· verū tamē ē·q̄ multi aliter dicunt·& ita de ꝓsimilib? ·Sed tūc tamē ponitur ꝑ sed·& verū est nomē·& hoc ꝓmuniter tenetur. & hoc credo verū. Dico ergo·q̄ verūtamē & attamē & hmōi debēt acui in añpenl'·vt dictuꝝ est·siue velis dicere q̄ sint vere cōpositōnes· siue mauis dicere q̄ sint irregulares vocū ꝓgenies fungentes loco vni? dictōnis·Inuenit̄ etiam tametsi ad hebreos·vj·tametsi ita loquimur·id ē·quāuis·

¶ De ꝓpositis a ten?

QUe cōpositis etiā a ten? dubitat̄·Prisciā? em̄ dicit in tractatu p̄positōnū a·q̄ apō grecos toaxpis qđ est ten? non ꝑpositō sz aduerbiū esse ostendit̄·Vñ de hacten?·nullatē? quatenus otetenus querit̄ an sint dictōes ꝓpposite Ad hoc dicit hug·in rosario siue in libello q̄ intitulatur ꝑm eū de dubio accentu·Q̄ hacten? quatē? nullaten? sunt due dictōes inuicē cōpposite· & debēt ꝓferri vno accētu acuto posito i ātepnl'·Et addit vt omis obiectio remoueat̄·Dicim?·q̄ hactē? non cōponit̄ ex hac ꝑm q̄ est ꝓnomē·sed scōm q̄ ē aduerbiū vel aduerbialiter tenet̄·sz si hac tenet̄ in vi ꝓnomis·& tenus in vi ꝑpositōis ꝓferendū est sub duobus accentibus·hac tenus·sil'iter in oībus ꝓsimilib?·Ad hanc opinionē facit qđ dicit papias eaten?·id ē cuiusq̄ hucusq̄ ea ratōe·& ita videt̄ velle·q̄ sit vna dictio·Item dicit q̄ten? ē adūbiū loci vel tpis·vt cū dicimus·Quaten? ibim?·id ē· vsquequo·qua ratōe·quo ordine·quousq̄·Item hug· in ꝑdicto li·dicit.Q̄ potest dici ꝓtim? ꝑ i· & deriuatur a ꝓpe & ē aduerbiū tpis vel ordinis· ꝓtinus id ē.statim vel conseq̄nter·& pōt etiā dici ꝓtenus ꝑ e·& ē compositū a ꝑ vel a ꝓcul & tenus ꝑ e & ē aduerbiū loci ꝓtenus·id ē·longe q̄si ꝓcul a tenus· Quaten? aūt semp scribi debet ꝑ e· & nunq̄ ꝑ i· Nichil em̄ est quatim? ꝓtin?·etiā dicit quaten? esse adiunctiuā cōiunctionē·Alij dicūt·q̄ possunt esse dictōnes vel ꝓratōes· Vnde papias sub sillaba hac hactenus·id est·vsq̄ nunc quidā duas faciūt ptes q̄dam vnam·sz melius vnā·Item hug·in libello de dubio accentu dicit ·Q̄ si in hac dictōne quaten? teneat̄ qua in vi nomīs·& tenus in vi ꝑpositōis ꝑ ferendū est qua tenus sub duob? accentib?·sic̄ & hac tenus·Et subdit ·Sed diceret aliquis· Qualit̄ potero cognoscere·q̄ quaten? sit dictō cōposita vel q̄ sint due dictōnes·Ad hoc dicim?·q̄ sēsus constructōnis hoc ei indicabit & etiā dictōnū cōstructio·Si em̄ illi ablati tenent̄ adiectiue· dicendum est·nulla tenus·hac tenus·qua tenus semp ꝑm duobus accentib? ꝓferēdo·Si vero non tenent̄ adiectiue·& in vi ablatiuoꝝ efficiunt̄ dictōnes cōpposite ex illis·& ꝑpositōe tenus·& tunc dicet̄·hactenus·nullatenus·quatenus sub vno accento posito sup antepenul·sillabā·Et q̄ dicit p̄s·duas ptes poni ꝑ vna·cū dicit nullatenus dicimus cum dixisse hoc.non q⁊ vellet nullaten? non esse dictōem ꝓpositam·sz q⁊ ille due ptes integre iūgunt̄ in illa ꝓpositione Hec hug·Papias scōm vsum ꝓpria videtur stare opinione·Vnō dicit hac·tenus·quantum ad artem due sunt ptes·pronomē & ꝑpositio·sic̄ pubertenus·& circū tenus·sed obtinuit vsus ꝓro vna ꝑte haberi·scz pro aduerbio temporis·Terāj dicunt· q̄ tenus aliq̄n do postponit̄ dictōni casuali·vt hactenus ꝑ h·qua tenus·ore tenus·verbo ten?·& tūc non inde prouenit ꝓpositio·imo ꝓratio·Tenus aūt ꝑpositō q̄ quasi sēp postponit̄ disiunctī a suo ablatiuo ꝓferē·q⁊ tunc scōm p̄s nunq̄ ꝑ cōpositōes prepositōes sic postpposite proferunt̄·Cū ergo dr q̄ tenus·verbo tenus·circū tenus·hac tenus sunt due ptes·et sub duobus accentib? proferende et te acuitur·q⁊ prepositō postposita suo casuali seruat generalez regulā accentuū que est ut bissillabe prepositōes acuāt penul·Vnde dicit p̄s·in tractatu p̄positōnum Sine prepositō est et verbum· sed

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

accentu differt q̄ndo preponiē ·p̄posita eñ grauatur veraq; sillaba·vt sine timore·postposita penl'·acuit·vt te sine nil altū mens ichoat·De hoc etiā vide infra in impedimēto distinctōis·Si vero tenus postponiē dictōi nō casuali tūc pōt esse oppositio·vt protenus·qđ oponiē a pcul & tenus·& actenus sine h·qđ cōponiē ex ac aduerbio & tenus Vnde papias bñ dicit actenus eē oppositū· & tunc sine h·scribiē·quādo vero ē ibi h·sūt due ptes·& duobus accentib? pferende·hac·& tenus·& acuiē te·Sed q dicit papⁱ·eatenus esse dictōem·ideo hº facit·q; est oratō non pfecta·Et ꝓpter hoc etiā dicit·q quatenus est aduerbiū·id est·aduerbij loco sumptū·q; p̄positio cum casuali equipollet aduerbio·Vel potest dici·q papias loquiē p suo tempe quia forte tūc vsualiter dicebaē·ozeten? grauate·sed ꝑm artem acuenda est·& hoc videē notasse papias cū dicit hac tenus·q̄ntuz ad artē aūt sunt due ptes·pnomē & p̄positō·sicut pube ten? · sed vsus obtinuit p vna pte haberi·Sed nunc moderni lr̄ati ꝯmuiter dicunt·q pubetenus & hactenus & hmōi sunt dictiones·& acuitur te·q; p̄positio postposita suo casuali seruat ꝓpriū accentum vt dictum est·De qua ten? dicendū·q sunt due ptes & qđ dicit hug·q quatenu? semp scribitur per e·& quatin? nichil est·non crediē ei · imo quatinus put p i·est scribendū deriuaē a qua·& est simplex Vnde dicit papias·Quatin? ꝓput est ꝯiunctio causalis p i·scribitur· Potest etiā esse ꝯiunctio adiunctiua·Hoc etiā vult grecism? qui dicit·Dictio q̄tin? ē ·oratio quaten? esto·Dictio sub media breuis est oratō longa Si fiat prosa·breuiat tamē vtq; metrum· Hec vltra opinio ꝓbabilior est & cōmunior·Sed hic oriē questio quedā difficilis & nō dissilanda·Dictū est eñ q ozetenus hacten? ph· quatenus & hmōi sunt due ptes·& duobus accentibus regende·Sed quid dicem? de nullaten? ·vl · latenus omēs ꝯmuiter ꝓferunt has dictiones sub vno accentu tam̄ sint dictiones oppositē · Ad hoc dico·q nō sunt hmōi oratōes dictōes oppositē·sed sunt q̄dam irregulares vocū cōgeries·q̄ ꝑm vsum sub vno accentu acuto posito sup añpenul· ꝓferūtur ac si essent vna dictio cōpositā·Et talis irregularis vocum ogeries inuenitur in mltis alijs·sic in e uestigio extemplo Vñ dic maijster bene In ope donati ·inuenim? q p̄positō videē p opositōem venire cū sequēti casuali·vt inuicem extēplo & nō extīplo·q; prepositō non corrūpit casum cui cranstitiue adiungiē·id est·acēm & ablaēm sequentem·et ita nichil est dictū extimplo·Siliter videnē oppositiones esse osimiles·decetero·defacili·eximprouiso uestigio·quas omēs dicī? in veritate non eē opositōnes·sed irregulares vocū ogeries·& hoc ideo q; casus cū sua p̄positōne fungiē loco aduerbij vel aduerbialis determinatōnis·vnde possūt casualia cū suis p̄positōibus ad interrogationes aduerbiorum respōderi· vt quo vadis·ad vrbem·q̄liter fiet hoc·defacili·q̄liter introiuit iste·eximprouiso· qñ veniſti·ex templo·id est.statim Sic ergo vt dictū est·q nullaten? ·vllaten? & hmōi non sūt oppositōnes·sed quedā irregulares vocū ogeries · que sub vno accentu ꝑm vsū ꝓferunē ac si eēnt vna dictō Et hoc innuit prisian? in tractatu adūbiorū vbi agit de abnegatis dicē · est q̄ndo due ptes ponūtur pro vna·vt nullomō nullaten?·Si aūt vlteri? vel' instare & dicere·ergo a simili ozeten?·hacten? & hmōi possūt sb vno accentu ꝓferri Dico·q ñ seq

tur.q; predicta sunt q̄dam irregulares ogeries vocū & improprietates artis·& imꝓprietates nō sūt extendēde·licet ꝓpter omunē vsū vel ꝓpter poeticam autozitatē sūt sustinende·& ita similiū idē sit iudiciū

¶ De oppositis ab vbi·

HE oppositis ab vbi osueuit q̄rī·vt alicubi ·tubi·astubi·postubi·nūcubi ꝛc̄ Dico·q vbi recipit vndecī ītēcōpositōes & adiectiones·vt sicubi·necubi·alicubi·nūcubi·ecubi·vbi q;·vbiubi·vbiuis·vbilibet·vbicūq;·vbimā·Et q̄libet istaꝝ dictionū vno accentu regiē cū sit vna dictio·Vnde sicubi·necubi·alicubi·nūcubi . ecubi· acuūt ātepenl'·vbiq; vero acuit penl'·De alijs pōt patere·Inueniunē etiā q̄dam vocū aggregatōnes· q̄ videnē esse oppositē ab vbi·sed ꝓprie non sūt oppositiones sz q̄dam irregulares vocū ogeries· vt ubi·astubi·postubi·q̄ fungunē loco vnī? dictionis scz postq̄ vel sz vel alterius osilis dictōis· & tūc ad denotandū q; due dictōes ponunē ꝑ vna debēt sub vno accētu proferri·vt videlicz añpenl'·acuaē· Possunt nichilominꝰ poni in vi duaꝝ dictōnum· vt maīfestū ē·vt ut ubi·id ē.sz postq̄·sz q̄ndo· Vnde ad galathas·At ubi venit plenitudo tpis ·id ē· sz postq̄·& tūc constat q; regunē duob? principalib? accētibus·Et similiter ō ast ubi·post ubi·& similib?·Si aliq̄ndo hmōi irregulares vocū ogeries inueniantur· De compositis ab inde & longe infra dicam in impedimēto distinctōnis·Hec ō accētu ptiū etiam indeclinabiliū dicta sūt

¶ De sex impedimētis accētus

VNc septimo loco restat determinare de impedimētis accētus· ¶ Scias ergo·q impedimēta regulaꝝ de accētu traditaꝝ sunt sex·scz ocisio·differētia ·osortium·vsus·enclisis·distinctio·De vnoquoq; istoꝝ nunc ꝑ ordinez videamus·

OCcisio impedit naturalē accētum·quia sup̄ quancūq; sillabā fuerit accētus in integra dictōne·sup eandē remanet in corrupta· vt amat ꝑ amauit·circunflectit eñ hanc sillabam mat sic amauit·& eandē ꝑdu·Similiter desinentia in as·seu gētilia·siue patria circūflectunt vltimā causa cōcisionis · q; illa eadem circūflectebatur ī integris·vt nostras·vestras·cuias·arpinas rauēnas·& his similia·quorū nūi olim fuerūt · nostratis·vestratis·cuiatis·arpinatis·rauēnatis · penul·circūflexa·Siliter q̄ris ·istic·illic circūflectūt vltimā·q; integra eoꝝ fuerūt quiritis ·illicce istice·q̄ nostro tpe per ocisionē proferunē · sic vult prisian? in ·iij·li·d· vbi determiat de desinētibus in as·Illud idem ꝛingit in vtis apocopatis·quoꝝ nūi corripiunē in antepnl'·quāuis ibidē sit accētus acut?·vt virgili? o virgili ·mercurius o mercuri· martirius o martiri·vult? vultei·gaius gai· Tales eñ vūi acuūt penul.quanuis ipa sit breuis sic illa eadem acuiē in nūis eoꝝ·& acueretur in illis nūis virgilie·mercurie·martirie.si vsus haberz·ergo sb tracta vltima vocali·oportuit q; accētus acutus remanerz super eandē sillabā sup quā fuisz in integris·sic probat ps·in li·vij·b·Vbi determinat de vūio singulari secūde declinatōnis·Ostendit etiaz ibidem·q; vultei·pompei·sūt duarū sillabarū·& i· est ibi osonans·& gai monasillabū est·Vide in tercia parte·vbi agiē de nūio secūde declinatōnis· Sz obicitur ꝛra hoc documentū de compositis ab inde aduerbio·vt exinde·subinde·deinde·pinde. qñ hec integra habent accentū super ātepenul · sz fcā

cisione habent accentū supra hanc sillabam ím· vt exím·subím·pím·deím· Ad hoc dico·q; integ̃ nō habuerunt accentū acutū sup antepenul·p naturā cū pnl'·esset longa positōe ad quā ptinebat princi palis accentus·& ideo facta corruptōne siue con cisione vltime sillabe·accent? reuertit̃ ad locū suū id ē·ad sillabam im· Item obijcit̃ de hoc verbo petijt pro petiuit·qz non habet accentū sup penl'· Dico·q; mutatō tpis hoc fecit·quia petiuit ꝓdu· penul·sz petijt corri·ꝓpter vocalē sequentē· Simili ter deū acuit penul·p deorum.& non videt̃ regu lam concisionis seruare·qz deū acuit penul·sz deo rum flectit·Dico q; hoc fit ꝓpter subtractōem vo calis·Regula eīm de scisione intelligitur remanēte eadem vocali·Sicut vult pſ·im·vij·libro· vbi agit de vētis secunde declinatōnis·In abscisionib? inqt si ea vocalis in qua ē accent? integra manet·seruat etiam accentuz integrū·vt audijt audiuit·nostras nostratis·illic illice·

De mutatōne accentus causa differentie·

Causa differentie sepe mutat̃ vel corrum pitur naturalis accent?·vt pone aduer= bium acuit vltimā ad differentiaz huius verbi pone·qō circūflectit primaz·Similiter circū q̄ndo postponit̃ casuali·acuit vltimā ad differētiā huius nois circū·vt maria omia circū· Similit̃ er go nomē circūflectit vltimā·ad differentiā huius diunctōnis ergo·Et alio & aliquo habent accētuz in fine ad differentiā noīm sic̃ alias & hoc possessi uum cui? in fine acuit̃ ad differentiā huius īfiniti nois cuius ia iū Sed q̄rit̃ q̄re in multis alijs tal' dif ferentia non seruat̃·vt modo·sero·cito·crebro ve ro·Deberēt eīm & hec mutare accentū ad differen tiam noīm·Ad hoc dico·q; sufficit differentia tpis in vltīa sillaba·qz q̄ndo sunt aduerbia hñt vltimaz correptā·sed qñ sunt noīa ꝓducūt eam· Tamē dti & ablati aduerbialiter positi non mutāt accentuz vt liquido·secreto·tuto·& silia q̄ non trāseunt in aduerbia·quāuis ponant̃ adūbialiter·vñ habēt vl timā lēgam sicut & noīa·vt vult maister bñ· Hic nota·q; sic̃ dic̃·pſ·im·xv.li·ī tractatu de aduerbijs Aduerbia venientia a noībus secūde declinatōnis puertunt o·in e·longā·vt huic claro clare·huic op timo optime·Multa aūt ex supdictis noīb? ipa ter minatōe dti ꝓ aduerbijs accipiunt̃·vt falso·psulto postremo·sedulo·augurato·maīfesto puato· pca rio·merito·& sepe corripiūt·o·terminalē qñ ī ad uerbia transeūt·vt cito·sero·modo necessario· Di citur & necessarie·verū & vero·pmum & primo· Ista ꝑm maistrū bene ꝓducūt o·& sil'a vt vidisti Excipit tamē tria spēaliter·de quib? etiā pſ· exem plificat·ut patuit·Vñ dicit maister bene· In o·p ductā dti & ablti·siue ponant̃ casuali̇·siue aduer bialiter·vt merito·pter gerūdia q̄ ꝑm donatū con munia sūt·vt legēdo·& pter cito·sero·mō & alia pauca q̄ posita aduerbialiter omunia sūt Vnde pa tet·q; hmōi dti ī o·aduerbialiter positi non acuūt̃ in fine ·nec etiam alia aduerbia ꝓsi pauca exceptis aduerbijs in o·q̄ fiunt a ꝓnomīibus·vt eo · alio ali quo·& silibus sic̃ dixi sup̄ q̄ndo determīaui de ad uerbijs terminātib? in o·& ꝓpter hoc multi dicūt q; multo·tāto·quāto·cū sint dti aduerbialiter po siti non debēt in fine acui cū non sint ꝓnomīa nec etiā sequant̃ regulā secūdi modi ꝓnoīm· vt quis· vnus·tot?·ali? ꝛc̃· Huiusmodi eīm q̄ descendunt a noībus seq̄ntibus regulā secundi modi ꝓnoīs·q̄ q̄ dam putauerūt ꝓnoīa acuūt vltimā sic̃ & adūbia ī o·q̄ veniūt a ꝓnoīb?·vt illo·eo·alio·& ꝓposita a q°·vt siquo.neq°·aliq°·ecq°·quoq°·oīa ista a q° aduerbio loci ꝓponunt̃· Canis aūt non mutat accē tum·ad differentiā huī? verbi canis·qz veraqz est principalis ps·& certā habet differentiam ꝓpter acci dentia sua & neutra dependet ab altera · sed vbi differentia habet locū debet vnū ab altero per or dinē depēdere·ita pōt in ꝓsimilibus dici & est· ver bum vale · & notabile ·(nisi in aliquib? ꝓmunis vsus contradicat·vel expssa autoritas) & gen era liter obseruandū·

De mutatōe accent? causa consortij

Consortij causa quādoqz regula naturālis accēt? ñ seruat̃ · vñ cuia cuiū acuūt pnl'· ꝓpter consortiū masculini qō est cuius· & veraqz pleraqz acuūt pnl'·ꝓpter ꝓsortiū masculi norum & neutroꝝ suoꝝ in quib? penul·de necessi tate acuitur.vt vterqz vtrunqz·plerusqz pler unqz Potest tamē esse in causa cōiunctio enclitica siue epictasis·i·est·sillabica adiectio·sez qz·Idem pōt dici de ꝓpositis ab hoc verbo facio· q̄ retinēt a ī cō posit ōne que ꝓpter consortiū ꝑme psone in q̄ ante penultia acuit̃ eadem facta penl'·acuit̃ in secunda persona·vt benefacio benefacis·quāuis ipa sit bre uis·Similiter tepefacio facis facit · Si uero corrū patur illa vocalis a.ut inficio·tunc non seruat̃ con sortiū accent?·vt inficio cis cit·sicut vult pstianus in·vij·li·c·dicens·Si vero facio uerbo vel fio ite gris manentibus aliud verbū infinitū āte ea ꝓpōāt̃ non solum significatōes & cōiugatōes integras eis seruā?·sz etiā accēt?·ut calefacio cis cit·tepefacio· cis cit·In scda ei & tercia psona pnl'·acui?·quāuis sint breues·Sil'it̃ calefio fis fit & tepefio fis fit · fi nales seruant accentus in secunda & tercia psona quos habēt in simplicibus·Idē etiam ꝓtingit ī hoc verbo fīdeiubeo bes bet·quia secūda psona & ter cia acuunt penul.ꝓptez ꝓsortium ꝑme psone ·quan uis hec sillaba iu·sit breuis·Et hac ratōe possum? dicere vsucapio pis pit·penultia acuta ꝓpter ꝓsor tium ꝑme psone·sed iam multi grauāt eam qō lau do·& bene pōt fieri cū sit breuis·Idem cōtingit in hoc verbo beneplaceo vt dicat̃ beneplacet cet pnl'· acuta ꝓpter ꝓsortiū ꝑme psone · Qz eīm beneplaceo sit ꝓpositum·patet ꝑ hoc nomē beneplacitū deriua tum ab eo·ut beneplacitum est domino habitare ī eo·vel lego ad beneplacitum tuum·

Vsus turbat accētum

Su mediante quādoqz regule pdicte ge neralē accētum non seruāt · ut satisdare penul·acuta cū deberz eam grauare · qa breuis ē·sic̃ dicim? circūdare penul·grauata · Sed vsus debet aliquid ratōis habē· Dico ergo id ideo ꝓtigisse·qz ī digesto·& ī alijs li·legalibus hoc ver bum satisdaē ꝑ diuisionē ꝓfertur·ut reus debz ad esse·satisqz dare·Et iō hoc verbum daē seruat ac cētum acutum quē habet in simplicitate Vsus etiā habet·q; omia ꝓposita a duo vel tria habeant accē tum acutum snp penul· ut vigintiduo vigintitria· quāuis illa sit breuis·Sz iō hoc ꝓtingit· quia plus certitudinis ē in vltimo naturali q̄ ī ꝑmo causa de clinatōnis & gnis qō distinguit·& iō remanet ac cētus in penul·simplicis · Vsus etiam acuit penul timā quorundā noīm latinoꝝ·ut lombardia.recto ria·papia quāuis ipa sit breuis·Sz dicim? ·q; hoc ꝓtingit causa imitatōis·Imitāt̃ eīm greca desinētia ī a.·q̄ habent penul·acutā·ut comedia·traiedia· phi loso phia·thelogia·& his similia· Et scienduī·q;

greca possūt corripi ꝟberacta vna vocali ō dyptō go que ē ibi scz ei-et possunt candē ꝓducere·Sed ī cōmuni sermone semp retinemus accentuz acutū vel circūflexum & nunq̄ grauē·vt maria· quāuis possit corripi·Vnde prudenti?·Nec mea post maria potis est pstringere iura·Potest etiā ꝓdu·pnl' Iuxta illud·Transiuit maria cū fratre beata maria Si ergo q̄dam latina p grecismū habent accentū super penul·qō causa maioris boatus videē contingere·qz dcōes grece ꝓlate ore rotūdo magis sonāt ita vult maijster bn·Hug·dicit·q̄ noīa notha possunt in penul·corr·& produci p volūtate legēntis vt scenophagia·vt dixi supꝝ vbi posui regulas gña les ad cognoscēd accētū cuiuslibet syllabe Silit habet vsus·vt dicam? vicecomes·archicomes·archi coquus·penl'·acuta·sed hoc facit potētia nā· q̄a remanet incorrupt?·& ideo non amittit accentum· Non aūt est hoc ignorandū·q̄ sicut dicit ꝑs·i·vij· libro tractans de dēo plurali secunde declinatōis Oportet scire q̄dem analogie ratōem · vsum tamē autorum magis emulari·Attende hoc diligenter· q̄ ꝑsci· non dicit simpliciter vsū sz vsū autoꝝ Vñ vide ne decipiaris p equiuocatōez in vsu· sumēdo scz vsum vulgatoꝝ·imo potius abusū p vsu autoꝝ & in arte acten? pitoꝝ·Nam vt dicit Ambrosius Vulgi vsus non ꝓiudicat veritati · Consiliū hug· Si vis illud seruare in hmōi tale est· Dicit em̄ i q̄s vel qui·Quisputas est vna dictio simplex · & est ibi putas syllabica adiectio · & debet proferri sub vno accentu acuto posito super antepenultimam vt ibi·Quisputas maior est in regno celoꝝ Si cū i aliqua ecclesia tibi legendum fuerit· cuius abusus quis putas·p duabus accipiat ptibus·nos ꝓsulendo ꝓsulim?·vt abusum illi? ecclesie sequaris·nisi tā te fueris autoritatis·q̄ p̄uū vsum corrigere valeas Velle nanq̄ videri sapientē inter insanos & ydiotas quedā species furoris est.

De mutatōne accent? causa enclesis·

Enclesis·id est inclinatō mutat naturalem accentū·Sed fit enclesis ī ꝓncipio & fit in fine·In principio fit p hmōi ꝑticulas · si num·& ne·vt siquis·nunq̄s·nequis·& hoc fit ꝑm grecos·qz sepe faciūt enclesim ī ꝓncipio. Iste igit ꝑticule iclināt accentū sequentis syllabe ad se·id ē trahunt accentū ad se·ita q̄ non est principalis accent? sup sequentē syllabam·sed sup ꝓmā·& talis accentus reduct? sup ꝓmā syllabam circūflex? est· vt siquis·nūquis·nequis·& in talibus bene seruat regula naturalis accent?· Propter eandē enclesim dicim? neq̄ndo antepenul·acuta·cū deberet penl'· acui·qz longa est positōne·Similiter est dicendū aliq̄n ātepenul·acuta·non ad differentiā hui? ablatiui aliquāto·vt videē velle pristian? sed causa eō rū ꝓsodie·scz vt penul· hui? aduerbij quādo grauetur in hac ꝓpositōne sic̄ in alijs·vt siq̄ndo·neq̄ndo· aliquādo·sic̄ dicit maijster bene·Pristian? aūt in· xv· libro in tractatu de aduerbijs sic dicit. Inde & ex eo ꝓposita·vt deinde·subinde·ꝑinde·exinde·ꝑide que omīa ātepenul·habēt acutaz·Vel quia p adiectōem habent de·ut q̄busdā videē·Vnde frequenter inuenīt·exin·ꝑin·dein·vel magis·qz ꝓpositiones sepate grauant·vt diuncte esse ostendantur· acutū in his assumpserūt accentū·quō & diūctio· si·& ne·aduerbio q̄ndo ꝓponunt q̄ndoq̄·vt siq̄n do·neq̄ndo Nam aliquādo differentie causa ab aliquāto·q̄ ꝟsimilē sonū habere videē·acuit ātepnl'· ita dicit prisc·Illud q̄ est dictū sup a maijstro be:

ne magis est ratō essentialis·sed qz aliq̄ndo causa ꝓsodie ātepenl'·acuat.non ad differentiā de aliquā to·Differt aūt enclesis facta in principio ab illa q̄ fit in fine·qz illa que fit ī principio habet sup se pn̄ cipalē accentū·scz acutum vel circunflexū·Emalis aūt semp habet grauē·Enclesis aūt in fine accidit his tribus ꝺiunctōibus que·ne·ue·qz inclināt accētum ꝑcedentis syllabe ad se·id ē. trahunt accentum illi? syllabe sup quā erat principalis accēt? ī ꝑcedēti dictōne ad vltimā syllabā eiusdē dictōis·Ita·q̄ finis eiusdē dictōnis acuit̄ vel circunflectit̄· & sequens ꝺiunctio encletica semp grauat̄·vt dixitq̄· legisne·cōiterue·& ita corripiunt̄ ibi duo accent? qz in ꝑcedenti dictōe mutat̄ principal' accent? de suo loco ad vltimū·& ipa ꝺiūctio encletica q̄ ·deberet naturaliter acui cum sit breuis ibi grauat̄·& hoc ideo ꝺringit·qz cū deberet grauari si ꝑcederet oportet eā eundem accentū seruare posterius quez habuisset prius.& sic amisso principali accētu ꝓferēt cū ꝑcedenti dictione·acsi esset vna dictio secū· q̄ndoq̄ tñ ñ inclinat accentū ꝑcedētis syllabe·qō accidit ꝓpter corruptōez ꝑcedentis vocalis·vt hiccine cum deberet dia hecene·corrupta em̄ est ibi syllabica adiectio·qz non erat de substātia dictōis·nec habebat aliquē accentū sup se cū careat significatōne·& non sit dictio·& hoc factū est causa maioris elegantie·vel causa necessitatis·qz nō ē ponendus principalis accēt? sup aliquā syllabicā adiectōez· cū penitus careat sensu·& sic necessitas cogit eaz corrumpi·ne diceremus hecene posito accentu acuto sup penul·Similiter vndiq̄ & deniq̄ non inclināt accentū·qz ꝑcedēs vocalis corrupta ē· Nā vndiq̄ ꝺponitur ex vnde·& q̄·deniq̄ ex denuo·& q̄· causa quoq̄ differētie amittit q̄ndoq̄ ꝺiunctio enclectica vim suā·vt itaq̄·vtiq̄·ātepenul·acuta quādo sunt dictōes ꝺposite·Cuz em̄ sine ꝺpositōe accipiūtur habent accētū sup pnl'·seruata natura ipius enclesis·& merito·qz melius seruat vim suā ꝺiunctio encletica extra ꝺpositōem q̄ in ꝺpositōne· Similiē cessat inclinatio ꝑcedētis syllabe·q̄ndo ꝺiunctio enclectica ꝺiūgit monosyllabā dictionē·vt mulier·vir q̄ currūt·Non em̄ mouenit ātepenultimā finalē syllabā quā inclinet·Dicunt etiā quidā·q̄ causa interrogatōnis ꝺiūctio encletica amittit vim suā·vt currit ne soror tes platoq̄·Videē em̄ acui· Ad hoc dico·q̄ ꝺiunctiones encletice causa corruptōnis vel differētie vel monosyllabe dictionis amittūt inclinatōnē ꝑcedētis syllabe·ipe tamē semp q̄uanē·Sz cā interrogationis nullo modo·vt legis ne·Non em̄ inclinat accentus ꝑcedētis syllabe sup vltimā hui? verbi legis sed ipa ꝺiunctio ꝺcz ibi retinē naturalē accentum id ē·acutū qō alibi non facit ·& hoc ꝺringit ex mō interrogādi·Enclesis etiā facit vt dicam? vbiq̄ penulē·acuta·quāuis ipa sit ꝺmunis·id ē·longa vl' breuis·Vel dicam?·q̄ in accētu potius fuit cedendū longitudini q̄ breuitati·cū longa sit dignior breui Rectius ergo videē·q̄ ꝺiunctio encletica in fine interrogatiue orationis posita·q̄ntum ad accentum oratōnis acuit̄·& q̄ntum ad se grauat̄·Et q̄ dici? ō ꝺiunctione q̄·possum? dicere ō eadē q̄ndoq̄ syllabica adiectio·vt pleruſq̄·pleraq̄·plerūq̄· Vel sufficit rō supi? assignata·Proferē etiā sub rōe enclectice hec ꝑpositō cum quādo postponit̄ his pronominib? te·me·se·nobis·vobis·qz ipa grauat̄·ac si esset vna dictio cum ꝑcedēti ꝓnomine cum deberz acui·eo q̄ breuis ē & ponit accētum circūflexum sup vltimā syllabā ꝓcedentium ablatiuorum

& sic inclinat· vt nobiscū·vobiscū·sed p̄cedēte mo
nosillabo ablēio non videē inclinare·cū ipe ablūs
p se circunflectiē·vt mecū·tecū·secum. Nisi dicā?
q̄ inclinat accentū ad se·eo q̄ ipa p̄positō inclinaē
id est·grauaē· Hoc aūt fit·q̄ cum deberet illis ab
latiuis p̄poī vt grauareē·sic facit cū alijs ablatiuis
oportet·q̄ postpoīta faciat illud idē·id ē·vt gue
tur· Postponitur aūt huic ablatiuo nobis·cā vicā:
di cacephaton· Alijs aūt ablatīs ciusdē modi post
ponie causa ostēdij· Si eī postponaē alijs ablatīs
acuitur·vt quicum·quibuscum. Et hō ideo q̄ pōt
p̄poni·vt cūqui·cūquib?·sic vult p̄stian? in·xiij·
libro in tractatu p̄positōnū g·dicens· Cū p̄ solam
appositōem inueniē. Nec mirū cū loco eius in cōpo
sitōne semp con·p o.ponaē·vt pungo·& ita cum
p̄positō q̄n̄ p̄noīb? postponie·encletice vice fūgi
tur·vt mecū·tecū·secū·nobiscū·vobiscū ꝛc̄· Alijs
vero postposita acuiē vt quocum·quacum· quecū
quibuscū· Et in·xij·libro p̄positōnū g·dicit p̄stiā?
postposita acuiē·vt quocū·quacū·quecū q̄buscuz
Et in·xij·li·p̄positōnū g.dicit p̄s·Mecū aūt tecum
secū·nobiscū & vobiscū·p anastrophen cū p̄noīe
p̄positō cū est· Quō si dicam·p̄ter te·& te p̄ter
idem significo· Et cū quib?·& quib? cū·sic cū me·
& mecum·Nam antiquissimi verūq̄z dicebāt· Sed
in plurali p̄ime p̄sone cacephati cā·dicere solebant
p anastrophen·nobiscū p cū nobis··

De impedimēto causa distinctōis·

Distinctio impedit regulas q̄nq̄z natura=
lis accent?·Distinctio nāq̄z est cā·quare
omīa posita ab inde hñt accentū acutū
sup̄ antepenul·vt exinde·deinde·pinde·subinde· cū
pnl'·q̄ est longa positōne deberz ꝑm regulam acui·
De hoc vide īfra ī īde. Prīs·aūt hoc fieri dic̄ p gre=
cismū·id est·p grecoꝝ morē·q̄z idem agit m qui
busdā aduerbijs grecis Et iō fit·ne p̄positō vide
tur p apositōez venire·si secz grauareē·Acuiē ergo
vt ostendaē q̄ p apositōem venit·Vñ in·xiiij·li·t·
dicit sic p̄s·Cū apud grecos p̄positō posita cum
dictōnibus alijs quibusdam penl'·hñtibus acu=
tam añ penul·eā facit si addit significatōni aliq̄d·a
pud nos in vno aduerbio hoc solet facere īde·de
inde·exinde·pinde·pinde·subinde· ne si grauareē
p̄positō p appositōez eē puteē āte aduerbiū quod
fieri non licet· Et in·xij·libro b·dicit·Inde·& ex eo
posita deīde subīde·pīde· exīde.oīa ātepenl'·hñt
acutā Vel q̄z p adiectōem habet de·vt quibusdam
videē·Vnde freq̄nter inuenim? exin·dem Vel ma
gis·q̄z p̄positōnes sepate grauanē·vt pnuncte esse
ostendāē·acutū in his assumpserūt accentuz·Quō
pnunctio si.& ne·aduerbio·q̄ndo p̄ponunē quādo
q̄z·vt siquādo·neq̄ndo ꝛc̄·vt dixi sup̄ de posit's a
quādo in impedimēto enclesis·Sed vidz·q̄ eadem
ratōne possit dici·abintus·deint?·delonge·deorsū
desursum·seorsum·ātepenul·acuta·Item p̄s· m li·
de accentu dicit Q̄z omīa aduerbia posita q̄ a p̄po
sitōibus ponunē sub vno accētu pnunciāda sūt·
vt deinde·exinde·Sed deinde &·exinde.de quibus
exēplificat p̄s·acuūt ātepenul.ergo a simili alia ad
uerbia posita a p̄positōibus·vt deint?· delonge·
deorsuz & hmōi· Vidistis·q̄z p̄s·dicit·q̄ aduerbia
posita a p̄positōibus sub vno accentu debēt p̄fer
ri·tamē non dicit q̄ sillaba debeat acui penul vl' an
tepnl'·& iō circē hō ē multiplex opinio· Quidā eī
si q̄ritur ab eis·sup̄ quā sillabam obseruāduſ est ille
vn? principalis accent?·Dicūt·q̄ facta sideratōne
ad p̄priā legem & naturā accentuādi debēt acui ī
penul·cū sit longa positōne· Facta autē sideratōe
ad ābiguitatē remouēdā q̄ possz eē·vtz sit vna di
ctō vel oratō debēt acui ī ātepnl'· Vñ diūsimode
diuersi sideranto ipa diūsimode p̄nūciant·& ista
fuit opinio fratris roberti anglici· Alij dicūt·q̄ sē:
per antepenul·debet acui·ne videanē eē due ptes·
vt deinde·aliq̄ndo·delonge· deorsuz·desursū · seor
sum·deinceps· Sūt etiam alij qui dicūt·q̄ posita
ab īde·& quādo acuūt ātepenul· Alia aūt adūbia
a p̄positōne posita & aduerbio habēte longā pnl'
acuūt penul·ꝑm regulam gn̄alem accētus Excipiū
tur aūt q̄dam·scz posita a longe & ptra ·vt alon
ge.delonge·econtra·decontra· Itē excipiunē·dein
ceps·enīuero & posita ab intus·vt deint?·abint?
Ista ꝑm eos añpenul·acuūt sicut deīde·& siquādo
ne scz videantur eē due ptes· Sz deorsum· desursū
& simlia acuūt pnl'·sz non vidz aliqua ratōabilis
causa·quare potiꝰ delonge et alia q̄ a regula gn̄ali
accētus excipiunē antepnl'·acuāt·q̄ desursū· deor
sum & hmōi· Alij dicunt·q̄ semp in p̄dictis serua
tur regula accētus gn̄alis·vñ penul·debet acui cuz
sit positione longa·nec excipiūt posita ab inde·
Et isti muniunt se autoritate p̄s·qui dic̄·Q̄z in vno
aduerbio antepnl'·acuiē·vt inde·deinde ꝛc̄·vt dēm
ē supra·Et ista opinio magis vidz eē ꝑm artē & in
tentōz p̄s·& istiꝰ opinionis fuit hug̃· Vñ ipe dat
talē gn̄alē regulam m libello d dubio accētu · siue ī
rosario dicēs·Est gn̄alis regula quā ex verbis p̄s.
in tractatu p̄positōnis apte diligentia lectoris po
terit elicē·Si aliqd aduerbiū penul·habēs longam
ponaē cum p̄positōne·positū īde acuit ipam pnl'
vt alonge·Excepto vno solo·scz inde·a quo & p̄
positōne posita omīa acuunt antepenul·vt exīde
ne videāē esse due ptes si acuereē penul·Ex hac re
gula patz·q̄ exinde.pinde·pinde·subinde·deinde·
debēt dici·vt acutus accētus sit in antepenul·Item
ex hō patz q̄ debz dici alonge·delonge·econtra·ab
intus·deintus·deorsum·desursū·vt acutꝰ accentꝰ
sit in penul·Ad eoꝝ similitudinē dicimus eē dic̄
dum deinceps·alioquin·aliūde & similia vt acutꝰ
accētus sit in pnl'·licz non sint posita a p̄positōibꝰ
& adūbijs Nam deīceps ē positū a de & incepto
Aliunde ab alius & vnde·Alioqn ab alio & quin
Dicūt tamē q̄dam q̄ alioquin ponitur ab alio &
quin quantū ponie aduerbialiē·qd̄ q̄z habet vltimā
omunē· Dicunt q̄ alioquin in penul·pōt corripi &
ꝓduci·& dicatur alioquī penul·acuta·vel alioquī
antepenul·acuta Sz ad hō dici pōt sic supradictū
est de vbiq̄z·qd̄ in accētu potiꝰ ē cedēdum lōgitu
dini q̄ breuitati cū longa sit dignior breui·Et dic̄
etiam hug̃·q̄ si inueniaē aliq̄d ptra hanc regulam ī
libro de accētu·dicēdum ē·q̄ ille libet non ē autēti
cus·nec credie q̄ pristian? eū posuerit. Vel si cō
posuerit eū secuꝰ ē ibi opiniones aliorū circa p̄di
cta·sz in maiori voluīe sentit qd̄ dīm ē· Et in ista
opinione sequor eū sine p̄iudicio aliaꝝ opinionum
Ad primū ergo qd̄ obijciebaē·q̄ scz eadem ratōne
qua dz deīde antepenul·acuta ne videanē eē due p
tesoratōnis·vt dic̄ pristian? Potest etiā antepenl·
acui·vt delonge·deint?·deinceps·deorsum· desur
sum & sic d similib? Dico q̄ ratō pristiani ē aliq̄li
ter ꝓbabilis non sufficiēs nec necessaria Vnde fun
damētum illorum q̄ dicunt·q̄ dicēdum est·alonge
deorsū & hmōi·ātepenul·acuta ne videanē eē due
ptes debile videē q̄ ita a simili possz argui vt dicit
hug̃·q̄ eadem ratōne de indico cas·induco cis pe
nultia & indico cis grauanda ē· & antepenultima

acuenda ne videanē esse due ptes·qō friuolum est Si adhuc instes & dicas·quare potiꝰ ātepenul·in ꝓpositis ab inde acuiē q̄ antepenul·aliozꝫ p̄dictorum·scz delonge·deintus·demceps·deorsū·desursum·& similiū·Respondeo·q̄ ꝑculdubio hec q̄stio multū vdeē arguere·Oportet siquidē inuenire ratōein specialē·quare potiꝰ ꝓposita ab inde antepenul.acuāt·q̄ alia aduerbia p̄dicta ꝓsiliter ꝓpositā·sed que est illa·Dico hoc spēaliter in cōpositis ab inde accidisse·qz in omīb? ꝓpositis ab hō aduerbio inde occurrebant sillabe p̄positōales·id est·habentes materiā vel ymaginē p̄positōnū·ita q̄ si penul·acuereē iam viderentur eē tres p̄positōnes in illa iunctura·Et sic causa distīguēdi vt ultime due sillabe tanq̄ p̄positōes in illa iūctura nō sumerenē·sed tanq̄ aduerbiū vnū· accentus ad p̄mam sillabam trahiē·Hoc aūt non attingit in illis aduerbijs deinc? ·abinc? ·delonge·deorsum·deinceps ·e contra & similib? ·Et ideo patz·q̄ debēt pnl'·acuere sicut regula dicit·& hoc sentit magister bene· Predicta etiam opinio est p̄m p̄s·qui dicit . Q̄ in vno aduerbio inde solem? hoc facere·vt sup̄ dixi· q̄ scz antepenul·acuaē·vt deinde·Sed vide·q̄am hoc sic exponunt·In vno·id·est·in vna pte · & q̄ sit illa pars p̄s·exponit dicens·In vno scz adūbio Sed hec expositō non accordat cū textu·imo potiꝰ discordat·qz statī sequiē·inde Vnde textꝰ in·xiiij·li·quē sup̄ posui dicit·Apud nos in vno adūbio hoc solem? facere·īde.deinde· qō scz antepenulē· acuit·Vide sup̄·Vñ specialiter & singulariter exponit de hoc aduerbio inde·Ad aliud qō obijcieba tur de p̄s·de accentu vbi dz ·Q̄ omīa aduerbia ꝓposita a p̄positōibus sub vno accentu ꝓnuncianda sunt·vt deinde·exinde·Sed ista de q̄bus exēplificat añpenul·acuūt·igiē & alia aduerbia ꝓposita a p̄positōne & ꝓsimilia·vt delonge·deorsū zc̄· Dico·q̄ non sequiē·qz videlicz similitudo attenditur in gn̄ali·hoc est dictū·sic̄ ista cōposita·scz deinde· exinde ꝓnunciaē sub vno accētu·ita alia cōpositā de p̄positōne & aduerbio·vt delonge ·deorsum & similia sub vno accētu ꝓnunciāda sunt · nō tñ eo accentu quo deinde·& alia cōpositā ab īde· q̄ tam in maiori volumīe p̄s·declarauit·q̄ i hoc vno aduerbio inde·hoc solem? facere·q̄ scz ab eo cōpositā & p̄positōe habente pnl'·lōgam antepenul·more grecoꝝ causa differētie acuūt·scz sub vno accētu debent ꝑferri acuto·posito q̄nq̄z sup̄ antepenulē· si penul·sit breuis·vt deꝑe·quādoq̄z sup̄ penulē· si penul·sit longa positōe·vt delonge·desursū·deintus & sic de ꝓsimlib?·Compositā etiā ab hoc adū bio quādo acuūt ātepenul·scz non causa differētie vel distinctōnis sicut cōpositā ab inde · scz potiꝰ ꝑter encleſim vel consortiū·sicut pleniꝰ ostensuz ē sup̄ in impedimēto encleſis·Distinctio etiā impedit regulas gn̄ales naturalis accentꝰ·Quādoq̄z in infinitis noīb? & aduerbijs q̄ interrogatōez & relatōem habēt·Siliter in p̄positōibus & cōiunctōibus·de quib? taliter ē notandū·Omne interrogatiuū interrogatie positū seruat naturalē accentum· vt quis·acuiē em̄ quis·scz qui circūflectiē· Similiē qualis interrogatie positū circūflectit p̄mā·Idem contīgit q̄ndo interrogatīa ponunē infinite·quia seruant naturalē accentū·Sed circa hoc infinitū q̄· sciendū est·q̄ habet duplicē infinitatē· Nam quandoq̄z equipollet huic infinito quis·vt nescio q̄ curat·id ē·quis & tūc circūflectiē Quādo aūt reqrit duo verba·vt qui iterficiet tyrannū p̄miū accipiet id ē·quicūq̄z·& tunc habet accentū contrariū iterrogatōni·id ē·grauē·Idem ē de ꝓsimilib? infinitis dicendō·vt qualis·q̄ne?·qualiter·& quantū zc̄· Et seruaē idē tam in nēo q̄ in obliq̄s· Cum aūt hmōi interrogatīa ponunē relatie distīguendō est · qz si ponunē in ꝓtextu·id ē·in eadem clausula cū suo antecedente grauanē ꝑ oēs sillabas·& hoc ē m locutione poni·vt homo qui currit mouetur·& q̄liter legit sortes·legit plato·Si vero p̄ se ponanē·id ē· extra contextū·hoc est in alia clausula·tūc acuūtur i illa sillaba ad quā ptinet irregularis accentꝰ·vt sortes curzit qui mouēē·id est·sortes currit & ipe mouetur·ita sumiē ibi·Qui fuit iacob·qui fuit isaac· qui fuit abzhaam·Sunt em̄ hmōi noīa & aduerbia quādoq̄z inceptiua clausulaꝝ·& tūc faciūt relatōz explicitam·& oportz q̄ tunc acuanē ad ostendendō hanc vim·Quādoq̄z inserunē clausule sui ātecedētis·& tunc faciūt relatōez implicitā·vnde trahuntur ab antecedēte suo·& iō tunc amittūt naturalē accentū & regunē graui·Quidā vero dicūt relatiuum in locutōne poni·q̄ndo immediate adiungiē suo verbo·Sz extra locutōez·q̄ndo dictōnes alterius capituli cadūt inter relatiuū & verbū · vt petrus est amicꝰ meus·q̄ cum ad euz veniſſez curialiē me recepit·Habet aūt p̄dicta distīctio locū in oībus interrogatīs noībus & aduerbijs·q̄ relatie accipi possunt·vt quis·q̄lis·quātus·quot·quotennis cuiꝰ·cuias·quo ·qua·vbi·& vnde·quando ·cur.q̄ntum·& qualiter·& quotiens·

De accentu prepositōnum·

Causa quoq̄z distīguendi p̄positōnes variant accentꝰ suos & merito·qz magis coherent q̄ alie dictōes·Hic aūt large accipiunē p̄positōes·scz tam vere q̄ aduerbiales· que aliq̄ndo casui seruiūt·sic̄ donatus enumerauit·De his ergo sicut vult p̄s·in·xiiij ·li·tres regule danē tales·Prepositōes p se plate acuunē in fine· Hoc sic intelligimꝰ·scz q̄n ponunē materialiter·vt ad q̄ pars est·Secūda regula est hec·Omnis p̄positō p posita suo casuali·vt extra domū ·vel interposita suis casualibꝰ·vt domū extra tuam · vel p̄posita casui relato ad suū casuale·vt extra mūdi termios grauaē omīb? sillabis·Locus em̄ talis habet se ad modū materie ratōe p̄incipij·& iō amittit regulam accentum· Tercia regula est hec · Prepositōes postposite casualibꝰ quos exigūt·vel posite p defectū verboꝝ·vt o mi sola mei sup̄ astionatis ymago·id est·supes·Vel posite in fine·vt mille hominesꝰ venere sup̄·seruant generalē regulā accentuū que est·vt monosillabe p̄positōnes acuātur·vt trans p & bisſillabe acuūt penul·vt vado renū vltra · nisi differentia ꝓhibeat·vt maria oīa circum· Hic eī circum acuit vltimā ne sic puteē esse nomē·& nisi de necessitate postponaē·vt cum·vnde non acuiē sed grauaē post ipos quīq̄z ablatiuos·me·te·se·nobis vobis quib? non debet p̄poni Ex predictis patz·q̄ sine p̄positō q̄ndo p̄poniē casuali grauaē i vtraq̄z sillaba vt sine timore Sed quādo postponiē acuit penul·vt te sine nil alt̄ū mens inchoat vt dicit prisſianus in tractatu p̄positōnum Ex hoc etiam constat q̄ tenus q̄ndo casuali postpoīē acuit p̄mā · vt oretenus qz seruat generalē regulam accentus Et scias q̄ li versus postponiē accusatiuo & ēbit ipm secum ad faciendō vnū aduerbiū locale vt ytaliam versus Vnde ille accusatiuꝰ amittit generalē accentū & grauaē oībus sillabis Vel dicaē·q̄ sint due ptes·& versus inclinat accentum precedentis

dictõis ad hãc sillabã ver Vnde oẽs alie grauãẽ & illa sola ibi circũflectitur·& sic ẽ encleseis · Vnde dicit pristian? in·xv·libro Vtaliã versus ·siciliã versus·ipe accent? esse opposita monstrat·nisi dicamus q̃ versus inclinat ibi supdicta noia· Coniunctiones causa distictionis variant accentũ·qa prepositę oibus grauanẽ sillabis·vt sortes currit ergo mouetur·postpositę vero seruãt regularẽ accẽtus vt sortes currit mouet̃ ergo.preter encleticas que postpositę grauanẽ·quẽadmodũ si p̃ponerentur · Magis aũt applicanẽ iste tres·q3·ue·ne·q̃ alie oiũctiones subiũctiui ordinis·& ideo fuerũt potius encletice·Distinctio insup regularis accẽtus cogit accentũ in alijs sillabis q̃nq3 corrũpi·vt alpinas penultia grauata cũ sit longa·deberz eñ acui·sed cogit eũ grauari circũflex? accẽt? qui est sup vltiaz Similiter pasiphe grauat mediã·quãuis ipa sit longa ꝑpẽ vltimã circũflexã.siliter meimet grauat mediã quãuis sit lõga·qõ facit accent? acutus posit? sup̃ pmã sillabã p se·qz sillabica adiectõ nõ potuit mutaẽ accentũ i pnoie·Vñ sic ego & mei· acuũt pmã p se·ita seq̃nte sillabica adiectõe·vt egomet meimet·Idem ꝛingit i cõpositis ab hoc verbo fio qñ significat passionẽ·vt tepefio fis·fit·Secũda ei & tercia psona ꝑpter consortiũ p̃me que habet accentũ sup hanc penul·sillabã fi · quã secũda psona circũflectit·sed tercia acuit·& ide corrũpit accẽtus prime sillabe q̃ esset regulariter acuẽda·sed ꝑpter p̃ncipalem accentũ vltime sillabe grauaẽ·Similiter cõposita ab hoc verbo facio grauãt ãtepnl' in impatiuo cũ deberent acui ꝑpter sequẽtẽ breuẽ sed qz est p̃ncipalis accent? sup hanc sillabam facideo oẽs alias oportz grauari·vt tepefac·& bñfac Similiter cã distinctõis ponim? accentũ sup̃ hanc sillabã li·in hoc dẽo alicui · qz sz apõ metcos accipitur ꝑ trissillabo·Vñ accent? deberet eẽ sup̃ pmã sillabam·sed respicim? in accẽtu modulatõez psaicam q̃ accipit illũ dẽm ꝑ teerasillabo· Et iõ ponẽ ibi accent? sup̃ hanc sillabã li·tanq̃ esset ãtepenl'· Idem ꝛingit in multis vẽis·vt pompei·vultei.qui debent accentũ non habere sup primã sillabã·quia bissillabi sũt apõ metricos·sed cã pscisionis habẽt accentũ sup hãc sillabã e·sicut i integris erat·qz ꝑferunẽ i psa tanq̃ trissillabi·De hoc etiã sup̃ dixi in impedimento consasionis·

¶Questio de accẽtu p̃positõnũ & aduerbioz

Queri hic põt·quare aduerbia hñt accẽt? determiatos·siue p̃ponãtur·siue postponãẽ nisi fuerit differẽtie cã·p̃positões vo non·Item q̃ramus·q̃re p̃positõ p̃posita suo casuali ḡuatur omib? sillabis·Postpoita vero acuiẽ in p̃ncipio·& retinet genealẽ modũ accentuãdi·ñ fuerit differẽtie cã·Solutõ·Ad primuz dico ·q aduerbia determiatã hñt significatõem respectu p̃positõnũ & cãdez siue p̃ponãtur siue postponãẽ· & ꝑpterea non mutãt suos accent? siue sint ãte siue post· Prepositões vero non siliter hñt determiatã significatõem·nec eãdem cũ p̃ponunẽ & postponunẽ· qz p̃positões significãt eãdem habitudinẽ que p casuale sig̃tur·Vnde eaz significatõ ab adiunctione casualis determiaẽ·Item non hñt eãdem significatõnem q̃ndo p̃ponunẽ & postponũẽ.qz cũ p̃ponunẽ modũ p̃positõis hñt·q̃ndo ãt postponunẽ suis casualib? q̃si modo aduerbij hñt·Circa eñ qñ respicit casuale & ei deseruit·p̃positõ est·& significatõem p̃positõis ꝑpie retinet· Qñ vo ꝑferẽ sine casuali·magis aduerbiũ est·& sic hñt aliã significatõem

im p̃ponendo & postponẽdo·& ꝑpterea non hñt vnũ modum accentuãdi determiatuz·sed diuersificatum·Ad scõm dicendũ·q p̃positõ signat eãdem habitudinẽ q̃ per casuale signaẽ·& hoc cũ p̃ponit & ꝑpterea vnit cũ suo casuali q̃si indiuisuz ab ipo Vnde respicit casuale sicut sillaba respicit dictõz cuius est ps ab ipa diuisa·Et ad hoc designandum grauaẽ in omibus sillabis cũ p̃ponit·& tũc habet naturalem accentũ p̃positõnis quẽ retinet ad modum ·& p modũ vni? sillabe·Quãdo aũt postpoitur suo casuali non retinet naturalẽ ordinatõnem· nec ponit sub dictõne q̃ cõsignificet idem quod ipa signat indiuisa a suo casuali · Vnde qz mutat ordinatõem debitã p̃positõis·mutat & accentum debitũ eidem·Et hoc dupliciter·Si eñ habeat concidentiã cũ aliqua ꝑteoratõnis acuiẽ in fine·ꝑpter ãbiguitatẽ tollendã·sicut sup̃dictuz est de hac dictione pone·Si aũt non habeat concidentiã cũ aliqua ꝑteoratõnis tũc tenet modũ accentuãdi genealem seu regularẽ·& acuiẽ in p̃ncipio vel in medio·sic cum determinaẽ ad diuisum·

¶De accentu interiectõnum

Interiectões·vt dicit ps·in libro de accẽtu nullã certã regulã accentuãdi tenent·Aliq̃n eñ hñt principalem accentũ in vltima sillaba·aliquãdo in pnl'·aliquãdo in ãtepenul·Potest hic q̃ri de eo qõ dicit q̃ interiectões non seruãt regulã determiatã accentuãdi·cum acuãẽ aliq̃ndo in fine·aliq̃ndo in medio·Videẽ eñ q̃ impliez opposita·qz si hñt in medio vel in fine accentũ·habẽt accentũ determiatũ & dicit q̃ non·& tñ dicit q̃ habẽt accentũ in medio vel in fine·Item in maiori dic̃ li·xv·g · Interiectiones non habẽt certos accẽtus·sed habẽ accentum in medio vel in fine·est hrẽ accentũ determiatum·q̃re sibi ꝛadicit·Solutõ·q dic̃ q̃ non seruãt certos accent?·hº intelligendũ ẽ ꝑut ꝑferũẽ sine deliberatõne·scz q̃ndo significãt affectus subito p latos·& sine deliberatõe animi·& hoc videẽ velle ps·q̃ in fine·xv·libri dicit·Optime de accẽtibus interiectionũ docuit donat?·q̃ non sũt certi·quippe cum & abscondita voce·id ẽ·nõ plene expressa ꝑferatur·& q̃ p affect? ꝛmoti qualitate cõfundunẽ in eis accent?·Aliquãdo vero significãt affectus platos cũ deliberatõe·& tũc possunt retinere certum accentũ in medio vel in fine·qz sic non ẽ ꝓprietas in dictis autorum Aliter hº quod dicit ps·Qz interiectões nõ habẽt certos accent?·hoc ẽ q̃ nõ habẽt accent? determiatos circ̃ aliquẽ locum ·vel i fine tñ·vel in medio tñ·sed nũc in medio ·nũc in fine ·scõm diuersas dispositões ipius proferentis·Penes hoc eñ qõ ipe ꝑferens afficiẽ magis faciendo morã sup̃ vnam sillabã·q̃ sup̃ alterã · vl' magis deprimẽdo vnã q̃ alteram· siue sit media · siue vltima ·penes hoc diuersificaẽ accẽtus interiectõis ita q̃ nõ hñt ipm certum nec in certo loco ·Ex hoc q̃ dicit interiectõem accentũ hrẽ in medio vel i fine·Hoc est intelligendũ ex dispositõe ipius ꝑferẽtis ·siue eius q̃ afficiẽ ·Potest eñ sic disponi ·q eleuet sillabã mediã vel vltimã indifferẽter·vel deprimat·Dato aũt ·q interiectões habeãt accentũ supra locum debitũ & determiatũ·scz quãdo ꝑferũtur cũ deliberatõne.vt dictũ est·Tunc queriẽ rõ· quare magis sezuent accentũ sup̃ sillabã mediã vl' vltimã q̃ sup̃ primã .Ratõ aũt talis ẽ·scz·vt i eodẽ ꝑm naturam ꝑ artẽ reducaẽ ad ordinatõnem·qz ita est in veritate·q̃ interiectões signãt affect? prolatos subito· & ꝑpterea in fine scõm naturã maxiẽ

fit depssio·sed accēt? pricipalis cū ostat ī eleuatōe moderat depressionē·Et ꝓpterea ad hoc ꝙ ordinatio ista scōm naturā que est in deprimēdo roducaē ad ordinatōem que est p artem tenet interiectio accentum in fine·vel in loco ꝓximo ipi fini

¶ De accentu barbarorum·

DE accentu aūt barbarorꝫ noīm incerti sunus·qz barbari aliter ꝓnunciant ꝙ nos Tamē vt sepius barbare dictōnes apud latinos in fine accentuanē maxīe si sint indeclinabiles·vt iacob·esau·osanna·amen·Doctrinale·Quis barbara vox nō declinata latine. Accētū sup extremā seruabit acutum·Hec de accentu scriptori & si non lectori cōmemorasse sufficiant·Nūc ō ethimologia·& diasintastica quasi mixtim aliqua edisseram?·Sequitur pars tercia·

¶ Secunda pars de accentu explicit

¶ Tercia ps de ethy·& diasin·q̄si mixtī incipit·

ETHymologia·vt supza in principio huius opis dixi·dicīt ab ethymon qō est verū·& logos sermo·Inde ethymologia·id ē·tractatus de veritate oīm partium ozatōnis absolute·Et sb ista cōprehendunē octo ptes oratōnis & carū accidentia·de quibus aliqua tangā & maxīe de noīe·& verbo·& pticipio·Et primo de noīe·In fine etiam subiungā de ostructōne·& de regimīe·Nomē igitur vt dicit ꝑsc·in secundo maiozis. Est ps ozatōnis que vnicuiq; subiectoꝝ corpoꝝ seu rerū omunē vel ꝓpriam distribuit qualitatē·Nomī accidunt sex·species·qualitas. genus·numerus·figura·casus·

¶ De speciebus nominum·

SPecies est ozigmalis dispositō dictōnis per quā fit ꝑmitiui vel deriuati discretio·Nominū itaq; aliud ꝑmitiuum·aliud deriuatiuū·tam ꝑmitiuoꝝ ꝙ deriuatiuoꝝ·aliud ꝓpriū·aliud appellatiuū·ꝓpriū primitiuū·vt nilus. ꝓprium deriuatiuū·vt nilius·Primitiuū appellatiuum·vt mons·deriuatiuū appellatiuū·vt montan? Propriū nomē est illud qō priuatā substantiam & priuatā qualitatē designat·vt martin?·Appellatiō nomē·est qō uaturaliter est omune multoꝝ quos cadē substāti a vel q̄litas vel quātitas generalis vl specialis iūgit·Generalis·vt aīal·Specialis vt homo·Species ꝓpriorꝫ noīm tm̄ sunt quattuor·scz nomen·p̄nomē·cognomē·& agnomē·De quib? ifra in quīta pte dño concedēte dicā in suis locis·Multe aūt alie sunt species noīm sic ꝑs·enumerat ī maiori·Sed spēs de quib? hic dicere intendim?·sunt decē·scz adiectiuū·relatiuū·collectiuū·ꝓplexuuz patronomicū·possessiuū·cōparatiū·suplatiuū·diminutiuū·denoīatiuū·Sed anteq̄ de p̄dictis determinem? aliqua dubia circa ōriuatiua speciē mouea mus·

¶ Questiones circa speciē noīm·

QVero igiē ꝑmo·quō sumanē ista vocabula primitiuū & deriuatiuū·Ad hoc dico·ꝙ ista vocabula sumūtur trāsumptiue Primitm̄ eīm tractū est a fonte in quo primum apparet aqua veniēs p occultos meatus·Deriuatiuum aūt tractum est a riuo defluēte ab ipo fonte·Vñ sicut riuus ab alio riuo pōt deduci·ita vnū deriuatm̄ ab alio deriuatio trahit ozigimem·sed fons & riui ad faciendū flumē decurrunt·Et tā primitiua ꝙ deriuatiua ozatōez que pōt dici flumē efficiunt·Omīa vero flumīa exeunt a mari & in mare tandē redeūnt·& mare non redundat·Sic oēs orationes a grāmatica suā trahunt ozigimē & ī eandē redeūt·& tm̄ grāmatica non redundat·Quia sic oratio trahit originē a ptibus·& ptes a sillabis ꝑm materiā vocis & sillabe a literis·& ita fit resolutō in easdē·nec pōt in hoc mari esse aliqua redūdātia qz nichil pōt grāmatice supaddi·quantū ad integritatē artis·Qz eīm grāmatica dicaē pelagus·habem? a ꝑris·dicēte ī pheo suo·quāuis ad herodiani scripturarū pelag? ꝛc·Horati? quoq; de isto fōte loquitur dicens·Greco fonte cadēt pte detorta·Idē etiā de flumīe huius artis mquit·Accrescūt & q̄n doq; arescunt·Asciscet noua q̄ genitoꝝ ꝓduxerit vsus·Vehemēs & liquid? puroq; simillim? amni Dictōnes eīm quādoq; fluunt & q̄ndoq; arescunt ꝓut vsus approbat vel recusat·Quero etiam an ethymologia sit species deriuatōnis·vt cadauer q̄si caro data vermibus·Videē·ꝙ non·qz si hoc esset·tunc oīs dictō potest dici deriuatiua·cū omīs dictio ethymologizari possit·dūmodo velit aliquis meditari·Ad hoc dico·ꝙ ethymologia non ē spēs deriuatōnis·sed quasi species·Alludit eī significatōni trahēdo argumentū ꝑ literas vel sillabas aliū de·vt bos·quasi bonus opator soli·Et mons quasi moles opposita nascēti soli·Et taurus·quasi tuēs agmina vaccaꝝ roboze viriū suaꝝ·Et deus·quasi dans eternam vitaz suis·Et roma·quasi radix oīm malorꝫ auaricia·Et homo·quasi habēs oīa manu oī potentis·quia oīpotēs omīa ꝓpter hoīem creauit·Et sinceris·quasi sine carie·& sic de sil'ibus·Non ē tm̄ dicendū·ꝙ ab illis deriuanē vel cōponanē ꝑ q̄ ethymologizanē·De cōpositis etiā consueuit dubitari·an a suis cōponētibus deriuenē·Prisc·dicit libro cōstructōnū·ꝙ sic·& merito·qz inde trahunt originē·Sed ꝑm hoc videē idē esse speciē qō figura·qō esse non pōt·Ad hoc dico·ꝙ licet non oīa cōposita a suis cōponentibus deriuanē·non tamen species est figura·Species eī respicit qualitatē·qz esse primitiuū vel deriuatm̄·est esse q̄le·Sed figura respicit quātitatē·qz si est simplex respicit vnitatē·si vero cōposita·respicit binariū·vel ternariū·vel quaternarium·Nā ex pluribus ꝙ quattuor dictionibus nulla dictio potest cōponi·

SImiliter dubitaē·an principale deriuaē ab assūpto·vt albedo ab albo·& bonitas a bono·Dicit prisc·ꝙ sic·& merito·qa hec formātur ab illis·& sunt alteri? institutōnis·Sed videē·ꝙ potius sūptū deriuet a principali·qz si est sūptū ab eo ergo deriuatū·Et si illud ē principale·ergo primū respectu sūpti·Item principale designat causā·& sūptū effectū·oīs aūt cā naturalis est prior suo effectu·Ars aūt est ymago nature·ergo ad artē pertinet·ꝙ sūptū deriuet a principali·Solutō·Dico·ꝙ principale deriuaē a sūpto·ut bonitas a bono hac ratōne·qz sūptū est prius sensu·& posterius intellectu·principale āt facit contrium·Forma eīm concreta substātie pri? cadit ī sensū ꝙ in intellectū·vt bonus·qz oīs cōpositō est vicina sensui·Forma vero abstracta citius cadit in intellectū ꝙ in sensū·vt bonitas·citius eīm apprehēdo formā abstractā ꝙ concretā·sed grāmaticus procedit magis p viā sensus ꝙ per viā intellect?·Et ideo recte dicit principale deriuari a sūpto·& nō ecōuerso·Principale etiā dicit non qz sit ꝑmitm̄ sed qz est causatiuū·Nec sumptū dicit·eo ꝙ sit deriuatiuum a principali.sed quia est effectiuum·& hoc totum speculatur aīma intelligibilis·

Veritur insup si fiat deriuatō tantū sigfi catōe. Dicit ps. q sic. vt ab vno semel qđ satis alienū uidet. qr eadem ratōne mēs pōt deriuari ab alco. Solutō. Dico. q recta & ppria deriuatō debet ymaginatōem vocis & significatōis sui ꝑmitiui habere. sic riu? sui fontis aquaz redolet & sapozē. Quādoqz tamē degenerat deriuatō. sicut filius a patre. qr non imitat ꝑmitm nisi in voce. vt fere a ferus. & sane a sanus. Hec enim aduerbia veniunt ab illis adiectiuis. sed multū distant a significatōne ipoz. Quādoqz fit deriuatio significatōne tm̄. & hec habet se ad modū filij adoptiui. vt ab vno semel. ñon tm̄ eadē ratōne mons deriuatur ab alco. quia ars requirit. q a noibus numeralibus trahātur aduerbia numeralia. vt ter. q ter. & sic deinceps. sed hec non poterant stare sine suis pncipijs. scz vnitate & binario. Ergo cū haberemus noīa nūoz. oportuit q haberē? aduerbia eozundē nūoz. & sic vnus adoptauit sibi semel. et duo bis. tria ter. & sic deinceps Sed ars non requirit. q ab adiectiuo descendat nisi suū principale. vt altitudo ab alto. & sic non fuit de arte. q mons deriuet ab alto tm̄. Sicut ergo est filius naturalis & legitī? & ē fili? naturalis tm̄. & ē fili? legitī? tātū. ita sunt tres species deriuatōnū Deriuatō eī que fit voce & significatōne. est sic fili? legitī? & natuālis. q est de legitio coitu nat? Que autez fit voce tm̄. potest dici spuria. sicut fili? naturalis tm̄ qui spuri? noīatur. Que āt fit significatōne tātum potest dici adoptiua. sic filius legitī? tm̄ q dicitur adoptiuus.

Adhuc queriē Si ex formatōe semp ꝓueniat deriuatō. Ita videt. qr formatio ꝙndā originē introduxit. & sic creat deriuatōnē. Qđ si verz est. ergo oīnis genitiu? qui formatur a nō deriuat ab eo. & oīne passiuū erit speciei deriuatiue. qr formatur ab actiuo. Dices forsitā. q si formās & formatū sunt diuersarū institutōnum est ibi deriuatio. Contra pticipiū futuri tēpis in r? formaē ab vltio supino. & est alterius institutōnis q̄ supinū. ergo pticipiū deriuatur a supino. ergo a noīe descendit. non ergo a verbo Eadē ratōne pticipiū futuri tpis in dus. formaē a gō presentis pticipij. qđ est altenus institutōnis. vt legens tis. in de legend? ergo deriuaē ab eo. non ergo descendit nec deriuaē a verbo passiuo. Ad hoc respōdeo. q formatō quādoqz inducit deriuatōez. & qñqz non Si em̄ formās & formatū ab eadē fuerūt. vel fluūt institutōne. tūc vnū ab altero non deriuaē. vnde gtūs non deriuaē a nō. qr vni? nature sunt. id ē. institutōnis. Similiter actiuū & passiuū ex vna īstitutōne significāt. Siliter pticipia. gerūdia & supina ab vna institutōne cū suo verbo dependēt. & ideo licet vnū formeē ab alio. non tm̄ deriuaē. sed oīnia deriuanē a verbo. Gerūdia em̄ & supina magis annexa sūt verbis q̄ alia noīa. sicut patz ī cōiugatōne verboz. acsi formās & formatum diuersas bñt institutōnes. vt albus & albedo. tūc est ibi deriuatō. & sic alicubi ē formatō vbi non est deriuatio. & aliqndo est deriuatō. vbi nulla est formatio & alicubi ībe sīl' concurzunt.

De illa etiā deriuatōne q̄ fit p antifrasim. i. p contrariū dubitaē. vt luc? a luceo. parca a pcendo. libitina a libendo. Dico. q recta est talis deriuatō. qr fit voce & significatōe Sed sic est duplex finis ī natura. scz consumēs & consūmās. Nā consumens ē ille q̄ destruit. Consūmās ē ille qui pficit. ita oportuit ī specie duos fines interuenīre. cū itaqz deriuatia imitēē significatōem primitiuoz. talis deriuatō ē cōsūmatiua. Cū vero imitanē significationē primitiuoz p destructōnez. talis deriuatō est consūptiua. vt libitina. qr non libet. Nam certū est. q vterqz finis debeē substātie cū qualitate. scilicz consumens & cōsūmās. sic enī pficiē. ita tandē consumiē.

¶ An translatio faciat deriuationē.

Et trāslatōne sīl'iter queriē. an semp faciat deriuationē. vt theos. inde deus. patir. inde pater. matros. inde mater. Dicūt qđā q̄ sic. ergo scōm eos. ego. tu. sui. deriuatiua sunt. qr trāsferūtur de greco in latinū vt dicit ps. Item ꝑm eos vnū & idē nomen est ꝑmitiuū & deriuatm̄ vt etherē vel ethera. qm̄ grecus acūs debet esse primitiu? et latin? debet esse deriuatiu?. imo oīne nomen latinū erit deriuatm̄ cū possit grece declinari. & a greco noīe deriuari. vt martinos. inde martī? & priamos. inde ꝑamus. Ad hoc dico. q ꝙndo latinū est eiusdē significatōnis prorsus cū greco noīe vel hebreo. nulla ē ibi deriuatō sed solūmodo qđā detorsio vnius lingue in alterā. vt iacob. inde iacobus. ioseph. inde ioseph?. Et ideo deus nō deriuatur a theos. nec pater a patir. nec mater a matros qr idē sūt nec differūt in significatōe. nec in modo significādi. qr non ē dicendū. q sit alius homo q̄s cum loquiē grece. & alius cū loquiē latine. Siliter non est dicendū. q greci hñt alia euāgelia q̄ latini quāuis habeāt alias voces vl' pronūciationes. acsi latinum differat a greco vel hebreo aliquātulū in significatōne. vel ī modo signādi vt non sit idē cū illo. tūc si trāslatō fit in linguā latinā. sine dubio ē ibi deriuatō. vt gigno a geos. qđ est terra. & oloz olozis. ab olon qđ est totum. qr tot? est alb?. oloz ē qđam auis alba. scz cign?. & paclie? a paclisis qđ ē consolatō. & spūs a pir qđ est ignis. & ita ē caute de singulis iudicādū. ita vult magister bene. & sumit deriuatōem stricte & ꝓprie. & hunc sequor. Si autem infra ī quīta pte aliter dictuz reppereris scias me nō hoc dicere assercēdo. sed huguitōis qui multū large sūpsit deriuatōnes opinonē potius recitādo. Motis iā questioīb? circa speciē deriuatiuā & solutis. Nūc de specieb? noīm sup̄ numeratis. & primo de adiectiuo scōm ordinē videam?

¶ De adiectiuis nomīb?

Adiectiuū nomen est illud qđ adijciē ꝑ prijs vel appellatiuis nomīb?. et signat laudem vel vituperiū. vel mediū. vel accidens vnicuiqz. Laudem. vt iust?. Vitupatōnem. vt iniustus. Mediū vt magn?. Dicim? em̄ magn? imperator. laudātes. vel magnus latro. vel fur vituperātes. Accidens vero. id ē. suum vnicuiqz. vt niger corui?. & altum mare Propriū aūt ē adiectiuorum cōpari. vt dicit ps. in secūdo maioris. Vñ patz q̄ illa q̄ non oparātur nō sūt vera adiectiua. Item nullū verum adiectiuū deficit in aliquo casu. q̄ em̄ deficiūt fixa sūt. vt fas sicut dicā infra in capitulo de pticipijs in fine. Item scias q̄ adiectiua in tres species diuidunē Nā quedā sunt mobilia per tres terminatōes. Quedā adiectiua cōiunctim sūt oīs generis. vt prudens. Quedā in cōmune & neutruz diuidunē. vt hic & hec fortis. & hoc forte. Pauca tm̄ termināt masculinū in er. femininū in is. neutrū in e. vt hic acer hec acris hoc acre De hoc plenius dicā infra in capitulo de oīm gñe. & in capitulo de declinatōne nomīs. Et scias. q verum adiectiuum

substātiuaē in neutro genere tātum· & tūc resoluí tur in suū femininū & in generale vocabulū· vt al bum currit· id est· alba res currit· Quādoqz resol= uitur in nomē sue ꝓprietatis· vt descendam? ī pla num· id est· in planicié· Quādoqz resoluiē ī nomē mín? q̄ generale· vt multū vini est in foro · id est· multa pars vini· vel multa copia· Item nota· q ad iectiuū ꝓfessionis pōt substantiuari ī quolibet ge= nere· & ī vtroqz numero· vt grāmatic? currit· dya letici disputant· Vñ horati?· Grāmatici certāt · & adhuc sub iudice lis est· Siliter adiectiua ptinētia ad ratōnalia · dignitate ratōnalis creature sub= stantiuanē in quolibet genere· & etiā in vtroqz nu mero· sicut iust? germinabit sicut liliū· & iusti in p petuū viuent· Nota etiam· q si vnū adiectiuū po natur inter duo substātiua mediante copula verba li teneē cōcordare cū sequenti· & nō cum ātecedē= ti· vt bos ē vtile aīmal· & crucibolū est bon? vigi= lator· Fallit tamē in quibusdā principijs · vt aqua ē facta vinū· & cum petr? ē electꝰ potestas·

¶ De relatiuis substantie·

Relatiuū ē ante late rei recordatiuū· quia vt vult prisc· in maiori· Relatō est rei ante late recordatō· vt hic sortes currit q̄ di sputat· hoc relatīm qui facit recordatōem de sorte qui ē res ante lata· Relatiuoꝝ aūt· alia sūt relatiua substātie· vt qui & ille· alia sūt relatiua accidentis vt talis· qualis· tant? · quāt? · Relatiuū substantie ē qō refert eādem substantiā cū suo antecedēte in numero· vt qui· & ille· Relatiuoꝝ substātie· Que dam sūt relatiua idētitatis· vt qui ille Quedam di uersitatis· vt alter· & reliqu? · & similia· Relatiuū substantie idētitatis· ē qō refert & supponit ꝑ eo dem· vt sortes currit qui disputat· hoc relatiuū q̄ refert sortē et supponit ꝑ eodem sorte Omīa siqui dem relatīa substantie identitatis referūt eandem substantiā numero cū suo antecedēte· & referūt et supponūt semp ꝑ eodem in numero· Ex hoc patet q maior ē certitudo ꝑ relatīm identitatis q̄ per suū āncedens positū loco relatiui· vt homo currit · & homo disputat· q̄ dubium ē· vtrū de eodem hoīe dicaē vel nō· Sed cum dicié· homo currit & ille di sputat· certum ē q de eodē homīe dicié· Hoc etiaz patz per prisc· in maiori dicentē Cū dicié· Aiax iuit ad troiam· & aiax fortiter pugnauit· dubium ē de quo aiace intelligaē· Si autez dicaē· Aiax venit ad troiam· & idem fortiter pugnauit· de eodem intel ligié aiace· Relatiuū diuersitatis substantie · ē qō supponit pro diuerso ab eo qō refert· vt sortes cur rit & alius disputat· Hoc relatiuū ali? refert sor tem· & supponit ꝑ alio a sorte· quia sensus est· sor tes currit· & ali? a sorte disputat· & ita facit recor dationem de sorte·

¶ De relatiuis accidentis·

Dicto de relatiuis substantie· dicendum ē de relatiuis accidentis· Relatiuū aūt acci dentis· ē qō refert eandē rem ꝑ modū de nominatōis· vt tale· & cōsimilia· Et scias· q hec ē differentia inē relatiuū substātie & accidētis· quia relatiuū substātie refert vnicā rem ꝑ modū ei? qō quid ē· vt albedo que ē in pariete· & color qui est in corpe· & sic de alijs· Relatiuū aūt accidentis · est qō refert rem ꝑ modū denominatōnis· vt sortes ē albus· & talis ē plato· Item relatīm sūe refert idez in numero· & sic facit psonalē relatōem· Relatiuū eīm accidentis refert idem in specie · vt sortes est albus· & talis ē plato· & sic facit simplicē relatōez

Et hoc ideo ē· quia idem accidēs in numero nō po test eē in diuersis substantijs· sed idē accidens ī spe cie pōt esse in diuersis substantijs· Relatō aūt perso nalis appellaē quando relatiuū & āncedēs ꝑ eodē supponunt in numero· vt petrus currit qui moueē Simplex vero relatō dicié q̄ndo relatīm et āncedēs supponūt ꝑ eodem in specie· sed nō in numero· vt mulier damnauit que saluauit· Alia fuit mulier q̄ damnauit numero· quia eua · & alia que saluauit · qz maria· Item relatīm sūe sic qui· & relatiua ꝓnoīa ēhunt genus a p̄cedēti dictione proprie· vt video hoīem qui ē aīmal· Aliq̄ndo ēhunt gen? a sequēte dictōne minus ꝓprie· vt semini tuo qui ē christus· Relatīm vero accidētis siue qualitatis· trahit gen? a sequenti dictōe proprie loquendo· vt talis ē pa dus quale ē mare· & nullū tale ē deo sacrificiū· q̄lis ē zelus aīmaz· Aliquando aūt ēhit genus a p̄cedēti dictōne· sed improprie· Vnde horaē· Putrescēres mātne tales sunt quales sunt equina vbera· Relati uum accidentis diuidié· quia aliud ē relatīm idētita tis· vt talis· & aliud ē relatīm diuersitatis· vt alte= riusmodi· Relatīm accidētis identitatis· ē qō refert eandē qualitatem in specie· & supponit pro eadē ī specie· vt sortes est albus· & talis ē plato· Relatīm aūt diuersitatis in accidētibus ē qō refert idem acci dens in specie· & supponit pro diuerso in specie· vt sortes ē albus· & alteriusmodi ē plato· Differt aūt relatīm identitatis accidētis a relatiuo sūe identita tis· quia relatīm sūe identitatis refert eandē sūam in nūo· Relatīm identitatis in accidentibus· non re fert idem accidens in nūo· sz idem accidēs ī specie· Item relatiuoꝝ identitatis in accidētibus· aliud est relatiuū quantitatis continue· vt tantus· aliud dis crete· vt tot· Sciēdum etiam est· q talis· tant? · tot totiens· quotiens· possūt esse relatiua· demonstrati ua reddititua· eo q si ad ꝑsentes dicaē demonstra tiua sunt· vt dicimus demonstrātes mare· talis est nilus· et demonstrantes herculem· talis est plato · Si aūt non dicaē ad presentes siue per demonstra tiones rerum pñtium· tūc sunt relatiua vel reddi tiua· Sz proprie reddititua sūt· q̄ reddunē ad interro gationem p̄cedentem· vt si dicam· Qualis est sor tes· talis qualis est plato Relatiua aūt quandoqz si ne interrogatōne proferunē· vt q̄lis ē plato · talis fuit sortes· Et quādoqz adiectiua nomina dicunē specialium accidentiū· vt ethyops ē niger· & talis ē corvus· vel sortes fuit albus· & talis ē plato ·

¶ De relatiuo qui·

Circa hoc relatiuū qui pōt queri · an pōaē ꝑ defectū sui āncedētis· Ad hoc dico· q qui pōt poni ꝑ defectum sui āncedentis ꝑ omēs casus· dūmodo āncedens intelligaē in nō casu· vt venit cui? causa deest· exigit cui debeo · mi raē quem timeo· florz quo docente proficio· In oī bus his subaudiend? est noīatiu? · sic dié prisc· ī mi nori· Sz quid si āncedens intelligaē ī obliquo· Ad hoc dico· q relatīm pōt poni ī omni casu ꝑ defectū sui āncedentis· siue āncedens intelligaē ī noīatiuo siue in obliquo simili relatio· Vñ bene dicié· Mise sereor cui? misereris· Parco cui paras· Sz nunqō pōt poni hoc relatīm qui· ꝑ defectū antecedentis ī tellectiui in casu dissimili· Credo q sic· Vnō cato Video cui des· i· illū cui des· Ecce relatīm ponié ī datiuo· & antecedens itelligié ī accusatiuo· eodez modo bene dicié· Amo cui? misereris Relatīm est eīm qō debet cōcordare cum ātecedēte in gne et in nūo· sz in casu nunq̄ teneē cōcordaē· q̄ntū ē de nata

sua·Et propē hoc ita bene pōt intelligi antecedēs in simili obliquo sic in dissimili·licet quidam cōtrarium dicant·Non aūt cōuertit·q3 scz relatū intelligatur in antecedēte·nisi sit demōstratiuuz· vt demōstrato nilo·bene dz tale est mare·quia itelligit qualis est nilus·Vñ ps·in pmo mioris dicit· Relatiua nisi sint cōposita·intelligi mime possunt · nisi in demonstratōe·Tunc em̄ & sine relatis possū? redditiua pferre·vt si ostendētes virgiliū dicam? Talis fuit homer?·vel thesea demōstrantes dicā? Tantus fuit hercules·Q2 aūt dictū est · q3 posito relatiuo intelligaē añcedens in omi casu·hoc verū est ·nisi aliud nomē impediat·vt cū dicit·Sū filius qui currit·& vado ad qui currit·qa talis eclipsis non est toleranda·Non ei hic pōt intelligi antecedens in relatiuo ipedīēte ppositōe que non debet poni sine casu cui seruit·

De relatiuo qui.

Quod circa hoc relatū qui·an congrue dicat·Homo est res fragilis qui defacili moriunt·Ita videt·q2 boeti? similē locutōem ponit dicens·Quid ē imbecilli? homīe quos musculaz sepe morsus necat·Dico q3 valde impropria est talis relatō·est tñ excusabilis·q2 hmōi noīa appellatia quādoq3 habēt respectū ad rem speciei· que intellectu ē vna res singularis.& ita sunt propria·teste ps·· Quādoq3 habēt respectū ad pticularia eius dē speciei·& sunt omnia·& hoc modo ē ibi dicendū· Quid est imbecilli? homīe quos ꝛc· qa añcedēs venit simplicit·q3 habito respectu ad speciem q̄ simplex ē·q2 omia vniuersalia sūt simplicia Sed relatū teneē psonaliter·id ē· p pticularibus hoībus qui dicunt̄ psone·Quādoq3 pluralis ad singularē referē· vt repudiabat seruitia cuius in ea regione magna copia erat·Antecedens enim venit p formatis·id ē·seruis·relatū aūt p forma·id ē·seruitute ipoz·Ita etiam cōsueuit dici·habeo tres denarios & eo amplius·Refert em̄ hoc pnomē eo ternariū signatū hoc nomīe tres.& tamē suppoit eūdem ternariū p trib? denarijs·In sacra etiā pagia inuenim? q3 plurale referē ad singulare· In genesi pmo·vbi dz·Creauit deus hoīem ad ymaginē suaz ad ymaginē dei creauit illū masculū et feminā creauit eos·vel illos Et hoc dictū fuit āteq3 facerz mulierē de costa viri·Ad hoc dico·q3 naturaz homis voluit demōstrare·q2 licet sit homo vn? in speciē tñ ad multitudinē creat? est que multitudo nō nisi p masculū & feminā poterat puenire·& ita in antecedēte ē vnitas speciei·q̄ est principiū multitudinis In relatiō aūt ē pluralitas q̄ ē causa generādi·& sic talis relatō fuit valde naturalis & decēs · Similes abusiones q̄ñq3 facit relatiuū in gne·vt semī tuo q̄ ē christ?·Magis em̄ voluit ponere relatū in mas· genere q3 in neutro cā discretōis·vt ostēderet nullum aliud nisi xp̄m fuisse illud semē i quo benedicūtur gētes·De cōpositōib? aūt·& de sillabicis adiectōnibus dicā infra in figura cōposita·Nota etiaz q3 si hoc interrogatū quis·iungit verbo substantiuo vel vō ·si sequaē nomē ppriū habet q̄rere de ppria substātia·& tūc cedit i suppositū·& debz fieri responsio p demonstratū pnomē ·vt quis ē socrates iste·vel ille·Si vero sequaē demonstratū pnomen·habz q̄rere d ppria noiatōne·& tūc cedit i appositum·& tūc debz fieri responsio p ppriū nomē· vt q̄s ē iste socrates·vel plato·Si vo iūgaē verbo accidētali·pōt fieri responsio tam p ppriū nomē q3 p pronomē demonstratū·vt quis currit·ille vl iste·sortes vl plato·Tamen si reddit̄ nom̄ egz altera interrogatōne·Vnō dic̄ ps·i primo minoris Cū aūt quis ponit̄ p se interrogatū·pōt cuicūq3 verbo adiūgi·vt quis ambulat·quis loquit̄·quis legit·Et si pronom̄ reddit̄ non egz altera interrogatōne·Sm vo nomen potius egz altera interrogatōe· p multorum similitudine nominū·vt quis currit aiax·quis aiax·thelamoni?·vl locrius

De nomine collectiuo.

Collectiuū nomē est illud qō in singulari nūo multitudinem signat· vt populus· plebs·concio·turba·Et vt vult ps̄tia ·in quito libro capitulo de nūo·hmōi nomīa collectiua sūt singularia voce·sz pluralia intellectu.quia i singulari nūo cōueniūt plurib? simul·popul? enim signat plura & nō vnum · Sz vidz· q3 nomen collectiuū sit singularis numeri intellectu·q2 hoc nom̄ populus habz modū signandi ·vt vnum·ergo facit discretōez singularitatis·& p conseq̄ns est singularis numeri intellectu·sic dic̄ ps·Item si essz pluralis numeri intellectu·magis ꝑprie dicētur·popul? currunt·q3 popul? currit·& ita hec essz figuratiua·popolus currit·& nō illa popul? currūt·omis em̄ cōstructō ad intellectū referenda est·vt dic̄ ps· Itē hoc nomen popul? ex vna institutōne datū ē tātū ab vna forma.q2 vnius rei vnica ē pfectio·ergo cō stituit intellectū vt ó vno·ergo ē singularis numeri voce & itellectu·Quod si verū ē·ergo nō ē dicēdum populus currūt·etiam p figurā magis q3 homo currūt·Solutō·Dico q3 ē singularis nūi voce & intellectu·i·modo intelligendi·quia licz plura simul significz·i·appellz·tam signific at ea·vt vnum & iō propriissime dicit̄·populus currit·Improp aūt dz·popul? currūt·i·p synthesim·i· concidentiā quia nō ad intellectū·sz ad ea q̄ intelligunt̄ habēt ibi respectus·si aūt vis transumē intellectum ad res intellectas·bene potes dicē·q3 est ꝓgrua intellectu·Et est dicēdum·q3 ꝑpē talem transumptōez hoc nom̄ popul? signat vt plura· cum dico populus currunt·Verbo aūt ps̄tia·respondemus·qō elegantissime dixit quādo ait.est plurale itellectu ·i· plura simul appellans vno intellcū singulari· ꝑpter qō etiam dixit q3 est singulaē voce· quia in forma singularis nūi plura vt vnum significat·Plura em̄ vt vnum possūt vno intellcu piter appēhendi·si dicat aliquis·q3 vnius signi vnū etiam debz esse sig̃tum·Vnō cum intellect? sit intellecte rei signum non possūt vno intellcu plura simul appēhendi ·Respōdeo·q3 apud aīam plura simul dicūtur vnum signatum·vt homīes & popul? ·Et ita p nom̄ collectiuū datur vna forma respectu multoz· & vnus intellcūs qui est signū vni? signati ·siue id signum sit vna res siue plures·propē hoc nomīa collectīa sepe cūstruunt̄ cū verbo plurali·vt turba ruūt·Et pōt ista figura non solum tolerari·sz etiā vsualiter obseruari·Sz q̄ritur an possit dici·albus populus currūt·Dico·q3 bene pōt adiectiuū ad eandem p prietatem trahi·quia carz numeri discretōe ·Vnō bene dicit̄ albus popul? currūt·sz post verbū substantiuū caue·quia pro viris dicendū est·populus sunt albi·pro feminis aūt·popul? sūt albe·Nec est dicendū aliquo modo·popul? sunt alb? , q2 verbū iam traxerat nom̄ ad pluralitatem Vnō si adiectū̄ singulare sequaē post verbum·non bene respondetur substātiuo posito collectiue·tamen ante verbū bene diceretur·vt alb? populus sunt in hac vrbe·

De relatiuo dicimus· q3 pōt ad eādem ꝑprietatem

trahi · vt populus hic labijs me honozat · coz aũt longe est a me · Queritur etiã an bñ dicaẽ · Gens q̃ non nouit christũ · maledicti sunt · Dico · q̃ potest dici · Et inueniẽ simile in iohãne · vij · Turba mquit que ñ nouit legẽ · maledicti sũt · Dubitatur etiaz de ista · Populus qui currit disputant · Dico · q̃ si iste termin? qui currit fungaẽ loco ꝓticipij · ꝯgrua est sicut ista · Popul? currens · & bononiẽsis · vel alb? disputant · Si autẽ fungaẽ loco ꝓiũctõnis & verbi incongrua est · sicut & ista · Popul? currit & disputãt · qz nõ possunt collectiua simul accipi singulariter & pluraliter · Queri cõsueuit · an ecclesia sit nom̃ collectiuũ · & videẽ q̃ sic · quia est ꝯgregatio fidelium · ergo poterit dici · ecclesia dei sunt in celo Dico · q̃ non est collectiuũ · quia collectiuum sapit diũsitatẽ · sed ecclesia tm̃mõ vnitatem · Sũt eñ oẽs fideles quedã membra caritatis vinculo cõiuncta in vno coꝛpe cuius caput christ? est · & sic nõ ẽ dicẽdum · Ecclesia sũt · vel ecclia militant · ne videaẽ in eccĩa dei eẽ diuisio que vnitate spirituali firmiter est vnita Sũt etiã quedam collectiua que distributõem habẽt · vt vterq; neuterq; · Nam omẽ distributm̃ est collectm̃ sz non ecõuerso · Inde cõtingit · q̃ hmõi collectiua quãdoq; ostruũẽ cũ verbo singulari · vt oĩs homo currit · & vterq; istoꝝ disputat · & hoc habẽt ꝓprie · Q̃q; cũ verbo plurali p figuram q̃ dicatur sinthesis · & hoc in eadem ꝑsona · vt hic Vtraq; fozmose paridi potuẽ videri · Vel in ꝑsona sequẽtis gũi · vt vterq; vestrũ vocamini scipiones · Hoc etiã dicit ꝑs · & sic bñ dicĩẽ · vterq; nostrũ legim? · Vñ ouidi? · Miscuim? lacrimas mestus vterq; suas · Idem sepe cõtingit in alijs collectiuis · vt iubilate deo omĩs terra · Et apud horaẽ · Iactam? iam pridem omĩs de roma beatũ · Et apõ ouidiũ · Quisquis vbiq; viri facilesq; aduertite mentes · & in apostolo · Alter alterius onera portate · Distributiue voluit intelligere apostol? ꝑ oĩbus duob? · Simile est illõ terẽtij · Aperite aliquis acutum · Et illud sup iuliũ · Ausi sum? certare cũ parẽtibus quecq; ciuitas suis ·

De nomĩbus complexiuis ·

Sunt aũt quedam nomĩa similia collectis que dicunẽ cõplexiua · qz in eodẽ numero veniũt tam ꝑ vno q̃ pro pluribus · vt vinum & arma · In eo qõ tenẽtur ꝑ pluribus · naturam collectiuoꝝ videnẽ habere · sed in eo q̃ tenẽẽ ꝑ vno · discrepant ab eis · Et hmõi nomĩa gerunt ymaginẽ epicenoꝝ · quia sicut epicenũ vna voce et vno articulo significat animalia vtriusq; sexus · ita noĩa complexiua vna voce & eodem nũo tam pro vno q̃ ꝑ pluribus supponũt · vt aurum & nuptie · Et ideo non debent ꝓprie in vtroq; nũo declinari · quia in vno gerũt officium vtriusq; · Que aũt iter ista complexiua magis vim vnitiuã habẽt · debẽt in singulari numero declinari · vt puluis · sanguis · lutum · cenũ · Hec eñ vehemẽtem habẽt aggregationem · Similiter noĩa metallozũ · vel seminũ · vel liq dozum ad mẽsuram · vel ad pẽsum ꝓmentiũ cõplexiua sũt · vt aurũ · argẽtum · ozdeũ · frumẽtum · vinuz & oleum · mustũ · & liquamẽ · Si aũt nõ ꝓmẽt ad mẽsuram vel ad pensũ · tũc declinanẽ in vtroq; numero · Non eñ cõsueuit aqua pendi vel mẽsurari · Sed scõm hoc nõ deberet metallũ in plurali numero declinari · nec es eris · Dico · q̃ q̃q; sunt nomĩa generalia · q̃q; specialia · Prout sũt gñalia in vtroq; nũo declinanẽ · qz multe sũt speciesq; ens & metalloꝝ · Prout vero sunt specialia declinanẽ in singulari tãtum · vt auz & ferrum · Complexiua vero que declinanẽ in plurali nũo tãtum · magis habent se ad multitudinẽ · & inde ꝓcessit ratõ · q̃ tm̃ pluraliter declinanẽ · vt nuptie · Nam licet nuptie possint esse vnũ cõnubium · duo tamẽ exigunẽ ad esse nuptiarum · sez mascul? & femina · Similiter nõ est quis armatus · licet habeat vnũ gladium · Et kalende · none · ydus · ratõne sue pluralitatis habent · quoniam in ꝓncipio mẽsis multi vocabanẽ ad audiendõ denũciatõem kalẽdarum · None sunt ꝓncipia nũdinarum · que multitudinẽ merciũ & ꝑsonarũ requirunt · Ydus aũt nũdinarũ diuisiones vbi similiter rerum pluralitas & ꝑsonaz est necessaria · scale sine multitudine graduũ · vel duoz equalitate lignorum nõ fiunt · Tenebre ꝓriuatõem lumĩs duorum oculozũ importãt · Vel habẽt respectũ ad ꝑtionem lucis illustrãtis & rei que illustraẽ · Nomĩa festozum que apud ãtiquos fere omĩa tm̃ in plurali numero ratõabiliter declinãtur · vt letanie arum · azima moz · encenia enceniez · qz multa requirũtur ad celebzandũ festa · vel qz nõ tantũ vno die · sz plurib? dignioza festa celebzabanẽ · Festa tamẽ plura que nos colim? nostro tẽpe sunt singularia · vt natiuitas · epiphania · pascha · penthecoste · ꝺa vnus deus · vna fides · vnum baptisma · vnitate magis q̃ pluralitate letanẽ · similiter nomĩa libroꝝ sepe tm̃ pluraliter declinanẽ · vt ysagoge · decretales · decreta · topica · rhetorica · anelletica · tegni · & panteg̃ni · quãuis ista duo sint indeclinabilia · qz quãuis liber sit vnũ in formitate materie · in distinctõibus tamẽ & sententiaz varietatib? habet in se multitudinez Et sic de omĩb? complexiuis põt ratõ assignari · q̃ re tm̃ sint singularia · vel tãtum pluralia · Nunc de eisdem q̃dam dubitabilia subiũgamus · ¶ Queritẽ ergo · an possit cõgrue dici · vinũ sunt · vel aurum sũt · sicut dicim? · ꝑlus sũt · ita q̃ fiat suppositõ pro vino qõ ẽ multa · vel ꝑ auro qõ ẽ multa · Ita videẽ qz nõ est magis ratõ de ꝑlo q̃ de vino · imo ẽ magis ratõ de vino q̃ de ꝑlo · qz in ꝑlo nõ est ambiguitas quin semꝑ veniat collectiue · sed i vino est ambiguitas · vtrũ supponat ꝑ vino qõ est vnũ · an ꝑ vino qõ est plura · ergo sicut epicenũ causa ĩmo uendi ambiguitatem q̃z recipit adiectiuũ alteri? generis · vt alba anser · sic nomẽ cõplexiuum potest recipe verbũ pluralis nũi causa ostendẽdi q̃ supponat ꝑ plurib? · Et scõm hoc bñ dicĩẽ · Vinũ bibũẽ aurũ donanẽ · Ecõtrario fiet in ꝯplexiuis pluralib? ut nuptie celebraẽ ꝑ vno cõnubio · & arma geritur pro vno gladio · sic eñ loq̃ẽ beat? greg̃ · Mulier est vet? arma dyaboli · qz ut ostenderet se loq̃ ó armis q̃ erant vnũ dicit uet? & non uetera · Si quis aũt dicat · q̃ alia ratõ est de vino q̃ de populo · ꝺa vinũ non habet discretõez partiũ sicut ꝑlus · Quid ergo de frumẽto & de pipe diceẽ · ubi ꝑtes etiam discrete sũt sicut in ꝑlo · Scõm hoc eñ congrue dicẽẽ · Frumentũ mensuranẽ · & pip uendũẽ · sicut ps in frusta secant · Ad p̃dicta dico · q̃ nulla complexiua possũt supponere uerbo alteri? nũi q̃ ipa sint Vnde ita male dicĩẽ · Omĩb? modis uinum sũt · uel frumẽtũ sũt · sicut male dicĩẽ · homo sũt · & scõz hõ nichil est dictũ · arma geriẽ · Nam enim cõplexiuorũ mltũ differt a collectis · qz complexiua singularis nũi habent uim magis unitiuam · ut dixi ratõe mensure · ut uinũ · uel pensionis · ut aurũ · uel ratõne cõmixtionis · ut puluis · In mensuratis aũt & pẽsis discreta ãntitas & continua equipollent · quia ex uno uino possũt effici mlta uina · & ex mltis uinis

vnū uinū Similiē ex uno auro possunt effici multa & ecōuerso·In talibus em confūdiē discreta quantitas & contīua·Vnde uidem? ·q alicui taliter ī terroganti·Quantū dediſti·possum? respōdē vnā marcā·vel viginti ſolidos·Et ſic in penſis vel menſuratis diſcreta & cōtīua quantitas equipollent·ſed cōtīua ſunt magis naturalia q̄ diſcreta·qz cō tīua quātitas eſt a natura·diſcreta vero magis a ratōne·Sed ratō natura poſterioz eſt·qm̄ ratō imitatur eam·ergo quecūq; cōplexiua ſingularis nūque ſe habēt ad penſū·vel ad menſurā·magis hñt ſe ad vnitatem q̄ ad multitudinē ratōe quātitatis contīnue q̄ vere ē vna·In collectīs aūt nō ſic·qa vnitas im eis nō aufert multitudinē actualē·Et ſic patet·q̄ male dicīē·Vinum ſūt·frumentū ſūt·etiā ſi fiat ſuppoſitō pro multis·qz vnitas menſure vel penſi in omīb? talibus p̄dominaē·Et ita nō ē obiectio de pipe vel frumēto·quāuis in eis ſint partes diſcrete·Quidā vero dicūt hoc accidere ꝓpter naturā homogeneoꝝ·quia quelibet pars frumēti frumentū eſt·& q̄libet ps pipis piper eſt·& q̄libz ps vini vinū eſt·Hoc autē nō contigit in ꝓpl'o·& ſic maioz cōuenientia & maioz vnitaſ fuit in homogeneis·Vñ dicendū eſt·vinū bibitur·& nō vinuz bibunē·Sed dicim? q̄ nō eſt ita·qz videmus q̄ aceruus lapidū habet in ſe naturam homogeneoꝝ·cuz quelibet ps lapidis ſit lapis.& tñ aceru? dict? de lapidib? collectiue pōt venire·ſicē populus·& ſic homogeneſis nō fuit cā illius ſingularitatis ¶ De permixtis & cōfuſis dicim? ſicut de biſq̄ per naturam denſa ſūt vel cōfuſa·vt eſt puluis·lutū·cenū·qz in talibus cōfuſio denſitati equipollet·& ſic habent ſingularitatem quā verbū plurale nō recipit·¶ De cōplexiuis aūt pluralis nūi dico·q̄ magis habēt ſe ad mltitudinem·vt ſuꝑ dictū eſt·Vñ nullo modo poſſūt ſupponere verbo ſingulariſ numeri De beato aūt gregorio dico·q̄ vſus eſt autoritate ſua·& figuratīe locut? eſt·in oze aūt rudis eēt ſoloeciſm?·vel vitiū aliud·Exemplū aūt qō ītroducit de epiceno aliter ſe habet·qz in genere eſt commūitas·in nūo aūt non·habet em ſe epicenum ad maſculū & femellā·ſed complexiuū nō habet ſe ad ſingularitatē et pluralitem in eadem voce·quanuis ſupponat pro vno & ꝓ multis·An vero ſit dicendō Nuptiarū alie ſūt bone·alie male·vel nuptiaꝝ·alia bona·alia mala·cū agetur de ſuplatiuo dicā

De patronomicis noīb?

Patronomicū nomen eſt illō·vt dicē p̄ſ·in ſecūdo maioris·qz a ꝓprijs tm̄modo deriuaē patruz nomīb? ſcōm formā grecaz qō ſignat cū gēo primitiui filios vel nepoteſ·vt eacides eaci filius vel nepos·¶ Patronomicorum q̄dam ſūt maſ·generis·q̄dā fe·generis·Maſculinorum tres ſūt forme apud grecos·ſcz in on·vt peliō in adios·vt epiradios·& ī es·vt p̄amides·& hac forma tm̄ vtunē latini·De hac ergo forma ſciendū eſt·q̄ patronomicoꝝ maſculinoꝝ·q̄dam veniunt a nomībus prime·quedā a nomīb? ſecūde . quedam a nomīb? tercie declinatōnis·Que veniūt a nomībus prime formātur a gēo ae dyptongo in a·muta ta·& addita des·vt eneas·enee ·eneades · Que veniunt a noībus ſecūde formanē a gēo hoc modo. Si gūs deſinit in i·tm̄ aſſumūt des·vt p̄amus ·p̄ami ·p̄amides·Si vero gūs deſinit in duo·ij· vltia i·mutatur in a·& addiē des·vt virgilius· virgilij· vltima i·mutata in a·& addita des·fit virgiliadeſ Si ār gūs deſinit ī ei·ei·mutaē in·i·lōgū·& addiē des ut theſeus ·theſei ·ei · mutata in · i· & addita des·fit theſides·Que ār veniūt a noīb? tercie formanē a gēo interpoſita de· ſillaba·vt neſtoz· neſtoris·interpoſita de fit neſtorides·Et eſt ſciendū·q̄ oīa patronomica maſculina ſunt p̄me declinatōis & ſic declinanē

Nomīatiuo hic p̄amides · Gēo huius p̄riamide·Dēo huic p̄amide· Accuſatīo hūc priamidē·vel priamidā·Vcō o·priamide vel des·vel p̄amida·Ablatīo ab hoc p̄amide . vel priamida·Et plr·Ncō hi p̄amide Gēo horum p̄amidarū vel priamidū·Dcō his priamidis · Acco hos priamidas·vel priamides·Vcō o priamide Ablatō ab his priamidis ¶ Patronomicoꝝ fēinoꝝ ſimiliter tres ſūt forme·prima in as·ſecunda in is·tercia in e·Patronomica femīna deſinentia in as · & in is·formantur a maſculinis ſubtracta de·vt ab enea des,ſubtēcta de·fit encaſ·& a priamideſ remota de fit priamis·Sciendū tñ eſt·q̄ patronomica femīna que veniūt a maſculinis hñtibus i·longā ꝓ·i·& ·e· breuibus·non formātur ab eis·ſed ab eoꝝ integris· vt pelleis·& eneis ·& non formātur a pellides & enides·ſed a pelleides & eneides · Patronomicis aūt femīnis deſinētibus in e·non vtimur· vt verine araſtine·qz ſunt apud grecos lingue iadis·Et ideo de iꝑoꝝ formatōe non curamus ad p̄ſens·Alia vo ſunt tercie declinatōis apud latinos·& declinaē ſic

Nomīatiuo hec priamis·Gēo huius priamidis·vel priamidos·Dcō huic priamidi Accuſatiuo hanc priamidē vel priamida· Vcō o p̄amis· vel priami·Ablatō ab hac priamide & plr·Ncō he priamideſ Gcō hazꝝ priamidū·Dcō his priamidib?·Acco has priamideſ·vel priamidaſ Vcō o priamides·Ablcō ab his priamidibus · Deſinentia vero ī as eodem modo declinanē·vocatīm tñ ſingulare faciunt in a·ſi oportet·Vnde ouidius Pone metū bachi gnoſia vxor eris· ¶ Notādum ē hic·q̄ quattuoꝝ modis fit abuſio in patronomicis ſcz origine·ſignificatōne·formatōne.& tempore. Origine q̄ndo oriunē a ꝓprijs nomībus matrū·Vñ dicit p̄riſ·ī ſecūdo maioris·Scire ār debem? abuſiue etiā a matribus & ab auis materniſ·& a regib? ſiue conditoribus·& a fratribus etiaz patronomica ſolere formari·vt latonides latone filius·apollo·& ilyades ilye fili? romul?· Significatōe·quando ñ ſignificat filios vel nepotes·vt romulide·id ē romani·& cicropide·id eſt·athenienſes·Formatōne·quādo non ſupat ſuū primitm̄ vna ſillaba·vt ſcipiades· vel q̄ndo ſupat plus vna ſillaba·vt athlantiades·Tempe quādo non habēt penul·correp·vt cotrides·lagides·belides·q̄ contra regulam penultimā acuunt vel producūt apud poetas· ¶ Scire etiam debes·q̄ hmōi denomīatiua deſinētia in tes· vt tecuites·amanites·ſunt maſ·generis tm̄ · & declinātur ad modū patronomicoꝝ maſculinorum· Vnde patz·q̄ errāt illi qui dicunt·achmoen ieſrae lites ꝓ ieſraelitis·Primo regū·xxvij·a · Et mulier thecuites ꝓ thecuitis·regū·xiiij·a·& naaman amanites ꝓ amanitis·regū·xiiij·g·Et declinātur hmōi denomīatiua in tis·ad modū patronomicoꝝ feminoꝝ in is·deſinentiū·vt hec ieſraelitiſ ieſraeleliti dis·hec moabitis moabitidis·hec amonitis huius amonitidis·Denoīatiua vero termīata in ta·ſunt cōmunis generis·ut ieſraelita·hieroſolomita·bethleemita

De poſſeſſiuis

Poſſeſſiuum nomē eſt illud vt dicit p̄riſ· in ſecūdo maioris·qō cū gēo ſui p̄mitiui

signat aliquid ex his que possidentur · ut, euandri? ensis p euandri ensis · regius honor p regis honor Hoc aũt interest inter possessiua & patronomica qz patronomica filios vel nepotes signãt · Possessiua aũt non solũ filios · sed omia q̃ possunt esse in possessione · Et patronomica a ꝓprijs tantũmodo deriuanẽ · Possessiua ãt etiã ab appellatiuis · Et patronomica a masculino descendũt plerũqz genere rarissime aũt a femino · nec ꝓprie qñ a matribus fiũt · Possessiua aũt ab omibus nascunẽ generibus Et q̃ patronomica ad homies ptinẽt vel ad deos · Possessiua vero ad omẽs res · Fiunt aũt possessiua vel a noibus · vt cesar cesareus · vel a verbis · vt ab opto optatiu? · vel ab aduerbijs · vt extra extrane? · Et vel mobilia sunt · vt marci? · tia · tiũ · vel fixa · vt sacrariũ · donariũ · armariũ · Possessiua aũt dicimus non solũ possessionẽ significãtia · sed etiam que formã habent possessiuoꝝ · Sunt eñ q̃dam gentilia similem possessiuis habẽtia formã · vt roman? ciuis · & romanus ager · Quedã aũt & ꝓprija eadẽ & gentilia · & possessiua · vt latinus filius fauni · & latinus ciuis · & latinus ager · Alia tãtũ modo propria forme possessiue · vt quintilianus · iulianus. Alia loco patronomicoruꝫ posita · vt emilianus scipio · & octauian? cesar · Et eadem forma agnomia quoqz multa inuenies · vt affrican? · pscus · getulic? · creticus · Alia aũt sunt eiusdẽ deriuatõis · q̃ ex materia pncipaliũ constare videnẽ · vt ferreus a ferro factus · Simliter aureus · argẽteus · marmoreus · alia ex morbis vt cordiac? · alia a ꝓfessionib? vl' officijs vt mathematicus · grãmaticus · rhetoric? · alia a disciplinis · vt aristotilicus · socraticus · alia q̃ primitiuoꝝ similẽ possunt habere significatõez · vt traci? p trax · De accentu possessiuoꝝ habentiũ i · añ nus vt bisinus · supꝰ dixi in secũda pte de accentu · vbi agitur de desinẽtibus in inus · Et scias · q̃ possessiua nomia ascendentib? · i · supioribꝰ · nõ solent adiungi · vt hectoreus pater nõ dicim? · frater vo vel seruus dicim? · Pronomina vero supioribꝰ etiã adiũgunẽ · vt meus pater · Circa constructõem possessiuoꝝ consueuit dubitari · an possessiuũ possit recipe adiectiuum ex pte possessoris · siue gratia gẽi in eo intellecti · vt sꝫ congrue dicaẽ · Etli? socraticus albi currit · Gẽs vero possessoris intelligiẽ in possessiuo in omni casu · Dico q̃ sic & hoc vult ꝑs · qui in ꝓmo mioris talez ꝓpositẽ ponit Subiectõnes noiatiue fiunt appellatiuoꝝ vel ꝓpriorum · Hic eñ appellatiuoꝝ et ꝓpriorũ tenẽtur adiectiue ac noiatiue ratõe isti? gẽi primitiui · sꝫ noim i eo intellecti · Et est sensus · Subiectõnes noiatiue · id ẽ noim dico appellatiuoꝝ vel ꝓprioꝝ fiunt · In euangelio etiã luce dicit · Tuam ipius aiam pertãsibit gladius · id est · tui ipius. Item queriẽ · q̃n nomẽ ꝓprii ꝑsone · dignitatis vel officij requirit determinari p ꝓprium nomẽ loci · vel patriũ · vel aliud possessiuuꝫ qualiter sit dicenduꝫ · Ad hoc dico · q̃ si vis determinare originẽ · debes ponere ablatiũ nomiꝭ loci cũ ꝓpositõne · vt petrus de bononia · & albert? iudex de florentia · Si aũt vis notare possessionem tunc dignitas vel officiũ aut est tẽpale · aut spũale · si ẽ tempale · tunc debet poni gẽs loci vel gẽs pluralis possessionis · vt potestas bononie vel bononiensiũ similiter rex francie vel francoꝝ · Si aũt dignitas ẽ spũalis · debet poni nomẽ patrium in cõformitate accidentiũ cuꝫ noie dignitatis · vt archiepus ianuẽsis · archidyacon? florentin? Et raro vel nunq̃ florentie vel florentinoꝝ ianue vel ianuensiũ ·

De possessiuis pnoim ·

Nota etiã q̃ista quattuor pnoia · meus · tuus · noster · & vester · licz diuersificenẽ in ꝑsonis ex pte possessoris · tamẽ ex pte possessionis sunt tercie ꝑsone · Et ideo verbuꝫ possessionis siue añcedentis debet cõcordare secum i numero & ꝑsona sicut nẽs cum verbo · Verbũ autẽ huius relatiui q̃ variaẽ in ꝑsona & numero · q̃ndo sꝫ vnus actus reddiẽ possessori · & ali? possessioni · vt meus fili? qui lego disputat · Tuus fili? qui legis disputat · Noster filius qui legimus disputat vester filius q̃ legitis disputat · Quãdo autẽ ambo verba siue actus reddunẽ possessioni · debẽt tẽ ambo verba eẽ tercie ꝑsone · vt meus filius q̃ legit disputat · tuus fili? qui legit disputat · noster filius q̃ legit disputat · vester fili? qui legit disputat · Sciaꝫ insup · q̃ possessiuorũ quedaꝫ sunt possessiua voce & significatõne · vt socratic? · Quedã voce & non significatõne · vt extraneus & optatiu? · Quedam significatõne · sed non voce · vt celestis · Non est etiam ignorandũ · q̃ forme possessiuoꝝ sũt q̃tuor due sumpte a grecis · & due a latinis · a grecis i cus vt cipriacus · & in us · purã · vt hectoreus · a latinis in nus · vt romanus · vl' in ius · vt catellian? · Quorum formatõnes sũt varie & diuse De singulis videamus · & primo de possessiuis desinẽtib? in cus ·

De desinẽtib? in cus ·

Possessiua in cus desinẽtia si a primitiis habeant c · pares habent illis sillabas · vt ita ce · itacus · Alia vero omia a · vel i · añ cus habẽtia · siue sint a nẽo siue a gẽo deriuata · vna sillaba vincũt ea ex quib? deriuãtur · Et si ꝓmitiua illa habuerit i · penul · hec assumunt a · añ cus · vt ylium yliacus · si o · primitia habuerint · tũc hec i · habẽt añ cus · vt dominus facit dominic? · Et sciẽdum · q̃ non solum a primitiis · sꝫ etiã a deriuatiuis deriuantur huiuscemodi possessiua nomia · vt tros troic? · afer africus · grãmatos grãmatic? · ytalus ytalic? · Nã ytalia ytaliac? debuit facere · cipius cipriacus Nã ciprus facit cipricus · cãdia cãdiacus · yliũ ylia cus · mulio mulionis mulionicus · ꝓducta possessiua corripiũt penul · Vidimus de possessiuis desinẽtib? in cus · videamus de desinẽtibus in us · purã ·

De possessiuis in us ·

Nus · purã desinunt possessiua tam greca q̃ latina ãtecedẽte e · corr · & e · ꝓducta i · corr · vl' o · ꝓducta vel ae · vel oe · dyptõgo · e · breui · vt cesare? · vitreus marmoreus · Et fere omia ad materiam primẽtia · e · breuẽ ãte · us · habẽt · vt plumbeus · argẽteus · Inueniunt aũt pauca sine · e · vt a quercu quernus · a coluro colurnus · ab abiete abiegnus · Itẽ oleaginus · faginus · E · vero longam · vt spondeus · plebeus · I · breuẽ · vt martius · id ẽ · bellicosus · O · ꝓducta · vt herous · Ae · dyptongõ · vt sabaeus · ptholomae? · Hec aũt ae · dyptongũ hñt penl' · q̃ a femininis i e · longã apud grecos desinentibus · vl' q̃ a verbis grecis circũflexis deriuãẽ · vt crete cretaeus · yle ylaeus · dione dionaeus · ptholome ptholomaeus · Oe añcedẽte · vt euboea euboeus · Et qz apũd grecos i mltis ei · dyptõg? inueniẽ ãte os · scire debem? · q̃ solẽt latini modo eã in e · longam cõuertere · vt spondeios spondeus · Est autem q̃n abiectõne i · e · corripiunt ãte us · vt hectoreus · agenoreus in quo iones sequunẽ · more etiaz ionico · p ei · dyptongo · e · longã ponimus · vt achilleius · achilleus dicentes · Determinauim? de possessiuis desinẽtibus in us · purã · determinem? de possessiuis desinẽtib? i nus

De desinẽtibus in nus.

IN nus·possessiuoꝝ desinẽtiũ forme & significatio nes diuerse inueniunẽ quibus latini frequẽter vtũ tur in significatõne possessiua·vt cesarianus· Inue nitur aũt in quibusdam a·longa ãte nus·vt hispa nus.campanus·ĩ alijs e·lõga·vt abiegn⁹·rubien⁹ egenus·In alijs i·longa·vt cametinus·vicinus·& femin⁹·Inueniẽ etiam i·breuis g· antecedẽte·in his que ab arboribus deriuãtur·vt oleaginus·& i bis que ab aduerbijs nascunẽ tpalibus·vt cras cra stinus·hozno hoznotin⁹·diu diutinus V·quoqꝫ lõ ga inueniẽ ante nus·vt·tribun⁹·R·etiam & l·iue niunẽ ãte nus·vt externus·hesternus·hybernus· colurnus·ficulnus·popul n⁹·Plaut⁹ in cassya·Sz monedũ nũ istec aut populna soꝛs aut abiegna ẽ tua· Conemur igitur sic̃ possum⁹ exponere ra= tõem penultimaꝝ ĩ supdictis formis literaꝝ In a desinẽtia antecedẽte aliq̃ consonãte seu vocali pro ducta eadẽ a·& accepta nus·faciũt deriuatiũ· nisi sint mutoꝝ aĩalium·vt silla sillanus·roma roman⁹ nola nolanus·silua siluan⁹·excipiunẽ iugurtinus· messalin⁹·terrenus·q̃ quãuis a nomĩb⁹ in a·desinẽ tibus cõsonãte añcedente deriuenẽ nõ seruauerũt tam̃ a· De mustelino & aquilino paulopost tracta bitur·A pluralib⁹ quoqꝫ in ae·dyptongũ desinẽti bus vel in a·deriuata possessiua similiẽ a· ꝓductaꝫ habẽt ãte nus· vel na·vl nũ·vt thebae· thebanus cumae cuman⁹·signa aũt signan⁹·mẽbra mẽbrana qõ est femininũ·Possũt tamẽ hec duo & a singula ribus eẽ·scz a signum & membrum· qõ paulopost ostendeẽ·Similiẽ a·hñc ante nus·possessiua q̃ deri uanẽ a nomĩb⁹ in ius·terminãtib⁹·vl ab aduerbijs in e·longã·vt pompei⁹ pompeian⁹·tulli⁹ tullian⁹ iulius iulian⁹·virgilius virgilianus·salustius salu stianus·similiter a quotidie quotidianus·a meridie meridianus·Hodie hodiern⁹ facit·Similiẽ habẽt a longã ante nus·ea que deriuanẽ a noibus in cus vl in culus·desinẽtib⁹ que sũt vltra duas sillabas·vt rusticus rustican⁹·publicus publican⁹· tusculus tusculanus·Excipiẽ masculinus·deriuatũ a mascu lus·qõ est deriuatũ a mas maris· Nã dissillaba in cus desinẽtia sine a sũt vt mãcus mancin⁹·lacus la cuna·porcus porcinus·In um·quoqꝫ neutra conso nãte añcedente in deriuatis a·penl longã hñt ante nus·vt oppidũ oppidan⁹· spoletuꝫ spoletanus· ca stelluꝫ castellan⁹·beneuẽtum beneuẽtan⁹·Similiẽ a habẽt penl longã ante nus·pleraqꝫ venientia a noĩbus tercie declinatõnis·vt cesar cesarĩ cesaria nus·fons fontis fontan⁹·vrbs vrbis vrbanus·sol solis solanus·ex quo subsolanus·ex eo·i·ex sole· ẽ etiam solinus ꝓpriũ·milo lonis·milonian⁹·piso pi sonis pisonianus·quãuis q̃dam pisonimus·& milo nimus dici putauerũt·Sed a ꝓprijs deriuata plerũ qꝫ i·habẽt ãte a· vt iouis iouianus·cesaris cesaria nus·Possumus tñ dicere·q̃ a cesarius & milonĩ⁹ & pisonius & iouius deriuata sũt· cesarianus mi lonianus pisonianus iouian⁹ Lux lucis lucanus ex quo compositꝫ est antelucanus ex eodem·id ẽ· ex luce etiam nascitur lucina· Vetus veteris veteranus·limes limitis limitanus· ancon conis anconi tanus Hoc tamẽ põt etiam esse ab anconites sicut post ostẽdeẽ·Gades gadis gaditan⁹ Ideoqꝫ ãte di ximus pleraqꝫ·qꝫ a neutris in e·desinẽtibus deriua ta i·habẽt productã ãte nus, vt mare marinus·Et ab alijs que pares habẽt sillabas tã in ntõ q̃ in gtõ vt hercules herculis herculinus·follis follinus·Mẽ sis aũt mẽsurnus & ymbex ymbernus facit vt ĩfra diceẽ·Similiẽ in ia·desinẽtia n·ãtecedente mutant ia·in us·& faciũt deriuatia a primitis tñ habentia n·vt hyspania hyspanus·hyrcania hyrcanus·mauri tania mauritanus·cãpania cãpanus·& producũt a penl· Dardanus vero ꝓpriũ nom̃ est ꝓmitiuũ·iõqꝫ a correptã habet·Abuliue tamẽ poete ꝓ dardanio ponũt dardanum·Si vero ãte ia·aliã non n· habue rint consonãtem i·longã habẽt ab eis deriuata ãte nus·vt placẽtia placẽtinus·Que vero apud grecos a noĩbus vbiuꝫ deriuata in tes desinũt·ea apõ lati nos in tanus & plerũqꝫ efferunẽ·vt ãconites ãco nitanus·neapolites neapolitanus·tripolites tripo litanus·mutãt em̃ es in a·longã & accipiũt nus Si militez a salapia salapitanus·a gadibus gaditanus & a tauromitio tauromitanus·Inueniũẽ tamẽ au toritate veterũ vel euphonie cã·& maxime in pro prijs quedã noĩa non seruãtia supdictas regulas· vt ligur liguris ligurinus·nõ ligurianus·censor cẽ soris cẽsorin⁹·n̄ cẽsorian⁹ Sic ergo vt patuit q̃dã possessiua desinẽtia ĩ nus habẽt a·põ·ãte nus· Vi de etiã infra ĩ possessiuis desinẽtib⁹ ĩ inus Quedã etiã possessiua desinẽtia in nus habentr·ante nus· de quibus sic nota·

De possessiuis desinẽtibus in r·ante nus

Omĩa desinẽtia in er·si sint tercie declina n cõis vel q̃ in ius faciũt gẽm· accepta nus ipe nẽs facit deriuatiũ·vt pater paternus ver vernus·acer acris·p arboꝛe acernus facit·Al ter alternus·Illa scz obseruata regula de mutis aĩa libus q̃ faciũt in inus·vt infra dicã·Ideoqꝫ anser an serinus & passer passerinus dicimus· Ab adũbijs quoqꝫ veniẽtia in ra·desinẽtibus habẽt r·ãte nus vt infra infernus extra exterus· Ab alijs quoqꝫ aduerbijs tpalibus inueniũẽ q̃dam r· ãte nus· ha bentia·vt noctu nocturnus·diu diurnus· Heri al teritatis cã facit hesternus·semp sempiternus·In teria etiã desinẽtia similiter faciunt deriuatiũ·vt fa braterna fabraternus·Eras quoqꝫ eternus facit An tiqui tñ euitas euiternus ab euo dicebãt· Vetus p terea veternus facit·non solũ veteranus·sz diuersas habẽt significatões·Quercus etiã quernus colus colurn⁹·tacitus ꝓcitur⁹·mẽsis mẽsurnus·sic em̃ cicero posuit ꝓ mẽsurn⁹ in primo rhetoricorum· Tẽp⁹ ẽ ps q̃dã eternitatis cũ alicuiꝰ ãnui·mẽsurni diurni·nocturni·vespertini·certa significatõe·Ab hyeme quoqꝫ vel ymbre hybernus fit·sic ergo vt vi dimus q̃dam possessiua desinẽtia in nus·habent a· ante nus·& etiam q̃dam r Quedam etiam possessi ua in nus·habent i·ante nus·de q̃bus tales dantur regule.

Possessiua desinẽtia in i·ante nus

Desinẽtia in er·si sint secũde declinatõis & in us·consonãte antecedẽte eiusdẽ de= clinatõis·exceptis in cus supꝰ duas silla= bas·vel in cul⁹·de quib⁹ pauloante docuimus· & in um·desinentia ꝓpria si faciũt deriuatia in nus terminãtia i·longam habẽt penul·vt auster auste rinus·adulter adulterinus·liberus liberinus· di uus diuinus, rufus rufinus·manc⁹ mancinus·paru siuꝫ paruinus·camisiũ camisin⁹· Excipiunẽ ab hu mus humanus.a mũdo mũdanus·a christo christia nus & a pagus paganus·& a priscus priscianus· sz hoc magis a priscio videẽ eẽ deriuatũ· Dominus etiam facit dominicus Nazꝫ q̃ a tauromitio tauro minitanus dicimus·seq̃mur grecos q̃ tauromites dicũt Gentilia em̃ apõ grecos ĩ tes desinentia mu tata es in a accipiunt nus cum in hanc formam ve niũt vt tauromites tauromitan⁹ metropolites

metropolitan? Item i longam seruant omnia que a nominibus mutorū aliarum cuiuscunq; sint declinationis deriuanē in hanc formā. vt aper apri aprim?. caper capri caprimus. taurus tauri taurimus. ferus vel fera ferimus. lepus leporis leporimus. formica formicimus. hyrundo hyrūdimus. Aquila aquilim? mustela mustelimus. quāuis in a. desinēt tamē non habēt a ātē nus. i deriuatiuis. Item leo leonis leonim? verux verucis. verucimus. Ouim? quoq; ab oue fuimus a sue. Nam ouilla & suilla diminutiua sunt In nus. eū desinentia vel in na. vel in nū. si faciunt diminutiā abiecta n. duas assumūt l. vt vn? villus vna villa. vnū villum. Vimū villum. gemimus gemellus. gemina gemella. geminū gemellū. Sic ergo suina suilla. ouina ouilla. Inueniunē quedam in timus penultimā corripiētia. sed que a primitiis nō habēt. vt diu diutinus. cras crastinus. hozno hozotīn?. pus vel priscus pristinus. Nam cōstantin? & clementinus a primitiuorū grīs habent t. Et matutīn? a matuta. que aurora intelligitē. Mediestinus autez a medio & stando. vel tenendo cōponi videē. Fiscina quoq; corripit penultimaz quō fuscina. Cur ergo piscina pouciē. qz hoc sine dubio deriuatum est a pisce. Et fiscina. an a fisco. an fiscus a fiscina. an neutrū a neutro deriueē. dubium est. Nam nec fuscina a fusco. nec pagina a pago. nec mutina a muto. nec arimīnū ab animo sunt deriuata cū sint primitiua penultimā corripuerūt. Si aūt in er. desinentia tercie sunt declinationis. vel in ius faciunt gēm. accepta nus. ipe nēs facit deriatiuum. vt ver vernus. pater paternus. vt dixi supra. Item desinentia in ia. n. antecedēte. mutant ia. in us. & faciūt deriuatiua. vt hyspania hyspanus. lauinia lauinus. vt dixi supra vbi egi de possessiuis desinētibus ī nus. Si vero ante ia. aliā non n. habuerīt consonantem i. longā habent ab eis possessiua deriuata ante nus vt placentia placētinus. Anagnia quoq; qa g. ante n. habet anagnīn? facit. similiter alexādria alexandrinus. numantia numātīn?. ancia aricin?. Item vt dixi supra in cus desinētia. si sint dissillaba nō bñt a. ante nus. eorū possessiua. sed sunt sine a. vt mancus mancinus. lacus lacuna. porcus porcin?. Item possessiua venētia a noībus tercie declinationis desinentibus ī e. habēt i. pouctam ante nus. vt mare marinus. pneste prenestinus. Et ab alijs que pares habēt sillabas. tam ī ntō & gēo. vt hercules hercul' herculīn?. verres verris verrin?. follis follis follinus. In gnus. quoq; vel gna. vel gnū. terminātia lōgam habent vocalē penul. vt a rego regnū. a bene benignus. a male malign?. ab abiete abiegnus. Item a priuo priuignus. Inueniunē tū vt supē etiam dixi autoritate veterū. vel euphonie causa q̄dam noīa non obseruantia p̄dictas regulas. vt ligur liguris liguri nus. non ligurian?. Censor censoris cēsorīn? non censorian?. Egim? de possessiuis desinētib? ī nus. Nunc agam? de possessiuis desinētib? in rius.

De possessiuis in ius. siue in rius.

Possessiua quedam inueniunē ī ius. siue in p rius. desinētia. Vnde nota. qp ī latino sermone non solū vtimur prędictis formis sed etiam ꝓprijs quibusdā latinorū. vt ī us. vel ī a. vel in um purā. antecedēte ri. vt catilinarius. hereditarius. vxorius. flataria. ptisanarium. Et scias. qp quāuis forma sit possessiua hec q̄ in rius desinit. tū diuerse significatōis nomīa in hac forma inueniunē Nā alia ab officijs. vt tabernarius. tabellarius. hostiarius. erarius. Alia a dignitatib?. vt prorī?. pfectorius. q̄storius. censorius. q̄'tamē possessiuā significatōem habēt. Alia ab alijs rebus in quib? sūt vl de quib? sunt. vel quas habēt. In quib? sunt dico. vt collarū qō in collo est. mensoriū qz in mensa ē. motoriū qō ī motu est. palmariū qō in palma est. hoc est ī laude. De quib? sunt. vt frumētaria lex. id est. lex de frumēto. & numularia. id ē. lex de numis. & agraria lex. id est. lex de agris. Ex his autez quas continēt. vt vinaria. cella que habet vinū. & armariū locus in quo arma posita sunt. sicut violarium. rosariū. viridarium. Et scias. qp quāuis sicut ostendim? diuersas habeāt significatōes supdicte forme noīa. tamē maxima pars eorū apud latinos possessiuorū habet demōstratōem. ideoq; hic inter possessiuorū species posuim?. Non est aūt hic ignorandū. qp etiam in is. & in er. terminantiū deriuatiuorū multa inueniunē significatōis possessiue apōnos. vt ciuilis. hostilis. celestis. lunaris. castrensis. equester. pedester. palustr. quorū quia diuerse & varie sunt forme & significatōes. Postea eas cū reliquis specieb? denoīatiuorū p ordinē tractabim?. Nunc de noīe compatiuo videamus.

De compatiuo.

Compatiuū nomē est illud qō cū positiui intellectu vel cū aliquo principe sensu positiui magis aduerbium significat. vt fortior magis fortis. & vlterior magis vltra qp ille q vltra est. Fiunt aūt compatiua a noībus adiectiuis. vt ab albus albior. A verbis. vt a detero deteris deterior. A participijs noīaliter positis. vt ab indulgens indulgentior. Et ab aduerbijs siue p positōibus. vt extra exterior. Et sciendū. qp sic dicit ps. in tercio libro a. Localia aduerbia siue prepositōes ex quib? cōpatiua nascuntur noīa. pene sunt hec. extra exterior. vltra vlterior. citra citerior. sup supior. infra inferior. post posterior. ante anterior. ꝓpe ꝓprior. penitus penitior. Apuleius ī ꝑmo hermagore. Visus est ei adolescēs honesta forma. quasi ad nuptias exornat? trahere se in penitiorem ptem dom?. id est. secretiorē. Sunt aūt q̄ compari possunt noīa vel secūde vel tercie declinationis Et si sunt secūde mobilia sūt. i. in a. faciunt femina. & um. neutra. Et vel in er. vel ī us. desinūt. & assumētia gēo or. faciunt cōpatiua. cor. tamē pen'. i. vt tener teneri tenerior. niger nigri nigrior. clar? clari clarior. Notādum est. qp sinisterior quod a gēo sinisteri videaē esse factum. cuz in vsu sinistri vbiq; repiaē. Que aūt veniunt a noībus tercie declinationis formantur a tō addita or. vt felix felicis addita or. fit felicior. Preter illa q̄ veniunt ab his noībus. bonus. mal?. magn?. puus. dexter. sinister magnificus. multus. iuuenis & amic?. ꝑm quosdā que irregulariter cōpantur. Item habētia vocalem ante alterā vocalē cōpatiuū non habēt. sed assumūt loco eius positiuī cuz magis. vt pius magis pi? pissimus. & arduus magis ardu? arduissimus. Vnde versus. Regula grāmatice ꝓhibet certissima lege. Ne quis ius. vel uus. cōpet ab sq; magis. Vt egregius. pius. ardu?. Et hoc fit duab? regul' repugnantib?. quarū vna hec est. Omē cōpatiuum debet superare suū positiuū vna sillaba. vt fortis fortior. Alia talis est. I. posita inter duas vocales vim suā seruantes. in simplici dictōne accipiē ꝑ duplici cōsonante & transit ad seqntē sillabā. vt maior & peior. Si em remaneret vocalis. contingeret hiatum intolerabilē fieri trib? vocalibus iunctis per tres sillabas cōtinue positas nulla ꝓsonante media

sicut si dicam⁹ pijor arduior· ¶ Et sciendū· ꝙ oīa compatiua desinētia ī or· omunis sunt gn̄is· et mutantia or in us· faciūt neutra· excepto vno qō solum cum sit a positiuo quātum ad suam vocē fixo seruauit ei⁹ genus· hic senex huic seni· hic senior· quāuis hoc quoq; vetustissimi omune accipientes hic & hec senex pferebant. Pomp̄· in epygrāmate Tua amica senex est· Item oīa compatiua desinentia in or· faciūt ablatiū in e. & in i· vt hic & hec melior & hoc melius· ablatiō meliore vel meliori· excepto senior qō facit ablatiū in e· tm̄· Inuenie etiā a nequā qō est indeclinabile triū generū tam ꝓpatiuū ꝙ suplatiuū· vt nequā nequior nequissimus· Ab aduerbijs vero deriuata ī ra· desinēt⁹ mutāt ra. in er. & accepta ior· faciūt compatiū· vt extra exterior· vltra vlterior· intra interior· citra citerior infra inferior· supra supior· Similiter ī erior faciūt post· & ante· vt posterior et anterior· Prope vero propior facit· & detero deterior. A sepe aduerbio positiū vel ꝓpatiuū nomē non legi· Suplatiuus posuit cato· Propter die atq; semis sepissimā discordiam fuisse· Sed querit p̄s· an prior sit cōpatiuum & dicit ꝙ sic· qz in or· desinens omune· in us facit neutrū pus· qō in nullis alijs nisi in cōpatiuis iuenie· & videtur a prīdē aduerbio nasci· qō abiecta dem· accipit or· et facit cōpatiuus prior· sz i· corripuit· qz in nullo compatiuo i· añ or· pduci potest In suplatiuo vero seruauit pducti⁹ accepta mus primus ex quo aliud aduerbiū nascie· p̄mo vel prime· Vñ terētius in andria p cōpositōnē quandam dixit· Apprime in vita cē vtile· Inuenitur etiā sepe prior ꝓ melior positū· & tūc sine dubio habz vim compatiui· & prim⁹ ꝓ optim⁹· & tūc suplatiui sīg tōem obtinz· Vñ virgili⁹ in viij· Et p̄mos iuuenuz tot miserit ordo· Primos posuit pro optimos· Et scias· ꝙ sic alter· de duobus· & ali⁹· de multis dicie sic p̄or de duob⁹· & prim⁹ de multis solet dici· vt dicit p̄s· m tercio libro a· Vnde versus· De multis ꝓpne primus dices aliusqz· Sz p̄or ac alter dic cō cordare duob⁹· ¶ Et sciendū· ꝙ apud latinos diminutōnē quoq; accipiūt q̄dam ꝓpatiuorū· qō apō grecos nō inuenie· vt grādiuscul⁹· minusculus· matusculus· meliusculus· oīa tamē hec a neutro cōpatiuo adiectōne culus inuenio fieri· vt grādius grādiusculus ce· Tam et ꝙ aduerbia cōpatio et suplatiuo adijciunē· cū duo vel plures ꝓpatiui vel suplatiui diuerse significatōnis positi inter se equalē vel ijdez gemmanē· vt Tam iustior ꝙ felicior eneas hectore· ¶ Minus aūt aduerbiū est· quādo cū positiuo positū vel iunctū cōtrarie significatōis ꝓpatiuū demōstrat· vt minus stult⁹ ꝙ prudētior· Terentius in eunucho· Hic nemo fuit min⁹ inept⁹· ꝙ prudētior Est quādo ꝙ nō aduerbio ponie vt Minus bon⁹· ꝙ malus· Magis quoq; aduerbiū· nō soluz positiuo· sed etiā cōpatiuo iungie· q̄ndo ipe cō paratiu⁹ vel ad se vel ad aliū cōparatur· vt Achilles enea fortior magis ꝙ iustior· & Aiax vlixe fortior magis ꝙ dyomede· Cōparatiuus aūt gradus ablatiuo casui iungie· vtriusqz numeri· Interdū tamen etiā nō quādo ꝙ aduerbiū sequie· Suplatiu⁹ autē gō plurali vel singulari iungie· quādo ipm nomē singulare multitudinē significat· vt fortissime gentis· Est etiā regula· Qz quencūqz casū regit positiuum et eundē regit cōpatiuū et suplatiū· p̄ter eoz principalem ostructōem· Vnde sic bene dicie· Sum similis petri vel petro· ita bene dicie· Sū similior tui vel tibi· et sum similim⁹ iohannis vel iohanni·

¶ Nota tamē· ꝙ fit abusio in cōpatiuo tribus modis· scz significatōne· constructōne· et officio· Significatōe· q̄ndo nō ꝓ positiuo cōpatiu⁹ posit⁹ min⁹ eo sīficat & nulli cōpē· vt Tristior atqz oculos lacrimis suffusa nitētes· Tristior ei⁹ hic ex pre tristis sīficat· Est q̄n cōpatiū ad contria opē & minus positiuo signat· vt mare pōticū dulcius ē ꝙ cetera maria· Hic em̄ nō ad dulcia· sz ad amara facta opatione ostēdie parū aliquid dulcedinis· ꝙ cetera habere ponticū mare· Constructōne· quādo non construie cū ablatiuo vel cū simili casu mediāte ꝙ· vt maior iuuenum ꝓ iuuenibus· et maior horz est caritas ꝓ bis· Officio· quādo nō significat positū cuz magis aduerbio· virgilius in quito Comites senioris aceste pro senis· Et in apocalipsi· Vigintiquatuor seniores· ꝓ vigintiquattuor senes·

¶ De suplatiuo gradu·

Superlatiuus est qō vel ad plures sui generis cōpatum supponie oībus· vel per se platum intellectū habet cū valde aduerbio positui· vt fortissim⁹ grecoz achilles· id est fortis sup omēs grecos· si aūt dicā· Fortissim⁹ hercules fuit nō adijciens quoz intelligo valde fortis Construie aūt suplatū cum gēo plurali· vel cuz gēo singulari nomis collectiui· vt fortes est fortissimus romanoz· vel fortes est fortissimus romane gentis· Aliq̄ndo tñ absolute ponie· & equipollet suo positiuo & valde aduerbio· vt Petr⁹ est fortissimus· id ē· valde fortis· Habet tñ suplatū preter suam principalē· ostructōnem sui positiui Vñ sic bñ dicitur· sum simil' platonis vel platoni. Ita congrue dicie· sum simlim⁹ platonis vel platoni· & sum dignissimus istoz laude vel laudis· ¶ Ite nota suplatū q̄nqz venit suplatiue & ptitiue· & sm hoc incongrue dicie· fortes est fortissim⁹ asinoz· id est· valde fortis sup asinos· ¶ Itē scias· ꝙ suplatiua possunt cōcordare in genere cū sequentib⁹ gīs· vt homo est dignissima creaturaz· Possūt etiam discordare· vñ horatius· Quid agis dulcissime rerū· Sed vide· ꝙ suplatiua sunt vere adiectiua· qz nascunē a nomīb⁹ adiectiuis· & iō debēt concordare cum suis substātiuis in trib⁹· scz· genere· numero· & casu· vñ bene dr· margaritha est pulcerrima lapidum Item suplatiua habēt quandā naturā partitōis· & ideo possūt cōcordare cū sequenti gēo· vnde bene dicie· margaritha est pulcerrim⁹ lapidū· sed cetera ptitiua non sunt vera adiectiua· & ideo tantū debent cōcordare in gne cū gēo sequēti· & nō discordare· Vnde male dicie· Homo est vnus rerū· sed· Homo est vna rez· bene dicie· ¶ Item postq̄ de ptitiuis feci mentōnem· Volo te scire· ꝙ ptitiuū tenetur cōcordare cū gēo in quē partie in gne si ille gīs habz vtrūqz nūm. vt Aliqs hoīm currit· vel aliquis hoīm currūt· Si vero declinaē tm̄ in plurali numero debet cōcordare in gne & numero· vt nuptiarū· alie bone· alie male· sed nuptiarū alia bona alia mala incōgrue dicie· ¶ Item si fiat partitio in gēo singularis numeri nois collectiui tunc trahit genus a rebus suppositis & nō a gō· Vnde si fiat ptitio pro mare· erit masc· ge· vt· Vnus istius populi est petr⁹· si aūt ptitio fiat ꝓ femina· tunc erit fe· ge· vt vna isti⁹ populi ē berta· Si aūt fiat ptitō ꝓ re insexata· tūc erit neutri generis· vt Isti⁹ acerui· aliud est ferrū· aliud ē lapis· Si autē ponie par

titiuū cū noīe ethroclito debet respicere gen? qō ibi est·quia ꝓpatōez habet ad res p gēm suppositas scōm genus qō accidit gtō · Et sic est dicendum· Vnus celoꝛ· vna epulaꝛ· & non·vnū celoruꝫ·nec vnū epulaꝛ·Non tamē sequitur · Vnus celus· vel vna epula·quia gen? plurale est fortius singulari· De hoc infra dicam in capitulo de genere· cuꝫ de nomībus ethroclitis agam ·Hic nota · q̄ ptitiuum quiqꝫ modis respicit vel regit gēm·Q̄nqꝫ sine discretōne alicui? accidētis·vt Vbiqꝫ terraꝫ· Quādo qꝫ cū discretōne gn̄is·vt Vnus viroꝝ· Quādoqꝫ cū discretōne generis & numeri·sicut in ꝛplexiuis vt Nuptiarū alie sunt vnū·alie sunt plura ·Nō eī concedo·q̄ bene dicaē·Nuptiaruꝫ alia est hoc ·alia est illud·Quādoqꝫ trahit genus a re suppositā · vt Huius ꝑsi·alius est sortes·alius est plato· vel alia berta · alia maria p femīs·Quādo vero nō subest aliquis sexus·debet in neutro genere sumi·vt hui? acerui aliud est lignū·aliud est lapis·Quādoqꝫ respicit nomē extra sūptū·vt Valde mane vna sabbatoꝝ·Nā habeē ibi respect? ad hoc nomē die· Fit etiam quandoqꝫ tenuis ptitō·vt hoc regni· & hoc anni ꝛc· ¶Scire etiam te volo·q̄ cum dicitur qō p supabundātiā ōr·vm soli cōuenit· ibi vnum soluꝫ venit cōplexiue tam p vno q̄ p pluribus·vel ut cum ōr·Isti sunt albissimi hoīm · ecce illud qō suppomē p hoc ꝓnomē isti·dicē vnū solū·

De formis suplatiuoꝝ.

HOrme suplatiuoꝝ sunt octo·Due q̄dem in quas pleraqꝫ desinūt suplatiua·rimus & simus·Sex vero ī quas pauca desinūt lim?·xim?·timus remus·fim?·nimus·Et omīa suplatiua mobilia sūt·id ē·mutatōne us in a· faciunt femīna·& a·in um·neutra· De singulis p ordinem videam?.

IN rimus·desinētia formanē ab adiectiuis desinētibus in er·addita in nēo rim?·siue sint secūde vel tercie declinatōis ·vt pulcer pulcerrim?·acer rim?·tener rimus·paup rim?· saluber salubris rimus. Formanē etiā a masculino ꝫm analogiā addita rim?·vt saluber·rimus· & sic de similib?· Preter dextim? & sinistimus·q̄ dexter rimus & sinisterrim?·Maturus facit maturrim? Vnde dicit p̄stian? in tercio·Maturrim?·cui? cū positiu? matur? sit·ēn qꝛ a nēo matur(qui nunc ī vsu non est)nascaē ī er·desinētiū regulā seruauit id ē·ī rimus·termīaē·Inueniē ēn etiā maturissim? scōm analogiā in us·terminantiū ·Nuprimus etiā ꝓferebant antiquissimi·Vñ aduerbiū posuit cicero· Et quoniā nuperrime dictū facile mēorie mandatur·Qui suplatiu? magis ab aduerbio in er·desinente videē nasci·Nomē ēn positm̄ in us. desinit vt capro videē nuperus·cui? accusatm̄ plautus p fert dicens ī captiuis· Recēs captū hoīem nupeꝫ· & nouiciū·Et bene·vt sup superus sic nup nuperus debet eē· Veterrimus etiā cū in us·desinat ei? positiuus tamē formā in er·terminantiū seruauit ī suplatiuo·veterrim?·quasi a veter positiuo·q̄d capri quoqꝫ approbat autoritas & vsus ātiquissimorum·Enni?·Cū veter occubuit priam?·cui? eē cō paratm̄ veterior ptulit plaut?·In rim? etiā a verbo vnū iueniē·detero deterior deterrim? ·& vnū anomalum pessimus·

De desinētibus in simus·

IN simus·desinētia si veniūt ab adiectīs secūde declinatōnis·formanē a gēo addita s·& simus · vt alb? bi·addita s·& sim? ·fit albissim? Si eī veniūt a noīb? tercie formāē a gēo · addita simus·vt felix felicis simus·locuples tis locupletissim? · Preter q̄daꝫ anomala·id ē·inequalia que irregulariter cō paranē·vt malus peior pessimus·

De desinētibus in limus

IN limus aūt tm̄ quinqꝫ desinūt suplatiua cum suis cōpositis·& formanē ab adiectīs tercie declinatōnis desinētibus in lis·remota is·& addita lim?·ut facilis facillimus·difficilis difficillimus · gracilis gracillimus·humilis humillimus·similis simillim? dissimilis dissimillim?·agilis agillimus· Ista septē enumerat p̄s·quoꝝ cū ī is·desināt positiui abiecta is & addita limus·faciūt suplatiuos scōm p̄stianū Ex hoc patꝫ·q̄ suplatiu? hui? dictōnis vtilis non desinit in lim?·sed in simus·vtilissim?·Item ex hō habetur·q̄ positiua p̄dictoꝝ scribunē p vnū l·sed suplatiua per duo l· De predictis versus·In limus quinqꝫ dat vagus·cetera linque·

IN ximus duo tm̄ inueniunē·vnum anomalum·vt maximus qō fit a positiuo secūde declinatōis desinente in us·vt magnus maior maximus·Alteꝫ ab aduerbio·vt ꝑpe ꝑpior ꝑximus· qō tamen quādo p cognato accipiē·est positm̄ & habet cōparatiuꝫ· sed non suplatm̄·vt ꝑximus proximior

IN timus·desinit vnum anomalū·vt optimus·Et ab aduerbijs siue p̄positōibus deriuata·vt intra interior intim?·vltra vlterior vltim?· citra citerior citimus scōm quosdam·Et p̄terea dextimus & sinistimus·extimus quoqꝫ p extrem? dicebāt anticq̄

De desinentibus in remus·

IN remus ab aduerbijs siue p̄positōnibus veniēntia desinunt hec·extra exterior extrem?·supra supior supmus·post posterior postremus·Ex quo apparꝫ neqꝫ a supero neqꝫ a postero fieri cōparatiuos vel suplatiuos·sicut nec ab infero infim?· Nā si essent a nomīe supero·postero·infero seruarent regulam in us·terminantiū secūde declinatōnis·qꝫ in simus ꝓferrent suplatiuū & facerēt superissim?· posterissimus & inferissimus ꝛc·Et sciendū ·q̄ hec sola forma habet e·ꝓductā ante mus·cū omīs alia forma superlatī habeat ĭ·correptā ante mus·vt pulcerrimus·doctissimus·humillimus·maximus·optimus mīmus·infimus·

IN simus·vnū solū desinit·ab aduerbio deriuatum vt infra inferior infimus·

IN imus·vnum solū anomaluꝫ desinit·paruus minor mīmus· Illud quoqꝫ notandū·q̄ omīa cōparatiua & superlatiua duarū excedunt sillabaꝝ numerum·exceptis p̄ior & prim? & anomalis bis minor & maior & peior & plus. Nec mirū cum positiua quoqꝫ ex q̄bus nascunē cōparatīa & superlatiua bissillaba sint·vel eo plus per gtōs·& vl' vnā vel duas assumētia sillabas faciunt supōictos gradus·vt ditis ditior ditissimus·niger nigrior nigerrimus·& vtilis vtilior vtilissimus·similis similior simillimus·infra inferior infimus·Superlatiu? vero quādoqꝫ comparatm̄ supat vna sillaba · vt quādo in simus· finiē·vt iustior iustissimus·Et quandoqꝫ in rimus superlatiuus finitur · si positiui nominatiuus & gtūs pares habent sillabas. vt teter tetri terrior teterrimus·acer acris acrior acerrim? Est quādo paꝛ est·vt in limus termīatis · agilior agillimus·facilior facillimus· Est quādo vna vinciē sillaba·vt quādo in simus. vel in timus vel in rē?· desinit·vt inferior infimus·vlterior vltimus· exterior extremus vel extimus

¶De diminutiuo nomīe

Diminutiñ nomẽ est illõ quod diminutio nem primitiui sui absolute demonstrat· vt rex regulus·id est·puus rex· Ideo ãt positũ est absolute·vt dicit pristian9 in tercio libo qz cõpatiua quoqz nõ solum augent·sed etiã aliqñ minuũt vim suoz primitiuoz·sed nõ absolute·Ad aliqd ei oino fit cõpatõ·vt breuior·dicit ad breue et angustioz ad angustũ·Vnde quãuis in his quo qz compatiuis mueniañ quedã diminutiua apud latinos·non possũt tamẽ absoluta esse cuz a cõpatiuis sint deriuata·et ipa quoqz compatõem significent·vt maiuscul9 minuscul9·necesse ẽ ei ad aliqd ea opari. vt terentius in eunucho· Thais vxor mea qñ ego sum maiuscula est·id ẽ·puo maior qñ ego·Alia aũt dimmutiua·id ẽ·oia que non a cõpatiuis deriuañ ex se habẽt diminutõem·& nulli cõparañ·vt regulus·Diminutia aũt iuenta sunt tribus de causis·vel causa necessarie significatõnis· vel causa vrbanitatis·vel causa adulatõnis· Vnde dicit pris·in tercio libro vbi agit de diminutiuis· Solẽt ãt dimin·vl' necessarie sigficatõis cã pferri vt salustius·Postqñ reguli in vnũ cõuenere·reguli·id est·pui reges·vel vrbanitatis·Vt iuuenalis i satirarũ tercio·Vnde fit·vt malĩ esse fraterculus gigantũ·vel adulatõnis·& maxie puerozũ· vt catulaster·antoniaster·patriciolus·sergiolus· Deriuañ igitur plerũqz ab appellatiuis diminutia·pauca etiam a pprijs·& seruant genera primitiuorum plerũqz·Et sepe mueniunt diminutiuoz diminutiua in diuersas desinẽtia formas·vt homo homũcio homuncul9 homull9 homullul9· Sunt autẽ forme diminutioz mas·ge·he culus·vlus absqz c·ellus·xllus·illus absqz x·vllus·olus·cio·aster·leus·

In culus·

Oe diminutiuoz desinentiũ in cul9 forma tõne·sicut dicit ps·Monasillaba in s·desinentia vocali antecedẽte cuiuscũqz sintge·& in er·omia que sũt tercie declinatõnis·& in us·neutra·nẽo assumũt in masculino cul9·& in fege·cula·& in neutro genere culũ·vt hic flos floscullus·mas mascul9·pl9 plusculiz·Os osculũ quoqz quãuis sit forme dimmutie·tñ quia aliã habuerit significatõez fecit ex se aliud diminutñ·oscillũ·Sus tamẽ facit suscula & non suscula·Sĩliter faciunt i er·terminãtia diminutiuoz·vt frater fratercul9·pater·culus·qñ & ppriũ inueniẽ·Mulier muliercula pauper paupcul9 la·lũ·mater matercula· Excipiẽ venter ventricul9·Sicqz facũt ĩ us·neutra·vt munus munusculũ·corpus corpusculũ. opus opusculum·crus cruscullũ·thus thusculuz· Necnon etiam cõpatiua in us·neutri generis siliter faciũt diminutiua·Sed mobilia·id est·mas·fe·& neutri generis noia·vt maius majuscul9 la·lũ·Grandi9 grandiuscul9 la lũ·celeri9 celeriuscul9 la·lũ· Vnde celeri9 cule aduerbiũ·sicut a sepi9 cõpatiuo sepiuscule aduerbiũ· Plus quoqz quanuis a mas·vel fe·cõpatiuo non veniat·facit tñ pluscul9 la·lũ· Vnde terenti9 in formione·Cũ pluscula suppellectile op9 est· Lepus quoqz qñ solũ ĩ us desinẽs mas·vel epychenũ dissillabũ latinũ tercie declinatõnis ẽ. assumit nẽo cul9·& facit diminutñ·vt lepus lepuscul9· Panus etiã pannicul9 facit· Ad hanc formã positiua ĩ oz·desinentia mutãt oz·in us·& accepta cul9·faciunt dimutiua·vt rumoz rumuscul9·vel assumũt cul9·vel cula totaliter·vt amatoz amatozculus·sozor sorozcula· In is·vero vel in e·desinẽtia oia vel ĩ nus monasillaba·vel in is·dõo corripientia i· assumũt pdictas sillabas·id ẽ·cul9 la·lũ·& faciũt diminutiua·vt ignis igni ignicul9·testis testicul9·nauis naui nauicula·cutis cuti cuticula· auis aui auicula· rhete rheti rheticulũ·fons fonti fonticul9·mõs mõti monticul9·dulcis dulci dulcicula dulciculũ·securis securi securicula· Similiter fidis fidi fidicula fides em̃ fidecula facit· Et cũ oia hmõi diminutia tam penl'·qñ antepenl' corripiant· cuticula tñ ante penul·põ·aliqñ nessitate metri· Excipiẽ lapis qui lapillus facit diminutñ· Etiã anguis anguilla· vnguis quoqz vngula facit·q tamẽ & si formã videẽ habere diminutiui·significatõe tamẽ non sũt diminutia· Scõm supradictã formã ãrte quoqz declinatõnis noia faciũt diminutia· Vs·em̃ vel u·nũ in i·conuertũt correptã & accipiũt culus·ĩ masculino in femino cula·in neutro culũ·vt curr9 curricul9. dicit tñ & hoc curriculũ·versus versicul9·arc9 articul9·fluctus fluctic9 anus anicula cornu cornu culũ· Excipiẽ ab acu aculeus·& a dom9 domũcula In es·proõ desinentia femina tercie declinationis·vel qumte abiecta s·assumũt cula· & faciũt diminutia & seruant c· pducta·vt vulpes vulpecula· nubes nubecula·dies diecula·res recula·vepres veprecula· Excipiẽ merces mercedis cui9 is·gti ĩ vlaconũsa facit diminutñ mercedula·& apes cuius diminutñ p e lõga i·habet apicula· Ita dicit pstiã9 in tercio libro l·de diminutis· In sexto libro dicit pristian9 Ouidius in·xvj metb·Hec apis protulit dicens·Non apis inde tulit hos carpit sedula flores. Qõ etiã diminutñ ostẽdit apicula quõ fidicula docz primiti sui ntñ fidis non fides eẽ· Ex his videẽ qñ & pristian9 velit·qñ apecula sit dimi·de a pes·& apicula de apis·qõ olim in vsu fuit· & hoc etiã vult hug·In o·desinentia si faciũt diminutiua conũtũt o·in un & accipiũt cul9 vel cula· vt tiro tirũcul9. latro latrũculus·carbo carbunculus· pedunculus·curculio curculiunculus· virgo virgunculla·ratio ratiuncula· offensio offensiuncula· loligo loligũcula·homo homunculus· dicit tamen & homũcõ homũculus·homullus et homullulus· Lens lenũculus similiter facit dmi·fur furũculus·rana ranuncula facit· Quedã alia desinũt in culus· vel cula·de qbus dicam de desinẽtibus in vlus·

De desinentibus in vlus

Desinentia in ulus·sic formañ· In x·omia vel in us·supra vnã sillabã vel in e· desinentia gti extremã terminationẽ· id est· is·in a·conũtunt & accepta lus vel la·vel lum faciunt dimini· vt rex regis regulus·codex codicis codiculus·et ex eo codicillus·fornax fornacis fornacula·fax facis facula·ceruix ceruicis ceruicula· adolescens adolescentis adolescẽtulus· caput capitis capitulũ· In us·terminans vnũ tercie declinacõmune triũ genez abiecta s·assumit lus·in diminutiis·vt vetus vetulus·feminñ vetula·neutrũ vetulũ Sus omune abiecta s·assũpta cula facit diminutñ succula·Paulus facit paululus· Capis capidis capidula facit·vt dicit pristian9 in·vj· Quedã alia diminutia desinũt in ulus. de qbus dicẽ cũ determinabiẽ de desinentib9 in olus·& de desinentibus in ellus & ĩ illus·

Nellus vel in illus·vel in xillus desinẽtia sic formãtur·Nã vt dicit ps·In nus·siue habeant ante n·aliã consonantẽ siue non·& in lus·si non habeãt geminatũ l·& in er secũde declinatõnis nomina duplicant l·ante us·in diminutis·vt asinus asellus·geminus gemellus· bonus bellus· pugnus pugillus·

agnus agnellus·anulus anellus·ocul9 ocellus·po
pulus popell9·catulus catellus·tener tenellus·li
ber libellus·Et sciendū·q9 omia e· habent penul·
absq3 pugillo·nisi primitiua penul·habeāt natura
ꝓductā in omi genere·Tunc cm̄ seruant ꝓmitiui
vocalem·vt vnus vna vnū·vllus vlla vllū·vnum
villum·Excipitur vnū in lus·desinēs paulus·qđ
non gemīauit l·in diminutiuo·nec mirū cum au
dyptōgus post se gemīari consonantē ꝓhibeat·Fa
cit igit̄ paulus paulul9·& ex hoc pauxill9 & pau=
xillulus quas formas seruant·& femininū & neu
truz ei9 paula paulula·pauxilla pauxillula·In neu
tro paulum paululū·pauxillū pauxilluluz·Silit̄er
velum vexillū facit diminutiō·& puto ideo hō as
sumpsisse x·q3 hec in lus·vel la·vel lum·desinēt iū
primitiuoz facientiū diminutia penul·natura lon
gam habēt·paulum pauxillū·velum vexillū·Ideo
mala quoq3 assumpsit x·maxilla & talus taxillus·
Que vero gemīāt l·ante us·vel a·vel um·in vl9
la lum faciunt itez diminutia·vt homull9 homul
lulus·pauxillus xillulus·pauxilla xillula·pauxillū
xillulū Femina quoq3 in na desinētia·siue habeant
ante n·aliā cōsonātem siue nō gemīāt l·in dimu=
tiuis ante a·vt catena catella·asina asella·gemina
gemella·colūna colūnella·Excipit̄ rana ranū cul9
Eandem formaz in la·quoq3 desinētia vel in ra·ser
uant·vt fabula fabella·tabula tabella·libra libella·
capra capella & vmbra vmbella·Sacer sacra sacz
sacellus sacella sacellū·Puer puera antiq̄ dicebāt·
ex quo puella·tener tenera tenerum·tenellus la lū
miser misera miserum·miscellus la lum. Excipiunt̄
in ra desinētia·que nec a masculinis in er desinētib9
fiunt nec habēt ante r·aliam in eadē sillaba cōsonā
tem·vt ara arula·terra terzula·litera literula Neu
tra quoq3 ī um·desinētia·gemīant ī dimi·l·añ um
Et si g·habēt ātepenul·sillaba diminuti i·nō
e·accipiunt·vt tignum tigillū signum sigillū·Alia
vero e·habēt in penul·nisi sit vt supius docuimus
penul·primiti naturaliter lōga·vt bonum belluz
geminū gemellū·scamnū scamnelluz·Que vero in
um desinūt i·penl·ātecedente·mutata i·vltīa gti
in o·& accepta lum faciūt diminutiua·vt pallium
palliolū ita dicit pīs·in tercio libro vbi agit de di
minutis·In ij·vero libro vbi agit ō possessiuis sic
dicit·Quimus quoq3 ab oue deriuat̄·& sumus a
sue·Nam ouilla & suilla diminutia sunt·In nus ei
desinētia vel in na·vel in num·si faciūt dimmutia
abiecta n·duas assumūt l·vt vnus vllus·vna vlla
vnū vllū·bon9 bell9 bōa bella bonū bellū gemin9
gemell9·gemina gemella·geminū gemellū·vinum
villum·Sic ergo suima suilla·ouima ouilla ita dicit
prīscianus in secūdo libro de possessiuis Deīde sub
dit pīs·in tercio libro·Similiter in illum & ellum
faciunt diminutia in lum vel rū·desinētia·vt tātu=
lum tantillum·lucrū lucellū·cerebrū cerebellum·
flabrū flabellum·flagrū flagellum·castrū castellū
sacrum sacellū·Et scire debem9·q9 in ellus vel in
illus desinētia diminutiua si a dissillabis deriuātur
assumūt vnam sillabā·vt agnus agnell9 liber libel
lus culter cultellus Paulus pauxillus Similiter fe
minina ī ella·vel in illa·terminātia. vt capra capel
la libra libella paula pauxilla·Sic etiam neutra in
ellum vel ī illū existentia·vt tignum tigillū signū
sigillum lucrū lucellū·Excipiunt̄ venētia a desinē
tibus in nus vel na vel num·que nullā habent con
sonātem ātecedētem in eadē sillaba ante n·vt a bo
no vno vino deriuata·& merito excipiunt̄ Hec ci
pares habent sillabas primitis·vt bonus bona bo
num·bellus la lum·vnus vna vnum·vllus la lum·
vinum villū·Notandū etiam·q9 pānus pāniculus
facit·A trissillabis quoq3 venētia diminutiua sūt
que gemināt l·& pares habent sillabas primitiuis
ut oculus ocellus catulus catellus gemin9 gemel
lus fabula fabella tabula tabella·Excipiūtur que ī
primitiuis āte n.aliam in eadem sillaba consonan
tē hūt·hec ei addunt vnā sillabā diminutis·sic e
dissillaba eiusdem terminatōis·ut colūna colūnella
sicut agna agnella·tignū tigillum·

De diminutiuis desinentibus ī ullus·p ge
minū l·dictum est supra·vbi determīani
de formatōe desinētium ī ellus vel ī ill9·
vel in xillus·

De desinētibus in olus·

Et formatōe desinētium ī olus·ita teneas
In us·desinētia secunde declinatōis noīa
e·vel i·ātecedētibus mutant us·in o·&
accepta lus faciūt diminutiua·ut vrceus vrceolus
alueus alueolus luteus luteolus malleus malleol9·
aureus aureolus·Capreolus quoq3 videt̄ a nēo ca
preus esse·cuius femininum est ī vsu caprea·Nam ca
pra a capro fit ex quib9 capellus & capella fiunt
diminutiua·I·quoq3 ātecedēte·ut filius filiolus gla
dius gladiolus·A ꝓprijs·ut sergius sergiolus·tul
lius tulliolus·patricius patriciolus·excipit̄ antho
nius qđ anthoniaster facit dimi·Femina quoq3 e·
vel i·ante a·habētia in ola faciūt diminutia·ut lau
rea laureola·vntia vntiola filia filiola tullia tullio
la lutea luteola·Etiā neutra e·vel i·habentia āte
um in diminutiuis o·habēt āte lum·ut luteū luteo
lum pallium palliolū laureū laureolū·& que ī um
desinunt i·penul·antecedēte mutata i·vltima gti ī
o·& accepta lum faciūt diminutiua·ut palliū pal
liolum·ut supra dixi in desinētibus ī ellus & ī ill9
Et scias·q9 ī omibus diminutiuis ꝓdictis corripit̄
o ante lus vel la vel lum·Alia vero omia in us ter
minātia secūde declinatōis nomina abiecta s·acci
piunt lus & faciūt diminutia·ut tantus tantulus
ventus vētulus seru9 seruulus paruus paruulus
pauc9 pauculus grecus grecul9 prim9 primulus·
Femina quoq3 in a·desinētia consonante ātepolita
etiam ī um neutra in ulū & ī ula faciūt diminutia
ut silua siluula luna lunula rubicūda rubicundula
lingua lingula·& per concisionem ligula puella
puellula serra serrula aqua aquula·similiter aīa aī
mula·similiter equa equula arca arcula mensa mē
sula·In ulū·primū primulū tantū tantulū·Et hec
tamē in olus desinētia vna sillaba vīcunt sua primi
tiua & corripiūt penl·ut tantiol9 primiol9

De desinentibus in aster·

In aster·& cio·& leus·satis pauca ī vsu
inueniunt̄ diminutiua·& fere hec ī aster
ut anthonius ānthoniaster·surdus surda
ster·catulus catulaster·parasitus parasitaster·In
cio·ut homo homuncio & senex senecio·In leus·
equus equule9·hec ac9 hic acule9·ocul9 oculeus·

De exceptōibus diminutiuorū·

Nueniunt̄ etiam multa ꝓpria siue appellatiua q̄ cū
non sint diminutia·formam tn̄ habēt diminutiuo
rū·ut cunicul9·annicul9·metell9·canull9·tribulus
friuol9·la·lū·cānula·tabula·vinculū·periculū·Et
sciendū·q9 pauca inueniunt̄ diminutia q̄ nō seruāt
genera primtiorū·vt hec rana·hic ranūcul9·canis
canicula·scutū vel scuta·id est rotūda forma·scu
tula & scutella·hic qualus·hoc quasillū·pistrinum

pistrilla hec acus hic aculeus Et ꝑterea anguis an guilla·vnguis vngula·nubes nubilum·que magis denoiatiua sunt extimāda ꝙ diminutia· Quippe ñ habent dimmutioꝝ significatōem·sed formā tātū· Preterea panus panucula·Probus etiā ponit hoc glandiū·hec glandula·pars est intestinoruꝫ·Ensis ensiculus ensicula·Preterea hec beta·malua·hic be tacus·maluaceus·

¶ De denoiatiuis·

Denoiatiū est illud nomē qđ a nomīe deriuaē·ut iusticia ab hoc noīe iustus· Sed qz multe inueniuntur forme communes tam denomīatiuis ꝙ verbalibus·necnō etiam ptici pialibus & aduerbialibꝰ·non incongruum esse exi stimo·de his quoqꝫ in hoc loco simul tractare·

¶ De denomīatiuis in a·

i

NA·desinētia denoiatiua i.breuē habēt ante a, vel e·vel i·vel u·longam habēt ā te l·vel n·vel r·vt sapientia .acrimonia· tutela·cautela·suadela·tonstrina·armatura· Inue niunē tamē in verbalibꝰ etiam alias consonātes an te a·habētia·sed quas a verbis accipiūt·ut scribo scriba·cōuiuo cōuiua·collego collega·Secunde igi tur declinatōnis nomīa in us desinētia c.ātecedente·quotcūqꝫ sint sillabaꝝ·nisi sint regionū nomina q̄ deriuanē ex his·Alia vero quacūqꝫ cōsonāte an te us·posita tiñ dissillaba· Et que in is desinentia tercie declinatōis similē habēt ntō gēm·que secun de quidem sunt gtō·que vero tercie sunt dtō assu munt cia·ut amicus amici amicicia· pudicꝰ pudici pudicicia·letus leti letitia·durus duri duricia· me stus mesti mestitia·stultus stulti stultitia·segnis se gni segnicia·tristis tristi tristitia i·tam in penulē. ꝙ antepenl'·vbiqꝫ correpta·Et scribunē omīa pre dicta & similia p c·in penul·q̄ formanē a gēo vel dēo addita cia· Alia vero a supdictis casibus assu mūt a·penul·i·in his vbiqꝫ correpta· ut cōtrouer sus si·cōtrouersia·ignauus ui·ignauia·violentus ti violentia·supbus supbi supbia·modestus modesti modestia·Miser quoqꝫ·quāuis in er desinat a mise ri miseria facit·astutꝰ astuti astutia·Similiter faciūt regionū nomīa pleraqꝫ·vt ytalus li·ytalia gallus galli gallia·hispanus ni·hispania·scotus ti·scotia· dardanus dardani dardania·tuscus sci·tuscia· gre cus greci grecia·Similiter faciūt tercie declinatōis nomīa siue ptticipia q̄ vna sillaba vincūt i gtō nēm assumūt eñ i dtō a penul·i·vbiqꝫ sicut supdictū est correpta·ut negligēs ti negligentia·prudēs ti· prudentia·misericors di·misericordia·iners inerti inertia.inops inopi inopia·ius ri·iniuria nomen mi ni·ignominia·cesar ri·cesaria·Inueniunē tamē que dam que in monia desinūt·a noībus siue a verbis deriuata.castꝰ sti·castimonia·parco psi psimonia· querorꝫ queri querimonia·acer acri acrimonia· pre dicta hñt i·ante a·

¶ Consonāte vero ātecedēte in a· desinētia denoiatiua·siue verbalia formas habent tres·scz la·na·ra·La·e·longa ātecedēte ut cautus cauti cautela·tutus tuti tutela·acutꝰ ti. acutela·custos custodi custodela·mādatū ti·māda tela·cliens tis·cliētela·Et nota·ꝙ omīa extremam gtī vocalem si sint secunde declinatōnis · si tercie sint dēi· in e·longā cōuertētia assumūt la· Que ve ro a verbis fiūt secunde cōiugatōnis a secūda ꝑso na abijciūt s·& assumūt la·vt candeo des·candela suadeo suades suadela Oratius in primo epistolaꝝ Ac bene numatū decorat suadela venusqꝫ·

¶ De denoiatiuis in na·

INa·vero desinētia denoiatiua siue verbalia omī mode longā habēt penul·natura vel positōne ·ve officiū officina·tonstrix tonstrina·lux cis · lucina· lateo laterna Nā mutina·sagina·pagina nō videtur esse deriuatīa·In ra·aūt termīnatia omīa ptticipijs feminis futuri tempis similē habēt formā·Vñ pnl' u·sine dubio ꝓducīē·ut tritura litura·Et sciendū ꝙ supradicte omēs forme & in a·desinētes ꝑtie sūt fe·ge·Inueniūtur tñ pauca verbalia masculina siue cōmunia cōsonātes verborꝫ seruātia·ut scribo hic scriba.lego·hic collega·fugio·hic & hec ꝑfu ga·assequor·assecla·aduenio aduena·cōuenio con uena·cōuino cōuiua ¶ De desinentibus in io

i

NIo·termīatia plerūqꝫ a ptticipijs fiūt p teriti tpis·quoꝝ gtis assumpta o·& cor repta i·facit hmōi nomīa·ut oratus ta· tum·orati oratio·accusatus ti·accusatō·status ti· statio·datus ti.datio·cōnexus cōnexi cōnexio obli tus ti·oblitō·auctus ti·auctio·ꝑfectus ꝑfecti ꝑfe ctio·munitus ti·munitō·haustus sti·haustio·inter nectus cti·internecio facit euphonie cā abiecta e·primiti·Ex hoc patꝫ·ꝙ omīa ꝓdicta scribuntur ꝑ t·qđ tñ accipit sonum de c·

¶ De desinentibus in go·

INgo·desinētia siue sint deriuatiua siue primitiua siue cōpositā penul·ꝓducūt·vel natura vel posi tōne·ut virago cōpago·Excipiē vnum ligo cuius penul·corripiē·Nec mirū cū sit masculmū & solū dissillabū vocalē i·ātegobñs·

¶ De desinentibus in do

INdo·desinētia deriuata tā a noībus ꝙ a verbis vl' ptticipijs veniūt·Hec qñqꝫ mō e·longam modo i· modo tu·habēt āte do·Et sciēdum·ꝙ e·ꝓductam āte do·habētia·& si a nominibus deriuanē extreme sillabe termīationē in e·cōuertūt & accipiunt do· vt dulcis dulcedo·acris acredo·Si a verbis secun darum termīatōes psonarū in e· ꝓductā similiter cōuertūt·& accepta do·faciūt supdicte forme de riuatōes·vt itercapio pis·incapedo torpeo pes· torpedo·I·sil'iter ante do·hñtia extremas sillabas secūde vl'tercie psone i i·lōgā pūtūt & accipiunt do.vt cupio cupis cupido·libet libido· excipiē for mido dmis · a formido das·qđ ideo facit verbale nomē simile primitiuo verbo·qa ipa positio verbi talem habuit formā· ¶ De desinētibus in tudo·

INtudo vero desinentia·si a noībus veniunt secun de declmatōnis·non a ptticipijs vel ptticipialibus gtō singulari·tercie vero dtō assumūt tudo i· ante penul·corr'·ut amplus pli·amplitudo ·firmꝰ firmi firmitudo·solus soli solitudo ·suauis suaui suaui tudo·Hebes aūt cā euphonie facit hebetudo·vl'he bitudo p i·scō m quosdā·Si aūt a ptticipijs vel a p ticipialibus in tus·desinētibꝰ deriuātur·abiecta s assumūt do·vt habitus ti·habitudo·A testa quoqꝫ siue testu testudo qđ est corpale·Et scias·ꝙ nō so lum deriuatīa sed omīa in do desinētia·quāuis nō sint deriuatīa penul·u·habētia ꝓducūt eam natu ra vel positōne·vt hyrudo hyrūdo arundo·

¶ De desinentibus in u·

INu denoiatiua pauca inuenio·ut specus specu pe cus pecu testus testu tonitrus tonitru cornꝰ cor nu·Nec interest aliqđ inter primitiuoꝝ & deriua tiuorū significatōem·Idcoqꝫ dubiū est an sint de riuatiua dicenda ¶ De desinētibus in il

INil vel in ul desinētia siue a nomībꝰ siue a verbis deriuata sint fiunt abiectōne extremaꝝ vocalium siue sillabarum primitī·vt pugillus pugil vigilo

vigil' conſulo cõſul exulo exul preſulo preſul.
NUr deſinentia a verbis inuenio fieri abiectõe o. vt murmuro murmur auguro augur ſaturo ſatur hoc tamẽ facit & feminum ſatura & neu. ſaturum

De deſinentibus in alis.

NAlis deſinẽtia vel ale. Si ſint a nomĩbus ꝑme declinatõnis aſſumũt ntõ ꝑmitiuoꝝ lis. vel le. & ꝓducunt a. penl'. vt curia curialis. memoria memorialis. pluuia pluuialis. mẽſa menſalis. via vialis. Si ſecũde tũc extremam i. gẽi ſingularis. Si tercie is. mutant in a. longam & aſſumũt lis. ut mercurius mercurij mercurialis. fluuiꝰ fluuij fluuialis. neuter neutri neutralis. liber bri. bralis. theatruꝫ tri. theatralis. iudiciũ iudicij iudicialis. martius martij martialis. fatũ fati fatalis. genitus ti. genitalis. caput capitis capitalis. virgo virginis virginalis. cardo dinis. cardinalis. hoſpes hoſpitis hoſpitalis. nauis uis. nauales. dos tis. dotalis. flos floris floralis. corpus corpis corpalis. celebs celibis celibalis. mors tis. mortalis. iuuenis iuuenalis. Inuenẽ & iuuenilis. princepſ principis principalis. municeps cipis. municipalis crimis crimalis. vox cis. vocalis. Si a quarte declinoĩbus deriuanẽ abiecta s. Si a quinte remota es. ex ntõ aſſumũt alis. vt manus manualis. cẽſus censualis. ſpecies ſpecialis. res realis. Verbalia quoq; a ꝑma cõiugatõne inueniunẽ in alis. ut a penetro penetralis.

De deſinentibus in elis.

NElis pauca inueniunẽ denoĩatiua. vt fidus di. fidelis. crudus di. crudelis. patruus trui. patruelis frater tris. fratruelis. Et nota. q̃ omĩa extremam i. gtĩ ĩe. ꝓductã mutãtia aſſũpſerũt lis Frater vero fratris is. in u. cõuerſa aſſumpſit elis.

De deſinentibus in aris.

NAris deſinẽtia deriuanẽ a nomĩbus ſiue i verbis quoꝝ extrema ſillaba incipit ab l vel ab alia conſonãte. vel vocali aliqua pura. fiunt aũt a gtõ noĩm ſiue a poſitõne verboꝝ ſic. Quecunq; litera ſiue litere ſequanẽ l. vel aliam conſonantẽ ex qua extrema incipiat ſillaba gtĩ trã ſeunt in a. longã & aſſumũt ris. Vel ſi a vocali incipiat ipa extrema mutatur in a. longam. & etiam aſſumunt ris. vt populꝰ populi popularis. ſingulus guli. ſingularis. appollo appollinis appollinaris. cõſul conſulis conſularis. miles militis militaris. ſcola ſcole ſcolaris. peculiũ peculij peculiaris familia lie. familiaris. molo moliſ vl' mola le. molaris. Sic etiam neutra in are finita. vt velum veli velare.

De deſinẽtibus in enſis.

NEnſis deſinentia ſi ſint a noĩbus ꝑme vel ſecũde declinatõnis mutant extremã ptem ntĩ ſingularis vel pluralis in en. aſſumũt ſis. ut olbia olbiẽſis. ſardinia ſardinienſis. hyſpania hyſpaniẽſis. vtica vticenſis. caſtrũ caſtrenſis. foꝝ forenſis. ytium yliẽſis. oſtia ciuitas eſt oſtiẽſis. ianua ianuenſis. cremona cremonẽſis. Athene vero atheniẽſis euphonie cauſa i. habet ĩ añpenul. & chalice chaliciẽſis. Si vero tercie ſint declinatõis abijciunt extremam s. gtĩ & aſſumũt enſis. piſtor piſtoris piſtoriẽſis. karthago karthaginis karthaginenſis.

De deſinentibus in bris.

NBris vel ſtris vel ſtis deſinẽtia ſic formanẽ. Que eñ duas cõſonantes habent ante is. vel a ntõ fiunt ꝑmitiuoꝝ vel a gtõ. Et a ntõ q̃dem deriuata abijciunt extremam litezã & aſſumũt bris. ſalus ſalubris. mulier mulierbris. A gtõ vero mutata eius extrema pte in e. & aſſumpta ſtis vel ſtris. ager agri agreſtis. celũ celi celeſtis. terra terre terreſtris.

De deſinentibus in tis.

INtis quoq; inueniunẽ denoĩatia. ſed antiq̃ ꝓlata penul. natura vel poſitõe lõgam habẽtia. ut ſamnitis ꝓ ſamnis. ſicut laurẽtis ꝑ laurens. tiburtis ꝑ tiburs. teſte capro. Sic quiritis ꝑ quiris & ceritis vel ceretis pro ceres. qui tñ ntĩ nunc in vſu nõ ſũt Vnde virg̃. in. x. Qui cerete domo qui ſunt minionis in aruis. Inueniẽ tamẽ & correpta i. habens penultimã apud eundẽ virgiliũ. Eſt ingens gelidum lucus ꝓpe ceritis amnem.

De deſinentibus in ius.

NIus. deſinentia ſiue a noĩbus ſiue a verbis deriuata ſeruant añ ius. ꝑmitiuorum ſuoꝝ conſonãtes. ex quibꝰ incipiũt vltime vel penul. ſillabe. Sed tũc penul. cũ & ipa penultia in vocalem deſinit. & vltima a vocali incipit. vt ſeruus ſerui ſeruius. ſeruilis seruiliꝰ. agelliꝰ agelli agellius. ſilua ſilius. virgula virgiliꝰ. marſ martis martius. nũcio nunciꝰ. ſaucio ſaucius. ſcio ſcius. Vnde neſcio quoq; neſciꝰ facit. Exceptis in cius. deſinentibus. que formantur ſic.

De deſinentibus in cius.

NCius. deſinẽtia ſi ſint noĩa ex quibꝰ deriuanẽ vel ptĩcipia ſecũde declinatõis. aſſumũt gtõ ſingulari ſi tercie dtõ cius i. tamẽ penul. q̃ añpenul. corr. ut aduectus cti. aduecticius. cõmendatus cõmendati cõmendaticius. faber bri. fabricius. pigneratus ti. pigneraticius. tribunus ni. tribunicius. pater tri patricius. edilis li. edilicius. gentilis tili. gentilicius. Inueniunẽ tamẽ quedã a prime quoq; declinatõis noĩbus eiuſdem forme que bñt a. ante cius. ut gallina gallinacius. ſic mẽbrana mẽbracius. & cartima cartinacius format.

De deſinentibus in uus.

INuus. diuiſas tam a noĩbus q̃ a verbis deriuata ſcõm qõ in ius. terminatoꝝ regulam mutatõe extremarũ literarũ vel litere in vus. ſolẽt fieri. vt pater tri. patruꝰ. annus ni. annuꝰ. ſpicio ſpicuꝰ. ambigo ambiguꝰ. pigo piguus. ardeo arduꝰ. vaco vacuꝰ. rigo riguꝰ. Notandũ inter hec mẽſtruus. qõ euphonie cauſa aſſũpſit t. & r.

De deſinẽtibus in quus.

INquus. quoq; deſinentia ſimiliter fiunt. vt equus equꝰ. obliquo obliquꝰ. Sed magis ab his nomibꝰ verba. q̃ a verbis nomĩa ſunt deriuata. Longꝰ longinquus. ideo aſſumpſit n. ante quus. qz aliter euphonie ſatiſfacere non poterat.

De deſinẽtibus in bus. vel cus.

INbus. vel cus. deſinẽtia a verbis b. vel c. ante poſtremã vocalẽ vel vocales habẽtibꝰ deriuanẽ. mutatõne o. & ſi añ eam alia ſit vocalis. eius quoq; ĩ us. ut probo probus. turbo turbꝰ. orbo orbꝰ. ſuperbio ſuperbꝰ. parco parcꝰ. luceo lucus. arceo arcus. Inueniunẽ pauca a nomibꝰ vel verbis in ulcus. ut a ſus ſubulcꝰ. a bos bubulcꝰ. a pecus peculcꝰ. a peto petulcꝰ.

De deſinentibꝰ in dus.

INdus. tres ſunt forme. ſcz in idus. in bundus. ĩ andus vel endus. In idus. ſeruat conſonantẽ ex qua vltima vel penul. ꝑmitiui incipit ſillaba. ſed tũc penul. ſi non intercidat conſonãs inter vltĩe & penultime ſillabe vel ſillabarũ vocales. & reliquã eiuſdem ſillabe vel ſillabarũ ptem mutat in i. correptã & aſſumit dus. vt herba herbidus. turba turbidus. vua vuidus. rabies rabidus. timeo timidus. areo aridus. ſqualeo ſqualidus. ferueo feruidus. tabo vel tabi tabidus. inuideo inuidus. frigeo frigidus.

valeo validus·candeo candidus· soleo solidus· Et hec quidē ī dus·suprādicte forme noīa demōstrāt habere ea in se ex quibus deriuanē· vt herbidus q̄ habet herbam·turbidus qui habet turbam· timid? qui habet timorē·rabidus qui habet rabiē·inuidus qui habet inuidiam·

¶ De desinentibus ī būd?

IN bundus vero desinētia similitudinem habere signāt·vt vitabund?·similis vitanti·moribundus·similis morienti·furibund?·similis furenti· Et sunt pene oīa eiusmodi forme noīa verbalia· Et si a verbis prime cōiugatōnis deriuanē a·habēt ante penl'·ut causor causaris causabund?·vito vitas vitabūdus· Si aūt ab aliis correptā i·vt ludo ludis ludibund?·morior morieris moribund?· Excipiē alternitatis causa rubicūdus q̄ ī penul·sillaba p̄ b·habuit c· ne sit absonū si rubibundus dicam?

¶ In and? vel·endus·

IN andus vel in endus·est forma p̄ticipialis·id est·que termīatōem habet p̄ticipioꝝ futuri tēpis passiuorum·& significat dignū esse aliquē·eo q̄ demōstratur·ut laudand?·id ē·laude dignus·curandus id ē·dign? curari·ordinandus·dignus ordināri·legend?·dignus legi·loquēdus·dign? de quo loquātur homies·

¶ De desinentibus in ulus·

IN ulus·desinentiū forme similes sunt diminutīs·& veniūt tam a noīb? q̄ a verbis·ut auus auūculus·ann? annicul?·pateo patulus·credo credulus·pendo pendul?·bibo bibul?· Extremas p̄tes sillabaꝝ finaliū siue extrēas sillabas si sint pure in ulus·cōuertūt·excepto anniculus differentie causa·Nā ānulus diminutīm est· Et nouacula a nouo nouas deriuatur·

¶ De desinentibus in rus

IN rus denoīatiua siue verbalia pauca inueniunē q̄ penul·producunt·honor honorus·odor odorus·cano canorus·sono sonorus·quoꝝ regula in p̄mptu est·Nam noīa us·verba vero rus·assumunt

¶ De desinentibus in sus

IN sus·duplicem habēt formam· Vel em̄ p̄ticipialia sunt·id ē·p̄ticipijs p̄teriti tēpis similia·& res meor pozales significāt·& sunt quarte declinatōnis·ut vsus cursus· Aut mōasillaba sūt & secūde declinationis·vt lassus·cassus·fessus· Vel o· producta habent āre sus·& sigficāt plenū eē aliquē ei? qd̄ significaē·vt saxosus·plenus saxis· spumosus·plenus spumis·ventosus·plen? ventis·vinosus·vino plenus Fiūt aūt a p̄mitis sui? hoc modo·mutāt extremā p̄tem sillabe vel sillabā si pura est in q̄ termīaē gtūs in o·producta & assumūt sus·vt saxum saxi saxosus·curia curie curiosus·herba herbe herbosus·scelus scelerīs scelerosus·numer? numeri numerosus·onus oneris onerosus·pfidia pfidie pfidiosus· Notandū·q̄ a metu meticulosus fit·

¶ De desinētibus in tus

IN tus·si sūt p̄ticipialia. aut denoīatiua· vel incorpalia & fixa sūt et quarte declinatōis·& sūt verbalia·ut motus·tumultus·sonit?·habitus·cult?·cōsult?·tribunat?· Vel mobilia·& secūde declinatōis sunt & non verbalia ut togat?·palliatus. tunicat?·grat?·letus·mutus Et sciendū·q̄ si a p̄me declinatōnis noīb? deriuentur·a·habēt penul. producta. ut barbat?. stellatus· trabeat?·purpurat?· Si aūt a secunde vel tercie declinatōis nomīb? veniūt in quibusdā a·in alijs i·producūt·ut pallium pallij palliat?·anul? anuli anulatus· Excipiē manuleatus·quātus a·penul·habeat tñ a quarta declinatōe deriuaē·scz manu·manulus manuleatus·grates vel gratie grat?·I·producūt·ut auit?·maritus·cerit?·ab auo·mare cereze· Excipiūtur vetust? & libert?·in quib? nūl primitiuorum tus assūpserūt· A quarte declinatōis nomīb? deriuata u·productā habēt ante tus·ut cornut?· verut? astutus·versut?·

¶ De desinētibus in ctus·

IN ctus·ptus·xus·ptcipialia siue verbalia inueniunē·vt amict?·accept?·sūpt? apt?·rapt?·laxus·nexus·hec em̄ oīa cuz non significant tempus nomīa sunt·

¶ De desinentibus in stus

IN stus·a nomīb? vel a verbis nascunē extremam ptem quartētibus in stus·e·vel u·āncedentib?. vt honor honest?·meror mestus·mod? modest?·scelus scelestus·robur robustus·ango angust?·Preterea venus· venust?·onus onust?·que quō vet? vetustus assūpta tus faciūt deriuatiua· Et oīa vna vincūt sillaba p̄mitiua absq̄ mest?

¶ De desinētibus in ax

IN ax plerunq̄ verbalia inueniunē ab omni coniugatōne·vt voro vorax·audeo audax· emo emis emax·pellicio pellicis pellax·fagio gis fagax·

¶ De desinētibus in ex·

IN ex correptā silīter a verbis·ut lateo lates latex· verto vertis vertex·vomo vomis vomex In ex·producta silīter·ut rego regis rex·lego gis lex

¶ De desinētibus in ix

IN ix·femina inueniunē a masculmis verbalib? siue denoīatiuis in tor·desinētib? deriuata·q̄ mutāt or in rix· ut victor victrix Nutritor quoq̄ nutritrix debuit facere·qd̄ euphonie causa siue alternitatis mediam sillabā concidit·nutrix em̄ dicim?

¶ De desinētibus in ox

IN ox verbalia vel denoīatiua inueniunē· ut voco vox·velū velox·

¶ De desinentib? in ux

IN ux·luceo lux·duco dux·in nx·& in rx· cōiungo coniūx. arceo arx

IN duas consonātes iueniunē p̄ticipialia ·ut sapiēs amans cū sint sine tpe· Multa alia que p̄ment ad denoītiua & verbalia sup̄ posui ī secunda pte·vbi posui regulas de penul·sillabe accentu· Hec dicta de speciebus noīm sufficiant·

¶ De genere noīm·

QVunc de genere videam? Circa aūt genus primo queritur aquibus causis gn̄a noīm īponanē· Ad hoc intelligendū nota·q̄ genus dicit̄ a genos. qd̄ est natura·nullū aūt accidens magis respicit naturā q̄ gen? Nam quādoq̄ habeē respect? ad sexū·vt hic vir· hec mulier·hic petrus·hec maria·hic & hec homo Quādoq̄ ad imitatōem sexus·vt hic ignis·hic aer hec aqua·hec terra· Nā supioza clemēta sunt quasi mares·& inferiora quasi femine·qm̄ illa agunt in īferiora·& hec patiunē ab illis· Propter hāc imitatōem noīa arborū sunt femimini gn̄is·q̄ naturam matris in suis fetibus imitanē·ut pirus·& vlm?· Hec em̄ est q̄si obsterrix puerperarū bachi· Vnde oleaster fuit mas·ge·q̄ non concipit cū sit p̄rium sue gentis concipe·id est·oliuarū· Cū autez fit sermo de lignis·iam nō possunt cōcipe· Vnde magis sunt neutri generis·ut cerusū·p̄runū·buxum Hanc imitatōem habes etiā ī noīb? fluuiorū·q̄ sūt mas· generis·eo q̄ fortiter et cū impetu ruūt· Et ī hoc quandā naturā maritatis gerūt· Sed crustumium fuit neu·geueris·p̄pter qualitatē vocis·maxime cū

significaret rem ĩsexatã. Similiter lapis·petra·saxum aliquo naturale in suis generibus repsentãt. nam lapis quasi ledens pedem dicit̃. & ĩ hoc imitatur marem qui est fortior q̃ femĩna in ledendo. & ideo fuit mas. generis. Petra aũt dr quasi pedibus trita. & sic ostendit̃ pati. & ob hoc est fe. ge. Saxum dict̃ fuit a sanciendo. id est. firmãdo. qr pter magnitudinẽ suam ẽ firmũ ita q̃ non mouet̃. Et in hoc differt a masculino & femmino sexu. & sic est neutri gnis ꝓprie. Propter hanc eandẽ similitudinẽ sunt multa noĩa fe. ge. vt virtus q̃litas. & his similia. qr fecunditatẽ quandã habent rõne specierũ quas in se contin̄et̃. Salus aũt ꝓpter delectatõem fuit ut femina. Morbꝰ aũt ꝓpter lesionẽ vt mas. & ita põt sagaciter de similibus iudicari. Ea vero q̃ non ptinent ad rem sexatã nec ut sexata sũt ge. neutri. ut hꝰ scãnũ. Animal ergo. qr dr non tantũ de sexatis. sed etiam ĩsexatis. qr multe sunt species aĩalium q̃ carent sexu. eo q̃ nascuntur de putrefactõne vel ofricatõne. ideo fuit ge. neu. Sal sil̃iter debet eẽ generis neutri quantũ ad rem. sz repugnat qualitas vocis neutroꝝ desinẽtiũ ĩ al quia neutra desinẽtia in al. ꝓducunt penul. gẽi & termĩãt ablatiũ ĩ i. quoꝝ neutrũ facit hoc nomẽ sal. imo corr̃. penul. gẽi & terminat ablatiũ ĩ e. sicut masculina desinẽtia in al. Et sic qualitas vocis tali adiuncta ratõni. cogit hoc nomẽ sal eẽ tantum mas. ge. Non enĩ qualitas vocis sufficit nec voluntas alicuius. nisi ratio nature vel rei tali generi sit adiuncta. Quãdoq; dr̃ genus a compatõne accidentis ad substantiã. vt hic & hec & hoc felix. Vt ergo causas a quibus gen̄ imponit̃ breuiter colligamus. Dicimus q̃ genus qñq; accidit habito respectu ad vnũ sexum p se. vt vir & mulier. Quãdoq; ad vtrunq; ut homo. Quãdoq; ad imitatõez generis naturalis. vt lapis & petra. Quãdoq; ad rem ĩsexatã. ut scamnũ. Quãdoq; ad imitatõnem ĩsexate rei. ut aĩal. pecus mancipiũ & scortũ. Nã scortũ cõtra ratõem nature peccat. & ideo nichil nascitur ab eo. vnde nõ fuit fe. ge. sed neu. Quandoq; habeẽt respect̄ ad qualitatẽ vocis. ratõni enĩ adiunctã. vt hic sal. Quandoq; ad cõpatõnem accidentis. ut albus alba album. Epichenũ autẽ & dubium diuersas possũt habere causas.

¶ Questio de genere.

Queritur etiam. cur nullũ nomen quinte declinatõnis sit mas. ge. ꝑter dies & meridies. sed omĩa sũt fe. ge. nisi expes qđ est omnis gnis & caret obliquis. Ad hoc dico. q̃ ideo nomĩa quinte declinatõis sunt magis fe. ge. q̃ masculini. quia qualitas vocis illi̇ declinatõis q̃ndam naturã femimini sexus imponeat ꝓpter diuisionem quã facit in gtõ & dtõ. qr grũs & drũs illius declinatõis desinit in ei diuisas syllabas. ac diuisio femino sexui cõuenit ꝓpter fecunditatẽ. Expes aũt nõ potuit obliquos habere. qr oporterz q̃ ablatiũs suus desineret in e. & in i. cuz sit omnis gnis. q̃ in ista declinatõne eẽ nõ potuit. Similiter oporteret q̃ ablatiu̇ desinerz in e. corr̃. ut cõtingit in oĩbus his que sũt omis generis. vt felici vel felice. Sz ablatiu̇ quinte declinatõis nõ põt desinere in e. corr̃. ergo zc. De dies aũt inferi̇ dicem̄? ¶ Questio

Veri etiam põt de illo verbo pr̄s. qđ dicit̃ in prĩcipio quinti libri. Genera noĩm prĩcipalioza sunt duo que sola nouit rõ nature masculinũ & feminũ. Genera enĩ dicunt̃ a generando ꝓprie que generare possũt. q̃ sũt masculinum & femĩnũ. Igit̃ non nouit epichenum. & hoc falsũ est. qr sine dubio repitur in aliquo aĩali. Itez si nouit illa ergo sola natura ignorat neutrũ gen̄? ergo aliquid ẽ ignotum nature. qđ tamẽ est notum homĩ. Sed probo q̃ neutrũ genus sit notũ nature quia sic̃ natura nouit res sexatas. ita etiã ĩsexatas Sed sicut illa duo ptinent ad res sexatas. ita neutrum ptinet ad res ĩsexatas. ergo sic̃ ratõ nature nouit illa duo. ita nouit & neutrum. non ergo nouit illa sola. Ad hoc dico. q̃ pr̄s. hic appellauit naturam quandam formã cõseruatiuã speciei. scz sexum qđ põt videri ex eo q̃ ipe restrinxit hoc verbũ generare tm̄ ad masculum & femmã. quia hec sola sexum habẽt. cũ generatõ sit oĩm rerum in veritate q̃ fiunt ex aliquo p̄eedẽti cui contrarium ẽ creari. quia creari ẽ ex nichilo aliquid fieri. ut in aĩabus cõtingit. Ratõ ergo nature. id ẽ. sexualis ꝓprietatis. ignorat epichenũ. quia licet aliquod aĩal hẽat vtrunq; sexum. ut lepus. nõ tamẽ hoc ẽ de ratõne nature. imo ẽ q̃dam irregularitas. Et iõ dicit̃ nãa ignorare hoc genus. Neutrũ autẽ licz notũ sit apd illam naturã q̃ generaliter ẽ in rebus creatis. ignotum tamẽ ẽ apud illam q̃ est in rebus sexatis. de q̃ ibi pristianus intẽdit. Itẽ restringit̃ natura in legibus ad illam q̃ est in aĩalibꝰ tm̄ habẽtibus vim generandi & concipiẽdi. vbi dicit̃. Ius naturale ẽ qđ natura omĩa aĩalia docuit. id ẽ. forma q̃dam naturaliter aĩalibus imp̄ssa. Hoc etiã modo põt natura restringi supius in verbo pr̄s. ad illã q̃ est in aĩalibus tm̄. & sic cessat obiectõ. Et nota. q̃ generare potius tractum ẽ a genere. q̃ genus a generando. quia pr̄ius oportz genus eẽ in aĩali q̃ ipm generet Sed pr̄s. ibi causam voluit p effectũ ꝓbare. cum dicit. Genus dicit̃ a generãdo. qđ ñ itelligit̃ tanq̃ a sua causa. sed tanq̃ ab effectu. A genere enĩ pro uenit effectus generatõnis. Causatiue aũt & rõe effectus genus dicit̃ a genos qđ est natura. & ide geneſis. id ẽ. generatio. ¶ De neutro genere.

Arca neutrũ genus q̃rit̃. an sit pura negatio. an aliquid ponat. Si est pura negatõ igit̃ non ẽ dispositõ entis. ergo neutruz genus nichil ẽ. Si ergo ponat aliquid. ergo abstracta negatõne aliqua dispositõ relinquet̃. queratur ergo q̃ sit illa. ¶ Solutõ. dico q̃ neutrũ priuat & ponit. Priuat enĩ dispositionẽ masculini & femini generis. & ponit dispositõnem quandã rei carẽtis sexu. vel quasi carẽtis.

¶ Questio de neutro genere.

Veri etiã põt. quare neutrũ semp eandẽ formã seruat in accusatio quã habz ĩ nõ Ad hoc dico. q̃ nõs designat rẽ vt agentem. accusatiu̇? aũt vt patientẽ. sz masculinũ gen̄? ẽ ab agẽte. femmmũ a patiẽte. Cum itaq; neutruz priuat masculinũ & femmĩnũ genus. nõ debet neutrum de se generare accusatm̄ alterius qualitatis. ne rationẽ agẽtis & patiẽtis generis imitari videatur. Vocatiu̇ aũt habz simlẽ nõ. sic̃ habẽt fere oĩa noĩa. quia nõs & vos mtransitiui sũt. ¶ Questio.

Vero etiã. an sit dicẽdum p ꝓprio noĩe. hoc ferzũ. hoc desiderizũ. vel hic desiderius. & sic de cõsimilibus. Hanc q̃stionẽ mouet magister bñ. vl̃ bonũ quezẽs. an sit dicẽdũ bonus. an bonũ. an bene. Et dicit. q̃ ẽ dicẽdum. hꝰ bonebonũ. sicut hoc omẽbonũ. hoc glicerizũ. quia nomẽ nostrũ est. & impositum scõm formã neutri generis. & nõ scõm formã aduerbij. velut cũ dicit̃. Deus det tibi bonum. vel deus ẽ summũ bonum.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vnde sicut aliquis vocaꝫ omẽbonũ · & nõ omne bene · Ita ego sum vocandus bñ · & non bonũ · vt magister bene ita dicit · Tamẽ ẽ sciendum · qꝫ grammatica quãdoqꝫ ꝓcedit vulgariter · quãdoqꝫ regulariter · Vulgaritez quantũ ad scripta plebeia · in q̃bus dicẽdum vel loquẽdum ẽ magis apte · & tunc iuxta ydioma põt dici magistez bñ Regularitez tñ ꝓcedit ĩ his q̃ piti sentiunt ꝑm ratõez artis · Vnde noĩa scõm diuersas linguas diuersas vocis qualitates sortiunt̃ · vt hiesus hebraice · sothez grece · salua toz latine · Ergo alitez ẽ loquẽdum apud vulgus · alitez apud pitos · Si quẽ ergo videris vocari fezrũ vel cõsilium · vel desideriũ · vl̃ argumẽtum · bñ posses dicẽ · hic fezrum · hic cõsilium · & hic desideriuz vl̃ hic argumẽtum · quia qualitaſ vocis essẽt iam rei non mutat · Concedim⁹ tamẽ · qꝫ possz dici · hic fezrus · vel hic cõsilius · hic desideriuz · & ita de cõsimilibus · Similiter hic bonũ est dicendũ · qz hꝰ nom̃ est datum scõm illam formam quã habet hoc adiectiuũ bonus bona bonum in neu · genere · quando ponitur substãtiue · Nam quãdo ponit scõm respectum masculini dicendũ ẽ hic bonus ·

Nũc de cõmuni genere questio ·

Circa cõmune genus põt queri · Vtrũ cõmune gen⁹ sit aliquis ĩ natura · Si em̃ ẽ aliqd · ergo aliqꝺ gen⁹ ꝓticipat vtrũqꝫ sexum · ergo eũ homo sit omnis generis · istud cõmune ꝓuenit ex aliquo genere vtriusqꝫ sexus · Et sic aliquis esset mas & femina · qꝺ est impossibile Si aũt nichil est in natura · ergo nullũ nomẽ naturaliter ẽ cõmunis ge · ergo homo vel ciuis non venit naturaliter ꝑ mare & femina qꝺ falsum ẽ · qz similiter accipit̃ pro vtroqꝫ sexu · vt oĩs ciuis · ¶ Solutio · dico qꝫ nullũ genus est cõmune quantũ ad naturam · nec aliquis sexus ẽ omnis ad masculinũ & femininũ · Et hoc est qꝺ ait prisc · Cõmune gen⁹ magis qualitate vocis dinoscit̃ qꝫ natura · Cõmunitaſ ergo a qua dicit̃ genus cõmune · ẽ forma aĩe nõ nature · sicut affirmatõ & negatõ · quoniã anima possuit cõmunitatẽ in genere ꝓptez opus generatõis · qꝺ masculꝰ & femina omunitez exercent ·

¶ Questio de cõmuni gñe ·

Verit̃ ergo · quare non habeam⁹ cõmune ex masculino & neutro · vel ex femino · & neutro · Et videt̃ · qꝫ possit inueniri · ut vir & mancipiũ diligunt se · Mulier & mancipium vident se · Dico qꝫ talis cõmunitas esse nõ potest · quia vnũ ẽ naturale · & alterꝫ innatũrale · Item vnũ est priuatiũ · & alterꝫ positiũ · & ideo nõ facũt vnũ esse · Cum vero dicit̃ · Vir & mancipiũ diligunt se · hoc ꝓnomẽ se ibi est neutri generis · qz neutruz cõcipit masculinum · Et similiter cũ dicit̃ · Mulier & mancipiũ vident se · hoc ꝓnomẽ se est ge · neutri · quia neutrũ cõcipit femininũ · Et nota · qꝫ solũ masculinũ qñqꝫ gerit naturã omnis ratõne antbono masie · id est · excellẽtie · vt ibi · Quicũqꝫ vult saluus esse · hoc ei intelligit̃ ita bene de femina sicut ꝺ · mare · similiter · Diliges deũ & ꝓximũ · Et hoc sepe reperit̃ · sed femininũ nõ habet eandẽ vim Vñ nunꝯ accipitur pro omuni · ¶ De omi genere ·

Verit̃ de omi genere qꝺ adiectiuoꝝ est quoniã significat rem cõpabilem masculio femino · & neutro · Hec aũt adiectiua in tres species diuidunt̃ · Nam q̃dam sũt mobilia per tres terminatões · & hec tangũt primã & secundã declinatõem · & non sũt omis generis cõiunctim nisi in dtõ & ablatio plurali · vt albus · alba · albũ · Quedam tñ mobilia sunt oĩs generis · in gẽo & dativo singulari que sũt secundi modi ꝓnominũ · vt vnus · vna · vnũ · gẽo vnius · dẽo vni · Quedã vero adiectiua diunctim sunt omis generis · vt felix & prudẽs · Quedam in cõmune & neutrũ diuidũtur · vt hic & hec fortis · & hoc forte · Pauca tamẽ terminãt masculinũ in er · femininũ in is · neutrum in e · vt hic acer · hec acris · hoc acre · Cur aũt fiat tal̃ diuisio patet · quoniã adiectiua cõiũctim ꝓdicata ꝑ diuisionẽ reddunt̃ · vt vir & mulier & mancipium sũt alba · ergo mulier ẽ alba · & vir ẽ albus · & mancipium est albũ · Altera vero diuisio qꝫ ptim est opposita · & ptim simplex · nõ potest fieri nisi ꝑ omune et neutrũ · et sic est certũ · qꝫ certharius nõ habet cõparatõem nisi ad coniuncta simul · vel ad simplicia diuisim · vel ptim ad cõposita · et ptim ad simplicia diuisim · Et hec ratõ ẽ quare noĩa adiectiua in tres spẽs diuidunt̃ · ¶ Questio de omni genere ·

Veri etiam põt · quare nullũ nomen desinẽs ĩ is · põt esse omis ge · ĩ nõ casu · ut dicit prisc · Videt̃ em̃ falsũ dicere · qz hoc nomẽ semis in vno sensu ẽ omis generis et indeclinabile · vt hic et hec et hoc semis · id est · dimidius · dimidia diũ · Dico qꝫ prisc · de declinabilib⁹ itellexit sed hec semis · huiꝰ semissis · id ẽ · medietas assis declinabile est · Sed adhuc obijcit̃ de hoc nomine tricuspis · quia videt̃ habere neutrũ · cũ dicat̃ ouidius Positoqꝫ tricuspide telo mulcet aquas · Ad hoc dicit prisc · qꝫ ꝑ figurã recipit neutrũ · et sic tricuspis ẽ omune duũ generum tm̃ · Ideo aũt nullũ nomẽ desinens in is · potuit cẽ omis generis in nõ · qz vt dicẽ prisc · in · vj · li · vbi determinat de desinẽtibus in is · Nullum neutrũ ꝑ se in is · finiri põt · qꝺ in aliis vocalibus nõ contigit · Nam in as · in es · in os · in us · repiunt̃ neutra · vt vas vasis · es cris · os ossis · ius iuris · In is · aũt nullum neutrũ definit · et hoc a tenuitate huius vocalis ĩ · credimus ꝓuenire ·

¶ Questio de omi genere ·

Vero etiã si hec cõgrua ẽ · Omis ciuis ẽ albus · videt̃ qꝫ sic · qz substantiuũ cõmunis generis põt recipe adiectiũ ĩ vtroqꝫ genere · ergo et hoc nomẽ ciuis · et ita ẽ ogrua · Sed probo qꝫ ẽ incongrua · quia hoc signũ omis cogit hunc terminũ ciuis supponere ꝑ maribus et femis causa sue distributionis · sed hoc adiectiũ albꝰ restringit ipm̃ tm̃ ad mares · ergo ẽ ibi repugnantia · et sic ẽ incongrua · Dicimus · qꝫ hoc adiectiuũ albus etiam põt ibi vagari ad femininũ · et sic non restrigit Potest aũt restrigere tm̃ ad mares · ꝑ suppositionẽ huius termi ciuis · Et scõm hoc q̃dam iudicãt eam incongruã ꝓpter repugnantiã officioꝝ · Nos vero congruã · qz non fit distributio nisi ꝑ maribus · vñ nulla ẽ ibi repugnãtia · Nam talia sũt subiecta qualia põdicata ꝓmitterẽ esse · vt ait boetius in libro de trinitate ·

Sequitur nunc alia questio de omi genere ·

Vbitaꝫ etiam de quibusdã nomibus · an sint omnis generis · an omis · vt diues · paup · hebes · terres · degener · vber · comes · hospes · et sospes · bipes · quadrupes · compos · et memor · videnẽ ei esse omis ge · qz opationẽ habẽt ad masculinũ et femininũ et neutrũ · qꝺ ꝑ eoꝝ ostructionem patz · vt diues vir · diues mulier · diues regnũ · Vnde ouidius · Addit externo marmore diues opus · Et boetius quito de consolatione ait · Constat eternũ bonũ ee̊ sui compos · Item lucanus Imperiũqꝫ comes · Iuuenalis Depositũ tibi sospes

erit·Et sic multa exempla habere possum9 · Item ea que compañ ex istis bene habēt cōpatm̄ neutrum·ut hic paup paupior pauperrimus·hec paup paupior pauprima·hoc paup pauperi9 pauprim̄ Sed compatm̄ neutrū non pōt ozi·nisi a positio neutro·ergo positiua coz habent neutra· Ad hoc dicūt quidā·q̄ sunt omunis generis·sed p figuram q̄nq; adiungunt̄ neutris·vt diues regnum·Quero ergo si per eandē figuraz pōt dici·Habeo diuitem regnū·vel ista regna sunt diuites cū bene dicatur Loquor de diuite regno·Propter hoc concedunt quam·q̄ sunt oīs generis·Et p̄s·quādoq; dicit de quibusdam eoz·ut hic & hec & hoc memor·hic & hec & hoc paup·Quod si verū est·ergo terminās ablatm̄ in e·& in i· qz hec est natura oīs ge·ut hic & hec & hoc felix·Ablatō ab hoc & ab hac & ab hoc felice vel felici·ergo paup facit paupe vl̄ pauperi·et diues diuite vel diuiti·ergo neutrū plurale debet desinere in ia· & hoc nusq̄ repitur·quia non dicimus·hi et he memores· & hec memoria·nec dicim9 diuites vel diuitia hebetes vel hebetia·Inuenitur tamē hospita in plurali neutrū·Vnde Statius· Accipias fessumq; libens. Itē hospita pandas flumina·ergo erit dicendū· hic et hec et hoc hospes· ergo hospite vel hospiti faceret ablatm̄ qō nichil ē Nos dicimus·q̄ p̄dicta noīa sunt cōmunis gn̄is· in declinatōne·sed omīs ī cōstructōne · & hoc iō quia si in declinatōne p̄ponerent̄ eis tria articularia·de necessitate facerēt ablatm̄ in e·& ī· & neutrum plurale ī ia ·Sed quia significatō eoz est cōparabilis tribus generibus·ideo cōpañ quedā ex eis·& omīa possunt adijci masculino & femīno & neutro satis ꝓprie·sed non in qualibet sui terminatione·qz qualitas accusatī desinētis in em·& forma pluralis in es·nullo modo possūt neutro generi adaptari·Vñ nichil est·Habeo diuitē regnū ·vl̄ Diuites regna·Sed alie terminatōes eoz possunt neutro generi adaptari ·ut diues regnū·diuitis regni ·diuitum regnoz·diuitib9 regnis· Licet ergo sint omīs ge·in cōstructōne·non tamē oportz · q̄ sint oīs generis in declmatōne·qz ratōne legis que in declinatione oīs ge·obseruat̄·inde p̄dicta incōuenientia ꝓuenirēt·Certe bene dicit̄·Vir aduena· Mulier aduena·Mancipium aduena·Non tm̄ ī declinatōne dicā·hic et hec & hoc aduena ·Et nota· q̄ ista tria memor·hebes & teres·quāuis a p̄s·quādoq; tm̄ cōmunis ge·iudicent̄·recte possunt dici omīs generis in declinatione·Sed neutrū plurale ipōrū in a·non repitur vsualiter·De hospes dici9 q̄ est omune·ut hic & hec hospes·tam in singulari q̄ in plurali·sed hec hospita·huic9 hospite in singulari femīnū·in plurali est neutrū habēs tm̄ nām accusatm̄ & vām·& sic est ethrocliti·ut ntō hec hospita·accusatio hec hospita·vtō e hospita·Idē est dicendū de sospita·qz hic & hec sospes dicimus· & hec sospita te·in plurali hec sospita·De vber et degener dicim9 idem qō de pauper·licz p̄ auroritatē q̄nq; finiāt ablatm̄ i · sed memor tam ī e·q̄ i· teste p̄s · De cōpos comes bipes quadrupes idē dicimus qō de diues·& sic oīa p̄dicta sunt cōmunis gn̄is & omis diuersa consideratōne·q̄dam tm̄ ex illis terminant ablatm̄ in e·tantū·quedā vero in e·& in i·

Questio de plus ꝛc̄·

Q Veritur etiam de plus·victrix · victrix· cui9 generis sint·Ad hoc dico·q̄ plus ī nātō accusatio & vātō est neutri generis· sed in alijs casib9 habet tria genera·Vnde facit ablatiuū tam in e·q̄ in i·ut plure vel pluri·Hoc autē contigit quia nullū monasillabū fe·ge·tm̄ repitur desinēs in us·Vnde nullū monasillabum in us ·potuit esse omis generis ac qz cōpatm̄ erat huius nomis mult9 ta·tum·oportuit q̄ in reliqs casib9 esset omune triū generū·ut sui positiui generib9 respōderet·Et ꝓter hoc dicim9 ·q̄ fuit hoc nomē plus omīs generis in cōpatōe·sed neutri tm̄ ī declinatōne·quia erat cōpatiū ad tria genera·ut iste panis ē plus illo·& hec farina est plus illa·& hoc frumentum ē plus illo Hac de causa cōtingit q̄ ī illis casibus qui habēt omē genus cōponit̄ cum con·ut cō pluribus·cōpluris·cōpluri complures·& nō ī forma neutri·Vnde nichil est oplus·& hoc ideo quia hec ꝓpositō con·importat collectionez· & ob hoc potuit euenire cū omī genere·sed non cuz neutro qz multitudo recipit collectōem·simplicitas vero non· De victrix & victrix dixi supā in secūda parte vbi determinaui de accētu desinentiū in trix·

De epicheno genere·

Q Picheneuz genus·id ē ꝑmiscuū sub vna voce & vno articulo aīmalia vtriusq; sexus signat·ut corvus et aquila· Et dicit̄ epichenū·id est·sup̄ omune·qz sup̄ vtriusq; sexus aīalia cadit·Videt̄ igitur q̄ hoc nomē ꝓximus sit epichenū cum dicit̄·Diliges deum et ꝓximū·quia sub vna voce et vno articulo venit pro masculo et femina Dico q̄ hoc habet ex imꝓprietate·id est·p figuram·& ideo nō est epichenū·Item demonstrato mare & femina bñ dicit̄·Isti ciues currūt·Ecce hoc nomē ciues vna voce vnoq; articulo sumit̄ p masculo & femina·et ita videt̄ q̄ sit epichenum· Dico q̄ hoc contīgit ex imꝓprietate·qm̄ ibi ē conceptō generū·et sic nō est epichenosis·

Q Videt̄ etiam q̄ hoc nomē substantia sit epichenū·qz sub vna voce et sub vno articulo comp̄hendit aīalia vtriusq; sex9 Ad hoc dico·q̄ in regula p̄s·intelligit̄ tantū a substātia ideo non est epichenū·qz non cōuenit tm̄ aīalibus vtriusq; sexus·imo etiā alijs rebus·Idem dicimus de oībus generalib9 Item videt̄ q̄ aīal sit epichenum·quia significat aīalia vtriusq; sexus vna voce et vno articulo·Ad hoc dico·q̄ nullū nomē neutri generis est epichenū·qz nō signat rem ut sexatam·imo ut insexatā·aīal em̄ cōuenit etiā aīalib9 insexatis·Mancipiū ergo non est epichenū cū sit neueri generis·quāuis vna voce et vno articulo significet aīalia vtriusq; sex9·qz neutrū gen9 dictū est a priuatōne vtriusq; sexus·Item noīa piscium non sūt ꝓmiscua·ut lucius et anguilla·qz nō generant̄ per coitū·sed p solā confricatōem· et ita proprie non habēt sexū·et hoc ut ī pluribus intelligas Hoc dico·quia quidā pisces dicūtur sexū habere et coire·ut foce et murena·

Questio de epicheno·

Q Veritur etiā·quare noīa ratōnabiliū non sint aliquo modo epichena·Dico·q̄ certa sexus discretio fuit in causa·sed tamē quedā ratōnabilia vident̄ habere vtrūq; sexū· sic hermofrodite·Nam ut dicit ysidor9·xj· ethimolo· Hermofrodite appellati sūt·eo q̄ ī eis vterq; sex9 appareat·Herma quippe apud grecos masculus· a frodi femina nūcupat̄·Hi dexterā māmillā virilē· sinistrā muliebrem habētes·vicissim coeundo et gignūt et pariūt·hoc etiā dicit augustinus in·xvj· li· de ciuitate dei Sed pōt dici·q̄ hmōi aīmalia sūt q̄dam monstra nature & irregularitas.

Veri etiam pōt in quibus aīalibus epicenosis habeat locū · Ad hoc dico · q̄ in q̄busdā aīalibus est sexus multū incertus nec erat vocis qualitas nisi vna · & ī illis potuit habere locū epicenosis · vt dama · talpa · miluus · & pica · Sed nomīa quadrupedū ī a · possūt esse tā mas · q̄ femīni generis · ut hic dama & hec dama · hic talpa & hec talpa · Et ī vtroq; genere accipiunt̄ pro aīalibus veriusq; sexus · Ac nomīa bipedū in a · tm̄ sunt femīnini generis · De his autē dico que sunt epichena · ut hec aquila · hec pica · hec noctua · Sed columba non fuit epichenū · q; dicim? hic colūbus p mare · & hec colūba p femina · & hoc ꝓpter fecūditatē accidit · sicut etiā gall? & gallina · Palūbus ergo recte fuit epichenū ꝓpter indiscretōez sexus & raram fecunditatē · Noīa aūt auium epichena q̄ desinūt ī a · ideo sunt femini magis · q; aues ciusdē leuitatis sunt sicut femine · & terminatio vocis ī a maiorem conuenientiā habet cū femīno q̄ cū masculino · Nota etiā hic · q̄ omē epichenū est mas · ge · vel fe · ut hic turtur · hec aquila · Et simili adiectōne pōt eandē ꝑmiscuitatē seruare · ut vnus turtur volat · modo non discernit sexū ut cōsueuit fieri ī cōmuni quādo dicit̄ · Albus ciuis · Similiter si dicā Alba aquila · non fit modo restrictio ad femīnam · sicut fit in ꝯmuni · ut alba ciuis · Potest ergo dici vnus turtur · & alba aquila tam p mare q̄ p femina · Tamē quādoq; ꝑmiscua ista recipiunt adiecti ua contra naturā sui articuli causa discernēdi sexū Vnde inuenit̄ · Anser erat cuidā p̄cioso germie feta · Similiter est dictū de turture · Sola volabit · sola sedibit · Tamē nobiliores autores his abusionibus ñ vtunt̄ · sed etiam ī alijs substātiuis adijciunt̄ adiectiua cōtra suū articulū q̄nq; ratōe suppositorum · ut apud salustium · Pars in cruce positi sūt · pars in bestijs obiecti sunt · Quandoq; causa alterius substātiui q̄ subintelligitur · ut Preneste sub ipsa · Subaudit̄ em̄ vrbe · Quādoq; causa exprimē di naturā rei · ut Triste lupus stabilis · id ē · res naturaliter tristis · hoc est tristiciā inferens · Non em̄ mas · & fe · ita exprimit naturā ut neutrum ·

¶ De genere incerto ·

Incertū genus siue dubiū ē ab aīa ꝓpter diuersitatē vtentiū opinionēs · ergo scōz hoc non sum? certi cui? generis sūt noīa que dicūtur incerti gn̄is · ergo altera istarū lotutionum ē incongrua · Dies ē seren? · Dies ē serena · Sz nescim? vtrum modicū fermentū totam massā paste corrūpat · ergo vtraq; reprobanda ē · Dicunt q̄dam q̄ sine dubio altera illaz ē incongrua · Sed q̄a pniores debem? eē ad saluandū q̄ ad damnandū · ideo dicūt vtranq; eē recipiendā · Non em̄ sciunt cui? generis sint hmōi noīa · & similiter nesciunt q̄ illarū locutiōnū sit incongrua · Nos vero dicimus · q̄ nulla debet eē nobis dubitatio de genere istorū noīm ꝓpter autoritatez veterz qui vtroq; genere vsi sūt · Autoritas em̄ est sentētia imitatōne digna Dicim? itaq; q̄ omia noīa incerti generis sūt duū generū sine dubio · Et hoc sepe dicit p̄s · non tamen sūt ꝯmunis generis · q; nulla ē ibi cōmunitas quo ad aīam vel naturā · nec cōtraxerūt illa duo genera ex vna autoritate, sed ex diuersis · ¶ Cum ergo dicit̄ hoc nomē ē dubij generis vel incerti · illa dubitatō non ē ad modernos referēda · sed ad p̄mos inuētores · velut cū dicit̄ · Ceci vident · Claudi ambulant · Surdi audiūt · id ē · qui prius habuerūt cecitatem vel claudicatōem vel surditatē · sed modo nō sunt tales · Et forsitan aliq̄ ratio traxit antiquos ad hec duo genera · q; dies q̄ndoq; sumit̄ pro certo tēpe · q̄nq; p incerto · Quādo venit pro certo debet esse mas · ge · q; certitudo ē in maribꝰ · Quādo venit p incerto debet esse fe · ge · q; nichil ī certi? q̄ femina · Iuxta illud · Quid le ui? flama · flamē · quid flamine vent? · quid vento mulier · quid muliere nichil Silīter est finis consūmās & est finis cōsumens · in eo q̄ cōsūmat habet se ad modū maris · in eo q̄ cōsumit habet se ad modū femine · Similiter cortex · in eo q̄ munit arborem est quasi mas · ī eo q̄ ab arbore patit̄ ē sicut femina · & ita pōt de alijs iudicari · Et sciendū · q̄ nomīa ita sūt incerti generis in plurali sic̄ in singulari · ꝓter dies qđ i plurali ē tm̄ masculini ge · quia non habet se nisi ad certū tempus in plurali numero ·

¶ Questio ·

Vero hic · cum scōm autoritatē veteruz quedā noīa q̄nq; sint neutri generis q̄n doq; mas · vt hic punct? & hoc pūctum & hic stadi? & hoc stadiū · & hic catim? & hoc catimum · quare non dicunt̄ incerti generis · ¶ Solutio · dicim? · q̄ masculinū talium noīm iam cessauit q; non vtimur nisi neutro ge · istoz noīm · Esto tm̄ q̄ vterem̄ bis nomībꝰ in vtroq; genere · non tm̄ essent dicenda incerti generis · q; varias terminatōnes habent scōm diuersa genera qđ ī noībꝰ dubijs non cōtingit · Item queri ē quare non habeamus aliquod adiectīm incerti generis · Multa em̄ adiectiua ponit p̄is · de quoz generibus videt̄ dubitare · vt pauper & diues · Ad hoc dico · q̄ non potuit neutrum incertitudinem cū masculino vel femīno vt cū ꝯmuni habere · q; requirit̄ · q̄ vbi ē incertitudo ibi sit vna & eadē terminatio diuersoz generum p omēs casus · Hoc aūt non habet neutrū cū alijs generibus · nā in quibusdā terminatōibꝰ conuenit cū alijs generibus · & in quibusdā discrepat · & ideo neutrū ad incerti generis naturā non potuit p̄uenire · Et hec ē ratō quare nullū adiectīm est ī certi generis · cū omē adiectīm ꝓprie habeat ī se neutrum

¶ De ethroclitis ·

Ethroclitoz noīm genere ꝯsueuit quo ¶ Ad cuius euidentiā scias · q̄ quedā noīma etroclisim patiunt̄ generis · id ē diū sitatem vel irregularitatē quandā m gn̄e · vt hꝰ celum & hi celi · hoc epulū & he epule · hic locꝰ hi loci vel hec loca · hoc pelagꝰ & hi pelagi · hic carbasꝰ & m plurali hec carbasa · soz · & ita contigit ī quibusdam alijs · Queri ē ergo vnde ista irregularitas exorta fuerit in generibꝰ · Ad hoc pōt dici · q̄ ab autoritate diuersoz vsuū hoc ꝓcessit · & forsitan nō sine ratōne · q; videt̄ q̄ etroclisis semp immutet significatōem · vt hoc celū p continēte · sed hi celi p his qui cōtinent̄ in eo · vt Celi enarrant gloriā dei · Et hoc epulū pro corpali · sed epule laz · p spūali · id est · refectōne scientie vel virtutis · Vnde plato ī thymeo · Venistis ad epulas hesternas · Et hic locus ꝓprie quantitas est circūscribēs corp? · sed hec loca ꝓprie de his dicunt̄ in quibus possessiones habent̄ · hi loci p locis dyaleticis · Item hoc pelagus est alta nimis aquarū profūditas · sed hi pelagi pelagorum · ad certitudinē p̄fūde aque restringitur · Et hic carbasus · vestis sinuosa · que tm̄ viro vel mulieri cōuenire pōt · Sed carbasa · soz · ad vela nauiū ptinent · hic infernus · p loco generali oīm penarū sed hec infera īferiorū · p locis ꝑticulariū penaz · Hic sibilus ē hoīm · sed sibila sūt serpentū · hec topica · ce · p scientia · sed topica · coz · p libro · Idē est

dicendū de rhetorica⁹ & analetica· Itē hic menalus
p totali mōte· sed menala menaloꝝ p appendicijs
& collib⁹ sibi adiacētib⁹· Hec pergam⁹· hui⁹ pga
mi p ciuitate· Sed hec pgama moꝝ · pro edificijs
suis· Hoc pozrū p maiozibus· hi pozri p minozib⁹
Hi freni p se · hec frena noꝝ cū suo apparatu Hoc
rastrū p vna specie ligonū· Sed rastri rastrozum·
p oīb⁹ specieb⁹ ligonū· Et ita pōt diligens pscru=
tator inuestigare differentiam in hmōi ethroclitis·
Sepe tamē iste ppietates ab autozib⁹ non seruan
tur· Videē ergo q hoc nomē felix & cetera similia
sint ethroclita· qz hoc nomē felix in nōo est oīs ge·
sed in accusatiuo nō est omis ge· sed neutri · ergo
variat genus· & sic est ethroclitū· Illi qui dicūt oē
genus eē quoddā accidens p se· bñ cōcedūt · q ibi
ē ethroclisis· Nos vero dicim⁹ q non· qz cum felix
sit oīs ge· dicim⁹ q ē neutri· & sic nō variat gen⁹
Veritur etiam· an sit dicendū vn⁹ celoꝝ
aut vnū celoꝝ· Dicūt quidā q vtrunq;
bene ōr diuersis respectib⁹· qz eīn ptitiuum pōt respicere gen⁹ qō illic ē· id ē· genus gēi·
Et sic est dicendū· vnus celoꝝ· & quia pōt respicere id solū p quo partitur singulariter· & sic ē dicendū· Vnū celoꝝ· & sic est sensus· Vnū celorum·
id ē· vnum celū de numero celoꝝ· & vnum epulaꝝ
sicut vnum epulū de numero epulaꝝ· Nos vero dicimus· q ptitiuū debet respicere genus qō illic est
qz cōpatōem habet ad res p gēm suppositas scōm
gen⁹ qō accidit gēo· Et sic ē dicendū· vnus celoꝝ
vna epulaꝝ· & non vnū celoꝝ· nec vnū epularum
Non tamē sequitē· vnus celus· vna epula· qz genus
plurale ē fortius singulari· In gēo aūt nomīs collectiui pōt fieri partitio· ita q genus a reb⁹ suppositis cōtrahitē· Vnde bñ dicitē· Vnus istius gētis est
sortes· & Vna istius populi ē maria· Et scias · q e
throclisis fit q̄tuor modis· scz genere qñ dictio ē
alterius generis in singulari q̄ in plurali· ut hoc celum· hi celi· Declinatōne · qñ dictio ē alteri⁹ decli
nationis in singulari q̄ in plurali· vt hoc vas vasis
pluraliter hec vasa foꝝ· Numero qñ numer⁹ nō recte formatē a singulari· ut singulariter ego· pluraliter nos · Casu qñ gtūs non recte formatē a suo
nōo· ut hic iupiter· gēo huius iouis· Multa ad genus ptinētia infra ponā· vbi agam de declinatōne
noīm· & in q̄rta pte vbi ageē de silensi siue de conceptione· Amodo de numero videam⁹·

¶ De numero·

Numer⁹ inter accidētia noīs tercium locū
de iure possidet· Natura eī numeri distīxit gña· & ipa multiplicenē nūo · quorū
generum multiplicatō retinēda est ad cōseruādas
species in esse· Et certū ē· q non possunt species
teneri in esse· nisi p multiplicitatē ptculariū· Hoc
autē non pōt fieri nisi prius existēte generū multitudine· Bene ergo post speciē de gne· & post gen⁹
de numero ē agendum·

Ven solet cui pti accidat numer⁹· Dico
q numer⁹ accidit cuicūq; accidit psona
& ecōuerso· qz psona dicitē q̄si p se vna·
& sic vnitas ē pfectio ipius psone quo ad q̄· Vñ
gerundia & supina carēt nūo· qz carēt psona · Aduerbijs aūt nō accidit numer⁹ nec psona· licz q̄dā
aduerbia sint numeralia· ut bis· ter· & q̄dam psonalia· ut meatim & tuatim· nō qz habēt numerum vel
psonam p accidēti· sed p significatōne· Et ꝫm hoc
pōt numerus diuidi a psona· Videtur tñ q age &
agite habeant numeꝝ p accidente· qz age requirit
verbū singulare· ut age· lege· Sed agite verbū plurale· ut agite· legite· ergo accidit eis numerus· Ad
hoc dico· q indifferēter iunguntē cū verbo singularis numeri & pluralis· ut age legite & agite lege·
Vnde stati⁹· En age ab diuersis thalamos seruare
maritis· Item psper· Age iam pcor meaꝝ comes remota rerū interpidā breuemq; vitam domino deo
ducem⁹ · & hoc vult ps. qui i quinto li· vbi agit de
numero dicē· Numeros aūt he hñt dictōes que psonas quoq; habēt· vel finitas vel infinitas· id ē· noīa
verba· vel pticipia· pnoīa· vnde si deficiat in psonis
verbū deficit etiam in numero· qualia sunt infinita· impsonalia· gerūdia vel supina Aduerbiū enim
quāuis sepe demonstret numeꝝ ad significationē nomīnū numeraliū· non tamē q̄si accidentē hūc habz
& sic patz q numer⁹ nullo modo accidit adūbijs·
Vnde ille versus ē repudiādus · Plurib⁹ est agite
dicendum· sed age soli·

Numerus aūt put hic sumitē diuidit i singularē numeꝝ & pluralē· qz satis ē in hac
arte vnū a multo· vel multuz ab vno discernere· At relique differētie numeroꝝ ad aliam
ptinent facultatē· Iste vero sunt principales· quia
vnitas & binarius sūt duo pncipia numeroꝝ· tamen
differēter· qz vnitas est primū pncipiū & simplex
Binarius aūt est pncipiū secundus & cōpositum·
ab vnitate ergo ē singularitas· a binario aūt ē pluralitas· vnde sic binarius gemīat vnitatē· sic plura
lis numerus si est vere pluralis debet gemīare suū
singulare· vt homo & homines·

Sed queritē de quibusdā noībus quorum
pluralia nō gemināt suum singulare· vt
vter· alter· vterq;· neuter · & alteruter ·
Ita eīn dicunt de duob⁹ in plurali sic in singulari·
Vnde boetius· Inter vtrasq; literas· id ē· inter ambas· ¶ Queritē ergo vnde hoc otingat· Ad hoc
dico· q hec noīa dicta sunt a dualitate· q̄si principali
sigficatōne· vnde non possūt eam relinquere in singulari nec in plurali· sicē nec homo relinquit humanitatē· siue dicatē de vno· siue de plurib⁹· Dicimus
ergo q non geminātdualitatē· qz in vtroq; numero distribuūt· siue ptiuntē respectu duoꝝ· sed tamen
geminātnumeꝝ appēhēdēdi dualitatē· qz pōt dualitas apprehēdi· ut vnū· & hoc faciūt pdicta noīa
i singulari· & pōt apprehēdi ut plura· & hō faciūt
eadem noīa i plurali· & sic gemmātsine dubio singulare· Numer⁹ eīn apud naturā est plura· sz apd
aīam est vnū· & ideo pōt duob⁹ recte modis appēhendi· Item etiā dubitatē de hoc noīe vnus· qz mueītur quādoq; in plurali· ut vne & alteze scale· Silīter vna moenia· Et illud terētij· Ex vnis nuptijs
fecistis gemīas· Ad hoc dico· q nō gemmat vnitatem· qz illa est pncipalis eius sigficatio· sed vnitas
pōt apprehendi ut vnū & ut plura· & hoc merito·
qz est vnitas pura & vnitas impura · Sic ergo gemmat singulare q̄ntū ad modū apprehendendi· &
hoc fit ratōne quorundā noīm q̄ tm in plurali nūo
declinantē· & q̄ndoq; signant vnū ut plura· quādoq; plura ut plua· vñ bene ōr· vna arma· vne nuptie
Sed male ōr· vni boies· vne mulieres· In masculio
aūt genere nō inueniē apd autores i plurali numero· Possz tamē dici· vni manes vel· vni penates· nisi vsus resisteret· Et nota· q vnus q̄ndoq; signat
vnitatē aioꝝ· Vnō in actib⁹ apostoloꝝ · Multitudinis credentiū erat cor vnū & aīa vna· & scōm
hoc possz dici· Iste mulieres sunt vne· i· vnanimes
& corda nostra sūt vna· id ē· vnanima · vnde luca.

Fecere nephas in ptibus vnis · id est · vnius animi & voluntatis · Questio de utroqz numero · ¶ Vnc de vtroqz numero videam? · Scias igitur · qꝫ singularis numer? ē forma dictionis significantis ut vnū · Pluralis āt numerus ē forma dictōnis significantis ut plura · Isti vtiqz modi notanē quādo pueris dr · Cui? numeri · singularis · Quare · qz singulariter ꝓferē · id ē ut vnū designās ꝓfertur · pluraliter · id ē · ut plura designās · Sed contra hoc ita obīciē · Chimera est opmabilis · hoc nomē chimera signat rē suā ut vnū sed ipa non ē vna · nec pōt esse · ergo sigficat eā falso · & ergo hec debz iudicari falsa · chimera ē opmabilis · quēadmodū chimera si iudicareē ut alba cum ipa non sit alba · hec iudicareē falsa · chimera ē alba Queritur etiam cui talis singularitas insit · Dico · qꝫ inest apprehendēti & non ē forma nature sed rationis · & licet aliter sit qꝫ apprehendaē · nō tamē apprehendiē falso · qz aliud ē de albedine · aliud ō modo apphendēdi · Albedo em̄ ē forma naturalis · singularitas āt ē forma ratōis siue itellect? Vnō inest tm̄ aīe · & ideo non surgit inde falsitas · qz bn̄ inest cui debet inesse · Possum? etiā dicere · qꝫ tal' singularitas inest chimere ꝓut ipa est apud aīam ꝑ intellectum solū · qz tale figmentū ē vnū ꝑ apphensionem quāuis nichil sit in natura · & hoc ē quasi idem qđ ꝓius dictū est · ¶ De discretōne numeri

Queritur q̄ noīa discernāt numerū & q̄ ñ ¶ Ad hoc dico · qꝫ substātiua · ut homo & homines · & adiectīa substātiue tenta · vt albū · discretōez quātitatis ī reb? suppositis faciūt ut est homo · ergo vnū · & sūt homines · igitur plura & albū currit · ergo vna res alba · Sunt tn̄ quedaz noīa substātiua q̄ in eodē numero veniūt · tam pro vno qꝫ pluribus · ut vinū & arma · & hec dicuntur noīa oplexiua · qz quodda vinū ē vnuz · & qđda vinum est plura · Siliter quedā arma sūt vnum · & qdam arma sūt plura · Non tn̄ hmōi nomina habēt duos modos significādi · scz singulariter & pluraliter · sed vel singulariter tm̄ · ut vinū · vel pluraliter tantū · ut arma · Adiectīa aūt sicut & verba carent numeri discretōe quantū ad ꝓprietatē quā signāt · quoniā attribuūt eam cōplexiue · id est · tam ꝑ vno qꝫ ꝑ plurib? · ut albus · id ē · ptiipās albedine vel albedinib? · Vn̄ vere pōt dci · Popul? est albus · quia tot impmit albedines hoc nomē alb? · quot sūt homines m ꝓpr̄o · Siliter popul? currit · tot em̄ cursus attribuunē ꝓpr̄o ex quot hoibus ꝓprius constat · Nō tamē adiectiua habēt numerū cōplexiuz · sed vel signāt singulariter tm̄ · vt alb? · vel pluraliter tātū ut albi · Non ignoro tn̄ qꝫ multa noīa sunt singularis numeri & pluralis in eadē voce · vt dicit prisīn quīto li · vbi agit de numero · vtpote · albi · sedens man? · & res · illi · & illa · Sed hoc simul & eodem respectu nulla dictio casual' habere pōt In verbis āt hoc ideo nō cōtingit ut dicit p̄s · qz nullū verbum in eadē voce apud latinos est vtriusqz numeri · Si obijciaē de hoc verbo audire qđ est pluralis numeri in ptcrito verbi actiui · & ē singularis nūi ī futuro passiui · & hoc habet in eadē voce prorsus · Dico qꝫ aliud ē verbū actiuū · & aliud passiuū · sicut alia ē actio qꝫ passio ·

Veriē aūt vnde istō ptīgat · qꝫ substātiua ex maiori ptc faciūt discretōem numeri · sed adiectīa nō · Ad hoc respōdenō qꝫ cā formalis hoc facit · qz forma substātialis agit ad numerū · cū ab ea sit pfectō & eē rei · & hāc designāt noīa substātiua · Forma vero accidētalis non facit ad numez · quia non facit qđ · sed alterz · & iō adiectiua non habēt numez qui sit a rebus · sz a modo significādi tantum ·

Excipiunē aūt numeralia · quāuis nō dicātur ꝓprie adiectīa · Ea ei attribuūt rem suā cū discretōe numeri · ut isti sūt duo id ē · vno binario ptcipātes · Si em̄ careret numeri discretōe · iā seqreē qꝫ qttuor eēnt duo · qz quattuor ptcipāt binario vel binarijs · Eadē rōne mille possunt eē duo · Patz igiē qꝫ numeralia copulant cū discretōne nūi · & merito · qz inuēta fuerūt ad īdiscretionē numeri remouēdam · Et sic q̄ntū ad hoc imitanē naturā substātiuorz · qz semp numer? comitatur formā substantialē · Vnde pīs · numez appellauit formā · Hec est rō q̄re alterius nature adiectīa non copulanē nūalib? sicut nec substātiuis · vnde male dr · Isti sunt duo & albi · siē male dr · Isti sunt albi & homies · Secōm hoc videē · qꝫ oīa numeralia sint dicēda singularis numeri · qz copulāt rē suam cū discretōe singularitatis · qđ si vez̄ est · ergo sūt singularis numeri quo ad intellectū · et sic poterit dia · duo currit · Solutō dicim? qꝫ omīa numeralia sint pluralis nūi · etiam realiter ꝓter unus · quia numerus apud naturā est plura · Nam duo veīre ꝑ binario · id est qꝫ venire ꝑ duab? vnitatib? q̄ndo significat ipm̄ in cōpatione suppositorz · sed quādo numer? significaē adiectiue · fit sermo de ipo tanqꝫ de vno · ut Binarius ē discreta quātitas · qz est vnū apud aīam · & sic nichil est dictū · duo currit ·

¶ De similib? numeralib? ·

Sunt aūt quedā sil'ia numeralib? · q̄ tamē in singulari numero dicunē de pluribus · ut gemin? · duplex · mult? binus · et sil'ia · ut iste habet geminū bouē · id ē · duos · et Iste laborat duplici morbo · id ē · duob? · et Iste ferē bina cervice · id ē · ceruice duorz · et sic substātiua q̄ ꝓprie dicunē de vno virtute t̄ali noīm ptinent ad plura · modo sigfi candi singulariter sezuato · Nō em̄ bene dr · gemin̄ bos currit · Et vidr qꝫ possit recte concedi · gemin? bos est duo boues · nō tamē bos ē boues · qz cessante causa · id ē · adiectio cessat effect? ·

¶ De dubijs numerorz ·

Vero hic · an vigītiun? sit singularis numeri an pluralis · Refert em̄ multū an sit dicendū · vgīntiun? homo · an vigītiun? homies · Dicūt qđā · qꝫ vtrunqz bene dr · qz tale nomen habet in se causā singularitatis et pluralitatis Dicūt alij · qꝫ tale nomē est pluralis numeri tm̄ · qz maiorz numez? vincit minorē · vnde vigītiun? hoies est dicendō · et non vigītiun? homo Secōm istos cōtingit · qꝫ ablatīs pluralis desinit ī o, ut vigītimo · & ntūs pluralis ī us · quāuis nō sit quarte declinationis · ut vigītiun? · & gtūs pluralis in ius · ut vigīntium? · Qđ totū est contra regulas huius artis · Nos vo dicim? qꝫ recte dicendō est · vigītiunus homo · et nō vigīntiun? homines · qz finis vincit ꝓncipium · teste pīs · vnde ꝓbat · qꝫ hmōi debet esse nomen porti? qꝫ ꝓnomē ratōne nomīs qđ ē in fine · similiter dicit in libro ostructōnū · qꝫ termīatō maxime obtinet ptesoratōis · & sic in cōpositōne huius nomīs vigītiunus magis est tenēda ostructō hui? nomīs vnus ꝓpter finē · vnde boeti? ī arismetica sua talē ponit latinitatē · si septies tres addanē ī vigīntiunū numez cadūt · Nō em̄ dixit in vigītiunuz numeros · si ergo vsqꝫ inueniaē construi cū plurali dicendum est qꝫ hoc non est de arte · sed est abusio

quedã·ut si dicezes·Iste habet vigītiunã marcas· Dicimus ergo q̄ hoc nomē homo ratōe sue cōmunitatis trahīt ibi ad collectionem·& hoc habet ibi ex adiuncto·Vnde vigītiunus homo nō est vnus homo sed plures hoīes·non tñ homo ē hoīes·Pōt etiã hoc nomē in plurali nūo declinari sīc & vnus ut vigintiune scale· & vigintiuna moenia·Nolumus etiã p̄terire·q̄ quidã ita ista distinguunt· Si substantiuū p̄cedat tūc debet pluraliter sumi· vt Habeo denarios vigintiunū·Si vero postponaē· debet singulariter sumi·vt Habeo vigintiunum denariū·Et certe ista sentētia multū elegātie habet qz respicit impōsitionē numeri p̄cedentis·

Que p̄dicis noībus locoz̄ que in plurali tantum declinanē queriē·an possint ostrui cū verbo singularis numeri·ut dicatur· Pise ē pulcra·Et videē q̄ sic·qz hmōi noīa sūt singularia intellectu· sed voce pluralia·Ad hoc dico q̄ incōgrua ē·quia modū significandi habet pluraliter·& hoc ē q̄ dicit p̄s·q̄ hmōi noīa sunt singularia intellectu·id ē·vnam rem singularē designāt intellectu·tamē voce pluralia·id ē·designāt eam ut plura·& ideo nō possunt supponere verbis singularis numeri·nisi fiat alia īstitutio in singulari· ut pisa ē bona· Sequiē nūc ō p̄dicta noīa nūo

Sed queriē·quare p̄dicta noīa locoz̄ sepe in plurali numero īstituanē & inueniāē· cū de iure sue significatōis nomē p̄dicū careat pluralitate·Ad hoc dico·q̄ loc? pōt cōsiderari ut vnū & ut plura·Ratōne primētis ē ut vnus Ratōne contētoz̄ ē ut plura·qz ē locus continens & loc? contētus·Et hac cōsideratōe possunt nomīa locoz̄ īstitui tam in singulari q̄ in plurali·

De singulariter declinatis tantū·

Nota hic q̄ ut dicit p̄s·quedã nomīa sunt semp singularia·vel natura·vel vsu·Natura ut p̄dicta·qz non significāt qualitatem communē·ut achilles·sol & luna· Vsu vero sūt singularia·que licet qualitatē cōmunē ē significent· vsus tñ p̄ferri ea singulariter tradidit·ut sanguis & puluis Et scias·q̄ sol & luna sūt p̄dicta ēm opinionē platonis qui putabat planetas habere spūs rōnales·Et illū sequiē p̄s·dicēdo q̄ sūt p̄dicta·Sed cōsiderata natura rerū put eas aīa speculaē cōmunia sunt·Et hoc vult aristo·quē p̄s·q̄nq̄ imitaē dicendo q̄ sūt appellatiua· Cetera vero noīa planetarum·ut saturnus·iupiter·mars·ven?·mercurius p̄dicta sunt·qz sūt impōsita stellis astrologica occasione sūpta a quibusdam peritis personis·

Quinq̄ tñ modis ea q̄ semp sunt singularia natura vel vsu ad pluralitatē trabūē· Fuētu·ut duo catones·Participatōe· vt galliaz̄ alia comata·alia togata·Opinione·ut duo soles·Lucan? in cōmento·Europamq̄ alios soles asyamq̄ videētes·Autoritate veteꝝ·ut mella & vina·Officio appellatiui·Vt apō ouidiū·Illic & multos hectores eē puta·id ē·multos fortes·Sunt tñ quedã p̄dicta q̄ ratōabiliter in vtroq̄ numero accipiunē·qz cōueniūt omnīter oībus de cognatōne·sz hoc non de natura omnis q̄litatis p̄cedit·imo ex quadã accomodatōe·qz fūgūē loco patronomicorum apō latinos·ut cornelij metelli·camilli·cesaēs Vnde ouidi?·Cesaribus virt? cōtigit ãte diē·Sūt & alia q̄ singulari nūo carēt·& sic sūt semp pluralia·vel natura·vel vsu·vt pisces & gemini·vel vsu quem admodū oplexiua·q̄ tã p̄ vno q̄ p̄ pluribus supponunt pluraliter·qz magis habēt se ad multitudinez q̄ ad vnitatē·vt manes moenia·Sed ea q̄ semper sūt pluralia natura vl' vsu·rarissime ad singularitatem descendūt·& hoc ideo·qz pluralitas ē fortior singularitate·vel qz vnitas nō nasciē a multitudie sed multitudo ab vnitate·Quedã tñ ex illis q̄nq̄ accipiunē in singulari·vl'autoritate·vt tenebra & scala·vel alia īstitutōe facta·vt theba thebe·Vñ statius·Viue supstes ait dire qz ad moenia thebe· solus abi·Et tamē p̄ eadē ciuitate dicim? & thebe thebaz̄·Vnde horati?·Thebis nutritus an argis· Quādoq̄ peccat ibi ethroclisis·qz mutat significationē mutato numero·vt vespe vespaz̄·& vespera re·in alio sensu·Et he opes opū·sed ops opis in alio sensu·Predicta possūt cōfirmari per p̄s·in liquito·vbi determiat de numero sic dicentē·Sunt q̄dam noīa semp singularia·vel natura vel vsu Natura·ut p̄dicta q̄ naturaliter īdiuidia sūt·vt iupiter achilles·sol·luna·& ytalia·Vsu q̄ singulariter p̄ferri tradidit vsus·vt sanguis·& puluis In his tamē ipis est·q̄ndo vel euent? vel p̄uincia regionū vel diuerse opiniones vel autoritates veteꝝ cogit·vel q̄ndo p̄ appellatiis quoq̄ p̄ferunē·vel in plurali numero p̄ferunē· Similiter sūt q̄dam semp pluralia· vel natura vel vsu·Natura vt gemi·p̄dicū in signo celesti & pisces·Vsu vt manes·arma·moenia·saturnalia·kalende·none·idus·& oīa pene festorum dieꝝ noīa Sūt q̄dam singularia voce·sz intellectu pluralia·que etiã cōp̄hensiua dicunē·vt populus· exercit?·legio. Alia circa intellectū singularia voce pluralia·vt athene·thebe·Inueniunē tñ in his q̄dam etiã singulariter p̄lata idē significātia· Statī? in ·ij·thebaidos·Viue supstes ait direq̄ moenia thebe·Hec p̄s· Quādo sit dicendū vni vos·

Que quadã vsuali locutōne dubitaē·vt cuz dicim?·vni causa honoris Vos estis boni vel bon?·pluralitas ista signat pluēs psonas·id ē·plures psonat? illi cui loq̄mur messe· & p hoc capiaē quedã beuiolētia·Hec autē locutio p̄dicta introducta fuit a cesare·q̄ solus oēs dignitates vrbis accepit·sed hoc in abusionē maximam iam deueīt·qz cuilibet populari dicim? vos·Et ita falsē loq̄mur vl' mcōgrue. Teste donato·qz si vni dixerim? saluete·soleocismū facim?·Vnde quidaz trutānus·vnū vosam? falso·vterq̄ tuam?·Traxit em̄ voso vosas ab hoc plurali vos·& tuo tuas ab hoc singulari tu·Dicūt ergo quidã·q̄ debet adiectiuū in plurali numero poni·vt vos estis boni humiles & benigni·Nos vero dicim?·q̄ si q̄s loquatur in prima p̄sona de se pluraliter oīa debēt sibi in numero respōdere·vt nos sumus parati & p̄ni ad honorē nostrū·Loquiē em̄ q̄ sic loq̄tur potius conceptiue·& sic aliquos alios sibi cōsociat· ut facit apostolic? vel ali? domin?·Nā q̄ndo loq̄tur nō ceptiue tūc singulari sermone vtitur dicēs cū p̄dicta· Ventrē meū doleo·Cū ergo sermo dirigiē ad secūdam p̄sonā causa honoris·si ē adiectū nomē significatōe tñ dictio sequēs debet in singulari numero poni·ut vos estis pater me?·domin? meus·benefactor me?·si vero est adiectū voce & significatōe & est nomē·& imediate veniat cū substantiuo debet poni in plurali numero·ut vos albi curritis·si mediate veniat debet poti? in numero singulari sequi·ut vos estis bonus·& vos estis pius·Et hoc ideo ut p̄ adiectū singulare ostēdatur q̄ p̄nomē ibi sumiē pluraliter tñ·causa honoris·nō causa vere pluralitatis·Preterea cuz adiectū sit tercie p̄sone tñ·non pōt ad hāc imp̄rietatē accedere· quia

tercia ꝑsona causa talis honoris nunq̃ pluraliter sumit̃·eo q̃ caret discretõne sermonis · Est ergo dicendũ·vos estis bonus·& non boni·sic̃ etiã ipm ydioma sonat & mior impꝛietas est si dicã· Vos estis bon?·q̃ si dicam·vos estis boni· De pticipio aũt dicim?·q̃ põt in vtroq; nũo sequi eo q̃ habet naturã verbi & naturã noĩs adiectiui · Nam bene dicit̃· Vos estis vocat? epus· vel estis vocati epi· Rectius tñ est·q̃ sumat̃ pluraliter sic̃ verbũ·quia maiorẽ conuenientiã habet cũ verbo ex quo & nascitur·vnde dicendũ est· Diligo vos bñfacientes michi & non benefacientes mihi·Ad hoc dico·ad talem pluralitatẽ si sequit̃ relatũ substãtie in ntõ casu debet eiusdẽ nũi esse·qꝛ tũc est eusdez ꝑsone cuz verbo antecedẽtis·ut diligo vos q̃ benefacitis michi·at si sequat̃ i obliquo debet singulariter poni·qꝛ tũc non amittit naturalẽ ꝑsonã·id ẽ·terciam que quidẽ nunq̃ istã impꝛietatẽ recipit· Et q̃ relatiuũ in obliquo teneat̃ m vi tercie ꝑsone·quãuis antecedẽs sit secũde ꝑsone·patet ex eo q̃ põt reciꝑere hoc relatũ su?·qõ nunq̃ referẽ nisi ad ãtecedens tercie ꝑsone·vñ bene dicit̃· Tu quem diligit suus fili? veni huc·& ideo non põt fieri inde ouersa locutõ·ut dicat̃·Tu qui diligeris a suo filio vei huc·qꝛ relatũ positũ in iõo casu eẽt ut suũ antecedens secũde ꝑsone· Vñ non posset recipe hoc relatiuũ suo·relatũ ei id referẽ ad altez relatũ. Dicẽdum ẽ ergo vt ex dictis patz·Diligo vos ad cui? benignitatẽ recurro·& non ad quozum·

Vero etiam hic·an cã honoris possit hꝰ nomẽ dño gemiari i salutatõib?·ut Patri & domino plimũ reuerendo domino petro archidyacono ianuẽsi· Ad hoc dicũt quidã·q̃ ẽ ibi tantologia ꝓpter inutilẽ repetitõem huius dñi domino·& ideo scõm eos nõ est talis salutatio admittẽda·Alij vero ꝓdictã salutatõem recipiunt dicẽtes·q̃ ꝑmũ domino ꝑeminẽtiã signat·& altez ponit̃ causa vrbanitatis tñ Et hoc recte põt sustineri in lõbardia·qꝛ lõbardi causa vrbanitatis fere oẽs diuites vel nobiles dominos appellãt indifferẽter·& hꝰ intelligo si mediate iũgant̃·nam si immediate iũgerent̃·nõ recte diceret̃·ut Patri quãplurimũ ꝛuerẽdo & domio domio petro archidyacão

¶ De figura nomis.

Est figura apte agit̃ post numez·qꝛ post q̃ res fuerit distincte numero figuratõs rezũ inuẽte sunt cã determinandi ꝓfusionem·& cã habẽdi certitudinẽ ꝑ ea q̃ possunt circa aliq̃d ꝛepꝛehẽdi·& ita figura sequit̃ numerum sic̃ ea que sũt exteri? sequunt̃ id qõ interius est·

Vero qd sit figura i grãmatica·Dico·q̃ figura ẽ ex eodẽ vel diuerso ꝓueniẽs q̃dam dispositõ dictõnis·ex eodẽ·id ẽ·ex indiuiduo ꝓueit simplex figura·q̃ndo dictõ nõ potest diuidi in ptes intelligibiles quarũ sensũ hẽat·nec ẽ a cõposito deriuata·vt magn?·Ex diuerso ꝓuenit figura cõposita·vt magnanim?·qꝛ põt diuidi i intelligibilia suo toti ꝓuenientia·scz magnus et aim?·Siliter figura decõposita ꝓueit ex diuiso·vt magnanimitas·qꝛ licet hꝰ ꝑ se nõ posset diuidi in mag̃ & animitas·q̃ animitas nichil ẽ·tamẽ traxit diuersitatẽ a opposito qõ est magnanim? a quo deriuatur·

¶ De figuris noĩm·

Res sunt figure·scz simplex & cõposita & decõposita·Simplex figuã vt tactũ ẽ dicit̃ q̃ nõ põt diuidi in duas intelligibiles ptes priozis sẽsus capaces·nec deriuat̃ a cõposito·Et scias·q̃ dictõ dꝛ esse simplicis figure rõe intellectus nõ simplicit̃·seo cõpati ad vocẽ q̃ ipm aĩe repsentat·& sic talis simplicitas priuat diuisionem intelligibiliũ·vnde figura simplex dꝛ accidẽ dictõni·& licet oĩs itellect? dictõalis sit simplex refert tamẽ inter intellectũ simplicis dictõis & cõposite·qꝛ simplex nõ habet multitudinẽ i potentia seo cõposita habet multitudinẽ in potentia intelligibiliũ·sic̃ mixtũ ex aqua & vino potẽtõ naliter habet vinũ & aquã·

¶ De figura cõposita q̃stio·

Vid sit figura cõposita querit̃·Dico·q̃ quecũq; dictõ põt diuidi ꝑ se in aliq̃ itelligibilia toti ouenientia·nec a opposito deriuata·ẽ figure cõposite·Ideo dici põt·q̃ quedam dictõnes sũt cõposite q̃ non diuidunt̃ in itelligibilia ꝓpter vsũ deficientẽ·possũt tamẽ diuidi·vt cõpleo & offendo·Nã pleo vel fendo nõ sunt in vsu ꝑ se·Dico q̃ quedã dictões sũt que possunt diuidi in intelligibilia·seo nõ ꝑ se·Vnde sunt figure decõposite·ut magnanimitas·hoc cñ diuidit̃ ꝑ aliud qõ est magnanim?·Toti cõuenientia ideo dixi. qꝛ quedã possunt ꝑ se diuidi·seo non in talia ex q̃bus suam significatõem ꝓducãt·ut vires qõ diuidi põt in vi & res·& ideo nõ est figure cõposite·qꝛ totũ nõ ouenit cũ significatõne illaz partium·Sunt & quedã alie dictõnes que bene possũt diuidi i duo intelligibilia toti ouenientia·ut edoct?·Nec tamẽ sunt figure cõposite·qꝛ trahũt suam opositõem & cõpagmẽ aliũde·& ideo sũt figure decõposite·Nã si cõpagimem nõ seruant licet a verbo cõpositõez trahant. ꝑ se tamẽ oponunt̃·ut cõfract?·cõtract? collat?·& cõpactus·Est ẽñ cõpago iunctura pncipalis vocalis in ipo ꝑsenti vel ꝓterito·q̃ scz nõ remanet i ꝓticipio ꝓteriti tẽpis vel supino Dicendũ ẽ ergo q̃ i talib? ẽ ꝑ se cõpositõ faciẽda·In verbo ẽñ dicim?·cõfringo cõfregi·seo in supino confractum·ergo cõfractũ ꝑ se cõponit̃ ex cõ & fractũ quãuis habeat cõpositõem a verbo·& sic de aliis

Ex dictis patz·q̃ quedã ¶ est diuendũ· nomia sũt dubie figure·ut impietas & infidelitas·qꝛ possũt ꝑ se diuidi in duo intelligibilia·& possũt ab ãtecõpositis hoc habere· ut impietas ab impi?·& infidelitas ab infidel'· Et nota q̃ magis hec ꝓpositõ i·q̃ aliqua alia facit hãc ambiguitatẽ·qõ ideo cõtingit. qꝛ plures mutatões habet in·q̃ aliqua alia ꝓpositõ· & scõm q̃ priuat magis cõuenit cũ noie q̃ cũ verbo·habet ẽñ exilẽ negatõem sic̃ nomẽ habet exilẽ cõpositõnem· Sed verbũ habet vehementẽ·qꝛ ꝑficit suã cõpositõem & nomis·ut·Homo albus currit· & sic albedo & cursus in hoie cõuenit̃·sed ꝑfectõ cõpositõnis tota ẽ a verbo·Nomẽ ẽñ qõ est albus signat compositũ·scz verbũ ostẽdit formã cõpositi · & sic nomen habet se ad cõpositõez debiliter·sed verbũ vehemẽter·& ideo hec ꝓpositõ in raro veit ad cõpositõez verbi q̃ndo negat·qꝛ exilis negatõ nõ põt remouẽ fortem cõpositõem·Inuenit̃ tamẽ in honoro ·ras· vbi quidẽ in·nõ negat honorẽ·scz magis ponit contrariũ honoris·id est·dedecus·In alijs aũt significatõnibus in·sepe adiũgit̃ verbis·vt incolo·inseruio inquiro·infundo·injcio·Nomib? aũt quando ꝑuat frequẽter adiũgitur·vt ꝑtim priuet·& ꝑtim põat quia nõ põt nomi auferre formã qui aliquã imprimat cũ omẽ nomẽ datũ sit a forma·vt impi? ꝑuat eni pietatẽ a subiecto & ponit cõtrariũ·Similr impietas priuat pietatẽ abstractiue·& ponit viciũ sibi cõtrariũ abstractiue ·sic aũt se habet hec ꝓticla

in·ī nomínibus·ita ſe habet in ptícipijs ·quia ptícipiū pſentis tpis vel ꝓteriti noīaliter positū ·nullā aliam ꝓpoſitōem ꝙ̄ in·pōt recipe ꝑ compoſitionez quā ſuū verbū recipit·ut impotēs & indoct⁹· & hoc ideo·qz in·exiliter mutat vt dixi·Sz alie ꝓpoſitiones violenter·Et ideo ptícipiū transīēs in vim nomīs nullā ꝓpoſitionē ꝑ ſe recipit ad ſui cōpoſitionē ꝓter in·q̄ est nomībus appropriata·Vñ ptícipium futuri tēpis noīaliter positū ea non recipit· quia ſapit naturā verbi causa infinitī ꝑ quē expoītur·ut docend⁹·id ē·dign⁹ doceri·& ita nichil ē dictum·Iſte ē indocēdus ·ſicut nichil ē indoceri· ergo inculc⁹·id ē·non cultus nomē est·ſed inculc⁹ id est·habitat⁹ ptícipiū est ab incoloz incoleris·

De his que non poſſunt componi·

Verīē cur non recipiam⁹ iſtas ꝓpoſitiones imbon⁹·ifortis·sīc impi⁹ & īdignus Ad hoc dico·ꝙ habem⁹ oppoſita iſtorū ſine aliqua ꝓpoſitōne·qz mal⁹ opponīē bono·& debilis forti·Nā cū dicitur malus·ꝓuatur bonitas & impmīē viciū·Sīliter cū dicitur·Hic ē debilis·tollitur fortitudo & impmīē ſuū contrariū·Sed quāuis non ſit dicendū·imbon⁹·vel īmalus·tñ est dicendū·nō bonus·non malus absqz vlla ꝓpoſitōne· & tamē ibi fit ꝓuatio ſine vlla impſſione ſui cōtrarij·ut Loquoz de hoīe non bono·vel loquoz ō homine nō malo·Scendū tamē·ꝙ bonū & malus sūt īmediata circa ratōalem creaturā·Vnde ſequīē de homīe·ꝙ ſi ē nō malus·ergo ē bonus·Si aūt ē malus·ergo ē nō bonus·Sed circa alias creaturas habet mediū qō est indifferēs·vt Iſte lapis ē non bonus·& sīliter ē non malus·& ita nō ſequitur ꝙ ſit malus vel bon⁹·ſed indifferens

De cōpoſitis a non·

De hac aūt negatōne nō ſciendū ē·ꝙ ꝓpoſita nomī ꝑ opoſitōez ꝓuat tm̄ ·vt null⁹ & nemo·Non em̄ ꝓuat rem siue qualitatem iſtoz noīm·ſed attribut ōez ſequētis verbi· vt nullus homo currit.nemo diſputat·Sīliter nichil· vt nichil curzit·Sed qñ ꝑ cōpoſitōem adiungitur verbiſ ſine dubio ꝓuat & ponit·ut nolo · nequeo · neſcio·Hec em̄ ſola verba ponunīē cū nō ut ostendaē pena inflicta homī ꝓter originale peccatum qz punit⁹ est in bonitate·ſciētia & potētia·Si aūt veniat ꝑ infinitatē tūc habet exilem negatōem·qa ꝓuat & ponit·vt nōhomo·id ē·ens aliqō qō non ē homo·ſed tale nomē ōz infinitum a dyaleticis & ñ est hec cōpoſitō grāmaticoz sed logicoz tm̄·quia vtunīē ea ꝓter neceſſitatē ouersionū·In arte autē grāmatica dicim⁹ ꝙ nō qñ facit exilē ꝓpoſitōnem negatō est·Et tunc sicut dicit ꝑſ·pōt etiā adiungi noī ſepatim·vt nō bonus vir·nō bona mulier.non bonum mancipiū·qz nō est dicenduz·ꝙ nō bonus sit hic qōdam nomīē ꝓpoſitum infinitū·qz ſi h⁹ eēt corrūpetur accēt⁹ vt oporterz nos dicere·nōbon⁹ ātepenul·acuta·Ex ꝓdictis habem⁹·ꝙ hec est recipienda·Iſte lapis est ñ pius·nō tamē est impius· qz cuz dico nō pius·ly nō venit ꝑ appoſitōnem & ꝓuat tm̄·ſed impius ꝓuat & ponit·Et nota · ꝙ qñ ly nō venit ꝑ infinitatē nullo mō pōt infinitare dictionē que in ſe habet finitatem · Et sic ñ infinitat verbū ꝓme vel ſecūde ꝑſone·quāuis infinitet verbum tercie ꝑſone·vt ſortes nō legit·h⁹ est agit aliquid·ſed ñ legit·Hac etiā ratione ñ infinitatē aliqō ꝓnomē·Vnde nichil est dictū·ſortes ē nō h⁹·quia ſi h⁹ eſſet bene dicerēē·Lego nō ego·id ē· aliquid qō nō est ego·& hoc nichil esz ·Ex dictis iam habemus quarē magis hec negatō in oponaē cuz noībus ꝙ̄ cum verbis·& ālīter hec ptícula nō qñqz faciat vehementem negatōem·ut nullus·quādoqz tenuem·vt nō bonus·quādoqz infinitā·ut nō homo·

De figura cōpoſita·

Compoſita figura vt ait ꝑſ·in·v·lī· vbi agit de figura·in oībus ptibus oratōnis inuenīē ·excepta interiectōne q̄ ſemp est figure ſimplicis·Participia vero sūt oīa figure simplicis·vel decōpoſite ꝓter pauca nō ſeruantia oppagimē ſuoz verboz·Vñ sūt figure opoſite·vt cōtactus·ꝓtractus·cōpactus & cetera ſimlia·

Veritur hic·quid obesz ſi dicerem⁹ ꝓtactus est figure decōpoſite·Dicimus ꝙ hoc foret ꝓtra naturaz·qz scōm hoc integra & ꝑfecta fluerēt a corruptis & impfectis·Nā contactus ꝓstat ex integris·ſed ꝓtingo ex integro & corrupto·et ideo fuit oppago ſeruāda·Nā mi⁹ ꝑfecta veniunt a magis ꝑfectis·& non econuerſo

Ad querīē hic de hoc ptícipio ꝓteſū verbi impſonalis·vt tedet tedebat· ꝓteſuz ē Et hoc dicit ꝑſ·ergo cōpoſitū deſcendit a ſimplici qō esse nō potest·Dico ꝙ sicut tollo accipit mutuo ſuſtuli cōpoſitum·ita hoc ſimplex tedet accipit mutuo ſuppletōnem a poſito ptícipio qō ab h⁹ verbo ptedet ꝓprie venire debet · Et certum est·ꝙ ſepe ſimplicia ponunīē ꝑ opoſitis & ecō

Videē aūt ꝙ interiectō quādoqz uersō· sit figure opoſite·vt ꝓchdoloz & heuoe Similiter est querendū quaē interiectō non potuit esse figure decōpoſite·Ad h⁹ dico · ꝙ ideo non potest interiectio habere figurā opoſitaz quia ꝓprium ē paſſionis deſtruere·Vnde cū interiectio affectū paſſionis deſignet naturā habet opoſitioni oratoriam·Et ꝓpter hoc ꝙsueuit abſcondita voce ꝓferri·ergo ꝓch doloz non potest eē vna ꝓ imo sunt due·Sed heu·& oe· sunt due interiectiones absqz opoſitione sīc o vtmā sūt duo aduerbia optandi ſine opoſitione venientia.

Repoſitiones aūt apud grecos oēs sunt figure ſimplicis·ſed apō latinos quedaz videnē eē figure opoſite·vt aduerſuz & inter·que ex ad & uerſū·in & ter ponunīē ·qa terarius mediū habet·vn de inter·mediationē notat ſed ꝙsiderata veritate omēs fere ꝓpoſitiones sunt figure ſimplicis natura·Quedā numeranīē inter ꝓpoſitiones q̄ magis aduerbia sūt·& causā illoz dicit ꝑſ·ꝙ figura opoſita in ꝓpoſitione inuenitur·

De opoſitis integris & corruptis·

Sicut in opoſitōne rerum naturaliū q̄daz corrumpunīē ·vt farina & aq̄ in opoſitōe panis·& quedā integra remanēt· vt fundamentū·paries·tectū in opoſitōne dom⁹· Ita in grāmatica cōtingit·quia fit cōpoſitō quādoqz ex īntegris·ut pulcer·q̄ndoqz ex corruptis · ut patricida·quādoqz ex integro & corrupto·vt maledicus quādoqz ex corrupto et integro·vt impi⁹· Corruptōnes aūt iſte fiunt in hmōi cōpoſitis cā cui⁹ ſūdā elegantie atqz cōuenientie·ꝙ ī naturalib⁹ etiam cōtingit vbi ſupflua reſecanīē ·et enormia et aſpa poliunīē ·Sed cōſueuit obijci ſophiſtice·Patricida cōponi ex parente et a cedēs·hec aūt integra sunt·ergo cōponiē ex integris ·Item omīs dictō cōpoſita cōponiē ex his que sūt integra ·ergo oīs dictō cōpoſita cōponiē ex integris·Soluto·dicim⁹ ꝙ hec ꝓpoſitō ex ſignat causā materialē cū dico ·nomen cōponitur ex integris·id est·integre ſeſe habētib⁹?

ím ꝓpoſitõne·ſimiliter ex corruptis·id ẽ · corꝛupte
venientib⁹ ad ꝓpoſitionẽ· Vnde nõ ſequit· hꝰ cõ
ponitur ex his que ſũt integra·ergo ex integris·

Qvero de hꝰ qõ dicit ꝑſtia· ꝙ cuiuſcunqꝫ
modi eſt ꝓpoſitũ ex quattuoꝛ · Nã nulla
dictio poteſt ex plurib⁹ ꝓponi q̃ ex q̃t
tuoꝛ·hꝰ vero non videt verum·qꝛ ipe dicit ĩ tra
ctatu ꝑpoſitionũ·ꝙ hec ꝑpoſitio cũ non venit ꝑ
ꝓpoſitõem·ſed con· Ad hꝰ dicunt quidã·ꝙ ꝑſ· q̃n
doqꝫ accipit cũ ꝑpoſitionem large·q̃ndoqꝫ ſtricte
Large cũ dicit ſillabicã adiectionẽ ꝑ compoſitio=
nem venire·et hꝰ mõ cuiuſcũqꝫmõi eſt cõpoſitum
ex quattuoꝛ·Nam cunqꝫ ꝓpꝛie ẽ ſillabica adiectio
ſed ipe accipit ibi cunqꝫ ꝑ duabus ꝑtibus Stricte
aũt loquẽdo ·nõ dicit ſillabicaꝫ adiectõem venire
ꝑ cõpoſitõem·& ſic nõ eſt ꝯtrarius ſibi·cũ em̃ ꝓpe
poſitõ nõ venit ꝑ cõpoſitõem · ſed q̃n eſt ſillabica
adiectõ· ſic itaqꝫ ꝙ cõpoſitio large accipiat· Nos
vero dicim⁹·ꝙ cũ põt ꝑ veram cõpoſitõem veire
nõ tamẽ ꝑ ſe ſed virtute huius cõiunctõnis q̃·Et
hoc vult ipe ꝑſ·cũ dicit·ꝙ cũ nõ venit ꝑ ꝓpoſitio
nem· Illud em̃ ꝙ dicũt ſillabicã adiectõem veire ꝑ
ꝓpoſitõem·hꝰ nichil eſt·qꝛ ꝑſ·vbiqꝫ dicit· ꝙ ſilla=
bica adiectõ nõ accipitur ꝑ cõpoſitõem · Dicimus
ergo·ꝙ quicũqꝫ ꝓponit ex qui & cũ·& qꝫ · Ab hꝰ
relatiuo qui trahit vim relatõnis.qꝛ requirit duo
verba ſicut hoc relatiñ q̃ A ꝑpoſitõne habet vt ſit
collectiñ· A ꝺiunctõne habet vt ſit diſtributiuum
ſil'iter cuiuſcũqꝫmõi habet vim relati a cui⁹· A ꝑ
poſitõne vero habet collectõem· A ꝺiunctõne di
ſtributõem·ab hoc gẽ̃ modi habet qualitatẽ adie
ctiuã·qꝛ tal' gẽs regit ex vi accidẽtiſ·vt liber hmõi

Omponunt aũt noia ex oĩb⁹ ꝑtibuſ ora
tionis excepta interiectõne·qꝛ ipa eſt al
teri⁹ nature ꝙ alie· Nõ eĩ eſt ad placitũ
ſimpliciter·nec exit a ratõe exiſtẽte in ſua potẽtia·
ſed ab irascibilitate vel cõcupiſcibilitate ꝓcedit ·
et ob hoc nullũ nomẽ cũ interiectõe ponit Sꝫ po
teſt nomẽ cõponi cũ noĩe·vt paterfamiliaſ·cũ ver
bo·vt armiger·cũ ꝑticipio·ut ſenatuſdecretũ·cum
ꝓnoĩe·vt hmõi·cũ ꝑpoſitõne·vt impi⁹·cũ aduer=
bijs·vt maleficus·cuꝫ cõiunctõne. vt vterqꝫ·ſiqs
nequis·& cetera·

Sed non videtur nomẽ ponи poſſe cum
verbo·ita ꝙ ex eis cõpoſitũ ſit nomen·ut
armiger·qm̃ verbũ trahit poti⁹ q̃ traha
tur·ſicut patꝫ i hoc verbo edifico ·qꝛ verbũ eſt in
opatõe·ſed nomẽ i quiete·ergo armiger nõ debet
cõponi a nomĩe & verbo·Nõ em̃ ẽ armiger idẽ qõ
arma gerit·imo armiger·id ẽ·arma gerẽs·& ergo
armiger nõ eſt cõpoſitum a verbo· & hoc ẽ cõtra
priſ·Similiter nõ videt poſſe cõponi cuꝫ ꝑticipio
retento in vi ꝑticipij ·niſi ãte ponat cũ ſuo verbo
vt edificans ab edifico ·qꝛ ꝑticipium ſil'iter eſt in
opatõne·& nullã põt habere cõpoſitõem retentuꝫ
in vi ꝑticipij ·niſi ꝺetrahat illam a ſuo verbo·ſed de
cretũ nõ habet cõpoſitõem gẽ̃ a ſuo verbo · ergo
cũ hoc gẽ̃ ſenat⁹ nõ cõponit in eo ꝙ eſt ꝑticipiuꝫ
ſed in eo ꝙ ẽ nomẽ·& ita deberꝫ diꝛiſſe priſ.ꝙ ſe=
natuſdecretũ cõponit a noĩe·& nõ a ꝑticipio·Idẽ
põt de ſil'ibus obijci·ut homicida·celicola·armipo
tens·qꝛ nõ vident hec poſſe cõponi a ꝑticipijs in
vi ꝑticipioꝝ poſitis·cũ verba ipoꝝ has cõpoſitões
nõ recipiant· Dicim⁹ ꝙ ẽ cõpoſitõ imediata·& cõ
poſitõ mediata·Immediata ẽ q̃ fit ꝑ ꝓpioza · Me
diata q̃ fit ꝑ remotioza·Secũm hoc dicim⁹ ꝙ armi
ger quantũ ad imediatã cõpoſitõꝫ cõponit ex no
mĩbus·ſcꝫ armoꝝ & gerens·ſed quantũ ad media
tam reducit ad verbũ·& ideo ꝺꝛ cõponi a verbo
qꝛ dicit armiger q̃ arma gerit· ſil'iter ſenatuſdecre
tum q̃ntum ad imediatã cõpoſitõꝫ cõponit ex no
mĩb⁹·ſcꝫ hoc gẽ̃ ſenat⁹ & noĩe qõ eſt decretũ ti·
ſed quantũ ad mediatã cõpoſitõem cõponit a ꝑti:
cipio·qꝛ ſenatuſdecretũ eſt illud ius qõ ẽ a ſenatu
decretũ·& ita paſ·q̃nqꝫ habet reſpectũ ad imedia
tam cõpoſitõem·q̃nqꝫ ad mediatã· Vnde ipe dicit
ꝙ armipotẽs cõponit q̃nqꝫ ab hoc gẽ̃ armoꝝ·q̃n
doqꝫ ab hoc accuſatio arma qõ ꝺm ꝓdictaꝫ diſtin
ctõem ſoluendũ eſt.qꝛ cõponit cũ gẽ̃ imediate·
id ẽ·ꝑ ſe·cum accuſatio aũt mediate·id ẽ·ꝑ gratiaꝫ
gẽ̃·& ſic eſt iudicandũ de ſil'ibus·vt homicida· ce
licola·id ẽ·homiſ cedẽs·& celi colẽs·Et hec ad ꝑti
cipia reducunt·ſcꝫ hoĩem cedens· & celum colens
Et nota·ꝙ quãuis iſto modo verba vl' ꝑticipia cũ
obliquis noĩm cõponant·formatões tamẽ iſtaruꝫ
cõpoſitõnũ q̃nqꝫ fiunt a nomĩatiuis·ut homicida·
armipotẽs·nec tamẽ cõponunt ab his ntis homo
vel arma·ſed ab aliquis eoꝝ·q̃nqꝫ formant a gẽ̃s
vt lucifer & ſic formatõ ſemꝑ reſpicit maiorẽ habi
litatẽ vocis·Compoſitõ vero maiorẽ cõuenientiã
intelligibiliũ ex q̃bus ipm̃ compoſitũ ẽ ꝓductum·
Poſſum⁹ etiã dicere·ꝙ ꝑticipium in vi ꝑticipij re
tentuꝫ cõponit cũ obliquo & a tali compoſitione
habet ut trãſeat in nomẽ·ut ſi faciẽs componatur
cũ accuſatio doctũ·neceſſe ẽ ꝙ tranſeat in nomen
vnde doctific⁹ cõponit a doctũ & faciẽs·& ſic ꝑ
ticipiũ tranſit in nomẽ cõpoſitõne·vt indoctus &
doctific⁹·ita verbũ tranſit in nomẽ compoſitione·

Omponunt nomĩa fere ꝑ omẽs ea
ſus·ꝑ nem̃·vt reſpublica·ꝑ gem
vt legiſlatoꝛ·ꝑ dem̃·ut tribunuſ plebi·vl'
plebis.ꝑ accuſatiñ·ut agricola·id ẽ·agrũ colens·
ꝑ ablatiñ·vt menceps·id ẽ·mente captus·fere dixi
ꝓpter vem̃·qꝛ ꝑ ipm̃ retentũ in vi vti non fit cõpo
ſitio·nã macte·id ẽ·magis·apte accipit ꝑ hoc nõ
mactus qui apꝺ antiquos fuit in vſu· Sil'iter plu
ralia cũ ſingularib⁹ cõponunt·vt orbiſterraꝝ · &
aſecretis acaliculis areſponſis abatis acommẽta
rijs·hec ei ponũt ab aſſiſtẽs & illis dẽs·& ſunt
noĩa officioꝝ indeclinabilia·Similiter ꝑ accuſatiñ
pluralẽ fit ꝓpoſitio·vt gemellipera·id ẽ·gemellos
pariens·& ꝑ ablatiñ pluralem vt q̃dam volunt de
illis eiſdẽ·ſcꝫ aſecretis acaliculis ab a ꝑpoſitione la
tina & hoc ablatio ſecretis·qm̃ ab ipiſ ſecretiſ que
cis committũt ꝺꝛ aliquis aſecretis·& idẽ poteſt ꝺ
alijs iudicari· Et hic ẽ differẽtia notanda inter ꝑti
cipium & alias dictiones caſuales.qꝛ nomẽ & ꝑ
nomen componũtur etiã ꝑ obliquos·vt aliuſmodi
iſtiuſmodi·ſed participia nõ poſſunt cõponi Teſte
priſ.niſi per nem̃ & hoc habent a ſuis verbis · qm̃
verba vim nõꝝ habent & nõ obliquoꝝ·ergo ſi a
liqꝺ participiũ videatur in obliquo caſu ad cõpoſi
tõnem venire· Dicendũ eſt·ꝙ amittit naturã par
ticipij & cõpoſitõne tranſit in nomẽ·vt doctific⁹
id eſt·doctũ faciens· Si obijciat de edificãs · Di
cimus ꝙ faciens nõ habet hanc cõpoſitõnem a ſe ·
imo a verbo·qꝛ eſt figure decõpoſite·

Vm verbis etiã cõponunt noĩa per oẽs
caſus·excepto ntõ & vtõ· componũtur
em̃ ꝑ genitiñ·vt magnipẽdo· & floccifa
cio·per ꝺtiñ·vt crucifigo ·per actuſatiuũ·vt edifi
co·id eſt·edem facio·per ablatiñ·vt vſucapio· No
minatiu⁹ aũt non poteſt veire ad compoſitionem
verbi integre·qõ dico ꝓpter poſſum·qõ componit

ex hoc noiatio potis et sū·nec vocatiu?·et hoc iō q2 cōpositōnes fiunt causa pfectōis ·acsi ex noiatiuo siue vocatio & verbo ꝓducereē vnuz verbū cōpositum·talis ꝓpositio de pfecto faceret impfectum·q2 noiatiuus cū verbo vel etiā vocatiu? cū verbo generat pfectū sēsū·sed ois dictio simplex siue cōposita in eo q9 dictio habet impfectōem·& sic talis ꝓpositō stare nō possz·Vnde si quis vellz ita ponere·q9 tm̄ valerz iste termin? a·quantū ista oratō soztes curzit iniuste poneret·nec esz illō possibile·quia pfectū & impfectū non equipollēt·sil'ter nec simplex & vere ꝓpositū·Ex p̄dictis habemus·q9 cū dicitur·marcus·id ē·tullius·vel marc? hoc est tulli?·id est·vel h° est non pōt esse dictio ꝓposita·q2 constat ex ntō & verbo·& ita non sunt cōiunctōnes expositiue ut quidam dicunt·q2 nec etiam talis spēs cōiunctionū inuēta est·& sic ē dicendū q9 sunt oratōes expositīe. & nō dictōes cōposite·et illud ꝑnomē hoc veīt demonstratīe · & hoc ꝑnomē id relatiue·& respicit intellectū p̄cedentis termi & non suppositū·et ideo sumit̄ i neutro geneze & in singulari nūo·Et scias·q9 omis dictio ꝓpositā principaliter resoluit̄ in duas partes sed ille possūt adhuc simplicitatē & ꝓpositōem habere·ut imperzitus·prius em̄ ꝓpositū siue dcōpositum fuit pterritus·& inde decōpositū fuit imperzitus·Vnde p̄s·dicit·q9 q̄dam accipiunt secundam ꝓpositōez ex iam ante ꝓpositis·ut inexpugnabilis·imperzitus & his similia·

QE cōpositōne aūt integroz ita dicit p̄s·in quīto li·vbi agit de figura·Q9 si fiat ꝓpositō ex duob? ntis vterqz declinatur vt hec respublica·huiz reipublice Si aūt noiatiuus ponit̄ ex duob? obliquis vterqz obliqu? manet i declinabilis·ut huiusmodi·Si vero ponat̄ ex ntō & obliquo·vel ex obliquo & ntō·noiatiu? declinatur·& obliqu? remanet indeclinabilis·ut hic tribunusplebis·huiz tribuniplebis·& hic senatusdecretum·huiz senatusdecreti·excipit̄ alteruter·q̄ō quāuis ponat̄ ex duob? integris noiatiuis tm̄ declinatur tm̄ in fine·Requirit vero p̄dicta regula·q9 h° masculinū alteruter faciat alteriusutriz·Sed alia regula vult q9 sequat̄ eundē gtm̄ cū suo femininо & neutro q̄ faciunt alterutriz·Omis genitiu? desinens i us·debet cē omunis triū genez·Hec itaqz regula p̄dominat̄·q2 duo sunt potētioza vno·& sic alteruter facit gtm̄ alterutriz sicut suū femininum & neutrū·Et sciendū q9 femīnū & neutrū non declinant̄ ex vtraqz pte·nec ponunt̄ ex integris ·cā vitandi hiatū si dicerem? alterautra·vel cā vitādi metacismū si dicerem? alterūutrū·& sic maioz elegantia fuit in ꝓpositōne facta ex corrupto & integro·& sepe videm? q9 vnū cedit duob?·Vñ vtraqz acuit penul·& similiter pleraqz ꝓpter masculinum & neutrū suū que idem faciūt·Potest tamen encletica iunctō esse causa in his·q2 sepiz iclinat accentū p̄cedentis sillabe in ꝓpositōne integrozum sicut extra ꝓpositōez·ut vtraqz·pleraqz·vbiqz· quādoqz ut dicit p̄s·li·v·in tractatu de figura·

QOnsueunt tamē obijci de pluribus alijs extra p̄dictam regulā·Vñ p̄s·insufficiēs esse dz·Obijcit̄ em̄ de parnasus· leopardus·duoden?·capapellis·& de quibusdā ꝓprijs nominibus·ut omēbonū·osaureū·q2 cōponunt̄ ex duobus integris noiatis·& tm̄ declinant̄ tm̄ i fine· Ad hoc dicim?·q9 p̄s·satis sufficiēter dicit·Nā dicim? q9 ꝓnasus non ponit̄·q2 fuit impositū a grecis q̄ nunq9 habuerūt respectū ad hec noia latina par et nasus·Duodenus aūt non cōponitur ex duo & denus·sed deriuat̄ a duodecim·& sic ē figure decomposite·Si obijciatur de duodeci in quo nō declinatur iste noiatiu? duo·dicim? q̄ō non oportz·q2 regula intelligēda est tm̄ de integris·duodeci autem ponit̄ ex integro & corrupto·Leopardus aūt cōponit̄ ex corrupto & integro·scz ex lena vel leena & pdo·q2 non dicit̄ leopard? eo q9 sit ptim leo et ptim pard?·sed q2 nat? est ex leena et pardo· Capapellis vero ponit̄ ex ablatō et ntō sicut legeius q̄ō in rhetoricis inuenit̄·q2 dz capapellis·q̄si pellis cum capa·In ꝓprijs noibus certe possum? dicere·q9 regula p̄s·tenet·ut hic mōspesulan?·huiz mōtis pesulan?·et hic monsleo·huiz mōtisleonis · q̄nqz tamē facim? grecismū·q2 declinam? nomē ꝓpositū sic in fine tm̄·ut hic omēbonū·huiz omēboni·et videtur hoc eē de ratōe, q2 illa ꝓpositō non est vera·sed tantū imaginaria·non enī traxit aliquā significatōem ab eo q̄ō ē omē·Idem dicendū est de osaureum osaurei·greci aūt nō declināt aliq̄ō nomē cōpositum in medio·sed tantū in fine·Verbuz vo cōpositum q̄nqz declināt in medio et ī fine·ut catha grapho·id est·scribo·& cathegraphe·id ē·scripsi· Et quotiēs h° apud eos ptingit faciunt ꝓpositōez p se in p̄senti et p se in ptерito·Et h° ideo sic dixi mus supius·ne corrupta ex integris·vel integra ex corruptis ponи videanē.

ILlud etiā notandū est·q9 qualiscūqz fuerit ꝓpositō in ntō talis remanet in obliqs Si enī fit ex integris integra remanet in obliquis·ut neutripassiuū neutripassiui·Si autem fit ex corruptis eandē corruptōez retinet i obliquis ut parricida parricide·Idē dico si fiat ex corrupto et integro·ut multimodus·vel ex integro et corrupto·ut pspicax pspicacis·excipiunē ista quattuor. alteruter alterutrius.tantūdem tantidem · quicq9 cuiusq9·idem eiusdem·Nā alteruter ponit̄ ex integris·sed alterutrius ex integro et corrupto· Tātūdem ex corruptis·sed tantidē ex integro et corrupto·Quicq9 ex corrupto et integro·sed cuiusq9 ex integris·Idē ex corruptis sed eiusdē ex integro et corrupto·sic vult magister bene·

QVerendū est hic·Vtrū verbum cum verbo possit ponи sic nomē cū noīe · Dicit p̄s·q9 sic·sed non nisi cū infinitīo·ut tepefacio cis·id est·tepere facio·q2 infinitiuus est quasi nomē verbale·Sed alij modi inter se non ponunt̄ et h° ideo·q2 vnaqueqz inclinatō habet suū finem et certū terminū·vnde nō possunt ad vnū reduci sine medio·id ē·sine cōpositōe Et ideo ex alijs modis nō potuit fieri vna cōpositō·q2 diuersitas motus et finis impediebat vni? intellectus simplicitatem· Inuenit̄ tm̄ i iure ciuili cōpositō facta ex duobus integris verbis q̄ declinant̄ ex vtraqz pte sicut duo nti·scz vtorfruor vteriffrueris vsusfructus·sum·et talis cōpositō in nullis alijs verbis repit̄· Similiter ē vna mirabilis cōpositō orbiumueij·q̄ō est cōpositū ex integris diuersoz generū et numeroz·Et declinat̄ orbiumueij·gtō orbijucioz · dtō orbioueis zc·Ciuitas enī est q̄ vocatur orbium ·et vocatur vei·sed corrupto noīe nūc dz vrbeuetus et inde ꝓprie dicebantur ciues orbici siue veītani· vel cōiunctim orbiciueiētani qui nūc dicūtur vrbe

QVere nūc pōt·Vñ potest ciuetanicōtigere q9 obliqu? recto cōiunct? maneat indeclinabilis cum de sui natura sit

declinabilis·ut tribunusplebis· Dicim? ꝙ hoc contrabit ex adiūcto·qz natura illa p quā rect? construiē cū obliquo vna ē sibi & oīb? suis obliqs·et ita est simplex & indiuisibilis·& hec natura seruauit obliquū indeclinabilē in tali cōpositōe· Siliter si fiat cōpositō ex duob? gēis·debet vterqz gtūs'i declinabilis pmanere·ut hmōi. qō etiam ex natura obliquitatis cōtingit·quēadmodū si absqz ꝓpositō ne venirēt. nam si isti gti hmōi adiungerentē alicui nēo·ipm & omēs ei? obliquos vniformiter respicerent·Et hec eadez est natura & causa q̄ seruauit eos indeclinabiles in compositōe·

Quero·An sicut fit ista ꝓpositō respublica possit fieri hec cōpositō ·mulieralba· Item siē est vna cōpositō tribunusplebis magistermilitū·argiletū·malefidus·malesan? posit esse vna ꝓpositō·potestasbononiēsiū· magister platonis·socratisasinus·malecōcoꝛs·malefoꝛtis·& sic de silibus queri pōt·Ad p̄dicta respondemus· Qz oīs cōpositō imutat & cōmoditatē habet alioquin ē inutilis·& nō ē tenēda·Dicim? ergo· ꝙ iō respublica est vna ꝓpositō·vt aliq̄d imutet·Nā qn̄ respublica sūt due ptes·idē est res publica qō res notoria & maīfesta·Vñ horati? Publica materiē priuati iuris erit·id ē·materies iā notificata·Cum aūt est vna dictō cōpōsita·idez est res publica qō ꝓmune·Hec imutatō non ꝓtigerz· dicendo mulier alba·qz siue esset vna dictō cōpōsita siue non· semper vna fieret suppositō p muliere alba·& sic nulla cēt vtilitas in tali ꝓpositōne·vnde non ē facienda· Ad secundū dicim?·ꝙ aliud ē tribunusplebis in cōpositōne & aliud extra ꝓpositōem·qz extra ꝓpositōem pōt venire p tribuno cuiuscūqz plebis· sed in ꝓpositōne venit p illo solo qui habebat tribunatū in plebe romana·Siliter magistermilitū qn̄ ē vna dictio notat dignitatē magnā quā quis habebat in vrbe romana·& is modo dr marescal?·Sed quando sūt due ptes pōt fieri suppositō p quocūqz alios milites magistrāte·Argiletū vero vna dictō est nomē loci vbi fuit argus interfect?·sed q̄ndo sūt due ptes argi letū dicit̄ morꝛ argi·Malefidus vna dictio signat illū qui leuitatē habet et non seruat fidem·Sed qn̄ sūt due ptes signat illū cui non seruatur fides·vt iste est fidus male inter hostes· Malesan? signat illū qui est leprosus·Sed qn̄ sunt due ptes signat illū q̄ habet sanitatē impfectā·Paterfamilias vna dictō sigt illū e? fili? ē dn̄s hereditatis de iure·etiā si non cēt natus dū cēt viu? in vtero matris·Sed qn̄ sūt due ptes signat illū cui? p les iam ē vna familia·Tales aūt imutatōes non p uenirēt si essent cōpōsita illa q̄ obijciunt̄·Nam potestas bononiensiū nō sumereē p alio in ꝓpositōe q̄ extra cōpositōez·nec magister platonis·vl' socratis asin?·nec male cōcoꝛs·nec male foꝛtis· ideo tales ꝓpositōnes recusanē·Sed miles iusticie nostro tēpe possumus dicere·ꝙ sit vna dictō ꝓpōsita·q̄ pertinet ad qōdam officiū reddenti iusticiā·Sed qn̄ sunt due ptes miles iusticie dicit̄ q̄cunqz est miles iust?·Siliter dn̄slegum·id est·iurispitus est vna dictio·sed qn̄ sūt due ptes dicit̄ domin? legū solus impator·qz ipe sol? habet potestatē cōdendi et destruendi iura·Idem ē in verbis dicendū·qz non sic dicim? maledico·benefacio·malefacio· possum? dicere ꝙ sit vna cōpositō·malecurro· vel bn̄lego·nā aliud est maledico benefacio. malefacio q̄ndo ē ibi ꝓpositio·& aliud q̄ndo non est·Sed in malec urro vl' benelego nō erat aliud. & iō inutilis fuiss z ista ꝓpositō·Siliter aliud ē satisdo & satisfacio q̄ndo ē ibi cōpositō·& aliud q̄ndo non ē·sed si vellē eodē modo cōpenere satislego·satisscribo non possem· qz nichil immutaret cōpositō·Siliter aliud ē vsucapio p cōpositōz ,& aliud sine cōpositōe·qz p cōpositōem pmet ad qōdam ius·sz absqz cōpositōe pertinet ad quēcūqz capiendi vsum·& ita de ꝓsimilibus est dicendū vel iudicandū·

Queritur etiam q̄re fit cōpositō magis ex duobus gtīs ꝙ ex duob? alijs obliquis· sicut em̄ dicimus hmōi ·possemus dicere huicmodo·hūcmodū·vel assignet̄ q̄re non·Ad hoc dico ·ꝙ ex nullis obliqs integris fit cōpositō noīatiualis nisi ex gtīs·qz talesgti q̄ndo veniūt p appositōem regunt̄ ex vi accidētis·qz demonstrāt esse tiam rei sicut adiectīa·nā gti causā formalem designāt·ut equ? albicoloꝛis·& liber istiusmodi· Vñ videmus ꝙ talibus gtīs·id ē·qui regunt̄ ex vi accidētis pōt accidēs copulari·id ē·adiectīm·vt equ? celer & albi coloꝛis currit·Nulli aūt alij casus regunt̄ ex vi accidētis ꝓprie & naturaliter · qō dico ꝓpter ablatios qui aliq̄ndo ꝓpter affinitatē quā habent cū gtīs ex hac natura regunt̄·ut equus albo coloꝛe·soli ergo gti habēt hanc naturaliter cū adiectiuis cōuenientiā·& ideo ex gtīs solis q̄ ex vi accidentis regunt̄ pōt fieri noīatiualis cōpositō q̄ vice vni? adiectiui sumunt̄·ut hmōi·istiusmodi·alteriusmodi·aliusmodi· cuiusmodi· Patz ergo q̄re nō fiat talis cōpositō ex alijs obliquis·

Vero hic q̄ cōmoditas sit in his ꝓpositōibus·& q̄re nunq̄ fiat sine hoc gtō modi Ad hoc dico·ꝙ fiūt causa imutatōnis· qz quādo non ē ibi ꝓpositō regunt̄ duob? accentibus. & ille gtūs modi sumit̄ p mēsura siue quantitate·ut liber istius mōi·id ē·istius quātitatis ·Sed q̄ndo ē ibi cōpositō statim regunt̄ vno principali accētu·sicut nāa dictōis requirit · & tale cōpositum designat tunc qualitatē et non quantitatē ·vt liber istiusmodi·id ē·talis antepnl'·em̄ modi acuit̄· Quare aūt magis fit p hūc gēm modi·hec est ratō qz sumptū sine cōpositōe in tali respectu quando regit̄ ex vi accidētis accipit̄ p quātitate·sz modus p quē regunt̄ tales gti est qualitas q̄dam respectiua·& ideo iste gtūs modi solus fuit vtriqz nature cōueniens·scz ad q̄ntitatē quādo nō interueīt ꝓpositio·& ad qualitatē q̄ndo ibi ē compositō·

Sed queri·An talis cōpositō sit recipienda bonimodi·sicut alicuiusmōi·vt cuz dicatur·liber bonimodi·Dico ꝙ non ē recipienda·vt bonimodi sit vnū nomen omis generis indeclinabile·sicut hmōi·Et dico ꝙ speciale adiectiuum impedit·qz cōpositō p̄dicta ex talib? gtīs requirit generalitatē· Vnde faciēda est p nomē generale·ut cuiusmōi· vel p ꝓnomē qō quidē pertinet ad oēm materiā·ut istiusmodi·eiusmodi·Sunt em̄ hmōi adiectīa generalia·& ideo adiectīm speciale ad talem cōpositōem veīre non potuit· silīs tamē cōpositō videē posse fieri ex his gtīs vniusmoris· vt sit vnū nomē omis generis indeclinabile·& erit sensus·vniusmoris·id ē·concoꝛs·vt isti boīes sūt vniusmoris·id est·cōcoꝛdes vel vnanimes·Vnde in psal·Qui habitare facit vniusmoris in domo· id ē· vnanimes & cōcoꝛdes·nisi em̄ veniāt p cōpositionem·non videē latine dictū·qz nō habēt a quo re

Queritur insup·quare in hmōi q̄nē cōpositōib? quādoqz p̄cedat obliquus· & quādoqz postpōaē·ut senatusdecretū

& magiſtermilitū. Ad hⁿ dico vel reſpondeo. ꝙ ī ordine cōpoſitōis eſt magna vis facienda. verbuz eiñ ſemp in ꝓpoſitōe poſitdet finem. qz magis fmit ꝙ alie ꝑtes. & inde fuit neceſſe ꝙ ſemp verbū declmareť in fine. Idem facit & ꝑticipiū. qz tenet naturam verbi. non aūt in tali ꝓpoſitōne qñqz tenet ꝑncipiū. ꝙndoqz fmē. principiū dať ei qđ eſt dignius. finis aūt moignioꝛ. Et hac ratōe dicim? ſe natuſ decretū. & magiſtermilitū. qz ſenatus eſt dignioꝛ ſuo decreto cū poſſit illud odere & ōſtruē & magiſter ē oignioꝛ militib? quib? ꝑſidet. Similiter in ꝓpoſitōe facta ꝑ hunc gēm modi debit? oꝛ do ſeruaē. qz finis debeť nōi. tamē ad nomē reducātur adiectiua ita ꝓpoſita. ut hmōi. iſtiuſmodi & etiam alia ratōe. qz iſte grūs modi ꝑficit itellectū qualitatis in talib? adiectīs. & ſcōm hoc illa q̄ magis proficiūt & ſpecificāt in ꝓpoſitōibus debent habere finē & quantū ad hoc fmis dignioꝛ ē cū ſit ꝑfectō rei. Vnde nunq̄ eſt aduerbiū tpis ratōe finis. & nuſq̄ aduerbiū loci ratōne fmis. Ergo nan qz videť ꝙ deberz eē copulatia qđ tamē nō ē. imo eſt cauſalis. Dicim? ꝙ hec ꝑticula qz. hic alia ō cā poſtponiť. ſcz qz eſt ordinis ſubiunctiui.

Queri pōt hic quare cōtingat. ꝙ quedaz gemīata veniāt ad cōpoſitōem & quedā non. Nam deus nō eſt vnū nomē cōpoſitum. nec fuit eſt vnū verbū ꝓpoſitū. Ad hⁿ dicī?. ꝙ ſi cōpoſitō ſupaddat aliquid gemīatōni vtilis ē ꝓpoſitō. ſi nichil ſupaddat. nulla tūc debet cōpoſitio ſupuenire. Dicimus ergo generaliter. ꝙ omīa interrogatīa noīa vel adūbia poſſūt gemīari & de iure ꝓponi. qz cōpoſitō ſupaddit gemīatōi. ut q̄ſ quis. qualiſqualis. q̄ntuſquātus. quotquot. cuiuſcni?. Poſſeſſiuū. ut cuiaſcuias. vbiubi. vndeunde vtut. quādoquando. Et ita de oībus que poſſunt recipe cunqz. vt quācumcūqz. Hec eiñ abſqz gemīatione ſūpta interrogatīa ſunt & ifinita. nec habēt generaliē ꝓnunciatōem. id eſt. non ſūt diſtributiua Sed ſi gemīanē abſqz ꝓpoſitōne. adhuc nichil īmutant. vt q̄s faciet hoc. quis gemīata eſt ibi interrogatō. Si vero cōponanē amittūt interrogatōnem & fiūt collectīa & diſtributīa. vt quiſquis currit mouceť. id ē. oīs qui. ſimiliter qualiſqual'. id ē. qual' libet qualis. & vbiubi eſt ignis ē calor. id ē. vbicū qz. & vtut legit plato legit ſortes. id ē. vtcunqz & ita de alijs ſimilib? dicendū ē. quare non geminā ꝑter alterutrū cōponentiū. ſcz hūc ablatm re. De cōſtructōe aūt huius noīs quiſquis & dictionum recipientiū cunqz. ſcias ꝙ dictō gemīata vt quiſquis. vel recipiēs cūqz. vt quicūqz habet vim duorum caſuū. ſcz antecedentis & relatī. Vñ requirit duo verba poni in ꝓſtructōe. & ponēda ſūt in eo caſu in quo poniť relatiñ facta explicatōe ſiue ī eo caſu poni debet quē requirit verbū ſequēs īmediate. vt video quicunqz homo currit. id ē. video oēm hoīem qui currit. & quencūqz hoīem video currit. id ē. oīs homo currit quē video. Similiter video q̄quid eſt hic intus. id ē. video omē id qđ eſt hic ītus. & q̄quid video ē hic int? id eſt. omē eſt hic intus qđ video. vel video q̄ſquis homo ē albus. id eſt. video oēm hoīem qui ē albus.

Non aūt hic eſt ignorandū. ꝙ tria ꝓnoīa gemīata ꝓpoſitōem habēt in accuſatiuo & ablatīo tantum. vt meme. tete. ſeſe. & hoc tm̄ in ſingulari faciūt ꝑter ſeſe qđ geminatur tā in ſingulari ꝙ in plurali. Si ergo dicať noſnos. illeille. non ē cōpoſitō. ſed gemīatio tm̄. Queritur vñ contingat illa cōpoſitō tm̄ in duobus caſibus. Ad hoc dicit ꝑſ. ꝙ iſti ſoli caſus monoſillabi reperiunť ſingulares in his trib? ꝓnoībus. & inde proceſſit ꝓpoſitō. qz regūť vno acuto accētu. Et ſcias ꝙ hec ꝑdicta cōpoſitō eſt vtilis. qz vbi talis geminatio repitur in accuſatio & ablatio iſtoꝛ ꝓnoīm ſtatim habeť reſpect? ad cōpoſitōez q̄ in nobis ē. ſcz ad aīam & corpus. vt diligo meme. id ē. diligo me ſm vtrūqz hoīem. Vñ in ſaluſtio habeť. Hoīes qui ſtudent ſeſe ꝑſtare ceteris aīalibus. ſeſe dicit. quantū ad aīam & corp?. Et videmur in hⁿ imitari grecos qui duob? obliqs caſibus iſtoꝛ ꝓnoīm vſi ſint in ſingulari numero monoſillabaſ ſillabicas adiectōes addūt. Iam habem? ꝙ geminatō facit cōpoſitōem in interrogatīs. & in his tribus. me. te. ſe. vbicunqz fit alibi geminatō nulla ē ibi cōpoſitō quia nichil ibi compoſitō ſupaddat. vt deus deus Tantū eiñ valet iſta geminatō ſi ē cōpoſitō quantum ſi nō eſt cōpoſitō. Et ideo talis ꝓpoſitō tanq̄ ꝓrſus inutilis recuſanda eſt.

Dubitatur aūt multū de ꝑpoſitōib? que cū noīb? ꝓponunť. ut impius. qz videť hec ꝑticula. in habere naturā aduerbij negatiui in hmōi ꝓpoſitōne. Negare eiñ magis ad aduerbiū ꝑtinet ꝙ ad ꝑpoſitōem. Similiter ſi dicam remitto. videtur ꝙ hmōi ꝑpoſitio ſit cenſēda fieri magis ex aduerbio inſepabili & verbo q̄ ex ꝑpoſitione inſepabili. Nam ꝑ itellectū aduerbij expoiť & non ꝑ ꝑpoſitōnem. vt remitto. id ē. itez mitto. Cū ergo vis ſignificatōnis ſit in oībus ꝑtibuſ cōtem planda ut dicit ꝑſ. Dicendū eſt. ꝙ remitto ꝓponitur ex aduerbio inſepabili & verbo. Item ꝑpoſitō ſemp eſt in trāſitōne. vt dicit ꝑſ. Vnde non poteſt ꝓſtrui cū ntō ꝓter intrāſitionē ſuā nec cuz vēo. ergo repugnat ntō. Non ergo debet ſecū ꝑ ꝓpoſitōz iungi. qz repugnātia non bene ꝓueniūt nec in vna ſede morarī. ergo in. non recte ꝓponiť cū pius. ſi eſt ibi dicēda ꝑpoſitio. Ad ꝑdicta dicim?. ꝙ ꝑi? ꝓponiť ex in ꝑpoſitōne & piuſ. qz licet in appoſitōne non neget. pōt tamē in ꝓpoſitōe negare. qz ſepe facit ꝑpoſitio in ꝓpoſitōne qđ non pōt facere ī appoſitione. Si dicat negare ꝓpriū eſſe aduerbiorum dico ꝙ ſic quantū ad rem verbi. ſed quantū ad reꝛ noīs bñ ꝓuenit ꝑpoſitioni ſi ꝓponat de ꝑpoſitōne inſepabili. vt remitto. qz dicit boetiuſ ꝙ debet dici aduerbiū inſepabile. Dico ꝙ non ē verū. Prepoſitiōnes eiñ inſepabiles bñ ꝓſtituunt intellectuz explicabilē per aduerbiū. ſed non debet ideo dici aduerbiū inſepabile. qz in hoc ſunt aduerbia exilis nature ſicut ꝑpoſitōes que ex adiuncto trahūt certitudinē intellect?. & ita intellectuſ quē innuūt nō eſt aduerbialis. ſed affinis aduerbiali. Preterea immutāt ſicut ꝑpoſitōes. quia q̄ndoqz augent. vt in ſeruio. id ē. valde ſeruio. q̄ñqz priuant. vt inhonoro. ſimiliter recludo. id ē. itez claudo. et ſic vagam naturā habēt ſicut ꝑpoſitiones. qz magis ī naturā ꝑpoſitionū cedūt. Non eiñ aduerbia ſūt adeo debilis nature ut ꝑpoſitiones. qz illa egent vno extremo. ſcz ꝑpoſitiones duob? extremis. Qđ autē obijcit de tranſitione non obſtat. qz ꝑpoſitio duas habet facies ut verbū tranſitiñ. Reſpicit eī ſequentē caſum traſitiue. et in eo fimit dependētiam ſuā. Id aūt qđ antecedit ſiue ſit verbū ſiue dictio caſualis reſpicit intrāſitiue. ut ſū in domo. & ex pte antevagatur ad oēs caſus. ex pte aūt poſt finē ſuū terminat in accuſatīo vel ablatīo q̄ apud latinos ſūt ꝑcipue tranſitiui. Sed apud grecos a trib? caſib?

earū transitio & dependētia termīaē· sc̄z gtō da tiuo & accusatīo· Dicim⁹ itaq̄· ꝙ q̄ntū ad intrāsi tōes quā habēt ex pte ātē ꝓpositōes sunt nate oponi· qz intransitō magis ē apta cōpōni· id ē· vniformitati cōpositoꝝ· sed q̄ntū ad transitōem quā hūt a pte post· veniūt p appositōem sequētis casus· id ē p regimē· vel ideo dictū est p appositōem· id est· separatōem· qz non ē de ratōe vt cōponant̄ cū actō vel ablatīo p se· cū meidat ibi magna trāsitōnis diuersitas· sed p cōpositōez dicāt̄ ꝓpositō venire· q̄ntum ad p̄cedētia quib⁹ confert ipm̄ qō designat· vt sum in domo· sic ostendit̄ ꝙ ego sum localis respectu dom⁹ mee contīnētis· Vnde verbū ostruit̄ cū ꝓpositōne adiūcta suo casuali intrāsitiue· sc̄z cū ipo casuali trāsitiue· sicut & ꝓpositō· Ex p̄dictis patet· ꝙ ꝓpositō rectissime ponit̄ cū nōo cū sit intransitiua ex vna pte· & sic ouenit cū ntō qui similiter intrāsitiu⁹ est· eadē ratōe debet cū verbo ponī· qz intellectū notatiui habet· nec p appositōnem secū venire pōt ꝓpter intellectuz nōi· Cū p̄cipio aūt iungit̄ vtroq̄ modo sicuti cū nōie p cōpositionem ad modū sui verbi· vt plegens· & p appositōz vt vado ad legentē· & loquor de legēte·

Quero hic· quare magis aduerbiū veniat ad ponendū pnomīs· vt eccum & ellū ꝙ ꝓpositō· Nulla em̄ ꝓpositō iungit̄ pnomī p ponendū· qz mecū· tecum· secū· nobiscum· vobiscum nō sunt aduerbia posita· sc̄z habēt hanc ꝓpositōem cū p appositōez· id ē· p regimen· interueniente anastrophe· id ē· ꝓposteratōe sermonis· Ad hoc dico· ꝙ cū pnomīe iungit̄ ꝓpositō p solā appositōem sicut cū ꝓp̄rio nomīe· vt ad illuz· & de illo· sicut ad platonē· & de platone· qz non mutat qō īmutet ī ꝓp̄rio nōie vel pnomīe· Propriū em̄ nomē non signat dependēter in eo ꝙ ꝓp̄riū· sil'iter nec p nomē· ideo neutrū eoꝝ pōt vniri cū ꝓpositōe que ꝓpter suā infinitatē se applicat tm̄ ante· vel dependenti ex pte intrāsitōnis· sicut hoc signū omis ꝓpē suum officium non bñ iungit̄ ꝓp̄rio nomī vel pnōī vt oīs plato· vel omis iste· Aduerbiū autē potuit cū pnomīe cōponi cā demōstratōis cuiusdā q̄ sil'is est finitati pnommū· vt eccū & elluz· id· ē· ecce eū & ecce illum· & q̄ndoq̄ trahit̄ pnomen ab aduerbio· ita ꝙ cedit in ptem ipius· vt pterea· & iterea· Nam p̄ter & inter ꝓp̄rie sunt adūbia q̄ adiuncta huic accusatīo ea· determinatōz faciūt aduerbialez qz cum ille accusatiu⁹ desinit in a· correptā ꝓpter naturā aduerbialē trahit̄ ad ꝓductam·

Videt̄ tamē ꝙ ꝓpositō p cōpositōez veiat cum seq̄nti casuali· vt mucē· extemplo & non extīplo· qz ꝓpositō non corrūpit casum cui trāsitiue adiungit̄· id ē· accusatm̄ vl' ablatm̄ sequentē· & ita nichil est dictū extīplo· Similiter videnē ponuntur cōsimiles eē decetero· defacili· eximpuiso· cuestigio· deiure· Ad hoc dicimus· ꝙ omēs p̄dicte in veritate nō sunt positōes· sed irregulares vocū congeries· Et hoc ideo· qz casus cū sua ꝓpositōe fūgit̄ loco aduerbij· vel aduerbial' determiatōis· Vnde possunt casualia cū suis ꝓpositōibus ad interrogatōes aduerbioꝝ respōderi· ut Quo vadis· ad vrbem· Qualiter fiet hoc· defacili· Qualiter intrauit iste· eximpuiso· Quādo venisti· extēplo· id ē· statim

De sillabicis adiectōnibus

Nunc de sillabicis adiectōib⁹ est videndū

Dicit ꝑs· ꝙ sillabica adiectio immutat speciē sed nō figurā· qz sillabica adiectō nichil intelligibile aīme repsentat· sc̄z imutat speciē non figurā· quāuis immutet aliqō officiū dictōis· Erit ergo dictō que recipit sillabicā adiectōez speciei deriuatīe· vt pleruſq̄ a pler⁹· egomet ab ego· non tñ est figure cōpositē· qz non pōt in plura in telligibilia diuidi·

Quonsueuit dubitari· q̄ndo hec pticula qz· sit sillabica adiectō· & qñ veniat p positōez· Ad hoc dico· ꝙ qñ hec pticula qz nullā vim cōiunctōis retinere videt̄· nō venit per ꝓpositōem· sed ē sillabica adiectō· vt plerunq̄· ita qz· vtiq̄· Sed cū vim aliquā ꝯiunctōnis exercet p cōpositōem venit· vt vterq̄· quisq̄· vbiq̄· In talibus enī quandā aggregatōem importat ipa cōiunctio· vt vterq̄· id ē· vnus & alter· quisq̄· id ē· quicunq̄· vel quisq̄· id ē· vnus & alter· & vbiq̄· id ē· vbicunq̄· vel vbiq̄· id ē· in vno & alio loco· & sic

Nota hic ꝙ sillabice adiectōes semp debēt esse finales· vt quisnā· egomet· qñ alteratōem quandā faciunt circa officia p̄cedentiū dictionuz· Vnde sicut accidentia q̄ qdem alterāt solent aduenire post ꝓpositionē substantialiū· ita sillabice adiectōnes debent vltimo aduenīre & nunq̄ in p̄cipio poni· Et p hoc etiam patz ꝙ siquis· nequis· & nunq̄s· cōposita sūt & nō sillabicata sicut aliq̄s· & equis· eo ꝙ nichil est additū fini eoꝝ qō est ꝓp̄rium sillabice adiectōnis Prisc· etiā ꝓbat alia ratōne ꝙ non sunt sillabicata· sc̄z qz corrumpit̄ femīnū eoꝝ ae· dyptōgo mutata in a· vt siqua· nequa· nunq̄· sicut aliqua & equa· Et hoc faciūt in singulari femīno· & neutro plurali At sillabica adiectio non corrūpit dictōem cui sillabicat̄· qñ accidentia nō īmutant esse substātiale rei· & sic patz ꝙ posita sūt & ñ sillabicata· Donatus vero dicit· ꝙ in illis qñq̄ nō mutat̄ ae· dyptōgus in a· sed dicit ātiquos dixisse que vl' qua sicut masculinū & neutz in eodē nomīe gemmamus· vt quis vel q̄· qō vel quid· Et repit̄ illud femīnum apud virgiliū dicentē· Ecqua cuz puero est amisse cura parētis· nunc aūt non vtimur illo· nisi ī his cōpōitis siqua· nequa· aliqua· nunq̄· ecqua· Et ita ꝑm donatū qua venit integre ad cōpositōem illaz· sed corrupte sc̄m ꝑstianum

Consueuit multū dubitari de ꝓpositōibus & sillabicis adiectōibus huius nomīs q̄s vel qui· vñ de illis aliq̄d hic dicā· Scias ergo ꝙ quis vel q̄ est oīm nominū ꝓfusissimum habens se ad modū materie infinite Vnde ꝓpter multitudinē officioꝝ habuit multitudinem formaz et terminationū· ut p diuersas formas et ꝓpositiones et sillabicas adiectōnes explicita ipius cōfusio et natura posset in aliquā certitudinē redigi et melius ꝓhendi· Habet itaq̄ sedecī intercōpositōes & sillabicas adiectōes· Cōpositōnes em̄ sunt septem· ut siquis· nequis· aliquis· nunquis· ecquis· et vnusquisq̄ et q̄squis· Quis aūt habet quinq̄ sillabicas adiectōes· ut quisnā· quispiā· quispiam· quisq̄· et quisq̄· Sed q̄ recipit quattuor adiectōes· sc̄z q̄dā quiuis· quilibet et quicunq̄· Vnde versus· Cū q̄s piam sine qui cōiunge putas ꝙ· Dam uis cunq̄ libet q̄ sine quis retinebit· Cetera aūt nōia interrogatiua vel infinita nō recipiunt sillabicam adiectōem nisi vnā· sc̄z cunq̄· ut qualiscūq̄· q̄ntuscūq̄· quotcunq̄ et similia· Hec em̄ geminant̄· ut qualisqualis et ponunt̄ cū ali⁹· ut aliqualis et recipiunt cunq̄ sicut diximus· nec vllā aliam habēt cōpositōnez vel adiectōnem ꝓnunē· ut q̄s vel qui· Confusissimum ergo inter nōia fuit q̄s vel qui· Vñ cā cōfusionis

et infinitatis habet sedecī intercōpositōes et silla bicas adiectōes. Ac cetera noīa interrogatīa non habent nisi tres. vt cuiuscuius. alicuius. & cuiuscūqz possessiua.

De aduerbijs aūt interrogatis vel infinitis. Dico q vnum ex illis scz vbi recipit vndecim itercōpositōes & adiectōes sillabicas. vt sicubi. necubi. alicubi. nūcubi. ecubi. vbiqz. vbiubi. vbiuis. vbilibet. vbicunqz. vbinam. Sed alia aduerbia interrogatīa vel infinita nō habent tot varietates p̄ter quo. qua. vñ. qa ista possunt vndecī itercōpositōes & sillabicas adiectōes habē sicut & vbi. nisi vsus in q̄busdā eoz forsitan repugnaret. vt siquo. nequo. aliq°. nūquo. ecquo quoqz quo quo. quouis. quolibet. quocūqz. quonā. Adūbium vero tpale recipit pauciores. qz non ē tante cōfusionis vt locale. Habet vero cōpositōes sex. vt siq̄ndo. neq̄n. aliq̄ndo. q̄nqz. quādoq̄ndo. q̄ndo cūqz Cetera aūt aduerbia interrogatīa vel infinita non habēt aliā opositōem q̄ noīa interrogatīa a q̄bus descendunt. Geminanē em̄. vt q̄literqualiter. recipiūt cūqz. vt qualitercunqz. & habēt eandē cōpositōez. vt aliq̄liter. Idem est tenendō in alijs. Inē aduerbia siq̄dem cōfusissima sūt localia interrogatiua. vt quo. qua. vnde. vbi. q̄ vndecim opositōes & sillabicas adiectōes possūt habere. Tempale aē recipit quīqz. qz mim? localib? ē ofusū & infinitū sed plus alijs. Alia vero interrogatīa aduerbia nō possūt recipe nisi tres cōpositōes sic interrogatiua noīa a q̄bus descendūt.

Queritur q̄re interrogatīa siue infinita siue noīa siue aduerbia substātiā vel locū significātia recipiāt sillabicā adiectōem. alia vero non. vt quisnā. vbinā. sed nichil ē q̄lisnā. & quādonā. Ad hoc dico. q alterationes nō adueniunt nisi rei cōtente vel optēti. & sic tm̄ substātie vl' loco. Et hac ratōe interrogatm̄ substātie vl' loci recipit sillabicas adiectōes. & nō alia interrogatiua. Temp? em̄ licet videaē alterari. qz modo est obscuz. modo serenū. tamē hoc nō ptingit ratōne ipi? tēpis sed aeris q̄ ppie seren? dicit̄ vl' obscurus. Accidētib? aūt non aduenīūt alterationes. imo accidētia sūt illa q̄ alterāt.

De si. & ne. Queritē q̄re nō cōponanē cū verbis sed poti? cū nomīb? . & q̄re magis cū interrogatiuo substantie vel loci vel tēpis. ut siquis. sicubi. siq̄n. q̄ cū alijs infinitis qz nichil ē dictū. siqualis vel siqualiter. & q̄re magis cū quis q̄ cū q. Ad hoc dicim?. q sic verbū nō potuit esse interrogatm̄. ita non potuit p opositōz recipe coniūctōnes. qz diūctio signū est diuersitatis q̄ vniformitati opositōis repugnat Si. tamen et ne. habēt vt possint oponi cū quibusdā nomīb? & aduerbijs infinitis. & hoc ideo. qz inueniūt genezalem infinitatē in eis. in verbis aūt nō. At si obijcia tur de sisto et nequeo. qz videnē oponi a cōiūctōibus. Dicim? q sisto est figure simplicis. sz nequeo oponiē ex nō & queo. & sic nulla diūctio pōt cuz verbo oponi. nec etiaz cū nomīe p̄ter si & ne. que ppter suā infinitatē sūt applicabilia nomīb? vel aduerbijs ifinitis. quia sic h° nomē quis requirit duo verba q̄n poiē ifinite. ita ille due diūctōes si & ne & ideo fuit apta opositō ex illis pueniēs. Cū alijs vero infinitis oponi nō possūt ppter debilitatem ipoz. Si. em̄ est adquisitia. sz ne. repulsiua Omīs autē adquisitio vel repulsio ē substātie loco vel tē poi subiacens. & nō est accidentiū q̄ quidē adquirunē vel repellunē. Et hac ratōe ille due diūctiones non oponunē cū alijs infinitis. Vnde nichil ē. siq̄ntus. vel nequā?. Cū quis ideo magis cōponūtur q̄ cū qui. qz quis habet pl? infinitatis q̄ q̄. Et hoc patz ex eo q principium sibi dat̄. & qui traxit origmē suā ab eo. scz ex quis.

Scire etiam debes q aliquis ex alio & q̄s oponiē q̄si ab alio quis. Vñ non ē dicēdū Credo in aliquē deū ne diuersitatē ponere videamur. Hanc opositōem habēt cetera infinita q̄ interrogatīa sunt. vt aliqualis. alicubi. aliquādo. aliquame?. & ita de similib?. Et hoc ideo. quia omīs diūsitas a forma substātiali vel accidētali p uenit. siue illa designē noialiter siue aduerbialiter sed non recipit eā qui singulare. & h° facit eius relatōq̄ duo verba requirit. Si quis dicat. q q̄ est infinitū sicut & quis. & ideo pōt cōponi cū alio. vt dicat̄ aliquis vel aliqui. Dicim? q altez superfluerz qz nulla esset differētia inter vnū & reliquū. magis ergo debuit poni cū quis. eo q habuit infinitatez sine vlla relatōne. Nū venit ad opositōem quis. vl' localis aduerbij. ut nūquis. nūcubi. nunq̄. Sz alia non inueni. & hoc ideo. qz num querit de iherētia ut Nū fecisti hoc. Omīs aūt inherētia dicit̄ quidaz loc? respectu substātie de q̄ fit sermo. & ideo cōponiē tm̄ cū interrogatīo substantie vel loci. Cum qui aūt nō oponiē. qz mim? se habet ad infinitatem q̄ quis. nec ipo interrogatīo vtimur adeo frequēter ut quis. En oponiē cuz quis. ut ecquis mutata n. in c. Nec cū alijs infinitis oponiē nisi forsitan ecubi qō videē similiē posse dici. Dicim? q infinitas materie magis excitat q̄ infinitas accidētis. qz aīa plus laborat in appēhensione materie q̄ forme. & ideo interrogatm̄ substātie magis recipit hoc aduōbium en. q̄ interrogatm̄ accidētis. Vbi. similiē potest recipe. qz aduerbiū locale magis ē ifinitū alijs & ob hoc habuit plures differentias q̄ alia aduerbia. Cū itaqz aīma plus in appēhensione tāte infinitatis laborez. merito aduerbiū locale recipit en. ut ecquo & ecqua & ecubi. qz hoc aduerbiū en. aīam excitat vehemēter & magis applicat̄ huic interrogatiuo quis. eo q vehementiorē habet infinitatez Nā qui est nomē articulare. quis aūt nō. Vnusquisqz aūt oponiē ex vn? & quisqz. sz hec ppositō nulli alij cōuenit infinito. Vnitas em̄ est soli? substātie p se. accidētis aūt p aliud. Quisqz ergo colligit & distribuit sicut omīs. sed vn? quasi ptiē. ut sit sēs? Vnusquisqz. id ē. quisqz p se. Quisquis gemmatū cōponiē. & hoc etiā facit̄ reliqua infinita q̄ sunt interrogatīa p̄ter cur. et quare. ut qualisqualis. vbi ubi. quādoq̄. Hoc aūt ideo contigit. qz infinitas addita infinitati auget cōfusionē. et sic introducit cū distributōne collectōez siue multitudinē. sz nō debet gemīari relatm̄ in eo casu hui? noīs vbi ifinitum a relatiuo secernit̄. Nichil ergo dictū est. quiqui. queq̄. quodq̄. ne includi relatio gemīa videatur. at si a relatiuo non secernit̄ infinitum pōt p omēs casus gemīari. sic videm? in alijs infinitis Et ita pōt dici cuiuscui?. cuicui. sicut dicimus q̄lis qualis. qualiq̄li. Potest ergo quisquis in quolibet casu gemīari tā in singulari q̄ in plurali. sic qualis qualis et quātus quanē? si vsus haberet. Vsus tam nō habet nisi quisquis. quidquid. et quoquo. et h° tenem? omniter. nec ē ibi scōm ratōem vis aliqua faciēda. nisi vbi ifinitū a relatīo secernit̄. Eptē p̄dicte cōpositōes adiungunē reliquis termīatōib? hui? nōis quis. tam in

singulari q̄p ī plurali. p̄ter vnuſquiſq3 qō ñ b3 plu
rale cā hui? nomīs vnus· Credo tñ q̄p poſſet dici.
Vnaq̄q3 moenia· & vnequeq3 ſcale· & p̄ter q̄ſq3
ſcōm vſū· Nec vlle ip̄i? opoſitōes vel ſillabice adie
ctiones habēt qui in ablatō ſingulari· nec quis ī da
tiuo & ablatīo pluralib?· qō cōtingit ex debilitate
ſimplicis· qm̄ iſte ablatiuus q̄ eſt in rariſſimo vſu·
Eodem modo q̄s datiu? & ablatiu? pluralis· De-
bilitas em̄ ſimpliciū ſepe naturā impedit opoſitoꝝ

Ve aūt poſtponunt̄ huic nōi quis vel q̄
magis videnē cē ſillabice adiectōnes· vt
ſup̄ dictū eſt· vt q̄ſnā· quiſpiā· & cetera
Ora etiaz hic· q̄p ſic dicit p̄ſ· m· xij· li· vbi
agit de figura p̄nomis· Quattuor ſunt
ſillabice adiectōes q̄ adiūgunt̄ p̄nomib?
ſez met· te· pte· ce· Met addit̄ huic p̄nomī ego p
omēs caſus excepto gtō plurali· Addit̄ etiā huic p
nomī tu p oēs caſus excepto gtō plurali & nēo &
vtō ſingularib? quib? nō apponit̄ met ſimpliciter·
ad differentiā hui? verbi tumeo tumes tumet· Sz
interponit̄ hec ſillabica adiectio te· & dz tutemet
Vel additur aliquādo hec ſillabica adiectō te· ſine
met· & dz tute· Lucre· in p̄mo· Accipe p̄terea que
corpa tute neceſſe ē· Idem in eodē· Tutemet a no-
bis iam quouis tpe natū· Addit̄ etiaz huic p̄nomī
ſui p omēs caſus· ut ſuimet· ſibimet· ſemet· Pte· q̄n
qz addit̄ ablatīs feminis poſſeſſiuoꝝ p̄nominum·
vt meapte· tuapte· ſuapte· noſtrapte· veſtrapte·
Sciendū tñ q̄p met· & te· adduntē ſup̄dictis p̄nōi-
bus· vel diſcretōis cauſa pluriū· vel ſignificātie· ut
terenti? in adelphis. Egomet rapui· Intelligit̄ em̄
ego & nō ali?· Cicero p murena· Quid eſt qō tu
moueris cū q̄ſi tute noris· Ita & ſaluſti?· Tute di-
xit q̄p tuip̄e p te & non p alīū· Ce· addebat̄ huic pro
nomī hic· & hec· & hoc p oēs caſus apud ātiquos
& dicebat̄ hicce· hecce· hocce p duo c· Nūc vero ad
dit̄ eidē p̄nomī m his caſib? tñ q̄ in s. deſinūt eu-
phōie cā· ut huiuſce· hiſce· hoſce· haſce· necnō illic-
ce dicebāt antiq̄· Vñ illic quaſi apocopa facta in fi
ne ſeruat accentum· Item illiuſce. iſtiuſce· illucce·
iſtucce veteres dicebant· teſte papiriano qui de or
thographia hoc oſtēdit· Et excludit p̄ſ· Hec igit̄ hō
eſt met· te· pte· ce· additōnes eē ip̄e ſenſus arguit
qui null? in his ſepatis p̄ōt mueīri· ergo egomet·
tute· ſuapte· huiuſce· mīme dicēda ſūt opoſita· q̄a
hec additō ſi ſepetur nichil ſignificaē poſſz per ſe·
Scias etiā q̄p dz hecce ne p e· quia ce· ē ſillabica adiectō q̄ addit̄ ad hec· ſz
mutaē e· in i· & ne· eſt dictō p ſe & ponit̄ p an·

De caſu nominū

OE caſu amodo ē dicendū· Sed q̄ declīa
tio p caſum cognoſcit̄· Ideo p̄uſq̄ ō for
matōne caſuū determinē aliq̄ de declina
tione dicā· Scias igit̄ q̄p declinatōes noīm ſūt quin
qz· ſcz prima· ſecūda· tercia· quarta· quīta & cogno
ſcunt̄ p caſū· Vñ non opoꝛtuit q̄p aſſignarē decli
natio p accidente nōim· Cognoſcit̄ aūt declinatio
maxīe p gēm & etiā per dēm· Prima declinatō eſt
cui? gtūs ſingularis deſinit in ae· dyptongū· & da
tiu? in e· vt poeta poetae poete· Secūda declinatō
ē cui? gtūs ſingularis deſinit in i· p̄ducta· ut dñs
dñi dño· Tercia declinatō eſt cui? gtūs deſinit in
is cozrepta & dēs ī i· vt mater matrīs matri· Quar
ta eſt cui? gtūs deſinit ī us· p̄ducta & dtūs ī ui·
diuiſas· vt hic viſus· hui? viſus· huic viſui. Quedā
tamē neutra deſinūt in u· & ſūt indeclinabilia ī ſin
gulari numero· vt hoc cornu· hui? cornu· huic cor
nu· Quinta vero ē cui? gtūs deſinit in ei· diuiſas
& dtūs ſiliter ī ei· vt hec res. hui? rei· huic rei· Pre
dicta poſſunt oꝛrehēdi breuiter ī hoc verſu ita q̄
p qualibz ſillaba ſumaē vna declinatō ſcōm ordinē
Se· mi· nis· us· ei· gtūs deſinit ois

Vnc circa declinatōnes p̄dictas aliqua
dubia moueamus· Quero igit̄ p̄mo· cur
in p̄ma declinatōe vel quīta nullū nomē
neutri generis mueniaē ſic teſtaē p̄ſ· in ſexto libro
Ad hoc dico q̄p qualitas vocis erat otraria· qz cuz
omīa neutra q̄ regularitatē ſeruant in plurali nūo
deſināt in a· oporteuiſſet q̄p ntūs ſingularis· & ntūs
pluralis p̄me declinatōis habuiſſent eandē termi
natōem ī neutro genere· qm̄ ābo deſiniſſent in a·
qō contra ratōez fuiſſet· qz neutrū plurale debet a
qualitate vocis ſui ſingularis differre· nec etiā ntūs
pluralis p̄me declinatōis potuiſſet ī a· deſinere· qz
ſcōm hō gtūs pluralis nō habuiſſz a· ātē rum. Itez
dico q̄p p̄ma declinatio ē appꝛiata tm̄ maſculino &
femīno generi vel omuni. & in hō eſt principalior
alijs declinatōibus· ſic maſculinū et femīnū princi
palioꝛa ſūt alijs generib?· et hō patet ī gtō ſingula
rī p̄me declinatōis qui deſinit in ae· dyptongum
qz iſte due vocales mariſ et femine naturā demon
ſtrant· Nā mares naſcētes p̄mo p̄ferūt a· ſed femi
ne e· qō a primis parētib? otraxerūt· Quoniam a
dat adam geītor· e· parit eua parēs· Si obijciaē de
hoc noīe paſca. qz inueniē hoc paſca huius paſce·
Dicim? q̄p abuſio eſt· nec vnq̄ inuenim? ī plurali
numero p̄me declinatōis Debet ergo appꝛie decli
ri hoc paſca hui? paſcatis· Idem dicimus in quīta
declinatōe· qz oporteuiſſet nēm pluralē deſinere ī
a· qō erat otra naturā quīte declinatōniſ Preterea
quīta declinatō nō habet niſi vnā terminatōez Vñ
nec appꝛie debuit niſi vnū gen? habere et magis fe
mininū appꝛter hanc vocalē e· q̄ ē ſignū diuiſionis

Veri etiā pōt Quare non habemus adie
ctiuum omis generis in ntō ſingulari ali
cui? declinatōis niſi tercie· Itē queritur
Quare nullū adiectīn̄ ſit quarte vel quīte declina
tionis· Ad hoc dicim?· q̄p ideo nullū adiectīn̄ pōt
eē in nūis aliarū declinatōnū ois gnis· qz nullam
formā ī eis poſſes īueīre ſup quā cadat maſculinū
et femīnū et neutrū diuiſim· qz nec ſimul ocurrere
potuerūt· Et hec eadē eſt ratio quare nulluz nomē
adiectm̄ ſit quarte vel quīte declinatōnis· Tercia
vero aptiſſima fuit cuilibet generi appꝛter multitu
dinē terminationū quas habet· idcoq3 cā ſue digni
tatis mediū locuz inter declinatōes poſſidet· Que
dam vero mobilia ſequunt̄ regulā ſecūdi modi p
nominū· ut vnus· totus· ſolus· vllus· aliuſ· vter· al
ter· qz vel faciūt diſcretōem· vel veniūt ad expoſi
tionē diſcretōis· et ſic habēt cū p̄nomibus quandā
affinitatē· Vñ in gēo ſunt omis generis et dēo ſic
p̄nomīa ſecundi modi· Aliqua tñ adiectiua tercie
declinatōis habuerūt mobilitatē trium generū· vt
hic alacer· hec alacris. hoc alacre· ne tercia declina
tio videreē inſufficientiam habere· Et magis data
fuit maſculino hec terminatio er· & femīno is· &
neutro e· qz in adiectis mobilib? ſepe maſculina
deſinūt in er· vt miſer & ſacer· Vñ altera termina
tio que quondā fuit omuis ī illiſ noibus· qz vt dic
p̄ſ· in· vij· li· vbi agit de ablatiuo tercie declinatōiſ
deſinēte in i. Olim dicebaē hic & hec celer vel cele
ris· & hō celere· opoꝛtuit q̄p remanerz ſub femīno
genere tantū. qz fuit maſculino gne ſpoliata· Sed
in e· cozreptā neutrū genus deſinit. qz ī is· nullum

nomẽ neutri generis in ntõ casu põt eẽ· vt dicit ps· Et ideo oportuit neutrũ aliã formã habere· & magis in e· q3 is· correpta directe nunq3 transit nisi in e correptã testãte ps· ut fortis forte· Preterea ī e· correptam nullus nomẽ latinum desinit nisi neutri generis. vt mare & pneste· Et sic patz quare masculinũ in er· femininũ in is· neutrũ in e· desinat· Hec aũt sunt noĩa que faciũt masculinũ in er· femininum in is· & neutrũ i e· scõm greciſmũ· Vñ versus greciſmi· Siluester volucer acer salubz equester. Campester celeber acer celerq3 pedester· Horz bis quiq3 tenet hic er· hec is· & hoc e· Hisq3 palustер addes· sociabiẽ atq3 sequester·

Consueuit etiã multũ dubitari· cur nullus nomẽ quite declinatõis sit masculini generis pter dies & meridies· sed potius sunt femini generis· sed hoc determinatũ ẽ supra in capitulo de genere b·

Queritur etiã q̃re mobilia prime & secunde declinatõis nõ sunt ois generis cõiũcti· nisi i dtõ & ablatio plurali· vt albis Ad hoc dico· q3 prima declinatõ nõ potuit habere neutrũ vt supdictũ est. Secunda vero habet neutrum in us· vel ī um· vt vulg? & templũ· neutruz vero secũde declinatõis non concurrit masculino & femino siml' nisi ī dõo & ablõo plurali· vt albis q3 in his solis casib? cõuenientiã habuerũt prima & secũda declinatõ· & ita ī his solis omnicant sua genera· & penit? ad omnitatẽ reducũt· In vtraq3 em̃ dtũs & abltũs desinũt ī is· pductã· vt poetis & asinis· exceptis paucis femini gnis· vt aia aiab? Formanẽ etiã siliter ab ablõo pducto· vt ab hoc poeta· inde poetis· & ab hoc asino· inde asinis· & ẽ hoc de ratõe· q3 sicut ars diuidit ita colligit· vnde oportuit· q3 masculinũ & femininũ & neutrũ que in nulla alia forma pme vel secũde declinatõnis simul occurrebãt in hac terminatione is· finaliter ꝓuenirẽt· que forma ob hoc fuit omnis pme et secunde declinatõi· et magis tracta fuit a secũda dclinatõe ppẽ hãc vocalẽ i· q̃ ppie ẽ secũde declinatõis In illa ei forma cõcurrũt masculinũ & neutrũ ex pte secunde· & femininũ ex pte prime· Ratõ aũt tal' omnitatis innuiẽ in donato qñ pueris dz· Albus alba albuz ẽ pme declinatõnis ex pte femini· secũde ex pte masculini & neutri.

De casu nominũ

Casus vt dicit ps· in quito libro· Est declinatio nominis vel aliaz casualiũ dictionũ q̃ sit maxime in fine· Ordo quoq3 naturalis casib? dat? est· quippe ntũs quẽ primũ natura protulit· ipe primũ sibi locũ defendit. Vñ vbis quoq3 intrãsitiue iste q̃si egregius adheret· gtũs secundũ locũ sibi defendit· hic quoq3 naturale viculuz gnis possidet· & nasciẽ a nõ· generat aũt oẽs obliquos casus sequẽtes· Datiu? qui magis aptis cõuenit tertiũ locum tenet· eo & q3 vel eandẽ habz vocẽ cũ gtõ· vel vnius abiectõne vel mutatõe litere ab eo fit· Qui vero magis ad inimicos ptinet· i· accusatiu?· quartũ· id ẽ· extremũ locum apud grecos obtinuit· Vtũs quippe imperfectior ceteris eẽ videt· nisi em̃ secũde psone cõiungi non põt. cum superiores quattuor oẽs psonas possunt cõplecti figurate adiũcti pnoĩbus· vt ego ps· scribo· tu pristianus vel pristiane scribis· ille pristian? scribit ꝛc Similiter abltũs trib? adiungiẽ psonis· vt a me pristiano accipis· a te pristiano accipio· ab illo pristiano accipit· Nõ egẽt aũt nomĩa pnomĩbus· quãuis omẽs circũeant psonas· si cũ vtis aut cũ substãtis verbis piungant· vt Virgilius nomino? vel sũ· virgilius noĩaris vel es· virgili? nõiatur vel est· Igiẽ abltũs ꝓprius est romano?· Nũc de põictoruz casuum formatõne videamus

De formatõe casuũ prime declinatõis·

Prima declinatõ vt vult prisc· m· vij· li· a· habet terminatões in ntõ tres· a· as· es· & habet duas litteras terminales· scz a· & es In a· tã latino? q̃ greco? tã masculino? q̃ femino? & cõmuniũ· In as· vero & ī es· greco? tantũ & masculino?· vt hic scriba poeta· hui? poete· huic poete· hec roma musa· hic & hec aduena· hic eneas hui? enee· hic anchises hui? enchise· Cuius gtũs et dtũs in ae· dyptongũ desinũt & pares habent sillabas ntõ· vt hic poeta· hui? poetae· huic poete· hic eneas hui? enee· hic enchises huius enchise huic enchise· Et m· vj· li· in pricipio dicit pris· In a· desinentia prime nõia declinatõnis siue latina siue greca· masculina vel femina vel cõmunia addita e· in ae· dyptongũ faciunt gtiñ· vt hic scriba huius scribe· hec musa hui? muse· hic & hec aduena huius aduene· Inueniunt̃ tñ quedã ex omnib? etiã neutro generi adiũcta seo figurate p allothecã· ut aduena mancipium· Valeri? aũt maxim? in secũdo memoraliũ ponit Alienigena studia q3 prima declinatio non habet Nullũ em̃ neutrũ nec prime nec quite declinatõis põt inueiri· nec idem eẽ singularis ntũs neutri gnis in a· desinẽs & ntũs pluralis Sed antiquissimi h? alienigenũ· & pluraliter hec alienigena & etiam hic alienigen? dicebãt· ex quo põt hoc eẽ vt plurale· Necnõ cetera siliter a genere oposita proferebant· vt capzigen? terrigenus taurigenus· Et subdit post pauca pris· dicẽs· Eiusdẽ· i· prime declinatõis feminoz gtiñ etiã ī as· more greco solebãt antiquissimi terminare· Vñ adhuc paterfãilias & materfãilias p familie solem? dicere. & frequens hec habz vsus· Dicit̃ tñ et paterfailie et patresfãilie et familiaz et familijs Que vero desinũt in as· et in es· mutãt as· vel es. in ae· dyptongũ et faciũt gtiñ· vt hic andreas hui? andreae· hic ẽchises hui? enchisae· Inueniunt̃ etiã terminatões in prima declinatõe ī am· et in e· scõm grecos· vt adam q̃ versa in e· facit gtiñ hui? adae· et siliter dtiñ· q3 dtũs est similis gtõ· Et oẽs alios casus habz sil'es ipi recto· Que vero desinunt ī e· addita s· faciũt gtiñ· vt libie libies· et accusatiñ ī em· vel in en· alios vero casus habz pares recto· Vnde q3 he due forme non sunt latine· in oi casu vltima acuit̃· Itez dicit pris· in sexto libro b· In e· pducta greca fũt femina· et vel grece declinanẽ· vt libie libies· vel mutata e· in a· in ntõ et accepta e· faciũt in ae· dyptongũ gtiñ vt helena helenae· libia libiae· Accusatiuus ae· dyptongũ gti siue dti mutat in am· vt poete hũc poetam· Frequẽti? tamẽ inuenim? ī grecis nõib? ī as et es· terminãtib? accusatiuũ grecũ ꝓferre autoẽs hunc enean· et hũc enchisen p n· Ratõe tamẽ declinatõnis ratio exigit hũc eneam· et hũc enchisem dicere p m· Vocatiu? casus prime declinatõnis in a· correptam efferẽ· ut poeta· nisi sit grecuz et apud grecos pducens a· seruet eandẽ etiam apud nos pductam· vt enea· Est tamẽ q̃ndo ī es· pductam terminantiũ greco? vtũs in e· longam exit scõm grecos vel cõmuniter vel poetice· vt achate· anchise· Ablatiu? hui? declinatõis in a· pductam desinit vt ab hoc poeta· Est aũt q̃ndo hunc quoq3 poete e· pducta terminãt in grecis nõibus q̃ dtiñ grecum ī ei finiũt· vt virgili? in primo enidos· Vno

graditur comitat⁹ achate pro achatei

Omiatiu⁹ & vtūs pluralis ꝑme declinatōnis filis est gtō & dātio singulari · nam ꝑ ae · dyptongū ꝓferunt · vt hi & o poete · Gtūs pluralis eiusdē declinatōis fit addita ablatīo singulari rū · syllaba, vt ab hoc poeta, hoꝝ poetaꝝ · Producit̄ em̄ a · tam in ablatīo singulari q̄ in gtō plurali · Et notandū q̄ oēs casus tam singularis q̄ pluralis nūi pares habēt nūo syllabas in hac declinatōe · excepto gtō plurali. hic enim abūdat vna syllaba · Est aūt q̄n hunc quoq; ꝑ cōcisionē ꝓferunt · & maxīe in oppositis & in patronomicis · vt grauigenū ꝑ grauigenarū · caprigenum ꝑ caprigenaꝝ · & oīgenū ꝑ omīgenaꝝ · & celicolū ꝑ celicolarum · & trimūdmū ꝑ trinūdimaꝝ · eneadū ꝑ eneadarum · dardanidū ꝑ dardanidarū · Datiu⁹ & ablatiu⁹ supdicte declinatōis · mutāt a · extremaꝝ ablatiui singularis in is · pductā · vt ab hoc poeta his & ab his poetis · Inueniūtur tn̄ quedā pauca feminini generis q̄ ex masculis transfiguranē nō habentibus neutra q̄ & aīalium sūt demōstratīa natura licet diuisū gen⁹ habētia · q̄ differētie cā ablatīo singulari bus · assumētia faciūt dēm & ablaem̄ pluralē qō nulla alia facit declinatio in bus · terminans supdictos casus vt a · longā in eis penultimā hēant vt his natab⁹ · filiabus · deab⁹ · equab⁹ · mulabus · asinabus · Marc⁹ catho in oꝛigimib⁹ · Dotes inḡt filiabus suis non dāt · & filijs tn̄ in eodē genere dictū est · Ennius in endromeda · Filijs ꝓpter te obiecta sū innocēs nerei · Item inuenīt natis ꝑ natab⁹ & asinis ꝑ asinab⁹ · in ꝑmo reḡ · Eabus etiā ꝑ eis differētie cā i femīno ēni⁹ ꝓtulit i quarto ānaliū · Multa tamē alia teste ꝑs · contra regulā viciose · & i his & in alijs casib⁹ vetustissimi ꝓtulisse inueniuntur i q̄bus non sūt imitandi · Ambe · etiā & due · quāuis nulla sili differentie cā cogente simlē habent dēm & ablt̄m ambab⁹ duab⁹ · quanq̄ gēm ambarum & duarū faciūt · De supdictis nota versus · A veiens ex us · sine neutro trāsit in ab⁹ · Hec aīatoꝝ sunt discernētia sexum · Acēs quoq; pluralis fit addita s · ablatiuo singulari · pducit̄ em̄. vt hos poetas · De patronomicoꝝ arte ꝑme declinatōis formatōne supa dictū ē

De formatōe casuū scōe declinatōis

Ecūda declinatō habet tres lras terminales · scz r · s · m · Terminatōnes vero habent sex · scilicz er · ir · ur · us · eus · um In ermasculinoꝝ tam latinoꝝ q̄ grecoꝝ · vt caper capri hiber hiberi qō ꝑ apocopā extreme syllabe ꝓtuz solū in hac declinatōe ꝓducit er · & ab eo oppositū vt celtiber celtiberi. Celte enī dicunt̄ galli · & hiberi hispani · inde dicunt̄ celtiberi mixti ex vtraq; gēte populi Vnde lucan⁹. Et celte miscētes nomen hyberis · Dicit̄ tamē hiber hiberi ꝑ hyspanis · & hyber hyberis q̄n de illa gente loq̄mur q̄ est iuxta armenios · & hiber⁹ hiberi fluui⁹ · Vn̄ lucan⁹ in quarto · Qui prestat terris aufert tibi nomē hiberus · In ir · etiam & in ur · tantū latinoꝝ & masculinoꝝ · vt vir viri · satur saturi. In us · latinoꝝ & grecoruꝫ & masculinoꝝ et feminoꝝ neutroꝝq; · vt hic homer⁹ homeri · hec cipressus hui⁹ cipressi · hoc vulgus h⁹ vulgi · Dicit̄ tamē hoc vulg⁹ & hoc pelag⁹ huius pelagi · In eus · grecoꝝ tantū masculinoꝝ · vt hic orpheus hui⁹ orphei · In um · neutroꝝ tam latinoruꝫ q̄ grecoꝝ et figuratiue feminoꝝ apud amicos · vt hoc regnū hui⁹ regni · hō pelū pelij · hec glicerū hui⁹ glicerij · hec sophroniū huius sophronij

Enitiu⁹ secūde declinatōis in oī nomine i · longa terminat̄ · Sed in quibusdā pares habet syllabas ntō · & in quibusdā vna syllaba abūdat · In ir · & in ur · et in eus · desinētia sēp vna syllaba vīcunt in gtō · q̄ et penul · breuē habent vt triuir triuiri · satur saturi · nisi poetica ꝓuctio fiat i grecis · vt chydei · In us · vero et i um · pares habent syllabas · vt virgili⁹ virgili · paim⁹ paimi · tēplum tēpli · Frequēter tn̄ inuenim⁹ veteres i huiuscemodi gtis i · gemmantibus i · subtrahere alterā ex his · Virgili⁹ i ꝑmo eneid̄ Hic tn̄ ille vrbem patrui sedesq; locauit · patrui dicit ꝑ patruij Idem i bucō · Nec spes libertatis erat nec cura peculi · pro peculij · Item inuenītur tuguri ꝑ tugurij · oti ꝑ otij anthoni ꝑ anthonij · hoc aūt faciūt metri cā · nūq̄ em̄ mimoꝛes vult habere syllabas gtūs ntō · In ergitur tantū desinitia ancipitē habēt regulā gti · in alijs enī abundat · vt lucifer luciferi · armiger armigeri · ꝑsper ꝑsperi · in alijs non abundat · sed pares habet syllabas · vt menād̄er menandri · sacer sacri · magister magistri

Atiu⁹ et ablatiu⁹ singulares secunde declinatōnis fit a gtō mutatōe extreme i · i o · pductam · vt huius lucifer huic et ab hoc lucifero · Est tamē quādo etiā dtō greco i nōibus in eus · facientib⁹ nēm vti solebant antiq Virḡ in bucō · Orphi caliopea lino formosus appollo Et opoꝛtz scire in hac declinatōe q̄ oēs obliqui casus tam singulares q̄ plurales eūdem numeꝝ syllabaꝝ seruāt quā gēs singularis absq; gtō plurali · quia vna syllaba vult supare nisi ꝑ concessionē ꝓferatur vt deum ꝑ deoꝝ · duum ꝑ duoꝝ Vnde dij et dijs cū ꝑ monosillabis ponunt̄ ꝑ syneresim sūt accipiēda e · et i · in vnā syllabā · veteres em̄ i · finalē que est longa ꝑ ei · dyptongū scribebant Longas autē vocales vetustissimi etiā gemīare solebāt Que vero scōm analogiā ꝓferunt̄ · id est · dei et deis dissillaba sūt · Luca · i secūdo · O vtinā celiq; deis hezebiq; liberet · Idē accidit in pronoīe ei et eis · ij et ijs. Ex q̄ bus illud apparet q̄ vetustissimi vt supa diximus ꝑ vna lōga vocali solebāt duas breues scribere · Ecce enī vestigiā antiq̄tatis i his adhuc seruaē cuz due ij · ꝑ vna longa ponanē tā in supdicti nomīs q̄ ꝑ nomīs trinis casib⁹ · vt hi dij his dijs et ab his dijs ij · ijs · et ab ijs Nā si dicas dei deis a deis · ei eis ab eis dissillaba sunt sic̄ ostendim⁹ Puto autem q̄ i his quoq; differentie cā seruata est gemīatio · id ē · ne si di et dis et i · et is · dicam⁹ dubitatio fiat sīficatōis Nam di · et dis · ꝑpositōnes sūt · et i · et is sunt v̄ba itaq; i cōpositōne idem et idem ꝑ vnā i · scripsisse qua nulla cōfusio sit significatōnis inueniunt̄ pro eidem et eisdem

Ccusatiu⁹ quoq; a gtō fit mutatōe i · in um · vt huius priami hunc priamū. tydei tydeū · In huiuscemodi tamē nōib⁹ · id ē in eus · desinētibus greco magis actō vtunt̄ auctores Virḡ · i · vij · eneō Et aīcū chretea musis chretea musaꝝ comitē · inuenītur tn̄ in vsu etiā in um · accusatiu⁹ huiuscemōi nōim · Cicero de natura deoꝛum in theseū ypolitū Et scias q̄ oēs obliqui casus sequuntur gtm̄ · vtūs tamen sequitur nēm suum

Ocatiu⁹ secūde declinatōis q̄n in r · vel i m · finiē ntūs similis ē ei · vt hic lucifer o lucifer · hoc templū o templū Virḡ tamē pauloante timber nēm ꝓtulit · mox vēm timbre posuit i · x · daucia laride timberq; simillima ꝑles Nā tibi tībre caput euāduꝛ⁹ abstulit ensis · Sed non est

hic vocatiuꝰ a ntō in er·desinente sed ī us·accipiē
dus·hic timbrꝰ o timbre·Solent eī poete huiusce=
modi nomīa sepe tam in er·q̄ in us·pferze·teucer
teucrꝰ·euander euādrus·Virg̈·in·x·Pallas euan
der in ipis omīa sūt oculis.Idem in·ix·Tunc rex
euandrus romane cōditoꝛ arcis·Notandū tamen·
q̄ plautꝰ a puer ntō·vtō puere dixit in mercato
ne·Egomet mēor tu puere abi hinc ītꝰ otiꝰ Idez ī
gurgulioe·Credo puere sinū qō factumꝰ iā es·Iā
scieſ q̄ q̄busdā a ntō puerꝰ rectiꝰ eē vidz·Si vero
in eus·desinit ntūs magis grecū seruamꝰ vēm·Ho
ratius in p̄mo sermonū·Penthеu rectoꝛ thebaruꝫ
Probo tamē & alijs artium scriptoꝛibꝰ·& o pen
thee posse dici scōm latinā analogiā placꝫ qō ī vsu
non inueni·In us·vero terminātia si sint p̄p̄ria. ī·
ante us·habentia·abiecta us.faciūt vēm ī i·vt hic
virgiliꝰ o virgili.Hec tamē eandē in e·pferebant
antiq̄ssimi o virgilie mercurie dicētes·Iuniozes āt
breuitate gaudētes p abscisionē extreme lrē p̄tule
runt p virgilie virgili·p mercurie mercuri·Hora·
in p̄mo carminū·Mercuri facūde nepos athlantis
Vnde accēꝰ pfecti vti in his seruaē·Si eī in his
non esset abscisio debuerūt in huiuscemōi vtis· id
est·q̄ in i·desinūt penul·coꝛripe·& antepenl·acuē·
vt virgili mercuri martiri qō mīme licet·nā penul·
acuimꝰ·In abscisionibꝰ eī si ea vocalis in q̄ ē ac=
centꝰ integra manet·seruat & accentū integrum·
vt audiuit audit·nostras nostratis·illicce illic De
pompei & vultei & gai & sil'ibus vtis q̄ i·loco cō
sonantis āte us·habēt in ntō·Dubitaē·vtrū i. ex=
trema p̄ vocali an p̄ consonāte sit accipienda·Di
co q̄ p̄ consonāte sit accipiēda quomō in alijs casi
bus·qō magis moze antiquo ratōabiliꝰ esse videē.
Nā solebant illi non solū ī p̄rincipio sed etiā in fine
sillabe ponere i·loco ꝺsonātis·idq̄ in vetustissimiſ
inuenies scripturis quotiēs iter duas vocales ponī
tur i·vt eiꝰ pompeiꝰ vulteius gaius·qō etiā omēs
q̄ de litera curiosius scripserūt affirmāt·necnō etiā
metra ostendūt qō dicīꝰ·& regule ipiꝰ rō ī sup̄di
cto vtō·Omīs eī vtūs in i·desinēs vna sillaba mi
noꝛ esse debet ntō·vt salustiꝰ salusti·Ergo si pom
peiꝰ & vulteiꝰ trissillaba sūt in ntō·& necessario ī
vtō dissillaba eē debent.qō non pōt fieri nisi i·lo
co consonātis accipiaē·Vñ illud quoq̄ possumus
scire q̄ bene q̄nq̄ cui p̄ monosillabo accipiunt me
trici & huic·Omīs eī gtūs in ius·desinēs vna silla
ba vult supare suū dtī·vt ille illius illi·alter alte
rius alteri·Alius quoq̄ p̄ duas ij·debuit esse gtūs
causa dtī q̄ est alij·Sed vel hiatꝰ causa vel qz iter
duas vocales i·vocalis eē non poterat vnū tantū
i.habuit·Dativꝰ aūt loco cōsonātis eam accipi p̄
bibebat·qm̄ ipe duplicat vocalem·& credo diffe
rentie cā ne ali verbū infinitū eē putareē·Vetu
stissimi tamē sil'em gēm ntō posuisse inueniūē·sz ac
centu differt·quippe circūflectiē in gtō penl'·Ceci
lius ī q̄nto·Nulliꝰ aliꝰ rei nisi amicicie eoꝛ cā·Ei
quoq̄ cū ratōabiliter monosillabū eē deberet cuz
gtūs eiꝰ sit dissillabꝰ p̄ diezesim a poetis p̄ferri in
uenit differētie cā·ne si monosillabū sit interiectio
eē putaē·Vt virg̈ in·ij·eneīd·Hy mich qualis erat
q̄ntū mutatꝰ ab illo·scz hectoze·Qui aūt pompei
& vultei & gai & similia i finalē & ante eā voca
lem p̄ vna sillaba habēt·vsus quoq̄ cōfirmat·Ho
ratiꝰ in p̄mo epl'arū·Dirꝰ ait vultei nimis attētus
q̄ videris·vultei dissillabū accepit scōm analogiā
Alia vero nōia in us·desinētia masculina seu femi
nina ꝓuersa us·in e·faciūt vtm̄·vt hic p̄amꝰ·o p̄ria
me·hic piꝰ·o pie·Excipiē vnū qō tamī e·q̄ in i·fi
at vtm̄·quāuis sit appellatiū·o filie·o fili·Est tamē
q̄ñ ntō quoq̄ ī us·terminātе p̄ vtō· siue metri si
ue euphonie cā vtunē·Virgiliꝰ in·viij·Corniger
hesp̄idū fluuiꝰ regnatoꝛ aquarū·Lucanꝰ ī secūdo·
Degener o pl'us vix secula longa decoꝛ·Sic me
ruisse viris·Quotidie etiā ecclesia cantat·Sanctꝰ
sanctꝰ sanctus dñs deus sabaoth p̄ sancte & dee
& oñe·Item agnꝰ dei·p̄ agne.

Omi natiuꝰ pluralis & vtūs secūde decli
natōis tam masc·q̄ fe·ge·in i·finiē & est
similis gtō singulari·vt huiꝰ docti·hi &
o docti·In neutris vero extremā i·gtī singularis
mutātes in a·breuē facimꝰ ntm̄ & accusatm̄ et vo
catiuū pluralē·vt huiꝰ tēpli·hec & o templa·huiꝰ
muni·hec & o munia·& sic de alijs·Alij vero ca
sus plurales in tribꝰ generibꝰ ꝺmunē possident re
gulam·

Agtūs q̄dem pluralis fit in omī gne similiter ab ablatīo singulari aſ
sumēte rū·vt ab hō viro·hoꝝ viroꝝ·ab
hac platano·harū platanoꝝ·& ab hoc tēplo·horū
temploꝝ·Inueniunē tamē p̄ consciſionē medie sil
labe masculinoꝝ pluerūq̄ noīm q̄ neutra non ha
bent hūc casū p̄fezentes maxie poete·Est aūt etiā
apō veteres p̄sam scribētes idē inuenire sed raro·
Virg̈·in p̄mo eneīd·Et celo clamoꝛ virum stri=
doꝛq̄ rudentū·virū p̄o viroꝝ dixit·Inueniē etiaz
medumiū p̄ medumioꝝ·deū p̄ deoꝝ·diuū p̄ diuo
rū·duū p̄ duoꝝ numū p̄ numoꝝ·liberū p̄ liberoꝝ
iugezuz p̄ iugeroꝝ·Dicīē tamē hic & hec iuger iu
geris·Vñ iuuenalis in tercio·Iugeribuſ paucis lū
bos donare clientis·Qō etiam in p̄nomibꝰ quoq̄
fecerūt antiqui·meū p̄o meoꝝ·tuū p̄o tuoꝝ·no
strū p̄o nostroꝝ dicētes·

Dativꝰ & abltūs·pluraleſ secūde declina
tionis fiūt sil'iter ab abltīo singulari ma
tatē o·finalis in is·longā·vt a viro·his
& abbis viris.Inueniunē tñ pauca inequalē habē
tia declmatōez·vt vas in singulari nūo tercie decli
natōnis·hoc vas·huiꝰ vasis·In plurali vero secun
de·hec vasa·hoꝝ vasoꝝ·bis & ab bis vasis·Festo
rum etiā noīa dieꝝ in a·desinētia semp pluralia ge
nitiuū q̄dem tā scōm formā secunde declinatōnis·
q̄ tercie p̄roferūt·Dativū vero & ablativū scōm
tercią declinatōem·vt hec vulcanalia·hoꝝ vulca
naliorum vel vulcanaliū·bis & ab bis vulcanalibus
Similiter saturnalia·floralia·cōpitalia· quīquatria
Sunt tamē q̄dam noīa quoꝝ aliq̄ casus in vsu defi
ciunt·quos quāuis scōm analogiā possumꝰ p̄ferre
tamē qz apō autoꝛes nō inuenimꝰ recusandos pu
to·vt huius tabi·ab hec tabo·Ceteri vero casus ī
vsu non facile inueniunē·Maria·era· vina· mella·
ordea·gtōs & dtōs plurales in vsu raro habēt· ni
si apud vetustissimos apō quos multa p̄ter ea de
ficientia inuenies·Oportet igiē scire q̄dem analogie
ratōem·vsū tamē autoꝝ magis emulari·Duo p̄te
rea & ambo gtōs q̄dem & accusatios scōm hanc
declinatōnem p̄roferūt duoꝝ·& amboꝝ· duos &
ambos·quāuis m neutro gne differētie cā duū so
leat dici p̄o duoꝝ·Dativꝰ vero et abltūs in bus·
terminanē m omī gne duobꝰ·duabꝰ·duobꝰ·ambo
bus·ambabꝰ·ambobꝰ·

Accusativꝰ pluralis secūde declinatōnis·
masc·& fe·ge·fit ab abltō singulari ad di
ta s·ut a docto·hos doctos·A platano
has platanos·Neutra eī semp accusatiuū simileꝫ
habēt noīatiuo & vocatiuo·

Nota hic q̄ nōia secūde declinatōnis tesi
nentia in us· sūt mas·ge· ut dōs· p̄ter no
mina ꝓpria ciuitatum· vel insularum ·ut
damascus et pontus · & p̄ter nomina prouincia
rum·ut egipt?·et p̄ter nomia arbor̄ uel herbaruz
ut querc? & ysop? ·etiā method? et athomus que
omia sūt fe·ge· De nomīb? arbor̄ excipiūt dum?
et rubus ·q̄ sūt nomia mas·ge·Philosoph?·et phi
localus sūt omunis generis· Pelagus et vulgus·
apud modernos in singulari numero sūt neutri ge
neris·in plurali vero mas·ge·Inuenīt etiā hic pela
gus·& hic vulg? in mas·genere·Pus & virus sūt
neutri ge·& inoeclinabilia·Paradisus & infernus
sūt mas·ge·licet q̄dam dixerunt q̄ femini·Et p̄ter
illa q̄ continent in his versib? magistralib?·Artus
dyptong? narous costusq; fasel?·Alu? cristall?
sinodus·balan? quoq; vānus·Carbasus atq; col?
abissus bum? quoq; botr?·His hezem? bissus iun
gāt & ipa papir?·que sūt fe·ge·

Post-p̄ fecim? mentōcz de genere nominū
p fecū de declinatōis desinentiū in us·nūc
etiam dicam? de genere noīm desinētiuz
in us·tercie & quarte declinatōnis·Scias ergo· q̄
nomia tercie declinatōis desinētia in us ·sūt neutri
generis · vt corp? corporis·& pect? pectoris·pre
ter mus & lep?·q̄ sunt mas·generis. Vel dic q̄ le=
pus est p̄miscui generis sub articulo masculino·
Et p̄ter grus·sus & ligus q̄ sūt cōmunis generis·
Vetus & intercus sūt oīs generis·& p̄ter dyptō
gata· vt fraus & laus·& p̄oucentia penul· crescē
tis gri·vt virt? virtutis & tellus uris ·p̄ter ven?
veneris·& pec? pecudis q̄ sūt fe·ge·sed pecus pe
coris est neutri ge·Noia vero quarte declinatōis
in us. desinētia sūt mas·ge·vt visus auditus·Preē
nomia arbor̄·vt querc? & laur? que sūt femmini
generis·Et p̄ter illa que cōtinent in his versibus·
Porticus atq; tribus nurus manus aut an? ydus
Sic acus atq; domus penus specus excipe socrus
que sunt femini generis·Specus tamē & pen? sūt
aliq̄ndo masculini generis in eadē declinatōne·

Ner·sunt masculini generis· vt pater & magister·
p̄ter mulier mater & linter·q̄ sunt femini generis·
Et p̄ter iter ·spinter · ruder . iuger · vesp̄ p tem=
pore·& cancer p morbo scōm veteres · Et preter
habentia u·consonantē vel b·añ er . vt ver veris·
& tuber tuberis nisi sint adiectia·vt saluber·& p̄
ter nomia fetuū terre·vt piper & papauer q̄ sunt
neutri generis·De habētib? u·consonantē vel b·
ante er·Excipiūt ista puluer & imber cū suis opo
vt september october q̄ sunt masculini ge·De no
minib? fetuū terre excipiunt ista·acer nomē arbo=
ris qō est femini ge·cucumer oleaster & apiaster·
sunt mas·ge·Degener & pauper sūt omunis gn̄is
declinatōe·sed constructōe sunt omis ge · Vber
vero q̄ndo stat p abūdātia est oīs ge · constructio
ne·sed omunis declinatōne·q̄n aūt est p māmilla
est neutri generis·

Nir·sūt mas·ge .vt vir & leuir·Preter ir pir · &
gadir q̄ sunt neutri ge·Martir est omunis ge·
Nur·sūt neutri ge· vt murmur·et guttur·Sz mur
mur· ris. fuit olim mas·ge·Vñ in euangelio iohan
nis Mulc? murmur erat ī populo·p̄ter ꝓpria noīa
vir̄ ·vel deor̄·vel gentilia · seu auiū appellatia
et habētia x· vel f· vel t·ante ur· vt auxur nomē io
uis. astur · vultur · turtur·et furfur q̄ sūt masculini
generis·Et p̄ter verbalia q̄ boīb? imponi possūt·
vt fur et augur ·q̄ sunt cōmunis generis·Datur ve

ro est masculini generis·
In eus ·dyptongū desinētia·et maxime secunde de
clinatōnis sūt greca et mas·ge· vt orpheus o rphei
Num·sūt neutri ge·vt templum scamnū· Preter
composita ab obliqs· vt paterfamiliaz et magister
militū q̄ dinoscunt ex suis principijs. Centū vero
est omis generis nūi pluralis et indeclīabile· Et p̄
ter ꝓpria nomia virorz·vt omēbonū q̄ sunt mascu
lini generis. Et p̄ter ꝓpria noīa mulierz·vt dorciū
et philorciū q̄ sunt femini generis

De tercia declinatōne

Tercia declinatō habet decē trās termina
tes·scz a·e·o·l·n·r·s·x·c·& t·A vt poe=
ta·E·vt sedile·O· vt virgo·L ·vt mel·
N·vt carmen·R·vt pater·S· vt ciuitas· X·vt fe
lix·C·ut lac·T. ut caput· Termīatōes vero habet
nōiatiui septuagīta & octo·vel circa hoc Desinūt
em̄ noīa tercie declinatōis in a·correptā·ut hō poe
ma poematis In e· correptaz·ut hoc monile In o·
correptā·ut virgo gīnis·dido didonis In al· corr̄·
vt hic sal hoc tribunal In el·corr̄·neu · vt hoc mel
hui? mellis In el· ꝓductam barbara·ut hic daniel
In il·correp·ut hic pugil In ol·ꝓductaz·ut hic sol
In ul·corr̄·ut hic & hec exul In an·ꝓductā·ut hic
pean peanis In en·correptā·ut hoc flamen flamis
In en ·ꝓductā·ut hic siren sirenis In in·ꝓductam
vt hic delphin delphinis In on·ꝓductā greca mas
culina vel femina·ut hic mēnon nonis·hec sindon
hui? sindonis In ar correptā·vt hoc calcar ris·In
ar· ꝓductā· vt hic nar naris In er correptā·ut hō
tuber hui? tuberis In ꝓductā er·ut hic ver huius
veris In ir cor·vnū neutrū hoc gadir hui? gadi
ris Quidam addūt hic abbadir hui? abbadiris · la
pis est quē p ioue deuorauit saturnus· sed in vsu
non inuenitur In or ꝓductam·vt hic & hec autor
hui? autoris In ur correptam· vt hic & hec augur
auguris In ur ꝓductam vnū inuenīt cōmune duū
generū. vt hic & hec fur hui? furis In as correptā
vt hic & hec archas hui? archadis Gentile ī as p
ductam·vt hic athlas hui? athlantis In es correp.
vt hic & hec & hoc teres teretis In es ꝓductam .
vt hic veres veris In is correptam·vt hic paris
genitīo huius parīdis vel paris vel parīdos· Dtō
huic parī vel parīdi ·Accusatīo hūc parim parīdē
vel parida· Vocatīo o paris Ablatiuo ab hoc parī
paride vel parida In is ꝓductam·ut hic & hec dis
appellatiuū hui? ditis In os correptā·vnū latinum
neutrū hoc os hui? ossis·quia etiam hoc ossum an
tiquissimi protulerunt In os productaz·ut hic he
ros heroīs In us correptam· ut hic lepus leporis·
hic & hec ligus liguris In us productaz ·ut hic &
hec sus hui? suis·In is greca hec hezmis hui? mis
In aes latinum vnuz masculmū·ut praes hui? prae
dis·& vnum neutruz hoc aes huius eris In aus la
tina duo femmina hec laus hui? laudis·hec fraus
fraudis In ans latina·ut hic quadrans quadrantis·
hec glans glandis In ens latina·ut hic & hec & hō
parens parētis In ons latina·ut hic & hec & hoc ī
sons insontis In uns latina masculina·hic arunS huius
arūtis In yns vnū grecū inuenīt femīnum · hec ey
tins huius eytintis ·In ars latina·ut hec ars huius
artis In ers latina omīs generis·ut hic & hec & hō
iners inertis In ors latina·ut hic maiors huius ma
iortis· hic et hec & hoc concors concordis·In urs la
tina omnia trium generum·ut hic et hec et hoc ti
burs hui? tiburtis gentile·In uls vnū latinū femī
num·hec puls·hui? pultis·In ems·vnum latinum

femininū·hec hyems· huius hyemis·In abs · ut hic arabs·hꝫ arabis.hec trabs hꝫ trabis·Vetustissimi etiaꝫ trabes ꝓferebāt ꝓ trabs·In ebs·cor · latina omis generis·ut hic & hec & hoc celebs celibis· In ebs·ꝓuctā vnum feminū latinū·hec plebs hꝫ plebis·Dicit tam & hec plebes·huiꝫ plebei·Lucanus in tercio·Nescit plebes ieiunia timere· In obs femina latina·hec scobs huiꝫ scobis·In ibs·vnum latinū mas·hic calibs huius calibis·In urbs. vnum feminum·hec vrbs huiꝫ vrbis.In aps·vnū femininum·hec daps huiꝫ dapis·Sed ntūs in vsu freqn ti non est·In eps·vnū latinum masculinū·& q̄daꝫ ois generis·hic māceps huius mancipis · & hic & hec & hoc ꝓticeps·hꝫ ꝓticipis·Adeps vl'adipes i vtroqꝫ genere inueniē·In ops. vnū latinum inuciē feminū·Vnde hec opis huiꝫ opis·nomē mris deoꝝ vel copia·cuiꝫ quoqꝫ ntūs in vsu frequenti non ē· sed illiꝫ qꝺ ex eo cōponiē omune omis generis·ut hic & hec & hoc inops inopis·Vetustissimi tamē hic & hec & hoc ops & copa ꝓ opulentius & copiosus ꝓferebant·In ips·greca·ut cinips cinipis· In irps·latinū vnum·vt hic & hec stirps huiꝫ stirpis·In alx·vnū feminū.ut hec falx huiꝫ falcis·In ax·cor̄·latina & greca·ut fax facis·hic abax abacis·qꝺ tñ & hic abacus·huiꝫ abaci frequēter inuenitur·In ax ꝓuctā·ut hic pheax huiꝫ pheacis In ex·correptā·ut hic lelex·huiꝫ lelegis·& hic ilex ilicis·In ex·ꝓuctā latina mas·vel femina ·vel omunia triū genez·ut hic rex·huius regis·hec lex · hꝫ legis·hic & hec & hꝰ exlex exlegis·In ix·cor·latina masculina & femina·hic calix·huiꝫ calicis·hec pix· huiꝫ picis·hec nix·huiꝫ nuis·In ix·ꝓuctā greca & latina masculina etiā fe·vel omunia triū generū vt hic phoenix.huiꝫ phoenicis· hec cornix huius cornicis·hic & hec & hoc felix·huiꝫ felicis· In ox· correp·feminū·hec nox·huiꝫ noctis·& ex eo cōpositū omune trium genez·hic & hec & hoc pnox huiꝫ pnoctis·In ox·ꝓuctā·hec vox·huiꝫ vocis· In ux·correp·mas·& fe·ge·hic volux volucis·hec nux nucis·hic & hec dux·huiꝫ ducis·In ux·ꝓu· mas·vel fe·ge·ut hic pollux pollucis·In ix· greca tam mas·q̄ fe·hic sandix sandicis·hec stix stigis· In aex·fe·hec faex·huius faecis·In aux·vnum feminū·vt hec faux·huiꝫ faucis·In anx·vnū·hec lāx· huius lancis·In unx·vnū cōmune·hic & hec ciunx huius cōiugis·In arx·vnū feminū·hec arx huiꝫ arcis·In ac·vnū neutrū inueniē·hoc lac huiꝫ lactis· In ec.vnum neutrum·ut hoc allec allecis·In ut·ut hoc caput huius capitis·

¶De genere nominum·

Ex generibꝫ ꝓdictarum terminatōnū alio quid nūc dicam?·Et gratia tercie declinatōis etiam de generibus aliaꝝ declinationū in ꝓdictis terminatōibꝫ finiēciū subiūgamus

Omnia noīa desinentia in a.in ntō casu singulari sūt fe·generis·ut musa·ꝑter ꝓpria noīa viroꝝ·ut catalina·Et fluuioꝝ vt tyria·secana.Et noīa officioꝝ ad mares ptinētia vt scriba lixa nauta collega·Et noīa populoꝝ · vt geta & sarmata q̄ sunt mas·generis·ꝑter dama talpa panthera q̄ sunt īcerti generis·Cometa et planeta que sūt mas·ge·Et ꝑter cōpositā & derivata a verbis vel ꝓticipijs a masculinis nō trāsformata vt aduena indigena·Et gentilia seu patria · vt frā cigena & nimiuita·Et imitatīa·ut pistianista que sūt omunis generis·De ꝓdictis cōpositis excipiū tur a pario cōposita·ut vipera & puerpera que sūt tñ femini ge ·Et ꝑter noīa tercie declinatōis · vt dogma matis·sophisma matis q̄ sūt neu·ge·Et ꝑē greca seu barbara.ut māna osāna alleluia·Et nōia literaꝝ ·ut a·& k.b·que sūt neu·ge·& indeclinabilia·Scias tñ ꝙ hmōi nōia greca vel hebrea · ut māna pasca declinanē ut frequētius ꝑ tertiā declinationē·ut hoc pasca catis·et hoc manna tis·Inueniē etiā irregulariter ī ꝓma declinatōe neu·ge·ut hoc pasca huiꝫ pasce·Pluralia oīa in a·sunt neutra·vt arma et castra·Preter nūalia desinētia in gīta· ut triginta et q̄draginta que sūt ois ge·et indeclīabilia Nam nūalia a quattuoꝝ vsq; ad centū inclusiue vtrobiqꝫ sūt nūi pluralis omis generis et indeclī· ꝑter cōposita ex vnus duo et tres·vt vigintiunus trigintaduo quadragintatres ꝛc̄·que sequunē naturam ꝺponentiū in fine q̄ntum ad genus et declinationem ·ut patet

Ne·desinētia sūt neutri generis·ut mare sedile ·ꝑē in fine accētuata·ut libie et agathe que singularia sūt et femini generis Et ꝑter cōposita vel syllabica ta que dinoscunē a suis principijs·ut quisq; & oꝛ bisterre Pluralia in e.sūt femini gn̄is·ut athene ꝑter cepe et cete. et que·plurale cuiꝫ gtūs ē quoruꝫ que sūt neutri generis Mille vero ē omis generis nūi pluralis et indeclīabile

Esinētia in i· sūt neutri generis·ut gūmi et sinapi·ꝑter q̄ qꝺ est masculini generis et ꝑter ꝺposita ab obliq̄s·ut hmōi istius modi que sunt omis generis et indeclinabilia Frugi nichili coꝛdi mācipi et nemācipi sūt obliq̄ casus q̄ figuratiue iungunē omibus casibus

Esinētia in o. sunt masculini generis·ut sermo onis·et ligo ligonis Preter ꝓpria nomīa mulierū· ut dido didonis Vel locorum·ut carthago Et vnū appellatiuū qꝺ ē caro et verbalia desinentia in io·ut legio onis ,et lectio lectionis·et habētia d·vel g ·ante o ·mutantia o ·ī i ·in genitiuo. ut dulcedo dulcedinis et caligo caliginis que sunt femini generis De habētibus d·vel g·āte o.excipiunē oꝛdo et cupido ꝑ filio veneris que sūt masculini·generis Cupido aūt ꝑ cupiditate est femini generis Margo cardo bubo sūt incerti generis Octo est numeri pluralis et īdeclīabile pseudo est indeclīabile et ois generis in vtroqꝫ numero·vt pseudo apostolꝰ·pseudo ꝓphete sicut dic̄ hug̃·et ꝙ iueīatur in plurali numero patet apocalipsis·vj·vbi dicit̄ Vide de ore pseudo ꝓphete exeūtes spiritꝰ tres immundos Duo et ambo q̄nq; sūt masculini generis q̄nq; neutri O nomē lr̄ē et pondo sūt neu·ge·et indeclinabia·et ꝑter nemo homo latro pōpilio·et hmōi verbalia·ut bibo bibonis et comedo donis que sunt omunis generis

Nu·desinētia sūt neutri gn̄is·vt cornu veru Barbara si inueniantē et sint ꝓpria noīa viroꝝ sūt mas· generis·vt esau

Nb·nullū nomē latinū iueīt̄ Barbara si iueīantur et sint ꝓpa noīa viroꝝ sūt mas·ge·ut iacob iob

Nc. duo neutra iueniunē vt lac ctis allec cis Barbara si iueniantur ꝓpa nōia sunt mas·ge vt ysaac

Nd·duo neutra iueniūē.ut qꝺ et aliud ¶abacuc Barbara si iueniātur ꝓpa nōia viroꝝ sūt mas·gene

Ng·nullus latinū inueītur·et bar ¶ris.ut dauid bara si iueniātur et sint ꝓpa nōia viroꝝ sunt mas culini generis·vt gog et magog

Nt·sūt neu. ge. vt caput cū suis cōpōitis vt sinciput·ꝑter ꝺpōita et syllabicata que dinoscūē ex suis ꝓncipijs. ut qlibꝫ Quot et tot cū suis ꝺpōitis · ut aliquot que sūt ois ge·nūi plālis et indeclinabilia.

NAl. sūt neu·ge·ut aīal· ꝑter sal qō apud ātiquos
fuit neu·ge·apō nos ē mas·ge· Barbara vero ꝓpa
nōia sūt masculini generis·ut hanibal
NEl. sūt neu·ge·vt mel & fel·ꝑter nōia ꝓpa viro
rū·vt michael·gabēl·raphael·daniel·vriel·ioel q̄
sūt masculini generis·
NIl. sūt masculini generis· vt pugil·ꝑter vigil &
puigil q̄ sūt cōis ge· Nil & nichil sūt neu·ge· & in=
declina· ꝓpria nōia mulierꝫ sūt fe·ge· vt tanaq̄l &
Esinētia ī ol·sūt mas·ge·vt sol abigail
ō ꝑter nōia mulierꝫ q̄ sūt fe·ge· vt nichol·
NUl·sūt mas·ge·ut osul·ꝑter exul & pte
sul q̄ sūt omis generis
NAm·vnū iueīē qō ē oīs ge· & īdeclīna·vt nequā
Barbara ꝓpa nōia virorꝫ sūt mas·ge·vt adaz abzā
abzaā·Sillabicata dinoscunē ex suis ꝑncipijs·vt
quisq̄ quisnam quispiam
NEm·duo neutra mueniūē· vt tantū dē. & m·no=
men lrē Totidē vero ē oīs ge·plural nūi & īdecli·
Hierusalē vero & bethleē sūt fe·ge· & indeclina·
numeralia q̄dē sūt oīs ge·pluralis numeri & inde=
clīna·vt nouem decem & septem
Esinētia in im·sūt neu·ge·vt cym nomē
ō vici·Barbara ꝓpa noīa virorꝫ sunt mas·
ge·vt ioachim·numeralia sūt oīs ge. &
indeclina. vt duodecim tredecim
NAn. sūt mas·ge·vt titan & pean
NEn·desinētia sūt neu·ge·vt nom̄ noīs·carmē car
minis·ꝑter opōita a cano·nis & nōib? instrm̄torū
vt cornicen tibicen & fidicen·Lien & rien ren splē
pecten & flamē ꝓ sacerdote iouis·& hymē ꝓ deo
nuptiarꝫ q̄ sunt mas·ge·Syren vero ē fe·ge·
NIm·duo inueniūē·vt cherubī & seraphīm q̄ sunt
neu·ge· & pluralis numeri & īdecli· Delphīm vo
NOn·sūt mas·ge·vt symeō·ꝑter ꝓpa ē mas·ge·
noīa locorꝫ·vt sidon·vl vestū·vt sindon q̄ sūt fe·
ge·Et ꝑē greca·vt ylion & peleon q̄ sunt neu·ge·
NAr·sūt neu·ge·ut calcar & torcu & indeclī·
lar·ꝑter noīa ꝓpa virorꝫ·vt cesar. & fluuiorꝫ·vt
nar·& ꝑē lar & lucar·q̄ oīa sūt mas·ge·par cū suis
opōitis ē oīs ge·vt separ dispar impar·
NOr·sūt mas·ge·vt amor ꝑē vxor soror & arbor·
q̄ sūt fe·ge·& ꝑē ador marmor equor & cor q̄ sūt
neu·ge·Ador vo ē neu·ge·& īdecli· & ꝑē opōita
a colore·vt bicolor·& a decore·vt dedecor·& a
corpe·ut bicorpor & tricorpor·& oīa ꝓpatīa exce
pto senior·& ꝑē auctor & mēor cū suis opositis·
vt īmēor q̄ sūt cōis ge·Quattuor vo ē oīs ge· nūi
NAs·sūt fe·ge·vt pietas·ꝑē pl'alis & īdecli·
ꝓpa noīa virorꝫ·vt mecenas q̄ sūt mas·ge· Et ꝑē
gētilia seu patria·ut rauēnas et arpinas·et nōia q̄ ī
portāt dignitatē·vt ꝓmas et optīās que sūt cōis ge·
et ꝑter as·mas·et vas vadis que sūt mas·ge· Vas
vasis ē neu·ge·et ꝑter phas et nephas que sūt neu·
ge·et īdecl·nugas vero ē oīs ge·et īdecli·et ꝑē cō
pōita vel sillabicata que dinoscūē ex suis ꝑncipijs
vt ꝙsputas et paterfamilias
NEs·sūt fe·ge·vt res et spes·ꝑē dies qō ī singula
ri numero ē īcerti ge·In pl'ali vero ē mas·ge·et ꝑē
ꝓpa nōia virorꝫ·vt vlixes·et nōia ꝓplorꝫ·vt araxes
et prōnomica·vt ꝓamides·et ꝑter verres lebes et
meridies·et corr·penl·crescētis gīi·vt limes mitis
trames itis·q̄ oīa sūt mas·ge·De corr·penl·crescē
tis gīi excipiūē ista abies cōpes teres stipes veges
teges et seges q̄ sūt fe·ge·Inueīē etiā opes ī mas·
ge·ī trenis·Agguauit opedē meū·et ꝑter ouenien
tia vtriq; sexui·ut miles q̄ sē cōis ge·et alijs reb? q̄
sūt oīs ge·ut teres et locuples·Es eris ē neu·ge·
NIs desinētia sūt fe·ge·vt auis·preter oueīentia
vtriq; sexui·ut iuuenis et amabilis q̄ sunt cōis ge·
Et ꝑter corr·penul·crescētis gīi·ut lapis ois·et
habētia duas ꝙsonantes añ is·vt postis et vectis·
Vel vnā duplicē ꝙsonātē·ut axis·et ꝑter illa quorꝫ
penl·sillaba terminat ī vnā ex liq̄dis·vt torq̄s et col
lis Et hūtia n·añ is·vt panis et funis que oīa sunt
mas·ge· De corr·pnl·crescentis gīi excipiunē prō
nomica·vt ꝓamis ꝓamidis que sunt fe·ge· De
hūtibus n añ is·excipiunē canis et iuuenis que sunt
cōis ge·Clunis et finis sūt īcerti gn̄is Et ꝑter illa
que ꝓmēē ī his versib? Dyploys et cassis cuspis
capis & clamis absis·Aspis glis febris et erimis
cumenis alpis·Lis neptis lactis pollis pixisq; pa
rapsis·Piramis et peluis pellis tussis mala pe
stis Restis et orexis turris vallis quoq; vestis·que
sūt femini ge·Et ꝑter edilis et caulis et q̄s cū suis
opositis·ut siq̄s neq̄s et aliq̄s Et opōita ab hō nōie
as assis·ut monossis et tressis q̄ sūt mas·ge·Semē
tis vero ē fe·gn̄is Semis ꝓ dimidio ē oīs gn̄is Se
mis vero ꝓ semisse ē mas·gn̄is·et ꝑter pugillaris
ānalis anularis auricularis natalis cardialis subte
laris et nōia mensiuꝫ·ut q̄ntilis et sextilis que oīa
qn̄ sūt fixa sūt mas·gn̄is·sed qn̄ sunt mobilia sunt
cōis generis Molaris ꝓ dēte ē masculi ge·
NOs desinentia sūt masculini gn̄is vt ros et flos
ꝑter dos cos glos et arbos et ꝑter nōia insularum
vt rhodos que sūt femini generis·et ꝑeter bos
sacerdos custos et compos que sunt cōmunis ge·
Os ossis et os ossis sunt neu·ge.et ꝑē greca·ut me
los et chaos ylios pelios q̄ sūt neu·ge·et īdecli·
E de sinētib? vero in er ir ur us eus um·
ō quia sunt terminatōes ntī secunde decli
natōnis dixi supra vbi determinaui ō for
matōne casuū secūde declinatōnis Genera aūt su
prādictarū terminatōnū de quib? non ē habitum
sic breuiter possūt colligi
Omina desinētia in x sūt femini generis
vt pax pacis Preter cōuenientia vtriq;
sexui·vt dux et diunx que sūt cōis gn̄is
et ꝑter adiectīa·vt felix et capax que sūt omis ge
neris·et ꝑter polisillaba habētia e āte x·vt vertex
cis cimex cis pulex licis que sūt masculini generis
De quib? excipiē suppellex ctilis et vibex cis ꝺm
quosdam Magister bn̄ dicit·ꝙ dicendum ē hec vi
bix cis pī·sicut lodix.et ꝑter ptimentia solis mulie
ribus·vt pelex pelicis·et nōia fetuū terre·vt carex
cis et ilex ilicis que sūt femini gn̄is·et ꝑter cortex
silex et lmx limcis que sunt incerti generis· De no
mīb? fetuū terre excipiē frutex ticis qō est mascu
lini ge·Calx cis ꝓ pede ē mas·ge·ꝓ cemēto vero ē
fe·ge. Natrix tricis et fornix nicis·et ptimētia ad so
los mares·vt rex et iudex etiā grex et ꝓpria nōia
virorꝫ·vt ayax vel fluuiorꝫ·vt atax que sūt mascu
lini gn̄is Victrix et vltrix in ntō acco et vō singu
lari sunt fe·ge·In alijs vero casibus sunt adiectīa
Vñ vers? Victrix victricē victrix dat femia sola
Sic vltrix reliqs dat gen? oē scola Cetera vero hu
iusmōi verbalia sūt tm̄ fe·ge·vt hec amatrix h? cis
Onosillaba desinentia in duas cōsonātes
m sūt femini ge·vt ars artis pars partis·
Preter mons fons pons dens mars et
stirps pro trūco que sūt masculini generis Stirps
vero ꝓ ꝓgenie ē fe·ge. Stips stipis ꝓ obolo est fe
mini gn̄is sz tūc nō habz r·et ꝑter adiectiua·vt sōs
et insons·que sunt omis generis·

Polisillaba desinẽtia in duas cõsonãtes siũt masculini generis ut auceps aucupis ·et forceps forcipis ·que sm antiquos fuerũt etiã femi geñ· De his excipiũtur hiems· & cohors tis ·que sunt femi generis· Et adiectia· vt cõcors & insipiẽs·que sunt omis ge. bidẽs et serpẽs· sunt ge·incerti uel cõis·ut quidã volũt· Et pter conueniẽtia vtriq; sexui·ut celebs celibis· & gẽtilia seu patria·vt arabs bis·que sunt cõis ge·

Genitiuus tercie declinatõnis in is· desinit cor·excepto vno monasillabo·hec vis h? vis·q̃uis alie omẽs declinatões pducant hãc terminationẽ eiusdẽ casus ¶ Oportet vero scire q̃ in q̃busdã pares habeat gẽs tercie declinationis suo nẽo sillabas· In quibusdã vna·m alijs duabus sillabis vincat· Et pares quidẽ habet in nominibus in e·desinẽtibus cor· vt hoc mare hui? maris & in quibusdã in er·uel in es·uel in is·tam cor· q̃ pdu·exeũtibus·vt hic pater huius patris·hic ver res huius veris·hec cedes·huius cedis·hic collis· huius collis·hec vis huius vis·hec auis hui? auis· In aliis aũt omibus eiusdẽ declinatõis noib? ·vna sillaba supat nẽm gẽs·vt fecima matis·cõsul osulis pecten ctinis·baccar caris·lis litis·apex apicis·

¶ Excipitur hec caro huius carnis· in quo pares bñt sillabas · genitiq̃ et nomiatiuq̃·& senex senis· suppellex ctilis·in quo duab? sillabis vincit genitiuus nominatiuũ·hmõi quoq; nominatiuũ· quidam similẽ genitio ptulerũt· & omia que a capite composita sunt·que in ps·desinũt·similiter bñt duabus sillabis mim? in nominatio q̃ in genitio·vt anceps ancipitis·biceps pitis. cẽticeps pitis.que veteres in es pferẽtes·sm regulã declinabãt. ancipes pitis bicipes pitis·cẽticipes pitis·sicut hospes pitis so spes spitis·Iuniores uero gandẽtes breuiloquio p cõcisionẽ eam ptulerũt·quod et m alijs dictionib? fecisse inueniũtur·vt dic duc fac·& fer p dice duce face & fere· Necnõ etiã vocatios in ius termiãtium ppriorũ nominũ·vt virgili·p virgilie dicẽtes ¶ De formatõe aũt·& accẽtu genitiui tercie declinationis·multa vtilia supra dixi in secũda pte· vbi egi de accẽtu medie sillabe·siue penul·sillabe·Nota q̃ genitiuus tercie declinatõis terminaẽ in is.cor·vt dixi Licet figurate aliq̃ terminẽt in i Vnde vsual'r dicit Lex moysi p moysis· Itẽ achilli inuenit pro achillis·sicut probat prisc·in quinto libro vbi agit de nomibus desinẽtibus in es pductã Et introducit istũ versum virgilij.in primo eneid· Troas reliquias danaũ atq; immitis achilli ·greca etiã q̃daq; in i·q̃dam in oy·q̃dam in os·terminãt genitiuũ·& pcipue patronomica femia

Datiuus tercie declinatõis nascit a genitio abiecta s·& pducta i·vt hoc mare maris mari Inueniũtur poete rarissime i greeis nominibus· que apud grecos in i·corripiẽtem terminãt supradictũ casum·ipsi quoq; cũ corripiẽtes Statius in primo achilleidos Palladi litore celebrabat schyros honorem

Accusatiuus tercie declinatõnis fit is.genitiui mõ in em·modo in im·cõuersa·vt h? solis hũc solem·hui? tiberis hũc tiberim Nam scire debes q̃ accusatiuus singularis tercie declinatõis·q̃nq; m em tm̃·q̃nq; in im tm̃·q̃nq; in em· et in im simul· Accusatiuus desinẽs i em·in masculio & m femio & cõi ge·formatur a genitio singularis is·in em·vt patris patrẽ· Quedã tm̃ greca faciunt acusatiuũ in em·& in a· vt aerem uel aera Itẽ q̃daq; greca desinẽtia in is·habẽtia pares sillabas in nominatiuo & genitio casu singulari·faciũt accusatiuũ singularẽ m im tm̃·vt tigris tigrim Ista nouẽ nõia lacma·faciũt accusatiuuũ i im·& in em·& cõtinẽẽ in istis duobus versiculis Est clauis nauis puppis turriscq; securis. Vestis auis peluis facit em·sil' im. quoq; febris ¶ Ista q̃nq; nõia lacma faciũt accusatiuũ in im·tm̃·que cõtinẽtur i hoc uersiculo Im tm̃ faciũt hec quartũ nõia casum Vim burim tussim: maguderimq; sitim Cetera latia nomia faciũt accusatiuũ in em·tm̃ Scire etiã debes q̃ sicut dicit p̃s· in vij·libro vbi agit de accusatiuo tercie dclinationis Nõ potest ab alio nomiatiuo nisi in is·desinẽte i im accusatiuq̃ proferri Et post pauca subdit p̃s· In grecis aũt uomibus frequẽter inuenimus autores tam in hac q̃ in alijs declinatõibus grecos plurunq; seruãtes accusatiuos·ut titana syrena tozaca lampada·pro titanẽ syrenẽ tozacẽ lampadẽ· q̃uis plautus hãc lampadẽ dixit·tene inquit hãc lampadem·imo ego hãc tenebo

Vocatiuus in tercia declinatõe similis est nomiatiuo suo·ut hic cicero·hic cõsul· o cicero.o cõsul. Inueniũtur tm̃ greca· que vocatiuũ grecum seruãt·vt tibris.o tibri pallas.o palla Virgilius in xj· Quem ego nõ alio digner te funere palla

Ablatiuus tercie declinatõis in alijs per e· cor·in alijs per i· pductã in alijs per e·& p i·proferẽ ¶ Sex regule assignant ꝺ nominibus tercie declinatõis faciẽtibus ablatm̃ in i· tm̃ ¶ Prima hec est In i·faciũt ablatm̃ neutra·que in e cor·desinũt·& sunt appellatiua·ut hoc mare ab hoc mari·& est similis huusmõi ablatiuus suo datio huic mari ab hoc mari Vetustissimi tm̃ solebãt hmõi nom ablatm̃ etiã in e·proferre Ouidi? in vfastoꝝ Cur tibi pro libitis. claudũtur rete leones· Rete dixit pro reti Excipiẽ gausape·quod facit ablatiuũ in e Horati? in secũdo sermonũ His vt sublatis puer alte cinctus acernã· gausape purpureo mensam pterfit & alter· Vnde p̃sius quasi in e·tm̃ desinẽte supradicti nomis ablatiuo gausapa dixit pluralẽ nõ gausapia Iam clamides regũ·iam lutea gausapa captis Antiquissimi tm̃·& hic gausapes. & hec gausapa.& hoc gausape·& plurale neutri hec gausapa · quasi a nominatiuo hoc gausapum ptulisse inueniũtur Vnde cassius ad mecenatem· gausapo purpureo salutatur Seneca ouidiũ seq̃ns gausapa ti sumpsit gausapa sumpta probet ¶ Pro pria desinẽtia in e·similẽ bñt uominatiuũ ablatiuo vt hoc pneste·ab hoc preneste·hoc planitale·ablatiuo ab hoc planitale· Virgili? in viij·eneid· Qualis eram cũ primã aciẽ pneste sub ipa Figurate eñ ad vbẽ reddidit ipsa·cũ ppriũ opidi neuter est· ¶ Secũda regula hec est Q illoꝝ ablati? in i·terminaẽ neutroꝝ·que in al desinũt· vt hoc tribunal ab hoc tribunali·ul' ceruical·ab hoc ceruicali· si autem sunt masculini generis faciũt in e·ablatiuũ· vt hoc hanibal·ab hoc hanibale.hic sal·ab hoc sale·

¶ Tercia regula est In i·similiter faciunt ablatm̃ que in ar·desinũt neutra· & in obliquis casibus p ducũt a penul·vt hoc celcar caris·ab hoc calcari·lacar lucaris a lucari· si autẽ sunt masculini generis· faciũt ablatiuũ in e·tm̃·vt hic cesar·ab hoc cesare· Item si sint neutra.& cor·a·penul·faciũt ablatm i e·similiter·vt hoc nectar nectaris·ab hoc nectare hoc iubar iubaris·ab hoc iubare ¶ Quarta regula est· Masculina uel cõia in er·uel in is· desinentia

si faciũt in e·neutra ablatiuum in i·efferunt·ut hic pedester· hec pedestris · hoc pedestre ·ab hoc & ab hac & ab hoc pedestri· saluber salubris salubre ab hoc et ab hac & ab hoc salubri· Virgilius in primo geor· Balantumq; gregem fluuio mersare salubri·hic & hec celer ·hec celeris'· & hoc celere· ab hoc & ab hac & ab hoc celeri·Marcus cato de re militari·satis celeri si sint tempore· Lucanus in odissa Ac celer hasta volans perrumpit pectora ferro· Item hic & hec vtilis·et hoc vtile· ab hoc & ab hac & hoc vtili·Sciendum tamen· q; si inueniantur· ppria appellatiuis similia in i· facientibus ablatiñ illa p e· pferũt eũ·vt iuuenalis ppriũ ablatiuo a iuuenale·similiter martialis ablatiuo a martiale·& sic de alijs ppriis nominibus in is·desinẽtibus cõsimilib? intelligas·si aũt hmõi nomia similia adiectiuis sint appellatiua faciũt in i·tm̃ ablatm̃· siue sint adiectiua siue substãtiua·ut cardinalis annal' scolaris vitalis iuuenalis vocalis et hmõi. ¶Quinta regula est·noia greca seu latina faciẽtia accusatiuũ m im tm̃·termiant ablatm̃ in i·vt tiberim a tiberi·parim a pari·caribdim a caribdi·tigrim a tigri tussim a tussi·vim a vi·Iuuenalis i v. Seua dignũ feraq; caribdi· ¶Sexta regula est·nõia mensium in is vel in er desinẽtia·faciũt ablatiuũ in i tantum vt q̃ntilis a quintili·aprilis aprili·septẽber tẽbri octuber ab octubri·uel october p o.m quosdam Iuuenalis in iij·Pallere et vinũ toto nescire decembri·Possunt tm̃ etiã & cõia esse·Vñ kl'as septẽbris dicimus Preterea simplex eor; similiter inuenitur· faciẽs ablatiuũ in i·ut imber ab imbri·inueniẽ etiã in e·Vnõ thobias Fletus vnda rigat·imbre madẽ te genas· ¶Patria etiã in is·ut ianuẽsis·bononiẽsis in i·desinũt·ut ianuẽsis ensi·bononiẽsis ensi·sed m hug hmõi noia patria uel gẽtilia semp sunt adiectiua·hic et hec parisiẽsis et hoc ense·licet substãtiuenẽ in masculino & femio ge·ut habes hic in dictis·& scõm hoc faciũt ablatiuũ in i·tantũ·q; neutrũ eor; in nomiatio desinit in e·& hoc teneas·Bipennis cõe est et habet etiã neutrum in e· & ideo ablatiuum bipenni facit·

Septẽ regule assignãtur de ablatiuo tercie declinatõis in e desinẽte·& in i. ¶Prima ẽ hec Omia cõia trium gener; ut hic et hec & hoc ferox·pax vet? audax triplex artifex duplex supplex inops anceps cõcors felix·faciũt ablatiuu; in e·& in i·ut ferox feroce uel feroci ¶Secũda regula est talis Omia principia triũ gener; cõia faciũt etiã ablatiuũ i e & i i·ut hic & hec & hoc legẽs·ablatiuo ab hoc et ab hac & ab hoc legẽte uel legenti ¶Tercia regula est·Omia compatiua faciũt ablatiuũ in e & in i· vt hic et hec melior & hoc melius ablatiuo ab hoc & ab hac & ab hoc meliore uel meliori·Excipitur senior·qo tãtu; est masculini gnis & facit ablatiuũ tãtum in e· vt hic senior ab hoc seniore· ¶Quarta regula est Omia nomia facientia accusatiuũ in em & in im. faciũt ablatiuũ in e & in i·ut hec clauis·actio hãc clauẽ uel clauim.ablatiuo ab hac claue uel claui·Nõ tm̃ cõuertiẽ regula. non enim in e & in i.desinẽtia in ablatiuo etiã acẽm omni modo in em et im terminãt· ut dicit pris· ¶Quinta regula est·verbalia desinẽtia in ix·feminina que possunt esse cõmuna cũ neutris·ut victrix & victrix·vnde et victricia·et victricia·tam i e·q̃ i i·faciũt ablatiuũ Lucanus in primo Tollite iam paẽ victricia tollite signa Item statius in v·thebaidos Victricia grauis virginibus dare_tela· Donãs paẽ·

Alia autem uerbalia in trix·que nõ sunt omis gnis in ablatiuo casu faciũt ablatiuuũ in e tãtum·vt hec amatrix·ab hac amatrice. & sic de omibus uerbalibus femis in ix· exceptis victrix & victrix Sexta regula talis est·In as circũflexa gẽtilia uel patria ut rauẽnas·arpinas·tam in e q̃ in i·finiũt ablatiuũ ut hic et hec rauẽnas·ablatiuo a rauennate uel rauẽnati It sunt apud nos cõis generis·et carẽt neutro·sed apud antiquos dicebaẽ hic & hec arpinatis·& hoc arpinate·Vnde adhuc declinationem et accẽtum pfecti seruamus·q; videlicet ablatiu? desinit i i·sicut arpinatis ab hoc arpinati faciebat·desinit nihilomin? i e·scõm vsum sicut desinẽtia i as ut pietas ·et circũflectitur vltima sc; as·sicut i integris circũflectebatur eadẽ vocalis sc; a. que erat penul·Vnde dicit pris·in vii· vbi agit de ablatiuo tercie declinatõis desinẽte in e & in i.in fine·In as quoq; circũflexa que apud veteres etiã in tis· pferri docuimus·tam in e q̃ in i·finiũt ablatiuũ· ut hic et hec nostratis ab hoc nostrate uel nostrati·scõ; hoc ¶Septima regula est Polisillaba desinẽtia in uis·ut auis·nisi crescãt in genitiuo quod dico ppẽ puluis Et desinẽtia in ctis·ut vectis· & in gnis· ut ignis·uel in guis ut anguis·Nisi crescãt in gio quod dico ppter sanguis sanguinis Vel in nis ut canis Et alia fere omia quor; extrema sillaba in is desinit·a duabus incipiẽs cõsonantibus·ut postis in e et in i·faciũt ablatiuũ ¶Fere dictũ est ppter ista uestis pestis neptis restis fustis et hostis Et habentia sc.ante is·ut piscis·fascis· que faciũt ablatiuũ in e tãtum·Ista etiã nomia ymber memor te res vigil hebes·faciũt ablatiuñ i e & in i· ¶Alia uero omia tercie declinatõis noia in e·cor· p ablatiuos desinũt·cũ omẽs alie termiatões alatiui i õi declmatiõe poducãtur ·ergo siqua ex eis que debẽt in e p ablatiuũ pferri inueniamus p i·plata.autoritati ascribimus que sepe etiã datiuis p ablatiuis necnõ etiã pro genitiuis est vsa·Virgi·in viii· Ad uectum eneã classi victosq; penates·p aduectuz classe·nisi dicamus bellenismo·i·more greco(Helenes enim q̃dam greci sunt) vsum esse poetã Datio enim casui illi hoc adiũgunt uerbũ·sc; aduectum·dicũt enim·aducho tibi·aduectũ tibi· ¶In grecis enim quãdoq; inuenim? e pducta finire ablatiuũ tã prime q̃ tercie declinatõis noim qz magis est datiu? grec? p ablõ posit? latio·Virgili? i pmo eneidos Ipe vno graditur comitat? achate·Lucan? in viii· signa que ab eufrate cum crassis capta sequentem

¶De nominatiuo plurali

Nominatiu? pluralis tercie declinatiõis fit a genitio singulari mutata vltia is i es p ductã·in masculio & femio ge·& cõibus ut huius cardinis hi cardines·huius matris he matres·huius vatis hi & he vates Neutra vero ex ablatiuo singulari faciũt nominatiuũ pluralẽ hoc modo·si in i.uel tam in i q̃ in e·exeat ablatiu?·correpta i et addita a·fit nominatiu? pluralis·ut ab hoc mari·hec maria·ab hoc ceruicali. hec ceruicalia· a pare uel pari paria·a felice uel felici·hec felicia Excipitur a vetere uel veteri·quod vetera & non veteria facit Necnõ ab hoc ludicri·qo hec ludicra & nõ ludicria dicimus·similiter excipiũtur cõpatiua que ablatiuũ tam in e q̃ in i·terminãt· que in ra·ñ in ria desinũt·in nominatiuo plurali Maiora eñ et minora·et plura dicimus·q̃uis antiqui etiã pluria dixerũt Vnde compositũ compluria· Terẽtius in phor Multa aduenieti ut sit noua hec cõpluria In

quibnſdã tñ codicib? ĩuenĩt̃ ꝓpluza·Gauſape quo q3 ſicut ſupra dixim? in ablatiõ tertie declinatiõis deſinente in i & ablatiũ in e facit·Ablatiuo ab hoc gauſape·& ntũs pluralis in a deſinit·gauſapa em̃ & nõ gauſapia dicimus·Perſius Iã clamides regũ iam lutea gauſapa captis·lutea·i·rubicunda·Amplustre etiã q̃uis facit ablatiũ ſingulare ab hoc amplustri·nem̃ tñ pluralẽ nõ ſolũ in a·ſed etiã i ia terminat·Et amplustra em̃ & amplustria· antiqui ꝓ euliſſe inueniũtur·Cicero in arato Naubus aſſumptis fluitãtia quezẽ amplustra·Ceſar in arato Fulgent argo e ſtellis amplustria puppis·Alia vo neutra que in e terminãt ablatiũ·mutata e in a·faciũt nem̃ pluralẽ·ut ab hoc numie numia·et a tpe tpa·

¶De genitiuo plurali·

Genitiuus pluralis tercie declinatõis naſcitur ab ablatiuo ſin·hoc mõ·Cũ ablati? in i ſolã·uel ĩe·& in i·deſinit cozr·i·aſſumit vm·vt a ſedili hoz ſediliũ·ab equeſtri eq̃ſtriũ ab vtili vtiliũ·a ſapiẽte uel ſapiẽti ſapiẽtiũ·Multa tñ ꝓ ſincopã ſolẽt ꝓferri·ut ſapiẽtum pro ſapiẽtiũ merẽtum ꝓ merẽtiũ·celeſtũ pro celeſtiũ·Virgili? in viii·Celeſtũ vis magna iubet ¶Sciẽdum tñ q̃ raniſſime hec que in ſolã i faciũt ablatiũ·ſincopã patiũtur i·ꝓ genitiuũ pluralẽ·Inuenitur tñ maz pro mariũ·qui tñ raro in vſu eſt genitiu? apud neniũ in carmĩe belli punici·ſenex fretus pietate deũ allocutus ſummi dei regis fratrẽ ueptunũ regnatorem maz ꝓ mariũ· ¶Compatiua quoq3 que inueniũtur tã in e q̃ in i·exeũtia ꝓ ablatiũ·carẽt i· pel· in genitiuo plurali·ut a maiore uel maiori·hoz maior Plus tñ facit pluriũ· ¶Memor etiã & vigil· ſupplex et artifex·q̃uis ablatiuũ faciãt in e & in i·faciũt tñ genitiuũ pluralẽ ĩ vm·& nõ in iũ·ut memoz vigilũ ſupplicũ· & artificũ·Puto tñ hec etiã ab oratorib? dr̃ie cauſa ſic ꝓferri ꝓ ſincopã. q: ſupplicũ & artificiũ neutra ſingularia inueniũtur·vetera inſuper ludicra & amplustra faciũt genitiuũ pluralẽ in vm·ludicz·uetez·amplustz·hic et hec parẽs·q̃ eſt nomẽ: duũ eſt genez & genitiuũ pluralem abſq3 i·facit plerũq3·hoz parẽtum·Virgi· in ii.eneiõ·Decora alta parẽtum Q? aũt et gentiũ nõ irrationabiliter dicitur·oſtẽdit actũs pluralis in is etiã terminãs. qui ꝓprius eſt in ium· terminantis genitiui Terẽtius Quid volo aut peto parentis meos ut omonſtres mihi·In e em̃ ſolã ſimientia ablatiuũ·ſi nominatiu? in duas terminaẽ ꝓſonãtes mutãt e ĩ i breuẽ·& aſſumũt vm·ut hic mars·a mare·hoz mariũ·hec frõs a frõte·harum frõtiũ· hic fons a fonte·hoz fontiũ·hec vrbs ab vrbe·harum vrbiũ·hec ars ab arte·harz artium ·Ariſſime autẽ & hec ſupradicta·ſicut illa que in i·ſolã terminãt ablatiũ ꝓ ſinpopã i·ꝓferũt genitiuũ pluralẽ ¶Excipiũtur ea que deſinũt in ms·uel ps·que ſi ñ ſunt a capite cõpoſita e·ablatiui in vm·cõuertũt· & faciũt geuitiuũ pluralẽ·ut hec hiems ab hieme·harz hiemũ·primceps a primcipe·hoz principum· municeps a municipe municipũ·forceps a forcipe forcipum· manceps a mãcipe mancipũ·A capite em̃ cõpoſita et duabus ſillabis abundant in genitiuo· & triũ ſunt genez cõia·Itaq3 et ablatiuũ tam in e·q̃ in i·& genitiuũ pluralẽ rationabiliter in ium terminãt·vt hic et hec & hoc triceps·a tricipite uel tricipiti·tricipitiũ·niſi ſincopa fiat·preceps tñ precipitum vſualiter facit· ¶Et ſcias q: cõſorz & coborſ faciũt coborzũ· & cõſortiũ· ſm cõem vſuz· illa quoq3 que habẽt pares ſillabas. tam in gemtiuo q̃ i nominatiuo mutãt e in i·& aſſumũt vm. vt hic collis huius collis·ab hoc colle·hoz colliũ. hec eres h? eris·ab hac ere eriũ.hec ceres a cere ceriũ·Niſi hec quoq3 ꝓ ſincopã i. ꝓferẽtur ¶Frequẽti? tñ i es terminata abſq3 i·mueniũtur·ut vatũ ꝓ vatiuz Virgili? in iiij·eneiõ·Multaq3 preterea vatũ p̃di cta priox Cicero·ueſtraz ſedũ templorũq3 cauſa Excipiũtur iuueuis a iuuene iuuenũ.canis a cane canũ·panis a pane panum·carẽt em̃ i. penul.ſemp· Vnde verſus Is par preſtat ium·iuuenis canis excipe panis·In as quoq3 latina mutãt e ablatiui in i. & aſſumunt vm·vt ciuitas a ciuitate ciuitatiũ·ꝓbitas a probitate ꝓbitatium In his tamẽ frequẽter· immo ſemp apud modernos ſolet fieri cõciſio i· in genitiuo plurali ·a ciuitate ciuitatũ·a probitate ꝓbitatũ· ¶Similiter deſinẽtia in is lõgam mutãt e ablatiui ĩ i·& aſſumũt vm. & faciũt genitiuũ pluralem vt quiris a quirite·hoz quiritiũ.lis a lite litium.ſamnis a ſamnite ſamnitiũ·vis a vite vitium Sed hec quãdoq3 proferũtẽ per ſincopã·ut a quirite quiritũ· ¶Nomina ſemp pluralia·que in es deſinũt·i·que ex ſe nõ habẽt ſingularia·genitiuũ pluralem in ium faciunt·ut he viref harz virium.hi penatef hoz penatium·hi quimẽtres hoz quimẽtrium hi & he tres·hoz et harz & hoz trium·Penatũ tñ ſepius ꝓ ſincopã proferẽ Cetera uero omia ablatiuum in e ſolam terminãtia·mutãt eam in vm & faciũt genitiuũ pluralẽ.ut poema a poemate matũ· a duce ducũ·ab alite alitũ·nã alituz ꝓ interpoſitionem addita v·ꝓtulit·Virgilius in viij·Alituum pecudũq3 genus ſopor altus habebat·A boue quoq3 bouum debet fieri·Sed hoc nomẽ notãdum eſt in quo v·cõſonãtem aſſumunt obliqui caſus ſingulares hiatus cauſa·abiciunt autez v·quãdo plurales ſunt Virgilius in iii·Leta boum paſſim cãpis arment videmus Datiuuſ autẽ et ablatiuus plurales eiuſdem nomiis ꝓ ſincopã ſemper medie pferẽ ſill abe·bobus ꝓ bouibus·Nominatiu? vero pluralis & accuſatiuus & vocatiu?. qui ſimiles ſunt·raro abiiciũt v·cõſonantis loco poſitum·Excipiunẽ a magiſtris iſta·cor corde cordiuz·caro carne carnium.lar lare larium·nox nocte noctium·nix niue niuium·os oſſe oſſium·vter vtre vtrium·Nã oĩa iſta faciunt genitiuũ pluralẽ in ium

¶De dẽo et ablatio tercie declinatõis

Datiuus et ablatiu? tertie declinatõis plurales·naſcuntur a ſingulari genitio·iter iecta bu·ut homo huius homiis·hiſ et ab his homimb?·Torcuma matis.bis et ab bis torcumatibus·In hmõi tamen nomĩbus·neutris ĩ a ſimilis·que ſunt greca frequẽter inuenimus antiquos datiuũ & ablatiũ pluralẽ in is ꝓductã proferẽtes cõtra regulã tercie declinatõis·quam ſeruãt in ceteris caſibus ſupradictorum nominum·Vt cicero in verrinis torcumatis dixit · & peripetaſmatis & emblematis·In libro de ſignis·Nunc ꝺ peripetaſmatis quẽadmoꝺ te expedias nõ habes In eoꝺẽ ſcapha cum emblematis Ioẽ ad herenniũ tercio· De orationib? aut poematis·q̃uis neutro genere hoc vbiq3 ꝓfert·Si em̃ ſicut plautus·& alij vetuſtiſſimi ſemio genere hoc protuliſſet·pares ſillabas omni caſui ſeruaſſet ·abſq3 genitiuo plurali ſm analogiam prime declinatõis Eſt igitur magis apud ciceronem et eos qui ſimiliter hmõi profezũt etrocliton·i·diuerſiclinĩũ·quia videlicet in ſingulari numero ſunt tercie declinatõis·ſed in plurali ſcẽe·vl' pt̃ declinari hoc peripetaſmatũ ti·hoc emblematũ

emblemati·ut dicit celsus·Excipiē bobus· ut dixi euphonie causa·pro boubus·Est ēm genitiu? singularis bouis·& inde bobus ꝓducit primā·sed in alijs casibus eam corripit Ouidi? epy·Nō ꝓfectu ris litora bobus arat Virgili? in bucolicis·Ille meos errare boues vt cernis & ipsuz·& hoc fit ut recuperet in tēporib? quod amisit in syllabis

De actō pl'ali tercie declinatōis

Accusatiu? pluralis tercie declinatōis sil'is est ꝓpio nominatiuo sicut et vocatiu?·In illis vero q̄ genitiuū pluralē in vm finiūt plerūqz ꝑ es·longā ꝓfertur actūs· vt hi latrones latronū·hos latrones o latrōes· Inueniūt ēm q̄dā in is·solā ꝓductam termīantia actm̄ pluralē greca que etiam in ntiō singulari similiē ī is·desinūt · vt hec sardis ·has sardis·Hec sitis has sitis·Sic ergo faciūt actm̄ pluralē noīa tercie declinatōnis facientia gtm̄ in vm· Quedā etiā greca faciūt actm̄ pluralē in es·et in as·vt pixides·vel pixidas.Qui · Pixidas iuenias et rez mille figuras·Crater teris·crateres vel crateras·Virgilius in ix·eneid· Indulgent vino et vertūt crateras aenos· Et ꝑamis dis·ꝑamides vel ꝑamidas· Vide infra ī quinta pte in crater in suo loco· Quoz aūt in iū· terminātiū genitiuū frequētius ī is·et quoz rarius exeat ī es acculatiuus· vt potero bxeuter colligā Oīm q̄ tam noīatiuū q̄ genitiuū singularis nūi similes habēt eoz accusatiuos pl'ales raro in es·frequenter in is· solebāt terminare·apud antiquos ītelligas·Apud aūt modernos sepi? ī es·vt pinguis·dulcis·nauis hic & hec oīs huj? oīs hos & has oīs vel omnis·Salusti? ī catilinario· Omnis hoīes qui sese student ceteris aīalibus Terētius Oīs vos gaudere oportet Virgilius in v·eneid· Quoqz magis fessas optem dimittere nauis. Similiter in es·& in is·faciunt accusatiuuz pluralē·nomīa in es desinētia semper pluralia·ut hi manes hoz manū·hos manes uel manis·tres triū·hos et has tres uel tris Vires tātum in es facit accusatiuū. In er quoqz desinētia·que in i termināt ablatiuū singularē· faciūt accusatiuū pluralē in es et in is· vt acer ab acri·hos acres uel acris·Similiter saluber uel salubris·a salubri hos & has salubres ul' salubris·imber ab imbri hos imbres uel imbris·hic decēber ab hoc decēbri hos decēbres uel decēbris·Horatius in primo epi· Me quater undenos sciat impleuisse decēbris Similiter accusatiuū faciūt pluralē in es & in is· & ī ns·uel in rs terminātia· ut hic fons hos fontes uel fontis. hic et hec iners· hos et has inertes uel inertis·hec pars has ptes uel ptis·Virgi· in ij ·geoz̄· Aggredior sanctos ausus recludere fontis·Virgi· in vi·Hic locus est ptis vbi se via findit in ambas· Alia autem ꝓnis genitiuū pluralē in iū faciunt raro inuenies & in paucis in is·fmiētia accusatiuū pluralē·Nā desinētia in as in nominatiō·licet gētiuū pluralē in iū·faciāt ꝝ analogiā·tamē in es accusatiuū pluralē ꝓferūt tātum Vnde ciuitas ciuitatū·has ciuitates fere vbiqz legimus· In x·terminātia triū genez cōia·q̄uis in pauciſſimis genitm̄ pluralē abſqz i·penul·proferāt·difficile ēm īuenies audacū pro audaciū·felicū pro feliciū· Supplicum tamē magis differētie cā profertur.ne si supplicū dicas·aliud significare videaris·quēadmodū artificum pro artificiū·et iudicū pro iudiciū·tamē accusatiuū plerūqz ꝑ es efferunt·raro ꝑ is·Virgilius in quarto geoz· Deinde tenacis suspēdunt ceras · Plus plurū quod solum in us terminās in riū habuit genitiuū pluralē·tam in es q̄ in is· finit accusatiuū·Horatius in primo epi· Cū tibi sol tepidꝰ pluris admouerit auras·sil'r cōpluris iueniē Lē bec lis hanc litiū has lites uel litis· Cicero in frumē taria·sedasti etiā litis illoz· Et scias q̄ vt dicit pris·ꝓprium est genitiui pluralis terminātis in iuz facere accusatiuū pluralē in is et in es·vt dixi supꝰ vbi egi de genitīo pl'ali ēcie declinatōis Et ītelligas ꝓpriū quod soli cōuenit sed non omī· qz videlicet sola noīa tercie declinatōnis q̄ faciūt gtm̄ pluralez in iū·faciūt accusatm̄ pluralem in is.et in es Vnde patet q̄ panis canis iuuenis·licet nōiatiu? et gtūs singulares desināt in is.et habeant pares syllabas in ntō et gtō·tamen qz gtūs pl'is eoz non desinit ī ium·sed in um ·tm̄ faciūt accusatiuū pluralē in es. non in is ·Non tamen omīa q̄ faciūt gēm pluralem in iū·faciūt accusatiuū pluralē in is. qz desinentia ī as·et ī x·vt ciuitas et audax·licet faciūt gēm in iū· vt ciuitatiū·at audaciū·Nō tamē faciūt accusatiuū pluralē in is·seo tm̄ in es·maxime apud modernos vt has ciuitates.hos & has audaces·ut per predicta patuit·

De casibus quarte declinationis

Quarta declinatio termīatōes habet ī nominatiuo duas·in vs coz·& in v·ꝓdu·In us masculinoz et femīoz tātummō latinoz vt hic senatus huius senatus.hec manus huius manus·In v·neutroz que omīa indeclinabilia sunt in singulari numero·ut hoc genu huius genu.hoc coznu hui? coznu·hoc veru huius veru huic veru·duas vero habet literas termīales scz s·& v· Genitiuus quarte declinationis·est similis suo nominatiuo·et desinit in us produ·vel in v·vt manus· visus coznu· Datiuus quarte declinatōnis singularis numeri fit a genitiuo·abiecta s·et addita i·sed coz·penul·ut huic senatui· manui· Accusatiu? quarte declinatōis a nomīatiuo fit·mutata s in m·hic senatus hunc senatum· hec manus hanc manum Vocatiuus similis est nominatīo ut hic senatus·o senatus Ablatiuus singularis a genitiuo fit· abiecta s·ꝓducitur enī v·sicut in genitiuo huius manus·ab hac manu·

Nominatiuus & accusatiuus & vocatiuus pluraleſ in hac decliuatōe similes sunt genitiuo singulari·ut huius senatus· hi et hos et o senatus·he yous haz youum·semp plurale Genitiuus pluralis a nominatīo fit singulari· abiecta s ·et assumpta vm·Corripiē ēm in utraqz syllaba tam in ntō q̄ in genitiuo plurali·ut hec manus·haz manuū Et oportet scire q̄ ī hac ōclinatione omēs casus pares hēnt syllabas nominatiuo excepto datiuo singulari·et geniciuo datiuo et ablatiuo pluralibus·qui vna syllaba supant ntm̄ singl' Datiu? et ablatiu? pluraleſ quarte declinatōnis fiunt a nō singulari mutata u· ī i interposita bu·vt hec manꝰ·bis et ab bis manib?·Quedā tamen seruāt u·vel causa differentie·vel solo vsu q̄ ꝺtinentur ī his versibus·Est specus et partꝰ portus lacus et tribus artus ·Arcus acus ficus quercus specuqz veruqz·Queda autem ex his faciūt in ub? datm̄ et ablatm̄ causa differentie· ut artus artub?·arcus arcub?·partꝰ partub? Artibus ēm et ptibus·et arcibus ab arte ·parte et arx arcis·arce nascuntur·q̄ sunt tercie declinatōis cuius dtūs et ablt̄us plurales pnlt·aliā nisi i·cozr· habere nō possūt·Vnde excipitur his et ab his bobus·in quo pnlt·ꝓducitur·Alia uero seruāt u·in

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

pnl'·solo usu·nulla causa dñe cogẽte·Neutra vero singularia in u·desinẽtia & indeclinabilia . assumũt a·& faciũt nẽm accusatiuũ & vẽm plurales·ut cor nu cornua·genu genua·Gtũs vero dtũs & abltũs ad similitudinẽ fiunt tam masculior q̃ feminorus vt cornuũ gtũs. bis & ab bis cornib?·Et scias. q in hac declinatõe us. corripiẽ in ntõ & vtõ singulari·sed in alijs casib? sicut in gtõ singulari·vt hui? visus. in ntõ & accusatiuo & vtõ pluralib?· vt hi hos & o visus ꝓdu·us.

De casibus quite declinatõis.

Omta declinatõ terminatõnem habet nti vnã es·ꝓductã·& vnã literã terminalez scz s·& sunt oĩa nõia quite declinatõnis fe·ge· & latina·Excipiẽ vnum nomẽ qõ ẽ dies qõ in singulari numero tam mas·q̃ fe·ge· inueniẽ· In plurali numero semp mas·ge·mueniẽ· vt hi dies· Sicut etiã ab eo ꝓpositũ sẽp mas. ge·est·vt hic meridies·Causã hui? dixi supra in capitulo de gne q̃si in principio· Gtũs & dtũs eiusdẽ declinatõis sũt sil'es·fiunt eñ extrema s·nti abiecta· & assumpta i·vt hic dies·hui? diei·huic diei·hec fides·hui? fidei huic fidei·& seruãt ꝓductõem gti si i·habeant penul.ĩ ntõ·vt acies aciei·Si aũt consonantem habeant ante s·corr·e·tam in gtõ q̃ in dtõ· vt hec fides·hui? & huic fidei·hec plebes. hui? & huic plebei·Accusatiu? a ntõ fit·s·in m·mutata·& necessario corr·e·Nunq̃ eñ ante m·terminalẽ longa inueniẽ vocalis·vt hunc meridiẽ· Vocatiu? similis est ntõ·hic meridies·o meridies·Abltũs quoq; fit a ntõ·abiecta s·hic meridies. ab hoc meridie·Inueniũtur tñ huiuscemõi abltõ veteres etiã ꝓ gtõ vsi Vt virg·in·ij·geor·Libra die somniq; pares vbi fecerit horas·Die posuit ꝓ dici·& ꝓducie e·in ablatio hui? declinatõis·Noiatiu? accusatiu? & vẽs pluralis similis ẽ ntõ singulari·vt hec res·he & has res·& o res · Gtũs plural' addita abltõ singulari rũ·fit ab hac re·harũ rerũ·Datiu? quoq; & ablatiu? pluralis fiũt ab abltõ singulari·adiecta bus · vt ab hac re·bis & ab bis reb?·Et nota·q̃ nomia quite declinatõnis nõ sunt in vsu in gtõ dtõ & ablatio pluralib?·ꝑter ista septẽ que ĩ his versib? cõtinẽ·Noĩa sunt quite que dant pluralia septem Est res atq; dies acies facies speciesq; · His quoq; maneries addaẽ materiesq; Inueniunẽ etiã quedã alia nõia quite declinatõis aliq̃ndo in ꝓdictis casibus apõ veteres·Vñ in ·ij·machab·capitulo· vij· Noli frustra extolli vanis speb?·Hic possz queri· quare nullũ neutrũ inueniaẽ in quita declinatõne nec etiã aliqõ adiectiuũ·Sed hoc supra in capitulo de declinatõne solutum est·

Tractatus de nõie explicit·De verbo incipit ·

Verbum ẽ psoratõis cum tpib? & modis & formis sine casu agendi vel patiẽdi significatiũ· sicut dicit ꝑs·in principio octaui libri·Verbo quot accidunt· octo·gen?·temp?. mod?·spẽs figura· diugatio· & psona cuz numero · Q̃ quedã verba non ꝓferunẽ nacta vel vsu impediente·

Sciendum autem quedam verba inueniri defectiua quorundam supradictorum accidẽtiũ·& hº vel nate nãtate fieri·vl' fortune casu·Ergo necessitas nature bipeita est ĩ significatõe·& ĩ cõmoditate·i·in cõsonãtia elemẽtorum·Sunt eñ quedã non solũ in verbis·sed etiã in alijs ptibus oratõis·q̃ significatõis cã dici nõ debent·ut si velim? dicere masculinũ ab eo qõ ẽ nupta nuptus·vel a puerpera puerperus· oppugnat ipa rerũ natura·ꝓpter significatõez que solis accidit feminis·nisi figura vel autoritas intercedat·Figura·ut si dicaz. Bonus aĩm? vxoris michi nupt? est·id est· bonũ habens aĩm·vxor michi nupta ẽ· Autoritas·ut plautus in cassia·Libet carmum q̃ agat scire nouũ nuptũ·ꝓ maritũ ·Necnõ in pnoibus primitis que sũt tercie psone·si velimus ꝓferre vocatiuũ casũ·q̃ non põt accidere nisi secũde psone.hoc cadẽ naturalis nessitas vetat·In cõmoditate vero. vel in cõsonãtia deficiũt q̃dam .ut si velimus ab eo qõ est cursor & risor femina facere ꝑm analogiã mutatõe or.in rix·absonũ fit & incõgruũ nature literarũ·Vñ cicero volens ab eo qõ ẽ expulsor·ꝓferre feminũ mutauit·s·in·t· & expultrix dixit· Tusculanorum ·v · O vite philosophia dux ·o virtutis indagatrix expultrixq; viciorum· Idem in eodem·Regie virgines que ut tonstricule tondebãt barbã·ab eo quod est tonsor·tonstrix feminũ fecit addita t·& ex eo diminutiũ tonstricula formauit·quomõ a nutritor nutrix ·etiã a nutrix nutricula dicit ꝓ naturã·Per fortunã quoq; duobus modis ꝓhibemur quedã ꝓferre· Vel qz inusitata sunt. vel qz incõcinna & turpia vel aspere ꝓlata videnẽ eẽ·Inusitata sunt quib? non inneniunẽ vsi autores. quãuis ꝓportõne potestatẽ faciẽte dicendi·ut prex·nix·for·dor · positiuũ faris debet e ẽ for passiuũ·do·debet eẽ dor·Ea eñ quãuis ratione regule bene dicanẽ·tñ qz in vsu autoꝝ non ĩueniũtur·recusam? dicere·Incõcinna vero vl' turpia vel aspere ꝓlata eẽ videẽ metuturus · vel metuiturus·nutrietrix·q̃ quanuis ꝑm analogiam debuisset dici·In tor eñ terminata masculina q̃ ex verbis nascunẽ·mutant or·in rix·& faciũt femina ·ut doctor doctrix·victor victrix·Cũ igiẽ masculinũ sit nutritor· ex eo ꝑm analogiã nascebaẽ nutrietrix· euphonie tñ cã cõcisio facta ẽ medie sillabe · et ör nutrix.sicut bobus ꝓ boub?·Necnõ etiã in contexru diuersarũ dictionũ hoc solet fieri·ut cũ nobis turpe ẽ dicere·itaq; nobiscũ ꝓposterũ ꝓferẽ·Vn? ergo ex his plerũq; quattuor modis inueniẽ · q̃ facit tam verba q̃ etiã alias ptesoratõis eẽ defectiaſ Differẽtie tñ causa multa solent·vel taceri · vel cõtra regulã ꝓferri·ut fas·gtñ nõ habet·nã vel facſ siue faris vel vasis dicam? aliud põt significare· Coniunx cõiũgis secñ analogiã debuit ꝓferri· sz ne verbũ eẽ puteẽ absq; n·ꝓferẽ cõiugis· Venus veneris·cũ oĩa in us·correp·ꝓpria secunde sint declinatõnis·solũ hoc tercie inueniẽ·ne si veni dicã?· verbũ.eẽ puteẽ·Et far farris solũ in r·desinens gemmauit r·m obliquis·ne si faris dicam?·aliud mõstret·Similiter repugnãtibus regulis solẽt q̃dz taceri·ut ador·cui? gtũs in vsu frequẽti non inueniẽ qz due cõtrarie pugnant in eo regule·Cũ ei sit neutrum deberet penul.o· gti corr·ut equor equoris Sed cum habeat verbũ adoro penul·ꝓducẽs debz ꝓduci·Vñ et deriuatiuũ eius·scz adorea o·ꝓducũ marmorea.equorea o·corripiãt·ergo repugnantibus regulis mãsit ador·in frequẽti vsu indeclinabile·In verbis quoq; cũ oĩa in eo·desinẽtia secũde cõiugatõnis in ui·faciãt ꝑteritũ ꝑfectũ·ut teneo tenui . Differẽtie cã maneo mãsi facit.ne manui datiu? manus puteẽ·Et neo neui·ne si nui·dicerem? a nuo esse videreẽ·Audeo ausus sum·qz hausi ab haurio fit·quãuis aspireẽ·Fac·dic·duc·fer ·magis

placuit p apocopam ꝓferri differẽtie causa· ne si face. duce· dice· fere diceremus· aliud significaẽ vi dꝛemur· quãuis hoc non in ꝓsimilib9 omnib9 vel vniuocis soleat fieri·

De generib9 verboꝝ·

Genera verboꝝ sũt septẽ. scz ·actiuũ· passiuũ· neutrũ· neutropassiuũ· neutrũpassiuũ· ꝯmune & deponẽs· Actiui gñis dicit illꝺ verbũ qꝺ desinit in o· & pꝺt facere trãsitꝺem ad aliqꝺ ratꝺnale aĩmal· vnde possit fieri conuersa locutꝺ in prima vel secũda ꝓsona p assũptionem r· Passiui generis est verbũ qꝺ ĩ or desinẽs descendit ab actio p adiectꝺem r· Neutri gñis est illꝺ verbũ qꝺ in o· desinẽs· nꝺ pꝺt facere trãsitꝺem ad aliqꝺ aĩmal ratꝺale vnde possit fieri ouersa locutio in prima vel secũda ꝓsona p assũptꝺem r· In tercia aũt ꝓsona sepe passiuũ solet inueniri· sed ad muta & carentia aĩa pertinẽs Dicim9 enim Condit olus· Aratur terra· Inseritur arbos· Curritur spaciũ· Quis em̃ dicit aroꝝ· inseroꝝ· nisi poetica ꝯfirmatꝺ· id est· ꝓsopopeya ĩducat· Ergo ĩ prie illa possũt habere primã & secũdam ꝓsonam passiuoꝝũ. in quib9 & fateri possũt he dicte persone qꝺ in se fit· vt est amo te· ꝓsequit· q illꝺ ad quẽ dixi ꝯtendo· id qꝺ a me audiuit. dicat amor a te Que daz tamẽ sũt absoluta· vt ditesco· viuo· ferueo· sedeo· q non egent casu ad ꝯplendã sententiã· Vnꝺ passiuis quoq carent· Neueropassiui generis ẽ illud verbũ qꝺ ĩ ꝓteritis pfectis & plusquãpfectis & in his q formanẽ ab eis· retinet literaturã passiuoꝝ· in ceteris vero neutroꝝ· & sunt quiq· Vnde versus· Quinq puer nũꝺ neutropassiua tibi do· Gaudeo cũ fio soleo simul audeo fido· Neutripassiui generis· est verbũ qꝺ habet lrãturam neutroꝝ & significatꝺẽz passiuoꝝ· & significat passionem aliũ de illatã· & sunt ãttuoꝝ· q ꝯmenẽ in hoc versu· Exulo vapulo veneo nubo ãttuoꝝ ista. Sensum passiui sub voce gerũt aliena· vide in· v· ꝓte ĩ exulo· Cꝺmune est illꝺ verbũ qꝺ m passiua lrãtura vtrãqz retinet significatꝺẽm· scz actiuã & passiuam· vt criminoꝝ te· crimiꝺr a te· tũ in vnica plationꝺ non pꝺt habere vtrãqz ostructꝺẽm· Vnde incongrue dꝝ· crimiꝺr te & a te· Verba aũt cꝺia scz modernos sũt ista q ĩ his versib9 ꝯmẽt· Largior experiꝺr veneroꝝ moroꝝ osculoꝝ oroꝝ· Crimmor amplectoꝝ tibi sũt cꝺia lector· Hoc etiã verbũ interꝓtor in freqnti vsu in vtraqz significatꝺe inuenitur· Et vt dicit prisc· in· xij· li· verbis plurimis que nũc in vsu deponẽtia sũt veteres sic cꝺibus vsi sũt

Deponens verbũ est illꝺ qꝺ in passiua lrãtura retinet tm̃ significatꝺẽz actiuã· vt loquor·

De tempoze verboꝝ·

Temp9 accidit verbo ad diuersi act9 significatꝺem accomodatũ· Tria sũt tpa· pns ꝓteritũ & futurũ· Sed ꝓteritũ rurs9 dividit in tria· scz in ꝓteritũ impfectũ· ꝓteritum pfectũ· & ꝓteritũ plusquãpfectũ· Et iuste ꝓteritus in tres differẽtias partimur· Nichil em̃ certi9 ad noticiam nostrã pꝺt venire· q̃ gesta p diuersũ tpis spaciũ ꝓteriti· Facile em̃ dinoscit· verũ multo an nup sint facta an ceperũt qꝺem· necdũ tm̃ sint pfecta· Itaqz ꝝm qꝺ accidit tẽp9 rebus quas agim9· nomẽ ipi tempi imponim9· Preteritũ impfectũ tempus noiantes in quo res aliq cepit geri· necdũ tm̃ est pfecta· Preteritũ vero pfectũ illꝺ est in quo res pfecta monstrat. Preteritũ plusquãpfectũ ẽ in q res iam pridem pfecta ostendit. Instans aũt inditui duũ est qꝺ vix stare pꝺt· vñ merito a qbusdam in stans impfectũ nomiat· nisi em̃ sit impfectũ in eo adhuc ee actꝰ intelligi nꝺ pꝺt· Futurꝰ quoq cũ incertũ sit & infinitũ. & vtrũ paulopost an multo erit· nꝺ potuit discretis qbusdã finib9 declinatꝺis vti· itaqz vna voce contentũ fuit·

De modis verboꝝ·

Modi verboꝝ sunt quiq· indiciꝰ· impatiꝰ· optatiꝰ· subiũctiꝰ· & infinitiꝰ Et ĩdicatiꝰ qꝺem modꝰ oĩa habet tẽpa diuisa· qꝺpe eo modo omĩa q̃ egim9 vel agim9 vel acturi sumus· absqz vllo impedimẽto indicamus· Impatiꝰ vero ꝓsens & futurꝰ naturali qꝺam necessitate videt posse accipe· Ea em̃ imperam9 que vel statim in pñti volumus fieri sine aliq dilatꝺne vel ĩ futuro· Optatiꝰ aũt quãuis quoq ipe videatur ad futurꝰ ptinere· Ea em̃ optam9 q̃ volum9 nobis· vel in ꝓsens· vel in futurꝰ dari· tm̃ etiam habet ꝓteritũ temp9· qz euenit sepe de absentib9 & ignotis reb9 ꝓcari· vt facta nobis possint in noticiã venire· vt si filio meo rome in ꝓsenti degente optãs dicam· vtinã rome fili9 meus legisset autores· ꝓpt quos nũc ibi morat Possum9 tm̃ hꝰ vti modo etiã ostẽdẽtes q̃ optam9 non euenisse· vt vtinã nꝺ iuissem ad talẽ locũ· In hoc aũt modo· & in infinitiꝺ tẽpora cꝺiũcta habẽt latini ꝓsens cũ preterito imꝑfecto· & ꝓteritum pfectũ cũ plusquãpfecto ad imitatꝺem grecoꝝ· Subiũctiꝰ cuꝝ apud greꝺs cꝺiũcta habeat tempa· apud nos diuisa habet oĩa quomꝺ indicatiꝰ· Infinitiꝰ mod9 ꝺiũcta habet tẽpa· quomodo optatiꝰ· ꝓsẽs & ꝓteritũ ĩpfectũ ꝓteritũ pfectum & plusquãpfectũ· quomodo apꝺ grecos· cũ dicim9 em̃ legere· signamus rem impfectam q̃ ad ꝓsens vel ad ꝓteritũ impfectũ attinet· Cũ vero legisse dicim9· rem pfectã demꝺstramus q̃ sua est· tã ꝓteriti pfecti· q̃ plusquãpfecti· Nota etiam· q vim nꝺis rei ipi9 habet verbũ infinitum· vnde qꝺam nomẽ verbi hoc ee dicebant. Dico em̃ bonũ est legere· ac si dicã. bona est lectꝺ. Itaqz oĩs modus finit9 pꝺt per hũc moduz interꝓtari· vt si dicam· Lego· qꝺ indicaui· legere me· Lege · qꝺ imperaui· legere te· vtinã legerẽ· qꝺ optaui· legẽ me· Cũ legam venio· qꝺ iunxi· prius legẽ· post venie Modi aũt sũt diuerse inclinatꝺes aĩmi· varios ei9 affect9 demꝺstrantes. A modo de formatꝺne ꝓteriti pfecti videam9·

De ꝓteritis perfectis ꝓmo regule generales·

Preteriti pfecti multiplices & varie sunt regule· Itaqz cꝺmodũ putauim9· primo q̃ ĩ eo sũt generalia dicere· Postea vero p singulas sillabas tractare de eo. Omẽ igit preteritum pfectũ primã ꝓsonã in i· termiat· vt dicit ꝑs· in· ix· libro· vt amaui· & assũpta sti· facit scdam vt amauisti· T· vero assũpta correpta ĩ· terciaz facit· vt amauit· Mus· vero assũpta· facit primã pluralẽ vt amauim9 ĩ· tamẽ penul· corri· Secũda ꝓsona pluralis a secunda singulari fit addita s· vt amauistis· Tercia aũt pluralis ex prima singulari nascit i· finali ouersa ĩ e· ꝓductã· & addita rũt· vel re· vt amauerũt vel amauere· cꝺparuerũt vel cꝺparuere. Et nascit hoc qꝺem tẽpus a ꝓsenti· & vel pares cum eo habet sillabas· ut inuo iuui· vel minuit vna silla ba· ut facio feci· vel vicit vna sillaba· ut oro oraui curro cucurri· Item omẽ ꝓteritũ pfectũ dissillabũ ꝓducit prima· ut emi. Preter q̃dam de qb9 supra dixi in secũda pte· vbi posui regulas ad cognoscẽdum accentũ prime sillabe· Item sicut dicit ꝑs· ĩ· ix· li· ubi agit de uerbis secũde cꝺiugatꝺis· Obseruãꝺ

est in oim̄ uerbis ꝙ si minuat p̄sentis sillabas p̄
teritum .necessario primā ꝓducit in p̄tento·siue p:
ducta siue correpta sit in p̄nti·nisi syncopā patiaē
vt cieo ciui·& p syncopā cij·rideo risi·moueo moui
Ergo lāgueo gui·liqueo liq̄ui·pares habēt in p̄n=
ti & in p̄terito sillabas·corri·em penultimas p̄teri
ti·Repperi repiui apocopam patiē Scias etiam·ꝙ
formę generales p̄teriti pfecti sunt octo·scz in ui
sillabā·in ij·vel in ui·diuisas·in xi·& si·& in i.ātece=
dente consonāte q̄ in p̄senti tpe ante o·vel eo·vl'
io·inueniē·& q̄ in principio gemīant cōsonantem.
& q̄ in fine·Et in ui·sillabā q̄ttuor diuga·sūt v̄ba q̄
termināt p̄teritū·Prime.ut amo amas amaui·Se
cunde·vt fleo fles fleui·Tercie·ut cupio cupis cu
piui·Quarte·ut munio munis muniui.In ij·vero
tercie & quarte q̄ in ui·sillabā desinētia·icercepta
u·consonāte corripiūt i·penul·vt cupiui cupij·ar
cessiui arcessij·audiui audij.In ui·diuisas oīm con
iugatōnū verba inueniunē terminantia·Prime·vt
tono tonas tonui·Secunde·ut teneo tenes tenui·
Tercie·vt annuo annuis annui·Quarte·ut apio
apis apui·psilio psilis prosilui·In si·vero secunde
& tercie & quarte cōiugatōis inueniunē p̄terita·
Secūde·vt ardeo ardes arsi·Tercie·vt ludo ludis
lusi·Quarte·vt haurio hauris hausi·In xi·sil'iter se
cunde & tercie & quarte inueniūtur p̄terita Secū
de·vt augeo auxi·mulgeo mulxi.scōm antiquos·
sed mulsi ꝑm modernos·Tercie·ut pungo punxi·
Quarte·vt sancio sanxi·I·habēt post consonantē
positā ante o·vel eo·vel io·p̄sentis tpis in oī cōiu
gatōne p̄terita·In prima quidē·vt iuuo iuui In se
cunda·vt prādeo prandi·in tercia·vt bibo bibi.fo
dio fodi·Et in quarta·repio reppi·cōperio compi

De geminatōe p̄teritorū.

Gemināt cōsonantē p̄me q̄dem cōiugatio
nis duo monosillaba·ut do dedi·sto ste
ti·Et ex his oposita·vt reddo reddidi·
vendo vēdidi·& resto restiti·hñt antepenulē·bre
ues·Secunde vero diugatōis in principio repetunt
siue gemīant quedā·& habēt penul·positōe lōgas
sicut & ātepenul·in p̄nti·vt tōdeo totōdi·Tercie
aūt cōingatōis quedā in principio repetūt·q̄dam i
fine·In prīcipio repetētia si in p̄nti penul·breuem
habuerit·in p̄terito quoq; corripiūt eam·vt cado
cecidi·pario peperi·Si lōga sit in p̄senti penulē·
naturaliter in p̄terito quoq; ꝓducīē·vt cedo ceci
di·pedo pepedi·Sin positōne sit in p̄nti penul·lō
ga·ē quando seruaē in p̄terito est quādo abiecta
ꝓsonāte corripiē·Seruaē i his·posco popposci·par
co pepci·fallo fefelli·tendo tetēdi·pendo pepēdi·
curro cucurri·Abiecta ꝓsonāte corripiē in his·disc
co didici·pello pepuli·tango tetigi·pāgo pepigi·
pungo pupigi·tundo tutudi·Et attendendū ē·ꝙ
oīa ea que gemināt principalē sillabā·seruāt nō so
lum consonantē·verūetiā vocalē p̄me sillabe p̄sen
tis tpis.tam in p̄ma q̄m in secunda sillaba·nisi sit a·
ipa eadē in e·quartiē·vt posco popposci·tēdo teten
di·pēdo pepēdi·disco didici·tundo tutudi.pūgo
pupugi·Excipiē pello pepuli·A·vero in e·quartiē.
vt fallo fefelli·parco pepci·tango tetigo·pāgo pe
pigi·cano cecini·cado cecidi·Et vide·ꝙ si penulē·
p̄sentis longa sit·ea quoq; seruat e·vt parco pep
ci·fallo fefelli·Si breuis ē in i·quartiē·vt tetigi·pe
pegi·cecidi·cecini·In hac eñ diugatōe id ē·tercia
etiā in fine fit repetitō eiusdē sillabe·vbiq; penulē·
correpta·ut vendo vendidi·credo credidi·Et sciē
dum·ꝙ vna sillaba abūdat p̄teritū in quo fit repe
tio p̄ncipalis vel finalis·tam in p̄ma q̄m in tercia cō
iugatōne.nisi i·sit aī o.vt do dedi·sto steti·parco
pepci·credo credidi·cedo cecidi·Pario vero.qi·
habet ante o·pares habuit sillabas·tam in p̄senti q̄m
in p̄terito pfecto·pario pepi.Scias etiaz·ꝙ nunq;
pōt gemīari sillaba·nec in p̄ncipio nec in fine in p̄
terito·nisi q̄ a muta incipit·ut tundo tutudi·pen
deo vel pendo pepēdi·disco didici·posco popposci
cedo cecidi·fallo fefelli ꝓdo ꝓdidi·vendo vendi
di·Ex hō apparet·vim mute obtinere·a q̄ icipiens
gemīata est sillaba.S·ante mutā posita inueniē n̄ ge
mīari·cū s·amittat vim suā plerūq; posita aī mu
tam Vnde nec in secūda sillaba repiē·t·vt sto steti
qz s.nō reputaē hic principalis cū sepe liquescat
s·Vnde quasi p̄teritū incipit ab hac muta t·& hō
patet·qz gemīatio est ibi quantū ad t·non q̄ntū ad
s·gemīatur eñ ibi t·& non s·M·quoqz gemīatur
vt mordeo momordi·q̄ loco mute m malcis locis
fungiē·nam & āte n·posita omunē facit sillabā·ut
ramnes ramnetis·ita dicit p̄s·i p̄mo li·Si obijciaē
de vendo vēdidi·Dico ꝙ hec geminatō hic in fine
est·nō in p̄ncipio·Vnde sillaba q̄ geminaē ibi bene
incipit a muta·scz a d·sic pōt solui scōm illos qui
dicūt ꝙ u·& i·posite in p̄ncipio dictōnis ante vo
calē sūt semiuocales·Si aūt velim? dicere .ꝙ sint
mute·tunc cessat obiectō·& hoc credim? verius.
De verbis que gemīant dz·Ter septē verba dic
preterito gemīanda·Spondeo tendo cano pello
posco pario do·Mordeo cedo cado pedo curro
tondeo fallo·Sto tango pango pungo tūdo quo
qz condo·His addas disco·scz cetera nulla vl' pau
ca memēto·Et vide ꝙ pedo pedis ꝓducit primam
sed i predictis versib? corripiē·Et nota·ꝙ in opo
sitōe n̄ gemināt p̄dicā p̄teritū·nisi q̄dā que notanē
in his versib?·Si oponāē gemīātia non gemināē
Lex erit hec cunctis po·sto·do·disqz·remotis.
Addunt etiā q̄dam.Sic curro cū pre·gemmes pū
go quoqz cū re.Tamē scōm p̄s.a curro vtroqz mō
inueniunē prolata vt decurri decucurri vel decurri
Abscondo etiā facit abscondi·vel abscōdidi absco
sum·vel absconditū.Nota insup ꝙ sicut dicit p̄s·
in p̄mo maioris·In p̄teritis pfectis verboz solent
omēs consonātes modo mutari·mō manere·Exce
ptis quattuor·scz·l·p·s·x De hō sup̄ dixi i prima
pte in capitulo de b·litera·

De p̄teritis pfectis in speciali.

Quoniā de generalib? p̄teriti pfecti tēpis
verboz formis collectim docuim?.Nūc
separatim p singulas diugatōes de varijs
ausōem tpis spēbus·cuius difficillima est tracta
tio oīs verbi questionē differere conemur·

De preteritis prime diugatōis & supinis.

Prime diugatōis verba a secūda psona in
dicatiui modi q̄ in as·desinit·tā in acti
ua ꝙ in neutrali significatōe·abiecta s·
& addita ui·faciūt preteritū pfectū·ut amo amas
amaui·no nas naui·Excipiunē hec que in ui·diui
sas faciūt preteritū subtracta as·vt domo domas
domui·crepo crepas crepui·frico fricas cui·mico
micas micui·seco cas·cui·sono sonas nui·tono to
nas nui·neco cas·cui·plico cas·cui·vel plicaui qō
maxie in compositis dinoscit·Nā cum prepositōe ma
gis p ui·diuisas·cū nomie vero compositū p aui·ter
minat preteritum pfectum·ut implico cui·replico
replicui·applico cui·cōplico cui·duplico vero du
plicaui·triplico caui·multiplico caui·Inuenitur etiā
cū prepositōne in aui·faciēs preteritū·sed in raro

vsu. Cicero rhetoricoꝝ secūdo. Qui in itinere tā familiariter se applicauit Verbalia tamen femīna q̄ ab eo descendunt cūcta retinent a. vt implicatio. supplicatō. explicatō Crepo aūt in oppositōe inuenīt facere preteritū increpui & increpaui Vñ ꝓpheta Increpasti superbos. Idem. Increpuerunt me reges mei. Dimico etiā dimicaui & dimicui fēit supple. Cubo quoq; cubui facit. a quo opposita tā prime q̄ tercie coniugatōnis inueniunt̄. Idem tñ habēt p̄teritū pfectū. vt incubo incubas incubui. & adiecta m. incūbo bis. incubui Nexo quoq; nexas vel nexis. vt ꝓbo placet nexui. Virg̃ tamē in. v. eneid. Nexantē nodis seq; in sua mēbra plicantē. Secūm primā cōiugatōem ptulit. Necto nectis tñ eius ē ꝑmitiū. Nam quō a pticipio amplexus qđ ex verbo nascit amplector fit verbū freq̄nta. amplexor amplexaris. sic a pticipio nexus. qđ nascit a verbo necto. fit frequen. nexo nexas. Vnde manifestum ē. q; racōabilius hoc sm primā cōiugatōnem ptulit virgili?. A necto tamē similiter nexui protulerūt pleriq;. Quidā tamē etiā necto nexi dicētes & nexus. vt flecto flexi & flexus. Sup̄dictis addunt q̄dam neco necaui vel necui Adeoq; pticipiū p̄teritū passiui. & necatus a necaui. & nectus a necui facit sed ꝓprie necatus ferro. nectus vero alia vi pempt? dicit̄. Excipiunt̄ p̄terea hec quattuor. sto steti. do dedi. iuuo iuui. lauo lauas laui qđ antiqui tercie coniugatōnis quoq; ꝓferebant lauo lauis lauit. i. aspgo. sed lauo lauas. ido ē. abluo abluis. A do. quoq; oppositā & monosillabis ꝓpositōib? tercie sunt coniugatōis. vt addo addis. trado tradis. ꝑdo ꝑdis Nam circūdo das. facit. q; circū dissillabuz est. & magis aduerbiū q̄ ꝓpositō. Et hoc solū verbum ꝑme coniugatōnis. a. penul. in p̄nti & in ꝑterito imp fecto & in futuro & in infinitiō & pticipio p̄teriti & futuri corripit. dam?. datis. dant. dat̄. dabā. dabo. dare. datus. datur?. Et q̄ ex hoc solent fieri. ut dabimī. Da em̄ vbiq; ante finē corripit̄ in hoc verbo simplici. vt datur?. datū. dator Virg̃. in primo eneid. O passi grauiora dabit deus his quoq; finē. Idē in. vj. Cui dat? herebā custos curusq; regebam. A sto quoq; oppositā seruāt quoq; duplicatō nē in ꝑterito. vt resto restiti. consto stiti. ꝓsto ꝓstiti. Quidius tñ abstit ꝓ abstitit protulit in sexto methamorphose. Alcione lacrimas & q̄ ꝑs admonz abstit. Absisto em̄ & absto abstiti facit. Veto tñ vt dixi vetui facit. Inuenīt etiā vetaui. Vnde ī actibus. xvj. Vetati sūt a spūsāncto. Predicta q̄ faciūt in ui. diuisas cōmentē in hō versu. ita q; ꝓ qualibz sillaba accipiat̄ vnū verbū. & sunt sedecī. Cre. do. vo. se. ne. iu. sto. la. mi. ne. co. fri. pli. ve. cu. so. Cō posita vero ab his de quib? nō fit mentō fere oīa faciūt ꝑteritū sic eoꝝ ꝑmitiua. vt adiuuo adiuui

Supīmū vel pticipiale in um. desinēs. oīa prime coniugatōis verba q̄ in aui. ꝑteritū termināt ui. in tū. quertentia faciunt. vt amaui amatū. Que vero in ui. diuisas sillabas desinunt. si c. ante o. habuerīt ui. in tū mutant. vt frico fricui frictū. necui nectū. seo necaui facit necatum Mico quoq; micui mictū deberet facē. sz dubitationis causa. q; mīgo quoq; mictū facit in vsu nō inuenit̄. quāuis ab eo verbo cōpositum. dimico dimicauī facit & dimicatum. quāq̄ emico emicui faciat emictū Plico etiā & plicatū & plicitū supinū facit. quia & plicaui & plicui habet ꝑteritū Ex eo igitur oppositā penul. a. vel i. habēt in supmo. duplicaui duplicatū. explicui explicitū Implicui vel implicaui qđ in raro vsu ē implicitū vel implicatum. Vnde lucan? m q̄rto Implicitas magno cesar corpore cohortes Salusti? in q̄rto historiaꝝ Implicite rates mmisteria ꝓhibebant Alia vero in ui. diuisas ꝓteritum desinentia ui. in tū. uertūt in supino & penul. corripiūt. vt domui domitū. intonui intonitū. Horatius tamen in epodo. intonata ptulit sēm analogiā ꝑ intonita. vetui vetitū facit Inuenītur etiā vetatū. vñ in actibus apostoloꝝ capitulo xvj. Vetati sūt a spūsancto. Steti vero statū supinum. & a dedi datū. & a similiter corripiūt. & eaꝺ a siliter corripiē ī oppositōe. vt circūdatum & prestatum. vel mutat̄ in i. breuē. vt reditū & p̄sticum q; oppositā a sto. varie vetustissimi ptulerūt astitū & astatū. p̄sto prestitū & p̄statum. u. vero longā ante tū. vnū hz iutū & ab eo oppositū adiutū Inuenītur etiā adiuuat? apꝺ antiquos Au. quoq; vnū lautū. & sm antiquos lauatū. Vñ in ecclesiastico. Quid ꝓdest lauatō eius. Ouidius ī tercio vastoꝝ Sacra lauaturas mane petebat aquas. sm tamen modernos in vsu cōi est laui lotuz Poto tas. facit potatū & ꝑ sincopā potū Sciēdū aūt. q; ī um. desinens supinū accepto verbo infinito qđ est ire facit infinitū futurū. vt oratū ire. dormitum ire Frequenter tamē antiquissimi neutrali pticipio futuri addebant esse & infinitū futuri signabant. vt oraturū esse ꝑ oratū ire dicētes & facturuz esse ꝑ factum ire Item scias q; nullū verbuz ꝑme coniugationis facit supinū ī sum. Nota etiam q; supinū bissillabū producit pmā. ꝑter queaꝝ de q̄bus sup̄ dixi in secūda pte. vbi egi de regulis valentibus ad cognoscendū prime sillabe accentū

De ꝑteritis secūde coniugatōnis & supinis

Secunda coniugatō in eo. desinit et ea terminatio ꝓpria est secūde coniugatōnis Excepti⁹ paucis prime coniugatōnis & quarte duob?. vt eo is. queo quis Et q̄ ex his ꝓponunt̄. ut adeo redeo pereo veneo nequeo In eo ī. añcedēte vnū inuenīt̄. vt cieo cies. vnde virg̃. in primo eneid Bella cient prima q̄ vetant ꝓsistere terra Inuenītur tñ cio cis in io desinēs quarte coniugatōis. Lucanus in secūdo. Nunc vrbes excite feras. date gentibus arma Preteritū eius tam ī ui. q̄ in ij. desinit. vt cii vel cij. Hic attēde q; verba secūde coniugatōis desinētia in eo. antecedēte vocali. faciūt ꝑteritū eo. mutata in ui. sillabā. et supinū mutata ui. in tū. vt cieo ciui citū penul. corr̄. ī supino secūde coniugationis. In supino vero q̄rte ꝓducit̄. Vnde cito citas frequē. eius cū omīb? suis cōpositis corripit penul. & ꝓducit. vt excito vel excito. ꝑter solicito. recito suscito. & oscito que corripiūt tñ ci. De ꝑdicta regula excipit̄ vieo. id ē. ligo qđ est defectiuū. & non habet ꝑteritū nec supinū. Tueor deponēs facit tutus. Seo q̄ est tercie tuor tueris facit tuit? Unde intuit?. V. loco cōsonātis ante eo. habentia eo in i. cōuersa faciūt ꝑteritū & ꝓducūt penul. necessario cū ꝑteritū minuat̄ a ꝑsenti. vt moueo moui. caueo caui. & supina faciūt mutata ui. in tum. vt moui motū. foui fotuz Preter caueo caui qđ facit cautū ad differentiā hui? nōis cat? cati catum. Et faueo fauēs faui fautū ad differentiā hui? nōis fatum Et ꝑter ꝓniueo qđ facit cōniui vel ꝓnixi cōnixum. sz istō supinū non ē in vsu Conniuo sēm terciam coniugatōem etiā protulerūt veteres Caluus etiā cōniuere infinitiū sm terciā cōiugatōem corr̄. penul. ptulit Cū grauis ingenti cōniuere pupula somno. id est. pupilla Vnde cōniueo tam in ui. q̄

in xi·ptēritū habuit Ferueo quoq; etiā feruo inuēi tur·ab veroq; tamen ptēritū ferui dicit̄· a ferueo Virg̃·in primo eneid̄·Feruet opus redolentq; thi mo fragrantia mella·Idem in·viij·a feruo·Fezue re leucaten auroq; effluere fluct⁹·sed nunc tātuz vtimur in secūda cōiugatōne·vnde feruesco scis· Dicit̄ tamē etiam p b·ferbeo ex quo ferbui· vnde etiam ferbesco·Nec solū ea diuersarū cōiugatōnū verba inueniunt̄·sed multa ptēr ea·vt strideo stri des·& strido stridis·Fulgeo fulges·& fulgo ful gis·Denseo denses·& dēso densas·Oleo oles·olo olis·Et ptēr neutra eiusdem termīatōis q̄ carent supinis·vt paueo paui·ferueo ferui·lineo lini·In ueniunt̄ aūt autores qui q̄nq; in ptērito p̄me con iugatōnis in ui·syllabā termīāte·faciunt i secūda psona tam singularis q̄ pluralis·& in tercia plura lis in unt·desinēte psona penultime syncopā syllabe sic etiā in secūda cōiugatōe·q̄ndo ptēritū in ui· syl labam desinit·vt admorūt p admouerunt·& sum mosses p sūmouisses·Item generaliter in oi coniu gatōne q̄ndo ptēritū facit in ui· supinū facit in tū· mutato ui·in tum·vt amaui amatū·adiuui adiutū foui fotum·fleui fletū·cupiui cupitū·accersiui ac cersitum.audiui auditū·Excipiunt̄ laui lautū pro quo nunc dicim⁹ lotū·caui cautū·faui fautū que differentie causa p a·longa au· dyptongū habue runt ꝓpter latū·catum·fatū q̄ alias hñt sīficatōes

De desinētibus in deo.

N deo·exeuntia lōga vocali naturaliter anteced̄ te·vel ar·syllaba deo·in si·cōuersa faciūt ptēritum pfectum·vt suadeo suasi·rideo risi·ardeo arsi· Pre ter strideo strides·& strido dis·q; est tercie vel se cunde cōiugatōis·& facit stridi in ptērito pfecto. & caret supinis·& producit i.tam in pñti q̄ in ptē rito. vt strido·vel strideo stridi·Lucanus in sexto Auribus incertū feralis strideat vmbra·Tedz aūt accipit ptesū est·E·vero vel i·breuib⁹ āte deo·po sitis producunt easd̄ vocales·& eo·in i·mutata·fa ciunt ptēritū·sedeo sedi·Et ex eo cōposita·īsideo insedi·subsideo subsedi·video vidi·muideo muidi Et notandū·q̄ a sedeo cōposita·quāuis in pñti e·i i·cōuertant in ptērito·tamē eand̄ e·p̄d̄·seruāt·ut possideo possedi·Nā e·longa q̄ est in ptērito·nun q̄ mutat̄·vt inficio infeci·eligo elegi·Si aūt p̄ma syllaba i deo·termīatoz post mntā aliquā vel m·se miuocalē e vel o·correptas habuerint·in aliquam liquidā desinētes duplicat̄·sic tū vt priori gemina torū extrema consonās subtrahat̄·& sic eo· in i· cōuersa fit ptēritū pfectum·vt pendeo pependi· tondeo totondi·mordeo momordi·spondeo spo pondi·A quo etiā s·i secunda demit̄ syllaba eupho nie causa·& dicit̄ spopondi·In cōpositōne tamen hec eadē verba nō gemināt supradictā syllabā· vt respondeo respōdi·dependeo dependi· demordeo demordi·detondeo detondi· Vetustissimi tū etiā detotondi ptulerūt·Ennius in annalib⁹·Et deto tōdit agros letos atq; opida cepit· Excipiuntur quedā que in cōpositōe geminant ptēritū·de quib⁹ sup̄ dixi in regulis generalib⁹ siue formis ptērito rum. Au·ante deo·habētia p participiū in ptērito declinant̄ nūc vt audeo ausus sū·gaudeo gauisus sum·Vetustissimi tamē & ausi p ausus sū· & gau si p gauisus sum·ꝓtulerūt·In hoc verbo audeo et illud aduertendū est·q̄ ausim ausis ausit·p subiū ctiuo audeam audeas audeat inuenim⁹· Virgilius in quarto geor·Ausim vel tenui vitē omittere sul co·Quid̄ in·vj·metha·Et nichil ē q̄d̄ non inopino captus amore Ausit nec cupiūt inclusas pectora flamas·Omīa aūt supdicta verba in deo·exeuntia deo in sum·cōuertētia faciūt supina·vt rideo risū ardeo arsum·video visū·mordeo morsum respō deo responsum audeo ausum· Gaudeo vero etiā i·post u·assumpsit euphonie causa Gauisum em̄ facit·Sedeo ptērea gemīauit s· vt sedeo sessum & fortasse differētie cā·ne si sesum diceret̄·due eē partes viderent̄·Alia vero omīa in deo· desinētia de quib⁹ non habuim⁹ in ui·diuisas pferūt ptēri tum·vt candeo cāndui·strideo stridui·& eo· muta ta in ui·diuisas faciūt ptēritum·Et mutatōe eo·ī i·& assumptōne tū·debent fieri supina·vt cāditū stridito·Rarissime tamē ab omib⁹ neutris secūde cōiugatōnis·que in ui·diuisas faciūt ptēritū·Inue nitur huiusce mōi supmū vel participiū futuri tem poris·vt caleo calui·tepeo tepui·palleo pallui·Si qua tamē inueniāt̄ i·breuē ante tum·habent·Hoc tamē attēde·q̄ p̄m vsum modernoz inueniuntur ex neutris in ui·diuisas desinēti bus hec habere su pina q̄ hic continent̄ in hoc versu·ita q̄ p qualibz syllaba accipiat̄ vnuz verbū·Pla·ca·no·pa·la.me sunt o·li·va·ca·do·Et formāt supina a psenti co· mutata in i·breuem·& assūpta tum·vt placeo ces· placui placitum·taceo ces·cui·tacitum·noceo ces nocui nocitum·pateo pates patui passum. lateo lates tui·latitum·Inde latito latitas·mereo meres merui meritū· Mereo aūt·i·fleo nō habz preteri tum nec supinū·Omē em̄ verbum q̄d̄ carz ptērito carz etiam supino·& pticipio ptēriti tempis & fu turi in rus·sed non cōuertit̄·Illa em̄ ex eis· nō ista ex illis nascunt̄·Item oleo oles olui olitū·& oleui oletum·Careo cares carui cassū· Libeo libes libui libitum·valeo les·lui·valitum·doleo les·lui·doli tum·Attimeo aūt & pertimeo nes·habēt supina si cut suum primitīm.vt attentū & pertentū·Leo nō est in vsu in simplicitate·sic̄ nec pleo Item prādeo excipit̄.quia non facit in ui·sed in di·vt prandeo. eo·in i·cōuersa prandi·Ido tamē in sū·facit supinū quomō supioza·vt pransū· Q̄d̄ tamen quāuis neu trū sit·habet participiū ptēriti pticipij.prāsus sic̄ quedā alia neutra·vt ceno cenatus·iuro iurat⁹·ca reo cassus·q̄d̄ & nomē est·pateo passus. titubo ti tubatus·placeo placit⁹·mereo meritus.quiesco qe tus·fuesco fuetus·Cepi aūt ceptus facit·verbum defectiuū.Nubo nupt⁹·A neutropassiuis quīq; sunt·Gaudeo gauisus·audeo ausus·soleo solitus. & solui·scdz salustiū·fio fact⁹·fido fisus· vetustis simi tamē & ab alijs plurimis neutris inueniunt̄ p tulisse participia ptērti tēpis que nūc in vsu ñ sūt Hic attende·q̄ sic̄ dicit hug̃·pransus·& hmōi ptē rita neutroz accipiunt̄ actiue & passiue·Et etiam scōm p̄s·actiue·vt pransus·id ē·qui prādet·& tūc descendit a prandeo·Item accipit̄ passiue pransus id est·cōmestus.& tunc descendit a passiuo huius verbi·q̄d̄ inuenit̄ in tercia psona·scz prandet̄ pran debatur pransus est vel fuit·Quidā aūt dicunt·q̄ hmōi pticipia in p̄ma & secūda psona signāt actio nem·vt sum cenat⁹ piscem·tu es cenatus piscē sic̄ cenaui & cenasti piscē·In tercia aūt psona signifi cant actionē & passionē·vt petrus cenatus est pi scem·i.d ē·cenauit piscē·& piscis cenat⁹ ē a petro sicut piscis cenat̄ a petro dicit̄·vide in iurat⁹·Itē scias·q̄ medeor mederis carz ptērito· pro quo di cimus medicatus sū·

De desinētibus ī geo

N geo·desinētia l· vel r·antecedētib⁹ geo·in si·cō uersa faciūt ptēritū pfectum·vt indulgeo indulsi

algeo alsi·turgeo tursi.tergeo tersi·& tergo tersi· quod et probus et carisius et celsus et dyomedes cõprobãt·& ipe oĩb9 validior vsus·Mulgeo etiaz facit mulsi·quãuis differentie cã·quidã etiã mulxi ptulerũt·qz mulceo quoqz mulsi facit·Sillaba vero naturaliter longa ante geo·posita. mutãt geo· ĩ xi. & faciũt pteritũ pfectuz·vt lugeo luxi· augeo auxi·frigeo frixi·Alia vero oĩa ĩ geo·desinẽtia eo· ĩm ui·diuisas mutant ĩ pterito · vt egeo egui·rigeo rigui·vigeo vigui.

De supinis in sum vel in tum·

Supina quedã in si·pteritum terminãtia ĩ·in um·cõuertentia faciũt·siue secunde siue tercie sint cõiugatõis·Nam quarte in tum·faciunt supina·vt indulsi indulsũ vel ĩdultũ·& mulceo mulsi mulsũ & mulctũ·torqueo torsi torsum & tortum·Teaqz tortores & torsores dicunt·Fulgeo fulsi fulsũ·algeo alsi alsum·ardeo arsi arsũ·ludo lusi lusũ.mulgeo mulsi mulsũ & mulctum·Salusti9 ĩ quarto historiarũ · Deinde lenita iam ira postero die liberalibus verbis pmulcti sũt·Tergo tersi tersum·Excipiunt vero vlsi vstum· gero gessi gestum facientia supina·In xi· vero pferentia pteritũ perfectũ cuiuscũqz sint cõiugationis xi·in ctum·cõuertẽtia faciũt supinũ·vt luxi luctum·auxi auctũ·frixi frictum.struxi structũ·finxi fictũ·pinxi pictũ·strinxi strictũ & mixi mictũ euphonie causa n·in supino abijciũt·quãuis & vinxi victũ·& tinxi tinctũ·& pupugi & punxi punctum·& sanxi sanctũ·seruauerũt in supino quoqz n·Vnde versus In xi pterita p ctum facere supina Excipiunt flexi & fluxi·que ĩ supino quoqz seruauerũt x·vt flexuz fluxũ.quãuis vetustissimi & fluctus pro fluxi9·& fluctur9 p fluxurus soliti sunt dicere Vnde & fluct9 est ipe mot9 aquarũ . Hic etiam attẽde qp figo facit fixi fixũ·cõniueo conniui vel cõnixi connixũ vel cõnictũ·sed cõnixũ ñ ẽ ĩ frequẽti vsu Pecto pectis pexui vel pexi pexũ vl' pectũ·Necto nexui vl'nexi nexũ qõ etiam facerz nectum· nisi eẽt differẽtia h9 verbi neco necas necui nectũPlecto plectis plexi plectũ ãtiq dicebant · Nũc aũt plector & amplector dicim9 cõe cuz suis cõpositis·Itẽ frigio gis·facit frixi frixũ vel frictũ Frigeo ges aũt facit frigui & caret supino ẽm vsũ Fluxi aũt vt tactũ est fluctũ vel fluxum facit · In gui·vero faciẽtia pteritũ q̃ neutralia sũt nõ habẽt in vsu supina·vt egeo egui·rigeo rigui Debẽt aũt ẽm analogiã ĩ itũ·facere sicut alia neutralia secũ de cõiugatõis que mutãt eo·in ui·diuisas sic̃ superius dictũ est

De desinentib9 in queo

IN queo desinẽs vnũ inuenit̃ secũde iugatõis in si·terminans pteritũ· sez torqueo torsi·& ex eo cõposita distorqueo distorsi.extorqueo extorsi Deliqueo aũt facit deliquui·Ouidius metĥ·viij·Deliquuit stagnum que suo de nomie fecit Et habet pares sillabas in p̃nti & in pterito sicut lãgueo langui Liceo etiã licui facit·Supina scõm pauloãte expositam regulã in sũpferunt torsũ distorsum·cõtorsũ extorsũ Inuenũtur tamẽ etiam in tũ·& frequẽtius·facit ergo torqueo torsi torsũ & tortum cũ omĩb9 suis cõpositis sed frequẽti9 in tum·vt tortũ distortũ extortũ·

De desinentib9 in leo

IN leo desinẽtia si ante l.aliam consonatẽ habuerint cõiũctam ei in eadẽ sillaba·& a pleo vel leo cõposita p ui·sillabã faciũt pteritũ pfectum o.mutata ĩ ui·vt impleo pleui·suppleo pleui cui9 simplex verbum non legi Fleo fles fleui·oleo oles oleui · adoleo adoleui. exoleo exoleui.deleo deleui·fleo leui quãuis oleo oleui & olui faciat·& similiter redoleo redolui & redoleui·qz non mutãt significatõez Varro etiã adoluit ptulit ĩ libro tercio rhetoricorum Postq̃ adoleuerit hec iuuentus·Virg̃·in·xj· adoleuit dixit Mox vt matuã adoleuerit etas Passiui quoqz pticipiũ adult9 p adolitus placitum est Obsoleo quoqz obsoleui facit·non eñ a soleo·quia ẽm salustiũ facit pteritum pfectum solitus sũ·vel solui.Sed ab obs & oleo cõponit̃ sicut obscenus· ab obs & cano vel ceno Exoleo quoqz exoleui facit. Vnde exolet9 ta tũ·Plaut9 Domi reliq̃ exoletam virginẽ·id est·grandẽ q̃ exoleuerat · Aboleo vero velut redoleo & aboleui & abolui facit pteritum Vñ & aboletũ & abolitũ & abolitio dicit̃· A deleo aũt cui9 simplex est leo in vsu nõ est deletuz·a delino delitũ nascit̃·qõ & prob9 & caper cõ probant vsu quoqz adiuuante

SUpina quoqz ẽm supdictam regulam in ui·syllabã pteritũ terminantia faciũt·mutant eñ ui·in tũ·vt cõpleui completum aboleui aboletũ abolui abolitũ Deletum a deleo· Vñ & letum ipa res q̃ delet vitam.scz mors quasi a leo simplici ẽm qõ in vsu non ẽ proferẽ Hic attẽdendum qp oleo facit oleui·& scõm hoc oletum facit supinũ·& facit etiam olui pteritum·& scõm hº olitũ facit supinũ·& vtrũqz pteritũ & supinũ retinet cũ omnib9 suis compositis·vt redoleo redoleui vel redolui redoletũ vel redolitum · abolui vel aboleui aboletũ vl'abolitum·cum vno tm̃ sinco patur·vt adultũ pro adolitũ Vñ adultus pticipiũ pro adolit9 Qui dã tam̃ dicũt qp qñ adoleo signat crescere tũc facit adoleui & adultũ·sz q̃ndo signat cremare facit adolui adolitũ Sed vt tactũ est pf· probat qp ĩ vtraqz significatõe habet verunqz ·scz adolitũ & adultum adoleui & adolui·& hº teneas Alia vero omĩa verba in leo·desinẽtia eo·in ui·diuisas trasferẽtia faciunt pteritũ·vt doleo dolui·caleo calui·palleo pallui·excelleo lui qõ etiam excello inueniẽ

ALia quoqz secunde coniugatõnis verba quacũqz consonãte añ eo posita·eo in ui·diuisas cõuertẽtia faciũt pteritũ pfectũ·vt habeo habui·rubeo rubui·arceo arcui·taceo tacui.caneo canui·tepeo tepui pareo parui·careo carui·cẽseo cẽsui·pateo patui·liqueo liqui·ex quo liq̃sco inchoatm̃ ·Liceo quoqz licui facit·Excipiunt hec iubeo iussi·sorbeo vl'etiam sorbo.vt probo placz sorpsi vl'sorbui facit Lucan9 in q̃rto·Absorpsit penit9 rupes & tecta feraz· Cicero p murena. Difficultatẽ exorbuit Mulceo mulsi & etiã mulgeo facit mulsi scõm modernos · Olim tamẽ mulxi dicebatur· Maneo mansi·neo nevi · bereo besi·luceo luxi·polluceo polluxi·Composita p dictorũ etiam excipiunt·pẽ emineo & immineo q̃ faciunt in ui·diuisas

De carẽtia supinorũ

SUpina in ui·q̃dam diuisas faciẽtia pteritum neutralia·deficiũt in freq̃nti vsu·vt canui stupui tepui horrui parui egui· Deficit etiam metui timui·Nam a carui vidz vl'caritum vl'cassũ posse dici·quia futuri tẽporis participium caritur9 & pteriti cassus inueniẽ·Quedaz tamẽ habẽt supina ex p̃dictis neutris ĩ ui·diuisas desinẽtibus vt dixi supza vbi determinatuz ẽ d̃ desinẽtibus in deo·Actiua eñ plerunqz in ui.diuisas vocales in i·corr̃. conuertẽtia assumunt tũ · vt habeo habui habitum.inhibeo inhibui inhibitũ·p̃beo

p̄bui p̄bitum·moneo monui monitū· Pauca autez ui·diuisas in tum·cōuertūt·nisi consonantiū natu ra p̄hibeat·vt teneo tenes tenui tentū·doceo do= ces docui doctū·Censeo vero censui censū·quia ī simplici dictōne n·añcedente s·t·siue r·sequi non possunt·In cōpositis aūt possunt·vt cōsto cōstas ins̄to ins̄tas Iussi vero & mās̄i & mulsi & bes̄i ꝫm ꝓnunciatam regulā ī si ꝓferentiū p̄teritū i.ī um· cōuertentia faciunt supmū·vt iussi iussum·mulceo mulsi mulsū·mansi mansū·bes̄i bes̄ū·a sorbui sorbi= tum·a sorpsi vero sorptū debet fieri supmū·vt ab habui habitū·& a scripsi scriptū·quoz neutruz ad huc in vsu inueni·id est·nec sorbitum nec sorptū ita dicit pristianus·Tamē in theologia vsualiter cōpositū inueniē·scz absorptū·Vñ ꝓpheta·Absor pti sunt iuncti petre iudices eorū·a luceo quoq; luctum·& a polluxi polluctū exigit ratō in xi·ter mīatis p̄teriti·sed autoritas deficit· Neui quoq; in ui·sillabā terminantiū seruat regulam in supino cōuertēs ui .in tū·vt neui tum· Hic attende·q̄ torreo facit torrui tostū·& etiam torritū inueniē Misceo miscui mixtū·Misereor aūt deponēs facit misertus sum·Et miseret impsonale·misertum est Et reor ratus sum·

De preteritis & supinis tercie coniugatōnis·

IN pricipio tercie cōiugatōnis· p̄mo po test queri de his trib? verbis·aio.inquio meio·cuius cōiugatōis sint·Ad hoc di= co·q̄ aio est quarte cōiugatōis·qz impatiu? termi= natur in i· Vñ nenius·An nata ē spōsa p̄gnās·vl' ai·vel nega·Item ꝓducit secundā psonā p̄ntis ioi catiui modi ais. Desinit vero in i· ꝓductā impati uus·Licet ꝑsius videaē eam corripe·vt dicit magi ster bñ·Et est semp in ho verbo i·duplex sonās sequēte vocali· ut aio aiunt·sed sequēte cōsonante vocalis est· vt ait·Est aūt aio defectiuū·qz non in ueniē totū ī vsu·Vñ dicit p̄s·in·x·li·vbi agit de p̄ teritis quarte cōiugatōnis·Aio cui? declinatō in vsu frequenti nō est·quarte cōiugatōis eē ostēdiē ab impatiuo in i·terminate· Et notandū ē in ho verbo q̄ pares habent sillabas tres psone· scz aio ais ait·qō in alio hmōi cōiugatōis verbo nō inue nies·qz oīa in io·desinētia tercie vel quarte coniu gatōnis vna sillaba minores habēt p̄ma p̄sona secū dam & terciā·vt facio facis·& audio audis·Sed ī hoc verbo p̄me psone penul·positōne ꝓducit aio· Secunde vero & tercie penul·corripiē·& sic qō a misit p̄ma p̄sona aio in sillabis recupat in tēporib? & sola p̄ma p̄sona i·habet loco cōsonātis·Vñ ter cia p̄sona pluralis aiunt·q̄ solet a prima fieri . simi liter i·consonantē habēs ꝓdu·penul· Inuenimus tñ terciam p̄sonam p̄teriti ait·quasi a prima p̄sona ai aisti ait·que in vsu nō sunt·Vnde neqz p̄teriti p fecti·neqz plusquāpfecti·neqz futuri subiunctiui ī hoc verbo declinatō inuenitur·Potest igitur etiā ait p̄sens p̄ p̄terito accipi·Inquio scōm vsū defe ctiuum est ·& tercie cōiugatōis · Vnde versus. Tercia vult inqt·quartaqz sumit ait · & scribiē in quit & ait p t qz nullum verbū desinit in d·Et di cit pris·in·x·li·quasi in pricipio · Qz in io·antece dente ·u·vnū inuenio inquio·qō pleriqz artiū scri ptores in vsu nō esse putāt·sed inueniē apō auto res inquio· inquis·inquit·iquiūt.inquisti ·inquiat Ex quo apparet ꝫm analogiā futuz eius inquiā de bere dici·Terentiꝰ quoqz impatiū eius inque· ꝓu lit in phormione·Tū aūt antiphonē video ab sese amittere inuitū·eā inque Ergo ꝫm analogiam ter cie cōiugatōis iueniē tota declinatio fere verbi hꝰ Supinū vero ab eo nō inueni·neqz que solēt ab eo nasci·Meio aūt ē tercie cōiugatōis & defectiuum vnde dicit p̄s· E·añcedente to. vnū inuenio tercie ōiugatōnis meio·in quo siliter i·loco cōsonātis ē· vt meio·Et vt dicit hug̃·hoc verbū in p̄terito pfe cto & plusquāpfecto oīno deficit·& etiā p conse quēs in his q̄ ab istis veniunt·& deriuaē a mingo migis. Et scias·q̄ meio·habet i·consonās per totū·vñ oportet·q̄ in secūda p̄sona & in q̄busdā alijs sit i·sonās añ vocalē & est defectiū vt dicit magister bñ·In cio·antecedēte a·breui.mutāt eā ī e·ꝓductā·& abiecta o·ꝓdu·p i·faciunt p̄teritū p fectū·vt facio feci·iacio ieci·Ex his cōposita cū p positione. quāuis in p̄senti mutāt a·in i·tamē p̄te riti regula m seruāt q̄ est in simplicib?·ut efficio ef feci·pficio profeci·deo dixi cū p̄positōne cōposi ta mutare a·in i·qz si cū alia p̄te cōponanē seruāt a·vt calefacio calefeci·stupefacio stupefeci .treme facio tremefeci·tepefacio tepefeci· Abijcio quoq; abieci facit·cōijcio cōieci·inijcio inieci·p̄ijcio p̄ieci Inueniē tamē simplex icio icis·tam penul· lōga q̄ breui·facit sup̄· i ctū·ut ictū·sz nō est i vsu·nisi p ticipium p̄teriti tpis ictus. Alia vero i·ante cio·ha bentia eandē in e·cōuertūt· & cio·in xi·vt aspicio aspexi·ospicio cōspexi·ex con·& specio cis· qō nō est ī vsu·Illicio illexi·pellicio pellexi· Inueniē etiā allicio allexi·Inuenitur etiam ꝫm antiquos allicui· Excipiē tamē elicio elicui·& puto ideo· ne si elexi dicerem?.necessario p̄cipiū electus fieret·et eēt dubitatio significatōis· Item specio spexi· et licio lexi·que nō sunt in vsu ·nisi in cōpositōe

Supina ex illis quidem que habent a· an te cio·fiūt a p̄senti io· ouersa in ctum· vt facio factū·iacio iactum·In omī eñ verbo siue in penul·siue in añpenul·sit a·a· seruaē in supino·quāuis muteē in p̄terito pfecto·ut facio feci fem̄·capio cepi captū·cado cecidi casū·Et ex his opposita q̄ in p̄senti mutant a·in i·vt facio · infi cio·capio·incipio·in supino a· in e·ouertūt· vt fa ctum infectū·captū inceptum· Alia vero que opo nunē a verbis in go·desinētibus·quāuis mutāt a·ī i·in p̄senti tamē in supino immutabilē seruāt eam vt ago exigo exactū·frango infringo infractum· tango attingo contactū·pango impingo impactū. Que vero in xi·terminātē p̄teritū xi·in ctū. conuer tunt·& faciūt supinū ut supra dictū est · vt aspi cio aspexi aspectū·illicio illexi illectū· Elicio vero elicui elicitū facit· De desinētibus in dio·

IN dio·desinēs vnū inuenio·fodio fodi.et ex eo cō posita·pfodio di·effodio di·qō penul·p̄teriti pō· necessario scōm p̄dictī regulaz quā ostendimus· Qz si minuanē p̄sentis sillabe in p̄terito ꝓdu·penl' nisi per syncopā vel apocopā ꝓferatur·vt cieo ci;· repio repperi ꝓ repperiui·et faciunt p̄dicta in dio· desinētia p̄teritū subtracta o.a prima p̄sona p̄sen tis. ut fodio fodi·

Supinū facit in sum·gemīata s· vt fodio fossum·Omia eñ verba q̄ in di· faciunt p̄teritū pfectum in sū·faciunt supinum vt prādi prānsū·tetendi tensū·sedi sessū·Excepto dedi·qz prime ē cōiugatōnis·que p̄ma coniugatio nunq̄ in sum·facit supinū·Et ex eo posita que ī terciam transeūt cōiugatōez·& a·penul·simplicis supini in i·conuertūt·vt do dedi datū·perdo pdi pditum·vendo vendidi venditū·credo credidi creditū·condo cōdidi conditū· Odi autē verbum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

defectiuū·oli faciebat osū·a quo descēdit hic osor
osoris & exosꝰ & posus Odio vero est quarte cō
iugatōnis & facit odiui ptericū·Propheta· Cum
his q̄ oderunt pacem eram pacificꝰ·Item idē Odi
ui ecclesiam malignantium·

De desinentibus in dior·

N dior quoq; deponentia in sū·faciunt supinū· vt
ingredior ingressum·ordeor orsum · Inde orsus·
quāuis sit quarte cōiugatōnis·

De desinentibus in gio·

N gio·similiter ꝑdu·penul·& ablata o·extrema fa
ciunt ptericū pfectum·vt fugio fugi·refugio refu
gi.supinū o.in tum·cōuertit. ut fugio fugitū·con
fugio confugitum penul·correpta·

De desinētibus in pio

N pio·cā.antecedēte mutata a·i e·ꝑductā & abie
cta o·productaq; i·faciunt ptericū pfectum·vt
capio cepi·Ab eo cōposita in pñti q̄dem mutāt a·
correptā simplicis in i·breuē·ptericū vero integr
manet·ut incipio incepi·suscipio suscepi· Supinū
tam ei? q̄ oīm in pi·vel psi· vel mi· terminantium
ptericū pfectū pfertur ꝑ ptus· vt cepi captū·ince-
pi inceptū·concepi conceptū . Olim em̄ cipio fuit
in vsu·a quo nichilomin? cepi cepꝰ defectm̄· Itē
rupi ruptū.scalpsi scalptū·compsi comptū·ꝑmpsi
ꝑmptū·dēpsi demptū·emi emptū·ademi adēptus
Rapui quoq; raptū facit.sil'iter & ex eo cōposita·
corripui correptū.arripui arreptū·Cu·vero ante
pio habētia o·in ui.syllabā conuertūt & ꝑdu·pnl'·
ī ptērito·ut cupio cupiui vel cupij Et ex eo ꝑposi
ta·cōcupio ꝑcupiui vl' ꝑcupij Vetustissimi aūt &
etiā ꝑm quartā ꝑiugatōēs solebāt ꝑferre hꝰ verbū
Lucreci? ·Effringere ut arta nature priam? terra
rū claustra cupiret·In ui. diuisas faciens ptericus
vnū inuenio supdicte termīatōis·rapio rapui·Et
ex eo cōposita·eripio eripui·surripio surripui·Nā
surpui ꝑ sincopā ri·ptulerūt quidā poetaq;·Vnde
horati? ī·iiij·carminum. Que me surpuerat Sapio
tam sapiui vel sapij q̄ sapui ptulisse autores inue
niunē Supinū autē a cupiui & sapiui scōm supdi
ctam analogiā mutata ui·in tū· vt cupitus & sapi
tum facit penul·ꝑduct·ad modū q̄rte· Facit etiaq;
sapitum penl'·correp·mānt̄ descendit ab hꝰ ptēri
to sapui

De desinētib? in rio

N rio·vnū inuenit·scz pario peperi Vetustissimi ta
mē ꝑm quartā ꝑiugatōem hoc ptulisse inuenītur
Enni?·Qua parire solet gen? pennis cōdecoratus
Sed terenti? ī formione ·Neq; parere iam diu hꝰ
ꝑ etatem pōt·Esaias·lxvj·Qui alios parere facio
Supinū ptum debet eē· Vnde & ptus·Et partu-
rio meditatm̄ Sed vide q̄ antiqui dicebāt parituꝝ
Vnde pariturus ra.rū·Statius in·xij· thebaidos
Atq; hosti veniat paritura marito Cū suis cōposi
tis aūt redit ad quartā cōiugatōꝫ & facit ptericū
in ui·diuisas·vt aperio aperui aptus·& scribit̄ per
vnū p·subtrahit̄ em̄ d·sic̄ b·de opio· Preter repio
repperi·cōperio cōperi·& cū omib? cōpōitis habz
r·ante tū·m supino·vt apio aptum compui comp
tum

De desinētib? in rior

N rior desinētia deponentia·ut orior & morior tā
scōm terciam q̄ ꝑm quartā ꝑiugatōꝫ declinauerūt
autores·orior oreris vel oriris·morior moreris vl'
riris Vnde lucan? ī·iiij·Non gratis morit̄ iugulo
q̄ ꝓuocat hostē· Lucius in·iij·Cōturbare aīam po
tis est quicūq; adorit̄ Eorꝫ supina ortū & moritus
sunt·quāuis oritur? & non ortur? inueīatur ptici
pium futuri ꝓpis·sz ptericī ortus non orit? dicit̄·

Horati? epistolarꝫ libro secūdo· Nil orturꝫ· alias
nil ortum tale fatentes·A morior quoq; notandū
q̄ cū moritur? scōm analogiā facit futurū partici-
piū·mortu? cū facit ptericū gemīata u·qō ī nul-
lo alio ptcipio inuenies ꝑ mort? vel moritus · qō
ꝓpocio magis exigebat Hic attēde q̄ orior oriris
nunc ē quarte cōiugatōnis·sed adhuc tenet de ter
cia oiugatōne orit̄ penul·corr̄ · ecclesiastes primo·
Oritur sol & occidit·& ptcipiū ptericī ꝓpis ortus
sum·& in supino ortū qō inuenit̄ etiaq; oritū Inde
oritur? ·Morior aūt olim fuit q̄rte & etiam tercie
cōiugatōnis·sed nūc tantū tercie apud modernos
facit tū irregulariter mortu? ·sed supinū moritum
Inde moriturus ·Potior aūt facit potit̄·qō olim
fuit tercie cōiugationis

De desinētib? in tio

N tio·desinēs ꝑ si·facit ptericū gemīata s. quatio
quassi qō teste charisio ī vsu nō est·Percutio pcus
si·incutio incussi·supinū ꝑm regulā in si·terminan
tium ptericū pfectū ī sum·exit·si·mutata in sum.
quassū Vñ frequētatiū quasso quassas·similiter p
cussū incussū Nā vsii vstum·& torsi tortū vel tor
sum·& etiā gessi gestū excipiunt̄·& q̄ quarte diu
gatōis in si·termināt ptericū pfectū·ut fartio far
si fartum·haurio hausi haustū·sartio sarsi sartū P·
vero ante si.posita sic̄ sup̄ dictū est ꝑ ptū·facit su
pinū·vt demo dēpsi demptū·ꝑmo ꝑmpsi ꝑmptū
nubo nupsi nuptū

De desinētib? in tior

N tior deponēs tam tercie q̄ q̄rte cōiugatōis vnū
inuenit̄·scz potior potiris Virg·in·iij·eneid· Fas
oē abzūpit · polidorū obtrūcat·& auro Vi potit̄·
Scōm terciā cōiugatōēz corripuit penul. Lucilius
vero in quinto·Deficit alma ceres.nec plebes pane
potit̄·ꝑm quartā cōiugatōꝫ ꝑducta ꝓtulit penul·
Infinitū tamē ꝑm quartā semp inuenit̄·Supinum ī
itū·desinit penul·ꝓ· potitū·nūc aūt est tm̄ quar
te cōiugatōnis

De desinetibus in uo·diuisas

N uo·diuisas quacūq; aīcedēte consonāte desinē
tia mutant o·in i·vt acuo acui·imbuo imbui·spuo
spui·metuo metui·arguo argui ·Excipiunt̄ struo
struxi fluo fluxi pluo pluui·Sed ꝑ sincopā ꝑm vsū
ꝓfertur plui Vnguo aūt coquo & liquo nō videē
tur ī uo·diuisas termīare ī q̄bus u· vim lrē amittit
vnde ī guo·q̄dē syllabam terminantia huiuscemodi
seruāt regulā ī go·termīatorum Sicut & q̄ ī quo fi
niunt̄·ratōēz sequunt̄ ī co·desinentiū· Dicim? igi
tur vnguo vnxi·ligo linxi·pingo pinxi· & linquo
liqui·& vīco vici·Iungo quoq; iunxi· vñ & iunx
sicut a duxi dux·extīguo etiā extinxi·cui? simplex
scz stinguo raro est in vsu

Supina ī uo·diuisas termīantiū ī ·ptericī
ī tū·cōuertūt & ꝑducūt u·penul· acui
acutū·imbui imbutū annui annutum ar
gui argutū·vñ & ptcipiū argut?·& futurꝫ argu
turus·& deriuatm̄ ex hoc verbo argutor taris· In
uenitur tamē ī vsu etiā arguitur? ꝑ argutur? Ex
cipitur rutū vel ruitū qō u·corripuit·vel qō i· ser
uauit Nā scōm futuri ptcipiū·i·ruitur? debet rui
tum eē Scōm preteriti vero ptcipiū debet rutus
dici penul·correpta A spuo & metuo & pluo ꝑm
analogiā sputū & metutū vel metuitū & plutū a
pluui velut adiutū ab adiuui deberꝫ facere·sed in
vsu ea non inueni Alia vero supdicte terminatōis
verba extremā syllabā ptericī in ctū cōuertunt·vt
struo struxi structus vnguo vnxi vnctū linquo li
qui lictū·excipit̄ fluxum qō seruauit x·ī supino ita
dicit priscian? Hic attende q̄ scōm modernos desi
nentia in uo diuisas faciūt supinū ī·ptericī mutata

in tum vt acui acutū Preter ruo rui ruitū Sed in compositione amittit i.in supino.vt obruitum erutum dirutum penultima correpta. Struo autem facit struxi structum. fluo fluxi fluxum. vel scōz antiquos fluitum. Vnde fluito fluitas. & fluctus fluctus.fluctui.ipse motus aquarum. Pluo plui plutum.compluo complui complutū. Vnde pars terze competa est. Fruor autem facit fructus. siue fruitus. Metuo caret supino sēcundum vsum. Spuo autem spui facit sputum. & nuo nui nutuz vt vult bugˀ.

De desinentibus in quor.

IN quoz.deponentia mutant eam in cum assumentia tum faciunt supinum. vt loquoz locutum.sequoz secutum

De desinentibus in uo.

NUo.u.loco cosonantis posita in l.quidez desinēte.penultima o. extremam in i.conuertunt & faciunt pteritum.vt soluo solui.caluo calui. Vnde salustius in secundo historiaz.infinitum passiuum protulit calui.p decipi. Vocali vero naturaliter longa uo.antecedente.uo.in xi. conuertiē in preterito pfecto.vt viuo vixi. Supinum i.m tum. conuertentia faciunt u.necessario in vocalem redeūte vt solui solutum. volui volutum. Sic deberet etiā calui calutum facere.qō tamen in vsu non inueni. & puto calūniam ex hoc esse deriuatum. Vixi autē in xi.terminantiū regulam seruat in supino.mutat eī xi.in ctum.vt vixi victum.

De desinentibus in bo.

NBo.desinentia verba vocali longa antecedēte.bo.in psi.conuertentia faciunt pteritum. vt scribo scripsi.nubo nupsi. Nunqˀ eī b.ante s.in principio sillabe potest inueri.sed p.vt pseudulus ipe. Alia vero o.in i. mutāt in pterito.vt bibo bi. Ouidius in septimo metamorpho. Vbera que ebiberant auidi lactātia nati Lambo quoqz lambi facit. Lucilius in .xxiij. Iocū dansqz puer qui lamberat ore placentas. Inueniē autem in libro iudicū capitulo.vj.lambuerīt. Qō autoritati ascribimˀ.vel potius credo qˀ litera scriptorum vicio sit corrupta.& vera litera sit lamberint. Similiter scabo facit scabi. Lucilius in nono. Scaberat vt porcus contritus arboze costis. Excipitur cumbo cum suis compositis.quia simplex nō est in vsu siue prime siue tercie coniugatōis.vt incumbo incūbis.qō etiam incubo incubas pferturquia incubui facit pteritum. Accumbo accumbis. vel accubo accubas accubui. Et nunc quidem simpler eorum.id est.cubo cubas pme est coniugationis. Vetustissimi tamē & hec & omnia que i ui.diuisas faciunt pteritum perfectum in pma cōiugatione.& etiam secundū terciam solebant declinare. Vpina vero in psi.quidem terminantiz pteritum pfectum psi.in ptum. conuertunt.vt scripsi scriptum.nupsi nuptum Inbi.vero assumunt tum.vt bibi bibitum. lambi lambitum. Et notandum.qˀ cum omia m si. terminantia pteritū.sicut supra ostendimˀ i sum. terminant supinū.exceptis quarte cōiugationis verbis. Hec quoqz que p.vel m.ante s.habuerint si.in tū.conuertunt.vt nupsi nuptum.scalpsi scalptū.dempsi demptum.sumpsi sumptū. In quibus etiam p. euphonie causa interponiē.qō etiam in preterito quibusdam placuit ascribere. Hic attende.qˀ cumbo cumbis cum suis compositis.quia simplex non est in vsu.facit in ui.diuisas. & in supino habet i. breuem ante tum.vt discumbo discubui discubituz & remota u.& addita tum. Inueniē etiā increbuit defectiuū qō non habet presens.quia non repeniē increbo increbis.vel increbeo increbes. Sed qdam dicunt qˀ sumitur pro pterito increpui.

De desinentibus in boz.

IN boz.deponentia mutant boz.in psum.& faciunt supinum.vt laboz lapsum. Nulla autem alia causa est mutandi b.in p.ante s.vel t.in principio sillabe positis.nisi euphonie causa. quare mutaē b .in p. vt scribo scripsi scriptum. nubo nupsi nuptum.

De desinentibus in co.

INco.n.antecedente abiecta n.& o.in i. couersa faciunt pteritum penultia quo qz producta.vt vinco vici.conuinco cōuici. Et quia q.est idem elementū qō c.ideo liquo facit liqui.sicut vinco vici. abiecta n.vt supra dictum est in uo.diuisas.u.enim non impedit n.qa pdit vim litere.

De desinentibꝰ in sco.

NSco.desinentia mutant sco.in ui. sillabam. nisi sint inchoatiua. Illa enim carent pterito perfecto vt quiesco quieui.pasco pāui.cresco creui. Cerno etiam facit creui.ascisco asciui.consuesco consueui vel consuetus sum. Charisius tamen etiam cōsueo ponit. Excipitur conquiisco conquexi qō in xi.desinit. Est autem oquiisco caput inclino. Excipiuntur pterea eiusdem terminatōnis compesco compescui.dispesco dipescui.qō ponit apuleius in dyalogo. Cum etiam habitacula sūma ab infimis tanta intercapedine fastigij dispescant pro distent. Excipitur preterea disco didici.posco popposci. & ex eis composita que similiter faciunt pteritum. vt dedisco dedidici.depposco depopposci. Et notandum.qˀ ab inchoatiuo scisco composita primitiui qō ē scio habuerunt pteritum. Secōm vero rectā proportionem debent eorum quoqz perfecta ascio & descio esse. Hic attende.qˀ glisco non est inchoatiuum & deberet facere glisco gliui glitum.sed non inuenitur pteritum nec supinum in frequenti vsu. Quia tamen que pteritum perfectum in ui.sillabam terminant adiectiua.frequenter inuenimˀ per seūdas & tercias personas sincopam penultime pati sillabe.cū ab u.loco consonantis incipit.vt amaui amauisti vel amasti.amauimus amauistis vel amastis amauerūt vel amarant.neo neui neuisti vel nesti. neuit neuimus neuistis vel nestis neuerunt vel nerunt. Ideo aūt addimus in ui adiectiua.quia si in positione sit u.consonans.sincopaz pati nō potest vt lauo laui lauisti.non possumˀ dicere lasti.nec p lauistis lastis.nec pro lauerunt larūt. Similiter faueo faui fauisti.nemo dicit fasti.nec p fouisti fosti nec pro soluisti solsti. Seo inuenio horatium autoritate feciſſe conclitionem in quibusdaz.quāuis positio verbi habeat u.consonantē.vt moueo.mouimouisti.ex quo sūmosses posuit horatius p sūmouisses in pmo sermonum. Hanc hominē si velles tradere dispariam ni Summosses omnes. Item cōmorit p commouerit. Idem horatiˀ ponit in secūdo sermonum. At ille qui me commorit melius nō tangere clamo.

De desinentibꝰ in co.

INco.vero desinentia vocali natura liter longa antecedente in xi.sillabam faciunt pteritum.vt dico dixi.duco duxi. R. antecedente co.vnum inueni.parco quod & peperci & parsi facit pteritum. Leo pterea penultia breui

ꝑfertur in preſenti·teſte capio·ſed producit eam in ꝑterito perfecto· & mutat o·finalē in i. ico ici· vnde ictus· Lucretius tamen etiam in ꝑſenti pro ducit i·penultimam. Ex ui corpus ꝓcellit & icit· Hoc tamen verbum non eſt in vſu vt dixi ſupra ī cio·quia dicitur icio vel ico· ¶ Hic attende·q̄ co quo coquis·quanuis habeat penultimā breuem · & ſcibatur per q·non per c·tamen videē deſinere in co·quantum ad ſonum·qz u. amittit vim lite re·facit preteritū co mutato in xi·coquo coxi·

VPina in ci·q̄dem termīantiū preteritū in ctū·couertunt·vt vici victū · conui ci conuictum·eandem ſeruant regulam etiam liqui lictum.& ex eo compoſita ſimiliter·qō non eſt in vſu in ſimplicitate ad differentiā huius verbi linguo linguis·qō facit lictum·ſed cum com poſitis bene eſt in vſu.vt reliqui relictum·dereliq̄ derelictum. Nec mirum cum poſt q·u· poſita vim litere amittat in ci·deſinentiū regulam ſequi· Que vero in ui·ſillabam proferunt ꝑteritum perfectuz mutant eam in tum·ita q̄ nichil aliud additur vel mutatur & faciunt ſupinuz·vt requieui requietū Vnde participium futuri tempis fit requieturus· Sueſco ſueui ſuetū·qō etiam habet ſuppletōnem ſuetus ſum·Creſco creui cretū·aſciſco aſciui aſci tum·deſciſco deſciui deſcitum.noſco noui notum Similiter ex eo compoſita·vt ignoſco ignoui igno tum·Vnde & participium futuri tempis ignotu: rus eſt·Quidam tamen contra regulam a preſenti tempe hoc deriuatum protulerunt ignoſco ignoſciturus·Notandum tamen.q̄ cognoſco cognoui cognitum.& agnoſco agnoui agnitū in frequētio ri vſu faciunt ſupinum·pro o· penultima ꝓducta quam vetuſtiſſimi ſeruabāt analogiam ſeq̄ntes i· correp· adhibētia·Vnde iuuenalis ī primo·Agni tus accipies iubet a precone vocari·Saluſti? tamē ſcōm analogiam ī ſecūdo hiſtoriaꝝ·Neqz inermes ex prelio viros quenq̄ agnoturū· Patuinus ſcōm verūqz protulit·In turba oreſci cognita agnota ē ſoror·Paſco paui ſeruauit in ſupino·ſez ſolum pa ſtum·Compeſco compeſcui·depeſco depeſcui·po ſco popoſci·& diſco didici a preſēti tempe faciūt ſupinum mutatione o·in i·correptam· etiam addi tione tū·vt poſco popoſcituz· cōpeſco compeſci tum diſco diſcitum·licet in frequenti vſu non ſint dicta ſupina·

¶ De deſinentibus in xi·

IN xi·finientia ꝑteritum perfectū faciūt ſupinum ſcōm predictam regulam·dixi dictum·duxi ductum·Peperci vero vel parſi parſum facit ſupinum ſcōm ī ſi·termīantiū regulaz·vnde ꝓſurus participium futuri·Seneſco inchoatiū eſt·nam poſitiū eius seneo inueniē in vſu cōmuni·A ſeneo igitur non a ſueſco fit preteritū ſenui·Saluſtius in primo hiſtoriarum·Niſi cuz ira belli deſenuiſſet· Idem etiam saluſtiuſ ꝓticipium ꝑ teriti tempis ex eo protulit·quanuis ſit neutrale in iiij·Omnes inquit q̄bus etas ſenecto corpore ani: mus militaris erat De ſupinis verborū ī ſcor de ſinentium teneas ita·Deponentia in ſcor.deſinētia in antepenultima q̄dem ſillaba a·vel·i· vel e·correptas naturaliter habentia faciūt ſupinum in ctum & preteritum ſiue partipiū ī ctus·vt paciſcor pa: ctum pactus·depaciſcor depactuz·proficiſcor ꝑ fectum profect?·Expergiſcor vero quia a· pergo eſt exprectum facit ·qō ſez pergo componitur ex per & rego qō facit rectum·quanuis vetuſtiſſimi etiam expergit? dicebant·Nanciſcor etiam nactū facit abſqz n·ſicut & pangor pactū·fingor fictū· tangor tactum· ¶ Sciēdū q̄ ſunt verba que ſer: uant n·in participijs ꝑteriti ſiue ſupinis·vt iūgor iunct?·pungor punct?·vincior vinctus · fungor functus·emungor emunct?.extinguor extinct?· tingor tinctus·plāgor planct? angor anctus· Qz aūt corripiunt antepenultias paciſcor·& nāciſcor & proficiſcor·& expergiſcor ex poſitis ſiue ꝑmi tiuis eorum poteſt dinoſci. Paciſcor .depeciſcor · proficiſcor a facio. expergiſcor a pergo ꝓgis · Nā ciſcor vero a nancio eſt·qō ī vſu fuit vetuſtiſſimis Excipitur defeciſcor defeſſum faciens ſupinuz· & participium preteriti temp̄is defeſſus·Nam ex eo qō eſt deficio defectus fit ꝓticipium preteriti· Ex cipiūtur etiam duo compoſita·que quāuis in ante penultima ī·habeant correptam in tū.tamen non ī ctum faciunt ſupinum·Cōminiſcor cōmentū· adi piſcor adeptum. Nam a remiſcor ſupinum vl' par ticipium ꝑteriti vel futuri in vſu non inueni · quā uis ratio hoc quoqz rementū·quomodo cōmentuz exigit dici·Alia vero a ꝑdictis in ſcor· deſinentia c· in tum· faciunt ſupina· vt iraſcor iratum ·vlci ſcor vltum·naſcor natum·obliuiſcor oblitum ·Ve ſcor veſceris non habet ſupinum.nec ꝑ conſequēs participium preteriti temporis·

¶ De deſinentibus in do·

IN do· deſinentia ſi penul.naturaliter lō gam habuerint do·in ſi·uertētia faciūt ꝑteritum ꝓfectum·vt ludo luſi·rodo roſi·ledo leſi rado raſi·vado vaſi·euado euaſi· illido illiſi · clau do vl' cludo clauſi vel cluſi.Inueniē etiam claudco Sed & claudo ꝑ claudico inueniē·Cedo ceſſi ge minat ſ.in ꝑterito·Excipitur cedo cecidi· Lucan? in quarto Donec vetuerūt caſtra cecidit·Pedo pe pedi·Horatius in primo ſermonū· Nā diſploſa ſo nat quantū veſica pepedi·Ab eo qō eſt ſido ꝑteri tum non inueni·Virgilius in·v·eneiō opoſituz ꝑ tulit·Subſidunt vñ tumidumqz ſub axe tonanti· Accipit tamē preteritum mutuo a ſedco ſedes.& facit ſedi. Cudo facit cudi·Et videē virgilius ſic protuliſſe in primo eneiō·Ac primū ſilicis ſcintil lam excudit achates· Suſcepitqz ignem foliis . Excudit eñ tam ꝑſens q̄ ꝑteritum poteſt intelli gi·ſed qz ſuſcepit ſubiunxit melius preteritū intel ligitur·Idqz etiam ſeruius in ꝑmentario eneiō·ꝓ bat his verbis·Excudit aut ferīēdo eiecit·qz cude re eſt ferire Vnde & incus dicīē·qz illic aliquid cu damus·id eſt·feriam?·Inueniē etiam cuſi apud an tiquos· ¶ Sciendum aūt·q̄ ei? frequentatiū cuſo cuſas eſt·ex quo ꝑponitur incuſo incuſas· & recu ſo recuſas·& excuſo excuſas·accuſo accuſas· Feri do aūt facit ꝑteritum ſtridi·A do·quoqz verbo qō ſimplex eſt prime coniugatois ·poſita cum ꝑpoſi tione tercie ꝑiugationis ſunt·& primitiui ſeruant ꝑteritum ꝓfectum duplicantia di·quāuis penul · in illo e·habeat·vt do dedi ·reddo reddidi.ꝑdo ꝑ didi·perdo perdidi·Credo quoqz ab eo cōꝑitur· quaſi cretum do·& vendo venūdo·& condo ꝑpo ſitum a do·& ex eo abſcondo·itaqz omia idez ꝑte ritum ꝓfectum ſeruant·credidi· vendidi·condidi· abſcondidi·Plautus in carbonaria·Secundū ipāz aram auruz abſcondidi·Facit etiam abſcondo ab ſcondi·N·vero ante do·habentia.o·in i ·mutāt in ꝑterito perfecto·& ſi ante n·u·vel i ·habuerint a mittunt n·vt fundo fudi·ſcindo ſcidi·Vetuſtiſſimi tamen etiam ſcindi proferebant·quod ſolū quoqz

in vsu esse putat asinonius in arte quā ad constantinum imperatorem scripsit. sed errat. Nam lucā? in .iij. scidit ponit. Qua mare tellurem subitis aut obruit vndis. Aut scidit & medias fecit sibi litora terras. Statius in .viij. thebaidos Oraq; pectoraq; & viridem scidit hastrida vestē. Sed afrani? more antiquo dixit. In homīe satis fortiter paulo vestras scicidistis colus. Nenius in testicularia. Imo quos scicidim? conscindam atq; abijciam. Et videntur hi rationabiliuſ protulisse. ne mimorū sit temporum p̄teritum q̄ p̄sens. qđ rarissime inueītur. Findo quoq; fidi facit. licet quidam fisi dicendum putauerūt. Sed virgilius in .viij. Et media aduersi liquefacto tempa plūbo. Diffidit ac multa porrectum extendit arena. Cetera vero seruāt n. ut pando pandi. defendo defendi. scando scādi. accendo accendi. Excipiunē duplicantia principalem syllabam. que non solum o. in i. cōuertunt. sed syllabam assumunt. pendo pependi. tendo tetendi. tundo tutudi penul. a. plerisq; correpta. a quibusdam autem etiam p̄ducta p̄ter supradictam rationem. id est. ne vincatur in cōpositis ab eo temporibus syllabarum a p̄senti preteritum. Sed scōm modernos tutudi corri. penul. i simplicitate & cōpositione. vt contudi. Cado quoq; cecidi facit. ne si cadi dicamus nomē esse putetur. Composita tñ eius non duplicant penultimā syllabam. vt extēdo extendi. Preter quedam de quibus supra dixi vbi egi de generalibus formis p̄teriti perfecti. Excipitur etiam diuido qđ diuisi facit preteritum. Rudo rudis corripit primam. facit tñ rudi o. in i. mutata. Frendo frendis caret p̄terito & supino. quidā tamen dicunt frendui.

Supina illa quidem que a do componuntur mutant o. in i. correptaq; & assumūtum. vt reddo redditum. credo creditus perdo perditū. abscondo absconditum. facit & absconsum. Alia vero omīa do. in sum. cōuertūt. ut ludo lusum. rado rasum. cedo cesum. defendo defensum. tundo tusum. cudo similiter cusum. Cado quoq; casum facit. ca. tñ penultīa producta. In oī em̄ supino & participio preteriti temp̄is producitur a. penultime syllabe. Exceptis datum & status & satum & ratum. Tendo autem facit tensum. qđ etiam facit tentus. & vtrunq; retinet cum suis cōpositis. vt extensum & extentum retentum & retensum. Vnde ostendo ab eo cōpositum facit ostēsum & ostentum. Ostentus quoq; quādo mōstrū signat nomen est p̄ticipiale. q̄ factum. dictus & visum ab ostendo futura dictum. Excipiunē q̄dā scz strido. & inuenitur strīdo & strideo tam tercie q̄ secunde coniugatōnis. Hora. Stridere secreta diuisos aure susurros. correpē. penultimā protulit. Stacius vero eādem p̄ductā protulit in .viij. Nil stridere domi. Preteritū eius p̄fectum debet scōz analogiam in do. vel i deo. desinentium. & penultimam vel antepenultimā naturaliter lōgā habētius in si. terminan. vt rado rasi. rideo risi. Sz puto euphonie causa non esse in vsu strisi sed stridi. & caret supino. Sido sidis etiā caret p̄terito & supino preteritum em̄ nō est i vsu dubitationis vel alternitatis causa. debuit em̄ sisi esse. sed vtimur p̄terito verbi sedeo. i. sedi p̄ eius preterito. Vnde sido sidis sedi dicimus. Iterum vtimur supino verbi sedeo. scz sessum pro eius supino. & dicim? sido sedi sessum scōm modernos. Pedo pedis pepedi etiam caret supino p̄m vsum & producit primaz p̄sentis pedo & penultimam preteriti. Vnde quidā. Heres post mortem pedet amore suo. Illud etiam scicēdū q̄ n. ante do. habentia que amittunt n. in preterito amittunt eandē i supino & gemināt s. si sit penul. breuis in preterito. vt findo fidi fissum. scindo scidi scissum. Si vero producatē vnam s. habet. vt fūdo fudi fusum. Composita vero terminationes simplicium sequunē. Cedo etiaz cessum. & pando pādi passum faciunt. quanuis etiam a patior & a pateo passum dicimus. Vnde expando expandis expandi expassum. Vñ virgilius in tercio. At pater anchises passis de litore palmis. In theologia i frequenti vsu est expansus per n. Vnde expansis maībus in cruce. Sed vicio scriptoz hoc corruptū puto. De hoc verbo edo scias. q̄ sicut vult p̄scian? vnū anormalū inuenitur. edo es est. Vetustissimi tamen edo edis edit dicebant correpē. sillaba p̄ma Supinum eius tam esum q̄ estum vsus exigit dici Virgilius in octauo. Et postibus hesit adesis. Cicero pro cluētio. Celerius potius comestum q̄ epotum iueniaz. Ex hoc etiam patz q̄ comedo qđ est compositū a con & edo. & mutatur n. in m. & transit ad secundam syllabā comesti & comestum inuenitur. ¶ Hic attende. q̄ a comedo comestū fit comeso sas. & inde comestatio per vnuz m. & vni cum s. Edo autem anormalum facit esum vel estuz sicut edo edis in eodem sensu. & tunc facit infiniti uus edo es est esse. Nam edere venit ab hoc verbo edo edis. id est. comedo. quia sepe inuenitur regulare tercie cōiugationis Tamē edo. i. manifesto facit edidi. & tunc componitē a do das. Item ea que componunē a cado non habent supinum. p̄ter occido occasum. Item pindo pinsi pistum facit. Itē rudo rudis rudi. non habet supinū. Et rudere p̄prie asinorum cuius prima corripitur. vt dicā i suo loco. quāuis a persio p̄ducatur causa metrice necessitatis. Clamat vt achaide pecuaria rudē credas.

¶ De desinentibus in go.

In go. antecedente r. si non sint a regendo siue rego composita go. in si. conuertentia faciunt p̄teritum perfectum. vt mergo mersi. spargo sparsi. tergo tersi. Dicitē etiaz tergeo terges. vergo versi. quod raro in vsu est. Alia vero in xi. conuertunt go. p̄senteis & faciunt p̄teritum. vt rego rexi. cingo cinxi. tingo tinxi. ango anxi. pingo pinxi. A regēdo composita quāuis in p̄senti syncopam penul. patiantur. tamē in preterito perfecto causa euphonie eam seruant. vt pergo perrexi. surgo surrexi. porrigo porrexi. Nā porrigo & corrigo & arrigo e. in i. conuertētia apetissime seruant scōm p̄portionem simplicis declinatōz Excipiūē sex. frāgo ago. lego. pāgo. tāgo. pungo. de quib? dicim?. q̄ frango cū oībus suis compositis facit fregi. vt confrīgo confregi. p̄frīgo p̄fregi Ago etiam facit egi cum suis cōpositis. vt exigo exegi. subigo subegi. p̄odigo p̄rodegi. cogo coegi. ambigo ambegi. tamen antiqui dicebant ābigui dego facit degi. Et sic composita de frāgo & ago sequunē simplicium declinationē. & sic seruāt simplicium preteritum. Lego etiam in compositōne i gi. facit. seruans simplicis p̄teritum. vt colligo collegi. relego relegi. qđ differentie causa nō mutauit le. in li quāuis etiā perago a. immutabilē seruauit Et dego per syncopā e. euphonie causa protulit. Excipiunē a lego tria cōposita mutantia simplicis significatōem que non faciunt in gi. sed in xi. & sic non retinēt simplicis preteritum. scz negligo neglexi

intelligo intellexi·qđ antiqui interlego interlexi ꝑ ferebant dilgo dilexi·Vnde versus · Si ·lego non mutat nisi di·nec iunxeris inter· Pango aũt quod antiqui dicebant pago·ꝑ paciscor in tribus significationibus habet tria preterita·Nam pango·id est cano facit panxi·& tunc caret supino·Pango·id ẽ facio pactum facit pepigi·Et pango·id est · iungo facit pegi·vnde compungo compegi ·& impũgo impegi·Vnde versus·Panxi dic cecini · coniungo dic bene pegi·Cum pactum facio·dicito tunc pepegi·Tango tetigi facit.Sed ab eo composita nõ duplicant primã sillabam. vt contigo contigi·attigo attigi·In ꝗbus notandũ·ꝙ pens·ꝑteriti corripitur. ꝑsentis vero producitur·Pungo autẽ pupugi vel punxi facit.Sed pupugi pertinet ad stimulum seu punctionem Punxi aũt ad punctum·qđ fit in aliꝗ ratõne·Cum suis aũt compositis non geminat nisi repungo quod facit repupugi·& expungo expunxi· Dicimus aũt repungo repupugi & repunxi·vt capro videtur·Cum eñ quis nos pupugit talionez id est·vicem a nobis redditam ostendim9·repupugi dicimus·Quando vero de ratõe vel kalendario loquimur repunxi dicimus Item sicut supra dictũ est in uo·diuisas·in guo·sillabam terminantia·siue que habent u·ante o·in eadem sillaba seruãt regulam in go·terminatorum·sicut & que in quo ·fmiũtur·ratõnem sequunt̃ in eo.desinentiũ· Vnde extinguo mutat guo in xi·& facit extinxi· cui9 simplex stinguo in raro vsu est·Similiter vnguo guo. i xi· mutat & facit vnxi·sed hoc habet u·tantũ in prima persona·in alijs non ad differetiam huius nõis vnguis· Vnde a prima persona quidam dicunt vnguentuꝫ·& alij a secunda vngentũ·sed cõmuniter scribitur per u· Tingo non habet u. tamẽ facit tinxi Linguo liguis videtur habere u. in prima persona sicut hoc nomen lingua·in alijs ꝑsonis non habꝫ u Clango clangui etiam inuenitur·

Supina in si·facientia ꝑteritum per sum proferũt·Mutant eñ e·in um· vt mergo mersi mersum·spargo sparsi sparsũ ·tergo vel tergeo tersi tersum·Alia vero omia q̃ terminant in gi·vel in xi·ꝑteritum faciunt supinum i ctum·mutant eñ go·in ctum. vt rego rectum·iungo iunctum·tingo tinctum·lego lectuꝫ·pũgo pũctum·ago actum · Hic attende·ꝙ pango. id ẽ· cano panxi caret supino · In alijs significatõnibus facit pactũ·Frigo aũt frigis frixi facit frictũ scõꝫ analogiam· & etiam frixum ·figo figis fixi fixum facit·Frigeo aũt frigeſ secunde coniugationis facit frigui·& caret supino scõm vsum·Abiciũt tamẽ in supino n·euphonie causa·hec que penul · a. hñt vel i·in ꝑsenti· vt frango fractum·pango pactum tango tactum·fingo fictum·pingo pictum· stringo strictum·ringo rictum· Excipiunt̃ cingo cinctum. tingo tinctum·stingo stinxi stinctuꝫ. Et ex eis cõposita·succingo succinctum ·Extinguo qđ u· ante o·habet sicut suũ simplex per totũ extinctuꝫ Ango quoqꝫ differentie causa seruauit n · in supino anctum .nam ab ago actũ fit·Sed istđ supinũ anctũ non est in frequenti vsu·nec anctus participium. quidã tamen etiam anxus eius participium protulerunt· Et omia in compositione seruant ite gras simplicis literas in supino·quãuis in alijs modis mutentur·vt rego rectum ·pergo & porrigo prectum & porrectum. ago actum·cogo coactũ abigo abactum·tango tactum·contingo cõtactũ frango fractũ·defringo defractum·pango pactũ impingo impactum·Et possum9 hoc extimare differentie causa in plerisqꝫ fieri·ne si prictum & abictum & defrictum & impictũ dicerem9 alias significationes monstrare putarẽtur ·Lucanus in quito·Impacte cessere fores·id ẽ·impulse· Ex dictis patet·ꝙ ea que in simplicitate habent a·in presenti vel e·retinent eandem in supino facta cõpositõne vt frango fractum·confringo cõfractũ· Itẽ rego rectum·porrigo porrectum·Patet etiam·ꝙ cõposita predicta seruant supina suorũ simpliciuꝫ· Ambigo·dego·satago·non habent supinum in frequẽti vsu·

De desinentibus in gor

In gor ·deponentia mutant eam i ctuꝫ· & faciunt supinum·vt fungor functũ·

De desinentibus in ho·

In ho·desinentia mutant ho·in xi.& faciunt preteritum·vt veho vexi·& trabo traxi·Et scõm supra dictam regulam in xi·terminantiũ ꝑteritum perfectum·per ctum·proferunt supinũ·mutant eĩ xi·in ctum·vt vectum tractum·

De desinentibus in lo·

In lo·desinentia ꝑsens per lui·exeunt in preterito·o.mutata in ui·diuisas·ut alo alui·colo colui·molo molui·consulo consului·occulo occului·Excipiunt̃ duplicãtia l· que si a muta incipiant germinãt in preterito principalem sillabam·& si non seruant vbiqꝫ eandẽ vocalẽ positam post mutant·vt pello pepuli·fallo fefelli· tollo tetuli·pro quo nunc in vsu frequẽti ẽ sustuli A tulo quoqꝫ qđ veteribꝰ i vsu fuit tetuli dicebatur·In compositione tamen geminant principalez sillabam·ut refello refelli·compello compuli. suffero etiam facit sustuli ·sed ĩ alia significatiõe·Alia quoqꝫ ciusdez terminationis o·in i·conuertũt ·ut vello velli·Sed etiam fulsi dicit̃.& in frequẽti vsu cello ceculi·qđ modo non est in vsu·a quo deriuat̃ celtes & culpa·cũ suis autem compositis est i vsu vt percello perculi·excello vel excelleo exculi vel excellui· Hic tamen attende·ꝙ excelleo les· est neutrum·sed excello excellis actiuum sicut alo alis transit in secundam·& tunc est neutruꝫ. vt coaleo les·id est. cresco.& deberet facere excelleo les·preteritum in lui·vt calleo les·callui·scõm proportõnem secunde coniugationis·Ab excello excellis debet exculi preteritũ esse sicut ꝓcello perculi·Scias etiam·ꝙ psallo facit psalli ·Sallo sallis facit salli· quod inuenitur quarte coniugationis· sallio salli ui in eodem sensu·De hoc tamen in quarta cõiugatione dicam·Inuenitur etiam salio saliui·vel salij. vel salui·

Supina in tum·quidem exeũt que nascũtur ab vnã l·habẽtibus ·ut occulo occultum·colo cultum·consulo consultũ·Ab alo autem tam alt9 ꝙ alitus dicitur·Volo quoqꝫ anomalum volui facit preteritum·ex quo nomen participiale nascitur vultus· quõ ex colo cultus· ex occulo occultus· Hic attende· ꝙ molo molis non habet supinum in frequenti vsu·ad differẽtiã huius nomis multum·Possemus tamen dicere molitum.sicut volo volitum·qđ deberet facere vultũ sicut patet per nomen participiale vultus · qđ ꝺm priſ·nascitur ab eo·& tamen est iam in vsu volitũ apud theologos·Que vero duplicant l·per sum· faciunt supinum. vt fallo falsum pello pulsuꝫ· vello vulsum·excelso excelsum ·ꝓcello perculsũ· sallo salli salsum· a psallo psallis supinum non inueni· a tollo etiaꝫ deficit supinũ·sed ꝑ eo vtimur sublatũ

Refello etiam non habet supinum. ¶Hic attēde. q̄ ea que nascuntur ab vnā l. habentib9 mutāt o in tum. vt colo cultum. Et mutatur aliquando vocalis presentis in u. in supino. Que vero nascunē a duas l. habentibus mutant lo. ī sū. vt pello pulsum. Et mutant etiam aliquādo vocalem presētis in u. in supino. vt patuit.

¶De desinentibus in mo.

IN mo. desinentia si vocalis longa antecedat mo. o. in psi. conuersa proferunt preterituz. vt sumo sumpsi. promo ꝓm psi. demo dempsi. como compsi. Hec aūt in tū. cōuertentia faciūt supimum. ut sumo sumpsi sumptū promo prompsi promptū. demo dempsi demptū. como compsi comptuz. Alia vero desinētia ī mo. antecedente vocali naturaliter breui per ui. diuisas exeunt in preterito. vt vomo vomui. gemo gemui. fremo fremui. tremo tremui. & mutant o. in ui. diuisas. Excipiuntur emo emi. & premo pressi. Et in ui. quidem diuisas terminantiū supina fiūt ui. in tum. conuersis correpē. penulē. quō in oībus que ex huiuscemodi preteritis nascentia ī. habent ante tum. ut vomui vomitum. gemui gemituz. fremui fremitū. tremui tremitū. Emi vero ēptū facit quod ideo assūpsit p. quia non potest m. ante tum. sine p. inueniri euphonie causa. ut sūptus. compt9 promptus. Pressi vero scōm in si. terminantiū regulam ī. in um. conuertens facit supimū. ut pressi pressum.

¶De desinentibus in no.

IN no. o. vel g. antecedētibus per ui. diuisas faciūt preteritū. vt pono posui. & ab eo composita. vt suppono suppositi. compono composui. Antiqui tamen & posui protulisse inueniūtur. Gigno genui facit preteritū. pro q° geno vetustissimi inueniūē protulisse. cuius infinitū passiuū lucretius in. iij. protulit geni. A canendo quoq; composita sil'iter preteritum perfectū in ui. diuisas finiūt. succino succinui. occino occinui. Quidam tamē & occano occanui protulerunt. Cano aūt in simplicitate gemmat preteritū & facit cecini cū deberet facere canui. quod non facit. ad differētiam huius verbi caneo canes canui. M. antecedente no. no. in psi. cōuersa faciunt preteritū perfectum. vt temno tempsi. Alia vero omnia ī no. desinentia per ui. cōiunctas proferunt preteritum perfectū. ut sino siui. sterno straui. cerno creui. id est. video. Cresco etiā facit creui. Sperno quoq; facit spreui. Limo lini. vel magis differentie causa ad nomen limi leui. qō a leo quoq; simplici nascitur. quod in vsu non est. Ex quo deleo deleui. Vnde & letum dicitē qō delz vitam. id est. mors. Vetustissimi tn̄ limi m preteriti protulisse inueniunē. ¶Hic attende. q̄ scōm cōmunē vsum modernorū limo facit leui litum. Et scias. q̄ limi est vocatiu9 huius ꝓprij nomis linius linij.

SVpina in ui. quidē diuisas terminantiuz preteritū. subtracta u. & addita tum. ꝓferuntur correp. penul. vt posui positū genui genitum. A cano tamen cōposita primitiui seruant in supino terminationē m tum. Cantū em̄ et succentū dicimus. quāuis in ipso verbo a. ī i. cōuertunt ex eo composita. sed in supino iterum i. in e. transferunt. vt succino succentuz. occino occētum. ¶Hic attende. q̄ predicta ī ui. diuisas faciētia preteritum habent i. ante tum. in supino. ut genui genitum. Preter cōposita ab hoc verbo cano. que habent e. ante tum. vt succentū. accētum. p̄centum. Igitur ut ex dictis liquet. q̄ succētor succentoris. & precētor precentoris dici debet per e. nō per i. Que autē desinūt in psi. preterita faciunt in ptum. supina si. in tum cōuertentia. vt temno tempsi temptū. contemno contempsi contemptum. In ui. vero syllabam desinentia mutant eam ī tū. scōm predictam regulā. ut siui sitū. straui stratum. creui cretū. Ergo quoq; limi vel liui litum. Vñ virgilius in quarto geor. Et paribus lita corpora guttis. Et sciendū. q̄ tam litum q̄ situm & itum & quitū & citum satum corripiunt penultimā. q̄ in alijs supinis que a preteritis in ui. syllabam terminantibus nascunē non inuenitur. vt amaui amatū. neui netū. cupiui cupitum. muniui munitū. Lucanu9 in octauo. Illita tela dolis nec marcē omin9 vnq̄ Acieo composita vel cio tā corripientia q̄ ꝓducentia penultimas in supino inueniuntur. vt excito penul. breui vel longa. scōm qō citum corripiat vel producat primam.

¶De desinentibus in po.

IN po. desinens m. antecedente vnū inuenio. vt rumpo. quod subtracta m. & o. in i. conuersa facit preteritum penultia producta. tam in simplici q̄ in compositis ab eo. vt rūpo rupi. abrumpo abrupi. corrūpo corrupi. E. vero breuem ī penultima habentia mutant o. ī ui. diuisas in preterito. ut strepo strepui. Preterclepo clepis clepsi cleptum. a quo deriuatur etiaz clipeus. & hic & hec cleptis. id est. fur. R. vero vl' l. vel e. productam ante po. habentia o. in psi. conuertentia faciunt preteritū. vt scalpo scalpsi. sculpo sculpsi. sarpo psi. repo repsi. serpo serpsi. Scopo autē scopis facit scopui. & caret supino.

VPina in pi. quidem terminatorū fiunt mutata i. in tum. vt rupi ruptum. In ui. vero separatas. subtracta u. & addita tū. vt strepui strepitum. In psi. autē exeuntia scōm p̄ dictam regulam mutata si. in tum. vt scalpsi scalptum. sculpsi sculptū. repsi reptū. serpsi ptum

¶De desinentibus in ro.

NRo. finita per ui. syllabam termāt ꝑteritum. ut tero triui. quero quesiui. sero seris seui. Nam sero seras a sero abiecta o. seraui seratū facit. A sero seris seui facit. tn̄ composita quandoq; mutant significationem simplicis per u. separatas proferunt ꝑteritum. o. in ui. cōuersa. vt desero pro derelinquo deserui. Insero pro immitto inserui. Si em̄ de arbore dicam. insero inseui facit. & ꝑticipium insitus non insertus. Virgilius in secundo geor. Mutataq; insita mala ferre pirum. Vetustissimi tamen ī simplici serui ꝓtulisse inueniunē pro ordinaui. & pro seui. id est. pro immisi & seminaui. Ennius in ꝑceptis. vbi vidit auenam lolium crescere inter triticū seligit. secernit aufert sedulo. vbi operā addit quā toto studio seruit. Dicas ergo. q̄ sero seris quando pertinet ad insitionem. vel etiam ad semen facit seui sed cum pertinet ad immissionez facit serui. Vnde versus. Arboris est serui. sed pertinet ad sata seui Excipiunē quattuor. Nam inueniuntur duo verba desinentia in ro. que duplicant s. ante i. in ꝑteri vt gero gessi. & vro vssi. verro aūt scōz seruium verri facit Secundū charisium autem verri p duor. quod et vsus communis comꝓbat. Curro etiaz repetita prioze syllaba. cucurri facit ꝑteritum quod in compositione inuenitur apud quosdam autoꝝ.

geminationem prime sillabe seruans · Apud alios autem mime·vt virgilius ī tercio eneiō· Decurrē iugis alia de pte parentes Cesar ad virgilium·Ex cucurristi ex neapoli·ita diat pſ·Secundum autez modernos Curzo in compositione geminat tantū p̄teritum cum pre·ut p̄curzo p̄cucurri · Et pungo cum re·vt repungo repupugi·

QVpina eorum que in ui·sillabā terminā p̄teritum mutatione ui·in tum· pſeruatē ſm predictam regulam· vt triui trituz· quesiui quesitum·Seui autem mutat e·in a· breuē vt seui satum. In compositione autē satum mutat a·in i·breuem·ut insitum consitum obsitum· vt insita mala·Serui autem facit sertum· Vnde deserui desertum·inserui insertum·& exerui exertū·Que vero duplicant s·ante i·mutant si· in tum·in supino·vt gessi gestum·vsi vstum. Duplicantia vero r·ante o·in presenti ro·in sum·conuertētia faciunt supinum·ut curro cursum·verro verri versum· & similiter vergo versi·& verto verti·faciunt supinum versum·

¶ De desinentibus in so·

IN so·desinentia o·ī i·conuertentia assumunt ui·coniunctas & faciūt p̄teritum perfectum·vt arcesso arcessiui · lacesso lacessiui·Salustius in secundo historiarū·Argētū mutuum arcessiuit·Lacesso lacessiui·sicut & p̄bus dicit·& videtur michi melius dicere q̄ lacessi·participium eī passiuum lacessitus Caper tamē lacessi dicit esse·vt facessi.Et profert exemplum lucilij quo vsus est in·xiiij · Nam vetus ille catho lacessisse appellari q̄ conscius non erat ipe sibi· Sz pōt lacessisse per sincopam esse prolatum ui·sillabe·vt cupisse petisse dicimus p̄o cupiuisse & petiuisse· Salustius in quarto historiarum · Igitur legiones pridie in monte positas lacessiuit·Facesso vero et capesso & viso que possumus desideratiua dicere significat eī facesso desidero facere· Capesso desidero capere·Et viso·desidero videre·frequētatiua eī non possunt eē·cum prime coniugatōis nō sint.Hec eadem scōm dyomedem & charisium o·in i·cōuertentia faciunt p̄teritum perfectum·facesso facessi · capesso capessi·viso visi·Siliter queso quesi·Probus tamē quesiui dicit & melius·quāuis quoq; primitū eius·id est·quero quesiui facit p̄teritum·Pinso pinsui facit preteritum·

QVpina eorum in situm·exeunt·vt arcessitum·lacessitum·capessitum. scōm ī ui·desinētiū regulam·ui·mutata in tum·A pinso aut pistum debet eē·Vnde pistor nomē verbale·vt pastum pastor·vstum vstor.gestū gestor ita dicit prīs· ¶ Hic attende·q̄ desinentia i so· habent p̄teritum & supinum ad modum quarte cōiugationis·vt lacesso lacessis lacessiui lacessitū·Preē viso quod facit visi in preterito.& caret supino· & facesso facessi·& capesso capessi que faciūt ſm quosdam facessum & capessum·Nos eī dicimus q̄ habent supinum ad modum quarte coniugationis facessitū & capessitum·quasi ab istis preteritis facessiui & capessiui·Vnde dicimus·q̄ facessuz & capessum non sunt voces significatiue·Adhuc excipitur quesо quod proprie facit quesiui quesitū·licet inueniatur quesi·sed hoc preteritū modo accō modatur a suo primitiuo·quia nullum desiderium notat·vt quero quesiui quesitū·Quesо ergo habet quesumus & non plus·Et vide· q̄ potest ibi eē u·more antiquorum qui dicebant·quesum? volum? quāuis ratio exigat dici quesimus volimus sicut legimus·Adhuc excipitur pinso pinsui pistum qō ē desideratū huius verbi pindo pinsi pinsum pinsu u·in o·fit pinso pinsis ·Censo aūt censis inueniē tercie coniugationis·quod ſm quosdam facit censui censitum penultima correpta·sed censio cēsi censiui censitum est quarte coniugatōnis & pen'· produ·Nam censeo censes secunde coniugationis facit cēsum·Nos vero dicim? sequentes magistz bene·q̄ censo censis censit tercie coniugationis potius est desideratū·Vnde facit preteritum & supinum ad modum quarte penultima producta·Vñ patet·q̄ in libro numerorū·Semp recensiti sūt·debet in penultima produci·Inuenitur etiaz incerso sis·i·prouebo·& descendit ab hoc verbo incieo. es·a quo incito incitas & tunc facit preteritum & supinum ad modū quarte·vt incerso sui · situm· sicut dicitur accedo accessu accesso·arceo arcesso · accio ac cerso·quod antiqui dicebant accersio·Vñ actuū·x·Accersi symonē·sed hoc verbum non est in frequēti vsu nunc·Sed vtimur hoc verbo accerso sis·tercie coniugationis accersiui accersituz ·qō idem significat ¶ De formatōne aūt verborum in so ·desinentium dicemus infra in speciebus verborum derivatiuorum quando determiabim? de verbo desiderativo ¶ Item nota·q̄ ista quiqz verba licet sint tercie coniugationis·nec tamē desiderativa·habent nichilominus preterita & supina ad modum quarte cum suis compositis · scz peto petiui petitum·quero quesiui quesitum·cupio cupiui cupitum ·tero triui tritum·contero contriui cōtritū vnde conteritus sapio sapiui sapitum facit·& sapio sapui·& tunc facit supinum sapitū penul·correp·

¶ De desinentibus in to·

IN to·desinentia varias habent formas·In to·nāqz c·antecedente inuenio·pecto cuius preteritū pexui vel pexi facit·Similiter a necto nexui & nexi· Flecto vero flexi facit·Et plecto plectis xi·antiqui autem plector cum oībus suis compositis commune dixerūt· vnde plector & amplector & amplexus dicim?·E·breui antecedente in to· desinentia duo inueni.peto petiui·& meto messui·R ·āte cedente similiter inueni duo·sterno sterti·& verto verti·Geminata vero t·ante o·vnuz inueni·ut mitto misi·& in sto·vnū·sisto cuius preteritum quando actiuam habet significatōem·tam in simplici q̄ in cōposito deficit·Quādo vero absolutā & similem sto verbum cōmune cum eo habet preteritū · vt resisto vel resto restiti· consisto & consto constiti· persisto & persto perstiti·

QVpina eorū que in xui·vel in xi p̄teritū terminant per xum ·exeunt·vt nexui nexum·quod etiam faceret nectū·nisi esset differentia hui? verbi neco necas necui nectū . pexui vel pexi pexum·flexi flexum·Similiter faciunt supina que in ctor·desinunt deponentia. āplector amplexū·quod tamen nunc cōmune est·Petiui vero ſm analogiā in ui·terminantiū preteritum·petitum facit penultia producta Similiter messui messum Sed censui censū·Nisi duplicat s,in supino· missum. Astertui supinum non inueni·nec a sisto ita dicit prīs· ¶ Hic attende·q̄ sisto ·id est·sto·accipit mutuo steti statum·sed sisto quādo est transitiuum·facit statui statutū scōm quosdam·& hui? opinionis est hug·vel dicamus cum alijs ·q̄ tunc non habet preteritum·& hui? opinionis fuit magister bene.& hoc etiā videē velle supra·prīs·verto

autem facit verti versum. sicut uergo & uerro. & sic versum est supinum trium verboꝝ. ¶ Itē scias ꝙ sisto est verbuz simplex. quia nulla cōiūctio pōt componi cum verbo . Nequeo em̄ componitur ex non & queo .

¶ De desinentibus in tor

Eponentia in tor. exeuntia nulla antecedente consonante. tor in sum. conuertūt vt vtor vsum. nitor nisum. facit etiaz supinum nixum. Vnde nisus & nixus ptcipia preteriti de nitor niteriꝰ

¶ De desinentibus in xo.

IN xo. duo iunctiunē. o. in ui. diuisas conuertentia in preterito. ut texo texui. nexo nexis vel nexas nexui. Supina alterū per tum alterū per xum. finiunt. vt textuz. nexum ita dicit pristianus in. x. li. Et in. xj. li. dicit de participio. X. quoqz antecedente vnū inuenio in tus. vt texui textus. Ex predictis verbis videt. ꝙ pristianus mistus dicebat scribi p s. ꝙ aliqui doctores volunt . Sed hug. dicit. ꝙ misceo misces facit miscui mixtum per x. & cōmuniter ita scribit. Inde mixtio.

¶ De preteritis quarte coniugationis & supinis

QVarte coniugationis verba oīa actiua vel neutralia in io. desinunt. exceptis eo & queo. & veneo. & compositis ex eis. vt dicit pristianus in. x. libro. In eio igitur desinentia duarum excedentia numerū sillabarum simplicia n. antecedente cio. cio. in xi. conuersa faciunt p̄teritum perfectū. vt vincio vinxi. sancio sanxi. Vetustissimi tamen etiam vel sanxiui vel sanxij proferebant. qō modo nichil est. Si aūt n. non habuerit ante cio. cio. in si. mutata faciunt p̄teritum. ut farcio farsi. rautio rausi. sartio sarsi. fulcio fulsi. quod & probo placet & vsus est. quāuis alij differentie causa posuerunt fulxi. suffulcio suffulxi. Alia vero oīa supradicte coniugationis verba secūde persone presētis. abiecta s. finali & addita ui. sillaba p̄teritum perfectum faciunt. qō tamen etiam subtracta u. consonāte. & correpta i. penul. licet proferre. ut scio scis sciui. vl' scij. Et ab eo composita vt ascio asciui. vel ascij. Similiter cio cis. quod & cieo cies dicitur cij. vel ciui. Et ab eo composita cō cio concis conciui. vel concij. Audio audiui. vel audij. mollio molliui vl' mollij. munio muniui vl' munij. seruio seruiui vel seruij. eo iui vel ij. queo qui vel quij . veneo veniui vel venij. suffio suffiui vel suffij quod quamuis a neutropassiuo oponatur . tamē quia significationem mutauit. mutauit etiaz declinatōem. Virg. in quarto geor. Ac suffire thimo cerasqz recidere manes. Suffire dicit scōm rectam quarte coniugatōis declinatōem. cū simplex eius fieri est. Excipiē haurio hausi. Inueniē tamen hauriui vel haurij. Varro in. xxiij . ad ciceronem. Cum in diem hauserint. Sepio sepsi. sensio sensi. venio veni. apio aperui. qō videtur a pario esse cōpositum. qō vetustissimi non solum ꝫm terciam sed etiam ꝫm quartā coniugatōem declinabāt . Vnde ennius. Qua parire solet genus pēnis cōdecoratū Igitur cōposita ex eo si principalē sillabam puram nec ex integra ꝓpositōne habuerint io. in ui. cōuertunt in preterito. ut aperio apui. opio operui. cooperio coopui. Reperio vero duplicauit p. in p̄terito quippe diminuta vna sillaba. repio repperi. Similiter est preteritū a compio compi. Ex dictis patz ꝙ composita a pio omīa faciunt preteritū in ui. diuisas. p̄ter repio repperi. & cōpio compi. Sūt alia ex pario composita deponēcia. expioz. opioz. quoruz participia expert? & opert? ostendūt a pario esse cōpositа . cuius ptcipium partus est. Salio salui vel salij. & salum saltum. Virg. in. ij. geor. Mollibus in pratis vnctos salire p̄ vtres. In qbusdam tamē inuenit codicibus etiā saluē scriptum. Lucā. iij . Insiliuit solo nociturus pondere puppim. Ouidius i. xj. metha. Cum sepe assiluit defense membr? vrbis. Idem in quarto fastoꝝ. Per flamaz saluisse pecus saluisse calones. Statius in. ix. thebaidos. Excussi salierunt cuspide dentes. Cambio bis. ponit charisius. & eius preteritum campsi. Vnde & campso campsas solebant vetustissimi dicere. Ennius in. x. Leucaten campsant. Aio cuius declinatio in vsu frequenti non est. quarte cōiugatōis eē ostenditur ab impatiuo in i. terminante. & prōpenul. in aimus. sicut in audimus. sed penultima ō mām̄us corripitur cū sit tercie coiugatōis sic legi?. Vnde versus. Tercia vult inquit. quartaqz sumit ait. De hoc pleni? dixi i principio tercie coiugatōis

VPina in xi. terminātia ꝫm supradictam regulam in ctum. exeunt. xi. mutata in ctum. vinxi vinctum fit. sanxi sanctum ꝫm modernos. Inuenitur apud vetustissimos sanci ui sancitum. vnde lucretius. Q2 porro neqz sancitū quidem extat. In xi. vero p̄teritum fmientia. l. vel r. antecedentibus mutant eā in ctum. in hac coniugatōne & faciunt supinū. ut farsi fartum. fulsi fultum. farsi sartum. vnde sartores & fartoēs. Et ex his composita. confertio cōfertū. refertio refertuz Alia vero in si. desinentia. supradictā regulam seruant. id ē. generalem in si. desinentium. mutant em̄ si. in sum. ut sensi sensum. rausi rausū. Haurio hauris hausi haustum. differētie causa assumpsit t. quāuis & aspiratōne differat. Sepsi vero septum ꝫm propositōem in supradictis expositaz facit. mutat em̄ si. i tum. veni aūt ventum. & aperui apertū faciunt. sicut & pario partum. Et omīa ex his cōposita. ut aduenio aduentū. conuenio conuentū. comperio comptum. & experioz expertum. & habent r. ante tum. oīa composita a pario. ¶ Alia vero oīa que tam in ui. sillabam q̄ in ij. terminant p̄teritum perfectum in itum. faciunt supinū penultima producta tam in hac q̄ in alijs cōiugatōibus. ut audiui vel audij auditum. accersiui vel accersij accersitum. cupiui vel cupij cupitum. petiui vel petij petitum. Excipiuntur i eo. desinētia & disillaba tercie & secunde coniugatōnis que penultimam supini corripiunt. ut eo iui vel ij itum. adeo adiui uel adij aditū . pretereo preteriui uel preterij preteritum. pereo periui uel perij perituz penultima correpta. Inuenitur perio peris periui peritum quod non est in usu. id est. īstruere. docere. vnde perit? perita peritū penultima produ. vnde q̄dam . Non vadit peritū qui vult audire peritū . Itē queo qui vel quij q̄tum. Sino siui vel sij sitū . Lino liui vel potius leui letum. Inuenit etiam & lij qō in rarissimo vsu est. Nec etiam lini vtimur. ad differentiā huius vēi linius lini. Sed i frequenti vsu ē lino leui litum. Cieo quoqz ciui vel cii citum correpta penultima. q̄ndo uero a cio cis q̄rte coniugatōnis est producit eam. Vnde quidam. A cieo citum nō uenit imo citum Pono quoqz quod antiqui posui dixerunt. nunc i frequenti usu posui facit preteritū positum i supino correpta penultima. veneo quoqz scōm analogiam venitū deberet facere. a veniui

ui·ī tū·correpta penultima·pro quo magis venuz in vsu est·Ideo autem dicimus disillaba in ui· desinentia secunde vel tercie coniugationis in supino· vel participiis ꝓteriti tpis penultimam correpere quia disillaba siue sint quarte cōiugationis penul·· ꝓducunt·ut scio scitus·Siue vtra duas illabas alterius quoqz coniugatōnis ꝓducūt penultīaz vt arcessiui arcessitus·cupiui cupitus Nisi a dissillabis sint composita, vt insitus illitus·Lucanus in octauo·Illita tela dolis nec martē ꝑminus vsquā Similiter imposit? ꝑpositus·Preterea notandum ꝙ sepelio sepeliui·vel sepelij sepultum·in frequentiori vsu est supinum·Antiquissimi etiam sepelitū dicebant·& sic seruabant analogiam ui·ī tum· mutantes·Ambio & ab eo compositū· solum mutāt e. in i· Itaqz ī io·quidē desinentium regulā seruant in participio·& in supino quippe ꝑducta penultima·ambitus ta·tum·In nomine siue vocabulo rei· differentie causa in co·terminantium regulam seruans corripit penultīam·id est·ambitus·Ouidius in primo methamor·Iussit & ambite circundare litora terre·Lucanus in primo·Leraliſqz ambitus vrbi annua venali referēs certamia campo·Salio quoqz saliui vel salij salui saltum facit·Virgilius in vndecio·Ac medias inter cedes exultat amason Solent eñ frequentatiua plerunqz a supinis vel participiis ꝓteriti tempis nasci·& scribiē per vnuz l· salio cuz corripiat primā·Et est neutrum·& triplicat preteritum etiam in compositōne·ut insilio īsilui insilii īsilui·Prosilio prosilui ꝓsilii prosilui·salio sallis salliui per duo l·vl' sallii per syncopā salli tum·Item inuenitur sallo sallis salli sallere salsum tercie cōiugatōnis in eodem sensu·id ē. sale cōdire Et scribitur per duo l·cum faciat supinū ī sum·ut vello vulsum·Nam si scriberē per simplex l·faceret supinum in tum·vt colo cultum·ut supra dixi in preteritis tercie cōiugationis venientib? a desinentib? ī lo·Siſemiu·Sic in eandē paludem multi piscium salliē doz causa a nauib? semionustis commeant·A sallio salliendoz dixit·non sallēdorum· Salustius in·iii·historiaz·Parte consūpta reliqua cadauerum ad diuturnitatē usus sallerent·sallerēt dixit a sallo·non a sallio·Similiter lucilius in·ix· Sallere murenas mercē ī frigidaria ferze· Inde est etiam futuri tempis participium sallitur us & salsurus·Inuenitur etiā psallo lis·li·psalleze per ps· & duo l·& caret supino tercie coniugationis· Paul? ad chozinth·Psallam spiritu·psallā & mente·Vñ versus·Sallio sallo cibum·salio pede·cātica psallo Sallo facit salli·salliui sallio·psallo Dat psalli· salui salio saliiqz saliui·sallo facit salsū·sallitū sallio· saltū Dat salio·psallo tñ manz absqz supino ¶Hic attēde ꝙ cābio bis. facit cāpsi cāpsū Vñ cāpso cāpsas anticq dixerunt·Itē vsualiter dz cāpsoz sorisicem singultio singultis·facit singultiui singultum Amicio cis·ciui·amicire facit amictum & corripit penultimā amicis·sed vltimā producit· desinit em m is·productā sicut audis·& alia verba quarte cōiugationis·sed amicis nomē producit penultimā· Vnde versus·Si nudos amicis xp̄i potieris amicis Vnde patet·ꝙ amiciē producit penultimaz sic auditur·Hieremie·xliii·Sicut pastoz amiciē· Ouid· v·metha·Ipe sibi ablatis fuluis amiciē in alis·Itē veneo venis veniui venū·est compositū ex venuz & ex eo is·sed non ex venum inquantū est eius supinum·Inuenitur etiam venum omis generis & indeclinabile. vt hec res est venū·id ē·venalis·& ita est de componētibus illius verbi Et est venum supinum eiusdem verbi·vt frumētū mittitur venū id est·ad vendendū·Et sic venum est figure decō posite·sed ī prima acceptione est figure simplicis· Potioz etiaz facit potie?·quod olī fuit tercie cōiugationis·largioz largitus·partioz partiris partie?· Orioz oriris est quarte coniugationis·sed adhuc tenet de tercia oritur·& pticipium ꝓteriti temporis ortus sum·& supinū ortum· quod inuenitur etiam oritum. Inde oritur?·Morioz aūt fuit quarte coniugationis·sed nunc est tercie·facit tamē irregulariter moztuus·sed supinū moritum·& inde morituros·Metioz autē facit mensus & metie? Inde mensurus & metiturus·Sed mentioz facit mentie? mētiens·Metoz meteris·passiuū de meto metis. facit messus·Nota etiam·ꝙ sicut dicit bug·ī fine de eis·Omīa verba quarte coniugationis olī faciebant futuz īdicatiui in bo·vel ī boz·Vñ adhuc in theologia iueitur·qō ꝓpheta dicit ī psalmo·Deus repulisti· Deus locuens est in sancto suo·letaboz & partiboz siccimā·& conuallem tabernaculorū metiboz.& ī ꝓuō·capitulo primo·Et īprudentes odibunt scientiā·Ecce partiboz & metiboz & odibor quarte coniugatōis desinunt in boz·ī futuro īdicatiui·sed hec antiqtas absoluit.& solum duo verba quarte coniugatōis faciunt futuz illud ī bo·scz eo & queo·& composita ab eis·excepto ambio quod non facit in bo.sed in am·ambiam·Si autem inuenitur ī bo.fit ꝟm antiqtatem·In compositis tamen iueitur illud futuz ī bo·& etiam ī am· vt trānsibit & transiet·peribit & periet·vnde in luca·Celum & terra transibunt·verba aūt mea non transient· Hec de formatione ꝓteriti ꝑfecti & supinis verborum dcā sufficiant·Amodo de formatōe aliozuz tēporum videamus.

¶De formatione aliozuz a ꝓterito ꝑfecto

Prima ꝑsona ꝑsentis tempis īdicatī mōi ꝓ nullo formaē·Secunda autem ꝑsona ꝑsentis īdicatī modi formatur a ꝑma hoc modo·In ꝑma coniugatione q̄dem o.mutatur ī as· vt amo amas·In secunda coniugatione eo· mutaē ī es·productam·vt doceo doces·Itaqz necessario vna sillaba miōr est q̄ ꝑma persona. vt moneo mones·In tercia coniugatione o·mutatur ī is·nisi desinat in io. vt lego legis·si vero desinit in io·o· mutatur in s·vt facio facis·fugio fugis·In quarta cōiugatione similiter o·mutaē in s· vt audio audis· munio munis·Nisi desinat in eo· nā tunc e·mutaē in i·& o·in s·vt eo is·queo quis·Tercia aūt persona generaliter formaē a secunda·s·mutata in t·vt amas amat·Ex hoc patet·ꝙ ait·inquit. nequit·scribunē per t·non ꝑ d·Nullum em̄ verbum terciam ꝑsonam in d·terminat Prima aūt ꝑsona pluralis formatur a tercia singularis remota t·& addita mus vt amat amam? in omī coniugatione· Secunda vero pluralis fit a secunda singulari interposita ti· vt doceo ces·docetis· Tercia pluralis fit a tercia singulari in prima & secūda coniugatione·iterposita n·ut amat amant·docet docent·In tercia vero & in quarta coniugatōne formaē a prima persona sing·o·mutata ī unt·ut lego legunt·inquio inquūt aio aiūt·eo eunt·Prima ꝑsona sing·ꝓteriti imperfecti indicatiui formatur a secunda ꝑsona ꝑsentis indicatiui modi sing·numeri in prima & secunda & etiam in quarta desinentibus in eo·remota s.& addita bam·vt amas amabam. doces docebam· eo is ibam·In tercia vero coniugatione & etiā ī q̄rta

in non desinentibus i eo. formatur a prima psona
psentis indicatiui modi. o. mutata in e. producta
& addita bam. vt lego legebam. audio audiebam.
qđ videtur fallere in munibaz & polibaz p munie
bam & poliebam. sicut dicam in munio munis. Se
cunda vero psona fit a prima. m. mutata in s. vt a=
mabam amabas. Tercia fit a secunda. s. mutata in
t. vt docebas docebat. Prima psona pluralis for=
matur a tercia sing. t. mutato in mus. vt amabat a
mabam?. Secunda vero psona pluralis formatur
a secunda sing. interposita ti. vt amabas amabatis
Tercia vero formaē a tercia sing. interposita n. vt
amabat amabāt. ¶ Prima persona singularis futu
ri indicatiui modi formaē a secunda psona psentis
indicatī modi in prima & secunda & i quarta etiā
coniugatione desimentibus in eo. remota s. & addi
ta bo. vt amas amabo. doces docebo. & eo is
ibo. Tamen composita ab eo. inueniūtur in bo. &
in am. futurum facere. vt transibo transeam. prete
ribo preteream. In tercia vero coniugatione & in
quarta in non desinētibus in eo. formātur a p̄ma
persona presentis indicatiui modi. o. mutata ī am.
vt lego legam. audio audiam. Secūda persona fit
a prima hoc modo. si prima futuri desinit ī bo. o.
mutatur in is. vt amabo amabis. si desinit in am.
mutatur in es. ut legā leges. Tercia formaē a se=
cunda. s. in t. mutata. ut amabis amabit. ¶ Prima
persona pluralis formatur a tercia sing. remota t.
& addita mus. vt amabit amabimus. Secūda per
sona pluralis formatur a secunda sing. interpōita
ti. vt amabis amabitis. Tercia pluralis formatur a
tercia singulari interposita n. si desinat futurum ī
am. vt leget legent. audiet audient. transiet tran
sient. Si vero desinat futurū ī bo. formatur a pri
ma persona singulari. o. mutato ī unt. amabo ama
bunt. docebo docebunt. transibo transibunt. Olim
tamen verba quarte cōiugationis faciebāt futurū
indicatiui in bo. vel in bor. vt supā dixi cum egi de
preteritis verborum quarte coniugatōis in fine.

Secunda persona p̄sentis impatiui forma
tur a secunda persona p̄sentis temporis
indicatiui modi singularis numeri. remo
ta s. ut amas ama. doces doce. audis audi. In ter=
cia tamen coniugatione remota s. & i. mutato ī e.
vt legis lege. Quedam tamē proferuntur per apo
copam. ut dic. duc. fac. & fer. Tercia persona impe
ratiui est similis tercie persone p̄sentis temporis
subiunctiui. ut ama amet. cū amē amet. Et sic ī oī
coniugatione & formaē a prima indicatiui hº mō
In prima ciugatione o. mutata in et. vt amo amet
In alīs coniugationibus o. mutato in at. vt doceo
doceat. lego legat. audio audiat. Item prima pso
na pluralis formatur a tercia singulari. remota t.
& addita mus. ne amet amemus. doceat doceam?
zc̄. Secunda persona pluralis formatur a secunda
singulari addita te. sillaba. ut ama amate. doce do
cete. audi audite. In tercia tamen cōiugatione mu
tatur e. in i. correptā & addiē te. sillaba. ut lege e. ī
i. mutato & addita te. fit legite. Tercia psona plu
ralis fit a tercia singulari interposita n. vt amet a
ment. Secūda persona sing. futuri impatiui forma
tur a secūda presentis impatiui addita to. ut ama
amato. doce doceto. audi audito. In tercia tamē cō
iugatione e. mutaē in i. bæuem & addiē to vt lege
legito. Tercia persona est similis secunde. vt ama
to tu amato ille. Prima vero pluralis futuri impe
ratiui est silis prime persone pluralis presentis im
perati. ut amemus. doceamus. legamus. audiam?
Secunda persona pluralis formaē a secunda singu
lari addita te. vt amato amatote. doceto docetote
legito legitote. audito auditote Tercia psona plu
ralis futuri temporis impatiui formaē a tercia pso
na pluralis nunmeri presentis indicatiui modi addi
ta o. vt amant amāto. docent docento. legūt legū
to. audiunt adiunto.

Prima persona singularis p̄sentis optati
modi formaē a secunda persona p̄sentis
impatiui modi addita rē. ut ama amarez
Secunda persona formaē a prima persona p̄sentis
optatiui modi. m. mutata in s. vt amarem amares.
Tercia persona formaē a secunda. s. mutata in t.
vt amares amarz. Prima persona pluralis formaē
a p̄ma singulari addita us. vt amarē amarē?. Secū
da persona pluralis fit a secūda singulari interpōi
ta ti. sillaba. ut amares amaretis. Tercia plural' for
matur a tercia singulari interposita n. vt doceret
docerent. Prima persona futuri optatiui sing. for
maē a prima persona p̄sentis temporis indicatī sin
gularis numeri hoc modo. In prima quidē cōiuga
tione o. mutato in m. vt amo amē In omībus alijs
cōiugationibus o. mutato in am. ut doceo doceā.
lego legā. audio audiam. eo eam. Secunda persona
formaē a prima futuri optatiui. m. mutato in s. vt
amē ames. Tercia persona formatur a secūda s mu
tata in t. vt ames amet. Prima persona futuri op
tatiui pluralis. formaē a p̄ma singulari addita us
vt amē amemus. Secunda persona pluralis a secū
da sing. interposita ti. vt ames ametis. tercia perso
na pluralis formatur a tercia sing. interposita n. vt
amet ament. legat legant.

Subiunctiuus ī p̄senti tempore est p oia
simlis futuro optatiui. Preteritum em
imperfectum subiunctiui est simile pre
senti & preterito imperfecto optatiui.

Infinitiu? formaē a secunda persona im
peratiui addita re. vt ama amare. audi
audire. Futurum vero infinitiui fit p sup
pletōnem supini cum hoc infinitiuo ire. vel p sup
pletionem participij futuri temporis terminati in
tum. cuz hoc infinitiuo esse. vt infinitiuo amatum
ire. vel amaturum esse.

¶ Nunc de his que formanē a preterito perfecto
indicatiui modi videamus.

Prima persona preteriti plusquāperfecti
indicatiui modi formaē a suo p̄terito p̄fe
cto. i. mutata ī e. correp. & addita ram.
vt amaui amaueram. cucurri cucurrerā. Secunda
persona formaē a prima. m. mutata ī s. vt amaue
ram amaueras. Tercia fit a secūda persona s. in t.
vt docueras docuerat. Prima persona pluralis for
matur a tercia singu. remota t. & addita mus. ut a
mauerat amauerāmus penul. producta ¶ Secunda
persona pluralis formaē a tercia sing. addita is. ut
amauerat amauerātis Tercia pluralis formatur a
tercia sing. interposita n. ut amauerat amauerant.

Prima persona preteriti perfecti & pluſ
quāperfecti optatiui modi formatur a
prima preteriti perfecti indicatiui mōi
addita s. & sem. ut amaui amauissē. cucurri cucur
rissem. Secunda autez persona formatur a sua pri
ma. m. mutata in s. ut amauissem amauisses. tercia
formatur a secunda s. mutata in t. ut utinam ama
uisses amauisset. Prima persona pluralis formaē
a tercia singulari remota t. & addita mus. ut utinā

amauisset amauissemus·Secunda persona plural' formatur a tercia sing·addita is·vt vtinā amauisset amauissetis·cucurrisset cucurrissetis Tercia psona pluralis formatur a tercia singulari interposita n·vt vtinam amauisset amauissent·momordisset momordissent·

Prima persona sing·pteriti perfecti subiunctiui formatur a prima persona preteriti pfecti indicatiui modi·i·mutato in e·correptam & addita rim·ut amaui amauerim·pependi pependerī·acui acuerim·Secunda persona formaē a sua prima·m·mutata in s·vt amauerim amaueris·lauerim laueris·Tercia formaē a secunda s·mutato ī r·vt laueris lauerit·Prima persona pluralis formatur a tercia sing·sui·r̄mota t·& addita mus·vt amauerit amauerimus·cucurrerit cucurrerimus penultima correpta·Secunda persona pluralis formatur a tercia sing·addita is. vt amauerit amaueritis·lauerit laueritis·Tercia pluralis formatur a tercia singulari īterposita n. vt momorderit momorderint·Et nota regulā generalem ꝙ sicut dicit p̄stianus ī octauo libro. Preteritum pfectum subiunctiui retinet consonantem p̄teriti pfecti indicatiui·Idem etiam facit futurum subiunctiui·Preteritum pluſquāpfectū cōiunctiui est simile p̄terito pfecto & pluſquāpfecto optatiui

Prima psona fut̄i subiūct̄i formaē a p̄terito pfecto subiunctiui·remota im·& addita o·vt amauerim amauero cucurrerim cucurrero penultima correpta·Secūda formatur a sua prima o·mutato in is·vt lauero laueris pependero pepēderis penultima correpta. Tercia fit a secunda psona s. in t· vt amaueris amauerit·Prima persona pluralis formaē a tercia sing·sui·remota t·& addita mus·vt amaūit amaūim?·Secunda psona pluralis formaē a tercia sing·sui.& addita is·vt amauerit amaueritis penultima correpta. Tercia pluralis formatur a tercia singu·sui·interposita n·vt lauerit lauerint·Ex dictis patet ꝙ futurum subiunctiui est simile p̄terito pfecto subiunctiui p omnia·exceptā persona prima singularis numeri·

Preteritum pfectū & pluſquāpfectum infinitiui formaē a preterito perfecto et pluſquampfecto optatiui·remota m·vt vtinam amauissem amauisse·momordisset momordisse·legissem legisse·iuissem iuisse ꝛc̄

De formatione temporū passiui·

Passiui p̄ma psona formatur a p̄ma psona actiui p̄ntis indicatiui modi addita r·ue amo amor·Secunda vero psona formaē a secunda actiui·interposita ri·vel remota s·& addita re·vt amas amaris vel amare. In tercia tamen coniugatione mutaē in actiuo etiā i·in e·vt legis legeris vel legē·Tercia vero psona passiui formaē a tercia actiui addita ur·vt amat amaē·docet docetur·Prima psona pluralis p̄sentis indicatī modi formatur a prima psona actiui pluralis·us·in ur·mutata·vt amam? amamur·Secunda formaē a secunda actiui pluralis tis·mutata in mini·vt amatis amamini·docetis docemini.legitis legimini·auditis audimini·Tercia vero passiui formaē a tercia actiui pluralis addita ur·vt amāt amanē·

Prima psona p̄teriti impfecti passiui īdicatiui modi formaē a p̄ma psona singu·p̄teriti impfecti actiui·m·litera mutata in r·vt amabā amabar·Secunda psona passiui formatur a secunda actiui īterposita ri·vel remota s. & addita re·vt amabas amabaris vl' amabaē·Tercia vero passiui formatur a tercia actiui·addita ur vt docebat docebaē·Prima vero persona pluralis passiui formatur a p̄ma pluralis actiui·us·in ur·mutata·vt amabam? amabamur·Secunda formaē a secūda actiui ti·mutata in mini·vt amabatis amabamini·docebatis docebamī·Tercia psona formatur a tercia psona actiui addita ur·vt legebant legebanē audiebāt audiebātur·

Futuri indicatiui passiui p̄ma psona formatur a p̄ma psona futuri indicatī actiui addita r·si futurum desinat in bo·vt amabo amabor·docebo doceboꝛ·Si aūt futurū actī desinit in am·formatur a futuro actiui m· mutato in r·vt legā legar·audiā audiar·Secūda psona passiui formaē a secūda actiui hoc modo·Si futurū actiui desinit in bis·i·mutato in e.interponiē ri·vl' remota s.& addita re·vt amabis amaberis vl' amabere·docebis doceberis vel docebē·Si eñ futurū actiui desinit in es·in secunda psona·tūc interponitur ri·vel r̄mota s·& addita re·vt leges legeris vel legē. audiā audies audieris vel audiere penultima p̄ducta·Tercia aūt persona passiui formatur a tercia actiui addita ur·vt amabit amabitur·legꝫ legetur·audiet audietur·Prima vero psona pluralis passiui formaē a prima pluralis actiui·vs mutata in vr·vt amabim? amabimur·legem? legemur·Secūda formatur a secūda actī tis·mutata ī mini·vt amabitis amabimini·docebitis docebimī·legetis legemini audietis audiemmi·Tercia psona passiui formatur a tercia actī·addita vr·vt amabūt amabuntur·docebūt docebuntur·legent legenē·audient audienē·

Imperatiuus p̄sentis passiui formaē ab impatio p̄sētis actiui & a secūda psona addita re·vt ama amare·audi audire Tercia psona formatur a tercia actiui addita vr·vt amet ametur·doceat doceatur·legat legaē·audiat audiatur·Prima persona pluralis passiui formatur a p̄ma pluralis actī·vs·mutata in vr·vt amem? amemur·Secūda formatur a secūda actiui te·mutata ī mini·vt amate amamini·docete docemini·legite legimini·audite audimini·Tercia vero persona formatur a tercia actī addita vr·vt amēt amentur·doceant doceantur·legant legantur·audiant audiantur·

Futuri imperatiui passiui in secunda & tercia persona sing·qꝫ similes sūt·formatur a secūda persona imperatiui futuri actī addita r·vt amato amator tu·amator ille·doceto docetor·legito legitor penultima correpta·audito auditor penultima producta·Prima aūt psona pluralis futuri imperatī passiui est similis prime persone pluralis p̄sentis imperatiui & passiui·vt amemur·doceamur·legamur·audiamur·Secunda psona pluralis futuri imperatiui passiui formaē a secunda pluralis futuri imperatiui actī·tote mutato in minor·vt amatote amaminor·docetote doceminor·legitote legiminor·auditote audiminor·Tercia aūt formatur a tercia pluralis futuri imperatiui actiui·addita r·vt amāto amātor·docento docentor·legunto leguntor·audiūto audiūtor·

Optatiuus passiui in prima persona p̄sentis formatur a prima persona p̄sentis sui actiui·m mutata in r·vt amarꝫ amarer· Secunda psona passiui·formatur a secunda

actiui pñtis optatī modi interposita ri vel remo
ta s & addita re vt vtinam amares amareris vel
amarere doceres docereris vel docerere legeres
legereris vel legerere. siliter reperires reperire
ris. vel reperirere penultima producta. Tercia p=
sona passiui formatur a tercia actiui addita ur vt
amarz amaretur. Prima persona pluralis optatiui
passiui formatur a prima persona pluralis optatī
actiui us mutata in ur vt amaremus amaremur.
Secunda formatur a secūda actiui tis .muta ī mi
ni. vt vtinam amaretis amaremī doceretis docere
mini .legeretis legeremī audiretis audiremī. Ter=
cia autem formatur a tercia sing. actiui addita ur
vt amarent amarentur. Futurum optatī passiui ī
prima persona formatur a prima persona futurī
optatiui sui actiui m mutata in r vt vtinā amem
amer doceam docear. Secunda persona formatur
a secūda futurī sui actiui interposita ri vel remo=
ta s & addita re vt vtinam ames ameris vel ame
re doceam doceas docearis vel docearc vtinam le
gam legas legaris vel legare vtinam audiā audias
audiaris vel audiare penultima producta. Tercia
persona passiui formatur a tercia persona actiui
addita ur vt vtinam amet ametur. doceat doceaē.
Prima vero persona pluralis passiui formatur a
prima pluralis actiui us mutata in ur vt vtinam
amemus amemur. doceamus doceamur. Secunda
persona formatur a secūda pluralis actiui tis im
mini vt vtinam ametis amemī doceatis doceamī
legatis legamī audiatis audiamini. Tercia persona
formaē a tercia actiui addita ur vt vtinā ament a
mentur. doceant doceanē.

Subiunctiuꝰ presens passiui est similiꝰ fu
turo optatiui passiui. vt vtinam vel cuꝫ
amer ameris cē. Preteritum impfectum
subiunctiui est simile presenti & ꝓterito impfecto
sui optatiui vt vtinam vel cum docerer docereriꝭ
Infinitiuus passiui formatur ab infinitiō actiui e
mutata in i vt amare amarī docere docerī audire
audirī. In tercia tamen coniugatione formaē ab in
finitiuo actiui remota re & e. mutata in i vt legē
legī. Futuro infinitiui caret verbum passiuū sicut
& verbum actiuū habet tamen pro ipso suppletō
nem supini cum hoc infinitiō iri. vt futuro amatū
iri. Infinitiuus autē deponentis & verbi cōmunis
predicto modo formatur ab infinitiuo suo.

Preteritis perfectis & ꝓteritis plusquā
perfectis omīb9 & futuris subiunctiui
carent verba passiua & habētia literatu
ram passiuam. habent tamē pro ipis suppletōem p
participia ꝓteriti temꝑis. cum sum es est vt amatꝰ
sum vel fui. eram vel fueram. essem vel fuissem.
sim vel fuerim. ero vel fuero. erunt per u non per
i vel fuerūt. amatū esse vel fuisse. Hec de tēpo
ribus & modis verboꝝ dicta sufficiant. Amodo
de speciebus verboꝝ videam9.

Species verborū sicut dicit pristianus in
octauo libro sunt due. primitiua. & deri
uatiua q̄ fere in omnib9 īueniūtur parti
bus oratiōnis Est igitur primitiꝫ que primam posi
tionem ab ipsa natura accipit. vt feruco. lego. do=
mo. facio. garrio. albo. Deriuatiꝫ est. que a positis
deriuaē. vt feruesco. lecturio. domito. facesso. gar
rulo. albico. Sūt igiē deriuatiuoꝝ diuerse species
inchoatiua. meditatiua. frequentatiua. desideratiꝫ
diminutiua. Inuenītur preterea alia species que po
test dici mozalis. siue imitatiua. vt patrisso. Repe
ritur etiam alia species q̄ potest dici appatitiua.

De verbo inchoatiuo.

Inchoatiuū verbum est desinens in sco
significans initiū actus vel passionis sui
primitiui. vt caleo calesco. que etiā ple=
runqꝫ a neutris absoluta m. vel intrīsecus natam si
gnificantibus passionem deriuanē. quoꝝ primitiꝫ
rum pleraqꝫ sunt secūde coniugationis. vt rubeo
rubesco. palleo pallesco. marceo marcesco. arceo
arcesco. luceo lucesco. pateo patesco. Ideo autem
dicimus pleraqꝫ. quia inueniunē etiam ex alijs ver
bis īchoatiua. sed raro. vt cupio cupisco. sentio sē
tisco. labo labasco. integro integrasco. Siliter bi
bisco. amo amasco. misereoꝝ misezesco. sed hoc ma
gis a misereo res. est quo vetustissimi sunt vsi. ex
quo impersonale est miseret & miseretē. Nam a mi
sereoꝝ qō est deponens nec inchoatī in o desinēs
nec impsonale posset nasci. Viuo viuisco. inde re
uiuisco. Vespasco quoqꝫ videē quasi a vespo ras.
verbo deriuari. vel potest deriuari a vespa vespere
Formanē autem omnia inchoatiua a secūda perso
na pñtis ātiqui indicatiui modi sui primitiui ad
dita co. vt labo labas labasco. feruco ferues ferue
sco. cupio cupis cupisco. scio scis scisco. Excipiē
bio bias qō bisco non biasco facit. Vnde debisco
debiscis. & inde debiscens. Vetustissimi tamen fa
tiscoꝝ & fessus dicebant. ex quo defitiscoꝝ & defes
suꝫ. quod q̄dam a fateoꝝ eē deriuatū volūt. Hic
attende. qꝫ verba inchoatiua sūt tercie coniugatio
nis. sicut meditatīa sūt quarte & carēt preteritis
perfectis inchoatiua. qꝫ videlicet preteritū perfe
ctum significat terminum rei verbi. sed inchoatiua
initiū. Item scias. qꝫ q̄dam verba desinunt ī sco. q̄
non sunt inchoatiua. vt quiesco quieui. pasco paui
disco didici. posco popposci. suesco sueui suet9. Hec
ponit pristian9 in octauo libro. Et in ix poīt que
dam alia de quib9 dixi in preteritis tercie coniuga
tionis desinentium in sco. Preterea ista non sūt in
choatiua licet in sco. desinent. sez nosco noui. igno
sco ignoui. cognosco cognoui. agnosco agnoui. a
gnitū. dinosco dinoui. depesco depescui. Et q̄dā
alia a predictis composita. & forte quedam alia q̄
nunc non occurrūt memorie que poteris agnoscē
ad preteritum. Nam inchoatiua carent preteritis
perfectis. nisi forsitan ascisco. & concupisco. que
modo non significant inchoatōnem. Vnde habent
preteritum suoꝝ primitiuoꝝ. sez asciui & cōcu
piui. Nam ascio non est in vsu. Concupisco nunc
valet quantū concupio. Vnde concupiscentia &
non ocupientia. Et scias. qꝫ ꝑm pristianuꝫ frequē
tatiua frequēter faciunt ex se passiua. Nam īchoa
tiua & meditatiua magis sunt neutra.

De meditatiuo verbo.

Meditatiuum verbum est verbuꝫ desinēs
in urio signans meditatōem actionis vl
passionis sui primitiui. Descendunt aūt
ista ab actiuis vel neutris. Formantur aūt ab vlti
mo supino addita rio. vt lectu lecturio. esu esurio
mictu micturio. partu parturio. amatu amaturio
nuptu nupturio. dictatu dictaturio. Et sūt quar
te coniugationis. quomō inchoatiua tercie. & cor
ripiunt u ante r. vt pturio pturis. lecturio lectu
ris. esurio esuris. Et ꝑm pristianuꝫ nullum verbuꝫ
quarte coniugationis habet u. correptam ante rio
nisi meditatī. Ex hoc patet. qꝫ scaturio ris. cum nō
sit meditatiuū. non corripit u ante r. sicut nec pu
rio ris. imo producitur. Errauit aūt vindocinensis

cum dixit. Et seaturizantes Iesus abhorret aquas. Caret autem meditatiua ꝑteritis ꝑfectis. quia uidelicet preteritum perfectū significat terminū rei sed ista meditatōem actionis uel passionis. Est eī meditatio quasi media rei actio. & sunt meditatia neutra. ut in pluribus sicut inchoatiua. Queri potest de hoc uerbo esurio esuris. qō cum sit meditatiuū ut dicit pristian9. habet tamen ꝑteritū sicut uidet in euangelio mathei. Esuriui etenim & dedistis michi manducare. Et tamen etiam ꝟm ꝑstianū meditatiua uerba carent ꝑteritis perfectis Ad hō respondet huguicio. q licet ars grāmatica ita exigat. potest tamen aliter dici & inuēiri ī diuina pagina. que non coartāt regulis grāmaticorum. sed forte pristianus ibi nondū legerat. Esuriui & non dedistis michi manducare. quāuis legamus ipsum fuisse sacerdotem. sed amore iuliani apostatasse. ita dicit huguicio. Alij dicunt cum quibus ego. q esurio inquantum est verbum meditatiū caret ꝑterito perfecto. vt bene dixit pristian9. Aliquando tamen esurio esuris est verbum neutrū & absolutum. & nullam meditatōem notat. vt esurio. id ē. fameo. & sic sumitur in euangelio. ut Esuriui. id ē famen habui. vel famui. & sic habet preteritum pfectum. Item dico. q licet theologia non subdat regulis donati vel grāmatice tanq̄ ancilla. tamen utitur regulis grāmatice tāq̄ dña ad imperiū suū quia. Sapientia edificauit sibi domū. & excidit columnas septem. id est. septem liberales artes. Nec putandū falso est. q theologie piti utantur latinitatibus contra veritatem artis grāmatice. cum augustinus. ambrosius. hieronim9. gregorius. fuerint boni grāmatici. Verum tamē est. q theologi utunē aliquando allotheca. ut Sermonē quem audistis non est meus. sicut & ipsi grammatici. unde virg̃ Vrbem quā statuo vestra est. Aliquādo utuntur methaplasmo. moysi pro moysis. Sed aliquando utunē tropo. vt Turbatus est herodes & oīs hierosolima cum eo. & Mortui sunt qui querebant aīam pueri. Et hoc etiam licet doctoribus theologie. q etiam ꝟm donatu3 Barbarismus est una pstio orationis uiciosa in cōmuni sermone. In poemate methaplasmus. i. ī ore sapientis. Quia vt dicit ouidius. Si fuit errādū causas habet error honestas Lex etiam humana dicit Non oīm que a maioribꝰ tradita sunt ratio reddi pōt. Hoc autē quod dicit hug̃. qui multos sequaces habet. q theologia non coartatur sub regulis grāmaticorum. uidē posse haberi ex uerbis gregorij. qui ita dicit in epistola super iob in fine epistole. Queso inquit. vt huius opis dicta percurrens in his verbozū folia non requiras. q per sacra eloquia ab eozū tractatoribꝰ īfructuose loquacitatis leuitas studiose compescitur. dum in templo dei nem9 plantari prohibetur. Et cuncti proculdubio scim9. quia quotiens in folijs male lete segetis culmi proficiunt. minozi pleītudine spicarum grana turgescunt. Vnde & ipsaz loquendi artē quā magisteria discipline exterioris insinuant seruare despexi. Nam sicut huius quoqz epistole tenoz enunciat. non methacismi collisionē fugio. non barbarismi confusionez deuito. sit9 motusq3. etiam ꝑpositionum casus seruare contemno. q indignum uehemēter existimo vt verba celestis oraculi constringam sub regulis donati. neq3 enim hec ab ullis interpretibꝰ in scripture sacre autoritate seruata sunt. Ex qua nimirū quia nostra expositio oritur dignuz ꝑfecto est. vt quasi edita sobo
les speciem sue matris imitetur. Hec oīa gregorius. Sed intellige verba gregorij sicut dix. q uidelicet non constringunt verba sacri oraculi tāq̄ ancilla sub domina sub regulis donati. sz sicut domina theologia utitur artium ueritate Item. greg̃. & alij sacri doctozes non seruant semp doctrinaz quā tradidit donatus in libro qui dicitur barbarismus. Non em̄ semper uitant in dictis suis methacismū. labdacismū. iotacismū. collisiones. & hmōi que sunt quasi folia. sed magis facit uim in sententia. unde ipemet donat9 quādo multa uicia numerauit in capitulo de barbarismo ita dicit. Nos autē cauenda hec oīa uicia prelocuti. controuersiā de nomie pertinacibus relinquam9. Multi em̄ faciūt uim in folijs & ornatu uerboz̄ potius q̄ ī sententia & ueritate quod sancti doctozes deuitant.

Nunc de verbo frequētatiuo

Frequentatiū verbum est in to. vel in so. vel in xo. desinens. signans frequentatōnem actionis. siue frequentiam act9 sui primitiui. Et verba frequētatiua faciunt frequēter de se passiua. Nā inchoatiua & meditatiua magis neutra sunt. Deriuantē autem frequentatiua plerū q3 a supinis mutatione extreme sillabe. u. in o. vt scriptu scripto. dictu dicto. cursu curso. domitu domito. nexu nexo. flexu flexo. Si autez sint prime cōiugationis verba ea a quibus descendunt & habeant penultimam a. mutant a. in i. correptā. & u in o. vt iperatu imperito. rogatu rogito. volatu volito. Ideo autez dicimus. plerūq3 a supinis ea deriuari. quia in gi. terminantia ꝑteritum a presentis secunda persona abiecta s. & addita to. faciūt frequētatiua. vt lego legis legito. fugio fugis fugito. ago agis egi agito. cogo cogis coegi cogito penultima correp. unde mergo. q3 mersi facit superiorū seruat regulam. i. a supino fit frequentatiū mersu. merso mersas. Quero querito differentie causa facit. quia queso quesito fatir. Scitor scitaris. notandum quoqz et scisciton scisciscitaris. quia a primitiuo actiuo deponentia sūt nata. q3 uidelicet a scio scisscitu. u. ī or. fit scitor scitaris. & a sciscio scisais venit scisciton scisciscitaris s. finali mutata in tor. scisciscitor. Nosco quoqz ne scito facit. Dicitur etiam noto notas. De quo similiter est notandū. q cuz a notu primā producente fit deriuatum. corripit tñ penultimam. Nec mirum cum composita a notus est quādo mutant o. in i. correptī. vt agnit9. ignotus tamen ignotus seruauit o. longam. Sunt tamē quedam deficientia in supino que raro faciunt frequentatiua. vt ab egreo egresco & egroto. & sunt oīa frequentatiua prime cōiugationis. & seruāt significatōnem primitiuorum. quāuis uideanē quedam ex his in aliū sensum transire. vt traho tracto cogo cogito. dico dictu dicto. Sed si quis attēti9 inspiciat non penitus absistunt hec a primitiuoruz significatōe. Notandum etiam. sector sectaris qō differentie causa puto per sincopam. u. penul. prolatum ne putetur nomen. si secutor dicerem9 cum supinum primitiui eius secutum sit. Raro tamē deriuationes huiuscemodi specierū fiunt a verbis in or. desinentibus. quia uidelicet fere oīa descēdūt a verbis actiuis & neutris. Multa etiam alia verba frequentatiua inueniūtur que formātur a secūda persona pītis que non enumerat priss. sicut patebit in quinta parte Hic attende. q supina seu participia verbalia deriuātia a verbis quarte cōiugatōis. vl a verbis tercie. q̄ hñt ꝑteritū & supinū

ad modum quarte· vt auditum & cupitum · omia producunt i·ante t·exceptis his que componunt̃ a supinis correptis·ut aditum·nequitū·mitus ·peritū · Et quidquid dicitur de supinis dicendum ẽ de verbalibus & frequẽtatiuis eorum·ut domitus domitor·& domito domitas penultima correpta Excepto ambitū supino quod producit̃·& similiter ambitus participium·seo hic ambitus tus ·corripit penultimam.

De desideratiuo verbo.

Desideratiū verbum est verbum desinens in so·signans desideratõem actionis vel passionis sui primitiui·vt viso visis·id est·cupio videre·Inde visens·id ẽ·cupiens vidẽ· Veniunt huiusmodi verba ab actiuis vel neutris· Formantur ei quedã ab vltimo supino·u· mutata in o·vt visu visi viso visis·Inde inuiso inuisis penultima producta·Quedam aũt formantur a secũda persona singulari p̃sentis indicatiui· mutato i· quod precedit vltimam cõsonantẽ in e·& addita so· vt capio capis capesso·facio facis facesso. Quedam formantur a secunda persona p̃sentis indicatiui addita so·sicut ea que formantur a verbis secunde coniugationis·vt arceo arces arcesso· Inuenitur tamen instantia in quibusdam sicut in desideratiuis que veniunt a compositis de cio cis · nam vt dicit hug·Cieo & cio componunt̃ cum ad · & dicitur accieo acciui acitum·& accio acciui accitū id est·aduocare.appellare· Sed antiqui in tali compositione solebant mutare d·in r·dicentes aruolaẽ arcio·Sed nos dicimus aduolare·accio mutantes in compositione d· in c·sequente c·Sic ergo dicit̃ accio accis scõm modernos·Arcio arcis scõm antiquos & in eodem sensu·Et ab vtroq; istorum descendit verbum desideratiuus in so· Ab arcio antiquo deberet dici arcesso arcessis·sed quia arcesso descendit ab arceo·ideo causa differentie mutatū est primū s.in r i eo qõ descendit ab arcio arcis antiquo·& dicitur arcerso arcersis·Itẽ ab accio accis moderno deberz descendere regulariter accesso accesis·sed quia ab accedo accedis accessu descendit similiter accesso ideo causa differentie in eo qõ venit ab accio mutatū est primum s.in r· & dicitur accerso sis·Inuenit̃ ergo arcerso ab arcio cis· Itẽ accesso ab accedo accessu·Inuenit̃ adhuc aliud verbum desideratiuum ab accerso·sis·& est quarte cõiugationis in eadem significatione cum eo· & habet r·in antepenultima syllaba·accersio sis · Vnde actuũ decimo·Accersi symonem. Et sũt verba desideratiua tercie coniugationis· habent tamen preterita & supina ad modum quarte. Tamẽ accersio inuenitur quarte coniugationis olim· sed moderni veniunt accerso sis· tercie ciugationis·qõ idez est cum illo antiquo verbo accersio sis· quarte ciugatõis· De verbis desideratiuis dixi supra vbi determinaui de preteritis tercie ciugationis desinentium in so·

De verbo diminutiuo·

Diminutiuum verbũ·est verbum desinẽs in lo·signans diminutõnem actionis sui primitiui· Deriuantur autem huiusmõi verba a verbis neutris vel actiuis·Formantur vero a prima persona p̃sentis idicatiui modi mutato eo quod sequit̃ sonantem a qua incipit secunda syllaba·in illo vt sorbeo sorbillo· vel in vlo· vt garrio garrulo·Caluo tamen facit cauillo pro caluillo ex quo calumnia·& facit calui calutum·sicut solui solutum·sed istud supinum calutum nõ est in vsu

De verbo mozali·

Morale verbum siue imitatiuus·est verbũ signans mozẽ rei sui primitiui·vt patriso·id est·mozem patris gero vel imitor· Deriuãtur autem huiusmodi verba quãdoq; a nomine·quandoq; a verbo·Formantur vero aliquã do ab ablatiuo singulari mutato e.quod sequitur consonantem vltime syllabe in is·& addita ·so·vt patre patriso Vel mutato o·in is·& addita so·ut greco greciso· Vel mutato o·vel a·in oz·vt philosopho philosophoz pho̅pharis · & poeta poetor· poetaris. Et vt dicit priscianus in primo maioris sepe pro z·solemus ss·gemmatum ponere · ut patriso patrissas·

De verbo apparitiuo·

Apparitiuũ verbum·est verbum desinẽs in co·signans apparitõez actionis rei sui primitiui· Descendunt autem huiusmõi verba a verbis actiuis vel neutris·& formantur a secunda persona presentis indicatiui extrema pte vltime syllabe mutata i i· correptam & addita co· vt vello vellico ·fodio fodis fodico·albo albas albico albicas·id est·appareo albere·Horatius in·v· carminum·Nec prata canis albicant pruinis· Itez nutrio nutris nutrico & nutricor · Vnde cicero in secundo de natura deorum·Omia que sic̃ membra & partes suas nutricatur & orinet·

De verbis impsonalibus·

Impersonalia omia vt dicit prisianus i octauo li·vel ab actiuis · vel a neutris deriuantur·vt amo amatur·sto statur· placeo placet· Et scias·q; verba impersonalia non descendunt a verbis imperfectis·nec a verbis passiuis·omnibus·deponentibus·nec a verbis anormalis·nisi ab istis duobus fero & edo·nec a defectiuis·vt odi·noui·cepi·memi.nec ab alijs defectiuis·ut ait·& iquit·nec a verbis neutropassiuis vt gaudeo·fio ꝛc̃·nec a verbis excepte actionis·ut pluit·tonat·nec a verbis signantibus passionem i natam·vt palleo·rubeo·nec a verbis signantibus passionem illatam·ut vapulo. veneo·nec ab hº verbo facio facis cum suis compositis· quando nõ recipiunt passiuũ·vt benefacio·calefacio ·tepefacio malefacio·Vnde non est dicendũ·A me benefacit̃ a me tepefacitur·vide etiam in libeo·Sunt etiam q̃dam impersonalia actiue vocis ·quedam passiue· Inter que est differentia hec·quia impsonalia actiue vocis possunt construi cum infinitiuis verborum·ut Placet michi legere · Sed impsonalia passiue vocis non·Vnde male dicitur·A me desiderat̃ legere Item impersonalia actiue vocis regunt ante se eosdem casus quos regunt sua personalia post· vt Michi placet·places michi·Impsonalia passiue vocis non· vnde male dicitur ·a me legitur virgiliũ Item scias·q; sunt quedam verba impsonalia non simpliciter sed ex adiuncto que sequunt̃ constructiones illorum uerborum impsonalium quib? adiunguntur·scz incipit· debet ·solet·desinit·potest ·et uult·ut Socratis incipit interesse legere·Socrat̃ incipit decere legere·Socrat̃ incipit penitere peccare.a socrate incipit legi·& sic de similibus.Numeri·xxj· Tedere cepit populũ itineris ac laborisNota q; differentia est inter infinitiuum verbi impsonalis passiue uocis·& infinitiuum passiui .ut uult prisianus in secũdo minoꝛis· quia infinitiuus uerbi impersonalis ad

perfectam constructionem indiget ablatiuo · ifinitiuus vero passiui non · Item quia infinitiuus verbi impersonalis construitur cum ablatiō intransitiue · infinitiuus vero passiui transitiue. Item quia infinitiuus verbi impsonalis resoluitur in actiuū infinitiuus autem passiui in passiuū · Item quia ifinitiuus verbi impersonalis non construitur cum accusatiuo · ifinitiuus vero verbi passiui sic · Sciaſ etiam · q; si verbum passiuum construitur cum ablatiuo considerandū est · verum ille ablatiuꝰ denotet causam efficientem vel aliam · Si eñ efficientē denotat · tunc debet poni cum prepositione. vt diligor a platone · Si eñ denotet materialem vel aliā preter efficientem · non debet poni cum p̄positōe · vnde male dicit̄. Verberor a baculo · vel Spolior a prebenda · quia sequeretur iam q; posset fieri cōuersa locutio · ut diceretur · Prebenda spoliat me · quod est contrarium rationi ·

AVnt alia verba ut dicit prisciañ ī octauo libro · que ex verbalibus nascunt̄ nōibus · vl participijs · ut a rego rex. a rege regno · a duco ductus · a quo ducto. a lego lectus a quo lecturio & lectito · ¶ Et sciendū q; frēqnter apud grecos ex noibus dignitatū solēt deriuari verba que actum vel amīstratōnem ipsius dignitatis significant · Apud latinos autem dignitatuꝫ nomia pleraq; ex verbis vel nominibus nascuntur que faciunt verba · ut consul a psulendo · dictator a dictādo · questor a questu · edilis ab edibus · pretor a preundo · ductor a ducendo · imperator ab imperando · Ergo rex quod solum a regendo nascitur · peperit ex se aliud verbuꝫ regno · A villico nomīe etiam villico villicas vel villicor villicaris dicebant antiqui · A metallorum quoq; nomībus solent nasci verba · ut ab aurum auro auras · ab eris · ero eras · vnde auratus & eratus · Et a muleis quoq; alijs nomībus inuenimus verba deriuari · ut a cornice cornicor · & a frutice fruticor · Persiꝰ · Nescio quid tecū graue cornicaris iepte · Et a philosophus quoq; philosophor philosopharis · & ab architecto architector architectaris · A patre patro patras & patrisso · a greco grecisso · a spuma spumo · ab vnda vndo vndas · abundo inūdo · ab aqua aquor aquaris · a frumento frumētor frumentaris · a pabulum pabulor pabularis · antiquus antiquo antiquas · heres ab heredo · a grecꝰ grecor grecaris a vespero vesperasco · a luce luceo · a nocte pernocto · a mare vel maritus marito maritas · ab hieme hiemo hiemas · a fortuna fortuno fortunas · a bacho bachor bacharis · a limpha limphor limpharis Artium vero nomia tam apud grecos pleraq; q; apud nos omia post verba naturaliter sūt accipiē da · ut post doceo doctor · post profiteor pfessor · post suo sutor · post scribo sc̄ptor · post oro orator Et sunt fere omia professionum nomia apud latinos verbalia & in or · desinunt · Nam grāmaticus & philosophꝰ · & architectus · & sophista · & poeta · greca sunt · Itaq; ex nominibus ipsis habentur verba apud grecos · vnde nos quoq; philosophor architector · poetor · in vsu habemus · Omia quoq; que ex ipo actu agentibus imponunt̄ ex verbis nomina · nō ex nomibus verba prosiliunt · ut amo amator · monio monitor · curro cursor · lego lector · impero similiter imperator · psulo cōsultor · duco ductor · Ab aduerbijs etiam & prepositōnibus inueniūtur deriuatia verba · ut pendine pendino dinas · Cras ex quo crastinus · & pcrastino procrastinas

Intra vel intro · hinc intro intras · Supra vel sup inde supero superas ·

De gerundijs ·

8 GErundia siue supina nascunt̄ a verbo & quodāmodo verba sunt · Et ideo de eis aliquid dicemus · Simpliciter aūt gerundia nomia sunt ſm prisciañ · vnde dicit · Gerundia autem michi nomia eē videnē · Gerundia autez siue supina nascuntur a verbo actiuo · passiuo · neutro · impersonali · deponēti · omuni · Sed que nascūtur ab actiuo resoluunt̄ in actiuum · ut venio causa legendi · id est · ut legā · Que veniunt a passiuo resoluuntur in passiuū vt · Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis · id est · dum cantaē · Que veniunt a neutris · resoluuntur in neutra · ut venio causa dormiendi · id est · ut dormiam · Que veniūt ab impsonali · resoluunt̄ in impersonale · ut venio causa a me amādi · id est · ut a me ametur · id est · ut ego amem · Consimile inuenitur in lucano · Magnus timor regitur ī audiendo · id est · duz ab aliquo auditur · Que veniunt a deponentibus · resoluuntur in deponēs · ut venio causa loquendi · id est · ut loquar · Que vero veniunt a omunibus · retinent sigficatōnem & constructionem actiuā & passiuam vt uenio causa criminandi te · id est · ut crimier te vel uenio causa criminandi a te · id est · ut crimier a te · Item gerundium ponitur pro articulo greco & infinitio · Et ideo eandē constructōnem habet quantum ad casum quam habet infinitiuus · vnde si gerundium descendit a uerbo actiuo regit accusatiuum ante se & post se · Ante se · sicut infinitiuꝫ intransitiue · Post se transitiue · ut magistruz legendum est uirgilium · id est · magistruz dignum est legere uirgilium · Si descendit a passiuo · regit ante se accusatiuum · & post se ablatiuum cum prepositione · ut magistrum honorandū est ab omībus · id est · magistrum dignum est ab omibꝰ honorari · Si descendit a uerbo impersonali non recipit aliuz casum q; suum uerbum · ut a me curritur · & a me curendum est · id est · a me dignum est curri ·

De hoc infinitiuo iri ·

DE hoc infinitiuo iri scias · q; quando pōitur in suppletione uerbi impersonalis requirit ante se ablatiuū cum prepositōne a · uel ab · ut uerum est a me amatum iri · id est · uerꝫ est q; ego amabo · Sed si ponatur ī suppletione uerbi personalis · requirit accusatiū añ se · ut ueruz est me amatum iri · id est · uerū est q; ego amabor · Iob xxij · Et putabas te tenebras non insurum · & ipetu aquarum inundantiū non oppressum iri · id est · q; non oppremereris · uel q; non opprimendus esses · ¶ Nota hic · q; hoc uerbum est · quādo ponit̄ cum gerūdijs est impersonale · Nam scire debes · q; hoc uerbum est potest esse impersonale in quattuor locis · scz quando significat statum · ut bene est michi Quando signat contigentiam · ut est qñ elementuz in duo diuiditur · est · id est · contigit · Quādo claudit in se suppositum · ita q; nullo modo intelligatur extra · ut ita est de sorte ut de eo dicitur · Quando ponitur cum gerundijs uel participijs uerborum impersonalium · ut a me legendum est · a me lectum est · De hoc uerbo sum · infra dicam cum agam de figuris ī capitulo de euocatione · Hec dicta de uerbo sint ·

De participio ·

PArticipia & infinita uerba ad similitudinem optatiuorum tempora hñt piuncta

p̄sentis & preteriti imperfecti·& preteriti ꝑfecti & pluſquāperfecti vt dicit priſtianus in vnde cimo libro· Participium autem preſentis & preteriti imperfecti naſcitur a prima perſona preteriti imperfecti in omi conīugatione·bam·mutata i ns vt amabam amans·docebam docens·legebaz legēs muniebam muniens· Exceptis in eo · deſinentibus quarte coniugationis verbis que mutant bam· in ens·vt ibam iens·quibam quiens.preteribam pre teriens·Hec etiam habent per obliquoſ caſus pro ie·eu·vt iens euntis·quiens queūtis·preteriens p tereuntis abiens abeuntis·rediens redeuntis·tran ſiens tranſeuntis·ſubiens ſubeuntis· Inueniē etiaz munibam & polibam pro muniebam & poliebam Sed participia ab īegris fiūt muniebā & poliebā Inde poliens & muniens Participium aūt futu ri temporis deſinenſ in rus·formaē ab vltimo ſupi no addita rus·vt amatu amaturus·locutu locutu= rus· Participiū enim preteriti perfecti & pluſ= quampfecti temporis·formatur ſimiliter ab vltio ſupino·vt amatu.addita s·fit amatus. Et deſinūt iſta participia in tus·vt amatus·in ctus·vt lect? · vel in ſus·vt viſus·vel ī xus·vt nexus · Mortuus autem in us·deſinit· Participium autem futuri temporis deſinens in dus·fit a gēo participij tem= poris p̄ſentis·tis·finalis in dus·conuerſa·vt amās amantis amandus·preteriens preterēūtis pretereū dus·tranſiens tranſeuntis tranſeundus· Verbum cōmune habet oīm temporum participia·Nam ha bet participium p̄ſentis & preteriti impfecti in us & futuri in rus·inquantū ſignificat actionem·p̄= dicta enim duo participia actionem ſignant·Inde eſt ꝙ verba actiua p̄dicta duo participia habent· Item verbum cōmune habet participium preteriti & futuri in dus·inquantum ſignat paſſionē·Par= ticipium enim in dus·ſemper ſignat paſſionem· Et inde eſt ꝙ verbum deponens illud participiū nō habet·ſed alia trium temporū ptcipia habet· Par ticipium autem in tus·ſignificat paſſionem & etiā actionem aliquando·Inde eſt ꝙ verbum deponēſ habet iſtud ptcipium·vt loquor locutus·Et inde etiam eſt·ꝙ iſtud participium ſignat actionem & paſſionem in verbo cōmuni· Et ideo vtranqz con= ſtructionem retinet.actiuam ſez & paſſiuam·non quidem in vna prolatione·quia incongrue dicitur Sum crimīatus te a te·ſed in diuerſis prolatēib? Vnde congrue dicitur·Ego ſum crimīatus te·& Ego ſum crimīatus a te·Participium aūt in dus· ſemp paſſionem ſignat . & ideo etiam in verbo cō muni conſtructionem tantum paſſiuaz retinet· vt Sum criminandus a te· Participium aūt futuri in rus·& preſentis in ns·ſignat actionem ſempez·& ideo in verbo cōmuni conſtructionem retinent a ctiuam·vt Sum criminans te·& criminaturus te· Nota hic·ꝙ participium tranſit ī nomē quatuor modis·ſcilicet Comparatione·vt doctuſ doctior doctiſſimus nomen eſt·Non enim compatur parti cipium·ſicut nec verbuz· Item compoſitione·quan do componit̄ cum dictione cum qua non compōi tur ſuum verbum·vt impotens·indoctus·Nō em̄ dicimus impoſſum·vel indoceo indoces·Item tem poris amiſſione·vt amandus venit·id eſt · dignus amari·Non enim ſignat tempus·ſicut cum dicitur amandus·id eſt·vt ametur · Item conſtructione · quando ſcilicz non retinet conſtructionem ſui ver bi·vt Amans illius.nomen eſt·Amans illum ·par ticipium eſt·Scire inſuper debes·ꝙ participium p̄ ſentis temporis vel preteriti perfecti nominaliter poſitum·nullam aliam p̄poſitionem ꝙ̄ in·poteſt re cipere per compoſitionem ꝙ̄ ſuum verbum· vt im potens·& indoctus·Et hoc ideo ·quia in· exiliter immutat.ſed alie prepoſitiones violenter·& ideo participium traſiens in vim nominis nullam pre poſitionem per ſe recipit ad ſui compoſitionem p̄ ter in·que eſt nominibus appropriata·Vnde parti cipium futuri temporis nominaliter poſitum eam non recipit·quia ſapit naturam ſui verbi cauſa inſi nitiui per quem exponitur· vt docendus·id eſt·di gnus doceri·& ita nichil eſt dictum ·Iſte eſt indo cendus.ſicut nichil eſt indoceri·ergo inculcus· id ē non cultus·nomen eſt·Sed inculcus·id eſt ·inhabi tatus·participium eſt ab incoloz incolaris·Item p ticipium in rus·deſinens non tranſit in nomen·vt a maturus· Item nota·ꝙ ſi deficiunt ſupina.etiā deficiunt participia·tam futuri temporis in rus·de ſinentia ꝙ̄ preteriti in tus·que ex ipſis naſcuntur· Qđ inuenies in omībus meditatiuis et inchoatiuiſ· in quibus deficiūt ſupina quaſi duo extrema quib? deficientibus ſupradictorū quoqz temporum defi ciūt participia·Item vt tetigi a verbo deponenti naſcuntur tria participia·ſcilicz p̄ſentis & preteri ti impfecti·vt ſequēs·preteriti pfecti & pluſquā perfecti·vt ſecutus·futuri·vt ſecuturus · Multa tamen ex huiuſmodi verbis deponentibus inuenīū tur apud antiquiſſimos ptcipia temporis preteri ti·tam actiuam ꝙ̄ paſſiuam ſignificatōnem haben tia·vt meditor meditatus·Sed ſciēdum.ꝙ verbis quoqz plurimis que nunc in vſu deponentia ſunt· veteres ſicut cōmunibus vſi ſunt.& quaſi idem di cendum eſt quando inueniē ptcipium deponentiſ in dus·vt ſequendus·quia vel a cōmuni olim veīt vel in actiua ſignificatōe exponi debet·vt dicam in loquor Item vt vult priſtiā? in vndecimo li bro·Caſus participia ſex habent quomodo nomia nec ſunt in ip̄is deficientia aliquo caſu·nec mirum Nam ī eo quoqz imitantur adiectiua que nullo de ficiunt caſu.ſiue mobilia ſint·ſiue in duas conſonā tes deſinentia·Que enim deficiūt fixa ſunt·vt Faſ dicione·Item ſcias.ꝙ neutropaſſiua que ſūt quin qz·trium temporū habent ptcipia·vt gaudeo gau dens gauiſus gauiſurus·Audeo audens auſus au ſurus·Soleo ſolens ſolitus ſoliturus· Fio fiens fa ctus futurus·differentie cauſa ne ſi facturus di camus·ſimile ſit participio qđ venit a facio verbo qđ vim actiuaz poſſidet fio verbi. Vnde a ſupino eius naſcitur paſſiuum p̄teriti participium . & fu turi actiuum factum factu factus facturus Fido quoqz fidens habet fiſus & fiſurus participia·

De numeris·

Vmerus participijs accidit vterqz · ſin gularis vt curtens·pluralis vt currētes & ſic̄ non deficiunt caſibuſ·ſic nec nume ris defectiua inuenies participia·

De figuris participiorū·

Figuras habent participia quas habēt vl accipiunt a verbis·Nam per ſe nunq̄ cō ponitur participium niſi prius verbum ciuſ componatur·ergo vel ſimplicia ſunt·vel decō poſita plerunqz·id eſt·a verbis compoſitis deriua ta·vt efficio efficiens·intelligo intelligēs· Si enim ip̄a per ſe componantur nō prius verbis compoſi tis·tranſeunt in noīm vim·ſic̄ etiam ſi comparen= tur·vt nocens innocens· ſapiens inſipiens · Sim plicia enim eorum poſſunt & participia eſſe & nō

nomina· Composita vero sine dubio nomia sunt· Ideo autem addimus plerunqz ·quia sunt quedaz que plerunqz non seruant compositionis verborũ compaginem Vnde apparent ea quasi ex se compo sita· vt effringoz effractus. contingoz contactus & similia. De hoc supra dixi cum egi de compõita figura nominis in principio

De termination pticipiozum ptериti tempis·

E diuersis quoqz consonantibus que an te us· in ptериti tempis pticipijs mueniũ tur. quãuis p singulas verbi terminatio nes cum de supinis tractabamus docuimus ·tamẽ hic etiam generaliter comphendere non incõgruũ videtur esse· Omnia igitur pticipia ptериti tempis· vt dicit pristianus in vndecimo libro· vel in tus. de sinunt· vt amatus adiutus· vel in ctus· vt senect? sanctus· vel ptus· vt captus sumptus· vel in stus· vt questus· vel in sus· vt risus nisus · vel in psus· vt lapsus· vel in xus· vt flux? flex? plex? & cetera

De desinentibus in tus.

IN tus· desinunt omnia que ptеritum in ui · ter minant sillabam mutatione ui· in tus· vt adiuui adiu tus· neui netus· deleui deletus· straui stratus· lacess siui lacessitus· excipiunt differẽtie causa tria· a· lõ: gam in au· dyptongon conuertentia· vt laui laut? faui fautus. caui caut?· ne si latus· fatus· catus di: cẽmus· alias significatões habere putarentur · Ta men scias· qp locus magis est in vsu nunc qp̃ laut?. Et sciendum· qp omia hec penultimas productas habent· tam in verbis· qp̃ in ptеritis· qp̃ etiam in p ticipijs· exceptis seui sat?· siui situs· que in partici pijs penultimas corripiunt· vt leui vel limi lit? fa cit etiam liui· & tunc ab eo regulariter formatur litum· Pristianus autem magis approbat leui· in x· libro· qp̃ qp limo faciat lini videlicet differẽtie cau sa ad nomen limus lini ī vocatiuo quod a leo sim plici nascitur· qõ in vsu non est· Vetustissimi etiaz liui dixerunt in preterito· Et infra ibidem dicit· In ui· sillabam desinentia mutant eam ī tum· vt creui cretum. ergo leui quoqz vel lini· vel liui litum· Et subdit pristianus in decimo libro· A ciui quoqz ci tus· licz corripere & producere penultimã Ab iui quoqz composita vel ab ij. vt a quiui vel quij cor ripiunt in participijs i· ante tus· vt aditus· obitus preteritus· nequitus· Solui enim solutus· & volui volutus· abiecta i· producunt u · penultimam · A vero ante tus corripi in quattuor solis participijs inueni· duobus prime coniugatõis que duplicant ī preterito priorem sillabam· dedi datus· steti stat? quod participio simile nomẽ est· Vnde participiũ futurum staturus· Secunde quoqz coniugationis vnum inueni a deponenti· reor ratus· Et a tercie vnum· seui satus · vnde insitus I· vero corripiam habent ante tus· omia que preteritum ī ui· diuisas termimant· nisi sint ex presentibus in lo· vel in uo· desinentibus· vt domui domitus· elicui elicit?· Ex cipiuntur prime quidem coniugationis duo que p sineresim i· proferunt· secui sectus· & fricui fricti? A neco quoqz verbo necatus & nectus inuenitur pticipium· Sed necatus dicitur ppie ferro· nect? alia vi peremptus· In secunda quoqz cõiugatione excipiuntur m ui· diuisas ptеritum desinentia que penultimam i· in pticipijs non habent · hec docui doctus· tenui tentus· censui census· Tercie quoqz rapui rapt?· & ex eo composita· corripui correpti? pripui prereptus· Similiter verba composita a ca nendo absqz i· faciũt participia scõm pmitiui for mam· canor cantus· occinor occentus· accinor accẽ tus· quanuis occinui & accinui faciunt preteritum In rui. vel in xui· p idem tempus exeuntia non hñt i. in participijs· vt desero deserui desertus· dissero disserui dissertus· insero inserui insertus · aperio a perui aptus· Mensui quoqz mensus facit · & cẽsui census· In lui· vero desinentia ui · in tus conuer tunt in participio· vt colo colui cultus· occulo oc cului occultus· alo alui altus & alitus· Vnde etiaz volo volui vultus facit· qõ nomen est participia le· quomodo colui cultus quando est quarte decli nationis· que etiam o· verbi in u· conuertunt Que vero in pseti in uo· diuisas desinũt i· extrema ptе riti in tus· conuersa faciunt participia· polluo pol luis pollutus· suo suis sut?· eruo eruis erutus· qõ solum penultimã corripit· tamen ab hoc cõpositũ põ· pnl· diruo rui. dirut? A do· quoqz composita i· breuem habent ante tus· in participio ptеriti· vt reddo redditus· credo creditus· prodo proditus· perdo perditus· vendo venditus· Deponentia in quor. mutant eam in cu· & sumentia tum. faciũt su pinum· vt loquor locutum· sequor secutum·

De desinentibus in ctus·

IN ctus· faciũt participium ptеriti passi i ua verba que per idem tempus actiuorũ in xi· faciunt· vt intellexi intellect? ·nexi nectus auxi auctus· traxi tractus. vnxi vnctus· Mutant enim xi· in ctum· Excipiẽ flexi quod flex? facit participium· & etiam figo fixi fixum· fluxi flu xum vel fluctum· Frixi frixum· vel frictum· cũ de clinatur frigo gis· Frigeo enim facit frigui · & ca ret supino · C õniueo cõniui· & cõnixi cõnixuz· Pe cto pectis pexui· vel pexi · pexum vel pectum· Ne cto nexui· vel nexi· nexum · quod etiã facerz nectũ· nisi esz differentia hui? verbi neco necas necui ne ctum· Plecto plectis· plexi plexum antiq̃· nũc autẽ plector & amplector dicimus commune cum suis compositis· Itẽ in gor. deponentia mutant eam ī ctum & faciunt supina· vt fungor functum · Pan xi autem non habet supinum· & per consequẽs nec participium ptеriti temporis passiuum. Ango aũt anxi debet facere anctum· sed non est in vsu· Sili ter in ci· vel in qui· vocali longa antecedente desi nentia in preterito in ctus· faciũt participium· vt feci factus· ieci iactus· reliqui relictus . Similiter in gi· vt legi lectus· fregi fract?·

De desinentibus in ptus·

IN ptus exeũt pticipia preteriti tempo i ris passiua cum actiua eiusdez tempo ris in pi· vel in psi· vel mi· terminantur vt cepi captus· & cepi ceptus· scalpsi scalptus .cõ psi comptus· sumpsi sumptus· prompsi promptus dempsi demptus· nupsi nupta· nuptus enim natu raliter siletur· nisi p irrisionem vel figuram dicat. quanuis vetustissimi nouus nuptus protulisse in ueniantur · qõ nunc in vsu non est · Emi emptus· ademi ademptus· redemi redemptus · Rapui quo qz raptus facit· & ex eo composita· corripui corre ptus · preripui prereptus·

De desinentib? in stus·

IN stus vnum inueni deponens· queror i questus· & passiuum pascor pastus· cum alia eiusdem forme soleant s· abicere. na scor natus· irascor iratus· obliuiscor oblitus , paci scor pactus· nanciscor nact?· proficiscor profect? vlciscor vlciscеris vlt?· expgiscor expergiscеris ex perrectus· deficiscor solum duplicat s· ī participio

vt defessꝰ Hic attẽde. ꝙ vro vssi facit ptcipiũ preteriti tempis in stus. ut vstus. & torreo tostꝰ & haurio hausi haustus. gero gessi gestus. X. quoqz antecedente vnum muenio ĩ tus. a textui texꝰ. ita dicit pristianus. Propter hoc dicunt ꝙaz ꝙ mistꝰ debet scribi per s. & non per x. Alij dicũt ꝙ scribitur per. x. mixtus mixtio. & remanet t. in suo sono. quia precedit x. & ita vult hugꝰ. & cõmunius tenetur.

De desinentibꝰ in su

N sus. desinũt participia que ex verbis veniunt in si. vel in di. preteritum actiui terminantibus. nisi sint a do. composita. vel quarte coniugationis. quia verborum quarte coniugationis nullum participium in sus. terminatur. vt lesi lesus. mersi mersus. iussi iussus. prandeo prandi pransus. tondeo totondi tonsus. obsideo obsedi obsessus. fodio fodi fossus. tendo tetendi tensus. tundo tutudi tunsus. prehendo prehẽdi prehensus. fendo scidi scissus. findo fidi fissus. Excipiuntur vsi vstus. torsi torsus & tortus. Antiqui dicebant a torreo quoqz tostus. gero etiaz gessi gestum facit. ita dicit pristianus in vndecimo libro. Et in. x. dicit. Omia verba que faciunt preteritum in di. faciunt supinum in sum. vt prandeo prãdi pransum. Excepto dedi quod est prime coniugationis. quod nunq̃ facit supinum in sum. & ex eo compositis que in terciam transeunt coniugationẽ & a. penultimã simplicis supini in i. conuertunt. ut do dedi datum. reddidi redditum. Et addit pristianus in libro vndecimo. Similiter faciunt participia in sus. verba que in li. vel ri. vel ti. terminant preteritum actiuoraz. vt vello velli. vel vulsi vulsus. fefelli falsus. pepuli pulsus. perculi perculsus. Suffero sustuli anormalũ est & sublatus facit. Decurri decursus. Verri versus. Verti versus. Excipitur peperi partus differentie causa. Peperci enim parsus facit. Quarte coniugationis in si. vel ri. preteritum terminantia in tus. non ãtecedente i. faciũt participia. vt fartio farsi fartus. sartio sarsi sartus fultio fulsi fultꝰ. haurio hausi haustus. reperio reperi repertus. comperio comperi compertus.

De desinentibus in psus

N psus. vnum iuenio a deponenti. vt laborlapsus ita dicit pristianꝰ. Magister bene dicit. ꝙ etiam cambio facit campsi campsum. & inde campsus campsa campsuz. & cãpsor campsoris. & huic consentio.

De desinentibus in xus.

N xus. tria inuenio passiua. scilicz nexus a nexui. pexus a pexui. flexus a flexi. Similiter faciunt participia amplector amplexus. complector complexus. & conniueo cõniui vel connixi connixũ. inde connixus. Supradictas formas seruant in participio preteriti temporis cõmunia & deponentia que facile ex simili terminatione passiuorum dinosci possunt. quomodo faciant per singulas coniugationes participia preterici temporis. Neutra pauca habẽt preteriti temporis participium & raro. vt ceno cenatus. prandeo prãsus. iuro iuratus. careo cassus quod & nomen est. Passus a pateo. titubo titubatus. placeo placitus. quiesco quietus. Suesco etiam similiter facit suetus. A neutropassiuis quinqz sunt participia gaudeo gauisus. audeo ausus. soleo solitꝰ. fio factus. fido fisus. Vetustissimi tamẽ & ex alijs plurimis neutris mueniunt protulisse participia preriti que modo in vsu non sunt. pleraqz tamen neutrorum secunde coniugationis ĩ ui. diuisas desinẽtia in preterito. deficiunt in supinis. vt horrui. rubui. tepui. ferbui. senui. frigui. egui. rigui. durui. stupui & similia. Hec de participio dicta sũt. De differentia participij & nomis verbalis habes ĩ lector lectoris. & in spirator. & etiam ĩ scribo vide Item participia non componuntur nisi per nomĩatiuum. vt dicam in edifico De pronoĩe sufficiat quod dictũ est cum tractauim? de nomine.

Nunc de prepositione.

Repositio non aspiratur. Nam vt dicit pristianꝰ in. xiij. libro. Nulla prepositio habet aspirationem. sicut nec coniũctio Vnde patet. ꝙ abundo compositũ ex ab. & vnda non aspiratur. Nota sicut dicit hugꝰ. tractãs de ergo. ꝙ en. tantum valet apud grecos quantũ in apũd nos. Vnde huiusmodi nomina greca siue notha q̃ predictam compositionem habent in sui compositione possũt scribi. & scribunt̃ idifferenter. modo per en. modo per im. vt encaustum & incaustũ. & enthimema & imthimema. emplastrũ & implastrũ energuminus & inergumimus. energia & inergia. & sic de consimilibus. Nota etiam. ꝙ si due prepositiones ponantur in constructione respectu vnꝰ casualis. vltima tenetur concordare cũ casuali. & prima seruit locutioni & non casui. vt venio de vltra montes. & de post fetantes accepit eum Si autem ponant̃ tres vltima concordat cuz casuali. & alie respiciunt prepositiones & casuale loco casualis. vt venio de per ante scolas. Veruntamen sup seruit vtriqz casui. sed cum accusatiuo ponit̃ quãdo signat motum ad locuz. vt venio de sup pontẽ & non de super ponte nisi per figurã Nota etiã ꝙ sicut dicit papias. Omẽs prepositiones hanc habent naturã. ꝙ aut augẽt. vt prediues. aut minuũt vt sublustris. subristis. aut in contrariũ vertunt. vt destruo. aut nichil signant. vt emori. qd̃ aliqñ tantum valet quantum mori. Aut aliquid ibi in significatione determinant. vt premoneo Hic possz queri an sic dicendum. Petrus potestas bononie. vel de bononia. Archiepiscopꝰ ianue. vel ianensis. & ita de consimilibus. Sed hoc determinatum est supra in capitulo de possessiuo nomine. De accẽtu aũt prepositionum supra determinatum est in secunda parte. vbi egi de accentu prepositionum.

De ꝓpositionum compositione cum quibus pribus componantur. & quando ponant̃ dictũ est supra in capitulo de composita figura nomis. Ierz multa vtilia dixi supra in prima parte de prepositionibus in capitulo de sdlaba.

De aduerbijs.

Duerbium est parsorationis indeclinabilis a casibus cuius significatio verbis addit̃. Hoc enim perficit verbis additum aduerbiũ quod adiectiua nomina appellatiuis nominibꝰ adiuncta. vt prudens homo prudenter agit. felix vir feliciter viuit. sicut dicit pristianus in. xv. li. de aduerbijs. Nota vt dicit pristianus in. xv. libro. ꝙ propria nomĩa ciuitatuz siue prime vel secũde declinationis sint. gẽo quidem casu pro aduerbio in loco accipiuntur. vt rome sum. Tarenti sum. Accusatiuo vero ad locum cuiuscunqz sint declinatõis vt Romam eo. vel Tarentum eo. vel carthaginem. vel athenas. Ablatiuo vero de loco. vel per locum vt roma exeo. tarento transeo. Si tercie declinationis sint ablatiuo tam in loco. ꝙ de loco. vel p locũ.

vt carthagine ſum · carthagine venio · carthagine tranſeo · Idem etiam ſemper in pluralibus inuenie vt athenis ſum · athenis venio · athenis tranſeo · Inueniuntur tamen & cum prepoſitionibus nomina ciuitatū ſepe prolata · & maxime apud hiſtoricos. Vnde ſaluſtius in catilinario · Nam cum brutis abroma abierat · Inueniuntur tamen & quedā appellatiua ſupradictam regulam ſeruantia tria · vt militie · militiam · militia · domi · domum · domo · humi · humum · humo · & etiam adde ruris rus rure Predicta autem ſcōm quid non ſimpliciter dicuntur aduerbia · & ideo poſſunt eis iungi relatiua & adiectiua · vt ſtudui bononie q̄ eſt pulcra ciuitas Et ſcias · q̄ domus ſecunde declinationis ē et quarte · & ſcōm declinationem ſecundam ponitur ad mod̄ prepriorum nominū · nō ſcōm quartam · quia proprium nomen in quarta declinatione vſualiter nō reperitur · Et ideo bene dicitur · fui domi · ſed male dicitur fui domus · Item vt dictuz eſt maxime apd̄ hiſtoricos inuenitur · Vado bononiam · vel ad bononiam · vado domū vel ad domum & ſic de conſimilibus · & ſepe talis latinitas inuenie · nec mirum · quia prepoſitio cum caſuali equipollet aduerbio · ¶ Scias etiam q̄ vt dicit priſtian? · In e · productā aduerbia primitiua non inueniuntur · ſed deriuatia a nomīb ſecunde declinationis quorum datiuus in o · longam deſinens in e · longam conuertitur · & facit aduerbium · vt huic claro clare · optimo optīe pulcro pulcre · affabro affabre · Cicero iuectiuarū vj · Deum nullum qui ei paulo affabre factus · huic ſano ſane · fero fere · Excipiūtur bene & male · a bono & malo in e · correptam deſinentia · Multa aūt ex ſupradictis nomibus ipſa terminatione datiui pro aduerbijs accipiuntur · vt falſo · conſulto · poſtremo · ſedulo · auſpicato · augurato · maīfeſto · priuato · precario · merito · Et ſepe corripiunt o · terminalem · quādo in aduerbia tranſeunt · vt cito · ſeromodo · neceſſario · dicitur & neceſſe · ſed neceſſe eget verbo ſubſtantiuo. Inuenitur tamē & neceſſarium · Sunt tamen quedam ex eadem declinatione quorum neutra pro aduerbijs accipiuntur · vt multum · nimium · verum · & vero · primū & primo. Et prime quod oſtendit terentius qui compoſitum ab eo in andria protulit · Nam io arbitror apprime in hac vita eſſe vile · Nimiū quoq; pro nimis frequenter inuenimus · & parum pro puum · Excipiūtur quedam que non ſolum in e · ſed etiam in er · deſinunt · vt a duro dure · vel duriter · a largo large · vel largiter · ab humano humane humaniter · a firmo firme & firmiter · Inueniuntur etiam alia q̄bus tamen non eſt vtendum inſaniter pro inſane · ſeueriter quoq; pro ſeuere · blanditer · benigniter · amicter · auariter · munditer · meſtiter · equiter · aſpiter feſtiuiter · ampliter · ignauiter · probiter · pteruiter · inimiciter · iracunditer · ſupbiter · temeriter · preclariter · torpiter · puriter · verecunditer · miſeriter · p ſperiter · Dicitur etiam abunde ab abundo · & abūdanter ab abundans ¶ Sciendum tamen · q̄ que dam aduerbia non plane ſeruant ſignificationem. que in nomibus eſt a quibus deriuantur · vt ferus fere · ſanus ſane · ſenſus ſenſim · Ideo autez diximus non plane · quia poteſt eſſe aliqua ratio · vt fere dicuntur que omi corpore ferunt · cuz quatuor q̄p pe pedibus vtantur · fere ergo p iuxta · quia celeribus omia iuxta ſunt · Sanus pro validus accipit Ergo & ſane pro valide · Io quoq; notandum · q̄ a valido valde pro valide profertur per ſincopam.

Senſim pro paulatim · quia ea maxime faciūt ſenſū que mouentur. A rito vero verbo · vel ritu · dicitur rite pro recte · quia nichil traditur ritib? niſi quod rectum dicitur · A quinte quoq; declinationis nōi bus compoſita e · pcucunt · ut pridie · hodie · poſtridie. Meridie quoq; pro aduerbio accipitur cū ſit nomen ·

Nim · denominatiua inueniuntur · & verbalia ſiue p tic pialia · vt a parte ptim · a viro viritim · a vice viciſſim · ab hoſtio hoſtiatim · a ſtatu ſtatim · a raptu raptim · a ſaltu ſaltim · a curſu curſim · a ſēſu ſenſim a ſingulis ſingulatim · vel ſingillatim.

De aduerbijs in ter ·

In ter · quedam aduerbia deſinunt · de quibus ſic dicit priſtian? · In r. primitia cur · & per · quando pro valde accipitur · Deriuatiua vero a noīb vel participijs tercie declinationis inueniuntur in ter · exeuntia · Sed ſi in ens deſinat nomi atiuus · is · genitiui in er · conuertunt · vt ſapiens ſapientis ſapienter · prudens prudētis prudenter · Alia vero aſſumunt ter · datiuo penul. correpta · vt fortis fortiter · audax audacis audaciter ſed per ſincopam vſu frequentiori eſt audacter Excipitur facil · q̄ pro faciliter facile aduerbij loco habuit in vſu · Virgilius in · x · Quam facile accipiter ſaxo ſacer ales ab alto · Difficilis aūt difficulter facit pro difficiliter. Et ab omni omnino · Prete rea a tribus & a quattuor naſcunt aduerbia · ter & quater · Obiter enim compoſitum eſt ab ob & iter · Similiter pauliſper · parump compoſitā ſūt · Veteriſſimi tamen quedam contra ſupradictā regulaz protulerunt · Sed ſi quidem ſūt nomia neutra pro aduerbijs pōita · vt Sublime volās · aſſumant · aliter vero reijciantur · vt pōponius de plia. Cuz iſta hec memorie memīt pro memoriter · Hoc etiam aduerbium aliter ab eo q̄ eſt hic alis · huiſ? alis · huic ali · pro alius alius alij · ſcōm ſupradictam analogiam profertur ·

Queſtio ·

Queri poteſt de hoc aduerbio non · quare nō ponit nīſi cuz tribus verbis · nequeo nolo · neſcio Item quādo veniat per compoſitōnem cum nomīb us · & quādo per infinitationem · ſed de hoc determinatuz eſt ſupra vbi egi de figura compoſita nomīs · De accentu aduerbiorū dixi ſupra in ſecunda pte vbi egi de accētu aduerbiorum · & etiam vbi egi de impedimentis accent? & de impedimentis differentie ·

De interiectione

Interiectionē greci inter aduerbia ponunt · ſed romanorum ſcriptores hanc ſeparatim ab aduerbijs accipiunt · Et ſcias · q̄ nulla interiectio eſt compoſita · Vnde prochdoloz ſunt due pte · vt oſtēdi ſupra in capitulo de compoſita figura noīs · Amodo ſpecialiter de diaſintaſtica ſiue conſtructione · & de ſuis ſpeciebus & partibus · necnō de regimine ſubiungamus ·

De conſtructione & ſuis ſpeciebus ·

Conſtructio perfecta quā greci ſinthesim vocāt · valz ad oīm autorum expoſitionem · Et iō nunc de conſtructione prmcipaliter & ſuis ſpeciebus & partibus dicemus · Deinde de regimine ſubiungam? · Scias ergo · q̄ conſtructionum alia perfecta · ſicut illa que perfectum ſenſum generat in aīmo auditoris · vt Petrus currit · Alia ipfecta · ſicut illa q̄ impfectū

sensum generat · vt homo albus & cetera·

Constructionis quattuor sunt species · scz intrāsitiua · trasitiua · reciproca · & retrāsitiua · Intransitiua constructio ē illa in qua ostendiē non fieri transitio actus vel passionis de vna persona in aliā · vt sortes curnt Trā sitiua est illa in qua ostenditur fieri transitō act? vel passionis de vna psona in aliam · Actus vt diligo te · Passionis vt diligor a te Reciproca est illa in qua osten diē fieri reflexio actus vel passionis de vna persona in seipam · vel de pluribus in se ipsas · quandoqz singulariter · quādoqz pluraliter · Singulariter · vt diligo me · & diligor a me · Pluraliter · vt diligim? nos · & diligimur a nobis · Et dicitur a reci · quod est iterum · & proco · qō est re · ī de reciproca · id est · reiteratiua Retransitiua est illa in qua ostenditur fieri transitio actus vel passionis de vna persona in aliam determinate · id est · cum causa finali · vt rogo te vt bene facias michi · vel rogo te vt doceas filium meum · Vnde patet · q hec constructio · diligo te diligentē me non est retransitiua · imo est transitiua · Omnis enim constructio retransitiua indiget verbo subiunctiui modi cum adiunctiua coniunctione · vel dictione habente vim coniunctionis adiunctiue · vt rogo te ut diligas me · Et scias · q tres species constructionis conueniūt seu respondent tribus motibus in natura · Est enim motus rectus · & isti cōuenit constructio transitiua · Item est motus circularis · & huic conuenit reciproca constructio · Et est motus opositus · & huic motui respondet vel conuenit constructio retransitiua · Intransitiua vero cōstructio non conuenit motui sed quieti

Queo potest queri an hec constructio · Hec capa est petri sit intransitiua · Dico · q simpliciter est intransitiua · quia nō ostē ditur fieri transitio ibi actus vel passionis de vna persona in aliam · est tñ ibi transitio personarum · quia obliquus transitiuē construitur cum verbo · sed transitio personarum nō reddit simpliciter cō structionem transitiuam · Item cum dico · Volo legere si iste infinitiuus legere tenet nominaliter · talis constructio iudicatur transitiua & determinat transitum huius verbi volo · Si autem teneat verbaliter · est intransitiua · & scōm hoc construitur cū hoc verbo volo intransitiue Item consueuit queri · an hec constructio sit trāsitiua · Petr? legit virgilium · cum petrus construatur intransitiue cum hoc verbo legit Ad hoc dico · q constructō magis debet iudicari ratione finis · q ratōne principij quia finis dignior est principio · & scōm hoc hec cōstructio est transitiua · Petrus legit virgilium non intransitiua · licet constructio verbi potentior sit ad nēm q ad obliquum · Et scias · q construi intrāsitiue est pertinere ad eandem personam vel tanq ad eandem personam · Construi vero transitiue · est pertinere ad diuersas personas · vel tanq ad diuersas · Item scias · q in omni reciproca constructōne verbum cum sequenti obliquo construitur transitiue · ut ego diligo me · sz quia verbum ostendiē pertinere ad eandem personam secū · est reciproca · & ē ibi transitio actus vel passionis · sed nō est ibi trāsitio personaz · & ita reciproca constructio tenet medium inter transitiuam & intransitiuam · Vnde omnis constructio reciproca potest dici trāsitiua actus · licet ibi sit intransitio personaz · sed largo modo · Item cum tantum sit vnum pronomen reciprocuz · scz sui · consueuit queri an ista constructio Ego diligo me · sit iudicanda reciproca · Ad hoc dico · q quāuis sit vnum pronomen reciprocum tm · scz sui · sibi · se · a se · tamē iste debēt dici reciproce cō structiones · scilicet · diligo me · diligis te · non virtute pronomīs vel verbi reciproci ibi positi · sed ex iunctura pronomīs & verbi simul · Nam verbum & pronomen pertinent ad eandem psonā Volo etiam hic te scire · q oratio · cōstructio · locutio differunt · cum vnum non recipiat species alteri? Nā locutio diuiditur in tres species · quia locutionum alia de presenti · ut Lego virgiliuz · Alia de pterito vt legi · Alia de futuro · ut legam · Item locutionuz alia affirmatiua · alia negatiua · Cōstructio vero diuiditur in quattuor species · vt dixi · scz ī iterāsitiuā transitiuam · reciprocam · & retransitiuam · Oratio autem diuiditur in quinqz species · ut dicam in quita parte in oratio · Postq de cōstructione & suis speciebus vidim? · & de eius ptib? videam?

De supposito & apposito ·

Quias ergo · q partes constructionis · due · scz suppositum & appositū · Suppositum est illud de quo loquimur · & dicē ī dyaletica subiectū · Appositus vero est illud quod de altero dicitur · & appellatur ī dyaletica predicatum · Et scias · q quidquid precedit verbū principale vel intelligitur precedere est suppositū · Verbum vero principale cum toto illo quod sequitur est appositum · excepto sum · es · est · in psenti tempe indicatiui modi · quod fm quosdam quādo ponit inter adiectiuum & substantiuū · ut petrus ē albus ē mera copula · & ad neutram partem tēdit Hic etiam nota · q si vnum verbuz ponitur in oratione illud est principale · Si duo vel plura copulata per copulatiuam coniunctionē vel disiunctiuam · illa verba sunt equaliter principalia · ut petrus legit & disputat · Iohannes legit & scribit · Verbum vero relatiui non potest esse principale · & ponitur hoc relatiuū qui in eadem parte orationis cum antecedente cū eo quod in constructione ponitur respectu illius · ut petrus qui est studēs bononie disputat · hic disputat solum est appositum Hoc tamen fallit · quādo qui exponitur per coniunctionē adiectiuam & relatiuum pronomen · ut Iste est dign? qui regat imperiū · id est · Iste est dignus vt ipe regat imperium · vel vbi fit suppletio verbi · ut vos non estis qui loquimini · id est · loquentes Scias etiam · q cum dicitur · Si homo currit homo mouetur · homo currit est antecedens · homo mouetur · est consequens · Nam antecedens est pars illa que postponitur siue īmediate sequiē hanc coniunctionē si · Consequens aūt est illa pars que postponitur siue mediate sequitur hanc coniunctionē si · sz hō magis ad dyaleticū spectat ·

De supposito verbi psonalis nūc videam? ·

Quias ergo · q nomen substantiuū aliquādo supponit per se · ut homo currit · vel cum sua determinatione · ut homo albus currit · Similiter supponit nomen adiectiuū substātiue positum · ut albū currit · id est · alba res · Item pnomen · ut ego curro · tu curris · ille currit · Item pticipium · ut legens proficio · Item verbum infinitiui modi positum nominaliter aliquādo p se · ut legere est bonum · aliquādo cum adiuncto · ut amare deū est bonum · & me ire ad ecclesiam est verū · quia hō totum · me ire ad ecclesiam · supponit huic verbo ē · loco vnius nōi · Similiter supponit subiunctiuum

verbum vel indicatiuū ꝓpoſito nomine vel aduerbio ifinito·ut quis curzit ſcitur a me·vbi ſit ſortes ignozatur a me·Similiter ozatio ſumpta ꝑ indicatiuum verbum vel ſubiunctiuuz ſupponit præpoſita hac cōiunctione ꝙ·ut Qz tu legis eſt verum ·vl' Q tu legis placet michi·Item ſupponit aduerbiū poſitum nominaliter·ut Diu eſt ꝙ ego veni·id ē· duiturnuz tempus·Et ſcias·ꝙ ſuppoſitum verbi ꝑ ſonalis debet concordare cum eo in tribus·ſcz in ꝑ ſona·in numero·& habitudine nomīatiui· Ex quo patet ꝙ male dicitur·Petri currit·quia licet petri concozdet cum verbo in perſona & numero·tamē diſcozdat ſecum in habitudine nomīatiui· cum ſit caſus genitiui·Nota etiam·ꝙ in verbis tercie ꝑſone intelligitur nomīatiuus tribus modis· Quādo qz vi certe ſignificationis.ut ī verbis excepte actionis·Quandoqz vi relationis·ut qui legit diſputat Quandoqz vi precedētis ozationis·ut ſortes legit & diſputat·In uerbis autez prime & ſecunde perſone intelligitur nōiatiuus certus & detez minatuſ vnde non egent pronoīe ibi poſito ad ſuppoſitionem·niſi cauſa diſcretionis uel ſignificātie· ut ego ſum lux mundi·& tu puer propheta altiſſimi uocaberis·vide ī narratio·Sed verba tercie perſone bene indigent·ut ſortes currit·niſi in predictis caſibus·verba tamē tercie perſone ſi ponanē abſqz nominatiuo·non reddunt locutionez incongruam·ſz imperfectaz·¶ Volo etiā te ſcire·ꝙ nēs tercie perſone poteſt iungi cum verbo prime vel ſecunde ꝑſone ex parte ſuppoſiti in quattuoz locis abſqz pronomīe ibi poſito·ſicut dicam ī quarta ꝑte ī tracta tu de allotheca in capitulo de euocatione ¶ Item aduierte·ꝙ nomīa que gemmantur·ut quiſquis & que recipiūt cunqz .ut quicunqz habēt vim duorum caſuum & penenda ſunt in eodem caſu ī quo ponitur relatiuū facta explicatione·ſicut dicam ī quinta parte in quiſquis·

¶De ſuppoſito verbi impſonalis amodo videā?· Scias ergo. ꝙ verbis impersonalibus fit ſuppoſitio per obliquum caſum Impſonalium aūt verborum·alia ſunt actiue vocis·alia paſſiue·ut placet·& currē·Inter que differentie ſunt hec·quia impſonalia actiue vocis poſſunt conſtrui cum infinitiuis verborum.ut placet michi legere·Sed impersonalia paſſiue vocis non· Vnde male dicitur·A me deſiderzatur legere·Item impersonalia paſſiue vocis ſunt abſoluta & intrāſitiua·ſed impſonalia actiue vocis poſſunt eſſe trā ſitiua.vt penitet me peccati·Item impſonalia actiue vocis regunt ante ſe eoſdem caſus quos regūt ſua perſonalia poſt·ut michi placet·ſed impersonalia paſſiue vocis non regunt eoſdē caſus quos ſua verba perſonalia·vnde male dicitur·A me legitur virgilium·licet bene dicatur·Ego lego virgilium· quia a me legitē·equipollet huic·ego lego· Sed iſte nō equipollent. Ego lego virgilium·& a me legitē virgilium ſi addatur accuſatiuus·¶ Nota·ꝙ cuz dicitur·A me curritur·poteſt duobus modis ſuppoſitum aſſignari·Eſt enim ſuppoſitum rei exercētis & rei exercite·Suppoſitum rei exerate · eſt res verbi·id eſt·caſus qui intelligitur per verbum·& ſcōm hoc verbum illud cōſtruitur cū ablatiuo trā ſitiue. Et debet ſic exponi·A me curritur·id ē·curſus agitur a me· Suppoſitum vero rei exercentis· eſt res ablatiui·& ſcōm hoc ablatiuus ſupponit & conſtruitur cum verbo intrāſitiue· Et debet ſic exponi·A me curritur·id eſt·ego curro · A quibus autem verbis deſcendant verba impſonalia· & de eozum cōſtructione dixi ſupza vbi egi de verbis ī perſonalibus·Verba aūt impſonalia que cōſtruūtur cum gēis ſunt duo·ſcz intereſt·& refert· ſicut dicam in quinta ꝑte in intereſt·Hoc etiam verbuz impſonale venit qñqz regit genitiuuz ut dicam in venio venis·Verba autem impſonalia que ꝟſtruūtur cum datiuis ſunt iſta·placet·libet·liquet·licet vacat·euenit·contingit·accidit expedit· vt michi placet·iſte dēs michi ſupponit illi verbo placet & conſtruitur ſecum intrāſitiue ·Eodem modo bene dicitur·michi placet me legere· & placet me legē· Verba impersonalia que conſtruunē cum accuſatiuis quādo iunguntē cum infinitiuis verborum ut quidam volunt ſunt iſta·decet·delectat·iuuat · oportet ·Sed quādo iunguntur abſqz infinitiuo perſonalia ſunt·ut hoc decz me·Verba impersonalia que conſtruuntur cum accuſatiuis & genitiuis ſūt iſta quinqz·penitet·tedet·miserz ·piget ac pudet Sed quando ponunē cum infinitiuis requirūt tantum accuſatiuū.ut penitet me peccare · & nō adiūguntur cum infinitiuis niſi impersonaliter . ꝙa ille infinitiuus ponitē loco genitiui·ut dicaz in quarta parte in misereor·Scias etiam·ꝙ ſunt quedam verba impersonalia non ſimpliciter·ſed ex adiuncto q̄ ſequunē conſtructiones illoz verborum impſonalium quibus adiungūtur·ſcz icipit·debet·ſolet·definit ·poteſt·ut ſocratis incipit intereſſe legere·ſocrati incipit placere legere·ſocratem incipit decere legere·ſocratez incipit penitere peccare·a ſocrate incipit legi¶ Nota·ꝙ hoc verbum eſt poteſt eſſe impersonale in quattuoz locis·ſicut dixi ſupra vbi egi de gerundijs·

¶De regimine .

DE regimīe amodo videam?·Scias ergo ꝙ regere eſt conferre dictioni· ut ponatur in tali vel in certo caſu · Et ſcias.ꝙ omēs ꝓteſorationis regunt ꝑter propria nomīa·& preter coniunctiones & interiectiones· ut quidaz dicūt· Nos vero dicī?·ꝙ oēs parteſoratōis regūt preter coniunctioneſ & interiectiones Et preter quedam aduerbia·vnde concedim?·ꝙ ꝓpria nomīa regunt·Vnde bene dicitur·Homo eſt humanitate & ſocrates ſocratitate·quia ꝓpria nomīa data ſūt a propria q̄litate ·& ꝓnomina regunt·vnde dicit ꝓſe·Ego meoz ſolus ſum meus.id eſt· ego ſolus de numero meorum ſum liber· Similiter bene dicitur·Iſte equus eſt meus emptione· & Ille eſt tuus donatione.¶ Aduerbiorū quedam regūt· & quedam non regunt·Illa regunt que poſſunt recipere duo extrema·id eſt·verbum ante & caſum poſt·ut vado ultra rhenum · vnde dicunē prepoſitiones a donato·a priſc·aduerbia·quia poſſunt poni abſqz caſu.ut vado ultra·Similiter aduerbia compatiua regunt·ut Loquor meliuſ platone· Et ſuplatiua · vt diligo te maxime iſtorū·Et etiam quedam adū bia regunt ex natura partitionis·ut ubiqz terrarū. Coniunctiones vero non regūt nec regere poſſūt quia non habent certū finem· De interiectionib? dicunt quidam ꝙ regunt ex vi ſue ſignificationis. vt O meffabilem virum·Alij vero dicunt·ꝙ omiſſe caſus iunctus interiectioni nō regitur·& hoc puto verum¶ Item ſcias.ꝙ nulla dictio regit ante & poſt·niſi uerbum & gerundium·¶ Volo etiaz te ſcire·ꝙ omīa caſualia que copulantur reguntur ex eadem natura aut diuerſa·ut diligo ſocratez & platonem·Si enim iunganē immediate·aut ꝑtinēt

ad idem·aut ad diuersa·Si ptinent ad idem·regũt ex eadem natura·ut homo albus·Si ptiment ad diuersa regunt ex diuersis naturis.ut sũ maior platone vno cubitu·Platone igitur ex natura comparationis·vno cubitu·ex vi determiationis excessꝰ ¶ Nota hic·qꝫ regula tradita est a prisc. Quencũqꝫ casum regit nẽs·regit quilibet eius obliquꝰ·qđ in multis videtur fallere·qꝫ bene dicit·Hoc ẽ multum vini·Sed male dicit·Loquor de multo vini. Similiter bene dicit·aliqđ panis est hic·Sed male dicitur.loquor de aliquo panis·Sed huiꝰ questionis solutõem ponã in plus ¶ Nota·qꝫ quencunqꝫ casum regit indicatiuus cunde regit etiam quilibꝫ eius modus·gerundiũ·supinum & participiuꝫ·qđ ab eodem descendit·Sed consueuit queri·an nõiatiuꝰ possit regi a gerundio supino & pticipio·Et videtur qꝫ sic, qz sicut bene dicitur·ego sum miles ita bene dicitur·ego volo esse miles · venio causa fiendi miles·sum futurus miles·vado factum miles·Sed huiꝰ questionis solutõem ponam in quita parte in futurus·¶ Nota cum dico·Habeo pudorem comedendi solus·iste nõiatiuꝰ solus euocatur ab hoc verbo habeo mediante hoc gerũdio cõmedendi·& construit cum hoc verbo habeo p regimẽ cum gerundio vero per determinationẽ Similiter si dico. Habeo voluntatẽ eundi solus·& ita de cõsimilibus dicas ¶ Scias etiam·qꝫ est regimẽ actiuũ & passiuum·Regimẽ actiuũ·est habitudo dictionis regentis·& de hoc regimĩe dicit prisc.Quencũqꝫ casũ regit nõiatiuꝰ eũdẽ & ꝗlibet eiꝰ obliquus Regimen passiuũ·est habitudo dictionis que regitur·& de hoc regimĩe dicit prisc·Nominatiuus qui verbo adiungitur ĩmobilis casibus ipe manet·hec eĩ natura per quã nomĩatiuus regit a verbo·non mouetur·id est·non transit in obliquos suos. siue non accõmodat obliquis suis·quia videlicet nꝰ regitur intransitiue·obliqui autẽ trãsitiue·¶ De hoc regimine singulorꝫ casuũ amodo speciales regulas per ordinẽ subiũgam?·& ꝓmo de nõiatiuo

¶ De nomiatiuo·

Nota·qꝫ etiam tres sunt nomĩatiui.scilicꝫ nõiatiuus supponens·nõiatiuus apponẽs & nõiatiuus exponẽs· Nomĩatiuus supponens est qui supponit verbo·ut petrus currit· Apponens.est qui ponitur post verbuꝫ substãtiuũ vt petrus est albus·Nomĩatiuus exponẽs · est nomiatiuꝰ exponens verbũ·ut cũritur·id est · cursus agitur·iste nõiatiuus cursus exponit hoc verbum currit·¶ Et scias·qꝫ nꝰ qui supponit verbo tenetur cõcordare cum eo in duobus accidentibus scz ĩ numero & persona·Hoc aũt impediri potest quattuor modis·Quãdoqꝫ per euocationẽ·ut ego petrus curro·Quãdoqꝫ p collectionẽ·ut populus currunt. Quandoqꝫ per appositõeꝫ·ut ciuitas vercelle est pulcra·Quandoqꝫ per cõceptõem·ut ego & petrꝰ legimus·Nominatiuꝰ aũt apponẽs·scilicꝫ qui ponitur post verbũ substantiuũ non tenetur cõcordare cum verbo ĩ numero nec ĩ persona·Vñ bene dicitur·sum homo·sum homines·Verũtamẽ aliquando concordat cũ sequenti & non cum precedenti per plensim vel anastrophen eo qꝫ intelligitur ante·ut Rixe amantiũ reintegratio est amoris·sicut dicã cũ determiabo de allotheca in capitulo de plensi·¶ Item scias·qꝫ est copula verbalis implicita & explicita·Explicita est in hoc verbo sũ & ideo põt recipere libere quẽcunqꝫ nõiatiuũ·scz nomĩs·ut sum homo·pnomĩs·ut sum iste. partici pij. ut sum legens·In ceteris aũt verbis est copula implicita·id est·coartata sub aliqua speciali significatione. Vnde nõ possunt recipe qualẽcunqꝫ nõiatiuũ·nisi qui conueniat significationi eoꝝ·Vñ verba vocatiua habent copulã coartatam sub nõiatione·ergo non recipiũt nomẽ·nisi qđ determiet ipaꝫ vt voco: petrus·dicor martinus.Similiter verba que pertinent ad incessum requirũt nõiatiuum qui determinet ipm incessum·ut incedo supimus·& incedo tardus·Et etiam verba que pertinent ad electionem requirunt nõiatiuũ qui determinet illam electionem. ut eligor epus·eligor potestas·Et eodem modo verba q̃ pertinent ad sessionem· reqrũt nõiatiuum determinantẽ sessionem·ut sedeo iudex & sedeo arbiter·Similiter verba que pertinent ad apparentiam·reqrunt nõiatiuum determinantẽ apparentiã·ut videor bonus·appareo sapiens·¶ Et plus dico·qꝫ omnia verba personalia possunt recipere nẽm participij·a pte post·sic recipere verbuꝫ mediante coniunctione·ut lego virgilium scribẽs·id est·lego virgiliũ & scribo·¶ Hic etiam nota·qꝫ verbum substantiuũ non potest recipere pronomen ex parte appositi nisi tercie persone·sic volũt quidam·Et etiam prisc·videtur hoc sentire dicens Nemo dicit·ego sum ego vel tu·referens ad pronomen verbum ex pte post·quia pnomen significat substantiam·& verbum substantiam·& sic est geminata ibi substantia·& geminata substãtia nichil perfectũ significat·ergo pronomẽ non determiat verbum substantiuuꝫ·ergo nichil est dictum · ego sum ego·vel ego sum tu·Alij dicunt cum quibus ego·qꝫ verbum substantiuũ bene potest recipe primam & secundã & terciam personam. Vnde bene dicitur·ego sum ego·& ego sum tu·Sicut bene dicitur·sortes ẽ sortes·& hꝰ est hoc·sed distiguũt ita·quia illud pronomen potest venire ratione substantie·& sm hoc est ibi substantia geiata · vnde nichil est ibi perfectũ & sic intellexit prisc·Vel põt venire ratione qualitatis ad quã pertinet ex vi demonstrationis·& sm hoc recte dicitur · Hec aũt opinio põt confirmari per prisc·dicentẽ·qꝫ differẽtia est inter verbum substantiuũ & vocatiuũ· quia verbum substantiuũ recipit nõiatiuum pnominis ex parte post·verbuꝫ vero vocatiuum non·Vnde bene dicitur·hoc est hoc·iste est iste·Ergo eadẽ cõgruitas que est in tercia persona·videt qꝫ sit ĩ prima & secũda·Itẽ prisc·dat autoritatẽ·si tu esses hic in qua demonstratione intelligitur ego & birria·similiter dicitur·est ego qui mecum loquor . Item dicimus qꝫ verbũ non tenetur ocordare cũ sequẽti nõiatiuo·ut dixi·& euocatio non ita est violẽta ex parte post·sicut ex parte ante·Vnde cõcedimus·ego sum ille qui curro·& ego sũ ille q̃ currit ¶ Volo etiam te scire.qꝫ verbum substantiuũ habet aliaꝫ naturã ex pte post qꝫ alia verba(ut multi dicũt) qz cetera verba non possunt recipe nõiatiuum ex pte ante·scz tercie persone absqꝫ pronoĩe ibi posito nõiatiuum dico nõis substantiui·sed verbum substantiuum bene potest·qz non indiget pronõie· & hoc videt velle prisc·qui dicit·qꝫ in ceteris verbis male dicitur·sed in verbo substãtiuo bene dicitur vnde prisciaꝰ curro male dicit·sed prisciaꝰ sum bene dicitur·Alij dicunt cum quibꝰ ego·qꝫ verbuꝫ substantiuũ non habet aliam naturam ante se qꝫ cetera verba·Vnde sicut male dicit· Cicero accuso sine pnõie ibi posito·Ita male dicitur sine pronõie Cicero sum·si ille nõinatiuus intelligatur ex parte

ante. Ille enim nūus est tercie persone. & euocatur ibi. non aūt a pronōie euocatur· qz non est ibi pronomen· neqz a verbo· quia dictio euocans debet p̄cedere dictionem euocatam· si aūt intelligatur ex parte post· bene dicīē· & euocāē ab illo verbo suz· quia illa verba substantiua & vocatiua euocant nōiatiuū tercie persone· ut p̄sistian? sū. p̄sistimus voco? · quod cetera verba facere nequaq̄ possunt·

¶ Nota q̄ nūus in vi nūi retent? semper requirit verbum positū vel subintellectū · ut petrus currit Subintelligi pōt aliq̄ndo · & maxime verbū substātiuū· ut poli doctus ego· subaudiē sum · & qui maē qui terras omī dicione tenere pollicitus subaudiē es · & visio esaie. & onus moab· subaudiē est · quia sensus est· hec est visio esaie · & hoc onus siue oppressio quam vidit p̄pheta esaias sup̄ moab · & ita de cōsimilib? dicendū est · sed si nōiatiuus non ponitur in vi nōiatiui · non requirit verbuz · ut aquile volant sublime· id est · sublimiter · Amodo de genitiuo videamus.

¶ De genitiuo ·

Genitiuus q̄nq̄z regitur a nomīe· ut asinus socratis· Quādoq̄z a verbo· ut misereor socratis· Et a participio· ut suz miser? socratis· Et a pnoīe. ut ego meoz solus sū meus hoīm· hic est bonus· ille malus · Quandoq̄z a p̄positione sed per grecismū· id est · per vsum grecoruz vt tenus crurū · id est · i cruribus · Et ab interiectione scōz quosdā · ut o misere sortis · Et ab aduerbio vt vbiqz terraz · A coniūctione vero nunq̄ · ¶ Et sciendum · q̄ gūus regitur ex sex naturis · vt patebit· scz ex natura possessionis · ex natura verbalis significationis · ex natura p̄itionis · ex vi accidētis ex vi cause materialis · & ex natura trāsitōis · ¶ Nota ergo · q̄ omīs dictio significans rem suā ut possessam · i. que habetur· potest regere gēm̄ denotantem rem possidētē· id est · que habet· ex natura possessionis · ut si dicam · equus socratis · Vnde scōm h°· nullū adiectiuū regit genitiuū ex ista natu i. nisi ponaē substantiue · ut bona ista? ciuitatis · & oēs sancti & sancte dei · id est · quos deus habet · Item nullum verbum regit genitiuuz ex hac natura · nisi sum es est · ut hec capa est sortis · Scōm p̄dictaz regulam omīa nōia fozmarum regunt gēm · ut albedo platonis · & sapientia salomonis Similiter nōia dignitatuz & officioz regunt genitiuū ex natura possessionis · ut epūs bononie · potestas mantue · capellanus sancti martini · & p̄pria nōia que trahuntur ad possessionē · ut dauus petri · & marcia catho nis Et similiter nōia ad aliquid dicta regūt genitiuum ex hac natura · ut pater socratis · fili? platonis

¶ Item scias · q̄ verbalia desinētia in tor · vel i trix si descendant a verbis trāsitiuis · possūt regere genitiuū designantē rem in quā transeat act? verbi · vt tu es doctor petri · qz doces ipsum. Et si verbū regit duos diuersos casus · verbale et? similiter regit duos genituos · vt sum doctor tui grāmatice · Si aūt veniant a verbis absolutis · absolute ponūē vt spiro tas · rator · viuo vinis victor · nisi interueniat alia natura · ut cursor dōi pape · id est · qui p̄tinet ad dōm papam · Regunt aūt ista verba genitiuum ex vi verbalis significatōis sm̄ quosdam. ex eo q̄ retinent significatōem sui verbi · Sed aliter · quia verba cū tpe · sed hec verbalia cum qualitate Sed pōt dici · q̄ regūt genitm̄ ex natura possessionis · qz possūt reduci ad possessionē · ut si dicam · sū doctor tui. id ē · tuus. & tu mei es doctor · i · meus Et vbicūq̄z est q̄ genitiu? reducīē ad possessionez est ibi natura possessionis · Siliter p̄icipia que veniunt a verbis transitiuis posita nōialiter regunt genitiuū ex vi verbalis significatōis · vel ex vi possessionis · ut sum docēs grāmatice · id est · doctor · & sum doctus grāmatice · Item ad naturaz possessionis p̄itiua etiaz reducunē · qz vbi est partitio ibi est capcio partis a suo toto. ut vnus istoz currit · alter istoz legit · Vnde oīs pars est possessio totius. ergo recte reducunē ad naturā possessionis · Regunt aūt genitiuū ex natura p̄itionis oīa p̄tiua · ut aliquis · q̄dam · vnus · & alter · Et pronomia demonstratiua. ut ego meoz meus sū solus · & homīnū · hic ē bonus · ille malus · Et siliter q̄dam adūbia locatiua · ut vbiqz terraz · & vbiqz locoz ¶ Itez dicimus q̄ sicut p̄pzium nomen q̄nq̄z ponīē possessiue · ita ponitur p̄itiue · sed tamē impzopzie · Vnō ocedimus · hoīm · sortes est bon? · plato est malus · p̄priuz ei discretōz recipit a plalitate · Sicut boet? vtitur quoz basilius regio ministerio depulsus est His itaqz adiungunē oīa que regūt genitiuū ex natura p̄emimentie · qz vbicunq̄z est p̄eminētia ibi ē aliqua p̄itio · ut domin? domimantiū · & rex regum · virgo virgīnū · sanctus sanctoz · canticū canticoz Nam oīa nōia q̄ significant rem in qua possit esse p̄eminētia regūt genitiuū pluralis sui ex hac natura · vt doctor doctoz · seruus seruoz · His adiūgūtur suplatiua que regūt genitm̄ pluralē vel singularem nōis collectiui · ut sū fortissim? romanozum vel fortissimus romane gentis · hic est em̄ q̄dam p̄tio · q̄a res superlatiui est de numero rerū genitiui & ita est possessio · q̄a oīs pars dicīē possessio q̄ntum ad suum totū · Similiter est p̄eminētia · q̄a res suplatiui semp̄ signaē cuz quadā p̄eminencia · ut suz albissimus romanoz · id est · sum vnus romanoruz p̄eminens alijs in albedine · ¶ Nolo te etiam ignorare · q̄ nōia ad aliquid dicta ut supza tetigi · regūt genitiuū ex natura possessionis · Possūt aūt hmōi nōia substantiua q̄ dicunē ad aliquid regē datiuuz cum verbo substantiuo. Vnde bene dz. sum pater tibi · sum seruus tibi · qō pōt intelligi duob? mōis. possessiue · & adquisitiue · Si possessiue talis est sēsus · sum pater tibi · id est · sū pater tuus · Si adquisitiue talis est sensus · sum pater tibi · id est · ad tuum cōmodū · Regīē aūt ut quidam dicunt iste datiuus tibi de ly pater · & hoc nō habz nisi cū h° verbo sū es ē · Vnde male dz · pater petro curzit · sz bene dicitur · sū pater petro Nos vero dicī? · q̄ regīē a sū es est & non a nōie ibi posito · tamē pstruīē cum ly pater p̄ determinatōez · cum ly est p̄ regimen · & h° pōt videri · qz verbum pōt interponi · ut dicaē · pater sum tibi · sed pater sū tui · male dicīē

¶ Iso genitiuo rei habētis · videamus nunc de genitiuo rei habite · ¶ Scias ergo · q̄ quādo nōiatiu? designās rem habentem & genitiu? rem habitā iūgunē · tūc nōiatiu? regit illum genitiuū ex vi accidētis · & eodem modo ablatiuū · ut si dicaē · equus albi colozis curzit · & equ? albo roloze curzit · id est · equ? habēs album colozē curzit · ¶ Et sciendū · q̄ nullum nomen nisi substātiuum regit genitm̄ ex hac natura · & nullū verbuz p̄ter sum es est · ut deus est magne virtutis · id est · habens magnam virtutem Item p̄pria nōia possūt regere genitiuū vel ablatiuū ex hac natura · quia p̄pria nomia bene possunt signaē rem suam ut habētem · Vnde ouidius · Acute vocis illator · id est · illator habens acutā vocē · Et horacius · Fracto crure crudeles planum tollite clamat · id est · planū hītē

crus fractū Itē ꝓnōia regūt ex ista natuā V̄n boe
tius. ¶Illa vultu placido meis q̄stionib⁹ mota inq̄t
¶Illa notat rē habentē·i·illa hñs vultū placidū· Et
ita ꝓpriū nomē & ꝓnom̄ regūt gēm & ablatiū ex
vi accītis·q; signāt rē suā vt habentē· ¶Nota q̄
q̄ndo gēus vel ablatus regiē ex vi accidētis·semper
req̄riē ibi adiectiū vel aliq̄ nomen habēs officium
adiecti·q; oportz q̄ accidēs declareē·Vnde quan
uis bene dicaē·equ⁹ albi coloris currit·tñ male d̄z
equ⁹ coloris currit· ¶Hic tam̄ aduerte·q; iueniē
aliq̄ndo vnic⁹ gēs·ita q̄ nō ē ibi adiectiū·ut turris
fortitudis·homo pacis·petra scādali·Et iō notan=
dū ē·q̄ vnic⁹ gēs aliq̄ndo p̄ōt stare sine adiectio
scz q̄ndo p se sig̃ficat laudē vel vituperiū·ut homo
pacis·i·pacific⁹·turris fortitudis·hic sig̃t laudem
petra scādali·sig̃t vituperiū·i·petra in q̄ fuerunt
hoies scādalizati·i·offensi·homo seditōnis·i·homo
sedicios⁹. Sz si p se gēs nō signat laudē vl̄ vitupe
riū·nō p̄ōt staē sine adiectio·Vnde male d̄z·equ⁹
coloris currit·q; nō signat laudē vel vituperiū Sz
ē dicendō·equ⁹ albi coloris currit ¶Et scias q̄ licz
ablatiu⁹ regaē ex vi accidētis sic̄ gēus· vnic⁹ tamē
ablatiu⁹ nō p̄ōt staē p se sic̄ vnic⁹ gēs·ut dicatur
homo pace·sic̄ hō pacis·pet̄ scādalo·sic̄ petra scan
dali·Et ratio ē·q; ablatiu⁹ nō habz istā naturā ꝓ=
prie·imo eā habz ex quadā affinitate quā habet cuz
gēo·nā ablatiu⁹ sig̃ficat causā·gēs vero accidens·
& iō ablatiu⁹ magis indigz auxilio adiecti ad de=
clarandū accidēs q̄ indigeat genitiuus·

Posq̄ dixim⁹ de gēo rei habētis·& de ge
nitiuo rei habite·nūc dicam⁹ de gēo rei
materialis· ¶Nota ergo·q̄ talis gēus
ꝓprie regiē ab adiectīs·Regiē enī ab adiectiuo de
notāte pauptatē vel suū otrariū·ut hic ē paup pe=
cunie·& ille ē diues auri·Et ab adiectio denotāte
felicitatē vel suū otrariū·ut ille est felix· vel infelix
animi·Et ab adiectio denotante dignitatē vel suū
otrariū·ut hic est dignus honoris·& iste ē indign⁹
laudis·& sic̄ ostruiē cum gēo ita etiā cuz ablatiuo
vt iste ē dign⁹ auri vel auro·excepto ablatio gerū
dij·Vnde male d̄z·dign⁹ honorādo·sz dignus ho=
norādi bene d̄z·Siliter adiectia q̄ ptiment ad pleni
tudinē vel suū otrariū·regūt gēm ex vi cause ma=
terialis·ut plen⁹ vini·vel vacu⁹ vini. Construunē
siliter cū ablatiuo·ut plen⁹ vino·vacu⁹ vino·Pos
sunt etiā hmōi nōia regere gēm & ablatiū median
te copulatiua oiūctione·Vnde in euāgelio iohannis·
Vidim⁹ eū plenū gratie & veritate·Itē esaie·xxv·
ca°·Omnes mēse replete sūt vomitu sordiū·& illa
q̄ ptinēt ad audaciā vel ad suū otrarium·ut audax
belli·timidus belli·sed nō regūt ablatiuuz·Et illa
adiectiua q̄ possūt reduci ad verbalē sig̃ficationez
regūt gēm ex eadē natura·ut certus & incertus·
gnarus & egen⁹·ut cert⁹ sum huius rei·id est·scio
hanc rē·sū incert⁹ hui⁹ rei·id est·dubito de hac re
Sum egen⁹ panis·id ē·egeo pane· ¶Scias etiam
q̄ regiē gēus q̄ndoq; a verbo ex vi cause material'
Vnde verba pertinētia ad redargutionē siue accu=
sationē·vel ad suū otrariū habēt regere gēm ex vi
cause materialis·ut redarguo te furti·& depḧēdo
te crimis·arguo te iniuriaz·laudo te bonitatis·mi
ror te iusticie·Et similiter cōstruunē cū ablatiuis
vt miror te iustitia·laudo te prudētia· ¶Item ver
ba que ptinēt ademptōem vel venditōez· valorem
& extimationē regūt genitiuū denotantē precium
ex vi cause materialis·ut quāti emisti librū tuum·
quāti vēdidisti librū tuū·quāti cōstitit liber tuus·
quanti facis librum tuū·quāti extimas·quāti dicis
Et cū ablatiuo cōstruunē ista·ut quāto emisti·q̄n
to vendidisti·quāto extimas·quāto facis· Et scias
q̄ autores nunq̄ ponūt ista verba nisi cum gēo de
notante preciū indeterminatū·ut quāti emisti librū
tuum·& cū ablatio denotante ꝑcium determiatū
vt emi librū meuz decē libris·¶Illa tamē que ptinēt
ad extimatōem bene cōstruunē cū genitio denotā
te preciū determinatū·ut facio librū meū decez li
bzarum·id est·extimo·& extimo amicitiā tuā vn⁹
oboli ¶De cōstructione aūt hui⁹ verbi valeo va
les quādo preciū denotat·dico q̄ construiē cum
genitio denotante preciū indeterminatū· Vt in dige
sto iulian⁹ ait·Funōū tanti valere quāti vēdi p̄ōt
Construiē similiter cū accusatio denotāte preciū
determinatū vel indeterminatū·ut in genesi· Terra
quā postulas q̄draginta siclos argenti facit· Con
struiē etiaz cū ablatio·Et scias·q̄ ista duo verba
scz moneo·& memoror cōstruunē cū genitio et ac
cusatiuo simul·ut moneo te iusticie·& memoror
te lectōis·Vel moneo ostruiē cum duob⁹ accusati
uis simul·ut moneo te iusticiā·q;·primz ad doctri
nam & recordatōez·Sed memī & memoror depo
nens·non ostruiē cum genitiuo & accusatio simul
sed diuisim·ut memī lectionis vel memī lectionez
Ex natura trāsitionis aliquādo regiē genitiu⁹·quā
do scz designat rem in quā transit act⁹ verbi·Vn
de omia verba ptinētia ad recordatōez vel obliuio
nem regūt genitiuū ex natura transitōis·ut memī
lectionis·recordor lectionis·obliuiscor lectionis
recolo lectionis·& hec ostruunē cum accusatio &
ablatio·Similiter regunt gēm ex eadez natura ver
ba que pertinent ad indigentiā·ut careo panis·&
hec ostruunē cū ablatiuo·Item misereor misereris
regit gēm ex eadem natura·ut misereor tui·regit
etiā datiuū ¶Similiterista quattuor verba regūt
gēm ex natura transitionis·abstineo·inuideo·desi
no·cōsulo·ut abstineo irarū·desino querelaruz·iui
deo tibi honoris·vel honore·cōsulo tibi huius rei
vel hac re·Vnde ouidius·Ad me q̄uenit ꝑsuluitq;
mei·

¶De datiuo·

Datiu⁹ principaliter regiē ex natura acq̄si
tionis·& sm hoc nomina que pertinent
ad cōmodū vel incōmodū regūt datiuū
ex vi acquisitionis·ut sum bon⁹ tibi·malus illi·Et
verba que ptinēt ad cōmodū vel incōmodū regūt
dtm̄ ex eadē natura·ut do tibi equū·lego tibi agrū
Et hoc verbuz est plus facit·q; regit duos diuer
sos datiuos simul ex vi acquisitōnis·ut hec res est
michi cure·& hec res ē michi honori·Sed vnus da
tiu⁹ regiē ex vi acquisitōnis acquirētis·scz michi·
alter scz cure·ex vi acquisitōis acquisite· Vnde ibi
est duplex acquisitio·acquirēs & adquisita·Vnde
non debet interponi copula· ¶Et scias·q̄ nullus
aliud verbū regit duos diuersos datiuos ex natu
ra acquisitionis·nisi sum es est·etiā si inueniaē ali
cubi·Dicit tamen prisc·q̄ vnus illorum ponit ad
uerbialiter·ut in prudentio· Prosilit auxilio socijs
id est·ad auxiliandō ¶Sz p̄ōt queri an omē verbū
regere p̄ōt datiuū ex natura acquisitōis·i·an hēat
hoc ex ꝓpria natuā vel institutōe·Dico q̄ nō·Vnō
male d̄z·Hec uestis decet michi· ¶Item nota·q̄
uerba impsonalia regūt dtm̄ ex ui suoz psonaliuz
sz sua psonalia regūt dtm̄ ex ui acquisitōis·ut hoc
placet michi·ergo ex eadē natura & sua impsona
lia regūt dtm̄·Regitur etiam datiuus quādoq; ex
ui transitionis·scz quando significat rem in quam

transit actus uerbi uel passio·sz hoc facit proprie vel impprie· Proprie ꝙndo pōiē i vi sua·i·m vi dativi·ut benedico tibi·& iuideo tibi.& tūc pōt fieri ouersa locutō·ut benedicor a te·& imuideor a te Impprie·ꝙndo nō poniē i vi sua·id ē·i vi ablativi & ppositōnis.ut diligor tibi p a te·& iuideor tibi p a te· Quādoqz aūt dtūs regiē ex vi correlati respectus· Vnde ista nōia par & ipar ·silis & dissimilis.eqlis & ineqlis regūt dtīm ex vi correlati respect?·qz ē ibi itellect? correlativ?·ut sū par tibi ergo tu michi·sū impar tibi· ergo tu michi·sum similis tibi ergo tu michi·& sic de singulis · Patz er ergo ex pdictis·q dtūs regiē ex trib? naturis·scz ex vi acqsitōis ·ex vi transitōis·& ex vi correlativi respect?· Volo etiā hic te sciē q uerba pceptiua q ostruunē cū dtō sequēte infinitio·ut pcipio tibi legere·possūt etiā ostrui cum accusatio·ut pcipio te legere· Itē nota·q ꝙndo verbū cōstruiē cū aliquo obliquo seqnte infinitio q ostruiē cū simili obliquo vt michi placz seruire tibi·dubiū est qs obliquus cui verbo reddaē Sz melius ē ad pfectā ostructōez q prim? obliqu? pmo verbo reddaē·ut vult ps·

De accusativo.

Accusativus regiē a nōie adiectio p sinodochen.quādo id qō ē ptis attribuiē toti ut hic est bon? animū· Et a nōie gentili vel patrio.ut lombardus gentē·& bononiensis patriā· Et hoc nomē qs vel qui siliter regit accusativū p sinodochen· Vñ virg· Qui gen?·vnde estis·quo tenditis·vnde veīstis· Et ex eadē natura verba maxie passiua regūt accusatīm·ut iste trūcatur caput·& neutra absoluta·ut hic dolet ventrem· Itē adiectia regunt accusatīm p figurā que dicitur sinthesis·id ē· coīcidētia·videlicet quādo ponūtur loco pticipioz·ut iste est exosus bella·id ē· exodiens·& pscius futura·id ē· pscius Nota q oīnis infinitivus verbi psonalis regit accusativum ante se intrāsitīe ex vi copule infinite·ut verū est me amari·& verū est me currere. Sed hoc nō accidit vbiqz·qz quādoqz impediē ex adiuncto.ut volo esse bon?· Vnde male dicie·volo me esse bonus imo debet dici·volo me esse bonū·siē tangā in quīta pte in futur?· De infinitiui ostructione dixi supra vbi egi de gerūdiis· Similiter gerundiuz regit accusatīm ante se ex eadē natura·ut magistrū legendū est virgiliū De hoc tamē require supī vbi agitur de gerūdio· Ex natura trāsitōis quando qz regiē accusativ? a verbo ꝙndo dsignat rē i quā transit actus verbi· Vnde sm hoc oīa verba activa regunt accusatīm.ut amo te· Et cōia quando signanz actionē·ut crimior te · Et deponētia trāsitiua·ut sequor te· Et neutra trāsitiua·ut aro terram & bibo vinū· Passiua etiam regunt accusatīm ex natura transitōis quādo veniūt a verbis regentibus duos diuersos accusatios·ut doceor grāmaticam· mouor tunicā· Quidā etiam idiotē dicūt de verbis impsonalibus pdictoz verboz·ut a me doceē grāmaticam· Similiter qdam verba passiua regunt accusatīm. quāuis eoz activa nō regant duos diuersos accusatios·& hoc fit quādoqz p figurā que dr sinodoche·ut iste trūcatur caput·& radiē barbaz· Et qdam sūt que habēt actū adiunctum sue passioni·& iō regūt accusatīm ex natura trāsitionis·ut pascor panē·i.pascendo comedo panē· Satior carnes·i·satiando comedo carnes·sed hec regunt gtīm & ablatīm· Nota q sūt queda verba que regūt duos diuersos accusatios·sicut in pte cōtineē his versibus· Flagito poſco peto doceo rogo calceo celo· Induo succigo moneo siml exuo iūgo · Instruo iungaē sine quo res falsificaē Et etiam oīa que sūt similia istis·& q pertinent ad doctrimaz & depcationem & obsecratōez·ut instruo te bonos mores oro te ml'ta ·obsecro te hoc· obtestor te hoc· Regunt aūt pdicta verba duos diuersos accusatios ex natura trāsitionis hac ratōne·qz pertinēt ad diuersos actus·nā quicūqz docet agit duo.agit in discipulum quē docet· & agit in artē quā ostendit Et ideo duos accusatios regūt·sed quia ille due transitiones sunt naturarū diuersarz non debent copulari·quia vna trāsitio est dependēs·alia est pficiens Quidā tamen dicunt.q prim? regiē ex natura trāsitionis ·alius ex vi cause materialis· Item sciasq qñqz regitur accusativ? a verbo ex natura transitionis·sz mim? proprie·ut hic ardet quandā·id ē· ardēter amat ·& hic horret te·i·horrēdo formidat & hec lectio latet te·i·ignoratur a te·vel tu ignoras ipam·& quia non regūt ppie accusatīm. loco non pōt inde fieri cōuersa locutio· Item regitur accusativ? a ppositione trāsitiue·ut vado ad vrbē & ab aduerbijs que ppositōnes dicunē a donato· vt sunt infra·citra·intra·extra·supra·ut vado vlē rhenū· Quādoqz ab interiectione scōm quosdam. vt o admirabilē virū ·Alij volunt q reganē a verbo subintellecto· ut dico o admirabilem viz· Nos vero dicimus·q oīs casus q ponitur cū interiectōne non regiē· Ex vi acquisitōis accusativ? qñqz regitur sicut dēus·qō est mirū·ut hec vestis decet te·i·cōuenit tibi· Ex vi cause aliqñ etiam regitur accusativ?·ut vituperor insipientē·i· vituperor·quia sum insipiēs· Habemus ergo q accusativus regiē sex mōis per sinodochen· p sinthesim · ex vi copule infinite·ex natura transitōis·ex vi acquisitionis.& ex vi cause· Volo etiā te hoc scire·q mitto & destino·& verba que ad missionez pertinēt recipiūt post se accusatīm·si ille accusativus designat rem ratōalē recipiūt aliū accusativuz mediante ppositione ad ut mitto nunciū meum ad te·Si eīm accusativus ille qui a verbo regiē notaē aliam rem q ratōalem·tūc verbum nō recipit aliū accusatīm·sz dtīm·ut mitto tibi centum solidos· & mitto tibi equū Qō ideo contingit·quia res rōnalis non est alicui acquisibilis·sed mittiē ad locum· & iō ponitur cū accusatio & prepositōe que sigt localem circūstantiam·ut ad locū·quāuis inueniaē instantia.ut lectio epistole beati pauli apostoli ad galathas·Qō potest fieri·qz ibi quedam sermonis directio denotaē q per accusatīm aptius fieri ossuevit·Potest etiā queri de illo qō dicatur in euāgelio luce·Sicut locut? est ad patres nostros abraam et semī eius·qa videē q accusativ? cōpulareē datio sed hoc declarabiē in quita pte in loquor·

Sequitur de vocativo.

Vocativus regitur a verbo ut quidam dicunt.qz siē nēus tenetur ocordare cū verbo in numero·& psona·ita uocativus tetur · Vnde siē illa·homo legit ē congrua·homines legit ē incōgrua·ita & i vocatio ·homo lege est congrua·hoīes lege ē incōgrua·Sed ad hoc pōt dici· q ista ostructō hoīes lege·nō est incōgrua ppter discordantiaz vrī & verbi·Sz quia directio sermonis facta ad plures reqrebat verbū plurale poni in ostructōe.ut hoīes legite·Vñ hec ē incōgrua·lege virgilium·fcā directōne sermonis ad plures ·Alij dicūt· q regiē ab aduerbio·quia regē est cōfertre

dicionez dictōi·ut pōaē ī tali casu·sz aduerbiū cō fert vō ut ī tali casu pōaē·ut o petre·o iohānes· ergo aduerbiū regit ipm vēm·Sz ad hoc pōt dici· qꝫ illud adūbiū vocādi nō ofert alicui dictōi qꝫ po naē ī tali casu·scz vō. qz sufficiēter pōiē sine illo. Alij dicūt cū qb? ego·qꝫ vōs pōiē absolute·i· sine regimīe·qz nō īdigz vbo secūde psone·nec adūbio vocādi·Potest eī stāe sine vtroqz·testāte pſ· q dīc Appolloni? scribit virgili. hic eī nō est verbū secū de psone·nec adūbiū vocādi·Dici? ergo qꝫ nōs & vōs in hᵒ ꝺueniūt·scz qz ābo sūt imēnsiti & ostēdū tur ad idē ptinē·sz differūt ī hᵒ ·qz ntūs nō ponīē absolute·i·sine regimīe·imo sēp regīē a verbo po sito vl' subītellecto·Vtūs vero ponīē absolute & pōt īdifferēter poni cū ꝑma & secūda & tercia p: sona verbi·Vñ bñ ꝺz·lego virgili·legis virgili·le: git aliquis virgili. De ablatiuo.

HAblatiu? regīē ex ui accēntis sīē & gēs· ut equ? albo colore ērit·sīc dici?·equ? albi coloris ērit·Et ex eaꝺē natuā sū es est· regit abltīm & nullū aliuꝺ verbū·ut hic ē magꝰ vir tute vl' pruꝺēcia·sīc Iste ē magne ⁊tutis l' pruꝺēcie Regīē etiā ablēs ex ui causse formal'·Et ꝝm hoc oīa aꝺiectīa possūt regē abltīm ꝺenotantē formā sui· vt alb? albeꝺīe·& colorat? colore ērit· & grāma: tic? grāmatica. Itē nōia substātia possūt regē abltīm ex eaꝺē natuā·ut hō hūanitate·Itē ꝑpria no mina·ut socētes socētitate·vl' ꝑpria q̄litate·Noīa aē sincathegoreumatica·i·osignificatīa ñ pñt regere ta les ablatīos·qz nichil ꝑ se certū signt·ut q̄libet· & null?. Omīa aūt verba pñt regē abltīm ex ui causse formal'·ut amo te amatōe. Ex ui etiā opatōis qñqꝫ ⁊gīē ablatūs·qñ scz signt rē ad quā fit collatō·ut sū maior platone·Et opatīa pñt ⁊cipe silz casū meꝺiā te qꝫ·ut sū fortior qꝫ plato·De hᵒ ꝺixi ꝰ vbi egi ꝺe opatīo nōie·Sz si alia opatio ibi fuerit·oportz qꝫ se quaē ali? ablatiu?·ut sū magīs fortioz platone cice rone·Itē hᵒ verbū malo ⁊git abltīm ex eaꝺē natura vt malo panē vino·i·magis volo·Itē ista ꝺuo ver ba pfero·psto·possūt regere abltīm ex eaꝺē natura vt pfero vinū pane.i·magis volo·& hᵒ pstat illo io ē·meli? ē· Regīē etiā ablēs ex natura trānsitōis & hᵒ fit ꝺuob? mōis·Qñqz meꝺiāte ppositōe·sīē ī oīb? verbis passiuis otigit vel hñtib? vim passi: uam·ut amoz a te·vapulo a te· Qñqz sine ppositō ne·ut careo pane·& gaudeo societate tua· et alia sīlia q̄ ostruunē cū ablō ex natā ēnsitōis Hic tñ aꝺuerte·qz si ablūs ꝺenotat causā materialez·vel aliā pter efficientē.nō ꝺebet poni cū ppositōe. Vñ male ꝺz·spolior a pbēꝺa·sīc supꝰ ꝺixi ꝰbi egi ꝺ verb impsonalibus·Ex q̄ꝺruplici etiā cā abltūs regī pōt Nā aliqñ ex ui causse materiał regīē·ut isti pugnāt ferro·Aliqñ ex ui causse formalis·ut ꝺiligo te puro corꝺe· Aliqñ ex ui causse fmal'·ut ieiuno cā hñꝺi vi tā eēnā· Qñqz ex ui causse efficiētis·ut sciētia cre: scit studio·i·stuꝺiū est cā q̄re sciētia crescit Qñqz abltūs sigt ꝺuas causas accētales·s·localē·ut bellū geriē toto orbe. Et tpalē·ut auꝺiui ꝺyaleticā trien nio· Ex ꝺcīs patz qꝫ ablatiu? regīē nouē modis· ex ui accētis·ex ui causse formal'·ex ui cōpatōis· ex natura ēnsitōis·ex ui causse material'· ex ui causse fmalis·ex ui causse efficiētis·qñqz aūt notat locum qñqz tēpus Nota qꝫ q̄ꝺā ꝺicūt qꝫ ablati q̄ notāt ꝺseq̄ntiā·i·opatōez vni? act? ad altez regunē·sed nō nisi a verbo vel pticipio·qz nulla psorōis osigt tēp? nisi verbū & pticipiū·Et ratō est ꝝm eos·qz tales ablatī nō pñt stare ꝑ se·qz ꝺepēꝺent a verbo ergo verbū regit illos·Oīnes eī obliq̄ sūt ꝺepēꝺē tes·ergo nō ponunē absolute·i·sine regimine.Alij ꝺicūt·qꝫ pꝺicti ablati nō regūē·sz absolute ponūē vt pficio te ꝺocēte·& pꝺo currente sꝺeco· & hec opinio ē cōior· De regulis aūt quas q̄ꝺā fugiti: uas appellāt ꝺixi supꝰ vbi egi ꝺe aꝺūbijs· Multa p tinētia ad ostructōez & regimē posui supꝰ ī tracta tu ꝺe spēb? noīm·& ponā in q̄rta pte in tractatu ꝺe allotheca Hec ꝺe ethymologia & ꝺyasintasti ca sufficiāt Quarta pꝰ ꝺe vicijs & figuris īcipit

OStq̄ ī pcedētibus determina uim? ꝺe trib? ptibus hui? opis scz ꝺe orthogphia· pꝓsoꝺia· & ethymologia·vbi etiam ꝺe ꝺia sintastica aliq̄ miscuim?·Nunc ꝺe q̄rta pte· scz ō figuris viꝺea mus·Sed qz vnū oppositū per aliuꝺ ognoscīē·iō pmo ꝺe vicijs annexis barbaris mo & soloecismo ꝺicē?· Deinꝺe ꝺe figuris· Nā ꝺe barbarismo & soloecismo ī suo loco tractabim? ī quīta pte Scias ergo·qꝫ vicia ānexa barbarismo & soloecismo ꝝm ꝺonatū sunt ꝺecē·scz acirologia· cacephaton·vel cachophonia·pleonasmos· periso logia·macrologia·tātologia·eclipsis·tapinosis·ca thesintheton·amphibologia. De vicijs annexis·

ACirologia ē ī ꝑpria ꝺictio·ut hic·Hunc ego si potui tm̄ sperare ꝺolorē·sperare ei ꝺixit ꝑ timere·Et ꝺz ab a·qō ē sine & ciros qō est manꝰ·& logos· qō ē sermo· ide aciro logia·i·sermo qui nō est ī maīb? ·i·ī vsu·Ea eñ ꝺi cunē ad manū haberi q̄ sūt vsitata·Vel acirologia ꝺz ab a· qō est sine·& ciro·qō ē sancio & logos qō ē sermo·ide acirologia q̄si sermo īsancitus· qz non firmaē aliq̄ regula artis·

CAcephaton ē obscena enūciatio·vel ī cō posita ꝺictōe·vel in vno verbo·ut nūm cū nauibus equat·& arrige aures pāphi le·Et ꝺz a cacos·qō ē malum vel turpe·& phonos qō est sonus·q̄si malꝰ siue turpis sonus·Vel ꝺz a cacos turpis·& phasis enūciatio·q̄si turpis verbi enūciatio· Vel ꝺz cacephaton·a cacos qō ē maluz & phatos positio· vel phonus qō est sonꝰ & te neo·q̄si mala positio·vel malū sonū tenens·Obsce na·i·turpis enūciatio ꝺz cacephaton·& fit vel ī cō posita aliq̄ ꝺictōe & ī otextu ptiū·ut Numez cum nauib? equat·hic eī est obscena enūciatio ꝝm quos ꝺam īter ꝺuas ptesoratōis·scz numez & cū· vel ut alij volūt inter cū.& nauib?·Nā ppositio cum · se quēte n·lr̄a insolentē & obscenū reꝺꝺit sonū· quia vt pſ·ait·M·ī extremitate ꝺictionū obscure sonat & n·lr̄ā īter asperas cōsonātes reputaē·ut marcia nus ostēꝺit·Veriusqz ergo otmutate ꝑpter obscu rum sonū lr̄ē m· & aspiratē lr̄ē n·cacephaton gnaē Propter hāc causā nō ꝺicim? cū nobis ·sz nobiscū Vel m vno verbo·ut arrige aures pāphile·hoc exē plū ex terētio sumiē Hac aūt lr̄ā r·geīata · aspicas m eo qō ē arrige cacephaton efficit·Nec solū ī his cacephaton ī supficie ostructōis cerniē·sz in sensu turpitudo q̄ꝺaz messe viꝺeē·Vnꝺe ꝺyomeꝺes ait· Cacephaton ē vicio oppositōis īuerecūꝺa suspicio· vt arrige aures pāphile Nimirū callide sigñs pam philū fuisse libiꝺinosū·Vnꝺe & suo noīe pamphi lus q̄si ciuiū amatoz interptaē·Itaqz ꝑ arrectas au res·arrectū thalamū ad qz libiꝺinē paratuz cuz ha buisse sigt·Hec alio noīe ꝺz cacophonia·& otraria tur ei euphonia·ut infra ꝺicā· Cacophonia aūt est turpis sonus·vel turpis fatus· Et oponiē a cacos

turpe & phonoſſon? Inde cacophonie? ca cū .i.

Pleonaſmos ſm donatū ē male ſonās adiectio verbi ſupuacua ad plenā ſignificatōem. ut ſic. Ore locuta ē. Et auribuſ audite ſidera celi. Poterat ei ſufficē ſi diciſſet ſic. Locuta eſt. etiā ſi nō addidiſſ ore. Ore ei loq̄mur nō oculis. vel aure. Et ſcias. q̄ cū dr. Niger cor? nō eſt ibi pleonaſmos. ſz epyteton. Dicit aūt pleonaſmos a pleos qđ ē plenitudo. & onoma qđ ē nomen. Inde pleonaſmos. i. plenitudo. vel ſupabūdantia nomis. Vel dr a pleo greco qđ eſt ſupfluuz & auaricia. & onoma qđ ē nomē. q̄ſi ſupfluitas auaricie noīs. q̄ ſic auarus plus q̄rit q̄ ſibi ſufficiat. ſic pleonaſmos plures dictōes addit q̄ ſenſ? exigit.

Periſologia ē ſupuacua vborū adiectio ſine vlla vi rerū. ut Ibant quo poterant quo nō poterāt ibi ſtabant. Sufficiebat em dicere. Ibant quo poterāt. Null? ei ignorat q̄ q̄ vadit. in eā ptem vadit in quā facultas eūdi ſuppetit. in eā ptē nō vadit. in quā facultas eūdi non ſupperit. Et iō illud qđ adijcit. & quo nō poterant ibi ſtabāt. ſupfluū eſt oīno. Et dr a peri qđ ē circū & logos qđ ē ſermo vl' ratō. Inde periſologia. id ē adiectio verboz plurimoz ſupuacua. ut viuat ruben & nō moriaē. cū non ſit aliud viuere q̄ nō mori. Vel dicit a periſos qđ ē ſuperfluū. & logos. qđ ē ſermo. Inde periſologia. i. ſupflu? ſermo. Et ſcias q̄ pleonaſmos adiectōez vni? verbi. Periſologia aūt plurimoz verborz. Macrologia vero lōgas ſē tētias & res nō neceſſarias comp̄hendit.

Macrologia eſt lōga ſentētia. res non neceſſarias p̄hendēs. ut Legati nō impetta pace retro vñ venerant domū reuerſi ſunt. Hec ſentētia apud luciū repitur. Diſtat aūt iter periſologiā & macrologiaz. q̄ piſologia oīno ſupuacua accumulat verba. nō idem agēte ſentētia Macrologia vero licet nō neceſſaria comp̄hēdat. tñ non oīno ſupuacua verba interſerere videtur. Poterat enī fieri vt legati nō impetrata pace reuertentes. nec domū retro vñ venerūt reuerterentur. ſz ad alias p̄pe ptes regrederent. Ideoq̄ appoſitū ē. retro vnde venerāt domuz. Et dr macrologia a macros quod ē longū. & logoſ quod eſt ſermo q̄ſi longus ſermo vel oratio.

Tautologia ē vicioſa repetitō eiuſdez dictionis. ut egomet ipe. ſufficiebat em dicere. egomet. vel ego ipe. Et dicit a tā tos quod eſt vacuū vel iterū. & logos ſermo. q̄ſi eiuſdē vacu? vel iterat? ſermo. Eiuſdē dico. ſaltē quantum ad intellectum.

Eclipſis ē defect? q̄dā neceſſarie locutionis quē deſiderat p̄fa ſententia. ut hic facūde. Eſt em defect? hui? verbi loq̄batur. Itē neq̄ ab oriēte. neq̄ ab occidente. neq̄ a deſertis mōtibus. ſupple. via patz fugiēdi Iſte autē defectuſ fit cauſa vitāde p̄lixitatis. ut em lōga ſententia faſtidiū ſuſcitat. ſic bꝛeuitas ſermonis mole ſtiā effugit. Et dicit ab e. quod ē extra. & clipſis. quod ē lux. q̄ tūc extra lucē ponit ſentētia. Nam eclipſis p̄prie cū fit lune vel ſolis trāſumit ad defectum dictōis. Vel dicit ab e. quod ē extra. & clipſo ſas. quod ē clepo pis. id eſt. furari. q̄ in eclipſi neceſſaria dictio dicit furata. ſiue ut p̄pri? loquaz ſublata. vide in ſuo loco de figura.

Epinoſis ē huīlitas rei magne. ñ id agēte. i. ſignāte ſentētia quod demōſtrat. vt ſi mare voceē gurges. Vñ verſus. Tapinoſim facies dicaē ſi mare gurges. ut' vult donat? Vel ſm yſidoz. q̄ndo imenſitas diuina vilibus rebus oſtendit. ut ego ſū paſtor. & ego ſū vermis. Et dicit a tapin quod ē huīlitaſ. vl' a tapinos quod eſt humile. Donatus dicit. Pelides ſtomacho cedere neſcit. Pelides dict? eſt achilles a peleo patre. Stomachū aūt poſuit pro immēſa ira vel fortitudine ei? Tante quippe audacie fuit ut neſciret cedere. id ē. locuz dare hoſtibus opponēs ſe pericu lo ſerepide. Dum ergo magna res hūli vocabulo nomīatur. tapinoſis dici poteſt.

Cathesintheton ē vicioſa appoſitio dictionum. ut verſaq̄ viuentiū terga fuſtigamus haſta. vicioſa appoſitō ē hic. quia debuiſſet dicere. Verſaq̄ haſta viuentiū fuſtigamuſ terga. dixit. verſaq̄ viuentiuz. & cetera. & hoc neceſſitate metri cogēte factū eſt. Non em iuxta ratōnem metri poterāt ſibi copulari verſa & haſta. Et dicit a cacos qđ ē maluz. & ſin quod eſt cō & theſis quod eſt poſitio. Inde cathesintheton. id ē. mala & vicioſa dictionum compoſitio.

Amphibologia ē ambiguitas dictionis q̄ fit aut p accuſatiū caſū. ut ſi quis dicat. Audio ſecutorem retiariū ſupaſſe. Nam hic dubiū eſt verū ſecutor ſupauerit retiarium. vl' econuerſo. Aut fit p cōmune verbū. ut ſi q̄s dicat Crimīatur catho. vadatur tullius. nec addat quez vel a quo. Dubiū eſt em. vtrum catho crimīetur aliquē. vel ab aliquo crimineē. vel verū tullius traat aliquez ad vadimonium. an ipſe trahaē. vador verbuz cmune ē. id ē. cauſas ago. vel i cauſas agor vades qui legaliter cauſas agunt. Vadimoniū. locus in quo cauſe agunē. Aut fit per diſtinctionez vt vidi ſtatuam aureā haſtam tenentē. Hic dubiuz eſt. vtrū ſtatua ſit aurea vel haſta. Si quis hic vitare voluerit amphibologiā. ſi illa ſtatua fuit aurea. diſtinguere debet hoc modo. vidi ſtatuam auream deinde haſtā. Si vero haſta fuerit aurea. ita diſtinguat. vidi ſtatuā. deinde dicat aureā haſtam tenētē Et etiā fit āphibologia p ononima. ut ſi quis aciez dicat. & non addat oculoz. aut exercit? aut ferri. Significat em tria acies. Vnde verſus. Eſt acies oculi. ferri. belliq̄ caterua. Fit etiā ut dicit donatus plurib? mōis amphibologia. quos dinumerare nec longū ſit. non oportet. Et dicit amphibologia. ab amphi quod ē dubiū. & bole quod ē ſentētia quaſi dubia ſentētia. Et continet ſub ſe equiuocatōnem cōpoſitōem. diuiſionem. Amō de figuris videam?

Tractatus de figuris.

Figuraz tria ſūt genera. Methaplaſm? Allotheca. Tropus. Primo de methaplaſmo. Secūdo de ſcemate ſiue allotheca ſecundum donatum. Tercio de tropo. Quarto de allotheca ſecundum paſtianum videamus.

De methaplaſmo.

Methaplaſm? ē trāſformatō quedaz recti ſoliticiq̄ ſermonis in alterā ſpeciē. metri. ornatus neceſſitatiſ ue cauſa. Dicit aūt methaplaſmus a metha quod eſt trās. & plaſma. quod ē forma. Inde methaplaſm?. i. trāſformatio. quia lrā vl' ſillaba vl' ei? accidētia de p̄pria poſitōe in aliā ſpēm tranſformantur.

Species methaplaſmi ſm donatum ſunt quattuordecim. ſcz pthesis. epenthesis. paragoge. apheresis. ſincopa. apocopa.

extasis vel extasis·sistole·dyeresis·sinerisis vel epy
sinalimpha·elipsis· anthitesis·methatesis · Hic
nota·q̄ methaplasm9 fit ī dictione sic̄ barbarism9
cuius vt dixi quattuordecim sūt species. Et fit tri=
pliciter·p̄ additōem·subtractōem · & transmuta=
tionē ·Cum fit per additōnem habet tres species·
ſm principiū·mediū & finē·scz pthesim q̄ fit per
additōem in pricipio·Epenthesim q̄ fit p̄ additōez
in medio·Paragoge q̄ fit p̄ additōem ad finē Itē
fit per subtractōem·& sic habet tres spēs contra=
rias p̄dictis tribus·Prima est aferesis subtractio a
pricipio dictōis·pthesi otraria · Secūda ē sincopa
q̄ ē ablatio de medio dictōis·epēthesi otraria· Ter
cia ē apocopa abscisio de fine dictionis·otraria pa
ragoge·& sic habem9 sex species·Itez fit per trās
mutōnem·& sic habet octo spēs vt patebit· Et sic
sūt quattuordecim species in vniuerso

Prothesis est appositio quedam ad princi
pium dictionis lr̄ē vel sillabe·vt gnato
p̄ nato·& tetulit p̄ tulit·sic em̄ dicebāt
antiqui·Et dicit̄ a pthos & thesis · Nam vt dicit
huḡ·Thesis q̄ est positio cōponit̄ cū pthos q̄ ē
primū·Et dr pthesis q̄si pthotesis·i·prima positō
lr̄ē vel sillabe in principio dictōis·Vel pthesis dr
a pros q̄ est ad· & thesis·q̄ est positio· Inde p=
thesis·id est · appositio

Epenthesis ē appositio ad mediā dictōem
lr̄ē vel sillabe· vt Reliquias danaū · pro
reliquas·Et imduperator· p̄ ipator Hec
em̄ in metro heroico aliter stare nō possunt·Hec a
quibusdā dr epenthesis·a q̄busdam parēthesis. Et
dr epenthesis ab epi q̄ est supra·& thesis positio.
Inde epenthesis·id ē·sup̄positio lr̄ē vel sillabe in
medio dictionis scm̄ huḡ·Vel dicitur ab epen q̄
est inter· vel medium·& thesis positio · q̄si positio
facta in medio·vel q̄si interpositio. Vñ grecismus
Signat epen mediū q̄ monstrat epenthesis ipsa·

Paragoge·est appositō quedā ī fine dictō
nis lr̄ē vel sillabe·ut magis pro magi·&
potestetur p̄ potest·& amariter p̄ amari·
Et p̄ōt cōtingere ī sillabica adiectōe·ut huiusce
p̄ huius·Hanc alij p̄paralesim appellant·Et dr a pa
ra q̄ est iuxta·& gogos ductio ul' additio· quasi
ductio vel additio facta circa finem dictionis·

Aferesis·ē ablatio a p̄ncipio dictionis cō
traria prothesi· ut temno p̄ contemno ·
& mitte p̄ dimitte· Et dicitur a phares
quod iterp̄tatur diuisio·& a·Inde hec aferesis q̄si
a capite diuisio·id ē·subtractio lr̄ē vel sillabe ī p̄n
cipio a naturali quantitate dictōnis·scm̄ huḡ·&
sic scribit̄ per f·vel ph·Vel auferesis dicit̄ ab au=
ferendo·& sic scribit̄ p̄ au·dyptōgū·vide in situs·

Sincopa est ablatio de media dictione lr̄ē
aut sillabe·cōtraria epenthesi. vt auda=
ctez pro audaciter·& commorit p̄ cōmo
uerit·Et dr a sin quod ē con·& copos q̄ est cesio
Inde sincopa quasi de medio cesio·vel ut dicit hu
guicio·Cope grece latine cesio dicitur· Et compo
nitur a sin q̄ est con·& dicit̄ sincopa· id ē · abstra
ctio lr̄ē vel sillabe de medio dictionis·quasi conci
sio·id ē· cōmunis cesio·Illud em̄ q̄ est inter pricī
pium & finē cōmune est ip̄is·Quādo aūt sincopa
debet fieri in verbis & q̄n̄ non·supra dixi in tercia
parte in preteritis tercie coniugationis vbi deter
minaui de verbis desinentibus ī co

Apocopa·est ablatio de fine dictōnis lr̄ē
vel sillabe·cōtraria p̄agoge ·ut achilli p̄
achillis·& moysi pro moysis·& fac pro face Et di
citur ab apos quod ē retro.& copos q̄ est cesio·
Inde apocopa q̄si de fine cesura· Vel ſm huḡ· Co
pe quod ē cesio cōponit̄ cū apo q̄ est de·& dicit̄
apocopa·i·decisio·q̄si deorsuz cesio. id ē·subtractō
rē vel sillabe de fine ·Inde apocopo pas pare·

Ecstasis est extēsio sillabe cōtra naturam
verbi·ut Vtaliam fato p̄fugus· cuz yta
liā correp̄·p̄ma sillaba dici debeat · que
dyastole a quibusdā dicit̄· Dyastole aūt dicit̄ a dya
quod ē diuisio vel diuidēs & stolos quod ē missio
quia cū dictio breuis vnū tēpus habeat·mittit illā
in duo tempa p̄ducēdo·Vel ecstasis ē p̄ductio silla
be naturaliter breuis· & interp̄tatur extēsio· Et di
citur ab ex quod ē extra·& stasis quod ē status q̄si
extra p̄priū statum positio·Et dicit̄ ecstasis extēsio
sillabe·qz breuitas extenditur in longitudinē·Qui
dam dicunt exthesis·ab ex·& thesis positio ·quasi
extra suaz positōem·Exthesis p̄ e·quidā dicunt·&
est idem quod ab alijs dicitur ecstasis p̄ a.

Stole·ē correptio sillabe naturaliter lon
ge·cōtraria ecstasi·quia sicut ecstasis pro
ducit breuem sillabaz·ita systole corripit
longam .ut aquosus orion·cuz orion p̄ducte dici
debeat in penultima·& apud catonez· Hoc vide
ne rursus leuitatis crimie damnes·vltīa em̄ huius
verbi vide corripit̄ cū sit secunde coniugationis et
producī debeat. vt vult magister bene·Vel potest
dici ſm quosdaz·q̄ olim fuit tercie cōiugationis·
vido vidis·Et dicit̄ systole vel systola a sin·quod ē
con · & stolos·quod ē missio·quia ibi duo tēpora
que sillaba longa habet mutarē ī vnū tempus q̄
habet sillaba breuis·Vel dicit̄ a sin·quod est simul·
& stolos quod ē curtatio·q̄i siml' curtatio Vel po
test dici a sin·quod ē sine·& telon quod est longuz
quasi sine sua p̄pria longitudine· Hic nota·q̄ si
stole q̄n̄q̄z fit p̄ter liquescentiā sequentis lr̄ē·vt a
pud horatiū Regis opus sterilisq̄z diu palus apta
q̄z remis. Liquescit em̄ s·vltīa huius nomīs palus
ī scānōe metri·quod etiā fit apud catonē· Quod
nosti factū non recte nolito tilere· & ideo dirimo
& diserr9 corripiūt p̄mas que sūt naturaliter lon
ge·quia dirimo p̄onit̄ ex di·& emo·diserr9 ex di
& ars·De hoc etiā dixi sup̄ ī p̄ma p̄te vbi egi de s

Vereb·ē diuisio sillabe quō liquescit
vni9 in duas scā·ut apud ouidiū Tercia
post alium successit aenea ples·& apud
horatiū·Niues q̄ deducūt ionē nunc mare ·nunc sil
ue.hic em̄ silue ē trissillabū ut p̄s·dicit̄ in p̄mo mino
ris·Sic fit dyeresis q̄n̄q̄z ī hoc dēo huic·Vñ p̄spez
Non tēpus non sex9 huic nō causa resistit · Q̄n̄q̄z
in hoc dēo cui·ut apud albinū· Ille cui cernis capi
tolia celsa triūphis·Q̄n̄q̄z fit in vēo·vt apud ouī·
Accipe pompei deductū carmē ab illo Nā pōpei
debet eē bissillabū p̄prie·Per hanc etiam figurā su
mit̄ bissillabe hoc nomē dij·qz est monosillabuz in
illo vsuali versu·Scribe dij lege di si vis vrbanus
haberi·Et dicit̄ dyereb a dya·quod ē duo·& bereb
diuisio·q̄si vnius ī duo diuisio·Et scias·q̄ dyeresis
est sillabe diuisio·siue sit dyptōgata· vt aulae· lon
gae·aulai·longai·& dicit̄ poti9 aulai q̄ aulae· quia
tūc a·non posset p̄duci si addereē e·cū esset vocal'
ante vocalē·que corripit̄ in latinis·Sed additur y·
vocalis greca·& ita p̄ducit̄ a·qz apud grecos vo
calis p̄ducit̄ ante vocalē·si etiā non sit dyptōgata
vt iambus·iason. trisillaba·

Synerefis · est conglutinatio duarum silla
barum in vnā facta · contraria dyerefi ·
vt eripedē pro aeripedē · & dest p deest ·
Vnde lucanus · Non dest placo ieiunus venditor
auro · Nam in scansione dicendum est dest p deest ·
& dinde pro deinde · Et dicit a sin. qđ est simul · &
herefis diuisio . quasi siml diuisa · Vel dicit a sin qđ
est con & herefis quod est diuisio · eo q & pri? di-
uisa coniungunt · Vel dicit a sinerefo verbo quod
est glutino glutinas · q? due litere vocales sine dy-
prongo · vel due sillabe conglutinant ī vnam · Hec
alio nomine epysinalimpha dicit . eo q ibi vocalis
abijci videat? vide in suo loco ·

Synalimpha est abiectio vocalis in scan
sione metri de fine dictionis · cū sequens
dictio incipit a vocali · vt apđ iuuenalez
Semp ego auditor tantū nunquāue reponam · O ·
enim abijcit de ego · & hoc propter elegantiam · vt
tollat hyatus · & sic inducit ornatū · Vnđ licite po
test fieri & maxime in longo ope · sic patet in libris
poetarū qui frequenter hac vtūtur · Contrarium ei
ipsius valde vitandū est . scilicet quādo non abijci-
tur vocalis · & raro inuenit a poetis · Et scias · q
aliquando sinalimpha ī prosa obseruat · vt sūmope ·
magnope · Et dicit synalimpha q̄si condeletio · De
riuat a sinalimpho verbo qđ ē compositū a sin qđ
est con & limpho qđ est deleo · Vel dicit a sin & li
pha qđ est aqua · Inde sinalimpha · id est · colliqne
scentia · Vel ꝺm alios · Limpha est q̄dam humor ul'
spuma in fronte canū · q̄ dispersa p caput insaniūt
& in rabiem vertunt · Et dicit a limpha liquore · q
ad modū illi? discurrit · Et componit cū sin quod
est con · & dicit sinalimpha · id est · concursus duar
vocalium ī diuersis sillabis & diuersis dictionib?
positar cū collisione alteri? · Et ꝺr sinalimpha · q̄si
liquorū commixtio · quia sic vbi duo liquores con
iungunt soli · vnus suam substantiam amittit · sic
vbi fit talis vocaliu? cōmixtio solet vna amittē so
num q̄ntum ad metrū · Et dicit sinalimpha a q̄busd
dam sincresis · a q̄busdam vero collisio ·

Elipsis est cū in scansione abijcit psonās
cū p̄cedente vocali · q̄ndo sequens dictō
incipit a vocali . & hoc fit frequenter in
hac litera m · vt apđ horatium · Oīmibus hoc vitiu?
est cantoribus mter amicos · Q̄nq? fit in hac litera
s . vt apud cathonem · Successus indignos noli tu
ferre moleste · Q̄nq? abijcit sine vocali · vt apđ ho
ratium · Regis op? sterilis viu palus aptaq? remis
Abijcitur em̄ s · finalis de hoc nomine palus vt fiat
breuis ꝓpter seq̄ntem vocalem · & sic excusat illud
cathonis · Nolito silere · Vn̄ freq̄nter fiebat olim in
hac litera s · elipsis · q? s · sonū habet valde facilem ·
& q̄si sibilantem · & multotiens liq̄scit · Ité sciaſ
q m · q̄nq? in psa abijcitur in pnunciatione · vt cir
cumago · Scribit em̄ ibi m · sed non pfertur · qđ fit
ne videat sillabicari cū sequenti vocali · et ꝓpter so
num difficilem · q? sonus ei? terminat clausis labijs
sed statim oportet labia apiri ꝓpter sequentem vo
calem · Apud aūt antiq̄ssimos non abijciebat m · se
quente vocali ī scansione · Vt est illud ennij · Milia
milium octo · Q̄nq? aūt aspiratio accipitur p lrā ·
& tunc m · non abijcit · sed sillaba cui? ipa est fina
lis · positione ꝓducitur · vt apud theodolum · Nec
cuiq̄ hominū dedit inuagare sepulcru? · Sed hō no
stro tempe non licet · Fiebat etiam in alijs conso
nantib? olim elipsis · vt patet in b · qđ virgili? abij
cit de hoc noīe sabburra vt sit p̄ma breuis · ꝓducit
em̄ p̄mā positōne · Fluctu iactāte saburra · Silīc
subtraxit vnū p · de hoc nomine iuppiter · vt ē illud ·
Mercurius · iupiter · neptun? · Item i · cōsonās fre
q̄nter subtrahit de his verbis · abijcio · subijcio causa
corripiēdi p̄mā In q̄b? oīb? possū? dicere q̄ sit sin
copa vel elipsis · Secundū aūt donatū elipsis ē cō
sonantium cum vocalib? ad se ocurrentiū q̄dam dif
ficilis ac dura collisio . vt multū ille & terris iacta
tus & alto · Et dicit ꝺm quosdam ab elido elidis ·
Vel dicitur ab en · quod ē m & lipsis quod ē defe
ctus · quasi interior defectus · Et nota · q̄ p has
duas species · scz sinalimphā & elipsim defendunt
omnes hiatus · & methacismi . q̄ in metro fiunt · vt n̄
vicio deputent ·

Anthitesis · est lrē p lrā positio · vt olli p
illi · & impete p īpetu . & fit causa orna
tus tm̄ · Grecis . dicit · Anthites fit si sedz
ordie sillaba verso . vt dispilcīa p disciplina Et di
citur ab anti quod ē cōtra & thesis positio · quasi
cōtraria positio . vel q̄si vni? lrē p alia positio ·

Metathesis · est trāslatio lrārum in alienum
locū · ꝓte nulla tamē ex dictione sublata
vt euandre p euāder · & hoc fit causa ne
cessitatis · Vn̄ ouidi? · Agnoscēs in me frater mele
agre sororem . Nā si dixisset · meleager · non fuisset
versus · Dicit aūt metathesis · a metha qđ est trās
& thesis positio · Inde metathesis · i · tranpositio li
tere · Predicte methaplasmi spēs in his versibus
cōtinent · Prothes apponit caput · auferesis q̄ reci
dit · Syncopa de medio tollit · quod epenthes augz
Aufert apocope fin̄ · quē dat pagoge · Quā natuā
iubet ꝓducere · sistole curtat · Extasis econtra pdu
cit corripienda · Synerefim facies duo si iungūtur
in vnum Dyerefim reddit sillaba facta due · Elipſ
necat m · sz vocalem sinalimpha · Methatesis teucre
iubet · antithesis canit olli ·

Sequit nunc tractatus de scemate ·

Et scemate amō siue allotheca
ꝺm doctrinā donati videamus
Nam in fine istius quarte ptis
videbimus de allotheca ꝺm do
ctrinam p̄s · Scias ergo · q
allotheca · i · aliena positio · dicit
scema a donato · Et in scema le
xeos & scema dyāceos diuidit ab eod̄ · Et nota q
methaplasm? ē remediū cōtra barbarismū Sed sce
ma ē remedium contra soloecismū · Scema latine in
terp̄tatur figura · & est figura ꝺm ysidorū que fit ī
verbis vel sentētijs p varias dictionū formas pro
pter eloquij ornatū · ꝺm donatū due sunt ei? spēs
scz scema dyanceos quasi ornat? sentētie · & ptinz
ad oratores & rhetores . scema nāq? figura vel mo
dus loquendi dicitur · Dyanceos vero gēus grec?
est · & latine sonat sentētie · & de ista nichil ad pre
sens · Item scema lexeos · i · ornatus verboz vel
dictionū · & ptinet ad grāmaticos . Lexeos geniti
uus est grec? · & latine sonat dictōis · vnde scema
lexeos · i · figura verboz vel dictionis · Huiusmōi
aūt ꝺm donatum multa sūt scemata · Tamen ex oīm
bus necessaria fere sunt decemseptem · quorum hec
sunt noīa · prolensis · zeuma · ypolensis · silensis · ana
diplosis · anaphora · epanalensis · epyzensis · parano
masia · sceſisonomaton · panomeon · omoeptoton · o
moetelenton · poliptoton · yrmos . polisyntheton ·
dyaliton · vel asyntheton ·

Prolensis · est presumptio rerum ordine
secutarum · sicut infra plenius dicā cum

agã de allotheca ſm priſ.

Zeuma·eſt vnĩ? verbi concluſio diuerſis clauſulis apta coniũctio·ſm donatum. In doctrinali etiam ſic dicitur·Zeuma fit i verbo ſi plurima clauſeris vno·vt himn? chriſte tibi laus tibi gloria detur. De hoc pleni? dicam infra vbi determinabo de allotheca ſm priſ.

Ypozenſis·eſt figura ſuperiori contraria· vbi diuerſa verba ſingulis q̃buſq; clauſulis propzie ſubiungunt· vt Sic regẽ adijt & regi memorat nomenq; genuſq;·Dicitur aũt ypozenſis eſſe contraria zeumati·q̃a q̃ zeuma facit vno verbo iſta diuerſis peragit·Habet quoq; vnũquodq; verbũ ſuam clauſulam·vt Regem adijt·regi memorat·Vnde ſcõm quoſdam dicitur ab ypos q̃ eſt contra & zeuma·q̃ſi contraria zeumati·vt vult donat?·Beda eñ dicit·q̃ q̃ndo verba vel ſententie ſingulis q̃buſq; clauſulis adiũgun tur·fit ypozenſis·Verba vt·Virtutẽ terribiliũ tuorum dicent·& magnitudinẽ narrabũt·Memoriaz abũdantie ſuauitatis tue eructabũt·& iuſticia tua exultabũt·Item illud apoſtoli ad corinthꝫ·Siue pphetie euacuabunt·ſiue lingue ceſſabũt·ſiue ſcientia deſtruet·Sententie vt Si conſiſtant aduerſum me caſtra non timebit coz meũ·Et ſi exurgat adũ ſum me preliũ in hoc ego ſperabo·Scõm doctrĩa le vero fit·qñ plura v̄ba addunt vni ſuppõito·vt Nos viſitet·nos ornet·nos ſaluet gratia chriſti· Et dicit ſm hug·ab ypos q̃ ẽ ſub·& zenſis dictio Vnde ypozenſis q̃dam figura vbi ſingulis ſenſib? ꝓpria vnicuiq; clauſula eſt·Vel ſm alios ypozenſ dicit ab ypos q̃ eſt ſub·& zenſis iũctura ſiue iunctio·Vnde ypozenſis·id eſt·ſubiũctio·q̃a ſubiũgit verbũ vnicuiq; clauſule·vt vinũ letificat·ſuperbia inflat·iracũdia inflamat·rapacitas inquietat.

Allenſis eſt diſſimiliũ clauſularz per vnuz verbũ conglutinata conceptio ſm donatũ·vt Hic illiuſ arma hic curr? fuit De hoc pleni? dicam infra vbi agam de allotheca ſecũdum priſtianũ.

Anadyploſis·eſt q̃ndo ab eodẽ quo vn? verſus finit ali? incipit. Vnde dicit donatus. Anadyploſis·eſt congemiatio dictionis ex vltimo loco p̃cedentis verſus & principio ſeq̃ntis·vt Sequit̃ pulcerrimus aſtur·Astur equ? fidens·Et in pſalmo. Stantes erãt pedes noſtri in atriis tuis hieruſalẽ· Hieruſalem q̃ edificat̃ vt ciuitas ꝛc̃·Doctrinale vult·q̃ fiat qñ vbi finit ſillaba vnius pedis ibidez incipit alia·vt Pſallite deo nr̃o pſallite·pſallite regi noſtro pſallite Et dicitur ab ana q̃ eſt ſurſũ·& dyploſis q̃ eſt duplicatio·q̃ſi ſupioris verſus duplicatio·vel q̃ſi ſurſũ iterum duplicatio Vel dicit̃ ab ana q̃ eſt re·& dyplon q̃ ẽ plica·q̃ſi replicatio·quia dictio replicat̃ & eſt idez cũ coloze rhetorico q̃ dicit̃ cõduplicatõ

Anafora·eſt repetitõ vel relatio eiuſdem dictõnis p̃ principia plurium verſuũ·vt Nate mee vires mea magna potentia ſolus·Nate patris ſũmi. Et pſalm?·Domin? illuminatio mea & ſal? mea quem timebo·Domin? ꝓtector vite mee a quo trepidabo·Vel ſm doctrinale fit qñ diuerſe clauſule continue ab eadẽ incipiũt dictõe·ut chriſt? mũdauit·chriſt? nos purificauit Vel te colo·te laudo·te glorifico·tibi plaudo·Item Tu dominus·tu vir·tu frater michi eras·Item Vox domini i virtute·vox domini in magnificẽtia·vox dñi confrigentis cedros·Et dicit̃ ab ana q̃ eſt ſurſum·& foros q̃ eſt ferre·Inde anafora·q̃ſi eiuſdẽ verbi uel dictionis relatio·q̃a q̃ ſup̃ eſt dictum· iterum ferẽ·Vel ꝺz ab ana q̃ eſt re·& foros ferre q̃ſi relatio. & vocat̃ i colozib? rhetoricis repetitio

Epanalenſis·uel epinalenſis. ẽ ſermonis in p̃ncipio uerſus poſiti eiuſdẽ in fine replicatio uel repetitio·Vñ doctrinale·Principio finẽ facit epinalenſ eũdem·ut Multa ſup̃ pamo rogitans ſup̃ hectore multa·Item Nobis grata ꝓpus non ſũt modo cõgrua nobis·Itẽ deus q̃s erit ſimilis tibi·ne taceas neq; cõpeſcaris deꝰ. Et paulus·Gaudete in dño ſemp̃ itez dico gaudete·Et iuuenalis. Creſcit amor nummi q̃ntuz pecunia creſcit· Et dicit̃ ab epy q̃ eſt ſup̃ & ana q̃ eſt re·& lenſis q̃ eſt ſumptio·Inde epanalẽſis·id eſt·ſupioris dictionis reſũptio·& uocat̃ a tullio conduplicatio· & eſt color rhetoricus.

Epyzenſis·eſt eiuſdez uerbi in eodẽ uerſu ſine aliq̃ dilatione cõgeminatio·ut me me Itẽ conſurge conſurge·Itẽ in euangelio matthei·Hieruſalẽ hieruſalẽ q̃ occidis ꝓphetas·Itez pſamiſ·Viuens viuẽs ipſe confitebit̃ tibi·Itẽ eſaias Conſolami popule meꝰ·Et dicitur ab epy·quod ẽ iterare·& zenſis quod eſt coniunctio·q̃ſi iterata coniũctio·uel ab epy q̃ eſt ſupra·& zenſis·quod eſt duplicatio·Inde epyzenſis·q̃ſi ſuperioris dictionis duplicatio·In hoc aũt differt epyzenſis ab epanalenſi·qz epanalenſis habet multa v̄ba in medio· ut Creſcit amor nummi quãtuz pecunia creſcit·Epyzenſis v̄o nullũ uerbũ habet i medio·ſed ſine mora idẽ repetitur·ut me me aſſũ q̃ feci i me vũtite ferrũ

Paranomaſia·eſt quotienſcũq; de nomĩe efficitur aliud nomen·veluti q̃dam denominatio·ut terenti? in comedia·Non inceptio eſt amantiũ ſed amentiũ·ſm donatũ·Vel paranomaſia·eſt ſm quoſdã quãdo due vel plures dictiones ponunt̃·habentes idẽ principiũ vel eundem finem·ita q̃ ſignificẽt diuerſa·ut Curia cura ruz·genitrix nutrix miſeroz.·Beda aũt dicit·Paranomaſia·id ẽ·denoĩatio·dicit̃ quotiens dictio pene ſimilis ponit̃ in ſignificatõne diuerſa·mutata vi delicet litera uel ſillaba·ut in pſalmo·xxj·iuxta hebraicã veritatem·In te cõfiſi ſũt & non ſũt cõfuſi· Et paul?·videte malos oparios. videte conciſionẽ Nos eñ circũciſio qui ſpiritu deo ſeruim?·Et ꝺz ſcõz hug·a para quod eſt iuxta & noma q̃ eſt nomen·Inde hec paranomaſia·id ẽ·i ſignificatõne diuerſa dictio pene ipa·ut Abire aut obire te conuenit·id ẽ·exulem fieri aut mori·Item nõ curas vera ſed era·Vel dicit̃ a para quod eſt ad·& noma nom̃ Inde paranomaſia·id eſt·agnomiatio·qz ſic eſt ibi agnomiatio. uocat̃ a tullio talis color rhetoricus agnominatio·

Ceſiſonomaton ſcõm bedã·eſt multitudo nominũ ꝺiunctoz diuerſo ſono unaz rem ſignificantiũ·ut i eſaia·Ve gẽti peccatrici·populo graui iniq̃tate·ſemini nequã filijs ſceleratis·Et i pſalmo·Peccauim? cũ patribus noſtris·iniuſte egim? iniq̃tatẽ fecim?·Vel ſcõz alios ſi dicam·Nubila nix grãdo ꝓcella flumĩa uenti. Et dicit̃ a ſceſis quod ẽ multitudo·& onamaton quod ẽ nominũ·Inde ſceſiſonomatõ q̃ſi multitudo noĩm Vel dicatur a ſceſis quod ẽ multitudo·& onoma· quod ẽ nomẽ·& theſis·quod eſt poſitõ·q̃ſi poſitio nominum ĩſimul poſitorum·

Paranomeon·eſt cuz ab eiſdẽ lr̃is multa inchoant uerba uel finiuntur·ut O tite

tute tãte tibi tanta tyrãne tulisti·ut talis sit ordo· O tite tante tyrãne tulisti tute·id ẽ·tuipe tanta tibi·Item Machina multa minaĉ maxia muris. Item in psalmo. Benedixim⁹ vobis de domo dñi deus dñs·Item scõm similitudinem serpentis sicut aspidis surde ⁊c. Item vitat vim virgo virilem·Et ꝺr a para qꝺ ẽ cõiũctio ul' ad·& onomeon·qꝺ est sile quasi assimilatio vel coniũctio similiũ. Et scias·qꝑ hoc scemate raro vtendum est·ne eiusdem lr̃ assidua repetitio fastidium generet·

Moeptoton·est cũ i similes casus exeũt verba diuersa Sicut apud enniũ inuenĩ Merentes flentes lacrimãtes & miserãtes·scõm donatu⁹· Vel scõm bedam · Omoeptotõ est cum diuersis casibus variatur oratio·vt aplus dicit ad romanos·Quoniã ex ipso & per ipm & i ipso sũt omnia·ipsi gloria in secula·Et in psalmo· Niue dealbabunĩ in selmon montem domini·mõtem vberem·Mons coagulat⁹·mons pinguis· vt quid suspicami montes vberes· Mons in quo beneplacitu⁹ est deo habitare i eo·Et dicĩ ab omos qꝺ est vnum vel simile·& ptotos quod est casus·q̃ si vniformitas vel similitudo casuũ . Vel dicĩ ab omoe·quod est simile·& ptotos·qꝺ est casuale·Inde omoeptoton.id est·oratio vel dictio simliũ casualiũ·Vel ꝺm hug̃·omos quod est vnũ· componitur cũ ptotos qꝺ est casus·Et dicĩ omoeptoton. cuꝫ plura nomma per vnũ casum denotantur · vt Sed neqꝫ currentem·sed nec cognoscit eũtem· Tollentemqꝫ manũ saxũ in mare mouentem·Vel scõm hug̃·Omoptoton·vel omoeptoton . est cum vno modo plura verba sumunĩ·vt eũ abijt abscessit euasit erupit. Itẽ cantate exultate & psallite.

Moetelẽton·est cum simili modo dictiones plurime finiunĩ·vt Eos reduci q̃ relinqui deuehi q̃ deseri malui·Et fit propẽ in verbis·vt Abijt abscessit·euasit·erupit·ut vult ysido⁹·Inter omoeptoton & omoetelenton ꝺm quosdam hoc distat·qz omoeptoton ẽ quotiẽs in similes casus verba diuersa exeũt·vt merẽtes ⁊c Omnes eũ illi casus acti sunt· Omoetelenton vo dicĩ q̃ndo plurima verba vnam habẽt & similem clausulã·vt Reduci q̃ relinq̃ & cetera·Alij dicũt· q̃ fit cum duo versus vel due clausule mediantes versuũ in fine similiter terminanĩ·vt sũt vers⁹ leonini & caudati & cõcatenati·Beda vero dicit · q̃ omoetelenton est quotiẽs media & postrema vs⁹ siue sententie simili sillaba finiunĩ·vt in ecclesiaste Meli⁹ est videre qꝺ cupias q̃ desiderare qꝺ nesciaſ Itẽ meli⁹ a sapiẽte corripi q̃ stultoꝝ adulatõe decipi·Hac figura sepe poete & oratores vtuntur· Poete hoc modo·Peruia diuisi patuerunt cerula põti·Oratores vero ita·Beat⁹ iob deo soli & sibi cognit⁹ in tranq̃llitate ad nostrã noticiam ꝓducendus tact⁹ est verbere·vt odorem suaꝝ virtũ tanto largi⁹ spgeret·q̃nto more aromatũ meli⁹ ex incensione fragraret·Quo scemate ipe q̃ hoc dixit beatus papa gregori⁹ sepissime vsus fuisse reperitur Et dicĩ omoetelenton ab omoe·quod est similiũ· & telenton·quod est finis.q̃si consimiliũ finis·Nã telos grece latine finis vel termin⁹ dicĩ · Vel ꝺm quosdam dicĩ omoelentos·& cũc dicĩ ab omos qꝺ est vnũ· & lentos qꝺ ẽ finis·q̃si hñs vnũ finez

Oliptoton·est multitudo casuuꝫ varietate distincta·vt Litora litorib⁹ cõtraria fluctib⁹ vndaſ Et scias q̃ poliptotõ grece·latine dicĩ multitudo casuum. vbi scz multi casus ponunĩ·scz diuersi·vt in ꝓdicto exemplo·Litora litorib⁹ ⁊c· Ecce litora ẽ actꝰ casus·& litoribus dẽs·Et ꝺm hug̃·componitur a polis·quod est pluralitas·& ptotos casus·Inde poliptoton · q̃si pluralitas casuũ·cũ scz diuersis calib⁹ sententia variatur·vt apud persiũ·Ex nichilo nichil in nichilũ nil posse reuerti·Et vocat in rhetorica traductio qꝺam colo⁹ rhetoric⁹·

Rmos·est series oratõis vel cõstructio tenorem suũ vsqꝫ ad vltimũ seruans·vt apud virgiliũ·In principio celũ ac terras campos q̃z liq̃ntes·Lucentẽq̃z globũ lune titaniaq̃z astra·Spiritꝰ int⁹ alit·ꝺm donatũ·Beda vero dicĩ Yrmos·i·seriẽtia·dicĩ q̃n series orationis tenorem suũ vsqꝫ ad vltimũ seruat·nulla videlicet alia causa vel psona mutata·ut in psalmo·Deus in noie tuo saluũ me fac ⁊c·vsqꝫ dũ ait·Et non ꝓposuerunt deũ ante conspectũ suũ·Orat ei⁹ ꝓpheta vt auxilio domini saluatoris ab hostiũ insecutione liberetur. Et scias.q̃ yrmos est longa constructõis suspensio·vt apud autores sepe inuenĩ · Et dicĩ yrmos q̃si syrmos.a syren quod ẽ tractus·Nam vt dicit hug̃·a syren quod est tract⁹·dicĩ hoc syrma syrinatis · id ẽ·cauda vestis femineꝰ· Syrma etiã dicitur longa series orationis tenorem suũ vsqꝫ ad vltimũ seruans·Scõm aũt hug̃·yrmos est sententia continuate orationis tenorem suũ vsqꝫ ad vltimuꝫ seruans. Yrmos interp̃tat suspensio. Et differt yrinos ab ypbaton·qz yrmos ordinem seruat·ypbatõ turbat·& ideo yrinos continet sub scemate · ypbaton vero sub tropo.

Olisintheton.est multis annexa coniunctionib⁹ dictio·vt mater paterqꝫ nepoq̃z. Itẽ in psalmo·Domin⁹ conseruet euꝫ & viuificet eũ & beatũ faciet eum i terra·& nõ tradat eũ i aiam inimicoꝝ eius Et dicĩ a polis quod est pluralitas·& sin.quod est con·& thesis· quod est positio·q̃si habens plures positiones·i · coniunctiones· Vel dicĩ a polis quod ẽ pluralitas·& sintheton cõpositio·scz q̃ndo plures q̃ due orationes coniũgunĩ i vnã·q̃si plus q̃ sintheto·vt dicit hug̃· & est contrariũ dyaliton

Yaliton·vel asintheton·est cõtraria polisintheto·& fit ꝺm donatũ q̃ndo sine cõiunctionibus pũctatim ꝓferunĩ dictiones·vt ite· ferte citi flamaſ·date tela·ipellite remos Item Iubilate deo oĩs terra· psalmũ dicite nomini ei⁹·date gloriã laudi ei⁹·dicite deo ⁊c·& i himno· Quẽ terra pontus ethera colunt adorãt ꝑoicant· Et dicĩ a dya · quod ẽ dis·& lis diuisio q̃si dissolutio orationũ·vt Ferro fame peste periſti· Et dicitur dyaliton cõtraria polisintheton · qz sicut illa plures habet coniũctiones·ita ista ñ habz aliquaꝫ Et vt dicĩ hug̃·Dya cõponĩ cum lisis quod est solutio·Et dicĩ dyalitos uel dyaliton·quasi dissolutio·scz plurium orationum sine cõiunctione platarum·quãdo videlicz una oratio ꝑ subtractionem cõiunctionũ diuidĩ i plures species q̃ in duas·Si uero diuidaĩ tãtum i duas· dicitur figura illa asintheton ꝺm hug̃·Donat⁹ non facit differentiã iter dyaliton·& asintheton· Et habet hec figura tres formas · quoniã asintheton siquidẽ aut eq̃lia·aut simlia·aut ꝺraria disiũgit·sic polisintheton · aut contraria aut simlia aut equalia coniungit·

Sintheton·idẽ est quod dyaliton secundũ donatũ· Et dicĩ ab a.quod ẽ sine·& sin qꝺ ẽ con· & thesis positõ uel diũctõ

.i. sine cõiunctione. & dicitur in coloribus rhetoricis articulus. Hug. vero dicit. sintheton componitur cum a. & dicitur asintheton quando scz vna oratio diuiditur in duas.

Asintheton. vt dicit hug. dicit̃ a sin quod est con & thesis quod est positio. Inde hec sintheton quedam figura. quãdo scz due orationes iungunt̃ in vnam.

Antiteton. ponitur ab ysidoro in libro ethimologiarũ. & non a donato. Et scõm eum fit vbi contraria contrarijs componunt̃. & sententie pulcritudinem reddũt. vt illud Frigida pugnabant calidis. humentia siccis. mollia cum duris. sine pondere habentia pondꝰ. Et dicitur ab anti qđ contra. & theton qđ est positio. q̃ si contraria positio. Vnde a tullio appellatur hec figura contrarium. Doctrinale vero vbi agit de coloribus rhetoricis dicit. Verba p antitheton respõdent vltima primis. Sunt daniel noe iob castꝰ rhetorqz mantꝰ. Vide in anthiteta.

Antitheta scõm grecismũ fit. q̃ndo ꝓma sentẽtia contrariat̃ alteri. Vt in primis duobus versib9 boetij. Carmina q̃ quondam studio florente pegi. Flebilis heu mestos cogor inire modos. Et appellat̃ a quibusdam antithesis. Est aũt anthitheta contraria positio. vel locutio. Et dicit̃ ab anti. qđ est contra. & thesis quod est positio. scilicz vbi contraria contrarijs opponũtur. quasi contraria sententie oppositio. Papias vero dicit. Antitheton vbi cõtraria cõtrarijs opponunt̃. & pulcritudinẽ sentẽtie reddunt. vt Frigida pugnabãt calidis. humẽtia siccis. Antitheta grece cõtrapositia latine. vt contra malum bonũ. Per infamiã & bonam famã. oppositiones fũt. quasi cõtra thetam lrãm. Vnde vt patuit papias manifeste distinguit inter antitheton & antithetã. Hec etiã dicitur sindyasmos.

Epalage ponitur ab ysidoro sub scemate ꝙ in doctrinali qđ in coloribus rhetoricis. Et fit ꝫm ysidorum. quotiẽs p cõtrarium verba intelligunt̃. vt date classibus ventos. cũ econtrario classes ventis & non ventos classibus demus. Item pflauit fistola buccas. Item i hieremia. Mittam9 lignum in panez eius. id ẽ. panẽ in ligno. hoc est christũ in crucẽ. Et dicit̃ ab ypa. qđ est mutatio. & logos quod est sermo. q̃si mutatio sermonis. Vel dicit̃ ab ypos. qđ est sub. & aleon. quod est alienũ. & logos qđ est sermo. quasi alienatus sermo. & reducit̃ ad methaphorã reciprocam. & fit causa metri. vel ornatus. De hoc etiam infra dicam vbi determinabo de antiptosi. Epalage vo scõm huguicionẽ est cõuersio casuũ vl̃ cõstructionum. vel quãdoqz totius sentẽtie. Hec de scemate & eiꝰ speciebꝰ dicta fũt. Amõ ꝺ tropo videã9. Sequit̃ nũc vltra de tropis.

Tropus. est dictio translata a ꝓpria significatione ad ꝓpriam similitudinẽ ornatus necessitatis ue causa. Tropos grece. latine modus locutionis interp tat̃. & dicit̃ tropos conuersio quia talis modus loquẽdi conuertit significationes & orationes. & ꝓter hꝰ differt ab alijs figuris. Methaplasm9 em̃ respõdet barbarismo qui est viciũ dictionis Scema soloecismo. q̃ est vicium orationis. Sed tropus improprietatẽ sententie est excusans. Et notandũ. ꝙ in tropo tria sunt cõsideranda. scz res trãslata. & res ad quã fit translatio. & similitudo eaz. ut cũ ponit̃ agn9 ꝓ homine. Vt em̃ dicit aristoteles in. vi. thopicorum Oĩnes em̃ trãsferentes ꝫm aliquã similitudinẽ trãsferunt. Et scias. ꝙ ut dicit augustinus in li. de ciui. dei. xx. Locutiones tropice ꝓphetis & ꝓpheti co more miscentur. ut ad intellectum spiritualem intentio sobria cuz quodã sancto ac salubri labore pueniat. Pigricia vero corpalis. vel merudite acqz exercitate tarditas mentis contenta lrẽ superficie nichil putat interius requirendũ. & ut vult ysidorus erbymologiaz primo. Oĩm tropoz nomiã difficillimum ẽ annotare. Sed ex oĩbus donatus decem vsui tradenda cõscripsit. Sciendũ tamen ꝙ allegoria diuiditur in septẽ spẽs. Ypbaton i quiqz. Omoensis vero in tres. & sic sunt vigintiocto species. scz methaphora. catbacresis. methalẽsis. methonomia. antonomasia. epytherõ. sinodoche. onomatopeya. pifrasis. Yperbaton cuius quinqz sunt species. scz hysterologia. vl̃ hysteronproceron. anastrophe. penthesis. themesis. sincresis Item ypbole Item allegoria. cuius septez sunt spẽs. scz yronia. antifrasis. enigma. carientismos. paroemia. sarcosmos. antismos. Itẽ omoensis. cuius spẽs sunt tres scz ycon. pabola. paradigma. De ꝓdictis per ordinez videam9

Methaphora. est rerum verborumqz translatio. Et ut dicit ysidorus. loquens de methaphoris. Hec atqz alie tropice locutiones ad ea que itelligenda sunt. ꝓpterea figuratis amictibus obtegunt̃. ut sensũ legẽtis exerceãt & ne nuda atqz ꝛpmptu põita vilescãt Hec aũt fit quattuor modis. scz ab aiali ad aimale. ut Thiphi aurigam celeres fecere carine. Hic nãqz trãslatiõ fit inter duo aialia. scz inter aurigam & gubernatorẽ Thiphis ei gubernator fuerat nauis algi. Auriga vero ꝓprie ꝺr quilibet regens currũ Fecit itaqz trãslatiõem inter duo aialia dum aurigaz posuit ꝓ gubernatore. Nã ut donatus subdit Et auriga & gubernator aiam habent. Itẽ ꝫm bedam fit hic primꝰ modus cum dicit̃. Quare fremuerũt gẽtes. & Dominus q̃ eripuit me de maibus leonis. & de maibus vrsi. & Si sumpsero pẽnas meas ante lucẽ. Nam & boies & bestie & volucres aiaz habẽt. Ab maiali ad maiale. ut Pelagus tenuere rates. Nã & pelagus & rates aiam non habent. In hoc aũt facta ẽ traslatio. qz cum pelagus ꝓprie retinere & circundare rates siue naues intelligat̃. nunc rates ipm̃ pelagus tenere dicunt̃. Itẽ cum dicitur Aperi portas tuas libane. & Qui pambulãt semitas maris. Trãslatio em̃ est a ciuitate ad montẽ. & a terra ad mare. quoz nullũ aiam habet. Ab aiali ad iaiale. ut Exiccatus ẽ vertex carmeli. boies em̃ & nõ mõtes verticẽ habent. Itẽ Athlantis cinctũ assidue nubibus atris. Pinifez caput vento quassat̃ & ymbri. Nã ut boies aiales sunt. ita mons non habet aiam cui mẽbra homis ascribunt̃. Caput em̃ humerus & hmõi mẽbra homis sunt. Virgili9 aũt hic transtulit a re aiali ad iaiale caput. id est ab boie ad mõtẽ Ab inaiali ad aiale. ut Auferã a vobis coz lapideũ Non em̃ lapis. sed homo ꝓprie cor & aiam habet. Hic trop9 scõm bedã & ad deum fit multifarie. ut Sub vmbra alaz tuaz ꝓtege me. A feris. ut Dominus de syon rugiet. A mẽbris humanis. ut Quis mensus est pugillo aquas. & celos palmo ponderauit. Ab boie interiori. ut ibi Inueni dauid filiuz yesse virũ scõm cor meũ. A moribꝰ humane mẽtis

ut Tunc loquet ad eos in ira sua · & Penitet me fecisse hoiem · & Zelatus sū syon zelo magno · Et multa huiusmodi · A rebus insensibilibus · vt ecce ego stridebo super vos · sicut stridet plaustrum onustum feno · Qui videlicet tropus in cōmuni locutione vsitatissimus est · vt cū dici? Fluctuare segetes · gemmare vites · floridam iuuentutem ¶ Scire etiam debem? vt dicit donatus esse methaphoras · alias reciprocas · alias ptis vni? · vt Naues volant · segetes fluctuant · vel vites gemmant · Hoc aūt dicit · quia videlicet quedam methaphore sūt cōmunes · vt Thiphin aurigam celeres fecere carine. Vel naues volant · quia quemadmodum i naui auriga dici potest · ita in curru cōmuniter gubernator · vel Naues volāt · q? sicut dici potest. Naues volant · ita cōmuniter dici potest · aues natāt · Quedam vero non sūt cōmunes siue reciproce · sz vnius partis · vt si dicam · Verticem montis. non enim potest pro vertice dici cacumen hois sicut dixit · Verticem montis · vel vites gemmant · non eī potest dici. gemme vitent · vel Segetes fluctuant · nō eī in vicem potest dici. Vnde segetant. Vsitor? etiā dicit q methaphora · aut partis vni? ē · vt fluctuaē segetes · non eī potest dici segetare fluct?. Aut antistropha · id est · reciproca · vt Remigiū alarum Nam & ale nauiū · & alarū remigia dicuntur Hoc etiaz dicit huguicio · Et dicitur methaphora a metha qō est trans · vel de vel iuxta · & foros · quod ē ferre · Inde hec methaphora. id est · similitudo vel alicuius rei vel verbi vsurpata trāslatio · Vnde & a tullio tropus iste vocatur translatio · Et vt dic̄ augustin? · In methaphoricis locutōnibus sensus literalis est · & nō quem faciunt verba · sed ꝓpter quem verba fiunt ¶ Item scias · q natura vniuscuiuscūq; rei ex diuersitate componit̄ · Et ideo in sacro eloquio per rem quālibet licite diuersa figurā̄ · sicut plenius dicam in q̄nta pte in leo ·

Cathacresis est vsurpatio alieni nominis cū propriū deest · vt cum parricidam dicimus q̄ occidit fratrem · Et piscimam q̄ pisces non habet · Hec enim nisi extrinsec? sumerēt suū vocabulum non haberent · vt dicit donat? · Beda vero sic dicit · Cathacresis. est abusio nominis aut verbi ad signandam rem q̄ propria appellatōne deficit · vt Ponas veteres vectes in quattuor āgulis mense p singulos pedes · & sextū saguz in frōte tecti duplices · & ibi · Confrīget cornua arcuū & labium calicis & rapandi labij · Hec a methaphora differt · eo q illa vocabulū habēti largiē aliud · hec quia non habet propriū · alieno vtit̄ Pedes quippe & frons & labiū & cornua hominū tantū sunt & animantiū · non etiam rerū insensibilium · q̄ nomina si prefatis rebus non imposuisset scriptura q̄d p prium his diceret non haberet · Ad hunc tropum pertinet q̄d scriptū est · Est aūt hierosolimis pbatica piscina · a piscib? enim vocabulū accepit aqua q̄ nequaquā ꝓpter pisces · sed ad lauandas vt asserūt hostias collecta est · Vnde & pbatice cognomē sortita est · Et dicit̄ cathacresis a catha · q̄d est ab · & cresis q̄d est vsus · quasi abusio nominis · Hec figura excusat acirologiam · & hic trop? vocatur a tullio abusio ·

Methalensis · est dictio gradatim pgens ad id q̄d ostendit · & ab eo quod p̄cedit id q̄d sequitur insinuās · vt labores fructuū tuorum manducabis · Labores eī posuit pro his que laborando acquirūt homines · scōm bedaz. Vel methalensis est distinctio gradatim pergens ad id quod ostendit · sez de causa euenire ad causatū per multa media · vt Post aliquot mea regna videns mirabar aristas · Hic enim gradatim pgit dictio vl' distinctio ad id quod ostendit · quia p aristas segetes p segetes estates · p estates ānos intelligē debem? Ergo post aliquot aristas · post aliquot ānos virgilius intelligi voluit · Q? igitur fit per multa media differt a methaphora · que licet pcedat ab aīali ad aīatū · vel ecōuerso · facit tñ hoc sine medio · Excusat aūt hec figura acirologiam & cacephatō Et dicit̄ a metha · quod est trans · & lensis · q̄d est sumptio · quasi transsumptio. quia significatum vnius transsumit̄ ad significatuz alterius · Vel dicit̄ a metha quod est ad. & lensis quod est sumptio · Inde methalensis · quasi assumptio · quia vnuz post aliud assumit̄ · & vocatur a tullio gradatio ·

Methonomia · ē veluti quedam transnōiatio · Huius multe sunt species · aut enim contemens ponit̄ p contēto · vt Theatra plaudunt effundite yorias · id est · vinū vl' aquam que est in yoriis · Item prata mugiūt · id est · boues qui sunt in prato · vel · hierusalem que occidis propheras · vel Nunc pateras libate ioui · id est. vinū contentum in pateris · id ē · in vasis illis · Aut cōtēnentum pro continēte · vt Dimitte arcā ire & aspicies vt habetur in p̄mo regū · Non eī (vt dicit beda) arca · sed plaustrum quo cōtinebat̄ arca vel boues ire poterant · Item vina coronāt · id est · ciphos implent vsq; ad sūmum vino · Aut inuētor pro inuēto vt Sine cerere & libero venus friget · exemplū est terentij in comedia · Ceres fin poetas dz fuisse dea & inuentrix frumēti · & liber inuentor vini. Per istos ergo inuentores signanē inuentiones siue inuenta · Per venerem intelligit̄ concubit? · vt sit sēsus · Sine cerere & libero friget ven? · id est · sine pane & vino deficit voluptas · Item · Vulcā? mittit sagittas · id est · ignis · Aut econuerso · iuentum pro iuentore · vt vinum precamur · id est · liberū vini inuentorem · Item p efficiente effectus. ut frigus pigrum · id ē efficiens pigriciam. & Timor pallidus · id est · faciens pallorē · Aut ecōuerso effectus pro efficiēte · ut Spumantia frena · id ē · equ? · Fit etiaz cum materia ponit̄ pro materiato · vt accinct? ferro · id est · gladio · Vel consequēs p antecedēte · vt Pallet. id est · timet · Et dz a metha · q̄d est de · & onoma · q̄d est nomiatio · vel nomen · quasi denominatio · quia unum p alio noiatur · Vnde & hic trop? a tullio uocat̄ denomiatio · Vel dicitur a metha · q̄d est trans · & onoma nomē · quasi transpositō noīs · Hug · eī dicit sic · Methonomia cōponitur a metha ꝓpositione greca · quod est trans · & onoma nomē. & dicit̄ hec methonomia methonomie quedā figura · sez transformatō ab una sigficatōe ad aliam · & fit multis mōis · Cū ptinens ponitur p ptento · vel ecōuerso · Vel cum inuētor pro inuēto uel ecōuerso · Vel cum efficiēs p effectu · uel ecōuerso Vel cū possessor p possessione · uel ecōuerso · Vel cum materia p materiato. uel ecōuerso Vel cū id q̄d fit ponitur p eo p quo fit. uel econuerso

Hethonomasia · est significatio uice ꝓprij noīs posita ex accidētibus · videlicz propriā sigficans psonaz. Et fit tripliciter · Ab aimo · ut magnanimus · i · eneas · Superbus · i · dyabolus vl' dyabolic? · Vel ut dic̄ beda · Ab aimo · ut nunquid tu percussisti superbum · A corpe · ut Spun? altitudis sex cubitoz & palmo · Ab elatōe autem

aīmi dyabol?·A q̄ntitate corpis significaē·golyas gigas·Extrinsecus·vt infelix puer·id est· troylus Et hoc fit pluribus modis· Nam scōm bedam in plures species diuiditur. Fit enim vel a genere· vt Nunquid omībus vobis dabit filius ysai agros·i· nobilis dauid· Vel a loco·vt auctor secte nazareorum·id est·paulus·Vel ab actu·vt Qui tradidit illum dedit eis signum·scilicet iudas scarioth· Vel ab euentu·ut Discipulus quem diligebat hiesus· id est·iohannes·Per hunc tropuz ipse domin? hiesus christus aliquando designatur a genere· vt Osanna filio dauid·A loco·Qui sedes super cherubin maīfestaē·Ab actu· vt Peccaui·quid faciā tibi o custos hominum·Fit ergo anthonomasia·cum commune alicui appropriatur·vt per apostolū.paulum·Per prophetam dauid·Per virginem·mariā· Per vrbem·romam intelligamus·Vnde bm hugucionem·Anthonomasia est quando illud nomē qđ est commune pluribus appropriatur alicui·In doctrinali sic dicitur·Anthonomasia solet excellentia dici·Si nomen proprium taceas ponēs generale· Et dr ab anti·quod est contra & noma qđ est nomen·& thesis quod est positio·quasi contraria & impropria positio nomis pro nomie· Vel dicē ab anti quod est pre·& onoma quod est nomiatio·q̄ si precellens nominatio·Vel dicitur ab anti·qđ est contra·& onoma qđ est nomen·& vsi·quod ē eqle quasi contra eqlitatem nois

Epytheton·est preposita dictio proprio nomi·scōm donatum·Fit em̄ epytheton cum adiectiuū nomī proprio supponiē· vt Dilectus deo & hominibus moyses·& Miserator & misericors domin?·& Iustus loth oppress?· Fit autem tribus modis epytheton·Ab aīmo. sic Sapiēs plato·A corpe·sicut·Magnus gygas·Extrinsecus·sicut diues heros·Et hec que exteri? sumūtur diuidunē in plures species· Descendūt em̄ a loco·ab actu·ab euentu·Grecism? plane dicit Si proprie pprium dicas epytheton hic est· vt albus cign?·coru? niger·nox humida· Vl q̄ndo proprietas intelligiē in substantiuo. vt dauid fidelis· deus iustus·fames pallida·virt? vera·Et ita adiectiuū proprie adijcitur substātiuo·In doctrinali sic dr· Fiat epytheton si dicas tristia bella· Et dr ab epy quod ē supra·& theton vel thesis·quod ē positio quasi propria adiectiui suppositio·Et differt ab anthonomasia·quia anthonomasia pro vice nominis ponitur·vt vrbs pro roma·apostolus pro paulo· Epytheton nunq̄ est sine nomine·vide etiam in quta parte i suo loco·

Synodoche·ē significatio pleni intellect? capax·cum plus minus ue pronunciat· Aut em̄ totū a pte ostendit·vt Verbuz caro factum ē·& eram? in naui vniuerse aīme centum septuagita sex·Hic em̄ min? dicēs pl? significat aut econtra a toto ptem·vt ppter parasceuen iudeorum·qz iuxta erat·m monumentū posuerūt illū & tulerunt dominū meum·& nescio vbi posuerūt eum·dn̄m dicit·cū solū dn̄i corp? quereret· Plus em̄ dicens minus significat·Quod tractans gregorius dicit in omelia·Notanduz iuxta historiam· q̄ mulier non ait·tulerūt corpus domini mei·sed tulerunt dominū meū·Vsus nanq̄ sacri eloquij ē vt aut aliq̄ndo ex parte totum·aliq̄ndo vo ex toto ptem significet·Ex parte em̄ totū significaē·sicut dr iacob filijs scriptum est·Quia descendit iacob in egypto i aīabus septuagita·Neq̄ em̄ sine corpib? aīme descendebāt·sed p solam aīam tot? homo significatur·qz ex parte totū exprimiē·Et solū domini cū corp? in monumento iacuerat·& maria non dominū·sed sublatū corp? dn̄i querebat· videlicz ex toto designās ptem·Hug·vero dicit·q̄ synodoche est que dā figura·cuz quod pris ē attribuiē toti· & econuerso· Et ē etiam q̄dam color rhetoric?. & appellatur apud latinos intellectio· Et ē intellectio totius p ptem·vel pris per totum·vel vnius p plura·vel pluriū per vnuz cognitio· Et dr synodoche a syn·qđ est con·& odoche·quod est captio·vel expectatio.qz p intellectum pris capiē & expectaē intellectus totius·& econuerso· Memisse aūt debem? (vt dicit donatus) cū fit a pte totum ab insigniori pte faciendum est· De synodoche etiam infra dicam cum agam de allotheca in capitulo de syntheси·

Onomatopeya·est nomē de sono factum vel fictum·ut stridor porte· Coruus a crocitando·Et siliter pprietates aīmaliū vt Rugitus leonis·& balat? ouis· Tintinabulum a tintin·¶ Et notandū·q̄ nomē fictū aliquādo ē nomen ipsi? soni·ut tinitus·qui ē nomen sonitus auris·Aliq̄n ē nomen habentium sonū·vt taratantara·Et dr ab onoma·qđ ē nomen·& thesis qđ est positio·& poio·qđ ē fingo·quasi positio ficti nois Et accipiē hic nomen large p qualibet pteoratio nis·¶ Et scias·q̄ onomathopeya aliquādo ita large sumiē q̄ etiaz comphēdit verbi ofirmatōez siue tropū qui dicitur remathopeya·bm hug· vide plni? de hoc suo loco ifra in q̄nta pte·

Perifrasis·est circūlocutō q̄ fit dupliciter aut ornāde rei causa·scz pulcre plōgādo materiam·Vnde virgili?·Et iam prima nouo spargebat lumie terras·Titani croceū linquēs aurora cubile· Quasi dicat· Iam lucebat aut dies ortus erat·Item paul? ad corinthōs·Scimus·q̄ si terrestris dom? nostra hui? habitatōnis dissoluatur qz edificatōnem ex deo habem? domuz non manufactam eternā in celis·Aut causa vitāde feditatis vt Placitū pinguis petit ei? ifusus gremio. Itē ad romanos ait aplus· Femie eorz mutauerūt naturalez vsum i euz vsum q̄ ē contra naturā·Similiter aūt & masculi i masculos turpitudinē operantes rc· Itē Iste soluit tributū ventris·Quotiens igiē honestā rem honestiorē p circūlocutionē facere volumus pifrasis dr·ut auras uitales carpit·i. uiuit· Similiē cū turpem rē p circūlocutionem uerboz honestamus pifrasis est ut patuit· Vnde i doctrinali dicitē Perifrasis circūloquiū de iure uocaē. Cum uerbis curas attollere rem tibi gratā. Aut i re turpi uerb̄ non turpib? uti. Et ut dicit hug· Peri qđ est circū cōponiē cū frasis·qđ est locutio· Inde perifrasis· id est·circūlocutio·cū una res pluribz uerbis significaē & describiē·& in rhetorica iste modus loq̄ndi dr circūlocutio ¶ Et scias·q̄ pifrasis q̄ fit i oratione differt ab anthonomasia & epytheton que fiūt i dictione·Item hec oblique ordinaē ad laudem ul' uituperiū·illa uero directe·

Perbaton est q̄dam transcensio uerboz ordinem turbans·Cuiz q̄nqz sūt species scilicet ysterologia·uel ysteronproteron anastrophe·parēthesis·themesis·sinecesis·Et dicē ab yper quod est supra·& baton·quo est materia· quasi transcendens loquendi materiam·& excusat pleonasmon·Vel secundum hugucionem dicitur uel componitur ab yper quod est super·& batin·

quod est grad9·et inde hec yperbaton·id est · longa & supergrediens constructionis·vel sententie träscēsio scilicz cū verbū aut sētētia ordie omutaē

Ysterologia·vel ysteronproteron·est sententie cū verbis ordo mutatus·vt. Torrere parant flamis & frāgere saxo· Qō sic intelligas·Ysterologia·est mutat9 ordo sentētie cum verbis · vt in predicto exemplo·Torrere parant zc̄·Primo em̄ solet in mola frangi triticum & postea torreri·id est·flamis coqui·Ergo & sēsus & verba confundūtur·Itē virg̃·Moriamur et in arma ruamus·Item·Nutrit & peperit·Item & vomit & potat·Item psalmus·Hic accipiet benedictionem a domino. & misericordiam a deo salutari suo·Nam vt dicit beda. Prius domin9 miserā do iustificat impium·& sic benedicendo ornat iustum·Dicit̄ autem ysterologia·ab yster quod est vltimus·& logos quod est sermo·quasi sermo vltimus·scilicet p̄posterus. Vel dr ab ysteron quod ē post & logos quod est sermo·Inde ysterologia·i·p̄posteri9 sermo. Sed ysteronproteron dicitur ab ysteron·qō est ordo·& proteron·quod est p̄posteratio·quasi ordo p̄posterus·Vel dicitur ab ysterquod est vltimus·& prothos quod est primū· quasi pro vltimo primū·& p primo vltimum.

Steronproterō·est sentētia ordine mutata·scilicz conuersio recte sententie·Ysteron em̄ interp̄tatur videre·pteron cōuersio·ut dicit hug̃·vide i yste

Anastrophe·est verborum tm̄ rologia· ordo preposterus·vt Italiam contra·p contra ytaliam·Quotienscūqz sensu integro permanente verba tantum mutantur·Anastrophe dicitur. vt Italiam cōtra·Debuit em̄ dici·Contra ytaliam·eo q̄ prepositio semp debet p̄poni·Similiter & in iob·Quā obrem ego depcabor dominū·pro ob quā rem·Vnde doctrinale·Dictio si subsit cum sit precedere digna·Fiet anastropha sic surgit mare litora contra Et dicit̄ ab ana·quod est sursum·& strophos·quod est cōuersio·quasi recti ordinis conuersio·Vel ab ana·qō est re·& strophos quod est missio·quasi retro missio· quia qō deberet p̄poni retro mittitur. Vel dicit̄ ab ana·qō est re·& strophos qō ē cōuersio·Inde anastrophe id est·retro conuersio·vide in suo loco.

Parenthesis·est interposita ratiocinatio diuerse sentētie·vt eneas(neqz enim patrius cōsistere mentē Passus amor)rapidum ad naues p̄mittit achatez·Deōm donatū· quotiens sententia inchoatur·eiqz interponit̄ quelibet ratiocinatio parenthesis ē·vt in p̄dicto exemplo· Debuit em̄ dicere·Eneas rapidum achatē p̄mittit ad naues·& sic demū subiūgere·Neqz ei patri9 amor passus est cōsistere mentem·Item apostol9 ad galathas·Cum vidissent gratiā que data ē michi (qui cī operatus est petro in apostolatu·operatus ē & michi) inter gentes·iacob9 cephas & iohannes dexteras dederunt michi & barnabe societatis·Vl parēthesis·ē sentētie interpositio·qua ex medio remota integer sermo p̄durat·vt Dij ceptis(Nā nos mutastis & illas)aspirate meis·Et dicitur a para quod est inter·& thesis quod est positio. quasi in

Hemesis·ē vni9 opōiti aut interpositio· simplicis vbi sectio·vna dictōe vl pluribus interiectis · ut . Septem subiecta trioni. Hoc compositum nomen septentrioni· diuiditur & interponit̄ vna dictio· scz subiecta·vt Septē subiecta trioni·p eo qō ē·Subiecta septentrioni·Vñ doctrinale. Dat themesis bimas in predictio secta·Est boree regio septē subiecta trioni Itē Saxo cere ominuit brum·p cerebrū. Et diuidit̄ hoc simplex verbū scz cerebrum & dictio vna interponitur·scz cōminuit·Itē Masili portabāt iuuenes ad litora tanas·Hic simplex verbū diuidit̄·scz masilitanas·i·de masilia pl'us·q̄ ē vrbs gallica diuiditur·& plures dictiones interponunt̄·scz portabant iuuenes ad litora·Hec tropi species vt dicit beda·nō facile in scripturis sanctis q̄ ex hebreo vl greco sermone translate sunt potest inueniri. & ē huiusmodi·Hiero q̄ genuit solimis dauitica proles·Hoc ē hierosolimis·Et dr themesis a themos·quod ē diuisio vel sectio·Diuiditur em̄ siue secatur vna dictio ab alia per ea que interponuntur. Vel dr a teneo tenes & hec memeris·quod ē diuisio quasi tenens diuisionem.

Syncresis·ē yperbaton ex omī parte ofusus·ut Tris nothus arreptas i saxa latētia torquet·Saxa vocant ytali. medijsqz in fluctibus aras·Est em̄ ordo·Tris·scz naues arreptas·nothus·i·ventus in saxa torquet· que saxa in medijs fluctibus latentia ytali vocant aras·p̄m donatum·Itē nos virtute lauat qui labē crimis ornat·Et ē ordo·Ille qui lauat labem crimis ornat nos virtute·Et dicitur a sin quod ē con·& cresis·quod ē fusio·quasi cōfusio·Vel dicitur a sin·quod ē con·& chaos confusio·Ibi em̄ ordo sententie verborumqz simul cōfunditur et quia fit i pmutatōe ordinis duarum dictionum·& vtraqz excusat cacephaton·

Yperbole·ē dictio fidem excedens augēdi minuēdi ue causa·Augēdi vt iste ē niue candidior·aquilis velocior leonib9 fortior·Minuēdi ue·vt Terrebit te sonit9 folij volantis·& Denigrata ē sup carbones facies eorum·& iste ē tardior testudine·Vnde doctrinale·Transcensus veri manifestus yperbole fiet·Et dicitur ab yper·quod ē sup̄·& bole·quod ē sententia·vel fides quasi supra sententiā·vel fidem·& excusat tapinosim·Hic trop9 vocatur a tullio superlatio. & contrariat̄ huic tropo litote ō q̄ infra dicā

Allegoria·ē trop9 quo signatur aliud q̄ dicitur·vt Est iam tēpus equum fumantium soluere colla·Virgilius em̄ cum de hoc diceret·non vere dicebat soluenda fore colla equorum·sed carmē finiendum significabat· Item in euangelio iohānis·iiij· Leuate oculos vestros & videte regiones·quia albe sunt iam ad messē·Hoc ē intelligite·quia populi iam pati sunt ad credendō Et vocatur hic tropus a tullio pmutatio·Et dicit̄ ab alleon quod ē alienum·& logos quod ē sermo vel gore·quod est dicere·Vñ allegoria·i·alienilo quium cum aliud sonat & aliud intelligitur·p̄cipue oppositum·& ideo allegoria differt a metaphora· vbi licet aliud·non tm̄ signatur oppositum· De hoc require infra in quita pte in suo loco·Itē infra post antismos·Huius multe sunt species ex quibus emimēt septē·scz yronia. antifrasis·enigma·carientismos·paroemia·sarcosmos·antismos

Aronia ē tropus p cōtrariuz qō conatur ostendēs·id ē·trop9 ostendens id p cōtrarium qō conat̄·i·vult·vt in libro regum Clamate voce maiori de9 ei baal forsitā loquit̄ ul' in diuersorio ē·aut dormit vt excitet̄ Hanc nisi gnitas p̄nūciatōis inuerit officeri videbit̄ qō negat̄ cōtēdit·p̄m donatū Hug̃·eni dic̄· Yronia ē sententia p̄nūciatōi p̄trariū hns intellectū·scz sic·Laudans

vt vitupare intelligaē Et ōr ab yron qō ē cōtrariū & onoma nomē·qz facit ꝓnunciatōez ꝯrariā intellectui·Vel ōr ab yron qō ē eleuatio·Debet em̄ fieri cū quadā eleuatōe vocis·Vñ a tullio vocaē excl amatio·& scōm quosdaz qñcūqz cisdē verbis aliquid & negare possum? & cōfirmare· yronia dici potest·& differt ab antifrasi. ut in antifrasis dicā.

Antifrasis·est vni? verbi yronia·ut Bellum·hoc ē·mīme bonū·Luc? qz ñ luceat Parca·qz mīme parcat·Manes quasi mites·cū sint terribiles De istis grecismus dicit·Lucus & officium bellū libitina qz parca·Ista per antifrasim dicunē noīa quīqz·Beda dicit·ꝙ hic antifrasis est·Amice ad quid venisti·Scōm huguitōz vo antifrasis est sermo ecōtrario intelligend?·Et dicitur ab anti·qō est contra·& frasis qō ē locutō· vt Lucus·qz luce caret. Et differt ab yronia·qz yronia ꝓnunciatōe sola etiam indicat qō vult itelligi· vt cū ōr·homī male agēti·Quod bonū est facis Sz antifrasis non voce ꝓnunciātis signat cōtrariū ·sz tantū verbis suis quoꝝ origo contraria ē·Doctrinale dicit·Antifrasis sermo signās cōtraria dicto·

Nigma·est obscura sentētia ꝑ occultā similitudinē rerū. vt Mater me genuit· eadem mox gignit ex me· Cū signat aquā ī glaciē cōcrescere·& eādē rursus effluē·Vñ doctrinale·Patrē ꝓgenies occidit matris in aluo·Mater me genuit eadē mox gignit ex me·Quā mr̄ genuit· generauit filia matrē·Itē de omedēte exiuit cib?·& de forti dulcedo·Signat ex ore leonis fauū mellis extractū·vel Pēne colūbe deargētate·& posteriora dorsi ei? in specie auri·Cū significz eloquia scripture spūalis diuino lumīe plena·Sensū em̄ eius ī terioꝛē maiore celestis sapiētie gratia refulgentem vel certe vitā sancte ecclesie pñtem virtutū pēnis gaudentē·futurā aūt que in celis ē·eterna cum domino claritate fruiturā·Et dicit ab e·quod est extra·& nigmos quod est liquidum ·quasi extra liq dum·id est.extra intelligibilitatez·Vel dicit ab en quod est in·& nigma·quod est ymago·Inde enigma·i·sentētia ī ymagie·bꝰ ē ī obscuritate posita· Et differt ꝫm ysidoꝝ ab allegoria·qz allegoria sub re alia aliud signficat·& sic est gemina· Enigma vo tantū sensum habet obscuꝝ ꝑ quasdam ymagines obumbratum·Papias vero dicit · Enigma questio obscura que difficile intelligit nisi apiat · Vide in quinta pte in suo loco.

Ariētismos·ē trop? quo dure dicta gratius siue mitius ꝓferunt. vt cū iterrogā tib? nobis an aliqs nos q̄sierit·rñdeē bona fortuna·Ex quo datē itelligi nemīnē nos q̄sisse· Itē·Nōne pro rachel seruiui tibi quare imposuisti michi lyā. vno ei leuissimo impositrōis verbo iniuriam quā patiebaē·gr̄uissimā rē tēperāti? loqns sign ficauit·Itē de filio sacerdotis ōr·Iste ē de gne aarō vel cōsobrinus fratris clerici· Et ōr a caris·quod ē gratia·& mos moris·quasi gratiosus mos·Vel ōr ab ātos·qō ē flos·& mos·i·virtus·Inde antismos id est·tropus floride & vrbane virtutis.

Paroemia·est accōmodatū rebus tēporibusqz p̄ubiū·Reb?·vt Adūsus stimulū calcitra·i·supbis resiste·Tēporib? vt lupus ē in fabula·i·tace· Ferē quoqz ꝙ homo si a lupo p̄us videaē amittit loquelā·Vñ Lupus est ī fabula. dicit cum aliqs ī media locutione tacet·& ut dicūt aliq naturales·Lup? ē aīal venenosū & infi cit aerem·Aer vero infectus veniens ad hominem ipius arterias ingredit·vñ loquelā aufert· Iz si homo ꝑus videt lupum naturaliter cōfortaē·& ideo non inficit. Item ꝫm bedam·canis reūsus ad suum vomitū·& sus lota in volutabro luti·& Num saul inē ꝓphetas·quoꝝ vno cū quēlibet post actā penitentiam ad vicia relabi·altero vero tūc vtimur cū indoctū quēlibet officiū docēdi assumere·vl' aliud quid artis quod non didicit sibimet vsurpare videmus·Hic tropus adeo late patet·vt liber salomonis·quē nos scōm hebreos pabolas dicimus·apud grecos ex eo nomīe accepit paroemiaꝝ·id est prouerbiorum·Et scōm huguicionē para cōponit cū emū·quod est modulatio·Et ōr hic paroemia·i· rebus vel tpibus accōmodatū ꝓuerbiū·Verbigratia· Voluit aliqs nocere alicui & lesus est ab eo potest dici·Aduersus stimulum calces vel calcitras· Vel pōt dici·Aduersus stimulū calces·dū signaē a duersis resistendū·Similiter quotiens vtimur ꝓuerbio in tempe cōmodo & apto paroemia ē· Verbi gratia·loq̄baris de aliq° talia aliq̄ q̄ sibi displicerent si audiret·& ille veniēs subito dicis·lup? est in fabula·Vel dicit paroemia a para·qō est iuxta· & omon.qō est deductio. vel modulatio·q̄si iuxta modulatōez vel deductōem·qz tacet dum narrat ·

Arcosmos·est plena odio vel hostilis irrisio auxiliante modo dicēdi signata · vt Alios saluos fecit seip̄m nō pōt saluū facere·Si rex israhel ē descendat nūc de cruce & credimus ei. Item Omnes quos peussisti gladio mortui sunt·cū hoc ōr alicui qui nemīnē gladio percussit Huic cōtrariaē antismos·Et dicit sarcosmos·a sarcos quod ē caro·& ysmos qō ē diuisio·q̄si carnalis diuisio·i·hostil·Vel ōr a sarcon quod ē corrosio·& mos moris·q̄si mos corrosiu?· Vel dicit a sarcos· quod ē caro· & mos moris·q̄si carneus mos. id est mala & amara irrisio q̄ pūgit vsqz ad carnem

Ntismos·ē tropus multiplex numerosequ virtutis·Nā ātismos putaē dictū eē quod simplicitate carz rustica·& facetasatis vrbanitate expolitū ē.ut Qui bauiū nō odit amet tua carmīa meui·Atqz idē iūgat vulpes & mul' geat hyrcos·Quod exponens ysidorus dicit· Qui bauiū non odit ꝑ pena ei cōtigat ut diligat meui ū Fuerūt ātē meui? & baui? poete pessimi & emuli virgilij·Qui ergo hos diligit·dic virg̃·in buccol'. sugillādo faciat q̄ ꝯtra naturā sunt·i·iūgat vulpes ad aratrū & mulgeat hyrcos·Itē antismos ē cū dicitur·Mulier oī sagitte aperiet faretrā. quasi dicat Omni virge virili aperiet vuluā·Itez·Fili mulieris vltro viz rapiētis·i·fili meretricis·dixit saul ionathe·Itē apostolus·Vtimā & abscidātur q̄ uos ꝯturbant·Et dicit antismos·ab antos quod est flos & mos·id est·uirtus uel sentētia·Inde antismos·id ē· tropus floride & urbane uirtutis uel sentētie· Et ē antismos ꝯraria figura de sarcosmos·sz urbanitas sine iracūdia·ut Qui bauiū non odit ꝛc̄ ·ut dic̄ hug̃ Et scōz papiā dicit astismos Et secūdū huguicionē ī uno loco dicit etiā astismos siliter · ita ꝙs est secūda lrā·In alio loco dicit antismos·ita ꝙ n· ē secūda lrā·& mlti hoc dicunt·Astismos ꝫm quosdam debet dici·ita quod s·sit secūda lrā·& ē idem quod antismos· uide supra immediate in antismos

Octa hic·ꝙ sicut dicit beda·Allegoria aliquando factis. aliquando uerbis tantū modo fit aliquando factis simul & uerb Factis sicut ōr ad galath·Quando abraā duos filios habuit vnum de ancilla & unuz de libera que

sunt duo testamenta· Verbis autem solummodo · vt Egredietur virga de radice yesse·& flos de radice eius ascendet· Quo significatur de stirpe dauid per mariam virginem dominum saluatorē fuisse nasciturum· Aliquando factis simul & verbis vna eademq; res allegorice significatē· Factis quidem· vt Vendiderunt ioseph in egyptū ysmaelitis triginta argenteis· Verbis vero· vt Appenderunt mercedē meā trigita argenteis· Itē factis· vt erat dauid rufus & pulcer aspectu· & vnxit eū samuel in medio fratrum suoz· Verbis· vt Dilect⁹ meus cādid⁹ & rubicūd⁹ electus ex milib⁹ · Qd̄ vtrūq; significat mistice mediatorē dei & hominū· decoz quidē sapiētia & virtute· sz fuisse sāguinis effusione roseū· eumq; vnctuz a deo patre·& oleo leticie p̄ consortib⁹ suis· Itē allegoria verbi sine opib⁹ aliquād̄o historicaz rem· aliqñ tipicā· aliqñ tropologicaz· i· moralē rem· aliqñ anagogē· hoc ē sensū ad superioza ducentē figurate denunciat· Per allegoriam nanq; res historica figurat̄· cuz factura p̄morum sex siue septem dierū totidem seculi hui⁹ opatur etatib⁹ Per verbū historia· dū hoc qd̄ dicit iacob p̄riarcha· Catulus leonis iuda ad p̄dā ascendisti fili mi ꝛc̄· De regno aūt victoris dauid aliqd̄ intelligit̄· Per verbū spiritualis de christo siue ecc̄ia sensus elicitur· cū idē sermo p̄rche de ōnica passione & resurrectōne fideliter accipitur· Allegoria facti tropologicaz· hoc est moralē pfectionem designat· vt Tunica talaris & polimita quā iacob patriarcha filio suo ioseph fecit variarum virtutum grām· quā de⁹ pater vsq; ad terminū vite nostre i dui & p̄cepit & donauit insinuat· Allegoria verbi eandē moz pfectionem designat· vt Sint lūbi vestri p̄cincti· & lucerne ardētes i manib⁹ vestris· Et allegoria facti anagogicū· hoc ē ad supioza ducentem sensū exprimit· vt Septim⁹ ab adam enoch trāslatus de mundo· Sabbatū future beatitudīs q̄ beatitudo post opa bona seculi hui⁹ qd̄ sex etatibus pagitur· electis i fine seruat̄ figurate designat · Allegoria verbi· eadem vice celestia gaudia demōstrat· vt Vbicunq; fuerit cozp⁹ illuc cōgregabuntur & aquile · qz vbi mediatoz dei & hoim est cozpe· ibi nimirū & nunc subleuate ad celos aīe· & celebzata gloria resurrectionis colligunē cozpa sanctorum· Nōnunq̄ autē in vna eademq; re vel verbo historia· simul & misticus de christo vel ecc̄ia sensus· & tropologia· & anagoge figuraliter intimat̄· vt Tēplum dñi iuxta historiam dom⁹ quā fecit salomon Iuxta allegoriā cozp⁹ dñicum· de quo ait· Soluite templū hoc & in trib⁹ diebus excitabo illud· Siue ecclesia ei⁹· cui dicit̄· Templuz em̄ dei sanctū ē qd̄ estis vos. Siue per tropologiā quilibet fidelis· qb⁹ dicit̄· An nescitis qz cozpa vestra templū sunt spiritus sancti q̄ i vobis ē· Per anagogē supne gaudia māsionis. cui suspirabat qui ait· Beati qui habitāt in domo tua dñe in secula seculoz laudabūt te· Simili modo qd̄ dicitur· Lauda hierusalem dñm lauda deū tuū syon. Qm̄ cōfortauit seras portaz tuarum benedixit filijs tuis in te· De ciuibus terzene hierusalē· de ecclesia xp̄i· de aīa quoq; electa· & de patria celesti· iuxta historiā· iuxta allegoriam· iuxta tropologiam· iuxta anagogen recte accipi pōt· Iuxta allegoriā de ecclesia xp̄i dicim⁹ sequētes exemplum gregorij· qui in moralib⁹ ea q̄ de xp̄o siue ecclesia p figuram dicta siue facta interp̄tantur· allegoriam proprie nuncupare solet·

Omoensis· est minus note rei p̄ similitudinē ei⁹ q̄ magis ē nota demōstratō· & iterp̄tat̄ē similitudo· Alij dicūt omozensis q̄si rei vni⁹ noticia· Et dr ab omos quod est vnum· & ensis quod ē noticia· Hui⁹ sūt tres species· Vcon parabola· padigma· id est· ymago· compatio· exempluz Et scias q̄ quotiens pro rei note similitudine intelligimus rem quā min⁹ notam habem⁹ omoensis ē· Fit aūt sic̄ pompei⁹ testat̄· aut a reb⁹ ignotis· aut a reb⁹ incognitis· aut a reb⁹ imparibus· Et he sunt tres species quas annectit donat⁹·

Mozensis· interp̄tatur similitudo p̄ quā minus note rei p̄ similitudinez eius q̄ magis ē nota pādiē dmōstratō p̄m hug· · Et ē idē quod omoensis· de qua immediate sup̄ dictum est

Con est psonaz inter se vl̄ eoz q̄ psonis accidūt opatio· vt Vidi⁹ gloriā ei⁹ gloriam q̄si vnigeniti a patre· Itez Neq; nubent· neq; nubent̄· neq; ducēt vxozes· neq; ei vl̄ mozi poterūt· equales em̄ angelis sunt· vt dicit beda· Hug· vero dicit Vcon yconis fe·ge Et hec ycona yconie fe · ge · & hec ycona ne· i· ymago vel signum· Et ē ycon inter se vel eozuz que psonis accidunt cōpatio· sez cū figurā rei ex sili gne conamur exprimere· Et dr ab ycon qd̄ ē ymago vel signū·

Parabola· est rerū genere dissimiliū opatio· vt Simile est regnū celozum gno sinapis· Item Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto· ita exaltari oportet filium homis Item exijt qui semiat semiare semē suū· Et vt dicit hug· para· i· iuxta oponit̄ cum bole· qd̄ ē sententia Inde pabola· id ē· similitudo siue compatio ex dissimilib⁹ reb⁹· sic̄ est cū lucan⁹ opat cesarem leoni· ñ ex suo· sed ex alio gne similitudinē faciens· Et dicit̄ pabola quasi iuxta sentētiā· Non em̄ ipa ē sentētia q̄ sonat· sed iuxta sententiā · Vñ pabolic⁹ ca cum. id ē· similitudmari⁹ ria· riū· vide de hoc i suo loco

Paradigma· ē p̄positio vel enarratio exēpli hortātis aut deterrētis· Hortātis· vt Helias homo erat similis nob̄ passibilis & oratōe orauit vt non plueret sup̄ terzam & non pluit· Itez i euangelio· Respicite volatilia celi· quoniam non serunt. neq; metūt· neq; congregāt i ozrea & pater vester celestis pascit ea· Deterrētis· vt In illa hoza q̄ fuerit in tecto & vasa ei⁹ in domo non descēdat tollere illa· & q̄ i agro similiter ñ redeat retro · Memores estote vxozis loth · scōm bedam · Et vt dicit hug· Paradigma oponit̄ a para qd̄ est iuxta· & digma· qd̄ est dignitas· vel nomē· decus· laus & gloria · Et dicitur h° padigma gmatis· id ē p̄positio exempli· vel exemplum dicti vel facti alicuius ex simili vel dissimili gne· ocueniēs ei quam p̄ponim⁹ rei· vt Tā fortiter perijt apud yponem scipio q̄ vtice catho· Vel padigma scōm alios dicit̄ a para· quod ē iuxta· & digma sentētia · q̄si iuxta sē tentiā rei ostēsio· & sic differt ab allegoria· Et qz omoensis & etiā padigma dr similitudo q̄dā· Ideo dic̄ ysidorus agēs de padigmate· q̄ similitudo fit tribus modis· Qñq; a pari ad parē· Qñq; a maiori ad minus. Qñq; econuerso a minori ad maius.

Hec de scemate & tropis a donato positis dcā sufficiāt· Nūc de colozib⁹ rhetoricis & de q̄busdā figuris q̄ nō ponūt̄ a donato vel p̄s· cū figuris locutionis· sunt tñ in honore in theologia· & possūt reduci ad scemata vel tropos mixtim videam⁹ Colores em̄ licuti sūt sermones· & multi colozes cōueniunt cum figuris locutōis·

De coloribus rhetoricis.

Colores autē rethoricī. et figure ꝓdicte de quibus hic itendimus sunt sexagintadue. scz. Adiūctū agnominatio. antimetabola. antipofora. antitheta. antitheton. antropospatos apostiopesis. apostrophe. articulus. Braciologia. Catatipofis. climax. cōplexio. cocordia. duplicatō. cōiunctio. contentio. ctrariū. cōuersio. correctio. Diafozosis. diasirtos. diffinitio. dubitatio. Ebasis. emphasis. endiadis. epydiocesis. epylogus. epymone. ethiopeya im suo loco ē. embasis. euphonia. euphemismos. exalage. exclamatio. Fantasia. Gradatio. Ypalage. ypofora. Lepos. litote. Occupatio. oliopomenon. omopasia. omophosis. Pizantia. pcisio. pfoncsis. psopopeia. pthescosparalange. Raciotinatio. repetitio. Snīa. sinthesis. somothopheia subiectio. Traductio. trāsitio. tropologia.

Adiunctū vel adiunctō. est qñ res cōprehendiē et nō iterponitur verbū. sz pti? aut in fine locatur. vt extinguit spēm siue morbi? siue senectus. Itē morbo vel senio forme dec? euanescit.

Agnominatio. fit qñ dictiones quatuor. plures iungūtur i principio aut i fine syllabe sensu tñ dissimiles. vt Curia curarū genitrix nutrixqz malorū. Inuictis victos inhonestis equat honestos. Hic color cōuenit cum quadā specie scematis que dicitur paranomasia.

Antimetabola. est mutatio sermonis cū sīa vt Nō vt edas viuas. sz edas vt viuere possis. Vñ doctrinale. Cū verbis vertit antimetabola sensum. Non vt edas viuas. sed edas vt viuere possis. Et dr ab anti quod ē cōtra. et meta qđ est trans. et bole quod ē sententia. quasi translata cū ctrarietate verborū sīa. & reducitur ad tropū qui dr metaphora. Vel vt dicit hug. Antimetabola ē cōuersio verborū q̄ ordine mutato cōtrariū efficit sensuz. vt Nō vt edam viuo. sz vt viuā edo & declinaē hec antimetabola antimetabole. vl' hec antimetabole antimetaboles.

Antipofora. que a grecismo ponitur sub scemate. ē respōsio tacite obiectōi facta. vt Nil mihi rescribas attamē ipse veni. Et dicitur ab anti qđ est cōtra. et foros quod ē fari vl' dicere. Inde antiphofora quasi dictio cōtra illud qđ posset obiici. Vñ doctrinale. Respōdēs ad ea tibi que sunt obiicienda. Das antipofora cū nō tñ obiiciatur. vel dicitur ab anti. et foros quod ē ferre. quasi contra ferre obiectioni responsionem.

Antitheta ē quedā figura de qua supra dixi in capitulo de scemate quasi m fine.

Antitheton est quedā figura de qua supī dictū ē i caplo de scemate quasi m fine.

Antropospatos. est hūana passio. qñ quod est hoīs attribuitur deo. vt dec? irascitur. gaudet. Vñ psalmi. Dñe ne in furore tuo arguas me. neqz i ira tua ꝛē Et dicitur ab antropos quod ē hō & passis vel patos quod ē passio quasi humana passio. Et ponitur i doctrinali inter colores vbi sic dicit. Si que sunt homīs assignātur deitati. Antropospatos ē sic sepe dei legis irā. Dicit etiā antropospatos qñ ecōuerso quod ē dei attribuitur homī. vt fulminare. tonare. ningere. pluere.

Apostiopesis. est valid? defect? orōnis. vñ Prisc. in minori ponit exemplū terentij in eunucho. Ego ne illā. que illū. q̄ me. que me nō. Deest vnicuiqz cōstructio plene oratōis. Ego ne illā digner aductu meo. q̄ illū ꝓposuit mihi. que me sprezuit. que me nō suscepit heri. Et dicitur ab apo qđ est defect? & vtios quod ē equale siue substantia. et passis quod est passio. quasi equalis defectus vel substātialis passio. vel a poio is. quod ē fingere. quasi fictio equalis defect?. Vel secūdū pap. apostiopesis ē cū id quod dicturi videbamur silentio intercipimus. vt quos ergo semotos ꝓstat cōponere fluct?. suspensa locutio. Et vt dicit alexander. differūt ethiopesis et apostiopesis. quia in ethyopesi certū est quod subintelligi queat. vt hec secū. deest em̄ loqbatur. Sed i apostiopesi mltis modis potest fieri suppletio. vt si introibūt i requiem meā. suppleri potest mirū erit. vl' nō credatur mihi vel aliud huiōi. Et fiunt huiōi defectus in penis et in ꝓmijs i theologia. ad notandū q̄ pene reprobor? et ꝓmia bonor? sunt inenarrabilia. Esa. Secretum meū mihi. secretū meum mihi. vt mihi.

Apostrophe. est auersio locutōis ad aliquez p secundā psonā. vt Domini ē sal? & super ꝓpl'm tuū benedictio tua. & dicit ab apos qđ ē retro. vel aliud et tropos quod ē cōuersio q̄si conuersio ad aliud. & cōuenit cum tropologia de qua infra dicetur.

Articulus est verborū dispositio sine cōiunctione. vt Solus inermis inops iglorios? vnde redisti. Vel q̄ndo clausule sine cessatōe absq; iteruallo distīguunt. & iste ē color rhetoric? quasi idē cū scemate qđ dicitur asimtheton vl' dya.

Braciologia ponitur a grecismo litotes sub scemate. & fit cū pl'a sub paucis vbis cōprehēdūtur. vt vrit amor paridē nuptā rapit armat atridē. vtro pugnaē. fit machima troia crematur. & dicitur a bracos. quod ē breue. & logos. quod ē sermo. quasi sermo breuis. vel braciologia sm hug. idē ē q̄ breuiloqz. id ē. brevis dictio. vt venim?. vidim?. placuit. exēplū ē papie.

Catatipofis q̄ ponit a grecismo sub scemate. fit quādo aliqđ iuxta sui formā describit vel figuraē sub noīe patris vel mris vl' alter? rei. vt caluus. crispus. ventrosus. sophronicus. ferrom?. socratē dscribūt hec oia solū. & dicit a cata. qđ ē iuxta. et tipus qđ est figura vel forma. q̄si alicui? descriptō iuxta sui formā vl' figurā

Climax q̄ ponit a grecismo sub scemate. fit cū de vno verbo in verbis fit gradatio. vt Mars videt hanc. visamqz cupit. potit̄qz cupita. vl' vt dicit pap. Climax. gradatio cū a quo superior sensus terminaē. inferior icipit. vt ē illud Ex innocētia nascit̄ dignitas. ex dignitate honor. ex honore imperiū. Hanc figurā nōnulli catenā vocant. qđ scema est. & cōuenit hec figura cū illo colore q̄ dr gradatio. & dicit̄ a clima qđ est gradatio

Complexio. fit ex eo q̄ eadē dictio i principijs plurimū clausularuz repetit̄. & altera circa finē earundē. vt benedicite angeli domini dño. benedicite celi domino. Item qs testamentū vetus trāstulit. hieronimus. Quis trīū linguarū peritus siue exptus fuit. hieronim?. Quis hereses destruxit hieronim?. & dr a oplector cteris q; cōplectit̄ conuersionem & repetitōm. qui sunt duo per se colores.

Concordia ē quādo fines medietati versuū cōueniunt & cōcordant. vt patet i versib? leonimis. Fac tibi fortunā. festines frangē lunam. & cōtra fatū faciet te cura beatum.

Onduplicatio est geminatio dictionis vel dictionū vel orationis ad laudē vl' vituperiū alicuiꝰ. & nō seruat locū qr fit ī principio vel medio vel fine. vt Tu ne patrē gladio crudelis nate necasti. Tu ne patrē nūqd. mors patris mors tua nunqd. & cōuenit cū quodā scemate qđ dicit anadiplosis. & etiā cū epanalensi.

Oniunctio vel cōiunctū. est cū due clausule claudunt sub vno verbo posito ī medio vt Aut etas forme decus aterit aut valitudo. id ē. infirmitas. & cōuenit cum zeumate.

Ontentio fit qñ cōtrarijs rebus oratio cōficit. vt In luctu nides. iter cōuiuia luges. vrbem rure cupis. laudas bona ruris ī vrbe Mane peto lectū. dimitto v espere tectū

Ontrariū. fit exquo animus ex diuersis rebus efficit certus. vt Qui sibi non parcit qūo mihi vel tibi pcet. Qui sua diuulgat pbra credis qꝫ tua celet. An credes soli qꝫ cū socio supasti. qsi dicat nō. & uenit cū scemate qđ dr an

Onuersio. est quādo eadē di tictio ī fine clausularū repetit. vt Qui vitiū spernis te spnis friuola spernis.

Orrectio. ē quādo tollit qđ prius dictū ē & qđ magis ydoneum videt apponitur. vt Sū minꝰ oblitus decoris. quinimo dedecoris. ex quo dicor amās imo veratiꝰ amēs. & uenit hic color cū figura q dr epydiocesis. de q ifra dicā

Yafrosis. ē dubitatio. vt Eloquar an sileam. & dr a dya quod ē duo & frosis qđ ē locutio. Iñ dyafrosis. i. duplex locutio.

Yasirtos. est figura locutōis in theologia familiaris. quādo aliqua vox vel dictio ad duo trahitur. vt Nequando rapiat vt leo aīam meam. scz ille qui est vt leo. vel leo nō rapiat.

Iffinitio. est breuis demōstratio rei p orationē facta. ppias rei amplectēs ppietates vt Prodigus ē quasi vitio retinēda pfundēs. Largus. q sumptuz facit ex ratione libenter. Parcus. qui retinet quidqd depostulat usus. Qui retinz cupide qđ res deposcit auarus. Prodigꝰ ut largo sic distat parcus auaro.

Ubitatio. fit cū aliqꝫ ostēdit dubiū se esse & ignorat quid sit potiꝰ eligendū. ut Tu qꝫ es ignoro. quo te quoqꝫ noīe dicā Nescio. si dicā spurcissime nō erit equū. Si scelus appellem minus est. deformior an sis Neqr ignoro nunc hoc mihi. nunc placet illud.

Basis. ē euagatio pter materiā. & dicitur ab e. quod ē extra. & basis quod ē fūdamētum. quasi extra materiā q est fundamentū cum secundū materiā īquirendi sint sermones. vnde doctriale. Extra materiā describēs. uana uagatur Autor. & hanc plures ebasim dixere figuram. Quidā dicūt eubasis. p eu dyptongon. Et est eubasis bona digressio sic sepe autores faciūt. quādo relicta materia digressionē faciunt. Et dicitur ab eu quod est bonū. & basis quod ē vado siue gradior Inde eubasis. id est. bona digressio

Emphasis. que ponit a grecismo sub tropo est expssio loquēdi. & fit cū volentes exprimere aliqđ accidēs vtimur noīe substātiuo p adiectiuo significante illud accidēs ad maiorē expssionē. vt si ponatur scelꝰ p sceleratο. virtus p virtuoso. Tobias. Nubere virtuti vtus letatur. Et dr ab en. quod ē im. & phasis locutio. vel expssio. qsi expressa locutio. secūdū quosdā. Hug. vero dicit. Emphasis. i. expressio. quasi quedā figura loquēdi. scz cū uolumꝰ abundātiā & expssionez alicuiꝰ accidētis ī aliquo notare. solemꝰ illud appellare noīe accedētis. vt Dauus est ipm scelꝰ. vnde emphaticus ca. cū. & hinc emphatice aduerbiū. ue emphatice loquit iste. i. expresse. scz tali figura. Et emphatico cas. id est. emphatice loqui. & nota. qꝫ emphaticus quādoqꝫ dicitur audax & increpator. quia talium est expresse loqui.

Endiadis que ponit a grecismo sub scemate est cū duo adiungūtur substātiua & altez resoluitur ī adiectiuū. vt Arma virumqꝫ cano. i. armatū uirum. vnde grecis. endiadis fiet resoluto ī mobile fixo. & secūdū doctrīale fit etiaz ecōuerso. vt Armatum uirū. id ē. arma et uirū. & ita est duplex endiadis. scz disiuncta & cōiuncta. Et dicit ab en qđ est ī. & dya quod ē duo. & dis qđ ē insepabilis ppositio & nota resolutōis. quasi duoz ī vnū resolutio. Papias vero dicit. Endiadis est figura cū duo diuersa nomīa ī unā quenientiā cōiungūtur. ut īpertē & pdā. p impertē prede

Ydiocesis q poītur a grecismo sub scemate. fit cū supradictū ī meliorē ptem corrigitur. ut i ste est certus amās. imo certiorimo certissimꝰ. Et dr ab epy quod est supꝫ. & dyan quod est clarū. & scesis quod est cesura. & dicitur cozrectio in rhetorica.

Pylogus similit ponit a grecismo sub scemate. & est supradictoz replicatio. & dicitur ab epy quod ē supra. & logos quod ē sermo. Et ē idē quod reuolutio. Secundū em hug. ab epy & logus. dicitur hic epylogꝰ epylogi. id ē. suplocutio alicuiꝰ rei. uel breuis recapitulatio predictoz. & ppie in fine causarum. in medio iudicij uel extrema parte libri. Et inde hoc epylogiū epylogij idē. & epylogo epylogas. id ē. epylogū facere. breuiter pdicta recapitulare. & est actiuū.

Pymone. est tropus in theologia. quando dictio repetit ad maiorē certitudinez vel desiderij expressionē. vt Amen amen dico vobis. & reducit ad epizeusim. & dicit ab epy qđ est supra. & monos vnū. quasi vniꝰ dictōis supra posite repetitio. Vñ grecis. Epimone fit si vox sit crebro repetita. Alij dicūt. qꝫ epimone fit quando dictio nō tota repetit sed principiū & finis variat Et hoc ostēdit exemplū doctrinalis. vt expectans expectaui dñm. Canēs canebat. Laudās laudabo Et dicitur ab epy quod ē supra. et monon quod ē repetere. quasi superioris repetitio.

Subasis. est bona digressio. De hoc etiaz supra dixi ī ebasis. ibi require.

Uphonia. est pulera locutio vt meridies p medidies. & secundū quosdā fit dupliciter vel qñ litera transponit. vt nobiscū p cū nobis. Vel scribitur et nō pfertur. vt circūeo circūamicta. pter malā cōsonozitatem. & dr ab eu. quod est bonū. et phonos quod ē sonus. quasi bona sonozitas vel bonꝰ sonus. Vnde euphonicꝰ ca cū. id ē. bene sonās. et excusat cacephaton. secūdū doctrinale. Cū rerices q turpe sonāt euphonia ba

Uphemismos. est bona verbi p berur. verbo mutatio. vt exultabit lingua mea iusticiam tuā. id ē. exultando pnunciabit. & dicitur ab eu quod ē bonū. et phemismos quod est mutatio. quasi bona mutatio. De hoc sic dicit doctrinale. Euphemismos erit p vbo ponere verbū Exultat domini vocē mea lingua superni.

Xalage. est mutatio quãdo p numero plu
rali singularis ponitur. secundũ papiã De
hoc etiã dicã infra qñ determiabo de allo-
theca in capitulo de sinthesi ĩ fine. & dicitur ab ex
qõ est extra. et aleon quod ẽ alienũ. et logus quod
est sermo. quasi extraneus & alienus sermo.

Exclamatio est cũ frequenter clamaẽ. vt O
quãtis. o q̃bus. o qualib9 es viduata. et cõ
uenit cũ prosonesi. de quo dicã infra.

Fantasia. secundũ grecismũ est sub tropo.
& interp̃tatur ficta locutio. cũ qõ ẽ aĩati
attribuitur ĩ animato. vt Seges loquiẽ &
cõuenit cum somotopeia. vide etiã in suo loco.

Gradatio. fit cũ de p̃cedẽti voce subsequẽs
formatur q̃si p gradũ vocũ. vt Quid leui9
fumo vel flama. flamẽ. q̃d flamĩe vent9. q̃d
vento mulier. quid muliere nihil. Et grecismus dic̃
hic. Quãcunq3 videt cupit. & quãcũq3 cupiuit al
licit. allectã vitiat. prodit viciatã. & conuenit hic
color cum figura q̃ dicitur climax. Conuenit etiaz
cum tropo qui dicitur metalensis.

Hypalage. cõtineẽ sub scemate. Vñ etiam de
ea dixi ĩ capitulo de scemate q̃si ĩ fine.

Hypofora. est obiectio q̃ potest fieri ab aduer
sario. & diciẽ ab ypos qõ est sub. & foros
quod ẽ fero. id ẽ. dico. Inde ypofora. id ẽ.
subdictio vel obiectio ab aduersario facta.

Hepos interp̃tatur vrbanitas. & fit quãdo
vnius vel ad vnũ fit locutio pluraliter. vt
nostis bone p̃sul. vnde doctrinale. Diciẽ
esse lepos sermo direct9 ad vnum. vtens plurali.
velut hic nostis bone p̃sul.

Litote. tes. vel litota. te. vt ait grecism9 sub
scemate. interpretaẽ minus dicẽs & plus
signans. vt nõ nou9 imo vetus. iste nõ est
insipiens. s̃z sapiẽs. genus et spẽs nõ videnẽ simpli
citer dici. imo multipliciẽ. Et munera nõ spernas.
p libenter suscipias. vel ecõuerso. cũ plus dicit et
minus signat. vt dicit papias. & vt ait doctrinale
Fiet sub ea firmando negatio bina. Et sic secundũ
eum litote fit cũ due negatões vnã faciunt affirma
tionẽ. vt sedeo necnõ & scribo. & dr alitos. quod
est dissolutio. q2 due p̃tes resoluunẽ in vnã. et est
cõtraria litote cuidã tropo qui dicitur yperbole.

Occupatio. fit qñ dicimus nos p̃terire aut
nescire aut nolle dicẽ. hec q̃ maxime dicim9
hoc mõ Quid referã quãtis tua sit macula
ta iuuent9 flagitijs. & grecism9 ait. Occupat hic
color cũ quid trãsire parabat. nec transit. p̃tereo
cedes periuria furta rapinas. Tota forte darem si
verbis ista referrem.

Liopomenon. ẽ sub paucis verbis multoz
cõp̃hensio. vt hic. vrit amor pariez. vel
hic. Mors mala. mors im9. malus actus.
mors foris vsus. Tumba. puella. puer. lazar9 ista
notãt. & dicitur ab olon quod ẽ totũ vel multum
& pomenon quod est cõiunctio. quasi multorum
breuibus verbis adiectio.

Homasia. est attributio p̃prietatis vni9 al
teri vt lingua mea meditabiẽ iusticiã tuaz.
Lingue em ẽ loqui. & cordis meditari. vñ
quod est cordis attribuitur lingue. et dr ab omos.
quod est vnum & pasia. quod est passio. quasi vni
torum passio & attributio.

Homophosis. est expositio ignoti per eque vl
magis ignotũ. vt Quid ẽ palmito. tas. p̃
taxo. xas. vel qñ p grecũ expoitur latinũ.
vt q̃d est hõ antropos. q̃d est currere vectẽ. & dr
ab omos quod est simile. & phosis qõ ẽ expositio
q̃si p simile expositio. & reducitur ad omozensim.
que est notificãs vnam rem p aliam.

Hsantia est questio cui nõ potest vna voce
responderi. vt qua gerem9 bellũ. q̃ auxilia
nobis para erunt. q̃s erit qui subuenire ve
lit. cum tam acerbe socios tractauerim9. Et voca-
tur a tullio hec figura interrogatio.

Hrecisio. est cũ dictis q̃busdã quod occptũ
est relinquiẽ ĩ audientiũ iudicio. vnde gre
cis. Cõcipe. cõceptũ cela. p̃cisio fiet. vt te
nõ equũ certamẽ ponere mecũ. Nunq̃ ego recolo
quod tu feciſti s̃z dicere nolo. vl p̃cisio fit cũ aliq̃s
verba in anio cõcepit & loquẽdo interrumpit.

Hroposis secundũ grecis. sub scemate est
cũ aliquis exclamãdo deũ. leticiã vl ĩdigna
tionẽ exprimit. vt O deus in quãtis anim9
versaẽ amantis. & diciẽ a pros q̃d est ad. et fones
quod ẽ sonus. quasi se habẽs ad sonũ. id ẽ. exclama
tionẽ. quia hic color dicitur exclamatio.

Hrosopopeya. fit qñ inanimatuz loq̃tur ad
animatũ. vt Qui modo nasonis fueramus
quinq3 libelli. vel qñ inanimatũ ad ĩanima
tũ. vt terra loquitur fontib9 & marib9. vel fit tot
modis ut metaphora. & dicitur a p̃sos qõ est p̃so
na. et poio. is. quod ẽ fingo. quasi sermo fact9 a fi-
cta p̃sona. vel diciẽ a p̃son quod ẽ p̃sona. et poio
quod ẽ fingo. quasi fictio noue p̃sone. et reducitur
ad methaphorã. cũ fiat q̃ndoq3 p irratiõale loquĩ
tur rationali. ut nobis testudo locuta est. & hec fi
gura sepe inuenitur ĩ thelogia. vnde damascenus.
Nouit scriptura et p̃sopopeya. i. p̃sonarũ fictione
vti. & ut de ĩanimatis siẽ de aĩatis loqui. siẽ illud
Mare vidit & fugit. Hug. uero sic dicit. poio cõpo
nitur cũ p̃sopa quod ẽ p̃sona. & dicitur hec p̃so-
popeya. ie. i. p̃sone cõfictio uel cõfirmatio. ut cũ
res ñ loquẽs ĩtroducitur loquẽs. ut ego celũ tego
omĩa. & ego terra calcor ab oĩbus. In doctrinali
diciẽ. personãq3 nouã formans dr p̃sopopeyam.

Rotheseospalange. fit qñ vna p̃positio po-
nitur p alia. vide in suo loco ĩ quinta pte.

Ratiocinatio. fit qñ aliq̃s a seipso q̃rit ratio
nẽ & postea ip̃e diẽ. vt diues auarus eget.
quare. non competit vsus tangere parta ti
met. cur. ne minuatur acervus.

Repetitio. fit ex eo q̃ eadẽ dictio in princi
pio plurium clausularũ repetitur. vt Lau
date dñm de celis. laudate eũ ĩ excelsis zc̃.
& vide qualiter differunt. repetitio. conuersio. cõ-
plexio. & cõuenit cũ scemate. quod dr anophora.

Sententia ĩ rhetorica. id ẽ est quod puerbiũ
cũ p̃ponitur aliquid ad brequitatẽ. alicuius
moralis instructõis. & ponitur cõsecutio
vt s̃m grecismũ. Cui satis ẽ quod habet satis illum
cõstat habere. Cui nihil est quod habet satis illũ cõ
stat egere. ergo facit virtus nõ copia sufficiẽtẽ. &
nõ paupeas s̃z mentis hiatus egentẽ. i. auaricia. Si-
militer hic. Hic liber ẽ qui vitijs nõ ẽ seru9. Hug.
vero dicit. A sentiõtis. dicitur hec sententia sniã.
iudiciũ vel litis decisio. uel firma & indubitata re-
sponsio. uel anima dũsio. uel sensus siue intellect9.
Item sniã quidã colorẽ rhetoricẽ dicitur. s̃z breuis
oratio aliquid moralitatis generaliẽ compr̃hendẽs.
vt Obsequiũ amicos. vitas odiũ parit. et a sẽtẽtia
dicitur sentẽtiosus sa. sum. sentẽcijs plenus. et cõ-
paratur. & s̃m gregoriũ Sniã simpliciter dicta in

bona parte accipitur · & ut dicit Vsido · Sententia est determiata acceptio alteri? pris cõtradictõis.

Sinepteſis. ſecũdũ doctrinale fit dupliciter Vno mõ · eſt accidẽtis mutatio ꝓpriae nũi in numerũ · vt vnica facta fuit mulier que ſunt modo multe. ſed iſte mod? nõ ẽ multũ i vſu · Alio mõ eſt mutatio de ſcõa ꝑſona ad terciam · vt Nobis ꝓce deus noſtros lauet ille reat? · vñ vſus · Dicuntur bine ſpecies ſinepteſis eſſe · Et differe hic modus a tropologia · quia ibi fit tranſitꝰ ecõ uerſo de tercia ꝑſona ad ſecundam · vt dñi eſt ſal? & ſup ꝓplm tuũ benedictio tua · & dicẽ a ſin qõ ẽ con · & theſis poſitio · quaſi ſimul poſitio.

Somotopeya · ponit̃ a greciſmo ſub tropo · & cõuenit cũ fantaſia · et eſt ſomotopeya · cũ res in corporea ĩtroducitur ad loquẽdũ vt cum dr deus vl' angelus loq? · & dicit̃ a ſoma qõ eſt corpus · & poio qõ eſt fingo · Inde ſomotopeya id ẽ · figmentũ corpis · vel dicitur a ſoma qõ eſt corpus · & theſis quod ẽ poſitio · et poio · is · quaſi ficti noĩa poſitio · Subiectio ĩ ſuo loco eſt ĩ quinta ꝓte

Traductio · fit cum aliquod nomẽ ꝓ ſuos caſus variatur · & cõuenit cũ quodã ſcemate quod appellat̃ poliptoton · vñ greciſ · Miſce ꝓ caſus vocẽ traductio fiet · vt Si nihil in vita iocundius eſt tibi vita · Indecorẽ vitã pages virtute relicta · vel etiã fit in cõſonantia · vt Cur illam curas que multas dat tibi curas ·

Tranſitio · eſt color ꝓ quẽ cõtinuamus dicta dicẽdis · vt Audiſtis qlem ſe ꝓbuit iſte parenti · Nunc qualis ipe fuit parens audite viciſſim · Item Dicto de noĩe dicendũ ẽ de ũbo · vl' fit qñ breuit̃ oñditur dẽm & poſtea qd ſit dicẽdũ · Tropologia ſecundũ greciſ · ſub ſcemate · eſt conuerſio ad aliquẽ ꝓ ſecundã ꝑſonam · vt Dñi eſt ſalus & ſup ꝓplm tuũ benedictio tua · & dicit̃ a tropos qõ eſt cõuerſio · et logos · qõ eſt ſermo · qſi ſermonis prius habiti cõuerſio · et eſt ea dẽ cũ apoſtropha · Hug · eñ dicit · ꝙ tropologia eſt excuſatio vel ſenſus ſpiritualis vl' moralis & figuratiua intelligẽtia vel locutio · vel emẽdatio vite Et inde tropologicus · ca · cũ · & tropologice aduerbium · & tropologico cas · & tropologizo zas · tropologice loqui · Pap · aũt ſic dicit · tropologia moralis inſtructio · ad inſtructionẽ & correptionem mor? ſiue aptis ſiue figuratis ſermonibus ꝓlata · Amodo de allotheca · put ẽ figura cõſtructõis ſecundũ qõ de ea determiat priſc · videam? · Poſſet hic cõpetenter dici de ſeptẽ regulis iconij · & de ſpeciebus diſtinctõis · ſcz comate · colo · periodo · ſz poſt allothecã de eis dicemus.

Allotheca · eſt ĩpropriet̃as cõſtructõnis ex eo ꝙ dictões ĩ ea poſite cõſtruunt̃ ĩ diuerſitate accedentiũ · vt ego ſortes lego · vl' recipiunt aliã cõſtructibilitatez ꝙ habeãt a natura · vt ſortes eſt albus pedẽ · & dicit̃ ab allon quod eſt alienũ · & theſis qõ eſt poſitio · vel theca inde allotheca · id ẽ · aliena et diuerſa poſitio accidẽtis vel accidentiũ · quod ſcema dicit̃ a donato · & ĩ lexeos et in dianeos diuidit̃ ab eodẽ · Hic nota ꝙ figura eſt licentioſa ĩpropriet̃as vſu autoritate vel cõmoditate ꝓlata · & ſm hoc aliquãdo ẽ tolerabilis & extendẽda · aliqñ tolerabilis & nõ extẽdẽda · Tolerabilis et extendenda eſt illa q̃ plus habet ratõnis ꝙ vicij · qz vſu & cõmoditate ꝓbat̃ · ſicut euocatõ & cõceptio · Tolerabilis vero et nõ extendẽda · eſt illa q̃ habet plus vicij ꝙ ratõis · que tm̃ auctoritate ꝓbatur ſicut antiptoſis & paragoge · Spe

cies allotbece ſecundus priſc · ſunt quinq? ſcz plenſis · ſilenſis · zeuma · ſinthẽſis · & antiptoſis · De ſingulis ꝑ ordinem videamus ·

Prolenſis · eſt ꝑſumptio rerũ explicandarus ordine ſecutarũ · vt aquile volauerũt · hec ab oriente · illa vero ab occidẽte · & dicitur a pro qõ eſt pre · & lenſis quod eſt ſumptio · inde plenſis q̃ſi ꝑſumptio · Species prolenſis vt vult priſc · in primo mĩo · ſunt tres · Prima que habet fieri ꝑ ſolos rectos · de qua talis dat̃ regula · Cum fit diuiſio ꝑ ſolos rectos ꝑponendꝰ eſt nũs pluralis cũ verbo · & diuidẽtia debẽt ſequi ſine verbo tum ſingulariter tũ pluraliter · vt boĩes ſunt · hic bonus ille malus · vel homĩes ſunt hij boni illi mali · Ex ꝓdictis patet ꝙ hec ẽ icongrua diuiſio · Oculi alter dexter · alter ſiniſter · vel Boĩes hic eſt bon? ille mal? · niſi forte excuſẽ ꝑ antiptoſin · ita ꝙ ille nũs ꝓcedens ponat̃ ꝑ gẽo · qñ diuidentia nõ ꝓcedunt verbũ a quo ille nominatiu? regat̃ · & reſpectu cuius fiat diuiſio · cũ oĩs diuiſio habeat fieri reſpectu verbi · vl' adtributi · Scõa diuiſio habet fieri ꝑ rectos et obliquos · cui? regula talis eſt · Quotiens fit diuiſio ꝑ rectos & obliquos · anteponẽdus eſt genitiu? pluralis vel ſingularis noĩs collectiui ſine verbo · & poſtea debẽt ſeq̃ diuidentia cũ ũbo tam ſingulariter q̃ pluraliter · vt hominũ hic ẽ bonus ille malus · vel boĩm · bi ſunt boni illi mali · vel Romane gẽtis · alij ſunt fortes alij debiles · Tercia diuiſio habet fieri ꝑ ſingulos obliquos · & tũc debz ꝓponi obliquus cũ ꝓcipio cõſtruct? merãſitiue & diuidentia reſpectu illius ſubſequi ꝑ obliquũ · vt Aquilarũ volantiũ · hui? ab oriente · illius ab occidente ſimilis ẽ celeritas · & poteſt fieri per obliquos caſus · vt aqlis uolantibus · huic relinquit̃ oriens · illi occidẽs · Aquilas volantes · hãc dimiſit oriens · illã occidens · Aqlis volantibus · hac gaudet oriẽs · iſta occidẽs · Poteſt tñ diuiſum fumi ꝑ genitiuũ & diuidentia ꝑ alios obliquos · vt Aquilarus volantiũ · huic relinquit̃ oriens · illi occidẽs · & ĩ ablatiuo ſimiliter · Sed queriẽ · quã ĩpropriet̃atem operatur ꝓlenſis · Ad hoc dicũt quidam ꝙ ordinẽ ꝓpoſterũ · qz illi noĩatiui poſtponunt̃ ſuo ũbo · ſcz hec vel illa · cũ dicit̃ · Aquile volauerũt · hec ab oriente illa ab occidẽte · Sed eadẽ ratõe hic ẽ ꝓlenſis mecũ tecũ · ſecum · cũ poti? ſit ibi anaſtrophe · Ad hoc dicimus · ꝙ ibi eſt muleiplex figura · cũ dicit̃ · aquile volauerũt · hec ab oriente · illa ab occidẽte · Nam ex eo ꝙ noĩatiui ſingularis nũi reſpiciũt pluralẽ ẽ ibi allotheca numeroz · ex eo ꝙ ꝓpoſteranẽ ſuo verbo eſt ibi anaſtrophe · qz tñ ſunt ibi tres attributões · vna pluralis · & due ſingulares ibi ẽ zeuma · ſz ꝑ modũ diuidẽdi eſt ibi ꝓlenſis · Vnde nõ credim? ꝙ ꝓlenſis ꝑ ſe ſumpta ſit figura cõſtructõis · ſed quia defacili nõ cõtingit ĩ ſermone ſine figura conſtructõis · Ideo ponit̃ a priſciano inter ſpecies allotbece · Quidã tamẽ dicũt · ꝙ mquãtũ diſſimilia reddunt̃ verbo mediante diuiſione · eſt ibi figura cõſtructionis · ſed ĩquantũ eſt ibi facultas quedã venuſte ĩterꝑtatõis de toto ad ꝑtes · ita ꝙ partes diuidentes poſtponant̃ · cũ naturalit̃ ſint priores · Eſt eñ ibi figura locutõis · & hec fit quãdoq; ĩplicite · vt alter m alteri? iactantes lumĩa vultus · Itẽ Vana locuti ſunt · vnuſquiſq; ad ꝓximũ ſuũ · Quãdoq; explicite · vt ĩ ſupradicto exẽplo · aqle volauerũt ꝛc · Nota ꝙ ſi cõiunctio interponat̃ non bene dicit̃ · vt aquile volauerunt · hec ab oriente · &

illa ab occidẽte· quia determinatões que sequntur ptim suppositũ & ptim appositũ nõ sunt copulabiles alicui voci· Queriẽ etiaz de hoc quod dicit prisc·i mino· q; qui nõ ponaẽ in cõstructionibus diuisiuis.qz cõueniẽẽ dicitur·Hoim qui legũt· hic est sortes ille plato· Ad hoc dico q; qui nõ poniẽ in locutõibus diuisiuis·ita q; sit alterũ diuidentiũ hac de causa qz dictio diuidẽa venit i locutõe ꝓpte diuisi·Sed hoc relatiñ q· refert totũ suppositũ sui antecedẽtis· Itẽ queritur de hoc q; dicit prisc quãdo fit diuisio p rectos & obliquos anteponendus est genitiuus pluralis vel gtũs singl'aris nois collectiui·qz aristoteles talẽ ponit diuisionẽ· quãtitatis·aliud cõtinuũ·aliud discretũ·nec tñ iste genitiuꝰ ãnticatis ẽ gtũs pl'alis.nec gtũs singularis nois collectiui· Ad hoc dico q; talis diuisio est inconueniens scõm ꝓsci·excusaẽ tñ more ꝓbi talis diuisio·qz aristoteles ibidẽ intendit diuidere quãtitatẽ·ꝑm q; est vniũsale genus rez nõ coartatũ ad numerũ vel ad genus·Et ideo vsus ẽ diuidentib? in neutro genere·qz magis aptũ erat tali diuisioni· Queriẽ etiã de hoc q; dicit prisc·qñ fit diuisio p sos obliquos necesse est vti ꝓcipio & transitõem facere·Contra·cõuenienter diciẽ a qlarũ que volãt hui? ab oriẽte illius ab occidẽte simílis ẽ celeritas Et i tali diuisione nõ est ꝓcipiũ· Ad hoc dicũt quidã·q; necesse est vti ꝓcipio.id ẽ·vtile·qz diuisio semp debet fieri respectu alicui? attributi·nõ tamẽ semp est ibi ꝓcipiũ·vt in ꝓdicto exemplo· Nos vero dicimus q; semp necesse est vti ꝓcipio vel suppletione illi? ꝓpter vehementẽ intransitõez· q̃ est inter ipm & diuisam·respectu cui? diuidẽtia subsecunẽ·li tñ fiat diuisio aliquãdo·ita q; non sit ibi ꝓcipium. vel suppletio illi?·vt Duoꝝ hoim· vnũ videt sortes·aliũ videt plato. Dico q; vl'erit ibi eclipsis ꝓcipij·vel erit simplex partitio· nõ diuisio nominãda· Item queriẽ an diuisio possit fieri ꝑ vocatiuũ·Dico q; nõ·qñ vocatiu? nullũ recipit attributũ respectu cuius possit fieri diuisio· sed ꝑfectam per se facit oratiõem·

Quota hic·q; noiatiuus qui apponiẽ verbo substãtiuo nõ teneẽ cõcordare cũ ꝝbo substantio i nũo nec i ꝓsona·qz nõ supponit a· Vnde bene diciẽ·Sũ homo·sum hoies·Vñ lucanus Cesar erat oia·Veruntamẽ aliq̃n cõcordat cũ sequẽti & nõ ꝓcedẽti ꝑ plensim vel anastrophen. eo q; intelligiẽ ante·vt Rixe amantiũ reintegratio est amoris·Et oui di?·vestes quas geritis sordida lana fuit·Et ꝓpheta·Testimoĩa tua meditatio mea est·& arma vn? gladius est·& Nuptie vnũ cõnubium est· Et scias·q; in huiusmõi locutionibus ntũs supponẽs debet ꝓcedere hoc verbuz est·& ei imediate iungi·Si aũt sequereẽ ntũs ille post verbũ. icongrue diceret·vnde non cõcedim? huiõi latinitates·Testimoĩa tua ẽ meditatio mea·vel arma est vnus gladi?·vel meditatio mea testimonia tua est·vel vnus gladius arma est·

Silensis est dissimiliũ clausularuꝫ·ꝑ vnũ verbum cõglutinata cõceptio. Et dr a sin qõ est con·& lensis qõ est sumptio vl' captio Inde silensis.id ẽ·cõceptio·Fit aũt cõceptio quatuor modis·ꝑ genera nũos psonas & casus·

Conceptio generũ ẽ dictionũ diuersoꝝ generũ sub adiectiuo plural'nũi cõsotiatio· ita q; vna cadat i ꝓprietatẽ alterius·Et nota q; masculinũ cõcipit & cõcipiẽ·femininũ cõcipitur sed nõ cõcipit·neutrũ cõcipit & nõ cõcipitur· Nam masculinũ cõcipit femininũ & cõcipiẽ a neutro· vt vir & mulier sunt albi·vir & mãcipiũ sũt alba·Femininũ cõcipitur a masculino & neutro·sz non cõcipit nisi autoritate sue rei·vnde lucan?·Leges & plebiscita sunt coacte·hic eñ femininũ cõcipit neutrũ·qõ sustinendum ẽ sed nõ extendendũ· Neutrũ eñ cõcipit masculinũ & femininũ·sed nõ cõcipitur·qz cõfusum ẽ ad vtrũq; causam q̃rem? infra· Conceptio numeroꝝ ẽ dictionũ diuersaꝝ numeroꝝ sub dictõe pluralis nũi associatio·Et ẽ sciẽdũ q; singularis ocipit singularẽ ꝑ equipantiã· vt sortes & plato legunt·pluralis ocipit singularẽ vt hoies & asinus currũt·singularis nunq̃ ocipit

Conceptio ꝓsonarũ ẽ dictionum pluralẽ diuersarũ ꝓsonarum sub dictõe pl'alis nũi sociatio·ita q; vna cadat in ꝓprietatẽ alterius·vnde sciendũ ẽ·q; prima ꝓsona ocipit secũdã & terciã sub verbo pl'alis numeri & ꝑme ꝓsone·qz vt dr in doctrinali·Concipiẽs simile sibi vult ũbũ retinere·vt ego & tu legimus.ego & plato disputamus· Secunda cõcipit aliã secundaz & terciã·vt tu & tu legitis·dirigẽdo sermonẽ ad diuersos·vt tu & plato legitis·Tercia ocipit aliã terciã sine figura·ꝑ solã equipantiã·vt sortes & plato legunt. In conceptõe aũt casuum attendendũ ẽ q; ntũs cõcipit ablatiuũ mediante hac ꝓpositõe cũ. vt sortes cum platone currit·Et est notandũ·q; in omni cõceptione dictio ocipiens & ocepta possunt idifferenter ꝓcedere·ꝓterq̃z i conceptõe ꝓsonarũ·vbi ꝓsona ocipiens semp ẽ ꝓponenda quãuis cõtrariũ causa honoris inueniaẽ i euangelio·vt pater tuus & ego dolẽtes querebam? te·voluit eñ beata virgo maria honorare sponsum suũ·ꝓponẽdo eũ·vt exemplũ daret vxorib? honorãdi viros suos· Fit etiã cõceptio ꝓsonaꝝ siml' & casuũ mediante ꝓpositione cũ. sed nimis impꝓpie·vt Mecum sortes legimus·i·ego & sortes legim?·tecũ sortes legitis· id ẽ·tu & sortes legitis·vñ virgilius·Diuellimur inde mẽphitas & pelias mecũ· Item est cõceptio realis & ocepto vocalis· Conceptio realis ẽ· vbi res diuersaꝝ ꝓsonarum sub uerbo pluralis nũi cõsociantur·vt Nos legim?·Cõceptio uocalis ẽ·que ptinet ad voces diuersoꝝ gnim vl' numeroꝝ ul' ꝓsonarum·vt dictũ est. Et sciendũ·q; vbi est cõceptõ vocalis·ibi ẽ & realis sed non conuertitur.

Sed queritur·qũo resoluaẽ ꝓnomen pl'ale positũ conceptiue·vt nos legimus·utrum dicatur·ego & tu·vl'ego et ille· Ad hoc dicimus·q; tale ꝓnomen debet resolui i suuz singulare·& aliã dictionẽ·que careat discretõe generis numeri et ꝓsone·vt quodamõ euagetur ad incertũ genus numeruz & ꝓsonã·& talis dictõis defect? est apud latinos·signat ergo hoc ꝓnomẽ nos·rem loquentẽ in ꝓsonali ꝓprietate ꝑme ꝓsone. sed alias in nulla determinata ꝓsonali ꝓprietate· Itez cum dr·mecum sortes legimus·solet queri·an ille ablatiuus significet ablatiẽ·an noiatiue·& vtez copuletur illi noiatiuo mediante ꝓpositõe ad hoc dicimus·q; & ablatiue signat·sed noiatiue supponit. Reducitur eñ ad suppositõem noiatiui mediante illa ꝓpositione ·nõ ꝑ copulatõz·sed ꝑ quandã associationẽ· Hic nota·q; masculinuz & femininum sunt eque ꝓncipalia quantũ ad naturã·sed nõ eque potentia·qz masculinũ est agens.& femininũ patiens in ope generatõis.Et ideo masculinũ in opere ꝓponitur femino tanq̃ digni?.et impat ei tãquã debiliori.vnde ocipit ipm·ut vir & mulier sũt albi·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Item scias q̄ cum dicitur· vir & mancipiū diligūt se·ibi hoc ꝓnomē se est neutri generis·q; neutruz cōcipit masculinū· & similiter mulier & mancipiū vident se·hoc ꝓnomē se est neutri generis. q; neutrum cōcipit femininū· Queritur hic·quare neutrū vincat masculinū & femininū ī officio adiectī siue in cōceptione·cū illa sunt digniora q̄ neutrū· adiectiua em̄ in neutro genere substantiuātur· vt albuz currit Ad hoc dico·sequēs magistrū bene· q̄ ideo illa nō trahuntur ad imꝓꝓrietatē·q; digniora sunt & neutrū trahitur qm̄ est īdignius· vl̄ potest dici q̄ mas·& fe·sunt genera rei. sed ꝑ neutz habetur res generis·potētioz aūt est res q̄ accidēs rei·Et ideo neutrū vincit illa duo in officio substātiui·& ī cōceptōe generū· Et ob hoc debz exponi ꝑ generale nomē·cui? naturā ī se habet· vt album currit·i·res alba· Item mas·& fe·sunt magis finita & coartata apud naturā q̄ neutrū· Et ideo neutz est aptius generalitati q̄ illa·& ē potenti? ad trahendū. vt dicaē·vir & mancipiū sunt alba. similiē mulier & mancipiū sūt nigra·Queri etiā solet·an ista sit cōgrua·& albus et alba est ciuis·ita videtur q; intelligiē gemmari ꝓpter cōiunctionē·vt si dicatur·& albus ē ciuis & alba est ciuis·Ergo cōgrue dicīē·& albus & alba ē ciuis·Sed ꝑra. illa duo adiectiua restringunt illum terminū ciuis semel positum. & faciunt repugnantiā ī suppositōe illi? ergo locutio illa redditur incōgrua· Ad hoc dico q̄ est cōgrua· q; substantiū intelligiē gemmari·& sic quantū ad vnū supponēs venit tm̄ ꝑ maribꝰ· sed quātum ad altez venit tm̄ ꝑ femīs·Queritur etiā· quare duo substātiua diuersoz gn̄m possūt recipe adiectiuū vni? gn̄is·vt vir & mulier sunt albi·Et nō adiectiua diuersoz gn̄m possunt recipe substātiuū vnius generis·q; male ōr· Ciues sunt albi & nigre· Ad hoc dicim?·q̄ substātiua ueniunt cōceptiue·vnde adiectiuū cadit ī ꝓꝓietatē vni? eoz quantū ad genus·Sed adiectiua habētia discreta gn̄a. volunt restringere qn̄ adiungunē substantiuo cōmunis generis·eo q̄ forme est ꝓꝓrium īmutare· vnde si substantiū semel intelligaē respectu diuersoz gn̄m locutio est incongrua ꝓpter repugnantiā· ut Ciues sunt albi & nigre·at si mtelligaē gemīari nulla est ibi repugnātia·Vñ congrue dicīē·Et albi & nigre sūt ciues·Inueniē tn̄ apud ouidiū Est specus exesus structura pumicis asper·Non homī facilis non adeunda fere·

Sciendū est hic·q̄ vnitas addita vnitati facit pluralitatē·vnde verbū plurale debet sequi·vt Sortes & plato legūt·Potest tn̄ cōgrue dici·Sortes & plato legit·sicut illud Carthago mariusq; tulit·Sed intelligiē diuisim tanq̄ sint due·q; vbū reddiē zeumatice vtriq; noīatiuo· id est·sortes legit & plato legit·Si aūt cōiunctio ꝓponatur & interponaē duob? nūis singularis numeri. verbū eis ꝓꝓie reddiē singulare. qō distributio cōiunctionis facit. vt.& Sortes & plato legit Et sic male ōr·& sortes & plato legūt. sic̄ & male dicīē·sortes legunt.& ita dicūt multi· At nos dicimus q̄ vtraq; est cōgrua·& sortes et plato legit· & sortes et plato legūt· q; verbum potest respicē hūc terminū & sortes & plato distributiue·Et sic debet in singulari nūo sequi·q; reddiē singulariter vtriq; nēo·Potest etiā eundē respicere collectiue & hoc mō ē accipiendū pluraliter· Non tn̄ sequiē q̄ sit dicendū·sortes legunt·q; collectōne p̄missa· postea distributio ē cōgrue faciēda hoc mō· & sortes & plato legūt·i·ipsi legunt·ita q̄ sortes legit & plato legit· Eodē mō concedim? et·ego & tu legimus·id ē·nos legimus·ita q̄ vterq; vñ ꝑsē·ait· Et agamenonis fili? & menelai filia sociati sūt·Similiter & ego et appoloni? scribim?·et certe oīs autores essent rep̄hendendi nisi tales locutōes reciperent ē·q; frequentē his vtuntur· Si aūt singularis numerus et pluralis cōiunctōe interposita copulētur·debz eis reddi verbū plurale·vt homo et asini currūt. Potest tn̄ alia cōsideratōe verbū reddi priori noīatiuo· vt intelligaē verbū zeumatice reddi· & sic erit illa locutio plures·Et secm̄ hoc cōgrue dicīē·boīes & asin? currit·id ē·homīes cnrrūt & asinus currit·vnde Ouidi?·omnes yliades totaq; troia dabit Idem dicimus ī ꝑsonis·q; potest cōgrue ꝓ zeuma dici·ego & tu legis· vel tu et ego lego··vel ego & sortes legit·& debet inter tales nominatiuos tūc fieri quedā subdistinctio ad ostēdē dū·q̄ due locutōes intelligaē cōiungi· Tales aūt locutōes ab arte sunt·et sepe ī autoribus iueniunē vnde Horati?· Tu q̄d ego et ꝓp̄s mecū desideret audi·id ē.quid ego desiderē & q̄d ꝓp̄s desideret· Si aūt cōiunctio p̄ponaē & interponaē ntis diuersoz numeroz vel diuersarū ꝑsonarū· Dicunt q̄dā q̄ nō potest sequi aliq̄d verbū·q; oporteret illud esse duoz numeroz vel duarū ꝑsonarum·& sic iudicant istas incōgruas· & homo et asini currunt. et ego et tu legimus. Nec ego nec tu scribim?·nec homo nec asini currūt. Causa em̄ īcōgruitatis ē cōiunctio p̄missa·q; illa requirit q̄ verbū reddatur vtriq;·Nos vero iudicamus eas cōgruas·et sepe vtunē eis autores· vnde ita īuenitur in prisc̄. Nec vos q̄ nec illi referūt estis· Dicimus ergo q̄ cōgruentissime sequiē verbū plurale·q̄d prius reddēdū est collectiue· Postea diuisim cōgruitate seruata· vt et hō et asini currunt·id est·ipi currūt·ita q̄ hō currit & asini currūt·similiē nec ego nec socij mei ꝑficimus·id ē·nos nō ꝑficim?·ita q̄ nec ego ꝑficio nec ipsi ꝑficiunt· Et potest esse in talibus zeuma·et tunc verbū ꝓprio numero vel ꝑsone teneē· Vnde cōcedimus·nec ego nec socij mei ꝑficiunt· nec socij mei nec ego ꝑficio· Qui tales locutōnes condemnāt·nimium sunt acuti·destruunt em̄ artē & omnes autores.

Queritur etiā·an cōgrue dicaē·Sortes et plato currit et legūt·cum diuisim cōcedam?· sortes et plato legunt·sortes et plato currit· Dicimus q̄ īcongrua est·ꝓpter repugnātiaz q; verbū aliter respicit illos nēos iunctim·et aliter diuisim·Tn̄ inueniē apd Hora. Ambulat acer fulcius et casiri? male rauci·Ecce duo noīatiui cō funduntur ꝓpter cōceptōem et zeuma. q̄d autorita ei ascribimus et nō arti·q; nō cōcedim? q̄ bene dicatur·Petrus et iohānes discipuli platonis legit· Inuenitur etiā actuū quīto·Respondēs aūt petr? et apli dixerūt·vbi tn̄ est appositio·bene potest eē numeroz cōfusio. vt Ciuitas pisc̄ ē pulcra· et Boues animal sine fraude moriunē·Sicut ꝑ appositōz possunt construi dictiones diuersarū ꝑsonarum· vel diuersoz gn̄m intrāsitiue· vt ego sortes curro· vel ego ipe disputo·et ego ille qui curro disputo· similiter ciuitas mediolanū est fortis. mancipium berta est fidele· Liber decreta ē magn?· Liber topica est difficilis·Potest etiā dici liber topicoz vl̄ decretoz intrāsitiue·sic̄·Ciuitas bononia·et vrbs ianua·& tn̄ posset dici·ciuitas bononie.et vrbs ianue·id est·vrbs que est ianua·sed hoc nō multum

aliquibus placet · q̄uis iueniatur apud virgiliū dicentem · Vrbem qz patauí·i· vrbē q̄ vocaē patauiū que mō dicitur padua · Quedā tñ sunt magis reg rētia genitiuū · vt Persona epi · Substātia socratis & tamē posset dici. persona ep̄us est honesta · sicut potestas petr? est bona · Et substātia socrates est corporea · Alnusmōi em̄ noīa ptem & totū diuersi mode possunt notare · Nota hic q̄ donatus diuidit allotheca ꝑ est species cōstructōis in tres species · scz ī plensim · silensim · & zeuma · Prisci · vero in quinqz species scz ī plensim · silensim · zeuma · antiptosim · et sinthesim · Alij vero dicūt q̄ allotheca ꝑ est figura cōstructōis stricte loquendo diuidiē in tres species scōm prisē · scz ī silensim · antiptosim & sinthesim · Scōm vero donatū · oīs species allotheee que excusant viciū cōstructōis comprehendunē sub silensi · & hoc patet p donatū dicentē · Hoc scema · i · silensis late patet & fieri solet non solū p ptesozationis. sed p accidētia ptiūozationis · Vñ oīes solocasmi q̄ fiunt in poemate siue moze sapientū excusanē p hoc scema · Et secunduz istos oportz dicere · q̄ zeuma & plensis sint figure locutōis ꝑprie & p se loquēdo · & scōm prisē · & secundū donatū · Sed cōtra hoc sic obijciē Hec opinio videē cōtradicere prisē · qui diuidit allotheca ī quinqz species ꝑ est figura ostructōis et magistri cōmuniter dicūt q̄ figure que variāt accidētia sūt quinqz · Ad hoc dico sequens magistrū bene · q̄ plensis p se sumpta nō ē figura cōstructōnis · sed qz defacili nō otingit in sermone sine figura cōstructionis · Ideo ponē a prisē · inter species allotheee vt supza dixi in plensi · Similiter zeuma semp ē figura locutōis & respōdet colozib? rhetozicis qui appellanē adiūctū vel cōiunctū · prisē · aūt ideo ponit zeuma inter figuras ostructōis · qz semp fit cū allotheca numeroz vel psonarum ·

Zeuma · ē tercia species allotheee scōm p̄sē · & interpretaē adiunctio · Et sic describiē a donato · Zeuma est vni? verbi conclusio diuersis clausulis apte cōiūcta · & habet fieri trib? modis scōm ysidoz · scz a supiozi · q̄n verbū p̄mittitur · vt Legit sortes & plato · A medio · q̄n interponitur · vt Hebrei sunt & ego · Ab inferiozi · quando verbū supponiē · vt Tu quid ego & ꝑlus mecū desideret audi · Beda sic dicit · zeuma · i. cōclusio ōr figura. quādo multa p̄cedentia aut vno verbo aut vna sententia cōcludunē · verbo vt aplius ait · Omnis amaritudo · & ira et indignatio · & clamoz · & blasphemia tollatur a vobis · sentētia. vt · Qui ingreditur sine macula & opatur iusticiā · q̄ loquitur veritatē in cozde suo zē · Ad vltimū ita concludit · Qui facit hec nō cōmouebiē ineternū · Alexander aūt dicit q̄ zeuma. est quādo idem verbuz vel adiectū ad diuersa ptinet · ita q̄ cum vno cōstruitur ꝑpzie vt cum dicē · Hic illi? arma · hic illi? currus fuit · Et cōstruitur iste nūs pluralis arma · cū hoc verbo fuit. imꝑprie · si aūt diceret · hic curr? illius · hic illi? arma fuit · nō esset tolerabilis locutio · similiē hic est zeuma · Et apollonius scribit & ego · & cōstruitur hoc ꝑnomē ego · qō ē ꝑme pso ne cū hoc verbo tercie pone scribit · Et q̄ritur vez hic sit zeuma · Quid nisi secrete leserūt phillida si · ue · & respōdet q̄ nō · qz nunq̄ ē zeuma sine quadā distributōe. vel adiunctōe. sed reducimus p̄dictū exēplū ad cōcidentiā · ad illā scz spēm que sub alijs specieb? nō cōtineē · scz sub sinthesi · siue sub allotheca · & hoc nomē quid · cōstruiē cū hoc verbo lezerūt · ꝑter mltiplicitatē quā habz cū iterrogatōe Quidā tñ dicūt q̄ quid · ponitur aduerbialiter · vt Quid · id ē · ī quo leserūt phillida silue · nisi qz erāt secrete · sed qō ꝑius dictū est verī? credo · Et grecozi? ī moralib? sepe simili latinitate vtitur · Fit aūt zeuma p cōiunctionē copulatiuā · vt sortes legit et plato · per aduersatiuā · vt vos estis mundi · sed nō oīs · per disiunctiuā · vt sortes legit vl' plato · Vel p aduerbiū cōparādi q̄ · vt ego lego melī? q̄ tu · vel p aduerbiū similitu dīs · vt iste legit sicut ego · Et p hanc dictiōem nisi · vt null? hō legit nisi ego · similiē p hāc dictionē nec · vt nec socij mei nec ego lego · Queritur vtrū zeuma sit figura ostructionis siē prisē · videtur velle · Ad hoc dicūr q̄dqz q̄ zeumatis due sunt species · quarū vna cōtinetur sub figura cōstructōnis · vt appollonius scribit & ego · Alia sub figura locutōis · vt scribit virgilius & mulier · Hec tñ dicimus q̄ zeuma semp ē figura locutōis · & respondet colozib? rhetozicis qui appellanē adiunctū vel cōiunctū · prisē · aūt ideo ponit zeuma inter figuras cōstructōis · qz semp fit cū allotheca numeroz vel psonarū · Nota hic diligēter q̄ scōm naturā zeumatis verbū & adiectiuū semp debēt reddi ꝑximioi noīatiuo · vnde cōueniēter dz · ego & tu legis · vl' tu & ego lego. vir et mulier est alba · vel mulier & vir ē alb? · Multa vtilia ptinētia ad zeuma · supꝑ dixi vbi determiaui d̄ silēsi ·

Antiptosis. est quarta species allotheee · secundū prisē · sub q̄ otinetur antithesis · Est aūt antiptosis · positio vnius casus p alterō · vt sermonē quē audistis nō est me? · & in ouertendo dīs captiuitatez syon · & dz antiptosis. ab anti · qō est cōtra · & ptotos quod ē casus · Inde antiptosis · id ē · cōtraria positio casus vni? p altero Et hec figura ī autozib? est excusabilis aliqua rōe sustinenda tñ · qz vt dicit quidā poeta · si fuit errandū causas habet erroz honestas · sed nō est penitus extendēda · Antiptosis aūt cōtinet sub se ypalage · que est casuum pmutatio & scōm hoc otinetur sub figura locutōis · Ypalage aūt dz ab ypo qō est trans · & alage quod ē mutatio · vnde ypalage · id ē · transmutatio · Fit aūt quādoqz ī re tantū · vt hieremie · xj · Mittamus lignū in panē eius. id ē · panē in lignū · hoc est xp̄m in crucē · Quādoqz ī voce & in re · vt Malus sapoz edit oza. id est · oza edunt malū sapozē · De ypalage etiā supza dixi · in capitulo de scemate ī fine · Queritur q̄ sit causa excusans vitium cū dicitur · sermonē quē audistis non ē meus & vnctionē quā accepistis ab eo maneat ī vobis · & virgilius · vrbē quā statuo uestra ē. Non em̄ ibi videtur esse necessitas uel cōmoditas aliq̄ · Ad hoc dicimus q̄ īmediata adiunctio relatiui & antecedētis est causa ꝑter multiplicatōez ipsi? relatiui et antecedētis · vnde icōgrue diceretur · sermonem non ē meus quē audistis · si vero q̄ratur vtrū possit ī alijs casibus tolerari · Dicimus q̄ sic si īmediate iungeretur relatiū & antecedēs · ut sermoni cui intendis non est meus · hec latinitas tolerari posset si autozitate haberetur · Et ut dicit alexāder · cū dicitur sermonē quē audistis non ē meus · hec dictio sermonē in pte accusatiue · & in pte nominatiē tenetur · accusatiue secundū quod respicit hoc verbū audistis · nominatiue secundū quod construitur cum hoc verbo est ·

Synthesis vel synthosis · ē quinta species allotheee scōm prisē · sub qua cōprehēdūtur oīs alie species allotheee · scilicz euocatio

appositio·sinodoche·allotheca·generū·numeroꝝ·
tempoꝝ·psonarū·modoꝝ·& singuloꝝ accidentiū
ex quibus imꝓprietas surgit·& dicitur a sin quod
est cōtra.et thesis qō est positio·Inde sinthesis·q̄si
contra naturalē positionem·

¶Euocatio est dictionū diuersarū itransitiua
adiunctio·ita q̄ una trahatur ad ipꝛopꝛie
tatē alteriꝰ vt ego prisc̄·lego· ¶Euocāt
aūt ꝓnomia ꝓme et sc̄de psone·vt ego prisc̄·lego·
tu prisciaꝰ legis·Et verba substātiua et vocatia·
vt prisciane legis·Et verba substātiua et vocatia·
vt prisciane sum·pscianus voco·Accidentialia
vero euocare nō possunt p se·nisi hoc nomen qui·
vt Qui lego disputo·vel pticipiū vel nomē adiec
ctiuū uel etiā aliud nomē ꝺueniēcis significatōis·
vt sedeo iudex·vide ī sedeo sedes·Vnde hic nota
q̄ nc̄us tercie psone potest iungi cū verbo ꝓme et
secūde psone·ex pte suppositi in q̄ttuoꝝ locis absq̄
ꝓnomīe ibi posito·in q̄bus est euocatio·Per adiec
ctiuū·vt celer curro·p nomē relatū·vt Qui lego
disputo·p participiū·vt legēs ꝓficio· Et p vnum
ꝓnomen epythematicon·i·appositiuū triū psonaꝝ
vt ipse lego·ipe legis·ipse legit· ¶Item ꝓnomia
deriuata ab his ꝓnoībus ego·& tu·possunt euoca
re hoc relatū qui·ratōe genitiui ꝓmitiui ī eis intel
lecti·vt meꝰ filius qui lego disputat·noster filius
qui legimꝰ disputat·tuus filiꝰ·i·tui q̄ legis dispu
tat·vester filius qui legitis disputat·vesterꝰ filiꝰ q̄
legitis dormit· De hoc etiā supra dixi in tercia pte
ī capitulo de possessiuis· ¶Item scias q̄ cū dicit̄·
Habeo uoluntatē cōmedēdi solus.iste noīatiuus
solus·euocat̄ ab hoc verbo habeo.mediāte hoc ge
rundio comedēdi·& ꝯstruit̄ cum hoc uerbo habeo
p regimē·cū gerundio tū̄ p determinationē·simili
ter si dico Habeo voluntatē eundi solus·& ita de
cōsimilibus· ¶Item nota·sicut nomē substantiuū
recipit adiectiuū·vt Bonus hō·ita hoc uerbū sū·
vt sum bonus·& sumꝰ bonꝰ·ita q̄ nullū aliud sub
stātiuū est ibi necessariū·& hoc ī prima & secūda
psona·sed nō in tercia·Vnde potest dici·ego pote:
stas sum bonus.ita q̄ adiectiuū respiciat verbuz
tū̄ ratione suppositi ꝙsignificati·Sed in tercia pso
na male dicit̄· Potestas est bonus qz verbū tercie
psone nō habet ī se suppositū finitū· Sed scire te
volo·q̄ euocationū alia ē figura·alia nō figura·Fi
gura est illa que fit ex pte suppositi·Nō figura que
fit post verbū·qz verbū nō tenet̄ sequēti noīatiuo
cōformari in nūo vel psona·vñ cōueniēnt̄ dicitur·
ego sum tu.& tu es ego·vl̄ sum ille·similiter·ego
non sum tu·vel tu nō es ego·Item euocationū alia
respectiua·alia absoluta· Respectiua est illa q̄ fit
habito respectu ad psonā verbi.vnde potest dici·
Sapiēs lego.ita q̄ hoc nomē sapiēs euocet̄ ab hoc
verbo lego·Absoluta est q̄ fit nō habito respectu
ad cōsignificatōem verbi·& scōm hoc male dicitur
Prisc̄·scribo·Item euocationū·alia cōfusa·alia di
screta·alia·media·Cōfusa ē illa q̄ nomē distribu:
tiuum euocat̄·vt Quisquis ex hoc saxo mecū con
sistere potest·Nam ꝓnomē sic positū cōfuse demō
strat secundā psonā·ita q̄ nō hanc vel illā· Discre
ta est illa·q̄ ꝓꝓriū nomē euocat̄·vt ego sortes le
go·Cōmunis siue media·est q̄ euocat̄ nom̄ appel
latiuū sine distributōne·vt ego magister disputo·
Scias etiā q̄ cum dicit̄·volo esse bonus·secunduz
quosdā hoc adiectiū̄ bonus euocat̄ ab hoc verbo
esse qō esse nō potest·qz īfinitiuꝰ caret psona·Alij
dicūt q̄ ptim ab hoc verbo eē·& ptim ab hoc ver
bo uolo·alij dicūt cū quibus ego q̄ euocat̄ ab hoc
verbo uolo·mediante infinitiuo ad cuius determi
natōem venit·Nam sic̄ dicim̄·omia ẏba ꝓme &
sc̄de psone euocant adiectiua·nec oīs euocatio est
mediata. vide ī quinta pte in futurus· Et vt dicit
alexā·noīa euocata remanēt ī suis psonalitatibus
alioquin hec esset icongrua·ego sum homo q̄ cur
rit·Dicit̄ aūt euocatio·ab euoco cas·vel secundum
quosdā dicit̄ ab e quod ē extra·& voco cas· quasi
extra ꝓpriam significationē uocatio·

¶Appositio·q̄ut hic sumit̄.est imediata & in
trāsitiua adiunctio duoꝝ substātiuoꝝ·ita
q̄ minꝰ cōmune determiet magis cōmune
vt aīal homo currit·Adiectiuo em̄ secundū opini
onem magistri bene·nō potest fieri appositio ꝓpt̄
sui debilitatē·vnde male dicit̄ albus coloꝛatus cur
rit·Fit aūt appositio·quādoqz causa restringendi
suppositionē·vt aīal homo currit·Quādoqz causa
tollendi equocationē.ut canna fluuiꝰ currit·Quā
doqz causa determinādi qualitatē·vt iste hō currit·
Q̄ñqz causa discretōnis·ut ego ipe·tu ipe·Quādo
qz causa exprimēdi naturā generis·vt q̄d metuere
boues animal·sine fraude dolisue· ¶Et est notan
dum q̄ vbicunqz fit appositio·verbuz adiectū̄ &
relatiuū debent reddi dictōi cui fit appositio & nō
apponēti·vt Ciuitas athene q̄ olim studio floꝛuit
est laudanda·& ciuitas mediolanū est magna·De
hoc etiā supra dixi in capitulo de silensi. siue cōce
ptione q̄si in fine· Sed queriē que sit causa figu
re cū dicit̄·Aīal homo currit·Si dicat̄ q̄ imedia
ta adiunctio illoꝝ substantiuoꝝ·Cōtra·ergo si po
natur ibi mediū erit ꝓpria·vt dicat̄·aīal et homo
currit·& hoc est falsum·q̄m ps & totuz copulari
nō debēt· ¶Ad hoc dico·q̄ illa duo substātiua pti
nent ad idem·& ide nō debet poni inter illa copu
latiua cōiunctio·vl̄ alia q̄ sit nota diuersitatis·Si
vero ponat̄ inter illa tale mediū q̄ sit cōueniens
bene cessat figura. vt dicā·aīal ens homo currit·
vel animal quod est hō currit· Itē videt̄ q̄ aduer
bia faciant appositōez· vt sortes est hic mtus· uel
sortes legit valde bene. vel sortes legit aliqualiter
non· ¶Ad hoc dicimus q̄ nō est ibi appositio·nisi
sumat̄ appositio large·ita q̄ nō sit figura·sz verū
qz illoꝝ aduerbioꝝ p se modificat uerbū· Dic̄ em̄
adiectiua ꝓpter sui debilitatē nō recipiunt appositi
onē·ita nec aduerbia cū sint adiectiua verboꝝ·

¶Synodoche·est assignatio totiꝰ ad ptem &
partis ad totū·huiꝰ species sunt quattuoꝛ
quarū due faciunt figurā cōstructōnis·&
alie due figurā locutōis· Prima species est q̄ñ id
quod est ptis attribuit̄ toti·cū regimīe accusatiui
vt sortes est albus pedē· Secunda species est q̄ñ
id q̄d est totius attribuit̄ parti·cum regimīe accu
satiui·vt ista puella est clara genus· ¶Tercia spe
cies est q̄ñ id q̄d est partis attribuitur toti·sine re
gimīe accusatiui·vt sortes ē crispus· Quarta spe
cies est quādo id q̄d est totius attribuit̄ pti·sine re
gimine accusatiui. vt bonus animꝰ vxoꝛis ē mihi
nuptus· ¶Hic sciendū q̄ oñe nomē adiectū̄ de
notās aliquā specialē ꝓprietatē potest regere accu
satiuū denotantē ptem siue totū·vt sortes est albꝰ
pedem·sortes ē lombardus genē·vel bononiensis
patriam·Et p hoc patet q̄ male dicit̄· sortes ē ali
quibus pedē·& sortes est albus aliquid·qz generali
tas ipe dic synodochem·Et idē potest fieri p abla:
tiuū·vt sortes est albꝰ pedibus·sed tūc nō est ibi
figura constructōis· ¶Item p synodochē verba ma
xime passiua regūt accusatiuū·licet coꝛ actiua nō

regunt duos diuersos accusatiuos. vt iste truncat nares. i. habet truncatas nares. & iste radit barbã Similiter verba neutra absoluta regunt accusatiñ p synodochẽ. vt iste dolet ventrẽ. Queritur de hoc quod dicit prisc. q bene dicit. sortes est albꝰ colorem. qñ est ibi repugnãtia. qz hoc nomẽ albus alit dicit de sorte. & aliter de colore. Ad hoc dico. q licet aliter de vno. aliter de altero dicat. cõcedit tñ ꝓpter apertã resolutõez quã ponit prisc. vt sortes est albus colorẽ. id ẽ. habens albũ colorẽ. De synodoche etiã dixi supra in capitulo de tropo.

Fit etiã allotheca numerorꝫ & psonarũ sine euocatõe & cõceptione in multis locis. vt Iubilate deo omis terra. Item alter alteri? onera portate. Itẽ aperite aliqs. Itẽ vindicte quisquis fauete sue. & in multis alijs locis. vbi ẽ disconuenientia numerorꝫ & psonaruꝫ. nec potest reduci ad aliquã speciẽ ꝑmissarũ. Item scias q quãdoqꝫ nũs ꝑ numero ponitur. ita q est ibi figura locutionis. vt Ioseph accusauit fratres de crimine pessimo. id ẽ. fratrẽ. Item armato milite cõplent. id est. armatis militibus. & talis figura vocat exalage. de de qua supꝰ dixi in capitulo de coloribꝰ rhetoricis. Item ꝑ figurã cõstructõis ponit qñqꝫ numerus ꝑ numero. vt populus currũt. i. currit. & pars in frusta secant. id ẽ. secat. & ꝑplus hic labijs me honorat. coꝛ aũt eorꝫ longe est a me. id ẽ. ei? & catilina repudiabat seruicia magna copia cui? id ẽ. quorꝫ Preterea fit allotheca generũ. vt triste lupus stabulis & ꝓneste sub ipa. Quãdoqꝫ eidẽ substãtiuo reddunt eadem adiectiua diuersorꝫ gñm. vt apud ouidiũ. Est specus exesus structura punicis asper Nõ homi facilis nõ adeunda fere. Quãdoqꝫ fit causa discernẽdi sexũ. vt anser erat cuidã ꝓcioso germine fera. Qñqꝫ causa antiquitatis. vt mule? murmur erat in ꝑplo. Quãdoqꝫ in relatiuis. vt Semini tuo q̃ est xp̃us. Et hec oĩa continent sub figura cõstructõis. De hoc etiã supra dixi in tercia pte in capitulo de collectiuis noibus. Verũ autẽ posset dici vinũ sunt. sic. popul? sunt. arma est. thebe est supra in tercia pte determinatũ est in capitulo de nominibus cõplexiuis. Item fit allotheca temporꝫ quãdoqꝫ in locutõe. qñqꝫ in cõstructõe. Tunc fit in locutõe. quãdo tẽpus ꝑ tempe ponit. vt ille regit currus nõ decem in annis. id ẽ. rexit. In cõstructione fit. cũ dictõ vnius tpis venit ad determinatõez alterius tpis. vt anteq̃ abrahaam fieret ego sum& illud. Dat veniaꝫ somnũqꝫ dies eras nato cesare festus. id ẽ. dabit. Item fit allotheca modorꝫ. quãdo modus ꝑ mõ ponit. vt ire ꝑ ibat. & non furtũ facies. ꝑ facito. & miserere mei de? ꝑ misereanis. Similit quãdo verbum significat cõfuse. vt iste ieiunat in quadragesima. & iste equus bene currit. Et vt breuiter cõcludã oĩs alienatio accidentiũ officij vel significatõis dicit allotheca scom prisc. & hec de illa & suis speciebus sufficiat nos dixisse.

Nunc anteq̃ ad quintã ptem accedam? ponamus hic regulas ciconij. & tres species distinctõis. scz coma. colũ. & ꝓiodum. Scias ergo qz sicut dicit augustin? in tercio de doctrina christiana. Ciconius qui donatista fuit septẽ regulas edidit. Quarũ primã ponit de dño & eius corpe. Secundã de dñi corpe bipertito. Terciaꝫ de ꝑmissis & lege. Quartã de specie & gñe. Quintaꝫ de temporib? Sextã de recapitulatõe. Septimam de dyabolo & ei? corpe. Que quidẽ cõsiderata sic ab illo aperiunt. nõ parũ adiuuant ad penetranda que tecta sunt diuinorꝫ eloquiorꝫ.

Prima de dño & eius corpe est. in qua scit tes aliqñ capitis & corpis. id est. ihesu xp̃i & ecclesie vnã psonaꝫ nobis intimari neqꝫ eñ frustra dictũ ẽ hebrei? ergo semẽ abrhae estis cum vnũ sit semẽ abrhae qđ est xp̃us. nõ hesitem? qñ a capite ad corp? vel a corpe transit ad caput. & tamen nõ recedit ab vna eadẽqꝫ psona.

Secũda regula. est de domini corpe bipertito qđ quidẽ ita nõ debuit appellari. Non em reuera dommi corpus ẽ. qđ cũ illo non erit ineternũ. sed dicẽduꝫ fuit de dñi corpore vero atqꝫ ꝑmixto. aut vero atqꝫ similato. vel aliqđ aliud. qz non solũ in eternũ. verũ etiã nunc ypocrite non in illo esse dicendi sunt. q̃uis in eius esse nũc videantur ecclesia. Vñ poterat ista regula & sic appellari vt diceretur de ꝑmixta ecclesia.

Tercia regula. est de ꝑmissis & lege. q̃ alio modo dici potest de spiritu & litera. vl' de gratia & mandato.

Quarta regula. ẽ de specie & genere. sic em eam vocat volẽs intelligi spẽm scz ptem. genus aũt totũ. cui? est ea ps quã nunc cupat speciẽ. sic vnaqueqꝫ ciuitas. ps ẽ vtiqꝫ vniũsitatis gentiũ. hãc ille vocat spẽm. gen? aũt oms gentes.

Quintã regulam ponit. quã de tẽporibus appellat. qua regla plerũqꝫ inueniri. vl' conijci possꝫ latens in scripturis sacris quãtitas tẽporꝫ. Duobus aũt modis vigere dicit hãc regulã. Aut tropo synodoche. aut legitimis numeris. tropo synodoche aut a pte totũ. aut a toto ptem facit intelligi. hoc mõ locutõis. quo significat a pte totum. illa de domi resurrectione soluit q̃stio. Pars em nouissima diei. quo passus ẽ nisi ꝑ toto die accipiat. adiũcta etiã nocte ꝑterita. & nox in cui? pte vltima resurrexit. nisi totus dies accipiat. adiũcto etiã die illucescente. scz dominico. nõ possunt esse tres dies & tres noctes. quib? se in corde terre ꝓdixit eẽ futurũ. Legitimos aũt numeros dicẽ quos eminenti? diuina scriptura cõmendat. sicut septenariũ. vel denariũ. vel duodenariũ. & quicũqꝫ alij sunt. quos legendo studiosi libenter agnoscũt. plerunqꝫ em nũi huiõi ꝑ vniuerso tpe ponunt. sicut. septies in die laudabo te. Nihil est aliud q̃ semper laus eius in ore meo. Tantundẽ valẽt. & cũ multiplicant siue ꝑ denariũ. sicut septuaginta. & septingenti. vnde possunt septuaginta anni hieremie ꝑ vniuerso tpe generalit accipi. quo ẽ apud alienos ecclesia. siue ꝑ seipsos. sicut decẽ ꝑ decem sunt centum. & duodecim ꝑ duodecĩ sunt centũ quadrigenta quattuor. Quo nũo signatur vniũsitas sanctorũ in apoc. vnde apparet nõ solas temporꝫ questiones istis nũis esse soluẽdas. sed latius patere significationes eorꝫ & in multa ꝓserpere. Neqꝫ em nũs iste in apoc. ad tẽpora ptinet. sed ad hoies.

Sextam regulã recapitulatõem vocat in obscuritate scripturarꝫ. satis vigilanter inuentam. sic enĩ dicuntur quedaꝫ. quasi sequantur in ordine tpis. vel rerũ cõtinuatõe narrentur. cũ ad priora q̃ ptermissa fuerũt latenter narratio reuocetur. qđ n̄ ex hac regula intelligatur. erratur.

Septima ciconij regula. ẽ eadẽqꝫ postrema de dyabolo & ei? corpe. Est em ipse caput impiorꝫ. qui sunt eius quodamõ corp? ituri cũ illo in supplicium ignis eterni. sicut xp̃s caput ecclesie que ẽ eius corpus futurũ cũ illo in regno & gloria sempiterna. sicut ergo in ꝓma regula quã

vocat de domino & eius corpe · vigilandū est · vt intelligatur cum de vna eadēq; psona scriptura loq̃tur · q̃d cōueniat capiti · quid corpori · & ita in ista nouissima aliquādo in dyabolū dicitur. q̃d nō in ipo sit sed potiꝰ in eius corpe poscit agnosci · q̃d locus habet nō solum in eis qui manifestissime foris sūt sed i eis etiā qui cum ad ipm pertineant · tamē ad tempꝰ miscētur ecclesie · donec vnusquisq; de hac vita exeat · vel a frumēto palea vētilabro vltimo separetur · ¶ Ille aūt omnes regule excepta vna que vocatur de ꝑmissis et lege · aliud ex alio faciunt intelligi · quod est ꝓpriū tropice locutōis · ¶ Quod latiusq; patet q̃ vt possint mihi · vel ab aliquo vnū sa cōprehendi · ¶ Nam vbicūq; velut aliq̃d ōr vt aliud intelligatur · & si nomē ipsius tropi in loquēdi arte nō inuenitur · tropica locutō ē · q̃ cū fit vbi fieri solet · sine labore seq̃tur intellectꝰ · ¶ Cum vero vbi nō solet · laboratur vt intelligatur ab alijs magis ab alijs minꝰ · sicut magis minusue dona dei sunt ingenijs hoīm · vl' adiutoria attribuunt̄ · ¶ Proinde sicut in vbis ꝓprijs vbi res vt dicunt̄ intelligēde sūt · sic in translatis q̃ faciunt tropicas locutōes · vbi aliud ex alio intelligendū est · ¶ Hic etiā nota q̃ sic dicit hieronimus · Ideo ꝓbe vix intelligunt̄ · q; psonas & numeros & tpa subito cōmutāt · & de qualibet re transeūt ad aliā · ¶ Predicte regule i his versibus breuiter cōtinētur · Regula ꝑma caput vnū cū corpore iungit · ¶ Corde de vero loq̃tur mixtaq; secūda · Tercia describit · q̃d lex q̃d grā possit · ¶ Quarta genus speciē · ptem totūq; resoluit · Tempora maiora q̃nta variatq; minora · Sexta refert iterū q̃ ꝑmo facta fuere · Septia serpētis caput mēbraq; reflectit

¶ Nunc de distinctōe & ei? speciebꝰ videam? ¶ Distinctio est clausule vni? integrū membrū · dictōes debita ordinatōe cōtexens · & sententias a nexu dubitatōis expediens · ¶ Et hui?modi tres sunt species · scilicz dependēs · cōstans · & finitiua · id est · coma · colum · & periodus ·

¶ Coma · ē punctū cū virgula sursum ducta qñ nec sentētia nec cōstructio est pfecta · & talis distinctio ōr suspensiua ·

¶ Colum est punctū sine vlla virgula · quando videlicet constructio est pfecta · sed adhuc pendet intentio dictatoris · & talis distinctio vocatur media siue cōstans ·

¶ Periodus · est punctuz cū virgula deorsum ducta · qñ nec cōstructio nec sentētia plus dependet · & talis distictio vocat̄ finitiua ¶ De his tribus distinctionibus familiare erudiē hoc exemplū · ¶ Cum inter virtutes caritas obtineat principatū : ecce coma · nō est sine ipsa virtutū certa possessio · ecce colū · in qua est oīm illaruz posita certitudo · ecce periodus · ¶ Notandum est ergo q̃ vnū coma ꝑ se stare nō potest · ¶ Colū vero fit · vt indicam · Per exhibitōez operū pfecta dilectio demōstratur · Si ergo ex vno verbo clausula contexatur monocolū vocabiē · sed ad modū periodi est punctanda · vt pauptas bene cōpositā ꝑ diuitijs cōpensatur · Alij enī dicūt q̃ coma est quādo nec pfecta est cōstructio nec sentētia · & fit ibi punctus rotundus & flexus · ¶ Colū est vel colū fit vbi ē pfecta cōstructio · sed nō pfecta sentētia · & sic ibi punctus eleuatus est · ¶ Periodus vero est · qñ pfecta ē cōstructio & pfecta sīa · & ibi fit versus · ¶ Verbi gratia ysaie primo · Quod si nolueritis · & me ad iracūdiā puocaueritis · ecce coma · gladi? deuorabit vos · ecce colon vel colū · q̃d constat ex duobus comatibꝰ qz os dñi locutū est · ¶ Ecce terminat̄ sentētia · & fit periodus in fine versus · & dicit̄ a peri q̃d est circū & oda q̃d ē cantus · q̃si circularis cantꝰ · ¶ Vel a peri q̃d est circū · & oda q̃d est via · qz in fine versus pfecta est via locutōis · ¶ Hugꝰ · vero dicit q̃ colū & coma sunt duo colores rhetorici · & est colum nomen nothū · ¶ Colon enī dicūt greci · & interpretat̄ mēbrū · ¶ Et est colū in rhetorica punctata ꝓlatio alicuius orationis ꝑ maiores decisiones · id ē · ꝑ clausulas q̃sdam cōstantes ex duabus dictionibus vel plibus · vt mihi nocuisti · tibi nō ꝓfuisti · oībus displicuisti vnde inuenit̄ colū · id ē · ꝑcisus sensus vel sentētia longa · ¶ Coma interpretatur articulus · & dicit̄ comatis · in rhetorica · punctata ꝓlatio alicuius oratōis ꝑ minores decisiones · vt voce · vultu · gestu · acrimonia · inimicos ꝑterruisti · vide etiā in suo loco in pe-

¶ Am diuina potētia auxiliante supra de ¶ riodus · terminauim? de q̃tuor particulis ꝑncipalib? huius opis · ¶ Nunc restat vt de quinta pte · que est de orthographia · ꝓsodia · significatōne · origine · & ethimologia · quarundā dictionū · que frequēter inueniuntur in biblia & in dictis sanctoꝝ & poetarū · secundū penuriā nostre scientie · ac tenuitatē ingenij ad vtilitatē nostrā & sociorꝝ aliq̃ disseramus · ¶ Sumitur aūt aliter hic ethimologia · q̃ supra in tercia parte · sicut patebit cū de ea in suo loco determinabitur · ¶ In hac aūt quinta pte ꝓcedam vbiq; scdm ordinē alphabeti · ita q̃ ex tali ordine defacili habēi poterit ortographia cuiuslibet hic posite dictōis · vt verbi gratia · intendo tractare de amo & bibo · Prius tractabo de amo q̃ de bibo · qz a · est prima litera i amo · & b · est ꝑma litera i bibo · & a · ē ante b · in alphabeto · Itē tractare volo de abeo & adeo · primo tractabo de abeo abis · q̃ de adeo adis · qz b est scda litera i abeo · & d · est secūda litera i adeo · & b · est ante d · Item determinare volo de amatꝰ · & de amor · prius determiabo de amatꝰ · q̃ de amor quia a · est tercia litera i amatꝰ · & o · ē tercia litera in amor · & a · est ante o · Item agere volo de imprudens & de ipudens · ante agam de ipudens · q̃ de impudēs · qz r · est quarta litera i imprudēs · & v · ē q̃rta in impudēs · & r · est ante v · Itē agere intendo de iustitia · & de iustus · prius agam de iustitia · q̃ de iustus · qz i · est quinta litera i iustitia · & v est q̃nta litera i iustus · & i · est ante v · Itē insuper determinare intendo de polisintheton q̃ de polissenus · qz i · ē sexta litera i polisintheton · & s · est sexta litera in polissenus · et i · ē ante s · Et ita a simili intelligas de omnibꝰ aliis dictionibus i hac parte positis · ex quibuscūq; literis ꝓstant qz semp est ibi ordinatio scdz ordinē alphebeti · vt oppor · ¶ Sed vide i polissenus · s · est quinta litera & etiā sexta vt dixi · qz geminat̄ ibi s · vnde patet in hac quinta pte · geminatio litere accipiē ꝑ duplici litera · Et sic ex hoc ordine liquet quādo l · m · n · r · s · vl' alia quecūq; litera in dictōe debeat geminari · & q̃n non · ¶ Vt autē q̃d queriē · exemplo aīo lectoris occurrat · quotiens cunq; prima litera vel scda dictionis mutabitur · primā literam dictōis faciaz de lazuro vel rubrica · Hunc aūt ordinē cū magno labore & ardenti stu dio adinueni · non tū ego · sed gratia dei mecū · Obsecro ergo te lector · ne tantū laborē nostruz & ordinē velut quid rude cōtemnas · Nam vt dicit beatꝰ hieronimus i ꝓlogo libri regū · In tabernaculo dei offert vnusquisq; q̃d potest · Alij aurū & argentū & lapides ꝑciosos · alij bissū & purpurā · & coccū offerunt & iacinctum · Nobiscum bene agitur · si

obtulerimus pelles & caprarū pilos. Et tñ aplus contemptibiliora nostra magis necessaria iudicat. Vnde tota illa tabernaculi pulcritudo. & p singulas species ecclesie p̄sentis futureq; distinctio pellibus tegiē & cilicijs. ardorēq; solis. & iniuriā imbruū. ea que viliora sunt p̄hibent Rubrice istius quīte p̄tis sunt ī quibusdā quaternis p se sepatim & sunt correcte ibi quantū ad ortographiā secundū alphabetū. & etiā quātū ad accentū aliquādo.

Alma. interpretatur virgo abscondita. vl' abscōsio virginitatis. sicut dicit ī interpretationibus. Hieronimꝰ vero dicit. q̄ aalma significat absconditam virginem & secretam. De hoc dicam in virgo.

Aaron. interpretat mons fortis. vel mons fortitudinis. siue montanꝰ. vt dr in interp̄rationibus. Hug. vero dicit. Aaron interpretat mōs fortitudis. quia thuribulū aureū accipiens inter mortuos & viuos stetit. & ruinā mortis quasi quidā mons fortis excluſit.

Ab p̄positio. omnib? in cōpositione p̄ponit literis. absq; c. vel q. vl' t. vt supra pleni? dixi in prima pte capitulo de b. Vñ vers? Ab si cōponis elemēta queq; sequunt. C. q. t. tātū simul hę tres excipiuntur.

Abactus cta. ctū. id ē. fugatus. dispersus. separatus. & dicitur ab abigo abigis.

Abacuc. luctator fortis. vel luctator rigidus. seu cōplexans eos. aut susceptio eor interpretat. Secundū aūt hieronimū. abacuc p̄pba. amplexans interpretat. qui vel ex eo q̄ amabilis dñi fuit. vocat amplexio. vel q̄ in certamē cum dño deo cōgreditur. amplexātis. id ē. luctātis sortit vocabulū Nullus eiñ tam audaci voce ausus est deū ad disceptionem iusticie p̄uocare. & dicere ei. Cur in rebus humanis & mūdi istius pompa tanta rerū versat mi

Abacus. ab abax. cis. qd̄ interp̄tat decē quitas. deriuatur hic abac? ci. quasi decuplatio. q̄ ī abaco sunt decē arcus sese decuplātes. In primo ē vnitas in scdo denarius. ī tercio cētenari?. Est etiā abac? vel abax. virga geometrie. vel tabula quā habent plbi. vbi figuras ī puluē suppositio faciunt. que alio noīe dicit pinax cis. Abax etiā vel abacus dr superior ps capitelli. id ē. saxū quadrangulū qd̄ sup colūnas ponit. Et etiā q̄libet mensa marmorea sic dicitur. & ē masculini generis abacus. & cor. penultima. Vide in abax.

Abalieno as. cōponit ex ab & alieno. as. esa. p̄mo abalienati sunt retrorsum. id ē. alieni facti sunt.

Abamita te. sor. aui. ex ab & amita. cōponitur.

Abarī. mons in quo obijt moyses. vt habet deut.

Abatis. Patus. quod est quedā mensu ra. xxxij. cōponitur cū ad. & ablata d. dicitur hic & hec abatis. indeclinabile p oīs casus. id ē. q̄ vel que cū baro diuidit auenā. vel aliud scōm hug. vl' abatis cōponitur ab assistēs. & batis datiuo plurali. vnde dicit magister bene. Pluralia cū singularib? cōponunt. vt asecretis. acaliculis. arespōsis. abatis. acōmentarijs. Hec eiñ cōponunt ab assistens. & abilis datiuis. Et noīa sunt officio q. tñ indeclinabilia vel possunt cōponi ab a. p̄positione latina. & p̄oictor ablatiuis. vt asecretis ab hoc ablatiuo secretis. quoniaꝫ ab ip̄is secretis q̄ ei cōmittunt dicitur aliquis asecretis. Similit abatis. cōponi potest ab a. & batis. q̄ ab ipsis batis siue mensuris q̄ ei committunt vel quas exercet dicit aliquis abatis. Et idem potest de alijs p̄oictis & similibus iudicari. & cor. penultima abatis.

Abax cis. interpretat decē. vide in abacus. & cor. a. ante x. naturaliter. vnde dicat p̄sc. in. vj. li. vbi agit de terminatioībus septuagintaocto tercie declinatōis. Q̄ in ax. cor. desinit abax cis. qd̄ tamē & hic abacus ci. frequēter iuenit. vt supra habes in tercia pte vbi agitur de tercia declinatōe. Et sic patet q̄ abax. ī gēo cor. penul'. vt ostendi in scda pte vbi egi de desininētibus in x.

Abba syrum nomē. pater interpretat. Ro. viij. & accentuatur in fine.

Abbas. ab abba pater. dicit hic abbas abbatis mo

Abbatia. ab abbas tis. dicitur hec nachor pater abbatia tie. p ecclesia vbi ē abbas. Et aliquādo largius accipit p collectōe oīm ecclesiarū. & que sūt sub aliquo abbate. & p ipsa dignitate.

Abbatissa tisse. monacharū mater vel domina. & dicitur ab abbas abbatis.

Abdenago indeclinabile. interp̄tat seruiēs taceo idem & azarias. & accentuatur ī fine.

Abdias. interpretat seruꝰ dñi. q̄ legatus missus ad gentes p̄dicauit q̄ ap̄hetali digna sunt misterio & seruitute. & inde seruus dñi dicitur.

Abdicatiuus. ab abdico cas. dr abdicatiuꝰ ua. uū id ē. negatiuꝰ ua. uū. qd̄ opponitur. Supabdicatiuus id ē. supnegatiuꝰ. vñ supabdicatiua dicit negatio que addit negatōni. & nichil coopatur plusq̄ p̄cedens. vt ī vulgari solet dici. ego non habeo nichil qd̄ nō plus valet q̄ si diceretur. ego nichil habeo.

Abdico cas. caui. care. catū. opponitur ex ab. & dico cas. Et ē abdicare. denegare. separe. remouere absentare. Corint. iiij. Abdicamus occulta dedecoris. & cor. di. Quidꝫ epy. Quē fugit & factis abdicat ille suis. Alias etiā significatōes habz abdico q̄ cōtinentur ī his versib?. Abdicat. expellit. remouetq; resultat. & addit. Denegat absētat. ac ībibē

Abdicatoriū rij. locus habilis ad abdi notatorium. & deriuatur ab abdico abdicas

Abditus ta. tū. penlt. cor. id est. absconditus remotus. ab abdo dis. j. Regū xiij. Abscōderūt se in speluncis & in abditis.

Abdo dis. didi. ditū. id est abscondere. remouere Ex ab & do das componitur

Abdomen grece. pinguedo carnis. secundū pap. Hug. vero dicit. abdomen grece pinguedo porci. & abusiue oīm carniū. vel secundū eundē. omentū cōponit cū abdo dis. & dicit hoc abdomē minis. quasi abditū omentū. scz pinguedo q̄ est in ventre porci vl' porce. que & sumē dicit. Iuuenalis Atq; bonā tenē placāt abdomine porce. & p̄oucit o.

Abduco cis xi. ctū. ex ab & duco cis penul'. pdu. & est abducere separe absētare ab aliquo Abducit quis ad rem inhonestā Producitur ad studiū Deducitur ad honorē Hebre. xiij. Doctrinis varijs et peregrinis nolite abduci

Abel interp̄tat luctus vel pauor. seu vanitas aut

Abeo abis abiui ire. ex ab et eo is. Miserabilis Psalmis. Beatꝰ vir qui nō abijt ī via impiorū. id est nō iuit Inuenit etiā habeo habes. sz tūc aspiratur

Abestis intestina bestiarum aspiciens

Abesus sa. sū. penul'. p̄oucta. id ē. circūquaq; comestus et corosus. et opponitur ex am quod ē circū et esus esa esum

Abgrego gas. gaui. gare. id est. dissociare. ex ab. & grego gas. qđ nō est in vsu. & cōrri. gre.

Abia indeclinabile. accentuaē ī fine. vnde de vita abia. Si aūt declinetur abia abie. vl' abias abie. tūc non acuitur ī vltima. penultima tam ē semp pducitur. & interpretatur abia pater dñs vel pater fuit

Abiectus ab abijcio cis. deriuatur abiectus ctactū. id est. pcul iactus. vilis vel cōtemptus. & cōparatur abiectior tissimus. vñ abiecte tius. tissime aduerbiū. & hec abiectio onis. id ē pcul iactio vl' vilitas vel contemptus

Abiecula le. penul'. corre. dimi. id ē parua abies. et est ibi i. vocalis et est quinqz sillabarū abiecula

Abiegnus. ab abies dicit abiegn? na. nū. penul. pdu. et abienus na. nū. in eodē sensu scōm quosdā id ē. de abicte. vnde prisc. in secūdo maio. vbi agit de formis possessiuoz quasi ī principio dicit. et fere omīa ad materiā ptinentia e. breuē ante vs hūt vt plūbeus. stanneus Inueniūtur eīm pauca sine e. vt quernus. colurn?. abiegnus. oleaginus In fine etiā pdicti scōi libri dicit sic Gnus. quoqz vel gna vel gnū. terminātia longā habēt vocalē penl'. vt a sto stangnuz. a malo malign?. abiegnus. peligNus. Item inuenit abienus sine g. vñ prisc. in secūdo libro. vbi agit de formatōe possessiuoz desinentiū ī nus. dicit. Inuenitur aūt ī quibusdā a longa' antenus. vt romanus In alijs e longa. vt terren?. abienus. alienus. vides ergo qđ priscianus dicit abiegn? p g. ī duobus locis In vno vero loco dicit abien? sine g. Sed potest dici qđ ab abies descēdit abiegn? p g. Sed abienus sine g in alia ponit significatōe. et est nomē patriū secūdū quosdā. vel dic qđ abiegn? per g. descēdit ab abies secundū prisc. Et qđ dicit abienus. p vnū n. & sine g. loquitur prisc. scōm antiquoz opinionē. Quidā tñ dicunt qđ abiegnus & abienus. idem significant. vt dixi ī principio. vnde et in tercio libro regū. capi. v. et sexto inuenitur. De lignis abiegnis. vel abienis legi pōt. cō munior tamen litera est abiegnis per g.

Abiens pticipiū. de abeo abis facit genitiuū abeuntis. sicut iens euntis. pteriens ptereuntis. sicut dicam in eo is. plenius.

Abienus. in abiegnus exponitur.

Abies abietis. fe. ge. arboz qđā est. dicta ab abeo abis. qz cito & longe sursum abeat & ī excelsum pmmeat. & corri. e ante t. vt abietis. Est aūt & abies expers terreni humoris. ac pīde abilis et leuis est. candorē habz. & sine nodo ē. & plana & odori fera. & venenosis aīalibus inimica ē ꝑm ysi.

Abietarius rij. id ē. carpēntar?. qui de abiete opatur. & est ibi i vocalis. & dicitur ab abies.

Abigeatus. ab abiges gis dicit. vide in abigeus.

Abiges is. id ē. fur iumētoz & pecoz. eo qđ ipa abigat aliorsum. vt cōpetenti? ea furari possit. Et dicit ab abigo gis. & corripit i. ante g.

Abigeus. ab abigo gis. dicit hic abige? gei. idem qđ abactor. & abiges gis. id ē. fur iumētoz & pecoz. eo qđ ipsa aliorsū abigat. vt cōpetentius ea furari possit. vnde hic abigeatus tus. tui. tale furtū. & dicit etiā abigeatus ipsa terrefactio pecoz. Et abigeus qui ea terrefacit. vel cū virga. vel cū mantello. vel alio mō scōm hug. Dicitur etiā abige? secundum papiā. qui seducit seruū alienū vel pec?.

Abigo gis. abegi abactū. id est. fugare & separe. Ex ab & ago agis. & est abigere. pecus a recto in pascua agere. Inigere vero ē pecus a pastu ī tectū agere. & corripit penul. abigo gis. sicut ambigo. i. dubito. vnde Grecrism?. Qđ removes abigis. dubitasqz qđ ambigis esse. geñ. xv. Descēderūtqz vt volucres sup cadauera. & abigebat eas abraham.

Abijcio cis. abieci abiectū. cōponitur ex ab. & iacio cis. & mutaē a in i. & sic scribit p geminū i. & ē abijcere longe iacere. reijcere vilipendere. & scōz papā. Abijcere & pjcere sic distinguunt. qz quod in despectōe et neglecto est. hoc abijcitur. qđ vero forte est penit? a salute et ab aptitudie alienū hoc pjcitur. & corripit penultimā. abijcio abijcis. Iacio eīm iacis corripit primam.

Abimelech. interpretat pr' me? rex. vl' prīs mei regnū

Abintestato. id ē. sine testamēto. aduerbiū. vt Iste mortu? est abintestato. id est. sine testamēto. & cōponitur ex ab. & intestatus intestata intestatū.

Abissus abissi. fe. ge. est pfunditas aquarū īpenetrabilis. vel spelunca aquarū latitantiū. vnde fontes & flumīa procedūt. scz pelagus. & oz abissus. qđ adipsus. eo qđ omīs aque ad ipaz reuertunt tanquā ad matrē. vel quasi abuisus. id ē. absqz visu. qz eī? altitudo cerni nō potest. vñ pfunditas scripturaz dicitur abissus. vel abissus oz quasi sine bisso. id ē. sine candore secundū quosdam.

Abitio. onis. fe. ge. id ē. recessio ab abeo abis.

Abiuratio. onis. fe. ge. est rei credite abnegatio. sicut infra dicetur in inficior aris.

Ablactatio. ab ablacto ctas. dicit ablactatus. tatū. Inde p formatōem hec ablactatio. onis. id est. a lacte remotio Et vt dicit magister in hystorijs. triplex est ablactatio Prima est a lacte māme. que fit in tercio anno. Scōa a lacte īfantie. q̄ fit ī septimo anno. Tercia a lacte puericie. que fit in duodecimo anno. & sic amouetur puer a nutrice. & a pedagogo. & a tutore

Ablacto tas. tauī. ablactatū cōponitur ex ab. & lacto lactas. & ē ablactare a lacte extrahē. vel remouer e segregare. Et vt dicit grecism?. Allactat puerū quē mater ad vbera portat Vt lac sugat abbis. ablactat cū removēdo. Primo libro regū capitulo pmo. & mane donec ablactas eum.

Ablatiu? ab aufero aufers dicitur ablat? ta. tū. & hic ablatiu? tiui. p quoddā casu q̄ pprie ē auferēdum. & ablatiu? ua. uū. qui aufert

Abligurio ginis. fe. ge. ē. id est pdigalitas. deuastatio. & deriuatur ab abligurio & pducit ri.

Abligurio guris. riui. rire. ritū. ex ab & ligurio ris cōponitur. & ē abligurire. absumere. deuastare. & est neutrū & pducit gu

Ablucinatio onis. fe. ge. id ē lucis alienatio & absentatio. & deriuatur ab ablucino nas. quod cōponitur ex ab & lucino lucinas

Abluo abluis lui. lutū. ex ab & luo luis ꝑponitur & ē abluere. lauare. purgare. sordes & lues remouere. vel cōsumere abluendo Vñ ablut? ta tū. penultima pducta De hoc etiā require in luo luis

Ablutes ablutiū. pluralis nūi. sunt loca cenosa & aqua plena. q̄ & ablutia ablutioz dicunt. & dicuntur sic ab abluendo p cōtrariū qz mīme sūt abluta

Abluuio onis. fe. generis mundatio sordiū scōm papiam Et dicitur ab abluo abluis

Abnepos potis. mas. ge. est filiꝰ pnepotis dict? qz seiungitur a nepote. est eīm inter illū & nepotē pnepos scōm papiā. & corripit penulti. abnepos.

Abnormis. in norma exponitur.

Abnuo is. nui. nutū. ex ab & nuo is. & est abnuē recusare. cōtradicere. phibere. & ē actiuū Tercio regū. xx. capitulo Nuit eīm ad me p vxoribꝰ meis

& filijs p argento & auro & non abnui·

Aboleo les·aboleui vel abolui aboletū vel abolí tuz· ex ab & oleo les·cōponitē·& est abolere idem q̄ delere.& īde abolit9 ta·tū·& hec abolitio onis· & corripit p̄mā oleo·les·vnde abolet penul'·cor'.

Abolitus ta·tū.penul·cor'·id ē·deletus·destructus·ab aboleo aboles dicitē·& a genitiuo aboliti. addito o. fit abolitio.i·deletio· Ro·q̄rto · Exinanita est fides·abolita est p̄missio

Abolla le.genus vestis senatorie.& dicitē sic q̄si abulla.eo q̄ vndiq3 sit bullata & gemmata·

Abominor naris·abominat9 sum·oponitur ex ab & ominor omīaris·qđ est auguror·& ē abomīari· abhorrere.aliq̄d cum execratōe repellere·execrari detestari·vl' malū omen īprecari· Vnde hoc abominiū·nij·id ē execratio·& hoc abominariū liber vbi abominatões scribebantē·& cor' mi·abomino r·& est verbum deponēs·Ro·ij·Qui abominaris ydola sacrilegium facis·

Aborigines penult·cor'·ex ab & origo cōponitē · Et declinatē pluraliter hec aborigines nū.quod & īsingulari dicitē hec aborigo aborigīnis·Et sunt ab origines·supflui fruticesq̄ nō naturaliter·sed vitiose in arboribus & campis oriunt̄ & dicunt̄ aborigines·quasi seorsuz ob origine·nō q̄ nō habeāt originē·sed q̄ nō naturalē.Item ex eisdē cōponitē & dicitē hic & hec aborigines·hui9 aborigīnis·id ē rustic9·agrestis·ignobilis· Vñ salust9 Cunq3 his aborigines genus hoīm agreste·& dicunt̄ aborigines·q̄li seorsum aborigine·nō q̄ omīno careāt origine·sed q̄ corz origo ignorat̄·Nam vt dicit horatius in p̄mo libro epy·Met vixit male qui nat9 morienq3 fefellit·Non em̄ scribunt̄ genealogie rusticorz·nec tradunt̄ memorie· sic genealogie nobiliū· & inde aborigíneus nea·neum·

Aborior reris·vel aboriris aboritus sum·ex ab·& orior cōponitur·vide in orior retro·

Abortio tis·tiui·tire·titū·id ē·abortiuū facere·& deriuatur ab aboritus ta·tū·Iob·xxj·Bos corz cōcepit & non abortiuit·

Abortiuus ua·uū·id ē nō suo·vel non recto tpe ortus·& deriuatur ab aborior riris· & substantie ditē hoc abortiuū tiui·qđ aboritur Iob tercio·aut sicut abortiuū absconditū non subsistterē

Abort9 ta·tū·dr ab aborior oriris·& dr abort9 nō q̄ nō oriatē·sz q̄ aboriatē·q̄ scz nat̄ alit̄ nō ē ort9

Abra bre·ancilla libera·& dr abra q̄si abara·quia ad arā seruū liberū faciebat·scdm hug·& nō debet accentuari in fine· Iudith decimo· Imposuit itaq3 abre sue ascopam vini·

Abram cōponitē ab abba quod ē pater·& ram qđ est excels9·vnde abram quam abbarā·id ē pater excelsus·& addita est ei a·littera·& dictus est abraā· qđ sonat pater multarū·& subaudit̄ gentiū·genē xvij·Nec vltra vocabitē nomē tuū abrā·sed appellaberis abraā·q̄ patrē multarū gentiū constitui te· Vel vt alij volunt·abraam primū dict9 est abram id est·pater videns pplm·scz israheliticū tm̄·dictus est postea abraā quod interp̄tatur pater multarū gentiū·quod erat adhuc p fidē futurā·gentiū non habetur in noīe·sed subaudit̄·& accentuat̄ in fine abrā·sū abraā·et carz aspiratōne vtrobiq3. vid ī vr

Abrenuncio as·aui·atū·cōponitur ex ab & renūcio as·et ē abrenūciare a se renunciādo· remouere· renuere· postponere·despicē·& ī codē sensu ostruitur cū dativo & acco & scribit̄ p c·sic nūcio as·

Abrogo gas·penult·corr'·ex ab & rogo gas.sed arrogo p duo r. ponitur ex ad & rogo gas· De hoc infra dicā in rogo gas.& est abrogare, delere· destituere·ex toto legē subuertere & denegare

Abrotanū tani·herba est virtutē habēs calidam· quasi affrotanū·ab affrodita quod est venus

Abrotoniū nij·ab affros quod ē spuma·dicitē hec abrotoniū nij·fe·ge·nomē mulieris·quasi affrodoniū·id ē venuscula·& est impositū causa adulationis·secundū hug̃·& est grecū secundū pap̄·et interpretatur amplexibus apta

Abs p̄positio ī quibusdā p ab cū dictionib9 a cmāpiētib9 cōponitē· vt abscōdo· abscedo. abscido Et scias q̄ a· ab abs·fere eandē significationis vim habent·De hoc dixi supra im prima pte ī tractatu de sillaba im capitulo de b.

Absolon interpretatē pax patris.p antifrasim· q̄ bellum gessit cōtra patrem

Abscedo dis·cessum·id ē aliquo cedere· & abscrari·et cōponitur ex abs·et cedo cedis cessi·

Abscidit·si cōponatur ex ab·& scindo dis corr'·penultimā·sicut scidit p̄mā·et ē p̄teritū·et declinatē abscindo abscindis abscidi abscissuz·Si vero cōponatur a cedo cedis·& abs p̄positōe·pdu·penul'·ī p̄senti et in p̄terito Et declinatē abscido abscidis abscidi abscidisti..abscisum p vnum s·in supino

Abscido dis·scidi·scissum·penul'·pdu·id ē· meidē discidere·separe cēdēdo· & oponitur ab abs & cedo cedis cecidi cesum·vñ abscisus abscisa abscisuz p vnum s·penultimā pducit·

Abscindo abscindis abscidi abscindere· abscissuz p duo s·in sup̄·cōponitē ex ab & scindo dis·et ē abscindē·ab vno ī aliud scindere Vñ abscissus sa sū·

Abscissus sa·sū·p geminū s·vide in abscindo

Abscisus sa·sū·pducit penul'·p vnū s·id ē maisus ab abscido abscidis Dañ·scdo Donec abscisus est de monte lapis sine manibus

Abscondo abscōdis abscōdi vl' abscondidi abscōdere absconsū vel abscōditū·idē ē quod occultare et cōponitur ab abs·et cōdo dis·et habet duplex p̄teritū et duplex supinū· Vnde abscons9 sa sū·et absconditus abscōdita abscōditū·penul'·correpta

Absens Sensus cōponitur cū ab·et dicitur hic et hec et hoc absens absentis·quod nō est subiectum alicui corporeo sensui quātūcūq3 sit p̄pe·vñ absēs dicitur quasi a sensib9 remotus· vñ absenter adū· & hec absentia absentie· et absento tas·id ē ammouere absens facere· vñ absentane9 nea·neū·qui se semp absentat Potest etiā deriuari ab absū·abes

Absentio absentis absensi absentire.et etiā absentior tiris·in eodē sensu inuenitur.id ē dissentire· et componitur ex ab et sentio sentis

Absida de·grecū est·et interp̄tatē lucida·id est tactus edificij vel triuia·eo q̄ lumīe accepto p arcū resplendeat et lumen faciat

Absinthiū absinthij grecū est·et est amara herba secundū pap̄·et scias q̄ t·remanet in suo sono cū c·sequatur aspiratio sicut in corinthios

Absis sidis·se·ge·idē est quod absida· Item absis dicitē p̄incipiū exaltatōis planete ī suo circulo·id ē illa p̄s circuli ī qua planeta incipit eleuari· Vel absis dicitur illa pars circuli in qua pte planeta adeo distat a sole q̄ amplius distare non potest

Absintes tis·gemma est nigra et ponderosa·que calefacta igni septem diebus calorem tenet

Absolutus ab absoluo uis·qđ est a vinculo vl' impedimento absoluē·vel liberare·dicitur absolutus a·tū·vnde et quedā noīa dicunt̄ absoluta· q̄ p se

dicta dant intelligi·qui dqd eis ꝙuenienter potest addi·vt deus·mens·ratio· Et quedã verba dicunt absoluta·id est nõ transitiua·vl' absoluta·id est nõ discretiua rei ad rem in sua significatõne· vel absoluta·id ẽ pfecta·q̃ nõ deficiũt in aliquo sui modo Et absolutũ·id ẽ nõ relatũ·id ẽ ñ respectu alicui? dictum Et cõparat̃ absolutior tissimus· vnde absolute tiuis·tissime adũ·& cõponit̃ iabsolut? ta·tũ·

Absono absonas Sono nas· cõponitur cũ ab·& dicitur absono nas·nui·nitũ·id est discordare·vñ absonanter·id ẽ discordãter Et hec absonãtia·id ẽ discordantia vel discordia Et absonus na·num·id est. dissidens & discordans vel nõ cõsonãs Sic̃ absonãtia sepe ponitur ꝑ nõ sonantia· & corripit absono absonas hanc silabam so

Absonus na·nũ·corripit so·in absono nas· vide

Absorptus ta·tũ·id ẽ euacuatus vel valde sorpt? i sorbeo sorbes vide Propheta Absorpti sunt iuncti petre iudices eorum

Abstemius Temetũ cõponitur cũ abstineo nes· & dicitur abstemi? mia.miũ·id ẽ abstinẽs·sobrius Et dicitur abstemi? quasi abstinens a temeto siue vino·licet generaliter abstemi? dicat̃ abstinens

Abstinentia tie·formatur ab abstinens abstinenti addita a·& accipit e·sonum de e· et ẽ abstinentia quãdoqꝫ vitiũ qñqꝫ virt? Vnde gregori? i pasto· Admonendi sunt abstinẽtes vt noverint·qz tunc placentẽ deo abstinentiã offerũt·cũ ea que sibi de alimẽtis detrahunt indigẽtibus largiunt̃· Non em̃ deo·sed sibimetipsi quisqꝫ iciunat si ea que ventri ad tempus subtrahit nõ paupibus tribuit·sed ventri postmodũ offerẽda custodit Et ysidorus dicit Qui cibis abstinẽt et mala agunt demones imitantur q̃bus nõ esca·sed nequitia semp adest

Abstineo nes·nui·abstentũ·longe ab aliquo tenẽ et cõponitur ex ab·ꝑpositõe·et teneo nes·e·mutato i i·et cõstruit̃ qñqꝫ cũ acto et ablatio cũ ꝑpositione·vel sine ꝑpositõe·et est idez sensus· vt abstineo me vino vel a vino·vñ abstinẽs tis·pricipiũ·et nomem·et tunc cõparat̃ abstinens tior·tissimus·et corri·sti abstineo nes·et similiter abstinens tis·

Abstraho trahis·abstraxi abstractũ·cõponit̃ ex ab et traho trahis·et est abstrahere i aliã ptẽ trahẽ lacerare·abscidere.et corripitur tra·et aspirat̃ ho·

Abstrudo dis·abstrusi abstrusuꝫ·ponit̃ ex abs·& trudo dis·& ẽ verbuꝫ actiuũ·& ꝓducit tru·& est abstrudere·includere·abscondere·

Absum abes affui absens affuturꝰ·ex ab & sũ· Et est abesse·lõge esse·nõ esse ibi·vel a sensu corporeo distare·Sed deesse est idẽ quod abesse. vel deficere Homo ꝓrie abest·sed vinũ deest·abest qđ alibi ẽ· deest qđ deficit & non habeẽ·sicut dicit hug· Gre cismus vero dicit sic· Ede deest quisq̃·q̃ non ẽ nec fuit ante· At q̃s abest ede qz nõ est·sed fuit ante·

Abundo das·daui·dare·datũ. cõponitur ex ab & vndo das·qđ nõ est in vsu. vnde abundus da·dũ· & abundãs·& inde abunde et abundãter aduerbia Et vide ꝙ quidã dicũt abũdare deriuari de habeo habes·& ita dicũt abũdare·& abundus·debẽ aspirari i prima si'laba·qđ omni caret ratõe & veritate vt dicit hug· Hoc etiã dicit prisc̃·q̃ vult i·viij·li· Ab vnda dicit̃ vndo das·abundo·mundo·sic patꝫ ꝙ caret aspiratõe·cũ ab nõ possit aspirari·qz nulla ꝓpositio aspirat̃ scom prisc̃· Et scias ꝙ abũdare abũdatus·abũdabit·& huiõi ꝓducũt da·vel abundo cõponitur ex ab·& vnda vnde· Item dicit̃ abũdanter·ab abundans abũdantis·

Abusio onis·fe·ge·or abutor teris· Et fit tribus modus·scz cõtra vsum·vt Mando tibi qualitates quasi salutes· Contra naturã·vt cum mulier parit vitulũ·& cõtra noiis ethymologiã vel ꝓprietatem. vt A est sillaba: Et abusio or poetica licẽtia·vt cũ aliqnid fit cõtra hoc quod deberet.

Abusiue·id est·improprie·quod ab usu recedit· aduer·qualitatis·secundum papiam·

Abusus sus.sui ,id ẽ puersus vsus·vel cõtra ratõz vsus· & ꝓu·penl·& põt adiectiue declinari. abusus·abusa·abusũ·& descẽdit ab abutor vteris·

Abutor teris·abusus sũ·abuti·id est·male vti·vl' puerse vti·& cõtra ratõm & ꝓducit v·& cõponitur ex ab & vtor vteris·inde abusus·

Acaliculis indeclinabile·id ẽ·pincerna· & cõponitur ab a·& calix·scom hug·. vel cõponit̃ ab assistẽs·& caliculis dativo plurali· vnde acaliculis·qui vel que assistit caliculis·sicut pincerna·Caliculus est diminutiuũ de calix·vel cõponitur ab a·& caliculis ablativo plurali·sicut supra tetigi in abatis·

Acaris·a cõponit̃ cũ caris·qđ est gratia & dicit̃ hic & hec acaris acaridis·id ẽ·nõ gratiosus·quasi sine gratia·immemor beneficiorum·& corri·ca· Ecc̃·xx· Homo acaris q̃si fabula vana vel noua·Litera aũt rabani habet· Homo ingratus quasi acaris·

Accanto tas·taui·tare·id ẽ·iterũ vel iuxta cãtare & cõponit̃ ex ad·& canto tas·& mutat̃ d·in c·

Accedo dis·cessi·accessũ·accedere·id ẽ·ad aliquẽ cedẽ·& cõponit̃ ex ad·& cedo dis.cessi·& mutat̃ d·in c·& ꝓducit ce·& ex vi ꝓpositõis exigit accusatiuũ·vt accedo illũ·id est·cedo ad illũ· vsus tam aliquor habet vt dicat̃ ·Accedo ad illũ·i quo sine dubio ẽ supfluitas ꝓpositõis·vl' i appõe vl' i opõne

Accelero ras·raui·ratũ· verbũ neutrũ· ponitur ex ab·& celero ras·& mutat̃ d·in c. & ẽ accelerare· festinare·& corripit·le· Ꝓuerb̃·xviij· Accelera tria sata simile commisce farine·

Accendo dis·accendi·accẽsum·verbũ actiuũ·& cõponitur ex ad·& candeo candes·& mutat̃ d·i c·

Accento tas·est fre.hui? verbi accino nis·vel potest esse in eodem sensu in quo accentuo as·

Accentus tus·tui·masc·ge·ab accino nis·or: vnde accentuo as·id ẽ· accẽtuatim ꝓferre· De hoc plenius dixi supra in principio secunde partis·

Acceptio·ab accepti·genitiuo·addita o. formatẽ hec acceptio·huius acceptõis· Hic nota ꝙ acceptio ꝓsonarũ magnũ pctm̃ est· Ad cui? intelligentiã nota· ꝙ ꝓsonarũ acceptio est cũ aliquid ꝓsone attribuit̃ ꝓpter ꝓportionẽ dignitatis ipsius· vnde cõsiderare oportet· ꝙ dignitas ꝓsone potest attẽdi dupliciter· Vno mõ simpliciter·& secũdũ se·et sic maioris dignitatis est ille·q̃ magis abundat in spiritualibus gratie donis· Alio mõ ꝑ cõparatiõm ad bonũ cõmune. Contingit em̃ quãdoqꝫ·ꝙ ille qui ẽ minus sanct?·& minus sciens·potest maius cõferre ad bonũ cõe·videlicet ꝓpter potenciã·vel industriã secularẽ·vel ꝓpter aliquid huiõi·& qz dispensatões spũaliũ principali? ordinant̃ ad utilitatẽ cõmunẽ·scom illud apli ad corinth̃· Vnicuiqꝫ datur manifestatio spũs ad utilitatẽ· Ideo qñqꝫ absqꝫ acceptõe ꝓsonarũ in spũalium dispensatõe· illi q̃ sũt simpliciter minus boni·melioribus ꝓferunt̃· Sicut etiã & de? gratias gratis datas·qñqꝫ ocedit min? bonis· Item scias ꝙ circa cõsanguineos ꝓlati distinguendũ est qz qñqꝫ sunt min? boni et simpliciter·& ꝑ respectũ ad bonũ cõe·& sic si dignioribꝰ

preferantur est peccatū ꝑsonarum acceptionis in dispensatōe spintualiū·quoꝝ ꝑlatus ecclesiastic? non est dñs·vt possit eas dare ꝑ libito·sꝫ vt dispē satoꝛ·scōm illud apl'i ꝑmo ad cozin·iiij.a· Sic nos existimet homo vt mīstros xp̄i & dispēsatozes mi nisterioꝝ dei: Quādoqꝫ vero cōsanguinei ꝑlati ec clesiastici sunt eque digni vt alij·et sic licite potest absqꝫ ꝑsonarū acceptōe ꝑlatus cōsanguineos suos ꝑferre·qz saltem in hoc ꝑeminēt·qz de ipsis magis cōsidere potest·vt vnanimiter secū negocia eccle sie tractent·Esset tñ hoc ꝓpter scandalū dimitten dum·si ex hoc aliqui exemplū sumerent etiam ꝓpē dignitatē bona ecclesie cōsanguineis īdignis dā di·

¶ Item scōm iura sufficit eligere bonum·nō autez requirīē ꝙ aliquis eligat meliozē·Quod sic intelli gitur·qz quātū ad hoc ꝙ electio īpugnari nō pos sit ī foro iudiciali·sufficat eligere bonū·nec opoꝛtz eligere meliozē·qz sic omīs electio possꝫ habere ca lūniam.Sed quātū ad cōscientiā eligentis necesse ē eligere meliozē·vel simpliciter.vel ī cōparatiōe ad bonū cōmune·Itē hō in iudicio debet pauperi sub uenire·scōm illud ecc̄·iiij·In iudicādo esto pupill' misezicoꝛs·hoc tñ itellige·quātum potest fieri sine lesione iusticie.Alioqm habet locum illud qō dz exodi.xxiiij.Paupis quoqꝫ ñ misereberis ī iudicio

Accepto ptas·ab accipio pis·deriuatur accept? pta.ptū·nomē·id ē·carus·placitus·acceptabilis· Et inde accepto ptas.verbū actiuū.id ē appciari vel facere acceptū·Itē accepto tas·potest esse ver buz fre·de accipio pis·acceptu v·in o·fit accepto ptas·id ē·frequēter accipe·Inuenitur etiā accepto ablatiu? de acceptus·aduerbialiē posit?·Vnde nō debet accentuari in fine·Ro·iiij·Cui des accepto fert iusticiam sine opibus·

Accersio sis·sui·deriuaē ab accerso sis·Actuum decimo.accersi symonē quendā qui cognominatur petrus·De hoc require infra in accio cis·

Accerso accersis·require in accio cis.

Accido dis·accidi.caret supino·& cōponiē ex ad & cado dis·mutata d·in c·& cozr·ci·Et ē accidē idē quod euenire·vñ accidēs tis·ꝑ eo qō nō ē sub stantia·¶ Et scias qō accidit malū·euenit casu·ob tingit sorte·cōtingit facto·Potest etiā cōponi ac cido dis·ex ad·& cedo dis·& tunc ꝑduc·ci·& est accidere valde vel iuxta cedere·

Accieo cies·ex ad & cieo cies·oponiē·vide in ac cingo gis·accinxi·xi·in ctum·accin

Accio cis·ctum·ex ad·& cingo gis.mutato d·in c·Et est ac cingere valde cingere·ꝑparare·adornare.Et nota ꝙ accingimur bellaturi·ꝑcingimur ituri·succingi mur ministraturi·Vnde versus·ad pugnā cinct? prę pergit·subqꝫ ministrat

Accino nis·ni·accentū·ex ad·& cano nis·muta to d·in c·& a·in i·& est accinere iuxta vel iterum vel concorditer canere·& corripit ci·

Accio cis·Cieo vel cio·oponiē cū ad & dz accieo accies·acciui·accitū·id est·appellare.aduocare·Sꝫ antiqui in tali cōpositōe solebāt mutare d·ꝓpositionis ī r·dicentes·aruolare·aruenire.arcire·Sed nos dicim? aduolare·aduenire·accire·mutātes ī cō positōe d.in c·sequēti c·Sic ergo dz accio accis·se cundū modernos·arcio cis.scōm antiquos·& ī eo dem sensu·Et ab vtroqꝫ istoꝝ descēdit verbū de sideratiuū ī so·vt ab arcio antiquo deberet dici ar cesso sis·sed qz arcesso sis·descendit ab arceo ces·ideo causa differētie·mutatū est primū s·in r·ī eo ꝙ descendit ab arcio antiquo·& diciē arcerso sis·

Item ab accio moderno descēdit·accesso accessis: sed qz ab accedo dis·accessi.similiter descendit ac cesso sis·Ideo causa differētie in eo qō venit ab ac cio·mutatū est primū s·in r·& diciē accerso sis·In uenieē ergo arcerso ab arcio·arcesso ab arceo·accer so ab accio·accesso ab accedo Inueniē adhuc aliud verbū desideratiū ab accerso descēdēs·& est ārte cōiuga·et in eadē significatōe cum eo·et habet r·in antepenultima sillaba·scz accersio sis·Vnde ī acti bus apl'oꝝ capitulo·x.Vade & accersi symonē ān dā.Et vide ꝙ ꝑdicta desideratia sunt tercie cōiu gatōis·& habēt ꝑterita & supn̄·ad modū ārte· ita dicit hug·Prisc·etiā in ꝑmo maio·dicit·Antiquis simi frequēter ar ꝑ ad ponebāt·Vnde ostendiē re cte arcesso dici ab arcio verbo·qō nunc accio dici mus·quod est ex ad·& cio compositum·

Accipio pis·Capio pis·oponiē cū ad·& mutata d·in c·& a·in i.diciē accipio pis·accepi ptū·p ge minū c·Et inueniē accipio pis·in pluribꝰ significa tionibus·Nam accipe·id ē·recipe·Et accipere·id ē audire·& accipe·id ē·pascere·Vñ virgilius.Illos porticib? rex accipiebat maniplīs·i·pascebat Itez accipe·id est rapere.vñ paul? scōo ad corinth·Sustinetis siquis vos in seruitutē redigit siqs accipit vnde hic accipiē pitris·auis·qz accipit·id ē rapit·

¶ Et nota differentiā·Accipim? ab alio·sumim? ipi·Item sumimus ꝙ nos·accipim? a nolēte·tollimus a volente·eripim? vi·auferim? qō dedimus. Item auferimus inuiti·& quidqd dedim? adimimus vi·assumimus vsu·

Accipiter·Accipio pis.idē qō rape in vna significatōe·vnde hic accipiē·pitris·ꝓ quadā aue.scilicz scōm quosdā sparuro·vel falcone·vel asture·quia accipit·id ē rapit scōm hug·Pap̄·vero dicit·Accipiter auis ē vngulis armata·ab accipiēdo dicta·qz sibi capiat & ab alijs rapiat·ideo vocaē accipiē·i·raptoꝝ·& scribiē ꝑ duo c·& cor·pi·vbiqꝫ·Ouidi? de arte·Odimus accipitrē.qz semp viuit in armis Et vt dicit ambrosi? in hexame·vj·Quinto die ac cipitres ferunē diram in eo aduersus ꝓprios fetus habere inclementiā·Nā vbi eos aduerterint tēpta re volatus primordia e nidis eijciunt suis·cōtinuo qꝫ elimināt·& si morantē: ꝓpulsant pennis atqꝫ pi pitant·verberāt alis·cogūtqꝫ audere q̄ trepidant nec eis postea deferūt mun? alimonie·Quid mirū cū si rapere assueti nutrire fastidiūt·Consideremus ad hoc eos esse generatos vt etiā aues ad cauēdū formido exerceat nec passim curas relaxent·sꝫ pe ricula a ꝑdonibus declinanda ꝓspiciāt·Deinde cū his natura quadā ꝑdendi mun? moleuerit.magis a tenera etate pullos suos instituere videnē ad pdā· ꝙ pastus abdicare cōpendijs.Cauent ne in tenera etate pigueſcant ne soluanē delicijs·ne marcescant ocio·ne discāt cibū magis expectare ꝙ ārte·ne na ture sue deponāt vigozē·intermittūt studia nutri endi·vt in vsus rapiendi audere cōpellant.

Acclino·nas·naui·natū·cōponiē ex ad·& clino· nas·& mutaē d·in c.& est acclinare ad se·vel ad aliō flectere·vñ hic & hec acclinis·& hoc accline & acclinus na·nū·in eodē sensu·& ꝑducit cli·vñ ī aurora diciē·Debebāt baculis acclinia corpa viri id est·flexa·siue incuruata·& ab acclino nas·deri uatur hoc acclinatoriū acclinatorij·locus ī quo ac clinari.& requiescere possum?·vel sup quod accli natur·vt culcitra.vel puluinar.

Accola le·cōis gn̄is.diciē ab accolo lis.& sūt ac cole aduenticij·sꝫ ꝑmanētes sic̄ aduene·& corr·co·

Et dicit pap. Accola signat multa. Dicit em̃ accola finitimus. vicinus. ꝓpinquus. ciuis alienus. affinis. cultor loci in quo nō est natus. cultor alienus. Quidā vero dicit. Accola nō ꝓpriam. ꝓpriam colit incola terram.

Accolo lis. lui. cultū. ex ad & colo. mutato o. in c. & est accolere. assidue vel valde colē. habitare. arare

Accōmodo das. daui. dare. ex ad. & omodo das. cōponit. & mutat o. in c. & est accōmodare. ad cōmodū & similē vsum dare. ꝑstare. vel aptare. apte collocare. & corr. mo. & scribit ꝑ gemmū m.

Accubo bas. baui. batū. & accūbo bis. bui. bitus. Et est accubare toto corpe accūbere cubito. & ꝓprie in comestione. Inde accubans tis. Nūi. xxiiij. Accubans dormiuit vt leo. & cōponit accubo. ex ad & cubo bas. o. mutata in c. & corripit cu. vide de hoc in cumbo cumbis.

Accuratus ta. tū. in accuro ras. vide.

Accuro ras. raui. ratū. ex ad. & curo ras. o. mutato in c. cōponit. & est accurare diligenter & curiaiter curare. Vñ accurat? ta. tū. diligenter ꝓcurat? vnde accurate aduer. vt Iste accipit illū accurate. id ē. diligēter. studiose. curialiter. Et nota q accuratus. scōm qō est nomē ors tam ꝑ eo q ꝓcuratur. q ꝑ eo qui procurat. Et est verbū actiuum. curo ras. & ꝓducit hanc sillabā cu.

Accurso sas. verbū fre. id ē frequenter accurrere & formatur ab accursu supino. ō accurro v. mutata i o.

Accuso sas. saui. Cuso sas. nō est i vsu. sed cōponitur accuso. sas. id ē inculpare. verbis ferire. Qui em̃ aliquē accusat. frequenter cudit. vt ad malā fama trahat. vel frequēter conat. vt ille ad cusiones ducat. Et inde accusat? ta. tū. Et ab accusati addita o. fit accusatio. Itē scias q incuso idē est qō accuso. Differūt tñ in hoc q accusare est i crimine vel facto. Incusare verbis. Itē incusam? maiores nobis. Q aūt dicit accusare vel incusare. q̃si adcausare vel incausare. id ē. ad. vel i causā trahē. quā qs appellat. et bia ē. nō cōpositio. & ꝓducit cu.

Acceo aces. nō est in vsu. & deriuat ab acuo is. Et ē acē. acetū fieri. vt vinū acet. i. acetū fit. et corr. a.

Acephali. ab a. qō est sine & cephas. dicti sūt acephali quidā heretici. vel acephalite. q̃si sine capite q actor eor nō inueniat. & quicūq; icerte sentētie insistit acephalus ors. Item oīs heretici. & oīs mali possunt dici acephali. id ē. sine capite xp̄o hiesu. qui est caput nostrū. cui? nos mēbra sum?. Itē capitulū vel collegiū carēs capite vel rectore pōt dici acephalū. vñ in cōstitutionib? nostris dicit q capl'm habeat magistrū nouū vel ātiquū ne acephalū iudicet. i. sine capite. & declinat acephal? la. lū.

Acer. Ab acuo is. dicit hic acer hec acris hoc acre i duab? significatōibus. id ē. fortis. vl' amar?. Acer etiā in vnaquaq; forma dicit veget?. munitus. id ē fortis. & crudelis. asper. aīosus. Et cōparat acer acrior acerrim?. vñ acriter acri? acerrime. & hec acritas tatis. id ē fortitudo. vel amaritudo. & hec acritudo. dinis. & hec acredo dinis ꝑ eodē. id ē amaritudo. Et ꝓprie dicit de pomis. & de similib? reb? Itē ab acer acris. acre. ors hic acer aceris. ꝑ quadaz arbore. Acer adiectiū cōponit. quāacer. peracer. ambo ꝑ valde acer. Et scias q acer adiectiū pō. primā. sed acer substantiū eā corr. Vñ versus. Dicit arbor acer. vir fortis & improbus acer.

Aceratus ta. tū. deriuat ab acer aceris. & dicatur aceratus sordidus. instar aceris.

Acerb? ba. bū. imatur?. & deriuat ab acer acris acre. & cōparat acerbior acerbissim?. Vñ hec acerbitas tatis. Et acerbo bas. qō nō est in vsu. sed cōponit exacerbo bas. id ē. vuas acerbas colligere. & corri. acerb? primā. licet deriuet ab acer. producte primā. Vnde orati? i ꝓmo epy. Occubat obscuri speciem taciturnus acerbi.

Acern? na. nū. id ē. de acere. ab acer aceris ōriuat

Acero ras. nō est in vsu. sed oponit exacero ras. id ē ab acere purgare. & deriuat ab acero acerat? ta. tū. & ab exacero ras. exacerat? ta. tū. & cor. ce

Aceronicus. qui nulli communicat

Acerra re. fe. ge. id ē vas in quo reponit thus. & deriuat ab acer aceris ꝑ arbore. eo q ꝑ e acere fieri

Aceruo uas. in aceruus vide. Soleat

Aceruus ui. mas. ge. id ē cumulus. Inde aceruul? li. dimi. & acuos? sa. sū. & aceruo uas. vbū actiuū id ē. cumulare. & inde verbalia. & aceruatim adū. id ē. cumulati. & glomeratim. & oponit coaceruo uas. exaceruo uas. & dicit aceru? ab acer adiectio ors. in epy. Non dom? & fūd? ñ eris acu? & auri

Acesco scis. id est incipere acere. siue acetū fieri. & est īchoatiū de aceo aces. & oponit cū ex. & ors exacesco scis. & corri. a. Oratius i ꝓmo epy. Sincerum nisi vas quodquod infundis acescit.

Acetabulū li. dicit ab acetū ti, & dicit acetabulū vas aceto plenū. vel ad recipiendū acetū paratum quod & hoc acetariū dicit. & dicit acetabulus. q̃si acetaferū. qz ferat acetum. & appendit duodecim dracmas scz quartam partem emine.

Acetū. ab aceo aces. dicit hoc acetū ti. pen. cor. & dicit acetū. q̃si acutū vel quasi aquatū. Vinum em̃ aqua mixtū. cito in hunc saporē redigit. Vnde dicit acidū. quasi aquidū. vñ acetulum li. dimi. & corri. primā acetū. Aurora Hebree gētis mētē sign

Achademia mie. penul. corre. villa in qua Laceti plato studuit. Vnde achademic? ca. cū. id est. platonicus vel etiam philosophicus

Achadeon. velū maximū & i media naue ostitutū

Achaia achaie. ꝓincia grecie. triū est sillabarū. licet necessitate metri aliquādo inueniat q̃tuor sillabarū apud poetas. & est ibi i. duplex osonans. & scias q y. greca semper est vocalis

Achates tis. gen? est lapidis. quē si quis portauerit erit gratiosus. sic fuit eneas qui eū portabat in vagina. Vñ & dictus est achates fuisse armiger & comes enee. vl' aliūde ors fuisse comes illi?. Achos em̃ grece. cura ors latine. Inde achates dicat fuisse comes enee. qz cura & solicitudo semp comitatur reges & magnates. ita dic hug. & ꝓdu. penul'. In doctrinali Que fiunt i tes. sociabis vt achates

Achei. q̃ & achini dicti sunt. ab acheio filio iouis a quo ors achaia & ꝓducit penultimā

Achelde mac īterpretat ager sanguinis Achel. i. ager. emac. id ē sanguis Vñ i actibus capitulo primo dicit Ita vt appellaret ager ille lingua eor achel demac. id est ager sanguīs. & accentuat in fine

Acheron Ab a. quod ē sine & chere quod ē salue vel gaude cōponit hec acheron rontis. palus infernalis. qz nulla salus nullū gaudiū i inferno est. sed ꝑpetuus horror & dolor inhabitat. secundū hug. Vel secundū papiā dicat acheronta. quod cōponit ab a. quod ē sine. & cheronta quod ē gaudiū Hūc sequitur grecismus dicens Quod sine letitia nom trahit hec acheronta

Achila le. femi gnis penultīa corre. quidā locus ē de quo habet libro regū primo capitlo xxvj. Ecce dauid absconditus est in colle achile

Achilles.ab a·quod est sine·& chille qđ est labiũ cõponiẽ hic achilles lis·q; grossa habuit labia·& hic achilleus lei·p eodẽ·& est dyptong? eu·i nõo & ita noiatiuus ẽ trissillab?·genitiu? vero tetrasil labus·q; ei·in gẽo ibi dyptong? nõ est·& achille? lea·leũ·penul: pdu·possessiuũ. et inde ẽ qp achille? penlt·pdu. ppie eu·mutata i e·dicimus achilles·a quo mutato nõo dicit in vocatiuo achille vel achil= les: Et similiẽ cõtingit i his noibus vlixes·aiates. & similib?·& datiui istoꝝ sepe ponunt̃ p genitis vt achilli vlixi·p achillis vlixis·& ex eo qp inuenit̃ achille vlixe·in vocatio voluerũt quidã declinare· hic achillus achilli·& vlix? xi·qđ sine dubio falsuꝫ est vt dicit hug·& corr·primã achilles vñ ouidi?· de arte. Hectora donauit pamo pce mor? achilles

Achilleus penul·pducta·in achilles exponiẽ

Achini vl' achei·dicunt̃ quidã greci ab acheo filio iouis·& pdu·penl'·vñ horati? in pmo·epy·Quid qđ delirant reges plectuntur achini·Delirant itel lige·id est·delirando committunt

Acholiti grece·cereferarij dicunt̃ latine a depor= tandis cereis qñ legẽdũ est euãgeliũ. vel sacrificiũ offerendũ·nõ ad fugandas tenebras·cum sol tunc rutilet·sed ad signuꝫ letitie demonstrandũ· vt sub typo lumis corpalis illa lux ostẽdat̃·de quo i euã= gelio legit̃·Erat lux vera q̃ illumiat omnẽ hoiem venientẽ in hunc mundũ·vide in ordo·

Accidia·accis grece·cura latine·Inde hec accidia id ẽ·tristicia·molestia. anxietas·vel tediũ·vnđ hec accidiola le·dimi·& accidiosus sa·sũ·id ẽ. molest? tristis·anxius·& accidior aris·id ẽ·tristari·anxiari vel habere tedium·vel indignari·

Acidus.ab acetũ dr acidus da·dũ·penul·corr·id ẽ amarũ vt acetũ·& dicit̃ acidũ q̃si aquidum·& cõ= parat̃ acidior sim?·vñ hec aciditas tatis·id ẽ·ama ritudo· Dicunt̃ em̃ dentes acidi·id ẽ·stupefacti· Ecclesiastici·xiiij·Non acide feras·

Aciecula le·dimi·id ẽ·pua acies·& corripit cu·

Acies aciei·fe·ge·dicit̃ ab acuo is·& signat tria· Nam acies est ferri sũmitas·Itẽ acies oculoꝝ acu men·Item acies exercitus·eo qp armat? erat ad bel lum acutis armis·vñ versus Est acies oculi· ferri belliq; caterua·

Acinatis·ab acuo is. dicit̃ hec acinatis lingua me = doꝝ gladius militaris valde acut?· & acinatis dr illa materies ferri·scz acinatiũ. corr·penl·

Acinariũ·ab acinus dicit̃ hoc acinariũ nij·grosse· vel cortices vuarũ q̃ post expressionẽ pijciunt̃

Acinus ni· masc.ge·id ẽ·botrus·scz granellũ illud quod est i grano vue·& dr ab acetũ ci·quia habet saporẽ aceti. & corri·penul. Vnde grecismus· Tu dicas acinũ quod in vua cernis acutum

Acirologia ẽ i ppria dictio·vt sup̃ dixi i q̃rta pte capio de vicijs annexis barbarismo & soleocismo·

Acliuis·ab a·& clinis cõponiẽ hic & hec acliuis & hoc acliue·& acliu? ua·uũ·i codẽ sensu. id ẽ·incli natus·pcuru?·vñ hec acliuitas·& pducit cli·

Acomentarijs·nomẽ indeclinabile cõis gñis q̃ vi tes regis agebat·cui? iudicio leges scribebant̃·vñ dicit̃ acõmẽtarijs scriptor gestoꝝ tpis. Et scias qp inuenit̃ cõmẽtari?·a cui? datiuo plurali vel ablõ scz cõmẽtarijs. oponiẽ acõmentarijs·Require sup̃ p simile in abatis·Regũ·iiij·capitulo xviij·Sobna scriba & ioathe filius asaph acõmentarijs

Acredo dinis·fe·ge·amaritudo & ppie dicit̃ de pomis & similib? rebus. vide i acer·& põ·cre·

Acredula le·quedã modica auis· que aliter dicit̃ lucinia·& dicit̃ ab acre adiectiuo. De hac dicit ci= cero· Et matutinos exercet acredula cantus·

Acrimonia nie·dicit̃ ab acer adiectio·& est acri= monia pprie austeritas i vultu·vel acrimonia·id ẽ viuacitas·aiositas·asperitas·fortitudo·Vnde acri monios? sa·sũ·fortis·cõstãs. asp. & cõparatur.

Acris·in acer exponitur

Acroceraunia·nioꝝ·montes fulminati· & oponiẽ ab acros·qđ ẽ mons & ceraunia· vide i ceraunia

Acronicus·ab a·qđ est sine·& cronon qđ est tem pus·dr acronicus ca·cũ. penul·corr. q̃si sine tẽpore Vñ in astrologia·Acronicus ortus dr ille qñ aliq̃ stella p dyametrũ soli opposita oriẽ sole occidente

Acros grece·latine dicitur mons

Actenus·id est hucusq;. vsq;nunc·oponiẽ ex ac. aduerbio & tenus·& caret aspiratõe & corr· penl· Quando aũt sunt due ptes aspiraẽ & acuitur te· de hoc supra dixi i secunda pte·vbi egi de accẽtu aduerbioꝝ in capitulo de tenus

Actio onis·fe·ge·ab ago·gis·dicit̃·& est actio idẽ quod ductio·vel opatio·Itẽ sm iuristas actõ est iuris psecutio in iudicio quod sibi debetur·

Actito·tas·penul·corr·id ẽ frequẽter actare ver bũ fre·& format̃ ab vltimo supino de acto tas·scz actatu a·in i·& v.in o·mutatis·

Actiuncula le·fe·ge·penl'. corr·dimi·pua actio

Actiuus·ab actus cta·ctũ·dicit̃ actiu? ua·uũ· vt Actiua vita·que cõsistit i actu et ope·& ẽ vbũ actiuũ qđ signat actũ transeuntẽ in rẽ rationalẽ· Et scias qp sicut vita cõtemplatia ꝓsistit ꝓncipaliẽ in optimo cõtemplabili·ita vita actiua in optimo agibili· Vide in vita·

Acto actas·id ẽ·frequenter agere·verbũ fre· Et formaẽ ab vltio sup̃·đ ago·scz actu v·mutata i o·

Actor ctoris·id ẽ. defensor·patron?·causidicus aduocatus·factor·et or·i rix.facit·vt act rix tricis fe·ge·& formatur actor ab vltimo supino de ago agis·scilicet ab actu·v·mutata i or· Et scias qp hic actor·quãdo est ppriũ nomẽ et grecũ·corri·penlt· genitiui·vt actor actoris·sic̃ hector hectoris.ca = stor castoris·Sed qñ est appellatiũ et latinũ· pduc it penul·genitiui·sicut vult prisc̃·i vj·li·Vñ vsus Actoris i spolijs virt? actoris habeẽ Papias etiã dicit actor ctoris·ppium penul. corripit· sicut huiusmodi greca.

Actuarius ria·riũ·id est·res que ẽ in actu·deri = uatur ab actus ctus·Et scias qp actualis.ẽ q̃ acta facit·Sed actuari? dicit̃ diuersis actibus ꝓoccupa tus. Itẽ ab actus·dr hec actuaria rie. nauis q̃ velo et remis simul agitur·

Actus·ab ago gis·deriuat̃ hic act? ctus· ctui·i· opatio vel op?· Vñ hic et hec actualis et hoc le.i· res q̃ ẽ i actu·Inuenit̃ etiã act? cta.ctũ· mobiliẽ·

Aculeus·ab acus·dr hic aculeus lei·p quodã tor meto ad similitudinẽ acus·et p illo quo stimulant̃ boues. et nõ seruat acule? dimi·gen? sui ꝓmitiui·

Acumẽ mis·ne·ge.i acutio ab acuo is·et pđ·cu·

Acuo acuis acui acutũ·verbũ actiuũ tercie cõiu= gatõis p facere acutũ Inde verbalia·Et cõponitur exacuo cuis. coacuo is·pacuo is·acuo simplex et cõ positũ actiuũ est et corripit primã

Acupedius pedij·masc'i gñis·id est velox et opo nitur ab acuo et pede quasi acutis pedibus currẽs

Acupicta cte·vestis acu intexta vel ornata vl pi cta Eadẽ et frigia. q; in frigia inuenta est·vnde et artifices illi? vestis frigiones dicunt̃·et scribit̃ p ct·

Acus cus·cui·fe.gñis dicitur ab acuo acuis quia

acuta est·vl' ab acumīe· qz nichil' pene ē nisi acumē
Dicitur etiā hec acus aceris·purgamētum tritici·
Vñ grecismus. Paruula pungit acus gallinis spar
gitur acus·& cozr·ce·acus aceris·& desinūt ablēs
& datiu? pl'ales de acus cus·cui·ī vbus· vt acub?
Acutela le·penl'·ꝑou·fe·ge·i·acumē·ab acuo is·
Acutim·aduerbiū·i·acute·ab acuo is·& ꝑou·cu·
cutio nis·feminī ge·actio vel passio acuendi·ab
acuo acuis dicitur·
Acutor torris·homo q̄ acuit Inde or·ī rix·hec acu
trix fe.ge·femia que acuit.& dicīē acutor ab acuo
acuis·& producit cu.
Acutus tus·id ē· acutio·ab acuo is·Et etiā adie
ctiue declmaē acutus ta.tū·tam pticipiuz q̄ nomē
& ꝑoucit cu·Ouidius epy·Quā manibus clipeos
& acute cuspidis hastam·
A·ꝑpositio sequētibus his nouē literis ī cō
positōe mutat a·in illas. scz·c·f·g·l·n·p·r·
s.t·Vñ vers?. Cor·fla·grās·le·nis·pir·ra·
sal.ta·ad·sibi mutat·Tollīē ide tamē si sequitur cō
sona post s·Sicut plenius dixi supra ī prima pte·
vbi egi de sillaba.in capitulo de a·
Adagonista·incitator·certator
Adam ade·accentuaē in fine·& interptaē homo
vel terren?·vel terra rubra·qz ex terra facta est ca
ro illius·Et dicīē ab adama·vt or in genesi·v·Fa
ctum est oñe tēpus qō vixit adam nōgenti trigin
ta anni·& mortu? est Et vt dicīē sapie·x·Hūc do
minus eduxit a delicto suo· ¶An adam potuerit
peccare venialiē ī ꝑmo statu·habes ī veniale· vide
in liber·ra·rū·Item ī vir·Itē in monstro strā.
Adama hebraice·latine domus vel terra·
Adamas mantis·mas·ge·lapis insecabilis ferro·
vel alia materia·nisi hyrcino sanguine recenti asp
gatur nec vnq̄ calescat·Vñ & greca iterpretatōe
nomē indomita vis accepit·quasi sine domatione·
& caret adamas n·in recto·& cozr·a·sed m obliq̄
retinet n·sicut gigas gigantis·elephas elephantis
Vide in corripio m fine
Adar.id est·mensis marcij·& acuiē in fine
Adaugma tis.gene·neu·id est augmentum·ab au
geo auges deriuatur·
Adbreuio as·ex ad & breuio as. cōponitur
Addico·cis·ex ad & dico cis·ꝑou·penulti·vnde
addictus cta·ctū·Require in dico dicis
Addictus cta·ctū·deputat?·cōscriptus.ascript?
destinat?·Horati?·Nulli? addictus iurare in verba
magistri·& scribiē p ct·& deriuaē ab addico cis·sz
additus ab addo is·sine c·scribitur
Addisco scis·addidici addiscitū·id ē valde disco
ex ad.& disco scis·cōponiē·& cozr·penl'·ꝑteriti &
Additus ta·tū·penul·cozr.id est adiun ¶supini
ct?·appositi?·ab addo dis·additū descēdit Mach·
ꝑmo capl'o.iij·Et additi sunt ad eos exercitus
Adedo adedis dic·vl' adedo ades adest·id ē iuxta
vel valde corrodē vel edē·& poniē ab ad & edo
dis·vel edo es est·& ꝑou·e·adedo dis·
Ademptus pta. ptū·i· sublat?· ab adimo mis·ad
Adeo aduerbiū.penul·corre·vñ ¶emi·adēptū
grecismus· Dic adeo tm̄ dicas adeo quoq̄ certe·
Affirmatiue quoq̄ dicas & quātitatiē·Papias vo
dicit Adeo valde intantū ꝑterea certe
Adeps pis·mas·ge.id ē pinguedo cōponiē ex ad
& epulū·qz pīguedo epulis solet addi·& corripit
i·ante p·Et scias q̄ adeps proprie est pinguedo ī
terior· Pinguedo cm̄ sup carnē aruina vel lardus
dicīē Que vero carni est amixta ꝓprie pinguedo ē·
que autem intestinis adeps
Adeptic̄us ca·cū. penul·corre·qō facile acquiriē
Adeptus ta·tū, id ē·assuetus·acquisit?·ab adipi
scor sceris·adeptus sū·ecclesiast·xl vij·Quam glori
am adeptus est in tollendo manus suas
Adhibeo bes·bui·bitū·ex ad & habeo bes. & est
adhibere addere adiungē apponere dare
Adiectiu? ua·uū·qō adijciē & deriuaē ab adij·
cio cis·Vñ adiectiua noīa dicunē que adijciuntur
substantiuis.& hinc adiectiuo uas·id ē.adiectm̄
facere·vel adiectiue ponere Et scias q̄ naturali
ter noīa adiectīa m nullo casu deficiūt & oparanē
De hoc tamen plenius supra dixi ī tercia pte ī tra·
ctatu de speciebus nominum
Adigo gis·penul·corre·adegi adactū·id ē ad aliā
ptem reducere·& cōponiē ex ad & ago gis·a·mu
Adijcio cis·ieci·iectū·id ē adiungere· tata ī i·
ex ad & iacio cis· mutata a·in i·& sic scribiē p ge·
minū i·Oui·in tercio libro de arte·adijcit ornatus
proxima queq̄ dies
Adimo mis·ademi ademptū·adimere·id est· au·
ferre ex ad & emo emis·mutata e in i correpta
Adipatus ab adeps deriuaē adipatus ta·tū·penl'
ꝑou·id est·adipe cōditus & impinguat?· Et hoc
adipatū ti·quodlibet eduliū adipe impinguatū
Adipiculus li·dimi·penul·corre·id ē paus adeps
Adipiscor sceris·adeptus sum·adipisci·id ē·adq̄
rere ex ad & apiscor & mutata a·in i·
Aditus tus·tui·& hoc aditū ti·penaltima corre·
pta & differūt Nam aditus est itroitus·gradatio
vel oportunitas vel aggressio Sed aditū est locus
secretus iuxta altare vnde dabanē responsa·Et or
ab adeūdo p cōtrariū·qz minime licebat alicui adi
re locum illum nisi summo pontifici
Adiunctū vel adiunctio·est quidā color rhetori
cus·de quo supr̄ dixi in q̄rta pte ī ca·de coloribus
Adiuto tas·penul·ꝑou·frequēter rhetoricis
iuuare ūbū fre·& formaē ab adiuto vltimo supīo
de adiuuo iuuas v·mutata in o·
Adiuuo uas·adiuui iutū·adiuuare·i· auxiliū da
re·ex ad & iuuo uas·Vñ hoc adiutoriū rij· Et hoc
adiuuamentū ti·Et hic adiutus tus·tui·Et adiuto
tas·frequētatm̄ Adiuuo poniē cū con·& fit co·
adiuuo uas·penultima corre·Et scias q̄ inuenitur
apud antiquos adiuuaui adiuuat?
Adminiculor Miniculū vel mīniculor cōponiē cū
ad·& dicīē hoc adminiculū li·id ē auxiliū Et admi
niculor laris.id ē auxiliare·administrare· vñ admīcu
lator? ria·riū·auxiliator?.& corri·cu admīculor
Administrator? ria·riū·q̄ administrat·ab administro
mistras·Heb·ꝑmo Oñs sunt administratorij spūs
Admiror raris.ratus·sū·ex ad & miror Et est ad
mirari·valde mirari vel cupere Et nota q̄ admira
mur virtutes·miramur opera. Inueniē etiaz admi
ror ꝑ duo m·sed tūc cōponiē ex am ꝓpositione &
miror·& producit mi·
Admissarius ria·riū·id est aptus ad mittendū·ab
admitto tis·Vñ fortes & bonos equos admissari
os vocamus·qz admittunē ad coitū inter armenta
Itē emissarius ꝑ eodē inueniē Admissum·pctm̄ m
termissum·ex admitto tis·Et adiectiue etiaz decli
natur admissus admissa admissum
Admitto tis. admisi admissū.ex ad & mitto.tis·
Et est admittere·peccare·vñ hoc admissum·id ē·
peccatū·& admittē.id ē·accipe sumere·& admit
tere·id ē·exlassare.& cū quadā velocitate·& agili
tate equū vertere vel ducere·vñ admissus sa·sum.

id est·velox·Vnde ouidi?. Nil nocet admisso sub dere calcar equo. Inuenit etiam ammitto·ex am & mitto·& scribitur tūc p duo m·

Admodū·id ē·valde aduer·penultima correpta Prisc·in plogo mīoris Quāne cessariā admoduz ad autoz expositōem oīm diligētissime debemus inquirere Et nota q̄ p̄positio cū casuali loco adū bij reperitur·vt admodū amodo

Admoneo nes·nui·nitū·verbum actiuū·ex ad & moneo·& corripit mo Que sit differētia iter moneo & admoneo Require in moneo

Adoleo les leui. vel adolui adultū vel adolitū ex ad & oleo les·Et est adolere cremare cōburere incendere·Itē adolere. id ē·crescere·& inde adolesco scis·inchoatīm·& corripit o·vide in oleo oles

Adolescens scentis. nomē cōis ge·deriuat ab adolesco scis·verbo inchatiuo·ab adoleo les·& cōparatur adolescentioz tissim?·vñ adolescenter tius·tissime·adū·& hec adolescētia tie. & adolescētul? la. lū·& hic adolescētulus li·dimi·& hec adolescētula le·Et ē adolescētia·a quindecimo anno vsq; ad vicesimūoctauū. & dicit adolescentia quasi adgignendū apta & adulta·vide in etas

Adonay. nomē dei hebreū·interptat dñs. & accētuat ī fine·& sm hug·dr ab adon qđ est suauitas

Adonis·ab adon qđ est suauitas dicit hic adonis adonis·vel adonidis·amasi? veneris·& est masculī gnis & producit o. Ouidius metha·x·Abstinet & summo celo p̄fertur adonis Sed adonidis cor·ni· & sm hug·facit gēm adonis. vel adonidis Papias aūt dicit·Adonis·qñ grecū adonidos facit. qñ latinū adonidis Adonis amasius fuit veneris·quem gētiles anniuersario solebant plangē sic ipsa planxit De quo ꝓpha israhelitas increpat·Ezech·viij· Mulieres plangētes adonidem·Prisc·ī vj·li·dicit In is desinentia greca·si in genitiuo greco cōsonā tē habuerint ante os·o·ī i. cōuertūt·& faciūt gēm latinū·vt cupolis polidis. adonis adonidis·dozis dozidis·eucaris eucaridis vel eucaridos.

Adoptio onis·fe·ge. & dicit hec adoptatio·et p sincopā adoptio·vide in adopto

Adopto ptas. ptaui·ptare·id ē·desiderare vel nutrire vl' eligere·& accipe loco filij·Vñ hec adoptatio onis·& p sincopam hec adoptio onis·desiderium vel affiliatio·in filiū acceptio Vñ adoptiuus ua·uū·loco filij acceptus Et nota q̄ adoptio est extranee psone in filiū vel nepotē: vel deinceps assumptio legitima·Itē scias q̄ xp̄s nullo mō dicendus est filius dei adoptiue·qz ei cōpetit ex natura sua·scōm quā essentialit a patre nascit·Habet enim ius in hereditate paterna·qz oīa que habet pater sua sunt. vt dicit iob·xvj·vñ hoc ius nō acquirit ei p gratiā aduenientē·vt dici possit adoptiuus

Ador·ab adoro ras·deriuat hoc ador indeclinabile scz quoddā gen? annone vel frumēti·vñ fiebat panis īmolatici?·quē qui īmolabat deū adorabat·vñ adoreus rea·reū. & adorius ria·riū·& hec adoria·gloria vl' bona fama·Et hec adorea ree·dea frumēti. vel quedā vestis triūphalis Quare aūt ador sit indeclinabile supra dixi in tercia ptē ī tractatu verboz·parum post principium·

Adordior diris·valde vel iuxta ordiri·Inde ador sus ptcipiū·& cōponit ex ad & ordior scōm hug· Papias vero dicit·Adordior adorsus facit·id est·alloqui vel incipere·

Adoreus rea·reū·in ador exponitur supra·

Adorior reris·vel riris·adortus·id est·valde vel iuxta oriri·vel inuadere aggredi·ex ad & orior·secundū hug·Pap·vero dicit·Adorior cōe fuit antiquitus·vñ adort? ē·i·nouiter vel subito nat?·In

Adorius ria·riū·in ador est· Q uenit et adorior·

Adorsus sa·sū·id est·inceptus·vel allocutus participium·de adordior·

Adortus ta·tū·ptcipiū ď adorior·vide ī adorior

Adp̄sens. penul· p̄du·inuenit p in p̄senti·& sunt due ptes posite p una·sicut dicit hug·

Adquiesco scis·Quieo quies·ponit cū ad·& dr adquieo quies·adquieui adquietū·id ē·assentire· Vñ adquiesco scis·q̄ scōm huguitōis opinionem est inchoatīm Prisc·videt cōtrariū dicere

Adquiri·id est·potius·secundum papiam.

Adquiro ris·adq̄siui adq̄situ·ex ad & quero ris· & mutat ae·dyptongus in i·longā·Et est adquirere ad se querere·lucrari·

Adriastia stic·id ē·sors·vide in adria adrie·

Adria adrie vl' adros grece·petra latine·Inde hec adria adrie·mare quoddā·eo q̄ sit magis petrosuz q̄ alia maria. Vñ ouidi? tristiū· Serpentē medijs adria vidit aquis·vñ adriaticus ca·cū·i·petrosus & hec adriastia stie·i·sors·qz sp alicui videt dura

Adscio scis·p d·& sine d·ascio etiā dr·vide ī scio

Aduena ne·cōis gnis·penul·correpta·q̄ aliūde venit·alienigena·& dicit ab aduenio·Itē ab aduenio dicit aduēticius cia·cium. & hic aduent? tus·tui· Que aūt differentia sit inter inquilīnū·aduenā·& incolā·Require infra in inquilinus·

Aduentinus. ab aduētus dicit hic aduētinus tinis quidam mons ī roma·dictus sic ab aduētu auiū· de tiberi illuc aduenientiū & ibi cōsidentium·

Aduento tas·id ē·frequēter aduenire·& formatt ab vltimo supino de aduenio aduenis. scz aduentu v·mutata in o·fit aduento aduentas·

Aduerbiū bij·ex ad & verbū·& dicit aduerbiuz q̄si aduerbū·id ē·verbo adherēs·verbo adiunctuz vel iuxta verbū posituz·Vñ hic & hec aduerbialis & hoc le·vide in fine tercie ptis in capitulo de ad

Aduersor·ex ad & verso sas·cōponit ꝯ luerbijs aduersor saris·id ē·esse vel fieri aduersum·vñ adūsus sa·sum·id ē·cōtrarius·oppositus. mal?·infelix & cōparat·vñ hec aduersitas atis·& aduersarius ria·riū·& aduersus vel aduersum ponit p aduerbio q̄litatis·vel loci. vt Aduersus vl' aduersū illū Et ponunt indifferenter·Proprie tn aduersū te·aduersarius·Aduersus te. imitator·& cōstruit adūsor cū dativo. vt iste aduersat illi·i. cōtradicit·contrauadit·Construit etiā qñq; cū acusatiuo·vt Aduersamini vitia·id est·respuite·

Aduersus sa·sum·in aduersor vide·

Aduerto tis·ti·sum·ex ad·& verto tis·& ē adūtere·vertere ad aliq̄d·vel ppendere·intelligere·

Adulator rozis·mas. ge·q̄ blandit. et dr ab adulor laris·& or·in rix·fit hec adulatrix adulatricis·mulier que adulatur·& producit la·

Adulatorculus li·penul·cor·dimi·puus adulator

Adulor laris·verbū deponens·cōponit ex ad·& aula·au·dyptongo mutata in v. longā·Et est adulari·assentiendo blandiri·qđ solent facere maxie aulici·Vñ versus·Aula domus regis verbū ponit adulor·Vel est cōpositū ex a·& dulos quod ē seruus eo q̄ seruoz sit adulari·

Adulter·ab adulor laris. deriuat hic adulter adulteri·vñ hec adultera re. Et qñq; ponit adiectiue. adulter tera·terū·Et dr adulter quasi alienum violans thoz·vel alienū uterū terens. vel adulter q̄si

adalter·id est·ad alterius vxorem accedens & est
ethymo· & non cōpositio·& inde adulterinus na·
nū·qui natus est de adulterio·et hoc adulteriū nij·
lla prava actio·sez lesio alieni cōiugij·et est adul=
teriū in nupta·stupz ī virgine vel moniali·meest?
in parente vel vidua·vide in raptus

Adultero ras·raui·dicīe ab adulter·& est neutz
vū adulterasco sas·inchoatiū·& adulteroz raris·
deponēs·id est·adulteriū cōmittere· vnō adultera
toz trix·adulteratio & adulteratozius ria·riū· Po
niē etiā qñqz adulterare p corrūpere·& ad maluz

Adultus ta·tū·id est·crematus vel vertere
excretus·ab adoleo adoles

Aer aeris· mas·ge·dicitur ab a qō est sine.&
eris quod ē l.s.·qñ sine lite·p contrariū·qz
omīoda lis ventoz & fulminū fit in aere·
vl'iō dz sine lite·qz facile & sine lite cedit fericti·&
facit acīs singl'is nūi·aerē vel aera·vid hoc ī terra

Aeriani heretici ab aere dicti·Hi vetāt p defun=
ctis sacrificiū offerri scōm papiam

Aerinus.ab aer dicīe aerin? na·nū penul·pō·Et
aerius ria·riū·verūqz possessiuū·dz etiā aeri? qñqz

Aeripes·aer cōponīe cū pes·& dicīe hic altus
& hec & hoc aeripes pedis·id est·aereos pedes ha
bens·id ē·veloces·ita qp in aere videaē sustentari
& figi·nō in terra·& corri·penul·tā ī recto qp in

Aerius ria·riū·in aerin? vide·Dicīe obliquis
etiā aereus rea·reū.sed vide qz aereus potest deri
uari ab aere·& tunc ae·ē dyptongus tacita·Vñ di
cit papias Aereus rea·reū·id ē·de ere existens

Aeromancia·penultima pdu.cōpositū ab aer·&
mancia quod est diuinatio·Et est aromātia diuina
tio q fit ī aere·Et inde aeromanci? cia·ciū·Et aero
manticus ca·cū·Quidā dicūt & aerimancia·p i·in
tercia sillaba Et dicit varro qttuoz esse genera di=
uinatōis·id ē·terrā·aquā.ignē·aerem·Hinc geomā
tiam·ydromantiam·aeromantiā·pyromantiā·dici=
mus·vide etiam de hoc in geomancia

Afatin·id ē·abunde·largi?·aduerbiū intenti=
uum & corr·fa·Et dicīe ab afatos scōz pa
piam·& scribīe p n·& vnū f & acutē ī fine
Inuenīe etiā affatim penl'·acuta·& scribīe p m·&
gemmū f·& nō acutē vltima Et dicīe ab affat? ta·
tū·licet regularius esset affatuatim·& tantū valet
quantū facunde· Vnde in grecismo dicīe Si dicas
afatin tibi signabit abūde· Dicas affatim facūde si
gnificabis·Est afatos pmi caput·affatusqz secūdi

Afer·vnus fuit ex posteris abrae de cetura·a quo
africa dicta est·q gentē illā devicit & inhabitauit·
Et dicitur africa qñ aprica·qz fuit apta & exposita
celo vl'sol Vel dicīe sic quasi sine frigore·vñ afer
africus & africanus·Sed vt dicit papias Afrū di
cimus eurē Africū ventū a meridie flantez versus
africam·Africanū negociatorē·& scribunē p vnū
f·& pducūt primā·vt vult mgr bene Vñ ī aurora
dz·Rex egyptē tuus·ac africa rex tuus & rex.

Aferesis·ex a & fares,divisio·vel auferesis ab au
ferēdo p v·subtractio litere vel sillabe ī principio
dictōis·Et inde auferesat? ta·tū·& auferesо sas·
auferesim facere·De aferesi plenius supra dixi in
quarta pte in tractatu de methaplasmo

Aferesо sas·penultima corr·in aferesis vide·

Affabilis·ab affor affaris·qō ē alloqui·deriuatur
hic & hec affabilis & hoc le·penul·corr·id est·faci
lis & suauis ad fandū·& oparaē·vñ hec affabilitas
tatis·facilis suauitas loquēdi·& oponīe īaffabilis
& inaffabilitas·

Affatin·per geminum ff· componit vr ex ad·&
fatin quod est abundanter· Vnde affatin·id est·
valde abundāter vel assidue·ita dicit hug·Sed dic
vt supr dictū est in afatin· qp afatin ,i·abunde·deri
uatur ab afatos greco. quod potest scribi p f· vl' p
ph·& corr·primā·& sic p vnū f.scribīe·qō est otra
hug·Corrupit etiā fa·vt volūt prisc·& papias.Sz
affatim scribīe p gemmū f·& p m·in fine·& pducit
penultimā·id est·facunde·

Affectus·ab afficio cis·ōz hic affect? ctus·ctui·
id ē.affectio·Et affecto ctas·verbū fre·i·frequen
ter afficere·vel deriuaē ab affect?·Et est affectare
cupe.vel potius quod cupim? ad affectū & volū
tatē nostrā dare Nam pprie dicīe affectare·qui ca
ret affectu·& ab affectus affectuosus sa·sūm·id est
plenus affectu·& cōparaē·vñ affectuose suus·sissi
me·adverbiū·& hec affectuositas tatis·scōm hug·
Papias vero dicit sic·Affectus pticipiū·lacerat?
macerat?·Nomē vero quarte d.climatōis ge·mas·
voluntas animī·Item affectus actio·vel passio·deside
rium·uoluntas·vnde affectio desideriū·dilectio·
maceratio·Item affectus·id ē·finis vel intentio·vñ
ambrosius·Affectus tuus nomē operi tui īponit·
Et hec est regula generaliter vera in bonis opib?
sed in malis illa excipiunē.que p se mala sunt·Ois
igiē bois opa secundū intentionē et causam iudicā
tur bona uel mala·Exceptis his q̄ p se mala sunt·i·
q̄ sine puaricatōe fieri nequeūt·vide in cōscientia·

Afficio cis·affeci affectū·ex ad et facio facis.mu
tata d·in f·et est afficere tozmētare informare cu=
pere·vnde versus Afficit īformat punit cupit·hec
tria signat.vel scōz papiam·Affici ē iniurijs gūari ma

Affligo gis·afflixi afflictū·id ē·valde Iterati
fligere·ex ad et fligo gis·mutata d·in f·& pducit
fli·Thob·Hāc affligе fauet hec famulare necat

Affluo fluis·affluxi afluctū· vel affluxum·ex ad
et fluo fluis·mutato d·in f·& est affluere·largiter
abūdare·Propheta Divitie si affluant noli coz ap=
ponere·vnde affluens entis·pticipiū· vnde affluē
ter·& hec affluentia tie·id est·abundantia·& affлu
us afflua affluū·id ē·abundans

Aforis aduer·loci·penul.corr·significat de loco
& in loco·& oponīe ex ad & foris·mutato d·in f·

Affurcillo cillas.laui·ex ad & furcillo cillas·mu=
tato d·in f.& est affurcillare valde vel iuxta· vel
aliquid suspendere vel cōcutere

Afractes est lacus iudee·vbi nichil mergi pōt qō
habet aīam.quasi sine flatu·id est·sine vita

Aforismus·q̄si aporismus·sermo brevis integruz
sensum rei pposite scribēs·sic dictus a poris·q sūt
apertōes pue·& subtilia foramīa corpis. vñ sudor
emanat.Et etiā aforismi·foramīa sunt ī naui·vnde
remi emittunē·Item liber quidā in philica sic dicīe
& scribitur per vnum f·

Aforus fori·mas·ge·penul·corr·quidā piscicul?
qui ppter exiguitatē hamo capi non potest· vnde
& sic dicīe·qz hamo ferri nō possit·et cōponīe ab
a·quod est sine·& foros quod est ferre·

Africa ce·penul·corr·p vnū f.vide supr in afer

Afrodita dite.ab afros quod ē spuma·dicīe hec
afrodita te·id ē·venus·vnde marcialis capellanus
Omēs vo illecebras circa sensus cunctos apposuit

Afronitū·niti·id ē·spuma nitri.ab Iafrodita
afros dicīe·et pducit penul·vnde quidā· Rustic?
eū nescit qd greco noīe dicar·Spuma vocor nitri.
grecis et afronitum est·

Afros grece·spuma dicitur latine·

Agabus bi·quidã ꝓpha de quo habet actuũ xxj·& cor·penul·Vñ in auroza dr· Agab? ecce famẽ ꝑdixit in vrbe futurã·

Agamus mi·mas·ge·id ẽ·sine vxore·ab a· quod est sine·& gamos vxor vel nuptie·& corripit ga·

Agapa pe·vel agape pes·pei·id ẽ·labor alien? dilectio·vel caritas vl' orationũ cõmunio·vel elemosina rogata·vñ agapitus. id est·dilectus

Agapeta te·fe·ge·penul·ꝑdu. ancilla dei que ꝓ xpo nubere noluit vt dicit hug̃·Pap̃·sic dic̃ Agapeta vel agapetes·id ẽ·lenocinator·& qui cum feminis illicite conuersatur

Agareni·penl'·ꝑdu. dicti sunt ꝓseliti & aduene ab agar que interꝑtat̃ ouersa vel aduena·Fuit em̃ egyptia aduena·cõplexui abrae causa generãdi data·q̃ post cõceptum angelo increpãte cõuersa est ad saram·Hi ysmahelite dicunt̃ & corrupto noie dicuntur saraceni·vide in ismael·

Agaso. ꝓprie dicit̃ qui curat iumẽta·quasi agens somariũ Quãdoq; tñ agaso dr domesticus minister asinorꝫ·ita dicit hug̃·& ꝑdu·penul·Vñ grecism? Est asinorꝫ pastor agaso boumq; bubulcus

Age verbũ·id ẽ·dic fac incipe· Age aduerbium hortantis·scõm pap̃·Et scias·q; age·& agite· non discernũt numerũ qñ sunt aduerbia. sed idifferenter dr agite·vni & pl'ibus·& age sil'r·sic sup̃ ꝓbaui in tercia ꝑte in tractatu de nũo nois·q̃si i principio·

Agea agee·via i naui ꝑ quã citator ad remiges accedit Vñ ennius Multa foro ponẽs ageaq; longa repleẽ·& dicit̃ ab ago gis·Itẽ agea ageorꝫ·pluraliter·id ẽ·victime q̃ ꝑ rebus agẽdis offerebant̃

Agelaster·dicit̃ qui nunq̃ ridet

Agellarius rij·id est·rusticus ab ager dictus

Ager agri·mas·ge·dicit̃ ab ago gis·Et diuiditur ager a virgilio quadrifariã·Est em̃ ager rationalis qui est aptus seminibus·& est cõstitiu? qui est apt? vitibus & arboribꝰ & ager pascu? qui est aptus pascuis·& est ager floridus vel florens·q̃ est apt? floribus ꝑducẽdis. Et idcirco qr his quattuor modis agitur in agro · dictus est ager ab ago gis·& apte·eo q; in eo aliquid agatur

Agerculus li·dimi·paruus ager penul·corr·

Aggarrio ris. rui·ritũ·ex ad & garrio ris· mutato d. in g·& est aggarrire·valde vel iuxta garrire· vel cum garriente garrire

Agger geris. mas·ge·dicit̃ ab aggero geris. & ẽ agger cumul? terre sursum eleuate Et etiã cuiuslibet rei coaceruatio potest dici ager· Vñ agger dr media strate eminẽtia coaceruatis lapidibꝰ strata· ab aggero·id ẽ·a coaceruatõe lapidũ dicta·quã historica viã militarẽ vel ferratã dicũt· Et hinc aggerosus sa·sum·id est·cumulosus. Et scribit̃ ꝑ geminum g·& corripit penul·in obliquis

Aggero ras·raui·dicit̃ ab agger ris·& ẽ aggerare accumulare augmẽtare·& ꝑpom̃ exaggero ras penul·corr·id est·valde aggerare·& exaggeratim id est·valde cumulatim augmẽtatim· Dicit̃ etiam exaggero·id ẽ·aggrauo. vt Iste exaggerat factuꝫ illius. id ẽ·aggrauat·vide in suo loco infra

Aggero ris·aggessi aggestũ·id ẽ. adunare. accumulare·& cõponit̃ ex ad·& gero·ris·& mutat̃ d· in g·& corripit ge·

Aggestus·ab aggero ris·dicit̃ hic aggestus ustui. id ẽ·cumulus·adunatio· Et inde aggestim. id ẽ accumulatim·adunatim·Scõo machab·xiij· Aggestim vndiq; habens cineris·

Aggeus gei·penul·ꝑdu·festiu?·& letus iterprꝫ eat̃· Destructũ em̃ templũ reedificandũ ꝓphetat· & post luctum captiuitatis·regressionis predicat leticiã·ita dicit hug̃· Hieronim? etiã i epistola ad paulinũ·sic dicit capitulo vij· Aggeus festiuus & letus q; seminauit in lacrimis vt in gaudio meteret destructũ tẽplũ edificat·deũq; pfez iducit loq̃ntẽ

Aggredior deris. aggressus sũ·ex ad & gdior·et mutatur d·in g·& a. antepenultima in e·& est aggredi assilire·muadere·arripere·

Aggrego gas·gaui·gare·ex ad & grego gas·vel grex gregis·mutata d·in g·id ẽ. accumulare

Agilis·ab ago gis·deriuat̃ hic & hec agilis. & hoc agile·& cõparat̃ agilis agilior agillim?· Vñ agiliter agilius agillime·& hec agilitas tatis·& scribit̃ agillim? ꝑ geminũ l·Format̃ em̃ ab agilis remotis·& addita limus· vide etiã in dos.

Agina ne. dicit̃ ab ago gis. & est agina· forame i quo se trutina vertit·et agina dr festinãtia·vñ agino nas·i. festinare vl' fugare·negociari. & pd·gi·

Aginator toris·id ẽ·actor vl' mercator qui rẽ suã agiliter agit·& dicit̃ ab ago gis·& ꝑducit na·

Agyographia phie·i. sancta scriptura·ab agyos quod ẽ sanctus & graphia qd est scriptura

Agyographus. ab agyographia·dicit̃ hic est hec agyograph? phi·id ẽ·sancta scribẽs·& potest declinari adiectiue·agiograph? pha·phũ·penl' corr. Niero. i ꝓlogo regũ Tercij ordo agiographiã posuit

Agyos grece·latine dicit̃ sanctus·& vt videt vult hug̃·dicit̃ ab a. quod est sine·& ge. qd est terra. Inde dicit̃ agyos·id est. sine terra·q̃si celeste

Agito tas·a secunda ꝑsona de ago agis·extracta s·& addita to·fit agito tas fre·id ẽ·frequẽter agẽ vñ verbalia·& cõponit̃ exagito tas·id ẽ· cõmouẽ turbare Coagito tas·i·simul agitare vel cumulare cõmouere vel repellere· Subagito tas·qd & subigito tas·dicit̃·id ẽ·subtus agere vel subducẽ· Vñ terentius i tercia comedia·Hec quidẽ cõtumelia ẽ amicuz ad te recipe·& eius amicam subagitare· & corripit gi·Oratius in epy·Non te semper inops agitet. vexetq; cupido

Agmen agmis·neu·ge·id ẽ·turba. nom̃ collectiuũ & dicit̃ scõm rabanũ·ab ago agis qr vbi agmẽ est ibi frequẽs actio exercet̃·vel secũdũ ysidorꝫ dicit̃· ab agendo·id ẽ. eundo·secundũ qd in longitudie directum est sic̃ exit a portis· alias abusiue

Agnarus ta·tũ·mobiliter. & hic agnat? ti·& hec agnata te. substãtiue et ꝑdu·penl'·vide i cognat?

Agnellus li·dimi·id ẽ·puus agnus·et hec agnella agnelle·similiter diminutiuum

Agnes netis·et hec agna ne·vel grece potest declinari hec agne· hui? agnes. et tunc accentuat̃ in fine. Et interꝑtat̃ agnes casta·vel mater. vel martir·secundũ papiã·Et dicit̃ ab agnos grece·quod est piũ latine. qr pia et mitis extitit·vel dicitur ab agnoscendo·qr viam veritatis agnouit·

Agnomen minis·neu·ge·nomẽ quod ponit̃ alicui ab euentu·vñ et dicit̃ agnomẽ·q̃si ab euentu nomẽ vel agnomẽ quasi ad nomẽ·qr post nomẽ ꝓprium debet poni·vñ agnomino nas·id est·agnomine vocare·vel agnomẽ imponere·et ꝑducit gno·

Agnommatio·est qui dã color rhetoricus·de quo dixi sup̃ i q̃ta ꝑte vbi egi de coloribus rhetoricis·

Agnosco scis·agnoui agnitũ·valde vel iuxta noscere·et cõponit̃ ex ad et nosco·et mutat̃ d·in g·vl' g·est ibi ꝑ ꝓthesim· et tunc abijcitur d·

Agnus agni·dicit̃ ab agnos·quod est piũ·vel ab agnoscendo. qr p̃ ceteris aiãlibꝰ matrẽ agnoscat·

vt etiã si ĩ magno grege errauerit balatu recognoscit vocẽ parẽtis. Pastor errat in discretõe ouiũ. agniculus ĩ agnitõe matris nescit errare. vñ agninus na. nũ. et agnellus li. di mi. et hec agna angne. vnde hec agnella agnelle diminutiuũ.

Hgo gis. egi actum. id ẽ. ducẽ vl' facẽ. et ĩ vtraq; significatõe est actiuũ. & cõponiẽ cũ ad. et fit adigo gis. adegi adactũ. id ẽ. ad aliã prem reducẽ. Itẽ cum ab. et fit abigo abigis. id ẽ. fugare separe Itẽ cũ am et fit ambigo gis. b. interpolita. id ẽ. dubito. Itẽ cuz con. et fit cogo gis. coegi coactũ. Itẽ cum circũ. & fit circũago gis. vbi m. debet scribi sed nõ pferri. Itẽ cũ de. & fit dego gis. id ẽ. viuo. Item cũ ex. & fit exigo gis. exegi exactũ. Itẽ cũ in & fit inigo gis. inegi inactũ. id ẽ. pecus a pastu in tectũ agere. Abigere eñ est pec9 a tecto ĩ pascua agere. & cũ p. & fit pdigo gis. id ẽ. vastare. dilapidare. & cũ p. & fit pago gis. peregi pactum. i. pficere. & cũ re & fit redigo gis. & cum sub & fit subigo gis. & cũ sat vel satis. & ꝺr satago gis. id ẽ satis ago. scz festino. pcuro. oĩa perago. & cũ trãs & fit transigo gis. id ẽ. vltra agere vel litẽ decidẽ. Et nota q9 ago actiuũ est. & omĩa cõposita ab eo. Preter ambigo. & dego. et satago. que sũt neutra Itẽ oĩa cõposita ab ago faciũt ptenitũ ĩ egi. & supinũ ĩ actũ. pter dego qꝺ caret supino. ambigo etiã & satago. nõ hũt supinũ in vsu. Itẽ scias q9 ago qñ cõponiẽ si resultat dictio dissillaba ex toto. a silla ba remouẽ. vt cogo. dego. pgo. Si aũt dictio sit trissillaba a. vertiẽ ĩ i. correptã. vt adigo. abigo. redigo. transigo. Sed tñ a. seruãt pago. & satago. & coꝛr. penul. ago. Horatius ĩ pmo epy. Nã tua res agiẽ paries cum pximus ardet. agitur intellige. id est. ducitur vel gubernatur

Agolus li. maſ. ge. i. bacul9 pastoralis. ab agẽdo pecora dictus. ab ago gis. diciẽ. & corripit go.

Agon. ab ago gis. diciẽ hic agon nis. id ẽ. certamẽ pugna. & diciẽ agon ãsi sine angulo. qꝛ in loco rotundo agones fiebant. Theodolus. Excedit lauꝺes hoĩm qui primꝰ agones Instituit fieri sub vertice montis olimpi. & accentuaẽ agon in fine

Agonia nie. idẽ est qꝺ agon. vel agonia id est. vigor. fiducia. victima vel hostia. & acuitur penultima. & dicitur ab agon.

Agonista ste. cõis ge. diciẽ ab agon. & est. agonista q vel que ẽ in agone. id ẽ. pugil certator

Agonisticus ca. cũ. penul. coꝛr. id ẽ. victoriosus. vel bellicosus. & dicitur ab agon vel ab agonista. Aug9. sup psalmo. Et certe imꝺt reꝺꝺetis ratõem. quare monachos agonisticos appelletis

Agonitheta te. penul. acuta. cõis ge. qui vel q̃ est in agone. id ẽ. pugil. scõm hug. Papias vero dicit Agonitheta plij actor. qui pest certantibus

Agonizeta te. ab agon diciẽ hic agonizeta te. id ẽ victor. Vnde agonizo zas. i. certare. verbum neutrũ. scõm hug. Papias vero dicit. Agonizor zaris, id est. certare. & pducit ze. agonizeta.

Agonomus mi. maſ. ge. ab ago agis. i. princeps. quasi p actionẽ noĩatus & diuulgatus. Et vt dicit hug. videẽ esse cõpositũ ab ago & nomen.

Agrammat9. id ẽ. illiteratus. ab a. quod ẽ sine & grammaton. quod est litera.

Agrarius. Ab ager dicitur agrari9 ria. riũ. & hoc agrariũ rij. illud qꝺ p agro vel de agro daẽ vel suscipiẽ in precium. Vñ hec agraria rie. i. lex data de agro. vel pciũ quod p agro suscipiẽ. Eccĩ. xxxviij. Cum agario agrario de omni opere tracta.

Agredula. ab ager diciẽ hec agredula le. i. pua rana. que in agris mueniẽ. & corripit du.

Agrestis. ab ager diciẽ hic & hec agrestis. & hoc agreste. Qꝛ eñ agreste dicitur quasi stans in agro ethymologia est. & non compositio

Agricola le. cõis ge. penul. coꝛr. i. rusticus agrũ colens. & vt diẽ papꝰ. fit cõpositio ex acto & nto.

Agricolonus ni. penul. pdu. maſ. ge. i. agricultor & cõponitur ex ager & colonus

Agricultor toris. maſ. ge. ab ager et cultor 9po.

Agrimonia nie. fe. ge. herba quedã que precipue abundat in agris. & diciẽ ab ager

Agriofagite. ideo dicunẽ. qꝛ solũ ferarum carnes edant. ab agrion. qꝺ greci vocãt ferũ. vel ab ager gri. & fagin quod ẽ cõmedere. Hi ciclopes dicunẽ vel monoculi. qꝛ vnum habere oculũ in media fronte ad modum cicli dicunẽ. hos India gignit. & pducit hanc sillabam gi.

Agrion vel agrios grece. latine ferũ agreste

Agripennus ni. maſ. ge. ab ager & penna. & scõz ysidoꝛ. Agripenni sũt agri illi q̃ nõ plene sũt agri

Agrippa pe. p geminũ p. est qui cũ labore matris editur. sicut p pedes. nõ p caput. ab agros. qꝺ est tractus & pes. qꝛ in partu pmo loco pedes emittit. Virgi. enciꝺ. viij. Parte alia vẽtis & diis agrippa secũdis. Dictus est etiã quidã herodes agrippa Vnde ĩ auroꝛa diciẽ. Tercius herodes rex ẽ agrippa vocatus. Vt dicam in herodes

Agros grece. latine dicitur tractus

Agula le. fe. ge. penl'. coꝛr. id ẽ. lena. q̃si agẽs gulã

Aio ais ait. id est. dico. & est quarte cõiugatõis. qꝛ facit imperatiũ ĩ i. vt ai. ĩ quo vbo i. semp est duplex cõsonans sequẽte vocali Vñ aio. aiunt. duarũ sillabarũ sũt Horati9 in epy. Seruis habes pcium loras ñ veteris aio. Sed sequẽte cõsonãte vocalis ẽ. vt ais ait. est aũt defectiuũ qꝛ nõ inueniẽ totũ in vsu Et scias q9 ais pducit is sicut & audis. Itẽ aimus pdu. penul. sicut audim9 Sed inquimus coꝛr. penl'. est eñ imꝺo inquis ĩquit verbũ defectiuũ tercie cõiugatõis. vñ vers9. Tercia vult imꝺt. quartaq; sumit ait. De hoc etiaz s̃ dixi in tercia parte vbi egi de preteritis tercie coniugationis in principio.

Ala ale. p vnũ l. diciẽ ab alo alis. quia sub ea pullos alit auis. Ale etiã dicunẽ milites. qꝛ sicut gallina alis ptegit pullos. sic milites suis clipeis cooperiũt & ptegũt pedites. Ala etiã est pars pilosa sub brachijs. que etiã diciẽ ascella. qꝛ ex eis brachia cillenẽ. id est. mouenẽ. vñ versus. Euolat & pugnat. humeris supponiẽ ala. Et scias q9 ala ale. pducit primaz. sed alo alis eam coꝛr. vñ versus. Quidã pign9 alis o dedale cõcideꝛ alis. Ouidius de arte. Non auis vtiliter viscatis effugit alis. vide in turma.

Alabastrites. ab ala dicitur alabastrites tis. lapis candidus & intertinctus varijs coloribus. vñ hoc alabastrũ vas vnguentariũ inde factũ. qꝺ in coꝛrupta seruat vnguenta. Luce. vij. Alabastrũ vnguenti. & diciẽ alabastrũ vnguẽti vas siue pixis de alabastro. que cõtinet vnguẽtũ & coꝛri. primã. siue a. in antepenul. Et scribiẽ sine b. in penul. vñ in auroꝛa diciẽ. Illic vnguentũ fundẽs. franges alabastrũ Itẽ alexãder. Marmoris ẽ spẽs vnguẽta tenẽs ala

Alabastrũ stri. p r. ĩ vltima sillaba. vas bastrũ quoꝺdã vnguentariũ est. vide in alabastrites.

Alabrum. ab ala diciẽ hoc alabrũ bri. id ẽ. illud in quo fila vertunẽ. vnꝺ quidã. vertitur hoc alabro.

quidquid nec femina fuso· Et nota q̄ filum a colo ducit̄ in fusum· de fuso in alabzū· hinc in girgillum· deinde ī glomicellū· hinc in pannū. postea ī telam

Alacer cris· cre· penul· cor̄· id ē· hilaris· velox· argutus· letus & declinatur hic alacer hec alacris & hoc alacre· scōm modernos· Inuenit̄ aūt hic & hec alacer vel alacris· in vtraq; significatōne· cōis ge. vt sup̄ in tercia ꝑte dixi vbi egi de declinatōe noīs & dicit̄ alacer· quasi alager. a velocitate

Alacrimonia nie· fe· ge· id ē· alacritas· leticia· gaudium· velocitas· secundū papiam

Alani dicunt̄ quidā ꝑtī habitātes iuxta lanū fluuiū· sic alemani dicūt̄ hītātes iuxta alemanū fluuiū

Alapa le· id ē· colaphus· vñ alapo pas. i. alapas dare· verbū actiuū· & corripit la·

Alapizo zas· verbū actiuū· i. alapas dare· dicit̄ ab

Alapus alapi· est ille qui alapas alapa alapepatiendo adquirit victum

Alaris· huius alaris femini gn̄is. id ē· turma equitalis· ab ala ale dicit̄· & ꝑducit la·

Alatus ta· tū· qui hē alas penl· ꝑ· ab ala ale dicit̄

Alba be· quedā ciuitas· eo q̄ alba scropha fuit ibi inuenta· & dicit̄ ab albus ba· bū· Itē alba be· vestis sacerdotalis linea & stricta· que camisia dicit̄ · & poderis· & talaris· & subucula scōm papiam· Vñ versus· Dicit̄ vrbs alba vestit̄ p̄sbiter alba

Albane narū· sunt nuces que diu seruate sūt albe ab albus ba· bū· Itē ab albus dicit̄ hec albania nie· regio orientalis· Inde albani dicunt̄ homines illius regionis· ꝓter albos capillos

Albedo albedinis· in alboz alborīs vide

Albeo bes· bui· id est· albuz esse vel fieri · verbum neu· & dicitur ab albo albas· Et opoītur; coalbeo coalbes· Inde coalbesco scis·

Albesco scis· verbum inchoatiuum· i· incipio albē· ab albeo bes dicitur·

Albicies cies· i· albedo· & dicit̄ ab alb? & ē fe· ge·

Albico cas· penul· cor̄· id ē· parū albere· & ōr ab albeo bes· scōm hug̃· Prisc̄· vo dicit· Ab albo bas albico cas. & potest dici verbū apparitiuū· vt albico· id ē· appareo albē· & format̄ ab albo bas· o· mutata in i· correptam & addita co·

Albidus· ab albeo· vel ab albus dicit̄ albidus da· dū· id ē· albus· & cōparat̄ albidus dior· dissim?· vñ albide dius· dissime· Et hec albiditas tatis· & albido das· penul· cor̄· verbū actiuū· i· album facere·

Albiolus li. In albus est· ō̄ corripit penultimā

Albo bas· verbū actiuū· i· albū facere· & cōponit̄ cū de· & fit dealbo bas· verbū actiū· Inde verbalia

Alboz borīs· ab albus ba· bū· ōr hec albedo dinis & hic alboz borīs· ꝑ eodem· & ꝑducit bo·

Albugo· ab albus dicit̄ hec albugo ginis. id est. glaucitas oculoz· vel albedo oculoz· Et ē albugo subtilis mēbrana visum ipediens· tenuis pellis· & ꝑducit bu· Vñ in aurora dicit̄ Conturbās oculos albugo figurat hebreos

Albula le· ab albus ba. bū· hec albula le. qui dā fluuius ꝓter colorē aque· qui modo dicit̄ tiberinus a tiberio rege in eo submerso

Albumē mīnis· gene· neu. i· albedo oui. ab albus alba album· & ꝑducit bu.

Alburnus na· nū· i· albus· & ōr ab albeo bes. vel alb?· Itē hic alburn? ni· ōr q̄dā mons· eo q̄ albeat·

Albus· ab albeo bes· dicit̄ albus ba· bū· & cōparatur albior albissim?· & hinc hic albus bi. ꝑ venere quasi aluus· & hic albo īdeclinabile ꝑ libro· & ꝑci pue vbi noīa sanctoz scribunt̄· Vñ hic albiolus li· dimi· Vñ iuuenalis· Cui? & albiol? & lanā pigue rat artus· Et hoc albū bi· inuenit̄ ꝑ albedine. Et vt dicit papias· Albū candidū. sed albū natura· candidum fit studio. Vnde versus· Album natura facit est res candida cura

Alce grece· latine virtus siue fortitudo·

Alceus cei. penul· pdu· quidā poeta fortis· q̄ inuectiuam scripsit· Hieronim? in epistola ad paulinū capitulo· vij· Pindarus & alceus

Alchim? mi· ꝑpriū nomē cuiusdā viri· cor̄· penl· Aurora Achim? ex aaron descēdēs stirpe sacēdos·

Alcides· alce interpretat̄ fortitudo siue virtus. a quo & ydos· q̄d est forma· dicit̄ hic & hec alcides id ē· fortis & formosus· vel ab alceo auo· & ꝑ ci·

Alcion onis. pelagi volucris· dicta quasi ales oceani· q̄ in hieme in stagnis occeani nidos facit. q̄ excubante ferē pelagus flantibus ventis continua septē dierū trā quillitate putrescere· & ei? fetib? educandis obsequiū ipa rerū natura p̄bere· Vel ōr sic· ab alcione vxore ceycis. que dolore viri sui mutata est in auē illā· scōm poetarū fabulas. & cor̄· penul· vñ ouidi? epy· Alciones sole memores ceycis amati· & cor̄· penl· alciones· De hac dicit ysi· ethimologiar̄ xij· alcion pelagi volucris dicta· q̄si ales cyanea· eo q̄ in hieme i stagnis occeani nidos facit· pullosq; educit· Et vt dicit ambrosi? in hexameron· Tantā gratiā minuscula auis diuinit? īdultam habz· vt hos q̄tuordecim dies nautici vl̄ naute p̄sumpte serenitatis obseruēt· quos & alcionidas vocant· q̄bus nullos mot? procellose tēpestatis horrea alee· quidā ludus vel instrumentū rescā· quo ludit̄· ab alea quodā milite. q̄ in troiano bello illū ludū īuenit· scōm hug̃· Papias vero dicit· alea tabula lusoria dicta a quodā qui hunc ludū īuenit Et scribit̄ ꝑ vnū l· & ꝑ· primā Thobias· alea fortune sortes examinat aurū· vide in elemosina·

Alearīū rij· ge· neu· locus vbi ale reponuntur vel vbi ludit̄· & dicit̄ ab alea alee

Aleator toris. mas· ge· qui ꝑfectus est ī ludo alearum. & dicit̄ ab alea· & ꝑducit penultimam

Aleatorīū. ab alea dicit̄ hoc aleatorīū rij· locus in quo ludit̄ cum aleis· Et inde aleatorius ria· rium· quod ptinet ad aleas· vel qui cum eis ludit

Aleo onis· q̄ assidue ludit cū aleis· et dicit̄ ab alea

Alcola le· penul· correpta· diminutiū parua alea

Alers tis· doctus· q̄si alienus· ab arte ꝑ cōtrariū· les alitis· cōis gn̄is· ꝑ aue vel ꝑ; veloci· dicit̄ ab ala· q̄ alis alta ascendat. Alites si aduersa nunciāt imbibe dicunt̄· q̄si imbibeant· id ē· phibeāt & vetēt Si ꝓspera nunciāt· dicunt̄ p̄petes· q̄ oīs aues volantes prioza petāt· & corripit li· vñ i aurora dicit̄ Flectit̄ ad collū caput alitis. vt quasi corpus· Pro aue etiā sumit̄ in himno· cū dicit̄· Ales diei nūcius

Alga· ab algeo ges· dicit̄ hec alga ge. hoc q̄d ꝓiicit mare vel herba marina· q̄ frigida est· vñ & mare dicit̄ algosum· eo q̄ algam a se ꝓiicit. vl̄ potest alga dici ab alligo gas· q̄ pedes vel man? alligat

Algenia nie· i· dolor algidus· ab algeo ōr· q̄ facit

Algeo ges. alsi alsum· i· frigere verbū algere neutrū· vñ algesco scis· verbū īchoatiū· & vtrūq; cōponit̄ cū ex· & dicit̄ exalgeo ges· & in exalgesco

Algidus· ab algus dicit̄ algidus da· dū· penl· cor· id ē· frigid?· & cōparat̄ algidior dissim?· & ab algidi gro· addita tas· hec algiditas tatis· id ē· frigiditas

Algor goris· mas. gn̄is· i· frigus· ab algeo ges &

Algosus sa sū. i· frigorosus· ab alg?· ōr ꝑdu· go·

Algus gus gui mas· ge· id ē. frigus ab algeo ges

Alia lie. mascli gnis nomen fluuii. p vnum l. Sed qnqz causa metri iterponiē aliud l. & dr allia allie.

Alias. ab alius alia aliū diciē alias. id ē. in alio tpe aduerbiū tempis. vel alias. i. ī alio loco. aduerbiū loci. vel alias. id ē. aliter. & tūc ē aduerbiū qlitatis Geneseos. xx. Alias aūt & vere sozoz mea ē. & accē tuaē ī fine. ad differentiā huius nomis alias

Alibi aduerbiū locale. & significat in loco. & cō ponitur ab alius & ibi.

Libzū diciē eo q in eo libzanē. id ē. voluunē fila vel libzanē. i. soluunē. idem qd alabzum

Alicubi aduerbiū locale. & signat ī loco. & cōpo nitur ab alius & vbi interposita c. causa euphonie deberet em dici aliubi. Et vt dicit papias. alicui. id est. vspiam in alio loco.

Alicui. habet accentū sup hāc sillabā li. in hoc da tiuo alicui. qui apud metricos accipiē p trissillabo Vnde accent? deberet esse sup primā sillabā sed re spicimus in accentu modulationē psaicā q accipit illū datiuū p tetrasillabo. & ideo poniē ibi accēt? sup hanc sillabam li. tanq̄ esset antepenul.

Alicunde. aduerbiū loci. in aliunde vide

Alienigena gene. cōis ge. penul. cozr. id ē. de alia patria natus. & cōponiē ab alienus & genitus

Alienus. ab alius diciē alienus na. nū. id est. extra neus. Vñ alieno nas. verbū actiuum. id est. alienū facere. penultima pducta

Alietus ti. merillus. ab alo alis diciē. Vel vt dicit papias. Alietus similis aqle. vel maioz & pdu. pe nultimā. Vñ in auroza diciē. Obtinet exiguas alie tus corpoze vires. Itez oui. metha. Et modo fact? auis fulus alietus in alis

Alimen mis. ge. neu. id ē. nutrimentū. ab alo alis & cozr. penul. tam in noīatiuo q̄ in obliquis

Alimentū. ab alimē vel alo alis. hoc alimētum ti. Et hec alimonia nie. p eodē. scz quod habeē ad alē dum. vñ pluraliter hi alimones nū. id ē. nutritozes

Alimonia nie. in alimentū exponitur

Alio aduerbiū loci. ab alius diciē & acuiē in fine. ad differentiā hui? ablāti alio. Inueniē etiā qñqz in dō alio. Matħ. viij. Et alio vade & vadit

Alioquin. id ē. aliter. aduerbiū qlitatiñ. & cōponi tur ab alius. & quin. scōm hug. Papias vero dicit Alioquin q si minus. q si nō. vel aliter. si alio mō feceris. cōiunctio rationalis vel collectiua. ita diē papias. & pdu. penul. Horati? in. v. sermonū. Qd mechus feret aut sicarius. aut alioquin

Aliozsuz. aduer. loci. signat ad locū. i. vsus ad ali am ptē. & ponieē ab alio adūbio. & vers? vl' ozsū

Alipes pedis. penul. cozr. tam in nō q̄ in obliqs id est. velox. quasi habēs alas in pede. & ē cōis ge neris. Et cōponitur ab ala & pes.

Aliptes. ab alo alis diciē hic aliptes ptis. plaga rum curatoz. qz eas fomētis alit. i. curat. Vñ iuue nalis. Grāmaticus rhetoz geometer pictoz aliptes

Aliquādiu. componiē ab aliquātum & diu. secū dū hug. id est. aliquantisper

Aliquando. alius. cōponiē cū qñ. & fit aliqñ adū bium tpis. & acuit li. licet penul. sit longa

Aliquātisper. aliquātis. ablatiu? de aliquāt? cō ponitur cū p. & diciē aliquātisper. id ē. aliquātulū secundū hug. Papias aūt dicit. Aliquātisper. id ē. aliquādiu. p aliquantulū temporis

Aliquātul? la. lū. dimi. de aliquāt?. vid ī aliquāt?

Aliquātus. alius cōponiē cū quant?. & fit aliquā tus ta. tū. Vnde aliquantulus la. lum. diminutiuz & aliquantulum aduerbium

Aliquid. alius cōponiē cū quis. & fit aliquis aliq aliquod vel aliqd. & scribiē p d. aliquid cui? abla tiuus scz aliquo. poniē aduerbialiē. & significat ad locū scōm hug. vel scōm antiquos. aliquo est adū bium loci. & accentuatur in fine

Aliquozsum aliquo aduerbiū. cōponiē cū versus vel ozsū. & fit aliquozsū. i. versus aliq̄ partem

Aliquot est oīs ge. & indecli. & tantū plurariter declinaē. & cōponitur ex alius & quot

Aliquoties aduerbiū nūi. in aliquot dicitur

Aliquotus ta. tū. cozr. penul. qz quot? a quo cō ponieē cozr. primā. vñ in grecismo diciē. Si queras quotus iste venit. numerū tibi signat. Quotus. i. cū quot socijs. Si quotus iste sedet a me. tūc ozdo notaē. id ē. primus vel secūdus. Et scias q ps ali quota alicui? toti?. diciē eius ps integra. vñ partes aliquote de sex sūt. vnū duo tria. & est numer? pfect?. qz ptes eius aliquote sūt equales toti.

Alitus. ab alo alis diciē alitus tus. tui. id ē. alitio siue nutrimentū. Et alitus qñqz poniē p spiritu. vl' spiratōe. vt dicit hug. vnde quidā alitus est flatus alitus nutritus habeē. Et sic alitus pflatu pducit primam. sicut alo alas. Sed alitus. id est. nutritus cozri. primam. sicut & alo alis alit.

Aliunde. cōponitur ab ali?. & vnde. & quādoqz interponiē c. & fit alicūde. p eodē. Et signāt aliūd & alicunde de loco. vt alicunde. i. de aliq̄ parte.

Alius alia aliud. nomē ad aliquid & abnegatiuū. & potest dici de plurib? q̄ de duobus. cū alter nō dicaē nisi de duobus. scōm hug. vñ in grecismo dr. De inlitis ppie primus dices aliusqz. Sed prior ac alter dic cōcozdare duobus. Et differt alius a ceteris. Nam alij dicunē ex alio numero. sz ceteri ex eo dem. Et scias q alius in noīatiuo cozri. penul. sz in genitiuo eā producit. Deberet em genitiu? supare ntūm in vna sillaba. vñ quod amisit in sillabis. recu perauit in tēpozib?. sicut alteri?. qd duabus sillab superat noīatiuū. & cozri. penul. & sic quod abūda uit in sillabis. amisit in tpibus. vñ dicit prisē. ī. xiij. libzo. Alius alius alij. cui? genitiu? qz par ī sillab est noīatiuo. producat semp penl'. cū alterius ecōtra qz duabus vincit sillabis suū noīatiuū. semp cozri. penul. alterius alteri. Et in. vj. li. dicit. Sciendū q ī vs. terminantiū, genitiu? producit penul. nisi licētia poetica cā cozripiat excepto alter alteri?. quod iō magis cozreptā habuit penl. qz duabus sillabis vin cit gtūs noīatiuū. quod igitur creuit sillabis. hoc etiā minuit tēpozibus. Itē vt dicit prisē. in. xiij. li Inueniē altere p alteri. & sole p soli. Inueniē etiaz scōm secūde declinatōis regulā. genitio alij alie. da tiuo alio alie. similiē altere. vñ in euāgelio Matħ. capitulo. vij. Dico alio veni & venit. Et scias q aliud scribiē p d. sicut & qd. qz in d. ista duo in ueniuntur neutri gnis. aliud & quid. Itē dicit pse in. vij. li. Cui. p monosillabo accipiunt metrici & huic. Omnis em gtūs in ius. desinens. vna sillaba vult supare suū datiuū. alterius alteri. illi? illi. Alius quoqz p duas i. debuit eē gtūs causa datiui. q ē alij. sed vel hiatus causa. vel qz inter duas vocales i. vocalis esse nō poterat. Datiu? aūt loco cōsonā tis eam accipi phibebat. quā ipse duplicat vocalē Et credo differētie causa. ne ali verbū infinitiuū eē putaretur. Idcoqz pleriqz recusauerūt cū frequēti vsu pferre. & cozripit primā alius. Et scias. q vt dicit prisē. ī. xv. li. Aliter. ab eo quod ē hic alis huius alis. huic ali. p alius ali? alij. addita ter. secū dum analogiā profertur. Hic nota q in diuinis

aliud·in neutro genere dicit essentiam·sed alius in masculino respicit psonā Vñ pater est alius a filio sed nō aliud. Nā sicut dicit aug⁹·Vna ē patris & filij & spiritussancti essentia·quā greci omousion vocant·i q nō est aliud pater·aliud filius⁹·aliud spiritussanctus Quāuis psonalit alius sit pater·alius filius·alius spiritussanct⁹·Itē aug⁹·Arrius dixit Aliud est pater aliud filius·recte diceret si diceꝛ alius. & nō aliō·Quādo enī dicit aliud· cōtradicit ei a quo audit·Ego & pater vnum sumus.

Allatum·est supinū de affero affers·Sed ablatuꝫ est supinū de aufero aufers.

Allec·pisciculus ad liquorē salsamētoꝝ ydoneus

Allecto ctas·i·freqnter allicere·fre.ē de allicio·

Allego gas·gaui·coponit ex ad·& lego legas·& mutaē d·in l. Et inde allegans gantis·ois gnis pti cipium·& pducit penl⁹·Sapie·xviij·Et p mcensū depcatōem allegās restitit ire. Et ē allegare·remit tere vel affirmare· vl⁹ratōes ad fulcimētū sue pris inducere·Vñ allegatōes dicunt affirmationes. & ratōes ad cōfirmandū aliquid inducte.

Allegoria rie. primā habet positōe pducta·vñ quidā·Allegoria canit secreta. parabola celat·Tñ aliquādo subtrahit vnū l. & cozri·primā·Vñ phisi ologus·Est aūt xpus panther alegorice dictus Et scias q sacra scriptura qttuoꝛ modis potest ex poni·scz historice·allegorice·anagogice·tropologi ce·Historia docet factū·Tropologia faciendum· Allegoria credendū·Anagogia appetendū·Vnde versus·Litera gesta docz· quid credas allegoria· Moralis quid agas·quo tendas anagogia·Hec pa tent in hac dictōe hierusalē·Historice enī est nom ciuitatis cuiusdā·Tropologice est tipus anie fide lis·Allegorice figura ecclesie militātis·Anagogice tipū gerit ecclesie triumphātis·De allegoria etiaz supra dixi in quarta pte i tractatu de tropis·Pa pias sic dicit·Allegoria· misterium·similitudo· vt templū dñi qō fecit salomon·Iuxta historiā·Iuxta tropologiā·ecclesiā·Iuxta allegoriā·vel tipicū sen sum·corpus dñi·Iuxta anagogē supernā patriam· Similiter hierusalē·ipaz ciuitatē & hoies·ecclesiā animā·& patriā celestem significat·

Alleluia·dicit ab allelu·qō est laus·& ia quod ē nomē dei·scōm qō est inuisibilis·vnde alleluia·id ē laus dei·scōm hug·Papias vero sic dicit· Alleluia hebraice·latine laudate dñm·Itē dicit papias·Ia. apō hebreos nomē dñi tm ponit·qō etiā nouissima sillaba sonat de alleluia·vnde patet q tam hug·q papias vult·q i·sit cōsonans i hac sillaba ia·& sic alleluia est qttuoꝛ sillabarū·Est aūt indeclinabile alleluia. & debet acui in fine sicut osanna· Qz autē dicit al·id ē. altissimus·le·i·leuat in cruce·lu·id ē· lugebāt apli·ia·id ē·iam surrexit dñs·ethimologia quedā est· ¶Nota hic q sicut dicit aug⁹·i·ij·libro de doctrina xpiana·Hebrea verba nō iterpretata sepe inuenimus i sacris libris·sic amen· alleluia·& racha & osanna & siqua sunt alia·quoꝝ ptim ppt sanctorū autoritatē·q̄uis interptari possent·ser uata est antiqtas·sicut sunt amē·alleluia. Partim enī in aliā linguā trāsferri nō potuisse dicunt·sicut alia que posuimus·Sunt enī quedā verba certaꝝ linguarū. que i vsū alterius lingue p interptatōm tranire no possunt· & hoc maxime interiectōib⁹ accidit·q verba morū animi signāt potius q̄ sentē tie cōcepte vllā pticulā·Nam & hec duo talia esse phibēt·Dicūt enī racha ad ignantis eē vocē·osāna

Alleuio as·aui·ex ad & leuio as. & ¶letantis mutatur d·in l. vide in leuio leuias·

Allibesco scis. Nota q antiqui dicebāt lubet·& lubesco·p libet·& libesco·vnde & nos vtimur cō posito allubeo·& allubesco·id ē·obedire vel sen tire·Et inde hec allubescentia tie·vel allubētia tie· id ē·obediētia vel cōsens⁹·Et i eodē sensu inuenit allibeo bes·vl⁹allibz·& allibesco·& cor·li·sic libet

Allicio cis. allexi ctū·ex ad & licio licis. & muta tur d·in l·vide in licio cis·& corripit li·

Allido dis·allisi allisuz·id ē·ledere ad aliquid. ex ad·& ledo dis·& pducit li. & mutaē d·in l· & ac· dyptongus in i·Psalmis·Beatus qui tenebit & al lidet paruulos suos ad petram.

Alligo gas·ex ad & ligo gas·cōponit·& mutaē d·in l·& corr·li·vnde birria. Quēlibet imodicus alligat eris amor·Propheta·Qui sanat contritos corde. & alligat cōritiones eoꝝ.

Allisus sa·sū·ab allido·& pducit li·Osee·x·Ma tre super filijs allisa·id est. lesa·

Allium alij·dictū scōm papiā·eo q oleat. cuius odorē venenata fera nō sustinet·leo & parous fu giunt·vñ allia qsi olida·ab olēdo· Persius· Gusta ueris alli·p allij·Nūi·xj·In mentē nobis veniūt cu cumeres & pepones·porriqz·& cepe·& allia

Allodiū lodij·dicit hereditas quā vendere vel do nāre possuz·ita vt mea ppria·scōm hug·Grecism⁹ sic dicit· Dicit allodiū fund⁹·fundū maris imū

Allophilus·allon interpretat alienū· & cōponit cum philos·& dicit hic allophilus·id ē·alienigena sic philiste⁹·palestin⁹· vide i philistim· & corripit penultimā·vnde in auroza dicit·Cerne q allophi lus hostibus ille datur·

Allon·interpretatur alienum.

Allopatia. ab allon alienū·& pate. passio dicitur hec allopatia tie·vel grece hoc allopate pates·allo paten·id est·aliena passio q̄ ab alio inferē· secū dū hug·Papias vero ita dicit Allopatia tie·passio ab alio in alium transiens·

Alloquor queris·ex ad·& loquor queris·mutata d·in l·Et est alloqui loqui ad aliū·vnde ex vi ppo sitōis ostruit cū acco rei rationalis·vt alloquor te id ē·loquor ad te·& corr·lo·vide in loquor.

Allotheca·ce·dicit ab allon·& thesis positio·id ē diuersa positio accidētis vl⁹ accidētium· vt cū cas⁹ vel psona ponit p casu vel psona·vel cū diuersi ca sus·vel diuerse psone cōstruunt intrāsitiue·& con similia·scōm hug·Grecism⁹ aūt dicit. allotheca·ge nus nescit numeros neqz casus·De hoc etiā regre supra i quarta pte vbi egi de allotheca scōm priscꝫ·

Allubescentia·vel allubentia tie·fe·ge·i·obedien tia vel cōsensus·vide in allibesco allibescis·

Allubesco scis·i·obedire vl⁹ osētire. vnd i allibesco

Allucino nas·a luce dicit lucino nas·id ē·suadere vel lucinare q̄si luci vicinare. & oponit cum ad·& mutata d·in l·dicitur allucino nas·iuxta lucinare· Inde hec allucinatio. quasi iuxta lucē appropinqua tio·& corripit ci·allucino

Alludo dis. ex ad & ludo·& mutato d·in l·& est alludere·illudere·vel osonare·cōgruere·cōcorda re·vt Hic alludit ad historiā & pdu·lu·vid i ludo

Alluo alluis·allui alluti·ex ad & ¶luis·si·sū· luo luis·mutato d·in l·et est alluere·abluere·dela uare·vel poti⁹ paulatim abluēdo augmētare·Inue nit etiā qñqz alluē·p cōsuptōe aqrū· vid i luo luis

Allutes. ab alluo luis·he allutes lutiū·et hec al lutia orū·loca cenosa·id ē·ceno plena· vbi fluuius alluendo dimittit cenū et putredinem·

Alluuio· ab alluo luis·dicīē hec alluuio onis· et hec alluuies alluuiei .i· alluuiū vel aquositas· aq̄rū iundātia. Iob·xiij·Alluuione paulatī era ꝓsumiē

Alluuiū luuij·ge·neu. dicīē ab alluo luis· Et est alluuiū latens incrementuz·qđ fit cū fluuius ex vna ꝑte addit ripe· Vñ hic alluuius uij· dicīē ager quē paulatim fluuius alluēdo in agrū reddit· Inueniē tm̄ quādoqz alluere·ꝑ cōsūptōe aquarū·& alluuiū ꝑ cōsumptōe riparū ex aq̄s· Et hoc iō qz q̄ntū fluuiꝰ ex vna ꝑte addit·tm̄ ex alia demit & corrodit·

Allux lucis·ꝑou·penl'·siē pollux lucis·vñ quidā Allux & pollux bene declinanē in veis·& ratio est qz habet v·naturaliter longā ante x·ī recto·vt supra ostendi in scđa ꝑte vbi egi de accentu nominū desinentiū ī x·& vt dicit grecis·Est manuū pollex sed dicatur pedis allux·

Almus.ab alo alis dicīē almus ma·mū·i·sanctus pulcer .nutriēs·scōm rabanū·Papias etiā sic dicit alm? ma·mū.sanct? pulcer exels?·ab alēdo etiā de

Alnia·mons est apud smirniā· ꝙriuatur

Alnus·ab alo alis·deriuaē hec aln? ni·q̄dā arbor eo ꝙ amne alaē·vñ hoc alnetū ti·loc? vbi crescūt

Alo alis alui altū vel alitū·Vñ duplicia alni· verbalia hic altor·& alitor·hec altrix & alitrix·& hec altio & alitio·& hic altus tus·tui·& alit? tus tui ·idē est quod alitio·Alo oponiē coalo lis·quod est scđe cōiugatōis inueniē et coaleo·Iñ coalesco scis inchoatm̄·& corripit primā alo·Sed halo lastam ꝑducit·Vñ vers?·Nutrio curtat alo· ꝑducit spiritus halo·Item in auroza dicitur.Claudos mendicos·victu pietatis alebat

Aloe·fe·ge·arbor suauissī odoris·cui? lignū vicetimiamatū in altarib? adoleē·& iñ hec aloes alois ꝑ quodā vnguēto amarissimo īde facto vel specie

Alopicia picie·est fluor capillor circūscriptis pilis fuluis eris qualitatē habētibus·sic dicta a similitudine aīalis vulpecule·quā greci alopiciā vocāt Vñ alopitios? sa. sū·i·calu?·& acuit penl'·vñ q̄daz Musculis in tibia semper manet alopicia

Alpha·prima litera apud grecos·& deriuatur ab aleph hebrea litera·& ponīē ꝑ prīcipio·Apoc.prica.Ego sum alpha & o primcipiū & finis·

Alphabetū·alpha cōponiē cū beta·scđa litera·& dicīē hoc alphabetū ti·id est·abecdarium

Alpinus na·num·penul·ꝑducta·m alpibus existens·& dicitur ab alpis pis·

Alpis·ab altus dicīē hic alpis·hui? pis·ſz raro īueniē in singulari nūo· Et dicunē alpes quasi alta petentes·id ē·mōtes·vel quasi altipedes·& nō est cōpositio·Et ē tractum a lingua gallor·qui alpes altos montes vocant

Alsi alsisti·id ē·frigui·pteritū est de algeo ges·

Alsor·ab algeo ges·alsi qđ est frigere·Inde descēdunt verbalia·sed nō sunt in vsu·hic alsor sōris·et alsio onis·que est res verbi

Altare·altus cōponiē cū ara·& dicīē hoc altare· huius altaris q̄si alta vel altor ara·Et hoc altarīū rij·ꝑ eodē·& hoc altar taris·id est.altare·

Altariolū li·dimi·id est·paruum altarium·vel altare·& corripit penultimam·

Alter altera alterū·nomē mdiuidnū·& facit gtūs alterius penul·corr·qz supat nomiatm̄ duabus sillabis·Vnde qđ creuit in sillabis minuit ī cēporib? sicut supra ꝓbaui in alius·Inueniē etiā apud anticos alteri·altere·alteri in gēo·& ī datiuo altero· altere· altero·sicut alio ī datiuo.Ioelis·i·Sup hoc filiis vestris narrate· & filij vestri filijs suis & filij eorum generationi altere

Alterco cas·caui·vel altercor caris·id ē· certare· litigare·Et dicīē ab alter·& cōponiē vtrūqz coalterco cas·& coaltercor coaltercaris

Alteritas·Ab alter alterius alteri·addita tas·fit hec alteritas tatis·id est·vissicitudo

Alternus·ab alter dicīē alternus na·nū·id ē· vicissitudinarie? ·Vñ alterne·& alternatim aduerbia·id ē. vicissitudinarie·Et alterno nas·verbū actiuū·id ē. mutuare·vl'alternatim aliquid dicere vel facere· Et etiam ꝑ dissociare inuenitur

Altero ras·raui·verbū actiuū·dicīē ab alter·& ē alterare·variare·facere alterū.vnō alterat? ta.tū. id ē·variat? Et pōt esse nom̄ simpliciē deriuatū ab

Alteruter·alter cōponiē cū uter·& fit alter alteruter alterutra·utrū·genitīo alterutrius.id est iste vel ille·vl'vterqz· ambo·Inde alterutrū aduerbiuz·id ē·mutuo·Vnde ī epistola sancti iacobi dicitur·Confitemī alterutrū peccata vestra·Inuenitur etiā alterutrim aduerbiū in eodē sensu· Quare aūt alteruter nō declinaē ex vtraqz ꝑte·sed tm̄ ī fine·cū cōponaē ex duobus rectis integris·dixi supra in tercia parte in tractatu de cōpolita figura noīs vbi egi de cōpositione integror

Altigradus da·dum·penul·corr·id ē·alte g̃diēs vel q̄ē ī alto g̃du·ab alt? cōponiē·& g̃d? vl'g̃dior

Altilis·ab alo alis dicīē hic & hec altilis & hoc le·id ē.res que ad hoc aliē vt pinguior fiat·& vt occidaē·vt porci & volucres domestici·& dicīē q̄nqz substantiue hec altilis·quādoqz hoc altile. vnde in matheo·Tauri mei & altilia mea occisa sunt·scōm hug·Papias aūt dic̄.Altilia volatilia saginata stu dio·Et prisc̄.dicit·altilia saginata dicim? ab eo qđ est alere.altilia quasi alitilia vocamus·& corr·penl' altilis·vnde in grecis·dicīē·Ornix siluarum·solet altilis esse domorum ꝙab altus & loquor

Altiloquus·qua·quū·penul·corr·qui alta loquiē

Altio onis·id ē·alitio· vide in alo·

Altisonās nātis·id ē·altū vel ex alto sonās·& cōponiē ex altus & sonās·vel sono nas.& corr·so·

Altisonus na·num·penul·corr·id ē·alte sonās.& componitur ab altus & sono sonas

Altithronū ni·altus cōponiē cū thron?·& fit hoc altithronū ni·i·sedes regia Et īde dicīē altithron? ni·qui sedet in illa sede·& corripit thro·

Altitonās·altus cōponiē cum tono nas·& dicīē hic & hec & hoc altitonans·nātis·q̄ alte tonat· est eīn de? altitonās·& trinitas sancta·& vbū·& aer & celū· Et substātiue pōt dici hic altitonās deus

Alto tas·deriuaē ab altus ta·tū·sed nō est in vsu & componiē inde exalto tas·id ē·in altū extollere Et imalto tas·ꝑ eodē a quibus verbalia secundum hug.Papias vero dicit·alto tas nutrio·vel altum

Altrinsecus·ab alter dicīē altrin ꝙfacio subleuo secus penul·corre·id est.alter·et altrīsecus·id est econtrario vtrīqz· vnde prudentius in himno·Respondet ille altrinsecus.vel secundū papiā·altrinsecus dextra leuaq; alterutrū· Geneſis xv·dicitur Et veraſqz ptes cōtra se altrinsecus posuit

Altriplex plicis·penul·corre·qui vl' que ē animo duplex·et cōponiē ab altera et plica·scōm hug·vl' ſm papiā·altriplex duplex dolosus et corripit tri·

Altrix tricis fe·ge·id est altrix vide in alo alis

Altus ta tū habet tres significatōes Altus·id est subtilis·vt alta scientia ē ī usto·id est subtilis Et altus·id est ꝑfundus Cōuersim eīn.id est recipce·altus ponitur ꝑ profundus et ꝑfundus ꝑ altus Et

comparatur altior altissimus· & inde hec altitudo
Item muenit altus p nutritus·& tūc desedit ab
alo alis.alitū vel altū·Et vt dicit papias· Altū su
perius & inferius dicit·ad verūqz altum ptinet·al
tum nāqz celū dicimus·& altū mare
Alueare·ab alueus dicit hoc alueare ris·vel alue
arium rij·vas in quo apes delitescunt
Alueolus li·penul·cor̄.mas·ge·dimi·id ē·paru?
alueus·Dani·xiiij·Intriuerat panes ī alueolo·vide
Alueus uei·mas·ge·dicit ab aluus alui ī alue?
& est alueus venter fluuior.·Vñ hic alueus dicit
quodda vas factū ad modū aluei fluuij.ī quo pe
des lauant·& olera & carnes·Vnde alueolus li·
dimi·tam alueifluuij q̄ alueivasis·Danielis·xiiij·
Intriuerat panes in alueolo
Alumē·ab alo alis dicit hoc alumē mis· vel dicit
a lumine·eo q̄ ceteris coloribus p̄beat lumē·vl'ali
mētū & producit lu·Papias dicit· Alumē a lumine
dicit·eo q̄ lumē prestat coloribus tingēdis.& cor·
Alumnatus ta·tū·id ē·nutritus mi in obliqs.
& dr ab alumn? & scribit sine p·& ē m·& n·eius
Alumnus·ab alo alis dicit hic alum dem sillabe
nus alumni·qui nutrit vel q̄ nutrit·Vnde versus·
Est & qui nutrit·& qui nutrit alumnus
Aluta ab alo alis dicit hec aluta te·pellis que can
didata dicit vulgariter cordonance·qz alit pedes
Vñ iuuenalis·Appositā nigre lunā subtraxit alute
Et inde hic alutarius rij·id est·pelliparius·qui vel
operatur pelles cādidatas·vl' tinctas vel qui eas
candidat·id est·serenat vel tingit·
Aluulus li·di·penul·cor̄·id ē·paruus aluus
Aluus·ab abluo luis·dicit hic aluus hui? alui·fe·
ge·q̄si ablus·& est alu? qui cibum recipit·& pur
gari solet·vnde & sic dicit·quia abluatur·id ē.pur
getur·Ex ipsa em̄ sordes stercor fluūt·& differt
a ventre & utero·vide in venter
Am ppositio·semp in cōpositōe inuenit·Sed
an·p n·est cōiunctio·que in opositōe non
inuenit·sic dixi supra in pāma pte in capi=
tulo de sillaba. vbi determinaui de m·
Ama ame·fe·gnis.scom ysidor dr ab amo amas
quia multū amat·quedet strix dicit a strigendo·&
est a uis nocturna·vide de hoc in strix·
Amabilis·ab amo amas dicit hic & hec amabilis
& hoc le·Vñ amabiliter adū·& oponit hic & hec
inamabil' inamabile·vñ inamabiliter aduerbiū
Amabo interiectio blādientis·ab amo amas
Amadrias.amans principiū cōponit cū drias & ē
arbor·& fit hec amadrias dryadis.amadryades dee·
sunt arborum·quasi amantes dryades·
Amamē·ab amo amas dicit amamē mīnis·& hoc
amamētū ti·p eodē·i·amatio·& pō penl'.amamē
Amando das·ex a.& mando das·id ē·extra lōge
mandare·& absentare·Et in eodē sensu inuenitur
amendo das·vide in mando das·
Amanitis tidis·fe·ge·sed amanites est mas·gnis
Vñ scdo regum capitulo·xiiij·debet dici·naaman
amanitis·nō amanites.& producit penul.amanitis
De hoc dixi supra ī tercia pte in tractatu de specie
bus nominum·vbi egi de patronomicis
Amans amātis·ois ge·principiū de amo amas·&
cōstruit cū acto sicut & suū verbū·Qñqz ē nomē
& tūc cōstruit cū genitiuo.Vñ prisc·Amans illū
principiū est·amans illius nomē est·& oparat secū
dum q̄d est nomē amans tior·tissimus·
Amaracus·ab amarus·dicit hic amaracus ci.que
dam herba.vel amaracus quidā puer qui dū defer
ret unguenta & cecidisset mortu? est·& mutatus ē
in florē sui nominis.scom fabulas poetarum·& ita
a nomīe illius dicit herba amaracus & flos·Et un
guentum quod inde fit hoc amaracum dicit
Amareo res·dicit ab amarus.& est amareo ama
rus sum vel fio·vnde amarescо
Amarico·ab amarus amarico cas·verbū actiuū·
id ē·amarū facere.vel defatigare·Vnde verbalia
maricosus sa.sū·id ē·plen? amore·ab amar? ōr
Amaror oris·mas·ge·i·amaritudo·ab amar? ōr
Amarus·ab a·q̄d ē sine·& mare pconterariū dicit
amarus ra·rū·& cōparat amarior rissimus·Vnde
hec amaritudo dimi·amarus oponitur.peramar?
q̄amarus·ambo p valde amarus
Amasa se·ē pprium nomē viri·de quo dicit regū
xvij·Amasan vero cōstituit absolon p ioab super
exercitū.& corri·penul.vñ in auror dicitur·Pro
mittes amase rex milicie dominatum·
Amasco scis.verbū inchoatiū·id ē.incipio amare
Amasio onis·mas·ge·idē est quod amasius
Amasiolus li·dimi·penul.corre·paruus amasius
Amasiunculus li·di·puus amasius·penul·corre·
Amasius·ab amo amas dicit hic amasius amasij·q̄
intempate amat·vel q̄ intempate amat̄.Et est ama
sius·luxurie amic?.honestatis inimic?·a quo ama=
siol? li·dimi·& hec amasia & amasiola siole·dimi·
Dicit etiā hic amasio onis·idē· qō amasi?.Et inde
hic amasiunculus li·dimi·puus amasio
Amathi·interptat veritas & accentuat in fine
Amatorculus li·dimi·puus amator penul'·corre·
Amatricula le·dimi·parua amatrix·
Amaturio turis·verbuz meditatiuū·id ē.meditor
amare·& formatur ab vltimo supino de amo amas·
scz amatu.addita rio·& corri.v.ante r·sic & ptu=
Amatus·ab amo mas·dicit amat? tus trio ris·
tui·id ē·amatio·& mobiliter amat? ta·tum·
Amazones·dicit ab a·& mazon quod est mamma
quasi sine māma·scz dextera·quā murebant· ne im
pediret eas in sagittādo·et eā nudabāt·& hoc etiā
faciebant de sinistra·ne clipeus impediret·Eedem
dicte sunt vnimāme.he sine viris viuūt·& corri·
penul·amazones·Virgili? eneid·xj·Pulsant & pi
ctis bellant amazones armis. Et scias· q̄ vt dicit
ysidorus ethy·viij·Tria sunt genera cōsuetudinū·
sic sectarū·vbi femie & viri ī pugnā eūt·amazonū
vbi sole femie·Romanor aliarūqz gentiū·vbi so=
Ambactus cta·ctum·id ē.circūact? li mares
sicut solet esse quisqs dubitat.ab ambigo gis dicit
Ambages gis·dubia locutō ab ambigo gis & pō
Ambago ginis·dubia locutio·ab ambi penul·
go ambigis producta penul.in nominatio·
Ambarualis·vide in aruambale·
Ambi·i.serui ab ambiendo·i·circūeundo dicti·
Ambiens·ab ambo· & bidēs ouis·cōponit hic
ambidēs dentis·i·ouis habēs ī superiori pte dentē
vnum·& alium in inferiori parte·
Ambidexter·ab ambo & dextera·cōponit hic am
bidexter teri·ille qui veraqz manu utitur p dextera
sicut fuit aoth.vt habetur in libro iudicum
Ambifariaz aduerbiū·discretiuū·id ē·ex ambab?
partibus.ab ambo componitur
Ambigo gis·Ago cōponit cū am·& fit ambigo
gis·b·interposita·i·dubitare·& corri·bi·et facit p=
teritum ambegi·Antiqui tñ dixerunt ambigui·su
pinum non est in frequēti usu
Ambiguus ab ambages dicitur ambigu? bigua·
biguū·id ē·dubi?·et pparatur sic·ambigu? magis·

ambiguus ambiguissimus ⁊c̄ · vnō hec ambiguitas tatis · et ambiguos⁹ ſa · ſū . i · dubitabil' vel plen⁹ am

Ambiloqu⁹ · ambo cōponiē cū loquēs ¶ bagib⁹ & fit ambiloquus qua · quū · i · bilinguis · q̄ nūc hoc nūc illō affirmat · vñ ambiloquiū quij . tal' locutō et

Ambio bis · biui · bitū . i . circūdare & ¶ corri · locupe · & ꝑprie honorē · & oponiē ex am & eo · & inē ponie b · cā euphonie & e · mutaē in i · vide ī eo is ·

Ambitio · ab ambio bis · ōr hec ambitio onis · i · circūdatio vel cupiditas · & maxīe honoris · vñ ambitiosus ſa · ſū · i · cupid⁹ & ꝑprie honoris · & oparaē Vñ hec ambitiositas . i · cupiditas · & hec ambities tiei · ꝑ eodē · & q⁹ ambitiosoꝝ ē blandiri & adulari Ideo q̄ñq; ambitio poniē ꝑ adulatōe & blanditijs & formaē ambitio . ab hoc gēo ambiti · addita o · vñ p t · ſcribiē quod tamē accipit ſonū de c ·

Ambitus tus · maſ · ge · i · circūi⁹ · & ambi⁹ · id ē · cupiditas & ꝑprie honoris · & ōr ab ambio bis · & corri · bi · ī verbali · ſed eā ꝓducit ī ſupino · & ī ꝓticipio ambitus ta · tū · Oui · ī ꝑmo metha · Iuſſit & ambire · circūdare litora terre Lucanus ī primo · Letal' ambitus vbis · id eſt · circūitus

Ambo bonis · maſ · ge · i . pulpitū · vbi ex ābab⁹ ꝓtibus ſūt ḡdus · ab amphi q̄ſi ampho · & idē ōr amo amonis · Item ambo nis · i · grad⁹ · vñ ambulo bulas ·

Ambo . ab ampho greco · qō equipollet huic ꝑpoſitōi amphi qō ſigē circū · Et nota q⁹ ambo diuidit & colligit · duo colligit & ñ diuidit · vñ vere poſſū dicere · Iſti duo ferūt hunc lapidē · ſed nō · Iſti ambo ferūt hūc lapidē · ñ vterq; ferat · Et declinaē plura liē · Hi ambo be ambe . hec ambo · gēo amboꝝ ābaruꝫ amboꝝ · Dēo ambob⁹ ābab⁹ ambob⁹ ⁊c̄ · Et ſic q̄dā ad modū ꝑme · q̄dā ad modū ſcde · q̄dā ad mod ter cie declinatōis · Et ſcias q⁹ qñ ē diſtributiuū · caret vō · ſ⁊ qñ ē collectiñ habet vocatiñ . vide in duo

Ambra bre · fe · ge · ſpēs q̄dam valde cara & ōr ab

Ambro ab ambroſia diciē hic ¶ ambroſia broſie · ambro bronis · i · leccator · ſcz idē qō lurco · māduc⁹ ardelio · ganeo · ſ⁊ ītereſt . Ambro diciē ille q̄ bñ ſcit iudicare de ſapore ciboꝝ · & libenē guſtat bñ ſaporata · Lurco diciē ille q̄ guloſe · & īmunde oīa deuorat · ſic dictus a lues qō eſt ſordes vel a lura · quod eſt os veris · Manducus diciē ille qui ore hians turpiē māducat . Ardelio · ab ardeo · q̄ ardēs eſt in lecca citate · Ganeo q̄ morad in tabernis · q⁹ ganeū eſt taberna vbi fit leccacitas · Inde ganea leccacitas · vnde ganeo talis leccator ·

Ambronim⁹ · ab ambro quod ē leccator · ōr ambronim⁹ na · nū · vñ q̄dā cū vellet aliū ꝛdarguē . ait · Tu hēs lurconinā buccā · & ābronina labia · volēs ſigre q⁹ ml'tū & ēpiē comedebat & libēē ō bñ ſapoꝛatis

Ambroſia ſie · fe · ge · quedā herba ꝑdulcis ſaporis diuina dicta · eo q⁹ iñ paſcanē eā deoꝝ · Vñ & ambroſia diciē q̄ñq; nectar · vel cib⁹ deoꝝ · vñ ambroſi⁹ ſia · ſiū · i · dulcis vel guloſus · & tūc ab ambro ōr ·

Ambubaia . ab ambio & balneū ponie hec ambubaia · femīa frequēs circa balnea q̄ſi ambiēs balnea · Vñ hora · ī ſmoī⁹ Ambubaiarū collegia pharmacopole · vl' ambula lingua ſyroꝝ · diciē tibia vel ſymphonia · Inde ambubaia · i · tibicina vl' ſymphoniſtica · vel ambubaia eſt cōpoſitū ex ambio · & baia ſiq̄ dē baie locus erat ameniſſimus · quē leccatores frequētabāt . Iñ ambubaie · q̄ſi freq̄ntātes & ambiētes

Ambulacrū lacri · penul · na ¶ locū · ſcz leccatrices turaliter corr · diciē ab ambulo las · & ē ambulacꝝ loc⁹ ad ſpaciandū ſpacioſ⁹ · quod etiā ꝑ porticu reperiē · vel ſm papiā Ambulacrū ē ſpaciū ābulandi

Ambulatoriuꝫ toriꝭ · ge · neu · locus aptus ad ambulandū · & deriuaē ab ambulo ambulas

Ambulo las · verbū neutꝝ · Et cōt deriuari ab ambo bonis · quod ē ḡdus · Vñ vbalia Ambulo cōponiē · deambulo · i . de loco ad locū ſpaciādo ābulare · Vñ vbalia Obambulo las · i · circūambulare · vl' qō meli⁹ ē ꝑ ſpaciari · Vñ oui · metha · ij . In teneris foꝝ moſus obambulat herbis . Preambulo las · Vñ verbalia Cōponiē quoq; pambulo las · coambulo las · Et hinc vbalia · & reambulo las · i · redire remeare

Ambulus penul · corr · ab ambulo las · diciē ambulus la · lū · penl' · corr · quod et ſubſtātiue poni cōt ꝑ curſore qui cauſa feſtinatōis legatur

Amburbale balis · vel amburbiū arburbij ſacrificium quod circūit ciuitatē · vide in aruambale

Amella · Mella · i · fluui⁹ ponie cū a · qō ē iuxta · & diciē hec amella le · q̄dā arbor q̄ iuxta mellā fluuiuꝫ creſcit · cui⁹ flos diciē hic amellus · Vñ virgilius ī geoꝛg · Eſt etiam flos in pratis cui nomen amello

Amen · i · fere vel fideliter · vel ſic fiat · & ē hebreū Quare nō ſit interptatū . dictū ē ſup ī alleluia · Et ē cōpoſitū ſecūdū hug · ab a · & mene · qō ē defect⁹ q̄ſi ſine defectu · ſ⁊ potius videē et ꝓia q⁹ cōpoſitio & accētuaē in fine · & ſcribiē ꝑ n · ī fine · Sed amem

Amendo das · vide ī amādo das · ¶ verbū ꝑ m · menū mij · neu · ge · i · loc⁹ pulcer & delectabilis · & etiā ꝑ amenitate poniē · & ōr ab amen⁹ na · nū ·

Amens · Mens cōponiē cū a · qō eſt ſine · & diciē hic & hec & hoc amens mētis · fatu⁹ · q̄ſi ſine mēte & cōparaē amentior tiſſim⁹ · vñ amēter tius · tiſſime · aduerbiū . & hec amētia tie · Et amēto tas · i · inſanire vel pot⁹ inſanū facē · ſcōm hug · Greciſm⁹ vo diē Nil mētis retinēs · hō ſecū diciē amens · Et vt dicit pap̄ · Amētia ꝑpetuū · Demētia vero tpale ē vitiū ·

Amentia tie · ī amēs vide · & formaē ab hoc datiō amenti · addita a · & accipit t . ſonū de c .

Amentū ti · neu · ge · corrigia ligata in medio haſte vñ amentū diciē q̄ſi a medio ligatuꝫ · vel q̄ſi medie haſte aptatum · vñ amento tas · amēto aliq̄d ꝓicere ſcōm hug . Papias vo dicit Amētū dictū quo media haſta ligaē vt iaculeē in hoſtes · vinculū eſt

Amenus · ab amo ſcōꝫ varronē · amen⁹ na · nū · Sic eñ diē hug · amenū eo q⁹ ſolū amorē p̄ſtet & ad ſe amādū alliciat · vel ōr amenū q̄ſi amunū · i · ſine munio · i · ſine fructu . Delectationē eñ ſolū cōfert · Et cōparaē amenior niſſim⁹ · vñ hec amenitas tatis . Et hec ameītudo dinis · iocūditas · delectatio · Amenus cōponiē Inamenus Ab amen⁹ ōr ameno nas · & ꝓducit penul · Vñ in aurora diciē Talis amenat odor domū · q⁹ flore roſaruꝫ · Papias · Amena loca dicta · q⁹ amorē ꝓſtant · iocunda · viridia ·

Ametiſt⁹ ſti · lapis ꝑciosus · vn⁹ de duodecim · vñ hec ametiſtina ne . veſtis eiuſdē colorꝭ ōr . & corr · penul · ſcōm papiā & magiſtrū bñ · vnde q̄dā Cauſidicū vendūt · ametiſtina uenit illis Secūdū aūt regulas p̄iſē · videē ꝓducēda ſiue acuenda · maxīe in ꝑſa · et hoc cōmuni⁹ retinetur ab autoribus

Amiaton · lapis dict⁹ a veteribus · q⁹ ſi ex ipo fuerit veſtis ꝓtexta · ꝓta ignē reſiſtat · et igni īpoſita ñ ardeat . ſ⁊ ſplēdore accepto nitеſcat · et ē ēcia lrā i · i

Amicalis · ab amic⁹ diciē hic et hec ami ¶ papicalis · et hoc le · et hic et hec amicabilis et hoc le · qō p oteſt eſſe ab amicoꝝ caris · vnde amicabiliē aduerbiū · et hec amicabilitas tatis . id ē · amicicia

Amicio · ab amicus diciē amicio cis · ciui · amictum verbū actiuū · i · coopire vel adiungē vel ligare · q⁹ qui amicū ſibi ſociat · eum coopit ꝓtegit et defēdit

Vnde ouidius in v. metha. Ille sibi ablatus fuluis amicię in alis. Hiere. xliij. Sicut amicię pastor pallio suo. Amicio oponię. Circũamicio cis. vñ circũ amictus. Itẽ coamicis cis. subtracta n. Et scias q̃ iuenię amicior nom̃ cõpatm̃ de amic⁹. & ineponię ci. sillaba q̃nq; causa differẽtie. vt diceę i amicus.

Amicor. ab amicus dicę amico cas. verbũ actiuũ & amicor caris. verbũ deponẽs. i diũsis significationib⁹. vt Amico illũ tibi. id ẽ. facó illũ amicũ tibi & amicor tibi. id est. sum amicus tibi

Amictuo. ab amicio cis. amictu dicię amictuo ctas. fre. Vñ vbalia. & oponię. Circũamictuo as. dicię tam̃ & circũamicto ctas. p syncopam

Amict⁹. ab amicio cis. amict⁹ cta. ctũ. i. coopertus. & hic amict⁹ ctus. ctui. & hoc amictoriũ rij. ambo q̃ quolibet vestimento

Amiculũ. ab amicio cis. dicię hoc amiculũ li. mitra virginalis. Vel ẽ amiculũ lineũ palliũ meretricum Hoc em̃ i adulterio deprehense iduebanę. vt i tali amicl'o pot⁹ q̃ i stola polluerẽt pudicicią. et erat olim signũ meretricie vestis. sed nũc est honestatis

Amicus. ab amo mas. deriuatę hic amic⁹ ci. quasi amoris custos vel q̃si anĩ custos. Vel dicię amicus ab hamo. i catena caritatis. & adiectiue amic⁹ ca. cũ. & cõparatę amicior cissim⁹. Cui⁹ cõparatm̃ posuit plaut⁹ in penulo. Nichil inquit ẽ hoim amico oportuno amici⁹. Et inde amice cius. cissime. adũ. & hec amicicia. Et nota q̃ in cõpatio amicior. iterponię hec sillaba ci. q̃nq; ad oriam p̃me psone hui⁹ verbi amicior ciris. & dicię amicicior. & p̃. penl'. amicus. Sz amicio cis. cotr. mi. Vñ vers⁹ si nudos amicis. sanctis porieris amicis. Et scias q̃ ẽm ambrosiũ. amic⁹ ẽ alter ego. Et q̃dã sapiẽs dicẽ. Alter ego nisi sis. nõ es michi ver⁹ amicus. Ni michi sis vt ego. non eris alter ego

Amigdala. nom̃ grecũ ẽ. q̃ latine nux longa dicię Hãc alij nuculã vocant. i. minorẽ nucẽ. Et nota q̃ inuenię hec amigdala le. & hic amigdal⁹ li. et hoc amigdalũ li. p fructu. Et inde amigdalin⁹ na. nũ. penl'. pdu. Genesis. xxx. Tollẽs ergo iacob virgas populeas virides & amigdalinas. Et ẽ m. scda lrã & g. est q̃rta scdm papiã. in amigdala. & cor. penl' Vñ q̃dã. ppl⁹ ẽ arbor vt amigdal⁹. has parit estas

Amiliari⁹. lapis ẽ vocat⁹ q̃ vbi ẽ positus miliariũ oñdit viantib⁹. ab a. & miliariũ. qz miliario aptatę

Amistides. lapis ẽ quẽ q̃ secũ gestauerit. iebriari non poterit. sicut dicit hug.

Amita te. sororis patris q̃si alia mater dicta. cotri. mi. & deriuatur ab amo

Amitto tis. si. missũ. i. pdo. ex a. & mitto. sz admitto p d. aliud sigt. vt supra dixi. & cõponę ex ad & mitto. Itẽ iuenię ãmitto p duo m. ex am. p̃positõe & mitto. sic admiror. ex ad & miror. & ãmiror. ex

Amman. p duplex m. scribię & ¶ am. & miror. & pferẽ. & est ppriũ nomẽ loci. & accentuatę i fine

Ammiror. ris. in admiror est

Ammitto tis. in admitto est

Amnensis sis. fe. ge. q̃libet villa ppe amnem sita.

Amnicola le. cõis ge. penl'. cor. ¶ & dr ab amnis colẽs amnem. & cõponię ab amnis & colens

Amniculus li. dimi. i. puus amnis. & cotri. penul.

Amnic⁹ ca. cũ. penul. cotre. i. fluuialis ab ãnis dr

Amnis. ab amen⁹ dicię hic amnis. hui⁹ ãnis. i. fluuius. ppter amenitatẽ riparũ. scdz hug. Pap. vero dicit Amnis fluui⁹ ab amenitate dict⁹. frondib⁹ redimit⁹. & desinit ablẽs in e. & i i. amne vel amni

Amnites. gemma similis vitro. sed durior

Amo as. ui. atũ. Vñ hic amator toris. Et amatorius ria. riũ. Amo cõponię. Redamo mas. i. rursuz amo. Et deamo mas. i. valde amo. & pamo p eodẽ. & hinc verbalia. & ẽ actiuũ amo cũ suis cõpositis & contri. pmã. Sed hamo mas. p piscari. & hic hamus mi. pdu. eã. Vnde versus. Hamanę piscęs sz amanę sepe puelle. Vnã semp amo. cui⁹ nõ solus ab hamo. Et differt amo a diligo. qz diligo in bono. amo sumię i malo. Itẽ amam⁹ arctius. diligim⁹ leui⁹. Item ab amo. hic amator toris. & hec amatrix tricis. & desinit ablẽs i e. tm̃. ab hac amatrice modo. id ẽ. deinceps. cõponię ab a. & ¶ modo. posito adũbialiter. scdm hug. Et nota q̃ secundũ prisc. ab m. vel v. loco cõsonãtis incipiẽtib⁹ solet in opositõe p̃poni a vt amodo amens. auebo auerto. & sic de aliis cõsimilibus

Amolior liris. amolit⁹ sũ. i. remouę auertę Lucanus i v. Heu quã fortũa hũeris iã põdę fessis. amo

Amomũ mi. penul. pdu. neu. ge. dr ¶ liter onus. qz velut odorẽ cinamomi referat & nascię hec arbor i syria & armenia. Apoc. xviij. & cinamomuz & amomũ. Vñ alexander. Qui canne iuctũ nomẽ

Amon filius ppli mei interpretatur pdu. amomũ Vel amon interpretatę fidelis vel honest⁹ & fuerunt moab & amon. filij loth. a quibus moabite. & amonite dicti sunt. & accentuatę in fine amon

Amonita te. penl'. pd. ab amon dicię. vide i amõ.

Amor. ab amo mas. dicitur hic amor amoris. & ẽ amor pius filioz. iustus vxoris. crudelis cõtra naturã. obscen⁹ meretricũ Itẽ amor cũ puus ẽ vocatę cupiditas vel libido. Cũ rect⁹ ẽ dilectõ vel caritas Et vt dicẽ oui. epy. Res ẽ solicici plena timoris amor. Et nota q̃ sicut colligię ex ũbis dyonisij i libro de diuinis nõib⁹. Amor habz tripliciẽ vim. sz inclinatiuã eleuatiuã & coordinatiuã. Inclinatiuaz qz inclinat superiora inferioribus. Eleuatiuã qz eleuat inferiora superioribus. Coordinatiuã qz coordinat eq̃lia coequalib⁹. Hãc aũt tripliciẽ vim. amor diuin⁹ efficit i his quos replet. Nã inclinat eos p hũilitatẽ & sui cõtẽptũ. Eleuat i desideriũ supnoz. Coordinat inuicẽ p vniformitatẽ morũ. Psalmis. Ipse em̃ habitare facit vnius moris i domo. vide in dilectio & caritas. ¶ Hic nota q̃ amicicia se extẽdit ad aliq̃z dupliciter. vno mõ respectu sui ipsi⁹. Et sic amicicia nunq̃ ẽ nisi ad amicũ. Alio mõ se extẽdit ad aliquẽ respectu alteri⁹ psone. sicut si aliq̃s habet amiciciã ad aliquẽ hoiem ratõe ei⁹ diligit oms ad illũ hoiez ptinentes. siue filios siue suos. siue qualitercũq; ei attinẽtes. & tãta põt esse dilectõ amici. q̃ ppẽ amicum amanẽ hi q̃ ad ipm ptinẽt. etiã si nos offendãt vel odiant. & hoc mõ amicicia caritatis se extendit etiã ad inimicos quos diligimus ex caritate i ordiẽ ad deũ. ad quẽ habẽ ẽ pncipaliter amicicia caritatis Itẽ vt dicit greg. Amor domi nunq̃ ẽ ociosus. Operatę eterni magna si ẽ. Si aũt opari renuit: amor nõ est. Expone. magna opatę i ꝓposito. nõ tamẽ semp magna opatę in actu i p̃senti vita. vide in pfectio Et nota q̃ hec tria amor dilectio caritas. se habent ex additõe adinuicẽ. Amor em̃ dicit simplicẽ inclinatõem affect⁹ i amatũ. vnde etiã quãdoq; passionẽ dicit. scdm qd̃ ẽ in pte sensitiua. & sic amor etiã in irrationabilib⁹ inuenię. Dilectio autẽ p̃supponit electionẽ sicut ipm nomẽ ostẽdit. vnde tm̃ rationabiliũ est. Sed caritas ponit quãdã vehemẽtiã dilectõis. inquãtũ dilectũ sub inextimabili pcio habẽ ẽ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

amoris sufficiat q̄ hō velit bonuz quodcūq; alicui.
Ad ratōz aūt amicicie·oportet q̄ aliqs velit ei bonū qō vult sibi. vt sc̄z velit cōuersari cū ipso·& cō
uiuere ī illis q̄ maxime amat·Vñ inē mītū distātia
pōt esse amor·sz nō amicicia·qz nō ꝺuersanē simul·
qō est ꝓpriū amicicie·Vñ dicit pl̄us ī ix.ethicoz·
Qz amici nō optāt amicis maxima bonoz·ne dissol
uaē amicicia· ¶Hic tñ aīaduerte·q̄ licet deus in
fīnitū distet a creatura·tñ opaē ī oībus·& ī oīb? ē
Et iō pē saluari etiā rō amicicie·inē deū et creaturā
Amorosus sa·sū·plen? amore.ab amor amoris ꝺr
& ꝺpaē amorosior sissimus·vñ amorose ius·sissīe
Amorreus·aracen? asene?·& aradi?·fu ¶dubiū
erūt filij chanaan·Vñ quidā ꝓpl̄i dicti sūt amorrei
alij aracei alij asenei·alij aradij & pō·pel'amorre?
Amos īterptaē ꝓp̄ls auulsus·qz ꝓp̄ha missꝰ ,fuit
ad ꝓp̄lm isrhael·q̄ tam erat auulsus a deo·& acutē
in fine amos·& ē indecli·vide in armentū
Amphi greca ꝓpositio.latīe ꝺr circū vel dubiū
Amphibologia logie·penul·acuta·ē ambiguitas
dictōis·sz amphibologia ē ābiguitas sīne & ostru
ctōis·ab amphi·qō ē dubiū & logos·qō ē ꝺmo·&
bole·qō ē sīna·iñ amphibol? la·lū·& amphibolic?
ca·cū·penul. corr̄·De hoc supꝰ dictū ē ī q̄rta pte in
capl'o de vitijs annexis barbarismo & soloecismo.
Amphibzacus ci.penul·corr̄.pes cōstās ex trib?
sillabis·p̄ma & vltima bzeuib? & media lōga·& ē
cōtrari? amphimacro·& cōponiē ab amphi qō est
circū·& bzacos qō ē bzeue·inde amphibzacus· pes
hmcmꝺe hñs bzeuē sillabā ī medio lōgā·& corr̄· bza
Amphidoxus·ab amphi qō ē circū·& doxa qō est
gloria·cōponiē amphidox?·i·ex vtraq; pte glorio
Amphimacrus cri·pes ostās ¶sus·& ꝓdu·do·
ex trib? sillabis·ex p̄ma & vltima longa·& media
bzeui·& diciē ab amphi·qō est circū·& macros qō
est longū·inde amphimacrus·pes hmcmꝺe hñs lō
gā sillabā·in medio bzeuē·& corr̄·ma·Vnde vers?
Amphimacrus p̄mā media bzeui longat & imam·
Amphibzacus varia postulat ire via
Amphion·q̄dā cytharoꝺ? ꝑfect? q̄ et thebanus
fuit·hoc etiā sic̄ & plura alia noīa p ph·ītērdū·ꝼm
qō greca sūt atq; p f·latīa q̄nq; īuenies scripta·ita
Amphitheatrū·ab amphi qō ē cir ¶dicit papias
cū·& theatrū.cōponiē hoc amphitheatrū tri·id ē
theatrū hñs circūquaq; spectaculū·vel diciē sic lo
cus gladiatoz circūtrit?·vel diciē sic·qz ex duob?
theatris sit fact?·q̄si ex vtraq; pte theatrū habēs·
qz amphitheatrū rotūdū ē·theatrū vero ex medio
āphitheatro ē·semicirculi habēs figurā·scōz hug·
Papias sic dicit·Amphitheatrū locus rotundꝰ ad
spectaculū factus·& corripit naturaliter penul·
Amphitrites·ab amphi qō ē circū·& tero teris.
diciē hic amphitrites tis·i·mare·a circūterēdo lit?
sic dictus·Vñ grecis·Dic amphitritē q̄ terrā circū
Ampho grecū ē·& equipollet huic ¶it omnē
ꝓpositioni amphi·quod significat circum
Amplector.plecto ꝑflectere.ꝺponiē cū am·qō
est circū·& diciē amplector cteris·amplexus sū.
verbū cōe·q̄si circūcirca flectendo brachia cingere
vel cingi·Vñ hic amplexus xus·xui·Et amplexim
aduer·i·cōiunctim.& amplexor xaris·fre·
Amplifico cas·caui·verbū actiuū· penul·corr̄·i·
amplū facio·& cōponiē ab amplū & facio
Amplitas tatis·fe·ge·id ē·amplitudo·& dicitur
ab amplus pla.plū·ampli·addita tas·
Amplus pla·plū·cōparaē amplior plissim?.am·
pla plior·plissima·amplū pli?·plissimū·vñ ample
plius·plissime·adū·& cōponiē cū p·& fit pamplī
us·hebzoz·ix·Perampli? & pfecti? tabernacl'm
Et declinaē hic & hec pamplior·& hoc pamplius·
Ampulla·amplus pla·plū·cōponiē cū bulla qō ē
inflatio aque·& fit hec ampulla le·eo q̄ sit ampla
ad similitudinē bulle·secōm quosꝺā·Sz melius est vt
cōponaē cū am·qō ē circū & bulla·& cōuersa b·in
p·vt dicaē ampulla q̄si ambulla·i·circūcirca īflata
ad modū bulle.vñ ampullosus sa·sū·i·supb?·arro
gans·inflat?·Et ampullor laris·i·vbis supbis īfla
tis & sex·quipedalibus vti·& scribiē p duo l·
Amputo tas.taui·ex am·& puto tas·& ē ampu·
tare·ex toto vndiq; scindere vel remouere·vnde ī
psalmo. Amputa oppriū meum qō suspicatus sū·
& cor̄·pu·Et vt dicit hug̃·Vites sūt putāde·& ñ
amputāde.ñ forte velim? vineā ex toto eradicare·
mula le·fe·ge·fiala in similitudie vrceoli·secūdū
hug̃·Papias em̄ dicit·amula vas vinariū quo offer
tur oblatio ex deuotōe·& corri·penul·Vñ habeē
iij·regū ca·vij·Fecit quoq; hyrā lebetes & scutas
Amurga ge·fe·ge·īferioz fex olei·& ¶& amulas
cōponiē ab a·& mergo gis·qz ab oleo se mergat ī·
ferius.Et inde amurgosus sa·sū· & oparaē·vnde
hec amurgositas tatis·Et scias q̄ amurga ꝓprie ē
inferioz fex olei·Sed q̄nq; poniē ꝑ fece alterius li
quoris·& secōm quosꝺā diciē ab amar?·qz ē amara
Amussis sis.fe·ge·p geminuz s·& cōponiē ab a.
quod ē sine·& musso sas.quod est dubito tas·Et ē
amussis instrumentū plumbatū cemētariorū·quod
emittūt a surs̄ū vsq; deors̄ū·ad ꝑpendēꝺā eq̄litatē
parietis·Vñ & alio noīe diciē ꝓpēdiculū·a ꝓpēdo
vl'ꝺr regl'a q̄ hē lapides ī muro coeq̄re·Et diciē sic
quasi sine dubitatōe·qz cementarij reddit certum
na grece sursum latine·Est aūt interiectio
depcantis·secōm papiā·et accentuaē ī fine·
Ana etiā diciē re·vñ anapest?·pes metric?
Anabatrū tri·i·cortina·ab ana ¶q̄si repcussus·
surs̄ū·et batin qō est grad?·qz surs̄ū g̃diē et exten
diē·Vel dicunē anabatra g̃dus qz ꝑ eos surs̄ū gra
diē et ascendiē·Iuuenalis·Conducto pendēt ana·
batra tigillo·In vtraq; significatōe hic pōt accipi
ꝼm hug̃·papias ꝺo dicit Anabatra iꝺē qō pulpita
Anachoreta te·cōis ge·i·he ¶vel gradus scale
remita·quasi coz angens ad deū ieiunijs et afflicti·
onib?·Et deriuaē ab ango gis·et secūꝺū hoc ē no
mē latinū·Vl'diciē ab ana.qō ē surs̄ū·et chorus q̄si
celestē chorꝰ mente inhabitās·et secūꝺū hoc ē nom̄
nothū·Et inde hec anachoresis·i·herem? vel vita
anachoretalis·vel dom?·et anachoretic? ca·cū.pos
sessiuū·ꝼm hug̃·Vl'ꝼm papiā.Anachoreta heremi
ta recluꝰ?.q̄ deꝼta petit·et sol? hītat·et pō·penl'·
Anadiplosis·reqre supra ī quarta pte ī capitulo
de scemate·et corripit penultimā·
Anaphora·penul·corre·vide ī q̄rta pte·ca·de sce
Anaglipha phorꝰ·eminēs pictura·sicut ¶mate·
est ī frontispicijs ecclesiarum·et in alijs aliis locis
Et sūt etiā anaglipha vasa sculpta supius· Ab ana
quod ē surs̄ū·et gliphe·quod ē sculpere vl' sculpēa
q̄si supiores sculpture vel picture·vñ anagliphus
pha·phū·i·sculptus·et anagliphārius pharij·scul·
ptor·et corri·penul·siue scribaē p f·ꝼm latinos·sū
p ph·ꝼm grecos·vñ vsus. Dic celaturas q̄ grecus
Anagoge·ges.excelsus intelle ¶anaglipha dicit
ctus·vt de deo·et de angelis·et huiōi·Et diciē ab
ana·quod ē surs̄uz·et ge·quod ē ꝺra·vel ab ana· et
goge ductio·q̄si surs̄ū ductio.vñ anagogetic? ca.
cū.q̄ tractat de celestibus·vñ anagogetice aduer·

Item anagogicus ca·cū. vt sensus anagogicus· vñ anagogice adū·& accentuaē in fine anagoge ges. Potest etiā declinari hec anagogia gie. idē qđ anagoge·& acuiē penul·Vel vt dicit papias·anagoge ducēs sensuz ad supioza·Locutio ē q̄ de p̄mijs futuris & celesti vita futura aptis vel mistucis sermonibus disputat·vide de hoc in allegozia

Ananias·gratia dei interp̄taē· Idem & sydzach i lingua chaldea·quod interp̄taē decoz meus

Anantie·capilli a fronte dependētes. q̄si antie·ab ante· vel ab ana qđ ē sursū·& ota vel otis qđ ē auris·qz sup aurē dependent a fronte q̄ supioz ē aure

Anapestus grece. dz repcussus. Greci anapestum repcussionē dicūt·& iō sic dicie·qz in eleuatōe repcutie a dactilo·Est em̄ illi contrarius & dicie ab ana·qđ ē re·& pestim quod ē pcussio·& constat ex p̄mis duabus bzeuib? & vltia longa· vt dñs·Sed dactilus cōstat ex p̄ma lōga & duab? bzeuib? ·vt carmina·Vñ q̄dā·Dactile duc primā·mediā bzeui abis & ymā·Pes anapest? erit qui tibi bella gerit·

Anas anatis auis·fe·ge·deriuaē a no·nas·q̄si ab assiduitate natādi·qz assidue natat·Vñ anatin? nanū·& hic anatin? ni·p pullo anatis·Ex genē anatū q̄dā germane dicunē·qz plus ceteris nutriāt·& pdu.a·ante tis·siē dixi supza in secūda pte·vbi egi de accentu desinentiū in as·

Anastasis·iuict?·vel resurrectō·ab ana qđ ē sursū & stasis qđ ē stat?·vel stans q̄si sursuz statio &

Anastrophe phes·q̄dā tro ¶ erectio·& cor·penl pus ē & accentuaē i fine· Potest etiā declinari hec anastropha phe·& tūc penul·cozri·& vltima non acuiē· De hoc habes ā i q̄rta pte i capl'o de tropis

Anastropha·i·stomachi sensū cūtens·cū q̄s quod accipit euomit·ab ana & stropho quod ē cōuersio· qz cōuertiē sup̄ quod ēmissum ē·& cozri·penul·

Anates·ab anus ni·dicie hec anates tis·i· mozb? q̄ solet ano·i·culo euenire· siē contigit philisteis

Anathema matis. ge·neu· ¶ & pdu·penultimā pducit the·& formaē gēs a nto·addita tis·siē neutra similia tercie declinatōis·& cozri· penul·ī gtio & aspiraē media sillaba·scz the·& ē anathema idē quod dānatio·excōicatio·pdītō· sepatio· Et dz ab ana qđ ē sursū·& theta quod est q̄dā figura sic fca

Ascz q̄ ip̄imebaē olim i frōtib? dānatoz·Iñ dicie anathema·q̄si anatheta. i·supna maledictō q̄ solet fieri p p̄latos Vñ anathemo mas·& anathematizo zas·i·maledicē & excōicare·& sūt actiua· Galath· p̄mo·Siq̄s vobis euāgelizauerit p̄ter io quod accepistis. anathema sit·Et ad cozinth·xvj· Siquis nō amat dñm nr̄m iesum xp̄m sit anathema marana ·tha. Quid sit maranatha dicemus i suo loco

Anathome·i· aptio supius incisa ab ana sursum· & thomos sectio·& accentuaē in fine

Anatinus na·nū·penul. pdu·i anas atis. vide

Anceps·caput cōponiē cū am·quod ē circū.& dz anceps pitis. mutata m·in n·& ē ois gn̄is·Bernhardus i cāticis·sermone lxj·Anceps em̄ est & caducū terrenū om̄e·Et ē ꝓpie anceps res q̄ habet duo capita·Vñ & anceps dicie hō cū dubitat·vtrum de duob? vnū facere debeat Et anceps fauor q̄ bē se ad duo tm̄·Vñ gladius dicie anceps qz ledit ex vtraq̄ pte·vñ ꝓpha Gladij ancipites i manib? eoz Et aplus ad hebreos iiij·Penetrabilior om̄i gladio ancipiti·penul·cozr·& sine r. siē i penul· de capite nō est r·Est ergo ꝓpie anceps dubitās de duob?· sed dubius est in vno vel i pluribus

Ancesa·vasa circūpicta & celata·ab am·i· circuz & cedo dis·& pducit penultimā

Anchille·A chille·quod ē labrū·& am·quod ē circū cōponiē hoc anchille lis. scutū rotundū· quod cecidit a celo numa sacrificāte·qz circūcirca labrū & marginē habet·& tūc aspiraē i media sillaba·& p duo l·scribiē sic chille·Vl' pōt deriuari ab ancido dis·scutū rotūdū quasi ancisū·i·circūcisū·Quidā? Idq̄ anchille vocāt qđ ab om̄i pte rotūdū·Quaq̄ notus oculis angulus ois abest. Vel dicie ancile· ab am.& cedo dis·quasi ancisū i·rotundū·& sic ñ aspiraē·& p vnū l·scribiē·sp tñ penl'. pdu·Grecis· Amq̄ notant circū ꝓbat hoc ancile rotundū

Ancido dis·ancidi·i.cēcūcirca cozrodē·& oponiē ab am·quod est circū·& cedo dis· cecidi·mutata m.in n·& pducit ci·

Ancile lis·i·anchille vide·

Ancilla le·cōponiē ab am·quod est circū.& cilleo les·quod ē mouē·qz circūcirca moueē ad seruitiū Vel ab ana qđ ē sursū & cilleo quod ē moueo vel sustineo·eo q̄ ancilla sit sustentamenē dñe·vel ab ancon quod dicie curnū·Vñ ancon dicie apud grecos cubie?· qz curuaē·vñ hec ancilla le· qz curuaē ad seruitiū·vel qz sit cubitus vel sustētamētū dñe

Ancillaris·ab ancilla dicie hic & hec ancillaris & h° lare·i·res ancille·vl' ptinēs ad ancillā·possessiuū

Ancillo·ab ancilla dicie ancillo las.i·mmistrare· verbū actiuū vel seruire·& tūc ē neutr· & i eodē sēsu iuenie ancillor laris·Vnde verbalia Ancillo cōponitur coancillo las·

Ancillula le.dimi·pua ancilla·& cozri·penul·

Anclabris·ab anclo anclas·hec anclabris bis·id ē mensa diuinis officijs aptata·cui? eciā vasa ancla

Anclidia dic·i·rota hauritozia vel ¶ bria dicunē sentina·& dicie ab anclo anclas·

Anclo clas·clausi·verbū actm̄·i·furari vel hauri re·et ē cōpositū ab am·et clo cles·p absozbē·vl' a clepo pis.p furari. vñ verbalia anclator trix·tio· anclabilis·et anclabiliē adūbiū·Anclo oponiē ex anclo clas·similiē p haurire·vnde verbalia

Ancon grece. latine curuū. vnde ancon apud grecos dicie cubie?·qz curuaē·Et quedā ciuitas dicie ancon conis. ab ancon greco·quod latie dicie curuum·qz cōcauitatē quandā habet i poztu. vnde anconites dicie apud grecos·apud nos anconitan?· mutata es·in a·longā·addita nus·

Anconites·et ancoītan?·i. de āconia·vid i ancon·

Ancoza re·dicie ab ango gis·vl' dicie ab am. quod est circū.et ciros quod ē manus· Inde ancoza quod dā instrumentū nautarū ad retinēdas naues·quasi circū manuta·qz habet vndiq̄ vncos ad capiēdas arenas vel lapides i similitudinē manuū· Itē ancora ē q̄dā nota q̄ apponiē i libris·et ē supioz et iferioz. Ancoza supioz·ē nota sic facta· Et ponie vbi res magē omīo ē. Ancoza iferioz sic fit ¶ Et ponie vbi aliq̄d vilissime·vel incōuenienē denūciatū est

Ancoro ras·i·ācoras ligare et firmare·et deriuaē ab ancoza re·et ꝓponiē ancoro cū ex·et dicie ex ancoro ras·vl' oponi pōt ab ancoza re·et ex·et cor·co

Ancuba be·i·succuba submerioducta· ab am.qđ est circū·et cubo bas·et cozripit cu·

Ancus. Ancon dicie curuū·vnde ancon dicie cubitus apud grecos qz curuaē·vnde ancus ci. dict? est q̄dā rex roman?·qz brachia habuit curua·Item ab ancon curuū dicie ancus ca.cū·i·curuus· quod ꝓpie dicie de eis q̄ habēt aduncа brachia·vel dicie ancus ca·cum·ab ancilla ancille

Andegauis fe.ge·indecli·ꝓpriū nomen cuisdam

ciuitatis ē·& corri·penul. Vnde quidā· Sic est an
degauis·auium de stercore dicta
Andreas·interptaē decorus·siue resplendens·vl'
virilis·ab andros quod ē vir·qz viriliter xpo adhe
sit·Fuit aūt decorus in pura vita·resplendens in sa
pienti doctrina·virilis in cōstanti pena
Androa·gēma argēti nitorē habz·& dicit nom ei
esse ipositū· qp aiox ipetz vl' iracūdias domare &
Androgenus·Genet grece·la refrenare dicit
tine mulier·& cōponit cū andron·vel andros qō ē
vir.& dicit androgenz na·nū·vir & mulier īsimul
sz qui habet verūqz sexū· Idē & hermofrodita·&
penul·pducit sz ge· vñ de hoc vide ibidem
Androma atis·gēma miri coloris & odoris·vnde
Andron·siue andros interptaē· & nomē habz
vir·Vide de hoc in androgenus
Androneū nei·ab andron dicit·Et est locz domi
cilij vbi multi viri bitant· sicut geneteū tei· dicit
locus vbi multe mulieres cōueniunt
Anelia lie·id ē·pugna fe·ge·& dicit ab anelus
Anelitus tus·tui·masc·ge·penul·corre·i·icitatio
spūs vel flatz·& dicit ab anelz· Vel dic ꝑm prisc
ꝙ a.pducta in e·pductā inuenit cōuerti·vt alitz
anelitz·vel ab halitus p h. anhelitus scōm quosdā
Anellus li·dimi·paruus anulus
Anelus·alo las·pponit cū am·vel ana·qō ē sursū
& fit anelus la·lū·Vñ quidā vitiose aspirant e·im
anelus·i·anxius· vñ hic anelitz tus·& aneloſus sa·
sū·& anelo las·anxiari.scōm hug·Prisc·tñ vult·ꝙ
anhelo las·aspirare·sic dictū ē sup ī ꝓma pte ī ca·ō
sillaba· & sic videt cōpositū ex am·& halo halas
Amfibolus·i·vestis equi villosa sicut ē sclauina q̄
circūcluditur·& corripit penultimā
Amfora re·fe·ge· penul·corre·i·conca·pponit ab
am·qō ē circū.& foros qō ē ferre·qz himinde leue
tur·vtpote ex veraqz pte manuta·hec a figura sua
grece dr dyota·qz eiz anse gemīate videant aures
imitari·a dya·qō ē duo·& ota·qō ē auris·Anfora
p lagena etiā sumit·vñ qō lucas dicit anforā·ma·
theus appellauit lagenā·& pt scribi p f·vl' p ph·&
Anfractus·ab anfringo gis·dicit p m·vel p n.
hic anfractz ctus·ctui·i·circūfractio . Anfractz
etiā dicunt vie & loca·aspera·& diūticulis plena·
& circūfractōibz & ruinis·Anfractz etiā dicunt
qn̄·qz fouee & excauatōes·Vñ anfractuosus sa.sū·
& cōparat·vñ anfractuose siue·sissīe·adū·Et hec
Anfringo gis·anfregi an anfractuositas tatis·
fractū·cōponit ex am·& frāgo gis·mutato m·i·n
& a·ī i·& est anfringere circūquaqz frangere
Angaria·ab ango gis·dicit hec angaria rie·penl·
corre·i·opulsio·iniusta coactio·vñ angario rias·
id ē·cōpellere· vel iniuste cogē·Vñ ī passione dñi
Et angariauerūt symonē quendā·vt tolleret crucē
ihu·Vñ verbalia angariator atrix·& hic angarius
rij·pedellus·cōpulsor·iniustz exactor·scōm hug·
Papias dicit·Angaria publica officia dicuntur
Angelus·ab agros dicit hic angelus li·qō latine
sonat nuncius·hebraice amal vel amolaoth·Et me
rito ab agios dicunt angeli eo ꝙ sint sine terra·&
celestes·& ab angelus angelicz ca·cū· possessiuū.
Et angeli dicunt q̄dā heretici q̄ angelos colūt. Et
scias ꝙ scōm dyonisiū noue sunt ordines angelox
& eres sunt gerarchie. in q̄libet gerarchia sūt tres
ordies In ꝓma gerarchia sūt seraphim cherubim &
throni In media sūt dñatōnes virtutes potestates
In tercia autē gerarchia sunt ꝓncipatz archangeli
& angeli Et vide ministrox q̄ sūt sub vno rege
quidā opanē īmediate circa psonā regis·q̄si cubicu
larij & assessores·& hoc cōpetit ꝓme gerarchie re
spectu dei·Quidā vero hñt officia ad regimen re
gni in cōi·nō deputati huic vel illi ꝓuincie·vt dñi
regalis curie·& principes militie.& iudices curie·
& his similes sunt ordines scde gerarchie· Quidā
vero ꝓponunt ad regimē alicuiz ptis regni·vt ꝓ=
positi & baliui.& huiōi minores officiales· & hijs
similes sūt ordines tercie gerarchie Vt aūt dicit
gregoriz Angelox vocabulū nomē ē officij .nō na
ture.Nā sancti illi celestis patrie spūs·semp q̄dez
sunt spūs·sz semp vocari angeli nequaq̄ possunt·
qz tūc solū sūt āgeli·cū p eos aliq̄ nūciant· Vñ &
p psalmiz·dicit·Qui facit angelos suos spūs· ac si
aperte dicat·qz eos quos semp habz spūs cū volu
erit etiā angelos facit Itē aīaduerte ꝙ ī illa sūma
ciuitate·qlqz ordo eius rei censet noīe·quā plenz
accipit in munere·ita ꝙ cōparatio nō referatur ad
oms ordīes sz ad iferiores Ordo aūt angelox dicit
multitudo celestiū spirituū·q̄ inter se ī aliquo mu
nere gratie similant·sic etiā ī naturaliū datox mu
nere cōueniūt·Sic aūt ī illa sūma ciuitate specialia
quedā singulox sūt· vt tñ sint cōia oīm·& qō in se
quisqz ex pte habet·hoc ī alio ordine totū possidet
Sed idcirco vno eodemqz vocabulo cōiter nō cen
sent·vt ille ordo vocari ꝓuato vniuscuiusqz rei no
mine debeat q̄ hāc in munere plenius accepit Et
nota ꝙ cōtemplatō angelox magis se habet p mo
dū receptōis ꝙ actionis· Et iō sic luna simlr recipit
lumē a sole·& illumīat inferiora corpa·Ita etiā an
gelus simul illuminat in diuina ctemplatōe·& illu
mīat iferiores·& opat circa eos· Ex hoc collige
ꝙ semp deū angeli ctemplant.etiā qñ ad nos mit
unt·Vñ dicit gregoriz ī scdo moraliū. Angelox
sciētia cōparatōe nostre incircūscripta valde & di
latata ē· sz tñ ī cparatōe diuine sciētie circūscripta
& angusta.Sicut & ipsi illox spiritus. cparatōe
quidē nostrox corpox spūs sūt·sz ī cōpatōe sūmi
& incircūscripti spūs corpus sūt·Mittunt igitur
& assistūt·qz & p hoc ꝙ circūscripti sūt exeunt·et
p hoc qō intus quoqz pntes sūt nunq̄ recedūt. Et
facit ergo patris semp videt·etiā cū ad nos veniūt
qz ad nos speciali pntia foras exeūt·& tamē ibi se
unde recesserāt p internā cōtemplatōm seruāt· Itē
q̄rit ibidē gregoriz·qūo dicit in iob·Cū venissent
filij dei vt assisterēt corā domīo·affuit int eos & sa
than·Cū scriptū sit· Beati mūdo corde·qm ipi de
um videbūt·& sathan mūdo corde esse nō pōt·Et
respōdet·Intuendū est·qz affuisse corā domīo·nō
autē dommū vidisse phibet·venit quippe vt vide
ret·nō vt videret ipse·ī cōspectu domī Nō aūt in
cōspectu eius domm? fuit·Sic cecus cū in sole cō
sistit.ipse quidē radijs solis pfundit·sz tamē lumē
nō videt quo illustrat·Ita ergo etiā int angelos in
cōspectu domī sathan affuit·qz vis diuina q̄ intu=
endo penetrat oīa.nō se videntē īmundū spiritum
vidit· Vide ī vbi.et ī antixps·et ī virtus· et in
archangelz?. Itē in succuba·Itē in volūtas·Itē ī pfe
ctio·Itē ī intellectus·Itē in seraph·
Angens tis·oīs ge·i·ostringēs·solicitās. afficiēs.
cruciās·ab ango gis·et ab angēs·angent adū·i. cō
Anger geris·i·spatari?·et dicit ab stringēter·
ango gis·eo ꝙ angenter·i·stricte spatā teneat·et
hic anger·i·cruciator.et hic anger genz serpētis·
qz anguloſe et tortuose īcedat·vnde versz·Anger
angit gladios.serpens est et cruciator.
Angina·ab ango gis·dr hec angina gine·tumor

fauciũ·vel inflatio gutturis· vnde mācer· i libro de viribꝫ herbarũ Subuenit angine melli nitro qꝫ iugate·scõm hug· Pap· vo dicit·Angina glandula morbus fauciũ·tubera porcoꝝ

Angiportus·portꝫ cõponit cũ angustꝫ·& dicit angiportꝫ tus·tui·& hoc angiportũ ti. id ẽ·angusta & stricta via·vel angustꝫ & strictus locus

Anglia glie· q̃dã regio fe·ge·& dicit ab en·qđ ẽ in·& cleos gloria·q̃si mtus gloriosa·vide i hzito

Ango gis anxi anctũ·i·cõstringẽ·solicitare·affi cere·cruciare verbũ actiuũ Vñ verbalia·ꝫ nõ sũt in frequẽti vsu anctũ·nec anctꝫ ptcipiũ·Regum caplo pmo·Affligebat quoqꝫ eã emula eius·& ve hemẽter angebat. Et vt dicit prisc·Ango xi·serua uit n·in supmo·ago em̃ actũ facit

Angor gozis·mas·ge·i·anxietas·ab ango gis·

Anguilla le·dicit ab anguis. ꝓpter similitudinem quã habꝫ cũ angue·vñ hic & hec anguillaris·& hꝰ anguillare. vt Anguillaris cibꝫ·& hoc ãguillariũ rij·locꝫ vbi anguille abundãt·Dicit etiã anguilla·scutica q̃ pueri verberant· Et ẽ cibꝫ ifirmꝫ anguilla·iuxta illud·Case? anguilla·mortis cibus ille vel illa·Ni bibas & rebibas·& rebibẽdo bibas· Et vt dicit basilius i nona omel'· hexameron·Anguillas nõ aliter ñ de ceno nasci certissimũ ẽ·Quarꝫ genꝫ nec ouũ·nec aliter aliqs parꝫ instaurat. sꝫ vt dixi mus de limo gignẽdi fortiunẽ originem

Anguillaris·in anguilla vide

Anguis dicit

Anguinꝫ na·nũ·penl'·pđ·nom̃ possessiuũ· ab an

Anguipes·anguis cõponit cũ pes & dicit angui pes·pedis oĩs gn̄is.i·habẽs anguinos pedes. sic fuerũt gigantes q̃ dicti sũt habuisse anguinos pedes Vel qz astuti erãt ad modũ serpentis·vel qz serpebant in terrenis·tm̃ in eis cõfidentes

Anguis·ab angulus guli·dicit hic anguis guis· eo ꝙ angulosus·& nunq̃ recte incedat Et ẽ ꝓprie anguis aquarũ. serpẽs terrarũ·draco temploꝝ

Angularis·ab ango gis·dicit hic angulꝫ li· qz parietibus vndiqꝫ angat·vel qz duo pietes in vnũ cõiungat & angat. vñ hic & hec angularis·& hoc re qđ habet duos angulos·vel qđ ẽ i angulo·& angulosus sa·sũ· & angulatꝫ ta·tũ·qđ·est angulare·Angulus cõponit cũ bis·& fit biangulus la·lũ·duos angulos habẽs·vñ biangulatꝫ ta·tũ·Itẽ cõponit cũ tris·& dicit triangulꝫ la·lũ·vñ triangulatꝫ ta·tũ·Itẽ cõponit cũ q̃ttuor·penta. sex·& dicit quadrangulus la·lũ·vñ q̃drangulatꝫ ta·tũ·& pentangulus la·lũ·a penta. qđ est quinqꝫ·vñ pentangulatus ta·tũ·& sexangulus la·lũ. vñ sexangulatꝫ ta·tũ·Et possunt ꝓdicta nomĩa poni substantiue· vt hic biangulꝫ figura duoꝝ angulorꝝ·triangulꝫ triũ angulorꝝ·& sic de alijs & similibus

Angulus li·mas·ge·penul·corre·in angularis est

Angustio·ab ango gis. dicit angustꝫ sta·stũ·id ẽ strictus·Et cõparat angustior stissimꝫ. vñ hec angustia stie· anxietas·dolor·In plurali tm̃ accipit ꝓ loco stricto·& inde angustio angustias Vel ꝓ subtractionẽ i·angusto stas·verbũ actiuũ·i·strictuꝫ facere. Corinthꝫ·vj·Nõ angustiami i vobis·angustiamini aũt i viscerib? vestris·Vel scõm aliã literã· Angustamini· Et ꝓ oppositõꝫ coangustio stias· & coangusto stas·& ab his oĩbus verbalia· & vt dicit grecis·Angustũ tempꝫ dicat·sed locus artꝫ·

Anguso stas. staui·i angustio ãgustias exponit

Anhelo las·penul·ꝓdu·aspirat· vt videtur velle prisc. sꝫ anelus la·lũ·nõ aspirat scõm hug· vide in anelus supꝝ·Multi tm̃ aspirãt anhelus

Anhetũ ti·cũ h. scribit herba ortulana odorifera i cibo sũpta calefacit & strigit Et ꝑhibꝫ etiã sternuta mẽtũ naribꝫ opposita·scõm papꝝ·& ꝓđ·penl' Vñ macer·A medicis calidũ siccũqꝫ refert anhetũ

Anicius cia·ciũ·i·muictꝫ. Vñ boeciꝫ· dictꝫ ẽ anicius qsi muictus·qz vicio vinci nõ potuit·& dicit ab anicos grece. quod est muictus latine

Anicos.i·iuictꝫ·& ꝙponit ab a·& nicos·i·victꝫ

Anicula le·dimi·penul·corre·i·pua anus

Aniculosus. ab anꝫ vl' anicula đr anicꝰ sa·sũ· id ẽ·anilis vel ridiculosꝫ·ad silitudinẽ vboꝝ anuũ

Anilis·ab anus dicit hic & hec anilis & hoc anile·penul·ꝓdu·res anꝫ·vel ptinẽs ad anũ. Timoth ꝓma·ca.q̃rto. Ineptas aut ianes fabulas deuita·vl' scđz aliã literã·Anles fabulas·vñ anilit aduerbiũ Et hec anilitas tatis·i·senectus·antiquitas

Anima me. scõm quosdã ab alo alis deriuat·eo ꝙ nos alat·Alij dicũt ꝙ cõponit ab a·qđ ẽ sine & ne me sanguis. eo ꝙ sit sine sanguine. Alij dicũt aiaz esse primitiuũ·Nos vero dicimꝫ ꝙ aia deriuat ab animos grece·qđ latine dicit ventꝫ·qz quidã putauerũt aiam esse ventũ·qz ore trahẽtes aerẽ viuẽ videamur. & ab aia hic animus mi·q̃dã vis aie· Et i substãtia idẽ ẽ animꝫ. aia. sensus·ratio·mens & spiritus. i effectu nõ·Nã aia dicit·qz viuificat·& mẽbra vegetat·animus dũ sapit·& vult· Vñ dicit ysidorus Aia est vite·animꝫ ẽ ofilij & vigoris· sentꝫ dum sentit. mens ẽ dũ intelligit vel recolit. ratio ẽ dum discernit. spũs ẽ dũ spirat vel cõtẽplat Et nota ꝙ quidã dicũt ꝓbabilit aiam ꝑmi hoĩs fuisse in corpore creatã· Quidqđ aũt de aia ꝑmi hoĩs extimet de alijs certissime sciẽdũ est·ꝙ i corpe creanẽ. creando em̃ infundit eas deꝰ·& infũdẽdo creat· Vñ ꝓba·Qui fmxit singillatim corda eoꝝ·Aia autẽ scõm grego·est imortalis qđ sic patet· Tres quippe vitales spũs creauit omnipotẽs deꝰ·Vnũ q̃ carne nõ tegit·Aliũ q̃ carne tegit· sꝫ cũ carne non morit·terciũ q̃ carne tegit·& cũ carne morit·Spiritus nanqꝫ ẽ q̃ carne nõ tegit·angeloꝝ· Spiritꝰ q̃ carne tegit·sꝫ cũ carne nõ morit·hoĩm·Spũs q̃ carne tegit·& cũ carne morit·iumẽtoꝝ oĩmqꝫ aialiũ bꝛutoꝝ ẽ·Hõ itaqꝫ sic in medio creatꝰ ẽ·cũ esset inferioꝛ angelo. supioꝛ iumẽto· itaqꝫ habet cõe cũ sũmo aliqđ·& cõmune cũ infimo·Immortalitatez scz spũs cũ angelo·Mortalitatẽ vero carnis cũ iumento. quousqꝫ ad ipaz mortalitatẽ carnis glozia resurrectõis absorbeat. & iberẽdo spiritui caro seruet in ꝑpetuũ·qz & ipse spũs imberẽdo carni seruat in deũ·q̃ tm̃ caro nec i rꝑobis imẽ supplicia pfecte deficit·qz semp deficiẽdo subsistit·vt qui spiritu & carne peccauerũt semp essentialit viuẽtes. & carne & spũ sine fine morianẽ· Alia etiã ratõm ponit gregoꝛꝰ q̃rto moralium·exponẽs illud iob·Stetit quidã cuiꝰ nõ agnoscebã vultũ·Bene aũt inqt dictũ est stetit· Omnis quippe creatura· qz ex nichilo facta ẽ·& ꝑ semetipm ad nichilũ tendit·nõ stare habet·sed defluere·Rationalis em̃ creatura eo ipo quo ad imaginẽ cõditoꝛis ẽ cõdita·ne ad nichilum transeat figit· Ad hoc etiã facit ꝙ dicit grego· in xviij·libro moral'. Vt beati iquit atqꝫ eterni simꝰ· in eternũ imitemur eternũ· & magna est nob eternitas imitatio eternitatis. Itẽ aristoteles i sc̃o libro de aia dicit·Sꝫ videt hꝰ anie genꝰ alterũ esse· & hoc solũ cõtingit separi sic ꝑpetuũ a corruptibili·Itẽ sicut dicit bernhardꝰ·Nichil est i rebꝰ quod possit replere creaturã factã ad imaginẽ dei nisi caritas deus qui solus maioꝛ ẽ illa· Gregorius etiam

m·xxvij·moraliū dicit·Anima·qz ad solū deū appe tendū facta ē. Oīne aūt qđ īfra appetit mīm? ē·iure cm̄ nō sufficit q̄ de? nō ē·Et dñs ī euāgelio iohis cap'o q̄rto·Oīnis q̄ biberit ex aqua hac sitiet iterū q̄ aūt biberit ex aq̄ quā ego dabo ei nō sitiet ī eternū· ¶ Et scias q̄ scđz augusti·Ania ē quedā subaratōis pticeps regēdo corpi accōmodata·Hec aūt diffinitio dat̄ de ania q̄ut ē spūs·& q̄ut ania. Est em̄ q̄dā anima corpori regēdo accōmodata·sz nō sepabilis·imo cū corpe corrūpit̄· sic aīa vegetabil' ī plantis & sensibilis in bruteis·iō ñ ē substātia q̄dā id ē·p se substās·qz nō manet si sepat̄·sz rationalis aīa in se substat etiā sine corpe·& iō substātia q̄dā Et iterū substātia q̄dā totā & pfectā & nō aliūde possidēs ratōm·vt de?·& iō nō ē ratōis pticeps sz totā capiēs ratōez. Sed aīa rational' nō pfecte·nec a se naturā rationalē ē habēs & iō ē ratōis pticeps Sed qz iterū ē substātia quedā ratōnis pticeps. vt angelus·sz corpi viuificādo & sensificādo nō ē accōmodata·Erit ergo aīalis substātia quedā ratōis pticeps regēdo corpi accōmodata·& tangit̄ ibi natura aīe rationalis duplex·scz spūalitatis·scđz q̄ ē spūs·& sic dicit̄ substātia q̄dā ratōis pticeps·Itez viuificabilitatis·scđz quā dicit̄ aīa·& distīguit̄ ab āgelo·& ꝓpter hoc addit̄ regēdo corpi accōmodata· ¶ Itē attēde q̄ opinio est aristotelis·quā oīns q̄si moderni sequūtur. q̄ aīa vnit̄ corpi sicut forma materie·Vñ aīa est ps hūane nature·& nō natura quedā p se·& qz ratio ptis contrariat̄ ratōi psone. Ideo aīa sepata nō pōt dici psona·qz q̄uis sepata nō sit ps actu·tñ habet naturā vel ratōz vt sit ps· Magister tñ ī sentētijs dicit·q̄ est psona aīma separata·sed hec opinio mō nō renet̄· Nō aūt volote ignorare·q̄ q̄uis vnio anie sepate ad carnē non possit fieri·nisi p virtutē supnaturalē. tñ ī ea ē naturalis aptitudo ad hoc·etiā q̄ vnio nō pōt opleri nisi p virtutē supnaturalē·est ex defectu corpis·nō ex defectu aīe·Vīd etiā ī rō & ī traduc·et ī venia le. & ī volūtas·Qñ aūt aīa rōnalis ifūdat̄ ī corpe dicā ī extraduce·Itē vide ī hō·& ī origini?·Itē de scientia·& potētia aīe xp̄i·dicā in antixp̄s

Animaduersio onis·fe·ge·pena·punitio·& ē genus oīm penarū·& dr ab aīaduerto tis.scđz hug· Pap̄·dic̄·Aīadūsio·vltio·sīna ī reū·& etiā ꝓsidatō Animaduerto tis·aīaduerti·uersū·cōponit̄ ex aīa vl' anim?·& verto tis·& īterponit̄ d·causa euphonie·Vel pōt ꝓponi ex anim? & aduerto tis·& tūc interponit̄ d·sz apocopat̄ anim?·& ē aīaduertere in aīo vertē·& ꝓsiderare· intelligē.cogitare· & ponit̄ q̄ñq; p punire·qz anteq̄ pena irrogef̄·secūdū quātitatē vel q̄litatē peccati vertit̄ quātitas vl' q̄litas pene ī aīo·vel qz tūc dr̄ iudex aīm ad reū puniēdū·vt ꝓpēdat q̄ pena sit puniēd?·vñ hec aīadū Animal·ab aīa dicit̄ hoc anīal lis·& ¶ sio onis· ꝑdu·penal· in gēo·sic̄ alia neutra desinētia in al·similia· Vñ hic & hec anīalis & hoc le· Cozinth·ij· Anīalis hō nō ꝑcipit ea q̄ sunt spūs dei·ī·carnalis bestialis·vñ hec aīmalitas tatis·ꝓprietas qua q̄s dr anīal·& vt dic̄ papias·Anīal cōe nomē ē oīm aīaz habētiū dictū q̄ aīmat̄ spū & moueat̄·aīalib? aūt Animalis·ī animal exponit̄ ¶ adā noīa dedit· Animatus ta·tū·ab animo mas·dicit̄. & ē aīatus habēs animā. vel corpatus·volūtari?· Et vt dicit papias·Animatū quidq̄d aīam.i·vitā habet dicit̄ animatū sic hō·bos·arbos·herba·Et dicit̄ anīatus q̄si aīo acut?·Aīosus vero aīmo & viribus plenus Animequioz·i·aīo vel ani equioz·Animequi?·i·

pa tiens·scđm papiaz·Baruch· iiij·Anīequioz esto hie rl'm·Idē in eodē·animequiozes estote filij· Animo mas·mau.i·animā dare vel exhortari· au dacē facē·ab aīa dicit̄·& cōponit̄ exaīo mas·mani Animosus sa·sū·ab anim? dicit̄·& ¶ mo mas· dicit̄ aīosus q̄ñq; audax·supbus·q̄ñq; fortis·& cō parat̄ anīosioz sissim?·rē·vñ hec aīositas tatis·fortitudo·vel audacia·scđm hug·Et vt dicit papias· anīat? q̄si aīo acut?·aīos? vo aīo & viribus plen? Animula le·fe·ge·dimi·pua anima·penul·corre· Animus·ab aīa dicit̄ hic anim? mi·quedā vis aīe· Et in substātia idē ē aīa·& aī?·& sensus·& mens· & ratio·& spūs· Sed in effectu nō·sic̄ dixi in anīa Et hoc intellige scđm quosdā·Animus oponit̄ cū equus & fit hic & hec equanimis & hoc me·Vnde equanimit̄ aduer.& hec eq̄nimitas tatis·ī·anī equitas·& cū vnus·& fit hic & hec vnanimis· & hoc me·vñ vnanimit̄ & hec vnanimitas tatis·ī·anī vnitas·& cū magnus·& fit magnanimis. vñ magnanimiter·& hec magnanimitas tatis·ī·animi magnitudo·& cū ex·& fit exanim?·i·territus·mortuus· Sed exanimat? ꝓprie dicit̄ pterrefactus. vñ exanimiter·& hec exanimitas·Et cū pusillus & fit pusillanimis·vnde pusillanimiter·& hec pusillanimitas tatis·& cū long?·& fit longanimis. vnde lōganiter & hec lōganimitas tatis· Et·cū semis·et fit semianimis·i·semiuiuus·Et sciendū est·q̄ licet supdicte partes ꝓferant̄ scđz terciaz declinationē Inueniūt̄ tñ et scđe·vt eq̄nim?·semianim? ma. mū·et sic ō ce Anitas tatis·fe·ge·i·vetusta ¶ teris·et corri·nisenectus·ab anus ꝓ vetula dicit̄·et corripit ni· Anna·gratia dei interp̄tat̄·qz cū ꝑus essz sterilis postea fecūdata ē gr̄a dei·de viris anne matris bē marie virginis·et etiā de filiab? suis habes ī iohes Annalis·ab ann? dicit̄ h et hec annalis et hoc le· id ē·annuus Et hic annalis lis·liber ī quo facta anni scribebant̄·scđm hug·et desinit ablēus ī i. Pap· vero dicit·Annalis·liber annua ordinēs acta·annales·eoz q̄ nostra etas nō nouit·historia· q̄ vidim? Annaria rie·fe·ge·i.lex d anno fca.et dr ab ann? Annicito tas·cū palpebris annuē·sic̄ facim? designātes aliq̄d cū palpebris·et cōponit̄ ex ad·et nici Annniculus·ab ann? dicit̄ hic anniculus ¶ to tas· li·ī·puus annus·sic̄ est annus lunaris·vl'adiectiue annicul? la·lū·i·vni? anni·Vnde ī exod·xij·Erit agnus sine macula masculus annicul?·Et etiā in aurora legit̄·Masculus annicul?·q̄ foret absq; nota· Anniuersariū·in annualis vide Annona ne·seges vni? anni·ab annus dicit̄ quasi annoua·eo q̄ in singulis annis renouet̄· Vel scđz papiā·Annona ē alimonia anni copiosa.tractū est a tpe quo romani quondā ad cibos vocabant̄ Annosus·ab annus dr annosus sa·sū·plen? ānis et ꝓpat̄ annosioz sissim?·vñ hec ānositas·i·ātiq̄tas Annotinus na·nū·i·vni? anni·ab ann? dicit̄· Vñ iosephus ī vj·li·annaliū·Arietē cū agno annotino in olocaustū offerebāt·et corr·penul·cū desinat in tinus·et nō habz t·a ꝑmitiuo.sicut homo hoznotinus. vt ostēdi ī scđa ꝑte vbi egi de desinētib? ī im? Annuo uis·verbum actiuum·ex ad et nuo nuis et d·mutata in n·et corr·penul·vide in nuo uis· Annualis·ab annus.hic et hec annualis et hoc le· id ē annuus·Et inde annualit̄ aduer·et hoc annuale lis·substātiue·idē qđ anniuersariū·Qđ cōponit̄ ab ānus·et verto·scz dies ꝓ mortuis celebrata singulis annis.et pōt declinari substātiue·et etiā adiectiue·vt anniuersaria dies

Annuarius ria·riũ·sicut annuaria officia·id ē·singulorum annoꝝ·et dicitur ab annus

Annuatim aduer·i·singulis annis·ab annꝰ dicit̄·

Annũcius nunciꝰ ꝓponit̄ cũ ad·& dicit̄ hic annũcius cij·& hec annũcia·idē qđ nũcius vel nuncia·& hoc annũciũ cij·id qđ annũciat̄·Ambro·sup ege ſuppũ·Irridebãt ꝓpharũ ãnũcia·phas oñe calcabãt

Annuo is·nui·annutũ ex ad & nuo.& est annuē assignare·vl' assentire·nutũ alicui facere·Et ē actiuum ꝑ cõcedere·ſz ĩ alijs significatõibus est neutri ge·Et formaē ſcđm priſc̄.ꝑteritũ a ꝑma ꝑſona ꝑñtis o·in i·vt annuo annui·& ſupinũ a ꝑterito imutato in tũ·vt annui annutum

Annꝰ anni maſ·ge·dicit̄ ab am·qđ ē circũ·& nonas·qz voluit̄ q̃ſi ĩ circulo·Vel ab anna·dea anni·Vel potest cõponi ab am·qđ est circũ·& no nas·q̃ſi circũ nans·qz q̃ſi ĩ circulo voluit̄ ¶Annꝰ autē ſolaris sic describit̄·Annꝰ ē ſpaciũ tẽporis quo sol ab vnō puncto zodiaci exiens ad idē reuertit̄ Hoc aũt facit ĩ trecẽtis ſexagintaquinqz diebus & ſex horis·Philoſophi vo videntes qꝺ maxima eſſet cõfuſio ſi annus noſter ꝑ horas terminareē·ſcz ſi ꝑmus annus incipet ab ortu ſolis & ēminareē ĩ meridie·Secũdus a meridie incipet & terminareē in occaſu Terciꝰ ab occaſu inciperet & terminareē ĩ media nocte·Quartꝰ a media nocte incipet·& ēminareē in ortu ſolis·cõſtituerũt qꝺ ille ſex hore abſqz vlla cõputatõe ponanē trib̄ annis·donec ĩ quarto anno facere valeãt vnã diē que dicit̄ biſextilis·Et dicit̄ biſextilis·qz ſexto kl'as martij bis ꝓnunciat̄·ſcđm quoſdã·Vel melius dicit̄ biſextus ꝑm aſtronomos quaſi ex biſſe momentoꝝ collectꝰ·qđ ſic patē põt·Sol ĩ quolibet ſigno morat̄ triginta dieb̄·& triginta trientib̄ horaꝝ·& triginta biſſe mometorũ·Triens ē tercia ꝑs rei·Biſſe otinet duas tercias alicuiꝰ totius cõſtantis ex tribus ptibus·Triginta ergo trientes horarũ faciũt decē horas·& trigita biſſe mometoꝝ faciũt decē mometa·& duo pũcta ſed multiplicatis duob̄ punctis duodecies.habemus ſex horas ex biſſe mometoꝝ collectas·& quia ex iſtis ſex horis ꝓuenit ille dies·ꝓterea dicitur biſextilis·Vide etiã in quintilis

Annuto tas·taui·ex ad & nuto tas.ꝺ· mutata in n.Et ē annutare·annuere.vl' assignare·nutũ alicui facē·Vñ plautꝰ·Alij annutat·alij annutitat·aliũ timet·aliũ amat·Annutitare·ē cũ oculo annuē.ſz annuē·& ãnutare cũ alio mẽbro.& qđ·nu. ãnuto

Annuus a·ũ·ab annꝰ dicit̄·i·res anni vel ptinẽs

Anologiũ gij·cõponit̄ ab ana ſurſũ· ¶ad annũ & legiũ pulpitũ·vñ anologiũ qz ibi ſup̄ legit̄·Idē ē anologiũ a logos qđ ē ſermo qz ibi ſup̄ ſermocinamur·ſcđm hug̃·Papias vero dicit·Anologium dicit̄ qꝺ ſermo inde ꝺicetur

Anologia gie·penul·acuta·ponit̄ ab ana qđ est rectũ·& logos qđ est ſermo.& dicit̄ hec analogia gie·i·equalis locutio regularis formatio·vl' ſimiliũ ꝓportio ſiue ꝓportio·Colligit̄ aũt octo modis cõparatio ſiue ꝓportio analogie·ſcz q̃litate·cõpatõe gñe·nũo·figura·caſu·extremitatib̄ ſimiliũ ſillabarũ·& ſimilitudĩe temporꝝ·Vñ analogicꝰ ca.cũ.i·regulare ſcđz hug̃·Pap̃.etiã dicit·Anologia grece ſimiliũ ꝓportio ſũ ꝓportio ꝺr·Et ē o·ẽcia trã i papia

Anologicus ca·cũ·in anologia vide

Anologium logij·in anolegiũ vide

Anomalus·Noma vel nomia·cõponit̄ cũ a·i·ſine & dicit̄ anomalꝰ la·lũ·ſine lege·Vel anomalꝰ·q̃ſi anormalꝰ·i·ſñ regula·i·irregularis·ꝺm hug̃·Pap̃·ꝺo dic̄. anomala ext̄ regulã·Nã a·ſñ·& nomos lex

Anomia grece·latine miquitas·i·ſine lege·ab a·quod est ſine·& noma·vel nomia qđ est lex

Anq̃na ne.funis nauis quo ad malũ antemna religat̄·Lucanꝰ·Atqz anq̃na regat ſtabilẽ fortiſſima

Anquiromagus·genꝰ nauigij est·& dicit̄ curſu ſic·quia celeritate ſui ancoris & reliquis inſtrumẽtis nauium vehendis sit aptus

Anſa ſe·i.auris·ꝑ quã vas ſuſtollit̄·ab ango gis·Vñ anſatus ta·tũ·anſã habens·vñ & anſatũ dicit̄ vas qđ tales habet anſas ſiue aures·Itē anſa dicit̄ auris ꝑ quã cortina vel veſtis ſuſpẽdit̄·Gregoriꝰ ĩj·moraliũ·Sed ecce q̃ſtionẽ q̃ſtione iungim̄·et q̃ſi dũ anſam ſoluere nitimur nodũ ligam̄·

Anſer·ab anas anatis dicit̄ hic anſer anſeris·q̃dã auis q̃ dicit̄ occa vulgariter.ꝓpt̄ ſimilitudinẽ anatis·Vel qz habet ſimiliter frequẽtiã natãdi·Vnde anſerinus na·nũ.penl'·pro·& ſunt calami anſeris vtiles ad ſcribendũ·Vñ quidaꝝ·Anſer ouē variat cui potũ vacca miſtrat.Et est ꝑmiſcui generis anſer·Vñ ſub vna voce & vno articulo ꝓprehẽdit aĩalia vtriuſqz ſexus·vt albus anſer tam ꝑ mare qꝑ ꝑ femina.vt dixi ſup̄ in tercia pte·vbi determinauit de genere noĩs capitulo de epiceno genere¶ MT

Anſula le·penul·corre·dimi·pua anſa·

Ante adũ·ē.& ſigt̄ locũ & tps.Antea ſolũ tẽpꝰ vñ h̃ & hec anterior·& hoc riꝰ·ſuplatiuũ nõ habz

Antea aduerbiũ tẽporis·ab ante dicit̄

Anteceniũ·Ante cõponit̄ cũ cena.& dicit̄ hoc anteceniũ nij·& hec antecenia nie.i·merẽda ſcz cibꝰ qui ante cenã ſumit̄·Merẽda aũt q̃ſi vulgare ē·ſic tñ dicta.quaſi poſt meridiẽ edenda

Antegradior graderis·angreſſꝰ ſũ·id ē·ante ire ex ante & gꝺior·& retinet a·m ꝑſenti ſui ſimplicis ſic̄ & ꝑgradior·Dicit̄ etiã ꝑgradior·i·ante gꝺior·

Antela·ab ante & telon·qđ est longũ.componit̄ hec antela le·cingulũ illud qđ ante pectus equi tenꝺit̄·Sicut poſtela dicit̄ illud qđ poſteriꝰ tenditur ſub cauda equi.vel dicit̄ antela·quaſi ante ſellã·& poſtela quaſi poſt ſellam.Et ſcđm hoc põt ꝺici ſic quodlibet ornamentũ equi ante vel retro·vel mantica que ante portat̄ vel retro·Greciſmus ſic dicit Est antela quod est ĩ pectore quadrupedãtis·Dicatur poſtela quod est a poſteriori

Antelucanus·cõponit̄ ab antẽ & lux·i·ſurgẽs ante diẽ vel lucẽ·vel ponit̄ ab ante·& lucanꝰ quod ē ſplendor matutinꝰ·Inde hic antelucanꝰ ni·penl'·pou·i·eruptio aurore ante lucẽ canẽs·i·q̃ſi albẽs Et adiectiue antelucanꝰ na·nũ·i·ante lucẽ ſurgẽs Sapie·xj.Et tanq̃ gutta roris antelucani q̃ deſcẽ·

Anteluco cas·deriuat̄ ab antelucanꝰ ¶vit ĩ terrã vel põt cõponi ab ante·& lux lucis.& ē anteluca re ĩ nocte vel ante lucẽ ſurgere vel vigilare

Antemna ne·corꝺa capitalis in naui que ſurſũ ꝺirigit velũ·Et dicit̄ antemna qz ante ſe habet aquas Vel dicit̄ antemna·pertica ex qua velũ ꝺependet.q̃ſi ante amnẽ poſita·Preterfluit enim eã amnis·vñ ouidius triſtiũ·Nõ tulit antẽnas aura ſeꝺa meas·& videt̄ cõponi ab ante & amnis·Papias vero dicit·Antemna lignũ ex trãſuerſo mali poſituꝫ ꝑ qđ ꝺependet velũ·ꝺicta quaſi ante amnem·

Antemurale lis·ge.neu·i.ꝺefenſio ante murũ·& cõponit̄ ex ante & murale·Itē & hoc ꝓmurale q̃ſi ꝑ muro factũ·ſicut vallum et foſſe·vñ eſaie·xxvj·Ponet̄ in ea murꝰ et antemurale·Trenoꝝ·ij·Luxit antemurale et murus pariter diſſipatꝰ eſt·et producit ra·vide etiã in ꝓmurale·

Antepenultimus.ma.mũ. qui est in secũdo loco ante penultimũ.et cõponitur ab ante.et penultim?.
Antepes pedis.mas.ge.ab ante et pes.Et sũt antepedes obsequa amicoꝝ.vel ipsi amici obsequẽtes
Antermmus na.nũ.i.vicinus vel iuxta terminos positus.ab ante.& terminus dicitur
Anteritas.tatis.fe.ge.i.antiqtas.ab ante dicit.
Anterium.ab ante dicit hoc anteriũ terij.i.pliuz ante vrbem factũ.qđ aliter anteurbanũ dicit.
Antes.ab ante dicit hi antes.horꝝ antiũ.lapides et macerie qui claudũt vineas.eo qp ante stant.vñ et antes dicunt qñqz extremi ordines vinearũ. qz ante stant.et videt esse cõpositũ ab ante et sto.
Antesignanus na.nũ.i.primipul?.vexillifer ab ante.& signũ vel signa.addita nus.& pdu.penul.
Antestor.Testor staris.cõponit cũ anti.qđ ẽ cõtra.& dicit antestor staris.i.cõtra testari.scz testimoniũ phibere.& est absolutũ vt si dicat.Iste negat se hoc fecisse.& ego antestor.Si vo dicat.Antestor illum.idẽ est qp illũ testẽ cõtradico.Vel cõponit ab ante et testor.Et dicit antestor staris.i.ante iudices stare p teste vel primo testari.vel ante iudices testes statuere.Et ẽ verbũ deponẽ.et scribit vbiqz p te.nõ ti.scõm hug.Pap.vero dic.Ante stari.pus testari.vel ante iudicẽ statuere.vl testeti.id est.contra
Anteti ante iudices
Antibachi?.ab anti qđ ẽ cõtra.& bachius.dicit antibachius.pes cõtrari? bachio.cõstat em ex duabus primis longis & tercia breui vt natura. Bachi? vero cõstat ex prima breui & duab? sequẽtib? longis vt poete.Vnde versus Adbreuiat primã.mediã producit & ymã Bachius.ẽ antibachi? hostis ei.
Antibibliũ.biblus p libro cõponit cũ anti.qđ est cõtra.& dicit hoc antibibliũ.i.pign? p codice mutuato datũ.quasi cõtra bibliũ datũ
Antica.ce.dicit ab ante.& ẽ antica hostiũ ăteri? sic posticũ posterius.Vñ quidã.Fallit antica qui me nõ dixerit esse.Sed qñqz antica dicit ps ecclesie que dicit tremia.& venit ab anti p cõtra
Antichristus.i.cõtra xp̃m.ab anti qđ est cõtra et xp̃s Nascet aũt (vt dicit remigius) Antixp̃us i babilone.de tribu dan.& cũ venerit hierosolimã.circũcidens se dicit iudeis. Ego sum xp̃us vobis promissus. Tũc cõfluent ad eũ oĩs iudei.& reedificabũt templũ qđ est destructũ a romanis.Sedebitqz ibi dicẽs se esse deũ.& interficiet enoch & heliam.sic habet apoc.xj.Erit aũt antixp̃s bastard?.vt dicit damascen?. Itẽ erit i cõcupiscentijs feminaꝝ & terrã diuidet gratuito.vt dicit damel'.xj. Itẽ tpe antixp̃i aliq̃ vere miracula fient virtute demonũ pmissione diuina.In illis tñ ad q̃ virt? demonũ se extendit.Dicunt tñ ab apl'o mendacia ex pte finis.qz ad decipiendũ fient.Habebit aũt antixp̃us angelũ bonũ custodẽ.qz lex cõis xp̃i vnuz imutari nõ debz.Et i hoc eius pena iustior apparebit.quia bñficia toti nature bũane puisa sibi nõ subtrahẽt.Nec tñ omio frustra erit eius custodia.qz etsi ad bonũ nõ cõuertat.a multis tñ malis cessabit retractus ab angelo custode.hũc em effectũ ad minus cõsequit angel? p custodiã i quãtũcũqz sit obstinatus Et vt dicit remigi? antixp̃s simulabit se occisum.& post mortẽ resurrexisse.Tanta quippe temeritas erit i illo damnato hoie.vt ad deludẽdos aĩos puuloꝝ.imitatõe veri capitis xp̃i ocasũ se dicat.& resurrexisse post mortẽ.Tandẽ vero dñs interficiet eũ spũ oris sui.Siue em dñs ihus xp̃us interfecerit eũ potẽtia visionis sue.siue michael iter

fecerit illũ.virtute dñi ihu occidet.nõ virtute michaelis Occidet aũt sic doctores tradũt (qz hieronim? sup danielẽ hoc dicit) in mõte oliueti.i papilione & solio suo.i loco circa quẽ dñs ascendit ad celos.Et subdit remigi?. Notandũ qz nõ statim veniet dñs ad iudiciũ vbi fuerit antixp̃s interfect? sed sic in li.daniel' cap'o.xij.intelligim? post mortẽ illi? occidentẽ electis ad penitendũ dies ꝯtagintaquinqz.Quãtulũcunqz vero spaciũ tpis hic vsq̃ quo dñs veniet.penit? ignorat Sed põt q̃ri.an fili? dei sciat diẽ iudicij siue finẽ mũdi.& videt qp nõ.qz dicit matth.xxiiij.De die aũt illa & hora nemo scit.neqz angeli celoꝝ.neqz fili? nisi sol? pater Itẽ marci.xiij.De die autẽ illa & hora nemo scit.neqz angeli in celo neqz fili?.nisi pater. Ad hoc dico qp fili? dei scit diẽ illã.qz oĩa scit q̃ pater.qz vna ẽ essẽtia filij & patris.& vna potẽtia.& eadẽ sciẽtia.Dicit tñ nescire nobis.qz nõ facit nos scire sz latet nos.Vñ dicit glosa.Nescit fili? adoptiu?.
Itẽ nescit corpus filij i terra positũ.qđ est ecclesia.Vel dic.qp filius nescit a se.nec etiã spiritussanct? a se scit.qz nõ ẽ a se.Sed pater sol? scit a se & p se qz a nullo ẽ.sz fili? ẽ a patre p generatõem & spũs a patre & filio p cõmunẽ spiratõez.Vñ dicit hilarius i glosa.matth.xxiiij.Fili? & spiritussanct? qz nõ sunt a se.de die illa nesciunt a se.pater aũt qz a se est scit a se.Sciũt ergo fili? & spiritussanctus p se.sed nesciũt a se.qz nec a se sunt.pater aũt scit d die illa a se & p se. Sed queritur.an xp̃us inquãtũ hõ hoc sciat.Dico qp aĩa xp̃i hoc scit.sz dicit nescire.qz corp? ei? scz ecclia nescit.ñ em expedit nobis diẽ illã scire.vt scõm glosã hieronimi.simus semp incerti de aduẽtu iudicis et sic quotidie viuam? q̃si alia die.vel i illa die iudicandi.& ita vt semp simus soliciti.Vñ aug?.Latet vltima dies vt obseruentur oĩa.Itẽ glosa sup illud actuũ primo.Nõ ẽ vestrũ scire tpa vl' mometa zẽ.cũ nõ est hoĩnũ iudicij diẽ nosse.vt q̃si semp iudiciũ expectẽt.nõ ait nõ erit.sed nõ est vestrũ scire.notans eos adhuc esse infirmos.& iõ ad secreta nõ esse ydoneos.Patet ergo qp ecclesia militãs nescit diẽ iudicij. De ecclesia aũt triumphãte põt q̃ri an sciat.De hoc dicit glosa matth.xxiiij.De die aũt illa & hora nemo scit.neqz angeli celoꝝ.nisi pater sol?.In quibusdã mss codicibus additur.neqz fili?.q quidẽ oĩa scit cũ patre.sz nõ fecit hoc scire.neqz electi angeli quẽq̃ scire fecerũt.qz vt iõliez nulli sanctoꝝ ãgeloꝝ accessit deus noticiã hui? dici.neqz filio scz adoptiuo.i.neqz vlli sanctoꝝ hoĩm.vide in etas. Hic etiaz nota diligenter.qp aĩa xp̃i.qz pfectissime inter creaturas verbũ itueꝝ.ad termiũ hui? cognitõis puenit.scz qz scit oĩa q̃ sũt vel erũt vl' fuerũt.nõ solũ facta sed & cogitata vel dicta.& qz cõprehẽdit q̃libet essẽtiã creatã.Iõ scit oĩa q̃ sũt in potẽtia seminalis creature cuiuscũqz eo imõ quo deus scit oĩa q̃ sunt i potẽtia sua posita.Sic ergo aĩa xp̃i videt i verbo oĩa q̃ verbũ videt sciẽtia visionis.nec tñ adequatur sciẽtia aĩe xp̃i ad verbi sciẽtiã.qz aĩa xp̃i non potest ita limpide videre ea que videt in verbo sic ipm verbũ.qz nõ habet tantã virtutẽ i intelligẽdo Itẽ qz essentia diuina que ẽ exẽplar rerũ in quo res vident magis est coniuncta sibi q̃libet alicui creature q̃ ẽ ei eadẽ scz rem. Alij aũt sancti a xp̃o.q̃uis deũ videãt p essentiã.nõ tñ videt oĩa que deus videt.eo qp essentiã diuinã nõ cõprehendũt Nõ em ẽ necesse qp sciens causam sciat oĩes eius effectus.nisi causam cõprehendat.qđ nõ cõpetit intellectui

creato · Et ideo vnuſq̃ſq; videntiũ deus p eſſentiã tanto plura ī eius eſſentia cõſpicit · quãto clariꝰ diuinã eſſentiã intuet̃ · Et inde ẽ qꝫ poteſt vnus alius inſtruere · & ſic ſciẽtia angelorꝫ & aiarũ ſanctarũ poteſt augeri vſq; ad diem iudicij · ſic & alia que ad pmiũ accidẽtale ptinent · ſz vlterius nõ pficiet qz tunc erit vltimꝰ ſtatus rerũ · Et ī illo ſtatu poſſibile eſt · qꝫ oĩs oĩa cognoſcãt · que deꝰ ſcia viſionis nouit · ¶ Licet aũt aĩa xp̃i oĩa ſciat · nõ tamẽ oĩa poteſt · qz creare nõ põt qõ eſt potẽtie infinite · Nam ſic aĩe xp̃i nõ potuit cõicari vt habẽt etiã iſinitatẽ eſſẽtie · ita nec oĩpotẽtia ſibi cõicari potuit · nec alicui creature cõicari põt · Credo tñ qꝫ oĩs potẽtia q̃ alicui creature cõicari põt · ſibi cõicata fuit multo abundantiꝰ · vt ſcz materia elemẽtaris magis obediret ſibi ad nutũ · qꝫ actiuis q̃litatibus · vl etiã celeſti virtuti · & qz magis potuiſſet celus mouere qꝫ aliqs angelꝰ · ſi tñ angeli mouẽt orbes · De gratia dei & vtute · dicã ī virtus · ¶ Et inde augꝰ in · ix · libro de ciuitate dei dicit qõdã notabile verbũ nõ obliuioni tradendũ · In cor ĩqt ſane qui tũc futuri ſunt ſanctorꝫ atqꝫ fideliũ cõparatõe qõ nos ſumꝰ · cũ quidẽ ad illos p̃bãdos tantꝰ ſoluẽ ĩmicꝰ cũ quo nos ligato tãtis piculis dimicamꝰ · Quõ autez antix̃s felicit̃ gradiet̃ · ſz ñ bene finiet dicã in leo · Itẽ de ſignis antix̃i dicam in miraculũ

Anticipo pas · ab ante & capio oponit̃ antecapio pis · & anticipo pas · penul · corr̃ · in eodẽ ſenſu · ſcz p̃occupare · preuenire · primo capere.

Antidicomarite · qõdã heretici dicti ſunt · qz marie virgini cõtradicũt · & cõponit̃ ab anti · & dico · &

Antidotũ ti · ge · n · venenũ qõ daẽ p̃ vitã ¶ maria vel illud qõ daẽ ptra venenũ · ab anti qõ eſt cõtra & datũ · Papias vero dicit · Antidotũ grece · dicit̃ ex cõtrario datũ · Contraria em̃ cõtrarijs curanẽ · Vñ p medicina ponit̃ · & corr̃ · penul · Vnde vindocinenſis · Eſt ancilla dei ſimplex elemoſina · mortis Antidotũ · venie porta · ſalutis iter · Vnde hic antidotarius tarij · liber quidã cõtra vitia cõpoſitus

Antifraſis ſis · penul · corre · fe · ge · cõtrouerſia · cõtrarietas · De hoc reqre in q̃rta pte in tractatu de tropis · Verũ aũt antifraſis faciat deriuatõem dixi in tercia pte vbi egi de ſpecibus noĩm.

Antigonus ni · penul · corr̃ · Vnde in aurora dicit̃ · Maior alexander antigonuſq; minor ·

Antigraphus · Graphus · i · ſcriptor · cõponit̃ cum anti · qõ ẽ cõtra · Et dicit̃ hic antigraphus phi · i · cancellari · qui & archigraphꝰ dicit̃ · qz reſcribit literis miſſis ad dñm ſuũ · Vñ hec antigraphia g̃phie · & hec archigraphia phie · i · eiꝰ dignitas ſcz cãcellaria · & corr̃ · penul · antig̃phus · Sz antigraphia acuit

Antilibanus ni · penul · corr̃ · ea ps libani · ¶ penul · vel ſup libanũ q̃ occidẽtalẽ ptem reſpicit q̃li cõtra libanũ Et oponit̃ ab anti & libanꝰ ni · p mõte quo

Antiloquus qua · quũ · q̃ p̃mo loquit̃ · ab ¶ vam · ante · & loquor · & corri · lo · vnde antiloquiũ quij ·

Antimetabola le · penul · corr̃ · vel ¶ p̃ma locutio antimetabole · les · grece · & tũc acuit̃ itine. De hoc dixi in q̃rta pte · vbi egi de coloribꝰ rhetoricis

Anthiochia ochie · dicit̃ ab antiocho patre ſeleuci q̃ eam edificauit · a quo etiã & ſeleucia alia ciuitas dicta ẽ · Vel dr̃ ſic · ab anti & ocis qõ ẽ velox · qz cõtra velox · id ẽ · occeanũ ẽ poſita · Vñ anthiochenus

Antipaſtꝰ dicit̃ pes · qz fit ex cõ ¶ na · nũ · patriũ trarijs ſillabis ſcz ex breui & longa · & ex longa & breui · vt amauere · Et dicit̃ ſic · ab anti cõtra · & paſtos · qõ ẽ ſpaciũ · qz cõtrarijs ſpacijs conſtet

Antipater tris · penul · corre · Vnde in aurora dr̃ · Vir p̃bus antipater · youmeus cõſulit illi ·

Antipenti memeris ris · penl' · corre · cõponit̃ ab anti · & penti memeris · Et eſt antipẽtimemeris queda ſpẽs ceſure · p quã vocalis naturaliter corr · p̃ducit̃ ī p̃rincipio ſcõi pedis · Et dicit̃ ſic · qz penti memeris fit in p̃rincipio terci pedis · hoc ẽ ī p̃rincipio ſcõi vt in hoc verſu · Moras ecce nõ tardat & iõ labit̃ hora

Antiphona ne · i · cõtra pſalmũ ſonãs · vel qz pars illius canit̃ ab vna pte chori · alia ab altera · & dicit̃ ab anti · qõ ẽ ptra · & phonos qõ ẽ ſonus · & ſcribit̃ p ph · & p o · ī penul · illaba nõ p a · Poteſt etiã ſcribi p f · & corripit̃ penul · Papias vero dicit · Antiphona grece · vox reciproca duobꝰ choris alẽnatim

Antipofora re · penl' · corr̃ · Vid ī q̃rta ¶ pſallẽtibꝰ pte · vbi agit̃ de coloribus rhetoricis ·

Antipos podis · ppl's ſubterrane · cõtra nos hñs pedes vt putãt quidã · ab anti · qõ eſt ptra · & pos qõ eſt pes · vel ab anti · & pes pedis · Papꝰ · vero dicit̃ Antipedes penul · corre · dicti qꝫ ptrarij noſtris veſtigijs putanẽ · Itẽ antipodes · genus mõſtri ī libia plãtas ũſas hñt poſt crura · & octenos digitos in

Antiptoſis · penul · corre · quedã figura ¶ plantis allothece · ſub q̃ ptinet̃ antitheſis · Vide ſup̃ ī q̃rta pte in capitulo de allotheca ſcõm priſcianũ ·

Antiquarius · ab antiquꝰ dicit̃ hic antiq̃rius rij · q̃ antiqua habet ī memoria vel ſcribit · Et differt a librario · qz librariꝰ dr̃ q̃ noua & vetera ſcribit · Antiq̃rius q̃ ſolũ vetera · Antiq̃rius etiã dr̃ ſenex antiquꝰ

Antiquitus · aduer · penul · corre · ab antiquus dicit̃ Antiquus qua · quũ · dicit̃ ab ante · Et eſt antiquꝰ ſolo euo · vetus annis · & cõparat̃ antiq̃or quiſſimꝰ vñ hec antiquitas tatis · i · eui longitudo · & antiquo quas · i · antiquũ aliquid facere vel dicẽ · ſcõm hug · Papias vero dicit · Antiq̃re · i · euacuare · aliquid ad priſtinũ ſtatũ reuocare · Hebreorꝫ · viij · Quod autẽ antiquat̃ & ſeneſcit p̃pe interitũ eſt ·

Antiſima · Sima · i · curuũ cõponit̃ cũ anti · & dicit̃ hoc antiſima · indecli · talis ſcz figura ·) (quaſi ſima cõtra ſima · i · curuũ ptra curuũ Hec nota ponit̃ ad illos verſus · quorꝫ ordo pmutandꝰ eſt · hec eadem nota ·) (cũ puncto ponit̃ ī his locis · vbi in codez ſenſũ duplices verſus ſunt et dubitat̃ q̃s potiꝰ eli

Antiſmicus · ca · cũ · i · vrbanꝰ · nõ ama ¶ gendꝰ ſit rus · nõ iracũdꝰ · Et dr̃ ab antiſmos · & corripit mi ·

Antiſmos · quidã tropus eſt de quo dixi ſupra in quarta pte in tractatu de tropis ·

Antiſtes ſtitis · ge · cõis · i · ſacdos · q̃ſi ſtans p ppl'o qz ante ſtat & orat p plebe · & corri · ſti ·

Antiſtitiũ · ab antiſtes dicit̃ hoc antiſtitiũ ſtitij · i · ſacdotiũ · vel dominiũ · qõ & hec antiſtitia ſtitie · dr̃ ·

Antiſta ſte · i · ſacerdotiſſa · ab antiſtes dicit̃ ·

Antiſto ſtas · ab antiſtes dicit̃ ãtiſto ſtas · Vel antiſto ſtas · i · excellere · p̃ſtare · precellere ·

Antiſtropha phe · i · cõtra cõuerſionẽ ſimplicẽ · Et ẽ antiſtropha · qñ finito verſu reincipit̃ ip̃m reſpõſoriũ vel eius medietas · ab anti & ſtropha · De hoc vide in ſtrophus · ita vult hug̃ · Papias vero dicit · Antiſtropha · reciproca cõuerſio qñ totum reſponſoriũ conuertitur · & corripit ſtro ·

Anthitheſis · eſt quedã ſpẽs methaplaſmi · de qua dixi ſup̃ in q̃rta pte ī capitulo de methaplaſmo · Et ſcõz hug̃ · Antitheſis ẽ cõtraria poſitio · vt ī duobꝰ p̃miſ vſibꝰ boetij · ſz aſſignat̃ ibi a q̃buſdã antitheta

Anthitheta te · quoddam ſcema · de quo dixi ſupra in quarta pte de ſcemate ·

Anthirethon quedã figura eſt · de qua in q̃rta pte

dixi in tractatu de scemate.

Antonomasia sic. quidā tropus est. & acui e peni de quo sup in qrta pte dictū ē in tractatu de tropis

Antracitis. lapis pciosꝰ sic dictꝰ. qꝛ ipe sit igni colozis. vt carbūculꝰ. q antrax dicit. sꝫ cādida ve na pcinctꝰ. cuiꝰ ꝓpriū ē ꝙ iactatꝰ in igne velut ime mortuos extiguit. & ecōtrio aqs pfusꝰ exardescit.

Antrax carbunculꝰ vel calculꝰ. id ē lapis.

Antropofagi. gens asprima. q humanis carnibꝰ vescit. & sūt sub regione scithie. Et cōponit ab an tropos. qđ ē hō. & fagin qđ ē comedē. & cozri. fa.

Antropomozphite. heretici sic dicti. qꝛ in simplici tate rustica deū hūana credūt habē mēbza. ab an tropos hō. & mozphe qđ ē mutatio. & theos qđ ē

Antropos. i. hō. ab ana quod est sursū deus tropos. quod est cōuersio. quasi sursum cōuersus & erectꝰ. vt suū creatozē aspiciat. cū alia animalia ꝓ na spectent terrā. Vñ apl's nos admonēs dicit. Que sursū sunt qrite. vbi xps est in dextera dei se dens. que sursū sūt sapite. nō q̄ sunt sup terrā. Pa pias dic sic. antropos q̄si anatropos. i. sursū versꝰ

Antropospatos hūana passio. qñ qđ ē hoīs attri buit deo. Vide sup in qrta pte in tractatu de colozi

Anterū tri. grecū est. latine spe bus rhetozicis cū dicit. vel antra quasi atra. i. obscura loca. scōm papiā. Vñ in himno iohis baptiste. Antra deserti teneris sub annis ciuiū turmas fugiens petisti.

Anubis. Nubes cōponit cū a. qđ ē sine. Et dꝛ hic anubis. i. mercuriꝰ quasi sine nube. Est em deꝰ ser monis. qꝛ omnia reuelat. & idē dicit cinocephalꝰ. a cinos qđ ē canis. & cephas caput. qꝛ cū canino ca pite depingit apud egyptios ꝓpter sagacitatē. Est em canis animal valde sagax. & ꝓducit nu. sic nubes Vñ virgiliꝰ. Omnigenūq; deū monstra & latratoꝛ

Anularis. ab anulus dicit hic anubis. fm hug. & hec anularis. & hoc re. qđ ptinz ad anulū. & hic anularis substantiue. scōus digitus a minio. qꝛ ibi frequēter ponit. anulus ꝓdu. penl'. & scribit ꝑ sim plex l. & formaē a gēo anuli. i. in a. & addita ris.

Anularius. ab anularis dicit hic anulariꝰ rij. q fa cit anulos. & hoc anulariū rij. locꝰ vbi fiūt anuli.

Anulus. ab anus ꝙ culo dicit hic anulus li. ꝙ ro tunditate. Vel dicit anulꝰ ab anno. ꝙ diminutōem quasi annulꝰ. i. circulꝰ. qꝛ in se redeat vt annꝰ. vñ anulatꝰ ta. tū. i. anulum habēs. Quidā tñ dicūt ꝙ anulꝰ nō venit ab anus. ꝓpter p̄dictā causam. sed ob aliā. Fuit em cōsuetudo olim ꝙ si aliqs esset ho micida. vel adulter deferret simiā in collo. os suuz ad simie culū tenēs. sed qꝛ hoc nimis erat oꝓbrio sum. fecerūt torquē rotundū quē in dedecꝰ defere bāt in digitis. & tūc nobiles fecerūt illū fieri aureū vel argentū. qđ magis videbat honoꝛi ꝙ dedecoꝛi ex eo tpe consuetudo inoleuit. vt nobiles deferrēt anulos. & ido dicūt quidā ꝙ anulꝰ dictꝰ ē ab ano simie. Alij dicūt ꝙ ꝓtheus ferē ēcūdedisse ferreū circulū digito lapide icluso. qua cōsuetudie hoīes vsi anulos habē ceperūt. & pꝰ gens cepit gestare eos in quarto a pollice digito. qꝛ in eo vena est que vsqz ad coꝛ ptingit. quā notandam & oznandā ali quo insigni veteres putauerunt

Anus. ab annus anni dicit hec anus anus anui. ꝓ vetula. eo ꝙ multos habet annos. Vel ab a. quod ē sine. & nus. quod ē sensus. quasi sic sensu. & cozri. primā. Vñ quidā. Pamphile tolle manus iamqz re dibit anus. Dicimꝰ etiā hic anꝰ ani. scōe decli. pro culo. similit ab anno. ꝓpter circularōem. Vñ ꝑmo regū ca. vj. Posuerūt sup plaustrū capsellā ad si militudinē anoꝛ. & ꝓdu. ꝑmā. vñ in auroza dꝛ. Ex auro vero faciūt anos totidem qz. vñ versꝰ Forma senilis anus. ps qđā corꝑis anus. vel dicit anꝰ ani. q̄si manis. i. vacuꝰ. scōm papiā. & ē masculi gnis.

Anutergiū gij. dicit illud vnde anus. id ē. culus tergit. & cōponit ab anus & tergens.

Anxioma. in axioma est.

Anxius. ab ango gis. dicit anxius anxia anxiū. Et cōparat anxiꝰ magis anxius anxissimꝰ. & hec anxi etas tatis. & anxioꝛ aris. deponens. vnde verbalia anxiatoꝛ anxiatrix. anxiatio. anxiatus. vnde anxia tim & anxie aduerbia.

Aozasia debz dici. quidā tñ dicūt. aorisia. qđā aurisia. Augꝰ. aūt in li. de. ciui dī. aozasia. & ista verioꝛ ē litera. vñ dicēdū est. Sodomi tas ꝓcussos aozasia. vñ versꝰ Dicit oza grecꝰ vbi dicit ozo latinꝰ. Hinc ozasis grece. quod visio dico latine. A quo ꝓpositū noscas aozasia grecū. Sꝫ vis fit metro quotiēs aorasia pono. vide infra in aurisia.

Apage. id est. recede. vade. apagite. recedite vadite. vel state in pace. Et videnē esse ad uerbia melioꝰ ꝙ vba. ñ qꝛ videnē discretōez habere numeroz. qꝛ apagesis & apage ferunē ad vnū. apagite ad plures. sed forte hoc cōtingit ñ ex vi aduerbij. sed ex vi verboz quā habent in se.

Apagesis. sta in pace. vel habeas pacē. aduerbiuz cōmicū. Terentiꝰ. Obsecro mi hō apagesis. secūdū hug. Papias vero dicit Apagesis. id est. recede. sis sanus. sis pacificus. id est. tace.

Apatia tie. grece. latine īpassibilitas. ab a. i. sine & pate quod est passio.

Apella. i. iudeus. quasi sine pelle. Auroza in exodo Extinguit dñi factus apella puer.

Apenni. dictꝰ ē quasi alpes acute. penniū em an tiqui acutū vocabāt. vel apēnius. quasi alpes pēni id ē. anibalis. ꝑ quas anibal dux viam fecit dum ro mam peteret. & ꝓducit penultimam.

Aper pri. masc. ge. dicit ab aperiēdo. eo ꝙ feriēdo aperiat. vel dicit aper quasi afer. a feritate. cōuer sa f. in p. vñ hic apcularius. effractoꝛ domꝰ. Et est differentia inē apꝛū. verrē. & nefrendū. Aper nā q dicit porcus siluestris. verres domesticus hns te sticulos. Nefrendꝰ dicit domesticꝰ carēs testiclis & cozri. primā ap. vñ ouidiꝰ de reme. A cane non magno sepe tenetur aper.

Aperculus li. diminutiuū. paruus aper.

Aperio apis rui. aptū. oponit ex a. vel ad & pario vñ aptus ta. tū. & cōparat apertioꝛ aptissimꝰ. vñ aperte aperti aptissime aduer. Aperio componit cū ad. & dicit adaperio ris. rui. aptū. id est. valde aperire. secundū hug. vnde vult ꝙ aperio cōponit ex a. vel ad. Magister aūt bene. vult. ꝙ oponat ab ad. & pario. & abijcit d. sicut b. in opio. & operioꝛ abijcit. & cozri. primā aperio. vñ in auroza dicitur. Hob fauces apit sed nō tamē absqz medela. & illud teneas. Et hoc etiā vult prisc. qui i. x. libꝛo dic de ꝓteritis quarte cōiugatōis. Aperio facit aperui. qꝛ videt a pario esse cōpositū. quod vetustissimi nō so lum secundū terciā. sꝫ etiā secūduz quartā cōiuga tōem declinabāt. Igit ex eo cōposita si principalem syllabā purā. nec ex integra ꝓpositōe habuerint. io. i ui. cōuertūt in ꝓterito. vt aperio aperui. opio ope rui. vult ergo prisc. ꝙ aperio & operio. nō oponan tur ex ꝓpositōe integra. Et sic apio. ex ad & pario cōponit. abiecta d. Et operio cōponit ex ob. & pa rio. & abijcit b. & formāt ꝓteritū a ꝑsenti. io. i ui. diuisas. Sꝫ reperio & cōperio. ex integra ꝓpositōe

cõponunt̃·nec habẽt pncipalẽ.i·ptimã sillabã pu
rã·i·sine cõsonãte vocalẽ·& iõ ꝓteritũ faciũt in ri·

Apes pis·sic dicta·qz nascaẽ sine pedib?·ab a·&
pes pedis·Vel apes ab alligãdo se pedib?·vñ hec
apecula le·dimi·Itẽ ī nõ hec apis dicit̃·Eccle·xj·
Breuis ī volatilib? apis·vnde hec apicula dimi·In
uenit̃ etiã hic apis ꝑ rege grecoꝝ.q ī egypto moꝛ
tuus fuit & ꝑ deo habitus·& ī arca polit?·Item
hic apis·dicebaẽ taurus q̃ de nilo solebat exire·&
gesticulatõe sui corpis ꝓdicere futura solebat·Itẽ
apis. dez apũ·Et nota ꝙ apes nascunt̃ de putridis
carnibus boũ·sicut scabrones & scarabei de carni
bus equoꝝ. fuci de mulis· vespe de asinis

Apex picis.mas·ge·i·sũmitas·Q̃ ẽ ī sũmo est
a pedib? remotũ ẽ·Et apex qñqz litera dicitur.Et
ꝑprie apices dicunt̃ litere ille q̃ in frontispicijs mu
roꝝ vel ecclesiaruz scribunt̃·sz quelibet litera qñqz
dicit̃ apex·Vnde ī marco· Vnus apex nõ ꝓteribit
a lege donec oĩa fiant·Et in pncipijs libroꝝ. & ī
titulis leguz·&ˢ apex ligamen.& apex dicit̃ pileus
subtilis quo gẽtiles sacdotes vtebant̃·& apex sũ=
mitas galee·sez con? sup quẽ crist̃e ponunt̃. Et iñ
hic apiculus li·dimi·qz̃ & ꝑ litera· & ꝑ ligamine
quo filateria dependẽt·& ꝑ filis accipitur·& inde
tũc apicio cis·scz̃ hug̃·Papias vo sic dicit· Apex
apicis dictus ꝙ longe sit a pedib?·i·sũma ps vertũ
cis·vel coni vel galee vel mõtis vel litere·id ẽ· vir
gula vt coma·vel distinctõis nota

Apiago·ab ape dr hec apiago gmis·herba cuius
flores apes libenter colligũt & maxime appetũt

Apiariũ·ab ape dr hoc apiariũ rij·loc? vbi apes
mellificant·qz̃ & hoc apisoriũ & hoc apisteriũ dr

Apiaster.ab apis dicit̃ hic apiaster stri·apũ mgr
Vel dicitur ab ape·sicut catulaster a catulo·& hec
apiastra.auis que libenter comedit apes·& est vi
ridis coloris· que & merops dicitur

Apicio cis·cere.i·ligare.verbũ actiñ· & dicit̃ ab
apex apicis·vel apiculus apiculi

Apicios⁹ sa·sũ·i·calu? capite·cui? frontis sũmi
Apicitus ta·tũ·id est·ligatus ab tas apparet
apicio dicitur vel ab apex

Apicula·inuenit̃ hec apes vel apis·Ab apes de=
scẽdit hoc dimi.apecula le·Ab apis vero descẽdit
hec apicula le·pua apis.scõm hug̃·vt sup̃ habes ī
apes·Hoc etiã ex verbis pisc̃·habeẽ·vnde ipe dicit
in vj·Notandũ ꝙ a pede vel a sedẽdo· cõposita ꝑ
dis nõ ꝑ tis·efferũt gẽm·& a pede que dã cõposita
seruãt e·A sedendo vero mutãt e·in i·vt bipes pe
dis·deses desidis·excipit̃ hec apes hui? apis. qz hº
solũ a pede cõpositũ·vt quibusdã videt̃ e·longam
seruauit·nec vlla sillaba creuit in gẽo·Quidius tñ
nomiatiuũ hec apis ꝓtulit in.xvj·matha·Nõ apis
inde tulit hos sedula flores·Qõ etiã dimi·ostẽdit
apicula·qũo fidicula docet ꝑmitiui sui noiatiuũ fi=
dis.non fides esse·In·iij·eñ li.dicit idẽ prisc̃·In es·
ꝓductam desinentia femina tercie declinatõis vel
ãnte·abiecta s·assumũt cula·& faciũt diminutiua
& seruãt e·ꝓdu·vt vulpes vulpecla·Excipit̃ mer
ces cui? is genitiui ī vla·cõuersa facit dimi·merce
dula·& apes cui? di·ꝑ e·longa i·habuit apicula·
His visis videt̃ dicendũ ꝙ ab apes descẽdit apecu
la·& ab apis apicula·sic̃ dicit hug̃·& prisc̃·innuit.
Vnde scias ꝙ apud modernos apes ꝑ e·est in vsu
frequẽti in nõ.& apicula dimi·tñ & apis in ntõo
inuenit̃·& etiã apecula ꝑ e.dimi·Sz tũc apecula re
gulariẽ descẽdit ab apes.et apicula ab hº nõ apis

Apiculus li·dimi·puus apex·vide in apex.

Apifera·funes qui cornibus antemne dextra sini
straqz tendunt̃ retro versa·ab a·& pes pedis & fe
ro·quia longe a pede mali uel veli ferũt cornua &
extendũt cornua veli·& corripit fe·

Apisoꝛ soꝛi·ge·ne·pe·coꝛr̃·nomẽ est opidi·

Apis·ī apes vide·pd̃·pma apis·ꝑ deo egyptioꝝ
piscoꝛ sceris·verbũ deponẽtale·i·adquirere·ab
piũ pij·herba q̃ solebant coꝛonari Tape dicit̃
apices.i·capita hoĩm·& dicit̃ ab apex cis·scz̃ hug̃
Vel scõm papiã·Apium genus herbe dictũ·eo ꝙ
apices·i.capita antiquoꝝ triumphãtiũ uel poetaꝝ
ipo coꝛonabant̃.quo iternoꝝ viscerũ doloꝛes gñis
simi sopiunt̃.huiõi herba ebrietatẽ dicit̃ ꝓhibere

Aplanos.Planos qd̃ ẽ erroꝛ vel vagatio cõponit̃
cũ a·quod est sine·& dicit̃ aplanos vl' aplane apla
nes.id est·firmamentũ quasi sine erroꝛe·quia semp
mouet̃ in eodẽ loco·& acuit̃ in fine

Aplustre stris·gubernaculũ nauis vel armamẽtũ
& deriuaẽ ab appello lis·& habet ꝑmã naturaliter
breuẽ·vñ iuuenalis·Victeqz triremis aplustre·et
facit ntũs plural' aplustra·& gtũs aplustriũ·inue=

Apoca ce·fe·ge·ẽ scriptũ qd̃ Tnit̃ etiã aplustria
creditoꝛ dat debitoꝛi soluẽti·ī quo creditoꝛ ꝓfite
tur se denarios debitos sibi accepisse·& inde etiaz
ꝓfessio dicit̃ & securitas.qz debitoꝛẽ reddat secu
rũ·& dicit̃ ab apos qd̃ ẽ re·& capio qd̃ ẽ receptio
qz recipit̃ soluto debito·& cõponit̃ cũ anti qd̃ est
cõtra·& dicit̃ hic antipoca poce·scriptuz qd̃ debi
toꝛ soluẽs dat creditoꝛi·ī quo debitoꝛ notat se sol
uisse tm̃ ex tali causa·& dicit̃ sic·qz cõtra apocam
dat̃·Vñ ũsus·Apoca soluẽti dat̃ anti susciepienti·

Apocalipsis sis·interꝑtat̃ reuelatio.qz ibi manife
sta sunt q̃ erãt abscondita·& est grecũ·& nõ debz
accentuari ī fine·& ẽ cõpositũ ab apo·qd̃ est re·&
calipsis qd̃ est velamentũ Vnde apocalipsoꝛ saris
id ẽ·reuelare· & coꝛr̃·pma ·Auroza Est apocalipsis
mistica vba gerens·& ẽ femĩ generis apocalipsis

Apocrifus·a crisis quod ẽ secretũ·& apo quod ẽ
de·cõponit̃ apocrifus fa·fum·penul.coꝛr̃·i. occul
tus et secret? q̃si de secretis·i·de numero secretoꝝ
Apocrifa ꝑprie dicunt̃ illa scripta quoꝝz oꝛigo et
autoꝛ ignoraẽ·et q̃uis ibi sint multa vera tñ nõ ha
benẽ in autoꝛitate·ꝑter plura falsa q̃ ibi cõtinent̃
Vnde hic apocrifarius q̃ describit apocrifa secũdũ
hug̃·Vel scõm quosdã apocrifus·cõponit̃ ab apos
quod est longe·et crisis qd̃ est iudiciũ·q̃si longe a
iudicio·vel de quo nõ potest certũ haberi iudiciuz
Et dicit̃ duplicit̃ liber apocrif?·vel qz autoꝛ igno
raẽ et veritas patet·et talẽ recipit ecclesia nõ ad fi
dei ꝓbatõem·sed ad erroꝝ destructõem·q̃les sunt
liber iudith·Et alij quos numerat hieronim? ī ꝓ=
logo regũ·Sapiẽtia mãt q̃ vulgo salomonis inscri
bit̃·et iesu filij syrach liber·et iudith·et pastoꝛ·nõ
sunt ī canone Vel dicit̃ apocrifus· qz de eius veri
tate dubitaẽ·et tales nõ recipit ecclesia·vt ẽ liber
de infantia saluatoꝛis·et de assũptõe coꝛpis beate

Apocrifarius·ab apo·et crisis quod q̃ virginis
est secretũ·cõponit̃ hic apocrifarius vel apocrisa
rius·i·secretari?·cõsiliari?· vnde et quãdoqz sic dr
cancellari?·qz ipse secretari? ẽ regis vel impatoꝛis
et eius secreta scit.sed nomen sonat q̃si de secreta
rijs·qz rex uel impatoꝛ plures habz secretarios et
cõsiliarios.quoꝝ vnus ẽ cancellari?· Vnde ī ꝑscri
ptõe tituli prisc̃·sic dicit̃·Prisc̃·grãmatici cesariẽ
sis apocrisarij uel apocrifarij doctoꝛis vbis rome
cõstantinopolitane de arte grãmatica liber prim?
incipit·vel ab apo·quod ẽ ab·uel de et crisis·quod

est aurum · dicit̃ hic apocrisarius · i · thesaurari? · uel sic dicit̃ cancellarius regis vel impatoris · quia habeat aurum in sua custodia ·

Apocopa pe · vel apocope pes · greca declinatõe cozr̃ · p̃ma · Vñ q̃dã · Monade subtracta · dicet̃ apocopa facta · De hoc sup̃ dixi ī q̃rta pte ī ca · de me=

Apodixes grece ostẽsio · scõz papiã · ¶ chaplasmo Hug · vero dic̃ · Apodixen ostẽsio · fantasia · pbatio expimentũ · virt? · potestas · Vñ in vita beate agnetis dicit̃ · Ad filiũ meũ voluisti apodixen tue artis magice demõstrare · & p̃du · penul · positione

Apofozetũ ti · penul · p̃du · cõponit̃ ab apo · p̃positiõe greca & fozos · & apofertũ etiã dicit̃ · & tunc cõponit̃ ab apo · & fero fers · & sũt apofozeta vasa sic dicta · a ferẽdo poma vel aliud · & sunt plana

Apogeũ gei · ẽ cõstructũ sub t̃ra edificiũ · q̃ nos antrũ vl̃ spelunc̃ dicim? · ab apo q̃ ẽ de · & ge q̃ ẽ t̃ra · & idẽ dz ypogeũ · ab ypos q̃ ẽ sub · & ge · t̃ra

Apolesma · diffinitio & cõsũmatio disputatõis

Apollo linis · p̃priũ nomẽ viri cozr̃ · p̃mã · Vñ scribit̃ p vnũ p · & geminũ l · Vñ virgili? in vj · eneid · Cõcutit & stimulos sub pectoze vertit apollo · vñ cozr̃ · p̃mã de apollo · Aliq̃n aũt ẽ indecli · vñ prima cozinth̃ · caplo · i · Ego quidẽ sum pauli · ego aũt sũ apollo · & tũc videt̃ q̃ debeat in fine acu · sic equ? pharao · licet vsus aliquoz cõtradicat · Papias dic̃ Apollo a gentibus sol dicitur

Apollonius nij · p̃priũ nomẽ viri primã cozr̃ · vñ ī auroza scribit̃ · Miss? apollonius dux nup̃ fact? ab

Apologeticus ca · cũ · i · excusatozi? · vel re ¶ illo spõsozi? dicit̃ ab apologia · scõm hug · Papias dic̃ · Apologia · excusatio · vñ apologeticũ dicit̃ · i · satisfactõis iudiciũ · verũ testimonium

Apologia · excusatio · vel respõsio · ab apo q̃ ẽ re · & logos q̃ ẽ sermo · q̃si sermois relatio · i · respõsio vñ in decretis alexandzi pape · Clerici q̃ alios accusant iustã accipiãt apologiã · Et ẽ posita apologia ibi p̃ defensione vl̃ negatõe sola Nã in ea solẽt q̃dã accusantib? respõdẽ · & acuit̃ gi · in penul · syllaba

Apompeius grece · emissari? latine · vñ & hircus apompeius dicebat̃ emissari? · q? emittebat̃ ī deb̃tũ

Apoplexia · ẽ subita sanguinis ¶ vide ī emissari? effusio q̃ suffocati intereũt · sic dicta · q? ex letali p=cussione repentinus casus fiat · Greci igitur pcussionem apoplexim dicunt ·

Apozia Pozus ri · oponit̃ cũ a · & dicit̃ hec apozia rie · i · apertio · vel labor · angor · acule? · stimul? · ict? vuln? · cura · tediũ · molestia · Ecclesiast · xxvij · Apozia hoĩs in cogitatu illius · Et inde apozio rias · id ẽ aperire · enucleare · & depaupare · & tunc ẽ actiuũ · Item apozare · i · laborare vel laborando sudare · & anxiari · & tũc ẽ neutrũ · Inuenit̃ etiã in deponẽti genere ī eodẽ sensu · Vñ ad cozinth̃ · Apoziamur sed nõ destituimur · vbi põt esse passiuũ p̃ depaupari Ysidozus tñ dic̃ q̃ apozos grece latine dicit̃ paup Vñ apoziare · i · paupez facẽ · & apozos ra · rũ · i · diuinus Paupez em̃ ẽ diuinos eẽ & regnũ habẽ celoz

Apozus · in apozia vide ·

Aposiopasis sis · penul · cozre · est validus defect? orationis · De hoc supza dixi in quarta parte in capitulo de colozibus rethozicis ·

Apostata te · cõponit̃ ab apo · q̃ est re · & stolos missio · Vñ hic & hec apostata te · puersus renũciatus · refuga · retromiss? · Et p̃prie ille dicit̃ apostata · q̃ p̃mo bene agit · sz postea puertit & male agendo retro abit · Vñ videt̃ oponi ab apo & stans · q̃si retro stans · vel vt alij dicũt̃ deriuat̃ ab apl'us p cõtrariũ · vel ab apostus sta · stũ · q̃ ẽ puersus & cõtrarius · & fit ab appono · vnde apostatic? ca · cũ · i · puersus · & hec apostasia sie · i · renũciatio · retro ad malũ mozẽ itio · & acuit penul · Et apostato tas · retro abire · a bono puerti · puersc agere · vñ eccl̃i · xix · vmũ & mulieres apostatare faciũt etiã sapientes · & cozri · p̃mã apostata · vnde seduli? · Tũc vir apostolicus · nunc vilis apostata factus

Apostema matis · ge · neu · dura humoz? collectio ī cozpe · sic dictũ a collectiõe humoz? · Nã greci apostemas collectões vocant · & p̃ducit ste ·

Apostolus · apo q̃ ẽ de · vel re · cõponit̃ cũ stolos q̃ ẽ missio · Et dicit̃ hic apl'us li · i · missus · & dicit̃ apl'us q̃si demissus · i · de celo · vel a deo miss? · Apostol? grece · lisan hebraice · missus latine · vnde hic apostolat? tus · tui · officiuz vel dignitas apl'ũ & apostolicus ca · cum · & hic apostolic? ci · p̃ papa · Apostolici etiã dicti sunt quidã heretici · qui nihil possidẽtes p̃priũ · nõ recipiũt aliquos q̃ aliquo ī h° mundo vtunt̃ · Et hic & hec apostularis & hoc re · Et coponit̃ apl'us cũ con · & dicit̃ coapostul? · id ẽ simul apostolus cũ alio · & cozr̃ primã apl'is · vnde in auroza dicit̃ · Sanct? apostolic? lucas dilucidat actus · ¶ Et nota q̃ dictis apl'oz sine p̃batõe credendũ ẽ · sicut dicam ī symbolũ · & scias q̃ de nece apostoloz ita legit̃ ī quadã cronica · Claudius ĩperat · Marcus euangeliũ scribit · Apostoli p orbẽ diuidunt̃ · Petr? romã venit · Andreas achaiaz · ibiq; crucifigit̃ · Iohes ephesum · viuus ītrat sepulcrũ · Iacob? maior hierosolimis decollat̃ · Thomas ī india lancea transfigit̃ · Philippus ī phrigia crucifigit̃ & lapidat̃ · Iacobus minor hierosolimis pertica fullonis occidit̃ · Bartholome? ī maiori yndia excoriat̃ deinde decollat̃ Matheus ī ethiopia ī altari lancea pforat̃ · Symon & iudas in p̃sia a pontificib? ydoloz tumultu p̃ll̃ interimunt̃ · Mathias ī iudea pro xp̃o patit̃ · Lucas ī bithimia obijt · Marcus alexandzie martiriũ cõpleuit · Barnabas ī salamia eremat̃ Quartodecimo anno claudi? veneno interijt · Nero successit · matrẽ cuiscerat · Sozozẽ stupzat · romã in duodecim p̃tibus incẽdit · senecã interficit · ranas apud lateranũ euomit · petrũ crucifigit · paulũ decollat · impat annis tredecim · mensib? septẽ · a lupis deuozat̃ · vide in nũs · ¶ Volo etiã te scire q̃ sic dicit hieronim? cõtra iouinianũ ī primo libzo inter duodecim vn? eligit̃ · vt capite cõstituto scismatis tollerẽt occasio · Sed cur nõ iohãnes qui electus ẽ virgo · etati delatũ est · q? petr? seniozẽ · ne adhuc adolescens & pene puer p̃gresse etatis hoĩbus p̃ferrerẽt · & magister bon? q̃ occasionẽ iurgij debebat auferre discipul' · & dixerat eis · pacẽ meã do vobis · pacẽ relinquo vobis · et qui voluerit ĩter vos maioz esse mimim? oim fiat · ne ī adolescentẽ quem dilexerat causam p̃bere videret̃ iuidie · vt aũt sciamus tũc puerũ fuisse iohem manifestissime docẽt ecclesiastice histozie · Q vsq; ad traiani imperium vixerit · i · p? passionẽ dñi anno sexagesimooctauo dozmierit · q̃d nos ī libzo de illustribus viris breuiter p̃strinxim? · Ambrosi? etiã dicit sup lucã Misti cũ est q̃ maria cõmendat̃ iohãni inter ceteros iuni ozi · q̃d nõ ociosis auribus debemus accipe · Periculosa est em̃ mulieribus copula adolescẽtis · & spẽs iuuẽtutis · ¶ Itẽ scias q̃ porphiri? arguit matheũ & apostolos q̃ secuti sũt cõtinuo xp̃m · vt dicit hieronim? ī matheũ · Arguit imãt porphiri? et iulian? augustus vel impitiam historiographi mentientis vel stulticiã eoz qui statim secuti sunt saluato · ẽ q̃si

irrationabiliter quomõlibet vocantem hoĩem ſine
ſecuti·cũ tantas virtutes tantaq; ſigna p̃ceſſerint
que ap'los anteq̃ crederẽt vidiſſe nõ dubiũ ẽ· Cer
te fulgor ipe & maieſtas diuinitatis occulte q̃ etiã
in humana facie relucebat ex xp̃o ad ſe vidẽtes tra
here poterat aſpectu· Si em̃ in magnete lapide &
ſucinis hec eſſe vis dicẽ·vt anulos· & ſtipulã. &
feſtucas ſibi copulãt·quãto magis dñs creaturarũ
oĩm ad ſe attrahere poterat qõ volebat· Grego
rius aũt dicit· Nulla xp̃m facere adhuc miracula
petr? & andreas viderãt·& tñ ad vnũ dñi p̃ceptũ
hoc qõ videbanẽ poſſidere obliti ſũt. q̃nta nos ei?
miracula vidim? ·quot flagellis affligimur ·q̃ntis
mimaq; aſperitatib? deterremur· & tñ vocantẽ ſeq̃

Apoſtrophe phes·accentuaẽ ĩ fine cõtemnim?
Dicẽ etiã apoſtropha phe· & tũc nõ acuiẽ in fine
& eſt apoſtrophe·tranſit?·regreſſ?·reuerſio. ſcõz
papiã· De hoc require ſupza in quarta parte in tra
ctatu de coloribus rhetoricis

Apoſtrophus· Trophos qõ ẽ cõuerſio·cõponiẽ
cũ apo·qõ eſt de·vel re·& dicẽ hic apoſtrophus·
virgula·regula·q̃ſi p̃s circuli dextra ad ſummã lite
ram poſita in his dictionib? ĩ fine tribunal & pir=
rin qua nota oſtẽdiẽ deeſſe ĩ ſermone vltima voca
lis·vt tribunal p̃ tribunale·pirrin p̃ pirrine Et ad
hoc oſtendendũ ibi poniẽ·Vel ideo vt ibi denoteẽ
accentus debere poni ĩ fine·Vel iõ vt ibi denoteẽ
vltima cõſonãs cui? ſubtracta ẽ vocalis recuruari
& apoſtrophari·i· cõuerti & reuerti ad p̃cedẽtem
vocalẽ. vnde apoſtrophus diciẽ & cozr·ſtro.

Apotheca·Theca cõponiẽ cũ apo·qõ ẽ re·& õz
bet apotheca ce·i·repoſitoriũ. vel reconditoriũ. q;
in his hoĩes elaboratas fruges reponũt·Vnde hic
apothecari? rij·q̃ cuſtodit apothecã· vel mercator
& apothecarius ria·riũ·ad apothecã p̃tinens.& p
ducit penul·apotheca·ſicut cyrotheca· entheca·

Apozima vis coctarũ herbarũ·& ponẽ ab apo
& zima·quod eſt vis.& cozr·penul. Mac·Vis po
tius ſeminũ vel apozima p̃derit huius·

Apparitiuũ verbũ·eſt verbũ deſinẽs in co·vt vel
lico·nutrico·albico· De hoc dixi in tercia p̃te ĩ tra
ctatu de ſpeciebus verborum·

Apparitor·ab appareo res·deriuatur hic apparitor
toris·i·ſeruiẽs·q; appareat & videaẽ vt p̃ſto ſit
ad obſequiũ. Vel apparitores vocam? eos qui ap=
parere faciebãt reos in cõſpectu iudicum

Appello las·laui·poniẽ ex ad & pello las· qõ eſt
vocare·& mutaẽ d·ĩ p·vñ appellatiuus ua·uũ·&
ẽ appellare aduocare·Itẽ appellare·i.ad aliũ iudicez
vocare. vel audientiã alteri? iudicis poſtulare· Et
vt dicit bern.ĩ·iij·libro de p̃ſideratõe·Appellaſſe
inique iniquũ eſt. Inique & impune iniquarũ appel
lationũ fomes·Iniqua aũt oĩs appellatio ad quã iu
ſticie inopia nõ coegit·appellare nõ vt graues. ſz ſi

Appello lis·appuli·cõponiẽ ex graueris licet
ad & pello lis·& mutaẽ d·ĩ p·& ẽ appellẽ ad po=
tum venire·vel ĩpellere & appellere·i·applicare. vñ
terenci?·poſtq̃ poeta animũ ſuũ ad ſcribendũ ap=
pulit·i. applicuit· Poteſt etiã apello apuli apulſuz
cõponi ex a·& pello·& tũc ſcribiẽ p̃ vnũ p·& eſt
appello ab aliquo pello vel amoueo·Vnde apulſ?
ab vbere·i·amotus·Eſaie·xxviij·Ablactatos a la
cte·apulſos ab vberibus·id eſt·amotos

Appendix·ab appendo dis· diciẽ hic & hec & hoc
appendix dicis·quod alicui appendẽdo adheret·vñ
appendix diciẽ manſiuncula q̃ magne domui adhẽt
ſcz q̃ appẽdiẽ parieti·nõ hñs tectũ diuiſũ ĩ duo late

ra. vñ hoc appẽdiciũ diciſ idẽ. & appẽdici? cia·ciũ·

Appendo· Pendo dis· cõponiẽ cũ ad· & diciẽ ap
pendo dis· & mutaẽ d·ĩ p·i·ſuſpẽdere vel librare
põderare·vñ h appẽſor ſozis·& appẽſoti? ria·riũ·

Appeto tis·tiui·titũ. habet p̃teritũ & ſupinũ ad
modũ q̃rte·& cõponiẽ ex ad·& peto·& mutaẽ d·
ĩ p·& eſt appetere·deſiderare. adquirẽ reqrere· Vñ
hic appetit? tus tui·penul·p̃du·ĩ nõ·& hic & hec
appetibilis·& hoc le·& hic appetitor· penul· p̃du·

Applaudo·plaudo cõponiẽ cũ ad·& mutata d·ĩ
p·diciẽ applaudo dis·plauſi·i·alicui plauſũ facere.
& inde hec applauda de·vel appluda de.i·ſozbiciun
cula ex paleis facta·ẽca quã pueri ſolebant applau
dere·Vel applauda etiã diciẽ furfur·

Appluda de·ĩ applaudo vide

Appodio as·aui·ĩtum ẽ·imitor ex ad·& podio dias
mutata d.ĩ p·vide in podio podias·

Appono nis·apoſui apoſitũ·ex ad & pono nis·
& mutaẽ d.ĩ p·& ẽ apponere·adiungẽ·addere·et
inde appoſitus ta·tũ·& p̃ ſincopã apoſt? ſta· ſtũ·
id ẽ. p̃poſitus & cõtrari?·vnde appoſite aduerbiũ

Appoſitio onis·quedã figura·de q̃ ſup̃ dixi ĩ q̃rta
p̃te vbi egi de allotheca capitulo de ſintheſi·

Appoſtus·ĩ appono eſt

Apprecior aris·appreciatus ſũ·exiſtimare·p̃cium
determinare·et cõponiẽ ex ad.et p̃cior aris·et ẽ de
ponẽs·antiq̃ tam̃ p̃cio as·et appretio as·in actiuo
genere declinabant. Zacharie.x· Decoruz precium
quo appreciatus ſum ab eis

Apprehendo dis·di·ſũ. ex ad et prendo dis·

Apprime·prime cõponiẽ cũ ad.et mutata d·ĩ p·
diciẽ apprime p̃ geminũ p·i·valde·Vl' ſũt due par
tes poſite p̃ vna.et teneaẽ d·et dicaẽ adp̃me·et de
bet ſemper media p̃duci ſcõz hug·Mac·Apprime
ſumptis zedoar obſtare venenis Affirmant zc̃. In
legenda etiã beati auguſtini inueniẽ hoc vocabulũ
apprime. Et vide·hug. vult q̃ ſi ſit vna ps vel due
poſite p̃ vna tũc retineẽ d. Priſc·aũt ĩ tractatu
de aduerbijs dicit q̃ apprime eſt ps cõpoſita· Diẽ
em̃ q̃ prime. ponẽ aduerbialiter·qõ oſtẽdit terrẽ
tius·qui opoſitũ ab eo ĩ antria p̃tulit·Nã id arbi
troz apprime in vita eſſe vtile. Sicut dixi ſup̃ ĩ ter
cia p̃te vbi egi de aduerbijs.

Apprimo mis·appreſſi appſſum· id ẽ·ad aliquid
p̃mere vl' iuxta.et componiẽ ex ad et p̃mo mis· et
mutaẽ d·ĩ p·et p̃te ĩ p̃i correptam

Appropio as·aui·are·Inde appropiãs antis· Et
eſt appropiare·approximare·appropinq̃re·et opo
niẽ ex ad et p̃pio as·Vide ĩ p̃pius·Luce·x· Appro
pians alligauit vulnera ei?. Et nõ habet r·ĩ penl'

Appuli·penul·cozre·eſt p̃teritũ de ap ſillaba
pello lis·vide in appello

Apricitas tatis·i. calor·iocũditas Et diciẽ ab apri
cus·et ſcribiẽ p̃ vnum p·

Apricus·ab aprilis diciẽ apricus ca·cũ·i·delecta
bilis et iocũd?·eo q̃ ĩ illo menſe ſit pulerũ temp?
ex p̃ductõe flozz·vnde hec apricitas·Proprie aũt
locus apricus diciẽ ſine frigore q̃ſi ſine rigore frigo
ris·vel q; ſit aptus celo·ſcz delectabilis loc? et p
ducit p̃i·Horatius in epy· Quidq̃ ſub terra ẽ m
apricum p̃fert etas·id eſt·in apertum

Aprilis·diciẽ quaſi aperilis·q; tũc terra aperitur et
flozes germĩat· Vel diciẽ ab affrodita qõ eſt ven?
vnde aprilis quaſi affrodilis·vel quaſi afrilis.id eſt
venerius·quia ille menſis dedicat? eſt veneri· vel
quia ĩ eo habet feſtũ ſuũ· vel quia ĩ eo nata fuit
et facit ablatiuũ ĩ i·tm̃· vt aprili

Aptitudinarius·Aptitudo·i·cõueniẽtia·vñ aptitudiani? ria·riũ·qđ significat ꝓprietatis aptitudinẽ
Apto·ab aptus dicit̃ apto ptas. ¶ vt risibilis verbũ actiuũ·& componit̃ adapto ptas·C apto ptas·& ꝑapto ptas·& ab his omibus verbalia
Aptotus·ptotos qđ est casus cõponit̃ cũ a·qđ ẽ sine·& đ aptotus pta·ptũ·q̃si sñ casu·& cor·pto·
Aptus·ab apiscor dicit̃ aptus pta·ptũ·q libenter adquirit·& habet modũ ĩ exponendo·Et ẽ nomen nõ ptcipiũ ĩ nostro vsu·& etiã verbũ.scz apiscor nõ est in vsu.& cõparat̃ aptior tissimus·
Apud ꝓpositio p d·scribit̃·qz veteres ꝑ apud ad sunt sepe vsi. duab? mediis literis subtractis scđz hug·Prisc̃·aũt dic̃·qđ ad deriuat̃ ab apđ p sincopã
Apulia lie·puincia vbi cõditũ est brundusiũ·Vñ apulus la·lũ·homo de apulia·& ꝓducit primã
Apulus·penul·corre·hõ de apulia·& ꝓducit a·
Aqua aque·dicit̃ ab equus qua·quum·vel ab equo equas dicit̃·ꝓpter eq̃litatẽ supficiei. & mutat̃ ac dyptong? in a·breuẽ·Vñ papias dic̃·aqua dicta ẽ·qz ei? supficies sit eq̃lis·vđ ĩ terra·& ĩ vnda·& ab aqua hec aquula diminutiñ
Aquagiũ·Aqua cõponit̃ cũ agito tas·& dicit̃ hº aquagiũ gij·i·aqueductus·qđ & hoc aqueductile lis·dicit̃·scz via p quã aqua agitat̃ & ducit̃ de pprio loco·& hoc aqualiciũ licij·p eodẽ·vel guttatoriũ·qz p illud aqua elicit̃·id ẽ.foras emittit̃
Aqualiciũ licij·locus p quẽ aqua elicit̃ a ꝓprio alueo·& cõponit̃ ab aqua·& licio cis·
Aqualiculus culi·i·ventricul?·in ag̃lis vide·& in
Aqualis·ab aqua dicit̃ hic & hec ag̃lis ¶ venter & hoc le·ad aquã ptinẽs·& substãtiue hoc aquale lis·i·vas aquatile grossum & latum·Vñ plautus Date illi sellaz vbi sedeat·& aquale cũ aqua·Qđ q̃nq; accipit̃ p grosso ventre·& inde venit hic ag̃liculus li·i·ventricul?·Vnde ꝑsius Pinguis aqua liculus penso sexquipede extat·
Aqualiũ lij·sũma ps capitis·ab ag̃ deriuat̃ iõ sic dicta·qz ꝑius suscipit aquã defluẽtẽ q̃ totũ corp?
Aquamanile lis dicit̃ vas sup qđ cadit aqua q̃ ablunẽ digiti sacerdotũ post sũptõez corpis xpi·qđ tenere & ꝑparare debet subdyacon?·& ꝓdu·ni·
Aquariolus li·mas·ge·ab aqua dicit̃·scz seruiens meretrici·qui crebro defert aquã ad eam mũdandã & venustandã·& corri.penul·
Aquarius·ab ag̃ dicit̃ hic aquarius rij·p quodaz celi signo.eo q đ tũc cũ sol est in eo·est abundantia aquarum·& aquarius dicitur seruiens qui portat aquã·vñ hic & hec ag̃ria·ancilla que aquam defert
Aquaticus·ab aqua dicit̃ aquatic? ca·cũ·penul·corre·& hic & hec aquatilis & hoc le·p eodem
Aquebibus·ag̃ cõponit̃ cũ bibo·& dicit̃ hic aquebibus bi·penl·corre·qui sepe bibit aquã & põt de
Aqueuomus·aqua ꝑponit̃ cũ ¶ clinari adiectiue vomo mis·& fit hic aqueuomus mi·q aquã vomit & potest declinari adiectiue.& corripit vo·
Aquila·ab acuo is·dicit̃ hec aq̃la le·auis·eo q acute videat·Vñ dic̃ pa·Aq̃la ab acumine oculoꝝ dicta·qz irreuerberato visu solẽ inspiciat·Itẽ aquila est signũ in celo·ab aq̃la dicit̃ aquil? la lũ·qui nasũ habet curuũ ĩ sũmitate·vt aquile rostrũ·et ẽ aq̃la ꝑmiscui generis·& sub vna voce & vno articulo·scz femĩno·cõprehendit aialia vtriusq; sexus·vt alba aquila.dicit̃ tam p mare q̃ ꝑ femella·Et vt dicit gregorius in mozalib?·Aquile nomie sanctoꝝ subtilis intelligẽtia.& sublimis eoꝝ ꝓemplatio figurat·C unctarũ quippe auiũ visum acies aq̃le superat·ita vt solis radi? fixos in se eius oculos nulla lucis sue coruscatõe reuerberatos claudat·vide
Aquileus·in aquilo vide· ¶ in turtur
Aquilin?·ab aq̃la dicit̃ aquilin? na nũ. possessiuũ nomẽ·vt aq̃lina pẽna.& hi aquilini noct·demones qui in similitudinẽ aquilarũ apparẽt·& ꝓdu·li·
Aquilo·ab aqua dicit̃ hic aquilo lonis·q̃si ligans aquas·qz vent? ẽ serenus·& aquas stringit·et aq̃lus la·lũ·dicebãt antiqui·p niger gra·grũ.vnde aquile? lea·leũ·i·niger vel fuscus.scđz hug·Pap·vero dicit·Aquilo vent? ad septẽtrionis limitraz dict?·q aquas stringat & nubes dissipet·Est em gelidus et siccus·Idẽ et boreas·qz ab ypboreis oris flat·Ecclesiast·xliij·Frigidus vent? aquilo flauit et gelauit cristallos ab aqua
Aquor·ab aqua dicit̃ aquor ris·deponẽs·et cõponit̃·adaquor quaris·p eodez·scz ad aquã ducere vel potare anialia·Inuenit̃ tñ actiuũ adaquo adaquas·Vñ theodol?·En adaquare gregẽ simul et releuare calorẽ·Gen̄.xix·Donec oĩa pecora cõgregent̃·et amoueam? lapidẽ de ore putei vt adaq̃m?
Aquosus·ab aqua dicit̃ aquosus sa sũ· ¶ greges plenus aqua·Et ꝓprie dicit̃ loc? aquos?·Potio vt aquata·et cõparat̃ aquosior simm?·Vñ hec aquositas tatis·inundantia aquarum·
Aquula·in aqua est·
Ara·ab aro ras·hec ara hui? are·q̃a vt arat cĩ bene ꝓueniret·solebat ara institui·Alij vo dicũt q derivet̃ ab ardeo·eo q victime ibi ardeant·Scias tñ q ara dicit̃ ꝑ altari·et ꝑ stabulo porcoꝝ Sz ara p altari primã ꝓducit et nõ aspirat̃·sz hara p stabulo porcoꝝ·primã corri·et aspirat̃·Vñ versus Est hara porcoꝝ breuis· non ara deoꝝ·vl' Porcũ nutrit hara.gẽtilis quẽ necat ara·
Arabia ab ara re·hec arabia bie·q̃ sacra interꝑtat̃ quia regio illa thure abundat·hãc greci endemon nostri beataz nominauerũt·Eadez est nominata et saba·a filio chus·qui dictus est saba
Arabilis·ab aro ras·hic et hec arabil'et hoc arabile·vt terra arabilis·i·bona et apta ad arandum·et comparatur arabilis lioz·lissimus·
Arabis·genitiu? de arabs·corri·penl'·sed quãdo est verbuz futuri tpis eam ꝓducit·Vñ versus Dic arabs arabis ab aro tamen exit arabis
Arabs.ab arabia dicit̃ hic et hec arabs arabis gẽtile·et arabic? ca·cũ·possessiuũ·Arabici etiã dicti sunt quidã heretici ĩ arabia exorti dicẽtes aiam cũ corpore mori·et in nouissimo vtrunq; resurgere. secundũ hug·Papias sic dicit Arabs arabos grece hic arabs bis.et arabus bi·latine
Aradij quidã populi·vide in amorreus
Aranea·ab aere scđz rabanũ dicit̃ hec aranea neequasi aeranea·eo q ex aere nutriat̃·et hic aran? inuenit̃·et araneus nea·neũ·Vñ diminutiua·Ab araneus hic araneolus li·et ab aranea hec araneola le·id ẽ·pua aranea·Papias etiã dicit Aranea vermis ab aere dict?·eo q in aere fila gerat·Hug·aũt magis ꝓbat·q aranea dicat̃ ab aragne·que fuit mutata in araneam·scđm fabulas
Arapagare·i·effodere vl' sculpẽ ab area·et ponit̃ simplicit̃ p effodere·et cõponit̃ ab area·et pagus
Arapagatus ta tũ·ab area effossus ¶ qđ est villa et dicit̃ ab arapagare Vnde plaut? ĩ aularia Aurũ mihi intus arapagatum est
Aratellũ li·di·i·ꝑuũ aratrũ sic a cerebro cerebelli uncula le·fossa ꝑua·que instar ¶ lum dimi·sulci arat̃·et dicit̃ ab aro ras·vl ab arator·vñ regũ

tercio capitulo·xviij·Fecit aqueductum quasi per duas araciunculas in circuitu altaris.

Aratorculus li·dimi·paruꝰ aratoꝛ·

Aratorius ria·riũ·locꝰ q̃ potest arari·ab aro aras

Aratrũ tri·ab aro aras dicit̃·& cozri·penl'· natu raliter·Vñ in aurora dicit̃ sup leuitico Nostre car nis humum crucis hic aratro quasi sulcant

Arbiter tri·tro·scõe declinatõis dicit̃ ab arbitroꝛ traris·& accipit̃ in tribꝰ significatiõibus·Arbiter em̃ dicit̃ reuelatoꝛ cõsilioꝝ·vt i salustio·Procul ar bitris oibus amotis.Arbiter testis Arbiter iudex Sed differũt·qz iudex ex lege·arbiter ex volũtate iudicat·Inde hoc arbitriũ trij·Et scias q̃ i cõi vsu est scõe declinatõis·Inuenit̃ tñ etiã i tercia arbiter tris.tri·sicut ponit gregoriꝰ i moralibꝰ.Etiã papꝫ. dic̃.q̃ arbiter ẽ scõe & tercie declinatõis ꝑm salu·scõe·scõm vero regulas ꝓfic̃·est tercie

Arbitriũ trij·dicit̃ ab arbiter·Et ẽ libeꝛ arbitriũ facultas ratõis vel volũtatis q̃ bonũ eligit̃ gratia assistente·vel malũ eadẽ etiã desistente ¶ Et scias q̃ est triplex libertas·scz a necessitate·a peccato·a miseria·A necessitate & ante pctm̃ & post·eque li berũ est arbitriũ·sic̃ em̃ tunc cogi non poterat·ita nec modo·ideoq; volũtas merito apud deũ iudi·cat̃·que semp a necessitate libera est·& numq̃ cogi potest·Vbi necessitas·ibi nõ est libertas· vbi nõ ẽ libertas nec volũtas·& iõ nec meritũ Hec libertas in oĩbus est tam i malis q̃ i bonis·Est alia liber tas a pctõ·scz de qua dicit apl'us·Vbi spũs domĩ ibi libertas·Hec libertas a seruitute peccati libe·rat.& seruos iusticie facit·sic̃ ecõuerso seruit̃ pec cati liberos facit iusticie·Hãc libertatẽ homo pec cando amisit·Ideoq; augustinus dicit·q̃ hõ male vtens libero arbitrio·& se ꝓdidit & ipm.qz ꝓdita est ꝑ pctm̃ libertas·nõ a necessitate sz a peccato· Qui em̃ facit peccatũ seruꝰ ẽ peccati·Istã liberta tem q̃ est a pctõ·illi soli nũc habent quos filius ꝑ gratiam liberat & repat·nõ ita q̃ penitus sint sine peccato in hac mortali carne·sed vt pctm̃ i eis nõ dominet̃ neq; regnet·& hec ẽ vera & bona liber·tas que bonã parit seruitutẽ sz iusticie. Est aũt li bertas a miseria·De qua apl'us ad romanos ait Et ipsa creatura liberabit̃ a seruitute corruptõis in li bertatẽ glorie filioꝝ dei·Hanc libertatẽ habuit hõ ante pctm̃ qz oĩi carebat miseria.& nulla tange bat̃ molestia & pleniꝰ habebit i futura beatitudie vbi miser esse nõ poterit·Sed in hac vita q̃ est iter primũ pctm̃ & vltimã cõfirmatõez nemo a miseria liber est·qz pena peccati nõ caret·Libertas a pctõ & a miseria ꝑ gratiã est· libertas aũt a necessitate ꝑ naturã· ¶ Scire etiã oportꝫ q̃ vt dicit prolome us.Homo sapiens dominat̃ astris qz scz ꝑ sapiam suã potest̃ vitare ea ad q̃ astra disponũt·ỏ hoc etiã require in astrũ.& in moꝛa·vide etiã in voluntas· Item scias q̃ quattuoꝛ sũt status liberi arbitrij·& de quolibet accepit xps·vt dicã i liber ra·rũ·Qua re aũt deus nõ fecit hoiez impeccabilẽ·vel qui pec care nollet·dicam in prescio·

Arbitroꝛ traris·tratus sũ·trari·i.existimare· vel extimare·sed differũt·qz existimare vel extimare ẽ apud animũ nostrũ·Arbitrari vero iudiciũ animi ꝓferre·& cozripit bi·naturaliter·

Arboꝛ vel arbos·scõm ysidoꝛum sic̃ & herba.dicit̃ ab aruis·qz terre fixis radicibus adheret·Vel ar·bos dicit̃ ab herba·eo q̃ ad modũ herbaruꝫ pullu let nascendo·Prius em̃ iacto semĩe herba oriẽ· de hinc cõfota surgit in arboꝛẽ· dehinc in quo tpe her bam quã videras arbustũ suspicis.Ab aruo ergõ deriuat̃ herba·ab herba arbos vel arboꝛ.& videt̃ ꝓprie arbos dici de fructifera·Arboꝛ vero de n fructifera & sterili.& est arbos se·ge·c sit materõ ꝓprij fetus· & attende q̃ noĩa arboꝝ sunt se·ge· quia naturã matris i suis fructibꝰ imitant̃·vt piꝰ & vlmus·hec em̃ est quasi obstetrix puerperaruꝫ bachi·Vnde oleaster fuit mas·ge·qz nõ cõcipit cũ sit ꝓprium sue gentis cõcipere·id ẽ· oliuiaruꝫ.ꝑ po mis vero sunt neu·ge·exceptis paucis·

Arboꝛetũ ti·locus vbi arboꝛes crescũt·ab arboꝛe

Arboꝛeus rea.reũ·& arboꝛinus na.nũ· dicitur possessiuũ ab aboꝛe dicitur

Arbuncula le·dimi·parua arboꝛ.

Arbustula le·dimmutiuũ parua arboꝛ·

Arbustũ·ab arboꝛe dicit̃ hoc arbustũ sti·locꝰ vbi arboꝛes crescunt·& ꝑ ipis q̃q; ponit̃.& ꝑcipue nouellis·Arbustũ em̃ dicit̃ q̃q; arboꝛ nouella et tenera in qua mssertio etiã quandoq; fieri potest·et dicitur arbustum·quasi arboꝝ statio·vel hasta

Arca.ab arceo ces.dicit̃ hec arca arce·qz arceat & ꝓhibeat vsuꝫ·& caret aspiratõe·& inde hic ar carius rij·q̃ facit arcas·vel q̃ custodit·Itẽ adiectiẽ põt dici arcarius ria·riũ·qõ ptinet ad arcã·vl' ad ar

Arcanus na·uũ·i·secretꝰ ta·tũ·a quo ce ¶ carius ceri arcent̃·ab arceo ces·ỏr·& caret aspiratõe

Arceo arcui supinũ debet esse arcitũ tu·sed ꝑ sin copam dicit̃ artũ artu·Arceo cõponit̃ cũ ex dicit̃ exerceo ces·Itẽ cũ con.& fit coerceo ces·i·cõstrin gere·Arceo simplex & compositũ ·st actiuum & mutat a.in e·in compositiõe

Arcesso sis·in arcio arcis exponitur.

Arcesso sis·verbũ desideratiũ·ab arceo ces·vide i

Archangelus·ab archos q̃ ỏ ẽ prim ¶ accio cis· ceps & angelꝰ ꝓponit̃ hic archangelꝰ li·i·pnceps angeloꝝ·vt gabriel·Vnũ archangelicus ca·cũ.Et scias·q̃ oĩa officia hũana ptinentia ad singulares psonas cũ quibuscũq; ordinibus similitudinẽ habe ant dirigunt̃ ꝑ vltimũ ordinẽ inquantuꝫ ptcipant virtutes superioꝝ·Sed illa officia q̃ ad mltitudinẽ ptinent·dirigunt̃ ꝑ principatꝰ & archangelos·Et ideo homo in ꝑlatõe ꝓstitutꝰ illuminat̃ ab angelo inferioris ordinis·de his que ad statum psone sue ptinẽt·sed ab angelo principe de his q̃ spectãt ad regimen multitudinis·Vide etiã in angelus·

Archetipus pi.i·princeps figurarũ.Nã tipus idẽ est qõ figura·& archos·idez est quod princeps·& potest poni adiectiue·vt archetipus pa·pũ· Vnõ archetipus mundꝰ dicit̃ principalis figura sensibi lis mundi·& cozripit ti·

Archia chie·i·principatus.ab archos dicitur

Archicocꝰ qui·est princeps coquoꝝ· ab archos princeps.& coquus coqui·& licet coquus primam cozripiat·tñ archicocꝰ qui·acuit co·scõm vsum & hoc facit potentia nti·qz remanet incozruptus· & ideo nõ cõmutat accentũ·sicut nec vicecomes.

Archidyaconus·Dyaconꝰ cõponit̃ cũ archos·qõ est princeps·& dicit̃ hic archidyaconꝰ·i·princeps dyaconoꝝ·Vñ hic archidyaconatus tus·tui·ciꝰ of ficiũ vl' dignitas·Dicit̃ etiã hic archidyacon conis

Archiepiscopus·i·princeps epoꝝ·ab archos·prin ceps·& epus·Vnde hic & hec archiepiscopalis·e hoc le·& hic archiepatꝰ tus·tui·& hꝰ archiepisco piũ pij.& archiepiscoporis·paris·esse vl' fieri archi epm.vel archiepiscopatũ habẽ·vide i metropolis

Archigallus li·princeps galloꝝ.scz illoꝝ sacerdo tum·ab archos et gallus·

Archigenes·genesis qđ est natura· cōponitur cū archos· qđ ē princeps· & dicē hic archigenes·nis· penul·corre·i·principalis medicus qui optime scit mederi genesi·id est·nature.

Archigraphus phi·penul·cor·vide i antigraph? Archileuita te·princeps leuitarū·& ponitur ab archilogus·Archos cōponitur cū logos. qđ est sermo·& fit archilogus ga·gum· princeps vel pm? i sermone·vñ hoc archilogiū ser

Archimandrita·ab archos pn monis pncipiū ceps·& mandros ouis·dicē hic archimādrita re· id est·pastor ouium· Et p trāslatōem dr quandoqz de pastoribus spiritualibus·

Archipota te·pen'·pducta·i·magnus potator· ab archos·& poto tas·qsi princeps potatoꝝ

Archipresbiter teri·pnceps pbiterorꝝ·ab archos Archisynagogꝰ gi·pnceps syna & presbiter goge·ab archos & synagoga goge.

Archisteriū sterij·i·monasteriū ab archos & ste rion·qđ ē statio·qsi pncipalis·i.spūalis statio· Vl dicē archisteriū·eo qp regulis & disciplinis arcēt

Architector·ab archos & tectuz·qđ ponē pedi ficio vel domo·ponitur hic architector ctoris·qui facit tecta· Vel potiꝰ principalis artifex qui pest edificijs cōstruendis·Qui etiā architectus dicē· Vnde hec architectura re·Et architector ctaris· tecta principaliē ostruere·Et vt dicit prisc·i viij· li·Sunt fere oīa pfessionum nomia apud latinos verbalia et i or. desinūt·Nā grāmaticus & phūs & architectus & sophista & poeta·greca sūt·ita qz ex nomib? ipis habēt verba greca apđ grecos Vñ nos quoqz philosophor·architector·poetor·i

Architriclin?·prīceps triclinij·qđ vsu habem? est domus·trina sessione conuiuantiū ordinata·ab archos & triclimiū·scđm hug·Papias vero dic sic· Architriclinus dicē maior dom?· vel i domo pnceps triū lectoꝝ·qz i lectis solebāt comedere·Nā clinos vel clinon·grece lect?·archos princeps tri· triū·& pdu·penul·Vñ in auroza· Architriclinus habet moysen signare stupentē·Vide i triclmiū

Archoniū·dicē aceruꝰ manipuloꝝ·vl'aliarū rez

Archos grece·latine dicē princeps.

Aracula le·di·penul'·cor'·pua arx·siue rupes·

Arcipotēs·arcus cōponitur cū potēs·& cū tenens & dicē hic & hec & hoc arcipotēs·vel arcitenens· vl'arq̄tenēs·scđz antiquos q̄ dicebāt arquꝰ p arc?

Arcippus pi·ppriū nomē viri·p duo p·scribitur arcitenens·i.tenens arcū. Vel arquitenens 6m

Arcites·ab arc? dicē hic arcites antiquos p q· tis·sagittarius cū arcu equitans & sagittans·sicut turci·& traci·Vel pōt scribi p q·more antiquoꝝ·q̄ dicebant arquꝰ p arcus·& tūc dicēt arquites

Arciuū arciui·penul·pdu·i·librariū·armariū·De quo hieronimꝰ in plogo hester·Quē librū ego de arciuis hebreor cleuās verbū e verbo expressius transtuli·Et deriuatur ab arca arce.

Arcticus penulti·corre·in arctus arcti vide Arctophilax. arctus cti·cōponitur cū philaxe·qđ est seruare. vl' philis qđ est amor·Et fit hec arcto philax·qsi seruās vel amans vrsam·qz eam sequitur semp·& est mimor vrsa·& eadez dicē acturus·qsi arcton vrens·id est·vrsam amās. vel est aliud si· gnum acturus·vt dicūt boetes·

Arctos grece·vrsa dicē latine·qui & septentrio vocat·qz ex septē stellis cōstet·scđm papiā·Et est tercia littera c·in papia·scribitur ēm ibi p ct·

Arcturus ri·pen'·pdu·Iob·ix·Qui facit arctuꝝ & orionas·& hyades·& īteriora āustri·Et vt dicē gregoriꝰ·Arcturꝰ septē stellis mane lucz & semp versatē·& nunq̄ mergitur·Et dr arcturꝰ·qsi arcton vrens·vide in arctophilax·& dicē vulgo carrus

Arctꝰ cti·vel arctos grece fe·ge·vrsa·scz p illo signo celesti· Et interptatur vrsa latine·vñ arcticꝰ dicē tam polus iuxta arctū·q̄ circulus includens illā·qui & septētrionalis dicē·Similiter antarcti cus dicitur tam polus oppositus·q̄ circulus oppo situs·Dicē etiam hic artus tus·p membro·sz tūc scribitur p t·solam·& est mas·generis·

Arcuatim aduerbiū·i·curuatim·cameratim· & dr

Arcubius bij·ille q̄ cubat i arce & ab arcꝰ cus· cōponitur ex arx arcis·& cubo cubas·

Arcula le·dimi·pua arca·Vnde hic arcularius· q̄ facit·vel qui custodit arcas vel arculas·

Arculus li·diminutiuū paruus arcus·

Arcuo as·aui·verbū actiuuz·id est·curuare ab ar cus dicitur·vnde verbalia·

Arcus cus. cui·dicē ab arceo arces·qz arceat ho stem·Item arcus dicē fornix·qz sit arta curuatione curuatꝰ·Ponitur etiā arcus p arte sagittandi·vñ in scđo regum dicē·Precepit vt docerēt filios iuda arcum·& desinit datiuus pluralis in vbus·vt arcu bus·ad differentiā arx arcis arcibus·

Ardea dee. ab arduus dicē. quedaz auis petens ardua·scz aerē·vel scđz fabulas dicē a ciuitate que ardea dicebat·qz in arduo erat sita·vñ hic & hec ardeas patriū·& dicta est auis illa ardea·qz de ci· nere illiꝰ ciuitatis nata fuit·Et eadē auis a multis tantalꝰ dicē·scđm hug·Papias vero dicit·Ardea auis dicta·qz ad ardua volet·imbres eñ formidās sup nubes volat vt pcellas imbriū sentire nō pol sit·& acuit penultimam·

Ardelio ab ardeo des. dicē hic ardelio onis·id ē leccator q̄ ardens est in leccacitate vel leccatione

Ardeo des·arsi arsū·verbū neutrū·& inde ardēs tis·oīs ge·& cōparat ardentior ardētissim?·vñ ardenter tius·tissime. aduerbiū·Et hic ardor dorit

Item ab ardeo ardesco scis. inchoatiuū·qđ ponit cū re·& dicē redardesco scis. īpposita d·Ardeo vero ponitur·exardeo des·inardeo des·Ardeo sim plex & cōpositū neutrū ē & absolutū·Sz qñ pon tur p cōburo est trāsitiuū & indiget obliquo·E inde·xv·iobis dicē·Colligent cū & i ignē mittē· & ardet·Dicē ardet in psenti·nō ardebit i futuro ad innuendū qp ignis inferni ē cōtinuꝰ·& sine ali· interpolatōe affligit eternaliē·& scias qp ardeo mu· ta signat·vt patet in his versibus·Ardet mēs·ar det clipeꝰ·focus ardet & edes. Hec amat hec spl· det·hec vrit & vrē illa.

Arduenna ne·quedā silua qz eiꝰ lingua sūt ardua

Arduus dua·duū·dicē ab ardeo·eo qp ardua ar· dēt a sole·vnde hec arduitas tatis·& est altitudo

Area ree·locus vbi terit fru et ppie montiū mentū·et dicē ab areo res·qz nō triturant ibi nisi arida. vel dicē area q̄si erea· qz eradant p trituran dis frugibus·et ponitur p domꝰ latitudine·et p ma ri·qz latū et spacioſū ē·et p tabularū equalitate·

Arefacio cis·feci factū·i·aridū facio.et cōponitur ab arere īfinitio de areo ares·et facio facis·et acui tur fa·in prima et scđa et tercia pſona presentis in dicatiui modi·licet sit breuis arefacio cis.

Arefio fis. arefactus arefieri. id est·fieri vel esse aridum·et componitur ab hoc infinitiuo arere·et fio fis·et producit fi·sicut fio·

relatum ti·penultima pducta·vrbs gallie.

Arena ne·non vt quidã dicunt dicĩ ab herendo ĩ fabaicis·sed ab areo res·Vnd hec arenula le·dimi· & arenosus sa·sũ·locus plenus arena·& arenarius·ria.rĩũ·idem.vel quod fit de arena ãsi possessiuũ. & hoc arenariũ rij·locus arenis plenus·Vel dicĩ arena ab aro ras·per cõtrarium

Areo ares arui·verbũ neuterũ·& caret supinis eẽ vel fieri siccũ.& cõponĩ cũ im·& fit im areo res·et cũ ex·& fit exareo res.exarui·& ꝓdu·a·Vñ im aroza dicĩ·Sic sine doctrina marcidus aret amor·Sed aro ras·eam cozri·Vnde quidã·Terrã nullꝰ aret·in qua vis seminis aret

Areola le.dimi·pua area.Ezech·xvij·caplo·Vt irrigaret eam de areolis germinis sui.& cozripit o·

Areologꝰ·i·virtuosꝰ & potẽs ĩ sermone·ab ares res·id ẽ·virtus·

¶ virtus & logos sermo

Aresco·ab areo ares dicĩ aresco scis·verbũ ĩchoatiuum·& cõponĩ·maresco scis·exaresco scis·

Aresponsis ĩdecli·q̃ dat responsa ꝑncipis·& põt cõponi ab assistens·& respõsis dãt·ãsi assistẽs responsis·Vel ab a·& hoc ablãt responsis. vt ꝫ dixi

Arfaxat.interpretat depopulatio

¶ in abatis

Argentũ·argiros dicũt greci·Vñ olim argirꝰ dicebat denariꝰ·qz maxime moneta de argento solet fieri·Et argira quedã insula ĩ medio occeano fecũ da argẽto·ita vt dicat habẽ supficiẽ argẽteã·& iõ sic est dicta·Inde dicimus hoc argentũ.& ab argẽ tum argenteꝰ tea.teũ·i.de argento existẽs·Vñ argentcolꝰ la·lũ.dimi·& argento tas·qd cõponitur deargento tas·& margẽto tas.& sunt actiua·& inde verbalia·Item ab argentũ·argentarius tarij·q̃ custodit argentũ·vel opatur de argento

Argi·masc.gñis·& in plurali nomen loci

Argiletũ·penul·ꝓdu·locus in quo occisus est argus·& cõponitur ab argi & letum·Possunt etiam esse due ptes·& tunc argi letum.i.mors argi

Argilla gille·terra tenax & humida·ab argos vl argis ciuitate ĩ grecia·qz apud grecos primũ ex ea facta fũt vasa.Vñ argillosus sa·sũ·plenꝰ argilla

Argirus ri·olim dicebat denariꝰ.ab argẽtũ dicĩ

Argonauta·argos qd est prima nauis.cõponitur cũ nauta·& dicĩ hic argonauta te·& dicti fũt argonaute·omẽs illi q̃ ĩ illa naue ierũt ꝑ aureo vellẽ Vñ argonauticꝰ ca·cũ·possessiuũ·& hec argonautica ce.liber cõpositus ab apollime de argonautis

Argos·nomen ciuitatis

Argumentũ·ab arguo guis·dicĩ hoc argumẽtũ qd tribus modis dicat·Nam dicĩ argumentũ res ficta que tñ fieri potuit·vt comedie terẽtij·Dicĩ etiã argumentũ puũ opus ꝓmissũ ĩ quo tota materia subsequẽtis opis ꝓlibat·Et dicĩ argumẽtũ ãsi argute·i·callide inuentũ·Dicĩ etiã argumentũ rei dubie ꝓbamentũ·vñ argumentosus sa·sũ·plenus argumẽtis.& q̃nq̃ dicĩ expedit·& cõparat Vñ argumentor taris·verbũ deponẽtale·& argumẽtator tatrix·tatio·Et dicĩ argumẽtatio·argute mẽtis oratio scdm hug·Papias vero dicit· argumentũ argute inuentũ·qd rei dubie facit fidem·Argumentũ ꝓbatio·vel breuis oratio.vel fabula verisimilis·vl instrumẽtũ mechanicũ·argumentũ dicĩ eo q̃ arguat mentẽ.arguit aũt tanq̃ ignarã·vt intra se de ignoratia cõfundat·& derelicto mẽdacõ veritatẽ deuote sequat·argumentũ ẽ ipa sentẽtia q̃ fidẽ ꝓstat Argumentatio ipsiꝰ sme ꝑ oratõez explicatio·cuiꝰ due fũt spẽs·silogismꝰ & inductio·ꝫ silogismo·entimema·inductõi supponĩ exemplũ·

Arguo guis gui gutũ·verbũ actiuũ·i·cõuincere accusare vel ostringẽ·vñ verbalia Arguo oponĩ Coarguo arguis·Redarguo arguis·vnde verbalia

Argus gi·pastor quidã a quo & letũ cõponĩ hꝰ argiletũ ti·locus i quo occisus ẽ argus·Itẽ argus quidã mons a quo vl a factore dicta ẽ ꝑma nauis Hic argus gi.& hoc argon idecli·& argon gonis & hic arge ges gei·& hic argos goi.vñ ꝑ cõpositi onẽ hic argonauta te·Item argus dicĩ vagus vel piger·vnde argia·id est·pigricia

Argutia gutie·calliditas versutia discertitudo·& dicĩ ab argutus scdm hug·Papias sic dicit Argutie documentorum experimenta

Argutim adũ·& argute·i.dibte ab argutꝰ dicĩ Argutꝰ·ab arguo guis·dicĩ argutꝰ ta·tũ·quod i tribus significatõibus inuenĩt·scdm qd est nomen Nã argutũ.i.brene·vt argutũ caput·Itẽ argutus organũ·i·sonor Itẽ argutũ anĩal.i·callidũ·vñ versus Est brevis argutus est callidus atq̃ sonorus.& cõparat argutior tissimus·& ab argutꝰ arguto tas·i·verbis ĩpugnare·vl diserte se defendẽ reprehendere·verbũ frequẽ·scdm hug·Pasc.aũt in x.li·dicit Arguo guis·argui argutũ·vñ & ptcipiũ argutus & futurũ argutur·& deriuatiñ ex hoc verbo argutor taris·Inuenĩt tñ in vsu etiã arguitur ꝑ arguturus. Papias vero dicit Argutus q̃ argumentũ cito inuenit·vrban in loquẽdo·i·astutus· Argutus ptcipiũ de arguo·i·conuictus·Et etiam adde accusatus reprehensus constrictus

Aridus da dũ·i·siccus ca cũ·ab areo ares·& cõparat aridior dissim·vñ hec ariditas·i·siccitas & cõponĩ Peraridus da dũ·i.valde aridus Et scias q̃ terra appellata ẽ arida·qz eius naturalis ꝓprietas ẽ siccitas Gen̄·i·Appellauit aridã terrã·& cor·penl

Ariel·scdm remigiũ·leo deꝰ vel leo dei interptat & q̃nq̃ ponĩ ꝑ viro forti·vt ꝑmo ꝑalipo·xj·Ipe percussit duos ariel moab·i·duos viros fortes ad modũ leonis·Q̃nq̃ ponĩ ꝑ hierusalẽ Esaye·xxix·ve ariel ariel·et dicĩ bis ariel ꝓpter templũ et altare·Tercio dicĩ ꝑ altari·vñ in ezech·xliij·Ipe ariel q̃ttuor cubitorũ·et accentuat in fme·vñ quidã Hierusalẽ signat ariel signatq̃ leonẽ Et scias q̃ olim hierusalẽ dici ꝓprie poterat ariel·i·leo dei·vñ dicit glosa esaie xxix·ve ariel ariel leo dei·Hierusalẽ cũ potentissima et fortissima fuit·ꝫ post edificata ꝑ iesu sacerdote magno ẽ dicta ãsi ariel·vnde dñs ibi subiungit dicẽs Et erit michi ãsi ariel hierusalẽ Et dicit ãsi·qz templi similitudinẽ retinẽs antiquã nõ magnificẽtiã·Itẽ vmbrã tñ antique dignitatis retinẽs·sicut dicit glosa Nostro aũt tpe non ꝓprie dicĩ nec ariel·i·leo dei·nec etiã ãsi ariel ꝓpter pecata que iudei cõmiserũt·maxime in psonã filij dei vide ĩ hierusalẽ·et scdm quosdã ad literã hierusalẽ dicta est ariel·i·leo·quia in modũ leonis edificata erat Itẽ dicta ẽ ariel·i·leo·qz sic leo dicĩ rex bestiarũ·ita hierusalẽ dicebat regina aliarũ ciuitatũ·ratione fidei que viguit in patriarchis·et ratione scientie que illuxit ĩ ꝓphetis ac nobilitatis et dignitatis que fuit in regibus populi dei

Aries ab ara·scdm ysidorꝰ dicĩ hic aries tis·quia primo in ara ĩmolatus fuit·vnde virgilius·Aries mactat ad aras·vel ab areos·i·a mare·vnde etiã in grege masculi mares vocantur·vel dicĩ ab ares qd est virtus·qz maioris vtutis sit in grege·vnde hic arietul li·dimi·et arietin na nũ·Et nota q̃ aries dicĩ ꝑ veruece et pro illo instrumento·quo muri quatiunt·qz impugnat murũ in modũ arietum impugnantiũ·vel quia fit in summo cum cornibus ad

similitudinē arietis. vñ & arietare dicim9 cū illo ī strumēto pcutere· Et arietare ptinet ad verueces qñ sūt ī tpe coeūdi· & cozr· penul· aries vbiqz

Arieto tas· m aries vide· & cozr· penul· siue e·

Arietulus li· dimi· paruus aries·

Arimaspi· hoīes vnū oculū habētes· belluz gerūt cū griphib9 anīalib9 terribilib9· & sibi smaragdos lapides p̄cios̄simos auferūt· Nam scōm remigiū· p̄cios̄simi smaragdinei lapides ꝛperiunt ī scithia regione deserti· quos tñ custodiūt griphes anīalia q̄dā terribilia & fortia· q̄ cozpus habent leonmum pedes aūt & rostrū et alas vt aq̄la· Idcoqz p terrā currūt vt leones· p aera volāt vt aues Que bestie custodiūt ip̄am deserti regionē· & seruāt ip̄os lapides· nō q̄ ip̄e in suā eos cōuertāt vtilitatē sz hoīb9 ip̄os auferūt· cū quibus arimaspi hoīes vnū oculū habētes bellū gerūt. ipsosqz lapides eis aufert· Et dicunt arimaspi ab ares q̄· ē virtus· & aspicio· q̄si virtuose aspiciētes· qz licz tm̄ vnū oculū habeāt vident tñ virtuose & acute· ¶ Que res pulcrū in se cōtinet misteriū· Lapis quippe smaragd9 q̄ nimie est viriditatis· xp̄m significat· q̄ pascua eterne refectōis suis datur9 ē fidelibus· Porro desertū illud in quo lapides repiunt· signat cozda sanctoz qui se a terrenis & hui9 mundi curis longe faciunt. vt ī secreta cozdis sui quiete dño seruire possint· Vñ vnus illoz dicit· Ecce elongaui fugiens & mansi ī solitudine ī quoz cozdib9 mueniē lapis smaragd9 qz in ipsis habitat xp̄s· Sed assunt griphes· i· maligni spūs· qui xp̄m nituntur tollere fidelib9· nō q̄ ip̄i habeant eū· sed causa inuidentie hoībus eū auferūt Sed sunt arimaspi vnū oculū habētes· i· electi oculum mentis possidētes· q̄ bellant cū griphib9· hoc est cū malignis spiritib9· xp̄mqz sibi rapiūt· qui est lapis p̄cios̄us· Ex dictis patet q̄ smaragdus p̄cios̄us est lapis in sua natura· sed p̄cios̄ioz ē in electorum figura· vide etiam in griphes

Ariolus· ab ara are dicit̄ hic ariolus li· diuinatoz qz circa aras ydoloz nepharias p̄ces faciebant & funesta sacrificia īmolabāt· vñ arioloz laris· lat9· sū. id ē· diuīare· vbū depo· vñ verbalia· & cor· o· penl'

Ariopagita penul· p̄du· in ariopagus vide

Ariopag9 gi· villa virtutis· scz vicus athenis vbi studebant phi· Et dicit̄ ab ares q̄· est virt9· & pagos q̄· est villa· Inō hic ariopag9 gi· villa virtutis & inde hic ariopagita· princeps & magister illius ville· Vnde dicit̄ dyonisi9 ariopagita· scōm hug̃· Vel ariopagus curia erat athenien̄siū vbi erant iudices· Nam ares virtus pagus villa· qz ibi tota virtus ciuitatis erat· Vnde ariopagite athenien̄siū curiales vel p̄ncipales· vt vult papias· & p̄du· pa·

Arismetica· dicit̄ ab ares q̄· est virtus· & menos q̄· est numer9· qz tract̄at de virtute nūi· vnde hic arismeticus ci· & adiect̄ie arismetic9 ca· cū· secū· dū hug̃· Papias vero dicit· Arithmetica numerozum disciplina· ꝺm se· Greci em̄ anthmon nūm dicūt· vl' componitur ex ares & rithmon numer9· & sic scribi potest per th· in quarta litera

Arista· ab areo ares dicit̄ hec arista ste· qz primo arcat· i· spica vel spicula spice & piscū· Vñ aristatus ta· tū· sic̄ dicimus aristatos pisces· q̄ plures habent aristas· & aristoz staris· colligere aristas

Aristella le· dimi· parua arista

Aristofoz· ab areo· & foros· q̄· est ferre· ꝺz hoc aristophoz ri· vas ad potus & prandia deferenda rusticis ī agros aptū· & ꝺz ab areo p cōtrariū· eo q̄ non sit aridū· qz opanj semp indigent vt vinum vel aqua sit ī eo q̄ vtanē· Vel vas vbi reliquie ciborum reponunē· & corripit fo·

Aristoteles lis· fuit quidaz p̄bus dictus ab ares· virtus qz virtuosus fuit virtute acquisita

Arma· ab armus hec arma armoꝝ· qz eū tegūt· vl quia armis· i· brachijs exercenē· & dicūē arma generaliter olim generū tela· Sed tam̄ p̄prie arma quibus defendimur Tela q̄bus oppugnamus & q̄ mittimus· Vnde armo mas· verbū actiuū cū suis opositis· Et inde ꝺbalia armatoz trix· tio· Et inde hec armatiuncula le· parua armatio

Armabilis· ab armo mas· ꝺz b & hec armabil'· & hoc le· q̄ꝺ facile est ad armandū· & cozr· penul·

Armamentari olū li· dimi· paruū armamentariū

Armamentariū rij· dicit̄ ab arma· locus vbi tela et arma ponunē· Tercio li· regū xiiij· & postea repoꝛ tabant ea ad armamentariū scutazioꝝ

Armamentū ti· ab arma dicit̄· & sunt armamenta firmamenta nauiū· vel locus vbi arma ponunē

Armariū· ab arma dicit̄ hoc armariū rij· locus vbi reponunē arma· & hoc armamentariū rij· p eodez Sed mō p̄prie armamētariū dicit̄ vbi tantū tela et arma ponunē· Armariū vero dicit̄ gñaliter locus vbi īstrumēta & arma cuiuscūq; artis reponunt· qz cuiuslibet artis sūt sua arma· vt clericoꝝ arma sūt libri· Nautarū vela· remi· funes· Feminaꝝ fusa colū & huiōi· Freq̄nt̄ tñ nūc armariū spēaliē dicimus

Armclausa· fe· ge· ab armis deriuat̄· ve ¶ librozꝝ stūs ē sic dicta· qz ante & retro diuisa & apta sit· ī armis tm̄ clausa· q̄si armiclausa· ablata c· & ē scla·

Armelus· ab arm9 scōm rabanū dicit̄ hic uima armel9 li· vestis humeros tm̄ tegens· sic̄ scapulare monachoꝝ· Item ab armus hoc armeluz li· generis neutri· vas sacrificioꝝ vel victimarum

Armentariū rij· dicit̄ ab armentū· & est idē qꝺ armentū· & inde hoc armentariolū li· dimi· & hic armentarius rij· custos armēti· & est armentariū de maioribus bestijs· sic̄ & armentū· Sed grex de minoribus· scōm hug̃· Papias vero dicit· Armētariū locus vbi armenta sunt· vide in armentū·

Armentū ab armo ꝺz hoc armētū ti· qz sit aptū armis· vel faciendis vel fiendis vel exercēdis· vel qz sit cornib9 armatū· vel armentū dicit̄ q̄si aramētū ab arando· & differt a grege qz armentū p̄prie ē de maioribus· grex de bestijs minoribus· Inde hic armēnarius armēti custos· Amos capꝺo· vij· Nō sum p̄pheta· & nō sum filius p̄phete· sed armentarius ego sum· Et intellige q̄ denegat se esse p̄phetā· licz tot vera p̄dixerit· qz em̄ eadē hora qua requisitus est· p̄phetie sibi spūm deesse sensit· & de semetipso testimoniū veraciter ītulit dicēs. Nō sū p̄pheta· q̄ tam̄ secutus adiunxit· Et nūc audi verbuz dñi· hec dicit dominus· Vxoz tua in ciuitate fornicabit̄· & filij tui & filie in gladio cadēt ꝛc̄· quib9 p̄phetieverbis apte ostendit̄· qz cū de se illa ñ loquerēt̄ impletus spiritu p̄phico quē ex tūc mox habē meruit· qz se p̄phetam nō esse humilit̄ cognouit· sicut dicit gregorius in secundo moralium·

Armigatus ta· tū· penul· p̄du· Regū· vj· Et dauid p̄cutiebat ī organis armigatis· et saltabat totis viribus ante dominū· Dicunt̄ aūt organa armigata· ad armū· i· humerū ligata· vnde in organis armigatis· id est· ad humerū positis· vel vt dicūt quidā est genus organi quod cū aqua fit·

Armiger gera· gerū· penul· cozre· i· q̄ arma gerit Inuenit̄ etiā substātiē declinatū ī quolibz genē· vt hic armiger p̄ scutifero· hec armigera· p̄ scutifera·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et componiē armiger·ab arma·et gero·ris·vel pōt cōponi ab armoꝝ·gēo & gerens noīe īmediate

Armilla·ab armus dicīt hec armilla le.i·torques brachiale·dextrocheriū·Et sunt ꝓprie viroꝝ·ab armoꝝ vtute collate victorie causa·q̄ olī viriles dicebanē·Eedem & circuli. vel qz ī armis·i·humeris ferunē·Sed armilla p̄cipue mulierū lacti? extendiē Circul? vo rotund? fit·Itē ab armus·hoc armillū li·cas vinariū aptū ad portādū in humeris· vide ī

Armipotens tis·mas·generis Torqueo ques. penul.corre·id est·mars·Quod etiam omnis gn̄is potest esse.id est·in armis potens

Armomācia cie·diuinatio q̄ fit ī armis·i.ī scapul' bestiarū·ab armis. & mancia mancie

Armonia nie·dulcoratio·& cōsonantia plurimoꝝ cantuū. Vñ armonicus ca·cū.dulcis·suauis·delectabilis cantus· vt armonia·i·dulcis cant? celi·Et videē armonia esse cōpositum ex ad·sed scōm antiquos mutaē d.ī r· & sic fit ar.& monos qō ē vnū vbi scz oīs cantus ad vnā cōsonantiaꝫ tendūt·& acuit penul·armonia·vide ī psalces & in cithara

Armus mi·mas·ge·i·scapula·humer?·Seo humerus ꝓprie boīm·armus vero bestiarum

Arna grece·latine agna

Arnaglossa vel arnaglossus·herba ē·scz agni lingua·ab arna qō est agna·& glossa quod ē lingua. Eadem a romanis dicīē plantago. qz planta eius cito adhereat terre·Et est fe·gn̄is vtrūq;

Aro aras arau aratū·scōm yisidoꝝ·deriuaē ab ere eo q̄ pri? erea aratra faciebāt·Vñ hic arator toris & hec aratura re·& cōponiē aro cū ex·& fit exaro ras·i·describē vel valde arare·& cū per·& fit paro ras·& cū ob & fit obaro ras·& hinc verbalia·Aro cū suis cōpositis neutrū ē·excepto exaro·p describere·& corr.primaꝫ·Sed areo res·eā ꝓducit·Vñ versus·Terrā nullus aret in q̄ spes semis aret Et ē transitiuuꝫ aro.& habet tercias psonas passiui·vt aro terram·& terra aratur a me·

Aroma matis·ge·neu.& dicunē aromata.q̄cūq; fragrātis odoris india mittit. vel alie regiones· dicta sic ab ara·qz aris īposita diuinis inuocatōibus apta videanē. Vl' ab aere·qz sese aeri īseri & misceri ꝓbanē·Nam quid ē odor. nisi aeris cōtactus·& ꝓdu.penul.aroma·Vñ in aurora·Nectar aroma fauum thus mirram balsama cunctas·

Aromatizo tizas·i·redolere.ab aromate dicīē· & ponīē q̄nq; transitie·vt Ego aromatizo hūc·i·aromate vnguo·vl' aromate redolentē facio.& ꝓdu·

Arpax·dictus qz arripit·Arpe ti positōne. em̄ grece·rapere·& ē īstrumētū orci·ferre? vncin? dict?·qz arripiat qō in puteū cadit.scōm papiam.

Arquitenēs·scōm antiquos vel arcitenēs·secūdū modernos·arcū tenēs·& corrī·penul·De hoc supra re·p gemināū r.illud qō habes ī arcipotēs

Arra dat cum aliq̄d vendiē vl' emiē ꝓ certitudine & nō vt reddaē tāq̄ pign?·sz vt sit de corpe p̄cij· vñ & dr ab ara·qz res q̄ mercādo tractaē adeo rata debz eē āsi testib? aris foret fca·& cōponiē·marro·sub arro·scōz bug·. Vel scōm papiā·arra dicīē a re ꝓ q̄ daē. Vñ dicit·arra dicta a re ꝓ qua datur·non vt ipsa sic pignus reddaē·sz ipa sibi manēte cetera co

Arrabo bonis.mas·ge·i·vadimonium pulanē Vñ terenti? m·iij·comedia. Ea relicta arrabonī ē ꝓ illo argento·& ꝓprie arrabo dicīē bona arra· sic que daē ꝓ bona re·vt ꝓ cōiugio·q̄ vero daē ꝓ mala re·vt ꝓ fornicatōe·nō ē arrabo ꝓprie·& dicitur arrabo ab arra·ꝓ cōpositōm scōm bug·. Et papias etiaꝫ dicit Arrabo bonis·dict? q̄si arra bona·& sic videē q̄ corripiat penul.in obliq̄s·Nā bona·habet primā breuē Et sic genes·xxxviij· Quid vis tibi ꝓ arrabone dari·debet corripi ibi bo·m arrabone·in noīatiuo aūt arrabo·ꝓdu·penul·Vñ q̄dā·Pars arrabo venit p̄cij·dum res bona venit·i·vendiē

Arreptitius ab arripio pis·dicīē arrept? pta ptū Vñ arreptim adū·& arreptici? cia ciū·qō arripit· vel qō arreptū ē·vt demoniac? vel demoniaca·vñ ꝓprie arreptici? dr demoniac?·& arrepticia demoniaca verbū actiuū·i·sursū·vel valde vel ad aliq̄d regē & cōponiē ex ad & rego gis· & mutaē d·in r·vñ terenti?·Arrige aures pamphile·p hoc eū notāt libidinosū·& hic est cacephaton scōm donatū

Arripio pis·pui·arreptū·i·inuadere·ad aliq̄d agēdum rapere vel aggredi.& cōponiē ex ad & rapio pis·& mutaē d·in r·& a·in i·

Arrogo gas·penul·corr·ex ad & rogo gas. Et ē arrogare superbire·Itē arrogare est ꝓ superbiā & arroganter adquirē.vel sibi tribuere·Sz poniē simpliciter ꝓ adquirē·Vñ arrogās·i·superbus se extollēs & cōparaē arrogātior tissim?·vñ arroganter tior·tissime·aduer·& hec arrogantia· Et scias q̄ siē dicē gregori? moral' xxiiij·Quattuor sūt species q̄bus oīs tumor arrogantiū demonstraē·scz cū bonum aut a semetipo habere se extimāt·aut qō sibi datū desup credūt ꝓ suis se hoc accepisse meritis putāt aut certe cū iactant se habē qō nō habēt aut despectis ceteris singulariē videri appetūt habere qō habent·Vñ phariseus idcirco de templo absq; iustificatōne descendit·qz bonoꝝ operū merita sibi āsi singulariter tribuens oranti publicano se pretulit vide in superbus & rector

Ars artis·ab arceo ces·dicīē qz regulis nos arcet·& est ars nostra liberalis·Artificiū quod est factum manib?·vel dicīē ars·ab arcs qō est virtus· Dicīē etiā hec arx arcis·ꝓ coclea·vnde vers?·Ars docet·arx munit·arcus tegit & ferit idem Que artes sint licite·et q̄ illicite·habes in orno nas·

Arsates·reges pharuꝫ·sicut augustus dicīē cesar romanoꝝ secundū papiā·et corripit penul·

Arseda de·i·stella valde splendens·ſm bug·.

Arseuerse·dicīē ab ardeo·et est verbū defectiuū imperatiui modi·secūde psone·id est.auerte ignē· vel arseuerse dicīē puerbium

Arseuecū·neu·ge·vestis mulieris rubei coloris

Arsis.eleuatio vocis·i·initiū·et acuiē in fine

Artabatite·penul·ꝓdu·gen? mōstri ī ethiopia q̄ pri vt pecora ambulare dicunē Quadragesimū em̄ annū nullus supgredīē· vt dicē yisidoꝝ? ethy· xj·et dicunē sic ·ab art? ta tum·et batin quod ē gradus quia artatim et curue gradiunē

Artabe·penul·corr·mensure sūt Daniel ·xiiij· vñ dicē papē·Artaba gen? mensure syriace·q̄ tres modios facit·

Artauus ui.i.cultell? scriptoꝝ·ab

Arto tas·et corr· ta·Hoc etiā vult magister bene·

Artemo monis·ab ars artis dicīē hoc artemū miparuū velū·quo ī dulcibus poti? vtimur aq̄s Inuenīē etiā hic artemo monis·ꝓ codē·vñ ī actib? apostoloꝝ Et eleuato artemone secundū aure flatum tendebant ad litus·et ꝓducit penultimā

Arteria·artus ꝓ strict? cōponiē cum aere· et fit hec arteria rie·q̄i arta aeris via·scz vena ꝓ quā exit et intrat acr et spūs·et acuiē penul·ſm bug·vl' ſm papiā·Arterie fistule vel vene dicte·eo q̄ artis teneant itineribus vitalē spiritu·vel quia ꝓ eas aer·

id est·spiritus a pulmone fertur·

Arteriacus·ab arteria dicit̃ arteteriac? ca·cum·cui? fauces reumatizant. vnde hoc arteriacũ ci·medicina que ꝓdest meatui gutturis

Arteſis·ab artus tus·dicit̃ hec arteſis ſis·artuꝫ morbus. Vnde prudenti? m libro himnoꝝ·Nodo ſa quos podagra diſtorquet & arteſis

Arteticus·ab arteſis dicit̃ artetic? ca·cũ·ille qui habet infirmitatẽ in artub? ex cõſuetudine·Vl' vt medici volũt·q̃ quandã nodoſitatẽ i membroꝝ patit̃ iũcturis·& ī eodẽ ſẽſu dicit̃ artic? ca cũ·et hec artetica·dicit̃ infirmitas illa·& cozr̃·penl'·artetic?

Articula le·dimi·pua ars

Articularis·ab ars artis vel articl'a ðr hic & hec articularis·& hoc re·qð ꝑtinet ad artẽ·Itẽ articularis articulare·quod habet officiũ articuli·vt hic & hec & hoc·& tunc deriuat̃ ab articulus

Articulus·ab artus tus·tui·dicit̃ hic articulus li·dimi·pus artus·vt digitus·Vñ articulo las·i·copulo las·Itẽ articulus dicit̃ quedã ꝓzatõis apud grecos ſolã relatõem ſignificãs·Vñ hic & hec articularis & hoc re·qð habet officiũ articl'i·vt hic et hec & hoc·Articulus etiã dicit̃ fmis Itẽ articul? ẽ qdam color rhetoric?·de quo ſuꝑ dixi ī q̃rta ꝑte ī tract̃atu de coloꝛib? rhetoricis Itẽ articulus·i·momentũ·vt In articulo dici illius·i·in initio in fine in hora in momẽto·Itẽ articulus·ꝑſſura·artitudo·Item articul? ſpẽs numeri Vñ in greciſmo dicit̃·Articulus color ẽ·breue mẽbrũ·dictio greca·Articul? nũs·p denos multiplicat?·Momentũ articulus·preſſuraq̃ dicit̃ eſſe·vide etiam in fides

Artic̃us ca cũ·penul·cozre·vide in arteticus

Artifex·Ars cõponit̃ cũ facies·& dicit̃ hic & hec & hoc artifex ficis·& inde hoc artificium cij·inde artificioſus ſa·ſũ·& hic & hec artificial'·& hoc le·

Artificina ne·penul·ꝑdu·locus vbi artes exercẽtur·& deriuat̃ ab artificium

Artific? ca cũ·i·bonis artibus inſtruct? & dicit̃ ab ars artis·& ab artific? artifice adũ·i·igeniose &

Arto tas taui tare·i·frequẽter arcẽ·Cꝑdu·penl' vel copulare·Vñ hic & hec artabilis & hoc le·& cõponit̃ Coarto tas·vñ ꝓbalia·& format̃ arto ab vltimo ſupino de arceo ces·ſcz artu v·ī o·mutato

Artocopus·ars cõponit̃ cũ copos, qð ẽ panis & fit hic artocopus pi·penul·cozre·i·piſtor·q̃ſi artifex panis Vel ab artos·i·panis & copos labor·Iñ artocopus copi·panis cũ labore fact? ad op? dñi

Artocrea·ars componit̃ cũ creos qð eſt caro·Et fit hec artocrea cree·i·q̃libet cibus artificioſe cõpoſitus. Vel ab artos·i·panis·& creos caro·Inde artocrea cree·cibus ex pane·ſcz paſta & carne fact? ſcõm hug·Pap·vo dicit Artos panis creos grece caro·Iñ artocrea paꝛs carnẽ ꝓtinẽs vulgo torrella

Artopta·Ars ꝓponit̃ cũ aptus·& dicit̃ hec artopta ꝑte·i·vas artificialit̃ operatũ·Vñ plaut? ī aularia·Ego artoptã hinc ꝓximo vtendã peto

Artos grece·panis latine

Artotira re·penl'·cor̃·cib? q̃ fit ex pane vel paſta & caſeo·& ꝓponit̃ ab artos·panis·& tir? qð ẽ ca

Artuati adũ·i·mẽbratim·ab artus dicit̃ Cſeus

Artuo ab art? dicit̃ arcuo artuas·qð nõ eſt ī vſu ſed cõponit̃·Exartuo tuas·i·diuidẽ·Et deartuo tuas·ſimiliter ꝓ diuidẽ·& eſt ꝓprie diuidere & ſepare artus a ſemuicẽ·vt de gallinis & oſſimilib?·& hinc verbalia Vnde plautus In captiuis ego eruminatus & deartuatus ſum miſer

Artuoſ? ſa·ſũ·i·mẽbrat?·ab art? ðr qð ẽ mẽbrũ

Artus ab arceo ces·artus ta tũ·i.ſtrictus·& cõparat̃ artior artiſſim?·vñ arte arti? artiſſime adũ·& artim·i.ſtrictim·Itez ab arceo hic art? tus tui. id ẽ·mẽbrũ qð neruis artat̃·& fit dẽs & ablatiuus pluralis ī vbus·ad dr̃iam de ars artis artibus

Arualis·ab aruũ ui·dicit̃ hic & hec arualis & hoc le·penul·ꝑdu·i·ptinẽs ad aruũ·vel res arui

Aruambale·Aruũ ponit̃ cum ambio·& fit hoc aruãbale lis·hoſtia cũ q̃ arua ambiebant·Qð etiã ðr hoc amburbale & hoc aruãbale Sz amburbalis vel amburbale et hoc amburbariũ·eſt hoſtia cũ q̃ ciuitatẽ ambiebant·ab ambio et vrbs ſecũdũ hug·Papias etiã dicit aruambale·ſacrificium aruoꝝ

Arugo ginis·color quidaꝫ ſic̃ pedes accipitris et ſcribit̃ ꝑ a·ſolã ſm papiã·Sed aurugo ꝑ au·ſecũdũ eundẽ eſt morb? regius Hug·vero dicit Ab auro hic aurugo ginis·morb? regi?·Sed arugo ẽ color ſicut in pede accipitris et ꝓducit ru·Dicit̃ etiã aurugo corruptio aure ꝑ quã ſegetes cõtrabũt ĩnaturalem colorẽ ex aura corrupta·vide in erugo

Aruina·ab aruũ arui·dicit̃ hec aruina ne·i·pingue do·Iob xv·Et de lateribꝰ eius aruina depẽdet·et ꝓducit penul·vñ ī greciſmo dicit̃·Intus adeps aruina foris pinguedoq̃ queuis

Aruinatus ta tũ·i·ĩpinguatus ab aruina dicit̃

Aruinoſus ſa ſũ·id eſt· craſſus·ab aruina dicit̃·et comparat̃ aruinoſior iſſimus·

Aruinula le·dimi·pua aruina et corripit penul·

Aruiolũ li·di·puum aruũ. ſiue corpus paruũ

Arula le·di·pua ara ſiue altare ſcõm hug·vel ſm pap Arula patella carbonũ·craticula·Ner. xxxviij Et poſita ẽ corã eo arula plena prunis et cor̃·pel·

Arundinetũ ti·penul·ꝑducta in arundo vide

Arundo dinis·dicit̃ ab areo ares·qz cito aret·et ꝓprie dicit̃ foliũ dependẽs·ſed ſepe ſimplicit̃ ponit̃ ꝑ canna·vñ arundine? nea neũ·et hoc arundinetũ ti·locus vbi creſcũt arũdines. vñ in libro ſapie ca·tercio dicit̃ Fulgebũt iuſti et tanq̃ ſcintille in arũdineto diſcurrẽt·Et ſcias q̃ arundo nõ aſpirat̃ in papia nec in hug·Sz aſpirãt birũdo et birudo· De his qdã Cantat birũdo·floret arũdo·ſanat birudo

Aruſpex·ara cõponit̃ cum ſpecio cis·et fit hic et hec aruſpex cis·i·diuinator·q̃ſi ararũ inſpector Hi etiam exta·ſeu inteſtina pecudũ inſpiciunt vt futura predicent·vt dicit papias

Aruſpicina·ab aruſpicor caris·deriuat̃ hec aruſpicina ne·penul·ꝑdu·i·dom? aruſpicũ·vel loc? vbi

Aruſpicium cij·i·diuinatio ab aru Cdiuinatur ſpicor caris·vide in geomantia

Aruſpicor caris·penul·cozr̃·verbũ deponẽtale·i·diuinare·vnde verbalia·et dicit̃ ab aruſpex

Aruum arui·id eſt campus·ab aro aras

Arx arcis ſe·ge·i·coclea ſcz turris·ab arceo arces qz arceat hoſtes· Dicit̃ etiã hec ars artis feminini generis per s·in nominatiuo·vnde quidã Ars docet arx munit arcus tegit et ferit idem

As aſſis maſ·gnis ꝑ gemimũ s·ī obliquis eſt pond? cõſtans ex duodeci vncijs·et q̃nq̃ ponit̃ pro obolo Et nota q̃ cõpoſita ab as aſſis ꝑ obolo·in eſſis finiunt̃ Preter tria q̃ in vſſis finiunt̃·ſcz octuſſis centuſſis ſeptuſſis·et ꝑter ſemiſſis qð in iſſis finit̃ et monoſſis qð in oſſis finit̃

Aſbeſt? lapis ferrei coloris·ab igne nom̃ ſortit? qz ſemel accẽſus nunq̃ extinguit̃ Nam aſbeſt? ·i·ī

Aſcella locus ſub brachio dicta Cextinguibilis quia ab eis aſcellis brachia cillent̃·id eſt mouentur ſecundum papiam·vide etiã in brachiũ

Ascendo dis·ascendi ascensuz·i·ad aliquē altum locū scandē·vñ ascēsus sus·& ꝓponiē ex ad·& scā do·& subtrahiē d·seq̄nte s·cū alia ꝓsonante·& cō:
Ascia·acuo cōponiē cū scindēs & ⁊uertiē a·in e· dicit hec ascia ascie·i·dolabra·q̄si acute scindēs· vl' dr ab astulis q̄s a ligno eximit·scdm papiā·vide in
Asciatim aduerbiū·i·dolatim·cesim· ⁊astula carptim·diuisim. & dicit ab ascio vel ascia
Ascio as·aui·are·verbū actiuū·i·acuere vel dola re·& dicit ab ascia ascie. & cōponiē exascio as·
Ascio ascis asciui ascitū i·adiungo adquiro. ex ad & scio·& subtrahiē d·& cōponit cū eisdē·& reti= net d·causa dne·& dicit adscio scis·i·aduoco·vñ ascisco scis & adscisco scis·inchoatiua
Ascicola le·penul·corre·dimi·parua ascia
Scis·ab ascia hec ascis huiꝰ ascis·ꝓ securi·q̄ ce- mentarij vtunt·vñ hic asciculus li·dimi.
Sciscо scis·inchoatiuū.ab ascio scis·Aliqñ etiaz ponit ꝓ suo positiuo. vt asciscit·i·adquirit vel ad iungit·Et tunc potest habē preteritū sui ꝓmitiui sez asciui·qz ascio nō ē i vsu·sz loco eiꝰ ponit nūc asci sco·vide i cōcupisco·Et adsciscо scis. etiā dr retē
Scopa penul'.corr·vas ē aquaticū vten ꝓ ⁊ta d· simile·ascopa eñ grece·latie vter 6m hug·Iudith ·x·Imposuit itaq̄ abre sue ascopam vini·& ē vas
Scribo bis·pli·ascriptū·ex ad & scribo ⁊ olei bis. & abijciē d·& est ascribē asserere adijcē desti=
Scriptus pta ptū·alicui rei de ⁊nare deputare ditus & deputatus·& dicit ab ascribo bis·
Secretis·idecli·cōis gn̄is nomē officij·& potest cōponi ab assistens·q̄si assistētes secretis. Vel pōt ꝓponi ab a ꝓpositōe latina·& hoc ablatiō secretis quoniaz ab ipsis secretis que ei cōmittunt dicit ali quis asecretis·vt supza dixi in abatis
Sefer.beatus dicit·qz gen̄·xxx·Cum peperisset eū zelpha dixit lya hoc. Pro beatitudine mea beatam quippe me dicēt mulieres·Propterea appellauit eā sefer.& scribit ꝑ vnū s·cor·eñ primā·vñ i auroza dicit·Neptalim & iudas beniamin & gad sefer
Sia·quedā femina fuit q̄ olim tenuit imperiū ori entis.a q̄ dicta ē asia regio illa. vñ asianus na nū· & asiaticus ca cū·vel asia interptaē elatio vl'elena tio·Et ideo dicta ē terra illa sic·qz illa ps mundi sit elatioz & altioz·Inuenit etiaz hec asia ꝓ q̄dā palu de ꝑma ꝓducta q̄ in noie regionis breuiaē·Vñ luca nus vj·Europam miseri liam asiamq3 timere
Silum li.ge·neu·domus refugij qđ romul? fecē sed mō est ecclesia·& sic dicit ab a·qđ ē sine·& silō quod est tact?·qz ñ sit phas alicui ibi tangē & of fendere aliū.Machabeoz li.ij·ca·iiij·Suasisset de silo ꝓcedere·& ꝓdu·penul· Virgili? i vij·eneid·
Hinc lucū ingentē·quē romul? acer asilū·Retulit & gelida mōstrat sub rupe lupcal·Papias vero di cit·ꝙ asilū est templū·& ꝙ remus & romulus cō stituerūt.ad qđ quicūq3 cōfugeret ab oñi noxa li ber esset·Itē dicit hic asil? li·mas·ge·musca q̄ bo= ues stimulat·quā greci oestrū vocant·& rustici ta banū. Videē dici ab a qđ est sine·& silon qđ est ta ctus·ꝑ cōtrariū·qz eius tactus nimis sentitur. De ꝑdictis duobus dicit in grecismo· Turbat asilus apes miseris succurrit asilum
Sinfonia·i·cōsonātia·ab a·& simphoia·& acuit
Sincheron·quedā figura ē·de qua ⁊ in penul· supza dixi in quarta ptē vbi egi de scemate
Sinus·a sedeo des·dicit hic asinus ni·q̄si asidus a sedēdo·qz boies antecꝑ haberēt equos asinis insi= debant· Vel ponit ab a·et senos sens? q̄si sine sen
su·qz brutū & stolidū anīal est·Dicit etiā asinus. quasi alta sinēs.sed tūc est ethymologia nō cōposi tio·Vñ asellus li·di·& hec asina & hec asella·di. ab asello dicta·& asinin? na·nū·& asinari? ria riū qđ ptinet ad asinū·vt mola asinaria quā trahit asi nus ad molendū·& asinarius q̄ ducit vel pascit asi nos·Et scias ꝙ asina facit ablīm pluralē ī abus·ad differentiā sui mas.qđ facit in is·Tñ inuenit in is· Vñ ī ꝑmo regū·capi·ix·Et de asinis quas pridisti nudiustercius ne solicitus sis·qz iuente sunt·Sicut eñ inuenit filia filiabus·& filijs·Nata natabus·& natis·vt ostēdi supꝑ ī tercia ptē·vbi egi de ꝑma de climatōe·Et scias ꝙ vt dicit basilius in hexameron omelia octaua·Intelligit asinus & boīs cōsuetus vocē.nouit iter qđ sepi? ambulauit·ad audiendū ita vehemēter acut? vt nullus ei de terrestrib? cō parari possit·Recognouit bos possessorē suum·& asin? ꝑsepe dñi sui·Piscis vero nequaq̄ pōt dmo scere nutrimenta ꝑstantē Nā aīalia aquatica nō so lum muta sed etiā insscia & immitia sūt & indocta & ad oñez vite societatē ꝑsus boībus intractabi lia. Vide in bos et in canis·Itē quō terrestria anīa lia docta sunt·et tractabilia erga boīes respectu piscium·dicam in camelus
Smodeus dei·penul.ꝑdu.nomē ē demonis· Tho bie·iij·Demon noie asmode? occiderat eos
Sopus pi·penul·ꝑdu. Vñ ī doctrinale dicitur Asopū retrahas europaz siue piropū·Asopus est nomen fluuij·Piropus nomen gemme
Sparagus·dict? est.qz spinosus et asper sit fru tex ei? .quedā herba est·Et etiā sic dicit quidā par uulus piscis·sed optimi saporis·et etiā boletus vo cat asparag?·et corr·penl'. vt dicit mgr bene·et vt dicit papias·Asparagi ī cibo sūpti stomacho ꝑsūt calidi sūt·i aq̄ cocti oñs visice cas? curant·et cal
Sper ra·rū·durus· acerb?·tru ⁊culos frangūt culent?·& cōparat asperior asperimus·Vñ asperē· rius·asperime aduer·et hec asperitas tatis·i·duricies truculētia·et aspo ras·i·aspez facē·verbū actiuū et cōponiē exaspo ras·et cōponiē asp ab a·et spera
Spergo gis·si.sū·ex ad et spargo ponit·et mu tat a·simplicis in e·et subtrahiē d·et est aspgē di= stanter opire·pfundere·Vñ hec aspergo gmis.i· asperssio·et aspgo ē nom̄ ciusdā auis marine et asp go vestis femmarū.Vel vestimētoz supfluitas·qđ etiā sirina dicit·vñ aspergine? nea·neū·Itē ab asp go hꝰ aspsoriū·Et aspgito tas.fre·et apso sas· assi uo frequētatiū·a quo aspsito tas.aliud freq̄ntatiū
Spergo ginis·fe·ge·in aspergo gis·vide
Sperno·sperno ponit cū ad·abiecta d·et dicit aspno nis·aspreui aspretuz.i·valde spnere·vñ asp nor naris·deponēs in eodē sensu·vel cōponiē ꝑ se ex ad·et sperno nis·vñ h et hec aspnalis et hoc le·
Aspicio·specio specis·ponit cū ad·et matata a in ē·et abiecta d·dicit aspicio cis·xi·aspectū·ante vel ad aliqđ ꝑspicere·vnde aspect? ctus·ctui·et aspecto ctas·vide in specio et in video
Aspiro ras·raui·i·anelare·conari·deuenire.valde spirare·vel fauere·Et ē tractū a vētis qui qñ flāt et spirant nautis fauent·et cōponiē ex ad·et spiro ras·abiecta d·Itē aspirari inuenit ꝑ eleuari·vñ in canticis·Donec aspiret dies et inclinent vmbre·et
Spis dis·fe·ge·genus ē serpentis· ⁊ pō·penl'· Et scōz ysiō·Aspis ē vocata·ꝙ morsu venena imit tat et spergat·vos eñ grece·venenū dicūt·et inde aspis q̄si aspergens vos·id est venenū eo ꝙ morsu venenato interemat·et corri·penul·in genitio·De

hac dicit ꝓpheta · Sicut aspidis surde et obturãtis aures suas · ne exaudiat vocẽ incãtantis · vide in ti

Aspozto tas · i · ꝺpoztare · abire alõge · alioz ꝙris sum absentare · remouẽ · de loco ad locũ pozare · Et cõponiẽ scõm prisc̃ · ex ab & pozto · mutato b · in s · sicut aspello · drie causa ne si apporto appello dicemus · ab ad cõposita extimenẽ

Assa asse · lignũ latum & dolatum

Assatura assature · in assus vide

Assecla · ab assequoz q̃ris · diciẽ hic & hec assecula · vel assecla cle · p sincopã cõis ge · i · seruiẽs vel comes qui sequiẽ aliquẽ · & cozr̃ · penul · Vnde in auroza · Rursus vt in primis vir lucis & assecla fumi Astiterant domino · & cetera

Assectoz ctaris · ctatus · sũ · ex ad & sectoz ctaris · mutata i in s · & ẽ assectari seq̃ndo adipisci · sequi

Assecula le · in assecla vide

assensus sa · sum · in assentio tis · vide

Assentio tis · si · sũ · cõponiẽ ex ad & sentio tis · & est assentire · assensũ ꝑbere Vñ hec assensio onis · et hec assensia sie · i · cõsensus i q̃libet re · & hic assens? sus · & assentane? nea · neũ · q̃ cito ꝑbeat assensũ · & assensoz saris · deponẽs · i · adulari · nã adulatoz ẽ assentire · Et scias q̃ inueniẽ assentioz tiris · sus · sũ · in eodẽ sensu in deponẽti gne · Geneb · xxxiiij · Assensi sunt oms · i · cõsenserũt · a circũcisis cunctis maribus

Assentisco scis · ichoa · i · icipio assentire · ab assẽtio

Asser · ab asse diciẽ hic asser seris ꝙris · addita coq̃ asseres soli in tectis ponunẽ & non cõiunctim · Assem em̃ vnũ dicim? · Vl' dicunẽ asseres q̃ assideant parietibus & trabib? · vel q̃ inseraẽ vn? alij in pariete ab assero ris · Ecclesiastici · xxix · Melioz ẽ vir ictus paupis sub tegmine asserũ · q̃ epule splendide zc̃ · & cozripit pennltimam in obliquis

Assero ris · ꝺponiẽ ex ad & sero ris · & faẽ ꝑteritũ in seui & i serui · & supinũ i situ & in sertũ · i diuersis significatoibus · vide in sero ris · & cozripit se

Asserto tas · frequẽtatiuũ ab assero ris ·

Assesco scis · fre · ab assideo · q̃si incho · ꝑ assidesco ·

Asseuero ras raui · i · affirmo vl' assero · & ꝺponiẽ ex ad & seuero ras · qꝺ nõ ẽ in vsu · & ꝓdu · penul ·

Assidela le · penul · ꝓdu · i · mensa iuxta quã sedem? & deriuaẽ ab assideo des ·

Assideo des sedi sessũ · ex ad & sedeo des · & ẽ assidere iuxta sedẽ · & assidere · i · cõpari & assimilari & assidẽ · i · esse similẽ · In ꝑma significatõe cõstruitur cũ datiuo & accusatio in eodẽ sensu vt assideo te · assideo tibi Vide etiã in sedeo

Assidu? ab assideo des · deriuaẽ assidu? dua duũ · studiosus · solicit? · cõtinu? · alicui rei intentus · Itez assiduus põt cõponi ab as assis · & do das · & tũc assidu? idẽ est qꝺ diues · qui multos possidet asses & assiduus diciẽ q̃ expẽsis erarij ꝑerat Et diciẽ sic ab asse & dando · nõ q̃ multũ gratis det diues · sed coactus plus dat q̃ paup in collectis faciẽdis · Et cõparaẽ assidu? p suppletionẽ magis assiduus assiduissimus · Vnde hec assiduitas tatis · & assiduo · duas · id est · esse vel fieri assiduum

Assilo lis · ex ad & salio lis · & ẽ assilire · aggredi · inuadere · impeteẽ · Et in eodẽ sensu cõstruiẽ cũ dõo & acẽo · vt assilio menia · & assilio menib? · Itẽ assilire · i · cũ gaudio salire ad aliqꝺ Vñ hic assult? tus ipet? assũpt? saltu · & assulto tas · frequẽ · & cozr̃ · si

Assimilo las laui · lare · i · valde simila ꝙassilo lis · re · ex ad & simulo las · & ẽ vbũ actiuũ · Inueniẽ etiã assimiloz laris · deponẽtale i eodẽ sẽsu i quo assimi

Assisteriũ rij · monasteriũ grecũ ẽ · vel ꝺz ꝙlo las ab assistẽdo Vñ hec assistria strie · monialis ibi assistria strie · in assisteriũ vide ꝙstens ·

Assistrix tricis · i · astitrix tricis · ab assistẽdo · vl' assistrix cis · id ẽ · affirmatrix ab asserẽdo · vel vt dicit hug̃ · Assistrix tricis · q̃ assistit ad seruitia alicuius · Vñ sapie ix · Da mihi dñe sediũ tuarũ assistricẽ sapientiã · Et est ibi ꝓducenda hec sillaba stri · Et vt quidã dixerũt deberet esse ibi astitricẽ · qꝺ est femininũ verbale ab asto astas astici astitũ astieu · vim oz · astitoz · & oz in rix · fit hec astitrix tricis · qꝺ cozri · penul · in nẽo · sz in genitiuo eam ꝓducit

Associus cij · i · cõsocius cõsoris ꝓsodalis cõtribul' cõfederat? · & videẽ esse ꝺpositũ ex ad et socius

Assolatus ta tũ · i · ad solũ deduct? · Naum ꝑmo Mõtes cõmoti sũt ab eo et colles desolati sũt · Vel scdz aliã lram · Et colles assolati sũt · i · ad solũ de ducti ad solitudinẽ ꝛoacti de solio depositi · et ꝑ la

Assuesco scis · Assueo sues sueui · vel assuet? sũ · id ẽ · valde suere · Vñ hec assuetudo dinis · et assuetus ta tum · et assuesco scis · verbũ inchoatiuum secundum hug̃ · vide in sueo sues

Assuetus ta tũ · penul · ꝓdu · in assuesco vide

Assula le · penl' · cozre · fe · gñis diciẽ id qꝺ cadit de ligno quando dolaẽ · et diciẽ ab assa asse

Assultus ta tũ · in assilio lis · vide

Assum ades adest · cõponiẽ ex ad et sum · mutata d · i s · vñ assum et assum? p geminũ s · scribi debẽt Quidaz tñ ꝑdicta p d · scribũt causa cõsortij ꝑme et scde ꝑsone · sz pri? dictũ ꝑualet et magis ẽ scõm artẽ et regulas prisc̃ · vñ in himno trinitatis dicendũ est · Assumus et nos cernui · p geminũ s ·

Assumentũ ti · illa ps que de aliquo accipiẽ vel assumiẽ ad aliqꝺ sartiẽdũ vel repandũ · & diciẽ ab assumo mis · Marci scdo Nemo assumẽtũ pãni rudis assuit vestimento veteri · q̃si diceret · Nemo sapiẽs coniungit panno veteri ꝑtem noui panni quã assũpsit de aliquo nouo panno

Assur suris · fuit fili? sem · a quo dicta est assuria vñ assurius ria riũ · & etiã assur diciẽ · vñ i auroza Siẽ rex assur malus extitit · et tñ idem

Assus ab ardeo des · diciẽ assus sa · sũ · q̃si ars? · vñ assũ sas · verbũ actiuũ · vñ assatus ta tũ · et hec assatura re · Regũ libro ij · capitl'o vj · Assaturã bubule carnis vnã · i · frustũ bouis assatũ · vel etiã scõm aliã literã Bubale carnis · i · bubaline ꝑtis? ẽ eis

Astaren · ydolũ sidoniozꝫ & acuiẽ in fine

Astericus ci · i · astri forma · & cõponiẽ ab aster qꝺ est stella · & ycon qꝺ ẽ imago vel signũ · Et scribiẽ ycon apud grecos p ei dyptongũ · vñ semp ꝓducit primã sillabã · tam in simplicitate q̃ in ꝺpositõe · & asteric? ca cũ · penultima ꝓdu · & scribiẽ p e · sine s · in vltima sillaba · vt multi literati moderni volunt Antiqui tñ scribebãt asteriscus p sc · in vltima sillaba · & tũc deriuaẽ ab asteris · qꝺ est stella · Asteric? aliquid deesse vbi apponiẽ demonstrat · Obelus vocui apponiẽ falsũ vel supfluũ mõstrat (Nam sagitta grece diciẽ) et versuz iugulat · & ẽ obelus nota sic facta ꝙAstericus vero nota sic facta que apponitur in his que obmissa sunt vt illucescant p eam notã que deesse videnẽ Et asterico & obelo vsus est origenes · vñ hieronim? dicit in ꝓlogo pẽtateuci Qꝺ vt auderẽ origenis me studiũ ꝓuocauit qui editõi antique trãslationẽ theodocõnis miscuit asterico & obelo · i · stella & veru omne opus distinguens · Dum aũt illuscere facit que mim? ante fuerant · aut supflua queqz iugulat & cõfodit · maxime que euangelistarũ & apl'oz autoritas ꝑmulgauit

& etiam hieronimus vsus ē astericis & obelis· sic ipse dicit in ꝓlogo iob

Asterites·est gemma candida ꝛcluſā lucē cōtinēs sicut stellam ꝛctus ambulantē vnde dicta est

Asterno nis·astraui astratū·i·ad vl' iuxta vl' valō sternē·& cōponit ex ad & sterno nis·& abijcit ꝺ·

Astin·id est·ciuitas

Astiſmos·ī fine accētuaē·& ꝺr etiā ātiſmos q̄dā trop?·de quo ſup̄ dixi ī q̄rta ꝓte ī capl'o de tropis

Asto stas·astiti astitū·& etiā astatū ꝛueniē. Scire etiā debes q̄ ꝺedi facit datū·& steti statū a·cor & eadē etiaz cozripiē ꝛ cōpoſitōe· vt circūdatū & ꝓestatū· vel mutaē ī i.breuē·vt redditū & p̄stitū

Astiti etiā astitū & astatū faē pel·coz·et ꝓponiē ex ad·& sto stas. & abijciē ꝺ·Et est astare iuxta vel ꝛ cōſpectu vel ad seruitium stare

Astrea strce·i·iusticia·ab astrū diciē·qz ꝺe celo descendit·& ꝓducit penul·Ouidius ꝛ ꝓmo metha· Vltima celestiū terras astrea reliquit

Astrepo pis.pui·q̄si iuxta·vel ꝛ conſpectu strepere strepitū facere.& cozri·stre·Et cōponiē ex ad & strepo pis abiecta ꝺ·

Astreus rea·reū·res que ꝓtinet ad astruz· & cozr penultimā·& dicitur ab astrum

Astringo gis·xi·strictū·ex ad & stringo abiecta ꝺ·& est astringē·iuxta vel ī cōſpectu stringere

Astrion·gemma est cristallo ꝓpinqua·ꝛ cuiꝰ centro lucet stella fulgore lune plene·& diciē sic·quia astris postposita fulgorē rapit & gerit

Astrolabiū bij·quoꝺā ꝛstrumentuz ipſius artis astronomie.& diciē ab astrum

Astrologus.astrū cōponiē cū logos q̄ ꝺ est sermo & diciē hic astrologus logi·ī·loquēs ꝺe astris·& augurāſ. vñ hec astrologia gie·q̄ꝺā arſ astronomia Et astrologicus ca·cū·Et scias q̄ astrologia ꝓtim naturalis·ꝓtim ſupſticioſa ē· Naturalis seu vera. ꝺum exequiē ſolis & lune curſ? vel stellarū certas tēpoꝛ ſtatōes·Supſticioſa vero ē illa quā mathematici ſequunē qui ꝛ stellis auguranē·quibus etiā duodecim ſigna ꝓ ſingula anime vel cozpis mēbra diſponūt·ſideꝛq̄z ex curſu natiuitates hoīm & mores ꝓꝺicare noſcunē·ſcōm papiam

Astronomus.astrū cōponiē cū nomos q̄ ꝺ est lex vel norma q̄ ꝺ est regula·vel noma q̄ ꝺ ē nomen·Et diciē astronom? mi.qui ꝺocet legem vel regulā ꝺe astris·vel q̄ noīat ea. Vñ hec astronomia mie·ipſa ars·Et astronomic? ca cū·ſcōm hug· Papias vero dicit· Astronomia astroꝛ lex·que curſus ſyderuz ꝺocet· vna ꝺe ſeptē artibus liberalibus ꝛc·

Astrosia sie·est tenuitas cozpis ex cauſis latētib? & paulati cōualeſcentibus·dicta sic ab īminutōne cozpis·Nā greci nutrimēti ceſſatōez astrosiā dicūt

Astrosus sa·sum·i·lunaticus·q̄ſi malo ſydere vel astro natus·& diciē ab astrum

Astruco·ab astur ꝓ gēte· diciē hic astruco conis ꝺ ē·ꝺextrarius qz apuꝺ illā gentē huiōi equi abū ꝺant·Vñ legiē q̄ iulius ceſar paucis ꝺieb? anteq̄ occideree ſomniauit·q̄ ꝛ ſtabulū ꝺeſcendēs astruconē ſuū aureū caput habere videbat· Et ꝛ rhetorica· Detur lucus astruconi vt coragiū pareē· vbi ab aliquib? legitur asturconi·id est·accipitri

Astrū stri·i·stella·diciē ab astro philoſopho·qui p̄mus tractauit ꝺe astris. Vel ab aster·q̄ ꝺ grece diciē stella. vñ hic & hec astralis & hoc le·& scias q̄ stella diciē q̄libet ſingularis·Sydus pluriū stellarū collectio. Astrū grandis stella vel grande sydus·Hec ꝯ nomia ſepe cōfunduntē apuꝺ autoꝛes·

Volo etiā te ſcire·q̄ motus celeſtis ſe habet ad liberū arbitriū. ſic ꝛclinans ad aliq̄ꝺ agenꝺū·ꝛquā tū ex impſſione cozpis celeſtis relinquiē aliq̄ diſpitio ꝛ cozpe ſcōm quā ania efficiē ꝓna ꝺ hāc actiōnē vel illā·ſic etiā ex naturali cōplexione q̄ꝺā sūt magis ꝓni ꝺ vnū vitiū q̄ alij·& hoc mō poſſunt astrologi enūciare aliq̄ꝺ ex his q̄ ex libero arbitrio ꝺependēt cōiecturaliter & nō p̄ certitudinē ſcīe q̄uis talibus p̄ꝺictionib? nō sit tutū nimis ītendē vt ꝺicit augustin? ſup geneſim·j·& ꝯ plerunq; astrologi ꝺe futuris vera ꝓnunciāt·non tam ex ſignis celeſtibus·q̄ ex occulto ꝺemonū iſtinctu quē humane mentes mterdū neſciētes patiunē· Et sic cum huiōi ꝺiuinatōnibus quoꝺāmō ꝺeus ꝛmiē cū ꝺyabolo· Virtutē aūt coactiuā ſup liberū arbitriū ſufficienē ñ habēt cozpa celeſtia· Vñ & ptholome? ꝺicit q̄ hō ſapiens ꝺominaē astris·qz ꝓ ſapientiam ſuā poteſt vitare ea ad que astra diſponūt· ꝺe hoc etiā supza ꝛ arbitriuz ꝺixi· Volo etiā te ſcire·q̄ sic ꝓbaē ꝛ scientia astronomica ꝺe mēſura q̄ntitatis ſolis & terre· q̄ sol ē maioꝛ tota terra· sicut & alie stelle oēs p̄ter lunā & mercuriū sūt maioꝛes q̄ terra· vide etiā ꝺe hoc ī gallus·ī cometa·& ī ſors

Astula le·diciē a tollēdo·ſcz q̄ꝺ cadit & ꝛ ſol ꝺe ligno ꝺum ꝺolaē. Vñ quiꝺā volūt ꝺici aſciā·ab astulis·qz eas a ligno eximit·& coz·stu·viꝺ ꝛ aſcia

Astupeo pes·pui·& caret ſupinis·& cōponiē ex ad·& stupeo pes.remota ꝺ·& cozr·stu·Et ē astupere·valde stupere·ad aliquid stupere

Astur·Stura re·est quiꝺā fluui? hyſpanie·Et cōponiē cū a·q̄ꝺ ē iuxta·& diciē hic astur asturis·q̄ꝺam ꝓꝑ hyſpanie·qz iuxta fluuiuz sturā habitat vñ hec asturia rie·regio cozr & ciuitas. vñ asturiensis asturienſe·Itē ab astur ꝓ ꝓꝑ·hic astur sturis· maſ·ge·diciē quedā auis que apuꝺ illā gentē abunꝺat·vel diciē ab aue·& sterno·quia sternat aues, & cozripit penultimā ꝛ genitiuo·

Asturco conis·i·accipiter vel astur & cōponiē ab aue·& sterno·quia sternat aues scōz hug· Papias vero ꝺicit·asturco accipiē maioꝛ. Diciē etiā asturco r·p̄cedente v·id est·ꝺextrarius

Ast? stus·stui·calliditas·doloſitas·fraus·fallacia & ſumiē ꝛ malo sic & astutus ī malo·Quoꝺ oparaē astutioꝛ tiſſim?· vñ astute tius·tiſſime·aꝺuer· & hec astutia tie·i·ingenioſitas·doloſitas·cautela· īꝺuſtria· calliditas·& ꝓꝑie diciē ꝺe malo. Inueniē etiā hoc astu ꝛꝺecli·ꝓ eoꝺē. Vñ auianus· Astu vincit hō cūcta creata ſolo·& pōt hic eē ꝺecli·vl' ꝛꝺeli·astu. & diciē astut?·q̄ſi ſine statu·Nā q̄ astut? ē·nō ꝺiu ꝛ eoꝺē moꝛaē statu·ſeꝺ multa ꝺeliberat·

Astutus ta·tū·ab astu diciē·vide ꝛ astus

Atacus ci·penul.cozr·maioꝛ est bꝛuco·& vt ꝺicit gloſa iobelis ꝓmo· Eruca vermis ē q̄ ꝛ oleribus maxime ꝛueniē· Brucus vocaē fetus locuſte anteq̄ habeat alas Deinꝺe cū incipit parū volare·diciē atelab?·Cum vero pleniter volat diciē locuſta·Et ē bꝛuc? multo grauioꝛ q̄ locuſta vel atelabus·qz iacens ꝛ vno loco radicitus comedit fructus· vñ diciē a bꝛomin·q̄ꝺ est cōſumere Ataꝯ aūt diciē q̄ſi ategus·i·ſine tega eo q̄ nihil habeat quo īuolut? tegaē· Teca ēm q̄ſi tega· diciē a tegendo Papias autez ꝺicit ataꝯ auis ignota· Hieronim? aūt ꝺicit ſup illuꝺ eſaie·xxxiij· Sic colligiē bꝛucus velut cū foſſe plene fuerint ꝺe eo. Ex locuſta ꝛmq̄t hieronimus·bꝛucus naſciē·& quouſq; habeat alas sic vocaē. Cū aūt ale creſcere ceperint atelabus diciē·Cum autē plene volare ceperit·eſt

locusta & dicit. Nocz vero brucus plus ꝙ atelab? uel locusta. qa alis carz nec moueri pōt. Et sic ubi insederit nichil relinq facit. iō fiūt fosse & obruūt locuste ne a uēto rapient in mare. & ad terrā reiect & ex ouis q̄ uiue cōcepant. etiā mortue brucos

Atauus ui. dr ab auus. scz aui pater q̄ generent. penul. cor. Vide in auus

At contra. due ptes sunt.

Atelabus bi. penul. cor. dicit ab a. qd̄ ē sine & tela. & abeo abis. q̄si sine tela. i. teca abiens. & dicit atelabus q̄si atelau?. id ē. sine tela uadēs. uel quasi a tela abiens. de hoc etiā supra dixi in ataeus

Ater atra atrū. i. niger. & pparat atrior aterrim? Vñ atre aterius aterrime aduerbiū. & pducit a.

Atalanta. atas grece leuitas latine. lentos plenū Inde dicta est quedā virgo atalanta. ppter velocitatem. quasi plena leuitate

Athlanteus tea. teū. penul. pdu. in athlas est

Athlas lantis. habet n. in obliqs. sed in nto nō. sic gygas gantis. elephas phantis. adamas mantis. Et delinit in as. productā. Fuit aūt athlas frater pmethei. rex africe. optimus astrologus. Vñ dictus ē celū sustinuisse. Et a noie eius dictus est mons africe athlas. q̄ ppt̄ suā altitudinē dict? ē celū sustinuisse. Vñ athlanteus tea. teū. & athlantic? ca. cū.

Athalia. interpretat temp? dñi. & fuit regina in israhel. & acuit penul. scdm cōmunē vsum

Athanasia. i. imortal' ab athanatos dr. & acuit pnl' Athanatos. id est. imortalis. ab a. quod ē sine. & thanatos mortale. & accentuat in fine. Vnde athanatus ta. tum. id est. immortalis

Athene. ab athanatos dicit be athene narū. q̄dam ciuitas. q̄si athanate. i. imortalis. ppter studiū sapientie. q̄ imortalis ē. qd̄ oli ibi viguit. & pdu. the.

Athenienſis. ab athene dicit hic & hec atheniēsis & hoc se. nomē patriū. Et deberet scdm formationis analogiā dici athenensis sz cā euphonie habuit i. ī ante penul. sicut est̄di supra in tercia pte. vbi egi de denoīatiuis desinētibus in ensis

Athleta te. penul. pdu. luctator. pugnator. miles fortis. & dicit sic. q̄si ad letū fortis. i. ad mortem

Athomia grece. debilitas stomachi latine

Athomus mi. fe. ge. penul. corre. corp? īdiuisibile ppter sui puitatē. q̄uis forte nullū corp? sit qd̄ diuisionez recipe nō possit. & dr sic ab a. qd̄ ē sine. & thomos qd̄ ē diuisio vl' sectio. qz ñ recipiat sectōz

Atnepos. fili? abnepotis. & ē sensui subiacētē scda litera t. scdm papiam. & corripit ne.

Atramē. ab ater atra atrū. dicit hoc atramē mis. id ē. nigredo. vñ hoc atramentū ti. i. incaustū qz nigrum facit liquorē in quo ponit

Atramentariū. ab atramē dicit hoc atramētariū tarij. i. scriptoriū. pluteū. plumatiū. Vñ ezech. ix. Et atramentariū scriptoris ad renes eius. & inde hoc atramentariolū li. diminutiuū

Atriēsis. ab atriū. dicit hic atriensis. i. ianitor. hostiarius. excusarius. patiginarius. ianuari?

Atriolum li. dimi. paruū atrium

Atriplices. herbe humidā & frigidā virtutē habēt In cibo sumpti ventrē soluūt. & corri. penultimā.

Atriū. dicit q̄si atrū. ab ater atra atrū. ppter caligine ignis. q̄ olim solebat esse in atrio. Vñ in passione xp̄i. Et petr? stans in atrio calefaciebat se ad ignez Vel atriū dicit. qz ei addant tres portic? extrinsec? & scdm hoc atriū dr magn̄ dom? ampla & spaciosa

Atrox. ab ater atra atrū. dicit atrox trocis. omnis gnis. efferus. crudelis. & cōparat atrocior cissim?. Vñ atrociter cius. cissime. aduer. & hec atrocitas tatis. & habet prima naturaliter breuē. Vñ in aurora sup thobiā. Scire facit quantū sit furor ei? atrox

Attabernalis. Taberna cōponit cū ad. & dicit b & hec attabernalis. & sic mutata d. in t. i. soci?. & ppie in taberna leccator. q̄ valde frequētat taber nam. Idem etiā hic tabernio tabernionis

Attamen minis. ge. neu. i. setaciū. Inuenit etiā attamen p sed cōiunctio. & corri. ta. Qui. Nil michi rescribas attamē ipe veni. De hoc in tamē vide

Attamino nas. i. aduersari. ex ad & tamino as. d. mutato in t. Ite attamīo nas. i. purgare farinā cum setacio. scdm hug. Papias vero dicit. Attaminare mānare. corrūpere. vsurpare. & corri. mi.

Attat. interiectio timētis vl' expauescētis. fm patterо ris. triui. tritū. valde terere. corr. te. & cōponit ex ad & tero ris. Iob xiiij. Donec atteratur celū nō cuigilabit. Vñ attrit? ta. tum. & a genitio attriti. addita o. formaē hec attritio tionis. In quo aūt attritio differat a contritōe. dicam in cōtritio

Atticinor naris. ad ignē titiōes aduicinare. & cōponit ex ad. & ticinor naris:

Attineo nes. nui. attentū. i. valde tenere. vel ptinere. & ptinet ad ppinquos. vt iste attinz michi. i tali gradu. & ponit ex ad. & teneo tenes. & muta ta d. in t. & e. in i. & corripit ti.

Attingo gis. attigi. attactū. i. valde vl' iuxta tangere. vel accidere. & componit ex ad & tāgo gis. mutata d. in t. & a. simplicis in i.

Attonitus. Attono nas. componit ex ad & tono nas. Et inde deriuat attonit? ta. tū. penul. corr. i. tonitruo stupefact?. territus. pfusus. pturbatus.

Attrabo bis. traxi. tractū attrahere. i. ad se trhere adbreuiare. & cōponit ex ad. & trabo trabis

Attrecto ctas. vel magis attractо ctas. ponit ex ad. & tracto ctas. Inuenit etiaz attrecto ctas. mutata a. in e. & videt ppie ad tactū corpalez pti nere. vñ gene. xxvj. Si attrectauerit me pater me? vel attractauerit scdm aliā literā. vel potest formari ab attrho traxi. attractū. v. ī o. vbū frequētatiū. i. frequēter attrhē. iuxta tractare. ppe tangē. palpare

At vbi. due dictōes sunt. & duob? accentibus regende. vñ ad galatas. At vbi venit plenitudo tē poris. i. seu postq̄. Aliq̄n tñ atubi & astubi. ē qdā irregularis vocū cōgeries. nō ppie compositio & fungit loco vnius dictiōis. & tūc sub vno accētu pferē & grauat penul. siue v. De hoc dixi ī secūda parte. vbi egi de vbi

Atq; idē est qd̄ et. q̄nq; ponit p q̄ sicut boetius in quinto de cōsolatōe in pſa tercia Tum ego ꝛc.

Atqui. i. certe. & est quedā irregularis ogeries vocū. vñ boeti? in scdo de cōsolatōe in pſa que incipit Tū ego. Atq̄ viget incolumis. atqui dicit. i. certe.

Auarus. ab auco aucs dicit auarus ra. rū. q̄ dam dicit auarus. quasi varas habēs man? id ē. curuas. vel auarus dicit q̄si auens aurū. ethymologia est. nō cōpositio. & cōparat auarior rissim?. & est auarus ppie q̄ nō satiat. Cupid? qui aliena desiderat. vñ auare ri?. rissime. aduerbia & auaricia cie. & formaē a gēo auari. addita cia. Et vt dicit hieronim? ī epistola ad paulinū capl'o viij. Antiquū dictū est auaro deest tam qd̄ habet. q̄ qd̄ nō habet. & in thobia dicit. Prodigus excedit mensura. largus honori seruit. fructificat parc?. auar? eget. vide in larg?. Et nota q̄ malū & magnū ē auaricie vitiū. qd̄ sicut dicit beda. fidē tollit. cōcordiā dissipat. caritatez violat. & innumerabilia mala

generat·Teste apostolo q̄ ait· Radix oīm malorū est cupiditas·Auaricia siquidē viscerib⁹ pietatis caret.patrē nescit·matrē ignorat· fidē & amicicias nō custodit·ꝓximquo vl' ꝓximo nō miserē·sz ꝓximquos velut extraneos abijcit·dicēte salomone·Bñ facit aie sue vir mibicors·auar? etiā ꝓximquos abijcit

Auceps aucupis cōis ge·aues capiens·ab auis et capio vel capiens.& corr·cu·in obliquis

Auctim·i·crescēter·ab augeo ōr·& ē adū·q̄lita·

Auctio·ab augeo dicit̄ hec auctio onis·i·augmētatio·Dicit̄ etiā auctio·i·mercatio· Vñ hic auctionarius ria·riū·i·mercator q̄ res suas auget·& ꝓpe ille qui hic vel illic res puas & veteres & tritas et ruptas emit·vt postea cari? vendat·& auctionorū naris·i·sic mercari·vel res strenue augē· vnde & auctionator quādoq; dicit̄ ꝓ impatore Accipitur tamē simpliciter auctionari ꝓ mercari

Auctionarius·in auctio vide

Auctionorū naris·verbū depo·in auctio vide

Auctito tas·penl'·corre.i·frequēter augē & format̄ ab auctatu·vltio supīo h? vbi aucto auctas

Aucto ctas·verbū frequētatiū ta·in i·& v.i o·id ē·frequēter augere·& format̄ ab vltimo supino hui? verbi augeo·scz actu v·in o·

Auctor·ab augeo ges·auxi auctū auctu·dicitur hic auctor ctoris·i·augmētator dux·& debet scribi cū v·& ct·Qñ vero signat autenti·i.autoritatē est cōis ge·& debet scribi ꝓ v·& sñ c·vt hic & hec autor·& deriuat̄ tūc ab autētim Itē inuenit̄ q̄dā verbū defectiuū·scz auieo auies.i.ligo gas· Et iñ autor·i·ligator·similit̄ cōis ge·& debet scribi sine c & cum v·& scōm primā significatōem impatores ꝓprie dicunt̄ auctores·ab augēdo rempublicam· Sepe etiam deus dicit̄ noster auctor·i.noster dux· noster augmētator Scōm vero secūdā significatōz phi & inuctores artiū·vt plato·aristoteles. prisc̄ & quelibet excellētes persone debēt dici autores· Scōz vero terciā virgili? & lucan? & etiā ouidi? & ceteri poete debēt dici autores· q̄ ligauerūt carmina sua pedib⁹ & metris·Inuenit̄ etiam hic actor sine v·ab ago agis actū actu·De quo supra dixi ī suo loco. Vñ versus· Auctor ab augendo nomen erabit·ast ab agendo Actor·ab autentim q̄ grecū nascit̄ autor·scz sine c·& per v·scriptū

Auctoriū·Ab augeo dicit̄ hoc auctoriū rij.id est illud q̄ addit̄ rei mēsurate cum vendit̄· & est etiā cibus qui mense vacuate supponitur

Auctrix tricis·i. augmētatrix fe·ge·ab auctor or

Aucupabilis·ab aucupor paris·dicit̄ hic & hec aucupabil' & hoc le·i·res apta ad aucupandū

Aucupiū·ab aucupor dicit̄ hoc aucupiū pij·i·fortuniū·& bonꝰ cuētus·& etiā ipm officiū capiēdi

Aucupor·ab auceps dicit̄ aues dicit̄ aucupiū. aucupor paris·patus sū.i·aues capere.& ponit̄ q̄nq; ꝓ augurari & ꝓ adq̄rere· vñ aucupator trix·aucupatio·hic aucupat? tus·tui·& cor·penl'· aucupo Vñ ouidi? epy·ix·Aucupor infelix īcerte murmur

Audax ab audeo des·dicit̄ audax audacis oīs ge·& cōparat̄ audacior audacissim?· vñ audaciter·Sed dicim? ꝓ syncopā audacter cius·cissime audet·Et distat inter audacē & temerariū Nā audax nō timet·temerarius nō cogitat piculū· Itē audacia post cōsiliū·temeritas sine cōsilio fit & ponitur audax ꝓ arrogante quādoq;

Audeo des·verbū neutropassiuū Et est differentia inter vba neutropassiua & neutrapassiua Naz neutropassiua dicunt̄ q̄ passiuo sunt similia·ī hoc ꝙ cum careāt ꝑteritis habēt suppletōm ꝑteritorū ꝓ ꝓticipiū & verbū substātiū sic & passiua·Ista aūt q̄nq; sunt·q̄ indicant isti versus Quinq; puer nūo neutropassiua tibi do·Audeo cū soleo fido quoq; gaudeo fio Sunt aūt neutrapassiua q̄ habēt passiuorū significatōm sub actiua literatura·& signāt passionē aliunde illatā·Et sunt q̄ttuor q̄ cōtinent in his versibus Exulo vapulo veneo nubo q̄ttuor ista·Sensū passiui sub voce gerūt aliena scōm hug Audeo facit ausus sū.qz haurio facit hausi ꝑteritū sicut habet in tractatu de verbo

Audientia tie·format̄ ab hoc datiuo audict̄i·audita a·vnde p t·scribit̄.& cū t. accipit sonum de c· vt detis michi audientiam·i·me audiatis

Audio dis diui·auditū audire verbū actiuū dicit̄ ab auris·Qz aūt dicit̄ audio q̄si aurē do·vl' auribꝰ capio·ethymologia ē·nō compositio Inde verbalia auditor auditrix·Itē auditio· Et ꝟ audit? tus tui· & hoc audimē mis·ꝓ eodē Audio cōponit̄ exaudio dis·Vñ exauditor exauditrix exauditio·exauditus ta tū.& hic & hec exaudibilis & hoc le·Vñ exaudibiliter aduer·& īportat plus exaudire q̄ audire Est enī exaudire q̄d rogat̄ intelligere & ad effectuz deducē Itē cōponit̄ cū ob & dicit̄ obaudio dis·i.male audire·vel contra·Inuenit̄ etiā ꝓ obedio·sed raro ·& ex eisdē cōponit̄ obedio Item audio cōponit̄ cū sub·& fit subaudio dis·i·aliq̄d nō positū vel dictū subintelligē Audio & sua cōposita sūt actiua ꝑter obedio·Itē audio simul potest cōstrui cū acco & ablatiuo·vt audio virgiliū ab illo Item nota ꝙ alicui volūt auris·fieri ab audio· vt dicatur auris quasi audis

Auditoriū rij·locus vbi cōsilia & responsa audiuntur·& dicit̄ ab audio audis

Aucho bis auehere·i·asportare scōm papiam

Auellana ne·tā ꝓ arboze q̄ ꝓ fructu·ponit̄ in fege.& dicit̄ ab auellano mōte vbi abūdāt auellane

Auena·ab auid? dicit̄ hec auena ne·herbe genus coq̄ auide surgat·& ide hec auenula le·di·Inuenit̄ aduena ꝓ d.& corr·pnl'·Et ē cōis ge· Vid ī venio

Auēto tas taui auētare·auenas eradicare & dicit̄ ab auena scōm hug· Papias vero dicit.auentare est truncare & eradicare

Auenula le·di·pua auena·& corripit penultimaz

Aueo aues aui auere·i.cupe·& caret supinis· Et est neutrū qz vox ipsa sp illi deficit in passiuo·sine qua voce·scz passiua verbū actiuū esse nō pōt·vñ luca·Oia cesar auet & birria si dare mlta Potes· quidq̄d auebis habes·Et nota ꝙ inuenit̄ aue auete aueto auetote auere·ꝓ saluū esse.sic̄ salue saluete saluto saluetote salue Et idē dicendū ē de aue·& vale·sed vale ī recessu salue & aue in aduētu ꝓpe Vel salue vtrūq;·scz aue et vale cōprehendit Vnō grecismus dicit Aue dic venies de iure valeq; recedēs Hoc verbū salue·cōprehendit aueq; valeq;

Auernus ni·mas·ge·locus vbi est descensus ad īferos·et ponit̄ sepe ꝓ ipo inferno.et dicit̄ ab a q̄d est sine·et vernus q̄d est delectabil'·qz in inferno nulla est delectatio·sed sempitern? horror inhabitat Vñ auern? q̄si sine vere·vel dicit̄ q̄si auolus ab a·et volo las·qz ibi aues supuolare nō possunt propter ferorē grauissimū.q̄ aues supuolātes olim necabat·vel dicit̄ ab aue auete verbo ꝓ cōtrariū

Auersor saris·id est·derestor secundū papiā

Auersus sa sū·retro in aliaz ptem versus.ab auerto tis·Item auersus ptcipiū·ab auertor teris·

Auerto tis· auerti auersum·i.remouere· vnde in

psalmo· Auerte oculos meos ne videant vanitatē· Itē auertere·i·post tergū vertē·& ꝓponiē ab a· & verto tis· Itē iueniē auertor teris auersus sū· vbū deponēs·i·spnere vilipendē·recusare .& cōponiē similiē ex a·& verto tis· Boetius ī ꝑmo de cōsolatione· Heu heu q̄ surda miseros auertiē aure· Inueniē & aduerto p d. De quo sup̄ dixi in suo loco

Auerunco cas·auerūcaui.i·auenas euellē· Nam rūcare dicūt euellere· Ex quo & auena· cōpositū ē

Aufero aufers abstuli ablatū .i·eri auferuncare pere.tollere·& cōponiē ab a·& fero.& conuertiē scōm ꝓsc̄·b.in v·in p̄nti .tam euphonie causa· q̄ differētie· ne si affero dicas·ab ad·& fero cōponi videaē·quod mutat d·in f·

Auferro ras·raui.rare·i·ferrū auferre·& cōponitur ex ab·& ferro·& mutatur b·in v·

Augeo ges·auxi auctum augere·i·amplificare augmentū dare·augeo cōponiē cū ad·& fit adaugeo ges·& cū ex·& fit exaugeo ges·augeo simplex & cōpositum est actiuum

Augesco·ab augeo diciē augesco scis·verbū inchoatiū.i·incipio augeri·eo q̄ significat ꝑtra ꝓprietatē alioꝝ verboꝝ inchoatiuoꝝ·sic integrasco·i·incipio integrari· Vnde statius·Proniq; vim augescunt sumere manes·vide in integer·

Augmentū·ab augeo ges·diciē hoc augmentū tis·id ē·amplificamentū Vñ augmēto tas. verbū actiuum· Quod tñ q̄nq; inueniē ī deponēti gne ī eodē sensu·augmētatoꝝ taris.& ab vtroq; verbalia

Augur·auis ꝓponiē cū garrio·& diciē hic & hec augur cōis ge·qui vl' q̄ in garritu auiū diuinat· vñ auguroꝝ ratus·i·sic diuinare· Vñ verbalia. & hoc auguriū rij·i·talis diuinatio scōz hug· Quidi? epy· Protin? ipsa meos anguroꝝ esse deos· Itez auguro ras·vñ dicit ꝓsc̄·ī q̄rto libro·ab auguroꝝ diciē augur·abiecta o· Et a saturo satur. Et ī auroza diciē Sanguis eē reos sup nos dū augurat enses· Diciē ergo auguro ras·ī neu·ge·& auguroꝝ rariꝭ deponens·& hoc magis videē esse in frequēti vsu· Inueniē etiā augurioꝝ q̄ttuoꝝ sillabarū· Vñ gene·xliiij· Sciphus quem furati estis.ipe est in quo bibit dñs meus·& ī quo auguriari solet· Et infra·scilicz ī eo dē· An ignozatis q̄ ñ sit similis mei ī auguriādi sciencia· Ego aūt credo q̄ litera vitō scriptoꝝ ibi corrupta est·& debet ibi esse augurari quattuoꝝ sillabarum & augurādi· Papias aūt dic̄ Auguroꝝ cōe antiq̄tus·ꝑ quo mō ꝺz auguro ras raui·ratū·neutrū· vñ augur·ablato o·cōis ge· Sz dic q̄ auguroꝝ nūc ē deponētale·& magis ē ī vsu q̄ auguro ras·

Auguroꝝ raris· & auguro ras·vide in augur

Augustea·ab augustꝰ qō est imperatoꝝ deriuaē augustea stee·i·carta q̄ ab augusto mittiē·vel qōdaz genus carte sic dictū ī honoze illi?· Sic̄ augusteuz diciē genus marmoris in egypto tpe̅ augusti ꝓmo inuentū· Sic̄ tiberiū rij·genus marmoris tempoze tyberij muentum·a tyberio diciē

Augustus·ab augeo diciē hic augustus gusti·q̄libet romanus imperatoꝝ·ab augēdo ꝑiū·vnde etiā antonomastice octauianꝰ dictus ē augustꝰ·qz sup̄ othies alios auxit impiū romanū· Et ab illo quidaz mensis dictꝰ est augustꝰ·qz ī eo mēse natꝰ ē·vl' qz ī eo obtinuit victoziā de antonio & cleopaē· Q̄ñ q; vero adiectiue declinaē augustꝰ sta·stū·i·nobilis·illustris·insignis·p̄clarus·exgrex·segregarius·celticus·heroicꝰ· Et est cōpositū ab aue·& gusto stas·qz solis nobilibꝰ licebat olim gustare aues·& eunc cōparaē augustioꝝ augustissimꝰ· Cū vero declinaē ꝑ q̄rtā declinatōem hic augustꝰ stus·stui·est quedā spēs diuinatōis·que fiebat in gustu auiū.& est cōpositū ab aue·& gustu·Solebāt em̄ auē spargere gallinis·& ī gustu & ī captōne illiꝰ esce sapere augurium·quod diciē augustus

Auia·ab auus diciē hec auia auie·patris vel matris mater· Thimothei scda·capl'o ꝓmo· Qui inhabitauit primū ī auia tua loyde & matre tua eunice·

Auiaria·secreta loca·& a via remota aut tantum auibus adibilia·& dicunē ab auius auia auiū

Auicula le·diminuem̄ pua auis

Auicularius cularij·qui capit aues masculi·ge·Auicularia etiā diciē·pluralis nūi ge·neu·& sūt auicularia secreta loca siluarū solis auibus adibilia

Auidus·ab aueo aues diciē auidus da·dū·i· mltū cupidus· Vel scōm quosdā diciē ab habēdo· qz sp habere desiderat. Vñ auidulꝰ la·lū·aliquātulū auidus· & cōparatur auidior dissimus·vñ auide diꝰ: dissime·aduer·& hec auiditas tatis·

Auieo auies·i·ligare·verbū defectiuū·& inde hic & hec autor·i·ligator·vide in vieo vies·

Auigerulus·auis cōponiē cū gero geris·& diciē hic auigerulus·& hec auigerula.penulti·corre·qui vel que aues gerit ad vendendum

Aumū auimi·penl'.ꝑdu·q̄si extra vinū·i·aq̄ mixtū

Auis·ab aueo aues diciē hec auis·qz escaz sit cupida·vel diciē ab a·& via·q̄si sine via.qz certā viā nō habet·sz ꝑ auia queq; discurrit·sed potiꝰ videē esse ethymologia·q̄ ꝓpositio·& desinit acūs singularis in em·& ī im·vt auē auim·& ablatiuꝰ in e·& in i·vt aue vel aui·& acūs pluralis in es·& in is·vt aues vel auis·& corripit a·

Auius·ex a·& via. cōponiē auiꝰ auia auiū· Auia aūt dicunnē loca secreta·& a via remota qz extra viā ipa sūt & deuia & inuia·& inde auiaria oꝝ·

Aula le·i. domus regia siue spaciosuz habitaculū porticibꝰ q̄ttuoꝝ oclusū· Inde hec aulula le·di· Itē diciē aula q̄nq; scriniū ī quo res ponūē· Et etiā aule pluraliē dicūē fistule organoz·ꝑ qs eliciē melodia·& inde aulidꝰ da·dū·i·dulcis ĩstar soni organi·

Aularis·ab aula diciē hic & hec aularis·& hoc aulare·& auletus ta·tum·ꝑ eodem·

Aula grece·cannula diciē vel tibia latine

Auledus di·penul·ꝑducta·in aules vide

Aules·ab aule diciē hic aules aulis·& hic auledꝰ di·qui cū cannulis cāt.at·sz tibicen·& cōponitur corraules lis·i·ille q̄ cū cannulis cantat in choro

Auleū·ab aula diciē hoc auleū lei·i·cortina·qz in aula athali regis ꝑgamoz ꝓmo fuit inuentū vel qz in aulis extendi solet· Itē ab aula aule? aulea leū·i·

Aulicus·ab aula ꝺz aulicus regalis vel res aule ca·cū·penul·corre· Et aulanꝰ na·nū·i·palatinꝰ·q̄si aule custos·qz assidue est in aula cū ꝓncipe

Aulidus da·dū·penul·corre·in aula exponiē

Aulula le·dimi.pua aula·& corripit penultimā

Auoth·i· villa vel ville· Vñ numeri .xxxij· Quos appellauit auoth iayr·id est·villas iayr·

Aura·ab aer·diciē hec aura aure·qz motu aeris fit aura. Leuis em̄ motus aeris ē aura·scōm hug· Itez aura diciē splendoꝝ· Vñ diciē auroza re·sez mitiuz diei clarēscētis·qz fulget·siue ꝓcim? splēdoꝝ aeris qui grece eos diciē. Vñ potiꝰ diciē auroza q̄ eroza & aura ꝑ splendoze q̄ eoza· Et ab auroza·auroze·auroras· Alij dicūt q̄ ab auz auroza fit·qz habeat colorē auri·ita dicit hug· Papias etiam dicit·q̄ aura diciē ab aere·agitatꝰ em̄ aer auram facit· Aura etiā ꝺz fauoꝝ·vñ versus· Aera splendorem·flatum

notat aura fauoꝛē. ¶ Hic animaduerte ꝙ ſcōz ve
ritatē radix venti ē ex vapoze q̄ aſcēdit ex terra. &
pz̄cipiū eſſe ei? eſt ex eo. & materia eius ē vapoꝛ
talis qui eſt frigid? & ſiccus ſubtilitate ſua aerem
tranſcēdens. & cū ſpiſſatē frigiditate aeris foꝛtiter
impellit aerē. Sicut plem? dixi in dyalogo de que
ſtionibus aīe ad ſpiritū. & in ventus etiā vide
Aurata aurate. fe. gn̄is quidā piſcis qui ī capite
habet coloꝛem ſimilē auro. & dicit̄ ab aurū
Aurea. ab auris ꝺꝛ hec aurea. i. frenū. eo ꝙ ēca au
res ponat̄. ꝺꝛ etiā aure? rea. reū. adiectm̄. i. ō auro
& cūc deriuat̄ ab auz. vñ vſ?. Aurea frenat equos
Aureola. m virgo ē. ¶ eſt aurea mobile nomē
Auricalcū. aurū cōponit̄ cū calcos. qꝺ ē es. & fit
hoc auricalcū auricalci. qꝺꝺā gen? metalli ex diuer
ſis metallis cōflatū. ſic dictū. qz habet ſimilitudinē
auri & eris. Auri m ſplēꝺoꝛe. eris ī duricia. vel cō
ponit̄ a calcos qꝺ ē fex. quaſi fex auri. Apocal'. pri
mo. Et pedes ei? ſimiles auricalco
Auricom? ma. mū. q̄ aureos habet capillos. & cō
ponit̄ ab aurū. & coma me. & cozri co. auricomus
Auricularis. Ab auris vel auricula. dicit̄ hic auri
cularis. vel hoc auriculare. mimim? digitus. qz eo
aurē purgam?. & adiectiue inuenit̄ hic & hec au
ricularis & hoc re. vt auricularis amicus. i. ſecret?
Dicit̄ etiā auricularis. res ad aurē ptinēs. & ꝑ eo
ꝺē auricularius ria. riū. vt auriculari? anul?. Vel
auricularius qui m aure ferē. & hic auriculari?. i.
ſecretus cōſiliatoꝛ. & hec auricularia. q̄ eſt ſecreta
cōſiliatrix. qz ſecreta m aure ſolent dici
Auriculariū aſecreto. Regū ij. ca. xxiij. Fecitq; eū
ſibi dauid auriculariū aſecreto. i. ſecretariū ꝺſiliariū
Auriculari?. i auricl'aris vi ꝺ ¶ & ē vna ps ideel'
Auriculat? ta. tū. i. magnas hn̄s auriculas. ab au
rie? ca. cū. res ptinens ad aures ¶ ricula dicit̄
ſic dicim? auricos pilos. q̄ creſcūt m aure. & dicit̄
ab auris. & cozripit penultimam
Aurifaber bri. maſ ge. q̄ opat̄ m auro. & cōponit̄
ab auro & faber. & cozripit fa.
Aurifex. aurū cōponit̄ cū facio. & dicit̄ hic & hec
aurifex ficis. q̄ vel q̄ facit aurū. Vñ dic̄ pap̄. Auri
fex dict? qz aurū faciat. & cozr'. ri. aurifex cis.
Aurificina ne. fabrica aurificū. & dicit̄ ab aurifex
& ꝑdu. ci. Greciſ. aurificina loc? ī quo faber exco
Aurificiū ficij. ipm̄ op? vel exercitiū ¶ quit auz
qꝺ fit m auro. & dicit̄ ab aurifex ficis.
Aurifodina ne. locus vbi fodit̄ aurū. & cōponit̄
ab aurū & fodio. & ꝑducit di. Vñ m greciſ. dicit̄
Aurum quod fodit̄ dici ſolet aurifodina
Auriga ge. maſ. ge. penul. ꝑdu. i. rector currus.
ab aure & rego gis. vl' ago gis. qz regit equos fre
no q̄ſi auris auditu Vel etiā auriga ab ago & rego
dicit̄. qz agat & regat currum. vel auriga dicit̄ ab
haurio. qz haurit. i. pcutit equos iūctoſ. et ſcias ꝙ
ſic ſe habet nauta ad nauē regendā. ſic ſe habz auri
ga ad currū regendū. ſz ī naui regenda eſt eligēꝺ?
nauta nō ſoꝛte ſz arte Ergo m curru regendo ē eli
gend? auriga nō ſoꝛte ſed arte. Similit & rector
m ciuitate nō ſoꝛte ſed arte eſt eligendus
Aurigraphia. aruū cōponit̄ cū ḡphia. qꝺ eſt ſcri
ptura. & fit aurigraphia. i. aurea ſcriptura. Vñ hic
aurigraphus qui aureā ſcripturā facit
Aurilegiū gij. loc? vbi reponit̄ auz ſez theſaurus
vbi legit̄. i. colligit̄ auz ab auz & lego gis cōpo.
Auripigmētū. aurū cōponit̄ cū pigmētū ti. gen?
terre. ex quo fit q̄q; vnguentū habēs coloꝛē auri
Auris ſe. ge. ꝺꝛ ab haurio ris. eo ꝙ hauriat ſonuz.
Vel auris dicit̄ q̄ſi auide rapiens ſonū. Vel ab au:
diendo. & ē etbia n ō cōpoſitio ſcōm hug. Papias
aūt ſic dicit Auris auide rapiēs vel hauriēs ſonū.
vel ab audiēdo. & eſt etbia vt dixi nō cōpoſitio
Auriſcidus auriſcidi. maſ. gn̄is. i. artifex q̄ ſcindit
auz. & cōponit̄ ab auz & ſcindo & coꝛr'. ſci.
Auriſia ſie. i. cecitas q̄ ſodomite ēca domū loth fu
erunt pcuſſi. Geñ. xix. Sed melī? videt̄ dici aoꝛaſia
ſie. ſic dixi ī aoꝛaſia. Et vt dicit mḡr ī hiſtoꝛijs Au
riſia vel aoꝛaſia vt hn̄t q̄dam libꝛi. eſt q̄n hoīes hn̄t
aptos oculos & nō vident. qꝺ magi faciunt incan
tatōib? ſuis. Fit etiā aliq̄n ꝙ hoīes habēt rē m ma
nu & nō vidēt. & hec ē auriſia vel aoꝛaſia q̄ pcuſſi
ſūt ſodomite. vt dictū ē Item illi q̄ q̄rebāt heliſeū
cum eſſz cū eis. vt habet̄ m q̄rto regū capitulo vj.
Item diſcipuli dn̄i euntes ī emaus vt habet̄ ī luca.
xxiiij. Forte hoc mō q̄nq; q̄rim? qꝺ ī manu tenē?
Auritus ta tū. q̄ magnas hē aures ab aure dicitur
Auro ras raui ratū. dicit̄ ab auz ¶ & coꝛr'. penl'.
& cōponit̄ cū m. & fit mauro ras. & cuz de. & fit
deauro ras. i. auz alicui rei ſupponere
Aurora re. m aura exponit̄. & m crepuſculū
Auroza ras raui rare. i. illumīare. ab auroza dicit̄
Aurugo ginis. morb? regi? ab auz dicit̄. & ſcri
bit̄ ꝑ au. ī papia. vid etiā de hoc ſup̄ ī arugo ſn̄ v.
Aurulent? ta tū. i. plenus auro. & cōponit̄ ab au
rum & lentos. id eſt. plenum
Aurū. ab aura ꝑ ſplēꝺoꝛe dicit̄ hoc aurū auri. qz
ꝑ ceteris metallis fulget. vl' ab arion qꝺ ē fuare. qz
ꝑ ceteris metallis ſeruat̄. ab aurū ꝺꝛ aure? rea reū
id ē. de auro exiſtens. Inde aureolus la. lū.
Auruſpex ſpicis. gn̄is cōis. id eſt. diuinatoꝛ vl' di
uinatrix. ab auſpiciendis auibus dictus vel dicta.
Vnde ab aue & ſpecio videt̄ componi
Auſpicatoꝛ. ab auſpicoꝛ caris. dicit̄ hic auſpicatoꝛ
id ē. diuinatoꝛ. Iñ auſpicatrix. i. diuinatrix oꝛ. ī rix.
Inuenit̄ eē auſpicato poſitū adūbialit̄. i. opoꝛtune
omnio. Vñ terenti? ī andria Haud auſpicato huc
Auſpiciū cij. i. diuīatio auiū iſpect? ¶ me appuli
vel bonus euent?. & dicit̄ ab auſpicoꝛ caris.
Auſpicoꝛ. ab auſpex ꝺꝛ auſpicoꝛ caris. i. diuīare.
vñ hec auſpicatio. & hic auſpicat? tus. tui.
Auſter auſtri. ventus perflans a meridie dictus
ſic ab hauriendo aquas Nam nubila nutrit. & aq̄s
dat. & inde hic & hec auſtralis & hoc auſtrale. &
auſtrinus na nū. ꝑ eoꝺē. Auſtralis plaga eſt q̄ ē ab
auſtro ſiue meridie. Vñ auſtralis. i. meridianus. &
hic auſtralis ꝑ quoꝺā paralello q̄ & brumal'ꝺꝛ. &
auſtro ſtras. vbū actm̄. i. humidare. Itē ab auſter
vel auſtrin? aſtrino nas. i. coꝛrūpe vitiare macruz
facere Et ē auſter vent? adeo calid? ꝙ etiā piſces
dicit̄ coꝛrūpe m mari. Vñ & auſtrinatus ta tū. vt
Auſtrinata aīalia. i. macra. quaſi auſtro coꝛrupta
Auſterus. ab auſter dicit̄ auſter? ra. rū. pnl'. pō.
& hic & hec aſteris et hoc re. m eoꝺē ſenſu. i. aſper
qz vent? ille aſp et īſuauis ē. et cōparat̄ auſterioꝛ
ſteriſſim?. Vñ auſtere vel auſterit̄ auſteri? riſſime
aduerbiū. et hec auſteritas tatis. id eſt. aſperitas.
Auſtralis. m auſter vide.
Auſtrino nas. penul. ꝑducta m auſtez exponit̄
Auſtroafricus frici. maſ. gn̄is quidam ventus col
lateralis auſtro. ſic dictus. qz ſit inter auſtrum et
africum. et componit̄ ab auſtro et africus.
Auſus ſus. ſui. i. audacia. et auſus ſa ſum. mobilit̄
ab audeo audes neutropaſſiuo
Aut cōiunctio ꝑ t. et ſine aſpiratōe. Haud aduer
bium negandi. ꝑ d. et cum aſpiratione ſcribit̄

Autenticus ab autor·qđ significat autētim·dicīē autenticus ca·cū·& hic & hec autorizabilis & hoc le·in eodē sensu·factū autenticū. vel autorizabile ōr qđ scz fit autoritate sapiētis vel sapientū·vt hō autentic? vel autorizabilis·i·autoritatis cui credi debet·Dicīē etiā autenticus·i·nobilis. & ab autentic? dicunē hec autētica·qđā liber legalis sic dict?. qz in eo cōtinenē autentica dicta

Autor toris·cōis gnis in auctor p ct·vide

Autoritas tatis·sine c. scribiē. & denuaē ab autor qđ significat autentim·& est autoritas sma imitatione digna. Vel autoritas pt sumiē in topicis·ē iudiciū sapientis in scientia sua. Vñ a ri iudicio solet talis locus denominari·vt plato dicit celuz esse volubile·ergo ita est·qz quod videē alicui sapiēti & experto i sua scientia credendū est sic esse·iuxta illud· Experto crede magistro

Autorizabilis·in autenticus vide

Autorizo·ab autor qđ significat autētim·deriuaē autorizo zas·& autoro ras·in eodē sensu·i·affirmo autēticū facio·Et sūt actiua illa vba·Et iñ vbalia

Autoro ras. ab autor qđ significat autētim·i·autoritatē·deriuaē autoro ras·i. affirmo·autenticum facio·& cōponiē cū ex·& fit exautoro ras·i·extra autoritatem facere vel ponere. Vnde quintili·de causis·Exautoratus man? aruis agresti labore subegit. Exautorat?·hic poniē p extra autoritatē positus·Accipiē etiā p delere·Vnde macrobi? de saturnalibus·Exautorata tñ sequenti etate

Autūnus ni·a tempestate diciē·quia sepe tunc fit quādo folia cadunt & oīa matureścūt· Vel diciē autumn? ab augendo·vel ab autumnādo·Nam autumnare est colligē·Et scias q quattuor sūt tēpora anni·scz ver·estas. autumn?. hiems·Ver est calidū & humidū·Estas calida & sicca·Autumn? est frigid? & siccus·Hiems ē frigida & hūida·vide in

Autumo mas·mui·are·oponiē ex timo· Estas quod est mens & ab·mutato b·in v·& est autumare affirmare putare suspicare credere·qsi a mēte sic habere & credere·Vñ hec autuma me·id est·existimatio·& est verbū actiuum·& corripit tu·

Auuncul? li.frater matris. sicut patru? frater patris ppie·Vnde versus·Patruus a patre pendet auunculus a genitrice·

Auus aui·diciē ab auarus·qz auoz sit auere·i·desiderare·& esse auaros·vel auus ab euo·i·ab antiquitate diciē·Vnde hec auia auie·matris vl' patris mater·Auus cōponiē hic pauus·i·pater aui·quasi ppe auū·vnde hec pauia pauie ci? vxor·Item abauus·id est·pater paui quasi lōge ab auo. vnde hec abauia eius vxor·Item atauus atauī abaui pater. vnde hec atauia eius vxor. Item tritauus tritaui·i·atauī pater·quasi tetrauus·id est·quartus ab auo vnde hec tritauia eius vxor·& corrī·primam au?. vnde ouidius epy·viij·Tu quoqz habes pelopem pauum pelopisqz parentē· Nota hic diligenter ordinem in cognatōe·Pater·auus·pauus·abauus atauus·tritauus·quod est vltimū & supius nomē cognatōis. Familia enī oriē a patre & terminaē in tritauo·postea dicim? maiores·Item pater·filius·nepos·quasi natus post filiū·pnepos·i·ppe nepotez vel pozro nat? a filio·abnepos qsi longe a nepote nam seiungiē a nepote medio pnepote. atnepos. trinepos·qsi tetranepos·qz post nepotem est ārt? in ordine·postea dicimus minores

Auxesis auxesis. id est·augmentum.& ppie dictionis ab augeo auges dicitur

Auxiliarius rij·in auxilium exponitur

Auxiliū·ab augeo ges· diciē hoc auxiliū auxilij· quia p auxiliū aliqđ augeē·& est auxiliuz qđ ab extraneis datur·Subsidiū qđ postea supuenit· Presidiū aūt loco veili positum. vñ hic & hec auxiliaris & hoc re·& auxiliari? ria·rium. qui vel que vel qđ potest pbere auxilium·Et auxiliatorius ria. riū·p eodem·Itē ab auxiliū auxiliozaris. atus·sū· verbū deponētale·& cōstruiē cū acco & dativo. vt auxiliozre & tibi·vñ auxiliās antis·pticipiū·& hic auxiliator auxiliatrix auxiliatio·& hoc auxiliamē auxiliaminis·& hic & hec auxiliabilis·& hoc le·idē qđ auxiliarius·& cōponiē coauxliozaris· Et debent pnūciari pdicta sicut auxit·ab augeo auges·& sic dixit·a dico dicis·& luxit a lugeo luges·vel luceo ces·Nam oīa pdicta scribunē p x·nō ps·& x·ē duplex cōsonās·& nō liquescit i pfa nec in metro· qz sp facit positōem·Nec in sono·qz nunqp pferri debet ad modū s·in sono liquescentis· vt in asilus

Auxilla·ab augeo ges· diciē hec auxilla le·id est· olla vel mensura paruz maioz qp iusta. vnde hec auxillula le·dimi·i·pua olla· vel parua talis mensura.

Auxillula le·penultima corre·in auxilla vide

Auxit·i·augmentauit·ptericuz de augeo ges· sed hausit p s·& i.traxit·pteritū de haurio hauris

xa·filia caleph fuit·

Axioma matis·neutri·ge·i.dignitas. Inde axiomatic? ca·cū·i·dignitatē habēs·scōz hug·Papias etiā dicit·Axioma matis·i·dignitas. & pducit o·Inueniē etiā anxioma matis·p n·i pma sillaba· vnde dicit hug·ab ango gis·vel angēs· hoc anxioma matis. cōcatenatio loquēdi·sicut sunt sophismata·Papias vero sic dicit·Anxiomata plo quia·& maxime ppositiones in topicis. Anxioma·obnoxiuz veritati aut falsitati·vt Cicero disputat cicero non disputat

Axiomaticus·in axioma vide

Axis. celi est septētrionalis linea recta p media, plagā spere trāsiēs·scōm papā·& est mas. generis

Axunga ge·idē quod axungia·vide in axungia

Axungia gie·fe·ge.i·venter porci·vl' alterius rei. vnde macer de viribus herbarū· Si porcina vetus axungia iungiē illi·Inueniē eciaz hec axunga ge·in eodem sensu·& vtraqz diciē ab anxioz anxiaris· qz reddit hominem anxium· vñ axungarius ria·rium· ad anxungiā ptinens·vel axungiā vendēs. Et axungio gias·i·axungia vngere· vel axungiaz pbere·& componiē exaxungio gias·id est·axungiaz auferre vel axungia siue axunga. id est·vnguentū porci·dicitur ab vngo gis·vnde dicit papā· Axungia pinguedo·ab vnctione dicta·

Azabel·interpretatur fluens sanguinem·vel sterquilinium dicitur

Azaria interpretatur auxilium dñi. Idez & ab denago·quod interpretaē seruiens taceo

Azimus ma.mū·i.sincerus. sine fermēto·& cōponitur a zimos·quod est fermentuz·& a·qđ est sine Aplius ad corinth·Nō in fermēto malicie & nequitie sed i azimis sinceritatis & veritatis.& corripit zi·vnde in aurora·Azima mandatur septem come

Azonus·ab a·quod ē sine·& zona· Tenda diebꝰ cōponiē azonus na·num·id est. sine zona vel extra zonam·vnde azoni dicunē dij extra zonam zodiaci manētes. Similiter signa dicunē azona que nō cōtinentur intra zonam zodiaci·& pducit penultimaz azonus·sicut zona primam·

Baal nomē ydoli cuiusdam. Vide in belus.

Babel ītrp̄tat cōfusio. Vnde babilon vel babilonia · ciuitas vbi olim celes turrī edificātes dispsi sunt īmissa diuinit9 confusione linguar9 inter eos. Vnde babilonia regio. Et babilonius·nia·nū·nomen patriū vel gēule. Et scias q9 sicut narrat hieronim9 Babilō ē metropolis chaldeorū c9 muri sedecī milia passuū p̄ quadr9 ab angulo ad angulū·quod est simul lxiiii·milia· scilicet quadragīta duabus leugis & duab9 vni9 leuge ptibus tēdebant. Ibi turris triū miliū passuū ī altitudīe & duab9 leugis a lato in angustū. Et quia vt habet̄ gen̄·xi· Ibi cōfusum ē labiū·hebraice babel·grece dicit̄ babilō. Ibi nabuchodonosor fuit rex potētissim9 q̄ inter cetā etiam iudeā captiuauit. Inter alias bestias ibi habitātes dicunt̄ ibi habitare strucōes et draconcs. Destructa em̄ fuit a medis & pſis·nec postea est edificata·sed dicit̄ īmedio eius esse lac9 serpentib9 plenus·et arbusta ī quibus odibiles bestie & aues & venatō regia·et inhabitabilis ē ꝑter pauca. Due ciuitates apud medos dicunt̄ facte ex ea·scz thesiphōtes & selecucia. Vide ī pena·et ī chaldei. Et scias q9 medi & pſi subiecti erāt babilōiis et chaldeis Sed postea exigēte supbia chaldeor9 destructa est babilō a cyro siue pſis & medis Vñ sup illud esa·xlvii. Veniēt tibi hec duo subito in vna die. sterilitas & viduitas. Dicit glosa · Subito de īpuiso veniēte cyro & dario. Nō em̄ metuebat babilon vt a medis et pſis q̄ illi9 cōpatōne quasi nulli9 erāt fortitudīs. vt ab ipsis subiectis possz supari. Despectū ei et subiectū populū chaldei non timebant.

Babilonia nie·in babel vide.

Bacca ce·p duo·c·ē fruct9 oliue et etiā laurī. Ponit̄ tm̄ quādoq3 p quolibet fructu·et p̄cipue arborū siluestriū. Inuenit̄ etiā bacca p gēma p̄cōsa· vt ī auiano. Quid nitido pretiū cortice bacca daret. Et inde baccat9 ta·tū·i·baccis lapidib9 adornat9 Vel secūdū p̄mā significatōz·i·de fructu baccarū abundās vel past9.

Baccar·caris·fe·ge·herba fascinū pellēs · & dicit̄ a bacca ce·vñ vir ī bucol'. Baccare cinge caput.

Baccaulū·li·ge·neu. feretr9 in quo mortui deferūtur·et dicit̄ a bacca bacce.

Bacha bache·sacerdotissa bachi a bachus dicitur et p̄ducit p̄mā·et scribit̄ tantum p vnum·c.

Bachanalia a bach9 dicit̄ p'aliter hec bachanalia bachanaliū· vel bachanalior9·i·festa bachi. Iuuenal' Qui cari9 simulāt et bachanalia viuunt· et ponit̄ hic nomen p aduerbio·i·bachanaliter·i·furiose ad modū sacrificātiū bacho·ī cui9 festis īsanire solēt

Bachania·nie·i·furor·a bachus dicitur.

Bachariū·rii·neu·ge·quoddā vas vinariū· & dicitur a bachus· & idē dicit̄ hec bachāna ne·fe·ge·

Bacheus chea·cheū·dicit̄ a bacho· et dicit̄ bacheus de bacho existēs·vel sit possessiuū. Et in eodem sensu bachicus bachica bachicū ·

Bachides bachidis·p̄riū nomē viri· de quo habetur ī libro machabeor9·et corripit pnl' vñ ī aurora Alchim9 hoc spacō rediēs cū bachide pugnās zc ·

Bachimal·lis·ge·neu·i·torcular p̄ssoriū· & dicit̄ a bachus bachi

Bachis bachidis·fe·ge· femīa colens festū bachi s.sacerdotissa eius·que etiam hec bacha dicit̄·et dicit̄ a bachus bachi·

Bachius·a bachus dicit̄ hic bach9·chii q̄dr pes metric9 quo ī festis bachi vtebant̄. Et cōstat ex p̄ma breui·et duab9 seq̄ntibus longis·vt poete·Vñ versus·Adbreuiat primā mediā producit et imam Bach9·ē antibachius hostis ei·Itē a bach9 deriuat̄ hoc bachiū chii·festū bachi·& bachiū dicit̄ paru9 vrceus quo vtebant̄ ī festo bachi ad vinū tenendū sed postea in vsus aquarios transiit·

Bachor·a bach9 dicit̄ bachor bacharis·i·furere· Vñ verbalia & cōponit̄·debachor aris·i·valde furere·vel a furore cessare·et p̄ducit ba·

Bachula le·pnl'·correpta dimi·pua bacha

Bachus bachi dicit̄ de9 vini· et ponit̄ quādoq3 p ipso vino·et p̄ō·primā·vnde catho· Cū venere & bacho lis est sed uncta voluptas·

Baculs li·dicit̄ a bacho·secūdū ysidor9·q3 ab ipo bacho dicit̄ rectus·q3 hoīes moti vino baculo īnitebant̄· Vel dicit̄ a baiulo las·et a baculus dicit̄ baculo las·i·pcutere baculo Quod ꝑponit̄ cū de· & dicit̄ debaculo debaculas·

Badius badii· equus quē antiq vadiū dicebāt· & dicit̄ a baiulo·las·q3 nos baiulet· vel badius dicit̄ quasi vadius·a vado vadis·quia fortius vadat inter cetera animalia·

Bafer ·fra·frum·i·grossus vel agrestis

Baben·ornamētū ē colli ex anulis aureis cōfectū Baben em̄ grece corona latine· secūdū rabanū

Baia·a baiulo las·dicit̄ hec baia baie·portus Vñ baie baiar9 ciuitas ī italia iuxta mare· q3 ibi sit locus portuosus et delectabilis Vnde baianus baiana baianū·nomen patrium

Baiulo·las·laui·lare·i· portare·sustētare·& dicūt q̄dā q̄ ē simplex·et sic i·debet esse duplex cōsonās Vñ falsus est̄z sic ille versus Cloto colū baiulat·lathesis trahit·atropos occat·debet em̄ p̄ma huius verbi baiulo pduci Alij vero dicūt q̄ ē ꝓpositum ex basis et iul9·q̄ fuit fili9 enee·qui baiulatus fuit ab enea Et īde baiulare·q̄si iulu3 portare· & sustētare·et ponitur ibi simplicit̄ p portare Vel baiulare dicit̄ a basis et iulus·q3 ipe fuit basis·i·sustentamentū patris·et sic p̄mā corr Dē hoc dixi in p̄ma pte·vbi egi de i·lrā Et inde verbalia·et hic baiul9 li·qō p portitore et p nutritore·et pro baculo ad baiulandū apto dicit̄ et p portu·q3 ibi merces baiulāt Itē a baiulo las·dicit̄ baiulac9 ta·tū·i·portaBaiulum baiuli generis neutri·i·frenum , tus a baiulo baiulas·quia eo equ9 baiulat̄

Baiunola le·lect9 q̄ ī itīere baiulat̄· & dicit̄ a baBala le·interpretatur inueterata·fuit iulo las· em̄ ancilla rachelis

Balaā interp̄tat̄ vanus popul9

Balach·interpretat̄ p̄cipitās siue deuorās

Balanatus·in balanus vide

Balanite·a balan9 vel balanū·p'alit̄ balanite balanitar9 id ē·vue vel vites instar glādiū vuas facientes grādes Vñ hec balanitides · h9 balanitidis gē

Balanō grece·latine glās dicit̄ 4 ma precōsa

Balās·a balo las·dicitur balās balātis p̄ticipiū generis oīs·et hec balās balātis p oue

Balan9 Balanon grece·latine glās dicit̄ Inde hic balan9 ni·penultīa correpta quedā arbor Et vt dicūt gen9 ē quercimū Vñ h° balanū ni·p fructu et p vnguēto inde facto Vñ balanat9 ta·tū· balano vnct9·sm hug. Quidā dicūt q̄ balan9 ē castanea cocta scz balosa·et corripit la·

Balatro tronis·i·clamorosus·ioculator·vñ horatius ī sermonib9·Mēdici mās balatrones· et dicit̄

a balo las·vel balatrones secundum quosdã dicũ
tur ꝓdigi et leccatores·a seruilio balatrone·cuius
facit mentõnẽ in vltio sermone· Sed secundus hãc
significatõs melius dicit baratro baratronis·a bara
tro·et apte baratro baratronis·id ẽ· leccator·dicit
a barato·q3 scs oĩa baratro·id est venteri omittit

Balat? tus·tui·mas·ge·a balo las·et ẽ omiũ· & ꝓ
balbutio tis·tiui·tire·male & trepide ¶ducit lo·
loq & icõgrue·& dicit a balbeo bes·& ꝓducit bu

Balducta huius balducte sc·ge· dicit lac ꝑssum a
sero scs mutata·et dicit balducta· quasi valde ou
cta·quia valde ꝑssa est & ducta

Balea a balin dicit hec balca lce·id ẽ· funda vel in
strumentũ quod vulgo vocat balestra· Vñ hic ba
learis rii·et hic baleator·i·fũditor vel balistator·

Balearis·a balea dicit hic et hec balearis·et hoc ba
leare·i·cũ balea iactabile· Inuenit etiã balearis ꝓ
funda·et deriuat tũc a nomĩe insule ·Baleros em
vel balerica·uel baleans insula ẽ hyspanie· et sunt
due·scs afrosiades et gẽmasiades maior & minor·
Vñ & eas vulg? maiorica & minoricam uocãt·In
his ĩsulis ꝑmũ repta ẽ funda· Vnde balearis dicta
est funda·et balearis dicta est talis ĩsula Et ĩ vtra
q3 significatõe a balin a quo balea· & a balea bale
os uel balerica uel baleans A quo hic et hec balea
ris & hoc baliare gentile

Balena ne·q̃dã magnus piscis·dicit a balin quod
est effũdere uel iacere·q3 effũdat uel iaciat aquam
huc & illuc altius cũctis bestiis maris · & ꝓducit

Balestra a balin dicit hoc balestra penultimam·
stri· Vnde balestro stras·strare·i·cum balestro ali
quid ꝓiicere uel ꝓcutere

Bali grece latine dicit iacere siue emittere uel effũ
dere Balimon greci·balneũ latini dicũt·q3 anxi ¶tate
tatẽ animi tollat· a balin et noys quod est mens
q3 iaciat anxietatẽ de mente Hic hoc balneũ balnei
a leuatõe merotis dicit Inuenit ãt ĩ femĩo gne bal
nee balnea Inde hoc balneriũ balnerii· et balnea
toriũ torii·ambo ꝓ loco ĩ quo balneat· & balneo
as·ũbũ actiuũ cũ oĩb? suis ꝓpositis siq̃ ĩueniãtur

Balista ste·gen? ẽ tormenti Et uidet esse ꝓpositũ
a balin & hasta Torq̃t em uerbere neruorũ · et ia
cit hastas & saxa Vnde hic balistari? rii· qui bali
stas facit·uel q̃ iacit cũ eis Vtq3 ars balistariorũ
sit licita.de hoc habes ĩ orno as

Ballo las·laui·lare·i·huc & illuc inclinare· & po
nit q̃ñ absolute·s·ꝓ vacillare·et dicit a baulo las

Balneolũ li·dimi·ꝓuũ balneũ

Balneũ balnei ĩ balimon exponit

Balo las·laui·lare· uerbũ neutr3·et est ouiũ·& cõ
ponit cũ de·et dicit debalo las·valde balare · & ꝓ

Balsam? sami·se·ge·i·arbor Vñ hoc ¶ducit ba
balsamũ sami·lignũ uel fruct? uel liquor ei? Et
scias q̃ multiplex vnguentũ balsamus affert Pri
mũ est pcõsi? aliis quod spõte manat de foliis.&
illud uocat balsamũ Secundũ ẽ carpobalsamũ uel
xirobalsamũ Terciũ est opobalsamũ Quartũ ẽ fo
liobalsamũ Q̃tum est calobalsamũ uel xilobalsa
mum Et ꝓbat sic an sit corruptũ balsamũ uel non
Si ferat ĩ manu cõtra solẽ purit carnẽ·si nõ est cor
ruptũ·et a balsamũ balsamat? ta·tũ ·i· balsamo in
uncti? Quod etiã potest esse ꝓcipiũ Mã balsamo
mas·i·balsão ĩ ungere·et est actiuũ Quod oponi
tur cũ m·et fit ĩbalsão as·i· valde balsão ĩungere
similiter actiuũ·& corripit sa secũdũ hug Papias
uero et ysidor? dicunt Balsã arbor ĩ iudea int ter
minos tm uigmti tuger3 erat· posteaq̃ eadem regi
one romani potiti sunt etiã latissimis collibus ꝓpa
gata est·stirpe similis viti · foliis similis rute sz al
bioraby?·semp3 manãtib? Arbor ãt balsamum· Li
gnũ ei? xilobalsamũ dicit Fruct? eius siue semen
carpobalsamũ Carpos em fruct? dicat Succ? opo
balsamum· vide in vnguo vnguis

Balterio ris·rui rire·i·cĩgẽ ũbus actiuũ a balte?
Balte? tei·mas·ge·ĩ plurali iuenit mas· ¶tei dicit
et neutri gnis·hi baltei·et hec baltea· et est balte?
cingulũ militare·sic dict? q̃si pẽdẽs· q3 ex eo signa
dependẽt ad demõstrãdũ legionis militaris sũmã
·i·sexmiliũ sexcentor3·ex quo numero & ipi consi
stunt Vnde & balteus dicit nõ tm quod cingit·sed
etiã a quo arma dependẽt Job xii Balteũ regũ dis
soluit·& pcingit fune renes eor3 Et corripit penul
timã Vñ hic balteolus li·dimi·& balteat? ta tum·
balteo ornat? Aurora Balteus ẽ carnis macies cã

Balustriũ stri·locus ubi sunt ¶dorq3 pudicus·
multa balnea quasi lustrat? balneis · & componit
a balneũ·et hoc uerbo lustro lustras

Bamoth interptat euent? mortis

Baptism? interptat tinctõ dict? a baptes quod ẽ
flumen uel aqua uel etiã sacr3 Vnde hoc baptisma
matis·idem Et baptizo zas·uerbũ actiuũ cũ omni
bus suis cõpositis Vnde uerbalia sm hug· Et
scias q̃ inuenit in euãgelio ĩ neutro gne hoc baptis
mũ mi Vnde mathei xxi·Baptismus iohannis unde
erat Papias sic dicit Baptism? itinctõ lauatõ uel
tinctõ interptat·q̃ ideo tinctõ dicit·q3 ibi hõ spiri
tu gratie ĩ melius mutat · et lõge aliud q̃ erat effi
cit Proh lauare uel mundare sumit baptizo Eccia
stici xxxiiii Qui baptizat a mortuo· & iter3 tangit
mortuũ q̃d ꝓficit lauatõ illi? Et nota q̃ forma
baptismi est ista Ego baptizo te ĩ noĩe ptris & filii
& spũssãcti Forma em cõpletiua rei mediũ ẽ quo
dãmõ iter materiã quã pficit·et causã efficientes a
qua pficitur·ut uirt? efficientis mediãte forma ad
materiã traducat·& q3 mediũ cõplectit aliq̃ mõ
utrũq3 extremor3 Ideo forma baptismi ormet pn
cipale efficiẽs vñ baptism? efficaciã habz & mate
riã baptismi proximã q̃ ẽ actus absolutois·& ideo
ponit In noĩe ptris & filii & spũssãcti· tãq̃ princi
pale efficiẽs a quo baptism? efficaciã habz·et poni
tur act? materialis & ea q̃ circumstãt ipm scs con
ferens & recipiens·in hoc q̃ dicit Ego baptizo te

¶Item uolo te scire·q̃ un? act? q̃ uno agente ex
pleri potest nõ ꝓgredit a pluribus agentib? simul ·
& ideo un? baptizãs cũ ipe solus baptizare ꝓssit
debz significare actũ suũ nõ a pluribus exeuntẽ sed
ut a se solo·et ideo nõ potest dici Nos baptizam?
Sed sm quosdã potest dici Ego baptizo uos si ne
cessitas assit Nec ẽ aliqua forme mutatõ quãtum
ad significatõnẽ·quia plurale non ẽ nisi singulare
gemmatũ Itẽ aduerte q̃ licet ĩ uerbis ptie &
secunde psone itelligat ntũs cert?·tñ apponi debz
ego·q3 formã sacmẽtorũ non accipiunt uoces ut
significatiue tm sed ut effectiue Et q3 nichil agit
nisi secundũ quod pfectũ ẽ Ideo de itegritate for
me baptismalis ẽ ut ponat totum quod ad baptis
mum req̃rit·quãuis unum ex alio intelligi potest

¶Circa ãt materiã nota q̃ ex institutõne diuina
necessariũ ẽ fieri baptismũ ĩ aq̃ cui? ratões ãttuor
accipi possunt Prima q3 aq̃ rõe dyaphanicitatis hẽt
aliquid de lumĩe·et ita cẽpetit baptismo q̃ hẽt uim
illumiatiuã secundũ quod ĩ eo grã oferẽ Secunda
est·q3 rõne humiditatis hẽt uim ablutiuã. et ideo
competit baptismo ĩ quo sordes culpe abluuntur

siue mundãẽ· Tercia est·qz aq̃ ĩ oĩbus mundi partib? mueniẽ· Quarta ẽ·qz res ẽ q̃ de facili ab omnibus potest haberi sine magno p̃cō· & he due cause cōpetunt sibi ꝓut est sacramẽtū necessitatis Scire etiã debes qꝫ diuersitas aquaꝝ q̃ est ꝑ loca & situs est dria accñtalis· Vnde nō mutat speciẽ aque & ideo ĩ qualibz aq̃ huiōi vel maris vel flumĩs vel cisterne vel fōtis vel stagni potest fieri baptismus Verꝫ si aqua paludis essz ĩcãtum ingrossata qꝫ recederet a vera raritate aq̃ nō essz baptism?·sicut si esset lutū·alias adhuc esset baptism?·qz adhuc species aque manet· Itẽ si baptizareẽ aliqs ĩ mari sola·illa aq̃ maris ꝑtinet ad baptismū·q̃ potest habere aliquẽ effectū ĩ baptizato vel ĩ lauãdo vel ĩ frigidãdo & nō totum mare· Itẽ baptism? potest fieri ĩ lixiuio sicut & ĩ aqs sulphureis & ĩ aquis aliis que ex terra ꝑ quã trãseunt ĩmutanẽ· In aqua aũt artificiali nō potest baptism? fieri· Aqua vero artificialis vt rosacea·est alteri? speciei qꝫ aqua naturalis

¶ Potest etiã q̃ri·an ĩtentō vel volũtas req̃raẽ ĩ baptizãdo Ad hoc dico qꝫ baptizat? duo recipit ĩ baptismo·scz sacramentū & rẽ sacramenti· Sed ad hec duo recipiẽda nō req̃riẽ aliquid causãs ex pte recipiẽtis·sed solū impedimentū remouens·qō quidẽ impedimentū nichil ẽ aliud qꝫ volũtas otraria alteri p̃dictoꝝ Et ideo ĩ adultis & ĩ habẽtib? vsū ratōis ĩ quibus potest esse cōtrazia volũtas actu vel habitu·req̃riẽ & cōtritō vel deuotō ad pcipiendã rẽ sacramẽti & ĩtentō vel volũtas ad recipiendū sacramentū· In pueris aũt absqz vtroqz pcipiẽ·& sacramentū & res sacramẽti· Similiẽ est in carẽtib? vsu ratōis·nisi voluntas contrazia habitu ĩsit & si nō actu· Tñ sciendū est·qꝫ nō requiritur ĩ adulto uolũtas absoluta suscipiẽdi quod ecclesia cōfert·sed sufficit volũtas odinãta·sicut ẽ ĩ voluntariis mixtis·vt dicit ĩ tercō ethicoꝝ· Et ideo si sit coactō sufficiẽs·ita qꝫ p̃cipium sit ex toto extraneū conferẽti vim passo·vt cū aliqs reclamans immergit violenẽ·tūc talis nec sacramẽtū recipit nec rẽ sacramenti· Si aũt sit coactō mouẽs sic minis vel flagell'·ita qꝫ baptizat? poti? eligat baptismū suscipe qꝫ talia pati· tūc suscipit sacramẽtū & caracterẽ·sz nō rez sacramenti Itez scias·qꝫ ĩ pueris nō potest esse otrazia volũtas nec actu nec habitu·& ideo nō requiritẽ ĩtentō vel voluntas ĩ eis qua ꝓhibens remoueaẽ· In amentib? aũt & dormientib? potest esse voluntas cōtrazia habitualis qꝫ uis nō sit actualis· Et ideo si añ somnū vel furiam fuerũt cōtrazie voluntatis nō recipiũt sacramẽtū· qz illa voluntas habitualiẽ manet adhuc· Si autem habuerunt ꝓpositz accipiendi baptismuz·et hoc ꝑ aliqua signa innotuit·tunc ĩ articulo necessitatis debz eis cōferri baptism? ·et suscipiũt sacramentū & rẽ sacramenti·etiã si furiosi? tūc otradicat· quia illa cōtradictō nō ꝓcedit a voluntate ratōis secūdum quã est capax baptismalis gratie· Si autez necessitas nō sit·debz in furiosis expectari lucidū iñtualluz·vel in dormientib? vigilia·tñ si baptizeẽ in statu illo sacramẽtū suscipit qꝫuis peccz baptizãs·

¶ Itẽ cōsueuit queri an ĩtentō baptizãtis requiratur ad baptismū·& videẽ qꝫ nō·quia ĩtentō hois nō est alicui certa nisi sibi· Si aũt requiritẽ ĩtentō ad baptismū nō erit certuz de aliquo qꝫ sit baptizatus nisi apud eum qui baptizauit·et hoc est inconueniẽs qꝫ homo sit ĩ tanto dubio salutis· Responsio· cuz vni? rei vna sit cã·si ex aliquib? pluzib? causis vn? effect? ꝓcedat·opoꝛtz qꝫ ille cause sint facte aliquo mō vnū ad ĩuicẽ· Ad effectū autẽ sacramẽti videm? multa cōcurzere·scz ministz·formã verboꝛ·& materiã· Hec ãt nō possunt colligari ad inuicẽ vt sit vna causa nisi ꝑ ĩtentōz baptizãtis·quia·s·formã ad materiã applicat· Suū vero ministeriū ad vtrunqz & totuz hoc ꝑtinet ad sacramẽti collatōz· Et ideo requiritẽ ĩtentō baptizãtis· & similiter etiã ĩ oĩbus alijs sacramentis req̃riẽ ĩtentō ministri cum debita materia & forma·nō solum ad effectum sacramẽti cōseq̃nduz·sz ad sacramẽti ꝓcepti onem Ad obiectū aũt secundū diuersas opiniones dupliciẽ respōdeꝛi potest· Quidã·n·dicunt qꝫ si desit mental' ĩtentō in baptizãte· nō cōfert sacramentū baptismi·tñ in adulto supplet fides & deuotō effectum baptismi·vt piculuz ex hoc ipi baptizato q̃ ignoꝛat ĩtentōz baptizãtis nullū ꝓueniat · Si aũt sit puer tunc crediẽ pie qꝫ summ? sacerdos ·s·de?·defectum suppleat & salutem ei cōferat·Si autez nō facit·nō iniuste facit·sic nec in illo qui sacramento nō subiciẽ· Alii dicunt qꝫ ĩ baptismo & in aliis sacramentis q̃ hñt ĩ forma actuz exercitatum nō req̃riẽ mentalis ĩtentō·sed sufficit intentōis exꝑssio ꝑ verba ab ecclesia instituta· Et ideo si forma seruaẽ nec aliquid extezius diciẽ quod intentōz cō traziã exprimat baptizatus ẽ· Nō em̃ sine causa ĩ sacramentis necessitatis·s·in baptismo & q̃busdã aliis actus baptizãtis tam solicite exꝑssus est ad intẽtōis exꝑssionem Et attende qꝫ qñ cōsuetudo ecclesie patiẽ·vel quãdo incumbit necessitas ꝓpter defectum aque·siue ꝓpẽ piculum pueri de cuius morte timeaẽ·vel etiã ꝓpter imbecillitatez sacerdotis nō potentis sustentare infantẽ·potest baptism? sine ĩmersione celebrari· Itẽ sit caput aspsum aq̃·in totū corpus aspersio deputaẽ·sicut etiã iuriste dicũt ·qꝫ vbi caput hominis iacz·reputaẽ ac si totus hō iacuisz vel sepultus essz ibidem· Nō sic ãt de aliis ptib?

¶ Tria ãt sunt baptismata·s. flumĩs·flamĩs·& sãguinis·i·aque penitẽtie & martirii Nolo etiaz te ignoꝛare·qꝫ baptismus inter alia sacramenta ẽ maxime necessarius· Et ideo ea q̃ ad necessitatem sacmenti requirunẽ debuerũt esse cōmunissima·& ex pte materie·s·aque q̃ vbiqz haberi potest·& ex pte ministri·vt quilibz hō baptizare possit· Et sic sãctificatō materie·& bñdictō p̃cedens baptismū non est de necessitate sacmenti·sed de solennitate quã nō licet p̃termittere ꝓpter ecclesie institutōnẽ· Ita etiã ordinatō ministri nō est de necessitate sacmenti sed de solennitate·sed peccat si aliquis nō ordinatus baptizet nisi necessitate iminente tñ sacramentū confert· Angeli ãt in figura humana apparẽtes boni vl' mali baptizare nō possunt·

Baptismus iterari nō debz sicut nec cōfirmatō·vel ordo· In his em̃ tribus sacramentis caracter indelibilis imp̃mitẽ· Vide in caracter in c·lrã· Penitẽtia aũt iterari potest·sicut dicã in penitentia· Quare aũt pena coꝛpalis remaneat post baptismū·dicam in origine?· Item vide in clauis

Baptista ste·mas·ge·qui baptizat·a baptizo·sas· & videẽ esse nomen officii·

Baptisteriū·sterii·i·statō baptismatis·et ponitẽ a sterion·quod est statō· & baptisma·& dicitẽ tam ꝑ baptismate qꝫ ꝑ loco·quod & hoc baptisatoriū

Bar lingua syria·filiꝰ ĩterp̃taẽ ¶ dicitur

arach·interp̃taẽ fulgurãs·

arachias·ĩterp̃taẽ bñdict? dñi·vl' bñdict? dñs·

baratro·nis·vide sup̃ ĩ balatro·nis

baratz baratri·est nomen nimie altitudinis &

ꝑfunditatis·& dicit̃ baratꝝ quasi vorat̃ꝝ·id ẽ·uo rago atra ex ꝑfunditate·qz omia deuorat·& dici tur baratꝝ qñqz infernꝰ· Qñqz ꝑfũdissimꝰ locus inferni in quo nulla ẽ redemptõ·Qñqz fossa· Qñz gurges ũtiginosus·Qñqz vẽter·Qñz etiã ꝑfundꝰ puteus in quẽ execratores ꝑcipitanꝫ·et corr̃·pn̄l̃ naturaliꝫ· Vñ quidã·Hoc etiam baratꝝ·qm̃ vorat

Barba·be·dicit̃ q̃i virana·a viro· Omnia dico· qz uiroꝝ sit & ñ mulierꝝ·& ẽ ꝓpꝛie barba hominũ barbe aliorꝝ aĩaliũ· Vñ barbarꝰ ta·tũ·quod & pro sapiente dicit̃·Nã & olim philosophi ĩ signũ sapi entie solebant pascere barbam·& barbatus·habẽs barbã longã dicit̃

Barbanꝰ ni·i·patruꝰ pn̄l̃·ꝑ·a barba dicit̃

Barbaria barbarie·dicta est q̃dam terra iuxta gre ciam ꝓpter excellẽtiã crudelitatis Et dicit̃ a barba rus·& acuit̃ penultima

Barbaries riei·regio barbarorꝝ·a barbarꝰ dicit̃

Barbarismꝰ rismi·oponit̃ a barbarꝰ & mos·q̃si cõsuetudo & mos barbarorꝝ·s. viciũ quod cõsistit ĩ diunctõe lrãꝝ in sillaba·vl̃ sillabaꝝ ĩ dictõe· uel ĩ eaꝝ accẽtibus·quo vicõ maxie barbari solẽt vti· & ideo ab eorꝝ ꝙsuetudine habuit nomẽ· Vel com ponit̃ barbarismꝰ a barba & rure & more· q̃i mos & cõsuetudo barbe rudis duriorꝭ & ruris. Quia ·n·ruricole·vtpote inculti & duri · rudes & incul tas solẽt habere barbas·Ideo ad eius moris simili tudinẽ·barbarismꝰ dicit̃ viciũ ĩ dictõe q̃ nõ ẽ cul ta sua ꝓpꝛietate·Barbarismꝰ aũt si ẽ in cõmuni ser mone sine ratõe viciũ est·et ẽ vitãdus·Si ãt in poe mate fiat vel ĩ aliquo ꝙsaico dictamĩe aliq̃ ratõa bili de causa figura erit·& dicet̃ methaplasmꝰ sm̃ hug̃· & hoc vult donatꝰ q̃ dicit Barbarismꝰ ẽ vna parsoratõnis vicõsa ĩ cõmuni sermone · in poema te methaplasmꝰ·Et fit barbarismꝰ m ꝓpꝛia lingua Barbarolexis in aliena·Fit ãt barbarismꝰ duobus modis·s.·pnũciatõne & scripto·his baptistis vt di cit donatꝰ q̃tuor spẽs supponũt̃·additõ detractõ ĩmutatõ·& trãsmutatõ lrẽ ac sillabe tpis toni & aspiratõis·Vide in soloecismus·

Barbarizo zas·i· crudeliter agere·vel barbarismum facere·& dicit̃ a barbarꝰ vel a barbarismus·& vt breuiter eius significatõ apiat̃·barbarizare· est more barbarorum vti in q̃cunq; re

Barbarolexis·est aliene lingue corruptõ·& dicit̃ a barbarꝰ·& lexis quod est sermo·& differt a bar barismo·qz barbarismꝰ ẽ corruptõ ꝓpꝛie lingue ut si grecꝰ corrũpat linguã grecã·latinus latinã· Bar barolexis vero est corruptõ aliene lingue·vt si gre cus corrũpet latinã linguã·vel latinꝰ grecam· Con fundit̃ tñ quãdoq; hec ꝓpꝛietas·

Barbarostomꝰ stomi·qui ũba plena barbarismis ꝓfert·a barbarismꝰ· & thomos quod ẽ diuisio vel icisio·s.·os·q̃i qui ĩ ore habz barbarismos

Barbarꝰ·a barba dicit̃ barbar·ra·rũ· crudelis·i· culꝰ·austerꝰ·stolidus·& ẽ nomen crudelitatis & austeritatis·Vñ olim gẽtes oĩs dicte sũt barbare ꝓter grecos & latinos·Vñ barbaricꝰ ca cũ· & bar baratmꝰ·na·nũ·ĩ eodẽ sensu sm̃ hug̃·Papias vero dicit·Barbarꝰ iculꝰ·vulgaris impiꝰ·extraneꝰ·a barba & rure· & corripit penultiaz

Barbatꝰ·ta·tũ ĩ barba exponit̃

Barbatulꝰ la lũ·pn̄l̃·cor·di·i·paꝫ barbatꝰ·

Barbitista ste·gnis cõmunis·qui vel q̃ cantat cũ barbito·a barbitus dicit̃

Barbitondiũ dii·i· tõsura barbe·vel locus vbi tõ det̃·& ponit̃ a barba·& tõdeo des

Barbitonsor soris·qui barbã tõdet·ut barbariꝰ· a barba·& tõsor componit̃

Barbitus a barꝰ ri·dicit̃ hic barbitꝰ ti· quod etiã hoc barbitũ iuenit̃·s.·quoddã instrumẽtũ muticum q̃i barritus·qz de ossib̃ barroꝝ fiat

Barbula le·dimi·pua barba

Barca a baiulo las · dicit̃ hec barca ce· pua nauis merces ad litꝰ portãs vñ hec barcula·le· & barcel la le dimi·· & hic barcariꝰ rii·q̃ barcas facit uel du cit·

Barcella le·di·pua barca

Bardus di·stultꝰ·hebes·ineptꝰ·t·ardus·q̃ & alio noĩe dicit̃ blennꝰ·Bardꝰ etiã ĩ alia sumit̃ significa tõe ꝓ cãtore laudis vel ꝓpꝛio·Vñ lucanꝰ· Plurima secuti fudistis carmina bardi·Vnde dicti sunt lon gobardi·uel ꝑ syncopã lombardi· q̃i lõgibardi·uel a lõgis barbis quas solebãt nutrire & nõ tondere· Vnde lombardia uel lõgobardia·puicia quã possi derũt·A cuiꝰ noĩe modo sumit̃ gẽtile lõgobarꝰ da·dũ·uel lombardus da dũ

Bargin̄ na·nũ·& hic & hec bargimis & hoc ne·i·alienigena·pegrin̄ & barbarus·uel gens uel ge nitꝰ·uel bargies dicũt̃ fortes ĩ bello a baro & ago uel genitꝰ·qz ad modũ baronũ se agãt·uel sint for tes quasi essẽt geniti a baronibꝰ·& corripit gi·

Bary grece·lẽ graue uel forte dicit̃

Baria a bari greco quod ẽ graue uel forte·dicitur hec baria rie·i· grauis linea a sũmo sinistre depos ita ĩ dexterã·& ẽ una de decẽ figuris accentuũ q̃ ꝑ ũboꝝ distinctõibꝰ a grecis apponũt̃·Et fit ita

Bariona·Bar lingua syra filiꝰ·iona lingua hebrai ca colũba inẽptat̃·Inde bariona filius colũbe·Vel debz dici bariohãna·i·filiꝰ iohãnis· Bar·n·filiꝰ in ẽptat̃·iohãna·i·iohãnis · Vñ hieronim̃ exponens illud math·xvi·Beatus es symon barioã·Mercedem inquit recepit ũa cõfessio·& ex cõfessiõe sortit̃ uo cabulũ·quod reuelatõz ex spũsãcto bẽat cuiꝰ & fi liꝰ appellãdus sit·Siqdẽ barioa in nostra lingua so nat filius colũbe·Alii simplicit̃ accipiũt ꝙ symon io ẽ·petrꝰ sit filiꝰ iohãnis iuxta alterius loci inter rogatõz·Symõ iohãnis diligis me · Et uolũt scri ptorꝝ vicõ deꝑuatũ ut ꝑ bariohãna· hoc ẽ filio io hãnis·bariona scriptũ sit·una detracta sillaba·Io hãna ãt intẽptat̃ dni grã. Verũq; ãt nomẽ mistice intelligi potest·qz & columba spũmsãctũ . & grã dei donum significat spuãle

Baziptes gẽma est nigra cũ sãgneis & albis notis

Barnabas leuites· cipius gñe·unꝰ de septuaginta duobꝰ domi discipulis·pauli apostoli ĩ ꝓdicatõne socius fuit Vnde & quãdoq; largo modo appellat̃ apostolus·hic interꝑtat̃ filius ꝓphete·uel filius cõ solatõis·Ipe·n·ꝓphetie spũ claruit· Ipe etiam pau pes & desolatos cõsolatꝰ fuit· Paupes uidelicz q̃ bus elemosinã detulit·Desolatos quibus ex parte apostolorꝝ eplãz destinauit De ipo dicit lucas actu um·xi·Erat uir bonꝰ spũsãcto plenꝰ & fide

Baro a barꝰ dicit̃ hic baro onis qz sicut elephas cetera aiãlia magnitudine supat · ita baro alios ꝑ cellit hoĩes·Vel quod melius est·dicit̃ a bary· quia grauis & fortis homo dicit̃ baro·& denotat nobi litatẽ & fortitudinez·quãdoq; fortitudinem solã · Vnde ĩ greciſmo·Est bary fortis baroq; mõstrat

Baronilla se·uxor baronis uel uirago·s.·ba ronis habens ani mũ·& dicit̃ a baro

Barrabas·interꝑtat̃ filiꝰ magistri eorꝝ·a bar quod est filiꝰ·& rabi quod est magister·& ab is ꝓnoĩe· uel a greco ei equipollenti·Vnde barrabas·i·filiꝰ magistri eorꝝ·ꝑ cui dubio iudeorũ magistri qui est

dyabol⁹·homicidio⁹ auct⁹ q̄ usq; hodie regnat ī eis·& grauaē pn̄l· quādo est declinabile· & antepe nultima acuiē· sz quādo est ideclīabile acuiē ultīa barzaban·h⁹ barzaban· sic ionathan·h⁹ ionathan·

Barzidous·i·supb⁹·a barz⁹ diciē

Barzio ris rui ritū·i·clamare·elephātis est·& di arzitus tus·uox elephātis ciē a barzus· a barzio ris diciē·& p̄ducit penultimā

Barz⁹ a bary quod ē graue vl' forte·diciē hic bar rus ri·i·elephas·q⁹ grauis est & fortis· & ē nomē ficticiū a sono tractum

Bartholome⁹ a bar quod est fili⁹·& tholos quod est sūmitas·& moys quod ē aq̄ diciē bartholome us·sz̄m vnā int̄p̄tatōz est fili⁹ suspēdentis aquas id est·dei q̄ mentes doctor⁹ sursū eleuat·& infer⁹ aq̄s distillat·Vel int̄p̄taē fili⁹ suspendentis me· & ē syz nomē nō hebreū·Per p̄mū notaē p̄fundi tas & p̄spicacitas sue sapientie·Per secūdū vero notaē triplex suspendiū quod ipe habuit Fuit·n· suspens⁹·i·eleuat⁹ ab amore mūdi vel suspens⁹·i· intent⁹ amore celesti·vt possz dicere cū iob Suspē diū elegit aīa mea·vel suspens⁹·i·totaliē inix⁹ gra tie & auxilio dei·vt nō a suis meritis sz a dei adiu torio tota vita sua dependeat·vt posset dicere cuz apostolo Grā dei sum id quod sū·& grā eius i me vacua non fuit

Barunculus li pn̄l'·cor·dimi·paru⁹ baro

Baruth·int̄p̄retaē fulgurās

Basan accentuaē ī fine·& est n·lrā finalis· & int̄ p̄taē siccitas vel confusio

Basilea lee·i·eccīa·a basileus diciē

Basileos a basis & laos quod est popul⁹ diciē ba sileos·quod versū ī latinū diciē basile⁹·i·rex vel ī pator·q⁹ ē sustentam̄tū populi·vñ basilea ecclesia & basilla & basilissa·i·regina·& basilisc⁹ rex serpē

Basile⁹ ī basileos vide

Basilica ce penlt·corripit·dom⁹ regia· scz palati um regis vel īpatoris Bz mō p trāslatōz dr basilica eccīa·q⁹ ē palatiū sūmi regis regū·& diciē a basile

Basilican⁹ na nū·i·palatin⁹ vel etiā ec clesiastic⁹·& diciē a basilica·& p̄ducit ca

Basilice aduer·i·iuicte·fortiē·& diciē a basileos

Basiliscа sce est herba q̄ & gēciana diciē· cui⁹ ra dix dat fortitudinez & sanitatē oīb⁹ vtentibus ea·

Basilisc⁹ sci diciē a basileos & dicitur a basis Secundū āt ysid·ethi·xij Basilisc⁹ grece·latie inter p̄taē regul⁹·eo q⁹ rex serpentū sit·adeo vt eū vidē tes fugiāt·q⁹ olfactu suo eos necat Nā & hoiem si aspiciat interemit Siqdez ei⁹ aspectū nulla auis volās illesa trāsit·sz q̄uis p̄cul sit ab eius ore obu sta deuoraē· a mustelis tñ vinciē quas illis hoies inferūt cauernis q̄bus delitescūt·itaq; ea mustela visa fugit·quē illa p̄sequiē & occidit Nichil em̄ pa rens ipe creator rez sine remedio cōstituit·Est āt lōgitudie semipedalis albis maculis lineatus Sibu lus idem est quod regulus Sibilo em̄ occidit ante q̄ mordeat vel exurat

Basis h⁹ basis se·ge·nomē fortissime petre līgua syr⁹z Vnde basis diciē fultura colūnaz scz quod supponiē illis Epistiliū diciē quod supponiē illis· quod q̄q; poniē p̄ columna Basis etiā diciē extre mitas plante sz̄m hug·Pap·vero sic dicit·basis ses sio colūnaz·ꝯfirmatō fūdam̄ti·nom̄ petre duxisse

Basiū sii diciē a bassan quod iterp̄taē pinguedo· q⁹ pl⁹ delectat ī pinguiori osculū·vide ī osculum

Bassan interp̄teē pinguedo

Bassaris dis se·ge·a bassa diciē· quod est ouis pī guis·& sunt bassarides vacce mulsarie & vberes· Bassarides etiā sunt sacerdotisse bachi a bacho di cte Et corripit hanc sillabā ri

Bassus·bassan īep̄taē pinguedo Vnde bassus sq· su·i·non alt⁹·q⁹ pinguedo nō sinit multū in altuz crescere Vnde basso sas verbū actiuū·i·deponere dep̄mere·& inde hec bassa se ouis pīguis

Basterna ne est teca manualis vel vehiculū itine ris q̄i vesterna·q⁹ mollib⁹ vestib⁹ sterniē & a du ob⁹ aīalib⁹ trahiē·vbi nobiles feie deferūē

Batha the siue beth apud hebreos diciē mola ole atera regen⁹ patere a bat⁹ diciē

Bath hebraice·līmū diciē leie

Bathin dicunē vestes linee scz brace linee vsq; ad genua p̄mgentes q̄bus verēda sacerdotis velabā tur Et est indeclinabile in singulari· & in plurali ē se·ge·De hoc hēē ī daniele·& diciē a bath quod ē

Batillū li p geminū l thuribulū līnū sz̄m hug pala instrumentū quo colligūē carbones· & corri pit p̄mā Vñ hora·Pretextā & batū clauū pruneq; batillū Inueniē hic batill⁹ li di·a bat⁹·i·pu⁹ bat⁹

Bat⁹ hec bata siue beth apud hebreos diciē mola oleazia Vñ hic bat⁹ ti q̄dā mensura capiēs q̄nqua ginta sextarios·q̄ mensura mole vna vice suppduci tur Vel secūdū hieronimū·bat⁹ q̄ hebraice dicitur beth·eadē mensura est q̄ & ephi scz triū modiorū· & deputaē tm̄ liquidis p̄prie·licz & ī aliis reb⁹ ta lis mensura habeaē Ezechielis·xlv diciē Ephi & ba tus equalia & unius mensure crūt

Bdelliū lii arbor aromatica diciē·& etiā p gumi accipiē·Vñ dicit glosa sup illud ge nesis·ii·Ibiq; inueniē bdelliū Secūdū plini um·bdelliū est arbor aromatica magnitudine olee cuius lacrima lucida·gustu amara·boni odoris· sz odoratior infusione bōi vini·bdellū etiā ē gen⁹ lapidis·sic dicit p̄s·ī p̄mo maioris volumīs

Beatifico cas·i·beatū facere verbū actiuū a beatū & facō Et inde uerbalia

Beatitas tatis fe·ge·idē ē quod beatitudo Vñ aug⁹ ī x·li·de ci·dei Alternāte sepe beatitate & miseria·& formaē a btūs ti·addita tas

Beatul⁹ la lū di·aliq̄ntulū btūs

Beat⁹ ta tū a beo as diciē Et est btūs cui omnia suppetunt ad votū· ille scz q̄ hēt q̄ vult & nō ea q̄ nō vult·& nichil mali vult Vñ dicit beat⁹ aug⁹· Btūs nō est nisi q̄ & hēt oīa q̄ vult·& nichil vult mali Ille q̄ppe beate viuit q̄ viuit & vult nec male aliq̄d vult·& diciē btūs quasi bñ auctus vel apt⁹ & ꝑpaē beatior tissimus·& a gro bti addita tudo hec beatitudo diciē ¶ Et est btītudo·status oīm bonoz⁹ ꝯgregatōe pfect⁹ Ibi em̄ et q̄dquid amabi tur aderit·nec desiderabiē quod nō aderit· omne quod ibi erit bonū erit·& sūmus deus sūmum bo= nū erit·& quod ē oīno btissimū·ita fore semp cer tum erit·sz̄m augustinū ¶ Et scias q⁹ btītudo ve ra nō pōt inueniri in deliciis·nec in diuitiis·nec in honoribus mundanis·licz q̄dā in p̄dictis eā posue runt Vñ ī iob diciē Nō inuenitur ī tra suauiē viuē tiū Abissus dicit Nō in me est·& mare loq̄tur Nō ē mecum Nō inueniē inquit in tra suauiter & car naliter viuentiū·& ita nō inueniē in deliciis Abis sus·i·auarus sine sustentam̄to·q⁹ nunq̄ dicit suffi cit Dicit·i·p opa dicere se ostēdit Btītudo vera ī me nō est·& ita nō inueniē in diuitiis Et mare·i· superbus ad modū maris tumens loquiē·i· p opa lo qui se ondit·sapiētia dei & beatitudo nō est mecū· & ita nō inueniē in superbis & mundanis honoribus

qz ver⁹ beatitudinis sūme honoz nulli denegabiē digno · nulli cōcedetur indigno V Vide in vita · & ī defunctus & in ozacō & in sanctus

Beemoth hebzaice · latine animal sōat · bestia ignota ē Ideo āt beemoth · i · animal dyabolus dicitē · qz de excelsis ad ɛrena cadēs ꝓpzio merito aīal bzutū ē fact⁹ ipe est leuiathā · i · serpēs de aqs q ī hui⁹ se

Beel dicitē mozs culi mazi volubuli ūsaē astutia

Bel ydolū assyzioꝝ · m belus vide

Bele dicitur mens

Belial m bel⁹ exponiē

Bellariū a bell⁹ quod ē dimi · de bonus · dicitē hoc bellariū rii · i · omne gen⁹ cibi secūde mēse · sicut sunt poma & nuces q extremi⁹ apponūē P Palma qdē mēsa ē carniū · S Secūda fructuū · sz carnes ꝑualent fructib⁹ iōqz bellariū sumiē a diminutōe vt noteē diminutō bōitatis V Vñ macrobi⁹ de saturnalib⁹ · ad huc dicēt esurio secūde mēse allata sūt bellaria

Bellatic⁹ ca cum m bellum vide

Bellax cis m bellū exponitur

Belliger bellū cōponiē cū gero ris · & diciē belliger gera gez pnl' coz · qui gerit bellū V Vñ bellige ro ras verbū neu · i · bellare · M Michee · iiii Et non discēdet vltra belligerare

Bellipotēs a bellū & potēs cōpōiē hic & hec bellipotēs · ꝑ deo vel dea belli · & bellipotens silr geois ꝑ potēti & forti in bello · & cor po

Bello las laui diciē a bellū · & ē ūbū neu · & nūq̄ depo · & cōponiē debello las · i · expugno · & ē actū

Bellona ne dea belli a bellū dicitur

Bellulum li di · puū bellum · & cor pene

Bellum li diciē a bonū ꝑ antifrasim V Vñ bellicus ca cum · & bellatic⁹ ca cū · & hic & hec & hoc bellax cis m eodē sensu · & cōpaē bellax ciozissimus · V Vñ bellaciē ci⁹ cissime adū · & hec bellacitas tatis · & differt bellū a pugna & plio N Nā pugna ē q fit cum pugnis P Preliū pm⁹ cōflict⁹ B Bellū tot⁹ cōflictus I Itē bellū diciē vniuersuz & punicuz · q̄ totuz tpus guerze dicitur bellū H Hui⁹ ptes sunt pugne · vt canēsis · cremensis I Itez in vna pugna multa sūt plia A Aliud m cornibus · A Aliud ī medio A Aliud in extrema acie geriē B Belluz igiē totū est P Pugna vnius diei · P Preliuz ps pugne est · I Itē belluz & tumultus differunt · qz bellū est cōtra hostes · tumult⁹ q̄ ciuili seditōe cōcitaē · N Nā seditō est dissensio ciuiū dēa · qz seozsū alii ad alios eāt A Alii dicunt dissensionem aīoꝝ seditōz vocari quā greci dyastasiz vocāt Itē bellū pōt esse vt tumult⁹ nō sit · T Tumult⁹ āt sine bello esse nō pōt · Q Quid · n · aliud est tumult⁹ nisi ꝑturbatō tāta vt maioz tumoz oriaē V Vñ & diciē tumultus quasi tumoz multus · & est grauioz tumultus q̄ bellum · quia in bello vocatēes valent · ī tn multu nō valent H Et nota · q̄ q̄dam dicunt q̄ elī bellum dicebaē duellū a duo · qz due sunt ptes dimicātium · uel qz alterꝝ faciat victorē · & alteruz victum · postea detracta d · & · v · mutata ī b · dictuz est bellum · Itē a bellū bellicos⁹ sa sū · vide m ꝑliuz ·

Hic nota q̄ tzia requirunē ad hoc q̄ belluz sit iustū · P Primo quidē autoritas pncipis cui⁹ manda to bellum est gerēdum · nō · n · ptinet ad ꝑsonā ꝑuatā bellū mouere · qz pōt ius suū iudicō sup̄ioris ꝑ sequi · similiē etiā · quia cōuocare multitudinē quod ī bellis oportz fieri · nō ptinz ad ꝑuatā ꝑsonā · C Cum āt cura reipublice cōmissa sit pncipib⁹ · ad eos ptinet rēpublicā ciuitatis vel regni seu prouincie sibi subdite tueri · & sicut licite defēdunt eā materiali gladio ꝓra iteriozes quidez pēbatozes dū malefactozes puniūt · ita etiā gladio bellico ad eos ptinz rēpublicā tueri ab exteriozib⁹ hostib⁹ · vñ & pncipibus diciē ī psalmo · Eripite paupez & egenuz · & de manu pctōzis liberate · V Vñ aug⁹ dicit cōtra faustum · O Ordo naturalis moztaliū paci accōmodatus hoc poscit · vt suscipiendi belli autozitas atqz consilium penes pncipes sit · Secundo requiriē causa iusta · vt scz illi qui ipugnāē ꝓpter aliquā culpā impugnatōz mereanē · V Vñ aug⁹ dicit in li · octuagintatrium q̄stionum · I Iusta bella solēt diffmini q̄ vlcisceunē iniurias · si gens vl' ciuitas plectēda est q̄ uel vindicare neglexit quod a suis imꝑbe factū ē · uel reddere quod p iniuziā ablatum est T Tercō requiriē q̄ sit intentō bellātium recta qua scz intendaē vel vt bonū ꝓmoueaē · vel ut malum viteē · vñ aug⁹ in li · de ūbis dnī · A Apud veros dei cultozes etiā illa bella pacifica sunt q̄ nō cupiditate aut crudelitate · sz pacis studio gerunē · ut mali coerceanē · & boni subleueē · P Pōt āt cōtingere etiā si sit legitima autoritas indicentis bella · & causa iusta · quod nichilomin⁹ ꝓpt̄ prauam intentōz bellum reddaē illi

Bellus a bon⁹ dicitē bell⁹ la lū · dimi · ali citum quantulū bon⁹ · & cōpaē bellioz lissimus · V Vñ bellelius lissime · V Vñ marcialis coquus · Nil bñ cuz facias · facias artñ omīa belle · & a bell⁹ bellulus la lū dimi · I Inueniē etiam hic belus li ꝑ quodam ydolo ut hētur in daniele · sz tunc scribiē ꝑ vnum l

Belocul⁹ li gēma est albicās & pupillam cīgit nigrā in medio aureo fulgoze lucētē · & propē spēm assyzioꝝ regi belo dicata est · vñ & diciē belocul⁹ q̄ oculus beli · & cor · eu · & scribiē ꝑ unum l

Belphoegoz · scribiē ꝑ oe ī papia · Numeri xxv · Inuenitur beelphegoz · & cōponiē cū bel & phoegoz · & sz̄m hoc p̄t dici belphoegoz uel belphegoz secundum quosdā sine o · uide in belus

Belua ue dicitur a bellū · qz apta sit bellis · V Vel a balo las q̄ balua · V Vñ beluin⁹ na num · & belut⁹ ta tum · i · turpis · & belue · i · bestie similis · & p̄ō · be

Belues ei fe, ge · egestas q̄ solz cōtingere ꝑ uasta tionē belue · & dicitur a belua

Belus li · pat⁹ mimi · p̄mus rex assiriozꝝ · & cepit postea brī ꝑ deo & colī ibi & ī affrica · & factuz ē ei ydolum m babilonia quod uocatum ē bel · quod ī ep̄tatur uentus · V Vñ & lingua punica baal dicitur deus · Sz apud assyrios bel quod est deus uel uir · a quo & zebub · i · musca dictū est idez ydolū belzebub · i · dus ul' uir muscaꝝ · ꝑ imundicia & sordibus ydolatrie & sāguis ibi īmolati ad quez multitudo muscaꝝ conueniebat · uel ꝑ imundicia belial · i · dyabolī qui ibi colebaē · & idem ydolū dictuz est acharō & belial · & a bel & phegoz qui fuit quidā mōs dicitur belphegoz · qz interp̄taē simulacꝝ ignominie ydolum · n · fuit moab · cognomīto baal sup montez phegoz quez latini papuz uocāt · sez deum oztozū · Sic igiē baal · belial belzebub · belphegoz belbzieth · berieth belbais idē sūt · s dyabol⁹ · ut dicit hug · beda āt dicit sic · Ninus cōditoz ninive belo patri statuā eiqz diuinos honozes cōstituit · cuius simulacri cō suetudinez chaldei suscipientes bel uocabāt · palestini baal · moabite beelphegor · Iudei āt unius dei cultozes ꝓpter deriſionē gentium beelzebub appellabāt asserentes in hoc simulacro principem demoniozꝝ habitare · Et vide q̄ dicitē belphegoz · uel belphoegoz · ut uidetur dicere huguicō ul' beelphegoz uel beelphoegoz ꝑ oe ut papias dicit S Similiter belzebub ut uidetur dicere huguicō uel beelzebub ꝑ duo e ut uidetur beda dicere · & in euāgelio · sz p̄t

dici q̄ bel & beel per duo e sunt nomina eiusdem ydoli apud diuersos· vñ pōt dici belzebub ul' beelzebub·& belphegor vl' beelphegor p̄ vnum e vl' p duo e· vel belphoegor p̄ oe vt papi dicit phoegor p̄ oe·& etiā biblie correcte hñt beelphoegor

Belzebub vel beelzebub dicit̄·& ē smalis lrā b & acuit̄ in fine· Vide ī belus li·

Ben·i·filius·vñ dicit̄ iosue bēnū i·iosue filius num benedico cis ī dico cis exponit̄·& scias q̄ inuenitur bñdico positū p̄ maledico·vnde ī iob dicitur· Bñdic deo & mortē·i·maledic·& ī iii·regū ca·xxi· Bñdixit nabath deū & regē·i·maledixit

Benefacō cis verbū neu·cōponit̄ a bñ & facō· et acuit pnl'·secūde & tcie psone pntis sui indicati·licet sit breuis·vt bñfacis cit· vide ī facō cis·

Benefactor̄ corrii·ille q̄ p̄ muuet̄ sibi impēso bñ facit ī beneficiis·& deriuat̄ a benefacō cis

Beneficiētia formaē a beneficiens bñficienti addita fit beneficientia· Vide ī beneficus

Benefic⁹ ca cū pnlt·cor·i·benefactor·largus·elemosine deditus· Et scias q̄ a benefacō cis dicit̄ beneficus ca cū·& dicit̄ hic & hec & hoc beneficiens tis·Et vtrūq; cōparat̄ beneficior cissi⁹·& beneficiētior tissim⁹·Sz illū positiū·s·beneficiens· et cōparatiū et suplatiū hui⁹ positiui scz benefic⁹ absoluerunt· Iōq; ex h° positō benefic⁹ & ex cōparatō & suplatō illi⁹ positi beneficiēs·facta ē q̄dā irregularis cōparatio·s·benefic⁹ beneficiētior beneficientissi⁹·& a benefic⁹ dicit̄ hoc beneficium cii·& a beneficiēs hec beneficiētia tie·& ē beneficiētia quod agit caritas vt prosit proximo

Beneliguatus ta tū·i·eloq̄ns facund⁹· a bene & neplaceo ces cet acuit pnlt· lingua dicit̄ secūde & tcie psone pntis īdicati licz sit breuis·vt dixi supi ī secūda pte vbi egi de impedimēto psortii

Beniamin īterpretat̄ filius dextere q̄ ē virtutis· Ben·n·fili⁹ iamm dextra dicit̄ Mat̄·n·morientis· vt habet̄ gen·xxxv·vocauit nomē filii sui benomi·i·filius doloris mei· Pater vero appellauit eū beniamī·i·filium dextere quādo eū circūcidit· Appellat⁹ est ātē fili⁹ dextere·i·gemi⁹·q̄ vtraq; manu eq̄ vtebat̄·Inde īuenit̄ filius gemi & vir gemine⁹·i· de tribu beniamin· Et vide q̄ pri⁹ appellat⁹ ē benomi·i·filius doloris· Deinde beniami·i·fili⁹ dextere· q̄ pri⁹ oportz priam agere·& deinde vitā etnā habere· Vnde ī aurora dicit̄· Beniamī dict⁹ est a patre puer quasi dextere fili⁹·ipe fuit dexte vtraq; manu·hic tamē ī primis dictus ē benomi inde· Beniamī accepit nomē vtraq;· Nota benomin dictus est idcirco q̄ extitit eius matō matern⁹ p̄mortiēdo dolor· Beniami adicit pater hūc debere vocari· Quādo cognit⁹ ē dexter utraq; manu· Sz nō beniamin est prius·& p⁹ benomi·imo beniamin extreme· benomi ante fuit· hoc notat ī patria·q̄ si vis beniamin esse · expedit hac vita benomi esse prius· Sicut cū viciis luctādū est p̄mit⁹·& sic israhel ex iacob deinde futur⁹ ex is Et sciendū est q̄ dicit̄ benomi sz gratia metri pōt in fine adtin·vt dicat̄ benomī· Vide ī gemi⁹

Benignus a bene deriuat̄ benign⁹ gna gnū·i·bene igne ignit⁹·& ē ethimologia nō copositō & cōparat̄ benignior nissi⁹·vnde benigne nis nissime adverbiū·& hec benignitas tatis·& differt a bonitate· Benignitas·n·virtus est spōte ad benefaciendū expedita lenis·blāda·dulcis alloq̄o·& sua cūctos inuitās dulcedine· Sz bonitas quidē facere bōa & p̄stare quod poscit̄ grata ē·tamē nō nouit suauis eē cōsortō·& sua cūctos īuitare dulcedīe · & īde benign⁹ & bon⁹ videnī distare·sz nō multū·qz vterq; ē ad benefaciendū expedit⁹· Sz in hoc differunt quia pōt bon⁹ esse etiā tristior · & bene quidē facere quod petit̄·nō tamē suauis nouit esse consortō· Sz benignus sua nouit cunctos inuitare dulcedine & dulcis esse alloquio

Beniuolus·bene cōponit̄ cū volo vis· & dicitur beniuolus la lū pnlt cor· & hic & hec & hoc beniuolēs tis· Vnde hec beniuolētia tie

Bennū·i·fili⁹ nun·Ben·n·fili⁹ · nun ppriū nomen patris iosue q̄ appellat⁹ ē bennū·i·fili⁹ nun· Vnde in plogo regū dicit hieroni⁹ Et incipiūt a hiesu filio naue·q̄ apud eos iosue bennū dicit̄

Beo as aui are verbū actiū·i·remunerare vel bene facere·& dicit̄ a bene uel bonus Et cōponitur cū trans·et dicit̄ transbeo as

Bepho grece latine puer vel iuuenis dicit̄ Bephotrophiū· Trophos quod ē cōuersio·cōponit̄ cū bepho·& dicit̄ bephotrophiū · loc⁹ venabilis vbi pueri & infātes alūt̄· Vnde hic & hec bephotrophica te·q̄ uel q̄ custodit bephotrophium

Berbex cis ī berbic⁹ est & producit berbic⁹ a veruex mutata v ī b · dicit̄ hic berbex cis·& hic berbic⁹ ci·i·aries castratus· & hec berbica ce·i·ouis & producit bi

Berillus p̄ gemmū l gema est ī īdia habēs nomen ībe gentis sīm bug·vel sīm alios berillus est lapis pcōlus viridis apud indos cādid⁹

Berich in belus exponitur

Bes·i·octo vncie·& bess⁹ quidā populus

Bestia & fera differūt· qz oīs bestia ē fera & nō econuerso·bestie·n·sūt q̄ morsib⁹ vel unguibus seuiunt·exceptis serpentib⁹· ut pardi leones & similes a vastādo dicte quasi uastie uel a vi qua seuiūt quasi vistie·fere etiā sunt ille q̄ & si nō seuiāt morsibus uel unguib⁹ tamē siluestres sūt sic dicte ·q̄a naturali utāt libertate & desiderio suo ferūt quā deq; oīs fera ⁊ bestia quandoq; etiam bestia non dicit̄ nisi q̄ mansiōe hominum utit̄· & tunc dicit̄ a beth quod est domus & sto

Bestialis a bestia dicitur hic & hec bestialis & hoc le vnde bestialiter adverbium · & hec bestia

Bestiari⁹ a bestia dicit̄ bestiari⁹ ria Ulitas tatis riū·i·crudelis & viuens ad modū bestiarū· & hic bestiarius q̄ seruat bestias vel venat̄ eas·& hoc bestiariū rii liber de bestiis loquens· uel locus ubi bestie morantur

Bestiola le di·pua bestia·et corripit penultimā

Besti⁹ tia tiū·i·crudelis īstar bestie · et dicit̄ a Stia tie·

Beth a beth exponitur

Beth apud hebreos dicit̄ mola olearia ·uel etiā beta et beth est secūda lrā cor·et a beth dicunt greci bethā scdām lrām·et a·beta dicimus nos b· Sic ergo betha apud hebreos ē mola olearia apud grecos ē secūda lrā·et tūc est neu·ge·et īde·apud nos betha dicit̄ in fe·ge·genus oleris ·s· secūd⁹ caulis q̄ p⁹ abscisiōz nascit̄ i magudeti· vnde betacē⁹ cea ceū possessiuū· Item beth interpretat̄ dom⁹

Bethania īterpretat̄ dom⁹ obediens·et dicit̄ a beth bethel vbs samarie prius dicta luza· sz postquā dormiens ibi iacob vidit scalam innitentem celo·et dixit vere hic domus dei ē et porta celi · Ex causa hac locus ille dictus ē bethel·i·domus dei · a beth quod ē domus et el quod ē deus·sed quando ibi a hieroboam vituli aurei fabricati sūt dicta ē betha uen·i·dom⁹ ydoli q̄ ante uocabat̄ domus dei

Bethleem a beth quod est dom⁹·et leem quod est

panis dicta ē bethleē ciuitas dauid. in q̄ natus est saluator mundi. & p̄mū dicta ē ephrata. sz quando ibi iacob pauit pecora sua eiō loco bethleē quodā vaticinio futi iposuit q̄ domus panis intp̄tat. pp ter illū panē q̄ ibi de celo descēdit. In bethleemita te patriū cōis gn̄is. & p̄ducit mi. & hic bethleemi tes tis. Regū ii. c. xxi. Polimitani? bethleemites

Bethsaida de hebraice. latie dom? pecudū eadē p̄batica piscina dicit. iohānis ca. v. vide ī p̄batica

Bethsura re q̄dā loc? ē de quo habet ī li. macha. & p̄ducit pn̄t. vñ ī aurora dicitur. bethsuramq̄ capit hierusalemq̄ petit

Bethis fluuius. quia humilis decurrat. vñ betica puincia. & beticus de prouincia tali existēs

Bethonica q̄dam herba

Biangulus. angul? cōponit cū bis. & dicit biangul? la lū duos angulos bn̄s. vñ biā gulat? ta tū. & pōt poni substātiue hic biangul?

Bibax a bibo bis dicit hic & li p̄ tali figura hec & hoc bibax cis. q̄ multū bibit. & p̄pat cior cissim?. vñ bibacit q? cissīe agū. & hec bibacitas tatis

Bibio nis masc. gn̄is. i. muscienes supnatantes in vmo. & dicitur a bibo bibis

Bibix cis fe. gn̄is. i. pugna a bis dicta. quia semp inter duas partes fiat

Bible? a bibl? p̄ libro dicitur bibleus a um. & bi blius a um ambo possessiua. biblei & biblii dicun tur instabiles. & etiā qui reparant libros

Bibliator oris. vide in bibliopola

Biblii in bibleus vide

Bibliopola bibl? p̄ libro ponit cū polio lis. & dicit hic & hec bibliopola le pn̄t cor. i. vēditor & ornator librorū. q̄ polit & pumicat ut carius ven dat. & idē dicitur bibliator toris

Bibliotheca. biblus p̄ libro coponit cū theca q̄d ē repositoriū vt scrinū vbi aliquid reponit. & di cit hic bibliotheca. i. biblorū theca. i. librorū reposi tio uel recōditō. sz armariū. vñ p̄ similitudinē q̄ dam liber in eccia dicit bibliotheca. quia ibi multi libri theologie cōtinēt. & inde bibliothecarius rii. i. custos librorū siue repositor. & prodncit the

Bibl? a bibo bis dicit hic bibl? li. i. iunc?. q̄ aq̄ ē bibul?. & aliq̄n dicit p̄ libro. q̄ antiq̄ de iūcis so lebāt texere pgamenū. & ibi scribere añq̄ esz vsq̄

Bibo bis bi bitū ponit cū ad. & dicit ad carte bibo bis. i. iterum bibo. & iuxta uel ad me traho bibēdo. & cū cō. & dicit obibo bis. i. simul cū alio bibo vel simul totū bibo uel sepe bibo uel ī me con traho. & cū circū & dicit circūbibo. i. ex omni par te bibo. & cū de. & dicit debibo. i. valde bibo vel deorsū bibo vel debibere. i. euomē. & tenet de pri uatiue. & cū e & dicit ebibo bis. i. valde bibo uel in tus bibo vel euomo vel trado obliuiści. Iob vi. Sa gitte dn̄i ī me sunt quaz indignatō ebibit spūm me um. & cū im. & dicit imbibo bis. i. valde bibo vel ī tus bibo. vel bibendo īmitto. & cū p̄ & dicit p̄bi bo bis. i. añ vel p̄ alias bibo & cū p̄ & dicit p̄bibo. i. in cōspectu uel p̄cul bibo & cū re & dicit rebi bo bis. i. itez bibo vel euomo & cū se & dicit se bibo bis. i. seorsuz bibo. & cū sub & dicit subbibo. i. paz bibo uel p? alios vel subt? bibo. uel q̄ sūt subt? bibo. Et nota q̄ bibo & oīa ab eo cōposita sūt neutra & faciunt p̄teritū in bibi & supinū ī bi bitū. & oīa corripiūt bi tā in p̄nti q̄ in p̄terito & supino. Vir. Claudite iā riuos pueri sat p̄ta bibe runt. Itē oīa posita a bibo videtur significare itē siō excepto subbibo quod significat remissiōz Itē

nota q̄ bibere nasce est. potare luxurie

Bibo onis cō. gn̄is q̄ multū bibit a bibo bis dicit bibul? a bibo bis dicit bibul? la lū pn̄t cor. qui multū bibit. uel q̄ multū attrahit humorē vt arena

Bicellū li gn̄is neu. quod & biclimiū dicit sz domus sub se habens duas cellas. sicut domus merca torz in vrbe. & componitur a bis & cella

Biceps tis in caput vide

Biclimiū biclinii in bicellum exponitur

Bicolos pn̄t cor. a bis & colon vide in colon

Bicornis a bis & cornu componit hic & hec bi cornis & hoc ne duo habens cornua

Bidēs a bis & dens ponit bidēs tis quoddā in strumentū rusticorz bifurcatū genus rastri p̄pe duos dētes. & hec bidens tis se. gn̄is. i. ouis a duob? dentib? q̄ p̄minēt dicta & cū quib? ferē nasci. De cundū ār seruiū dicūt oues bidētes quasi biennes. i. duorz annorū. qz talis etatis eligebant ad sacri ficiū et cor. p̄mā. Vnde ī aurora legit. Ad latus al taris esse cremata bidens. et ē ge. incerti. uel secū dum quosdā cōmunis. sed p̄ instrumēto masculini

Bidētal lis ge. neu. loc? i quo fulmen cadit. sic di ct? a bidentib? ibi sacrificatis. uel aliqd fulmīe p cussū Persi? Triste iacēs lucis euitādū qz bidētal.

Biennis a bis et ann? cōponit hic et hec bienis et hoc ne. i. duorz ānorz. vñ hoc bienniū nii spaciuz

Bifari?. for ponit cū bis. et dicit duorz annorz bifarius a um. et cū tris. et dicit trifari? a um et q̄ trifarius a um. multifarius a um. et dicit bifarius duplicit loquēs. vir biliguis. q̄ duas nouit līguas uel duplex et fallax. q̄ aliud hēt ī corde q̄ fatur in ore. uel qui nūc dicit hoc et nūc aliud. et similiter expone alia. uñ bifarie tripharie multifarie et qua drifarie. Bifarie. i. ī duobus modis uel ī duabus p tib?. et sic de aliis. et p istis aduerbiis īueniunt q̄n q̄z acti p̄dictorz nominū positi adūbialit. Vnde ad hebraeos. Multifariam multisq̄ modis rē

Bifax bifacis qui duos habet obtutus. commūis bifid? da dū. i. ī duas gn̄is. a bis et facies faciei ptes fissū. et est cōpositū a bis et fid? a um. quod nō est in usu et deriuat a findo dis De hoc infra di cā in fidus et scribit p vuū f bifid? trifidus. bifari us trifari? et huiōi. qz corripiūt p̄mā Nā regula ē. Ante f siue ph. p̄ducit ut ciph?. p̄ter composita a nūis ut bifid? trifid? bifari? et huiōi. et cor. penul timā. bifidus sicut fidus. uel fidi primā

Bifiniū nii a bis et finis ponit locus uel diuisio inter duos fines. sicut trifiniū dicimus et quadrifi niū et diūsfiniū. i. diuisio inter diuersas terras uel loc? īter diuersos fines. s. ubi diuersi fines ueniunt

Bifores a bis et fores cōponit. pluraliter hec bi fores biforiū. i. duplices ualue. quia bina foramina faciant. Vnde hic et hec biforis et hoc bifore. id ē duplex. Vnde ouidius metha. secundo. Argēti bi fores radiabant lumine ualue

Biformis a bis et forma cōponit. hic et hec bifor mis et hoc biforme. i. duarum formarum. sicut trifor mis trium formarum. Vnde biformit aduerbium.

Bifrons tis mas ge. dicit ian?. et cōponit a bis. et frōs. qz duas hēt frontes hominis. s. añ et retro

Biga a bis et iugū cōponit biga ge q̄ etiā biiuga ge. dicit. sicut curz? tm̄ a duob? equis tractus. et est biga p̄prie lūe p̄pter duas p̄prietates. sz quia crescit et decrescit. Triga plutonis. quia capit ho mines de trib? etatib? sz puericia iuuentute et se nectute. Quadriga solis p̄pter quattuor tpa anni, que facit uicissitate et remotōe sua. sz ver. estatē.

autumnū·hiemē· uel ꝑter ꝯtuor ꝑrietates quas habz ī die Rubet eñ ī mane·spletet ī tercia · calet ī meridie·tepescit ī nona Seiuga curz? iouis· a sex & iugo·qz a sex eqs trahiē·& attribuiē ioui ·vtpote sūmo deo szm poetas Et ita biga ·triga·quadriga dicūē a numero equoz & iugo

Bigam? ·a bis & gamos quod ē nuptie vel vxor vel mulier·cōponiē bigam? ma mū·q̄ vel q̄ duob? vel duab? nupsit sez viris ul' vxorib?· vñ hec bigamia mie pnlt·acuta·id ē·due vxores uel ꝑrietas q̄ aliqs sit bigā? Poteſt igiē q̄ri an bigame sit irregularitas adiūcta Dico q̄ aliqs p sacramētū ordinis miſter sacramētoz cōstituiē · & ille q̄ alijs sacramenta mīstrare debet·nullū defectū in sacramētis pati debet Defect? ām ī sacramētis ē ·quādo sacrāmti significatō nō iueniē integra· sacramētū ām matrimonii significat cōiunctōz xpī ad ecclesiaz q̄ est vni? ad vnā·sicut dicā in mzimoniū Et ideo requiē ad ꝑfectā significatōz sacramēti·vt vir sit tm̄ vni? vir·& vxor tm̄ vni? vxor sit·& iō bigamia q̄ hoc tollit irzegularitatē inducit Et sūt q̄tuor modi bigamie Prim? est cum qs plures hēt vxores de iure succesſiue Secund? ē cum simul habet plures vnā de iure aliā de facto Terci? cū hēt plures succesſiue ·vnā de iure & aliā de facto· Quart? quando viduā duxit uel corruptā. & in his oīb? est irzegularitas adiuncta·sz nō videē q̄ cōtrahaē irzegularitas ex hoc q̄ aliqs virginē nō duxit vxorē quia plus impediē aliquis defectu ꝑrio q̄ alieno Sed si ipe cōtrahens nō sit virgo non fit irzegularitas ergo multo fortius si vxor eius virgo nō sit Ad hoc dico q̄ in cōiūctōne xpī & ecclesie vnitas ex vtraq; ꝑte inueniē Et ideo siue diuisio carnis inueniē ex ꝑte viri siue ex ꝑte vxoris ē defect? sacramti·sed tamē diuersimode·ex ꝑte viri requiriē q̄ ipsa sit virgo·Cui? ratō assignaē·quia defect? in ipso sacramento causat irzegularitatē Corruptō aūt carnis extra mzimoniū cōtingens q̄ ꝑcessit matrīonium nullū defectū facit i sacramēto ex ꝑte illius ī quo est corruptō·sed facit defectū ex ꝑte alteri? qz act? cōtrahētis mzimoniū nō cadit supꝑ seipsū sed supꝑ alterz·& ideo ex termino specificaē qui est etiā respectu illius actus quasi materia illi? sacramenti Vnde si mulier esset ordīs susceptiua·sicut vir efficiē irzegularis ex hoc q̄ duxit in vxorē corruptā·nō ām ex hoc q̄ corrupt? cōtrahit·ita fieret mulier irzegularis si cōtraheret cū corrupto·nō si cōtraheret corrupta·nisi in alio matrimonio ꝑius corrupta fuisset Sed dicis·esto q̄ aliquis defloauit aliquā quā duxit postea in uxorē· talis nō videē irzegularis·quia nō diuidit carnē suā in plures nec etiā vxor ei?·& tamē duxit corruptā in uxorē Respōsio in tali casu sunt diuerse opiniones· tamē ꝓbabili? est q̄ nō sit irzegularis qz carnē suā nō diuisit ī plures Queriē etiā an cū bigamo possit dispensari Dico q̄ bigamie nō est adiuncta irzegularitas de iure naturali·sed de iure positō· nec iterū est de essentialib? ordīs q̄·s·aliquis nō sit bigam? quod patet ex hoc·q̄ si aliquis bigam? ad ordines accedat caracterē recipit· & ideo papa dispēsare pōt in tali irzegularitate totaliē· sed epūs quātum ad minores ordines· Et quidā dicūt q̄ etiā quātuz ad maiores ordines in illis qui volunt deo ī religione seruire ꝑter vitandū religiosoz discursū ·& si obiicias·cōtra ius diuinū nō licet dispēsare· sed omīa q̄ ī canone dicunē ad ius diuinū ꝑtinēt·Cum igiē apostol? ī scripta canonica dicat Oportz epi scopū vni? vxoris viz esse· videē q̄ nō possit ī hō dispensari·Respōdeo hoc vez est quantuz ad ea q̄ sunt de iure naturali·& quantuz ad ea q̄ sūt de necessitate sacramentoz & fidei·sed ī alijs q̄ sunt de īstitutōe apostoloz·cū ecclesia mō habet eādem ptātem statuendi & destituendi quā tūc habuit·potest ꝑ eum qui ꝑmatū tenet ī ecclesia dispēsari· Vide infra ī bigam? & ī pscriptō & casus

Bigens tis oīs ge·qui ex duab? gentib? est nat? sicut ex patre tusco·& matre franca·& compoiē a bis & gens gentis

Bigen? na nū plt cor·componiē a bis & genus Et dicunē bigena aīalia que ex diuersis generibus nascunē·vt mulus ex equa & asino·burdo ex equo & asina muscio ex capra & ariete · est eñ dux gregis secundum huguicēz

Bigermen mīs neu ·ge·i· seges vel legumē ex duob? germib? ꝑmixtū·& ꝑponiē a bis & germen·

Biiuga ge·idem est q̄ biga

Biiug? ·a biga uel biiuga diciē biiug? ga gū· & hic & hec biiugis & hoc ge in eodem sensu· & substantiue declīata inueniunē hic biiug? gi· & hic & hec biiugis gis· & dicunē biiugi uel biiuges· equi qui trahunt bigam·vel qui duo sunt ad iugum· & secundū hoc cōponiē biiugus vel biiugis·a bis & iugum·& corripit penultimam

Bilanx lancis fe·ge·i·libra·statera·a bis & lanx· quasi habens duas lances

Bilbio bis ī bilbo bis uide

Bilbo a bibo bis deriuaē bilbo uel bilbio bis uerbum neu·i·soītum facere

Bilibris·a bis & libra ꝑponiē hic & hec bilibris & hoc bre·i·duarū librarz pondus vel mēsura·szm hug·& producit li sicut libra·Versus differētialis Pro centū libris nolo carere libris·Apoca·vi· Bilibris tritici dēario vno·Pap uero dicit·q̄ bilibris est sextarius bis assumptus

Bilīguis a bis & līgua cōpōiē hic & hec bilīguis & hō bilīgue·siē a tris & līgua diciē trilīguis gue· qui duas uel tres līguas nouerunt·uel qui duabus uel trib? līguis loquūē·Et ꝑ similitudinē bilīgues & trilīgues dicunē fallaces & duplices qui aliud habent in corde·& aliud in līgua·uel instabiles qui nunc hoc habent ī lingua nunc illud & corripit p̄ mam·Vnde i grecismo dicitur Duplicis ac cordis homo diciē esse bilīguis

Bilios? sa sū·qui freq̄nter irascitē·& semp est ētis & deriuatur a bilis

Bilis·a bis diciē hic bilis·i·fellis & ire sedes · uel ex fellis cōmotōe ꝓcedēs amaricatō ·& ponitē q̄nz ꝑ ipō felle· & ꝑ quolibet nigro & malo humore · Q̄nz ꝑ ira·vñ plius· Turgescit vitrea bilis

Bilix cis·Liciū cōponiē cū bis uel tris·& dicitur hec bilix cis· & hec trilix cis ·i·lorica q̄ cōtexiē duobus uel trib? licīs accumulatis·texiē eñ ponēdo liciū sup liciū·& hec bilix cis·& hec trilix cis·i·pānus trib? filis agregati cōtext? · vñ hic & hec bilicis·& hō ce·& hic et hec trilicis·& hoc ce

Bimarc? ri mas·ge·i·bigamus qui bis fuit mariē? et cōponiē a bis et mariē?·qz bis marcuit · luxuria eñ facit marcere hominem· Vnde bimartia bimartie talis proprietas

Bimaris a bis et mare cōponiē hic et hec bimaris et hoc re·id est·duo maria uel inter duo maria existens·et corripit penultimam

Bimatr? tus tui·i·spaciū duoz annoz ·et dicitur a binus·Matth ·v·q̄ herodes occidit omēs pueros

qui erant in bethleē et in finib9 eius a bimatu et in fra. Occidit .i. occidi iussit qz qui p aliū facit per se ipm facere videt. Ideo glosa. lingua vtit p gladio Sed quare a bimatu occidit pueros herodes fecit cū xp̄s nōdū secundū cōmunē opinionē duoz essz annoz. hoc fecit secundū rabanū. qz timebat ne puer cui famulabāt sydera paulo sup̄ etatē uel infra speciem sibi cōformaret. et p̄ducit penultimā

Bimensis. mēsis cōponit cū bis. et dicit hic et hec bimensis. et hoc bimēse. id est duoz mensiū. quod aliter bimestris stris dicit

Bimeter tra trz. vbi sūt duo metra. & cōponitur a bis & metrz. & cor. penultimā naturaliter

Bimo as aui re. i. duplicare. Vide in bimo as

Bimul9 la lū dimi. de bim9 secundū bug. Papias. uero. dicit bimul9 bimatū agens. sicut trimulus trimatum agens & corripit penultimam

Bim9 ma mum. i. duoz annoz. a bis & ann9 q̄si bis annus. Et vt dicit in grecismo. Est gemin9 binus anni gemini quoqz bimus

Bimo a bimus dicit bmo nas. & bimo mas uerba actiua. & differūt. nā bimare est duo & duo ī simul coniungē. & cōponit. Cōbimo nas. in eodem sensu Sed bimare est duplicare. & p̄ducit bi

Binoctiū noctii. ge. neu. i. spaciū duaz noctiuz & cōponit a bis & noctiū. quod antiq olim dicebant hoc noctiū. uel a gtō plurali de nox noctis.

Binomē a bis & nomē cōponit hoc binomiū binominis. i. duo nomina. Vnde hic & hec binomis. & hoc me. qui duo habet nomina & p̄ducit no

Binus na nū nomē distributiū quod in singulari tm valet quantū duo. vt bina lectō. i. due lectōes sed in plurali tenet distributiue p̄rie. vt isti comedunt bini. Et quandoqz tm valet ī plurali quantū in singulari. vt vidi binos homines. i. duces. & est cō positū bimus a bis & vnus. inde bimus. i. bis vnus Et a binus hic bimarius talis numerus. & binarius ria rium adiectiue. & producit bi

Bios. id est via

Biothanat9 ti mas. ge. ille qui bis extitit mortu9 vt lazar9. a bis & thanatos quod est mors ul' mortuus. & mobiliter potest declinari biothanat9 tatum sm hug. & papias dicit. Biothanat9 bis morti

Bipēnis nis fe. ge. securis. Quidā tu9 duplicit dānat9 q duas pēnas hēt. hec etiā dolabra dicit secundus pap̄. & cor. p̄mam. Virgili9 in. iiii. georgicorum. Vre sata & validam in uites mollire bipennem. Aug. āt dicit. qz bis ponit cū pēna. & dicit hic & hec bipennis. qz duas habet pēnas. s. ante & retro & adiectiue declinat hic & hec bipennis. & hoc ne Vel ponit a bis & pennum. quod antiq dicebant acutū. qz duas hēt pēnas. i. acutas p̄tes. Vñ & auium dicunt penne. qz sunt acute. hec & dolobra dicit. quia duo latera habz. Nam securis simplex est.

Biptior tiris. & biptō tis. ī duas partes diuide. a tis & ptior uel partō tis. Vide in partior tiris

Bipes dis ge. onis a bis & pes duos habēs pedes Tamē constructōe potest esse omis gnis

Biplex plicis. Plica ce. cōponit cū bis & dicitur hic & hec & hoc biplex plicis. Itē plica cōponitur cū alter. & dicit hic & hec & hoc alēplex cis. ī eodem sensu sz duplex animo. fraudulētus. & vtrū qz compat. Vnde hec biplicitas & altriplicitas. i. duplicitas fraudulētia. et scias qz p̄dicta ab bis cō posita a bicellū vsqz huc abiiciūt s

Birzat9 ta tū birzo indutus a birzum dicitur

Birzia rie. p̄riū nomē viri. & dicit a birzy quod ē grossū vestimentū. qz birzo & vilit indutus erat. Vel birzia quasi virzia b in v conuersa qz vizilicet consulebat domino suo

Birzos9 sa sū. birzat9 ta tū birzo idut9 a birzy dr

Birzy ri grossū vestimtū. & dicit a greco. Nā birsa cloaca ul' coriū bouis. Urū dicūt greci libz Vñ & carthago olim dicta ē birsa. qz fuit circundata corio bouis. & a birsa birs9 sa sū rus9 uel ni

Bis adū. est nūi sūptū anomale a duobus. Liger bisamnis nis. q̄dam fluuius curzens p̄pe ianuam a bis & amnis. quia duo amni uel amnes intrant illum fluuium. & desinit ablatiuus in e

Bisslongus bisslonga bisslongum quasi tantuz bis longus a bis & longus

Bispilus li vbi mortuus portatur

Bisse a bes. i. octo uncie. vñ bisse idē. uel dicitur bisse quia bis est triens & a bisse dicit bissext9. qz ex bisse. i. mmutis colligit. uel dicit a bis & sextus qz sext9 dies añ kalēdas martii bis cōputat eo anno. ut dicit bug. Et ī seqnti die celebrat festuz mathie & e9 vigilia ī die p̄cedēti. Vñ ūs9. Bissextuz sexte martis tenuere kalende. Posteriori die celebrant festa mathie. Vide de hoc sup̄ in annus

Bissextus in bisse ui de

Bissillab9 ba bū componit ex bis & sillaba. i. dictō constans ex duabus sillabis. vt amo & producit p̄mam positōne sicut & dissillabus. Vnde ī doctrinali dicit Nō sine cōpositis debēt dissillaba de

Bissin9 na nū possessiuū a bissus deriuat ut Limi bissina uestis. i. candida facta ex bisso Declinatur aliquādo substantiue hoc bissinū ni. Apocalip. xix. Bissini em̄ iustificatōnes sanctoz sunt. Et scias qz quādo ē possessiuū p̄ducit penultimā. quādo uero ē substātiuū eā corripit. sicut sup̄ onoi ī secūda ptē de accētu vbi egi de possessiuis desinētib9 ī inus.

Biss9 si fe. ge. genus lini cādidissimi & mollissimi & nascit ī egipto. Luce xvi. Homo quidam erat diues & induebatur purpura et bisso

Bitalassuz. vestigiū in luto p̄ssum. vel concursus duoz maziū. sz locus vbi duo mazia cōcurrunt a bis et talass9 quod est mare. Act. xxvii. Et cū incidissemus in locū bitalassum impegerunt nauē

Bitid9 da dū. i. bifarmis. uel quantū ad corp9 ul' qntū ad aiaz. & ponit a bis & ydea quod est forbito tas. verbū neu. i. pgere a bitumē dicit ma Vñ plaut9 ī gurgulione. Quis michi in terra eque fortunatus si illa ad me bitet

Bituligo a bitumē dicit hec bituligo ginis. id est. vimen minutum qnod in bitumine crescit

Bitumen a bibo bis dicitur hoc bitumen. minis. quoddam genus terre vtile ad compages nauium quod et gluten dicit. et abundat ī asphalto lacu iudee. et bitumineus nea neū. id est existens de bitumine. et bituminat9 ta tū. id ē. litus de bitumine. sm hug. Vel ut dicit glosa ge. vi. Bitumen est gluten feruentissimū quo lita lingua nulla uiolētia dissolui possunt. et p̄ducit tu. Vnde in auroza dicit.

Arcam liniuit ponendo forte bitumen

Biuira re q̄ duos hēt uel habuit uiros. id est maritos. a bis et uir. et corripit ui sicut vir uiri

Biuiū uii ge. neu. locus ubi due uie cōueniunt uel cōcurrunt. et cōponit a bis et uia. unde hic et hec biuialis et hoc le. et biuiatim. id est p biuia

Bizantiū. hoc bizante uel bizantiū olim dicta est cōstātinopolis. unde bizāte9 tea teū. et bizāti9 tia tiū. et hinc adhuc moneta illi9 ciuitatis dicit hic bizanteus uel hic bizantius

Blandicell? la lum ín blandulus vide
Blandior diris dic? sū verbū deponēt ale· cōstruiē cū dtō·ut blādior tibi·i·adulor ·
Inueniē etiā cū actō ín eodē senſu·& inde blādus da dū·& inde blādicia cie· & hec blādicies ciei ·i· adulatō Blandior cōponiē deblādioz·i·valde blandior·uel sit de priuatiuum Eblandioz·id est·ualde blandior Reblandioz·id est iterum blandioz
Blandul? a blādus da dū dicīē blandul? la lū·id ē bland? aliquātulū quod & blandicell? dicīē·vnde & blādicella dicūē uerba dimmutia· & blādicōſ?
Blas blatis·id est·ſtultus uel ínſipiens ſa ſum· a blatero blateras dicitur
Blaſphemo mas a blas & femina componiē blaſ phemo mas·i·detrahere uel reꝑhendere·vitupare Nā femīaz est rē ſtulte blaſphemare· Vñ blaſphe mia mie & pluraliē blaſphemie miaz ·i· detractio uel vituperatō·Vnde prudentius ī ſicomachia · Nō vult vltrius capti blaſphemia monſtri Virtutum regina fides·Et ē blaſphemia irreligioſa reꝑhenſio uel detractō·vituperatō Blaſphemus uero est male dicus·detractoz vituperatoz·& est adiectīm & ꝓdu cit phe·& ſcias q ꝓpie & ſtricte loquēdo blaſphe mare ē deo iniuriā irrogare·quod fit aut cū ei attri buiē quod nō ꝑuenit ei quod est cōtra miſericordi am·aut cū ab eo remoueē quod ei ꝑuenit quod est cōtra iuſticiā·aut cum creature attribuiē quod est ꝓprium dei qō ē contra maieſtatē·Et ſic matheī ix ſcribe iudicabāt cū xꝑs palitico dixit· tibi dimittū tur peccata·vnde dixerunt hic blaſphemat
Blaſto tonis maſ·ge·i·cubiculazius ſiue hoſpita lazius·& dicitur a blatero blateras
Blata a blatero teras· dicīē hec blata te quod dā animal de nocte tīm ambulās· vnde & lucifuga di cīē q ꝑhenſa manū tingit·Alii dicūt q ſit veſper tilio·q̄dam dicūt q ſit genus muris ín ſubterraneis habitans cauernis·& inde hec blata te ·i· purpura eiuſdem aīalis colorē imitās·Vnde blateꝰ tea teū & hic & hec blatealis & hoc le·purpureus uel tal' colorſcz blauius·Itē a blata te·p aīali dicitur hec blatea tee·i·illud quod de calciamentoz ſoleis era diē uel lutū ex itinere ín calciamentis collectū
Blatea blatee in blata exponitur
Blatero·hec blatera re.i·ſonus ranaz·inde blate ro ras·i·ſtulte uel ſine cauſa loqui·detrahere decla mare· vel ſtrepite aliquid loqui & ꝓferre ·i·metu trepidantia uerba dicere quod & balbutire ē et est ꝓprie camelorz·Vnde blatero onis q̄ ita blaterat·
Blatio tis tire verbum neu·i·ꝓplexe & impedite loqui·Vnde plaut? ín amphitrione·Quod ín telli gere quiſq; potis est ita nugas blatis Et blatire·i· ꝑcipue loqui·& dicitur a blata blate
Blatus ti·i·ſtultus & ínſipiēs idē & blas a blate
Blēnus a blatero ras dicīē hic blenn? ro teras· ní·& hic blenno onis ín eodem ſenſu·id est ſtultuſ vel hircoſus & impudicus
Blesus a balo las dicīē bleſus ſa ſū· & dicīē bleſ? q̄ freſ?·qz ūba frāgit nō bñ ea ꝓferēs· Qz ām dicīē bleſ? q̄ſi bucca leſus·etimologia ē nō compoſitō
Boa a bos dicīē hic boas vel boa quidā ſer pens q̄ valde ꝓſequiē boues·nam pluzima lacte riguis vberib? ſe ínnectit & ſugens ínterimit·& inde a boū depopulatōe boas dicitur
Boa etiam dicitur tumor cruziū ín vnum collect? & rubor & etiā lutum dicīē boa
Boanerges ínēptaē filius tonitrui Vnde marci iii dicīē q xꝑs vocauit ad ſe iacobū zebedei & iohan nē fratrem iacobi·& ímpoſuit eis nomina boaner ges quod est filii tonitrui vbi dicit beda ín gloſa· Quoz vnus ítonās vocē theologā quā prius ne mo edere nouerat emiſit·In principio erat verbuz ⁊c· quā tanto pōdere grauidā reliq̄t·ut ſi aliquāto plꝰ ītōare voluiſſz·nec ipe mūdus capere poſſz·
Boaziū rū locꝰ ubi vēdūē boues·vide ín bouaziū
Boat? t? mugit? boū·uel vox plēa a boo as dici
Bobimo nas uerbū neu·dicīē a boo as·& ē tur bobimare·conuiciari·damnare·clamare· vñ hic bobi cinator cōuiciator vel tricoſus & inconſtās
Boema matis ge neu·id ē·boatus ſonus · ſtrepi tus·& deriuaē a boo boas
Boetes a bos deriuaē hec boetes tis· uel boete ꝓ quadam ſtella·uel potius ꝓ ſigno·ꝓtiz eīm pluzes ſtellas ut dicūt duodecī·& ꝓducit e
Boetius tii ꝓpriū nomē cuiuſdā magni theologi & philoſophi·& dicīē a boetes·& ſcribiē p t·et fit vocatiuꝰ boeti penultīa ꝓducta
Bogloſſa ſe ſecundū papī·in bugloſſa uide· qz cō muniter medici dicunt bugloſſa ꝓ u
Boia boie fe ge·torquis damnatoz quaſi iugum ī boue a bos dicīē
Bois grece·latine dicitur bos ſecundum papiam
Bole·id est ſententia
Boletus ti maſ·ge·genus fungi & ꝓducit penul timā·Vñ quidam Boleti leti cauſa fuere tui
Bolis lidis maſ·ge·Bolidē āt pnlt·cor· appellant naute maſſam plūbi quā ſūmittē ſolent ín mare ut expianē ꝓfūditatem maris Actuū xxiiii· Et ſūmit tētes bolidē inuenerunt paſſus·xx·Vnde uerſus· Per bolidem plumbi maſſam dic petre notari
Bolus a bñ uel bonꝰ dicīē hic bolꝰ li·i·morſellꝰ· uel bolꝰ iactus·Secundū q dicīē ꝓ morſello dici tur bolus q̄ſi bñ olidꝰ·& est ethimologia nō com poſitō·& corripit bo·vnde i aurora·Hic fidei arti culus competit eſſe bolus
Bombicino nas pnlt·coz·vide in bombicínus
Bombicinꝰ a bombix cis dicīē hoc bombicinū ní quo noīe vocaē ipa lana anteq̄ tingaē ·& textura q̄ fit inde·& bombicinꝰ na nū penultīa ꝓducta·q aūt iuuenalis corripuit eam ibi Quaz delicias pā nus bombicinꝰ vrit·licentia fuit poetica Et bom bicīo nas·i·bombicinū & purpurā facē· vñ bom bicinator toris q̄ eam facit ſzm hug·& cor penulti mam·bombicinum quando est ſubſtātiuum
Bombix cis maſ·ge·dicīē a bombus·Sunt antē bō bices uermes ex quoz egeſtōne ipſa efficiē lana ſe rici (uel vt dicūt bombacie cōficiē) Generant·n·ex ſe lēgiſſima fila vñ purpura & hui?i texunē ·& ꝓ ducit pnlt ī gtō qz deſcēdit a ntō habēte i· natura liter longam añ x·vt dicit magiſter bñ
Bombizo zas penultima ꝓducta·vide in bomb?·
Bomb? a boo as dicīē hic bomb? bi·i·ſon?·a qᵒ bōbizo zas·i·bombos facere vel clamare · & ꝓprie est apū q̄ndo clamāt ſuo mō·vnde hec bombizatō tionis ipa uox apū Inueniē etiam bombus ꝓ ſono
Bon? na nū ē primitīm uel pōt derivari a culi venus·& dicīē bonus quaſi uenus a venuſtate cor poris Et poſtea ad animū est hoc nomē bon? trāſ latū·eum eīm bonū dicimus cui nō ꝑualet malum· cūq; optimū qui peccat minimū ·Et a bonus boni additas fit hec bonitas tatis·& compaē irregu lariter bonus melioꝰ optimus·& ī aduerbio·bñ me lius optime· Et ſcias q omīa appetunt bonum naturaliter · vnde dicit boetiꝰ ī ecō de cōſolatōne philoſophie Eſt mentibus hoīm veri boni nataliē

inserta cupiditas·sed ad falsa deuius error adducit & ē explex bonū scz·honestū·vtile & delectabile

Goo oas aui are verbū neu·i·sōare clamare·mugire uel uocare·& ponitē reboo as·i·resōare

Goos iterptaē i quo fortitudo uel robur ē·vide i boreas ree qō vēt? ē·& cor pmā·vñ ¶pheta·oui epy·Illic me teneas boreas vbi dulce morari ē

Goxith herba fullōis est de q̄ panes faciūt quos herbaticos vocāt·& siccāt illos· habētqz p sapōe secūdum papiam·Secūdum aūt hieronimū i hieremia hebraicum est·& est quedam herba quam·lxx· interptes dicūt herbā fullonū·q̄ i palestīa i humidis & i uirentibus locis inueniē·& eandē vim hēt quā & nitz ad lauādas vestes & accentuaē i fine·Hiere ca ii·dicit·Si lauezis te nitro & multiplicaueris tibi herbaz boxith maculata es ēm iniquitate

Gos uis cōis ge·dicit q̄si bonus ¶tua cezam me cpator soli·& est ethimologia nō compositō & deberet facē gtūs bois·sz interponit u·& dicitur bouis causa euphonie·gtūs pluralis facit boū·datī? & ablatūs bob?·Vñ dic̄ pſc·i vi·li A boue quoqz bouū deberz fiezi e·i um·sz hoc nomē notandū in quo u·consonantē assumūt oblīq casus singulares hyat? causa·abiiciūt āt eam u·quando sunt plures Virgilī? i tercō Leta boū passim campis armēta videm?·Dtūs aūt & ablatiu? eiusdē nominis p sincopā semp medie pferē sillabe bobus p boūb?

Ntūs·n·pluralis & actūs & vtūs q̄ similes sunt raro abiiciūt u·consonātis loco positā· ¶Et scias q̄ bob? quod amisit sillabis recupauit in temporibus·Vñ licet bouis & boue corripiunt primaz· qz ouidius·Nō boue mactato celestia numīa gaudēt Tamē bobus eam pducit·Vnde idē Nō pfectuz? litora bobus aras·& dicit hug·q̄ greci dicunt bus inde dicitē bos·Sz nō credo q̄ sit ppzie loquēdo de riuatō·& ita in cōsimilib? dico·sicut i tercia pte ostē di in capitulo de spēbus nominū quasi in pzīcipio·Item dicit hug·q̄ nichil est quod quidā īsulsi dicūt bubus·nichilominus q̄ dicūt buū·& ut dicit basili? in hexameron omelia ix· Boues cū diutius incluſi fuezint hyberno tpe pturbatōnem aeris naturalis p̄sentientes intellectu de stabulo foris omēs aspiciunt nutantes·vide in asinus

Gossor? Bos cōponitē cū sozos quod est ferze·& dicitē hic bossozus sozi pnit·coz·i·illud mare p q̄ transiit yo·i spē bouis·uel p quod iupiter i specie tauri detulit europaz·Idē & alio noīe ppontides a transitu pōti·Inuenitē ētiā bossor?· & ppontides· p nomine cuiusdā stelle

Gossequ? penultīa coz·i·bubulc? quasi sequēs boues i custodia uel i quouis alio mō

Gostar ponitē cū sto stas & dicitē hoc bostar staris penultīa pducta loc? ubi boues stāt scz stabulū·Dicitē etiā bostar loc? vbi corpa boū cōburunē & inuenitē hic bostar stazis penultīa cor· ppziū nomen viri· & primitiū·ita dicit hug·Pap ēm dicit bostar locus vbi cōburūtē corpa boū vel statō bouum Magister aūt bñ his i pte cōtra dicit. dicit·n· Nota q̄ dicim? hic bostar p quodā barbaro· & nichil ē hoc bostar vñ cor·penultīaz gtī & nūq̄ pducit·Erzauit aūt hug·q̄ dicit hoc bostar in deriuatōnib? suis Ita dicit magister bñ· sz dictū suū nō pbat·nobis āt magis placēt pus p hug & papiam

Gotrio a botr? dicitē hic botzio onis ¶dicta quod exit de sarmento quando turgescit· & quod pendet de cingulo

Gotrus tzi id quod ē in acino· sz ponitē quādoqz p acino·qñqz p vua·qñqz p racemo·& ē se·gñis Inuenitē tam aliqñ i mas·ge·Vñ deuc̄·xxxii·Botr? amazissim? secundū vnā tram·

Gouazīū a bos dicitur hoc bouazīū bouazii ul' boariū id ē locus ubi venduntē boues

Gouicida de penultīa pducta ge dis q̄ uel que cedit boues·i·maccellarius a bos bouis· & cedo dis

Gouilla a bos dicitē hec boulla le loc? ¶ponitē vbi vēdūtē boues·vñ ppīt?·Accedo boullas·vel bouille laz q̄dā locus iuxta romā ubi boues uendebātur· vel vbi boues tm̄ sacrificabantē iuxta p̄ceptuz mineruе Et ideo sic dicitē q̄i boū villa· & szm hanc significatōz ponitē a persio hoc nomen vt dixi Accedo bouillas

Gouin? na nū res bouis uel ad bouē ptinēs a bos dicitē·& producit penultīaz sic huiōi possessiua i in? Bouin? etiā vt vult papī dicitē boui similis

Gouiscida de dis ge·i·q̄ scidit boues· s·macellarius a bos & scido dis ponitē & coz·penultimam

Gracale lis ge·neu·i·lumbare a brace bracarum dicitur

Gracaziū rii ge neu·io est lumbare· & dicitē a brace bzacarum

Gracat? a brace dicitē bzacat? ta tū·q̄ induet? est braca· vnde & bracata dicitē q̄dam regio gallie·s· q̄ adiacz reno·qz boies ibi vtūtē laxis bracis

Grace cazz pluralis nūi dicuntē a bracos quod est breue·qz bzeues solēt esse Nō ēm solēt habere tibi alia·sed extenduntē solūmō vsqz ad genua bis verē da corpis uelantē & tegūtē

Graceū ei·i·vadū·& dicitē a bzacos qō est breue racile a brace azz dicitē hō bzacile lis·i· lumbare Bracile etiā d iciē cingulum renū

Graciologa gie q̄dam figura locutōis· de qua supza dixi in quarta parte ubi egi de colozibus rhetoricis·& acuit penultimā

Gracis is fe·ge·dicitē inferior pars circuli·& dicitur a bracos quod est breue

Grachiale lis ge·neu·torquis i brachio· siue brachii quoddā ornamentū· quod & dextrocheriuz siue dextrochiriū dicitē & deriuatē a brachiū

Grachiū a bazi quod est forte uel graue dicitē brachiū chii·qz ceteris membris fortius sit Vnde hoc brachiolū li dimi·& brachiat? a um hñs brachia·

¶Scias q̄ multe sūt ptes i brachio·nā ibi est coz? siue muscul?·cubit? & ulna·& ala siue ascella·siue subbirc? & lacert? Et lacert? quod est ppzie supior ps·uel etiā ipm totū s·brachiū·& dicitē a lacero ras·qz lacerti videntē lacerati a toto corpe· vnde lacertosus a um·i·fortis·qui magnos & fortes hēt lacertos·Toz? siue muscul? est illa pulposa caro q̄ i lacerto est·Cubit? ē vsqz ad manū·& dicitur a cubo bas·qz boies solēt cubare sup cubitū i cena· Vel dicitē a cubon quod est firmū·qz firmū mēbrū sit·Vlna szm quosdā est cubitalis mensura idez·s· quod cubit?·Secūdū alios est exīēsio uteriusqz brachii·Ala ē illa pilosa ps sub brachiis·& dicitur sic qz pilosa sit ut ala·uel qz mstar alazz inde brachia emergant uel moueantē·& eadē ascella le dicitē· qz ab hoc loco brachia dilatantē·i·mouentē·& idē locus dicitē etiā subbirc?·qz sit fetid?·hēt·n·subt? bircū· id ē fetozē birci·& ponitē a sub & birc?

Graco cas·i·aliquē bracas induere·& dicitē a brace cazz·& ponitē imbraco cas i eodē sensu· Et debraco cas·i·bracas exterabere·& sūt actiua

Gracos grece·i·bzeue latīe

Gragmane narū·populi sūt indie· & declinatur

hic & hec bragmana ne ꝺis gñis pnlt·cor·ſicut hic & hec ſalmana ne Hieroniꝰ i epiſtola ad paulinū ca·ꝑmo Peruenit ad bragmanas ⁊c

Grancia a brāc⁹ ci quod ē guttur dicit̄ hec brācia cie q̄dā loc⁹ iuxta guttur· & ut dicit̄ brancie ſunt fauces Vnde legit̄ i hiſtoria thobie·q̄ thobiam iuniorē piſcē metuentē prendē iuſſit angelus dicens apprehende brācias eius

Granciola le dimi·pua brancia

Ranc⁹ ci·i·guttur a bracos quod eſt breue dicitur·q⁊ breue ſit quantū ad alia mēbra· Itē inuenit̄ hic branc⁹ ci q̄dā paſſio ſiue q̄dā morb⁹ ·ſcz ꝓfocatio fauciū frigido hūore·& tūc dicit̄ a brācia cie

Gratea a bracos quod ē breue dicit̄ hec bratea oꝝ & i plurali numero tñ inuenit̄ & neu·ge·Vel dicit̄ a braten greco quod lamina auri eſt Et inde bratea teoꝝ tenuiſſima auri lamia· Vñ hec brateola teole dimi pua bratea·bratea etiā uel brateola dicit̄ cāpanula aurea·Vnde brateat⁹ ta tū·i·brateis ornat⁹· ſzm hug · Papias uero dicit·bratea tenuis auri lamina uel alicuius metalli

Grateola teole in bratea uide

Graueta te ꝺis gñis pnlt·ꝓducta tā victor q̄ qui accipit brauiū q̄ q̄ dat·& dicit̄ a brauiū

Grauiū uii laurea palma mun⁹ p̄miū·curſus ·q̄ſi pauiū·i·patum adq̄ſitū vi & uirtute· Vel quaſi habitauiū·id eſt·habitum virtute

Greſith·id eſt·liber geneſeos ſecūdum hebreos·

Greuiariū rii in breuis vide

reuigerul⁹ li penultia cor·i·baul⁹ & portator breuiū a breue & gero ris ꝓponitur

Greuilogia gie breuis dictō ·ſ·quando aliq̄s breuiter dicit a breuis & logos ſermo

Greuiloqu⁹ qua quū penultima correpta·qui breuiter loquit̄ a breuis & loquor Vnde hoc breuiloquiū breuis locutō

Greuis a bracos quod ē breue dicit̄ hic & hec breuis & hoc ue·& ꝓpat̄ breuior uiſſim⁹ Vnde breuiter ui⁹ uiſſime adūbiū·& hec breuitas tatis·& hꝰ breue uis ꝓlrīs·quod & hic breuis uis inuenitur Vñ hꝰ breuiariū rii locus ubi reponunt̄ uel ponunt̄ breuia·Vel vbi aliquid ꝓmit̄ abbreuiatum · vñ q̄dā liber i quo ē totū officiū diurnū & nocturnum dicit̄ breuiariū ·Itē a breuis dicit̄ breuio breuias quod ꝓponit̄ abbreuio as·& ſūt actiua· vide

Gria·i· mēſura·a bracos quod ē breue i narratō vbi·n·nimietas eſt mēſura non eſt·& bria dicitur q̄dam ćra vbi ſinnt boni caſei

Griſca ſce·i·fau⁹ vñ mel elicit̄ a briſin dicitur

Griſcus ſci maſ·ge·i·bach⁹·& dicit̄ a briſin quod ē exꝑmē uel elicē·q⁊ ille ꝑm⁹ docuit exꝑmi & elici vmū de rua · lac de māma·mel de fauo·ut dicit

Griſin·i·exprimere uel elicē huguicio·

riſo ſas·i·frangere exprimere· elicere · & dicit̄ Britann⁹ ni in brito exponitur la briſin

rito a brut⁹ dicit̄ hic & hec brito onis· ſūt·n· britones q̄ſi bruti q̄ quidē brut⁹ fuit p̄m⁹ rex britonū·& q̄ primo vna cū eis habitauit illā inſulaz q̄ mō vocat̄ anglia·Itē dicūt̄ britāni & eadem cauſa vñ hec britonia & britānia a quo modo ſumit̄ gētile brito· & britann⁹ ni·Et nota q̄ britanni q̄ñq⁊ dicunt̄ anglici·ſz cū adiūcto· vt flaui britāni·& raro ſine adiūcto·& quandoq⁊ dicit̄ q̄dam inſula ultra britānos & ꝓprie illi britāni qui eandē inhabitāt Sz q̄ nobis ſunt ꝓpigui ꝓprie ſunt britones·& cor·· penultimā grī brito tonis·Iuuenalis li·iiii· ſat̄ ·iii· Q⁊ tribiles cimbri nec britones vnquam

Gromin interꝑtatur comedere uel conſumere

romius mii·id eſt·bachus·vide in bruma

ruc⁹ ci maſ·ge·q̄dam vermis·a bracos quod eſt breue dicitur·q⁊ breuis ſit·vel q⁊ duret breuit̄·ſzm hug·Papias vero dicit Bruc⁹ locuſte ſimilis· vel q̄ nōdū euolat·tam maior & ꝓducit bru·de hꝰ ple

Gruma Bracos quod ē ni⁹ dixi ſupra in atac⁹· breue ꝓponit̄ cū emeras quod ē dies · & dicit̄ hec bruma me q̄ſi bracos emeras·i·breues dies · ꝓpter breuitatē diez⁊ qui tūc ſūt·& dicit̄ bruma matutinale frig⁹ ꝓprie·q⁊ breuiter durat·& totuz hyemale tēꝑ⁹ dicit̄ bruma a breuitate diez⁊ Vel bromin inēptat̄ comedere vel cōſumere Inde bromi⁹· id ē bach⁹ q⁊ dat appetitū comedēdi ·vnde hec bruma me qualis edacitas · quia comedit et corrodit folia arboꝝ·vel q⁊ q̄ i eſtate adquirūt̄ i brūa comediūt̄ vel q⁊ dat appetituz comedendi·Vnde brumani di cūt̄ qui hñt faſtidiū ciboꝝ·& inde brumarii i eodē ſenſu Itē a bruma hic & hec brumalis·& hoc le·ut brumale tꝑ⁹·& brumoſ⁹ a um·i·īmundus vel frigoroſus ſzm hug·Papꝰ·vero ſic breuiter dicit Bruma gelu tꝑ⁹ hiemis·& ꝓducit bru ſic̄ brumeo meſ

Grumeo a bruma dicit̄ brumeo mes·verbū excepte actōnis· vt deus brumet id eſt facit bruman· Vel brumere·i·ſtultū & brutū fieri Vñ brumeſco ſcis inchoatiuū Itē brumet & brumeſcit ponūt̄ i

Grunda grece latie cornu vel caput ꝑſonaliter cerui dicit̄ Vnde hꝰ brunduſiū ſii a ſitu loci Videtur·n·cornua cerui & caput & figura in diſpoſitō ne eiuſdē loci·& eſt in papia ćcia lrā v

Grunduſiū ſii loc⁹ quidā vbi optī⁹ port⁹ ē· vide

ruteo tes tui verbū neu·& carz i brunda deſuꝑ·i· eſſe vel fieri brutū · Vnde bruteſco ſcis deſipiſcere inchoatiū Bruteo cōponit̄ debruteo tes · vt teneat̄ de itēſiue vel ꝓuatie ·Obbruteo tes· Vnde debruteſco & obbruteſco obbruteſcis inchoatiua

Brut⁹ ta tū·i·ſtolidus inſulſus·ſtultus immūd⁹ & deriuat̄ a bruteo tes·q⁊ autē dicitur brutus quaſi obrut⁹·ſ·a ſenſu·quia caret ſenſu·eſt·n·ſine ratō ne·ethimologia eſt non compoſitō

Gubal⁹ li pnlt cor·bos ſilueſtris & ferinus a bos dicit̄·quia ſit ſimilis boui Iū bubula le ꝓ femina & bubalm⁹ na nū·& bubalus la lū i eadē ſignificatōne·ſ·ad bubalū ptinēs · vel de bubalo exiſtens·Inuenit̄ etiam bubalus la lum· Regum ſecundo capitulo ſexto· vide in aſſus

Gubaſtis ſtis dea bubulcoꝝ ſe·gñis a bos dicitur

ubo bonis mcerei gñis a ſono vocis cōpoſitum nomē hēt & ē auis feda & feralis· onuſta quidem plumis·ſz graui ſemp detenta pigricia in ſepulcris die noctuq⁊ uſat̄·& ſemp commorās in cauernis· De q̄ ouidi⁹ in v·metha·Fedaq⁊ ſit uolucris vēturi nūcia luct⁹·Ignau⁹ bubo diꝝ mortalibus omē· Meniq⁊ apud augures malū ꝓdere ferē Nam cū in vrbe viſa fuerit ſolitudinē ſignificare dicunt·Sicut dicit yſidoꝛ⁹ xii·ethimologiaꝝ

Bubulcus ci cuſtos boum· & componit̄ a bos & cuſtos· ſicut ſubulcus dicitur cuſtos ſuum

Gubulus bubula bubulum in bubalus eſt

ucca a boo as dicit̄ bucca ce·i·os vel oris folliculus & inflatō·vel bucca eſt nomē ficticiū ſūptū ex ꝓprietate vocis ipſi⁹ rei·q⁊ ār dicit̄ bucca· quaſi bolos·i·cibos capiēs ethimologia ē non opoſitō et ſenbitur ꝑ duo c

Guccat⁹ ta tū in bucco cas vide

ucco as aui are·i·buccā facere vel inflare ·quod cōponit̄ imbucco as aui·i· inducere· et in tali ſenſu

est actiuũ. Similiĕ et bucco as p buccatum facere est actiuũ. vñ buccat? ta tum participiũ. et bucca tus dicit̃ qui habet buccam vltra modum magnaz

Bucco a bucca dicit̃ hic bucco onis. verbosator. q multũ loquit̃ & qui multũ comedit. ꝓprie q̃dem bucco ōr garzul? q̃ cũ clos loq̃citate ozis nõ sẽsu exuperat

Buccula a bucca ōr hec buccula le. & hec bucella le tam p mozsello q̃ p pua bucca. Buccula etia ōr vmbo. & q̃dam pars galee. s. crista vel conus. Vñ iuuenalis Et fracta de casside buccula pendẽs. & scribit̃ p duo c. Itẽ bucula .i. inuẽca. & tũc deriua tur a bos. et scribit̃ p vnũ c Virgili? ī p̃mo geoz̃g Aeria fugẽ grues aut bucula celũ. sm hug. Pap. vero dicit sic. Bucula. vaccula a boue diminutiuũ.

Bucella .a bucca dicit̃ hec bucella .le. tam p mozsello panis. q̃ p pua bucca. & scribit̃ p vnũ c. Vn de psal Mittit cristallum suam sicut bucellas

Bucellarius ri .id ẽ gluto a bucella dicitur

Bucetũ ti loc? vbi boues ciũt̃ .i. vocãt̃ sic̃ est sta bulũ vel pascua vel foz. & ponit̃ a bos & cio cis

Bucina a bucca dicit̃ hec bucina ne. vel dicitur a boo as. qz sonat vel dicit̃ bucina quasi vocia a vo ce. & ẽ bucina qua signũ dat̃ in hostẽ. Sz olim paga ni agrestes ad omnẽ vsũ bucia ad opita vocabant̃. ꝓprie igit̃ agrestib? h° signũ fuit Et differt a tuba ī vsu. qz bucia insonãs solicitudinẽ ad bellũ denũ ciabat. sz tuba pliũ indicebat. & inde bucio nas na ui. i. bucina sonare Vñ ꝓpheta. Bucĩate in neome nia tuba. & bucine? a um. & hic bucinus ni .id est clãgor bucine .& cor. pnit. bucia. Vir. ī xi. eneidũ. Bucina cũ muros varia cinxere corõa. vide in fase

Bucicen inis mas. gn̄is penultĩa cor . cum bucina canẽs. & dicitur a bucina & cano nis

Bucolicus a bos deriuat̃ bucolic? a um penultĩa cor. i. boum?. liber de bob? fact? vel tractãs. Vñ et pl'aliĕ bucolica oz ille liber vbi tractat̃ secũdũ hug. de bob? Pap. vero dicit Bucolicũ carmẽ. id ẽ

Bucula le per vnum c. id est iuuenca pastorale a bos. vt dixi in buccula p duo c.

Bufo bufonis mas. ge. id est rana siluestris

Buglossa. bos ponit̃ cũ glossa quod est lingua . & dicit̃ hec buglossa se q̃dam herba. quasi bouis lĩ gua. qz folia asprima ad modum lingne bouis habe at sm hug. Et scias q̃ pap. scribit per o. boglossa ita q̃ secũda lrã ẽ o. vñ dicit boglossa herba lĩgua bouma a grecis dicta. qz folia asprima ad modum lingue bouis habeat . Sed macer & medici dicunt vsualiĕ buglossa p u. vñ talem versũ ponit macer. Lĩgua bouis greco sermõe buglossa vocat̃. & ita vsus emulan? tenet

Bulla le p duo l. tumor q̃ fit ī aqua ex pluuia cadẽ te Et dicit̃ a bullio lis Inuenit̃ etiã bulla p stella. Aliq̃n inuenit̃ p gẽma Aliq̃n etiã dicit̃ bulla ozna mẽtũ equoz. & nobiliũ puerozz Solẽt. n. pueri no biles in signuz nobilitatis deferre quasdã bullas au reas a collo pẽdẽtes p quasdã corrigiolas vnde ta les pueri dicunt̃ bullati. vñ & q̃dam vestis & etiã balthe? dicit̃ bulla .qz bullis ornet̃ & vt gn̄alit̃ di cat̃. omia ornamẽta aurea uel argẽtea q̃ fiũt quasi inflata bulle dicunt̃. & bulla dicit̃ etiã q̃q̃z sigillũ quod cere imprimit̃. vnde bullo las. i. sigillo las & a bulla sm q̃libet sui significatõz dicit̃ bullat? ta tũ id est bullis plen? vel ornat? vel sigillat?

Bullicul? li diminutiuum paruus bullio

Bullio lis liui lituz verbũ neu. vñ uerbalia. & hic bullor loris. & hic bullio lionis id ẽ tumor aq̃ bul

licĩs Bullio lis ponit̃ cũ e. & fit ebullio lis id est ualde bullire. & rebullio id ẽ iterz bullio . & semi bullio id est ī media pte uel parz uel nõ pfecte bul lio Cõbullio .i. simul cũ alio bullio. & debullio id ẽ valde bullio. uel bullire cesso Bullio cũ oĩb? suis ꝓsitis ẽ neu. gn̄is. & p gemmũ l. scribitur

Bullio onis tumor aq̃ bullientis. & dicitur a bul lio lis. & inde bulliuncul? li diminutiuũ

Bulliũcul? li dimi paru? bullio penultĩa cor.

Bullor oris tũor aq̃ bulliĕtis. & dicit̃ a bullio lis

Bumasta a bos dicit̃ hec bumasta ste & hoc bũa ste tes. uitis uel vua magna in similitudinẽ mãme bouis. unde & dicit̃ bumasta quasi bouis mamma

Buo is bui buere butum uerbũ actiũ. i. ꝓfundere & nõ ẽ in usu. & deriuat̃ a bibo bis. buo ponitur imbuo is. id est pfundere. & cõbuo is . id est simul pfũdere Et nota q̃ ibuo & cõbuo magis ꝓprie acci piũtur in malo q̃ in bono. sepe tamẽ etiam ī bono Item nota q̃ imbuere inuenit̃ p initiare. Propriẽ imbui dicit̃ ara noua p̃mo sacrificõ dedicata & pfusa Item delĩbuo is componit̃ a de & oleo. uel li quore. & buo uel imbuo secundũ quosdã Quidam tñ dicũt q̃ buo is nihil est. nec inde cõponũt̃ p̃di cta uerba. sz imbuo & cõbuo cõponũt̃ ab in & cõ & uo uis quod nõ ẽ in usu. & incipit̃ b. & de deli buo dicet̃ infra

Burdigallis. a burd? & gallus dicit̃ hec burdigal lis q̃dam ciuitas. qz hũc burdum galli habuerunt ꝓtus. unde hic & hec burdigallensis & hoc se.

Burdo onis est animal quod ex equo nascit̃ & asi na secũdũ pap. ut mul? ex eq̃ & asino . & dicũtur hmõi aialia bigẽa. Regũ iiii. ca. q̃nto. Cõcede mihi seruo tuo ut tollã on? duoz burdonũ de terza. un de dicit magister ī historiis. Est ãt burdo ex equo & asina sz m quosdã tulit terzam ut sterneret eam ī templis ydoloz. ut stans sup eam adoraret deũ terze israhel. ne offenderet dominũ suũ. sed parite non adorarz Sz ueri? uidet̃ q̃ ex ea fecit altare do mino ad īmolandũ. unde subdit̃ . Non faciet seru? tu? ultra holocaustũ uel uictimã diis alienis ñ dño

Burgũdio a burg? gi dicit̃ hic & hec burgundio onis p nomine q?dam gentis. nam olim deuicti a romanis homines illi? gẽtis ab ipsis romanis per burgos sũt diuisi. & ob hoc burgũdiones dicti sũt unde hec burgũdia die ẽra illa. unde mõ sumit̃ hic et hec burgũdio onis gẽtile q̃ est de terza illa

Burg? gi mas. ge. i. castz & castra crebra q̃dez p limites habitacula ꝓstituta burgos uulgo uocant et inde burgari? ria riũ. et hic et hec burgẽsis et h°

Buris a bos ōr hic buris h? buris le ī eodẽ sẽsu longũ et curuatũ lignũ in aratro. uel poti? curua ẽa illi? ligni q̃si bouis uros qz curua sit ad similitu dinẽ caude bouis. & desinit actũs sin. in im. tñ . et ablatiu? in i. unde uers?. Im tñ faciũt hec quartuz nomia casũ. Vim burĩ tussim maguderiq̃z sitimq̃z Pap. uero dicit. buris curuatura aratri

Bursa se. i. marsupium. dicitur a birsa se quod est corium bouis. quia de corio fiat

Bursella le diminutiuum pua bursa

Burso sas id est. bursas facere vel in bursaz repo nere. & deriuat̃ a bursa se. & cõponit̃ cũ in & fit ī burso sas. id est in bursam reponere

Bursula le di. pua bursa.. & corripit penultimam

Bustari? starii dicit̃ ille qui corpora cremat vel sepelit a bustum busti dicitur

Busticeta a bustũ dicitur hic & hec busticeta te. scz qui vel que sepulcra struit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Bustifragus gi penultima corzepta qui frãgit bustũ·i·sepulcrũ·vt spoliet mozt̃uũ·& componitur a bustũ & frango franzis

Busto stas·i·sepelire vel cremare mozt̃uos· & diminutiue bustulũ li dimi·paruũ bustum ¶ cit̃ a bustum

Bustũ sti dicit̃ ignis vel lignoz strues vbi corpora mozt̃uozum cremant̃·& dicitur bustũ q̃si vstuz ab urendo & bustũ id est sepulcz

Bustura re·i·sepulc̃a a bustũ dicit̃ qđ ẽ sepulcrũ

Butanicũ ci a buo is vel buto dicit̃ hoc butanicũ qđam liber medicine vel phisice qui & herbarius dicitur·quia ibi herbe notantur

Butiz·Bos ponit̃ cũ vter? vel tir? quod est caseus·& dicit̃ hoc butiz tiri quodđã quod fit ex lacte·Et dicit̃ butiz q̃si bouis vterus vel tir?·& secundũ vtrãqz ꝓpositõz coz·pnlt·Potest etiã butiz deriuari a buto tonis quod est animal lacte multũ abundans·& sic ꝓducit pnlt·Sed melio? est vt eaz corzipiat·& teneat̃ vt ꝓmo dictũ ẽ·ita dicit hug·Magister ãt bñ dicit·De butiro dubitat̃ quod dicit̃ a boue & tiros quod est caseus siue angustia.ẽ em̃ butiz pinguedo lactis·Sed a tiros greco veniunt q̃dã corzipientia i·vt artotira·& hec tirus tiri ꝑ q̃dã prouincia siue terza & quedam ꝓducẽtia·i vt tiro nis & tirocinũ·Dicim? qꝫ vs? habet qꝫ ꝓducat̃ Virgili? tamẽ i quodã opusculo coz·penultimã de butiz ita dicẽs·Lac niueũ butizqz nouũ cũ melle ꝑmedi·Ita dicit magister bñ·Vides ergo qꝫ secundũ diuersas ꝓpositõnes potest penultia corzipi & ꝓduci·vsus tamẽ ꝑis habet qꝫ penultia ꝓducat̃·Quod etiã doctrinale vult dicens·I sup r breuies tñ excipis inde butiz·In auroza dicit̃·Quod nõ ẽ miz stillat ꝑ lacte butiz·sup eccl̃iastẽ hº dicit

Buto tonis mas·ge·quodđã gẽ? aialis quod valde i lacte abũdat·& dicit̃ a buo is·vnde butirum·

Butro nis mas·ge·i·iuuenis a buto dicitur

But? ta tũ·id est ꝓfusus a buo buis dicitur

Bux?·Pixos grece latine dicit̃ bux?·Et inde nos dicim? cozrupte hic buxus xi q̃dam arboz·Vñ hoc buxũ xi lignum vel fructus illi? arboris·vtrunqz tamen indifferenter inuenit̃ tam pro arbore qꝫ pro ligno·Item a buxus dicit̃ buxeus ca eum·de buxo existẽs·& hoc buxetũ ti loc? vbi buxi crescunt·

Cath pnia vel patic̃tia dicit̃·

Caball? a cabo dicit̃ hic caballus li dimi·id est·vilis equ?

Vñ caballin? na nũ penultia producta·Vel caballus dicit̃ q̃si caual?·quia pede cauat terzaz·vel qz pedẽ hẽt cauũ vt dextrarius·Vide i equ?·Pap̃ etiã dicit·Caball? dictus·qz vngula trã cauat·uel a cauis pedib?·hic & sõipes dicitur

Cabio as ũbũ actiũ·i·pfozare a cabo dicit̃

Cabo nis·i·eq? a cauo as dicit̃ quasi cauo

Crabro a cabo dicit̃ hic crabro onis·& hic scabre? bre·& sũt diuersoz gn̄m aialia·& dicũt̃ tã crabrones qꝫ scabrei a cabo·qz de putridis carnib? equoruz sepe nascunt̃·ita dicit hug·Pap̃·vero dicit·Crabro uermis dict? a cabone·i·equo·eo qꝫ ex equo creat̃·& sic crabro sine r scribit̃ i ꝓma sillaba Ponit etiã pap̃·crabro·ita qꝫ r·ẽ in ꝓma & secũda sillaba·Vñ dicit·Crabro vermis dict? a cabone ex qº nascit̃·i·equo·& hec trã inuenit̃ i multis biblis·Deutro·vii·Insup & crabrones mittet domi? de? cuz i eoz·Quedã ãt biblie hñt ibi s·& dicit̃ scrabrões ita qꝫ r·ẽ in ꝓma & secunda sillaba·Sz pap̃·vult qꝫ scrabrones scribat̃ sine r i ꝓma sillaba·Vñ dicit sca

brones·i·vespe lẽgioza crura hñtes·Si vis seq̃ papiã dic qꝫ inuenit̃ cabro sine r·i ꝓma sillaba.& hº etiã hug·videt̃ velle i cauo as·Itẽ inuenit̃ crabro·ita qꝫ r·sit in ꝓma & secũda sillaba·& hoc ꝑ eodez aialı·Inuenit̃ etiã scabro ꝑ s·i ꝓma sillaba & sine r·sz cũ r·i secũda sillaba·& hec videt̃ verioz trã

Cabul i lĩgua phenicũ sonat displicẽ·Vñ·iii·regũ ix·dicit̃ qꝫ hyrã appellauit opida q̃ dedit ei salomõ trã cabul·qz displicuerũt ei·& accẽtuat̃ in fine·

Cabus bi nomẽ ẽ mensure De q̃ regũ li iiii·ca·vi·Quarta ps cabi·s·stercoris columbaz Et vt dicit ioseph?·hoc ꝑdiebãt cibos ꝑ sale Itẽ i historiis dicit̃·Tradũt q̃dam noie stercoris dici vesiculam colũbe in qua recipiebant̃ grana deforis allata

Cacab? bi mas·ge·penultima cor·id ẽ lebes a sono fernoris dict? ẽ Feruẽdo em̃ exprimit hunc sonum·ca ca ca·secundũ hug·Pap̃·dicit· cacab? uas de terza·& etiam de eramento

Cacephaton·sic̃ dicit hug·cacephat? ti·i· turpis son?·a catos & fone quod ẽ son?·vel turpis fat?·Inde cacephat?·id est turpis sonus·vel turpis fatus·quod & alio nomĩe dicit̃ cacophonia·id est cacephaton·& põt scribi ꝑ ph vel ꝑ f·de hoc vide supza i q̃rta pte in capitulo de vicijs annexis

Cacethes this·i·mal? mos mas·ge·& ponitur a cacos & ethis quod ẽ mos·Iuuenalis in vii·satira·Insanabile multos scribendi cacethes

Cacexia xie·vel cacosia dicit̃ grece mala vexatio·qđam passio est·& dicit̃ a cacos & oxi quod ẽ acutũ·vel ethis quod ẽ mos q̃si acutũ malũ·uel malus mos sm hug·Pap̃·vero dicit·cacexia nomẽ sũpsit a corpis habitu·Nã grece malũ·vel vexatio dicit̃·Fit·n·in tempantia egrotantis uel medicantis

Cachimnor aris uerbũ deponẽtale quod antiq̃ dicebant cachinno as·i·rideo·Vñ hic cachinn? ni·i·risus mutilis·uel cachinn? ponit̃ cũ con & cign? q̃ est albus ut nix·ꝑter dentes qui videntur albere in risu·Vnde uerbum predictum·& hic & hec cachinno nonis·qui ridet

Caco cas cani care a cacos quod est malũ dicitur & est cacare egerere malũ humoz̃·malã substantiam·malam possessionem deponere

Cacodemon monis·id est malus angelus· q̃si malũ sciẽs·a cacos & demon·uide in demon

Cacofonia nie penultima acuta·de hoc require i q̃rta pte in capitulo de uicijs annexis

Cacos grece ĩterp̃tatur malum latine

Cacosintheton est uicõsa ꝓpositõ dictõnũ·Vide i quarta pte in capitulo de uicijs annexis

Cacumen minis ne·ge·i·sũmitas·Vnde cacumino nas naui are·i·acuere·in summo sublimare·& coz mi·Qui·Sũmasqz cacuminat aures

Cacus ci·A cacus maluz·quia fuit malus·fuit·n seru? euandri & malus & fur

Cadauer·a cado is dicit̃ hoc cadauer ueris·quia stare nõ potest·Omnis mozt̃uz? aut fun? est aut cadauer·fun? si sepeliat̃ a funib? accensis·i·candelis sic dictum est·quas añ feretz papinis cera circũdatas ferebãt·cadauer uero si insepultũ iacet·Itez fun? dicit̃ i domo·Cadauer dũ portat̃ uel sepelitur uel cremat̃·Exequias uel fun? dicimus crematum Reliq̃as cõditũ·Iã sepultũ coz̃p? consuetudine dicit̃·& cadauer cadaueroſus sa sum·Qz aũt dicitur cadauer q̃i caro data ũmib? et bia ẽ·& ꝑ du·pnlti cadauer. Iob·xxxix·dicitur de aquila·Vbicunqz fuerit cadauer statim adest

Cadax cis communis generis id est claudus·qui

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

sepe cadit & dicitur a cado cadis

Cades a cado dis dicit hec cades is uel hoc cadet indeclinabile·id est·locus uel fons vbi erit iudiciu & acuit in fine·& inptat sanctu uel sanctificans vel sanctificatio

Cadesa se·i·scortum·Gen·iii·de iacob dicit Qua cu vidisset suspicat? est cadesa·i·scortum

Cadex cis mas·ge·i·trunc? a cado dis dicitur qi casum dans·quod & caudex dicit & codex

Cadiol? li dimi· paruus cadus

Cado dis cecidi cadere casu verbu neu·sponitur cum ad·& mutata d in c·& a in i·dicit accido dis p cuenire·Itē cū con·& dicit occido dis·i·simul cadere·Itē cū de·& dicit decido dis·i·deorsu cadē·Itē cū ex & dicit excido is·i·extra cadere uel ex aliquo cadere Itē cū in & dicit incido is·i·i aliqua cadere·Vñ in luca·Incidit i latrones Itē cū inter·& dicit intercido is·i·iter aliqua cadere·Itē cū p·& dicit pcido is.i·añ cadē vel i anteriorē partē· Itē cū p & dicit pcido is·i·pcul cado vel añ ·Itez cū ob & dicit occido is·i·cōtra vel circū cadere·Item cū re & dicit recido is·i·itez vel retro cadere Itē cū sub & dicit succido is·i·subt? cadere ¶ Et nota q cado & omia ei? posita sūt neutra·& omnia dicūtur p cadere··nisi q qdā ppositōs addite designāt qualdā circūstantias sic dictū · itē omnia posita a cado carēt supis excepto occido quod facit occasum·Et omnia mutant a i i· & omnia faciunt presens in cido·& pteritū in cidi penultia cor·tam i p senti q̄ in ptezito Et scias q cado facit cecidi non cadi·ne si cadi dicam? nom esse videat secūdū ps·Item nota versus de supinis positoz a cado· Oc cidit excepto caruerūt cuncta supino· Que sunt a verbo simplici nata cado Et scias q cecidi corripit penultimā a cado is·sz cecidi a cedo is eā producit· Tercō regū xii· Pater meus cecidit vos flagellis· ego āt cedā uos scorpionib? Vñ versus De cado dic cecidi casū de cedo cecidi·Cesum de cedo cessi cessumqz supino

Caducan? carii in caducis exponitur

Caduceator toris in caduceum est

Caduceū cei virga mercurii cū qua diuersoriaz faciebat cadere in pacē & somnū·& dicit a cado is· Et a caduceū hic caduceator oris ppie caduceatores dicunt legati pacis·s·q grā pacis ferūt legati onem iter aliquos·

Caducifer ra rū·i·ferēs caduceā talē·s·virgam·& corripit penultimam

Caduc? a cado is dicit caduc? a um penult. producta·Et cadabūd? a um·i·crebro cadēs·Caduc? dicit etiā id quod cadē facit·vt caduc? morb?· q etiam comitialis dicit·Et h° caducū ci·i· illa heredi tas q̄ contingit alicui ex morte alicui? carētis here de·Vñ hic caducarius rii·Et hec caducaria rie·ille vel illa cui hoc contingit·s·qui accipit caducū·Caduca etiā dicunt folia malorz vel florez·quos grec qumtinas vocant sm hug·Papias vero dicit·caducū dicit quod ab vno cadit i alterz p'hereditatē vide in legatum

Cadula lorz·i·gutte q̄ cadūt ex pīgui carne cum assatur·vel etiā ex cereo & corripit du

Cadurcū a cado is dicit hoc cadurcū ci·i·tentori um·quia facile cadat·quod & cadurc? inuenit· itē cadurcū est membz virile vel potius femine·Naz ppie cadurca sūt vel dicūtur sūmitates nature femine·sicut virorz preputia·Alii spondam lectuli esse dicunt·& deriuat cūc etiā a cado is

Cadus i vas qd vulgo dicit barzile Et vt dicunt vas ē vinariū cōtinēs tres vrnas & alio noie dicit situla·Et inde cadul? li·& cadiol? li ambo dimi·

Caelū li secundū pap scribit p ae diyptongū Vñ secunda lrā ē a & tercia e·sed qui sm modernos in hmōi dyptongis tacitis ·s·ae·vt caelū·& oe vt foenū taceē prima vocalis quo ad sonū. & etiam quo ad integrā scriptura·ideo sequens cōmunē vsū determinabo de celū·vbi e sequit c·& ita de cōsimilibus intelligas· Tamē scias q i secūda vocali q̄ p ferē fit infra i medio quoddā signū ad notandū q est ibi dyptong? tacita·Vñ caelū sic mō scribitur celū·& foenū sic fenū Tamē i papia & i antiquis libris scribunt ambe vocales dyptongi sicut caelū foenū·Scribit etiā nihilominu? papias celū vbi e sequitur post c·& sic sine a

Cafarnaū ipptat ager cōsolatōnis uel villa pinguedinis·& scribit p f·i pap·pt etiā p ph scribi

Caifas fe penultia cor· Vñ accēt? debet poni super primā sillabā·& iterptat inuestigator uel sagax uel vomēs ore·iniq̄ em ore suo iustū damnauit·q̄ uis hoc misterio pphetali ānunciasset Aurora Ad caifam pperāt sīliumqz tenēt & pt scribi p f uel p ph ¶ Et scias q pdicta bene cōueniunt caife·Nā fuit inuestigator siue muestigās·s·p maliciā·Sagax p astutiā·Ore vomens p ōtractōnē·i·concilii impietatē cū dixit·Expedit vobis vt vn? moriatur hō p populo & nō tota gens pereat· vt habet iohannis xi·capitulo ¶ Et pñt itelligi pdicta uerba duobus modis Vno mō sm prauā intentōz caiphe q̄ si dicat Expedit vobis ut un? moriat homo·i·unius homis uitā procuremus ad mortē p populo·s· liberando & nō tota gens peat romanorz crudelitate·Nā ut dicit augustinus·iudei tpalia pdere timuerunt & uitā eternā nō cogitauerunt·at sic utrūqz amiserunt·Nam etiam romani post domī passionē & glorificatōz·s·post quadraginta duos annos tulerūt eis gentē & locū expugnādo & transferēdo Et i pdicto sensu intellexit pdicta uerba caiphas· & fuerūt mala·& a caiphe libero arbitrio Vñ quā tum ad intentōz caiphe peccauit caiphas & nō fuerunt pphetica ¶ Alio mō possunt exponi pdicta ūba sm q fuerunt a spūsancto & pphetica·expedit uobis ꝛc·quasi dicat expedit uobis quantū ad liberatōz a culpa·& quātum ad ianue celi aptōnez· ut un? moriat homo·s·xp̄us dei filiu? sm scz q homo quia uerbū ingītū uerbū nō est passu sm augusti nū· Et hoc figuratū est i genesi xxii·p hoc q aries est immolat?·& ysaac·i·xp̄us filiu? abrhae·i·dei patris liberat? ē·p populo·i·p salute populi·& non tota gēs peat scz ad infernū uel limbū descēdendo & celestē requiē nō īgrediēdo·& sic pdicta uerba fuerunt pphetice plata p caiphā pontificē nō ea in

Calabria brie puitia iuxta apuliam Intelligentē·

Caladrius drii auis quedā est & dr etiam caradriō leuit xi·Sz deutro·xiiii·dicit·caladriū ne comedatis Aurora·Garzula caradriō auis est illoz figurat·& vt dicunt·caladri? & caradrion p eadē aue accipiūt sz ostat q scripta differūt·uide i caradriō

Calamat? a calā? mi dicit hic calamatus ti quod dam gen? stricte mitre & dicit calamatus quasi calorē machinās eo q stricta sit·& capiti impssa·& est etimologia·vñ ioseph? in v·Sup caput gestat pilleū in modum parui calamari

Calamariū calamarii cornu ubi tenetur incaustuz & dicitur a calamus

Calamistratulus·in calamistratus uide

Calamistrat? ta tū·i·calamistro ornat?·& dicīē a calamistr.·Et a calamistrat? descendit calamistratul? la lū dimi·pnl'e·cor·Vñ hieronim? ī quadam epistola·Pueres cincinaculos & calamistraculos & pegrina vnguēta olētes deuita

Calamistr.·a calam? dicīē hoc calamistr. stri·id ē acus ferrea vel alterius metalli in similitudinē calami facta qua crines obtorquentur vt crispi fiant quā in cinē vel in igne calefacere solēt qui capillos crispant ut calamistrati sint

Calamitas tatis·i·miseria·& dicīē a calam? p cāna·q ē ianis & vacua instar calami Proprie qdem calamitas ē quādo alics nec habz ī spe nec ī re·nec exterius nec intrī?·sicut cāna vacua & vana ē interius & exterī?·Vel dicīē calamitas a calamis stipulis·Cū·n·calami segetū frangūē·& inde oriūē fames & miseria·tūc ē calamitas Vñ & qdā dicūt q calamitas dicīē q̄si cadamitas·a cado·d·mutata in l·qñ ira calami cadūt & frāgūē·sz potī? videē esse ethimologia q̄ compositō·& corripit mi·

Calamitas tatis ·mas·ge·genus rane dictus a canitus·quia moratur in calamis

Calamito a calamitas tatis dicitur calamito tas·verbū actiuū·id ē·mestificare īfelicitare·calamito

Calamitos? sa sū·i·miser·& ſ sū facē·& cor·mi calamitate plen?·& dicitur a calamitas tatis

Calamizo sas·i·leta cātare·a calam? dicīē

Calamus mi ē cāna vel stipula segetis q̄ sustinet spicaz·& dicīē a caleo les·q ex immisso flatu calescit szm hug·Itē szm pap·Calam? dicīē penna scripturis a calo las quod ē velū ponere·q̄a calat·id ē imponat incaustū sup cartā·Itē calam? ē ppriū nomen arboris a canendo·i·fundendo voces dictum Item calam? ī ezechie·xl·est mensura sex cubitorū & palmi·Itē calam? est fluui? amnis cāpanie·Itē calam? species est aromatica·Item calami sunt haste candelabror? facte ī modū calamor?·& cor·la·

Calatia rie nauis q̄ ligna portat a calo nis dicīē·vel a calon grece·quod est lignū latine·

Calat? ti·A calon quod est lignū dicīē hic calat? ti·q fit ex ligno·Vel dicīē a calo las·quod ē pono q ibi ponat pensa uel aliud·Et est calat? canistrū uel quoddā genꝰ poculor? scōm hug Pap vero dicit·calati ciati·canistri de virgis·angusti ī fūdo·la

Calcane?·a calx uel call? dicīē ti ī ore·& cor·la hic calcane? nei·idē est q̄d calx·& est aliud q̄ tal? Nā talus est sub cruribus·idem & talonus·Et sub talo est calcane? uel calx szm huguicōz

Calcar aris ge·neu·dicīē a calcaneus·q ī calce vel calcaneo religat·& pducit ca·siue pnlē·in obliqs·& dicunt calcaria stimuli animaliū·Qui· Nil nocz admisso subdere calcar equo

Calcedoni? pallidā ignis habet effigiē·subrutilat ī publico·fulgorē dat i nubilo·virtutē fert fideliū occulte famulantiū·gēma est szm pap·Glosa autē sup apoc·xxii·dicit· Calcedoni? q̄si pallēs ignis lucerne nitet & fulgz sub diuo·nō ī domo·significat flamā caritatis īterne q̄ ī abscōdito bona agit·Leo cuz aliis ꝓdesse iubet·mox apparet quid fulgoris habeat ītus·sculpentib? resistit·ictu solis vl' digitor? attritu excādens ad se paleas trahit·a nullo q̄unt vinci īmo ad se fragiliores trahunt

Calcio a calx cis dicīē calcio cias quod exigit hoc calciamentū ti·vel calceo eas quod exigit hic calceus ei·calcio componitur discalcio cias·Excalcio cias·Recalcio cias·& sunt actiua·

Calcitro tras trau trare·dicīē a calx cis·& est calcitrare calce petere·& ē actiū·vel resistere·& tūc est neu··Vnde hic calcitro tronis·i·rustic?·q̄ intē pate calcat uel calcitrat szm hug·Et pap dicit·calcitrare q̄i calce retro ferre·& cor·ci natalie·

Calcitro onis īn calcitro est

Calco as verbū actiū·calco pponiē cū con·& dicīē pculco as Itē cū de & dicīē deculco as quod & decalco as īuenīē·i·op? rector? dealbare Itē cū ex & dicīē exculco as·Itē cū in & dicīē inculco cas·Itē cum pro·& dicīē proculco as·Itē cū re·& dicitur reculco as·& sunt omnia actiua

Calcos grece latine es uel fex dicīē

Calcula le·i·lixa vel suus militū uel nunci? cursatilis·Vñ plaut? Video calculā militarē

Calculati·i·nūati adū·Vide ī calcul?

Calcul? a calco as hic calcul? li lapis leuis·puus rotund? & durissimus·dict? sic·q̄ breuitate sui sine molestia calcē·cui ptrari? ē scrup?·lapillus minut? & asp·q̄ si incidezit in calciamentū nocz·& ē molestus animo·Vñ animi molestiā scrupulū dicimus Hinc & scrupea uel scrupulosa saxa·id ē·aspa Et a calcul? ppē similitudinē calculi dicunē scaqui quia leues sunt & rotundi·vel dicunē a callis·q̄a p vias ordinales eant·id est· p calles·sed calculor? ptim ordine mouenē vñ & ordinarii dicunē·par ti vage·vñ & vagi dicunē·ac qui mouezi omnino nō possunt inciti dicūē·Vñ & egētes homines inciti vocanē quib? spes vltra pcedēdi nulla restat·Itē a calculo lapide dicīē hic calcul?·ratō·numer? pputatō·q̄ antiq̄ hmōi lapillos ī manu tenētes solebāt numer? pputare·Vñ calculo las verbū actiū·i·numerare·& cor·cu·v verbalia·Et calculati·id ē·nūerati aduerbiū·Itē a calcul? ppter sui paruitatē hic calcul? li lapis q̄ in vesica fit·vñ calculosus sa sū q̄ talē patiē infirmitatē·szm hug·Item calculus lapis ignitus siue carbunculus·Vnde dicit glosa esa·vi·Et ī manu ei? calcul? ꝛc·Calcul? inquit ē lapis ignit? uel carbuncul?·q̄ ppter flameū colorē igneus dicīē·vnde vers?·Calcul? ē ratō numerus sentētia carbo·Calcul? est pondus minim? lapis ensis acutus

Calc? a calcul? ppter sui paritatē dicīē hic calcus ci·i·quarta ps oboli·& est mīma ps pōderis·Item calcos dicunt greci·& o mutata ī u·puertiē in latinū·& dicīē calc? ·i·fex uel es

Caldaria rie vas quoddam q̄si calidaria a calidus dicitur

Cald? ·calidus sincopaē & dicīē cald? a um·i·calefacō is·Calere mōi infiniti ꝓponiē Calidus cū facō & cū fio·& dicīē calefacō is·&calefio fis·& acuiē pnlē·ī secūda et ēcia psō is·licz sint breues ut calefacis it·vide ī facō is

Caleo les lui ·verbū neu·et caret supīs·i·esse uel fieri calidū·et ꝓponiē Recaleo les·incaleo les Cōcaleo les·i·simul calere·Psal'·Cōcaluit cor meum intra me Et tā ab istis q̄ a suo pmitiuo fiunt inchoatiua ab eis formata Calesco is Recalesco·icalesco Cōcalesco is·et cor·pmā caleo·vnde ouidi·epby·Qui calet ī cupido pectore pstat amor

Calepera in capullulū exponiē

Calerarius rii·id est minister ferens ligna a calō quod est lignum dicitur

Calero as verbū neu·id est pperare ul' ligna portare·et dicīē a calo onis·uel a calon greco

Calibs libis ge·ois q̄tam populus a caleo les dicitus·eo q̄ semp caleat fodiendo illud genus ferri qđ vulgo dicīē acier uel azal·eo q̄ multū abundat

apud eos · vnde hic calibs bis dicitur illud genus ferai et coꝛ pnl'. Lucanus in quarto · Nõ calibem gentes penit? fugiente metallo Eruerãt ꝛc̃

Calico as · i · bibere · potare · et ꝺꝛ a calix cis

Calicula le · vide in caliga ge

Caliculus li · dimi · pua calix ·

Calid? a um dicit̃ a caleo les · et opatur · calid? di oꝛ dissimus · vñ calide dius dissime aduerbium · et hec caliditas tatis · et sincopat̃ calidus · et dicit̃ cal dus a um · et vt dicit pap̃ · Calidus caloꝛe affectus scribitur p vnum l · coꝛripit em̃ pmã sic̃ caleo les ·

Caliendꝛ ꝺꝛi · i · mitra uel gñaliter q̃quid caput inuoluit ut maioꝛem caloꝛeꝫ contrahat · et dicitur a caleo les · Horaci? ī sermõib? · Altũ sagãe calic̃ꝺꝛ

Caliga a calcio cias dicit̃ hec caliga ge calciam̃tũ cruziũ siue sit de panno siue sit de ferꝛo · vel dicit̃ a colligo gas · qꝛ calige ligãt̃ · vel dicit̃ a callo pedũ · Inueniẽ etiã calicula p eos similiter a callo · & corripit pnl'e · Vñ in auroza · Sume tibi caligas · & vestem stringe sequendo

Caligat? a caliga dicit̃ caligat? ta tũ · qui caligas habꝫ · vñ & milites caligati dicunt̃ a quibusꝺaꝫ caligis ferreis quas solent habere · vñ quꝺaꝫ neronũ dictus est caligula · quia a puericia inter milites sit versat? · Caligula põt dici pua caliga ꝺiminutiuuꝫ

Caligo gas verbuꝫ actm̃ · i · caligis induẽ · a caliga ge · & coꝛ · pnl'e · sicut caliga · Itẽ caligo gas · dicit̃ a caligo gis · & ẽ caligare obscurari · obcecari obtenebrari · & pducit li · vide in caligo ginis · Itẽ caligo gas quando significat caliginẽ pducit primam · sed quando primet ad caligas eandẽ coꝛripit

Caligo gis fe · gnis dicit̃ a caleo les · Et ẽ caligo · obscuritas & vmbra spissitudine aeris facta · etiam caligo dicit̃ fuligo · & dicit̃ sic · qꝛ maxĩe caloꝛe aeris uel ignis gignat̃ · Pſal · Caligo sub pedib? eius vñ caligiosꝰ? sa sũ · i · obscur? · caligine plẽ? · & caligo as verbũ neu · & pducit li pnl'e tã nomẽ q̃ ꝺubuꝫ pro obscuritate

Caligula le ꝺimi · pua caliga · vide in caligatus

Calimac? ci pnl'e cor · ppium nomẽ cuiusꝺã viri · De quo ouidius in de remedio amoris · Calimaci numerus non est dicendus achilles

Caliope · pes accentuat̃ in fine · & est de nouẽ musis quasi calophone · id ẽ bona sonoꝛitas · & dicitur a calo quod ẽ bonũ · & põt scribi p k · kaliope pes ·

Calix cis masꝰ · gnis quoꝺꝺã gẽ? poculoꝛꝫ q̃ olim ex ligno fiebat · vñ a calon quod ẽ lignũ deriuatur vel põt deriuari a caleo les · Solebãt · n · calidã & frigidã potõꝫ miscẽ ī calice · vñ calix dict? ẽ a calida potõe · & miscere dictũ ẽ p mistrare & ppiare vinũ · & etiã adhuc miscẽ? calida frigidis · & ecõuerso ut uinuꝫ et aquã & cor · li Vñ horaci? · Fecũꝺt calices quẽ nõ fecẽ diserti · & desinit in ix · coꝛr · naturaliẽ secundum pap̃ · & ꝓsianum

Calleo · A callus li ꝺr calleo calles callui verbum neu · & caret supis · i · ꝺurẽ vel callide scire · Vnde q̃ꝺam · Callet ꝺurẽ denotat & sape · vñ & callesco scis inchoatm̃ · Calleo oponit̃ · concalleo les · i · simul callere · Occalleo les · i · circũ vel vndiqꝫ callere · Recalleo les · i · iteruꝫ callere vel remollescere · & a callo cessare · & scribit̃ calleo p duplex l ·

Callesco scis inchoatm̃ · i · incipio callere

Callid? a calleo les dicit̃ callidus da dũ · i · subdolus · vel p exercitatõꝫ actus instruct? · et sic callid? nõ p astuto tm̃ · sꝫ p astuto etiaꝫ docto dicit̃ · Hic etiã versut? dicit̃ · qꝛ aĩum cito vertat & facile ad quãlibet fraudẽ · Iob xxxvi · Simulatoꝛes & callidi ꝓuocãt ira ꝺei · & opat̃ callidus dioꝛ dissi? · Vnde callide dius dissime aduerbiũ · & hec calliditas tatis Inueniẽ etiã calid? p caloꝛe affect? · Sꝫ tũc scribitur p vnũ l · sed callidus · i · astutus p duo l scribit̃ · Vñ & pma positõne ꝓducit Auroza · Callid? ergo dolos & fraudes ī pectoꝛe voluit

Callis · a call? li dicit̃ hic callis lis · i · semita callo peduꝫ ꝓurata stricta & angusta int̃ montes · & ẽ callis iter pecudũ ꝓprie · semita hoim · uel callis est limes callide iacẽs · & secũꝺũ hº dicit̃ a calleo les · p callide scio · Inueniẽ etiã hic call? li dẽs pluralis callis · vñ vers? · Call? duricies dicat̃ semita callis ·

Callos? · a call? dicit̃ callos? sa sũ · i · durus · fortis · pinguis carnulẽtus callis plen? · & hic hec callositas tatis · i · duricies fortitudo · pinguedo

Call? · a calco as dicit̃ hic call? li · i · duricies pedũ qua terꝛã calcam? · & etiã manuũ duricies interior dicitur callus & cutis lardi

Calo · a calon quod ẽ lignũ dicit̃ hic calo onis · ille qui fert ligna · Calones etiã dicũt̃ galee militꝫ & pducit pmã · sed calo as verbũ eandẽ cor · vnde vers? · Ponere dico calo · sꝫ refert põdera calo

Calo as aui · i · laxare deponere ꝓponere · & dicit̃ a calon greco quod latine dicit̃ laxa · & opõit̃ · ītcalo as · i · ītponere · vnde verbalia & coꝛripit pmam sine

Calobalsamũ mi lignũ ca vt ꝓbaui ī calo onis balsãi vel liquoꝛ emanãs de ligno eius trito · & cõponit̃ a calon quod est lignum & balsamum

Calon grece lignũ latine

Calopodiũ · calon oponit̃ cũ podiũ quod ẽ bacul? quo ẽre mnitimur · vel cũ pos quod ẽ pes · & dicitur hº calopodiũ dii · i · bacul? ligne? uel pes ligne?

Caloꝛ oris dicitur a caleo es

Caluaria a caluus dicit̃ hec caluaria rie · id ẽ · loc? patẽs sup duo supcilia · vnde vt ī euãgelio habet̃ · Loc? ī quo decapitabãt latrões loc? caluarie appellabat̃ · s · ꝓpter caluicie absciꝰꝫ capitũ q̃ ibi iacebãt uel qꝛ ẽ ossa calua existẽtia ibi & dicit̃ hebraice golgatha ·

Caluaster stri masꝰ · ge · dicit̃ a calu? ui

Caluicies · a calu? dicit̃ hec caluicies ei & hº caluicii ciũ ci locus patens super duo supercilia

Caluicium uicii in caluicies est

Calũnia nie accusatõ falsa · crimen falso obiectum iurgiũ aliene litis · & dicit̃ a caluo uis · Et a calumnia deriuat̃ calũnioꝛ aris · i · reprehendere · crimen falso accusare · uel osumẽ · terꝛe · exigẽ · detinẽ · causari frustrari · ludificare · Sꝫ antiq̃ dicebãt calũnio nias & a calũnia dicit̃ calũniosꝰ? a ũ plenus calumnia

Calũniator oris falsi crimis accusatoꝛ · & põt hꝛẽ easdẽ sigficatões sic̃ & calũnioꝛ · & dicit̃ a caluo is

Caluo uas uaui uare · i : facere aliquẽ caluũ · sꝫ non est ī usu · & inde dicit̃ hic caluus ui · & adiectiue inueniẽ calu? ua uũ · Caluo uas opõit̃ decaluo as aui · i · caluũ facere uel decapitare · & caluariã auferre ·

Caluo uis ui uere · i · decipe verbũ actm̃ & carꝫ supino · deberꝫ em̃ facere calutũ · sed non inueniẽ · & est tractũ a caluo · qui quodammõ decipit videntes ꝓpter galeꝫ suũ uel aliquo cooptoꝛio · & dicitur a calu? ui · et inuenitur calui pteritũ · et gtũs a caluus vnde versus · Si non vis calui fugias cõsoꝛtia calui · et a caluo uis dicit̃ cauillo as p caluillo ·

Calus li · vas uimineũ · uel de salice p qõ musta colatuul? li ꝺi · paꝛꝫ calu? Itẽ · et dicit̃ a calo as ·

Calu? ui et calu? ua uum in caluo uas uide

Calx a callus li dicitur h calx cis · prima pars plãte uel potius postrema · que et calcaneus dicitur · sed hec calx cis · i · cementũ Et dicitur tũc a calꝺuf

q̃si calix·qz ex lapide calefacto et adusto fit. Calx etiã ponit̃ p fine cuiuslibz rei·sicut dicit̃ In calce libri p ī fie libri·& ē calx p pede siue calcaneo masgnis licz virgili? posuit autoritate sua ī seio. Pro cemẽto ergo ē se·gnis·Vñ vers? Pars pedis ē hic calx·cõbust? calcul? hec calx·& vt dicit pap̃. Calx lapis coct?·aqua accẽdit̃·oleo extinguitur

Cama a cami quod ē breue dicit̃ hec cama e·gen? lecti breuis & circa trã·quod & hº cama atis inuenit̃ ī ãbrosio de officiis·Pap̃·etiã dicit·Cama lcũs

Cambio bis·campsi bire·psũ aliqd pmu breuis tando p aliqua re dare·Vnde campsor oris & cãpso sas·frequẽtatiuũ a campsu v·m o

Cambises sis pducit pnlt·Vñ in aurora·Rex nabuchodonosor cambises dictus in anno

Cameleon leontis masgnis quoddã animal dictũ a camel?·& dicit̃ sic·qz licz sit aspis? albis maculis pedib? bubalis·capite tam̃ camelo ē similis·secũd hug·Pap̃·ãt dicit·Cameleon silis lacerte q̃drupes sz sub aspectu mutat colorẽ·& viuit de aere·vide

Camelopardus dict? q camelo & ī salmandra pardo similis sit·secundũ pap̃.

Camel? a cami quod ē breue vel humile dicit̃ hic camel? li·qz cũ cameli onerant̃ ut breuiores & humiles fiant accubant·uel a camur quod ē curuũ dicit̃ camel? q̃si curuus·qz curu? ē dorso Itẽ camel? li funis nautic?·& pducit me·Et scias q camelus nõ coit cũ matre·sicut dixi ī equus·Itẽ vt dicit basilius ī octaua omelia hexamerõ·Camel? hẽt semp memoriã malorũ·& ad iracundiam grauis & pseuerans ē·Deniqz si fuerit pcuss? diu dissimulato dolore·cũ repit oportunũ tpus illatã p̃mus rpẽdit iniuriã·Sz hũc nulla de marinis beluis imitat̃·Audite itaqz iracundi hoiẽs recordatoẽz dudũ lesionis accepte p virtute maxia affectatis·cui belue silẽs

Camẽa a cano nis dicit̃ hec camena ne habeami·i·cantilena vel musa quasi canẽs amene· vel q̃si canens melos·& pducit pnlt̃·Horacius· Surge & ī humane senium depone camene

Camera a camur quod ē curuũ dicit̃ camerus ra·rũ·i·curu?·Vñ hec camera re curuatura·Vnde & camera dicit̃ loc? secretus vbi cubam?·eo q quã dã curuaturã solz habẽ ī supiori pte quasi ad modũ celi·q̃ & testudo dicit̃ & lacunar·Vel põt dici camera a camur·& a camera dicit̃ hic camerari? rij·Vñ hec camerazia rie·Itẽ a camera cameratus tatũ·i·curuatus·vel cameris ornat?·& cõpõit̃ Bicamerat? tatum Tricameratus tatũ.

Camero ras raui ũbũ actm̃·i·curuare uel cameras facẽ·uel cameras p̃parare uel distinguere

Camill? a camera dicit̃ hic camill? li·i·puer ingenuus q̃ camerã solz frequẽtare·hic quoqz hec camilla le dicit̃ puella ingenua· Inueniũt̃ etiã he due partes ī alio sẽsu·s·p pueris sacerdotũ·Vñ macrobius de saturnalib? Camillos inquit & camillas appellabãt flaminum·flaminarumqz ministros·& secundũ hº tm̃ valz cãillus q̃tũ minister·& camilla q̃tũ mĩstra Vñ & mercurius inuenit̃ appellari camillus·qz mi·

Camin? ni mas·gnis penult̃ pdu ster est deorum ara ignis uel fornax·& dicit̃ a campso sas quod ē flectere·quia flamas in se reflectat secundũ hug·Vel secundũ pap̃ dicitur a caumate

Camisia sie dicit̃ a cama e·qz ī ea dormi? ī camis·i·in lectis nris uel stratis·Vel dicit̃ sic· qz olī fiebat de canabe Vnde cãisiat? a ũ q̃ hẽt uel īdut? est

Camisiola le di·pua cãisia camisia·

Campana ne dicit̃ a cãpania puitia· qz eius vsus pmũ ibi repertus ē·Vnde hec cãpanula le·& hec cãpanella le ambo di·Et hic cãpanari? rii·q̃ facit cãpanas·vñ hec cãpanaria rie ci? vxor uel q̃ cãpanas facit·& hoc cãpanile lis ẽris ī q̃ morãt̃ cãpane·&

Campania·A cãpus siue cã pducit pa cãpana: por planicie ī qbus sita est·dicit̃ hec cãpania nie: pumtia cuius caput ē capua·Vel dicit̃ capua a capi eius fũdatore·de cui? noie ciuitas illa dicta est capua·uel a capacitate·qz eius terra omnẽ fructuz vite capiat·vnde cãpania·uel a cãpor planicie dicitur·& inde cãpanus na nũ

Campanile lis penultia pducta locus vbi stant cãpane·vide in cãpana ne

Campester·a cãpus dicit̃ hic & hec cãpester vel stris & hoc cãpestre adiectm̃·& hoc cãpestre h? stris substãtm̃ vestis gladiatorũ qua tm̃ genitalia tegũt̃ dicta sic·qz iuuenes dũ nudi ī cãpo martis gladiaturã exercebãt·illa veste pudẽda coopiebãt Dicunt̃ etiã campestria lũbaria·succinctoria· pizomata secundũ hug·Pap̃·vero seqns pscia· dicit· Campester ī campo se hns·hic cãpester vel campestris·hec cãpestris·& hoc stre· Itẽ cãpestria succinctoria dicta·q hi q̃ ī cãpo pẽdunt·his genitalia tm̃ opiunt·hec & pizomata dicunt̃·Scias tamẽ q nunc secundũ pẽz vsũ dicit̃ hic campester hec stris hoc stre·& sũt hmõi noia q̃ faciũt masculinũ in er & feim ī is·& neutrũ ī e·x·vt dixi supr̃ ī ecia pte in capitulo de casu siue declinatõe noĩs q̃si ī pncipio·

Campio nis mas·gnis gladiator vel in cãpo duellũ exercẽs·scz pugnator·& dicit̃ a cãpus pi

Campso sas verbũ actm̃·i·flectere uel plectere· Itẽ imuenit̃ campso ī alia significatoẽ·Cãbio·n·facit campsi psũ·supr̃·u m o fit campso sas frequentati·i·frequẽter cambire·& inde campsor sorис·

Campus a cami quod ē breue & humile dicit̃ hic cãpus pi·ppria planicies terrarũ sic dict?·qz sit humilis & breuis pedib?·nõ erect? vt mons sz iacẽs vnde & grece podion dicit̃.& inde cãpulus li.& hic cãpellus li ambo di·

Camur grece latīe dicit̃ curuũ·vnde camur? rarũ·i·curuus·& hi camuri camurũ boues alti & decuruati·vel deriuatur a cami quod ē breue· qz hãt

Camures m camur vide cornua breuia

Cana vic? ē galilee·vnde symon dictus ē cananeus quod iterptat̃ possessio uel possidẽs· vnde cananeani dicti sunt q̃dam heretici·Iidẽ & anomiani latine sine noie dicunt̃

Canabũ bi ge. neu a canna dicit̃ ppter similitudinẽ canne·uel a greco canabim·quod dicunt greci· vnde hec canabis bis p eodem·& p corda inde facta·& cor pnultẽ·Persius Tunc mare transiliẽs ut corda canabe fultum

Canalis lis fe·gnis·& hoc canale lis dr & deriuatur a cãna·qz caua sit ad modũ cãne & pdu·pnlt·

Cancellarius a cancell? dicit̃ hic cancellari? rij il le q̃facit cancellas·& cancellarius dicit̃ ī curia imperatoris ab illa significatõe·secundũ quã cancellus dicit̃ aula palatij·quia semp hĩtat ī cancello·id est· ī aula palatii Cũ eñ thesaur? ipatoris essz ī custodia ipius·ipe iuxta thesaurũ manebat q̃ erat repositus in cancello·uel dicit̃ cancellari? a cancello szm illam significatõz secundũ quam cancellus dicit̃ interstitiũ muraliũ·Et fuit hoc tractũ a palestina regione·vbi tecta desup cacuminata nõ erant·sz iacebant in planũ pstrata·Eleuabant̃ vero parietes circunquaqz ad modũ muraliũ·Illa ũo interstitia que sunt inter ppugnacula dicunt̃ ppric cancelli·

Qui vero epistolas missas recitare volebāt popu
lo ī regione palestīna antiqt? ascēdebāt sup tectū
& de cancellis recitabant·& inde ꝺoleuit vsus ut
q̄ lrās pncipib? missas hñt exponē·cācellarii vsita-
to nomine dicanē·vñ hec cancellaria rie·tā ꝑ illa
q̄ habz illud officiū q̄ꝑ ꝑ vxore cācellarii & eius di
Cancell? li di·de cancer cri·& ē cancel Cgnitate·
l? ꝑ ala palacii·puum fozamē pietis·interstitiū inē
ꝓpugnacula muratoꝝ·parietes sine tectura · sicut
q̄ claudūt chozꝝ·& a cancell? cancello las·ī·cancel=
los cōstruē sm hug·Pap̄·vero dicit·Cancell? cā
tozꝝ excellēs loc?·vñ cancellarius q̄ ī cancellis pri
mus ē·hec pap̄·Dicit etiā cancell? fenestra reticu=
lata·Proū·vii· De fenestra·n·dom? mee ꝑ cancel
las prospexi
Cancer·a conca dicit hic cancer cri q̄ sit tota cō
ca. Et scias q̄ꝑ cancri viuūt de carnib? ostreoꝝ mi
ro ingenio·Nā q̄ validā testam eoꝝ apire nō pos
sunt·explorāt quoad ostrea claustra testaꝝ apiāt
& tunc cancer latenē lapillū mijcit·& ipedita con
clusione ostroꝝ carnes corrodit·& ut dicit ābro·
in hexamerō·Sūt homines q̄ cancri nisu ī alio vsu
circūscriptōes irrepūt & ifirmitatē ꝓprie virtutis
astu quodā suffultiūt·fratri dolū nectūt vt alteri
us pascanē erūna·Tu aūt ꝓprijs esto ꝑtētus & ali
ena te damna nō pascāt·Beata ē si bēa sua nouerit
cū ueritate pauptas·& omib? ꝑferēda thesauris·
Vtamur ergo ingenio ad reqrēdaz gratiaz & salu
tē tuendā nō ad alienā circūscribēdaz innocentiam
licet nobis vti exēplis maritimis ad ꝑfectū nostre
salutis nō ad aliene ꝓiculū·Item vt dicit pap̄· Cā
cer cri animal dict? qz intestina in modū concarū
hēt·Cancer etiā ē quartū signū in celo dict?·qz cū
ad eū sol venerit·retrogradit ī modū cancri Dicit
etiā cancer ꝑ morbo·& secūdū antiquos fuit neu·
gnis· & fecit gtūs canceris·Vñ vers?· Est cancer
animal signū viciūq̄z malignū·Cancris ē morbus
cancri stellaq̄z piscis
Candacis fe·gnis q̄dā regina fuit·& coꝝ· penulti
mā·Vñ in auroza dicit·Cādacis regina uirꝝ direxe
rat istū. Et ut dicit in historiis·Omēs regine ethio
pū dicebāt regine candaces·sicut romani īperatores
dicebanē cesares·nec hēbat regimē regio illa nisi a
feminis
Candela le dicit a cādeo des·qz accēsa candeat
Candeo des dui verbū neu·& carz supis·i·albere
vel calē·Vñ vers?·Cādida res candz·& ferzi lami
na candz·& est tractū a ferzo· q̄ candē pōatur ꝑ
calē·qz ferꝝ q̄nto candidi? tanto calidi?·Et a can
deo candesco scis īchoatm̄: Candeo ꝓponit excan
deo des·i·ualde candeo·Inde excandesco·Incādeo
des·i·itus vel valde candeo·Inde icandesco· Re
candeo des·i·itez candere·inde recandesco·icho·
& ē neu·candeo cū suis ꝓpositis·q̄ nō mutant cō
iugatōz·Itē ꝓponit cū ad·& dicit accēdo dis·& cū
cō & dicit occēdo dis·& cū p̄·& dicit p̄cendo dis
·i·añ uel valde accendē·& cū sub· & dicit succen
do dis·& sūt oīa ꝓposita a candeo q̄ mutāt cōiuga
tōz actiua·& hñt sigficatōz actiuā·vide in studeo
Candelabꝝ bzi pnl·naēalit correpta·a Cstudes
cādela dicit·q̄si candelafez·qz ferat candelā· Vel
dicit candelabꝝ q̄si candele latozium
Candico cas caui·candicare verbū neu·i·candere
vel aliq̄tulū candere·vt sit di·a candeo des·& cor
ripit di candico
Candidari? rii·i·pellipari? q̄ cozia facit alba·a cā
deo des dicit· Candidari? cē vocaē qui lauat pan
nos·vñ hec candidaria rie·lotrix q̄ lauat pannos
Candidae? ta tū·i·dealbat?·a cādio? dicit
Candibul? la lum di·paꝝ candio? Inuenē etiam
candicul? la lū·i·candio? uel candidul?· vñ marba
tus uel merbotus in libello de lapidib?· Tercia cā
diculis tribus ē inscripta litteris
Candio? da dum. a candeo des dicit·& ꝓpaē can
didus didioꝝ dissi?·vñ candite dius dissie aduerbi
um·& differt candidū ab albo·Albū em̄ ē de naēa
Candidū de artificō & studio·vnde & dicit candi
dum q̄si candoꝝi datū studio. itē albū quodam pal
loꝝe ꝓmixtū·Sz candidū quadā luce respsum ē· A
cādidus dicitur cādido das verbū actm̄·i·facē can
didum·& coꝝ·pnlt
Candoꝝ oris mas·gnis·i·albedo·a cādio? dicitur
Candul?·a cādio? dicit candidul? la luz·vnde cā
dulus la lum ꝑ sincopam·vnde iuuenalis·Preben
da ē gladio pulcra hec·& candula ceruix
Candus di mas·gnis uestis regia a cādeo es ꝺz
Caneo·a candeo des dicit caneo es ui verbū neu
tz·& carz supio·vnde canesco scis īchoatm̄·quod
& canisco scis inuenit q̄si a uerbo tercie ꝓiugatōis
Caneo ꝓponit·Cōcaneo es·i·simul canere· icaneo
es·i·valde canere· Precaneo es·i· tēpestiue canere
Recaneo es·i·itez canere·uel retro vel simpleiter
canere·& ꝓducit ca·sz canes nomē eam cor·vnde
quid·Desine uelle canes postq̄ꝑ tpa canes
Canicies cici·& hec canitudo dis in eodē sensu a
caneo es sm hug·Pap̄·vero dicit·Cānicies senect?
q̄si cādicies a cādore dicta
Canicula·a canis dicit hec cānicula le·& hic cani
cul? li ambo di·Canicula etiam dicit q̄dam stella ī
quam sm poetas mutata fuit canicula ꝙri·vnde
h̄ & hec canicularis & hoc lare·vt Dies canicula
res ī quib? canicula regit sm hug·Pap̄·uero dicit
Canicula vel canis nom̄ stelle q̄ ē vicina thauro· q̄
& syr? dicit·estuis mēsibus in medio cēro celi ē·
Et cum sol ad eam ascēderit duplicaē calor· & dis
soluūtur corpa·vnde cānis dicit·qz corpa morbo af
ficiat·Et scias q̄ caniculares dies sūt q̄nquaginta
tres·quibus molestе sūt purgatōs·a pridie ꝙd? iu
lii vsq̄z ad ꝓdie nōas septēbus·vnde uers?· Incipi
unt pridie iulii ꝙdus caniculares·Et ꝓdie nonas se
ptēbris fine resultant
Canicularis in canicula exponit
Canis·a cano is uel canoꝝ oris dicit hic & hec ca
nis·vnde canicus a um·& canin? a um· Quidam
etiam dētes dicūtur canini·vide ī dens· vel canis
dicit a cinos greco quod canis dicit latine·& facit
gtūs pluralis canū·& actūs pluralis ī es tm̄ cānes·
sicut iuuenes & panes· Et scias q̄ canis nom̄ non
mutauit accētum ad drīam hui? uerbi canis· qz scz
utraq̄z ps ē pncipalis & certaz hēt drīam ꝓter ac
cidētia sua·& neutra depēdz ab alēa · Sz vbi diffe
rētia habz locum·dēt unū ab alēo ꝑ originez depē
dere·Item potest in ꝙsimilibus dici Item canis ani
mal latrabile·marinus piscis·sydus celeste equino
ce dicit· Vnde uersus·Nat canis in pōto· latrat ex
tra·fulgz in aēo·Item cano is uerbū·& canis nom̄
nātī casus coꝝ·ꝑmam·sz canis dtūs & abltūs plural'
ꝺ can? a um ꝓducit ꝑmaz sicut caneo es Vnde qui
dam·Cum latrat ille canis canis & tu cantica cānis
Et scias q̄ ysiō·xii·ethy·dicit·Nihil sagacius cani
bus· Pl? em̄ sēs? ceūs aialib? habent· Naz soli sua
nomina recognoscunt·dominos suos diligunt· do
minoꝝ tecta defendunt· ꝑ dominis suis se morti
subiiciunt·uoluntarie cū domino ad p̄daz curzunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

corpus dom̃i sui etiã mortui custodiunt & nõ reli quũt · Quorũ postrema nate ẽ extra hoies esse nõ posse · Hec ysid · Quis ergo vt dicit ambrosi? i hexamerõ nõ erubescat grãm bñ de se merctib? non referre · cũ videat etiã bestias refugẽ crimẽ ingrati & ille imprite alimonie suãt memoriã · tamẽ tu nõ seruas salutis accepte

Canisco cis verbũ ichoatiu̇ · i · icipio canẽ · & carnesco etiam dicitur · vide in careo canes

Canistr stri a cãna dicẽ · qr de cãnis fillis texitur Vel dicẽ a can? a um · qr cana · i · poma q̃ sunt cana · i · lanugmosa ibi ponũẽ · Vñ hoc canistrellũ li di : sm hug · & dr canistr sportula q̃si cãnis textus

Canitudo dis fe · gnis · i · canicies a caneo es dicẽ · Canna e dicẽ a cano nis qr ea canẽ · & significat plura · Nã cãna ponẽ p arũdine · p cãna gule · & p

Cannella le dimi · pua cãna quodam fluuio ·

Cannetũ ti gnis neu · loc? vbi cãne crescũt · & di

Cannula le dimi · parua cãna · Item cẽ a canna cãnula le · id est fistula ·

Cano is cecini cãtus verbũ ẽ polisonũ · Multa · nsignat · Nã cano aliquãdo simplicit signat cantare · Qñq; diuinare · Aliqñ dicere Quãdoq; laudare · qñ q; metrice describẽ & ẽ poetar sic describere sicut dicere est p̃ playcor · & in duab? p̃mis significatõibus ẽ neu · · In alijs actiu̇ · Cano cõpõẽ Accino is · ui tũ · i · iuxta uel iter vel decorditer canere · Vñ hic accẽtus tus · Itẽ p̃cino is · vñ p̃accẽtus & p̃centor · Item occino is · vñ occento tas fre · Dicẽ quoq; occano is ui · Vnde salusti? · Occanere tubis · Itẽ cõpõitur recino is · & succino is · vñ succẽtor toris · & nota q̃ omia verba composita a cano mutãt i p̃se ti a in i sq; i sup̃ · in e · excepto occano is · & omia faciũt presẽs in cino pnlt · cor · & p̃teritũ in cinui · & supinũ i cẽtum excepto occano · & omia sũt neutra recino põt tamẽ esse actiu̇ p recitare · Si tam̃ composita a cano · redoleãt aliquã vel vrãq; illaruz significatõnũ secũdum quas cẽsuimus cano eẽ actiuum · sine dubio erũt actiua · Item cano geminat p teritũ & facit cecini · cum deberet facere canui · qõ nõ facit ad driam huic verbi caneo es ui · Composita uero faciũt i ui diuisas · vt cõcinui · & habẽt in supino e · ante tũ · ut p̃cẽtum secũdum p̃s · Item nota q̃ cano cõpõitur cũ cornu · & dicẽ hic cornicẽ cis q̃ canit cũ cornu · Vnde hec cornicina e · q̃ canit cum cornu Itẽ cum tuba · & dicẽ hic tubicen cinis q̃ canit cũ tuba · Vnde hec tubicẽa p femina · Item cum fidis · & dicẽ hic fidicen · q̃ canit cũ fide · id est cum corda · vnde hec fidicina e · Item cum lira · & dicẽ hic liricen cis qui cãit cũ lira · vndec hec liricina e · Itẽ cum acuta & dicẽ hic cicuticẽ cis q̃ canit cũ cicuta · vnde hec cicuticina e · p femina · Itẽ cũ tibia & dicẽ hic tibicẽ penult · p̃ducta · Omia em̃ cõposita ab hoc verbo cano is · & nomibus instrumẽtor sũt mas · gnis · & omia cor · pnlt · excepto vno solo quod p̃ducit pnlt · sq; tibicen cis q̃ canit cum tibia qr due vocales breues ibi deglutiãtur i i lõgaz · vnde hec tibicina · femina q̃ canit cum tibia · Cõpõitur etiã cano cũ os oris · & dicẽ hic oscen cinis q̃ canit ore · uel foliis uel alijs rebus vel alio mõ ut aues õcipiat · Et cor · p̃ maz cão is · sed caneo es eã p̃ducit Vnde q̃dam · Dũ barbis cães verbula pauca canes Histrio vult canere · senior canere videt · Itez regẽ scurra canit & citharista canit · Carmia naso canis ãnosaq; tempa canis · Laudo cano modulor describo vaticior q; · Lau · descri · dico · modulor q; vaticinor q; · Canõ is · mas · gnis grece · latie regula

p̃fuctudo a p̃pbata siue institutõ secũdum papã · Et scias q̃ canõ i recto nõ debet i fine accẽtuari cum corripiat pnlt obliquor

Canõic? · A canõ dicẽ canõic? a um · i · regularis quod substãtiue dicẽ hic canõic? · & hec canõicatz p femia regulari · q̃ p ecclia vbi regulares morãtur · Quelibet tamẽ ecclesia iuenẽ dici canonica Nam i qualibet regulariter viuẽ debẽt Et scias q̃ im p̃prie dicẽ canõicus regularis · qr idẽ ẽ quod canõicus · canõicus regularis · Similit i p̃prie dicitur canõicus secularis · qr idem est quod regularis secularis · Quidã tam̃ his i p̃prietatib? vocabulorum vtũtur causa dñie ad canõicos regulares & min? regulares · uel quasi p̃uersatõne sit seculares Vnde dicũt tales sũt canõici regulares · & tales sũt canonici seculares · Et satis põt toleran & dici · Sepe · n · p dictõs icõgrue iũctas itellectũ optẽtẽ gnam?

Canopeũ · Cãobus bi fuit gubernator menelai · & mutata b i p · dicẽ q̃dam ciuitas egipti hic cãopus pi · & hec canopia pie · Vnde h° cãopeum pei · id ẽ cortia subtilissima istar retium plexa · texta & fenestrata · Vnde lecti nobilium ornãtur ad arcendos culices & muscas & dicẽ sic · qr i egipto hmõi rete p̃cipue habeat · Vnde iuuenalis · Vt testudineo tibi lectulo canopeo · In eodẽ sẽsu inuenitur iudith · xiij · Abstulit eanopeum eius a colũis · Vel conopeum vt alii dicũt deriuat a con? · quod ẽ summitas galee · & tũc conopeum dicẽ quasi conuz petens · qr ad similitudinẽ coni a lato tẽdẽ in acutũ ad modum reticuloz q̃ causa arcẽdi pulueris sup altaria collocãt · & tũc scribit conopeũ p o i p̃ma sillaba · & p̃du · pnlt canop? sic canopeũ · Theodolus · Barbara famoso nõ cecit turba canopo Et i aurora dicẽ · Reticulum sericũ scriptura vocat canopeũ · Papias ãt dicit · Canopeũ rete subtilissimuz quo rpellunt culices · & musce circa lectulos dormiẽtium ·

Canopus pi i canopeum ẽ

Canor oris mas · gnis · i · sonus a cano is & p̃du · no pnlt obliquor ut cãor oris

Canor? ra rum · i · suauis · dulcis cãtu · grat? · a cão dicẽ addita rus · Naz ut dicit p̃s · i quarto libro In rus denomiatiua siue uerbalia pauca inueniuntur · q̃ pnlt p̃du · honor honor? odor odorus · canor canor? · sonor sonorus quor regula & i promptu est · Nam nomia us verba rus assumunt

Cantaber bra brum · & hic cãtaber popul? est hyspanie a nomine vrbis & hiberi amnis · cui inuidet sic dictus

Cantabr ri gnis neu · i · purgamẽtum frumenti uel farine · uel cibus canin? quo canes pascunt

Cantar? ri mas · gnis quoddã vas umarium · s · crater · & dicẽ a cão is · qr cãtãdo portat

Canteri? rii equ? castrat? mas · gnis ·

Cantes a cano is he cãtes tium · i · fistule organor in quibus cãtus tempat Vel ut marciano placz Cãtes dicunt dee ornamentor

Cantito tas uerbum fre · i · freqnter cãtare

Canticum a cão is dicẽ h° cãticum ci · vox cãtãtium in letitia · laus · Item cãticuz psalterii est · cuz id organum modulat · postea cãtãs loquit · Quidam etiam liber salomonis intitulat cãticacanticorũ p excellentiã · eo q̃ omibus canticis preferatur · & dicitur hebraice syrasirim

Cantilena e fe · gnis penultima p̃ducta dicẽ esse cõpositum a cantus & lenis · nõ enim dicẽ esse cantilena nisi sit cantus dulcis et lenis & suauis & nõ asper sm hug · Papias etiam dicit · Cantilena cãt?

lenis·cantici compositō

Canto tas verbū fre· & formaē a cātu supīo ō ca no is u ī o Et ē cātare freq̄nter canere· & opōitur cū ad· & fit accāto tas·i·itez vel iuxta cātare· Itē componiē cū cō· & fit cōcanto tas·i·simul vel cuz alio ·vel simul plura cantare· Decāto tas·i· valde cantare· Discanto tas·i· diuersis modis cātare· Ex canto tas·i·discantare· Incanto tas· Recanto tas. ·i·itez uel retro cantare

Cantus a cano is diciē hic cātus tus tui· Itē dici: tur hic cātus ti p cātu uel p meditullio rote· Vel quod melius est· Cātus ti ē curuata vel circūferen tia rote·s·lignū quod eram calcat·cui radi? infigiē Persius· Vertentē sese frustra sectabē cantū· Et ī ista significatōe ē secūde declīatōis: sz p melodia cantoz ē quarte ¶ Et nota q̄ augustin? loquens de cantu ecclīastico· in·x·libro cfessionū dicit· Cum mihi accidit ut me amplius cant? q̄ res q̄ canitur moueat·penaliē me peccare cfiteoz· & tūc mallem me nō audire cantātē· Vide in psalmodia· Et bern hard? sup cāticis in xlvij·sermone· Ves īquit mo neo dilectissimi pure semp ac strenue diuīs intēsse laudib?· Strenue q̄dē vt sicut reuerēter ita & ala: criter dño assistatis· Pure vero· vt nil aliud dum psallitis q̄ quod psallitis cogitetis Nec solas dico vitādas cogitatōs vanas & ociosas· vitandē sunt & ille illa dūtaxat hora & illo loco · q̄s officiales fratres p omuni necessitate q̄si necessario frequen ter admittē opellūē· Sz ne illa q̄dē pfecto accipere tūc psuluerim q̄ forte pauloañ ī claustro sedentes ī codicib? legeratis·q̄lia & nūc me viua voce dis serente ex hō adiutorio spūssancti recētia repozte tis salubria sūt·sz mīme illa salubriē inter psallēdū reuoluitis· Spūs em̄ sanct? illa hora gratū nō reci pit quidquid aliud q̄ debes·neglecto eo quod de bes obtuleris· Hec ille

Canus a caneo es diciē can? na nū·& opaē can? nio: nissi?· Vñ cane ni? nissie adū·& canic? a um· & hic can? ni·tā p illo q̄ canz· q̄ p capillo q̄ ī capi te canet· Cā? opōiē ican? a ū·i· nō can? uel valde can? ·& p̄can? na nū·i·añ tpus ogruū can? · Sap· iiii· Cani sūt aūt sens? hois & etas senectutis uita imaculata·& p̄ō p̄mā can? ·sz cāis eā corripit· Vñ vers? · Not? voce canis dictamīa nō bōa canis

Capa e diciē a caput qz sit ornamētū capitis· Vel diciē a capio is·q̄si capiat totū hoiem· & p̄o·p̄mā· & inde capat? a um·q̄ habz vel indutus ē capa· & hō caputiū tii ·idem quod capa

Capacul? la lum dimi·i·aliq̄tulum capax

Capadoces· Capadocia ē q̄dam ciuitas· vñ regio īn qua ē illa ciuitas dicta ē capadocia. vnde hic & hec capadox cis·tā gētile q̄ patriū·& coz penulē· Iuuenalis· Quanq̄ & capadoces faciāt equitesq̄ bitini· Et sz̄m papī· Capadoces orti sūt a masoth fi lio iapheth·

Capana ne vilis casa vel dom? ¶ filio iapheth· palea coopta·& diciē a capio is·qz capiat tm̄ unū vt in vineis custodiēdis·licz alie dicanē capane. sz in p̄pria sz̄m hug· Papī·etiā dicit· Capana a rusticis dicta·qz vnū tm̄ capiat·i·tuguriū

Capapellis·hui? capapellis oponiē ex ablatīo & ntō siē legeius quod ī rhetoricis īueniē· qz dicitur capapellis·quasi pellis cū capa·& ideo merito de clmaē in fine siue ex pte recti tantū

Capax a capio is diciē hic & hec & hoc capax cis q̄liq̄ in se p̄t cape·& cōtinere & cōpaē capax cior cissim? ·vnde capaciter cius cissime adū·& hec ca: pacitas atis·id est domus vel alterius rei amplitu do vel cōtinētia

Capedo dis fe. gnis·i·ingeniū·studiū uel spaciū· & diciē a capio is· vñ p cōpositōz hec intercapedo dis·i·distātia localis·vt iter duos pietes sz̄m hug· vel ut dicit p̄s·in q̄rto libro de denoīatis·hmōi no mina denominatiua in do·si a verbis veniunt secū: daz terminatōes psonaz in e p̄ductā vertūt· & ac cepta do·faciunt deriuatīm· vt intercapio is·iterca pedo·torpeo es torpedo Et sic intercapedo ē figu re decōposite· Versus ingeniū studiū spaciū repu

Capedulū·in capullulū vide tato capedo

Capella le dimi·tam p̄ pua cap̄· q̄ p̄ pua ecclesia q̄ nec habz baptismū nec cimiteriū·& diciē sic·quia olī tabernaculū de pellib? cap̄z erat cooptū· vnd & hic capellan? tā p̄ sacerdote illius ecclesie· q̄ p̄ prochiano· vnde hec capellana ne· Inueniē etiā ca pellan? na nū adiectie sz̄m hug· Pap̄ sic dicit· Ca pella di·ē a cap̄· Capella vero p̄ ecclesia dicta qua si capiēs laos·i·p̄plm uel laudem

Capellan? in capella vide

Capellula le dimi·p̄ua capella·

Capell? quod & hō capellū īueniē a capillus dici tur·qz capillos tegat & caput·vnde capellat? ta· tum·& capello las ·i·capello tegē · q̄ aūt diciē ca pellus q̄si capitis pellis·et hīa ē nō cōpositō

Caper pri·mas·gnis·i·hircus ōr a carpo is·qz car pat virgulta·vel a capio·qz capiat arbua vel aspa· vel ōr hic sz̄m quosdā a crepitu cruriū suorū· vnde hec cap̄ pre·

Capesso sis·verbū desideratiuū a capio is· & iue niē etiā p̄ cape cum desiderio. & p̄ cupe·& facit p̄ terito capessi a capesso o in i·licz capessiui inuenia tur·& sup̄·facit capessitū pnl't p̄ducta· Sz quidā solēt p̄ferre hoc verbū in sco·capesco scis quod si ne dubio nihil est·sz capisco scis dicendum est & ē inchoatiū· Ex hoc patz q̄ dicēdum est capessēs & capessēdus p̄ gemimū s·& capessēd? formatur a ca pessens entis tis in dus· vnde quando sacerdos po nit prē hostie in calicez dēt dicē· Hec sacrosancta p̄mixtio corpis & sanguis dñi nostri hesu xp̄i fiat mihi & oīnibus sumentib? salus mētis & corporis ad vitā eternā p̄merendā & capessēdam p̄patō sa lutaris· Quidā tamē ibi scribunt & p̄nūciāt cape scendā p̄ sc·sz p̄ duo ss scribi dēt sz̄m veritatē De ca pesso etiam sup̄ dixi ī tercia p̄te vbi egi de p̄teritis verboz tercie cōiugatōis desinentium in so·& for matur a capis secunda p̄sona de capio pis · is mu tata m in s·& addita so

Capi ge neu īdecli·q̄dā mēsura a capio pis

Capiciū cū os tunice uel alterius vestis vñ caput immittiē·& diciē a caput· Iob.xxx· Quasi capicio tunice succinxerūt me·& a capicium deriuaē capi cio capicias·id est capicium facere

Capidula le dimi·p̄ua capis·vnde p̄s·in vi·libro· vbi agit de desinētibus in is dicit·hec capis pidis· cui? dimi·est capidula penultima cor.

Capilla mētum ti·i·capillatura·uel coma arboruz & dicitur a capillo las·

Capillicium cii·i·capillaēa·& diciē a capillus

Capillo las a capillus diciē ·& ē capillare capilla tum facere verbum actiuū·& cōponiē Decapillo las·i·valde capillare·uel capillos auferre

Capillus li diciē a caput q̄si capitis pilus· vñ hic capillul? li dimi·& capillos? a um·& capillatus a um·q̄ multos uel longos habet capillos· Et est ca pill? tam viri q̄ mulieris· vnde vers? · Est coma q̄ drupedis·columbi iuba siue leōis· Cesaries hominis

crinis ꝓprie mulieris·Hꝫ et illiꝰ bñ ȯr esse capillꝰ

Capio is cepi cape capt̄ verbū actiū·i·obtinere i uadē·circumuenire·& ꝓponit̄ cū ad· & dicit̄ accipio is·Itē cum añ·& dicit̄ antecapio is· & anticipo as in eodē sensu·i·p̄occupare·p̄uenire·Itē cum cō·& fit ꝓcipio·Itē cū circū·& fit circūcapio ·Itē cum de·& fit decipio·Itē cuꝫ ex·& fit excapio· Itē cum in·& fit incipio·Itē cum inē·& fit intercipio·& intercapio is·ista duo ī eodē sēsu·i·inter aliqua uel medio cape·Itē cū ob·& dicit̄ occipio is·i· incipe·Itē occupo as ex ob & capio·Itē cū p̄ & dicit̄ p̄cipio·Itē cū p·& dicit̄ ꝓcipio·i·ꝓfecte cape & intelligē·Itē p̄capio·i·añcapio ī quo sēsu ꝛuenit̄ etiā p̄cipio·Vnde horacius·Quidq̄d p̄cipies esto breuis·Itē cū re·& dicit̄ recipio Itē cū susū·uel surs̄ū & dicit̄ suscipio·Et scias q̄ capio & ab eo ꝓpositā oīa sunt actiua·& omnia q̄ sunt tēie ꝓiugatōnis faciunt p̄teritū in cepi·& supinū ī ceptū·& omnia mutant ī p̄nti a ī i·p̄ter antecapio circumcapio·intercapio & p̄capio·Itē nomia ꝓpositā a capio faciunt gtiū ī pis·vt p̄nceps pis ꝓticeps is·Ex compositā a caput faciunt gēm ī tis·vt biceps cipitis ·trices pitis·Vñ versꝰ·Componendo caput gēm tis faciemꝫ·A capio natis pis gtūs erit

Capis idis fe gn̄is a capio is dicit̄ quoddā uas qđ vulgo dicit̄ casa·& dicit̄ capis q̄si capiēs ꝓrō. id est·aquā ethimologia ē nō cōpositō·& facit actūs pluralis ī es uel im as capides vel capidas·Vñ magis grecū esse ostēdit̄·cum ī as faciat actiū p̄sem sicut vult p̄s ī vi·libro

Capisco scis·i·icipio cape·uerbū ichoatiū·& format̄ a capio is scda psona·& addita co fit capisco Vnde de leone dicit q̄dam·Tunc quasi viuiscit cū

Capisterium rii·ge·neu· Q sensus quinq; capiscit·vas qđdam cū quo frumētum purgat̄·& dicit̄ a capio is·Qđ fractū beatꝰ bñ dictꝰ nutrici flēti integꝫ restituit·vt hēt̄ ī dyalogo btī gregorii

Capistꝫ stri dicit̄ a caput·qz caput iumētoꝝ strīgat·Vñ capistro stras verbū actiū·i·capistro ligare·& ē capistꝫ in singulari nūo tiū neu· gn̄is ·sed in plurali ē mas·& neu· vt capistri & capistra

Capital lis gn̄is neu·vel capitale lis·tam ꝓ pecunia uel pena capitali·q̄ etiam ꝓ sentēcia ō capite puniēdo·& dicitur a caput

Capitale a caput dicit̄ hic & hec capitalis·& hꝰ le res capitis vel ptinēs ad caput·& hoc capital ·ul' capitale substātiue tā ꝓ pecūia uel pena capitali q̄ etiā ꝓ sn̄ia de capite puniendo vt vult hugꝰ·Pap̄·uero sic dicit·Capitalis astutꝰ·uersutus·sup bus·Capitale caput pecunia vel sors

Capitati quasi p capita aduerbium remissiuum·vel qualitatiuum·& dicitur a caput

Capitatꝰ a um·p̄t esse nomen a capite·q̄ habz caput·& p̄t esse ptici·verbi passiui hꝫ verbi actī capito as·quod est alicui caput facē

Capitecensus·Caput vel capite componit̄ cuz cēsus·& dicit̄ hic capitecensꝰ sus sui·i·corona q̄ ī capite gerit̄·vel taxatō possessionū·& adiectiue capitecensus a um·q̄ de suo capite annuatim reddit cē sum·i·tributum. uel ī capite gerit coronā

Capitellū li ē dimi·de capitulū in qualibz sui sg̃ficatōne·Vñ & capitella dicunt̄ q̄ supponunt̄ columnis·qz columnaꝝ sunt capita·quasi sup colluz caput·q̄ grece dicunt̄ epistilia

Capito onis mas·gn̄is q̄dam piscis ·a quantitate capitis sic dictus·vñ a caput deriuat̄

Capito as taui·alicui caput facē·sz non ē in vsu·

& deriuat̄ a caput·& cōponit̄ cū de·& dicit̄ decapito as·& ab vtroq; uerbalia·Et vtrūq; est actiū

Capitolinꝫ na num pri'e ꝓducta de capitolio exsistēs·uel capitolio seruiens·& deriuat̄ a capitoliū

Capitoliū lii dicit̄ a capitulū· qz ibi cōueniebant senatores·sicut in capitulo claustrales·uel dicitur a caput·qz sit quasi caput romane ciuitatis·Vel qz ibi cōueniebant capita ciuitatis·Vel qz tarq̄nus ꝓscꝰ dum capitolii fundamēta apiꝛz·ī loco fūdamēti caput hoīs lrīs tuscis notatum muenit·& inde capitoliū appellatum a caput·& laos quod ē ꝓpriꝰ

Capitularis· a capiculuz dicit̄ hic & hec capitularis & hoc re·quod cōuenit capiti uel capitulo

Capitulū li ꝓpriꝰ caput dimi·de caput Capitulum etiam dicit̄ quādoq; ille puꝰ locus ī quē cōueniūt claustrales·Q ñq; illa cōgregatō claustraliū· Q ñ q; aliqua distinctō breuis ī quolibet libro· Vnde uersus·Distīguit·minuit·locat·& collectō fertur Et inde a capitulo las·i·capitulis aliq̄d distinḡuē Vnde capitulatī aduer·i·distincte p capitula· Et p cōpositōem recapitulo las·i· p̄dicta ad memoriam reducere· Item a capitulum hoc capitellū li dimi qualibz sui sig̃ficatōne secundū hug· Pap̄·etiā dicit Capitulum dictū quasi alterius sentētie caput Capitula libroꝝ dicta q̄ breuiter capiāt et cōtinent aliquā sn̄iam·siue quasi caput et titulꝰ maioris scripti·Vnde capitulum clericoꝝ dictū q̄ capitu

Capo onis ī caupo vide la ibi exponant̄

Capparis·A cephas dicit̄ hec capparis ris q̄dam herba·vel virgultū est simile lentisco·qz hēat ī sū mitatib; rotunda seminum capitula·sic dicit hug· Dyascorides uero dicit·q̄ est frutex spinosꝰ expasus sup terrā vnctōne plenus·et dicit̄ q̄ duriciem splenis sup oīa medicamina iuuat· et habet multas radices et magnas· Nascit̄ ī locis aridis et duris·et maxime in muris·Semen eiꝰ si cū sale cōpōitur escis aptum est·ventrē mollit comestuz et vrinā ꝓuocat·Radix eiꝰ bibita·paliticis mirifice prodest·menstruis ꝓpat·Semē eiꝰ cum aceto coctum et ore retentū dolorem dentiū mitigat·similiter et corium radicis omīa ista facere p̄t· Radix si masticet̄ dolorē dentiū mitigat· succus eiꝰ auri infusus vermes occidit·Capparis corr·pnl̄ē·et p̄mā positione ꝓducit·Vnde marcialis ·Capparis vt putri cepas allece natātes·Et scribit̄ p c uel k· secundū q̄ eiꝰ origo greca ē·Vnde ecclesiastes xii Dissipabit̄ capparis·debz etiā ī pnl̄ē cor·

Capr̄e pre domestica a cap dicit̄· Cap̄ vero siluatica dicta quasi capiens arbua·vnde dicit p̄s·ī iii·libro·Capreolꝰ videt̄ a ntō capreꝰ esse. cuiꝰ femininum ī vsu est caprea Nam cap̄ a capro fit·ex q̄bus capellus et la fiunt dī·

Capr̄iꝰ rii q̄ custodit cap̄s·a cap uel cap̄ dicit̄

Caprea pree·cap̄ siluestris dicta q̄si capiēs arbua Capree vt dicit Pap̄·sunt ibices·q̄si aures·eo q̄ ī star auium alta petant· He siquādo aduersitatē ferāt uel hoīm p̄senserint de altis cacumīibus sese p cipitantes suis se cornibus ī ramis arboꝝ recipiūt illesas·vide etiam ī dorcas

Capreolus li dimi·tam cap̄ q̄ caprei· unde hec capreola similiter dī·tam capre q̄ capree·et corr̄·o· Vide ī capriolus

Capreus a cap uel cap̄ dicit̄ hic capreus prei·id ē siluestris cap·qz sit similis capro · unde hec caprea pree siluestris cap̄ · Et scias q̄ caprei et capree dicunt̄ dorcades·et etiā ibices

Cap̄cornꝰ corni·cōponit̄ a cap et cornu·quoddā

animal est·quod rinoceros et egloceros dicit̃· Et dicit̃ capcornus quasi capna habens cornua · Cap corn⁹ etiam dicitur quoddam sidus celeste·cuius cauda ī effigie piscis format̃· ut in extrema sui pte pluuias designet

Capzific⁹ ci fc·gn̄is a carpo is·q̄dam herba sic dicta·qz pietes q̄bus innascit̃ carpit & fodit & erũ pit extra e latebns q̄b⁹ cõcepta ẽ·Vel dicit̃ a fico qz ficus arbor eius remedio fecundet̃· Vñ ꝑsius · Et q̄ semel · Int⁹ innata ẽ rupto iecore exierit cap ficus ꝛc̃·ꝟm hug·Pap̃·vero sic dicit·Capzificus in fructuosa arbos ī saxis montiũti nascit̃· Capzific⁹ arbor appellata·eo q̄ pietes q̄bus innascit̃ carpit·

Capgen⁹ na nũ pnlt·cor·q̄ melio⁹ ör & cor·si hic & hec cap̃gena gene·scz pec⁹ genitũ a cap̃

Caplis in cap̃nus exponitur

Cap̃nus a cap̃ uel cap dicit̃ capzin⁹ na num· & h & hec caprilis·& hoc le in eodẽ sẽsu pnlt̃·ꝑdu·& substãtiue hoc caple lis stabulum capzarum

Capolus li·A capio is dicit̃·& sunt capzioli cincinni siue vncinuli·q̄b⁹ se innectẽ vel suspendẽ arborib⁹ solẽt vites sic dicti·qz capiãt arbozes secũdum hug·& Pap̃ dicit·Capoli sic dicti·qz capiãt arbozes·Sunt·n·cincinni siue vncinuli q̄b⁹ se innectẽ & suspẽdere arborib⁹ solẽt vites·vt sine lapsu sustineant fruct⁹ suos·Scz capzeoli sunt ꝟm Pap̃· filij capze q̄ acutũ visum hñt· herbas eligũt vt comedant·ad alta nitunt̃·Sc̃z ꝟm hug·Capzeolus est di·tam capri q̄ capzei·vt in suo loco dixi

Capzona ne fe·gn̄is anterioz iuba equi·quasi capi ti ꝑna·& deriuat̃ a caput

Capsa e·i·cista·vbi aliquid reponit̃· quod etiaz ꝑ qualibz ꝑua domo dicit̃·& dicit̃ a capio is.ꝟm hug·& dicitur capsa qz capiat in se atq; seruet aliquid·vñ pap̃·Capsa dicta·qz capiat ī se atz seruet

Capsella le dimi·parua capsa

Capsula le di·pua capsa·& cor·pnlt̃

Capsus psi mas·gn̄is a capio is·i·carzuca·vndiqz ꝓtecta q̄si capsa·qz multa capiat

Captĩcula le fe·gn̄is·i·subtilis verboz deceptõ· sic̃ sunt sophismata·& dicit̃ a capio is· Vñ marcianus capella·Captenculis ludis illigantibus

Captiu⁹ ua uũ·a capio is dicit̃ q̄si capt⁹ · vel q̄si capite diminut⁹·Vñ & sic dicit̃ apud legistas·Ingenuitatis·n·fortuna excidit ab eo· vñ hec captiuitas tatis & captiuo captiuas verbũ actm̃· id ẽ·capt̃uũ facere

Capto tas tauí tare·verbuz actm̃ freq̄n· quod & ꝑ frequẽter cape & cape dicit̃·& format̃ a capio captũ tu·u ĩo fit capto tas·Vñ captatõ onis·rũoz cura popularis. Psal·Captabã ī animam iusti·

Captura re·i·captõ a capio is dicit̃·Luce v·Stupor circũdederat eum & omnes qui cũ eo erant ī captura piscium quam ceperant

Capue pue q̄dam ciuitas· vide in cãpania

Capula le pnlt̃ cor·i·pua capa

Capularis·in capul⁹ vide

Capullulũ a caput dicit̃ hoc capullulũ li·& capedulũ li·& hec caleptra tre in eodẽ sensu scz mitra tegens caput·q̄ & alio n oĩe dicit̃ pille⁹·galer⁹·calamat⁹·caliendz·comatiũ caticulũ·Caleptra tamẽ ꝓprie dicitur cufia equi

Capul⁹·a caput dicit̃ hic capulus li·qz caput est gladii vel a capio qz ibi capit̃ gladius vt teneatur Vñ capulo las verbũ actm̃·i·scindẽ uel secare·vnde ī decretis põtificũ·lingua delatozis capuletur· Capul⁹ etiam dicit̃ lect⁹ ī quo mortui deferuntur qz sup capita hoĩm deferat̃·Vñ versus·Est gladii capul⁹·capulusq; cadauera portat

Cap⁹ pi·i·falco auis·a capiẽdo ꝟm Pap̃

Caput itis dicit̃ a capio is· qz oĩs sẽs⁹ & etiã neui ab eo initiũ capiant,& ex eo oĩs viuẽdi cã oriatur·Ibi·n·omẽs sens⁹ apparẽt·Vñ ipsius aie·q̄ corpori ꝑsulit psonã quodammodo gerit ꝟm hug·Et pap̃ dicit·Est caput dictũ·qz capiat cũctos lẽs⁹· Caput etiã mentẽ sigt̃·q̄ caput ẽ anime ꝟm hug·& ponit̃ quãdoq; ꝑ pncipio·vnde ꝓpheta· In capite libri scriptũ ẽ de me·Quandoq; etiã ponit̃ ꝑ fine· Eccĩast·xxxii·Habeat caput responsũ tuũ·Ponit̃ etiã quãdoq; ꝑ domĩatu·vnde uers⁹·Primapiũ caput est·ps corꝑis & domĩat⁹·& ẽ finalis lrã t·q̄ patz ad gtiñ·Caput opõit̃ cũ bis & cũ tris·& dicitur biceps itis·triceps itis ge oĩs·q̄ habz duo uel tria capita·Inuenit̃ etiam hoc biciput·hoc triciput neu·gn̄is·i·geminũ vel trimũ caput·cõponit̃ etiam caput cũ occiduũ·& dicit̃ hoc occiput itis·i·occidua & postrẽa ps capitis·vel occiput cõponit̃ cũ ob & caput·& dicit̃ sic q̄si cõtra caput·qz sit capiti retrorsũ·& idẽ dicit̃ occipitiũ·Itẽ ꝓponit̃ cũ sincer⁹ & dicit̃ sinciput itis·i·ꝑ & anterioz ps capitis·q̄si sincera & pura·& patẽs ꝓpter capillozꝫ absentiã·Itẽ ꝓponit̃ cũ ꝑ·& dicit̃ ꝑceps·& cũ ante·& dicit̃ ãceps· Et nota q̄ ꝓposita a capio faciunt gtm̃ ī pis·vt ꝑnceps is·Sed composita a caput faciunt gtm̃ in tis·sicut dixi ī capio

Carabzio onis gen⁹ auis mustele similis

Carab⁹ pua scapha ex vimine facta & crudo corio ꝓtexta·vt ẽ nauicula discurzẽs ī pado

Caracter ris grece·ymago nou⁹ vult⁹·effigies · forma vel stilus·figura·lrã· ferrũ quo note pecori b⁹ imurũt̃· vnde & ipa nota vel signũ caracter dicit̃·& ẽ masc·gn̄is·& cor·pnlt̃ gti Sed ꝑ quezi quid sit caracter·& ī quib⁹ ordĩb⁹ caracter ĩpmatur·Ad hoc dico·Caracter ꝟm theologos ẽ distinctiuũ signuz quo q̄s ab aliis distmguit̃ ad aliquid spuale deputat⁹·Sed ad spuale ꝑ aliquis triplicit̃ deputari· vno mõ vt aliquis ī se spualia ꝓcipz & ad hoc quis deputat̃ ī baptismo· quãdo iam deputat⁹ ꝑ esse ꝓceps omis spualis receptõis·vnde caracter baptismalis ẽ quasi q̄dz spualis potẽtia passiua·Alio mõ ut spualia quis ī noticiam ducat ꝑ xp̃i fortẽ ofessionẽ · Et ad hoc deputat̃ quis in ofirmatõne·vnde etiam in tempe ꝑsecutõnis eligebant̃ aliqui qui dẽbant ī loco ꝑsecutõnis remãere·ad publice nomẽ xp̃i ofitendũ aliis occulte ꝓcedentib⁹·sicut patz ī legẽda sancti sebastiãi· Tercio mõ vt etiã spualia credentib⁹ tradat·& ad hoc deputat̃ aliquis ꝑ sacramẽtũ ordĩs· Et ideo sicut ī baptismo cõferẽ caracter & ī ordine ita & in confirmatõne: Et hec tria sacramenta scz baptism⁹·cõfirmatõ & ordo·ī quib⁹ cõferẽ caracter nõ possunt iterari·cũ habeant effectũ semp manentẽ ine iniuria sacramenti· Et scias q̄ distinctõ hui⁹ caracteris in veteri lege figurata est· In distictõne enĩ filioruz israhel ab egiptiis figurabat̃ caracter baptismalis·In distictõne timidoꝝ a fortib⁹ ī bellis· caracter cõfirmatõnis·In distinctõne leuitaꝝ a fratribus suis·caracter ordĩs De degradato an pote statem cõsecrandi amittat dicem⁹ ifra cũ d̃ missa dicet̃·& cor·primã caracter·vnde quidam·Exurit signat res distĩguendo caracter

Caracterism⁹ mi descriptõ forme alicuius· & dicitur a caracter

Caracto tas·i·scribere·& a caracter dicit̃

Caradrion·auis q̃dam alba tota · cuius interiora oculos caliginosos curãt·Si viuere debz infirmus appiquabit sibi Si vero mori fugit ab eo· Per medias noctes ĩ sublime celi dicit̃ volare sigt & xp̃m ita dicit pap̃·In libro ãt de ppriet̃atib? & naturis rez dicit̃ sic· Caladri? szm philosophũ est albi coloris nullã hñs pt̃ẽ nigredĩs cui? ps inferior ipsius femoris purgat caligĩẽ oculez·Cui? nat̃a talis ẽ qp quãdo alicȝ graui detinet̃ infirmitate· si egritudo fuerit ad mort̃ẽ kaladrius auertit faciẽ suã a sic egrotãte·& sine dubio tũc morit̃ hõ · si ãt infirm? dẽt qualescẽ·figit visũ ĩ ipm·& intendit in euz q̃si applaudẽs ei·& põt scribi p c vel p k kaladri? Differt ãt kaladri? ab auicula q̃ dicit̃ kalãdra·q̃ ẽ auis sonora & canora sicut merula·sic̃ dicit glosa deut̃· xiiii· vbi dicit̃·Differũt ꝛc̃· vide ĩ caladri?

Caragma atis gñis neu·i·impssio·ymago vel lrã Vnde auian?·Sicut num? habz caragma cesaris · sic hõ hẽt caragma dei·& deriuat̃ a caracter

Caraxis xis fe·gñis·i·notatõ·& dicit̃ a caracter· Caraxo xas·i scribere·a caracter dicit̃ szm hug· Pap̃·dicit·Caraxare·eximanre scribere

Carbas? si a careo & basis·& dicit̃ ẽ carbas? si·szi plurali carbasa ozz neu·gñis·i· velũ q̃si carens base·i·sust̃ẽtam̃to ab inferiori·Carbas? etiã dicit̃ qd̃ dã gen? vestis subtilissime·Iude carbaseus ea eum secundũ hug·& vt dicit̃ hec carbas? ĩ singulari vestis sinuosa·q̃ tã viro q̃p mulieri ouenire põt·szi carbasa ozz ad vela nauiũ ptinet·& coz·pnlt̃ Vñ ouiepy · Vidi p̃cipiti carbasa tensa noto

Carbo onis·a carpo pis dicit̃·qz ab igne carpat̃· vel poti? dicit̃ a careo res·qz flama careat· Qñ accẽsus ẽ dicit̃ pruna Cũ pruna extincta fuerit carbo vocat̃·Et ide hic carbõari? rii q̃ facit carbones

Carbuncul? a carbo dicit̃ hic carbuncul? li taz p paruo carbone q̃p p lapide p̃cõso ignito vt carbo· cui? fulgor nec nocte vincit̃· & p morbo quodaz inuenit̃·qz in ortu suo rubeꝰ sit vt ignis·postea niger vt carbo extinctus·Vnde versus · Est lapis ẽ morbus·carbo carbunculus extat

Carcan? nomẽ ciuitatis vel loci·& coz·pnlt̃ Carcan·calcamo·arphat·emath·ciuitates ĩ oriẽte Carcer a coerceo es dicit̃ hic carcer ris · eo qp reos coerceat·In singulari ppie vbi rei claudũtur szi in plurali vnde q̃drige emittũt̃·vel repagula añ posita·& dicit̃ carcer q̃si capiẽs reos·& ẽ ethimologia nõ cõpositõ·Vñ hic carceran? ni q̃ carcerez facit uel custodit·Et hic & hec carceralis & hoc le

Carchesia pocula·a loco carchesi vel spelũca·uel sũmitas arboris nauis szm pap̃·Vñ grecism?·Ast instrum̃tũ dicas·carchesia nauis·Hugº·vero sic dicit·Carchesia sũt ĩ cacumie arboris nauis trochee quasi f·lrã p q̃ funes trabũt̃·vñ & q̃dam vasa ad similitudinẽ illoz facta carchesia dicunt̃ · Trochee etiã sunt vocate qz rotulas habeãt· Trochos enim grece rota dicit̃ latĩe·Itẽ carchesia summitas mali ĩ q̃ corde ocurrũt·Vnde lucan?· Ae vtinã summi curuet carchesia mali

Cardia die quidã morbꝰ? szi cordis pulsus ·& dicit̃ a cardian quod ẽ cor

Cardiac? ca pnlt̃ coz·i cordis pulsũ patiẽs·quasi coz ardẽs hñs ppter sitiz·et dicit̃ ab ardeo & coz p apositõem·Vel dicit̃ a greco cardian quod ẽ coz Vñ iuuenalis·Cardiaco ciatũ nũq̃ missur? amico uel sit apositũ a coz & hio as·q̃si cor hians habẽs ppter sitĩ·& tũc dicet̃ cordiac? non cardiac?

Cardian grece latĩe ór coz·& accẽtuat̃ ĩ fine·

Cardinalis·A cardine dicit̃ hic & hec cardinalis & hoc le·Et cardinan? ria riũ ĩ eodẽ sensu szi qõ ad cardinẽ ptinet·Et hic cardinalis lis· ablatio ab hoc cardinali·qz p eos mũdꝰ? dẽt regi & gubernari & moueri sicut hostiũ p cardinẽ · Quedã etiam virtutes dicunt̃ cardinales ad similitudinẽ cardis in quo motꝰ? hostii firmat̃·quas nimiz virtutes vt dicit gregoriꝰ? ĩ tercia omel·ezechielis· tũc veracit̃ accipiꝰ? cũ eaz ordinẽ custodimus·Prima quidem prudẽtia·secunda fortitudo·tercia iusticia·quarta tempantia est Quid·n·pdest prudẽtia si fortitudo desit·Scire·n· cuiq̃ quod non põt facẽ· pena magq̃ virez ẽ·szi q̃ prudẽter itelligit quod agit· & fortiter agit quod intellexerit iã pculdubio iustꝰ? est· sed iusticiã tempantia seq̃ dẽt·qz plerazq; iusticia si modũ non hẽt ĩ crudelitatẽ cadit·Ipã ergo iusticia vera iusticia est·q̃ se tempantie freno moderat· vt ĩ zelo suo q̃sq; feruet sit etiã tempans· ne si plꝰ? feruecat pdat iusticiã·cuius seruare moderamĩa ignorat·Et vt dicit augꝰ? ĩ xiii·libro de trinitate·Iusticia est ĩ subueniendo miseris·prudentia ĩ p̃cauẽdis insidiis·fortitudo ĩ pferendis molestiis· tempãtia ĩ coercẽdis delectatõnibꝰ? p̃uis·De his dicit̃ ĩ libº sapie·Sobrietatẽ & prudẽtiã docet·iusticiã & virtutẽ·sobrietatẽ vocat tempantiã· & uirtutẽ uocat fortitudinem·vide etiã ĩ dos dotis & ĩ virt?

Cardo dis incerti gñis dicit̃ a carpo pis qz uertẽdo carpat̃· vel dicit̃ a cardian·& est cardo pua ps hostii·s·cuneꝰ? q̃ ĩ foramine vertit̃ Vnde & cardo dicit̃ ipm foramen aliquãdo·& dicit̃ cardo a cardion quod est coz·qz sicut coz hominez regit & mouet·ita ille cuneus ianuã regit & mouz·Cardo etiam dicit̃ extremitas rei·vnde & cardines celi dicũtur extreme ptes axis sic dicti·qz p eos vertit̃ celum. Cardo etiã ponit̃ p oportunitate vel articulo·Vñ puerbialit̃ solz dici·Res est ĩ cardine·id ẽ· ĩ articulo uel ĩ oportunitate·Qui·n·ĩ cardie est· leuiter põt ĩtrare uel exire·Vñ vir · Aut tãto cessabit cardine rez

Cardomomũ momi herba q̃dã est· granũ quodd spẽs arõatis·& pd̃·mo sicut amomũ ciãmomũ·

Cardueli lis fe·gñis q̃dã auis dicta a carduis qz scirpis & cardnis pascat̃

Cardu? dui·dicit̃ a carpo pis q̃si carp?· Regꝰ·mj libro xmj·capitulo·Carduus libãi misit ad cedruz Et est cardu? genus herbe spinose· cuius natura mordax & austera ẽ·& ideo succus ei? allopicias ·i·capillorꝰ flux? curat

Carectũ ti locus vbi crescit carex vel repouit̃·& deriuatur a carex·Vir·in buc· Tityre coge pec? tu post carecta latebas·Iob ·vnj·Aut põt crescẽ carectum sine aq̃

Careo res p̃teritũ habz·& supplet̃oem p̃teriti· & duo supina·szi carui caritus vel cass? sum cassum cassu·et caritũ caritu. Caritũ tu quod ppat caritus·& cassũ su·quod ppat cassus a um · Carẽs caritus vel cass?·caturꝰ? vel cassurus· quod probat cassus·& est idem carere quod nõ habẽ· & est neq; cum omibus suis apositis si aliq̃ ab eo verba cõposita inueniãtur szm hug·& coz·ca· Quidi· epy· Quod caret alterna requie durabile nõ est · Szi carus ra rũ pd̃·ca· Vnde versus · Semp amore care ne te careas mihi caze·Pap̃·dicit·Careo res rui cassum q̃uis caritur? ra rũ faciat pricipiũ· & secũdũ hº caturꝰ? irregulariter format̃·

Carex cis fe·gñis q̃dã herba·& ut dicunt cãna palustris·& dicitur a careo res·qz roboze careat szm

hug·Pap̃·uero sic dicit·Carex herba acuta· uulgo
lista·et cor·ri ī obliquis ut caricis
Caria rie·i·caries·Vide in carics
Cariatharbe·q̃ et hebron dr· et interpt̃ ciuitas
quattuor·Arbe·n· q̃ttuor cariath ciuitas·qr ibi se
pult? ē adā·maxī? abrhaā·ysaac & iacob·cū uxo-
Cariathsepher·interpt̃ villa pul ribus suis·
critudīs vel ciuitas lr̃ārum
Caribdis·a carina dicit̃·hec caribdis quoddā pi
culū marinū sic dictū·qr carinas absorbe
at·Aq̃s·n·accipit vt uomat· vomit vt accipiat·vñ
Ouidi? Euomit & potat tira caribdis aq̃s·vel ca
ribdis q̃dā vetula voracissima fuit· q̃ qr boues her
culis furata ē·a ioue fulminata ē & ī mare p̃cipitata
antiq̃s ibi exercet rapinas · Vñ ille loc? dicitur ca
ribdis·& ē b·eiusd̃ sillabe cū d· Vel caribdis ·vt
dicit pap̃·mare ē vertigiosum ī sicilia dicta grece·
q̃ gurgitibus occultis naues absorbeat· Ter in die
stīgit fluct?· & ter vomit·& dicit̃ caribdis·quasi
carinas abdēs·qr eas ī mare submergit· Vide ī scil
la·Et desinit actūs singularis ī im & ablatiu? ī i
Carica a copia dicit̃ hec cariaca ce vt caribdi
·i·fruct? palme·& ficus sicce·vel poti? massa illa
rū·Vñ & a copiositate sūt notate. qr multe sunt
in vna massa·Vel dicit̃ a carīs quod ē grā·qr tales
fruct? gratiosi sunt·& cor·pnl̃·Oui·Quid vult
palma tibi vulgosaq̃ carica dici
Caricia cie ī caritas ē
Cariētissimos· Vide ī q̃rta p̃te ī ca·de tropis
Caries a careo es ·dicit̃ hec caries rici·i· putredo
qr careat soliditate· Sed caries ē p̃prie lignor· pu
tredo vero aliar rer·& dicit̃ sic· qr euēiat lignis
soliditate & virtute carētib?·& hec caria rie ī eod̃
Caria e a cario is dr hec carīa ne· media pa sēsu
nauis·qr cū remis curr̃ēs diuidit aq̃s· vel poti? di
cit̃ a curro is carina quasi curzina· Et ē carīa p̃prie
media pa nauis scz vent̃·sz ponit̃ quādoq̃ pro ipā
naui·Qr ār dicit̃ carina·quasi carēs rima ethimolo-
gia est nō apositōnis ostensio·& p̃·pnl̃·vñ q̃dā
Dic lat? esse rat̃ ventr̃ē dic eē carīā
Carinator torīs·i·cōuiciator & maledict?·& de
nuā̃ a carino nas
Carino nas verbū neu·i·argueze vel quiciari· uel
illudē·& dicit̃ a careo res
Carinus ni q̃dā vir a terēcio induct? dictus sic·
quasi carēs noy·i· mēte & sensu·a careo & noy·vl'
sit hec etia· & deriuat̃ a careo res
Cario rias·i·putrescē·& est lignor·& deriuatur
Cario ris·i·diuidē verbū actū a caria ne
Carioſus a caria uel caries dicit̃ carioſus sa sum·
·i·vetust? putrid?·& opaē carios? sior sissim?· vñ
carioſe sius sissime adūbiū
Caris grecū·& interpt̃ grā· & accētuat̃ in fine
& pōt scribi p k siue p c
Carisia sie·i·lena·vetus & litigiosa·& dicit̃ a ca-
reo res· Vñ & fallaces ancille carisie dicunt̃·qr ve-
ritate carent
Carisma matis gn̄is neu·i·grā vel donū grē·& di
cit̃ a caris quod est grā·& cor·pnl̃·gti· vñ quidā
Vult crux lucia cimis & carismata dia Qr det uota
pia quarta seq̃ns feria·
Caristeū stei gn̄is neu ·gen? mazmoris viridis· a
caris quod est grā sic dictū·qr sit gratū sculptori
bus·eius·n· viriditas reficit oculos
Caristia stie ī caritas uide
Caristo·a caristeū dicit̃ caristo stas·i·fulgere· vel
caristare·i·grās referze·vel letari·& secūdum h^a

deriuatur a caris
Caritas·A caris quod ē grā dicit̃ hec caritas atis
·i·dilectō·vel rer emptō difficilis·quod magis p
prie dicit̃ hec caritudo dis·Et hec caristia stie· qō
etiā dicit̃ festi? & gratiosi? dies·& etiā suauitas &
dulcedo & grā · & hec caristia ī eodem sensu sm
hug·Pap̃·etiā dicit·Caristia dies festi? inter ogna
tos Dicit̃ ār caritas quasi cara vnitas·qr nos vnit
caro·vñ apostol? dicit q̃ caritas ē vinculū pfectō
nis·i·pfecte unionis·Signū ār caritatis est gaudē
cū gaudentib?·& flere cū flentib?·Itē excusatō &
opīmtum delicti p̃imi·qr ut dicit petr?· Caritas
opit mltitu dinē peccator·Vnde quādo frat̃ diuul
gat delictū p̃imi·maxīe ubi nō pōt esse correctio
signū est nullius uel pue caritatis ad p̃imū· Qui
do ār libenē opit & excusat·seōm scz deū signū ca
ritatis ē Sz pōt q̃ri an mali siue peccatores sint
diligendi ex caritate. Dico q̃ in malis ē duo consi
derare scz naturā qua homines sunt· & maliciā qui
mali sūt·qr ergo sm naturā suā sūt ad ymaginē dei
& uite diuīe sunt capaces· iō sm naturā suā sunt
ex caritate diligēdi· Malicia ār ipor cōtraria diui
ne uite·& iō ipa ī eis odienda est·unde aug? dicit
Sic diligendi sunt homines ut eor nō diligār error
Sciendū tn̄ q̃ ī pctōrib?·q̃diu sūt ī hac uita sunt
adhuc ratōe nate humāe māet possibilitas ad gra
tiā Nō ār in dānatis & demonib?·& iō nō est simi
lis ratō de pctōrib? & dānatis·unde patz q̃ dam
nati nō sūt diligēdi ex caritate·licz pctōres in hac
uita ex caritate diligi dēant·nec etiā p̃ dānatis est
orādum·Et q̃ dicit̃·Diligite inimicos uros·& bñ
facite his q̃ oderunt uos·& orate p̃ psequntibus &
calūniātib? uos·Intelligit̃ donec sunt ī uita ista ī
qua orōes nostre eis p̃desse possūt·unde dicit gre
gori? moraliū·xxxmj·Orant sancti p̃ inimicis suis·
eo tēpore quo possunt ad fructuosā pniam eorum
corda conuertē·atq̃ ipā cōuersione saluare·vide ī di
lectō & in zel? & ī scādalū & ī pfectō & inimic?
Itē ad quid ualeāt bona opa extra caritatē facta ha
bes ī op?·uide etiā ī p̃ceptū·Item q̃ caritas ē por-
ta paradisi habes ī rōphea·Itez uide ī uita· Nota
hic q̃ opa bona ī caritate facta etiā si trāseāt actu
manent tn̄ q̃tū ad meritū ī dei acceptatōe Et secū
dū hoc q̃ sic manent habent efficaciā q̃tū ī ipis est
Inducendi facientez ad uitā eternā·& sic dicunt̃ uiua
remanē·sz q̃ effectū ī pctōrem nō habent est p ac
cidens p̃ter pctm̄ quod facit pctōrem īdispositū
ad p̃cipiendū effectū p̃cedentiū meritor·Nō ār q̃
ab ipis opib? aliq̃d demaē·cū ī suo fuerī efficaciā p̃
dictā obtinuerint hoc ipo q̃ ex caritate sūt elicita·
qd eis seq̃ns pctm̄ auferze non potest·Et iō remo
ta indispōne a pctōre p̃ pniam·opa illa p̃cedentia
effectū suū·in ipo itez habere incipiūt·et secūdū
hoc uiuificari dicunt̃·Nō ergo opa p̃ius uiua mo
riunt̃ ī se·sz moriūt̃ p̃ accidens quo ad ipm effectū
et iō remoto illo accidente uiuificari dicunt̃ ·si aūt
p̃dict? peccator moriaē in peccato mortali ·tunc
bona p̃cedentia nō psūt sibi ad meritū uite eterne
psunt tamen iustis et pseuerātib? in pnia· et etiā
btis·Vnde in apoc·ca·iii·Tene quod habes· ut ne
mo accipiat coronā tuā·Quod dupliciter? modis pōt
intelligi·si·n·intelligaē de corona pntis iusticie di
cit̃ coronā ei? ali? accipe·duz opa ipius in caritate
facta q̃ sibi et aliis p̃derāt·secundū q̃ spūs carita
tis facit omunia merita sāctor·ipo peccante sibi p̃
desse desinūt ad meritū uite eterne·cor tamen fru
ctus in illis manet qui in grā pseuerāt· Nō tamē

ita q̄ eadem nūo grā q̄ est in uno· ipo peccante in
altero fiat· Similit etiā exponiē si intelligaē de co-
rona future glorie· qz sancti i patria existētes gau
dēt de oīb⁹ meritis sāctoz q̄ i mūdo sūt· vnde ali
quo peccāte cui⁹ multa merita p̄cesserūt gaudiuz
illoz meritoz meēnū manebit i btis quod ipe pec
cādo amisit· & nō ita q̄ gloria q̄ p̄destiata est vni
alteri deē· Opa vero q̄ fiunt in mortali mortua sūt
& iō adueniēte pnīa illa bona nō reuiuiscūt Vnde
vers⁹· Illa reuiuiscūt q̄ mortificata fuerunt· Viuē
nō possūt q̄ mortua nata fuerūt ¶ An pnīa possit
iterari hēs i pnīa ¶ Vtz inuidēs fratri· & ide dolēs
possit esse in caritate· reqre in inuideo

Caritudo dis in caritas exponitur

Carmel⁹ q̄ hebraice cbermel dr· mons ē in ofinio
palestine atqz fenicis· sz nō ille ō quo nabal carme
lus· Ille· n· mons ē galilee in tra p̄missionis

Carmē mis diciē a carmētis dea carminū· vel dici
tur carmē q̄si carēs mente· qz illi q̄ illud canebant
mēte carē credebanē· Vel diciē a carpo pis· qz car
pti p̄nūcieē· & diciē carmē quidq̄d pedib⁹ ptineē
Carmē etiā diciē scriptū de aliquo delectabili cuz
metro ut in boetio· Carmina q̄ quondā studio flo-
rēti pegi· Carmē etiā diciē q̄libz cātus cum metro
Vñ liber odarū intitulaē liber carminū· i· cātuū· qz
q̄libz eius distinctō cātabilis ē· Vñ carmineus nea
neum ad carmē ptinens

Carmētis is fe· gnis dea carminū fuit mater euā
dri· & dicitur a carpo pis

Carmino nas vel carminoz naris· i· carmina facē·
& diciē a carmē mis· Et etiā ad lanā ptinet· vt car
minare lanā· quasi carpe vel purgare·

Carnalis in caro est

Carnariū nazi loc⁹ vbi carnes reponūē· & diciē
Carneus nea neū in caro vide ¶ a carne

Carnicula le dimi· pua caro

Carnifex cis p̄is gnis· i· homicida vel macellator·
& diciē a carnifico cas· & cor· fi· sz̄m hug· Pap· ve
ro dicit· Carnifex dicitur qz carnē faciat·

Carnificina ne pd· pnlē· fe· gnis· i· macellū· & di
ciē a carnifex· Vñ aug⁹· in quodā sermone stepha
ni· Carnificinā itaq̄z sui furoris iude⁹ exercuit· sed
ouē suā dauid noster de ore frentis excussit

Carnificiū ficii officiū vel actus carnificis· & dr
Carnifico as pnlē· cor· i· facē carnes ¶ a carnifex
uel interficere vel lacerare & opōiē a caro & facio
& poniē carnifico cū ex· & dicitur excarnifico as
id est· dilacerare vel cruciare

Carnulētus ta tū poniē a caro & lētos quod est
plenū· & ē carnulētus plen⁹ carnib⁹· s· pinguis &
crass⁹· & opaē carnulēt⁹ tior tissi⁹· vñ carnulente
ius tissime aduerbiū· Vñ hec carnulētia tie· i· crāssi
tudo ¶ a creos vel a creo as· vel dr caro· qz cara ē· Et ē caro ex q̄ttuor elem̄
tis posita & opacta· Nā terra i carne ē· aer i hali
tu· humor in sāgume· ignis i caloze vitali· Et dicit
p̄prie caro q̄ viuit· i dē & corp⁹· Corp⁹ quod nō vi
uit· idem nō caro· Sed iam laxius vtimur isto vo
cabulo caro· Item p̄prie caro in singulari humana·
Carnes in plurali q̄libz alie· porcine· pecorine· vel
alie· vnde carneus nea neum quod ē ex carne ul' pi
guis· & carnos⁹ sa sum· i· crass⁹· & opaē carnos⁹
tior sissi⁹· Vñ carnose sius sissime aduer· vñ hec car
nositas atis· i· crassitudo· Itē a caro ris & hec carna
lis & hoc le· i· carneū vel q̄ seq̄ē fragilitatem carnis
q̄si fragile uel quod ptinet ad carnē· vñ carnaliter
aduerbiū· & hec carnalitas tatis· Et hēt p̄ maz hic
uem caro· sz carus ra rum p̄mā producit· vñ quidaz
Vilis sepe caro· mea fit p munere caro ¶ Et sciaz
q̄ apostol⁹ cū dicit· Caro & sāguis regnū dei nō
possidebunt· q̄ carnis & sāguis nomie nō substan
tiā veri corpis· sz corruptōz mortalitatis signat· si
cut ipe cōsequēter exposuit dicēs· Nec corruptō i
corruptelam possidebit· qđ· n· dixerat· Caro & san
guis dicit corruptōz· & qđ dixerat regnū dei· nūc
dicit incorruptelā· Aliter nāqz sm gregoriū Caro
i scripeura sacra iuxta naturā· aliter iuxta culpam
aliter iuxta corruptōz mortalitatis q̄ ex culpa con
tigit appellaē· Iuxta naturā qdē cū dicit i geñ· Hoc
nunc os ex ossibus meis· & caro de carne mea· &
verbū caro factū est & hītabit i nobis Iuxta uero
culpā cū diciē· Caro cōcupiscit aduers⁹ spm̄ & spi
ritu⁹ aduers⁹ carnē· Iuxta corruptibilitatē āt cū di
ciē p̄ pphetā· Et rememorat⁹ est qz caro sunt· id ē
fragiles & moribundi· vnde & recte subdiē· Spi
ritu⁹ vadens & nō rediēs· Regnū itaq̄z dei caro nō
possidebit· i· caro iuxta culpā vel mortalitatē· & ta
men caro iuxta naturā regnū dei possidebit· Vide

Carol⁹ li p̄nlē· cor· rex francie fuit ¶ im homo

Carpentari⁹ rii qui facit vel qui ducit carpētū· di
ciē tamen gñaliter o mis artifex lignarius carpēta
rius· & diciē a carpentū ti· Et a carpētari⁹ hic car
pentariolus li diminutm

Carpentū ti· A carpo pis diciē h° carpentum ti
quoddā genus curruū· q̄ āt diciē carpentū q̄si car
r⁹ pōpatic⁹· qz i pōpis solz hri· poti⁹ videē ethi· q̄

Carpo pis p̄si ptū carpe ver ¶ cōpōnis ostensio
bum actm· i· reprehendere· diminuere· incidere· dissi
pare· p̄pare· purgare· auferre· Vnde quidā· Carpit
diminuit· capit· aufert· & reprehendit· Carpo ponī
tur discerpo pis· Decerpo pis· Excerpo pis· & ab
istis oīb⁹ verbalia· & sūt actia siē & pmitm

Carpobalsamū· Balsamū cōponiē cuz carpos vel
xiros· quoz vtrāq̄z iterp̄taē fruct⁹· & diciē h° car
pobalsamū mi vel h° xirobalsamū mi· i· fructus si
ue semē balsami· vel liquor qui fit ex ei⁹ fructu si
ue semine

Carpofor⁹· A carpos quod est fruct⁹ uel semen
& foros quod est ferre· cōponiē hic carpoforus ri
quidā de⁹ paganoz qui leie iterp̄taē fructifer uel

Carporo ras· i· sauciare· ferire· & diciē vberti⁹
a carpos· quod magis videē derivari a carpo pis

Carpos grece· latine fructus vel semen

Carptim aduerbiū· i· sparsim· distinctim· diuisim
carpendo eligenter· & dicitur a carpo pis

Carena· & publica pnīa· & q̄dragena vnuz sunt
Qui igiē istā pnīam facit quadragica dieb⁹ non in
trat eccīam· & lanea veste idut⁹ ab escis & potib⁹
qui interdicti sūt· a choro gladio & equitatu illos
supradictos dies abstinet· In tercia aūt & q̄rta fe
ria & sabbato aliquo genere leguminū ac oleribus
pomis uel piris uel piscibus cuz modica ecclesia
vtaē tempate· Hec omīa p̄bāē extra de homicidiis

Carruca· A carrio ris· quod est diuido diciē hec
carruca e· qz currendo diuidat terrā· Esa· xlvi· Et
adducent omēs frēs vrōs zē· & in lecticis et i mu
lis et in carrucis· Itē a carrio ris diciē hic carr⁹ ri·
eadē ratōe· Quidā tam dicunt q̄ carrus dicatur a
cardine rotaz sz̄m hug· Pap· vero dicit· Carr⁹ ri a
cardine rotaz q̄ttuor vel quod curzēdo sonz· vel

Carr⁹ ri sz̄m hug· mas· gnis· Sz̄m Pap ¶ q̄i curr⁹
hoc carr⁹ ri· Vide i carruca genus est vehiculi

Carta te· A careo res· qz caret pilis et carnibus·
vnde hec cartula p̄nlē· cor· dimi· et hic cartularius

qui cartas facit et ꝑpat

Cartago ginis·A carta et ago agis cõponit̃ hec cartago gis q̃dã ciuitas · qz fuit circundata corio bouis·Vñ hic & hec cartagimẽsis.& hº se.Et adiectiõe etiã declinat̃ ħ & hec cartagimẽsis & hoc se & ꝑd·ta·& põt scribi ꝑ k Et scias q cartagimensis formam̃ ab hoc gtõ cartagis·remota s·& addita ensis. Vnde patz q hẽt i·ī añpnlt̃ sillaba·vt pistoris pistoriẽsis·Sic oñdi ī tercia ꝑte vbi egi de ꝺnotatiuis desinẽtib9 ī ensis.Multi tam̃ superabundant i·i ꝓnunciatõe cã eu phonie·& dicũt cartagimẽsis

Cartallũ li canistꝛ.cophin9 vel Vide ī feniceõ vas quo mortui efferunt̃·Hiere·vi Cõuerte manũ tuã q̃si vindemiator ad cartallũ·sz hic melius scribitur ꝑ q sicut i suo loco dicet̃ sm hug·Scõm papdicit̃ hic cartallus mas·gnis·Vñ sic dicit Cartall9 id est·cophinus vel canistrum

Cartallus grece fiscella latine

Cartilago·A careo dicit̃ cartilago gis·i·naris·vel auris·ul' alteri9 rei ossea teneritudo & sine medulla·quod gen9 auricule & nariũ discrimina & costaꝛ extremitates hẽnt·& dicit̃ sic· qz leui attritu carz doloꝛe dũ plectit̃·& vt dicit Pap̃·Cartilago ossis spẽm habz·fortitudinẽ nõ habz sicut discrimẽ nariũ & auricule·Iob·xl·Cartilago illi9 ꝛc̃·& ꝑd·pnlt̃·Vñ alexander Cartilago rigz eadẽ mage carne rigescit.

Caruncula le dimi·pua caro·sm hug·& Pap̃

Carus·A caris quod est grã dicit̃ car9 ra rũ ī duab9 sigficatõibus·Carũ dilectũ·Carum cuius em ptõ ẽ difficilis·& opat̃ car9 rior rissi9·Vñ care ri9 rissime aduer·& ꝑd·ca·sz caro nis p̃mam corripit

Casa se fe·gnis pua dõ9·& ꝺz a cad9 di sm hug· Sapie xi·Et ī locis desertis fixerũt casas·Vel sm Pap̃·Casa est agreste bitaculũ palis virgultis arũdinib9qz ꝓtextũ qb9 pñt tueri a vi frigoris l' caloris

Casdei·in chaldei vide

Caseol9 li dimi·puus caseus

Case9 sei dicit̃ a cado dis·qz facile cadat & cedat vel dicit̃ a careo·qz sepe caret·q̃si carens·& ꝑdu·ca·Vñ quidã·Caseus anguilla mortis cibus ille ul' illa·Ni bibas & rebibas & rebibendo bibas

Casia·A cado dis dicit̃ hec casia sie q̃dã herba·c9 flos cito cadit·Vñ casia flos illi9 vel liquor ide fact9·& scribi dẽt ꝑ vnũ s·Vñ ī psalmo Mirra gutta & casia·Et ī iob vltio ꝑ e9 scõa filia· corripit·nca·Vnde plius ī vltima satira · Hec sibi corrupto casiã dissoluit oliuo·Itẽ Qui·xv·metha·Qui simulas casias & nardi lenis aristas·Itẽ in auroꝛa de se cũda filia iob dicit̃·Que redolet casia germana se cũda vocat̃ Et ponit̃ int̃ spẽs arõaticas ab ysidoro

Casleu·nouẽber·mẽsis q̃ ẽ non9·& accẽtuat̃ ī fie·

Casma matis gnis neu·i·poꝛtic9 aeris vel fulgurethere·Et ẽ grecũ·ltie dicit̃ fulgetra·vnde casmatisso tissis tissẽ verbũ excepte actõis soli deo conueniens sm hug·Pap·ũo dicit·Casma hiat9 terze

Casmatisso tissis in casma est dũ rũpit̃ ẽra

Casoma me acus mulieris q̃ mulier caput scalpit a cado dis dicta eo ꝙ cadere faciat immunda·

Cassabund9 da dũ·id est·cassus frustratus· & dicitur a cassus quod est vanus

Cassari9 rii·i·retiari9 a cassis dicit̃ q̃ retia facit·

Cassicula le a cassis dicit̃ hec cassicula le puũ rete quod & cassilis dicitur· vel dicitur cassilis a careo qz careat soliditate in fozaminibus

Cassida in cassis vide·

Cassidilis dilis se·gnis·& hoc cassidile lis neutꝛi gnis dicit̃ saccul9·pera·sarapiũ·sicatiũ·marsupiũ mocul9·locul9·crumena·sm hug·Pap̃·etiã dicit· Cassidilis pera pastoralis·& ꝑdu.penlt̃·Tobias· Cassidili profert · ancillare iecur ·'& corripit pe nulti·hic·sz hoc accidit cã metꝛi·Quidã tam̃ legũt ibi cassiduli p u·ī thobia vnj·ca·vbi dicit̃·Protulit de cassiduli suo ptẽ iecoris·& ita inuenit̃ ī antiqs bibliis·& hoc vult hug·& pap̃·Quedã tam̃ biblie noue habent de cassidili suo et coꝛ·pnlt̃·et declinat̃ cassidilis lis·Quidã legũt ibi cassidili suo declinãtes cassile lidis & coꝛ·pnlt̃ siue li.Quidã etiã dicũt q̃ cassidile dicit̃ pera aucupis ī modum reticuli facta·ī qua põit aues q̃s ī casse·i·im reti capit·Et dicit̃ cassidile·qz quidquid capit̃ ī casse sedz iclusũ ī cassidilib9 vel dicit̃ q̃si cassis sedile qz breue est ut sedile·i·fundus cassis·& simili mõ reticulatum

Cassilis lis·in cassicula vide

Cassis·A caput dicit̃ hec cassis dis·i·galea·quia caput tegat·& ẽ de ferꝛo·& ẽ ꝓprie milituz· Galea vero de corio est·dicta a galeon quod est conũ·& est peditũ·Et facit cassis actm̃ cassidẽ vel cassida vnde & sumit̃ hec cassida de idẽ quod cassis·vel dicit̃ cassis a careo·qz mel9 sit manis & cassa·Reguz i·libꝛo ca·xvii·Cassis erea sup caput eius

Cassis sis mas·gnis·i·rete·& vt dicit ysidoꝛus ꝓprie est gen9 venatorie retis·& dicit̃ a capio·quia capiat·vel dicit̃ a caro qz careat soliditate in foramibus·Dicit̃ & hic cassis dis pro helmo · vnde ũsus·Fallit aues cassis·munit caput enea cassis · Si cassis cassis dicas signat tibi rete·Sz galeam signo cum cassis cassidis aio

Casso sas sani sare·i · frangere · destruere annihilare · vanũ facẽ·Et est actm̃ · & deriuat̃ a cass9 assus a um dicit̃ a careo res·qz hẽt p Unomie teritũ carui·& ꝑ suppletõem cassus sũ· Et nota·q cass9·id est priuatus ꝓcipium ẽ·cassus uero·id ẽ vanus nomen est·Inde cassabundus da dum

Castanea nee fe·gnis tã ꝑ arboꝛe q̃ ꝑ fructu·& dicit̃ a castro stras · qz eius fruct9 ī modũ testiculoꝛ gemmus intra folliculũ recõdit9 reijcit̃ q̃si ca

Castellanus·A castrum dicit̃ castellan9 str.e9· na num·qui inhabitat castrum·& hic castellarius·rii dominus castri·vel qui p̃est castris

Castellũ li a castꝛ dicit̃ hoc castelluz li· & hoc castellulũ li ambo dimi·castellũ etiã dicit̃ cõductus uel receptaculũ aq̃·vel uas ad aquã recipiendã·& videt̃ sic dici·qz ad modũ castri sit dispositũ

Casteriũ sterii locus ubi remi collocãt̃· & dicit̃ a castro uel a castris

Castifer ra rum penlt̃·coꝛ·qui flagella poꝛtat ut castiget·a cast9 & fero fers

Castigo gas dicit̃ a cast9·& est uerbũ actm̃·Et ẽ castigare castũ facẽ uel coꝛrigẽ·uel cõmouere·vñ ī psalmo·Castigãs castigauit me domin9·Qz aũt dicit̃ castigare quasi castum facere uel agere potius uidetur ethi·q̃ opositõ·et ꝑducit sti

Castionia a cast9 dicit̃ hec castionia nie·i·castitas

Castoꝛ storis mas·gnis quoddã animal est sic dictum a castro stras qz cuz sentit ueuatoꝛes se seq̃ntes seip̃m castꝛat ut euadere possit · sciens se fugari ꝓpter testiculos. Testiculi em̃ ei9 apti sunt medicamibus·Idem et fibeꝛ fibꝛi et beuer et canis põtic9 dicit̃ sm hug·Ysid·etiaz in xii·libꝛo ethi· cade bestiis dicit·q eũ p̃senserit uenatoꝛẽ se castrat et moꝛsibus virilia sua amputat· Et phisiolog9 etiam hoc dicit·Quidã tamen opinant̃ hoc falsum eẽ dicentes q castoꝛ nõ est tãte discretõis q̃ sciret se

liberare taliter·et hoc quotidie patet in castoribꝫ· qui in diuersis locis inueniunt· vnde quod dictuz est de castratõe castoris·nõ de castoribꝫ q̃ fibã di cunt · ſz de q̃busdã aliis aialibꝫ castoribꝫ assimilã tibꝫ ĩ testiculis ẽ forsitan intelligendũ ¶ Est aũt castor animal mirabile & mõstruosũ· viuit ĩ terra & ĩ aqua·natat ĩ aq̃ vt pisces· ĩ terra ambulat si cut alia aialia·Cauda ei? ĩ oĩbus naturã pisces hẽt & sapit·habz em squamas & spinas quãdmo dum piscis·reliquũ corp? carneũ est naturã hñs q̃drupedis aialis·& nõ ꝑmedie ĩ iciuniis· Cauda vero eius ꝑmedie ĩ iciuniis·Est aũt castor ĩ magni tudine admodũ pui canis·hñs pedes q̃si canipes a pte posteriori cuz q̃bus ꝓncipaliter ambulat · A pte vero anteriori habz pedes q̃si anserinos cũ q̃bꝫ ꝓcipaliter ĩ aquis natat· Dentes hẽt acutissimos pellẽ ꝓciosam·Itẽ inuenit castor oris ꝑ quodaz si gno celesti· Vnde dicit papi·Castor & pollux apũd paganos dii sunt habiti·quos etiã inter sidera fixe runt·quod signũ dicit gemi·Itẽ ysid·ĩ tercio libro ethi·vbi agit de noĩbus stellaꝝ sic ait·Castorez & pollucẽ post mortem inter sidera notissima ꝓstitue rũt. q̃d signũ gemi dicunt·& cor·plẽ gtĩ castoris to tis ĩ veraq; significatione

Castoreũ·a castor dicit hoc castoreuz rei·i· medi camentum quod fit de testiculis castoris Et adiecti ue declinat castore? rea reũ·vt castorea caro·id ẽ caro castoris vel de castore existens

Castra sũt vbi milites steterunt dicta q̃i casta·ul' q̃ ibi castret libido.Castꝝ vero singulariter opidũ ſzm papi·Hug· vero dicit·Castꝝ tri dicit a castro as·q̃ castretur licẽtia ibi ibitantiũ ne passim vagari liceat·& pateãt hostibꝫ·Eadẽ ratõe dicunt & ca stra ĩ expeditõe tm̃ ĩ plurali nũo· vel q̃ ibi tanq̃ casti dẽnt esse·luxuria em̃ vires eneruat·Vel dicit castꝝ q̃ ĩ alto loco ẽ situm·quasi casa alta·

Castrametor taris·i·diuidẽ vel ponẽ vel mutare castra·vt Castrametati sunt filii israhel·id ẽ·posu erunt castra vel mutauerunt·& ẽ opositũ a castra & metor taris·quod dicitur a metior vel muto tas ſzm hug··Q̃ñq; ãt inuenit·Castra sũt metati·ita q̃ sunt due dictões·Deu·ꝑmo· Metabunt aũt ca stra filii israhel.& ꝑd·me·castrametor aris·Vnde Lucanꝰ ĩ ꝑmo·Audax hespereos veniã metatur

Castrensis·a castro vel castris dicit ¶ im agros· hic & hec castrensis·& hoc ense· Hec ẽ ſzm papi· ca strensis dignitas vel honor castrorum·

Castrimargia gie·i·ocupiscentia gule· ventris ĩ gluties·a castꝰ ꝑ ꝑterariũ dicit·q̃ nõ facit castos·

Castro tras trani verbũ actm̃ · & dicit gallꝰ ca stratꝰ·quãdo ei amputati sunt testiculi·& ĩde ver

Castꝝ tri ĩ castra exponit ¶ balia·

Castꝰ ta tũ dicit a castro as· Vnde dicit Papi·& hug· Castus olim ꝑmo a castratõe dictꝰ· Ꝑcea placuit veteribꝫ etiã eos sic nominari qui ꝑpetuã libi dis abstinentiã pollicent·Et ꝑpe castꝰ tior tissimꝰ Vñ caste tius tissime aduerbiũ·& hec castitas atis Et ẽ castitas ꝑprie corpis incorruptio·Sz ꝓmẽtia ẽ pꝰ corruptõem luxui abrenũciatio· Dicit tm̃ cõtinẽs nõ solũ in castitate· sed etiam ĩ cibo & potu & ira·& ocitu & in aliis Quidã castitatẽ in ꝓugiis spualibꝫ· cõtinentiã in virgĩbus intelligũt·Illa aũt ẽ vera castitas q̃ nec mẽte polluitur·Cõsuenit etiã a quibusdaz distingui triplex castitas· Est nã q; castitas virgĩalis mrimonialis & vidualis·& in qualibz istarũ homo fidelis saluari põt·

Casula le di·pua casa·Casula eꝰ dicit vulgo plãe ta ꝑsbiteri·q; istar pue case totũ hominẽ tegit

Casus sus sui dicit a cado dis· Et a casus hic & hec casualis & hoc le·Et inde casualiter aduerbiũ se cundũ hug·Papi·vero sic dicit·Casus a cadẽdo dictus·ꝑ eos em̃ inflexa nomina variãtur·& cadũt tã sensu q̃ lrã·¶ De casu accidẽte noĩs supra req̃ re ĩ tercia pte vbi egi de cãu noĩs·Casus diuersa significat·Nã casus ẽ lapsus·ruina·fortuna·eucꝰ?· omen·piculũ Casus ãt vel fortũa sũt cãe ꝑ accidẽs rari? euentiũ·ĩ his reb? q̃ ꝓpter aliq̃d aliud fiũt Vt qui cã vidẽdi amicũ exiuit·lapide sua grauitate cadenti ẽ pcuss?·Vel vt dicit boeti? in v·de ꝑsola tõe·Casus ẽ mopinatus euent? ex cõfluẽtib? cãis in his q̃ ob aliq̃d aliud gerunt· sic & cũ vn? abscõdit aurꝫ & alter effodiẽs terrã ob aliud idẽ inuenit hº igit fortuitu credit accidisse·sz ñ de nihilo·Nã ꝓprias hẽt cãs q̃ posuit pri? & p? qui effodit· Dicit em̃ boetius in q̃rto de cõsolatõe notabile verbũ Quãuis cãz tãte dispõis ignores·tñ quoniã bon? mundũ rector tẽpat·recte fieri cuncta ne dubites·Nã vt dicit in iob·Nihil ĩ terra sine cã·Aristoteles ãt·ii·phicoꝝ dicit · Casꝰ ẽ cã agens ꝑter intẽtõez·Et iõ q̃ casualia sunt·simplicit loquẽdo non sunt intenta nec voluntaria· Et q; oĩe peccatũ ẽ voluntariũ secũdũ augustinũ·ꝓueniẽs ẽ ꝙ casualia inq̃tũ huiõi nõ sint peccata·Cõtingit tñ io vt q̃ nõ ẽ actu ꝑ se volitũ uel intentũ·ꝑ accidens sit volitũ & intentũ·secundũ ꝙ cã ꝑ accidẽs dicit rmouens ꝓhibens·Vñ ille qui non remouz ea ex quib? sequit homicidiũ si dẽat remouere · erit quodãmõ homicidiũ voluntariũ Hº ãt ctingit duplicit·vno mõ quãdo dãs opaz rebus illicitis q̃s vicare dẽbat· hõicidiũ incurrit·Alio mõ quãdo non adhibz debitã solicitudinẽ·Et iõ ſzm iura·si aliquis det opam rei licite debitã diligentiã adhibens·& exhº homicidiũ sequit non incurrit homicidii reatũ· Si vero det opam rei illicite.uel etiã dãs opam rei licite·nõ adhibens diligentiã debitã nõ euadit homicidii reatũ·si ex ope eius mors hois seq̃tur · Vñ ĩ quarto ca·gen·& ĩ historiis legit·q̃ lamech credẽs interficẽ bestiã iterfecit hominẽ·s·chain·& reputatum ẽ ei ad hõicidiũ·q; uidelicz lamech nõ adhibuit sufficientẽ diligentiã ad homicidiũ uitandũ·& iõ reatũ homicidii nõ euasit Nota b ꝙ sit dicit ĩ historiis·Lamech secundũ iosephuz res diuinas scies·sapiẽter uidens chayn ꝓnĩ pene subiacẽ·sibi uero deberi maiorẽ penaz·ꝓdixit hoc mulieribus suis sic· Quoniã occidi virꝫ ĩ vuln? meuz· & adolescentez ĩ liuorẽ meuz·septuplũ dabit vltio de chayn· de lamech vero septuagiessepties Lamech uir sagittarius diu uiuendo caliginem oculoꝝ icurrit·qui hẽns adolescentẽ ducem dum exercerz uenatõem ꝑ delectatõe tãtum & usu pelliũ·q; non erat usꝰ carnium ante diluuiũ·casu iterfecit chayn ĩt frutecta· extimãs ferã·quem q; ad indiciũ iuuenis ductoris sui dirigens sagittã iterfecit · iratꝰ illi cũ arcu verberauit eum usq; ad mortez iclusiue·Occidit ergo chayn ĩ uulnere·adolescentẽ ductorem suuz ĩ liuore uulneris·Vel utꝝ occiderat ĩ uuln? & in liuorem suum·i·ĩ damnatõem suã·Et iõ cum peccatus chayn esset punitum septupluz.suum punitum est septuagesiessepties·i·septuagintaseptẽ aie q̃ egresse sunt de lamech in diluuio pierunt · Vel hec numero maioritatem tantum pene notat· Hebre? uero dicit·Mulieres sue male sepe tractabant eum· Vnde ipse iratꝰ dicebat eis se pati hoc ꝑ duplici hõicidio quod fecerat·tam̃ terrebat eas subdendo

penas·quasi dicat·cur uultis me occidere · grauiꝰ
puniꝛ̃ q me interficiet q̄ q̄ chayn Itē scias q̄ do
minꝰ dixit ad chayn·Maledictꝰ eris sup terrā·va
gus & pfugꝰ·merito iste maledicaꝛ̃ nō adā· qꝛ sci=
ens iste penā p̄me p̄uaricatōis fratricidiū addidit·
Timēs ergo chayn ne vel bestie euꝫ deuorarent si
egrederet̄ ab hoibus·vel si maneret cū eis p̄ pecca
to suo occiderēt eum·dānās se & despans ait Ma
iorꝫ ē iniq̄tas mea q̄ ut veniā merear·i·q̄ id quo ve
niā merear·q̄si dicat· Maiorꝫ ē iniquitas mea omni
merito meo·vel misericordia deꝰ·qꝛ oīs qui īuene=
rit me occidꝫ me·Ex timore hō dixit· vel optando
hoc dixit·q̄si dicēt·Vtinam occidat me·Dixitqꝫ ei
dñs. Nequaq̄ fiet ita·nō ito·s·morieris· sꝫ omnis
qui occidit chayn ipē liberabit eū a miseria & labo
re·Et tūc addiꝛ̃ īpsonaliꝛ̃·Septuplū puniet̄·id ē·
punitō fiet de chayn·dū viuet in pēa vsqꝫ ad lāech
septimū·Cui osonat trāslatō septuagīta interp̄tuꝫ·
Oīs qui occidit chayn septē gn̄atōes exoluet·q̄si
dicēt·punitō fiet de te p̄ septē gn̄atōes·Lamech·n
qui septimꝰ fuit ab adā·s·in septīa gn̄atōe interfe
cit eū·Tradunt quidā penā eiꝰ durasse vsqꝫ ad se:
ptimā gn̄atōꝫ·qꝛ septē peccata omisit·Nō recte di
uisit·fratri īuidit·dolose egit·vocās ī agꝝ occidit·
p̄cacit̄ negauit·despauit· nec dānatus p̄niaꝫ egit·
vl'sic·Qui occideriꝫ chayn septuplū puniet̄·i· plꝰ
q̄ ipe chayn p̄ phibitōe hōicidii q̄ nōdū facta fu:
erit ipi chayn·Itē scias q̄ lamech prīo mouxit bi=

Cata ppositō greca ē·& q̄nq̄ tm̄ valꝫ gamiā·
q̄tū trās·vt catagrapho·i·transscribo· Quādoq̄
q̄ntū p̄·vt Cata antifrasiꝫ·i·p̄ antifrasim·Quādo:
q̄ tm̄ quātū sup̄ vel iuxta·vt Cata matheū·i·iux
ta uel sup̄ matheū·Et pōit̄ p̄ breui etiā· vt ī catha

Catacarisia sic·i·ancilla sup̄ alias dolosa logus
& fallax·& cōpōit̄ a cata q̄ ē sup̄·& carisia

Catacliſmꝰ mi mas·ge·i·diluuiū a cata q̄ ē p̄·&
cliā·q̄si diluuiū p̄ diūsa cliata·i·mūdi ptes disp̄sū·
Ecc̄·xxxix·Et q̄m̄ catacliſmꝰ aridā mebriauit

Catacresis·vel catacrisis secundū quos dā ē spe
cies tropi·de qua supra dixi in quarta parte ī capi
tulo de tropo

Catafronicꝰ·i·cōtūax·cōtēptor supbus

Cathagn̄pho phas plē cor·i·ēnscribo·vide ī ḡphos

Cataleticꝰ ca cuꝫ pnlē cor·cui nihil supabundat·
Vñ ille versꝰ dicit̄ cataleticꝰ·ī quo nihil ō metro
supest·& cōponit̄ cū a vel yp·quod ē sup·& dicit̄
Acataleticꝰ ca cū·& Ypcaleticꝰ ca cuꝫ·Ille āt uer
sus est acataleticus·ad cuiꝰ p̄fectōeꝫ deest vna sil
laba·idē dicit̄ & claudus·Ypcataleticꝰ vero ē ille
versus cui supabundat vna sillaba

Catalogꝰ gi·i·enūatō·ordo·series · vel breuis int̄
p̄tatō seu descr̄iptō vel iustoꝝ nūerus· & dicitur
a cata quod est breue & logos quod est sermo uel
ratō·q̄si sermo multa breuiter cōp̄hendēs· vt Om
nes sancti orate p̄ nobis·Catalogꝰ etiā dicūt̄ duo
decī libri vetis testam̄ti·Hieroniꝰ ī p̄logo thobie
Quē hebrei de catalago diuinaꝝ scripturaꝝ sectātes

Catamane·i·iuxta mane·s·diluculo·uel ī ipō ma
ne·& dicit̄ a cata quod est iuxta & mane · & p̄du
cit ma·sic̄ mane aduerꝫ·Vnde quidā·Quolibꝫ a ma
ne fiezi dicas catamane

Cataplasma · Plasma cōponit̄ cū cata quod ē su
p̄a·& dicit̄ hō cataplasma atis·inductō· medicam̄
q̄ sup̄ formā morbi īducit̄· Itē dicit̄ hoc īplastꝝ
emplastꝝ ab en q̄ est im·& plastes q̄ est forma ·

Cataplectatō iterp̄tat̄ cōuiciū·Vñ secundū vnā
trāslatōꝫ dicit̄ obiurgatō·eccl'·xxi·Et p̄t dici cata

plectatō·a cata quod ē iuxta & plecto ctis·q̄ndo
·s·tanta est rixa·q̄ fere plectūt se·i·puniūt & uer
berant·Nostra trā dicit·Obiurgatō & iniurie ānu
labunt substantiā·Sed alia translatō habꝫ cataple
ctatō·ut dicit glosa

Catapuera·docta puella

Catapulta est vas ut dicūt·vel potiꝰ sagitta cū
ferro bipenni·quā sagittā barbatā uocant

Cataracta te·via subterranea q̄ aqua sub terra di
scurrit·Vñ p̄ translatōeꝫ in celo dicunt̄ cataracte ·
nubes uel discursꝰ & meatꝰ pluuiaꝝ uel tonitrua
secū dū hug·Pap̄·etiā dicit·Cataracte celi fenestre
·i·nubes uel tonitrua·& cor·p̄mā·Vñ in pantheō·
Et cataractaꝝ fundit ī orbe faron

Catascopꝰ·Scopin quod est intendē uel specula
ri cōpōit̄ cū cata quod est p̄·& dicit̄ hic catascopꝰ
pi qui & scapha similiter dicit̄·quasi scopa a scopi
·s·nauigiū·quod latīe speculatoriū dicit̄·qꝛ mitta
tur causa indagandi & speculandi Vnde sepe cata
scopus dicit̄ explorator·indagator circulator·iue
stigator·& cor·sco

Catasta ste est pene genus ueculeo simile uel lectꝰ
ferreus

Catatiposis·pōit̄ sub scēate a grecismo de quo su
p̄a ī quarta p̄te dixi ī ca·de colorib' rhetoricis

Categoreuma atis gn̄is neu·i·p̄dicatīm vel sign̄fi
catīm·& dicit̄ a categoro ras·& p̄t·re·

Categoria rie dicit̄ a categoro ras·& acuit pnlē·
& ē categoria p̄dicamentū uel p̄dicatō uel signifi
catō·Vñ & p̄dicamenta aristotelis dicunt̄ catego
rie·Cathegorie etiā dicunt̄ accusatōes

Categoro ras uerbū actiuū·i·signare uel p̄dica
re·& dicit̄ cōpositū a cata & gore quod est dicere
Vñ categorizo zas in eodē sensu

Cateia·Telū dicit̄ līgua pfaꝝ uel gallorꝝ·& ut di
cunt lancea uel hasta Vel vt quidā volunt·Cateia
līgua pfaꝝ ē sagitta barbulata·siue hasta qua ute
bat hercules·Erat āt cū ligulis catenaꝝ·& quan
do euꝫ p̄ijciebat·itez cuꝫ catenula retrahebat·Vir
gilī'·Solitī torquē cateias·Quidā libri ī donato ī
capitulo de barbarismo habēt catela·i·iaculuꝫ lon
guꝫ quod cuꝫ catena p̄ijciē·& dicit̄ a catēa & telō
quod est lōgū·Si āt dicaꝛ̃ cateia pnlē cor·cū p̄du
caꝛ̃ fit barbarolexis ex subt̄ctē tpis

Catella le dimi pua catena vnde & catelle dicunt̄
catenule & circuli colli muicē se cōp̄hendentes in
modū catene·Itez catella le di·pua cata· & descen
dit a catellꝰ·Inuenit̄ etiā catela p̄ vnū l·id est iacu
lum lōgum·ut dixi in cateia sup̄ īmediate

Catellꝰ·A catulꝰ dicit̄ hic catellꝰ li· vñ hic catel
lulꝰ li di·Math·xv· Nā & catelli edunt de micis ·
& a catellus hec catella le·& a catellulus hec catel
lula catellule

Catena ne dicit̄ a capio is·qꝛ capiendo teneat· uel
qꝛ capiendo teneaꝛ̃ pluribꝰ mōis·& est ethi nō cō
positō sicut & illud Catena quasi captiuos tenens

Cateno nas·i·catenis ligare a catena dicit̄ · & cō
ponit̄ Cōcateno nas Incateno nas·& suut actiua
& carent aspiratōe & p̄oducunt te

Catenula le di·pua catena

Caterua ue hoīm multitudo· & deriuari videtur
a cata quod est iuxta

Cateruarius ria riū q̄ est caterue· uel quod spe
ctat ad cateruam·Cateruariꝰ etiam dicit̄ qui semp
in caterua est·i·ī multitudine populi

Catuatī aduerꝫ·i·multiplicit̄ uel gregatī·uel p̄ ca
teruas uel de caterua ī cateruā & dicit̄ a caterua

Catecumi? ni pnlē cor·inēptaē instruct? vel au dīēs·qz doctrinā fidei audiat· nec dū tñ baptismū pcepit·Et dicīē a catezizo zas ī catesis est

Cathedza dre grecū est·i·excelsa sedes iudicis uel pſidentis·& opōīē a cathos quod ē sedes & edza spōda q̄si spōdata sedes a quo hic & hec cathedzalis & hoc le·Vñ cathedralīē· cathedzalitas atis· Itē a cathedz a·cathedzat? a um Cathedzate·cathedzaticus ca cū·Cathedzatice secundū hug·Secundū āt quosda cathedza est doctozis·Vñ m grecismo·Rex soliū·doctor cathedzā·iudexqz tribunal· Possidz ac sedē pſul·pretorqz curulē·

Catheristica ce·i·determiacia & cor. pnlē

Cathesis vel catheteſis grece doctrina· vel loc? doctrine dicīē latine·Vñ catheteziso zas uel cathezizo zas·i·ofirmare·instruē·edocē·imbuere· redarguere·obiurgare·refutare·Apostol? ad galathas v·Cōmunicet āt is q̄ cathesizaē verbo ei qui cathezizat·i.instruit in oībus bonis· qz vt dicīē in pma ad cor·Si spualia vobis seīaui? nō magnū ē si carnalia vrā metā?·et a cathezizo uel cathecizo deriuatur hic cathecizeta te·& cathezizeta·id ē·doctor·īstructoz pceptor·& hic cathecismus mi·i·instructō doctrina·& maxīe ī fide Sed pōt queri an cathecismus dirimat mrīmoniū ptractū· ad hoc dico qz p cathecismū baptismi & ofirmatōem cpi cōtrahīē opaternitas·Dīnt tñ ī h°·qz licet p baptismū & ofirmatōz·ptracta cōpaternitas īpediat & dirimat mrīmoniū·Illa tñ q̄ cōtrahīē p baptismi cathecismū adeo est exilis & mualida·qz vix īpediat matrimoniū ptrahendū·nunqz āt dirimit iā cōtractū· Cū em̄ baptism? sit ianua & fundam̄tū oīm sacramēt oz·patet qz cathecismus nō est sacram̄tū·pcedit nāqz baptismū· Itē añ baptismū quis nō est filius ecīe·qz si sic mozereē inēnū ꝓiret quo ad penā dāni·igiē nec spūalis filius·Ergo p cathecismū vel nulla vel quasi nulla contracta est cōpaternitas Vide etiā in cōmater & m frater

Cathecism? mi in catheſis exponiē sup īmediate

Cathezizo zas in catheſis vide

Catholicon mēptaē vniuersale vel ꝯmune·Vnde catholic? ca cū·i·vniūsalis·vt fides catholica secū dū hug·Scōz vero Pap̄·Catholic? rect?·Catholicō eē dz iste liber·sicut dixi in pncipio pzie ptis

Catholicus in catholicon exponitur

Catilio·A catul? dicīē hic catilio cnis·i·gluto ō gulatoz·q̄ q̄dā gulositate ad modū catuli p domos discurzit·Vñ catiliosus sa sū·i·auidus· gulosus·sicut catul? est ad escā secūdū hug·Et secūdū pap̄· Catilio as aui verbū actm̄·i·deglutire uel sonare·

Catillū li di·i·puū catinū sm hug vt catulus·

Catinū ni vas fictile secundū hug·Secundū uero ysi etby·xx·Catinū ē vas vinariū fictile ·quod melius in neu gne dicīē q̄ masclō·sicut & salinū dicitur vas aptū sali·Vnde quidā· Quod capiēs vinū teneat vas dico catinū·Fictile vel luteū faciēs frigē lieū·Et in auroza dicīē·Qui mecū uescīē aic tā gēdo catinuz·Et scias qz licet q̄dā noīa mueniātur autozitate veteꝝ q̄nqz m masge·quādoqz in neu· vt hic punct? hoc punctū·et hic cati? hoc catinū nō tñ dēnt dici incerti gnis·qz masculinū taliū nominū iā cessauit·qz non vtimur nisi neu·gne istoꝝ noīm·Esto tñ qz vteremur his nomibus m vtroqz gne·nō tñ essent dicēda incerti gnis· qz varias terminatōes hēnt secundū diuersa gna quod ī noīb? dubiis non contingit· & ita de stadius & stadium & consimilibus dicas

Cato·A catus dicīē h cato onis· qz astutus fuit ad modū illi? aialis·Vñ catōic? a um·Et h & hec catōista ste q̄ uel q̄ seq̄ē catonē & sectā illi?·Duo āt catones dicunē fuisse ambo amatores virtutis· Maior cēsozin? auuncul? miozis philosophoꝝ pitissi?·Minor nepos ei? rigidus dict? ē & vticēsis q̄ vtice se interfecit Vel cato dz a cat? a um secun

Catt? ti quodā aiāl ingeniosū·scz dū quosdā murileg?·quod alii dicunt gatt? p g·sed corrupte Vnde hec catta e·& dicīē catt? a cat?·q̄si caut? p sincopā eo qp sit caut? ī murib? capiēdis· & scribitur catt? p aiali p geminū t·Baruth v·dicīē·Sup corp? coꝝ & sup caput coꝝ volāt noctue & hirū dines & aues etiā similiē & catte

Catulaster stri di·pu? catul?· vñ hec catulastra

Catull? li p geminū l·fuit q̄dā poeta re Tlastre·ronensis de quo dicit ouidi?·Mātua virgilio gaudz verona catullo·Peligne gētis gloria dicor ego De h° eē facit mentōnē hieroni? ī epistola ad paulinū capitulo vii·& vnj·

Catulus li pnlē cor·est dimi·de cāis·Et sunt catuli ꝓprie filii canuz·Abusiue tamen filii q̄zlibz besti aꝝ dicunē catuli·& inde hec catula le

Catus·Caut? sincopaē & dicīē catus a um·i·cautus secundū hug·Pap̄·vero dicit·Cat? denotatur siue denotātōem assumit a cane·i·doctus·sapiens· acutus ingeniosus·Inde cato onis dicīē

Caucasus mons scithie ab īdia vsqz ad tauꝝ porrect?·p gētiū varietate & liguaꝝ varie dict?·Nā c ī oriēte ī excelsū cōsurgit caucas? dicīē· secundus q ipoꝝ līgua p niue cādid? dicīē secundū pap & cor·pnlē·Vnde q̄dā·Carbasus adbreuias & caucasus est cōes illi Et scias qz vt narrat albert? hic mons est maioz oīb? montibus oriētalib? tendēti bus ad aquilonē·Significatō sup magnitudinē mōtis hui? est qz illi q̄ hītāt sub ipso loco inferiori vident radios solis ī monte isto·i·in cacumine· dōec trāseat tercia ps noctis in sero in occidente·& in mane āte tres horas ort? dieī videt itez ī oriente in ipo radios solis·Vnde ipsi? solis radii nō occultāē nisi p terciā ptē noctis h° ē p q̄ttuoz horas eq̄les secundū qz tota nox diuidīē in duodeci horas· Aliud signū eius magnitudinis est magnitudo fundam̄ti ei? ·Nā latissimū & multas terras occupās· hēt fundam̄tuz·& testes hui? sunt boīes q̄ hītāt sub eo & pcedunt ab eo·qz ibi multaꝝ natōnū & multaꝝ sunt liguaꝝ·Et sub isto mōte caucaso oriunē flumīa magna multaꝝ aquaꝝ·vide in mons

Cauda e dicīē a cado is·qz videē cadē· vñ cauda e? a um q̄ hēt caudā·& ē cauda extrēa ps aiālis

Caudex A cauda dicīē hic caudex cis·i·trunc?·qz ē quasi cauda arboris·quod & cadex dicīē· & tūc deriuaē a cado.quasi casum dās

Caudice nauicule dicte·qz quattuoz vsqz ad decē capiāt boīes secundū pap̄·vide in tbaria

Caudix cis fe·ge·radix que īherz terze · & dicīē a caudex

Cauea·A cauo uas dicīē hec cauea uee locus cō cau?· ubi aues nel alia aālia includuntur · Cauea eē dicīē theatꝝ uel sessio boīm ī circūitu sedēciuz

Caueo ues ui cautum·i·obseruare·videre prospicere·vitare·cā vitādi aliq̄d ad cautelā adhibere·vnde quidā·Vitat & obseruat cautelā datqz cauere · Caueo cōpōīē·Precaueo ues āte uel p alios cauere Et est actm̄ cauco cum oībus suis cōpositis · & cor·ca·Vnde prudentius de sicomachia· Disce supalium deponere disce cauere· Ante pedes foueā

quisquis sublie minaris· & deberet facere supinuz
catum sine u· Nam ut vult pſ· in ix·libro · Cauco
eo in i· mutato facit pteritū caueo caui·& ui in tū
catū dēret esse· Sz facit cautuz· addita u ad dziam
huius nois catus ta tū·sicut faueo ues facit faui.
fautū·ad dziam huius nois fatū·

Caueola le di·pua cauea & coz·pnlē

Cauerna ne·i·spelunca·& dicīē a cauea· Et a caūna dicīē cauernat? ta tū·& cauernosus sa sū·in eo dē sensu·s·pfozat?·pfossus·pscrobatus

Cauernicula le di·pua caūna·& coz·pnlē

Cauernula le di·pua cauerna·& coz·pnlē

Cauilla le· A caueo ues dicīē hec cauilla le·q̄ de ligno inseriē fozamīb? ad modū claui· Vnde cauillo las·i·clauis ifigē·vel ofirmare cauillis· Inuenitur eē cauilla pro rixa·cauillatōe·ptentōe· Sed a caluo caluis tunc descēdit

Cauillo· A caluo uis dicīē cauillo las quod & calliloz laris inueniē·& ē di · & dēret dici caluillo. sed subtrahiē l·& dicīē cauillo las·quod est aliquā tulū decipe· Et ꝓpie ptinet istud verbū maxīe ad sophistas. qui verbū vez scienē ipugnāt · et falsuz scienter affirmāt· Itē cauillare inueniē ꝑ deridere vel ptēnē· vel cōuiciose iocari· vel calumniari·argumītis tergiuersari·caute pscrutari·

Caula le·i· ouile·a greco aula greci eīn vocāt aulas receptacula aīaliū·& inde caula addita c· Caula eē dicīē cācell? āte iudicē· vbi sunt aduocati vel ingress?· Caule eē dicunē muniīta ouiuz

Caulis a coalesco mchoatō verbo dicīē hic caulis lis· Et ē caulis gn̄alīē herbaz vel olez medi? frutex q̄ vulgo tirsus dicīē·qz a tra sursum cōscēdat· Ex quo tractuz ē vt specialīē quoddā genus olez caulis diceree· qz tirs? ipsi? āplius ceteris olerit? coalescit·i·crescit· Inuenīē hec caula le ꝑ ouili· Vñ quidā· Dic caules olera dicunē ouilia caule

Cauma atis·ge·neu·i·incendium· & dicīē a caminus·& coz·pnlē·gtī

Cauo uas uaui·i·fodē·& oponīē Cōcauo as· De cauo uas·i·valde deozsū cauare·vel extrahē Excauo uas· Iob·xmj· Lapides excauant aq̄· Intercauo uas inter aliq̄ cauare· Przecauo uas·i·añ vel pre alis cauare· Recauo uas·i·itez vel retro cauare· vel extrahē· Succauo uas·i·subt? cauare· Cauo & cōposita ab eo omīa sunt actiua·& corripiūt ca· Vñ quidā· Et duz lapidē gutta cadēdo cauat

Caupo ponis dicīē a capio pis·qz capiat vinū vel aquā· Ecē·xxvi· Et ñ iustificabiē caupo a peccatis labioz· Qz āt dicīē caupo q̄si capiēs potū ethy·est nō cōpō· Qui & alio nomīe dicīē tabernari?·& taberneo & ganeo· A caupo dicīē hic cauponari? rū in eodē sensu·s·tabernarius· Inuenīē etiā hic capo ponis sine u·i·gall? castrat?· Vñ dicit Pap̄· Capo vel cap? ex gallogallinacio fit castrat?·& cor·ca· Vñ ūs?· Cātat nocte capo·vinū uult vēdē caupo·

Caupona ne pnlē ꝓducta taz ꝑ muliere taberna ria q̄ ꝑ taberna·& dicīē a caupo

Cauponatī aduer·i·frau datī admixtī·vel adulteratī vel alternatī·& dicīē a caupo·Solēt eī caupones admiscere aquā vino & ꝑ puro vēdere

Cauponor naris verbū depo·i· vēdere·& dicīē a caupo· Vnde in decretis romani concilii· Si ergo nobis anathema eo q̄ verbum veritatis audet cauponari· Vnde verbalia

Causa se dicīē a casu quo euenit· Est eīn origo & materia negocii· quod dū ꝓponīē cā est·dum discutiē iudicū·dum finīē iusticia· Cā sine ratōe potest esse· Ratō vero nō sine cā vt dicit pap̄· Et scias q̄ cā secundū logicū est ad cui? esse sequiē aliud· Et diuidiē ī causā materialē & formalē· & iste sūt cāe intrīsice· Efficientez & finalē·& iste dicunē cāe extrinsice Cā materialis est illa ex q̄ aliquid fit·ut ex ferro fit cultell? ferze? ·uel ī q̄ aliquid fit·vt ī corpe fit albedo·& ita corp? est materia albedīs & colozis omīs· Cā āt materialis ex q̄ aliquid fit diuidi tur· Nā alia pmanet in materiato· vt ferz pmanet in cultello· Alia ēnsit ut aq̄ & farina crāscunt in panem·& fenum & filix in virtz· Materia āt ē que ē in potentia tm̄· Cā āt formalis est q̄ dat esse rei· & cōseruat eaz in esse·ut albedo ē cā formalis albi·& humanitas homīs· Cā uero efficiens est a qua ē pn cipium mot?·uel q̄ mouet & opatur ad hoc ut ressit·ut faber est causa efficiens cultelli·& domifica toz est principium mouens & operās ut domus sit Cā finalis ē id ꝓpter quod aliquid fit · vt bītudo est causa finalis iustīcie· Et scias q̄ ut dicit plato · Nihil fit cui? oztum legitia cā nō pcesserit·Itez in iob quīto dicīē· Nihil ī terza sine cā fit

Causari? rii mas·gn̄is litis amatoz·uel reus q̄ ex aliquo crimine ad cām ducīē

Causatiu? A cā ds causatiu? ua uū·quod ex cā sequiē· Vñ causatiua dicunē effect? cāz·

Causidic? ci qui dicit & tractat cās secundū hug Pap̄·uero dicit Causidic? ozator· defensor · patron?· Et oponīē a cā & dico is·siue ab hoc ꝑterito dixi quod naturaliter coz·primam licet positione eā ꝓducat· Et ideo causidic? ueridicus·maledic?· & cōsimilia coz·pnlē· Vnde quidā Causidic? lites medic? p̄nostica uite· Vulnus amat medic? presbiter interitus

Causor aris causat? sū uerbum depo·a cā dicīē · Et ē cāri cās agere uel reprehendere·calumniari·uel inculpare·exigere uel in cām ducere·cōq̄ri· Ro ui· Cātu sū? iudeos & grecos omēs sub pctō esse

Caustos grece·latie icensū ds & accētuaē in fine·

Causula le di·pua cā

Cauteriat? ta tū potest esse ptīcipiū de cauterio·rias·& tunc tm̄ ualet quātum ust? cauterio uel diffamat?·uel pōt esse nomē·& tunc tm̄ ualet quātuz durus malus uel corruptus· Vnde apostol? thio· pma ca mj · Cauteriatā hītes conscientiā·id ē· corruptā uel lesam

Cauterio · rias·i·cauterio inurere·dānare·& deriuaē a cauteriū·& cōponīē īcauterio rias· & ꝑ trās latōz ds incauteriare·diffamare

Cauteriū·A caut? ds hoc cauterium rii fert quo utunē infirmi q̄si cauturiū·qz caute urat Et q° etiam imurūē dānati ꝑ signo ut dū caro uriē uol ūtas refreneē·unde hoc cauteriolū li di secundum hug· Pap̄·uero dicit·cauterium dictuz quasi cauturiuz qz urat·et puida sit ī eo seueraqz cautio. ut duz uideē cui? sit auaricia refreneē·qō iterdū ꝑ signo· iterdū ꝑ cura adhibeē ut etiā uis morbi ignis ardore siceē· Inde cauterizo zas zaui·i·uro cauterio

Cautes tis fe·gn̄is petra durissima & asprima dicta a caut? q̄si cauta qz caueē· Theodol? Lābunt aialia cautē·secundū hug ·Pap̄·uero dicit Cautes saxa aspzima videlicet maris·dicte a cauendo a nauigantibus ·s· quasi caute

Cautic? a um·i·asper & dur?·& dicitur a cauterium· Macer de uiribus herbaruz· A medicis rute vis cautica dicīē esse

Cautio· A caueo ues dicīē hec cautio cautionis ·i·cautela·iuratio ·obseruatio· & ponīē ꝑ scripto

qr scriptis nobis cauem? · Vñ i euãgelio luce· Accipe cautõnem tuã· & vt dicit Pap· Cautio est bre ue recordatõnis cyrographũ· Itẽ sm iuristas· Cautio est nuda pmissio sine solennitate iuramẽti aut interpositõe pignoris aut fideiussoris· Cũ em̃ inuenit̃ i iure sine adiecto . intelligendũ ẽ de nuda promissione· Cũ vero addit̃ & dicit̃ ydonea cautõ uel ydonee caueat̃· intelligendũ est ꝺ cautõe iuratoria vel pignoratoria siue fideiussoria·

Caut? A caueo es venit caut? a um· & ẽ eius pticipiũ Sed põt esse nomen in tali sensu caut? q̃ sibi cauet· astut?· callidus· gnarus· Vnde caute vel cautim· & hec cautela le· Caut? cõponit̃ Incaut? sm hug· Pap· vero dicit Caut? a cauere solicitus· pcauens· In grecismo sic dicit̃ Cautũ puisum cautum signat quoq; firmum

Cauus· A cauo as dicit̃ cau? ua uũ· & est cauum natura Cauatũ manu· & hic cau? ui substãtiue p cauerna vel foramine· Vñ cautas tatis· & p cõpositõem ocauus ua uũ· & cor· ca sicut cauo as

Caxillum li dimi· puus callus

Cecidi dici debet & nõ cecidi· Si em̃ diceret̃ cecidi· aut pma produceret̃ aut corripetur · Sed nõ posset corripi· ppter regulaz q̃ docet q̃ nunq̃ ae dyptong? põt mutari i i· correptã Sed nec posset produci ppter regulã q̃ docet· quoniã prior sillaba corripit̃ quotiens aliq̃ sillaba geminat̃ in talib?· Subtẽcta igit̃ a vocali ab hac dyptõgo ae· dici debz cecidi pma correpta & pnlt̃· prod· & ẽ pteritũ de caedo dis· i· incido· Et sic sumit̃· regũ· m· libro· ca· xii· Pater meus cecidit vos flagell' ego aũt cedã vos scorpionib?· Inuenit̃ etiã cecidi a cado dis· & tũc cor· pnlt̃· quod facere debuit cadi quod nõ facit ad diam cadi nois· Vide i cado dis et sic sumit̃ luce viii· Et aliud cecidit inter spinas·

Ceco as aui atũ· i· cecũ facẽ· & ponit̃ Exceco as Obceco as· & est actiũ cũ oibus suis cõpositis· & produat ce Vñ vindocinẽsis Diuitie multis excecãt corda cupite Et vt vult alexãder nequã obceco ascribit̃ p b· non em̃ mutat b in c· secundũ eũ· & sic omunit̃ scribit̃· Sed hoc videt̃ contra regulã pse· q̃ dicit q̃ b in positõe mutat̃ i c seq̃nte c· vt occido occũbo· Sed dico q̃ illa regula ps· hẽt exceptõem· sicut vult ipe met ps· Vñ ipe dicit in ii· libro maiorũs Que tñ psonãs· idẽ· b seq̃nte c solet plerũq; i eaz mutari· vt occido ẽ· Nõ ẽ ergo regula ista gñalis qr pse· dicit plerũq; notãter Et ideo q̃dã excipiunt̃ vt subcmericius & obceco

Cecula A cecus dicit̃ hec cecula le genus serpentis sic dicta· qr parua sit· & nõ habet oculos

Ceculco a ceco as dicit̃ ceculco as verbũ actiuuz · i· cecare· Et q̃nz ponit̃ absolute & sigt tũc passiõz itñsec? natã· vñ plaut?· Nã mihi ocli mei ceculcãt

Cecunia nie· i· nocti ua a cecus dicit̃

Cec? A ceco as dicit̃ cecus a um q̃ neutro oculo videt Vel dicit̃ cec? a careo· qr caret visu· Et tũc a cec? ceco as & hec cecitas tatis· Cecus põitur semicec? a um· Itẽ a cec? deriuat̃ hꝰ cecũ ci · quod dam itestimũ· & dicit̃ a cec?· qr sit sine foramie & cutu· quod greci tiloneutron dicunt·

Cecutio is iui ire verbũ neutr· i· cecũ esse vel fieri & tunc deriuat̃ a cec? Vel cecutio· i· isanio & tũc deriuat̃ a cicuta te cui? succ? haust? uel facit insanire vel mortificat sm hug· Vel secundũ Pap· cecutio· i· lippio· paz video· Inde cecutiẽs tis omnis gñis· vñ cecutiẽtes dicũtur lippientes· i· paz videntes sm Pap· Vnde hieronim? dicit de eplis canõi cis Qz rar? est qui nõ i eaz lectõe cecutiat

Cedar nomẽ est loci· & nomẽ fuit vizi Et ẽ hebreum· & interpt̃at̃ tenebre sm hug· & accẽtuat̃ in fine Pap· vero sic dicit Cedar regio saracenoz trãs arabiã sita Propheta· Habitaui cũ habitãtib? cedar Item cedar fuit fili? ysmabel · & interpt̃atur tenebre vel meror Vide in saracen?

Cedecula le pnlt· correpta di· pua cedes fe gñis

Cedis dis fe gñis verberatõ uel incisio a cedo cecidi Actuũ ix· Paul? adhuc spirans miaz & cedis Et vt dicit pap· caedis· i· occisio a cedẽdo p ae scribendum est

Cedo is cecidi & nunq̃ cicidi cesũ· i· verberare· ferire vel incidẽ· & ponit̃ cũ am quod est circũ · & dicit̃ ancido is m mutata im n· i· circũcirca cedere· & cũ abs· & dicitur abscido is · Itẽ cũ ad & dicat̃ accido is id ẽ iuxta vel valde cedo · Itẽ cũ cõ· & dicitur occido is· Itẽ cũ circũ· & dicit̃ circũcido is Itẽ cũ in & dicat̃ incido· Itẽ cũ inter & dicit̃ intercido Itẽ cũ de & dicit̃ decido· Itẽ cũ ex & dicit̃ excido Itẽ cũ p & dicit̃ pcido Itẽ cũ ob & dicitur occido itẽ cũ re & dicitur recido Itẽ cũ sub & dicitur succido· Cedo actiuũ est & oia sua posita similiter actia sũt· & oia mutant e in i· i pñti & in ptito & in supino· & omnia faciũt pmã psonã pñtis indicati mõi i cido· & pteritũ in cidi & supinũ in cisũ· & omnia producũt pnlt̃ in pnti et in pterito et supino· et vt gñali? dicatur vbiq; producũt hãc sillabaz ci· et scribitur caedo p ae dyptongũ licet secundũ vsũ vna vocalis taceatur tã in sono q̃ in scripto

Cedo is cessi cessũ cedẽ in q̃nq; significatõib? inuenit̃ Nã cedo id ẽ do locũ· et secũdũ hꝰ ostruitur cũ dto solo· Q̃nq; cũ dto et actõ i eodẽ sensu idẽ em̃ est Cedo tibi q̃ do locũ tibi et e diuerso· itez cedo id est icedo vt Cedo ad ecclesiã· i· icedo vel vado et cedo id õcecedo· vt cedo domũ id ẽ recedo Et cedo· i· otigo· vt mihi bene cedit· tibi nũc male et secundũ hoc q̃nq; ponit̃ ipsonaliter· vt cedo id ẽ cuenio· Cedo cõpõitur cũ ãte et dicitur antecedo is· i· añcedẽ· itẽ cum abs et dicitur abscedo Itez cũ ad et dicitur accedo· itẽ cũ con et dicitur concedo Item cũ de et dicitur decedo· itẽ cũ dis· et dicitur discedo· Itez cũ ex et dicitur excedo· Item cũ i et dicitur incedo et ẽ nobiliũ· Item cum inter et dicitur intercedo Itẽ cuz p et dicitur pcedo· Itẽ cuz pro et dicitur procedo· Itẽ cum re et dicitur recedo· i· retrocedo · et cuz sub et dicitur succedo· et cum sẽpositõne et dicitur secedo Cedo cessi est neutruz et omnia cõposita ab eo similiter sunt neutra Preter añcedo et concedo et excedo p supare· et procedo q̃ sunt actia· Itẽ oia retinẽt lrãturã sui simplicis vbiq;· Itez cedo simplex et sua cõposita faciunt pteritum in cessi· et i cessum supinuz· et producunt ce vbiq;· et scias q̃ discedimus p diuortium· abscedim? p absentationẽ· secedim? p singularitatem· decedim? p mortẽ· Vnde quidã· Decedit moriẽs discedit ab vrbe recedẽs· et scribitur p ae dyptongon caedo secundũ papiam

Cede cedite verbum defectiuuz anormaluz· id est dic dicite· et deriuatur a cedo is· et ẽ impati modi· et secunde psone singularis numeri cede · id ẽ dic· sed cedite pluralis numeri· i· dicite· Terẽti? i eunuco Quid te ergo alium solicitat cede· i· dic et corripit ce· Vnde scribitur p e solam· inuenitur ergo ut patuit cedo cecidi· Item cedo cessi et in duob? istis locis prima dyptongatur · Vnde producunt primam Inuenitur et cede cedite id est dic dicite

modi impāti· & cor·pmā· & ē defectm· Vñ qnidā
Cedo caedo cede tria sūt q̄ p trib? edo
Cedria· A cedr? hec cedria rie vnguentū factuz
quo asseres limiti non putrescūt vel tempe vel ue
mibus· Vide etiam in cedrus
Cedrimus na nuz pnlē· producta ·i· de cedro exi
stens· & dicitur a cedrus ri
Cedron nomen fluuii vel loci· Iohīs xvnj· Trans
torrentē cedron· Et interp̄tat̄ tenebre· Item cedrō
grece cedrus latine sm hug· Vide in cedr?· & accē
tuat̄ in fine· Et scias q̄ cedron in iohāne ē gēs plu
ralis grec?· & ē sensus· Trans torrentē q̄ dicit̄ ce:
dron·i·cedrorū· & nominat̄ sic p̄ter cedrorū multi
tudinē· & est vers? orientē p̄pe hierusalē· Vnde di
cit Raban? sup illud machabeorū i·libro capitulo
xvi· Rex anthioch? mādauit edificare cedronē· ce
dron inquit ē vallis vel torrers iuxta hierusalē ad
orientalē plagā· Ibidē etiā ē villa q̄ dr gethsemani
trās torrentē cedron ad radicē montis oliueti
Cedr? ri fe· gn̄is·i·arbor quā greci vocant cedrō
qō ē arbor ardentis humoris· & ē cedrus īputribi
lis· Itē ut vult ysidor?· Cedr? est lignum iocundi
odoris & diu durās· & numq̄ a tinea aut teredine
·i·lignorū verme extermiat̄· Vnde p̄pter eius dura
bilē ppetuitatē ex cedris fiunt lacunaria in regum
palatiis & in templis· Huius arboris gūmi siue la
crima dicit̄ cedria· q̄ ad pseruatōnē librorū sūme ē
necessaria· Nā libri ex hac lacrima limiti nec a time:
is corrodunt̄· nec tempe senescunt· Nascit̄ in ēris
affrica & syria & maxie ī mōte libani· Et vt dicit
raban? sup psalteriū· Cedrus ē arbor altissima om
nīū arborū domina & regina· Est etiā aspectu pul:
cra· semp retinēs virorē suū· & insup odorifera· cu
ius odor fugat serpentes & oīa venenosa
Cedula le·i·carta pnlē· cor
Cedu? ua uū venit a cedo qō est incidē seu veni:
re· & dicit̄ silua cedua· q̄ est apta ad succidendū· &
cui? arbusta recrescūt· & ita sūt̄ ī iure ciuili
Ceila le pnlē· cor· q̄dā loc? est de quo habet̄ p̄mo
regum· xxnj
Celamen mis neu· gn̄is idem quod celatura a celo
las dicit̄· & p̄du· pnlē
Celatura· A celo las pro sculpe uel pingē dicitur
hec celatura re p̄ sculptura vel pictura· & hoc ce
lamē mis p̄ eodē
Celeber· A celū dicit̄ hic celeber hec bris hoc bre·
is est· festiu?· solennis· sanctus· deuotus· frequēs·
freqntat?· Proprie dicit̄ ille loc? celeber qui est a
multis freqntat?· vel vbi celebria agunt̄· vt forte ec
clesia· & opat̄ celeber bris berri?· Vñ celebrit̄ bri:
us berrie· & hec celebritas atis·i·solennitas· freqn
tia cōuentus· Et celebro bras·i·freqntare· venerari
colē· & cor· naturalit̄ le· Vñ ouidius in libro prio
de arte amādi· Vt redit arz freqns lōgū formica p
agmē· Sic ruit ad celebres cultissia feia ludos
Celebro bras m celeber est
Celebs bis gn̄is cōmunis·i. celestē vitā ducens·
Et descendit a celestis p cōpositōnem de medii di
ctōne· & est ibi b loco u· de ultia est ibi s· & dicit̄
celebs virgo· vel cast? sine solicitudīe seculari· vel
vir sine vxore· quasi celestē vitā ducens· & format̄
gēs a ntō mutato e in i· & inēposita i inē b & s· vt
celebs bis· & cor·li
Celer· A celū dicit̄ hic celer hec ris & hoc re·gtō
hui? celeris·i· uelox· Et opat̄ celer rior rim?· vnde
celerit̄ rius rime· & hec celeritas tatis·i· velocitas
Celer ppōit̄ p̄celer & pceler·i· valde celer· & cor·
hanc sillabā ce·celer quando est adiectm· Sz celer
substātm̄ p seruo romuli p̄ducit ce· vt dicit magi
ster bñ· & sm Pap celer dicit̄ a cilleo les lē·i· mo
uē· Sz sm hug dr a celū li· Vide ī celo las
Celeriuscul?· A celer siue celerius dicit̄ celeriuscu
lus la lū pnlē· cor·i·aliquantulū celer· & est di· vñ
celeriuscule adū·i·cito· Vñ cicero· Strenue quod
volum? ostēdē· celeriuscule factū dicem?· Et for
matur a neutro compati addita culus· vt celerius
celeriusculus· sicut meli? meliusculus· grandi? grā
diusculus & similia
Celero a celer dicit̄ celero as aui verbum neutr
·i·maturare festinare· & componit̄· Accelero ras·
Concelero ras· p̄celero ras· & sunt omnia neutra·
cōposita ab eo· & cor·le
Celestis a celū dicit̄ hic & hec celestis & hoc ste
& celicus ca cum in eodem sensu
Celeuma a celū dicit̄ hoc celeuma matis·i·clamor
nauticus qua ad celuz deferat̄· Dicit̄ quoqz gn̄alit̄
p quolibz clamore· Hiere·xlvnj· Nequaq̄ calcator
vue solitū celeuma cantabit· Vñ celeumatic? ca cū
quod cōponit̄· Proceleumatic? ci· scz pes metric?
cōstans ex quattuor breuibus sillabis· qz ad talem
clamorē describendū fuit inuēt?· vnde ūs?· Quat
tuor ipe breues pceleumatice serues· q̄ ār dicit̄ ce
leuma q̄si calcantium oma·i·cātus ethy ē sm hug·
Pap·vero dicit· Celeuma clamor nautar· siue car
men sup mortuos vel sup lacū· vnde uersus· Dicas
celeuma quē dat vindemia cantū· Editus a nautis
clamor celeuma vocatur
Celibalis est denoīatm̄ a celebs· & formatur a ce
lebis grō·is mutata in a longaz· & assumpta lis· vt
celebs bis celibalis· iuuenis iuuenalis· Inuenit̄ etiā
iuuenilis· ut dicit ps·ī tractatu de denoīatis
Celibat? et? cui mas· gn̄is dicit̄ a celebs· & dr celi
bat? virgitas· castitas· dēm q̄ celo dign? sit q̄s
Celicola le gn̄is cōis pnlē cor· q̄ colit deos uel ce
lum· uel qui inhabitat celū· ut deus· & cōponit̄ a
celum· & colo is sm hug· Pap·uero dicit· Celico
la dictus est q̄ celū colat· Est·n· angelic?· Celico:
le lar· facit p concisionē celicolū· quod maxime fit
ī cōpositis & patronomicis· ut guigenū· capgenū
omnigenū· eneadum· dardanidum
Celic? ca cū pnlē· cor·i· celestis a celuz dicit̄· Tho
bias· Celica sunt aīe· pabula corp? alunt
Celido dis· fe· gn̄is·i· birundo· quia in celo·i· ī ae
re cibū capiat· & dicit̄ a celum
Celidonia· A celido dicit̄ hec celidonia q̄daz her
ba· q̄ erumpit in aduētu hirundinū· uel qr pulli hi
rundinū si patiunt̄ in oculis· mat̄ ex hac herba me
deri dicat̄· & stati usum recipiunt· Et celidonia ē
etiam q̄dam gemma ex hirundinū colore uocata· q̄
& celonites dicit̄· Vnde hic celidoniacus ci gladi?
lati ferri· cuius mucro duplex & bifurcat? ī modū
caude hirundīs format̄
Celidoniac? in celidonia exponit̄
Celidrus· q̄dā serpēs· vide in cersidrus
Celigena ne· pnlē· cor· cōis gn̄is·i· genit? a diis·
dites celitū· pluraliter uitā celestē agētes· s· dii
& dicit̄ a celū· et ē cōis gn̄is
Celit? aduerbiū loci pnlē· cor· a celitus dicitur· ut
Gabriel missus est celitus·i·a celo uel deo·
Celium lii· neutri gn̄is idem est quod celtes quod
uulgo celionem uel scalpellum uocant
Cella le dicit̄ a celo las qr celz ī ea habitātes· Vn
de dicit bernardus· Cella nequaquā debet esse ne
cessitatis· sed domiciliuz pacis· Celle et celi hītatō

cognate sunt · qz sicut celū & cella admuicē viden
tur habē aliquā ꝯgnatōz nomīs sic pietatis · A ce
lando em̄ & celū & cella nomē hrē vidēē Et quod
celaē ī celis hoc & ī cellis · quod geriē ī celis hº &
in cellis · Quidnā hoc est vacare deo frui deo spiri
tui oz̄āti · vel etiā a corpe exeunti · a cella in celū lō
ga vel difficilis via non inueniē · A cella · n · sepe in
celū ascēdiē · vix āt aut nunq̄ a cella in infernuz de
scēdiē · nisi sicut dicit psalmista · Descēdant ad ifer
nū viuētes ne descēdant morientes · Hoc modo cel
lazz incole sepe descēdunt in infernū · Sicut em̄ assi
due cōtēplando reuisē amant gaudia celestia ut ar
dētius appetant · sic & dolores inferni ut horreāt
& refugiant · Et hoc ē quod impcanē inimicis suis
oz̄ātes vt descēdant in ifernū viuētes · Morientes
āt vix vnquā aliq̄ a cella in ifernū descēdunt · quia
uix vnq̄ nisi celo p̄destinat? ī ea vsq; ad mortē p̄si
stit · Filiū · n · gratie fructū vētris sui cella souz · nu
tric · amplectiē · & ad plenitudinē pfectōis producit
& colloq̄o dei dignū efficit · Cella terza sancta · &
loc? sanct? ē · ī qua domin? & seru? ei? sepe collo
quunē · sicut vir ad amicū suuz · In qua crebro fidel'
aīa uerbo dei iungiē · sponsa sponso sociaē · terze
nis celestia · humanis diuīa vniunē · Siquidē sic sā
ctum tēplum dei · sic cella serui dei · In tēplo em̄ &
ī cella diuīa tractāē · sz crebri? ī cella · vide ī ocium
A cella ōr h & hec cellita te · studēs vel stās ī cella
Cellariū A cella diciē hoc cellariū rii · Canti · p̄mo
Introduxit me rex in cellaria sua · exultabim? & le
tabimur ī te · lac ubez tuoz sup vinū · Vel diciē a
colligo gis · quia in eo colliguntē ministeria mēsaz
vel necessaria q̄ victui supsunt · & ē cellariū pauco
rum diez sz pmptuariū lōgi tpis · & a cellariū hic
cellari? & hic cellerarius · i · custos cellarii
Celleo es in cello is vide
Cello lis cēculi vel cellui cellē culsū vel celsū ver
bū actm̄ i · supare sz nō ē in vsu · A quo deriuatur
celleo les lui · i · pesse · neutz & absolutū · Et ponē
celleo vel cello cū ex · & diciē excelleo les vel excel
lo lis · Itē cello lis cōponiē cū p̄ · & diciē p̄cello lis
Itē cū p & diciē pcello is · Et cū p & diciē pcello
pculi sū · i · pcutē · Cōposita a celleo es neutra sunt
sicut & suū simplex · & faciūt p̄teritū in lui tantū ·
Composita vero a cello is omīa sunt actiua · nisi q̄
excello szm q̄ ostruiē cū dtō ē neutz Et omīa faci
unt p̄tītū in culi tantū & supinū in culsū tm̄ · Nisi
q̄ excello & p̄cello iueniunē facere exculi excellui ·
pculi p̄cellui exculsū excelsū p̄culsū p̄celsū · Vide
Cellula le di · pua cella pnlē cor ¶ ī p̄cello lis
Celo as aui · i · sculpe pingere · Et ē ī alia significa
tōe ptrariū ad reuelare · & scōm hoc cōstruiē cum
duob? diuersis actīs · vt Celo te consiliū meū · Ce
lo cōponiē Cōcelo as · i · simul celare · Recelo as · id
ē reuelare · & ē actm̄ cū oīb? suis ꝓpositis & om
nia ꝓducūt hanc sillabā ce · sz celer adiectm̄ coz · ce
Vñ quidā · Hostia claude celer · vt clausa p hostia
celer · Itē horaci? in epy · Stultoz incurata pudoz
malus vlcera celat · Itē grecis · Caelo cū sculpo la
pides · celo coopta · Et vt dicit pap̄ · Caelare p scul
pe p ae · Pro abscōdere p e solā scribiē · & vbiq; ha
Celonis in celox vide ¶ bet vnū l ·
Celox · A celer diciē hec celox cis · vl' hec celonis ·
hui? celonis · i · uelox nauis · & ad mīsterium classis
apta · Enni? · Labiē vncta carīa p equora alta celo
nis · Itē plauz? in asmaria · Quo hanc celocē oferas
vñ hic & hec & hoc celox cis diciē velox szm hug ·
Pap̄ etiā dicit · Celox genus nauis fe · gnis

Celsus · A cello is diciē celsus sa sū · Vel cels? di
aē a celo · qz sublimis sit & altus · & q̄si celestis · &
cōpaē cels? sioz sissī? · Vnde celse suus sissīe adū · &
hec celsitudo dīs · & ponē cels? cū ex · & dicitur
Celtes tis mas · gnis · i · instrumētū ferreū excels?
aptū ad sculpēdū · & diciē a celo as p pingere vel
sculpe · Iob xix · Vel celte sculpanē in silice · Quidā
tñ legūt ibi certe · Vl' oz celtes a celleo vel cēculi
Celtiber exponiē ī tercia pte ī scōa declinatōne ī
Celtic? a ū · i · nobilis · & diciē a cels? ¶ hyber?
Celū · A celo as diciē hº celū li · qz celat nos secre
ta · Vel a caelo as p sculpe · qz sculptū ē & īsignit ū
uariis stellis · Vel ꝓpōiē a casa et elios q̄ ē sol · qz
sit casa solis · Et ē celū ethnoclitū gne · quia ī singu
lari ē neu · gnis · & in plurali mas · & scribiē p ae dy
ptongū vt dicit Pap̄ · Sz dubitare consueuit an sit
dicēdum · Vn? celoz vel vnū celoz magister bene
dicit · q̄ adiectiuū dēt respicere gen? quod ibi est
& ita dici dēt · Vn? celoz sicut vna epulaz De hº
pleni? dixi sup̄ ī tercia pte in tractatu de gne no
minū vbi egi de noīb? ethnoclitis · Et scias q̄ secū
dum rabanū septē sūt celi · scz empyreū · cristallinū
sideriū · igneū · olimpū · ethereū & aereū · Et insup
ē aliud celū sancte trinitatis · Ipa · n · celsitudo diui
ne maiestatis noīatur methaforice celū ¶ Itē celū
p motū suū causat gnatōz & corruptōz in īferiori
bus · Vñ dicit Rabi moyses · q̄ celū in vniuerso ē si
cut coz in aīali · cui? mot? si ad horā q̄escerz corpis
vita finireē · Vide in spera ¶ Quare celū rubeū in
mane signficz pluuiā · & ī sero serenū dicā in nubes
Cemētum A cedo dis cecidi diciē hoc cemētuz ti
· i · calx & minutoz lapidū cōgregatio & cesura la
pidū & fundam̄tum dom? · qz ceso lapide surgat ·
vnde hic cemētarius rii · qui disponit lapides ī mu
ro · Cem̄tum etiā diciē mēdacium
Cena · A cenon quod ē ꝯmune diciē hec cena qua
si a cōmunione vescēdi · Antiq̄ · n · publice & ī patu
lo comedebāt nō solitarii & p̄uate sicut mō · ne sin
gularitas in deliciis luxuriā gnarz · vel dicitur cēa
quasi scena a scenō quod ē vmbra · & dicitur cena
ꝓprie ī sero · sicut iā tātaculū ī mane · Prādiū ī ter
cia · Merēda uel añcenia p nona · obsoniū post cenā
A cēa diciē hec cenula le di · Et cēaticus a cū ad
cēaz ptinēs · Cēa componitur hic et hec incenis · et
hoc ne · i · ieiunus quasi sine cēa
Cenaculū · a cēa diciē hoc cēaculum li · et hoc cena
torīū rii · idē scz locus cenandi szm hug · Pap̄ · ūo di
cit · Cēaculū dom? supioz ps · dictum a ꝯmunione
vescētiū · vñ et cenobiū bii congregatō multoz
Cenatarius rii mas · gnis dicitur ille q̄ victū mā
bus q̄ritat · a cena dicitur
Cenatic? ca cum penultima cor · id ē ad cenam pti
nens a cena dicitur
Cenatorium ī cenaculum exponitur
Cenito tas uerbum freq̄n · i · freq̄nē cenare pnlē ·
cor · et formatur a cenatu ultimo supīo de ceno as
a in i mutata et u ī o
Ceno nas naui natum · i · cenam sumere a cena dici
tur · Et cōponiē Conceno nas id est simul cenare ·
Receno nas · id est · itez cenare · et est neutruz ceno
cum omnibus compositis · et ꝓducit ce
Cenobates tis mas · gnis q̄ ꝓpē cenā sup funē am
bulat · Sz potiꝰ p s dēt scribi sic ī suo loco dicetur
Cenobita in cenobium est et producit bi ·
Cenobium · a cenō quod ē cōmune et habito tas ·
componiē hoc cenobium bii · i · monasteriuz · scz cō
munis habitatō plurīoz · ubi sunt plures ꝯgregati

insimul ad cõmuniter habitãdum et comedendum vnde hic et hec cenobita te q̃ uel q̃ illum locum in habitat. Quidã tñ solẽt scribere hoc nomen per se vt dicat scenobiũ. a scenõ quod ẽ vmbra. qz tal'locus solz fieri in vmbrosis. locis & nemorosis. Et ide hic & hec scenobita te sm hug. In papi. scribit̃ p c cenobium & cenobita. Vñ dicit. Cenobite genus monachorũ quos nos in cõmuni viuentes possumus appellare

Cenodociũ. A ceno nas dicit̃ hoc cenodociũ. cii. i. domus in qua cenandi refugiũ ẽ paupibus. s. hospitale. vñ hic cenodociarius. i. elemosinarius. & hec cenodociaria eius vxor vel elemosinaria Sz hec melius scribunt̃ p x vt dicãtur a xenos vt dicet̃ infra i

Cenodoxus. Cenuz ponit̃ cum doxa xtrã quod ẽ gloria. & dicit̃ hic cenodoxus xi. & hec cenodoxa xe. qui vel q̃ ẽ cupidus vel cupida cenose & vane glorie sez mundane. Vñ hec cenodoxia xie. i. cenosa & vana gloria sicut ẽ gloria mundana sm hug. Pap. vero dicit Cenodoxia. i. iactãtia seu vana gloria. Cenodoxi manis glorie cupidus

Cenofactoria ars ẽ illorz q̃ opant̃ de ceno. id est de luto. In actibus ãt apostolorz ca. xvnj. dẽt dici scenofactoria p sc.

Cenomia mie. i. pis musca a cenõ quod ẽ cõmune sm hug. Et scribit̃ p oe sm Pap. qui dicit. Coenomia. canima musca. sz omino mordax p oe scribitur nõ p i. Sz dic q etiã p i. scribit̃. sz i alia sigficatõe

Cenon vel cenos grece latine nouũ vel ꝑmune vel mixtum.

Cenositas tatis i cenosus vide

Cenosus. A cenuz dicit̃ cenosus a um. i. fetidus. spurcus. lutulẽtus hircosus. & compat̃ Vnde hec cenositas tatis

Cenouectoriũ. Cenũ cõponit̃ cuz veho his. & ori hoc cenouectoriũ rii. i. instrumẽtũ cuz quo deportat̃ cenũ. Vñ etiã hꝰ cenouehũ hii idẽ

Censeo es sui cẽsũ. i. iudicare. iubẽ. statuẽ. suadẽ deliberare. noiare. extimare. nũare. snĩaz ꝓferre Et nota q̃ cẽseo scõe cõiugatõis. & cẽso is ere. tercie cõiugatõis. & censio sis sire q̃rte cõiugatõis in sigficatõe nõ differunt vel in simplicitate vel i cõpositõe. sz in lrãtura differunt. Nã cẽseo facit ꝑteritũ cẽsui. & supinuz censũ. vñ ptcipium cẽsus a um. Censo sis facit cẽsui censitũ pnlẽ. coz. vñ ptcipiuz censitus ta tũ plẽ. coz. Cẽsio vero cẽsis facit cẽsui censitũ pnlẽ. ꝓducta. Vñ cẽsitus ta tum ptcipiũ similit̃ pnlẽ ꝓducta. Ergo p voluntate legẽtis dicit̃ in ꝑsa censitus recẽsitus pnlẽ. coz. inquantũ uenit a ẽcia cõiugatõe. uel censit̃. recẽsit̃ pnlẽ. põ. inquãtuz sez venit a q̃rta. Quodlibet p̃dictorz uerborz cõponit̃ cũ p. & dicit̃ pcenseo es pcẽsui sũ. p censo sis sui situz. & pcensio sis sui sitũ. i. pfecte vel valde censẽ uel pquirẽ. circũire p erzare. vnde oui. metha. ij. Et laniata sinus totũ pcensuit orbez. Itẽ ponunt̃ p̃dicta tria uerba cum re. vt recẽseo. sui sum. Recẽso sis sui sitũ. Recẽsio sis sui sitũ. i. numerare. itez nũare. recitare. recolere. rememorare. reuenerari. Itẽ cõponunt̃ cũ sub. & dicit̃ succẽseo sui sum. Succẽso isi itũ. Succẽsio isi ituz. id ẽ irasci. Censio censeo censo sunt actia. & cõposita ab eis sunt actia similit̃. Preter succenseo quod est neu. p irasci. si forte inueniat̃ q̃ sui simplicis redoleat significatõz actiuũ erit. ita dicit hug. Quidaz vero dicunt q censo is tercie cõiugatõis est verbum desideratiuũ. & q̃ habet ꝑterita & supina ad modum quarte censui itũ. vñ semp censitus recensitus ꝓ. plẽ. sm ces. Vñ in libro numerorz semp legendũ est. recensiti sunt pnlẽ. producta. Istius opinionis fuit mgr bñ. & hoc verus credo & sm doctrinã ꝑse. De hoc reqre supra eriã i ẽcia parte. vbi agit̃ de ꝑti. & supis uerborz desinentium i so

Censio is ire i censeo exponit̃

Censitus ta tum vide in censeo

Censo is ere i censeo vide

Censor oris mas. gnis. i. iudex & ꝓprie q̃ iudicat de morib? & eos corrigit. & dicit̃ a censeo es

Censorius. A censor dicit̃ hic cẽsorius rii. Et hic censorius ni ꝑ eodẽ sz censor. Vñ cato dictus est censorius. qz moz erat corrector Et pñt cẽ adiecti ua & possessiua. vt Censoria res. i. res cẽsoris. Itez possũt esse deriuatia a cens?. ut hic censori? & hic censorius. i. ille q̃ censum seruat uel pecuniã

Censualis. A census dicit̃ hic & hec censualis & hocle. id est officialis q̃ censum exigit ꝓuincialem & qui dat illum

Censura. A cẽseo es dicit̃ hec cẽsura re. id est iudicium. vigor. seueritas. mẽsura. vindicta. potestas. sẽtentia. decus. & ꝓdu. plẽ

Census. A censeo dicit̃ hic cẽsus us ui. i. pecunia facultas descripta publice uel extimata. Dicit̃ etiam hic census si. quoz patrimonia publice ãnotata sũt descripta uel extimata. Item inuenitur cẽs?. a um participiũ. & format̃ a censeo censui censum censu. addita s

Centaur?. Gigno nei genit? cõpõit̃ cũ aura & dicit̃ hic centaur? ri q̃si gẽtaur?. i. genitus ex aura. Siq̃dẽ ꝑm fabulas poetarz Xion secretarius iunonis eam interpellauit de cõcubitu q̃ cũ filio iouis formauit quandã nubem in sui speciem. & eam obtulit xioni. quã putãs ille iunonem esse effudit semẽ in nubem. & inde nata sũt q̃dã mõstra in media pte homies. & i media pte sez mferiozi equi. & dicti sũt centauri. quasi gentauri. i. geniti ex aura. vnde centaure? rea reum. Et hec centaurea ree. q̃dã herba secũdum hug. Pap. vero dicit. Centauri a latis dicti brevitate. Nã ypocentauri dicere debem? ab ypos. i. subt? & centaur? equus. qz cũ supi? essent homies iferius erãt equi. Dicit̃ ãt hoc nomen siue mõstrz cõfictum fuisse ad exprimendã humãe uite velocitatem. qz equus sit velox Secũdum ãt historiã xion prim? i grecia centũ milites armatos adunauit. qui eqtes cũ ab idoctis primuz uiderent̃ super equos. unũ animal reputati ex homĩe & equo. dicti sunt centauri quasi centuz armati. uel qz centũ erãt q̃i aura cito uolãtes terzã cõsumebãt

Centenari?. a centum uel centen? dicit̃ centenarius ria riuz cõtinens centum uel hns centum ãnos. Et hic centenari? rii ꝑ tali numero. et hoc centenarium rii ꝑ quodã põdere centũ librarz qõ põd? romãi istituerũt ꝑ pfectõe centenarii numeri

Centen?. a centum derivat̃ centenus a um. et i sing̃lari tm̃ ualet quãtuz suũ ꝑmitm̃. seo i plurali tenet̃ distributiue & distribuit p parem numerz sicut bini & trini. ut isti icedunt centeni. Item hoc centenum ni qõdã gen? ãnone s. miliũ. qz i plenisq; locis sem̃ eius i crementum frugis centesimum renascat̃ Vñ & milium a multitudine fruct? dicitur

Centesi?. a um nomen est ordiale & dicit̃ a centũ

Centies aduer. i. centũ uicib? a centũ dicit̃

Centiman?. a centũ & manus cõponit̃ hic centimanus nus nui secundum ps. in septimo libro f. poest tñ declinari hic centiman? ni. uel adiectiue centiman? na num q̃ centum habet mã?. & cozi. plẽ.

Pap. ãt seqns ps. dicit. Centiman? a manu cõpositum e? seruauit declmatõz hic cẽtiman? hui? nus. Nota igiẽ nullũ aliud ꝓpriũ principiuz uel adiectiñ vel mobile q̃rte declinatõis esse.

Cento. A centũ deriuaẽ hic cẽto onis Et dicebã tur oli cẽtones. q̃ de carmibus homeri vel virgilii ad ꝓpria opa more cẽtenario ex multis hincinde cõpositis vnũ sarciebãt opus ad facultatẽ cuiuscũqz materie. Sed de cuiuscũqz carmibus q̃cũqz hõ facũt cẽtones dicunẽ. & cẽto nis dicit sartor pulmanis vel uelũ de multis pãnis. vel q̃ facit filtra. vel ipm filez. Iuuenalis. Intrauit callide veteri cẽtone lupanar. Quidã tñ dicunt q̃ hic cẽto dicit fetor veniẽs ex assiduitate libidis

Centrix. A centũ vel cẽto dicit hec cẽtrix cis. & dicunẽ cẽtrices meretrices. lupe. multiuire. dyabolares. nonarie. & dicunẽ a centũ ꝓter multitudinẽ Vel a cẽtõibus. i. filtris. q̃ ex eis desiccabãẽ. vl' q̃ sternãẽ i lupanari. vt loc? reddaẽ calidior.

Centz tri. i. punctũ i medio circuli vel alteri? rei a quo eq̃liter distat q̃libet ps periferie uel circũferẽtie. quod & hoc cẽtz iuenẽ idecli. & hic centro onis inueniẽ. & dicit cẽtz a cẽseo es. q̃ scõm ipsuz sũit iudiciũ ꝓferie ptinẽdo sup se alterz petẽ circli Vel dicitur sic quasi cunctũ. quia cuncta ad ipsuz vertuntur

Centua tue ẽ mẽsura terze vel vinee hñs p singl'as ptes pedes centũ. Vñ & a centũ dicit

Centũ oĩs gñis idecli. & tm̃ pluralis nũi. & est p mitm̃ vt dicũt. vel poti? deriuaẽ a cãi? ti. quod ẽ circul? & circũferẽtia rote. q̃ ibi circulet & curuetur numer? ad pmũ. uel q̃ ille nũer? est pfectus

Centupeda de fe. gñis gen? aĩalis a multitudine pedũ dictũ. & ponit a centũ & pes

Centuplico cas cauí. id est. centuplo. a centuz & plica. Vide in cẽtuplus

Centupl? la lũ pnlẽ. coz. i. centies tm̃. & est compositũ a centũ & plica. vñ centuplo las. idẽ ẽ q̃ cẽtuplico cas. Scõo regũ. xxmj. Adaugeat dominus deus tu? populum tuũ quãt? nunc est. itez̃q; cẽtuplicet. vel secundũ aliã literã centuplet

Centuria rie fe. gñis. i. centũ boies in re militari. & dicit a centũ vel a cẽtuzio. Vñ Horacius in poetria. Cẽturie seniorz agitãt expria frugis Et cẽturia dicit ducẽta iugera i agris sicut ager ducẽtorũ iugez. q̃ antiquit? a centũ iugerib? centuria vocabaẽ. Sed post duplicata est mẽsura & nomẽ pstimũ retinuit. In numero eñ cẽturie multiplicate sũt. sz nom̃ mutare nõ potuerũt scõm hug. Pap. etiã hõ vult. vñ dicit. Cẽturias dici? ptes exercitus in centenos milites diuisas. Vñ & qui his pfũt cẽturiones dicunẽ. Itẽ centuria ager ducentorz iugez qui apud antiquos centũ iugerib? existebat. post duplicat? nomẽ retinuit

Centurio onis mas. gñis q̃ centũ pest viris a cẽtũ dr. uel q̃ pest centũ militib? dicit centurio secũdũ

Centurio rias. i. ordinare. p cẽturias Papiã. distribuẽ. & dicit a centuria. vel a centurio nis. & põit Cõcenturio rias. i. coordinare vel adunare. Et succenturio rias. i. succurrẽ vel poti? i succursũ pmorz post illos ordinare. Propzie eñ succẽturiati dicunẽ. qui post primã acie sunt ordinati vt ei succurrãt si necesse fuerit

Centussis. As assis ꝓbolo pẽitur. & cõpõitur cũ centũ. & dicit hic centussis. i. centũ asses vel pciũ centũ assiũ. Vnde ꝓius. Et cẽtũ grecos curto cẽtusse licẽ. Sed hic ponit ꝓ cẽtesima parte assis

Cenula le di. pua cena

Cenulẽt? ta tũ. plen? ceno. & ponit a cenũ & lẽtos greco quod significat plenitudinẽ. Et cõpatur cenulent? tior tissim?. & hec cenulentia cenulentie id est. fetor

Cenũ. A ceno as dicit hoc cenũ ni p cõtrariũ. q̃ nõ cenet. Et ẽ cenũ sordidum lutũ. vorago profũda. Inde cenosus sa sũ. id est. fetid?. spurc?. hircos?. & cõpaẽ cenos? sior sissi?. Vñ cenose sius sissime aduerbiũ. & hec cenositas tatis

Cepa. A cephas dicit hoc cepe indeclinabile i singulari. & scribit p ae dyptõgõ caepe. q̃ nõ est nisi caput. In plurali eñ he cepe aut dicim?. Inuenitur etiã hec cepa pe i singulari Vnde ouí. Radẽda est ortis eruta cepa meis. & hoc cepe i singulari iuenit

Cepari?. A cepa dicit hoc cepari? rii. ortolanus qui custodit vel vẽdit cepas. Vnde hec cepazia rie id est ortolana. & cepari? ria riũ possessiuũ. vt Foliũ cepariũ. id ẽ. cepe. Vel designat materiã. vt ol? cepariũ. id est. de cepis

Cephalargia. in cephalea vide

Cephalea lee pnlẽ. ꝓducta capitis passio. Cephali eñ greci caput dicũt scõm Pap. Hug. vero dicit. Cephalea vel cephalargia. vena uel dolor capitis. a cephas dicit. Sed secundũ Pap. Cephalargia est humor capitis.

Cephas vel cephalin greci dicũt caput. Vnde cephas dict? est petr?. q̃ in capite & principatu sit constitut? apostolorz. Icẽ cephas hebraice petrus grece. latine agnoscens. syriace caput. Q̃z ãt i capite sit cõstitut? apostolorz. Vide in petr?

Cepi defecti. & p oe scribit. Vide i cepio is

Cepiciũ cii & hic cepici? cii. i. cepe

Cepidmes. A cepi ptezito de capio. he cepidies cepidmũ. i. saxa scz in mari. vel que pemĩẽt in ptis locis. & cor. di

Cepio pis pi cepe ceptũ. i. icipe. & deriuaẽ a cepi ptito de capio. Vnde terẽci? Sex totis mẽsib? ob feciſſẽ q̃ ille quidquid cepet. Sed pñs hui? verbi & q̃ formanẽ apnti absoluerũt. Preteritũ vero & q̃ formanẽ a ptezito adhuc retinẽtur. Et huiusmodi ptezitũ quãdoqz accipit p pnti. quãdoqz m vi pteziti. Et scribit coepi defecti. p oe. similit coept? p oe ab eo descendẽs. sed incept? ab incipio is p e solã scribit. Et sunt q̃ttuor verba defectiua q̃ habent sensũ pntis & ptaziti. Vnde versus. His duo sunt odi. noui. cepi. memiqz. Que retinẽt sensuz p sentis pteritiqz

Ceptus p oe scribitur sicut coepi defectiuũ. vide in cepio cepis

Cera re ab aue q̃ dicit apes fit. Et ut dicit Papi. Cera a greco ceros dicit quod idẽ ẽ. Itẽ cera materies fuit trãz illaz. q̃ puuloz nuces fuerũt.

Ceramis? mii. i. figul?. qui sic fingit cerã ita argillã & cõpõit a cera & ago is uel a cera & lim?

Cerari? rii. A cera dicit hic cerari? rii qui facit ul' vendit cerã. vel qui i ea opat

Cerastes vel ceraſta mas. gñis. serpens cornut?. Gene. xlix. Cerastes i semita. & dicit a ceros quod ẽ cornu. eo q̃ i capite cornua hẽat arietũ. vnde lucan? i vi. Aut viuẽtis adhuc lybie mẽsure ceraste

Cerasus si fe. gñis ciuitas fuit põti. quã ciuitatez cũ lucull? deleuisset. quoddã gen? pomi ide adue xit. & dicta ẽ arbor hec cerasi?. uel fruct? eius hoc cerasũ. Et dicitur cerasus a cerite opido ubi abundant. & corripit ra

Ceratim indecli. quoddam pondus. s. media pars

oboli habens siliquã vnã & semis· Hũc latini semi obolum uocãt·Ceratĩ grece latie siliq̃ cognuũ iter

Cerat?·A cera dicit cerat? ta tum Cptatur & differt a cere? rea·reũ·q; cereum est quod totũ ex cera cõstat· ceratũ qđ uel limitũ uel ĩcrustatum ẽ cera·Vnde & cerate dicunt tabule ĩ qb? scribi·

Ceraunia· Ceros componitur cum amnis & dicitur pluralit̃ ceraunia nioꝝ·i· acutones uel exaltões undaꝝ in tempestate·q̃si amnes cognuti· Vnde lucan? ĩ q̃nto· Mouitq; ceraunia nautis·Vnde ceraunia dicuntur saxa ꝑmmentia ĩ mari ĩstar cognuum·Item a cera he ceraunie niaꝝ·id ẽ·uites uel vue q; sunt subrubee ut cera· uel ceraunos grece· latine dicit fulmen·& inde he ceraune niaꝝ·uitis uel vue·q; rubeant ut ignis·Et hec ceraunia q̃daꝫ gẽma sic dicta·q; alibi nõ inuenit nisi ĩ loco fulmine icto·Et hoc ceraunium nij·nota sic facta Cponit q̃n multi versus ĩ ꝓbant nec ꝑ singulos obelant·& hec ceraunia nioꝝ·ꝑupte fumitates montiũ dicunt a crebra fulminatõe· Quod cõponit cũ acros quod ẽ mons·& dicit acroceraunia nioꝝ·illud idẽ·q̃si montes fulmiati·vñ & ceraunii & acro ceraunii antonomastice dicunt mõtes epiri· ꝓpter altitudinẽ & assiduos ict? fulminum

Ceraunos grece latine fulmen

Cerber? ri mas·gnis canis infernalis· quasi creos baros·i·carnes vorãs· Et cõpõit a creos & baros quod est tract?·dicit enim carnes vorare·sz ossa reseruare & eis incubare·quod nichil ẽ aliud· nisi q̃ cerberus ẽ terra q̃ carnes mortuoꝝ cõsumit·sed ossa cõsumẽ nõ põt·Vñ & sarcofag? dicit sepulcrũ hois·quasi comedẽs carnes secundũ hug·Pap·uero dicit·Cerber? infernoꝝ canis tria capita habẽ dicit ꝓpter tres etates·scz infantiã·iuuẽtutẽ & senectutẽ·& cog·pnlẽ·Vir eneid·vi·dicit·Cerberus hec ingẽs latratu regna trifauci Itẽ grecism? cerber? omne vorãs tria possidz ora canina

Cercopa pe cõis gnis·i·certator·& ꝓponit a certo as & copia·Vñ cercopa q̃i certãs copiose

Cerdo·Cerdon intꝑtat cogniũ·inde cerdo donis q̃ ꝓpat cognia sicut calcifex·Vñ ps?·Tollat sua munera cerdo·Cerdo etiã dictus est quidã hẽtic? ·Vñ cerdoniani dicti sunt quidã heretici· vel cerdo deriuat a cert? ta tũ sm quosdã·Itẽ cerdo ris sutor· vñ dicit Pap·Cerdones sutores & producit do

Cerdon intꝑtat cogniũ

Cerdoniani q̃dã heretici· Vide in cerdo

Cereagius gii·i· pistor q̃ ad modiꝫ cere deducit pastã·& cõponit a cera & ago agis

Cerealis· Vide in ceres

Cerealiũ lii gnis neu·loc? vbi panis & cibus paratur· & dicit a ceres cereris

Cerebellũ li di·puũ cẽbri

Cerebrosus sa sũ·i·iracund? vel qui viciũ habz ĩ cẽbro vel in eo patit·& dicit a cerebꝝ

Cerebꝝ bri ps capitis pnlẽ·cog· & ꝓprie medulla capitis appellat cerebꝝ sm Pap·Et inde excerebro bras·i·inficẽ extra cerebꝝ ponẽ Esa·lxvi· Quasi q̃ excerebrat canem

Cereol? li di·pu? cere? pnlẽ·cog

Ceres·A creo as dicit hec ceres cereris ·dea frumẽti & sepe ponit ꝓ ipo frumẽto·Et dicit sic quia creat fruges·Ipa ẽ & tra·& ops opis·q; melior sit tra ope·Et ꝓserpina·quia ex ea serpãt fruges· & vesta etiã dicit·vñ hic & hec cerealis·& hoc le·Qz ãt ꝑ cererẽ intelligat frumẽtum siue panis videt ĩ illo exemplo terencij quod inducit donat? in capitulo de tropo· Sine inquit cerere & libero venus frigz ·i· sine pane & vino deficit voluptas & cor·re·vide etiã in cerete

Cerete·A chere dicit hoc cerete tis q̃dã ciuitas· Dũ em romani olim militarẽt iuxta aquilinã ciuitatẽ q̃sierũt a ciuib? quod esset nomẽ ciuitatis·Illi vero ĩexptes lingue latie·vtpote greci se a romanis eẽ salutatos credentes responderunt chere quod est salue·Tunc romani chere nomẽ ciuitatis esse credẽtes subtraxerunt h·& addiderũt hãc sillabã te· & dixerunt hoc cerete tis ꝑ noie ciuitatis pnlẽ ꝑ·Vñ antiq̃ sumpserunt nomẽ patriũ hic & hec cerete tis & hoc te pnlẽ·ꝓducta Sz postea romani antiq̃ causa differentie ad ꝓmitm corruperũt deriuatiuũ mutãtes e pnlẽ·in i.& dixerũt hic & hec ceritis & hoc te similit plẽ. ꝓducta· Postea moderni nomẽ amplius corruperũt patriũ in nõ isto mas·& fem· gnis ·s· ceretis subthentes ti·sillabã dixerũt ꝑ syncopam hic & hec ceres & hꝰ cerete·gto ceretis ul' ceritis pnlẽ·ꝓducta·Sz causa drie ad ꝓmitiuũ tam in e q̃ in i··muenitur ĩ isto nomie pnlẽ·cor· apud autores·Cũ ergo in ꝓmitiuo inueniat i· penultima cor·nimis impprie ponit sola poetica licẽtia· vide etiam in ceritis

Ceretbi & phareti nota sunt indeclinabilia· & accentuant in fine·Erant ãt cohortes siue legiões pugnatoꝝ·& sõat ceretbi exterminatores. phareti admirabiles·Hi erãt pugnatores doctissimi ii·Reg·ca·viii·Banaias filius ioiade sup cerethi & pharethi·hierant custodes capitis dauid·vt dicit in historiis· vide in pharethi

Cereꝫ·A cera dicit cereꝫ ea eum·quod fit de cera Et hic cereꝫ rei·i·candela

Cerimonie·A cera vel cereꝫ he cerimonie aruꝫ·festa facta cũ cereis·vel cerimonie dicunt quasi carimonie a carẽdo quibusdã escis quib? olim iudei in festis abstinebãt·vel quia homines carent vsu illaꝝ rerꝫ q̃ in sacrificiis diuis offerunt·Et inde hec cerimonia nioꝝ·ipsa sacrificia·& hic & hec cerimonialis· & hoc le·i·festiu?·religios?·diu?·sanctus vel sacrificatiu? sm hug·Pap·vero dicit·Cerimonia & cerimõie pluraliter dicte q; nos viciis carẽ faciãt In historiis sic dicit·Nota solẽnitates dictas cerimonias a cereis·i·luminaribus·vel a carie & mene· quod ẽ defect?·qz tunc dẽnt in nobis sordes defi cere·& ita dicunt cerimonie quasi carimonie ·a carendo muniis·i·officiis seruilib?· Nã hoc munium idẽ est qđ officiũ vl' obsequiũ·Itẽ pñt dici cerimonie a caris quod est grã·& mene quod ẽ defectus quasi defect? gratie· quia huiusmodi obseruatões de se grãm nõ cõferebãt· Et nota q; in lege & ꝑ pheris q̃q; erant quoꝝ notitia valde necessaria ẽ scz moralia. iudicialia·cerimõialia·ꝓmissa·& sacramẽtalia·Moralia erãt ꝑcepta decalogi de quib? habẽt exodi·xxx·Iudicialia erãt illa de quib? habẽt exodi·xxi·Si emeris seruũ hebreũ ꝛc·& huiusmodi ptinẽt ad pacẽ inter homies cõseruandã Alia erãt cerimonialia·& hec erãt ĩ differẽtiis sacrificioꝝ·in discretõe ciboꝝ·in expiatõe immunditiaꝝ·ĩ obseruatõe solennitatũ· De quib? habetur ĩ leuitico fere ꝑ totũ·Promissa ãt erãt ad alliciendũ·sicut promissio terre manãtis lacte & melle·Exodi·iii·Iti am ꝓmissio ãgelice custodie·exodi xxiiii·Ecce ego mittã angelũ meũ qui ꝑcedat te & custodiat te in via·et inducat ad locũ quẽ paraui· Et ꝓmissio de omniũ bonoꝝ multiplicatõe·Leuit·xxvi·Si i ꝑceptis meis ãbulaũitis·et mãdata mea custodieritis

& feceritis ea dabo vobis pluuiã in tẽpoꝛib9 ſuis· & ẽra gignet germẽ ſuũ· & pomis arboꝛes repleꝛbunẽ ꝛc· Sacramẽtalia ãt erãt figure ſacramẽtoꝛũ noue legis· ſicut ẽ ſacrãmentum phaſe· Exo· xii· Tollat vnuſquiſq; agnũ p familias & domos ſuas ꝛc· Et ſacrãmentum vitule rufe Numeri· xix· Precipe filius iſrhael vt adducãt ad te vitulã rufã etatis ite gre in qua nulla ſit macula ꝛc

Cerintiani q̃dã hẽtici a cerinto quodã dicti· Hii inter cetera circũciſiõꝛ obſeruãt mille annos p9 reſurrectõꝛ ĩ voluptate carnis p̃dicant futuros· vñ & grece ciliaſti· latine millenarii ſunt appellati

Ceritis exponit̃ in cerete· & etiã in tercia pte vbi agit̃ de denoĩatiuis in tis

Cernida· A cerno nis dicit̃ hec cernida de· lignuz ſup̃ quod ducit̃ taratãtara· & cernida dicitur tarantara· qꝛ diſcernit pollinẽ a furfure

Cerno nis creui cretũ· cernẽ· i· videre cõſiderare ꝓponere· iudicare· ſtatuere· Cerno cõponit̃ Cõcerno· i· ſimul cerno· Diſcerno nis· i· diuidere· ſepare diſcutere· Decerno nis· i· iudicare· ꝓponere· deliberare· ſtatuere· cõfligere· Secerno· i· ſepo· Cerno & cõpoſita ab eodẽ ſunt actiua· Decerno tñ p cõfligere ẽ neutꝛ· Itẽ cerno differt a video· qꝛ cernim9 lõginq̃ uidem9 ꝓxima· Itẽ cerno & cõpoſita ab eo faciunt p̃teritũ in creui· & ſupinũ ĩ cretũ ſicut creſco & ꝓpoſita ab eo ſẓm hug· Vñ verſ9· Cerno ſolet facere creui· cretũ qz ſupinuz· Sic creui cretum vult tibi creſco dare· Cõſueuit tñ dici q cerno caret p̃teritis & ſupis· ſẓ ea ſumit a creſco ſcis ſicut & q̃dam alia verba q̃ otinent̃ in his verſib9· Sido ſiſto tollo· ferio· furoq; cerno· Gaudẽt nõ ꝓpriis· ſẓ p̃teritis alienis · Et ẽ differẽtia inter cerno & cõſidero· qꝛ vt dicit greciſm9 Corporeis oculis cerno cõſidero mẽte· Vide ĩ ſecerno

Cernul9 la lum· id eſt· inclinatus vel ingenioſ9· a cerno nis dicit̃

Cernu9· A cerno nis dicit̃ cernuus nua nuũ· i· ac cliuis hũil· ꝑn9· ĩ capite ruẽs· Cernui etiã dicũtur ſocci ſiue ſolea· Cernu9 etiã dicit̃ magn9 infitus ·

Cero· A cera ꝛis cero as· i· cera ĩplere vel linire & ponit̃ incero as p eodẽ· & ꝓducit ce

Ceroferarius· A cereus & fero fers componitur hic ceroferarius rij· qui cereũ portat· vt acholitus vel qui fert ad vendẽdum

Ceroma· A cera dicit̃ hoc ceroma matis· quodd̃ vnguentũ· q̃dã cõfectõ ex melle· herbis & cera · q̃ paleſtite capillos ſuos inungebãt vt eſſent labilioꝛes· Vñ ceꝛomatic9 ca cũ· i· ceꝛomate vnct9·

Ceromatic9 ĩ ceroma exponit̃

Ceros grece cornu latine

Cerotũ ti· gñis neu· idẽ ẽ qd̃ ceroma uel ꝑmixtio herbaꝝ & vnguẽtoꝝ· & dicit̃ a cera

Cerratus· A ceres reris dicit̃ cerrit9 ta tũ inꝛpoſita r· ne ſi diceret̃ cerit9 p vnũ r· putaret̃ a cera dici & dicit̃ cerrit9 q̃ hẽt frumẽtum vel inſan9· qꝛ quando ſacerdotes cereris ei ſacrificabãt ſolebãt inſanire· Vel dicit̃ a cerebꝝ ſẓ furioſus qui cerebꝝ hẽt cõmotũ· & ꝓducit ri· Vñ greciſmus· Cerrit9 dicetur quẽ veſania torquet· De hoc ſup̃ vide ĩ tercia pte vbi agit̃ de denoĩatiuis in tus

Cerſiꝛ9· A cerſon quod ẽ terra & ydor quod eſt aq̃ dicit̃ hic cerſiꝛ9 ꝛis· quidã ſerpẽs q̃ alternatiz mõ ĩ aqua mõ in terra morat̃· & idẽ dicit̃ chelidꝛ9 & ab eiſdẽ ponit̃ ſẓ a chelon quod ẽ curuũ quaſi cerſiꝛ9· Lucan9 tñ videt̃ velle q̃ aliud gẽ9 ſerpẽtis ſit chelidꝛ9 q̃ cerſiꝛ9· & cõponit̃ ſẓm hoc a chelon quod ẽ curuũ & ydor aqua· qꝛ ſemp curuatur & morat̃ in aqua· Vñ hoc chelidꝛ9 dicit̃ lignũ uel lapis teres & lõgus & volubilis ad moduz ſerpẽtis illi9 quo arca adequat̃· Vitꝛe q̃ q̃dã ſolent p ferre has dictoẽs corrupte dicẽtes celſiꝛ9· ſẓ barbariſm9 ẽ ĩ omnib9· Chelmꝛ9 tñ inuenit̃ ſẓ ĩ alia ſignificatõe· ſcz q̃dã figura q̃ꝛata· ſicut dicit̃ in geometria· hñs ſupius ſemicirculũ· & dicit̃ ſic a põco lapide vel ſerpẽte ꝓpter equalitatẽ· Vñ hic chelmꝛ9 dicit̃ vmbra equaliter creſcẽs m̃ longum ſẓm hug· Papã· etiã dicit· Chelmꝛ9 in geometria figura q̃ꝛata hñs ſupi9 ſemicirculũ ĩ ſolido·

Cerſõ dicunt greci ẽrã

Certifico cas· i· facere certũ verbũ actiñ· & ponit̃ a cert9 & facio cis· & coꝛ· fi

Certioꝛo· A certioꝛ oꝛis ꝑatõ ꝛ certioꝛo as verbum actiñ· i· certificare· licz ꝑatiẽ poſſit teneri ex ui ꝓmitiui ſui· vt ſi dicat̃· Ille me certificauit· ſẓ ille me certioꝛauit· i· magis me certũ reddidit ſẓm hug & põ· o añ r· ſicut peioꝛo ras

Certo tas taui dezuat̃ a cert9 ta tũ· Et ẽ certare· litigare pugnare· Certi· n· ſolẽ9 litigare· Vñ dicit̃ certare quaſi certũ ſe dicẽs hẽ· Vnde ũbalia & hº certamẽ mis· & certati adũbiũ· Certo ponit̃ Cõcerto tas· i· ſimul cũ alio certare· Decerto tas· id ẽ valde certare· Recerto tas· i· itez certare· Certo as & cõpoſita ab eo omĩa ſũt neutꝛa·

Certꝛ9· A cerno nis dicit̃ certꝛ9 ta tũ· Proprie· n· certꝛ9 dicit̃ ille qui certat rẽ de q̃ certificat̃· licz quã doq; ad animã referat̃· & ꝑat̃ certꝛ9 tiꝛtissimus· vnde certe tius tissime adũbiũ· & hec certitudo dinis· Certus cõpõit̃ Quãcertꝛ9· i· valde certꝛ9· Incertus ta tũ· i· nõ certꝛ9· & compatur · Vnde hec ĩcertitudo dis ſẓm hug· Papias vero dicit Certa clara manifeſta· Et ſcias q̃ certitudo nichil aliud ẽ q̃ꝛ determinatio intellectꝛ9 ad vnũ· Itẽ certa diſcuſſiõe nõ egẽt· Vide ĩ ſimiliũ

Ceruica ce fẽi gñis· i· alapa vl̃ potius colaph9 Et dicit̃ a cerꝛix· & ꝓducit vi

Ceruical lis gñis neu· id ẽ puluinar aureale quod & cerꝛicaliũ dicit̃· & dicit̃ a cerꝛix· & ꝓducit plẽ· ſcõm hug· Et vt dicit Papias· Cerꝛical dicit̃ eo q ſub ceruice ponatuz

Cerꝛicatus ta tum· id ẽ· ſupbus furioſus· cõtũax a ceruix dicitur

Cerꝛicoſ9 ſa ſũ· i· ſupbus arꝛogans · & deꝛiuatur a cerꝛix

Cerꝛimus na num pnlẽ· ꝓducta res cerui · vel de cerꝛo a cerꝛu9 ui dicitur

Ceruiſia ſie gẽ9 potõis a cerẽ dicit̃ ſẓm hug·

Cerꝛix· A cedo dis dicit̃ hec cerꝛix cis · poſterioꝛ pars colli· ſicut anꝛioꝛ gula· qꝛ ibi ceduntur capilli Qꝛ aũt cerꝛix dicit̃ quaſi cerebri via· qꝛ p eãdẽ partẽ cerebꝝ ad medullã ſpine dirigitur· ethimologia ẽ nõ cõpoſitio vel deriuatio· Cerꝛix etiã accipitur ꝑ ſupbia· et maxime in plurali· et quãdoq; etiã in ſingulari· Iob xv· Cucurrit aduerſus eũ erecto collo· et pĩgui cerꝛice armat9 ẽ· et ꝓducit vi

Cerule9 ĩ cerul9 exponitur

Cerul9· A cera dicitur cerulus la lũ pnlt· coꝛ· fluidus inſtar cere· viridis niger glauc9 · Proprie q̃dẽ cerulũ ẽ viride cum nigꝛo vt ẽ mare· Vnde cerulea lea cũ pnlt· coꝛ· Et vt dicit Papã· Cerul9 dicitur ipẽ coloꝛ· Cerule9 vero quo d ex cerulo ſtat · Itẽ cerul9 nature· cerule9 figmẽti ẽ·

Ceruſa q̃dam materies apta ad pingẽdũ q̃ ex plũbo ſtannoq; conficitur ſẓm Papã· Hug· vero dicit

Aceroma dicit hec ceruſa ſe quoddã gẽꝰ coloris
Ceruul? li di·paruus ceru?· Vnde hec ceruula le
pnſẽ cor̃·
Ceruus·A ceros quod ẽ cornu ·dicitur hic ceru?
ui· Vnde hec cerua ue· Et vt vult ambroſi?· Cer
uus eger olee ramuſculos mandit & ſanat·Et vt
dicit Pap·Ceru? fugiẽs ſpiecta penetrat illeſ?·ocu
lis caligãtib? ſerpentẽ deuorat & in eo eſtu & ve
neni ardore ad fontẽ vadit·merſuſq; in eo caligimẽ
& q̃q; ſuꝑflua exuit· Et adhuc cũ amoris incẽdio
detimẽ·prioꝛe ſubſeq̃ntis caput ſup renes ſuſtẽtã
te natãdo ſicq; ꝑ ꝺuia ſiluaꝝ ad extrẽas regiões ꝺ
ueniunt fideles ſigñt· Et ſ3m yſiꝺ·xiii·ethy·Ceruꝰ
erectis auꝛib? acute audiũt · ſubmiſſis aũt audiũt
nichil·Gregori? etiã dicit moꝛaliũ·xxx·libꝛo expo=
nẽs illꝺ iob· Vel ꝓturiẽtes ceruas obſeruaſti· Cer
uaꝝ inquit moꝛis ẽ inuẽtos ſerpẽtes extiguẽ· eoꝝ
q; mẽbꝛa moꝛtib? dilaniare· Ferẽ aũt·qz ſi quando
flumia trãſeũt capitũ ſuoꝝ onera doꝛſis ꝑcedẽtiũ·
ſupponũt ·ſibiq; iuicẽ ſuccedentes laboꝛẽ põderiſ
oino nõ ſẽtiunt·magiſtri ſpũales ceruꝰ vocati ſũt
Ipſi·n·moꝛe ceruaꝝ inꝫemptis viciis q̃ſi extinctis
ſerpẽtibus viuũt·& ꝺ ipa extinctõe viciꝝ ad fõ=
tẽ vite acri? iaꝛ deſeũt·Ipi etiã dũ labẽtia hui? tẽ
palitatis moñta q̃ſi q̃ꝺam flumia tranſeũt· cõpati
entes caꝛitate onera ſua ſibiiuicẽ ſupponũt· qz ſũ
ma obſeruatõe cuſtodiũt id qꝺ ſcꝛiptum ẽ·Inuicẽ
onera vtã poꝛtate·& ſic adimplebitis legẽ xpi
Ceſar ſaris·dicit a cedo is cecidi·& qz abſtract?
fuit de ceſo vẽo matris·vl' qz foꝛtit cedebat alios i
ꝑlio · vl' qz ꝑ° ſecuit ceſarie ſibi· vl' qz cũ ceſarie ſit
nat?· Vel a ceſ? dicit quod ẽ elephas· qz in ſingu=
lari certamie deuicit elephantẽ·Et fuit ceſar ·ſ·iu
li? ꝑm? imꝑatoꝛ romanꝰ·a quo q̃libꝫ romanꝰ ipa=
toꝛ dict? ẽ ceſar ·ſicut & auguſt? ab auguſto · Et
a ceſar ceſare? ea reũ poſſeſſiuũ· & ceſari? ria riũ
Vñ ceſarianus na nũ.& hic & hec ceſariẽſis & hꝰ
ſe·Inuẽit aꝛ ceſar aliq̃ñ i plurali·vñ oui·Ceſaꝛib?
viꝛt? otigit añ diẽ·
Ceſarauguſta ſte fẽi gñis ·i· traconẽſis hiſpanie
opidũ·a ceſare auguſto factũ & noiatũ
Ceſarea ree vel ceſaria ꝛie dicit i ceſaria vide
Ceſaria ꝛie q̃ꝺã ciuitas·& ſunt plures ceſarie vel
ceſaree oñs a ceſare noiate ſ3m hug
Ceſaries·A cedo is cecidi dicit hec ceſaries ꝛiei·
coma capitis·& ẽ ꝓꝛie viꝛoꝝ · Decz·n·viꝝ cẽ ton
ſum ſ3 nõ mulieꝛẽ· Verſ? greciſmi· Eſt coma q̃ꝺzu
pedis·colubꝛi iuba ſiue leonis·Ceſaries hominis cri
nes ꝓꝛie mulieris·Huius & illius bene dicitur eẽ
capillus·
Ceſia·A cedo is cidi dicit hec ceſia ſie ·i·lẽticula
Vñ ceſius ſia ſiũ·i·lẽticuloſus· Qui·n·lẽticuloſ?
ẽ coloꝛẽ nõ mteguꝝ ſ3 mẽciſum habz ſ3m hug·Pap·
etiam dicit· Ceſia lẽticuloſa ·Ceſius lẽticuloſ?·qua
ſi leſus facie
Ceſim adũ·i·diuiſi·artuati·& dicit a cedo is ceci
di ſ3m hug·Pap· vero dicit·Ceſim ꝑ cedes quomõ
viciſſi ꝑ vices·q̃ſi limate vel dolate vel gradatim
Ceſiſonomaton·quoddã ſcema ẽ quod meli? ſcꝛi
bit ꝑ ſc i ꝑma ſillaba·Vñ i ſ·de eo dicã· & ſupꝛa i
q̃rta ꝓte dixi in ca·de ſcãte
Ceſo onis maſ.gñis q̃ de vẽtꝛe matꝛis ceſo ſcidi
tur·& dicit a cedo is cecidi
Ceſonia a cedo is cecidi hec ceſonia nie q̃ꝺã caꝛũ
cula i frõte eq̃ni pulli cũ ꝑmũ ꝓit ex aluo · vñ mu
lieres faciunt quãꝺã potẽz moꝛtiferã·Itẽ ceſonia
fuit ꝓꝛiũ nomẽ cuiuſdam mulieris
Ceſor oꝛis maſ·gñis·i·mciſoꝛ a cedo is cecidi · Pa
ralip·ii·capitulo ·xxmj· At illi ꝓducebant ex ea ce
ſoꝛes lapiꝺũ
Ceſpes pitis maſ·gñis ꝛa cum heꝛbis auulſa· uel
fruteꝝ vel viꝛgulti·ũ·& dicit ſic quaſi circa pedes ·
Vñ ceſpito tas ·i·fodẽ nel cadẽ offẽdẽ· Vñ & eq̃
qui ſepe caꝺũt ceſpitare dicunẽ
Ceſpito as aui are i ceſpes exponit & coꝛ·ſpi
Ceſſim aꝺuer·i·cedẽꝺo vel gꝛaꝺati
Ceſſo·A cedo is ceſſũ ſu u·i o fit ceſſo as·i·freq̃n
ter cedẽ·Et muenit ꝑ peccare·Vñ verbalia·& ceſ
ſabunꝺ? a ũ·i·ſimilis ceſſanti·vel ille q̃ ſepe ceſſat·
Ceſſo is tui uerbũ deſideratiu̇·quod nõ ẽ i vſu im
ſimplicitate·& deſcẽꝺit a cedo ceſſi ceſſũ
Ceſticulus i ceſtus exponit
Ceſtõ i ceſtus ceſti vide
Ceſt? ſti·A caſtus dicit hic ceſt? ſti vel ceſtos·&
hoc ceſton indeclinabile·i· cingulũ veneꝛis quo ac
cingunẽ & vtunẽ in legitimis nuptiis & dicitur ce
ſton quaſi caſton· qz in femis maꝛitatis caſtitatis
ſignũ ſit· Vñ ponit quandoq; ꝑ legitia copula &
maꝛitali cõcoꝛꝺia vel caſtitate ſ3m hug·Pap·uero
dicit·Ceſton ſona veneꝛis
Ceſtus·A cedo is cecidi dicit hic ceſt? ſt? ſtui ·
·i·coꝛiũ cum plũbo infuſo quo man? ſuas pugiles
muniũt & ſe inuicẽ cedũt·ceſtus etiã dicit baculus
pugilũ qui coꝛio & coꝛrigiis ſolꝫ eſſe circũꝺatus·
Etiã gñaliter arma pugilũ dicunẽ ceſt? vnde uide
tur dici ceſticul? li circul? i capite cũ aliq̃ꝺ poꝛtaẽ
Ceſura eſt fmalitas dictõnis in ꝓncipio pedis ·
ita q̃ ſeq̃ns dictio a lõga poſſit incipe uel a bꝛeui·
Nõ aũt fit i ꝑmo pede· q̃uis poſſit incipe a mõaſil
laba dictõe·qz monaſillaba dictio nõ habz aliquid
ante ſe a quo cedaẽ·licz illa cedaẽ·i·ſepetur a ſeq̃n
ti·ut ſi dicas·Nõ minoꝛ eſt uirtus q̃rẽ q̃ ꝑta tu
eri· De hoc etiam require i memens
Ceſus ſa ſũ·i·pcuſſ?· inciſ?·maculat?·a cedo is·
Cetaria viuaria i q̃b? cete & alii piſces ſũt cidi
uel officia i q̃ liq̃mẽ ex piſcib? cõficiẽ a ceto diciẽ·
Cetan?·A cetus ti dicit hic cetarius rii qui cetuꝫ
piſcẽ capit uel vendit· Et inde hoc cetariũ rii·loc?
ubi uenduntur cete·uel ubi capiuntur & abundant·
Quod & ꝑ ipis & ꝑ q̃buſlibz piſcib? ponit
Cete ide·pluralis nũeri ge·neu· Vide i cetus
Ceteri·i·reliqui ex eodẽ nũcro ſ3m pap·
Cetez ꝺiũctio aꝺuerſatiua tm̃ ualz q̃tũ ſ3· Vñ ꝑ
ſper·Cetez iniqu? ignoꝛat ſe puniri ꝛc· Vel nã
Cethe? pnlẽ ꝓ·interꝑtaẽ abſciſus
Cethei q̃ꝺã ſapiẽtes iuẽtoꝛes uerboꝝ ſ3m Pap·
Cethuza interꝑtaẽ timiama·uxoꝛ fuit abꝛhae p?
ſaꝛã·& ſ3m hanc regulam debet pnlẽ ꝓꝺuci · ſicut
lectura bethſura armatura·Gen xxv·Abꝛhaã uero
aliã duxit uxoꝛem nomie cethuꝛã
Cetus·A cedo is ceſſi dicit hic cetus tus tui·i·cõ
gregatio hoim ꝑ contrariũ·quia nõ cedat·uel meli
us dicit a coeũdo quaſi coetus.unde ꝑ oe dypton
gũ debet ſcꝛibi·Inde deziuaẽ hic cetus ti ꝑ e ſolam
maſ ge·i ſingulaꝛi numeꝛo·In plurali uero eſt neu·
gñis & ideCli·pluraliter hec cete hoꝝ ceto· Vnde
in gen·i· Creauit deꝰ cete gꝛãꝺia ꝑ quoꝺã magno
piſce marino qz copioſus ſit iſtar coet? Vnde uer
ſus, Eſt hoim cetus uiuit i equoꝛe cetus
Cetu aꝺuer·ſil'itudis ſic q̃·quẽaꝺmoꝺũ tanquam
Ceueo ues ui uerbũ neu·& caret ſuꝑ·i· culũ mo
uere uel clunẽ agitare·ſicut faciunt in concũbẽꝺo·
Et ꝓꝛie ceuere eſt quod faciũt homines ſuperius
ſicut criſſari quod faciunt mulieres iferius· Vnde

uersꝰ. Est ceuere vlt. sꝫ cissari mulierꝫ. Vel ceuē ē virorꝫ inter se. cissari mulierꝫ inter se. Iuuenalis

OEgo te ceuentē sistē verebor. sm hug.

Haldei. Caleph filius fuit nachor fratris abrhac. Vñ chaldei dicti sūt q nūc chaldi dicūt. l. mutata i l. & iterptat chaldei feroces vel captiuātes vel qi demētes. Et scias qꝫ chaldei potētissimi fuerunt. & multas terras destruxerunt. Tria. n. fuerūt potētissima regna. scz regnū chaldeorꝫ. grecorꝫ & romanorꝫ. Vñ dicit glosa sup illud esa xxxiii. Ecce terra chaldeorꝫ. talis populus nō fuit ꝛc. vsqz ad mortē nabuchodonosor fuerunt fortissimi chaldei & assirii Postea populꝰ grecorꝫ & romanorꝫ fortior fuit Predicta aūt tria regna ꝓpter sua peccata subiugata sūt. vt dicā in pena

Chaleph interpretatur canis. vel quasi viride siue color. aut quasi omne cor

Cham calidꝰ vel calidꝰ. sine calor aut caliditas. & vt dicit hug. Cham interptatur calidus ex ꝑsagio futuri sic dictus Posteritas em̄ eius eā ptē terre possedit q̄ vicino sole calentior ē. Vñ & egiptꝰ vsqz hodie lingua egiptiorꝫ cham dicitur

Chami greci dicūt breue & hūile. & accētuat̄ i fine

Chamos ydolū moabitarꝫ sm papi. & accentuatur in fine

Chamul iterptat surgēs dolor. vel necessarie ꝓturiens seu calēs doloze. aut caliditas ꝓturiētis

Chamꝰ mi. A chami qō ē breue & humile dicitur hic chamꝰ mi quoddā genꝰ freni vel ps. s. qō vulgo dicit molmet. Vel chamꝰ capistrꝫ ē. vel deriuatur a campso sas qō est flectere. qz reflectat equū huc & illuc. Reg. mꝫ. li. ca. xix. Ponā itaqz circulꝫ in narib⁹ tuis & chamū in labiis tuis

Chana vicꝰ ē galilee. Vñ simō dictꝰ est chananeus. Iohānis. ii. Nuptie facte sunt in chana galilee. & interpretatur zelus. vel emulatō seu possidor eos aut possessio eorum

Chanaā iterptat possidēs dnī vel emulatoz gratie.

Chananeꝰ interpretat emulator vel zelotes siue ꝓpatus aut negociator

Chaos neu. ge. moeclia. vel chaon. Etiā dicit & hec chaꝰ chai. vel hec chaos chaoi. i. ꝓfūditas. fossa vel cōfusa. caligo vel cōfusio rerꝫ. vel imitiū rerꝫ scz yle. i q̄ omia fuerūt confusa & ꝯmixta. & a quo omia sm hug. Papi. vero dicit Chaos greci dicūt materiam celi & terre cōfusā

Charzā interpretat ira vel iracūdia siue furor aut feramina. Thob. xi. dicit. Peruenerūt ad charzam que est in medio itinere circa niniuē. & accentuat̄ in fine. & scribit̄ ꝑ geminū r.

Chasdei i chaldei exponit̄

Chasleu interpt̄at spes eiꝰ vel spans in eū

Chele dicūt brachia scorpionis ꝓpter curuitatē. Itē chele larꝫ inuenit̄ ꝑ signo libre. qz ex pedibus virginis & brachiis scorpiōis efficit̄. & dicit̄ a chelon secundus hug. Papi. etiam dicit. Chele brachia scorpii que faciunt libram

Chelidorꝫ q̄dā serpēs i cersidrꝫ exponit̄

Chelis. A chele dicitur hec chelis lis. id ē. cithara quia in modū brachiorꝫ curuata est

Chelon grece latine dicit̄ curuū vel chelon grece latine dicit̄ brachiū siue crus ꝓpter curuitatē

Chere interpt̄at aue. salue vel gaude. & ꝓ. chevñ psi. Quis docuit psitacū suū chere. i. suā salutatōz. & inde opo. sincerꝰ ra rū sm magistrꝫ bene.

Chermel hebraice dicit̄ q̄ & carmelꝰ. mons est in cōfinio palestine & fenicis. & interpt̄at molle uel teneꝝ siue agnꝰ tener. aut agnitō seu sciētia circūcisionis. Esa. xxix. Cōuertet̄ libanꝰ in chermel. & chermel in saltū reputabit̄. Alia ira est in charmel Hoc ē ꝓdicatōe apostolorꝫ libanꝰ. i. gētes cādide & mūde ꝑ baptismū cōuertēt̄ i chermel. i. in sciam vere circūcisionis. Et charmel vel chermel. id ē. iudei exterius circūcisi cōuertent̄ in gētes silueſtres & infructuosas Libanꝰ em̄ cādidatō. Charmel uel rosa cia circūcisionis iterptat̄. vt ibidē dicit glosa

Cherub cherubis. cherubim cheruben. cherub. cherube. & pluraliter cherubim ꝑ omīs casus mas. ge. & ꝑ m scriptū. Itē cherub indecli. i sin. & i plurali ꝓ eodē. Itē hic cherubim i decli. mas. ge. & scriptū ꝑ m. & tm̄ sin. numeri. & significat vnūquēqz āgelorꝫ de illo ordine. & tūc dēt dici Sācte cherubim ora ꝓ nobis. Itē pluraliter hec cherubin & indeclinabile. & neu. ge. & tm̄ i plurali scribit̄ ꝑ n. & sigfícat illū ordinē angelorꝫ. & tūc debet dici. Sācta cherubin orate ꝓ nobis. & ꝓsecundū primā declinatōz potest dici Sancti cherubim orate ꝓ nobis et iterptat̄ plenitudo seu multitudo scie. quia illi angeli vicini⁹ positi deo. diuina scientia amplius ceteris inferiorꝫ ordinū pleni sunt

Cheruc⁹ ci. i. sūmitas mali. s. illud qō īstar vexilli malo supponit̄. & secundū ventū moueē. Lucanus. Instabit summis minor vrsa cherucis. Quidaz tamen dicūt qꝫ cheruci sunt capita & cornua antē nariū. uel funes in malo

Cheruni. signati vel metuentes seu formidantes aut insanientes interpretatur

Chidon interpt̄at scutū vel clipeus

Chilindroides dicit̄ vmbra equaliter crescens in longum. Vide in cersidrus

Chilindrꝰ i cersidrꝰ exponit̄

Chile cū aspiratōe est labꝫ

Chilones cū aspiratōe hoies breuiorib⁹ labiis vocant̄

Chimera re. est quoddā monstrꝫ secundum fabulas. hns caput leoninū. pectꝰ et ventrez caprinū. & caudā anguinā. Vñ & ꝓ similitudinem meretrix dicit̄ chimera. vnde uersus. Omis reuera meretrix ē dicta chimera. Parte leo prima. media cap. anguis i ima. vnde Vir. i. vi. eneidos. Horrē dū stridēs flamisqz arma chimera. Chimera etiaz ē q̄dam nauis enee. vnde vir. in v. eneid. Ingentemqz gyan. ipsāqz ingentiqz mole chimerā.

Chyos insula syra līgua dicit̄. qz ibi mastix gignitur. Syri em̄ masticē chyon vocāt. & inde chiꝰ a ū pnlē. poucta q̄ i primitiuo corr. Itē chyos dicitur filiꝰ. Itē chius chii q̄dā locꝰ de quo dicit̄ actuum xx. Sequenti die venim⁹ circa chiū. Sm ùo pap. Chius īsula ē in qua bonū vinū nascit̄ quod chium dicitur. in qua fons est bebetes facies

Chiꝰ chii. vel chium chii fe. ge. vel neu. generis potest esse in chios est.

Choa ecīa vel ꝯgregatō iterptat̄. & accē. in fine

Chobal cōdemnatꝰ vel cōdemnatō interptat̄.

Chodorlaomor interpretatur quasi gnatio manipuli. uel quasi habens occor manipulum

Choeleth hebraice. grece ecclastes. latine ꝯcionator.

Chomor interpretatur lacescens uel prouocans siue lacessiones aut prouocatōes

Chonenias iterptat ꝓcussꝰ dño uel ꝓcussio domi

Choraula. Chorꝰ cōponit̄ cū aule quod grece dicit̄ cānula & dicit̄ hic & hec coraula le. q̄ chorꝫ ducit uel qui i choro cū cānalis cātat. q̄ aliter dicitur choraules. & ex cisdē ꝯpōit̄. vel choraules ꝯpōit̄ a chorea & ago gis. s. qui agit choreā sm hug. Pap.

etiã dicit·Choraules prīceps chori· vel qui cũ cannulis·i·fistulis canit m chozo·

Chore interptaẽ caluaria vel caluiciũ vel caluus

Chorea ree fe·gñis·i·ludicris cantilena·vel saltatio·& dicit̃ a chorus ri·& acuit̃ pnlt·Pap·vero dicit·Chorea son? ludoz·cant? vel carmina

Choreb interptaẽ mensa vel massa:siue temptans

Choreus interptaẽ iracund? vel aut temptatõ liber·aut de fozamine

Chorican? ni mas·gñis a chor? ðr q̃ cãit ĩ chozo vel cũ chozo·& coz·pnl'·& opo·a chor? & cão is·

Choricista ste mas·ge·a chor? dicit̃ q̃ canit ĩ choro vel cum chozo

Chorul? li mas·gñis di·pu? chor?·& coz·pnl't

Chor? ri mas·gñis est multitudo ĩ sacris collecta Dicit̃ tñ & chor? locus vbi canũt q̃ ĩ chozo sũt & dicit̃ a cõcordia·Alij dicũt ꝙ chorus deriuaẽ a corõa·qz olim ĩ modũ cozõe circa aras starẽt & canerent·sed melĩ? videt̃ ꝙ cozõa deriuet̃ a chor?·Vel chor? dicit̃ a coeu?·quasi coeuoz cantus·vel societas vel loc?·A chorus deriuaẽ hic cor? ri q̃dã ventus collateralis zephiro·qz ventoz circlm claudat & quasi choz faciat·Itez dicit̃ chorus q̃dã mẽsura decez modioz·sed hoc ex hebreo descẽdit·q̃ vocaẽ chor? ad similitudinẽ coll'·Choria eñ hebraice colles appellãẽ·Coaceruati eñ trigita modii ĩstar collis videnẽ·& on? cameli efficiũt scõm hug. Et vt dicit magister bñ·Chorus ꝑ vento nõ aspiraẽ·ĩ aliis ũo sigficatõnib? aspiraẽ·& ꝑmã coz·sz ꝑ vento põ·ꝑmã·Vñ ũs? ·Cõsõa ẽba chor? q̃tiens est aera

Chous choi mas·gñis pars celi·s·qua celũ coz? cõtimeẽ vel ipm celũ·& dicit̃ a chaos· qz ex chaos putauerũt q̃dã celũ esse fozmatũ·Itẽ inueniẽ chous choi ꝑ quodã loco de quo dicit̃ actuũ·xxi·a· recto cursu uenim? choum·

Chremes·A cremo as deriuaẽ hic chremes tis·vl' chremis ꝓꝓriũ nomẽ cuiusdã pson̄e introducte ĩ comedia·qz cremabat symonẽ denegãdo filiã suã filio illius·& scõm bo caret aspiratõe·Si vero habeat aspiratõez chremes·nõ est tũc nomẽ latinũ· nec deriuaẽ a cremo mas fm hug·Quãdo vero ꝑsc·in primo ma·dicit ꝙ aspiratõ põitur p? c in chremes dicas ꝙ ibi chremes nõ est latinũ

Chretic?·A chrisis qõ est iudiciũ dicit̃ hic chretius ci·i·iudex vel medic? qui fm chrisim iuticat ũ ifirmo an dẽat euadere nec ne·& chretic? a um·vt Chretic? dies in quo sumiẽ infirmitatis iudiciũ· q̃ q̃ iudicat & indicat homi an dẽat liberari nec ne·

Chrise?·A chrisis qõ ẽ auz dicit̃ chrise? sea seuz ·i·aure?·& chriso sas·i·deaurare·Vñ chrisat? a ũ·i·deauratus·

Chrisis grece latie ðr secretũ vel iudiciũ vl' aurũ vñ ũs?·Auz iudiciũ secretũ dat tibi chrisis·& acu

Chrisma ẽ grecũ·& scribiẽ aliq̃ ꝑ x iẽ in fine ficut xrisma·qz hec figura x·repsentat apud grecos ch·& scribiẽ etiã ꝑ ch chrisma·Vide ĩ christ?·& dicit̃ chrisma vnctõ latine·& deriuaẽ a chrisis qõ est auz·Xrisma iubẽte dño in exodo moyses opposuit q° ꝑmo aarõ & filij eius in sacerdotiũ puncti sũt·Ꝙz p?q̃ christ? verus rex & sacerdos celesti ac misstico vnguento ẽ delibut?·iã nõ solũ reges & põtifices·sed omis eccia ꝑ vnctõe xrismatis osecẽ·ꝑ eo ꝙ ẽ mbz eẽm regis & sacerdotis·Vide ĩ vnguo

Chrisolit? ti mas·gñis scde declinatõnis lapis p̃ cosus similis auro·cũ marmi colozis similitudie·& dicit̃ a chrisis qõ ẽ auz·Et vt dicit remigius ĩ apoca· Chrisolitus q̃si auz fulget· & videt̃ emittẽ ex se quasdã ardentes scintillas·Cui? specie significãtur hi q̃ in luce supne patrie resplendẽt·suasq; virtutes atq; sentẽtias cũ verbo exhortatõis velut scintillas in pximos effundũt·quibus ad amorẽ dei & pximi alios accendant

Chrisopassus qui dã lapis precõsus·a chrisis qõ ẽ auz & passus qõ est color·qz sit aurei coloris·Remigius vero dicit·ꝙ ẽ aurei coloris & viridis· & significat electos sapĩa resplendẽtes·& ĩ viriditate fidei semp ad celestia tendentes

Chrisopatasius lapis precõsus ethiopic? quẽ lux celat·pdit obscuritas·Nocte eñ igne? ẽ·die aureus fm hug·& dicit̃ a chrisis qõ est auz

Chrisostõ?·a chrisis qõ est auz· & omos qõ ẽ os dictus est iohẽs crisostõ?·i·aureũ os·Vl' opõitur a thomos qõ est diuisio·Os eñ nichil aliud esse videt̃ ꝙ diuisio labioz ab inuicẽ·

Christeeleyson·ab eli qõ est de? dicit̃ quoddã verbũ grecũ·s·eleyson·i·miserẽ·Vñ dicit̃ christeeleyson

Christianism? mi cult? & rit? sõ·i·xpe miserẽ xpianoz·& opõit̃ a xpianus & mos moris

Christianus ni·Christiani a xpo dicti sũt sic a iuda iudei·seu ab unctõe deductũ est ho nomen qõ nomen primum in anthiochia ꝑ petri predicatõem exortum est·vt habetur actuũ xi·

Christicola le pnl't·cor·xpm colens cõis gñis

Christus·a chrismate dict?·q̃si chrismate vnct?· Chrisma eñ grece latine dicit̃ vnctõ·qõ nomẽ xpus olim erat cõe & sacerdotibus & regib?·qz & hi q̃ vocabanẽ ad regnũ·& q̃ ad sacerdotiũ iungebanẽ·De regib? habeẽ in esa·Dicite xpo meo cyro De sacerdotib? dicit̃ ĩ psal·Nolite tangẽ xpos meos·Vñ dominus noster antonomastice ꝓprio nomine dictus est xps·qz verus rex & sacerdos fuit·& chrismate vnctus·i·septẽ dõis spũssancti plenarie delibutus·Et nota ꝙ hec figura x·repsentat apud grecos ch·Vnde chrisma & xpus ꝑ x·scribunẽ·qz dictões grece sũt· ¶Quare nõ dicaẽ·Xpe oza p nobis·sed Exaudi nos·dicã in ozatõ· Itẽ in xpo fuerunt omnes virtutes & vsus virtutũ sic dicaz in virtus·Itẽ de fozmatõe corpis xpi & de infusione anime dicã in extraduce· Itẽ quõ xpi corpus accepit aliquid de omni statu hõis dicam in liber ratiõ·Itẽ de scia anime xpi & potentia dictũ est in anti xpũs·Itẽ vide in verbũ·Itẽ ĩ ꝓpheta dicã quõ xps ex ꝓpso iudeo & gentili natus est· Itẽ de ymagine facies xpi quã xps misit abagaro regi dicã in iudas

Chus interpretaẽ ethiops vel tenebros?

Chusan interpretaẽ tenebrãs donũ vel nigredo g̃

Chusarasathaim tenebrosa iiquitas tificatõis vel nigredo impietatis interpretaẽ

Chesi interpretaẽ secretũ·vel silentiũ vel arcanuz aut ꝑfunditas·& acuiẽ in fine

Ciat? ti mas·gñis qõdã vas ẽ ad bibendũ & duodeci ciati vnũ sextariũ faciũt·Itẽ ciatus puus ciphus ·craticul? porrectorius·& coz·pnlẽ·

Cibariũ·a cibo as dicit̃ ho cibariũ rii·i·cibus· & adiectiue cibarius ria riũ· q̃ vel q̃ vel quod ptinet

Cibatus tus mas·gñis·i·omestõ a cibo ad cibãbas & adiectiẽ pẽ declinari cibatus ta tũ

Cibe baz plis nũeri·i·tessere quadrate·s·taxille a cibeles·a cibo bas dicit̃ hec cibeles lis· cibo as vel hec cibele lis·i·mater deoz·s·terza q̃ cibaria cõfert·Vel poti? deriuaẽ a cubõ· quod interpretaẽ solidũ vel firmũ q̃si cubele·qz inter elemẽta nullus sic firmi? & solidius illo Vl' dicit̃ sic a cibelo mõte

ín quo colíē·& a cībele vel cībelo dicīē cibelus la-
lū possessiuū·& cibeleus lealeū idem
Cíbo bas baui·i·cibos dare·& dicīē a cib? bi·vñ
verbalia & cibatorius ria riū·Cibo ꝑcīē·Cōcibo
bas·i·simul cibare·Decibo bas·i·valde cibare vel
cibū auferre·Excibo bas·i·ꝓfecte cibare·Percibo
bas in eodē sensu·Recibo bas·i·iterꝝ cibare·Succi
bo bas·i·latenē vel parꝝ vel subt? cibare·Cibo &
oīa eius ꝓposita sunt actiua·& cor·hanc sillabaz ci
Vnde quidā·Caseus anguilla mortis cib? ille vel
illa·Ni bibas & rebibas·& rebibendo bibas
Ciboriū rii qdā vas ad cibos deferendos & dici
Ciboſ?·a cib? dr ciboſ? a ū·i·cibo tur a cibus·
plē?·& ꝑpaē·vñ hec ciborias atis plēitudo ciborꝝ
Cibus bi a capio pis dicīē·Qz aūt dicīē cib? qua-
si captus ore·qz capiē ore·etḣia ē nō ꝓpō ꝑm hug·
Itē secundū papī cibus grecū est·Est aūt figura in
geometria·q̄ lōgitudine latitudine & altitudie cō
timeē sic qz corpus solidū·Hec etiā texera dicīē
vel nūs solid? bñs ī sui ōnoīatōe q̄ttuor voces vt
bis duo bis fuut octo·Hoc etiā dicit ꝙ a cubō qđ
interpretaē solidū siue firmū dicīē hic cubus bi·fi
gura solida·De hoc plenius dicā in cubus bi
Cib? grece latīe dicīē cub?·vide in cubus bi·
Cibutū ti·i·arca cibaria·& dicīē a cibus
Cicada de dicīē a cucul?·qz ex cuculoꝝ nascunē
sputo·vel dicunē sic a sono quē faciunt·& secūdū
seruiū nō durat vita eoꝝ nisi ꝑ diē·Dicit em ꝙ eo
dē die quo cicada oriē morīē·Vnde quidaz·Mors
& vita dies vna cicada tibi·sed aut falsū dicit ap
te·aut alia aīalia vocauit cicadas q̄ nos vocemus
Qz aūt dicīē cicada quasi canēdo cadēs vel cito ca
dens ethy·est nō ꝓpō & pnlt·ꝑdu·Vñ ouidi? in
primo de arte·Vere prius taceāt volucres estate
cicade·Feia quā iuuenī blāde tēptata repugnet
Cicatricosus sa sū plenus cicatricibus a cicatrix di
Cicatricula le di·pua cicatrix·& cor·cu citur·
Cicatrix·A cecio as dicīē hec cicatrix cis·i·vestigi
uz·obductō vulneris sic dicta·quia cecet & obdu
cat vulnera q̄si cecatrix·Qz āt dicīē cicatrix q̄i cese
carnis extrō etḣia ē nō ꝓpō·& ꝑdu·tri
Cicēdela a cādeo des dicīē hec cicēdela·i·lusula
genus scarabeoꝝ·qz volans candeat·i·luceat
icendulū li gñis neu·i·thuribulū vel licinus·&
pōīē ꝑ candela·& dicīē a candeo des
Cicer ris ge·neu·genus legumīs & cor·ce
Ciclas·A ciclus dicīē hec cicla cle·& hec ciclas ci
cladis·qđā gen? pallij circūtextū·& ptinens mul
tos intertextos ciclos·& hec ciclas dis dicīē īsula
q̄ cū quibusdā alīs in ciclo dispositā ē·Ciclades·n
fuerūt sexagintatres īsule circa delū in orbe site·
& ideo sic dicte sunt nō qz in orbe sūt digeste·seo
ꝓpter scopulos qui ptra eosdem sūt secundū hug·
Papī·etiaz dicit·ciclades īsule sūt in egeo mari·di
cte q̄ ī ciclo·i·in orbe sūt pōite·Ciclas dis genus
vestis a rotūditate dicta·sursū stricta·deorsū am
pla·Vnde inuenīē i legēda bēe agnetis. Induit me
dñs ciclade auro texta·& cor·plē·gtī siue cla·Sta
cius achilleidos·Puppis & in mari mutabant cicla
des auras·Vnde ī grecis·Est ciclas pann? circun
dat ciclada pōtus·& ita teneas ꝙ a media ante d
cor·Forturat? tamen eā ꝑducit dicens·Bratea gē
mata ciclādē filo catenant
Ciclopea saxa ī qb? ciclopes hītauerūt in sicilia·
secundum papī·Vide etiam in ciclops·qz declinaē
ciclopeus pea peum
Ciclops pis mas·gñis dicīē a ciclus cli·Ciclopes
nascunē in india & in scithia·olim sic dicti erāt·qz
vnū orbē·i·vnū oculū habē in media frōte phiben
tur·Hi & agriofagite dicunē qz solas ferarꝝ carnes
edāt·Ciclopes isti dicti sunt esse fabri iouis·& fa
bricare fulmma e? ī ethna mōte sicilie·Vnde ciclo
pe? pea peum·Vnde hec ciclopea saxa dicunē ī qui
b? ciclopes habitauerūt in sicilia·& ꝑdu·pennlti·
mā ciclopes·Vnde vir·vii·eneid·Ferꝝ exercebant
vasto ciclopes in antro·Et theodol? ·Fulmina ci
clopedes iouis impio fabricātes·Et vt dicunt qui
dam·Ciclopes si est nomē omune gētile ꝑdu·pnlē
Si vero sit ꝓpriū eam cor·& satis hoc ꝓbabilīē dici
tur·Itē inneniē cicrops pis p r·& tunc cor·penul·
im obliquis·Vñ theodolus·Egregio cicropi debeē
causa litandi
Cicl? cli dicīē a circul? p sincopaz·vel a greco a
clō qđ greci rotundū vel orbē vocāt·Ciclus ꝓpōīē
Epiciclus Semicicl? Hemicicl?·ab hemis & cicl?
·i·medi? circul?·Vnde hemiciclus q̄ñz dicīē sedes
dimidiū circulū habens·i·arcū & ꝑducit ci·& sm
ꝓpotistas·Ciclus est spaciū aliquoꝝ annoꝝ ī se re
diēs secundū aliquos numeros·Et dicīē cicl? qua
si circul? p duplicē sincopam·Et est semiciclus di
midius cicl? a semis & cicl?
Cicōia nie dicīē a sono quo crepitat quasi cicāia
q? cō? potius est oris q̄ vocis·qz eum quatiēte ro
stro faciunt·Vnde & ciconiā quod & ciconiuz di
cīē vocant hispani lignū lōgum quo in ortis hauri
unt aquā·qz imitaē naturaz illi? auis leuācis & de
ponētis rostra dū clangit·Candē ortolani telonā
vocant·Tale lignū inuenīē mō sup quosdā puteos
cū catena ferrea·Et scias ꝙ hec auis a quibusdā ap
pellaē pia auis·ꝓpter pietatē quā erga parētes oñ
dit·vnde dicit ambro·in hexamerō·v·Depōiti pa
tris art? p lōgeuam senectutis plumaꝝ tegmīe ala
rūq̄ remigio nudatos circumstās soboles ciconia
pēnis ꝓprīs fouz·& quid dicā·collato cibo pascit
Q̄ñq̄ etiā ipa repat nature dispendia·vt hīc atq̄
ide subleuātes senē fulcro alaꝝ suaꝝ ad volanduz
exercecant & in pristinōs vs? desueta iā reuocent pa
tris membra·Quis nrīn leuare egꝝ nō fastidiat pa
trem·quis fessū senē suis humeris nō impōat·ꝙ in
ipa historia vix credibile habeē·Quis vt pius sit
nō hoc seruulis mandet obsequiū·At vero auibus
nō est graue quod pietatis est plenū·nō est onoro
sū quod soluitur nature debito·aues nō erubescūt
reuerēdi senis membra portare·Est em vectura pi
etatis ꝙ eouſq; freq̄nti testificatōne perebruit·vt
ꝑgrue mercedē remuneratōis īmenerit·Nā rōano
rū vsu pia auis vocatur·Est quod vix vni impato
ri ꝑsalto senat? delatū dicitur·hoc iste aues in cō
mūi meruerūt·Habēt ergo aues ista decreta patꝝ
ac ꝓprie insignia clemētie·Pios em filios patꝝ pri
us oportuit iudicō pōicari
Cicur placidus·mansuet?·prudens·Pluraliter ci
cures·placidi·quieti·secundū Papī·
Cicurius rii mas·ge·prudens·gratus·caut?·astu
tus·vafer·placid?·mansuet?·vnde cicuro ras ver
bum actīm·i·est prudenter vel mansuete se otine
re·militare·mansuete facere
Cicuro ras in cicurius est·& ꝑducit cu
Cicurzis ris mas·ge·est porcus natus ex apro sil
uestri & dōestica porca·& dicitur a cicurius secun
dū hug·Papī·vero dicit·Cicurzis dōesticus sus
Cicuta te pnlē·ꝑducta q̄dā herba est a cecus dca
quasi cecuta·quia eius sucus nocet oculis·vel quia
in tirso geniculato nodos habet occultos vt cāna

sicut dicitur fossa ceca que occulta est·

Cicuticen a cicuta & a cão is opõiẽ hic cicuticen cinis qui canit cũ cicuta·vnde hec cicuticina ne plẽ cor·femina que canit cũ cicuta·& cor·pnulẽ·cicuticen cinis tam in ntõ q̃ in obliquis

Cidaris ris fe·ge·pilleus põtificalis·& vt dicunt m[illegible]a cidaris & tiara idem est·& cor·da·

Cidõnis nis masc·ge·puerorꝝ amator secũ dũ hug·& dicit etiam papi·cidões puerorꝝ amatores

Cidõia ciuitas cretensis·cidõia genus põi·Item cidonia mala·ab opido quod est ī creta dicta ex quo p̃mo pomũ cidõicum dicitur·Fit quoqꝫ ex eo vnũ quo languentiũ desiderꝫ fallũt·nã vinũ repũtat

Cieo cies & cio cis idẽ habent p̃teritũ sez ciui·& idẽ supinũ·s·citũ·Nisi secundũ hoc q̃ descendit a cio quarte ꝛiugatõis p̃du·pnlẽ·Secundũ vero q̃ descendit a cieo cies secunde ꝛiugatõis cor·candez Vnde versus·A cieo citũ·nõ venit īmo citũ·Item cio & cieo candẽ habẽt significatõꝫ·s·vocare· mouere·ꝛmouẽ·ꝛgregare·Cieo cies tñ accipit ī alia significatõe·s·p festinare·p̃perare· ī qua nõ accipit cio cis·Cieo & cio ꝛponũtur cũ ad·& dicitur accieo cies·& accio cis·i·appellare·aduocare·Itẽ cũ cõ & dicitur cõcieo·& cõcio·Item cum in·& dicitur incieo & incio·Item cuz ex & dicitur excieo·& excio·Cieo & cio & omia ꝛpõita ab eis sũt actia·nisi q̃ cieo p festinare est neutꝝ·Cieo & cio faciunt p̃teritũ in ciui·& sup̃·in citũ·Itẽ cieo & ꝛpõita abeo cor·pnlt·in sup̃·& ī p̃icipio preteriti tp̃is·Cio vero & eius ꝛpõita eam p̃ducunt·

Cigneꝰ gnea geũ·i·candidus vel ad cignũ p̃tinẽs vel de cigno existens·& dicit a cignꝰ·

Cignitꝰ tꝰ masc·ge·vox cigni a cignꝰ ꝛis & p̃d·gnignus·Ab hꝰ p̃terito cecini dicit hic cignꝰ gni qz bene cantat·Vñ hic cignulꝰ li di·p̃uus cignus & cignimꝰ na nũ·& cigneus nea neũ·Itẽ a cignus dictꝰ est amnis quida cilicie hic cignus·tum qz miram habz aquaꝝ suauitatẽ·tũ qz autũno & estate qñ niues soluunt tumescit· quadã em̃ lingua quid quid est candidũ dicit cignus·Reliqꝫ vero ãni tẽ pibus tenuis est & quietus scõm hug·Pap̃·aũt sic dicit·Cignꝰ auis genus·que & oloꝛ dicit·qz torꝰ sit albus plumis a canẽdo dictus·eo q̃ carmia modulatis vocibꝰ fundat·Itẽ cignus cilicie fluuius

Cile ẽ q̃dam figura q̃ apud grecos rep̃ntat mille· milia venter interpretatur

Ciliacus q̃ in vẽtre habet passiõem·& ꝛis a cilia liarcha·A cile figura greca·& [illegible] qđ est vẽter archos qđ ẽ p̃nceps ꝛpõit hic ciliarcha che·q̃ mille p̃est militibꝰ·quẽ nos millenariũ vocamus·

Ciliaste q̃dã hẽtici sũt·Vide in cerinthiani

Cilices q̃dã ppli quos vicit põpeius·pirate erant & ponũt cilices p̃ piratis·& pirate p̃ cilicibus

Cilicia p̃uincia asie miꝛis iuxta taurum mõtem· a cilice quodam nomen traxit

Cilicinus na nũ a ciliciũ dicit·vt Cilicina vestis· que fit de cilicõ·& p̃du·pnlt·Vnde ī auroza dicit Pũgens & vestis te cilicina tegit·

Ciliciũ cij neu·ge· ꝛis velamẽtũ factũ de pilis capꝝ vel taxoꝛ vñ tẽtoria fiũt & mortui operiuntur

Cilicus a um·i·de cilicia existẽs pnlt·cor·

Ciliũ·A cilũ dicit hꝰ ciliũ lii·i·ordo pilorꝝ qui in folliculo qꝰ oculꝰ tegit siue in cilo crescat· qđ ꝛpõitur cũ sup & inẽ & ꝛis supciliũ & interciliũ·

Cilleo les lui ũbũ actũ·i·mouẽ·& caret sup

Cilliba be mẽsa cibatoria q̃ frmita ꝛmestõe remouetur·& dicit a cilleo les & cibo bas·Hec & assidela dicit· & cor·pnlt cilliba

Cilões sine aspiratõe dicũtur homies angusti capitis quoꝝ capita oblõga sũt

Cilũ·a celo las dicit hꝰ cilũ li·i·folliculꝰ quo oculus tegit·qz oculos celet·vel ſm ysiõ·ꝛis a cilleo es qđ est mouere·qz sepe mouet

Cima me quasi cõa.s·summitas olez vel arboꝝ·& dicitur a cõa me

Cimba be in cumba expõitur

Cimbala acitabula quedã sũt·que p̃cussa se inuicẽ tãgunt & facit sonũ sic dicta·qz cuz bellemacia simul p̃cutiunt·Et est cimbalũ pnlt·cor·instrumẽtũ musicũ·ꝛpzie quo accit·i·aduocat

Cimbia oꝛ expõit in cumba

Cimex hec cimia vel cimicia dicit q̃dam herba que valde fetet·vñ hic cimex is aial valde fetidũ·& p prie iste vermis s·cimex nascitur in carne putrida· Tinea in vestimẽtis·Eruca in olere·Teredo ī ligno Tarmꝰ in lardo·& cor·mi in obliquis·

Cimicosꝰ sa sũ·i·plenus cimicibus a cimex ꝛis &

Cimile lis ge·neu·dicit vas aquaticũ cor·mi ad abluẽdas manꝰ vt dicit batinũ·& ꝛdu·ni·

Ciminũ ni ge·neu genus herbe vel semis qđ vulgo ꝛis cuminũ·& est calidũ & siccũ & ꝛdu·penulti· vñ macer· Esse putat calidũ medici siccũq̃ ciminũ

Cimis grece interp̃tat dulcis latine

Cimiteriũ·A cimis qđ est dulcis·& steriõ qđ est statõ ꝛpõit hoc cimiteriũ rii q̃si cimisteriũ·i·dulcis statõ aiaꝝ· vel potiꝰ corpm·Vel dicit cimiterium q̃si cimiteriũ·qz ibi cimis mortuoꝝ terit·vel dicitur a cis.quia cis·id est añ ecclesiam soleat fieri· Vnde cimiteriolum li diminutiñ

Cimara re pnlt·cor·instrumẽtũ musicũ est·Et dicit a cieo qđ est mouere·quasi ciens·i·mouens aera sono suo·Vel qz cieẽ·i·mouẽ ad sonandũ· vñ dicit Pap̃·Cimare sunt acitabula q̃ p̃cussa ī modulo p̃citãt·Mach·li·p̃mo ca·mj·dicit·In ipa renouatũ ẽ ī cãticis & citharis & cimaris & cibalis

Cincinaculꝰ la lũ in cincinꝰ est

Cincinosꝰ sa sũ in cincinus vide

Cincinnꝰ·A cedo dis cecidi dicit hic cincinnꝰ nicrinis q̃ plixe depẽdꝫ·Cãt·v·Cicini mei guttis nocliũ pleni sũt·& inde cicinaculꝰ la lũ·i·capillatꝰ·q̃ magnos habet capillorꝝ cicinos·vnde hieronimus ī quadã epla·Cicinaculos pueros & calamistratulos & pegzia vnguenta olẽtes semp deuita·Itẽ cinus dicit pãnicul? vetus pãnosꝰ & detritus·& tunc ioe dicit cicinosus sa sum·i·pãnosus lacinio sus·tunicosus ſm hug·vel ſm Pap̃·cicini dicũtur capilli dependẽtes·vnde cicinosus sa sum·cui capilli crispi dependẽt·vel crinitꝰ sicut mulier·& p du·plẽ·positõe·vnde ī auroza dicit·Cicini ppli sũt nam diuinitꝰ isti

Cinctꝰ aduer·id est·stricti·oserti a cingo is dicit

Cinctoriũ rii ge·ne·quo cingimur a cingo is

Cinctura re pnlt·p̃ducta·id est actus cingẽdi & id quo cingimur & dicit a cingo is

Cinctus cti masc·ge·i·lata cinctura uel zõa a cingis Itẽ mobiliter cictus ta tum p̃icipium

Cinctutꝰ idẽ est qđ cictꝰ·vnde horacius in poetria·Fingere cinctutꝰ nõ exaudita chetegis

Cine grece latie emiti vel cingere dicit

Cinedus·a cios dicit cinicꝰ ca cum & cinedꝰ da dum ī eodẽ sensu·i·canin?·Dicũt etiã canici vel cinedi molles & effeminati & imundi sicut canes.q̃ & publice coeũt·& ad vomitũ redeunt. vel dicũt sic satirici·i·reprehensores·qz reprehensione leuant·

sicut canis morsu. Iuuenalis Castigas turpia cū sis
Inter socraticos notissima fossa cinedos Vñ & p ex
cellentiā imundicie quidā pEi heretici dicti sunt ci
nici·q̄ publice & in patulo cū vxorib⁹ ꝺcūbebant
predicātes publice esse cōcumbendū cum vxorib⁹
in vicis & plateis ad modū canū·qz ꝺiugiū iustū ē
& ꝓducit pnl'·cined⁹ sz cinic⁹ eā cor

Cinerica ce auis cinereū hñs colorē se·gn̄is & ōr
a cinis & cor·penulē

Cinerulent⁹ ta ū plē⁹ cinē a cis & lētos cōpōitur
meus nea neū nomē gentis pnlē. ꝓdu·Et vt di
cit Pap·Cinei orti sūt a ietro genero moysi

Cingo gis xi ctū cingē·i·circūire·circūdare· cin
gulo se strngē Vñ verbalia·Et ꝺpōitur cingo cuz
ad & dicīē accingo gis·i·valde cingere·ꝑparare
adornare. Itē ꝺpōitur circūcingo gis. Discingo is
Incingo gis·i·valde cingē·Precingo gis·i· añ vel
ab anteriori ꝑte vel sursū cingē·Recingo is·i·itez
cingē·Succīgo is·i·subt⁹ cīgere· Et nota q̄ accī
gimur bellaturi·p̄cingimur ituri·succīgimur mini=
straturi·Vñ q̄dā Accīgor gladio·p̄cīgor gausape

Cingulatus·A cingulū dicīē hic cin ſumpto
gulatus ti quoddā genus calciamenti·& vocantur
cingulati a quibusdam soliati

Cingulū·A cinct⁹ ti ꝑ dimīutōz ōr hoc cingulū
li qō & hic cingul⁹ īueniē·Vñ hec cīgula le fe·ge·
Et ē cingulū neu gn̄is hoīm·Cīgula fe·ge aliozuz
aialiū·Vñ vers⁹·Cīgula sūt hoīm cingula stn̄git

Cinic⁹ ca cū·i·canin⁹ a cinos qō est canis equū
& cor·pnlē·Persius Si cinico barbā petulās nōa
ria vellat·vide etiā in cinedus

Cinifes fis fēi gn̄is·Vel cinifex indeclīabile ꝑ eo
dē vel ꝑ alio gn̄e puaz muscaz·s·ꝑ zīzala cernicu
la·Et dicīē a cinos quod est canis·& sic videē p c·
scribēdū ī p̄ma sillaba·Sed multi addūt s·& dicūt
scinifes p sc in p̄ma sillaba & ita omniē scribitur in
exodo viij·Facti sunt scinifes in homīnibus & iumē
tis·Itē Pap·pōit ꝑ p̄ma lrā s·& dicit Scinifes cu
licū gē⁹ est aculeis ꝑmolestū·Vñ ī s de eo vide·Ci
niphis āt ꝑ fluuio p c scribīē ī p̄ncipio· Et scias q̄
in psalmo dicīē scinifes p s in prima lrā & vltima·
Dixit inquit & venit cinomia & cinifes·Et p̄t scri
bi p ph vel p f in vltima sillaba·et cor·ni In histori
is aūt dicīē q̄ cinifes musce sunt adeo subtiles vt
visū nisi acute cernētis effugiāt·& corpus cui inse
dent acerbo terunt stimulo

Ciniflo flōis mas·gn̄is dicīē ille q̄ cum folliculo
ignis flamā excitat·vel qui calamistz calefacit scz
ferz quo capilli crispanē. Hic vulgo cinifer⁹ dicīē
& cōpōitur a cinis & flo flas

Ciniphеus in ciniphis vide

Ciniphis fluuius est libie iuxta quē magni abun
dāt hirci · Vnde ciniphei dicūē maiores hirci licet
adiectīm sit q̄nq̄z gn̄aliter hircoz & caꝑz ciniphe
us phea pheū scōm hug·Pap·etiā dicit · Ciniphei
hirci maiores a flumine affrice vbi plurimi sūt &
magni·Itē dicit Ciniphis fluuius in libia·vbi gran
des hirci nascunē·& cor·ni·& scabiē ꝑ ph vel ꝑ f

Cinis A cādeo des dicīē hic in vltima sillaba
ciner vel cinis huj⁹ cineris·qz ex cādore & incēdio
fiat·Vnde cinere⁹ rea reū & cineus nea neū·Et vt
dicīē in grecis·Bis duo nomīa sut q̄ substātiua vo
cātur·Que vel in is vel in er rectū posuere freq̄n
ter Vt puluer vel puluis·vomer vel vomis· ciner
vel cinis·cucumer vel cucumis

Cinisc⁹ li mas gn̄is plē·cor·di·ꝑuus cinis

Cinnamoleg⁹ gi pnlē·cor·q̄ legit cīnama & que
dā auis arabie qz legat & texat nidū ex fructibus
cīnami·& ꝺpōitur a cinnamū & lego legis

Cinnamomū mi ꝓdu·pnlē Vide ī cīnamū

Cinnamū vel cīnamomū gn̄is neu· ē breuis arbu
stula sed mire virtutis & odoris cui⁹ fruct⁹ dicū
tur stacte·& dicīē cīnamomū vel cīnamū a canna·
qz cortex eius in modū cānaz sit rotūdus & tenu
is·& tam cortex q̄ arbor ipsa dicīē sic·& cor·plē·
cīnamū mi & cinnamomū cā ꝓducit

Cinn⁹ ni mas·gn̄is·i·tertio ozis·& cin⁹ ꝺmixtō q̄
q̄libz rez ꝓportōalis·& ꝺpōitē ꝺcinnus ꝺcinni

Cinocephalus· A cinos cānis & cephas caput cō
pōitē hic cinocephal⁹ li pnlē·cor·gēs habēs caput
ad modū canini capitis· Et etiā quoddā gē⁹ simia
rum sic dicīē·Aug·ī xvi·li·de c·dei sic dicit Quid
dicā de cinocephalis quoz & capita atq̄ ipe latra
tus magis bestias q̄ homines ꝓfiteē· Hi in īdia na

Cinoglossa se quedā herba ſcūē Vide ī anubis
a cinos cānis & glossa quod est līgua de similitudīe
lingue cānis sic dicta·vel quia ad morsum caninum
trita cū sale & imposita succurrat

Cinomia mie·i·musca cānina & venēosa & dicīē a
cinos·i·cānis Psal·Dixit & venit cinomia & cinifes
et cor·mi secūdū vsū·Inuēitur et cenomia p e·vt
supra habes in suo loco·sed aliud signat

Cinos grece latine cānis vt dicat hug·ī cāo is

Cinoth hebraice dicīē latine lamētatō hieremie·
vñ dicit hiero·in ꝓlogo regū·Hieremias cū cinoth
·i·cū lamntatōibus suis·et accētuaē in fie

Cin⁹ ni gē⁹ arboris vt dicunt lētisc⁹ fe·ge· Dan·
inxia xe fēi gn̄is·i·iuno a cingo xiii·Sub cino
gis·Et dicīē sic·quia in ei⁹ honore et nomine puelle
maritate cingūē cū illis p̄sit nubentib⁹

Cio is iui ire expōiē in cieo cies

Ciparissus si fēi gn̄is q̄dam arbor q̄ et cupress⁹ et
cipress⁹ vocaē·et dicīē a cephas quod est caput· qz
caput ei⁹ a rotūditate in cacumē erigiē· vel dicta
est ciparis⁹ a quodā ci⁹ nois puero in illā arborē
sm poetas mutato· Vnde hec ciparissa se noctur
na ymago·et habet ciparis⁹ siue cipress⁹ lignū im

Cipp⁹ a cepi ꝑterito de capio dicīē putribile·
hic cipp⁹ pi p geminū p et ꝑ trunco et p cumulo
terre·et ꝑ lapide mortuo supposito et ꝑ cimiterio
et ꝑ īstrumēto quo reoz pedes restn̄gūē·quasi ca

Cipsis si in ciparis⁹ expōiē piens pedes

Cipac⁹ a ū plē·cor·a cipri⁹ dicīē vide in cipr⁹

Cipeus a um pnlē·cor·in cipreus est

Cipreū vnguentū a flore cipro vocatū ·c⁹ odo
rem ꝓprie refert sm Pap·et ꝓdu·pnlē

Cipris pridis in cipreus est

Cipreus pria priū de cipro vbi nobiles vites sunt
affluētes·et dicīē a cipr⁹· et a cipreus dicīē cipria
cus ca cū·Nā cipreus facit cipreius et cipē⁹ Vide in
cipreus Math·li·secūdo ca·q̄rto· Prelat⁹ ē cipreis·

Cipreus pri fēi gn̄is q̄dā ciuitas·vel īsula ī q̄ ē illa
dicta est cipreus Vel cipros interp̄tat mixtura· vn
de et illa insula dicta ē cipr⁹·qz multe et varie her
be ad ꝑfectōes faciēdas in ea reperiunē·vnde cipreus
ria riū et cipeus a um pnlē·cor· Item a cipreus hec
cipria prie genus colorīs·qz ibi valde abundet· Et
hec cipris pridis·i·venus·qz in ea coliē·Eadē insu
la dicīē et paphus·Et vt dicit p̄sc·in tractatu pos
sessiuez. Cipreus facit cipricus·Cipreus vero cipri
acus ca cū·et cipreus acuit primā scz ci

Ciragra gre fēi gn̄is pnlē·acuta·i· manuū īfirmi
tas·sicut podagra dicīē infirmitas pedum a ciros
quod est manus dicīē ciragra & podogra dicitur

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

a pos quod est pes et agros quod ē tractus· cum manus vel pedes strahūt· vel sponunt ab agrios quod ē fer vel agreste· & ide podagra & cirag· qi a fero dolore. qz qđ imite ē· abusiue agreste vocā?

Circa· A circ? dicit circa & circū Circa refertur ad locū & ad tpus· vñ tpaliter inuenit· vt Circa vigesimū annos· & localiter· vt circa ecclesiā. Circuz vero ē tm locale qsi vndiqz· vt circū mōtem· circa p cōpōem vel pos? p qndam irregularitatē iungitur cū istis quocirca. p diuctōe causali vel illatia circūcirca p adū· loci· & similit circūquaqz

Circin?· A circ? dicit hic circi? n i mas· gnis· id ē machimula q apud carpētarios circulū efficit· Isa· xliii· Et in circino tornauit illū· Itē a circ? circino nas· i· circuire & cor· ci· Vñ thob· Circumat· egress? scrutat· opita qrit· & dr circin? quasi circū nās

Circiter dicit a circ? & referē ad numez & ad tp? · Et est tm tpale respectu nūi· vt Circiter vigesimū ānos· Circiter nōas decembris· Licet qñqz inuniat & locale sz ipprie· vt i salustio Deprs? humi circiter vigiti pedes· & hō ñ fit ñ pter numez·

Circi? cū mas· gnis· i· vent? q diuerse & acriter circuitū faciendo volat· & dicit a circ? ci

Circulator oris mas· gnis pprie qui famā portat & dicitur a circulo las

Circulatori? rii mas· gnis qui lectulos tornatiles facit· & dicitur a circulo las

Circulo las· i· circū dare vel tornare· & p decipe i uenit· vñ verbalia· & deriuat a circul? & cor· cu·

Circul? li idē est qđ circ? quasi dimi· & dicitur a circus sm hug· Pap· vero dicit· Circul? dictus eo q i circūductōe curzit· Itē circulus ē figura plana q sub vna linea ptinet· ad quā ex vno pūcto quod inter ipsā est omnes q recte ducūt linee eque sibi sūt· Itē circul? armilla vel frenū

Circū aduer· est & qñqz ppositō sm dōatū & seruit actō casui· & est tm locale· Vide supra i circa Et scias q circū qñ spōit cū dictōne incipiente a vocali m· debet scribi sed nō pferri· vt circūago· circūamict?· circūeo· circūit?· Vnde versus· Circū spōita vocalis si cōitetur· M· nō pfertur· sed sola figura tenet· Vide in circūeo·

Circūago gis egi circūactū· i· circūducē a circuz & ago gis· & debet scribi m & nō pferri · & cor· pnl'e· in psenti· sed in pūto poucit eandē

Circūamictus· A circūamicio is dicit hic circumamict? ctus· & adiectiē circūamict? ta tū· & debet scribi m· & nō pferri qñ est vna ps· Si āt sint due ptes tūc m scribit & pfert· & ita de similibus dicas· Psal· Circūamicta varietatib?

Circūegi gisti ē pteritū de circūago gis & ppō· e·

Circūeo is iui itū ire ex circū & eo is spōit· & dr̄ qet m scribi sed tacezi· Nā vt dicit hug· Quoticns circū vel aliud aduer vel ppositō detinēs in m cōpōit cū dictōe incipiēte a vocali· debet m scribi ad ostendendū q sit de integritate illi? dictōis. sed debz tacezi· dicet ergo circūeo is circūamicta quādo est vna ps tacito m· Cōtra hō nō est oppō ō ambio· qz b interpōit nec de comedo· qz m nō est ibi essentialiter sed accidentaliter p n· ita dicit hug· in eo is· De hoc etiā habes sup in circū

Circūire quādo est verbū mōi impati pō· pnl'e· Ite re· v· Circūite vias· Sz quādo ē mobile circumi e? ta tū· circūiri circūite i vtō cor· pnl'e· qz itū sup· cor· pmā· Nūezi ca· xiij· Omī regiōe circūita

Circūit? quādo ē verbū pou· pnl'e· Math· xxiij· Qui circūitis mare et aridā vt faciatis vnū pseli tū· Sed quādo ē casus ablati nūezi plis de circūit? ta tū cor· pnl'e· vt etiā teneri m circūite

Circūitus tus tui substātim & circūit? ta tū mobile semp & vbiqz cor· i· pnl'e· qz itū sup· cor· pmā Vñ in psalmo· In circūitu impij ambulāt· Et nūezi· xiii· Omī regiōe circūita· & debet m scribi sz nō pferri· vt sup ostēdi in circū & circūeo

Circūpes pedis mas· gnis a circū & pes cōpōit & cor· pnl'e· gti· Et sunt circūpedes obsequa seruorū vel sezui obsequntes· vel scādala sm hug·

Circūcellio· Circū spōit cū cella & m uersa in n dicit hic circūcellio onis· i· mōachus q p diuersas semp vagat cellas deuastando & deuorando· quid qđ muenit ibi· qui & circellio dicit

Circūcillio onis mas· gnis Circūcilliones āt sūt q dam hetici sic dicti· quia agrestes sunt quos stoco picos vocant· qui xpm filiū dei adoptm nō ppriuz asserunt· Et videt nomen sposituz a circum & cella sicut & circumcellio

Circūcisio onis a circundo dis dicit & est circūcisio i carne pputii abscisio· qđ solis iudeis fit Hic nota q i sacmento ē duo sideranda· s· usū sacmēti & ipm sacmētuz Ipm āt sacmentū dicit a quibus opus opatum· Vsus āt sacmēti est ipa opatō que a quibus dā op? opans dicit· Et dicunt q dā probabiliter q nullo mō ipa sacmenta veteris legis· id est opus opatum in eis· gratiā pfebant· excepta circūcisiōe q dabat grām quātum ad effectus puatiuos culpe & reat?· & qtū ad quosdā effect? positios· sicut ordinare animā· & facē dignā vita eterna· nō tamē qtū ad oēs effect? quos habet grā baptis malis· qa illa sufficit ad totaliter concupiscentiaz reprimendā & meritorie agendū· ad quod grā m circūcisiōe data sufficere nō valebat· Et sic intellige qđ dicit beda· Idē inquit salutifere curatēis auxilium circūcisio in lege cōt originalis peccati vulnus agebat· qđ baptismus agere reuelate gratie solebat in tpe· excepto q regni celestis ianuā nec dū intrare poterāt· tamē in sinu abrhae post mortez bēa requie solati supni patris ingressū spe felici expectabant Greg· etiā dicit i qrto li· moraliuz· quasi i pncipio· Qđ apō nos ualz aq baptismalis· hoc egit apō veteres· vel p puulis sola fides· vel p maioribus virt? s· sacrificii· vel p his q ex abrhae stirpe prodierūt misteriū circumcisiōis Itē scias q quis oēs tenerent ad habendā fidē quā habuit abrhaam· non tamen omnes tenebantur imitari abrhaam in fide· qa nec ad oēs noticia abrhae venerat· nec omib? datus erat in exemplū imitabile· nisi mediāte semine in quo omnes gētes benedictōez sequerē erant Et iō circuncisio q erat signū fidei abrhae nō omnibus ppls sepetebat· Vnde solis iudeis data ē· ex q? xpus nascitur? erat· Apō āt alios populos remānebant alia remedia q ante circumcisiōem fuerunt data· q remedia dicta sunt p verba gregorii Nolo etiā te ignorare· q peccatuz originale qtuz ad culpā & reatum descendit a patre i filios· qtuz autē ad pēalitates descēdit a femīa· qa pater est efficiens i gnatōne· & mater materiā mīstrat. Circuncisio āt data ē nra originale peccatuz ad tollendā culpam Nō āt ad tollendā carnis corruptōem· & ideo uiris & nō mulieribus data ē· & pter hō etiā ostēdit sacramentuz impfectuz & sua impfectō in expectationē ipfectōes ducit Animaduerte etiā q circuncisio data fuit pluribus de cāis· ut p obedientiā mādati abrhaā placerz deo cui p puaricatōz adā displicuerat· Data etiā fuit in signuz magne fidei abrhae

q̄ credidit se habitum filium ī quo fieret benedictō
oīm. Deinde hoc signo discerneret populus ille a
ceīs natiōibus. In carne vero p̄putii ideo iussa ē fi-
eri. quia in remediū instituta ē originalis peccati qō
a pentibus trahimus p̄ concupiscentiā. q̄ in p̄te illa ma
gis dominat. & q̄a in p̄te illa culpā inobedientie p̄
mus hō sensit. decuit vt ibi signū inobedientie acci
pet. Fiebat aūt octaua die i petrino cultro. q̄a &
in resurrectōe oīm etate octaua futa p petrā xp̄m
omnis ab electis abscideī corruptō. & p xp̄i resur
rectōez octaua die factā circūcideī a peccatis aīa
cuiuscūq; ī eū credētis. Et ē hec ratō mistica. Alia
est lr̄alis q̄ tangit a rabi moyse. quia puer añ octa
uū diem ē ita tener quasi in vētre mris. Et ideo sic
aīalia nō offebant p̄ dictam causā ante octauuz
diē. ita nec puer circūcidebat. Sed pōt quer an
octauꝰ dies essz de necessitate circūcisiōis. & vide
tur q̄ nō. quia sicut est p̄termittē determinatū tem
pꝰ si p̄uēiat ita & si tardet. sz p̄cepit circūcidebāt
post octauū diē & eis valebat. ergo & puer pote
rant añ octauū diē circuncidi. & eis valē. Respō
sio. Circūcisio erat ī p̄cepto. & erat sacramentum
octauꝰ ergo dies erat de necessitate circūcisionis
q̄tum ad obligatōez p̄cepti. ita q̄ reus erat q̄ illud
tp̄us nō obseruabat. sed nō erat de necessitate eius
q̄tū ad efficaciā sacramēti. q̄a etiā in alio tp̄e circū
cisio facta suū effectū sacramētalē habebat. Sicut
etiā accidit de mīstrātibꝰ nostra sacrāmta. qui ser
uant materiā & formā debitā. & omittūt aliq̄o de
ritu ad solennitatē sacrāmti ab ecclesia institutū p
times. Ad illud aūt q̄d obiectū ē dico. q̄ sic mag.
sniaz videt sentire. licebat imminēte mortis articlo
diē p̄uenire octauū. Alii dicunt q̄ nō erat necessi
tatis diem p̄uenire. q̄a illis qui añ octauū diē mori
ebant valebat ad salutē remediū q̄d ante circūcisi
onē fuerat q̄d adhuc efficaciaz habebat. & hoc con
firmant p̄ iudeos qui nunc sunt. q̄ nunq̄ ante diez
octauū circūcidunt. & etiā p̄ simile. quia nullū ani
mal offebat dño ante octauū diē. Sed cōm hāc ergo
opinionē dicendū est q̄ nō est simile de p̄uenientio
& differendo. quia nullo mō p̄ceptū q̄s transgredi
debet vt p̄ueniat. sz si trāsgressꝰ fuerit differendo de
bet q̄tū p̄t illud iplē in quocunq; tp̄e.

Circundo das dedi dare datū ex circū & do das.
& cor. hanc sillabā da vbiq; in verbo supīo & p̄tici
pio. Vnde debet dici circundabat dare datꝰ pnlē.
cor. Qui. Iussit & ambire circundare litora terre.
Itē. de corripit ī p̄terito. vt circundedi.

Circūforanus ni masc. gn̄is a circū & forꝰ q̄onit
ille q̄ circuit forꝰ causaz causa aduocatōnum. vel
forꝰ venaliū cā decipiendi & auferēdi aliquid qui
& iustro dicit. & p̄ducit pnlē. & mutat m in n. se
Circūluuiū uii locꝰ quē aq̄ circūluit. d. ante f.

Circūq; q; i. ex oī p̄te vndiq; & dr a circūluo is
Circūscribo bis psi ptuz circūscribere. i. includere
circūire dānare. reph̄endere. includere vel stīgere vel
remouere. bōis p̄priis p̄uare. delere. Vñ hic & hec
circūscriptibilis & hoc le. & circumscriptibiliter.

Circumscriptorie aduer. i. callide. versute. sursu
p̄tie a circumscribo bis.

Circūscript? A circūscribo bis dicit circumscri
pt? ta tum p̄cipiū in eadē significatōe q̄ & suum
verbuz. Itē circūscript? ta tū. i. cautꝰ vel callidus.
vel argut? vel strict?. & inde circūscripte aduer. i.
argute. caute. circūspecte vel stricte. Et opat tior
tissi? & opōit incircūscript? ta tū.

Circūsept? ta tuz idē q̄d circundat?. vndiq; cin
ctus. vel sepe ambit?. & opōit a circuz & septus.
Vel circūseptus est principiū figure decōponite. &
tunc descendit a circūsepio pis.

Circūspicio cis xi ctuz a circū & specio opōit. &
est circumspicere vndiq; aspicere p̄videre. cauere.
Vñ circūspecto as freq̄n. & circumspectus ta tū
i. cautꝰ. callidꝰ. p̄uidꝰ. & opat.

Circūuenio is veni ventū circūdare. stīgere. vel
inculpare. decipe. Scdo cor. xiij. ca. Nunquid tit?
circūuenit vos. i. decepit. & cor. ve ī pīti & ī p̄te
rito p̄ducit ve. & in his q̄ ab eo formant.

Circ? ci masc. ge. i. circularis linea ad idē punctuz
rediēs. Vñ & h circ? ci dict? est locus rome. ī quo
equi curzebāt ī circūitu circa metā. i. theatrū. & qui
libz loc? ī quo equi ita curzūt pōt dici circ?.

Cirene regina fuit lybie q̄ ex suo noīe ciuitatē cō
didit. quā cirenen noīauit sm̄ Pap.

Cirene? pnlē. acuta mterp̄tat hera.

Cirocop? A copos labor & mirō q̄d est vnguen
tum. vel ciros q̄d est manꝰ. & dicit mirocopus pi
& cirocop? pi in eodē sensu vnguētarius q̄ vēdit
vel opat vnguentū. & cor. co.

Cirogr̄pho phas. i. mānu scribere. a ciros & grapho
phas q̄d est scribo. vel dicit cirogr̄apho phas. id ē
cirogr̄aphuz facere vel scribere caracteres. & tunc
deriuat a cirogr̄aphū phi. & cor. gra.

Cirographus. a ciros q̄d est manus. & grap? uel
graphia opo. hic cirogr̄aph?. & hoc cirographum
phi. Itē ab eisdē & sin quoo ē cō vel simul opo. sin
graphus. phi. & hoc singr̄aphuz phi. & hec singra
phia. idem. Et nota q̄ cirogr̄aph? & singraph?
sepe accipiunt indifferenter. Differūt tamē secundū p̄pri
tatē. quia cirograph? dicit circūscriptō manuuz. s.
cautio q̄ fit p̄pria manu debitoris. & omittit credi
tori. Singraph? dicit subscriptō. i. duoz ī simul scri
ptio. Antiquitus em̄ debitor & creditor simul in li
gno vel ī carta scribebāt & nomē creditoris & no
men debitoris & testes & summā pecunie. & ī me
dio hoc nomē singraph? capitalibꝰ litteris. & p me
diū diuidebāt. Postea si creditor pl? exigerz q̄ de
bitor deberet. vel si debitor denegaret depositum
vterq; afferebat ptē quā habebat. vtr; due ptes cō
venirēt. & illud p̄pri ē singraphū vel singraphus.
Singraph? etiā dicit nota aliqua. vel scripta in re
aliq̄ confirmanda facta sic in cartis publicis vbi non
vnus scribit cm̄ sed plures ad confirmatōem carte. et
hinc singrapho phas. i. singraphū facere.

Cirogrillus. i. ermacius spmos? maior ericio.

Cironancia cie fe. gn̄is diuinatō q̄ fit in manu. a
ciros et manus et mancia diuinatio.

Cironomāta. a ciros manꝰ et nomos quod ē mo
ueus dicit hec cironomāta te. et hic cironomās tis
. i. ioculatoꝛ quilibz qui manib? suis ludit mouēdo
eas cū cutellis. et hīc etiā hoc cironomō indecli. iue
niē et in eodē sensu. et hic cironomō dictus est io
culatoꝛ p̄pio noīe q̄i p excellentiā leccacitatis et io
culatōis.

Ciros grece manus latine.

Cirotheca ce. i. manuū tectura vel repositoriū a
ciros et tego is. vel theca quod est repositō sez scri
niū vel aliud vbi aliquid reponit. Et est fēi gn̄is si
cut apotheca. vt vult magistez bn̄. licz quidā dicūt
q̄ est masc. gn̄is. et vide q̄ theca pōt esse grecū. et
sic aspirat cū suis cōpositis. Vel pōt esse latinū a te
go gis. et sic teca nō aspirat nec cirotheca.

Cirothecarius. a cirotheca dicit hic cirothecarius
rii qui eas cirothecas facit vel vēdit. Et cirotheca
rius ria riū sm̄ hug. et videt velle. q̄ cirotheca sit

fe·gñis·quia dicit qui eas facit vel vendit·

Cirzus ri in crimis est

Cirurgia gie pnlē·acu ta·vide in cirurgicus

Cirurgicus·a cizos quod est man? et ago is ꝑpo· hic cirurgic? ci pnle·coz·i· medic? manu & ferzo ꝓfessiōem opans·& cirurgic? ca cum·Vñ hec cirur gia ie i ꝑa manuū e? opatō·Cirurgia etiā dicit lib docens sanare plagas vel vulnera

Cis aduer·loci·i·ex ista parte·Vñ cis & cit sunt eiusdē significatōis·nisi q cis est tm locale·sed ci tra quādoq tpale cñz locale·vt cit defitū tps Itē cis ꝓzie ꝓponit ꝓzius nomib? mōtiuz & fluuiorz vt Cis renū Cis alpes·Sed citra ꝓzie appellatiuis nōibus locorz·vt citra forz·Sed ānoq p imꝓzie tatē cis ꝓpōit appellatīs·Citra ꝓzius·Et citra cō pat citeziorz terzi? vel citim?·Et est citeziorz idem qō interiorz ꝓzie ex ista ꝑte·Sed citim?·i·ꝓxim? Itē a citra dicit citer tra trū·id est·vicim? ꝓxim?· ex hac ꝑte·quod pōt esse positiu? istorz·s·ateriorz & citerzim?·Itē cis nomen patris saul

Cison interꝓetat letificans eos vel duricia eorz· & acuit in fine

Cista a costa ste dicit hec cista ste dicta sic·a co stis·id est·cannis vel lignis quib? texitur Et fm pap·Cista est grandis corzbus

Cistella le dimi pua cista

Cisterna locus aquā colligens scōm Pap pt etiā dici cisterna loc? ꝑfūd? vbi colligunt aque pluui ales·Et dicat cisterna quasi as·i·inferius stricta

Citat?·a cito tas dicit citatus ta tū·i·velox Et opat citat? tiorz tissi?·& inde citate tius tissime adū & citatī·i·cito mobiliter·agiliter silr aduer

Citerior in cis expōit

Cithara re·dozica līgua pect? dicit·Vnde hec ci thara re dicta sic·quia in initio credit fuisse similis hūano pectori·vt sic a pectore·ita ex ipa cāt? ede rent·Sed postea paulati fuerūt plures spēs eius· Et a cithara citharistes grecū Vnde citharista ste q cū ea canit·& citharistes tis mas·gnis mōs qdaz est Et scias q vt dicit glosa sup illud esa·xxiij· Bene cane zc·admōet tiz canticū miseriaz suaruz semp cātare·ne itez eadē patiat·Dicūt em hanc eē mulice nataz si letū inuenerit letiorem facit·si tristē tristiorē reddit·Vide in psalteꝛ

Citharedꝰ di q cū cithara cāit prt·pō·& dr a ci tharista ste in cithara vide thara re

Citherea ree hic cither? ri mōs est Vñ hec cithe rea ree·i·venus q i illo mōte colit· vel qa iuxta il lū montē fuit nata de spuma mazis·Vnde citherei us rea reū·i·venereus·vel a mōte illo existēs

Cithisus gen? arboris piguis a cithiso īsula vbi abūdat·Itē cithisus gen? fruticis herba odorifera scōm Pap·& coz·pnle·Vnde theodolus Ve semp oues cithiso capras depellit ab humo

Citimus in cis vide

Cito as A citus deriuat cito as·i·festinare vel sit freqn·hui? verbi cieo fm ꝓdictā significatōez·Et nota q cito as pōt esse freqn·de cio & cieo·scōm q idē significāt·& tūc opēcita varie ꝓferūt·naz si descendāt a cio ꝓ·pnlt·si a cieo coz·eādē·Cōpo· ergo Cōcito as Incito as et Excito as· vel hec ma gis sint deriuata a cio vel a cieo nescit Itē oponit i cito as·i·omouere·puocare istigare plt·coz· quā do venit a cieo scde diugatōnis·vel pnlt·ꝓducta quādo venit a cio cis ārte·Item opōit recito as·su scito as a sursū vel susū & cito as qō opōit resusci to as·In istis trib? solemus tm coz·pnlē· nō ꝓdu cere sicut dicit hug·Alij vero dicūt cū quib? ego q cito as freqn·de cieo vel cio ciui citū cū omībus suis ꝓpositis coz pnlē & ꝓdu·vt excito vel excito· Præt solicito·recito·oscito suscito·& ab eo opōitū resuscito·& hoc vult magister bene·Inuenit cito aduer·i·statim pnl' coz

Citra in cis exponit

Citropedes dicūt q̄dam sed·s· esse debet initialis Irā sitropedes vel satropedes Vnde ī s· vide

Citus a cio cis p festinare dicit citus ta tuz·i·ve lox & agilis viuax·Vñ terē·Citus puer nat? est e pāphilo·& opat citus tior tissi? Vnde cite ti? tis sime aduer·& opōit Percitus ta tū·i·valde citus· Et scias q citū est supinū de cieo cies·& scōz hoc cor·pmam·& est supinū de cio cis ārte ꝓiugatōis & scōm hoc ꝓducit ci Vnde quidā Nō bonus est ciuis q̄ pfert ciuibus hostē·secūdū hug Pap·vero dicit Ciues vocati· quia in vnū cetum coeunt societatis vinculo adunati ad custodiendā legem·a cieo cies dicit

Ciuitacula le di·pua ciuitas

Ciuitas atis dicit a ciuis·& ē ciuitas hoīm multi tudo societatis viculo adunata ab eodē iure viuē di Et ciuitas nō saxa·sz habitatores vocāt·sz vbs ipa menia sūt·& dicit ciuitas q̄i ciuū vnitas

Cladecula le di pua clades & coz·pnlē

Clades dis fei gnis dicit a cladeo des quia res tūc meāliter ꝓtigat·vel clades melius deriuat a gladius q̄si glades Propzie em clades di cit esse pestilentia q̄ fit p gladiū siue p interfectō nē factā a gladio sz̄m hug·Pap·vero dicit Clades dicta q curzendo facta ledat· vel clā data clades morbus·tabes·calamitas piculū

Clā aduer q̄litatis·i·occulte latēter et dicit a clāis lamis dis fei gnis·i·pallū quod ex vna pte idu it neqz osuit·sz fibula mfrenatur·Hoc a greco no men accepit·& coz·pnlt·gtī

Clamo mas maui verbū neutz·i·clamorē facere sōare·& dicit clamare a calamus quasi calamare· vnde clamosus sa sū quasi calamosus a calão·s·qr sōet·Et pōitur clamo q̄nq transitiue·sed impzie vt clamo illū·i·clamore voco sz̄m hug· & ꝓdu·cla Iuuenalis li tercō Et plures vna oclamāt sophiste voce·Et vt dicit Pap·Clamo simplicis oris ē·Cō clamo cuz aliis·Acclamo īcuso·Reclamo post ali quē itez clamo·Inclamo & succlamo murmurātis est·Proclamo laudandi vel depcanti exaltatō·Ex clamo cleuo vocē·Exclamare signat valida mten tōe ꝑces effūdere·& clamare voce insonare·

Clamor oris mas gnis a clamo as dicit Et ē clāor ratōabiliū Clāgor vero irratōabiliū

Clamosus m clamo as vide

Clanculū A clam dicit clanculū aduer·dimi · & clancul? la lū·i·dubi?·occulte? Vnde clanculo las id est·abscōdere·occultare·palliare·celare·& cor? cu clanculū & clanculo

Clamdestin? na nū·i·latens & occulte? Vñ clāde stino nas idē qđ clāculare Et nota q clādesti? plē cor·nō est enī ꝓpōitum a clam & tenēdo vel stādo vt quidā dixerūt·sed deriuat tm̄ a clā vt dicit ꝑs. i ēctatu ꝓpōis Vñ cū nō hēat t a ꝑmitio cor·pnlē

Clango gis go ī xi clanxi & xi in ctū clāctū verbū neutr·i·sōare & est alar tuba Vñ B clā gor goris·i· sō? & est irratōabiliū ·vt anser tubarū alar·Sed clamor est ratōabiliū vt hoim· Inuēi tur at clangui ī ꝑterito·Vñ numeror x·Si semel clāgueris veniēt ꝑncipes ad te Sed pōt dici q lite ra corrupta est ibi vicio scriptor·& debet ibi legi clanxeris·quia secundū ꝑs·facit ꝑteritū clāxi & ita

Claredo dinis fei gnis·i·claritas ¶in silib? dicas a clarus dicē·& hec claritudo in eodē sensu·& vt dicit pap Claritas est splendoris Claritudo nobili

Clareo res rui rere verbū neu·i·esse vel tatis facti clarum·manifestū·& dicit a claro as· & ꝓ·ꝑmā Prosp Ex opm specie clarebūt intia cordis

Claresco scis incipio clarē verbū inchoatm̄

Clarifico as aui facē clar verbū actim̄ a clarus ra rum & facio cōpōitur & cor·pnlē

Clarigatō a clar? & actio ꝓpōitur hec clarigatō onis·i·clara actio scz q̄ expōit clara & apta voce & pōt esse verbale a clarigo gas·i· clarigatōem fa cere·i·causas belli exponē · & est sūptū a romana ꝓsuetudine Cū em̄ rōani hostib? bellū indicē vole bant paꝑpatrar? ad fines hostiū ꝓficiscebar· & cla ra voce eis exponebat q̄bus de causis bellū indice ret ·Que causar expositō clarigatō dicebar qr cla ra voce fieret Expositis autē causis hasta emissam fines hostiū indicabat pugne principiū

Clarigo as aui are·i·clarere·florere secundū Pap vel secundū hug·Clarigare·i·clarigatōem facē·id est causas belli exponē vide in clarigatō onis

Clarius rii·i·fol & dicit a clar? qr sit clar?·vel di cit a claro insula in qua colitur

Claro ras·i·clar facere & manifestū·sed nō est ī vsu & deriuat a clar? & ꝓponit Declaro ras·id ē

Clar? A celū dicit clar? ¶notificare & ꝓ·da ra rū qr splendeat & ꝓpatur rior rissi?· vnde clare ri? rissime aduer·& hec claritas atis & hec claritu do dis·& hec claredo dinis in eodē sensu·Clarus ꝓpōit Preclar? Quāclar? ambo ꝑ valde clarus & ꝑducit cla·vnde quidaz Quid tibi nobilitas quid

Classar? rii mas·gnis·i·eu virtus clara pentū bicen·& ꝑprie militū & dicit a classicum

Classicar?·i· preta q̄ nautis īpat & dr a classis

Classitū A kalo as qđ ē vocare dicit hoc classitū ti·i.cornu vel tuba vel aliud instrumentum causa cō uocandi factū Classitū etiā dicit signū bellicū vel son? tube vel alteri? īstrumenti bellici·Proprie ta men classitū est ocent? & cōcordia oim instrumen torr insimul sonantiū siue sint tube & cornua ī bel lo·siue sint campane siue etiā boies & cor·pnlē

Classis A kalō qđ est lignū dicit hec classis sis qr de ligno fit·& est classis multitudo nauiū·Dicitur tm̄ & classis vna nauis·& qr alia habebāt signa bel lica tā romani milites q̄ pedites·ideo & milites di cunt quādoq̄z classes·Quandoq̄z etiā tā milites q̄ plebei dicunt classes·Cū em̄ romul? rē publicā in stituisset romanos in duas ptes diuisit· scz in nobi les & ignobiles·& vtrāq̄z ptem classē appellauit· a quibus dā classitis·qr tā isti q̄ illi suū classitū·id ē suum signū habebāt Sed illi scz nobiles dicebātur prima classis·ignobiles secunda classis

Clatr?·A clauis vel claudo dis dicit hic clatrus tri repagulū qđ opponit hostio vel ipz hostiū pre cipue ortor·vinear & viridarior vel trūcus·Ho rati? Obiectos valeat prefringē clatros scōm hug· vel sm̄ pap· Clatri ligna volubilia ī caueis·validis simi fustes quib? hostia obserant valli

Clava ue bacul? hns massā ferri i fie·& etiam ali quāno in principio q̄ vulgariter dr massa · & dr a cla u? ui·qr sit clauis ferreis religata · q̄ & cateia dici tur·& ꝑducit cla·vide in clauis

Clavat?·a clau? dicit clauatus ta tū clauis confi x? vel clauo veste vel instrumēto ornatus & ꝑpa tus·& hic clavat? ti qđā genus calciamēti pedū & dicunt clauati quasi claui lati·qr minutis clauis id est·acutis solea calcis vinciatur

Claudeo des·i·claudicare·& dicit a claudo dis

Claudican? tia riū q̄ cito claudicat vel sepe·& di cit a claudico cas Inuenit etiā hec claudicantia rie·i·

Claudico as verbū ¶nauis oneraria vel sonora· neu·i·ieqliter īcedē & dr a claudus & cor·pnlē

Claudo dis clausi sū·vñ hec clausura re ¶Et no ta q̄ antiqui dicebant cludo dis clusi in eodē sēsu quo dicim? claudo dis·cuius īrāturā omnia ꝓposi ta a claudo vel cludo redolent·cōponit etiam clau do vel cludo·cōcludo is clusi sū·Itē discludo is·i· apire·clausurā auferre Itē decludo dis.i·valde vel deorsū claudere uel discludere · Item excludo dis id est·extra claudere·i·extra clausurā emittere Itē includo dis id est intus claudo Itez intercludo dis inter aliqua claudere vel auferre Itē ꝑcludo dis·i· ante claudere uel auferre Itē occludo dis ·i·cōtra claudere Itē recludo dis·i·itez claudere uel retro claudere uel apire Itē secludo dis·i· seorsū claudē & segregatim separe Itē transcludo dis·id ē·ultra claudere vel fugare vel mittere·Claudo & cōposi ta ab eo omnia sūt actia & omnia faciūt ꝑteritū ī si & supinū in sū Itē omnia ab eo ꝓpōita vbiq̄z mu tant au in v lōgam·vnde omnia desinūt in pnti in cludo & in ꝑterito in clusi & sup·in clusū·Et scias q̄ antiq̄ pōebant claudo dis etiaz ꝑ claudicare·vn de claudus da dū

Claudul? la lū dimi de claudus

Clauicularius in clauis exponitur

Clauiger ra rū pnlē·cor·q̄ claues gerit Invenitur etiā sbstantie declinatū in quolibet gne·& ponit a clauis & gero ris·vel pōt poni a claua & gero ris·& tūc clauiger idē est qđ clauā gerens

Clauis a claudo dis dicit hec clauis uis·quia clau dat·vnde hec clauicula le di·a quo hic cluicularius q̄ claues portat vel facit·vnde hec clauicularia rie in eodē sensu·Et facit actm̄ singularē in em vel in im·vt clauē vel clauim Et ablatm̄ ī e vel m i·vt cla ue vel clauī·& actm̄ pluralē in es vel ī is·vt clauef vel clauis Et scias q̄ clauis ꝑt sumit in theolo gia est potestas ligādi & soluendi · qua ecclesiasti cus iudex dignos recipe & indignos excludere de bet a regno·Et ponit in ꝑdicta diffinitōne genus scz potestas & subiectū potestatis scz iudex eccle siasticus·& actus·scz excludere & recipe scōm du os actus materialis clauis·aperire scz & claudere cuius obiectū tāgit ī hoc q̄ dicit a regno·Modus

aũt ín hoc q dicít dignos vel ídignos· í ill'í quos act? exercẽ. pensaẽ·Claues aũt sũt due·scz scien tia díscernendi·& potentia ligãdi & soluẽdi·Et se cũda clauis q̃ dicit potestas ligandi & soluẽdi est q̃ ímediate serã apit peccati·Sed ꝑma clauis q̃ dici tur sciẽtia díscernẽdi ostẽdit cui apienda est sera illa·Et si obijcias Claues in collatce ordinis ꝓferũ tur·sed scientia nõ est ex infusiõe semp·sed quãdo qz exc dq̃sitce·nec ab omib? ordinatis habeẽ·& a qbusdã nõ ordinatis habeẽ·ergo sciẽtia nõ ẽ clauis & sic est tantũ vna clauis.scz potestas ligandi & soluẽdi·Respõdeo q nõ soluz vna clauis·sz due dã tur ín ordine Vnde dico q scia q̃ habit? est nõ est clauis·sed autoritas actũ scie exercẽdi q̃ qñqz sine scia est·qñz scientia sine ipa est·sic etiã patet ín iu dicib? secularib?·Aliqs em̃ est iudex hñs autorita tem iudicandi·q̃ nõ habz iuris sciam·& aliqs ecõ uerso habet sciam iuris q̃ nõ habet autoritatez iu dicãdi·& qz actus iudicij ad quos qs ex autorita te suscepta obligaẽ·ñ ãt ex scia habita·sic vtroqz bñ fieri nõ pñt.Nõ autoritas iudicãdi q̃ clauis ẽ si ne scia nõ põt sine peccato accipi· Sed scia sine au toritate absqz pctõ haberi põt A clauis ꝓponiẽ ꝓclauis & ꝓ·cla ¶ Hic põt q̃rí an sacerdos ex vi clauiũ remittat pctm̃ quo ad penã tantũ· Respõ deo idẽ est iudiciũ de effectu quẽ ptãs clauiũ actu aliter exercitata ꝓplet in eo ín quo ꝓzitõ tpe p̃ces sit·& de effectu baptismi q̃ iam habẽti gratiã daẽ Aliqs em̃ p fidẽ & ꝓritõem p̃cedentẽ baptismũ g̃ tiam remissiõis peccatoꝝ q̃ntũ ad culpã cõsecut? est·sz q̃ndo actualiẽ postea baptismũ suscipit gra tia augeẽ·& a reatu pene totaliẽ absoluiẽ·eo q̃ fit pticeps passionis xp̃i·Et silr ille q̃ p cõtritõz cõse cut? est remissionẽ peccatoꝝ q̃tũ ad culpã et ꝑz ꝑseq̃ns q̃tũ ad reatũ pene eterne q̃ simul cũ culpa dimittiẽ·ex vi clauiũ ex passiõe xp̃i efficaciã haben tiũ augeẽ gratia·& pena remittiẽ tpalis·cuius rea tus adhuc remanet post culpe remissiõz·Nõ tamẽ totus sic ín baptismo sed ꝑs ei?· eo q̃ ín baptismo hõ regñaẽ & ꝓfiguraẽ passioni xp̃i·totalẽ efficaciã passiõis xp̃i q̃ sufficit ad omẽz penã delendã í se su scipiens·vt nichil de priozis peccati actualis pẽa remaneat·qz nõ debet alicui imputari ad penã·nisi qõ ipemet fecit·In baptismo aũt homo nouã vitã accipiẽs fit p gratiã baptismalẽ nou?·Et ideo nul lus reatus pene ín eo remanet ꝑ p̃cedẽti peccato Sed in penitentia hõ nõ mutaẽ ín aliã vitã qz peni tentia nõ est regñatio sed sanatõ q̃dz·Et ideo ex vi clauiũ q̃ opaẽ in sacmento pñie nõ tota pena re mittiẽ·sed aliquid de pena tpali·cui? reat? post ab solutõez a pena eterna remanere potuit vt dictũ est·Nec solũ a pena illa quã habet penitẽs in consi tendo·vt q̃dã dicũt·Quia sic ofisio & facere dotal' absolutio non essẽt nisi í on?·qõ nõ ꝓpetit sacram tis noue legis· sed etiã de illa pena q̃ í purgatorio debeẽ aliqd remittiẽ·vt mm? í purgatorio puniaẽ absolut? ante satisfactõem q̃ si añ absolutõem de cederet ¶ Ex dictis collige q̃ deus p se ipm̃ ín ꝓzi tõe delet culpã· dimittit pene eẽne reatũ·infũdit í aĩa grãz·Sacdos ãt ex vi clauiũ í ofessiõe aliqd di mittit de pena tpali·Vide de hº infra in pnĩa

Clauo as aui are·i·clauis cõfigere verbũ actiuũ & dicit a clau? ui.& ꝓ·cla

Claustralis in clausty vide

Claustrensis í clausty exponiẽ

Claustrellũ li di·puũ clausty.

Clausty·Aclaudo dis dicit hº clausty strí·quia claudaẽ vel clau dat ínhabitãtes· Vñ hoc claustrel lũ li dimi·& hic & hec claustrẽsis & hoc se·& hic & hec claustralis & hoc le ín eodez sensu res clau stri vel ptinẽs ad clausty·& põt esse subsiãtñ· & hic & hec claustrẽsis·vel claustralis·i·monach? vl' mõacha stans í claustro vel in cenobio

Clausula le pnlẽ·coz·est distinctio cõstructõnis & dicit a claudo dis Et vt dicit Pap·Clausula est ín oratõne breuis snĩa

Clau? ui mas·ge·i·acut? dictus a calibs quasi ca lib?·i·ferreus·qz fit de ferro· Et clau? dicit vestis purpurea q̃ vtebãt senatores·qz qbusdã clauis au reis·vel de alia materia erat ornata & variata·Et í tali veste sepe denotat dignitas·Clau? etiã dicit gubernaculũ nauis scz temo vel manica temonis· Prouer·xxiii·Quasi sopit? gubernator amisso cla uo·Vñ vers?·Claua ferit·clauis apit·clau? duo iũ git·Inde te clauo·rege claua·pcute claua

Clemẽs tis oĩs ge·i·misericoz nobilis·pi?·& sã ctus·Et dicit a cluo is·i·defendo·qz cluat·i·defen dat & ꝓtegat & tueaẽ·sic solet patron? dientem Et opaẽ clemẽs tioz tissim?·Inde hec clemẽtia tie· a dtõ clemẽti addita a fit clemẽtia·Clemẽs cõpõit Inclemẽs·i·nõ clemẽs·& inde hec inclemẽtia tie· ·i·ipietas·crudelitas·& põ·de Vñ in auroza dicit Hinc pi?·hinc dulcis·hinc clemẽs·hĩcqz benignus Itẽ ibidẽ Dõec honoret eos sũmi clemtia regis·Et dz clemẽs q̃si cluentẽ mentẽ hñs·& est ethia

Cleo· A cleos qõ est gloria dicit cleo cles cleui cletũ·id est·glorioz aris·Itẽ cleo cles·i·abscõdere· vel sozbere Itẽ cleo cles·i·inclinare

Cleopatra regina & sozoz ptholomei regis alexã drie·& coz·pnlẽ·naẽ aliter· Vnde in auroza dicitur Nubit alexandzo cleopatra regia ridẽt· Item idem Que iã cleopatre leserat imc? amoz·

Cleophas frater fuit ioseph spõsi virginis marie paẽ simeonis q̃ simeõ iacob epõ succesit·

Cleos.i·gl'ia·Iñ iclitus·i·gl'osus ſm Pap·

Clepo pis psi p e cleptũ·i·furari·& est actm̃ cuz omnibus suis cõpositis siqua sũt szm hug̃. Pap·eti am sic dicit·Clepe clã rapere·furari·furripe·celare & corripit cle

Cleps·A clepo pis dicit hic & hec cleps ·vel cle ptes tis·cõmunis gñis ·id est fur·

Clepsedra·a clepo pis dicit hec clepsedza dze·id est ducillus q̃ obdit fozamẽ dolij·qz p illũ qs fura tur liquoz̃·& videẽ esse compositũ a clepo pis & ydoz qõ est aqua siue liquoz·Vnde quidã dicũt cle psidza pnl'e·põ·& p i·quasi clepens ydoz· Sed po tius videẽ ethia q̃ opositõ·sz siue sit ethy· siue cõ positõ dicendũ est clepsedza pnl'e·coz·& p e secun dũ hug·Itez clepsedza dicit quoddã instrumentũ qõ imittiẽ in doliũ p fozamẽ supius causa furãdi vi nũ·Itẽ clepsedza dicit illud instrumentũ p qõ hoze colligũẽ·scz hozologiũ· Vnde clepsedzarii dicunẽ illi qui p illud instrumentũ hozas colligũt.Clepse dze etiã dicũẽ vasa pfozata q̃ habebãt philosophi ad dimetiẽdã q̃ntitatẽ· Vnde marcialis í sua astro logia·Monstratũ est omĩa sig̃ paria spacia cõtinẽ multiplici appositõe clepsedzaꝝ

Ceptes tis cõis ge· in cleps est

Ceptus a tũ·i·furatus passiue·Qõ & p guloso dicẽ·& deriuaẽ a clepo pis szm hug̃

Clericalis in clericus vide

Clericus.a cleros vel clerus dicit hic clericus á Et dicunẽ gñaliter clerici omẽs qui in ecclesia xp̃i deseruiũt·dum tamẽ ordinẽ habeant·& ab illo tpe

sic dicti sunt·ex quo mathias sorte electꝰ ē·ꝑprimū ꝑ apostolos legiꝰ ordinatū·Vñ hic clericatus tus tui·& hic & hec dericalis & hᵒ le·Vñ clerica liter aduer·& hec clericalitas tatis ſm hug·Papᵗ·vero dicit Clericus dictus est·qz est ō sorte domi vel qz dominꝰ sors & pars clericorꝫ ē·¶ Et scias ꝙ clericis q̄ ad diuina misteria applicanē competit rasura & tōsura i modū corōe ratōe figure·qz corona est signū regni & ꝓfectōis cū sit circulꝰ·Illi aūt qui diuīs ministerijs applicanē adipiscunē regiā dignitatē & ꝓfecti in virtute esse debēt·Corōa em̄ regale decꝰ significat·& seruire deo regnare ē Vñ mīstri ecclesie reges cē debēt vt se & alios regant quibꝰ petrus ait· Vos estis genus electū· regale sacerdotiū·Cōpetit em̄ eis rōne subtractōis capillorꝫ & ex pte supiori ꝑ rasurā·ne mens eorꝫ i tpalibꝰ occupatōibꝰ·a ꝺtemplatōe diuinorꝫ retardeē·sꝫ reuelata facie gloriā dei expedite & libē cō templeē·Sūmitas em̄ capitis est eminentia mētis· Denudatō capitis est reuelatō mētis· Clericꝰ em̄ secretorꝫ dei nō ignarꝰ esse debet·& ex pte inferiori ꝑ tōsurā·tondenē em̄ capilli vsqꝫ ad reuelatōꝫ sē suū sc̄z oculorꝫ & auriū·vt vicia i corde & ope pullulantia doceanē ꝓcidenda ne ad audiendū & itelligendū verbū dei ꝓpediāt·ꝑ quo seruato reddeē i excelsis corōa· ¶ Itē figura rotunda nullū angulū habꝫ·& signat ꝙ clerici nō debēt habē sordes in vita·qm̄ vbi angulꝰ ibi sordes· & debēt habē veritatem i doctrina·qm̄ veritas angulū nō habet sic dicit hieronimꝰ·Itē hec figura ē oim̄ figurarꝫ pulcerrima·Vnde in hac deus celestes creaturas fecit·ꝑ qō signaē ꝙ clerici debēt habē pulcritudinē interiꝰ in mente & exterius in ꝺuersatōe ¶ Tales sane vt dicit clemēs papa ad mīsteriū spūale eligendi sūt clerici q̄ digne possīt domica sacramēta tractare·Melius est em̄ dño sacerdotū paucos habē ministros qui possint digne opus dei exercē ꝙ multos inutiles·qui ordinatoꝛ onꝰ graue inducāt·Hieronimꝰ aūt ad nepocianū de vita clericorꝫ sic dicit·Nec rusticꝰ & tm̄ simplex frater·ideo se sanctum putet si nihil nouerit· nec pitus & eloquēs i lingua exiet sanctitatē·Multoqꝫ melioꝰ est de duobꝰ imꝑfectis rusticitatē habē sanctā q̄ eloq̄ntiā peccatricē·Itez q̄dā glosa dicit sup illud esa·xxix·caᵒ ·Dabit liber nescienti lrās·diceē qz ei·lege & nō debit·nescio litteras zc̄·Multo meliꝰ est īperitā legis ꝺfiteri q̄ iactare ꝓuidentiā nec posse scire qō dicit·Vide in nubilis & i ordo & i sacerdos & i lux

Cleronomꝰ A cleros dicit hic cleronomꝰ mi· id est heres·Et inde hec cleronomia.i·hēditas

Cleros grece latine sors vel hēditas

Clerus A cleros dicit hic clerꝰ ri·id ē·multitudo clericorꝫ quasi hereditariꝰ vel sortitꝰ·qz sit sortitꝰ deo·i·de sorte domi vel qz partē dñi habꝫ·vel sm quosdā derꝰ dicit a darꝰ·qz sit clarus

Clibanarius m clibanus est

Clibanicius cii masc·gnis·i·panis in testa vel furno coctus·& dicit a clibanus

Clibanꝰ A cliuꝰ dicit hic clibanus ni pnlē·cor·i·furnꝰ vel fornax quasi cliuanus qz in erectōne sit collectꝰ·Cliuus em̄ ascensus dicit· Itē & alio nomine dicit cliuacius cii similit a cliuo & a clibanus dicit hic clibanarius rii qui custodit clibanū vel facit & hec clibanazia rie vxor clibanarii ·vel q̄ facit vel custodit clibanū·& adiectie clibanariꝰ ria riū

Cliens A colo lis dicit hic & hec cliens tis cōis gnis a colēdis patrib9· vel dicit a cluo·qz cluat & defēdat dominū suū secundū hug·Papᵗ·vero dicit Cliens a colēdo patronū dictus.i·amicꝰ·domesticus qui prius colentes dicebanē Item clientes discipuli quasi colentes magistꝛ

Clientela le fēi gnis·i· seruitiū vel multitudo seruorꝫ·& dicit a colo lis·vel secundū papᵗ·Clientela officiū dōesticū & poucit te·& formatē a dtō clienti i·ī e longā & addita la scōm ꝓsc·

Clientulꝰ li dimi·puus cliens siue seruus

Clima A cleo cles ꝑ īclīari deriuatē hoc clima tis id est·tāta portio terre secundus quā mutatē meridies·Et scōm hoc ī astrologia assignanē septē climata in nostra hītabili regiōe scōm quosdā· Vel scōz alios octo·Itē clima dicit plaga vel ꝑs celi siue mūdi sicut ꝺsueuit dici·Quattuor sūt climata mundi id ē partes sc̄z orientalis·occidētalis·septentrionalis & australis·Itē clima grece dicit latīe gradatō & inde hic climax cis q̄dā color rhetoricus

Climaterū Clima grece latīe dr gradatō· Īn hoc climateri ū rii·& sūt climateria q̄ gradati descēdūt vel īcerte rei diuīatōes vel incerta ꝓfugia

Climax·Clima grece dicit gradatō latīe Vnde h climax cis quiō color rhetoricus sm hug· vide eti am sup̄ ī q̄rta pte i ca·de coloribus rhetoricis·

Cline grece latine dicit lectus & vertit in latinū & dicit hic clinꝰ ni·i·lectꝰ ·a quo clino nas

Clinicus a cline vel clinꝰ dicit hic clinicus ci pnl'·cor·q̄ de lecto nō descēdit & ꝑcipue paliticus·Et hec clinica ce m eodē sensu·& clinicus ca cū mobiliter pōt declinari

Clino·a clinus·i·lectus a quo dicit clino nas·id ē flectē·curuare·& ꝓprie ad lectulū·sꝫ nō est ī vsu & opōit·acclino nas·Cōclino nas Declino nas Inclino nas·Inclino nas·Reclino nas·Clino & eius opōita omia sunt actiua·licꝫ q̄nq; iueniant ī absoluta & passiua significatōe·vt ī lucano·Inclināt facta ducū·Et oīa ꝓducūt cli·Facetꝰ·Maiori cedat caputq; inclinet seniori

Clinus ni a quo dicit clīo nas·qō opo· acclīo as Declīo as·vide ī cline·& ī clino nas·& pō·cli

Clipeola le pnl'·cor·vide ī clipeus

Clipeolus li dimi·puus clipeus

Clipeus·a cluo is·i·defēdo dicit hic clipeus pei·id ē scutū·Sꝫ scutū est militū·clipeus vero peditū & dicit clipeus quasi clupeus·qz defendat ab ictibus· Vel dicit a clepo pis qō est furari quasi clepeus·qz furat corpa nostra ictibus· Qz aūt dicit clipeus quasi clepens soma·i·subtrahēs & furās corpus ictibus etby·est nō cōpositōis ostensio·vnde hoc clipeū pei neu·gnis pictura vel ymago vel figura rotūda·vbi tm̄ caput impīgituꝛ·vel dicit sic locꝰ vbi ymagies reponūtur·& hic clipeolus li di·& hec clipeola le pnl'·cor·anulus· qz sit rotūdus instar clipei·vel est monile rotūdū ad modū clipei & clipeatus ta tū·i·clipeo ꝓtectus vel armatꝰ·& clipeo as·i·otegere vel armare clipeo·& est actiū & cor·cli·sicut clipeus·Vnde patet ꝙ scribitur ꝑ simplex p·Horacius ī tercia epistola·Quā mānibus clipeos & acute cuspidis hastā

Clistere·a clepo & stercus cōpo·hoc clistere ris· quod & hoc clisterium inuēitur sc̄z instrumētū medi corꝫ quo stercus infirmi ī ventre ꝓuratū faciunt exire·sic dictū·quasi clepēs stercus·vel dicitur sic quasi colus stercoris·vel quasi colatō stercoris·qz ꝑ ipm colatur stercus extīsecus · vel dicitur sic a deo cles quod est inclīare & stercus · quia stercus faciat inclinari·i·deponi·& cor·pnlē·clistere·vnde

dicit Macer de pulvere aneti· Appōitis digitis aut
ītus clistere fuso· & deliaē hic clister ris a macro
& sic ablatiu? desinit ī e clistē· & sic ſm regulā de
sinentiū in er· crescentiū in grō cozr̄· pnul't· vt pul
uer ris· clister ris Et inde dicīē clisterizo zas· & est
clisterizare p fozamē in anū aliqd īmittere· diſiūge
re ſzm Pap· Medici aūt omunit dicūt· Clistere ris
pnlē· pō· & tūc declinaē hoc clistere huius steris·
& desinit ablatiuus sin· in i· clisteri

Clito· A cluo is· p splēdeo dicīē hic dito onis· id
est· filius regis vel īpatozis vl' qui multa resplēdz

Clitus ta tū· i· glozioſus· nobilis· sz nobilitate
nō est ī vsu· & deriuaē a cleos qō ē gl'ia· vel a cleo
cles qō est glozioz· Et oponīē clit? cum in· & dicīē
Inclit? ta tū· i· valde gl'osus· nobilis· Vel pōt opo
ni inclitus ab in & clito onis· Vñ inclit?· i· nobilis
& gl'osus secōm hug· vel inclitus secōm Pap· opōīē
ab in & cleos quod est gloria· Inde inclitus· i· mt?
gl'osus siue intus cleos· & cozri· cli·

Cliuosus sa sū Vide in cliuus

Cliu? A cleo cles qō est incliare dicīē hic cliuus
ui· i· collis· secōm qō osideraē in descensu sz ascēs?
vel potius descensus mōtis vel flexuositas· vñ cli
uosus sa sū· i· mōticulosus vel flexuos?· Cliuus cō
ponīē hic & hec accliuis & hoc ue vel accliuus ua
uū· Decliu? Procliu? & qōlibz istoz opaē secūdū
hug· Pap· vero dicit· Cliu? ascēsus· mōs nō altus

Cliuosus· i· inclīat?· Pro ascēsu sumīē Regū j· ca·
ix· Cūqz ascenderēt cliuū ciuitatis inuenerūt puel
las zē· & pducit cli

Cloaca A colo las dicīē hec cloaca ce· qz ibi colā
tur q̄ emittūē· & dicīē cloaca q̄libet fossa ad quam
sordes defluūt · vel secōm quosdā dicīē a cleo cles
qō est absc̄ōdere vel sorbere· qz stercora & īmūda
absorbeat vel absc̄ōdat· & pd· pnlē· vel secōm pap
Cloace dicte sūt· qz p eas colāē aq̄· vt quotiēs plu
uie īundatō extiterit p eas aq̄ exī ciuitatē emittāē

Cloacari? rii q̄ cloacā facit vel purgat a cloaca di
cīē· & hec cloacaria rie in eodē sensu· Et cloacarius
ria riū qō ptinet ad cloacā vel res cloace

Cloro vna ex trib? parcis· & interptaē ouocatio
ludo dis antiq̄ dixerūt· sz moderni claudo is di
cūt· vñ p̄t oponi secundū antiqtatē· Cōcludo· Ex
cludo Decludo zē· Vide ī claudo dis

Cluniculū li ge· neu· pnl't· coz· i· spata. splēdona
& dicīē a clunis· qz resplēdeat a clune· vel dicitur
a cluo is· qz defendat Cluniculū etiā dicīē fozamē
quod fit in camisijs mulierū circa inguina · vel gna
liter qō fit in pānis earū circa lat? secōm hug

Clunis· A culus dicīē hic aut hec clunis gnis inc
ti· id ē· nates· qz sint iuxta culū · vel poti? deriuaē a
cluo is p defēdo· qz illa massa carnis defendit ossa
sedentis szm hug· Pap· vero dicit· Clunes dicte q
sint iuxta culum

Cluo is clui caret sup· & sigt duo sz defendere·
& resplēdere· Cluo oponīē precluo is· i· valde defen
dere vel valde resplēdere· Vnde hic & hec pcliuis
Et cluo p defēdo cū suis oppositis siqua habz actm
est· Pro resplendere neu· & omīa carēt sup· secun
dū hug· Pap· ūo dicit· Cluere· i· pollere· excellere·
vigere ptegere

Coaceruo as aui ex cō & aceruo as· & ab
ijcīē n· & ē coaceruare i· l' aceruare cumu
Coacti aduer· i· vrgenter Clare· congregare

Coactor oris q̄ cogit a cogo is· Coactor etiaz di
cīē aselli agitatoz secundū Pap

Coactrix tricis fēi ge· mulier q̄ cogit· & formaē a
coactor toz uersa in trix vel oz in rix

Cpact? ta tū· i· ostrictus· in vnū collectus· a co
pacuo is coacui ex cō & acuo is Cago is dicīē
· i· simul acuere· Hiero· in plogo libroz salomonis
Sciat magis scripta nrā intelligi· q̄ nō ī terciū vas
trāsfusa coacuerūt· sed stati de plo purissime omē
data teste suū sapozē seruauerūt

Coadiuuo as· i· simul adiuuo & cōponitur ex cō
& adiuuo as· & abijcīē n·

Coaduno ex cō· & aduno nas· id est· simul aduna
re cū alio in vnū colligere & abijcīē n

Coagito tas ex cō & agito tas· & est coagitare si
mul agitare vel cumulare· omonere vel repellere

Coagulat? ta tū· i· ostrictus vel simul stractus· a
Coagulū a cogo is dicīē hoc Coagulo dicitur
coagulū li· id est· illud quod ponīē in lacte vt coa
guleē· Vnde coagulo las id est simul stringere

Coalbeo bes bui bere· i· simul albē a con & albeo

Coaleo les in coalo lis vide & abijcīē n

Coalesco scis inchoatīm a coaleo les

Coalo lis lui id est crescere ex con & alo lis· Qō
etiā secūde piugatōnis īueniē coaleo les lere· id est
simul crescere· Inde coalesco scis inchoatīm

Coalterco as vel coaltercoz aris· i· simul certare
litigare ex cō & alterco vel altercoz opōīē·

Coamicio is iui itum simul amicire ex cō & ami
cio cis & corripit mi·

Coāgo is xi ctū id ē simul angere ex cō & āgo is

Coarguo uis gui guere id ē simul arguere ex con
parto as aui are· i· simul & arguo guis
artare ostringere odensare· ex cō & arto tas

Coax vox est ranaz

Coaxo as verbū ptiū ranaz & dicīē a coax cis·

Coccineus nea neum in coccus vide

Cocciteus tea teū deriuaē a coccitus. Vir· in vii·
eneid· Hic subitā rabiē coccitea virgo obiicit &cē·

Cocc? ci mas· ge· est gen? tincture s· medīū inter
rubeū & croceū· coccū dicūt greci· Nos rubeū seu
vermiculū dicimus· Est em vermiculus ex siluestri
bus frondibus· vnde coccinus na nū· & coccineus
nea neū illo colore tinctus· id est· rubeus. Inueniē
etiā hō coccinū in Esa· i· Si fuerint peccata vestra
vt coccinū· vbi dicit glosa· Hoc est coccus & cocci
nū & vermiculus· Et scias q̄ coccinū substanti
uū coz· mediā· & coccinus na nū adiectiū pducit
pnlē· sicut bissinus na nū pducit mediā· Sed hoc

bissimũ substãtiã eã corr· & vt dicit Pap· Coccine
Coclea a cõca dicit ¶ ũ sanguineũ a cocco dicit.
hec coclea lee di· quasi cõcula Item coclee dicũt al
te & rotũde turres scz a cido quasi ciclee· qz p cir-
culũ ascendnt ad orbẽ Vnde scõm pap Coclea di
cit p circulũ ascens? Grecis· vero dicit Dic cocleã
Coclear a coclea dici ¶ turris scalã testãqz limacis
tur hoc coclear vel h° cocleare huius ris· a scauita
te vel ab vsu pri? cochleaz dictũ Cochear etiã dici
tur q̃daz mẽsura scz dimidia pars dragme appẽdẽs
siliqs nouẽ qõ triplicatũ conculã facit sm hug· In
grecis· sic dicit Est coclear ppie q° pultes põis in
Coclean? rii ẽ lapis mari? cocleis & arẽis ¶ ore
& lapillis scret? & aspri? & dicit a coclea
Coctilis a coquo qs dicit hic & hec coctilis · &
hoc le pn'r· cor· qõ coctũ ẽ vel aptũ ad coq̃ndum
Coct? ta tum a coquo qs dicit· Qz aũt coctum
quasi coactuz ab igne & aqua dicit et hia est nõ de
riuatõ Quod ponit semicoctus ta tum
Cocula vasa omnia coquendi causa parata
Codex Caudex idẽ est qõ trũcus & mutata au in
o dicit hic codex· vel a caudex dicit hic codex liber
q̃dam in quo ptinent diuersa p̃cepta iusticie · sicut
in codice trũco ptinent diuersi rami · Et appellatio
ista mõ ampliata est vt etiam q̃libet liber dicat co
dex Differũt tamẽ codex & liber · Quia codex est
ppie multoz librozz· qz tanq̃ ramos continet in se
multos libros Sed liber est vnius voluminis
Codicillus li dimi· pu? codex Codicill? etiã dice
bat illa carta in qua scriptũ erat testamẽtũ alicuius
mortui extra ciuitatẽ vel ĩ pegrinatõe que postea
mittebat ad romãos secũdũ hug· Pap· vero dicit
codicill? paruus codex vel scriptura nulla indiget
solẽnitate sed solũmodo testatoris voluntatẽ sigfi
Codicul? li di· ¶ cans· loco testamenti habet
pu? codex idẽ qõ codicill? & cor· cu
Coegi coegisti ptꝛitum est de cogo gis
Coeo Eo is ponit cũ cõ & dicit coeo is subt ra
cta n· & ẽ coire simul ire· & coire· i· ptũgi · pgrega
ri· coadunari· uenire· Vñ qz vir & femia piungũt
in ope veneꝛeo dicũt tunc coire· Vñ hic coit? tus
tui· i· pcubitus· Item coire q̃q ponit transitiue p
cõiungẽ siue colligere & cõgregare· & secũdũ hoc
inuenit eius passiuũ in tercia psona· Vnde lucan?
Multũq; coit humani gñis· id est· colligit & pgre
gat· coeo tamen neu· est & absolutum
Coepiscopus pi vicarius est epi a cõ & eps· vel
sim pap· Coeps cõiunctus & vicinus episcop?
Coepulor laris· i· siml' epulari a cõ & epulor aris
Coequo q̃s q̃ui q̃re· i· simul equare ex cõ & equo
quas· Vnde hic & hec & hoc coequans tis· & scri
bit p oe dyptõgũ· Vnde patet q̃ põ· pn'r· Regz
ii· libro ca· viii· Et mẽsus ẽ eos funicl'o coeq̃ns ẽre
Coerceo es cui citũ verbũ actiñ· i· simul arcẽ· cõ
stringere· & cõpõit ex cõ & arceo es· vñ hic & hec
coercibilis & hoc le· Vnde coercibiliter aduerbiũ
Coes? sa sũ· i· corros? a cõ & esus· & põ· pn'r·
Coetane? nea neũ· i· vni? & eiusdẽ etatis· Gal· i·
Proficiebã ĩ iudaismo sup̃ ml'tos coetaneos meos
Coeternus na nũ id est simul eternus · & cõponi
tur a cõ & etern? · vt filius est deo patri coetern? ·
Vnde hec coeternitas tatis· Vide in persona
Cofmarius rii masc· gñis qui cofinos facit vel vẽ
dit vel portat· & dicitur a cofinus ni
Cofinul? li diminutiñ· paru? cofinus
Cofinus ni pn'r· cor· dicit a cauo as quasi cauus
qz sit cau? secũdũ rabanũ· Et vt dicit pap· cofinos
grece corbis latine· cofin? vas ex virgultis aptum
aliqd mũdare· vel vt dicit q̃dam glosa in iohanne·
cofini sũt vasa ad fimũ portãdũ · Vel dic q̃ cofin?
est gestatoriũ fimi vel ceni qõ q̃si idẽ est· vel scz
quosdã· cofini sũt vasa viminea ad opa seruilia de
putata· Iuxta illud p̃s· Mãs? ei? ĩ cofino seruierunt
Cogitatiũcula le dimi· parua cogitatõ
Cogito tas· i· puto & fit a scõa psõa huius verbi
cogo is abstracta s· & addita to· vnde verbalia co
gitator· cogitatrix· cogitatõ· & hic cogitat? tꝰ tui
& hoc cogitamẽ mis· cogito cõpõit· Excogito tas·
Precogito tas· Recogito tas· & ab istis verbalia ·
& dicit cogitatõ· qz cogat frẽq̃nt aim reminisci
Cognat? · gnat? · i· filius cõpõit cũ cõ & abiecta
n· dicit hic cognat? ti· i· frater quasi simul nat? · &
hec cognata· i· sozor quasi simul nata· i· filia· & tũc
põit g in nat? · & nata p ptheſim· Itẽ natus ta tuz
cõponit cũ cõ & ad & dicit cognat? ta tũ· & hic
cognatus & hec cognata· Et agnatus ta tũ · & hic
agnat? hec agnata q̃ vel q̃ vel qõ est de eodẽ gñe
natus vel nata vel natũ· tamen ibi est differẽtia· qz
agnati dicunt q̃ p virilẽ sexũ descẽdũt Sed cogna
ti dicunt q̃ p femineũ descendũt sexũ· Et dicuntur
agnati· qz accedũt p natis· & succedũt loco natoz
dũ desũt filii· Sed cognati dicũtur qz sũt de eodẽ
gñe nati· vel qz sũt ꝓpinq̃tate cognatõis cõiuncti
Quiiõ post agnatos habent· qz p femineꝰ sexus p
sõas veniũt· Et a cognat? dicit hec cognatõ onis·
Et ab agnatus hec agnatõ onis· i· parentela· cõsan
guinitas sed distingue
Cognomẽ inis est cõe nomẽ totius cognatõis· vn
de hic & hec cognomis & hoc mine q̃ sũt eiusdem
cognomis vel nomis· & tũc cõponit a cõ & nomẽ
& ide cognomio as· i· cognomine appellare vel co
Cognosco scis noui nitũ noscere ¶ gnomẽ ponẽ
· i· simul noscere· vnde cognitor dicit a cognoscen
do rõnes vtriusq; ptis· cognoscẽ etiã dicit in alio
sẽsu· vt ibi· Adã cognouit vxorẽ suã · Cognosco cõ
ponit ex cõ & nosco· & mutatur n· ĩ g· Cognosco
cõponit cũ p̃ & re & dicitur p̃cognosco is · Reco
gnosco is· De cognitõe sanctoz dicã in oratõ & ĩ
sanctus· De cognitõe vero nostre vilitatis dicaz
ĩ curiosus· Itẽ de cognitõne mortuoz dicã ĩ defun
ctus Itẽ de cognitõe btõz angeloz dicã i itellẽtus
Cogo Ago cõponitur cũ con & fit cogo is coegi
coactũ· vnde verbalia coactor trix coactõ· Et est
cogẽ cõstr̃gere vel coadunare· vnde versus Cogo
constr̃go dico cogo coaduno
Cohereo es hesi hesũ simul hereo ex con et hereo
res abiecta n· et producit he
Coheres redis cõis ge· i· simul cũ alio heres· et cõ
põitur ex cõ et heres· et põ· plẽ· tã ĩ ntõ q̃p ĩ obliqs
Ro· viii· Si aũ filii et hẽdes quidẽ dei cohẽdes aũt
Cohibeo bes bui bitũ cohibẽ· i· coercẽ· re ¶ xpi
frenare· cõstr̃gere· vetare· et cõpõitur ex cõ et ha
beo bes et abiicitur n· et mutatur a ĩ i· Aliquando
tñ retinetur n· et dicitur cõhibeo bes conhibentia·
sz tũc aliud sigt vt patebit Et nota q̃ venialia co
hibentur et peccata mortalia phibentur
Cohors. a cohortor taris dicitur hic cohors tis a
freq̃ntia cohortatõis et est cohors multitudo rusti
coz· castrũ multitudo militũ · Cohors maior cõti
net quingentos· cohors minor trecentos· Item co
hors dicitur quoddã genus munitionis a coartan
do vel coercendo· quia coerceat cuncta interiora·
id est· cõdudat· vel qz coerceat obiectu suo extra
neos et adire phibeat· Et secundũ hoc in tali sẽsu

melius scribiē p vnū o·& sine h·scz cozs cortis
Cohortoz taris tatus sum cohortari·id est·simul hortari ex con & hortoz hortaris
Cohostio stis tiui tire·i·simul hostire siue equare & componitur a con & hostio hostis
Cohum hi gnis neutri·i·cozrigia qua iugū ad temonē religatē·& dicitur a cohibeo cohibes·
Cojcio cis ex cō & iacio cis·& abijciē aliquādo n·aliquando retimeē & melius· vide in cōjcio cis·
Coimo mis emi empcū·id est· simul emere ex cō et emo mis·& abijciē n·& mutaē e in i·coz·
Coinquino nas·i.ꝓmaculare·fedare,simul peccare ex cō & inquino nas & coz·qui Matē·vii·Sed q̄ de oze pceduūt illa sūt q̄ coinquināt hominē
Coire mfitiuꝰ de coco is·vide etiā in coco
Coitus tus tui·id est concubitus a coco is iui itū & coz·pnlē sicut coitū supinum
Colax cis fuit quidam leccatoz·a quo & quilibet parasitus potest dici colax
Colema a colo is ōz hoc colema atis·i· comixtio herbe & olei ex q̄ luctatozes ī palestra vngebātur·
Colera A colus vel colō dicē hec colera re pnlt·coz q̄si follicula scz fellis effusio·& est vnꝰ de quatuoz humozibus corpis · Dicitur etiam colera ipe follicul? de quo fel effūdiē·Et nota ꝙ q̄ttuoz sunt humozes corpis humani scz sanguis colera melancolia & flegma. Et vnusquisq; p̄dictoꝝ humoꝝ elementū suū imitaē·Sanguis nanq; imitaē aerem Colera ignē·Melancolia terzā·Flegma aquā·vide
Colericus ca cū pnlt·coz·ille in ¶ de hoc in estas quo magis dominaē colera·& dicitē a colera re
Colicus ca cū in colus est & corripit penultimā
Colifiū a colo lis dicē hoc colifiū fii·i·panis qui post primā vel meridiē laborantibꝰ daē·Vel pānis azimꝰ ī modū virilis membri factꝰ· quo solebant vti agōiste vt essēt fortiozes·Iuuenalis Comedūt colifia pauca·scdum hug·Pap·vero dicit·Colifia dicūē panes azimi & genꝰ carniū carnes asse & semicocte·qui ē victꝰ athletaꝝ & ꝑ·o añ l·colifia
Colimbꝰ bi masc·gnis ē herba crescēs in aqua·vel virsꝰ virens vel aqueductus s.locꝰ p quē discurrit aqua·In passiōe bti thome inuenit·Fecit colimbū & lacꝰ aquaꝝ influētes scdm hug·Pap·vero dicit Colimbus vbi mundanē vestimenta vel aquarū in fluens locus·& producit primam
Collactaneus nea neū·i·eodem lacte nutritꝰ·vl' eodē tpe lactatus·& dicitē a collacto tas·Actuuꝝ xiii Et manaen qui erat herodis tetrarche collacta
Collacteus tea teū·i·eiusdem lactis·Col ¶ neus lactei sunt qui idem lac suxerūt·vel in eodem tpe quasi coetanei·& ponitē ex con & lacteus·
Collacto tas taui tare·id est,simul lactare·& cō ponitē ex cō & lacto & mutatur n in l·
Collafizo as·i·collafis cedē a collafus fi·dicitē·vel scm Pap·Collafizare ē collū cedere·Vnde collafizatꝰ ta tū·i·collafis cesꝰ vel verberatꝰ Petri i·cap·ii·Que ē em grā si peccātes & collafizati suffertis quasi dicat si peccatis & puniml ñ ē in hoc grā
Collafus fi ē colli pcussio a collū ōz·& ē masc·ge·
Collariū rii·id q̄d ē ī collo canis a collū dicitē
Collateralis a cō & lateralis ꝑpōitē hic & hec collateralis & hoc le q̄ est a latere·vt ventꝰ collateralis quasi otiguꝰ & vicinꝰ & a latere existens
Collatero ras raui·i·simul laterare pnl'·coz·& cō ponitē ex cō & latero ras q̄d ē iūgē vl' aliq̄d alicꝰ lateri apponere·& est actiuum·
Collatō onis in collatiuꝰ vide
Collatiuꝰ a ꝑfero fers dicitē hec collatō onis· Et collatiuꝰ ua uū·i·largꝰ·amplꝰ·sinuosꝰ· capax vbi multa ꝑferūtē·Vñ collatiue aduer ꝑferē di·Vñ ꝑs·dicitē agere de litera collatiue vbi ostenditē que litera cui litere ꝑferē ad ꝓstitutionē sillabe
Collato tas taui tū·i·simul latare ,ex con & lato latas cōponitē·vide in lato tas & ꝓducit la
Collauoo das·i·simul laudare·vide in laudo das·
Collectiuꝰ na uū a colligo is dicitē·vñ collectiū nomē dicitē q̄d ī singulari nūo mltitudinē signat vt populꝰ·Plēs em̄ boēs ī vno ꝑpl'o colligūē· vide ī tcia ꝑte vbi agitē de spēbꝰ noīm ī ca.de noīe colle
Collega ge masc·gnis nomē officij viro ¶ ctiuorum est·& dicitē a collego as·& ꝑd·pnl't·Proprie quidē college sunt ī officō scz q̄ msimul legātur ad aliquod officiū agendū vt ad pacē iter aliquos cō ponendā·Vñ versꝰ Consortes iūgit amoz·socios labor vnus Missio collegas ad eūdē copulat actū Ast eadē comites vnit via·mensa sodales·Item lego is ꝓpōitē cū cō·& dicitē colligo is·Et idē,hic & hec collega ge cōis gnis pnlē·coz·i· simul colligēs vel legēs·Sicut em̄ ꝙuene dicūē simul veniētes·sic college dicūē simul legētes·vide in socius
Collegiū a colligo is·i·simul lego dicitē hoc collegiū gii·i·societas·Vñ collegio as·i·collegiū facē· congregare scdm hug·Pap· vero dicit· Collegiū ē societas collegaꝝ in vno honoze positoꝝ
Collaetoz taris tatus tari·i·simul letari a cō & letoz taris & producit le· quia ibi est dyptōgus ae
Colleuio as·i·simul leuio·Vide in leuio as
Collibentia tie·i·obedientia vel ꝙsensus & idē est collibescētia & dicitur a collibeo bes
Collibeo Libet vel libeo ꝑpo·cum cō·& ōz collibeo bes·i·simul libere vel ꝙplacere Itē collibere·i·obedire vel ꝙplētire·Vñ collibesco scis ichoatm· &
Collibertꝰ·i·cū alio libē?·vide ī libtus ¶ coz·li
Collibescētia in collibentia vide
Collibista collibiste in collibiū vide
Collibiū bii dicitē a collibeo bes·& dicitur collibium puū munusculū vel fructꝰ vt pomū·nuces·cicer frixū·vua passa quod & bellariuꝝ dicitur & antepometū·et dicitur a collibet·qz simul cū aliis placet ·pꝰ·n· carniū fercla fructꝰ solēt diligi·p se nō tantū·Vnde collibista te dicitur q̄ recipit collibia et hmōi munuscula p vsura vel aliquo seruitio ·dicitur etiam collibista qui vendit collibia
Collibzum bzi pnl't·ꝓducta ē genus pecunie vel tota pecunia simul collibzata· et dicitur a collibzo bzas quod cōpōitur a con et libzo bzas
Colliculus li dimmutm puus collis
Collido dis lisi sū collidere·i· simul ledere a con et ledo dis· Vnde collisus sa sū·et coz·li
Colligo is gi ctū·colligere simul legere a cō et lego is·et coz·li·sed ꝓducit in ptento le
Collirida de pnl't·cor·dicitur a collū· et est collirida panis tenuis et quasi subcinericius·vel colliri da est panis modicus et triāgulꝰ coctus et frictꝰ deēsꝰ · Reg·ij·ca.vi· collirida panis· Vnde alexā der·Collirida panis quodda genus·eē memento
Colliriū· A collū dicitur hoc collariū rii·i· q̄libet supunctio·ꝓprie tamen ad tergendas feces oculorum sm hug·Pap·vero dicit Colliriū medicamentū· Colliria sonāt·qz vicia oculoꝝ tergāt· Apo·iii Et collirio inunge oculos tuos vt videas
Collis· A collū dicitur hic collis·et sunt colles p mimentioza iuga montiū·quasi colla· vel ipsi ascensus circa sūmitates montiū · et facit gtūs pluralis

im iũ colliũ & actũs plis ĩ es vel ĩ is colles vel lis
Collisio · onis fei gnis ąsi simul lesio a collido dis vel p formatõnem a collisꝫ · si addita o · fit collisio Itẽ collisio ẽ quedã spẽs methaplasmi · q̃ alio nomine dicãt sinalimpha de q̃ dixi ĩ quarta pte in ca · methaplasmi · Itẽ collisiones sunt cũ aspe osonãtes in ostructõe occurrũt sibi vt ẽ illud · Si iures auriga ploza p flagella p freꝛa · vt vult Pap̃ · & sic collisio est viciũ contentũ sub barbarismo
Collisus sa sũ · q̃i sil'lesꝫ a collido is dicit · & ꝓ li
Collito tas taui tare · id est · simul litare · & cõponitur a con & lito tas · & corripit li
Colliuco ues liui uere · id ẽ · simul liuere ex con & liueo ues · Vnde colliuesco inchoatiũ & ꝓducit li ·
Colloco cas aui are · i · simul locare · ex cõ & loco
Colloqũ quii · i · osiliũ vel ocio Cas opõit qõ vulgo dicit perlamẽtũ · & dr a colloquor qris · vel pt dici colloquiũ q̃i simul loquiũ · i · simul habẽ
Colloquor ris tus sũ · colloqui Locutionem id est · simul loqui a cõ & loquor ris · & cor · lo
Colluco as aui are · id est · obscurare · & est tractũ a ramis arborꝫ · qui cadentes nemus obscurius faciunt · & cõponit a cõ & lucus · & ꝓducit lu
Collulũ li dimmutiũ paruũ collũ.
Collũ A columna dicit hoc collũ li · qr sit longuꝫ & rotundũ vt colũna baiulãs caput · cuiꝰ anterior pars gula · posterior ceruix dicit ẽm hug · Papias etiã dicit · Collũ dictum · quia sit rigidũ & rotũdũ caput sustentans sicut columna
Colluo is · i · simul luo vel siml'delauare vel destruere · vel sordes congregare · & cõponit ex cõ & luo
Collustro as aui are · i · simul lustrare ex con & lu
Colluuiũ A colluo is dicit hoc collu Stro stras uiũ uii · & hec colluuies ei · & hec colluuio onis in codẽ sensu · i · aquaꝫ inundatõ · vel sordiũ collectio & congregatõ ex multa fluxiõe & inundatõe aquarũ
Colo as aui dicit a colꝰ. & est colare · purgare · foras emittere · liq̃facere · eliq̃re Colo oponit Concolo las Decolo las Excolo as · Precolo as · percolo las Recolo as Succolo as · i · paꝫ colare · vel q̃ sẽ subtꝰ colare vel post colare · Et est actũ cũ omnibꝰ suis opõitis · & oĩa põ · hanc sillabã co · Sed colo is eam cor · Vñ ĩ grecis dicit Prĩa dico colo ẽcia dico colo Idẽ Nũc ego rura colo · lego calco gurgite colo
Colo is lui ere quimq; habꝫ significatões Colo ciuitatẽ · i · habito · colo terrã id ẽ · aro · colo formã id ẽ orno · colo deũ · i · veneror · colo parentes · id est diligo He significatões primenẽ ĩ his versibꝰ · Agros rus formã supos colit atq; parẽtes · Hos arat · hic habitat · ornat · honorat · amat A colo vel colens p cõpositõeꝫ hic & hec celicola & cristicola le · & b & hec ruricola le · & hic & hec agricola le Et scias q̃ hmõi noĩa cõposita a colo is sũt cõis gnis sic a gigno oposita · Vñ in doctrinali dicit Quod colo cõponit omune locare decebit Qõq; facit gigno Itẽ colo oponit cũ ad & dicit accolo · Itẽ cũ ex & dicit excolo · i · diligẽter colẽ Itẽ a colo cõponit in colo is · i · habitare · pcolo lis id ẽ pfecte colẽ · p̃colo id est p̃ aliis colẽ · occulo is · i · absconde Recolo · i · rememorari · recordari · ad memoriã reducẽ · vel iterũ colere Colo actũ est in omi sua significatõe · nisi ꝓ habitare & arare · Tũc eñ est neu Cõposita vero ab eo si redoleãt alteruterã p̃dictaꝫ significationũ scz arare vel hĩtare neutra sũt · in aliis significatõibꝰ oñia sũt actiua Itẽ omnia oposita ab eo retinẽt lrãtuzã sui simplicis vbiq; · preter occulo is qõ mutat o i u Item omia faciũt preteritũ ĩ lui & sup ·

im cultũ Et hec silua co vbiq; cor · in eis
Colobiũ A collũ dicit hꝰ colobiũ bii · i · pallium virgmale vsq; ad talos dependsũ & sine manicis & dicit colobiũ quasi collobiũ a collo dependsum · vel qr sit lõgum · Et nota q̃ nõ solũ virgines sz etiam dyacõi vtebãt colobio · loco cꝰ postea vsi sunt dalmatica · qr scz nuditas brachiorꝫ culpabat
Coloma me · i · calãꝰ cũ spica sua & dicit a culmꝰ
Colon dicũt greci & interptat mẽbꝛ Itẽ colõ vl' colos dicũt greci sel vel aliud itestimũ A colõ or p cõpositõem Monocolos dicolos vel tricolos & tetracolos a monos qõ est vnũ · vel dis siue bis qõ ẽ dio vel tris qõ est tres vel tria · vel tetras quod ẽ q̃tuor & colõ qõ est mẽbꝛ scz qõ habz vnã vel duas vl'tres vel quattuor metri varietates Vñ inuenit ĩ odis horatii · hec oda est monocolos hec dicolos hec tricolos · i · hẽ ĩ se vnaz vel duas vel tres metri varietates · papias dicit Colõ culare intestimũ
Colonia a colonus dicit hec colõia nic id est ciuitas vel castꝛ vel villa q̃libz a nouis instituta colonis · hieronimꝰ in ꝓlogo hieremie Iã terras eorꝛ colonie gentiũ possidebant · colõia etiã dicebat olim ciuitas vel regio capta a romanis in qua veteribus expulsis supinducebanẽ noui colõi a romanis · colonia etiã dicebat ciuitas vel castꝛ vel villa in confinio duarꝛ regionũ a colõis ibi freq̃nter mutatis a romanis · ne liceret eis esse infideles secũdum hug · vel szm pap̃ · colõia est q̃ ꝓ defectu indigenarꝛ nouis cultoribꝰ adimplet · dicta q̃ sit agriculture de
Colonꝰ ni id est · terre cultor & ꝓprie ad Dita uena qui aliũde veniens agꝛ locatũ sibi colit & dicit a colo is secundũ hug · pap̃ · etiã dicit · colõi ab incolendo terrã dicti aduene sũt
Coloq̃ntida de vel hec coloq̃ntis tidis · cucurbita agrestis & vehemẽter amara · q̃ similiter vt cucurbita p terrã flagella extẽdit fructu rotundo & foliis similibꝰ cucumeri vsuali · Vnde ĩ quarto libro regũ ca · iiii · Et collegit ex ea coloq̃ntidas agri · vel vt dr ĩ historiis · coloq̃ntide sũt agrestes cucurbite amarissime · minores his que in ortis nascũt · vel vt q̃dam dicũt · herba est quasi vitis se diffundẽs ĩ se pibꝰ fructu modico purpureo & rotundo cuz maturus ẽ · Vnde alexãder sic dicit · agrestis tibi sit coloquintida curbita lector
Color dicit a caleo · qr calore ignis & solis colores cõficiunt · vel dicit a colo as · quia olim colorest colabant vt essent nimie subtilitatis · Vnde colorare verbũ actũ · alii vero dicũt · q̃ a colorio fit color ꝓ apocopam · color cõpo · hic & hec bicolor ris · quasi duorꝛ colorꝛ · Vnde bicoloratus ta tũ · & hic & hec tricolor ris · i · triũ colorꝛ · Vñ tricoloratꝰ tatum · & hic & hec multicolor · i · multorꝛ colorꝛ · hic & hec diũsicolor · i · diuersorꝛ colorꝛ · et hic et hec discolor · i · diuersorꝛ colorꝛ · vel alterius coloris · Vnde discoloratꝰ ta tũ · & hic & hec vnicolor · i · vniꝰ coloris · & hic & hec rubicolor · i · rubei coloris · & hic & hec albicolor · id est · albi coloris · & cuz eisdẽ cõpõit colorare · & sũt omia eiꝰ cõpõita actiua · & cor · p̃dicta co · Et scias · q̃ omia cõpõita a color vt bicolor · a decor · vt dedecor · a corpus · vt bicor por sũt cõis gnis · licet irregulariter · aliq̃n inuenit in neutro gne · quod auctoritati attribuim? · Ezechiel' xvi · Et sumpsisti vestimẽta tua multicoloria & cor · primã color · auian? · Ingenio morꝛ subsistit forma colorũz · Itẽ szm pap̃ · colores rhetorici sunt qualitates vel spẽs dicendi · ꝺ quibꝰ habes in fine quarte ptis · Itẽ de colore nubiũ vide in nubes

Coloro ras raui rare verbū actiū a color dicitur Alij vero dicūt·q; a colozo fit color ꝑ apocopam Colozo ꝙpōiē cū cō·& diciē ꝙcolozo ras·i·siml' colozare vel cū alijs colozē ꝑpare· Itē cū de & diciē decolozo ras·i·valde colorare vel colozem auferze Et vt breuiter dicam? ꝙpōiē cū oīb? ꝑdictis cū q̄ b? color & omnia sūt actiua·& ꝓducūt lo

Colos vel colō dicunt greci fel·vel aliud intestinum·sicut dixi in colō

Coloseū.a colosus diciē h° coloseū sci quidaz loc? rome vbi olim erant ymagines oīm ꝓuintiaruz & in medio erat ymago rome tenēs pomū aureum in manu·vt pote dña & regina oīm· Et erāt ita disposite arte nigromātie·q; qñ aliq̄ ꝓuincia volebat insurgē ꝙtra rōanos statī ymago rome obuertebat dorsū illi? ꝓuintie ymagini·Vel vt dicūt ymago illi? ꝓuintie īsurgebat ꝙtra ymaginē rome· & tūc rōani ex imꝑuiso mittebāt illuc exercitū· & ꝓuincias illā sibi subiugabant·Et tali arte rōani quasi totū mundū sibi subiugauerūt·& diciē in vulgari colisie·Vide in pantheō

Colos? A colo is diciē hic colos? si·id est·aliqua res in memoria alicui? mortui facta· vt tumuli & ymagines apud antiquos·& diciē colos? q̄si colēs ossa·& ꝓ·pnlē Iuuenalis·Et de marmoreo ætharaz suspēde coloso·ſm hug·Pap·vero dicit·Colossus vocaē statua marmorea & alta

Colostz·a colo is diciē hoc colostz stri qō & colostra diciē·i·lac ꝙcretū in māmis vel poti? nouuz lac qō statī ꝑmo mulgeē p? fetū qō cito coagulaē Pap·dicit·Colostz lac nouū ꝑ o·Pōt etiā ī fe·gedeclinari hec colostra stre·Vnde dicit auicēna ī ii· lib·in ca·de lacte·Et colostra est tarde digestōis Mel vero ipm rectificat·& acquirit ex ipō corp? nutrimentū plurimū·hec ille

Colubella in colūna vide

Coluber·a colo lis diciē hic coluber bri penultīa naturaliter cor·& hec colubra bre· quia colat vmbrā·genus est serpentis·Vnde colubrin? na num· Coluber ceruū fugit·leonē imerficiat

Colubercul? li di·paru? coluber

Colū A colo as hoc colū li instruīmtum ꝑ qō mustū fluit·Vnde virgi·Tūc spissos fimīe qualos colaqz ꝓlozz·Fūosis de rispe tectis·Itē colū accipiē ꝑ quodā colore rhetorico·Sūt ei colū &cōa duo colores rhetorici·vide ī fie quarte ptis· Papias sic dicit·Cola dicunē ꝑ que mustum fluit·a colādo dicta hoc colum li

Colūba·a color secundū rabanū diciē hic colūb? & hec ba·ꝓter diuersos colores quos habet ī collo·& ē fēi gn̄is colūba & diciē colūba quasi colens lūbos·& habet septē ꝓprietates·caret felle· nulluz ledit·alienos pullos nutrit·gemituz ꝑ cantu emittit iuxta fluuiū moraē·granū eligit qō ꝙmedat·i foramib? petre nidificat·que omia ī significatōe cōueniūt fideli aīe·Significat etiā spūmsanctū

Colūbar A colūb? diciē hoc colūbar baris latibulū vel foramē vbi nidificāt colūbe·Colūbar etiam diciē qōdā gen? vinculi a collo·qz sit aptū collo· dicunē etiam columbaria·loca ꝙcaua in naui ꝑ quē remi emittūtur·quia sint similia latibulis columbarum vbi nidificant

Columbinus na nuz penultīa ꝓducta possessiuū a columbus diciē·Item hic colūbin? ni qdaz lapis a colore illius auis sic dict?

Columbulus li·diminutīm ꝙ? colūb?· & hec colūbula le parua columba

Columbus bi in colūba vide

Columella vide in colūna

Columē·a colo is diciē hoc columē mis·i· alacritas vel fortitudo·& cor·lu·vñ hōerus· hic patrie columē pugnat manorti? hector

Columis·a colūna diciē hic & hec colūis & hoc me·id est sanus & alacer·qz erect? & firmissimus sit vt columna·A quo ꝙpōiē hic & hec incolūis & hoc me·id est infirm?·& cor·lu

Colūna ne diciē a columē mis·qz in summo sit lōga·vel qz culmē sustineat·Vnde hec colūnula le dimi·& hec colūnella le dimi·& ꝑ abiectōez n· inueniē hec columella le·Vnde ioseph? ī vnj·Quattuor columelle quadrāgule stātes· Et a columella ꝑ mutatōez m in b·inueniē hec colubella le similiter dimi·& cor·co ꝑdicta·hora·in epy· Nempe inter varias nutriē silua columnas·Et in aurora dicitur Petra colūna viā sol redeūdo in orā

Colūnella le diminutīm ꝙua columna

Columnelli A colūna hi colūnelli orꝝ dētes q̄ cani dicunē a lōgitudine & rotūditate sic dicti·qz sunt lōgi & rotūdi ad moduz columne·scōm hug· Pap· vero dicit·Colomelli

Columnula le vide in colūna

Colur?·a colō & ur? ꝙpōiē hic colur? ri quasi colō ris·i·mēbr? s·cauda bouis siluestris nā vrus bos siluestris diciē·Inde colur? cauda illius·Vñ & quadā similitudine dicūtur coluri duo circuli impfecti in celo·q; quadaz ydeali prudētia fingunē in firma mēto· Sic em̄ cauda bouis facit circulū impfectuz ita q̄dā circuli fingunē esse in celo impfecti q̄tum ad visū nrm̄ scōm hug·Pap·aūt sic dicit·Coluri ī pfecti circuli interꝑtanē· Sunt aē duo diuidentes celū·vn? ꝑ mediū cancz & capcornū·alter ꝑ medium arietē & librā·nec ꝓueniunt nisi ad australē circulū·vnde impfecti dicunē

Col?·colos vel colō dicunt greci fel vel aliud in testinū·& vertiē in latinā formā·& dicē hic colus li apud nos·Vnde colicus ca cū·vt·colica passio· q̄ fit in illo mēbro·& colic? hō q̄ infirmitatem coli patiē·vnde macer de virib? herbaz· Illi? semē colicis cū melle medeē·Item inueniē hic col? li vel col? lus lui ꝑ rota feminaz·Sed tunc deriuaē a colo is. & est fēi gn̄is & secūde vel quarte declinatōis· secundū hug·Pap·aē dicit·colū ē grecū & est neutri gn̄is·Et in phisica diciē intestinū culare· Inde colica passio·colū·colatoriū a colādo mustū·colus instrumētū vnde femine nēt gn̄is fēi scōe vel quarte declinatōis·& cor·primā·Qui·epy·aptior est digitis lana colusqz meis

Coma·a como is diciē hec cōa e ꝓprie capilli muli ez a comēdo·Sic̄ cesaries virorꝝ a cedēdo·Vel dicitur cōa ꝓprie nō cesi capilli·& est nomen grecuz Item a cumulo as ꝑ ceratiū dicitur hec cuma me· vel poti? hec cōa me·quasi cuma id ē breuis dictō & hoc cōa atis·i·cēsura iudicū·Et a cōa me hic comatic? ci·i·versificator· Vnde cōatice aduerbium id est·breuiter·ꝙpendiose Itē cōa et colū sunt duo colores ī rhetorica·vide supra in quarta parte ī fine·Quidā tamē dicunt·q; cōa ē quadrupedis·Vnde grecism?·Est cōa quadrupedis·colubri iuba siue leonis·cesaries hōis crinis ꝓprie mulieris·huius & illius bene diciē esse capill?

Coma matis ꝓducit co·vide in coma me

Comarchus chi·id est·princeps sup comites·a comes et archos quod est pn̄ceps cōponitur

Comatic?·a coma me dicitur hic comaticus ci·i·

versificator. vnde comatice aduerbiū·i·breuiē cō=
pendiose·comaticus etiā dicit abbreuiator·cōpen=
dios?·diuis?·Vnde dicit hieronim? ī plogo osee
Comaticus est & ąsi p sententiā loquēs·vbi dicit
glosa·Abbreuiator diuisus eo q̄ in singulis clausu
lis diūsas & plēas sn̄as dicat·& corripit ti

Comatulus la lū dimi·a comatus dicit. Hieroni
mus ī ąd̄z epistola·Comatul? cōptus lasciu? do
mus tue tecta nō videant·

Comatus a cōa dicit cōatus ta tū·ī·comas hēns
& hec comata te·quedā gallia scz lōbardia·q̄ co=
mas solet nutrire·& p̄ducit pn̄t·comat? ta tum·
adiectm̄·Sed coma atis comata substantm̄ plura
lis numeri corripit penultimā siue ma

Combuo cōbuis in buo is vide

Comedia·Oda q̄ō est cantus vel laus cōponit cū
comos q̄ō est villa·& dicit hec cōedia die penul·
p̄ducta·P̄ōt tamē in metro esse breuis·i·villanus
cantus vel villana laus·q̄ tractat de reb? rustica
nis·Et est affinis quoti diane locutōni·q̄ circa vil
las fiebat & recitabat·Vel dicit cōedia a comesati
one·Solebāt em̄ post cibū boies ad audiendū eaz
uenire·& differt a tragedia·sic in tragedia dicet
Pap̄·āt sic dicit· Comedia est q̄ res p̄uataz & hu
miliū p̄sonaz cōprehēdit nō taz alto stilo vt trage
dia sed mediocri & dulci·q̄ etiā sepe de historica fi
de & de graubus p̄sonis tractat·Itē dicit papias
Comedi dicti sūt·q̄ prius post comesatēes ad eos
audiendos solebāt venire homines· sed post agres
si gesta vniuersoz & delicta corripiētes iuste p̄se
rebant·Et comedi ē p̄titū de cōedo·& gtūs de co
med? da dū·& vtr̄q̄z p̄ducit me·Sed comedi īnfi
nitiu? corripit penultimā

Comedicus ca cū ad comediā vel ad comedendū
ptinens vel delectabilis·Vnde comedice·id ē·dele
ctabiliter·& dicit cōedicus a comedus

Comedo is di cōponit ex cō & edo is·& q̄ ēpis
set p̄latio si diceret conedo mutata est n· in m·
& ita ē ibi m accidentaliter· Vñ nō ē cōtra regulā
si ibi m p̄feratur· Est em̄ regula q̄ p̄positio debet
sillabicari p se qō nō fit hic·Sed vt dixi m· est ibi
accidentaliter·& a comedo dis hic & hec comedo
onis·i·gluto·vorax·& corripit pn̄t· sicut ī verbo
Vñ siue dicat comedo is siue comedo onis semper
ē corripi debet·sic vult hug̃·& etiā magister bene
Et habet comedo is duplex supinum ·s· comestū
& comestū·Inde comesatio p vnū s·

Comedo onis pn̄t·corripit in ntō·sz in obliqs cā
p̄ducit·de hoc vide in comedo dis·& est cōmunis
generis comedo onis

Comed? da dū q̄ comediā describit·& dicit a co
media·& p̄ducit me·Vide in comedia

Comes mitis deriuat a como as·& est mas·gn̄is
& cor·co ·Tamen vicecomes ab eo cōpositū acuit
co·licet sit breuis·Et a comes hec comitissa se·Itē
inuenit hic & hec cōes gn̄is cōis p socio·& tūc ō
riuat a commeo meas·Et est comes p̄prie in iti
nere a commeando· soci? in piculo·collega in offi
cio·cōsors in p̄mio·sodalis ī mensa·vide versus in
collega ¶ Et scias q̄ comes est cōis gn̄is in decli=
natōe·sz omnis ī structōe·vñ lucanus. Impiūq̄z co
mes·De hoc vide ī tercia pte vbi agit de omni gne
& corripit co cōes substantm̄·Sz cōes actūs de co
mis·& comes futuz de como is p̄ducit co· Vnde
versus· Illis esto comes quoz te dogmate comes·
Est p̄ne comes cōes mas nom̄ honoris·Est moris
comes dignos habere comes·vide etiā ī como is

Comesatio onis sei gn̄is p vnū s· vide etiā in co
meso ab vltō supino hui? verbi co meso
medo scz comesu u·ī o·fit comeso sas pn̄t· produ
cta verbū freq̄ntatm̄·i·frequent comedē Proprie
q̄dē est comesare·sepe & supflue & luxuriose come
dē·Vñ hec comesatō onis· Et sūt p̄prie comesatō
nes supflua & luxuriosa conuiuia·& debet scribi per
vnū m·& vnū s·sic & suū verbū·& hoc vult hug·
& magister bene· Vnde patet· q̄ ad romanos
ca·xiii·vbi dicit·In comesatōib? & ebrietatib?·De
bet comesatōnibus per vnū m·& p simplex s·scri
bi vel proferi

Cometa te fēi gn̄is dicit ordinatrix comaz·& de
riuat a coma me· Iuuenalis tamē gratia metri īm
posuit sibi·Ponūt cosmete crinitas·Itē inuenit h
cometa te mas·gn̄is. vel hic cometes tis vel come
te·Et ē cometa q̄dā stella crinita·& emittens de se
radios flamaz ad modū crinū· Et semp q̄ndo ap
paret significat mortē vel īmutatōz alicuius p̄inci
pis· vel alicui? patrie destructōez· & semp dirigit
radios suos ad illā partē cui imitat ¶ Quidā tam̄
dicūt·q̄ nō ē stella·sz est q̄dā nubes ignea clarita
te accensa q̄ō magis credī? secūdū hug·& p̄ducit
me·pap̄·vero sic dicit·Cometes stella ē dictus·q̄
comas lumis ex se fūdat·q̄ō genus sideris quando
apparet pestilentiā·famē·aut bellū· vel regni muta
tōnē significat·q̄ō latini crinitē vocāt·eo q̄ īm mo
dū crinū flamas spargit ¶ Alij dicūt cū q̄b? ego
q̄ cometes nihil aliud ē q̄ vapor terre? grosso?·cu
ius partes sibi multū placēt·paulatī ascendēs ab ī
feriori parte est? ·ad superiorē partē eiusdē vbi con
cauitatē ignis attingit·& ibi diffus? ē & inflamat?
Et ideo videt lōgus freq̄nter & diffus? ¶ Itez sci
as q̄ stelle habētes comas efficiūtur & sz̄m locum
sue gn̄atōis sūt p̄ter aerē inflamatū et ex vicinita
te ignis·q̄ cōtinet materiā comete· & ipsū cometez
aerē dico p̄inquū igni·q̄ in se attinet calorē ignis ·
qrquādo in ipō vapor sicc? īflamat·tūc attinuatio
fit cū lumīe flame comete ab īferiori aere· vbi stat
vapor eiusdez nature & ita diffuso illo q̄ō attinuat
ei fit oblōgū·& hoc est cometes ¶ Et si q̄ras cū co
metes dicat se habere ad bellū vel ad mortē alic?
an sit huius signū vel causa vel effect?· Dico q̄ p
prie ē signū p̄cōz·q̄ sic dicit aris·ī libro de sōno
& vigilia Talia sūt sicut cōsiliarius cuius cōsilium
meliozibus iuētis mutari potest·Ita dominiū mar
tis bella & mortē continentiū & regētiū turbas si
gnat·sicut inclinās primū ad hoc p̄ā & calorē et
siccitatē·ex q̄b? p̄uenit animositas & excitatō p̄lo
rum ad inuicē·Et ideo signatū comete p̄ius est su
p̄a martē·q̄ est causa belli & destructōis populo
rū·Causa dico inclinās nō necessaria· & ideo dicit
illa signare cometes cū tamen eius signatō p̄xima
nō sit sup illa·Et scias q̄ vt dicit ptolome?·Homo
sapiens dominat astris·q̄ p sapiētiā suā pōt vita
re ea ad que astra disponunt· Vide de hoc supra ī
astr̄·& etiā infra in iupiter

Cometes tis mas·ge·pn̄t· p̄ō·vide ī cometa

Comic?·A comedia dicit comic? ca cū·ī·comed?
vel ad comediā ptinēs vel facet?·& cor·penultimā
¶ Duo sūt gn̄a comicoz scz comediā scribentiū
scz veteres·qui ioculatores extiterūt vt terentius
Noui q̄ & satirici quib? gn̄aliter vicia carpunt· vt
p̄sius & iuuenalis·& nudi pigūt·q̄z vicia denud·t

Comis·a como mis dicit hic & hec comis & hoc me·i·suauis vel curialis & facet?·Sed facet? ō do
ctrina· Comis de nata vel facet? ī factis · comis

in dictis·& compatur comis mioz missim? · vnde comiter mi? missime aduerbiū· vel comis vt dicit pap̄·cōposit?·hilaris·benignus · Et nota·q̄ como mis & hic & hec comis & hoc me.& hoc coma matis ꝓducūt ꝑmā· sz hec coma me eā corripit·vnde versus·Cane coloze comis me fallit femina comis id est·suauis vel curialis

Comitas tatis·id ē·curialitas vel suauitas·et formaē a comi dtō de comis addita tas· vel secunduz pap̄·comitas·i·benignitas·humanitas

Comitatus tus tui·i·comitis dignitas vel terza · siue tantū spaciū quantū vn? comes tenet· & deriuaē a comes·Itē inueniē hic comitatus tus tui ·id est societas vel comitatō & tūc deriuaē a comitoz taris·Itē inueniē adiectiue comitat? ta tū· vide in comitoz taris·et corripit co

Comitell? li ·vide in comitulus

Comitiū tii a cometes diciē hoc comitiū tii·id ē· tempus in quo ꝑsules eligunē·vel intronizanē·Et etiā ipa electō vel intronizatio diciē comitiū·Vel solēnitas q̄ ibi tūc fiebat· & cōuentus toti? popli & loc? in quo fiebat· & diciē comitiū q̄si coitiū·qz tot? ꝓplus ad electōez & intronizatōz cōsulū cōueniebat·& ē ethy· poti? q̄ deriuatō vel ꝓpositō Vñ comiti? vel comitialis morb? diciē·i·caducus vel passiu?·qz in comitiis illi q̄ patiebanē repulsas p̄ pudore morbū caducū incurzebāt·Quidā etiam p̄ timore repulse·sz timētes repelli·Et inde comitiotias·i·comitiū celebzare vel eligē vel itronizare vl' in comitio & ꝑuētu loq̄·Et p ꝓpositōez·Incomitiotias ī eodē sensu·Itē scias q̄ a comes itis ꝓ habēte comitatū p̄t deriuari hoc comitiū tii·i·placitū qđ multi comites faciūt·Vñ plaut? ·Ibo ītro vt ꝺ capite meo faciāt comitia·Et inde comitiotias·i·comitiū celebzare vel in comitio loq̄· Et p cōpositōz incomitio tias·i·mcomitiū adducē·Itē icomitiare id est·comitiū celebzare·vel in comitio loqui

Comitoz·a comes diciē comitoz taris tat? sū·id est·seq̄ cū alio ire·Et inde comitās antis gn̄is oīs Et comitat? ta tū·i·secut?·& cor·o & m·Ouidi? de arte·Ipe licz venias musis comitatus homerus Si nihil attuleris ibis homere foras·& fuit olī cōmune·nūc est verbū deponētale

Comitul? li mas.gn̄is pnl̄t·cor·& hic comitellus li diminutiū·id est·paruus comes·& sūt ambo di, de comes secundū vtrāqz ei? significatōem

Commanipularis a cō & manipularis cōponitur hic & hec ꝺmanipularis & hoc lare·cōsoci?·simul cū alio māipularis·& mutaē n ī m.seq̄nte m·

Cōmater tris q̄si simul mater ex cō & mater compōitur·& ꝓncit ma ¶Et scias q̄ sūt spēs ꝺpaternitatis seu ꝺmaternitatis·Vna directa·scz cū ego suscipio de sacro fōte filiū berte vel ipa meū ·vel ad ꝺfirmatōz cozā epō tenco filiū berte·Et si eaz accepo semp ē sepandū cōnubiū·Alia est indirecta· q̄n vn? ꝺiugū postq̄ vna caro effecti filiū aliozuz suscipit·In hoc casu ambo parētes infantis cōpatres efficiunē·Etiā alter ꝺiugū q̄ nō suscipit· quoniā ꝺmunicāt sibi ꝺiuges actōnes·Et sic tā directa ꝺpaternitas q̄ īdirecta matrimoniū impedit contrabendū & dirimit iā ꝺtractū

Cōmeat? a ꝺmeo meas diciē cōmeat? tus tui ·id est.simul meat?·Cōmeat? etiā diciē expensa q̄ est necessaria in itinere simul ꝺmeantibus

Commēoratō onis fēi gn̄is·i·recozdatō vel simul recozdatō a cōmemoro as deriuaē·Vñ cōmemoratio fideliū defunctoz· & fozmatur ab hoc gtō cō memozati·addita o·fit cōmēratō·

Cōmemoro ras ex con & memoro ras penultima cozrepta·Vide in memoro ras·

Cōmēdatici? a cōmendo as diciē cōmēdatici? cia ciū aliquis q̄ de suo nobis aliquid dat·vt res ei? i nrā habeam? tutela·Est etiā cōmēdaticia res q̄ nobis & nrē tutele ꝺmēdaē·Inueniē etiā ꝺmēdatici? qui ꝺmēdat nos vel laudat·Vñ in scēa ad corīthi oz ca·iii·Aut indigem? ꝺmendaticiis epistolis·& fozmaē a gtō ꝺmēdati addita cius

Cōmendo das ex cō & mando das·& mutaē n·i m·& a in e·& est ꝺmēdare·tradē·omittē vl'laudare magnificare·extollē·Vñ ꝺmēdatoz? ria riū·& hic & hec cōmēdabilis & hō le & ꝺmēdatiu? ua uū

Commētari? a cōmentū deriuaē ꝺmentari? ria riū id est·expositoz? ria riū·& hic ꝺmētari? rii qui cōmentaē·& cōmentatoz & ꝺmētari? qui cōmentuz ꝺponit vel scribit·& hō ꝺmentariū·id est armariū vbi reponūē ꝺmenta·& hic cōmētariol? & hoc cōmentariolū diminutiua

Commētici?·a commētū diciē commētici? cia ciū·id ē·ꝺficti? falsi? vel expositoz? vel ad ꝺmētū ptinēs

Commētoz·a commētū deriuaē commētoz taris ꝺmētat? sū tari·i·cōmentū facē ·vel inuenire silia ·vel exponē cōfingere·mentiri·& potest esse freq̄ntatiuū h? verbi ꝺmmisci·licet deficiat in supino secundum vsū & redolebit eius significatōnes omnes · Itē commētari·i·augurari

Commētū a cōmiscoz diciē cōment? ta tū· & hoc cōmentū ti·i·fraus·mendaciū·machinamentū·imuētū·conflictū·cōpositū·Vel commētū est pluriū studio vel doctrina in mente habitoz? ī vnū collectō & secundū hoc quilibz liber·qōlibz opus de qualibet arte ꝺpositū diciē commētū· Sed ī nrō vsu commentū diciē liber expositoz? sz qui deseruit expositōni sentētie alicui? libri & non constructōi lire re·& scōz hoc sic diffinitē·Commētū est expositio ū boz? iunctura nō considerās sz sensū·In quo autē glosa differat a ꝺmento·require in glosa

Commeo as·i·simul meo ex con & meo as

Cōmerciū·ex cō & merx mercis ꝺponiē hoc commerciū cii·i·ex pluribz? reb? vna venditō vel diūsarū rez? cōmutatio·Vt si quis daret vel cōmutaret mantellū p capa vl' ecōuerso·Vnde et diciē cōmerciū quasi ꝺmutatio merciū ¶Illa vero mirabilis incarnatio iesu xp̄i fuit commerciū quasi commutatio merciū scz diuinitatis et hūanitatis· Nā homo deo qōāmodo concessit humanitatē·deus homini largit? est diuinitatē·descendit diuītas·ascēdit humanitas et exaltata est sup chozos angeloz?·Vnde cantaē i ecclesia·O admirabile commerciū creator gn̄is hūani animatū ꝛc·

Commilito onis simul cū alio miles masculini generis ex con et milito onis·

Cōmiscoz Memi cōponiē cuz con·et diciē cōmiscoz ezis·i·ꝺmēorare·ad mēoriā reducere·excogitare·adīuenire·silia fingere·mētiri vel ꝺponē· Commisci est etiā plura studio vel doctrina in mente habita in vnū colligē·et facit supinū cōmentū· In de ꝺment? ta tū participiū·

Comminoz aris atus tū.i·simul mīnoz·Inde comminās nātis gn̄is omis·et corripit mi·Iob·xvi· Cōminās mihi infremuit contra me dentib? suis· Descendit etiā cōminās a ꝺmino as·et tūc ꝓducit misicut mino nas·vnde versus· Dum grex mmaē lupus illi dente minatur

Comminus aduerbiū·i·iuxta·sine intermissione·

ſtatī·fere·ī pr̃eēti·ſimul ꝓpe·de ꝓxīo·cui ꝯtra riū
eſt emīm?·cōminus cū duab? m ſcribīt ſcōz Papī·
& cōponīt ex con & mā?·& ſic dicīt ī greciſ Emi
nus ad longe·ſz cōmīm? ad ꝓpe ſpectat

Cōmiſſura re fēi gn̄is·i·incaſtratura coniūctura
ligatura·Et dicīt a cōmitto tis q̄ eſt cōiūgē·Res
em q̄ coniūgunt̄ ſimul ī vnū mittunt̄

Cōmiſſū ſi·i·in fide traditū·creditū·coniunctuz
peccatū·fozefactū.& dicīt a ꝙmitto tis

Cōmitto tis ex con & mitto tis cōponīt·& ē cō=
mittere ſimul mittere vl̄ coniūgere aliqua vnū im
mittēdo alii ſcz incaſtrare & cōmittere·i·fozefacē
peccare·Inde hoc cōmiſſū & committere·i·crede=
re·ī tutelā vel ī fidē dare alicui? ſecunduz hug·
In greciſ·ātt ſic dicīt·Cōmitto ſenſū·portat c?libz
hoz·Coniūgo·pecco credo·facio reꝓhendo

Cōmixtus ta tū a cōmiſceo es dicīt·Inde hec cō
mixtio onis·i·ſimul mixtio·Vide ī miſceo es

Commodo das ī cōmodus vide

Commod?·Mod? ꝙponīt cū con·& dr cōmod?
a dū·i·vtilis·bon?·māſuet?·quaſi cū mō·Vnde cō
moduz dicīt illud q̄ cōmodaī·ſcz id q̄ noſtri iu
ris eſt & ad aliū tpaliter tranſlatū ē cū modo tem
poris q̄diu apud eū ſit·Vñ & cōmodū dictū eſt q̄
ſi cū mō datū vel ad vtilitatē non ad ꝓprietatē da
tū·Vñ cōmodo das·i·pſtare commodū facere· Et
componīt ac cōmodo das·i·ad cōmodū & ſimilem
vſū dare preſtare vel aptare·apte collocare·& eſt
actū cū oībus ſuis compoſitis.Cōmod? cōpaī
dior diſſi?·Vñ cōmode dius diſſie aduer·Vñ hec
cōmoditas atis·& ꝙponīt incommodus da dū·&
cōpaī·Vnde hec incōmoditas atis· & incōmodo
das·i·offendere·incōmoditatē alic? facere·& con
ſtruīt cū dtō & eſt neutr̄·Itē ī eotē ſenſu oſtrui
tur cū acto·& eſt actū ſecundū hug·pap·vero di
cit Cōmodare pecuniā ē idē q̄ pſtare q̄ ſibi red
daī pecunia·cū ꝙmodo aliq̄d dare·i·pſtare·Nā cō
modū·i·pficuū·emolimētum·merces·lucr̄

Cōmolo lis molui lere·i·ſimul molere·vel conte
rere·Eſa·iii·ca·Faces paupez cōmolitis·& debz
ibi cor·pn̄l·ſiue li ſicut ī legitis cum ſit ēcie ꝙiuga
tōis·Et cōponīt ex con & molo lis·& coz·mo

Commonefacio cis·i·admoneo·inſtruo·& acuit
ſa ꝙmonefacis cit·ſiē bñfacis cit·licz ſit breuis

Commoratio onis·i·habitatio·māſio·tardatio·a
cōmoror raris·Et formaī a ꝙmorati gīo de cōmo
rat?·addita o·fit ꝙmoratio· Actuuz·ꝑmo ca·Fiat
cōmoratio e? debta & non ſit q̄ imbitz ī ea

Commoror raris ex con & moror pn̄l·cor·com
ponīt·Et ē cōmorari cū alio morā facere vel aliquē
retinere & morari facere· Inueniī etiaz commoro
p cōmoror ſcōz Papiā

Communico a cōmunis deriuaī cōmunico cas·i·
participare·cōmunionē dare·cōmunē facere· īmū
dum facere ſiue inq̄nare·Marci·vii·ca·Non intel
ligitis q̄ oīne exēnſec? introiēs ī hominē nō pōt
eū ꝙmunicare·i·īmūdū facere·inq̄nare·Et compo
nīt ꝙmūico cuz ex & dicīt excōmunico cas·i·extra
communionē facere·cōmūione ꝑuare·Et ē actū
cū oīb? ſuis compoſitis·& cor·ni·Vtr̄ aī quilibz
xp̄ian? teneaī eccīcare ſemel ī āno dicā in cōmunio

Cōmunio a cōmunis dicīt communio unis cōmu
niui·i·cōmune facere·Et hec cōmunio onis· quia a
plurib? participaī·vt corp? dñi Vide in miſſa
Hic poteſt q̄ri vtr̄ ſumēs corp? xp̄i cū conſciētia
peccati mortalis pec cz mortaliter Et videī q̄ non
quia null? peccat faciēdo id ad quod teneī· ſz iſte
peccator teneī ex p̄cepto eccleſie ſemel in āno cor
pus xp̄i ſumere·ergo q̄uis ſit in ꝓpoſito peccādi ñ
peccat corp? xp̄i māducādo ſiue ſumēdo·Ad hoc
dicēdum eſt q̄ habēs conſciētiā peccati mortal' q̄d
dimittere non ꝓponit peccat mortaliter accedens
ad ſūmēdū corp? xp̄i·quia idigne accedit·Peccat
etiā nō accedēdo tpe ab eccleſia conſtituto·ſcz ī pa
ſca·quia inobediēs eſt·Non tamē eſt pplex?· quia
poteſt ſe ab hoc diuio eripere ꝓpoſitu peccādi di
mittēdo·nihilomīm? tam̄ manēre tali ꝓpoſito mīm?
peccat non ſum̄do q̄ ſum̄do·quia illud q̄d ē maluz
ſcōz ſe eſt mai? malū q̄ id q̄d eſt malū·quia ꝓhibi
tū Vnde ſe prius debz dimittere excommūicari·q̄
q̄ cū ꝓpoſito peccati mortalis corp? xp̄i ſumat

Notāduz q̄ multiplex eſt commūio·& ſcōz hoc ml'
tiplex erit communionis p̄uatio· Eſt em̄ commūio
ſpūalis·ſcz q̄ eſt ī conſēſu vero vel int̄pretatiuo
& hoc modo cuz hereticis communicādū non eſt·
Sic intelligīt hoc·ii·chorinth·vi Exite ō medio eo
rum Gloſa ſpiritualiī ſcz vt eoz opa īcrepetis Se
cūda eſt communio in ſacmētis. & hoc modo etiā
non eſt communicādū cū hereticis notatis ſiue no
minatis·q̄ etiā licz non ſint notati ſiue noīati· q̄tū
tamē de ſe eſt priuāt̄ effectu communionis ſacra
mētoz·quia ipo iure ſūt excommunicati· ſiue ſint
occulti ſiue manifeſti· Tercia eſt cōmunio ī cibo &
potu & huioī· & hoc etiā modo non eſt cōmunicā
dū cū iſtis hereticis q̄ p̄cipi ſunt ab eccleſia nomīa
tim·Quarta eſt cōmunio coꝛpalis vt cohabitatio
in eadē ciuitate·Et talis ꝙmunio non vitabaī ī p̄n
cipio ꝓpter multitudinē hereticoz· & etiā adhuc
alicubi non vitaī·Si aī ab aliquibus timereī de la
ſu·tuti? eſſz non bitare cū eis·Et ſecundū hāc di
ſtinctōez ſolui poſſunt ſi qua obiiciant̄· Sz obijciī
illud matth·xiii Ne forte colligētes zizania eradice
tis ſimul & t̄icū·ſinite vſq̄z creſcere vſq̄z ad meſſē
zizania ſunt heretici· Triticū fideles· Meſſis finis
ſeculi·ergo heretici ſunt tolerādi int̄ fideles & nō
ſūt ab eis ſepandi vel vitādi vſq̄z ad finē ſeculi· di
co illud dictuz īt̄elligi poteſt de hereticis occultis
quoruz hereſis deꝑhendi non poteſt·tales em̄ etſi
excommunicent̄ excommunicatione gn̄ali· non ta
mē excōmunicatione pſonali· nec exterminant̄ gla
dio materiali·niſi cū multitudine infideliū manife
ſtoz inueniant̄·vel īt̄elligi hoc poteſt de catholicis
malis·quia habēs diſcretionis exemplū equanimi
ter tolerare debz malos ꝓpt̄ bonos· Secundū autē
q̄ meſſis dicīt illud tēpus quo heretici manifeſte
corruptiui alioz ſūt abijciēdi & euangelica falce
fm hoc īt̄elligīt p̄miſſio p tpe illo quo ñ diſcernīt
plene an ſit hereticꝰ·cū aī plene inotuerit eccleſie
corruptio ſua eſt pſonaliī p̄ident?. Nā aug?·ī li
bro de vera religione dicit ſn̄aliter· q̄ in eccleſia
tādiu ſuſtinet̄ erroꝛ alicui? donec accuſationē inue
niat·aut opinionē prauā p̄tinaciter defendat·Cum
aī dicīt ꝓio coꝛ·xii·Neceſſe eſt hereſes eē· Ibi di
aī·neceſſe eſt illud q̄d eſt vtile p accidens ſiue p̄te
ter intentionē hereticoz·ſcz ad hoc vt ab his q̄ ſe
exercent in diuīa ſcriptura·pigricia eā diſcutiendi
excutiaī·& magis fidei veritas declareī· & hoc ha
beī ex gloſa ibidē·Vnde & ſecundū q̄ habetur ex
gloſa ſup illud eſa·vii Hec dicit dominus de? ꝛc.
Semp ſcz vſq̄z ad finez ſeculi erunt aliq̄ hereſes &
malicie hominum ad exercendum fideliuz patientiā
& ſapientiā·Et ſcias q̄ erroꝛ deꝑhendiī aliquādo
p facti euidentiā·aliquādo p confeſſionē ī iure factā
Aliquādo p p̄bationē teſtium vel inſtrumentoz·

Sciendum etiã q cõmunio cuz aliqua pſõa fidelibꝫ interdicit dupliciter. Vno modo in penaz eius cui cmunio ſubtrahit. Alio modo ad cautelã ciꝫ cui interdicit ne cõmunicz. Et veraqz cauſa elici poteſt ex verbis apoſtoli 1. coz. v. Primo modo nõ interdicit eccleſia fidelibꝫ cõmunionẽ infideliũ. q nullo mõ fidẽ receperũt ſ. paganoz vel iudeoz. quia nõ habet de eis iudicare iudicõ ſpũali. ſed tpali in caſu. vt cũ inter xpianos morãtes aliquã culpã cõmittunt. & p fideles tpaliter puniunt. Sed bñ hoc modo fcz in penã interdicit eccleſia cmunionẽ illorum infideliũ q deuiauerunt a fide recepta. ſ. eos excõmunicãdo. Quãtũ vero ad cautelã diſtinguẽdum eſt q firmi in fide nõ ſunt phibendi cmunicare cũ infidelibꝫ qui fidẽ nõ receperũt. & maxime ſi neceſſitas cogat. Simplices vero & infirmi in fide quoruz ſubuerſio poſſet pbabiliter timeri ſũt a cõmunioe infideliũ phibendi. Et maxime ne magnã familiaritatẽ habeant cũ eis neqz ſine neceſſitate cõmunicent cum ipſis

Cõmunis. Muniũ cõit cũ cõ. & dicit hic & hec cmunis & hoc ne quaſi muniũ pluriũ vel quaſi cũmunio. quia nõ eſt ſegregatꝫ ab aliis in officio. vñ hec cmunitas atis & corripit ni. Inuenit etiam cõmunitas actũs pluralis de cmunitꝫ ta tũ in ſcmio ge. qõ venit a cmunio iui. vt Literas accipe ſigillo cmunitas. & tũc põ. pnlt. ſic cõmunitus ta tum. Itẽ cmune aliqñ ponit p imundo. & eſt tractuz a gẽtibꝫ qs iudei reputabãt imũdas. qz cmuniter cibariis veſcebanẽ. nec diſcernebant ſicut iudei. Vnde & animalia quibꝫ gẽtes cõmuniter veſcebãtur cmunia & imunda dicebanẽ. Vñ actuũ xii. Cõmune & imundũ nũqz introiuit in os meũ. & amplia ta vocabuli ſignificatõne qõlibet imundũ dicebat cmune. Itẽ qdam verba dicebanẽ cmunia. qz in lra tura paſſiui accipi pñt in actiua & paſſiua ſignificatõe. De quibꝫ dixi ſup in tercia pte vbi egi de ũbis in ca. de gñe verboz & in tractatu de pticipiis. De cnitate vel cni vita dicã in thomas

Communitas in cmunis vide.

Como as. i. ornare dicit a coma me. & eſt verbuz actiuũ. Vnde comatoꝛes dicunẽ argenti ceſoꝛes. qz de ſoꝛdida maſſa lucidũ comãt argentũ. Comare etiã inuenit p frondere & coz. primã. ſed como es põ. ſic in como is oſtendã.

Como is pſi ptũ. i. ornare vel planare vel pectiare. & ponit accomo is. i. valde comẽ. Cõcomo is Diſcomo is. i. deornare. Excomo is Incomo is. i. valde comẽ. Como is & abeo cõpoſita ſũt actiua & pducũt co. ſz como as coz. co. Vnde in greciſ. dicit. Como dũ crines ornо. como ſplendeo dicas Tercia dat como. dat quoz prima como. Et comis nomẽ etiã pducit co. Vide in comis. Itẽ inuenit comes maſ. ge. vel comis ſubſtantiñ & coz. co. Sz comes actũs de hic & hec comis & hꝰ me. et cões verbũ futuz de como is pducũt co. Vnde verſus Si vis eſſe cões mihi moꝛes accipe comes. Si mihi fida cões ſic eã cariſſie comes. Vide etiã in comes.

Compactꝫ. A pingo gis cõpegi pactũ deriuatẽ pactꝫ ta tũ. i ipulſꝫ vel piunctꝫ & pformatꝫ. cõglutinatꝫ. Et pacti aduer. i. piuncti pertim.

Compages A cõpingo gis dicit hec pages gis. id eſt. piunctio. Et hec pago mis. ſimiliter coniunctio. Cõpagines etiã vel pages dicunẽ capita oſſium. qz pacta neruis velut quodã glutino ibi adhereãt Et hic pagineꝫ ne a neũ. & copaglo nas. i. piũgere. & põ. pnl. cõpages

Compagio as pnlẽ. coz. vide i pagez.

Compago mis pnlẽ. põ. in ntõ. Vide in cõpages

Compatiuꝫ. a pparo ras dicit patiuꝫ ua uum. & hic patiuꝫ ui. & hoc patiñ ui p qõ fit compatio. id eſt collatõ rei ad rẽ vel qõ primet ad cõpatõnem. Cõpatiñ ãt nomẽ quid ſit. & quomodo formetur. & cũ quo caſu oſtruaẽ. dixi in tercia pte vbi determinaui de ſpẽbꝫ noiñ i ca. de patõ

Compareo res parui. ſimul parẽ. coz ã parẽ. ex cõ & pareo res & põ. pa. Gen. xxxvii. Puer non comparet & ego quo ibo. Quidiꝫ. Que nimis apparẽt retia vitat auis

Compo ras rauí ex cõ & paro as & eſt compare. ſimul parare. Itẽ ppare. i. cõferre. aſſimulare. Item ppare. i. pcra pare. Itẽ cõpare. i. emere. & ex hac ſignificatõe ſũpta eſt ſecũda. Nã q aliqd emit pciuz ſuũ cõpat. i. confert rei emẽde. & coz. pa Vnde ouidiꝫ de remediis. Bella mihi video bella parãt aiꝫ.

Compaſcuꝫ cua cuũ ex cõ & paſcua. i. cõmũis ad paſcua vel ad paſcendũ Vnde paſcuꝫ ager dictꝰ ẽ qz cõiter ad paſcendũ vicinis relictꝫ eſt

Compater tris. quaſi ſimul eiuſdẽ filii pater. qui filiũ alicuiꝫ baptizat vel xpianũ facit vel ad baptiſmũ vel ad cõfirmatõez cũ tenet. & coz. primã patez vnde vim docemẽſis. Doctrine pater eſt vſꝫ doctrina ſcolaris. Interciſa perit cõtinuata viget. Et ſcias q due ſunt ſpecies cõpaternitatis. vt dixi ſupra in cõmater

Compatioꝛ eris paſſus ſũ ex cõ & patioꝛ. & ẽ cõpati ſimul pati. quaſi illi q patitur cõdolere. Vnde hec cõpaſſio onis & cõpaſſiuꝫ ua uũ. & ẽ verbum depo. cõpatior. & coz. pa

Compatriota te cõis ge. pnlt põ. i. vniꝫ & eiꝫdẽ patrie. & cõponit ex cõ & patria

Compeaſcoꝛ eris ex cõ & paciſcoꝛ. & mutat a in e in pſenti. ſed in ſupino ſeruat a. vnde facit cõpactũ. Et ẽ cõpeciſci ſimul paciſci

Compedio. Pedica cõponit cũ con. & dicit cõpedio dis diui dire. i. incatenare. illaqare. pedes retinere. Inde cõpeditus ta tũ. qi cũ pede vel pedica aſtrictꝫ. incatenatꝫ. & coz. pe

Cõpedit ta tũ pnlt. põ. in cõpedio ẽ

Compegi giſti git. & ẽ pteritũ de cõpingo

Compello lis cõpuli pulſũ ex con & pello lis. & coz. pnlẽ. i pterito. Et eſt cõpellere ſimul pellẽ. vel impellẽ. vt Iſte cõpulit me ad hoc. i. impulit. Item compellẽ. i. coadunare. virgiliꝫ in bucco. Compulerãtqz greges coridõ & tirſis in vnuz. i. coadunauerant. & vt dicit Pap. Compello lis. Compello las ad puocatõez ptinet. Illud compuli. hoc compellaui facit. ambo ſũt actiua. Compellez inuenit deponẽs. Compellare. i. alloqui

Compendino nas nauí nare. i. differre. vnde hec cõpẽdinatõ onis. i. dilatio. & coz. di ſzm Pap.

Compendiũ. a cõpendo dis dicit hꝰ compendiuz dii. quodqd eſt breue & vtile. & inde compẽdioſꝫ ſa ſũ breuis & vtilis. vnde compendioſe aduerbiũ vt Iſte loquitur compẽdioſe. i. breuiter & vtiliter & hec compendioſitas tatis

Compẽdo dis ex con & pẽdo dis componit. & ẽ compendẽ ſimul pẽdẽ. reddere vel perſoluere vel trutinare. equare

Compẽſo ſas ſaui ſare. i. remunerare vel reddere donare. trutinare. & eſt verbuz frequentatiñ a cõpendo dis compenſũ ſu u. ĩ o.

Compenſoꝛ ſoris ille qui libẽter reddit quod debet. & dicitur a compendo dis

Compenſ? ſa ſū·i·reddit? vel equat? vel remūe
ratus & dicīē a compendo dis

Comperi pnl̄t·cor·p̄teritū eſt de cōperio peris
Comperio ris coperi p̄tū rire·i·muenire·& cōpo
nīē ex con & pario mutata a in e cor·Inuenīē etiā
ꝑprior in actiua ſignificatōe·Vnde ſalluſtius: Et
ego compier bacho ⁊c·

Compertum eſt ſupinum de compio

Compes pedis fēi gn̄is.i.catēa circa pedes·& di
cīē a ꝑpedio dis ſcōm hug·Pap·vero dicit·Com=
pedes dicte q ꝑtinēt pedes·Compes dis fei gn̄is
& cor·pnl̄t·Inuenīē ār in maſ·ge·Trenor ⁊cio ca·
Aggrauauit cōpedē meū ·Qđ autorīēati aſſenbī?
vel forte vicio ſcriptorū litera corrupta eſt·& di
ctum eſt meum pro meam

Compeſco ſcis ſcui ſcitū cere·i.refrenare.compo
nīē ex con & peſco ſcis quod nō eſt in vſu·Quidā
tamen dicunt q cōpeſco eſt ꝑpoſitū ex cō & pede
& capio Vel a con & paciſcor·vel a cō & paco as
Vnde compeſco ſcis quaſi facio pacem. Alii a cō
& paſco ſcis·& eſt tractū ab equis·qui cū paſcūē
cogunē liganē & coercenē pedib?· Sed illud ſupi
nū compeſcitū nō ē in frequnti vſu ſecundū quoſdaz

Competo tis ex cō & peto·& habz p̄teritū & ſu
pinū ad modū quarte ꝑiugatōis·Et ē competere ſi
mul petē vel ꝑuenire·ꝓgruere A ꝑpeto aūt p cōue
nire deriuaē competēs nomē omis gn̄is·i.ꝑueniēſ
& ꝑaē ꝑpetēs tior tiſſi?. Vnde competent ti? tiſ
ſime aduerbiū·& hec ꝑpetentia tie·& ꝑponīē imcō
petens. Et eſt neutri gn̄is ꝑpeto p ꝑuenire· & ſecū
dum hoc facit exſe impſonale competit·Sed in ali
is ſignificatōibus eſt actiū·

Compilo·a pilus p capillo dicīē pilo las·i·pilos
auferre·Quod ꝑponīē cū con·& dicīē ꝑpilo las id
eſt·ſimul pilare·& cor·pi·in iſta ſignificatōne·ſicut
& pil?·Itē a pila p inſtrumento terēdi deriuatur
pilo las·quod ꝑponīē cū con·& dicīē·Compilo as
id eſt·contundē vel rapere.furari·expoliare·Horaci
us in ſermone. Ne te compilent fugientes·quid iu
uat horr·Proprie quidem cōpilare·ē aliena dicta
ſuis intermiſcē· & hīc hic cōpilator toris·q̄ aliena
dicta ſuis p̄miſcet·ſicut ſolent pigmentarij in pila
diuerſa mixta ꝑtundere·Vnde horaci? in ſermone
Ne me criſpini ſcrimia cōpilaſſe putes· & ī hac ſig̃
ficatōe p̄ducit pi ſecundū hug·Vel ꝑponīē compi
lo a con & pilū· Vnde dicit magiſter bene·Cōpilo
id eſt·cum pilo frāgo ſeu fodio p̄ō.pnl̄t· & cōpo
nīē ab eo qđ eſt pilū·Vnde horaci?·Ne te cōpilēt
fugientes quid iuuat horr·i·ne te ꝑfodiāt·Pap·di
cit etiā·Cōpilator qui aliena dictis ſuis p̄miſcet.
Vide in pilo las·Cōpilo ergo a pil? cor·pnl̄t· Cō
pilo las a pila vel a pilū eā p̄ducit. Vnde verſus·
Compilo tollo pilos·compilo ſcripta librorr

Compingo. Pango·i·iungo vel impello cōponīē
cū cō·& mutata a ī i: dicīē ꝑpīgo gis ꝑpegi pactū
id eſt·impelleze vel ꝑiungere: conglutinare·confor
tare· Vnde in iob·x. Oſſibus & neruis ꝑpegiſti me·
Itē cōpingo pōt ꝑponi a con & pingo gis·& dicīē
ꝑpingo is pinxi ctū ere·i·ſimul pingere·

Compitū·acompeto tis dicīē hoc ꝑpitū ti·colle=
ctio pluriū viarr·ſcilicz loc? vbi plures vie ſe ꝑpe
tūt & ꝑueniūt·ſicut eſt biuiū triuiū & quadruuiū
vel ꝑponitur a con & pital qđ ē via·vñ h & hec cō
pitalis·& hoc le·& cor·pnl̄t·ꝑpitū

Complector·Plecto ꝑponīē cū cō·& dicīē cōple
ctor eris verbū ꝑmune olim nunc deponēs·& ē cō
plecti·ſimul vtriſq; brachiis cingere· Vnde hic cō
plexus xus xui·Et ꝑplexim aduerbiū·Et hec cōple
xio actr? ꝑplectēdi·vel q̄dam argumētatio q̄ vnoi
q; ꝑplectīē aduerſariū·Et hec a latinis dicīē cōple
xio vel cornut? ſillogiſm? a grecis dilema·Et com
plexio dicīē natura vel diſpoſitio·Vnde hic & hec
cōplexionalis·& h? le·Complexionaliter aduerbi
um·Et hec ꝑplexionalitas·Et ꝑplexionatus ta tū·
complexione participans vel diſpoſit? ·Itē cōple
xus acciꝑīē in paſſiua ſignificatōe·i·ꝑiunctus vel
ꝑpoſit?·vt Sermo cōplex? dicīē ꝑſtans ex dictōni
bus·ſcilicz oratio & ꝑpoſitio Et ꝑponīē imcōplex?
xa xū·Itē a ꝑplector dicīē cōplexor aris frēqntatīū
De noib? complexiuis dixi in tercia parte in capi
tulo de ſpeciebus nominū

Complex·a cōplico cas dicīē hic & hec & hoc cō
plex cis·i·in malo ſentiens·altezius dolo ſimul cō
ſentiēs·Proprie quidē ꝑplex ē·qui aliquo peccato
vel crimine eſt altezi implicit?· Ad malū ſemp·ad
bonū nunq̄ dicim? complex

Complexio onis·act? ꝑplectēdi·Vide in comple
ctor eris·Itē complexio eſt quidā color rhetoric?
de quo ſupra dixi in quarta parte in capitulo de co
loribus rhetoricis·

Complex? xa xū in complector ceteris eſt·

Complicitas tatis fēi gn̄is·i·ꝑcors inter duos vl̄
plures doloſitas·in malo conſenſ?·Et formaē a cō
plex cis ci.addita tas fit complicitas·

Complico cas plicui plicitū·Inuenīē etiaz compli
cari & complicatū maxie apud antiquos·& eſt cō
plicare ſimul plicare·Et ꝑponīē ex cō & plico cas·
Verbale tamen retinet a vt complicatio· De hoc
vide in plico cas·& corripit pli penult· complico

Complodo dis ploſi ploſū ex con & plodo is· &
eſt cōplodere ſimul plodere·vel inſimul repcutere·
claudere man?· Et ponīē ſimpliciter p ꝑiungē vel
ꝑcutere·Iudicū·vii ·Ceperunt bucinis clangere &
ꝑplodere inter ſe lagenas·& ꝑdu.plo·Vide ī plau

Comploſ? ſa ſū·i·ꝑcuſſ? vel puinct? a cō do is
plodo dis·& p̄ō·plo·& ſcribitur per vnum s

Compluo pluis pluui vel plui p ſincopā·i·pluuia
rrigo·& eſt verbū actīm·& cōponīē a cō & pluo
Vnde cōplutio onis·Et cōpluor eris ī paſſiuo ·vñ
cōplutus ta tū pnl̄t·p̄ō·Amos ārto ca·Pars vna
cōpluta eſt·& pars ſup quam non pluit aruit.

Complutus ta tum in compluo vide

Compluuiū uij locus ad quaz multe pluuie cōflu
unt vel cōpluūt·& dicīē a compluo pluis

Compono nis poſui poſitū ex con & pono ponis
& eſt componere ſimul ponere vel ſepelire vel con
ſtituere vel ornare· Vnde & dicīē vox compoſita
id eſt·ornata & elementariis ſonis diſtincta·ſcōm
hug·Inuenīē etiā cōpono in aliis ſignificatōnibus
ſicut continēē in his verſibus·Componit·ſepelit·
cōiūgit fingit & ornat·Inſtruit īformat pacificare

Compos potis·i·competēs·aſſecutor ſui ſolet
voti cui omnia ſuccedunt ad votū·Et eſt cōmunis
gn̄is declinatōe·& conſtructōe eſt omnis ge·Vn
de boetius·Conſtat eternū bonū eſſe ſui compos·
De hoc dixi ſupra in tercia ꝑte in capitulo de oīi
gn̄e·& corripit pnl̄t·compos in obliquis

Compotio tis iui ire·i·iueſtire·vt Mando vobis
vt cōpotiatis eū p̄benda ſua·& deriuaē a compos

Compotiſta ſte·vide in compotus

Compoto tas taui tare·i·ſimul potare· Et eſt po
tare luxurie·Bibere vero nature·& ꝑducit po·In
de hic compotor toris·& hec compotrix tricis·vn
de dicit Pap·Compotator vel compotatrix ſimul

potās·vl' compotator a cōpoto tas·i·simul bibere vltra modum·

Compotrix vel compotatrix· Vide in compoto tas. & ꝓducit penultimā naturaliter

Compot⁹·a cōputo tas vel a cōputator toris dicit cōpot⁹ ti·id est·numeratio vel numeri assignatio vel doctrinalis ars· Antiqui tamen dicebāt cōput⁹ sicut exigit deriuatō· quod nos abhorremus ꝓpter vocis absonantiā· Vnde hic & hec cōpotista ste qui docet computū·vel qui vacat compoto·& corripit po cōpotus vbiq3

Compēdo dis bendi bensū ere·i·simul pēndē simul cape. & ꝓponit ex cō & pēndo dis quod idē qđ prēdo is· Vide in prebendo dis

Comprendo dis di comprensū idē ē qđ cōprehē dē·& cōponit a cō & prēdo dis. vide i prēdo dis

Compt⁹ ta tū·i·ornatus·planat⁹ a como comis· Qui cp⁹· Sint procul a nobis iuuenes vt femina cōpti· Et cōpat cōpt⁹ tior tissim⁹· Vnde compte tius tissime aduerbium

Compunct⁹ A cōpūgo gis dicit cōpunct⁹ ta tū quod cōponit incompunct⁹ ta tū· Et a gto cōpūcti addita o fit cōpunctio onis·& ē cōpūctio peccatoꝝ suoꝝ cū merore recordatō

Compungo gis ere·i·simul cōmouere·peccatoꝝ suoꝝ remimisci·contristari· vide etiā in pungo gis·

Computo tas tauī tare pnl't·cor·id ē·ꝓnumerare simul putare Vñ hic cōputator toris·& computa torius ria riū Vide etiam in puto putas

Con prepositō scribit ꝑ o & n·& nunq̄ inuenitur in appōne sed in compōne tantuꝫ sicut di dis re se an·& mutat quādoq3 n· in m·maxime sequēte b·vt cōburo·m·vt cōmitto· p vt cōpono·Item con in cōpositoe q̄nq3 ꝑdit n sequente vocali·vt coeo is causa euphonie·sicut dixi supra in ꝑma ꝑte vbi egi de sillaba i ca. de n Inuēitur ãt cū scriptū ꝑ u & m & venit solū ꝑ appositionem·& hoc intelligo ꝑ se vt dicā in suo loco

Conamen inis gn̄is neu·nis⁹ temptatō a conoris·& ꝓ·pnl't·i ntō sed ī obliq̄s eam corripit

Conat⁹ t⁹ tui mas·gn̄is & adiectiue conatus ta tū·i·nis⁹ cēptat⁹ A conor aris quod ē ānitī attem

Conca a cauo uas dicit hec cōca ce·q3 sit Extari caua·vel q3 deficiēte luna cauat̄·i·euacuat̄·& iuenit cōca ꝑ quodā terreo vase & ꝑ testa cuiusdā piscis·& ꝑ ipso pisce q̄nq3 inuenit·Item nota esse multa gn̄a concaꝝ inter quas margaritifere habent·q̄ & coclee dicunt in quaꝝ carne ꝑciosi calculi solidatur·& dicūt q3 nocturno tpe litora appetūt·& ex celesti rore margaritas cōcipiūt· vnde & coclee vocant·Item cōca gn̄aliter appellatur omnis piscis testam habens·vide in margarita

Concaleo les lui·id est ·simul calere ex con & caleo· Psalmista Cōcaluit cor meū intra me

Concēdo dis concēdi concēdere id est simul cādere ex con & candeo des·

Concenturio rias vide in centurio rias

Concentus tus tui·id est ·cōuenētia & cōcordātia & ꝓprie in cantu· & dicit a concino nis secūdū hug· Pāp·vero dicit Concent⁹ cant⁹ mixt⁹·id est simphonia a cōcino. Cōcent⁹ etiā celi dicit a quib⁹ dā esse. i·consonātia planetaꝝ·Concent⁹ etiā dicitur cant⁹ cōtimu⁹ & laus borum·vnde iob xxxviij Concentū celi q̄nis dormire facit·

Conceptaculū li loc⁹ ꝑceptōis a cōcepto tas

Conceptio quasi simul captio & est cōceptō q̄dā ſpecies allothece que alio nomie dicit tilentis de q̄ dixi ī quarta ꝑte vbi egi de allotheca scōz ꝑs·ī ca·: de silēti Pāp·vero sic dicit. Concept⁹ susceptus·cōceptōes cū aliq̄d certū mēte cōcipimus·vt si pares iūgant̄ numero pari par quoq3 fit nūer⁹ ꝓduct⁹

Concepto tas freq̄nt̄ cōcipe a pcipio conceptum

Concessio ē apō rhetores cū re⁹ nō id ꝓcessu u im o qđ factū ē defēdit·sed ut ignoscat̄ postulat

Concidentia tie quasi simul cadentia· vt concidētia generum est cum diuersa genera simul cadunt ī eadem voce·& dicit̄ a concido dis

Concido dis cidi cidere·id est simul cadē a con & cado dis· & caret sup·& cor·ci Gen·iiij·Concidit vulc⁹ eius·Item concido dis di cidē·id ē simul cedē & tunc componit̄ a cō & cedo dis di & pō·ci vbi q3 Iob xvi·Concidit me vulnere sup vuln⁹

Concieo·cieo vel cio cōponit̄ cū con·& dicit̄ concieo es iui itum·& concio is iui itum·id est commonere vel cōuocare·& ꝓducit pnl't·conatū quando venit a concio is·sed quādo venit a cōcieo es cor· vide in cieo cies iui itum

Concile· a conca dicit̄ hoc concile lis vel concili ū id est·piscis qui latitat in conca de cuius sanguine tingitur lana & fit purpura·vnde & quādoq3 pōitur ꝑ tali tinctura·quādoq3 ꝑ vicis q̄ coinq̄nant & tingunt et inficiunt ad modū illi⁹ tincture·Q ñ q3 ꝑ inq̄natis et sordidis et tinctis tinctura vicioꝝ vnde iuuenalis ꝑ vicis vel vicōsis illud ponēs ait Horꝝ ego nō fugiā concilia·et producit ci

Concileg⁹ gi mas·ge·qui cōcilia legit·id est colligit·et cōponit̄ a concile et lego gis et cor·le

Conciliabulū li dicit̄ a conciliū quasi consiliabulū vel locus in quo accipimus cōsilia vel locus ī quo multi homines sunt sui iuris

Concilio·a cōciliū dicitur concilio as aui·amicum et concordem facere·ad integritatez reuocare·coniungere·sociare translatiue·quasi alia coniungere Et nota ꝙ maiores minoribꝰ conciliant̄·et nō econuerso· et componit̄ reconcilio as·conciliātur noui amici·reconciliātur veteres·Item conciliamur deo q̄n primo a gentilitate couūtimur·reconciliamur q̄ndo post peccatū penitendo regredimur·et est cōcilio actū cū suis cōpositis

Conciliū lii componitur ex con et ciliū quadam similitudine ciliorꝝ·quia sicut cilii iūgūtur cū oculi quiescere capiūt·ita quoq3 cōcorditer iungantur homines in concilio·et est tractū a romano more· tpe em̄ quo cause agebātur cōueniebant omnes in vnum·et cōmuni intētōe tractabāt· vnde et cōcilium a cōmūi intentōe et a cōmuni conuentōe dictū ē quasi consiliū vel quasi considium

Concino as aui are·i·commiscere·cōponere·ordinare·ꝑpare. vnde ꝓpheta·Ligua tua cōcinabat dolos·i·commiscebat·componebat·Item ꝓuerbiorū xii·Qui aūt testis est repētin⁹ concinat liguaz mēdacii·et deriuatur a concinus ni

Concin⁹ cini·a cō et cinus cōponitur concin⁹ nanū·concors. affabilis·benign⁹·in quo mores cōcorditer cōmixti et positi sūt·et compatur concinior issim⁹·vnde concine ni⁹ nissime aduer· et hec cōcinitas tatis·concordia·cōgruitas·et ꝑ compositōez iconcin⁹. vel secundū quosdā concin⁹ ꝙponit̄ a cō et cign⁹·et concors et consonās·sic cāt⁹ cignoruꝫ

Concino·nis·cōcinui concentū·i·sil' vl' concordit̄ canere·cū alio cōuenire. ex con et cano is·et cor·ci·

Concio·cis ciui·citū·i·cōmonere vel conuocare· vnde hec concio onis·i·conuocatio· vide ī cōcieo

Concionabulū a conciones naris dicatur hoc con

cionabulum li·i. conciliū vel locꝰ conciliozū· vnde in decretis innocentii pape · Si statim cederes de tuo pessimo ꝯcionabulo

Concionoꝛ aris natꝰ narꝝ·q̄si populū alloq̄ ꝯuentu facere· & dicit̄ a ꝯcio onis qđ ē ꝯuocatō

Concipio pis cepi ptū ex cō & capio· & est concipe simul capę. vnde & mulier dicit̄ ꝯcipe qñ ſpma vizi cū ſuo ꝯcapit̄ & ꝯcreſcit· Cōcipe etiā inueniꝫ tur ꝑ mēte vel ī mēte ꝯcipe vel intelligere·vñ verſ. Cōcipit hoc mēte·mulier ſed ꝯcipit aluo.

Concipiones a ꝯcipio is ꝺꝛ hec ꝯcipio onis·& ſūt ꝯcipiōes q̄dā ſtelle q̄ ꝯcipiētibus aptanē & fauent

Concilio onis fe·ge·pnl'·ꝑꝺ·q̄ſi ſimul ceſio· a cō cio ꝺis· Phil'·iii·Videte ꝯciſionē

Concitaziū rii·i·donū impatoꝛis a ꝯcito as·qꝛ excitat animos militū ad obediendū ei

Conclaſſo as verbū neutꝛ·id eſt·conclamare·cōboare vel naues ꝯiungere·congregare· Et componitur a con & claſſicum

Conclauis·a cō & clauis componit̄ hec cōclauis uis·ablatō ab hac ꝯclaue·& hoc ꝯclaue uis·ablatō ab hoc ꝯclaui dicit̄·i·cella vel thalamus·camera ſecreta ſub claue domꝰ alterī clauſa·vel q̄ ſub multis clauib? ꝯtinet̄· & ad quā p multas claues venitur· Vnde ī·iiii·li·regꝫ·ca·vi·ꝺꝛ·Heliſeꝰ ꝓpheta q̄ eſt in iſrhael indicat regi iſrhael omnia verba q̄ locutus fueris ī ꝯclaui tuo·Itē regū·ii·ca·iiii·Ille ꝺoꝛmiebat ſup lectū ſuū in ꝯclaui·& ꝑꝺ. penul.

Conclino·a cō & clino as ꝯponit̄ ꝯclino as·id ē· ſimul clinare pnlt̄·ꝑꝺ·vnde hic & hec conclinis & hoc ne·& ꝯclinꝰ na num

Concordia die·a cōcoꝛs·i·ꝯueniētia cū alio paciſicatō·Itē ꝯcoꝛdia ē coloꝛ rhetoricꝰ de quo dixi ī ārte ꝑte ī ca. de colꝫ rhetoricis·vide etiā in pax pacis·

Concoꝛdo das dauī dare verbū neu. abſolutū·& ꝺꝛ a ꝯcoꝛs ꝺis ſcꝺꝫ hug·Pap·vero dicit· Cōcoꝛdare ꝙuēire·vnꝰ oꝛdis fieri·ꝯcoꝛdo & ꝯcoꝛdoꝛ iuxt̄

Concoꝛs·coꝛ ꝯponit̄ cū cō·& dicit̄ hic & hec & hoc ꝯcoꝛs ꝺis oīs ge·q̄ vnꝰ & eiuſꝺ coꝛdis·vnde ꝯcoꝛdit̄ adū·& hec ꝯcoꝛdia a quo ꝯcoꝛdioſꝰ ſa ſū·

Concremo mas mauī·a cō & cremo mas·& ē cō cremare ſimul czemare·& coꝛripit cre

Concretꝰ·a ꝯcreſco ſcis ꝺꝛ ꝯcretꝰ ta tū ptīcipiuꝫ coagulatꝰ vel ꝯmixtꝰ creſcendo vel ſimul cretus· vnde ꝯcretim aduerbiū·i·coagulatī·ꝯglobatī·ſcꝺꝫ hug·vel ꝑt dici ꝯcretꝰ a ꝯcerno·vñ dicit Pap: Cō cretꝰ a ꝯcerno·i·ꝯiunctꝰ·ꝯglobatus

Concuba be ge·cō·pnl't·coꝛ.q̄ vel que cū alio cū bit vel cubat a ꝯcubo bas·vel a ꝯcūbo bis

Concubina·a ꝯcubo bas·vel a ꝯcumbo bis ꝺicitur hec ꝯcubina ne q̄ ad vſum veneris non legitime teneat̄·vnde hec ꝯcubinula le·dimi·& hic & hec cōcubinalis & hoc le·& ꝯcubinaziꝰ ria riū in eoꝺē ſenſu quod ad concubinam pertinet·& hic concubinatus tus tui talis ꝓprietas·

Concula·a cōca ꝺꝛ hec cōcula le ꝺi·pua cōca & cōcula·ꝺꝛ q̄ꝺam mēſura q̄ ꝺragma & dimidia eſt

Cōculco cas aui care·i.ſimul calcare·ſuperare.ex con & calco calcas

Cōcupiſcētia tie·vide in cōcupiſco ſcis

Concupiſco is verbum inchoatiū a cōcupio pis a quo hic & hec & hoc ꝯcupiſcēs is compaꝫ·& inde cōcupiſcenter·& hec cōcupiſcētia tie·Et ſcias q̄ ū ba inchoatiua carēt ptēritis vt ferueſco·niſi forte a ſciſco & cōcupiſco que modo nō ſignificāt ichoatōnem·vnde habent ꝓtetzita ſuoꝝ primitiuoꝝ ſcꝫ aſciui & cōcupiui·& valet tm̄ nunc cōcupiſco quātū cōcupio·vnde cōcupiſcētia non cōcupictia

Concurzēs ſcōm q̄ ſumit̄ a cō potiſtis eſt ſupexcreſcētia vnius diei vel pluziū ſupza qñ quagitadu as ſeptimanas vel pluriū·ideo dixi quia in anno biſextili ſupexcreſcūt duo ꝺies·In reliqs vero annis vnꝰ tātū·Vnde verſ·Hebdomade decies quīe numerant̄ ī anno Atqꝫ due poſt quas lux vna due ue ſupſunt·Et ab illo incremēto oꝛigīnē habēt cōcurrentes. alii poſtea formant̄ vno addito·ſic tamē q̄ ſeptenaziū numeꝝ nō excedāt·Vnde ſcias q̄ ꝑmus annꝰ cicli ſolaris habꝫ vnū ꝑ cōcurzēte·ſecūꝺꝰ habet duos·Tercius habet tres·Quartꝰ habet quattuoꝛ·Quīmꝰ ſex ꝓter biſextilē. Sextꝰ habet ſeptē Septimꝰ habꝫ vnū·& ſic ꝓcedēꝺo vſq; ad.xxviii· annos inuenit̄ q̄ poſtea reuertit̄ ad caput ꝓceꝺendo ꝑ oꝛdinē ſicut priꝰ·vnde & appellat̄ circulꝰ ſolaris ſiue cōcurzentiū· Si aūt vis ſcire quotus ſit ānus cōcurzentiū adde annis domī nouē annos·& a totali ſūma ſubtrahe·xxviii. quotiēs poteris & quotꝰ ſit annꝰ cicli ſolaris q̄ꝺ reſiꝺuū fuerit ꝺmō ſtrabit·& ſi nihil remāſerit vltimus annus erit·Potest etiā ſcizi cōcurzens ꝑ hos verſus·A. ſex·b·v·c mj.c.ii·ꝺ·iii·Primꝰ cōcurzēs f. ſeptimꝰ eſt g·Hoc eſt ꝺicere·quāꝺo a·eſt lrā ꝺominicalis tūc ē ſextus cōcurzēs·& quāꝺo b·eſt ꝺominicalis litera tunc ē quintus concurzēs·& ſic de ceteris.q̄ aūt ſit litera ꝺominicalis omni anno patebit in paſca ſiue ī ope

Conch? ci maſcu.gnis quiꝺam paſcali quod feci repit̄·& dicit̄ a conca ce ‖ lapis qui in conca

Cōꝺicio onis fēi gnis cōponit̄ a cō & ꝺicio onis·qꝺ eſt poteſtas·& eſt cōꝺicio lex vel pactū·& tūc ſcribit̄ cōꝺicio ꝑ ſolū c·ſicut & ꝺicio·Inuenit̄ etiā cōꝺitō ꝑ t·ſolā·i·cōſtitutō·& tūc eſt verbale huiꝰ verbi cōꝺo ꝺis cōꝺiꝺi ꝺitū·Itē a cōꝺico is xi ctuꝫ deriuat̄ hec condicio onis·& ſubtrahit̄ t·& ſcribitur ꝑ ſolā c·& ſūt condicōes ꝓprie teſtiū a cōꝺicē ꝺo quaſi condictiones·quia ibi non tantū unus teſtis iurat ſed plures·Nam in oꝛe duoꝝ uel triuꝫ teſtium ſtat omne uerbum·uel condiciones·quia mē ſe conueniat ſermo teſtiū quaſi condictiones ſecū duꝫ hug·Pap·dicit·Condicio·conuētio·poteſtas fortuna·caſus exitꝰ·& coꝛ·di condicio·Vnde ī auroza dicit̄·Diſſipat condicio diſſimiliſqꝫ modꝰ

Condicionalis·a condicio dicit̄ hic & hec condicionalis & hoc le·& inde condicionaliter aduerbiū· Vide ne decipiaris in oꝛtographia huiꝰ dictionis condicionalis·quia poteſt ſcribi ꝑ c·vel ꝑ t·ſic̄ & conditio a quo venit·ſicut in condicio patet

Condico is·ſimul ꝺicere·ſtatuere·ꝺecernere·ſpōꝺere·vbi non vnꝰ ſed plures ꝺicūt·vbi unꝰ plura ꝺicit. & componit̄ ex con & dico is·& ꝑꝺ·ci

Condilomata te fe·ge·quoꝺdā genꝰ glanꝺiū·in ſtar nodoꝝ minutoꝝ·& dicit̄ a condilus dili

Condilomaticus·A condilus li·dicit̄ condilomaticus ca cū·i·nodoſꝰ·puſtuloſꝰ· Vnde condilomatica paſſio dicit̄ manuū nodoſitas uel etiam aliorū mēbroꝝ q̄ plena ſunt puſtulis

Condilꝰ A condo is dicit̄ E condilꝰ li.i·nodꝰ·& ꝑcipue qui apparet ī articulis digitoꝝ pugno clauſo·quo ſolemꝰ quāꝺoqꝫ capita pueroꝝ ꝑcutere luꝺēꝺo·et maximam leſionem inferre· Vnde marcial' capella·Ictibus crebris uerticem complicatiſqꝫ in condilos digitis uulnerabat

Condio ꝺis ꝺiui ꝺitū ꝺire·quarte eſt coniugatōnis & ſimplex·i·ſapoꝛare·dulcoꝛare·& eſt uerbuꝫ actīm Inde hoc condimētum ti·Vel poteſt deriuari condio a condus ꝺi quod eſt genus ciphi & per

similitudinem corpa mortuoꝝ condiri dicunt·quā do speciebꝫ aromaticis mungunt·Gen·l· Precepit gz seruis suis medicis vt arōatibꝫ ꝑdirēt patrem

Condito onis a cōdo is itū·vide in condico onis

Conditor toris masc·gnis deriuat a ꝑdo iui dire·ditū·& sic ꝑ·pnlt· Vel potest deriuari a condo dis dere itū·& sic pnlt·cor· Vnde Conditor alme sidez·i·actor factor· Vñ versus·Conditor abscō dit cōditor fercula condit·

Condit quarte ptugatōis a cōdio is iui pnlt·pō·sed condit tercie ptugatōis a cōdo is·i·facit· ostruere edificare·cōstituere·& etiā ꝑ abscondere ponitur cor·penultimā·Vnde quidā·Condit vbs·condit clus·sed condit auꝝ

Condit? ta tū a cōdo dis cōdidi conditū cor·plt & sic sumit gen·xlix·ibi·Et lia cōdita iacz·Itē condit? ta tū a cōdio is iui itū ꝑ·plt·& sic sumitur gen·l·Et cōdit? aromatibꝫ repositꝫ ē i loculo·Et coll·iii·Sermo noster semp sit sale cōdit?

Condo is ꝑdidi itū·i·facere·edificare·cōstruere·cō stituere·& ponit qnqz ꝑ suo cōpositō scz ꝑ abscō dere·Condo componit abscondo dis·Recondo is Et est compositū condo is·a con & do das·& cor· in supino pnlt·siue di· vide in do das

Condoliū lii neu·gnis·i·anul? a cōdo dis

Condo onis mas·ge·i·gladiator a condo is

Condono as aui·i·sil donare·ignoscē·cōcedere· remittē·& ꝑpouit ex con & dono & ꝑ·do

Conduco is xi ctū cōducere ex con & duco cis· & est cōducere simul ducere·aliquib? ducatū prebere·mercede constituta aliquid ducere·vnde versus·Conducit pciū tradens prebēsqz ducatū· Qui capit ille locat cōducit q̄ preciū dat

Conduplicatō est quidā color rhetoric? ō quo di xi supra i·iiii·pte in ca·de coloribꝫ rhetoricis

Cond? di masc·gnis qōdā gen? ciphi a cōdo dis· vel scōz Pap·cōd? cf? patera poculū

Conestabulari? ·stabulari? cōponit cū cō & dicitur hic cōstabulari? rii·quod freqntius inuenit cō estabularius stabularii·& designat dignitatez siue officium·vnde hec conestabularia rie eius vxor vel dignitas

Confectus ta tū a conficio is feci fectū quod inuenit in sex significatōnibꝫ·vide in cōficio·Papias sic dicit·Confecta debilitata·immūita·exinanita· sz ꝑt significare sex·sic & suū verbū·

Confeduſt? ta tū a cōfedero as·i·in eodē fedare cū alio cōiunct?·scz socius conscrz cōmanipulari? cōsodal'·collateralis·cōcomes·collega·cōsoci? contubernio·cōcubinari?·cōuictuari?·collaterensis·

Confertio tis cōferti cōfertū ex cō & fartio tis·& est cōfertire· cōspissare·cōstipare·replere·cōstare·in vnū colligē·cōmouere simul fartire

Confero fers tuli ferre collatuz ex con & fero·& est conferre simul ferre vel cōmiscere· vnde & conferre dicit pugnare disputare·Nā & q̄ pugnāt brachia conferūt·sicut qui disputāt verba·& est cōferre simul erogare.& est conferre quasi compare·cōgregare·sed bona cōferunt·mala vero inferunt

Confert? ta tū·i.spiss?·constipat?·replet?·a confertio tis·Et cōpar tior tissim?·Itē a confertio cōferto tas verbū frēqn·Pap·vero dicit·Conferta in vnū collecta·plena·compata·consociata·Luce·vi·Mensurā bonam & confertā coagitatā & superefluentē dabunt in sinum vestrum

Confestim aduerbiū quasi cū festo·a con & festū quod est lignū ad quod tigna festimāt·sic em tigna festimāt vt sint cū festo·sic& nos festimāꝫ vt quod facere volumꝫ sine interuallo fit confestim·q̄si statim cum presentia pretereuntis rei vel tpis vel cō festim componit a con & festio as·vel a con & statim·sed prius dictum verū? est·

Confico is confeci ctū·conficere ex con & facio is·& est conficere idē quod simul facere· Itē confi cere finire pficere Etiā conficere·i·destituē deficē vbi em est cōfectō multaꝝ rez ibi multaꝝ rezū est defectō·& cōficere·i·componere siue cōmiscere & secunduz hoc ptinet ad medicos qui multa commiscent ad faciendas suas confectiones· Et conficē·i· vincere vt vulgo dicit·Iste confecit hostes in plio & hec significatio est tracta a precedēte·vbi em ē hostiū confectō ibi multoꝝ cōmixtio. Item cōficē id est·tingere·sic ergo conficere ī sex inuenit signifi catōib?·Itē cōficere·i·consecrē corp? xpi

Confidēs a confido is dicit confidēs tis omis ge & compar·Vnde confidenter ti? tissime aduerbiū & hec confidētia tie· & accipit in bono & in malo· vt cōfidēter vel cū fidentia iste loquit·i·audacter ꝓsūptiue·vel cū audacia vel presūptiōe·& ꝑd·fi

Configo is xi ctū configere simul figere.ex cō & figo is·Et ꝑd·fi·Psal·Confige timore tuo carnes

Confinis a con & finis componitur hic & hec confinis & hoc ne pnlt ꝓducta·id est vicin? eundem finē habens· vnde confiniter aduerbiū·& hec cōfinitas tatis·et hoc confiniū ambo ꝑ vicinitate·vel loc? vbi fines duaꝝ terraꝝ conueniūt

Confio is iui ize confitū id est efficere ex cō et fio et trāsit ad actiuā significatōem·Accipitur etiā cō fize in passiua significatōne scz pro effici·et ꝑd·i ā te o fio Vide in fio fis

Confirmatō est vnum de septem sacramentis de quo require in vngo·

Cōfitēs tis ge·ois a cōfiteor eris et corr·fi·

Confiteor eris fess? sū ex con et fateor compōit Vnde h confessor oris hec ofessio onis·h et hec et hoc cōfitens participiū·Et cor·predicta fi·Vnde quidaꝝ Confiteor sponte fateor mea facta coacte Et sic scias q̄ confessio est legitima coram sacerdote peccatoꝝ declaratō·& dicit confessio quasi siml' vel ex toto vel vndiqz fassio·nam ille vere confitetur qui totū fatet ¶ Hic nota q̄ septē circūstātie assignant a tullio et a boetio·s·quis quid vbi q̄bꝫ auxiliis cur quomodo quando·Sed nunquid omis circumstantia est confitenda· Ad hoc dicunt quidam q̄ omnes circūstantias q̄ aliquā notabilē quātitatez peccato addunt confiteri necessitatis est si memorie occurrant Alii vero dicūt q̄ nō sunt confitende de necessitate nisi circūstātie q̄ ad aliud genus peccati trahunt et hoc ꝓbabilius est·Sed attēdendū est que ad aliā speciē mortalis trahunt·Cuius ratō est·quia venialia nō sūt de necessitate cōfessionis·sed solū mortalia que quātitatē infinitā quodāmodo habent·et quia circūstantie aggrauantes que aliā speciē peccato nō tribuūt· vel q̄ tribuunt quidē sed non mortalis peccati non sunt de necessitate confessionis·tamē ea confiteri pfectionis est sicut et venialia·Item scias q̄ sacerdos debet p scrutari conscientiā peccatoris in confessione qua si medicus vuln? et iudex causā·qz frequēter que p̄ confusione confitens taceret interrogatus reuelat.Sed tamen ī iterrogationibꝫ faciēdis tria sunt attēdenda· Primo vt quilibet peccator interrogēt de peccatis q̄ consueuerūt i hominibus illi? conditionis abūdare.Nō·n·oportz q̄ a milite de peccato

clericorum queratur aut religiosoꝝ aut reconuerso. Secūdo vt nō fiat explicita interrogatō de peccatis · nisi de illis que oīb⁹ manifesta sūt · ō alius vero aduentōib⁹ peccatoꝝ ita debꝫ a longinquo fieri interrogatō vt si omisit dicat · & si nō omisit nō addiscat. ¶ Tercio vt de peccatis p̄cipue carnalibus nō descēdat nimis ad particulares circūstantias qꝫ huiusmodi delectabilia quāto magis ī spēali considerantē magis ocupiscentiā nata sūt mouere · vt dicit ī iii · ethicoꝝ · & ideo pōt ostingere vt confessor talia querēs & sibi & ofitenti noceat. Et sic quādoqꝫ deficiūt in suo scrutinio iniquitates scrutantes scōm illud dauitic̄ · Defecerūt scrutantes scrutinio

¶ Volo etiā te scire qꝫ hō in ofessione debꝫ famaꝫ alteri⁹ custodire quātūcunqꝫ p̄ · sed suā oscientiaꝫ magis debꝫ purgare · & ideo si circūstantia q̄ ducit in ognitōnem ꝓlone sit de necessitate ofessionis secundū regulā datā tūc debet ofiteri occultādo ꝑsonā ꝗtū pōt. si aūt nō sit de necessitate confessionis debꝫ dimittere ne peccatū alteri⁹ ꝓdat · ¶ Debet aūt quisqꝫ saltē semel in anno ꝓprio confitezi sacerdoti · Sed q̄d si peccatoꝝ sciat sacerdotē suū hereticū aut solicitatorē ad malū · aut fragilē qui ad peccatū q̄d quis ei ofiteē sit ꝓnus vel si reuelatoꝝ esse cōfessionis ꝓbabiliē extimaē · vel si peccatū contra ipm̄ sit de quo quis cōfitezi debꝫ Dico qꝫ in casib⁹ illis in q̄bus ꝓbabiliē timet penitēs piculū sibi vel sacerdoti · ex cōfessione ei facta debꝫ recurzere ad supiorē vel petere ab eo licentiā alteri confitēdi · qꝫ si licentiā habere nō possit. idē ē iudiciū ō illo qui nō habꝫ copiā sacerdotis · vnde magis debꝫ eligere laico ofiteri nec in hoc transgrediē p̄ceptū ecclesie qꝫ p̄ceptū iuris positiui nō se extēdit vltra ītentionem precipiētis q̄ est fīis precepti · hoc autē est caritas scōm apostolū · nec itez fit aliqua iniuzia sacerdoti · qꝫ priuilegiū mereē amittere · q̄ cōcessa sibi abutiē potestate ¶ Itē scias qꝫ q̄nqꝫ casꝰ ponūē q̄ bus licz alteri ofiteri qꝫ ꝓprio sacerdoti sine ei⁹ licētia Primꝰ est si sit vagabundꝰ · Secūdꝰ si mutauit domiciliū · Tercius si offēdit ī aliena ꝓchia · Quartus ꝓpter maliciā sacerdotis. q̄ reuelat cōfessiones vel incitat ad malū · Quintꝰ in articulo necessitatis Sed hic quezi potest Illud ꝑ quod impediē diuinū mandatū · nō potest ꝑ mandatū vel ꝓuilegiū alicui⁹ homis cōcedi · sed mandatū diuinū est ad rectores ecclesiaꝝ vt diligentē vultū ꝓcoris sui agnoscant ꝓuer · xxvii · ca · quod impediē si aliꝰ qꝫ ipe confessionē ei⁹ audiat · ergo hoc nō pōt ꝑ alicuiꝰ homis priuilegiū vel mandatū ordinarii tolli · Ad hoc respō deo · qꝫ rector ecclesie dēt vultū sui ꝓcoris agnoscere duplicit̄ · Vno modo ꝑ solicitā exteriozis cōsatōis ꝓsideratēem · qꝫ inuigilare debꝫ sup gregem sibi ꝓmissū · & in hac ognitōē nō oportet qꝫ credat subdito · sed certitudinē facti ī q̄tum pōt inquirat Alio mō ꝑ ofessionis manifestatēnem · & q̄tum ad hāc ognitōem nō pōt maiorē certitudinē accipe qꝫ vt subdito credat · quia hoc est ad subueniēdū oscientie ipius · Vnde ī foro cōfessionis crediē & ꝑ se & conē se · nō aūt in foro exterioris iudicii · & ideo ad hanc cōfessionē sufficit · qꝫ credat subdito dicēti se alteri absoluere valēti ofessū fuisse · & sic patꝫ · qꝫ talis ognitō ꝓcoris ꝑ ꝓuilegiuꝫ alicui indultuꝫ te ofessione audiēda nō impediē · vide ī penitencia & in sigillū & in raptus

Conflages · a oflo as · hec oflages · i · loca mōtuosa ad q̄ multa ofluūt flamina siue venti · & facit gtūs ad oflagiū · sic̄ manes maniū · Et ꝓ · fla

Conflatoriū rii · ge · neu · locus vbi fit conflatō · & dicit̄ a conflo as secundū hug̃ · Vel conflatoriū dicit̄ vbi ferꝫ vel argentū conflat̄

Conflict⁹ · a ofligo gis · hic oflict⁹ et⁹ tui · bellū pugna · & oflicto as verbū freq̄n · Inuenit̄ etiā ī depo · ge · oflictor aris · Et inde hec oflictatō onis · cūctatio · ꝓtentō · pugna verboꝝ · Thimo · j · ca · vi. Conflictatōes hoim mēte corruptoꝝ.

Confligo is · xi · ctū · ere · ex cō & fligo is · & est cō fligere · simul fligere vel pugnare · & ꝑ eode sumit̄ ofligo as · & producit fli ·

Conflo as ex cō & flo as · vide ī flo as

Confodio dis di · ofossū ere. i. simul fodere · ex cō & fodio · & corripit fo · in ꝓsēti · sed in ꝓtīto eā producit · vide ī fodio is

Conformis · a cō & forma ponit̄ hic & hec ofor mis & hoc me. i · vni⁹ & eiusdē forme · Et inde conformit̄ aduer · & hec ofozmitas atis ·

Confoss⁹ a um · ꝑ gemin̄ s · quasi simul foss⁹ · incubatus · vulnerat⁹ · a cōfodio is di sū

Confot⁹ a um · i · sil' fot⁹ · a ofoueo es ui tū · & pō · fo. Esa · lix · Et qō ofotū ē crumpꝫ ī regulum

Confrag⁹ a um · i · tumbzos⁹ · tumulosus · vel potius asper & spissus cōdensat⁹ ofractōe ramoꝝ arboꝝ · & dicit̄ a ofringo is secundū hug̃ · Vel secūdū pap̄ · Confraga dicunē loca vbi vndiqꝫ vēti curzūt ac frangunt se · & cor · fra

Confrater ex cō & frater ponit̄ hic ofrater tris · & ꝓ · fra naturaliē · & dicunē confratres q̄ simul fratres · siue in ecclesia siue in alio loco vel cōsortio siue etiā ꝼm carnē · De hoc vide in frater.

Confratrissa se ex cō & fratrissa ponit̄ hec ofratrissa se · i · osoroz vel ogregatō ofratꝝ vel osoroꝝ ·

Confres⁹ a · um · i · ofract⁹ · otritus pcussus · & dicitur a ofrendo dis. & producit fre

Confringo is · confregi . ofractū · confrīgere · id ē · simul frangere · & cōponit̄ ex con & frango

Confuga ge · com. gn̄is · simul cuz alio fugiēs · & dicit̄ a ofugio is · & cor · fu

Confugela le pn̄l'e · pō · vide in confugiū

Confugiū · a confugio is dicit̄ hoc confugiū gii · & hec confugela le · securitas & tutela · vl' adiutorium vel locus refugii · & cor · pn̄l'e.

Confundo · ex con & fundo is · cōponit̄ confundo dis cūfudi cōfusū · i · cōmiscere · vel cōfutare · conuincere · arguere · ponit̄ etiā ꝑ decipe vel frustrari Ad roīn · v · Spes aut̄ nō cōfundit · i · nō decipit vl' frustrat̄ sperantē · & ideo nō facit erubescē · qꝫ dat qō ꝓmittit · quia est de deo & in deo q̄ non potest decipe nec decipi · quando cuī alicui aliq̄d promittit̄ & ei non dat̄ qōāmodo confūdit̄ & erubescit ·

Confuto as aui atū are · ex con & futo as cōponitur · & producit fu · Et est verbū actiū. & ē confutare · arguere · conuincere · confundere

Conger vel congrus gri · quidaꝫ piscis similis anguille · sed grandis · & morat̄ in cauernis petraruꝫ sub aqua · Et dicitur a congero ris ·

Congeries ei fe · gn̄is · i · cumul⁹ · a congero ris ·

Congerminalis in germino as vide

Congero ris congessi · stum · ex con & gero ris cō ponit̄ · id est · siml' gezere · congregare · accumulare · & cor · ge · Vide in gero geris

Congestus · a congero is · congest⁹ ta tum · i · simul gestus · congregatus. accumulat⁹ · & hic congest⁹ tus tui · i · congeries · accumulatio · & congesti · id ē. accumulatim aduerbium

Congiarium rii · i · bn̄ficium . donatio imperatoris ·

quia ꝗlibet impator fauorē populi captās adijcie bat vt largior videreē in donis· Et etiā congiariuz dicīē fruſtū carnis vndiqz equatū·& hic & hec cō gialis & hoc le·id eſt·rotundum·

Congio is iui itū ire·id eſt pez augmentū creſce re vel equare vel congregare

Congius gii maſ·gn̄is·genus menſure·ſcz ſex ſex: tariorꝫ·& dicīē a congio is

Conglobo·a cō & globo bas componīē cōglobo bas·id eſt·ſimul globare·coaceruare·in modū glo bi rotundare·Vnde conglobatim aduerbiū·id eſt· ſpiſſim vel cumulatim·& cor·glo

Congredior eris greſſus ſū ex con & gradior·& mutaē a in e·& ē ogredi·ocurrere ſiml gradi·vl cō fligē·pugnare·diſputare·Illi aūt ꝓprie ogrediunē ꝙ ſimul cōtra ſe gradiunē ad pugnā ūborꝫ vel ma nuū vel armorꝫ. & cor·gre·

Congruo is ex cō & gruo is·& eſt cōgruere·cō: uenire·concordare·Vide in gruo is·

Congr? ri·vide in congez

Congru?·a ogruo is dicīē ogru? a um·i·conueni ens·& compaē ꝑ ſuppletōem ogru? magis ogruus ſim?. Vnde congrue congruenter aduūbia· Et hec congruitas tatis·idem qđ conuenientia·Congru? componīē incongru?·i·inconueniēs·& opaē·vnde incōgrue·& hec incongruitas tatis·

Cohibētia a cōhibeo bes dicīē hec cohibentia tie· id eſt·aſſenſ? idē & gueniētia & collibētia· vt ille ſine cohibētia vel cōniuētia vel collibētia fratꝫ re ceſſit·i·ſine aſſēſu·de hō vide etiā in cōhibeo

Conhibeo·habeo cōponīē cū cō·& retineē n·que aufereē in cohibeo·& dr cōhibeo bes·i·oculos clau dere·& quia clauſio oculorꝫ ſignat aſſenſū·ideo cō hibere ponīē pro aſſentire·obedire·& tunc inde di cīē conhibentia tie

Coniecto ctas ctaui ctare·eſt freq̄ntatiū de cō: jicio cis in omni ſua ſignificatōne

Coniector oris maſ·gn̄is pnſt·ꝑd·tam in ntō ꝙ m obliqs dicīē iterpres vel cōiecturis pit? ·facule g? ·dium?·Et deriuaē a conjcō is ieci iectū·Gen· xi·Vt coniecturis veritas probareē

Coniectura·a cōijcio is hec coniectura re·iudici um ſuſpicō·opinio·ſuſpicioſa cogitatō· vel exiſtia tio·& hinc hic & hec cōiecturalis & hoc le· qđ cō iectura aliq̄ ꝑpendīē vel hēē·vl qđ cōiectura ſūīē Vnde cōiecturaliē adū·q̄i opinatiue

Conifer ra rū pnſt·cor·ferens conos·& componi tur a con? & ferens vel fero

Conijcio is ieci iectū iiceze·i·ſimul iacē·Item cō iiceze·i·exiſtimare.opinare·cogitare.ꝑpendē qbuſ dam cōiecturis·& ponīē a cō & iacio is·Gen·xli Que audiui te prudētiſſime cōiicē· Et ſcribīē cō iicio p duo i·qz cōponīē a con & iacio is·& mutaē a in i·Inueniē etiā coiicio cis abiecta n

Conniuentia tie que & alio nomine dicīē cohibē tia vide in conniueo es·

Conniueo es·& cōniuo is. cōniui xū vel cōnixi in preterito·facit ſupinū cōnixū·ſed nō eſt i vſu·id ē oculos claudere vel palpebras iūgē·& ponīē ſepe ꝑ aſſētire·qz clauſio oculorꝫ aſſenſū ſignat & com ponīē a cō & nix nuis·qz nix aciē oculorꝫ ꝑſtringit· Albedo em diſgregat viſū·& ꝑd·ni·Ita dicit hug in cōniueo·Vel ſm quoſdā cōniueo cōponīē a con & nitor eris·Pap. vero dicit·Cōniuere·cōſentire· oculos claudē. iterdū diſſimulare·paꝫ dormire·Inde cōniuens conſentiēs qđ ꝑd·primā & ſecundā ſecū dum pap·Vnde hec cōniuētia tie aſſenſ?· vnde cō niuentia capitli factū eſt·i·aſſenſu Et in iii· ſniaꝫ di·iii·Sane dici pōt & credi oportz iuxta ſanctorꝫ atteſtatōs conniuentiā ꝛc·Grēē·dicit Qui mihi cō niuz oculis ſignū mihi prebet

Coniugalis pnlē ꝑd·in cōiūx eſt

Cōmugatō onis fēi gn̄is·i·verborū conſeq̄ns de clinatō·& dr a cōiugo as qz p cōſonātes coniuga tas id ē affines & cōſimiles apud grecos diſcerniē cōiugatō·& hec oratō ad grecos ſpectat· vl dicīē declinatio vbi ſic. qz pma ūba cōiugāē i ea·i·ſub eadē declinatōe ponūē·& hec oratō primz ad leios

Coniugiū·a cōiūx dicīē hoc coniugiū gii ſcz legi timaꝫ ꝑſonaꝫ inter ſe coeūdi & copulandi contra ctꝫ· vel legitima viri & mulieris coniūctio indi uiduā conſuetudinē vite continens

Coniug?·Iugū cōponīē cū con vel ſin qđ eſt con & dicīē coniug? a ū·& ſiniug? a ū inueniē. omnia in eodē ſenſu·i·eiuſdē iugi vel ſb eodē iugo poſit? vñ q̄dam ꝓnomina ab ariſtarco dicūē cōiuga vel ſiniuga·id ē eidē iugo certitudīs vel diffinitōnis p ſonaꝫ ſubiacētia·Et cōponitur īcōiug? ga gū·diſ ſimilis·non eiuſdē cōiugii·vnde idē ariſtarc? dicit verba nō eſſe cōiuga ſcz nō eodē iugo certitudinis & diffinitōis ꝑſonaꝫ ſubiacentia

Coniūctio a coniūgo is dicīē hec coniūctō onis q̄dam parſoratōis indeclinabilis coniūctiua aliarū ꝓtiōratōis q̄b? conſignificat·Proprie aūt coniū ctōis eſt diuſa nomia vel q̄ſcunq dictōnes caſua les vel diuerſa verba vel aduerbia coniungere· Et ſcias ꝙ nulla coniūctō vel ꝓpoſitio aſpiraē· Et vt dicit Pap. Coniūctio eſt dicta ꝙ ſenſ? ſentētias q coniūgit. Coniūctio etiā dicitur q̄dam color ī rhe torica de quo dixi in q̄rta ꝑte ī ca·de coloꝛib? rhe toricis· Et ſcias ꝙ nulla coniūctio cōponitur cuz verbo·vñ fiſto eſt verbū ſimplex·nec etiā cū nomi ne cōpōitur cōiūctō ꝓter ſi & ne·vt ſiq̄s & neq̄s ;

Coniunx gis cō ge·ſecundū quoſdaz cōponitur a con & iugū·& dicūtur cōiuges quaſi eiuſdez iugi a iugo qđ imponitur mr̄imonio coniungendis· & quo copulantur ne ſepentur·vel dicūtur coniuges pnlē·cor·a coniūgo is vel a coniūgendo qz ſūt cō iūcti qđ ntūs poti? exigē videtur·Iſid·vero dicit· ꝙ coniuges appellāt̄ ꝓpter iugū matrimonii cui ſe ſubiugant ne ꝑ diſcordiā ſepentur·Scōz vero ꝑſ· quē ſequor coniūx deriuatur a coniūgo is·& habz n in ntō·ſed non in obliqs·vnde ī vi·libro ſic dicit In x·deſinētia ſi a verbis ſint in go deſinētib? abla ta x·& addita gis faciunt gen̄·vt regis a rego rex regis·Coniūgo coniūgis coniūx gis·qđ etiā ī ge nitīo differētie cā n·amittit·ne ſi coniūgis dicam? verbū eſſe putetur·Idē etiā ī quarto li·dicit ꝙ cō iūx deſinit in nx·ſed ī obliqs amittit n·

Conniuo uis ī conniueo es exponitur

Connixi ꝓteritū de conniueo es

Connubo is·i·ſil nubē ex cō & nubo· vide ī nubo

Connuo is nui nutū·id ē ſimul nuere vel ānuere & eſt verbū neutꝫ & cōponitur ex con & nuo is

Conon in con? exponitur

Conopeū in canopeū exponitur ſupra

Conor aris nat? ſū conari verbum deponēs·anni ti·acēptari.& dicitur a con? ni et ꝓducit co· Vn de ouidi?. Quidquid conabar dicere verſ? erat

Conquerens tis ꝓtincipiū de conq̄ror ris·et eſt ge· nitis·et corripit que· vide in queror ris

Conquexi eſt ꝓteritum de conquiniſco

Conquiniſco ſcis conquexi·id ē oculos claudere· vel caput inclinare

Conquirens tis ge. oīs plr. po. vide īm q̄ro ris
onq̄ro is cōquisiui sitū conquirere. id est siml q̄:
rere. & pō. q & componīē a con & q̄ro.
Consanguitas est vinculū psonaruz ab eodē stipi
tē descendēciū carnali ꝓpagatōe ꝓtractū. & dicīē
psāguinitas a cō & sāguis. q̄si ꝑmunē sāgnimem ha
bētes vel de vno sāgume ꝓcedētes. Et scias q fm
canones duo fratres sūt ī primo gradu. filii duoꝝ
fratꝝ im secūdo. nepotes ī tercio. ꝓnepotes ī quar
to Gradꝰ aūt est habitudo ꝓsonaꝝ distantiū quo
ꝑgnoscīē quota gn̄atōis distātia due ꝓsone īter se
differāt. Sed q̄d si aliq̄ persone attiment sibi ex vna
ꝑte in secūdo gradu vel tercio. ex alia vero m q̄nto
nūquid possunt contrahere. Dico q sic quia semp
standū est remotiori ꝓsone in cōsāguinitate. In hoc
eīm casu remotior ꝓsona extra metā cōsāguinitatis
existit. vnde nō attinet illi ex quo de eius psāguīta
te nō est. quoniā sicut olim oīs psāguinitas in se
ptīo gradu terminabaīē. ita hodie in quarto. saltem
quo ad ꝓhibitōnem copule cōiugalis. Et vt dicit
Pap. Consanguinitas quasi sāguis ꝓpinquitas. cō
sanguinei sūt dicti. q ex vno sanguīe. id est ex vno
patris semine nati sunt
Conscidi disti ꝓteritū de cōscindo dis & cor. sci.
Exre ii. li. ca. xxmj. Cōscidi vestimēta mea.
Conscientia. a pscio is deriuaīē hec pscientia tie co
gnitō sui ipīus cordis Et scias q cōscientia erzans
& recta obligat diuersimode tamē. Nam cōsciētia
recta obligat simpliciter & ꝑ se. Hoc eīm est dicta
tū ꝑ ipsā q̄d īm se bonū est. & ex iudicio ratōnis bo
nū apparz. Vnde si nō fiat malū est & si fiat bonū
est. Sed pscientia erzonea nō obligat nisi ꝑ accidēs
& scōm q̄d. Si eīm dictat aliquid faciendū illud īm
se fieri cōsideratū nō est bonū necessariū ad salutē
sed apprehendīē vt bonū. & ideo cuz non liget nisi
secundū q est bonuz nō obligaīē voluntas ꝑ se ad
hoc sed ꝑ accidēs sez ratōe appēhēsiōis qua iudicaīē
bonū. & ideo si fiat aliq̄d quod ē secundū se malū
quod erzās ratō tñ iudicat bonū peccatū non cui
taīē. si aūt nō fiat peccatū incurrīē. Et si obiicias vi
deī q conscientia erronea nos nō obliget. ꝓceptuz
eīm inferioris nō potest obligare ozta ꝓceptū supi
oris. sed deꝰ supior est nostra pscientia. ergo cōscīē
tia nostra nō potest nos obligare ad peccatū faci
endū suo ꝓcepto. Dico q pscientia obligat non
virtute ꝓpria sed virtute ꝓcepti diuini. nō eīm con
scientia dictat aliquid faciēdū hac ratōe q sibi vi
detur. sed hac ratōe quia a deo ꝓceptū est. vnde
ꝑ accidēs ex virtute diuini ꝓcepti obligat īquan
tū dictat hoc vt ꝓceptū a deo. & ideo dictamen
pscientie plꝰ obligat q̄ ꝓceptū ꝑlati. sicut & pre
ceptū diuinuz īm cꝰ virtute ligat. sīc patet si ꝓce
ptū regis nō ꝓueniret ad populū nisi mediante ali
quo p̄cipe si p̄ceps diceret hoc est ꝓceptū a re
ge q̄uis nō esset verꝫ dictū suū obligarz vt ꝓce
ptū regis ita q ꝓemptores penā merereneī. Et sci
as q cōscientia ē q̄dam dictamen ratōis & vt di
ctū est obligat virtute ꝓcepti diuini sīc cꝰ ratō
ne apprehēdit illō q̄d ratō dictat. & ideo si illō ap
prehēdatur vt directe sub ꝓcepto cadens peccat
quis mortaliter omittēdo q̄d cōscientia dictat. &
si sit veniale vel indifferēs. Si aūt nō apprehendaīē
vt directe cadēs sub ꝓcepto vel ꝓhibitōne tunc
nō fit directe contra pscientiā sed ꝓteī eā. & ita nō
peccaret mortaliter sed venialiīē vel etiā nullo mo
do. sic quādo pscīētia dictat alicui q bonū est facē
aliq̄d opꝰ psilii. si nō facit nō peccat. qz nō apprehē
dit illud vt bonū debitū & necessariū ad salutē &
ꝓcepto subiacēs. vide ī ignoro & in affect⁹. Hic
etiā secundū est q secundū dionisiuz ī vii. ca. de di
ui. no. Diuīa sapiētia diūgit p̄ncipia secundoꝝ vlti
misꝑmoꝝ. qz vt in li. de causis ostenditē ī ordine cau
satoꝝ optet q cōsequēs ꝓcedēti similēē. nec hoc
potest esse nisi secundū q aliquid ꝑticipat de pfe
ctōe eius q̄d quidē inferiori modo est ī secūdo ordi
ne creaturaꝝ q̄ ī ꝑmo. Vnde hoc q̄d inferior crea
tura de similitudīe supioris ordīs ꝑticipat ē supre
mū in īferiori. & vltimū in supiori. qz est deficiēti
ꝑticipat q̄d ī supiori sit. Inter creaturas aūt talis ē
ordo. vt ꝑmo sit angelꝰ. & secūdo sit ratōalis ani
ma. & qz ratōalis anima corꝑi coniūcta est. iō co
gnitō debita sibi secundū suū ꝓpriuz ordinē est co
gnitio q̄ a sensibilibꝰ ad intelligibilia ꝓcedit. vnde
nō ꝓuenit in cognitōez veritatis nisi inq̄sitōe ꝓce
dēte. & ideo cognitio illa rationalis dicīē. Quia
vero angelꝰ simplicīē īcorporeꝰ est. nec corꝑi vni
tur cognitio nature sue debita est vt simpliciter si
ne inquisitōe veritatē apprehēdat ꝓter quod intel
lectualis natura nominaīē. optet ergo q in aīa rati
onali q̄ angelo ī ordine creaturaꝝ ꝓtinuaīē sit ꝑtici
patō intellectualis virtutis secundū quā aliquā ve
ritatē sine aliqua īquisitōe apprehēdat. sicut appre
hendūīē prima p̄ncipia naturaliē cognita tā ī specu
latīs q̄ in opatiuis. vnde & talis virtꝰ intellectus
vocaīē secundū q est ī speculatiuis. Que etiam se
cūdū q ī opatiuis est sindērisis dicīē. & hec virtꝰ
ꝓueniēnt scintilla dicīē. qz sicut scintilla est modicū
quid ex igne euolās. ita hec virtꝰ ē q̄daz modica ꝑ
ticipatō intellectualitatis respectu eiꝰ quod de in
tellectualitate ī angelo est. Ne ꝓter hoc etiā supi
oz ratōis ꝑs scintilla dicīē. qz ī natura ratōali supre
mū est. Vnde hiero. dicit. q ꝑ aquilaz significaīē q̄
ceteza aīalia ī volādo trāscēdit. ita & hec virtꝰ īn
scendit ratōabilē. q̄ ꝑ hominē significaīē. ocupiscibi
lē q̄ ꝑ vitulū. Irascibilē q̄ ꝑ leonez. sicut autē nō cō
tingit ī speculatiuis intellectū errare circa cognīti
onē ꝑmoꝝ ꝑncipioꝝ. quoniā semp repugnet omi
ei quod ozta ꝑncipiū dicīē. Ita etiā nō ꝓtingit erza
re ī practicis p̄ncipiis primis. & ꝓter hꝰ dicīē. q
supioz ratōis scintilla q̄ sindērisis est extīgui nō pē
sed semp repugnat omī ei quod ozta p̄ncipia natu
raliter sibi tradita sit. Ite scias q sicut dicit aris.
ī. vii. ethicoꝝ. Ratio ī eligēdis & fugiēdis q̄busdā
silogismis vteī. In silogismo autē est triplex cōsīde
ratio. secūdū tres ꝓpositōes ex quaꝝ duabꝰ tercia
ocludīē. Ita etiaz contīgit in ꝓposito dum ratio in
opandis ex vniuersalibus p̄ncipiis circa ꝑticularia
iudicium assumit. Et qz vniuersalia p̄ncipia iuzis
ad sindērisim ꝑtinēt. Rationes autē magis appriate
ad opꝰ ꝑtinent ad habitꝰ quibꝰ ratio supioz & īfe
rioz distinguīē. sindērisis ī hoc silogismo quasi ma
iozem mīstrat. Cuiꝰ ꝓsideratō est actꝰ sindērisis.
Sed minozē mīstrat ratō supioz vel inferioz. & eiꝰ
ꝓsideratio est ipsiꝰ actꝰ. sed ꝓsideratio cōclusionis
elicite est ꝓsideratio pscientie. Verbigratia. sindere
sis hāc ꝓponit. Omne malum uitanduz. Ratio supi
oz hanc assumit. Adulteriuz est malum. quia lege
dei ꝓhibitum. siue ratio inferioz assumit istā. ideo
est maluz. qz iniustum siue inhonestū. Conclusio āt
q̄ ē adulteriū ꝓter hoc esse uitandū ad pscientiam
ꝑtinet. & indēñter siue sit de ꝓteīto siue de presen
ti siue de fnturo. quia pscientia & factis remurmu
rat & faciendis ozradicit. Et inde dicīē consciencia
quasi cum alio scientia. Dicitur uniuersalis. qz ad

actū ꝑticularē applicaē · vl' etiā qz p eā aliqs sibi cō
sci? esse pōt eoꝝ q̄ fecit vel facere intendit · & pro
pter hoc etiā dicit dictamē vel scientia ratōis · Et
ꝑpter hoc etiā contigit conscia erꝛare nō p sinde
resis erꝛorē · sed p erꝛorē ratōis sicut patꝫ in here =
tico cui dictat conscia vt pri? ꝓmittet se obuti q̄
iuret · qz ratō supior puersa est in hoc q̄ credit iu =
ramētū siplicit eē ꝓhibitū · & sm hūc modū patet q̄
lic differat sinderesis lex naturalis & cōscia · quia
lex naturalis nominat ipsa p̄ma p̄cipia iuris · sin
deresis vero nominat habitū coꝝ siue potentiā cuꝫ
habitu · Conscia vero nominat applicatēem quādā
legis naē al' ad faciēda p modū cuiusdā ocl'i Et
nota q̄ cōscia a diuersis diuersimode diffinit siue
describit · Nā secundū ozigenē · Conscia est spirit?
correctoꝛ & pedagog? aīe sibi sociat? quo sepaē
a malis & adherꝫ bonis Sed hic attendendū q̄ sp?
q̄nq; sumit ꝑ spūali quadā opatōe vel ꝑ quodam
dono spūali & hoc modo sumit hic spūs & non p
natura anime · Vel conscia scōm q̄ a q̄busdā describi
t est dictamē ratōis quo iudicat et ligat ad faciē
dum vel nō faciendū · Vel scōm damascenū · Con
scientia est lex intellect? nostri · Bernh · Multi ml'
ta sciūt & seipos nesciunt · Dicit · fixi me esse quod
nō erā · dixi me velle q̄ nolebā · aliud in corde vole
bā · & aliud ore dicebā · & ita sub ouina pelle vulpi
nā oscīam absc̄ondebā · vulpina plane conscientia ē
tepida uersatō & animalis cogitatō · & ficta con
fessio breuis & rara cōpūctio · obediētia sine deuo
tōe · lectō sine edificatōe · sermo sine circūspectōe ·
O q̄ dura sūt mihi ista que loquoꝛ · qm̄ loquendo
meipm̄ fazio · Veruntamē qz me nō nego peccatorē
sed peccatū meū ognosco · erit forte apud deū iudi
cē piū ipa cognitō culpe ipetratō venie · vide i oci
um · Itē dicit glo · sup illō Esa · xxviii · Obsecro dñe
memētō q̄so quō ābulari coraꝫ te in veritate etiam
Itur? ezechias ad deū narrat opa sua · felix conscie
tia q̄ in tpe malorꝫ pōt recordari bonorꝫ
Conscio · Scio oponit cū cō & dicit oscio is · id ē ·
simul scire & ꝑprie dicit de malo tūc em̄ aliqs con
scit cū in malo & scelere oscī? est · vnde hec conscia
& oscī? a um · & ꝑprie i malo · Vnde q̄dam · Cōscī?
ipē sibi de se putat omnia dici · Pap · etiā dicit · Con
sciuit consentit imulit · Conscī? pticeps scientie
aliq̄o habens · testis · Iob · xvi · Ecce em̄ in celo est te
stis me? & oscī? me? in excelsis
Cōscī? a um in oscio vide
Consecro cras crauī crare, deo dare · simul sacra
re · ex cō & sacro as & coꝛ · se
Consectaneus · a consector aris qō componit ex
cō & sector · & a sector aris deriuaē consectancus
a um q̄ simul sectaē · vel consectane? eiusdē secte
& tūc oponit ex con & secta cte ·
Consedi ē preteritū de cōsideo des · quod compone
tur ex cō & sedeo des · Itē idē preteritū habꝫ consi
do is · sed infinitiu? ꝑdictorꝫ facit considē · vnde di
cit pap · Consedi a osideo & osido preteritū · Vnde
ecē xj · dicendū est · In medio magnatorꝫ cōsidere il
lū faciet · Et si est infinitī? a osedeo pd · pnl't · sicut
sedere · Si vero sit infinitī? a sido dis pnl'ē · cor · siē
sidere · Similit in epistola ad eph · ca · ii · legi debet ·
Et coꝛresuscitauit & considere fecit in celestibus
in xpō hiesu · Et vt gn̄alit dicam? osedere nūq̄ ī in
finitō inuenit · sed cōsidere · qz quādo venit a sedeo
e mutaē in i · ¶ Et scias q̄ considere a sedeo es nō
potest poni in versu heroico, qz breuis sez si inter
duas lōgas sez cō & de nō ponit in versu heroico
vnde qn̄ considē inueniē in versu est infinitī? de si
do is · qō pō · si · sicut in illo versu · Considere ducēs
in nos confidere ꝓmpti
Cōsētane? · a osētio is deriuaē osentane? nea neū
q̄ facile cōsentit vel queniēs · congru?
Consentes · A consentio tis · hi consentes consen
tiū dij sibi vel bonis consentientes vel consentes ·
q̄i coessentes · quia diuina essentia cui semp assistūt
semp reficiunt hi & consentanei dicunt
Consentio is si sū ex con & sentio is · & est cōsē
tire consensū prebere · q̄i simul sentire
Consepturꝫ ti neu · ge · i · ambit? · locus · circūcirca
clausus · A cōsepio pis consepsi ptū deriuaē · Regū
libro · iiii · ca · xj · Ducite eum extra consepta templi
id ē extra ambitū vel clausurā templi ·
Consero is pnl' · coꝛ · vide in sero is
Consesco is in sedeo est ·
Consideo es consedi considere sessū · id est simul
sedere, ex con & sedeo es · & mutaē e in i · & coꝛ · si ·
vide in sedeo & in considere ·
Considere est infinitī? duoꝝ verboꝝ scz de consi
deo des secūde ꝛiugatōis quod componit ex con
& sedeo · & tūc pō · pnl' · Vel pōt esse infinitiu? de
consido is tercie ꝛiugatōis · qō opōit ex cō & sido
is · & sic coꝛ · pnl't · vide etiā ī consedi supꝛ ·
Considero as aui are · i · pspicere · & ꝑprie celestia
& oponit ex con & sidero as · quod nō est ī vsu · Et
vide q̄ sidero deriuaē a sid? · Vnde dicit prīs · ī vi
libro · A sidus sideris · sidero as quod nō ē in vsu · i ·
pondero as · & considero componit ex con & side
ro · vnde patꝫ q̄ osidero scribit in secunda sillaba si
ne c · sicut sid? & sidero caret c · in prima sillaba
Consido is · ex cō & sido is · & pō · si · vnde naum
iii · Que osidūt in sepib? ī die frigoris · Et dēt pō ·
pnl' · de consident · vide etiā ī sido is
Consiliū · a osulo lis dicit hoc consiliū lii · quod ex
animi ꝓuidētia alicui tribuit · vnde hoc cōsilioluꝫ
li dimi · & consiliari? a um · & consilioꝛ aris · consili
um habere · secū voluē · iudicare · exquirē · vnde con
siliatoriū · locus consiliorꝫ · Item consiliari? · qui cō
sulit vel secretari? · sicut dei fili? dicit consiliarius
patris · i · secretari? · qz omīa secreta eius ab eterno
nouit · Et scribunt predicta sine c · in secūda sillaba
vt cōsiliū · osiliari? · consilioꝛ · & similia · sicut & cō
sulo caret c · in secūda sillaba · Et scias q̄ diuēna de
liberatō & multorꝫ consilia requirūt in magnis &
dubiis · vt pb̄us dicit ī · iii · ethi · In his āt q̄ sūt cer
ta & determinata nō requirit consiliū · Nam vt di
cit glo · sup illud ad thessol' · in epl'a ca · v · Omnia p
bate · certa discussione nō egēt · Ita deus mutat sen
tentiā sed non consiliū · vide in moꝛs ·
Consisto is cōstiti cōstitū · inuenit etiā constatuꝫ
ex con & sisto cōponit · vide in sisto
Consistoriū · a consiste is dicitur hoc consistoriū
rii · id est · vestibulū, porticus · locus ad consistendū
Hester · v · At ille sedebat sup soliū suū in consisto
rio palatii oꝛta hostiū dom? ·
Consobrini q̄i osobrini vide ī osobrī? & ī patruelis
Consolor · a cō & solor aris cōponit cōsoloꝛ aris
at? sū · deponēs nūc ātiquit? vero cōmune · p quo
cōsulo apud latinos antiquos inuenitur · Et ē con
solare · confortare · solatiū prebē · simul solari · quasi
consolidare · vnde cōsolabilis · le · consolās tis · ge ·
omīs · consolatoꝛi? ria riū · consolabiliter aduerbiū
& est cōsolatoꝛ qui soli se applicat · & solitudinem
alloquio suo leuat · & ꝑducūt predicta hāc sillabā
so · Vnde ouidi? metamoꝛ · xiii · Consolor socios vt

lōgi tedia belli·mente ferant placida· vnde consue
uit dici Dicite consolor pstulor semp adulor

Consors sors componiē cū cō· & diciē hic & hec
consors tis·id est socius eiusdē sortis·vnde hoc cō
sortiū societas p t scribiē

Conspergo gis si sum componiē ex cō & spargo
gis. & mutaē a simplicis in e. Inueniē etiā conspar
go gis·sed potius hoc accidit ex vicio scriptorum
require in conspersus

Conspersio a conspergo gis deriuaē hec conspers
sio onis. Inueniē etiā consparsio sed hoc magis vi:
detur ex vicio scriptor·& est conspersio farina p
aquā oglutinata sine fermēto·Idē ē & azima. Pria
Cor. v· vt sitis noua osspersio sicut estis azimi

Consperso a um·a conspergo si sū·& est consper
so infuso·repleo. sicut osspergo infundo repleo

Conspicax cis in conspicio vide

Conspicillū a conspicio cis dicitur hoc conspicil
lum li locus ad conspiciendū aptus ·Plauto in cas
sia·Conspicillo conspexi virginem

Conspicio is xi ctū ex con & specio is· & est con
spicere simul specere·Vnde conspicuo a um aptus
& habilis ad cōspiciendū· vel specōsus· preclarus·
altus·& hic & hec & hoc conspicax cis in eod ē sē
su· vel apto ad conspiciendū·& compatur· vnde
hec conspicacia cie. & hec conspicitas tatis species
vel subtilitas vel aptitudo videndi

Conspico a con & spico as oponiē conspico cas
spicas colligē·In quo sensu inueniē ospicor caris·
deponēs·& po·pnl'· Item ospicor pōt componi a
cō & specio is Vel deriuaē a cōspicō is·& tūc cor
ripit pnl' Et est idē qō aspicio·Vnde grecē·Conspi
cor aspicio conspico colligo spicas Papi·dicit·Cō
spicari rimari intendere credere·Et a cōspicor hic
& hec conspicabilis & hoc le·conspicabiliter· con
spicabundo da ū·id est habilis ad conspiciēdū: vel
similis conspicanti vel decori

Conspicuus a um in conspicio vide

Constantinopolis·polis p ciuitate oponiē cū cō:
stantin·& diciē hec ostātinopolis ciuitas ostanti
ni qdā ciuitas ipialis ē i grecia. vñ ostātinopolita
nus na nū de illa ciuitate·& cor·po ostātinopolis·
& ē toti orientis caput sicut rōa occidentis

Constellatō a cōstello qō cōponiē a con & stello
las diciē hec ostellatō onis qō sepe poniē p ipso si
gno stellar scōm hug·Et vt dicit papi· Constella
tōes latini vocāt supstitiones mathematicor·id est
notatōes sider quomodo habeat se vnusquisq

Consterno is ostraui ostratū & consterner naris
at depo. dr prime oiugatōis·Et ē osterno animal'
vel corpis vel māipuli vel lectuli vel asselli vel ma
ris·sed osternari mētis est·Consternari em est men
te deficere·terrori·stupefieri·tui bari·cadere·exani
mē esse vel aliquo timore vel aliquo casu· vnde cō
sternat ta tū territ perturbat·Consternat pprie
mēte strat vero corpe·Et vtrūq tā osterno q cō
sterner oponiē a cō & sterno nis·q aūt cōsterner
oponaē a sterno vult pl·in viii·libro ī tractatu de
figura verbi vbi dicit·Inueniūē qdā que sepe non
solū oiugatōq·sz etiā gē vel significatōez ubi pmu
tāt ī opōe vt spno is actū·aspner aris depo·Ster
no is actū osterner aris deponens

Consterner aris in osterno is est

Constipo pas aui are·id est simul stipare·ex con
& stipo pas·Et proucit sti·luc·in vii· Pompeie dē
sis acies stipata cateruis

Constiti pnlē·cor·ē pritū de osisto & osto ostiti·

Constituo ex con & statuo oponiē ostituo is con
stitui ostitutū ubū actū·id ē simul statuere·Cum
āt poniē absolute. id ē sine actō tm valet qtuz po
nere terminū·Vnde salusti·In diē terciū ostituūt
id est·terminum ponunt

Constitutō vel edictū poniē p eo qō rex ostituit
vel edicit vel facit scōm papi·Cōstitutōes etiā pos
sūt dici qō facit eccia vel ogregatō aliq religioso

Cōsto as cōstiti cōstitū·Inēmē etiā cōstatū qō ex
con & sto cōponiē·& ē constare simul stare·Item
cōstare·i·cōstitui·vt dom ostat ex tecto piete &
fūdamēto·i·cōstituiē·Itē constare. id ē pseverare·
vt iste cōstat ī ppsito ·id ē pseverat·Itē constare
id ē·certū & apertū esse·Itē cōstare prinet ad pci
um vt hec capa cōstat trib denariis·vnde cōstans
tis omis gnis·& cōpatur Vnde cōstanter tr tissi
me aduerbiū·& hec cōstantia tie·& cōstās dicitur
qr vndiqz stat nec in aliquā partē potest declinari
& componitur incōstās·vnde hec incōstantia

Constructō·a cōstruo is dicitur hec constructio
onis·& cōstructiu a um·& hic & hec cōstructi
bilis & hoc le Scōm vero Papi·cōstructō a multi
tudine lapidū & lignor dicta & strue qō ē cōpo
sitō Itē constructō ē qdaz dictionū cōgregatō vt
sortes legit virgiliū qō etiā diciē orato & etiam lo
cutō sicut consuevit dici·sortes legit virgiliū hec ē
vna oratō vna cōstructō & vna locutō Oratō est
indicatiua·cōstructō trāsitiua·locutō de pīti affirma

Constupror aris·i·simul stuprari·a cō & ctiua
stupror. vide ī stupr & cor·stu naturaliē· & vt di
cit hug·qp stupror ē deponēs cū suis cōpositis·sed
inueniē in actiua significatōe constupro pras Hie
re·ii Cōstuprauerūt te vsqz ad verticē

Cōsubstātialis·a cō et substantialis cōponiē hic
et hec cōsubstātialis et hoc le·id ē eiusdē substātie.
Vnde filio dei dr cōsubstantialis patri·qr ē vnus
et eiusdē sube et nature secum·id est cū patre

Consuco es consuevi uel consuer sum·Vnde cō
suetim et cōsuetudo·et hic cōsuetudiari a ū ·et cō
ponitur cōsuco a cō et suco es quod nō est in usu

Cōsuesco is cōsuevi uel cōsuer uel cōsuescere cō
suetudinē facē secundū papi·Et secundū hug. con
suesco ē inchoatiū de suco sues

Consuetudo a consuco es hec cōsuetudo dīs ·et
ē consuetudo ius qōdam moriq constitutū quod
pro lege suscipiē cū deficit lex nec distat scriptura
an ratōe constet·sicut dicit ysid·ethy·v·Nec mirū
tāta ē vis consuetudīs p secūdū ecclesie cuiuslibz
consuetudinē uel trina vel unica ī baptismo debet
fieri imersio Consuetudo tamē nō potest tollē ius
naturale siue diuinū·id est pcepta et prohibitōes
domī·imo talis consuetudo abrogaē a lege Ius ue
ro positm siue humanū tollit cōsuetudo ·uel in to
to li est gnalis·uel in pte si ē pticularis·ita tamē q
non sit contra ius naturale ipsa consuetudo · quia
tūc nec ius positm posset tollē Ex hoc potest con
cludi licet p ypothesim q si psonales decime non
dei sed hominū pcepto debētur·videtur q cōsue
tudo contraria a culpa liberet non soluentes·uide
tur inquā et uerū est ubi ecclesia nō cōsuevit huius
modi decimas exigere

Consul·a consulo lis dicitur hic consul lis mas·
gnis·Vnde consultus tus mas·ge·et hic et hec cō
sularis et hoc re dign consulatu·et p compositio
nē peonsul lis loco consulis posit· Exconsul lis
extra consulatū posit cū eum pri habuerit sic di:
cit hug·Isido· uero dicit q consules appellati sunt

uel a consulendo ciuib?·uel a regẽdo cũcta cõsilia· Exconsules aũt dicũcur quia iam a cõsolatu exie rint siue discesserint peracto vicis sue anno· Pro consul dicitur qui vice consulis fungitur·

Consularis in consul est

Consulo·a cõ & sileo les oponiẽ consulo lis·id ẽ dare consiliũ·& scõm hoc construiẽ cũ dtõ· vt cõ sulo tibi·Itẽ cõsulo·i·interzoge·consiliũ accipio· & scõm hoc pstruiẽ cũ actõ vt cõsulo te·& ẽ acti uũ·Vnde dicit Pap̃·Cõsulo tibi cõsiliũ do·Nã cõ sulo te interzogatꝰ est·& tunc est passiuũ·id est· consilium peto a te·Vnde vers?·Consulo te q̃s tibi cõsulo consiliũ dans·

Consulto as fre·de psulo lis cõsultu·u in o sit cõ sulte? a psulo lis diciẽ psulte? ta tũ·q̃ sulto psulit·vel diserte? & cũ cõsilio·& compaẽ·& com poniẽ inconsulte? ta tũ scõm hug̃·Pap̃·vero dicit Consulte? interzogat?·cõsultur? interzogaturus· Consultũ puidẽtia psiliũ placitũ·Inde psultare de liberare·Consulte? diciẽ causidic?·Consulte? etiaz q̃ cõsiliũ a psulto accipit·Inconsulte? diciẽ ab eo q̃ nõ accipiat psiliũ·In greẽ·aũt tales vers? ponunt· Consultor poscit qõ consulte? bene noscit·Consul tor rogitat consulte? consiliũ dat

Consũmo as aui are.i·fimire pficere ad effectum ducere·complere·Et oponiẽ ex cõ & sũmo as· qõ deriuaẽ a sũma me·& sic patz q̃ debz scribi p gemi nũ m·Ille consũmat q̃ in bono expendit·Ille consu mit q̃ in malo deuastat & dissipat·Vnde q̃dã· con sũmare mea volo sed psumere nolo·Et ẽ actꝰ cuz suis oppositis·Et inde psũmat? ta tũ·Luce ii·Post q̃ consũmati sũt dies octo·i·finiti pfecti·comple ti·& ĩde hec psũmatõ onis·i·opletõ·Vnde pñ·Om nis psũmat õis·i·opis vidi finẽ·Poniẽ aũt cõsũma re aliquãdo p cõsumere & ecõuso impprie tamen & debz scribi sũmo psũmo as psũmatio psũmat? p geminũ m.Vnde versus·M summare duplex libi vult sed sumere simplex

Consumo mis psi ptũ consumẽ·i·destruẽ·in ma lo expendẽ·absumere qõ componiẽ ex cõ & sumo mis qõ scribiẽ p vnũ m·quod patz in preterito sũpsi qz formaẽ a pñti secũdũ psonũ mutata i psi·vnde & consumo mis p simplex m scribẽdũ est· & producit su·& mueniẽ poni p psũmo as & ecõuerso· impro prie tamẽ & a psumo is psũpt? ta tũ·Et scias q̃ p prie loq̃ndo psũmo as poniẽ ĩ pte bõa·sz psumo is tercie piugatõis in mala siẽ dixi in cõsũmo as·

Consũpsi est pteritũ de psumo is

Consũptũ est supinũ de cõsumo mis

Consutilis a cõsuo is qõ oponiẽ a con & suo is· diciẽ hic & hec consutilis & hoc le pnl'·cor·& com poniẽ incõsutilis le·Iobis·xix Erat aũt tunica icõ sutilis·de quo dicam in suo loco·

Contagiũ.a ptigo is diciẽ hoc cõtagiũ gii·& hec cõtagio onis in eodẽ sensu·i·labes·putredo·lues. vel morb? pecoꝝ siue ouiũ·qz cõtractu vni? totus grex corrũpiẽ·vñ ptagiũ diciẽ morb?·qz q̃dq̃ teti gerit polluit·vñ ptagios? a ũ sordid? vide ĩ pestis

Contamino as aui are·i·d ẽ polluere·deẽpare. cor rũpere verbũ actꝰ·Et componiẽ ex con & tamio as quod est adusari·& corripit mi

Contemno nis psi ptũ ex cõ & temno nis·& est contemnere.vilipẽdere aspernari nõ curare·depci ari·Et caret p ĩ psenti sed habet m ante n·sed in p terito habet p·qz formaẽ a prima psona psẽtis· no mutata in psi·& ĩ sup̃·quia formaẽ a preterito psi in tũ·Vnde cõtempt? cõemptõ habent p

Contẽplor·tẽplũ componiẽ cũ con·& diciẽ con templor plaris videre pspicere rimari Et pprie re ferẽ ad inuisibilia licz quãdoqz ad visibilia transfe raẽ·vnde cõtemplatiu? a ũ.q̃ morare ĩ contempla tõe vel ad contemplatõz primẽs·& vt dicit grego· sup ezechielẽ Contemplatiua vita est caritatẽ dei & pximi tota mẽte retinere·ab exteriori actõne q̃sce re·ita vt iam nec libeat agere·sz calcatis cuzis omi b? ad videndũ faciem sui conditoris anim? ĩarde sceret·vide in vita

Contempane? a cõ & tempane? componiẽ contẽ pane? nea neũ·cũ tpe veniens· vel insimul in tẽpe existens vel veniens·vel ciusdem tempis

Contẽptibilis cõtemptui habilis a cõtẽno

Contempt? a ũ spret?·repuls?·a contemno nis· secũdũ Pap̃·& substantiue hic contempt? tus· vi de in cõtemno & in temno & in tempt?.

Contendo dis di tentũ vel tensũ·litigare·vel sil ire vel simul tendere·extendere·pugnare· & cõpo niẽ ex cõ & tendo tendis

Contẽtio a cõtendo dis hec contentõ onis pug̃· disceptatõ·litigiũ·& describitur sic·Contentio est impugnatõ veritatis ex confidentia clamoris·Itez contentõ est q̃dam color rhetoricus de quo dixi in quarta pte in capitulo de coloribꝰ rhetoricis

Contentios? sa sũ qui nõ ratõne aliq̃·sed sola pez tinacia contendit·vnde & dicitur a contẽtõe secũ dũ Pap̃·dicitur etiam cõtentios? litigios?

Contẽto as freq̃nter contendere·a contendo is contentũ tu v mutata in o

Content? a ũ a contineo nes nui tentũ·id est pa tiens.sufficiens pauco secũdũ pap̃·Itẽ contẽt? po· test deriuari a contẽdo & tũc content? diciẽ quasi simul tent? vel tens?·Itẽ muenitur contẽpt? p p p spret?·Vnde vsl?·Contẽpt? spret? contẽt? sufficiens ẽ·Primũ contẽnor dat contineoqz scõm

Contẽmino nas aui ex con & ẽmino· & est conte miare simul ẽmiare vel coniũgere· vnde hic & hec contẽminalis & hoc le·i·confmalis & cor·mi

Contermin? na nũ·id est·vicin? comũ ct? ex con & termin? componitur

Contẽnans dicitur ille q̃ est in completione tercii anni·vnde diciẽ contẽnans quasi complẽs tercũ an nũ quasi triẽnis vel quasi trium annoꝝ existẽs.Vn de esa.xv·diciẽ·Vectes ei? vsqz ad segor viculam contemnantẽ·i·vitulã triũ annoꝝ·vl' segor ciuitatẽ pua dicit vitulã contẽnantẽ·i·robustã· qz secundũz glosã animalia sũt robusta tercio ãno ·sicut homo in xxx·anno·Hiere·xlviii· dicitur· A segor vsqz ad oronaym vitulã pternãtez·ubi quidã libri falsi ha· bent·consternãtez· & secundũ pap̃·contemnãs ẽ vi tula terciuz agens ãnũ·& est ge·ois contemnãs

Contestor aris sil' testari ex con & testor aris·Et vt dicit pap̃·contestari ad iudices· obtestari vero ad aduersarios primet· Dicitur etiã contestari adiura re·firmiter asserẽ.sicut firmuz est testamẽtum·

Conticeo ces ticui ticitũ ex con & taceo ẽ conticẽ sil' vl' stati tacere·nihil pferre·& ẽ neu·& cor·ti·& a secũda psona contices addita co fit conticesco is incho·Ps· Impii in tenebris conticescent

Conticinium nii neu·ge·tp? noctis dicitur·quan do cuncta silent a conticeo ces ·Qualiter ptes no ctis distinguãtur dicem? in crepusculũ·

Contigi isti est pteritũ de contigo is·& cor·ti

Contignatio onis fe·ge·tignorũ coniunctio· uel coaptatio i edificio·et dicitur a contigno as·quod est tigna cõponere coniungere· coaptare i structa

edificii Tectū tigna ferūt que contignatō iungit· Ecc̄. x· In pigriciis humiliabit̄ contignatō

Contiguꝰ a ptingo is dicit̄ ptiguꝰ a um·id ē vicinꝰ·pximꝰ·qꝛ contingit domū altezius·vnde contiguo is cōtigui·id ē cōtingi esse vel fieri ptiguū·vnde ptiguitas vicinitas Sed ptinuꝰ ē vicinꝰ sine interpositōe·qꝛ simul teneaē·vnde aq̄ in vase est vasi ptigua·sed nō est ptinua ei sed aqua aq̄ ē ī se cōtinua·qꝛ aq̄ aq̄ continua est quia terminꝰ idē Nam sic dicit aresˢ·in libꝛo v·phiˢ·Contigua sūt quoꝛuꝫ vltima sūt simul Continua āt quoꝝ terminꝰ idez & vnꝰ est vtriſqꝫ q̄ tanguntˢ·& hoc signat nomen Nā ptinuū a contin̄do dicit̄·qñ ergo multe ptes ptinent̄ in toto & quasi simul se tenēt tūc est ptinuum·sed hoc nō potest esse cū sint duo vltima ſz solū cum est vnū Itē ī pncipio sexti dicit aresˢ·Continua q̄dē quoꝝ vltia vnū Et scias q ome ptinuū ē diuisibile in īfinitū intellige imp̄tū ptinuū

Contineo es nui tentū ex con & teneo es·vñ continens & compaē·vnde hec continentia e·id est abstinētia·castitas·& est ptinere simul tenē habē·gerere abstinere m castitate manere·& scdz Paꝑ·cōtinēs nō solū ī castitate manere dicit̄ pꝰ coꝛruptōnem sed & ab omī vicio·Sapientie viii·& vt sciui qñ aliē nō possū ee ptinēs nisi deꝰ det

Contingo is ptigi tactū cōtingere simul tangere vel accidere attrectare·ex con & tingo is· vñ contactꝰ tus·& adiectiē contactꝰ a ū Et scias q acci dit malū·euenit casu·obtingit sorte·cōtigit facto Potest etiaz componi cōtingo ex cō & tingo is·& tūc facit p̄teritū continxi continctū contigere· id est simul tigere inficere contamiare

Continuꝰ a cōtineo es dicit̄ continuꝰ a um· id ē· vianꝰ vel sine interpolatōe quia simul teneaē Vnde hec ptinuitas atis·& cōtinuo as aui ptinuū facere vel cōtinue habere·vnde cōtinuati·id est coniūctim iugiter·& est actiū cōtinuo as cū suis cōpositis secundū hug̃·Paꝑ·sic dicit Continuare ptinugere dilatare plōgare Itē a cōtinuꝰ deziuaē cōtinue aduerbiū·p quo sepe ponit̄ cōtinuo id est continuatim vel statī·vide ī contiguꝰ supza

Contiquia imbziū collectō quasi continēs aquam ex quibꝰ videtur componi

Contor a cōtꝰ p instrumēto piscatozis dicit̄ cōtoꝛ aris verbū deponēs·& est cōtazi cōto aliquid pquirere vel scrutazi·& ponit̄ p iteꝛzogare inuestigare·& componit̄ pcōtoꝛ aris·id est īquiro ul' pq ro iteꝛzogo & scribit̄ p o·Inuenit̄ etiā cuntoꝛ aris p u·p mozari vel dubitare·Vnde quidā· Cōtoꝛ p quiro cuntoꝛ dubitoqꝫ mozoꝛqꝫ·& ī grec̄·dicitur· Percōtoꝛ notat id quod pscrutoꝛ p o scriptū·Per cūtoꝛqꝫ p u. dicit̄ esse mozor

Contractō a ptrabo is dicit̄ hec contractō onis id ē collectō cōstrictō abbreuiatō vel decurtatio· Vnde hezech·vii. Ecce vēit cōtractio Inuenit̄ etiam ibi secunduz aliā lrām cōtzictio·Hiero·Contrictio que dicit̄ hebzaice scissura·id est·contextꝰ & pplexio vel collectō oīm malozꝝ

Cōtracto·ex con & tracto as componit̄ ptracto as & cōtrecto as inuenitur·id est simul tractare· vel iter manꝰ palpare & tractare

Contractus venditio locatio & cetere spēs conductionis secundū papiā

Contrabo is xi cōtrabere·id est·siml' trahere·abbreuiare cōmoazri colligere constrūgere decurtare ex cō & trabo is compōitur

Cōtrazius ria riū adiectiū·id est aduersaziꝰ·Contraziū etiā est quidā colozˢ ī rhetozica de quo supza dixi ī q̄rta pte in ca·de colozibꝰ rhetoricis

Cōtrecto as ī cōtracto vide

Cōtremisco is vbū ichoatiū a ptremo is

Cōtremo mis mui ptremere·id ē simul tremere ex cō & tremo mis·& cozripit tre

Contribulis a con & tribulis cōponit̄ hic & hec ptribulis & hoc le simul eiusdem tribus·& producit bu Sed tribulo las cozripit bu·vnde versꝰ Dat tribula tribules gñat tribꝰ vna tribules

Cōtritō onis se gñis formaē a ptritus a um cōtriti addita o·vnde patz q̄ nō est ibi c sed t·sola ī plꝛ sillaba. sicut nec ī cōtziz? vel cōtziteuz qō formaē a cōtziui p̄terito de cōtero is ui ī tū·& dicit̄ cōtritō quasi simul tritio vel ex toto tritio · qꝛ de oīibus peccatis penitēs debet dolere Cōtziteio sic diffinit̄ Cōtritō est doloꝛ de peccatis assūpt̄ cum ꝓposito pfitēdi & satisfaciēdi Iste doloꝛ debz eē acer· quia offēdim̄ deū creatozē oīm Acrioꝛ quia offēdim̄ deū patrē nostꝝ q̄ nos pascit multiplicit̄·Acerzī? quia offēdim̄ redemptozē nostꝝ qui nos liberauit ꝓpzio sāguīe a vīculo peccatoꝝ· crudelitate demonū & acerbitate gehēne Et scias q ptritō est a deo solo p̄tū ad formā qua īformaē sed p̄tū ad sbstantiā actꝰ est ex libero arbitrio & a deo q̄ opaē in oībus opibus nature & uolūtatis·Et cōtritō potest dici doloꝛ assumptꝰ a nobis cū dei grā ¶Sed potest q̄ri an post hāc vitā aie de peccatis pterāt Ad hoc dico q ī cōtritōe tria considerāda sūt. Primuz est contritōis genꝰ quod est doloꝛ· Secundū ē cōtritōis forma. qꝛ est actꝰ virtutis grā informatus Tercꝰ est efficacia cōtritōis·qꝛ est meritoziusˢ & sacramētalis & quodammō satisfactoziusˢ doloꝛ cōtritōis·Anime ergo post hāc vitā q̄ in patria sunt hāc cōtritōnem habere nō possūt· quia carēt dolore ꝓpter gaudii plenitudinē·Ille āt q̄ sūt ī inferno carēt ptritōe quia si doloꝛē habeāt deficit tamen in eis grā doloꝛē īformās· Scz ille q̄ ī purgatozio sūt habēt doloꝛē de peccatis grā īformatū sed nō meritoziū·quia nō sunt de statu merendi· In hac āt vita p̄dicta tria īueniri possūt·Et scias q contritio differt ab attritōe sic informatū ab īformi ·qꝛ attritō est doloꝛ sine caritate· Cōtritio vero est doloꝛ gratia & caritate formatus ¶Item nota q quoꝝ p̄ncipia sunt diuersa cīno vnū eoꝝ nō potest fieri id qō est alteꝝ·sed attritōis pncipiū est timoꝛ seruil'· Cōtritōis āt tiꝛ initialis· ergo attritō nō potest fieri cōtritō·Preterea naturalia nō fiūt gtuita vt communiter dicit̄·sed naturale dicitur qō ē ante gratiā·Et sic attritō īter naturalia ꝓputabitur·Igitur nō potest fieri cōtritō cū sit gratuitū bonuz·Itē aduerte q ptritō & attritio nō dicūt habitū sz actū tm̄·& actꝰ ille attritōis īformis trāsit & nō mānet adueniēte caritate·et qꝛ doloꝛ ille attritōis q̄ erat ī formis nō mānet adueniēte caritate formari non potest·pinde attritō nō potest fieri cōtritō

Controuſoꝛ·a ptra & ûſo as ꝓpo. ptroûſoꝛ aris litigare decertare cōtdicē·vnde hec cōtroûſia sie·q̄i cōtrazia vſio·& dicit̄ cōtrouersia negociū certamē q̄stio contētio disceptatio collatio compatio

Contuberniū·a con & taberna dicit̄ hꝰ contubernium nii quasi contaberniū·Et dicit̄ contuberniuz tabernaculū vel societas·vel ad tēpꝰ coeundi conuentꝰ·Et dicitur a taberna· quia sic̄ illi q̄ ī taberna conueniunt ad tempus commanēt & cito dissoluūtur·Ita & contuberniuz ꝓprie sumēdo cito dissoluitur· pacto scz negocio ꝓ quo ad contubernium

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

conuenitur·Sap̃. viii·Contuberniũ habẽs dei·Itẽ marci vi· Et p̃cepit illis vt accumbere facerẽt oẽs scõm contubernia sup viride fenũ·A contuberniũ ãt deriuatur hic contubernio onis·id ẽ soci? com milito q̃ est in eodẽ contubernio cũ alio·Et hic & hec contubernialis & hoc le

Contudi pn̄l'. coz·ẽ p̃teritum de contundo dis

Contumax a contumeo mes dicit̃ qõ componit̃ a con & tumeo mes·& ĩde dicitur hic & hec et hec contumax cis·i·supbus vel ĩuriosꝰ vel repugnatiuꝰ·Et dicitur sic quia tumet ĩ verbis ĩurie·Vl' dicitur contumax q̃ contẽnat et negligat· Et compatur · Vnde contumacit̃ cius essie atuer.et hec contumacia cie· vel contumacitas atis·i.supbia·ĩuria repugnãtia contempꝰ Et cõponit̃ p̃contumax·i·valde cõtumax·& coz· tu scõm hug· Pap̃·vero dicit·Contũax ỏz q̃ contẽnat·supbꝰ vel a tumendo

Contumelia a contumeo es dicitur hec contumelia·i·iniuria·vitupium·graue conuiciũ·et hec contumia mie idẽ Et a cõtumelia dicitur contumeliosus sa ũ qui audax est et tumet verbis ĩurie et supbie·vel contumelias et conuicia ĩijcit· et compatur · Et nota q̃ tumia vl' cõtũelia ẽ p̃prie ĩ v̈bis.

Contumeo es cõtumui·i·simul tumẽ ex con et tumeo es· Vnde contũesco is ĩchoatiũ·et coz·tu

Contumia mie idẽ ẽ qõ cõtumelia· vide ĩ cõtũelia

Contũdo ex con et tundo is compo·contundo is contudi tusũ·conterere·confrĩgere·p̃cutere domare·concidere sil'tundere·vnde contusus sa sum

Cont? a con? dicit̃ hic cõt? ti qõdã gen? teli & p̃prie qõ ferr̃ nõ habz sed est acuta cuspide lõguz tẽ pertica p̃acuta quã portãt rustici loco haste· Vnde boeti? m ii·de cõsolatõe· Tu q̃ nũc contum gladiũ qz ptimescis solicit?·si vite hui? callem vacu? viator ĩtrasses cozã latrõe cãtares·Cõt? etiaz ỏz instrumentũ cũ quo piscator piscaẽ vel scisciatur aquã mãrẽdo pisces·vide in cõtor aris·

Cõtusꝰ? sa sũ pn̄l'·põ· vide ĩ p̃tũdo

Contutat? a um ĩ cõtutor vide

Contutor aris at? sũ p̃tutazi·i.absc̃dẽ·defendẽ Mach·ii·li.ca·i·Et ĩ eo p̃tutati sũt·& p̃·tu

Conuallis lis fe·ge·ex cõ & vallis·& ỏz quallis·magna vallis uel loca terraz depssa inter mõtes·

Connubiũ ex cõ & nubo bis ponit̃ hoc connubiũ bii·cõiugiũ nuptie vel comũ ctio viri & femie·vñ b & hec connubial' & hoc le·& hic connubialꝰ adũ·virgilius·Cõnubio iũgã stabili p̃priãq; dicabo.

Conuena·a conuenio is hic & hec cõuena ne sil'cuz alio veniẽs vel q̃ cũ alio conuenit· Vel conuene dicunt̃ aduene de diuersis locis·& coz. ve

Cõuenio ex con & venio ponit̃ conuenio is·i·pgruere vel decere· Vnde hoc palliũ conuenit michi·id ẽ decz me·& conuenire·i·alloq̃·vt cõuenio tes o iudei id est·alloquor·& conuenizi·i·adunari· vt isti conueniũt·i·adunant̃·& cõuenire·i·simul venire & cõuenize·i·pacisci·vnde in math · Nonne ex denario conuenisti mecũ·vel cõuenio tibi vnũ denariũ·id est pacisco·& cõuenire·i·exigere aliqd̃ de aliquo· & conuenize·i.cõpellere·i·ad causaz vocare vel ad placitũ·& cõuenire·i·inesse·vt albedo cõuenit michi ·id est inest·& conuenire·i.assil'ari·vt iste cõuenit cuz illo in albedine·i·est similis illi· Vnde cõuenit impsonale·& conueniẽs.& hec cõueniẽtia tie·& cõponit̃ inconueniẽs & compaẽ ·vnde hec inconuenientia tie·vnde versꝰ·Conuenit alloqtur decz id siml' assimlaẽ·Exigit ad causas vocat & compellit inest qz Pãgit adunat̃ & adunat conueniẽs est

Cõuẽticul?·a conuent? dicit̃ hic conuenticul? & hoc cõuenticulũ li ãbo di· & coz·cu

Cõuento as freq̃nt̃ uenire a cõuenio is conuẽtũ tu v in o.sed conuentor deponẽs aliud est

Conuentor·a conuent? dicit̃ puẽtor aris· conuẽtũ facere vel celebrare sm hug·

Conuent? t? congregatio·cet?

Conuersio ãsi simul versio·a cõuerto vel conuersꝰ si addita o. Itẽ cõuersio ẽ qdã color rhetoric? õ quo sup̃ dixi ĩ ãrta pte in ca.de coloribꝰ rhetoricis

Conũsor a con & verso sas componit̃ conuersor saris·i·simul versare & esse cũ aliquo· Vnde hic & hec conuersabilis & hoc le

Conuerto ex con & verto cõponit̃ cõuerto is·cõuerti versũ·insimul vertere vel ad aliquã vitã vel sectã vertere·vnde hic & hec conuertibilis & hoc le & compaẽ·& componit̃ inconuertibilis & hoc le Item a conuerto conuerso sas freq̃n· & est actiuũ conuerto·tamẽ secundum hug·conuertor & p̃ uertor passia sũt & deponẽtia·

Conuescor eris ex cõ & vescor verbũ depo·& caret p̃terito & sup̃·debẽt tamẽ facẽ nouescitũ· & est cõuesci simul vesci·pit̃ vesci·cũ alio comedere

Conuex?·a nuebo is ỏz cõuex? a ũ vndiq; imelia t? & curuat? quasi conuers?·vel dicit̃ a conuebo is qz vndiq; vehaẽ in circũitu ad visũ·et compaẽ·vnde hec cõuexitas atis·curuitas·rotũditas sicut est celi·vel sm pap̃·nuexa dicũt̃ extrẽa celi flexa·et p̃ducit ve positõe·x·eñ est duplex consonãs

Cõuicane? a ũ·i·cõuicim? a cõ & vicane?·

Cõuican? a ũ·i·cõuicim? a cõ et vici? spo·

Conuictor toris mas·ge·q̃ simul cũ alio viuit·et tũc deriuaẽ a cõuiuo is·vel cõuictor quasi cũ alio victor·et tũc deriuaẽ a conuico uici victũ·

Conuiciolũ li penultia correpta p̃ duũ conuiciũ diminutiũ de conuiciũ

Conuicior·a con et vicio as componit̃ conuicior aris·cõuicia inferre·vituperari·et construit̃ cum dto Vnde hoc conuiciũ cii contũelia· vituperiũ· Vnde conuicios? sa suz plen? conuiciis·et compaẽ·ita dicit hug·Pap̃·etiam dicit Conuicior aris atus sum id est exprobro Inde conuiciũ id ẽ oppbriũ·iniuria·et sic videt̃ q̃ p̃dicta debeãt p c·scribi·sicut vicium qõ deriuaẽ de vinco is scõm hug·Alii dicũt q̃ vici um deriuaẽ a veto as·et coz·i ante t·et conuicium compo·ex con et vita·et põ·i ante t·et sic predicta scribũt̃ p t·sicut veto et vita · Et hoc videt̃ verius cũ vitiũ coz·ui· Vñ horaci?· Oĩb? hoc vitiũ ẽ cãtoribꝰ inẽ amicos Et conuiciũ põ·ui·et isti? opinionis fuit mgr bene·Vnde dicit vitiũ quod dicitur a vetãdo coz·l.ante t·cũ suis deriuatis ut vicio as conuiciũ tñ põ.l·ante t· sz meli? compo·ex cõ et vita·qz conuiciũ est imperiũ contra vitã

Conuiciũ ĩ conuiciũ vide

Conuiua a cõuiuo is dicitur hic et hec conuiua ue commũis gn̄is qui simul cũ alio viuit et comedit· et producit ui·Horaci? ĩ epy · Tres michi conuiue ppe dissentire videntur

Conuiuiariũ rii neu·gn̄is loc? ĩ quo q̃s cõuiuatur quod et conuiuatoriũ ỏz·et dicitur a conuivor aris

Conuiuatoriũ ĩ conuiuiariũ vide.

Conuiuiũ·a cõuiua dicitur hoc conuiuiũ uii·id lauta comestio et magna.et hinc hoc cõuiuiolũ li·

Conuiuo uis·id est simul viuere pn̄l'·põ. Cdimia con et viuo is

Conuivor·a conuiuiũ dicitur conuivor aris. cõuiuiũ facere vel celebrare·vel insimul comedẽ·katho

Raro conuiuare·et ꝓducit ui·
Qonuoꝛ?·a con & voꝛ? ra tū componiē cōuotuſ ta tū·id eſt eoꝛē voto aſtrict?·vl' componiē ex cō & votū ti·& ꝓducit vo
Qon? ni maſ·gn̄is id eſt ſūmitas galee vel curua tura q̄ ſup galeaz poniē ſup quā ſūt criſte. a conō grece quod diciē latine acuta vel alta rotunditas Vnde & conon diciē figura q̄ ab amplo incipit & in acutū fin̄iē ſicut oꝛtogoniū
Qoopio is iui ꝓtū ire·id ē ſil'opire ꝓtegē· vñ coo ptoziū amict? ex cō & opio ꝓpo·abiecta n·& coꝛ
Qoopoꝛ aris coopat? ſū ubū depo·id est ſil'opari coauxiliari·Et ꝓponiē ex con & operoꝛ aris·& abij ciē n cā euphonie & coꝛripit pe
Qopto tas taui tare id est ſimul optare.& cōponiē a con & opto as
Qopia pie id ē multitudo abūdātia dicta q̄ſi cuz opib?·& deriuaē a copos id ē laboꝛ qꝛ omīs ſb̄ſtātia ex laboꝛe ꝓſtat Nō em̄ ſine laboꝛe copia haberi poteſt·vnde copioſ? ſa ſū·id eſt locuples abūdās plen? copia·& compaē copioſioꝛ ſiſſim?·vnde copioſe ſi? ſime·& hec copioſitas tatis·quidaz vero dicūt q̄ copia deſcēdit a cops pis
Qopiola le diminutiū ꝑua copia
Qopioſ? ſa ſū in copia vide
Qops grece laboꝛ ltīe & accētuaē in fine
Qops pis oīs g̈nis ex con & opis ꝺꝛ cops diues opulent? q̄ſi cū opib? Vnde q̄dam Fecūd? cops ē dea ire fertilis ops eſt Fex domuū ſcops ē mūdaz foſſa qz ſcr ops ē·vñ poteſt deriuari hec copia Itē inueniē hec cops īdeclīabile ſēi g̈nis & tūc deriuatur a copia pie & ē tūc itē cops qđ copia
Qopula le id ē ꝺiūctio vel id q̄đ ꝺiūgit·vel vīculū in collo canis & ī ſingulari & in pl'i eſt g̈nis ſei In plurali tamē inueniē neu·g̈nis cop'a oz Et vt dicūt ī ſingulari ꝑ ꝺiūctōne canum In pl'i copula neutri g̈nis ꝑ q̄libet alia coniūctōe ſiue hoīm ſiue reꝝ aliaz Et ſcias q̄ eſt copula verbalis implicita & explicita id eſt nō coartata· vt in hoc verbo ſuz es eſt·vide in cedo
Qopulari? rīi maſ·g̈nis·id eſt vīculū in collo canis & dicitur a copula le
Qopulatim·id ē coniūctim adūbiū a copulo las· vnde copulatiu? ua uū
Qopl'atiu? a ū q̄đ copulare hēt a copulo las
Qopulo a copula le diciē copulo las·id eſt coniūgere ſociare iugare Copulo ꝓponiē diſcopulo as id ē diſiūgē Recopulo las·id eſt reiūgere Copulo & ei? ꝓpoſita ſūt actīa & coꝛ·pu
Qoq̄na ne ꝺꝛ a coqu? & ꝓducit q̄
Qoquo q̄s xi ctū & ſcribiē ꝑ c in ꝓma ſillaba coquo & in ſecūda ꝑ q·licet q̄ntū ad ſonū videē deſinere in co·ſed hoc accidit qꝛ u·amittit vim litere· & ꝓponiē coquo cū de & diciē decoquo quis·id ē· valde coquē Itē cū ex & diciē excoquo is in eodez ſenſu Et ſimiliter componiē incoquo is Precoquo is·id ē p̄ alijs coq̄re vel ſupra vel pl? Recoquo is itez vel valde coq̄re Succoquo is·id ē paz vel ſb̄ t? coq̄re Coquo & e? compoſita actīa ſūt & coꝛ·hāc ſillabā co in p̄ſenti
Qoquul? li di·pu? coqu? & coꝛripit quu
Qoqu? qui qui cibos coquit·vnde hic coquil? di· & hec coquma vide in p̄cocia
Qoꝛ coꝛdis neutri g̈nis diciē a cardian·q̄ ār dicitur coꝛ q̄ſi cuſtodia oīm reꝝ ethimologia ē Et vt dicit yſid·Coꝛ iō eſt vicinū pulmōi vt cū ira accendiē pulmōis hūoꝛe ꝓpetur Et ſcias q̄ in greē·tales vſ? ponūē Coꝛ ſapit & pulmo loquiē fel cōmouet iras Splen ridē facit cogit amare iecur· vide ī ſplē Et ꝓponiē coꝛ cū cō & diciē ꝓcoꝛs dis & eſt omniſ g̈nis·diſcoꝛs dis·& cū ex & diciē excoꝛs dis·& cū miſerās & diciē miſericoꝛs dis Itē cū re et dicitur recoꝛdoꝛ aris Itē cū ſe ꝑpoſitōe et diciē ſecoꝛs dis Et cū ve et dicitur vecoꝛs dis·et cū vn? et dicitur vnicoꝛs dis Et nota q̄ antiquit? dicebatur hic et hec vnicoꝛdis et hoc de·et alia huiuſmodi ꝓpoſita ſimilia a coꝛ quod ī autoꝛib? ſepe īuenitur· Et ſcias q̄ rabi moyſes dicit q̄ celū ē ī vnūſo ſiē coꝛ in aīali·Cui? motꝰ? ſi ad hoꝛaz quieſceret coꝛpis vita finiretur.& ex hoc patz q̄ celū ſideriū ꝑ motū ſuū g̈natēz cāt et ī inferioꝛib? coꝛruptōem·
Qoꝛagios grece ltīe villa dicitur·
Qoꝛagiū·a coꝛagios dicitur hoc coꝛagiū gīi·id ē· ſuffragiū·Coꝛagiū ē ecīā ꝑs ludi·ſez quādo ꝓūbia dicūtur Vel coꝛagiū eſt virginale ſignū vel virgīalis pōpa quā ſolēt v̄gines facere in quibuſdā locis circa moꝛtuū ſez coꝛca·et q̄libet coꝛea ſic poteſt dici·et tunc ꝓpo·a coꝛea et ago agis· Sed hoc coꝛragiū ꝑ duo r aliud eſt·ſez quod ex toto et intio coꝛte petitur·et ꝓpo·a coꝛ et ago agis·
Qoꝛall? li naturam habet vīminis ſub aqua· ſz detracta ſup aquam ſtatim dureſcit et rubeſcit et lapideſcit·Ita occupari q3 et cuelli retibus ſolet aut acri ferramento p̄cidi·
Qoꝛā p̄poſitō ſeruit ablatio·vt coꝛam deo placet humilitas·Itē eſt aduerbiū qualitatis vt nobis in theatro moꝛātib? quidā coꝛā ſurꝛexit & locut? eſt id eſt·patenter euidēter apte.et cōpo·a coꝛ et am ꝑ apoſtroph'am·quod em̄ fit coꝛam ante coꝛ fit·et ꝓducit p̄mam·Vnde in auroꝛa dicitur·Coꝛaz languoꝛis ꝓpulit omne genus·
Qoꝛax acis·i·coꝛu?·et tam illud q̄ iſtud nomē habet a ſono pectoris·qꝛ grūnit pectoꝛe
Qoꝛban oblatō ſiue donū ſonat·Vnde matē·vii Coꝛban quod eſt donum.vide in corbonam
Qoꝛbio onis maſ·g̈nis ille qui facit vel vēdit vel poꝛtat coꝛbes·et deriuatur a coꝛbis
Qoꝛbis a curuo as dicitur hic coꝛbis bis vas vimineū quo menſuratur uinū uel etiaz annona uel per quod fluit muſtum·qꝛ dicitur a curuo·qꝛ ex curuatis virgis cōtexitur· vel dicitur a colando
Qoꝛbita te penultīa ꝓducta ſe·g̈nis·id eſt nauis oneraria·et dicitur a corbis
Qoꝛbi?·a coꝛ et binū ꝓpōitur hic coꝛbi? bii quod et hic corbin? dicitur ſez ille qui duplex hēt coꝛ q̄i binū coꝛ habēs·vel re vera q̄ ē v̄ſipellis et īcōſtāſ
Qoꝛbonan ſicut dicit hug·coꝛban interp̄taē oblatō·vnde hec corbona ne vel corbonan indeclīabi le vltima acuta·i·gazofilaciū vbi diuīne oblatōnes reponūtur·Pap̄·vero dicit·Coꝛbonan gazophilacium vbi pecunia ſacerdotū erat.et īterp̄etatur oblatō·et vt dicitur in hiſtoꝛiis ſup act? apoſtoloꝝ Coꝛbonan erat arca īn qua reponebātur donaria ſacerdotū.Muſach erat arca in qua reponebātur donaria regū vel p̄ncipū ad reficienda ſartatecta tē pli·Gazophilaciū erat arca ī q̄ reponebantur dōaria trāſeūtiū·
Qoꝛbul? li maſ·ge·plē. coꝛ·pu? coꝛbis·& dicitur
Qoꝛcula ioculatrix
Qoꝛculū li di·paruū coꝛ·et coꝛripit cu
Qoꝛcul?·id eſt tade? a coꝛde dict?·Ipſe et tade? ipſe eſt et iudas iacobi quem eccleſiaſtica tradit hiſtoꝛia miſſū ediſſā ad abagaꝝ regē ſecunduz pap̄· Hug·dicit·Tadeus interp̄etatur coꝛculus·id eſt

a coꝛbis

cordis cultor·& corripit cu·vide in iuda

Corda·a cor dicit hec corda de·qz sicut pulsꝰ cor dis est in pectore·ita pulsꝰ corde ē in cithara·vnde pphcta·Laudate eum in cordis & organo

Cordatista ste gnis cōmunis qui vel q̄ canit cuz corda· & dicit a corda de

Cordatꝰ·a cor dicit cordatꝰ ta tū·i·sapiens gnatus audax conueniens·In iob·xxxiiii·dicitur·Viri cordati·id est sapiētes audite me·vnde cordate·i· sapienter conuenienter honeste

Cordex cis masc·gnis q̄ facit cordā·vel q̄ canit cū cordis·& dicitur a corda de

Cordiacꝰ ca cū vide in cardiacus

Cordicitꝰ adū·plt. cor.i· cordetēꝰ a cor dr· Vñ isidoni?·Prudētibꝰ inqt cordicitꝰ insitū est

Cordula le dimi·pua corda pnl'·correpta

Cordꝰ da dū·i·serotinꝰ dicit a cor· vnde & vue q̄ tarde veniūt ad maturitatē corde dicūt ſm hug & pap·dicit·Cordū serotinū qđ tarde nascitur

Coredulus·Cor componit cum edo· & dicit hic coredulus li q̄dam auis que statim & citius q̄ cete ra mēbra cor auis capte edit

Coriambꝰ·a choꝛ dicitur hic coriambꝰ bi quidaz pes constās ex prima lōga & duabus mediis breui bꝰ & vltīa lōga·vt audierāt·& dicit sic· quia carmen hoc pede ꝓpositū aptū sit choro canentiū·Vl' cōponit a chorꝰ & iābus quia in choro & in circuitu habeat duos iambos sed ordine cōuerso· vnde coriambicꝰ ca cū·Potest etiā coriambicꝰ ī ꝓma silla ba sedm quosdā aspirari sicut in chorꝰ

Coriandꝛ dri ge·neu·gen? herbe a greco qđ illi corin dicūt·& vt dicit pap·Coriandꝛ qđ greci corion dicūt· Cuiꝰ semē dulci vīo datū ꝓniores reddit in venerē·si sup modū dederis amētiā facit·Incibo sūptū calefacit & stringit & somnū facit

Corarius rii qui parat cozia vel qui opat de cozis a cozio dicitur

Corimbꝰ·a corona dicit hic corimbꝰ bi·i· fructꝰ edere· quia inde coronabant antiqui·& pcipue poete·vnde ouidi?·iiii·meta·Et graudus distīguit vela corimbis·Corimbi etiam dicūtur anuli vitis· qui ꝓxima queqz ligant & comphendūt·ne lōgius laxati palmites ventoꝛ flatibꝰ dissipent

Corith? a coriū dicitur hic corithꝰ thi.i· tectura arcuū·Vñ stacius thebaidos ī vii·Qua sup a tergo velox corinthos & arcꝰ·& hic corinthꝰ thi·i· ipsi coriū sagittaꝛ scz pharetra·vnde ouidi? tris·In qbꝰ est nemo qui nō corinthō & arcū· Corinthon actm grecū ꝓtulit ꝓ corinthū·Inuenit etiā hic corinthꝰ nomē ciuitatis·vnde chorinthius thia thiū· Ad corinthios scribit paulꝰ duas epistolas & scribit corinthꝰ p h·in vltima syllaba·vnde t. remanet in sono suo ante h·& cor·ꝑma ab horacio ī epistel' Nō cuiuis hoīm ontingit adire corinthū

Coriolū li dimi.paruū coriū·

Coriosꝰ sa sū·i.corio vestitꝰ·& dicitur a coriū

Coriū a carne dicit hic coriū rii quasi carnium qz carnē tegat·vel quia a carne extrahatur·a coriuz p compositōnez excorio as·Decorio as·Discorio as in eodem sensu·id ē·coriū auferre·Incorio as·id ē· coriū immittere vel coriū aptare

Cornetū ti pnl't. ꝑ·loc? vbi corni crescūt·& dr a cornꝰ ni ꝓ q̄dā arbore dura ī fructu vel ligno

Cornea neū ptinens ad cornu vel de cornu existēs·& tūc dr a cornꝰ ni ꝓ arbore

Cornicen cinis masc·gnis qui canit cū cornu quod etiā dicit hic & hec cornicēs tis·& vtrūqz compo nit a cornu & cano nis·& cor·pnl't·cornicē ī ntō et in genitiuo

Cornicēa ne pnl't cor·fei gnis femina q̄ canit cuz cornu & deriuat a cornicen·

Cornicor caris a cornix dicitur·& ꝓducit ni· Vnde persius·Nescio qui tecū graue cornicaris ieptę Vipe in corniculoꝛ laris

Cornicula le dimi·parua cornix

Corniculor·a cornix dicitur corniculoꝛ laris.id ē voceꝫ cornicis imitari vel inutiliter loqui & garrire quod etiā cornicoꝛ caris dicit

Corniculū li dimi·paruū cornu

Cornigerꝛa rū pnl'·coꝛ·gerens cornu a cornu & cornipes dis omnis gnis corneos gero geris habēs pedes quod ꝓ equo inuenit & tūc est masc· gnis hic cornipes dis·& coꝛ·pnl'·tam ī ntō q̄ ī obliquis·& componit a cornu & pes

Cornix cis fe.gnis dicit a cornu·quia auis clamosa sit vt cornu·vel quia diu viuit vt cornu etiā durat·& habet cornix i·naturaliter lōgam ante x·vnde penultimā ꝓducit in gtō

Cornu dicit a carne q̄si carneū·quia ex carne ꝓcedit·& in singulari est indeclia·In plurali vero hec cornua nuū·Inuenit etiā hic cornꝰ nus nui in eodē sensu·Et nota q̄ cornua vocant extreme ptes antē naz ꝓ tropū ab aīali·Itē cornua vocant extremitates exercit?.qz intorte sūt ad modū cornuū animalis·sed in hac significatōe ꝓprie inuenit hic cornus nus nui·& ꝓ cornu militis similiter·sz cornu ī singulari.& cornua in plurali ꝓprie ptinent ad animalia·A cornu deriuatur cornutꝰ ta tū·& corno nas id ē cornu resōare·& hic cornꝰ ni ꝓ quadā arbore dura in fructu vel ligno vnde hoc cornū ni fructꝰ illiꝰ arboris·Vnde versus·Cornu gerit cornus pecudū sūt cornua cornu·Militis est quando ꝓperat sua bella gerendo· Cornu componitur b & hec bicornis & hoc ne·& hic & hec vnicornis & hoc ne

Cornupeta te bos penl'·corripit·Exodi·xxi·Qz si bos cornupeta fuerit ꝛc̄.

Cornus ni·vide in cornu

Cornustibii ēcia filia iob nomē accepit·qz eī per cornū & tibiā vnū vbū ex vtroqz ꝓposuit vtrūqz ubum ꝓ vnā oroīs ptē ī lacīa līgua trāsfusū ē·quo voluit gne licite demōstrauit scdm greg·

Cornutus·a cornu dicitur cornutꝰ a um·Et sciaz q̄ facies moysi dicebatur cornuta sicut dicit glosa exo·xxxmj·ꝓpter quosdam radios splēdoris quo humanus visus ferre nō potuit

Corolla le di.pua corona

Corollariū rii dicitur a corolla·& est corollariuz pmium alicuiꝰ certamis scz coroā vel aliud·Vl' corollariū est vnde aliquis meretur adipisci coronaz Vnde boetiꝰ ī de cōsolatōe philo·Ita ego quoqz tibi velut corollariū dabo·vel habetur ibi collorariū a collo·qz ferat in collo vt torquis aureꝰ scdz hug· Pap.etiam dicit· Corollariuz quasi corone.i·pmū illatiū·sicut collariū quod est in collo·Itē corollariū dicitur vnde corona meretur dictū q̄ coronaz ferat·vel circumlocutiua ostensio ab ambitu coro ne q̄dam ornamenti premium·

Corona·a corus hec corona ne·quia rotunda ad modū coꝛi solet fieri·& est in signū victorie uel regij honoris signū q̄ ideo ī capite regū ponit ad significandū circumfusos ī orbe populos q̄ꝰ accinct? quasi caput suū coronatur·A corona deriuat corono nas verbū actm scdz hug·Pap·vero dicit q̄ corona gnaliter dicitur· Dyadema vero spāliꝰ

Nā ē gestamē regii capitis · Corō̄a vo quozcunqz
Itē corona dicitur circulus · De corona clericoz di
xi im clericus · vide etiam im caritas

Coronula le di · pua corona

Corpalis · a corp? dicit̄ hic & hec corpalis & hoc
le ad corp? ptinēs · vnde corpaliter & corpalitas ·
& ponit̄ incorpalis incorpale liter · icorpalitas ta
tis · Et vt dicit p̄s · Corpale nomen est istud qō cor
porea rem significat · & hoc im ppriis & im appella-
tiuis · In ppriis vt sortes · In appellatiuis vt homo
Incorpale vero nomen est illud quod incorporeaz
rē significat ī ppriis & appellatis · In ppriis vt pu
dicicia penolipes · In appellatiuis vt virtus

Corporeus im corpus est

Corporo · a corpus ōr corporo as corpeū facē vel
ip̄iguare vel ī corp? imittē vel ad sustentamentuz
& augmētū corpis sumē · & ppo · icorporo as & ē
actim cū omīb? suis ppositis · & corripit po

Corpulentus a um · id ē pinguis crass? · & cōpat̄
vnde corpulentē ti? sime aduerbiū · & hec corpulen
tia tie · id est crassitudo · & ponit̄ a corp? & lētos
quod est plenū quasi plen? corpe vel carne

Corp? a corrūpo pis dicit̄ hoc corp? poris · qz sit
nature corruptibilis & cito corrūpat̄ · vel corpus
componit̄ a cor & pus puris · Inde corpus q̄si cor
dis pus · id est custodia · sed potius videt̄ ethimolo
gia q̄ ppositō · vel corp? quasi corā positus · vnde
corporeus rea reu3 · vnde hec corporeitas tatis · &
cōponit̄ hec incorporeitas atis · A corp? ponitur
bicorpor tricorpor q̄dricorpor · & sūt cō · ge · quia
nomina composita a corpore colore decore sūt cō-

Corpusculū li dimi · puū corpus Communis generis

Correctō onis fe · ge · i · emēdatō castigatō · a cor
rigo gis · Itē correctō ē q̄dam color rhetoricus · de
quo dixi supī mj · pte ī ca · de coloribus rhetoricis ·

Corregionalis ex vna regione

Correptō im corripio est

Corrideo des corrisi · id est simul cum alio ridere
ex con & rideo des · & mutat̄ n · im r · & producit i
Gen̄ xx · corridebit mihi

Corrigia a corrūpo dicit̄ hec corrigia gie · vel a colli
go gas q̄si colligia · vnde corrigiola le dimi · & cor
rigiat? ta tū cum corrigiis ligat? · & corrigio gias
id ē corrigias facere vel corrigiis ligare & cōponi
tur decorrigio as · discorrigio as excorrigio gias im
eodem sensu · id est dissoluere · Incorrigio as corri
gūs ligare vel ornare vel aptare · & est actiuū cuz
omnibus suis compositis ·

Corrigibilis ad corrigendū habilis secūdū papiaz

Corrigo gis rexi rectū · i · castigare vel emendare
Et cōponit̄ ex con & rego gis & cor · ri · & differt
a corripio · qz corrigo · i · emendo · vt corrigo libruz ·
Pertinet etiā ad mores quātoqz · vt corrigo istum
id est · castigo · & nulla correctio sperat̄ de isto · id
ē · nulla emendatō · vnde ppba In quo corrigit ado
lescentior viā suā Sed corripio · id est reprēdo · vt
Corripiat me iust? ī misericordia Sic & correctio
a corrigo ppria pertinet ad libz · vt iste liber nō ē be
ne correct? Sed correptō vel correptor vel corre
pt? a corripio is pertinet ad mores · vt iste nō ē bene
corrept? de tali dicto vel facto

Corrigo as aui are atuz · i · sil' rigare ex cō & rigo
as · & cor · i & retinet n · secundū quosdā ·

Corripio pis pui correptū corripe · i · simul rapere
vel capere vel castigare reprēndē · & ponit̄ ex cō &
rapio pis · & cor · pi · Et inde corrept? ta tū · & hec
correptō onis · Et scias q̄ fraterna correptō sic de
scribit̄ · Correptō fraterna est admonitō fratris de
emendatōe delictoz ex fraterna caritate procedens
Queri hic potest an peccatū primi primus debeat di
ci plato q̄ ecclesie vel ecōuerso · Ad hoc dico q̄ plato
potest dupliciter considerari · aut scōz q̄ iudicō
p̄sidet · & sic dicere plato ē dicere ecclesie & sic pri
us debēt adhiberi testes q̄ plato dicat̄ · aut potest
psiderari secōm q̄ ē extra iudiciū · & sic dicere prela
to nō est dicere ecclesie sed psone q̄ potest posse
& nō obesse · quia nullus potest posse magis q̄ pla
to? · & scōm hoc primus debet dici plato q̄ testib?
ostēdi aliis · & q̄to minus potest fieri publicē · &
tūc prelat? adhibeē quasi vn? de testib? Talis · n ·
debet esse correptōis ordo fraterne quē augusti?
im speculo clericoz tradit · vt cū quis oculi petulā
tiā vel aliud peccatū quodcūqz ī fratre suo aduer
tit statim debet eū ammonere ne cepta pgrediāt̄
sed de proximo corrigant̄ · q̄ si post admonitionē ite
rū vel tercio illud facere videat̄ tunc debet quasi
vulnerat? sanād? manifestari · sz antēq̄ in publicū
pdat̄ quod fit cū ecclesie dicit̄ · primus debet alteri
vel tercio demonstrari · quod est ad haberi vnū vl'
duos testes · & inter eos quibus ostendi debet añq̄
aliis ostendat̄ p quos cōuincend? ē · & si negauerit
primus debet ppposito ostendi post admonitōem vt
secreti? corrept? nō inotescat ceteris · et ita primo
debet admoneri · secūdo plato ostendi · tercō testes
adhiberi · quarto im publicū adduci quincend? si ne
gauerit · vide in fama · Itē nota q̄ vt dicit gregori?
im xxx · moraliū · Nō vna eadēq̄ cūctis exhortatio
conuenit · quia nec cūctos par moz qualitas stringit
Sepe tamē aliis officiūt q̄ aliis pfunt · Nam et ple
rūq; herbe que hec animalia reficiunt alia occidūt · et
leuis sibil? equos mitigat catulos instigat · et me-
dicamētū quod hūc morbū imminuit alteri vires tri
git · Et pāis qui vitā fortiū roborat puulos necat
Nā sic inde greg · dicit im · ix · omel' · ezechi · Verecunde
etem mētes si quas fortasse culpas admiserint leui
ter arguendi sūt · quia si asperi? increpant̄ frangun
tur poti? q̄ emendant̄ · At contra mētes aspere ar
guz impudētes si increpate leuiter fuerint ad maio
res culpas ipsa leuitate puocant̄ · Et im ix · omel' · se
cūde ptis ezech · dicit greḡ · Tanta debet esse discre
tio vt nec disciplina nimia nec misericordia sit im-
mista · ne si inordinate culpa dimittat̄ · is qui ē culpabil'
ī reatu gūi? astringat̄ · Et rursuz si culpa imoderā
te resecetur · tāto qui corrigit̄ deterior fiat · quāto
erga se nichil ex benignitatis gratia agi considerat
Vides ergo q̄ disciplina vl' misericordia multū de
stituit̄ · si vna sine alta teneat̄ · Correpta nāqz mens
odiū repēte parit · Si hāc imoderata increpatō pl?
q̄ debuit addicit · quia idoneos verecundia imoderata
facit · Itē gregori? dicit i pastor · Quos cruciamē
ta nō corrigūt nonunq̄ ab iiqs actib? leuia blan
dimēta compescūt · quia et plerūqz egros quos fo
tis pigmentoz potio curare nō valuit ad salutē p
stimā tepēs aqua renocauit · Et nōnulla vulnera q̄
curari incisione nequeūt fomentis olei sanantur · et
durus adamas incisionē ferri mime recipit · sed leui
bircoz sāguine mollescit · Item in eodē · Iratos me
lius corrigim? si in ipsa ire sue emotōe declinam?
Perturbati q̄ppe quid audiāt ignorāt · sed ad se rō
cti tāto libenti? exhortatōis verba recipiūt quan
to se trāquilli? toleratos erubescūt · Menti enī fu
rore ebrie omne rectū quod dicitur puersuz vide
tur · Vñ et nabal ebrio culpā suā abigail laud.abiliē
tacuit quam digesto vino laudabiliter dixit · Vide

ín curioſus & ín rector & ín obedío

Corriualis a con & riualis cōponiē hic & hec cor riualis & hoc le. cum alio potans eundem riuum · Vnde & per ſimilitudinē corriuales dicunē qui eā dem amicā habent. Vide in riualis

Corrodo is. roſi roſum corrodere ſimul rodere ex eo & rodo dis. & poucit ro

Corrūpo pis rupi ruptū ex con & rumpo is. & eſt corrūpere. frangere deuirginare. viciare. inficere morbo vel malis moribꝰ. Vnde hic & hec corruptibilis et hoc le et inde corruptibiliē corruptibilitas. Itē a corrūpo corruptꝰ ta tū. & ppaē. et cōpo. incorruptꝰ ta tū quod ſimiliter ppatur

Cors in cohors vide

Cortex. a coriū dicīē hic aut hec cortex ticis. quia corio lignū tegat vñ videē & componi. ſed potiꝰ eſt ethimologia q̄ compoſitō. Corticē aliq̄ vocant corticē. liber eſt ps iterior corticis dictꝰ a liberato cortice. i. ablato. Eſt em̄ mediū q̄dā iter lignuꝫ et corticē. Pōt etiā ibi pōi terciū ſcꝫ ſuber. vñ verſus Pars poꝛ ē cortex liber altera tercia ſuber. Vnde theodol'. Mutat flebiliter rigidū pro corpe ſuber.

Corticillꝰ li dimi. parꝰ cortex

Cortico as ōr a cortex. et ē corticare corticē dare vl' auferre. Et ppo. decortico as. Diſcortico cas. ex cortico as ī eodē ſēſu. i. cortices auferre Incortico as ī corticē mittē vel aptare corticē

Corticulꝰ li pu? cortex

Cortina. a coriuꝫ hec cortina ne q̄ prius ex coriis et pellibꝰ fuerūt facte vt ī tabnaclo moyſi Cortia etiaꝫ dicebaē locꝰ olim ī templo vnde dabātur reſponſa. vel potius menſa in tēplo appollis ſup quā ſtabat phebꝰ qui dicebat oracula. et dicebatur cortina q̄ corio fitonis erat tecta · Vel cortina quaſi certina. quia ibi certa dabātur reſpōſa. vel cortina quaſi cordicina. quia ibi hominū tenebāē corda. A cortia ōr cortiatꝰ a ū. i. cortina p̄patus

Cortiariꝰ. a cortia ōr E cortiariꝰ rii q̄ cortinas extēdit vel ſeruat vel facit. et hec cortiaria rie ī eodē ſēſu, et cortiariꝰ ria riū quod ad cortinā ptinet

Cortimula le dimi. pua cortina

Corus ri p vēto pducit primā. et caret aſpiratione. Vide in chorus aſpirato

Coruſco as aui are atū verbū neutr. et eſt coruſcare reſplendere vel vibrare vel iaculari fulgere Iuuenalis in mj. Carpeio ſeruata & ioui frōteq̄ coruſcat. Vnde patꝫ q̄ ſcribiē p vnū r. & cor. p̄mam Vnde coruſcꝰ a um ſplendens criſpus tremulꝰ vibrans. & ſubſtantiē hic coruſcꝰ ci ſplēdor lux itolerabilis. & hec coruſcatō. id eſt ſplēdor. coruſcādi actio · Et ſcōm grecis. Sol radiat. mucroq̄ micat fulgoreq̄ coruſcat Cum fulgor ſupra nos parꝫ tūc fulgurat etherꝰ.

Cos cotis cote grece latīe ōr icīſio. Vñ hec cos cotis. q̄ ferꝫ ad icidēdū acuat. ppie ūo duri lapides cotes appellāē q̄i cautes vt dicit papꝰ & prodco. Virgiliꝰ. Subigūtq̄ in cote ſecures

Cosmarcha che domin? vel princeps mūdi. a coſmus mundus & archos prīceps. vnde hec coſmarchia chie eius poteſtas pnl't. acuta

Coſmarius rii maſ. gnis dominꝰ mundi. & dicīē Coſmicꝰ a um pnl'. cor. id ē a coſmꝰ vl' coſmoſ mundanꝰ a coſmos dicitur

Coſmographia in coſmographꝰ vide

Coſmographꝰ. coſmos ponīē cum graphos qđ eſt ſcribē. & dicitur coſmographus graphi q̄ mundum deſcribit. & cor. pnl'. Vnde in aurora dicitur.

Coſmographo m̄oyſi mihi p̄ouce carmine huiꝰ. vnde hec coſmographia phie mundi deſcriptē. & coſmographo phas. id ē mundū deſcribē

Coſmopeia. i. mundi factura

Coſmos dicūt greci. & ouertiē in latīmā formam & dicitur hic coſmus. id eſt mundꝰ

Coſmus mi. id eſt mundus a coſmos. Itē coſmus dicīē ornamentū pontificis

Coſta ſte dicīē a cuſtodio dis. q̄ coſte cuſtodiūt interiora. vnde hec coſtula le & hec coſtella le di. & hoc coſtariū rii locꝰ coſtatꝰ. & coſtatuſ a um q̄ habet coſtas vel hēns magnas coſtas. Quare eua ſit facta de coſta dicā in mulier

Coſte decas gentes. vnū & idem ſignificāt. id'ē decē. & accentuanē p̄dicta tria in fine

Coſto as quod nō eſt in vſu. id eſt coſtas vel coſtatū facere. & dicīē a coſta te. & componiē decoſto as. diſcoſto as excoſto as in eodē ſenſu. id ē coſtas extrabē. Item incoſto as immittē coſtas. recoſto as. id ē excoſtare vel itez coſtare. & ſūt actiua omnia compoſita a coſto as

Coſtꝰ ti fēi ge. radix herbe cuiuſdam

Cotana. id eſt mala cogogna. gēꝰ malotꝫ & corpnit. & declinaē hoc cotanū ni. & ſcribitur ſine c. in papꝰ. Vnde dicit. Cotona genꝰ fructuum nucū & cor. primā vt patꝫ in hoc verſu. Cuꝫ cotano morꝰ morꝰq̄ ſororꝰ ſicomorus

Cote inciſio grece dicīē pnl'. acuta

Cotula. a cotes hec cotula le q̄dā mēſura vini octonēs ciatos ſex. i. emīaꝫ q̄ iō cotula ōr. q̄ cum īciſio & diuiſio ſextarii fit in duo eq̄ ita fit cotula

Coturnix cis feī ge. a ſono vocis dicīē. quā greci ortigem vocāt. & pu. pnl'. vnde in auſ. Māe coturnices veſpere vulgꝰ habz

Counio nis iui ire. i. ſil' diūgē a cō & vnio. & abouno as aui are. i. ogregare Cijcīē n. & pou. u & componiē ex con & vno nas. & pou. u

Couterinꝰ na num ex eodē vtero cuꝫ alio pgenitus. & componiē a cō & vterinꝰ na num

Coutor eris. i. ſimul vtor ex cō & vtor eris. & poxa xe fe. ge. coxe dicte ſunt quaſi ducie u cōiuncte axes. In ipſis em̄ capita femoruꝫ iungunt. vnde hec coxula le diminutiū.

Cra vox eſt coruorum

Crapula. a crudꝰ dicīē hec crapula le. id eſt ſuperabūdās edacitas īmoderata & noxia voracitas. & ſic quaſi cruda epula. vnde craplo las. i. ſupfluo comedere. vel īmoderate īguzgitare. & ſcōꝫ hoc poteſt eſſe tranſitiū et actīm ſcōm hug. et ſecundū cōmunē vſū Papꝰ. vero dicit. Crapula īmoderata voracitas dicta q̄i cruda epula cuiꝰ crudꝰitate grauatur cor et ſtomachꝰ cibatur. Eſt aūt vini cibiq̄ crapulor aris depo. i. ſupfluo mādūcare bibere. iebriari. hec papꝰ. Pro exceſſu ātē ī potu pōiē ī pſal' Tāquā potens crapulatus a vino. et corripit pugras adūbiū tpis. et ptimet ad futurum tempus.

Craſſator toris depredator latro

Craſſo. a craſſꝰ dicīē craſſo ſas et craſſor aris īuenīē. i. craſſū facere. vnde craſſeo es ſui. i. craſſuꝫ cē vel fieri. et habz inchoa. ve craſſeſco cis. vnde illō. Sermo craſſeſcit quod fit duobꝰ modis vl' cū ſup abundat vel cū īgroſſatur et deficit a ſubtilitate vel cū īflaē ad altuꝫ ſtilū. Craſſo cōponitur concraſſo ſas. i. ſimul craſſare. decraſſo ſas. i. valde īpīguare vel macꝫ facē. qđ et diſcēſſo as ōr. Incēſſo as et ē actīm cū oīb? ſuis ppōitis. Inuēiē etiā graſſor aris depo. ſed aliud eſt de quo dicam in ſuo loco,

Crassus sa·sum·id ē pinguis·sed obes? plusq̄ pi
guis est. & dicit̄ a cresco is·vel dicit̄ crassus a cre
os vel a creando quasi apt? ad creādas carnes·&
compat̄. vnde hec crassitas atis·& hec crassitudo
dinis·& hec crassicies cici·& p compositōem cras
silent? a·um·plen? crassicie scōz hug·Pap·vero di
cit Crassa·fecūda·piguis·spissa Crassari corpis ē
& sanguinis·grassari animi & crudelitatis
Crastim?·a cras dicit̄ crastim? na·num·a quo cra
stino nas·qō nō ē ī vsu sed oponit̄ pcrastio nas·i.
ī crastinū differze Itē recrastio nas·i·itez crastina
re vel plōgare·ponit̄ quādoqz tn̄ simplicit̄ p dif=
ferze simplex si iueniat̄ ī eodē sēsu inuenit̄. & corr·
pnl'·crastim?·quia nō habet t.a primitiuo
Crater eris mas·gnis vas vinariū·& dicit̄ a cra=
tim & facit actūs singularis hūc craterē vel crate
ra·& est cratera actūs grec?·& tūc est mas.·gnis
& desinit ī a·cor·& in plurali similiter geminū ha
bet actm̄ crateres vel crateras & pducit te & cor
ripit as·& est terminatō greca Vnde virgili? enei
dos viii. Indulgēt vino & vertunt crateras aenos
Itē idē in primo eneid̄. Crateras magnos statuūt
& vina coronāt Et ponit donat? tractās de meto
nomia hoc exemplū·& pōt sumi ab hoc actō gre=
co cratera quod ē masculi gnis·& desinit in a·corre
ptā·iste ntūs lati? hec cratera re fe.ge· Et similit̄
dicendū est etherē vel ethera·aerem vel aera pan=
ter eris panterē vel era·lāpas padis·actō lāpadez
vel lāpada·& actūs plis lāpades vel lāpadas Pi
xides vel pixidas Ouidi? Pixidas iuenies & rerū
mille figuras Et est talis actūs grec? in a·ī singla
ri·& ī as in actō plurali eiusdē gnis sicut est ntūs
singularis·vnde pixidas ē fei gnis sicut pixis·simi
liter aera ē masculi gnis sicut aer·sed efficit̄ ntūs la
tin? & tūc aera re est fei gnis & ethera re·& ita ō
similib? intelligas·vt cassidē vl' cassida·Et secūdū
hug·crater eris duas habet ansas & est ppria gen?
calicū·i·poculoz fiebat em̄ pri? de onexiōe virgil
torum vnde & dicit̄ crater a cratim eo q se inuicē
teneat·vñ hic craterculus li diminutiū Et vt vult
pap̄·Crater vas vinariū ē·In grecismo sic Est cra
ter patera connexio virgea crates
Cratera tere pnl'·pō·pōt esse actūs grec? & tūc
ē mas·gnis sic̄ crater·vel pt eē ntūs latin? & sic ē
pme declinatōis & fei gnis sicut dixi in crater eris
Crates a crater vel cratim greco dicat̄ hec crates
cratis q̄ fit de vimīb? vel de ferzo ad assandas car
nes vel pisces desup·vnde hec craticula le·di·pa
ua crates scōm hug·Et scias q istud dimi·craticla
requrit q dicat̄ cratis p i·ī ntō In multis etiā libris
inuenit̄ crates p e·ī ntō Vnde ī aurora Alcazis me
dio crates pōicta resedit Item ī grecismo. Est cra
ter patera connexio virgea crates·hug·etiam vide
tur ponere crates per e·ī nominatō· & dicitur cra
tes a cratim eo q virgule ibi cōtexte se contineāt
Craticula dimmutm̄ parua crates vel cratis
Creagra gre dicit̄ a creos quod est caro & agros
quod ē tract?·& sunt creagre tridentes fuscinule
ad carnes de caldariis pferendas vel extrahēdas &
producit pnl'·biere lii·Et lebetes & creagras
Crebez ra·rū·id est dens?·sed crebez dicit̄ de mul
titudine·vt crebez paries circūit hāc domū·id est
multi parietes ·Densū siue densatū est qō visu pe
netrabile nō ē vt ebur licz tenue Spissū vero quod
nō ē tenue Et opat̄ crebrior berimus·& formal̄ a
ntō addita rim? Vñ crebre bri? berrie adver·&
producit cre·qz e ante b producit̄ ī bissillabis vt reb?
vnde q̄dā Lectō crebra valz quaz nō obliuio tollit
Crebramus in crebr est
Crebreo bres a crebr bra br dicit̄ crebreo bres·
brui & caret supino·id est esse vel fieri crebr Vn
de crebresco cis inchoatm̄·& est neutr crebreo cū
suis compositis secūdum hug· Et vt dicit papias
Crebresco id est innotesco spissor multiplicor
Crebrifur? ri mas·gnis loc? crebro habens fures
scz q sepe freqntat̄ a furib? & cōponit̄ a crebro &
Crebro id est freqntez Cfur furis quod pō·fu
adubiū Pōt etiam esse nomen & tūc est ablatiuus
hui? nomis crebr ra rū Et scias q nō mutat acc̄
tum crebro aduerbiū ad differētiā nois ·qz suffricit
differētia tpis ī vltia sillaba·qz quādo ē aduerbiuz
hēt vltimā omunē·sz quādo ē nomē producit eam
Crebro onis mas·gnis alio nomīe dicit̄ porca·est
aūt porca illa terza q̄ contineat̄ inter duos sulcos &
dicit̄ a crebro quia aqua crebro p ipsam discurrit·
Credibilis A credo is·bic et hec credibilis et h°
le·quod credi potest·et compat̄·et cōponit̄ hic et
hec īcredibilis et hoc le quod sīlr cōpat̄·et corr·bi
Creditarius·A credo dis hic creditari? rii·id est
cōsiliarius vel camerarius cui secreta cōmittuntur
Vnde hec creditaria·id est·camerarria
Credo A supio hui? verbi cerno scz cretū et do
das cōpōitur credo dis credidi creditū·ē em̄ crede
re dare cretū·id est cōsiderationem sup̄ rem aliquam
vel dare cretū·id est inclinare animū ad cernendū
q ita sit vt dicit̄·Vnde verbalia·et pōitur credo
pcredo·id est simul credo·et discredo·id ē rem nō
credere·et est actim credo cum omibus suis pōi
tis et producit cre Ouidius de arte Munera crede
mihi capiūt homines q deos q̄ CEt scias q aliud
est credē m deū et aliud credere deū·et aliud crede
re deo Credere deo est credere esse vera q̄ loquit̄
quod et mali faciūt·sed nos credimus hominē sed
nō in hominē Credere deū est credere q ipse sit de
us quod etiā mali faciūt·Credē in deuz est creden
do amare credendo in eum ire·credendo ei adherē
et eī? membris incorpari· Per hanc fidem iustifica
tur impius·vide etiam in fides
Credul?·a credo dicit̄ credul? la luz· qui semper
vel facile credit·vnde hec credulitas tatis·et com
ponit̄ incredul? qui nunq̄ vel vix credit sm hug·
Grecē·sic dicit·Rumor credibilis res credula que ci
to credit Sic īcredibilis et res īcredula distat
Crementū A creo as·dicit̄ hoc crementū ti·id ē·
semē virile q̄ creamētū. vnde ioseph̄·ī primo Cre
mentum ad libidinē suo poti? nutriuit ex corpore
Itē crementū dicitur a cresco cis·et tunc tantū va
let q̄tum incrementū·vnde cremēto tas·id est cre
scere puberare vel spermatisare
Cremes quādo est latinū deriuatur a cremo mas·
et caret aspiratōe·q̄ndo vero aspiratur ī prima sil
la ba chremes nō est latinū·vide supra in chremes
Cremiū A cremo as dicitur hoc cremiū mii·id ē
siccamētū lignoz vel frixoz ī patella et etiā quod
remāet ī patella arido de carnib? p? pīguedinem
liquefactā dicitur cremiū·vnde ppha Ossa mea si
Cremo as aui atū are id est Ccut cremiū azuerūt
cōburere cruciare·et cōponitur pcremo as et ē acti
uū cū oīb? suis positis·Et corripit cre Vnde ī au
roza dicit̄· Hos ī nube leuat hos de? igne cremat
Cremiū mii·id ē sacrificiū quod et olocaustum di
catur·et dicitur a cremo cremas cremium
Creo as aui are dicitur a creos·et est ppria creare
aliquid ex nichilo facere·et sic solus de? creare pt

eũ sit potentie infinite Et dicit hec ꝓpositõ ex cum dico ex nihilo ordinẽ nõ materiam· sed facere ẽ ex ꝓtacenti materia· Ponitur tamẽ creare pro facere et ecõuerso· et ꝓ generare et ecõuerso· Vnde creatores dicũtur parentes Creo opõitur cõcreo as· id est simul creare Procreo as· Recreo as· iterũ creare reficere Et est actũm cũ omnib9 suis cõpositis Et sciẽdũ ꝙ vba hec scz facere creare agere et alia huiusmodi de deo nõ posse dici scdm eam ratõem qua dicuntur de creaturis· qppe cũ dicim9 eum aliquid facere. nõ aliquẽ in opando motũ illi inesse intelligim9 vel aliquã in laborando passionẽ sicut solet nobis accidere· Sed eius sempiterne volũtatis nouũ aliquem signamus effectũ· id est· eterna eius volũtate aliquid nouiter existere Sicut ergo ex calore solis aliqua fezi ptingit· nulla tamen in ipõ vl' in eius caloze facta motiõe vel mutatõe· ita ex dei voluntate noua habent esse sine mutatõne actoris qui est vnũ & solum principiũ omniũ· Credamus igit̃ omniũ rez creatarum celestiũ & terzestriũ visibiliũ & inuisibiliũ causã nõ esse nisi bonitatẽ creatoris qui est deus ver9 & vn9· cui9 tãta ẽ bõitas vt sũme bon9 beatitudinis sue qua eternaliter beat9 est· alios velit esse ptícipes· quam videt & ꝑmũicari posse & minui omnino non posse· Illud igit̃ bonũ quod ipse erat & quo beatus erat· sola bonitate non necessitate aliis cõmunicare voluit· quia sũmi boni erat ꝓesse velle· & omnipotẽtissimi nocere non posse Quare aũt sit creata ratõnalis creatura dicam in dos dotis

Creos grece ltie dz caro· & accẽ· in fie

Creperon dubium dicitur· Vnde creperus crepera creperum· id est dubius

Crepido dinis ẽ ripaz obzuptõ· saxi vel rupi vel montis extremitas· altitudo· sũmitas· Ponit̃ tamẽ quãdoqz pro cauerna vbi vie conueniũt· in qua solent paupes latitare vel mendicare· Vnde iuuenal· Nulla crepido vacat· & põit̃ hic ꝑ sũmitate ripa rum & dicit̃ crepido pnl· ꝓducta a crepo as· Quidã tamen volũt deriuari crepido a creperõ quod ẽ dubiũ vel incertũ· quia dubiũ est ĩ tali loco ponẽ pedẽ· Sed congrue dicit̃ a crepo pas· quia ibi ẽ frequenti9 sonitus ventoz & ruptõ lapidũ· Itẽ sũmitas vel extremitas altaris ĩ circũitu altaris diceba tur crepido & ipm ꝓpiciatoziũ· Vnde ezech· xliii· De sinu ẽre vsqz ad crepidinẽ· i· ꝓpiciatoziũ·

Crepito as· freqn· i· freqntez crepare & coz· pi

Crepit9· a crepo as dicit̃ hic crepit9 tus tui· & hoc crepitaculũ li· i· sonit9· & coz· pi

Crepo as· crepui crepitũ· quod & crepo pis· crepui secundũ tertiã oiugatiõem dicit̃· sed crepare ẽ sõare· Crepere vero est cremare· dirumpi sed sepe vtrũqz inuenit̃ in vtraqz significatõe· vnde hic crepor poris· i· sonit9 vel crematõ. Itẽ ab hoc supmo vltimo crepitu u· mutata in o· fit crepito as· freqn tatiũ· Crepo cõponit̃ concrepo pas· i· consonare· discrepo pas· i· dissonare· discordare· distare· Increpo pas· i· redargzere· reprehendere· vituperare· Et ab istis omnib9 freqn· Cõcrepito as· discrepito tas· increpito as· Hedẽ ꝓpositões inueniunt̃ increpo. pis. Crepo pas & crepo pis· & composita ab his omnia sunt neutra· Preter increpo quod ẽ actiuuz Item omnia faciũt ptezitũ in pui & supinũ ĩ pituz nisi quia in simplici prime oiugatõis & compositis ab eo quãdoqz inuenit̃ ptezitũ in aui & supinũ in atũ· ꝙt prima cõiugatõ exigit· Vnde· Increpasti supbos & increpuezũt me renes mei· & omia cozri piũt hãc sillabã cre· Prudentius Magna cadunt· inflata crepũt· tumefacta ꝑmũtur

Crepor oris· masculi gnis· id est· sonitus vel eleuatio· & dicit̃ a crepo pas· crepundiũ dii· id est cunabulũ· quia in ea puer crepat· id est sonat vagiendo & dicit̃ a crepo as secũdũ hug· Itẽ ꝑm papẽ· Crepũdia puerilia ornamẽta inde dẽa ꝙ expositis infantibus adhibent̃ vt cunabuluz· Vnde hiero· Inter crepundia noui pact9. vide in fescenine

Crepusculũ· a crepon quod ẽ dubiũ dicit̃ h° crepusculũ li· id est dubia lux scz hora q̃ iter die & noctem est· vel inter diem & noctẽ dubia an sit dies vel noctis· Prima em̃ pars noctis dicit̃ crepusculum vel vesper a stella occidẽtali· Secũda conticiniũ a cõticendo· Tercia gallicinniũ a gallicãtu· Quarta in tẽpestũ. id est non oportunũ & non aptuz tpus alicui rei faciẽde quãdo nichil agi põt· quasi sine tempore· id est actu ꝙ quẽ cognoscit̃ tempus· Quinta itez gallicinniũ ꝓpter gallos lucis ꝑnuncios· Sexta matutinũ inẽ abscessũ tenebraz & aurore aduentũ Septima diluculũ· nũcia diei q̃ incipit quasi diei parua lux· Idem etiam aurora dicit̃· postea itez & crepusculũ· ita dicit hug· Isidor9 vero in qnto ethymo· sic dicit· Septẽ sunt ptes noctis scz vesperum crepusculũ· conticiniũ· intempestũ· gallicinniũ· matutinũ· diluculũ· Vesper autẽ ab occidentali stella ẽ vocatũ· q̃ solẽ occiduũ sequit̃· & tenebras seqntes ꝓcedit· Crepusculũ est dubia lux. nam creperõ dubium dicim9· hoc est inter lucẽ & tenebras· Conticiniũ est quãdo cũcta silent· Conticere em̃ silere ẽ Intempestũ est mediũ & inactuosũ noctis temp9 quãdo agi nichil põt· & omnia sopore quieta sunt Nam tẽpus ꝑ se nõ intelligit̃ nisi ꝑ actus humãos mediũ aũt noctis actu caret· ergo intempesta dicũtur inactuosa quasi sine tpe· id est sine actu ꝙ quẽ dinoscit̃ temp9· Gallicinniũ ꝓpter gallos lucis ꝑnũcios dictũ· Matutinũ autẽ est inter abscessuz tenebraz & aurore aduentũ· Et dicit̃ matutinuz· quia hoc tpe inchoãte mane fit· Diluculũ quasi diei parua lux iã incipiẽs· Hec & aurora q̃ solem precedit· Est aũt aurora diei clarescẽtis exordiũ & ꝑm9 splẽdor aeris qui grece eos dicit̃· quẽ nos ꝑ deriuatõz auroram dicim9 quasi eororã· ¶ Et scias ꝙ sicut dicit magister ĩ historiis tractãs illud machei· xm)· Quarta autez vigilia noctis venit ad eos. quartu oz vigilias faciũt excubãtes in castris. Prima dicitur cõticiniũ in qua omnes simul vigilant· Secũda vero itẽpestũ ĩ qua adolescẽtes· Tercia gallicinniũ ĩ qua viri· Quarta ãtelucanũ ĩ qua senes. Has domin9 alijs noĩb9 noĩauit scz sero· an media nocte an gallicantu an mane· Marci· xiii

Cresco cis creui cretũ idẽ habet ptezitũ & supinũ ꝓtũ ad vocẽ quod habet cerno mis· Vnde versus· Cerno solet facere creui cretũqz supinũ· Sic creui cretũ vult tibi cresco dare· Cresco cõpõit̃ accresco cis accreui· ex ad & cresco· & mutat̃ d· in c· & est accrescẽ ad aliqd vel alicui crescere· Itẽ cõcrescо is id est· coalescẽ· coagulari· cõmisceri· congelari crescendo. Itẽ decresco· id ẽ minui· quod & discresco inuenit̃· Itẽ excresco cis· quasi extra crescere vl' valde crescẽ· Itẽ ĩcresco· id est valde vel int9 crescere vel increscere· id est tediũ ingerere· Itẽ recresco is id ẽ· decrescere vel itez crescere quod decreuerat· Item succresco cis· id est paz crescere vel post crescere· vel a posteriori parte crescere· vel subt9 vel latenter vel a sursum· Cresco & omnia ei9 posita neutra sunt· & omnia faciunt ptezituz in creui· &

supinū ī cretū sicut & cerno & cīs opesita · & oīa habēt ꝓncipia ꝓteriti tpis sicut dictum est

Creso si · rex liddoꝝ scōm papi. Et hieroni? ī epistola ad paulinum viii · ca · Preseze vidua diuitiis

Creta A cresco cis · dicīt hec creta te · q̄dā ☙ cresi insula est in qua fuit nutrit? iupiter · vnde cretus · a · um · & cresi? sa · sum · & hic & hec cretensis & hō se · in eodē sesu · & hec creta te · gē? ire albe · s. argilla · qz ī illa isula melioz abūdat creta · vñ cretosi? sasū · abūdās creta · & crete? tea teū id qō fit ō creta

Cretic? · a cerno is · dicīt cretic? ca · cū · id ē iudicialis vel determinatiu? vel creticus dies in quo sumīt iudiciū infirmitatis · & hic creticus ci · substantiue · id est iudex · & scōm hoc cretic? carz aspiratōe vel potest deriuari a chrisis quod est iudiciū · & sic aspiratur chreticus

Cretio · a cerno is ōz hec cretio onis · id ē iudicatō vel cert? nūs diez ī quo ē istitutus heres · vel adiit hereditatē · vel fito tpe cretōis excludīt · & dicitur cretio q̄si decretō · qz ibi decernīt vel ꝓstituīt

Cretum est supimū de cerno is · & de cresco is · & creui est eorum preteritū

Creui est preteritū de cresco & de cerno · & cretum est eorum supimū

Cribzo sicut dicit papi · cribz a curzēdo dictū · qz ibi curzat frumētū · & est instrumētum aptum ad purgādum fruges · & inde dicīt cribzo bzas · id · est frumtū purgare · secernere . examinare . vētilare · & cōponīt cribzo bzas · decribzo as · peribzo as · recribzo as · & est actim cū suis opositis acceptū trasū ptiue · Sed ꝓprie acceptū est neutz Et a cribz hoc cribellū li dimi · . Vel scōm quosdā cribzū a creber bza · bz · i · dēs? · qz sit crebzo pforatū · & a crebzo as descēdit cribzās tis oīis gnis Vñ in scōo regum. Cribzās de nubib? aquā · Et de clezico dixit q̄dam Haurit aquā cribzo clezic? absqz libzo

Crimē a carco es dicīt hoc crimen mis · vt furtuz falsitas & similia q̄ nō occidūt sed infamāt · Vnde crimiozaris verbū cōmune · & crimios? sa · sū qō ꝓpē crimiosus siozissi? · Vnde crimiose si? sime · aduerbiū · & hec crimiositas tatis · & hic & hec crimīnalis & hoc le · & pō · cri · pdicta

Crimalis · a crimis ōz hic & hec crimal' & hoc le · & hec crialis · i · ac? q̄ cries aptāē & ꝓpō na

Crimeo es nui · verbū neutz · id ē habere cries · &

Crimesco cis · inchoatiū · id ē incipio ōz a crimis hre cries & formatē a crimeo es addita co

Crimicul? li dimi · masculi gnis pu? crimis

Criniozi · A crimis dicitur hic & hec criniozis · id est crine prolixioz

Crimis A cerno is dicīt hic crimis huj? crimis · & sūt ꝓprie crines mulierz sic dicti · quia crinib? a vitis discernātē · & ita q̄tum ad vocē descēdit crimis a cerno · sed q̄tum ad significatōez potius a discerno is · Etiā dicīt alio mō hic cirz? ri · quod & ꝓ plicatura dicīt capillorz a cirzī quod est tōdere · & inde cirzit? a · um id est crinit?

Crinitus a um · pnl' · pducta magnos habēs cries

Cripta · id est spelūca · cauerna ☙ & dicīt a crimis vel turba hoim · & dicīt a crepo pas

Crispo pas paui · pare . patū · id est crispū facē · vel cōcutere · vibzari · iaculari · vnde crisp? pa pum. & ꝓpē crisp? pioz · pissim? · vnde crispe pi? pissīe aduer · vñ hec crispitudo dīs · & oponīt cōcrispo pas & est actiuū cum oīnib? suis opositis

Crissoz aris act? sū · i · fricare · ceuē · Sz crissari id qō mulier subt? facit · ceuē qō facit vir desup vel crisari ē mulierz ímē se sīc ceuere ē virorz iter se. Vñ q dā Est ceuere virz sed crissari mulierz · scōm hug ·

Crista A crinis vel cirz? dicīt hec crista te · quod emmet sup galeam & sup capita q̄zundā auiū · Vnde cristatz ta · tū · id est crista ornat? vel q̄ magnaz habz cristā Inuenīt etiā cristat? · id est galeatus

Cristall? li · sei gnis gen? est cādidi lapidis quasi nix · & fit glacie durata p ānos · vnde & greci ei nomē dederūt Pō · Mittit cristallū suā sicut bucellas Et nota q̄ anti qui dicebāt hoc cristallū li Vnde ī aurora dicīt Cristallina fuit facta fenestra decens Et scias · q̄ cristallus apposita radijs solis adeo rapit flamā vt aridis fungis vel foliis ꝓbeat ignem fulgidū āt nihil aliud q̄ frigidū pati potest

Croceus A crocus ci · dicīt croceus cea · ceum · & hec crocea cee · id ē cuna infāti ū. Vnde ī trenis hieremie dicīt Qui nutriebanē ím croceis āplexati sūt stercoza & corripit penultimam

Crocito as A cra quod est vox corvoz dicīt crocito tas · id est clamare ad modū corvoz · vnde hic crocitat? t? tui . quod & crocit? inuenīt . id ē vox corui · & est tercia lrā o . im pāi · & est crocitare ꝓ ꝓriū corvoz . & corripit ci

Croco as . a cra dicīt · & ē inde q̄ crocito as

Crocodil? li qōdā animal quadrupes a croc? dicitur quia croceū habz colorē . & est plerūqz ín lōgitudine vigīti cubitorz . dentiū & vnguiuz īmanita te armat? tāta duricie q̄ fortiū ictus lapidū tergo repcuss? nō sentiat · nocte in aquis & die humi requiescit · sol? ex animalib? supiorem maxillā mouere dicīt . ita dicit hug · Pāi · vero sic dicit · Crocodilus a croceo colore dict? . animal q̄drupes ī nilo · in terra & in aquis viuēs · longitudine plerūqz vigīti cubitorum · hoc solū ex animalibus superiorem maxillā mouere dicīt · similis est lacerte sed maioz ita vt homines māducz · Huic dormienti ore apto quodā animal fauces ingrediens viscera dilaniat exitqz viuēs · de inferno qō fecit & xp̄s · hec papias Quidā āt dicūt q̄ crocodil? ꝓponīt a croc? et dilus quod est met? . Vnde vers? Herba croc? dil? qz met? . venit hinc crocodil? · Nā croceis maculis variatur et est metuendus R · post c · ꝑmū sibi dās l · scriptiro solo

Crocus ci q̄dam puer versus ī florē secundū poetas · vnde hic crocus ci dict? ē flos . Sed ꝓprie hoc crocū ci . ꝓ flore neu · ge Sz ꝓ puero h croc? ci · licz ꝓ flore inueniatur hic croc? ci · sed hoc fit grā pueri · vel crocū dicitur a corticio opido cilicie · vbi melius et plus abūdat q̄ alibi · vnde croceus cea · ceū et hec crocea crocee substantiue

Croma grece latie dicitur color · vnde cromatic? ca cū · qui colore non confunditur nec colorem mutat secundum hug · Pāi · vero dicit ; Croma grece dicitur color vel humor latine

Cromatic? a · um · pnl' · cor . i . plix? ī croma est

Cronia nie plixus corpis morb? q̄ multo tpe moratur vt podogra vel ptisis . et dicitur a cronon ·

Cronica . cronon grece latine dicīt tempus · vnde cronicus ca · cum · id est tempalis . terzen? · et pluraliter hec cronica corz . id est tempora vel temporū series vel ordo · vel liber vbi descripta tpa continētur vel facta diuersoz tempoz et cor · ni

Cronographus . a cronon quod est temp? et graphus quod est scriptor cōponīt hic cronograph? phi . peuultima correpta qui describit tempora · vnde hec cronographia phie . id est breuis scriptura vel tempoz descriptō et acuitur penultima

Cronon grece latine dicitur tempus

cruciabilis.a crucio as. dicitur hic et hec crucia bilis et hoc le.quod ē dignū vel apt̄ cruciari

Cruciamē mīs.a crucio as dicitur hoc cruciamē minis.vnde hoc cruciamentū ti.et hoc crucīū cii. idem quod cruciamentū vel tormentum quodlibet vnde lucillius.Vinum insuaue cruciuz dixit & p ducit penultimam cruciamen

Cruciarius A crux dicit̄ hic cruciarius rii.qui est cruce dign? vel qui fert crucē ad suū dispendium. vel ad officiū suspendii.vel ad signū p̄fessionis & religiōis sue.& inde cruciari? ria riū adiectiē

Crucibolū.a crucio as & bolus quod est morsel lus cōponit̄ hoc crucibolum li.id est lucerna.quia bolus id est morsell? sepe ibi cruciat̄ & diminuit̄. crucibolū etiā dicit̄ mortariū.& corripit bo

Crucicula le dimi.pua crux pnl'.correpta

Crucifer fera fez.q fert crucē pnl'.cor̄. a crux & rucifigo gis xi xum verbū Fero fers op̄tur actīm pnl'. p̄ducta a crux & figo is. Vnde verba lia.vel oponit̄ a cruci dtō & figo is

Crucio as aui are.i.torquere.tormētare.vnde cruci ator oris & cruciatori? ria riū quod cruciat vl' qō ē dignū cruciari vel aptū cruciari.Crucio op̄tur cōcrucio as.Itē decrucio as.i.valde cruciare vel a cruciamine remouere.Itē excrucio as.Crucio cum omnib? suis oppositis est actīm.& cor.cru. Birria ad mala nat?.ego crucior dū cūcta q̄escūt

Cruciū ci.i.tormētū quodlibz vide in cruciamē

Crudelis.a crud? dr hic & hec crudelis & h° le. adiectīm.i.crud?.& ē crudel'ī sāguīe.seu? ī ira.& crudelis lior lissi?.& crudelitez li? sime adverbiuz & hec crudelitas atis talis p̄prietas

Crud? A cruor dicit̄ crud? da dū. quod non est coctū quasi nō sine sāgume.& inde p translatōz dicit̄ homo crud? quasi nō coct?. nec esui habilis est em̄ asper & dur?.& cōpat̄ crud? dior dissimus vnde crude dius sime adver.& hec cruditas tatis & crudeo des ui.id est esse vel fieri crudū vel inualescē.vnde crudesco inchoatīm.& p̄ducit primam. Prudenti? in sicho.Insolitis dapib? crudescit gutur & ossa.Item in grecismo sic dicit̄.Crud? non coct? ē crudelis quoqz crud?

Cruentat? A cruor dicit̄ cruent? ta tū.id est sāguine inquinat? vel q̄ amat effusionem sāguis.vnde cruēto as.i.sāguīe iq̄nare.& cruentat? ta.tum. & differt a cruēto.qr cruēntat? dicit̄ p̄prie sanguīe iq̄nat?.sz cruēt? qui amat effusiōem sanguis

Cruentus ta tum ī cruēratus exponit̄

Cruma in crumena vide

Crumena ne pl'r. p̄ducta sacc?.marsupiū quod & cruma crume dicitur

Cruor A curro is.dicit̄ hec cruor oris.quia curr̄ēdo corruat.& est cruor effus?.sanguis vero in corpore Vnde versus.Sanguis alit corpus cruor est a corpore fus?.vel sanguis est hominū.cruor victi mazz.vel cruor est corrupt? sanguis qui emittitur & dicitur sanguis quia sit suauis

Crurat? ta tū q̄ magna hēt crura a crus dicitur

Crus a curro is dicit̄ hoc crus cruris qr cruib? curzim? & gressū facim?.& sūt crura sub genibus vsqz ad suras.vel crus est os tibie anteri?.& facit gēn̄ pluralis crurū.format̄ em̄ ab hoc ablatō singulari cruze.e dūfa in um

Crusculū li.diminutiū puū crus.& format̄ a crus addita culū penultima correpta

Crusculi? la lū.q̄ pua hē crura & dicit̄ a cr?

Cruscumul? li.tumor cruz & dicit̄ a crus

Crusta.hoc crustū vel crustulū p̄ fragmēto pānis & p quolibz edulio.hec crusta ste vel crustula le diminutīm pnl'.cor.est lamina q̄libz vel fragmentum auri vel argenti vel alteri? metalli.vel ligni vel lapidis.vnde marmorati lapides crustati dicunt̄.Ī crusta vel crustula superficies vel cortex panis vl' alteri? rei.Vnde exodi.xix.debet legi.Tolle panes azimos & crustula.& est ibi cas? actī crustula.numeri pl'alis.Inuenit̄ etiā ibi crustulā

Crustaria rie.i.taberna.a vasis crustatis sic dicta

Crusto as.id est crustā facere vel addere vel apponere crustis alīq̄o limire.& dicit̄ a crustū sti.Et componit̄ decrusto stas Itē decrusto as.id est valde crustare vel crust as auferre.quod & discrustare dicitur & excrusto as in eodē sensu.Itē incrusto stas. id est crustis limire.crustas apponere.Itē recrusto stas.id est crustas auferre vel reponere.Itē s'ēcrusto as.i.latēt crustas auferre vel subt? vel p? crustare.& est actīm cū omīb? suis oppositis

Crustos? A crusta dicit̄ crustos? sa sū.plen? crusta & comparatiz crustos? sior simus.et crustose si? sime adūbiū.et hec crustositas tatis

Crustula le dimi.m crusta vide.

Crustulū li m crusta exponit̄

Crustū sti m crusta vide

Crustumiū A crusta dicitur hoc crustumiū mii. quoddā gen? pizi.quia duraz habet corticis crustā vel dicit̄ a crustumia regione.et in eadem significatōne potest declinari mobiliter

Crux A crucio as dicitur hec crux cis.quia cruciat.et facit gēn̄ plis crucū.qr formatur ab hoc ablt̄ō cruce e.mutata ī ū.et cor.v ante e. Vñ horatius? ī epistolis.Nō hominē occidi. nō pasces in cruce corvos.Et ī auroza dicitur.Exrat ymago crucis q̄ domat omne malignū.Et nota q̄ crux in eo q̄ lata est signat caritatē vel opa caritatis.In eo q̄ lōga est vsqz ad terrā signat p̄seuerātiā vsqz in finez. In hoc q̄ est sublimis signat supnū finē ad quez cūcta referūtur.Q2 āt p̄fūda est & ī terra occultata signat p̄fūditatē gratie dei vel signat carnis mortificatōz cū viciis Et nota q̄ crux xp̄i ex q̄tuor lignoz gnib? fuisse phibet̄.scz palme.cipressi.oliue et cedri.Vnde q̄dam.Ligna crucis palma cedr? cipr̄ss? oliua.Hāc drām lignoz videtur apostolus ī nuere cū dicit.Vt possitis comprehēdere cū omnib? sanctis que sit latitudo.longitudo.sublimitas et profundū.Et vt dicit augustīn?.Crux que erat supplicīū latronū nūc transit ad frontes imperatoz Si tantū honorē de? contulit supplicio suo.q̄tum conferet seruo suo.vide etiam in latria

Cubatoriū rorii.taz p lecto q̄ pro alia re cui ītimur.et dicitur a cubo bas

ubicular?.a cubiculū dicitur h cubicularis? laris.rii.i.lecti custos vel fabricator vel p̄parator et inde hec cubicularia rie in eodē sēsu.Potest etiam adiectīe declinari cubicularis? ria riū.i. quod p timet ad cubiculū vel ad cubicularīū

Cubiculū li.i.lect? a cubo bas

Cubile.a cumbo bis vel cubo bas dicitur hoc cubile lis.et est p̄prie concubimazz.sicut genialis spō sazz.Fit em̄ ad lectū cōcubimazz pot? descens? et inclinamentū q̄ ascensus et producit bi

Cubio cubio nis masculini gnis id est masculus. et dicitur a cumbo bis vel cubo bas

Cubitalis m cubitus vide

Cubit?.a cubō dicitur hic cubitus ti.quia firmuz

& solidū membꝝ sit · vel cubitꝰ ti · deriuaē a cubo bas · qz sup cubitū solent cubare in comestione · & durat vsqz ad manū · Vnde hic & hec cubitalis · & hoc le · Et sūt cubitalia sup q̄ cubitū vel cerucē re elimamꝰ · vt aurealia & puluinaria vel etiā alia · Cubitalis componitē bicubitalis le · tricubitalis le · Itez a cubitꝰ p compositōez bicubitꝰ ta tū · & tricubitꝰ ta · tū · in eodē sensu cū p̄dictis · Et vt dicit papias · Cubitꝰ dupliciter sūitē · Vnꝰ q̄ naē aliter ad digito rū sūmitatē a cubito vsqz ptēditē · q̄liter moyses arcam mensurauit · Aliꝰ cubitꝰ est q̄ & maioz diciē · q̄ brachio extenso toto cubito capiti p̄lato se eē de mōstrat quo arca noe demetita est

Cubo bas cū suis opositis in cūbo bis vide

Cubon interp̄taē solidū siue firmū

Cubꝰ a cubon diciē hic cubꝰ bi figura solida que lōgitudīn e · altitudīne · latitudīne contieē sic facta Vnde cubicꝰ dicitē nūs solidꝰ · scz habens in sui de noiatōe q̄ttuoꝝ voces vt bis duo · bis ter · ter tria Vnde cubicꝰ ca cū · & hic cubicus ci · p illo solido nūo · scz idē q̄ cubꝰ scōm hug · & vt dicit p̄p̄ · Cibꝰ grecū est latinū cubꝰ · vide in cibꝰ

Cuculla le in culla est

Cucullꝰ · a culla vel cuculla diciē hic cucullꝰ · id ē vestis caputiata & lata humeros eñ & capita tegens instar caputii · Vnde iuuenalis · Sumere nocē nos meretrix angusta cucullos · & hic cucullus li · q̄dam genꝰ poculoꝝ Vnde horaciꝰ · Reges dicūtur mītis vrgere cucullis

Cucul̄ li · a sono vocis nominaē · Vide in curuca

Cucuma me · fe ī gnis a sono feruo & coz · pnl' · ris diciē sic cacabꝰ · id est vas eneū desuper coopertū in quo calescit aqua vel coquitē cibꝰ · Item cucuma vel cucurma diciē q̄dam genꝰ claue

Cucumer · ab amarꝰ diciē h̄ cucumer vel cucumis huiꝰ cucumeris · qz interdū sit amarꝰ q̄ dulcis nasci phibeē · si lacte mellico coz semē infūdaē

Cucumerariū · a cucumer diciē hoc cucumerariuz rii · locꝰ vbi cucūeres abūdāt & seruāē · & h̄ cucūerariꝰ rii · Et hec cucumerazia rie · q̄ vel q̄ eos custodit vel vēdit · Esa · j · Sic tuguriū i cucumerario

Cucurbita te · pnl' · coz · diciē qz sit fructu rotundo & foliis · vt cucumer vsualis · sed p̄cipue agrestis cucurbita · q̄ & coloq̄ntida diciē scōm hug · Papias vero dicit · Cucurbita · id est zuccara q̄si speciez cucumeris habz · Est aūt frigida & hūida · Cucurbita etiā est ventosa vnde trahiē sanguis

Cudis in incꝰ dis vide

Cudo dis di cusū · id ē fabricare · polire · sculpe · celare · Procudo dis · id est p aliq̄ re cudere · vel q̄ ē retro cudere · Cudo & ciꝰ composita sūt actīa · sic & cōposita ab ciꝰ freq̄ntatō cuso sas · Itē cudo & ciꝰ · cōposita omnia factūt p̄teritū in cudi · licet quidam dixerūt cusi · & supinū cusū p vnū s · Itē omia p̄ducūt hanc sillabā cu in oñi tpe · Itē cuois diciē malleꝰ · vide in incꝰ · Itē scias q̄ scōm p̄s · cudere · i · ferire · Vnde incꝰ diciē q̄ illic aliquid cudamꝰ · id ē feriamꝰ · Vnde p̄is · introducēs in x · li · illud virgilii in p̄mo eneidō sic dicit · At primū silicis scintillaz excudit achates · Suscepit ignez foliis zc̄ · Exeudit eñ tā pñs q̄ p̄teritū pōt intelligi · sz qz suscepit · sb audit · melꝰ p̄teritū intelligimꝰ

Cui & huic · p mōasillabis accipiūt metrici · quia gēus in ius desinēs vna vult supare sillaba suū dat eñ vt dicit p̄is · agēs de voce scōe declinatōis

Cuias · a cuiꝰ a · ū · deriuaē hic & hec cuias atis interrogatiū · possessiuū · infinitū · relatiū · gentile & patriū · Et habet q̄rere de gente vel de patria · tam siml' & semel non potest q̄rere de vtroq̄z · Ad qō possūt responderi illa duo p̄nomia nostras & vestras · vt cuias est iste respondeē nostras · id est · ō nostra gente vel patria · vel possūt responderi nomina gētilia seu patria · vt romanꝰ · ytalicꝰ · vel specificātia gentē vel patriam posita in ablatō casu cū hac prepositōe de · vt cuias est iste · responderi potest de tussia · de bononia · & circūflectitē in fine cuias · qz olim dicebaē hic & hec cuiatis & hoc te qō penultimam circūflectebat

Cui? a ū · deriuaē ab hoc gtō cꝰ · & debet hic i · sonare consonātē · sed in gtō primiti vocaliter cā differentie scōm hug · sed hoc non teneē commūiter · Non enī est necesse q̄ i · p̄feraē vocaliter ī gtō cꝰ ad differentiā hꝰ nomis cuiꝰ a · ū · qz alia est differētia inter cꝰ gtīm & cꝰ ntīm · qz cꝰ ntūs possessīm ē & acuitē in fine · & teneē concordare cū substantō i tribꝰ · Vnde virgi · in bucoli · Dic mihi dameta cuiū pecꝰ an melibei · Sed iste gtūs cꝰ non acuitē in fine & est primitiū & non requirit p̄dictaz cōformitatem accentuū · Nota q̄ cꝰ tam primitīm q̄ deriuatīm est duaꝝ sillabaꝝ · & sic est ibi i · duplex vsonās Sed cui est monasillabū · qz gtūs ciꝰ scz cꝰ superat eū vna sillaba · & est ibi i consonās sic ī cꝰ · Itē pm vsū declinaē ntō cꝰ a · ū · Actō cuiū am ū · ablatō a cuia · & non habet in vsu plꝰ · & est ifinitū interrogatīm · possessīm · relatīm · Item ad interrogatōez factam p cꝰ ia iū · debent responderi nomina vel p̄nomina possessīa vel gtūs specificās possessorem · vt cuiū est istō mancipiū · respondeē petrīmū · meū mei · martini · Item scias q̄ cuia feī ge · & cuiū neugnis acuūtur in fine · p̄pter consortiū masꝰ scz cuiꝰ q̄ō acuitur in fine

Culcitra A calco cas dicitur hec culcitra tre penultima naturaliter correpta q̄i calcitra · qz calcetur id est fartiatur plumis · vel dicitur a celo colis · qz colatur diligenti cultura

Culex cis · animal paruū volatile dictꝰ ab aculeo quo sanguinem fugit · Culices non tangūt hoiem si absinthio cū oleo cocto se perūgat vt dicit papꝰ · & corripit li · & dicitur culex vulgo sizala Quomō corr̄ · li patet in aurora vbi dicitur · Discurzūt culices hominem turbando quietū

Culina ne · dicatur a coquina p diminutōnē · vl' vt dicit p̄risciaꝰ in iiii · libro de denomīatis · a coquꝰ dicitur hec coquina & culina · & p̄ducit pnultē · Vnde iuuenalis · Centū cenuiue sequitur sua q̄q̄z culina · Papꝰ · vero dicit sic · Culina vel coquīa locꝰ coq̄ndi a coquo dicta qui est artifex coq̄ndi

Culla · a culleus dicitur hec culla le genus vestis monachoꝝ · qz ille qui hanc vestē gerit omnia debz postponere secularia · Vnde hec cullula le dimi · & cullatus ta tū · & hec cuculla le · idem q̄ō culla · vnde cucullatus ta tū · Alii dicūt q̄ cuculla est dimi · a cella q̄si minoz cella vel casa · Alii vero dicūt q̄ cuculla est dimi · a culla q̄si minoz culla

Culleus lei · dicitur a claudo dis · & ē culleus quidam saccus de corio in quo damnati insuebantur · si qui patrem vel matrem vel fratrē occiderant · vel patriam p̄diderāt · vel aliud magnū scelꝰ commiserant · & cū damnato includebātur symia · serpēs et gallus gallinaciꝰ & canis & sic in mare vel etiam in flumen vicinū secūdū q̄litatē illius regiōis p̄iciebatur · at tūc cāis simiā · simia gallū · gallus spē tem p̄sq̄batur donec serpens p os uel p podicē dānati ītrare cogebaē · & sic magnis penis affligebaē

vnde iuvenalis. Cuius supplicio nō debuit vna pa
rari Simia nec serpens canis nec culleus vnus· vel
dicitur culleus quasi occule? ab occulo lis ·A cul
le? deriuatur culleatus ta cū· in culleū missus .&
hic culleolus li dimi· paru? culleus· De p̄dicta pe
na dicit̄ in institutis & in codice legū

Cullula le dimi· parua culla

Culmen minis· id est· sūmitas tecti· q̄ tecta do
mor apud quosdā culmo coop̄ūt̄· Vnde culmine
us nea neū· & corripit i· ante n

Culmino nas pnl̄· correpta· i. exaltare· fastigiare·
sublimare. a culmē dicit̄

Culmites A culmīo as & pl'aliter hi & he culmi
te pnl̄· cor· i· diuites q̄ sibi diuitias accumulāt

Culm? mi· mas· gn̄is. est ipse calamus spice qui a
radicib? nascit̄· licet & culm? q̄ndoq; inueniat̄ p
ipō folliculo vnde spica exit· vel quādoq; pro ipa
spica· & dicit̄ culm? a calamo· quasi calm?· vñ hec
coloma me· id est calam? cū spica sua

Culpa pe· id est noxa· crimē· mala fama. reph̄sio·
videt̄ deriuari a cello lis· qō non est in vsu· quia p
cellat & percutiat hominē

Culpito tas freq̄n· & formatᵉ ab vltīo supino de
culpo as· culpatu. v mutata in o· & a in i

Culpo as dicit̄ a culpa pe· & est culpare· crimiari
reprehendere Culpo componit̄ disculpo as· excul
po as· in eodem sensu· id est defendere culpam· cul
pam impositam alicui ab eo remouere· Inculpo as
id est· culpam īponere· Culpo as actim est· & om
nia ei? opposita similiter sunt actia

Culpone? nei· calciamentū rusticor; amplū & la
tū· qō alio noie dicitur pero onis· vt vult hug· Pa
pias etiā dicit· Culponei rustica calciamēta

Culpula le dimi· parua culpa

Cultell? li dimi· paru? culter

Culter A colo lis dicitur hic culter tri· quia ante
q̄ falces essent reperte· vites & arbores cū cultel
lis antiquitus putabant & colebant

Culter tri neu· ge· i. patella qō a colo lis dicit̄

Cultura re· pnl̄· p̄d· dicitur a colo lis

Cult? · a colo lis dicit̄ cult? a um· & compar̄ cul
tus tior tissim?· vnde culte ti? tissime aduerbiū· &
cōponit̄ Inculte? ta tū· & similiter oppar̄· & hic cul
te? tus tui· & ē secūdū pap̄· cult? ta· tum· ornatus·
aptat?· Cult?· religio quā credentes exhibem? Et
scias q̄ inculte?· id est· nō cult? nomē est· sed incul
te? i· inhabitat? principiū est ab incolor leris

Cul? li dictus quasi curzus· quia p cū iteriora di
scurrant secundū papiā· & est idem cul? q̄ an? ni·
secunde declinatōnis

Cum p̄positō ablatō casui deseruit· & scribit̄ p u
& m· & venit solā p appositōr;· aliquādo est adūbi
um tpis vt cur; p quādo· Inuenit̄ con p o· & n · &
venit tm̄ p oppositōr;· Sed obijcit̄ de q̄cūq; & cuius
cūq; · ubi cur; p u· venit p compositōnem. Ad hoc
dico q̄ cū potest p verā oppositōer; venire nō tamē
pse· sed virtute hui? p̄iūctōnis q;· sicut dixi supra
i tercia pte in ca· de figura opposita· Et scias q̄ huic
coniūctōni cū nō est alia reddēda p̄iūctio· Vnde
male dicit̄· Cū de vestra misericordia confidā· iō vel
p̄terea vel idcirco ad vos recurzere nō formido·
Vnde quidā· Sermo dānat̄ ideo si cū comitatur

Cumba A cubo bas vel a cumbo bis dicit̄ hec cū
ba be· & hec cimba be. id est yma pars nauis & vi
cinior aquis sic dicta· quia aquis incūbat· Vnde &
ipa nauis & precipue parua quādoq; dicit̄ cūba si
ue cība· Vnde pl'aliter cimbia or;· dicūt̄ pocula fa
cta ad similitudinem cimbe nauis

Cumbo bis bui bitū· non est in vsu in p̄senti· & in
de cubo bas p̄ime priugatōis· & habet idē p̄teritur;
& supinū cū eo scz cubui & cubitū in cotē sēsu cū
eo· id est iacere inclmari· sed cubare poti? spectat
ad lāguidos & ad insidiatores & vigilatores· Un
de cubare inuenit̄ p insidiari vel vigilare vel infir
mari· Item secūdū antiqtatē inuenitur q̄ cubo as· fa
cit p̄teritū in aui & supinū in atū· vt cubaui cuba
tū· & secūdū hoc p̄prie p̄tinet ad lāguidos vel in
diatores vel vigilatores. vnde vers?· Sanus eo cu
bitū male san? vado cubatū· Cūbo bis & cubo as
ponūtur accūbo bis & accubo bas· & est accuba
re toto corpe· accūbere cubito· & p̄prie in omesti
one· Item cōcūbo bis. & etiā ocubo bas· id est coire
vel pariter vel insimul iacere. vnde hic ocubit? tus
Item decūbo bis et decubo bas· id est vigilare vel ia
cere in partu vel in infirmitate· Item discūbo bis· &
discubo bas· id est iacere ad comedēdū in triclinio
vl' etiā ī alio loco. solebāt em̄ iacētes supra cubitū
comedere· Item excūbo bis et excubo bas· id est vi
gilare causa custodie· quasi extra cubare· quod fa
ciūt q̄ ciuitates vel castra vel castella custodiūt de
nocte· Item incūbo bis et incubo bas· id est iminere
instare· vel alienā rē inuadere et vi possidere· Sed
incūbere p̄prie accipitur in prima significatōe· sed
incubare p̄prie in secūda· Item intercūbo bis et iter
cubo bas· id est inter aliqua cūbere vel cubare· Item
p̄cūbo bis et procubo bas id est procul cubare vl'
inclinari vel ante vel in anteriori parte· Item occū
bo bis et occubo bas· id est contra aliquid cūbere
vel cubare· Item recumbo bis et recubo bas· p̄prie ī
cubiculo· sicut recubat lāguid?· sed accūbit in tri
clinio ouiua· Item recūbere vel recubare· id ē sedē
vel iacere ad comestionē· Item succūbo bis et succu
bo bas· id est cessare vel supari· vel subi? cumbere
vel cubare· Cumbo bis et cubo bas· et omnia com
posita ab eis sūt neutra· et omnia faciunt p̄teritū
in cubui· et supinū in cubitū. nisi q̄ secūdū antiq
tatē a cubo bas et ei? oppositis inuenit̄ur quādoq;
p̄teritū in aui et supinū in atū secundū hug· Item
omnia corripiunt hanc sillabā cu vbiq; nisi positōne
defendatur· Item ab omnibus inuenit̄ur frequentatia
vt accubito tas ꝛc· Item cōpposita a cūbo et a cubo fe
re in eodē sensu inuenit̄ur· et si in sensu differunt
patet ex p̄missis secundū hug· Hic nota versus dif
ferentiales et magistrales· Accumbens dormit di
scūbens fercula sumit Concūbēs violat p̄cumbēs
nume adorat· Occūbens morit̄ uict? succūbē ferē
Qui cubat ille iacz uigil excubat incubat ales

Cumi interpretatur surge· et accentuatur in fine
Marci quinto· Tabita cumi· id est puella surge Ti
bi dico nō est de interpretatōe

Cuminū ni gn̄is neutri penult· p̄ducta· Et ut ci
cit papias Cuminū latine ciminum grece· herba est
vide supra in ciminum

Cumulatī apū· id ē congesti a cumulo las dicitur

Cumulo las pnl̄· correpta i cumul? expouitur

Cumul? A culm? dicitur cumul? li· id est summi
tas et aliquorum coacervatio· vnde hec cumulatō
onis· vnde cumulosus sa suz plenus cumulo· Et cu
mulo las penultima correpta id est congregare au
gere multiplicare congerere ad summum implere·
vnde verbalia· Cumulo opponitur · Accumulo las
id est aggregare Decumulo las· id est valde cumu
lare uel cumulū auferre· Et est actim cū omnibus
suis compositis et cor· mu· vñ q̄dā· Gaudia stulto;

cumulant augmenta dolorꝝ vel malorꝝ

Cuna A cime greco dicit̃ hec cuna ne·q̃si cima·id ẽ lectul9 vbi pueri iacere consueuerũt· Idez & alio nomine dicit̃ crepũdiũ·& dicit̃ sic· qz partui solet adhiberi·vel qz puer in ea iacet cimęt9·Cuna etiaz dicit̃ dea paganorꝝ q̃ cunã dicit̃ infanti administrare·vñ hoc cunabulũ illud idẽ q̃i cinabulũ·Et cunabulũ dr temp9 ĩ quo puer iacz ĩ cunabulo·& ꝓpõitur hoc incunabulũ idẽ qđ cunabulũ

Cunabulũ li pnl'·cor·in cuna exponit̃

Cuncta te·i·mora·& dicit̃ a cũct9 a ·um. Vnde hatho·Prospicito cũcta tacit9 qđ q̃sqz loq̃t̃· Non em̃ potest hic li cũcta esse pl'alis numeri & acti casꝰ·quia sic essz ostructõ incongrua. Est ergo ablis singularis & talis est constructõ & sens9 Tu tacit9 ꝓspicito id qđ q̃sqz loq̃t̃. ꝓspicito dico cuncta·id ẽ p cũctã.i.p morã anteq̃ des respõsũ vt intelligas qđ dicit̃·qz qui pri9 respõdet q̃ audiat stultũ se esse demõstrat & cõfusione dignũ

Cunctatim aduerbiũ·id ẽ dubitãter vel morãter vel omĩno siue omĩmodo·& dicit̃ a cuncta cte vl'

Cunctipotẽs·id est de9 cuncta potẽs a cũct9 pnl'.cor·& potest esse gn̄is omis

Cũctitenẽs tis·i·cũcta tenẽs pnl'.cor·ge·emnis

Cunctor A cũcta te siue cũct9 dicit̃ cũctor aris tat9 tarũ·id est morari vel dubitare· q̃ em̃ vniũsuz vult videre vel numerare·oportz eũ morari & dubitare·& scribit̃ cũctor aris ꝓ morari vl'dubitare cũ omĩb9 suis ꝓpositis p u·Cõtor ãt cõtaris pro imãrere cũ omnib9 suis compositis debz scribi p o vide in cõtor p o·in prima sillaba

Cunct9 A cune9 vel coco is dicit̃ cũct9 ta tum id est vniuers9·vel collecta in vnũ vniũsa multitudo q̃i cune9·qz omẽs ĩ vnũ coeãt·Cũcti ei dicunt̃ omnes cũ diũcti sũt & simul faciũt·aliter dicũt̃ omnes & nõ cũcti·& scribit̃ p u·ĩ ꝑma sillaba·Inuenit̃ cõt9 p o in ꝑma sillaba sed aliud est de quo supra dixi ĩ suo loco. Itẽ declinat̃ hec cũcta te· vnde qdam·Prospicito cũcta si vis bñ dicere cũcta

Cune9·a coeo is dicit̃ hic cune9 nei·id ẽ collecta in vnũ militũ vel peditum multitudo·vnde qui in vnũ coeũt dicunt̃ cune9 quasi conue9.qz in vnum coeãt & coganẽ omẽs·Cune9 etiã dicit̃ quoddam instrumẽtũ ligneũ ad findendũ ligna & ad firmandũ stilũ in ferramẽto aliquo vel alia re· similiter a coeo is·qz coeat in sũmitate·vel qz sui interpositõne diuersa faciat coire vel coartari· Ad cui9 simili tudinẽ dicũt cuneũ in expeditõe dici

Cuniculin9 a.um·pnl̃. ꝑ·vide in cunicul9.

Cunicul9·a cun9 dicit̃ hic cunicul9 li idẽ qđ cuneus scz via occulta & sb̃terranea·vnde hic cuniculi9 li·pnl̃·cor· quoddã animal in sb̃terraneis hitãs cauernis·vel dicit̃ cunicul9 q̃si canicul9·qz canũ imagine capiat̃·& hinc cuniculin9 a um possessiuũ vt cuniculine pelles·Itẽ a cunicul9 dicit̃ hic cũniculus li quoddã gen9 machinarꝝ caute ad vrbes capiẽdas mnẽtũ. vel est castꝝ sub terra factũ instar cunorꝝ·vnde & volũt ipm inde deriuari·Vnde amb· supegesippũ·Iobes pn̄ceps seditiõnũ cuniculũ suffodit·& potest intelligi cunicul9 tam via illa subterranea q̃ machĩa ĩ ea facta·nã huiusmodi fouee sb̃terranee sepe fiũt ad capiendũ opida

Cunio is iui ire· verbũ neu.id est·putrescere vel sterc9 facere. vnde hic cunn9 ni·& inde hic cunnulus li dimi·vas mulierꝝ

Cũn9 ni in cunio exponit̃

Cun9 ni mas·ge·id est foramẽ· occulta via & subterranea. & inde hic cunicul9 li

Cupedia·a cupio9 dicit̃ hec cupedia die·id est cupiditas edẽdi & bibẽdi·vñ aug9· ĩ libro de doctrina·Fieri ꝑt vt sine aliquo vicio cupedie vel voracitatis ꝑciosissimo cibo sapiẽs vtat̃

Cupediosꝰ sa sũ.id est cupidus vel superbus· & dicit̃ a cupedia

Cupe est infinitiu9 de cupio is·& cor· pnl̃

Cupes·a cupio is pl'alit̃ hec cupes ĩũ.id est cibi latiores·vnde ꝑt oriri cupido secũduz hug·Pap̃·vero dicit·Cupes fastidiosꝰ·sup̃b9 cupid9·

Cupidenari9·a cupio9 vel cupido dis & denari9 componit̃ hic cupidenari9 narij denariorꝝ cupio9 siẽ mercator·Vel adiectiue ꝑt declinari cupidenarius ria riũ·a cupio & denari9 rii.id est cupiẽs denarios·Vnde terenci9 ĩ eunucho·Concurzũt leti obuiam michi cupidenarii

Cupidine9 a ũ·id ẽ voluptari9 a cupido dis

Cupido·a cupes vel cupio is dicit̃ hec cupido dis fẽi gn̄is ꝑ cupiditate·sz ꝑ filio veneris est mas.ge· Et hinc cupidine9 nea neũ· Et scias qđ cupido tam ꝑ voluptate q̃ ꝑ filio veneris ꝓducat pi·Pro cupiditate sumit̃ palip̃·ii·ca.xix· Nõ est inq̃t apõ domiñ nostꝝ iniq̃tas nec ꝑsonarũ acceptõ·nec cupido munerꝝ·Et in oui·de arte·Qđ latz ignotũ est. ignoti nulla cupido·qz scõm augustinũ & gregoriñ incognitũ nõ ꝑt diligi·Pro filio ãt veneris sumit̃ in ouiõ·de reme.Pare tuũ natũ sceleris tãnate cupido·Itẽ inuenit̃ cupid9 da dũ·dtõ cupido de·do·& tũc cor·pi·& sũit̃ sic in oui·epi· A iuuene & cupido credat̃ reddita virgo· Vnde patz qđ cupido iueuit̃ ĩ trib9 sigficatõib9 q̃ pertinent̃ in hoc vsu·Ape cupido nocz multis cupidoq̃z cupido

Cupidul9 la lũ dimi.aliq̃tulũ cupid9

Cupid9 A cupio is dicitur cupid9 da dũ·& ẽ cupid9 ĩ adquirẽdo·auar9 in retinẽdo·& ꝓpatur·cupid9 dior dissim9. Vnde cupide di9 dissime adũ. & hec cupiditas atis·& cor·pi·& dr cupidus qua si multũ cupiens vel capiens· Differt cupiditas a voluptate vt dicã in voluptas

Cupio is iui itũ ere·tercie coniugatõis·Et distigue sic·ambim9 honores & dignitates· Cupim9 alias res mũdanas. desideram9 celestia·Itẽ cupimus & p̃ntia & absẽtia·desiderã9 tantũ absentia·petimus cupitũ·Desiderũ mulieris q̃rimus·Itẽ scias qđ inq̃rimus de quib9 dubitam9 ĩ difficili q̃stõne q̃ solui volum9 Sz interzogamus quod respõderi volum9 A cupio deriuatur cupisco cis inchoatiñ·& p cõpositõem cõcupio is·vnde ocupisco cis inchoat̃ cõncupio mõ nõ est ĩ vsu. Cupio & composita abeo sũt actiua & faciũt ꝑteritũ & supinũ ad modum q̃rte coniugatõis·& oĩa cor·hãc sillabã cu vbiq̃z

Cupitis q̃ est verbũ cor·pnl̃·quãdo vero est casus dati vel ablati de cupit9 tantum ꝓducit pen̄l̃· sicut cupitum supinum de cupio. Vnde q̃daz·Multa viri cupitis multa periere cupitis

Cupla le ·deriuatur a copulo las·& sunt cupl'e partes edificiorꝝ sic dicte·quia copulãt inter se luctãtes·Luctantes similiter sunt ꝑtes edificiorꝝ sic dicti· qz erecti inuicẽ se teneant more luctantium

Cuppa pe idem est quod dolium·vnde lucan9 in my·Nãq̃z ratẽ vacue sustentant vndiq̃z cuppe .

Cur aduerbium·id est quãobrem·quare·est & interrogatiuum & relatiuum

Cura·a cor dicitur hec cura re·id est·solicitudo. anxietas·Qz ãt dicitur cura quasi cor edens vel q̃i cor vrens vel quasi a corde ruens·vel q̃i cor agitãs

etimologia est nō ꝓpositōis ostensio. Scōm quos dam tñ deriuaē a corruo is. Differt tamē cura a solicitudie. qz solicitudo moderata ē & rpalis. sz cura sine moderamie ē. Iē cura ē medicia. Vnde versus. Cura fugat morbos & auarꝝ pect? aurit.

Curator toris dicitur a curo ras. quia curaz ferat de pueris. qui ei? etatis sūt vt sua negocia adminis trare non possint

Curculia lie. fe. gñis. Curculias vocant naute funes qb? in tempestate vtūtur secūdū hug. Papias etiam dicit. Curculias naute suo more vocāt funes quibus in tempestatibus vtūtur.

Curculio. a gutture dicitur hec curculio onis qui dam vermis qui comedit legumia. quia pene nihil aliud est ꝙ guttur. quasi em cōstat tot? i gutture Sed hoc nomē vicios inuenie scriptū ꝓ g. cū cer tuz sit esse scriben dū ꝓ c. sez curculio. sed hic error accessit ꝓpter deriuatōem factā a gutture. dicitur em curculio quasi gurgulio a gutture. & hic facta translatōe curculio dicē priap?. Cū em priapus ē inflat? est silis illi ūmi. h em totus videt ostare in gutture & fere nihil aliud cē videt nisi gutē scōm hug. Papō. vo dicit. Curculio vmis frumti vl fabe

Curculiūcul? li dimi. pu? curculio

Curia rie dicitur a cura. qz ibi frequēs est cura & solicitudo de reb? administrādis. De curia dicit q dam. Curia curaꝝ genitrix. nutrixqz malorum. Inuictis victos inhōestis eqt hōestos. Et ē ibi q̄daz color rhetorice? q̄ dicē agnoiatō. Itē curia. id ē mere trix. Vñ curia ius curat meretrix ē curia dicta

Curialis A curia dicē hic & hec curialis & h° le qui est de curia vel prīnēs ad curiam vel res curie Et compatur curialis lior lissim? vnde curialiter lius lissime adū. & hec curialitas atis. Itē curiales dicūt qui accipiunt curā de plebe & ciuilia officia procurāt & exequūt. & deriuatur a cura. Hi ijdez dicunt & decuriones

Curiati adūbiū. id ē de curia in curiā. vel curiati id ē curialiter. & deriuatur a curia vel curialis.

Curio. a curia deriuat hic curio onis. qui est ō cura. & inde oponē decurio. Curiones etiā dicunt qui accipiūt curam de plebe & ciuilia officia ꝓcurant & exequūtur. Idē & decuriōes & curiales dicti sūt. & tunc deriuat a curare

Curiola le dimi. pua curia

Curios? sa sū dicē a curia. & opat curiosus sior. sissimus. Vnde curiose ius sissime aduer. & hec curiositas tatis. & est curios? facer?. dicax. vrbanus Itez curios? dicē qui vitā alioꝝ inuestigat & sua i terioza ignorat. Vnde dicit greg. in omelia. Homo quidā fecit cenā magnā. Grauc inquit nāqz est curiositatis viciū q̄ dū cuiuslibet mentē ad inuestigan dā vitā ꝓximi exteri? ducit. semꝑ ei sua intima ab scōdit. vt aliena sciēs se nesciat. & curiosi anim? ꝙ to perit? fuerit alieni meriti tāto fiet ignarus sui. Ideo dicit bernhard? in meditatōib?. Multi multa sciūt & seipos nesciūt. stude cognoscere te ipz. qz multo melior & laudabilior es si te ipm cognoscis ꝙ si te neglecto cognosceres curs? sidez. vires herbaꝝ. cōplexiones hominū. naturas animaliū. & haberes oim celestiū & terrestriū scientiā. vide i oculus & in ꝓceptū & in hō

Curo as aui are atū. verbum actiū. i. sanare vel purgare vel curā alicui adhibere. & deriuatur a cura. Inuenitur etiā neutꝝ & absolutū curare. idē studiū & curā habere. Curo ponē cū ad & dicē accuro ras. Itē cū pro & dicē ꝓcuro ras. id est. ꝓ aliquo curā de aliqua re suscipe. & ꝓcurare diligenter pascere. & sūt actiua oīa ꝓposita a curo as & ꝓducūt cu. sed hi cures curiū. quidā populi iuxta romā. & corripit cu. Vnde vers? Quod statuere cures nō illud rumpe cures

Curzacul? la lū. id est aliquātulū curax vel velox. & dicitur a curzax

Curzax. A curzo is dicitur h & hec et hoc curzax cis. id est velox et curzu potens

Curziculū. a curzu dicē hoc curziculū li. id est paruus curz? vel rpis curz? siue spaciū. vel etiā ipsum tempus. quia nō stat sed curzit. vel loc? siue spacium in quo fit curz? vel officiū curzēdi. Et ablatiu? singularis hui? nomis sez curziculo ponē aduerbialiter ꝓ cito vel celeriter. Vnde plaut?. Licet nos abire curziculo. Et terentius. Precurze curziculo Sed secundū hug. Melius est vt hic et ibi teneatur in vi ablatiui. et ponatur pro cursu. vt sit sēs? Curriculo. id est cito cursu.

Curzicul? li puus curz?

Curzitis tis. i. iuno. et dicitur a cura. qz credebaē curā gerē ꝓ popl'o. vel potius dicē a curzus. quia iuno vtiē curzu et armis. Est em dea belli protegēdo populū. et producit pnlē. vnde marcialis. Curritim debent memorare bellantes

Curzo ris cucurī ere cursū verbū neutꝝ. et componiē cū ad. et dicitur accurzo is. id est ad aliquem curzere. et ꝑcipue causa auxliandi. vnde hic accurzus sus sui. Itē ocurzo is id est simul curzere. Inde curz? sus sui. Itē circūcurzo is. id ē circūquaqz curzere. inde circūcurzus sus sui. Itē discurzo ris. id ē. diuersis modis curzere. vel ad diuersa loca curzere vnde discurs? sus sui. Itē decurzo is. id est deorsuz curzere vel ptransire. vnde decursus sus sui. Itē excurzo is. id est. extra curzere vel ptransire. vnde excursus sus sui. Itē incurzo is. id est. curzere cōtra vl' ītro curzere. vnde incursus sus sui. Itē intercurzo. is. id est. intercurzere inter aliqua. vnde intercursus sus sui. Item procurzo is. id est. procul curzere vel in anteriorē partē curzere. Itē ꝑcurzo is. id ē. pfecte vsqz ad finē curzē. vnde ꝑcurs? sus sui. Itē ꝑcurzo is. id ē. ante curzere. vnde ꝑcursus sus sui. Itē occurzo is. id est. contra curzere. vnde occurs? sus sui. Itē recurzo is. id est. retro curzere vel iterū curzere. redire. vnde recursus sus sui. Item succurzo is. id est. pazum. curzere. id est. remisse aliq̄tulū vel post curzē. vel subtus curzē. vel subuenire. vel auxliari. vnde succursus sus. Itē transcurzo is. id est. vltra curzere. vel velocitez ptrāsire. inde trāscurzus sus. Curzo et omnia eius composita faciūt ꝑteritū in curzi et supinū in cursū. Item curzo gemīat primā sillabā in ꝑterito. vt cucurzi. sed cōpolita abeo quandoqz gemmāt. quādoqz nō. sed sepius nō gemmant ꝑter ꝑcurzo quod sepe gemmat. vnde in euangelio iohannis. Precucurzit citius petro. Itez curzo et ab eo composita sūt neutra. Precurzo tñ pro preuenire. et procurzo pro ptransire. possunt esse actiua secūdū hug. Priscian. etiā in. x. libro dicit. A curzo composita vtroqz modo prolata inueniūtur ab autoribus. vt decurzo decurzi. et decucurzi. Ex hoc patet ꝙ quādo cōposita a curzo inueniuntur geminare preteritū in biblia vel dictis sāctoꝝ non est corrigendū. Tamē scias. ꝙ apd modernos curzo geminat ꝑteritū. in compositōne aūt tantum cum pre. vt precurzo is. sicut et pungo cū re. vide supra in tercia parte i tractatu de preteritis perfectis in regulis generalibus.

Curzus·a curzo is dicitur hic curzus us·ui· quod dam genus vehiculi

Curſilis·a curzo is dicīt hic & hec curſilis & hoc le·ad curzendū facilis·& corripit penultimā

Curſim aduerbiū·id eſt curſibiliter·acto· velociter. & dicitur a curzo is

Curſito as im curſo ſas exponitur

Curſio onis femi gnis a curzo is dicīt·& eſt ipſe actus curzendi

Curſo ab vltimo ſupino de curzo is ſcz curſu·u i o fit curſo ſas verbū freqntatiū·a cui? ſupino· ſcz curſatu·a mutata in i·& ſimiliter v.in o·fit curſito curſitas verbū freqntatiū ſimiliter

Curſor oris maſ.ge·a curzo is dr.vt curſor domi

Curſ?.a curzo is dr b curſ? ſus ſui·vel pape· dr a crure·eſt enī curſ? velocitas pedū

Curuca·a cucul? dicīt hec curuca ce·qdam auis q alienos pullos educat vel nutrit·& dicīt ſic·qr dū cuculus eius oua ſorbeat ſua qz relinquens·curuca tādiu ea fouet & pullos natos educat · donec filii inde nati & excreti eaz curucā omedāt. vnde & curuca dicīt ille q cū credat nutrire filios ſuos nutrit alienos hec eadē auis limoſa dicīt ſcōm quoſdam

Curuco as aui ·verbū actiū dicīt a curuca ce·& eſt curucare aliquē curucā facere quod fit ei? corrūpendo vxorē·& pducit pnl'·curuca & curuco

Curulis· a curr? dicīt hic curulis ſedes conſulū vel ptor & ediliū·& dicīt curulis qſi curzulis. qr i curzu ferebanē. vnde hic & hec curulis & hoc le adiectiū·& hic & hec curulis q ex dignitate ſedz in tali ſede·& cor·primā ſed producit pnl'. vnde greciſm?·Poſſidz hāc ſedē pſul pretorqz curulem

Curuo as aui·vnde verbalia & hec curuatura re·& curu? a um·qō opaē cuzu? ior iſſi?·vnde curue u? ſime aduer·& hec curuitas atis·& componīt i curu? a um·id eſt valde curu?·Curuo as cōponīt accuruo as·id ē ad ſe vel ad aliqd curuare· acuruo as a curuatura remouere·Cōcuruo as·id eſt ſimul curuare·decuruo as.id ē valde curuare vel a curuatura aliqd remouere·Incuruo as·pcuruo as·recuruo as. Vnde recuru? a um·Curuo actiū ē cuz omnibus ſuis compoſitis

Cuſo a cuſu ſupino de cudo dis v·mutata i o·fit cuſo ſas verbū freqntatiū qō nō eſt in vſu a quo ponīt accuſo ſas·decuſo ſas·id eſt ornare·venuſtare·q enī ornat valde & freqnter cudit· Excuſo ſas. Incuſo ſas Recuſo ſas Cuſo actiū eſt cū omnib? ſuis compoſitis·& producit cu

Cuſpis A ceſpes dicīt hec cuſpis dis ſcī gnis pprie poſterior ps haſte·Dicīt tamē qndoqz cuſpis ipa haſta·qndoqz ſūmitas haſte·quandoqz haſtile amentatū·Sz pprie vt dictū ē dr poſterior ps haſte a ceſpite·qi a vgulto.& ponīt ide triculſpis

Cuſſū eſt ſupinū de cutio is

Cuſtodia die in cuſtodio vide·

Cuſtodiari? vide in cuſtodio

Cuſtodio dis diui ire itū·vnde hic & hec cuſtos dis cōis gnis·ſeruator paſtor procurator· & hic hec cuſtodia die·& hec cuſtodela le pnl'·pd·i eodē ſēſu & E cuſtodiani?·& hec ria idem quod cuſtos

Cuſtos in cuſtodio vide

Cuſū p vnū s·ſupinū de cudo dis

Cutere·i.e eſt ferire infmitī? de cutio is

Cuticula le dimi.pua cutis· Et ſcias q i·ante cu l? la vel lū·ī diminutis omnib? breuiaē. vt venter cul?·iuenticula·feniculū·Tamen in cuticula & i naticula inuenīt longa apud quoſdaz autores licē tia poetica & metri neceſſitate

Cutio A cutis dicīt cutio is ſi ſū.i·pcutē· ſed nō eſt in vſu & componīt Cōcutio is id ē quatē Diſcutio is.id ē ſubtiliter indagare vel qrere Decutio tis·id eſt auferre vel qrere· Excutio is·id eſt. quatere vel ſōtiliter inqrere· Incutio tis·id eſt injcere inferre·imittere vel qrere·Percutio is·i·ferire·Recutio tis·id eſt itez qrere vel cutere·Succutio tis. ſubt? cutere·Et nota q oīa iſta poſſūt eſſe compoſita a quatio is.qō magis videē ptum ad ſignificatōem·ſed ptū ad vocē poti? a cutio Cutio is·& ci? compoſita omnia ſūt actiā·& faciūt pteritū i cuſſi & ſupinū in cuſſū & cor·cu·Vnde virgilius in vj·eneid · Concutit & ſtimulos ſb pectore vtit appollo·vice etiā in quatio is

Cutis Cote grece latine dicīt inciſio·vnde hec cutis·id eſt pellis·Sed pellis dicīt qr extraneas injurias corpis tegendo pellat·Pellis vero detracta iā dicīt·Coriū a carne quā tegit ſed hoc brutis aīali b? eſt ppriū.cutis vero dicīt·qr primā inciſionē patiaē ſcōm hug·Pap·vero ſic dicit·cutis q in corpe pma ē dicta ſic q corpi ſuppoſita inciſionē primaz patiaē·cotis enī grece latine inciſio dicīt·Hadez & pellis dicitur & cor·cu Birria·Pena tenz ſtimuloſ

Cutic? A cutis dicīt cutic? innouat illa cutez a·um·id eſt ſtupt?.corruptuſ·qō componīt Recutic? a um.in eodē ſenſu vel q retroūſam habet pellem mēbri virilis·vnde recutici ppie dicunē iudei quaſi retro habētes cutē·id ē circūciſi.carēt enī anteriori pelle virilis mēbri Vnde marcialis ad vxorem ſuā ait Nec recuticoz fugis inguina iudeorū Et pſi?·Recuticaqz ſabbata pellis·Et vocauit ſabbata recutica ppter recuticos · quia ad eos pinent & ea celebrant

abir ſiue dauir oraclm dei. ſed in libro regū interpraē abreiamī lib q loqla ſr ſmo diez·i·palipomenō acia cie m dac? eſt actilic? a ū ī dactil? ē actilō grece ltie dicitu actil? A dactil digit? lon qō ē digit? dicīt hic dactil? li·fruct? palmaz qr digitoz ſimilitudinē imitari vioē·& hic dactil? li qdam pes metric? q ad modū digiti a lōgioi modo inchoans in duas deſinit breues· vt carmina menal?·Vnde dactilic? ca cū· vt dactilicū meterū quod conſtat ex dactilis·vel in quo dactil? magis dominaē Dactil? etiaz inuenīt p digito vel p anulo etiā apud nos ſecūdū hug·Et vt dicit Pap·Dactilica metra pncipalia ſūt ·recipiūt tamē ſpōdeū in locis omnib? excepto qnto ſed i fine tantū troche· Dactilicū metz heroicū dicīt eo q hoc metro maxime heroū.hoc eſt virorz fortiū facta canere nē & plia·Et ſcias q dactil? vbiqz conſtat i heroico carmine niſi in ſexto pede·Vnde verſus· Sexta ſpne ſedē ſi ſumis dactili pedē Qntū ſpondeus fugiat ſtet fine troche?·Spōdeus tamē quādoqz īuenīt in dactilico i qnto pede vt apud lucanū·Alt? ceſorz pauit cruor armentorz·Et ſic ſecundū papiā & plēs alios troche? habet locū in heroico carmine ſiue dactilico in ſexto pede·Alii dicūt q tantū duo ſūt pedes quib? vtimur in dactilico vel heroico carmine.ſcz dactil? & ſpondeus. Vnde fmalis ſillaba ſexti pedis ſiue ſit longa ſiue ſit brevis ſē per accipiē pro lōga·vt apud lucanū·Iuſqz datuz ſceleri canim? populūqz petentē . ſic & in pncipio

tercij pedis breuis accipitur pro longa. Vnde tho
bias-Hostis si reprobet hostez-ne crede-furorē Ex
ercere suū te mediāte sitit-& huius opinionis fuit
Dac? a-quidam popl?. & dici magister bene-
tur dac? quasi dag?- q? de getor genere dicuntur
fuisse creati daci-& declinatur hic dac? daci-pro
popl'o illi? terze-& hec daca ce-p femina-& dacus
ca cū. Vnde & hec dacia cie-terza eor-& hic dac?
ca cū nomen gentile-& hic dac? ci-et hec daca dace
sicut iam dictū est. Vel quod meli? est dicam? q?
huiusmodi nomina gētilia & patria-vt grecus-da
c?-regimus. & q? designāt p̄fessionē-vt grāmatic?
dyaletic?-& q̄daz alia-vt nobilis-siue sint mobilia
p tria. genera in trib? vocib?-vt dac? ca-cū-siue in
duab?. vt parisiēsis pariēse. licet inueniant posita
substantie in mascu-& fe-& neu-ge-tamē declinā
tur semp secundū suā declinatōnem mobiliter-Sic
dicim? de oīb? adiectis i neu-gne substantie po
sitis-vt albū curzit-Certe puer debet decliare hoc
nomē sic positū mobiliter-scz albus ba bum & qui
tūc declinat hoc albū bi erzat secundū hug-
Dagon indeclinabile mas-gnis in fine accentuat
Et vt habetur in primo regum-Dagon ydolū fuit
in azoto vbi arca dei captaest
Dalila interpretat paupcula vel situla coniunx sā
sonis-& corripit penultimā-Vnde in aurora-Q?
caput illius spoliauit dalila sacro
Dalmanuta loc? q̄dā de quo hētur marci octauo
dalmatica-dalmacia regio ē-vnde dalmaticus ca
cum-& hec dalmatica ce-quedā vestis sacerdotal'
primū in dalmacia regione cōtexta-& corri-penlt-
Dalū li-mimū velū ad nauis prā defixū scōz papi-
Dama me est quoddā animal q̄drupes (vt dicūt)
caprea. & videt̄ oponi a de & māu-ide dama quasi
dema q? de māu fugiat-vñ damo as-aui-i-cape sm
hug. Papi-ūo dicit-Dama aial dubii ge-dama aiali
um genus timidū & imbelle canes nimiū fugiens
Damaris nomen cuiusdam mulieris-& cor-pnl'-
Vnde in aurora dicitur-Credis & o domaris quā
morum gratia ditat
Damascen? hec damasc? ci-nomē ciuitatis ē-a da
damasco cōditore dicit̄ Glosa aūt dicit super illud
Esa-xvii-Onus damasci-Ecce damasc? desinet eē
ciuitas rē-Damasc? metropolis syrie quā cōdidit
eleazar seru? abrhaā-cuius rex rasin semp p̄bebat
dece? tribub? auxiliū cōtra iudā-Ideo spūssanct? mi
nat̄ ei captiuitatē p esaiā Per eam aūt totā puinci
am intelligim?-Item alia glosa-Damasc? bibens vel
fundēs sanguinē interp̄tatur-quia ibi cain occidit
abel Vnde damascenus na-nū-palip̄-pmo ca-xviij
Supuenit aūt & syrus damascen?-& hec damasce
na ne-quedā arbor scz quoddā genus pruno?-q?
ibi multū abundat & melior. vel q? primo inde ad
uecta est-vnde hoc damascenū fructus q? secūdū
hug-Pap̄-vero sic dicit-Damascus vrbs syrie con
dita et denoīata a damasco-vl' ab eleazaro dispē-
satore abrhae phibet̄-hec antea in oīi syria tenuit
principatū. Damascus interp̄tatur sāguinē bibens
q? iterfect? ibi fuit abel a cain absc̄ōsusq3 i sabulo
& producit penultimam damascenus
Damascus ci in damascenus vide
Damno nas in damnum est-
Damnosus sa sum in damnū est
Damnulū li dimi-paruū damnū
Damnū subito & nobis nescientib? fit-sed iactu
rā scientes & vltro patimur-Detrimētū vero leue
dampnū est-& dicit̄ damnū a diminutōne rei-Vnde
damnosus sa sū-qui infert damnū-& compat̄ dam
nosus sior sisti?-vnde damnose siue sine adūbiū-
& hec damnositas tatis-Item a damnū dāno nas-na
ui. & cōponit̄-Condemno nas-Indemno nas-Dam
no & cōposita ab eo sunt actiua-& carēt p. Et cō
struūt̄ cū actō designāte rem i quā trāsit eor act?
& cū gtō & ablatō indifferenter designāte rem re-
spectu cui? exercetur actus eorū-Sicut oīa ver
ba ptinentia ad damnacōem vel ad accusatōez vel
ad reprehensionē vel ad vituperatōez-vel ad monitōz-
vt damno te furti vel furto-moneo te furti vl' fur
to-Et vt dicit Pap̄-Damnare-id est punire-anim
aduertē-Et vt vult ph? i-v-ethi-dānū dr ex eo q?
aliq̄s mi? hēt q? debet habere-vide in satisfacio
Damula le diminutm̄ pua dama secūdū hug-Pa
pias vero dicit-Damula genus fere caprioli simil
vel vt quidam dicunt mustela-& cor. mu
Dan interpretat iudiciū-aut iudicās-fuit vero fi
lius iacob ex ancilla rachel-Bala cm̄ dū eū peperisset
dixit rachel domina eius-Iudicauit me dominus &
exaudiens dedit michi filiū-& ita causaz nois exp̄s
sit-vt q? iudicasset dominus filio ancille iudicium
nomē ponēret. de cuius genere vel tribu nascitu
rus est antixp̄s-& hui? figura tribus dan non cō
numerat̄ inter c-xlmj-milia signatos-Apoca-xvii-
De antichristo dixi in suo loco
Danay dicūtur greci a dano rege
Daniel interp̄tatur iudiciū dei-a dan quod est iu
diciū & el quod est deus-vel q? in p̄sbiteror iudi
cio sententiā diuine examinatōis exhibuit-dū rep
ta eor falsitate susannā innocentē ab iteritu libe
rauit-vel q? dei visiones vel somnia sagaci mente
discernēs aperuit-hic & desiderior vir dict? est-
q? panē desiderii nō manducauit-& vinū concupi
scētie nō bibit. & declinat̄ hic daniel elis-Et inde
clinabiliter inuenit̄ hic daniel el-et acuitur el
Danista ste mas-gnis-id ē feneratōr a dan? ni ōr-
Danubius bii-mas-gnis-fluuius est a copia niuiū
sic dictus quibus magis augetur. quasi dans niues
secundū hug-papias vero dicit sic-Danubius ger
manie fluuius dicit̄ a vi et copia niuiū quibus ma
gis augeē-iste est qui et in europa plus omnib? ha
bet famā-Idē hister-q? dū p innumeras vadit gen
tes mutat nomē et maiores vires acquirit. Q̄ritur
aūt germanicis iugis in occidentalib? parti-b? bar
barorum-pergens contra orientem sexagita fluui
os i se recipit-septem hostiis i ponticū mare iterat
Danus ni mas gnis-id est feneratōr a do das
Dapaticus in dapax est-
Dapax-a dapes dicitur hic et hec et hoc dapax da
pacis-id est loquax et facundus ex cibo-et dapati
cus ca-cum-penulē-corr̄-quod et dapticus inuenit̄
id est. manifestus et apertus et largus-dapsilis mu
nificus-magnificus-vnde dapatice aduerbiuz-id ē
magnifice-vel large-dapsiliter vel munificēter
Dapes-a do das dicit̄ hec daps vel dapes gtō da
pis-sed ntūs singularis nō ē i vsu-i-epulū-sed da
pes nobiliū sūt epule p̄uator vel dapes deor-epu
le hominum-dapes quasi dās opes-et corripit da
Vnde quidam-Nobilitat viles frōs gnosa dapes-
Dapifer ra rū penultia cor-qui fert dapē
Dapmo nas-naui-nare-id est largiri-et precipue
victum verbum actīm-et dicit̄ a dapes-& cor-pi
Dapsilis-a dapes dicitur hic et hec dapsilis et hoc
le-id est-largus et p̄cipue in cibis-Et compat̄ da
psilis lior-lissim?-Vnde dapsiliter lius-lissime. ad
ūbiū-et hec dapsilitas tatis-i-largitas-et cor-psi-

Vnde grecismus. Dapsilis est dapibus. aliis rebus quoq; largus. Papias vero dicit Dapsilis grece largus. vel qui satis erogat dapes

Dapticus ca cum. in dapax est

Dardan⁹ filius iouis & electre qui ꝓpter fratricidiū recessit de ytalia & tenuit illa loca vbi postea fuit troya. qui congregatis hincinde rusticis illorū locoꝝ insimul primus actor troye extitit. vnde troya dicit̄ dardania & troyani dardanij & dardanides. a cui⁹ ntio singulari subtracta de. sillaba fit hec dardanis idis. id ē feia troiana. & cor. pnl' dardan⁹ sm hug. Et vt dicit p̄s. i tractatu possessiuorū. Abusiue poete p dardanio ponūt dardanū

Darius rex chaldeorum. & formatur vocatiuus a ntio remota us. & facit dari

Daticius A do das dicit̄ datici⁹ cia ciū. facilis ad dandū. & daticii dicunt̄ diticij. scz qui victi vel vincendi tradunt se hostibus victoribus

Datim adūbiū. id ē de dato i datū. i datus ta tum tiu⁹ datiui p tercio casu a do das dicit̄

Dauid interpret̄ māu fortis. qr vtiq; fortissimus in plijs fuit. Ipse & desiderabilis in stirpe. s. sua de qua dixerat ꝓpheta Veniat desideratꝰ cūctis gētibus. & est indeclinabile Inuenit̄ etiaz declinabile dauid uidis plt. gti cor. Vñ dauitic⁹ ca cū. ut psalmus dauitic⁹. Inuēit̄ tamē & plt. producta dauidis ibi. Israhael es tu rex dauidis & inclita proles. Melius ergo dicit ille qui corripuit dicēs. Cur ego dauiticis assuetus cātib⁹ odas. Nā vt dicit magister bene. Dauid ꝓprie debet cor. penultimā obliquoꝝ si declinaē. quoniā ntūs desinit in d. cor. nec est de exceptis Vide in filiussalt⁹ & in vermicul⁹.

Dauus ui. dicit̄ a greco daos mutata o in u. & interposita u. cōsonāte. Et fuit dau⁹ seruus simonis sz malus & fraudulent⁹. & interpretaē dauus q̄si deui⁹. quia faciebat simonē deuiare. vel quasi dās viā. Nam eius cōsilio oīa agebat pāphilus. vl' q̄si dans vana sicut faciebat simoni. Mō aūt p quoslibz seruo fraudulēto & callido ponit̄ dauus

De ꝓpositō regit siue exigit ablm̄ casum & dicit q̄nqz naturā. vt iste pānus est d lana. aliqñ originē. vt petrus de ianua. aliquādo ordinē. vt de mane fit meridies. id est p⁹ mane. & creare est de nichilo. id est post nichilum aliquid facere. ¶ Hic animaduertendū est q̄ nō omnia q̄ dicūt̄ ex deo etiā de ipso esse dici debēt. quia vt ait augustin⁹ in libro de natura boni. nō hoc signat penit⁹ ex ipō qđ de ipso. qđ em̄ de ipso ē potest dici & ex ipō. sz nō omne qđ ex ipō ē potest dici de ipso. quia nō est de sua substantia Ex ipō em̄ fūt celū & ẏra. quia ipse fecit ea. nō tñ de ipō sunt quia nō fūt de sua substātia. Dic̄ si aliq̄s hō gnat filiū & faciat domū. ex ipso ē fili⁹. ex ipō ē dom⁹. sz fili⁹ de ipō. dom⁹ vo de ẏra & de ligno nō de ipō

Deambulacrum cri. penultia correpta homine vbi deambulari bene potest

Deambulatoriū a deābulo las or hoc deābulatorium rii. qđ ꝓprie or lobiū. quod fit iuxta domos ad

Deartuo as ex de & artuo as. & est spaciāduz deartuare separe artus a se inicē. vt fit de gallinis & similibus. vide in artuo as

Debello las laui. id est expugno verbū actm̄ a de & bello las. vnde debellatorius ria riū. Inde etiam verbalia debellator debellatrix debellatō

Debeo es bui bitū. ex de & habeo es cōponit̄. & ē debē debitū habē. q̄si de alieno habere vñ debit⁹ a. um. & hoc debitū ti pnl' correpta.

Debilis. A debello las dicit̄ hic & hec debilis & hoc le. qđ facile debellaē. vel debilis or a de & bilis qđ ē humor corp⁹ afficiēs. q̄i p bilē fact⁹ fragilis. & deorsū a viri⁹. & cōpaē debilis lior lissim⁹. vñ debilit̄ lius sime aduer. vnde hec debilitas tatis

Deblatero ras. id est valde blaterare vel diuulgare a de & blatero blateras

Debrio as. ex de & ebrio as. & potest ibi de esse i centm̄ vel priuatim & est actiuum

Deca. id est decē. sz deca dicunt greci. nos decem Decas. coste. gētos. vnū & idem significant. & a deca hic decas cadis. id est decē. Vñ quidam. Per decades centū p centū mille redundant.

Decacordus a um. id est decē cordarum a deca qđ est decem & corda corde

Decalogus gi masc'i gñis pnlt̄. cor. id ē decē p̄cepta legis. Nam deca decē. & logos sermo dicitur.

Decania A decanus dicit̄ hec decania nie societas decem virorum vel dignitas decani

Decanissa A decanus dicit̄ hec decaniss⁹ se. vxor decani. vel que decem viros habet sub se

Decan⁹ A decē dicit̄ hic decan⁹ ni. qui decem viros habet sb̄ se. siue in ecclesia siue extra secunduz hug. & producit penultimā Papō. vo dicit. Decāi dicti q̄ decem militibus ꝓferuntur vel clericis

Decapolis A deca qđ est decē. & polis quod ē ciuitas cōponit̄ hec decapolis lis. id ē ciuitas vel regio que decem habet ciuitates sub se & facit gtūs decapolis vel decapoleos & est gtūs grec⁹ Marci. vij. Inter medios fines decapoleos. vnde decapolitanus dominus illius ciuitatis vel episcop⁹ vel archiepiscopus illi⁹ ciuitatis & cor. po decapolis

Decas adis vide in deca. & corripit ca

Decedo is cessi cessū ex de et cedo is cessi. et est cedere deorsum vel de vno loco ad alium cedere. vñ et ponitur p migrare vel mori. vnde decessus sus sui. Et scias q̄ discedimus p diuorciū. abscedimus p absentatiōem. secedimus per singularitatē. decedimus per mortē. discedimus ab vrbe. Vnde q̄daz Decedit moriens discedit ab vrbe recedens

Decem A deca qđ est decē sz scđz grecā ethimologiam dicunt̄ decē quasi decimos. quia ligant et cōtūgāt infra iacētes numeros. nā decimos coniungere vel ligare apud cos dicit̄. et est decem nomen indeclīabile et omīs gñis et cor. de.

December bris a decē et imber cōponit̄ december quia decimus est a primo mēse. i. a marcio q̄ pluuiosus est et imbribus abundare solet. et facit ablatiuus in i. ab hoc decembri. potest etiaz declinari ad iectiue hic et hec decēbris et hoc bre. et hic et hec septēbris et hoc bre. vnde et kalēdas septēbris dicim⁹. et facit actūs pluralis i es vel im is. vt decem

Decēocto cōponit̄ a decē et octo bres vel bris et est omnis gñis et ideclinabile et pluralis numeri. a quo deriuatur decimusoctauus ua uum

Decempeda de penultima correpta. i. pertica de cem pedum. et componit̄ a decem et pes pedis. vnde horaci⁹ i odis. Nulla decēpedas metata portic⁹

Decemseptem omnis gñis numeri pluralis ideclinabile. et componitur a decem et septem

Decēnalis. bellū decē annis gestis secundū papiā et declīaē l et hec decēnalis et hoc le. et ꝓdu. plē.

Decēnis. a decē et ān⁹ opōit̄ hic et hec decēnis et hoc ne. i. decē ānoꝝ. vñ hoc decēniū nii spaciū decē

Decēnouē oīs ge. plis nūi et indecli. et annoꝝ oponit̄ a decē et nouē. vnde decimusnon⁹ na. num

Decens. a deceo ces dicit̄ hic et hec et hoc decēs

decentis participiū·et decens aliquādo est nomen Et dicit decens motu corpis·Speciosus specie·formosus natura vel forma·Itē decēs cōpositus·perfectus·egregie forme et pfecte et tunc videtur dici a numero decē et compatur decens tior tissimus & inde decenter tius sime aduerbiuz·et hec decentia tie·et componit̄ idecens tis·i·non decens· incōueniens·et hinc indecenter tius tissime aduerbiuz·

Decētas? rii·i·ingeniosus Et hec idecentia tie·promptus paratus uel copios?·et dicitur a decem

Decentrix fei gnis nauis compta a decēs dicitur

Deceo ces cui cere·id est conuenire ad o znatuz p timere·vt Te decet himn? deus in sion·Itē palliuz decet istū· Et scias q̄ ntūs hui? verbi decet debz significare ornamentū·actūs vero id cuius est ornamentum·si aliter fiat nō erit latie dictū vt palliū decz istū·Si vero dicat̄·iste decz palliū· vel iste decz illud palliū·nō dicit̄ latine·& sic habet ibi·talis partus decz deū·Si vero dicat̄ talē partū decet deus·vel talis partus decz deo·nō est latinū·Item a decco dicit̄ decz impsonale qđ magis est in vsu q̄ suū psonale·& cōstruit̄ cū actō sicut & suū psonale sed dissimiliter·quia intrāsitiue cū suū psonale exigat eundē transitiue·Decet componit̄·cōdecz & dedecz·id est discōuenit Deceo cū omnib? suis cō positis neutz est·& corr·primā sillabā·Vnde ouidius. Te decet mgenuos tedia ferze sui

Decerno is ex de & cerno is ponit̄· vide ī cerno

Decerpo pis·psi·ptum·a de & carpo pis componitur·& est decerpe·de aliis carpe·id est eligere

Decesso·a decedo is cessū·u ī o·fit cesso sis iui situ verbū desideratiū·i·desidero·decedē vel decli-

Decessus sus sui·i·mors·vide ī decedo Clnare

Decetero·id est denuo·deinde· iterum. Et scias q̄ non ē hic compositō·sz quedā irzegularis vocū congeries·sicut in tercia parte dixi in capitulo de figura composita quasi in fine

Decibilis·a decz deriuatur hic & hec decibilis & hoc le·quē decz aliquid vel pōt decē vel quod decz

Decido is cidi cidere·i·deorsū cadē·& carz supis & ponit̄ ex de & cado & cor·ci·Item inuenit̄ decido is si sū·i·deorsū cedē vel valde cedere· & tūc ponit̄ a cedo is cecidi·& pducit ci vbiqz·

Decidu? a ū·i·ad cadēdū facil' a decido dicatur

Decies adū·nūezi·i·decē vicib? a decē dicitur

Diessepties aduerbium numeri

Decimo mas in decimus est

Decimula le dimi·pua decima·& cor.penultimaz

Decimus.a decē dr decimus ma·mū·& hec decima me.vnde decimo mas maui.i·decimā ptē dare vel auferze·Et est notandū q̄ antiq̄ dicebant decum? p decimus·vnde hec decuma pro decima·& decumare prodecimare·quod ponit̄ cū e·& dicit̄ edecumo mas·i·decimas excerpe·Itez inuenit̄ decimo mas·i·decimas auferze· Et tunc componit̄ a de & cima me· Vide ī quadrageſima & in consuetudo

Decimussepti mus ma mum·dictio cōposita. vel potest deriuari a decem & septem

Decipio pis cepi ceptū cipere·i·fallere· & componitur ex de & capio pis·vnde deceptorius ria·riuz hic deceptor hec deceptrix· & hec deceptio

Decipula le pnl'·cor·a decipio pis cepi· & dicit̄ instrumentū quod ad aliquid decipiēdū efficit̄· sicut muscipula ad mures capiendos· Vñ decipula pōt esse deceptō. muscipula laqueus·pedica· Dicit̄ aūt a decipiendo.quia sic ponit̄ vt duz esca ponit̄ neq̄ ꝑ ipsa a transeunte videat̄·que videlicz nō facile decipet si videri potuissz·Iob·ix·Absc̄dita est in terza pedica eius·& decipula eius sup semitā· Vñ quidā. Decipula capiunt̄ aues que fossa dicatur

Declino nas naui nare ex de & clino nas compōit̄ non est in vsu.& est declinare de vno loco ad aliū vel deorsū clinare vel variare·vñ hic & hec declinis & hoc ne·& declinus na·nū·& hec declinatio·& declinatus ta tū·quod declinat̄ vel decliari potest & est actiū declino·& pdu·pnl'· De declinatōne nom dixi in tercia parte

Decliuis·a de & cliu? cōponit̄ ꝫ & hec decliuis & hoc ue·& decliuus ua uū·in eodez sensu·i· deorsum inclinat?·vel plen? quasi deorsū a cliuo· vnde hec decliuitas·et pducūt pdicta cli

Decliu? ua uum·in decliuis est

Decollo las laui lare.i·collum amputare verbum actiū·ex de et collū li·et scribit̄ p duo l·

Decolor loris cōis ge·ex de et color componitur id ē·sine colore·Inde decolorare·i.fuscare verbum actiū·et dicit̄ decolor q̄ desit ei color.et cor·co

Decor·A decet deriuat̄ hic decor oris.i·honor et cor·o·in gtio·Et sic sumit̄ danielis·xi. Et stabit in loco eius vilissim? et indignus decore regio et ifra etiā·Nō tribuet̄ ei honor regius·Item a decet deriuatur decor oris pducta o·in gtio·i· venustas et pulcritudo·Inuenit̄ tamē ꝑm quosdā antiquos ꝑ honorus ra.rū adiectiue positū. et tūc est cōmūis ge·et cor·o·in gtio·Et secundū hoc componit̄ cū m vel de·et dicit̄ hic et hec indecor coris·Et hic et hec dedecor coris cor·o·in gtio in eodem sensu sz inhonor?·dedecoro sus·Virgilius in decimo·Non tamē indecorē tua te regina reliquit.Hoc exēplum adducit ꝑs·ī sexto libro·et ꝑm hoc ab eo potest derivari decorus ra rū·i·honorus media correpta vel decorus·i·honorus deriuatur a decus oris· Vnde stati? theba·Terzaq decora alta viri·decoriqz iugales·Itez a decus dicitur decoro ras.media cor·i·honorare·Vnde horacius ī epi·Et genus et formā regia pecunia format·Ac bene numatū decorat sua dela venusq;·Icē a decor oris dicitur decor? ra rū id est·pulcer·egregius vel pfecte forme·venustus vel potest deriuari a numero decē et pducit o· Vnde theodol?·Virgo decora nimis dauid de semine regis·Icē quidā dixit· Ad celi decora nos erige virgo decora·Icē a decor dicitur decoro ras media ꝑ ducta·i·venustare· vel potius dic secūdū ꝑs·q̄ decor deriuatur a decoro ras abiecta o· et ponitur decoro Cōdecoro ras·Item scias q̄ a dedecet·id ē discōuenit deriuatur hoc dedec? coris.i·vituperatio que fit contra decus·vnde augustinus·Nunq̄ est dedecus culpe sine decore iusticie·et cor·hic codedecoris·vel componitur ex de et dec?· vnde decorosus sa sū·et compatur dedecorosus sior sissim?·vnde dedecorose ius sime aduerbiū·et decoro ras·plē·cor·i·inhonestare·vituparе· Et nota q̄ decoro ras·sive corripiat mediā sillabā sive pducat actiū ē cū oībus suis positis· De pdictis nota versz·Quē veneror decoro quem pulcrū redoo decoro·Hūc hoīes decorāt quē vestimēta decorāt Te vestis pulcz reddit natura decoz

Decorus ra rū·in decor exponitur

Decrepitus·A de et crepo pas·et componitur de crepitus ta tum· valde senex quasi deorsū a crepore·quia iam desierit crepare·id est sonare sz aperte loqui vel prolationem exprimere

Decretalis in decretū exponitur

Decretista te·co·ge·q̄ studz ī decretis a decretū dr

Decretū A decerno nis dicit decretus ta tum·& hoc decretū ti. id est statutū patz·definitū iudicium·vnde hic & hec decretalis & hoc le·vt ista dicta sunt decretalia. i·que in decretis continent Et pl'r hec decreta p libro i quo cōtinēt decreta·Inuenit etiā hec decretalis lis substantiue·vt i tali decretali sic dicit Item decretus ta tū. inuenit in decresco is decreui decretū·& potest ibi de esse augmentatiū vel priuatiū·vnde scias q decretū ē supinum duoz verboz scz decresco is·& decerno nis·& decreui est eoz preteritū

Decreui p̄ritū de decerno & de decresco

Decubie az·i: vigilie vel quod vulgo dicit palee mulieris·vnde dicitur·Hec iacet in decubiis Et dicitur a decūbo bis·vel a decubo bas·quod est vigilare vel iacē in ptu vel in infirmitate·

Decuman? A decē dicit hic decuman? mani. id ē maximus limes inter agros qui ab oriente i occidētem p transuersū dirigit. qui quia formā decem efficit decuman? est appellat?·Ager em̄ bene diuis? figuram denarii numeri efficit·Nam cardo & alius limes i agris qui a septētrione direct? ē & dicit a cardine celi·quia ibi celū voluit

Decures ris·in decurio est & p̄ du·cu·

Decurio·a de & curio componit hic decurio onis id est·de curia electus vel potius de curia existēs in eodē sensu inuenit hic decures ris. & hic decudes dis·Inueniunt etiā hec nomina i alia significatōne. scz p eo qui p̄est decē viris·& tunc deriuantur a decē·vel p̄nt poni a decem & cura·vel curo ras·id ē decē curās vel decē habēs i cura sua· Itez decuriones dicunt q accipiūt curā & plebe· & ciuilia officia p̄curāt & exequūt. & cōponit tūc a de

Decursim aduerbiū·id est fugaciter & cura re· vel defluenter a decurro ris dicit·

Decurso sas verbū freq̄ntatiū·& formaē ab hoc vltio supino decursu·u mutata in o·

Decus secundū papiā hoc decus decoris ē glorie sed hic decor decoris est forme· Vide in decor vbi plenius exponitur

Decuso a decus oris dicit decuso sas·id est venustare·adornare· vnde decusat? a·um·& decusatim adu. id ē adornate & uenustatim. vel potius decuso oponit a de & cuso sas·sicut dixi in cuso sas

Dedalus Dedalon interptatur doctus & ide fuit quidā dictus dedalus qui fuit valde doctus & ingeniosus artifex·vnde & quilibet ingeniosus artifex potest dici dedal?·& cor·da

Dedec? in decor vide

Dedere est infinitiu? de dedo is & cor. pnl'·vl' est p̄teritū pfectū de do das dedi·& pluraliter dedim? dedistis dederūt vel dedere·& p̄ penultimā

Dedico cas cauī care·i·ostēdere·deo copulare vl' dare pficē·a deo & dico as·& cor·di·vide in encenia

Dedidi pnl'·cor·p̄teritū de dedo is

Dediſco scis ex de & disco componitur· & est de discere obliuiōi tradere·siue quod didiceraz perdere·vide etiam in disco

Deditio onis fei gn̄is in dedo is est·

Deditius in dedo is est

Dedo ex de & do das oponit dedo is dedi tuz·id est reddere se victum vel vincendū hostib? victorib? se tradē·vnde hec deditio onis· talis traditio aut redditio·& dediti? tia tiū·q sic se tradit Et deditius etiā dicit q de sua p̄uincia ad aliā se tradit Inuenit etiā dedē p dare siue amare·& p tradere fm hug. Papias vero dicit· Deditio quando victi hostib? se tradūt·spōtanea traditō Deditij a dedi cōe dicti·quondā dū aduersū populū romanū serui arma sūpsissēt. ꝓhensi stigmatib? affecti sunt ex his post manumissionez p̄ter supplicioz notas ad dignitatē ciuiū romanoz nō p̄uenit

Deduco is xi ctū. ex de & duco is oponit·& p̄du·& ē deducē de vno loco ad aliū ducē vel valde ducere·vel deducere est amicū abeuntē prosequi & comitari quod vulgare quorūdā redolet

Decerunt est futuz de sū es est p u·nō p i· Vñ dicendū ē deerūt p̄erūt merūt nō decrit p̄erit merit

Defamo as au. ex de & famo mas·& ē defamare delinquere crimīari famā auferre & prod·fa· Vñ quidā·Fama volat trāsitqz modū quocūqz ferae

Defatigo gas est verbū actiz ex de & fatigo gas & est defatigare valde vel deorsum fatigare vel a defatigatōne alleuiare·& producit ti· vnde defatigatiuus ua uum

Defecat? ta tū i defeco as est gatus ta tū defeco as ex de & feco cas·& ē defecare. purgare q̄i deorsū a fece ponere·Inde defecat? ta tū· id est sine fece. vel sine sordib? vel pur? pnl't· producta

Defectō onis in deficio est

Defectus in deficio est

Defendo is di·ex de & fendo is·id est protegere Inde hic defensor soris·actor patronus·et defēsorius ria riū·et hec defensio onis

Defensaculū li·id est defensio vel id quod defendit. et dicit a defēso sas q̄n·et formatur ab vltio supio defendo scz defēsū u·in o·et est defēsare freq̄nter defendere

Defercio is defertū·id est valde vel deorsum implere·euacuare·a de et farcio cis·et ide deferto as

Defero defers tuli latū. ex de et fero fers freq̄n·et ē deferre de vno loco ad aliū ferre· vel deorsum ferre·et deferre·i·accusare·in qua significatōe sepe inuenitur i boetio de psolatōe·et deferre·i· honorē ꝑpendere·et secūdū hoc ostruitur cū dtō. vt ego defero tibi·id ē honorē impēdo· Vñ versus· Defero fert accusat honorat fertqz deorsū

Deferretur ē subiūctiui modi de feror ferris· vnde dicendū est·cū deferrer reris vel rere retur· silz pferretur auferretur Iudō. xxi· Quare dominus deus israhel factū est hoc malū in populo tuo·vt hodie vna tribus auferretur ex nobis·

Deferro ras. ex de et ferro ras componitur. vide

Deferto tas. verbū freq̄ntatiū a in ferro ras

Defercio cis defertū tu. u in o

Defessus sa sū est participiū de defetiscor scis·vide in defetiscor scis

Defetiscor antiqui dicebant fatiscor scis fessus sum qđ nos nō dicimus. sz componitur defetiscor scis defessus sū et hoc vtimur·defetisci aūt est deficere vel fatigari·vīci·et q defetiscor faciat defessus testatur p̄s·i x·libro dicēs Defetiscor defessum facit supinū et pticipiuz p̄teriti tēpis defess? nā ab eo quod deficio defectus fit pticipiū p̄teriti·et vt dicit papias Defessus exhaustus lassus ·fatigatus lassatus a defetiscor

Deficio is feci fectū·A de et facio· et inuenitur in duabus significatōibus scz in absoluta et transitiua·Nam deficere·id est defectum pati·deesse·vt iste lassus defecit·Itez deficere·id est destituere·derelinquere Inde defectus et ide hec defectō onis Et vt dicit p̄p·Defectus quarte declinatōis solis et lune varii labores. Solis cum inter nos et ipsuz luna obijcitur·quod nunquā fit nisi finita luna·Lune em̄ defectus·cum inter solem et ipsam lunam

vmbra cerze cbijcatur

Defimio nis niui nitū·ex de & fimio nis·& est de-fimire valde fimire·& idē etiaz qđ diffimire·vnde de fimitus a um·Actuū ii·Hunc defito ofilio & pfci entia dei traditū·& pducit fi

Defio fis·ex de & fio fis·vide in fio fis efiteor teris ex de & fateor·Et secundū papiaz Defitetur negat abnuit

Deflagro as·ex de & flagro as·& est deflagrare exardere. diuulgare·furorē deponere·

Defluo is·ex de & fluo is·in fluo is est eflu?·a defluo is dicit defluus a um· id qđ cito discurrit·& hoc defluū deflui·id ē decursio

Deformis·a de & forma ꝓponit hic & hec defor mis & hoc me·id est turpis quasi deorsū a forma. scz pulcra·Item deformis·i·vltra modū magnus. quasi deorsū a forma scz iusta·vnde deformiter ad uerbiū·& hec deformitas tatis·Et secundū papiā dformis cui deest forma & spectat ad corp?·Turpe aūt ad crimen vel ad animū refertur·

Defresus sa sum·id est·detritus decussus·& dici tur a defrendeo des·& producit fre.

Defringo gis fregi fractū·id est valde & deorsuz frangere a de & frango gis componit

Defraudo as ex de & fraudo as scom theologos dicit defraudo as·tamen ꝺm hug·debet dici defru do au mutata in u·longā·& est defraudare vel de frudare valde fraudare vide i fraudo as·& pa·etiā dicit defrudo a fraudo cōpōit au i u· sicut claudo

Defunctorie.i·transitorie leuiter Includo efunct?·A defungor geris·id est deorsū a fun ctōe esse. Vnde quia qui moritur deorsū fit a fun ctione vite ideo dicit defūgi·id est mori·Vnde de funct? a um·i·mortu?·quia deorsū est a functōne vite·Item quondā functi dicebant qđā genus ciui um qui fungebantur officio & honore aliquo· Vn de defunctos mortuos dicim? qui opleuerūt vite officia nihil em iam faciūt & inde hec defūctō onis id est· mors Queri hic potest an mortui maxie damnati sciant vel recordent ea que hic sciuerunt Ad hoc dico ꝙ sicut ꝓpter pfectā sanctoꝝ beati tudinē nil erit in eis qđ non sit gaudij materia· ita nichil erit i damnatis ꝙ non sit eis materia & cau sa tristicie neqz aliquid quod ad tristiciā ptinē pos sit eis decrit·vt sit eoꝝ miserie cōsideratō pfūmata Erit ergo in damnatis actualis consideratio eoruz scz que sciuerūt prius vt materia tristicie nō autē vt delectatōnis causa·Considerabunt em & mala q̄ gesserūt ex quibus damnati sunt & bōa neglecta q̄ obmiserunt & ex vtroqz torq̄būtur· Similiter et torq̄bunt de hoc ꝙ ꝓsiderabūt noticiā quā de reb? speculabilib? habuerūt imperfectam esse·& amisisse sūmā e? pfectōz quā potuerūt adipisci Item q̄rit an dānati videāt gloriā brōꝝ·Ad hoc respōdz grego rius in omelia de diuite epulone sic dicens·Creden dū est ꝙ ante retributōem extremi iudicii iniusti i requie quosdam iustos conspiciūt·vt eos videntes in gaudio non solū de suo supplicio· sz etiā de illo rum bono crucient·Iusti vero i tormentis semper intuent iniustos·vt hinc eoꝝ gaudiū crescat· quia malū quod conspiciunt misericorditer euaserunt· Tantoqz maiores creptori suo gratias referunt ꝙ to vident i aliis qđ ipsi ꝓpter si essent relicti pote runt·De hoc vide in sapientia·Videbunt aūt dāna ti bonos ante diē iudicii·nō hoc modo ꝙ gloriam eoꝝ qualis sit cognoscāt·sz solūmodo cognoscent eos esse in gloria quadā inextimabili· & ex hoc cru ciabunt·cum ꝓpter iuidiā dolētes de felicitate be atoꝝ·tū ꝓpter hoc ꝙ ipsi talē gloriā amiserūt·sed post diem iudicii omnino visione beatorū priuabū tur·nec tamen ex hoc pena eoꝝ minuet·sz augebit quia memoriā habebunt glorie beatoꝝ quā in iudi cio vel ante iudiciū viderunt·& hoc erit eis in tor mentū·Sed vltrius affligent in hoc ꝙ videbūt se indignos reputari etiā videre gloriā quā sācti me rent habere Item potest queri an damnati videāt ea que in hoc mundo agunt·Ad hoc respondz gre gori? xii·moraliū tractās illud iob·xiii·Siue nobi les fuerit filii ei? siue ignobiles non intelligūt·Si cut hi inquit qui adhuc viuētes sūt·mortuoꝝ ani me quo loco habeant ignorāt·ita mortui vitā i car ne viuentiū post eos qualiter disponat nesciūt·qz vita spūs lōge ē a vita carnis· Quod tamen de ani mabus sanctis sentiendū nō est. quia qui int? om nipotentis claritatē videt nullo modo credendū ē ꝙ sit foris aliquid quod ignorēt·De hoc dicā in sā ctus·Dico ergo ꝙ boni videt que fiūt circa suos· mali aūt nō·Et si dicas·Magis distat a damnatis gloria beatoꝝ ꝙ ea que in hoc mūdo agunt sz ipsi nō videt ea que circa nos agunt· ergo multo mm? possunt videre gloriam beatoꝝ Dico ea q̄ hic agū tur nō ita affligerēt damnatos in inferno si videre tur sicut gloria sanctoꝝ ispecta·Vnde nō ita ostē dunt damnatis ea que hic agunt sicut sāctoꝝ glo ria·quāuis etiaz eoꝝ que hic agunt quedā ostendā tur eis scz ea que in eis tristiciā augere possūt· licz ꝑ se nō videant Quomō āt anime i purgatorio existētes possūt scire quando ꝑ eis suffragia fiant dicā in purgatoriū Item quomō itelligat ꝙ diues epulo damnat? rogauit ꝑ fratribus suis·cū i infer no sit pfectū odiū·& desiderāt damnati oēs dā nari·dicā in infern? Item ꝓsueuit queri an boni bo nos in regno vel mali malos i supplicio agnoscāt· Huius rei sentētia in verbis domicis in euangelio luce est luce clarius demōstrata·vbi dicit ꝙ lasarū abrhaā ꝓgnouit·& diues fratꝝ suoꝝ in tormentis inferni memit·Ex quib? verbis vt dicit gregoriꝰ? nii·dyalog·apte declaratur·ꝙ & bōi bonos & ma li malos ꝓgnoscūt·Si em abrhaā lazaꝝ mime ꝓgno uissz·neqaq̄z ad diuitē i tormentis positū de trās acta e? contritōe loquerē dicens·Qz mala recepe rit i vita sua·Etsi mali malos nō cognoscerent·ne quaq̄ diues in tormentis posit? fratꝝ suorū etiam absentiū meminisset·quomō em ꝑsentes nō potuis sz agnoscere·q etiā ꝑ absentiū memoria curauit ex orare·Qua in re etiā ostenditur ꝙ & boni malos. Nam diues ab abrhaā ꝓgnoscit·& mali ꝓgnoscent bonos·qz etiā electus lazarus a reprobo est diuite ꝓgnitus Item vt dicit gregorius fit sic in electis qđam mirabilius. quia eos non solum agnoscunt quos in hoc mūdo nouerūt·sed velut vicios ac co gnatos cognoscunt bonos quos nūquam nouerūt

Quō sācti orōes nostras ꝓgnoscāt dicā i oratio

Deguadio dias·in guadia guadie exponitur

Degener eris·apud antiquos fuit ge·omis· apud nos est cōis·vel poti? est cōis gnis declinatōe·sed omis cōstructōe·Et dicit degener q̄ deorsū ē a ge nere & nobilitate·i·indecor·Et deriuatur a degene ro ras·& cor. pnl'·gti Lucanus in·vi· Degeneres trepidant animi peiorazq̄ versant·Papias vero di cit·Degener qui ex nobili genere nascatur & inho neste viuit· Degener ignobilis impar generi suo generi dissimilis

Degenero ras·ex de & genero ras·i genero ras ē

Oeglutio is iui · vide in glutio tis · & ꝓducit glu
egima grece morsus latine scõm hug · & papiã
ego gis degi · id est viuo · & caret supinis sec un
dum vsũ · & ẽ opositũ a de & ago agis · & ꝓdu · de
Vnde in aurora dicit̃ · Qui cor habent humile · vel
casto corpore degunt
Oegulator dict⁹ q̃ gule sit deditus
ehisco cis · id est deorsũ vel valde hiscere · vnde
dehiscens omis ge · id est aptũ hiatũ & diffusũ hñs
valde hiscens · a de & hisco is compõit̃
Oehortor taris · in hortor taris vide
cicida · deus compõit̃ cũ cedo is · & dicit̃ hic &
hec deicida de pnl̃ · ꝓducta q̃ deũ occidit
Oeicola · De⁹ compõit̃ cũ colo & dicit̃ hic & hec
deicola le · pl̃t · cor · qui vel que colit deũ
Oeiecto tas freq̃ntatiũ a deiscõ cis deiectũ
eiero ras in iuro ras vide
eifico De⁹ cõpo · cũ facio is · & ꝺr deifico cas · i ·
deũ facẽ · vñ deific⁹ ca cũ di · pl̃t · cor · id ẽ diuinus ·
Oeiicõ is ieci iectũ · ex de & iacio is componit̃ · &
est deiicere deorsum vel de vno loco ad alium ia :
cere · vnde deiect⁹ ta tũ · & deiecto ctas freq̃nta ·
Oeinceps · i · ab hodie ĩ antea adũ · tpis vel ordinis
& desinit ĩ ps Et vt dicit hug · ꝓpo · a de & icepto
& dicit q̃ pnl̃ · acuit̃ · sic̃ delonge abintus & hũc se
einde antepnl̃ · acuit · vide in inde ¶quor
Oeintegro · id est itez vel rursus scõm papiã · vide
eiuro ras penultima ꝓdu ¶in integer ꝑm hug ·
cta · ex de & iuro ras · vide in iuro
Oelabor beris lapsus sũ · i · de vno loco ad aliũ vel
deorsũ labi · ex de & labor beris ꝓpo · & ꝓducit la ·
Oelapido as verbũ actiũ pnl̃ · cor · & ẽ delapida
re scõz papiã · eũtẽ osumẽ · erogare vel vastare
Oelator oris · id est accusator · a defero fers deriua
tur q̃ ẽ accusare · & sic sũit̃ ii · mach · mj · Simõ aũt
ꝓdict⁹ pecuniaz & patrie delator · i · accusator · Et
vt dicit papi · Delator accusator · eo q̃ detegit q̃ ꝺ
latebat · aut facultates ꝓdit aliẽas · Pẽ etiã delator
poni in illis significatõib⁹ in quibus defero ponit̃
Oelatura re · dicit̃ accusatõ vel proditio · detractõ
elatus a defero dicit̃ · id ẽ de ¶vel deportatõ
vno loco ad aliũ latus · vel deorsũ latus accusatus ·
Oelbora iterp̃tat̃ apis & loq̃x · apis eñ fuit quia
fuit ad bellũ ꝑmptissima · dimicãs adũsũ sisarã · quo
pẽpto cecinit cãticũ · & inde loq̃x · & cor · pl̃t · Vnde
in aurora dicit̃ · Hic subijt mortem rebecce delbora
Oelecto Ex de & lacto as opont̃ dele nutrix
cto as · & mutat̃ a in e · Inuent̃ etiam depo · in eo
dẽ sensu Vnde ꝓpheta Delectent̃ in letitia & exul
tatõe Et est delectare · gaudere · iocũdari placere ·
Et signat hoc verbũ delecto magis passionẽ itrin
sec⁹ natã q̃ actõz transeũtẽ · sz illã signat ad modũ
actõis Et inde delectat ipsonale Et hec delectatio
delectatõis · & hec delicie arz · quia delectant
Oelectus ctus ctui · id est electõ · & adiectiue dele
ct⁹ cta ctũ a deligo gis · Et vt dicit papiã · Delecta
de multis electa psona a deligo gis
Odelego as aui · ex de & lego as · inde delegans tis
pticipiũ · & est delegare de vno loco ad aliũ vl̃ de ·
orsũ legare · inde delegat⁹ ti · & ꝓducit le
Oeleo les leui lere letũ · id est destruere extingue :
re interficere ex de & leo les q̃ nõ est in vsu · Inde
delet⁹ ta tũ · id est destruct⁹ pnl̃ · ꝓducta · Vnde
dicit ps · in ix · libro · Deletũ a deleo · Vnde & letuz
ipsa res q̃ delz vitã q̃i a leo simplici q̃ nõ est ĩ vsu ·
Et formaẽ deletũ a deleui vi mutata ĩ tũ & ꝓ · de
deleo les Birzia Dia mors delet omia morte cadũt
Odeletus a um · in deleo est
Odelibatõ indelibo bas est ·
elibo bas aui · vnde delibãs tis pticipiũ Deliba
tus a um · vnde delibatõ onis fei gñis Et cõponit̃
delibo ex de & libo bas Et est delibare · sacrificare
imolari extinguere cõsũmare cõtingere vel parum
per degustare · Et secũdũ hãc significatõez dicitur
ad ro · xi · Qz si delibatõ est sãcta & massa Deliba
tio eñ accipit̃ ibi ꝑ particula vel portõe ad simili
tudinẽ e⁹ · q̃ paz cõtingit vel degustat de re vt ha
beat experiẽtiã toti⁹ Qz imolari etiã dicit̃ deliboz
ptz in secũda epl̃a ad thimo · capitulo · mj · Ego emz
iã deliboz · id est imoloz · qz parat⁹ erat domio imo
lari in morte sua & ꝓducit li Vnde q̃dã Vmũ deli
bo de quo temptans ego gusto ·
Odelibuo buis bui butũ buere · id est inungere · &
ẽ cõpositũ a de & oleo vel liquore & buo · vnde de
libuẽ q̃i de oleo vel liquore ꝑfũdẽ · vnde delibutus
Quidã tñ dicũt q̃ delibuo ꝑpo · a de & oleo vel li :
quore et ibuo · et nõ a buo · qz buo secũdũ eos nihil
Odelibut⁹ A delibuo buis dicit̃ delibutus ta est
tum quasi de oleo vel liquore inunctus secunduz
hug Papias vero dicit Delibutus ꝑfusus bene vn
ctus contactus delicatus oleo vnctus
Odelicatus A delicie deriuatur delicatus ta tũ · id
est delicijs assuet⁹ · insolens angustiaz & doloruz
Odelicie A delecto ctas he delicie arz qz delectãt
vel dicũt̃ delicie · qz inde delectãt̃ homines · vñ delici
osus sa sũ plen⁹ deliciis · et ꝑat̃ delicios⁹ sior sim⁹
vñ delicios⁹ sis sime · vñ hec delicios⁹tas tatis
Odelictũ A delinquo q̃s liq̃ ctũ · dicitur hoc delic :
ctũ cti · quasi derelictũ · qz derelinq̃t officiũ suũ · et ẽ
delictũ ĩ omissiõe qñ scz nõ ipleẽ dei mandatum ·
Peccatũ vero ĩ cõmissiõe fit · qñ scz ꝓhibitũ fit sed
aliqñ vnũ ponitur ꝓ altero · vide in peccatum
Odeligo gis legi deligere · quasi de aliis legere · id ẽ
eligere · a de et lego gis componitur et cor · li
Odelimio as aui verbũ neutz a de et limio as · Et
ẽ delimiare valde limiare vel deorsũ limẽ auferre
Odelimo mas valde limare vel limen auferre · vide
in limo limas · In alia etiã significatione hoc verbo
vtimur · vt iste vult delimare vicinos suos · id ẽ de
struere quasi omnio de limo · id ẽ mũdo auferre
Odelimificus ca cũ ĩ delimio est
elimio is · id ẽ placare · dulcem facere & lenẽ · vñ
delimit⁹ ta tũ · et hec delimitõ onis · et hoc delimimẽ
tũ ti · i · placatõ dulcedo blãdimẽtũ · et ꝑ opõez deli
nific⁹ ca cũ · i · callid⁹ osultator vel blãdiloquus ·
Odelino nis leui limere letũ · ex de et lino · et ẽ deli :
nere · valde vel deorsũ limere vel planare vel delere
vel occidere · et corripit li vbiq̃ ·
Odeliquo quis qui · ex de et liquo quis et amittit n
ĩ ꝑterito · et ẽ deliquere peccare omittẽdo bonũ · et
derelinquendo dei mandatũ · Propheta · Priusq̃ hu
miliarer ego deliqui
Odeliqui ẽ ꝑtitũ de deliquo quis · et produ · pnl̃ ·
eliquiũ quii deliq̃tõ · i · decursio distillamẽ defec :
ct⁹ · et deriuat̃ a deliqueo ques · vide in liqueo
Odeliquus qua · quũ · id est defluus · purus vel liqui
dus · et dicitur a deliqueo deliques
Odeliramentũ ti · est fatuitas dementia · discordia ·
vel deuiatio a rectitudine · et dicitur a deliro ras ·
Odeliro ras penultia producta in lira exponitur ·
Odeliteo delites tui · ex de et lateo tes componitur
et mutatur la ĩ li · cor · et est delitẽ deorsum latere
Odelius in delos est
clos interpretatur manifestatio · vnde quedam

ínſula dicta eſt delos·& o cõuerſa ī u. dicitur hic delus li·quia appollinis reſponſa q̃ alibi dabantur obſcura ibi dabanť manifeſta·vel q̃ poſt diluuiũ qõ ogygy tempe fuit · ante oĩes terras radius ſolis illuminata eſt·& prima manifeſtata eſt viſibus & inde dicta eſt delos & ciuitas & iſula · Et hoc fuit rei veritas·licet ſecundũ fabulas aliter dicať· & a deles deriuať deli? lia liũ·Et hic deli? lii· id ẽ· appollo·& hec delia·i·diana·vel q̃ ibi celunť·vel

Delphin inis·vel delphines & q̃ ibi nati sũt etiã hic delphin? ni. & poteſt formari a gẽo greco ſcz delphines·o mutata in u fit hic delphin? nis latin?·& dicunť delphines quitã piſces marini quia voces hominũ ſequũť·vel q̃ ſimphoniam gregatim faciũt·a ſone qõ ẽ ſon? & p̃ fi·Vnde cuidius in epi·Iã noſtras curui nouũt delphines amores·

Delubr bri penultia naťaliter correpta dicitť templũ a delẽdo q̃i delẽs vmbrã·q̃ in ſacris tẽplis delẽtur vmbre p̃ctõr Itẽ delubra dicunť tẽpla ſacros fõtes h̃ntia in q̃b? p̃ctõres diluũť ſiue abluũť & regenerantť p baptiſmũ a delendo vel diluendo·

Delũbis ppo·a de & lũb? ·& dicitť b & hec delum bis & hoc be quaſi deorſũ a lũbo·id ẽ fortitudine

Demarchus chi·princeps ſuper decem·& componitur a decem & archos quod eſt princeps

Demas·id eſt ornans in diadema vide

Demens·a de & mens componitť demens tis gñis omnis quaſi deorſũ a mente·& compať demens tior tiſſim? Vnde dementer tius tiſſime aduerbium & hec dementia tie·ſecundũ hug·Pap·vero dicit Demens quaſi diminutõem mentis habeat·Eſt vero demens tempalis· amens vero ppetuus

Dementũ inciſũ ſectũ defectũ vel menſuratum semento tas a demens dicitť ſecundum papiam demẽto tas·id eſt furere vel furioſũ facere· Et dementor taris depo·ī eodẽ ſẽſu·vel dr demẽtare q̃ſi dementẽ facẽ extra mentẽ·i·ratõz ponere Actuuz capitulo vnj. Magicis ſuis dementaſſz eos

Demeo as aui·ex de & meo as·& ẽ demeare deorſũ vel valde vel de vno loco ad aliũ meare vel trã

Demergo is ſi ſũ ex de & mergo is·& ẽ de ſire mergẽ deorſũ mergere· vel a merſiõe q̃i a dorſũ ſẽ leuare·Pſal·Nõ me demergat tempeſtas aq̃

Demeto ex de & meto tis cõponitť demeto tis ·i· deſtruere abſcindere & deſiccare·& corripit me

Demiror raris rat? ſũ ex de & miror cõponitť·& eſt demirari valde mirari vel deorſũ· vñ etiã ponitť p deſpicere·qõ em deſpici? q̃i ſẽ nob aſpicim?·&

Demitigo as aui ex de & mitigo as·& p̃du·mitẽ demitigare demulcere vel p̃cutere & corripit ti

Demo mis dempſi ptũ demere·id eſt extrahẽ minuere·& producit de ·Horaci? epi·Deme ſupercilio nubem plerũq; moleſtus

Demolior·Ar de & molior ppo·demolior liris molit? ſũ moliri·i· valde moliri vel deorſũ· vel demoliri·i· deſtruẽ & q̃i diſſipare & venuſtatẽ vult? q̃i ad nihilũ redigere·Vnde ī matheo ſexto. Vbi nec erugo nec tinea demolitur·& producit li

Demollio lis lii ex de & mollio lis ppo·& eſt demollire valde vel deorſum mollire vel idurare· et

Demon onis interp̃taťr pit? ſcribitť p geminũ l. vel ſcĩs vnde hoc demoniũ nũ·illud idẽ ſcz malus ſpũs & demonicus ca cũ pnlẽ·cor·ſed a demoniũ demoniac? ca cũ· Demon ponitť cũ cacos quod ẽ malũ et kalo quod eſt bonũ·et dicitť cacodemõ et kalodemon·Et sũt cacodemones mali angeli·quaſi mali ſcientes vel malũ ſcientes· Kalodemones boni angeli quaſi boni vel bonũ ſciẽtes et ſcribitur p ae daemõ. et cor·pnlẽ·in obliquus· De corpibus demonũ habes in ſuccuba·Itẽ qualiter impmant fantaſiã habes in volũtas·Itẽ de obſtinatõe demonuz habes in infernus et in pena·Item an demones corpora tranſmutent·dicã in diomedes·Itẽ vide in antichriſtus et in dyabol? et in miraculũ· et ſecunduz yſidõ· Demones triplici acumine ſcientie vigẽt ſaltez ſubtilitate nature·id eſt ingenii·expientia temporz reuelatõe ſupnorz ſpirituũ·Aliquãdo iidez nefãdi ſpiritus etiã que ipſi acturi ſunt velut diuinãdo p̃dicũt·Ratõ aũt p̃dictorz eſt·Cũ em peccatũ non tollat naturã ſz tantũ diminuat habilitatẽ ad bonũ ſecundũ q̃ magis facit a gratia diſtare oportz ī demonibus lumen intellectuale pſpicuũ remanere·q̃ natura corz intellectualis eſt·Cognitõ aũt corũ ẽ de rebus dupliciter·Quedã em sũt quorz cognitõ p cauſas naturales vel ſigna haberi nõ poteſt·et talia nõ niſi reuelatõe ſupnorz ſpirituuz demones cognoſcũt·Quedã vero ſunt quorũ cognitõ p naturã haberi poteſt et hoc dupliciter·Vel p cauſas determinatas ad effectus naturales·et talia demõnes cognoſcunt ſubtilitate nature ſue inquantum in eis reſplendent ſimilitudines totius ordinis vniũ ſi. vel p aliqua ſigna ex q̃bus vt in pluribus poteſt aliqua cognitõ rei haberi·ſicut medici prenoſticãt de ſanitate vel de morte ·et talia cognoſcũt demones per experientiã temporz ſecunduz q̃ et ex talibus ſignis plures tales effectus concurzerunt

Demonicus in demon eſt

Demonſtro ſtras ſtraui·ex de et monſtro ſtras · componitur. et eſt demonſtrare rem ſubiectaz vel quaſi ſubiectã oculis vel intellectui pſẽtare·vnde hec demonſtratõ onis·et hic et hec demõſtrabilis et hoc le·et demonſtratorius ria riũ. et demõſtratiuus ua uũ·quod demõſtrat vel q̃ demõſtratur

Dempſi preteritũ in demo eſt

Demulcor laris in emulor vide·et corripit mu emulus la lũ pnlẽ·cor·i·emulus a demulcor laris dicitť·et p̃prie demul? eſt eiuſdẽ artis emulator

Demũ·i·poſtmodũ·nouiſſime·maxime· vero·itez

Demuſſo ſas·id eſt dubito diſſimulo

Denariolus li diminutiũ paruus denarius

Denarius·a denus dicitť denarius ria rium· et hic denarius rii·p tali numero·et pro numi quodaz genere q̃ p decẽ nũus olim p̃putabať·et penſat ſiliquas

Denigro gras ex de et nigro com decẽ et octo ponitur·et corripit ni naturaliter·vide in nigro ras

Deniq;·i·poſtmodũ. poſtremo·nouiſſime·et componitť ex denuo et q̃·Et ſcias q̃ q̃ diũctõ encletica nõ ĩclinat ẽ accẽtũ ſillabe p̃cedẽtis ad ſe. q̃ p̃cedẽs vocalis corrupta ẽ·ita a ſimili dic de vndiq;·

Denominatiũ nomen eſt illud quod a nomine deriuatur·vt iuſticia ab hoc nomine iuſtus·De hoc ī quire in tercia parte in tractatu de ſpeciebus nominum in capitulo de denominatiuis·

Dens·a demo mis dicitur hic dens tis · q̃ demãt et auferant oĩa dentes·vel dicũtur quaſi decẽtes q̃ pulcri decent·ſicut deformes dedecent · vel dẽtes dicũtur quaſi diu dẽtes cibos·vel greci dicunt odentes·et inde nos dicimus dẽtes·quorz primi inciſiui vel p̃ciſores dicunť·q̃ omne quod accipitur ipſi p̃ius ĩcidunt·Sequentes canini vocãtur ·quorum duo in dextra maxilla·et duo in ſiniſtra ſunt ſic dicti·quia ſicut canis ipſis oſſa confrigit · ſic et homo·et quod non poſſunt priores p̃ſcindere·illis tradunt vt confringant · Hi pro longitudine et

rotūditate colūnelli vocanē· vltimi dicūē molares qui contricta & concisa a priozibus·& confracta a sequentibus suscipiunt vt molant & masticent. & plures sunt dentes in viris q̄ in mulieribus ·

Denseo dēses in denso sas est

Denseto·a denseo ses dicīē denseto a·um·id ē. dēsus sc̄z p se·licet quādoq̄z inueniaē p densato·sc̄z

Denso sas sani sare·id est ¶densatū ab aliquo spissare·vnde dēseo ses sui·id est spissū eē vl' ficri· Inueniē tamē quādoq̄z dēsere positū trāsitiue pro dēsare·Et a denseo ses densus sa sū·id est spissus Denso componiē cō dēso sas·Denso cū oīb⁹ suis opositis ē act m̄·sed dēseo est neutr⁹ & caret supīs

Dentana ne·fe·ge·fer⁹ cū q° medici dētes tollūt

Dentale lis·ge. neutri illud in quod inducitur vomer quasi dens·& deriuaē a dens tis

Dentatus ta tum·qui dētes habet. vel q̄ magnos dentes habet. & dicīē a dens dētis

Denticulus li·diminutm̄ paruus dens·

Dento as·id ē dētatū facē·& dicīē a dēs·& cōponiē edēto as·id ē dētem extrahē vel excludere·

Dentos⁹ sa sū·dētib⁹ plenus·& dicīē a dēs dentis

Denus a·um·in singulari tm̄ valz quātū suū p̄mitm̄· In plurali accipiē distributiue p pares numeros·vt isti mecedūt deni·id est decē & decē·& tantū q̄z ī plī valz q̄tū suū p̄mitm̄· Et vt gn̄aliē faciam⁹ doctrinā qō dixi⁹ supi⁹ de bin⁹·mō de denus dicēdū ē·& gn̄aliē de oībus noīb⁹ gn̄alib⁹ nūalib⁹ distributīs. vt sūt bini trini quatrini ⁊c̄·

Denusseptenus na nū·deriuaē a decēseptē·& denusseptenari⁹ ria riū·& hic decēseptenarius rii

Deorsū·i·desursū a de & orsū opo: adū·ē loci · & actiē pn̄l'·vide de hoc sup̄ ī sc̄da pte vbi agiē de ī·

Depact⁹ ī depeciscor vide ¶pediīto distīctōis

Depāno as aui are·i·dilacerare vel pānos auferre expoliare·denudare·& cōpo·a de & pann⁹ pāni·

Depaui ē p̄teritū de depasco scis·vide ī pasco is Sapie xix·¶Tanquā equi eī depauerūt escam

Depeciscor sceris·depactus sum·depecisci·id est valde paciscī vel pactū facere. Et depecisci·id est. discordare·pactū rūpe·vel diffidare· & facit supinū depactū. & opo·a de & pacisc̄or.a mutata in e

Depecto depectis ī pecto ctis vide:

Depellicor caris depellicatus sū·id est decipe· & componiē a de & pellicio cis

Depelliculo las·i·decipe a de & pellis componiē

Depello lis puli pulsū pellere·i·deorsū vel ō vno loco ad aliū pellere·vel componiē ex de & pello·

Depesco is scui scitū·ex de & pesco qō nō ē ī vsu opo·Et vt dicit p̄sc·in·x·li·¶Cōpesco scui· & depesco scui·a pūti tpe faciūt supinū·mutata o in i·cor reptā & addita tū·vt cōpesco scitū & depesco scitum sicut posco & disco· p̄dicta tamē supina mō nō sūt ī freq̄nti vsu licz scīm artē vti eis possum⁹·

Depigis A de & piga qō est sūmitas nariū diciē b & hec depigis & hoc ge·i·sine narib⁹·& p̄o·p'r

Depilo las·i·pilos auferre. & opo· ¶vide ī piga a de & pilo qō deriuaē a pil⁹ li·& ī ista significatione cor·pi·siē & pil⁹·Itē depilo las pē cōpōi a de & pilo las·qō deriuaē a pila·p instrumēto terendi Et ē tūc depilare rape·furari·expoliare·¶Et in hac significatōe depilo las p̄ducit pi·sicut pila

Depīgo gis·pegi·pactū·depigē·i·valde pīgere vel de vno loco ad aliū impellē vel deorsū· & oponiē a de & pāgo gis quod ē mūgo vel īpello . vel pōt esse opositū a de & pingo gis. pīxi· & tunc facit depinxi·& aliud significat sc̄z valde pingere·

Depleo ples pleui pletū·id est·valde replere· vel euacuare.exmanire·quasi de pleno deducere·& cōponitur a de & pleo ples quod non est in vsu

Depono nis·p̄n̄l'·p̄ducta. in pono nis exponitur

Depōtan⁹ ni mas·gn̄is qui ad tam grauē deuenit etatem & vitaz vt magis prosit ei de pōte se p̄icere q̄ viuere·quod etiam faciebāt in aliquib⁹ p̄uincijs·et oponiē a de et pōs pōtis.ita dicit huguicō

Depopulor laris·in populor est

Deporto as in porto as vide

Depositū ti·ē pign⁹ ad tpus omēdatū. Itē depositū traditū ul' omēdatū cā custodie omissū a depono

Depuo as aui·i·valde p̄uare·p̄ue ¶nis deriuatur facere·et cōpo·a de et prauo uas·et producit pra

Deprior aris deprecia⁹ sū ex de et p̄cior·Et est de p̄ciari valde p̄ciari vel de p̄cio auferre·deprime vili pendere vilificare,et ē deponētale·antiq tamē dice

Deprecor caris catus sū·ex de et ¶bāt deprecio cias precor componiē·Et est deprecari valde p̄cari · vel de potest ibi esse priuatm̄·id est nō p̄cari·refutare quod vulgo dicīē dispcari vel excusare vel expurgare·et est deponētale·et corripit pre

Deprecor aris·deprecatus sū verbum deponentale· id ē valde p̄dari.p̄das facere. dissipare · ex de et p̄dor daris cōponiē·et producit p̄·et cōstruiē cū actō· Vñ in tren·Oculi meus deprecat⁹ est animam meā

Deprehendo dis di·ex de et prehēdo componiē· et est deprehēdē·pfecte agnoscē·valde tenere

Deprēdo dis di deprēsū prendere·i·deprehendē· verbū actm̄·et oponitur a de et prēdo dis di

Depubis Pubes opōiē cū de et dicitur hic et hec depubis et hoc be·i·deorsū a pube·i.a barba· Vñ et depubis dicitur porcus sugēs q̄i deorsū a setis. Et b et hec īpubes et hoc be·gtō īpubis·i·iberbis sine pube ·q̄ nōdū hēt pubē·et p̄·pu· vide ī pub.

Depudeo des cor.pu·vide in pudeo des .

Depuro as producit pu·vide in puro as

Deretro cor·re·Baruch·v·Visa itaq̄z turba deretro·i·ab ante·et oponiē a de et retro . vide a simili in desup et etiam in retro

Derideo des risū·ex de et rideo oponitur et p̄dur·Et ē deridere deludere subsānare·de aliquo risū mouere·vnde derisus sa sū·id est delus⁹·et hic derisus sus·id est derisio. vide in rideo des ¶Et scias q̄ derisio tāto grauis ē peccatū quāto maior reuerentia debetur p̄sone que illuditur· Vnde grauissimū est irridere deū et ea que dei sunt·secūdū illud esaie xxvii·Cui exprobrasti et quē blasphemasti et sup quem exaltasti vocē tuā·Et postea subditur· Ad sanctū israhel· Deinde secundū locū tenet irrisio parentū. Vnde dicitur p̄uer·xxx· Oculū qui sb̄ sānat patrē et despicit partuz matris sue effodient eum corui de torrentib⁹·et omedēt eum filii aq̄le. Deinde iustoz⁹ derisio graue peccatuz est·quia honor est virtutis premiū·et ꝓra hoc dicitur iob xii· Deridetur iusti simplicitas lampas cōtenta apud cogitatōnes diuitū pata ad tpus statutū· q̄si dicat nō potestis me deridere nec ratōe minoris vite nec ratōe minoris scientie. quia lampas ⁊c̄· Nec ratōne minoris glorie. quia pata ē a deo ista lāpas remūerari in tempe statuto· quasi diceret · non sum minoris vite nec minoris scientie. nec ero mīoris glorie q̄ vos qui me deridetis imo maioris sum Vnde minus dicitur et plus signat· quia vos nec bonā vitā nec bonū intellectū nec bonā gloriam habetis nec habebitis nisi peniteammi

Derisus in derideo des exponitur·

Deriuo uas· A riuus p compositōem dicitur diri
uo uas· & deriuo uas· Et differunt· nam deriuare ē
quasi riuū de fonte ducere· sed diriuare est fontes ī
diuersos fōtes vel riuulos deducere· Diriuatur er
go grecismus in latinitatē· id est quasi fons ī riuu-
los ducit· Sed latinitas deriuatur a grecismo· id ē
quasi de fonte ducit· Similiter dictō primitiua diri
uatur· quia quasi fons in diuersos riuulos ducitur
Sed dictō deriuatiua deriuat· id est quasi riuꝰ de fō
te ducit & pducit ri deriuo De deriuatōe noim di
ctū ē supꝰ ī tcia pte qi i pncipio ī ca· te spēl? noīs

Derogo gas pnl· correpta in rego rogas est

Descendo dis in scando dis est

Descio descis· id est nescire· obliuioni tradere· ex
de & scio scis componitur

Desero ris· in sero seris est· & corripit se

Sero as· in sera vide & protucit se

Desertū Desero ris rui sertū· id ē dereliquē· Vñ
hoc desertū ti· i· derelictū dictū sic qz nō seriē· &
ideo deserta sūt· Vel pē dici desertū qz deseriē· i·
ab hominibus nō habitatē· Et hinc deserto tas· id est
desertū facere· Potest etiā esse frequē· hui? vbi de
serere· & declinat etiā desert? ta tū· desolat?· egēs

Desideo des· pponiē ex de · & se auxilii
deo· & ē desidere deorsū sedere· a pposito desistē·
pigreze· Vnde desideſco seis· īchoatiū· & h & hec
deses desidis· id ē piger remissus· vnde hec desidia
die· id est pigricia· & hinc desidiosus sa sum

Desideratiū verbū qđ sit hēs supꝰ ī tcia pte ī tcta
tu de spēb? verboꝝ capitulo de verbo desideratō

Desiderius rii· vtō o desiderī ppriū nomen viri ō
quo dicit hieronimus in prologo pentateuci · De
siderii mei desideratas accepi epistolas · Et infra·
Nunc te deprecor desideri carissime cē· et acutiē de

Desidero ras· ex de & sidero as· & est desiderare·
cupe & pprie celestia· & hinc hoc desideriuꝫ ri vñ
desiderios⁹ desideriosa desideriosū · & ē verbum

Desigo as ī signo nas est factiuum desigo·

Desilio desilis ī salio lis vide

Desino desinis ī sino sinis est· & corripit si

Desipio is· i· deorsū sape· de sapiētia exire· ex de et
desisto is ī sisto est sapio componiē & cor· si

Desiui preteritum de desino desinis est· Sapiētie
quinto Desiuimus esse·

Desolatus sicut dicit Pap· Desolari solum dereli
quere destruere Desolatus de solo electus inops

Desolor laris ex de & solor· id est deua deiect?
stare derelinquere & solum facere· vnde desolato
rius ria rium Psal· Cum carbonibus desolatoriis·
vel desolatoris· & producit penultimā desolor

Despectus in despicio est

Despero as ex de & spero as spo· i· a spe cessare·
sine spe fieri· & producit penult· Vnde despans tis

Despicabilis in despicio cis est omnis generis·

Despicō is xi ctū· ex de & specio is componitur
& est despicere deorsū aspicere· contēnere vel vili
pendere· Quē em̄ contemnim?· quasi deorsuꝫ aspi
cere volumus· vnde despecto as fre · & hic despe
ct? tus & despectus ta tū· Et compat despectus
ctior ctissim?· vnde de despecte ctius sime aduer·
vnde despectiu? ua uū· & hic & hec despicabilis·

Despicor Ex de & spico cas componi & hoc le
tur despico cas· & despicor caris deponentale · id
est grana de spica excutere vel extrabere· Vnde &
sepe ponitur pro auferre & pro aperire· & producit
spi· Item despicor potest deriuari a despicio is · &
est idē qđ despicē· vel p se pponiē a de & specio is
& sic corripit spi· vñ grecismꝰ Tunc ego despicor
cū spicis extho grana· dispicor ac pprie dico cū spe

Despōdi ē ptertū de dispōdeo es cto deorsū·

Despōso as fre· de despōdeo es di spōsū su· v mu
espuo is in spuo is est ctata ī o· vide ī spōdeo·

Desterno· ex de & sterno nis componiē desterno
nis strauī· id ē valde vel deorsuꝫ sternē· vel de est
ibi ppriatīm quasi a pace vel pactu remouere vel sel
lā auferre quod & desellare dicit· Et ī hac vltima
significatōe sumit geñ· xxmj· vbi dicitur· Introdu
xit eum in hospitium ac destrauit camelos· id ē sel

Destino Teneo compo ctas & sarcinas dposuit
niē cū de et mpositas· dicit destino nas· id est le
gare· mittere· deputare ascribere significare· Et ide
componiē pdestino nas· Quidam tamen dicūt pp
destino componiē a de et stino nas quod non est ī
vsu· sz pri? dictū pualet· et cor· sti destino · vnde
ouidi? meta Destinat ipio clarꝫ pnūcia vezi Fama

Destiti est pteritū de desto stas et de desisto stis
esto stas destiti in sto stas est et corri· sti

Destraui est pteritū de desterno nis · quod cōpo
nitur a de et sterno nis· et tūc scribitur p s· Est eti
am preteritum de dextro tras· et tunc scribitur p

Desueo sues in sueo sues est x· dextraui

Desultor in salio salis est·

Desum dees deest deerunt· in sum es est vide

Desuo suis in suo suis vide

Desup si sequiē casus vt de sup terzam due ptes
sūt sicut supꝰ dixi in secunda pte ī capitulo de sup

Detento tas freqn· de detineo nes nui tentum ten

Deterior A deterzo is dicit hic tu v· mutata i in o
et hec deterzior et hoc deteri? ·id est peior· et deter
rimus ma mū· id est pessimus· Et hinc aduer· dete
rius rime· Et a deterior deterioro ras· id ē peiorare
Et nota qꝫ detero ponit in oparōne p positō pdi
ctoꝝ noīm vt detero deterioꝝ deteriꝰ? zc·

Determino nas a de et ēmino nas pponiē verbuꝫ
factū· et ē determinare definire terminos auferre·

Detero is triui tritum deterere· id ē valde terere
Item detero teris triui deterere· id est peiorare vl

Deterrimus in deterior vide peiorari

Detestor staris a de et testor componiē· Et est de
testari valde testari detestare vel execrari maledice
re abominari · vnde hic et hec detestabilis et hoc

Detineo nes nui tentū· a de et teneo detestabile
nes componiē· et est detinere remorari impedire vl
deorsum vel de suo ppposito tenere· et corripit ti·

Detonsus sa sum a detōdeo es quod cōponiē a de
et tondeo detonsus sa· i· nō tonsus

Detractō· A detraho his xi ctū dicitur hec detra
ctio onis Nota qꝫ detractō consistit in adnichi
lando vel diminuendo bonū alterius· vnde haymo
dicit· Detrahere est aliorꝫ bona inuertere vel nega
re· vel sic· Detractō est reuelatō defectus absētis
pximi facta alicui vt ipm in bono minorē extimet
Et secundū has duas notificatōnes distinguuntur
sex species detractōis· tres scōm primaꝫ et tres se
cundū scāz· Tres pme sumūtur respectu boni· se
cunde tres respectu mali· Respectu boni cū quis
negat bonū alterius· aut tacet vbi nō debet· aut in
uertit· Respectu mali cū reuelat vbi nō debet alte
rius peccatū siue malū· aut aggrauat· aut fingit qđ
nō est· vnde quidā· Cum nego iam factū· taceo pū
to reuelo· Aggrauo delictū noua cudere cū mala
copor· Contra detractores dicit hieronim? ad
rusticū monachū· Si vis me corrigi delinquentem.
apte increpa tantū ne occulte mordeas. Quid em̄

mihi ꝓdest si aliis mala mea referas si me nesciẽte
peccatis meis imo detractõib⁹ tuis aliũ vulneres
& certatim omnibus narres. Sic singulis loq̃ris q̃
nulli alteri dixeris. hoc eñ nõ est emẽdare me. sed
vicõ tuo satisfacere. Itẽ bernhard⁹ in secũdo libro
de ꝑsideratõe ait. Ꝑcero detrahẽ aut detrahentem
audire quod hoꝝ damnabili⁹ sit. nõ facile dixerim
Et hoc intellige si eum inducat ad detrahendũ. vel
saltẽ placeat ei detractõ ꝓter odiũ eius cui detra
hit. quoniã de⁹ odit eos dicẽs in cãticis. Recti in
quit diligũt nos. bona ꝓfecto cõsolatõ cũ blasphe
mamur a malis benefacientes. si recti diligunt nos
oñino sufficit aduers⁹ os loquentiũ iniqua. Opi-
nio bonoꝝ cũ testimonio conscie. nõ veniat anima
mea in cõsilia detrahentiũ. quoniã odit eos de⁹ di
cẽte apostolo. Detractores deo odibiles. quã sẽtẽ
tiã de⁹ loquens in psalmo cõfirmat. Detrahentẽ i
quit ꝓximo suo hũc ꝓsequebar. Nec miꝝ. cũ id ꝑ
pue viciũ caritatẽ q̃ deus est & q̃dem ceteris acri⁹
impugnare & ꝓsequi cognoscaẽ. quẽadmodũ vos
quoq; potestis aduertẽ. Omnis qui detrahit primũ
q̃dem seip̃m ꝓdit vacuũ caritate. deinde q̃d aliud
detrahendo intẽdit. nisi vt is cui detrahit veniat i
odiũ vel cõtemptũ ipsius apud quos detrahit. Fe-
rit ergo caritatẽ i oñibus qui se audiũt lĩgua ma
ledica. & ꝑcutit in se ipsum necat fundit⁹ & extinguit.
Nõ solũ aũt in ꝑsentibus sed etiã in absentibus vni-
uersis ad quos volãs verbũ forte ꝓ eos qui ꝑsẽtes
sũt puenire cõtingit. Coꝝ siq̃dẽ felle liuoris amarũ
p lingue instrumentuꝫ spargẽ nisi amara nõ potest
dicẽte domino. Ex abundãtia cordis os loquit̃. Et
sũt spẽs pestis huius. dũ alii quidã nude atq; ireue
renter vti in buccã venerit. vir⁹ euomãt detractõ
nis. Alii aũt quodã sil'ate verecundie fuco cõceptã
maliciã quã retinẽ nõ possũt obumbrare conanẽ. vi
deas alta ꝑmitti suspiria. sicq; quadã cũ grauitate
& tarditate vultu mesto. dimissis supcilius & vo-
ce plangẽti egredi maledictũm. Et quidẽ cãto ꝓ
suauibiliorẽ. quãto credit̃ ab his qui audiũt corde
inuito & magis cõdolẽte affectu. q̃ maliciose pro
ferri. Doleo inquit vehemẽt ꝓ eo q̃ diligo eũ sa
tis. & nũq̃ potui de hac re corrigẽ eũ. dũ alius quí
dem michi ait. bene ꝑtũ fuerat de illo istud. sed
p me nunquã innotuiss; at quoniã p alteꝝ patefa-
cta res ẽ. veritatẽ negare nõ possũ. Dolẽs dico re
uera ita ẽ. & addit grande damnũ. Nam alias q̃dẽ
in pluribus valz. ceteꝝ i hac ꝑte vt veꝝ fateamur ex
cusari mime pt̃. vide etiã i vilis. & i derideo. & in
Detrabo bis in trabo bis vide ¶ ꝑceptum
Detrecto ctas q̃d etiã detracto dicit̃ ex de & tra
cto ctas. vide in tracto ctas
Detrimentũ ti. ge. neu. damnum. iactura. diminu
tio. & derivat̃ a detero is
Detrus⁹ sa. sũ. a detrudo dis. & est detrusus. in-
clus⁹. expuls⁹. & ꝓd penult̃.
Detudi pnl'. cor. ẽ ꝑteritũ de detũdo dis
Deubo bis in vebo bis. est
Deuex⁹. a deuerto tis dr deuex⁹ xa. xũ. i. inclinat⁹
incurvat⁹. in rotundũ versus. quasi deuersus. vel
dicit̃ a deueho. qr vndiq; decorsũ vehat̃. & compat̃
xñ hec deuexitas atis. Et nota q̃ celũ ꝓprie dr cõ
uexũ vel deuexũ. vel siq̃d aliud ita factũ sit
Deuio as ex de & vio as. ꝓpo. i. exorbitare. extra
viã ire. vnde deui⁹ a. um. Et est idẽ deuia q̃ auia.
q̃si loca secreta extra viã a via remota
Deuns. a decẽ & vns vel vncia ꝓpo. hic deuns tis
i. decẽ vncie. vl q̃ melius ẽ vndeci vncie. q̃si vncia
dẽpta de asse. & tũc opor. a de. qr ei desit vncia ad
libram. Persi⁹. Pergant auidos sudare deũtes.
Devoto as aui are. i. ꝓ furore maledicere. exhora
re. devotõem sanctis auferre. Vnde pũ. xx Ruma
est homis devotare sanctos. secundũ vnã literã. Itẽ
devotare. id est. emissũ votũ infringere. freq̃nt⁹ vo
uere & tũc est freq̃n. hui⁹ verbi devoueo es. devo
tũ tu. v. in o. mutata. & fit devoto as. & pd. pnl.
Deꝰ dicit̃ a greco theos. quod signat metũ. & in
de mutata o. in u. & d posita ꝓ th. dicit̃ de⁹. qr ti
mor sit omib⁹ rebus colentib⁹ eum. vel dicit̃ a do
das. quia dat omia ꝑmoda omnib⁹. vel a diligo qr
omnia diligit. & nichil odit eoꝝ q̃ fecit. vel dicit̃ a
desũ dees ꝓ detractiũ. quia nichil ei desit. Nota q̃ de
us dicit̃ essentialit̃. vt vn⁹ de⁹. Abusive psal'. Dii
eoꝝ demõia. Partitie Psal'. Dii estis. Et alibi. Dii
fortes rẽ. Et hoc tripliciter. ꝑmo similitudis repre-
sẽtatione. vt Exodi vii. Ecce constituo te deum pha
raonis. Potestative. Nõ detrahes diis. i. ꝑlatis. Et
meritorie. Dij fortes rẽ ¶ Et scias q̃ largo modo
sumit̃ derivatõ. & nõ ꝓprie. q̃n dicit̃ q̃ de⁹ deriva
tur a theos. Itẽ scias q̃ de⁹ facit vẽm in e. sez dee.
& nunq̃ de⁹. Tamẽ aliq̃n ntũs ponit̃ ꝓ vtio. sicut
agn⁹ ꝓ agne. vt agn⁹ dei qui tollis peccata mundi
Itẽ nota q̃ in ntõ. dtõ & ablatõ pluralib⁹ istius no
minis de⁹. duo i. ꝙglutinant̃ in vnũ longũ i. vñ de
beret scribi & ꝓnũciari tantũ ꝑ vnũ i. sed scribũt̃
ibi duo i. sed tm̃ ꝓnũciat̃ vnũ. Scribunt̃ ibi duo i:
duabus de causis vel cã differẽtie. Si eñ scriberetur
di dis ꝑ vnũ i. viderent̃ esse ꝓpositões inseparabiles
vel ꝓpositõ & nõ nomen. vt ergo ex ipsa scriptura
ꝑpendat̃ q̃ nõ sint ꝓpositões. institutũ est vt duo
i. scribant̃ ibi. sed tm̃ pronũciet̃ vnũ. vel de consue
tudine antiquoꝝ. Solebãt eñ veteres gẽminare vo
calẽ lõgã quãtũ ad scripturã. licz tm̃ vnã pronũcia
rent. nec fiebat illa geminatõ scripture. nisi vt scri
ptura vocalis producta esse ostenderet̃. In hoc er
go sequẽdo veteres seruam⁹ antiquã ꝙsuetudinez
q̃ scribi⁹ dii & diis ꝑ duas vocales. & pronũciã⁹
vnã tm̃. & sil'r i ntõ dtõ & ablto plib⁹ istis ꝓnois
is ea fit sineresis. i. ꝙglutinatõ ei. in i. & tamen scri
buntur ibi duo i. licz tm̃ vnũ pronũcietur. & fit ta
lis scriptura ꝑdictis duabus de causis. scz vel de cõ
suetudine antiquoꝝ ꝑdicta vel causa differẽtie. ad
is & i. verbũ impati modi scdz hug. vide i tercia p
te vbi agitur de dtõ secũde declinatõis. Magister
aũt bene dicit. q̃ diresis est diuisio vni⁹ sillabe i
duas. Per hãc figuraꝫ sumitur bisillabe hoc nomen
dii. quod est monasillabũ in hoc versu vsuali Scri
be dii lege di si vis vrban⁹ haberi. Et signat multa
de⁹. sicut patz in his versib⁹. Dat natura deũ. dat
gratia dat dominat⁹. Esse deos error est simulacra
reat⁹. Iust⁹ hõ fertur de⁹. angel⁹ & pater almus.
Spirat⁹ ille malus. de⁹ est quãdoq; vocat⁹. Scire
etiã te uolo q̃ damascen⁹. xii. ca°. primi libri dicit.
Theos. i. deus dicitur. uel ab eo q̃ est theim id est
curẽ uel fouere unijsa. qz scz ꝑ omia uadit omnia
saluãs & contin̄s. Vel ab ethim q̃ est ardẽ. quia
de⁹ noster ignis ẽ consumẽs omnẽ maliciã. Deut.
iij. Vel dicit̃ a theaste quod ẽ ꝑsiderare uel uidere
quia omnia uidz. Nulla eñ eũ latẽt imo cũ est cõ
tẽplator. Vide in genu & hymen & in iupiter & i
ereo & in credo ¶ Et scias q̃ cũ dicitur deus de⁹
est ibi geminatõ. sed non compositõ quia tm̃ valet
geminatõ ista si est compositõ quantum si non est
cõpositõ. & ideo cũ nichil mutz talis cõpositõ. iu
talis ẽ et recusãda ¶ Itẽ scias q̃ de⁹ incõmutabil⁹

semper in se existens · presentialiter·potentialiter essentialiter est ī omni natura siue essentia sine sui diminutõe·et in loco omni sine circũscriptõe.et in omni tpe sine mutabilitate.et ideo in sãctis spiritibus & aiabus est excellenti?·sz p gratiã habitans & in homie xpo excellẽtissime ī quo plenitudo diuinitatis habitat totaliter ut ait apostol? Itẽ sicut dicit aug?. Tps est omib? rebus cã essẽdi ordo viuendi·ratõ intelligẽdi· Itẽ sicut dicit gregorius ī xxii·moraliũ·Sũt pleriq; ita hebetes vt formidare nesciant·nisi qđ corpaliter vidẽt·Vñ fit vt deũ nõ metuãt quẽ videre nõ possũt.Sed quis de deo ista vel desipiens suspicet· qui nimirũ cũ sit semp omipotens·sic intendit omnib?·vt assit semp singulis·sic adest singulis·vt simul omnib? nũquã deliquam si quosdã peccãtes deserit·iisdẽ tamẽ ipsis adest p iudiciũ quibus deesse cernit p auxiliũ·sic itaq; exteriora circũdat vt interiora ipleat·sic interiora implz vt exteriora circũdet.sic sũma regit vt ima nõ deserat·sic imis pns est vt a supiorib? nõ recedat·sic latz ī sua specie vt tamen ognoscatur ī opatõe·sic ognoscit in suo ope·vt tamẽ comphẽdi nõ valeat a cognoscẽtis extimatõne·vide ī prescio & ī pdã Itẽ qlit de? sit ī oib? creaturis eẽntialiter & ab eor? sordib? nõ cõtamineẽ dicã in sol

Deuterogamia· Deuteron cõponit cum gamos· quod est vxor vel nuptie·& dicitur hec deuterogamia mie·id est·secunda gamos·sz secunde nuptie Eedẽ dicũt dygamia & bigamia mie·

Deuteron grece latine dicit scõm & nomia vl' noma lex·Vnde qdã liber dict? est deuteronomiũ mij id ẽ secũda lex·qr replicat ea q̃ dicta sunt ita tñ qp videt noua lex·& ẽ pfiguratõ euãgelii

Deuteronomiũ mij.ī deuterõ ẽ Inuenit etiã deutero mi?·vñ ī aurora dr·Hoc nomie deuteromi? lex esse secunda

Deuteroseis sis fe·ge·i·nouitas·& dr a deuteron·

extera Ado das dicit hec dextera re·quod per sincopã dicit dextra tre·quia ipsa pignus pacis & testis fidei solet dari vel quia ea damus Et a dextera dicit dexter tra trũ·id est ex dextra pte existens vel bon?·ꝓpicius ꝓsper·Et ꝓpat dexter terior ti?· quod regulariter deberet facere dexterrimus · sed irregulariter formatẽ sicut sinistrim?

Dextimus in dextera est

Dextralia·ornamẽta q̃dam q̃ sunt cõmunia viris & femis larga & ampla & ante manicas portãtur & iungunt vno clauo & dicũt a dextra

Dextralis·A dextra dicit hic & hec dextralis & hoc le·vñ dextralis dicit securis dextre habilis

Dexterari? rii·i.equ? a dexta.qr p dexterã ducit· extro as aui dicit a dextra·& opo.addextro as aui·id ẽ p dexterã ducẽ· & scribit dextraui e? pteritũ p x··sz qñ est ptezitũ de desterno nis qđ opo·a dc & sterno·tũc destraui scribit p s·

Dextrocerũ rii ornamẽtũ dextre q̃i dextrociriuz·a dextra & cyros qđ ẽ mã?·& ẽ torq̃s aure? vt dict

Dextrorsũ·i·ī dexterã ptẽ vel ꝟsus dexterã ptem a dextra & orsũ vel versũ opo·& est adũbiũ

Dextrouersũ·id est in dexterã ptem vel vers? dextrã ptem a dextra & versus cõponit

Di & dis sunt ꝓpositõnes q̃ nõ inueninnt p appositõez·sz in cõpositõe tm. Cuz quibus aũt dictõibus cõponat di & cũ quibus dis dictũ est sup ī pma pte de orthographia ī cap·de sillaba vbi egi de s

Dya apud grecos plures significatões habz·secũ dũ em̃ qp scribit p y·grecũ nomẽ est eiusdẽ significatõis cui? est hoc nomẽ duo· sz quãdo scribit per iotha pẽ esse causalis diunctõ ·vnde sepe ponitur vbi nos ponim? causã. Et potest esse ꝓpositõ greca eiusdẽ significatõis cui? est de apud latinos nã scõm hug·dya grece ·id ẽ duo & scribitur etiã p y grecũ·seo dia·id est de scribitur p i·latinũ

Dyabolaris·cũ dya quod est duo cõponitur obolus quod est medalia·& dicitur hec dyabolaris nisi id ẽ meretrix quasi duob? obolis empta. & potest sepe emi p duobus obolis

Dyabolatori? rii qui p ope suo duos obolos promeretur· & compo·a dya quod est duo & obolus

Dyabol?·Bolos cõponitur cũ dya quod est duo· & dr hic dyabolus quasi duplex morsell? ·mordet em̃ animã & corp?· Vel dyabol? hebraice dicitur deorsũ fluens·quia superbie pondere deorsũ corruit cecidit·sz grece dicitur criminator·qr crimina in q̃ ipe illicit ad deũ referat· Vel quia electorũ innocẽtiam crimibus fictis accusat·vnde dyabolicus cacum Et scias qp crisostõ? dicit in omel Erat hic ihus ejiciens demoniũ·nec em̃ iquit potest quis fortis vasa diripe·nisi alligauerit fortẽ prius zẽ fortẽ dicit adũsariũ nostrũ quãtũ ad nostrã infirmitatez nõ quãtũ ad suã virtutẽ· Deinde fortẽ dicit nõ vt terreat nos·sed vt solicitos magis esse faciat nos· nec em̃ debz hostẽ timere fortẽ qui habz principem fortiorẽ·sed qp vigilem? & laborem? vt in fiducia principis maioris cõtemnamus aduersariũ fortem Nam sicõtemnim? eũ manifestũ est qp fortiores illo sum?·si aũt negligimus ille fortior inuenitur·nã quãuis sit infirm? fortior tamen est homie negligẽte· Fortẽ em̃ dyabolũ nostra negligentia facit·non illius potẽtia·vide deide qp sapienter eũ quẽ prius dixit fortẽ·postea ostẽdit ligatum· vt si te audita fortitudo terruit.ligatõ eius nũciata confortz ·Iaz q̃li opprio dign? est tmo magis tormẽto qui adũsariũ suũ ligatũ nõ vicerit·vis faze qp ligatus ẽ aduersariu? tu? cõsidera naturã carnis & spiritus & ītelliges qnon poterat homo carnalis spiritum vincere nisi eũ dominus alligasset· Itẽ aug? in·xx·lib· de ciuitate dei loquens de fidelib? qui reperiuntur ī fine mũdi sic dicit· In cor? sane qui tũc futuri sunt sanctor? atq; fideliũ compatione quid nos sumus quando quidẽ ad illos pbãdos soluẽt tãt? inimic? cũ quo nos ligato piculis tantis dimicam?· vite ī demõ & in miraculũ & in mirmicoleon

Dyacon. Dyacones grece latine ministri dicũtur· quia sicut in sacerdote cõsecratõ·ita ī dyacono misterii dispensatõ habetur· Et declinatur etiam hic dyaconus ni·& hic dyacon vel dyacões nis· vnde hic dyaconatus tus tui·idẽ officiũ vel ordo dyaconi·& cõpo.cũ sub vel ypos· vel archos & dicitur subdyaconus·ypodyacon?·archidyacon? Et scias qp opposita inueniuntur declinata tot modis sicut & simplex Ado dyaconũ primz assistere sacerdotib? & ministrare in omnibus q̃ agũtur ī sacramentis xpi sz ī baptismate·ī crismate·ī patena et in calice·oblatões quoq; inferre·et disponere ī altari·oponere etiã mẽsã dei et vestire·crucẽ ferre et pdicare euãgeliũ et epistolã·Nã sic lectoris? ver? testamentũ ita et dyaconib? nouũ pdicare pceptũ est

Dyadema·a dya quod duo est et demo mis opo· hoc dyadema atis·id est regia corona·quia duo de mat sz principiũ et finez· et differt a serto et corona·quia sertũ est quod fit de floribus insertis·Corona dicitur quilibet circulus capitis de quocũq;

metallo. Dyadema vero tñ de auro & lapidibus pcōsis. vel dyadema ꝓpo. a dya quod est duo. & demas quod est ornans. qz vtrāq; ptē capitis ornat. vel diadema ꝓponiē a dia quod ē de. & demos qđ est diūgere vel ligare. quia tale ornamentū i circū actis extremitatib? retro astringiē. & postea ligatur. & est regū & matronaꝝ ornamētū Vnde versus. Virginis est fertū. cleriq; corona poete Laurea. rex gestat dyadema vel īdupator Mach. libro ꝑmo ca. xi. Et īposuit duo dyademata capiti suo.

Dyafonosis. vide i ārta ptē i ca. de coloꝛib? rhet.

Dyaletica. a dya quod est duo & logos qđ ē sermo diciē hec dyaletica ce. ārsi dualis sermo. qz dyaletica disputatō tota versaē & finiē inter duos s. inter ꝯponentē & respōdentē. nō eñ est ibi necessarius iudex tercii? vt in causis agēdis. vel dicitur dialetica a dia quod est de & lectos qđ est dictio quia in ea disputaē de dictis. & scōm hoc debz scribi dia ꝑ i. latinū. vel diciē dyaletica a greco verbo dyalegiste quod est disputare. Inde dyaletica quasi ars disputatoria. vnde dyaletic? ca cū.

Dialis. a dies diciē hic & hec dialis & hoc le. vt dialis ab? i. quotidian?. vñ dict? ē dialis sacerdos

Dyaliton quoddam scema est. vide in Clouis. quarta ptē in tractatu de scemate

Dyalog? gi. pnlē. coꝛ. i. dualis sermo scz q̄ versaē int duos. & dr a dya quod ē duo & logos sermo.

Dyamas mantis mas. gn̄is lapis est p̄ciosus. & habet ꝑ. in obliq̄s sed nō m nēo. vnde diciē in doctrinali. Ex as est atis. elephasq; gigasq; dat antis. Et diamas adamas zē. & coꝛ. pnl̄. diamas

Dyametꝛ? tri. ge. ne. vel hec dyametꝛ? tri vel dya metros. & in masc'lio gn̄e i ueniē hic dyameter tri. id ē recta linea p cētꝛ ducta i duas eq̄les ptes circulū diuidēs. & diciē a dya qđ ē duo & metꝛos qđ ē mēsura. & coꝛ. me nac̄ aliter. vide in terza.

Dyan grece latine diciē lux vel claritas

Diameron gn̄is neutri est genus liquoris medicinalis a suco moꝛi dictum ex quo conficiē. & cōponiē a dia quod est de & morus

Dyana. a dyan & neos quod est nouuz ponitur hec dyana ane. ārsi noua lux vel claritas. Est eñ lūa q̄ singulis mēsib? facta hebes singulis mēsib? a sole lumen accipit. & sic semp videē eius lux & claritas noua. Similiter hoc nomē ei cōgruit secundū quod p̄est bestiis. clarescat eñ magna claritate. qz floꝛe virgitatis. vel qz ipa est lumināre mim?. quod p̄est nocti in qua discursū suū habēt bruta animalia sicut homo in die. vnde dicit ꝓpheta. Posuit tenebras & facta est nox. oꝛt? est sol & in cubilibus suis collocabunē. vel dyana diciē a dyaneō quod ē diuisio tenebraꝝ. qz radijs lunaribus tenebre silua rū sepaē. vel dicitur dyana ārsi duana. quia ipa ē luna. & luna die ac nocte apparz. Ipsa est & lucina quia luceat. vel quia lucē p̄beat nascētib?. Eadē & tiuia. quia tres habz vias. id est potestates. vñ & tribus fingitur figuris. Est ei dyana i siluis. luna i celo. & ꝑsephona in inferno secundū poetas

Diapēte. i. de q̄nq;. a dia quod ē de. & pēta q̄nq;

Diaphonia. Dia quod ē de. ꝑ. cū phone quod ē son?. & diciē diaphonia. dissonātia vocū

Dyapsalma. Ex dya quod ē duo & psalm? cōponitur hec dyapsalma me. id est. diuisio psalmi Et volūt quidā hoc esse hebꝛeū. & signat q̄ illa quib? interponitur sempiterna esse cōfirmat. Alii volūt eē grecū. & signat mteruallū psallendi vt psalma sit quod psalliē. Dyapsalma vero interpositū in psallendo silentiū. Et sicut simpsalma diciē vocis coplatio in cantādo. ita dyapsalma disiūctō e?. vbi quedam requies distincte continuatōnis ostendiē. scz pausatō. vnde dicit cassiodoꝛ?. Est dyapsalma sermonū rupta continuatō docens vbicunq; reptum fuerit ꝑsonaꝝ fieri mutatōem. Hieroni? tñ confirmat dyapsalma ꝓtinuatōem esse spūssancti.

Dyaptot? A dya quod est duo. & ptotos quod ē casus. componitur dyaptotus ta tū. vel dyptot? ta. tum. scz nomen quod im vno numero & in vno genere habet tantum duas diuersas terminatōnes in diuersis casibus vt tabi tabo

Diaria rie. iugis ventris cursus sine vomitu. Et dicitur a dies. Itē a dies dicitur hoc diariū rii. cibus dici vel preciū. vnde Horaci?. Cum seruis vrbana diaria rodere mauis. Et grecismus. Sūt que sufficiunt in luce diaria sumptus

Dyas dis. fe. ge. i. bimari?. & diciē a dya qđ ē duo

Diasintastica. Sintasis quod est constructō ꝓpocū dia quod ē de. & diciē diasintastic? ca. cū. id ē. de constructōe tractās. vnde & diasintastica illa ps ꝓpl̄. dicitur. vbi tractatur de ostructōe. & coꝛ.

Dyasirtos. vide supza in quarta parte Cripit sti in tractatu de coloꝛibus rhetoꝛicis.

Dyastasis. Dya quod est duo componitur cū stasis quod est status. et dicitur dyastasis scz dissēsio animoꝝ quod quidam seditōem vocāt

Dyastole quedā spēs metaplasmi q̄ alio noie dicitur extasis. vide i ārta ptē i ca. de methaplasmo

Diatim aduer. vide in dietim

Dyellū li. i. secūdū bellū

Dica ce fe. ge. tabula vel cautō vel carta ꝑprie vbi otiē sūma debiti. et noīa debitoꝝ vel debētiū. et ponitur p q̄libz ptē carte. et dicitur a dico cis.

Dicacitas atis fe. gn̄is. bꝛeuis et acuta dictio ad hominum risus. vel immoderata vel multa locutio et dicitur a dicax cacis. quod est loquax

Dicaculus la. lum. id est. aliquantulum dicax. Vñ plautus. Dicacula inquit est meretrix. et deriuatur a dicax cacis. et corꝛipit cu.

Dicax. A dico cas. ōr hic et hec & hoc dicax cis. facet?. vrban?. vel q̄ vbis bñ loquitur. scz facund? loquax. vel q̄ imoderate vel multuz loquitur. et cōparatur dicax coꝛ. cissimus. vnde dicaciter. cius. sime aduer. et hec dicacitas tatis. et coꝛ. i. ante c. siē vezi dicus. maledicus

Diceriū rii. est vērbuz iocose dictum. et dicitur a

Dicio onis. vide in dictō p ct Cdictum

Dico cas caui. care. i. copulare. et dico cas. i. cōsecrare et est hec significatō tracta ex p̄missa. tūc eī cōsecrata est ecclesia. quādo copulata est deo. Itez dico cas. id ē voueo ues. et cōponitur abdico cas dedico cas. indico cas. p̄dico cas. Et est actū dico cū oib? suis ꝓpositis. et deriuatur a dico cis. quod p̄. primā. sz dico cas eam coꝛ. Vnde versus. Qui diis tēpla dicāt qui sūt hi dii michi dicāt. In grecismo aūt dicitur. Hec dico signat cōfirmo copulo sacro. Itē quidā. Prima dico lego tercia dico lego. q̄ versus vtrozūq; verboꝝ. scz tā lego gis q̄ lego as q̄ dico cis. et dico cas diam ostendit

Dico cis xi ctū cere. semel est Memoꝛari pluries Itē dicere accipitur pro signare vel intelligere vnde dictō dicitur quia dicat aliqnid. id est significz vel intelligi faciat. vnde dictionare. id est dictōes coniūgere ad constructōnem oratōnis faciendam Dico cōponitur. Addico cis. i. deputare. destinare ascribere et constringere. vnde addictus cta ctuz

id est·deputatus·astrictus Horacius· Nullus addictus iurare in verba magistri·Item cōdico cis·id ē simul dicere·q̄si odere & statuere vel decernē·vbi nō vn? sed plures dicunt vel vbi vnus plura dicit Itē contradico cis·i.dicere contra·Item dedico is id est·rem dictam denegare·Itē edico cis· id est p̄cipe·& est regū vel imp̄atoꝝ·Itē indico cis·id ē·p̄cipe vel annūciare·& est sacerdotū qui festa indicunt populis & ieiunia. vnde vers?·Edictū reges indicit festa sacerdos·Itē interdico cis·id ē p̄hibere quasi interī dicere·Itē p̄dico cis·id est ante dicē Item obdico cis·i·contradicere·Itez redico cis·id est iteꝝ dicere·Itē dico cis oponit cū bene & male & dicit benedico cis & maledico cis·q̄ in eodē sensu cōstruunt cū dtō & actō·Idez em̄ est benedico vel maledico te & benedico vel maledico tibi ¶Et nota q̄ dico cis & omnia ei? opposita sūt actiua·benedico tamē & maledico scōm q̄ ostruunt cū dtis neutra sūt·& scōm q̄ ostruuntur cū actis actiua sūt·& omnia faciūt p̄teritū in xi & supinū in ctuz & omnia p̄ducūt hanc sillabā di vbiq̄·¶Tamen scias q̄ dixi p̄teritū corripit di naturaliter· vñ dicax cis·& mobilia q̄ ponūtur a dico cis·vt maledicus vezidicus·falsidic?·causidic? corripiūt i·añ c· quia hec naturā tenēt magis hui? p̄diti dixi cui? prima naturaliter breuis est· De hoc a sili reqre in scōa p te vbi agitur de accētu verboꝝ q̄i in fine

Dicolos in colon unde·

Dictator a dicto tas dicit hic dictator oris qui dictat. vnde & dictatores dicebant olim quidam honorati valde in romana ciuitate quasi principes & p̄ceptores·vnde hec dictatura re·eoꝝ honor

Dictio·a dico cis dicit hec dictō onis· & dicitur dictio quia dicat aliquid·id ē sīficet vel intelligi faciat. Vnde dictōnare·i·dictones iungere ad cōstructōem oꝛōis·Itē a dico cis hec dictio onis·id ē potestas imperiū·& tūc debet scribi penultima p c·solā· & est eius ntūs in raro vsu·Vnde in iudith In dicōne tua domine sunt cūcta posita scōz hug· Pap·etiā dicit· Dictio onis p c solā potestas condicio iperiū Dictō vero p ct·est ps quelibet oratōis sz ntūs q̄n scribit p c solā nō est in vsu.& tunc corripit primam Vnde in auroza dicitur· Celsius aut opibus aut dicōne vehi

Dictito tas verbuz frequētatiū·id est freq̄nter dictare & formatur ab vltimo supino de dicto tas scz dictatu.a mutata in i· & u in o

Dicto Ab hoc vltimo supino dictu u.in o cōuersa fit dicto tas verbū freq̄ntatiū.id est freq̄nter dicere·& est dictare animi conceptōem recta oratōe p̄ferre & ponē·qui hoc mō facit freq̄nt dicit Dicto apo·edicto as·i·palā vel valde dictare

Dictum A dico cis dicitur hoc dictuz cti·& hic dictus tus tui Dictum est qō ōr Dict? est actio vel passio dicendi

Dicturio Ab vltimo supīo de dico cis scz dictu addita rio fit dicturio vbū meditatiū·& corripit v ante r·& caret supino·

Didascalus grece latine magister vel doctor· Iñ hic didascalatus tus tui·i·magistratus Et didascalo las·id est magistrare docē·& didascalicus ca cū id ē magistralis siue doctrīalis·vñ genus qōdam legēdi discipuli ad magistꝝ ōr didascalicū quo boeti? vtit ī li·de oso·vbi plīa magistra boetio discipulo loquit & corsca Vide hoc ī hermeneuticus·

Didim? grece latine dubi? & cor·pnlt Thomas apl'? dict? est didim?·q: diu hesitauit in fide

Didracma me·id ē due dracme vel īsure Mat xvii·Mgr vester nō soluit didracmā Itē mach li· ii·ca q̄rto Portātes argēti didracmas trecētas in sacrificiū herculis·& scribit p c nō p g ī penultīa·

Diduco cis xi·cere ex di & duco cis·& est diducere ī diuersas partes ducere·id est diuidere vl' separe extendere vel subtiliare & p̄ducit du

Diecula le A dies dicit hec diecula le q̄a dies & ponit p̄ qualibet q̄a mora temp̄is & corripit cu·

Dyemeron·Meras quod est dies ponit cuz dya quod est duo & dicit hoc dyemerō vel dyemeruz latinū·id est biduū & est e tercia litera in papia

Dyenniū nii a dya quod est duo & annus ponit ieo es et·i·die facē a dies dicit · & ē verbū excepte actōis·q: soli deo conuenit·vnde diesco cis ī choatiū·& hinc dies & diescit impsonalia· vñ nūc dies·i·dies fit Diescit·id est dies incipit esse

Dierectus cti·id est malus dies dictus sic p̄ contrarium·& componitur a dies & rectus

Dyeresis species est methaplasmi·vide in quarta parte in capitulo de methaplasmo·

Dies A dian dicit dies quia clarus sit vel dies dicit a dijs·quia coꝝ nominibus dies appellant·quia nominibus planetaꝝ quos quidā deos rputauerūt Semp em̄ dies sumit nomen ab illo planeta qui ī illo die habet primā horā·vnde q: sol habet primam horā in die domico dictus ē dies solis vel dies domicus·q: sol maior est & quasi dominus inter planetas & ea die habet primaz horā & sic de aliis·vide infra in sabbatuz·vel dicitur a dijs·q: diuini sit opis·& est incerti gn̄is in singulari dies·sz i pluza li est masculi gn̄is Itē scias q̄ quidaz dies dicit artificialis quidam naturalis· Dies artificialis est claritas solis in aere·vel est spaciū tēp̄is in quo sol vertitur ab oriente in occidentē· Dies naturalis ē spacium diei & noctis·i·spaciū in quo sol p̄cedit ab oriente in occidentē·et itez ab occidente reuertit in orientē Huius diei principiū diuerso modo assignatur·Chaldei et perse a solis ortu faciūt initiuz diei naturalis Egiptii ab initio noctis Rōani a media nocte·Athenienses a sexta hora diei

Diesco scis in dico vide

Diespiter Dies componitur cū pater et dicit hic diespiter tris vel piteris·i·iupiter Et dicit sic q̄si diei pat·vñ macro·de sac· Ipi quoq; romaī diespitē iouem appellabāt·et corripit penultimam

Dieta te penultīa p̄ducta dicit a dies. et est dieta diei itīeratō·vnde dieto tas·id est per dietas ire· vel pendinare Item dieta dicitur obseruatō legis· et vite vel corp̄is dispensatō vel cibus infirmoruz vnde dieto tas·i·custodire conseruare dietas

Dietic? a dies dicit dietic? ca cū.i.regularis . sz se de die in die custodiēs sicut faciūt claustrales·

Dieti aduerbium·i·de die in diem vel p̄ singulos dies quod et diatim inuenit·et deriuatur a dies

Diezenis disiūctō dicitur secundū papiam

Difascio cias in fascia vide

Disertio tis si fertum·id est·diuersis modis farcire implere·a dis et fartio tis· vnde differtus ta tū· Inde differto tas freq̄ntatiū

Differo fers distuli latū ferre·ex dis et fero cōponitur·et est differre p̄rogare extēdē vel diuīsis modis ferre uel dissipare dispgē·Itē differre·i·distare· driam habē. vt hō differt ab asino·et in hac significatōe sepe ī uenitur impsonaliter positū. vnde differens tis omnis gn̄is·Inde differenter tius ·sime aduer·et hec differētia tie·vide etiā ī is ca id

Offerto tas in differtio tis est
offessus in difficeor vide
ifficax cis gñis omnis inuenit̃ ꝑ difficilis & cõparat̃ difficacior illim?· vnde difficaciter cius sime aduerbium· & hec difficacia cie· & hec difficacitas tatis in eodem sensu·
Difficilis· A dis & facilis componitur hic & hec difficilis & hoc le· & cõparat̃ difficilior lim?· & format̃ suplatiu? a gẽo difficilis remota is & addita lim?· vt difficil' lim?· vide i facilli?· vñ difficiliter vel difficulter lius lie aduerbiũ· & hec difficultas tatis· & hec difficilitas· Itẽ scias ꝙ ꝑ faciliter vtimur facile & ꝑ difficiliter vtimur difficile vel difficulter· ꝑ difficilitas vtimur difficultas
ifficillimus in difficile vide
ifficulter in difficilis exponitur
iffidi ꝓteritũ de diffido dis· & cor· fi·
iffido is fisus sũ· ex dis & fido is· componit̃· id ẽ nõ fidẽ· & ꝓducit fi· vide in fido is
iffigo gis fixi· vide in figo
iffido is fidi fissũ findere id est diuersis modis vel in diuersas partes findere· & cõponit̃ a dis· & findo is fidi· & corripit fi in ꝓterito· Hz diffido is· ex dis & fido is· producit fi· Vnde versus· Diffidit ille falce· diffidit non bene fidens·
Diffimo nis ex dis & fimio nis compouit̃· & ꝓducit penultimam· vide in fimio
Diffimitio A diffimio nis dicit̃ hec diffimitõ onis id ẽ termin? demonstrãs qd ẽ cẽ rei· Vel diffimitõ ẽ oratõ exꝓmẽs cẽ rei p substãtialia· vt aial ratõna le mortale exꝓmit eẽ hois ꝑ genus & drias· q̃ sunt ibi substãtialia· & argumẽtat̃ a diffitõe affirmãdo & negãdo· Diffitõ etiã ẽ qdã color rhetoric?· vide i ḡra ptẽ in ca· de coloribus rhetoricis
Diffisus sa sum· penultima ꝓducta a diffido dis· dicit̃ quod est non fidere·
Diffiteor A dis & fateor cõpo· diffiteor teris fessus sũ· qñ diuersa & alia fateri· Iñ diffisus sa sum
Diffodio is fodi in fodio is exponit̃
iffringo is fregi fractũ· i· diuersis mois frãgere ex dis & frango is· a in i· cõuersa & s· in f
Diffugiũ· a diffugio is dr hoc diffugiũ gii· & diffug? a· um· i· i diũsa fugiẽs vel vndiq; fugiens
Diffugus pnl'· correpta in diffugium vide
iffulo las laui· i· fulo dissoluere· & componitur a dis & fulus si· & ꝓducit fu
Dygamus ma mũ· pnl'· cor· a dya qđ est duo & gamos ꝙponit̃ & dicit̃ dygam? q̃ duabus nupsit lez vxoribus· vnde hec dygamia mie· id est· due nuptie· vel ꝓprietas qua aliq̃s dicit̃ dygamus· & acutur mi in dygamia· vide supꝑ in bigam? ¶ Hic põt queri quare secũde nuptie nõ benedicant̃· Ad hoc dico· ꝙ secundũ matrimoniũ q̃uis in se cõsideratũ sit ꝑfectũ sacramentũ· tamen in ordine ad primum cõsideratũ habet aliq̃d de defectu sacramẽti· quia nõ habet plenã significatõem cũ nõ sit vna vni? sicut est in matrimonio xp̃i & ecclesie· & ratõne huius defectus benedictõ a secũdis nuptijs subtrahit̃ sed hoc est intelligendũ quando secũde nuptie sunt secũde ex parte viri & ex parte mulieris siml' vel ex parte mulieris tantũ & non ex parte viri tantum· Si eñ virgo contrahat cum illo q̃ aliã habuit vxorẽ· nichilominus nuptie benedicunt̃· Saluatur eñ aliquo modo significatõ etiã in ordine ad p̃mas nuptias· qr x̃pus &si vnã ecclesiã habeat sponsam· habet tamen plures desponsatas ꝑsonas in vna ecclesia· sz aĩa non põt esse sponsa alterius ꝙ xp̃i· qr cum demone fornicat̃· nec est ibi matrimoniũ spũale· & ꝓpt̃ hoc quãdo mulier secũdo nubit· nuptie nõ benedicunt̃ ꝓpter defectũ sacramenti· De significatõne matrimonij vide in mãtrimoniũ
Digeries· a digero is· dr hec digeries ei· i· digestõ euacuatõ· & ꝙpo· hec indigeries ei· i· indigestio
Digero· a di & gero is ꝙpo· digero is· gessi gestũ id ẽ explicare vel ordinare vel ordinẽ describere· in ceg; ordinare vel exponere vel diuidere ordinati· vel euacuare vel obiectatẽ deponere· quod vulgariter dr sinaliare· qđ fit cũ cibaria et potus i stomacho diuidunt̃· et q̃dã pars purior trãsmittit̃ ad mẽbra ad alimenta vite· quedã grossior mittitur ad secessum· Vnde in ꝑmo regum dr anne· Digere paululum vinum quo maues
Digestibilis· A digero ris h et hec digestibilis et et hoc digestibile· qđ facile digeri potest· Et compo· hic et hec indigestibilis et hoc le· i· non digestibilis· Et compar̃ digestibilis lior sim?· Indigestibilis lior simus· vñ digestibiliter lius sime aduerbiuz et p compositõez indigestibiliter li? sime· et hec digestibilitas atis· et p ꝙpõem indigestibilitas tatis·
Digestista ste· communis geñis q̃ vel que docet digestum· vel qui docetur· & deriuatur a digestũ sti
Digestũ sti· a digero ris· vel a digestus ta tuz dr hoc digestum sti· quidam liber regalis sic dictus ꝑpter legalia p̃cepta ibi excellenter digesta· Vnde hic et hec digestalis et hꝰ le quod ptiet ad digestũ
Digestus· A digero ris dr digestus ta tum· et cõponitur Indigestus· et a digestus dr digestim aduer· i· ordinatim· et hec digestio onis· et compo· in digestio· et hic digestus tus tui· i· digtas
Digitabulũ· a digitus dr hoc digitabulũ li· instrumẽtũ m quod digit? itromittitur quod et digitale dicitur·
igitale vide m digitabulum
igitellus li· di· parus digitus
igito tas· i digitus vide
igitulus li· di· parus digit?
Digitus· A decẽ dicit̃ hic digitus ti· qr decẽ sunt digiti i vtraq; manu vel i vtroq; pede· vel digici dicunt̃· qr decent iũ cti existũt· Nam habẽt i se numer; pfectũ & ordinẽ decẽtissimũ· Prim? dicitur pollex· qr iter ceteros pollz virtute et potestate et grossitudie· Secund? salutatori? vel demõstratorius· vel idex dicit̃· qr eo fere salutam? vel aliquid ioicam? vel demonstramus· Tercius dicit̃ medius vel impudicus· qr ꝑ eũ plerũq; ꝓbri iectatõ exꝓmitur· Idẽ et verpus a verrẽdo podicẽ· pcussit ei deus iudeos i posterioza· et ꝙbriũ sẽpiternũ dedit illis· Nã singulis annis i crucifixione dñi emittunt sagnẽ p posterioza· quẽ cũ medio digito ibi reponẽto & abstergẽdo verst podicẽ et in dict? ẽ verp? quasi ferrẽs podicẽ· vñ adhuc ille digitus i ꝙbrium ostendit̃ iudeis quez si alicui iudeo ostenderis min? vt fertur te diliget· hinc iuuenalis· Mediũq; ostẽderet vnguẽ· Hoc faciebat demetrius fortũesz ꝙ ꝓcẽdebat ei mediũ digitũ i ꝙbriũ hẽ fit iudeis· ꝑ hoc eam contemptibilẽ esse ostẽdẽs· Et hic est ꝙ verp? inuenitur ꝑ iudeo· Iuuenalis· Quesitũ ad fontẽ solos deducere uerpos· glosandũ· i· iudeos· Quart? digit? dicitur anularis· qr i eo solz ferri anulus· Et idem medicinalis dicitur· quia in eo trita colliria a medicis colliguntur Quint? auricularis· qr eo aurẽ scalpim?· vel qr eo solem? aurẽ purgare· Et a digit? deriuatur digitul'? li· Et hic digitell? li· ambo di· Et digito tas· io ẽ· digitos facere vel monstrare digitis· et p compositõem indigito

tas·i·digitos ide vel demonstraze vel nominare

Digma·i·digtas vel nomẽ·dec?·laus gl'a·vide in

Dignitas ẽ alic? hõesta autozitas cul Tpadigma

cũ honoze & verecũdia digna·Itẽ dignitas· dec?

laus·nomẽ.gloria·summus honor scõm papiã·

Dignitosus·A dignoz naris dicit dignitosus sa·

sũ·id ẽ dignus·vnde crisp·sup matb·Cum in illo se

culo caro infirma dignitose aie fuerit subiecta

Dignor naris·natus sũ·id ẽ dignum iudicare di

gnũ habere·Vn de dignus na nũ Et compar·Vn

de hec dignitas·Et dignosus sa sũ·id est dignus·

Dignus cõpo·indign? na·nuz·& compar. vñ hec

idignitas·Dignoz vo cõponit dedignoz naris·&

idignoz naris·i·irasci·& est depo·cũ oib? suis cõ:

positis·& pstruit dedignoz vel dignoz cũ actõ &

ablõ vel gẽo·Sz dign? tm cũ ablõ & gẽo·Et ve

dicit Pap·Dignũ equum congruũ competens

Digredioz deris gressus sũ ex di & gradioz·Et ẽ

digredi in diuersas partes gradi & sepatim·vel di

uersis moꝭs gradi·nũc huc nunc illuc·nũc sursum

nũc deorsũ simistrorsũ ante & retro secundũ bug·

Pap vero dicit·Digressi ab inuicem sepati·

Digredi·id est diuidi·& corripit gre·

Diudico cas ex di & iudico cas·& est diiudicare

diuersis modis iudicare vel deliberare·discernere·

diuidere separe·& est actim·

Dlaboz beris·ex di & laboz beris opo·et ẽ dilabi

diũsis moꝭs·vel i diũsas ptes labi·& poucit la·

Dilambo bis in lambo bis vide

Dilato tas·pnl'.ypducta·vide in lato latas·

Dilatoz toris mas·gñis qui differt·a differo fers

Dilatus dilata dilatum producit Dicitur

penultimam in fero fers vide

Dilectõ A diligo is vel a dilect? ecti addita o·di

citur hec dilectõ onis·vel dicit dilectio a dya qõ

est duo & ligo as.qz i se duo ligat·vel qz a duob?

incipit quod est amoz dei & pximi·Vl'est ethimo

logia·dilectõ quasi duos ligãs vel a duob? icipiẽs

& deriuat a diligo is vt dictũ ẽ Et scias q diligere·

id est discrete a laudib? humanis actus suos ꝯ

trahẽ·Diligere·id est discrete actus suos ad deuz

colligere & reducere·Diligere·id est in debita di

stributõne actus suos trãsire·vt carni debet pabu

lũ necessitatis & vga directoꝭ·Nõ aũt vt eius vi

res anime dominent·& omne quod est in corpe sit

ratõale saltẽ p pticipatõem·Diligere·id est·discre

ta & distincta legis meditatõ vt in pncipio psal'·

Beat? vir zc·& sic legens habet dilectõem·id est·

duoz ligatõem Diligẽ aũt debem? deũ sup oia

& pximũ sicut nosipsos·valde em erzat qui non di

ligit deũ creatozẽ suũ·recreatozẽ·remunezatozẽ·vn

de dicit aug?·Valde em erzarẽ si deũ non amarem

qui dedit michi animã vt viuam.gratiã vt bene vi

uam·sapientiã vt ordinate viuã.& tandẽ daturus

est gloziam vt beate viuã Et scias q dilectõ dei

& pximi ypria virt? est & specialis pioz atqz san

ctoz·cũ cetere vizutes bonis & malis possũt esse

cõmunes scõm aug·vnde qui istis gemmis virtuti

b? cazet alas ad regnũ celoz nõ habet vnde volet

vide in cazitas Et scias q vt quidã pbabiliter dicũt

qui libet sanctus in patria plus diligit se q pximũ

etiã se meliozẽ sed de compatõe ypiquoz ad extra

neos·credo q simpliciter loqndo vnusquisqz plus

diligit extraneũ meliozẽ q consãguineũ minus bo·

nũ·qz plus attendit ordo dilectoꝭ qtũ ad proxi

mitatẽ ad deũ·q quãtũ ad proximitatẽ ad seipsuz

qmuis vtrũqz oporteat q attendat·vnde de equa

liter Lonis pl? diligit proximiozẽ·sz de inequalib?

pl? diliget meliozẽ·Itẽ vt dicit augustin? quattu

oz diligenda sũt·vnũ quod sup nos est sz de? Al

terz quod nos sum?·Terciũ quod iuxta nos est sz

proxim? Quartũ quod infra nos est sz corp?. De

secũdo & quarto nulla pcepta dãda erant sz vt di

ligerem? nos vel corp? nostrz· Precipitur aũt deus

diligi & pxim?.vt aũt quicũqz se diligat·pcepto

nõ est opus qntũlibet em homo exardat a caritate

remanet illi dilectio sui & corpis sui·qz nemo vn

quã carnẽ suã odio habuit·Nã viri iusti qui corp?

suũ cruciant nõ corpus sz corruptiones ei? & pon

d? oerũt Quod aũt dictũ est in secundo & quar

to·id ẽ de dilectõe nostri & corpis nostri nulla p

cepta dãda esse·intellige sz specialia & dimissa·qz

cũ illo vno sz in dilectõe proximi iuxta nos existẽ

tis totũ continet·& qz id quod nos sumus & qõ

infra nos est·ad nos tantũ ptinẽs nature lege dili

gim? que in bestiis etiã est·Ideo & de illo quod su

pra nos est & de illo quod iuxta nos est diũsa pce

pta sumpsim?·In quoz altero hui? quod sum? &

illi? quod infra nos est dilectõ continet·& vt ge

neraliter dicã noie proximi quilibz viatoz & quili

bet homo vel angelus cõprehensor continet·vide in

proximus & in zelus & in amoz & in scandalum·

Item de perfectione caritatis vel dilectionis·

dicam in perfectio et in inimicus Et nota q cum

dicitur·Diliges proximum tuum sicut teipsum·

tradit & diligendi ratõ & dilectõis mod?·Ratio

quidẽ diligẽdi tãgit ex eo q proxim? nominat pro

pter hoc ei debem? alios ex caritate diligere·quia

sunt nobis proximi·& secũdũ naturalẽ dei ymagi

nem & secundũ capacitatez glorie·Nec refert tez

dicat proxim? vel frater vt habet in pma iohannis

nj·vel amic?·vt habet leuit·xix·Quia p omia hec

eadẽ affinitas designat Mod? aũt dilectõnis tãgit

cũ dicit.sicut teipm quod nõ est intelligendũ qtũ

ad hoc q aliquis proximũ equaliter sibi diligat.sz

similiter tibi·& hoc tripliciter·Prio quidez ex par

te fis. vt aliquis diligat proximũ ppter deuz sicut

et seipm ppter deum debz diligẽ·vt sic sit dilectõ

proximi sancta·Secũdo ex pte regule dilectionis·

vt sz aliquis nõ cõdescendat proxio in aliquo ma

lo·sed solũ i bonis sicut et sue volũtati satisfacere

debet homo in bonis·vt sic sit dilectio proximi iu

sta.Tercio ex pte ratõis dilectõnis·vt sz aliquis

nõ diligat proximũ ppter ppriaz utilitatẽ vel dele

ctatõez· sed ea ratõne q velit proximo bonũ sicut

vult bonum sibiipsi·vt sic dilectõ proximi sit vera

Nam cũ quis diligit proximũ ppter suaz utilitatez

vel delectatõnez nõ vere diligit proximũ sz seipm

Volo etiã te scire q deũ debem? diligere ex to

ta mẽte ex tota memoria·ut absit obliuio· Et ex to

to corde.i· intellectu·ut desit error· Ex tota anima

id est·uolũtate·ut tollatur omis cõtraria affectio

scõm augustinũ·vel ex toto corde·i·sapienter· Ex

tota anima·i·dulciter· Ex tota mẽte·i·fortiter dili

gi debet de?·Itẽ qz imensus est deus·sine mensura

diligendus est deus·ut cũ eum multũ diligim? pa

rũ nos diligere fateamur·Nullusqz loc? i nobis re

maneat uacuꝰ·qui dei dilectõe nõ repleat·sz mens

lingua·manus·ei? dilectõez resonẽt·Scias etiaz q

qua quelibet pars est impfecta in seipsa pfectõez

aũt habet in suo toto·Ideo etiã naturali amoze ps

plus tendit ad conseruatõem sui totius q suiipsi?

vnde naturaliter homo opponit brachiũ ad defen

sionẽ capitis·ex quo pendet salus totius·et ide est

etiã q; pticulares homines seipsos mõrti exponũt. pro conseruatõne cõmunitatis cuius ipsi sũt pars Quia ergo bonuz nostz in deo pfectũ est. sicut in causa vniũsali p̃ma & pfecta bonoz. ideo bonum in ipso esse magis naturaliter complacz q; in nobis & ideo etiaz amore amicicie naturaliter de? plus ab homine seipso diligit. & qz caritas naturam perficit. ideo etiam secundũ caritatẽ deũ sup̃ seip̃m homo diligit. & sup̃ omia alia pticularia bona

Dylema. A dya quod est duo & lema vorago cõponit hoc dilema matis quedã argumentatõ que a q̃busdã vocat complexio. qz vndiqz cõplectit adũ saziũ. A quibusdã vero cornut? silogismus. & dicitur dylema quasi duplex vorago. qz dupliciter. id est verũqz vorat aduersariũ. Quancũqz ptem eiñ concedat vorago. i. icõueniẽs incurrit. & p̃ducit le.

Dilibuit. id est. vnguento vnxit. p di scribit. Dilibũt oleo vngunt. vide in dilibuo is

Diligo gis lexi lectũ. i. amare. & compõit a di & legõ gis. & est amare pprie in malo. diligere in bono. vnde hic dilect? ct? ctui. & dilect? cta ctuz. & hec dilectõ onis. et hic & hec diligens tis. id est studiosus sedulus. & compat diligens tioz simus. vnde diligent tius sime aduerbiũ. & hec diligẽtia

Dilituit. i. latuit. vnde dilite ptie. vide in dilectõ

Dilucco ces ex di & luceo ces. & producit hãc silabam lu. vide in luceo luces

Dilucide adũ. i. discrete. plano sermone. euidẽter

Dilucido das. ex di & lucido das i lucido vide

Dilucidus da dum. id est elatus & aptus. & compat dilucidus dioz dissimus. vnde dilucide di? dissime aduerbiũ. & deriuat a dilucido das. quod cõponitur a di & lucido das.

Diluculascit. i. dilucescit incipit

Diluculũ li pnl'. coz. tp? illud cũ incipit pua lux et a nocte diuidi. & dicit a diluceo ces secundum hug: Pap̃. vero sic dicit. diluculũ aurora

Diludiũ dij loc? vbi diũsi ludi exercẽt. vel ludus diusus & diuers? ab alio. vñ horaci? i epi. Displiceat ille loc? clamo & diludia posco. & opo. a di & dilut? a. ũ. a diluo is dicit. & est dilut? lud?. dispatus liquid?. vel ppter liquiditatem diusus. & compat scõm q; est nomẽ. Itẽ dilut? m omm sig ficatõe sui verbi muenit & producit lu. Vnde pius

Dilutas queritur geminet qz fistula guttas

Diluuiũ uii. cathaclism? nimia aquaz mũdãtia vl' destructõ. & pprie ex nimia aq̃z mundatõne sic dictũ. qz aq̃z clade oia q̃ mũdauerit diluat. i. commisceat & destruat. Et deriuat a diluo is

Dimensus sa sum. vide in dimetior tiris

Dimetior tiris dimetit? vel dimẽsus sum. ex di & metior tiris componit. & est dimetiri diuersis modis metiri. vnde dimensi?. Dimẽsio onis. vnde E & hec dimẽsionalis & hoc le ad dimensionẽ ptinens. & facit futuz indicati in ar. licet simplex suũ muenias in boz. vt metibor. Vnde pphet. Exultabo & diuidã siccimã & cõuallẽ tabernaculoz dimetiar. Et in euangelio dicitur. Eadem quippe mensura q̃ mensi fueritis remetietur vobis

Dimico cas cui. in mico cas vide & corripit mi

Dimidio as ex di & medio as. vide in medio as

Dimidi?. A di & medi? opo. dimidius dia dium. vnde hec dimidietas tatis

Diminuo is nui nutũ. p vnũ m. a di & mínuo cõponit. & tũc iportat diminutõez. Itẽ inuenit dim mínuo is p duo m. et tũc cõpo. a dis et minuo. id est in diuersas ptes minuo. Nã sicut dicit p̃s. in primo maio. S trãlit i m. vt diminuo p dismínuo. Terẽcius in adelphis. Diminuet tibi cebz. vide in mínuo is

Diminutiũ. A diminuo is dicit diminutiu? ua uũ vnde quoddã gen? vboz est dictuz diminutiũ. quia diminutõez act? sui verbi signat. De quo dictũ est in tercia pte in tractatu de specieb? verboz. Et qõ daz genus nominũ dicit diminutiũ. de quo dixi in tercia pte in tractatu de speciebus nominũ

Dimitto is misi missũ. cõponit ex di et mitto tis et est dimittere diuersis modis mittere. vel in diuersas ptes. et dimittere. i. parcere. indulgere. condonare. et est etiam dimittere. differre. derelinquere

Dina dine est ppriũ nomen filie iacob

Dinascia vt habet in historiis sup genẽ. ca. de ortu regnoz dinasciã egipti sũmã potestatẽ vocant

Dinodo das. pnl'. põ. cõpo. ex di et nodo das. vide nosco cis noui. notũ. dinoscere de in nodo das id est. discernere. diuersis modis noscere. ex di et nosco noscis cõponit. et non habz g. ante n. Vnde eccle. mj. In lingua eiñ sapientia dinoscitur

Diocesis sis. fe. ge. interpretat gubernatõ. et hoc nõ scõm pprietatẽ verbi vel potestatẽ. sed secũdũ effectũ. et est diocesis pprie baptismalis ecclesie territoriũ et gubernatõ. et dicitur a dia quod est de. vel a dya quod est duo. et cesio. quasi decisio. quia semp decidit et sepatur ab alia diocesi. et corr. ce

Diogenes nis. priũ nomen viri et coz. pnl'. sic et

Diomedes dis pnl'. pou. ppri hermogenes nis um nomen est cuiusdã viri et vt narrat Pap̃. Diomedẽ pagani deũ asserũt. cui? socios in aues conuersos ita se ludificare dicũt. vt suis. id est. grecis colludãt alienos verberẽt. et ad templũ diomedis rostro aquã portãt. sed hoc vel fingunt vel si aquã portant. vel tale aliqd ludificatõnib? fit demonuz q̃ eos a veri dei cultu abstrahũt. Hug. etiam dicit. Diomedes aues dicti sũt a sociis diomedis. quos ferũt fabule in illas aues fuisse cõuersos. Augusti n? etiã in xvnj. libro de ciuitate dei ca. xvi. sic dicit Greci diomedẽ fecerũt deũ. quez diuinus irrogata pena phibent ad suos nõ reuertisse. ciusqz socios i voluceres fusse conuersos. Qui etiã tẽplũ e? aiũt eẽ i insula diomedia. nõ longe a monte gargano q̃ est in apulia. et hoc tẽplũ circũuolare et incolẽ has alites taz mirabili obsequio vt aqua ipleant et aspgant. et eo si greci venerint nõ solũ q̃tas esse vezt et adulari. Si aũt alienos viderint subuolare ad capita tamqz grauib? ictib? vt etiã pimant vulnera re. Naz grãdibus et duris rostris satis ad hec plia phibentẽ armate Et respondz aug?. i eodẽ libro ca. xvnj. Hec vel falsa sũt vl' tã iusitata vt merito nõ credãtur. Firmissie tamen tenendũ est oñipotẽ tẽ deuz posse oia facere que voluerit nec demones opari. nisi qd ille pmiserit cui? iudicia occulta sũt multa. iniusta nulla. Nec sane demões naturas creant nec aliquid tale faciunt. sed speciem tenus que a deo vero sũt creata omutant vt uideanẽ esse quod nõ sũt Et subdit ibidẽ aug?. Socii vero diomedis qz nusq̃ subito cõparuerũt et postea in illo loco apparuerũt pdẽtib? eos vltoribus ãgel' malis i eas aues q̃ p illis sũt occ'te ex aliis locis vbi ẽ hº gen? auiũ. ad ea loca poucte ac repẽte suppositi creduntur esse cõuersi. Qũt diomedis tẽplo aquaz rostris afferũt et aspergunt. et q; blandiũtur grecigenis. atqz alienigenas psequantur mirandu nõ est fieri demonũ instinctu. Quoz itereſt psuadere

deū factū esse diomedē ad decipiēdos hoīes. vt falsos deos cū ueri dei iuria multos colāt. & hoīb⁹ mortuis. tēplis altaribus & sacrificiis q̄ nō nisi uni deo uiuo & vo debēt iseruiāt. vide in miraculum.

Dione. a dian dicīt dione. id ē. ven⁹. qz pulcra sit uel dicta est dione. a matre sua. q̄ similiē dicta est dione. quasi duos nectēs in amore. Nō ei amor potest expleri sine duob⁹. Vel dicitur dione quasi ex duob⁹ nata. Inde dyoneus nea neuz. id est. uenere⁹ Vnde uirgili⁹. Ecce dionei p̄cessit cesaris astrum.

Dyonimū. in noma est

Dyonisius sii. dictus est bachus. Et hinc pluraliē hec dyonisia dicunē festa bachi. vnde dyonisi⁹ dicīē quidā lapis fusc⁹. & rubentib⁹ notis sparsꝰ sic dict⁹. quia &si aq̄ admixt⁹ sit tñ pstrict⁹ nimiū fragrat scōm hug. Pap. vero sic dicit. Dyonisia gēma nigra. mixtis notis rubeis. Itē dyonisi⁹ nisii p̄priū nomē cuiusdā sancti doctoris q̄ ariopagita a vico ciuitatis in quo habitabat dict⁹ est. & iterp̄atur dyonisi⁹ vehementer fugiens vel eleuat⁹. Vel dicīē dyonisi⁹ a dione quod est venus. scz dea pulcritudīs & hos quod est de⁹. quasi pulcer deo. vel dicīē a dyonisia q̄ ē q̄dā gēma nigra valēs cōtra ebrietatē vt dicit ysidor⁹. Fuit igitē vehemēter fugiens de mūdo p p̄fectā abrenūciatōem. Eleuat⁹ p interpretatiōez. Pulcer deo p decorē virtutum Valens peccatoribus contra ebrietatē viciorū.

Dyoscor⁹ cori. masculi gnis pnl'. cor. id est iunius

Dyota dicīē vas vinariū duas aures. id est. duas ansas habens. a dya quod est duo & ota q̄d est auris. hoc alio noīe dr anfora. Et p̄d. o dyota. Vnde grecism⁹. Auris otis tibi sit inde dyota venit.

Dyotrepes pis pnl'. cor. quidā hereticarcha Et interpretatē speciosus insulsus vel decor insaniens

Dyouolares sūt vilissime meretrices pui stipēdii vel dyouole scōm pap. vel he alio nomine dicūē di uoltres vt videē velle hug. vt patebit infra

Dyouole in dyouolares vide

Dyplo a dya quod est duo & plico cas componitur dyplo plas. id ē duplicare. vnde hec dypla ple id est. nota in testamentis signandis

Dyploys. a diplo plas deriuatur hec dyploys ploidis femi gnis duplex vestis. qz sit duplex amict⁹ & est vestis militaris. Psalmista. Sic diploide confusione sua. & corripit i. ante d

Dyplonia. A dyplo plas deriuatur hec dyplonia nie. id est duplex locutō. Et diplonius a um. id est duplicatū. & hic dyplonatarius. id ē duplicator.

Dypondius dii masc. gnis duo pondera scz gen⁹ pōderis ex duob⁹ assib⁹ cōpositū. Vnde in euāgelio. Nōne duo passeres veneunt dypōdio. Et sciendū q̄ pond⁹ vna libra vel vnus as est. vnde & dypōdius dict⁹ est quasi duo pondera. due libre. vel duo asses. & cōponitē a dya quod ē duo & pond⁹

Dypsa se. fei ge. & hec dypsas sadis. & hec dypsis huj⁹ sis vel sidis. gen⁹ est serpētis. & interp̄tatē siti būda. vnde & latine dicīē situla. qz quē mordet siti facit pire. Deutro. vnj. In qua erat serpēs flatu adurēs. & scorpio ac dipsas. vbi dicit glosa. Dipsas gen⁹ aspidis que latine dicitur situla. quēcūq̄z momorderit siti p̄imit vel perit. adeo p̄ua. vt cum calcatē nō videatē. cui⁹ venenū ante extinguit q̄ sentiatur. nec tristiciam sentit moritur⁹

Dyptica ce fei gen̄is tabula manualis. q̄ & puzillaris dicīē & ephimeris. Vnde quidaz. Clerice dyptycas lateri ne dēpseris vnq̄. Et deriuatē a dico cis. vel dyptica dicīē a dya quod est duo & theca q̄d ē positō. quasi duoꝝ theca scz tabule due. Si em̄ plures ibi sint nō p̄prie dicīē dyptica secūdū hug. Papias vero dicit. Diptice tabule q̄bus corruptores amorē suū inscribūt puellis. & p̄du. pi. vnde i. decretis xxiiii. q. ii. canone Sane p̄ferē. circa p̄cipiū dicīē. Et in sacris dipticis scripserunt. quod glosa ibidē exponit dicēs. Diptice a dico cis. vnde marcialis. Clerice dipticas ꝛc. Et dicit eadē glosa. postea q̄ dyptice sunt columne in quibus imagines patrū in suo catbalago ponuntur.

Dyptong⁹ femi gnis. a dya quod est duo. & ptōgos son⁹. Inde dyptong⁹ dicīē cū due vocales iūguntē in eadem sillaba. Nā singule vocales suas voces habent. Quid aūt & quot sūt dyptōgi dixi supra in prima parte in capitulo de dyptongis

Dyptotus ta tum pnlē correpta alio nomine dicitur dyaptot⁹. vñ i dyaptot⁹ vide supra vbi expōitē.

Dira re. id est furia. & dicitur a dur⁹ qz sit dura. Et dicuntur p̄prie eumenides vel erinides in inferno. furie i terra. dire in celo. quasi deoꝝ ire. qz ex ira deoꝝ p̄ueniūt. & est etimologia nō compositoꝝ vel deriuatoꝝ ostensio scōm hug. Pap. vero dicit Dire dee pēaꝝ dicūē malorꝝ vlēces. a dira tractū ē

Dir⁹ ra. um. i. crudelis. re⁹ imisericors. asp. atrox detestabilis. Qz aūt dicitur dir⁹ quasi diuina ira inferatur ira. dicitur etiam dir⁹. i. magn⁹. & p̄d. di vñ q̄dam. Blādicie plusq̄ dira venena nocent

Dirigo gis rexi rectū actū componitur ex di & rego gis. & dicitur dirigo gis q̄si i diūsā p̄tez rego & corripit ri. Psalm. Dirige gressus meos ꝛc.

Dirimo mis remi reptū. i. diuidē. separe. ex di & emo is sponitē interposita r. cā cuphonie. & mutatur e. ī i. ī p̄nti. & cor. di. Lucan⁹ ī q̄rto. Et nō admisse dirimit suffragia plebs. Quare di corripiatē in dirimo & diserit⁹ dictus est supra ī q̄rta p̄te in ca. de methaplasmo & sistole. vide etiam in disertus.

Diripio pis pui reptum. ex di & rapio pis componitur. & corripit ri. Et ē diripe diuersis modis vel in diuersas partes rape. vastare. diuellere

Dirumpo pis rupi ptū. ex di & rūpo pis compōitur. Et est dirūpe in diuersas ptes rumpe. scindere diuidē. vnde dirupt⁹ ta tū. id ē scissꝰ. diuisus. Danielis xmj. Et dirupt⁹ est draco pnlē. producta.

Diruo is rui. ex di & ruo is cōponitur. & est verbū actū. et cor. ru in supīs. et est diruere. destruere in diuersas partes ruere. euertere. deiicere

Dirupt⁹ m dirūpo pis vide

Dirus ra rū ī dira re vide

Drutū est supinū de diruo is. et cor. pnlē. Scz diruptū p pt. est supinū de dirūpo pis

Dis ditis. A dito tas dicitur hic et hec dis et hoc dite. grīo ditis. id est diues. sed neutr⁹ in singulari nō est in vsu vt p̄s. asserit. et cōpatur dis tior tissi⁹ vnde dititer ti⁹ sime adū. Itē hic dis ditis. id ē. pluto. a ditando. qz nostris mortib⁹ orbē suū ditat secūdū hug. Pap. vero dicit. Dis. id ē diues opulēt⁹ hic et hec dis. hui⁹ ditis. et hoc dite debuit facere quod singulare neutr⁹ non est ī vsu. sed pluraliter ditia. et p̄s. in sexto libro dicit In is desinentia lōgā cuiuscūq̄z sint gnis latina ablata s. et addita tis faciūt gtūz vt hec lis litis. hic et hec dis ditis. vnde hi et he dites et hec ditia. cui⁹ ntūm singularez neutrū in vsu nō inueni. deberet tamen scōm analogiā hoc dite esse. Nam ī is finire neutrū nō potest supple si sit declinabile. quod dico p̄pter semis q̄d est omnis gnis sed ideclinabile. Stati⁹. Optataq̄z peō

templa licet tot ditia dõa dabit saciatis posslib?

Oys grece latine dicit bis. Itẽ dis & di sp mueni unt ĩ opõe. cũ quib? ãt dictõib? oponat dis & cũ quib? di dictũ ẽ supꝑ i ꝓma ꝓte ĩ ca. de sillaba vbi agitur de s.

Odiscalcio as aui are. i. calciamẽta extrabẽ. & opo. iscedo dis cessi cedere. i. im ꝙa dis & calcio as. diuersã ptem cedere. & cõponit a dis & cedo dis

Oiscepto tas taui tare. id est disputare. otendere vsurpare. iudicare. & vt dicit isidor? Iudex dict? quasi ius dictãs vel dicẽs popl'o. siue ꝙ iure disce ptz. Iure autem disceptare est iuste iudicare

Oiscerniculũ li. pnl'. cor. ornamentũ vgiale vt ac? cũ qua virgo discernit & diuidit capillos. & dici

Oiscerno is ĩ cerno nis est ꝙtur a discerno nis

Oiscerpo pis cerpsi ptũ cerpe verbum actm̃. id ẽ diũsis modis carpe. id est scindẽ. laniare. euellere. ex dis & carpo pis componitur a. in e mutata

Oiscerpsi ꝑteritũ de discerpo is

Oiscidiũ dii. A discindo is hoc discidiũ dij. i. sepa tio. diuortiũ dictũ ꝙ ꝙs a pacto discedat. vnde di scidios? sa sũ. qui freq̃ns est ĩ discidijs. & qui di= scidia amat. Põt etiam dici dissidium a dissido is.

Oiscict? ta tũ. i. deligat? remiss? icõposit? a di= scigo gis qõ ẽ deligare qõ opo. a dis. & cingo gis. Regũ li. nj. ca. xxii. Nõ gl'eẽ accict? eq̃ vt discict?

Odisciplina A disco vel discipul? dicit hec disciplina ne. qr discit plena. & ẽ disciplia ĩ discipulo. Doctrina in magistro Facultas vel pfessio vel scia in vtroq; & licz sint idẽ disciplia doctria & facultas vel pfessio vel scietia. Scia tamẽ ex diuersitate subiector accipit diũsitatẽ vocabulor. Vel scõz quos dã dr disciplina a displiceo ces. q̃si displicia. qr di= scentib? aliq̃n displiceat. & ide disciplio as. i. docẽ vel vbare. admonẽ vel castigare & inde disciplia t? a ũ. & opo. in disciplinat? a ũ. i. nõ disciplinatus

Odiscipularis in discipulus est

Odiscipul? a disco is dicit h discipul? li q̃ addiscit & hic hec discipula le. & hic & hec discipulat? t? tui. & hic & hec discipularis & h° re Et disciplo las. i. discipulũ docere. erudire. vide in responsum.

Odisco cis didici discitũ ere. id ẽ cognoscẽ vel sciẽ tiã accipe Disco opo. addisco scis addidici. i. valde discere. cõdisco cis. id ẽ simul discere Dediscо scis id ẽ obliuioni tradere Edisco cis. id ẽ eui dẽt trade re. discere. rediscо cis. id ẽ itez discẽ Et nota ꝙ di sco & oposita ab eo habẽt supinũ sz nõ ĩ frequenti vsu Vnde dicit ꝑs. qñ qz disco carere supino. qñq; dicit habere Itẽ scias ꝙ disco & oĩa ab eo oposita faciũt ꝑteritũ in didici & supinũ in discitũ Itez di= sco ꝑ ognoscere actm̃ ẽ & silr ab eo oposita ꝑm ꝙ redolẽt illã sigficatõz Itẽ disco ꝑ cape scĩaz neutr ẽ & similiter ab eo oposita scõm illã significatõnez

Odiscolor? ra rũ pnl'ẽ. cor. id ẽ discũ ferẽs. vñ hie= ro. ĩ ꝓlogo dañ. Cũ vero ad abacuc veñat & ꝺ iu dea ad chaldeã raptum discolor? lectitabat

Odiscoloris cois gñis cõpo. ex dis & color. & cor. co. vide in color Hiere. xxii. Nũq̃d auis disco lor hereditas mea michi Et vt dicit paꝑ. Discoloz aliũ colorẽ hñs mutat? a ꝓmo coloze. nõ hñs colo=

Odiscol? la lũ. pl'r. cor. i. discors rẽ quẽ dẽt hre. a scola ĩdoct? ideota illiterat? a scola diuis? & di uersus. & ꝑt oponi a dis & scola Petri ꝓma ca. ii. Non tantum bonis & modestis sz etiam discolis

Odiscoopio is ex dis & cooꝑio componit̃

Odiscordo das. vide in discors

Odiscors. Cor oponit̃ cũ dis & dicit̃ hic & hec di= scors dis q̃si diuersi cordis. vel quasi deorsũ a cor de alteri? vnde hec discordia die. & ide hic discor dis osus sa suz. Itẽ a discors discordo as aui are verbũ neutr & absolutũ. i. diuersũ cor hrẽ dissentire

Odiscretõ. A discerno nis hec discretõ onis. id ẽ di uisio scientia discussio quarũlibz rez consideratio. ad quid tendãt. & vt dicit quidã poeta. Omnib? ĩ rebus res est discretõ summa. Itẽ discretõ est attri butio actus vel passionis aliquib? cũ exclusiõe ali cui? vel aliquor. vide in narratõ & in zelus

Odiscrimen. a discerno nis dicit̃ hoc discrimẽ mĩs. id est piculũ vite. aliquãdo discrimẽ est capitis. ali quãdo dicit̃ differẽtia sepatõ in duo. vel scõm pa piã. Discrimẽ est piculũ distantia labor a discernẽ do. qr aliquãdo duaz rez sepatõ ostendit q̃ conũ cte esse possunt. vt in ornamentis mulier. vnde di scrimĩnalia dicũt̃ q̃ diuidũt capillos ꝑ mediã frõtẽ

Odiscrimĩnalis. a discrimen dicit̃ hic & hec discri mĩnalis & hoc le. quod diuidit. & hoc discrimĩna le lis. & sunt ꝓprie discrimĩnalia quib? crines diui si religanẽ. qr caput mulieris a viro discernãt. vel capillos inter se scõm hug. vel vt dicit paꝑ. Discri mĩnalia mulieruz capitis ornamẽta. dicta ꝙ caput mulieris a viro discernũt vel crines diuidũt

Odiscrimino nas naui nare. id est diuidere. separe. & dicit̃ a discrimen. & corripit mi

Odiscumbens tis gñis omnis. id est ad discũ sedẽs & fercula sumẽs. a discũbo bis dicit̃. vide in cũbo

Odiscursim aduerbium. id est. passim vel sparsim. a discurro ris dicitur

Odiscurso sas verbũ freq̃ntatiũ. id ẽ. frequenẽ cur rere. & formaẽ a discursu vltimo supino de discur ro ris. discurri discursũ su. v in o. conuersa

Odiscus. A scus quod est rotundũ dicit̃ hic discus disci. i. scutella. q̃ oli et scus dicebaẽ. sic et discus a rotũ ditate. sz nũc disc? dicit̃. qr et escas et fercula apponat. vel potius est ethimologia discus q̃i dãs escas. vnde hic disculus li diminutiũ. et discũbens ad discuz sedens. Et nota ꝙ discus ꝓprie est scutel la et nõ mensa. licet ꝑ ea ponaẽ quandoq; ꝑ meto nomiã. et a discus dictus est discus lud? plumbee scutelle et ipa plumbea scutella. qr facta erat ad si militudinẽ scutelle. et in aerẽ ꝓiciebaẽ. qui ludus nunc dicit̃ ludus ꝓiciendi lapidẽ. vnde horacius in poetria. Indoctusq; pile disci ve trochi ve quie scit. Discus etiam dicit̃ mappa vel mensale. vnde et animalia dicunẽ apparuisse petro ĩ disco. quod alibi liber actuuz apostoloz lintheũ vocat. De ꝓdictis vers? Disc? scutellã. mensã notat atq; mapellam. vel sic et plani? Est disc? lud? disc? quoq; regia mẽsa. Disc? scutella tibi sit discus quoq; mapa.

Odiscutõ tis cussi cussũ. verbũ actm̃ componit̃ ex dis et cutio tis. et cor. cu. Et est discutere subtilit̃ indagare vel quatere. diiũgere. Potest etiam com poni ex dis et quatio tis. vnde discussus sa sum. et hec discussio onis. i. subtilis inq̃sitõ vel examinatio

Odisertus ta tum. Disserо ris oponit̃ ex dis et sero ris. et est dissereze tractare diceze sapienter loqui. cõfirmare exponere declarare eloqui lucide. vnde disertus ta tũ nomẽ. i. sapiens eloquens et facũd? vel vt dicit hug. subtrahit̃ vnũ s. quãuis sint duo ĩ verbo participio et verbali. vt dissero disserтor dis sertus vnde et ꝓma corripit̃ in disertus noĩe. Ho racius. Fecundi calices quẽ non fecere disertũ. Et sapientie x. Linguas infantiuz facit disertas. et cõ patur disertus tior tissimus. vnde diserte vel disez tim tius tissime aduerbium. Et est diserte lucide.

sapienter distincte·et hec diserritudo dis · diserta locutō. Itē a dissero dicit̄ dissereo tas freq̄ntatiū quasi frequēter dissereze·discrete loqui·Inuenit̄ etiā diserto tas p vnū s·id est·disertū facere· & tūc deriuat̄ a diserrus ta tū·Itē dissero ris ꝓponit̄ Edissero ris.et ita vult hug·q̄ scz disertus nomen deriuetur a dissero ris·et sꝯtrahit̄ ide vnuz s· Alii dicūt cū q̄bus ego·q̄ diserr? ꝓpo·a di et ars· iterposita s·vnde dicit magister bene·q̄ diserr? nomē·i·facū dus p vnum s·scribitur·et compo·a di et ars interposita s Cū vero est pricipiū scribitur p geminū s Itē scias q̄ licet di ꝓducatur vbiq̄·di tñ i dirimo manſit breuis atq̄ i diserr?· Vnde hic nota·q̄ sistole quādoq̄ fit ꝓter liq̄scentiā sequētis litere· vt apud horaciū· Regis op? sterilisq̄ diu pal? aptaq̄ remis Liquescit vero s. vltima hui? nomis palus in scānsione metri·quod etiā fit apud katbonez Qō nosti factū nō recte nolito silē·q̄si diceret nolito ileze·Et iō dirimo & diserr? cor·ꝓmas·q̄ sunt naturalit̄ lōge·q: dirimo ꝓpo·ex di & emo.& disertus ex di & ars·& interponit̄ s·i disertus & i dirimo·Itē ꝑs·in tractatu ꝓpositōnū dicit·q̄ di prepositō vbiq̄ ꝓducit̄·excepto dirimo & diserr?

Disgruo is grui gzutū·componit̄ ex dis ·& gruo is.& est disgruere·disconucnire·discordare

Disijcō cis ieci iectū·componit̄ ex dis & iacio cis· Et est disiicere·diuersis modis iacere·dispergere· separe·diuellere dirucre· & scribit̄ ꝑ duplex ij· i secunda sillaba·ꝑmnm consonans scōum vocale ·

Disinteria rie·Interia q̄ō ē iteſtia ꝓpo·cū dis·q̄ō ē diuisio·& ōr hec disinteria rie pnſ·acuta·i.diuisio ptinuatois vel vlceratō intestiorum·& fit antecedēte fluore quē greci diariā vocāt Et ēteria p e·vel i teria p i·pōt scribi i ꝑma sillaba·& scōz hoc potest dici disinteria vel disenteria·& ita i·vel e·ꝑt cē q̄rta lra Pap̄·vo dicit q̄ disinteria ē sanguineus fluxus ventris cum excoriatōne intestinorum·

Disligo gas gaui·& debezet dici diligo gas·a di & ligo gas sed interponit̄ s·causa differentie ad diligo gis·Inuenit̄ etiam in eodem sensu disligo gis· tercie coniugatōnis sicut dicit hug·& cor·li

Disnoic?·i·suspirios? q̄ pl? ō aere recipit q̄ emittit & videt̄ ē ꝓpo· a dis qō ē diuisio vel diūsū·& noic? qō ē ifirm?·i de disnoic?·q̄ ñ equo mō ꝛcipit

Dispect? a ū·i dispicō cis vide

Dispello lis puli pulsū ere·i·diūsis mois vel in diuersas ptes pellē·& componit̄ a dis & pello lis

Dispēdiū·A dispēdo dis·ōr hec dispēsa se· & hoc dispēdiū dii·i·nimia largitas vel nimia dispēsa·& dispēdiū dicit̄ qō ē ꝑtiū ꝓpēdio·i·lōgū & inutile vñ dispēdios? sa sū·lōg? & iutilis· Et ꝓpat̄ dispēdios? sior sissim?·vnde dispendiose si? sime aduer· & hec dispendiositas tatis secūdū hug·Pap̄·vero dicit· Dispendium damnum vel detrimentum

Dispendo dis di·ex dis & pendo dis componit̄· & est dispendere.largiter donare·expendere· vel ordinare diuidere.vnde hic dispēsor oris·& dispēsorius ria rium & hec dispensa se

Dispēso as aui are·vbū freq̄n·de dispēdo is pēsū su·u i o·ꝑsa·& ē dispēsare·q̄si largit̄ dōare· diuidē distribuē· disponere vel deliberare In b dispensator toris·& dispensatoz dicitur secundum pap̄·cui creditur administratō pecuniarū.quia prius q̄ dabāt pecuniam nō numerabant sed appendebant eā

Dispdo dis didi ditum·ex dis & pdo dis·vñ i pē. Nō dispdiderūt gentes q̄s dedit domin? ill'·i·non destruxerunt·deleuerunt diuersis modis ꝓdiderūt

Dispesco cis scui dispescitū deberz facere supinū & est dispescere·distare·separi·Inuenitur etiam tn sitū ꝑ separe vel diuidere·& componitur a dis & pesco cis·quod nō ē i vsu·Quidā tñ dicūt q̄ componitur a dis & paco cas vel paciscor vel pasco

Dispicabilis·in dispicō cis vide

Dispicio cis dispexi dispectum ·ex dis et specō is componitur.et est dispiceze diuersis modis aspicere·vel in diuersas partes. Inde dispectus ctacrū et dispicor cans·et ide ē et hec dispicabilis et hocle·Et vt dicit Pap̄·Dispectus cōtemptus·Dispectio fastidium superbia

Displico cas penult·cor·ex dis et plico cas cōponitur·Et est displicare deorsum a plica ponere

Diplosus vel diplosus a um·id est dissutus aꝛt?· diruptus·vide in plaudo dis

Dispolio as cōponit̄ a dis et spolio as· et abūcit̄ vnū s·Et ē dispoliare diuersis mois spoliare

Dispunctor·Dispungo gis componitur a dis et pungo gis·et est dispungere diuersis mois pūgere vel dispensare vel donare vel deorsuz a puncto facere et expellere·Item a pungo componitur expūgo gis extra pellere·extra punctum scriptois pōere et delere·Et hinc dicī? expūctores & dispūctores eos qui expellunt alios ab hereditate·et delent noia eoꝝ de tabula testamēti·vel eos sic dicim? q̄ i signādis pērāt testamētis·et eoꝝ inserebāt pūctos q̄ erant ihereditādi·vel eoꝝ quotiens expediebat auferebant qui erant exhereditandi

Dispūgo gis·ex dis et pungo pūgis componitur· Vide in pungo pungis

Disputo tas taui tare.ex dis & puto tas componitur·et est disputare diuersa putare in loquendo· vel loquendo dissentire· Vel disputare est diuersa ratione mentis perquirere vt ad rei veritatem possit peruenire·Vnde hic disputator toris· et hīc disputatorius toria torium

Disquiro q̄ris siui situm·id est diuersis mois quere et iuestigare·et ꝓducit qui.et componitur ex dis et quero is mutato e·in i·

Disseco cas·ex dis et seco cas cōponit̄·et est dissecare·diuersis mois secare· dirūpe·cruciare·et cor·se Actuum septimo· Audientes autem hec dissecabā

Dissensio onis fei gn̄is a dis tur cordibus suis sentio tis.et est dissensio diuisio·discordantia

Dissentio tis et dissentior tiris in eodē sensu· id ē discordare·discrepare·q̄si diūsa sētire·vñ hec dissēsio onis·et hic dissēs? sus·et dissensim aduer·id est· discordanter·et dissentane? nea neum· q̄ facile dissētit·Et compoitur dissentio a dis et sentio tis

Dissepio pis pui·ex dis et sepio pis componitur et est dissepire·diuersis mois sepire· vel sepem remouere·discludere·et ꝓducit se

Dissero is·in disertus est

Dissero as·Ex dis et sero as compoit̄ dissero ras id ē·diuersis mois serere vel serā remouere vel aperire·et corripit se.

Dissicio cis cui sectum componitur ex dis·et seco cas·et est dissicere·remouere·separe·et corripit si· Ambrosius · Ille vetis militie more dissicere hostium cuneos ꝛc·

Dissicui est preteritum de dissicō cis

Dissideo des·id ē·discordare.discōuenire ·i diuersa pte sedere·vñ dissidēter aduer· et hec dissidētia tie·Et ponit̄ dissideo ex dis et sedeo des·et cor· si·Quidā epi·A verbis facies dissidet ista tuis· et a dissūdeo vel dissido deriuatur hoc dissidiū dii

Dissido dis. id est discordare. disconuenire. ī parte diuersa sedere. quasi idez signat cum dissideo es & componit̄ a dis & sido dis. & ꝓducit si. Vnde in mj li. moralium quasi in p̄ncipio dicit greg. Sed dum a semetipsis p contrarietatē dissidunt lectorem ad ītelligentiam veritatis mittunt

Dissilio lis ex dis & salio compo. & cor. li. vide ī issillaba. Ex dis & sillaba com salio salis ponit̄ dissillabus ba bum. id est duarum sillabaruz & ꝓducit p̄mam positōe. Vnde in doctrinali. Nō sine compositis debent dissillaba demi

Dissino nis sui situm. id est diuidere. separe. & cōponit̄ a dis & sino sinis. & cor. si ī presenti & ī issipo pas paui pare patum compo supino. nit̄ a dis & sipo sipas & cor. si. & est dissipare. dispergē. diminuere. destruere

Disitus ta tum penultima cor. id est sepatus. & dicitur a dissino dissinis

Dissui est p̄teritum de dissino nis. & ꝓducit si

Dissoleo soles ī soleo soles est

Dissono nas ex dis & sono. vide ī sono nas

Dissopio sopis produ. so. sicut & sopio sopis vide ī sopio sopis.

Dissulto dissultas ī salio salis est

Dissuria ē arida vrie digestō vl' difficultas mīgēdi

Dissutus. A dissuo suis quod componit̄ a tis & suo suis sui sutum dicit̄ dissutus suta sutum penultima producta. & est dissuere disiungere. suturam

Distendo distendis distendi componit̄ frangere a dis & tendo tendis. vide ī tendo tendis

Dysticium Dya quod est duo componit̄ cū sticon quod est versus. & dicit̄ hoc distucum vel distycon & hoc dysticium īuenit̄. id est carmen vel op? duorū vsuum. Vnde theodolus. Quos ī dysticii carmen complecteris emi. Item distycon dicit̄ quodō gen? dicēdi. cum scz auctor totum loqē p se sine p

Disticon ī dysticium est sona introducta

Distineo Teneo componit̄ cum dis. & dicitur distineo nes nui. id est detinere vel separe vel ī diū sam partem & oppositam tenere

Distingo gis xi ctum. distingē. i est cīcturā auferre. a dis & cingo gis componit̄. & scribit̄ sine u

Distinguo A dis & stinguo guis componit̄ disti guo xi distinctum. & abijcit̄ vnum s. & est distinguere. determinare, designare. diuidere. separe. pū ctare. discernē. & inde distīctus cta ctum. & hec distinctio distinctōnis. Distinctionis autem tres sunt species. scilicet colum. coma periodus de quibus dictum est supra ī quarta parte ī fine

Distiti penultima cor. p̄teritum de disto distas

Disto stas stiti itum. distare & distatum īuenit̄. remotum esse. & componit̄ a dis & sto as. & ē distare differre. remotum esse. ī diuersa parte stare cessare. vñ distanē. distantia. & componit̄ indistā

Distribuo buis ex dis & tribuo ter indistantia buis componit̄. Et est distribuere. diuidere. diuersis diuersa tribuere. vide ī tribuo tribuis.

Districtus A distringo gis dicitur districtus cta ctuz. seuerus asp austerus. & compatur district? ctior simus. vnde districte ctius sime aduerbium

Distringo gis xi ctum. & abijcit̄ n. ī supino causa euphonie. & est distringere diuersis modis stringere. Item distringere. id est ampliare. strictura remouere vel leniter tangere. Et ī hac vltima significatione potest sumi ezechielis xvij. vbi dicitur. Tenerum distringam. Et ī prologo amos vbi dicitur. Rubozum moza distringens

Distrophos dicit̄ oda illa que ī secundo versu repetit varietatem versus. Vide ī strophos

Diteo dites. id est esse vel fieri diuitem. vnde ditesco scis ī choatīm. & deriuat̄ diteo a dito ditas

Ditior est compatiuus de dis ditis. hic & hec dis. & hoc dite. idem est quod diues. De quo supra dixi in suo loco. & compatur dis ditior ditissim?, vnde dititer ditius ditissime aduerbium

Ditissim? ma mū. i. valde diues suplatiuz de dis dito tas taui tare. id est diuitem facere ditis. Et est actiuz cum omibus suis compositis si qua habet. Et inde ditatus ta tum. id est diues factus Hieremie quīto. Ideo magnificati sūt & ditati & ꝓducit di. Vnde in aurora. Quod replz angelic? ditat & ornat honor. Inuenit̄ etiam dicto dictas p ct. & ē fre. a dico cis dictum ctu. ū o cōuersa

Diu aduerbium tempis dicit̄ a dies. & accipit̄ p determinato spacio tempis. & p indeterminato sic̄ dies. vnde & p compationem hic & hec diutior et hoc diutius et diutissimus sima simum. Et inde diutius et diutissime aduerbia. que magis sunt ī vsu q̄ p̄dicta nomina. Et per compositōem. Interdiu. et aliquandiu et quandiu. Potest etiam q̄ diu esse due voces. Pap. sic dicit. Diu multo tpe tarde. Si ā est vna ps. quādiu debet scribi p n. et non p m.

Diualis. A diuum? dicit̄ hic et hec diualis et h° le id est. diuum?. vnde diualis dicit̄ p̄ceps vel imperator. qui quasi deus habebat̄. et ꝓducit ua dialis

Diuendo dis didi ditum diuendere. id est. diuise vendere. et componitur a di et vendo vēdis

Diuentilo las ex di et ventilo las componit̄. id ē. diuersis modis ventilare. et corripit ti

Diuersiclimium. A diuersus sa sum. et clino as cōponitur hoc diuersiclimium climj. id est. locus vbi diuerse vie coniungunt̄ quia illuc diuerse vie accli nant̄ vel quia illic via inclinat̄ ad diuersa. quod aliter grece dicit̄ hoc etheroclitum ti. Item etheroclita siue diuersiclimia dicuntur quedam nomina ī arte grāmatica. quasi ad diuersa se inclinantia. s. que inclinant se ad diuersas dictōnes ī diuersis casib? vt iupiter iouis. vel ad diuersas significatōnes. vel ad diuersas declinatōes. vel ad diuersa gña in diūsis numeris. vt vespa vespe. vas vasa. celuz celi. vnde p̄scian? ī libro constructōnū dicit. Itaqz etheroclita. id est. diuersiclimia necessario conseqtur aliquis nominatiu? aptus genitiuo. ex quo relique figurātōnes tam casuum q̄ numerorū redoūtur. Et nota q̄ ī eodem sensu inuenitur hic et hec diuersiclimis et hoc climе. De nomine etiam etheroclito dictum est ī tercia pte ī tractatu de gñe nominū.

Diuersifico cas caui. id est diuersa facere. et componitur a diuersus et facio. et corripit fi

Diuersifimium nij. in bifimium exponitur.

Diuerso sas. frequentatiuum de diuerto tis. id ē. frequenter diuertē. Item inuenitur diuerso sas. id est vagare. et componitur a di et verso versas.

Diuersoriū. A diuerto tis dicitur hoc diuersoriū rii. i. diuersitas viaz scz vbi viator ad callē diuertitur. vel locus remot? ab alio. vel receptaculū. scz hospitiū vel hospitale. et dicitur diuersoriū. vel qz illuc diuertī?. vel qz ex diuersis vijs ibi ueniatur vnde in luca. Nō erat ei locus ī diuersorio. et hieremie ix. Quis dabit me in solitudinē diuersoriuz viatoz. Et vt dicit glosa sup lucam. Diuersorium est domus inter duos muros. duas habens ianuas vt scz ex diuersis vijs recipiat aduenientes. et significat ecclesiam inter paradisum et mundum

Diuersus·A diuerto tis ō: diuersꝰ ſa ſū·i·diuiſus ſepatꝰ·nō ocoꝛs·malꝰ·et opatur·vñ hec diuersitas tatis· varietas·et ꝑ compoſitōem diuerſifico cas·

Diuerticulū A diuerto tis ōz hoc diuerticulum li flexꝰ viaꝝ vbi vna via diuertit ab alia· vel ipſe cal lis ꝑ quē diuertimus ab alia via·quaſi diuerſa uia: Adē & diuoꝛtiū q̄i diuerſū·i·via uel ſemita ī diuer ſū tēdēs·Et ponit̄ gñaliē diuerticulū vel diuoꝛtiū ꝑ ſepatōe et diuiſiōe & ſubtfugitēe Vñ diuoꝛtiuꝫ dicit̄ inter uirū & mulierem quotieſcunqꝫ diſſolu to matrimonio alteꝛ eoꝛū alias nuptias ſequit̄· ſic dictum a flexu uiaꝝ·id ē uie ī diuerſa tendentes

Diuerto tis in uerto tis eſt·

Diues·A dito tas ꝺ et hec diues·huiꝰ diuitis·id ē pecunioſꝰ·ſiue utaē ſiue nō·Locuples fūdis qua ſi loculis plenꝰ·Foꝛtunatꝰ·ſubito factꝰ beatꝰ·Ho neſtꝰ·moribꝰ & honoꝛe vſꝰ·Felix q̄ habet & utiē· Vnde ꝑſ·dicit·q̄ diues ꝓtinet ad quātitatē extrin ſecꝰ accidentiū·ſed felix ad qualitatē·Itē ſepe inue nit̄ diues potētia·& virtutibꝰ potēs· quaſi deo p ximꝰ·ſed etbia eſt nō deriuatō uel ꝓpoſitō·Et cō patur diues diuitioꝛ tiſſiꝰ·q̄ cōpatiuꝰ & ſuplatiuꝰ nūc ī vſu nō ſūt·quāuis in autoꝛibꝰ īueniant̄·vn de ouidiꝰ ī epy·Opida ſūt regni diuitioꝛa mei·& a diues he diuitie aꝝ·Et nota q̄ vt dicit beda·Ali ud ē pecunias habere·aliud amare·Multi habēt & nō amant·multi nō habent & amāt·Item alīj habēt & amāt·alīj nec habē nec amare ſe gaudēt·q̄ tutio res ſūt·q̄ cū apoſtolo dicē poſſūt·Michi mundus crucifixꝰ eſt & ego mūdo·Vnde & ſalomō ait Nō q̄ habet ſed q̄ amat diuitias fructꝰ nō capiat ex eis Itē vīdocimēſis dicit. Nō reꝝ cumulꝰ ſed ſufficien tia mētis Ditat·ſufficiūt paucula diues eris·vide ī volūtas·Itē ſcias q̄ diues eſt coīs ge·in declīati one·ſed oīs ꝓſtructōe·& pōt adijci maſ·& feīo & neutro gñi ſatis ꝓprie·ſed nō ī q̄libet ſui termiatō ne·q: q̄litas actī deſinētis in em·& foꝛma pluralis ī es·nullo poſſūt mō neu·gñi adaptari· vnde nihil eſt·habeo diuitē regnū·vel diuites regna·ſed alie termiatōes eiꝰ poſſūt neu·ge·adaptari·vt diues re gnū.diuitis regni.Vnde ouidiꝰ·Addidit exteꝛno marmoꝛe diues opꝰ.Vnde quidam dixit·Tem uel tes neutꝝ fugiūt·ſed ceteꝛa ſumūt

Diuitioſꝰ·a diuitie ōz diuitioſꝰ ſa ſū·i·copioſus· plenꝰ diuitiis·& opaē diuitioſꝰ ſioꝛ ſimꝰ· vñ diui tioſe ſiꝰ ſime adū·& hec diuitioſitas tatis·i·copio

Diuidens·Duo oponit̄ cū dens·& dicit̄ ¶ſitas· hic diuidens tis·id ē ouis vel agnus duos tātū ha bens dentes·Item diuidens tis·omnis gñis poteſt eſſe ꝓtcipiū de diuido dis ſi ſū

Diuidia·a diuido dis hec diuidia die·i·diſcoꝛdia· vel bellōa·vñ diuidioſꝰ ſa ſū·i·diſcoꝛdioſꝰ·q̄ ꝑ ſu am diſcoꝛdiā alios diuidit & diſcoꝛdare facit.q̄ et

Diuiduculū·a diuido ōz hoc diui ¶diuiſioſꝰ dicē diculū li·i·caſtellū īm diuiſiōe terꝝ poſitū

Diuido·A di & vido dis ꝛcie ꝺiugatoīs ſcōm an tiquos cōpo·diuido dis ſi ſū·id ē partiri· vel quaſi diuerſis modis videre·Quidā tamē dicūt q̄ eſt cō poſitū a di & via & do·Inde diuido·i.diuerſas vi as do·ſed ethy·eſt·vñ diuiſꝰ ſa ſum·& diuiſiuꝰ ua uū·i·diuiſꝰ vel diuidēs·Et ꝑ compōem indiuiſꝰ ſa ſū & indiuiſiuꝰ ua uū.Itez a diuido hic & hec diui ſibil' & hoc le·vñ diuiſibilitez adū·Et hec diuiſibili tas tatis·Et ꝑ cōpoſitōez indiuiſibil' le·indiuiſibilr & hec indiuiſibilitas·Diuido compo·Condiuido dis·& coꝛ.ui·Qz aūt antiq̄ꝰ vido is fuerit tercie ꝺiugatōnis·patet ꝑ illū verſū kathonis·Hoc vide ne rurſus leuitatis crimine dānes·q: de coꝛripiē ibi in vide cum īperatiuꝰ ſecūde coniugatōis deſinat īm e productam

Diuidu?·a diuido dicē diuidu? a um·qō diuidit vel diuidē·vñ hec diuiduitas tatis·Et ꝑ compoſi tōez īdiuidu? a um·& hec indiuiduitas tatis

Diuim?·A diuus dicē diuinus na nū·quod eſt de oꝛ vel ptinens ad deos·& diuini·celeſtes deificati & diuini qui tractant de deo·qui magis ꝓprie di cuntur theologi·& diuini qui diuinant quaſi deo pleni·diuinitate ei ſe eſſe plenos ſimulant· & aſtu tia quadam fraudulenta hominibus futura conie cturant·Et a diuinus ni·addita tas·fit hec diuini tas tatis·& diuītus aduerbium·id eſt ex dijs vel a deis factum·& diuīo nas verbum neutꝝ cum om nibus ſuis compoſitis·& producit ui·Et vt dicit varꝛo.quattuoꝛ ſunt genera diuinatoīs·Vide ī ae romancia & geomancia

Diuiſioſus ſa ſuꝫ·id eſt·diuidioſꝰ ī diuidia vide

Diuiſorium ſonj·dicitur cella ab alijs diuiſa Et di citur a diuido dis

Diuoltres.viliſſime meretrices que ſe ſuaq̄ gra tia numoꝛum ꝓbent·Et dicuntur diuoltres quaſi deſiderium volentes·vel quaſi ꝓo numo volute· vide ī dioualares

Diuoꝛtium·ī diuerticulum exponitur

Diurnus·A diu ſcōm q̄ accipit̄ ꝓo determinato ſpacio temporis dicē diurnꝰ na num·id eſt vnius diei·vel durans ꝑ vnū diem

Dius dia diū·id ē diuinꝰ & ſanctꝰ·& ōz a deꝰ

Diutinꝰ na nū·pnl'·coꝛ·ī diuturnꝰ eſt

Diuturnꝰ·A diu ſcōm q̄ accipit̄ ꝑ īdeterminato ſpacio tēporis dicē diuturnꝰ na num· quod habet indeterminatam ſignificatōnem temporis· ſicut di urnus habet determinatam·et diutinus na num in eodem ſenſu·id eſt longꝰ·ꝓlixꝰ·diu durās·conti nuās·Et ōz diutinꝰ na nū·a diu ſic̄ diurnꝰ ſecūduꝫ hug·Pa·vero dicit·Diutꝫa dicta abeo q̄ diu du rauerit·Diuēna a ꝑpetuitate dicta q̄ſi etna·

Diuulgo·a di et vulgo gas·ōz diuulgo gas· gaui gare·id eſt·diuerſis modis vulgare·publicare·omi bꝰ notū facere & ſignificare

Diuꝰ·a deꝰ ōz diuꝰ ua uum·id eſt deificatꝰ·Sed deꝰ ſemp ē·Diuꝰ vero fit q̄ſi q̄ ex moꝛtali fit īmoꝛ talis·vnde ſecundū Pap̄·Diuus ōz deꝰ vel īpatoꝛ qui poſt moꝛtē velut deus habetur·Et ſcias·q̄ di uū et diuo quandoqꝫ ponūtur aduer·Sub diuo·id eſt ſub celo·vel extra tectū·ſub ſolo aere et nudo et ꝓpo·cum p̄poſitōe·et ōz ſubdiuꝰ

Do das·dedi·datū·dare.id ē·dono· trado cōcedo·partioꝛ·vnde hic datoꝛ toris· et datꝰ ta tū·vñ hec datō onis·et hoc datū ti·Do ꝓpo.cū ad·et ōz addo dis.et cū ab· et dicit̄ abdo dis·i·abſcōdere·remouē·et cū cō· et ōz con do dis·Quod ꝓpo·abſcōdo dis et recōdo dis· Itē do ꝓpo·cū circū.et ōz circūdo das·dedi datū·Itez cū cretū·et dicit̄ credo dis·et cum de·et dicitur de do dis.et cum e·et dicitur edo edis·et cuꝫ in·et di citur īdo īdis·et cum ꝓo et dicitur ꝓdo ꝓdis et cū p et dicatur p̄do dis·et cū ꝓe et dicatur p̄do ꝓdis·et cum peſſum et dicitur peſſundo das· et cum ob·et dicitur obdo obdis·et cuꝫ re et dicitur reddo dis·et cū ſub et dicitur ſb̄do dis·et cū trās et dicitur trado dis·et abijcitur ns·et cū uenū· et ōz uenūdo das·et ex eiſdem componit̄ uendo dis· qō componit̄ diuendo dis ¶Et nota q̄ do et oīa cōpoſita trāſeūt ad tertiā cōiugatōꝫ exceptis ẽbus

sellicet pessūdo circūdo·venūdo q̄ remanēt in pri
ma·Itē omnia verba cōposita a do q̄ sūt tercie diu:
gatois faciūt p̄terītū ī didi & supinū ī ditū·Cōpo
sita tñ a cōdo vt abscōdo & recōdo habēt duo p̄ū
ta·scz ī didi & in di·sine gemmatōe·& duo supīa
scz in ditū & ī sū·Itē hec sillaba da cor·in hoc ver:
bo do das vbiq3·& in v̄bo & ī p̄ticipio & ī supino
Vnde dicēdū ē circūdabā dare·dat? ꝛc·vt semper
da cor̄·vbicunq3 inuenīt ante sīmē ī hoc verbo Ex
hoc pātet q̄ verecūdor daris & iocūdor daris nō
sunt opposita a do das cū p̄ducūt a·pnl̄t·in verbo·
ticipio & supino ¶Itē scias q̄ do deri facit supi
nū datū & steti statū a·correpta & eadē corripiēt
ī opositōe·ut circūdatū & p̄statum·vel mutāt in i·
breuē·vt redditū & p̄stitum·Item do cor·primaz
in p̄terito vt dedi cū opositis omīb? vt circūdedi
Sed in aliis polisillabis de p̄ducīt pnl̄·vt venunde
tur·Vnde vers?·In verbo do das si sint polisilla:
ba dicas·Q2 de longaē·sed da semp breuiaē·Preti
tum deē breuib? tamē & breuieē ¶Hic tamē attē
de q̄ satisdare acuit pnl̄·secundū vsū·cū debeaz eā
grauare cū sit breuis sicut circūdare·Itē cōposita a
do & monasillabis p̄pōibus tercie sunt diugatōis
vt trado dis·Circundo ām primē diugatōis ē·quia
circū dissillabū est·& magis aduer·q̄ p̄positō·vñ
versus·Ad ternā trāsit do si mōasillaba denē·Sed
redit ad primā dissillaba si sociēt·Itē vt dixi dedi
p̄teritū cor·p̄mā·sed dedi infinitiu? de dedo dis p
ducit eādē·Vñ q̄dā·Multis multa dedi·q̄ nunc cu
perē michi dedi· ¶Et scias q̄ do est verbū actīm
tamē passiuū in p̄ma p̄sona p̄ntis indicatī·scis dor
nō ē in vsu sicut nec for·Vide sup̄ ī tercia p̄te vbi
agīt de verbo·Et scias q̄ aliquid dicīt dari mltipli
citer sicut dicam in liberalis

Doceo ces docui ctū & hinc verbalia·Doceo cō:
ponīt addoceo ces·id ē valde vel abundāter docē
Cōdoceo ces·i·simul docē·Dedoceo ces·i non do
cere. Edoceo ces·i. valde docere vel extra vel su=
pra docē.Predoceo ces·i·añ docere·Doceo & ab
eo posita sūt actiua·& faciunt p̄teritū ī cui & su
pinū in ctū·& oia cor̄·hāc sillabā do vbiq3·Et cō
struīt cum duob? diuersis actīs·vno designāte rē
in quā trāsit eoz act?·& altero designāte rē cuius
respectu ille act? trāsit in rē alteri? acti·vt doceo
te grāmaticā scōm hug. Quidā tñ dicunt q̄ p̄mus
regīt ex natura trāsitōis·& alius ex vi cause mate
rialis·Verba āt q̄ regunt duos diuersos actōs in
bis versib? p̄timenē.Flagito·posco·peto·doceo·ro
go calceo·celo·Induo. succīgo·moneo simul exuo
iungo·Actōs varios copulant sibi binos.Instruo
iungaē sine quo res falsificaē·Et omīa que similia
sūt illis et q̄ p̄timent ad doctrimā·ad depcatōez &
ad obsecratōez·vt īstruo te bonos mores·Obsecro
te multa Oro te hoc Ex qua āt natura p̄dicta uer
ba regant duos actōs duplex est opīnio posita·&
potest addi tercia·q̄ videlicet p̄dicta verba regāt
duos diuersos actōs ex natura transitōis hac ratō
ne·quia p̄timēt ad duos actus ¶Nā quicunq3 docet
agit duo·agit em̄ in discipulū quē docet & agit in
artē quā ostendit·& ideo duos actōs regunt·Sed
quia ille due transitōes sunt diuersarū naturaz nō
debent copulari·quia vna trāsitō est dependens·al
tera p̄fidens·& hec opīnio magis mihi placet·Pas
siua autem p̄dictoz verboz regunt vnū actīm· vt
tu doceris a me grāmaticam

Docibilis·A doceo ces dicīt hic & hec docibilis
& hoc le.& p̄ sincopā dicīt hic & hec docilis & h°
le· Differunt tñ·naz docilis est discipul? qui facile
doceē.Nō em̄ dicīt docilis quia sit doctus· sed q2
doceri pōt· Est em̄ īgeniosus & ad discendū para
t?·Docibilis vero est liber q̄ facile discīt vel disci
p̄t·Ponīt tamē quādoq3 vnū p̄ altero·vnde iohā
nis vi·Erunt omnes docibiles dei·i·dociles Et no
ta q̄ verbalia īm bilis a verbis absolutis venientia
significāt actōez & aptitudīmē agēdi·vt risibil·id ē
aptus ridere·Gressibilis·id ē aptus grati·Inuenīū
tur & que dā alia q̄ significāt passionē & aptitudi
nem faciendi·vt hec uia est gradibilis·id est apta
per quam aliquis gradiatur·venientia etiam a
uerbis transitiuis significant passionem & aptitu
dīmē patiēdi. vt amabilis·i·aptus amari·Docibilis
id ē aptus disci Docilis·i·aptus docēri·Inueniun
tur tamē quedā alia q̄ significāt actōem & aptitu
dīmē agendi nō semp·sed quādoq3 īm quibusdam lo
cis vt cū penetrabile p̄prie sit quod facile penetraē
vel quod est aptum penetrari·Inuenīt tamen pene
trabile frigus.i·aptū penetrare·vl̄ quod facile pe
netrat·Penetralis vl̄ penetrale īteriōr & secretiōr
pars domus appellaē·Docilis vel docibilis cōpo·
cum īm·& dicitur īdocilis vel īdocibilis·i·nō do
cilis uel non docibilis·Et scias q̄ nomina ī bilis si
gnificant aptitudīmē ut patuit·Nomina uero ī os?
significāt plenitudinem·Nomina autem desinentia
in bundus·denotant similitudīmē·vnde uers?·Os?
plena notat·bundus similat·bilis aptat

Docalis pnl̄t cor·in docibilis exponitur

docimen·A doceo dicitur hoc docimen docimīs
quod & documen inuenitur.& cor·penultimaz·tā
docimen q̄ documē

Doctiloquus qua·quum·qui docte loquīt a do
ctus & loquor componīt·vnde hoc doctiloquiuz
loquii·i·doctum eloquium·uel docta & sapiēs lo
cutō·& cor·lo

Doctrina.A doceo doces dicīt hec doctrina ne·
vnde doctrino nas·naui.nare·i·docere

Doctus A docco ces dicitur doctus cta ctū·&
comparatur doctior doctissim?·vnde docte cti?
sime aduerbiū·Doctus componitur īdoctus cta
ctum.& compaē·& semidoctus semidocta semi
doctum·& doctiloquus qua quum

Documen pnl̄t·correpta in docimen est·Inde do
cumentum.i·doctrina

Dodona·A do as dicīt hec dodona ne.i·dea glā
dium·et dodona etiam dicta est quedaz silua epi:
a dando dona·i.glandes hominibus.vñ dodoneus
nca neum possessiuū

Dogma·a doceo ōr hoc dogma gmatis·id est do
ctrina vel iteratō doctrine uel decretū·placitū cō
sensio consolatō Īñ dogmaticus ca cū·i·doctus sa
gax p̄udēs sophistic? mstruēs vel īnstructus uel
cōsolat?·& dogmatizo zas·i·docere·īstruere·Inue
nīt etiā hoc doma matis sine g·p̄ domo

Dolabra bre femī gn̄is·et hoc dolabrum bri p̄ eo
dem·scilicet īstrumento dolandi·scilicet pro bipē
m·vñ dolobella belle·et hoc dolabellum belli ambo
dimi·vel dolabra ōr quasi dulabra·qr duo habeat
labra·et corripit la naturaliter·

Dolatilis pnl̄t cor·in dolatura uide

dolatura·a dolo las·dicīt hec dolaēa re·i·dolatio
uel idē quod dolādo auferē de ligno·vel id cū quo
dolaē Itē a dolo las hic & hec dolatilis et hoc le·i·
aptū ad dolādū·et hoc dolatoriū rii locus in quo

Doleo les lui litū·i·pati dolorē·vnde hic dolaē
dolor loris·et hinc dolorosus sa sū Doleo opōitur

condoleo lee·id est simul dolē compati·vnde condolesco scis inchoatm̄·dedoleo les·id est non dolere.a dolore cessare Ouidius de remedio Vincula qui rupit devoluitq; semel Predoleo les·id est perfecte uel valde dolere. Doleo et omnia composita ab eo sunt neutra·et faciunt p̄teritū in lui et supinū in litū·& cor·do·Esopus·Sepe dolz pietas crimīs arte capi·Et scias q; doleo verbū neutz absolutū regit p̄ sinodochen actm̄·ve vētrē uel caput doleo·Itē nota q; dolor nō ē lesio sz lesiōis sensus

Dolium lii uas terze rotundū

Dolo as laui lare·i·leuigare·planare·p̄parare·percutere·& est actm̄ cum omnibus suis compositis·sigua habet·& cor·vbiq; hanc sillabam do

Dolon A dolus ōr E dolo vel dolō onis·& sunt dolones tela abscōdita ī ligneis vagīnis p̄ter dolū·& ipe etiā lignee vagine dicūt̄ dolōes·mē quas latz pugio sub specie baculi·& dicūt̄ sic·qz fallant & decipiāt ferzo cū p̄ferant speciē ligni·hos etiam vulgus greco nomine oxas vocāt·id ē acutos·vnde & apud medicos acutus morbus oxea vocatur ab oxi quod est acutum

Doloro ras·i·dolorē bre vel pati·& ōr a dolore·

Dolorosus.a dolor loris ōr dolorosꝰ sa sū plenꝰ dolore.& compaē·vide in deleo

Dolosꝰ·a dolꝰ ōr dolosꝰ sa sū pnſ'·p̄ō·i·insidiosꝰ vl' malignꝰ·quia deludat·Vt aūt decipiat occultā malicia blādis sermōibꝰ adornat·& compaē dolosus sior simus·vnde dolose sius sime aduerbium·& hec dolositas tatis·id est occulta malicia

Dolumē·a dolo las dicē hoc dolumē mis·idē est q; dolabra·& p̄ō·lu cū ueniat a p̄ma diugatōe

Dolus li·i·fraus masꝰ·ge·malicia occulta blandis sermōibꝰ adornata·calliditas mētis· Et ōr a dolore·qz dolorē īferat·vel dicē dolus a deludo· quasi delus·quia deludat & decipiat·& fit dolus animo insidie loco uel telo·fraus circa fidē mutuatā·Et ē dolꝰ cū aliud agē·aliud simulatur·& corripit do·Et inde opo·subdolꝰ la lū·& subdolꝰ li sbstātiue

Doma tis ge·neu·greci tectuz dicūt·p̄t etiā dici doma tectū·vel etiā atriū qō nō tegē·Phisiologꝰ Deqz pilis eiꝰ fit sub domate fumꝰ·Regū ii·li·ca·v·dicē·Domatū fistulas ꝛc̄·Et appellat domatū fistulas cānales q̄bꝰ stillicidia defluebāt·vnō ī fistula

Domestic⁹ ca cū·i.notꝰ & familiaris quasi in domo eadem stans·& deriuatur a domus

Domicellus li & domicellꝰ li dicūt̄ a domiꝰ·p diminutōz·Itē a dñꝰ hec domīa.& inde hec domicella & hec domīella ambo dimi·Domicellꝰ & domicella etiā dicūtur quandoq; pulcri iuuenes magnatum seu liberoz siue sint seruiētes siue nō

Domiciliū·a domꝰ & cilii opo·hoc domiciliū lii·id est·domꝰ fastigiuz & altitudo·& dicē sic quasi cilii domꝰ·dicē tamē quādoq; domiciliū domus ipsa uel habitatō uel māsio uel ius & potestas fm hug. In psalmo aūt vbi sic dicitur·Sicut nocticorax in domicilio·dicit glosa·vel in parietinis·q̄ vulgo dicūtur ruine·ubi parietes stant sine tecto·Dicitur āt parietina quasi parietum ruina

Domicula le dimi·pua domus

Domiduca ce pnlē·cor·iuno dicitur·quia vsq; in domū puellas maritatas introducere credebaē·vi

Domifico cas plē·cor·i·domū de ī iterduca cefacio·a domꝰ & facio cōpo·a cōuersa in i·

Dominatōes.a dominor aris dicē hec dominatō onis idē qō dominatꝰ·Dñatōes etiā dicūt̄ q̄daz angeli·Et ut dicit greg· Ea angelorꝫ agmīa·que mira potētia p̄minēt̄ p eo q; eis cetera ad obediendum subiecta sūt dominatōes vocanē

Dominellus in domicellꝰ uide

Domicus·a dominꝰ uel domina dicē domicus ca cū·vñ hec domica ce p̄ma feria Et hic & hec domicalis & hoc le·qō sumit̄ taz a domica p̄ illa die q̄ a domicus ca cū Et vt dicit Pap̄·Domicus dies p̄ inde dicē·quia in eo resurrectōis dñi nrī a xp̄ianis gaudiū celebratur·Itē hic domicus ci. dictꝰ ē quidā egregius cōfessor pater & īstitutor ordinis fratz p̄dicatorz·Et dictꝰ est domicus quasi a dño custoditꝰ sz a corruptōe peccati Vel dictus ē domicꝰ q̄i dñi sui custos·Et iō glorificandus custos q̄p̄e dñi fuit iste·quia voluntatē domī custodiuit Custos domini·quia uince domini sabaoth custos a domino deputatus

Dominium·A dominus dicē hec dominiū nii·id est ius tutela.potestas Inde dominiosus sa suz·imperiosꝰ dominus & homo qui habet ardua p̄cipe. sz hō magne autoritatis

Dominor·a dominus dicē dominor aris·qō construē cū gtō vel cū dtō verbū depo. vnde hec dominatō onis·& hic domīatꝰ eus eui·i·dominatio·

Dominus dicitur a domꝰ·quia domui p̄sit· Qz aūt dominꝰ dicitur quasi dās minas vel quasi dās munusꝰ·sz seruitium·vel domus murus· vel dans minas sz pene.vel domans manus·et Ita est nō cōpositō·& cōpōitur cū hoc gtō legū·& dicitur dñs legum·i·iurispitus·Sed quādo sunt due ptes· tūc ōr domiꝰ leguz solꝰ īpator.qz ipe solꝰ hēt potestatē cōdendi et destituendi iura

Domnus·a dominꝰ vel dña dicitur hic domnus mni & hec domna mne p̄ syncopā·qō p̄p̄rie cōuenit claustralibꝰ·sed dñꝰ vel domina mundanis·Vnde ī ecclesia cātaē·Iube domne benedicere·& domnꝰ abbas·& domnus prior

Domo·a doma as dicitur domo mas mui mitū id est vincere·subiugare·mansuefacere·frangere·colere·& hinc uerbalia domitor trix·domitō & domitus ta tum·quod cōponitur indomitus ta tum id est nō domitus.et effrenis & īsatiabilis· Domo cōponitur·edomo mas·id est.valde domare· p̄domo mas·id est p̄fecte domare Redomo mas·id ē iterū domare·Et a supino domitu fit domito tas·freq̄n·Domo & eius opōita actiua sūt et faciūt p̄teritū ī mui·et supinū ī mitū·et cor·hāc sillabā do·Esopus·Cui des ipe nota teq; gulose doma·Item Verbū pōe doma p̄ lōgo culmīe doma

Domuncula le di·pua domus

Domus·a doma tis dicitur hec domus· gtō huiꝰ domꝰ uel mi· et declinatur hoc nomē scōz quartaz et scōaz declinatōz p oēs casꝰ absq; dtō et ablatīo pluralibꝰ·ī quibus declīatur tm̄ scōm quartā·dicitur em̄ domibꝰ et nunq̄ domis.vt dicit p̄s·in vii·libro·vbi agit de dtō et ablatō pluralibꝰ secunde declinatōis·Ntūs tamē pluralis et vtūs tā singularis q̄ pluralis sz dome uel domi·nō sūt ī frequenti vsu secundū scōaz declinatōz·Similiter nec ablatiuꝰ singularis scōm quartā·sz domu ē in vsu·Et scias q; domꝰ est vniꝰ familie habitaculū. sic vrbs vnius populi·et sicut orbis domiciliū est totiꝰ humani generis·Item domus dicitur cōmixtō viri et vxoris.et etiam familia·sed incipit a duobus Naz p̄p̄rie familia est liberi ex liberis legibus susceptī a femore dicta·et dicitur domus quasi domans māꝰ et est ethimologia Item animaduerte q; domus secundum q; est secunde declinationis ponitur ad

modū ꝓpriorꝝ nominū·nō aūt secundū q̄ est quar te·q: ꝓpria nomina in q̄rta declinatōne nō repiūt Et ideo bene dicit fui domi·sed incōgrue Fui do mi? Itē i ꝑsa pēt dici vado domū· & cū ꝓpositōe vado ad domū diuersis tamē respectib? Itē vo lo te scire·q̄ dom? nō est nomen collectiū·vt dici possit ꝓprie·Dom? sūt·ita q̄ domus sit singularis numeri·sicut nec ciuitas sūt vel militant· quoniaꝝ vnitas dom? cōsistit in ꝑfectōe partiū contiguaꝝ

Et scias q̄ domussalt? libani de qua habet ī ci= cio li·regum capi· vii·dicebat·q: edificata erat de li gnis libani· Vel vt dicit glosa sup illud ysaie·xxii· Armamentariū domussalt?·Iuxta templū erat do m? quā edificauit salomon ad reponēda arma· In cui? circūitu arbores multe erant·Vnde domussal t? dicit ipsa quoq; dom? nō lapidea sed lignea. & subditur causa quare lignea·Ex humore eiꝰ cemen ti & lapidis (vt aiūt) erugināt ferꝝ Ex dictis col lige q̄ dicebat domussalt? libani·q: de lignis liba ni erat·Saltus vero q: multis arboribus erat circū data dom? ista

Donariū·A donū dicit hoc donariū rij. idem qđ donū·& donariū est loc? vbi dona q̄ offerūt in tē plo reponūt·Et donarius ria riū·illud quod dōa= tur. vel quod facile donari potest

Donatica. a dono nas ōr hec donatica ce·i· corōa q̄ autor donat·& donatic? ca cuz quod donat vel

Donatō onis ī dono as est accipit onatiꝰ ui. id ē donū stipendiū·satelliciū·stola· Vnde in vita beati martini legit·q̄ iperator cepit donatiꝰ erogare militibus. vel hic don? ni dicitur miles a dono·hinc hoc donatiꝰ quod militib? stipē darijs ꝑ stipendiis datur

Donat?·A dono nas dicit hic donat? ti q̄dā au tor Hinc liber ab eo compositꝰ dicit donat?·Vn de hic & hec donati sta ste·q̄ sequit donatū vl' stu det ī libro eius·Donatiste etiā dicūt q̄dam hereti= ci a donato quodā afro dicti· qui asserebant fili um esse minorē patre·& minorē filio spiritūsanctū

Donec aduer·id est q̄ndiu·quoadusq;

Donifer ra rū · vel doniferus ri penl't correpta·q̄ defert dona·ex donū & fero fers componit

Dono nas nare·id est dona tribuere vel remune= rare vel honorare·Et differt a dare·q: dare est cū spe remuneratois·donare vero sine spe remūeratō nis·Nā donare est quālibet rez transigere·vnde & donū cuiuslibet rei tr̄ansactō dicit·vnde dicit do= nare q̄si donū agere·Et donatō quasi doni actio. Vnde dicit aristoteles in tercō topicoꝝ·q̄ donatō est gen? doni·Donū ei est datō irreddibilis·Ecce dicit q̄ donū ē datio et nō ecōuerso·& differt do nū a munere·q: donū deo debet·Mun? vero homī Itē donū honorariū est·Mun? vero debitū· vt pa trono· Nam ꝓprie mūera dicūt obsequia·q̄ paupes diuitib? loco mūeꝝ soluunt·sic dicta ·q: manibus accipiunt vel dant·Itē donū dantis est a dādo vl' a donādo·Mun? accipientis a manibus vel munit do vel monēdo·& ꝓducit do·Ouidi? d̄ arte· Placat donis iupiter ipse datis·Dono nas componit Cōdono as·id est simul donare vel remittere·redo no as·id est iteꝝ donare·Dono & composita eius actiua sūt·& ꝓ·do· vide in liberalis

Donū ni·vide in dono as·& in spirit?·Itē quare vni nō dāt oīa dōa dicet ī vet?·Itē vide in pi?.

Dorcas grece·ite rpretat latine videre· Vnde hec dorcas·vel dorco uerbū grecū·id ē video·inde hec dorcas dis. id est caprea · eo q̄ acute uideat & de lōginquo·He etiam ibices dicūt q̄si auices·quia in star aurū ardua & excelsa teneāt & in sublimis ha bitent·ita vt de sublimitate uix humanis obtutib? pareant vide etiā in caprea·Itē dorcas ꝓprium no men est mulieris·de qua habet actuū nono·& cor ripit penultimā in gō dorcas dis·

Dorciū cii·quedam mulier sic dicta cā adulatōis & blādimenti q̄si iuuēcula. & dicit a dorcas·& in terp̄tat dorciū pulcra visu

Dorco onis·gnis masc'i. id est·auid?·vorator·di ct? sic·a dorcas quod est videre. quia solo visu ac cenditur ad leccacitatem

Dores·Dor? fuit filiꝰ neptuni. vnde dori vl' do res q̄dam greci dicti sūt·quia ab eo origimem duxe rūt·vnde doric? ca cū scōm hug. pl'e·correpta·

Dorica ce est vna ex lmguis grecoꝝ quam habēt egiptii & siri·& cor·penlt.

Dormio is miui mitū mitu·u·in o. fit dormito as verbū freq̄n·pnlt. ꝓ·& est dormitare·sub pigri cia dormire·Sed dormire vero naturaliter·

Dorsiculū li di·paruū dorsū

Dorsum·A dur? dicit hoc dorsū si·& est dorsum a ceruice vsq; ad renes quasi dursū· quia illa pars corꝑis sit durior·ad modū saxi fortis ad portandū et ꝑpetiendū·Inde dorso sas·quod compōit edor so sas·indorso sas·redorso sas

Dorus dori·in dores vide

Dos dotis fe·ge·dicit a do as·& dicit dos quod dat vxori a marito q̄ nubit· Donatō quod datur eidē ab eodē ꝓpter deuirgimatōꝝ. Parafernū quod d atur ei ab amicis post nuptias· p aliquot dies se cūdū consuetudinē diuersaꝝ terrarū·Et dicitur pa rafernuz a para quod est iuxta· & fernos quod est dos. qz iuxta & post dotē datur·Et nota q̄ antiq̄ t? rit? erat·vt marit? & vxor inuicē se emerēt & dotarēt ne vxor videretur ancilla·Et ideo dicunt dici dotē q̄si doitē·q: p̄cedēte ī nuptijs viri donati one sequitur dos vxoris·et nota q̄ dos q̄nq; dici tur ꝓprietas & virt? alicui?·vnde boeti? in libro p̄mo de cōsolatōe dicit·vt breuiter omnes eius do tes includā patri similis est·& ꝓ·o·ante t·dos do tis·Qui. de reme·Quā potes in peius dotes defle ere puelle Hic nota q̄ secūdū theologos beatis q̄n in gloriaꝝ transferuntur aliq̄ dona diuinit? dan tur ad coꝝ ornatū·& hi ornat? a magistris dotes sūt nominati·vnde talis descriptō datur de illa do te·Dos est ꝓpetuꝰ ornat? anime & corꝑis vite suf ficiens in eterna beatitudine iugiter pseuerans · & sūt tres dotes anime·scz visio·delectatō·compre hensio·et has tangit magister in libro secūdo sētē tiaꝝ dicēs·Quia nō valet de beatitudis particeps existere aliquis·nisi p intelligentiā q̄ quāto magis intelligitur·tāto pleniꝰ habetur·Fecit de? ratōalē creaturā·q̄ sūmū bonum itelligēt· & intelligendo amaret. & amādo possidēt·ac possidēdo frueretur & habent ista quattuor se secūdum ordinē·Intelle ct? em̄ secūdū appḥēsiōꝝ bōi gignit amorē·Amor aūt amantē vnit amato. & quodāmodo illud suuz esse facit possidendo & ex hac couiūctōe sequitur delectatō·q̄ ꝑficit ratōem fruitōnis· Dotes aūt corꝑis sunt quattuor· scz claritas·impassibilitas · agilitas·subtilitas·et adaptant quidam istas quat tuor dotes corꝑis quattuor virtutib? cardinalib? eo q̄ quattuor virtutum cardinaliū materia sūt bo na corꝑalia·vt scz prudentie rspondeat claritas ꝓ pter ognitōꝝ iustīcie que est ꝓpetua et immortalis ipassibilitas·Fortitudini vero agilitas ex q̄ ptīgit

q̄ nichil possit corpi resistere · Vnde agilitas nota tur p̄ma cor. xv. p hoc q̄ dicitur. Surget in virtute. Tēpantie vero ꝝ corp̄. attenuat subtilitas. vt sic quattuor dotes corpis respondeant quattuor v̄ tutib̄ cardinalib̄. sicut tres dotes anime respondent trib̄ theologicis. scz visio fidei. comp̄hensio spei. vel fruitō scōm vnā acceptēz. Delectatō vero caritati. vel fruitō secūdū aliā significatōz. Fruitio em̄ pfecta qualis in patria habebit̄. includit in se delectatōez & comp̄hensiōem. & ideo a q̄busdaz accipit̄ p vno. a q̄busdā vero p alio. Cōp̄hēsio ci nichil aliud est q̄ in p̄tia deū habē. & in seipo tenere. Et nota q̄ corp̄ dicit̄ agile tūc. qz ad omnes anime act̄ est expeditū & patū. Tē agilitas non solum ptinet ad motū. sed etiā ad sensū & ad oīs alias ptes aie. vt scōm hoc dicat̄ corpus glorioſū esse agile. qō est pfecte habilitatū ad omnes opatiōnes q̄ p corp̄ exercenē

Dotaliciū. i dotalis est

Dotalis. A dos dicit̄ hic & hec dotalis. & hoc le. i. doti ascript̄ vel in dote habitus. & inde dotalit̄ adū. & dotalici. cia ciū. idem quod dotalis. vnde dotaliciū cii. i. dos vel dotis p̄cium

Dotat̄. A dos dicit̄ dotat̄ ta tū. q̄ dotē habet. & compat̄ dotat̄ tior tissi. vñ dotate ti. sime adū. & dotatim similit̄ adū. i. abūdanter. & p cōpositōem indotat̄ ta tū. id est. sine dote. nō dotat̄

Doto. A dos dicit̄ doto tas tauī tare. id est. dotez dare. & p̄ō. do. & ē act̄m cū omib̄ suis cōpositis

Doxa grece. latine dicit̄ gloria

Doxula le dimi. pua doxa siue gloria

Dracena ne vxor vel filia draconis. & dicitur a dracē p̄me declinatois. q̄dam pond̄ ē. s. octaua ps vnc̄e. & denarii pond̄. trib̄ ostans argenti scrupulis. i. decē octo siliquis ſm hug. Pap. vero dicit. Dracma octaua ps vnc̄e. ostat ex trib̄ scrupulis. Dracma denarii gen̄. vel certū pond̄ argētī. Luce. xv. Aut q̄ mulier habēs dracmas decē zc. & est c. q̄rta litera in papia

Draco conis dicit̄ a greco dracō. Greci em̄ draco nē draconte vocāt. & dicit̄ serpēs. & est draco teplozꝝ anguis a quazꝝ. serpens terre. Dū ei est in tē plo p̄pue draco dicit̄. Dum em̄ est in aq̄ p̄prie anguis dicit̄. dū em̄ in terra est p̄prie serpens dicitur Glosa aūt dicit esaie. xxvij. Qz draco ut ferūt in ē ra serpit. natat in aquis. volat in aere. Et vt dicit Ysido. ethimolo. xij. Draco maior cunctoꝝ serpentiū. siue omniū animantiū sup̄ terram. qui sepe a spelūcis abstract̄ ferē in aerem concitat̄q̄z p̄pter ip̄z aer. Est ār cristat̄ ore puo & artis fistulis. per q̄s abstrahit sp̄m & linguam exerit. Vim autem non in dentib̄ sed in cauda habet. & uerbere potiꝰ q̄m ictu nocet. inoxi. est a venenis. Sed ideo huic ad mortē faciendā venena nō er ār necessaria. qz si quē ligauerit occidit. a quo nec elephas tut̄ ē sui corporis magnitudine. Nam circa semitas delitescens p quas elephātes soliti gradiū̄ crura eoꝝ nodis illigat. ac suffocatos p̄imit. Gignit̄ autē in ethiopia. & in india. & in ipso incendio iugis estus Et vt dicit ambrosi. in hexameron. Dracones simili modo ut pisces pleriq̄z sine pedib̄ sunt. Et a draco p cōpositōem dicit̄ dracomarin̄. quidam piscis qui habet aculeos in brachijs ad caudam spectantes

Draconarius. A draco dicit̄ hic draconarius narij id est. vexillifer. vexillarius. signifer. qui fert vexillum vbi est depictus draco

Dracontea. a draco dicit̄ hec dracontea tee. q̄daz herba q̄ vulgo dicit̄ herba draconis. quia hasta cui uaria sit in modū colubri & similitudinē draconis imitetur. vel quia eam herbam vipa timeat. Item a draco hec draconia nie. uel draconita te. quedaz gemma ex capite draconis eruta. secūdum huguicionem. Papias vero dicit. Dracontea herba dicta sic. quia a sanguine dracenis fertur nata. & esse draconis coloris. & flos ei ut lingua draconis. si quis radicem huius herbe sanus cōfricet manibus serpentes sine periculo prendet

Dracuncul̄ diminutiū pu. draco. & formatur a draco. o mutata in un. & addita culus. & cor. cu

Dragma tis gn̄is neu. tercie declinationis p g. scriptū est questio siue interrogatō. Hinc dragmatic̄ ca cū. id est. interrogatiu̇. Vnde quoddam genus loquendi dicit̄ dragmaticū. scz quod fit inter interrogantem & respondentez. & p̄prie p psonas introductas. vt in terencō secūdum hug. Et papias dicit. q̄ dragmaticon est genus dicendi ī quo poeta nusquam loquit̄. sed pſone introducte tantū. vide

Dragmatic̄. in dragma est ¶ in hermeneutic̄

Driades dee arboꝝ. a drimdos quod ē arbor dicte

Drimdes di dis. masculini generis dicitur quidā lapis. a drimdos quod est arbor

Drimdos grece. id est arbor latine

Drimdus di. id est arbor. a drimdos dicitur

Dromedarius darij. masculini geñis. camelarius. qui scilicet ducit dromedos. Vnde in esaia. Dromedarij madian & epha. & dicitur a dromedus

Dromos grece latine dicitur curs̄ & velocitas. Vnde hic dromedus di. & hec dromeda de. quod dam gen̄ camelorꝝ. minoris quidem status. sz velociores vnde a velocitate curzēdi nomē habuerūt Centū em̄ & amplius vno die miliaria pgere solent

Dromonis masculi gn̄is longa ¶ & p̄ducit me

Dromo onis masculi gn̄is longa ¶ & p̄ducit me nauis & velox in cursu. & dicitur a dromos grece qō est curs̄. velocitas vel curuitas

Dualis. a. duo deriuatur hic & hec dualis & b̄e. & in̄ hec dualitas atis. i. duplicitas alēplicitas. Et scōz pa. dualis. i. gemin̄. diuisus

Dubitatō quidā color rhetoric̄ est. de quo dictū est supra in quarta parta pte ī ca. de coloꝛib̄ rhe.

Dubitatus. a dubito tas. dicitur dubitat̄ ta. tū. qō in actiua significatione inuenitur. & cōponitur indubitatus ta. tum. & vtrūq̄z compatur. vnde in dubitanter & indubitatē adūbium. & indubito similiter inuenitur aduerbialiter positum. vt īdubito loquitur iste. i. indubitative vel indubitanter

Dubito tas taui. tare. quasi duab̄ vijs bitare qō ē pergere. id ē esse incertū. vel dubitare quasi diuitare. i. duaꝝ viaꝝ esse incertū. vnde dubi. quasi diuius. i. icert̄. quasi duaꝝ viaꝝ. vel quasi duas tenēs vias. Et ꝑpatur dubi. magis dubi. dubissi. vnde dubie magis dubie sime. adū. & hec dubietas atis Ite a dubito ōr dubitās tis oīs ge. & ꝑpatur scōm q̄ ē nomē. Vñ dubitāt̄ ti. sime adū. & hec dubitātia tie. Dubitās cōpo. indubitās. i. non dubitans. & similiter compatur. Dubito cōpo. addubito tas. i. valde dubitare. & ē neutꝝ cū omnib̄ suis compositis. Inuenitur tamē dubitare p dubitādo timē & secūdū hoc inuenitur sepe passiuū in qualibet p sona. sed tamē iudicatur neutꝝ. Qz eius passiuuz īueniatur ī p̄ma p̄sona ascribitur autoritati. et cor. bi. Katho. Ne dubites cū magna petis īpēdē pua.

Dubo bas bani. inuenitur p dubito dubitas

Ducat̄. a dux dicitur h̄ ducat̄ tꝰ tur. i. dignitas

ducis vel eius terza. Et ducatus. i. ductus vel gui
da. & cor. primã ducatus sicut dux ducis. Liez anti
claudian? eam pō. Dicit ei. ducatũ sũmi regis cō=
scendit ī arcẽ. Ad hoc dicit magister bene. p erza=

Ducẽti te ta. a duo & Luit ibi siẽ & in pupill?
centũ dicit. vnde ducenties aduer. nũerale. & du=
centesim? ma mũ Et ducentenus na nũ scõm hug.
Pap. vero dicit. Ducenti dicti q̃si bis centũ

Ducẽtupl? la lũ. i. ducenties tm̃. a ducẽti & plica

Ducilla le dimi. pua dux Lcõpo. & cor. penlt.
ucill? li dimmutm̃ pu? dux

uco cas caui. deriuat a dux cis. Et ẽ ducare. gui
dare vel nutrire. & componit educo cas. id ẽ enut
re Et ẽ duco cas cũ oĩb? suis compositis actm̃. &
cor. hãc sillabã du. Sz duco cis eã pdu.
vñ vsl? Tu nisi lacte duces pueros ad fũcra ducef

Duco cis xi ctũ. Inde hic ductor toris. & hec du
ctrix cis Et hic duct? t? tui. Et ductim adũ. id ẽ
tracti. Et ducto tas verbũ fre. a quo aliud freq̃n
tatm̃ ductito tas Duco compo. Adduco cis. id ẽ
ad se ducẽ vel ad aliũ Abduco cis. id est separe ab
sẽtare ab aliquo. Abducit q̃s ad rem inhonestã. p
ducit ad studiũ. Deducit ad honorẽ Itẽ duco ppo
nit. Cõduco is. deduco cis. diduco cis Itẽ educo is
id ẽ extra ducẽ. Itẽ introduco cis. Induco cis. illõ
idẽ qõ introducere. Itẽ pduco cis. id est pfecte du
cere vel iiũgẽ Produco cis. id ẽ pcul ducẽ & abs
tare vel extẽdere vel plõgare vel in ospectu ducẽ
vel in apertũ vel extra ducere. Itẽ obduco cis. id ẽ
tegere. Vnde hec obductõ onis. id ẽ tectõ vel opi
mentũ. Ecẽ. ij. ca. Et ne festines in temp? obducti
onis rẽ. Itẽ reduco is. id ẽ retro vel itez ducẽ. Itẽ
seduco is. Itẽ subduco cis idẽ qõ seducere vel sb=
t? ducere vel subtrahere Et est ppie subducere na
ues de aq̃s ad terzã trahere vel ducere. Sic ecõtra=
rio deducere est naues de terza in aquaz ducere vel
trahẽ. Itẽ traduco is. Duco cis & ei? cõposita sũt
actia & faciũt pteritũ in xi & supinũ in ctũ. & p
ducũt hanc sillabã du. Sz duco cas eã cor. Vñ qui
dam. Educo pma facit. educo tercia dicit. Itez du
co cis cã drie ad duce ablatm̃ de dux cis sincopat.
secũdã psonã singularẽ ipati mõi & facit duc. quã
correptõez retinẽt oĩa ei? opposita. Et inde duco is
pmam nacaliter pō. sed duxi pteritũ pō. pmaz po
sitõẽ sed nacaliter eã cor. Vnde dicit pris. in x. lib.
Duco duxi qõ ostendit esse correptũ ex nomĩe qõ
ab eo deriuat. & corripit dux cis siẽ rexi pduci ap
probat. ex nomine qõ ab eo nascit siẽ rex regis. vn
de duci infiti? pō. du. sed duci nomẽ cã cor. vnde
q̃daz Docto crede duci si vis ab eo bene duci. Sic
igit dux cis nacaliter cor. primã. Ex hoc patz q̃ ho
nomẽ tradux cis cor. du Vide etiam infra ī duxi

Ductilis a duco cis dicit hic & hec ductil' & hoc
le. vñ ductilit aduer. & ductile? lea leũ & ducill?
la lũ quod & docill? la lũ dicit. id ẽ clepsidra. vide

Ductito tas verbũ freq̃ntatm̃. de du in fusilis
cto ctas ctaui ctatũ ctatu. a conuersa im i. breuẽ
& u. in o. fit ductito

Ducto ctas vbũ freq̃n. id ẽ freq̃nter ducere. a du
co cis ductu. u conuersa in o. fit ducto ctas.

Ductor ctoris masculi gnis in duco cis est sup

Ductrix cis fei gnis in duco cis vide

uellio onis masculi gnis in duellũ vide

uellũ a duo & bellũ opõit hoc duellũ li. & hoc
duelliũ lij. q̃si dubellũ vel dubelli ũ. id est duoz bel
lũ. vnde hic duellator toris. ille q̃ duellũ pegit. &
hic duellio onis. id est pugil qui etiaz duell? dicit.

& inde duellis lis p compositõnem id est ille pugil
qui pseueranter durat in duello. Et vt dicũt. Mi
litis est bellũ fortis pugilisq̃ duellũ.

Dulcis. i. suauis iocũd? amabilis mitis misericors
Inde dulcicul? la lũ dimi. aliq̃ntulũ dulcis

Dulcorat? ta tũ. i. dulcedĩe replet? seu dulcore

Dulensis. a duo deriuat hec dulcẽsis sis. i. caritatia
seruit? q̃ fit it̃ duos. vel deriuat a dulia quod ẽ ser

Dulia lie. i seruit? q̃ exhibenda est hoĩ. si Luitus
cut latria est seruit? q̃ debet deo. & dicit a dulos
et componit dulia cũ yper quod est supra. & dicit
yperdulia lie q̃si supra duliam. & hec xpi hũanitati
debet. Nam honor alicui debet ratõne excellentie
quam habet. Non em̃ idem honor debet patri & r̃
gi & magistro. & sic de alijs. vt dicit philosoph? ī
ix. ethicoz. Inter omnes aũt alias ratões excellẽ
tie est illa pcipua. q̃ creatura honorat ratõne vnio
nis ad creatorẽ. sic humanitas xpi & q̃ ad ipsam p
tinent. et ideo speciali nomine yperdulia nominat.
quasi sup dulia ad latria accedẽs Vnde ypdulia xpi
hũanitas p se considerata adorat Sed potest q̃ri
an peccatores debent honorari vel adorari dulia.
Dico q̃ dulia reuerentia & honorẽ iportat. q̃ crea
ture exhiberi potest. Cũ aũt honor vt dicit philoso
ph? non debeat nisi rebus diuinis. non debetur p
prie & directe. nisi habenti gratiam & virtutem q̃
diuinos facit. Sed habet aliq̃s vtutẽ multipliciter
Vel sicut act? virtuosos. & huic directe & ppie
debet & secundũ se honor. vel sicut habens aptitu
dinẽ naturalẽ ad virtutẽ. & sic cuilibet habẽti yma
ginem dei est natura exhibend? honor. nisi sit obfir
mat? in malo. vt demõ & dãnati. qz ligat? ẽ in illis
ordo ad virtutẽ. vel siẽ ordinat? ad inducendũ vl̃
conseruandũ virtutẽ. & sic debet omnib? platis.
q̃ ad hoc ordinati sũt vt alios instituãt et dirigant
in virtutẽ. dulia ergo hoĩ debet. vñ q̃dã. Mortalis
dulia latriã dic oipotentis. vide etiam in latria

Dulos grece dicitur seruit? latine

Dumeo. a dum? dicit dumo mas. id est. spinare.
vnde dumeo mes mui. id est esse vel fieri spinosum
a quo dumesco scis inchoatm̃, vt ager dumescit. i.
incipit esse dumos? vel spinos?

Dumetũ ti penultima producta dicitur a dumus
et est dumetum locus dumo plenus. quod et hoc
dumicetum ti. dicit. id est spinetum

Dum? mi mas. ge. est spina vel poti? spiaz colle
ctõ. vnde dumosus sa sum. id est spinosus sa sum.
vel spinis plen?. et comparatur dumos? sior simus
vnde dumose sius sime aduerbiũ et hec dumositas
tatis. et h et hec dumalis et hoc le. id ẽ spinos?

Dumtaxat Taxo taxas componitur cum dum ad
uerbio et dicitur dumtaxat aduerbium quantitatis
id est tantummodo. et componitur a taxo p licita
ri. quia licitatores rem in foro considerantes dicũt
tantum valet. Et inde dumtaxat ponitur pro tan
tummodo. vel componitur a taxare p dicere. quia
illud quod dicitur tũc tantũ est dũ dicit. vel vt di
cunt ponit a taxo p arbore succi amarissimi ex cu
ius succo si quis semel gustauerit sufficit ei tantuz
semel gustasse Sed hoc nõ placet prisciano dicẽti
q̃ dumtaxat. id est tantũmodo ab aduerbio dũ et
verbo taxo taxas componitur

Duo. A dya quod ẽ duo dicitur pluraliter hij duo
he due et hec duo. Genitõ hoz duoz haz duaruz
hoz duoz vel duũ Datio his duob? duabus duo
bus rẽ. secũdũ hug. Pris. autem dicit in sexto libro
vbi agit de datiuo et ablatiuo secũde declinatõis.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Qz duo & ambo gtōs quidem & actōs secūdum secundam declinatēem ꝓferūt·scz duoꝝ & ambo rum·duos & ambos· quāuis in neutro differentie cā ad masculinū duū soleat dici· Dtōs vero et ab latiuos in bus faciūt in oñi gñe·vt duob? duab? duob?·& sic etiam ambob? ambabus ambob?

Duo duis dui duisti ducre·id est tribuere·dare· soluere·a quo componitur induo is & est actiuum duo cū omnib? suis compositis

Duodecennis· A duodecim & ann? componitur hic & hec duodecennis & hoc ne·i·duodecī annoꝝ vnde hoc duodecenniū nii spaciū duodecī annoꝝ·

Duodecenniū nij·in duodecennis est

Duodecim·a duo & decē componiē duodecī oīs generis numeri pluralis & indeclinabile·Sed cum compōaē ex duob? rectis·videē ꝙ ex vtraq; ꝑte declineē·sed dico ꝙ nō oportet·qz regula intellgē da est tantū de integris·Duodecim autē componi tur ex integro & corrupto·quia videlicet decē cor rupte venit ad compositōnem

Duodenari?·A duodecim dicie duodenarius ria· riū·& hic duodenari? rii·& duodecimus ma mum & duodecies aduerbiū·id est duodecī vicib?

Duodēnis·i·duodecī ānoꝝ· & videtur opositū a duodecī & ān? sic septēnis·a septē & ān?· Raba: n?· Pulcre duodēnis dñ? sacerdotes iterrogās cē

Duoden? na nū penultima ꝓducta·sed videē ꝙ ō beat ex vtraq; ꝑte declinari·qz quando fit compo sitō ex duob? rectis ex vtraq; parte decliaē· Et sic duo declinaē sicut & den?· Ad hoc dico ꝙ duode n? nō componiē ex duo & den?·sed deriuaē a du odecim·& sic est figure decomposite

Duodeuigínti·id est duo mín? de vigínti

Duon?·i·bon? q̄ libēē tribuit·a duo is dicie

Duplex cís·ím duplico vide

Duplicari?·A duplex dicie hic duplicarius rij·qui duab? fauet partib? scz fraudulent?

Duplico cas caui catum a duo & plico cas·vñ du plex cis ge·oīs·& cor·du naēaliē·& cōpaē duplex cior cissi?·vñ dupliciter ci? sime adū·& hec dupli citas tatis·& cor·pli·duplico ō & etiā ꝑmā naēaliē

Dupl? la lū opo·a duo & plica ce·vñ duplo las· laui lare·i·duplū facere·& cor·du naturaliter

Duran ideclinabile & in fine accentuaē q̄daz flu uí? iuxta quē gigātes edificauerūt turrī·vide in sē naar·Itē sicut dicie dañ·nj·Durā est camp? i quo rex nabuchodonosor posuit statuam auream

Dureo·a duro ras dicie dureo res rui esse vel fie ri duꝝ·Et componiē Indureo res addureo res a q̄ b? inchoatīa·Durescō scis Indurescō scis· addure sco scis·Dureo & ei? composita neutra sūt·& ꝓ ducūt du·vide in duro as

Duribucc? dicie ille qui nūquam vult aperire os & a dur? ra rū & bucca componiē

Duricies ei fe·ge·i dē qō duricia·a durus vel a du uro ras raui rare·i·duꝝ facē Dureo res deriuaē Et durare·i·pmanere pseuerare sufficē·vt iste diu durauit·& durare·i·patiēter ferre·vñ b & hec du rabilis & hoc le·Duro oponiē adduro ras·i·valde durare Cōduro ras·i·simul durare·deduro ras·id est valde durare·vel duriciā remouē·i·mollificare Eduro ras·i·valde durare Induro ras·i·in mterio ra durare·Vñ i exodo·Induratū est cor pharaōis Preduro ras·i·valde durare vel ante· Perduro as id ē pfecte durare vel fortiter·Obduro ras·id ē cō tra durare vel quodā velamine durare· Reduro as id ē iterꝝ durare·vel retro durare·scz dedurare·Du ro ras ꝑ duꝝ facē est actiū·& cōposita ab eo scōz q̄ redolēt hāc significatōz activa sūt· Aliter duro & ab eo opposita neutra sūt·sicut dureo & ab eo cō posita·Itē duro & dureo & ab eis opposita oīa p ducūt hāc sillabā du·Vñ ouí·de arte· Certi? vt lō go tpe duret amor·Itē a duro as dur? ra rū·& cō paē dur? rior sim?·vñ dure rí? sime aduer·Et etiā duriter aduerbiū inuenitur. Et hec duritas tatis & hec duricia cie·Dur? componitur·Predur? ra rū· perdur? ra rū·Quamdur? ra rū. Edur? ra rū·id ē valde dur?·& pō·du

Dur? ra rum in duro ras exponitur·

Dusi? si mas.ge.demon qui homines educit a sen su·vel qz ducit eos vsqz ad mortē·& dicitur a duco cis secūm bug·pap·vero dicit· Dusios galli nomi nāt demones quos romāi faunos sicarios dicūt

Dux·a duco cis xi deriuatur hic & hec dux cis cō mūis geīs·qō designat dignitatē & officiū· Dici tur em̄ dux·qz sit ductor exercit? Sed nō stati qui cūqz ꝓncipes vel duces sūt·etiaz reges dici possūt In bello vero meli? ē ducē nominare q̄ regē·Naz hoc nomen exprimit in plīū ducentē·Dux compōi tur hic & hec redux cis· & hic & hec tradux cis· & deriuatur a reduco cis·& a traduco traduxi· & tenent tūc naturā ꝑtitoꝝ ꝑdictorū verboꝝ·s.de duxi traduxi reduxi·q̄ naturaliter corripiūt du·tra dux cis·& redux cis·dux cis·licet duco cis ꝓ dū Vide in duco cis·& que desinunt ī ux·naturaliter corripiuntur secūdū prisci·vide etiam in tradux

Duxi est ꝑteritū ō duco cis·et cor·du naturaliter sicut ꝓbaui in duco cis·¶Hic nota ꝙ qñ hoc verbū duxi·vel aliqō simile construitur cū nomine pricipi ali desinente in dus·considera vtrū descēdat a ver bo habēte constructōem ad actm̄·qz tūc ꝛgrue po nitur hoc verbū duxi cuz illo nomie ī actō casu·vt duxi tuā amicicíam rogitandā· duxi vos attentius depcandos·Si aūt verbū non construitur cū actō tale verbale descendēs ab eo cū hoc verbo duxi cō strui nō valebit· Vnde incongrue dicitur· amicici am tuā duxi attentius supplicandā·imo debet poni gerundiū loco ei? cū sui verbi constructōne·vt di xi vestre gratie attentius supplicandum

A prepositō est· Et in composi tōne est priuatīm·vt eneruis Vel intentiuum·vt enarro· Vel ꝑ extra ponitur. vt edu co· Quib? aūt literis prepo nitur e·et quib? ex·ī compo sitōne·dixi supra in prima p te ī ēctatu de silba i ca·de·x·

Eacides·pnl'·cor·i·eaci nepos·i·achilles ¶Litera Vñ quidam·Aio te eacida romanos vincere posse· Hactenus sunt due partes·et sub duobus accenti bus profezuntur·vide in secunda parte de accentu in capitulo de tenus

Ebasis·huius ebasis est euagatō ꝓter ma teriam·vide ī q̄rta ꝑte in capitulo de co loribus rhetoricis

Ebdoas adis·pnlt·correpta.est spacium septem diez.et dicitur ab epta quod est septē·et doas qō ē dies·et similiter dicie hec ogdoas.hui? adis· spa ciū octo diez·et dicitur ab octo et doas dies·

Ebdomades conceptōes sūt q̄ fiūt in mente· q̄ ꝑ tim note sūt oīb?·vt si de equalib? equalia demas q̄ relinquūtur sūt equalia.partim nota sapientib? tm̄·vt incorporea in loco non esse·et debet scribi p b·Nā ebdo grece·i·concipio latīe· declinatur vero

hec ebdomas · huius ebdomadis · Et pli hec ebdomades · hay ebdomadū · Ite hec ebdomas adis p septimana penit Dañ · ix · Ebdomas vna. & cor · pnult. siue vo · Ebdomoda etiam p septimana prime declinatcis est · & scribi deberet ppie p p · Nā dr ab hepta grece. i · septē latine · h m s · mutata · sed qz apō latinos p. añ d · nō repitur · trāsit p · i b · & dicit pb ebdomoda · & cor · penultimā ebdomades & ebdomoda · sed infra in h · melius ponitur

Ebdomas madis · in ebdomades vide

Ebriol? la · lū · dimi · aliquātulū ebri? · Vnde plautus · Tristes ac ebrioli incedunt · & cor · o

Ebrius · ab e. & bria qō est mensura. componitur ebrius bria briū · i · extra mensuraz bibens · vñ ebrio sus sa · suz · q sepe & multū bibit. & hec ebrietas tatis · Et hec ebriositas tatis · Ebrius quādoqz ebriosus sepe & mltū bibit · Vnde ebrietas aliqñ · Ebriositas freqns vini temulentia · Itez ab ebrius ebrio as are verbū quod nō est in vsu · Aristoteles tamē posuit simplex dicēs · Mulieres q raro ebriant cito senescūt · Hic nota in ebrietate duo attēdi possūt · scz defect? & sequēs · & act? pcedens · Ex pte autez defect? sequntis · in quo ligat vsus ratōnis ebrietas habet excusare peccatū · inquantū causat iuolūtariū p ignorantiā · Sed ex pte actus pcedētis videtur eē distiguendū · qr si ex actu illo pcedēte subsecuta ē ebrietas sine peccato · tūc peccatū sequēs excusat totalit a culpa sicut forte accidit de loth . Si aūt actus pcedēs fuit culpabilis · sic nō totalitez excusat aliqs a peccato sequnti · quo scz reddit volūtariū ex volūtate pcedentis act? · inquātū scz aliquis dans opam rei illicite inciodit in sequēs peccatū Diminuit tamen sequns peccatum sicut diminuit ratō volūtarij · Vnde augustin? contra faustū dicit · q loth culpandus est · non inquātum ille incestus · sed quantū ebrietas meruit

Ebullio lis · liui · lire · i · valde bullire verbum neutr p gemmū l · & componit ab e · & bullio lis

Ebur oris · os eleppātis · & deriuat ab eo eburneus nea neū · illud quod est de eboe · vel qō ē candidū sic ebur · Vnde in cāticiscāticorū · Collū tuū sic turris eburnea · Inuenit etiam eburn? na nū · in eadem significatōe · Virgi · in sexto eneid · Prosequitur dictis portaqz emittit eburna

Ecclesia vocatō interptat · qr omes ad se cōuocat · & ē fideliū · Sed sinagoga quod interpt congregatō ppie est iudeorū · qui vis etiā ecclesia dicta sit · sed nostrā apostoli nūquā sinagogā dixerūt sed semp ecclesiā · siue discernēdi cā siue iō · qr inter congregatōz & sinagogā & vocatōnem (vñ ecclesia nomen accepit) distat aliqd · qr scz congregari pecora solent · quorum greges proprie dici? · Cōuocari aūt ē magis vtentiū ratōe · sic sūt boies. vt aūt notarē iudeorū infidelitas · dicta est horū sinagoga · i · congregatō · qsi pecorū & inidi scretorū · Et vt fidelitas nostra ipō vocabulo nūeret · dicta ē nostra ecclesia · i · vocatō · qsi ratōabilium & discretorū · Que ecclesia dicitur katholica · i · vniuersalis · Nō em sicut cōuēticula hereticorū i aliqbus regionū partib? coartat · sed p totū orbē terrarū dilatata diffundit · Et hinc ecclesiola le dimi. & ecclesiastic? ca · cū · Ecclesio as · i · conuocare vel vocionari qō & ecclesiarizare iuēit · Sz videt q eccia sit nom collectm · qr ecclesia dicit vocatō fideliū & sic signat in singulari numero multitudinē · ergo poterit dici · ecclesia dei sūt in celo ¶ Ad hoc dico q ecclesia nō est nomē collectm · qr collectm sapit diuersitatē · sed ecclesia tantūmodo vnitatē · Sūt · n omes fideles qdam mēbra caritatis vinculo coupta in vno corpe · cui? caput est xps · & sic nō est vicendū ecclesia sunt · vel ecclesia militāt vel triūphāt ne videat in ecclesia dei esse diuisio · q vnitate spūali firmiter est vnita · vide i pax & in caritas ¶ Et scias q salomō dicit · Vestigiū nauis nō inuenit in mari · vbi dicit remigi? in matheo · vestigiū nauis in mari nō inuenit · quia cōuersatō sancte ecclesie non est terrena sed celestis. vñ vn? remex eius dicebat · Nostra aūt cōuersatō in celis est · Et quāuis sācta ecclesia terrena officia exercē videat · verūtamē ei? intentō semp spūalis est & in celis. In iob etiā dr · Nō inuenit in terra suauiter viuētiū · Abiss? dicit Nō est in me · Et mare loquit · i · p opa loqui se ostēdit nō est ī me · Superb? dicit · Nō est ī me · qz scilicz nec carnales imundi nec auari nec supbi sūt ō ecclesia dei merito · licet in ecclesia sint numero · vide i bigamus & in pscriptō & in virtus

Ecclesiastes grece · hebraice coelech · latie cōciona tor dicit · i · salomō · vnde dicit hieronim? trib? nobus vocatū fuisse salomonē · scriptura manifestissime docēt · Pacificū · i · salomonē · & idirō hoc ē dilectū domini · & q nūc dicit ecclesiastes · coelech autem greco sermone appellat? · qz cetū · i · ecclesiā cōgreget · quē nos nūcupare possumus concionatorē eo q loquat ad populū · & sermo e? nō specialiter ad vnum · sed ad vniuersos gñaliter dirigit · pacifice? & dilect? domī · ab eo q in regno ei? pax fuerit & eum domin? dilexerit salomon appellatus est · vide in salomō Itaqz iuxta nu mez vocabulorum tria volumina edidit · scz puerbia · ecclesiasten & cantic cūcanticorū · In puerbijs puulū docēs quasi de officiis p sententias erudiēs · vnde & ad filiuz crebro ſmo repetit · In ecclesiaste vero maturē virum etatis instituens · ne quicq in mūdi rebus putet esse pperuū · sed caduca & breuia vniuersa quecernim? · Ad extremuz iam cōsūmatū virū & calcato seculo pparatum in canticocanticorū sponse iūgit amplexib? · nisi em prius relinquerem? vicia & pōpis seculi renūciantes · expeditos nos ad aduentuz pparauerimus · non possum? cantare canticū cantico rum ¶ Et scias q pōt declinari hic ecclesiastes tis & sic nō accentuat in fine vt volūt quidā Aliis vero videtur · q p hoie nō accentuat in fine · vt vanitas vanitatū dixit ecclesiastes · sed p libro accentuat in fine · vt in ecclesiaste ita legitur · & hoc magis mihi placet · Tamen vide quia potest declīari. hoc ecclesiaste · hui? ecclesiastes · & tūc cum declinatio sit greca accentuat semp in fine · vt vba ecclesiastes sicut pēthecoste costes · costen

Ecclesiasticū librū hiesus fili? sirach nepos hiesu sacerdotis magni hierusolomitani oposuit · qui lib apud latios ppē eloquij sublimitatisz titulo salomōis pnotat · Dict? aūt ecclesiasticus qr de toti? ecclesie disciplīa religiose cōsationis magē sit edict? cura & ratōe · hic apud hebreos repit scz inter apocrifos habet

Ecce um oponit ab ecce & eū · qi ecce ¶ bet ab eius cum · et ita scōm vsuz declinat actō eccū eccam eccum · et pluraliter actō eccos eccas · qi ecce eos uel eas · et ē pnomē · similit ellum componitur ab ecce et illum · quasi ecce illum. et ita declinatur · actō ellum ellam · Et pluraliter actō ellos ellas · quasi ecce illum vel illam · vel ecce illos uel illas

Echinus in hechinus vide

Eclipsis sis scz · ge · id est defectus solis vel lune · vel alterius rei · In dictamine vero si fiat defectus

dictõnis vel ozatõis dicitur eclipsis·sed defectus liteꝛe uel sillabe nõ dicitur eclipsis ·sed afereseos vel sincopa vel apocopa· Vnde ecliptic⁹ ca cũ·id ẽ·defectiu⁹·vnde línea zodiaci ꝑ quã sol discurzit dicit̃ ecliptica·Ad hoc em̃ ꝙ sol vel luna patiat̃ eclipsiz opoꝛtet vt in illa línea sit sol & lũa· Et hinc eclipti co cas.i·eclipsim facẽ·obscurare· De hoc etiam di xi in quarta ꝑte in capitulo de viciis annexis barba rismo & soloecismo·et differt eclipsis ab aposiope si·sic̃ i q̃rta ꝑte dixi i t̃ctatu de colozib⁹ rhetozicis vbi egi de aposiopesi

Eclipticus i eclipsis est·& cozripit penultimã

Eco indeclinabile gẽ· neu·dicit̃ ab ycon·& dicit̃ eco q̃i yco son⁹ aeris·vel vallíũ uel rupiũ vel mon tiũ·scz son⁹ reddituꝰ·qz est ymago & repsentatio vocis. Dicũt tamen q̃daz ꝙ eco saxũ est ·qõ huma ne vocis sonũ captãs verba loquentiũ ymitat̃. Et dicit̃ sic quia ad vocez respondẽs alieni efficit̃ yma go sermonis·sed pot⁹ & ver⁹ videt̃ hoc euenire a natura locoꝝ sicut ualliũ & huiusmodi secundũ hug·quidã tñ scribunt echo cũ aspiratõe·Pap̃·ve ro dicit ꝙ eco est vox aeris· sonus in silua vel i ca uernis resonans. Sapientie xvii· Aut resonans de altissimis montibus eco·& accentuat̃ in fine· & ꝑ ducit ꝑmam·scribit̃ tamen ꝑ vnũ c

Economic⁹ ab econom⁹ dicit̃ economic⁹ ca· cum plẽ·coꝛ·i·dispensatiu⁹·vnde hec economica ce·id ẽ scientia q̃ instruimur in dispensatõe ꝑprie familie

Econom⁹ mi pnl'·cozrepta·id ẽ ·dispensatoꝛ ꝑ ro prie familie·Vnde hec economia mie·i·dispensatõ talis.Et dicit̃ econom⁹ ab eco quod est son⁹ reddi tiu⁹·quia ad ei⁹ sonũ & vocẽ tota familia debz oꝛ dinari·Vel potius dicit̃ econom⁹ ab ycon quod ẽ ymago vel signũ·& noma quod est lex·vel noꝛma q̃d est regula·Inde yconomus·i·signatus lex vel r̃ gula·qz ad eius signũ uel regulaz tota familia debz dispẽsare·& inde hec yconomia mie·dicit̃ secundũ hug·Pap̃.vero dicit·Econom⁹ grece·latine dispẽ satoꝛ domus·ministeꝛ·qui modo aduocatus dicit̃ Vide etiam in yconom⁹

Ecõtra adũ·ordinãdi acuit pnl̃·sicut decontra.

Ecoꝛs dis.omis gñis quasi sine coꝛde ab e & cor & est idem quod excoꝛs·vide in excoꝛs·Inuenitur etiã hic & hec ecoꝛdis & hoc ecoꝛde

Ecquis compõit̃ ex en aduerbio. & quis mutata n·in c·vt ecquis quasi ecce quis·de hoc etiam vide in tercia ꝑte in tractatu de figura compolita nomi nis in capitulo de sillabicis adiectõib⁹

Ecubi ꝙpo·ab en & vbi·mutata n·i c·q̃i ecce vbi·

Edaculus la lum·i. aliq̃ntulum edax voꝛax ab edax dicitur·& cozripit cu

dax·ab edo es est dicit̃ edax cis omnis gñis·q̃ multũ & affatim edit·& cõpat̃ edax cioꝛ simus·vnde edacit̃ cius sime aduer· & hec edaci tas tatis·& ꝓducit pnl̃·in gtõ edacis· sz ecz·ꝑmã ubiq; tã i recto q̃ in obliq̃s·Qui·de remedio amo ris·Rumpe liuoꝛ edax iã magnũ nomẽ habem⁹

Edecumo as aui are·i·excerpe·ab e & decumo af ꝙponit̃·Vñ & macrobi⁹ de saturnalib⁹·Inuenit itaq; loc⁹ veteꝝ viroꝝ decumatos ex multis libris

Eden hebꝛeice oꝛ padis⁹ t̃restris·& int̃pretatur delicie·Vel eden dicit̃ ꝑ ei den qõ est videt·& secm hoc ꝑt etiã illi loco ꝓuenire·Est em̃ ibi vis⁹ diuin⁹ quodammõ & delicios⁹·& accẽtuatur in fie

Edentat⁹ ta tũ·i·extra dentes qui dentibus caꝛet ab⁹·& dentatus ꝙponitur

Edento tas taui tare·in dento tas est

Edentul⁹ la lum·i·extra dẽtes·q̃ dẽtib⁹ caret·ab e & dens·Et ut dicit grecis·Dente carẽs edẽtul⁹ ẽ sed nat⁹ habere· Qui dentes habuit nec habet den tes nec habebit Est edentatus·prioꝛ est infans·re

Edepol·i·ꝑ edem pollucis· aduer tus alter bium adiurãdi·& acuitur in fine

Edera·ab edus di dicit̃ hec edeza re pnl̃·coꝛ·qz edis sup̃ lactis abundantiã i escã a veterib⁹ ꝓbe bat̃ · vel dicitur sic ab hereo· qz aꝛboꝛib⁹ rependo adhereat·vñ ederin⁹ a ũ·plẽ ꝓd̃·Qz ãt dꝛ edera q̃i edita petẽs·uel editis herẽs etby·est

Edes edis fe·ge·i.dom⁹·& dicitur ab edo es est qz ꝑmo fuit facta ad edẽdũ·In euãgelio ãt dicitur de zacharia·ꝙ periit iter altare & edẽ·& dicitur h edem·i.tẽplũ· & scribitur aedes ꝑ ae dyptongum

Edico cis xi ctum· ꝓducit di.vide in dico

Edictũ cti ge·neu·i·ꝑceptũ & ꝓprie regũ vel im patoꝛ·vñ i luca·Exiit edictũ a cesare augusto tẽ·

Edicul⁹ li dimi·puus edus·& coꝛ·cu vnde augu stin⁹ in secundo libꝛo de ciuitate dei·Ne animi ma lis (q̃ ꝑcipue cauẽda sunt) moꝛes coꝛrũpẽtur hũa ni·nulla sacra edicula dignũ putauerũt

Edifico cas·edes componitur cũ facio·& dicituꝛ edifico cas·id ẽ edẽ facio·& hinc edificãs tis & h⁹ edificiũ cii·id est edium effectõ uel ipa edes·& cõ ponitur coedifico cas·Reedifico cas·& est edifico neutꝛ cuꝫ suis compositis·& coꝛripit fi·& ẽ edifi cans figure decõpolite·Hic nota differentiaz inter pticipiũ & alias dictõnes casuales·quia nomen & ꝓnomẽ ꝙponũtur etiã ꝑ obliquos · vt aliusmodi & istiusmõi & huiusmodi.sed pticipia nõ possũt cõ poni teste ꝑs·nisi ꝑ ntũm·& hoc habent a suis ver bis·q̃m verba vim habẽt ntõꝝ & nõ obliquoꝝ·Ex go si aliquod pticipiũ videatur in obliquo casu ad ꝓpositõz venire·dicendum ẽ ꝙ amittit naturã parti cipij·& compositione transit i nomẽ·vt doctific⁹ id ẽ·doctũ faciẽs·Sz si obijciatur de edificans·Di co ꝙ faciẽs nõ habz hãc compositõz a se imo a uer bo·quia est figure decomposite

Ediliciũ·Ab edilis dicitur hoc edilicium cii·honor vel officium edilis·& hec edilitas tatis illud idem & edilicius cia cium·id ẽ·res ptinẽs ad edilẽ

Edilis·ab edes dicitur hic edilis·huiꝰ lis penul ꝑta.id ẽ custos edis qui custodiebat de dignitate & officio erariũ vel capitoliũ·vel curiã regis siue ipatoꝛis·ne moꝛbosa animalia vt capꝛe et poꝛci & huiusmodi intrarẽt·et aerem ibi coꝛrũperent

Edilitas tatis in edilicium est

Edillus li dimi·puus edus

Edissa se·vrbs mesopotamie quam condidit nem roth que antea dicta est areth

Edissero ris edisserui edissertum cõponitur ab e· et dissero ris·et est edisserere valde disserẽ·vel api re·narrare·exponẽ·vnde in euangelio Edissere no bis parabolam banc·et hic edisserto edissertas fre quentatiuum verbum

Editio onis fe·ge·i·expositõ·ab edo edis editum et dꝛ editio q̃si extra datio secundũ pap̃·

Editus ta tum·penultima coꝛrepta·id est·altus· uel manifestus vel natus uel emissus· compositus expositus·et deriuatur ab edo edis·et compatur· editus tioꝛ simus

Edituus tui tuo·idem est quod edilis·scz custos edi·et componitur ab ede et tueoꝛ·Inde edituus quasi edem tenens et custodiens· vnde boni poete dicuntur editui. quia per carmina sua fortia facta viroꝝ custodiunt· Edo es·i·ẽ come dẽ· Antiqui

dicebãt edo edis edit regulariẽ·sed postea differen
tie causa corrupta est scõa psona·& p edis dictũ
est es·Et ut ĩ sũma dicaẽ·q̃cũqz voces huiꝰ verbi
sequũẽ secundã psonã p formatẽz corrupte sũt·sz
q̃ formanẽ a p̃ma psona nõ sũt corrupte·Vnde di=
cit pris·in ix·li·Edo es est ẽ anormalũ·tamẽ in plu
rali numero seruat regulã tercie ꝯiugatõis edimꝰ
editis edũt·Similiter in p̃terito ĩpfecto & futuro
edebã edam·& in oĩbus q̃ solẽt in hac cõiugatõe
a p̃ma nasci psona hoc est in tercia psona impatiui
modi edat & in futuro optatiui q̃ est etiã subiũcti
ui pteses edã as at·In omnibꝰ vero q̃ solẽt in hac
cõiugatõe a secũda nasci psona corruptã inueníes
regulã tercie ꝯiugatõis·Es tñ ꝓducta quã a secun
da acceperunt psona seruant vbiqz·vt es est.este
estote·esto essẽt esse·Vnde qui dã·Sanus vis esse.
noli de fructibꝰ esse·Nec mireris si nõ vbiqz diffe
rẽtiã faciat vel defectõẽz ancep s sigficatõ·Nõ so=
lum cm̃ est in verbis sed etiã in nomĩbus & aliis p
tibusoratõis quandoqz faciũt differẽtiã uel accẽtu
um uel literaꝝ mutatõne autores q̃ñqz non faciũt·
Hec pris·Edo ꝯpõiẽ adedo is it vel ades adest·id
est iuxta uel valde corrodẽ uel edẽ·Itẽ comedo is
Exedo dis dit·id ẽ corrodẽ vel extra uel ualde edẽ
Inde exesus sa sum·Peredo dis·id est pfecte edẽ·
corrodere·cõsumere·Edo neutꝝ est & simliẽ opo
sita eiꝰ oĩa·p corrodere tamẽ mueniũẽ actiua·Itẽ
edo corrũpit secũdam psonã & q̃ ab eo descendũt·
Cõposita vero oĩa regulariter declinãẽ·q̃dã tam
ex illis sequunẽ quãdoqz corruptõẽz & irregulari
tatẽ sui simplicis·vt adedo ades facit etiam adedo
dis·Itẽ oĩa ꝯposita & simplicia faciũt p̃teritũ ĩ
edi·tm̃ secũdum regularitatẽ sui simplicis & sup̃·
in esũ uel estũ·& pticipia passiui in esus uel ĩ estꝰ
& omia corripiũt hanc sillabã e·in p̃senti & q̃ reti
nẽt literaturam p̃tis·In p̃terito uero & ab eo for
matis candẽ sillabã sz e·ꝓducũt·Sed edo edis edi
di·id est manifesto ꝓducit e·Vnde versus·Dũ da
pe uescor edo sermonẽ dũ loquor edo·Sepe bibes
& edes si dapsiliũ colis edes·Itẽ scias q̃ edo es est
verbum anormalũ facit p̃teritũ edi edisti edit·& ĩ=
finitm̃ esse·& supinũ esũ uel estũ vt tactũ ẽ·Quã
doqz tamẽ regulariter ĩueniẽ secũdũ antiquos· vt
edo edis edit·id est comedo·& tunc similiter facit
p̃teritũ edi.& supinum similiter esum uel estũ·Infi
nitiuus tamen facit edere·Sed edo edis·id est ma
nifesto facit edidi geminatũ.quia componitur ab
e & do das·Vide in edo edis

Edo edis edidi edere editũ cõpo· ab e·& do das
& est edere dicere manifestare·emittere·cõponere
exponere·parẽ·pferre·ꝓducere·dare·Vnde q̃dam
Edo cõpono pario loquor & manifesto Anorma=
lum fit edo tercia seruat edo Inueniẽ etiã apud an
tiquos edo edis regulare p comedo sz tunc est sim
plex & facit p̃teritũ edi.vide in edo es est sup̃

Edorso sas·id est .dorsum scindere·& p̃cipue ab
anteriori parte·Vnde edorsatus ti dicẽ equꝰ ab ã
teriori parte p dorsuz scissus·& componiẽ edorso
sas ab e & dorsum dorsi

Educo cas cani care·id est enutrire· & componi
tur ab e & duco cas·& cor·du·vide in duco as·vl'
scõm pap̃·Educare·id ẽ enutrire·ĩstituere eligere
Educere vo ẽ p̃bere eruere subuertere.

Edulis ab edo es est deriuaẽ hic & hec edulis &
hoc le·id est habilis ad edendũ·& cor·du

Eduliũ lij·id ẽ cibus ab edo es ẽ deriuaẽ·vnde di=
cit pap̃·eduliũ ab edẽdo dictũ quasi p̃gustatia co
mestõ uel esca·edulia ubi aliñta apta ad mãducãd

Edulꝰ li dimi·pius edꝰ·edulꝰ etiã dicit̃ estor uel
vorator qui multũ comedit ab edo es est

Edus edi masc·gñis dicitur ab edo es est·qz tener
sit & comestibilis·& ꝓducit primã·vide in fascino

Effabilis ab effor faris deriuaẽ hic & hec
effabilis & hoc le·quod aptum est vt ꝺs
loquaẽ illud·& componiẽ cum in·et dici
tur hic & hec ineffabilis & hoc le.et ambo ꝓpanẽ.

Effamen mis·vide in effamino nas

Effamino nas ꝓpo·ab ex et famio·et mutaẽ x ĩ f·
et ẽ effamiare idẽ qꝺ loq̃·vñ hoc effamẽ mis·i·loq̃la
locutõ·et põ·plẽ·in ntõ·sed in gtõ eã corripit·

Effectiuꝰ ua uũ.in efficõ cis vide

Effemiatoriũ rii·domꝰ meretricũ·et ór ab effemi
Effemio nas in femino nas vide Effeno nas
Ferat? ta tum.dicitur mente ferina effectꝰ sine
ratõe ab efferor aris secundum papã.

Effero ras raui ratuz rare·i·crudeliter agere· vel
fer facere·et deriuaẽ ab effer? ra rũ scõz hug· dici
tur etiam efferor aris·vnde dicit papã·Efferor raris
rat? sũ·efferat? mẽte ferina effectus sine ratõe.sz
effero ras magis est in vsu·et corripit fe.

Effero fers extuli elatũ ab ex et fero fers·et est ef
ferre extra ferre·et ꝓprie cadauer·et efferre·id ẽ ex
tollere.eleuare·supbire·vnde hec elatõ onis

Efferus ab ex et ferus ꝓponiẽ efferꝰ ra rũ. id est
valde ferus·crudelis et ĩmansuetꝰ.et cor·fe

Effeta·id ẽ adaptõ vel adapire sic̃ marcus euãgeli
sta expõit·et accentuaẽ in fie·Dicit̃ etiaz effetꝰ ta
tũ·sz aliud sig̃t·& tũc ꝓ·pnl't·sz effeta eã cor·vn
de ĩ auroza dicit̃·effeta sic audit sic hõ verba sonat

Effetus·Feet? ta tũ·componiẽ cũ ex.et dicit̃ effe
tus ta tum·id est debilis quasi sine fetu.id est·sine
fortitudine viriũ·sed ꝓprie dicitur de muliere effe
ta·quasi extra fetum posita que iam parere nõ po
test·et hinc facta est translatõ. vt ille dicatur effe
tus qui iam euacuatus est a viribus·et ꝓducit se

Efficacia·Ab efficax dicitur hec efficacia cie id ẽ
potẽtia·pfectõ·vigor·agilitas

Efficax cacis ge·omnis dicit̃ ab efficio cis·et ẽ ef
ficax·potẽs qui nullam difficultatẽ habz in qualitz
re faciẽda sz eam ad effectũ ducit vnde et eam me
dicinam dicimꝰ efficacẽ q̃ efficit illud ꝓpter qõ
data ẽ·et compatur efficax cior cissimus·vnde effi
caciter cius sine adũbium·et componitur ĩefficax
id ẽ non efficax·sz qui nõ potest deducere ad effe
ctuz quod mtẽdit·et simliter comparaẽ·et cor· fi
secundũ hug·Pap̃·vero dicit·Efficax·effectus ca
pax qui facile potest implere quod vult

Efficõ.Ab ex et facio cis componitur efficio cis
feci ctum·et ẽ efficere pfecte facẽ·quasi pficere le
uiter adimplere·& inde effectus tus tui·id est fis
rei aut quod a causa efficitur·vt dies est effectus
solis·vnde effectiuus ua uũ quod habz uel potest
habere effectum et dicitur effectiuus ab efficõ cis
qz efficit·vt medicina est effectiua sanitatis

Effigies ab effingo gis·quod componitur ab ex
et fingo gis dicitur effigies giei.id ẽ ymago et hic
effigio gias giaui.id est·effigiem facere uel effigiez
representare·et est actiuum

Effontio tis tiui tire·i·venenose loqui vel foras
emittere·et componitur ab ex et fons fontis

Effor faris fatus sũ fari.id est eloqui·et opo.ab
ex et for aris·et põ·fa·vel effor.id ẽ extra vel apte
loquor

Effraim filius ioseph dictus est· quia auxerit euz

de? et ex eo vocabl'o ī līguā nr̄ām trās̄ferē augm̄tū
Effrateus tea teū penul't· ꝓducta ab effraim scri
biē ꝑ geminū f· Ephrate? ab ephrata p ph Euphra
teus ab eufrates p eu·ita dicīē in hist'oriis ī primo
regū q̄i ī ꝓncipio· & dēt gūaz effrata in pnlē· &
Effregi plē· pō·pteritū de effringo gis Vltima
Effrenatus ta tū dicīē ab effreno nas· & compo
niē ab ex & freno nas. et secundū pap· Effrenat?
dicīē quia ꝓceps et ꝓn? et sine freno ratoīs sit
Effrenis Frenū componiē cum ex·et dicitur h et
hec effrenis et hoc ne. et effrenus na num·id est i
ne freno· & producit fre.
Effringo gis fregi ctū effrigere·id est ·valde uel
extra frangere· & componitur ab ex & frango gis
Effrons frōtis cōis gn̄is·i·sine recūd? sine fronte
& sine verecūdia· & dicitur ab ex & frons frontis
Effugiū gij·i·fuga·effectus fuge ab effugio gis
dicīē· Iob xj. Et effugiū pibit ab eis
Effugus ga gum ab effugio gis· & dicitur effu
gus penultima correpta·id est fugitiuus vel extra
fugiens·qui scz continue & sepe fugit

Ga grece latīe dr caꝑ· & ē ēcia littera a
geator ī egeus vide
gens tis oīs gn̄is·i· necāa non habēs
vel opus habens ab egeo es deriuaē. Q; autē dicīē
egēs quasi sine gēte vl' gne ethimologia est
Egen? na nū plr̄·pō·deriuaē ab egeo es·& dicīē
egen?·i·egēs inops paup. q; ār dr egen? q̄i sine gē
te vel gne uel extra gētē ethimologia est
Egeo es gui·eo mutata ī ui diuisas·egē·id ē nō
habē uel op? habere·& ita differt a carere·quia ca
rere est nō habē·sz multotiēs egem? rei quā habē?
Egeo ꝓponiē cū ī & dicīē īdigeo es·interposita d
& e ī i·mutata. Egeo cū oīb⁹ suis compositis ē
neutr;· & facit ꝑteritū ī gui·& caret supīs·& cor·
e. Vnde prosp. Paucor; exigui temporis vsus egz·
Et scōm pap· Egeo illius rei·vel illa re·vel illaz rē
dicim?· Et vt dicit pap· Egere & īdigē·id ē pau
ꝓratem pati·necessaria non habē
Eger a um dicīē ab egeo es·q; egeat virib?. vel le
tícia·id ē tristis vel infirmus·& compaē eger egri
or egerri?·vnde egre egri? egerrīe adū·Vnde hec
egr tudo dinis·id est tristicia vel infirmitas & hec
egrimonia nie·illud idē·& egrot? ta tum·id est eg̃
Sed eger ꝓprie animo· Egrotus corpe· Item eger
id ē·tristis & infirm? ad temp?· Sed egrot? tantū
infirmus & diu & sepe sicut izae? & iracūd? diffe
runt·& producit e· Vnde q̄dā Ingemit egrot? quia
lāguz corpe tot?·eger lāguescit mētis viciū q; cre
Egere p̄t eē infiti? de egeo es egui· Item Scit
potest esse ꝑteritum pfectū de ago is egi·egerunt
uel egere. & in vtraq; sīficatōne pdu·ge
Egero ab e·& gero ris cōpōiē egero is egessi stū
& ē egerere digerere foras emittere & ꝓprie malā
ſbam vētris p secessū vel anū. & hic trās̄latīe dicīē
ꝑ euacuare· Ponīē etiā ꝑ vomere & cor·ge Vñ q̄
dam Qui bene digerit egerit īgerit ē hō sanus·
Egesco scis inchoatiū·id est incipio egere· & for
matur ab egeo es addita co
Egestas ab egeo es dicitur. & ē egestas peior q̄
pauptas Pauptas em̄ honesta potest eē. sz egestas
sēp ē turpis· vnde egestuosus sa suz·id ē egestate
& miseria plen?· Īē egestas p̄t esse actūs pluralis
femī gn̄is hui? noīs adiecti egestus ta tuz·& tunc
deriuaē ab egero ris. et ē egestas euacuatas vel fo
ras p anum missas vel uomitas· vnde quidā· Post
res egestas multos afflixit egestas·

Egestuosus sa sum ī egestas vide
Egeus egei pnulē·acuta pater fuit thesei· postea
deus maris factus quando in illud se precipitauit
vnde egeuz dictum est mare illud ī quo se p̄cipita
uit· Et hinc egeus gea geū. & hic egeator toris·id
ē hortator nauis in mari ab egeo mari
Egilopa in egilopiū est·& cor·lo
Egilopicus in egilopium vide
Egilopiū pij gn̄is neutri·& hec egilopa pe·id ē
vle? vel caro q̄ nascitur in angulis oculoruz· vnde
macer de virtutibus herbarum·egilopam curat si
quis cōmasticat illam· vnde egilopicus ca cū pnlē·
cor·qui talē infirmitatē patiē uel curat
Egiptiac? dies ī egiptus vide
Egiptius ī egiptus vide
Egiptus ti ē q̄dam regio fēi gn̄is· vnde egiptius
tia tium·& interp̄taē egiptij lingua hebraica affli
gētes. quia afflixerūt populū dei prius q̄ dnō au
xilio liberareē·& egiptiacus ca cū pnlē·cor·vnde ī
quolibz mēse dicuntur duo mali dies egiptiaci· q;
ab egiptijs fuerūt introducti secundū quosdaz·&
vt dicit glosa sup illud esaie xix·ca. Tradā egiptū
ī manu dominoz crudeliū· Multis (inquit glosa)
dominis egipt? est tradita· Primo assirijs· postea
nabucbodonosor· Tercō alexandro· Ad vltimū ro
manis anthonio & cleopatra sub augusto supatis·
Chaldei crudeliores·romani potētiores·vide ī pe
na Hic nota q; in quolibz mēse sunt duo dies egi
ptiaci. hoc ē ab egiptijs dep̄hēsi· In egipto vo erāt
pitissimi astronomici·& inuenerunt quasdam con
stellatōes eē nociuas actib? hominū in his diebus
id ē in aliqua hora horz dierum·& ideo notauerunt
hos dies·sed non debēt obseruari·quia sancta ma
ter ecclesia ꝓhibz fidez talib? adhiberi scōm quos
dam·vel dicūē p̄dicti dies egiptiaci·quia dominus
in illis dieb? misit plagas in egiptios·& scribūtur
in kalēdario nō q; aliquid sit incipiendū vel desinē
dū his dieb? potius q; ī alijs. sed vt dei miracula
in memoria teneantur & hoc magis placz Quo
tus autē dies sit egiptiacus a principio vel a mēsis
fine quolibz mense istis versibus explanaē· Augu
rior decies audito lumine clangor· Liquit ol? abi
es·coluit colus·excute gallum· In his duob? recti
bus sūt xij·dictōes duodeci mensibus seruientes·
p̄ma p̄mo·& scōa scōo·et sic de aliis p ordinē·sum
pto initio a ianu azio ita q; quota est p̄ma lrā p̄me
sillabe alicui? istaz dictōnum tot? dies est egiptia
cus infra mensē cui deseruit illa dictō· computan
do a mensis principio versus finem·et quota est p̄
ma lrā scōe sillabe dictoīs·tot? dies est egiptiac?
a fīe mensis vers? p̄ncipiū computando· verbigra
tia Auguriorz q̄ est p̄ma dictō deseruit ianuario·
qui est prim? mensis·et a q̄ est prima littera prime
sillabe hui? dictōis augurior est prima littera in al
phabeto·ergo prim? dies ianuarii est egiptiacus·
Item g·est prīa lrā scōe sillabe eiusdem dictōis vii
in alphabeto·et ergo septimus dies ianuarii est egi
ptiac? oputādo a fine versus p̄ncipiū·et sic de ali
is· Et deinde accipe scōam dictōem p secūdo mēse
faciendo similiter vt dictum est & sic deinceps zē
Egloga ge. dicitur quasi egaloga·ega enim grece
cap̄ latine·logos sermo· Inde egloga·id .est sermo
de capris·vel quasi de rusticis vel vilioribus rebus
Vel dicitur egloga·id est caprimus sermo· vel pro
pter feditatem et turpitudinem materiei·vt apud
satiricos·vel quia ibi sermo habeatur de capris p̄
apue·vt apud virgiliū in bucē·& cor·plē·virgili?

Egloga verbĕ aſqz adole pĩgues & maſcula thura
Ego onis & egona ne. i. ſeculum. Vel vt dicit pa
pias. Egones pnlĕ. pō. ſunt ſacerdotes ruſtici
Egoceron. Ega qō eſt capra ppo. cũ ceron quod
eſt cornu. & dicĭt egoceron ontis qōdã aĩal quod
alio nomĭe dicĭt capcornus. & poteſt dici p eodez
aĩali egocerō uel egoceros. & acuĭt in ſine. vnde q=
dam. Eſt tibi ſaturne dom? egocerontis & vne
Egomet. i. ego & nō ali?. Vñ dicit p̄ſ. in xiii. li.
de calib? pnois. Dicĕdo ego dico. vel poſſũ & ſo
lus & cũ alio intelligi. ſolet tamen met addita ple
rũqz ſigficantiã vel diſcretōz eſtĕdere. Egomet. i.
ego & non ali?. Necnō egoipe vel egometipe. Et
ſcias q̄ ſillabica adiectō imutat ſpeciē. ſed nō figu
ram. vnde egomet eſt ſpeciei deziuatiue ab ego. ſz
figure ſimplicis. De ſillabicis adiectĕ it? aũt q̄ ad
iũgũĕ pnoib? dictũ eſt ſup̄ in tercia pte vbi agĭt
de ſigura noīs in ca. de ſillabicis adiectōib? ĩ fine.
Egona ne. in ego onis expo.
Egre adũ. i. difficulter. acerbe ſcõm Pap̄.
Egredioz eris egreſſ? ſum. i. exire. extra gradi. &
ppo. ab e. & gradioz deris. vel egredioz ōz de vno
Egregi? ab e. & grex Loco ad aliũ locũ exeo.
ppo. egregius a. um. i. nobilis. maxim? papu?. q̄
extra gregem alioz. & p ſuppletōem compaĕ egre
gius magis egregius egregiſſimus. & hmc egre
gie magis egie egregiſſime aduerbiũ. & hec egre=
gietas tatis talis ꝓprietas. ſcz nobilitas
Egreo es egrui ere. i. eĕ vel fieri egrũ. & dicĭt ab
eger. & eſt verbum neutz
Egreſco ſcis inchoatiũ. i. incipio egrere. & forma
tur ab egreo es. addita co fit egreſco
Egzimonia. ab eger dicĭt hec egrimonia nie. i. tri
Egroto tas taui tare. i. in ſticia vel infirmitas
firmari vel freq̄nter egrere. Licet em̄ egreo egres.
egrui ſcõm vſũ careat ſupino. fit tamẽ ab eo egro=
to tas fre. q̄i ab egrotu ſup̄. & pō. o. Horaci? i epi
ſtolis. Qō mihi das egro dabis egrotare volĕti
Egrot? ta tũ. pnlĕ. ppu. in eger eſt
gui triſillabũ p̄teritũ de egeo es.
Eheu interiectō dolentis vni? ſillabe eſt. & ei
datiu? cũ deberet minui vna ſillaba a ge
nitō ſicut oĩa in ius facientia gtĩ per
dieriſim ꝓferĕ cauſa differẽtie ei interiectōnis. Sic
igĭt ei eidĕ eiſdez p dieriſim ꝓferũĕ ſecũdũ pap̄.
Eia. i. age ꝓprie aduerbiũ hortandi.
Eiecto as vbũ fre. i. freq̄nter eijcĕ. & formaĕ ab
eijcio cis eieci eiectũ eiectu. u in o. conuerſa.
Eijcio cis ieci ctũ eiicere. i. extra iacere. euellĕ. eui
dĕter iacere. & ppo. ab e. & iacō cis. & mutaĕ a in
i. & fit eiicō cis. & ſcribĭt p duo i. & eſt primũ i cõ
ſonãs. ſecũdũ vocalis. Vnde dicit paſ. in xnj. li. q̄
e ppoſitō in cõpoſitõe inueniĭ ante u. et i. loco cõ=
ſonantiũ poſitas. ut eueho & eiicio cis
Eiulath in die regio ſic dicta. eo q̄ poſſeſſa ſit ab
eiuloth filio iectan poſt diluuiũ ſecũdũ Pap̄.
Eiuloz. Iul? multũ fleuit in morte patris. iō a iu
lo &c. p cõpoſitõez dicĭt eiuloz laris lat? ſũ. i. flere
voce doloze manifeſtare. voce cõfuſa p̄ doloze cla
mare. Vñ q̄dã dixerũt eĕ ppoſitũ ab e. & iubil? qō
ẽ vox ofuſa p̄ gaudio. q̄ſi extra iubilũ eĕ. & ẽ eiula
ri ꝓprie femina. Inueniĭ etiam eiulo las. Vñ dicit
pap̄. Eiulare plozare alta voce. vnde hic eiulat? et?
tui. i. plozat? vel clamoz p̄ doloze confuſus. & hec
eiulatō onis idem quod eiulat?
El eloy & eloe nomina dei ſũt apō hebre
os. & interp̄taĕ el deꝰ uel chiros quod eſt
fortis ſecũdũ hug. pap̄. vero dicit. El deꝰ vl fortil
dicĭt q̄ nulla ifirmitate oppimaĭ. ẽ ãt apud hebr̄e
os el ꝑmũ dei nomẽ. ſecũdũ eloy. terciũ eloe
Elabor beris lapſus ſum ab e. & labor beris com
ponitur. & eſt elabi valde uel extra labi. eua. dĕ. de
curzere. effugere. & ꝓducit la
Elamite pnl'. ppu. dicũĕ p ſe ab elam filio ſem
Elate ſunt palmaꝝ folia q̄ ſurſũ eleuanĕ. nec pen
dent deorſũ ſicut aliaꝝ arboꝝ. elate & palmaꝝ ſũt
ꝓductiores rami & excellẽtiores inter vũ aurei co
loris criſpãtes vel circũſtãtes. & ſemp ad excelſa
tẽdẽtes nũq̄ virozẽ amittũt. Quidã elatas abieteſ
dicũt ita dicit pap̄. & ſecundũ hoc dicĭt elata quaſi
eleuata ab effero fers. & ꝓducit la. Vnde quidaz
canticoꝝ. v. vbi dicĭt. Come ei? ſicut elate palmaꝝ
ꝓducũt ibi mediã de elate. Sz hoc nō videĕ. q̄ ibi
dicit gloſa. alia translatō crines ei? abietes. Abies
grece elates vocaĭ. vnde ibi elate vel elates nō eſt
latinũ ſed grecũ videĕ. & ideo multi corripiũt hãc
ſillabã la. ad drãz de elate p̄ ramo palme & p ipa
palma. et adiectĩe elat? ta tum. et vt dicunt. elate
eſt nomen arboris ſimilis palme altitudĩe vel foliis
Elat? ta tũ. i. extra lat? q̄ſi eleuat?. ſupb? ab effe
ro fers. vnde hec elatō. id eſt. iactãtia confidentia
Elbi? da dũ pnlĕ cor. in elbus exponitur
Elboe in elb? vide
Elb? ba bũ ſiue elbidus da dum eſt color medius
inter nigrum et albũ. ab albus dictus. vnde elboe
quaſi alboe dicũtur vites vel vue neqz purpuree
neqz nigre neqz albe quas quidam varias appellãt
Eleazar interp̄tatur dei adiutorium. et ꝓdu. plĕ.
lecto ctas. io ẽ. freq̄nter elicĕ. foras positõe
emittere. et eſt freq̄ntatiũ huius verbi elicio elicis
elicui electum electu. u in o. fit electo ctas
Electz. ab elios quod eſt ſol dictus eſt electros
vnde dicitur hoc electz tri. quia ad radium ſolis
clarius auro argentoqz reluceat. et ſũt tria genera
electri. vnũ gen? eſt gũmi quod fluit ab arboribꝰ
et dureſcit in lapidem quod et ſucinuz dicĭt. Secũ
dum genus electri eſt quod ex auro et argento fit
auri ſez tribus ꝑtibus et argenti vna. Tercium eſt
metallum quod naturaliter inueniĭ et p̄cio habeĕ.
Et ſcias q̄ gregoꝝ in ſecũda omelia ezech. expo
nens illud. de medio ei? quaſi ſp̄es electri dicit. In
electrum dum auz argentũ qz miſcenĕ. argentum
ad claritatem creſcit. auruz vero a ſuo fulgore pal
leſcit. Qua ergo in vnigenito dei filio nature dei
tatis vnita eſt natura humanitatis. in qua admira
tione humanitas in maieſtatis gloriam excreuit. Di
uinitas vero a ſui fulgoris potentia hũanis ſe ocu
lis tempauit. et ſic patet illa expoſitõne q̄liter nos
deus exaltauit p hoc q̄ hũana natura clarioꝝ facta
eſt. quaſi p aurum creuit argentum. et quia diuini
tas a fulgore ſuo noſtris eſt aſpectibus tempata.
quaſi aurum nobis palluit. argentum excreuit qua
ſi electrum. ergo in igne eſt deus homo factus in
paſſione
Electuarium rii. ab electõne rerum quibus con
ficitur dictum. vnde ab eligo gis dicitur
Electus electa electum. id eſt. ſplendidus. excel
ſus. clar?. ex aliis lect?. ab eligoꝝ ris dicitur. vnde
hec electõ onis cũ quis de multis eligitur
Elefzons grece dicitur mons et accentuaĭ in fie
legãs tis oĩs ge. dicitur valẽs excellẽs nobilis.
egregius decens. pulcer. bonus. et dicitur ab eligo
eligis. Bona em̄ et pulcra ſunt eligenda. et compaĕ

elegans tior tissimus · vnde eleganter tius · tissime aduerbiũ · et hec elegantia tie · p̃stantia · excellentia · pulcritudo . valitudo · et dicitur eleganter vrbane nobiliter · et corripiũt le p̃dicta

Elegia elegie · m elegus est

Eleg? a · um · i · miser ra rũ . et dicit̃ ab eleysõ quod est misereri · vnde viri sãcti de miseria dicũtur eleg · vnde hec elegia gie · id ẽ · miseria · et hĩc elegiac? ca cum . id ẽ · miser vel de miseria cõposit? · et cor · le

Vnde boetius · Et veris elegi fletib? ora rigant ·

Elegi est etiã p̃teritũ de eligo gis · & tũc ꝑdu · pnl' · & vt dicit Pap̃ · Elegiacũ carmen dict̃ũ · q̃ modulatõ eiusdẽ carmĩs miseris conueniat · quod metrũ cõstat p̃mo vsu heroico · scõdo pentimemeri · p̃ma heroica · scõa dactilica · vt Carmĩa q̃ quondã studio floret̃i pegi Flebilis heu mestos cogor ĩire modos

Elementaris m elementũ vide

Elementũ · Ab yle dicit̃ hoc elementũ ti · q̃si ilemtũ · quia deus p̃mo loco de nihilo creauit ylẽ · & ex yle fecit elemẽta · & ex elemẽtaris omnia alia · vel dicit̃ elementũ quasi elicitamentũ · q? omnia ex elemẽtis elicita sũt & extracta · vel dicit̃ elementũ quasi cleuamentũ · q? vnũ sup aliud est eleuatũ · scz aqua sup terrã · aer sup aquam · ignis sup aerẽ · vel elementũ quasi alimentũ · q? omnia animalia alunt̃ ĩ elemẽtis · q̃dam in terra · q̃dam in aqua · q̃dam in aere · que dã etiã viuẽtia in igne ¶ Et nota q̃ elementũ quã dogz dicit̃ ipm elemẽtatũ · vt terra quã videm? & calcam? · & aqua quã videm? & potam? · & sic de ceteris · Quãdoqz est etiã ipm vez elementũ cuiusq̃libet ps est eiusdẽ gñis cũ ipo toto · vt elemẽtum terra dicit̃ illõ corp? cui? q̃libet ps est terra · & sic de alijs · sed hoc potius ad phiz ꝑtinet · & ab elem̃tum dicit̃ hic & hec elemẽtaris & hoc tare · id ẽ ref elemẽti · vel qõ ꝑtinet ad elementũ . & q? elemẽtuz est p̃ma ps corpis in opositõe & vltĩa in resolutõe ĩde ẽ q̃ quodã modo loq̃ndi q̃quid est ps prima alicui? in cõpositõe & vltĩa in resolutõne dicit̃ elemẽtum · vt litera est elementũ vocis lrãte · & dictõ est elemẽtũ vocis significatiẽ · Et vt dicit damascen? in ii · lib̃ · ca . xii · Optet scire quoniã quattuor elementa sunt · terra sicca & frigida . aqua frigida & humida · aer humid? & calid? . ignis calidus & siccus · & similiter quattuor humores ꝑportõez habẽtes cum quattuor elemẽtis . Nigra colera . i · melãcolia q̃ habet ꝑportõez cum tra · est ei sicca & frigida Flegma ꝑportõez hẽt cum aq̃ · frigidũ est em̃ & humidum Sãguis ꝑportõz hẽt cum aere · Humid? ei est sãguis & calid? · Rubea colera ꝑportõez habet cum igne · calida · n · est & sicca · vide etiã in terra · secũdũ ambrosiũ de q̃ttuor elemẽtis · Itẽ vide ĩ estas de quattuor tempib? anni & ĩ etas · Itẽ vide i mare · ¶ Et nota q̃ supiora elementa sunt mas . ge · vt ignis & aer · Inferiora vero sunt fe . ge · ut terra & aq̃ · Nam supiora elementa sunt quasi mares · & inferiora quasi femine · quia illa agunt in inferiora · & hec patiunt̃ ab illis

Elemon grece miserecors latine secundũ Pap̃ .

Elemosina · Ab elemonia quod est misericordia et syna qõ est mandatũ oponit̃ hec elemosina ne · id ẽ mandatum misericordie · & scõm hoc scribit̃ ꝑ e · in scõa silb̃a · sz melius scribit̃ ꝑ y · & tũc dr elymosina ab ely quod ẽ deus & syna mãdatum · Iñ elymosina quasi mãdatũ dei . Ipe · n · mãdauit cã fieri · Vñ in luca · Date elymosinã & ecce oĩa mũda sũt vob̃ · Preterea qõ paupi dat̃ deo dat̃ · vl' dicit̃ elymosina ab ely quod ẽ deus & mois quod ẽ aq̃ . Iñ elymosina q̃si aqua diuĩa · Sicut eĩ aqua extinguit ignẽ . ita elymosina extinguit pctm̃ · Et scias q̃ septẽ sũt elymosine corpales q̃ continent̃ in versu · Visito · poto · cibo · redimo · tego · colligo · condo · visito scz infirmuz Poto scz sitientẽ · Cibo scz esurientẽ · Redimo scz ĩ carceratũ · Tego . i · vestio nudum · Colligo . i . recolligo hospitẽ · Condo · i · sepelio mortuũ · Itẽ septez sũt elymosine spuales q̃ ĩ hoc versu continent̃ · Cõsule castiga · solare · remitte · fer · ora · Cõsule · id est · dote ignorantẽ · & dirige dubitantẽ · Intelligit̃ em̃ ĩ hoc duplex spualis elymosina . scz doctrina & cõsiliuz Castiga delinquentẽ · Solare . i · psolare tristẽ · Remitte delinquentib? in te · Fer · i · porta infirmitates alior & grauamina . Ora p omib? · Et ab elymosina hic elymosinarius narij & hec elymosinaria rie · Et mobiliter declinatũ inuenit̃ elemosinarius ria riuz vel elymosina dicit̃ ab elymõ grece quod ẽ miseri cors latine · Iñ elymosina qõ est misericordia · Vide ĩ fors ¶ Hic pot̃ q̃ri an de illicite acquisitis possit fieri elymosina Ad hoc dicẽdum q̃ aliq̃d p̃t esse tripliciter acq̃sitũ illicite · vno mõ q̃n id qõ illicite acq̃rit̃ ab aliquo debet̃ ei a quo est acquisitũ . nec p̃t ab illo retineri q̃ acquisiuit illicite · sicut cõtingit in rapina . in furto · in vsuris · & de talib? cum hõ tenet̃ ad restitutõez elymosina fieri non potest · Alio vero mõ est aliquid illicite acq̃situm . quod quidez ille qui acquisiuit retinẽ nõ p̃t · nec tamẽ debetur ei a quo acquisiuit · q? scz vn? ptra iusticiã accepit & alter ptra iusticiã dedit · sicut ptingit in simonia · in qua dans & accipiẽs ptra iusticiã legis diuĩe agũt vnde nõ dẽt fieri restitutõ ei qui dedit sz dẽt ĩ elymosinas erogari · & eadẽ ratio est ĩ similib? in quib? scz datõ & acceptõ est ptra legẽ . Tercio modo ẽ aliquid illicite acquisitũ nõ quia ipa acquisitio sit illicita . sz q? id ex quo acquiritur ẽ illicitũ · sicut patet de eo quod mulier p meretriciũ acquirit · & hoc ꝑprie vocat̃ turpe lucrũ · Q? em̃ mulier meretriciuz exercẽat turpiter agit & ptra legẽ dei · sz ĩ eo quod accipit nõ iniuste agit nec ptra legẽ · vnde quod sic illicite acquisitũ est retineri p̃t · & de eo elymosina fieri ¶ Circa illa vero q̃ p aleas acquirũtur videt̃ esse aliquid illicitũ ex iure diuino · scz q̃ aliq̃s luctetur ex his qui rez suã alienare nõ possunt · sicut sũt minores serui furiosi & huiusmodi · & q̃ aliquis ẽ hat aliũ ex cupiditate lucrandi ad ludũz . & q̃ fraudulẽter lucretur ab eo · & in his casib? tenetur ad restitutõz · & sic de eo nõ potest elymosinã facẽ · Aliquid ãt videtur eẽ vltroneũ illicitũ ex iure positiuo ciuili · qõ ꝓhibz vniuersaliter tale luctũ · sz q? ius ciuile nõ obligat oẽs · sz eos soles qui sunt his legib? subiecti · & ittez p dissuetudinẽ abrogari p̃t · Ideo apud illos qui sũt huiusmodi legib? astricti · tenẽtur vniũsaliter ad restitutõz qui luctãtur · nisi forte ptraria psuetudo p̃ualeat · aut nisi aliquis lucratus sit ab eo qui ẽxit eũ ad ludũ · In quo casu nõ tenet̃ restituẽ · q? ille qui amisit nõ ẽ dign? recipe · et ille qui luctat? ẽ nõ p̃t licite retinẽ tali iure positio durãte · vñ dẽt de hoc elymosina facẽ ĩ hº casu ¶ Itez nota q̃ ille luo? ẽ turpis et reꝓbat? · vtputa q? est ptra deũ et oĩa iura · vñ ꝑt̃ talẽ ludũ null? p̃t aliquid acquirẽ · nec titulũ nec bonaz fidẽ habẽ · Iniust? ei titul? p nõ titulo ẽ habẽo? et male fidei possessor dicitur . qui ptra legũ ĩterdicta mercatur

Elencus ci mas · gñis · i · titulus libri · quia totum opus illuminet · Vnde euãgeliũ luce sic intitulatur Elẽc? luce · i · titul? · Hic etiã clẽcos vocã? p̃ciosos lapides in supficie ornamenti · q? illuminent illud

et quicūqz p̄ciosi lapides ī loco notabili ponūtur dicūē elēci · V ñ iuuenalis · Aurib? extēsis magnos omisit elēcos Elenc? etiā ōr ī dyaletica qōd ā genꝰ argumentatōis · scz silogism? ꝓtradictōis · & tūc ꝓpo · ab en quod ē ím · i · ꝓtra · & lexis qō ē sermo vel dictō · índe elenc? · i · ꝓtradictō · & diffimiē sic. Elencus ē silogism? ꝓtradictōis vni? & eiusdē · nō noīs solū sed rei & noīs · nō sinoīmi sz eiusdē · et ex his q̄ data sūt de nc̄itate accidē · nō ꝓnumerato quod erat ī p̄ncipio scōm idē · & ad idē silr & ím eodē tē pe · Hec āt diffimitio magis ad logicum ptinet

Elephātus · Elephō grece dicit mōs latine · vñ h elephāt? ti & elephas · qō habz n ī obliquis elephātis phāti · sed nō ī ntō · & dicit a magtudie corpis sui · qz formā mōtis p̄ferat · vñ hec elephātia tie · q̄ = dā sp̄es lepze qz sic elephas est maioz oīb? aliis aīalib? · ita passionib? cetis hec maioz ē · Et scias q ōr elephāt? ti · vel elephātos · & o · mutata in u · dicit elephant? ti · Elephas mire castitatis creditur · ita vt si ꝑdat ꝰiugē nulli copulet · ínter siluas ꝰmoꝛat sel? · biennio āt portat fet? · nec ampli? q̄ semel gignit · sed nec plures sed tantuz vnū viuit autem trecentis annis · & corripit penultima m elephas

Elephas ín elephāt? exponitur

Elesmot liber q̄ dicit exodus · & accentuat ím fie

Eliachim ínterp̄tatur resurzectō domíni

Eliades ab elio s qō ē sol dicit hic eliades de · filí? vel nepos sol' · & sb̄tracta de silba ōr hec elias dis

Elias dis ī eliades vide

Elicio cis cui citū · ab ex & licio is ꝓpo · & ē elicē extrahē · extra vocare & deducē · vide ín licio cis

Elicon conis mas · ge · est vnū de duob? cacumīb? parnasi ī quo solebat esse olī studiū · & dicit ab elicio cis · qz olī eliciebat índe sapiētia · vnde & elicon dicit quasi eliciens cuncta · & est ethimologia & índe eliconius nia niū deriuatur

Eliconis nidis fe · ge · dicitur musa q̄ ī parnaso habitabat · vel femina illius loci · & dicitur ab elicon

Elido dis si sū plē · p̄du · ab e · & ledo dis cōpo · & ē elidere valde vel extra ledere · & iuēit p tēptare

Eligo gis gi · ctū · ab e & lego gis cōpo · & est elígere · excerpe · q̄i extra alia aliquid legere · Vnde dicit aliquis electꝰ ín epis copū q̄ nōdū ꝓsecratus ex alijs iā excerptꝰ ē · & índe hec electō onis · & ē eligere p̄prie de duob? p̄positis vnū accipe · & alteruz dimittere · Nō em̄ eligit qui nil accipit · vel qui oīa accipit · vñ q̄dā sp̄es ꝓiūctōis dicit electīa q̄ de duob? p̄positis vnū eligere · & alteꝛ refutare ostēdit

Eligo ꝓpo · Preeligo gis · i · p̄ alijs eligere · & coꝛ · lí

Elimas ínterp̄tat magnꝰ · & sic oīe nomē malefi coꝛ a p̄priatū ē elime mago ī actib? apostoloꝛ · & coꝛ · plē · V ñ ī auroza dicit Obstat eis elimas mago vtens arte recenti

Elimino nas naui nare ab e · & límino nas componit · & coꝛ · mi · vide ím limino limimas

Elimo mas aui · ab e · & limo as ꝓpo · & ē elimare purgare · vnde elimatꝰ ta tū · i · clarꝰ vel purgatus · Et elimatī aduer · id est · clare · purgate · & hoc elimamentū ti · i · purgamentū · & p̄ducunt hec omnia li ·

Elinguis ab e · & lingua ꝓpo · hic & hec elínguis & hoc elíngue · id est · sine lingua vel mutus

Elinguo guas guaui · compo · ab e · & līgua · & ē elínguare · línguam extrabere vel auferze

Elyon apud hebzeos nomē dei dicitur · et interp̄tatur excelsus

Elyotropiū herba nomen accepit eo q̄ estiuo sol ſtitio flozeat · & q̄ solis motibus folia circumacta conuertat · vnde et a latīs solsequiuū dicitur · quía solem sequatur apiendo flezem suum

Elyotropus lapis est viridis colozis · sanguineas habens venas · missus ím argenteā peluem aqua plenam · radios solis ím sāguineū et obscurū vertit colozē et est splendidꝰ cū oztu et occasu solis colozē mutans ím affrica ínuenitur · vide ín solsequium

Elipsis est quedam methaplasmi figura · de q̄ supꝰ dixi ím quarta p̄te ím ca · de methaplasmo

Eliquo quas · p̄nlē · coꝛr̄ · ím liquo quas est

Eliquus qua quum · id est · purus · liquidus · vel líquoze plenꝰ · et dicitur ab eliqueo eliques ·

Elyzabeth ínterp̄tat dei mei saturitas vel dei mei

Elisius · Lisis compo · cū e · et dici Eramentuz tur elisius sia sium · id est · valde solutꝰ vel extra solutōnem positus · vnde et elisij ím ínferno dicūtur campi vbi requiescunt anime beatoꝛ secūdū fabulas poetaꝛ · et dicūtur illi campi elisij quasi soluto rum vel quasi extra solutōnem positoꝛ · sunt enim ibi cōmozantes beati et ita nūquam patiunt dissolutōem Vel dicūtur elisij quasi extra lesionem posíti · ab e · et lesio · secūdū em̄ veritatem sancti qui sūt ín vita eterna sunt elisij · id est · extra omnem penaz et lesionem positi · Absterget cm̄ deus omnez lacrimam ab oculis sanctoꝛ · et iā non erit amplius ill' neqz luctus neqz clamoꝛ sed nec vllus doloꝛ

Elisus a sum penult · p̄ducta · ab elido dis elisꝰ sum · et est elisꝰ valde vel extra vel euidēter lesus

Elixum xi · vocatur quod ím aqua solum decoquitur · Lixa enim aqua dicitur eo q̄ sit soluta Vnde membza loco mota lixa dicuntur

Elleboꝛus fluuius est et hec elleboꝛus et hoc elleboꝛ est quedam herba que circa illū fluuium plurímum nascitur · Hāc romani veratꝛ vocāt · qz sum ptū ím potu mentē ím īsaniā deducit · Est āt ellebo rus pabulū nocens · esca tñ est coēnicū · et plerūqz tp̄ē ad salutē boīs · et coꝛ · pnlē · Macer de viribus herbaꝛ · Qualiter elleboꝛꝰ sit nobis accipiendus ·

Ellum ím eccum est

Eluo onis p gemínuz l · mas · generis · dicit gluto vel leccatoꝛ · qui oīa bona sua eluit · dissipat et disꝑgit · et deriuatur ab eluo eluis

Elogiū · Logiuz vel logos componit cum e · et dicit hoc elogiū · i · eloquiū p̄uerbiū et responsū diuínum et ignomínia et oꝛdo et textus carmínuz et p̄prie malozꝰ vel crímínum · vel textus malozū gestorū vel deoꝛ místeriū · vnde hic elogius versiculus

Eloy vel eloe ín ely exponitur

Eloquoꝛ · ab e · et loquoꝛ ꝓponitur eloquoꝛ queris elocutꝰ sum · et coꝛ · lo · et est eloqui valde vel ornate vel apte et expedite loqui · et manifeste enunciare · et est oratoris · vnde eloquens tis · gñis oīs · id ē diserꝰ · facūdus · expedite et euidenter loquens

Eluceo ces cluxi · valde vel extra uel euidēter · vel p̄ alijs lucere · ab e · et luceo luces · et p̄ducit lu

Eludiani quidam heretici ab eludio dicti · qui dicunt post natiuitatem xp̄i mariaz alios filios de viro ioseph pepisse · et p̄ducit penultimam

Elul non ebul vt quidam legunt secundum bedā dicitur septembeꝛ · uel secunduz alios elul octobeꝛ et accentuatur ím fine · nullus enim mensis ebul vocatur · ita q̄ b · sit secunda litera

Elumbis · Lumbus componitur cum e · et dicitur hic et hec elumbis et hoc elumbe · id est · debilis · q̄si extra lumbos · id est · extra fortitudinem ·

Eluo eluis elui elutum ꝓponitur ab e · et luo luis et est eluere · lauare · purgare · vel lauādo destruere

corrodere vel effũdere & dissipare. In luo luis. vi de infra in l. litera in loco suo

Elutus ta tũ nomẽ ẽ. & deriuatẽ ab eluo is. & p: dũ. pulẽ. et dicit̃ elut? mũd?. madid?. insipid?. & opat̃. elut? tior sim?. vñ elute tius sime aduer. Ho rac? in sermonib?. Iraiguo nichil est elutius orto

Eluuies. Ab eluo is dicitur hec eluuies ei. et hoc eluuiũ uij. et hec eluuio onis. i. nimia aq̃ inũdãtia vel destructõ ex aquarum abundãtia sc̃z diluuiuz.

Eluuio onis. in eluuies vide

Emac vel emas. uel emath grece latine sãguis. et accentuantur hec tria in fine.

macitas tatis femmini generis. id est. emendi auiditas. et dicitur ab emax emacis

Emacul? la lũ aliquantulũ emax. & cor. penul.

Emanceps. Manceps compo. cũ e. & dicit̃ h emãceps cipis. qui cũ p̃mo fuisset manceps. iam ab illa seruitute & potestate ẽ liberat?. Vñ emancipo as are. id est. a seruitute liberare. sed iã moleuit ꝓsuetudo ut fili? de potestate patris liberatus dicatur emãcipat?. sed seru? a seruitute liberat? dicat̃ manumissus. licz ꝓprie p̃dicta vocabula cõueniant captis in p̃lio & in seruitutẽ redactis secũdum bug. Pap. vero dicit. Emancipare iuris ꝓprij dñm statuere. quasi extra manũ. i. potestatem suã facere.

Emancipo as in emanceps exponitur. & corr. ci

Emano. ab e. & mano nas opo. emano as aui atũ & ẽ emanare extẽ manare. ebullire. ꝓcedẽ. & ꝓdu.

Emanuel hebraice. quod in latio sermõe sigt ma nobiscum deus. scilicet quia p virginem deus nat? hominibus in carne apparuit. & acuitur in fine

Emarceo emarces emarcui ab e. & marceo ces cõponitur. verbum neutrum. & caret supino. & est emarcere. euidenter marcere. elanguere.

Emasculo. ab e. & masculus componit̃ emasculo las. & ẽ emasculare. eneruare debilitare. vel castra

Emath sãguis grece. In emathia re. & cor. plẽ. i. sãguinolẽta ꝓpter multa bella. & acuit̃ in fie

Emaus ꝓprium nomẽ castelli quod post nicopolis dictum est. & acuit̃ in fine. & est duarum sillabaz

Emax. ab emo mis dicit̃ hic & hec emax cis. i. emptor auid?. vel qõ facile emit̃. & opat̃. Vnde emacius cius sime. & ꝓducit penultimam genitiui

Emblema matis ge. neu. id est eminens sculptura vel ornamentum vasorum vel varietas pauimenti siue diuersitas colorum in pauimẽto qui dicitur lichostratos vel frustum auri vel argẽti. Vnde prudentius de sycomachia. Sordent argenti emblemata. & ꝓducit ble. & cor. ma.

Emboliſmus mi mas. gn̄is. i. supaugmentũ. vñ hic & hec emboliſmalis & hoc le. id est supexcrescens vt ann? emboliſmalis dicit̃ quasi supexcrescens. qz supat duos annos p̃cedentes vna lunatõne. Habz ẽm ann? emboliſmalis. xiij. lunatõnes. sc̃z duodecim sicut & alij anni cõmunes. & illam terciam decimã supadditam. que nullo mensi tribuitur. vide de hoc

Emembris. ab e. & mẽbr̃ cõponi in epacta tur hic & hec emembris & hoc bre. sine mẽbro. q̃si extra mẽbra. id est. extra fortitudinẽ

Ememor. id est oblitus cor. me. & est cõmnis generis. ab e. & mẽor moris cõponitur.

Emensus sa sũ. ptic̃piũ de emetior tiris. Et ẽ emẽsus quasi extra mensus vel euidenter mensus.

Emeraz interꝓtatur dies. & accentuat̃ in fine

Emergo gis si sũ. ab e. & mergo gis oponit̃. & ẽ emergere. extra mergere. extra venire. exurgere

Emerito in emeritus vide

Emeritus. Meritus cõponit̃ cũ e. & dicitur emeritus ta tũ. i. iã extra meritũ positus. qui non p̃t iaz mereri & exercere officiũ suũ. imo liberatus & solutus est a labore officii sui. sicut miles olim post sexaginta annos nõ cogebat̃ militare. sz soluebatur a labore solito. & dabat̃ ei ager vel villa vel aliud vnde viueret. & tunc erat emerit? quasi extra meritũ posit?. quia nihil postea labore solito mereba tur. vnde hec emeritio onis. talis ꝓprietas vel tal' liberatõ scõm bug. Pap. etiam dicit. Emeritus val de meritus. Item emeriti milites veterani. quia iaz soluti a militia sunt. Emerita ciuitas quã post quaz cesar edificauit veteranos ibi constituit

Emetior tiris tit? vel emens? sũ ab e. & metior. & ẽ emetior ãi extra metior. vel euidẽt̃ vel apte me

Emicati adũ. i. splẽdẽter ab emico cas tior

Emico cas ab e & mico cas cõponitur. & cor. mi migraneus vermis capitis vide in mico cas vnde & dicim? dolorẽ capitis emigraneũ esse

Emina ab emo emis deriuatur hec emina emine. quedã mensura mediũ sextariũ continens ad emendũ vinũ vel annonaz. vel dicitur ab emetior tiris. vel ab hemis qõ est dimidiũ

Emineo nes nui. i. extra manere. apparere supin cubere. supstare. vñ eminẽs tis ge. ois. & cõpatur eminẽs tior tissi?. vñ eminẽter ti? sime adũ. & hec eminentia tie. & cõpo. emineo cũ sup. & dicit̃ supemineo nes. Et cũ p̃. & dicit̃ p̃emineo es. qõ p sincopã inuenit̃ p̃mineo nes. Emineo aũt cõpo. ex e. & maneo nes. a in i. mutata. et cor. mi

Eminul? la lum. id est aliquantulum eminens penultima cor. et dicitur ab eminens.

Eminus componit̃ ab e et man?. i. ꝓcul ãi extra manũ. sed comminus. i. ꝓpe a con et man?. et sunt aduerbia loci. Vnde p̃scian? i xv. Eminus et comminus localia sunt. Vnde quidã. Emin? ad longe sed cõmin? ad ꝓpe spectat

Emissarius. Ab emitto dicitur emissus sa sũ. Vnde emissarius ria riũ. id est. valde ad emittendum aptus. sicut sũt cursores regum vel aliorz diutiũ. q frequenter emittũt̃ ad nũcia ferenda. Item hircus apompeius dicebatur emissarius. quia emittebat̃ in desertũ. Apompei? grece emissarius latine. Itẽ hic emissarius sani. dicit̃ equ? fortis et velox. qz extra alios eligitur et ad equas mittitur ad coitũ. Idẽ et admissarius dicitur. De capro admissario habet̃ leuitẽ. xvi. Itez emissari? dicitur pcussor. gladiator vel flagitiorz et luxurie satelles

Emissicius cia ciũ. qõ sepe et cito in diuersa loca emittit̃. vt ocul?. et deriuatur ab emitto tis

Emo mis emi emptũ. et est emere ex alienno meũ facere. id ẽ. dare suum et alienum accipe. Emo cõponitur adimo mis ademi ademptũ. id est. auferre Coimo mis coemi coẽptũ. quasi simul emo vel cuz alio emo. ex con et emo emis. Item dirimo is. i. diuidere. separe. Eximo mis. id est. auferre vel extrahere. Perimo mis pemi i. occidere. Redimo mis redemi redẽptũ. i. liberare. Emo emis cum omnibus suis cõpositis est actiũ. et cor. e. in p̃ti. sed i ꝑterito ꝓdu. Quidi? epi. Turpiter ingenuum munera corpus emunt. Composita tamen e. i p̃ti mutãt in i. correptam. Itẽ oia faciũt ꝑteritum i emi. et supinum in emptum. et habẽt p. in supino cã euphonie. Deberet ẽm formari a ꝑterito emi i. mutata i tum Vnde dicit p̃s. in x. li. Emi emptũ facit quod ideo assumpsit p. qua non p̃t m. ante tuz sine p. inueniri causa euphonie. vt sumptus. pmptus. cõpt?

Hic nota. q̄ circ̄ rē q̄ emit̄ & vendit̄ triplex defectus ꝓsiderari p̄ōt. Vn̄? siquidē ꝑm spēm rei. & hūc quidē defectū si vēditor ognoscat in re quam vendit. fraudē cōmittit in vēditōe. Vñ vēditio illicita redditur. Et hoc ē qō dr̄ vtra quosdā. Esaie p̄mo Argentū tuum versū est in scoriā. vinū tuū mixtū ē aqua. Q̄ ō eñ ꝑmixtū est patit̄ defectū quātum ad spēm. Alius aūt defect? ē ꝑm quantitatē. que p̄ mēsurā cognoscit̄. Et iō si q̄s scienter vtat̄ deficiēti mēsura in vendēdo. fraudē omittit. & ē illicita venditio. Vñ dr̄ deut̄. xxv. Non hēbis i sacculo diuersa pōdera. mai? & min? nō erit in domo tua. nec modi? maior & minor. Et postea subdr̄. Abhominabit̄ eī dñs eum q̄ facit hoc. & aduersat̄ omnē iniusticiā. Tertci? defect? ē ex pte q̄litatis. puta si aliq̄ aīal infirmū vendat̄ q̄si sanū vel p̄ sano. q̄ si quis sciēter fecerit. fraudē omittit i venditōe. Vñ est illicita venditio. & in his oībus nō solū aliquis peccat iniustā venditōez faciēdo. sed etiā ad restitutionem faciendā tenet̄. Si vo vēditore ignorāte aliquis p̄dictor̄ defectuū in re vēdita fuerit. venditor quidē nō peccat. q̄r iniustū facit materialiter. non tn̄ ei? opatio est iusta. vt ex p̄dictis patz. tenetur tamē cū ad ei? noticiā peruenerit damnū recompēsare emptori. & q̄ dictū ē de vēditore intelligendū est etiā ex pte emptoris. Contigit eñ q̄ñq̄z venditorē credere suā rem eē min? p̄ciosam quātū ad spēm. sic̄ si quis vēdat aurum loco auricalci. emptor si id ognoscat iniuste emit. & ad restitutōem tenet̄. & eadē ratio est de defectu quātitatis & q̄litatis. sic̄ de defectu speciei substantialis

Emola le. vas coquinariū sic̄ caldaria vel coculū Cocula aūt dicunt̄ vasa coq̄ne. a coquēdo dcā. oīa nanq̄z vasa causa coquēdi pata cocula dicunt̄ scdz ysidor. Vñ in secūdo hesdre vbi nos dicimus. Hostias coxerūt in emolis & ollis. greci hñt hostias coxerūt in eneis ollis. Et dr̄ emola. q̄si īmola. ab īmolando. q̄r ibi hostie īmolabant̄. i. coquebant̄. Vl dr̄ emola q̄si enea olla. & tūc ponit̄ ibi m. ꝑ n. Et ab olla subtrahit̄ vnū l. q̄r emola corr̄. penl.

Emolior liris. tus. suz. valde vel extra molīri acq̄rere niti. ab e. & molior liris. ꝓponitur.

Emolimentū. ab emolo lis dr̄ hⁿ emolimentū ti. ꝑrie luctz molēdini. scz q̄ dētur ex molēdino ꝑpt̄ molituram. sz ponit̄ ꝑ quolibet lucro. vel pro q̄libet cōmoditate. Malachie. iij. & q̄ emolimentū. quia custodim? precepta eius.

Emorrogi? gia. gium. in emorrois vide.

Emorrois. Emac vel emas vel emach grece latīe dr̄ sanguis. Vñ hec emorroys roydis. q̄dā infirmitas quādo aliq̄s patit̄ fluxū sanguīs. Vnde emorroissus sa. sū. qui talē infirmitatē patitur Vnde in euāgelio dr̄. q̄r dom̄? mulierē emorroissā sanauit id ē. fluxū sanguīs patientē. q̄ etiā emorrogi? dicitur. Vel sic dicit̄. q̄r sanguinē mīgit ꝑ vrinā. Item emorrois dicit̄ q̄dam serpēs. q̄si sanguimolēta. q̄a eius quē mordet totū sanguinem effluere facit.

Emphasis est expressio loq̄ndi. vide in quarta p̄te i tractatu de coloribꝰ rhetoricis

Emphiteosis osis fe. ge. i. melioratio siue otract? melioratōis. Vnde cum quis dat agrum alicui vt excolat & melioret. illum iste dat agrum in emphiteosim. & ille accipit in emphiteosim. Et videt̄ cō positū ab en. quod est in. & phitos. q̄ est fides. & thesis q̄ est positio. q̄si in fide positio. Et inde hic & hec emphiteota. vel emphiteoteca q̄ rem accipit in emphiteosim. & emphiteotic? ca. cum. quod pertinet ad emphiteosim. Et hic emphiteotecari? rij. vel emphiteotecarius ria rium. idem quod emphiteoteca. vel emphiteoticus.

Emphiteotecarius. in emphiteosis est.

Empicus sicut dicit papias. Empici dicuntur illi quibus collectio facta est in pulmone vel toracē. & crepuerit & sanuerit. ijdem sunt sanios. Empic? etiā dicit̄ spuēs sāguinē. & ꝓd. pnl'. Vñ macer de betōica. Empicos tussimq̄z iuuat suspiria sedat

Empireū cel um factum fuit p̄ma die cuz angelis Vnde dicit strab?. In p̄cipio creauit deus celum & terram. Celū inquit non visibile firmamentum hic scriptura appellat. Sed empireuz. id est. ignēū vel intellectuale. q̄ non ab ardore. sed a splēdore dicit̄. q̄ statim factū repletum est angelis. Celū inquit in quo posita sunt lumīaria. non in p̄ncipio. sed secūda die factuz est. Sed queri p̄ōt an celum empireū sit immobile. & incorruptibile. Respōsio cū omis res determinet̄ in fine. oportz cōditiones celi empirei accipe scdm q̄ ouenit statui beatorum. ꝑpter quos factū est. & q̄r illi sunt in plena ꝓticipatione eterne lucis & quietis & eternitatis. Ideo decet celū empireum esse lucidū immobile & incorruptibile esse. Est aūt celū empireū quoddam corpus p̄ncipaliter ordinatū vt sit habitatio beatorū. & hoc magis ꝑpter hoīes (quor̄ corpa etiam glorificabunt̄. quib? locus debetur) q̄ ꝑpter angelos qui loco non indigent. & q̄r illa gloria excedit īue stigatōem humanā. ideo etiam & celuz empireum. Dicit̄ aūt celum empireū locus contēplatōis. non q̄ntum ad necessitatē. sed quantū ad cōgruitatem sicut & ecclesia dicit̄ locus oratōis. Philosophi autē hoc celū nō cognouerūt. q̄r nec motui nec visui sb̄ iacet. Vnde celū empireū ratōne inuestigari non p̄ōt. quia quidq̄d de celis cognoscim?. hoc est aut ꝑ visum. aut ꝑ motū. Et scias. q̄ celum empireū dicitur lucidū. nō q̄r radios emittat sensui nostro visibiles. sz q̄r i nata sua lucē hz. eo q̄ maxīe formale ē

Empirici penul. corrēp. sunt medici q̄ solam experientiā siue practicā sectant̄ vel sequuntur.

Emplastrū tri. dicit̄ ab en. quod est in. & plastes forma. eo q̄ sup formam morbi inducitur. Potest etiā dici emplastrum. sicut dicā in energia

Emporicus. in emptorium est.

Empos. empo grece latine forū. vel mercatuz. & hīc hic & hec empos tis. id ē. patiēs emptor. Itē empos p̄ōt eē cōpositū ab en quod in. & potis. Et dicit̄ i de empos q̄si ipos. i. non potēs. cui adimit̄ potestas. q̄si adēpta potestate. īminut?. & mutat̄ n. in m. sequente p.

Emptacius cia. ciū. i. empt? vel facilis ad emendū. Vnde serui emptacij dicebāt̄ illi qui i seruitutē emebant̄. Et dicit̄ ab emo emis.

Emptirium. in emptorium exponitur.

Emptoriū. ab emo emis dicit̄ hⁿ emptoriū rij. id ē. loc? vbi emit̄. q̄d & hⁿ emptiriū tirij. dicitur. vnde ioseph? i. ix. Ad portū nauigat̄ ad emptiria nequaq̄ ꝑualuit. Et dr̄ ēptoriū vbicūq̄z negociationes exercent̄. Itē iuenit̄ hⁿ emporiū rij. quod deriuat̄ ab ēpo grece quod latine dicit̄ forū vel mercatū. Et dicit̄ ēporiū ꝑpe loc? iuxta mare vbi negociationes vel mercatōes exercent̄. vnde emporic? ca. cū. quod ptinz ad ēporiū. hic ēporica carta dicitur quoddā gen? carte. q̄r i ea merces īuoluūt̄ cuz sit i scripturis minus ydonea

Emulor. Moles ponit̄ cū e. & dicit̄ emulor aris. lat? sū. lari. i. diligē. ij. corr̄. xj. Emulor ei vos dei

emulatõe. vel emulari·i·īuidẽ·Ro·xiij·Non ī cõtẽ
tione & emulatõe·Et tũc ꝓponiẽ ab e·& molo lis
Itẽ emulari·i·seq̃ p īuidiã vel amorẽ·pũ· iij· Non
emuleris hoiem malũ·Et tũc ꝓponiẽ ab e · & mo:
lior liris·Vnde quidã·Emulor iflaẽ·amat·īuidet
ac imitaẽ·Itẽ ezech· viij ·videẽ poni p īdignatõne
vbi dr·Erat statutũ ydolũ ad ꝓuocandã emulatio
nẽ·Ab emulor deriuaẽ emul? la·lũ.i·diligẽs·vel ī
uidus·vel sequax·vel eiusdẽ rei studios?·& ī eodẽ
sensu & ex eisdẽ ꝓpositis īueniẽ demulor laris· vñ
demulus la·lum·id est·emulus·

Emunctoriũ ab emũgo gis·dr hoc emũctorium
rij·i· purgatoriũ·scz ferrũ cũ quo cãdelã emũgim?
& emũct? ta·tũ·vel emũx? xa·xum· ·i· purgat? ·
exodi·xxv·Emũctoria quoq; vbi dr ea q̃ emũcta
sũt extinguuntur·

Emũx? xa xũ·i·pgat?·& deriuaẽ ab emũgo gis·

En·id est in. vide in energia·
na.id est·vnitas·
narro ras·rauī·rare·ꝓpoīẽ ab e·& narro
ras·& ẽ enarraẽ euidẽter vl' apte narraẽ·vñ hic &
hec enarrabilis & h° le·

Encaustũ·Caustos ꝓpoīẽ cũ in. vl' cũ en·qđ ẽ in·
& dr h° encaustũ vel incaustũ q̃si īustũ· s·ictura
Encenia niorꝝ·dicũtur initiatões vel scribẽdi·
mitia siue noua festa·sic dedicatões ecciarꝝ·ab en·
qđ ẽ in·& cenõ qđ ẽ nouũ·Vñ encenio nias·i· ini
ciare·vel aliqđ ꝑmo exercere. vel īduere· vñ vestẽ
nouã enceniat q̃ ꝑmo eã induit vel portat·& simi
liter epus eccĩam enceniat qñ eã dedicat·ẽcenia er
go sic dic bũs bierõ?·dedicatõis tẽpli festiuitas di
cebaẽ qđ ter legiẽ dedicatũ·Prima dedicatõ fuit ī
autũno qñ rex salomõ dedicauit tẽplũ decĩa die se
ptẽbris·Itẽ qñ reedificatũ fuit tẽplũ a redeũtibus
de babilone·dedicatũ ẽ ī vere duodecĩa die martij
id ẽ·duodecĩa luna·Cũ aẽ ãtioch? epyphanes pol
luiſſz tẽplũ sordib? ydolorꝝ·& ꝓphanaſſz vtensilia
ei? ·iudas machabe? mũdauit tẽplum & restituit
vtẽsilia ei? ī locis suis·& quasi dedicauit illd·xxv·
die decembris·Ista dedicatõ obseruabaẽ tpe xpi·
Vñ dr iobis·x·Facta sunt encenia ī herosolimis
Encirídion·i·liber manualis·& & hyems erat
dr a ciros qđ ẽ man?·& en·qđ ẽ in · Itẽ encirídion
dicitur instrumentum medicorꝝ sic dictũ·qr manu
astringatur dum plura cõmeat ferramenta·

Encleſis·Cleo qđ ẽ iclinare ꝓpoīẽ cũ en·quod est
in·& dr hec encleſ? sis·i·īclinatio·vñ encletic? ca·
cũ·i·īclinatiu? ut ẽclenica nũctio dicẽ illa q̃ incli
nat se sub accẽtu ꝓcedẽtis dcõis remittẽdo suũ ac
centuꝝ ī illã & inclinat accentũ illi? s̃ se vt q̃si sub
cacẽtu illi? ꝓferaẽ·Vñ encletico cas. i·sic īclinare
ſm hugꝫ·& fit ẽclesis ī ꝓncipio & ī fine sic dixi supꝝ
in secũda ꝑte vbi egi de impedimento endesis·

Encletic? ca.cũ·pnl'·corr. ī ẽclesis exponitur

Endecas·Deca vel decas ꝓpoīẽ cũ ena quod est
vnitas·& dicẽ hec ẽdecas cadis·i·vndecī·& corri
pit penultimam in nominatiuo & in obliquis

Endecasillab? ba·bum·id est·vndecim sillabaruꝝ
& componitur ab endecas & sillaba

Endelicia cie·fe·ge·fuit mr siches·i·aĩe & īterp:
tatur intima etas vel absoluta pfectõ·vel ẽ delicia
ſm calcidiũ pfecta etas q̃si endos lechia· i· intima
etas·ſm arist·absoluta pfectõ·ſz platonẽ aĩa mũdi

Endiadis dis fe·ge·pnl'.cor.q̃dã figura ẽ de q̃ di
xi ī q̃rta ꝑte ī ca·de colorib? rhetoricis

Endogenia·i·naẽa·īde endogenic? ca cũ·i·natu:
ralis·& hic endogenice aduerbiũ·id est·naturaliẽ

Endor grece aries latine
Endromides dis·ab endor quod ẽ aries ·dicitur
hec endromis vel endromides·id est vestis villosa
de arietinis pellibus fcã qua īduebanẽ romani cõ
tra frigus·vel endromis dicitur duplex vestis du
plex palliũ forte & villosum & hyemale
Endromis in endromides est

Eneades ab enea dicẽ hic eneades de·filiꝰ vl' ne
pos enee·& etiam quicunq; descenderũt ab enea di
cuntur eneade ut romani· & inde subtracta de sil
laba dicitur hec eneas eneadis filia vel neptis enee
Itẽ īuenitur hic eneꝰ enei· & īde hec enides de · &
subtracta de sillaba ab eo quod deberet dici enei
des fit hec eneis dis·i·filia vel neptis enei·Sz iam
hoc nomẽ magis vtimur ꝓ historia facta de enea
& corr·penul.eneades· Vnde liber virgilij sic inti
tulatur·Incipit eneis virgilij & corr·penl'·eneidis
gẽus de eneis·huius eneidis vel eneidos

Eneator·ab eneũ vel es dicitur·hic eneatorꝝ toris
id ẽ·cornicen .cornicrepa·liricen·liricinatorꝝ·scilicz
ere canens vel in eneis instrumẽtis canens

Eneis eneidis ī eneades vide & corr·pnl'·eneis

Energia ab energumꝰ dicẽ·et ẽ energia vis &
efficacia effectus· Vñ hierõ? in epla ad pau·ca·ij·
Habet nescio qđ latẽtis energie viue vocis act? et
& ī aures discipuli de autoris ore ẽnfusa fortius
sonat Energia etiã dicẽ agilitas et rei gestaꝝ aut
q̃si gestaꝝ sb oculis īductõ Dicẽ etiã aĩmi ãxietas
vñ fulgẽri? Demones p energiã ñ credi? illabi aĩe
Et nota qđ īueniẽ ienergumenus et iergia sẽptũ p in
et idem valꝫ·qr tñ valet en apud grecos q̃ntũ in a
pud nos Vñ hmõi noĩa greca siue notha q̃ ꝓdictã
ꝓpositõez habẽt ī sui ꝓpositõe possũt scribi et scri
bunẽ īdifferẽter mõ p en. mõ p in·vt encaustũ et ī
caustũ·ẽtimema et itimema·ẽplastrũ et iplastrũ e
nergumin? et inergumi? ·energia et iergia·et sic ī
ꝓsilib? sic dic hugꝫ·tractans de erge Vel dicẽ ener
gia interior labor·vel interior opatõ·ab en quod ẽ
in.et erge quod est operatio vel labor

Energumin?·dicẽ ab en quod ẽ ī·et erge quod ẽ
op? ve labor·et mene quod est defect? vel luna.
Inde energumin?·i·demoniac? a demone possess?
et vexat?·et dicẽ sic q̃si iefficax·nõ laborans · non
opans·sz in ope deficiẽs·vel en sit augmentatiuum
qr singulis lunatõib? valde mẽte laborat·vel ener
gia dicẽ vis vel fortitudo mene luna·Inde energu
min? fortis ī luna vt sunt lunatici·vel en·i·in erge
id ẽ labor·mene·i·defect?·noys·i·mẽs Inde ener
gumin? q̃si laborãs ī corpe deficiẽs ī mẽte·vide ī
energia et corripit mi energuminus

Eneruis·Neru? ponitnr cũ e.et dicẽ hic et hec
eneruis et hoc ue.i·sine neruis solutus debilis effe
minatus·et dicitur euerais quasi sine neruo·i·sine

Eneruit? ab eneruis dicitur eneruitus virtute
et eneruiter adũbia·id est solute debiliter·vel ener
uitus·id est·vsqz ad neruos

Eneruo uas uaui·ponitur ab e·et neruo uas · et
ẽeneruare dissoluẽ demollire debibilitare quasi ex
tra neruos ponẽ·Ouidius de remedijs Eneruant
aĩmos citareqz iociqz lireqz

Ene? enea eneũ penultĩa correpta ī ereus vide

Engadi īdecli·accentuatur in fine·locus vbi finiẽ
mare morteũ·et interptaẽ hebraice fons·id est·ba
ptismus vel oculus celi aut viculorum

Enigma ẽ q̃dam trop?·q̃re ī quarta ꝑte in ca de
tropis Hugꝫ·sic dicẽ Enigma matis ge·neu ẽ sermo
figuratus vel obscura locutio siue similitudo vel

q̄stio occulta vel obscura q̄ difficile ītelligiē nisi a periaē. vt illō iudicū. De ꝺmedēte exiuit cib⁹. & ō fort egressa ē dulcedo. sig̈ficās ex ore leonis fauū eē extractuz. Inde hic & hec enigmatista te. q̄ vel q̄ obscuē & figuraliē loq̄ē. Et enigmatic⁹ ca. cū. i. obscur⁹ ad exponēd. vl' q̄ p enigma loq̄ē. Et enigmatico cas. & enigmatiso sas. i. p enigmata loqui.

Enigmatista ste. in enigma vide.

Enigmatiso sas. in enigma est.

Enimuero ꝺpoīē ex ei & vero. & acuiē ī pnl'. vt dic̄ pap. & hug. vide etiā ī verus ra rū. Et ē eniuerojdē quod certe. coniunctio affirmatiua

Eniteo tes. tui. ȳbū neutr ē & carz supīo. & ē enitere valde nitē. fulgē. splēdere. micare. vñ enitēs tis. ꝓticipiū. & cor. ni. vide etiā ī nitēs. & ꝺponiē

Enitor teris. enisus vl' enixus sū. ab e. & niteo tes eniti. i. valde niti. vel foras mittē vel parere. & cō poīē ab e. & nitor teris & p̄d. ni. Vñ enitens tis. participium ois ge. & tunc ꝓducit ni. sed quādo descendit ab eniteo corripit ni.

Enixa. i. conata ad sufficiendū aliquid. vel partu liberata ꝟm papiam. vide in enitor

Ennoymatic⁹. in ennoyan exponitur

Ennoyan ꝺpoīē ab en. qđ ē i. & noys qđ ē mens. Inde ennoyan. i. ī mēte. i. accñs qđ ōr eē ī mēte. q̄a nullo corporeo sēsu ꝑhēdiē. sz solo intellcū mētis. vel iō q̄ p accñtia & formas rez notitia fit rez q̄ a sēsu trnsferē ad mentē. & iō accñs ōr eē ī mēte. et ide ennoymatic⁹ ca cū. i. accñtalis. Vñ ysidor⁹. accidētales diffinitōes vocat ēnoyan vel ennoymatic as. q̄ nō ſbalia sed accidētalia declarātur

Ennos iterp̄taē hitator vel pfūdū & acuiē ī fine

Ennosige⁹. Ennos interp̄taē hitator. a quo & sigeū qđ est q̄dā mōs iuxta troyā. vñ dcūs ē neptunus ēnosige⁹. i. hitator sigei illi⁹ ꝓmōtorij ī q° habebat tēplū iuxta troyā. vl' ēnosige⁹ ip̄taē pfūdū silentiū. Ennos ei pfundo ōr sige silentiū. vl' latibulū. & vocaē neptun⁹ sic a pfūditate maris. & a silē tio qđ ē ī pfūdo maris. Vel ēnosige⁹ ōr ab ennos qđ ē hitator. & siche qđ ē pfūdū q̄i ēnosicheus. i.

Eno nas. ui natū nare. i. euidē hitator pfundi ter nare vel ex̄ natare. & ꝺpoīē ab e. & no nas. et cor. enatū supi. pnl'. siliter enato tas ei⁹ frequen.

Enoch iterp̄taē edificatō. ip̄i⁹ ei noīe ciuitatem edificauit cayn filius adam

Enodis. nod⁹ ꝺponiē cum e. & ōr hic & hec enodis & hoc de pnl'. p̄d. i. sine nodo. extra nodum.

Enodo das daui dare. ꝺpoīē cū e. & nodo as. Et ē enodare exoluere de nodo tollē declarare planuz

Enormis Norma me. i. regula facere. & p̄d. no ꝺpoīē cuz e. & ōr hic & hec enormis & hoc me. sz deformis. turpis. inanis. grandis. irregularis. illiteratus. crassus sine mensura vel forma

Enos leticie locus interpretatur

Ens entis ge. ois pōt eē nomē vl' ptici. de sū es ē

Ensat⁹ ta tū. i. ēse armat⁹ ab ēsis ōr & p̄d. pnl.

Ensiciū ci⁹. ge. neu. occisio fcā cū ēse ab ens dicē

Ensicul⁹ li. mas. ge. pu⁹ ensis penultia correpta

Ensifer ra rū. penul. correpta qui fert ensem

Ensis sis masculi⁹ generis. i. spata a secando dicē

Enteria enterioꝝ. i. ītestina penultimam acuit

Entheca Theca ꝺponiē cuz en qđ est im. & ōr hec ēntheca ce. i. repositio rei copiosa sba q̄i ī theca reposita Vel ēntheca ce. i. peculiū vel ꝓpriū. Vñ enthecari⁹ ria riū. Et hic ēthecari⁹ cari⁹. i. negociator et pdu. penul. ēntheca sic apotheca Inuenīē etiaz hec hecntheca. ō q° dicā ī h. qz pria syllaba et pl'. aspirāē

Entimema Timo qđ ē mēs. cōponiē cū en. qđ ē ī vel ena qđ ē vnitas. & ōr hoc entimema matis qđ dam gen⁹ argumētatōis. scz festinata ocłusio. & dicitur sic q̄i ī mēte vnicū. qz ī entimemate vnum ex vno iferē. vel ꝺponiē ab en & timos vel time qđ ē mens. & monos vnū q̄si in mēte vnū. qz vna ꝓpositio in mēte retineē vel taceē. Entimema aūt est silogism⁹ imꝑfect⁹. i. ozatō in q̄ nō oīb⁹ ꝓpositōmbus ātepositis festinata inferē ocłusio. ut omē aīal currit. ergo ois homo currit. In hac em̄ dicta argumentatōe subintelligiē hec ꝓpositō. Omis homo ē aīal. & non apponiē ibi. qz si apponereē pfectus ibi eēt silogism⁹. & ꝓducit penultimā entimema

Enucleo ab e. et nucleo as aui cōponiē. Et ē enucleare extra testā nucis nucleū deponere. et ponē ꝑ apire. enodare. expedire. manifestare. declarare. Vnde enucleat⁹ ta tū. id ē. aptus manifest⁹ enodatus expedit⁹ declarat⁹. et cōpatur enucleatus tior tissim⁹. Vnde enucleatim aduerbium. vel enucleate tius. sime aduerbium. et corripit nu.

Enulum vide in enum

Enum ab es dicitur hoc enum eni. Vnde hoc enulum enuli dimitm. i. puum enum. scz caldarium

Enūcio as. cōponiē ab e. et nūcio as. Et est enunciare valde nunciare vel de aliquo nūciare vel euidenter nūciare Vñ hec enūciatō onis. et enunciatiuus ua. uum. Vnde ōr in dyaletica. Oratio enūciatiua ē vox significatīa de eo qđ aliq̄d est vel nō est.

Eo is. iui. itum Vnde hec itio onis. et hic itus itus itui. et hoc itiner itineris Eo is cōponiē cū ab. et dicē abeo is iui ire. i. ambulare. Item cū ad et dicē adeo adis. i. ad aliq̄d ire Item cōponiē cū am et interponiē b. et ōr ambio bis. id est. circūdare et cupe. et ꝓprie honorē Item cuz ante et dicē anteo is Item cū circū et dicē circūeo is. et debet m scribi sed nō pferri Itez cū con et dicē coeo is subtracta n. Item cū ex et dicē exeo is iui itū Item cū ī et ōr itereo is. i. mori Item cū ītro et dicē introeo introis Vnde hic introit⁹ tus tui Item cū im et dicē ineo is iui initū Vnde hoc initium tij. id ē. principiū. Item cū p et interposita o dicē prodeo dis dire diui ditū Item cū p̄ et dicē p̄eo is iui ire. id ē ātē ire. Itez cū p̄ter et ōr p̄terco is iui ire. i. iuxta ire vel trāsire Item cū p et ōr peo is Item cuz ob et dicē obeo is Item cū re et dicitur reꝺeo is et interponiē d Item cum trās et dicē trāseo is Item cum sub et dicitur subeo is Item cum venum et dicē veneo nis. id ē. vendor Nota q⁹ eo is et oīa composita ab eo sūt neutra. exceptis istis decē scz adeo ambio anteo is circūeo ineo p̄eo pretereo obeo (pro pficere et frequēter circūire) subeo trāseo que oīa sunt actiua Item oīa cōpositа ab eo retinēt literaturā sui simplicis. excepto ambio quod transit ad literaturā aliorum verborum q̄rte cōiugationis mutādo e sui simplicis vbiq̄ in i. Vnde vsus Ambio seruat io retinet vestigia q̄rte. Cetera sūt ī eo q̄ veniūt ab eo. Item eo et eius ꝺpōita oīa faciūt ꝓteritum ī iui vel ij. p syncopā. et supinū in itū correpta penul. vt ineo miui vel imij initū. pereo perii vel perij pitū et sic ō alijs. excepto veneo quod deberz facere venitū. sz facit venū. ut uenū iui. Item excipiē ambio quod qz nō seruauit literaturam sui simplicis. ideo ꝓducit penultimā ad modū alioruz uerborum q̄rte ꝺiugatōis desinentiū in io et in supio et in ꝓticipio. Vnde ouid⁹. Iussit et ambite circumdare litora terre. In noīe tamē uerbali q̄rte declinationis causa differētie ad participiū correpta pnl.

ut hic ambiet? tus· ¶ Et attende q ambio facit futurū indicatiui nō in bo· sed in am· sicut audiā ambiam bies· si ergo inuenie ī bo fit ḡm 'antiquitatez Omnia cū verba quarte cōiugatōis olim faciebant futurū indicati in bo & ī boz· Vñ adhuc in theologia & in psalmis inuenie· Partiboz metiboz· sz hec antiquitas absoluit· & solū duo verba ārte coniugationis faciunt illud futurz in bo· scz eo & queo· & cōposita ab eis excepto ambio. In cōpositis tñ ab eo inuenie etiam illud futurz ānoq in am· vt ī luce euangelio· Celū & terra transibūt verba aute mea nō transient· Et peribit & periet· Itē scias· q pticipiū psentis & preteriti impfecti tpis nascie a pma psona pteriti impfecti indicatiui modi in oi cōiugatione bam· mutata in ns· vt amabam amans exceptis in eo desinētibus quarte diugatōis verb que mutāt bam in ns· vt ibam iens· quibā qens· pterībam pteriēs· Hec em̄ pticipia habēt p obliquos casz p ie· eu· ut iens eūtis· quiēs queūtis· pteriēs p tereuntis· transiēs transeūtis· ambiens ambeuntis· rediens redeūtis· subiens subeūtis· ¶ De hoc ifinitiuo iri dixi in tercia pte in capitulo de gerūdio

Eos eoy grece dicie sol vel oriens vel pm̄? splendoz aeris clarescētis qui auroza dicie·

Eous ab eos eoy dicie eous eoy pm̄? equ? solis & adiectiue declmae eous eoa eouz· i· orie̅talis

Eousqz· i· īmantū scom papiam

Epacta est numer? inuariabilis dat? āno ad sciendū quota sit luna ī kalēdis cuiuslibet mēsis· Et dz epacta ab epy· qd ē supra & aucta· qd est augmentū· i· excessus āni solaris sup lunarē· Composte em̄ notauerūt· q pm̄? ann? seculi nullā habuit epactā· qz non pcesserat aliqs ann? a quo accepisz vndecim· Secūo? vero habuit illos vndecim p epacta· qui fūt excessus anni solaris sup lunarem· Vñ semp addēdo vndecim fozmae epacta· Verbi gratia· Epacta pmi anni ē nulla· epacta vero secūdi est· xj· addam? ergo vndecim & erūt vigintiduo· q̄ fūt epacte tercij anni· qbus addam? vndeci· & erūt trigitatria· quorum trigita faciunt vnū embolismū· & tria remanēt p epacta quarti āni· Est aūt embolismus lunatio trigita diez collecta de excessu āni solaris ad ānū lunarē· vñ adde vndeci epactis pcedētis anni & habebis epactā anni seq̄ntis· nisi summa illa excedat trigita· qz tūc abijce trigīta qz trigita sūt ēbolismus· & qd remanz est epacta illi? āni· & hō vsqz ad decē & nouē annos· In vicesimo aūt āno reuertie ad caput· & ē epacta nulla· & postea p ordinē pcedie sic dictū est vsqz ad decēnouē ānos inclusiue· Vnde appellae ciclus decēnouēnalis· Si autez vultis scire quot? sit annus cicli epactaz· accipite ānos xp̄i & ipis adiūgite vnū ānū qz tūc tot? pterit ille ciclus & a totali sūma subtrahite de cēnouē quotiēs potestis· & quota rmāserit tot? ē ān? cicli epactalis· & si nichil remāserit· decimus non? ann? erit hoc tñ ē verū si a kl̄is ianuarij vsqz ad kalendas septēbris feceritis hāc oputatōem· sz si post kalēdas septēbris vsqz ad kalendas ianuarij p̄dictam cōputatōez feceritis debetis addere duos ānos· qz ī kalēdis septēbris mutae ān? epactalis· Anni aūt xp̄i nō mutanē vsqz ad natiuitatē dn̄i· vl̄ poti? ad kalendas ianuarij· Vnde a kalēdis septembris vsqz ad natiuitatē dn̄i ad sūmā annoz xp̄i debem? addere duos ānos· Hug· aūt sic dic· Epacta id ē· adiectio· Compotiste q̄dā ad cognoscendum quota sit luna in qualibet feria cōposuerūt duo genera numeroz· quoz vnū regulares lunares· aliud vero epactas vocauerūt· id ē· adiectōes· Et dicie ab epy q̄d est sup· & thesis q̄d est positio· qz regulares adijciunē lunaribus ad inueniendū etatem lune· & hoc etiā pōt dici· alio tamen respectu·

Epanalēsis ē species scematis de q̄ dixi sup ī q̄rta pte in ca° de scemate·

Epar epatis ge· neu· i· ficatū· Et dicie ab epy q̄d ē sup· qz supposītū sit· & hinc epatic? ca· cū· pnl'· cozr'· qui patie in epate· & facit gēus epatis p t· penultia cozrep· ḡm vsum· tamē ḡm hug· facit eparis vel epatis·

Epatiarius ria· riū· qd ptinet ad epar· Plautus· Cū te morb? agitat epatiari? ꝛc· & dicie ab epar·

Epatic? ca· cū· in epar vide·

Epenthesis· ē quedā spēs methaplasmi· de q̄ dixi in quarta pte in ca· de methaplasmo·

Ephebia ē pma ps adolescētie ḡz pap· Ephebia ē dicie iuuenū eminēs pulcritudo· vl' collectio ephebozum· & deriuae ab ephēb?· Vel vt dicit alexander· Quo pstant pueri loc? est ephebia dict? · & sic ponitur p ephebian·

Ephebian fe· ge· & inoecli· accentuae in fine· Et deriuae ab ephēb?· & est ephebian loc? pstitutionis vbi iuuenes meretricabanē & pstituebantur· Mach· li· ij· ca· iiij· Sup hoc pmittebat et alia· c· l· si potestati ei? cōcederet gmnasiū et ephebian sibi constituere·

Ephebiol?· li· dimitm̄· in ephebus ē·

Ephēb?· ab e· & phēb? oponie hic ephēb?· id est valde lucid?· scz iuuenis pulcer· & imberbis· Vñ hic ephebiolus li· dimi· Et mobiliter pōt declinari ephebus· ba· bū· Et ephibiolus la· lum· pnl'· cozr'· Sed ephebus pdu· penul· Vnde lucanus in tercio· Grādeuosqz senes mixtis armauit ephebis· Item ī aurora dicitur· Ecce fugit dixere senes hic pulcer ephebus·

Ephy· q̄dam mēsura est· scz trium modiozum · & acuitur in fine·

Ephimera re· quidā piscis qui vno die orie & in eodē morie· Inde dz ephimera· re· penul· coz· febris simplex & nō molesta q̄ in vno die affligit hoiem· & eodē die perie· q̄si sup diem nō excedēs· qz vlt vnū diem non solet durare· & inde hec ephimeris idis· genus est histozie· scz vnius diei digestio· vel vnius diei regularis abbreuiatio· oputatio· calculatio· ephimeris etiā dz tabula manual' · vel liber ī quo quotidiani act? scribi solent· et sonat ephimeris apud nos diurnū· vel quotidianū· Nā quod latini dicūt diurnū greci ephimerida dicūt Vl' dicie ephimeris· ab epy· i· sup· et mereo res· qd est dolere· Inde ephimeris· meridis· dz tabula vel liber in quib? vsurarij scribūt denarios quos mutuo dant ad pignora q̄ recipiūt· p quod cognoscūt si lucrantur vel non· etsi damnificanē· dolēt super damno quod ipis crescit·

Ephot· ab epy· quod est sup· dicie ephot inoecli· vestis sacerdotalis· quod latine interptae sup humerū· Erat em̄ palliū supbumerale· quo tota sacerdotalis ambitio tegebae· et erāt duo genera· vnuz limeū et simplex quod sacerdotes habebāt· Aliud ex diuersis colozib? auro gēmisqz contextū· habens in vtroqz humero lapides duos· scz smaragdinos auro cōclusos in quibus sculpta erant noia pfiar charum quo olī pontifices vtebanē·

Ephrata te· pnl'· coz· ciuitas ē q̄ dicta ē bethleē· et non debet vltima accentuari in ephrata · Inde

ephrateus tea·teū· penultīa ꝓducta· Inueniē etiā effrateus tea·teū·ꝑ f· ab effraim· Vide ſuꝑ in effra teus in ſuo loco·in caº de e·f·

Epy grece latine dicitur ſuꝑ·

Epyaltes ðr ab epy qð eſt ſuꝑ· & altes quod eſt ꝑ mens· Inde epyaltes· q̄ſi ſuꝑ ꝑmens· qr ſuo põdere videē ſuffocare & grauare dormientē· & ē quedaz ſpēs fantaſmatis q̄ contingit in ſomnijs·

Epybata· Epy cõponiē cū batõ qð eſt nauis · & ðr hic & hec epybata te·grece qð latine ðr laycus vel ſupueniens hic nichil habz negocij in naui· ſed naulo dato ī alias terras trāſire diſpoſit & cor· ba

Epycauſtoriū· Epy cõponiē cū cauſtos qð eſt i= ceſſum· & dicitē hoc epycauſtoriū rij · inſtrumentū qð fit ſuꝑ ignem cauſa emittēdi fumū· Itē epicau= ſtorium dicitē loc? vnguentorꝝ vbi ſe vngebant ad ignem· vel vbi vnguēta fiebāt ad ignē· Epicauſto riū etiam ðr loc? diſcernēdi cauſas· & in qualibet iſtarū ſignificationū accipiē opetēter in paſſione ſā

Epycenus na·nū·penul·ꝓducta·i· Acti thome ſuꝑ omune· Vñ quedā noīa dicunē epicena· vt aq̄ la· De q̄bus dixi in tercia ꝑte in tractatu de genere noīm in caº de epiceno genere ſiue ꝑmiſcuo·

Epiciclus· ab epi & ciclus qð eſt circul? cõponi tur hic epiciclus di·pnl'·ꝓducta·id eſt·puus circu lus poſitus ſuꝑ maiorem circulum · ita vt epicicli centrum ſit in linea maioris circuli·

Epyctaſis· Staſis qð ſtans vel ſtat? dicitē cõpo= nitur cum epi qð eſt ſuꝑ· & ðr hec epyctaſis ſis· vel epiſtaſis· Nam c·repſentat zima grecorꝝ· & eſt epictaſis adiectio litere vl' ſillabe ſuꝑ ſtatū dcōis

Epycureus penultima ꝓducta· Vide in epicur? Epycur? · Epi ponitē cū cura vel cutis· & ðr hic epicur? ri·quod dā genus pho̅rum· qr curam ſuꝑ cutem corpis habebāt· Dicebāt em̄ voluptatē eſſe ſūmū bonū· Ignorātes ergo aliam eē voluptatem ꝑter carnalem· dimiſſa aīa tm̄ corpi curā impendebant· & ideo dicti ſūt epicuri· & i de epicure? rea reum· vt dicit hug· Vel ſcōm alios· Epicurei dicti ſunt ab epicuro quodā pho̅ amatore voluptatis · & vanitatis· non ſapiētie quē ipi pho̅ porcū nomi uerūt ꝓpē voluptatē· qr vanitatis & voluptatis a mator non ſapientie· ſūmum bonū voluptatē cor= poris aſſerebat· cui? traditões epicurei ſequebanē Vñ dicebāt deū ex ꝓuidentia nichil agere· In mun do oīa conſtare ex corpibus· aīam nichil aliud eſſe q̄ corpus· Vñ & dixiſſe ferē· Non ero poſt q̄ mo:

Epicus ab epos qð ē laus ðr epic? Ituus fuero ca cum· i· laudabilis· Vnde martialis· Epica vulgo liricaq; pagina conſonaret· Videē tamen hic epica poni ꝑ dactilico· Dactilus em̄ inuent? eſt ad de= ſcribenda geſta heroum · ex quibus conſecuti ſunt laudem· Vel epicus componitur ab e· & pede·id ē ꝑaicus· Poteſt ergo ibi legi epica·id eſt ·ꝑaica·

Epydiocheſis eſt quedaz figura· De qua ſuꝑ dixi in quarta ꝑte in caº de coloribus rhethoricis ·

Epidromus· Epi componiē cum dromos quod ē nauis· & eſt quo dā genus nauis· & dicitē epidro mos vel epidrom? velum ſecūde amplitudinis· ſcz ad pupim· & cor· penultimam ſiue dro·

Epifora epi cõponitur cum foros quod eſt ferre & dicitē hec epifora·id eſt·lippitudo oculorū· quā do ſcilicet pellicula ſuꝑducitur oculo & cor·fo·

Epigramma· Grāma quod eſt linea vel lrā com= ponitur cū epi quod ē ſuꝑ· & dicitur hoc epigrā= ma tis·id eſt· ſuꝑſcriptio· ſcz titul? vel breuis ānotatio· eorꝝ que diffuſius dicunē in ſequenti ope· & epigrāma dicitē etiam illa ſuꝑſcriptio que ſupponitē tumulo· ſcz epithaphium· vel q̄ ſupponitur ymagi= ni alicuius ad ſignandum cui? ymago ſit· vel ad ſi gnādum aliquā ꝓprietatem illius cui? ymago eſt· & producit penultimā epigrāma· Vnde theodolus Grecorum ꝑmus veſtigat grāmata cadin?· & ſcri bitur ꝑ duo m· vt quidam dicunt·

Epigrus· Epi cõponiē cuz agros quod ē tractuſ & dicitur hic epigrus gri·id eſt·clau? quo ligno li gnum adheret· quia ſuꝑtrahaē·

Epilema· Lemos vel lema grece latine dicitē vo= rago· & componitur cū epi qð eſt ſuꝑ· & dicitur epilema tis·id eſt·emplaſtrū·quia ſuꝑ lema·id eſt· vulneris vel vlceris voragine ponaē·

Epilenſia ſic·eſt quedam paſſio ſic dicta·quia mē tem apprehendens piter & corpus poſſideat· greci enim apprehenſionē epilenſiam vocant· Hec paſſio dicitē caduca· & alias lunatio· & morb? comicialiſ quia apud gentiles cum comicioꝝ die cuidam acci diſſet· comicia dicebanē· vel quia ex timore vel ve recundia repulſe in comicijs ſepe illum morbum in currebant· Cui tanta vis eſt vt homo valēs conci dat & ſpumet Hos vulg? lunaticoſ vocat· quia ꝑ lune curſum contingat eis· Et hinc epilēſiacus ca. cum· qui talē infirmitatem patiē· & epilentic? ca· cum· penultīa corr· in eodem ſenſu·

Epilēticus ca·cum·penul·cor·in epilēſia eſt ·

Epilog? ga·gum ·idem eſt quod reuolutio· Vide ſuꝑ in quarta ꝑte ī capꝰ ·de coloribus rhetoricis·

Epimelas dicitur gemma cum in cādida gemma ſupnigreſcit color· Vnde & nomē habet ab epi & melan quod eſt nigrum·

Epimenia· Epi componiē cum mene · quod eſt defectus· vel luna vel mēſis· & dicitur pluraliter hec epimenia niorum· id ē· expenſe vel exenia · vel tributa que danē ꝑ ſingulos mēſes poſt defectum lune· id eſt poſt nouilunium ·

Epimane in q̄rta ꝑte vide in ca· de coloribꝰ rhe toricis· & acuitur in fine

Epinicia oꝝ· diciē feſtiuitas & gratiarū actio ꝑ victoria p̄habita· Vñ machab· ij ·ca· viij ·ðr· & cū epinicia agerēē hieroſolimis· & cor· pnl'·ſm vſum epinicia· Et ðr ab epi· qð eſt s̄· & nicos qð ē victo ria· Vñ ðr ibi in gloſa· Pro epinicijs legitur ī alia editione dies victorie ſupatis ergo hoſtib? iudas

Epimirion· ſic diē gloſa interli Ifeſtū celebrat nearis paliꝑ· ꝑmo li·capꝰ . xv· In atharis ꝑ octaua canebant epimirion zc̄· et interp̄tatur victori deo triumph? et palma· ꝑ octaua enim·id eſt · ꝑ miſte rio reſurrectionis ·qð celebrabaē die octaua cane bant epimirion· Alia litera dicit· epimichion quod vt dicunt interp̄taē victori deo palma vl' victoriſ dei triumphus·

Epiphanes ꝓdu·penul· Vnde in aurora ðr · An tiochus cornu ſignificaē in hoc epiphanes·

Epiphania cõponiē ab epi quod eſt ſuꝑ et pha nia quod eſt apparitio q̄ſi epiphania ·id eſt· ſupna apparitio· vel ðr ab epi et phone ſonus · Inde epi phāia q̄ſi ſupn? ſonus· vl' diuin? ſon? qr eo die vox pr̄is ſonuit de celo· Hic eſt filius me? dilect?· Vl' plenius et clarius ſic poteſt dici· epiphania q̄dru plici vocabulo nūcupaē· ſm q̄ quadruplici mira culo iſta dies decoraē· Hoc ei die magi xp̄m ado rant· Cū em̄ xp̄us eſſet tredeci diez· magi ad eum ſtella duce veneſt· et ide ꝑpe ðr epiphāia· ab epi qð ē s̄· et phanos· qð ē apparitio· et qr tūc deſurſuz ſtella apparuit· ſiue ipe xp̄s ꝑ ſtellā q̄ deſurſuz viſa

ē magis ver? de? demōstrat·Eadē etiā die revolu tis·xxix. ānis cū iam annū·xxx·attigisset. qz ut dic lucas·Erat ihesus incipiēs qsi annoꝝ·xxx·habebat em̄·xxix·ānos & dies·xiij·& tūc inquā in iordane baptizat? ē· & ob hoc vocat theophonia· a theos qđ est de?·& phanos appitio·vel phonos sonus· qz de? trinitas tūc appuit·pater in voce·filiꝰ ī car ne·spūssanct? ī colūbe specie·Ipo iteꝝ die āno re voluto cū esset xp̄us annoꝝ·xxx·&·xiij·dieꝝ aquā in vinū mutavit in nuptijs·& iō vocat bethphania a beth qđ est dom?·& phanos apparitio·qz mira culo facto ī domo ver? deus apparuit· Predicta tria miracula tāgunt in quadā ātiphona q̄ cantat ad bñdict?·Hodie mąt celesti spōso iūcta ē eccle sia·qm̄ ī iordane lavit xp̄us ei? crimīa·currūt cum muneribꝰ magi ad regales nuptias·& ex aqua fcō vino letant cōviue·Ipa insup die revoluto āno cū eēt annoꝝ·xxxj·&·xiij·dierū satiavit quinqz milia hoīm de quinqz panib? sic dicit beda Et ob hoc vo catur phagiphanya·a phage vel phagin·qđ ē buc ca vel māducare·& phanos apparitio·& acuit pe nultīam epiphania siue ni.

Epiphia oꝝ·nūi pluralis ge·neu·sūt ornamenta equoꝝ·vt frena vel pectoralia. Horatius· Optat epiphia bos piger·optat arare caballus·Inde epy phiare·id ē·equū totaliter ornare·

Epirediū·Epi cōponit cum reda· & dr hoc epy rediū dij·& dicūt epiredia ꝓprie pua & mīora ve

Episcopꝰ·Scopin quod est intende vicula· re vel speculari·cōponit cum epi qđ est sup̄·& dr hic ep̄us epi·quasi supspeculator·& supintendēs curam subditorum gerens·Vel dicitur ab epi & co pos quod est labor·quasi suplaborans·scilicet sup gregem suum·& est nomē opis & oneris·vt vult pap̄·scōm illud apostoli·Qui episcopatuz deside rat bonum opus desiderat·sed nunc magis videt esse honoris q̄ oneris· Et est quadriptitus ordo e piscoporum·scilicet in patriarchas·archiepiscopos metropolitanos & in episcopos·Patriarcha sūm? & p̄nceps patrum interp̄tatur·quia p̄mum· id est apostolicū retinet locum·sicut patriarcha roman? antiochenus·alexandrin?·Vide etiam de hoc in pa triarcha·Archiep̄us dicitur· quia sūmus & p̄nceps ep̄orum est·Tenet em̄ vicē apostolicā & p̄sidet tā metropolitanis q̄ ceteris ep̄is· Metropolitani a mensura ciuitatū vocantur·Singulis em̄ ꝓuintijs p̄sident·quorum autoritati & doctrīe ceteri facer dotes subiecti sūt. sine quib? reliquis ep̄is nil agē licet·Solicitudo enī totius ꝓuintie ip̄is cōmissa ē Omnes aūt supius signati ordines vno & eodē vo cabulo ep̄i nominant·sed ideo ꝓuato noīe quidam vtuntur ꝓpter distinctōnem potestatis quā singu li acceperunt·Ab ep̄us autem deriuatur hic & hec ep̄alis & hoc le·vnde ep̄aliter aduerbiuz· Item ab ep̄us hic ep̄atus tus·tui· Et hoc episcopiū pij di gnitas vel officiū ep̄i· Et ep̄or aris· id ē ep̄atū hre vel regere·& corr·sco·Vide etiam in metropolis Hic pōt queri·an religiosi q̄ p̄mouentur ī ep̄os te neantur ad observātias regulares·Ad hoc dico·q̄ status religionis ad p̄fectionem p̄tinet quasi q̄dam via in p̄fectionem tendendi·Status aūt ep̄alis ad p̄fectionem p̄tinet tanq̄ qđam p̄fectionis magi sterium·Vnde status religionis compatur ad ep̄a lem statuz·sicut disciplina ad magisteriū·& dispo sitio ad p̄fectionē·Dispositio aūt non tollitur p̄fe ctione adueniēte·nisi forte quātum ad id in quo p fectioni repugnat·quantuz ad id quod p̄fectioni congruit·magis confirmat· Sicut discipulo cum ad magisterium p̄uenerit non congruit q̄ sit audi tor·congruit tamē sibi q̄ legat & meditet etiā ma gis q̄ āte·Sic igit dicendū est·q̄ siq̄ sūt ī regulari bus observātijs q̄ non impediāt pontificale officiū sed magis valeant ad p̄fectionis custodiā·sicut ē continentia. pauptas & alia huiusmodi. ad hec re manet religiosus·etiā factus ep̄us obligatus·& p consequēs ad portandū habitum sue religionis .q̄ est huiusmodi obligationis signū·Siqua vero sūt in observantijs regularib? q̄ officio pontificali re pugnent·sicut ē solitudo·silentium·& alique absti nētie· vel vigilie graues. ex q̄bus impotens corpe redderet ad exequendū p̄tificale officiū ad hmōi seruanda non obligatur·An alijs tamen potest di spēsatione vel scōm q̄ requirit necessitas p̄sone vl̄ officij vl̄ conditio hoīm cum quib? moratur p mo dum quo etiam p̄lati religionū in talibus secum di spensāt Testamentum autē nullo modo facere p̄t quia sola dispensatio ei committit rerum ecclesia sticarum que morte finit·ex qua incipit testamētū valere·vt apostolus dicit ad hebreos·ix·Si tamē ex cōcessione domini pape faciat testamentū·nō in telligit ex ꝓprio facere testamentuz·Sed apostoli ca autoritate intelligit esse ampliata potestas sue dispensatōis·vt ei? dispensatō possit valere post mortē·sicut dicit frater thomas·Vide etiam in ho noro & in acceptio·

Episinalimpha·Sinalimpha cōponit cum epi qđ est sup̄·& dicit hec episinalīpha·i·concursus dua rum vocaliū in eadē sillaba & ī eadē dictione posi tarū cū collisiōe vtriusqz·Et dr epysinalīpha qua si sup̄sinalīpha·qz plus est q̄ sinalīpha·Plus em̄ ē ita duas vocales subtiliare vt p̄ferant p̄m vnū im pulsū·q̄si in vnū sonū·ita tamē q̄ vtraqz aliqđ so ni retineat·q̄ ita duas cōiungere·vt altera totum suū sonū amittat scōm hug·Hec alio noīe dr sine resis p̄m quos dā·Vñ dicit pap̄·Epysinalimpha vl̄ sineresis est cōglutinatio duaꝝ sillabaꝝ in vnam·ut neri p̄ nerei· De sineresi aūt dixi sup̄ in quarta p̄te in ca° de methaplasmo·

Epithasis penl·corr·alio nomīe dicit epictasis p ct·Vide sup̄ in epictasis ī suo loco·

Epistiliū componit ab epy & stil?·Et ē capitel lum qđ supponit columne·quia supponatur stilo columne Vnde epystilia dicunt quasi sup stilos·i· sup columnas·Et scias q̄ tres sunt p̄tes columne· scilicet basis·id est fundamentum·stilus·scz illud rectum quod sup basim erigitur·Epistilium vero dicitur illud quod stilo supponitur·

Epystola dicitur ab epi quod est sup̄ & stolō qđ est missio·quasi sup̄ missio. quia sup̄ intentionem mittētis gerit officium nuncij·Vel quia epystola ī dignitate preemimet simplici missioni·Et describi tur sic·Epystola est legatio literalis absenti p̄sone vel absentibus mittentis plene significans voluntatem·Legatio literalis dicitur ad differentiam nū cij·quia si per solum nuncium sine literis aliquid ī timamus·non id epistola·sed quedā stola·id ē sim plex missio nomīat·Absenti p̄sone ponitur ad dif ferentiam sermonis qui p̄tinet ad presentes·Nam etsi causa pudoris quādoqz presenti epistolam de stinamus·tamen ei nō scribim? vt presenti. Mittē tis plene significans voluntatem·ideo subiungit·· qz potest q̄nqz p alicui? p̄us subtractionē epistō la decurtari qđ tolerandū ē dūmodo plene mitten tis affect? exprimit & declaratur·

Partes vero epistole a pluribꝰ ponunt quinqꝫ·scz salutatio·exordiū·narratio·petitio·& cōclusio. Et licet ptes sic naturaliter ordinent. tñ exordiū·narratio·& petitio·possūt naturalē ordinē pmutare· sed nō salutatio nec cōclusio·qz illa prior semp est & hec vltima debet esse Nā petitio ꝑponi pōt ex ordio·vt si dicā. Amicitiā tuaz rogo ꝙtenus equū mihi accomeves vsqz romā·cū oīa ꝙ habeo sint exposita semp ad tuū beneplacitū & mandatū·Similiter narratō pōt ꝑmitti exordio·vt si dicā·Sciatis me sine vestro auxilio ñ posse ī studio pmanere·qz mihi estis specialis dñs & benefactor pissim? Petitio etiā quādoqz narratōem anticipat·vt si dicam Rogo dominatōz vestrā ꝙtinus michi pecuniā trās mittatis·qz illā totam quā mecū deculi iam expēdi carioze bononie tpe psistēti·Quāuis etiā epistola ex quinqz ptibus ītegret·pōt tñ ex pauciorib? qñqz cōstare sic ex salutatōe & narratōe·pōt etiaz in sola narratōe vel petitōe cōstare oībus alijs ptib? relegatis·Vñ narratōe subtracta nō debet petitio remoueri·vel ecōuerso·subtrahit tñ quādoqz salutatio causa indignationis. & tūc tñ sufficiūt noīa psonaruz·Qñqz tacet exordiū·qz rei dignitas ꝑ se patet. Quādoqz narratio vt ī literis ꝑceptiuis·interduz petitio vt frequēter in epistolis remissiuis· Qñqz oclusio qz cōmoditas vl' incōmoditas per se patet·vel qz epistola est nimis longa·Veruntñ iuenit ꝙ ī salutatōe sola quidā abbas epistolā destinauit in hunc modū·B·talis ecclesie dict? abbas·dilecto ī christo filio. b·benefactori·bene incipe· melius ꝙsequi & optime terminare·Qō bene fieri potuit qz ꝑ talem epistolā volūtati mittētis plenarie satisfecit·Hoc ein dicit epl'aris dictamīs vltimum cōplementū·Vñ versus·Hic satis est ꝑs vna due tres quattuor oīes. vide in exordium

Epistolaris·ab epistola dicit hic & hec epl'aris & h° re·qō ē epistole·vel qō ꝑtinet ad epistolā·& h° epistolare ris·& hoc epistolariū. liber epistolarū·

Epytafiū·Tafos quod est tumulū vel sepulcrum componit cum epy·& dicit hoc epytafiū fij·quod superscribit tumulo mortui

Epythalamiū·epy cōponit cū thalamus·& dicit hoc epythalamiū mij·i·cant? q̄ fit sup thalamū. i. sponsū vel spōsam·Vñ epythalami? mia·miū·scōz hug·Papias vero sic dicit·Epythalamia sūt carmina nuptiarū que decantant a scolasticis ī honorem sponsi & sponse·hoc primū salomō edidit in laudē xp̄i & ecclesie·exquo gētiles epythalamiū sibi vēdi cauerūt·Dictū ē aūt eo ꝙ ī thalamis decātet·Hieronim? ī epl'a ad paulinū ca·vij·Salomon pacific? & amabilis dñi·mores corrigit·naturā docet·eccle siā iungit·& xp̄m sāctarū nuptiaz dulce canit epy

Epythematicus·epy cōponit cū the thalamiū sis·& dicit epythematicus ca·cū·i·suppositus vel appositꝰ·Vñ ipe ipsa ipm dicit epythematicon·i· appositiuū·qz apponit·i·iungit cum prima & scda psona & tercia. vt ipe lego·ipe legis·ipe legit·ipi legimus·ipsi legitis·ipsi legunt·

Epythetū·epy oponit cū thesis·& dicit hoc epythetū ti·adiectiū quodlibet. qz supponat·sed ꝓprie epythetū dicit illud adiectiū qō conuenit omni rei alicuiꝰ maneriei sed nō soli·vt cigni est epythetuz albus·corui niger·Itē epythetū dicit accidēs qō ē ꝓpriū·sed differūt·Epythetū est qō cōuenit omni rei alicuiꝰ maneriei sz ñ soli·vt esse nigrū cōuenit omi coruo·sz nō soli Propriū vero oīb? vni? maneriei rebus·& solis cōuenit·Vñ epytheton dicit quedā figura cū tale accidens vel adiectiū addit tali rei imediate·scōm hug·De hoc etiā dixi supra in quarta pte in capitulo de tropis

Epythoma tis·ge·neu·vel epythome mes· acuta vltima·i. abbreuiatō sermonis·dicit ab epy & thomus vel thomos diuisio·ptitio q̄si ꝑfectio sermois Vñ hieronimꝰ dicit in epistola ad paulinū ca·vij· Paralipomenon liber instrumēti veteris epythome tantꝰ ac talis est ꝛc̄·Dicit aūt epythoma abbreuiatio veteris testamēti·qō dicit instrumētū. qz instruit in doctrina fidei & moz·& ponit hic absolute· ꝓ abbreuiatōe·qz breuiter tangit prętermissa· Ab epythoma aūt dicit epythomaticus ca·cum·id est breuiter dicens vel dictꝰ·& epythomoz maris·breuiter loqui·Vide in paralipomenon

Epythimū. epy oponit cū thimū qō grece ē flos & dicit hoc epythimū·i·flos thimi·& ē timbre similis·& dicit sic·qz soleat supponi a medicis alijs adiutorijs ꝑcedētibus·Vñ epythimicꝰ ca·cum·i· concupiscibile·& epythimū etiā dicit turibulū qō alio noīe dicit thimiamateriū a suppositōe thimiamatū qō alio noīe dr thuricremulū. Vñ dicit· Pone thimiama ī thuricremulo·& cor·pnl'·epythimū

Epysensis·est quedā figura scematis de qua dixi supra in quarta pte in capitulo de scemate

Epos grece·latine laus

Eptimemeris·meris vel memeris qō est diuisio· vel ꝑs cōponit cū epta quod ē septem & dicit hic eptimemeris. q̄si diuisio sup septimā sillabam· Est quedā species cesure· q̄ septima sillaba naturaliter correpta producit·Septima dico·respectu triū spōdeicorū pedū· vt hic Tantal? & seue perijt iniuria mense·& fit ī principio ārti pedis siue sup septimā sillabam·vt dixi·& cōponit cū post. & dicitur hic posteptimemeris·Vide in pentbimemeris·& cor· penultimā·sed melius scribit ꝑ h·prima sillaba

Epto onis·id est·memoria·

Epudoratus ta, tū·extra pudorē positus·vide in pudorus·ab e·& pudorus·qō est pudorat? pudore plenus. cōponit epudorus ra·rum·i·extra pudorē·id ē·verecundiā·impudens

Epule·hoc epulū li·ī singulari nūo·& hec epule arū ī plurali·& sic ē etheroclitū genere & declinatione·& dicit epulū q̄si opulū ab opulētia rerū·& dicit scōm quosdā epulū ꝑ corꝑali·sed epule larū· ꝓ spirituali·i·ꝑ refectōe lętitie vel virtutis·vnde plato in thi·venistis ad epulas hesternas·Ab epulum dicit epulor laris·latus·sū·i. epulis vti·hinc ẏbalia·& hoc epulatoriū·i·locꝰ epulatōis·& cor·

Epulo lonis·in epulonus est pen'· pulonꝰ·ab epulor laris·dicit hic epulonus ni. i· gluto epulis dedit? q̄ aliter dicit hic epulo lonis· vñ augustinus de ciuitate dei·Epulones etiā deos iouis parasitos esse dixerūt·& producit etiā lo·

Epulus·id est·lux·

Equabilis·ab equo equas·dicitur hic & hec equabilis·& hoc equabile·& per sincopaz hic & hec equalis & hoc equale·& ide eq̄ liter·& hec equalitas tatis·& ꝑ compositōem inequabilis vel inequalis·īequale·inequalitas·inequaliter·inequabilitas·inequabiliter·

Equanimis·equus equa equū·componit cū animus·& dicitur hic & hec equanimis·& hoc me·& equanimus ma·mū·id est·equi & patientis animi· & hinc hec equanimitas tatis·id est animi equitas & patientia·& corripit mi·

Equarius·ab equꝰ equi·hic eq̄rius equarij·custos

equozũm · & hec equaria equarie · similiter ·

Eques · ab equis dicĩ hic & hec eques equitis · i · miles · Vnde hic & hec equitissa femina equitãs · et corripit e · sic̃ equus substantiũ · Vnde quidam · Et modo vadit eques qui solet ire pedes ·

Equester · ab equus dicĩ hic & hec equester · vel equestris · & hoc eq̃stre · vel poti? scõm modernos hic equester hec stris · & hoc stre · qui vadit ĩ equo Mach̃ · ij · li · ca · xj · Apparuit p̃cedens eos equester · Equester etiã scõm papiã sumĩ p illo qui certami nibus medius ĩteruenit · p quẽ veraq; ps equã fidẽ sectaẽ · & tũc videẽ dici ab equus equa equũ

Equidẽ · id ẽ · certe · coniunctio approbatiua vel ex pletiua · licet & alia possit esse · & corr̃ · penul · Vñ in auroza dicĩ · Non equidẽ sanctos vt me saluent precor illi · & est figure simplicis · Vñ dicit prisc̃ · in xvj · libro · Quidam equidẽ cõiunctõez compositã esse extimant ab ego & quidez · sed errant · simplex em̃ est · Hieremie tricesimotercio · Equidẽ semen ia cob & dauid serui mei ꝛc̃ ·

Equidiũ equidij · Equus equa equũ siue equitas · cõponiĩ cũ dies · & fit hoc equidiũ dij · idẽ qõ equi noctiũ · quasi equitas dierũ cum noctibus · Vñ hic & hec eq̃dialis & hoc eq̃diale · id ẽ · equinoctialis ·

Equiferus ri · mas · ge · i · ferus equus & siluestris ab equ? & ferus feri · & corripit fe ·

Equiman? na · nũ · qui equaliter vraq; manu ad gladiũ vel ad aliud tenendum vtiĩ · & cõponiĩ ab equus equa equũ · & manus · & corr̃ · ma ·

Equinoctiũ · equus adiectm̃ siue equitas cõponiĩ cũ nox noctis · & dicĩ hoc equinoctiũ equinoctij · id ẽ · equalitas noctiũ cum dieb? · & fit bis in anno scz in festo sancte crucis & ydibus martij · Vñ ver sus · Equa crucis festũ dat tẽpora martis & ydus · Hoc est festũ crucis qõ est decimooctauo kalẽdas octobris dat equa tẽpora · i · equinoctiũ · qz illa die attingit equinoctiũ autũnale · & ydus martis · id ẽ martij · dat equa tẽpora · hoc ẽ equinoctiũ · qz tunc est equinoctiũ vernale · Et ẽ equinoctium maxima dici artificialis · & noctis adeq̃tio · Ab equinoctiũ dicitur hic & hec equinoctialis & hoc le · & hic eq̃ noctialis lis · tam p̃ paralello q̃m p̃ coluro in quo fit equinoctiũ · vide in solsticium ·

Equinus eq̃na nũ · penul · p̃ducta · ĩ equ? eq̃ est quipenso sas · saui · satuz · ab equus adiectiuum & penso sas · componiĩ · & est equipẽsare eque co gitare vel eque iudicare ·

Equiparo ras · cõponiĩ ab equus substantiuo & paro paras · & inueniĩ in tribus significatõnibus · Nam eq̃parare · i · imitari · vnde virgilius in bucco · Nec calamis solũ eq̃paras sed voce magistrũ · Itẽ equiperare · id est · equare vl̃ comparare · vt eq̃paro hoc illi · id est · equo vel comparo quasi ostẽdo esse equum illi · Item equiparare · id est · parem fieri · vt iste in breui tẽpore doctores suos equiperauit · id est · par factus est illis

Equipolleo · equus adiectm̃ cõponiĩ cum polleo les · & dicĩ equipolleo eq̃polles · & cum valeo & dicĩ equiualeo les · ĩ eodẽ sensu · i · parificari · oferri assimulari · vnde equipollens equiualẽs ge · ois · & inde equipollẽtia eq̃alentia · i · similiũ rerũ eq̃litas

Equiricia cie · armentum equoz̃ · vel vaccarum · & dicĩ ab equus equi ·

Equistatiũ statij · ge · neu · stabulũ vbi equi stant & componiĩ ab equus equi · & sto stas ·

Equitania nie · dicĩ ab eq̃tate aque cuiusdam flu uij qui fere vndiq; eam ãgit · vel p̃ cõtrarium · qz oblique eam cingit · vel dicitur ab aqua · vnde equi tanicus ca · cũ · aliq̃s de terra illa · penulti · correpta ·

Equitatus · in equito tas · vide

Equito tas · i · equũ facere · vt equito illi · id est · rectuz facio illi · & componiĩ · inequito tas · nõ recte nõ eque agere · & deriuatur equito ab equus equa equũ · Item equito tas · potest esse fre · hui? verbi equo equas · & tunc tm̃ valet quantũ frequẽter eq̃ re · & tũc est actm̃ · & ostruiĩ cum accusatiõ ĩ p̃di ctis significatõib? · Equito p̃ducit e · cũ sit ibi ae · dyptongus · Itẽ equito tas · põt deriuari ab equus equi · & tunc eq̃tare · id ẽ · militare · & sic corripit e · vnde hic equitatus tus · id est · actus equitandi · vel multitudo equitum · vnde ĩ cantiĩ · Equitatui in cur ribus pharaonis assimulaui te

Equiualeo eq̃ales · corr̃ · va · & exponiĩ ĩ eq̃polleo

Equiuocus · vox componiĩ cum equus adiectiuo & dicĩ equiuocus ca · cũ · quod vna voce plura si gnificat · & describiĩ sic equiuocũ · Equiuoca sunt quozũ solũ nomẽ est cõe · & secundum illud nomẽ ratio substantie est diuersa · vt cũ aĩmal significet aĩal verum & animal pictũ · nom̃ est eis cõe solũ & ratio substantie vtriusq; scõm illud nomẽ est di uersa · dicim? em̃ de leone picto ĩ pariete · Ecce ter ribile aĩal · & de aĩali vero qõ est leo · idẽ dicimus eq̃uocãdo hoc nomẽ aĩal ad utrumq; · Eq̃uocatio vero sic describiĩ · Equiuocatio ẽ eius dẽ dictionis diuersa intẽtio siue significatio · vel scõz alics Equi uocatio est cũ diuerse rerũ ratões in eodẽ noie sim pliciter vniunt̃ · In hac aũt descriptõe res sumitur cõmuniter ad rem & modum significandi

Equo equas equaui eq̃re · equũ facere · & dicĩ ab equus adiectiuo · E componiĩ cum ad & dicĩ adequo equas · Itẽ cum con · & dicĩ coequo coequas abiecta n · Itẽ cum ex · & dicĩ exequo exeq̃s · Item cum ob · & dicĩ obliquo quas · Equo eq̃s actiuum est cũ oĩbus suis cõpositis · & p̃du · primaz · Nam scribiĩ p ae · dyptongũ · sed eques nomẽ p̃ e · solam & corripit primã · vnde versus · Ne sis solus eques tibi me p̃ equum precor eques

Equor ris · ge · neu · i · mare tranquillũ · & dicĩ ab eq̃litate · vñ vers? · Cũ fremit esse fretũ · mare dicas cũ sit amaz̃ · Pont? ponte carz · sz ab equo ris equor

Equuleus · ab equ? eq̃ dicĩ hic equuleus equulei p̃ quodã tormento facto ad modũ equi · scõm hug̃ Papias vero dicit · Ab equ? equi · hic equulus vel equule? diminutm̃ puus equus · vel gen? tormẽti

Equus · ab equ? equa equũ · deriuat̃ hic equus eq̃ id ẽ · caballus · qz eque currat · vl̃ dicĩ ab equo eq̃s qz olim quãdo equi quadrigis iũgebant̃ equabant̃ pares forma et similes cursu copulabantur · et ĩde hec equa eque et equinus na · nũ · penl̃ · p̃du · res eq̃ vel ad equũ ptinens · et scribiĩ p e · solã · et corripit primã · sed equus equa equũ scribiĩ p ae dyptongũ et sic p̃ducit primã · vñ versus · Non ẽ dign? equo cui carior est equus equo · Miles pungit equũ sed iudex iudicat equũ · Et scribiĩ equus equi · et equ? adiectm̃ p̃ geminũ v · et amittit v · post q · vim litez re tam vocalis q̃m cõsonãtis · Et scias q̃ noĩa equo rũ et genera sunt diuersa · et diuersis de causis ipo sita · equus nanq; est gn̄ale nomẽ oĩm equoz̃ · et di citur ab equando · vt dictum est · Caballus dicitur quasi cauallus · qz pede cauat terrã · vel qz pedẽ ha bet cauũ · vt dextrari? · vel cabo dicĩ equus castra tus q̃si cauo · et inde caballus quasi diminutiuũ · scz vilis equus · Dextrari? dicĩ qz p̃ dextram ducitur Palefred? dicĩ a passu et leni · et freno · et ducẽdo

quia leni passu p frenuz ducitē·et idem dicitē grada
riz a gou·& describitē sic·Gradariz ē equz mollis
incessus sine succussura incedēs·Itē potest dici mā
nus·qz ad manū nitaē & ducaē·vel qz māsuetudīe
manū sequitē·Veredus dicitē equus qui vehit redā
Badiz dicitē equz ālz vadius a vado dis·qz fortiz
vadat inter cetera anīalia·ipe est etiā spadix.quem
frenaticuz vocant·& dicitē spadix a coloze palme·
quā ticuli spadicā vocant·& est glaucus qui quasi
pictos habet oculos & quodā splendoze pfusos·
Nam glaucon albū greci dicūt·Et scias qz equi nō
coeunt cū matribus sic nec cameli. Vñ aristoteles
in viij·li·de anīalibz·Cameli nō cognoscūt matres
qdā ciuitate coopiebaē camele caput·vt eiz pullus
sup eā saltaret·qui coopto matriz capite sup eā sal
tauit·qui postqz de ipsa descendebat anteqz con=
plebaē coitus momordit ingeniatorē & interfecit
eum·& dicitē qz rex septētrionis habebat equā pul
cram·& pepent equū pulcrū·& rex ille voluit ex=
trahere ab illo·& matre aliquem pullū· & ingenia
batur equū saltare sup matrez suā coopiendo faciē
matris·& saltauit sup ipaz·& tūc discooperiebaē
facies matris & cognouit ipaz·fugit equz & eiecit
se ab alto & mortuz est.Hec aristoteles. De natu
ra etiā equoz loquēs·ysiō·xij·li·ethim·sic dicit·Vi
uacitas equoz multa·Exultāt em in campis·odo=
rant bellū·excitanē sono tube ad plium·voce accē
si ad cursuz puocanē·dolent cū victi fuerint.exul
tant cū vicerit·Quidā i bello sentiūt hostes·adeo
vt aduersarios morsu petant·aliq etiā pprios dños
recognoscūt obliti māsuetudinis·si mutenē. aliqui
pter dñm in dorso nullū recipiunt·interfectis vel
morientibus dñis.multi lacrimas fundunt·solum
em equū post hominē lacrimari & doloris affectū
sentire dicunt·Vñ etiam in centauris equoz & ho
minū natura pmixta ē.Solēt em ex equorū vel me
sticia vl alacritate euentum futurū dimicaturi col
ligere·vide in musculus

Equus equa equū.i·rectus·iusz·& differt a iu=
sto·qz iustus ex lege est·ālz ius custodiēs·Equus
equa equū·ex natura·Et est scribēdū p ae·dypton
gum.sed equz p animali p e·solā·& oparaē equz
equior eqssimz·vnde eque equius equissime adū·
& hec equitas tatis·& equo equas verbū actiuuz
& pducit primā equus adiectm cum scribitē p ae·
dyptongū·sed equz equi corr·e·Vñ quidā·Miles
pungit equū·sed iudex iudicat equum

Era ere·fe·ge·id est·pecunia·siue moneta·
& dicitur ab es eris·
Eradico cas·i·euellere destruē·ab e·& ra
dico cas·cōponitē·vnde eradicās pticipiuz ge·oīs·
Iob·xxxj·Omnia eradicans genimina·& pdu·di·
Eramentū·ab es dicitē hoc eramentū eramenti·in
strumentū de ere·sicut ferramentū de ferro

Erarium rij·in es exponitur

Erarius·ab era ere·dicitē hic erarij rij·id est· mo
netarius·& hec eraria·i·monetaria·vl erarius siue
eraria dicitē quicūqz vel quecunqz operaē in ere·&
dicitur ab ere·& erarius ria·rium·quod ad es vel
ad eram pertinet·

Eregione·i·ex opposito·sicē vna regio opponitē alij
vt contra eam distinguitē·& est quedā irregularis
vocū cōgeries potius qz compositio

Ereus·ab es dicitē ereus erea ereū·& eneus enea
eneū·& i eodē sēsu scz qō cōstat ex ere p ae scbunē

Ergasteriū·dicitē ab erge qō est opus & sterion·
qō est statio·& dicitē hoc ergasteriū loc? vbi aliqō
opz fit quasi operaria statio·& ergasteriū dicitur
magisteriū·qō fit in tali loco·crisostomus·per hoc
ipsum ergasteriū huiz artis apparuit

Ergastulū·ab erge & stolon qō est missio dicitur
hoc ergastulū li·i·carcer rusticus & locus dānato
rum. scz ad quē rei ligati mittebanē·& ibi opabāē
opa sibi iniuncta·exodi·vj·ca·de ergastulo egyptī
oz·Inueniē etiā qñqz p carcere corpis in quo anīa
in hac vita teneē quasi incarcerata·Irez ergastula
dicunē vincula & cōpedes quibus illi qui erant in
ergastulis ligabanē·Lucanus i·v·li·Vt primū foz
tuna redit seruilia soluit Agmina·conflato seuas
ergastulo ferro Exacuere·scōz bug·Papias vero
sic dicit·Ergastuluz carcer vel locus vbi damnati
marmora secant aut aliquid operanē·Item ergastu
lum durum opus aliquod dicitur

Ergata te·cōis gñis·id ē·opatoz vel vicinz·& di
citur ab erge quod est opus

Erge grece·latine dicitē opus·& accentuaē i fine
Erica·ab vro dicitē hec erica ce· quasi urica· quia
ignee sit virtutis·

Ericanus na·nū·penul·corre·cōponitē ab es eris.
& cano nis.scz qui canit cū ere·Idē dicitē crisonus
Ericius vel irici? dicitē ab erigo gis·scz animal spi
nis suis coopertū inde dictū·qz erigit se qñ spinis
clauditē.quibus undiqz protectus est cōtra insidias
Nam statim vt aliquid psenserit prius se surrigit
& in globū cōuersus se i sua recolligit arma·hui?
prudentia quedā est qz vitē ascendit & uuā exaci=
nat vt acini cadāt sup terrā·tūc supin? volutat se
sup illos·ita vt acini figanē i spinis suis·& sic por
tet escā filijs suis.idem anīal ē erinaci? & irinaci?
Quidā dicunt qz sunt diuersa anīalia.dicūt em qz
erinacij sunt anīalia de cauernis petraruz aggrega
tim pcedentia.vt dicit papias.Iricius·figurā por
celli lactētis habz.sed deforis spinosus est·de hoc
require in hechim? in h·

Eridanus·i.padus·vide in padus

Erigo gis.rexi erectū·re·i·ex imo sursum regere
& componitē ab e·& rego gis·& corripit ri·

Erinacius·in ericius est

Erinis erinis·eris·grece·latine dicitē lis·vnō hec
erinis erinis vel erinidis·id ē·furia infernalis·quasi
ad litem & discordiā nata.& producit ri·Vnde quī
dam·Erge notat litē signat erinis idem

Eripes dis·ge·oīs·qui habet pedes ereos·& cō
ponitur ab es & pes

Eris grece·latine dicitē lis·& sic accentuaē in fine
Itē eris est verbū futurū indicatiui de sum es est·
& corripit primā·Itē eris est gen⁹ huiz nomīs es.
eris·& sic producit primā·qz scribitē p ae dyptongū
Vnde quidā·Verbū fiet eris genitiuz? dz eris

Erisonus na·nū·penul·correpta qō sonat cū ere
& cōponitē cū es & sono nas.idem & ericanus.

Ero eras erauī re·dicitē ab es eris·& est erare limi
re pparare·& cōponitē deero ras·i·es auferre· vel
valde erare·Inero ras·obero ras·i·pcio.scz ere cō
ducere·Vñ oberaz? ta·tū·i·ere cōduct?·Vñ in vi
ta sancti martini·Oberatos habet meos scriptorez
p quos tibi mee ineptie publicanē·& oberare·est
undiqz ere circū dare·Itez cōponitē subero ras·i·la
tenter pcio·scz ere cōducere·et suberare est sub au
ro vel argento vel alio metallo·vel alia re·es ponē
vnde et aurū dicitē suberatū·qz sub se es habet·ālz
deauratum es·vnde persius·Neqz suberato mēdo
sum terminat auro·

Erodo dis·si.sū·ab e·et rodo rodis·et est rodē

extra vel valde rodere · & ꝓducit ro·

Errogo gas · gaui · gare. i · dare · distribuē · & ꝓprie in elimosinas · & cōponit̄ ab e · & rogo rogas & cor

Errpica ce · fe · ge · instrumēt̄ rusticor̄ ripit ro· ad terendas glebas · & trahit̄ a bob? · vnde dicitur erpica q̄si arpica · ab arpe qđ est rape · vl' q̄si arape ta · i · arata petēs. pri? em̄ terra arat̄ · & postea erpicat̄ · & hīc erpicari? · qui erpicā facit vel trahit · & adiectiue potest dedinari erpicari? erpicaria erpicarium · & erpico erpicas

Errraticus ca · cū · penul · corr̄ · in erro ras. est

Errro ras · rare · i · exorbitare quasi extra rē ire · & hinc verbalia · & hic erratus tus · & hoc erratū ti· ambo ꝓ delicto · & hic error ris · vnd̄ errone? nea neū · i · erroze plenus · Itē ab erro errabund? da · dū & erraticus ca · cū · & b et hec erratilis & bꝰ le · oīa i eodē sensu · erro ponit̄ aberro ras · lōge a uia erra re · deerro ras · de alijs errare · vl' de vno loco ad ali um errare vel deorsū · Et inerro ras · valde errare · & perro ras · i · pfecte errare. vl'p alia loca errare Suberro ras · subtus vel paruz errare · Erro & oīa cōposita ab eo sunt neutra · Et scias q̄ est duplex error · scz cognitōis & electōis · & sic errāt oīes q̄ operant̄ malū · etiā ex industria vel certa scientia ·

Errro nis · mas · ge · i · quilibet vagus & instabilis · ab erro ras · Vnde horatius in sermonibus · Teqz ipsum vitas fugitiuus & erro

Erruca ce. ab erodo dis · deriuat̄ hic eruca ce · modi cus vermis frondiū q̄si eroda · Itē eruca est quedā herba · & tūc deriuat̄ ab uro ris · q̄si urica. qz ignee sit virtutis · & in cibo sepe sumpta veneris īcendiū commoueat. & ꝓducit penultimā · Ouidius. Non te minus erucas iubeo vitare solaces

Erructo eructas · in ructus est ·

Erructuo eructuas · in ructus vide

Erudero ras · raui · re · i. purgare · rudera eijcere · cōponit̄ ab e. & rudero · vel ruder ris ·

Errudio dis · diui · ditū. ab e & rudio rudis · & est erudire instruere · quasi extra rudem. vel rudiare q̄z ponere · & corripit ru.

Errugino nas · ab erugo ginis · deriuat̄ erugio nas penul · corr̄ · sicut a rubigo rubigino · as · erugine vel rubigine corrūpere · deuastare · & ponit̄ · Erubigi no nas · derubigino nas · erugino nas · derugio nas id ē · rubiginē · vel eruginē auferre · & sunt actiua

Errugo. ab erodo dis · dicit̄ hic erugo eruginis · i. sanguisuga · Itē erugo vitiū rodens ferrū & sege tes · & nascit̄ hec corruptio ex minutissima pluuia circa festū sancti iobis · & ponit̄ sepe ꝓ amore pe· cunie · & dicit̄ erugo q̄si erodo · qz erodat · vel eru· go dicit̄ ab es eris · & scōm hoc ꝓprie ē eris · Vnde dr erugo · q̄si eris rubigo. sic̄ ferrugo ferri rubigo · Vñ erugineus nea · neū · de erugine existēs · & erugi nosus sa. sū · erugine plenus · & ꝓdu · ru · Matth · vj · vbi nec erugo nec tinea demolit̄ · Auroza In tertio vbi sunt erugo tinea fures · Qz aūt erugo sit corru ptio segetū dicit̄ in glosa super illud amos · iiij · Per cussi vos in vento urente. & in arugine multitudi nem ortor̄ vestror̄ ꝛc · Arugo inquit · i · rubigo · vl' erugo que apō iohel eruca dicit̄ · q̄ ita fit cū nocte ros vel imber sup teneras spicas cadit inualescēte sole vertunt̄ in rubeū colorez & canescūt grana ad huc tenera · Aurugo etiā dicit̄ morbus q̄ ī hoīe na scit̄ ex abūdātia fell' corrupti · q̄ corrūpit sāguinē et vtit ī pallorē · & quecz dulcia vertit ī amaritudinē

Errumna · Rumē cōponit̄ cuz e · & dicit̄ hec erūna ne · miseria · inopia · calamitas · q̄si extra rumē · i · cibū vñ erūnosus sa · sū · i · miser paup inops sic dict? · qz ꝓ inopiam miser factus esuriat & sitiat · Et erūno nas · id est inopem & miserum facere

Eruunt · dicendū ē · nō erint · futurū de sum es est

Eruo is rui tū · i · euertere · ab e · & ruo ruis ruscо cas · dicit̄ quasi eruco cas · i · era ī vnū col ligere · sicut numularij faciunt · & dicit̄ ab es eris

Erutus ezuta tum · penultima correpta · id est ex tra raptus vel ereptus aut euersus · zacharie tercio Torris erutus de igne

Eris · ge · neu · dicit̄ ab aer · qz sit eiusdē co loris cū aere · Vnde hoc eraziū rij. loc? vbi pecunia publica reponit̄ · & dicit̄ ab es eris quia olim prius ibi es reponebat̄ · Es em̄ pri? olim fuit in usu · auro & argento & ferro nondū inuētis ex quibus metallis · q̄uis postea facta fuisset pecu nia · nom̄ tn̄ erarij ꝑmansit ab eo metallo · vñ pecu nia initiū sumpsit · & qz es utpote prius inuentum habebat̄ in usu cuiuslibet metalli · Inde ē q̄ inuenit̄ ꝓ quolibz metallo gn̄alit̄ · & scribit̄ p ac · sz tacet̄ a·

Esca esce · dicit̄ ab edo es est · & dicitur esca quia eam os capiat · & est ethimologia · & inde escosus sa · sum · id est · escis plenus pinguis crassus

Escale. ab esca dicit̄ hoc escale lis · quodlibet vas ad escas deferēdas vel accipiendas aptum

Escaria escarie · fe · ge · i · mensa escis plena · & dr ab

Escarius · ab esca dicit̄ escarius rij · qui esca esce dam piscis dictus sic · quia solus escam rummare ꝓ hibetur · nam alij pisces non ruminant

Eschines & demostenes · fuerunt duo oratores · Eschines īpugnauit causaz thesifontis · & demoste nes defendit & ꝓualuit · Inuenit̄ etiā echinus ni · & corripit penul · tam eschines q̄ demostenes · de his facit mentōem hieronim? ī epistola ad paulinū ca· · ii · vñ & eschines cū rhodi exularet · & legeret̄ de mostenis illa oratio quā aduersus eū habuerat · mi rantib? cunctis atqz laudātib? suspirās ait · Quid si ipsam audissetis bestiā sua verba resonantem

Esco · ab esca dicit̄ esco escas · i · escam tribuere vel escis pascere · & componit̄ adesco scas · i · ad escam vocare · vel valde escare · Inesco inescas · i · esca im pinguare vel decipere escis ·

Esculent? ta · tū · i · pinguis · cōponit̄ ab esca & lē tos greco qđ significat plenitudinē · & comparat̄ esculentior simus · vñ esculente tius sime · aduer · & hec esculentia tie · i · pinguedo · crassitudo

Esculetū ti · penulti · ꝓducta. locus vbi multe cre scunt esculi. et dicitur ab esculis

Escul? li · fe · ge · ab esca dicit̄ · est em̄ quedā arbor cuius fructus esca est. et vt dicūt quidā est sorb? vel nespirus scōm hug̃. et scōm papiam est arbor glandifera · et corripit scu·

Esebon. accentuat̄ in fine · et interpretat̄ cingulū tristicie. vel cogitatio merozis

Esquilie · ab esca et ales ponit̄ he esquilie liarū · quidā vicus rome vbi erat vstrina publica · vnd̄ iu uenalis · Esquilias dictū q̄ petunt a vimine collem Qui locus dicit̄ hebraice carnariū. et dicit̄ ille loc? esquilie · q̄si alitū esce · qz aues ibi comedebāt hoīm cadauera · vñ quidā mons vicin? dictus ē esq̄linus

Esquilinus lini · in esquilie vide

Essedum di. genus est vehiculi · Horatius Esseda festinant · et corripit penultimam

Essentia · ab esse mfmitiuo deriuat̄ hec essētia tie · id est · substantia · vel ꝓprietas essendi · vnde hic et hec essentialis · et hoc le · vnde essentialiter essentia litas · scōm hug̃ · Pap̃ · vero dicit · Essētia · substātia

natura·vel eternitas. eo q̄ semp est·et differt essen tia ab esse·q̄ esse est actus essentie·Essentia autez dicit̄ cui? actus est esse·Subsistentia cui? act? est subsistere·Substantia cuius actus ē substare Hoc autem dupliciter dicit̄·sicut in singulis patē pōc·Esse enim est actus alicui?. vt quod est·sicut cale facere est actus calefaciētis·& est actus alicui? vt quo est·scz quo denominat̄ esse·sicut calefacere est actus caloris. Verū aūt damnati velint nō esse·di cam in infernus·vide etiam in vnus

Estas·ab est? dicit̄ hec estas estatis·& est calida & sicca·Et scias q̄ q̄ttuor sūt tpa anni·hyems·ver estas·autūnus·Hyems ē frigida & humida·& cō uenit cū elemēto aque·& cū humore flegmatico. Ver aūt humidū & calidū est·& cōuenit cū elemē to aeris·& cum humore sanguinis·Estas vero est calida & sicca·& cōuenit cū elemēto ignis·& cum humore colere. Autūnus aūt frigidus & sicc?·& ha bet cōuenientiā cū elemēto terre.& cū humore me lancolie·Hyems aūt scdm quosdā incipit·ix·kalen das decembris·scilicz in festo clemētis Ver incipit octauo kalendas martij·scilicz ī festo sancti petri· Estas incipit octauo kalēdas iunij·scz in festo san cti urbani·Autumn? aūt initiū sumit·ix. kalendas septēbris scz in festo sancti bartholomei·vel scdm alios octauo kalendas septēbris·Vñ versus·Dat clemēs hyemē·dat petrus ver kathedrat? ·Estuat vrbanus·autūnat barthol̄ome? De cōueniētia ele mentoꝝ & humoꝝ coporis·dixi in elementū

Estacula le·diminutiū parua estas

Estifer estifera estiferū·penul·corr̄·i·ferēs estatē vel estum ex estas·vel estus & fero fers cōponit̄·

Estiuus. ab estas dicit̄ estiuus ua·uū·ad estatem ptinēs·Vñ pluralit̄ hec estiua estiuoꝝ dicunt̄ loca in nemoribꝰ·vbi iestate bestie sub vmbra morant̄ vt vitent calorē·Vñ estiuo uas·ad vmbrā ī estate quiescere·Itē ab estas vel ab estiu? dicit̄ hic & hec estiualis·& hoc le·ad estatē vel ad estiuū ptinens

Estor estoris·i·voratoꝝ·epulo·māducus·mādax ardelio. ab edo es est dicit̄·& pdu·penul·in gēo

Estrix cis. fe. ge. femina gulosa·& pducit strī in genitiuo·& format̄ ab estor·toꝝ in trix·

Estuo as·in estus vide

Estus·ab vro vris dicit̄ hic estus stus·stui·quasi vstus·i·caloꝝ·feruoꝝ·vnde estuosus sā·sū. estu plenus·& sparat̄ estuosus sioꝝ·sissim?·vnde estuose sus.sime·aduerbiū·& estuo as·feruere bullire cale re·& componit̄ exestuo as·& mestuo mestuas·& est neutrū cum suis compositis

Esurio ris·format̄ ab esu supino·de edo es est ad dita rio·& ē esurire meditari edere'·verbū medita tiuū·Ille esurit·cui? animus est in patinis. Et inde hec esuries ei·& corri·v·ante r·Et scias q̄ esurio ris facit pteritū esuriui·Vt patet math̄·xxv·Esuri ui enī & nō dedistis michi manducare·qō est cōtra naturā vbi meditatiui·verba enī meditatia carēt pteritis·Sz dic q̄ esuriui ponit̄ p famui siue famē habui·De hoc tñ pleni? dixi ī tercia pte ī tractatu de speciebus verboꝝ ī ca·de verbo meditatiuo

Esus·a passiuo hui? verbi edo·qō inuenit̄ in ēcia pson̄a ōz·esus esa esū·i·comestus·corrosus·& spo nit̄ pmesus coesus ab esus obesus·& pducit e.

Etatula le·penultima correpta·est diminu tiuū de etas·id est parua etas·& scribit̄ p ae·dyptongum in prima

tas·ab euo dicit̄ hec etas etatis·q̄si euitas·Etas plerunq; dicit̄ p vno ānō·& p septē & p centum & p quouis tēpore sic dicta·quasi euitas·scz simi licuꝺo eui·Nam euū est etas ppetua·cui? nec ini tium nec finis extremus noscit̄·quod greci vocant eonos· quod aliquādo apud eos p seculo· qñq; p eterno ponit̄ Vñ apō latinos etas ē derivatiuū·ab euū vel ab esse·ppter eius durabilitatē·Et dicitur etas duobus modis·aut mūdi aut hoīs Mūdo aūt nō assignant̄ etates quātum ad substantiā·quia sic in ppetuū durabit·sed quantū ad statū·sic em̄ tran sibit mundus·q̄ pterit figura mundi·scdm apl'm· Figura inquit nō est substantia·& sic mund? antiq̄ tur & senescit Et scdz hoc distinguunt̄ mūdi etates methaphorice ad similitudinē etatis vnius homīs Variant̄ em̄ in hoīe etates fm diuersas' notabiles varietates in statu ipsius·vnde prima etas hoīs di citur infantia vsq; ad septē annos·Exinde vsq; ad quattuorꝺecim annos est etas secunda scz pueritia necdum ad generandū apta·Vñ puer dicit̄ a puri tate·q̄ purus est necdū lanuginē & florē genarū habet·Tercia etas ē adolescētia ad gignendū apta & adulta·que progat̄ vsq; ad viginti octo annos Que tres etates cōputant̄ quādoq; p vna·Quar ta est iuuent? firmissima oīm aliarū etatū finiens in quinquagesimo anno·Quinta est senioris.i·gra uitas que est declinatio a iuuentute in senectutez nondū senect?·sz iam nō iuuent?·q̄ senioris etas est quā greci p̄sbiten vocāt Nam senex apud gre cos ñ p̄sbiten·sed geron dicit̄·que etas a quinqua gesimo anno incipiēs·in septuagesimo anno termi nat̄·Sexta etas est senectus· que nullo annoꝝ ter mino finit̄·sz post illas quinq; etates· quātūcunq; vite est senectuti deputat̄·Senīū autē ē vltima ps senectutis durans vsq; ī finē·dicta sic·q̄ termin? sexte etatis·scdm hug·& ysidoꝝ. Etates aūt mū di sic distinguunt̄·Nam prima etas mundi fuit ab adam vsq; ad noe in q̄ fuit generis humani institu tio & lapsus·Secūda a noe vsq; ad abraam·in qua fuit generis humani destructio p diluuiū·& reno uatio. Tercia ab abrhaam vsq; ad dauid ī qua fuit circūcisionis & legis īstitutio. Quarta a dauid vs q; ad transmigrationē babilonis·scz iude ī babilo niam·ī qua lex floruit sub regib? & pphetis·Qui ta a transmigratōne babilonis vsq; ad xp̄m in qua fuit populi captiuatio & liberatio·Sexta a christo vsq; ad finē mundi·ī qua est generis humani redē ptio. In septima ergo etate & vltima venit christ? Vñ & ioēs dicit·Nouissima hora est.& paulus ī prima ad corinth̄ Scriptū est ī quos fines seculoꝝ deuenerūt·Non tñ oportet q̄ equali numero anno rum etas humani generis compleat̄·sicut nec etas vni? hoīs·q̄ vltima etas hoīnis quādoq; habz tantū quātū oīs prime· nescit̄ em̄ finis vltime eta tis hominis siue finis mundi·vt dixi in antixp̄s·Et scias q̄ a principio mūdi vsq; ad incarnatōem xp̄i fluxerūt anni quinq; milia·ducenti viginti octo·sic dicūt p̄sper & eusebi? cesarien̄sis·& hieronim? in cronicis sms· Oroſi? aūt p̄sbiter scribens ad augu stinū dic̄ sic·Sūt ab adam primo hoīe usq; ad ninū magnū vt dicūt regē q̄n nat? est abraam.anni tria milia centū octogintaq̄ttuoꝝ·q̄ ab omnib? historiographis uel omissi uel ignorati sunt·Anni autem vel ab abraam usq; ad cesarē augustū·i·usq; ad na tiuitatē xp̄i· que fuit anno imperij cesaris q̄dragesimo secūdo facta pace cū parthis·iam porte non clause sunt.& bella toto orbe cessauerūt colligunt̄ anni duo milia xv·& sic colligunt̄ anni q̄nq; milia centū & nonaginta nouem·a principio mūdi vsq;

ad xp̃m·scd̃m orosiū. Et vt dicit̃ in aurora· Incipiens ab adam fuit ad noe labilis etas· Prima p anno rum milia pene duo· Et vt dicit frater thomas· triplex est pfectio scz nature gratie & glorie. Perfectio nature est que fuit in principio seculoz· De q̃ dicit̃ in genesi primo· Q̃ die septimo cõpleuit deꝰ opus suū· Perfectio vero glorie erit in fine seculorū· Et q̃ pfectio gratie est mediū iter vtrāq; Ido xp̃s p quē gratia facta est circa mediū seculoz ve nit· Vñ dicit̃ abacuc·iij· In medio annoz notū facies. Quidā aūt distinguūt tm̃ q̃tuor etates scd̃z q̃ aptant̃ quattuor tẽporib9 anni· Sūt em̃ q̃tuor tẽpora· scz ver estas autūn9 hyems. Et sūt q̃tuor hois etates· scz puericia q̃ est calida & humida· sic̃ & ver· Secūda etas· scz iuuentus que est calida & sicca· sic̃ estas· Tercia ẽ senectus que est frigida & sicca· sicut autūn9 Quarta est senīū qđ est frigidū & humidū sicut hyems. ex collectõe flegmatici humoris qui abūdat in senio· & aptat̃ hyemi frigide & humide· De hoc etiam vide in estas

Eternus· Euiternus syncopat̃ & dicit̃ eternus nanū· vl' dicit̃ ab etas· scz qđ caret principio· & carebit fine· scz qđ nõ habuit principiū sue essẽtie· nec habebit finẽ qualis est solus deus Vñ eterne adū· Et vt dicit boeti9 ī quinto libro de cõsolatõe· Eternitas est itermmabilis vite tota simul & perfecta possessio Et nota q̃ eternū ẽ (vt dixi) qđ carz principio & fine· Perpetuū em̃ qđ in tpe incipit esse & caret fine· Sempiternū est qđ cum tpe icipit esse & cū tẽpore desinit esse Temporale ẽ qđ ī tpe incipit esse & in tpe desinit esse· Solus ergo deꝰ eternus ẽ angeli & anime ppetue sunt· mūd9 & temp9 sempiterna sūt· temporalia sūt homies & hoīm facta· Item ab etern9 hic & hec eternalis & hoc le· vnde eternaliter aduerbiū· vñ hec eternalitas tatis· De coeternitate & equalitate psonarum diuinarū dicā in psona· Item vide in anima·

Eteſticulo las·id ẽ·testiculos auferre· vel valde testiculare verbum actiuū· E ponit̃ ab e· & testiculo las· & corripit cu·

Ether etheris· est superius elementū scz ignis· et est nom̃ grecū mas·ge· Vñ ethere9 rea·reū· & hec ethra ethre·i· splendoz etheris· Vñ illud in hymno Quē terra pontus ethra colūt adorant predicant· Quidā tm̃ legūt ibi ethera ita q̃ sit nominatiui cas9 diciem9 em̃ etherē vel ethera· vñ hec ethera ethere Sed ethra scd̃m hug̃· debet dici· Cõis tam̃ ecclesie vsus dicit ethera· Item ether dicit̃ superior ps aeris

Etheroclitus ta·tū· Quid sit nomen etheroclituz dictū ẽ sup̃ ī diuersiclinīū & cor·penl' etheroclit9

Etherogeneus· ab etheros vel etheron qđ est diuersum· & genos qđ est natura· componit̃ ethero geneus nea neū· penultima correpta· i· diuersarum naturarū· vt patet m homie qui est totus ethero geneus· id est· diuersarū naturarū. Hoc etiā patet m ptibus organicis· vt in manu & ī pede· q̃ man9 vel pes cõstat ex rebus diuersarū naturarū· puta ex pelle carne· neruis ossib9 & venis· Sed aliter est in omogeneis· q̃ in omogeneis totum & ps sūt vni9 nature· sicut frumentū· piper· vinū· argentuz· caro & ossa· q̃ quelibet ps frumenti frumentum est· & q̃libet ps piperis· uini· argẽti· carnis & ossis· piper vinū· argentū· caro· & os est· & cõponitur omogeneum· ab omos qđ est vnum & genus natura· ide omogeneus nea· neū· penul· corre· i· vnius nature De hoc vide in tercia pte in tractatu de numero nominū in ca· de nominibus cõplexiuis

Ethicus· Ethis grece latine dicit̃ mos· vñ ethicus ca· cū· penultima cor̃· i· moralis· & hec ethica ce· i· moralitas· vel scientia que tractat de moribus· & ethicus ca· cū· i· ppriū· scd̃m hug̃· Itē vt dicit pap̃· Ethica genus febris cui9 tres sūt spēs· prima· scda & tercia· & habet esse in membris· De pma leuiter liberat̃ aliqs· de scda vix· de tercia raro uel nunq̃·

Ethimologia· ethimos vel ethimon grece· latine dicit̃ verus· & logos sermo vel ratio· inde hec ethimologia gie· quasi veriloquiū· q̃ ethimologisãdo vocabulū veram ipsi9 originem eloquimur· & diffinit̃ sic· Ethimologia est expositõ vnius vocabuli p aliud vocabulū siue vnū siue plura magis notuz vel magis nota in eadē lingua vel diuersis scd̃z rerum pprietatē vel literarum similitudinē· vt lapis quasi ledens pedē· Piger quasi pedibus eger· Et in ethimologicus ca· cū· i· figuratiu9· vel quod ptinet ad ethimologiaz· vel qui ethimologisat· & ethimologiso· sas· i· sic exponere. scd̃m hug̃· An ethimologia faciat deriuatõem. dixi in tercia pte q̃si in principio ī tractatu de speciebus noīm· Itē nota q̃ ethimologia aliter sumit̃ quādo est vna ps grāmatice Grāmatica siquidē diuidit̃ ī q̃tuor ptes· scz orthographiā· ethimologiā· diasintasticā· & psodiaz· & tunc ethimologia dicit̃ ab ethimon qđ est verum· & logos sermo· inde ethimologia· i· tractat9 de veritate oīm ptium oratõis absolute· & sic sumpta ẽ tercia pars istius libri·

Ethiopeya· ab ethis· quod ẽ mos· & poio· pois· id est· fingo, gis· dicit̃ hec ethiopeya peye· i· cõfirmatio morum in qua homīs psonam fingimus. pro exprimendis effectibus etatis· studij· fortitudinis· leticie· sensus· meroris· audacie· scd̃m hug̃· Papias dicit· ethiopeia est cū sermonē ex aliena psona īducimus· vt cū fingim9 psonā mulieris vel vocem

Ethiops. p ps· scribit̃· qđ cognosci põt ad genitīm qui formaf̃ a nõ interposita i· & corrī· penul· tam in nominatiõ q̃ ī gẽo· & sic̃ dicit hug̃· Ethiopes dicti sunt a filio cham· q̃ vocatus est chus· a quo originē traxerūt· Chus em̃ hebraica lingua ethiops interpretat̃· & hinc ethiopia ethiopie· fe· ge· qđ interpretat̃ tenebre· vnđ ethiopicus ca· cū· & ethiopius pia· pium· ambo gentilia·

Ethis grece· latine dicit̃ mos· & accentuat̃ ī fine thna ne, mons sicilie ex igne & sulphure dictus Inde & gehenna· secundū papiam·

Ethnic9 ca· cū· pnl'· cor̃· i· gẽtilis· & dr̃ ab ethnos ethnos grece· latine dicit̃ gẽs· & accẽtuat̃ ī fine· thra ethre· in ether exponitur·

Ethronus na·nū· qui nullū habet thronuz· scz qui nullā regni ptem habet. & cõponit̃ ab e· & thron9 ni· quasi extra thronū· & corri· thro·

Etiam· est cõiunctio causalis vel copulatiua· vel secundū diuersa adiūcta alteri9 speciei esse potest & est secunda litera t· in papia·

Eu· vox respondentis· aduerbiū est

Eus· vox vocantis aduerbiū est· secūdū hug̃ & papiam dicit. Eu· vox respondẽtis· Eus vero aduerbiū est vocãtis· Eu grece· latine bonuz Inuenit̃ etiā heu aspiratum· & tūc ẽ iteriectio dolentis·

Eua· interpretat̃ vita siue calamitas siue plentis ve· Vita· q̃ origo fuit nascẽdi· Calamitas & ve· q̃ ppter puaricatõem causa extitit moriendi· a cadẽdo em̃ nomẽ assumpsit calamitas q̃si cadamitas· Vel ideo vita & calamitas est dicta· quia mulier sepe ẽ viro causa salutis· & sepe calamitatis & mortis origo quod est ve. Quare eua fuit facta de costa ade

dicam in mulier. in m. litera.

Euagino nas. in vagina vide

Euan tis. maſ. ge. i. bachus dict? ſic a voce ſacri ficantiũ ꝓclamantiũ euoe. Vel dicit̃ ab eu quod ē bonũ. Item euan tis quaſi bon? deus

Euangeliũ. bona ānũciatio īterꝓetat̃. Grece em̃ eu bonũ. latine angelus nuncius interꝓetat̃. ſcdm papiã. Hug. aũt dic̃ ꝙ angel? dicit̃ ab agio s. i. ſanctus. Inde dicit̃ hoc euangeliũ. i. annũciatio qđ cõponit̃ cũ eu. qđ eſt bonũ. u. vocali cõuerſa in conſonantē. & fit euangeliũ. i. bonũ nunciũ. Vñ hic euãgeliſta ſte. q̃ euangeliũ cõpoſuit. & euãgeliſo sas. id eſt. euangeliũ annũciare. Vñ patet ꝙ euangeliũ ſcribit̃ ꝓ ſimplex u. Et vt dicit hieronim? in epiſtola ad gal. Nõ debem? putare in verbis ſcripturarũ eſſe euangeliũ. ſed ī ſenſu. nõ in ſupficie. ſz ī medulla. nõ in ſermonũ foliis ſed in radice ratõis. Itē in originali ſup. xiiij. marci. In euangelicis inquit ſermonib? ſemp litere iunct? eſt ſpiritus. & qui dđ ꝑmo frigere videt̃ aſpectui ſi tetigeris calet Vide in theolog? Item de q̃ttuor euãgeliſtis figuratis ꝓ quattuor facies in ezechieli dicam in marc?

Euanidus. in vanidus eſt

Eubaſis vel ebaſis ſine u. ſcdm quoſdã. vide ī ebaſis. & in q̃rta ꝑte in ca. de coloribꝫ rhetoricis

Eucaris. eu qđ eſt bonũ componit̃ cũ caris quod ē gratia. & dicit̃ hic & hec eucaris huiꝰ eucaridis id ē. homo bene gratioſus. & cozri. ca. Eccl'. vj. & lingua eucaris in bono hoīe abundabit

Eucariſtia. Caris qđ ē gratia componit̃ cũ eu. qđ eſt bonũ. & dicit̃ hec eucariſtia ſtie. i. bona gratia vl' gratiarũ actio. Vñ etiã eucariſtia dicit̃ ſacramẽtũ panis & calicis. ſcz ſacrificiũ corꝑis & ſanguĩs xꝑi. q̃ſi bona g̃tia. Quid ē em̃ meli? quid g̃tioſius corꝑe & ſanguine xꝑi. certe nihil. Vñ eucariſto tas id eſt. gratulari. vide in miſſa. & in cõmunio

Euchius. ab eu. quod eſt bonũ. & chios filiꝰ. cõponit̃ hic euchius chij. ſcz bach?. i. bon? filius. quo nomine eũ iupiter nominauit cũ gigantez iterfecit Vel potius componit̃ euchius ab eu. & yos quod eſt filius. & interponit̃ ch.

Eudoxia xie. ſe. ge. id eſt. bona gloria. claritas. Et componit̃ ab eu. quod eſt bonũ. & doxo quod eſt gloria. quaſi bona gloria

Eudulia lie. ſe. ge. ꝙponit̃ ab eu. qđ ē bonũ & dulia qđ ē fuitus. Iñ hec eudulia eudulie q̃ſi bonũ fuientus. ab euenio nis. dicit̃ hic euent? tium tus. i. caſus. finis principiũ. Vñ ouidius epy. Exitus acta ꝓbat careat ſucceſſibus opto. Quiſquis ab euentu facta notanda putat. De predictis tribus ſignificationibus dicit q̃dam. Euent? dic principium. finem quoq; caſum

Eueſtigio. i. cito & cõtinuo. ſtatim. & cõponit̃ ab e. & veſtigiũ. ſecũdũ hug. ſed dic ꝙ in veritate non eſt hic cõpoſitio. ſed irregularis vocũ cõgeries. & hoc ideo. qz caſus cũ ſua ꝓpoſitõe fungit̃ loco adũ bij. vel aduerbialis determinatõis. Vñ poſſũt caſu alia cũ ſuis ꝓpoſitionib? ad interrogatiões aduerbioꝝ reſpõderi. vt quo vadis. ad vrbem. q̃ facies hoc. eueſtigio. i. cito vel ſtatim vel mox

Eueus filiꝰ chanaan. a quo dicti ſũt euei. Ipi ſũt & gabaonite. de ciuitate gabaon. qui ſupplices venerũt ad ioſue. & acuit penultimã eueus

Eufemia mie. i. bona fortuna. ab eu qđ eſt bonũ Vñ q̃dam virgo dicta ē eufemia. q̃ſi bñ fortunata.

Eufonia. in ꝑſa acuit penul. in coloribus rhetoricis eſt in quarta parte

Eufortuniũ euniꝫ. i. bonum fortuniũ. ab eu quod eſt bonum & fortunium

Eufrates huius eufratis. vel eufrate maſ. g̃nis et hic eufrate hui? eufrates. fluui? eſt meſopotamie de paradiſo exiẽs copioſiſſim? gẽmis. qui ꝑ mediaz babiloniã ifluit. hic ab vbertate nomẽ accepit. Nã hebraice eufrata fertilitas interꝓetat̃. Meſopotamiã in q̃buſdã locis ita irrigat. ſic nilus alexandriã & ꝑdu. penul. Lucan? Tigeris & eufrates vno ſe fõte reſoluũt. Itẽ aurora Frugifer eufrates natat hic ꝙ plurima ꝑfert. De vltima aũt ſillaba põt dubitari q̃o accentuet̃ Ad hoc dico ꝙ eufrates tis. & caſus ab eo deſcendẽtes nõ debent in fine accentuari. Sed hic eufrate tes. & caſus ab eo veniẽtes debent accẽtuari in fine. ſic in penthecoſte ſtes. Eufratem q̃n ſcribit̃ ꝑ m. deſcendit ab eufrates tis. & ſic nõ accentuat̃ ī fine. ſed q̃n ſcribit̃ ꝑ n. deſcẽdit ab eufrate tes. & tunc acuit̃ in fine ſicut penthecoſten. & ſic de ſimilibus dicas

Eufrateus tea. teũ. dicitur ab eufrates fluuio. ſed effrateus ꝑ duo f. ab effrata venit. vide ſupra in effrateus. & acuit̃ penultima

Euge aduerbiũ ē. põt etiam aliq̃n eſſe interiectio & eſt euge aliquãdo exultatoriũ vel exultãtis. Mathei xxv. Euge ſerue bone & fidelis. qz ſup pauca fuiſti fidelis ſupra mlta te cõſtituã intra in gaudiũ dñi tui. euge. i. bene tibi ſit. ſm criſoſtimũ Vel ſecũdum rabanũ. Euge dicit̃ quaſi ad bonũ genit?. ab eu quod eſt bonũ & genit? & videt̃ eſſe cõpoſitio ſed poti? eſt ethimologia. & ſic eſt exultatoriũ vt dixi vel applauſoriũ. Gloſa aũt dicit Gaudens dñs in gaudiũ intrare iubet. & ſic eſt cõgaudẽtis Item euge aliq̃n eſt irriſoriũ. Pſal'. Dilatauerũt ſup me os ſuũ & dixerũt mihi euge euge viderũt oculi noſtri ꝛc̃. & ſic eſt euge irriſoriũ vt dixi. vel exprobratoriũ ſiue exprobrantis. Itẽ euge eſt exhortatoriũ Propheta. Non dicant in cordib? ſuis euge euge anime noſtre. nec dicãt ꝛc̃. Item euge aliq̃n eſt adulatoriũ. Pſal'. Ferãt cõfeſtim cõfuſionem ſuã qui dicũt michi euge euge. Inuenit̃ etiã euge aduerbium poſitũ noialiter ꝑ adulatõe vel adulatoria laude. vnde ꝑſius. Euge tuũ & velle nã velle hic excute tuũ. quaſi dicat excute. i. remoue. tuũ euge. i. tuaz adulationem & tuum velle

Eugenes penul. cor̃. greci dicũt quod nos ingenuos vel nobiles. i. boni generis dicimus

Euidens. ab e. & vidẽs cõponit̃ hic & hec & hoc euidens tis. ge. oĩs. i. clarus vel apt?. & comparat̃ vñ hec euidentia tie. i. aptio vel claritas. Et cõponit̃ cum im. & dicit̃ ineuidens ge. oĩs. i. obſcur? vl' inaptus. & ſimiliter cõparat̃. Inde ineuidentia ineuidentie. i. obſcuritas. & corripit vi.

Euilat filiꝰ ebus. a quo getuli. i. mauri. Item euilat dicit̃ ꝓpriũ terre. ſecundũ papiam

Euiro. ab e. & viroz cõponit̃ euiro euiras. penul. ꝓducta debilitare. eneruare. Item euiro euiras põt componi ab e. & vir. & tũc corripit penultimã. & eſt euirare. i. caſtrare debilitare

Euitaneus nea. neũ. in euum exponit̃

Euiternus. in euum vide

Euito tas. taui. tare. i. valde vitare. vel euidẽter vitare. vñ hic & hec euitabilis & hoc le. vnd euitatus ta. tũ. i. valde vitat? vl' euidenter vitat?. Item euitatus poteſt cõponi ab e. & vita. et tũc euitatus. i. vita priuatus. vnde dicit papias. Euitat? uita priuatus. id eſt. ꝑterritus

Eulogiũ gij. ab eu. bonũ. et logiũ. et eſt eulogiuz

sapiẽtia uel bona fama·uel testimoniũ·uel cantus
Item eulogia dicunẽ laudes electe·& sũmatim col
lecte·vt si quis in imagine alicuius laudes scribat
eulogia dicunẽ Item ab eu quod ẽ bonũ·& logos
cõponiẽ hec eulogia gie·& sunt eulogie benedicti
ones·saluratões·& bone donatões. Vñ in decre
tis·xvj·dis·de eulogijs ad sacra ꝺcilia ostitutis·&
hinc eulogie? ca·cũ·& eulogi? gia·giũ·i·bñdict?
Eumenis dis·fe·ge·furia ifernalis·quasi in bono
deficiens·ab eu. qõ est bonum & mene defect?·&
coꝛripit penultimam· Vnde grecismus·Emenides
quia deficiũt bonitate vocanẽ
Eunucia cie·m eunuc? exponiẽ
Eunucizo zas·in eunuc? est
Eunuc? ci. mas·ge·grecũ est·i·spado·& hĩc eunu
cizo zas·& eunuco cas·i·eunucũ facere·& hec eu
nucia cie·i.facies·Sed pluraliter eunucie arũ·sunt
delicie·& videẽ esse compositũ eunuc? ab eu quod
est bonũ·& nice victoria
Euo euas·id est·insanio·& euare inueniẽ ꝑ eua
cuare et fugere·& diciẽ ab euan tis·
Euocatio.est q̃dam figura allotheee que cõtineẽ
sub sintheſi·de q̃ dixi in quarta parte in capitlo de
allotheca vbi egi de sintheſi
Euphemismos·vide in colozib? rhetozicis
Eupolis·Eupoleos grece latine eupolis facit·id
est·bona ciuitas·sic & similia scõz papiam·& com
poniẽ ab eu quod est bonũ & polis ciuitas·& ẽ fe.
mini generis·& coꝛripit po·
Euprepia pie.pulcritudo decoꝛ scõm papiã.
Euripus·Ripa componiẽ cũ eu·qõ est bonuz·&
diciẽ hic euripus pi·i·maris estuatio· vel locus in
mari periculos?·Vñ sic diciẽ q̃si bona ripa ꝑ cõtra
riũ·Boeti?·Estuantis moze ferẽ euripi·scõm hug
Papias vero dicit Euripus est reductio maris vel
aquarũ·quod fit scõm crementũ vel decrementum
lune·& ꝓducit ri·
Euroauster stri·mas·ge. ventus collateral' ab au
stro sic dict?·qz sit inẽ eurũ & austrũ· & cõponiẽ
ab euro & auster·Inueniẽ etiã euroaq̃lo· vid i tri
Europa·fuit filia agenozis regis libie ꝟ phonic?
quã iupiter ab africa raptã cretã aduexit·& ab ea
terciã ptẽ mũdi europã vocauit·Vñ europi? pia·
piũ.& europic? ca·cũ·Et nota q̃ tres sũt partes
mũdi·frz europa·libia·& asia·de quibus lucanus i
vj·Europam miseri libiam asiam qz timere
Eurus·ab eos·eoy·diciẽ hic eur? euri. vẽt? flans
ab oziente·q̃si ab eoo ruens. vide in triphonicus
Eus vocantis aduerbiũ ẽ. vide supza m eu
Eusebia bie·i·pietas·vñ eusebi?·i·pius·& est cõ
positũ eusebia ab eu qõ est bonũ·& sebes qõ ẽ pie
tas· Vñ scõm compositõem eusebia·i.bona pietas
Hĩc etiã grece ciconia diciẽ eusebes·i·bone pietatis
auis·Ferẽ eñ q̃ sic aliẽ a parentib? dũ parua ẽ ita
postmodũ senes parentes alat·& coꝛripit bi scõm
vsum·vide de hoc in ciconia
Eustochiũ· Tuchis qõ interpzetaẽ foztuna·cõpo
niẽ cum eu·qõ est bonũ·& cõponiẽ hoc eustochiũ
id est·bene foztunata & est fe·generis·qz qualitas
vocis essentiam rei non mutat
Euticiani·q̃dam heretici dicti ab eutice cõstanti
nopolitano abbate·q̃ xp̃m post humanã assumpti
onem negauit existere in duab? naturis·sed solã di
uinam asseruit in eo esse naturam·& ꝓducit a·
Euũ·ab hoc infinitiuo esse hoc euuz diciẽ· id est·
seculũ·vel temp?·vel spaciũ quod cũ mũdo cepit
esse·Euũ etiã est p̃sentiarius stat? oĩm que sunt &
fuerũt & futura sunt.i·in cui? p̃ntia sunt oĩa p̃te
rita & futura tanꝝ p̃sentia· Vñ euitern? na·nũ·
Et euitaneus nea·neũ·i.ꝑdurabilis in euo

Ex·modo ꝑ extra accipiẽ·vt excludo exlex
Modo priuatiũ est·vt explico exozo·Mõ
imentiuũ vel pfectiuũ est· vt exozo expli
co·efficio·extendo·Itẽ ex ꝓpositio interdũ ꝑ val·
de accipiẽ·sic excelsus· Interdũ ꝑ extra vt exul sedz
papiã·Cum quib? aũt literis in cõpositõe ponatur
ex·et cũ quibus e·dixi supza in prima pte in ca·de
sillaba vbi egi de hac litera x·Que aũt sit differen
tia inter de·& ex·habes in de·
Exacerbo bas·cõponiẽ ab ex & acerbo bas·qõ ñ
est in vsu·& ẽ exacerbare vuas acerbas colligẽ ex
Exacero ras·i·ab acere purgare·ab ex asperare
& acero componiẽ·& coꝛripit ce·
Exactio onis·fe·ge·iniusta petitio. Et deriuaẽ ab
exigo gis·actũ actu v. in i·& addita o·fit exactio
Exactoꝛ·ab exigo gis·diciẽ hic exactoꝛ exactoris
id est·iniustus petitoꝛ
Exactus cta·ctũ·vide in exigo gis
Exaggero ras.raui·cõponiẽ ab ex & aggero ras·
Et est exaggerare valde aggerare.attollere manus
facere.sic est illud euãgeliꝝ·Et tu capharnaum que
vsqz ad celũ exaltata es·Nõ q̃dem vsqz ad celũ ca
pharnaũ exaltata erat·sz ei? nimiã supbiã exaggat
Exalage·continẽ sub sintheſi·vide in q̃rta parte
in capitulo de colozib? rhetozicis
Exalto tas·i·in altũ tollere ab ex & alto altas
Examen minis·i·filũ mediũ quo trutina & state
ra regiẽ & lances equanẽ·Vñ & ĩ lanceis amentũ
diciẽ·vel examen diciẽ lingula q̃ in foramine truti
ne vertiẽ huc & illuc scõm quã cõsideraẽ equalitas
ponderatoꝛ·vnde & examẽ diciẽ iudiciũ discretio
ꝓbatio inquisitio·Examẽ etiã diciẽ apum cõgrega
tio·& ꝑ translatõem hominuz·vnde examino nas·
nami·nare·i·ꝓbare equaliter iudicare vel discutere
& diligenter inquirere inuestigare
Examussim aduer·cõponiẽ ab ex & amussis qõ ẽ
plumbatũ cemẽtatioꝛ·Et inde examussi adũbiũ·
id ẽ valde sine dubitatõe.& oĩno sine· dubitatõne
Nã ꝓpositio ĩ hac cõpositõe auget. vñ prisc·vides
ergo ꝑ seip̃z sillabã deficere p̃dictoꝛ rõe·nec aliẽ
posse examussim tractari nisi posita sit in dictõe·
Exanclo clas·i·haurio. vide in anclo clas·
Exancoro ras·i·ancoꝛã euellere.nauẽ dissoluere
& cõponiẽ ab ex·& ancoro ras·& ẽ verbũ actiuũ
vel potest cõponi ab ex·& ancora ancore
Exanguis·ab ex & sanguis cõponiẽ hic & hec ex
anguis·& hoc exangue·hui? exanguis.i.exẽ sãgui
nẽ vel pallio?·& ẽ triũ sillabarũ tã ĩ nõ q̃ in gẽo
Exanimis·& exanimus diciẽ·& componiẽ ab ex
et animus. vide in animus
Exanimo mas.maui·mare.i·debilitare·pterrefacere·ab ex et animo mas·vnde exanimatus ta·tum·
id est debilitatus·pterrefactus·cõsternatus·Hie·
ster.xv·Et pene exanimata est
Exaplois·diciẽ ab exa qõ est sex.et ploys qõ ẽ pli
ca q̃si sex habẽs plicas·i·sex colũnellas·et ꝑm quos
dam debet ꝓferri exaplis qõ est triũ sillabarũ. Qy
eñ est dyptong? greca q̃ sonat i·tam apud nos q̃
apud grecos·Hieronim? in ꝓlogo iosue·vt ꝑ gre
coꝛ exaplois·que etiã sumptu et laboze maxime i di
gent editionẽ nostram habeant·et poniẽ exaplois
hic ꝑ sex exemplaribus vel interpzetationibus
Exaro ras·i·describere·vel valde arare·ab ex et
aro aras componiẽ·et coꝛripit a·

Exartuo as·i·diuido·ab ex·et artuo as·componit̃
Exaſcio as·i·dolare·ab ex & aſcio as·cõponit̃
Exaſpero ras·raui·ab ex & aſpero ras·cõponit̃ & eſt exaſperare·exacerbare. vel cõmouere vl' facẽ
Exautoro ras. vnde exautoratus ta. et aſperum tu·m autoro autoras vide
Excandeſco ſcis·inchoatiũ,i·incipio candẽ·ab ex & candeo candes·addita co fit excãdeſco ſcis.
Excaturiſo ſas·in ſcaturio exponit̃
Excauo uas·penultima corre·ab ex & cauo uas. verbũ actiuũ·Iob·xiiij·Lapides excauant aque
Excedo dis·exceſſũ excedẽ·exire·extra cedẽ·& ex cedo·i·excello vel trãſcendo vel ſupo·& pdu·ce·
Excedra dre·ab ydor vel ydros· qõ ẽ aqua· dicit̃ ꝟ ydrus vel hec ydra ſerpẽs aq̃tic9· De ydra legit̃ q fuit draco multor capitũ qualis fuit ĩ leerna palude ꝓmicie archadie. Hec latine excedra dicit̃· qr vno ceſo tria capita excreſcebãt· Sed hoc fabuloſũ eſt· Nam oſtat ydrã locũ fuiſſe vomentẽ aquas vaſtantes ciuitatẽ vicinam·in quo vno meatu clauſo multi erũpebant· Quod hercules videns loca illa cõbuſſit·& ſic aque meat9 clauſit·vñ & ydrã dicit̃ interfeciſſe· Et ſcias q in aliquib9 libris ſcribit̃ excedra p d·& tũc eſt ethimologia·excedra· q̃ſi excelſa ydra·in aliquibus p t·excetra·q̃ſi excelſa tria· & iſta littera cõmunior eſt· & habz mediã naturaliter pductã· Excetre aũt cõpat hieronim9 emulũ ſuũ· ꝓter detractionis ſibilũ· vel forte qr quãdo aufertur vna via detrahendi inuenit detractor aliã viã vel plures· Vñ ĩ ꝓlogo eſdre dicit hieronim9· Ita qz licet excetra ſibilet victorq; ſinõ ĩcendia iactet Sinon aũt fuit quidã ꝓditor cuius inſidijs capta fuit troia· & ideo dicit̃ victor· cui oparat hieronimus emulũ ſuũ detractõis incendia iacentẽ
Excelleo les·ĩ excello lis· vide
Excello· Celio lis·vel celleo les. cõponit̃ cum ex & dicit̃ excelleo les·lui·vel excello lis·culi· vel lui culſum vel celſũ· Excelleo neutrũ ẽ & abſolutũ. & cõſtruit̃ tñ cum ablatiuo·vt iſte excellet ſapiẽtia· Excello lis·trãſitiuũ eſt·& conſtruit̃ cũ accuſatio & datiuo in eodẽ ſenſu·vt iſte excellit illũ·& ſcdz hoc eſt actiuum·& iſte excellit illi·& eſt idem ſenſus.& ſcdm hoc eſt neutrũ· vnde excellẽs generis oĩs. & hec excellentia tie·
Excelſus· Celſus cõponit̃ cũ ex·& dicit̃ excelſus ſa·ſũ·& opat̃ excelſ9 ſior·ſſim9·vñ excelſe ſiuſſime· Et hec excelſitudo nis.i·altitudo·ſublimitas·
Excendo dis·i. valde accẽdo ab ex & candeo descenſorius ria·rium·dicit̃ ab excipio pis·Excepſoria ſunt que excipiunt̃ vel debent excipi·
Excerpo pis·cerpſi cerptũ·i·extra carpere·eligẽ extrahere·& cõponit̃ ab ex & carpo pis·
Excelſus ſus. ab excedo dis·
Excetra tre·vide in excedra
Excidioſus ſa·ſum·id eſt·excidio plenus· & dicit̃ ab excidium excidij
Excidium cidij.i·deſtructio vel euerſio vel caſus & põt deriuari ab excedo dis·i·deſtruere vl' cedere·& dicit̃ ab excido cidis· p cadere Et ſecũdũ hoc antepen ultimam corripit ſiue ci·
Excido dis·di·ſũ·i·extra vel valde cedere vel deſtruere vel euertere·& cõponit̃ ab ex & cedo dis· cecidi.& pducit ci·vbiq;·Item excido dis·cidi·poteſt cõponi ab ex·& cado dis·& tunc caret ſupino & corripit ci·vbiq;· Et eſt excidere·extra cadere· vel ex aliquo cadere
Excidu9 dua duũ·qõ facile cadit ab excido dis·dr

Exciteo es·ciui·citũ·i· puocare cõmouere·& ꝓponit̃ ab ex·& cieo es.ciui·citum·& corripit penultimã iſtud ſupinũ excitũ·& tunc ab eo deſcẽdit hoc frequẽta·excito tas·penul·correpta· Item dicit̃ ex cio cis ciui citũ·& tũc excitũ tu·penultimã pducit qr A cieo citũ ñ venit imo citũ·& tũc ab eo deriuatur excito tas·penul·pducta Vñ patet q in illo reſponſorio cõgrue põt dici· Excita dñe potentiam tuã.ita q penultima de excita ſit longa vel breuis
Excillare·i d eſt·cum vxore eſſe
Excindo·ab ex & ſcindo ſcindis·componitur.& abijcitur s·x·precedente
Excio cis.ab ex & cio cis. vide in excieo cies·
Excipio·ab ex & capio·cõponit̃ excipio pis·excepi. Et eſt excipere eligere·extrahere·extra capere· ſup alia capere·recipere latenter capere· inuadere· & ptinet ad inſidiatores
Excipulũ li·i·venabulum ab excipio excipis.quia excipiat aprum venientem
Excipu9 a·um·i·pcipu9 & melior·ab excipio pis· q melioza ſolent excipi & eligi q̃ſi extra alia·
Excito tas taui·in excieo es·exponit̃
Exclamatio exponit̃ m q̃rta pte m ca·de co·rhe·
Excluſor ſoris maſcli ge.qui & excluſarius dicit̃ id eſt·ianitor qui foras excluuit boĩes·& dicit̃ ab excludo dis.& pducit clu
Excodico·ab ex & codex p trunco cõponit̃ excodico cas. Et eſt excodicare circa codicem·i·trũcũ aperire terrã·& velut lacũ efficere
Excolens·ab excolo dicit̃ hic & hec & hoc excolens tis·q excolit. vel purus & delicioſe & diligenter paratus·et tũc cõpat̃ excolens tior ſim9· Vnde iobes caſſianus dicit· Excolentiores cibi anĩe non adimũt puritatẽ ſi cũ moderamine ſumant̃
Excolitus ta tũ·i·bene cultus·et diligenter et dicitur ab excolo lis·et corripit li·
Excolo las laui· Vnde excolans tis·gñis oĩs·id ẽ purgans vel emittẽs diſcutiẽs. Matthei xxiij· Excolantes culicẽ·i. minima diſcutiẽtes. camelũ aũt glutientes.i·de maioꝛib9 ꝑceptis nõ curantes· Et componit̃ excolo las·ab ex et colo las· Vide ĩ colo las· Inuenit̃ etiã excolo lis·tercie cõiugatõnis·ab ex et colo lis· Vide in colo las·et pducit co·excolo q̃ eſt ꝑme cõiugatõis·ſed quãdo eſt tercie corripit
Excõmunicatio onis·vide in excõmunico
Excõmunico cas caui care·extra cõmunionẽ facere cõmunione priuare. et eſt actiuũ·et cõponit̃ ab ex et cõmunico cas·vñ excõmunicatus ta tũ·et hec excõmunicatio onis· Et ſcias q duplex eſt excõmunicatio· Vna eſt minor que ſeparat tñ a pticipatiõe ſacramentor·ſed non a cõmunione fideliũ· Et ideo taliter excõmunicato licet cõmunicare ſed nõ licet ei ſacramẽta cõferre· Alia eſt maior excõmunicatõ et hec ſepat hoĩem a ſacramẽtis eccleſie et a cõione fideliũ·et ideo tali excõmunicatõne·excõmunicato cõmunicare nõ licz· Sed qr eccleſia excõmunicatõz ad medelã nõ ad iudiciuz inducit·excipiunt̃ ab hac generalitate quedã in quibus cõicare licet·ſcz ĩ bis que ptinent ad ſalutẽ,qr de talibus licite hõ cũ excõmunicato loqui põt·et etiã alia verba interſerẽ· vt facilius ſalutis verba ex familiaritate recipiant̃ Excipiunt̃ aũt que dã pſone ad quas ſpecialiter ptinet puniſio de excõicatis ſcz vxor·ſeru9·filius·ruſticus·et ſeruiens· Sed hoc intelligendum eſt de filijs nõ emancipatis·alias tenent̃ vitare patrez excõmunicatũ· De alijs aũt intelligit̃ q licz excõmunicato cõmunicare·ſi ante excõmunitõem a ſe ſubtraherũt

non aũt si post · Quidã vero itelligũt ecõuerso · scz
q superiores possũt licite cõicare mferioribus ex
cõmunicatis · Alij vero ptrariũ dicũt · sed ad mim?
in his eis cõicare debẽt in quibus sũt eis obligati ·
qz sicut mferiores oliganẽ ad obsequiuz superiorꝝ ·
ita supiores ad ꝓuidentiã inferiorꝝ · Sunt etiã q̃daz
casus excepti · sic̃ quando ignoraẽ excõicatio · & qñ
aliqui sunt pegrini · & viatores ĩ terra excõicatorꝝ
qui licite possũt ab eis emere vel etiã accipe elemo
sinã · & similiter si aliquis videat excõicatũ in neces
sitate · qz tunc ex p̃cepto caritatis teneẽ ei ꝓuidere
Vnde versus. Vtile lex humile res ignorata neces
se. vt vtilitas referaẽ ad verba salutis · lex ad ma ·
trimoniũ · humile ad subiectõem · cetera patẽt · In
quibus aũt vitandus sit excõmunicat? patet ĩ his
versibus · Si ꝓ delictis anathema quis efficiaẽ · Os
orare · vale · cõmunio · mensa negaẽ ·

Exconsul · in consul est

Excors · ab ex & cor cõponiẽ hic & hec & hoc ex
cors dis · i · mens · fatuus · insipiens · & hinc excors dis
cis ge · quasi extra cor · Et ĩ eodẽ sensu cũ e · & dicit
ecors dis · ge · cis · q̃si sñ corde · Vñ horati? in epy ·
Sub dña meretrice fuisset turpis & excors

Excrementũ · est qđ superescit · vt in arboribus
quod putatur · seu quod expuimus secundũ papiã
& dicit ab excresco scis · vel ab excreo

Excreo as · aui · are · i · expuere & ꝓjcere · & cõpo
nit ab ex & sereo as · & abijcit s · p̃cedente x ·

Excretus ta · tũ · penul · po · hinc ab excresco scis ·

Excubie arũ · i · vigilie · custodie · isidie · & deriuaẽ
Excubo bas · i · vigilare causa cu Cab excubo bas
stodie · q̃si extra cubare · qđ faciũt q̃ ciuitates vl̃ ca
stella vl̃ castra custodiũt de nocte · & ponit ab ex
& cubo bas · Potest etiam dici excũbo bis · ab ex &
cũbo bis · ĩ eodẽ sensu · & cort · cu · excubo bas · vid
i cũbo bis · Excubare etiã ſm pap · hinc ꝑ fortiꝰ? imi
Excudo dis · di · cusũ · cudere · i · feriendo Cgilare
ejcere · i · extẽ cudẽ · & ponit ab ex · & cudo dis · &
Excurso sas · verbũ fre · & formaẽ ab Cpcu · cu ·
excursu supino · de excurro ris · u · mutata in o ·

Excuso sas · sauí · sare · q̃si extra cusionem ponere
quasi nõ cudere · Vel excudere dicit q̃si frequenter
cudere · vt ille q̃ excusat sit extra malaz famã · & cõ
ponit ab ex & cuso sas · qđ est fre · de cudo dis · cusu
Et scias q ꝓ hõ multipliciter & libenter se excusat ·
Vñ dicit bernhardꝰ? de gradib? humilitatis · mul
tis modis fiũt excusatões ĩ peccatis · Aut em̃ dicit
qui se excusat nõ feci · aut si feci quidẽ benefeci · aut
si male · nõ multũ male · aut si multũ male · nõ mala
intentõe · Si aũt & de illa (sic̃ adã & eua) cõuinciẽ
aliena se nitiẽ excusare psuasione · Sed sic ꝓcaciter
etiã apta ñ defẽdẽt · qñ occltas & malas cogitatões
cordi suo aduenientes humiliter reuelaret abbati ·
vide in vbi · Et addit bernhardꝰ? · Licet em̃ genera
hec excusatiõis eatenꝰ? male iudicenẽ · quatenꝰ? ore
ꝓphetico verba malicie appellanẽ · multo tñ piculo
sior est fallax atqz supba ꝓfessio · q̃ꝑ puicax & obsti
nata defensio · Nõnulli em̃ cum de aptioribus argu
untur · scientes q ꝑ si defenderent nõ crederẽ · subti
lius mueniunt argumẽtũ defensionis · verba respõ
dentes dolose cõfessionis · Est quippe vt scriptũ ẽ ·
qui neqiter humiliat se · Et interiora eiꝰ? plena sũt
dolo · Vultus demittit · ꝓsternit corpus · aliqs sibi
lacrimas extorquẽt si possũt vocẽ suspirijs · verba
gemitibus interũpunt · Gloriosa res est hũilitas · q̃
ipsa quoqz supbia palliare se appetit ne vilescat · sz
hec cito tergiuersatio a plato deprehẽdit · si ad hãc
supbam culpã nõ defferat penã · Vasa vig uli ꝓbat
fornax · & tribulatio vere penitẽtes discernit · Qui
em̃ veraciter penitet · laborẽ penitẽtie nõ abhorret
sed quidqd sibi ꝓ culpa quam odit iniungit̃ tacita
conscientia patienter amplectit̃

Execro · ab ex & sacro cras · cõponit̃ execro cras
sed frequẽtius inuenit̃ execror craris · in deponenti
& est execrari · maledicere · excõicare · extra sacrum
facere · & corri · e · siue penultimã

Exedra dre · i · cathedra · thronus · sedes · sella · sug
gestus · vel exedra est camera secreta · vel locꝰ? the
sauri · vel locꝰ? subselliorꝝ · i · absida vel camera · vel
locus quidã separatꝰ? modicũ a ptorio vel a pala
tio · vel exedra genus est fenestre que exteriꝰ? dila
tat̃ · sz iteriꝰ? coartat · Item inuenit̃ exedra ꝓ gazophi
lacio · & etiã ꝓ thalamo · & corripit penultimã

Exemplũ · ab ex & amplꝰ? pla · plũ · dicit̃ hoc exem
plũ · qđ fit ad ad ĩstar alteriꝰ? · vñ hº exẽplar aris ad
cuiꝰ? silitudinẽ fit · vñ exẽplo las · vbũ actũ · vñ q̃dã
Exemplar genus est · exempluz qđ trabis inde · Vel
exemplar liber est exemplũ qđ trabis inde · Et ẽ ex
emplũ alicuiꝰ? dicti vel facti ptriti ꝓpositio cum
certi autoris noie · vt oĩes ꝓ superna patria labo
rare debemus · sic̃ fecit aplus q̃ tot verbera passus
est · Item exemplũ est quedã species argumentatõis
& scom hoc exemplũ est qñ fit ꝓcessus ab vno pti
culari ad aliud · vt athenienses pugnare cõtra the
banos est malũ ergo thebanos pugnare ctra focen

Exempt? ta · tũ · dicit̃ ab eximo mis · Cles ẽ malũ
& dicit̃ exemtus · subtract? · sublat? · extractus · q̃
ex aliquo emptus · id est · tractus

Exenium · ab exenos qđ ẽ peregrinũ · dicit̃ hoc ex
enium nij · munꝰ? paruuz · & quodcũqz munꝰ? mittiẽ
alicui qđ vulgo ditiẽ & gallice p̃sent · & cõponit̃
hoc exeniũ ꝓ eodẽ · scom hug · Papias dicit exenia
p̃mia dona · munera · beneficia · Eccle · xx · Exenia &
dona · excecant oculos iudcium

Exensis · Sensus ponit̃ cũ ex · & dicit̃ hic & hec
exensis · & hoc se · i · extra sensum

Exentero ras · raui · rare · q̃si eximtrare dicit̃ · i · que
mtra sunt extrahere · Exentera em̃ dicunt̃ ites̃tina
que sic dicunt̃ q̃si eximtra · & corri · penul · exentro ·

Exequie · ab exequor queris · dicit̃ he exequie q̃az
officiũ mortuorꝝ · & obsequia que fiunt circa sepul
turã · vñ hic & hec exequialis & hoc le · ad exeqas
ptinens · vel res exequiarum

Exequo quas · quaui · q̃re · ab ex & equo equas · &
scribit̃ ꝓ ae · dyptongũ exaequo

Exequor · ab ex & sequor q̃ris · cõponit̃ exequor ·
queris · i · extra alia seq̃ · aliqo pficere ad effectũ du
cere · instare ad aliquid faciendũ Vñ executio dicit̃
effectus · et abijcitur s · p̃cedẽte x · & cor · e · exequor

Exerceo ces · cui · citũ · ab ex & arceo ces · & ẽ vbũ
actũ · Et ẽ exercẽ opari experiri extra arcere

Exercito · ab vltimo supino de exerceo ces · exerci
tũ · v · in o · mutato fit exercito tas · frequẽtatiuũ · vñ
exercitat? ta · tũ · Et nota q exercitus dr ꝓprie defa
tigatus · Sz exercitat? artibus assuet? & istruct?

Exercitus · ab exerceo ces · dicitur hic exercit? tꝰ? ·
id est · collectio hoim ĩ expeditione · vñ dicitur hoc
exercitiũ ej · & adiectiue exercitus ta · tũ · & dr ex
ercitus ꝓprie defatigatus · & scribitur ꝑ t · in penul
tima exercitiũ · sed t · habet sonũ de c ·

Exermis · ab ex & arma componitur hic & hec ex
ermis & hoc me · id est extra arma · & exermus ex
erma exermum idem

Exero · ab ex & sero seris ponitur exero ris · rui ·

exertum·id ē.foras emittere vel nudare manifesta re·vnde exerto tas·frequentatiuū· Et exertus tacum·& corripit penultimā exero ris·

Exesus·ab exedo dis·qđ ponitē ab ex & edo dis dicitē exesus sa·sū·i·corrosus·extra vel valde esus· cōsumptus euacuat?·& pducit penul·exesus

Exhalo las·ab ex & halo las·cōponitē exhalo las· lui re·i·foras emittere·redolere vel de vita recedē & est neu·sic & suū simplex·& pducit ha·

Exhaurio ris·ab ex & haurio·in haurio vide

Exhaust? ta·tum·i·cōsumpt? euacuat? extenuatus·ab ex & haurio ris·& componitē cum in·& dicitur inexhaustus.id est·non exhaustus·

Exheben? ni·fe·ge.quedā gēma pciosa & cādida q aurifices auxt poliūt·& ponitē ab ex·& heben?

Exheredo das·ab ex & heredo das componitē.& pducit re.vide in heredo das·

Exhibeo bes.bui.bitū·cōponitē ab ex & habeo et corr·hi·& ē exhibere ostendē vel psentare vl' dare

Exhortor taris·ab ex & hortor ponitē·in hortor

Exitialis·in exitium est & pducit a· ¶ vide

Exitiolū li·dimi·puum exitium

Exitium·ab exitus dicitē hoc exitiū tij·i·cormētū vel mors·claues·calamitas·casus aduersus·exit? malus·Vñ exitiosus sa·sū·& hic & hec exitialis· & hoc le·piculosum·vel quod infert exitium

Exigo·ago cōponitē cū ex·& dicitē exigo gis·exegi·exactū·qđ habet quinq significatōes·Nam exigere·i.expellere·& exigere·i.pficere·& exigere·i. inuste petere·& exigere quādoq simplciter ponitē p requirere vel petere.& exigere·i·extra vel vltra agere·& exigere·i·diuidere·Vñ exact? cta·ctū. Secūdo mach.vltimo Sic em vinū semp bibē. aut semp aquā ctrarium ē. alternati aūt vti delectabile·ita legentibus si semp exactus sit sermo nō erit gratus·Exactus·i·pfectus exquisitus delectabilis

Exiguus·ab exigo gis·quod est diuido dis.derivatur exigu? gua guū·i.puus·qđ em est exiguum alteri? eget suffragio scōm hug·Papias vero dicit Exiguus imbecillis infirm? multū egens puus·

Exilio lis liui·vel lui exultū exilire·i·extra vel valde salire·vnde exulto tas·& componitē exilio ab ex salio lis·Vide in salio salis·

Exilis·ab ex & hilus vel hilum·ponitē hic & hec exilis & hoc le·i·tenuis & macer·vel exilis q̄si sine ilib?·nō em exilis videtē habere ilia.Vl' exilis dicitē ab exeo·qr possit q̄si p angustū exire·& cōparatur exilior exilissim?·vñ exiliter exilius sime aduer·Et hec exilitas tatis·i·tenuitas·& pducit exilis penultimā·& videtē esse aspirandū qñ cōponitē ab hilus sed alias nō·Vnde horati? i epistola·Exilis dom? est vbi non multa supersunt

Eximius·ab ex & imus cōponitē eximi? mia·miū· & dicitē eximius q̄si extra imū positus·scz maxim? pclarus nobilis sublimis·& habet vim superlatiui vñ cōstruitē cū gēo plurali·vt dauid eximi? pphetarum·vel cōponitē ab ex qđ est valde·& eminens Inde eximius·id ē·valde eminēs· Et hec iunctura equipollet suplatiuo·& ita significatōem suplatiui cōtrahit a suis cōponentibus·Et cōparatē p suppletionē·cū non habeat vim suplatiui·eximius magis eximi? eximiissim?·vnde & hec eximietas tatis·i· sublimitas magnitudo nobilitas claritas

Eximmutuo as aui are·cōponitē ab ex & imutuo as·& est eximutuare depauperare pauperē facere

Eximo mis mi·emptū eximere.i·auferre vel extra here·& dicitē eximo q̄si extra emo·i·trabo & cōponitē ab ex·& emo emis·& corri·penultimā eximo

Eximprouiso nō est dictio cōposita·sed quedam irregularis vocū cōgeries fungens loco vnius dictionis·sic dixi in tercia pte vbi determinaui de figura composita nominis

Eximanio manis niui·cōponitē ab ex & manio nis. et ē eximanire adnichilare deprimere euacuare diminuere·& pducit a·Vñ apostol? ad philip·Eximaniuit semetipsum·formā serui accipiens·i.ex misericordia sua quoddā inane sumpsit scz formā serui id ē·naturā humanā q̄ ē qđdā mane rspectu diuini

Eximtegro·im integer vide

Existimo·ex cōponitē cū estimo·& dicitē existimo mas·i·putare·vnd hec existimatio·i·putatio vl' il lese dignitatis stat?·fama & morib? acquisitus

Existo stis·extiti re·ab ex & sisto stis·Et ē existere·pmanere extra stare·vide etiā in sisto

Exitus.ab exeo exis dicitē hic exitus tus·& significat multa·Nam exit?·i·fmis Vñ oui·epy·Exit? acta pbat careat successib? opto·Quisqs ab euētu facta notanda putat·Itē exit?·i·mors·Item exitus·i·egress?·vñ ppha In exitu isrl' de egypto cē·

Exlex exlegis·gnis ois·i.sine lege extra legē·ab ex & lex legis cōponitē Et vt dicit prisc·L·sequēte x inuenitē in hoc noīe exlex et pducit le·et desinit in ex·naturaliter pductā

Exoccupo pas·i·expedire·ab ex et occupo et cor

Exodiarius In exodium vide ¶ ripit cu·

Exodiū·ab ex et oda quod ē cantus cōponitē hoc exodiū dij·i·primus cantus mitiū cantilene et hinc hic exodiarius rij·i·pcentor qui cantū incipit·ante alios·Et exodiarius ria riū·ad exodiū vel ad exodi

Exodus·Odo quod ē via cōponitē ¶ tariū princs cū ex et dicitē hic exodus di·i·exit?·q̄si itus vl' viatio extra·et hinc quidā liber dicitē exodus·qui cōtinet exitū vel egressū populi isrhael de egypto·et corripit penultimam exodus

Exoleo les leui·vel lui·exoletū vel exolitū·i·crescere ab ex et oleo les·componitē.in oleo oles vide Papias vero dicit Exoleuit·i.in obliuionem venit defecit·corruptus est·et corripit o·ante l·

Exoletus·ab exoleo les·dicitē exolet? tatum·i·exercetus nutritus vel adultus Plautus in empidico Domi reliqui virginē exoletā·i·grandem Itē dicitē exoletus ta·i·valde fetidus·et tunc cōponitē ab ex et oletus·id est fetidus et est nomen

Exomnis·ab ex et somnus cōponitē hic et hec exomnis et hoc ne·i·extra somnū

Exomologesis fe·ge·grece latine interpretatē cōfessio·vel pces siue lit laudis vt cū dicitē Mathei xj·Confiteor tibi pater celi et terre cē·sū sit pctōr Et differt a letanijs q̄ interpretātē rogatōes· qr exomologesis p sola cōfessione peccatorr agitē· letanie aūt pter rogandum deū et impetrandū in aliquo malo misericordiam eius fiunt

Exorabilis ab exoro ras·dicitē hic et hec exorabilis et hoc le·quod facile potest exorari scz ocedere rogata Et hinc exorabiliter aduerbiū Et cōponitur inexorabilis·id est non exorabilis·vnde iexorabiliter·et comparantur

Exorcismus mi·est increpatio vel iuratio aduersus dyabolū·vt recedat inde hic et hec exorcista ste id ē·cōiuratos vel increpatos·inuocat em sup cathe cuminos·et sup eos qui habent spiritū imundū nomen dñi nostri ihesu xpi·adiurans p eū vt egrediatur ab eis Et exorcizo zas·id est adiurare increpare scōm hug·Papias etiam dicit Exorcismus grece

coniuratio vel sermo increpatõis est aduersus dyabolũ vt discedat. sic̃ est illud zacharie .iij. Increpet in te dñs sathan. vide in ordo

Exorcista te .in exorcismus est

Exordiarius .ab exordiũ dicit̃ exordiarius ria .riũ id est .ad exordiũ ptinens .Et hinc exordiarius rij .qui incipit vel exordiũ facit.

Exordior diris .exorditus sũ vel exorsus sũ .ab ex & ordior .& est exordiri incipere vl loqui .vñ exorsus sa sum .id est .locutus inceptus

Exordiũ .ab exordior diris .dicit̃ hoc exordiũ dij .id est .inceptio .Itẽ exordiũ dicit̃ prima pforatõis in rhetorica Nã scõm ysido .in li .ethimo .pteforationis ĩ rhetorica arte sũt quattuor .scz exordiũ narratio argumẽtatio & cõclusio .Harũ prima auditoris animũ puocat .Secda res gestas explicat .Tercia fidem assertorib? facit Quarta finẽ totius orationis complectit̃ .Et vt dicit papias .Exordium dicit̃ principium oratõis quod orator in sua causa facit .ĩ quo reddit auditores beniuolos dociles & attentos .De exordio etiaz dixi supra in epistola

Exoria rie .fe .gñis .i .nascẽtia ab exorior ris .dicit̃

Exors .sors cõponit̃ cũ ex & ors hic & hec exors tis .i .extẽ sortẽ & abijcit̃ s .pcedẽte x .sap .ij .Nemo nostrũ sit exors luxurie nostre .i .alienus vel extra

Exorsus .in exordior vide

Exosso sas saui .ab ex & osso sas cõponit̃ .& ẽ ex ossare laniare discindere ossa extrahere .& ẽ actũ Ponit̃ etiã p debilitare vel infirmare .Cũ em̃ ossa sint corpis robur .qui ea aufert .corp? debilitat

Exosus sa sũ .i .valde vel pfecte odiẽs .& cõstruitur cũ acco .vt exosus bella .i .odiẽs valde .Et ponit̃ ab ex & osus .vide in osus .& scõm papiã .Exosus est qui aliquẽ odit .Odiosus vero qui odit̃

Expando dis di .passũ .Vñ illud .Expassis ĩ cruce manibus .i .extensis .Inuenit̃ etiã expansis quod sustinendũ est .Sed scõz prisc̃ .pando pateo patior faciunt supinum passum .Et cõponit̃ expando ab ex & pando dis .vide in pando dis .

Expapillo .Ab ex & papilla ponit̃ expapillo las lauí .lare .i .exoluere denudare .& ppie papillas

Expassus sa .sũ .vide in expando dis .

Expatulor laris lat? lari .verbũ depo .ab ex & spatulor laris .qõ deriuat̃ a spatula .Et est expatulari spatulã auferre vel frangere .& corripit tu .

Expecto ctas ctaui ctare .i .demorari sustinere .pstolari .Expectat̃ qui venturus est .Spectat̃ qui videt̃ vel appiat secundũ papiã .

Expectoro ras .raui .rare .expectorare ab ex & pectus cõponitur .& est expectorare exoluere .fir maculũ a pectore remouere

Expedio .ab ex & pedica componit̃ expedio dis diui .ditũ .& ẽ expedire liberare explicare exoluere quasi extra pedicã ponere .Et inde expeditus ta tũ id ẽ .exolutus .liber pmptus .& cõparat̃ .expedit? ditior tissim? .Vnde expedite tius .sime .aduer .& & hec expeditio onis .sic̃ dicimus aliquẽ esse ĩ expeditione .vbi hoies liberi & pmpti efficiunt̃ .Expeditus cõponit̃ inexpeditus ta .tũ .Item expedire .i .cõuenire vel pdesse vel vtilẽ esse .& scõz hoc sepe inuenit̃ impsonale expedit .vt ibi expedit vobis vt vn? homo moriat̃ p populo .ne tota gens pereat & corripit pe .expedio dis .

Expeditus .in expedio est

Expendo dis .pensũ pendere .i .expẽsas facere .ab ex & pendo dis .vnde hec expensa se .

Expergefacio cis .feci .factũ .i .excitare .vl facere euigilare .& componit̃ ab expergiscor sceris .& facio cis .& acuitur fa .

Expergiscor sceris .experrectus expergisci .id ẽ .a somno euigilo .& ponit̃ ab ex & pergo gis .quod cõponitur a per & rego gis .Vñ dicit prisci .x .li .Expergiscor qz a pgo est exprectuz facit .quod scz cõponit̃ ex per & rego quod facit rectũ .cuius vetustissimi etiã expergitus dicebant

Experior .Ab ex .& pario cõponit̃ experior riris expt̃us sum .experiri verbũ cõmune .i .pbare vel pbari .cognoscere tẽptare .cognosci vl tẽptari .vnde hoc expimentũ ti .& hec experiẽtia tie .& expertus ta .tũ .q? aũt experior ponat̃ a pario .patet p prisc̃ in x .li .dicentẽ .Sunt etiã alia ex hoc ipo .i .pario cõposita deponẽtia experior opior .quoz pticipia exptus .optus a pario ostendunt esse cõposita .cuius pticipium part? est .Et vult prisc̃ .vt patet q? experior sit verbũ deponens .Sed dic q? olim experior fuit depo .sed nunc est cõmune

Exprectus ta tũ .est pticipiũ de expergiscor .vt ĩ expergiscor dixi .ysa .xxix .Et sicut sõniat esuriens & cõmedit .cũ aũt fuerit exprect? vacua ẽ aia ei?

Expers .Pars cõponit̃ cum ex & dicit̃ hic & hec expers tis .i .immunis .sine pte .Vnde exptius tiatium .i .expers scõm hug .Papias vero dicit .Expers id est .extra ptem vel patriã .alienus extraneus .Iñ exptia .id est extraneitas

Expes .ex ponit̃ cũ pes .& dicit̃ hic & hec & hꝰ expes .& deficit ĩ obliquis .i .extra spem vel sñ spe desperat? .Persius .Donec deceptus & expes & ẽ quinte declinatõis .Et scias q? expes nõ potuit obliquos habere .qz oporteret q? ablatiu? su? desineret in e .& in i .cum sit oĩs ge .quod in quinta declinatione esse nõ potuit .Similiter oporteret q? ablatiuus desineret in e .correptã .vt contingit in omib? his que sunt oĩs ge .vt felice audace .Sz ablatiu? quinte declinatõis nõ potest desinere in e .correptã .

Expicor caris .& expico cas .dicit̃ ab ex & spico cas .& producit pi .vide in spico cas .

Expilo las .idem est quod depilo .& ex eisdẽ viribus potest cõponi de quibus depilo .Vnde potest corripere pi .& producere .scõm diuersas cõpositiones .vide in depilo las .

Expingo gis .pegi .pactũ .i .expellere .& ponit̃ ab ex & pango gis .quod est ĩpello vel iungo

Expinis .Spina componit̃ cũ ex & dicitur hic & hec expinis .& hoc expine .id ẽ extra spinas vel sñ spinis .& producit spi .

Expino nas naui nare .id est spinas auferre .vl extrahere .& cõponit̃ ab ex .& spino nas .& pꝰ .penl

Expio .ab ex et pio pias .cõponit̃ expio pias .i .expurgare .ex toto vel pfecte piare .vñ hoc expiamẽ penul .pdu .et hec expiatio .i .purgatio .pia actio .mũdatio .et expiabilis expiabile quod expiari pot̃

Expiro ras raui rare .i .mori extra spiritũ mittere ab ex et spiro ras .cõponit̃ .et producit spi .

Expiscor caris .i .ex toto a piscibus euacuare .vel adquirere et cõponit̃ ab ex et piscor scaris .

Expletus ta tum .i .finitus ab expleo ples dicitur quod cõponit̃ ab ex et pleo ples .Explet? ponit̃ cum in et dicit̃ inexpletus ta tũ .i .non finit? Item ab expleo dicit̃ expletiuus expletiua uum .

Explicit ab explico cas .deriuat̃ explicit .et explicant verbuz defectũ .i .terminatur et finitur vel finiuntur et terminant̃ .nec inuenitur de eo plus

Explicitus .ab explico cas .vel ab explicit vbo defectiuo deriuat̃ explicit? ta tũ .i .extensus finitus .

vel terminatus·et componit̄ inexplicitus ta tum·

Explico cas cui: plicitum·Inuenit̄ etiam plicaui catū. antiquitus ab ex & plico cas·componitur·& est explicare ordinare digerere distēdere extra plicam ponere·soluere·apire

Explodo dis·si·sū·i plaudo exponit̄ & p̄·plo·

Exploro ras raui rare·id ē·exquirere inuestigare & p̄du·plo·& ponit̄ ab ex & ploro ploras. Aurora·Per quos exploret plebis & vrbis opus

Explosus sa sū·penult·p̄ducta·ab explodo dissum·vide in plaudo dis·

Expolia·ab expolio as·q̄ ponit̄ ab ex & spolio as·ōr hec expolia lie·p̄da sic dicta·ab expoliādo

Expompo pas paui pare.i. vituperare detestari·& componit̄ ab ex & pompo pas·

Exprimo mis.expressi expressū exprimere·i·extra p̄mere effundere manifestare repsenta re·& cōponit̄ ab ex & p̄mo mis·& corripit pri·

Expbro bras·cōponit̄ ab ex & pbro bras·& corripit p·naturaliter·& est expbrare diffamare increpare cōuiciari·p̄teritā culpā opprobriose enarrare

Expultrix tricis.mulier expellens·& format̄ ab expulsor or.in rix.& sic deberet dici expulsrix.sed mutat̄ s·in t·sic̄ vult priscē·vt etiā dixi in tercia pte in ca.de verbo quasi in principio

Expumo mas·maui·mare·i·valde vel extra spumare·vel spumas auferre·ab ex & spumo

Expunctor ctoris·in pungo gis est

Expuo is·pui·putū·puere·i·extra spuere·& componitur ab ex & spuo is·

Exquiro ris siui sitū·ab ex & quero ris ponit̄·& p̄ducit qui.& est exq̄rere inuestigare ex̄t q̄rere

Exta sunt medie pecor̄ pres.intestina·fibre·scōr̄ pap̄·Secundū aūt hug̃·dicit̄ hoc extum ti·ītestinū ab exeo exis·vel ab exto tas·Ezech·xxj·Interrogauit ydola exta cōsuluit ⁊c·de exto dicet̄ etiā i sto·

Extales & ani idē sunt·i·vie alui purgādi·vnde in primo regū ¶ cōputrescebant p̄mentes extales cor̄.q̄ dicit iosephus factū fuisse ex violēta passione disinterie·vt & putrefacta ītestina egererēt Vnde mures ebullientes de agris cōmedebāt extales cor̄.& declinat̄ hec extalis lis·& p̄ducit ta·

Extasis sis·se·ge·penu·cor̄·i·excess? mentis.scz cum homo ponit̄ extra statū sue mentis·sic̄ in articulo mortis·& cōponit̄ ab ex & stasis·q̄ est stat? Vel scōm papiā·Extasis excessus mētis dicit̄· que fit pauore mentis·vel aliqua reuelatōne·Item extasis est quedam species methaplasmi·de qua dictur est in quarta pte in capitulo de methaplasmo·

Extemplo dicēdū est nō extimplo·Tractū ē em̄ ab antiquor̄ osuetudine·qui audire solebāt respōsa in templis.cōpleto officio·dicebat sacerdos clara voce.extēplo.ac si diceret exite de templo·Q̄m hoc igit̄ statim audito exibant·ita inoleuit vsus vt poneret̄ extēplo aduerbialiter·p̄ statim·vel ofestī ita dicit alexander·Hug̃·aūt in libello de accentu·dicit q̄ extēplo dicendum est p e·nō extimplo p i·Pap̄·etiā dicit.Extemplo repentine·Extemplo subito·i·extra tpis amplitudinē·Magister etiaz bene dicit·q̄ extemplo nō est vera compositio·sed poti? quedā irregularis vocū cōgeries sicut decetero defacili·Vnde p̄positio hic non venit p cōpositōez sed p appositionē·sicut dixi ī tercia pte ī ca·de figura nois in fine Ex dictis patet q̄ in sexto ca·puer·vbi dicit̄·Hinc extēplo veniet poitio sua·debet dici extemplo p e·in penul·sillaba·licet vitio scriptorū inueniat̄ ibi extimplo p i·scriptum & male

Extendo dis di·tentū vel extensū·extendere·idē extra tendere·explicare·ab ex & tendo cōponitur

Exter tera terū·i·vltimus vel extraneus·externꝰ & dicitur ab extra

Exterminо nas naui nare·i·terminum auferre vel exulem facere·quasi extra terminū ponere & ejcē & p̄prie dicit̄ de exulibus·& ponitur p demoliri· Math·vj·Extermināt facies suas·i·demoliuntur· dissoluunt·deuenustant·dissipant·q̄si extra terminos humane conditōis abducūt·Vnde hic & hec exterminabilis & hoc le·& cōponit̄ inexterminabilis le·Item ab exterminо dicit̄ hoc exterminiū nij·id ē·desolatio·extra terminos electio exiliū·Mores etiā quandoq; dicit̄ exterminiū·q̄ extra terminos vite ponit·& corri·mi·exterminо nas·

Externus·ab extra dicit̄ externus na nū·i·alienꝰ vnde externo nas naui·nare·i·alienare

Exterus ra rum.idem est quod externus

Extesis·in extasis est ī capitulo de methaplasmo

Extimo·Timo quod est mens cōsi quarta pte ponit̄ cum ex.& dicit̄ extimo mas·i.appreciari· vl putare· quasi ex mente sic habere

Extinguo guis·xi·ctū·guere·id est mortificare·& p̄tinet ad ignem· & componit̄ ab ex & stinguo guis·& abijcitur s.x·p̄cedente

Extipex·Extum cōponit̄ cū specio cis·vel inspicio cis.& dicit̄ hic & hec & hoc extipex·vel extispex cis·i·augur qui inspicit exta

Extipo pas paui pare·i·emittere euacuare·ab ex & stipo pas·cōponitur·& p̄ducit sti·

Extirpo.ab ex & stirpo pas componitur extirpo pas·i·a radice subuertere·a stirpe extrahē destruere·ex toto vel euidenter siue extra stirpare

Extispex·in extipex exponitur

Extollens·ab extollo lis·dicit̄ extollens tis·gn̄is oīs·Inde extollenter aduerbiuz·& hec extollentia extollentie·id est·superbia

Extorris·ab ex & terra cōponit̄ hic & hec extorris ris·i·expers vl extra terrā positus exul·& p̄prie expulsus de terra sua vi·Vel potest cōponi ab ex et torris·Inde extorris·id est·exul·p̄prie cui interdicebatur ignis patrie·

Extra·ex prepositio est·Inde extra aduer·loci et cōparat̄ extra exterior extimus·vel extremus·id ē nouissimus·vnde hec extremitas tatis·et extremo mas·i·extremū facere.vel vltimū vel purgare·auferre·extrinsecus deforis·secundum hug̃·

Extraduce sunt due ptes·et ex prepositio et traduce q̄ est casus ablatiui de traduxcis·Vnde queri? an aīe sint ex traduce·i·ex altero ducte vel p̄pagate·vt sit anīa ab vel de anīa·Et dicēdū est q̄ nō imo a deo creant̄·q̄ deus aīas creando īfundit·et infundendo creat·vide ī traduc·Hic potest q̄ri q̄n aīa infundat̄ corpi·Ad hoc dico q̄ quadragesima die aīa masculi infundit̄ suo corpi·Anima vo mulieris post cōceptōem sui corpis infunditur in octuagesima die·In xp̄o aūt aliter fuit·Vnde scias q̄ cōceptio xp̄i subito facta fuit.ita q̄ hec q̄ttuor in instanti eodē fuerūt·scz cōuersio sanguis illius materialis in carnez & alias ptes corpis xp̄i·et formatio mēbror̄ organicor̄ et animatio corpis organici·Et assumptio corpis animati in vnitate diuīe psone·In alijs aūt hoc successiue attingit·ita q̄ maris cōceptus nō p̄ficit̄ vsq; ad quadragesimū diē· vt dicit aristo·in ix·libro de aīalib?·Femine aūt vsq; ad nonagesimū·vel scōm alios vsq; ad octuagesimum·Et hoc est scōm istos sicut in historijs

habetur sup leuiti·q mulier pariens masculū arce batur ab introitu templi quadraginta diebus. pariens vero feminam octuaginta In pariente siquidem femina duplicabanē dies quo ad tēpli ingressionē·sic & duplicabanē quo ad corpis formatōez Nam sicut quadraginta diebus corpus masculi organizaē·& pficiē.& in ipo die quadragesimo ania infundiē. sic corpus femie in octuaginta dieb? pficiē.& i octuagesimo die ania rationalis ispiratur. Sed in cōpletōe corpis masculi. videē aug?. superaddere sex dies.qui sic distinguunē scōm eū in epistola ad hieronimū. Semē patris sex dieb? primis quasi lactis habet similitudinē·nouē diebus cōuertitur i sanguinē· Deinde duodecim diebus solidaē decemocto diebus formaē vsqz ad pfecta mēbroz lineamenta ·& hinc iam reliquo tpe vsqz ad temp? partus augeē magnitudine·Vñ versus. Sex in lacte dies·ter sunt in sanguine trini·Bisseni carnem ter seni mēbra figurāt·Et hoc videē esse figuratū in euangelio iobis· vbi dicit in scōo ca· Quadragi tasex annis edificatū est templū hoc·In xpi aūt cōceptiōe materia quā virgo ministrauit.statim formam & figuram corpis humani accepit·& anima i vnitate diuine psone est assūpta·Sed vide diligenter qō aug? ·dicit·q numerus tēpli cōuenit corpori xpi·Vnde nota q sicut dicit glosa augustini. Sicut templū quadraginta sex annis edificatuz ē·sic corpus xpi i vtero virginis quadragintasex dieb? fuit formatū·Sed hoc sic intellige·licz eñ ab istanti cōceptōis xpi corpus fuerit formatū.& oia mēbra & lineamenta habuerit·tñ corpus ita paruum erat q huiōi lineamenta nō apparebant in ipso vsqz ad quadragintasex dies.& ideo quātum ad augmētum dicit formatū in q̄dragintasex diebus.& idō cum sit duplex perfectio scz existētie & apparētie primā pfectionē habuit corp? christi i instanti cōceptōis.Secundā aūt nō habuit nisi post q̄dragintasex dies·Et iō bene dicit augustin?. q numerus templi cōuenit corpi christi isto modo intelligēdi. Item scias q iu dei loquunē de edificatōe tēpli sub zorobabel facta·cū dicūt· Quadragintasex annis edificatū est templū hoc.nō de illa que facta ē sub salomone·Nam illa in viginti annis cōpleta fuit

Extraneus nea·neū·quasi exterrane?·i·extra terram suam positus·ab extra dicit

Extremisco cis·i·incipio extremere verbū inchoatiuū·& formaē a scōa psona extremis·addita co·

Extremo mas·penul.pdu·in extra exponit

Extremo mis·mui·ere·quasi extra tremere·ab ex & tremo mis·& corripit tre·

Extremus.ab extra aduerbiū·dr exterior extim? vel extremus·i·preclarus·precellens·nouissimus. scōm papiā·vide in extra.tamē extremus magis ē in vsu q̄ extimus·De sacramento extreme vnctionis·require in vnguo·

Extricabilis·in extrico extricas est·

Extrico.ab ex & trico cas·cōponit extrico cas·& est extricare·expedire·exoluere·& pducit tri· vñ virgilius i vj·eneid·Hic labor ille dom? & inextricabilis error·Tho·vj·Fumus eius extricat oīe de moniū·Ab extrico deriuaē hic & hec extricabilis·& hoc le·& cōponit·inextricabilis·i·insolubilis

Extringo gis·extrinxi extrinctū.ab ex & stringo gis·cōponit·& est extringere extra vel valde stringere·vel a strictura remouere·

Extrinsecus·ab extra deriuaē extrinsec? ca·cum·& est extrinsecus defozis aduer·loci·Vel potius aduerbialiter positū inueniē·& corripit penul·

Extrudo dis·trusi·trusū·extrudere·i·valde vel extra trudere·depellere longe abire·longe facere·& ponit ab ex & trudo dis·& pducit tru·

Extruo is·xi·ctū·ab ex & struo is.componit·& est extruere·valde vel extra struere

Extum ti·im exta extorz exponitur

Extupeo pes·pui·verbū neutrū ē·& carz supino & cōponit ab ex·& stupeo pes·Et ē extupē valde stupere·vel a stupore cessare·liberare·& corr·stu·

Extupo pas·paui·pare·i·valde stupare·stupam remouere.ab ex & stupo pas.& corri·stu·

Exuberis·vber p mamma·cōponit cū ex & dicit hic & hec exuberis·& hoc re·& dicūtur exuberes infantes qui extracti sunt ab vbere·& pducit u· sed penultimam corripit

Exubero uberas.ab ex·& vbero vberas· Vide etiam in vbero vberas·

Exuco exucas·in succus est·

Exudo das·daui·ab ex & sudo das·cōponit·verbū neutrū·Et ē exudare·sudorē emittere·vel extra sudorē ire·& pducit penultimā exudo exudas·

Exul lis·cōis gn̄is·& descendit ab exulo remota o·sicut a vigilo vigil·& a cōsulo cōsul·Et est exul extra solū pprium positus·& hinc hoc exiliū lij.q̄si extra solū pprium positio·exterminium·& exultari? ria·riū·qui exulat·& corripit penul·exul in gēo·

Exularius ria·riū.in exul vide·

Exulcero ras·raui·cōpomē ab ex·& vlcero ras· Et exulcerare·id est .extra valde vel deorsum vlcerare·vel vlcera auferre & aceruare·eneruare·& est actiuum·& corripit ce·

Exulo·Solū cōponit cū ex·& dicit exulo exulas· id est·extra solū sue terre poni·& extermari·& est neutrūpassiuū·& sic debet cōstrui· Ego exulo a rege·& nō debet dici.ego exulo illū·scōm hug· Papias etiā dicit·Exulare·extra solū suū habitare Exulo a te.Que aūt sint verba neutrapassiua & q̄ neutropassiua·dictū est supra·in tercia pte in tractatu verboz. in capitulo de genē·verboz

Exulto·exilio lis·liui·ve lui·ultū·ultu·i·valde vl extra salire·Vñ exulto tas·i·frequenter exilire· qō pprie fit cum letamur·Et ideo ponit exultare p letari·sed pprie saliendo·secundū hug·Papias vero dicit· Exultare·gaudere·gloriari.cōpōit ab ex·& saltare·Exultatio verboz atqz membroz est·Letitia vero mentis gaudium·

Exundo·ab ex & vndo das·cōponit exundo das· id ē.valde abundare vel excrescere·

Exuo·ab ex & suo suis·cōponitur exuo is· exui? exutū exuere·i·exirahere expoliare·Inde exut? tatum.id est·expoliatus·extractus·expulsus·

Exupero·ab ex et supero as·componit exupo ras raui.rare·id est·valde superare.

Exuro ris·exussi.exustū·cōponit cum ex·& vro ris·et est exuere valde vrere.et pducit u·Vñ exustus sta·stū·i·cōbustus·de quo nihil sup est·

Exuuie·ab exuo is·he exuuie arū·i·spolia· vestes. mdumenta·qz exuunē· Exuuie et induuie dicūtur tunice serpentū.qz induuntur et exuunē· secundū hug·Papias vero dicit. Exuuie spolia occisorū bostium vel tunice serpentum·

Ezechias interpretatur fortis dominus vel fortitudo domini·

Ezechiel·interpretatur fortitudo dei vel imperiū domini·

In latinis dictõib9 ponim9. et fama filius. In grecis ve ro dictõibus ph. ut orphe9. pheton. Hic tñ scire ŏbem9. q9 non tam fixis labris est p nũciandа f. quomõ ph. atq3 hoc solũ interest. sicut dicit prisc1anus in primo li. maio.

Haba be. ŏr quasi faga. a fagin qđ ẽ comedẽ. Vnđ fabari9 ria. riũ. qđ fit de fabis. uel qđ ptinet ad fa bas et hic fabari9. i. cantor. Et dicebanẽ apud gen tiles cãtores fabarii. quia illo legumine maxie ute banẽ in cibo. et p cõpositõem hec fabafresa se. quia homines eã frẽdeãt. i. frãgãt. cũ molẽdo eam cõmi nuũt uel sũt due ptes. et ŏr fresus sa. sũ. i. fract9.

Habafresa se. im faba est a frendeo des. Habella le. diminutiuum. parua fabula. Et hinc fabello las. id est. loqui

Haber bri. deriuaẽ a facio cis. q̃si facer a faciendo ferrũ. q̃i faciẽs ferrũ. hic eẽ postea hoc verbũ tradu ctũ est ad alias rez artifices. sz cũ adiectõne vt fa ber lignari9. faber carpẽtari9 vnde h fabercul9 li. dimi. et hec fabrisa se. vxor fabri. vnde hec fabrilla le. et faberd'a le. dimi. vñ hec fabrica ce. loc9 fabri cãdi. faber cõponiẽ hic aurifaber bri. Item a faber bri. diciẽ faber bra. brũ. i. ingeniosus. caut9. pulcer. cõpositus. Vñ fabre aduerbiũ. qđ componiẽ fabre fact9 cta. ctũ. i. artificõse. et ingeniose fact9 et ponie faber. Affab bra. brũ. i. valde fab. et etiã Infa ber bra. brũ. i. nõ faber. nõ pulcer. nec cõpositus.

Fabos grece. latine dicitur timor siue metus

Fabrateria. a faber bri. diciẽ hec fabrateria rie. i. ornatus fabroz. vel locus vel domus vbi fabrice sũt. Vel fabrateria rie. est ciuitas cãpanie. Vnđ fa bratern9 na. nũ. Nota em̃ desinẽtia in teria. faciũt possessiuũ in nus r. precedente.

Fabrefact9 cta. ctũ. in faber bri. exponitur

Fabrico. a faber bri. diciẽ fabrico cas. i. instruo ordino. munio. et ẽ neutz cũ omnib9 suis ppositis. videẽ tñ poni aliq̃n in deponẽti genere. Vnde illđ pphetic̃ fabricatus ẽ aurozã et solẽ. Sed multa v̆ ba iueniũtur actiua et deponẽtia in eadẽ voce. vñ potius dicendũ ẽ q9 fabricatus. scõm qđ ostruitur cũ acto significat actõez. et descẽdit a v̆bo neutro sz fabrico sicut a ceno naui. cenatus. et cor. bri.

Habrilis. a fab̃ bri. ŏr hic et hec fabrilis. et hoc le. penl'. ppu. ad fabz ptinẽs. vel a fabro pfectum.

Fabula. a for faris ŏr hec fabula le. res q̃ nec ve ra ẽ nec verisimilis. Et fabula ẽ illa vera. q̃ nichil veritatis habet in se. et illa falsa ẽ. que aliq̃d verita tis in se otinet admixtũ. Sicut em̃ ẽ in amore mod9 nõ habuisse modũ. sic ẽ in fabula veritatis non ha buisse veritatẽ. et ŏr fabula a fando. quia in solo fa tu cõsistat. Itẽ fabula q̃nq3 diciẽ historia. similiter a fando q1 eã famur. Q̃nq3 locutõ. vñ fabulosus sa. sũ. et hic et hec fabularis. et hoc re. et hic fabu lo lonis. recitator fabularz vel iuentor. et fabulor laris. i. fabulas dicere vel falsa.

Face impatiuũ de facõ facis. et nũc vtimur p apo copã fac. Est em̃ face ablatiuus de fax facis

Facesso. a facio cis. diciẽ facesso si. sitũ. verbũ de lideratiu̇. i. desidero facẽ. Itẽ facessere. i. desinere. cessare. recedere. vt dicaẽ facesso q̃si facere cesso. Vnde prudẽtius in li. himnoz. Facessite inquit ne nostrã grauet obseq̃la mortẽ. i. discedite. scõz hug. Et formaẽ ptertũ a prima psona pñtis o. in i. mu tata. vt facesso si. sed supinũ facit facessitũ. penl'ti. ppu. ad modũ quarte. q̃i descẽderet ab hoc ptento facessiui. Quidã dicũt capessũ facessũ. Sed ego di co q9 facessũ et capessũ. nõ sũt voces significatiue. Vñ in ẽcia pte vide vbi egi ŏ ptentis et supis v̆bo rũ ẽcie piugatõnis desinẽtiũ i so. et formaẽ facesso a facõ cis. is mutata in es. et addita so. fit facesso.

Facetia tie. i. curialitas. vrbanitas. elegãtia. suaui tas. et ppzie i factis. et ŏr a facetus ti. addita a.

Facetus. a facõ ŏr facetus ta. t ũ. i. curialis. vrba nus. ppzie de doctrina. et ppzie i factis. sz qui io cos et lusus gestis et factis pmodat. et opatur. q9 autẽ diciẽ facet9 q̃i fauẽs cetui. ethimologia est. et

Faciecula le. dimi. pua facies. ppu. ce.

Facies faciei. diciẽ a facõ. qz faciat notitiã homis. l' qz sit fca a natura. Est em̃ facies naturalis. et cer tus. et imutabilis ozis habit9. Vult9 ergo artificia lis et vari9 est. et scõm affectõem aĩmi mõ tristis mõ letus. Vñ solet dici q9 facies facta ẽ. vultus ve ro fit. vñ versus. Consistit facies. sed vultus sepe mutatur. vide in vultus.

Facillim9. a facõ cis. deriuaẽ hic et hec facilis et hoc le. qđ compaẽ facilis facilioz facillim9. et inde adũbia faciliter li9. lime. et sũt q̃nq3 suplatiua que fiũt in lim9. Vñ versus. In limus q̃nq3 dat fagus cetera linq̃. et scribiẽ facilis p unũ l. sed facillimus p duo qz formaẽ a suo positiuo facilis remota s. et addita limus. Facilis cõponiẽ difficilis. Vñ diffi ciliter. et difficulter aduerbia. Et vide q9 p facilẽ vtimur facile. et p difficiliter vtimur difficile vel difficulter. et p difficilitas vtimur difficultas. et vt dicit pap̃. facile. i. sine difficultate leue. Et vt dicit grecism9. Diciẽ id facile qđ nõ grauat ad faciẽdũ. Cui nõ põdus inest diciẽ eẽ leue. Oppositum facili graue dico leui quoq3 pondus.

Facin9 a facõ cis. ŏr hoc facin9 facinoris. et dif fert a flagitõ. Quidq̃d em̃ agit idomita cupiditas ad corrũpendũ aĩmũ flagitiũ vocaẽ. Sed quidq̃d agit vt alteri noceat facin9 diciẽ. Et hec sũt duo genera oĩm peccatoz. Sed flagitia peioza sũt. que cũ corruperit aĩm ad facinora pstiliẽ. Sũt em̃ fla gitia in dictis vel cogitatõib9. sed facinora in fa ctis. Vñ et illa dicunẽ flagitia a flagitãdo facẽ qđ sibi noceat. vel a flagitãdo corruptelam libidinis. Sed hec dicũtur facinora a facti cõmissione. qa fa cit qđ alteri nocet. et hinc facinorosus sa. sũ. et cõ patur facinorosus sior. sim9. Et nota q9 facinus ali quãdo accipiẽ in bona significatõe. scz p facto qđ fere semp discerniẽ ex adiuncto vt pulcrum faci nus. preclarum facinus.

Facio cis. feci factũ et est facẽ ex piacẽti materia aliq̃d opari. Sed creare ẽ ex nichilo aliq̃d pduce re vt supza in creo as. pleni9 dictũ est. Facõ cõpo niẽ cũ ppositõib9. et adũbijs. et cũ ifinitiuis. et no mĩb9 qđ sigillatim ostẽdem9. sed accipe ppositões large sicut donat9. Scias ergo qđ facõ cõponitur cũ ad. et diciẽ afficio afficis. i. tormẽtare vel infor mare. et ptiet ppzie ad pprietates ĩtrinsecas. et cõ poniẽ cũ con. et diciẽ officio cis. Itẽ cũ de. et diciẽ deficio cis. Itẽ cũ ex. et diciẽ efficio cis. Itẽ cũ in. et diciẽ infficio cis. i. deturpo. et ptinet ad pprietates ĩtrinsecas. Itẽ cũ m. & dicitur ifficior ciaris. depo. id ẽ. negare veritatẽ. q̃i nõ facere factũ. Itẽ cũ interẽ et dicitur ĩterficõ cis. i. occido. Itẽ cũ pre. et diciẽ pficio cis. i. ppono. Itẽ cũ p. et diciẽ pficio cis. Itẽ cũ p. et dicitur pficio cis. et ex eisdẽ cõponitur p ficiscor pficisceris pficisci. i. ire. Itẽ cũ re. et dicit reficõ cis. i. restituẽ. recreare. Itẽ cũ ob. et dicitur

officio cis·mutata b·in f·i·noceo·Itē cū sub·et di
cīt̄ sufficio cis·b·mutata in s·Itē cōponīt̄ facō cū
aduerbijs·et ꝺr benefacō cis·Malefacō cis·Satis=
facō cis·Fozifacio cis·re·fozifactū·i·ostēdo·et cō
struūtur oīa ista cū ꝺcīs·Itē facō cōponīt̄ cū in=
finitiuis verboꝝ habētibꝰ actiuā vocē vel passiuā
qꝺ patet ꝑ expositōem·vt calefacō cis·i·facō calē·
Tepefacō cis·i·facō tepere·Terrefacō cis·i·facio
terrere·Madefacō cis·i·facō madere·Cōponīt̄ et
cū mꝫcis aliꝭ īfinitiuis·sed oīa talia cōposita cō
struūtur cū actīs·Itē cōponīt̄ facō cū noībus·et
dicīt̄·Nichilifacō cis·et floccifacō cis·i·pupendē
vilipēdere·q̄ nichil appzeciari·vel paꝝ·qz floccus
lane fere nullꝰ ē ꝑcij·Lucrifacō cis·i·lucrari·adq̄
rere·Vñ paulꝰ·Oīa arbitroꝝ vt stercora vt xp̄m
lucrifaciā·Itē cōponīt̄ deifico cas·magnifico cas·
id est·deū vel magnū facere·Item edifico cas·id ē.
edem facē·Domifico cas·i·domū facere·Itē sacri
fico·i·sacrificiū facō·Itē versificoꝝ caris·i·versus
facō·Itē gratificoꝝ caris·i·gaudē vel gratias age
re·vl gratū facere·vel eq̄pare·Itē ludificor caris·
id ē·deludere·quod antiq̄ ludifico cas dicebāt·Et
scias q̄ facō in impatiuo debēt facere face·sed ad
ꝺrām istꝰ ablatiū face·facit fac ꝑ apocopā·quam
coꝛruptōez quedā cōposita ab eo retinēt·quedam
nō·Itē aīaduerte q̄ facō est neutꝝ solā voce·nā si=
gnificatōe actiuū ē·Sed qz vox eiꝰ deficit in passi
uo·licet scōm ātiquos īueniaī facīt̄ et faciaī·ideo
adiudicatū ē neu·generi·Nota ergo diligēter has
regulas·Facō neutꝝ ē·et oīa ab eo cōposita·Cū
p̄positōibꝰ vero p̄ut ꝺonatꝰ accepit p̄positōnes
si desināt in o·actiua sūt·p̄ter ista quattuoꝝ deficō·
p̄ficō·sufficō·et officō·q̄ sūt neutra·Deficō tam ꝑ
rīmquo·et sufficō ꝑ sūministro et ꝑ substituo sūt
actiua·Si vero desināt in oꝝ·sūt passiua·p̄ter p̄fici
scoꝝ·et inficioꝝ que sūt deponētia·Item oīa talia
cōposita redeūt ad regularitatē in īpatiuis·vt cō=
fice·infice·Et oīa in p̄nti mutāt a·simplicis in i·
vt cōficio·et supīnū in e·vt cōfectū·sed p̄teritum
sui simplicis retinēt īmutatū·vt cōfeci cōfectum·
Itē oīa cōposita a facio·et ab adūbijs vel infimi=
tiuis sūt neutra·et oīa retinēt lr̄aturā sui simpli=
cis vbiq;·et accentū similiē et sup eadem sillaba·et
oīa retinēt coꝛruptōez impatiui vt benefacō·ca=
lefacō·benefac·calefac·bñfacē·calefacē·bñfactuꝫ·
calefactū·Itē oīa cōposita a facō et noībus·non
ex toto facile p̄nt distīguī circa genꝰ·sed quedaꝫ
sunt actiua·vt deifico·magnifico·Quedā neutra
vt deifico·domifico·nichilifacō·Quedā deponētia
vt versificoꝝ·gratificoꝝ·ludificor caris·Hoc tñ re
gl'ariter pōt dicī·q̄ oīa cōposita a facō et noī
bus, que ex toto retinēt lr̄aturā et accentū sui sim
plicis·vt sup eadē sillaba sūt neutra·vt nichilifa=
cio·floccifacō·lucrifacō·et similia·De istis et ꝺ cō
positis ab mfinitiuis sciendū ē·q̄ et significatōz et
p̄structōem hñt actiuā·sed adiudicata sūt neutro
generi eadē rōne qua et eoꝝ simplicia·scz quia eoꝝ
vox deficit ī passiuo licet īueniaī apud theologos·
etiā in prima et scōa p̄sona·Itē oīa cōposita a fa
cio et noībus, trāseūt ad primā ꝺiugatōem vt deifi
co cas·exceptis illis que retinēt lr̄aturā sui simpli=
cis ex toto·vt nichilifacō·que sūt tercie ꝺiugatōis
cū suo simplici sicut et oīa alia cōposita a facio·
De accētu huiꝰ verbi facō·et ab eo cōpositoꝝ di=
ctū est etiā in scōa pte in ca·de impedimētis accē=
tus vbi agīt̄ de impedimēto consortij·

Acitergiū gij·i·togilla·siue puulum gausape ad
tergēdū faciē·et cōponīt̄ a facies et tergo tergis·

Facito facitas penlt̄·coꝛ·vide in facto ctas·

Factici? a factus deriuaī factici? cia·ciū·Et ꝺr
nomē facticiū, qꝺ factū ē ad simlitudiez soni illiꝰ
rei que noīaī·Vel facticiū nomē est illud·quod a
p̄prietate sonoꝝ iuentū est·p imitatōez·vt turtur
taratantara·tinctinabulum·

Factio a facio cis·ꝺr hec factio factōis·i·actus
faciēdi vel passio fiendi·Et factō dicīt̄ ficta actō·
Cū em̄ aliq̄s fingit se aliquid facere causa cōmodi
alicuiꝰ et facit vt īcōmodet illi·factō p̄prie dicīt̄·
vñ et factō ꝺr p̄ditio·vñ factōsus sa·sū·i·ficticio
sus qui fingit se facē vt p̄sit·facit tñ vt noceat·vñ
et factōsus dicīt̄ p̄ditor·Fautō et fautōsus a fa=
neo faui fautū aliud significat·

Factōsus factōsa factiosū·ī factō onis·exponīt̄
facto ctas·i·frequēter facē·Et formaī a factu
vltio supino de facō cis·u·mutata in o·Et ab hoc
frequētatiuo facto ctas·descēdit aliud frequēta=
tiuū scz factito ctas·
Factus a facō cis·ꝺr ¶ hic factus ctus·ctui·et hoc factū cti·vel potius a
fio·et est factꝰ actus faciēdi·vel passio fiendi·Fa
ctū qꝺ fit·Declinaī etiā adiectiue factꝰ cta, ctū·

Faculale·dimi·pua fax·et inde faculo las·pnl'ti·
correpta·i·fmgere faces vel facere·

Faculentꝰ ta·tū·i·lucidꝰ, clarꝰ·et cōponīt̄ a fos
et lentos. Inde faculentꝰ·i·plenus luce lucidus et
ornatꝰ et ꝑaī faculētꝰ tior·simꝰ·Vñ faculenter
tius·tissime·aduerbium·Et hec faculētia tie·splen
doꝝ·decusatio·

Facultas, a facilis ꝺr hec facultas tatis·i·facili=
tas vel possibilitas·Vñ et facultas alicuiꝰ ꝺr scien
tia illiꝰ·in qua ꝑceteris ē facilis·et potēs ad respō
dendū·et qꝺ queriē solucēdū·facultas etiā dicīt̄ q̄=
libet scientia, qz reddat eū facilē et potentē ad p̄di
cta faciēda·Itē facultas dicīt̄ copia opum·

Facundꝰ a foꝝ faris·ꝺr facūdꝰ da·dū·i·disertꝰ
qui facile fari pōt·qꝺ intelligit et cōpatur·Vñ hec
facūdia die·et facūditas tatis·et ē facūdia magnuꝫ
dei donū·dū quis cōmode pt eloquī que cōmode i
telligit, et hinc facūdiosus sa·sū·et facūdatꝰ ta·tū·
plenꝰ facūdia·et facūdo das·i·facere facūdum·

Fage vel fagios grece comedē ꝺr latine fm pap·
agin grece latine ꝺr comedē scōm bug·

Fagimus a fagꝰ ꝺr fagin? na·nū·et fagineus nea·
neū·in eodē sensu, qꝺ est de fago·vel qꝺ p̄tinet ad
fagū·et hoc faginetū ti·locus vbi abūdant fagi, et
corripit penultimā fagimus·

Fagolidoꝝos grece·māducātes maledictū latīe·
fage em̄ ꝺmedere, lidoꝝos maledictū·et acutē vlti·
Vñ hieronimꝰ in p̄logo sup ezech̄·dicit·Sed ve=
reoꝝ ne illud eis eueniat qꝺ grece significantius ꝺr
vt vocentē fagolidoꝝos hoc ē manducātes senecias
quasi dicēt vereoꝝ ne ipis sponte legētibus et dē
bētibus eueniat·qꝺ grece signātius ꝺr in deteſtatō
nē taliū·q̄ latine·qz apud grecos verbū vsitatū ē
et maxīe detractōis exp̄ssiuū·vt vocentē fagolido
roꝝ·id est·maledicta comedentes incoꝛpozantes
sibi eadē·que p̄riꝰ maledixerūt detrahendo·Qui
dā vero exponūt sic·Fagin grece ꝺmedere lidoꝝos
maledictū·Inde fagolidoꝝos·i·ꝺmedētes maledi
ctū vel maledictōez·Tales sūt detractoꝝes·q̄ ni
chil aliud videntē hre in oꝛe nisi maledictōes vel ꝺ
tractōes maledictas·hoc ē apud nos māducantes
senecias·p̄dicti apud grecos emphatice vocantē fa
golidoꝝos. Vel scōm alios senecia grecū est·et lati
ne ꝺr belua īmūdū aīal·Hanc philolog? dīc aliq̄

marem·aliquãdo femĩa·et quia est animal imũdũ ponit̃ hic p imũdicia·et est sensus·mãducãtes senecias·i·qõ vn9 detrahẽdo euomit ali9 audiẽdo ꝺ glutit·et ita in huiõi imũdicijs delectanť ·sic̃ fame lici in cibo·Vñ mãducãtes senecias·i· detractõnuz imũdicias·et delectabilit̃ mãducantes·i·incorpantes sibi sez in occulto ea de q̃bus in publico maledicunt·vide in senecia·

Fagus a fagim· qõ est omedere ꝺr hec fagus gi·q̃dam arboz glãdifera·sic dicta·qz eius fruct9 olim boies omederũt et escã habuerũt. vñ sepe p agro ponit̃·qz olim pauit boies sicut mõ ager·et pdu·fa·Vñ vgili9·Titire tu patule recubãs sub tegmĩe fagi: curris·Vñ iuuenalis·Cõsulit añ falas delphinorũ

Falanga·falanx gis·et hec falanga qz colũnas·ge·lingua macedonũ·dicit̃ legio siue caterua·Vnõ falangari9 ria·riũ·i·legionari9 sez de falanga exñs vel ad falãgã ptinẽs·et falãgo gas·i·falãgã facẽ.

Falanx gis.in falanga vide·

Falarica. a fala ꝺr hec falarica ce·qõdam telũ ingens toznofactũ.habẽs ferrũ cubitale·et rotunditatẽ de plũbo ad modũ spere·et in ipa sũmitate ꝺr ignẽ habere affixũ·Hoc telo pugnat̃ de turribus·quas greci falas vocãt et mittit̃ tozmẽto nõ manibus·et qz hoc telũ tozmẽto mittit̃· Inde ẽ· q̃ quã doqz ponitur p tozmẽto·qõ vulgo dicit̃ petraria·vel manganũ·Et hinc falaric9 ca·cũ·qui fert tale telũ·vel qõ ptinet ad falaricã·et coz·fa·sic̃ et fala·Lucanus in vj·Hũc aut toztilib9 vibzata falarica

Falcari9 rij·q̃ falces fac̃ neruis·Obzuat etc̃· vel q̃ falce secat et dicit̃ a falx falcis·

Falcastz stri· a falce ꝺr ·qz recuruũ ẽ ad silitudinẽ falcis·Idẽ et runco conis·a rũcando vepres ꝺr·

Falcicula le·dimi·id est.pua falx.

Falcidia lex dicit̃· a falcidio tribunoplebis·qui sub octauiano legẽ fecit .ne quis plus in extneos legaret·q̃ vt quarta ps supesset heredib9 ẽm pap̃. Et nota q̃ si heredes sunt filij·et sũt quattuoz vel pauciozes· legitima oĩm est tercia ps hereditatis·Si vero sunt q̃nqz vel plures legitima oĩm erit medietas hereditatis·Si aũt sũt extranei siue pauci siue multi quarta ps hereditatis erit legitima·Et in quolibet istoz casuũ ista legitima ẽ inter ipsos heredes vbi plures sũt eq̃liter diuidẽda·Vñ q̃dam·Quattuoz aut ifra dant natis iura trientẽ·Semissẽ vero dãt natis q̃nqz vel vltra·Arbitriũ seq̃tur sub

Falcito a falco cas·dicit̃ stãtia cetera patris·

falcito tas·fre·i·frequẽter falcare· Et p̃t eẽ nõ frequẽtatiñ·et tũc dentuat̃ a falx cis· et est idem quod falcare vel falcem facere·

Falco cas·caui·care·i·curuare vel falce secare· et

Falco conis·mas·ge·ꝺr a falce·qz ꝺr a falx cis· vngues habet recuruos ad silitudiẽm falcis·q̃dam

Falera re·pnl't·coz·est ornamẽtũ equo tauis ẽ· rũ·sed ponit̃ q̃nqz p ornatõe aliaz rez vt verbo rũ·Vñ falero ras·i·ornare· vt iste vtit̃ verbis faleratis·i·ornatis·Et qz falere nichil p̃sũt equis· sed fiũt eis causa supbie· reddũt em̃ eos pulciozes et supbos·et arrogãtes quadã elatõe·Inde ẽ qõ falera ineniť p supbia et mani iactatõe·et falerare pro supbire·ianiter se iactare·et coz·fa· Vñ ouidius· Flãda faleratos elegia cãtat amozes· Itẽ in aurora dicit̃·Plume sunt falere ciceronis picta poete· Inueniť etiã fallere infinitiu9 de fallo lis·et pdu·prima positõe·Ouidius epy·Fallere credentẽ non est operosa puellam. Gloria etc̃·

Falernicus ca·cũ·in falernum est·

Falernũ·falernus ni·mõs est in cãpania·vbi optimũ abũdat vinũ·Ideo falernũ dicit̃ bonũ vinũ·et hinc falern9 na·nũ·et falernic9 ca·cũ·penult·coz·et prima·q̃a oĩa illa scribunť p vnũ l·vide ĩ spuma·

Fallacia in fallax vide·et in falsifico cas·

Fallax cis·ge·oĩs·i·deceptor·a fallo lis·dicit̃·quia fando decipiat·Et ꝓpatur fallax cior·cissim9·Vnde fallaciter ci9·sime·adũ·Et hec fallacia cie·Et nota q̃ fallax differt ab eo qui mentit̃·qz oñis homo fallax·id agit vel dicit vñ aliq̃s fallat̃.sed nõ oñis homo vult fallẽ q̃ mentiť·vt ioculatozes q̃ sepe mentiunť magis studio delectãdi q̃ volũtate fallendi· Vñ et fallacia ꝺr apud dyaleticos in argumẽtatõe vel voce aliq̃· vt cũ quis videt̃ aliud fari·i· dicere vl'sigficare q̃ sigt vñ et hõ decipiat̃·vide ĩ mẽdax

Fallo lis·fefelli falsũ·et ꝺr a foz ris· Est em̃ fallẽ fando verbis decipe·Et a fallo ꝺr falso sas.frequẽtatiuũ·a quo falsito tas·aliud frequẽ·Fallo ꝓponit̃ Refello lis·li·fellere et caret sup̃·Fallo lis·actiuũ ẽ et ab eo ꝓposita siq̃ habet actiua sũt et mutãt a·i·e.et carẽt sup̃·et nõ geminãt p̃teritũ·

Falon grece latĩe lignũ ꝺr·et p̃t scribi p ph·vel p f·Et siliter dicas de venientib9 ab eo·et de osilibus·

Falsidic9 ca·cũ·i·falsa dicẽs·et ponit̃ a falso et dico cis·et coz·di·sicut veridic9·qz tenet naturã huius p̃teriti dixi·qõ naturaliter coz·di·

Falsifico.falsus sa·sũ.ponit̃ cũ facõ cis·et dicit̃ falsifico cas·Vñ hec falsificatõ onis· Pro quo q̃dã abutunť hoc noĩe fallacia·sed male· Quia fallacia est decepto q̃ est in argumẽtatõe·Sed falsificatõ ẽ instãtia cõtra argumẽtatõez in q̃ magis apparet falsitas q̃ in argumẽtatõe aliter nõ erit falsificatõ. Est em̃ falsificare·argumẽtũ ducẽ ad aliq̃d in quo magis appareat falsitas·Vñ nec vez argumẽtũ nec falsissimũ p̃t falsificari·et coz.fi·falsifico.

Falsito tas.est frequẽ· de falso sas·et est falsito· frequenter falsare·et coz·penultimã

Falso sas·id ẽ frequẽter fallere·a fallo fefelli·falsum su·v·in o·fit falso·

Falsus ·a fallo lis·fefelli falsũ·ꝺr falsus sa·sũ· Secũdũ qõ est ptia piũ falsus·i·decept9·Scõm qõ est nomẽ falsus est q̃ fallit.vel q̃ negat qõ vez ẽ·Vñ hoc falsũ si·et falsus sa·sũ·dicit̃ qõ vez nõ est quia fallat·Et ꝓpat̃ falsus sioz·sissim9·Vñ falsus si9·sime·adũ·et hec falsitas tatis· et differt a mẽdacõ. qz falsitas ẽ negare qõ vez est·Mendaciũ ẽ fingẽ qõ verũ nõ est·Vnde quidã·Si vera supzimas falsus agnoscẽris eẽ·Si falsa ꝓfingas sic mẽdax eẽ videris Et ꝺr falsitas a falsus·qz fando aliud q̃ sit vez decipiat·Itẽ falsũ differt a ficto.qz falsũ ad ozatoẽs ptinet· vbi veritas ita sepe videt̃ vt q̃ facta sint neginẽ·Sed fictũ ad poetas ptinet vbi que facta ñ sũt.facta dicũtur·falsũ ergo ẽ qõ verũ nõ est· Fictũ qõ verisile est·Itẽ falsus sa·sũ·i·iniust9·vt falso q̃riť de sua natura humanũ gen9·i·iniuste· sic̃ et verũ dicit̃ iustũ·Et hinc denari9 ꝺr falsus qz nõ habet iustitiã suã·deest em̃ ei vel in pondẽ vel in foz ma vel in supscripcõne·vñ et moneta ꝺr qz monet nequa fraus et iniustitia subsit·Et vt dicit crisof·falsũ dicere hoĩm est malignoz·qz falsa res si bene ptinuata fuerit· vera et credibilis ẽ·i·apparet.Rem aũt ipossibilẽ dicẽ·insensatoz hoĩm et nõ malozuz est· qz qõ impossibile ẽ defensione nõ indiget·qz ipossibilitas rei seipsam destruit·

Falx cis·ꝺr a filice·qz hac primũ milites herbã filicẽ abscindẽ solebãt·et est instrumẽtũ aptũ segetib9

vímeis et prātis. Vñ versus. falce puto vímeā. meto
sata. tondeo prata. Itē grecísmus. falx metit et sci
dit. fax vrit. faux quoqz mandit.

Fama me. ōr a famulor laris. ḡi famula. qz famula
tur nobis dū ad modū famule discurrēdo rumores
de nobis portat p diūsas terras. etiā nobis ignorā-
tibus. vel ōr fama a fando. qz fando puagaē. Et est
nomē bonaz et malaz rez. sed sine adiūcto sepius
accipiē in bono. et describiē sic fama. Fama ē sine
certo autore iuentus rumor. cui malignitas dedit
initiū. fides aūt incremētū. et inde famosus sa. sū.
de quo fama loquiē. siue bene siue male. vñ qñqz ac
cipiē in bono. sed sepiꝰ in malo. scz p īfami. et pa
tur famosus sior. sim⁹. A fama ōr famo mas. quod
non est in vsu. et pdu. primā fama. et famo mas.
vñ qdam. Fama volat trāsitqz modū quocūqz fera
tur. Itē famo. ponē cū dis. et ōr diffamo mas. Iē
cū de. et ōr defamo mas. Itē cū in. et ōr īfamo mas
omia in eodē sensu. famo mas. actiuū ē cū oībus
suis cōpositis. Hic nota q̄ scōum theologos aliqs
pt alicui famā tripliciē auferre. vno mō vez dicen-
do et iuste. puta cū aliqs crimē alicui⁹ ꝓdit ordie
debito seruato. et tūc nō teneē ad restitutōem fa-
me. alio mō falsū dicēdo et iniuste. et tūc teneē resti
tuere famā ofitēdo se falsū dixisse. Tercō vero mō
verū dicēdo sed iniuste. puta cū aliqs ꝓdit crimē al
terius extra ordinē debitū. et tūc etiā teneē ad rsti
tutōem fame quātū pōt. sine mēdacō tñ. vtpute q̄
dicat se male dixisse. vel qō cū iniuste diffamauit.
sine hoc tñ q̄ se verū dixisse dicat. Itez vt dixi sine
mēdacō. quia nō debet alterius famā cū mendacio
restituere. vide in ꝑceptum.

Famelic⁹ ca. cum. i. esuriēs. ieiun⁹. a fames ōr. et
cor. pnlt. Prīo reg. ij. Et famelici saturati sunt.

Famen. a for ris. dicitur hoc famen minis. i. locu-
tio. et corripit penultimā genitiui.

Fames famis. fe. ge. quod ātiqui fames famei di-
xerūt. vñ adhuc ablatiu⁹ desinit in e. pdu. q̄ quīte
declinatōis. Et ē fames appetit⁹ edendi. otulio fau-
cis q̄ fos meās. et ē ethimologia. Inde famelic⁹ ca.
cū. et fametic⁹ ca. cū. et famete⁹ tea. teū. in eodez
sensu. i. esuriēs. fameteus etiā dicit mortifer. et fa-
meo mes. mui. i. esurire. habere famē. vnde fames co
scis. inchoatiuū. et cor. primā fames. sed fama eā p
ducit. vñ versus. Nil mage triste fame. nil clare cō

Fametē⁹ tea. teū. in fames est. ¶ paro fame.

Famic⁹ ci. loc⁹ tabernaz ī vrbe quē freqntāt ꝑp
famē pellēdā. et ōr a fames. et ē mas. ge. et cor. pe.

Familia. a femur dicit hec familia lie. Et ē familia
liberi ex liberis legib⁹ suscepti. a femore dicta. Nā
familia p seruis abusiue nō ꝓprie dicit. et cōponit
cū mater. pater. filiꝰ. vt paterfamilias. materfami
lias. filiusfamilias. et ē familias gēus grec⁹. Et inci
pit familia a patre et termiaē in trita uo. sed stirps
ex longa generis significatōe vocaē. vt vult hug.
Et pap. dicit. familia familias greco more facit p
familie. vnde hec familia lie. vel familias.

Familiaris. a familia dicit hic et hec familiaris et
hoc re. i. domestic⁹ amic⁹ de ꝓpria familia. assuet⁹
vsitat⁹. Inuenit etiā substātiue positū. vt iste est mi
mis familiaris. & ꝓpaē familiaris rior. sim⁹. vnde
familiariter ri⁹. sime. adū. et hec familiaritas tatis.

Famino nas. nau. nare. i. loqui. a famē minis. dici
tur. et cōponit affamino nas. penlti. correpta.

Famo mas. pdu. primā. vide in fama me.

Famulamen lamīnis. i. famulatus. seruitium. vel
seruit⁹. dicit a famulor laris. et pdu. la.

Famularis. a famul⁹ dicē hic et hec famularis. et
hoc lare. & ꝓpaē famularis rior. sim⁹. vñ famularie
ri⁹. sime aduer. & hec famularitas. i. famulorꝫ serui
tiū vel ¶ ciū vel seruitus.

Famulicium licij. i. seruicium vel obedientia. a famulus dicitur.

Famulus li. dimi. pu⁹ famul⁹. vnde hec famula
le. pua famula. similiter dimmutiuū.

Famulor laris. lat⁹ sū. lari. i. obsequi. obedire. Sz
famulari debiti est. Obsequi voluntatis. Obedire ad
verūqz referē. Famulor cōponit cōfamulor laris. i.
simul famulari. et ē depo. famulor cum oīb⁹ suis
cōpositis. et cor. primā et penlt. Inde hic famulus
li. et sūt famuli ꝓprie q̄ ex ꝓpria suoꝝ familia sunt
orti. et dicit famul⁹ quasi vn⁹ de familia. Sed fu⁹
ex cōditōne seruitutis. vnde hec famula le. et famu
lus la. lū. adiectiue potest declinari.

Fanatic⁹. a fanū dicit fanatic⁹ ca. cū. i. lunaticus.
insan⁹. ꝓpter fanū violatū. vel qz ad fanū duceba
tur vt liberarē. & fanaticū dicit quod ptinet ad
fanū. et hinc fanatic⁹ ci. i. custos fani. scz sacerdos.
fanatici etiā dicūtur q̄ fuēa canūt. et cor. ti.

Fandus da. dū. quod q̄s debet fari. et dicē a for
faris. et cōponit infandus et nefandus.

Fans tis. i. loquēs ge. oīs. et pt eē nomē et ptici.

Fantasia sie. penlt. acuta. in fantasma exponitur.
Fantasma. a fasmos quod ē appantō. dicē hoc fā
tasma tis. & hec fantasia sie. idē quod fasma. sz fas-
ma semp ē dubia. fantasma vel fantasia qñqz. Item
fantasia ē de cognitis species in aīmo figurata. Sz
fantasma ē de īcognitis. & hinc tractū ē vt falla-
cia in argumētatōib⁹ dicit fantasia. cū apparz aliud
q̄ sit. vñ fantastic⁹ ca. cū. quod sic apparet. vl quod
ptinet ad fantasma. vel quod ptinet in se fantasiā.
vnde et cellula q̄ est in anteriori pte capitis. in qua
ē vis intelligēdi dicit fantastica. qz ea homo fanta-
stice et imaginatorie cōprehēsa p intellectū percipit
sm hug. Papias vero dicit. fantasia imago alicui⁹
corpis visa. et cogitādo ī aīmo postea figurata. vt
puta patris species quā vidim⁹. Fantasia poetica
est rei maiate sensū dare. vt mirantē arboresc. de hoc
dixi in q̄rta pte in ca. de coloribꝰ rhetoricis. Fanta
sma vero est quā nūq̄ vidim⁹ species aīmo figura
ta. vtputa spēs auis quā nūq̄ vidim⁹. fātasma vi
sio vana. vide etiā in somniū et in voluntas.

Fanū. a fonos vel fone quod ē sonus dicit hoc fa
nū ni. i. templū. q̄i fonū. qz ibi dij rēsa dabāt in vo
ce humana. vel dicit a faunis q̄bus antiqui templa
edificabāt. Inuenit etiā aliq̄n fanū in bona pte pro
eccīa et tūc pt dici a fando. p ontrariū. qz fanū nō ē
loc⁹ cōfabulatōis. sz devote orōnis. et pdu. primaz

Far farris. n. ge. a frango gis. dicit quod ¶ fanū.
dā gen⁹ ānone. generaliē tñ omia semina frugū far
ra dicunē a frāgendo. qz olim frangebanē ī pila añ
q̄ vsus molaz eēt. vnde farre⁹ rea. reum. de farre
exñs vel factus. et vt dicit prisc. & farris solū in r
desinēs gemīauit r. ne si faris dicamus aliud mon
stret. scz for faris verbum.

Farao nomē ē honoris apud egiptios. sicut cesar
apud nos. In latinū aūt exprimiē denegās eū vtiqz
deū. siue dissipatoꝝ populi eiꝰ dei fuit afflictoꝝ. se
cūdū pap. Hug. vero dic. q̄ faros ciuitas vel tur
ris. qñqz ponit ꝓ egipto. vnde īueniē farius ria.
riū. i. egipciac⁹. & hinc omes reges egipti dicti sē
pharaones. Pōt etiā pharao p ph. scribi. et sic de cō
similib⁹ dicas. De x. plagis pharaonis hēs etiā in

Farcimē mīnis. ge. neu. et hoc farcimē ¶ plaga.
tū ti. a farcio fartus dicē. et pdu. pnlt. farcimē. si

audimē·et est idē farcimē quod fartum·

Farcino nas·naui·a farcio cis·dicīē·& est farcīa re·replere·et cōponiē refarcino nas·i·itez facimāe et suffarcino nas·i·succingē·quasi ab inferiozi sur· sū vestes attrahē et subtus cingere· qđ faciūt qui sub veste aliquid latēter portāt·vt sit subfarcinare quasi sub veste quādā farcinatōez faciendo aliquid latenter deferre·et coz·penul't·farcino·

Farcio cis farsi tū·et qñqz iueniē farciui citū·qđ pbat farcimētū·Itez iueniē farsiui sitū·sed hoc po tius tractū est a vulgari quozūdā qui vtūtur ver= bo istiꝰ lr̄ature ꝑ totā ꝺiugatōem·scz farsio sis·si = ui·sitū·Et est farcire·sagimare implere· Inde verba lia fartoz fartrix·fartio onis·Farcio ꝺponiē Cōfer= cio cis·differcio cis·Infercio cis·inferſi tū·Defercō cis·Refercō cis·Suffercio cis·Et ab oñibꝰ istis de scendūt frequētatiua·Conferto tas·Differto tas· Deferto tas· Inferto tas·Referto tas· Sufferto tas·Farcio et oñia eiꝰ cōpositā sūt actiua·et oñia faciūt ꝑteritū in si·et supinū in tū·formanē eñ a ꝑ terito si·cōuersa in tū· licet qñqz iueniaē ꝑteritum eoz in ciui·et supinū in citū·Item oñia ab eo ꝺposi ta mutāt a·simplicis vbiqz i e·Et ē farcō q̄rte ꝺiu·

Fares iterptaē diuisio.Vñ dictꝰ ē phares q̄ diui sio iterptaē·qz tūc natꝰ ē qñ p linguas terra diuisa

Faretra·a feron qđ est mors·ꝺz hec faretra ·est tre·vbi portanē sagitte·q̄ fereteca·i·mortis reposi toriuz·Quot eñ fert sagittas·tot fert et mortes· Quidā tñ dicūt q̄ faretra deriuaē a fero fers·quia mortes·i·sagittas ferat·sed prīꝰ dictū videtur ve rius·Et hinc faretratꝰ ta·tū·armatꝰ·et instructus faretra·vel q̄ habet faretrā ꝑm hug·Pap·vero dic· Faretra est teca sagittaz·a ferēdo iacula dicta·sic feretrū a ferendo funꝰ·faretra dicta q̄ ferat tetz· id ē·mortē·et coz·penl't·naturaliter·

Farina·a farre·ꝺz hec farina ne· qz ex eo fiat· Vñ hec farmula le·dimi·Et farinaceꝰ cea·ceū·i·de fa = rina factus·Et farinosus sa·sū·i·plenꝰ farina·

Farmula le·dimi.pua farina·et coz·penultimā

Fariseus.a fares qđ est diuisio ꝺz fariseꝰ sea·seū i·diuisus·et hinc quidā heretici dicti sūt phariseī· qui diuisi iterptanē·qz traditōes et obseruatōes le gis quas illi deuterosas vocāt iusticia ꝑferūt·Vñ et diuisi vocanē a populo q̄i ꝑ iusticiā dei·vel quia decalogū legis i mēbranulis scribentes et cōplicā tes eas et ligātes in fronte gestabāt vt religiosi iu dicarētur·et inde phariseī·i·diuisi a populo dicti sūt·Et vt dicīē in histoziis sup euāgelia·Tres erāt secte iudeoz a cōmuni reliquoz vita et opinīōe di stantes·phariseī·saducei·et essei.Phariseī cultu au stero et victu pauco vtebanē·traditōnes suas sta tuentes quibꝰ traditōes moysi determīabāt·picta cia cartaz in fronte gerebant·et in sinistro brachio circūligata·quibꝰ decalogus inscriptꝰ erat qz dixe rat dñs·hec habebis q̄i quid appensū et in māu tua etc̄·et hec dicebanē philateria·a philaxe qđ est ser uare·et thorath qđ sonat legē·Isti etiā maiores fim brias alijs deferētes spinas eis alligabāt·quibꝰ pū cti in deambulatōe memores mādatoz dei fierent· et ꝑ scribi phariseꝰ p ph·grecū·vel p f·latinū· vi

Farma vel farmacon·līgua syroz ·ꝺe in saducei dicitur vnguentum vel medicamentum·

Farmacēticus ca·cum·ꝺz a farmacia· Et scias q̄ tria sūt genera curatōis·Vnū est farmacēticum· a farmacia q̄ est medicamētoz curatō·Secūdū ē die ticū· a dieta qđ est obseruatō legis et vite· Terciū est cyrurgicū·a cirurgia·q̄ ē ferramētoz incisio

Farmacia cie·est medicamētoz medicina·vel do mꝰ vnguētaria·et ꝺz a farma scōm hug·et pap̄·Vl ꝺic q̄ farmacia largo mō ꝺicīē omīs medicia maxīe ꝺpolita·sed stricto mō et ꝑprie farmacia sumiē ꝑ

Farmacopola·farmacon cō ¶medicina laxatiua· ponīē cū pole qđ est vendē·et dicīē hic et hec far macopola pole.i.vnguētoz siue medicamētoz vē ditoz vel venditrix·Vel cōponiē a farma & copoꝰ quod est laboz·vnde farmacopola le.i.vnguētariꝰ qui laborat circa vnguenta·& coz·po.

Farmacus·a farma vel farmacon ꝺz hic farmacꝰ ci·i·maleficꝰ·et hec farmaca ce.vel scōm grecā de clīatōez farmace farmaces·i·mulier malefica·s·ma leficia faciens·

Faros.a fos qđ est lux vel ignis· ꝺz hoc farū ri· vel hic faros et vertiē in latinū et dicīē hic farꝰ ri· turris maxīa iuxta alexandriā in mari· dicta sic·q̄a flamaz ꝺmoicō longe videaē quasi fossoros vel q̄si fosoros· oros visio ꝺz.et inde pharos. quasi foros i·visio ignis·Visus eiꝰ lumīs est ad ꝑnūciandum nauigantibꝰ vada et portꝰ introitꝰ vel portū ibi eē·Hinc etiā quēlibet montē iuxta portū positum et quālibet turrim similiē iuxta portū positā super quē vel sup̄ quā igne accēso posito designabāt na uigantibꝰ ibi eē portū·& itroitū ad portū pharō vocābāt·Vñ & quedā turris in ytalia dicta est fa ros·ꝑter vtilitatē talem·Et hinc etiā in portūcibꝰ machina ad p̄lucendū fabricata faros dicta est·Itē a pharos turri alexandrie quedā ciuitas in egipto dicta est faros· Et pharos ciuitas vel turris q̄ndo qz ponīē ꝑ egipto·vñ iueniē fariꝰ ria·riū·i·egipti acꝰ·& hīc oēs reges egipti dicti sūt pharaones·

Farracū ci·puls ex farre facta vel pinguis cibus generaliter·et dicīē a far farris·

Farrago·a far ris·dicīē hec farrago gīnis·i·stra men vel q̄libet vilis ānona·vel q̄libet mixtura pa buloz·Vñ p̄sius. In tenui farragine mēdax·& hīc facta trāslatōe farrago dicīē multitudo scolariū· quasi despectiue·qz ex diuersis et varijs gentibus sit collecta·Proprie tñ farrago ē herba ordeacea adhuc viridis et granis ad maturitatē adhuc ñ tur

Fartū·a farcio cis·ꝺz hoc fartū ti· ¶gescētibus· qđ & fertū ti iueniē·i·repletō extoz vel ventris· i·caro cōcīsa et minutata qz ea intestina farcianē· id ē·repleanē cū aliaz rez omixtōe·Idē & farcimē ꝺz·Itē fartū est supinū de farcio cis·

Farus ri·in faros exponiē·

Fas·a facio cis.dicīē hoc fas·acīo hoc fas·vocati uo o fas·i·licitū et differt a iure· quia fas est lex di uina· Ius est lex humana·Fas est ꝑ alienū agz trā sire·Nō aūt est ius.Et vt dic̄ prīsc·in tractatu vbo rū·Differētie causa multa solent vel tacerī vel con tra regulā ꝑferī·vt fas gīm nō habet·Nā siue fa cis siue faris vel fasis vel fassis dicamus aliud ꝑōt significare·vide etiā in faux·

Fascenia·a fascis ꝺz hec fascenia nie·i·clausibilis vallacō circa castra et ciuitates·q̄ solet fieri quibꝰ dam fascibus stipulaz et lignoz·

Fasces·in fascis exponiē·

Fascia·a fascis dicīē hec fascia scie· qua tegiē pe ctus·et papille cōprimunē· vel q̄ puer inuoluiē q̄a in modū fasciculi corpus ligat·Vñ fascio scias·i· fascijs inuoluē·et cōponiē diffascio scias· fascijs diſ soluē·Refascio as·itez fasciare vel diffasciare·

Fasciale·a fascia dicīē hoc fasciale lis·i·fascia·et ꝑprie dicīē fasciale·latū cingulum m.quo puer circūli gatur in fascijs·et ꝑdu·penul·

Fasciculus li·dimi·ꝑuus fascis·penul·cor·
Fascino nas·a fascis vel fascia ·dicit̃ hic fascinus ni.i· incātatō ·qz in quibusdā fasciculis vel fascijs herbaꝝ soleat fieri ·et hoc fascinū ni·ꝑ eodē· fascinus etiā dicit̃ priapus·ꝙa quibusdā fascijs solebat olim iuuoluī cū carerēt bracis·et a fascinus dicit̃ fascino nas·i·icantare quasi adulādo ipetere·laudando decipe· Vñ ad galath̄·Quis vos fascinauit veritatī nō obedire·vbi dicit glosa·Quis vos fascinauit·i·decepit veritati nō obedire·Veritas em̄ se ingerit vobis et vos ei nō creditis· Et quis vos ita fascinat ꝑ simile hoc dicit·q̄i dicat vt qō ante oculos est nō videatis·sicut magicis ludificatōnibus aliter quedā oculis hoīm oñdunt̄ q̄ sint·et dicunt̄ illa fascinatōnes·Dicit̃ etiā fascinus siue fascinatō vulgo q̄ nocet infantib?·dicunt̄ em̄ quorūdā oculi visu vrentes· et hinc eoꝝ actus fascinatō dr· et ꝑt fieri vt huic peccato inseruiāt demones·similit̃ inuidia tanꝙ fascin? vrit·Inuid? em̄ nō modo sibi nocet cū aliena felicitate tabescit sed etiā his quibus aliq̄ bona esse incipiūt·vñ in libro qui sapiēcia salomonis inscribit̃ dr· Fascinatō malignitatis obscurat bona·Sic factū est vt iuuidi tanꝙ fascinātes nocuerint galathis nup in xp̄o renatis· vt ij dē galathe fidei stomacho nauseāte·cibū spūs euomuerīt· et cor·pnl̄t·fascino·vñ virgilius in bucō·Nescio qs teneros oculo michi fascinat edos·

Fasciola le·di·pua fascia·q̄ vulnera ligantur·
Fascis ·a facio cis· dicit̃ hic fascis scis·i·onus· et plāliter hi fasces fasciū·i· insignia honoꝝ· et qñq; ipi honores dicunt̄ fasces· q̄i a fascib? lignoꝝ· ꝙa graues sūt pondere dignitatis et autoritatis·scōm hug̃·Pap̄·etiā dicit· Fasces fasciū dignitates cōsulares·Fascis colligatō lignoꝝ ad deportandū collig̃atoꝝ· vnō versus·Pōdera sūt fasces· fasces dicūtur honores·
Fase·i·trānsitus dñi·Nota ꝙ q̄rtadecima die primi mensis ad vespam comedebāt iudei agnū paschalē· et nox illa dicebat̄ fase·i·trānsitus dñi·sicut dicit̃ in hystorijs sup exod̄·xij·ca· qz in ea trānuit angel? per egiptū·pcutiēs primogenita ab hoīe vsq; ad pec?· et trānsiuit sup tecta hebreoꝝ limita sanguīe·et aggressus ē iter transeūdi israhel ab egipto· Itez quia ait dñs· Diem hanc habebitis solennē et in monimētū in gnatōibus vestris cultu sempiterno septem dieb? azima comedetis·Prima dies erit sancta et venerabilis·sil'iter septima·nil opis facietis in eis exceptis his que ad vescendū ptinēt·pap̄·etiā dicit·Fase trānsitus vel trānscensus dr qz eadē nocte dñs ꝑ egiptū trānsiuit·et cūcta primogenita egiptōꝝ ꝑcussit vide in pasca·et acuit penl̄t·fase· et pōt etiā scribi ꝑ ph·phase·Hic nota ꝙ in veteri testamēto erāt de cē festa·scz sabbatū·neomenia·fase·penthecoste· festū clangoris·festū ꝓpiciatōis·scenophegia· encenia·iubileus et furim·Sabbatū iterpretat̄ quies· et ꝑt dici festū dñi·qz deus quieuit in eo. De hoc plenī? dicā in suo loco·Neomenia sonat iuocatō lune·de hoc require in suo loco·Fase·i·trānsit? dñi·de hoc dictū est·Pēthecoste sonat q̄nq̄gesim?·vel pē thecosten ipa q̄nq̄gena diꝝ·q̄bus cōpletis vltim? dies dicebat̄ festū penthecostes·fiebat autē in memoriā date legis·q̄ in q̄nq̄gesimo die ab exitu de egipto est data·Eadē etiā solēnitas dicebat̄ festum ebdomadaꝝ ·qz supputatis septē ebdomadis ab altera die asimoꝝ fiebat· Dicebat̄ em̄ festū primitiaꝝ qz tūc offerebanē de nouis frugib? duo panes· De hoc etiā vide in pēthecoste·Festū clangoris vel tubaꝝ· erat prima die mēsis septimi· simul cū neomenia· et ita duplex solēnitas erat in prima die mēsis septimi·scz festū clangoris vel tubaꝝ et neomenia Vñ illud·Buccinate in neomenia tuba·in quo buccinabat̄ cornibus pecorinis· qz ea die liberatus erat ysaac ne imolarēt̄·pecore ꝑ eo substituto· Dicebat̄ etiā festū septimanaꝝ vel sabbatū mēsiū quia mēsis septim? fere erat tot? solēnis· Festū ꝓpiciatōnis · erat decima die mensis septimi·i· septēbris· quia redijt ea die moyses ad iudeos referēs eis deū placatū sup offensa vituli cōflatilis· Eadē die ieiunabāt hoīes et iumēta·et pueri septēnes· a vespa vsq; ad vespaz ꝑ memoria mortuoꝝ·Vñ etiā dicebat̄ dies afflictōis·Dicebat̄ necnō dies expiatōis·qz eo die sanguīe vitule rufe expiebat̄ tabernaculū et altare et fiebat cinis ex ea·ad expiatōem imūdoꝝ· et ipsi expiebanē a pcūs ipius anni ꝑ emissionē hirci apō pei·Scenophegia erat q̄ntadecīa die septēbris· qō sonat fictō tabernaculoꝝ· in q̄ ꝑ septē dies habitabāt sub vmbraculis in memoria q̄dragīta annoꝝ in quib? in deserto sub vmbraculis fuerūt seu tabernaculis ·Vñ et festū tabernaculoꝝ solet dici· et ꝑ telabat̄ septē dieb?·quarū prim? et vltim? solēnes erant·Octau? etiā dies erat solēnis nō quia ō scenophegia esset sed ea die cōueniebāt ad faciendam collectā forte in vsus paupeꝝ vel in alios vsus cōmunes·vñ et scenophegia legit̃ q̄ñq; festū eē octo dieꝝ· De hoc etiā vide in scenophegia de s·litera · Encenia sonat noua festa·sicut dedicatōes eccīaꝝ· vide sup̄ in encenia·Iubile? erat ānus remissionis et gaudij· De quo dicā in suo loco·Phurim·i· sortiū·erat festū ꝑ victoria hester·quā būit de aman de quib? dicit̃ hester·ix· Isti sūt dies quos nūq̄ deleuit obliuio &c̄·vt habeē plen? hester·ix·

Faselus li·fe·ge·dr a fase qō iterptat̄ trānsitus·& est phasel? pua nauis habilis ad transeūdū huc et illuc · faselus etiā dicit̃ q̄dam īsula grecie·vnde hic phaselus li·qōdam gen? legumīs·qō plurimū abūdat in illa īsula·vel quia primū inde allatū est·et in de faseolus li·dimi·et hoc faselariū larij ·herba fasele li·vel loc? vbi abūdat·et ꝑdu·pnl̄t·phaselus·vnō in doctrinali dicit̃· E sup l·longā dabim? ꝓbat ec ce phaselus·et scribit̃ tantū ꝑ vnum l·

Faseolus li·dimi·in fasdus est·
Fasianus·Hec fasis sis·vel fasidis·quedam insula grecie· vñ hic fasian? ni ·q̄dam auis·qz inde primū asportat? ē· vel dr fasian? ·q̄i fagian? ·a fagin quod ē comedē·qz ei? caro suauis ē ad comedēdū·et pō·
Fasma ·a fasmos dicit̃ hec fasma ꝙ pnl̄t·fasian?· me·et hoc fasma tis·i·apparitō ꝓprie vana et incerta vt in nocte ·et hinc q̄dam fabula menandri dicta ē fasma a q̄dam apparitōe· vide eē in fantasma·
Fasmos grece·apparitō iterptatur latine·
Fassio onis·fe·ge·i·cōfessio a fateor teris·fassus sum·Quidr? in epy· Da veniam fassi michi nō mu
Fastidio dis·dui·dire·i·horrē ꝙ nera tanti · spnere·cōtemnē·tedē ·vnde ỽbalia et hoc fastidiū dij·i·suphia vel tediū· vnde fastidiosus sa·sū·i· supbus vel tediosus·vnde hic fastidiosus si·vnō hec fastidiositas tatis· fastidio actiuū ē cū oīb? suis cōpositis siq̄ habet·et deriuat̄ fastidio a fast? tus· qō est supbia· Quidam tñ dicunt fastidiū esse pri me impositōis·et inde fastus·
Fastigatus ꝑ fastigiat? ·in fastigiū vide·
Fastigiū gij·i· sūmitas·altitudo·honor· Et inde fastigiolū li·dimi·et fastigio as·i·exaltare·sublimare·vnde fastigiatus tus· Et fastigiat? ta·tū·i· ele

uat?·et alcus· et deriuaē a fastus ·qđ est supbia · Et iueniē p sincopam fastigatus p fastigiatus· et ve dicīē in grecismo· Sūt fastidia tedia· sz fastigia

Hastuosus·a fastus tus·qđ est supbia ōz celsa· fastuosus sa·sū·i·supb?·et compaē fastuosus siōr·sim?·vñ fastuose ius·sime·aduerb·Et hec fastuosi tas tatis·i·supbia·elegantia·elatio·

Hastus·a fas dicīē fastus ta·tū· et fast? dies dicitur licit?·in quo licebat romanis negocia agē·causas exercere·vel aliq̄d tale·Nefast? vero dies dicīē q̄i illicit?·qz illicitū aut quasi nefas erat in illo die p̄dicta agē·qz in illo die male cōtigerat romanis ·et dicīē nefastus a nefas·fuit siquidē vetus cōsuetudo apud romanos·vt q̄scūq; aduersitates siue prosperitates sustinerēt eas ī fastis ānotari facerēt·Illos ergo dies in quib? sibi male cōtigerat celebrabāt nō causa solēnitatis· sed timore infortunij·et vocabanē nefasti·Sed illi in quib? bene sibi cōtigerat vocabātur fasti·q̄i liciti qz in eis licebat eis cās agere·et huiōi·vel qz in eis fabaē ius·et hīc quidā liber ouidij·in quo tractaē de fastis et nefastis diebus a digniori ītitulaē liber fastoz·Hinc etiā ānales libri in quib? scribebanē facta romanoz totius anni·similit a digniori p̄te dicti sūt fasti·Inuenīē etiā hic fastus tus·q̄rte declinatōis p ānali libro·Vñ lucan? in x ·Nec meus edoxi vinceē fastib? annus·Sed magis ꝑprie p libro ānali est scōe declinatōis fast? sti·Nā p supbia ē q̄rte decli·b fast? tus

Hatat? ta·tū·i·fato destinat? et ōz a fato tas·

Hateor teris·fassus sū·fateri·i·maīfestari quasi te neor fari·Fateri coactōis ē et nēcitatis· fatemur eī coacti·Sed cōfitemur et maīfestam? volūtarij· p dim? p̄cio vel aliqua utilitate sperata ducti· Item fatemur mala·maīfestam? bona·p̄dim? quesita·Sz hec distinctō qñq; confundīē·et utimur istis verbis indifferenē·Fateor cōponīē cū cō·et ōz cōfiteor·Itē cū dis·et dicīē diffiteor·Itē cū in·et dicīē infiteor ābo p negare·Itē cū p·et dicīē p̄fiteor·Itē cū re·et dicīē refiteor·Fateor et oīa ab eo cōposita sūt deponētia et faciūt supinū in sū·Itē oīa ab eo opposita mutāt a sui simplicis in i·in verbo·sed in supio & in pticipio in e·et cor·fa.fateor·Vñ oui·de fine titulo·Cōfiteor si quid p̄dest delicta fateri·

Hatidic? ca·cū·i·fata dicens·et cōponīē a fatum·et dico cis·et cor·di·sicut & maledicus·

Hatigo gas·gaui·gare·i·fatim agē et abūdanter a fatim qđ ē abūdanter·et ago gis.sed magis videtur ethimologia q̄ cōpositō· et ē actiuū cū oīnib? suis cōpositis·et p̄·ti·A fatigo deriuaē fatigat? ta·tū·i m itinere lassatus·fessus·

Hatim adū·i·multū vel abūdāter· videī affatim

Hatisco scis.cōponīē a fatim qđ est abūdāter · et hisco scis·et ē fatiscere abūdāter hiscere et scindi · vt iste pann? fatiscit rimis·i·scindīē· et fatiscere ē lassari·marcescē·abūdanter aperiri· desinē eē·deficere·Vñ de sancto martino dicīē·Artus febre fatiscentes·Et nota q nos dicim? fatisco cis·sed antiqui dicebāt fatiscor sceris·fess? sū· qđ nos nō dicimus·sed cōponīē defatiscor ceris·defessus sum·et hoc utimur ·vt dixi in defetiscor·

Hatū·a for ris·dicīē hoc fatū ti·et dicūt fatū esse quidqd deus fatur.Vel fatū est tpalis successio vl' euēntus rez a deo p̄uisaz· Et fingūt tria fata·in colo et fuso·et digitis fila ex lana trahēntib? ꝑter trinā variatōez rez·Quedā vero desinūt eē·quedā incipiūt eē·quedā pseuerāt·vel ꝑter tria tpa·sez p̄teritū qđ in fuso iam netū et iuolutū est . Presens qđ inter digitos nētis trahīē·Futurz qđ est in lana que in colo īplicita ē ·et qđ adhuc p digitos nētis ad fusū tanq̄ pens ad p̄teritū traiscendū ē· Et ēdē fatū et fortuna·Sed in hoc differūt·qz fortuna ē in his q̄ fortuitu veniūt nulla palā causa· fatū vero est apositū singulis et statutū. sed hoc alterius sideratōis ē·Scōm vero q̄ntilianū de causis fatū dicīē a facio vel fio·Vñ et ait·Quid ē fatū nisi qđ fit et nō habet causas·Boeti? vero in iij·li·de so·dicit· Prouidētia est ipa diuina ratō in sūmo oī principe cōstituta que cuncta disponit·

Hatū est inherēs reb? mobilib? dispositō p quaz p̄uidētia suis queq; nectit ordinibus · A fatū dicīē fato tas·taui·i·destinare designare·et hic et hec fatalis et hoc le·qđ fato debeē·vñ fatalit aduer·

Hatuo as·aui·i·fatuū facē et dicīē a fatu? · & cōponīē Diffatuo as·i·diuersis mōis fatuare· vel a fatuitate remouē·Infatuo as.i. valde fatuare·et ē actiuū cū omnibus suis compositis·

Hatus ta·tū·i·locut?. vide etiā in for faris·

Hatu? tua·tuū·dicīē a for ris· et dicīē fatu? q̄a impitiā suā ostendit fando q̄quid latet in animo. vel respondēdo ad ītterrogata· Vel ideo fatu? ōz a fando·qz nec qđ ipe fatur· nec quod alij dicūt intelligit·et differt fatu? a stulto·qz stult? est qui p stupozē nō moueē·iniuriā et seuitiā p̄fert· nec vltus ē·nec vllo ignominie cōmoueē dolore·qz stult? ē hebetior corde·Vñ quidā. Ego stultū me extimo fatuū esse nō opinor·i·obtusuz siquidē sensib? ·nō tñ vt ille ·et compaē fatu? magis fatu? fatuissim? vñ fatue magis fatue sime·adū·et hec fatuitas tis·scōm hug·Vel p̄m quosdā fatu? dicīē q̄ fando ostēdit impitiā suā·Stult? vero est q̄ semp p stupozem moueē in nimiā seuitiā in corde nec p̄fert·

Haucō onis fe·ge.in fautor exponīē·

Haudicus ca·cū·pnl't·cor·ē ille q̄ vera dicit cui cuncti fauēt·& videē oponi a faueo faues·vel dico vel dictum·quia eius dictis faueē·

Haueo ues·ui·fautū fauē·i·suffragari·auxiliari·assentire. fauorē dare·& ꝑprie in malo · faueo neu·ē cū oīnibus suis cōpositis·Itē faueo in p̄nti cor·hāc sillabā fa.sed in p̄terito eā p̄doucit.Thobias.Vt legi faueas ·tibi sicut amaris ameē ꝑrim? &ē· & deberet supinū facē fatū·vi·p̄teriti cōuersa in tū·sz addīē u· ad dām de fatū fati sicut & caueo cauicatū. deberet facē .sed facit cautū ad dām huius nominis catus cata catum·

Haui est p̄teritū de faueo ues·& p̄du·primā·Itē faui ē gēus hui? noīs fau? faui·p baista mellis· & tūc cor·primā. vñ versus· Basia plena faui michi

Hauilla.a fos qđ est ignis· das ideo tibi faui. dicīē hec fauilla le·i·scintilla· Sed scintilla ꝑprie ōz accensa·fauilla vero extincta & igne deserta·quia fauilla est extinctus scintille ignis vel cinis· & ōz sic qz p ignē effecta sit ·vñ & ōz fauilla· quasi fos vulsa·vel dicīē fauilla quasi fagilla·a fagin quod ē ꝑmedere·quia ē cibus ignis· vel pot? reliquie cibi

Hauill? li·dimi·puus fauus·Idē etiā ignis· faūl? li·ōz·

Hauissor soris·ē piscator q̄ sp rogat et fauet deo vt sibi bñ eueīat·et ōz a faueo ues·

Haui? fauia uiū·id est·leuis & imponderosus.& dicīē a fauoni? nij·qui dicīē ventus leuis

Hauni·a fando vel fonos·dicti sūt quidam dij siluarū fauni·quia voce nō signis ostēdebant futura in lucis cōsulti a paganis·Hi vulgo incubi vel icubones·a romanis vero fauni·ficarij dicūtur

Hauone⁹ ·a faueo ues·dicīt hic fauone⁹ nij·lenis
vent⁹·qui & zephirus dicī·Et vocāt sic fauonius
qa ei⁹ fauore flores ꝓducunt·et terra germiat·vñ
ouidi⁹·Vsq; sub aduētu spirātis lene fauoni·Vnd
fauoni⁹ nia·niū·et hoc fauoniū nij·leue odiuz·qō
cito transit et cadit ad modū illi⁹ venti·Fauonij eē
olim dicebanē spurij q ex pīe icerto et matre vidua
sūt geniti·et hoc ideo quia q uedā aīmalia fauonio
spiritu hausto cōcipe existimā tur·

Hauor·a faueo ues·dicīt hi c fauor uoris·i·auxiliū
laus·assensus·vñ fauorosus sa·sū·i·fauore plenus·
Idem et fautoz⁹ ria·riū·a fautore·et hic et hec fa=
uorabilis·et hoc le·Et opatē fauorabilis lior·lissim⁹
vñ fauorabiliter li⁹·sime·adū·& hec fauorabilitas·

Haustitudo dinis·m faustus vide· tatis

Haustus·a faueo dr faust⁹ sta·stū·i·felix· cui for
tuna fauet·& compatē faust⁹ tior·sim⁹·vnde fauste
tius·sime·adū·Et hec faustitudo dinis·i·felicitas·
Faust⁹ cōponitē·Infaust⁹ ta·tū·i·infelix cui fortūa
nō fauet·sed semp ē aduersa·et ei nō contingit nisi
male·a faust⁹ dr fauste adū·pspere·felicit·pie·

Hautor·a faueo ues·dicīt hic fautor toris·i·lau=
dator·cōsensor m malo·Et hec fautō onis·laus vel
cōsensus m malo·sicut amicicia cōsensus m bono·
Qdō em est amicicia iter bonos·hoc idē est fautō i
ter malos·vñ fautōsus sa·sū·m malo ꝓsentiēs·et
scribitē p t·fautō et fautōsū nō p c·

Hautorius·m fauor exponitur·

Hautū est supimū de faueo ues·

Hauus faui·mel est m cera·scz brista·et dicīt a fa=
gīm grece· qdō est comedē latine q̄ fagus q⁹ magis
comeditē q̄ bibitē·et cor·fa·sic dixi m faui ꝑterito·

Haux·a fos quod ē vox dicīt hec faux cis·fauces
sūt anguste fistule gutturis·quasi foces·i. voces p
quas vocalis spūs ab ītimo pectore exiliēs sonum
vocis emittit·et dicūtē sic·vel a fūdēdis vocib⁹·vel
q⁹ p eas famur vocesl·Vel fauces dicūtur a fos qō
est acr·q̄ fos capiētes·i·aerē· vel fauces dicunt a
fagīm quod ē comedē·et m hoc fauces dicūtur ma
xille quib⁹ comedim⁹·Et ad similitudiez fauciū di=
cūtur fauces loca stricta et angusta· sicut ē adit⁹
viaz iter altos mōtes·Silit ad sil'itudinē fauciū di
cūtur fauces hostia fluuioz et exit⁹ m mare· quia
locus ille solet eē strict⁹ et angust⁹ ad modū fau=
ciū·vel q⁹ p locū illū aque et naues exeūt sic p fau=
ces voces·Et a faux cōponitē suffoco cas· Et scias
q̄ inuenitē faux p u·et p x·et fas sine u·et p s·i·licitū
et fax sine u·p x·et falx p l·et p x·sicut patet m hoc
versu·Faux est·fasq; licet·resecat falx·fax quoq; lu
cet·Expone faux ē·i·comedit cetera patent·

Haxo·a facio cis·dicīt faxo faxis faxit·i·facē vbz
defectiuū et comicū·et nō habet ampli⁹ nisi prēdi
ctas voces et faxim·Et scias q̄ faxo faxis faxit·qñ
q; accipiunē m vi futuri·qñq; m vi pntis·tā subiun
ctiui q̄ idicatiui·Faxim est pntis tempis sbiuncti
ui modi·accipitē tamē p futuro·

Hax facis fe·ge·i·teda·et dicīt a fos·qō est ignis
quia faciat ignez quasi fos capiens·vel focos faciēs
Inde facula le·dimi·i·pua fax·

Hebe febes·i·luna dicīt a fos qō est lux vl'
claz·et acuitē vltima sillaba·Itē hic febus
febi·i·appollo vel sol·a phos dicīt·Vnde
dicit papē·Febus et febe sol et luna dicūtur· a fos·
id ē·claritate· Febus·i·clar⁹· ab eo qō ē fos·i·lux·
Hug·vero dicit a fos qō ē lux dict⁹ ē sol phebus·
id ē·lucid⁹·et ē quasi adiectiuū· vñ febus appollo
q̄ lucio⁹ da·dū·vel pheb⁹ grece latine ītrptatur
cōis·q⁹ cōiter tempat et frigidos et calidos planē
tas·vñ phebe⁹ bea·beū·et pt scribi pheb⁹ p f· vel

Hebricito tas·pnl't·cor·qō et febricitor· ¶p ph·
taris·iuenitē in depo·ge·i·febrē hre et deriuatē a fe=

Hebricula le·dimi·i·pua febris· bris·

Hebrio febris·id est·febrem habere·dicīt a febris
et a febrio febriscо scis·m choatm̄·

Hebris bris·fe·ge·dicīt a ferueo ues·q⁹ facit ho=
mīez feruē·vel dicīt a frigeo ges·q⁹ facit hoīez fri
gere·Et desinit acūs singl'a·m em·vel m im·vt febrē
vel febrim·et ablatiu⁹ m e· vel m i·vt febre vel fe
bri·etiā acūs pl'alis m es·vel ī is·vt febres vel febris

Hebrua orū·ge·neu· pluralis numeri·i·sacrificia·
et purgatōes que olim solebant fieri p aīab⁹ defū
ctoz·vñ februat⁹ ta·tū·i·purgat⁹·Et februo as·
id ē·sacrificare vel purgare·et hic febru⁹ brui·id ē
pluto·Februi etiā dicūtē manes·q⁹ eis fiebāt huiōi
purgatōes·et a febru⁹ vel febri⁹ dicīt hic februari⁹
februarij·qdam mēsis dict⁹ sic·q̄i sacrificatori⁹ vl'
purgatori⁹ siue purgatiu⁹·q⁹ ī illo mense olim p̄ci
pue fiebant februa p aīmab⁹ defunctoz ipi pluto
ni·vnde februari⁹ ria·riū·

Hebruarius·m februa est

Hebus bi·mas·ge·m febe est expositū

Hecialis·a fed⁹ fedens·dr hic et hec fecialis·q̄ fe
dialis·i·sacerdos·p quē federa fiebāt·vel q̄ bella an
nūciabat· qui pot⁹ dicebatē secularis·Vñ olim fe
ciales dicebanē fediales·q⁹ p eos federa fiebant sic
p seculares bella·Fecialis ergo ꝓprie dicebatē ille q̄
legatōe vtebatē p fedære et pace m hug·Papias
etiā dicit·feciales dicunē p quos federa et bella m
dicebanē·i·sacerdotes·

Hecinīū nij·dr a fex·et dicūtur fecīa mīnuti aci
ni et dure cutis·q⁹ pl⁹ fecis faciāt q̄ alij acīni·

Heco·a fex dicīt feco cas·caui·care·i·fecē facere·
vel fece inficere·Et cōponitē defeco cas·i·purgare
q̄i deorsū a fece ponere· Vñ ꝓpheta· vindemie de
fecate etc·Itē effeco cas·i·purgare· q̄i extra fecem
ponē·ab ex et feco cas·feco cas·p fecē facē neutz
est·p deturpare est actm̄· Cōposita vo ab eo oīa
sūt actiua·et ꝓdu·hanc sillabam fe·

Hecula le·dimi·pua fex·fecula etiā dicitur vua d
cocta vel pinguis·

Heculētus ta·tū·i·fetid⁹·et dicīt a fece vel fecl'a
vel cōponitē a fece et lentos qō est plenū· vnde fe
culent⁹ ta·tū·i·fece plenus vel fetidus·et copatē·
vnde hec feculētia tie·i·fetiditas·

Hecund⁹·a fetus dicīt fecundus da·dū·i·fertilis·
abūdans·q̄i fetūdus·i·fetu vndās· vel quasi fetuz
dans·et opatur·fecūdus dior·dissim⁹·vnde fecūde
dius·sime·adū·et hec fecūditas tatis·fecūd⁹ opoī
tur infecūdus da·dū·i·nō fecūdus sterilis·et a fe
cūdus fecūdo das·i·fecundū facere·

Hedeo des·i·fedū eē·a fedo das dicīt·

Hedero·a fedus deris·dicīt federo ras·i·pacifica
re·fedus firmare·et cōfedero ras·i·ꝺiūgere·colliga
re·vñ verbalia ꝑfederator trix·tio·

Hedo das·daui·dare·i·deturpare·et cōponitē· cō
fedo das·defedo das·i· mūdare vel valde fedare·
Diffedo das·i·diuersis modis fedare vel mūdare·
Effedo das·i·valde fedare vel extra feditatē pone
re·Refedo das·i·iterū fedare· fedo et cōposita ab
eo actiua sūt·et ꝓducūt hanc sillabā fe·Regū ij·li·
xvj·ca·dicīt·vt cū audierit israbel q⁹ fedaueris pa
trē tuū robozenē tecū etc·virgili⁹ m ·iij· eneid·Se
mesam p̄dam et vestigia feda relmquūt·

Hedosus sa·sū·i·fedus da·dū·et compatē fedosus

fior·simus·et deriuaē a fedus da·dū·

Fedus deris·i·pactū vel pax·q̄ fit inter dimicantes·et dicīē a fedus da·dū·fuit vero olim cōsuetudo q̄ cū aliqs vellet imire fed? quedā porca sacrificareē in hūc modū·maior ex ista pte et minor ex alia·siue eēt impator·siue esset rex·siue ali? pūceps tenebāt illā porcam·et ipam pcutiebāt·et turpiter occidebant q̄i dicerēt·sic occidaē ille q̄ a pace resilierit·& inde dictū est fedus·a porca feda & turpiē occisa· c? mors optabaē ei q̄ a pace resiliret· vel ōr fedus a fide Vel dicīē ab hirco et edo f·litera addita·vel poti? posita p h·q̄ habeē in hoc noīe hirc?. et dicīē fedus sic quia hirc? et edus cū porca immolabanē in federe faciēdo·Et fedus p̄uenit pacē· sed federis ptes sūt inducie dicte q̄i dies ocij·vel inducta ocia·& scribīē foedus deris·p oe·dyptongon· Similiē foedero ras·Inueniē fedus da·dū adiectū ·i·turpis·deformis·sordid?·et deriuaē a fedo das & compaē fedus dior·sim?·vnde fedc di?·sime·aduerbiū·& hec feditas tatis·et scribīē p e·solā ppū·tū primā· Vñ versus· Sordid? est fedus p pacto dicito foedus· Iudith xxij·ca·dicīē·fedū est em̄ apd assyrios si femina irrideat virum·

Fedus da·dū·i fedus deris·exponitur·

Fel·a follis dicīē fel·lis·q̄ sit follicul? gestās humorē qui vocaē bilis·& dicīē fel tam folliculus q̄ ille humor·et scribīē p duo l·in gēo·Nam gēus formaē a nēo addita lis·sicut et mel lis·a fel deriuaē felle? lea·leū·i·de felle existens vel amarꝫ

Felena ne·quedā bestia valde timida·scꝫ cerua·et pedē iueniē hec feles indeclinabile·Qui.in quinto meta·Feles soror phebi niuea saturnia iacta·

Felicito tas·fre·est de felico cas·caui·catū· tu· & formaē ab hoc supino felicatu a·mutata in i·breuē·et u·in o·sicut et ab impero ras·impatu a·in i·breuē·& u·in o·fit impito tas·

Felico·a felix deriuaē felico cas.catū·care·i. felicē facere a quo felicito tas·fre·vide in felix·

Felix cis·ge·ois·i·beat?·fortunat?·diues·et dicitur felix·et q̄ dat felicitatē·et q̄ accipit·& p quod daē felicitas·vt felix tpus·felix loc?·& compaē felix cior·cissim?·Vñ feliciter q?·sime·aduerbiū·& hec felicitas tatis·De felicitate phor̄ siue cōtemplatōe dicā in vita·et a felix deriuaē felico cas·i·felicē facē·A quo felicito tas.frequētatiuū·Felix cōponiē infelix·i·nō felix·infortunat?·& sil'iter cōpatur·Vñ infeliciē q?·sime·aduū·& hec īfelicitas·& infelico cas·i·infligē·infelicē facē.A quo īfelicito tas·frequē.et formaē ab hoc supīo īfelicatu·a· mutata in i·breuē·et u.in o·fit infelicito tas·sic̄ volo volas volatu·volito tas·Rogo rogas·rogatu rogito tas·Vt supra ostendi in tercia pte in capitlo de verbo frequētatiuo·Et scias q̄ felix dicīē quasi facie letus·et ē ethimologia et pducit fe·Vñ lucanus in q̄rto·Felix qui potuit mūdi vitare ruinam· Quo lateat iam scire loco et cecera·

Femella le·dimi·pua femina·

Femellari?·a femina dicīē femellari? ri·i·mulierari?·femineis vel femineo opi dedit? vel femineos habēs mores·vel volūtati femine dedit?·et obnoxius·qui alio nomine dicitur vxorius

Femē·a femur dicīē hoc femē mis·et sūt ille ptes femor̄.quibus in equitādo tergis equor̄ adhēm?· vñ et pliatores olim sub femibus amisisse equos dicebanē·vel femē minis·ē coxa femie.Cantico·vi·ca· Et iūctura femiū tuor̄ sicut monilia· vñ hoc femiale lis·brace femiar̄·q̄ tegant femina· Et hic femē dicīē q̄nq̄ pinguedo illa q̄ est in pube mulieris·Et femur dicīē que ē in pube viror̄·hec tñ propietas sepe corrūpitur apud autores vtentes poeticis vocabulis indifferēter

Femina dicīē a fos qđ est ignis·q̄i ignita·quia vehemētius viro ardet et cōcupiscit·vel femina dicīē a fetitate·q̄i fetita·q̄ gnat fetū·et hinc hec femella le·et femmella le·et femmula le·oīa dimi·et femine? nea.neū·et femin? na·nū·res femine· vel pti nēs ad femmā·Itē femina potest eē pluralis nūi p coxis mulier̄·vide in femē mimis

Feminale lis·pdu·pnl't·vide in femē mimis·

Femmella le·dimi.pua femina

Femmin? na·nū.a femīa dicīē·et scribīē p i·in an pnl't·et pnl't·sillaba vt cuius gnis femminimi·Vnde genē·vj·ca·dicīē·Et ex cūctis aiantibus vniūse carnis bina inuces in arcā masculini sex? et femminimi·

Femino nas·aui·dicīē a femīa·et ē femīare· more femiar̄ se habē·et scdm hoc neutr̄ ē et absolutus· vel femmo nas·i·mollē vel femmeū facē·debilitāe eneruare·euirare·et cōponiē effemino nas·i·valde feminare·Femmo et ei? cōposita in hac significatōne sūt actiua·pducūt fe·sicut et femina·Qui·ō arte·Sic ruit ad celebres cultissima femina ludos

Femmula le·dimi·pua femīa pnl'ti·correpta

Femoral lis pnl't·pō·et exponitur in femur·

Femur moris.ge·neu·cor·pnl't·gti.et sūt femora ab īguine vsq̄ genua.dicta a femīa·q̄ ibi sit distinctio eius et viri. vel femur ē coxa virilis ppie·vnd hoc femorale lis·brace viror̄ q̄ femora tegāt. Sed femē ē coxa ppie femie·vñ et femur dicīē q̄nq̄ piguedo que ē in pube viror̄·sicut femē pinguedo q̄ ē in pube mulier̄·Hec tñ ppietas apud autores sepe corrūpiē·Et scias q̄ femur et gen? et stirps ōr·

Fendo dis·nō ē in vsu·sed oponiē defēdo dis·sū·su·Inde defēso sas.frequē·Itē cōponiē infēdo dis·di·sū·Et inde infēso sas·frequē·Itē offendo dis·di sū·su·Inde offēso sas·frequētatiuū

Fenor̄·a fenus dicīē fenor̄ aris·Et in eodē sensu iueniē fenero ras·i·mutuare vel mutuari·scꝫ dare ad vsurā·vel accipe·est em̄ dantis et accipientis et qui dat mutuo·et qui accipit fenaē·Vnd hic fenerator toris·qui dat et qui accipit fenus·quasi fenoris actor·et feneratori? toria·torium·fenero vel fenero raris·cōponiē·Cōfenero ras·vel confenero raris·i·simul fenerari·Defenero ras·vel defenero raris·i·ditare vel ditari·vel valde fenerari· vel deseruire·vel a fenore remouē·Refenero ras· vel refenero raris·i·iter̄ fenerari· Et nota q̄ fenero vel fenero iueniē etiā p diungere vel ligare·fenero ras·cū oīb? suis cōpositis est neutr̄·Sed fenero raris·est depo·cū suis cōpositis. Tamē fenero ras·q̄n stat p coniungē vel ligare·& defenero p ditare·sunt actiua.

Fenestra stre·ōr a fos quod est lux·quia lucē ferat·vel quia p eā videam? foris lucē·vnde et fenestra dicīē quasi ferēs nos extra·vel fenestra cōponitur a fos et mīstro·q̄ ministrat lucē domui·et sūt ppie fenestre quib? exterior ps angusta ē·sed īter ior diffusa·et hinc fenestrella le·dimi·i·pua fenestra·et fenestratus ta·tum·et fenestro stras·i·fenestras facere·vel fenestras p̄parare

Feniceon grece latine dicīē rubeū·vnde feniceus cea·ceū.i·rubeus·vnde feniceā vestem dicūt greci quā nos coccineā dicim?·vñ punice? cea·ceū·i·rubeus·quasi fenice? ·et hic et hec fenix cis·i· homo rubeus·q̄ ergo illi ex vicinitate solis sūt punicei

seu fenicei dicti sunt fenices· Vnde etiam qr ipsi
primi inuentores literaꝝ fuerũt·adhuc capitales lite
ras rubeo colore·i· minio vl' vmilione scribi?·vt co
lore repsentem? illos fuisse inuentores literaꝝ· &
ab eis terra quã coluerũt dicta ẽ fenicia cie· vnde
hic et hec fenix cis·gentile·scz quicũqz ẽ de terra il
la·siue sit rube? siue nõ· Et fenice? cea·ceũ·in eodẽ
sensu·Icẽ a fenicea dicit penus na·nũ·subtracta a=
spiratõe· si phenicea scribaẽ p ph· vel mutata f· in
p·si scribaẽ p f· Et a pen? mutata e·i u·fit pun? na
nũ·Vnde punic? ca·cũ·& hinc punice?·cea·ceũ·oĩa
in eodẽ sensu·Et nota diligẽter qp peni·puni et pu=
nici·et punicei ·dicunẽ tam illi de punicea qp car=
thaginẽses et africani· Dido qdã q fuit de tiro et
sidone ciuitatib? fenicie fugiẽs fratrẽ suũ pigma=
lionẽ venit in africã cũ magna multitudie suoꝝ cũ
quib? cartaginẽ edificauit·& hinc cartaginẽses di=
cti sunt peni vel puni vel punici vel punicei·et ter
ra cartagini adiacens·dicta ẽ punica· Iñ postea ã
pliata est appellatõ·et dicta ẽ gñaliter africa ter=
ra punica· Et africani dicti sũt punici peni vel pu
ni· Vñ et qdam gen? malorꝝ dicit malũ punicũ·qr
de illa regione fuit allatũ· vel qr ibi plurimũ abun
dat·vel qr grana habeat rubea· Item a feniceon hic
fenix cis· quedã auis arabie·de qua dicã i suo loco
Vñ fenice? cea·ceũ·qd ptinet ad fenicẽ·vel res fe
Heniceus cea·ceũ·in trib? significatõib? nicis·
iueniẽ·Naꝝ fenice?·i·rubeus a feniceon· et fenice?
·i·de fenicia·et fenice? cea·ceũ·qd ptinet ad fenicẽ
auẽ·sicut pleni? dixi in feniceon·et potest scribi p
ph·vel p f·indifferenter·
Heniciũ cij·ẽ herba fullonũ q nigrã facit tinctu
rã· Vñ ysa·lxx· Si fũmt pcã nostra quasi feniciũ·
Heniculũ·a fenũ dicit hoc feniculũ li·pnl'ti ·cor·
vel hoc feniculũ ·qr tirsus hui? herbe et radices a=
cuũt visũ· Vñ et feniculũ dr quasi oculorꝝ fenũ·vl'
dicit sic·qr hec herba ẽ calida et sicca·
Henix cis·cõis ge·i·homo rube?·a fenice? dicit·
Itẽ fenix dicit a fenicia·et tũc ẽ gentile·i· homo de
fenicia·et in istis duab? significatõnib? est cõis ge·
vt dixi in feniceon· Itẽ a feniceon qd est rubeũ dici
tur hic fenix cis·mas·ge·pnl't·ppu·quedã auis ara
bie·de qua dicit ambro·in exame· Fenix qdam auis
in locis arabie phibeẽ degere· atqz ea vsqz ad an=
nos quĩgentos longeua etate pcedẽ·q cũ sibi finez
vite adesse adũterit·facit sibi thecã de thure et mir
ra et ceteris odorib? in quã impleto vite sue tpe
intrat et moriẽ·de cuius humore carnis vmis exur
git·paulatiqz adolescit ac pcessu statuti tempis in
duit alaꝝ tegmina·atqz in supioris auis speciẽ for
mãqz repatur· Doceat nos igiẽ hec auis vel exem
plo sui resurrectõem credẽ·que etiã sine exemplo
et sine ratõis pceptõe ipa sibi insignia resurrectõis
istaurat· et vtiqz aues ppter hoĩem sũt· nõ homo
ppter aues· Sic igiẽ exemplo docet nos qp auctor
et creator oĩm sanctos suos pire in ppetuũ nõ pa
tiaẽ·qr auẽ vnicã pire nõ est passus·resurgentẽ sñ
semie voluit eã ppagari· Isidorus etiã xij·ethimo·
dicit· Fenix arabie auis dicta·qr colorẽ feniceũ hz·
vel qr sit in toto orbe singularis·et vnica· Naꝝ ara
bes singularẽ fenicẽ vocãt hic qngentos et vltra ã
nos viuẽs·dũ se videt senuisse·collectis aromatuꝝ
virgul'rogũ sibi instruit· et ecõuerso ad radiũ so
lis alaꝝ plausu volũtariũ sibi incendiũ facit· sicqz
iterũ de cinerib? suis resurgit·et põt scribi p ph· siue
Hoenũ ni·dicit a fos qd est ignis qr fa p f·fenix·
cile igne accẽdaẽ·vel eo flama facile nutriaẽ ·et scri
bit p oe dyptõgum·tñ scdm vsũ prima vocalis ta
cetur et nõ ex toto scribitur·
Henus noris·ge·neu·i·vsura·sed vsura est lucrũ
de capitali acceptum· fenus vero lucrum de vsura
acceptum· vel vsura est sine determinato tempe·
sicut qui accõmodat xij· denarios p vno denario·
quotquot mẽsibus acceptor voluerit· Fenus vero
ẽ cũ tpe determinato sicut q accõmodat viginti p tri
ginta vsqz ad mẽsem·vñ sen? vocaẽ auidũ· quia q
sic accõmodat semp auet vt illud tpus veniat cito·
Vñ lucan? Hinc vsura vorax auide·qd in tpe sen?
Indifferenter tamẽ qñqz vtũtur autores predictis
vocabulis· Et inde fenere? rea·reum·
Hera re·dicit a fero fers· Et dicit fera oĩs bestia
quia toto corpe ferat· vel qr vtaẽ naturali liberta
te et desiderio suo et volũtate ppria feraẽ· Fere sũt
etiã si nõ seuiũt· Bestie vero a vastãdo dicte sunt·
quia morsu vel vnguib? seuiũt quasi vastia· Ex his
patet qp oĩs bestia est fera·et nõ ecõuerso·sz hoc
distinctũ est sup diligẽter satis in bestia·
Heracul? la·lũ·aliqntulũ ferax·et dr a ferax cis·
Heralis·a feron qd est mors dicit hic et hec feral'
et hoc le·i·mortal'·lugubris·funebris·et ppu·ra·
Heratꝝ tri·dicit a fera re·et sunt feratra tecta sil
Herax·a fero fers dr hic et hec et quaꝝ spissa·
hoc ferax cis·i·fecũdus·abũdans· Et compaẽ ferax
cior·cissimus·vñ feraciter ci? ·cissime ·aduerbium·
et hec feracitas tatis·
Herbeo bes·in ferueo ues·exponitur·
Herculũ·a fero fers dr hoc herculũ li·i· missoriũ·
Herculũ etiã dicit mẽsa·sup quã ponũtur fercula·
Itẽ herculũ etiã dr vasculũ in quo portaẽ herculũ·
vñ salomon in ca·n·Herculũ fecit salomon rex de li
gnis libani·scdm hug· Papias vo dicit· Herculum
discus·mẽsa edẽtiũ·aut vasculũ missoriũ ĩ quo epu
Here·aduerbiũ·i·ppe vel iuxta·et dr qle ferũtur·
a fera·Cũ em toto corpe fere feranẽ sũt magne ce
leritatis·quattuor quippe pedib? vtunẽ· sed celeri
b? omia iuxta sũt·et ideo fere opetenẽ ponit pro iu
xta vel ppe·Itẽ fere·i·pene ferme·vide in sanus·
Herentari?·a fero fers·dicit hic ferentari? rij·i·
vexillifer·vel fundibulari? vel sagittari? qr ferat ar
cũ·vñ ambrosi? sup egisippũ·Sed vt solet in feren
tarior pliis plura vulnera qp neces iferebantur·
Heretꝝ·a feron qd est mors dicit hoc feretꝝ tri·
qr ferat mortuũ· Qr aũt dicit feretꝝ qi ferés atrũ·
ethimologia est· Quidã tñ volũt deriuari feretꝝ a
fero fers·qr ferat mortuos· Alij dicũt feretꝝ dici·
qr ferat tectꝝ·i·mortuũ·sz potiꝰ ẽ ethi·qp opositio·
Heria·a ferio feris·dicitur hec feria rie· cessatõ ab
opẽ seruili· vnde et feria dicit festiu? dies· in quo
cessare debem? ab opibus seruilib? in qua sola res
diuina debet geri·et dicit feria a feriẽdis victimis
et scdm hoc soli festiui dies dicunẽ ferie ppie in q
bus sacrificia pcipue solent fieri· Sed quia qualibz
die debem? cessare a vitijs· Inde ẽ qp quilibz dies pt
dici feria·vel feria dicit quasi faria·a fando·quia in
creatõe mũdi p singulos dies fabaẽ de? · In prima
em die dixit de? · Fiat lux· In scda die dixit· fiat fir
mamẽtũ·et sic in alijs·vel dicit a fando feria·quia
in ferijs est nobis tpus fandi in diuino vel hũano
officõ·et scdm hoc quilibet dies pt dici feria· Scdz
ergo osuetudiem xpianorꝝ sic appellandi sũt dies·
Dies solis prima feria·vel dies dñica· Et dies lune
secũda feria·et dies martis tercia feria·et dies mer
curij qrta feria·et dies iouis quita feria· et dies ve
neris sexta feria· et dies saturni septima feria· Et ẽ

ſenſus duplex·quia vero dies ab initio habitus eſt
ferialis·Ideo dies dñica nũcupaẽ prima feria· quia
primus dies eſt a feria·i·a ſabbato quod feriale ſo=
let eẽ· Dies lune·diciẽ ſecũda feria. qz ſcõus eſt a
feria i·a ſabbato·et ſic de ceteris· Vel dies dñicus
diciẽ prima feria·qz eſt prim9 dies ſeptimane·que
eſt feria·et ſic de ceteris· Qualiẽ dies ẽm hebreos
et gentiles appellanẽ·dicã in ſabbatum·

Feriat9·a feria diciẽ feriatus ta·tũ·i·feſtiu9·Pro
prie quidẽ dies feriati vocanẽ·qbus res diuina fit·
et abſtinẽ etiã opz̃et hoiem a litib9 et opib9 ſuili
Ferimus·a fera·diciẽ ferim9 na·nũ.poſ ¶bus·
feſſiuũ·& hec ferima ne.i·venatõ·Vñ virgili9· Im
plenẽ veteris bachi pinguiſqz ferime·

Feno ris·caret p̃terito et ſupino· ſed mutuat ea
a pcutio tis·quod ẽ eiuſdẽ ſignificatõis ſecũ.et fa=
cit pcuſſi pcuſſũ.et cõponiẽ ferio referio ris·i·ite
rũ ferire· vel retro ferire·Ferio cũ oñib9 ſuis com
poſitis ẽ actiuũ·et coz·primã·et eſt quarte cõiuga=
tõnis·Vñ ouidi9·Ipaqz ceruleis carta feriẽ aquis·
Horati9·Nõ ſp feriet qõcunqz minabaẽ arcus·

Ferio as·qõ poti9 ferioz aris·dicitur·i·ceſſare ab
opib9·vel ſolẽniſare·et eſt ferio neutr.ſed ferioz õ
po·cũ ſuis cõpoſitis ſiqua habet· et diciẽ ferio vel
Fermentũ ti·i·zima·a ferueo ues· ¶ferioz a feria·
diciẽ·qz excreſcat·vñ fermẽtatus ta·tũ·Vñ qdam
panis diciẽ fermẽtat9·i·fermẽto corrupt9·& fer
mẽto tas·i·fermẽto corrũpe·& qz patr fermẽti to
tam maſſã paſte corrũpit·Ideo qñqz poniẽ p pec
cato·qz etiã paruũ mortale magnã maſſam virtutũ
mortificat·quia q̃ in vno offendit fact9 eſt omniũ
Fero fers·tuli latũ·verbũ anor ¶re9·teſte apl̃o
malũ·corr·primã tam in pñti qm in p̃terito·et iueni
tur in quattuor ſignificatõib9·Nam fero·i·cupio·
Ouidi9·In noua fert anim9 mutatas dicẽ formas·
Fero·i·dico·fero·i·ſuſtineo·vel patior vel tolero·
Et fero·i·porto· Quas ſignificatões iſte vſus indi
cat.Fert patiẽ dicit·fert cupit atqz gerit·Vñ ver=
balia latoz latrix latõ·Fero cõponiẽ cũ ad.et mu=
tata d·in f·diciẽ affero affers attuli·allatũ·i·ferre
ad aliqd·Itẽ cõponiẽ cũ añ·et diciẽ añfero añfers
ãtetuli·antelatũ·Itẽ cũ ab·et mutata b·in u·tm̃ in p̃
ſenti diciẽ aufero aufers abſtuli ablatũ·i·eripe·vñ
verbalia ablatoz ablatrix ablatõ·Item cũ cõ·et diciẽ
cõfero cõfers otuli collatũ·Et ſcias qm mala irrogã
tur ſed bona pferunẽ·Itẽ cũ circũ et diciẽ circũfero
circũfers tuli latũ·Itẽ cũ dis·et diciẽ differo diſtu
li·dilatũ·Itẽ cũ de·et diciẽ defero·defers·detuli õ
latũ·Itẽ cũ ex·et diciẽ effero effers·extuli·elatũ·Itẽ
cũ in·et diciẽ infero infers·intuli·illatũ·Itẽ cũ p̃·
et diciẽ p̃fero p̃fers· tuli latũ·i·anteferre vel p̃po
nere·vñ p̃latus ta·tũ·Itẽ cũ p.et diciẽ pfero ptu
li platũ·i·loq̃ vel generare.Itẽ cũ p·et diciẽ p̃fero
tuli·latũ·i·pati·ſuſtinẽ·vel pfecte ferre· Itẽ cum
ob·et diciẽ offero offers obtuli oblatũ·i· vltro p̃be
re vel obuiã recipiẽti ferre·et mutaẽ b·in f· in pñti
Vnde hec oblatõ onis·Itẽ cũ re· et diciẽ refero re
fers retuli relatũ· qõ multa ſignificat· Itẽ cũ ſub·
et mutata b·in f·in p̃ſenti ·et b·in s·in p̃terito ·et
diciẽ ſuffero ſuſtuli ſublatũ·i·pati. vel ſurſũ ferre
et eleuare. Itẽ cũ trans·et diciẽ trãſfero tuli.latũ·
tranſferre· id eſt ·vltra ferre· vel de vno loco ad
alium ferre· Et nota qm fero et omnia ſua compoſi
ta faciunt frequentatiua a ſupino · vt lato latas·
ablato·tas·collato tas·dilato tas· Itẽ nota qm fero
accipit p̃teritũ mutuo a tollo tuli· vel de tulo qõ ã
tiqtus erat i vſu·Et ſiliter accipit ſupinũ mutuo a
lato tas· quod mõ eſt frequẽtatiuũ ei9· ſed accipit
illud nõ integr ſcz latatũ· ſed ſincopatũ ſcz latũ·
Cõpoſita vero a fero ſiliter accipiũt p̃teritũ et ſu
pinũ a compoſitis eor·Itẽ nota qm fero et oñia ab
eo cõpoſita ſũt actiua·exceptis defero p honorẽ i
pendere·et differo p diſtare. et refero p diſtare·
vel p̃poſſe·q̃ ſunt neutra in iſtis ſignificatõib9· ſed
in alijs ſũt actiua ·Et oñia faciũt p̃teritũ in tuli·
et ſupinũ in latũ·et oñia ſũt anomala·i·nulli9 cõ
iugatõnis regularis·

Ferocia cie·fe·ge· idẽ eſt qõ ferocitas· et dicitur
a ferox cis·Vñ martialis.Pitagorici edocuerũt fe
rociã aĩmi cũ tibijs mollire·et in himno martij le
gũt quidã·Hi p te furias atqz ferocias calcarunt
Ferocio cis·ciui·cire·i·ſeuire vel deſpicẽ ¶hoim
vel faſtidire·et deriuaẽ a ferox cis·
Feron grece latine dicitur mors·
Feronia nie·qdam fons vel palus·et diciẽ a fero
fers·qz cõferat vtilitatẽ bibẽtibus·et hec ferocinia
nie.or dea illius aque vel fontis·
Ferox cis;in ferus exponitur·
Ferrari9 rij· qui in ferro opaẽ·vel qui ferrũ equi
facit·et deriuatur a ferrum·
Ferreẽ ẽ p̃teritũ ipfectũ ſubiũctiui de ferrer ris·
Vnde dicendũ eſt p̃terito ipfecto cũ ferrer reris·
vel rere·reẽ·et ita in cõpoſitis vt auferreẽ·deferre
tur.inferreẽ·offerreẽ·et ſic de alijs ſimilibus·
Ferro·a ferro p metallo fit ferro ras·raui· qõ ſi
militẽ poteſt fieri a ferro equi·et ẽ ferrare·ferro ali
quid p̃parare·ornare· et cõponiẽ cũ ad· et diciẽ af
ferro ras·raui·rare.i·iuxta vel valde ferrare·Item
cũ ab·b·mutata in v·et fit auferro ras·raui·i·ferr
auferre·vel amouẽ·Itẽ cõferro ras·i·ſimul ferrare
deferro ras·i·valde vel deorſũ ferrare·vel ferr re
mouẽ et extrabẽ·Itẽ efferro ras·i·deferrare· Item
inferro ras·i·ferr itromittẽ·et p̃prie vſq̃ ad imũ·
Itẽ p̃ferro ras·i·ante ferrare·Itẽ referro ras·i·iterr
ferrare·vel retro ferr remouẽ ·i·deferrare· Itẽ ſuf
ferro ras·i·ſubtus vel poſt vel parr· vel i ſupficie
ferrare·Itẽ trãſferro ras·i·vltra vſq̃ ad aliã p̃tez i
mittẽ ferr·Ferro cũ oñibus ſuis opoſitis eſt actm̃
et ſcribitur p geminum r·
Ferrugo·a ferr·diciẽ hec ferrugo ginis·i· ferri ru
bigo·Et hec ferrugo diciẽ quidã color ſimilis ferro
et eſt purpure ſubnigre·et fit in hiſpania· vnõ fer
rugine9 nea·neũ·de ferrugine exiſtẽs.et ferrugino
ſus ſa·ſũ·plen9 ferrugine·et poteſt compari·
Ferr.a far ris·diciẽ hoc ferr ri·quia farra·i·ſemi
na frugũ terre cõdat·vnde ferre9 rea·reũ·i· de fer
ro exiſtens·Item a ferr diciẽ hoc ferramẽtũ ti·i·in
ſtrumẽtũ ferreũ et accipiẽ collectiue· et hoc ferrũ
ferri·p ferro equi·quia ex puro fiat ferro·et in tali
ſignificatõe ferr habet pluralitatẽ· Et ſcias qm pur
gamẽta ferri ſũt rubigo·et ſcoria·Itẽ iueniẽ hic fer
rũ ri.maſ·ge· p ꝓpõ noĩe viri· quia q̃litas vocis
eẽntiã rei nõ mutat·Poteſt etiã declinari hic ferr9
ri·&ita de cõſimilibus dicas·
Fertilis·a fero fers·or hic et hec fertilis et hoc le
is ẽ.abũdans·multa ferẽs· fertilis agez ẽ· fructuo
ſus vero eſt q̃cunqz cõpendio eſt· Et compaẽ ferti
lis lior·ſimus·vnde fertiliẽ li9·ſime·adũ. Et hec fer
tilitas tatis·et coz·pnl̃t·fertilis·
Fertũ·a fero fers deriuaẽ hoc fertũ ti.i· oblatõ q̃
altari offerẽ·et poſtea a pontificib9 ſacrificaẽ.Itez
fertũ quãdoqz poniẽ p fartũ·vt dixi in fartum·
Ferueo·a form9 quod ẽ feruẽs or feruo is·et fer
ueo ues·q̃ fermeo.i·bullire·ſcatere·calefieri·eſtua

re· Et ponit̃ sepe seruẽ ꝑ frequẽtare· sic̃ ecõtrario frigẽ ·ꝑ cessare ·quia cũ locus aliqs frequẽtat̃ calcando videt̃ calefieri. sic etiã frigẽ cũ non frequẽtat̃ Qz aũt dicit̃ ferueo q̃i fos habeo ethimo ·est· & habent idem ꝓteritũ feruo & ferueo· scz feruiui· sed frequẽtius ꝓferẽ ꝑ sincopã ferui· vt dicit hug· ꝑsetñ dicit q ferueo & feruo habent idẽ ꝓteritũ scili cet ferui· Vnde hic feruor oris· Itẽ a ferueo mutata v· in b· dicit̃ ferbeo bes· bui· in eodẽ sensu· & qõ libet istoꝝ cõponit̃· & dicit̃ cõferueo ues ·et cõferuo uis· et cõferbo bes· i· simul feruẽ Itẽ deferueo ues· & deferuo uis· & deferbeo bes. i· valde feruẽ· vel deorsũ a feruore esse vel cessare· Item efferueo ues· efferuo uis· & efferbeo bes· ꝑ geminũ f· qz mutat̃ x· in f· Itẽ inferueo ues· inferuo uis· & inferbeo· bes. i· valde & intus feruẽ· & ab oñib9 istis sũt in choatiua· scilicz feruesco· feruisco· ferbesco· & sic de alijs· Ferueo· & feruo uis· & ferbeo· & eoꝝ cõpositi oñia sũt neutra et carent supinis·

Heruidus· a ferueo ues· ꝛ feruidus da· dũ· i· calidus & iracũdus· & cõpatur feruidus dior· dissim9 Vñ feruide dius· dissime· adũ· & hec feruiditas tis·

Herula· a ferio ris· dicit̃ hec ferula le· pnl· cor ·qõ dam gen9 herbe· et palmatoriũ inde factũ dicit̃ ferula· Dicit em̃ cornut9 q ferula est gen9 feniculi qõ crescit in monte gargano· & inde afferẽ a pegnis in modũ retorti baculi qõ est tam calide nat̃e· q cũ auster flat q̃ siliter est calid9· fit quidã pflict9 & cõfractõ inter herbas illas· & inde ꝓcreat̃ ignis adeo magn9· q qñqz cõburit̃ tota regio ·a qua cõbustione beata agatha siculos & romanos liberasse legit̃· De hoc genẽ herbaꝝ faciũt doctores palmatoria· & leuã manũ discipulorũ verberãt· qz cor hoĩs a leua ꝑte est· Cũ aũt circa illud sanguis ꝯgelat̃ et obstat aĩo ne possit vez decernẽ· calor illa p cussione excitat9 vsqz ad cor p arterias descẽdens calefacit sanguiem cõgelatũ et ita ex aĩo cecitatem

Herulariũ rij· loc9 vbi ferule abũdant ¶ expellit· a fernla ꝛ· & ꝓcodẽ inuenitur hoc feruletũ ti·

Heruletũ ti· vide in herulariũ· et ꝑdu· pnl̃t·

Heruo uis· in ferueo ues· vide·

Heruorũ rij· i· caldariũ· a ferueo ues· dicit̃·

Herus· a fero fers dicit̃ hic fer9 ri· Vñ psalmist· Singularis fer9 depastus est eã· & hec fera re· de q̃ dixi sup̃ in suo loco· Et a fera deriuat̃ ferus ra· rũ· id ẽ· crudelis· durus· asp· & compat̃ ferus rior· sim9 vñ hec feritas tatis· id ẽ· crudelitas· & hic et hec et hoc ferox cis· i· crudelis· ĩmãsuet9· et compat̃ ferox cior· cissim9· vñ ferocit̃ cius· sime· adũ· Itẽ a ferox dicit̃ hec ferocitas tatis· & hec ferocia cie· in eodem sensu· Et nota q ferox ẽ anim9· fer9 est leo· Itez ferocitas sepe laudi habet̃· Est em̃ ferocitas militũ· & ferox iuuẽtus ꝛ· Sed feritas diri aĩmi ẽ· Ferox cõponit̃ hic et hec et hoc ꝑferox cis· et cor· fe· Lu· in iiij· Nõ sonipes in bella ferox nõ iret in equor

Hescenia· a fascinus dicitur hec fescenia nie· mulier que expellit fascinã·

Hescenine· a fescenia nie· dicũtur hi fescenini· horũ fescenino· i· carmĩa q̃ dicit mulier quãdo expellit fascinũ· et he fescenine naꝝ· carmĩa q̃ mulier dic̃ mouẽdo cunas vt sopiat puerꝝ· et qñqz fescenine dicũtur laudes· Vñ habet̃ m quodã sermone· q angeli astantes dño nato in ꝑsepio canebãt gloria in excelsis deo· et in terra pax hoĩbus bone volũtatis ꝑ fescenimis· q̃i loco fescenimaꝝ· i· tales fescenimas dicebãt circa eũ vt q̃i dormiret· scz gloria in excelꝭ deo etc̃· et sic laudabãt eũ· Itẽ inuenit̃ fescenin9 nanũ· a fescenino opido· vñ horati9· Fescenina p hũc iuenta licẽtia mor· scom hug· Pap̃· etiã dicit· Fescenina cantica nuptialia· q̃ in nuptijs cantanẽ· Hier· in sermone de assũptõe beate marie q̃ incipit· Cogitis me o paula et eustochiũ ꝛc· sic di· Inter crepundia noui ꝑtus et q̃relas nescij plorat9 ꝑ fescenninis potro quoqz gloria in excelsis deo et in terra pax hoĩbus bone volũtatis· angelos cãtãtes audistis· et ꝑdu· pnl̃t· fescenine· Itẽ dicit pap̃· fescenin9 na· nũ· idẽ· nuptialis· a fescenino opido quodã cãpanie·

Hessus· a findo dis· ꝛ fessus sa· sũ· q̃i fissus· i· diuisus a sanitate· nec iã integer salute· Et ẽ generale nomẽ· ad oñia em̃ referẽ· Dicim9 vero fessus aĩo· fessus corpe quod magis ẽ ꝓpriũ· et fessus reruz ad casũ venientiũ q̃i inops copiaꝝ· et scom hoc ẽ nomẽ· ꝑm vero qõ ẽ ptcipiũ ꝛ a fatiscor sceris·

Hestialis· a fest9 ꝛ hic et hec festialis· hui9 festialis· i· sacerdos vel orator ꝑ quẽ bellũ ĩdicit̃, et pax cõponit̃· q et fecialis ꝛ· vide sup̃ in fecialis·

Hestino· a festũ qõ est lignũ quoddã· dicit̃ festino nas· naui· nare· i· accelerare· videnẽ em̃ tigna ad festũ celerare· et ideo tractũ est inde festinare q̃i ad festũ nare· vñ festin9 na· nũ· Festino neutꝝ ẽ et absolutũ· Tamẽ ĩuenit̃ cõstrui cũ acõ· sed vel hẽbit ille actus vim ablatiui· et designabit causam· vt festino viã· i· ꝑ viam· vel verbũ hẽbit in se vim alterius verbi· vt festino cibũ· i· festinãter paro vel coquo cibũ· vel festino te· i· facõ te festinare· vnde et quando ĩuenit̃ passiuũ ei9 in tercia ꝓna· vt aĩmo cupienti nichil satis festinat̃· vnde festinat9 tantum· ptcipiũ· Festino differt a ꝓpero· Properat em̃ qui quod ĩcipit mature trãsigit· Festinat q̃ multa simul ĩcipit nec ꝑficit· et ꝑdu· pnl̃t· festino nas·

Hestiuitacula le· dimi· pua festiuitas·

Hestiuus ua· uũ· a fest9 dicit̃· et ẽ festiu9 idem qõ festus · vnde p trãslatõnẽ dicit̃ homo festiuus· i· letus· comptus· suauis· vñ festiue adũ· et festino nas· id ẽ· festare· Et hic et hec festiualis· et hoc le· vnde festiualit̃ adũ· et hec festiualitas tatis· i· solẽnitas · vel suauitas· dulcedo· ornat9· leticia· Et ꝛ festiuitas q̃i festiditas· a festis dieb9· et est ethimo·

Hestra· a fenestra ꝑ sincopã dicit̃ hec festra stre· pua fenestra· vnde macrobius de saturnalibus· Festra quidẽ est minusculũ hostiũ in sacrario·

Hestuca ce· i· stips· s· mimũ pond9 vel puluis vel athomus· Inde effestucare· verbũ iuris· i· abrenunciare

Hestulũ li· di· puũ festũ· et cor· pnl̃t·

Hestũ sti· ẽ illud lignũ in sũmitate domus ad qõ oñia dirigunt̃ tigna et in quo cõueniũt· vnde hoc festũ sti· ꝑ solẽnitate· Sicut em̃ ad festũ lignum tigna dom9 cõueniũt· sic ad festũ· i· ad solẽnitatẽ homines cõueniũt· vel festũ dicit̃ a feria· q̃i feriatum· Et hinc fest9 ta· tũ· vt festus dies· et sũt festi dies tm̃ ocij et religionis· qz in eis sola res diuina fit· Et nota q festi dies dicunt̃ ex cõsuetudine· sed solennes qui ad homines ptinẽt· vt parentela· vt cũ quis defuncti officia expleuerit dicit̃ solẽnia ꝑstitisse· et a festus dicit̃ festo stas· i· festũ celebrare· solẽnisare Et nota q sic̃ dicit prisc· tractãs de datiuo et ablatiuo scde declinatõis· Festorũ nomĩa dierũ in a· desinẽtia semp pluralia gtm̃ quidẽ· tam scom formã se cũde q̃ tercie ꝓferũt· datm̃ vero et ablatm̃ scdum terciã· vt hec vulcanalia horũ vulcanaliorũ· vl̃ vulcanaliũ· his et ab his vulcanalib9· Siliter saturnalia floralia etc̃· vnde quidã· Nomĩa festorũ dicas in iũ· vel in orũ· Et scias q grego· dicit in omelia de octauis pasce· Ecce solẽnia pascalia agim9 sed ita

nobis viuẽdũ est· vt puenire ad eterna festa merea
mur· Trãseunt cũcta que tpaliter festiua celebrane
curate qui his solẽnitatibus interestis· ne ab eter=
na solẽnitate sepemini· Quid ꝓdest intẽsse festis
hoim si deesse cõtingit festis angelo7· Vmbra ven
ture solẽnitatis est solẽnitas ꝑsens·idcirco hanc ã=
nue agimus vt ad illã que nõ est ãnua sed otinua
ꝓducamur. De festiuitatib9 veteris testamti quas
iudei celebrant dixi in fase & in encenia·

Eetans tis·in feto tas·exponitur·

Eeteo·a fedeo des·mutata d·in t·dicit feteo tes·
tui·tere·i·esse vel fieri fetidũ· Q2 aũt dicit feteꝛ ãsi
fos tenet·i·ignẽ vel aerẽ ethimologia est· & hic fe
to2 to2is·vnde fetidus da·dũ·i.putrid9.et fetos9
sa·sũ·i·fetidus· Feto cũ oĩbus suis cõpositis siq
habet neut7 est et ꝓducit fe·

Eeto·a fetus ta· tũ·do2feto tas·taui·tare·i· parẽ
vel generare· Et inde fetat9 ta·tũ·i· generat9 vel
ptus·& fetans tis·oĩs ge·pticipiũ.i·generans vel
pariẽs·& hic fetãs tis·i.pecus pecudis· Vñ psal·
& sustulit cũ de gregibus ouiũ·et de post fetãtes
Eetulent9· Fetus cõponit cũ len laccepit eũ·
tos quod ẽ plenũ et do2 fetulent9 ta·tũ·i·plen9 fe=
to2e·et ꝓpaẽ·vñ hec fetulẽtia tie·i·fetiditas·

Eetura re·i·fet9 ptus·et deriuaẽ a fetus ta·tũ·
Eetus·a foueo ues·dicit hic fetus et ꝓdu·pnl'·
tus·tui·i·ptus·nat9·filiꝰ mulieris· vel pecoris· &
ꝓprie adhuc existens in vtero sic dict9·q2 adhuc in
vtero foueaẽ· licet ꝑ iam pto inueniaẽ· Vñ fetus
ta·tũ·i·plen9 ·et qñq liberat9 ·vt ista mulier ẽ fe
ta·i· partu vel filio plena vel iam liberata· Et sil'it
si iueniaẽ feta ptu·i·liberata vel plena·

Eetutina res.i·fetida et ignatissima ac mliebris so2
dida actõ que ꝑ mulierẽ fetũ facẽ ꝑt scom paꝑ·

Eeudũ di· ẽ bñficiũ et beniuola actõ tribuẽs gau
diũ capienti· capiẽsq7 tribuẽdo in id quod facit ·et
sua sponte pata · Vel feudũ est illud beneficiũ qõ
ex beniuolẽtia alicui9 ita tradit alicui vt ꝓprietate
rei que in feudũ daẽ penes dantẽ remanẽte vsufru
ctũ eiusdẽ rei ita accipientẽ trãsferat vt ad eũ here
desq7 suos masculos et femias si de eis noiatim di
ctum fuerit et in ꝑpetuũ ptineat·ad hoc vt ipe et
eius heredes fideliter seruiãt dño siue illud seruitiũ
noiatim dictũ fuit a domio quale eẽ debeat·siue in
determinate sit ꝓmissũ· Item feudũ dicit a fidelitate
vel a fide· Nec eñ debet aliq7 iuestitura fieri ei q̃ fi
delitatem facere recusat·

Eex cis.fe·ge·do2 a figo gis·q2 se mergẽdo in fun
do vasis affigit· Vel ꝑm quosdã do2 a fedo das·

Eiala le·pnl'·co2·vas patulũ ad potandum
vel ad oleũ retinendũ· Et dicit ab hiali
quod ẽ vitr7. vñ fiala q̃i hial a·q2 olim ex
vitro fiebat·vel fiala a filo quo solet fieri ·et vt di
cit paꝑ· Fiale vasa ãplitudie diffusa· corda carita
Eiber·a findo dis·do2 hic fiber tis significãt.
bri·qddam aial quod cũ venatores sequunẽ se ca
strat·et sibi mẽtulam findit·vñ et alio noie dicit ca
sto2·q2 ipe se castrat scom quosdã· et hinc fibrimus
na·nũ·et hoc fibrimũ ni·lana illi9 aimalis· vñ hec fe
brima ne.do2 vestis que tramã de fibri lana habet·vi
Eibra bre·dicit a febus·et est de in casto2·
fibra idem qd vena·sed differũt·q2 fibra est ipa co2
da scz ipe follicul9 ꝑ quẽ sanguis discurrit. Vena
ipe sanguis cursus·vel fibre sũt iecoris extremita
tes sic dicte· q2 apud gentiles in sacrificijs ·ad fe
bi aras ferebanẽ ab ariolis· vt ibi responsa acipe
rent·Fibre etiã dicunẽ vene iteriores vel vene ieco
ris·vel viscera vel mẽbro7 iuncture·Et inde fibro
sus sa·sũ·i·plen9 fibris·vñ in himno beati iohãnis
baptiste do2·Vt q̃ant laxis resonare fibris·

Eibrin9 na·nũ·pnl't·pdu·in fiber vide·

Eibula.Fibulin dicũt greci·hinc nos fibula le· di
cim9 qua pectus feiaz ornaẽ· vel firmatoriũ quo
palliũ teneẽ in humeris vel cingulũ in lumbis·vnd
hoc fibulariũ rij·illud qd apponiẽ mãtello·vel per
qd imittunẽ fibule ne dissipent mantellũ·

Eibulo las·i·fibulis ligare·a fibula dicit·Et com
ponit cũ ad·et dicit affibulo las·i·alligare·et ꝓprie
mantellũ·Itẽ cũ con·et dicit cõfibulo las·i· simul
fibulare·Itẽ cũ dis·et dicit diffibulo las· Item cu7
de·et dicit defibulo las·i·dissoluere·disligare· Itẽ
cũ ex·et dicit effibulo las·x·mutata in f·i·exoluẽ·
Itẽ cũ im·et dicit imfibulo las·i·illigare· vel fibulas
imittere·Item cũ ꝓ·et dicit ꝓfibulo las·i· ante vel
ab anteriori pte fibulare·Item cũ re·et dicit refibu
lo las·i·ite7 fibulare·vel diffibulare·Item cũ sub·
et dicit suffibulo las.i·subligare·et mutaẽ b. in f·
Fibulo actũ ẽ cũ oĩb9 suis ꝓpositis et ꝓt ptinere
ad mantellũ sicut ad hominẽ·

Eicari9 rij·q̃ colligit ficus· Item ficari9 rij· dicit
quidã deus siluestris·scz pan·vel faun9·vel satir9·
vide in pilosus·Et dicit a ficus scom bug·Hiere·i·
ca·Habitabũt dracones cũ fatuis ficarijs·vbi dicit
iterlinearis glosa·i·cũ boibus siluanis·Alij dicunt
q̃ ficarij dicunẽ fauni· et satiri· qui inter ficus et
alias arbores morantẽ qui in ysa·xxxiiij ·onocẽtauri
et pilosi appellantur·

Eicatũ ti·i·iecur siue epar·et dicit a ficus·

Eicedula le·pnl't·co2·quedã auis a ficu dicta·q2
ficus magis edat· Hec eadẽ et ficedulẽsis do2· Qui
dã tñ dicũt q̃ ficedulẽses suut pui pisces·

Eicedulensis·in ficedula vide·

Eicetum ti·locus vbi crescunt arbores fici· et di
citur a fico et ꝓducit pnl't·

Eicosus·a ficus ꝑ morbo deriuaẽ ficosus sa·sũ·ta
li infirmitate plen9·ficosus sa·sũ·etiã potest dici a
fico arbore·q̃i plen9 illis arboribꝰ·et a fico fructu
q̃i plenus tali fructu·scz ficuum·

Eictici9·a fingo gis·dicit fictici9 cia·ciũ· et ficti
cõsus sa·sũ·i·qui fingit·vel quod fingit·fictici vel
ficticõsi ꝓprie sũt falsi amici et simulatorij scz q̃ fin
gũt facẽ aliquid ad seruitiũ amici·et faciũt vt ei ĩ
cõmodũ ꝑstent·vñ et fictõ dicit falsa et ficta ami
cicia·q̃i ficta actõ·et ficticij dicunẽ ficte agentes·

Eictilis·a figo gis·dicit hic et hec fictilis et hoc
le·pnl't·co2· qd facile potest fingi· vel quod iam fi
ctũ ẽ·Vñ et vasa terrea fictilia vocanẽ·q̃i ficta et
cõposita·vt aliquã formã habeant·

Eictim aduer·id est·ficte·

Eictio onis·in ficticius vide·

Eictor·a fingo gis·dicit fictor oris·q̃ componit
vel ornat aliqd sicut qui capillos mulier limit et ꝑ
tractat·vngit et mitigat. vnde fictorius ria·rium·
qui fingit vel qui fingitur·

Eiculnea nee·ẽ pua ficus.et dicit a fico arbore· In
de hoc ficulnetũ ti·locus vbi crescũt filculnee. qd
et hoc ficetũ do2 a fico·et ficulne9 nea·neũ· de ficul
nea existens·vel ad ficulneam ptinens·qd et ficeus
cea·ceũ·et ficuln9 na·nũ·dicit· Fice9 vero potest
deriuari a ficu fructu·

Eiculn9 na·nũ.idẽ qd ficulne9·vide ĩ ficulnea.

Eicus·a fecũdus da·dũ·deriuaẽ hec ficus fici ꝓ
arbore·Vnde luce ca·xiij·Arborẽ fici hẽbat quidaz
et dicit a fecundus·q2 sit fecũdior et feracior oĩb9

alijs arboribus·quia bis vel ter generat fructum i anno·& vno matureſcẽte alter oriẽ·Hinc & carica dicit fructus eius vel maſſa fructuũ eius a copia· vnde hec ficus cus cui·p fructu illi? arboris q̃rte declinatõis·& definit ablatiu? in vbus·vt ficubus· Inuenit etiã p quadã ifirmitate ſiliter ficus cus·q̃r te declinatõis· Sed differũt quia ficus p morbo ẽ maſ·ge·ſed ficus p fructu ẽ fe·ge· Cecilian? tamẽ voluit q̃ ficus p morbo eẽt ſecũde declinatõnis· Vñ martialis coqu?·Cũ dixi ficus rides quaſi barbara verba·Et dici ficos ceciliane iubes· Dicemus ficus quas ſcim? in arbore naſci· Dicem? ficos ceciliane tuos·Item verſus·Arbore de fico maturas collige ficus·Sed tumidos ficos null? michi mittat amicus· Inuenit etiã hec ficus ci·ſcõe declinatõnis p fructu·Hiere·xxiij·Et ecce duo calati pleni ficis·Itẽ marci xj·Nõ em̃ erat tpus ficoz·In greciſmo ſic dicit·Eſt ficus morb? eſt ficus fructus et arbor·Dicit hic fic? p morbo ſed p reliquis hec·

Fidecula le·di·pua fides·et corr·pnlt·

Fideiubeo·a fides & iubeo bes·ꝯponit fideiubeo bes·iuſſi·iuſſũ·verbũ actm̃·i· fidẽ p aliquo dare· iurare·ꝑmittere·Vñ hic fideiuſſor ſortis· q̃ p alio ſe obligat vel fidẽ dat vel ꝑmittit·Eccl·xxviij·Fideiuſſoris ne obliuiſcaris·dedit em̃ aiam ſuã p te· & ſcribunt̃ p geminũ ſſ·fideiuſſi·fideiuſſũ·et fideiuſſor·Et ſcias q̃ ſcõa et tercia pſona pñtis de fide iubeo acuũt pnlt·ꝑter cõſortiũ prime pſone·q̃uis hec ſillaba iu·ſit breuis·vñ dicim? fideiubeo bes· iubet·acuentes hanc ſillabam iu·

Fideiuſſor·ſoris·in fideiubeo vide.

Fidelia lie·i·olla dicta a fidelis·q̃ fidelis ſit ĩ ſeruãdo·Perſius·Rñdet viridi nõ cocta fidelia limo· Fidelia etiã ꝑt eẽ pluralis nũi· Pſal· Fidelia oĩa mãdata ei?·et tẽ declĩat hic et hec fidelis·et hoc le

Fideliola le·di·i·pua fidelia ſiue olla·

Fidelis·a fides dicit hic et hec fidelis & hoc le·& dicit fidelis ab eo quod dicit vel ꝑmittit bonũ· vñ quidã·Eſt vir in obſequijs fidus·ſermone fidelis· & compat̃ fidelis lior·ſimus·vñ fideliter li?· ſime· aduer·et hec fidelitas tatis·& cõponit̃ hic et hec ĩfidelis et hoc le·& compat̃ infidelior·ſim?·vñ infideliter li?·ſime·adũ·et hec infidelitas tatis·

Fides·a fio fis·dicit̃ hec fides fidei·et eſt fides q̃ veraciter credim?·q̃ nequaq̃ videre valem?·Naz credẽ nõ poſſum? quod videm?·Et eſt fides ſi animo fiat quod dictũ ẽ vel ꝑmiſſũ vel placitũ inter vtroſq; q̃i inter deũ et hoiem·vnde et aug?·dic̃ q̃ fides dicit̃ ex hoc q̃ fiunt dicta·Et ſcias q̃ dicitur hec fidis fidis·i·corda·et cor·primã·Item ĩuenitur hec fides fidis·p quadã virgine·et cor·etiã primã· et hec fides fidei·cor·primã·Sed fido fidis verbus ꝑdu·primã·vñ verſus· Orphea nulla fidis tangit q̃ tangere fidis·Itẽ·virgo fides fidis eſt·reſonat fidis in citharando·Iũgit amicoz corda fides fidei· Ponit̃ etiã fides fidei p crudelitate et p articulo fidei·vnde·Crudelitaſq; fides·articuluſq; fides· Et nota q̃ ſicut dicit paulus·Fides eſt ſuba ſperãdaz rez argumẽtũ nõ apparentiũ·et appellat̃ hic fides ſuba nõ quia ſuba ſit in genere ſubſtãtie·ſed q̃a quandã ꝑpietatẽ habet ſube·ſicut em̃ ſuba eſt fundamentum et baſis oĩm alioz entiũ·ita fides ẽ fũdamẽtũ totius ſpũalis edificij·et p hũc modũ dicit̃ etiã q̃ lux eſt ypoſtaſis colozis· q̃ in natura lucis oĩes colores fundant̃·Hugo aũt de ſancto victore diffinit fidẽ p accidẽs q̃dam eius ſcz p certitudinẽ dicẽs·q̃ fides eſt certitudo quedã aimi de absentib? ſup̃ opinionẽ et infra ſciam cõſtituta· vide in opinio et in pſona· et hoc etiã accidẽs ſidei põt haberi ex diffinitõe apli ex hoc q̃ fides eſt argumẽtũ nõ apparentiũ·Argumẽtũ em̃ ĩportat certitudinẽ·vnde ponit ſcientiã ſup̃ opinionẽ·Nõ apparentiũ vero ĩportat abſentiã cognoſcibilis p q̃ ponit̃ fides ſub ſcia· Item ſcias q̃ aliud eſt credẽ deum· aliud credere deo·aliud eſt credere in deũ· ſicut dixi ſupra in credo dis·Itẽ volo te ſcire q̃ ſcõz richardũ de ſancto victore·Articulus ẽ indiuiſibilis veritas de deo artans nos ad credendũ· et ẽ artic? nomẽ grecũ vt dicũt quidã·et ĩportat idiuiſionẽ· vnde mẽbra que nõ diuidũtur in alia mẽbra dicuntur articuli· et ſcõm iſtũ modũ cõcluſiones q̃ inq̃rũtur in aliq̃ ſcientia·vl' in aliquo tractatu dicunt̃ articuli·q; ex eis ſicut ex quibuſdã principijs idiuiſibilib? cõſurgit collectõ q̃ tractatũ pficit·et ſic in iudicijs ea que p teſtes ꝓbata ſũt·vl' ꝓbanda·dicũtur articuli· Fides aũt nõ inq̃rit· ſed ſupponit ea q̃ fidei ſũt ex teſtimonio dei ea dantis·vnde illud q̃ habet ſpecialẽ difficultatẽ in fide·et cui? ſuppoſitũ nõ depẽdz ab aliquo alio ſuppoſito ꝓprie dr articulus fidei·et ideo in diffinitõe ꝑdicta richard? ſecutus ẽ·et ꝓprietatẽ noĩs dicens· q̃ ẽ indiuiſibilis veritas et etiã etbiam ſcõm q̃ ſonat in lingua latina dicẽs·q̃ artat nos ad credendũ·et dicit̃ articul? artare ad credendũ nõ neceſſitate coactõis·ſed neceſſitate finis·quia ſine fide articuloz nõ poteſt eẽ ſalus·Articuli aũt fidei diſtinguũtur dupliciter· vno mõ quãtũ ad ipa credibilia·et ſic ſũt q̃tuordecim· Alio mõ quãtũ ad ipos qui articulos diſtinxerũt· et ſic ſũt duodecĩ articuli ſcõm nũm duodecĩ apl'orũ·Q; aũt articul? eſt veritas de deo· hoc otingit eſſe dupliciter·q; aut eſt de ipo deo trũ·aut de deo ratõe nature aſſũpte·Si primo mõ hoc cõtingit eẽ dupliciter·quia aut ẽ de deo ratõe nature·aut ratõe ꝑſonaz·aut ratõne effectus ꝓprij· Si ratõe nature ſic habem? primũ articulũ· Credo in vnũ deũ·Si ratõe pſone aut ratõe patris·et ſic habemus ſcõm ſcz Patrẽ oĩnipotentẽ·aut ratõe filij·et ſic habem? terciũ·Et in hieſũ xp̃m filiũ eius·aut ratõe ſpũſancti·et ſic habem? quartũ·Credo in ſpũmſanctũ·Si ratõe effectus·aut ptinet ad oditõem nature·et ſic habem? quitũ·Creatorẽ celi et terre·aut ad donũ gratie·et ſic habem? ſextũ·Sanctã eccĩam catholicã·ſanctoz cõmunionẽ· remiſſionẽ peccatoz· aut ad pfectõem glorie·et ſic habem? ſeptimũ·Carnis reſurrectõem et vitã eternã amẽ·Et ponit̃ opus siue effect? gratie in cõſecutõe boni· cũ dicit̃· Sanctam eccĩam catholicã·ſanctoz cõmunionẽ· Et in remotõnem mali cũ ſubdit̃ Remiſſionẽ peccatoz· Quia iſte ſũt due ptes iuſtificatõis et boni· ſcz declinare a malo et facere bonũ· Quidã tñ aliter diſtiguũt hos tres articulos·q; op? creatoris ĩcludunt ĩ primo articulo·qui ptinet ad vnitatẽ eẽntie et vltimũ opus diuidũt in duos articulos· ſcz carnis reſurrectõem· vnũ articulũ dicẽtes· et vitã et nã aliũ·Sed prima diſtinctõ melior videt̃· q; apoſtolus exp̃ſſe ponit vnũ articulũ de creatõne ad hebreos xj·Fide credim? aptata cẽ ſecula etc̃·Et iterũ·Cõpletõ vite eterne et glorie ĩcludit cõiunctionẽ aĩme et corpis· Articuli aũt ptinẽtes ad naturã aſſũptã ſunt etiã septẽ·Prim? ptinet ad cõceptõez Qui cõceptus ẽ de ſpũſancto· Secũs ad natiuitatem·Natus ex maria virgine·Terci? ad paſſionẽ· Paſſus ſub pontõ pylato crucifix? mortuus et ſepultus·Quart? ad deſcenſũ ad inferos· Deſcẽdit

ad inferna· Quītus ad resurrectōnem· Tercia die resurrexit a mortuis· Sextus ad ascēsum ad celos· Ascendit ad celos sedet ad dexterā dei patris oīm potentis· Septim9 ad aduentū ad iudiciū· Inde vē turus est iudicare viuos et mortuos· Et vide patē nō est missus sicut et alie psone· & ideo cis ꝓpter effectus missionis plures articuli appropriantē ꝙ patri· Item fides de corpe xp̄i et de oīmbus sacramtis· et de clauibus et de oīmbus huiōi includiē in articulo· qui ē de effectu gratie· qui est· Sanctā ecclesiā catholicā etc̄· Et ideo in niceno symbolo additū est· Confiteor vnū baptisma· Quidā vero dicūt ꝙ reduciē ad articulū de passione· sed primus ꝓbabilius est· Horum aūt articulorum tres in vnum petrus cōplexus ē scz articulū de vnitate essentie· & de oīmpotentia patris· et de opatōne creatōis· Ideo quia opus creatōnis ꝓpter potētiam quā indicat· patri appropriaē· qui ē fons totius diuinitatis· Et ideo ꝓpetit sancto petro qui est caput apostolorum· sicut pater sancte trinitatis· Vñ istū articulū posuit sanctus petrus· Credo in deū patrem creatorē celi et terre· Sanctus iohānes aūt posuit aliū articulū de psona filij· Articulū aūt de conceptōne et natiuitate cōiunxit in vnū iacob9 zebedei Vnde posuit hūc articulū· Qui cōceptus ē de spū sancto natus ex maria virgine· Articulū aūt ō passione posuit andreas· scz passus sub pontō pylato crucifixus mortu9 et sepult9· Descensū ad inferos posuit sanctus philipp9· Resurrectōem posuit sāctus thomas· qui primo de resurrectōe xp̄i dubitauit· deinde ꝑ tactū et visū certificatus credidit· Ascensionē posuit sanct9 bartholome9· Aduentū ad iudiciū sanct9 matheus· Vnde dicit· Inde vēturus est iudicare viuos et mortuos· Articulū de spiritussancti psona posuit sanct9 iacob9 alphei· Vñ posuit istū articulū· Credo in spūmsāctū. ¶ Op9 aūt gratie diuiserūt duo apostoli. Nam symon posuit effectū gratie in cōsecutōe boni· scz. Sanctā ecclesiā catholicā sanctorum communionē· Sanct9 iudas iacobi quantū ad remotōem mali posuit· scz· Peccatorum r̄missionē· Effectū aūt glorie posuit sanct9 mathias· vel iterū thomas· vt quidā dicūt· scz· Carnis resurrectōem vitā eternā· Quidā aūt aliter ꝑ dictos articulos attribuūt apostolis sed in hoc nō est magna vis· Itē scias ꝙ habēs fidem informē dicens symbolū nō peccat· quia hoc dicit in psona ecclesie que credit nō solū deū sed etiā credit in deū Est eīm duplex fides scz informis· et fides formata· Fides formata est fides q̄ ꝑ dilectōnem opatur et hec est virtus theologica et fundamētū edificij spiritualis· et ē a spūsancto· & cū spūsancto· Fides aūt informis ē fides sīn opibus q̄ ocōsa vel mortua est· sicut dicit iacob9· Hec est aūt a spūsancto· sed nō cū spūsancto· vt dicam in timor· ¶ De tribus aūt fidei symbolis· require in symbolū· Itē ea que sunt fidei sunt sup̄ intellectū angelicū· vt dicā in intellect9· Itē non ꝓdest bn̄ viuē sine fide xp̄i· vt dicaz in vita· Et scias ꝙ fides dicit̄ magna quattuor modis· scilicet cognitōne· cōstantia· articulorum quātitate· et deuotōne·

Fidicen cinis· mas· ge· qui canit cū fide· siue cum corda· & cōponit̄ a fidis corda· et cano nis· et cor·

Fidicina ne· fe· ge· citharista que cū fide ꝓnūtiat· et dicit̄ a fidicen· et cor· ci·

Fidicula· a fidis corda dicit̄ hec fidicula le· dimi· et fidicula dicit̄ qōdam genus tormēti· scz parua cordula vñ ligabant̄ manus martir· Vñ prudēti9 in himnis· Ignes et fidicule seuiant· et tūc dicitur a fides· quia hoc genē tormēti rei in eculeo torque bant̄ vt fides iuenirēt̄· Idē etiā vngula dicit̄·

Fidifragus ga· gū· i· fidē frangēs· et cōponit̄ a fides et frango gis· et cor· fra·

Fidis dis· fe· ge· i· corda citharе· et ꝺr a findo dis scdm hug· Vel scdm papiā· Fidis· i· corda dicta· q9 sibi fidem seruet ne alterius sonos imitet̄ et cor· fi: sed fido dis· ꝑdu· fi· vt dixi in fides·

Fido dis· dit· fisus· sū· verbū neutropassiuū· Vñ hic et hec et hoc fidens tis· tam nomē ꝙ pticipiū· & scdm qō est nomē cōpatur· vnde fidentē tius· sime· aduer· et hec fidētia tie· Fido cōponit̄ confido cōfidis· fisus sū· Vnde confidēs et compat̄· vnde confidenter tius· sime· aduer· et hec cōfidentia tie· et cōponit̄ cū dis· et dicit̄ diffido dis· fisus· sum· i· nō fidere· Fido cū oīmbus suis cōpositis est neutr9 Nec hoc qō est neutropassiuū impedit· quia omne neutropassiuū ē neutr9· est eīn neutropassiuū neutri species· Itē fido et oīmia eius cōposita ꝓducūt hanc sillabā fi· Quidi9 de arte· Diffidet misere ptin9 illa sibi· Inuenit̄ fidit· ꝑteritū de findo dis· fidi· disti· dit· et tūc cor· si· Vñ versus· Fido parit fidit· dat quoq9 findo fidit· Itē fidis est etiā gēs de fidis dis· i· corda· et gēus de fides dis· ꝑ virgine quadā· Item fidis est dtūs et ablatiu9 pluralis de fid9 dadū· et ꝑdu· fi· vide etiā in fides· et habet fido tria pticipia scz fidens· fisus· et fisurus·

Fiducia· a fidus dicit̄ hec fiducia cie· et est fiducia in bonis rebus· et in malis· sed sepius in bonis reb9 & inde hic et hec fiducialis· et hoc le· et inde fiducialiter aduer· et hec fiducialitas tatis· Item a fiducia dicit̄ fiduciari9 ria· riū· i· fidus· Itē fiducia ē cū res aliqua sumēde pecunie mutue gratia vel māci patur vel in iure credit̄· et hinc fiduciari9 dicit̄ possessor vel qui rem aliq̄ fiducialit̄ accipit· i· ī fiducia

Fiducio· a fiducia dicit̄ fiducō as· ṽ ¶ et tutela bu actm̄· i· fiduciā ꝑstare vel ad securitatē· qō vulgarit̄ solet dici affidare· et cōponit̄ affiducio as· ad aliquā fiduciā vel securitatē dare· Itē confiducō as· i· simul fiduciā dare· Diffiducio as· Defiducō as· Effiducio as· Infiducō as· i· ipignorare· publicare· diffidare· Fiducō actm̄ ē cū oībus suis compositis

Fidus· a findo dis· di· dicit̄ fidus da· dū· i· fidelis quod et fisus dicit̄· sed nō est in vsu· et cōponitur. Bifidus da· dū· Trifidus da· dū· Quadrifid9 da· dū et multifidus da· dū· i· qō est fissū in duas· vl' tres vel q̄ttuor vel multas ꝑtes· et cor· omnes tres sillabas· scz bifidus et trifidus. Itē fidus ꝑt deriuari a fido dis· et tūc dicit̄ fidus qui fidit et in quo quis fidit· et dicit̄ fidus amicus· fidelis famul9· Et comparatur fidus dior· simus· vñ fide dius· sime· aduer· Fidus cōponit̄ infidus da· dū· i· nō fidus· et pfid9 et ꝑdu· fi· vnde lucan9· Infidus primis ducibus duobusq9 priori· Item infidus ꝑt cōponi ab in· et fides et tūc cor· fi· vnde virgili9 in quodā libello· Infidame celeri facta tulisse mora· Similit̄ dic de pfidus et de cōsimilibus· qō si cōponit̄ a fidus ꝓducit primā· vt pfidus· i· valde fidus· sicut ꝓpulcer· i· valde pulcer· Si aūt cōponat̄ a fides cor· fi· vnō quidam· Perfidus est neq̄· pfidus corde fidelis· Item· Non caret ille fide cui mētis gratia fidi· Genitiuus de fidus fidi· est hic·

Figmen· a fingo gis· dicit̄ hoc figmē minis· id ē· figmētū· et hinc hoc figmentū ti· i· cōpositō· inuētō vnde figmentat9· ta· tum· id ē· fictus. Et figmēto tas· id est· fingere· simulare

Figmentum. ĩ figmen vide.

Figo gis. fixi. fixũ. i. ĩmittere. ĩferre. fortiť & stabiliter ĩponẽ. et cõponiť cũ ad. & diciť affigo gis xi. xũ. i. figere ad aliq̃d. et mutať d. in f. Itẽ cũ con. & diciť ofigo gis. xi. xũ. Itẽ cũ crux. et ðr crucifigo gis. xi. xũ. id ẽ. figere cruci. Itẽ cũ dis. et diciť diffigo gis. xi. xũ. i. diuersis modis figẽ. vel a fixura remouẽ. Item cũ de. & diciť defigo gis. xi. xũ. i. decorsum vel valde figere. vel a fixura remouẽ. Item cũ ex. et diciť effigo gis. xi. xũ. Itẽ cũ ĩ. et diciť ĩfigo gis. Item cũ p̃. et diciť p̃figo gis. i. ante vel ab anteriori pte figere. Item cũ p. et diciť pfigo gis. i. pfecte figẽ. Item cũ re. et diciť refigo gis. i. iterũ figere vel retro vel quasi a fixura remouẽ. Item cũ sub. et diciť suffigo gis. i. ab inferiori pte figere. et mutať b. in f. Item cũ trãs. et diciť trãsfigo gis. i. vltra vsq; ad aliã ptem figere. & pforare. Figo et oĩa eiꝰ ꝓposita sũt actiua et faciũt ꝓteritũ in xi. et supinũ ĩ xũ. et ꝓducũt hanc sillabã fi. Quiti? in epy. Figit ĩ iusso nostra sagitta loco. Itẽ auroza. Fige cor m celis vt nõ elatõ regnet. et facit figo fixũ ad differentiã de fingo gis. xi. quod facit fictũ.

Figul? li. i. ollarius. luti cõpositor. qui lutũ cõfingit et ꝺoigit in aliquã formã. et diciť a fingo gis. & ðr figul? q̃i fingens lutũ vel fictor luti. et cor. pnl'.

Figulina ne. pen'l't. ꝓdu. est fornax in quo coquũt figuli vasa terrea scz ollas.

Figura re. diciť a fingo gis. Et ẽ figura hominis. forma nature. vñ fignratiu? ua. uũ. & figuro ras. Et hinc verbalia. Figuro cõponiť. Cõfiguro ras. i. simul figurare. Diffiguro ras. i. diuersis modis figurare vel diffigurare. i. figurã auferre. Defiguro ras. i. valde figurare vel diffigurare. vel figurã auferre. Prefiguro ras. i. ãte figurare. pſignare. Trãsfiguro ras. i. trãsformãe. scz vltra in aliã figurã mutare. Figuro actiñ est cũ oĩib? suis cõpositis. & ꝓdu. gu. Et scias q̃ figura est in grãmatica ex eoð vel diuso ꝓueniẽs quedã dispositõ dictõis. Tres aũt sũt figure. scz simplex. cõposita. et decõposita. De hoc dictũ est supꝰ in tercia pte in ca. de figura nois. Itẽ de figuris allothece. dictũ est in quarta pte. Item scias figuratiue loq̃ est cũ vnũ dicimus & aliud intelligim?. vide in leo.

Filatista. a filũ ðr hic et hec filatista ste. cõis ge. q̃ vel que pro mercede filat.

Filadelphia fie. ciuitas arabie.

Filãtropos gen? herbe. De hoc vide ĩ ph. ĩ suo ilatenũ. filaxe qð est seruare cõponiť cũ Hloco thozath. quod est lex. vñ hoc filateriũ rij. scz mẽbrana vel breuicellus in quo erat scripta lex et seruabať. quã deferebãt ante frõtẽ vel pect?. vt sic videreñ religiosi. Sed hoc nõ fiebat nisi causa iactãtie & vanitatis. vñ et sepe inueniť ꝓ vanitate. Hinc illud euãgelij mathei. xxiij. iuxta principiũ. Dilatãt filateria sua et magnificãt fimbrias. Alij dicunt q̃ componiť a filum. quia per filum pendens a fronte vel pectore agitatur.

Filare grece latine ðr seruare. vnde hec filaxa xevas vbi aliq̃d recõdiť & seruať. hoc fuit a pñcipio. scz postea filaxe in vsũ vini trãsierũt. Et a filaxe trahitur filaxo xas. id est. seruare.

File grece. latine dicitur mulier.

Filiatio onis. ĩ filialis est.

Filialis. a filiꝰ vel filia diciť hic & hec filialis. & hoc le. pnl'. ꝓ. res filij vel filie. vel ptinẽs ad filiũ vel filiã. vñ filialiť aduer. Et hec filialitas tatis. & hec filiatõ onis. ĩ eodẽ sensu. scz ꝓprietas qua q̃s dicitur filius vel filia.

Filiaster. a filius deriuať .a. tuaster stri. qui filiã habet vxorẽ. vel potiꝰ ꝑuign?. vñ hec filiastra. i. ꝑ

Filiat? ta. tũ. i. curuat?. a filũ diciť. qr Cuignafilũ cito curuať. et ꝓducit penultimã.

Filica ce. i. curialis. et ðr a file quod est mulier.

Filicariũ rij. loc? vbi filix abũdat. et ðr a filix cis

Filicetũ ti. loc? vbi filix abũdat a filix ðr. et ꝓ.

Filiceus cea. ceũ. de filice existens. vel ad fi ce.

licem ptinens et dicitur a filix.

Filiolus li. diciť a filiꝰ. & est filiolus puus filius. vel quẽ de sacro fonte leuam?. Itẽ a filia diciť hec filiola. i. pua filia. vel etiã quã de sacro fonte extra himus. et cor. o. de hoc etiã mferius vide.

Filipensis. ĩ philippus est.

Filippis vrbs macedonie. scõm papilippus pi. iterp̃tatur amator equoꝝ. Filos enim grece latine diciť amor. Et ponitť cũ ypos. qð est equꝰ. Inde filipp? amator equoꝝ. Vel philipp? iterp̃tať os lampadis. qr lumẽ iuentũ p̃dicauit nathanaeli. Vel iterp̃tať os lampadis ꝓpter suã luculẽtã p̃dicatõem. Diciť etiã os manuũ ꝓpter assiduam opatõem. Philipp? etiã dictus est pater alexandri putatiu?. Vñ et philippi pozz. dicti sũt campi thessalici ĩ q̃bus regnauit. Vñ lucan?. Et mutina lentos p̃uos fecere philippos. Et bizantij ĩ q̃bus erat scripta illiꝰ imago. vnde horati?. Retulit acceptos regale numisma philippos. vnd philippẽsis. Ad philippẽses scribit paul?. & scribiť p vnũ l. cũ cor. fi. et p geminũ p. et potest scribi ĩ prima sillaba p f. latinum. vel p ph. grecum.

Filius diciť quasi famul? a familia. vñ hec filia lie & desinũt dtũs et ablatiu? ĩ abus. vt filia filiab?. ad dñam masculini. et dicũtur filij et filie a familia quia primi existũt in ordine nascentiũ. Familia eniꝫ incipit a patre et termiať in tritauo. Sed stirps exlõginquo gñis sanguĩe vocať. Quidã tñ dicũt q̃ filiꝰ diciť a filos qð est amor. qr sit amor patris vel matris. vel diciť a filo generatõis. Est cñ filiꝰ filũ generatõis ꝓcedendi ĩ posteris. sed vbi deest filius frãgitur filũ generatõis nec vltra ꝓcedere ꝑt Scõm vero augustinũ filiꝰ diciť. qr fit vt ille. id ẽ. vt pater. sed potius est ethia q̃ cõpositõ. et ꝓueñt ꝓprie filio dei. qr p oĩa est similis patri. Et nota q̃ ꝺoriptitus est ordo filiorꝫ. scz vnigenitꝰ. primogenitus. mediꝰ. nouissim?. Primogenitꝰ diciť ante quẽ nullus. vide in primogenitꝰ. Vnigenitꝰ diciť ante quẽ vel post quẽ nulliꝰ est natus. Mediꝰ iter oĩes. Nouissim? post oĩes. Idẽ est & minimus a monade. nouissim? aũt qr nouꝰ nam ceteri ꝓceden do ãtiquiores existũt. Item q̃tuor modis dicũtur filij scz natura vt filij naturales. Imitatõe vt iudei cũ dñr filij abrahe & alij ipius fidẽ imitãtes ex gẽtibus. Adoptõe. Et ꝑt adoptari quilibz tam masculus q̃ femĩa dũmodo sit minoris etatis patre adoptiuo. ita q̃ filiꝰ naturalis eius esse possit. Doctrina sicut apl'us appellat eos filios quibꝰ euãgelium p̃dicauit. Item dicunť filij liberi. qr sicut seruꝰ est ĩ potestate dñi. sic filiꝰ est ĩ potestate patris. & ĩde etiã filio fit emãcipatõ vt sit liber a patre. siẽ seruo mãumissio. vel dicũtur liberi. qr ex libero matrimonio sint orti. Nam filij ex libero et ancilla orti seruilis cõditõis sunt. Semp qui nasciť deteriorez pentis statũ sumit. A filiꝰ aũt diciť filio lias. id ẽ. filiũ facere. & parere. et cõponiť filiꝰ. et ðr filiusfamilie. vel familias. vel familiarꝫ. et sũt filijfamiliarꝫ vel familias. filij nobiliũ. qr olim non nũabanť nisi

familie nobiliū· vel filijfamiliarū dicuntur liberi· & est familias ·gtūs grecꝰ cū dicitur filiusfamilias · & acuitur in fine familias·

Filiusfamilias·in filius exponitur·

Filiusaltꝰ dicīt dauid in scdo regū xxj·ca·f·vbi sic dicīt· Terciū quoqꝫ fuit bellū in gob cōtra philisteos in quo pcussit adeodatꝰ filiusaltꝰ polimitarius bethleemites goliath getheū· Vbi dicit magister in histoziis·his ꝗttuoz noibus exprimīt dauid & dicīt adeodatus·qz ad liberatōem israhel datus est a deo in regē· Filiusaltus qz de pascuis et saltu assumptꝰ est· Polimitarius ·qz de genē beseliel polimitarij fuit mater eiꝰ·vel quia multis modis ā pliauit cultū domī· Bethleemites dicīt a patria·

Filix·a filū dicīt hec filix cis·quedā herba ꝗa folia eius quasi fila sūt· Vel dicīt a findo· vel a singulantate foliozꝫ quasi fenix· Arabes em̄ singularē fenicē vocant·et coz·pnl'e·in gēo filicis· Vñ virgilius in scdo geozg· Et filicē curuis inuisā pascat aratris·

Filocalus li·i·amatoz boni·coz·pnl'e· Et ponitē a filos quod est amoz·& calō bonū·& est cōmunis generis·sicut & philosophus·

Filocopus·Filos cōponitē cū copos quod ē labor vel opos qō est visio et dicīt hic & hec philocopꝰ pi·i·amatoz iactātie· ꝗ vult vt laboz suꝰ appareat ppē vanā gloziā·et coz·pnl'e·scz co·

Filogeus·Filos componitē cū ge·qō est terra·& dicīt hic filogeus gei· quartꝰ equꝰ solis· ꝗi amans terrā· videt em̄ sol amare terrā cū post nonā declinat ad eā·tūc em̄ ad occasū tendit·et ppu·pnl'e·

Filomena· auis lucinia iterptāt canens dulciter eo qꝫ dulciter cātat·et ppucit penultimā·

Filon grece latine dicīt folium·

Filos grece latine dꝫ amoz·et accētuat vltima·

Filosophus·Filos cōponitē cū sophia quod ē sapiētia·et dicīt hic & hec filosophus phi·i· amatoz sapientie· Vnde hec philosophia phie·amoz sapientie· Et hinc philosophicꝰ ca·cū· Et philosophoz pharis·i·studere filosophie·vel docē philosophiaz vel tractare eā·vel morē philosophi sequi·et pt dici verbū morale·vel imitatiuū·& format ab hoc ablatiuo philosopho·o·mutata in oz·vel addita r·Et nota ꝙ phūs ppie dicīt·qui diuinaꝫ et humanarū rez scientiā habet·& omnē bene viuēdi tramitē tenet·& ferē hoc nomē primū esse exortū a pitagoza Nam greci veteres cū ante sophos·vel sophistas·id ē·sapiētes vel doctoēs sapiētie semetipos iactātius noiarent·iste interrogatus qō ꝓfiteret verecū do noīe philosophū·i· amatozē sapientie se esse respondit·quia sapientē ꝓfiteri arrogantissimū videbat· Ita deinceps·postea posteris placuit·vt ꝙtalibus de rebus ad sapientiā ptinentib9 doctrīa ꝗsqꝫ vel sibi vel alijs videret excellere·nō nisi phūs vocaret· Et nota ꝙ philosophus idem ē qō sapiens· et philosophia idē est quod sophia vel sapientia· vel philosophice loq·ꝙuis interptatō aliud videat sonare qō fuit factū a pitagoza vt dixim9· Et sciaſ ꝙ filosophie tres sūt spēs·scz phisica·logica·ethica et est philosophia meditatō mortis· qō magis conuenit xp̄ianis·qui seculi ambitōe calcata·similitudine future patrie viuūt· Vel vt dicit aristoteles in libro de regimīe regū· Filosophia nil aliud est ꝙ abstinētia et victozia cōcupiscibiliū· In iob aūt ca·xxviij·dicīt· Ecce timoz dñi ipa est sapiētia·et recedere a malo est intelligentia· Vide in terra et noctua· et in siliq· Et scias ꝙ aristoteles in tercō thopicoꝛꝫ dicit· Aliqñ aūt melioza nec etiā magis eligēda sūt neqꝫ melioza necessario ·et magis eligēda· philosopharī eī melius ꝙ ditari·sꝫ ñ magis eligēdū idigēti

Filterū·a filū dicīt hoc filtꝛꝫ tri·qz necessarijs· ex filis·i·pilis aīaliū fiat·vñ filtrat9 ca·tū·Filtꝛꝫ ē dꝫ quedā herba venenosa·vñ et sepe iueniē ꝙ veneno acutissimo positum·

Filū·a filon dicīt·vel dicīt filū q̄si pilū· qz ex pilis aīaliū fiat·a filū dicīt filo las·i filū a colo p quā dā tenuatōem deducē·et ppu·hāc sillabam fi·

Fimarius rij·homo vel equꝰ ꝙ portat fimū·et dꝫ imbria brie·a fimdo dis·dicīt hec fim ta fim9· bria brie·i·extremitas vestis· Supsticōsi em̄ magistri in fimbrijs q̄ in ꝗttuoz angulis palliozꝫ pendebāt acūtissimas spinas ligabāt·vt eaꝫ aculeis puniretur·et ex hac ꝓmotōe trahēnē ad officia dei·vñ fimbziatus ta·tū·i·fimbrijs ornat9·et fimbzio as· Fimus mi·mas·ge·dicīt a fio fimbrijs aptaresis·et est fim9 sterc9 qō ꝓ agros iacīt qō vulgo letamē dicīt qz suo nutrimēto leta faciat arua·et reddit pinguia·Et dicīt a fim9 qz fiat mus·i·terra vl' stercus. vel dicīt fim9 qz fit imus·qñ em̄ spargīt in agro occultāt sub terra·et est etbia et coz·primā· sed fimus verbū eam ppducit· Vnde quidaꝫ· Fetet vbiqꝫ fimus·vitiosi coꝛpe fimus·

Findo dis·di·fissū·i·scindere·vñ verbalia·Findo cōponitē affindo dis·mutata d·in f·i·valde vl' iuxta findere·Itē cōfindo dis·di·sū·i·simul vel cum alio findē·Itē diffindo dis·di·fissū·i·diuersis mōis vel in diuersas ptes findē· vel findēdo īmittere· Item pfindo dis·di·fissū·i·valde vel pfecte findere· Itē ꝓfindo dis·di·sū·i·ꝓcul findere·Itē p̄findo dis·di fissū·i·ante findē·Itē refindo dis·di·fissū·i·iteruꝫ findere·Itē suffindo dis·di·sū·i· latenē vel subtus vel post vel paꝫ findē·Itē trāsfindo dis·di·fissuꝫ· id ē·vltra findere·Findo et omia ab eo composita sūt actiua et faciūt p̄teritū fidi sine n·et sup̄·fissū· gemīato s· et omia coz· hanc sillabā fi·in p̄terito· vt diffidi·cōfidi·pfidi·etc̄· Sed fido dis·dic·ppu· fi· Vnde quidā· Fido parit fidit· dat quoqꝫ findo fidit· Virgili9 in octauo· Diffidit ac multa pozre ctum extendit arena·

Finies iterp̄tat ozi parens·Trāsfixit em̄ pugione zambri cū scoꝛto madianite·et dñi furozē placauit vt ꝑceret·finies frater ophni os mutū iterp̄tatur· quo figurat veteris sacerdotij et doctrine silentiū

Fingo gis fixi fictū·fingere ·et acutē vltima·i·ornare· cōponē·facere·formare·plasmare·excogitare·et cōponere·qō verū nō est·i·simulare· Itē iueniē fingo gis·i·nitidare· extergere· Fingo cōponitē·Cōfingo gis·xi·ctū·i·simul fingere· vel dissimulare· Diffingo gis·i·diuersis modis fingere·vel dissimulare·Itē defingo gis·i· valde fingere vel diffingere·Item effingo gis·i· exp̄sse fingere·mutato x· in f· Fingo et oīa ei9 cōposita sūt actiua·et oīa faciūt p̄teritū i xi·et sup̄·in ctū·Itē omia abijciūt n· in supino·qō habent in p̄nti·et in p̄terito pfecto·

Finio nis·nui·nitū·nire·i·termīare· cōsūmare· pficere·et dicīt a finis·et coponitē·Diffinio is· et trā sit s·in f·i·diuersis modis finire. determīare ostendere quid sit·vel quale vel quantū·vñ hec diffinitō onis·termin9 demōstrans quid ē esse rei·Item ponitur definio nis·definit· valde finire· vñ definit9 ta·tum. Actuū·ij·Hūc definito cōsilio· Itē p̄finionis·id ē·ante finire·p̄figere· p̄statuere·p̄destinare· Finio et ei9 cōposita actiua sūt et ꝓ̄·hāc sillabā fi·

Finis·a funis dicīt hic aut hec finis ge·inc erti·qz agri funiculis sint diuisi·vñ ꝓpha·Funes ceciderūt

michi in ꝑclaris. Mensuraꝝ eñ linee in terraꝝ ꝑti
cõe tendũtur. vt dimẽsiois equitas teneaẽ. Et scias
ꝙ finis dicit terminꝰ. cõsũmatõ. moꝛs. patria. Vñ
hic & hec finalis & hoc le. vnde finaliter adũ. Finis
cõponit. Affinis. cõfinis. et ꝑdu. fi. Et nota. Est fi
nis cõsũmans. & est finis cõsumens. Vnde versus
Finis cõsumens & cõsũmatõ finis. In eo ꝙ cõsum=
mat siue ꝑficit habet naturã maris seu hꝫ se ad mo
dũ maris. In eo ꝙ consumit hãbet se ad modum
femine. vnde cõueniẽter est incerti ge. i. mas. vel
fe. Item ab hoc datiuo fini addita tas hec finitas.
Finitim? ma. mũ. id est. ꝓpinquꝰ ꝯ pn'r. nẽi coꝛ.
p'. nis. et dicitur a finis.
Finitiu? ua. uũ. pn'r ꝑdu. in finitus vide.
Finitus. a finio nis. dicit finitus ta. tũ. vnde finiti=
u? ua. uũ. quod finit vel finiẽ. & cõponit infini=
tus ta. tũ. i. nõ finit?. scꝫ cui? mẽsura nõ habꝫ finez.
Et infinitiu? ua. uũ. i. nõ finitiu?. Et hinc quidã mo
dus verbi dicit hic infinitiu? ui. & hoc infinitiuuꝫ
ui. Et hic infinit? ti. et hoc infinitũ ti. vide i tercia
parte vbi egi de verbis impsonalibus.
Fio fis. factus sũ. i. incipe eẽ. de nõ esse trãsire ad
esse. Quod cñ fit nõ est. & quod ẽ non fit. et ẽ neu
tropassiuũ quãtũ ad vocẽ neutrũpassiuũ ꝙtum ad
significatõem. Et debẽt habere tria ꝓticipia. scilicet
iens. fact?. & futurus. sed iens nõ est in vsu hac
ratõe. Nam hoc verbũ fio est quasi passiuũ hui? v=
bi facõ. sed oñe passiuũ caret ꝓticipio pñtis tpis.
& ideo iens nõ est in vsu. licet fuerit in antiquoꝝ
vsu. Itẽ fio deberet habẽ facturus ꝓticipiũ futuri
tpis. sed qꝛ eẽt cõcidentia iter ꝓticipiũ huiõi & ꝓti
cipiuꝫ huius verbi facõ qõ est factur?. Ideo fio ha
bet futur? ꝓticipiũ futuri tpis. & nunꝯ facturus.
& cõponit fio cũ oñib? eisdẽ dictõibus cũ quib?
cõponit facio. ita vt literaturã suã nõ mutet. vt be
nefacõ & benefio. malefacõ & malefio. satisfacõ et
satisfio. calefacõ. et calefio. tepefacõ & tepefio. exp=
gefacõ expgefio. nichilifacõ et nichilifio. & sũt lo=
co passiuoꝝ ad illa. Itẽ fio cõponit cũ cõ. & transit
ad actiuã significatõem. et dicit cõfio fis. fiui. fitũ
cõfire. i. efficere. accipit tñ cõfire in actiua signifi
catõe scꝫ ꝑ effici. Itẽ defio fis. fiui. fire. i. derelinq
re vel deesse. defectũ pati. Item cõponit cũ sub. &
dꝛ suffio fis. fiui. fitũ. fire. i. subfumigare. vel admi
strare. Fio est neutꝝ & cõposita ab eo. q nõ mutat
literaturã illius. oñia sũt neutra. & habent accẽt?
sup eandẽ sillabã sup quã & simplex iuxta regulam
illã. Quotiẽs facõ vel fio cõponẽ ita vt nõ mutẽt
literatura simplicis. sup eandẽ sillabã est accentus
in cõposito sup quã est in simplici. Que vero cõpo
nũtur a fio. ita vt mutẽt literaturã sui simplicis. eẽ
accẽtus mutat & actiua sũt. ꝓter defio ꝑ deficere.
quod est neutꝝ. Et nota ꝙ fio fiebã ꝑducit i. purã
vbicũqꝫ nõ habet r. cũ oñibus suis cõpositis. qñ si
gnat passionẽ. nã si r. sequit ad e. breuiat i. ante e.
vt fierẽ & fieri. Et vt dicit varro. ideo fio fis. ꝑdu.
si. qꝛ est passiuũ de facõ. vnde qꝛ passiuũ parificat
actiuo. Ideo fio ꝑdu. primã. vt tpe saltẽ parificet
vt. s. qõ amisit in sillabis recupet i tpibus. Facetus.
Nunꝯ spina nocẽs fiet odora rosa. Et vt dicit papi.
Fio fis factus sũ. ꝗrte oiugatõis ꝑdu. pn'r. in oñi
dissillaba. licet sit vocalis ante vocalẽ vt fio fiam.
Inde componitur suffio.
Firmaculum li. penultima coꝛrepta. quo aliquid
firmat. a firmo mas. dicitur.
Firmamẽtũ ti. dicit a firmo mas. qꝛ firmũ fit nec
casui subiacẽs. Et scias ꝙ celũ firmamẽtũ factũ ẽ
scõa die. & scõm quosdã ẽ de quinta essentia.
Firmus. a formon qõ est calor. dicit firmꝰ. ma.
mũ. qi cũ calore. & cõpatur firmꝰ mior. missimꝰ. vñ
firme miꝰ. missime. adũ. et firmit̃ etiam dꝛ. & hec fir
mitas tatis. & hec firmitudo dinis. qua aliquid fir
mat̃. et a firmus dicit firmo mas. mui. vnde hoc fir
matoriũ rij. quo aliqd firmat̃. et hoc firmaculũ li. ꝑ
eodẽ. Firmo cõponit. cõfirmo mas. affirmo mas. In
firmo mas. i. debilitare. falsificare. eneruare. Affir
mo mas. mutato b. in f. Prouũ. xxj. Vir impi? ꝑcaci
ter affirmat vultũ suũ. Firmo mas. actũ est cũ oi
bus suis cõpositis. Et scias ꝙ firmꝰ ex natura dꝛ.
Valens vero ex ꝑcipuis viribus. vt athleta.
Fiscalis. in fiscus exponitur.
Fiscella. a fiscina dꝛ hec fiscella le. di. pua fiscina.
Et hic fiscellus li. di. i. mollis casei appetitor.
Fiscina. a findo dis. dicit hec fiscina ne. i. vas vel
corbulus ex iũcis vel vimine factus in quo fit caseꝰ
& coꝛ. pn'r. Vñ virgiliꝰ. Nũc facilis rubea cõtexit
fiscina vga.
Fiscinula le. di. pua fiscina. & coꝛ. pe
Fiscꝰ sci. mas. ge. i. saccꝰ vel bursa regis vbi pub
licus cẽsus reponit. Ponit tñ qñqꝫ ꝑ quolibet sac
co. Et inde hic et hec fiscalis et hoc le. et hoc fisca
lis. i. reddit̃us regalis. Oñia eñ publca dona di
cũtur fiscalia. Et nota ꝙ fiscus dꝛ a fico arboꝛe ꝑ
pter vbertatẽ que ẽ ibi maioꝛ ꝙ in alijs saccis. sicut
illa arboꝛ est vberioꝛ ꝙ alie. Et vt dicit augꝰ. con
tra auaros. Quod nõ accipit xp̃us accipit fiscus.
A fiscus dꝛ fisco scas. scaui. scare. i. publicare. ad fi
scũ reducere. in fisco reponere. Et cõponit cõfisco
scas. i. simul fiscare. Infisco scas. Fisco actiuũ est
cum omnibus suis compositis.
Fisiculatꝰ. A fisis quod ẽ natura dicit fisicꝰ ca. cũ. i.
naturalis. vnde fisiculo las. i. diuinare uel ꝓnũci
are. vñ fisiculatꝰ ta. tũ. diuinatꝰ vel ꝓnunciatꝰ
Fisicus. A fisis quod ẽ natura dicit fisicꝰ ca. cũ. i.
naturalis. Et hec fisica ce ꝑ quadã arte q̃ de rerũ
naturis tractat. q̃i scientia de naturis. Et hic fisicꝰ
ca. cũ. qui de arte illa tractat. vel qõ ad artem illaꝫ
ptinet vt fisicus liber. et hic fisicus ci. et hec fisica
ce. q̃ vel q̃ tractat artẽ illã vel scõm artem illam
Fisiologus. Fisis grece latine dicit natura. & cõ
ponit cũ logos qõ est sermo vel ratõ. et dicit hic
fisiologꝰ gi. q̃ loqtur vel tractat de naturis rerũ. et
Fisis grece latine natura dicit. Coꝛ. lo
Fissilis. a findo dis. dꝛ hic et hec fissilis et hoc le.
qõ facile findi vel frangi ꝑt. et coꝛ. pn'r.
Fissus sa. sũ. deriuat̃ a findo dis. di. fissã. Vñ hec
fissura re. i. scissura. Et scribit ꝑ geminũ ss. sed fisꝰ
sa. sũ. a fido dis. fisus sa. sũ. fisu. scribit ꝑ vnũ s. ꝑ
ducit tñ primã. vnde versus. A fido fisũ. sed findo
Fistula. a fos quod ẽ vox. et sto Cdat tibi fissũ.
lon quod ẽ missio. cõponit hec fistula le. instrumen
tũ ad canẽdũ ex cãnulis cõpactũ. Et dicit sic quia
vocẽ vel aerẽ emittit. vnde quidã. Fistula dulce ca
nit volucrẽ dũ decipit auceps. vnde et fistula dicit
aqueduct? et meat?. qꝛ aquã fundat et emittat sic
fistula instrumẽtũ voces. Et a fistula dicit fistuloꝛ
laris. i. sibilare vel cũ fistula canere. fistula eẽ dicit
quedã infirmitas. vñ fistulatus ta. tũ. et fistulosus
sa. sũ. qui fistulã illam patit infirmitatẽ. vñ versus
Fistula dulce canit. est moꝛbus fistula duꝛ?. Fistu
la etiã dicit aroma siue arboꝛ aromatica. Canẽ. iiij.
Fistula et cynamomũ cũ vniũsis lignis libani.
Fisus sa. sũ. a fido dis. vide in fissus.
itius. in fiton vide.

Fiton nis·mas·ge·fuit quidã serpẽs creat⁹ a ẽra quẽ appollo in pnaso mõte interfecit et iterp̃tatur fiton cõsulere vel dubitatõ et dicit̃ a verbo greco scz fito·quod est quero·Hinc fiton dubitatõ dicit̃ quẽ appollo interfecit·qz sapiẽtia dubitatõem absolvit·& hinc ipe appollo dictus ẽ fiton·vel fitius·& hinc fitia fitiorz dicti sũt ludi·vel festa facta in honore appollinis ꝓpter victoriã quã habuit de fitone·& a fiton fitius tia·tiũ·Vel fiteus tea·teũ·i·appollineus·Vel a fitone serpẽte possũt hec deriuari Item fiton·i·diuinator·vide in fitonicus.

Fitonicus·a fitone appolline dr fitonic⁹ ca·cũ·et hinc fiton onis.& hec fitonissa se·i·diuinator vel incãtator·plen⁹ fitonico spũ·& diuinatrix vel incãtatrix·fitonico spũ plena·qz appollo autor fuit diuinationis·et corripit penultimã fitonicus.

Fitonissa in fitonicus vide.

Fixula·A figo gis·dr hec fixula le·i.fibula· que ad firmandũ pallium infigitur.

Fixus·a figo gis·fixi.xũ·vel a figor geris·dicit̃ fixus·xa·xũ·p x·Inueniẽ etiã fissus sa·sũ·a findor·deris·et scribiẽ p geminũ s·Vñ versus. A figor fix⁹ a findor sit tibi fissus·

Flabellum li·id est· muscariũ scz cum quo muscas abigimus et flatuz facimus· et dicitur a flabzum·

Flabzum bzi·id est·ventus vel flatus venti·a flo lacteo ctes·ctui·i·marcere·vñ hic flas dicit̃· flactor ozis·i·marcor·& hic et hec et hoc flactẽs. tis·pticipiũ·i·marcens·Vñ p trãslatõem flactentes dicũtur qui in peccatis & iniqtatib⁹ marcent· & pseuerãt· & qz quod marcet exiccat̃ et arescit· Ideo etiam qñqz ponit̃ flactẽ p arere.Vñ ysa·xix· Erũt irrigua eius flactẽtia.id est·arentia·

Flactor ctoris·in flacteo est·

Flactus cta·ctũ·i·marcid⁹·a flacteo ctes·

Flagellum·in flagrum vide·

Flagitiũ.a flagito tas·dicit̃ hoc flagitiũ tij·i· decus·peccatũ·& flagitõsus sa·sũ·i·vitõsus·libidinosus·turpis· nõ dicendus·crimiosus. sic dictus· qz frequẽter flagitet & appetat libidinẽ vel noceat sibi·Et compar̃ flagitõsus sior.sim⁹·Vñ flagitiosissimus·sissime·adũ.Et hec flagitõsitas tatis·Que dra sit inter flagitiũ et facin⁹·dictũ est in facinus·

Flagito tas·taui·A flo flas dicit̃· Et est flagitãe expostulare·querẽ·rogare·petere· cũ clamore poscere·Vñ et flagito tas·dicit̃ ꝙsi flatũ gero·vl̃ ago et est ethia·Flagito cõponit̃·Efflagito tas·i.valõ flagitare· Et est actiuũ cũ oñibus suis cõpositis· Et exigit duos diuersos actos·post se·et corr̃·gi· Que autẽ verba regãt duos diuersos accusatiuos dictum est in doceo doces·

Flagro gras·in flagz exponitur·

Flagrũ·a flo flas·dicit̃ hoc flagz gri· et inde hoc flagellũ li·di·et sũt flagra vel flagella.virgule·vl̃ potius sũme ptes virgaz qz cũ flatu et crepitu in corpe sonant·vel sũme ptes arborz dicunt̃ flagella qz crebros ventorz flatus sustinẽt· Eadẽ ratõne dicũtur et flagra·Itẽ quia flagrũ pcutit et vrit dicit̃ flagrũ quãdoqz verberatõ·qñqz ardor·Vñ flagro gras·i·estuare·feruere·ardere·Sed fragro gras·i·redolere·p r·in veraqz sillaba·vñ versus·Fla facit ardorẽ·sed frã·largitur odorem·

Flama me·dicit̃ a flo flas·qz flatu excitet̃·vel dicitur a fos·quod ẽ ignis·Qz aũt dicit̃ flama ꝙsi fos late means·ethimologia est non compositio.

Flamasco scis·in flamesco exponitur·

Flamẽ·a filũ dicit̃ hoc flamẽ mĩnis·i·sacerdos iouis.quasi filamẽ·qz reliquias a collo p fila pendentes portet·vel idõ dicit̃ a filo·qz quicũqz erat sacerdos in signũ sacerdotij deferebat almuciũ·sed in gruẽte caloze cũ ex calozis nimietate nõ posset id ꝺ ferre·ligabat sibi capillos quodã filo vel flocculum lane filo in vertice ligatũ deferebat in signũ sacerdotij·et tũc est mas·ge·Item a flo flas·p̃t deriuari hoc flamẽ mĩnis·i·flat⁹·et hinc flamine⁹.nea·neũ·

Flameo·a flamo mas·dr flameo mes·adiectiuũ· flamui·i·flamã emittẽ·vel calẽ·vel etiã ardere·

Flameolũ li·di·puũ flameũ·Prudenti⁹ de sicho machia·Flameolũ strophiũ dyadema monile·

Flamesco scis·inchoa·et format̃ a flameo mes.ad dita co·vñ in himno· Flamescat igne caritas· Quidam tamẽ pnũciãt flamascat·qꝺ est inchoa·huius verbi flamo mas·vt sit sensus·Flamascat·i·incipiat flamare·i·incẽdere·sed vt dicit hug̃·flamescat ibi ꝺbet dici inchoa·a flameo mes·

Flameũ·a flama dicit̃ hoc flameũ mei·vitta siue ifula nuptiarz tenuis et rubea·qua utebant̃ nubẽtes ad designandũ pudoris lesionẽ· operiẽtes vultum cũ ea·vñ lucan⁹ in sedo·Lutea dimissos velarunt

Flameus mei·mas·ge·id ẽ·pmi· flamea vultus· nister sacrorz·et dicitur a flamen·

Flamita·te·i·sacerdotissa·et dicitur a flamen·

Flamiger ra·rũ·i·gerens flamã pnl̃·cor·et cõpõitur a flama et gero geris·

Flamineũ nei·neu·ge·i·sacerdotiũ vel officiuz flamĩnis·et dicitur a flamen·

Flamo mas.i.incẽdere·a flama dicit̃· et cõponit̃ inflamo mas·i·icendere·inflammare·Et est neu·cũ oibus suis cõpositis·licet qñqz inueniat̃ absolute positũ·sed p flamare vel resplẽdere est actiuũ·

Flamula le·di·pua flama·et cor·pnl̃·

Flandria dre pnl̃·cor·quedã puincia vel comitatus·vnde hic et hec flandrensis natus vel nata de illa puincia vel illo comitatu·

Flatilis·a flo flas·dicit̃ hic et hec flatilis et hoc le facilis ad flandũ· vnde flatiliter·adũ·et hec flatilitas tatis·et cor·pnl̃·flatilis·

Flaueo ues·ui·i·esse vel fieri flauũ·vnde flauesco scis·inchoatiuũ·et pducit fla·vnde virgil⁹ in buc· Molle paulatim flauescit tpus arista·

Flauus·a flaueo ues·dicit̃ flau⁹ ua·uũ·i·albus vl̃ rubeus·sed ꝓpie flau⁹ est q̃ vulgo dicit̃ blundus· Flaui etiã dicti sunt anglici·teutonici et flãdrẽses Itẽ flaua ẽ arena·Flaua ẽ spica cũ ẽ matura·Flau⁹ cõparat̃ flauior sissimus·vnde flaue ui⁹·sime·adũ· et hec flauedo dinis·et vt dicit̃ in grecis·Flau⁹ est crinis·sz fuluũ metallũ·vnde dicit·Dic apte flauũ crinem fuluũqz metallum·

Flebilis pnl̃·cor·in fleo fles.ẽ

Flebotoniũ scdm ysidorz ethi·iij·ca·xj· ab icisiõe vocatũ est·nam icisio grece toniũ dicitur.

Flecto ctis·flexi·flexũ·i·curuare·cessare· mutãe vnde hec flexura re·et hic flexus xus·xui·Flecto cõponit̃·Cõflecto ctis·Circũflecto ctis· Deflecto ctis·i·valde vel de vno loco ad aliũ flectere·vel deorsũ flectere·Inflecto ctis·i·valde vel intro vel intus flectẽ·Reflecto ctis·i·itez flectere·Flecto actiuũ est·et oĩa cõposita ab eo sunt actiua·et faciũt ꝑteritũ in xi·et supinum in xum·

Flegiton·tontis·mas·ge·fluui⁹ ifernalis·tot⁹ ardens·a fos quod est ignis vel flegi quod est inflamans·et totus·vnde flegiton⁹ tos·teum·

Flegi grece latine dicitur inflamans·

Flegma flegme· feminini generis· et hoc flegma matis·ge·neu. est vn⁹ de q̄tuor principalibus humoribus humani corpis sic dict̄ū q: sit frigidum· Greci em̄ frigore flegmone dicūt· Vn̄ flegmaticus ca·cū·in quo dn̄atur flegma. et qđ cōfert & efficit & generat flegma·& quod ptinet ad flegma·et qđ pcedit et puenit ex flegmate·& flegmatiso sas ·i· flegmate abundare vel flegma eijcere· multū sali = uare·& spuere·vide in elementum·

Flegmē mis·neu·ge·dicit̄ a flegi qđ est inflamās et est flegmē tumor sanguinis ·sicut vbi abundant crura sanguine·Item flegmia sunt cum in manibus et pedibus calloſi sula sunt·

Fleo fles fleui fletū·dicit̄ a fluo fluis· Qui ei flet lacrimis fluit· Flere em̄ est vbertim lacrimas fūdere·quasi fluere·Sed plorare·est cū voce flere·Plangere· est cū lacrimis pectus aut faciē tundere· Lugere ē cū aliquib⁹ dictis miserabilib⁹ et habitus mutatōe flere· Merere est cū silentio dolere· vnde et merere dicit̄ quasi mēte carē·et lugere quasi luce egere·Et a fleo fles dicit̄ hic flet⁹ tus·et hic et hec flebilis·et hoc le·et flebiliter aduer.et hec flebilitas tatis·Qui di⁹.Flebile pn̄cipiū melior fortuna secuta est·potest tn̄ hoc puerbiū ad futurū pferri·Et tūc dic melior fortuna sequet̄·Fleo componit̄· De fleo fles·Effleo effles·i·valde flere·pfleo fles·i·p = fecte fleo·Refleo fles·i· itez flere· Fleo & omnia eius cōposita faciūt pteritū in eui·et supinū ī et ū· & om̄ia sunt neutra·licet iuenant̄ trāsitiue cōstructa cū actis scz causam designātibus. vel tūc habēt illa verba in se vim verboz trāsitiuoz· Vn̄ iuenit̄ tur passiua ab eis·

Fletus·a fleo fles hic fletus tus ·tui·& flet⁹ tus ·tui·pticipiū passiue significatōis·& cōponit̄· Infletus·i·nō fletus·et pducit fle·

Fleumon·ē morb⁹ inqet⁹ cū rubore·et dolore·& tēsione·& duricia·& dicit̄ a flegi qđ est inflamās·

Fleuus ua·uū·i·vanus·

Flexibilis·a flecto ctis dz hic et hec flexibilis & hoc le·qđ facile flectit̄·vel flecti pt· vn̄ flexibiliter aduer·et hec flexibilitas tatis·et p cōpositōem hic & hec inflexibilis & hoc le·i·nō flexibilis· et hinc ī flexibiliter adū·& hec inflexibilitas tatis·

Flexuosus·a flecto tis·dicit̄ flexuosus sa·sū·id ē plenus flexu·nō rectus·vel qui nō īcedit recta via & compatur· Vnde hec flexuositas tatis·

Fligo gas·in fligo gis·exponitur·

Fligo gis·xi·ctū·& fligo gas·in eodē sensu·id ē. cruciare·dissipare·destruere·deuastare· sed nō est ī vsu·& vergz cōponit̄·Affligo gis·& affligo gas· id ē·valde fligere·& cōfligo gas·et cōfligo gis·i·simul fligere· vel pugnare·defligo gis.et ōfligo gas valde vel deorsū fligere vel pugnare· infligo gis· et ifligo gas·pfligo·gis·et pfligo gas·Fligo actū est·et cōposita ab eo que desinūt in o·similit̄ actiua sūt om̄ia·pter cōfligo et defligo·que sūt neutra p pugnare·et om̄ia faciūt pteritū in xi· et supinū in ctū·et pdu·fli·Vnde vindocinēsis·Hanc affligere fauet huic famulare vetat·

Flo as·aui·atū·i·flatū emittere·Vn̄ hic flat⁹ tus tui·Flo cōponit̄·Afflo flas·i· flare ad aliquid vel flatu venerare·vel īterficere vel tangere·Cōflo flas ·i·flare vel fūdere aur·et aliud metallū ad aliquid faciendū·et est verbū fusor· qz fusores multa insimul fūdunt de vna forma ad aliā·Ideo hinc tracta est metafora ad illos q̄ res alienas mutuo accipiūt et luxuriose cōsumūt·vn̄ iuenit̄ cōflare p mutuare et p cōsumere· Nam q̄ cōsumit et qui mutuat̄· de vna forma quasi fundit̄ in aliam·Item cōponitur· Efflo as·extra flare·vel flando emittere·Item inflo as·i·intus flare·flatū impellere·Itē pflo flas·i· flare pfecte·vel valde· Item sufflo flas· Flo neutrū ē et om̄ia composita ab eo sunt actiua·

Floccifacō cis·i·pauī extimare cōtemnē·puipēdē· et cōponit̄ a floccus·et facō· quia floccus lane parum valet·et fere nullius est precij·

Floccipēdo dis·a floccus et pēdo dis· cōponitur idē est qđ floccifacō vide in floccifacō·

Floccus·a flo flas·dicit̄ hic floccus ci· pua massa lane vel niuis·qz leuiter flatu impellat̄ huc et illuc· vnde hic floccul⁹ li·dimi·Et flocco cas· verbū soli deo cōueniens·Tūc em̄ deus floccat cū floccādo nimgit·

Flora re·fe·ge·est dea flor⁹·

Floralis·a flos dicit̄ hec flora re·dea flor⁹·vnde hic et hec floralis et hoc le·qđ ptinet ad floram·Et pluraliter floralia liū·vel floralior·festa flore·que ab antiquis celebrabant̄·Item hic et hec floralis et hoc le·qđ ptinet ad flores·et tūc deriuat̄ a flos·vn̄ et floralia dicūtur tempa flor⁹·Et scias q̄ huiōi nomia festor ī a·desinētia tn̄ pluraliter declīata·faciūt gtn̄ in or⁹·et in iū·vt dixi sup̄ in festum·

Florariū rij·locus vbi flores crescūt·vel vbi p̄ponūtur·et deriuat̄ a flos floris·

Floreo res·rui. dicit̄ a floro ras·Et est florere· virere·resplendē·florid⁹ esse vel fieri·Et cōponitur Cōfloreo res ·i·simul florere· Efforeo res· Reflo reo res·i·itez florere·resplendere· reuirere· Et ab his inchoa·floresco scis·efflorescō scis·Cōfloresco Reflorescō scis·Floreo res.cū om̄ibus suis compositis est neutrū·et facit pteritū in rui·et caret supinis·Inchoatiua aūt istor⁹ carēt pteritis et supinis· et sūt neutra sicut et alia inchoatiua·Itē floro ras· et floreo res·et floresco scis·et eor⁹ cōposita pducunt hanc sillabam flo·vn̄ vindocinēsis· Floreat ihesus p̄ximitatis amor·

Floretū ti·locus vbi flores abūdant· et dicitur a flos ris·et producāt penultimā·

Floro ras·raui·dicit̄ a flos et ē florare flores creare vel floribus spgere·implē·et cōponit̄· Defloro ras·et ē actū floro cū oib⁹ suis opositis·et pō·flo

Florulent⁹ ta·tū·i·plenus floribus·et pponitur a flos et lentos·quod significat plenitudinem·

Florulēti sūt campi et prata·Quj floride sūt arbores et herbe·

Flos floris masc·ge·dicit̄ a fluo is·et dicit̄ flos quasi fluos·et flores quasi fluores· qa cito fluant·vnde floreus rea·reū·de floribus tor⁹ existēs·vel flor⁹ plen⁹·vel pcreādis flor⁹ apt⁹ et pdu·primā flores tam nomē q̄ verbū·

Floscul⁹ li·di·puus flos·et cor·pnit·

Fluctic⁹ li·di·puus fluctus·et cor·pnit·

Fluctiuagus ga·gū·pnit·cor·i·vagans p fluctus et cōponitur a fluctus et vagus gi·

Fluctuo·a fluctus deriuat̄ fluctuo as·aui·are·i· cōmouere·vacillare· fluctib⁹ iundare· et ponit̄ p dubitare· vn̄ fluctuat⁹ ta.tū·i· fluctuans· vel qđ fluctuauit·et hec fluctuatio onis·

Fluidus·a fluo fluis·dicit̄ fluidus da·dum·id est madidus vel currēs·et compar̄ fluidus dior·sim⁹· vnde fluide dius·sime·aduerbium·et hec fluiditas· id est·madiditas· decursio·

Fluito tas·taui·tare·i·dissolui·fatiscē·frequēter fluere·vacillare·et ponit̄ p dubitare· et ē frequētatiuū de fluo is·et formar̄ a secūda psona pūtis īdicatiui mōi·scz fluis·abstracta s·et addita to· vt vult

hug. Quidã tñ dicũt ꝓbabiliter. ꝙ ãtiqui dixerunt fluo is. fluxi. xũ. vel fluctũ. et etiam fluitum fluitu et ĩde v. in o. fit fluito tas. et ẽ fluctꝰ ipe motus et est flumẽ ipa aqua decurrẽs. Sed fluuiꝰ ipe aque decursus dr. A flumẽ dicit flumineus nea. neum.

Fluo is. fluxi fluxũ. vel fluctũ. fluere. i. decurrẽ. Q; faciat supinũ fluxũ ꝓbaẽ ꝑ hoc ꝓticipiũ fluxurus. ra. rũ. ꝙ fit ab eo. Q; faciat fluctũ ꝓbaẽ ꝑ hoc nomẽ verbale quarte declinatõis scz fluctus ctus. ctui. qđ fit ab eo. Fluo cõponit affluo is. Itẽ ꝯfluo is. i. simul fluere. Vñ cõfluꝰ flua. fluũ. Item circũfluo is. vñ circũfluꝰ flua. fluũ. Item defluo is. i. deorsũ vel cito fluere. vel decurrẽ. & nota ꝙ defluit quod etate vel vetustate dissoluit. vt etas homis folia arbor. Fluit qđ naturaliter decurrit. vt humor aque. Fluere aũt tribus modis dicit. humore rei. sanie viuor. tabe mortuor. Itẽ diffluo is. i. diuersis modis. vel in diuersas ptes fluere. Itẽ effluo is. i. extra fluere. exercere. ab ex. & fluo is. qđ cõponit cum per. & dicit Perfluo is. i. pfecte fluere. Hebre. ij. Ne forte pefluam⁹. Itẽ influo is. i. in aliqua. vel intro fluere. vñ influus a. ũ. Itẽ interfluo is. i. inter aliq; fluere. vel ĩterfluere. vnde interfluꝰ a. ũ. Itẽ ꝓfluo is. i. ꝓcul fluere. vnde ꝓfluus a. um. Item pfluo is. i. añ fluere. pcurrere. Item pterfluo is. i. iuxta fluere. Itẽ pfluo is. i. pfecte fluere. Itez refluo is. r. retro fluere. vñ refluꝰ a. ũ. Item supfluo is. supabũdare. vnde supfluꝰ a. ũ. & supflue adũ. & hec supfluitas tatis. Fluo & eius cõposita sunt neutra. et faciũt ptcritũ in xi. & supinũ in xũ. et in ctũ. sed frequẽtiꝰ & vsitatiꝰ in xũ. qđ in ctũ. scõm hug. Alij dicũt ꝙ fluo scõm ãtiquos etiã faciebat fluitũ. vnde fluito tas. ab illo antiquo supino fluitu. Tamẽ scõz hug. fluito formaẽ a scõa psona fluis remota s. & addita to. fit fluito.

Fluor oris. mas. ge. i. ẽcursio vel madiditas a fluo luis. stri. i. aqua vel vnda crispans is. dr. et dicit a fluo is. Proprie flustra sũt maris motꝰ sine tẽpestate fluctuãtis. Vñ quidã. Vastabãt in flustris. ac si diceẽt. In salo & in crispãtibus aquis.

Fluuiꝰ da. dũ. dr a fluo is et est idẽ ꝙ fluidus. Vñ luca. Traxit iers telũ fluuidũ cõtagia pestis.

Fluuiolus li. dimi. puꝰ fluuius. et cor. pnl't.

Fluuiꝰ uij. a fluo is. et est fluuiꝰ ipe aque decursus. vñ fluuiosus sa. sũ. et hic et hec fluuial' et hoc le. Et fluuio as. qđ etiã fluuior aris. dicit. i. abundare. Vide in riuꝰ. & sũt noĩa fluuior mas. ge. eo ꝙ fortiter. et cũ ipetu ruant. et in hoc quandã naturã maritatis gerũt. Sed crustimũ fuit neu. ge. ꝓpter ãlitatẽ vocis. maxie cũ sigficaret rẽ insexataz.

Fluxꝰ xa. xũ. deriuaẽ a fluo is. fluxi xũ. et dr fluxꝰ decurrẽs. labilis. istabilis. et hinc hic fluxꝰ xus. xui alicuius rei decursio.

Focacius cia. ciũ. a focus dicitur. et dicitur panis focacius in cinere coctus. Idem et subcinericius dicitur.

Focaria dicit coqnaria a foco. vñ in ꝓmo regũ. Filias quoq; vestras faciet sibi vnguẽtarias et focarias. Litera iosephi ẽ Coquestrias a coquẽdo. et coquestriꝰ. vel coquestria. qui vel que panem vel aliud coquit. Item focaria rie. dicit cõcubina.

Focaris. a focus dicit hic et hec focaris. et hoc focare. Vnde focarẽ petram vulgus vocat. que ferro ꝓcussa scintillam emittit.

Focariꝰ rij. locꝰ i quo fit ignis. et dicit a focus cã.

Focillo. a focus dicit focillo las. Laui. lare. i. nutrire vel reficere. fouere. et cõponit. Resocillo las. i. reficẽ itez focillare. Vñ verbalia et geminãt l.

Foculus li. dimi. puus focus. vnde foculo las. id est. nutrire. vel ignem facere. et cor. cu.

Focus ci. cõponit a fos qđ est ignis. et colo lis. vel deriuaẽ a foueo ues. qz fouet ignẽ. Ignis etiã ẽ ipa flama. et ꝙquid ignẽ fouet focꝰ vocaẽ. siue sit ara siue sit illud ĩ quo ignis foueẽ. sicut locꝰ ĩ quo fit ignis in domibꝰ. Ponit tamẽ qñq; ꝓ igne.

Fodico cas. dicit a fodio dis. et est fodicare leuit paz. sũmatim fodere. et ponit qñq; ꝓ leuiter tãgere scõm hug. Vñ horatiꝰ. Qui fodicet latus. et cogat trãspendere dextrũ. et est fodico verbũ apparitiuũ. et formaẽ a fodis. scõa psona de fodio. remota s. et addita co. et cor. di. De hoc dixi supꝰ in tercia pte vbi egi de spẽbus verborꝫ. in ca. de vbo ap

Fodio dis. di. fossũ. a fouea dr. Fodẽ partiuo. em est fouẽ facere. ãi fouere. Fodio cõponit cõfodio dis. di. sũ. i. simul fodere. Itẽ circũfodio dis. Itẽ diffodio dis. i. diuersis modis fodere. Itẽ defodio dis. i. valde vel deorsũ fodere. vel a fossa extrahẽ. Itẽ effodio dis. i. extrahere de terra. Itẽ pfodio dis. i. pfecte fodere. Itẽ ꝑfodio dis. i. ante fodere. Itẽ refodio dis. i. itez fodere. vel retro fodẽ. ãi defodẽ Itẽ suffodio dis. i. latenter vel paz. vel subtus. vel post fodere. Itẽ transfodio dis. i. vltra vsq; ad aliã ptem fodere. et cauare. Fodio scõm qđ simpliciter accipit in sua significatõe neutꝝ est. sed scõm ꝙ fodio trãsferẽ ad cauare. vel forare. vel tangẽ. seu pcutere. et tunc fodio et oĩa eius cõposita actiua sunt. et faciũt ptcritũ in di. et supinũ in sũ. gemina ta s. et oĩa cor. hanc sillabã fo. in pñti. sed in ptcrito eã ꝓdu. et est tercie cõiugatõis.

Foliobalsamũ mi. neu. ge. i. folium balsami. vel liquor manãs de certis folijs illiꝰ. et cõpositum est a foliũ et balsamus. vñ in grecismo dicit. Balsamus est arbor foliũ folibalsama reddit. et scõm hoc dicẽ dũ est folibalsamũ. ita ꝙ nõ est o. tercia sillaba sed bal. Sed potest dici ꝙ ibi est syncopa.

Foliolũ li. dimi. puũ folium.

Foliũ lij. deriuaẽ a foueo ues. qz fouet florẽ quãdo prĩ ꝓrũpit. vel dicit a fluo is. qz facile fluat. et ĩde foliũ dicit quedã herba. quia sine radice vlla ĩnatat huc et illuc. et dicũt ꝙ ꝓcedit de fontib⁹ paruli. et colligit in litoribus ĩdie. et ĩde efficit pcõ sũ vnguentũ qđ vocaẽ foliatũ. Itẽ folia dicũtur libror. ꝓpter similitudinẽ foliorꝫ arborꝫ. vel quia ex follibus. i. ex pellibus fiunt. quorꝫ ptes pagine dñr qz sibi inuicẽ cõpaginãtur. i. cõiunganẽ. Itẽ a foliũ dicit foliatꝰ ta tũ. i. habens folia vel abundans folijs. vel curuatꝰ sicut dicit hug. in sile. Foliũ cõponitur. Trifoliũ. Quiqzfoliũ. et cor. fo. Alexander. Pampinꝰ est. foliũ vitis ramusculus huius.

Folleo les. lui. i. inflare. et dicitur a follis.

Follesco. a folleo les. dr follesco scis. i. eẽ vl' fieri follẽ. stultũ vel vanũ. vel ꝑ derivari a follis lis.

Follicia cie. vel follentia tie. i. vanitas. superbia. stultricia. et dicit a folleo les. vel a follis lis.

Folliculus li. dimi. puus follis.

Follicul⁹ etiã est theca frumẽti in qua granũ seruaẽ ĩteriꝰ. hic supꝰ spicã vallo istructo munimẽ ꝑtendit. ne auiũ mmor⁹ morsib⁹ spica suis fructibus exuaẽ. vel vestigijs ꝓteraẽ. et vbicunq; aliquid ita cõtingetur potest etiam dici folliculus.

Follis. a foueo ues. dicit hic follis lis. mãtibꝫ fabri. et dicit follis quasi fouis. a foueo quia fouet ignem flando. et qz folles milanẽ ãsi quadã re iani

Inde est q̄ follis dicīt stultus·supbus·vānus·īmflatus·et hinc folleo les·id est·īmflari·

Fomē mīnis·neu·ge·i·nutrimentū· esca que fouz et dicīt a foueo ues·& coz·pnl̄t genitiui·

Fomentū ti·i·nutrimētū·esca q̄ fouet·& dr a Fomes mitis·mas·ge·a foueo ues· mē mīnis· dr·& est idē quod fomē vel fomentū·scz nutrimtū esca que fouet·Fomites etiā dicunt scitille que psiliūt ex ferro candēte·sic astule q̄ cadūt ex asseribus cū dolant·Item fomes dicīt radix scōm pap·Vnd peccatū originale dicītur fomes·

Fonasgū vel fonasgo īdecli·dr quedā potō·& cōponīt a fonos qd est son?·& ge·qd est terra·& dicīt sic quia creat vocē·Nam terra creat oīa·qua potōe vtebant poete cū recitare habebāt·

Fonicus ca·cū·īm fonos vide·

Fonos grece latie dicīt son? et vertīt īm latinū & dicīt hic ton?·i·son?·Iñ fonic? ca·cū· psonās musicus qui docet fonos·& coz·ni·

Fons·a fūdo dr hic fōs tis·q̄i fundēs aquā·qz aq̄ ex se effūdat.est em̄ origo nascentis aque·

Fontana ne·idem est quod fons·

Fontan? na·nū·i·iuxta fōtē hītās vl̄ ad fōtē pti onticul? li·di·pu? fons· tmēs·& dr a fons· Fontosus sa·sum· plenus & abūdans fontibus· & dicitur a fons·

Foz faris fat? sū·fari·i·loqui·& deficit īm p̄ma p sona·scōm vsū·Foz cōponīt cū ad·et dicīt affor ris id ē·alloqui·Item cū cō·& dicīt cōfor ris·i·simul fari·Itē cū ex·& dicīt effor faris·i·eloqui·Itez cū p̄·& dicīt p̄for·ris·i·p̄loqui·Itē cū p·et dr p̄for·ris Foz faris cū cōpo·est deponē·et pou·fa·& oīa volunt habere actīm vocis cū dtō rei·vt iste fat̄·effat̄·p̄fat̄ verbū tibi·p̄ter affari qd vult trāsire in actīm solū rei aīmate·vt iste affat̄ illū· Qz pou·fa·patet p p̄spez dicētē·Nā fari recte misez & viuē p̄ue·

Forago·a foris dr hec forago illud filū alteri? colum qd mulier ponit in capite·vel in fine· vel īm la tere tele·ad distictōem vel ornatū faciendum·

Forceps·Ferrū cōponīt cū capio·et dicīt hic forceps pis·forcipe·forcipū·mas·ge·licet antiqui posuerūt hoc nomē īm fe·ge·Vñ enni?·Signare oportet frontē calida forcipe·& est forceps fabroz numularioz·q̄i ferriceps·qz ferz candēs capiat & teneat Vel dicīt forceps·q̄i formiceps·qz cū eo aliqd formū capim? et tenem?·Nam formū est calidū· Itez ferrū cōponīt cū filo & dicīt hec forfex cis·qua incidīt filū quasi ferrū filoz·i·aptatū ad fila īcidenda·vel cōponīt a foros qd est ferre·et filū·quasi ferat·i·auferat·vel incidat fila·vel cōponīt a foris· et capio·qz capiat quod foris ē īm veste vel īm pāno & scōm hoc p̄prie est fullonū· Itē componīt ferz cū pilo· & dicīt hec forpex cis·q̄ incidīt pilus· scz ferrū piloz·scz aptatū ad pilos icidendos·vel componīt a foros·quod est ferre·qz ferat·i· auferat & incidat pilos·Ab istis trib? noībus descendūt tria dimi·scz hec forcicula·hec forficula·& hec forpicula vnde versus·Forfice fila·pilū cape forpice·forcipe ferrū·Item·Fex est piloz·ceps ferri·pexq̄ piloz·Fecedit filū·c·ferrū·p·q̄ capillū·vel sic·F·resecat filū·p·pilum·ceps quoq̄ ferrum·

Forculus li·de? qui p̄est foris? vt eas custodiat et dicitur a fores forium.et corripit cu.

Forensis·a foz vel foris adū·dicīt hic & hec forēsis·et hoc se·i·īm foro vel īm foris manēs et habitās· Horati?·Ac velut inati triuijs pene q̄ forēses etc

Foræs·a foris vel foras dr·plr hec fores riū·i· porte·In singulari tñ inuenitur gēs foris·acūs forem·ablatiu? fore·et dicunt fores·qz foris ponūtur et foris apiunt et voluūtur·Inuenit etiā fores rō·re·verbū·et tam nomē q̄ verbū cor·fo·

Forfex fe·ge·īm forceps est·

Forica·a forio ris· dicīt hec forica ce·i· cloaca ad quā publica ciuitatis stercora cōfluūt et p̄jciunt· Nam latrine dicunt a latēdo scz cloace p̄uate que i domib? latent·Forica ē dicūtur fossa extra portā ad quā cōfluūt īmū dicie·et dicīt sic q̄ foris est·Si vero est īntra portā dicīt latrina·Item forica dicīt doquio īmū dū foras iacīt· et tūc cōpenit a foras

Forifacō cis·i·offendere·nocē·q̄i facio·et iacio cis· facere foris·i·extra ratōem· Et cōponīt a foris· et

Forinsec?·a foris dicīt forinse cus ca·cū·i· extranē? de foris veniēs vel existēs· et ponīt forinsecus q̄nq̄z adū·sicut et intrinsec? et ex

Foris·vnde foras.et vtrū trinsecus·et cor·se· q̄ est aduer·loci·Sed differūt qz foras sīgt ad locū vt lazare vel foras·Foris vero in loco sīgt·vt foris sū·et de loco·vt foris venio·Foris cōponīt· Affo ris·Deforis·Efforis·Preforis·Proforis·et oīa sīgnt īm loco vel de loco·Sicut intro sīgt ad locū·īntus de loco et in loco·vnde versus· Intro foras ad significat·intus foris īm· de·

Forma·a formō quod ē calor.dicīt hec forma me·i·pulcritudo· pulcra dispositō· p̄prie em̄ calor sanguinē mouet·et sanguis pulcritudinē· Inde formosus·sa·sū·i·pulcer·cui calor sanguīs ex ruboze pulcritudinē creat·et compat̄ formos? sior.sim?·vnde formose·sius·sime·adū ·et hec formositas tatis· et a forma p cōpositōem·Biformis·Cōformis·Deformis·Diformis·Informis·Vniformis·Multiformis Triformis·a q̄bus aduerbia q̄litatis·et noīa p̄prietatis īm tas·vt biformiter tas·cōformiter tas·dōformiter tas·etc·Et dicīt forma quasi foris manēs·vi

Formella le·di·pua forma de īm multiformis·

Formica ce·dr a foros qd est ferre·et mica· Inde formica·q̄i foromica. qz ferat micas ānone· vñ formicim? na·nū· et formice? cea·ceū· et hoc formicarū rij·loc? formicar·quod et formicetū dr et dicit quidā sapiens· Exemplū p̄bet nobis formica laboris·Vnde et basili? dicit in ix·ome· Tu homo nō laborabis īn hoc mūdo vt possis tibi subsidia quietis future reponē cū videas formicā ante hiemis merorē victū sibi studiose tpe estatis attrahere· que nō ideo min? diligēs est·quia nōdū p̄icula expīt hiberni·quī poti? oīm nisu curaq̄ p̄uigili laborat et operatur·cunctaq̄ discurrēdo p̄temptat· quo sufficiētia possit sibimet alimēta recōdere·mirabiliq̄ prudentia p̄spicit·ne spēs q̄ collecte sūt corrūpanē·Secat em̄ dentib? granū ne īcipiens germinare pastū sibi p̄beret inutilez· Semē quoq̄ si fuerit humectatū vapore telluris·siccat ī sole nec tamē semp hoc facit· sed cū serenitatē stabilē fore p̄senserit· Deniq̄ nō videbis imbres emitti de nubib? quoadusq̄ formica torrēdū sub sole semē exponit·Hec ille·

Formicales·A form? ·plr hi formicales liū·i· forcipes fabroz·qz forma·i·calida de fornace exēūt·

Formicoleon tis· mas·ge· Facit etiā gēs formica leonis· sed tūc potius est gēus de formicoleo sine n·quod cōponīt a formica et leo·Sed formicoleon cōponīt a formica·et leon.quod est leo· et est idez q̄ mirmicoleon·vide infra in mirmicoleon·

Formicula le·dimi·pua formica·

Formido das·deriuat̄ a formō quod est ignis·vl̄ calor·et est formidare·trepidare ·formidinē habē·

quod fit cū formon·i· sanguis ad p̄cordia fugiens a cute se cōtrahit· Nam timor sanguīem gelat ·qui coactus gignit formidīem ·quia vt dicit boeti? in cōmēto sup cathegorias arīsto·cū homo penitet ex aliquo delicto sanguis amic? nature quasi cooptu rus delictū tendit ad exteriorā·et ita fit homo ru= beus·Ecōtra cū p aliquo timet hō· fugit ad iterio ra sanguis et ita fit hō pallidus·et hec est cā quare fit hō rubeus cū verecūdat·et quare pallid? cū ti met·Formido oponit refozmido·q̄ quadā fozmidi ne retrahi·Formido cū cōpositis est neu·et abso· et sīgt passionē intēsec? natā cōstruit tñ qñq; cum acto trāsitiue· vt formido illū·i·timeo· vñ inuenitur eius pas·in tercia p̄sona et p̄tici·p̄teriti tp̄is·Stati? in achil'. Magnimū eatidē formidatāq; conāti p̄ge nit·Et scias q̄ iobes ep̄s in quodā sermone sic dic tractās illud math·xiiij·Et volens herodes illū·s· iobem occidere timuit p̄plm·facile deuiat a iustīcia qui in causis nō deū sed hoīem formidat·et cor·mi

Formido dinis·fe·ge·dicit a fozmido das·Et no ta q̄ formido obijcit oculis vl' animo sine habita ra tōe et maxime puulis·Sed pauor cū timiditate am mi subita est·cōturbans oculos q̄n tamē soluit ra= tōe vel tempe nō ostat. Met? est iterioz mot? animi subitus siue cozdis·fact? ex aliq̄ tristi recozdatōe· Sed timoz ē accidens doloz mētis extrīsecus ex ali qua occasione accidēti·Itē scias q̄ formidīes dicū tur pēne sagitte alligate· quib? venatozes ceruos capiunt·et p̄du·mi.formido dinis·

Formidolosus·in formidolus est·

Formidol? ·a formidīe dicit formidol? la.lū·qui habet formidinē·et coz·pnlt·& hinc formidolosus sa.sū·in eodē sensu·i·qui patit formidīez· Ponitur tñ im p̄prie p eo q̄ infert formidinē· Vñ salustius· Nō aliena virt? semp ē formidolosa his·i·inferēs formidinē·Formidolosus cōpatur siot·sim? · vnde formidolose si? ·sime·adū. & hec formidolositas tis

Formid? da·dū·i·calid? .pnl'·coz·a fozm? dicit · Formo·a forma ·dicit formo mas·maui·are·i·m= stituere·alicui? formā facere· et cōponit· Confoz mo mas·i·simul formare·vel vni? fozme facē vel ī stituere·Itē defozmo mas·i·valde fozmare·vel deoz sū a fozma facere·Itē infozmo mas i·valde vel īt? fozmare·vel formādo itromittere·Itē p̄formo às· id ē·p̄ alijs vel añ formare·Reformo mas·i·iterū vel denuo formare·et p̄prie post lapsum a forma'· Item transformo as·i·vltra in aliā formā mutare· Formo actiuū est cū oīnibus suis compositis·

Formon·i·calor vel ignis·Vñ form? ma·mū·di= xerūt antiq̄·calid? et feruēs·& hoc formū·i·calida materia ferri sicut extrahitur ab igne·

Formula·a forma dicit hec formula le· et hec for mella le·dimi·& p̄tinent p̄prie ista nomīa ad illa īn strumenta alutariozū.quibus formant subtalares·

Formus·in formon est·

Fornacalīū ·in fornax exponitur·

Fornacio ·a fornax dicit fornacō cis·ciui·āre ·i· fornacē facere ·vel in fornace coquere· vnō forna citus ta·tū·i·in fornace coctus·

Fornax·a fos qō est ignis dicit hic fornax cis.q̄si fos vrna ·vel q̄i fos vrgens·Itē fornax cis·dicebat quedā dea apud gentiles·Vñ hec fornacula le·di· et hoc fornacalīū lij·vel fornacale lis·et dicūt for nacalia festa illi? dee apud antiquos·Fornacalia ēt dīr quedā īstrumēta ad op? fornacis aptata·

Fornicor·a fornix dicit fornicor caris ·i· meretri cari ī fornice Vñ fornicās tis·ge ·oīs· et hec forni

catō·q̄i fos vel forme·i·aīme necatō·Fornicor com ponit·Cōfornicor caris·& est depon· cū oīnibus suis cōpositis·et cor·hanc sillabā ni· Vide ī raptus Ponit etiā fornicari p negociari·quia multotiēs ne gociatores spūaliter fornicant·q̄a ex cupiditate lu crādi fraudē et vsurā cōmittūt·et sic aīa a suo vēo sponso ihū xp̄o sepat p mortale peccatū· Et sic su mit·xxiij·esa· Post·lxx·ānos visitabit dns tyr ·et reducet eam ad mercedes suas·Et rursū· Erit cuz fornicabit cū vniūsis regnis terre· Glosa· Fornica bitur·i·negociabitur sicut ante·

Fornix·a fornax dicit hic fornix cis·arc? lapide? sic dc̄s·q̄a ō coctura fornacis extruit.l' q̄ curuat? l'arcuat? sit vt fornax·Et q̄a mētrices solent mere tricari in huiōi formicib?· Ideo etiā fornix dicit lu panar·s· dom? mētricū·vñ ōr fornix q̄si fos necās ·i·ignē scz aīme·vel fornix q̄i formā necās·i· animā q̄ est forma nr̄a·et cor·pnl'·Iuuenalis· Lenonū pue ri quicūq; in fornice nati·Itē grecismus· Fornix le nonis loc? est piter meretricis· Ast arcus muri di cit extior·Itē· Est arc? fornix·sz fornax saxa purit

Foro ras·rauī·rare·dicit a foris·q̄a qō foris est forat. & inde hec foratō onis . Et hoc foramē nis · Foro ras·cōponit·Afforo ras·i·valde vel iuxta fo rare·Cōforo ras·i·simul forare· Circūforo ras ·i· vndiq; & circūquaq; forare· Deforo ras·i· valde forare vel deorsū· vel de foramie extrahē· Inforo ras·i·intro vel intra forare·vel in foramīe imittē · Perforo ras·i·pfecte vsq; ad aliā p̄tez forare·Pre foro ras·i·añ forare Reforo ras ·i·itez forare vel de foramīe extrahē·retrahē·Sufforo ras ·i· latenē vel paz vel post vel subtus forare· Trāsforo ras· ·i·vltra vsq; ad aliā p̄tem forare. Foro et ei? com posita sunt actiua·et cor·hanc sillabā fo· Vñ in au rora·Inguine secreto sepe libido forat·

Foros grece·latine dicitur ferre·

Forpex picis·in forceps est expositum·

Forpicula le·dimi·pua forpex·

Fors·a foros dicit foꝛs· ablatiuo ab hac forte · i· euēt? rez · vñ & sepe inuenitur positū adūbialit̄ p adūbio euēt?·nec hz hoc nomē n̄ istas duas voces

Forsan·a fors deriuat forsis fortuitu forsan & forsitan·& fortassis et fortasse·q̄ dubitatiue p̄ferūtur·sicut et fors dubitabilis est·Sed hoc distigue· fortuitu est aduerbiū euent?·Sed fortassis & for tasse sūt aduerbia temeritatis · forsis·forsan et for sitan sūt aduerbia dubitādi·Hanc distinctōez facit p̄sc·sed q̄a oīnia ista p̄ferūtur dubitatiue· Io p̄sci· cōnumerat ista inter aduerbia dubitandi·

Fortassis·forsitan·fortuitu·fortasse·et forsis· in fortefortuna est aduerbiū euē forsan exponit. tus·Et oponit a forte et fortuna·et designt p̄spez euentū·i·bono omine·bona fortuna·

Fortis scōm rabanū·hic et hec fortis et hoc forte dicit a fero fers·q̄a fortiter ferat adūsa·et quecūq; accidūt·Scōm vero ysidoz·fortis dicit a ferro ·q̄a sit durus ad flectendū nec molliat·et est fortis ad picula·Inuict? ad labores·Q; aūt dicit fortis quasi fos vel formō tenens etbia est· et cōpatur fortis tior·tissimus·Vnde fortiter ti? ·sime·aduer· et hec fortitudo dinis · vna de q̄ttuor cardinalib? virtuti bus·Et est fortitudo mētis·q̄ aduersa eq̄nimiter to lerat·licet q̄ñq; dicat corpis · et describit sic ·For titudo est piculoz cōsiderata susceptō·et laborum diuturna ppessio · vt sic nō timeam?·et sic est forti tudo contra timorez· Fortis cōponit q̄ fortis· tam fortis.id est·valde fortis·

Fortuitus·a fors dicit fortuitus ta·tū·id qđ forte cōtingit vt bona fortune & tēpalia· Vñ fortuitu adū· euent?. p quo etiā qñq; inuenit fortuito· ablatiuus positus aduerbialiter·

Fortuna. a fors dicit hec fortuna ne· quā fingūt ee quandā deā hūanas res varijs casib? & fortuitis alludentē· Vñ & eā cecā esse dixerūt·q; sine vllo examie meritoꝝ & ad bonos & ad malos venit nō cōsiderans cui se applicet· Vñ et eū cecū solem? vocare·qui indiscrete agit·Vel fortuna dicta ē ceca q; excecat & reddit ceros q̄bus adiūgitur· Sed hec dea aut nichil ē·aut est tpalis euētus rez a deo puisaz· Et ꝓprie cōsideraē in his reb? q̄ fortuitu eueniūt nulla palā causa·sicut sup̄ in fatū dixi· Et licet fortuna se habeat ad p̄speritatē· & ad aduersitatē·tñ sine adiūcto sepi? & fere sp accipit in bono· A fortuna deriuaē fortuno nas·ni·i·secūdare·p spez facere· Horatius· Tu q̄ncūq; dei? tibi fortūa·ueric horā. Grata sume mānu etc· & cōponit· Infortuno nas·i·ifortunatū facē·& oīa sunt actiua·

Fortunat?·a fortuna ·ꝛ fortunat? ta·tū·cui fortuna fauet & sp ē ꝓspera·& cōponit· Infortunat? ta·tū·i·cui fortūa sp est adūsa·& vtrūq; comparaē·

Fortuniū nij·p̄sper euēt?·& dicit a fortuna·

Fortulū li·dimi·ꝓuum fortum·

Forul? ·a forus p foramīe dicit hic forul? li·pecor·i·bursa·vel scriptoriū·qz crebro sit p̄foratum ad pennas & cornua īponēda·Vel theca vel cista librorū· Iuuenalis· Hic libros dabit·sed & fortulos mecū ri·ge·neu·a foris dicit qz ꝺiāq; mineruā· semp sit foris scz locus vbi res venduūtur·Forū etiā dicit locus vbi tractanē cause·& tūc deriuaē a fā do·Iñ hoc fortulū li·di· Dicit etiā hic for? ri· vide

Forūapij·qđ api? senator ꝺidit· ¶ in fortus·

Fortus n·mas·ge·deriuaē a foro ras·raui·& equo caē fortus ad multa· Fortus ēm̄ est loc? ·vbi vna calcaē·sic dictus·qz pede calcātis feriaē· Fortus etiam dicit vbi res venduūtur· a fando· vel qz foris ē· Forus etiā est vbi tractanē cause a fando dicit· vel a foronio qui p̄m? legē de dic grecis· Fortus etiā est tabulariū nauis a ferēdo·qz ferat inceſſū hoīm· Forus etiā dicit foramē illud in naui p qđ rem? īmittit·a forādo· Vñ quidā dicūt· Causaē vēditq; fortigūtq; foramē· Inueieſq; fortos datq; carina fortos·

Fos grecū est et ad mlta equocū·qz fos·i·lux vel ignis·& fos·i·vox·& fos·id est·aer·

Fosforus· Fortos qđ est ferre·ꝓponit cū fos qđ ē lux· et dicit hic fosforus·vel fosfortos grece ·i· luci fer·quasi ferens lucē·et cor·fo·

Fosoros·i·visio ignis·in fortos est expositum·

Fossor·a fodio dis·ꝛ hic fossor ris·ille q̄ fodit· Fossoriū rij·i·ligo cū quo fodit· a fodio dis·dicit

Fotilis·a foueo ues·ꝛ hic & hec fotilis & hoc le ·i·nutribilis vel apt? ad fouēdū·& cor·pnl̄t·

Fotiniani quidam heretici·a fotinio gallo grecie smirne epō dicti·q; hebionitaz heresim suscitās·asseruit xp̄um a maria p ioseph nuptiali coitu fuisse cōceptum·& ꝓdu·pnl̄t·fotiniani·

Fotio onis·fe·ge·i·nutritō a foueo ues·ꝛ·

Fotus tus·tui·mas·ge·Et for? ta·tū·i·nutrit? ·refocillat?·refect?·& dicit a fouco ues·ui·tum·

Foueo ues·ui·tū·fouere·i·nutrire· calefacē· refitere·vel p cibum·vel p calorē·vel p requiē vel p amplexū·vel p tecturā·vel p defensionē·vel alijs reb? Vñ ad multa videē eē equocū·sed tñ eius significatōem exp̄mere nō possum? ꝓprio vulgari·vel p aliquod verbū·sed dicaē·Fouere·i·reficere·refocillāe vel p cibū·vl̄ p caloreē·vel alia re vt dixim?· Foueo cōponit. Cōfoueo ues·ui·fotū·i. simul fouē· Itē refoueo ues·ui·fotū·i·recreare·itez foueze·foueo & eius cōposita actiua sūt· et faciūt p̄teritū in vi· & supinū in tū·& cor·hāc sillabā fo·in pñti·sed in p̄terito eā ꝓdu·Vnde aurora sup iob·Est etas fragilis que non nisi lacte fouetur·

Fractici?· a frango gis· deriuaē fracticius cia·ciū·quod facile frangi potest·

Fractilis·in frangibilis est·

Fractill? ·a frango gis·ꝛ hic fractillus li·cauda vel fragmē pāni fissi·causa ornat? pendēs ex īferiori pte·fractillus etiā dicit villus in tapeto vel alia veste villosa·

Fractus. a frango gis·fract? ctū·& hec fractō onis· & hec fractura re· et cta·ctū·& hec fractō onis· & hec fractura re· et

Fragilica ce·i·stil?·a frāgo gis· ¶ fracti adū·

Fragilis. a frāgo gis·ꝛ hic et hec fragilis et hoc le.i·debilis·Et compaē fragilis lioꝛ·sim?· vñ fragiliter li?·sime. aduer·et hec fragilitas tatis·

Fragmē mimis·vñ hoc fragmētū ti·et ꝛ fragmē a fragor garis·gatus sū.qđ nō est in frango gis· vsu ꝛ a fragus gi·et a fragor cōponit Refragor·garis·i·resistē·Itē componit suffragor ris·i·auxiliari·et p̄prie in verbis·scz p̄cibus·fragor cū suis compositis est deponē·et ꝓducit fra·

Fragor gozis·mas·ge·a frango gis· dicit· Et ē fragor tonitruū·vel ali? sonus.qz queq; sicca et arida facile frangit·vñ fragosus sa·sū ·plen? fragore· vel asper·vel spissus dēsitate rez fractaz· vt sūt loca in siluis vbi freq̄nt fiūt fragores fractōe ramoruz

Fragro gras·graui·i·redolere·dicit a aridoꝝ frango gis·qz tracte species maiorē odorē emittūt et scribit fragro p r· in p̄ma sillaba et in scōa· Sed aliō ē flagro p l·in p̄ma.et p r·in scōa·vñ dic papa· fragrat p r·ad odorē referē q̄ sit fracta speae · flagrat vero p l ·ad flamā q̄ flatu fit· Vnde versus· fla facit ardorē·sed fra largit odorem·

Fragus gi·mas·ge·i·curuatō genuū vl̄ ip̄m genu a frango gis·qz videt ibi os fractum·

Framea·a ferrū dicit hec framea mee·q̄i ferrea·scz gladius ex vtraq; p̄te acut?· Idē est et spata·et rō phea·Sed machera·est gladi? long? ex vtraq; p̄te acutus·vel scōm quosdā framea dicit q̄si fremea ·a fremo mis·qz meticulosos fremē faciat· vñ p̄pha· Erue a framea de? aīam meā·Alexāder sic dicit· Io qđ dat gladius frameā signare memento

Francigena ne·cōis gnis aliq̄s vel aliq̄ genitus· vel genita·a franco vel in frācia·et cōponit a francus·et genero ras·vel genitus

Francista·a franc? dicit hec francista·Et sūt francistē·insignia que ante cōsules ferebātur·vt secures sic dicte.a consuetudine francoꝝ·

Francisso sas·i·more francoꝝ se habere·vel ligua eoꝝ loqui·et ꝛ a frāc? et ꝓdu·pnl̄t·positōne

Francus ci·fuit quidā dux francoꝝ· vnde hec frācia cie· Et inde francus ca·cū. vel franci dicūtur a feritate moꝝ·vnde dicta est francia cie·terra eoꝝ· Et hinc francus ca·cum·gentile·

Frangibilis·A frango gis·dicit hic et hec frangibilis·et hoc le·et hic et hec fractibilis & hoc le·vñ frangibiliter & fractibiliter aduerbia·Et hec frangibilitas tis·et hec fractibilitas tatis·

Frango gis fregi fractū·Inde fractus cta· ctū· & hec fractio onis ·& hec fractura re·et hoc fragmē minis·& hoc fragmētū ti·frango cōponit cū am·qđ est circū·et mutaē m·in n·et dicit anfrango gis·anfregi.anfractū· Item cū cō· et ꝛ confringo

gis·i·simul frangere·Item defrīgo gis·i·valde vl' deorsū frangere· Disfrīgo gis·i·diuersis mōis frā gere·Infrīgo gis·i·intus frangē·vel īfrīgēdo il lidere·Effrīgo gis·id ē·valde vel extra frangere Perfrīgo gis.i·pfecte frangē·Refrīgo gis·i·iterū frangere·vel retro·Frango & ei? cōposita sūt actiua·Itē composita ab eo mutāt a·sui simplicis in i· īm pīenti·vt anfrīgo·cōfrīgo·infrīgo·Preteritū vero & supinū sui simplicis retinēt īmutata·vt cō fregi·cōfractū·Itē simplex & cōposita abijciūt n· īm pterito & supino·

Frasis·i·locutō vel iterp̄tatō vel sermo·ſm pap· & dicit̄ a fraxo verbo greco qō est idē q̄ loquor· Et inde hec frasis huj? frasis.locutō vel mod? loquendi·& hic frastes·i·locutor·

Fratellū li·a frango gis·dicit̄ hoc fratellū li·id ē stillicidiū stercoris vel sterquilinij· vñ frateo tes·tui·i.sordere·displicere·vel tergere

Frater tris·a fructu dicit̄·Q? aūt dicit̄ frater q̄si fere alter ethia est·Proꝑe aūt fratres sūt·qui sunt nati ex eodē patre·sed diuersis matrib?·Vñ & fratres dicūtur q? sūt de eodē fructu.i·semie nati· Sed germāi sūt qui sūt ex eadē matre·sed diuersis patrib? sūt ꝑcreati·Vñ & germani dicūtur·quasi ab eadē genitrice manātes·nō vt aliqui dicūt ex eo dē germie qui tm̄ fratres dicunt̄. Item germani dicūtur vterini·q? sint ex diūsis patrib? & vno utero editi· Germane etiā intelligūtur vt germani·& soror vt frater·Et est soror ex eodē semie dicta·q? sola cū fratrib? in sorte ognatōis habeat̄· Si vero habeāt eundē patrē et eandē matrē dicunt̄ fratres· q? habēt eundē patrē·Et dicūtur germani q? habēt eandē matrē·et dicūtur fratres germani q? habent eundē patrē et eandē matrē·et similit̄ intellige ō femineo genere· Et scias q̄ q̄ttuor modis fratres dñr sc̄z natura·ognatōe·gente·et affectu· Natura vt esau et iacob·petr? et andreas· Cognatōe qui sunt de eadē familia siue pentela·siue consanguinitate·vt abraā et loth·Vñ in libro genē·dixit abraā ad nepotē suū· Nō sit rixa inter me et te·et inter pastores meos et pastores tuos·fratres enī sum?· Gente vt oēs iudei inter se fratres dicūtur·Vñ apl's ad ro· Optabā enī egoip̄e anathema eē a xp̄o ꝑ fratribus meis·qui sūt cognati mei scōm carnē·qui sūt israelite·Affectu etiā fratres dicūtur·et hoc dupliciter sc̄z cōiter et sp̄ealiter· Cōiter·sc̄z cōi affectu· sicut oēs homīes qui de eodē patre nati sūt fratres vocant̄·et pari germanitate ad inuicē ꝺiungūtur·Vñ scriptura·Dicite bis q̄ oderūt vos· fratres nostri vos estis·Speciali affectu oēs xp̄iani fratres vocant̄·Vñ psal·Ecce q̄ bonū et q̄ iocūdū habitare fratres in vnū·Et nota q̄ scōm iura īuenit̄ fraternitas spūalis·que attendit̄ inter illū qui suscipit̄ ō sacro fonte et filios et filias carnales patris sui spiritualis siue patrīm·De p̄oictor mr̄imonio sine aliq̄ dubitatōe ita teneas·q̄ oēs filij duor? opatrū siue ante cōpaternitatē geniti sint siue postea·possūt legitime mr̄ionialiter copulari·excepta illa p̄sona qua mediāte cōpaternitas est cōtracta· Nā illa p̄sona nunq̄ p̄t copulari alicui filior? patris sui spiritualis. De hac materia vide in ꝺmater.et in cathesis et in patrm?·Itē queri·· Si filius sacerdotis vel alteri? viri qui baptisauit puellā possit cōtrahē cū ea quā pater ei? baptisauit·Dic iure nouo q̄ nonimo etiā si cōtractū fuerit mr̄ionū est sepandum· et pdu·primā supnaturalit̄· Lucan? in p̄mo· Frāno primi maduerūt sanguine muri·

Fraterculus li.dimi·pnus'frater·

Fraternus na·nū·res fratris·vel ad fratres p̄tiens Vñ hec fraternitas tatis·Et hic et hec fraternalis. et hoc le·vñ hec fraternalitas tatis.

Fratrissa se·fe·ge·vxor fratris·et dicit̄ a frater· Fratria trie·id est·filia vel vxor fratris vel ogregatō.et dicitur a frater·

Fratruelis·pnl'·pdu·in fratruus vide·

Fratru? ·a frater dicit̄ hic fratru? trui·i·filj? fratris·vñ hec fratrua true·i·filia vel vxor fratris·et hic et hec fratruelis et hoc le·qō p̄tinet ad fratrem vel res fratris·vel fratruelis·i·filj? fratris vel filia fratris·vel fratrui·et dicit̄ fratru? vel fratruelis.q̄ si frater alj?·et est ethia·Fratrueles etiā dicūt̄ duo

Fraudo das·dauj·dare·i·decipere·rū fratr̄ filij· surripe·Vñ hec fraus dis· Fraudo cōponit̄ cū de· et mutato au·dyptongo in v·longā dicit̄·Defrudo dis·i·valde defraudare·Fraudo actiuū est·Similit̄ cōposita ab eo omia sūt actiua·et mutāt au·in v·li et q̄nq̄ iuenianē nō mutare· scōm hug· Scōm tm̄ rsū cōmunē nō mutat̄ au·dyptong?·

Fraudulent?·A fraus et lentos qō est plenū dicitur fraudulent? ta·tū·i·plen? fraude·et hic et hec et hoc fraudulēs tis.in eodē sensu·et compar·vnū fraudulēter ti?·sime adū·et hec fraudulētia tie

Fraxinetū ti·pnl't·pdu·locus vbi fraxini crescūt·

Fraxine?·in fraxinus vide Tet ꝺr a fraxin?·

Fraxin?·a frag? dicit̄ hec fraxin? ni·pnl'.cor. q̄ dam arbor·q? magis in aspis et mōtanis locis solz nasci.sicut et frag?·Et hinc p deriuatōez fraxin?·sicut a mōte mōtan?·vel fraxin? a frango gis·q? facile frangat̄·vñ fraxineus nea·neū·

Frea free·i·prās vel mūdia·et a pente suo rflicta et ꝺr a fremo mis·Hoc mūdiū dicit̄ dominiū·

Fremebūd? da·dū·silis fremīti·vel q̄ cito fremit et dicitur a fremo mis·

Fremisco scis·in fremo mis vide

Fremo mis·mui·mitū·fremē·i·murmurare·tumultuari·furorē mētis vsq̄ ad vocis tumultū excitare vnde hic fremor oris· et hic fremit? tus·tūi· Sed fremor ē murmur hoīm·Fremit? ferar·Fremo cōponit̄·Cōfremo mis·i.simul fremē·Defremo mis·id ē·valde fremē·vel a fremitu cessare·Infremo is·id ē·valde vel intus fremē·Refremo mis·i·iterum fremē·et ab istis inchoa·Fremisco scis· Confremisco·Defremisco·Infremisco·Refremisco·Fremo et eius cōposita sūt neutra·et faciūt p̄teritū m ui· di uisas·et supinū in itū·et omia cor·hanc sillabā frevnde q̄dam·Cū fremit eē fretū.mare dicas cum sit amar·Itē iuuenalis li iij·sat·ij·vox domī fremet i stantis virgamq̄ tenentis·

Frendo dis·dui·dere i·dentes ꝺmere·vel ꝺcutere·et collidē·vñ frendesco scis.inchoa·Frendeo cōponit̄·Confrēdeo des·i·simul frendē·Itē desrēdeo des·i·a frendore cessare·vel valde frendere·vel ab actu frendēdi desistere·Itē infrendeo des·i·valde vel intus frēdere·Itē pfrendeo des·i·pfecte frēdere·Item refrēdeo des·i·iterū frendere· vel retro· vel a tali actu desistere·Frendeo et eius cōposita omia sūt actiua·et faciūt p̄teritū in dui· et carent supis·Inuenit̄ etiā frendo dis·tercie ꝺiugatōnis de quo dicit p̄sc· in x·libro·Frendo dis·caret p̄teritis & sup̄· Quidā tm̄ dicūt frēdi qō nōdum mueni·

Frendo dis·in frendeo des· vide·

Frenesis·a fren dicit̄ hic frenesis·sis·ipsa rabies·

vñ frenetícus ca·cũ ·'quí frenesim habet·qz dentes cõcuti at·Vel frenesis ðr ab impedimẽto mẽtis·qz greci frenas mentẽ dicũt·Et vt dicit mgr bene·Fre nesis iuenitur me diã corripe & ꝓducere·

Freno nas·vide in frenũ·

Frenulũ li·dimi·ꝓuũ frenũ·& cor·pnl'e.

Frenũ·a frendeo des·dicit hoc frenũ ni·Sed i pl'a li iuenit mas·ge·& neu.sc hi freni·& hec frena· & dicit frenũ a frendeo.qz dentib? equi semp ocu= tit & iprimit·Nã equi hoc sp frẽdẽt·i·iprimũt dẽ tibus & cõcutiũt & mordẽt·Vel dicit a fremo is· qz facit equũ fremẽ·Frenũ cõponit·Effrenis & ef= frenus·Infrenis & infren?·A frenũ deriuat freno nas·i·frenũ ori imponẽ·& cõponit·Cõfreno as·i· simul frenare·Itẽ defreno nas·i·frenũ remouẽ· vel valde frenare·Item effreno nas·i·valde frenare·vl' defrenare·Itẽ infreno nas·Itẽ refreno nas·Freno & ei? cõposita sunt actiua·& ꝓducũt hanc sillabã fre·Vnde in auroza dicit·Adueniũt lacrime lingua refrenat iter·Itẽ ouidi? de remedijs amoris·Prepo sitis frenis sepe repugnat equ?·Et quadã trãslatõ ne a brutis aialibus transferẽ ad homies.

Frenuscul?.a frenũ ðr hic frenuscul? li·di·pnl'ti· cor·& sũt frenusculi vlcera circa rictũ oris.similia his que fiũt iumẽtis asperitate frenoꝝ.

Frequẽs·a fruor ðr hic & hec & hoc frequẽs tis· id ẽ·mult?·vel assidu?·vel creber·qz sepe fruat̃ cu ria·Prope q̃dẽ frequẽs dicit q̃ assidu? est i curia· & sepe fruit̃ ea·Vñ & frequẽs ðr quasi fruẽs curia sepe·& est ctbia·Frequẽs cõpat̃ tior .tissim?·Vñ frequẽter ti?·sime adũ·& hec frequẽtia tie·& freqn to tas·verbũ actiñ·& cor·fre·Vñ in doctria ru= diũ dicit̃·Pãdit & ignaris q̃stio certa frequẽs·Et ouidi·Vt redit atqz frequẽs lõgũ formica p agmẽ & cõponit̃ infrequẽs·i·nõ frequẽs·rar?·nõ assidu? vnde hec infrequentia tie·

Frequẽtatiuũ verbũ desinit i to·vel in xo·vel in so·vt plenius dixi in tercia parte vbi egi de spẽbus verboꝝ in capitulo de verbo frequẽtatiuo·

Frequẽti dic? ca.cũ·qui frequẽter dicit·vel fre= quẽs est in dicendo·sicut est icantator·Et cõponit̃ a frequẽs et dico cis·et cor·di·sicut maledicus·

Fresus sa·sũ·i·fract?·otrit?·cõcussus·vñ & fabã fresam dicim?·qz habet thecã molitã·i·fractã ꝓcus= sam·& otritã·Et dicit̃ a frendeo des·

Fretũ ti·dicit̃ a feruco ues.qz ferueat vel a fremẽ do·& ẽ ꝓprie fretũ ipe fezuoz maris·sed ponit̃ pro mari.Itẽ fretũ est angustũ·& q̃i fluẽs mare·ab vn daq̃ feruore dictũ·vt gadicanũ & siculũ·Vñ var= ro ait·Freta dicta q̃i feruida·i·feruẽtia· & motum feruoris habẽtia·Et nũcupat̃ mare diũsis nomib? sic̃ ptz in his vsibus·Cũ fremit eẽ fretũ·mare dicas cũ sit amaq̃·Põt? põte caret sz ab equo ðr equor·

Fretus·a fretũ dicit̃ fretus ta·tũ·i·fultus·tut?· impauid?·p cõtrariũ qz fretũ reddit hoiem pauidũ Et dicit̃ a feruore·qz feruor & ira reddit hoiez im= pauidũ·vel potius deriuat̃ a fruor eris·Fruitio eñ natura solet rez cõferre tutelã·Ille eñ est fretus q̃ auxilio alicui? fruit̃·Nõ aũt fret? est pticipiũ sed nomẽ·& ꝓdu·fre·sed fretũ ti·cor·primã·Vñ ver sus·Pascit nauta fretũ tu debilis appete fretũ·vel sic·Intrat nauta fretũ ventoꝝ turbine fretus·

Frico cas·cui·frictũ·est vnã rẽ supadducẽdo ex aspare cũ alia·sicut fit cũ sal quadã vi supadducit̃ carni·& cõponit̃·Cõfrico cas·i·simul fricare· Itez defrico cas·i· valde fricare·Itẽ pfrico cas·i· pfecte fricare·Item refrico cas·i·itez vel reũse fricare·Et ponit̃ p resistere·vel cẽtradicere·Frico & eius cõ posita oñia sunt actiua·et faciũt pteritũ in cui·et supinũ in ctũ·et cor·hanc sillabã fri·vñ virgili? in geoꝛg̃·Et pede pstibigit terrã·fricat arbore costas

Frictum est supinũ de frigeo ges·et defrico cas· et etiã de frigo gis·scõm quosdam·

Frigdeo des·in frigdo exponitur·

Frigdo·a frigdor gdoris·dicit̃ frigdo das·i· fri gere·vel frigdor e iplere· vñ frigdeo des·dui·i·fri gere·et hic frigdesco scis ichoa·i·frigescẽ· Frigdo cõponit̃ infrigdo das·et est frigdo actiñ cũ oibus suis cõpositis·p frigdore implẽ·

Frigdor gdoris·mas·ge·i·frig?·a frigus dicit̃·

Frigeo ges·gui·vel frixi·frigere·frictũ·ctu·i·al gere·vl' torpe·vñ dicit̃ frigeo q̃i fos egeo· et ẽ ethi mologia·et sepe ponit̃ p cessare·sicut ecõtrario fer uẽ p frequẽtare·vñ teren·in eunu·Sime cerẽ et ba cho venus friget·et hinc hoc frigus goris·Frigeo cõponit̃·pfrigeo ges·frixi·vel frigui frictũ·i·perfe cte frigẽ·Itẽ refrigeo ges·frixi·vel gui·frictũ·vñ in euãgelio·Refriguit caritas multoꝝ·Et ab istis inchoa·Frigesco scis·Perfrigesco scis·Refrigesco scis·frigeo et oñia eius cõposita sũt neutra·et pẽ· hanc sillabã fri.Ouidi? epy·frigidi? glacie pectus amãtis erat·Et faciũt pteritũ in xi·vel in gui·scõm hug̃·Priscia·tñ dicit·q̃ facit frixi frictũ mutat enim geo·in xi·Magister aũt bñ·respiciẽs vsũ cõmunez dicit·q̃ frigeo ges·scõe diugatõis facit frigui·vnde in euãgelio·Refriguit caritas multoꝝ·et caret supi no scõm vsũ.frigo aũt frigis facit frixi frictũ scõz analogiã·et etiã frixum scõm vsum·

Frigero ras·raui·i·recreare·et dicit̃ a frigeo ges· et cõponit̃ cũ re·et ðr refrigero ras·et inde hoc re frigerũ rij·Et ẽ actiñ frigero cũ oib? suis ꝓpositis

Frigia gie·fuit filia europe·vnde et cor·pnl'· hec frigia·dicta est quedã puitia·Hec et dardania a dardano iouis filio·Huiꝰ regio troia est quã ex suo nomĩe appellauit tros rex troianoꝝ·patez gani medis·et sũt due frigie·maior et minor·Maior fri gia smirnã habet·Minor ðo yliam·et hinc frigius· gia·giũ·et hic et hec frix frigis·quo noĩe sepe vocã tur troiani.cũ volum? eos appellare timidos·Pro qualitate etiã negocij autores dant troianis diuersa noĩa·si volũt eos appellare timidos·appellãt eos fri ges vel frigeos·Si giosos dardãios·Si pfidos· laomedõtia des·Si fortes·troios·Si audaces hecto reos·Itẽ frigia gie·dicit̃ q̃dam vestis·q̃ alio nomĩe dicitur acupicta·

Frigidariũ rij·loc? vbi aliq̃d ponit̃ ne caloze cor rũpatur·et dicit̃ a frigido das·

Frigido das·daui·im frigidus est·

Frigidus·a frigeo ges·ðr frigid? da·dũ·et opat̃ dicr·dissim?·vñ frigidei? sime·adũ·et hec frigidi tas tatis·et frigido das·i·frigidũ facẽ·et ꝓdu·fri· Et est actiuũ frigido cũ oñibus sui cõpositis·

Frigilla le·aus q̃ frigore cãtat·et ðr a frigeo·ges

Frigio gias·im frigium vide·

Frigio·onis·mas·ge·dicit̃ a frigia·et est frigia q̃ dam vestis que fit in frigia·que et acupicta vocat̃· Hui? vestis artifices frigiones dñr·qz in frigia est repta·vel qz illi piti sũt in tali veste facienda

Frigiũ·a frigia dicit̃ hoc frigiũ gij·i·frisellũ· vel q̃dam mitra põtificalis·qz in frigia meli? fiat·vnde frigio gias·i·frigiũ apponere·vel frigio ornare·et ẽ actiuũ· Item a frigia dicit̃ hic frigius gij·quidã la pis qui nascitur in frigia·

Frigo gis·xi·xũ·vel frictum·i·coquere i patella

sine aqua vel vino cū oleo vel sagimine·et ꝓponiē·
Cōfrigo gis·xi·xū Item cū de.& diciē defrigo gis
·i·valde frigere·Itē cū p·& diciē pfrigo gis·i·pfe=
cte frigē.Itē cū re·& diciē refrigo gis·i·iterꝝ frige
re·Frigo & eius cōposita sūt actiua·& corr̄·fri· et
faciūt p̄teritū in xi·et supinū in xū·Inueniē tñ quā
doqꝫ in ctū·sed raro scōm vsū·vide in frigeo·
Frigores orꝫ·numeri pluralis mas·ge·i. febres q̄
faciūt boies frigere·et deriuaē a frigeo·
Frigorosꝰ sa·sū·plenꝰ frigore·a frigꝰ ris·& ꝓpa
rigutio·a frigeo ges·diciē frigutio tis·tiui tur
tire·i·subtiliē aggarrire·vel frigide se ducē huc &
illuc ꝓpter frigꝰ·siē catulꝰ facit qñ habet frigus·
Frigus goris·neu·ge·in frigeo est·
Fritillū·a frango gis·ris hoc fritillū li·i· molinel
lū in quo pip teriē·qꝫ grana pipis vel alia frangit·
& est pforatū ab iferiori·& inde pip tritū recolligi
tur·Poniē etiā p quodā vase pforato·p qđ solent
pisci taxilli ne fiat ibi fraus·Iuuenalis·Paruoqꝫ ca
dere monet arma fritillo·
Fritinio nis·ꝓprie est vrūdinū·et vt dicūt omniū
auiū.et p̄cipue puarꝝ·Vñ inueniē·Aues fritinūt·i·
Friuolus la·lū·pnl̄·corr̄·i·vanus·inutilis cātāt·
mēdax·caducus·incertꝰ·dubiꝰ.simulatꝰ·pui p̄ci·
Vñ friuolū quasi fere valēs obulū·Inueniē quādo
qꝫ scriptū p b·fribolꝰ la·lū·sed antiq̄tas est·ꝓprie
aūt friuola dicūtur fictilia vasa & inutilia·
Frix gis·cōis ge·in frigia vide·
Frixa a frigo gis·diciē hec frixa xe·i· carbonella
scꝫ parꝝ carnis que sup carbones cito solet decoq̄·
Et hoc frixū xi.genꝰ cibi·dictū a sono quem facit
quādo ardet in oleo vel sagimme·
Frixatura·a frigo gis· ris hec frixatura re·et hec
frixura re·in eodē sensu·scꝫ coctura illa·talis actō
vel qđ frigiē·Frixura descēdit a frigo gis·Sed fri=
xatura a frixo xas·frequētatiuo·
Frixit·est p̄teritū de frigo gis.et etiam de frigeo
ges·vide in frigeo ges.
Frixoriū rij·ge·neu·diciē a frigo gis·Et ē frixo=
riū patella vel ferꝝ sup qđ coquiē·Propheta·Con
frixa sūt ossa mea tanq̄ in frixorio·Frixoriū ꝓponi
tur·cōfrixoriū·i·patella·sartago·qđ idem est·
Frixura re·in frixatura exponitur·
Frondator·a frons dis·diciē hic frondator oris·
qui frondes colligit ad pastū aīaliū· vel q̄ auellit
frōdes a vitib? vt citiꝰ maturescāt· Vel qui canit
fronde·vel auis quedā que ex frondib? nidū facit·
Vñ virgiliꝰ· Hic alta sub rupe canet frondator ad
Frondatꝰ·a frons dis·diciē frōdatus auras=
ta·tū·& frōdeꝰ dea·deū·& frondosus sa·sū· Sed
frondeū est qđ de frondib? totū est· Frōdatū vel
frondosū·ē quod frōdes habet et eis abūdat· vt lo
cus arbor̄·sicut gramineū et gramiosum·
Frondeo des·dui·dere·i·frondes habē vel emit=
tere·vel ꝓdere·Et deriuaē a frondo das·et cōponi
tur.Cōfrondeo des·i·simul frondē·Defrōdeo des
·i·frondes amittē vel ꝓdere·Item refrōdeo des ·i.
iterꝝ frondē·Et hinc inchoa·Frondesco scis·Con=
frondesco scis·Refrōdesco scis· Defrōdesco scis·
Frondeus·in frondatus exponiē·
Frōdicula le·pnl̄·corr̄·pua frōs.et est dimi·ō frōs
rondo das·dui·diciē a frons dis·et est dis·
frondare·frōdatū facē·frondes p̄bere·et cōponiē·
Defrondo das·i·frondes euellere·et sunt neu·
Frondosus sa·sū·i frondat? vide·et in frons·
Froneſis·sis fe·ge·i·prudētia vel sapiētia·et dici=
tur a fronos·quod est prudens·

Fronitus.a fronos vel frons·ris fronit? ta· tū·i·
prudēs vel sapiēs·et cōponiē·Infronit? ta·tū·i·in
sipiens insulsus·Vñ ecc̄·xxiij·Nimo irreuerēti et in
fronito ne tradas me · Sed ibi cōiter legiē ifrunito
Fronos grece·latine diciē prudēs et ꝓdu·pnl̄·
vel sapiēs· Et vertiē in latinū et diciē fronus na·
nū·et ꝓpaē frons nioris·sim?·vñ frone ni?·sime adū·
Frons dis·fe·ge·diciē a foros ·et diciē frons q̄si
forons·qꝫ ferat virgulta vel umbrā· vel dicitur a
fluo is·qꝫ cito fluat·Et hinc frōdosus sa·sū·i·frō=
dibus plen?·Et cōpaē frondosus sior·sim?·vñ hec
frondositas tatis·abūdantia frondiū· Et est frons
dis.arboris·Sed frons tis·capitis ē·et vtrūqꝫ ē fe·
ge·Vñ vsus·Frons foliū frondis·frons ē in verti
Frons tis·fe·ge·est capitis·Sed ce frontis·
frons dis·arboris·vide in frons dis·Et cōponiē·
frons.Bifrons·Effrons tis·
Frontispiciū.a frons tis·et specio cis·cōponitur
hoc frontispiciū cij·i·inspectō frontis· unde et an
terior pars ecclesie frontispiciū dicitur·
Fronus na·nū·in fronos vide·
Fructifico cas.caui·care·id ē·multiplicare· et est
actiuū·et cōponitur a fructus et facō· et corripit
hanc sillabam fi·fructifico·
Fructuari? ria·riū·i·utilis·vel fructu abūdans·
vel ad fructū ꝓtinēs ·et dicitur a fructus·
Fruct?·a fruor diciē hic fruct? ctus·ctui·Vnde
fructuosus sa·sū·et cōpatur fructuosus sior·sim?·
vñ fructuose sius·sime·et hec fructuositas tatis·
et p cōpositōem ifructuosus sa·sū·et similiē ꝓpaē·
Vñ hec infructuositas·Itē fructus cta·ctū·est pti
cipiū de fruor fruēris·Quid sit fructus tricesim?·
sexagesim?·cētesimus·habes in numeris·
Frugalis.a fruge diciē hic et hec frugalis et hoc
le·i·utilis· sobꝰ?·moderatꝰ·cōtinens· vñ frugaliē
adū·et hec frugalitas tatis·i·utilitas·psimonia·mo
destia·cōtinentia·tpantia·pcitas·sobrietas·Est vēo
frugalitas·vt? iter auariciā et ꝓdigalitatē·et pō·
Frugeria rie·dea frugū·et diciē a fruge· ga·
ruges·in frux exponitur·
Frugi·a fruge·diciē hic et hec et hoc frugi ideeli·
p omēs casus·i·bonus·utilis·valens·tpatus.mode
stus·vel dic scōm p̄sc·q̄ frugi est dūs huius nois
fruges·et figurate et intrāsitiue ꝓiungiē cū omni ca
su·cū utroqꝫ numero·cū quolibet gne·Eccīa·xxxj·
Homo frugi·Idem dicas scōm p̄sc·de nichili·corr̄di
Frugifer·Fruges cōponē cū mācipi·nemācipi
fero fers·et ris frugifer ra·rū·pnl̄·corr̄·i·ferens fru
gē·i·utilitatē vel fructū·et hec frugifera re· id ē·
terra·et hic frugifer·i·ager·De fruge dicā in frux·
Frumen·a fruor eris·diciē hoc frumē mis·i·sūma
et eminēs ps gule vel gutturis ꝓxima ps gurgulio
ni q̄ cibus et potꝰ deuoraē·q̄ saporꝫ cibi et potꝰ di
scerniē·et qua fruimur cibis et vescimur·Et eadē
ructa et rumē·Sed rumē in bestia·Ructa vel frum̄
in homie·ita vult hug·Sed in grecismo ris·Guttu
ris est imū rumē frumē quoqꝫ summū
Frumentū·a frumē vel fruor diciē hoc frumētum
ti·quia p̄cipuū est ad fruendū·vñ frumētosus sa·
sū·plenus et abūdans frumento·Et frumētor taris
id est·frumentum colligere
Fruor eris·fruitū tu·vel fructū ctu·Fruitū tu·
ꝓbat fruitur? ra rū·Fructū ctu·ꝓbat fructus ctꝰ?
ctui Fruor id est vtor Differūt tñ quia fruimur r̄
bus quibꝰ? vtimur ꝓpter illas·sed vtimur illis q̄bꝰ?
vtimur ꝓpter nos Est em̄ re aliqua frui ei inherē
ꝓpter se et eā diligere Fruimur ergo deo Vtimur

mũdo et creatis in eo. Vnde aug⁹. Vtendũ est hoc mũdo nõ fruendũ. vt iuisibilia dei p ea que facta sũt intellecta cõspiciantur. i. vt de talibus eterna capiãtur. Itẽ fruimur quodãmõ celestib⁹ virtutibus & scientia. Vtimur mũdanis diuitijs cibis. vestib⁹ & similib⁹. Fũgimur autem officõ. Et nota q̃ frui aliquo dicitur tripliciter. Aut sicut obiecto. et hoc modo solo deo fruendũ est. quia ad bonitatẽ solius dei ordinãt bonitas totius vniuersi. sicut bonũ totius exercit⁹ ad bonũ ducis. vt ỏr in xj. methaphi. Alio modo sicut habitu eliciẽte actũ fruitõnis. & hoc modo beatitudine creata et caritate fruendũ ẽ Tercio modo fruimur aliquo sicut instrumẽto fruitõnis. et hoc modo fruimur potẽtia cui⁹ fruitõ est actus. Fruor cõponit. Cõfruor eris. i. simul frui. Item defruor eris. i. valde frui. vel a fruitõe cessare. Item pfruor eris. i. pfecte frui. Fruor & ei⁹ cõposita omnia deponẽtia sũt. et faciũt supinũ in frui tũ vel fructũ. sed frequẽtius in fruitũ. Vnde amplius inuenĩũtur ista pticipia in vsu. scz fruitus. & fruitur⁹ q̃ ista scz fruct⁹ & fructurus. Hec eñ in vsu deficiũt. sicut supina a quib⁹ descendũt. A fruiti gtõ de fruitus addita o. formatẽ hec fruitio. De qua vide supra in dos dotis.

Frustra adũ. qualitatis. i. in cassũ sine causa sine effectu. Vñ frustror traris. ỏpo. olim tñ fuit cõe. i. fallere. decipe. Vñ frustrat⁹ ỏr laboris fructu euacuatus. illusus. Et scribit frustra & frustror p r. in ṗma & scda sillaba. Sed frusta nomẽ pl'alis nũi. ñ habet r. in vltima sillaba sed tñ in prima.

Frustulũ li. pnl'. cor. di. de frustũ. i. puũ frustum. Frustũ sti. sine r. in vltima sillaba dicit a frumen. Et est frustũ pticula carnis vel panis. qz capiãt a frumie. Vñ frusto stas. staui. stare. i. frusta diuidẽ. vel frusta facẽ. Vñ frusto stas staui. statũ. stare. i. i frusta diuidere. vel frusta facere. Vnde frustatim aduerbiũ. i. diuisim vel pticulatim.

Frutectum. in frutex est.

Frutex. a fruor eris. vel a fruge. dicit hic frutex cis. i. densitas virgularũ. vel puarũ arborũ vel spinarũ. Qz aũt dicit frutex. q̃i fronde terrã tegens. ethimologia ẽ. Vnde hoc frutectũ cti. p ct. in vltia sillaba. locus vbi frutices crescũt. Hiere. xj. Et cõbusta sũt frutecta eius. & scribit frutex p t. solã cor. eñ fru. Vñ ouidi⁹ de arte li. iij. Turpe pecus mutilũ turpis sine gramie campus. Et sine frõde frutex & sine crine caput. Item in li. epy. Mons fuit apparens frutices in vertice rari.

Fruticor. a frutex derivatẽ fruticosus sa. sũ. i. spinosus. plenus fruticib⁹. Et fruticor caris. i. frutices emittere. multiplicari. abũdare. pullulare. crescere ad modũ fruticũ. & cor. ti. Iuuenalis. Sed fruticant re ṗlo neglecta et squalida crura

Frux vel fruges gis. fe. ge. ẽ. sed nẽs deficit i vsu Et scias q̃ segetes dicũtur dũ seminãtur a sero is. Messes dũ colliguntur a meto tis. Fruges dũ fruuntur a fruendo. i. vescendo. Itẽ fruges liquide sũt. Frumenta arida & sicca. Et sunt frumẽta omnia que habẽt aristas. Fruges vero reliqua.

Fuco cas. caui. care. i. colorare. fucũ suppone re. verbũ actiũ. & dicit a fuc⁹. scdum hug. & inde fucat⁹ ta. tũ. & vt dic̃ pap. Fucata depicta. tincta. adulterio cõtaminata. ficta nõ vera. diuersi coloris. fucare. depingere. mẽdacijs suborare. & pducit fu. vide in fucus.

Fucosus sa. sũ. i. suptinct⁹ fuco. et ỏr a fucus.

Fucus. a fagin q̃ est cõmedere. dicit hic fuc⁹ cimaior ape. mior scabrone. q̃i fagus qz alienos labores edat. Nõ eñ mellificat sed aliaz mel comedit. De quo virgili⁹. Ignauũ fucos pecus a ṗsepib⁹ arcẽt. Et hinc hic fucus ci. genus herbe vñ fit quedã tinctura. q̃ similiter dicit fucus & p quolibet colore naturali supposito ỏr fucus. qz alienũ mentit colorem. Sap. xiij. Rubicũdũ facies fuco colorẽ. Item fucus ponit quadã similitudie p deceptõe q̃ supponitur veritati celãde. Vñ boeti⁹ de ỏsolatõe. Intelligo inq̃t multiplices fucos illius ṗdigij.

Fudi sti. dit. ṗteritũ de fũdo dis. et pducit fugax. a fugio gis. dicit hic & hec & hoc fugax cis. assidu⁹. freq̃ns in fuga. et opat fugax cior. sim⁹ vñ fugaciter cius. sime. adũ. et hec fugacitas tatis.

Fugere. pnl'ti. ṗdu. est ṗteritũ pfectũ indicatiui modi de fugio gis. vt fugi sti. git. & pl'aliter fugi⁹ gistis. gerũt. vel fugere. Item potest esse modi infinitiui verbi predicti. vt infinitiuo fugere. et cor. pnl'ti. & ita de similibus dicas.

Fugillator. in fugillus est.

Fugillus li. ferr̃ quo extrahit ignis de petra. Et videt derivari a fos qõ ẽ ignis. & gero ris. q̃si fos gerẽs. vñ fugillo las. i. ignẽ de petra fugillo extrahere. vñ hic fugillator toris. & hinc p figurã fugillatores dicũtur vmbre demonũ q̃ ignẽ ferunt.

Fugio gis. gi. tũ. cõponit cũ ab. & mutato b. in v & dicit aufugio gis. i. longe fugere. Item circũfugio gis. Itẽ cõfugio gis. i. simul fugere. vel ad aliq̃s fugere causa securitatis. & auxiliũ habendi. Item ỏ fugio gis. i. valde vel deorsũ vel ỏ vno loco ad aliũ fugere causa habendi auxiliũ. Itẽ diffugio gis. id ẽ diuersis modis vel in diuersas ptes fugere. Itẽ ṗfugio gis. i. ṗ alijs fugere. Itẽ ṗfugio gis. i. ṗcul fugere. Itẽ pfugio gis. i. pfecte fugere. Itez refugio gis. i. itez vel retro fugere. vel ad aliquẽ fugere cã euadendi et habendi auxiliũ. Item subterfugio gis. i. subtus fugere. recusare. renuere. Item trãsfugio gis. i. vltra aliũ fugere. Fugio gis. actiuũ est & habet significatõem cõtrariã sue voci. In actiua enim voce sigt passionẽ & in passiua actõez. Idẽ eñ est fugio te. qỏ fugior a te. et idẽ est fugior a te. qỏ fugio te. Item omnia ci⁹ cõposita sũt actiua. iõ nullus mireẽ si dicim⁹ fugio esse actiuũ. nam sic ẽ pculdubio. qz autoritas ṗsc. et ei⁹ sigtio et ỏstructõ id ṗtestatẽ. Item fugio et omnia ei⁹ opposita faciũt ṗteritũ in gi. et supinũ in gitũ. pnl'. cor. vt fugi gitum. pfugi gitũ. Et formatẽ ṗteritũ a ṗma ṗsona ṗsentis tpis indicatiui modi addita o. vt fugio gi. et supinũ a ṗma ṗsona ṗteriti addita tũ. vt fugio gi. gitũ Item omnia cor. hãc sillabã fu. in pñti. vñ facer⁹. Nõ facias solus qỏ fugit omnis homo. sed in ṗterito eã pduc̃. vnde quidã. Hic mõ iure fugit. sed heri cur

Fugitiuus ua. uũ. dicit a fuga. Dic michi fugit. ge. Et scias q̃ fugitiu⁹ recte nemo ỏr nisi q̃ dñm fugit. Nam si puulus puer a nutrice aut a scola discesserit fugitiuus nõ est.

Fugito tas. frequẽ. ṗt esse hui⁹ verbi fugio gis. et huius verbi fugo gas. vt fugito. i. frequẽter fugio. vel frequẽter fugor. et cor. gi.

Fugo gas. gaui. gare. i. expellere. in fugã ducere. Fugo ỏponit affugo gas. i. a se longe fugare. ex ab et fugo. et mutatẽ b. in v. Item cõfugo gas. i. simul fugare. Item diffugo gas. i. diuersis modis vel ĩ diuersas ptes fugare. Item defugo gas. i. de vno loco ad aliũ vel valde fugare. Item effugo gas. id ẽ extra fugare. ab ex. et fugo et mutatur x. in f. Item pfugo gas. i. pfecte fugare. Item ṗfugo gas. id ẽ.

p alijs fugare· Item refugo gas.i·repellere· Fugo & oīa eius cōpolita sūt actiua et coz· hanc sillabā fu·sicut & fuga ge·a quo deriuaē·Fuga aūt a fugio dicīē· Virria· Nil poterit timido tuti? esse fuga · Victoz quippe fugat·victus ab hoste fugit.

Fulcimē minis·neu.ge·i·sustentamētū·firmamtū auxiliū·& ꝓdu·pnl'·in ntō·sed in gtō eam coz·

Fulcimentū ti·& hoc fulcimē dicīē·vnde exponi tur sicut fulcimē·Et p hoc ꝓbaē ꝙ fulcio faē fulci = ui·Nam noīa in mentū desinētia a verbis venientia solent fozmari a ꝑterito ꝓfecto vi·mutata in mētū vt fulciui fulcimētū·nutriui·nutrimētū·vide in ful

Fulcio cis·ciui·cire·i·sustentare·suppoz cio cis tare·subleuare·submunire·firmare·adiuuare·& faē ꝑteritū fulsi vel fulciui·vñ fultū vl'fulcitū· Qz ful ciui faciat ꝓbaē p hoc nomē fulcimentū·Naz noīa desinētia in mentū·venientia a verbis solent fozma= ri a ꝑterito ꝓfecto vi·mutata in mentū·vt fulciui· fulcimentū·Et inde fulc? ta·tū· & fulcit? ta·tum· & hoc fulcimē·& hoc fulcimētū ti·Fulcio cōponiē Affulcio cis· Cōfulcio cis· Effulcio cis· Prefulcio cis·Perfulcio cis·Refulcio cis.Suffulcio cis·Fulcō & eius cōpolita sūt actiua et faciūt ꝑteritū in si·vl' in ciui·vt fulciui fulsi·& supinū in tū·vel in citum· vt fultū·vel fulcitū·affulcio cis·si·vel ciui· tū· vel citū·scōm hug·Sed scōm ꝑs· fulcio facit ꝑteritū in si.cio·mutata in si·& supinū in tū·si·mutato in tū· vt fulcio si·tū·Suffulcio si·tū·et ita tenendū ē ꝑm modernos.licet aliqñ inueniaē fulciui·citū·sed po= tius antiqtas est·Quidā tamē vt dicit ꝑsc· fulxi· p tulerūt·differētie causa qz scz fulgeo faciat etiā ful si·Sed dic ꝙ fulgeo & fulcō habēt ꝑteritū scz fulsi sed in supino differūt·qz fulcō facit fultū·sed ful = geo fulsū·Vnō ꝝsus·Fulcio dat fulsi fultū·dat ful geo fulsi·Fulsū dissili voce supina gerunt·

Fulcitus·in fulcio vide·

Fulcrū·a fulcio cis·dicīē hoc fulcrū cri·ꝓprie spō da siue pes lecti·qz fulcit lectū·Inueniē tñ qñqz ꝑ lecto·qñqz ꝑ ornamēto lecti·vñ fulcrat? ta·tum· fulcz habens·Et fulcro cras·id est·fulcra lectulo facere·lectum fulcris ꝑparare·

Fulgeo ges·fulsi i·in um·fulsū·& habet idē ꝑteri tū cū fulcio·sed in supino differūt·vt dixi in fulcio cis·Et est fulgere· idē quod resplendē· et qz splen doz ferit et ꝑcutit oculos intuentiū ideo ponit ful gere ꝑ ferire et ꝑcutere· Fulgeo cōponiē ꝑfulgeo ges·i·ꝑ alijs fulgere·Refulgeo ges·i.resplendere· Suffulgeo ges·i·paz fulgē·et ab his oīb? incho· Fulgesco·Prefulgesco·Refulgesco· Fulgeo et ei? ꝓposita sūt neutra et faciūt ꝑteritū in si· et supinū in sū·antiq etiam dixerūt fulgo gis·

Fulgetra·a fulgeo vel fulgēs·et etra cōponiē hec fulgetra tre·i· fulgēs etra·vel qi fulgoz etre· Hoc grece dicīē casma·vulgo aeris ꝑticus·Et hoc ꝓprie etiā dicīē splendor ignis·vide in fulmen·

Fulgetū ti·i·fulgoz·a fulgeo ges·et ꝓdu·ge·

Fulgidus·a fulgeo ges·dicīē fulgid? da·dū·id ē· splendid?·et compaē fulgid? diez·sim?· vñ fulgi = de dius·sime·adū·et hec fulgiditas tatis et fulgi = do das·i·fulgidū facere·Fulgid? cōponiē·ꝑfulgi = dus·Quāfulgid?·ambo ꝑ valde fulgid?·et coz·gi

Fulgoz gozis·mas.ge·i·splendoz·et deriuaē a ful geo ges·Vnde in euāgelio·Sicut lucerna fulgozis illumiabit te·et ꝓdu·pnl'·in gtō·vide eē in fulmē·

Fulgozus·a fulgoz ozis·dicīē fulgoz? ra·rū·id ē· splēdidus·Et hinc fulgozo ras·i.splēdere· et p cō positionem·Perfulgoz? ra·rū·id est·splendidus· et ꝓducūt go·sillabam·

Fulgurat? ta·tū·in fulgozo ras·vide·

Fulgozo ras·a fulgur dicīē fulguro ras·i·fulgē· vel fulgure ꝑcutere·et scōm hoc est transitiuū· Et hinc fulgurat? ta·tū.i·fulgid?·vl' fulgure ꝑcussus Et nota ꝙ fulguro ras·et fulmīo nas· scōm quod sūt verba excepte actōis neutra sūt et ꝓprie nō hīt nisi tercias psonas.et scōm hoc fulmīare et fulgura re·est fulmīa vel fulgura emittē·Trāslatiue tñ ac cepta ad hoīes·actiua sūt·i·fulgure vel fulmīe vel aliquo qi fulmine aliquē ferire· Et scōm hanc sigfi catōem cuicūqz attribuanē sūt actiua·et eoz cōpo sita similiter·Fulgurare· ꝑ splendere ē neu·et coz· gu·Et inde in psal·vbi dicīē· Fulgura chozuscatio nis·Dicit glosa.Fulgura vel fulgoza·vel chozusca ·i·clarifica.chozuscatōes·i·miracula fac crebzescē·

Fulg?·a fulgeo ges·ōz hoc fulg? vel hoc fulgur guris·vñ fulgure? rea·reū·Sed ꝓprie fulg?· qz tā git·fulgur qz incēdit et vrit·fulmē qz findit·vide i

Fulica·a fuligo ginis·deriuaē hec fulica fulmē· ce·vel hec fulex cis·qdam auis·Vel fulica dicīē qi fuliga·qz caro ei? quasi lepozima sapiat·Lagos em grece lep? dicīē latine·Vnde et apud grecos lagos vocaē.et est hec auis stagnēlis·i·in stagnis et palu dib? mozās·Hec habet nidū in medio aq vel in pe tris quas aq circūdat·maritimoqz semp delectaē ꝑ fūdo·q dū ꝑsenserit maris cōmotōem fugiens in va do ludit·scōm ysidoz·et coz·li· Alexāder· Cū fuli cis puppisqz petunt excelsa volando.

Fuligino nas·pnl'·coz·in fuligo est·

Fuligo· a fum? dicīē hec fuligo ginis·i· nigredo illa que dependet ō trabib?·et fit ab igne· Qz autē dicīē fuligo qi fumo ligata·etbia ē· Et inde fuligi neus nea·neū·i·niger·vel de fuligine existens vl'ad fuliginē ptinens·Item a fuligine fuliginat? ta·tuz · id ē· fuligine denigrat?·qō potest eē principiū . Et fuliginosus sa·sū·plen? fuligine·et compaē·Et fu ligino nas·i·denigrare·et ꝓprie fuligine·et ꝓdu · fuligo·pnl'·nti·sed pnl'.gti coz·Vñ iuuenalis· Ille supciliū madida fuligie tinctum·Obliquo ꝓducit

Fulina.a fum? dicīē hec fulina ne·i·co acu·etē quina·vñ hic fulinari? rij·i·coqu?·et fulinari? ria· riū·Et fulino nas·i·coq̄nare·ī fulina coq̄re·et pō·

Fullo·a fulgeo ges·dicīē hic fullo lonis· Qui·q pānos parat et excantidat·et eos fulgere facit · Inde fullo las·laui·lare·i·pulcrare·decorare·demer gere·vel leniter tangē·et cōponiē·Affullo las·i·iu xta fullare·valde fullare·leniter tangē·scōm hug· Papē·etiā dicit·Fullo lauādari? decorator·et ꝓdu· pnl'e·genitiui·fullo lonis·

Fulmē·a fulgeo ges·ōz hoc fulmē·minis· Vñ ful mine? nea·neū·Et scias ꝙ scōm opinionē hug· quā do duo vel tres·vel plures venti in aere itercipiūt nubē aliquā·eam cōfringūt et collidūt·et ex illa col lisione fiat sonus in aere·et ꝑcreaē ignis· et son? il le ꝓprie dicīē tonitruū qi ton?·i·sonus terrens · qz terreat·Splendoz illi? ignis ꝓprie dicīē fulgetra vl' fulgoz·Ignis ille siue iaculū ex eo factū·vel ict? il lius iaculi ꝓprie dicīē fulgur vel fulg?·vel fulmen a fulgendo vel fulg? feriendo vel ꝑcutiendo.Sed ꝑ prie dicīē fulgur·qz incendit et vrit· Fulg?· qz tan git·Fulmē·qz findit·Sūt em tria genera fulminis· Vnū qō attlat et tangit·ita ꝙ nō vrit. Secūdū qō vrit· Terciū quod findit· et ideo cū trib? radijs de pingīē fulmē·hinc et trisidā flamā dicīē habere·qñz tamē ꝓdicta noīa ꝙfundūtur et dicūtur esse noīa vni? et eiusdē rei· Sed tonitruū dicīē· qz suo sono

terreat·Fulgetra vel fulgur·vel fulgor qz fulgeat fulgus qz tangat· fulgur qz vrat· fulmẽ qz findat· Ex p̃dictis patet ꝙ ante fit sonus ꝙ̃ ignis·et tam̃ citi9 & ante videm9 ignẽ·ꝙ̃ audiam9 sonũ·Sed q̃ritur q̃re hoc cõtingat·Ad hoc dicendũ est·vel vt dicũt quidã·ꝙ hoc ideo cõtingit·qz velocior ẽ oculus ad videndũ·ꝙ̃ auris ad audiendũ· Radius eniz ab oculo exiens·in ictu ipius oculi repcutiẽ in re remotissima· Vñ oculus excitaẽ·& visu rem illã stati p̃cipit·sed sonus nisi p̃mo pueniat ad aurẽ & eam pcutiat·auditu nõ p̃cipiẽ·qz ergo sonus ille valde remotus sensui ad aurẽ accedẽs·et eã repcutiens· tarde auditu p̃cipiẽ·Frater em̃ albert9 dicit ꝙ hoc ideo cõtingit·qz visus est formalior ꝙ̃ sit auditus & ideo nobilior ẽ visus ꝙ̃ sit audit9· Siliter autez obiectũ visus ẽ in aere·nõ sicut in materia cm̃ & dõ ferente siue via·sed est in eo sicut in spũali· quod ẽ pspicuũ·& scom esse spũale hoc ẽ intẽtionale ipsa forma ẽ visibilis·Sed nõ est ita de obiectis aliorũ sensuũ·Id em̃ qđ est in aere scom actõem lucis·hoc est visibile·sed id quod lux abstrahit & ponit in aere·hoc nõ est forma rei·sed intẽtio forme rei· & ideo aer nõ est albus vel niger vel alia forma informat9 quãdo in eo est visibile·qz nõ est in eo nisi scom intentõem forme·et non scom esse forme qđ habet in materia·Ideo mot9 eius p aerẽ est subito & non in tempe·sed sonus scom suũ cẽ est in aere·& aer est in materia ci9·qz verũ eẽ soni nõ est ñ in aere· licet intentõ et nõ esse soni recipiaẽ in aure·& ideo motus soni p aerẽ nõ est subito·sed successiue & ĩ tpe & ideo pceptõ visus in tonitru ẽ ante pceptõnem audit9·& ideo citi9 videẽ fulmẽ ꝙ̃ audiaẽ tonitr9· & licet scom eẽ tonitrus sit ante fulgur·qz toitr9 est in ipa scissione vel ruptura nubis·et fulgur ẽ illumiatõ ignis·q̃ apparet nube iam scissa vel rupta· Vent9 em̃ dirũpit nubẽ cũ impetu & velocitate· & iflamat ignẽ ex agitatõe eius in nube·& tũc micat ignis·Hui9 aũt aptũ dant exemplũ auicẽna & algazel de muliere lauãte pãnos emin9 vltra fluuiũ latũ·Percussura em̃ quã dat sup̃ pãnos videẽ·et ñ audiẽ son9 quẽ dedit nisi post tpus interpositũ ·p̃ terea si aliqs aliq̃ntulũ remot9 cũ securi pcutiat arborẽ vel aliud·licet post pcussionẽ subleuet securi tamẽ p̃us videm9 securim eleuatã ꝙ̃ audiam9 sonũ p̃cedentis pcussionis·vide etiã in introitus·

Fulmio·a fulmẽ diciẽ fulmino nas·pnl'·coz·& ẽ verbũ neu·& aliquãdo actiuũ·vide in fulguro·

Fulsi ẽ p̃teritũ de fulcio cis·& de fulgeo ges·

Fultus ta·tũ·in fulcio cis·vide

Fluueo ues·in fuluus est·

Fulu9·a fulgeo ges·diciẽ fulu9 ua·ũũ·i·rubeus· aliquãtulũ vel cũ nigro rube9·Et ꝑhaẽ fulu9 uior uissim9·vñ fulue ui9·sime·adũ·& hec fulueo dis & fulueo es·eẽ l'fieri fuluũ·vñ fulueſco scis·incho·

Fumariũ rij·ẽ cami9 p quẽ exit fum9· et deriuaẽ

Fumeo·a fumo mas·ꝛ fumeo mes· ¶a fumus·mui.i·eẽ vel fieri fumosũ·vel fumũ emittere·Et hic fumeſco scis·inchoatiuũ·& ꝑdu·fu·

Fumid9·a fum9 diciẽ fumid9 da·dũ·& compaẽ· Vnd hec fumiditas tatis·& fumido das·i·fumidũ facere·infumare·verbũ actiuũ·et coz·mi·

Fumigo·a fum9 diciẽ fumigo gas·i·ifumare· & ꝙponiẽ·Affumigo gas·Infumigo gas·Prefumigo gas·Refumigo gas·Suffumigo gas·i· paz vel ab ĩferiori pte fumigare·Fumigo et ei9 cõposita actiua sunt·et coz·mi·et inde fumigabũdus da·dum· similis fumiganti·

Fumo mas·maui·mare·i·fumo ĩplere·vel fumũ emittere·et deriuaẽ a fum9·Fumo componiẽ·Infumo mas·i·intus fumare·Itẽ refumo mas·i·itez fumare·Item suffumo mas·i·paz vel subtus fumare ex sub et fumo mutato b·in f· Fumo mas· ꝑ fumũ emittere neu·est·et cõposita ab eo scom hanc significatõem neutra sũt·similiẽ et fumo mas· ꝑ fumo iplere· et eius cõposita scom hãc significatõem actiua sũt·et ꝑdu·hanc sillabã fu·Fisiologus·Deqz pilis eius fiat sub domate fumus·

Fumulus li·dimi·puus fumus·

Fum9 mi·diciẽ quasi fos meãs·et est etbia·et hic fumosus sa·sũ· plenus fumo·Et compaẽ fumosus sioz·sim9·vnde hec fumositas tatis·

Funalis·a funis diciẽ hic et hec funalis et hoc leptmens ad funẽ·et hoc funale lis·idẽ quod funis·et funale licmi9 ad cãdelã faciendã·Vñ et sepe ponitur ꝑ cãdela· et dicũtur fuãlia licmii a funib9 iter cerã· quos ante vsũ papiri cera circũdatos habuere maiores·Vide etiam in funis·

Funãbul9 li·pnl'·coz·ẽ ille qui sup funẽ ambulat· et componiẽ a funis et ambulo·

Functoriũ rij·i·transitoriũ scom papiam·

Functus·a fungor geris·diciẽ fũct9 cta·ctũ·idẽ quod vsus·Hinc functi dicebaẽ qđam genus ciuiũ·qui fungebanẽ officio et honore aliquo· Item a fungor dicitur hec functio onis·

Funda de·diciẽ a fundẽdis lapidibus· qz ex ea lapides fundanẽ·i.mittanẽ·Vñ a fundo dis.diciẽ·Itẽ iueniẽ hec fũda de·gen9 piscatorij rhetis·qz in fundũ mittaẽ·Idẽ et iaculũ a iacio·et tũc deriuaẽ fũda

Fundamẽtũ ti·diciẽ a fũdo das·di ¶a fũdus dictũ sic·qz sit fũdus domui.et est etbia·Idẽ et cemẽtũ quia ceso crasso lapide surgat·

Fundanus ni·rustic9 qui fũdos colit·et dicitur a fundus di·et ꝑducit da

Fundibalari9·in fundibalũ vide·

Fundibalista·in fundibalum est·

Fundibalũ li·neu·ge·machina bellica·Vñ possũt dici fũdibalarij qui talib9 machinis p̃sũt· et videẽ cõponi a fũda et balim·qđ est iacere vel emittere· Vñ diciẽ in p̃mo libro mach·ca·vj· Et statuit illic balistas et machinas·et ignis iacula et tormẽta ad lapides iactandos·et spicula·et scorpios ad mittẽ das sagittas· et fundibala·Item scom hug·a fũda et balim· cõponiẽ hic fundibal9 li· et hic fundibalarius rij·et hic et hec fũdibalista ste·in eodẽ sensu· id ẽ·cũ fũda iaciẽs et emittẽs·et coz·hãc sillabã ba·

Fundibula le·pnl'·coz·i·fũda·et deriuaẽ a funda·

Fundito·a fũdatu vltio supino de fũdo das· daui datũ·a·mutata in i·breuẽ·et v·in o·fit fũdito tas· frequẽ·i·frequẽter fũdare·Similiẽ sicut formaẽ rogito tas·a rogatu·sic et fundito·i·frequẽter fundo verbũ frequẽtatiuũ·a fundo das·Item p̃t fundito frequẽ·esse a fundo dis·et formaẽ tũc a fũdis scda psona remota s·et addita to·et hinc fundito tas·i· frequenẽ fundere·Vñ plaut9 in amphitrione· Cũ cruciatu tuo ista verba funditas·

Funditor torис·q̃ cũ fũda iacit·et ꝛ a fũda de· Fundo das·daui·dare·datũ·i·cũ fũ et coz·dida iacere·vel in funda lapidẽ mittere causa p̃jcien di·et tũc deriuaẽ a funda de·Item fundo das· daui dare·i·fũdamẽtũ facẽ·et diciẽ tũc a fund9 di·Tũc em̃ fundaẽ dom9 cũ eius fũdamentũ fit qđ domui est fũd9·Vñ hoc fundamen mis·quod ꝑdu·da·

Fundo dis·fudi.fusum·spgere·emittere·fugare· Fundo ꝙponiẽ·Cõfundo dis·i.ꝙmiscẽ· vel pturbare

cõuincere·argũere·Item circũfundo dis· Item dif
fundo dis·i·diuersis modis fũdere·vel extendere·
dilatare·Itẽ effundo dis·i·extra fũdere·vel ex to=
ro fundere·Item infũdo dis·i·intro fũdere·vel im=
mittere·Item pfundo dis·i·pfecte fundẽ·Itẽ pfũ
do dis·i·pcul fũdere & dispgere·dissipare·Itẽ of=
fundo dis·i·circa fũdere·vel circũfundẽ·Item re=
fundo dis·i·itez fundere·retribuere·Item suffũdo
dis·i·paz vel subtus fũdere·Item trãsfũdo dis·i·
vltra fũdere·Fundo & eius cõposita sũt actiua·&
faciũt pteritũ in fudi·& supinũ in fusũ· & abijciũt
n·in pterito et supino·Naz vt dicit pſci·in x·li·vbi
agit de supinis verboz tercie oiugatõis desinẽtiuz
in do·Illud sciendũ est qp verba n·ãte do·hñtia que
amittũt n·in pterito·amittũt eandẽ in supio·et ge
minãt s·si sit pnl'·breuis in pterito·vt findo dis·di
fissũ·scindo scidi scissũ·Sin vero pducaẽ pnl'·pte=
riti vnã s·habent in supino·vt fũdo fudi fusũ·opo
sita vero simpliciũ termiatões sequũtur·

Fundula le·dimi·pua funda·

Fundul?·a fund? diciẽ fũdul? li·dimi.pu? fũd?·
Itẽ fundul? dz qdam piscis pu? q fũdo adheret·

Fundus·a fũdo dis·diciẽ hic fũdus di·& p fũdo
aque et p agro & ppzie p allodio·qz fũdat aquas
vel opes siue diuitias·Et diciẽ fund? tam in ciuita=
te qp extra· Vñ fundus diciẽ vrbanũ edificiũ & ru
sticanũ·scõm hug·Multi dicũt p fũdo aque diciẽ
hoc fundũ·sed p agro hic fũdus·Vñ dicit papi·Fũ
di sũt possessiones agri campi põdia vici·Fũdũ ima
ps aq̃·Itẽ in grecis.diciẽ·Allodiũ fũdus dicas· fũ
dũ maris imũ·Item vsus·Fũdus fundit opes·diffũ
dit funda lapillos·Fundũ cũ tenui murmure fũdit
aquas·Et dicit ysidoz?·Fund? dict? est quia i eo
fundeẽ & stabiliaẽ patrimoniũ·Michi aũt videtur
qp fũdus p agro sit mas·ge·Sed p fũdo aque diciẽ
hoc fundũ neu·ge·Etiã hic fũdus pt dia·sz in neu
tro ge·magis est in vsu·

Funebris·in funus exponitur·

Funero ras·raui·rare·i·sepelire·officiare·Vt iste
funerat corp?·i·officiat corp?·scz facit exequias fu
neris & funerosa officia pagit·Et deriuaẽ a fun? et
cor·ne·Itẽ a fun? diciẽ funerosus sa·sũ·plen? fune
re·vl' luctuosus·vel ptinẽs ad funus·

Funesto stas·in funus est·

Fungor geris· ctus·sũ·i. vti·& cõponiẽ· Defun
gor geris·i·deorsũ a functõe esse·Vñ qz qui moriẽ
deorsũ fit a functõe vite.ideo diciẽ defungi·i. mo
ri·Itẽ cõponiẽ pfungor geris.i· vti vel destruere·
vel destrui·Vñ pfunctus cta.ctũ·& hec pfũctõ·
Fũgor & eius cõposita sũt depo· et faciũt supinũ·
vt fũgor functũ·Que dra sit inter fũgor et vtor·dixi in fruor·

Fung? ·a fos qõ est ignis diciẽ hic fung? gi· qz
fungi aridi ignẽ acceptũ cõcipiant et retineãt·Et
diciẽ fung? esca vulgo·qz sit fomes ignis et nutri
mentũ·Vel dicũtur fungi a fũgor geris·ſm vocẽ·a
defungor geris·scõm significatõem· qz ex eoz ge
nere quidã sunt iteremptorij·Vñ et defũcti dicũ
tur mortui·Vnde quidam·Boleti leti cã fuere tui·
Inuenitur etiã fungus p veteri panno·

Funiculus li·dimi·puus funis·

Funis·a fos qõ est lux· diciẽ hic funis nis· qz fu
nes añ vsũ papiri olim in vsu lumis fuerũt circũda
ti cera·et pdu·fu·

Funus funeris·i·cadauer sic dictũ a funib? accẽsis .i·
candelis· quos funes ante feretz añ papiri vsũ ce
ra circũdatos ferebãt·Vñ funere? rea·reũ· et fune
stus ta·tũ·et hic et hec funebris·et hoc bre·oñia in
eodẽ sensu·scz luctuosus·mortalis·Tamẽ differunt
scõz ppzietatẽ.qz funebre est luctuosũ·Et funereũ
est qõ ex funere cõstat·vel qõ ad fun? ptinet·Fune
stũ vero qõ funere est inqnatũ·Vñ funesto stas·i·
funere inqnare·et ponitẽ simplicit p inqnare· Que
aũt sit differẽtia inter fun? et cadauer·et q̃dã alia.
dixi in cadauer. Et scias qp funebris coz·pnl't· natu
raliter·vnde horaz·in epy·Ira truces inimicicias et fu
nebre bellum· supple gerunt·

Hunusculũ li·dimi·puum funus·

Huo is·it.fuisti·fuit·fuerat·fuere·fuisse·fuendi·
fuẽdo·fuendũ·futũ·futu·fuens·et futur?·i·esse·et
est modo defectiuũ·Tantũ em̃ pteritũ tpus et que
formanẽ a pterito sũt modo m vsu·Inueniẽ tñ q̃n
doqz hoc verbũ in alijs tpibus scõm ãtiquos·et qz
fuo et sũ sunt eiusdẽ significatõnis et sũ caret pteri
to·et pteritũ hui? verbi fuo·nõ habeat pñs in vsu
Ideo sum es est accipit illud pteritũ mutuo·et ita
ex sum es est·et ex hoc pterito fui·factũ est quasi
vnũ verbũ·Et cũ sum es est·habeat duo pticipia·
scz ens et futur?·Ens formaẽ a sum es est·Futur?
a fui·sed p mediũ·scõm qõ fui erat verbũ integruz
faciebat supinũ futũ futu·et hic addita r?·fit futu
rus·

Fur·a furn? diciẽ hic et hec fur furis·ge·
cõis·qz noctis vtiẽ tpe·Proprie quidẽ est fur ille q̃
de nocte vadit et pfodit domos·Latro qui latet ĩ
siluis·et expoliat trãseuntes·vñ illud Fur latet in
furno latro se fert obui? vltro·et pdu·fu.in gtõ·
Horaz·in epy· Et dñm fallũt et pſunt furib? ergo·

Furabula lorz· nũi pl'alis ge·neu·i·tenebre· qz fu
ranẽ nobis visũ et discretõez rez·et dz a fur·et coz·

Furca ce·cõponiẽ a fur et cilleo les·Inde pnl't·
furca qz fures ibi cillenẽ·i·mouenẽ· Et habz minus
pene ſp crux· qz statim strãgulat et iterficit· Item
furca est quoddã instrumẽtũ rusticoz·et scõm hoc
cõponiẽ a frumentũ·et cilleo·qz cum ea moueẽ fru
mẽtũ in area·vel furca oponiẽ a fero fers et caput
Inde diciẽ furca quasi ferẽs caput· qz antiqui sole
bãt deferre capita occisoz hoim in ea·Inueniẽ etiã
furca trãslatiue p quadã violẽtia·vnd horaz·i epy·
Naturã expellẽs furca tñ vsqz recurret· A furca dz
furcat? ta·tũ·quod cõponiẽ·Bifurcat? ta·tũ· Tri
furcat?·vide in furca· furcatus ta·tum·

Furcella le·dimi·pua furca·

Furcelles.Fur cõponiẽ cum cilleo· et diciẽ he fur
celles liũ· ppzie furce ille vbi suspendũtur fures et
latrones quia ibi cillentur·

Furcifer ra·rũ·pnl'e·cor·i·ferens furcã· et oponi
tur a furca et fero·Furcifer etiã dicebaẽ olim ·qui
ob leue delictũ cogebaẽ a dñis ignominie magis qp
supplicij causa furcã circa viaz ferre põdicans pecca
tum suũ·et monere ceteros ne quid sile peccarent·
Furcifer etiã dicebaẽ homicida dãnatus ad furcaz·
vel qui dign? erat furca· qz cõsuetudo erat oli dã
natos sua patibula portare ad locũ suspensionis·si
cut legiẽ xp̃m hiesum dominũ nostz fecisse·

Furcillo·a furcelles deriuaẽ furcillo as·i·suspen
dere·vel pcutẽ·Et oponiẽ cũ ad· et diciẽ affurcillo
las·i·iuxta vel valde·vel ad aliqd suspẽdẽ· vel pcu
tere·

Furcula le·dimi·pua furca·

Furfur·A farina vel farre·diciẽ hic furfur·ris·i·
brenno· qz eoz purgamentũ est· vel diciẽ a furor
raris·qz ab eo minutioz farina subtrahaẽ et furẽ·
et est mas·ge·Et hinc hic furfur ris·quedã auis que
nõ pasciẽ nisi furfure· Et hec eadẽ diciẽ furfurio

onis. Item a furfur dicit furfure? rea. reū. i. de fur fure factus. Et vide fur simplex est latro. sed fur ge minatū. i. furfur est cib? porci. vnō quidā. Fur sim plex est latro. geminatū fit cibus aptō. Item furfur est mas. ge. licet quidā dixerūt q ē neu. ptra quos dicit. Furfura qui dixit sp de furfure vixit.

Furia. a ferio dicit hec furia rie. qz ferit corda ho minū. & reddit ea cōmota. Vñ hic & hec furialis. & hoc le. vñ furialiter adū. et hec furialitas tatis. & furiosus sa. sū. et furiatus ta. tū. Sed furiosus ē qui ritu furiaz ferē & ab eo furor nūq recedit. Fu riat? qui furit ex cā. Et furiosus ꝑpat sior. sim?. vñ furiose. sius. sime. adū. & hec furiositas tatis.

Furibūdus da. dū. i. sil'is furēti. et ōr a furio ris. Furio. a furia dicit furio ris. verbū neutz & absolutū. Reg. j. ca. xxj. Introduxistis istū vt furiet me ꝑsente. Et vt vult ꝑs. Prima ꝑsona scz furo vel furio. nō est multū in vsu & caret ꝑterito & supino. sed mutat taz ꝑteritū q supinū ab insanio nis. qō ē ejusdē significatōis cū illo. & facit ꝑteritū insanini. & supinū isanitū. Sedulius tñ finxit ꝑteritū furiui. a furio. sed nō seqmur eū in hoc. Vide in cerno. & hinc hic furor roris. Furo vel furio scōm quosdaz cōponit defuro ris. vel defurio ris. i. valde furire vel a furore cessare. Diffuro ris. & diffurio ris. i. diuersis modis furire. Prefuro vel pfurio. i. añ furire vel p alijs furire. Perfuro ris. vel pfurio ris. id ē. pfecte vel valde furire. Furo cū oībus suis cōpositis est neutz. & cor. fu. Qz aūt dicit furo q̄si fos vro. et bia est. et cor. pmā furis verbū. sed furis nomē eā pdu. Vñ versus. Cur īsane furis. nō ledor

Furiosus. in furia vide. ¶ crimīe furis

Furno nas. in furnus exponitur.

Furnulus li. dimi. puus furnus.

Furnus ni. mas. ge. dicit a furfure. qz panis ex eo factus ibi coqtur. vel dicit a fos qō est ignis. vnō furn? quasi fos vrna. Vñ furnari? ria. riū. ad furnū ptinens. Et hic furnari? rij. & hec furnaria rie. q̄ vel que custodit furnū. & furno nas. i. in furnū mittere vel in furno coqre. & cōponit cū de. & ōr defurno nas. i. a furno extrahere. Item cū in. et ōr infurno nas. i. in furnū mittē vel in eo coqre. et est furno actm cū oībus suis compositis.

Furo ris. vel furio ris. ōr. vide in furio ris.

Furo onis. mas. ge. qōdam aīal. & dicit a furnus. tenebrosos enim et occultos cuniculos effodit et ejicit predam quam inuenit.

Furor raris. rat? sū. verbū depo. et dicit a fur. & pō. fu. sed furor nomē eā cor. Vñ versus. Est ī cor de furor. socioz tegmīa furor. Hinc ꝑt queri. an li ceat alicui furari ꝓter necessitatē. Ad hoc dico. q licet ea q̄ sunt iuris hūani nō possūt derogari iure naturali vel iure diuino. scōm aūt naturalē ordīem ex diuina ꝓuidētia institutū res iferiores sūt ordīate ad hoc. q ex eis subueniat hoīm necessitati. Et ideo p rez diuisiones & aꝓpriatōes ex iure hūano ꝓcedentē nō impedit quin hoīm necessitati sit subueniendū ex huiōi reb?. & ideo res quas aliq̄ super abūdanē habent. ex naturali iure debenē paupez sustentatōi. Vñ beat? ambro. dicit. et habet ī decre. dis. xl vij. ca. Sicut bi. Esurientiū panis ē quē tu detines. & nudoz indumētū est qō tu recludis. miserorū redemptō & absolutō pecunia est quā tu in terra suffodis. Sed qz multi sūt necessitatē patientes & nō potest ex eadē re oīm? subueniri. ꝑmittitur arbitrio vniuscuiusq; dispēsatō ꝓpriaz rez. vt eis subueniat necessitatē patientib?. Si tñ adeo sit vrgēs & euidens necessitas. vt manifestū sit instāti nēcitati de reb? occurrētibus esse subueniendū. puta cū imminet ꝑsone periculū. et aliter subueniri nō potest. tūc licite ꝑt aliq̄s ex rb? alienis. sue nēcitati subuenire. sū manifeste siue occulte sublatis. Nec habet hoc ꝓpriē ratiōem furti vel rapine. qz p talē extremā nēcitatem efficit ꝓpriū. illud qō quis accipit ad sustentādum ꝓpriā vitā. Similiter in casu ꝑsimilis nēcitatis etiā pōt aliq̄s occulte rē alienā accipe. vt subueniat ꝓximo sic indigenti. nec credo aliena sic recipientē teneri ad restitutōez si cū ꝓringat ad fortūaz pīgiorē deuenire

Furtulū li. dimi. puū furtū. pnl't. cor.

Furtū. a fur dicit hoc furtū ti. i. aliene rei īuito dño otrectatō. vnde furtim adū. et furtiu? tia. tiū. et furtuosus sa. sū. i. plen? furto. qui sepe cōmittit furtū. vel quod ptinet ad furtū. Furtuosus etiā dicitur q̄ pugnat vbi merces certa paratē.

Furueo ues. Furu? ua. uū. i. niger. obscur?. fusc? Inō furueo nes. ui. uisti. i. nigrere. fuscū. vel obscurū eē vel fieri. et hinc furuesco inchoatiuū.

Furūculus li. dimi. puus fur.

Fusari?. a fusus si. ōr hic fusari? rij. q̄ facit fusos et adiectiue fusari? ria. riū. qō ad fusum ptinet.

Fuscina ne. est qōdam īstrumētū ferreū et tridēs quo vt unē gladiatores ad se capiendū. piscatores ad pisces capiēdos. coqui ad carnes extrahēdas de caldaria. vel de lebete. vel de olla. et cor. pnl'. Vnde in aurora dicit. Carbones carnes forceps vl' fuscīa

Fuscimula le. dimi. pua fuscina. ¶ tollit.

Fusco cas. caui care. i. obūbrare. denigrare. obfuscare. Vñ hic fuscator toris. et hic fuscari? ria. riū. quod fuscat. vel quod aptū ē ad fuscandū. et fusc? sca. scū. i. niger. Fusco cōponit. Cōfusco scas. Infusco scas. Obfusco scas. Fusco actm ē cū oīb? suis

Fusellus li. dimi. puus fusus. ¶ compositis.

Fusilis. a fundo dis. dicit hic et hec fusilis et hoc le. quod tm̄ fundit sicut ductile quod tm̄ malleo ꝓducitur secūdū pap. et cor. si.

Fusoriū rij. neu. ge. vas in quo aliq̄d infundit et

Fustigo. a fustis dicit fustigo ¶ ōr a fūdo dis. gas. verbū actm. i. verberare. qi fuste agere. ex quibus videt esse compositū. vel sit et bia.

Fustis. a figo dicit hic fustis hui? fustis. i. palus vel baculus ad verberandū. et dicunē pali fustes q̄ si fixi stantes qz fixi in fossis stent.

Fusus. a fūdo dis. di. fusū. dicit fusus sa. sū. i. fugat?. vel ꝑstratus. spsus. Vñ hec fusio onis. et fusim adū. Itē a fundo dis. hic fusus si. i. instrumētuz filandi. qz p eū fundat quod nctū est. et cōponit fusus si. cū dis. et m. et p. et dicit Diffusus si. et infusus si. pfusus si. et producit fu.

Futilis. a futis dicit hic et hec futilis et hoc le. qō cito et facile decurrit. vel decurrē ꝑt. Vel futilis dicit quod nichil pōt retinē quēadmodū nec illud vas quod dicit futis. vñ ꝓprie futilia dicūtur vasa illa fictilia que cassa et rimosa nō tenēt ea q̄ imittū tur. et hinc facta trāslatōe futilis dicit homo van? supflu?. loquax. q̄ nichil scit velare. nec audita pōt retinē. nec abscōdere. Et sic ꝑm hug. futilis deriuat a futis p vase. Sed cū futilis cor. pnl'. et oīa nomīa in ilis desinētia a noībus deriuata producāt penul. vt a senex senilis. a puer puerilis. deriuata vero a v bis eā corripiāt. vt a volo volatilis. a lego legibilis. videt michi q futilis deriuet a verbo. et hoc dicit ꝑs. in. iiij. li. vnde dicit q a futio tis. deriuat futilis. et ab vtor vtilis. et cor. pnl't. Hoc etiā patet in his versibus grecismi. Futile vas illud qō nll'a receptō

claudit. Sic hō futilis ē diuulgās oīe qō audit·

Futio·a futis dicīē futio tis·tiui·tire·i·vana loq· vel fundere. & cōponiē·Effutio tis·tiui·i·valde va na loqui·vel ex toto fundē· & ꝑdu·fu·Vñ hoza·i poetria·Effutire leues indigna tragedia versus·

Futis·a fūdo dis·deriuaē hic & hec fūtis qōdam vas in templo vbi reponebaē quod de sacrificō re stabat·Nō em licebat cuiqz manu tāgere vel effūde re·Vas aūt illud os habebat amplū·et latū·fūdum vero acutissimū·adeo q instare nō posset·vñ stati meliabaē·ita q illud sacrificij qō intus erat effūde baē·q nō licebat illud reseruari·Vñ a fūdendo fu= tis dicebaē·& hinc hic et hec futilis et hoc le·scōz hug·vel ſm ꝑsc·a futio tis·dicīē futilis le·& hoc re ctus videtur·cū corripiat penultimā·

Futo·a futis deriuaē futo tas·taui·tare·i·argue re·cōuincere. ꝛfūdere·reꝓhendē·& cōponiē·Cōfu to tas·i·arguere·cōuincere·confūdere·Itē refuto tas·taui·tare·i·ſnuere·recusare·Et descēdit futo a futis·q: qui futat verbū vel verba fundit·sic illud fūdebaē·quod in fute·i·in illo vase ponebaē·Futo & eius cōposita sunt actiua·et ꝑdu·fu·

Futuo·a futis dicīē futuo is·ui·tuitū. pnl'·in su= pino ꝑdu·qō est verbū satis cōe·ꝑ quod iactura hūani generis restauraē·scz coire·Et ōr a futis tis· Qui em talē actū exercet aliqō fūdit·et cor·fu·ſm

Futurus ꝑt esse prīcipiū de sū es est· ¶ hug· & formaē a futu·addita rus·quod olī fuit supinū de fuo fuis fui futū futu·Vide in fuo is. Itē potest eē prīcipiū de fio fis·vt dixi in fio fis·Et si queras· Quō dinoscīē qñ est prīcipiū de sū es est·et quādo de fio fis·Ad quod dico q qñ futur? exponīē ꝑ fu turū de sū es est·tūc est ei? prīcipiū·vt sū futurus eꝑus·i·ero eꝑs·Si aūt exponaē ꝑ futuz de fio fis· est prī·de fio fis·vt ego sū futur? miles·i·ego fiaz miles·Hic nota q gñalis regula tradita est a ꝑsci· Quēcūqz casū regit idicatiu?·et q̄libet modus ei? gerūdiū supinū·et prīcipiū qō ab eo descēdit·Sed ꝑsc·nō ponit exemplū nisi de obliquis·Et ideo du= bitaē de ntō vtz regaē ab īfinitiuo·a gerūdio·su= pino vel prīcipio·Et videē q sic·q: sicut dicīē bene Ego sū miles vel eꝑus·ita bene dicīē·Volo esse mi les vel eꝑus·venio cā fiendi miles·sū futur? miles vado factū miles. et huiōi·Ad ꝓdicta dico·q re= gula ꝑsc·intelligiē de obliqs tm et nō de ntō·Vnde ipossibile est q infinitiu? gerūdiū supinū & prīci piū regant nem·Vñ cū dicīē·Tu es futur? eꝑs·fu turus ostruiē cū eꝑs·ꝑ determiatōez·sed nō ꝑ regi mē·q: q̄lis casus ꝓcedit·talis debet seq· vt sum fu turus eꝑus·Miserecor hois futuri eꝑi·Parco homī futuro eꝑo·Video hoiem futuz eꝑm·Gaudeo de hoīe futuro eꝑo·Sed de vīo dubitaē an sit dicēdū O hō future episcope vel eꝑus. Dico q debet seq vtūs·Vnde dicendū est·O hō future episcope· nō eꝑus·licet quidā cōtrarium dicāt·Similiē cū dico· volo eē bonus vel miles·Bon? ostruiē cū eē ꝑ dē minatōem·Cū volo ꝑ regimē·et euocaē ab hoc vbo volo mediāte hoc infinitiuo eē·Si ergo dico· volo bonus·nichil ē·q: hoc verbū volo habet istā vī me diāte infinitiuo quā nō habet ꝑ se·Vñ cū dico· vo lo eē bonus· hoc totū eē bonus· ponīē loco vnius acci·de hoc etiā dixi supꝰ in quarta ꝑte vbi egi de al lotheca·scōm ꝑsc·in capitulo de euocatōe. Et scias q futurū tribus modis ꝓnunciaē·vt dicam in som nium·vide etiam in gallus·in astrum·et in demon

Fututum penultima correpta·est supinum de fi tuo futuis

Apud latinos nulli? sillabe est termialis nisi cū loco d. vel b·ponīē·vt i ad·vel sub vel ob·ꝓpositōe· vt agger aggredior·suggero·ogga Gabaon fuit quedā ¶ nio ciuitas·vñ hic et hec gabao nita te·nomē patriū·et eadē ciuitas gabaa dr·& acuiē in fine gabaō·vid i eue?· Gabelus li·ꝓꝓriū nomē cuiusdā viri·ꝑdu·pnl'·vñ in aurora dicīē·Angel? īplet op? iāqz gabel? adest Gabriel hebraice in nra lingua īterꝓtaē fortitudo dei·vbi em potētia diuina vel fortitudo maifestaē· gabriel mittiē·vnde cū dñs erat nascitur? & triun phatur? de mūdo et dyabolo ad mariā gabriel mis sus ē·vt illū ānūciaret·qui ad bellādas aereas pote states humilis veīre dignat? est·Et scias q iste ar changel? gabriel sūm? iter archāgelos q apparuit marie·apparuit ioseph·et zacharie·& pastorib?·vñ origenes tractās illud matb·ij· Angelus dñi appa ruit in somnis ioseph· dicit·Qualis angelus·& re spondet·ille ipe qui ad mariā destinat? fuerat· ga briel veīt ānūciare ei·qui ad zachariā i templo locu tus est·q et ioseph paulo supius visus ē·Ipe nunc ꝑ somnū oīdit se ioseph sanct? āgel? gabriel· Ipi em imūctū fuerat et cōmendatū gñatōnis domice sacrm·Propterea et digne gabriel appellat? ē·q inē ꝓtaē fortitudo dei·Illi? nāqz incarnatōis sacrāmtū cōmendatū habebat· q veniebat ad debellādas ae reas ptātes·Iste etiā angel? ad illos bene vigilātes pastores venit·et dñi gñatōez eisdē nunciauit· An gelus inquit stetit iuxta illos etc·et ꝑdu·pnl'ti·gti Gaddir ris·ge·neu. ciuitas ē in hispa ¶ gabrielis nia. et cor. pnl'·gti·et desinit in ir·cor·et scribiē per Gades dis·fe·ge·ciuitas ē·et gades ¶ geminū d· dis·insula ē in fine hispanie·q dirimit europam ab africa·in q̄ herculis colūne inferunē q̄ de noīe isule gades dicte sūt·Et ide tirreni maris faucib? occea ni estus imittiē·et est a cōtinēte terra centū vigiti passib? diuisa quā tirij a rubro mari ꝓfecti occupā tes in līgua sua gadem·i·viā septā vocauerūt· q: circūsepta sit mari·Et nota q colūne quecūqz sūt posite a viris fortib? in eo loco vltra quē subiugāe ꝓꝓlos nō potuerūt gñaliter dār gades a gadibus hercul'·vel q: quasi ꝑ sepe et termiō posite sunt· Gaius gai gaio·ꝓꝓriū nomē cuiusdā viri· bissilla bū ē·q: i·ibi duplex est cōsonans quādo ponīē īmē duas vocales· sed in vocatiuo est monasillabū·scz gai·et ē ibi i·cōsonās· De hoc plenius dixi in tercia ꝑte vbi egi de formatōe vtī scōe declinatōnis·

Gala grece latine dicitur lac·

Galata te·ge·cōis nomē popli ad quē scripsit bea tus paulus·Et dicīē a gallus· Itē galata est nomē gentile·vide in gallogrec?. et cor·pnl'·galata·vnde in aurora dicīē·Inde petit galathas frigiā lustrans

Galathia thie·ꝑuincia galathaz·et dr ¶ regionē· Galaticie·a gala he galaticie az. leticie ¶ a galata· delicie·lauticie·scz cibi delicati ꝓprie ex lacte et ite stinis facti·vñ galaticōsus sa·sū.i·delicios us·

Galaxia xie·pnlt· acuta·dicīē a gala qō est lac· et xios·quod est circul?·inde hec galaxias·vel galaxia xie·i·lacteus circul?·q vulgo dicīē via sancti iaco bi·Et scias q galaxia que idē ē quod via lactea·si ue alba·vel lacteus circul?·nichil aliud ē nisi multe stelle pue quasi cōtigue in loco orbis· in quib? dif funditur lumen solis·et ideo videtur circulus albe scens quasi fumus·

Galbanū· a gala greco·dicīt hoc galbanū ni·gen? pigmēti· vel ſucc? vel lac ferule· Vnde hoc galbanū quidā color īde fact?·et hinc galbane? nea·neū & hoc galbanū ni·q̄dam gen? veſtiū·dictū a galbaneo colore·qui ē ſublucid?. & ſubalbus cū pallore·& eſt neu·ge· vnde lucan? in ix· Hic ebulū ſtridet pegrinaq; galbana ſudāt·Inuenit ēt in maſ·ge· Ecē·xxiiij·Quaſi galban? ñ icīſus·Et vt dic̄ pap· Galbanū ē ſpecies multis apta medicaminibus·

Galea·a galeron dicīt hec galea lee·i·caſſis· Sed caſſis eſt de ferro et militū·Galea ex corio·& ē pectū·Vnde hoc galear ris·i·galea·& galeat? ta· tū qui galeā habet·et cor·pn̄ti·Inuenit etiā hec galea lee·gen? nauigij·et tūc ꝓdu·pn̄·Vñ vſus· Armo caput galea·pelag? ꝓcurro galea·

Galeo as·dicīt a galea ꝑ caſſide·et eſt galeare·galea armare·et cōponit· Degaleo as·i·galea ſpoliare·& deornare·& ē galeo actū cū oīb? ſuis ꝓpoſi

Galeron grece latine dicitur corium. tis

Galerus·a galeron hic galer? ri·et hoc galerū ri· et hoc galeriū rij·in eodē ſenſu·ſcz pileū ex corio et ꝓprie ex pelle cerue hoſtie factū·vñ galerat? ta·tū· id ē·galer habēs vel galero ornat?·et ꝓdu. pn̄ti· Vñ ſtati? thebaidos·Obnubitq; comas et tempat aſtra galero· Et in doctrinali· Ex hoc auſterus ꝑducitur atq; galerus·

Galicea·a gala qđ eſt lac·dicīt hec galicea cee· q̄ gignat boues cādidiores reliqs hiſpanie popul'· vñ galician? na·nū·gentile·Hi galiciani grecā origiē ſibi aſſerūt· vñ & naturali īgenio callent·

Galilea·a galā dicīt hec galilea lee·regio paleſtine ſic dicta·q̄ gignat candidiores boues q̄ alia regio paleſtine· Et hinc galile? lea·leū· Galile? iterp̄tat volubilis· Vñ ſepe inuenit Galilei ſūt·i·volubiles· & ē duplex galilea. ſcz ſupior & īferior·terra optia & ferax·et cor·primā galilea· Vñ in auroza dicīt· Hic tanta terrā galileam pace beauit·

Galla·a gala lac dicīt hec galla le·inſtrumētū cer donū quo coria purganē & dealbanē· Galla etiam dicīt quedā herba & fruct? quercuū·Vñ fit quaſi puluis ad aptāda coria·q̄ ſimlit̄ galla vocat̄·Galla etiā fuit nomē cuiuſdā mulieris· Et a galla hic gallarius rij·& gallicari? rij·i·cerdo qui in gallo opatur·& adiectiue declinat̄ gallari? ria·riū· vel gallicari? ria·riū·qđ ꝓtinet ad gallā·et ſcīdit̄ p gemmū l·

Gallus li·fluuius ē frigie· de quo boues potantes reddūtur īſani et ebrij·Vnde ſacerdotes cibeles dīci ſūt galli ab illo fluuio vbi colit̄ cibele· ō quo potā tes in ſacrificō nimietate furoris agitabanē q̄i vim nimietate·vel dicti ſūt galli q̄i gallinacij·q̄ caſtrati ſūt·& p ꝓpoſitōez archigall? li·i·archiꝑſbr· et q̄ ſi pn̄ceps gallor·vide in gallus·

Gallia·in gallus exponitur·

Galliac? ca·cū·i·gallic?·pn̄·cor·a gallia dicitur·

Gallicantus·in gallicinū exponitur·

Gallican? na·nū·pn̄·cor·in gall? exponit̄·

Gallicinū·gallus cōponit̄ cū cano·vel cantus·& dicīt hoc gallicinū nij·& hic gallicant? tus·tui·in eodē ſenſu·ſcz cātus galli·vñ et quedā ꝑs noctis· dicīt gallicinū vel gallicātus·a cātu galli· vide in

Gallina·a gallus or hec gallina ne· crepuſculū· tā ꝑ vxore galli·q̄ ꝑ quodā ſigno celeſti·

Gallinaci?·a gallina dicīt gallinaci? cia·ciū· quod ad gallinā ptinet·Gallinaci? etiā dicīt gall?· q̄ vocē et formā galline exꝑmit·Gallinaci? etiā cap? vl' capo dicīt q̄ quaſi gallina eſt·vnde gallinacios dicim? imbelles & molles ſiue vxoratos boues· Et ſcias q̄ gallus gallinaci? dicīt q̄ q̄i gallina nutrit pullos·q̄ mulieres ſolent ei deplumare ventrē & fricare cū vrtica·q̄ taliter vrticat? libētiſſime cubat ſup pullos·et nutrit eos ſicut mater· et g̃cillat ſic̄ gallina·Itē gall? gallinaci? repto cibo dat vocis ſi

Gallinella le·dimi·pua gallina· Ignū vt gallina·

Gallinula le·etiā dimi·pua gallina.

Gallio onis·ꝓpriū nomē viri·de quo habet̄ actuū xviij·et ꝓdu·pn̄e·in obliquis·

Gallogrecus ca·cū·a gallo & grec? cōponit̄· Gallogreci idē ſunt q̄ et galathe·Et hinc hec gallogrecia cie·eadē regio q̄ & galathia· Siquidē olim galli in auxiliū a rege bitimie euocati ignū cū eo pacta victoria diuiſerūt·ſicq; eiſdem grecis admixti primū gallogreci dicti ſūt·et eor regio gallogrecia· nūc ex antiquo noīe gallor et galathe dicūtur & eor regio galathia·et hinc gallogrec? ca·cū· & hic & hec galatha the·et ꝓdu·penul·gallogrecus

Gallulus li·dimi·puus gallus·

Gallus li·dicīt quaſi caſtr?· vel caſtrat? a caſtro ſtras·q̄ inter aues hec ſola caſtrat̄·Et vt dic̄ greg· Gall? cū iā ſe ad cantū parat p̄us alas ſuas excutit· & ſemetipm feriens cantū vigilātiorē reddit·Quia nimirū neceſſe ē vt hi q̄ verba ſancte p̄dicatōis mouent·p̄us ſtudio bone actōis euigilent·ne in ſemet ipīs torpentes ope·alios excitēt voce·p̄us ſe q̄ ſublimia facta excutiāt·et tūc ad bene viuēdū alios ſolicitos reddāt & anteq̄ verba exhortatōis inſonēt· oīe qđ locuturi ſūt opibus clamēt· Itē a gala greco or gallus la·lū·tam p gente q̄ p hoīe illius gētis·& dicti ſūt galli a cādore corpis·Scōm em̄ diū ſitatē celi·et facies hoīm·& colores·& corpor q̄litates· & aīmor diuſitates exiſtūt· Et hinc rōanos graues·graios leues·afros verſipelles.gallos nata feroces et acriores īgenio videm?·qđ natura clima tū facit in quā nō neceſſitate.ſz quadā īclinatōe vel diſpoſitōe.vnde inuenit apud autores q̄ p̄dicta gētiū noīa deſignt ꝓprietates p̄dictas·vt iſte ē aferq̄ malign? vel verſipellis·ſcōm hug· Hieronim? au tē ſup epiſtolā ad gala·ſic dicit. vnaquaq; prouintia ſuas ꝓprietates· cretēſes ſemp mēdaces malas beſtias·vētres vero pigros ab epymenide poeta dcōs apoſtolus comꝓbat vanos mauros·et feroces dalmatas·latinos pulſat hiſtoric? timidos·Frigas omnes poete lacerāt·Athenis expeditiora naſci ingenia ꝓbi gloriant̄·grecos leues et apud ceſarē fugillat tullius·Ip̄m iſrael g̃ui corde·et dura ceruice omnes ſcripture arguit· In hūc modū arbitror et apoſtolū galathis regionis ſue ꝓprietatē attribuiſſe· O inſenſati galathe inqt etc̄· In originali etiā dicit hieronimus ſup eſaiā·Q; oīes hiſtorie referūt romanor et iudeor gēte nichil fuiſſe auari?. Ad p̄dictor declaratōem nota·q̄ electō aīme multū inclinat̄ ex cōplexione corpis· vnde etiā medici iudicāt aliquē eſſe iuidū·vel triſtē·vel laſciuū· vel aliquid huiōi·Iudicia aūt hec frequēter vera ſūt·eo q̄ ī pluribus ratō paſſionib? ſuccūbit et ab eis deducit̄·q̄ uis nō de neceſſitate·eo q̄ ratō impiū ſup paſſiōes habet· De hoc dixi ſup̄ in aſtr·A gallus deriuatur hec gallia lie·regio eor·et ſūt tres gallie· ſcz comata·togata·bracata·Gallia comata eſt lombardia·ſ· ab alpibus vſq; ad rubiconē· Gallia togata eſt ab alpibus vſq; ad mare britānicū· Gallia bracata eſt q̄ rheno adiacet·vt ꝑs burgūdie·lotazingia·flādria colonia·& terra līgonenſiū·et etiā quedam alie regiones cōtinenē in gallia bracata·et hinc gallus lum·gentile·et gallicanus na·nū·proprie tñ gallus

qui in gallia natus est dicit̃ gallicus ex gallia lat? gallican? qui ex gallia aliqd affert. Et scias q̃ galli germani sũt teutonici. Sed galli senones sũt frãci. Papi. aũt sic dicit gallie sũt tres. Togata. i. lombardia ad morẽ romanor̃. Comata. i. burgundia. Bracata. i. teutonica. a longis bracis. Vide sup̃ etiã in galli. Nota versus. Sunt populi galli. tenebris dant cantica galli. Gallus auis populus fluui? baptiq; sacerdos. vide in petrus.

Gamaliel interp̃tat̃ retributo dei. & acuit̃ in fine.

Gãma e. lfa apud grecos q̃ apd nos valet g.

Gamo grece nubo dicit̃ latine. & inde gamos. id ẽ nuptie vel vxor vel mulier. et cõponit̃ monogam? vnigam?. bigamus. trigamus. quadrigamus. pẽtagamus. sexagamus. scz qui vel que vni. vel duob?. vel tribus. vel q̃tuor. vel quiq; vel sex nupsit. inde hec monogamia. vnigamia. bigamia. trigamia. pẽtagamia. sexagamia. ꝓprietas qua qs dicit̃ monogam?. vnigam?. & sic de singulis. & cor. ganea. in ganeum est.

Ganearia. a ganea qd est leccacitas. dr hec ganearia rie. i. taberna. qr ibi multa iutilia ganiũt. & hic ganear?. i. tabernari?. & hec ganearia. i. tabnaria.

Ganeo onis. mas. ge. i. leccator ĩ ganea. & deriuat̃ ganeũ. a ganio nis. dicit̃ hoc ganeũ. a ganeus. nei. scz locus in terra defossus ad quẽ ad ludendum & scortandũ ꝓfluebãt. Sed vbicũq; ẽ leccacitas ille locus ꝓt dici ganeũ. qr ibi multa iutilia ganiunt. Et hinc hec ganea nee. leccacitas q̃ in ganeo fit. Inuenit̃ q̃nq; ganea ꝓ putana. sed hoc fit ꝓpter expssionẽ leccacitatis. A ganea deriuat̃ hic ganeus nei. id est. luxuriosus leccator.

Ganges gis. mas. ge. quidã fluuius q̃ exiens de paradiso pgit ad regiones idie. Hec & phison dicit̃. i. caterua. qr decẽ magnis flumĩbus sibi adiũctis impleẽ & efficitur vn?. Et dicit̃ ganges. a gangarus qui fuit rex indie.

Ganio nis. niui. nire. i. mtẽdere. vel nutrire. latrare. irridere. vulpiũ est. hoc em̃ ꝓprie agũt vulpes. Vna vulpes ganit alia ogganit. Et trãslatiue transferẽ ad homies leccatores. & leccatrices q̃ mutilit̃ multa ganiũt. maxie cũ se ꝓuocãt ad luxuriam. ganio ꝓponit̃ cũ ob. & b. mutato in g. dicit̃ ogganio nis. i. contra ganientẽ ganire. vel garrire. Et ponit̃ q̃nq; ꝓ respondẽ. q̃nq; ꝓ stulte loqui. q̃nq; ꝓ ĩculcare. ganio neutr̃ est cũ oñib? suis cõpositis. In grecismo dicit̃. Hinnit equ?. grumit porc?. pipiat quoq; nisus. Frendit aper. vulpes q;. & ganit. rudit asellus. Sed vide q̃ ganio pmã cor. lz hic ꝓdu.

Garamas. mãtis. mas. ge. quidã rex fuit apollinis fili?. Vñ hec garama me. qd dam opidum. qd ille in africa ꝓdidit ex suo noie garamã appellauit. Et hic & hec garamas mãtis. qdã popul? africe locũ ille inhabitãs. Vñ lucan?. Nudi garamãtes arant.

Garganus ni. mõs apulie. prit. pdu. Sz ꝓ hoie cor. Vñ vsus. Mõs est gargan?. sz gargan? icola mõtis

Garrio ris. ui. Et ẽ garrire verbosari. gaudẽ. blãdiri. iocari. Prope tamẽ est multa verba dicẽ. sordide loqui. Ille em̃ garrit q̃ multa verba dicit. aut q̃ sordide loquit̃. Sed ille loquit̃ qui recte et tpate dicit. garrio cõponit̃. Aggarrio ris. i. valde vel iuxta garrire. vel cũ garriente garrire. Cõgarrio ris. i. simul garrire. Degarrio ris. i. valde garrire. vel a garritu cessare. Pregarrio ris. i. p̃ alijs garrire. Oggarrio ris. i. cõtra garrire. Regarrio ris. i. itez garrire. Suggarrio ris. i. post vel paz vel subtus garrire. garrio & eius cõposita neutra sũt. et gemmãt r. Et a garrio hic garritus tus. tui. pn̄t. scz ri. ꝓducta. Et a garrio io. mutato in vlo. dr garrulo las. vbus.

Garrulus la. lũ. dicit̃ q̃si gẽcul?. et diminutiuũ. dicit̃ ꝓprie garrulus qui vulgo vbosus appellat̃. accedente leticia nec volẽs nec valens tacere. Et est sumptũ nomẽ a graculis auib?. qr importuna loq̃citate semp strepũt. nec vnq̃ q̃escũt. Vñ hec garruli tas tatis. i. verbositas. vel talis leticia.

Garrulo las. in garrio est.

Gauata. cauo uas. dicit̃ hec gauata te. vas escariũ quasi cauata g. posita ꝓ c. Et differt a cõca. qr hec cauata. illa cõcaua. et ꝓducit ua.

Gaudeo des. gauisus sũ. verb ũ neutropassiuũ. Et sũt quiq; que cõtinent̃ in his vsibus. Quinq; puer numero neutropassiua tibi do. gaudeo cũ fio. soleo simul audeo fido. Et facit supinũ gauisũ. debẽt tñ facere gausũ. sicut audeo ausũ. qr format̃ supinũ a prima psona pñtis idicatiui modi deo. mutata ĩ sũ. vt audeo ausũ. video visũ. ardeo arsũ. gaudeo etiã i. post u. assũpsit euphonie causa. et sic facit gauisũ vt dicit ps. Vñ etiã in doctrinali dicit̃. gaudeo gauisũ ꝓbet. vult regula gausũ. et cõstruit̃ gaudeo cũ ablõ sine ꝓpositõne. vt gaudeo societate tua. gaudeo bono tuo. licet aliquãdo inueniat̃ cũ ꝓpositõe. A gaudeo hic et hec et hoc gaudens tis. et gausus sa. sũ. et gauisur? ra. rũ. oña eius ptcipia. Itẽ a gaudeo hoc gaudiũ. dij. et est scõm papi. gaudiũ leticia aĩmi. Exultatõ vero verbor̃ atq; mẽbror̃. Vide de hoc in letus. et etiam in spes.

Gausape pis. neu. ge. i. mantile. et inuenit̃ ꝓ quodã genere pallij. et cũ debẽt regulariter facere ablatiuũ in i. frequẽs vsus habet vt faciat in e. tm̃. Et ab isto ablatiuo fit plale gausapa. Nam a gauasapa gausapia debẽt eẽ. et nõ gausapa. scõm bug. Prisc. autez in quarto li. sic dicit. Antiqssimi. et hec gansapes. et hec gausapia. et hoc gausape. et plurale neutri hec gausapa. q̃ a noiatio gausapũ ꝓtulisse inuenũt. Idem in codẽ gausape facit ablatiuũ in e. Hora. in scõo sermone. gausape purpureo mensam ptersit et alter. Vnde plius quasi in e. tm̃ desinẽte supdicti nois ablatõ gausapa dicit pluralit̃ nõ gausapia. Iã clamides regum iam lutea gausapa captis. Seneca ouidiũ sequẽs. gausapa si sũpsit. gausapa sũpta ꝓbet. Gtus aũt plalis facit gausapũ. format̃ em̃ ab hoc ablatiuo gausape. e. mutata in um. sic̃ nuce nucũ. furfure furfurũ. dtus pluralis fac̃ gausapibus.

Gaza ze. fe. ge. lingua pser. dicũtur diuitie. thesaurus. Vñ hoc gazetũ ti. penul. pdu. i. gazarũ reposito?ũ. qd et ꝓpa gaza ponit̃. et hec gaza ze. quedã ciuitas palestine. qr ibi cambises rex pser thesauros suos posuit cũ bellũ egiptijs intulisset. vnd hoc gazetũ ti. vmũ inde latũ. Et scias q̃ gaza ꝓducit pmã positõe. qr z. est duplex cõsonãs. vnde vitiosũ est illud. Cõdite gaza polo saccos vacuare gazar. cum vocalis ante z. in fine pcedentis dictõnis inuenit̃ breuiari. vñ iuuenalis. Si tibi zelotipe reserenẽt scrinia meche. sed ps. hoc nõ recipit nec cõmendat.

Gazetum. in gaza exponitur.

Gazophilaciũ. gaza ponit̃ cũ philaxe qd ẽ seruãe et dicit̃ hoc gazophilaciũ lacij. arca vel loc? vbi cõmunis cẽsus reponebat̃. vel vbi in templo colligunt̃ ea que in vsus ĩdigentiũ pauper̃ reseruant̃ fm bug. In historijs aũt sup euãgeliũ dicit̃. q̃ gazophilaciũ erat arca desup forame habens. posita ad dextraz ingrediẽtibus cõtra altare. in qua mittebatur pecunia offerentiũ ad sartatecta templi istaurãda et seruabat̃. In ezechiele autẽ gazophilacia dicunt̃

cellule pue vbi thesauri recōduntur·

Gazophilax cis·vel lagis·vtrūq; eñ ínueníē· mas·ge·est·et dicíē a gazophilaciū·Vnde ioseph?·Nō p misit vt qñ opus eēt a gazophilage petétur eisdem pontificē ismahelē & ezechiā gazophilacē·Et dicíē gazophilax·qui pest gazophilatō·vel q̄ custodit vl' seruat illud·et coz·gazophilax pnl'·in ntō·sed in genitiuo eā ꝓducit·scz gazophilacis·

Gazula le·dimi·pua gaza·

Ge·grece latine dicíē terra·Vnde hic geon fluui? de padiso exiens·& vmbsaz ethiopiā cingens·dict? sic·qz incremēto sue inundatonis terrā egipti irriget·Hic apud egiptios nilus vocaē·ꝓpter limū quē trahit q̄ efficit fecūditatē·Vñ & nilus ąi nilon·i.limū trahens·Nam antea nilus latine melo dicebaē·et scribiē geon p e· ñ p i·scōm hug·& pap·et etiā ſm ysido· xiij.li·ethi· vbi agit de flumíbus·Vñ patet q̄ geñ·ij·& eccia· xxiiij·dicendū est·geon·nō gion· Gion eñ est q̄daz locus in quo iunctus est salomō in regē de quo habeē in iij·li·regū ca·j· Et posuerūt inq̄t salomonez sup mulā regis dauid·et adduxerūt eū in gion·sumpsitq; sadoch cornu olei de tabnaculo· & vnxit sa

Gedeon iterptaē expimentū inq̄tatis Gomonē· eoz·Frequētib? eñ documētis ifozmat? est· quasi psagio cōtraboſtes victoriā futurā expireē· Ex q° futuro expimēto etbiam noīs sumpsit· & declinaē hic gedeon hui? gedeonis·& ꝓdu·pnl't·gti· Vñ in auroza dz·Angelus accedit cum gedeone loquens et acuitur vltima in fine in nominatiuo·

Gehenna·vide in gehennon·

Gehēnon·Ge cōponiē cū hēnon·qđ fuit nomē ꝓ priū cuiusdā hoīs·& dz gehēnon scz vallis quedaz iuxta hierusalē que fuit filioz hēnon·& inde dicta est gehēnon·ąi terra hēnon·vel filioz eius.& fuit hec vallis olim ysecrata ydolis·& scelere ydolatrie plena· repleta cadauerib? mortuoz· Ibi eñ hebrei filios suos imolabāt demonib?·Vnde dicta ē gehē na·i.locus ignis & sulphuris·infern?·vel pena in ferni·Futuri eñ supplicij locus vbi peccatozes sunt cruciandi·p̄dicti loci vocabulo designaē ſm hug· Hieronim? etiā dicit·Nomē gehēne a valle ydolis ysecreta iuxta hierusalē traxisse putāt·q̄ repleta est olim cadauerib? mortuoz·quā iosias ptamm asse legiē·iiij·regū·ca·xxiij.b· Et hac siſitudie trahiē ad infernū i quo sūt mortui sempitni·Vide in racha·

Gela·a gelu dicíē hic gela le·fluui? sicilie· qz frigidus ē. Vñ q̄dā ciuitas dcā ē gela·Et hic gela? a·ū·

Gelicidiū dij·i·gelu cadēs·at opōiē a gelu·& ca

Gelima·a gelu & ligo gas·et māu·cōpo Cdo dis niē· hec gelima me·i· garba vel coma segetis· quia cum manu ligatur super genu·

Gello lonis·in gillo est·

Gelo las·laui·i·strīgē terrā gelu ꝓpie· Et dicíē a gelu·& cōponiē. Aggelo las·i·valde vel iuxta gelare·Item cōgelo las.i.simul gelare·Itē degelo las·i·valde gelare·vel a gelu remouē·Itē regelo las· id ē·itez gelare·vel a gelu remouē· Et ab istis inchoatiua·Cōgelasco·Degelasco·&c̄·Gelo & eius cōpsita actiua sūt· Licet iueniaē q̄nq; in absoluta & passiua significatōe· vt gelat terra·i·gelatur· & coz·hanc sillabā ge·vñ ouidi? in xj.metha.Con gelat & patulos vt erāt idurat hiatus· Itē luca· in iiij· Nec pallas spectare pt vultusq; gelassent·

Gelonus ni· quidā populus quia sit frigide zone ꝓpinquus·& dicitur a gelu·

Gelos grece latine dicitur risus·

Gelu·ge·i·terra cōponiē cū ligo gas·& dicíē hoc gelu indecli·in singulari·Sed gelua geluū in pl'ali· qz oñe nomē quarte declinatōis desinēs in u·est in decliabile in singulari nūo·vt veru·gelu·& cornu· & dicíē sic qz liget·i·stringat terrā·vñ gelidus dauū·& compaē gelid? dioz·sim?·vñ gelide di?·sime adū·et hec gelidꝫtas tatis·et coz·ge· Qui·in epy· Queq; micat gelido pasis vsa polo·

Gemebūdus da·dū·i·similis gemēti·vel qui facile gemit·deriuatur a gemo mis·

Gemellipera re·pnl'·coz·que gemīos parit·& cōponitur a gemellus·& pario vel pariens·

Gemellus·vide in geminus·

Gemineus nea·neū·vide in gemínus·

Gemio·a geminus dicíē gemio nas·naui·i. duplicare·& cōponiē·Cōgemio nas.Itē ingemino nas· Et ē actiū gemio cū oībus suis ꝓpositis·& coz·mi

Gemin?·a gigno gnis· dicíē gemin? na·nū·i· duplex vel duo·vñ gemini dicūtur duo simul nati·et nō tm̄ duo simul nati dicūtur gemi·sed etiā plures· De gemīs vno abortiuo· alter q̄ legitime fuerit natus volpicus appellaē·Gemi etiā qñq; dicūtur pares·similes·eq̄les·vñ gemellus la·lū·dimi·Item beniamin quia vtraq; manu eq̄ vtebaē ꝓ dextra gemi nus est dictus·et ei? filij gemmei·vñ regū·ij·li·ca· xx·Vir gemine?·et videē q̄debēt dici·vir gemini? ita q̄ i·esset in pnl't·sillaba si vsus nō obsisteret· q̄a cōiter dicíē gemine? p e· vide in beniamī·Hic nota q̄ in ꝑmo regū ca·ix·saul dicit·Nūquid nō fili? gemī ego sū de mīma tribu israel et cognatō mea nouissima iter oñes familias de tribu beniamin·Item iudicū ca·vj·similiē rñdit gedeon angelo dicēti ei· Vade in hac fortitudīe tua·et liberabis israel ō manu madian. Ecce inq̄t gedeon ad āgelū familia mea īfima est in manasse·et ego mīmus in domo patris mei·vbi in ꝑmo regū ca·ix·dicit mḡr hugo in postillis·Nota hic duplicē opiōez·Quidā dicūt q̄ gemi nus fuit quidā vilissim? in tribu beniamī· qui sepe legiē īperatus fuisse posteris suis· et de illo fuit saul vt dicūt·Sed ioseph? dicit cōtrariū·Dicit ei q̄ eis nobilis fuit et potēs et saul strenuus·et hoc magis credim?·vnde dicim? sicut hebrei dicunt· q̄ ben in hebreo idē est q̄ filius·iamin·idē est q̄ gemī et iterptaē dextra·Idē est ergo beniamī qđ ē filius gemī et ecōuerso·Est ergo sens? hui? quod dz hic Nūquid nō fili? gemī ego sū·i·de tribu beniamī·q̄ mīma erat·qz fere destructa fuit ꝓpter vxoē leui te·vt legiē iudicū·xx· vnde subiūgit· De mīma tribu israel·vel forte hoc dicē ex hūilitate·vt·j·ad co· xv·paul? dixit·Ego sum mīmus apostoloz qui nō sum dign? vocari aplus·

Gemisco scis·in gemo mis vide·

Gemma·a gūmi dicíē gēma me· q̄i gūma· qz īstar gūmi trāsluceat·et scribiē p duplex m· vnde patet q̄ pdu·p̄mā· vnde ouidi? epy· Nec p̄cium stupri gēmas aur ūq; poposci·Et inde gēmatus ta·tum· gemmis abundans·Et compatur·

Gemmo mas·a gēma dicíē gēmo mas·mani.mare· id ē·resplendē·Itē gēmare·i·gēmis ornare·Et componiē· Congēmo mas·i·simul gēmare· Degemmo mas·i·valde vel deorsū gēmare·vel gēmas auferre· Egēmo mas·i·degēmare·Ingēmo mas· Regemmo mas· Gēmare ꝓ gēmis ornare actiuū est· et similiē cōpsita ab eo scōm hāc significatōem actiua sūt· Sed gēmare ꝓ resplendē neu·ē·et scribiē p duo m·

Gemmosus·a gēma dicíē gēmosus sa·sum id est· plenus gēmis· vel pulcer·et compaē·vnde gēmose

sius·sime aduer·et hec gẽmositas tatis·

Gemmula le·di mi·pua gemma·

Gemo mis·mui·mitũ·vñ hic gemit? tus·& gemẽ dus·da·dũ·i·dign? gemi· Vñ beatus grego·Quis quis talis gemẽdus est·qz nõ gemit·& gemebũd? da·dũ·Gemo cõponit·Cõgemo mis·i. simul gemo Ingemo mis·i· valde vel intus gemo·& pgemo is· ·i·peul gemo. vel palã gemo·Item regemo mis·i· itez gemo·& ab oĩbus istis inchoatiua· Gemisco Cõgemisco·Ingemisco· Progemisco·Regemisco· Gemo & eius cõposita sũt neu·& faciũt ꝓteritũ in mui·& supinũ m mitũ·& coz·hanc syllabã ge· Vñ in auroza dicit in leuitico·Suspirãdo gemat & coz ad alta leuet·Itẽ vidocinẽsis·Sub domĩo deo car=

Gena·a genos. dicit hec gena Cere pssa gemit· ne·loc? lacrimaz·vel inferioz ps oculoz· illa pars vult? que ẽ inter malas et auriculas vñ barba in= choat sic dicta·qz ibi barba gigni icipiat·Gena etiã dicit palpebza·Vñ eherenti?· Hodie non compssi genã·et coz·ge·Oui·epy·v·Et secuti madidas vn= gue rigente genas·Item in auroza dicit·Et steriles habuit & sine floze genas·

Genealogia gie. acuit pnl'·vide in genealogus·

Genealogus·Genesis·i·generatõ·cõponit cum logos·& dicit genealog? ga·gũ·i·de genesi loquẽs· sicut beatus mathe?·Vñ hec gencalogia gie·i. ge= neratõ· vel sermo de gne vel linea generatõnis·& acuit gi·& corripit etiam lo·

Gencarcha·Genesis qõ est generatõ cõponit cum archos qõ est pncceps·et dicit hic et hec gencarcha ·i. princeps vel caput totius generis·

Gener neri·nero·i·marit? filie·et dicit a genet·qõ est mulier·qz ppter mulierẽ habet·Vel dicit a ge= nus·qz ppter augmentandũ genus ascisitur·

Generalis·a gen? dicit hic et hec generalis·et boc le·i·vniũsalis·et compat gnalis lioz· simus· Vnde gnaliter lius. sime·aduer·et hec gnalitas tatis·id ẽ vniũsalitas·Nomẽ etiã gnale dz qꝫ in diuersas spe cies potest diuidi·vt animal et arboz·

Generatim·id est·p singula genera aduerbium di scretiuũ·et deriuat a genus·

Genero·a genus dicit genero ras·et cõponit·Cõ genero ras·i. simul gnare·Degenero ras.i· deorsũ esse vel fieri a genere·eẽ vel fieri degenerẽ·vel õge nerare·est denobilitare·i·facere degenerẽ·vel dege nerare ẽ de gne exire peccãdo vel malis moribus· Item regenero ras·i·itez gnare·qõ fit p baptismũ et est actiuũ genero ras·cũ oĩbus suis ꝓpositis ꝑ ter d:genero ras·qõ est neutz p esse vel fieri dege nerẽ·et coz·ge·Lucan? in vj· Degeneres trepidãt aimi peiorazꝫ versant·et differt gnare a gignẽ· vt patet in hoc vsu·Femia sola parit· generat vir· gi gnit vterqꝫ·Et nota qꝫ gnare potis tractũ ẽ a gne qꝫ genus a gnando·qz prius optet genus eẽ in ani mali·qꝫ ipm gnet·Sed psc·causaz voluit p effectũ ꝓbare cũ dicit·Gen? dicit a gnando. qõ nõ intelli git tanqꝫ a sua causa·sed tanqꝫ ab effectu·A genẽ em puenit effect? gnatõis causatiue et recte· Ge nus aũt dicit a genos qõ est natura·et inde geneb· Et scias qꝫ generatõ est exitus a non esse in eẽ· Coz ruptõ vero est ꝓgressus ab esse ad nõ eẽ·et forma tur generatõ a gtõ generati·addita o·et iuenitur qõruplex generatõ·qz vt dicit anshelmus· Dei? ãt tuoz modis hoiem fecit·scz sine viro et femia·sicut patet in gnatõe ade·geñ·ij·Item de viro et sine fe mia· sicut gnatõ eue· q̃ facta ẽ de costa viri dormi entis·sic dicã in mulier· Itẽ de viro et femia ·sic pa tet in gnatõe seth·et cõiter oĩm alioz hoĩm· Itẽ de femia sine viro sicut fuit in gnatõe xpi·qui singula riter nat? est de virgie maria·Hec gnatõ figurata fuit geñ·xv·vbi dicit·Gnatõe quarta reũtenẽ huc qz scz in xpi gnatõe exules ad patriã celestem reuez tuntur per christi mortem·

Generosus sa.sũ·dicit a genus·et appellat gnosus nobilis boni generis·licet tñ rustici genus habeant nõ tñ dicũtur generosi. Soli em nobiles solẽt suas describẽ genealogias·Vñ ipi soli dicunt habẽ gen? nõ rustici·licet gen? habeãt·Vñ et ab ozigenes di cũtur quasi sine ozigie et compat gnosus sioz·sim? vñ generose sius·sime·adũ·et hec gnositas tatis·i.

Genesar·in fine acuitur Cnobilitas·pulcritudo· et est stagnũ siue lac? in iudea amplissim?·lõgitudi ne centũ q̃dragita stadijs extendit·latitudine q̃dra ginta diffũditur·Aurã nõ ventis sed p semetipm si bi exercẽs·Vñ et genesar q̃i gnans sibi aurã dicit· qz videlicet ex vndis crispãtibus gnat auras·et hꝰ accidit vt ferẽ· qz ex reflexu iordanis gnat in hoc stagno vent? vl' aura·Lac? etiã ꝓdict? dz stagnũ

Genesis se·ge·i·natura vel gnatõ· Cgenezareth· et dicit a gigno gnis·scdm hug·vel poti? dicit sm alios a genos qõ est natura·Inuenit etiã hic geneb hui? genesis vel geneseos q̃dam liber veteris testa mẽti sic dict?. qz exordiũ mũdi vel gnatõ in eo cõ

Geneста ste·pua arboz et vtilis mulieri Ctmeẽ· b? ppter lanificiũ qõ inde habeẽ sm hug·Vel vt di cit papi· geneста genus virguleti amarissimi·

Genet grece·latine dicit mulier·

Genetaliac?·A genesis natura dicit genetaliacus ca·cũ·i·mathematic?·genetaliaci q̃dam magi dicti sũt ppter cõsideratões naturaliũ diez· qz genesim p duodeci signa celi describũt·sideribꝫ cursu nascẽ tiũ mores et actus et euent? ꝓdicare conanẽ·i· q̃s quo signo fuerit natus ·aut quẽ effectũ habeat vi te qui nascit·Hi sũt q̃ vulgo mathematici vocanẽ· vñ hoc genetaliacũ ci·i·natiuitas·et coz·pnl't·

Geneteарius. in geneteum est·

Geneteũ·A genet·dicit hoc geneteũ tei·pnl'·acuta scz lupanar·vel textrimũ·qz ibi cõuent? femiarum ad meretricandũ vel ad opus lanificij exercendi cõ ueniũt·Dicit ergo geneteũ loc? vbi mulieres pue niũt ad texendũ·sicut est textrimũ vel ad pstituen dũ sicut ẽ lupanar·vñ geneteari? ria· riũ· qui vtit vel pest geneteo·vel textoz in geneteo·

Genialis·pnl'·pdu·in genius vide·

Geniat? ta·tũ·i·gtus·delectabilis et dz a genius·

Genicularis pnl'·pdu·in geniculũ est· Cnijgeniculoz· A genu dicit geniculoz laris.i· genua inclinare·flexis genib? adorare·vñ geniculati adũ· Inuenit etiã geniculo las·vñ aug?·m quo dã smõe dicit· Qualis est iste magnitudis supne glorie ·ad cui? pãnos angeli excubãt·reges trepidant vel tri pudiant·sidera obsecũdant·et sectatores sapiẽtie geniculant·et cor·cu·

Geniculũ li·dimi·puũ genu ·vñ hic et hec genicu laris·et hoc re·qõ ptinet ad genu·et hic geniculariꝰ q̃dã herba q̃ ob repellẽdã vim scorpionũ sbsternit

Genimẽ mis·ge·neu·i·generatõ vl' germẽ·et coz· penul·tam in ntõ qꝫ in gtõ· et dicit a gigno gnis· Matb·xxiij·genimia vipaz q̃s oĩdit vobis fugẽ a

Genios us·A genius dicit genios us Cenera ira· sa·sũ·i·plen? genio·s·genio deo·vel genio·i·ingenio

Genista·A genus dicit hic et hec genista ste·geni ste q̃dam heretici dicti sũt· qz de gne abrae se esse gloriant·Nam et in babilonia cũ venisset populus

dci·pleriq; relinquẽtes vxores suas babilonijs mu lieribus adheserũt·q̃dam aũt i sraeliticis origijs cũ cõtenti vel ex eis geniti· dũ reuersi eẽnt de babilo nia diuiserũt se ab oĩi populo·et assumpserũt sibi hoc nomen geniste iactantie causa.

Genitale lis·ge·neu· genitalia dicũtur quedã cor poris ptes· scz sexus vrilis et femei· vel a gemo deo·vel a gignẽdo·Hec et pudenda et verẽda a ve recũdia dicũtur·vñ et operiũtur·Dicũtur etiã ihoneſta·qz nõ habent speciem decoris· sicut membra que im pmptu sũt·idẽ q; veretu·Vñ hic et hec genitalis·&hoc le·qõ spectat vel ptinet ad genitale· vel ad genituram·scõm hug·Pap·etiã·Genitalia·vnde vir generat aut mulier parit·

Genitiu? ·a gigno gnis·diciẽ gtũs ua·uũ· qõ pertinet ad genituram·scz naturalis· vt genitiua forma vel imago·i·im qua genit? est. &hic gtũs gẽi pro quodã casu ·qz alios casus ex se gignat· vel qz per ipz gen? significam?·vt cũ diciẽ Hoc ẽ gen? pami·

Genitor·A gigno gnis·diciẽ hic genitor toris·Et est genitor nomẽ nature vel origimis·Pater dignitatis &honoris·Vñ senes patres dicimus·

Genitura re·id est·generatõ vel seculi posteritas· Et dicitur a gigno gignis·

Genitus·A gigno diciẽ genit? ta·tũ·Et hic genitus ti·p filio·&hec genita te·p filia.Genitus opponiẽ·Ingenit? ta·tũ·i·nõ genit?· Primogenit? ta·tũ·&vnigenit? ta·tũ·Primogenit? ante quẽ null? est genit?· Vnigenit? añ quẽ &post quẽ nullus ẽ genit?· Et sic domin? noster ihus xp̃us dict? fuit vnigenitus &primogenit?·tam scõm patrẽ q̃ fm matrem.vide in primogenitus.

Genius nij·mas·ge·deus qui p̃est nuptijs·vel de? nature·Et diciẽ a gigno gnis·qz q̃i vim habeat omniũ rez gignẽdarum·vel diciẽ a gignẽdis liberis·vnõ hic genialis huj? genialis diciẽ lect? qui i nuptijs sterniẽ·scz in quo spõsus et sponsa cubãt·Sed cubile est cõcubimalis lect? a cubãdo nõ a gignẽdo dictus.Ad genialẽ fit ascensus causa gignẽdi libẽos Ad cubile fit descẽsus solũ causa cõcũbendi·Et hic &hec genialis·&hoc le·i·naturalis·vel nuptialis· vel voluptuosus·Et hinc genialiẽ adũ·i·naturaliẽ· vel nuptialiẽ·vel voluptuose. Vñ ouid·xj·metha· Hospitis aduẽtu festũ genialiẽ gerit· Item a geni? hoc geniũ nij·i·mgeniũ·Et scias q̃ gen? &geniũ iueniunẽ im alijs significatõibus· Geniũ honor priuat?·genius honor public?·scõm hug·Pap· vero dicit·geniũ honor·aut dignitas·vigor· ordinatio· genialis grat?·ꝓpinquus·affinis·

Genorbadũ·a genos diciẽ hoc genorbadũ di· qõ vulgo diciẽ germouus· Vnde quidã· Murilegus bene scit·cuius genorbada lambit·

Genos grece latine diciẽ barba vel natura·

Gens·a gigno gnis·diciẽ hec gens tis·Est autem gens ab vno pñcipio orta multitudo·vel ab alia natõe scõm ꝓpriã collectõez distincta·vt grecie·asye Dicta gens·ꝓpter generatões familiaru a gignẽdo sicut natõ a nascẽdo· gens genus est natõis· vel familie·vt iulie· claudie ·genus ad q̃litatẽ referẽ ·vt pomi pecoris·Et scias q̃ gens iueniẽ in eodẽ sensu m quo gentilitas·vñ in actibus apl'oru·Ecce ouerti mur ad gentes·Et i euãgelio·In viã gẽtiũ ne abieri

Gentilic? ca·cũ·pnl'·cor·i·de gẽtib? exñs·vl'tis ad gẽtiles ptinẽs·et deriuaẽ a gentilis·

Gentilis·a gens diciẽ hic &hec gentilis·et hoc le· Et sũt gẽtiles ꝓprie q̃ nec circũcidũtur ut iudei.nec baptisanẽ vt xp̃ani·Vñ &gẽtiles dicunẽ·qz tales existũt·vt sũt geniti· Sed xp̃iani nõ ita sũt vt fuerũt geniti.qz sũt baptisati·Similiter &iudei mutanẽ qz circũcidunẽ·Et hinc gẽtiliter adũ· &hec gentilitas tatis·i·collectõ gentiliũ· vel ꝓprietas q̃ aliqs diciẽ gentilis·et gẽtilicus ca·cũ· gentiles nati sunt ex iaphet filio noe·Nam sicut diẽ crisо·sup matẽ· Xp̃us induxit populũ in templũ· vt gẽtes iudeis cõiũgat·vt impleat qõ iacob bñdicens filiũ suũ iudam ꝓphetauit·Alligãs imqt ad vitẽ pullum suũ· Que ẽ ista vitis·iudea q̃ ex egipto trãslata est et in oriẽte plantata·Et sicut ꝓphetauit noe de filijs suis dicens· Bñdictus filius meus sem dilatet deus iaphet &ihabitet in tabernaculis sem.geñ·ca·ix·Sẽ eñ erat pater iudeoru·Iaphet pater gẽtiũ·que per xp̃m ingresse sũt i tabnacula iudeoru·vide i iaphet

Gẽtos·i·decẽ·et ꝓponiẽ cũ bis·et dr viginti· q̃i biginti·&cũ tris·et diciẽ trigita·&cetera similia·

enu·a gena ne·diciẽ hoc genu in singulari ideclis· sed in plurali genua genuũ genib?·genua sũt commissiões femoru et cruru dicta sic ·qz in vtero sint genis opposita.Ibi eñ coherẽt sibi·qz infans in vtero caput tenet iclinatũ inter genua·Et hinc ẽ q̃ homies dũ ad genua se ꝓsternũt stati lacrimãtur·voluit eñ natura eos vteru maternũ rememorare·vbi q̃i in tenebris cõsidebãt anteq̃ venirẽt ad lucẽ· Et nota q̃ genua ꝓsecrata sũt misericordie ·Dicũt eñ pbi·singulas corꝑis ptes numĩbus ꝓsecratas· aurẽ memorie·frontẽ genio·vñ venerantes deũ tãgim? frontẽ signo sancte crucis·dextrã fidei·genua misericordie.vnde hec tangunt rogantes·

Genuim? ·a genus diciẽ genuim? na·nũ·i·natural· &hic genuim? ni·dẽs maxillaris· Et etiã q̃libet dẽs potest dici genuim? ·a genio·vel a gigno ·qz naẽaliter gigni hẽat·vñ pius·Et genuinũ fregit in illis·

Genus gñis·a gigno gnis·dr scõm hug·Et ꝑs·dicit q̃ gen? diciẽ a generãdo·Alij dicũt q̃ genus dr a genos qõ est narura·&hoc verũ ẽ recte &causatiue loquẽdo·sicut dixi in genero ras·Et sumiẽ multipliciẽ genus·Diciẽ eñ genus multitudo aliquoru siue collectõ ab vno pricipio descẽdentiũ· &diciẽ genus ꝓncipiũ illi? collectõis·&gen? diciẽ ꝓdicabile qõdam in dyaletica·Et tũc genus sic describiẽ Genus est qõ ꝓdicaẽ de pluribꝰ differẽtibꝰ specie in eo qõ quid·Item gen?·i·sanguis ·vel origo·Et genus·i·maneries·&genus·i· q̃litas substãtialis· &genus·i·accidẽs ptiũoratõis·&forte alijs mõis diciẽ genus·Vide sup̃ in tercia pte in ca·de genere noim· Multa eñ vtilia iueniesibi· et etiã vbi agiẽ de secũda declinatõe &tercia nominũ·

Geograph? phi·mas·ge·i·terre descriptor a geos qõ ẽ terra·&graphus qõ ẽ scriptor· Vñ hec geogꝫ phia phie·i·terre descriptõ· &geogꝫpho phas·as ẽ terram describere·&cor·gra·

Geomãcia cie·fe·ge·diuinatõ q̃ fit in terra·a geos terra· &mãcia diuinatõ·&sũt q̃ttuor genera diuinatõis scõm q̃ttuor elemẽta·sicut dixi in aeromancia·que est diuinatõ in aere·Et scias q̃ demones ex pacto inuocati aliqñ futura pnũciant p hoies viuos· sic in arreptitijs patet·&hec diuinatõ fit p phitones·Qñq; vero futura pnũciant p aliquas figuras vel signa q̃ im rebus maĩmatis apparẽt in aliquo cor pe terrestri·puta vngue·vel ferro· aut lapide polito·&vocaẽ geomãcia·Si aũt in aqua ydromãcia· Si aũt in aere aeromãcia·Si aũt in igne piromãcia· Si aũt in visceribus aialiũ imolatoru i ans demonũ vocaẽ auruspiciũ·vide in aeromãcia·

Geometr vel geometra·tre mẽsor·et ꝓdu·pnl'·

Geometria trie ·i· mensuratō terre· ge· em̄ terra· metron grece mēsura dicitur ꝺm papiam·

Geon· vn? de fluuijs padisi· vide sup̄ in ge·

Georgicus· Ozge quod est cultura ꝺponiē cū· ge· qꝺ est terra· & diciē georgie? ca· cū· pn'l· coꝛ· agriculeoꝛ· vel de cultura terre tractās· Vñ liber virgilij ititulaē liber georgicoꝝ· i· de cultura terre ꝺm hug· Pap· vero dicit· Georgia terre opa· vel cultura· Inde & georgicū carmē· ꝺe terre cultura factū· Georgicus rustic?· oparius terre· rusticanus·

Gepte apiens vel aptus int̄ptatur·

Gera grece· latine int̄ptaē sacꝝ vel sanctum·

Gerapigra· Gera cōponiē cū pigra· qꝺ est medicina· & diciē hec gerapigra vel gerapitagra· q̄ sacra vel sancta pigra· ꝓpter eius vtilitatē· Est em̄ optima medicina· & ꝓducit gi·

Gerara re· et geraris in pl'ali diciē gen̄· xx· & ē gerara· pn'l· coꝛ· ꝓuincia vbi bersabee opidū constat· scōm pap̄· In auroza diciē· Saphaciā gerarā quos li

Gerarcha· Gera cōponiē cū ar ber iste notae· chos· qꝺ est p̄inceps· et diciē hic et hec gerarcha· che· i· sacer p̄inceps sicut epūs· Vñ hec gerarchia chie· eius ptās vel sacer p̄ncipat?· et sūt tres gerarchie & in q̄libet sūt tres oꝛdines angeloꝝ· vt dixi ī āgelus· A geracha diciē gerarchic? ca· cū· vt act? gerarchici· i· ad gerarchiam p̄inētes·

Gerarchic? ca· cū· i· sacer vel sacrat?· et ꝺe a gera·

Gergese? fili? chanaā· a quo gergesei pn'l· ꝓdu·

creon onis· fuit rex hispanie tricoꝛpoꝛ qꝺ nichil aliud fuit· nisi q̄ fuerūt tres fratres tante cōcoꝛdie vt in trib? coꝛpibus q̄ vna aīma esset· Vel qꝛ ille habuit tria regna· Prefuit em̄ balerice maioꝛi· & balerice mīoꝛi· et ebuso· s· his tribus insulis· & iꝺo fictus ē esse tricoꝛpoꝛ· Ex hoc vtilit potes notare ad intelligentiā que in hoc libꝛo dicūtur· q̄ si grāmatici vel poete aliq̄ fabulosa videnē dicere· nō tñ sine cā hoc finxerūt· Nā vt diē oui· in epy· Si fuerit errandū causas habet erroꝛ honestas·

Germania· A gigno gnis· et īmania dicta est germania· terra ditues populis īmanibus· Vñ ꝓpter fecūditatē gignēꝺoꝝ ꝓploꝝ īmaniū ꝺca ē ḡmania· & sē ꝺue ḡmanie· scꝫ supioꝛ iuxta septētrionalē occeanū· Inferioꝛ circa rhenū· vel diciē germania q̄si gerens īmania qꝛ plurimū abundant ibi coꝛpa īmania hoīm et īmanes natōes sciss̄imis durate frigoꝛib? Que moꝛes ex ip̄o celi rigoꝛe traxerūt· Feroces animo sūt ibi boīes· et semp̄ īdomiti· raptu venatuq̄ viuētes· hoꝝ plurime gentes· varie armis· discoꝛdes habitu· līguis diss̄one & oꝛigine vocabuloꝝ īcerte vñ germanus na· nū· Et germanic? ca· cū· Et hinc germanícus ca· ꝺam cesar q̄ germaniā deuicit· Vel qꝛ eo āno nat? ē quo pater ei? germaniā deuicit·

Germanic? pn'l· coꝛ· in germania vide·

German?· Genitrix cōponiē cū mano nas· et diciē german? na· nū· Proprie q̄dem germani vel germane dicūtur· q̄ vel que bñt eandē matrē· sed diūsos patres· i· ab eadē genitrice manātes· Et hinc qꝺam gen? anatū dicūē germane· qꝛ plus ceteris diligant & nutriāt fratres· Germani etiā dicūtur q̄ habent eundē patrē & eāꝺem matrē· vt dixi in frater· Item a germania potest deriuari germanus na· nū· id ē· de terra illa existens vel natus·

Germen· A gigno gnis· diciē hoc germē mis· id ē surcul? p̄gnans· vel botr? q̄ exit a ramo vel radice turgescēꝺo· i· imitū florib· Et germē diciē semē· vl' diciē a gero ris· Vñ germine? nea· neū· ꝺe germine existens vel ad germē p̄tinēs· & germino nas nauinare· i· emitt ere germē· vel ꝓducere· gignē· genera re· creare· & cōponiē cū cō· et diciē cōgermio nas· io ē· simul germīare· Vñ hic et hec cōgermīalis & hoc le· Vñ aug?· ꝺe ciuitate ꝺei· Spicas coeuas cō germīales rubigo interemit· Item cum p· et ꝺr ꝓgermino nas· et ē actū germīo cū oīibus suis compsitis· et corripit mi·

Germine? nea· neū· penul· coꝛ· in germen est·

Gero ris· gessi gestū· i· facere· vel ferre· vel āmīstrare· Gero cōponiē cū plurib? noīb?· vt armiger scutiger· clauiger· et similia· Et scias q̄ oīa ꝑicta noīa īueniūtur posita substātiue in quolibet gñe· et differt gerē a ferre· qꝛ gerim? nostra velut naturalia aliq̄ que a natura in nobis sūt· Sed ferim? imposita nobis· Item gero cōponiē cū ꝑpositōnibus· Nam cōponiē cū ad· et diciē aggero ris· Item cum cō· et diciē cōgero ris· i· ꝓgregare· accumulare· siml' gerere· Item cū di· et diciē digero ris· Item cū e· et diciē egero ris· i· extra gerē· Item cū im· et diciē ingero ris· i· īmittere· inferre· Item cū re· et diciē r̄gero ris· rit· i· itez gerit· vel destruit gestū· vel reporat· Item cū sub· et mutato b· in g· diciē suggero ris· Gero et ei? cōpositā oīa sūt actiua· et faciūt ꝑteritū ī gessi· et supinū ī gestū· et coꝛ· ge· Vñ qui dā· Designat facō gero· designat quoq̄ porto·

Geron· Gera īterptaē sacꝝ vel sanctū· Vnde hic geron tis· et hec gerōta te· i· senex vel sacerdos· vñ gerōteus tea· teū· et gerōticus ca· cū· pn'l· vtrobiq̄ coꝛrepta· i· senilis vel sacerdotalis·

Geronta· in geron vide·

Gerontecomiū mij· ge· neu· i· hospitale· loc? venerabilis in quo paupes et ꝓpter senectutē solā infirmi boīes curanē et pascūtur· Et videē ꝓpositū a geron· et comos· qꝺ est villa· vel ꝺmedo· q̄ talis loc? in locis siluosis et ī villis solet esse vt ibi gerontes cōmedant et reficiantur·

Gerra· a gero ris· diciē hec gerra re· nuga vel ineptia· et gerra ē piscis insipid? et nulli? saporis· In plurali vero adhuc aliud significat· nā gerre rarū dicūtur sepes ferree circa altaria et choꝛos· vñ gerratus ta· tū· gerris circūꝺatus et septus·

Gerro· a gerra diciē hic gerro onis· i· nugatoꝛ ineptus· et insipiēs· stule?· indiscret?· insipid?· ad modū illius piscis· vel garrulus et tūc diciē gerro· q̄si garro· a garrio ris· et hic gerrone? nea· neū· ad gerrones p̄tinens· et cōponiē gerro cū cō· et diciē congerro ronis· i· gerro simul cū alio· vel cōgerrones dicūtur qui aliena ad se cōgregant·

Gersa· a gero ris· diciē hec gersa se· i· blatea· vnde gerso sas· et cōponiē ingerso sas· i· infuscare faciez

Gerulus la· lū· diciē a gero ris· vel alia gersa· et est gerul? q̄ gerit· i· baiulus· portatoꝝ· somarius· iumentū· gerula nutrix· portatrix· et īueniē hoc nomē substātiue positū ī quolibet gñe· et cor· pn'l·

Gerundiū· a gero ris· diciē hic gerēdus da· dū· et scōm ātiquos gerūdus da· dū· ꝓ gerendus· vñ gerūdiuus ua· uū· et p sincopā gerūdius dia· diū· gerūdia vel gerūdiua dicūtur q̄ꝺam noīa que gerunt oīmodā significatōem suoꝝ verboꝝ· et insup̄ si veniūt a verbis actiuis vel cōibus· vtrāq̄ gerūt significatōem· scꝫ actiuā et passiuā· scōm hug· Alij dicūt cū q̄bus ego q̄ gerūdiū descendit a verbo actiuo· passiuo· īpsonali· neutro· cōmuni· et deponēti· Et si descēdit a verbo actiuo exponiē ꝓ verbū actū· vt magistrum legendum est virgilium· id est· magister legit virgilium· Si vero descendit a verbo passiuo debet exponi ꝓ passiuū· vt mgr̄m honorandū

est a discipulis. i. magistrum dignum est honorari a discipulis. De hoc plenius habes i tercia ptē vbi tractat̄ de spēbus verborum in ca. de gerundio.

Gesa. a gero ris. dicit̄ hec gesa se. genus armorum qđ gallice dicit̄ gisarma vel cesa se. a cedendo. Et gese vel cese gallorum. pila rōanorum. sarisse macedonum.

Gessemani. iterpretat̄ villa pinguissima. & acuit̄ in essen. locus egipti. in quo habitauit ime. iacob. & acuitur in me.

Gestatorium rij. illud in quo aliquid portat̄ vt fere trū. & dicitur a gesto gestas.

Gesticulor laris. latus. sum. & in neu. ge. gesticulatus. idē qđ gestio stis. et deriuat̄ a gest⁹. & cor. cu.

Gestio stis. stiui. stire. i. cupe. & gestire. i. gestus facere. scz diuersis modis agitare. gaudē. luxuriari. lasciuire. diffluere. Sed gestire pprie malorum ē. gaudere bonorum. Et deriuat̄ a gestus stus. stui. Itē inuenitur hec gestio onis. et tūc deriuat̄ a gero ris.

Gestito tas. i. frequēter gestare. Et est frequētatiū de gesto stas. & cor. sti. formatur em̄. de gesto stas. statum. statu. a mutata in i. breuē. & v. in o. fit gesti.

Gestiūcula le. dimi. pua gestio. vel to gestitas. res aliqua minuta.

Gesto stas. staui. i. frequēter gerē. verbū freqn. & formatur a gestu supino de gero geris. v. in o. Et a gesto dicit̄ hoc gestamen minis.

Gestorium rij. i. ferculum. & dr a gero ris.

estuosus. a gest⁹ stus. dicit̄ gestuosus sa. sum. i. flexibilis. & diuersis modis agitabilis. Vñ gestuose. adu. i. agilit̄. flexibiliter. & hec gestuositas tatis.

Gestus. a gero ris. dicit̄ gestus sta. stum. i. factus portat⁹. administrat⁹. Et hic gest⁹ stus. stui. i. act⁹ vel corpis agitatio. Inuenit̄ et hoc gestum sti. p actu.

Gete. i. gothi. post getuli dicti.

Getulia lie. quedā terra. Hinc getulus la. lum. nomē gentile. a quo getulicus ca. cum. & vt fertur getulia piscatores non habet.

Gibberus ra. rum. qui sarcine nimis incūbit sed succumbit. & dicitur a gibber. & scribitur p duplex b.

Gibbus bi. mas. ge. idē quod struma. Sed struma ē tumor in pectore. Gibbus in posteriori. scz i dorso. Qđ notat iuuenalis vbi dixit. Strumosus atqz vtero piter gibboqz tumentē. Et hinc gibbosus sum. qui habet gibbum. sicut strumosus q̄ habet strumā. & compar̄ gibbosus sior. sim⁹. vñ gibbose si⁹. sime. adu. & hec gibbositas tatis. Itē a gibbus bic gibber. bui⁹ gibberi. qui habet gibbū. vel potius ipe tumor. scz idem qđ gibbus. Vñ gibberosus sum. qui habet gibbez q̄ pluribus tumoribus onerat̄. et compar̄ scz m hug. Quidā tñ faciūt differētiā iter gibber. & gibbus. vt patet in hoc vsu. In dorso gibbus in pectore gibber habetur.

Giganteus tea. teum. a gigas dicit̄. Nūi. iij. ca. De gne gigāteo et pdu. pal. Vñ ouid. Iāqz gigātes inie ctā faucibus ethnā. Transierunt &c̄.

Giganthimachia chie. se. ge. i. pugna gigantium aduersus deos. et ponit̄ a gigas & machia. i. pugna.

Gigas. a gigno gnis. vel genit⁹ cōponit̄ cū ge. qđ est terra. & dicit̄ hic et hec gigas gigātis. et dicūtur gigātes q̄i gegātes. i. de terra geniti. Vel dicūtur gigātes. q̄i gegines. i. terrigenes. qz filij terre fabulose dicūtur fuisse. Ge em̄ terra. gignes. gen⁹ dr. Et habet gigas n. in obliquis. sed in ntō nō. Vide i dyamas. & facit gtūs pl'alis gigantium. Formatur enim ab ablatiuo singulari e. mutato in i. et addita vm. vt gigante gigātiū. ciuitate ciuitatiū. Tamē secūm vsum huiōi genitiui plurales pferuntur p syncopā vt ciuitatum gigantum.

Gigno. a ge. qđ est terra deriuat̄ gigno gignis. genui. genitū. qz ex terra omnia gignūtur. Sed ātiqui dicebāt geno genis. quā literaturā ad huc seruam⁹ in pterito & in cōpib⁹ ab eo formatis. Gigno opponitur. Progigno gnis. genui. Gigno cū oibus suis cōpositis vel gello lonis. dicit̄ potius est actiuum. rusticus ieptus q̄ aliter bacalis vel bacalaris vel bacalis dicit̄.

Gimnas. a gimnos qđ est nudus dr. gimnas dis. pugna. lucta cursus. qz solent nudi exerceri in talib⁹ ludis. Vñ hoc gimnasium sij. i. gīnas vel locus in quo fiebat. Ante em̄ in loco alieno. certātes cincti erant ne nudarent̄. Postea relaxato cingulo repēte. pstrat⁹ et exanimat⁹ est q̄dam cursor quare ex cēcilij decreto archonipomenes vt nudi ō inceps exercitarent̄ prmisit. Ex illo deinceps gīnas & gimnasium dictū est. a nuditate qz iuuenes nudi exercent̄ ibi. vbi sola tm̄ verēda coopiebant̄. Et hic facta trāslatiōe studiū scolariū & magistrorum dicit̄ gimnas. et locus studij. dicit̄ gimnasium. et q̄qz ipz studiū. qz sicut in palestra corpus. sic in studio anim⁹ exercet̄. et hinc accidit vt oīm pprie artium exercitium vel locus exercitij gimnasium dicat̄. vt scola. Et vt dicūt quidā gimnasium grece. exercitium vocat̄ latine. Et hinc gimnasium dicit̄ gnalis locus exercitiorum. Nā & balnea & loca scolariū. et cursorum & athletarum gīnasia sūt. qz ibi hoies i sue artis studio exercebā.

Gimnasiarches chis. princeps i gīnasio. & tur. pponit̄ a gīnasium. & archos qđ est princeps.

Gimnasiolum li. dimi. pum gimnasium. vel pum locus studij. vel pum studium. & cor. pn'.

Gimnasista ste. cōis. i. luctator vel palestrisator. et deriuat̄ a gimnas gimnadis.

Gimnasium sij. im gimnas exponitur.

Gimnia nie. fe. ge. exercitium qđ fiebat in gimnasio. & dr a gīnas. et hec gīnicia cie. idē quod gimnia.

Gimnicia. in gimnia vide.

Gimnicus ca. cum. dr a gīnas. vt gimnic⁹ ludus. & est gīnicus ludus velocitatis et viriū gloria. Cuius q̄qz sūt genera. scz saltus. cursus. iactus. virec⁹. et luctatiō. et corripit penul. gimnicus.

Gimnologizo gisis. gisi. gisisti. i. nude loquī. vl' nude ratiōcinari. et componit̄ a gīnos quod est nudus et logos sermo vel ratio.

Gimnos grece latine dicit̄ nudus. et vertit̄ in latinum. et dicitur gimn⁹ na. num.

Gimnosophista ste. cōis ge. i. doctor vl' magister in gimnasio. Et cōponit̄ a gimnos. vel gīnasium et sophista. et hinc gimnosophiste dicti sūt quidā philosophi. qui nudi p opacas indie solitudines solebāt philosophari. adhibētes tm̄ genitalibus tegmia ad modū iuuenū qui nudi exercebant̄ in campo. Vnde bēus hieronim⁹ in epla ad paulinū capitulo qnto. Vt gimnosophistas et famosissimā solis mēsam videret.

Gingima ne. dicit̄ a gigno gmis. qz ibi dētes gignātur. gingima em̄ est caro vbi dentes gignūtur. vnde gingimarius ria. rium. qđ ad gingimam ptinet.

Gion locus ē vbi salomō fuit iunctus. vide in geon ipsum psi. neu. ge. cognatum est calci et est nomen grecum. Inde gipseus psea. pseum. de gipso existens. vel ad gipsum ptinens. et gipso psas. i. gipso linire vnde gipsatus ta. tum. gipso linitus.

Giraculum li. est illud cum quo pueri ludunt. quod in cumitate cāne vel baculi voluitur. et cōtra vētum cum impetu defertur. et cor. cu.

Girgillus. a girus ri. dicit̄ hic girgillus instrumētum

femineū·quod alio noīe dicīē voluroriū q; vtendo
in girū inde fila deuoluūtur·Filū eīm de colo ducīē
in fusū·a fuso in alabrū vel traductoriū·ab alabro i
girgillū vel deuolutoriū·a girgillo in glomicellū·a
glomicello in panū·a pano in telā·Itē girgillus est
lignū mobile ex quo funis in puteū cū situla dimit=
tīē ad hauriendū aquā·& dr a girgillus· q; in girū
Giro ras·raui·A girus dicīē·Et est gira versaē
re·in gir voluē·vel circūdare·& cōponīē·Cōgiro
ras·Regiro ras·Et est actiuū cū oībus suis com
positis·& pdu·gi·Vñ phisiolog?·Natus non vi=
gilat dum sol se tercio girat·
Girouagor·a girus & vagor garis·cōponīē giro
vagor garis·i·circūcirca vagari·Vñ girouag? ga·
gū·i·errone?·īstabilis·circūcirca vagās·& cor·va·
Girus ri·masc·ge·& hoc girū ri·īueniē·s·circūit?
it est gen? legumīs simile cimino in qn curu?
citate sed nigri coloris·& in pane dulcorādo spgiē
vt dicit glosa esaie·xxvij ca. Vel vt dicūt medici·
git calidū & siccū ē in secūdo gradu·& ē git herba
que iter frumentū oriē & semē nigr & qli triangu
lū facit aliqntulā habēs amaritudinē·vtutē habet
dissoluendi & cōsumēdi·Et est indeclinabile git·
& acuitur in fne·
Glabellus·A glaber·dicīē glabell? la·luz·
·i·nudus. sine pilis·Vñ hec glabella le·
grana capitis·qr nuda est sine pilis·
Glaber bra·brū·i·lenis facie·imberbis·sine pilis·
curiosus nudus vel timorosus·Vñ aug?·de ci·dei
Glabros inquit aut male barbatos videmus·
Glabrio onis·masc·ge·i·calnus vel imberbis vel ti=
morosus·& dicitur a glaber·
Glaciecula le·dimi·pua glacies·
Glacies·gelu ponīē cū aqua·& dicīē hec glacies
cei·qi gelaqes·i·gelata aqua·Vñ glacio as·i·gla=
cie strīgere·et est actiuū cū oībus suis positis
& hic et hec glacialis et hoc le·i·frigid? glacie plē?
De glacie dicit donat?·Mater me genuit eadē mox
gignīē ex me·et signaē p hoc enigmatice aquā i gla
ciem cōcrescere·et eandē rursus effluere·
Gladiator toris·in gladio as·est·
Gladiatorius·in gladio as·est·
Gladiatura re·in gladio as·exponitur·
Gladio as·dicīē a gladius· Et ē gladiare·gladijs
dimicare·vñ hic gladiator toris·q; gladio dimicat·
et est nomē cuiusdā officij qd olim rome exercebaē
in arena·Vñ hec gladiatura re·ars illa vel lud? ille
Et gladiatori? ria riū·qd ptīet ad gladiatores·l' qd
exercēē a gladiatore· Vñ gladiatori? ensis·i·ensis
gladiatoris·et gladiatori? lud?·q; exercēē a gladia
tore·Item gladio as·cōpenīē·Cōgladio as·i·simul
gladiare· Digladio as·i· diuersis modis gladiare·
Itē gladio in hac significatōne cū suis cōpositis est
neu·Sed gladio as·i·gladio iterficere·in hac signi=
ficatōe cū oībus suis cōpositis est actiuū·
Gladiolus li·dimi·puus gladi?· Gladiolus etiam
dicīē quedā herba·qr sit folijs gladio similis· cirso
cubitali·floribus purpureis·
Gladius·a gula dicīē hic gladius dij·Gladius ge
neraliter dicīē·Ensis in plio·Sed ensis ferr tm ē·gla
dius vero totus·Sed pprie dicīē gladi?·qi guladi?
qr gulā diuidit·Nam cetera membra securi magis so
lent trūcari·sed gladio collū tm·et ad hoc primū fa
ct? est·et est etbia·Et scias qp mucro·ensis·gladi?
spata sunt nomina sinonoma·
Glandeo·a glās dis·dicīē glandeo des·dui·i·glan
des habere vel emittere·Vñ glandesco scis inchoa·
Item a glans dis·deriuaē glandes? dea·deū· de glā
de existens·vel ad glandem ptinens·
Glandicula le·di·pua glans·et cor·pnl'·
Glandiosus sa·sū·glādib? abūdās·et dr a glans
Glandula·a glans dis·dicīē hec glādula le· dis
et hoc glandulū li·idem scz ps intestinorr vel nodr
q; sub cute nascaē ex hūor abūdantia·et cor·pnl'·
Glans dis·fe·ge· est fructr quercuū· Glandes eē
dicūtur masse plumbee facte ad modū glandium·
que pjciuntur cum fundis·
Glarea ree·i· argilla·scz terra humida·vel lapilli
pui quos fluuir? ebit·Iob·xxx·Aut sup glaream·
Glaucoma·a glaucr dicīē hoc glaucōma matis·qō
antiq dicebāt hec glaucoma me·i·macula in oculo·
vel nebula·vel caligo oculorr et obscuritas. Vnde
plaut?·Glaucomā oculis obijciemr eum q; ita facie
mus vt qūod videt ne videat·
Glaucus·Greci glaucū dicūt albū·vñ hic glaucus
qdam piscis·qr sit albus·et glaucr ca·cū·i·splendi
dus·vt oculi glauci·i·splendidi·habēt eīm candorē
admixtū virori·et glaucr ca·cū·i·subniger·Est eīm
glaucr color ferrugineus·subniger·Et glaucus viri
dis et flavr·Glaucr ergo albus·splēdidus·subnig·
rubeus·flavr·viridis dicīē·Qr glaucr dicīē albus·
vel splēdidus·vel flauus·tractū est a greco·Qr vo
glaucr dicīē viridis vel subniger tractū est a glau
co qui dicīē deus maris· Nam color maris viridis
et subniger ē· et cōpaē· A glaucr dicīē hec glauci
tas tatis·et hec glaucedo dinis·
Gleba be·fe·ge·i·durus cespes cū herba·et dicīē a
globus. qr sit quasi globr·vñ hec glebula le· et gle
bella le·dimi·et glebosr? sa·sū·et ide hec glebositas
tatis. Itē a gleba hic glebo onis·i·rustic? arator·
Gliceriū·a glicis dicīē hec gliceriū fe·ge·ppāū no
mē mulieris·causa adulatōis et blādimēti·qdam di
minutōe ipositū·vt mea gliceriū qi mea dulcicula·
Et est tale nomē voce neu·ge·significatōe vero fe·
Et in declinatōe assumit articulū fe·quia qualitas
vocis essentiam rei non mutat·
Glicis vel glicon grece latine dicīē dulce·
Glirius·a glis ris·dicīē glir? ria·riū·et glirie? ca·
cū·i·stupid?·torpēs·somnolētus·q; multū dormit·
Glirius ria·riū·etiā dr de glire fact?·vel ad glirem
Glis·a glisco scis·deriuaē hic glis ris· ptimens·
qdam genus muris qd multū dormit·et dicīē sic·
qr somnus facit glires pingues et crescere·tota eīm
hieme dormiūt et qi mortui existimāt estate reuiscēt
Et a glisco dr glis glissis·i·cardu? qui aliē dicitur
lapa·Itē a glisco hec glis glitis·terra argillosa·De
his trib? dr·Glis animal·glis terra tenax· glis lapa
vocaē·Ris primū·glitis tenet altera· tercia glissis·
Ris animal·tis terra tenax·sis lapa vocatur· Hic
animal· hec terra tenax· hec lapa vocatur· Sic ge
nus et nomē cognoscīē et gtūs·Itē a glisco hec glis
glidis·i·muffa panis vel vini·
Glisco·a glicis qd est dulce·dicīē glisco scis· q; eīm
dulcia sūt desiderare solem?·Gliscere cni ē cupere·
vel desiderare·resplendē·crescē·ardescere· pingue
scere·tumescere·supbire·vel indignari. glisco cum
suis cōpositis si qua habet est neutr·Prr desiderāe
vero est actiuū·et caret ptērito et supino· secūdū
vsū·debet tm scōm analogiā facere gliui·glitū·Et
formaē a pnti sco·in vi· ptēritū puersa. et sup· a p
terito vi·in tū·sicut et nosco noui notū·
Glissosus sa·sū· id ē·laposus·vel lapa· seu glisse
plenus·et dicitur a glis glissis·
lite? tea.teū·i·terre?·et dicīē a glis glitis·

Glitosus sa·sū·i·argillosus·et ōr a glis glitis·

Globo bas·bauī·dicit̄ur a globus·et est globare·aceruare·cumulare·rotūdare·solidare·cōspirare·globosū facere·Vñ globatī adū·i·cumulatim·spissim·Globo cōponiē·Agglobo bas·Cōglobo bas·vñ cōglobatim adū·i·spissim·cumulatī·Globo & oīa eius cōpositā sūt actiua·& coꝛ·glo·qđ patet ī hoc vsu·Hīc globata pila ferē·glomerataq; fila·

Globus bi·mas·ge·Et hic glom⁹ mi·et hoc glomus meris·dicit̄·Glom⁹ meris·ē coadunatō & glomeratō filoꝝ·Glomus mi·ē illud idem vel circul⁹·

Globus vero ē aliaꝝ reꝝ coadunatō & cumulus·

Tñ ꝓprie dicit̄ glob⁹ qđlibet solidū & rotūdū·scz solida rotunditas habēs tres eq̄les dimēsiones vt mūdus·Vñ mūdus ꝓprie dicit̄ globus vel globat⁹ Vñ martialis·Mūd⁹ genit⁹ ex q̄ttuoꝛ elemētis idē q; tot⁹ in modū spere globat⁹·Itē a glob⁹ globosus sa·sū·& compaē·Vñ hec globositas tatis·

Glomero ras·rauī·rare·ī·cumulare.adunare·acerᵘare·vñ glomeratī adū·i·cumulati·adunatim.et cōponit̄·Agglomero ras·Cōglomero ras·Deglomero ras·i·deuoluē·glomos destruere·Eglomero as in eodē sensu·Itē mglomero ras·int⁹ vel valde glomerare·Glomero et oīa eius cōpositā sūt actiua·& coꝛ·pn̄l'·siue me·& deriuaē glomero ras·a glomus meris·scōm bug·& ponūtur tales vsus ī grecismo·Cōgeries lapidū tibi sit glomeratō fili·Lig⁹ rū ꝓprie dicit̄ esse strues·

Glomus mi·vel glomeris·in globus exponitur·

Glozia.a clarus dicit̄ hec glozie rie·i·frequēs fama cū laude·Et dicit̄ glozia q̄i claria·a freq̄ntia claritatis g·p c·& o·p a·vel dicit̄ glozia q̄i glaurea.i·gerens laureā·et ē etbia·Inde glozios⁹ sa·sum·& compaē·vñ hec glozios⁹itas tatis·& cōponit̄ inglorios⁹ sa·sū·qꝛ sit sine glozia·i·triūphis·& iglorios⁹ fus·i·smemoꝛ gl'e·Itē a gl'a·glozioꝛ aris·& opon̄ē

Glozifico cas.caui·care·verbū ꝑ cōglozioꝛ aris·actm̄ glorios⁹ facē·& cōponit̄ a glozia & facō·

Glozio la·dimi·pua glozia·

Glos tis·fe·ge·ī·cognata·Sed glos ris·i·flos·Sz glos glossis ē lignū putridū·Vñ versus. glos ris·flos ē·glos tis·femia fratris·Glos glossis lignum vetus est de nocte serenum·

Gloſa se·dicit̄ a glossā qđ est lingua·Et distat int̄ cōmentū glosaz trāslatōem et textū·Cōmentuz expositō ē verboꝝ iūcturā nō cōsideraꝭ sed tantū sensū·deseruit em̄ expositōi sine alicui⁹ libꝛi·et non cōstructōi litere·Accipit̄ tñ q̄ñq; cōmentū largi⁹·scz ꝓ quolibet libꝛo·et tūc sic diffinit̄·Cōmētū est plīmoꝝ studio vel doctrīa in mēte habitoꝝ ī vnū collectō·vt dixi in cōmētū·Glosa ē expositō litere·& ipius sine·que nō solū sñam sed etiā verba attē dit·vel glosa ē expositō sine lr̄az cōtinuās et exponēs·vñ dicit̄ glosa q̄i glossa·i·līgua·qꝛ tanq̄ līgua doctoris adcēt et exponēt·sic litere exponēde insistit & sensū enudeat·Translatō ē expositō sine ꝓ aliā linguā·Text⁹ est liber ipius doctoris·cōtinēs tractatū sine litere vel sine expositōe·Vel text⁹ ē ipe tractat⁹ vel liber sine expositōe litere vel sine·

A glosa dicit̄ hec glosula le·dimi·ī·pua glosa.& glosso sas·& glosulo las·ābo actiua cū suis cōpositis·Et glosato⁹ ria·riū·q̄ glosat vel qui glosaē·

Glossa se·ī·lingua·& cōponit̄ cū bos·& cinos·& agn⁹·& ōr hec buglossa se·et hec cinoglossa se·& hec agniglossa se·Hbe sē q̄i bouis līgua·& canis lingua·et agni līgua·l'ī forma qꝛ sē formate vt ille līgue·vel ī tactu l'aspitate·& ꝓ·ꝑmā glossa·geīat e m̄s·vñ q̄dā·Osse carēt glossa ꝓ quā frāgūtur &

Glossula le·dimi.pua glossa·

Voss a

Glunio nis·nīui·nire.vñ hic glunitus tus·porco=rū clamoꝛ ē·& ꝓdu·glu·Vnde q̄dam·Hinnit equ⁹ glunit porcus·pipiat quoq; mus·

Gluten·a glutio tis·dicit̄ hoc gluten tinis·ēra tenax·vilis ad cōpages nauiū & aliorꝝ vasoꝝ·qđ et bitumē mīs·dicit̄·vñ glutine⁹ nea·neū·de glutine existens·vel ad gluten ꝑtinēs·& glutinosus sa·sū·id est·plenus glutine vel tenax·

Glutmū·a gluten dicit̄ hoc glutinū ni·vñ hoc glutmariū rij·idē qđ glutmū·q̄quid ꝓiūgit scz vinculū·Proprie tñ glutinū est illud tenax.qđ fit de glutine ad aliq̄d liniendū·& a glutinū deriuaē glutino nas·i·ꝓiūgere·glutino colligare·vñ glutinātor·et glutinatī adū·i·ꝓiūctim·et cōponit̄·Agglutino as·i·adiūgere·alligare·Itē cōglutino nas·i·cōiūgere glutino·Itē reglutino nas·i·iterꝝ coniūgere·Et est glutino actiuū cū oīmbus suis cōpositis·et coꝛ·ti·Vñ in auroꝛa dicit̄·Inuiscat lim⁹·sic et ex glutino quodā·Hieronim⁹ in epl'a ad paulinū ca·ꝑmo dic̄·Et christi glutino copulata·

Glutio·a gula dicit̄ glutio tis·tiui·vel glutij per sincopā·et est glutire·absoꝛbere·voꝛare·cōmedere·et cōponit̄ cū cō·et dicit̄ cōglutio tis·i·simul glutire·Item deglutio tis·id est·valde vel deoꝛsum glutire·vel a gula iam ingulatū emittē·Et in eodē sēsu eglutio tis·Itē inglutio tis·Interoglutio tis·i·intus vel intro glutire·Item ꝓglutio tis·i·ante glutire·Item reglutō tis·i·iterum glutire·vel retro a gula ejicē·Itē trāsglutio tis·i·vltra glutire·Glutō neu·ē cū oīmbus suis cōpositis·et ꝓdu·glu·Vnde q̄dam·Quē q̄i deglutit quē secū ad tartara ducit·et scribit̄ p t·glutio·qđ patet p sedaz psonā·et facit ptē ritū glutiui·vel glutij·p sincopā·

Gluto onis·mas·ge·i·leccatoꝛ·vel deuoꝛatoꝛ·Et ōr a glutō tis·Vel gluto ōr q̄i gulato·a gula·

Gnarus ra·rū·i·sciens·pitus·doct⁹·s·qui ex arte scit q̄liter aliq̄d fiat vel sit faciendū vel q̄liter fieri debeat·siue illud faciat siue nō·et dicit̄ gnarus ꝓ narus·et apponitur g·p ptheſim·vide etiam in ignarus·

Gnatus ti·i·filius·q̄i generatus·Et hec gnata·i·filia·q̄i gn̄ata·et apponit̄ ibi g·p ptheſim·vide etiaz

Gnau⁹ ua·uū·p nau⁹·et apponit̄ ibi g· in nat⁹·p ptheſim·vide etiam in nauus·

Gnidus di·gnido īsula est de qua in actib⁹·xxvij Et vix deuenissemus circa gnidum·

Golgata· sirū est·et ītert̄ptat̄ caluaria·non ob caput vel caluicīū ade· qđ mentiūtur ibi sepultū·sed ob decollatōem dānatoꝝ Iob.xix·Hebraice golgatha·et acuitur in fine·

Golias golie·ꝓprīū nomē cuiusdā philistei·quē in certecie dauid ·de quo in auroꝛa dicit̄·Exigu⁹ magnū vicit puer ille goliā·Allegorice·dauid interfec̄ goliam·id est·christus dyabolū·

Gomoꝛ mensura est antiqua continens quinq; sextarios et acuitur in fine·

Grabatū·gra·grece·latine dicit̄ caput·vñ hoc grabatū ti·reclinatī capitis susceptō Et videt̄ cōponi a gra·et bati qđ est gradus scz ad qđ gradimur vt ibi caput reclinem⁹·genus est lecti·et ꝓdu·pn̄l'·Inuenit̄ etiā hoc g̃batum ꝓ gremio·et coꝛ·pn̄l'·vnde versus·Pro gremio grabatū·ꝓ lecto pone grabatum·

Graculus li·a garrio ris·nō sicut quidā dicūt qꝛ gregatim volēt·cū sit manifestū eos ex voce garruli

tatis nūcupari· est em̄ loquacissimū gen⁹ aīalis· et vocibus importunū· et coz·cu·

Gradale lis·dicīt a grad⁹·qz gradati canīt p⁹ re spōsoziū·scōm hug··qdam tñ dicūt graduale lis·

Gradari⁹ rij·i·palefredus ·et dicīt a gradus. Et describīt sic·Gradari⁹ est equ⁹ mollis incessus sine succussatura initens & incedens·Et gradarius ria·rium·quod fit gradatim·

Gradatō est quidā color rhetoricus· de quo dixi in quarta ptē in ca·de colo·rhetoricis·

Gradoz deris·gressus·sū·gradi·i·vado·& cōponīt cū ppositōibus·et ōz·Aggredioz deris·Āgradioz deris·Cōgredioz deris·Egredioz deris·Ingredioz·pgredioz·qō & pgradioz iuenīt·Prægredioz Regredioz·Trāsgredioz· Gradioz cū oībus suis cōpositis est depo· & mutāt a·simplicis in. e·pter antegradioz·& pgradioz·& oīa faciūt supinū in gressū·sicut & simplex·Item gradioz & eius cōposita coz. hanc sillābam gra vel gre·

Gradiu⁹·A gradus dicīt hic gradiu⁹ ui·i·mars· q· gradati incedīt ad bellū·Vel gradiu⁹ a gōm qō ē vibratō haste·vel gradiu⁹ ōz quasi craton diu⁹·i·

Grado das·daui·dare·i·gradibus ꝺpotens de⁹· ornare·vel p gradus ducē·et dicīt a grad⁹. Et cōponīt cū de·& dicīt degrado das·i·grad⁹ destruere·vel a gradu remouē·deponē à gradu dignitatis· Itē cū re·& dicīt regrado das·i·degradare· vel de gradatū in gradū restituere· Itē cū retro·et dicīt retrogradoz daris·dari·i·retro ire· vel gradi retro· Grado das·cū oībus suis ꝓpositis ē actm̄ pter regz doz daris·qō ē ōpo·et absolutū·& oīa coz·gra·

Gradus·a gradioz deris·dicīt hic grad⁹ dus· dui sc̄z idē p quod ascendīt ad altare·vel ad pulpitū·vl' ad aliū locū·Gradus etiā est stat⁹·& ppzie dignitatis·Et gradus ē iter ordinatū·Vñ gradatim·i·p gradus·& coz·gra·Vñ quidā·Mutat nupta gen⁹ sed generata gradū·Quō gradus scōm decretistas cōputentur·dixi in cōsanguinitas·

Grāma me·grece latine dicīt linea. Vñ greci dicūt hoc grāmatō·i·litera·Et hoc grāma matis·p eodez & ōr a linea·qz lineati fiūt litere·i·qbusdā lineis et ptractōibus·Grāmatō vertīt in latinū et dicīt h⁹ grāmatū ti·i·litera·Vñ theodol⁹·Grecoz primus vestigat grāmata cadin⁹·Et hinc grāmat⁹ q sumit initiū legēdi·vel qui paginas legere potest·

Grāmatica·a grāmatō·vel a grāma qō est litera· dicīt hec grāmatica ce·qi literalis scīa· nō a prima ptē sui· qz ꝑmo tractat de literis·sed p effectū· qa efficit literatū· Vñ & sic describīt· Grāmatica est scīa recte scribēdi recte ꝓnūciandi recte ostruēdi gnara· Docet em̄ hec ars recte scribē·sine quo nō est habē pfectōem isti⁹ artis· Nec tñ ob hoc iniungo scribēdi officiū artifici hui⁹ artis·sed potiꝰ scribendi sciam·Optet em̄ vt scias cognoscē figuras· & qualiter debeāt fieri·& q cui sit vel q nō sit ꝓponēda vel supponēda·& oīno figuras elegāter & artificōse coaptare·& hoc quidē necessariū ē sed non sufficiēt·sicut nec alia duo q restāt·q ad hui⁹ artis quoq; pfectōem exigunt·scz recte scire ꝓnūciare· & recte cōstruere·ex quib⁹ oībus qi integraliter hec ars cōsistit·Qz aūt dicīt grāmatica·qi grāmatorū theca·i·literaꝝ repositoriū·et hia est·& hic grāmatic⁹ ca·cū·i· ptimens ad grāmaticā· vel grāmatica instruct⁹·& cōparatur grāmatic⁹ cior·cissim⁹·vñ grāmatice ci⁹·sime·adū·et grāmatizo zas·i·grāmatice loq·Vel scōm quosdā grāmatica est scīa recte scribendi recte loquēdi ozigo et fūdamētū omniū liberaliū artiū·Cōsistit aūt hec ars ꝑncipalit̄ in cō sideratōe qrtuoꝝ rez·scz litere· sillabe·dictōnis·et ozatōis pfecte·et scribūtur ꝑdicta oīa p duo m·

Gramē mis·neu· ge·a germīo nas· dicīt· Et pōt gramē dici qlibet herba·qz germīet·sicut robur oīs ligni cutis et spēs·qz sit firmissima·Spēaliter tamē gramē est quedā herba q nascīt ex hūano sanguīe· et etiā quedā alia herba q etiā mortua recēti herba renascē et vulgo ita vocāt·et dicitur sic·qz multū germinando multiplicetur· vel dicitur a situ scz ab agro·qz plīmoꝝ agroꝝ sit. Vñ et ipm greci agreste nūcupauerūt· Qñqz etiā iuenīt ꝑ radice talis herbe·Itē a gramē dicīt gramine⁹ nea·neū·qō totū est ex gramīe·vel quod ad gramē ptinet·et gramīosus sa·sū·quod gramīe abūdat vt locus·Et cōpaē· Itē a gramē dicīt gramīo nas·naui·nare·qi gramīa colligē·vel gramīe implē· et cōponīt· Cōgramīo nas·et degramino nas·i·gramīa euellē· Itē ingramīo nas·i·gramīe implere·et sūt neutra oīa· et a gramīo nas·ōr gramineo nes·nui·i·ē vel fieri gramīosū·et hīc gramīesco mcho·et coz· ꝑdicta oīa

Gramino nas·in gramē exponitur· ꝟ mi·

Grandeo·a grādis dicīt grandeo des·dui·i·eē vl' fieri grandē·vñ grandesco scis·inchoa·

Grandeu⁹ ua·uū·pnl'·ꝑdu·i·grādis eui· scz senex Et ꝓponīt a grande et euū·Vñ innocentius.lxxvij· di. Quicūqz in verbo grandeu⁹ etc̄·

Grandiloqu⁹ qua·quū·i·grādia loqns· a grādis· et loquor cōponīt·et coz·pnl't·siue lo·

Grandino nas·pnl'.coz·in grando est·

Grandis·i·magn⁹·Sed grādis ad corp⁹·Magn⁹ ad animū referē·et declināt hic et hec grādis et h⁰ grande·et facit actūs pluralis grādes vel grandis· Et compaē grādis dioz·dissim⁹·vñ granditer di⁹· sime adū·Et hec grāditudo dinis ·et hec grāditas tatis·Grandis cōponīt·Pergrādis·Tamgrādis·ꝙ grandis·i·valde grandis·Grādeuus ua·uū· Grādiloqu⁹ qua·quū·Grandisonus na·nū·i·grādia sonās Et ꝓponīt a grādis et sono as·et coz·so·gnndison⁹

Grandisonus na.nū·in grandis vide·

Granditudo·dinis·in grandis est·

Grandiuscul⁹ la·lū·pnl'·coz·i·aliqnātulū grādis· et formaē ab hoc cōpatiuo gnndi⁹ addita culus la·lum·sicut et maiusculus et similia·

Grando·a grādis dicīt grando dinis· q̄si grandis data·vel grādo deriuaē a granū ni·ꝑpter similitudinē et inde grādineus nea·neū·et grādinosus sa·sū·Et grādino nas·i·grādinem emittē vel grandine pcutere·deuastare·et coz·di· Vnde in auroza ōr· Carnis luxuriā grandinat ira dei·Et scias ꝙ grādo frequentius fit in tpe calido q̄ in tpe frigido·qz tpus calidū sīle est loco calido·et tpus frigidū simile est loco frigido in causando materiā nubis calidissime· Cui⁹ quidē causa est·qz calor frigori cōtrarius est Et ideo sicut frigus spissat nubē· ita calidū distrahit et segregat eā·et ꝓbet eam vndiqz aptam frigori ad ingrediendū·Sicut et corpa rare subē et porose facilius multo frigore ledunt q̄ corpa spissa et crassa q paucos et strictos habēt poros·Vñ corpa mulierꝝ min⁹ ledunt frigore q̄ virorꝝ et flegmaticorū min⁹ q̄ colericorꝝ vel sanguineorꝝ·Ex caliditate ergo nubis apit̄ nubes et recipit̄ frigus ad iterioza nubis·In hoza aūt caliditatis calor ē vndiqz expss⁹ in aere·et ideo totū frigus ab aere expellit̄ ad vnū locū.et vehemēter multiplicaē· qō multiplicatū in nubē totū ingredit̄·et ꝛgelat a quā eius in gnndinez· Sed in tpibus frigidis· frigus disꝑsum est in aere

toto·et ideo nusq̄ multiplicaē· Vnde locus ꝑprius nubibus nō habet tūc frigus nisi cōe aeri ·nisi cōtin gat forte ꝑ hoc accidens·scz ꝙ calidis vaporib⁹ re= plentibus vndiq; aerē frigus ad locū nubiū expel= lereē· Tūc em̄ posset gn̄ari in hieme grando· Sed potest eē dubiū quare non gn̄atur tūc grando fre quētius in estate·cū hoc tp̄us sit calidissimū· Et q̄re nō frequētius gn̄atur in autūno cū autūnus scōm solis motū equalis sit ꝑpinq̄tati solis sicut est tp̄us vernū·Cui⁹ causa ē·qz in estate calor solis tūc for tis existens plus scōm naturā cōsumit de humore quā eleuet·& ideo tūc exiccat terrā & aerē· & īdu cit maturitatē fructibus·& ideo p̄scindit scōm plu rimū materia grādinis et aliaꝝ hūidaꝝ impssionū · In autūno aūt p̄cedens estas exiccauit locū aeris et terrā ita ꝙ tpauit frig⁹ autūnisic ꝙ non p̄ōt īducē paulatī humorē hūidū ad mitigandū siccū qō estas induxit·Sed in vere calor veris īuenit in superficie ē re natās hūidū qō frigus hiemis induxit· tū ex plu uijs·tū ex cōuersione aeris in aquā·tū etiā exp̄men= do ex terra·& ideo tūc agit in hūidū & facit multā materiā vaporꝝ hūidorꝝ· Itē nota ꝙ grādo cadens nō solū destruit fructus quos īuenit·sed etiā īpe= dit fertilitatē terre in sequēti āno·et ea que p̄cutit reddit īutilia·imm̄ ꝙ etiā iumēta nō delectabiliter accipiūt ea in cibū·qō nō facit gutta magna · & hꝰ ideo qz frigus multū est in grādine· Frigus aūt est qualitas mortificatiua·& hec virtus manet ī aqua· que liq̄facta in grādine humefacit terram·& impe= dit fertilitatē eiꝰ·& ifusa fructibꝰ extīguit in eis calidū nat̄ale digerēs humidū nutrimētale fructuū & ideo crudū remanēs gn̄at iumētis abhoīatōem · & illa virtꝰ bene durat p totū annū·ergo &c̄· Gut ta aūt magna cū sit calida· totū facit oppositū quā do sola venit·ita ꝙ grādo eā nō seq̄tur·Est em̄ ipa bone cōmixtōis cū aereo & subtili terrestri·et habz multū in se de calore vaporis ex quo fit· & iō opti me ifū dit terrā·et si ledit aliquos fructus teneros hoc non facit nisi ex vi p̄cussionis·

Graneo·a grano nas·ōz graneo nes·nui·ī·habere vel emittere grana· Vñ granesco scis·inchoa·

Grano nas·m granū exponitur·

Granū·a grandis·ōz hoc granū ni·qz crescēdo gn̄ de efficiē·& est gn̄ale cuiuslibet semis· Per excellē ciā tn̄ frumētū diciē granū· Vnde hoc granulū li · & hoc granellū li· dimi· & hoc granariū rij· locus vbi granū reponiē·Itē a granū diciē grano as·aui. are·i·granis implē·& cōponiē cū ꝑpositōibus cō · de·e·m·et diciē·Cōgrano nas· Degrano nas·i· gra na excutere·vel auferre·Egrano nas idē qō degra no·Ingrano nas·i·intus granare·vel grana m horꝛ rea īmittere·et reponē· Grano et eius cōpōsita sūt actiua·& p̄ducūt hanc sillabā gra·

Graphia ·a grāma vel grāmatō apud grecos· ōz graphos·i·scriptoz. Vñ graphia·i·scriptura·et gra pho phas·i·scribo bis·scripsi·et cōponiē apud gre cos·Catagrapho phas·i·transscribo transscripsi·et sūt diuerse p̄positōes cate et cata,et ita est alia cō positō im p̄terito·alia im p̄nti·Aliter em̄ iūctura cō positōis nō maneret īmobilis quod p̄s·asserit apte et a grapho hic graphꝰ.i·scriptoz et acuit pnl'·gra

Graphius·a graphia diciē hic graphius phia· phij· et boc graphiū phij ·i.stilꝰ cū quo scribiē im

Graphus phi·m graphia vide· cera·

Grassor saris·satus·sū·a gradioz deris·et ē grassa ri ·iuadere·ppetrare·latrocinari·p̄dari· īpugnare · Propie grassari ē crudelitez gradi·et diciē sic ab ī petu gradiendi·vt dicaē grassari·q̄ cū impetu gra· ad crudeliter agendū· Vñ grassator q̄ crudeliē agit· latro p̄dator seuiēs crudeliter·et homicida· Et poni tur grassari q̄q; ꝑ niti vl' conari· Vide ergo ne po nas grassari ꝑ crassari·et ecōuerso·In scō ꝛgū ca· vltimo diciē·vt cesset īdignatō que grassaē in ꝑl'o ·i·q̄ dejastat vel crudeliter gradiē·

Grates gratiū fe·ge·i·gratie· Sed grates deo agū tur· Gratia vero hoībus· Sed hoc sepe corrūpitur apud autores · gratie em̄ sepe referūtur deo·grates hoībus·et dicitur grates a gratia·

Gratia tie·diciē a gratis·Et est gr̄a donū vel dona tio·amor·Et diciē gr̄a·q̄ gratis data· Vnde hec g̃ tiola le·dimi· pua gratia·et gr̄osus sa·sū·i· gr̄a ple nus· Et compaē gratiosus sior· simus· et inde gra tiose sius,sime·adū·et hec gratiositas tatis· Et ꝙpo niē·Ingratiosus sa·sū·i·nō gratiosus·et similiē com paē·Et diciē ꝑprie gratiosus qui pl⁹ vnicuiq; q̄ me reaē tabuit·Quare vni nō denē oēs gratie·habeī in virtus·Hic nota quod ē gratia gratis data·vt be ne legere·cantare·p̄dicare· et similia·et huiōi g̃tie nō danē oēs vni· imo vt dicit aplus· Diuisiones gratiaꝝ sūt alij daē sermo sapientie·alij sermo scīe alij genera linguaꝝ ⁊c̄· Et est gratia gratū faciēs· et circa hanc p̄t queri· An deē scōm capacitatē viriū naturaliū·Ad hoc dico ꝙ mēsura scōm quā datur gr̄a gratū faciens vel caritas·est capacitas ipi⁹ ani me q̄ est ex natura sil'et dispositōe·q̄ est p conatum opez·Et qz scōm eundē conatū opus magis dispo niē natura melioz·Ideo q̄ habet melioza naturalia· dūmō sit par conatus magis recipit de pfectōibus īfusis.et q̄ habet peioza naturalia q̄q; magis reci pit si assit maior conatꝰ·Itē scias ꝙ est gr̄a opans et coopans· siue p̄ueniens et subsequēs·Gratia vo coopans adiuuat ne frustra velit· Vtrāq; gratiam vt dicit augꝰ·scz p̄uenientē et subsequētez.i· opan tem et coopantē Aplus cōmendās dixit· Nō ē vo lentis nec currētis sed miserētis dei·Nō em̄ ideo mi sereē deꝰ alicuius qz voluit et cucurrit· sed idō vo luit et cucurrit·qz miseretꝰ est ei deus· Paraē enim volūtas homis a deo·et a domio gressus hois diri gūtur·Ideoq; cōgrue ait aplus· nō ē volentis nec currētis·sed dei miserētis· Nō qz hoc sine volūtate nostra agaē·sed qz nostra volūtas nil boni agit· ni si diuinit⁹ adiuueē· vñ aplus alibi dicit· Nō ego sz gratia dei mecū·Nō ideo dicit qz nil boni agebat · sed qz nil boni ageret si illa nō adiuuaret · et videē q̄busdam nō irratōnabiliter· qz vna et eadē sit gr̄a et donū·eadē virtus que opatur et coopaē· sed ꝑpē eiꝰ diuersos effectꝰ diciē opans et coopans · Ope rans em̄ diciē im̄ntū p̄parat et liberat voluntatem hominis vt bonū velit·Coopans im̄ntū eandē ad iuuat ne frustra velit·scz vt opus faciat bonū· Ipa em̄ gratia nō est ocōsa,sed mereē augeri. vt aucta mereaē et p̄fici·Et scias ꝙ gratia sanat formaliter · vt dicam in sacramētū·Itē volo te scire ꝙ gratiarū actō est imitatō ad plus dandū· Vez hō sine gratia possit nō peccare·dicam in pecco cas·

Gratificor cazis·catus·sū·ex grat⁹ ta·tū, et facio cōponiē·Et est gratificari·gaudere vel grās agere vel gratū facere·vel eq̄pare·vñ gratificus ca·cum· id ē· gratis vel gratū faciēs·Prope aūt diciē gra= tificus qui facit bonū gratis· Gratiosus q̄ pl⁹ vni cuiq; q̄ mereaē tribuit·gratus tm̄ aīo· gratific⁹ et aīo et corpe ōz·pnl'.gratificor corripit scz fi·

Gratis aduerbiū qualitatis·scz spōte· sine causa · sine spe remuneratōis·sine p̄cio·

Gratoz taris·in gratuloz vide.
Gratuite·& gratuito·in gratuitus vide.
Gratuitꝰ·a gratus dicit̃ gratuitus ta·tū·i·gratis datus et habitꝰ·vñ gratuite adu̇·i·gratis·sponte·& sine causa·p quo iuenitur qñq; gratuito ablatꝰ vel datiuus positus aduerbialiter.
Gratuloz·a gratatꝰ ta.tū·dicit̃ gratuloz latꝰ sū. Et gratoz taris·in eodē sensu·i·gaudē·vel gratias agere. Vñ hoc gratulamē mimis· & gratulabūdus da·dū·i·letꝰ vel letabūdus·et gratulāter·i·letanē
Gratus·a gratia dicit̃ gratus et cor·p̄dicta tu ta·tū·& sigt̃ tria. Mā gratꝰ·i·gratia seruās·gratꝰ sus·acceptabilis·placitꝰ·& gratꝰ·i·memoz bñficij & gratꝰ·i·remuneratꝰ·& compaē gratꝰ tioz simꝰ. Vñ grate tius·sime adu̇·et hec gratitudo dis·et cō ponit̃·Ingratꝰ·i·nō gratꝰ·et dicit̃ gratꝰ q̄i gratie datus·& est ethia·et ꝓdu·primā·Vnde horatius·
Grata supueniet que nō sperabit̃ hora.
Grauascellꝰ li·mas·ge·aliq̄ntulū g̃uis·et ōz a g̃uis
Graueo ues.in grauis vide.
Grauidus da·dū·in grauis est.
Grauis·a grandis deriuaē hic et hec grauis·et hᵒ ue·qz que grādia sūt grauia solent eē·& ē graue ō natura·sed grauidū de accidēti·i·fecūditate·vt arboz grauida pomis·mulier grauida fetu. Itē g̃ues dicimꝰ autēticos·venerabiles. Vñ & ptemptibiles leues dicimꝰ·Et ōz grauis p cōsilio et cōstantia·qz nō leui motu dissilit·& fixa cōstantie grauitate cō sistit·Et compaē grauis uioz·g̃uissimꝰ·Vñ grauiter·ponderose·vehemēter·molestē·grauiꝰ·sime·adu̇·& hec grauitudo·Et hec grauitas·i·firmitas venerabilitas·maiestas·et hec grauedo dinis·Gra uitas ex pondere aīmi et sīna cōstat·Sed grauedo vel grauitudo corpis est. Itē quita hois etas dicit̃ grauitas· que ē declinatō a iuuētute in senectutē·nec dū senectꝰ·sed iā nō iuuētꝰ·Itē a grauis dicit̃ grauo uas·Vnde graueo ues·i·esse vel fieri grauē & hinc graueſco scis.inchoa·Grauo cōponit̃·Aggrauo uas·Congrauo uas·Degrauo uas·i·valde grauare·vel deorsū·vel exonerare·alleuiare·Ingrauo uas.Ingrauaē aliq̄s pondere alieno·Sed grauatur suo·Pregrauo uas·i·p̄ alijs grauare.Grauo & eius cōpositꝰ actiua sūt·et coz·hanc sillabā gra·vñ psper·Nulla aīma est q̄ nō mortali a carne graueē Itē a grauis grauidꝰ da·dū·Grauida ē que est ꝓxima ptui·qz iam graueē·Pregnās vero q̄ concepit·Grauidus compaē·vñ hec grauiditas tatis·Et grauido das·verbū actiuū·et coz·pnl̄t·Grauis multa signat·vt patet in his vsibus·Pondꝰ·psona·vir·lectio·femīa pgnans·Quodq; molestaē dicit̃ esse graue·& cōponit̃ grauis·q̄grauis·i·valde grauis & grauisonus na·nū·et grauidicꝰ·& grauiloquꝰ. qua·quū·i·grauia sonās·dicens·loquēs·i·pōderosa·molesta·vehementia·
Grecus greci·fuit rex grecie·Vñ hec grecia cie·& hinc grecꝰ ca·cū·& grecul⁹ la·lū·& grecoz caris·id ē·loq vel habere se more grecoꝝ·Qd̄ aliter dicitur grecisso sas·siue grecisſoz saris·depo·Greci diuisi sūt in quiq; ptes·Quidā dicūtur attici·Quidā boetes·Quidā eoles·Quidā dores·Quidā yades·Vñ et lingue grecoꝝ dicūtur q̄nq;·scz attica·boetica·eolica·doxica·yadica·et ꝓdu.gre· De regno grecorum dixi in chaldei·
Gregarius·in grego gas·est·
Grego gas·i·vnare·sed nō est in vsu·et ponitur cū ad·& mutato d·in g·dicit̃ aggrego gas· Itē cū ab·et dicit̃ abgrego gas·i·dissociare·Item cū con·& dicit̃ cōgrego gas· Itē cū dis·& dicit̃ disgrego gas.i·dispgere·Itē cū se·et dicit̃ segrego gas·i·separe·& ab oībus istis verbalia·& aggregati aduna tim cōiter·abgregati dispsim·Cōgregati segregatim·Grego et eiꝰ ꝓposita sūt actiua·et coz·gra·
Gremiū mij·i·sinus·vñ hoc gremiolū li·di·et gremiosus sa·sū·i·gremiatꝰ ta·tū·qd̄ habet gremiū·Itē a gremiū gremio as·aui·et ē gremiare i gremio accipe·vel locare·Et cōponit̃ aggremio as·i·i gremio accipe·Cōgremio as·Degremio as·gremiū destruere·vel a gremio ꝓjcere·Ingremio as·i·in gremio accipe·vl̄ in gremiū mittē·Subgremio as·surs·gremiū faciēdo pānos eleuare et succingere·et ē actiū gremio cū oībus suis compositis·
Gressus·a gradioz deris·dicit̃ hic gressus sus·sui·i·passus·vel pes·vel vestigiū pedis·et gressus sa·
Gressutus·a gressus dicit̃ gressutꝰ vū·pticipiū·ta·tū·pnl̄·ꝓdu·qui magnos habet pedes vel magnos facit gressus·
Grex·a grego as·dicit̃ hic grex gis·et differt ab armēto·quia armentū maioꝝ est·vt equoꝝ·boum·
Grex mimoꝝ·vt caprarum·ouium·
Grillus li.nomē habet a sono vocis·hic retro ambulat·terrā terebrat·stridet vocibus·venat̃ eīn formicā vñ hoc grilletū ti·locus vbi abūdant grilli·
Griphes phis·mas·ge·vel griphen phes·animal q̄ dzupes·et pennatū aīmal·Sūt eīn griphes alites fere·et sūt in oībus leonibꝰ similes·p̄ter alas et facies·quibꝰ aquilis cōueniūt·et multū equos īfestāt et eis īimicant̃·adeo q̄ equitē armatū cū equo i sb lime rapiant·vt dicit hug·Vel dic scōm remigium·q̄ griphes sūt aīalia tribilia et fortia·q̄ corpꝰ hñe leonīnū·pedes aūt et alas et rostꝝ vt aquila·Ideo q; p terrā currūt·vt leones·p aera volant vt aues·vide in arimaspi
Gripꝰ pi·i.supbꝰ·ceruicosꝰ·Vñ canes supbos et ignobiles gripos vocamꝰ·qz p̄ ceteris supbi sunt·
Grosseo·in grossus est·
Grossulus·in grossus vide·
Grossus·a grauis dicit̃ grossus sa·sū·et compaē·vñ hec grossitas·et hec grossitudo dis·et hec grossicies ciei·et hic grossus si·Et sūt grossi ficꝰ imature inhabiles ad comedendū·et ꝓprie ꝑmittue q̄ ad pulsū venti facile cadūt·Vñ apo·vj·ca·Sicut ficꝰ mittit grossos suos·cū a vento magno moueē·Itē a grossus grossulꝰ la·lū·dimi·et grosso sas.i·facē grossū·Et cōponit̃·Cōgrosso sas·Degrosso as·i·subtiliare·Ingrosso sas·et est actiuū cū oīnibꝰ suis cōpositis·Itē a grosso sas·grosseo ses·eē vel fieri grossū·et hinc grosseſco scis·inchoa·
Grucula le·dimi·pua grus pnl̄·coz·
Grumꝰ na·nū·qd̄ ptinet ad gruē.et dicit̃ a grus·
Grumo mas·maui·mare·i·dirigē·vel cōtare·vl̄ tumere·vñ grumꝰ mi·i·cumulꝰ·aceruꝰ·congeries·et hinc hic grumulꝰ li·ī codē sensu·vñ grumꝰ vl̄ grumulꝰ dicit̃ ager a tumore·et hec gruma me·i·crusta que fit in lateribꝰ dolij ꝓpter vinū·vñ grumosꝰ sa sū·Et compaē·vñ hec grumositas tatis·
Grumulus·in grumo est·
Grunda de·fe·ge·inferioz ps tecti capane a qua stillat aqua·vnde hec grūdula le·dimi·et grundo das·i·grundū facere·vel a grunda guttas aq̄ fundere·vel a grūda cadere guttatim·Et inde hᵒ grū datoziū tozij·idem qd̄ grunda·vel qd̄ stillat a grunda·vel sup quod stillat·Et p cōpositōz hec suggrūda·de·qd̄ est iter tectū et pietē·vel ipa grūda·
Grunio nis·nui·nire·nitū·ꝓprie suis est·vnde hic

grunit? eus·tui·ipa vox suis·et ꝑdu·pn'e·grunit? & etiã gru·vnde quidã·Hinnit equ? grunit porc? pipiat quoq; nisus·Et scias q̃ sidonius in libro de naturis rer̃ ponit ꝓpria verba aimaliũ scom vocez que hic in ꝑte ponem? baulare latrare est et ꝓpriuz canũ·leonũ est rugire·tigridũ recanare· pardor̃ fe lire·pãtheraz caurire·vsor̃ vocare·vel seuire·apr̃ frendere·limẽ limare·lupor̃ vlulare· serpẽtũ sibi lare·onagror̃ mugilare·ceruor̃ rugire· boum mu gire·equor̃ hinnire·asinor̃ rudere·porcor̃ grunire verris cuzzicare·arietũ lorectare·ouiũ balare·hirco rũ miclire·edor̃ bebare·vulpiũ gãnire·catulor̃ gla tilare·lepor̃ et pueror̃ uagire·mustelaz drimolare· muziũ pipicare·soricũ deisticare· elephantũ barrire ranaz coaxare·coruor̃ crocitare·aquilaz clangere· accipitr̃ pipiare·vultur̃ pulpare·miluor̃ lipire·olo rũ drensare·gruũ gruere·ciconiarũ crocolare·anse rũ siclingere·anatũ restrissicare·pauonũ paupulare gallor̃ cucurrire·crãbunor̃ frimgulire· noctuaz cu cubire·cuculor̃ cuculare·merulaz zinziare· turtor̃ trutilare·vel surcitare·sturnor̃ pallicare·birũdinũ fritinire vel mimirrire· Dicũt tñ quidã mimirrire ẽ oĩm minutissimaz auiculaz·gallinarũ est crispare · passerũ cinciare· apium bombicare·vel bombilare · cicadarum frimicare·

Gruo uis·ui·utũ·i·cõuenire·cõcordare· sed non est in vsu·Et est tractũ a gruib?· Vñ a grus dr qz maxime in volatu cõcordiã seruãt·vñ dicũtur dedi cate cõcordie·vel ideo tractũ est a gruibus·qz de ti bijs gruũ solent fieri fistule que maximã reddunt cõuenientiã cõsonantiã & cõcordiam· Vñ ponitur gruere ꝑ cõuenire·Et cõponiẽ cũ cõ· & diciẽ con = gruo is·i·cõuenire et cõcordare·Item cũ dis· et dr disgruo is·i·discõuenire & discordare·Item cũ im· et diciẽ ingruo is·i·maturare·immere·ipendere·im stare· Et ꝓprie diciẽ de malo malũ ingruit· q̃i ꝑtra cõgruũ. Et bonũ est qd impẽdet·i· cum ꝑgruita = te venit·Gruo neutr̃ est cũ oĩbus suis cõpositis & faciũt ꝑteritũ in grui·& supinũ in gruitũ·

Grus gruis ẽcie decli· ge·cõis· a sono vocis diciẽ Et scias q̃ grues maximã seruant in volatu ocordiã· vñ dicũtur dedicate cõcordie· Vnde ambro·in exa· Grues iussiet volũtario vsu in nocte solicitã exer cent custodiã·dispositos vigiles seruant·& ceteris cõsortib? generis quiescẽtibus alie circũeunt et ex plorant·neq̃ ex ꝑte insidie tentenẽ·atq; deferũt ipi gro suo vigore tutelã·postubi vigiliaz fuerit tpus impletũ·ꝑfuncta munẽ in somnũ se ꝑmisso clango re cõponit· vt excitet dormientẽ cui vicẽ muneris tradicura est·at illa volens suscipit sortem·nec vsu nostro iuita & pigrior somno renũciat· sed ipigre suis excutiẽ e stratis·vicẽ exequiẽ & quã accepit g̃ tiam pari custodia atq; officõ repñtat· ideo nulla discretõ qz deuotio naturalis· ideo tuta custodia · qz voluntas libera·Hũc etiã volantes ordinẽ ꝺuãt· & hac moderatõe oĩem laborẽ alleuiãt· vt ꝑ vices funganẽ ductus sui munere·ꝑcedit eñ vna & ꝓ currit ceteris·deinde cõuertiẽ & sequẽti sortẽ du = cendi agmis cedit ·quid hoc pulcrius·et laborẽ oĩ = bus et honorẽ esse cõem·nec paucis arrogari potẽ tiam· sed quadã in oĩes volũtaria sorte trãscribi · an tiq̃ hui? reipublice mun? et instar libere ciuita = tis est·Sic a ꝓncipio acceptã a natura exẽplo auiũ policiã hoĩes exercere cepant·vt cõis eẽt labor·cõis dignitatis ꝑ vices singuli partire curas discerẽt ob sequia impiaq; diuidere· nemo eẽt honoris exors · nullus imunis laboris· hic erat pulcerrim? rerum stat? ·nec insolescebat quisq̃ ꝑpetua potestate· nec diuturno seruitõ fr angebat·qz et sine inuidia erat ordine muneris & tpis moderatõe delata ꝓmotõ · & tolerabilior videbat q̃ cõi cadebat sorte custo = dia·nemo audebat aliũ seruitõ ꝓmẽ· c? sibi succes suri i honorẽ mutua forent subeũda fastigia·nemi labor grauis· quẽ dignitas secutura releuaret· sed nũc quẽ inuenies hoĩem qui sponte deponat impiũ & ducatus sui cedat insignia ·fiatq; volẽs in nume ro postremus ex ꝓmo· Nos aũt nõ solũ de ꝓmo sz etiã de medio sepe ꝓcedim?·et ꝓmos discubit? in cõ uiuio vendicam?·& si semel delatũ fuerit volumus ꝑpetuũ.& ideo etiã ipa laboris fũctõ duri? sustiẽt

Guadia debita cõstitutõ·vñ guadiare gua diã cõstituere·vel guadiã firmare.et ꝓpo nitur· Deguadio dias·guadia frangere : Inguadio dias·valde guadiare·

Gubernio onis·i·gubnator·et dr a gubno as·are · Guberno nas·naui·cõponiẽ a cohibeo et hiberna & dr gubernare·regẽ·custodire· & ꝓprie ptiet ad nautas·vnde & diciẽ gubnare·i·cohibernare·i· co hibere hiberna·i·tempestates maris· vnde hic gub nator toris·q̃i cohibernator qz cohibeat prudentia sua hiberna ·i·tẽpestates marinas· et hoc gubnacu lũ li·cũ quo aliqd gubernaẽ vel temo nauis·actuũ· xxvij·Iũcturas gubernaculor̃

Gula·a gala grece diciẽ hec gula le·i· anterior ps colli·posterior diciẽ ceruix·et diciẽ gula a gala· qz illa ps colli solet eẽ candida·vel diciẽ gula a gutẽe· & inde gulosus sa·sũ·i·leccator· & compaẽ sior, si mus. Vnde gulose ius·sime adũ· et hec gulositas tatis·et cor·gu· Vnde in aurora dr Cepas post mã na turba gulosa petit·

Gulo las laui lare·diciẽ a gula sed nõ est in vsu·& cõponiẽ· Degulo las·i·deuorare· vel gulã a mãtel lo vel alia re auferre·vel valde gulã aptare· Qz aũt diciẽ gulare·q̃i gule dedere· & degulator q̃si gule deditus· et hia est·Item ingulo las·i· in gulam mit tere vel deuorare·vel ingulare ẽ mantellũ vel aliud gule aptare·Item transgulo las·i·vltra gulã deor sum imittere·scilicet transglutire· Item componiẽ cũ stringo et dicitur strangulo las·stringere gulaz & interficere· Gulo las.est actiuum cum oĩb? suis compositis·et corripunt hanc sillabam gu· sicut et gula·Vnde quidam· Indulgere gule noli que ven tris amica est·Item a gula·gulo onis·et hic gulon? ni.ambo pro leccatore·

Gulonus ni·vel gulo onis·in gulo las est·

Gulus·a guttur diciẽ hic gulus li·gen? nauigij·pe ne rotundũ ad modum gutturis

Gumi·a gutta dicitur hoc gumi indeclina·lacrima arborum que est quasi gutta·et primo gutta exit a ligno & inde durescit & fit gũi·et hic gũos? sa·sũ·

Gurdus·a guttur dicitur gurdus da dum·inept? stultus·inutilis· importunus· et precipue in cõme sationibus recipiendis·

Gurges gitis·mas·ge·ꝓprie locus altus et profũ dus in flumine· Per tapinosim tamen ponitur sepe ꝑ mari vel pro loco profundo in mari·quam tapi nosim solent etiam autores eleuare ꝑ adiunctõez epi theti istius·scilicet magnus et altus vel vastus vel consimiliũ·et dicitur gurges a guttur· quia est q̃si guttur fluminis· A gurges deriuatur gurgito tas· vorare·implere·vel deuorare.et est actiuũ cum om nibus suis compositis·et cor·pn'·sicut et gurges in obliquis·Vnde ouidius de arte·Quo mihe credis gurgite piscis erit·

Gurgito tas. in gurges est.
Gurgulio lionis. a guttur dicit hec gurgulio is. quedā ps in ore. cui pximū est rumē. cui? meat? ad os & nares ptendit. habens viam qua vox ad lingua transmittit vt verba possint collidere. Itē gurgulio inuenit p quodā verme. qui comedit legumina. Sed in hac significatōe debet potius scribi p c. Vnde in c. dixi de curculio.
Gurgustiū. a guttur. vel gurgulio qđ potius curculio dicit. ōr gurgustiū stij. cella modica vl' dom? paupez. angusta secreta & tenebrosa. vel locus tabernarū tenebrosus vbi turpia cōuiuia fiūt. vl' vbi pisces mittunt. vel rhete piscatorū. quia in aquis curculiones depbendere solent. Vnde in iob. xl. Nunqđ implebis sagenas pelle eius. & gurgustiū
Gurgutim? na. nū. ad gurgitē. piscīū capite ei?. ptimēs. et ōr a gurges gitis. et pducit ti.
Gustito tas. pnl'. coz. verbū fre. i. freqnt gustare.
Gusto stas. in gustus vide.
Gustus. a gutt dicit hic gustus stus. stui. vn? de qnqz sensibus corpis. & inde gusto stas. staui. stare. i. libare. quod vulgo dicit assazare. Et cōponitur
Aggusto stas. i. valde vel iuxta gustare. Item ōgusto stas. valde vel deorsum vel de aliquo gustare. Item pgusto stas. plibare. ante gustare. Item regusto stas. itez gustare. Gusto et ei? opposita sūt neu.
Gutta te. est aqua que stat & paz fluit. stilla vēo que cadit. Hinc stillicidiū stilla cadēs. stiria em̄ grecū est. i. gutta. & inde di. dicit stilla. dū autem stat aut pendet de tectis vel arboz ib? qi glutinosa gutta est. Vnde gutta qi glutta. i. glutinosa a glutendū cecideric stilla. Gutta em̄ dicit quedā infirmitas & scribitur p duo t. scōm psc. & a gutta dicit gutto tas. i. guttatim cadē. vel guttatim fundere. vel guttis pfundere. Vnde hoc guttamē minis. Gutto cōponitur. Congutto tas. Degutto tas. Ingutto tas. Pergutto tas. Regutto tas. Subgutto tas. id ē subtus vel paz guttare. Gutto p guttatim cadere neu. est. alias cū suis compositis est actiuū. Item a gutta dicitur guttosus sa. sum. id est. plen? guttis vide in grando et in ventus.
Gutto tas. in gutta exponitur.
Guttim. i. guttatim adū. a gutta dicit.
Guttula le. dimi. pua gutta.
Guttul? li. qđā minut? piscis dicit a gutta.
Guttur turis. neu. ge. dicit a garrio ris. & dicitur guttur qi garrur. qz inde garrit? pcedat. & pdu. pmā positōe. Vn̄ in aurora. Qđ guttur trāsit nō cō
Gutturna. a guttur. dicit hec guttur / perit ibi. na ne. infirmitas gutturis q̄ solet cū inflatōe gutturis eueire. Vn̄ gutturnos? sa. sū. illā hns infirmitatē
Gutturniū mj. quoddā vas aqtile. in inferiori pte pforatū. qđ inferi? deguttat aqm̄. & dicit a gutta.
Guttus ti. mas. ge. genus vasis vnguētarij p brevitate a gutta dictus. Vnde hoc guttū ti. vnguentum in eodem repositum. Vnde iuuenalis. Non opposito pauidus tegit inguina gutto.
Guna vel guina. vas vitreum vel cucurbita quod ventosa dicitur. & videtur dici a gula quasi gulosa in sanguine accipiendo. vel a cucurbita. ppter similitudinem. vel quia de ea fit. secundum hugu. Papias vero dicit. Guna vas vitreum que a latinis a similitudine cucurbite. ventosa vocatur. que animata spiritu per igniculum in superficiem trahit sanguinem.

Habel interpt̄ iust? vel luctus. quo noīe pfigurabat occidēdus. idem & vanitas qz cito solutus vel sublat? est et subtractus.
Habena. ab habeo dicitur hec habena ne. i. loz vel retinaculū frem. qz ea habem? i. retinem? equos. Vnō habenatus ta. tū. habenā habens vel habena ornatus. et habeno nas. i. habenā regere. vel habenā pparare. & ornare. & producit be.
Habenula le. dimi. pua habena. & coz. pnl'.
Habeo bes. bui. bitū. cōponit cū ad. et dicit adhibeo bes. Item cū cō. et dicit cohibeo bes. abiecta n. aliqn tamē retinet n. & dicit cōhibeo bes. Item cū de. et dicit debibeo bes. Item cū ex. & dicit exhibeo bes. Item cum in. et dicitur inhibeo bes. id ē. ueto. Item cum p. & dicit phibeo bes. Itē cum p̄. & dicitur p̄hibeo bes. Item cū p. & dicitur phibeo bes. Item cū re. & dicit rehibeo bes. Habeo & ei? composita sūt actiua pter cohibeo vel cōhibeo quod ē neu. Item oīa faciūt pteritū in bui. & supinū in bitū. & oīa coz. ha. vel hi.
Habilis. ab habeo bes. dicitur hic et hec habilis et hoc le. ad habendū cōmodus. apt? & opportunus. cōgru? et compat. Vnde habilit lius. sime. aduer. et hec habilitas tatis. et cōponit. Inhabilis. i. nō habilis. Vnde hec inhabilitas. et coz. bi.
Habitabilis. ab habeo bes. ōr hic et hec habitabilis et hoc le. quod habitari pt. et cōponit. Inhabitabil'. i. nō habitabilis. et hoc habitaculū li.
Habito. ab habeo bes. bui. bitū. bitu. v. in o. fit habito tas. Et cōponit cū con. et dicit cohabito tas. id ē. siml' habitare. Item cū in. et dicit inhabito tas. id ē. colere. intus habitare. Habito et eius cōposita sūt oīa neutra. licet em̄ habito sit frequē. tn̄ quia significatōez mutauit sui simplicis mutauit et genus cū significatōe. quā tamē nō oīno mutauit. qa qui habitat locū aliquē frequēter illū habet. Vnde cū homo est in expeditōe nō dicit habere loca in q̄bus manet ad tpus. qz nō freqntē illa habet.
Habitudo dinis. in habitus est.
Habitus. ab habeo bes. dicit hic habit? tus. tui. i. q̄litas corpis p applicatōem aduenies difficile mobilis. habit? ille nichil aliud est q̄ habilitas ad actū. Itez habit? est vestimentū. vt iste monach? habitū gerit monachalē. Itē habitus. i. status vel volūtas. vel appetitus. vel act? siue passio habendi. Item ab habeo. habit? ta. tū. ptici. Item habit? ta. tū. ponit p pingui. et compat tior. tissim?. Et ab habit? deriuat hec habitudo dinis. i. dispositō corpis vel moles vel pīguedo. vel habitudo dicit aptitudo. vel pprietas habendi. vel cōueniētia. vn̄ habitudinari? ria. rium. qui aliqua habitudine se habet ad aliquid vel quod ptinet ad habitudinem.
Hac tenus qn̄ scribit p h. sunt due ptes hac. et tenus. et duob? accētibus debēt pfern. Sed qn̄ non aspirat ē vna ps. et pnl' guat. vide i acten? i a. lra
Haeriani quidā heretici ab haerio dicti sūt. hi offerre officiū vel sacrificiū p defunctis spernunt.
Halo. ab alo las. vel alitus vt dicit psc. venit halo tas. i. spirare. halitū mittere. vel redolere. vnde halitus tus. i. odor. Et cōponit halo cū ex. et dicit exhalo las. i. foras emittere. vel de vita recedere. et ē neu. sicut et suū simplex. Ab halo las. dicit halitus tus. i. spiratō. et pdu. ha. sicut halo las. vn̄ versus.

Halitus ẽ flatus·alitus nutricus habetur·

Hamatus ta·tũ·in hamus vide.

Hamis tis·masc·ge·i·fusiis·aucupabilis·scz virgula que fustinet rhete quo capiũtur fere·vel q̃ leuat rhete ī quo capiũt̃ aues·et dr ab ham?·& cor·mi·

Hamus mi·masc·ge·est ferr recuruũ cũ quo capiũtur pisces·et ꝑdu·ꝑmã·sed amo amas eã cor·Vnd̃ versus·Vnã semp amo cui? nõ soluor ab hamo·Hamus eẽ est squamula lorice·et tũc etiã ꝑdu·ꝑmã·Dicit̃ etiã ham? asser cũ clauis q̃ subtegit̃ terra in vineis sub arborib? defendẽdis· vel in domo circa scrinia & thesauros·vt si aliq̃s fur ingrediat̃ ei? pedibus infigat̃·& ita fur deꝑhendat̃·& tũc cor·pãmã·Et ab ham? piscaũ vel lorice·dicit̃ hamatus tatũ·i·curuat? ad modũ hami·vel vncinis circũdat?· vel squamis cõtextus·Vñ regũ ꝑmo capitulo·xvij Et lorica hamata·

Hare re·quãdo ponit̃ ꝑ stabulo porcorr aspirat̃·& cor·ꝑmã·sed ꝑ altari ꝑdu·ꝑmã·& non aspiratur·vide in ara·de a·

Hasta·ab astu ꝑ callido hec hasta ste·qr astutũ q̃rit dñm in ea vtenda·Vñ hastat? ta·tũ· & aspirat̃ hasta ad dr̃am hui? verbi asta modi impatiui·Vnd̃ mulcũ increpuit ibi aspiratõ·scdm hug·

Hastifer ra·rũ·i·qui fert hastã et cõponit̃ a hasta·et fero fers·& cor·pnl'·vbiq;·

Hastiger ra·rũ·i·hastã gerens·et ponit̃ ab hasta & gero ris·& cor·sti·et ge·pnl'·sillabam·

Hastile·ab hasta dr hoc hastile lis·pnl'·ꝑdu·& est dimi·& ponit̃ ꝑ ligno lancee· et ꝑ parte cãdelabri a stipite directe procedente·

Hastiludiũ dij·quidã lud? militũ cũ hastis· scz qñ equites currũt & frangũt hastas·et cõponit̃ ab hasta ste·& ludo·inde hastiludior aris·depo·i·talẽ ludũ exercere qõ vulgariter dicit̃ bohourder·

Haud ꝑ nõ est adũ·negãdi·et scribit̃ ꝑ d·· et aspirat̃·Item scdm pap·haud·sec?·nõ aliter·Haud ꝑcul·nõ longe· Item inuenit̃ aut cõiunctõ ꝑ t·· & sine aspiratõne·sicut dixi in a litera·

Haurio ris·hausi·haustũ·haurire·attrahẽ·& proprie aquã ò puteo·et ponit̃ qñq; ꝑ euacuare· qñq; ꝑ extenuare & cõsũmere·qñq; ꝑ bibere·qñq; ꝑcutere·vel ferire·Inde haust? sta·stũ·ptici·& hic haust? stus·i·attractõ euacuatõ vel bibitõ·Iñ haustim adũ·Inuenit̃ etiã aust? sine aspiratõe·sed aliõ significat·sic̃ dixi in a·lra in suo loco·Haurio oponitur cũ cõ·et dicit̃ cohaurio ris· abiecta n·i· simul haurio·Dehaurio·i·valde haurire·euacuare·Exhaurio ris·in eodẽ sensu·Haurio & eius cõposita actiua sunt·et faciũt ꝑte·in hausi·& supi·in haustũ· Et nota q̃ cũ vocalis pat̃ debeat aspirari·tñ in hac scda ꝑsona hauris multũ aspirat̃ ad dr̃am hui? nominis auris·& gratia ꝑsortij in oñib? alijs ꝑsonis et motis illi? verbi· & etiã cõpositis illi? verbi multum aspirat̃ vocalis·et vt dicit ꝑsc·in x·li· Haurio ris·hausi·haustũ·drie causa assũpsit t·q̃uis in aspiratõ ne differat·Hic dic̃ ꝑs·q̃ audeo des· deo mutata in sũ·etiã facit supi·in ausũ·ad dr̃am istius hurio fac̃ haustũ ĩterposita t·qr deberet facẽ hausũ·qr formatur a ꝑterito hausi si·mutata in sum·

Hauritoriũ·ab hurio ris·dicit̃ hic & hec hausibilis et hoc le· vel hic et hec hauribilis et hoc le, vel hoc hausoriũ·qõ etiã hauritoriũ dicit̃·scz loc? de qo vel vbi hauric̃·vel istrumẽtũ hauric̃ di· Itẽ ab haurio hauritor? ria·riũ·qõ ptinet ad hariendum·

Hausibilis·in hauritoriũ vide·

Haustra·ab haurio ris·dicit̃ hec haustra stre·quod et hoc haustr̃ inuenit̃·i·rota hauritoria·ab hauriendo aq̃s·qõ etiã hic girgill? dr qr in gir̃ vertatur·

Haustus.in haurio ris·exponitur·

Hebdomada·Hepta grece latine septẽ dicit̃·vnde hec hebdomas dis·et hec hebdomada de·q̃si heptomada· a nũo septẽ die rũ quor repetitõe et mẽses et ãni et secula pagunt̃ Dañ·ix·Hebdomas vna·et cor·do·Vnde hebdomadarius ria·riũ·qõ ptinet ad hebdomadã·et hic hebdomadari? rij· q̃ ꝑ hebdomadã curã gerit ꝑ socijs sup cibarijs vel in choro officiũ facit· et facit vẽm ī e·hebdomadarie· Et vt dicit pap·Hepdomada debet scribi ꝑ p·Nã deriuat̃ ab hepta greco·i· septez latine·sed qr apud latinos p·ante d·nõ repit̃· transit p·in b·scdm quosdã·et dicit̃ hebdomada· et hoc verum est·Vide etiam in e·litera·

Hebdomas dis·pnl'·cor·tam in ntõ q̃ in gtõ exponit̃ in hebdomada·et inuenit̃ in dañ·ca·ix·dicitur em̃ ibi·Confirmabit autẽ pactũ multis hebdomas vna et ī dimidio hebdomadis deficiet hostia et sacrificiũ·

Heber fuit ꝑnepos sem· iterꝑtatur transitus· et hec iterꝑtatõ ẽ mistica·qr ab ei? stirpe trãsiret de? nec ꝑseueraret in eis trãslata ad gentes gratia· Ex ipo em̃ orti sũt hebrei et dicti·Ab heber deriuatur hebre? brea·breũ·qõ interꝑtat̃ trãsiens vel trãsit? vel trãsitor·ꝑpter dictã causam·qr de? ab illa gẽte trãsiret et recederet·vel hoc nomẽ iudei vocati sũt ex quo mare rubr̃ trãsierũt·Vñ hebrei dicti sunt q̃dam heretici·q̃i trãsitores·quo noie admonent̃ vt ꝺ peioribus ad melioꝛa trãseant·et pristinos errores relinquãt·et ab hebre? dicit̃ hebreicus ca·cum·

Hebenus ni·pnl'·ꝑdu·fe·ge·arbor q̃ cesa durescit ī lapidẽ·cui? lignũ nigr̃ est·et dicit̃ hebenũ·vñ hebenim? na·nũ·de hebeno existens·et ꝑducit ni·

Hebeo bes·bui·bere·i·stupere·tardare· pigrere· obtũdi·obserari·obscurari·Vñ hebesco scis·mcho·ꝑprie tñ hebescit q̃ nature vsu tepescit· Hebeo cũ omnibus suis cõpositis siq̃ habet neu·est· et caret supinis·et omnia cor·be·siue noia siue verba ab eo venientia·Ab hebeo dicit̃ hebes tis·i· piger tard? obtusus stupidus amens·et compat̃ hebetior·simus· vñ hebetiter tius·sime·adũ·Cuius autẽ generis sit hebes dictũ est in tercia ꝑte in ca·de genere noim vbi agitur de omi gne·et desinit ablẽs in e·vel in i·

Hebetesco scis·in hebeto est

Hebeto tas taui·suffocare·obtusare·obscurare hebetẽ facere· Et hinc hebeteo tes·idẽ quod hebẽ·scz esse vel fieri hebetẽ·Vnde hebetesco scis·inchoa·in eodẽ sensu·Prope tamẽ hebetescit q̃ amittit aciem· hebescit vero q̃ nature vsu tepescit.et omnia ꝑdicta cor·be·et est actiuum hebeto

Hebeo onis ·vel hebeon onis·i·pauper· vnde hebeonei·vel hebeonite dicti sũt quidam heretici·quasi a paupertate intelligentie·xp̃m em̃ ꝑ ꝑpuentz solum virũ iustũ putãt effectũ· Hi semiiudei sunt et ita tenent euangeliũ vt legem carnaliter seruent· hinc hebeoneus nea ·neum·et hebeonicus ca·cum· vt hebeonica secta·

Hebeonite·in hebeo exponitur·

Hebitudo·ab hebes·dicit̃ hec hebitudo dinis· idẽ pigritia·fatuitas·obtusio·tarditas·et inuenitur scripti in papia·et in moralib? gregorij ꝑ bi· quidã tamẽ volũt q̃ scribat̃ ꝑ be·et ꝑdu·tu·

Hebreus·in heber exponitur·

Hecccine sũt due ptes ·hec et ne ·et grauat̃ penulti· vnde hic nõ inclinat coniunctõ enclitica accentũ pcedentis sillabe ad se·i·iuxta se quod accidit inter

corruptõem p̃cedentis vocalis· dicitur em̃ hecc̃ine cũ deberet dici hecc̃ene·corrupta ẽ ibi sillabica adiectõ ce·qz nõ erat de substãtia adiectõis nec habebat aliquẽ accentũ p se cũ careat significatõe et nõ sit dictõ·et hoc factũ est cã maioris elegãtie·vl' cã necessitatis· qz nõ est ponendus p̃cipalis accent9 sup aliquã sillabicã adiectõem cũ penitus careat sẽsu· & sic necessitas cogit eam corripi ·ne dicerem9 hecc̃ime posito accentu acuto sup pnl'·et ideꝫ dicas de siccime· Item cime adiungit aliqñ huic ꝓnommi hic p sillabica adiectõe· et tũc deberet legi nõ interrogatiue·sed remissiue· Vñ in secũdo ca·trenorũ · Plauserũt sup te manibus oñes transeũtes p viaꝫ· sibilauerũt & mouerũt caput suũ sup filiã hierl'm · hecc̃ine est vbs dicẽtes pfecti decoris gaudiũ vniuerse terre· Heccĩe·i·hec· Item ·xx·ca·esaie· Heccĩe erat spes nostra ad quos cõfugimus in auxiliũ vt liberaret nos a facie regis assiriorꝫ et quõ effugẽ poterim9 nos· Et ita aliquãdo in siccine·cime est sillabica adiectõ·& tũc siccime·id est·sic·

Echinus ni·dicit̃ ab hereo res·& est hechinus·i· puus piscicul9 semipedalis sic dict9·qz herendo nauem retineat· Licet em̃ ruant vẽti·licet seuiãt procelle ·nauis tñ quasi radicata ĩ mari stare videt̃ nec moueri nisi retinẽdo·sed tantũmõ adherendo · Vt em̃ dicit aug9·Nõ cõtingit hoc ex ꝓpria fortitudine· sed ex natura eius·hũc latini morã appellant·qz cogat morari nauigiũ·& hinc dicit̃ hic echin9·vas assimilitudinẽ illi9 piscis factũ ·Et hoc dicit ambro· in quito hexame·Echinus aĩmal exiguũ vile ac despicabile·marinũ loquor plerũqz index future tempestatis aut trãquillitatis annũcius solet esse nauigantibus·Deniqz cũ ꝓcellam ventorꝫ p̃senserit calculũ validũ arripit·eũqz velut saburrã vehit & tã q̃ ancorã trahit ne excutiat̃ fluctibus·Itaqz ñ suis se liberat viribus sed alieno stabilit & regit ponde re·quo viso naute velut signũ future perturbationis capessunt & sibi p̃cauent ne eos impatos turbo impulsos ĩueniat·Et post subdit ambro· Quis neget diuinit9 illis infusũ ingeniũ eẽ huiõi atqz virtutẽ·cũ videat istos in aquilonẽ tam solennẽ obeũde fecũditatis ꝓgrinatõem viuaci ingenio componere·alios exiguo corpe tantũ validitatis assumere vt maxias nauiũ plenis currẽtes velis ĩ medijs fluctibus sistãt·Sic breuis piscicul9 echin9 tanta facilitate mẽorat̃ nauẽ ingentẽ statuere· vt q̃i radicatã mari videas herere nec moueri·aliq̃diu em̃ mobilẽ seruat·Et in ista significatõe·scz ꝑ pisciculo ꝓdu· ꝑmã·Vñ lucan9 vj. In medijs echin9 aquis oculisqz draconũ·Item ĩueniẽ echinus ꝑ iricio· Vnde dicit ambro· in hexame· vj· Echinus iste terreus quẽ vulgo iriciũ vocant·siquid insidiarꝫ p̃senserit spinis suis claudit̃ ·atqz in sua arma se colligit· vt quicunqz cũ eũ cõtingere putauerit vulnerẽ· Ideoqz ·Hic echin9 futuri ꝓuidens gemias sibi respirandi vias munit·& quãdo boreã flaturũ collegerit septẽtrionalẽ obstruit quãdo notho cognouerit ẽtergi aeris nubila ad septẽtrionalẽ se cõfert·vt flatus declinet obuios et e regione noxios·et ꝓdu·pnl'·in q̃libet si

Hectheca ce·dicit̃ solariũ· Vnde dignificatõe· cit̃ glosa sup illud ezech·xli· Hecthecas ex vtraqz ꝑte &c̃·Hecthecas quas rome vocãt solaria de cenaculorꝫ pietibus eminẽtia vel menialia ab eo quia ea ꝓmo ĩuenit·hoc etiã vult papi· Dicitur etiã ꝓbolus hecteca·& ꝓdu·pnl'·

Hector toris·pnl'·gr̃i cor·sicut greca ꝓpria ĩ orator toris.hector toris· Quidius·Hectora do

na uit ꝓamo p̃ce motus achilles·

Hedera p̃t deriuari ab hereo·et sic videt̃ q̃ debeat aspirari ·vel deriuatur ab edus·et sic non aspirat̃ · Vnde de ea dixi in e·litera·

Helchana ·interp̃tatur dei zelus·vel dei possessio : & cor·penul· Vnde in auroza· Helchana qui domi possessio dicitur illos·

Heleyson·ab hely q̃ est deus or ·q̃dam verbum grecũ· scz heleyson ·i·miserere · Vnde dicitur xp̃e heleyson·id ẽ·christe miserere·

Helena ne pnl'·cor·ꝓpriũ nomẽ cuiusdã mulieris · Hely ·vel heloy·vel heloe·nomĩa dei sunt apud hebreos· & q̃libet eorꝫ interp̃tat̃ deus apud latinos · vel potiꝰ interp̃tat̃ deus meꝰ ·sicut euãgeliste ĩ passione dñi apte demõstrãt·& videnẽ eẽ cõposita ab el·& aliquo ꝓnoie greco q̃ tantũ valet q̃ntũ meꝰ apud latinos·Et hinc eleazar q̃ interp̃tat̃ dei adiutoriũ · Et est el ·apud hebreos ꝑmũ nomẽ dei·scõm heloy ·terciũ heloe ·vt dixi in el·

Helyas interp̃tat̃ dñs deus & hoc fuit ex futuri ꝑ sagio ·qz dũ altercaret̃ cũ q̃dringẽtis sacerdotibus balam ĩuocato noie dñi descẽdit de celo ignis sup olocaustũ·q̃ cũ vidissent oñis populꝰ cecidit in faciem suã & ait·dñs ipe est deꝰ ·ex hac causa tale ꝑ nomẽ accepit·qz ꝑ eũ postea cognouit ꝓprius dñm deũ· Idem & fortis dñs interp̃tat̃ · vel qz eosdẽ interfecit sacerdotes·vel qz achab adũsitatẽ tolerauit ·

Hely lamazabatani·idẽ quod deꝰ meꝰ· deus meus vt quid dereliquisti me·

Helyodorꝰ ꝓpriũ nomẽ cuiusdã viri. et inuẽnitur pnl'·ꝓdu· Vnde horati9 in sermone·Hospicõ modi co recto comes helyodorus· Inuenit̃ etiã et cor· vn de pantheon ·Corp9 helyodori fodiũt abeũtqz latẽter ·& hoc michi placet· Sicut em̃ theodorus cor· pnl'·ꝑm cõmunẽ vsũ ita et helyodorus·licet aliquãdo ĩueniat̃ pnl'·ꝓdu· Vnde iuuenalis· Lautorꝫ pueros artẽ dicens theodor9 · q̃ autoritati ascribim9

Helyos·ab hely quod est deꝰ dict9 est sol helyos quia ꝑ deo olim reputabatur·

Helyotropia ·in helyotropium vide·

Helyotropiũ ·ab helyos quod ẽ sol · & tropos q̃ est cõuersio·dicit̃ hoc helyotropiũ pij·q̃dam herba qz solis motib9 folia circũacta cõuertat· vnde et a latinis solsequiũ dicit̃· Nam & sole oriente flores suos aperit ·sero claudit cũ sol occubuerit· Ipa ẽ quã latini incubũ siluaticũ vocãt·hec & verrucaria·q̃a extinguit verrucas· Itẽ ab helyos et tropos cõpoĩ ur hec helytropia pie· quedã gẽma valde clara & pspicua·que colores mutat ꝑm variatõem colorꝫ in sole·vnde rubea apparet ĩ mane et in vespe· Vel sic dicit̃·quia posita in labris eneis radios solis mutat sanguineo colore repercussos· sed extra aquã in modũ speculi solem accipit· Inuenit̃ etiã ꝑ eosdẽ lapide ꝑciosso hic helyotropius tropij·

Helisseus interp̃tat̃ domi salus·quia multas virtutes fecit· et famem pellens· populum a morte liberauit & saluauit·

Helyn interp̃tat̃ domin9 deus·vel domin9 dominator·siue deꝰ meus iste·aut deus meus ipse·

Heloy·in hely exponitur·

Heloe·in hely vide·

Hemiciclus·ab hemis· et ciclus cõponit̃ hic hemiciclus cli·i·medi9 circul9·Vnde hemicicluꝰ quãdoqz dicit̃ sedes dimidiũ circulũ habẽs·i·arcum·

Hemmã me·quedã mẽsura medium sexterium continẽs·et dicit̃ ab hemis·quod est dimidiũ ·vel põt deriuari ab emendo·

Hemiolius·ab hemis & olon·quod est totū·ꝑpō tut hemiolius lia·liū·i·cōtinens totū· & sup medie tatem·Vnde hemiolicus ca·cum.

Hemis dicūt greci·i·dimidiū·& acuiē in fine·

Hemisperiū·ab hemis & spera cōponiē hoc hemi speriū sperij·i·dimidiū spere·Et sūt duo hemispe = ria scz supius & inferius·Supius colim⁹ nos & an tei nostri·Inferius colūt antipedes nostri· & eorū antei·si tñ vez est istos populos esse·

Hemisticiū·hemis qđ est dimidiū cōponiē cum sti cos qđ ē versus·& dr hoc hemisticiū qi dimidius v

Hemitey·ab hemis·et theos cōponiē hic he sus mitheus thei·i·dimidi⁹ deus·scz q ex parte patris vel matris est tñ deus scōm poetas·

Hemitogiū gij·ge·neu·i·dimidia toga· et ꝑponiē ab hemis·qđ est dimidiū·& toga qđ est vestis·

Hemitriceus·hemis cōponiē cū trice qđ est terciū & diciē hic hemitrice⁹ tricci·i·febris acuta· & sūt tres hemitricei·minor·medius·& maior·

Henatimi·gigantes siue robusti siue potentes· aut hennon vallis tristicie humiles ꝓsurgētes· vel vallis interfectionis·

Hepta grece latine dicitur septem·

Heptimemeris·in e·litera exponitur·

Her grece latine dicitur terra·

Herba be·diciē ab aruo·Iacto em̄ semie in aruū· nō longo tempe post ipm pullulat in herbā·vel qz terre fixis radicibus adheret·vñ hoc herbariū rij· locus vbi herbe abūdant·& ab herba· diciē herbo bas·Et est herbare herbā pascere·vel herba ornari· induere· Herbo cōponiē· Abherbo bas· Coherbo bas·Deherbo bas·ab herba remouē·Inherbo bas· Et est actiuū herbo cū oīnibus suis cōpositis·Item ab herba herbeus bea·beū·de herba factus· vel ad herbā ptinens·vel viridis· Item ab herba herbosus sa·sū·plenus & abundans herba· et compaē· vnde hec herbositas tatis·Itē ab herba herbidus da·dū· pnl'·cor·i·herba plenus herbosus. vel q habet her = bam·& compaē·hec herbiditas tatis·

Herbeo·ab herbo bas·diciē herbeo bes·bui.i.esse vel fieri herbosū·vel viridē·& hic herbesco scis. in cho.·Vnde aug⁹·de ciuitate dei in·v·Similiē her = bescunt flauescunt pubescunt·

Herbilis·ab herba diciē hic & hec herbilis. & hoc le·pnl'·cor·i·herba abūdans·Herbilis eē vocaē āsez herbo bas·in herba exponiē. herba pastus·

Herbula le·pnl'·cor·dimi·pua herba·

Hercisco scis·ui·tū·cōponiē ab hereditate & scīn do vel cedo·& ē hercīscere diuidē· et ꝓprie heredi tatē inter heredes·vnde hic & hec et hoc hercīscēs ·i·diuidens·& hercīscēdus·i·diuidēdus·Et scōm antiquos e·mutata in v·diciē hercīscūdus da·dum· id ē·diuidēdus·et hinc hec hercīscūda de·et herci = scūde indeclinabile inuenitur in legibus·id ē·diuisio· hereditatis inter heredes·

Hercīscūdus da·dū·in hercisco vide·

Hercules lis·ꝗi heris cleos·i·lite gloriosus ab he ris quod ē lis·& cleos gloria·Vel quasi heros glo riosus·ab heros et cleos·Vel quasi here·i·dñe scz iunonis gloria·ab hera et cleos·Vnde hercule⁹ lea leum.et herculinus na·num·

Herebus·ab hereo res·diciē hic herebus bi·i·infer nus·qz nimis adhereat illi quē capit·Et est hereb⁹ ꝓprie tartar⁹·scz ꝑfūdissimus loc⁹ inferoꝝ·de qo diciē·Quia in inferno nulla ē redemptō· Ad illum locū nō descendit in morte xp̄us·nec inde dānatos extraxit·Vñ i osee diciē·Ero mors tua o mors ero morsus tu⁹ o inferne·Momordit em̄ infernū·qz in de ptē scz electos extraxit·et partē scz dānatos ibi reliquit·et cor·pnl'·hereb⁹· Vñ lucan⁹ in secūdo· O vtinā celiqz deis herebiqz liceret·

Heredicapa pe·ge·cōis·q̄ hereditatē alteri⁹ capit & ꝓpōiē ab herediū vel hereditas·et capio·et cor· Heredipeta te·cōis ge·q̄ alteri⁹ hereditatē ca· petit vel cupit·& componiē ab hereditas·vel here dium·et peto tis·et cor·pnl'·

Heredisscinda de·cōis ge·qui alterius hereditatem scindit aufert·Et cōponitur ab hereditas vel here dium·et scindo dis·

Hereditacula le·di·pua hereditas dicitur·

Hereditalis·ab hereditas tatis·vel heres·dicitur hic et hec hereditalis et hoc le·et hereditarius ria· riū·in codē sensu·scz ad hereditatē ptinens· vel qui hereditatem accipit vel accipe debet·

Hereditari⁹ ria·riū·in hereditalis exponiē·

Hereditas tatis·m heres est·

Hereditat⁹ tus·mas·ge·i·hēditas·& dr ab heredi Heredito tas·in heredo das·vide· tas· redīū dij·i·pdīū·hēditas·et dr ab heres dis· Heredo·ab heres·vel heredīū ·diciē heredo das · heredē facere·vel hereditatē dare·Et hinc heredito tas.freq̄n·Vel potest deriuari ab hereditas tatis·et vtrūq; cōponiē coheredo das· & coheredito tas · exheredo das·vel exheredito tas·i· extē hēditatē po nere· hereditatē auferre· Et sūt actiua hēdo & he redito cū oīnibus suis cōpositis·et ꝑdu·pnl'ti·here do·sed heredito eā cor·

Heremicola le·cōis·ge·id ē heremū colēs·et cōpo nitur ab herem⁹·& colo vel colēs·& cor.co·

Heremipeta te·cōis·ge·q̄ hēmū petit·et cor·pnl'· ab herem⁹ & peto vel petens cōponitur·

Heremita·ab heremus diciē heremita cōis ge· q̄si ab aspectu hoīm remotus·morar eē em̄ in heremo so litari⁹·Idē & anachoreta·vñ hēmitic⁹ ca cū·& ꝓ

Heremiū mij·i·hēm⁹·& dr ab hēm⁹ mi· mi·

Heremus·ab hereo res·diciē hec herem⁹ mi·fe·g· p cōtrariū·qz nunq̄ vel raro fiat ibi māsio· Vel hē mus mi·est iuia solitudo vbi nunq̄ habitatū est·Sz desertū·vbi aliquādo habitatū est·& nūc dr elictū est·vel herem⁹ diciē a remouco·q̄i remota ab aspe ctu hoīm·vñ heremic⁹ ca·cū·et cor·re· heremus· sed herem⁹ verbū ꝑme ꝑsone pl'alis nūi·de hereo p

Hereo res·hesi·hesū·eria significat·scz du·re· mniti·dubitare·& morari siue manē·Hereo ꝓponiē Adhereo res.i·ānixi·Cohereo res·Inhereo res·i·ī nixi·Subhereo res·i·subnixi·Hereo & eiꝰ ꝓposita sunt neutra· & faciūt ꝑteritū in si·& sup·in sū·& Heres·ab herus diciē hic et hec heres ꝓdu·se· dis·ꝓprie filius heri·qz hero succedē debet in here ditate· Licet et heredes dicanē alij qui in heredita tē succedūt·Vel heres diciē a rebus additis siue ab ere· qz possidet agrū & censū soluit· Vel dr heres ab hereo·qz maxie adhereat·Et ab heres hec heredi tas tatis· & cōponiē cū con·& dr coheres·& ꝓ·

Heresiarcha che·ge·cōis·i·heresis princeps· he· et cōponiē ab heresis·et archos·i·princeps·

Heresis·ab hereo ꝓ initi·vel dubitare·dicitur hec heresis sis·i·diuisio ab vnitate fidei·qz nimis adhēt illis·vel qz facit illos dubitare in fide·quos iuadit Vel heresis interptaē diuisio·et est grecū·vel here sis diciē ꝗi elisis·ab eligēdo·qz id sibi vnusquisqz eli gat quod meli⁹ sibi esse videē. vt pypatheici·epy curi·stoici ·vel sicut alij dicūt·qz puersum dogma cogitantes arbitrio suo de ecclia receserūt·In ergo

hereſis dicta ẽ ab electõe qua quiſq; arbitrio ſuo ad inſtituẽda vel ſuſcipiẽda que libent ipe ſibi eligit·Nobis vero nichil ex arbitrio noſtro inducere licet ſed nec eligere·huius rei apoſtolos dei habemus autores·qui nec ipi quicq; ex ſuo arbitrio qđ inducerent elegerũt·ſed acceptã a chriſto diſciplinam fideliter natõnibus aſſignauerũt·Vnde dicit apl'us ad galathas·Q; ſi angelus de celo aliter euãgeliſauerit·anathema ſit·Scõm quod deriuat ab eligo non debet aſpirari ereſis·Et facit gtũs hereſis vel hereſeos·& cor·re·vide in ſciſma matis·

Hereticus·ab hereſis dicitur hereticus ca cum·i·diuiſus ab vnitate fidei·eligẽdo quod ſibi melius videt·Sed ſciſmatici ſũt·quia ab alijs ſunt ſegregati·Solo em̃ cõgregatõis diſcidio gaudent·quia eodem cultu & eodẽ ritu incedũt vt ceteri·et fere eadẽ opinantẽ·Heretici vo penit? alia opinantur·

Heri aduerbiũ tempis·et cor·prima·Vnđ eſop? Fallere vult hodie ſiqua fefellit heri·

Herilis·ab herus dicit hic & hec herilis et hoc le·res heri vel ptinens ad herũ·Vnde heriliter adu·& hec herilitas tatis·& pdu·pnl'·herilis·

Heritudo·ab herus đr hec heritudo dis·fe·ge·i·herma me·in hermes exponit.

Hermafroditus·Herma apud grecos đr maſcul? & frodi femia nũcupat.·Vnde hic hermafrodit? & hec hermafrodita·dicit qui vel que vtrunq; ſexũ habet·Hic alio noie dicit androgen? hi dextrã mamillã virilẽ·ſiniſtrã muliebrẽ habentes viciſſim coeũdo et giguunt & pariũt.·Et quia talis homo nec vir nec mulier videt.·ſed vtrunq;·ideo quadam ſimilitudie hermafroditus dicit caſtratus·q; nec vir nec mulier videt.·vel hermes quod eſt mercurius·cõponit cũ frodita·quod ẽ venus·& dicit hermafroditus·i·filius veneris & mercurij·qui q; cõmixtus ex illis vtrũq; ſexum habuit·Ideo ab illo dicit hermafroditus & hermafrodita·in quo vẽ q; ſexus apparet ſcõm hug'.·et pdu.pnl'·Vnde in doctrinali dicitur·Et pducunt lechitus·& hermafroditus·De hoc etiã dicit aug?·in·xvj·li·de ciuitate dei·Androgeni quos etiã hermafroditos nuncupant·q̃uis ad matrimoniũ rari ſint·difficile tñ eſt vt tempibus deſint·i quibus cũ ſic vterq; ſex? apparet nature·ex quo potius debeant accipe nomẽ incertũ eſt·A meliore tñ hoc eſt a maſculo vt appellarent loquẽdi cõſuetudo p̃ualuit·Nã nemo vnq̃ androgenas aut hermafroditas nũcupauit·Et querit aug?·Vtrũ huiõi monſtruoſa hominũ gña traxerint originẽ ex adam·Sed ad hoc reſpondebitur infra in monſtro ſtras

Hermagedo·cõſurrectõ in prioza·ſiue mons globoſus interptatur·& acuitur in fine·

Hermene grece latine dicit interptatio·Vñ hermenia nie·i·interptatõ·Et ſm grecã declinatõz hermenias fac gtm̃·qđ oponit cũ peri et đr periherme

Hermeneuma ab hermene dicit hoc her nias·meneuma tis·id ẽ·interptatõ·vnde hermeneumatizo zas·id eſt·interptator

Hermeneuticus ca cũ·i·interptatiu?·& dicit ab hermene·vl' hermenia nie·quod eſt interptatõ·vñ quoddã genus loquẽdi dicit hermaneuticũ·i·interptatiuũ·quo ſcz aliquã rem interptamur·i·exponimus vel enarram? vt in rhetorica oratõne·vel in vulgari ſermone·Sũt em̃ tria pncipalia genera loquẽdi·ſcz dragmaticũ·didaſcalicũ·hermeneuticũ·ſiue enarratm̃·Dragticũ ẽ qđ itez interrogantẽ & reſpondentẽ fit ſiue verſat·quod ſcz deciſũ eſt frequẽti interrogatõe & reſponſione·vt in dyaletico tumultu·Et dicit dragmaticũ quaſi interrogatm̃ a dragma atis·quod eſt interrogatõ·Didaſcalicũ eſt quod cõſiſtit inter doctorẽ & diſcipulũ·et dicitur didaſcalicũ·q̃i doctrinale·a didaſcalo qđ ẽ doctor vel magiſter·Hermeneuticũ vel enarratiuũ ẽ qđ cõſiſtit iter cõtinuã oratõez decurrentẽ iter loqntẽ & audientẽ·vbi vn? cõtinue loquit.·alter vl' alteri tacent & audiunt·Et differt a didaſcalico in hoc·q; illud fit cũ doctrina·illud vero mime ẽ doctrinale·ſcõm hug'·Vel ſcõm alios dic q; tria ſunt genera loquẽdi·ſcz didaſcalicũ·dragmaticũ·& hermeneuticũ·Didaſcalicũ eſt doctrinale·a didaſcalo doctore·& hoc vertit inter magiſtz & diſcipulũ vt patet in donato·Et iſte modus tractandi đr ſocratic?·quia ſocrates p̃us fuit vſus dialogo·i·duali ſermone introducẽdo vnũ querentẽ et aliuz reſpondentẽ·Hũc aũt modũ tenet gregor? i dyalogo·Et ego tenui in queſtionib? ai̇me ad ſpũm in quodã libro quẽ cõpilaui in theologia·vbi anima tanq̃ diſcipuli formã ſumẽs interrogat·et ſpirit? tanq̃ doctor rñdet·Dragmaticũ·i·interrogatiuũ inter diſputãtes verſat vt in dyaletica·et dicitur a dragma atis·quod eſt q̃ſtio quã indicat qui reſpõdet·Hermeneuticũ·i·interptatiuũ·locum habet in cauſis vbi eſt ſermo cõtinuus·et iudex ordinarius q; cauſam decidẽ debet·et đr ab hermes

Hermes·ab hermene·hic hermes me·vel hic hermes mis·vel hermetis·i·interptatiu?·Vnđ et mercurius dictus eſt hermes·quia eſt interpres dei et hoim·et hinc hec herma me·et hec hermula le di·dicit imago mercurij·et ſtatua·et hinc etiã tractuz eſt vt quelibet ſtatua·et precipue ſine manib? dicatur herma vel hermula le·Similiter dicit capitellũ colũne ſupius et inferi?·ſcz quod ſupponit et ſupponitur columne et dicitur herma.·Herma etiam apud grecos maſculus dicitur

Hermogenes nis·pnl'·cor·ppriũ nomẽ viri

Hermon monis·mons eſt et acuit vltima

Hermula le·pnl'·cor·in hermes exponitur

Herne lingua ſabina ſaxa vocantur

Hernia·ab herne vel hernicus dicit hec hernia·e·ſcz tumor vel defluxio inteſtinoz in mẽtulã·vñ hernioſus ſa ſũ·talẽ tumorẽ inteſtinoz patiens

Heruic? ca cũ·pnl'·cor·i·ſaxoſus vel mõticuloſus vel q̃ habitat i locis ſaxoſis vel mõticuloſis·et đr ab herne Virg·Et roſcida riuis hernica ſaxa colũt

Herodes interptat pellice?·vel glorioſus·clarus et bia eſt·Et ſcias q; tres fuerũt herodes·Primus fuit herodes aſcolonita·fili? antipꝛis·qui primus alienigena regnauit in iudea poſt hircanũ·Iſte totũ regnũ obtinuit dolo·Iſte herodes pueros interfecit bethleemitas a bimatu et infra·Fuit alius herodes antipas·qui fuit filius iſtius ſub quo paſſus eſt dñs·vt habet luce·xxiij·qui etiaz decapitauit iohannẽ baptiſtã·vt habet matth·xiiij·Iſte etiam idem herodes adiudicãte ceſare impatore ſucceſſit patri in galilea·et frater eius archelaus in iudea·Fuit et tercius herodes·qui dictus eſt agrippa·nepos fuit magni herodis a quo iacobus frater iohãnis occiſus eſt gladio·vt habet actuũ·xij·a·Primus ergo herodes dictus eſt aſcolonita·ſecũdus antipas·tercius agrippa·Vnde verſus·Aſcolonita necat pueros·antipa iohannem·Agrippa iacobuz claudens in carcere petrum·

Herodias diadis·et hic herodius dij·inuenitur p eodem·et i·gtĩ mutata in a·et aſſumpta des fit hic

herodiades diade·nomẽ patronoicũ ·id ·est filius vel nepos herodis· & hinc subtracta de·sillaba · fit hec herodias dis·i· filia vel neptis herodis· & acuit pnl'·in ntõ herodias·sed in gtõ eã grauat·

herodius dij·idẽ quod herodes· Itẽ herodi? est rapacissima auis auiũ· et omniũ volatiliũ maioz · qui et aquilã vincit·ita dicit glosa sup illud psal· Herodij domus dux est eoz· Alia litera habet·Fulice dom? ·Item deutro·xiiij·sup iliud·Hec aũt ne cõmendatis·accipiterẽ iuxta gen?·suũ herodiũ &cẽ· dicit iterlinearis·Vulgo gnfalco ỏz·qui aquilã rapit·Herodion onis·idẽ ẽ qỏ herodi?· Pap·vo dicit·Herodi? grece fulica·in psalmo ardea putaẽ ·

heroic? ca·cũ·ab heros dicẽ·Vñ dicẽ· Hoc est heroicũ carmẽ· Heroica gesta que sũt de magnis viris & heroicis· & heroic? iueniẽ p dactilicus · qz gesta heroũ dactilico metro solẽt describi ·Vñ psc·in pmo mino·dicit de quodã versu·Est em̃ dimetrũ iambicũ coniũctum penthimemeri heroice· ip ẽ·dactilice·& coz·pnl'·heroicus·

herois·ab heros·dicẽ hec herois idis·i ·baronis sc̃z vxor herois·& hinc intitulat? est liber ouid epl'arũ·Incipit liber heroidũ· qz fere oñes epl'e in eo otente·sũt misse ab heroidib? ad viros· & si aliq̃ ibi ẽ missa a viro ad mulierẽ. nõ fuit de ꝓposito

heronic? ca·cũ·i·heroicus·vel anti ¶ autoris· qui?·& dicẽ ab heros·& corripit ni·

heros.ab her·vel heros·dicẽ hic heros herois·i· baro vel vir fortis· sapiens & potens·quasi vir herus·& quasi dñs terre·Vel dicẽ herus q̃i ethere?· qz ꝓ sapiẽtia & fortitudine celo dign? est·Prope quidẽ heroes dicũtur q̃ olim post mortẽ credebãtur deificari ob sua merita·vt hercules·eneas·& cõ similes·Est em̃ hoc nomẽ tractũ a iunone· Grece em̃ iuno dicta est hera·Vñ quidã eius filius heros dictus est·sed hec fabula mistice sigt hic q̃ aer iuuoni deputaẽ vbi volũt heroas habitare·Quo nomĩe appellant alicui? meriti aias defunctoz·quasi viros ethereos vel aereos·vel celo dignos ꝓpter sapientiã & fortitudinẽ· Ab her ergo vel herus · vel hera·deriuaẽ heros herois·& ꝙ dicẽ heros q̃si ethereus· vel aereus·et hia est·

herus·ab her dicẽ hic herus ri·i·dñs terre·vl'ab hereo res·qz alij ĩitunẽ ei·Vñ hec hera·i· dña· & coz·he·Vñ esop?·Vtilẽ seruit nemo duob? heris

hesdras dze·interp̃tatur adiutor·

hesito·ab heso sas·dicẽ hesito tas·taui ·verbuz frequẽ· qỏ sepi? ꝓ dubitare iueniẽ·Vnde hec hesitatiõ hesitatiõcula le·dimi· & hic & hec hesitabilis & hoc le·i·dubitabilis ·et hic hesitatiuus ua·uũ·i·dubitatiu?· & hesitabũdus da·dum·similis hesitanti vel dubitanti·

heso sas· ab hereo res·hesi·hesũ·hesu·v·in o·fit heso sas·verbũ frequẽ·sed nõ est in vsu·

hesperia.ab hesper? dicẽ hec hesperia rie· idẽ · hispania ab hespero stella que ĩ ea ꝑte lucet. et hec est hesperia respectu ytalie·que dicẽ similiẽ hesperia·Siquidẽ hesper? fuit frat athlantis q̃ pulsus a germano ytaliã tenuit·eãqz de suo noĩe vel nomĩe ꝑstime regiõis quã reliq̃rat hesperiã appellauit·Si ergo dicas hesperiã sine additamẽto ytaliam sigt· Si addis aliq̃o ·scõm diuersa addita põt significare nũc hispaniã· vt si dicas vltimã vel aliq̃o tale· Nũc ytaliã·vt si dicas magnã vel cõsimile·& hinc hesperi? ·ria.riũ·i·hispanus vel ytalicus·& hec hesperes rides·ytalia vel hispania·& hinc filie athlantis dicte sunt hesperides· vel ab hispania· vel a patruo hesperon·

hesperides·m hesperia vide·

hespus· Hespa re·dicũt greci·i· hora que ẽ inter diẽ vel noctẽ· vel econuerso inter noctẽ & diem· Vnde hic hesper? ri·stella occidentalis q̃ in vespe post solem apparet· Hec etiã dicitur vesperus &

hester quedã mulier fuit·et ¶ vesp.et coz.spe· est mdecli·& acuitur in fine·

hesternus·ab heri dicẽ hestern? na·nũ ·ꝑ heri? causa alternitatis vitande·hestern? dies sc̃z heri·et hesternus ibus·i.heri coctus·sc̃z ab heri seruat?·

etheus a·um·ꝓducit penulti mã·

heu ẽ mẽtiectõ dolẽtis·Inueniẽ etiã eu·sine h· vi ex ·dicũt greci sex· ¶ de in suo loco exa grece·i·sex·et iñ apud nos hexas dis·i·sex exas dis·m hexa vide·

examerõ·cõponiẽ ab hexa qỏ est sex·et meros qỏ est dies·inde hexamerõ·i·liber sex dierum·

hexameter cõponiẽ cũ hexa qỏ est sex·& metr̃? inde hexameẽ tra·trũ·versus cõstans ex sex metris vel pedib?·Et coz·pnl'e naẽ aliter hexametr̃ ·Vnõ quidã·Fũgiẽ hexametr̃ pedib? sex mobile metrũ·

hexaptotus ta.tũ·cõponiẽ ab hexa qỏ est sex·& ptotos casus·et dicẽ hexaptot? ta·tũ· nomen sex casus habẽs·& coz·pnl'·Vnde illa noĩa dicũtur hexaptota·q̃ in nũo & genere sex diuersas termiatones habent in diuersis casib? vt vnus·

hiacus ci·mas·ge·i·bachus·& dicẽ ab hio as·qz facit venas hiare·Virgili?· Populus alcide gratissima vitis hiaco·

hiades·Hiados grece·latine dicẽ pluuia· vnde hec hias dis·qỏdam signũ celeste·& q̃libet stella illius signi potest dici hias·& hoc signũ est in fronte tauri· & dicũtur hiades·ab hiados qz ortu suo efficiũt pluuias·vñ et latini sucCulas illas appellãt vel dicũtur hiades· ab ydor qỏ est aqua· & coz· pnl'·hiades·vñ in auroza·Grece dñr hiades gutte

hialin grece·latine ỏr vitr̃·vñ hoc ¶ pluuiarũ· hialũ li·qỏdã genus purissimi vitri·Hinc hialin? · na·nũ.i·vitreus·& acuiẽ in fine hialin

hias dis·in hiades vide·

hiatus tus·in hio as·vide·

hiberasnenias·in nenia vide·

hibernus·ab hiems· dicẽ hic hibern? na. nũ· Hibernũ tpus est inter hiemẽ & ver· qỏ tpus plerunq̃ a pte totã hiemẽ signat·Hesdre·ij·ca·xxv·dicẽ Multitudo magna ẽ & tpus hibernũ· vnde hoc hibernũ ni·& hoc hibernaculũ li·ꝑ eodẽ· sc̃z domus in qua hiemam? in expeditõe·et hiberno nas·idem qỏ hiemare·vel in hibernis morari·et hec hibernia nie·ꝓuintia quedã·qz ibi sit hiems p̃cipue dura·vñ hibernus na·nũ ·Et hibernicus ca·cũ·et hic & hec hibernensis·et hoc se·gentilia·

hiberus ri.mas· ge·fluui? hispanie·vnde hec hiberia rie·dicta est hispania·Et hinc hiber? ra·rũ · gentile·Et nota ꝙ hiber? gentile·designat gentez hispanie·& quẽlibet de illa gente· Et causa differẽ tie ad nomẽ fluuij apocopaẽ ab autorib? ntũs tm̃ et dicẽ hiber ra·rũ·et hiber bri· et hinc hiber eris nomẽ alteri? gentis ab hiberis ꝓfecte que est vlẽ armeniã·ita dicit hug·et ꝓdu·pnl'·hiberus·De hoc etiã dicit p̃sc·tractans de noĩbus scõe declinatõis In er·inqt tam masculinoz latinoz q̃ grecoz̃ inuenitur·vt caper pri·hiber bri· quod ꝑ apocopã extreme sillabe ꝓlatũ solũ in hac declinatõe pỏ· er · et ab eo cõpositũ·vt celtiber beri· Celte em̃ dicũẽ galli·et hiberi hispani·Inde dñr celtiberi mixti· ex

veraqz gente populi · Vnde lucan? · Et celte miscen
tes nomẽ hiberis · Dicitur tñ & hiber beri · p hispa
nia · & hiber beris · quãdo de illa gente loq̃mur q̃
est iuxta armenios · Et hiberus ri · fluui? · Vñ luca·
in q̃rto · Qui p̃stat terris tibi nomẽ aufert hiber? ·
Hic · hec · hoc · hui? · huic · pnomẽ est scdi modi &
e huic monasillabũ · Vñ dicit p̃sc · tractans de vo
secũde declinatõis · Ait eñ · Illud quoqz possumus
scire q̃ bene quoqz cui p monosillabis accipiunt
metrici & huic · Omis eñ gtus in us · desinẽs · vna
sillaba vult supare dtñ · vt ille illius illi &c̃ · Item
hi & his pl'ales de hic debent scribi p vnũ i · Item
he plurale p vnũ e · scribi debet & aspirari · Sed ij ·
& ijs · plurales hui? pnomis is ea id · p duo i · scri
bũtur · ad drĩam de eo is it · et i · verbis · sicut dicaz
in is · ea · id · Item vt dicit p̃sc · in xij · Hec sillabica ad
iectõ ce · addebat huic pnomi hic · hec · hoc · p om =
nes casus apud latinos · et dicebat hicce hecce hoc
ce · Nũc vero addit huic pnomi in his casib? qui i
s · dsinũt euphonie cã vt huiusce · hisce · hosce · hasce
Hiebusei · in hierusalem est ·
Hiemicula le dimi · pua hiems ·
Hiems · ab hemis qõ est dimidiũ · dicit hec hiema
mis · qz tũc breuiozi et diminuto vsqz ad medieta ·
tem vel vltra sol vertit circulo · Et nota q̃ in hoc
noĩe hiems nõ est p · nec i · cõsanãs sed vocalis & r
p̃sentat p y · & formal gtus a ntõ interposita i · vt
hiems mis · & est hiems frigida & humida · Vide i
estas & in elementũ · & ẽ duarũ sillabarũ hiems ·
& hic hic et hec hiemalis & hoc le · & hiemo mas
· i · in hieme demozari · vel in tẽpestate moze hiemis
Hyerapolis quedã ciuitas pnl' · coz · Q seuire ·
Hyeremias iterptat excelsus dñi · qz dictũ est ei ·
Ecce cõstitui te sup gẽtes · & regna · & acuit pnl' ·
Hieronim? interptat sacra lex · Fuit eñ sanct? · i ·
firm? vel mũdus · vel sanguine tinctus · vel sacro
vsui deputat? · sicut vasa templi dicebant sacra qz
sacro vsui deputata · Fuit eñ sanct? · i · firm? in bo
no ope · pseuerãtia · lõganimitate · mũdus in mente
p puritatẽ · sanguie tinct? p dñice passionis medi=
tatõez · sacro vsui deputat? p scripture sacre expo=
sitõem & interptatõem · Dicit & lex · ppter regu =
larẽ disciplinã quã monachos suos docuit · Vel qz
sacrã legem exposuit & interptatus fuit · sicut di =
caz in iterpres · Et scias q̃ cũ olim in ecclesia vnus=
quisqz canet quod volebat · theodosi? imperat' dar
masũ papã rogauit · vt alicui viro docto ecciasti
cũ officiũ cõmitteret ordinãdũ · Ipe igit scis hie
ronimũ in lingua latina · greca · & hebraica pfectũ
& in omi scientia sũmũ eidem p̃dictũ officiũ cõmi
sit · Hieronim? ergo psalteriũ p ferias distinxit · et
vnicuiqz ferie ppriũ nocturnũ assignauit · ac gloria
patri &c̃ · in fine cuiuslibet psalmi dicendũ instituit
Deinde epl'as et euãgelia p anni circulũ decantan
das · ceteraqz ad officiũ pertinentia p̃ter cantũ ratio
nabiliter ordinauit · Misitqz idẽ de bethleem ad sũ
mũ pontificẽ et tam a papa q̃ a cardinalibus fuit
valde approbatũ · et ppetuo autenticatũ · Tandẽ aũt
in ore spelũce vbi dominꝰ iacuit monumentũ sibi
p̃struxit · vbi expletis xcviij · ãnis et mẽsibus sex se
Hierosolĩa · i hierl'm vide · et coz · pnl' · C pulc? fuit
Hierosolimipeta te · pnl' · coz · cõis ge · pegrin? qui
petit hierl'm · et cõponit cũ hierosolima · et peto tis
Hierusalẽ · Hiebus ppriũ nomẽ fuit cuiusdã viri ·
Vnde hiebusẽ? sca · seũ · Hiebusei edificauerũt hie
richo · Vnde et dicta est hiericho q̃i hiebico · qz hie
bus hierusalẽ ampliauit · ideo hierusalẽ dicta ẽ hie
bus · Siquidẽ hierusalẽ p̃mo dicta est salẽ · a condi
toze qui dicebat salem · Ad hebr̃ · vij · ca · Postea dĩa
est hiebus · ab ampliatoze qui vocat' est hiebus ·
Vel a hiebuseis habi tozib? · Postea illis duob? no
mibus cõiunctis p cõpositõem · scz hiebus et salẽ ·
dicta est hierusalẽ qu asi hiebusalẽ · Et sic videtur
hoc nomẽ esse pferendũ p geminũ s · sed dic q̃ in
cõpositõe vnũ s · abijciẽ · Hec postea a salomone di
cta est hierosolima q̃i hierosalomonia · Et nota q̃
iueniẽ hec hierosolima me · et hierosolime maz · et
hierosolimis invecli · in eodẽ sensu · scz p illa ciuita
te · et hec etiã corrupte a poetis solima dicta est · et
postea a helio adriano · vocata est helia · in ipa est
sion que hebraice speculatõ iterptat · qz in sublimi
cõstructa et delonge veniẽtia cõtemplat · Hierusa
lẽ aũt grece · latie pacifica vel visio pacis interpta
tur · Et scias q̃ hierusalẽ historice est nomẽ ciuita
tis cuiusdã · Tropologice est tipus aie fidelis · Al
legorice figura est ecclesie militãtis · Anagogice ti
pũ gerit ecclesie triũphantis · vt pleni? dictuz est
in allegoria · Et scias q̃ ciuitas hierusalẽ · euersa est
a nabuchodonosoz · restituta aũt est a neemia · et a
iesu sũmo sacerdote · Euersa vero a romanis · re
stituta ẽ ab helyo adriano · sed nõ in eodẽ loco nec
in pristinũ statũ · vt dicit glosa sup illud esa · xxv ·
Posuisti ciuitatẽ in tumultũ · vrbẽ fortẽ in ruinam
Qz aũt in alio loco sit mõ hierusalẽ q̃ esset cũ fuit
dñs crucifixus · patet ex hoc · qz locus in quo cruci
fixus est dñs · et ortus in quo sepult? est · mõ sunt
in medio ciuitatis · et tũc erant extra · Vñ apl's ad
hebr̃ · ca · xiij · Propt quod iesus vt sanctificaret po
pulũ p suũ sanguẽ extra portã passus ẽ · Vid etiã
Hieu · ppriũ nomẽ viri ẽ · et interptat C in ariel ·
patiens vel faciens · siue cõmotus aut cõmotõ ·
Hiezechiel · ppriũ nomẽ cuiusdã ppbete ·
Hilaramẽ mis · ge · neu · i · letitia · vel gaudiũ · et dr
ab hilaro ras · et penul · nti p̃ducit ·
Hilareo · ab hilaro ras · dicit hilareo res · rui · i · esse
vel fieri hilarẽ Et hinc hilaresco scis · inchoa · et cõ
ponitur exhilareo res · Et exinde exhilaresco scis ·
inchoatiuũ · et corripit la ·
Hilarius rij · quidã sanctus dictus ab hilaro ras
qz temp fuit hilaris in seruitõ dei · et hinc hilario
nis · p alio sancto · Vel dr hilari? · q̃si alari? · ab al
tus · et ares virt? · qz fuit altus in scientia · et vtuos?
in vita · sed potius est ethia q̃ compositõ
Hilaro ras · i · letificare · vñ macrobius · Verba non
minus q̃ vinũ hilarent cõuiuũ · et cõponit cũ ex ·
et dicit exhilaro ras · i · valde hilarare · Inde hic et
hec hilaris et hoc re · i · letus · iocũdus · et compatur
rior · simus · vñ hilaritet rius · sime · adũ · et hec hila
ritas tatis · Hilaro cũ oĩbus suis cõpositis ẽ actiñ
et cor · la · vñ horati? in epy · Oderũt hilarẽ tristes
Hilus li · mas · ge · et hilũ li · gra C tristẽqz iocosi ·
nũ putamẽ qõ adberet fabe vel medulla pẽne · scz
illud tenue qõ ẽ i medio pẽne · vide in nichil
Himen nis · mas · ge · est mẽbranula illa i qua puer
inolui in vtero matris · que alio noĩe matrix dicit
in qua sũt septẽ cellule forma humana impsse nec
plures · vnde nõ cõtingit plures q̃ã septẽ pueros
simul cõcipi a muliere · vnde hic himine? nei · deus
nuptiarũ · qz ptinet ad huiusmõi officiũ · scz ad crea
tõem · et scõm hoc himene? dicit vis illa retentiua
semis ex qua habent pcreari puerperia · et dicitur
vis illa deus scõm cõsuetudiem antiquoz · qui quã
libet essentiam in qua aliquid diuinitatis aliquam
scz emulatõez diuinitatis repiebant C deũ vocabãt

vnde naturalē vim terre ꝓducendi vinū vocabāt deū·scz bachū·naturalē vim terre segetes ꝓducē=di·vocabāt cererē·Qualitates etiā elementoꝝ na=turales vocabāt deos·qz suā viderenē habē vim in cōpositōe corpoꝝ·Similiter ad stellas·He eñ videnē habere ratōnalem effectū in his īferioribus Idem quoqz de sciētijs & virtutibus·que sunt bo na gratuita·cū etiā in vicijs sit quedā emulatō dei tatis·i·domare vitia.iñ dij dicebāt. Vl'himeneꝰ di ctus est·a quodā atheniēsi himeneo noie· qui feli citer vsus est nuptijs·siquidē himeneꝰ atheniensis iuuenis amoꝛe cuiusdā forma paris·sed nobilitate supioꝛis marserat·sz ob generis imparilitatē repul sam passus inter virgines virgmali habitu cōuer satus·& a piratis inter virgines captiuatꝰ·& tan dem vir eē deꝑhensus.ad suos remissus est· vt pa rentibus virgmū eaꝝ facile nūciet vel dicat ꝛditū· ea tñ lege vt eius quā peteret vti cōiugio ꝓcedere tur·concediē·reddūtur virgines· fit ille voti sui compos·salua lege sue cōditionis· Vñ inoleuit cō suetudo·vt quicūqz nuberet·cū tanq̄ deū nuptia rū inuocaret·qz feliciter amoꝛe suo vsus sit·Hime neus aūt qñqz ponit ꝑ nuptijs·qñqz ꝑ coitu·et ī terp̄tatur doꝛmiēs·scōm hug·Et vt dicit pap· dij vel dei quos pagani deos asserūt· olim hoīes fuis se ꝓdunē·& ꝑ vniuscuiusqz vita a suis post mortē coli ceperūt·in quoꝝ etiā laudes poete carmina cō posuerūt & in celos eos sustulerūt·Nam quarun dā iu ēōines artiū et culeū pepisse dicūtur·vt escu lapio medicina· fuerūt etiā viri foꝛtes aut vtiū cōditoꝛes·quibꝰ moꝛtuis hoīes qui eos dilexerūt simulacra finxerūt vt haberēt aliquod ex imagiū ꝓtemplatōe solatiū·sed paulatī hic honoꝛ ꝓsuadē tibus demonijs ita in posteros irrepsit·vt quos il li ꝑ sola noīs memoꝛia honoꝛauerūt·successoꝛes deos extimarēt atqz colerēt·Hoc etiā īuitur in li boꝛ sapiētie ca·xiiij·de hoc vide in iupiter·

Himeneꝰ nei·pnl'·pdu·Ouidi?·Maioꝛ himeneꝰ adest nō illi gratia lector·Itē ouidi?·Ecce vacāt himeneo & ignibꝰ atria fumāt·Vide in himen·

Himnicanꝰ ni·qui canit himnos·& cōponit ab hī nus et cano·et corripit ca·

Himnidicus ca·cū·q̄ dicit himnos·Vñ in quadaz omel'·Ibi choꝛi angeloꝝ himnidici·i.laudes dei di centes·et coꝛ·di·licet cōponaē ab himnus et dico cis·tenet vero naturā huiꝰ ꝓteriti dixi qō naturali ter coꝛ·primā·vt ostendi in dico cis·

Himnigraphus pha·phū. himnoꝝ scriptoꝛ·vnde hec hinigraphia phie.hīnoꝝ descriptō·& coꝛ·gra

Himniloquꝰ qua·quū·qui loquit̄ de himno ab hī nus & loquoꝛ oponit̄·& coꝛ·la·Itē ꝑ eodez himni logus ga·gū·ab himnꝰ & logos·Vñ hec himnolo gia gie·sermo vel laus de himno·

Himnio·ab himnus dicit̄ himniso sas·et himnio onis·ambo ꝑ laudare·vel himnos cantare·

Himnista ste·cōis ge.est·qui facit vel cantat him nos.& dicit̄ ab himnus ni·

Himniso sas·in himnio nis·vide·

Himnulus li·dimi·puus himnus·

Himnus ni·masꝰ·ge·i·laus dei cū cantico·Propriē eñ hīnꝰ cāticū ē ꝓtinēs laudē dei·Si ergo sit laus et nō sit dei·nō est himnus·Si sit laus et sit dei et nō canteē·nō himnus est·Si ergo in laude dei oꝛ· et cantaē et tūc est himnus cui cōtrariū est tenri· qui sunt carmia lamenti & funeris·

Hin q̄dā mēsura ē·scz sextariꝰ et ē indeclinabile·

Hmnio nis·niui·nire·nitū·p gemmū n.equoꝝ ē·

Hiere·v·Vnusquisqz ad vxoꝛē ꝓximi sui, hinnie bat·& cōponit̄ cū ad·& con·& fit adhīnio nis·i· valde hinnire·& cohinnio nis·i.simul hinnire·& ē neutrū cum oīnibus suis compositis·

Hinnitus tus·tui·p gemitū n·clamoꝛ est equoꝝ· & ꝑdu·ni·& deriuaē ab hinnio nis·Iob·xl·Aut circūdabit collo eius hinnitum·

Hio.bias.biaui·biare·i·os aperire· & ē tractum a feris·q̄z auiditas oꝛis aptōe mōstraē·Vñ & po nit̄ qñqz ꝑ desiderare·& qñqz ꝑ deficere et est trac tū a canibus qui quādo deficiūt hiant· & ꝑ sati gari etiā ponit̄·qō sil'r tractū est a canibus·& pro rūpi etiā ponit̄·vel ꝑ scindi· vel aperiri quecunqz res sit·et cōponit̄ cū in·et dicit̄ inhio as.et ē neu. cū oīnibus suis cōpositis·& ab hio deriuaē hiatꝰ tus·tui·i·fissura aptio terre·ꝓruptō terre ꝓfunda q̄ itus·sed ꝓprie hiatus est oris hoīs aptio· Item scias qꝰ hiatus est qōdam vitiū qō cōtineē sub bar barismo·Vñ dicit donatꝰ·Fiūt aūt barbarismi per hiatꝰ·et dicūē hiatꝰ·quotiēs due vel plēs vocales ꝓnunciane sil'·vt musa amabit·vel muse aonides·

Hir·vigil interp̄tatur·

Hircania nie·dicit̄ quedā silua q̄ subiacet scithie· Vnde hec hircania nie·dicit̄ quedā regio illi silue adiacēs· Et hic hircanꝰ na·nū·pnl'·pdu· Et hirca nius nia·niū·Auroza·Post ānos plēs hircanꝰ fur

Hircinus·ab hircus dicit̄ hircinꝰ na· Cripit vnū· nū·pnl'·pdu·Et hircosus sa·sū·in eodē sensu· qui ē fetidꝰ instar hirci·q̄ qui sudoꝛe coꝛpis fetido fe cet et ꝑdu·a·Hircinꝰ etiā ē possessiuū de hircus·

Hircus ci·in hirquus est·

Hirquulꝰ li·di·masꝰ·ge·puer libidiosus & lasciuꝰ vt hircus.& q̄ oculos sp retoꝛquet ad angulos ex nimia lasciuia·Et deriuaē ab hircꝰ vel hirquus·

Hirquꝰ qui·masꝰ·ge·scōm suetoniū est oculoꝝ an gulus vbi putredo colligit̄·Et qz ex nimia lasciuia & luxuria solēt quidā retoꝛq̄re oculos ad hirquos inde dicit̄ hic hircus ci·i·caper·scz aīmal lasciuū et petulcū et feruēs semp ad coitū· Cuius oculi ad libidinē in transuersū aspiciunt· & ad hirquos re toꝛquētur·& inde dictus est hircus·Dicit̄ eñ i na turali histoꝛia hircos ita eē libidinosos vt īdignen tur si videāt aliquos coeūtes· vt ī eos impetū faci ant·& inde hirculꝰ li·vel hirciolus li·dimi·

Hirsutꝰ ta·tū·i·asper pilis. vel pilosus vt hircꝰ· Vnde hirtus ta·tū·p sincopā ꝑ hirsutꝰ ta·tū· Vñ de sancto iobe dicit̄· Prebuit hirtū tegimē came lus artubus sacris·Prope quidē est hirsutus·cuiꝰ pili erecti extant·et ꝑdu·pnl'·hirsutꝰ·& deriuaē

Hirtus·in hirsutus vide Cab hircus ci·

Hirudo dis·i·sanguisuga.et dicit̄ ab hereo res· qz carni adhereat·et ꝑdu·ru·Vñ horatiꝰ·Nō mis sura cutē nisi plena cruoꝛis hirudo·Vñ hirudineꝰ na·nū·et hirūdinꝰ na·nū·in eodē sensu· Inuenitur hec hirūdo dis·p n.p quadā aue·vñ versus·Ales hirūdo volat·nat hirudo·agitaē arūdo·vel sic·Cā tat hirūdo·fugit hirudo·crescit arundo·

Hisco scis·inchoa· qō debēt facere hiasco· ab hio as·addita co· sed cā vitandi hiatū facit hisco· Et cōponit̄ cū de·& dicit̄ dehisco scis·i·valde vl' doꝛ sū biscere·Inde dehiscens tis·

Hispaniensis·in hispanus vide·

Hispanus fuit quidā rex cōditoꝛ hispanie· vnde dicta est hec hispania nie·& hinc hispanus na·nū· gentile et possessiuū·et hic et hec hispaniēsis·& hꝰ se·gentile·Et habet sex ꝓuintias·scz terraconēsez cartaginensem·lusitaniā.galiceā· beticam & trans

fretū in regione africe tingitaniā·& sūt due hispa nie. sc3 citerioz que in septēt̄rionali plaga a pire = nio vsq3 ad cartaginē pozrigiē·Vlterioz que in me dio a celtiberis vsq3 ad gadicanū fretū extenditur Citerioz aūt & vlterioz dicta est·q̄ citra vel vlt̄. Sed citra quasi citra terras·& vltra vel q̄ vltra sit·vel q3 nō sit post hāc vlla alia terra.

Hispidus·ab hirc9 dicit̄ hispid9 da·dū·i·asp seto sus·pilosus·birsut9·squalid9·et coz·pnl'·hispidus

Hister stri·mas·ge·fluui9 est qui & danubi9 dz· Vñ histri dicti sunt·Siquidē de colcho insula qui dā missi ad psequēdos argonautas in ponto intra= uert histr3 fluuiū·& iñ a vocabulo ānis quo a ma ri recesserūt histri dicti sūt·Iñ hec histria strie· di cta est terra quā incoluerūt·Vnde hister stra·str3 gentile· Hec hec histrix cis· q̄dam aīmal q̄drupes spinosū·q3 in terra illa abūdat·et p̄du·stri·

Histerion·i·gesticulari·

Historia·Historiā interp̄tat̄ videre vel ognoscē· Vnde hec historia·Antiq̄tus em̄ nullus scribebat historiā n̄ q̄ iterfuisset·et ea que scribenda cēnt vi disset·Vel ideo dicit̄ historia ab historiā·q3 diu p̄ terita ad nostrā memoriā & noticiam reducit·Est aūt historia res gesta a memoria hoīm·p̄pter ve = tustatē remota·In nostro tam̄ vsu & si nup vel ali quantulū retrores gesta sit·tm̄ dicit̄ historia·Inde historiola le·dimi· Et p cōpositōem historiogr̄ph9 phi. descriptoz historiar3· Vnde hec historiogr̄phia phie·historie descriptō·Et historiographo phas·i· historiā describere vel depīgere deligre· Et ī eod̄ sensu historio as·et sūt actīa·et coz·pnl'·historia·

Historic9 ci· qui historiā describit vel narrat·& coz ·ri·& potest adiectiue declinari·

Historiographus pnl'·coz·in historia est·

Histrio· ab histerion q̄ est gesticulari dicit̄ hic histrio onis·q̄ histerio·i·gesticulatoz·ioculatoz· qui diuersos gest9 et habit9 hoīm scit repsentare· Vnde histriones dicebanē repsentatozes comedia rū qui in reciratōe laruas sue facici apponētes rep sentabāt habitus & gestus diuersozum·

Histrix cis·in hister vide·

Hiulcus ca·cū·i·hians·spissus·rimosus·& dicit̄ ab hio as·In estate terra est hiulca·cū ē fissa & ri= mosa caloze solis·et oponit̄ semihiulc9 ca·cū·aliq̄n tulum hians·aptus ex parte·

Hoc est·& id ē·sūt due ptes·& ad hoc in telligendū nota·q̄ noīa cōponūtur cum verbis p oīnes casus excepto ntō & vtō vt dixi in tercia pte in ca·de figura cōposita nomīs Vnde patet q̄ cū dicit̄·Marcus·i·tullius·vl'mar cus hoc ē tullii9·Id est·vel·hoc ē·nō potest esse dic= tō cōposita·q3 cōstat ex ntō & verbo·& ideo nō sūt cōiunctōes expositiue·vt quidā putauerūt·q3 nec etiā talis species oiunctōnū inuenta est·& sic dicendū est·q̄ sūt oratōes expositiue siue oposite· Et illud p̄nomē hoc·venit demōstratiue·et hoc p nomē id relatiue & respicit intellectū p̄cedentis termī·& nō suppositū·& ideo sumit̄ in neutro ge nere & in singulari numero·

Hodie adū·tempis·i·hoc die· Et p semp ponit̄ & cōponit̄ ex hoc & die·Iñ hodiern9 na·nū·& p du·e·die·cū oībus suis cōpositis·vt hodie & p̄die

Homerocētonas·Hiero·in epla ad quotidic paulinū dicit·Quasi nō legerim9 homerocētonas & virgiliocētonas·i·opuscula de versib9 homeri & virgilij cōposita·& p̄du·to·Et scias q̄ homero cētonas et virgiliocētonas excerptōes quedā sunt de libris homeri et virgilij in duob9 libris redacte in quib9 multi versus p̄ter dictoz autoz intentōz adaptanē xp̄o·Quidā sane excerptozes librorū ho meri et virgilij trāscurrētes·vbicūq3 inuenerūt ali quid q̄ sue materie possent adaptare·pūcto sig̃ = uerūt·vt quādo cōpilarent p̄mptius inuenirent· et ab huiōi pūctatōe centones dicunē scripta ex v̄ sibus cōpilata·hinc inde collectis·et scōm materiā cōtinuatis·Cento em̄ vt dicūt·est verbū grecum idē quod pūgo·Inde dicit̄ hic cēto tonis.idem q̄ pūctus·et declinat̄ hic virgiliocento tonis· et hic homerocēto tonis·Vnde virgiliocētonas homero cētonas sūt acti pl'ales greci·et acuūtur in fine·

Homicida de·pnl'·p̄du·i·hominē cedens·i· occi dens·et cōponit̄ ab homie et cedo dis· De homici dio casuali habes in casus·

Homicidiū dij·dz ab homicida·i·hois occisio·

Hominiū nij·ge·neu·i·hois fuitiū·ab hō hois dz· Homo·ab humus dicit̄ hic et hec homo hois q̄si humo·q3 ex humo est effectus·Inde q̄ttuoz dimi· Vñ dicit p̄sc·in tercio libro·ab homo·homūculus dicit̄·et homūcio·homullus et homullul9· Naz vt idez in eod̄ dicit.que gemināt l·ante us·vel a·vl' um.in vlus·vla·vlū·faciūt itez3 diminutiua·vt ho mull9 homullul9·Pauxillus·pauxillul9·Et potest dici q̄ homo q̄ttuoz diminutiua habuit·p̄pter eius q̄ttuoz trāsgressiones·Prima fuit in paradiso·Se cūda legis naturalis·Tercia legis mosaice· Quar ta legis euāgelice·Diminut9 est etiā homo in tem pibus q3 antiq̄ssimi vt dicit p̄sc·in v̄·li· Declina bant homo homonis·sed mutata ē o·p̄ducta in i· coz·et dicimus homo hois·Vñ enni9·Vultures in siluis misez mādebāt homonē·Itē vt dicit grego· in quarto moraliū·Scriptura sacra tribus mōis ap pellat hoīem·sc3 p̄ naturā·sicut scriptū ē in genesi Faciam9 hoīem ad imaginē et similitudinē nostrā Item hoīem p culpā sicut scriptū est·Ego dixi dij estis et filij excelsi oīnes·vos aūt sicut hoīes mozie mini·Ac si apte dicat·Sicut delinq̄ntes obibitis· vnde paul9 dicit·Cū sit inter vos zelus et p̄tio nōne carnales estis·et scōm hoīem ambulatis·Ac si dicat·Qui discozdes mētes ducitis nōne adhuc ex rep̄hensibili hūanitate peccatis·Item hoīem p ī firmitatē·sicut in hieremia scriptū est·Maledict9 qui spem suā ponit in hoīe·Ac si apte diceret in ī firmitate·Itē dicit grego·in omelia ascēsionis·Quis creature aliquid homo habet·Habet nāq3 cōe esse cū lapidib9·viuere cū arboribus·sentire cū aīalib9 intelligere cum angelis·Si igit̄ cōe habet aliquid cū oīni creatura hō·iuxta aliq̄d oīnis creatura hō· Hic nota q̄ de cōditōe et vilitate hoīs loquens bernhard9 in·Multi multa sciūt·hoc est in quadā meditatōe sua·que sic incipit·Multi multa sciunt· sic dicit·Attende hō quid fuisti ante ortū·et quid es ab ortu vsq3 ad occasū·et quid eris post hāc vi tam·Profecto fuisti q̄d nō eras·ex vili materia po stea factus es·et in vilissimo pāno inuolutus· men struali sangne in vtero materno fuisti nutrit9·tu nica tua fuit pellis secūdina·sic indut9 et ornatus ad nos venisti·nec memor es q̄ sit vilis origo tui Forma·fauor populi·feruor iuuenilis·opesq3 Sur ripuere tibi noscere q̄d sit homo·Nichil aliud est homo nisi sperma fetidū·saccus stercoz.et cib9 ver miū·Post hoīem vermis·post vermē fetor et hor ror·Sic in non hoīem·i·cinerē vertit̄ oīnis homo· Cur ergo superbis homo·attende q̄ fuisti vile semē et sanguis coagulatus in utero·deinde miserie h9

vite expositus et peccato · postea vermis et cinis .
Cui? cōceptus culpa · nasci miseria · viuere pena · mori angustia · Cur carnē tuā rebus p̄ciosis sic impīguas & adornas · quā post paucos dies vermes deuoraturi sūt in sepulcro · Aiam ergo tuā cur nō adornas bonis opibus · q̄ deo & angelis p̄ntanda est in celis · Quare aiam tuā vilipēdis · et carnē ei p̄ponis · dominā ancillari et ancillā dñari · magna abusio est · Totus iste mūdus ad vni? aime p̄ciū estimari nō potest · Nō em̄ p toto mūdo isto de? aiaz suā daret · quā p vna aīma dedit · Vide in curiosus Et nota q̄ iste dcūs frugi figuratiue & interāsitiue adiūgitur cū oīi casu · cū vtroq; nūo · & cū quolibet genere cū hoc nomīe homo · Eccīa · xxxj · Homo frugi · i · homo bonus & vtilis · Quare deus hoiem fecit dixi in dos · Itē vide in creo · Itē de q̄ttuor statib? hoīs dicā in liber ra · rū · Itē vide in infernus ·

Honestas · ab honor dicit̄ honestus sta · stum · qui nichil habet turpitudīs · q̄i honoris statū ꝓseruās · & compar̄ honestus stior · simus · vñ honeste stius sime · adū · & hec honestas tatis · i · ꝓpetu? honor · q̄ si honoris status · & cōponit̄ · inhonest? sta · stum · id ē · nō honestus · & compar̄ · Item ab honest? honesto stas · i · honestū facere · vel reddere · & cōpoītur · dehonesto stas · Inhonesto stas · i · valde honestare · vel poti? diffamare · vituparc · ab honestate remouē · Et sūt actiua scōm hug̃ · Priſ · aūt dicit q̄ honestus formar̄ ab honor · or · mutata in es · & assūpta tas · sicut a maior maiestas ·

Honor vel honos · in honoro ras · vide ·

Honorculus li · pnl̄ · cor · i · puus honor ·

Honorifico · honor ꝓponit̄ cū facō · et dicit̄ honorifico cas · i · honorare · honorē impēdere · vñ honorificus ca · cū · & compar̄ · sed eius compatiua nō sūt in vsu · & hic & hec & hoc honorificēs tis · sed nō est in vsu · tñ eius compatiua sūt in vsu · Fit ergo q̄dam mixta compatō ex compatiuis istis? · & ex hoc positiuo honorificus · et dr honorifice cētior · sim? · vñ honorifice cētius · sime adū · Et hec honorificētia tie · ab honorificēs · i · honorabilitas · Item ab honorifico hic et hec honorificabilis & hoc le · & compatur honorificabilior simus · Vnō honorificabiliter i? · sime · adū · & hec honorificabilitas tatis · & hec honorificabilitudo dīs · Vnō hec honorificabilitudinitas · & hec longissima dictō vt patet in hoc v̄su · Fulget honorificabilitudinitatibus iste · & cor · penultimā honorifico cas ·

Honoro ras · raui · i · honorē impēdere · Vñ honorator tus ta · tū · qui recipit & impēdit honorē · & cōpar̄ honoratus tior · sim? · vñ honorate tius · sime · adū · & honoratori? ria · riū · qui impēdit honorē · vel q̄ē honori · & hic et hec honorabilis et hoc le · dign? honorari · vel aptus honorare · Et dicit̄ honorabil' quasi honori habilis · i · aptus · vt recipiat vel tribuat honorē · Et compar̄ honorabilis lior · sim? · vñ honorabilit̄ lius · sime adū · et hec honorabilitas tis · Et cōponit̄ inhonorabilis · i · nō honorabilis · et sil'r compar̄ · Itē ab honoro hic honos vel honor · & ē honor in honorāte · Et attendit̄ honor nō solū in reuerētia · sed etiā in admīstratōe eor̄ que sunt corpori necessaria · Et vt dicit p̄bus in q̄rto ethicor̄ · Virtutis p̄miū honor ē · & attribuitur bonis · Et aug? · in de ciui · dei loquēs de vero honore patrie celestis dicit · Honor ille nulli denegabitur digno · nulli ocedet̄ indigno · Itē de honore siue p̄matu dicit crisо · Primat? fugientē se desiderat · desiderātē se odit · Et scias q̄ hieronim? dicit sup isto verbo ·

Honora patrē tuū & matrē tuā · Sed si a vo patre te nō sepat tādiu carnis copula q̄doiu ille suū nouerit autorē · Idem · Ecce aduersari? xp̄m in pectore tuo conat̄ occidere · si pullus ex collo pendeat nepos · licet ipso crine scissisq; vestib? vbera quibus te enutrierat mater oñdat · licet in limīe pat̄ iaceat p calcatū p̄ge patrē · p calcatā p̄ge matrē · siccis oculis ad vexillū xp̄i euola · Solū pietatis gen? est in hac re esse crudelē · Honoro cōponit̄ · Abhonoro ras · Cohonoro ras · i · simul honorare · Dehonoro ras · Exhonoro ras · i · vituparc · extra honorē facere vel ponē · & inhonoro ras · i · nō honorare · cōtra honorē facere · vituparc · Honoro actiuū est cū oīb? suis cōpositis · Hic nota q̄ ambrosi? sup lucam dicit · Sed nec maria mior q̄ matrē xp̄i decebat fugientib? aplīs ante crucem stabat · & pijs spectabat oculis filij vulnera · Que spectabat nō pignoris mortē · sed mūdi salutē · aut fortasse quia ꝓgnouat p filij mortē mūdi redemptōem · aula regalis putabat se et sua morte publica numer̄ additurā · Sed iesus nō egebat adiutorio ad hoīm redemptōnez quia dixit · Factus sū sine adiutorio iter mortuos liber · Suscepit quidē matris affectū · sed nō q̄siuit homīs auxiliū · Habem? igit̄ pietatis magistrū · docet lectō · q̄d matern? debeat affect? imitari · quid sequi reuerētia filior̄ · vt ille se offerāt in filioruz piculis · illis amplius solitudo materna · q̄ sue mortis mestitia sit dolori · Mistic ū tñ est q̄ cōmendat̄ iohānī inter ceteros iuniori q̄d nō ociosis auribus debem? accipe · Periculosa em̄ est mulieribus copula adolescētis · & species iuuētutis · vide in maria ·

Nō est aūt hic obliuioni tradendū q̄ sicut dic̄ frater thomas · aliud ē de eo qui est adhuc in seculo cōstitut? · & aliud de eo qui ē iam in religione p̄fessus · Ille em̄ qui est in seculo cōstitut? si habet pentes qui sine ipo sustentari nō p̄nt · nō debet eis relictis religionē intrare · q̄a trāsgrederet̄ p̄ceptū dīni de honoratōe pentū q̄uis dicāt quidā oppositum · sez q̄ in hoc casu licite posset eos deserere · eor̄ curā deo cōmittēs · Sed si q̄s recte cōsideret · hoc essz tēptare deū · cū habens ex hūano cōsilio q̄d ageret · piculo pentes exponēt sub spe diuini auxilij · Si vero sine eo pentes vitā trāsigere possent · licitū esset ei desertis pentib? religionē intrare · quia filij non tenētur ad sustētatōez pentū nisi causa necessitatis Vñ luce · ix · dicit̄ q̄ dñs dicenti sibi · p̄mitte michi p̄mū ire et sepelire patrē meū · rñdit · Sime vt mortui sepeliāt mortuos suos · tu aūt vade & ānūcia r̄gnū dei · Quod verbū tractās cyrill? dicit q̄ discipulus ille nō petijt q̄ patrē suū iam defūctū sepeliret · sed adhuc viuentē in senectute sustētaret · q° usq; eū sepeliret · q̄d dñs nō cōcessit · quia erāt alij qui eius curā habere poterāt linea p̄entele ad hoc faciendū astricti · Ille vero qui ē iam in religione p̄fessus · reputat̄ iam q̄i mortu? mūdo · Vñ nō debet occasione sustētatōnis pentū exire clausū in quo ip̄e xp̄s sepelit̄ · et se iterū secularibus negotijs implicare · tenet̄ tñ salua sui p̄lati obediētia · et sue religionis statutis piū studiū adhibere q̄liter ei? pentibus subueniat̄ · vide in dulia ·

Hora re · cū h · ē diez · et ē hora re · spaciū i quo medietas alicui? signi orit̄ in oriente · et medietas alterius occidit in occidente · Item hec ora ore sine h · ē regionū vel finiū vel vestiū · cū em̄ regionē vl' finē vel extremitatē vestimētor̄ designare volum? per hoc nomē scribendū ē sine h · Itē q̄ndo est pluralis nūi de os oris ora · Vñ vsus · Oras mūdus habet

nox horas·et clamis oras·Aspiras horā vbi epus
Horiſpex cis·ī horuſpex vide·
Horizon tis·media ſpera apparēs ſup terram·
Horno adū·tempis·i·hoc āno·& cōponiē ab hoc
& ānus·Vnde hornus na·nū·& hornotim? na·nū
pnl'·cor·in eodem ſenſu·i·hui? anni· Deſignat tñ
quando qz tempus indeterminate·
Hornotim? na·nū·in horno exponitur·
Hornus ni·in horno exponitur·
Horologic? ca·cū·pnl'·cor·qui in horologio col
ligit horas·vel quod ptinet ad horologiū·Et de=
riuatur ab horologium gij·
Horologiū·Hora p tempe cōponiē cū lego gis·
& diciē horologiū gij·vbi hore legunē·i·colligun
tur vel itelligunē·vel ponie a logos qđ ē ſermo
vel ratō·qz ibi ſermo habeē·vel ratō de horis col=
Horoſcopus pi·maſ·i·horaꝝ inſpe ligendis·
ctor·& cōponiē ab hora & copos·qđ eſt labor vl'
intentō·qi in cognitōe horaꝝ intendēs vel laborās
vel cōponiē ab hora & ſcopin·qđ eſt ſpeculari·qz
p horas natiuitates hoim ſpeculanē diſſili & diū=
ſo fato·Vnde hoc horoſcopiū pij·i·horaꝝ ſpecula
tio·& cor.pnl't·horoſcop?·
Horreo res·rui·i·horrorē habere·timere· vel tre=
mere·Prope qui dē ille horret qui tremit· et cuius
pili rigeſcūt·i·ſurrigunē pter frigus· vel pter
timorē·ſicut in nocte cū homo vadit ſolus·Et hīc
hic horror rois·roi·& hic & hec horribilis·& ho
le·i·abominabilis·Et compaē horribilis lior·ſim?·
Vnde horribiliē lius·ſime·adū·& hec horribilitas
tatis·Itē ab horreo·horidus da.dū·i·terribilis ab
ominabilis·frigoroſus·tremēs· & compaē horri=
dus dior·ſim?· Vnde horride dius·ſime·adū· Et
hec horriditas tatis·Horreo cōponiē cū facō· &
diciē horrefacio cis·i·terrefacere· Itē horreo cōpo
nitur abhorreo res·rui·i·timere·abominari. Item
exhorreo res·Inhorreo res·Perhorreo res·& hinc
inchoatiua·Horreſco·abhorreſco·exhorreſco·In=
horreſco & phorreſco·Horreo & eius compoſita
ſūt neutra·et ſignt paſſionē extrinſecus nataꝝ·&
cōſtruunē qñqz cū actīs·qñqz ſine actīs·cū ponū=
tur p timē·Et ſcias qđ horreo facit ptēritū in rui·
eo mutato in vi·diuiſas·et caret ſup·ſcōm vſum·
deberet tñ facere horritū·eo mutato in i·breuē·&
addita tum·vt vult pſc·
Horridul? la·lū·di·aliqntulū horrid?·& cor.du
horrid? da·dū·pnl'·cor·in horreo res·eſt
Horrifico·Horreo cōponiē cū facō & diciē horr=
rifacō cis·& horrifico caſ·i·terrefacere·Vnde hor
rificus ca·cū·penultima correpta·
Horripilatō ē qñ pili capitis p horrore erigūtur·
Hortor taris tat? ſū·i·ſuadere ꝓfortare inſtigare
vel inſtigari· vnde hic hortator toris· & hic hor
tatorius ria riū· & hec hortatio onis· & hic horta
tus tus tui·& hoc hortamē mis·& hoc hortatoriū
rij·i·palmatoriū·vel locus vbi fiūt hortamīa·hor
tor cōponiē·Adhortor taris·Abhortor taris·Co
hortor taris·i·ſimul hortari·Dehortor taris·i·diſ
ſuadere vel valde hortari·Vnde dehortatori? ria
riū·& hoc dehortamē mis·Exhortor taris·i·valō
hortari·Vnde hic exhortator·& hec exhortatō·&
exhortatori? ria riū·Hortor cū ſuis poſitiſ ē cōe
Horula le·di·pua tpis hora·et cor·ru·
Horus ri·Ab hora p tempe diciē hic horus ri·q
primus horas admuenit·
Horuſpex cis·Hora cōponiē cū ſpecio vel inſpi
cio·& dicitur hic horuſpex cis·vel horiſpex cis·il
le qui inſpicit horas·& hic horuſpicus ci·i·horaꝝ
inſpector·qui etiā horoſcopus dicitur
Horuſpicus·in horuſpex vide·& cor·ſpi·
Hoſpes·hoſtium componiē cū peto·& diciē hic
et hec hoſpes pitis·qui recipit et qui recipitur·q̄ſi
hoſtipes·i·hoſtium petens·quaſi hoſtio pedem in
ferat·Antiquitus em̄ hoſpites qui recipiebāt et q̄
recipiebanē veiebāt ad hoſtiū et pōebāt pedē ī eo
et pactū firmabant qꝫ vn? nō decipet aliū·Vñ q̄ re
cipit et qui recipitur hoſpes diciē·Vterqz em̄ po
nēdo pedem in hoſtio amicicie pactum firmabat·
Vnde quidā·Eſt qui ſuſcipitur·et qui me ſuſcipit
hoſpes·Qz autem diciē hoſpes· quaſi hoſtium pe
tens et hīa eſt·Vnde facilis benignꝫ aptus·et qui
aducūtum amicoꝝ nō ſubterfugit·ſed eis ad hoſtiū
ſe libenter exponit·hoſpitalis homo dicitur·et eſt
cōmunis generis·hoſpes tam in ſingulari qꝫ in plu
rali·Sed hec hoſpita huius hoſpite in ſingulari eſt
ſe·ge·et in plurali neu·ſicut et ſoſpita
Hoſpitarius·ab hoſpitium dicitur hoſpitarius
rij·et hec hoſpitaria rie·cuſtos hoſpitij
Hoſpitiolū li·dimi·ꝑuum hoſpitium
Hoſpitiū·ab hoſpes dicitur hoc hoſpitiū tij·vbi
quis ad tempus hoſpitali iure inhabitat·et inō trā
ſiens migrat·Hoſpitium vero ſcolarium eſt·ſꝫ do
mus eſt burgenſis qui eam locat
Hoſpita·ab hoſpes dicitur hec hoſpita te·et ho
ſpitatꝫ ta tū·qđ opo·Inhoſpita & Inhoſpitatꝫ ta
tū·i.nō hoſpitatus· ſed de iſtis duobus nomībus
nō inuenitur niſi illa terminatio que eſt in a·ī quo
cūqz caſu ſit·et in vtroqz numero·Inuenitur ergo
ntūs vtūs et ablatiuus ſingularis ſe·ge·et ntūs
et vtūs et actūs plurales in neutro genere·ſcz ho
ſpita et inhoſpita ſcōm hug·alij vero dicūt cum q̄
bus ego·qꝫ hoſpita te·eſt ſe·ge·in ſingulari nūo·
ſed in plurali eſt neutri·habens tantū ntm̄ actm̄ et
vtm̄ et ſic eſt etheroclitū·Vñ pl'aliē·ntō hec hoſpi
ta·actō hec hoſpita·vtō o hoſpita
Hoſpitabilis·ab hoſpitor taris· dicitur hic et hec
hoſpitabilis et hoc le·pnl'·cor· qui libenter hoſpi
taē·vel q̄ eſt dign? vt recipiaē in hoſpitiū·et com
ponitur inhoſpitabilis·i·non hoſpitabilis
Hoſpitalarius·in hoſpitalis vide
Hoſpitalis·ab hoſpes dicitur hic et hec hoſpital'
et hoc le·pnl't·ꝑdu·qui benign? et ꝑn? ē ad hoſpi
tandū· et componiē hic et hec inhoſpitalis et hoc
le· De hoc etiam vide in hoſpes· Item ab hoſpes
dicitur hoc hiſpitale lis·vbi ꝑegrini recipiuntur in
hoſpitio·Vnde hic hoſpitalarius rij·cuſtos hoſpi
talis vel qui eſt de hoſpitali·et hec hoſpitalaria rie
p femina in eodem ſenſu
Hoſpitor·ab hoſpes dicitur hoſpitor taris tat?:
ſum.Hoſpitor aūt ſi atribuatur recipienti·ſenſus
eſt·Ego hoſpitor te·i·in hoſpitiū te recipio·Si au
tem atribuatur ei qui recipitur ſenſus eſt·Hoſpi
tor tecū.i·in hoſpitio tuo tecum maneo vel ī alio
Si autem atribuatur ei qui recipitur et cōſtruaē
cum actō ſenſus eſt·Hoſpitor te.i.in hoſpitium a
te recipior·Vnde olim erat cōmune·et cōſtrueba
tur ſic·Ego hoſpitor te·et ego hoſpitor a te·quod
cōpetentius eſt·ſcz vt dicatur eſſe cōe·et cōſtrua
tur ad modū cōmunis verbi ſcōm hug·Cōmuniē
tamen dicūt qꝫ eſt deponens.
Hoſtia·ab hoſtis dicitur hec hoſtia ſtie·hoſtie au
tem erant ſacrificia que fiebant anteq̄ pergerent
ad hoſtes quaſi ꝑ hoſtibus deuincendis facta· Sꝫ
victime erant ſacrificia que poſt victoriam victis

hostibus īmolabanē·et erant victime maiora sacri ficia ꝙ hostie·Vnde versus·Victima ꝓ victis datur·hostia pro supandis·

Hostiarius·ab hostiū dicitur hic hostiatoꝛ·idē ianitor·qui & hostiarius dicīē·qꝛ custodit hostiū· et inde hostiarius dicīē in ecclesia ab officio·quia ꝑsit hostijs templi·Ipe eñ tenēs clauē oīa intus et exterius custodit·inter bonos & malos habens iudiciū·fideles recipit·et infideles respuit·Et hec hostiaria rie·que custodit hostiū·et hostiari? riariū·qđ ptinet ad hostiū·vide in ordo·

Hostiatim aduerbiū·ab hostio dictū·i·ꝓ hostia·quasi de hostio ad hostium·

Hosticapa·hostis cēponiē cū capio vel cedo·vel scido·& dicīē hic et hec hosticapa pe·vel hostiscīda de·vel hostiscida de·qui vel que capit vel cedit vel scindit hostē·et coꝛ·pnl'·hosticapa·

Hostiscida de·pnl't·ꝑdu·ge·cōis·qui vel que cedit hostē·et ꝙponiē ab hostis & cedo dis·cecidi·

Hostic? ca·cū·i·hostis·ab hostis deriuaē·& coꝛsti·Vñ in auroza dꝛ·Hostica sūt ei? colla subacta

Hostilis·ab hostis·dicīē hic & hec hosti l māulis et hoc le·qđ ptinet ad hostē·et ꝑdu·pnl'·Et in de hostiliter adū·et hec hostilitas tatis·i·inimicicia

Hostilo las·exponiē in vstilo las·

Hostimentū·ab hostio stis·dicīē hoc hostimentū tī·i·equamentū equalitas·vel illud cōtra quod pōdus exequatur in libza·

Hostio stis·stire·stitū·i·eāre·et cēponiē cū ab·& dicīē abhostio stis·Item cū con·& dicitur cohostio stis·abiecta n·Item cū p·& dicīē phostio·Et est actiuū cum oīibus suis compositis·

Hostiolū li·dimi·puū hostiū·pnl'·coꝛ·

Hostis·ab hostio stis·dicīē hic et hec hostis·quia equa fronte eat ad bellū·Prope quidē hostes dicūtur qui ieāles sūt nec eāliter sibi inuicē debent·q̄ si qui nichil sibi debent·nec vn? magis teneē alteri ꝙ ecōtrario·Vnde hostes ꝓprie nō possūt eē xp̄iani inter se·nec hostile ꝑliū inter eos·qꝛ xp̄iani sem ꝑ debent sibi īuicē aliquid saltē causa xp̄ianitatis·sed xp̄iani et saraceni ꝓprie dicūtur hostes·quia nichil sibi inuicē debēt·Si eñ vilissim? saracenus caperet regē francie·tm̄ deberet illi·q̄ntū rex frācie deberet illi si eū capet·Vel hostes dicūtur ab hostiando·i·equādo moenia victoꝝ·Solent enim hostes victozes moenia victoꝝ hostiū adequare·i·cū terra equa facē·i·destruere·et dꝛijcere ꝓ terrā·

Hostiū·ab hostis dicīē hoc hostiū stij·qꝛ hostem arceat·ibi eñ aduersarijs nos obijcim?·Hinc etiā hostia fluuioꝝ dicūtur exitus in mare scz loca vbi īrant mare·qꝛ hostibus illuc solemus occurrere & nos eis ibi opponē·Vel dicūtur loca illa hostia·qꝛ ꝑ loca illa tanq̄ ꝑ hostia in domū intrant flumina mare·vel res exportanē vel importanē ꝑ loca illa tanq̄ ꝑ hostia·vel quia homīes ꝑ loca illa tanq̄ ꝑ hostia egrediūtur & ingrediūtur fluuiū vel terrā suā quasi domū·Qꝛ aūt dicīē hostiū quasi oñdens aliquid interi?·vel q̄si obstans intrātibus·i·intrare volentib?·et hia est·vide in ianua·

Hostioziū·ab hostio stis·dicīē hoc hostioziū rij·lignū cū quo modius vel sextan? adequaē·illud vi delicet lignū quod ducīē sup mēsurā·vt si quid ibi supfluū ē amoueaē & si quid deest suppleatur·

Huiuscemodi est cōis ge·& indeclinabile·ab huius et mōi·& interponiē ce·sillabica adiectio·& designat iste gtūs modi qualitatem·vt Huiuscemodi·i·talis·

humano'nas·in humanus exponitur·

Humanus·ab homo dicīē hūanus na·nū·qđ habz humanitatē·vel quod ptinet ad hūanitatē·Item humanus·benign?·māsuet?·misericoꝛs·qꝛ circa homines habeat amoꝛē·& miseratōis affectū·& scdum hanc significatōem compaē hūanus nioꝛ·sim?·vñ hūane vel hūaniter nius·sime·adū·& humanitas tatis·& hūanitus adū·Et differūt humane & humanit?·sicut diuine et diuinit?·Nam diuinitus & humanit?·signt a deis & hoībus·Sed diuīe & humane ad similitudiem deoꝝ vel hoīm·Si eñ dicas Gabziel missus est diuinitus·idē est ac si dicaē·Gabriel missus est a deo·& istud factū est hūanitus·id ē·ab hoībus·Si vero dicas·Gabriel locutus ē diuine·vel humane·i·ad similitudinē deoꝝ vel hoīm siue diuino moze vel humano·Et hūane·i·māsuete·et hūaniter·i dē est ꝙ hūane·Human? cōponiē cū in·et dicīē inhuman? na·nū·i·nō humanus·scz effrenis·efferus·& crudelis·& inmisericoꝛs·et cō patur·Vnde hec inhūanitas tatis·i·feritas·crudelitas·impietas·Item inhūanus ꝑt dici studens totus deditus studio·qui raro cōuersaē cū hoībus·& similit compaē inhūanus nioꝛ·simus·vñ hoza·Surge et inhūane seniū depone camene·Itē ab humanus·hec hūanitas tatis·a gtō hūani ad dita tas Et dicīē hūanitas·ꝓprietas qua quis dicīē homo·& hūanitas·i·māsuetudo·misericoꝛdia·quedā affectō qua nos inuicē intuemur·Item ab hūanus dicīē hūano nas·& est hūanare·hūanitatē induere·Vñ hūanatus ta·tū·vñ iesus xp̄us est hūanatus·i·humanitate indut?·hūana natura vestit?·& hinc hec hūanatio onis·hūanitatis susceptō·īdutio·et ꝓpnam humanus cum suis deriuatiuis·vt humano nas·hūanitus·hūaniter·vñ hoꝛati?·Hūano capiti ceruicē pictoꝛ eqnā iūgere si velit varijs inducere plumas;

humatus·in humo mas·vide·

humectatus·in humectus vide·

humect?·ab humoꝛ moris·vel ab humeo mes·dicīē humect? cta·ctū·i·humid?·& compaē hūectioꝛ·sim?·vñ humecte ctius·sime·adū·et hūectoctas·i·madefacere·vnde hec humectatō onis·et hoc humectamē mis·et humectat? ta·tū·vnde humectati aduer·sicut ab humectus humectim·et ē actiuum humecto ctas·

humeo·ab humus·dicīē humeo mes·mui·i·madefieri·vñ humesco scis·inchoa·et ꝑdu·ꝓmā humeo sed humo mas·eā coꝛ·vnde versus·Corpa nullus humet vbi terra liquoꝛibus humet·

humeralis·ab humerus·dicīē hic et hec humeralis et hoc le·qđ ptinet ad humeꝝ·et hoc humerale lis·dꝛ quoddā palliū·qđ et suphūerale dꝛ·Eccē·lxv Et humerale posuit cū ephot·

humerillus·ab humer? dicīē humerill? li·qui extremitati axis infigitur·

humer?·ab armus dicīē hic humerus ri·q̄i armerus·vt eēt distinctō hoīm quoꝝ sūt humeri ad aīmalia quadrupedia quoꝝ sūt armi·vñ humerosus sa·sū·i·fortis·et magnos habēs humeros·

humidus·ab humeo vel humor dicīē humidus da·dū·quod exteri? habet humorē·Sed vuidum quod interius habet humorē·et cōpatur humidus dioꝛ·simus·vñ humide dius·sime·adū·et hec humiditas tatis·et humido das·i·humidū facere·ma de facere·et est actm̄ et ꝑdu·etiam hu·

humilis·ab humus·dicīē hic et hec humilis et hō le·quasi humi accliuis·et est ethia·et compaē hūillior·simus·Dañ·iij·Humillimū hoīm·et scribiē ꝑ

duo l. suplatiuus. licet humilis scribaē p vnum l. Formaē eñ ab humilis. remota is. & addita lim?. vt humilis humillim?. Et sūt q̄ñq; suplatiua que desinūt in limus cū suis cōpositis. & cōtinenē sim plicia in hoc versu. In lim? q̄ñq; dat fagus cetera linque. & a dtō humili addita tas. fit hec humilitas Item ab humilis dicīē humilio as. aui. are. verbū actiuū. & cor. pnl'. humilis. & humilio as. Et scias q̄ vt dicit glosa sup matħ. ca. iij. Vera est humili tas quā sequīē comes obediētia. Et grego. dicit in morali. xxvj. Ille vere est humilis. qui nō defensor est cū arguīē in malis. & sūt tres gradus humilita tis. Prim? gradus ē se subdere maiori et se nō pre ferre equali. & hec humilitas dicīē sufficiens. et est necessaria cuilibet iusto. Scōus grad? est subdere se equali. nec se p̄ferre miori. & hec humilitas dici tur abundans. Terci? gradus est subdē se minori in quo gradu est oīis iustitia. et hec hūilitas dicīē supabūdās. Inueniē aūt hūilitas bona & mala. Bo na exaltat. mala deijcit. Q̄d dñs in euangelio luce xviii. patēter & compēdiose designat dicens. Oīs qui se exaltat humiliabiē. & qui se humiliat exalta bitur. Quod exponēs beda dicit. q̄ qz simpliciter nō ait. Qui se exaltat humiliabiē. & qui se hūiliat exaltabiē. sed cū additamēto. Oīnis qui se exaltat humiliabiē. dicendū est. qz varijs modis homines ī hoc seculo & ī futuro exaltanē & humilianē. Alij hic & in futuro exaltanē sicut rex dauid & iob. & ezechias. & iosias. et ceteri tales qui glorioſi in hō seculo fuerūt. & glorioſiores sūt in futuro. Alij hic & in futuro humilianē. sicut supbi paupes. vel certe illi qui in hoc seculo de peccatis vindictā re cipiūt. & in futuro ad penā ꝑpetuā trāseūt qualis fuit herodes. anthioch? nabuchodonoſor. & pyla tus. & multi tales. de quibus scriptū est. Duplici cōtritōne contere eos dñe. Nōnulli hic exaltanē. sz in futuro humilianē. sicut sūt supbi diuites. qui iu xta scripture vocē ducūt in bonis dies suos. & in pūcto ad inferna descendūt. Alij aūt hic humiliā= tur & in futuro exaltanē. sicut sūt sancti pauꝑes. & illi p̄cipue qui ꝓpter deū oīa sua relinq̄ntes se metip̄os spontanea pauꝑtate humiliāt. vt in futu= ro a dño exaltari mereant̄ur. Et bernhard? dicit in xxxiij. sermōe. Quāti humilianē. qui hūiles nō sūt alij cū rancore humilianē. alij patiēter. alij & libē ter. Primi rei sūt. sequētes inoxij. vltimi iusti. Qui aūt dicere potest bonū michi qz humiliasti me. is vere humilis est. Nō potest hoc dicere qui iuitus tolerat. min? qui murmurat. Est aūt humilis. qui humiliatōnez cōuertit in humilitatē. et ip̄e est qui dicit deo. bonū michi quia hūiliasti me. Item dic̄ grego. in q̄rta dñica de aduētu. Miranda actō cū elatō nō eleuat sed grauat. Qui eñ sine hūilitate virtutes cōgregat. q̄i qui in ventū puluerē portat & vnde aliq̄d ferre cerniē. inde deteri? cecatur. In cūctis ergo. q̄ agitis fratres mei radicē boni opis humilitatē tenete. Nec q̄bus iam supiores. sed qui bus adhuc inferiores estis aspicite. vt dū meliorū vobis exempla ꝓponitis ad maiora semp ascendere ex humilitate valeatis.

Humo as. aui. are. dicīē ab humus. Et est humare in terra ponē. humo tegere. i. sepelire. Vnō huma tus ta. tū. terra tectus. & sepultus. et cōponitur. Inhumat? ta. tū. i. insepult?. Et humatim adū. i. se pultim. vel vilit̄ & abiecte. et cor. hu. humo mas. sed humeo eam ꝓducit.

Humor. ab humeo mes. dicīē humor moris. Vnō humorosus sa. sū. i. humore plen?. & compaē hūo = rosus ior. sim?. Vnde hūorose ius. sime aduer. & hec humorositas tatis. et ꝑdu. ꝑmā. humor nomē Sed humor aris. passiuū de humo as. eā cor. Vnō q̄dā. Me terret q̄ hūor. nō terret qđ sonat hūor. Humus mi. fe. ge. i. terra. & ꝓprie humida & infe rior. Et nota q̄ hum? est q̄i ꝓpriū nomē terre. vñ & caret pluralitate. & rñdetur ad adūbia interro= gatiua ad modū ꝓpriorꝝ noīm sine ꝓpositōne sicut domus domi & militia militie. et deriuaē a mus. greco. quod dicīē terra. vt dēriuatō sumaē ab vltia sillaba & cor. hu. Vñ ouidi. epy. Luxuriat frigido sanguine pinguis humus. vide in tellus.

Hus terra est in finibus ydumee. et interp̄tatur festimans vel consiliator.

Iacet impatiuus de eois. facit eñ impatiu? i. eat. Item sic̄ dicit hug. Hec figura latina i. et hec figura greca y. idem elementū rep̄sentāt. et i. rep̄ sentat illud in substātiali so no: Sed y. in accidētali. hoc aūt elementū i. naturaliter et exilit̄ sonat. ergo hec figu ra i. rep̄sentat illud elementū cū sonat exilius. Sed cū sonat spissius et vberi? repñtatur hac figura y Et ad istos diuersos modos rep̄sentandi ꝑdictuꝝ elemēntū greci p̄dictis duabus figuris vtunē appel lantes i. iotā. Y. gui. nos aūt nō vtimur hac figu ra y. nisi in grecis dictōibus. vel barbaris et non vbiq;. Vnde in multis dictōibus grecis vel barba ris est dubiū an debeant scribi p i. an p y: apō nos cū nesciam? illas linguas ex toto. qz apud illos sc̄z grecos et barbaros in q̄busdā locis scribiē i. ī alijs y. sc̄z gui. Item hec figura i. apud nos repñtat duo elemēta. sc̄z i. vocalē. et i. consonantē. Quia ergo i. duo elemēta repñtat. et quia i. et y. idem repñtant elemēntū. Ideo mixtī nobis placuit tractare ō dictō nibus que incipiunt ab i. vocali. et de illis que inci piūt ab i. cōsonāte. et etiā de his q̄ incipiūt ab y.

Ia est nomē dñi scōum qđ est iuisibilis. Ex quo et alleluia. qđ est laus. vel laudare. cōponiē alleluia i. laus iuisibilis. vel laudate inuisibilem.

Iabel. interp̄tatur ascensio.

Iabin. iterp̄taē sapiēs vel sēsus. siue eē prudētia

Iaceo ces. cui. verbū neutr. et caret sup̄. et dicīē a iacio cis. et cōponiē cū ad. et dicīē adiaceo ces. i. iuxta iacere. et cū inter. et dicīē iteriaceo ces. et cū p̄. et dicīē p̄iaceo ces. et cū sub. et dicitur subiaceo ces. et cor. ia. Luca. in iiij. Felix qui potuit mundi mināte ruina. Quo iacet iam scire loco.

Iacere. q̄ñ est infinitiu? de iaceo ces. ꝓdu. pnl't. Quādo vero est infinitiu? de iacio cis. cor. pnl'. vñ versus, Si nescis iacē lapidē tu mitte iacere.

Iacintin? i. iacintus vide.

Iacintus ti. fuit quidē puer versus in florē. fm poetas. vnde et ille flos sil'iter dictus ē iacint?. et est purpure?. et hinc quidā lapis est dictus iacin tin? habens purpureū et ceruleū colorē ad modū illius floris. vnde versus. Flos est iacintus lapis est iacint? homoq;. vnde iacint? ta. tū. penultimā ꝓducit. q̄uis poetica licentia q̄ñq; corripiaē in me tro scōm hug. et hinc iacintinus na. nū. quod ē de coloꝛe iacineti. et scribiē sine c. ī vltia sillaba iacīt?.

Iacio cis. iecī. iactū. iacere. vñ hic iact? ct?. ctui Iacio cōponiē. Adijcio cis. abijcio cis. Cōijcio cis. Item ꝑ detractōnem n. coijcio cis. ꝑ conjcio cis.

Deĩcio cis. Diſiicio cis. Eĩcio cis. Iniicio cis. Pro
iicio cis. Preiacio cis. Obiicio cis. Reiicio cis. Sub
iicio cis. Traiicio cis. Iacio et oĩa ei⁹ cõpoſita ſẽ
actiua. Item oĩa eius cõpoſita retinẽt ꝓteritum
ſui ſimplicis imutatũ. vt ꝓicio ꝓieci. ſed a. ꝑſentis
mutat̃ in i. et a. ſupini in e. mutat̃. Item nota ꝙ ad
adiicio. abiicio. & cetera compoſita a iacio. ꝑ duo
i. ſcribi debent. et ꝓnunciari regulariter. & ẽ ꝑmũ
i. cõſonans. & alterũ vocale. Scõm hoc ergo ſi cõ
ponatur iacio. cũ dictione deſinẽte in cõſonantẽ.
debet prima ſillaba ꝓduci poſitõne. Inuenit̃ tamẽ
quãdoqz corripi. et hoc ideo fit. quia in oĩb⁹ huiõi
verbis ſolent quidã tacere qñqz i. cõſonantẽ in me
tro. imo quod magis eſt cauſa euphonie ſemp ſo=
lent tacere i. conſonantẽ in qualibet platõne in ꝓdi=
ctis verbis cõpoſitis. & tamẽ eſt de integritate di
ctõnis. & debet ſcribi. licet taceat̃ apud quoſdam
cauſa euphonie. Sicut in hac dictione circũeo. m.
nõ ꝓferẽ. & tamẽ eſt ꝑs dictõis huius. et ibi ſcribi
tur. Cũ ergo cõtingit ꝙ i. cõſonans in ꝓdictis ver
bis taceat̃. & liqueſcat a poteſtate cõſonãtis. tunc
prima nõ cogit̃ ꝓduci poſitõne. & inde eſt ꝙ põt
corripi ſi naturaliter correpta ẽ. Si vero i. cõſonãs
nõ taceat̃ nec liqueſcat. tũc prima ꝓducit̃ ſi deſi=
nat in cõſonantẽ. & hinc eſt ꝙ ſubiicio qñqz ꝓdu
cit primã. quãdoqz corripit. & in cõſimilibus idem
eſt iudiciũ. Si querat aliqs verũ aſſeram i. cõſonã
tem ſemp debẽ taceri in ꝓdictis verbis in qualibz
platõe ſic diſtinguo. Cũ metrũ cogit taceat̃. alias
apte ꝓferat̃. Nõ eĩ video magnã eſſe cacophoĩaz
ſi dicat̃ abiicio. deiicio. licet quidã velint hoc ſemp
& vbiqz vitare. ita dicit hug̃. Magiſter aũt bene.
dicit. Ob in compoſitõne breviat̃ vt obeo. niſi poſi
tio ſupueniat. vt obieci. tamẽ in pñti et in oĩbus
que tenẽt cognatõem pñtis obiicio prima corr̃. &
producit. Corripitur eĩ ſubtracta i. conſonante.
vnde ſtatius. Frontib⁹ ĩtentas obiicit mõſtratqz
cruorẽ. & ꝑ. Vñ idẽ ſtati⁹. Pectora q̃ iuuiſis obi
icit fumãtia muris. & corripit̃ retẽta i. ꝓnãte. vñ
horati. Cũ michi liuor edax ignauos obiicis ãnos
In frequẽtiori tamẽ vſu eſt ꝙ ꝓducat̃. Ita etiã con
tingit in hoc verbo abiicio. corripit̃ eĩ. Vnde ſta=
tius. Frontibus intentas abiicit mõſtratqz timorẽ.
& ꝓducit̃. Vnde idẽ ſtatius. Abiicit attonite te=
ctorq culmĩe fumo. Idem accidit in hoc verbo ſub
iicio. Nam a ſtacio corripit̃ dicente. Fata videre
prior ſubiicit gauiſus vlixes. Producit̃ aũt a vir=
gilio. Quãtum vere nouo viridis ſe ſubiicit alnus
Sed in reiicio aliter eſt. quia tam in pñti ꝙ in ꝑte=
rito primã corripe et ꝓducere inuenit̃. quia ſcõm
quoſdã ibi i. eſt ſimplex cõſonans. et ſic primã cor.
Vnde virgili⁹. Tityre paſcẽtes a flumĩe reijce ca=
pellas. Quitus eĩ pes eſt ꝓceleumaticus cõſtans
ex quatuor breuib⁹. Scõm aũt quoſdã ẽ ibi i. du
plex cõſonans. et ſic ꝓducit̃ poſitõe. Vnde virgi.
Reijce ne maculis obfuſcẽt vellera pullis. Alie ve
ro ꝓpoſitõnes compoſite cũ hoc verbo iacio peni
tus ꝓducũtur. vt iniicio. eicio. in quibus oĩbus i.
duplex cõſonans eſt ante vocalem.

Iacito tas. pnl'. cor. in iacto ctas. exponitur.
Iacob ĩterꝑatur ſupplãtator. qr in ortu ſuo plã
tam naſcẽtis fratris apprehẽdit. Vel qr poſtea fra
trẽ arte decepit. Item iacob angelũ & etiã eſau vi
cit nõ manibus ſed oratõnibus. Vñ ſup illud eſa.
xlix. Redemptor tu⁹ fortis iacob &c̃. Dicit gloſa
Fortis redemptor iacob q̃ dedit valitudinẽ iacob
luctandi cũ angelo oratõe vt aiũt. nõ manib⁹. Vo
lebat ẽĩ angel⁹ qui eũ cuſtodiebat in pegrinatõe
ad deũ recedere. cuicit aũt oratõe vt cuz benedice
ret. & audiuit. Si cũ deo fortis in oratõe es q̃nto
magis cõtra hoĩes. quaſi diceret et oratõe ꝑtra eſau
quẽ metuis ꝑualebis. Hic nota ꝙ grego. tractans
illud geñ. xxxij. Cum iacob ad ꝓpria rediret vir lu
ctabat̃ cũ eo vſqz mane. qui cũ videret ꝙ eũ ſupa
re nõ poſſet tetigit neruũ femoris ei⁹ & ſtatim emar
cuit. Ita dicit in ſcõa omel'. ſcõe ptis ezech. Is qui
certat in luctamĩe aliquãdo ſuꝑiorẽ ſe. aliqñ vero
eũ cũ quo cõtendit inferiorẽ inuenit. Deſignat er
go angelus deũ. et iacob qui cũ angelo contendit
vniuſcuiuſqz ꝑfecti viri. & in contemplatõe poſiti
aĩam. quia videlicet aĩa que cõtemplari deũ nitit̃.
velut in quodã certamĩe poſita. modo exupat. qr
telligendo et ſentiẽdo de incircũſcripto lumĩe ali
quid deguſtat. Modo vero ſuccũbit. quia etiã de
guſtando itez deficit. Quaſi ergo vincit̃ angelus
quãdo intellectu intimo apprehẽdit̃ deus. Sed no
tandũ ꝙ idem victus angel⁹ neruũ femoris iacob
tetigit. eũqz marceſcere ſtatim fecit. atqz ab eo ia
cob tempe claudicauit vno pede. quia ſcz oĩpotẽs
deus cum iam ꝑ deſideriũ & intellectũ cognoſcit̃.
oĩem in nobis voluptatẽ carnis arefacit. et q̃ ꝑius
quaſi duob⁹ pedib⁹ innitẽtes et deũ videbamur q̃
rere. & ſeculũ tenere. poſt agnitõem ſuauitatis in
time vnus in nobis pes ſanus remanet. atqz alius
claudicat. quia neceſſe eſt vt debilitato amore ſe
culi. ſolus in nobis amor cõualeſcat dei. Si ergo te
nemus angelũ vno claudicamus pede. quia dũ cre
ſcit in nobis fortitudo amoris dei. infirmat̃ ꝑcul
dubio fortitudo carnis.

Iacobipeta te. cõis ge. pnl'. cor. q̃ vel q̃ petit ec
cleſiã ſancti iacobi. et oponit̃ a iacob⁹ & peto tis

Iacobus zebedei. a patre cognamĩatus eſt quem
cũ iohanne relinquẽs vez patrẽ ſecuti ſũt. Hi ſũt
filij tonitrui. qui etiã boanerges ex infirmitate. et
magnitudine fidei nomĩati ſũt. Hic eſt iacob⁹ filiꝰ
zebedei frat̃ iohãnis. q̃ poſt aſcenſionẽ dñi ab hero
de occiſus eſt. Et interꝑtat̃ ſupplantator. quia cu
rã carnis ſupplãtauit dño vocante. & ipam carnẽ
herode cruciante cõtempſit. vnde iacobitanus na.
nũ. & hic et hec iacobenſis et hoc ſe. Hic dictus ẽ
iacobus maior. ſicut alter minor. ꝑmo ratõe vocatõ
nis. quoniã primꝰ vocatus eſt a xꝓo. Secũdo ratõ
ne familiaritatis. quoniam maiorem familiaritatẽz
videtur chriſtus habuiſſe cum iſto ꝙ cum alio. qa
videlicet ipſum ad ſecreta ſua admittebat. ſic fuit
ad puelle reſuſcitationem. et ad glorioſam tranſfi
gurationem. Tercio ratione paſſionis. qui primus
inter ceteros apoſtolos paſſus eſt. Sicut ergo di
citur maior altero ex eo ꝙ primus vocat⁹ ad apo
ſtolatus gratiam ita poteſt dici maior ex eo ꝙ pri
mus vocatus eſt ad eternitatis gloriam. Iacobus
alphei ob diſtinctionem prioris iacobi cognomĩa
tus eſt qui dicitur filius zebedei ſicut iſte filius al
phei. Cognomen igitur ambo a patre ſumpſerũt.
Iſte eſt iacobus minor. qui in euangelio frater do
mini dicitur. Ambo predicti iacobi apoſtoli fuerũt
et conſobrini chriſti. Hic iacobus vt tactum ẽ di
ctus eſt minor ad differentiam iacobi zebedei. Li
cet eĩ iacobo zebedei prior natuꝰ ſit. fuit tamẽ vo
catõne poſterior. Vnde et hec conſuetudo in pleriſ
qz religionibus obſeruatur. vt ille qui prior ingre
ditur maior vocetur. et ille qui poſterior minor. li
cet ſit prior. ſ. ã etate maior. aut ſãctitate dignior
Dictus eſt etiam frater domini. ex eo ꝙ ſibi ſimil

limus fuisse perhibetur. adeo vt plerigz in eorum specie fallerent. Appellatus est etiã iacobus iust9 ꝓpter meritũ excellentissime sanctitatis. Vñ egisip pus apostolorꝫ vicinus. Hic inquit ex vtero mris sue sanctus fuit. vinũ et sicerã nõ bibit. carnes nũ ꝙ mãducauit. ferrũ in caput eius nõ ascendit. oleo nõ est vnctus. balneis non est vsus. sindone .i. veste linea semp indutus. totiens in oratõe genua flexerat vt callos in genibus sicut in calcaneis videretur habere. Hic solus inter apostolos ꝓpter nimiã. i. magnã sanctitatẽ suã ꝑmittebat in sancta sanctorꝫ intrare. Propter etiã eius sanctitatẽ ꝑ ceteris apostolis hierosolimis est epus ordinat9. Dicitur etiã ꝙ primus inter apostolos missaz celebrauit. vide in iohannes.

Iactantia tie. i. arrogantia. supbia. vanitas. & scribitur ꝑ c. in penultima. sed accipit sonũ de c. fit ei ab hoc dõ iactãti. addita a. fit hec iactãtia.

Iactarius rij. in iactura vide.

Iacto. a iacio cis. ieci. iactũ. ctu. v. in o. fit iactoctas. verbũ frequẽ. a quo dicit iactito ctas. aliud frequẽ. Item iactare vel iactitare. ponit ꝑ gloriari. laudare gloriando. vanitare. arrogare. vel manifester ꝓferre. Inde iactans sũ arrogans dicit qui se vanitat. & maiorꝫ institutis nõ adquiescit. sz ꝓpriã quandã viam iusticie & sanctitatis inquirit. et compatur iactans ctior. simus. vñ iactanter ctius. sime. aduer. Vnde versus. Qui iacit hic iactat qui laudat se quoqz iactat.

Iactuarius. in iactura vide.

Iactura. a iacio cis. dicit hec iactura re. i. iact9. Iactura etiã dicitur damnũ. & ꝓprie quod naute patiunt cũ imminẽte & ingraueschẽte tempestate res suas in mare iaciũt. scz panẽ. vinũ. pannos. & generaliter quidqd habẽt qñqz. ne ipa nauis nimio põdere rerꝫ submergat. vñ hic iactarius rij. qui frequenter damnũ patit. & ꝓprie qui ita res suas iactat. Et iactuari9 ria. riũ. i. damnosus. patiens. vl inferens damnũ. Inter damnũ autẽ & iacturam ẽ differentia. quia iacturã scientes & vltro patimur Damnũ vero & insolito & nobis nescientibus fit

Iaculator torꝭ. in iaculũ vide. ¶ Sm pap.

Iaculũ li. a iacio cis. dicit hoc iaculũ li. i. missile. eo ꝙ iacit & mittit impetuose. Vnde iaculor aris. id est. iaculũ mittere. & iaculo torꝭre. Vnde hic iaculator torꝭis. Et hinc iaculatorius ria. riũ. aliquid iaculatorꝭis. vel quod est aptũ ad torquendum. vel quod primet ad iaculandũ. Iaculor cõponit. Cõiaculor aris. & est depo. cũ oibus suis compositis Item iaculũ dicit qdam rhete piscatoriũ similiter a iaciendo. Vnde hic iaculator torꝭis. qui iaculũ iacit vel facit. et cor. cu. iaculum.

Iaculus li. masc. ge. quidã serpens volatilis. a iaciendo dictus quia de arboribꝰ se iacit sup aialia & ea primit. Vnde luca. in ix. Et natrix violator aq

Iair. interpretat vigilãs. siue ¶ iaculiqz volucres illuminans. & acuitur vltima.

Iairus ri. ꝓpriũ nomẽ cuiusdã viri. cuius filiã dominus suscitauit. vt habet marci qñto. et interpretatur illuminãs siue illumiatõ seu vigilie. aut vigilãtius. et ꝓducit penultimã. Vnde in aurora dicit. Mensa leui splendet curatur nata iairi.

Iam aduerbiũ est temꝑis.

Iambeus. in iambus est.

Iambus bi. est quidã pes metric9 cõstans ex breui & longa. & dicit a iambos qõ est ascendere. vel ascensio. qz cito trãsimus et ascẽdim9 a breui ad lõgam. vel dicit a iambusiz. qõ est reꝓhendẽ. vel detrahere venenũ. qz inuent9 fuit ad describendũ venenũ ire. & reꝓhensiões & detractõnes. vñ horati9 Archilocũ ꝓpo rabies armauit iambo. vñ iambe9 bea. beũ. & iambic9 ca. cũ. et ẽ bisillabũ iamb9. licz in ꝓdicto versu sit trissillabũ ꝑ dierisim iambo.

Iamin. i. dextra. & cõpoit cũ bẽ et dicit beniamin

Iamnes acuit in fine. & interꝓtat marinus. siue vbi est signũ eius. cessit em̃ & defecit signũ eius corã signis moysi. vñ dixerũt magi. Hic digit9 dei ẽ.

Ianiculũ li. templum iani. et dicitur a ianus. Ianiculũ etiã dicit opidũ qdam ytalie. & hic ianiculus mõs apud romã. qz ibi olim colebat ianus.

Ianitor. a ianua dicit hic ianitor toris. qui & ianuator dicit. scz qui obseruat ianuam.

Ianitrix cis. illa que obseruat ianuã. & ianitrices dicũtur vxores duorũ fratrũ. quasi eandẽ ianuam terentes. vel ꝑ eandẽ ianuã iter habentes. & dicit a ianua vel ianitor ꝑ formatõem mutato or. in rix. vt a ianitor ianitrix. et cor. pnl'. in ntõ. in gtõ autẽ ꝓducit penultimã siue trí.

Iantaculũ. a ianto tas' dicit hoc iantaculũ li. cibus quo soluit ieiuniũ ante prandium. vnde iantaculo las. & in deponenti genere iantaculor laris. idem qõ ianto tas. Et scias ꝙ quidam corrupte solent ꝓferre hec vocabula ꝑ e. in ꝑma sillaba. scz gẽto tas. & gentaculo las. & gentaculum li.

Ianto. a iano deo principiorꝫ dicitur ianto tas. tauit. & in deponẽti genere iantor aris. i. cõmedit ante prandiũ. soluere ieiunium scõm hug. Papias etiam dicit iantare. i. disuare dicit vulgo. Ianto eẽ gusto ante prandiũ. vnde quidam. Iantam9 mane cenamus vespere facto.

Ianua. a ianus dicit hec ianua nue. ꝓprie ꝑmus ingressus. primus introitus. quia ianus ẽ deus ꝑncipiorꝫ. cui antiqui omnẽ introitum & exitũ sacrificarũt. vel ianua dicitur hostiũ ꝓfixatum. quale videmus in cellarijs. ꝑ quod videri potest intus & extra. sicut ianus videt ante & retro. Fores sunt que extẽ voluũtur & apiũtur. value que int9 apiuntur et voluũtur et sunt duplices & replicabiles. quia in se replicãtur cũ apiunt. & dicũtur sic a velando. quia se velent. vel quasi volue. quia dũ aperiũt cũ difficultate voluũtur. vel qz in se reuoluũtur. Porta ꝓprie est ciuitatis. Cũ em̃ antiqui ciuitatem aliquã volebant edificare. in circũitu ducebant aratrum. & locum murorꝫ sulco designabant Cum em̃ veniebant ad locuz vbi porta debebat eẽ suspendebant aratrũ ne tangeret terram. et portabant. & ab illa portatione aratri locus ille dictus est porta. et scõm hoc ꝓprie est ciuitatis. Potest etiam in alijs dici porta. ab exportatõe & importatione rerum ꝑ eam facta. Posticũ vel posticium. vel postis. vel postica. est latens ingressus in parte posteriori. vel quia respicit occidentẽ. Antica hostium ab ãteriori. vel quia respicit orientẽ. Hostiũ dicitur generaliter vbicũqz sit. siue sint value. siue fores. siue aliud. Similiter et aditus dicitur generaliter hostiuz. Differunt tamẽ. quia aditus ẽ quo admittimur. Hostium quo excludimur. Vsus tam̃ hanc ꝓprietatem corrũpit. Item a ianua porta dicta est ianua. quedã ciuitas potens. nobilis. pulcra & diues iuxta mare sita. et est quasi introit9 et porta lombardie. tuscie ꝓincie. Huius ciuitatis oriũdus fuiut cõpilator ꝑsentis libelli. qui dicitur prosodia vel catholicon. Cõpilator siquidẽ hui9 opis dictus fratez iohes ianuensis de balbis. de ordine

fratrū p̄dicatorū modicus · Qui etiam compilauit aliū libellū ī theologia qui dicit dialog⁹ · de q̄stionibus aīme ad spū̄m · Qui etiā cōposuit quoddam opus pascale · vbi sc̄z defacili repitur pasca · Sz hoc opus pascale cōposuit anteqū ordinē intraret · & a ianua p ciuitate dicit hic et hec ianuēsis & hoc sepatrū · & ianuinus na · nū · possessiuū ·

Ianuari⁹ · a ianua dicit hic ianuari⁹ rij · q̄ ianua est et introitus anni · Vel dicit a iano q̄ ianuari⁹ ē p̄ncipiū āni sic ian⁹ dicebat p̄ncipiū oīm operū · & inde ianuari⁹ ria · riū · Hic alio nomie iouoni⁹ dr · quia omniū mensium sit pater ·

Ianuator · vide in ianitor ·

Ianuensis · in ianua vide ·

Ianus · q̄ iam designat tpus p̄ns et q̄ stati & cū quadā velocitate sequit̄ · ideo inde deriuat hic ianus ni · pter velocitatē videndi ante & retro cū sit bifrōs · & est ian⁹ de⁹ oīm p̄ncipiorū · Et dicit bifrōs · i · habere duas frontes · sc̄z ante & retro · Et scōm hoc dicit ian⁹ mūdus vel celū q̄ habet duas facies · i · duas portas · sc̄z orientē & occidentē · vl' cancrū et capricornū · Sed cū ian⁹ dicit quadāfrons hoc referē ad q̄ttuor mūdi ptes · vel ad q̄ttuor ele mēta · vel ad q̄ttuor anni tempa ·

Iaphet interp̄tat latitudo · Ex eo em̄ popul⁹ gētiū natus est · & q̄ lata ē ex gentib⁹ mlt̄itudo credētiū ab illa latitudīe iaphet dict⁹ ē · vide ī gētil' ·

Ias · viride dicitur ·

Iaspis dis · fe · ge · quedā gēma p̄ciosa est & viridis · Ias em̄ viride pmasim gēma dicit · et ex eis cōponitur iaspis · & cor · pnl' · gtī iaspidis ·

Ibex cis · fe · ge · genus est q̄drupedis animalis · sc̄z caprea q̄ alio noīe dicit dorcas · Et dicunt ibices q̄i aures · q̄ instar auiū arduа & excelsa teneāt · & in sublimi inhabitāt · ita vt de sublimitate vix hūanis obtutibus cerni possūt · He siquādo aduersitatē aīaliū vel hoīm p̄sense rint · de culmibus saxorū altissimis sese p̄cipitantes suisq̄ se cornibus illesas suscipiūt · scōm pap · Et ō clīmat hec ibex · huius ibicis &c̄ · Et pluralit hec ibices · hanc ibicum &c̄ · & cor · bi · pnl' · obliquorū · Iob xxxix · Nūquid nosti tpus pariē⁹ ibicū in petris · vñ versus · Cornua fert ibex · iob testis · & ibicis inde · De hoc sup̄ dixi in scōa pte vbi egi de accentu nominū desinētium in ex ·

Ibi aduerbiū loci · et cōponit cū in · et dicit inibi · id ē · in eodē loco · Et cū idē · & dicit ibidē · i · in eodē loco · & acuit pnl' · Duo em̄ i · cōglutinant ī vnā longā · Itē cōponit cū alius · et dicit alibi · i · in alio loco · Et cū inter · et dicit interibi · i · interim interea in illo loco · et cor · p̄mā ibi ·

Ibidem · in ibi vide ·

Ibis · fe · ge · Gtō ibis vel ibidis · est ciconia · sc̄z auis immunda · q̄ nunq̄ p̄icit se ad volandū n̄ prius poteat aquā · q̄ rostro posteriora purgat · Et quia auis est immūda · ideo ouidius vocauit ibim · aduersariū suū et corriualē qui cū vxore sua mechabat̄ · & libr̄ quē in eū scripsit sic ītitulauit Ouidius ibim · i · cōtra ibim · Vñ sic dicit · Ibidis ītera tu quoq̄ no

Ibix cis · fe · ge · auis est aquatica · serpē mē habentibus inimica · vt dicit glosa sup illud esa · xxxiij · Possidebūt eū onocrocul⁹ · & erici⁹ · & ibix · Item ysidorus · xij · ethimo · Ibices aues meridiana plaga vocat · que nili fluenta inhabitant · Vnde versus · Ibix ibicis auis est niliq̄ fluentis · et sic p̄du · pnl' · gtī · sed ibex cis · vt dixi p ex · cor · pnl' · gtī ·

Ibo ibis · futurū de eo is · p̄du · p̄mam ·

Icarus ri · fuit filius dedali · vñ icarius ria · riū · Et hinc mare dictū est icariū · ī quo submersus ē · & hec icaria rie · insula ītexta quam submersus est ·

Icio cis · Vide in ico cis ·

Iciofagus · ab icius · & fagin qđ est cōmedē · opponitur iciofag⁹ ga · gū · i · pisces cōmedēs · Vnđ iciofagi sunt quidā populi · quia venādo in mari valeant · et piscibus tantū alantur ·

Icius cij · quidam piscis est ·

Ico icis · ici · icere · ictū · i · pcutere · Vñ ictus ctactū · i · pcussus · Vnde homer⁹ · Icta petit celū terris citharea rlictis · Nūi · xxxv · Ictus occubuit · Et hec ictio onis · i · pcussio · et hic ictus ctus · ctui · idē & icto ctas · frequē · qđ frequentius iuenit̄ ictuo ctuas · in eodē sensu · i · frequēter pcutere · & hinc scōm quosdā cōponit̄ · abicio cis · deicio cis · subicō cis · et huiōi cū p̄ferunt̄ p vnū i · quod esse nō potquia p̄terita et supina istorū nō possūt cōpositōem recipe ab ico cis · deberet em̄ eē p̄teritū abici · deici · subici · et nō abieci · deieci · subieci · licet sedz quosdā ico cor · pnl' · in p̄senti · & in p̄terito eā p̄ducat · tam scōm alios in p̄nti cam p̄ducit · Sed p̄dicta cōposita sp cor · eaz in p̄nti · vñ lucreti⁹ · Ex incorporeis p pellit et icit · ita dicit hug · Alij vero dicunt cū quibus et ego · q̄ ico · icis · ici · tam pnl' · longa q̄ breui · facit supinū ictū · sed nō est in vsu nisi p̄cipiū p̄teriti tpis ictus · Et scias q̄ inuenitur ico icis · et icio cis · Vñ p̄sc · in · ix · li · dic · inuenit̄ simplex icio icis ·

Icon onis · exponit̄ ī q̄rta pte in ca · de tropis ·

Icona ne · i · imago vel signū · scōm qđ dicit hug · Vide ī icon · in q̄rta pte supra in ca · de tropis ·

Iconia nie · ī icon ē · vide sup̄ ī q̄rta pte dr tropis ·

Iconomus · vel economus · penul · cor · est tam pecunie q̄ frugū · et oīm que possidentē dispensatorvnde iconomic⁹ ca · cū · xenofontis pulcer liber est qui nō gubernatōem ville · sed dispensatōem vniūse domus tullio īterp̄tante designat · vide etiam in economus in e · litera ·

Ictuo ctuas · in ico cis est ·

Ictus cta · ctū · et ict⁹ ct⁹ · ctui · in ico icis est ·

Idaliū lij · quedā siluain cipro īsula ī qua colit̄ venus · vñ ipa venus et quedā terra ci adiacens dicta est ydalia lie · vl' ydalis · huius ydalis · vel ydalidis · et hic ydali⁹ lia · liū ·

Idcirco · i · ideo p̄terea et videt̄ esse simplex ·

Idea dce · penul · acuta exemplar vel forma · et dicit̄ ab ydos qđ est forma · Inde hic et hec ydealis et hoc le · i · formalis · imaginarius ·

Idem cēponit̄ cū is · et demū · q̄i is demū · hoc est iterū is · et eius feminū est eadē · et neutrū idem i · cor · que in masculino p̄ducit̄ · vñ versus · Neutruz curtat idez · sed mas p̄ducit̄ idem · et gemīatur cōpositō in neutro · Dicim⁹ em̄ identidē · i · idē et idē Cuius obliqui deficiūt casus · et ntūs tam mas · q̄ neutri ex duobus est corruptis · necnon actūs tam mas · q̄ feminini · mutat̄ em̄ m · in n · ante d · causa euphonie vt eundē eandē qđ in alijs quoq̄ cōpositis fieri solet p̄pter eandē cōsonantē vt quendā quandā quorūdam · quarūdam · que tñ possūt et p adiectōem habere extremā sillabā · Ceteri vero casus sup̄dictorū pnoīm · hoc est eadē · eiusdē · eidē · eodē eedē · eisdē · easdem · eosdem · ex ītegro et corrupto inueniūtur · Itaq̄ regula exigit p duo ij · vel p e · et i · tam ntm̄ pluralē mas · q̄ dcēs et ablcēs oīm generū plēs scribi · vt ijdem vel eidē · ijsdem · vel eisdez · Solent aūt auctores etiā p sineresim vnā i · ponere

p duabus vt patraui p patrauij. Iuuenalis i tercio. Antoni gladios potuit cõtemnere si sic. Antoni posuit p antonij. sicut dicit ꝑsc. in xij. li. vbi agit de figura pnois. Vide etiã in is. ea. id. & in tercia pte vbi egi de gtõ singulari scõe declinatõnis.

Idem idem. in idem exponitur.

Id est. supra exponitur in hoc ẽ.

Idida de. pnl'. cor. nomẽ est salomonis. et interp tat̃ dilectus dñi ꝓpter deũ. vel amabilis dñi ꝓpter dñm. vide etiam in ecclesiastes.

Idin. interptatur videre.

Idioma tis. ge. neu. dicit̃ ab ydios qđ est ꝓpriũ. & omũ qđ est sermo vel modulatõ. Inde hoc ydioma ꝓprietas loquẽdi in qualibet lingua. Quot eñ sũt lingue tot sũt et ydiomata. Vnusq̃sq; eñ suo ydiomate loquitur. et pdu. penul. in ntõ. sz in gtõ eam corripit ydioma matis.

Idiopate. ab ydios qđ est ꝓpriũ. & patos quod est passio. cõponit̃ hec ydiopate hui? tes. greca declinatõe. & hec ydiopatia tie. i. ꝓpria passio q̃ aliũde nõ inferẽ. sed intrinsecus nascitur.

Idios grece. latine dicitur ꝓprium.

Idiotha. ab ydus qđ est diuisio. & iota quod est litera. cõponit̃ ydiota te. cõis ge. i. illiterat? q̃i diuisus a literis. i. indoct? & insipiens. Vel ponit̃ ab ydus & ote qđ est auris. Inde ydiota q̃i diuis? ab aure. qz quod audit nõ intelligit. Vel ydiota dicit̃ ab ydios qđ est ꝓpriũ. & ethis qđ est mos. qa ꝓpriũ morẽ sue terre ignorat. & pdu. pnl'. ydiota Vnde versus. Vir bene vestit? in vestib? esse pitus Credit̃ a mille. q̃uis ydiota sit ille.

Idithũ. interptat̃ trãsiliens eos. vel saltans. qa quosdã humo inhereres. & ea que in imo sũt cogitates. & in rebus transeũtibus spem ponẽtes trãsiliuit canẽdo iste q̃ vocat̃ trãsiliens. et acuit̃ i fine.

Idolatra. Ydolũ cõponit̃ cũ latria. et dicit̃ hic & hec ydolatra tre. i. cultor ydolorꝝ scz qui culturã quã debet impẽdere suo creatori impẽdit ydolo Vñ hec ydolatria trie. i. cultura ydolorꝝ scz quam ydolo ꝑpendit. et cor. ydolatra penul. naturaliter.

Idoliũ lij. dicit̃ loc? vbi ydolatre venerãt̃ & colũt ydolũ. scõm papã. vnde ꝑma ad corinth. viii. ca. In ydolio recũbentem &c̃.

Idolothicũ ci. cõponit̃ ab ydolũ et theos qđ est deus. q̃i ydolo deificatũ. i. sacrificatũ. i. illud quod ydolo cõsecrat̃ & offert̃. et scõm cõpositõem penultima debet corripi. quã quidã cõsueuerũt ꝓducere ꝑ hug. Et ꝑ dici q̃ est simplex. et deriuatur ab ydolũ. et sic ꝓdu. penul. sicut huiõi noia a noibus deriuata. vñ quidã. Est locus ydoliũ qđ ibi dat̃ ydolothicũ. Corr. j. ca. viij. Ydolothicũ mãdu

Idolũ. ab ydos qđ ẽ forma. vel hoc ydolũ li cãt i. simulacr̃ qđ hũana effigie factũ et ꝓsecratũ est.

Idone?. ab ydos quod ẽ forma dicit̃ ydone? nea neũ. i. irrephensibilis. apt? . vtilis. cõueniẽs. q̃i conformis cuilibet. Q. aũt dicit̃ ydone? q̃i in se duplũ habẽs donũ. et hia est. & compat̃ ꝑ suppletõz ydoneus. magis ydone?. ydoneissimus. vñ hec ydoneitas tatis. aptitudo. vtilitas. cõuenientia.

Idor vel ydro grece latine dicitur aqua.

Idos grece latine vel forma. vñ ydea dee. i. formal'

Idra dre. vel ydrus dri. in exedra exponitur.

Idria drie. ẽ quoddã vas aq̃tile. & dicit̃ ab ydor vel ydro grece qđ est aq̃ latie. et cor. penul. ydria;

Idri? drij. i. aquari?. et dicit̃ ab ydro aqua.

Idro. in ydor exponitur.

Idrofaba be. ydro cõponit̃ cũ fabos. quod grecitumorẽ vel meatũ dicũt. & dicit̃ hec ydrofaba bet id ẽ aque meat?. Hũc morbũ latini ab aque meatu limphaticũ vocãt. Et fit ex canis rabidi morsu. vel ex et? spuma. quã si homo vel bestia tetigerit aut demẽtia replet̃. aut in rabiẽ vertetur.

Idromalũ li. penul. ꝓdu. vnguẽtum qđ fit ex aq̃ & malis macianis. et cõponit̃ ab ydro et malũ.

Idromãtia. ydro ponit̃ cũ mãte vel mãtia quod est diuinatõ. & dicit̃ hec ydromãtia tie. diuinatõ q̃ fit in aqua. Est eñ ꝓprie ydromãtia. in aque ispectione vmbras demonũ euocare. et imagies & ludificatões eorꝝ videre & ab eis aliq̃ ibi audire vbi adhibito sanguie etiã infans ꝓhibet̃ suscitari. quod gen? diuinatõis a ꝑsis ferẽ illatũ. vñ ydromãtius tia. tiũ. vel ydromãtic? ca. cũ. q̃ talẽ artẽ exercet dicit̃

Idromãtic? ca. cũ. et ydromãtius tia. uman dicit̃ penul. cor. exponitur in ydromantia.

Idromellũ li. ẽ aqua mellita. q̃ ꝑstat ex aqua cocta et melle. et ponit̃ ab ydor aq̃ & mel. Idem & medo dicit̃. Sz mulsũ ẽ qđ fit ex aq̃ cruda & melle.

Idropicus. in ydropis est.

Idropis. ydro cõponit̃ cũ peste. quod grece humor dicit̃. et dicit̃ hec ydropis. hui? ydropisis. vel ydrops pis. i. aquosus hũor. Est eñ humor succutane? cũ inflatõe et anelitu fetido. Inde ydropicus ca. cũ. penul. cor. q̃ talẽ infirmitatem patit̃. & hec ydropisis. idẽ quod ydropis. et cor. penul. ydropi

Idumea mea. quedã regio indie. vñ ydu sis. me? mea. meũ. penul. acuta. & interptat̃ ydumea rufa. vel rubea. seu terrena. aut sanguinea.

Idus. duũ. dib?. fe. ge. pluralis nũi. i. diuisio. quarte declinatõis. vñ quidã dies mẽsis dict? est ydus. quasi diuisio. qz tũc diuidebãtur a nũdinis. q̃ durabãt a nonis vsq; ad ydus. Vel qz tũc diuidit̃ mẽsis nõ quia in ydibus sit medietas cuiuslibz mẽsis. sed quia in ydib? est diuisio mẽsis. quãtũ ad appellatõem dierũ. Ab ydibus eñ mẽsis nõ cõputat̃ nisi ꝑ kalendas sequẽtis mẽsis. vel dicitur ille dies ydus. quasi edos. ab edẽdo. qz hec dies apud veteres epularũ esset. Ab ydus deriuat̃ ydo as. aui. ydare. id est. diuidere.

Iecerũt. vel iecere. ꝑteritũ est de iacio cis. ieci. et ꝓdu. penul. vtrobiq;.

Iechonias. interptat̃ ꝑparatõ dñi & acuit̃ iecur curis. i. epar siue ficatũ et dicit̃ penul. iecur. quasi iapir. qz ignis ibi iaceat & ibi habeat sedem. qui in cerebrũ subuolat & inde ad oculos & alia mẽbra diffũditur. & calore suo succũ ex cibo tractũ vertit in sanguinẽ. Et nota q̃ antiq̃ dicebãt hoc iecor oris. vel iecus iecoris. ꝑ quo nos dici? hoc iecur iecoris. & consistit in iecore concupiscẽtia. Sicut enim corde sapimus. ita iecore amam?. et cor. penul. in gtõ. et etiã in ntõ. vñ versus. Splẽ ridere facit. cogit amare iecur. vide in cor.

Ieiuniũ nij. dicitur quoddã intestinũ tenue semp vacuũ. vnde dicitur ieiuniũ. qz sui iecia viscera vacua et exianita existũt. et ẽ ieiuniũ ꝓsimonia vict? & abstinẽtia ciborꝝ. A ieiuniũ deriuatur ieiuno as aui. are. i. a cibis abstinẽ. et ẽ neutrũ cũ oĩbus suis cõpositis. Et vt dicit hiero. sup marcũ. Medicina cuiuslibet vulneris abhibẽda ẽ ei. ñ ei sanat oculũ quod calcaneũ. ieiunio passiones corporis. oratõe sanantur pestes mẽtis. & ambrosi? dicit̃ i hexam. Ieiuni hois sputũ si serpẽs gustauerit moritur. vides quãta sit vis ieiunij. vt ex sputo suo homo terrenũ serpentẽ inficiat. & merito spũalẽ. Quãdo aũt ieiunia quattuor tpibus anni aganẽ his vsib?

habeē. Vulc crux lucia cīmis carismata dia. Q; det vota pia quarta seq̄ns feria. Hic nota q; q̄dragesi male ieiuniū arti? obseruaē q; alia ieiunia. q; in eo xp̄m ſm modū nr̄m imitamur. et ido q̄uis esus ca sei & ouo; sit in q̄dragesima gn̄alit̄ iterdict? .tñ in alijs ieiunijs apud diūsos ē diūs? abstimētie mo dus & osuetudo. quā qs q; obſuare debz ſm morē eo; inter quos dūsaē. Vñ dicit hiero. de ieiunijs lo q̄ns. Vnaq; q; puitia abūdat in suo sensu. Vnde in huiōi ieiunijs oua & lacticimia possūt comedi ſm morē et osuetudiez gn̄alē patrie. Item vigilie oīm apl'o; debēt ieiunari exceptis trib? .scz vigilia phi lippi et iacobi. et iobis euāgeliste. q; illo; festiui = tas ē infra solēnitatē pascalē. isti? aūt infra natalē dñi celebrabaē. sicut dicit ī quodā decretali. Vnd patz q; vigilia beati mathie debz ieiunari. Itē scias q; ieiuniū exaltatōis ex istictu spūssancti p̄cedit. q est spūs libtatis. Et ideo hoc ieiuniū sub p̄cepto cadē nō dz. Ieiunia ergo q̄ sb̄ p̄cepto eccie istituū tur sūt magis ieiunia afflictōis. q̄ nō oueniūt die = bus leticie. ꝓp̄t qd nō est ieiuniū ab eccia istitutū ī toto pascali tp̄e. siue ī q̄nquagesima. nec etiā ī die bus dñicis. in qb? siqs ieiunaret otra osuetudiem ꝑsi xp̄iani. q; vt aug?. dicit p lege ē hn̄da. vel etiā ex aliquo erroze sic manichei ieiunāt. q̄i necessariū tale ieiuniū arbitrātes. nō cēt a pc̄o imunis. q̄uis ip̄m ieiuniū ſm se osideratū oī tp̄e sit laudabile. ſm qd hiero. dicit ad lucillū. Vtinā omī tp̄e ieiunare possemus. vide in qua dragesima.

Iepte iterp̄tatur apiens. vel apertus.

Ieroboā iterp̄taē supi? diiudicās. vel cā populi à diuisio ꝑsi. siue discernēs ꝑsim. q; ī regno ei? di uisus fuit ꝑsus isrl'. et p̄cis? a regno stirpis dauid

Iesse iterp̄taē in sole sacrificiū. vel incensū. vel in cendens. siue incendiū. & fuit pater dauid.

Iesus hebraice. grece soter. latie aūt salutaris si ue saluator iterp̄taē q̄a cūctis gētib? salutifer ve nit. Et scribit̄ hoc nomē trib? lr̄is cū titello. ad ō signādū misteriū sancte trinitatis sic. Ihc. Errant aūt sc̄ptores q; p ista figura H q̄ ex vtq; p̄te eq̄lit̄ cleuaē scribūt ibi h. q̄ est nota latie aspiratōis. nō em̄ ē ibi aspiratō. & ide istud nomē ip̄positū hiesus ē ab angelo. et habet tres t̄miatōes. scz ī sus ī ntō In sū. in actō. & in su. in relīq̄s casib? . scz in gtō dtō. vtō. & abltō. scz hiesu. qd nō inuenies ī aliquo noīe q̄rte declinatōis. & forte habuit tm̄ tres t̄mia tōes. ad denotādū q; in xp̄o tres sūt subē. scz diui nitas. aīa. & caro. Est em̄ ver? de? & hō. vide ī iu

Ignar? ra. rū. oponit̄ ab in. et nar? . da Vel oponit̄ ab in. & naris. Inde ignar? īsci?. rudis. Et q̄ ignorat. & q̄ ignoraē sic appellaē. et dr igr? ꝓpe q̄ oblit? ē & p̄idit me moriā. q̄i sine naribꝫ. Olfeciſſe em̄ videt̄ sasse dice bāt. & hinc ignoro ras. Et nota q; g. apponit̄ huic noī gnar? p ptheſim. et oīb? ab eo deriuatis. Qui dā tm̄ dicūt q; sit ibi naturalit̄. et in opositōe n. nō trāsit in g. sz subtrahit̄. & ꝓdu. pn̄l'. Vñ q̄dā. Pan ditur ignaris questio certa frequēs.

Ignau? .ex in. & nau?. ua. uū. pn̄l'. ꝓdu. oponit̄ ignau? ua. uū. i. mefficax. piger. īsipiēs. stult?. & opaē. Vñ ignaue. vel ignauit̄ ui?. sime adū. & hec ignauia uie. i. pigricia. tarditas. stultícia. & ē cor poris. Q; aūt dr ignau? q̄i igne aīmi vacu?. et bia ē. Et nota q; huic nōi nau?. q̄nq; apponit̄ g. p pro theſim vt gnau? .et oīb? suis deriuatis. qd tm̄ g. dicūt quidā eē de itegritate dictōis. et ſm hoc in opositōe n. nō mutaē in g. sed subtrahit̄.

Igneari? .ab igne dicit̄ igneari? ria. riū. i. ignem cōtmens. Vnde hoc igneariū rij. i. focarium.

Igneolus. in igneus exponitur.

Igneſco scis. inchoatiū. ab igneo nes. dicit̄. Pē etiā dici igniſco scis. ab ignio gnis.

Igne?. ab igne dr igne? a. ū. ad ignē p̄tinens. vel de igne existens. vel resplendens. vel ardens. & igneol? la. lū. pn̄l'. cor. Pr̄udētius in libro himnor. Vigor igneolus non vtitur.

Ignibulū li. thuribolū. et dr ab igne. cremās. Ignicrem? a. ū. pn̄l'. cor. i. igne cremat?. vel igne Gnicul? li. dimi. p̄uus ignis. et cor. penul.

gnio gnis. gniui. gnitū. dicit̄ ab igne. et ē igni re inflamare. calefacē. Vñ ignit? ta. tū. i. inflama tus. vel ardēs. et tūc est nomē. Ab igne dr igneo gnes. i. inflamari. calere. vñ igneſco scis. inchoa. Ignio opnit̄. adignio adignis. id est. inflamare. Ignio actū ē cū oībus suis oppositis. ab ignio. nis. igniſco scis. inchoatiū.

Ignis. a gigno & in. cōponit̄ hic ignis q̄si nō gi gnēs. q; nichil ab eo gigni possit. sz cōsumit cūcta q̄ rapit. & ē ꝓprie ignis ipa flama. Q; aūt fouet ignē foc? ē. et facit abltūs singl'aris igni vel igne & actūs pl'is ignis vel igneſ. et sūt tres spēs ignis scz. lux. flama. carbo. Et scias q; ignis in sua spe = ra nō lucet. q; sic tegēt corpa celestia. vide etiā in

Igniſco scis. ī ignio nis. vide. eleīntū et ī tra.

Igniuom? a. ū. penul. cor. i. ignē vomēs. ab ignis & vomo mis. componitur.

Ignobilis. Nobilis oponit̄ cū in. et mutaē n. in g. & dr hic et hec ignobilis & hoc le. q̄i nō nobilis. q; fere nō cognoscit̄. cui? et nomē & gen? ignoraē. & opaē. ignobilis lior. sim?. vnde ignobiliter li?. sime. adū. et hec ignobilitas tatis.

Ignominia. Nomē oponit̄ cū in. et dr hec igno mmia nie. i. infamia. quasi otra nomē. Sed ignomi nia ponit̄ ptāti alicui?. sz infamia sit multor cō sentiēte ſmōe. Vnde ignominios? sa. sū. i. infamis vitupat?. vnde ignomimiose adū. et hec ignominio sitas tatis. ſm hug. Inuenit̄ etiā ignominiū nij. vn de dic̄ pap̄. Ignominiū dictū eo q; desinat hr̄e no mē is q̄ in aliquo crimine depbēdit̄. quasi sine noīe.

Ignoro. ab ignar? dr ignoro ras. raui. Et scias q; ignoram? ea quor notitiā habuim?. Sed obliti sum?. q̄ scz scire debem?. sz quodā vicio pigricie nescim? .ea vero nescim? que nūq̄ sciuim? . vnde ignorant̄. adū. et hec ignorātia tie. ſm hug. Iob. xix dicit̄. Si ignoraui mecū erit ignorātia mea. vide ī erro ras. Hic nota q; ignorātia differt a nesciētia. q; nesciētia dicit simplicē scīe negatōem. vnde cui cūq; deest aliquar rer scīa. p̄t dici nescire illa. ſm quē modū beat? dyonisi? in āgelis nesciētiā ponit. vj. ca. eccīastice gerarchie. Ignorātia vo importat sciētie p̄uatōez. dū scz alicui deest scīa eor q̄ apt? natus ē scire. Hor aūt q̄dā aliquis scire teneē. illa scz sine quor scīa nō p̄t debitū actū exercē. vnde oēs tenētur scire cōiter ea q̄ sūt fidei. et vniūsalia iuris p̄cepta. Singuli aūt ea q̄ ad eor statū vel of ficiū spectāt scire tenētur. vnusq̄sq; em̄ teneē scī re ea q̄ ad snū officiū spectāt Queda vo sūt q̄ et si aliq̄s apt? nat? ē scire. nō tamē ea scire teneē. sic theoremata geometrie. ptingētia pticularia et hu iusmōi ñ in cāu. manifestū ē aūt q; q̄cūq; negligit hr̄e vel facē id qd teneē habē vel facē de iure pec cat pc̄o omissiōis. vnde ꝓpt̄ negligētiā ignorātia eor. q̄ quisq; scire teneē. ē pc̄m. Nō aūt imputaē homī ad negligētiā si nesciat ea q̄ scire nō p̄t. vnde

ꝯz ignorãtia inuincibilis dicit̃·qz ſcz ſtudio ſupari nõ ꝓt·Et ꝓpter hoc talis ignorãtia cũ nõ ſit volũ tana eo ꝙ nõ ẽ im ptãte nrã·eã nõ repellẽ nõ ẽ pec catũ·Ex quo ꝓz ꝙ nulla ignorãtia iuincibilis ẽ pec catũ·Ignorãtia aũt vincibilis ẽ pcẽm ſi ſit ꝯz q̃ qs ſcire teneẽ·Vide im ſcia·& im ifernus·Et ſcias ꝙ brũs aug⁹·ad valẽtinũ dicit·Licet g̃ui⁹ ſit peccare ſcienꝺ ꝙ neſcienꝺ·nõ tñ ideo fugiẽdũ ad ignorã tie tenebras·vt i eis quiſq; excuſatõz reqrat·Aliꝺ em̃ ẽ neſcire·aliud ſcire noluiſſe·qz i eis q̃ ſcire no luerit ipa ignorãtia pcẽm ẽ·Hoc aũt verꝝ eſt·ſi ſit ꝯz q̃ qs ſcire teneẽ·alias nõ·qz etiã habẽ volũta tẽ nõ ſciẽꝺi geometriã pcẽm nõ ẽ ei·q̃ illã nõ ꝓfite tur ꝓ officiũ mg̃ri·& ſubdit brũs aug⁹·In eis vẽo q̃ nõ potuerũt·pena pcẽi·Ignorãtia vo q̃ nõ ẽ ꝯz qui ſcire nolũt·ſz q̃ tm̃ ſimplicit̃ neſciũt·ſz nõ re nuẽtes vel ꝓponẽtes ſcire·nullũ ſic excuſat·vt et no igne nõ ardeat·ſz forteaſſe mi⁹ ardeat·Nã vt dic̃ apls·j·ad ꝯz·xiiij·Ignorãs ignorabit̃·id ẽ·a deo repbabit̃·& itellige de ignorãtia ꝯz q̃ qs ſci re teneẽ ſic̃ ꝯz q̃ ptinẽt ad fidẽ·virtutẽ·& ad bo nos mores·vide im oſcia·et ꝓ·pnl'·ignoro ras.

gnoſco ſcis·noui·notũ·i·remittẽ·idulgẽ·& ẽ im·puatm̃·Nã illꝺ ignoſcim⁹ qꝺ ãpli⁹ noſcẽ nolu m⁹·& ꝓt ꝓponi ex im·& noſco·& ſic mutaẽ n·i g & facit ptcipium ignotur⁹·Inuenitur tamen etiã ignoſcitur⁹·

Ilas ẽ fluui⁹ aſie·& ylas vel yla fuit qui dã armiger vel amaſius herculis·q̃ fuit raptus ã nymphis cũ exhauriz aquã de quodã fonte·ſm fabulas poetaz·

Ile.yles·fe.ge·iterp̃taẽ ſilua·& ẽ dicta ſic ꝑmor dialis materia·quã q̃dã vocauerũt ſiluã·Quidam poſſibilitatẽ·Quidã iter aliq̃ꝺ & nichil·Quidã in ter aliq̃ et nullã ſubaz·Quidã receptaculũ omniũ formaz·Quidã corp⁹ icorporeũ·et aliis adhuc no mib⁹ ꝓbi eã vocauerũt·Si q̃res vtz yle ſit aliq̃ꝺ vel nichil·Nõ hoc ꝙcedim⁹ ſz ẽ iter aliq̃ꝺ et nichil De hoc dic̃ calcidi⁹ ſup platonẽ·Sicut nichil videꝺo videm⁹ tenebras·et nichil audiẽꝺo audim⁹ ſilẽ tiũ·ſic nichil itelligẽꝺo itelligim⁹ ylẽ·Vñ beatus aug⁹·Cũ aliq̃ꝺ iforme ꝙcipio·ꝑus nichil itelligo q̃ itelligã·& ab yle·dict⁹ ẽ yle⁹·q̃dã gigas ꝓpter ꝙfuſiõez et magtudiez cleñtoz·et acuit̃ i fine yle·

Ile.ab ylios qꝺ ẽ obuoluẽ·dicit̃ hoc yle·

yles·ylis ẽcie declinatõis·et im ſingulari et i plurali·vel tm̃ plalis nũi·Vñ alexãder·Ylia declĩat tibi ẽcia ſz nõ niſi plura·& ſũt itestima pua & rotũda circa renes aĩaliũ·& dicunt̃ ylia.ab ylios·qz ibi nos ob uoluim⁹·Vñ ſm quoſdã ꝙponit̃·exilis·q̃i exẽt ylia Luca·im q̃rto·Alligat & mediũ ꝙſſis ylib⁹ artat·& ſcribitur per vnũ l.

Ilex cis·fe.ge·ẽ q̃dã arbor glãdifera·& dr ilex·q̃ ſi elex.ab eligẽdo ſiue eligo gis·qz hui⁹ arboris fru ctũ ꝑmũ boues elegerũt ſibi·& ſcribit̃ ꝑ vnũ l.pro ducit tñ ꝑmã·Vñ im aurora dicit̃·Tres iuuenes vidit ſtantes inde ſub ilice mãbre·

lia·liũ·ylibus·vide im yle ylis·

liacus·penul.cor·vide in ylios & in ylius·

liades·im ylius vide·

licet penul·cor·i.ire licet·Expleto em̃ officio ſuo ſacẽdos dicebat ilicet·q̃ dicẽt ire licet·Magis aũt corruptũ ẽ poſtmodũ & dictũ ilico·i·cõtinuo adũ·epiſ·vt dicit alexãder neq̃·et ſic ſcribit̃ ꝑ vnũ l·pdu·tñ ꝑmã.Vñ in greciſ·dicit̃·Cõcito·ofeſtimox·ꝓtinus·ilico·ſtatim·

Ilice⁹ cea·ceũ·i·de ilice exñs·vel ad ilicẽ ꝓtinẽs·

& dicit̃ ab ilex cis·& cor·ce·

Ilico adũ·tpis·et ſm paꝑ·Ilico·id eſt·continuo ſubito·ſtatim·iterato·vide etiã im ilicet·

Ilion·in ylius vide·

Ilios grece latie obuoluẽ dr·Vñ ylios vel ylion obuoluto·& dicit̃ dolor itestinoz qz itestina ſepe ꝑ dolore obuoluũt̃·et hic yliac⁹ ca·cũ·q̃ talẽ infir mitatẽ patit̃·Hi & tormioſi dicũtur ob itestinoz tormẽta·& inde dr hoc yle·ylis·ylia·yliũ·ꝑ intestio

Lium·im ylius vide·

ſm hug·

Lius·Vlus fuit q̃dã rex troian⁹·Vñ troia dicta ẽ yliũ·Et nota ꝙ troia dicta ẽ regio aſie·yliũ vero ẽ ciuitas troie·Qñqz tñ troia accipit̃ ꝑ illa ciuita te.& tũc yliũ accipit̃ ꝑ q̃dã eminẽtiſſima turri il li⁹ ciuitatis·& inde iuenit̃ hoc ylion indeclinabile·et hꝰ yliũ ylij·et hic ylios ylioy.et hic ꝓt dici hic yli⁹ ylij·Vñ hic et hec yliẽſis et hoc ſe.& yliac⁹ ca·cũ·id ẽ troian⁹·& hic yliades tis·troian⁹·vnde ſubẽ cta de.ſillaba dr ylias dis·feia troiana·et pnl'·gẽ

Llacrimor·ex m·et lacrimo ꝙponit̃ cor.yliadeſ illacrimor aris·Et ẽ illacrimari·itus lacrimari·vel cõ dolere.et ẽ depo·licet ãtiq̃⁹ inueniaẽ in neu·gne·vnde boetius in ſcõo de cõſolatõne·Alius prole letatus filij filicue·derelict⁹ meſt⁹ illacrimat.

Llaudabilis·im laudabilis vide·

Llaudatus·im laudatus exponitur·

Llecebra.ab illicio cis·dr hec illecebra bre·i·car nalis delectatõ q̃ hoiem illicit·licz & ꝑ alia ꝺlecta tõe inueniaẽ·Inde illecebroſus ſa·ſũ·i·delectabilis·illecebris plen⁹·et ꝙpaẽ·vnde hec illecebroſitas ta tis·Itẽ ab illecebra dr illecebro bras·i.illecebris·at trahẽ·ſeducẽ·illicẽ·& cor·ce naturaliter

Llecto ctas.i·freq̃nẽ illicẽ·ab illicio illexi·lectũ

Llect⁹·ab illicio cis·lexi·lectũ·

lectu·v.im o ctu·dicit̃ illect⁹ cta·ctũ·i·illaq̃at⁹·ſeduct⁹·im li cio poſit⁹·Iaco·j·ca·dr·Abſtract⁹ et illect⁹ &ẽ·

Llepid⁹ da·dũ·i·ſuauis·ſipid⁹·ab ĩ·et lepid⁹

Llex·ab illicio cis·dr hic et hec & ꝙponit̃·hoc illex cis·q̃ aliquẽ ducit i fraudẽ·Qꝺ etiã abſo lute ꝑ fraudulẽto dr·& deceptore·vnde plautus·Eſca eſt meretrix et pectus illex·

Llibat⁹ a·ũ·i·intact⁹·ab im·& libat⁹ cõponit̃·

Lliberalis·Ab im·et liberalis·cõponit̃ hic & hec illiberalis et hoc le·i·nõ liberalis.

Llicio cis·illexi·ctũ·ab in·et licio cis·et ẽ illicẽ·illaq̃re·im fraudẽ ducere·et cor·li·

Llicit⁹ ta·tũ·i·nõ licit⁹·ab im·et licit⁹ ꝙponit̃·

Llido dis·illiſi·ſũ·lidẽ·i·im⁹ vel valde ledere·ab im·et ledo dis·cõponit̃ e·cõuerſa im i·vñ illiſus ſa·ſũ·i·ſus vel valde leſus·et ꝑdu·li·vbiq;

Lliria rie·fe.ge·regio ẽ iuxta mare adriaticũ·vñ illiris dis·et illiric⁹ ca cũ·pnl'·cor·vnꝺ ad rom̃·ca·xv·vſq; ad illiricũ &c̃·et illiris dr idẽ qꝺ illiria·et hec illirica ce·herba q̃dã que im illiria abũdat

Lliricus im illiria exponitur

Lliſus ſa ſũ·im illido dis vide

Lliteratus ta tũ im literatus exponitur

Llo adũbiũ loci ẽ & acuit̃ im fine Mar⁹ ſecũdo Timuit illo ire id eſt ad illum locum

Llotus ta tũ·penul·ꝑducta·i.nõ lotus imũd⁹ & cõponitur ab in·et lotus

Llumio as aui are·im lumio nas exponitur

Llunis ab in·et luna ꝙponit̃ hic et hec illunis et hoc ne·i·ſine luna vel obſcurus et ꝑducit penul·

Lluſtris ab illuſtro ſtras qꝺ ꝙponit̃ ab in et lu ſtro ſtras·dicit̃ hic et hec illuſtris et hoc ſtre·i·ꝑ clar⁹ nobilis·q̃ valde illuſtraẽ·et compatur

Illuuies illuuici fe·ge· dicit squalor. vel imūdicia morbus· vel sordes· et dicit ab illuo is ·qđ ē st maculare. qz deturpat & maculat rē i qua ē· Deutro· xxviij· Sup illuuie scđaz· i· sup illuuiosis & putridis sceūdis. vt fiat ordiadis·

Illus· in yl⁹ vide·

Imagino⁹ naris· ab imagie ōr· Et ē imaginari absentē rē ꝓcipe· vel imaginē rei absentis· Vñ hec imagiatō onis· vis aīme qua qs ꝓbēdit formas cū materia re absente· Sed hoc aut ē recordatōis· aut imitatōis· aut ofictōis· Recordatōis ·cū eandē rē imagiamur· q̄ ꝓpus fuit subiecta nr̄o sensui. Imitatōis· cū rē sil'em nō eandē· Cōfictōis· qñ ofōrmam⁹ aliqđ in mēte qđ in rē nūo natura nō patit̄ inueniri· vt chimerā ex capite leonis· pectore hoīs· vētre asini· cauda serpētis Prima imagiatō nobis cōis ē cū beluis· Scđa et ē cia ē ꝓpria hoīs· Itē ab imagino⁹ hic & hec imaginabil' et hoc le· qđ aptū ē imaginatōe ꝓcipi· et imaginatiu⁹ ua· uū· qđ imagiatōe ꝓcipit vel ꝓcipitur· vel qđ ptinet ad imagiatōem· & imagiatorius ria riū· vide in mulus·

Imago gīnis· fe· ge· repñtatō alicui⁹ rei· & dicit imago ab imitor taris· q̄ imitago· qz imitat rē cuius ē in corpalib⁹ lineamētis et dispositōe ptiū· aliter nō dicit imago ꝓprie· Vñ imagiari⁹ ria· riū· qđ ptinet ad imaginē· vel qđ ꝓcipit vmbratilit & q̄dā imagiatōe· Et scias q̄ triplex ē imago· scz creatōis· recreatōis· & sil'itudis· sic dicit glosa sup illđ psal· Signatū ē sup nos lum̄ vult⁹ tui dñi &c̄· Ex hoc patet q̄ esse imaginis hoīs nō solū ē nature· sz gr̄e & glorie· qz imago creatōis ē nature· imago r̄ creatōis ē gratie· imago sil'itudis ē glorie· Itē nota q̄ hō fact⁹ ē ad imaginē et sil'itudinē dei· Ad imaginē q̄ntū ad naturalia· Ad sil'itudiez q̄ntū ad gratuita· Sed aīadūte q̄ imago q̄ntū ad eē cōsistit in solis naturalib⁹ ·quātū aūt ad bene eē· vel pfecte vel pfectū eē ōsistit in gr̄uitis· Itē scire te volo q̄ plex fuit ratō īstitutōis imaginū in eccīa· Pria ad instructōez rudiū q̄ cis q̄ qbusdā libris edoceri vidēt· Scđa vt icarnatōis misteriū & sanctor⁹ exē pla magis i memoria nr̄a eēnt· dū quotidie oculis nr̄is repñtant̄· Tercia ad excitandū deuotōis affectū· q̄ ex visis efficaci⁹ excitat q̄ ex auditis· Vide etiā in lacria· Itē de imagie facieī xp̄i dicā in iuda·

Imbecillis ex im· et bacul⁹· ponit imbecill⁹ lat· hic et hec ibecillis et hoc le· in eodē sensu· i· sine baculo· i· sustētamēto virtū· i· debilis fragilis· vñ ibecillo las· lare· i· debilitare· vbū act̄m· et inde v

Imbellia lie· i· debilitas· ab ibellis driuat balia·

Imbellis· ab in· et bellū ppo· hic et hec ibellis & hoc le· i· eneruis· fragilis· debilis· & mutat n· i m·

Imber· ab ibrio as· deriuat hic im seqnte b· ber bris· pluuie vis repetita ad nubes vel pluuiaz ꝓmēs· sic dict⁹· qz terrā imebriet ad germinādū· et desinit abltūs in i· imbri· Inuenit etiā in e· ibre· vt dixi in abltō ētie declinatōis· Cōpositā aūt faciūt in

Imbrex cis· ī imbriciū exponit· i· vt septēbri·

Imbriciū· ab iber dicit b⁹ imbriciū cij· p qđ aqua elicit· scz lauariū· fluariū· vel cānalis· qđ alit dicit hic imbrex cis· & cor· pnl'· gri· Vñ prudēti⁹· Imbri cib⁹ ruptis· vndātis desup auxi tē· Imbrices eē dicūtur tegule· qz capiūt ibres· et est ethia·

Imbriculus li· dimi· puus imber·

Imbricus ca cū· penul· cor· & imbricosus sa sū· id est· pluuiosus ab imber dicitur

Imbul⁹· ab ābulo las· dicit hic imbul⁹ li· mas· g· penul· cor· portic⁹ lata & spaciosa· Et dicit ibul⁹ q̄ mābulus· loc⁹ ad ābulandū spacōsus. Sm hug· Pap· vo dic· Imbuli dā· vl' qz sub volumīe sūt. vl' qz sub his ābulam⁹· Sūt em platearū porticus

Imbuo is· im buo is exponitur

Imeon vel ymon grece ceruix

Imitans· im imitor exponitur

Imitator & imitatrix· ī imitor taris exponit

Imitatorius ria riū· i· dignus imitatōe· vel q̄ alīquem imitat· et dicit ab imitor taris·

Imitor taris tatus sū imitari· i· seq̄· Vñ hic imitator toris· & imitatrix tatricis· & hic et hec & hoc imitās tis· ptici· Ezech· xxi· Sabbatoz ociū imitās Et cor· mi· siue penul· & etiā ꝑmā Vñ patet q̄ sic bit ꝓ vnū m· Vñ luca· in ꝓmo· Et q̄ te Laxis imitantur sarmata bracis· Et in aurora· Quas imitans ꝑ sul bis sex fert pectore gemmas

Immanis· Manū qđ ē bonū cōponit cū im· et dr hic & hec imanis et hoc ne· q̄ sine mānu· i· sine bono· scz efferus crudelis īmansuet⁹ terribilis· & cō pat imanis nior sim⁹· vnde imanit nius sime adū· & hec imanitas tatis· i· crudelitas tatis· Et qz magna solēt eē crudelia & effera· et terribilia· ideo immanis inuenit ꝓ magn⁹ grādis· Pro crudeli vel immānsueto siue supbo inuenit Iob xxxvj· Immanib⁹ lux abscōdit &c̄· Qđ exponēs gregor⁹ m moza· Immanib⁹ lux abscōdit· qz nimiz supbientib⁹ veritatis ognitō denegat· possūt etiā Sm gregoriū ib i īmanib⁹ eē due ptes sz tūc ꝓma scribit ꝓ n·

Immatur⁹· ab im· & matur⁹ cōponit imaturus ra rū· i· nō matur⁹ acerb⁹· et ꝓpat· Vnde esa· xviij Ante messē em̄ tot⁹ effloruit· et imatura pfectio germiauit· vnde hec imaturitas tatis· i· nō matura acerba· Immaturitas etiā dicit nocturnū ept⁹· qđ nō ē maturū· i· oportunū· vt aliquid agat vigilando· qđ etiā vulgo solet dici hora importuna

Immemor· im memor vide

Immemoratō onis fe· ge· i· obliuio īgratitudo ñ recognitō· ab imemor as· Sap· xiiij· ca· Bonorū

Immineo nes nui· ex im et ma dñi imemoratōneo nes· ponit· & mutat a· in i· et n· in m· et ē imminē ipendē īgruere supstare īstare· ꝑsens eē· vnde immēs tis ge· oīs· et ꝓpat imminēs tior sim⁹· vnde imminēter ti⁹ sime adū· et hec imminētia tie· et cor·

Immitis ex ī· et mitis· et ꝓdu· mi· īmitis· mi·

Immolo las laui· cōponit ab im· et mola le· qđ ē puls· ex farina et aq̄ et sale· qua olī victime inter cornua ꝓfūdebant̄· et mutat n· i m· qz n· nō ꝑt stare ante m· in eadē victōe latina· et sic īmolo scribit ꝓ duo m· et ē imolare sacrificare· q̄ molā īfūdere vel mola pfūdē· Vel īmolare ponit ab ī· et moles q̄ in mole altaris victimā ponē· Vnō et īmolatō dicta ē ab antiq̄s· eo q̄ in mole altaris poita victima cederet̄· Vnde mactatō post īmolatōez erat· Sz nūc īmolatō panis et vini calici cōuenit· Vnde īmolatic⁹ cia ciū· i· sacrificatiuus· scz q̄ īmolat et

Immor⁹ ta tū· ptici· de imoueor cor mo īmolo Vel ꝑt eē nomē ꝓpositū ab in· et mor⁹ q̄ nō mor⁹

Immūdus da dū· i· ipur⁹· et ponit ab in et mūdus· et ꝓpat īmūdus dior sim⁹· vnde īmūde diu sime adū· et hec imūdicia cie· i· impuritas

Immunis· Ab in et munū ponit hic et hec īmunis et hoc ne· i· sine munio· io ē· tburo· scz liber qui nulli ē tributari⁹· vnde et sepe īmunis dicit exs· alicnus· sine parte· Itē īmunis· i· nō munific⁹ q̄ sine munio· i· munē· vnde in ꝓbio veteri dicit· Immunes ciues odere sui· Itē īmunis dicit q̄ nō facit

munia·i· officō nō fungiē· Est em̄ ōmi priulegio vacuꝰ & dono·ſcz vicioſus·piger·ventri ſdulgēs· & oſtruiē hoc nomē cū gtō & ablt̄ō· vt imunis pi culi & piculo·& hīc hec īmunitas tatis,et ꝓducit Imo dicīē ab imꝰ ma·mū·et ē adū· ¶ pnl'·imunis eligēdi·et tm̄ valet quātū potiꝰ. aliqñ ē adū·affir = mādi·& tūc tm̄ valet quātū certe· Aliqñ ē oiū clō ullatiua·et tm̄ valet q̄ntū igiē· & ē ſcribēdū imo p vnū m· Et cā differētie ad ablm̄ ꝑdicti nomis·ſcz imꝰ a·ū·debet eē accētꝰ ī fine·& debet m·aliq̄tu= lū op̄ſſe ſonare cū i·licet ſit de ſeq̄nti ſilba· ſed cā drīe hoc fiat·ira vult hug· Quidā tm̄ dicūt q̄ non optet q̄ imo adū·accētuaē in fine·ad drīam huius ablī imo·qꝛ ſatis ptz drīa īter ea cū ſint diūſe par teſoratōis·vt in ſcda ꝓte tetigi p ſilē·vbi egi de im pedimētis accētꝰ ī capitulo de īpedimēto drīe·& ꝓdu·p̄mā imo· Vñ vidocimēſis·Sponſā nō cupiat quā duxit ꝓxiꝰ·imo Flozeat illeſꝰ ꝓxītatis amoꝛ· Quidā aūt dicīt q̄ imo ſcribiē ꝑ duo m· quos ego Impar ris·i·ſine pare. nō par·im ¶ nō ſequoꝛ· fimꝰ·& ponīē ab im·& par·& mutaē n.im m· & eſt oīs ge·& coꝛ·pnl'·gtī imparis·

Impatiens·exponitur in patiens·

Impedatura re·ꝺꝛ pediſ meſura·vel impſſio·vel īueſtigatō·Peda aūt ꝺꝛ veſtigiū boīs· Vñ p̄t dici pedo das·& ꝑ cōpoſitōez īpedo das·& inde hec ī= mpedio dis·diui ditū dire·i·reti ¶ pedatura re nere·q̄i in pedicā trahē vel in pedicā ponē·& cō= ponīē ab ī·& pedica·& ab īpedio ꝺꝛ hoc īpedimē Impegi.p̄teritū ꝺ īpingo gis·et ꝓꝺ pe· ¶ tū ti· Impello lis·puli·ſū·ab im·& pello lis· & mutaē n.im m·Et ē impellē·q̄i intus vel valde pellē· Vñ impulſus ſa·ſū·& impulſiuꝰ ua.uū·

Impēdeo des·di·dere·ſū·i·īmimē·īgruere·inſta re·ſuſpēdē·& ponīē ab im·& pēdeo des· Heſter xiij· Eo q̄ eis certa moꝛs īp̄ēderet·i·īminēt. vel in Impēdiū·ab īpendo dis·ꝺꝛ hec impēſa ¶ ſtaret ſe·Et hoc īpendiū dij·ābo ꝑ expēſa vel diſpēſa· & impēdio adū·i. ſedule·intēte· Inueniē etiā īpen diū ꝑ ſtudio & ſedulitate· Vñ ip̄ēdioſus ſa ſū· i· ſeduꝰ·mētꝰ. vñ īpēdioſe adū· Et hec īp̄ēdioſitas Impēdo dis·di·ſū·dere·i·donare·exhi ¶ tatis. bere·& cōponīē ab im·et pendo dis·

Impenetrabile·i·inacceſſibile ſm̄ paꝑ

Impenitēs tis ge·oīs·i·nō penitēs·ex im et peni= Impēſo sas·freq̄nt impēdē·& foꝛ tēs ponīē· maē ab īpēdo dis·di.ſū.ſu.u.in o·conuerſa

Impatoꝛ·ab īpero ras .dicīē hic impatoꝛ ris· qō ꝺꝛ aliqñ moꝛpatoꝛ du·ſilba īterpoſita cā metri·et tūc optet m·mutari in n.añ d· Et hec impatrix cis & impatoꝛiꝰ ria riū·& hoc impiū rij. vñ hic et hec impial' et hoc le·& impioſꝰ ſa ſū·i·altꝰ·nobilis et autētic? impio et ptāte et dignitate plenꝰ·& ꝓpaē· Vñ impioſe ſius ſime adū·et hec impioſitas tatis· Impegre pnl'·coꝛ·adū·ē.et ē idē ¶ ·i·maieſtas quod mſtabiliter vel ſine certa māſione·& cōpo = nīē ab im· & peregre·n·cōuerſa in m

Impioſus·m impatoꝛ exponitur

Imperito tas.i·frequēter impero·& formaē ab hoc ſupino imperatu a·mutata m i·correptā· & u in o. fit imperito tas·

Impitꝰ ta tū·i·nō peritꝰ nō īſtructꝰ·nō doctꝰ & ꝓpo·ab im·& pitꝰ·et ꝓpaē·impitꝰ tioꝛ·ſimꝰ·vñ impite tiꝰ ſime adū·et hec impitia tie·et ꝑdu· ni· Impero ras raui ratū·i·p̄cipio·ex im et paro ras ponīē·et mutaē m·in n·et a·in e·& coꝛ·pe·

Impers.ps ponīē cū im·et ꝺꝛ impers tis·i·ex= pers ſine ꝑte·Ambꝛo·ſup egiſippū·Vꝛo p̄lio omeſ iplicabunē·nec erit noſtra vlla ꝛgio veſtri īpers ō Impſonale vbū a quo naſcaē habes ſu ¶ coꝛis· p̄ im ꝛcia pte ī tractatu ō vbo ca·de vbo īpſonali· Impertioꝛ tiris·Et īptio tis·i·tribuere·donare· ptē dare·et ponīē ab im·et ptioꝛ tiris·vel ptio tis ſm̄ ātiquos·Et faē ſupinū imptitū,et ꝑdu.pnl'·

Impes tis·in impetus exponitur

Impetigo·ab impeto tis· deriuaē hec impetigo gīnis·ſicc aſcabies ꝓmīnēs cū aſpirate et rotūdita te foꝛme· Vñ impetigioſus ſa ſū·i· ſcabioſus· Et opaē. Vñ hec īpetigmoſitas·i·ſcabioſitas et ꝑdu· īpetigo pnl'·in ntō ſz̄ in obliqs eam coꝛripit

Impetro tras traui·ponīē ab im et patro tras· mutato a·in e·et eſt verbū actiuū·et coꝛ.pe· natu raliter·et ē impetrate·exoꝛare·qō petiē obtinere in petitōne effectum habere

Impetus·ab īpeto tis.dicīē hic īpes tis· et hic ī petus tus tui·in eodē ſenſu· Vñ impetuoſus ſa ſū· id ē.furibūꝺ cū impetu oīa faciēs·et opaē·vñ im petuoſe ſiꝰ ſime adū·et hec īpetuoſitas tatis

Impiger gra grū·coꝛ·pi·naturaliē·et ponīē· ab in et piger·et eſt impiger nō piger

Impingo gis īpegi īpactū·et ponīē ab ī·et pā gō gis·qō eſt iūgo vel impello· Et ſcias q̄ īpingē īueniē ꝑ ceſpitare·et in hac ſignificatōne eſt neu· Vnde p̄ū·tercō·Et pes tuꝰ nō īpinget·Inuenitur etiā ꝑ īpelllere·et ſic eſt actm̄·vnde eccī·xiij·Nō imꝑbꝰ ſis ne īpingaris· Inueniē etiā īpinguo as· īpinguaui·et ſcribiē ꝑ v·in vltima ſillaba·

Impiꝰ·Ex in·et pius cōponīē impiꝰ pia piū·q̄ ſi ne pietate eſt·Et ponīē ꝑ īfideli·iniquo· qꝛ nō eſt equꝰ ſed īequalis·et p̄uis opibus maculatꝰ·et oīs impiꝰ ē iniquꝰ·ſed nō ecōuerſo·et ꝓpaē ꝑ ſuppletō nē impiꝰ magis īpius īpiiſſimꝰ·vñ impie magis ī pie īpiiſſime adū·et hec īpietas tatis· Et īpio pias ·i·impia agē·vel īpiū facere·Vñ p̄udētiꝰ in libꝛo himnoꝝ· Ut q̄ inq̄natū vitijs coꝛ īpiauit·Et ſcias q̄ iſta ꝓpoſitō ē recipiēda. Iſte lapis ē nō pius· nō tamē ē impiꝰ·qꝛ cū dico nō pius ·nō venit ꝑ appo ſitōem et p̄uat tm̄·ſed impiꝰ p̄uat et ponit hīc dixi in tercia ꝑte in ca·de figura nomis

Implano nas naui nare·i·decipe vel in errorē du cere·vnde eccī·xv· Nō dicas ille me īplanauit· et ponīē īplanare·vt dicūt q̄ꝺ ab in·et planos. qō eſt errꝛ vel vagatio·

Imploro ras raui·ex in·et ploro ras·ponīē.et ē implorare·rogare·querē·vel īpetrare· et ē verbuꝫ actiuū·et ꝑdu·plo·ſm̄ hug· paꝑ·vero dicit· Im plorat cū fletu īuocat vel rogat inquirit·

Implumis· Pluma ponīē cū in· et dicīē hic et hec īplumis et hoc me·i·ſine pluma·ſine barba·et ꝑdu·plu·vnde oui·Implumes calue puer cetuſqꝫ Impluuiū uij·i·lauariū·guttatoꝛiū ¶ fuerunt. ꝑ qō decidit pluuia ī domū·et ꝺꝛ ab īpluo is

Impolitꝰ ta tū·dicīē inornatꝰ·nō cōplanatus·ñ ſculptꝰ·et ꝓpo·ſm̄ quoſꝺā ab in·et polio lis·et ꝑ Impomētū ti·ge·neu·ē id qō extremi? ī ¶ ꝺu·li· cena ponīē·ſic ſē nuces et poma et ꝺꝛ ab īpono is· Impono nis·ex in·et pono nis· ꝓpo· et ē īponē iniūgē·vel īculpare·vel īputare·vel ponē·et tunc facit p̄teritū ī ſui·et ſupinū in ſitū·Itē imponere·i· decipe·et tūc cōſtruiē cū ꝺtō·vt īpono tibi·id ē· decipio te·Gen̄·xxi· Quare īpoſuiſti michi·et tūc facit ſupinū in ſtū·ſcz impono ſui·ſtum.

Imporitoꝛ toris·maſ·ge·q̄ poꝛtas facit·ab in·et poꝛtitoꝛ componitur·et coꝛ·ti·

Impoꝛto tas·in poꝛto tas·exponitur·

Impoꝛtun⁹ na nū·ꝓponiē ab m·& poꝛtunus· & dicit̄ ipoꝛtun⁹·ifest⁹·ꝓteꝛu⁹·inq̄et⁹· q̄ nō habeat poꝛtū·i·q̄tē q̄i sñ poꝛtuno·Vnde ipoꝛtuni dicūt̄ q̄ in naufragiū cito feꝛunt̄·& ꝓpaē·vñ hec ipoꝛtunitas tatis·i·ifestatō·iquietudo·& ipoꝛtuno nas·id ē·ifestare· iquietare

Impoꝛtuosus sa·sū·loc⁹ vacu⁹ poꝛtib⁹·ab i· & poꝛtuos⁹·et ꝓaē·ipoꝛtuosioꝛ·sim⁹·vñ hec ipoꝛtu

Impos tis·cōis ge·i·ipotēs q̄ vo ositas tatis· tū suū ad effectū deducē nō ꝑt·et ꝓponiē ab in·&

Impostoꝛ·ab ipono sui·impostū ꝓ de pos tis· cipio·deriuaē hic ipostoꝛ toꝛis·i·deceptoꝛ q̄ male agit·& inde ipostoꝛi⁹ ria riū·i·deceptoꝛi⁹ ria riū & ipostus sta stū· in eodē sensu·scz deceptoꝛius mal⁹·pūsus·Staci⁹ thebaidos·Mēs cūctis ipostа manet·& hec ipostuꝛa re·i·deceptō·& pō· penl'ti·

Impostus·in ipostoꝛ vide· ipostuꝛa potio tis tiui tire·i·diuestire· vt ipotiatis cū ꝑbenda sua·id est·diuestiatis· et deriuaē ab ipos tis·et coꝛripit po·

Impcoꝛ ab in et ꝑcoꝛ·poniē impcoꝛ caris· cari catū·verbū depo·i·execrari· maledicē· Poniē etiā aliq̄n in bona sigficatōe·vt iste impcaē illi bona·i· valde rogat vel adoptat· vñ impcās tis·ge · omis Gen̄·xxiiij·Impcātes ꝓspera & coꝛ·p̄·Hic nota q̄ impcatōes siue maledictōes q̄ in sacra scripta iueniunt̄·puta·Exurgat de⁹ et dissipent̄ inimici ei⁹ et cōsiles tripliciē pñt intelligi·Vno mō ꝑ modū ꝓnūciatōis·nō ꝑ modū optatōis·vt sit sens⁹ ·Dissipēt̄ inimici tui·i·dissipabūt̄ Alio mō ꝑ modū optatōis scz vt diuersitū optātis nō referaē ad penā hoim·sz ad iusticiā puniētis.fm illud·Letabit̄ iust⁹ cū viderit vindictā· q̄ nec ipe de⁹ puniēs letaē i ꝓditōe ipoꝛ ipioꝛ.vt dicit̄ sap̄·ꝓmo·sed i sua iusticia·q̄ iustus dñs & iusticias dilexit· Tercō mō vt desideriū referaē ad remotōez culpe·nō ad ipaz penā· vt scz pcā destruant̄·et boies remaneāt·Sciendū est etiā q̄ vt dicit grego· in q̄rto moza. tractās illud iob·Et maledixit diei suo· Scriptura sacra duob⁹ mōis maledictū memoꝛat· aliud videlicet q̄ approbat·& aliud q̄ dānat· Aliē em̄ maledictū ꝓferē iudicō iusticie· aliē liuoꝛe vindicte· Maledictū q̄ ꝑ iudicō iusticie ipi ꝓmo hoī peccāti platū ē· cuz audiuit·Maledicta ꝛa in opib⁹ tuis ·Itē cum ad abꝛaā dicit̄·Maledicā maledicētib⁹ tibi· Rursū ō maledicto q̄ nō iudicō iusticie·sz liuoē vindicte ꝑmitur voce pauli ꝑdicātis admonemur·q̄ ait·Bñdicite·& nolite maledicē·& rursū ·Neq; em̄ maledici regnū dei possidebūt· De⁹ ergo maledicē dicit̄· & tm̄ maledicē hō ꝓhibeē· q̄ q̄ hō agit· malicia vindicte·de⁹ nō facit nisi examīe & vtute iusticie· Cū ergo sancti viri maledictōis sñaz ꝓferūt·non ad hāc ex voto vltōis·sz ex iusticie examīe erūpūt· Intus em̄ subtile dei iudiciū aspiciūt·& mala fꝛaꝛ exurgētia q̄ maledicto debeāt feriri ognoscūt·et eo i maledicēdo nō peccāt·quo ab ēterno iudicō ñ discoꝛdāt·Hīc ē q̄ petr⁹ in offerentē sibi pecuniaz symonē sñam maledictōis ꝛoꝛsit dicēs· Pecunia tua tecū sit in ꝓdictōz·Qui em̄ nō ait ē sz sit·nō indicatiuo·sz in optatiō mō se hoc dixisse siguit·Hīc helyas duob⁹ q̄nq̄genarijs ad se venientibus dixit· Si hō dei sū descēdat ignis de celo et ꝺsumat vos· Quoꝛ vtꝛozūq; sña q̄nta seueritatis ratōe cōualuit·ēmin⁹ cause mōstrauit·Nā et symō etna ꝓditō ne iterijt·et duos q̄nq̄genarios desup veniēs flama ꝺsūpsit·virt⁹ ergo subsequēs testificaē·qua mēte maledictōnis sña ꝓmiē· Cū em̄ et maledicētis in nocētia ꝑmanet et tñ eū qui maledicit̄ vsq; ad interitū maledictō absoꝛbet ·ex vtusq; ptis fine colligit̄· q̄ a bono et itimo iudice in reū sña sūpta ia

Impsentiarū·i·in pñti.mō.et ꝑt eē ps culaē· cōposita·et erit adū·tpis·Gen̄·l·Sicut in pñtiarū cernitis·Pōt etiā eē adū·loci·fm quosdā· et tūc i pñtiaꝛ·idē est quod in psenti·

Impmo mis·si·sū· ex in.& pmo mis.cōponiē · et ē ipsimē valde pmere·Vel ipsimē·i· infigē·et ē

Impbul⁹ la lū·pnl'·coꝛ·i·ali ctm̄ et coꝛ pugntulū impb⁹·& deriuaē ab impbus·

Impbus·pb⁹ ꝓponiē cū in· et dicit̄ ipb⁹ ba bū· id ē·nō pb⁹·vel insatiabilis·ipeꝛtun⁹·pseueꝛās·vñ Laboꝛ impb⁹ oia vincit· & dicit̄ impb⁹ q̄i instās ꝓhibēti·et ē ethia·& ꝓpaē·Vnde impbe bi⁹ sime· adū·et hec impbitas tatis· Et vt dicit̄ in grecis· Impb⁹ ē aliq̄s verbis factisq; ꝓteruus·

Impmptu·id ē·in manifesto ·sed magis sūt due partes·vide in ꝓmptus·

Impperiū·ab impꝑo ras·qđ cōponiē ex i·& ꝑ pero ras·deriuaē hoc ipꝛoperiū rij·i·ouitiū dedec⁹ iniuria vel deriso.Vñ i psal'·Impꝛia impꝑātiū tibi cecideꝛūt sup me·Iacobi·j·Qui dat oīb⁹ abund̄ater & nō impꝑat·Q; de⁹ dat ē bonitatis· Q; omīb⁹ cōitatis·Q; abundanter largitatis. Q; nō impꝛoperat.est summe curialitatis

Impuis⁹ sa·sū·ex in & puis⁹ ꝓponiē·& ē ipꝛoui sū qđ ñ puideē·sz subito accidit qđ fit·& pō·vi·

Impꝛudens penul·ꝓducta.in pꝛudens vide·

Impubeo bes·in pubes bis·vide

Impuber beris·ꝓdu·pu·exponiē in puber

Impubes bis·in puber vide et in pubis

Impudēs·ex in·et pudēs cōponiē·et ē ipudēs ñ pudēs·nō verecūd⁹·cui pudoꝛ et pudicicia ꝑcul ē Dañ·viij· Cōsurget rex ipudēs facie·et coꝛ·pu· Vñ oui·de arte· Si doct⁹ videare rudi·petulāsue

Impudic⁹·Pudic⁹ ꝓponiē cū in·et dꝛ pudēti· ipudic⁹ ca cū·i·adulē· obscen⁹· Quidā tñ dicūt q̄ ipudic⁹ ꝓponiē ab in·et podice·q; podicē·i·fetoꝛē dicit q̄ turpitudinē infert·Et ꝓpaē· Vnde ipudice ci⁹ sime·adū·et hec ipudicicia cie·et ipudico cas· id ē·ipudicū facē·icestare·Et ē actm̄ et ꝑdu·di· Vnde oui·epy·Ille cū pietate mea p̄abusq; pudicis·Et scias q̄ duplex ē impudicicia·scz spūalis et carnalis·Spūalis ē q̄ p delectatōem cogitatēnū in tus tm̄ agit̄.Carnalis ē q̄ coꝛpaliē agit̄ seu opleē · Fit aūt multis mōis·Nā mō ꝑ visū mō ꝑ auditū · mō ꝑ tactū·mō ꝑ cogitatōez·mō ꝑ locutōez·modo ꝑ opatōez· Talib⁹ fomētis nutriē et exerceē libido et potest anima separari a deo·

Impulsus sa sū·i·valde pulsus· vel int⁹ pulsus ab ipello lis dicit̄·et hic ipulsus sus·substātiue

Impunis·ab in·et punio vel pena·ꝓpo·ipunus na·nū ·et hic et hec ipunis et hoc ne· i eodē sensu ·i·nō punit⁹·sine pena· Et q̄nq; ipunis dicit̄ imunis·et inde ipune·et ipunit̄ adū·et hec ipunitas tis et ē ipune sine pena·liber·sine vindicta·vt Impune nō cedit·i·nō hē succesū vl'nō accidit sine pena·

Impunit⁹ ta tū·i·nō punit⁹·et ꝓpo·ab in·et pu

Impur⁹ ra rū·i·nō pur⁹·et ꝓpaē ipur⁹ nio nis rioꝛ·sim⁹·vnde ipure ri⁹ sime·adū·et hec ipuritas tatis.et ꝓponiē ab in·et pur⁹·Vel ꝑt cōponi ab i· et puro ras·et ab ipur⁹ deriuaē ipuro ras·i·ipurū

Im⁹ a·ū·i·depss⁹·ifim⁹· facē·et ꝑdu·pu· N ꝑpositō aliq̄ndo ostruiē cū acto cāu·aliq̄n cum ablto.aliq̄ndo cū vtroq; sim̄l'· Septē autem modis

ꝓstruiē cū actō tm̄·Sex cū ablatō tm̄·Tribus cum
vtroqz ī differenē & sic ī vniūso·xvj·mōis ꝓstruiē
cū calib?· Quotiēs aūt im̄·significat motū de loco
ad locū ꝓstruiē cū actō tm̄·vt vado im̄ vrbē· vado
im̄ ecc̄iam·si sū extra·Itē quotiēs im̄·ponit̄ ꝑ cōtra
cōstruiē cū actō tm̄. vt vado im̄ hostē·i·cōtra ho=
stē·Itē im̄·adulterꝫ dico·i·cōtra adulterꝫ·Itē quo=
tiēs im̄·sig̃t im̄determiatā im̄finitatē ꝓstruiē cū actō
tm̄·vt im̄ psalmo·Dn̄s regnauit im̄ eternū· & iusti
im̄ ꝑpetuū viuēt·Itē quotiēscūqz im̄·ꝺsignificat diu
turnitatē ꝓstruiē cū actō tm̄·vt Visio quā hic vi=
des im̄ lōgos dies ē·& Iste ꝓphetisat im̄ magna tpa
& ibi·Vt inhabitē im̄ lōgitudiēz diez·Itē quotiēs
cūqz ad ī·subītelligiē vsqz cōstruiē cū actō tm̄· vt
Qui odit aīam suā im̄ hoc mūdo im̄ vitā eternā cu=
stodit eā·i·vsqz im̄ vitā eēnā·et ibi·Scio cui credi=
di et cert? sū· qz potēs ē depositū meū seruare im̄
illū diē·i·vsqz ad illū diē·& Vado ī montē·i·vsqz
ad montē·Itē quotiēscūqz im̄·ponit̄ ꝑ iuxta ꝓstrui
tur cū actō tm̄· vt Isti cōtendebāt iuxta regē ī hūc
modū·i·iuxta hūc modū·et ibi·Misit ad ezechiā im̄
hec v̄ba·i·iuxta hec v̄ba·Itē quotiēscūqz ī·ponit̄
ꝑ sup·ꝓstruiē cū actō tm̄·qō videt̄ eē tm̄mō cū li=
ber oñdiē ab aliquo exponi· vt Beda im̄ matheū·i·
sup matheū· Et sic septē mōis ꝓstruiē im̄·cū actō
tm̄·Septē aūt mōis ꝓstruiē cū ablatō tm̄·Nā quo
tiēscūqz im̄·sig̃ficat motōez fieri im̄ eodē loco· con
struiē cū ablatō tātū·vt Milites currūt ī ciuitate·
ego curro im̄ cāpo·Itē quotiēscūqz im̄·cōsignificat
pmanētiā im̄ eodē loco·vel ī re aliq̄·cōstruit̄ cū ab
latiuo tm̄·vt sū im̄ domo·sū in lecto·sū in cogita=
tōe·dormio ī lecto·Itē quotiēscūqz in·ponit̄ ꝑ ī
ter ꝓstruiē cū ablatō tm̄·vt benedicta tu ī mulieri=
bus·i·īter mulieres·& ibi. accepisti bona im̄ boib?
·i·īter boies·& ibi·In quib? vocati estis vos·i·ī
ter quos· Itē quotiēscūqz in·ponit̄ ꝑ ītra· ꝓstruiē
cū ablatō tm̄.vt oratō mea im̄ sinu meo nūtet̄·i· ītra
sinū meū·& ibi·Nec ꝺclusisti me ī maīb? īimici·i·
ītra man?·Itē quotiēscūqz in.ponit̄ ꝑ cū· ꝓstruiē
cū ablatō tm̄·vt ī baculo meo trāsiui iordanē·i· cuz
baculo meo·Itē quotiēscūqz in·ponit̄ ꝑ ante· con
struiē cū ablatō tm̄·vt Dirigat̄ dn̄e oratō mea sicut
incēsū ī ꝺspectu tuo·i·añ ꝺspectū tuū·& ibi·Hoc
ē mirabile im̄ oculis nr̄is·i·ante oculos nr̄os·Cum
vtroqz cāu ꝓstruiē īdifferēter· Quotiēscūqz ī·po
nit̄ ꝑ sup·cōstruiē cum actō· vt Loquet̄ pacē im̄
plebē suā·i·sup plebē suā·Cū ablatō·vt Misit de?
filiū suū im̄ terris·i· sup terras·& ibi· Iacta cogita
tū tuū im̄ dn̄o·i·sup dn̄m·Itē quotiēscūqz in·poni
tur ꝑ ꝑ·qñqz ꝓstruiē cū ablatō· qñqz cū actō·Cum
actō·qñ significat localē trāsitōez·vt Apite michi
portas iusticie·& īgressus ī eas·i·ꝑ eas· Cum ab
latīo qñ notat admīstratōez. vt Multifarie multis
qz mōis·olī de? loq̄ns p̄rib? im̄ ꝓphetis·i·ꝑ ꝓphas·
Itē quotiēscūqz in·ponit̄ ꝑ ad· cōstruiē qñz cum
actō·q̄ndoqz cū ablatō·Cū actō q̄ndo localē motōez
desig̃t· vt Impulit ī lat? tuū·i·ad lat? tuū·et Va
do ī hostes·i·ad hostes·Cū ablatō.vt Dn̄s·erit ī la
tere tuo·i·ad lat? tuū·ita dicit hug̃· Scōm aūt ari
stotelē sic distīguūtur mōi de im·Nā p̄mo mō dici
tur aliq̄d eē im̄ aliquo·sic̄ ps ītegralis im̄ suo toto·
vt digit? im̄ māu·paries ī domo·Scdo mō·sicut to
tū ītegrale ē im̄ suis ptib?·vt domus ē im̄ piete· te
cto et fūdamēto· Tercō aūt mō sicut spēs im̄ gn̄e·
vt hō ī aīali & vniūsaliē q̄libz īfen? im̄ suo supio
ri·Quart? modꝰ eēndi im̄·dicit̄ sicut gen? im̄ spē·
vt aīal im̄ hoīe·& vnūq̄qz diffinitēs im̄ suo diffini
to·Quīt? modꝰ eēndi ī aliquo ē· sicut forma ī ma
teria·Et iste q̄nt? modus subdiuidit̄·qz q̄daz ē for
ma subalis·vt aīa ē forma subalis hoīs·Alia aūt ē
accidētalis· vt albedo ē forma accidētal' hoīs·Et
p̄ma eaꝫ dicit̄ ꝑprie eē im̄; sicut est forma ī mate
ria·& aīa im̄ corpe·Alia dicit̄ eē im̄·sicut accidēs im̄
subiecto·vt albedo ī piete·& colo? ī corpe·Sext?
modꝰ eēndi ī·ē sicut aliq̄d im̄ p̄ma cā efficiēte·vt re
gnū im̄ regēte· Septim? modꝰ eēndi in·ē sicut ali
q̄d im̄ fine·sic̄ virt? im̄ beatitudīe· Octau? modus
eēndi in·ē sicut aliq̄d ī vase·& vniūsaliē sicut loca
tū im̄ loco· Hos aūt octo modos eēndi in. distin=
guit aristoteles im̄ phisica sua· Boetius autem assī
gnat nouē·qz subdiuidit q̄ntū modū ī duos. vt di
naffabilis·Affabilis ꝓponit̄ cū im̄·et ctū ē·
dicit̄ hic & hec inaffabilis et hoc le. i·īsuauis·et au
nalto tas tauitare·i·im̄ al ster? ad loquēdū·
tū extollē·& ꝓponit̄ ab im̄·et alto tas·
naīmo as·aui·are·i·valde aīare·& ꝓponit̄ ab ī·
nanis·ab im̄·& van? ꝓponit̄ hic & aīo mas·
et hec īanis·et hoc ne·q̄ inuan?·i· valde van?·&
cōpaē·vñ hec īanitas tatis. Et īanio nis·niui·nire
·i·inanē facere·adnichilare·euacuare·depmere.di
minuere·& ē actm̄ cū oībus suis cōpositis·& pō·
a· Vñ katho· Hoc faciūt stulti quos gloria vexat
īanis·Et vt dicit maxim?·differūt īane & vanuz·
qz vanū est q̄dquid nulli? ponderis aut v̄tutis fir
mitate cōsistit·Inane ē quidq̄d cū seculo pñte defi
ciēs ad vitā nō trāsit eternā· Quidq̄d em̄ p carna
li honore laborat̄·corruptibili cū carne dilabitur·
narro ras. raui. rare.i· im̄ arram ꝑ aliquo dare
& componitur ab in.& aaro·
nauris· ab in et auris· cōponit̄ īauris ris·i· anu
lus q̄ in aure pforata gestat̄·Itē īaures dicunt̄ fila
teria ydoloꝝ·sic̄ dicit glosa sup gen̄·xxv·a·
ncarcero ras. raui·i·ī carcerē ponē· et cōponit̄
ab in·et carcer ceris·
ncarno as·aui·are·verbū actm̄·i·īduere carnē·
Vñ incarnatus ta·tū, A quo hec incarnatō onis·
& cōponit̄ īcarno nas·ab in·et caro nis·
ncassū ab in·et cassis sis·cōponit̄ incassū adū·
id ē·frustra· sine cā·q̄i sine cassib?· sine q̄bus vena
tō īanis ē·Vel cōponit̄ ab in·et cassū adūbio q̄lita
tis·ꝑm hug̃· Pap̄·etiā dic̄·Incassū irritū·frustra·
infructuose·sine causa·
ncastratura re· ꝺr īcauatura ligno? ꝑ quā mu
tuo sibi copulanē·sicut pt̄z in extremitatib? asser
cōtinuator et dicit̄ incastratura· qz in eo q̄si in ca
stro vniūtur ligna·et muniūtur·
ncaustū sti. in encaustū exponitur·
ncedo·ab in·et cedo dis. cōponit̄ incedo dis·si·
sū·dere·i·ire·et ē nobiliū· et regit post se ntm̄· vt
incedo supm̄?· Vide pleni? de hoc in ēcia pte' vbi
agit̄ de regimīe in capitulo de ntō casu·
ncenat? ta.tū·i·nō cenat?·Dañ·vj·Et abijt rex
in domū suā et dormiuit incenat?·
ncēdo dis·di.sū·i·valde accēdē·v̄bū actm̄ est·
et cōponit̄ ab in·et cādeo des·sic̄ et accēdo dis·et
ncenis·ab in·et cena componit̄ succēdo dis·
hic et hec incenis et hoc ne. quasi sine cena·io est·
ieiunus·et ꝓducit penultimā·
ncēsū si·i·thus·ab incēdo dis·dicitur·
ncētiu?·ab īcēdo dis·ꝺr incētiu? a·ū·et hoc in
centuū ui·qd̄ īcēdit·vt est? libidīs·et ꝓcu·pnlti·
ncētor·ab īcendo dis·ꝺr hic incētor toris·Vnō
dicit ysidor?·Incētor ꝺr ab eo q̄ incēdat atq̄ infla
met·Et addit·Incentor ē qui p̄ua suggestione cor

alioꝝ succedit.et psuadendo inflam̄at·

Incesso sis·sui·situ·verbū actiū·i·ꝓuocare·ab icedo dis·ōr·Vñ boeti?·Tu solebas icessire pñtē

Incessus sus·sui·id est·itio·ab incedo fortunā dis·incessum dicitur·

Incest?·Castus vel cestō oponiē cū in·et diciē i= cestus sta·stū·qi incast?·q cū moniali·ꝑsanguea·vel virgie cōcubit·Vñ hoc icestū sti·Et icest? st?· stui.talis coit? illicit?·et icesto stas·verbū actiuū ·i·taliter iudicare·fm hug·Vide in rapt?·

Inchoatiū verbū desinit i sco·& sigficat initium act? vel passionis sui ꝑmitiui·vt pleni? dixi in ter cia pte i tractatu ō spēb? ꝟboꝝ i ca·ō ꝟbo incho·

Inchoo as·aui.are.atū·i·icipe·Vñ inchoat? ta tū·i·icept?·Vñ ichoatō onis·i·iceptō·Itē ab in= choo·inchoatiu? ua·uū.i·inceptiuus·

Incido dis·di·dere·supī·caret·i·in aliq̄ pte cadē Vñ in luca·x·ca.f·Incidit i latrones·& oponiē ab in·et cado dis·& cor·ci·Itē iueniē icato dis·di·ci= sū·dere·qō oponiē ab in·et cedo dis.cidi·et ꝑcu·ci·vbiqꝫ·Vñ ꝟsus·Qui putat icidit· icidit ille ca=

Incieo cies.ciui·citū·i·vocare·cōmouē· dens ꝓuocare·ab in & cieo cies·cōponiē·Itē dicit incio cis·ciui·citum·ab in·& cio cis·

Incincta cte·fe·ge·i.pgnās·qi sine cinctu·qr p cingi fortiē uter? nō pmittit·& oponiē ab in·et ci

Incio cis·exponiē in cieo cies· go gis·

Incipio pis·cepi·ceptū·ab in·& capio pis·opoī tur·& cor·ci·Inueniē etiā icipit verbū impsonale· Nota q sūt quedā verba ipsonalia nō simpliciē·sz ex adiūcto·q sequūtur pstructōes illoꝝ verborū ipsonaliū qbus adiūgunē scz icipit·solet·debet·de sinit·pt·vt Socratis icipit itereſſe legē·Sic ple ni? dixi in ēcia·vbi egi de verbis in ca·de verbis ip

Incircūscript? pta·ptū·i·ēmio ca sonalib?· rēs·q circūcludi neqt·et deriuaē ab icircūscribo bis·Et scias q ꝓprie corp? a loco circūscribiē·Ai ma vero vel angel? nō circūscribunē ꝓprie et abso lute loqndo·tñ respectu dei et angel? corp? ōr & circūscribiē·Vñ dic grego·Et mittunē igiē angeli & assistūt·qr etsi circūscript? ē angelic? spūs·sū mus tñ spūs ipe q de? ē circūscript? nō ē·Angeli itaqꝫ missi ante ipm sūt·qr quolibꝫ missi veniāt in tra ipm currūt·Prope tñ angel? in loco nō dicitur eē nisi diffinitiue·qr ita ē in vno loco q nō ē vbiqꝫ vel i pluribꝫ locis·Sed de? vbiqꝫ ē eēntialiē·pñtia

Incisiu? ua·uū·i·nō in liter & potentialiē· tpe sect?·vel imatur?·vel supflu?·& deriuaē ab i cido dis·Hora·in odis·Vt gaudet icisiua decēs pira·et hoc icisiuū ui·pt dici substātiue supfluū illō qō icidiē de aliq̄ materia·vide etiā in ꝓficuus·

Incito tas·oponiē ab in·et cito tas·vide in cito

Inclemēs·ab in·et clemēs oponiē incle tas· mēs tis.ge·ois·vñ hec iclemētia tie·& diciē icle mēs·iexorabilis·crudelis·imisericors·impi?·et p ducit cle·Vñ in aurora ōr·Donec honorat eas sū

Inclino ex in·et clino nas· mi clemētia regis· oponiē iclino as·aui·are·qi int? climare·i·reflectē· vñ hic et hec iclinis et hoc ne·& inclin? na·nū·idē et hoc iclinatoriū rij·& ꝓdu·cli·inclino·Vñ i au rora diciē·Tūc caput iclinat emissus spūs exit·

Inclit? ta tū·pnl'·cor·in clitus exponitur·

Includo dis·in claudo dis exponitur·

Inclunior aris·atū·i·ocubitū pati.et oponiē ab in·et clunis·Inueniē etiā iclunio as·verbū actiū· p clunes icuruare·vel eleuare·

Inclusor soris·mas·ge·& hic iclusorix rij·ōr ille q vicinoꝝ claudit pecora p forefacto·& diciē ab icludo dis·fm hug·Includr etiā pt dici q aliquid icludit·sicut aurifaber qui icludit gēmā in anulo· & ꝓdu.pnl'·includr·tam in ntō q̄ in gtō·

Incola le·Ab icolo lis·diciē hic et hec icola le· cōis ge·et cor·pnl'·i.aduētici?·Incola em̄ nō idige nā·sed aduenā designat·vide in inquilinus

Incolat?·ab icola diciē hic icolat? tus tui.i.iba bitatō vel māsio·Vñ ꝓpha.Heu michi qr icolatus me? plōgat? ē.i.ihabitatō·pegrinatō·mansio·

Incolo lis·in colo lis exponitur·

Incolumis·ab in et columis·vel colūna cōponiē hic et hec icolumis et hoc me·idē qō columis·Et ē ibi in·nō ꝓuatiū·sed augmētatiū et itentiū·qi val de erect?·fortis·stabilis·alacer·Et opaē·Inō hec icolumitas tatis.i·sanitas·alacritudo

Incomicio cias·exponiē in comiciū cij

Incōmodo das.exponiē in cōmodus

Incōpetēs·Cōpetens oponiē cū in·et ōr incōpe tens tis·ge·ois·i.cōueniēs & opaē·incōpetēs tior sim?·vñ hec icōpetētia tie·i·icōueniētia·et cor·pe

Incōplex?·ab in et cōplex? cōponiē incōplexus xa xū·i·nō cōplexus.Vñ a dyalecticis ēmin? cōple xus diciē q cōstat ex plurib? dictōib?·vt hō alb?· Termi? vero incōplex? ōr ille q vnica dictōne cō tentus est·vt homo·

Incōcinus·ab in et cōcin? oponiē incōcin? a·ū· id ē·incōgru?·nulli cōcors·i quo discordāt mores iter se et ab alijs·Et opaē iconcin? mor sim?·vnd incōcine ni? sime adu·et hec incōcinitas tatis·

Incōdit?·i·icēposit?·iordinat?·ipolit?·rudis· fm pap·et ꝓdu·penul·Itē pt eā corripe·sic odit? pt corripi et ꝓduci in pnl'·vide i odit? & in iterie

Incōiugus·exponiē in coniugus clio·

Incōsult? ta tū·et diciē ipollut?·icorrupt?· nō deturpatus.non cōtaminatus·Et componitur ab in·& contaminatus·

Incōtinēs tis·ge·ois·i·nō cōtinēs·ab in et conti nēs.Vnde hec incōtinentia tie·i·nō continentia· Vide in contineo contines·

Increpo pas·pui·et increpaui ipueniē·et cor·cre·

Vide supra in crepo pas⁹.

Incuba be·cōis ge·pn̄l'·coꝛ·qui vel q̄ semp incū bit vl' icubat·Et ꝺꝛ ab icubo bas·vel ab icūbo bis Incubi vel incubones idē quod pilosi·qꝺam de mones sunt. Vide in pilosus·et coꝛripit penul·in= cubi·sed incubones eam ꝓducit·

Incudineus nea·neū·quod ptinet ad incudem· & deriuatur ab incus incudis·

Inculco· ab in et calco cas.ꝓponiē inculco cas⁹ caui·care·valde calcare·itus calcare·ẏba iterando multiplicare·iactare·& pūtiē a·simplicis in u·

Incūctanē adū·i·dubitanē·scōm papiam·

Incuria·i·negligētia ab eo q⁹ cure ñ sit·ſm paꝑ Incurso sas·verbū frequētatiū·& formaē ab in= cursu supꝑ·de icurro ris·v·mutata in o·

neus·ab in & cudo dis·deriuaē hec incꝰ dis.i· īstrumētū illud sup qō fabricaē·qꝛ in ea cudiē ali= quid·i·ferīēdo ꝓducē·Veteres eñ nō incudē sed intudē vocabāt·qꝛ in ea metallū tūdaē.i·tendaē· Vñ itudis dicē malleꝰ a tudēdo·i·tendēdo·Et ꝓ ducit cu·sicut cudo dis·vide in cudo dis·

Incuso sas.exponiē in accuso sas·

Indago gas.gaui·gare·i·īquirē·īuestigare·vnō hec īdago gīs·īuestigatō·inq̄sitō·et ꝓdu·da·Vñ theodol⁹·Nec cuiq̄ hoīm dedit īdagare sepulcrū Et videē in hoc versu h·vim habere litere·

Inde adū·deriuaē ab im.Et ꝓponiē deīde·exīde· ꝑinde·ꝓinde·subinde·Et differūt·qꝛ exinde & deī de & subīde aduerbia sūt loci·vel ordīs·Perinde adū·silitudīs vel q̄litatis·i·taliē·ꝓinde est diūctō illatiua·i·igiē·Inueniē tñ q̄nq̄ adū·loci·vel ordīs & ista q̄nq̄ apocopanē·exin·ꝑin·subin·ꝑin.dein, ꝓ exinde deīde &c̄·Et scias q⁹ oīa cōpōsita ab īde· debēnt acuē pn̄l'· iuxta r̄gulā illā·Si aliq̄ ꝓpositio ponīē cū adūbio habēte pn̄l'·longā·tūc ipa pn̄l't· debet acui· vt alōge·delōge·abitus·excepto vno solo adūbio scz inde·qō si ponaē cū ꝓpositōe·tūc ipa antepenul· acuēda ē. vt exinde·demde &c̄·ita dicit hug·De hoc vide in scda pte in īpedimentis accentus in ca.de īpedimēto distinctōis·

Indecoꝛ corīs·in decoꝛ coꝛis·vide·

Indefessus sa.sū·i·īfatigabilis·vel indeficiens·

Indemno nas·naui·nare·natū·ponīē ſm paꝑ ab in·et dāno nas·& mutaē a·in e·et ē indēnare ñ dānare·indemnē facē·vel oñdere·vñ indēnatꝰ ta· tū·& hic et hec indēnis & hoc ne·i·sine dāno vel damnatōne·scz nō dānatus· vñ indēniter adū. & hec indemnitas tatis·Prosper·Indemnis propaū seruat sapientia censum.

Indepetꝰ ta.tū·i.adq̄situs.In indipiscoꝛ est·

Indetōsus sa.sū·i·nō detōsus.ab in·et detonsus·

Index·ab īdico cas·diciē hic et hec et hoc index cis·q̄ indicat·Vñ hoc īdiciū cij·Index etiā diciē pe nultimꝰ digitꝰ·scz collateralis pollici·qꝛ eo īdica= mus.& tūc est tm̄ masc·ge·et coꝛ·di·

India die·quedā regio·Inde indus da·dū·et in= dicꝰ ca.cū·gentile·Vñ et qꝺam genꝰ coloris dic= tū ē indicū·qꝛ in īdicis calamis īueniē spuma ad herente limo·et ē coloris cianei mixturā purpurei ceruleiq̄ mirabilē reddēs·& indicꝰ ci·quidā lapis albus·Iob.xxviij·diciē·Nō cōfereē tinctis indie coloribꝰ·Et scias q⁹ īdie tres eē ab historiogꝑhis asserūtur·Prima ē que ad ethiopiā mittit·Secūda q̄ ad medos·Tercia q̄ finē facit·In hanc ingressus est barthelomeus apostolus·

Indicens·in dico cis est·

Indico cas·pn̄l'·coꝛ·in dico cas·est·

Indico cis·pn̄l'·ꝓdū·in dico cis·est Indictio·ab indico cis·deriuaē hec īdictō onis ·i·edictō·vel ānūciatō·siue edictū·Hic ꝑt queri quid sit īdictō·et ad qꝺ sit inuēta·et vñ ioleuit cō suetudo vt īdictōes vocarenē·et vbi sumāt exor= diū·& qualiē indictō possit īueniri Indictō solet appellari indictōnū ciclus·i· q̄ndeci annoꝝ tꝑus· Qñq̄ etiā īdictō appellaē q̄libet ānus illius tꝑis· vt ꝑmus ānus dicaē ꝑma indictō·scōus scōa·ter= cius tcia· & sic p singulos ānos· sic vsq̄ ad q̄nde cimū annū·indictōes veniētes rursus ad ꝑmū āni ꝑncipiū revoluunē·Qñq̄ etiā dicebaē oliz īdictō illud tꝑus in quo ꝓsimilia tbuta ꝓsoluebanē roma nis·scz spaciū ānoꝝ quīq̄· Indictōes iuēte sūt ad notandū quo tꝑe aliq̄ sit actū·Et ioleuit talis cō suetudo a romanis·& talis appellatōis ratō ab eis sūpsit exordiū·Romani em̄ debellato oꝛbe & sibi tributario facto triplicē ordīem tēpoꝝ ad triplex genꝰ tributoꝝ ꝓsoluēdū ꝓscripserūt·Erat em̄ edi ctū in vniūsos dicōni eoꝝ subditos· vt semp īfra q̄decim ānos auro·vel argēto·ere·ferro·soluerēt tributa·& hoc tali ordīe·Cōstituerāt em̄ sic roma ni·vt ꝑmo quīquēnio soluerēt auꝝ & argentū ad sustentādā rēpublicā· Et ita illi q̄nq̄ āni dicebān tur ꝑma īdictō·Deinde i alio quīquēnio·i·in alijs q̄nq̄ ānis soluereē es·& huiōi metallū ad faciēdas imagīes illustriꝰ viris q̄ ꝑmeruerāt· et ad depin gēda foꝛtia facta eoꝝ vt eēnt i memoꝛia·Vnō fini tis primis ānis i ꝑncipio sexti āni fiebat edictū vt deīceps soluereē es·et isti q̄nq̄ āni dicebanē scōa indictō·In tcia indictōe soluebaē ferrū ex quo fie bāt arma ad debellādos hostes· vñ finita scōa īdi ctōe in ꝑncipio vndecimi āni fiebat edictū· vt i il lis q̄nq̄ ānis soluereē ferrū· Vltra aūt nūm q̄nde cim ānoꝝ nō ꝓcedebāt·et appellatū ē hoc tꝑus q̄n decim ānoꝝ īdictō vna· vel īdictōnū vnꝰ ciclus· in quo plenarie mūdus expleuit·qō a romanis īdi ctū erat· Sicut aūt romani actōes suas notabiles ꝑ īdictōes ānotauerūt·sic ecīa romana adhuc spi ritualia ꝓsoluēs tributa notabilia facta ꝑ īdictōes cōsueuit ānotare·Vñ adhuc singulis ānis paschali festo cū āno dn̄ice īcarnatōis i cereo ānotaē ānus ꝑsentis indictōis·Anni siquidē ab īcarnatōe dn̄i i dictō quoq̄ et epacte et cōcurrētes·Nomē quo q̄ et tꝑus ꝑncipis i paschali cereo ānotanē·Cereus aūt renouatꝰ & illumiatꝰ sigficat xp̄m resurgētē a mortuis i carne gloriosa· splēdoꝛe diuīitatis illu stratū·Cera em̄ carnē xp̄i desigt et lumē deitatē· Anni ergo dn̄i &c̄· ꝑncta i cereo ꝓscribūtur· q̄m actōes hoīm et successiōes tēpoꝝ ex xp̄i dispositō ne ordinātur·Sumit aūt ciclus idictōnū exordiuꝝ ab octauo kl'as octobris·supple ſm ātiquos·Indi ctōem aūt sic īuenire poteris·Sume annos dn̄i et quotquot fuerit in ꝑnti āno·his adde tres ānos q̄ ꝑcesserāt de indictōe illa in qua natꝰ ē dn̄s·Natus em̄ est domin⁹ i tercia indictōe siue in ẽcio āno ci cli indictōnū·et totā illā sūmā ptire ꝑ q̄ndecim·et quot āni remāserit ipa est indictō ꝑsentis āni·et si nichil remāserit est īdictō q̄ndecima·et postea ꝛoit ad caput·qꝛ indictō nō excedit q̄ndeci annos·De hoc tales tradūtur ẏsus·Si tribꝰ adiūctis domini tiuiseris ānos· Per ter q̄nq̄ daē indictō certifica ta· Si nichil excrescit q̄ndena indictō currit· Sed hic nota q⁹ āni domī renouātur in kalēdis ianuarij siue in natiuitate dn̄i.sz indictō renouaē i octaua kalēdas octobris·et sic anni domī ꝑcedunt nouez mēsibus·vñ versus·Mensibus hanc nouē· domini

p̄cursitat ānus· Et ido si cōputas vel queris indi
ctōez a natiuitate vsq; ad octauas kalēdas octo
bris·iūgas tm̄ duos ānos ānis dn̄i·& si queris de
ea ab octauo kl'as octobris vsq; ad natiuitatē dn̄i
iūgas ānos tres·Nota isup q; indictō in alijs sig=
ficatōibus iuenīt a p̄dictis· sic in ḡcio regū ca·v·
vbi dicīt·Et erat indictō trigitamilia virox·i·sū
ma eox qua idicebanē· Vel dic sic exponīt ī histo
rijs q; forte indictō ē ibi decīmata hoīm collectō·
sicut ē cohors et legio·Itē indictō p exactōne vel
p̄cepto graui vel itolerabili ponīt in scdo li·hesō·
ca·xx·vbi dicīt·Nec vlla alia indictō irrogeē ⁊c·
Itē iueniē indicō casus ablti hui? noīs indictiū cij·
sed tūc scribīt sine t·et cor·antepnl'·Vñ oui·epy·
Emmet indicō p̄dita flama suo·

Indict?·ab indico cis·deriuat indict? cta·ctū.
id ē·p̄ceptū vel ānūciatū·Vñ hesore·ij·li·ca·q̄rto
a·Sz nec idicto·i·nōdū impato·vel ānunciato·

Indic? ca·cū·pnl'·cor·in india exponīt

Indifferēs·ab in·et differēs cōponīt hic et hec &
hoc indifferēs·i·nō differēs·sine dria idē vel sil'is·
& opat. Vñ indifferēter tius·sime·adu·et hec idif
ferētia tie·i·idētitas·vel exp̄ssa similitudo·

Indigena ne·cōis ge·pnl'·cor·vide in inq̄linus·

Indigeo·ab in·et egeo·oponīt idigeo ges·gui·
d·iterposita·& e·mutato in i·cor·et dr indigē·q̄si
valde egē·vel itus egere·Vñ idigēs tis·et a otō i
digēti·addita a·fit hec idigētia tie·i·pauptas·ege=

Indiges·ab idigeo ges·deriuat hic &
hec idigēs tis·i·deificat?. Prope quidē indigetes
dicunē de hoībus facti dij & imortales et dicunē
idigetes p cōtrariū·ab idigeo ges·qz nulli? rei in
digeāt· Vñ & q̄libet dij dicunē q̄nq; idigetes· sz
impp̄rie et abusiue· Vel indigetes dicunē q̄si inter
deos agētes·i·uersantes· Vel q̄i de die in diē agē
tes·i·p̄ficiētes·vel q̄i nūm diex augētes· vel qua
si inde geniti·i·ex terra·Ce·em̄ terra dicīt·Sz oēs
iste sūt etbi mologie· et deriuat ab idigeo ges· vt
dictū ē. vel idiges·fm quosdā dr ab indigito tas·
Et dicebanē idigetes idigetei apud ātiquos quos
nominare non audebant·

Indigetes·in idiges getis·exponitur·

Indigestus sta·stū·exponitur in digestus·

Indigito tas·in digitus exponitur·

Indignus na·num·in dignus vide·

Indigu? a·um·pnl'·cor·i·idigēs· ab idigeo ges

Indipiscor sceris·idept? sū·i·adq̄rē deriuat
et cōponīt ab in·& adipiscor·

Indiscret? ta·tū·i·isipiēs.nō facūd?·ñ eloq̄ns·

Indiuidu? a·ū·ab in·& diuidu? oponīt indiui=
du? a·ū·Vñ hec idiuiduitas tatis. Et scias q; indi
uiduū dr trib? mōis·vel carētia ptiū·vt athom?·
vel duricia·vt adamas· Vel qz p̄ inferiora sue na=
ture philosophice diui di nō p̄t·vt socrates·

Indo·ab in·& do. oponīt indo dis·didi·ditū· in
dere.i.imponē.īmittere·inserē·inferre·īdicē· idu
cē·siue foras emittē·et dr indē·q̄i intus dare·

Indocilis·ab in·et docilis oponīt hic & hec idoc
ilis et hoc le·penul.cor·i·nō docilis qui nichil di
scē p̄t·Sz idoct? cta·ctū·dr q̄ nōdū discit·sz tam̄

Indoct?·in ī docilis exponīt discē potest·

Indoles·ab in·et dol?·dr hec indoles lis·penul·
cor·q̄i sine dolo·i·etas iuuenilis·īgeniū·Virgo·pro
genies· Prope tm̄ indoles ē signū vel initiū future
p̄bitatis·qđ sepe ppēdīt in q̄busdā pueris·Qz aūt
dr idoles q̄i itus vel iterius olēs·et dia est·

Indorso·ab in·et dorsū oponīt idorso sas·sau·
sare·i·sup̄ dorsū ponē qđ vulgo solet dici iersel

Indubitato·in dubitat? exponitur· Dare·

Inducie·ab īduco cis·qđ ē introducē deriuat he
inducie ciarū·et dicūtur īducie q̄i inducta ocia·vl'
pponīt ab in·et dies·et ociū·Vñ in ducie·q̄i ī dies
ocia·Et sūt inducie p̄tes federis·vnđ induciari? ria
riū·& hic et hec īducialis et hoc le·vt hoc ē tpus ī
duciale·i·in quo habēē vel debēt haberi īducie·&
inducio cias·i·differre p inducias·vel īducias facē

Inductō onis fe·ge·est q̄dā spēs & ostituere·
argumētatōis apud logicū·& fm hoc sic dscribīt
Inductō ē oratō p quā fit pgressio a ꝑticularibus
ad vniūsale·vt hic sortes currit·plato currit·et sic
de singulis·ergo oīis homo currit·

Induecula le·penul·cor·i·īdumētū ab īduo is·dr

Indulgeo·Algeo ges·oponīt cū ide. vel im·& in
ꝑposita d·dr indulgeo ges·si·sū·vel indultū·et ha
bet diūsas significatēes·Indulgē eī accipīt p gra
tis ꝑcedere·vt Papa īdulsit michi hanc ꝑātē·Itē
īdulgere·i·operā dare·vt īdulgere gule noli q̄ ven
tris amica ē·i.noli opam dare ·vel cōsentire· Item
īdulgere·i·remittē· vt Indulge nobis domie pcā
nostra·& tūc dr indulgē·q̄i inde algere·i·postea
cessare a noticia et memoria forefacti· et in prima
significatōe est actm̄·In alijs vero neutr. De in
dulgētijs ecīe dicam in purgatorium·

Indumē mis·ab induo is·dr hoc īdumē mīs·qđ
quid īduim?·Ioseph? in.xvij·Quādo ciuitatē ītra
bat priuatis īdumībus vtebaē· Vnđ hoc īdumētū
ti·et p̄đ·penul·indumē in ntō·sz in gtō eā cor.

Induo·ab in·et duo is·qđ est soluo cōponīt in
duo is·Postq̄ eī īdut? ē aliq̄s·q̄si solut? et expe
ditus ē. vel ad aliqđ opandū· vel vt se totū viden
dū p̄beat·qđ nō est cū sit nudus·

Indupator aliq̄n dr impator ītерposita du·causa
metri·qz in heroico carmīe īpator stare nō p̄t· Et
ē ibi epenthesis q̄dam figura methaplasmi·

Induso·ab induo is·dr induso as·i īduere· vñ
hoc indusiamē mīs·i·indumentum·

Industri? stria·striū·et hic et hec īdustris et hoc
stre·p eodē dicīt·i·studiosus·agilis·vigilans·effi
cax·pseuerās·impiger·solers· Vnde īdustrie adu·
et hec īdustria strie·i·assiduitas·studiū·cupiditas
ardor·auiditas·pseuerātia·solertia·vigilantia·

Indutie·ab īduo is·plr hec indutie arū·indumē
ta·et p̄prie tunice serpētū·Eedem exutie·qz exuū
tur sicut indutie·qz induūtur·

Inebrio as.aui·are·verbū actiuū ·ab in·et ebrio
as·oponīt·et p̄t esse intentiōnī ibi in·

Inedia·Edes opo·cū in·et dicīt hec īedia die·i·
pauptas que ē in ede·i·in re familiari·et dicīt īedia
q̄i sine esu·Iob·xviij·Inedia īuadat costas eius·

Ineffabilis·ab in·et effabilis· oponīt hic et hec
ineffabilis et hoc le·quod q̄s nō p̄t loqui· Vel qđ
quis p̄t loqui cū difficultate·vnde et de? ē ineffabi
lis·nō qz dici nō p̄t·sed qz finiri sensu et ītellectu
hūano nullaten? p̄t· Et qz de eo nichil digne dici
p̄t.ideo ineffabilis dicīt·Siliter et eadē rōe quod
dā nomē dei dicīt ineffabile·et cor·bi·

Inenarrabilis·ab in·et enarrabilis oponīt hic &
hec inenarrabilis et hoc le·penul·cor·quod enarra
ri nō p̄t·vel quod cū difficultate narratur·

Inenodabilis·ab in·et enodabilis·quod dicīt ab
enodo das· oponīt hic et hec inenodabilis et hoc
le·penul·cor·quod solui nō potest·

Ineo inis·inui·initū·ab in·et eo is·oponīt·et ē
inire·intrare·incipe·īuenire·cōcumbere·

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ineptio tis·tiui·vide in ineptus ta·tum·
Ineptiola le·pnl'·coz·dimi·pua ineptia·
Inept? pta ptū. oponiē ex in et apt? pta ptū ·i· apto cōtrari?·q̄ nō apt?·i·stultus·ſm pap·Hug vero dic̄·Inept? pta ptū·i·īdiſcret?·q̄ adquirit ſed nō habet modū in expēdēdo·& opac̄·ineptus tioz ſim?·et ab inept? veīt hec ieptia tie·& ieptio ptas ptaui·verbū actīm·i·infatuare·ieptū facere·vel fieri·& tūc eſt neutrū·Inueniē etiā ieptio ptis ptiui ptire·in eodem ſenſu.

Inergia·ī energia exponiē idē quod energia·
Inergumimus·idem quod energumimus·Vide in energia·et in energumimus·

Inermis·ab in et arma oponiē hic & hec īermis & hoc me·Et īerm? ma mū·in eodē ſenſu.i·ſine armis.ſine virib?·Vñ virgilius·Tūc ſtudio effuſe matres·& vulgus inermū·

Iners·ars cōponiē cū in et dicīē hic & hec et hoc iners tis.oīs ge·q̄ſine arte·q̄ ad nichilū faciendū vel patiendū ē apt?·vñ hec inertia inertie·

Inerticula·ab īers·dicīē hec inerticula le·vitis nigra·quā greci amaranō vocāt boni vini et lenis. vñ et ſic dz·qz īers īterpellādis neruis habeatur·
Inertic? ca cū·i·grauis·ignar?·remiſſus·ab iners tis·dicīē·et coz·penultimā·

Inexorabilis· ab in et exorabilis· cōponiē hic et hec īexorabilis·et hoc le.i·nō exorabilis·iflexibilis īplacabilis·et īmiſericoz·q̄ nulli? p̄cib? flectitur Hīc etiā dicīē·Inexorabile odiū·inter eos ē·i·tale q̄ pacificari vel exorari ad pacē nō p̄t.et hīc īexorabiliter adū·& hec inexorabilitas tatis·

Inexpiabil'·ab in et expiabilis oponiē hic & hec īexpiabilis et hoc le·q̄ nō purgac̄·vl'q̄ expiari
Infaber bra brū·ab in et faber bra br·nō p̄t·oponiē·& ē infaber·iartificōſus·īoznat?·Vñ īfabre adū·i·īoznate·Hoza·in ſermonib?·Quid ſcul ptū īfabre·quid fuſū duri? eēt·et coz·fa·Vñ q̄dā Nil runcīa fabro cōfert ſed rūcina multū·

Infamo mas maui·ex in et famo mas·oponiē·& hīc hic et hec īfamis·& hoc me·ſine bono noīe·vel fame male·vñ hec infamia mie·et p̄oucit fa·

Infand?·ex in & fand? oponiē īfand? da dū·i·execrādus·ſceleſt?·nec noīand?·q̄ q̄ non debet noīari·nec aliq̄s de eo fari·Et in eodē ſenſu dz ne·fandus da dum·et vtrūq̄ compatur·

Infans·a foz faris dicīē fans tis·oīs ge·i·nō loquēs·& opac̄·infans tioz ſim?·Vñ p̄udenti? in libro hīnoz·Largite michi carmē īfantiſſimo·Dicīē etiā īfans p̄ puero·& tūc ē cōis ge·tm̄·et ē īfās vſq̄ ad ſeptēniū·& dz infans·q̄ fari neſciat·i·loq̄ nō poſſit·cū nō habeat adhuc bñ ozdinatos dētes Nec ideo dicīē īfans q̄ loqui nō poſſit vſq̄ ad ſeptēniū·ſ̄ q̄ nō p̄t loqui expedite et diſtincte vſq̄ ad illud tpus·Vel q̄ ī ipa p̄ma pte illius tpis loq̄ nō p̄t·vñ hec īfantia tie·etas infantis·

Infantil'·ab īfans dicīē hic et hec īfantilis & hoc le·res īfantis·vel p̄tīēs ad īfantē·et p̄nu·penul·
Infātioſus ſa ſū·plen? īfan vñ īfantilīē adū·tia·i·infantilis·et dicīē ab infantia.

Infantul?·et infanticul? li·& infantiolus li·Et infantill? li·p gemīū l·oīa p̄ paruo infante·Et coꝛripiunt tria p̄ma penultimā·

Infauſt? ſta ſtū·exponiē in fauſtus ſta ſtum·
Infect? cta·ctū·i·nō factus·vñ dicīē·Q̄d ē p infecto haberi nō p̄t·Et cōponiē ab in et factus·Virgili?·Et piter facta atz īfecta canebat·Poteſt etiā eē p̄ticipiū de inficioz ceris·

Infelicito tas·in felix exponitur·
Infelico cas·exponiē in felix ſupra in f·licera
Infendo dis·o·in i.ifendi ſū dere·i·valde offendere·facere iraſci·& oponiē ab in et fendo dis·vñ infenſus ſa ſū·i·offēſus·vel irat?·et eſt plus eē infenſū q̄ offenſū vel iratū·et ab īfenſu ſup·u·in o·fit īfenſo ſas frequētatīm·Paul? in epla ad heb·caterco·Quib? aūt īfenſus ē qua dragita annis·
Infenſus ſa ſum·exponitur in fendo fendis·
Infercio·ab in et farcio cis·oponiē infercō cis ſi·infertū·i.implē·vñ īfert? ta tū·et īferto tas·vexare
Inferie arū·in gtō pl'ali ſūt ſacrificia q̄ bū frequēſca īferis·p mortuis·et dicīē ab inferus ri·
Infernas·Ab īfern? dicīē hic et hec infernas tis ge.cōis de īferno exñs vel q̄ infernū colit.ſic ſupnas natis·dz qui ē ſupn? vel qui colit ſuperna·
Infern? ni·maſ·ge·in ſingulari·ſed in pl'ali neuē tm̄·hec inferna norū·& dicīē īfern? ab īfra·qz ſub terra dicīē eſſe·ſicut em̄ coz ē in medio hoīs·ita & īfern? ī medio terre credīē eē·vel infern? dicīē ab īfero infers qz aīe reorū illuc iferātur·Vñ hic & hec īfernalis et hoc le·& īfern? na nū·i·īfernalis·vel im? vel īferno ſuppoſit?·Et ſcias q̄ q̄druplex eſt īfern?·Vn? eſt īfern? dānatorū·in quo ſūt tenebre·et quātū ad carentiā viſiōis diuīe·& quātū ad carētiā gr̄e·et ē ibi pēa ſēſibil'·& hic loc? ē īfern? dānatorū·Ali? īfern? eſt ſup̄ iſtū in quo ſūt tenebre p̄pter carētiā diuīe viſionis·& p̄pter carētiā gr̄e.ſed nō ē ibi pena ſenſibilis. et dicīē limb? p̄ue rorū·Ali? ſup̄ hūc ē·in quo ſūt tenebre quātū ad carētiā diuīe viſionis·et ē ibi pena ſenſibilis ſed ñ quātū ad carētiā gr̄e·& dicīē purgatoriū·Ali? locus quart? magis ē ſup̄ in quo ſūt tenebre q̄ntum ad carētiā diuīe viſionis·ſed non quo ad carētiā gr̄e·nec ē ibi ſiue erat pena ſenſibilis·Et hic ē infernus ſiue limb? ſanctorū patrū·et in hūc tm̄ xp̄s deſcēdit·q̄ntū ad locū ſed nō quātū ad tenebras expietiā·et inde ſanctos extraxit. Et ſcire te volo q̄ poſt tpus illud null? ad limbū illū vel īfernum deſcēdit·De pena īferni habes in pena·Itē de ea dixi in defūctus. Itē vide in ſapiētia·Itē in ſanctus·
Item de ſinu abrae habes in fin?·Hic p̄t queri·An dānati in īferno vellēt omēs alios eē dānatos·Ad hoc dico·q̄ ſicut in beatis ī patria erit pfectiſſīa caritas·ita in dānatis erit pfectiſſimū odiū·Vñ ſicut ſancti gaudebūt de oībus bonis·ita mali de oīb? bonis dolebūt·vñ & felicitas ſanctorū p̄ſi derata eos maxime affligit·vñ dicitur eſa·xxvj·ca·Videāt et p̄fūdanē zelātes populi·& ignis hoſtes tuos deuoret.vñ vellēt oēs beatos eē dānatos·Tāta em̄ erit inuidia in dānatis·q̄ & p̄pinquorū gloꝛie inuidebūt·cū ipi ſint in ſūma miſeria·Et cū etiā in hac vita hoc accidit creſcēte inuidia·ſed tm̄ min? inuidēt p̄pinq̄s q̄ alijs·q̄ maioz eēt eoꝝ pena ſi oēs p̄pinqui dānarenē et alij ſaluarenē·q̄ ſi aliq̄ ꝺ ſuis p̄pinquis ſaluarenē·& exinde fuit q̄ dives petijt fratres ſuos a damnatōe eripi·Sciebat em̄ q̄ aliq̄ eriperētur·maluiſſet tm̄ fratres ſuos cū oībus alijs dānari·Et ſcias q̄ q̄uis ex dānatorū multitudine pena ſingulorū augeaē·tm̄ tm̄ ſupexcreſcit odiū et inuidia q̄ magis eligūt tozq̄ri cū multis q̄ minus ſoli·Poteſt etiā hic ſic queri·Natura intellectualis ozdinata ē ad beatitudinē cuius eſt capax·ſed in demonib? manet natura intellectualis poſt peccarū·ergo nō ſunt adeo obſtinati quin poſſūt bonū velle et beatitudinē cōſequi. Ad hoc reſpōdeo q̄ in demonib? remanet nāalis potētia

ad bonū·sed remota et invispositā p cōtrariū habi
tū depzauata qua bene possent facē si vellent· sed
velle nō possūt: quia habitus malicie ab eoz vel
tate remoueri nō potest qui iā in statu vie nō ē·
De hoc etiā in pena vite·Itē potest queri·An me
li? sit nō eē q̄ male eē·ad hoc dico q̄ meli? ē nō eē
q̄ male eē·Vñ dicit hieroni? tractās illud hiere·
ca·xx·Maledicta dies ī qua nat? sū·Melius inqt
est nō esse q̄ male eē·Vñ dicit beat? bernhardus ī
xxxviij·sermōe tractās illud cāticoz· Si ignoras
te o pulcra·ītez mulieres egredē et abi post gre=
ges sodaliū tuarū·dicit Hoies quidē merito igno
rātie ignozati·i·repbati·& ad tremēdū illud iudi
ciū stare·& igni ppetuo tradi habēt·nō aūt & pe
cudes·nec dubiū·foze deteri? his q̄ sic erūt·q̄ is q̄
oino nō erūt·Meli? fuerat ei iquit xp̄s si natus nō
fuisz ille hō·Nā vtiqz si nat? nō fuisz·oino dāna
tus nō fuisset hō ille· Sed verbi gratia· aut pecus
aut alia quepiā creatura·q̄ (qm̄ iudiciū ñ haberz)
ad iudiciū nō veniret· ac p hoc nec posteriorez ad
supplicīū puto·qz et in p̄nti vita si bñ adūtas·po=
steriorē ire pecoribz hoiem iudicabis·an nō·Siq=
dē ipis bestijs tibi videt qdammō bestialioz eē hō
ratōe vigēs·& ratōe nō viuēs·Nam pec? quidē si
se ratōe nō regat·excusatōez habet a natura· a qua
hoc ei penit? mun? negatū est·Hāc nō habz homo
cui ab ipa spēali p̄rogatiua donatū est·Merito p
inde coip̄o censet hō egredi·& post ire gregalib?
aiantibus q̄ solū hoc aial uersatōne degeneri iu
ra nature trāsgredies·ratōis cōpos·ratōnis exptia
moz̄ib? et affectu imitat·Cōuincit ergo ire post
greges hō·& nūc quidē depzauatōne nature·post
modū aūt etiā extremitate pene·Hec bernhard? ·
Boeti? etiā dicit·Ceteris aiantib? sese ignozare na
tura est·hoibus vitō venit ·Hic nota q̄ nō esse p̄t
dupliciter cōsiderari·Vno mō scōm se·& sic nul
lo mō p̄t esse appetibile·cū nō habeat aliq̄ ratōem
boni·sed sit boni pura p̄uatō·Alio mō p̄t ꝓsidera
ri inq̄ntū ē ablatiū penalis vel miserie vite·& sic ñ
esse accipit ratōem boni·Carē em̄ malo ē qdam
bonū vt dicit p̄bus in v·ethicoz·& p hūc moduz
meli? est dānatis nō eē ·q̄ miseros eē·& ꝑm hoc
dānati possūt eligē nō eē scōm deliberatā ratōez·
Et scias q̄ vsqz ad mfernū sūt miliaria triamlia·
ducēta et q̄dragintaq̄nqz·ꝑm illos q̄ ponūt īfernū
in centro terre·vide etiam in terra·

Infero īfers·ītuli·illatū·oponit ab ī·et fero fers
Et dicit īferre·ītroferre·vel īmittere·Vñ dñs ad
thomā ait·Infer digitū tuū huc·et īferre ē contra
ferre·irrogare·& p̄tinet ad malū·Mala em̄ īferun
tur·i·otra ferunt·Et ꝑm hāc significatōem īuenit
in dyaletica·īferre.i·cōcludē·Illatō·i·conclusio·
Cū em̄ aliq̄d cōcludit inferē i.cōtra oppositōnem
vel opinionē alicui? ferē·vñ p̄uctō q̄ est signū cō
clusionis dicit illatiua·q̄i contra poztatiua·

Infertū ti·ge·neu·vmū qō altari offerē vl̄ libaē
& oponit ab im·& fertū·qō est oblatō quedā· vel
deriuatur tantū ab infero infers·

Inferus ri·mas·ge·p īferno·vel p deo īfernali·
scz p deo mortuoz·vel p manib? hīc supus p deo
celesti·vel p deo viuoz· et deriuat īfer? ab infer

Infessus·ab īsideo zeris·dz im nus·& coz·fi·
fessus sa·sū·i·nō fassus negans·

Infest?·ex im.et fest?·idē qō irat?·īsensus·otra
ri?·molest?·inq̄etus·et dz infest? q̄i nō fest?·non
festiu?·et ꝓpaē·infest? stioz·sim?·vñ infeste stius·
sime·adū·& īfesto stas·stāui·i.molestare·adūsari
infestū esse alicui·et ē actm̄·& cōstruit cū actō·

Inficie arū·in inficioz vide·

Inficio cis·feci·fectū·ex im·et facō cōponit·&
dz inficere·deturpare·tīgere·repellē·īformare·&
p̄tinet ad ꝓprietates intrīsecas·et coz·fi·

Inficioz aris·ciatus·sū·ꝓponit ab im·et facō·&
dicit inficiari q̄i nō facē·nō esse factū prendē·i·ne
gare·et ꝓprie qō verz est quasi nō fateri factū·sed
cōtra veritatē mēdacō niti·Et est ꝓprie inficiari rē
debitā denegare cū a creditoze deposcit·Idē & ab
iuratō.i·rei credite abnegatō·Vñ quidā·Inficit im
tīgens·q̄ denegat inficiat·& ab inficioz· he inficie
inficiarz·id est.negationes·

Infidus da·dum·im fidus est·

Infimas·ab īfim? dicit hic & hec infimas tis·et
dicunt īfimates infimi et mīoz̄es in populo·Qz au
tē īfimi vel īfimates dñr q̄i in fine positi·et bia ē·

Infimo·ab īfim? dz·īfimo as·pnl·coz·et ē infima
re·deprimē·subt? ponē·vnde īfimatus ta·tum·

Infim?·Infra ē adū·loci·& ꝓpaē·infra rioz·sim?
vñ inferi? īfime·adū·& est dria īt infimū & imū·
Vnō in grecismo·Infim? ordīe fit im? at ille loco·
& ponit īfim? p deiecto· vel īfra posito·Potest
etiā infimus esse verbū·et ꝓducit fi·Vide in infio
infis·infit·infimus·

Infinitiuus ua·uum·in finitus exponitur·

Infinitus ta·tum·in finitus exponitur·

Infio·ex in·et fio·oponit infio·fis·sed mō non ē
in vsu·Vñ aristo·in p̄mo de gñatione·Infim? cētā
tem aliq̄ndo tangē nos ·sed nō nos eū·Plato etiā
hoc verbo utit·Infim? ergo·i·dicim?·& ꝓducit fi·
Pap̄·vero dicit·Infit ceteris deficit·antiq tñ infit
dicebāt·id est·incipit fari·

Infirm?·ab in·& firmus·oponit infirmus a·ū·
id ē·nō firmus q̄i sine fozmo·i·sine calore·et ꝓpaē·
infirmus ioz·simus·vñ īfirme ius·sime·adū· Inuē
tur etiā īfirmiter apud antiquos·Vnde in li·sap̄·
ca·q̄rto· Infirmiter posita a vētō cōmouebunt·&
hec īfirmitas tatis·& īfirmoz maris·i·esse vel fieri
infirmū·Vnde btūs paulus in ij·ad corith̄·ca·xj·
Quis īfirmat et ego nō infirmoz·Inuenit etiā īfir
mo mas·verbū actm̄·i·debilitare· falsificare· ener
uare·& oponit ab in et firmo mas·

Infisco scas·scaui.oponit ab in.et fisco scas·&
ē infiscare·ī fiscū mittē·Vñ illud·Et res eius infi
scent·i·in publicū deueniāt·& est actiuum·

Infligo gis·xi·ctū·et infligo gas·in eodē sensu·
id ē·inferre·irrogare·introfligere·et est actiuuz·
& ꝓducit fli·infligo·

Informis·ab in·et forma oponit hic et hec infor
mis·et hoc me·i·turpis·q̄i sine formitate. nō qz ca
reat oīno forma· sz qz careat pulera et p̄cipua for
ma·vnde īformit adū·& hec īformitas tatis·

Inflo inflas·in flo stas exponitur·

Infortunū tunij·id est·aduersitas·mala fortūa·
& oponitur ab in·et fortunium·

Infra dicit ab in·et ē adū·loci· et compaē· infra
rioz·sim?·vnde īferius sime·adū·Et signat īfra lo
calē depssionē vel suppositōez cui cōtrariū est sup̄
Vnde male dicit·Sū infra muros ciuitatis·nisi essē
defossus muris·vide in ītra·

Infrenis·ab in·et frenū· oponit hic et hec infre
nis et hoc ne·et īfrenus a·ū·i·sine freno·et pō·fre

Infrequēs·coz·pnl·vide in frequens·

Infringo gis·exponitur in frango gis·

Infronitus ta·tum·exponitur in īfrunitus·

Infrunitus ta·tū·pnl·ꝓdu·idē est qō īfronitus

·i· ñ frunit? Eccī· xxiij. animo īfrunito & irreuerē
ci ne tradas me· Inueniē etiā mihi īfronito· et ꝓpo
niē ab īm· et frumē quod ē ps gutturis· vbi cibus sa
pit· vñ īmfrunit? q̄i sine frumie. i· sine sapore sapiē
tie. i· īsipiēs· stult?· īdiscret?· sine freno ratōnis
Infucat? ta· tū· i· sincer?· sine fuco· ab īm· & fuca
tus cōponiē· quod exponitur īm fuco cas·
Infula le· ē fasciola sacerdotal' capitis alba īm mo
dū dyadematis · a q̄ vitte ab vtraq; ꝑte dependēt·
que īfulā vinciāt· vñ et vitte dicte sūt· q; viciāt·
Sz īfula plerūq; lata erat· plerūq; tortilis de albo
Infurno nas· īm furn? exponiē· & cocco·
Infuso sas· sāui· sare· i. fuso īuoluere· et cōponiē
ab īm· & fusus si· & ꝓducie· fu·
Infusorium rij· īm suffusorium exponitur·
Ingeniculans lantis· oīs generis· i· genu vel ge
nua flectens vel inclinans· & cozripit cu·
Ingeniū nij· ꝓponiē ab īm· et geniū· ī eodē sensu·
Illa vero ꝓpositō īm. addita nichil opaē nisi q̄ no=
tat ingeniū ee īrinsecā vim aīe & naturalē· Vñ etiā
dicīt ingeniū· q̄i intus genitū scz a natura· et ē etia
vñ hoc īgeniolū li· di· et īgemosus sa· sū· et opaē·
ingeniosus sior· sim?· vñ ingeniose si?· sime· aduer
& hec īgeniositas tatis· & īgenior· aris· i· īgenium
exercē· & īgeniose se habere· Et ponie ꝑ decipe· et
tūc ē trāsitū· Itē ab īgeniū hec īgeniositas tatis·
id ē· astutia· calliditas· prudentia· subtilitas·
Ingenuꝰ· ab īm· et genꝰ· ꝓponiē īgenuꝰ a· ū· et di
cīt īgenuꝰ· nobilis q̄ in genē habet libertatē cum
facto· sicut libertꝰ· Vñ greci īgenuos eugenes vo=
cāt· q; sūt boni gñis· Vñ hec ingenuitas tatis· id
est· nobilitas· & cozripit ge· Vnde ouidius de ar=
te· Dedecet ingenuos tedia ferre sui·
Ingerso sas· īm gersa exponitur·
Ingloriosus· īm gloria exponitur·
Inglorꝰ· ab īm· et gloria ꝓponiē· īglorꝰ ria· riū
· i. sine gloria· absq; honore· idē qđ īgloriosus. Vñ
qđā. Ne q̄ras gloriā et nō dolebis cū īglorꝰ eris
Ingluuies· ab īglutio tis· deriuaē hec ingluuies
uiei· i· voracitas· Vñ īgluuiosus sa· sū· i· vorax· vl'
igluuies ꝓponiē ab īm· et gula q̄i in gulā veniens·
Ingratꝰ· ab īm· et gratꝰ· cōponiē īgratꝰ ta· tū· &
sīgt eria· Nā ingratꝰ· i· nō gratꝰ· nō acceptabilis·
& īgratꝰ· i· īmemor bñficij· & ingratꝰ· i· irremune
ratꝰ· & ꝓpaē· vñ hec īgratitudo dis· & dr īgratus
q̄i sine gratia· Vñ vsus· Dicīt ingratꝰ acceptor ī
memor omnis· Et cuiꝰ merita sequitur retributō
nulla· Et cui dicēdi deerit gra vl' faciēdi· Et nota
q̄ ille qui bñficiū dat nō stati debet se exhibē pu
nitorē īgtitudis· sed ꝑfus piū medicū· vt scz itera
tis bñficijs īgtitudinē sanet· Et scias q̄ sicut dīc
bernhardꝰ īm cātīcis sermōe q̄nto· Ingratitudo imini
cā ē aīme· exīanitō meritorꝝ· virtutū dispsio· bñfi=
cōꝝ ꝓpitō· Ingratitudo ventꝰ vrens· exiccans fon
tē pietatis· rorē misericordie· fluēta gre· Et augꝰ·
in sermōe sancti stephani dīc· q̄ petꝰ ē aliquotiēs
q̄ nō solū inimicos nō diligim?· sed nec amicis q̄:
dē fidē integrā custodim?· sz e diuso gratiaꝝ actio
ē imitatō ad plus dandum· vide in canis·
Ingredior deris· ingressus sum id est· intrare· ab
m· & gradior deris· & cozripit gre·
Ingruo ingruis ingrui· īm gruo gruis exponiē·
Inguadio inguadis· īm guadio exponitur·
Inguen gīs. neu. ge· ꝑs corpis circa pudenda sic
dēa· ab vnguo guis· siue ab vnctōe· et cor· pnl' gti
Inhabilis· exponitur in habilis·
Inhereo, ab īm· & hereo res· ꝓponiē inhereo res·
īnhesi· īhesū· i. īniti· itus here· Vñ hic et hec & hꝰ
īmherēs tis· Vñ īherenē adū· et hec īherētia tie· &
Inhibeo bes bui bitū· ꝓpo· ex īm et ha ꝑdu· he
beo bes· et ē īmhibere· phibē· cohibē· vitare· remo:
uere· separe· & ē īm· ꝑuatīm· Est eī īmhibē nō habē·
Vnde hic īmhibitor toris· et cozripit hi· īmhibeo·
Inhibitor toris· Ab īmhibeo bes· dicitur hic īmhi
bitor toris· id ē· pedellus· qui & angarius & exa=
ctor dicīē· q; i nimis petēdo & iniuste ferēdo īmhi
bet hoīes· vel q; īhibet lites īter eos· et cozr'. bi·
Inhumanus na· num· vide īm humanus·
Inibi aduerbium loci· exponitur īm ibi supra·
Inicior· ab inici ū· dr inicior aris· i· ichoare· ꝓfecra
re· sanctificare· introducē· sacrificare· Vñ ꝓpha· Ini
ciati sūt beelphegor· i· sacrificauerūt· vel ꝓfecraue
rūt· Et nota q; q̄dā vtunē hoc verbū actiuo ge· īm
Inicium· ab ineo inis· dr hoc inicium cij· & icio as·
ē inicium rei a qua aliq̄d īcipit· Sz pncipium verbor est
Inigo gis inegi īactū· ꝓponiē ab īn· exordium·
& ago gis· & est inigere pecus a pastu in tectum
agere· Abigere vero est pecus a tecto in pascua
agere· & cozripit penultimam inigo inigis·
Inimicalis· ab inimicꝰ dr hic et hec īimicalis &
hoc le· & hic et hec īimicabilis et hoc le· vel ab ini=
micor caris· ꝑt venire. Vñ inimicabiliē adū· et hec
Inimicꝰ· ab īn· et amicꝰ inimicabilitas tatis·
ꝓponiē inimicꝰ ca· cū· & opaē inimicꝰ cior· simus·
vñ hec īimicicia cie· & inimico cas· verbū actiuū·
& inimicor caris. verbū depon· in diūsis significa
tōibus· vt Inimico illū tibi· i· facō illū inimicū tibi
& īimicor tibi· i· sū īimicꝰ tibi· Hic nota q̄ dilectio
inimicorꝝ ꝑt tripliciē cōsiderari. vno quidē modo.
vt inimici diligantē īquātū sūt īimici· et hoc est ꝓ
sū et caritati repugnās· q; hoc ē diligere malū alte
rius· Alio mō potest accipi dilectō īimicorꝝ q̄ntū
ad naturā· scz in vniūsali· et sic dilectō īimicorū ē
de necessitate caritatis. vt scz aliq̄s diligēs deū et
primū ab illa gñalitate dilectōnis ꝓximi īimicos
suos nō excludat. Tercō mō ꝑt cōsiderari dilectō
inimicorꝝ in spēali· vt scz aliq̄s in spēali moueatur
motu dilectōis ad īimicū· et istud nō ē dē necessita
te caritatis absolute· q; nec etiā moueri motu dile
ctōis in spēali ad quoslibet hoīes singlariē est de
necessitate caritatis· q; eēt impossibile· Est tamen
de necessitate caritatis scōm ꝓparatōem aīmi· vt
scz homo habeat aīmū ꝓparatū ad hoc q̄ in singu
lari inimicū diligēt si necessitas occurrēt· Sed q̄
absq; articulo necessitatis homo hūc actū īpleat
vt diligat īimicū ꝓpter deū· hoc ptinet ad ꝑfectōz
caritatis· Cū eī ex caritate diligaē ꝓximꝰ ꝓpter
deū· quāto aliq̄s magis diligit deū tanto etiaz ma
gis ad ꝓximi dilectōez ascēdit nulla īimicicia impe
diēte· Sicut si aliq̄s multū diligēt aliquem hoīem·
amore ipius filios ipius amaret etiā sibi īimicos·
et totā eiꝰ famliā· vide in dilectō· et ī caritas· et ī
Interꝑtabilis. ab īn· et īterꝑtabilis· cō amor·
poniē hic et hec īinterꝑtabilis et hoc le· quod īterꝑ
tari nō potest· vel nō habile ad īterꝑtandū· Heb·
v· Ininterpretabilis ad dicendum·
Iniquꝰ· Equꝰ adiectīm ꝓponiē cū in· et dicīē ini
quꝰ qua quū· i· nō equꝰ· et opaē· vnde hec iniqui
tas tatis· et cor· ꝑmā· vnō pāphilꝰ· Semp iniquorū
scelus impedit acta bonorum· et scribitur iniquus
ꝑ geminum u· in vltima sillaba·
Initus inita initum· penultima correpta· id est· ī
ceptus· ab ineo inis initum·
Inūgo gis xi· ctū· ex in· et iungo gis· cōponiē·

et est iiungere ꝑcipere·sicut vult hug̃· Multum ta
mẽ ꝓbabili? videt̃ ꝙ iiũcto mi? importat ꝙ ꝑce=
ptũ·quia qñ ꝑlat? vult aliqd inquirẽ vel iuenire·
ꝓus imũgit·& postmodum facit preceptum·

Iniuria rie·in iniurius est·

Iniuri?·ab in.& ius ꝓponit̃ iiurius ria·riũ·i·tor
tuosus·nõ seruãs ius·qi sine iure·Et ide hec iiuria
rie·i·iiusticia quasi sine iure·vel contra ius· qñ sez
fit aliqd cõtra ordiem iuris·Vñ iiurioſus sa·sũ·i.
iiuri?·vel poti? ille q̃ patit̃ iiuriã ab aliquo·et cõ=
pat̃· vñ iiurioſe ius·sime·adu· Et hec iiurioſitas
tatis·Item ab iiuria· iiurior aris·atus·sũ· iiuriari
·i·iiuriã facere· & ostruit̃ cũ dto· vt Iniurior tibi·

Iniũx·Iugũ ꝓponit̃ cũ in·& dicit̃ hic & hec iiũx
gis·Item ꝓponit̃ cũ se·et dicit̃ hic & hec seiũx gis
in eodẽ sensu·Iniuges dicũtur bones nõdũ iugo cõ
iũcti·Idẽ dicunt̃ seiuges q̃i seorsũ a iugo ꝝm hug̃
Et i grecis.dicit̃·Bos nõdũ domit? a multis dicit̃

Innocẽs·i·nulli nocẽs·vide i noceo ces· iiũx·
Innocu?.ex in·et nocu? ꝓponit̃ inocu? cua cuũ
·i·innocẽs·& cui nõ nocetur·scõm huguitionem·

Innoxi?·ab i·& noxi? a·ũ·qi sine noxa·Innoxi?
ꝓprie dicit̃ cui quisq̃ nocẽ nõ nouit nec ipe alij·

Innuba·ex in·& nubo cõponit̃ hec inuba be·i·i=
nupta q̃ adhuc nulli nupsit· & q̃ adhuc vultũ suuz
nõ velat·& cor·nu·sic ꝓnuba·licet nubo bis·eã ꝓ

Innuitio onis·fe·ge·et iterponit̃ i·cã ¶ducat·
euphonie. Debẽt enim dici inutio·ab i·& nut? ti·ad

Innul?·ab inuo is·deriuat̃ hic inul? li· dita o.
& sũt innuli filij ceruoz ab inuẽdo dicti·qz ad nu
tũ matris abscondunt̃·vñ inulin? na·nũ·& inule?
lea·leũ·in eodẽ sensu·Et hic inule? lei·idẽ qd̃ inu
lus·Cãti.ij· Silis est capree inuloqz ceruoz·

Innuo is·nui·tũ·ex in·& nuo is·ꝓponit̃·et ẽ in
nuẽ·nutũ facẽ·vel signũ dare itelligẽdi·et ẽ neu·
no grece· vinum dicitur latine·

Inolit?·ab in·& oleo les·deriuat̃ iolit? ta·tũ·i·
insuetus·innatus·naturalis· Vnde inolita bonita
te·i·d est·insueta·& innata·& corripit li·

Inomellũ·ab imo qd̃ est vinũ·et mel ꝓponit̃ hoc
inomellũ li·i·vini·vel mulsi· et mellis confectio·

Inopinabilis·vide in opinor·

Inops·Ops pis ꝓponit̃ cũ in·et dicit̃ hic & hec
inops pis·Vel dic ꝝm qd̃ dicebat̃ antiqtus hic &
hec et hoc ops·i·diues·fecũdus·opulẽtus· Et ide
ꝓponit̃ inops pis·i·paup·sed differũt·Inops pro
prie dicit̃ q̃ nichil habet qui nec sibi sufficẽ potest
nec alijs largiri·sed paup dr·q̃ licet alijs largiri nõ
possit sibiipi tñ sufficit·Vñ & copulatõz recipiũt
vt ibi·Ego sũ paup & inops·& alibi·Paupi & in
opi tu eris adiutor·Vel iops ꝓponit̃ ab in·et ops
opis ꝙ terra·idẽ dicit̃ iops· q̃i sine terra·i·insepul
tus·qui sez caret sepultura·vñ hec inopia pie· ꝝm
hug̃· In grecis·dr· Nulli? possessor iops hõ dicit̃

Inquilin?·ab icolo lis·dicit̃ hic iquilin? esse·
ni·i·aduena·q̃i incolẽs aliena·Nõ enim ꝓpriã sedẽ·sz
in terra aliena ihabitat·Sed differentia est inter in
quilinũ et aduenã·vel incolã·Nam inqlini sũt qui
emigrãt·Nam icola nõ indigenã·sz aduenã designt·
Hec ẽ ergo inter illa differẽtia·Inqlini sũt qui emi
grãt·& nõ ꝑpetuo pmanẽt·Aduene vel incole a d
uẽticij sũt·sz pmanẽtes iidẽ & accole·Peregrini vo
dicũtur·qz pentes eoz ignorãtur· sũt enim de lõgin
q̃ regione·Indigene vero sũt inde geniti·& in eo
dẽ loco nati vbi habitãt· Vel iquilin? cõponit̃ ab
i·et culina·sez vilis ciuis·et aduẽtici? ꝝm quosdã·

Inqno nas naui·i·maculo·deturpo·et ꝓponitur
ab in·et cunio nis·vel ab in·& coqna·et cor·q̃· Vñ
in aurora dicit̃·Petrã q̃ gradit̃ vire? nõ inqnat an

Inquio iquis·ꝝm hug̃·defectiñ ẽ·et est ¶guis
tercie cõiugatõis·Vnde versus· Tercia vult mãt·
quartaqz sumit ait·Ex hoc colligit̃ ꝙ inqmus cor·
pnl'·sicut legim?·Sed aim? ꝓducit i·sicut audim?·
& scribit̃ iquit p t·& nõ p d·qz nullũ verbũ in d·
desinit in tercia ꝑsona pñtis indicatiui mõi· Secõz
aũt analogiã fere tota ei? declinatõ iuenit̃· vt supꝝ
ostendi in tercia ꝓte in tractatu de ꝓteritis tercie
cõiugationis in principio·

Inquiro ris·ab in et quero ris·cõponitur e·con
uersa in i·Vide in quero ris·

Insanus·San? cõponit̃ cũ in·et dicit̃ insan? na·
nũ·i·nõ san?·& compat̃·vnde insane ni? sime adu·
& hec isania nie & isanio nis niui nire·i·furere·&
est neutr·& ponit̃ qñqz ꝓ scribere vsus et facere
vel cãtare· qz olim poete credebant̃ insanire cum
versus faciebãt·et studio vacabant·Vnde vgili?·
Insanire libet quandoqz tibi·

Insciția·Ab isci? ta tũ·dicit̃ hec insciția tie·i·
ignorantia·Vnde horati? in epy.Sed turpẽ putat
iscitie metuteqz liturã·scõm hug̃· Item sapie xix·
Aliam assũpserũt sibi cogitatõem iscitie·Itẽ sap̃·
xiiij.Sed in magno viuẽtes insciție bello·Et scias
ꝙ iscitia formatur̃ ab isciti gtõ ve iicitus ta tũ·addi
ta a· quia regula est.I.ante cia·breuiat̃ in tencia
tius·que formant̃ addita cia·vt iust? iusti iusticia
Sed iscitia nõ formatur̃ addita cia·sed addita a·vt i
scitus ti·addita a·fit iscitia·et ideo ꝓtuciꝫ i·ante
tia·et ita teneas·Vñ iscitia scribit̃ ꝑ t·in penultia·
sicut inscitus iscati in vltima·

Inscius scia sciũ·quasi sine scientia ab in·et sci?·
quod est sciens componitur·

Insensus·sensus cõponit̃ cũ in·et dicit̃ hic et hec
insensis et hoc se·i·sine sensu·

Inscro tas tani tare·i·filo setam adaptare· et cõ
ponitur ab in·et seta sete

Insidie·ab insideo des·dicũtur he insidie arum·
et hinc insidiosus sa·sum·et insidior aris·id est·in
sidias tendere et preparare·

Insignis·Signũ cõponit̃ cũ in·et dicit̃ hic et hec
insignis et hoc ne·i·ꝑclarus·ornatus·nobilis·glo
riosus·magne fame·q̃i habẽs eminẽs signũ ꝓ alijs·
vñ hoc insigne gnis·substãtiue·i·ornamẽtũ·et insi
gnio nis niui nire·i·nobilitare·ornare·exaltare·illi
gnẽ facere·et est actiuũ insignio·

Insilio lis·in salio lis exponit̃·et corripit si·

Insimulo·ab in et simulo· ponit̃ insimulo las· la
ui lare·i·accusare·vel icusare· qz accusatoris est si
mulare·in aduersariũ quidqd̃ potest·et isimulor aris
inuenit̃ in eodẽ sensu in gñe deponẽti·ꝝm hug̃·Irez
isimulo·i·nõ simulo·nõ fingo·vñ isimulat? ta tũ·i·
nõ fict?.Sap̃·xxiij·Insimulatũ impiũ tuũ portãs
·i·nõ fictũ·vel ponit̃ ab in et simulatus

Insinuatõ onis·fe·ge.exponitur in sinuo sinuas·

Insipidus da dũ·i·nõ sapid?·pnl'·cor·et cõponi
tur ab in et sapidus·et compat̃ insipid? dior sim?
et ab hoc gtõ insipidi addita tas·fit hec isipiditas

Insipiẽs·ex in et sapiens·componit̃ hic ¶tatis·
et hec et hoc insipiens tis·i·nõ sapiens· q̃si sine sa
pore et sapiẽtia·et opat̃·vñ hec insipientia tie·

Insisto stis·in sisto stis·exponitur·

Insitio onis·Ab insero ris·vel ab isitus ta·tum
isiti·addita o·fit hec insitio onis·Et scias ꝙ insero
ris·insui·insitum· idẽ est quod plantare·et est ꝓ
prie inserere·plãtare·ꝑ imissionẽ ramoz ad iuicẽ·

vnde ouidi⁹ de remedijs· Venerat insitio fac ramū

Insolens·ab īsoleo les·dicīt ramos adaptet·
īsolēs tis·ge·oīs·i·supbus·fatu⁹·mozib⁹ nō ꝯue=
niēs·& compat̄·vñ īsolēter tius·sime adū·et hec
īsolētia tie·i·supbia·fatuitas· Vel potest cōponi
īsolēs ab īn·et solēs· q̄si nō solens·& cozripit so·

Insolesco scis·i·īcipio solē·& ē inchoatīn huius
verbi insoleo les·qđ cōponīt ab in·& soleo les

Insōnis·Sōn⁹ cōponīt cū in·& ðz hic & īsōnis
hoc ne·i.sine somno·puigil·q̄ dormire nō potest·
vñ hec insomnia nie·i·vigilia·vel vigilantia·& h⁹
insomniū·quod videt̄ p somniū·et est quedaz spe
cies somni·vide in somniū·

Insons·ab in·& sons cōponīt insons tis·ge·ois
id est.innocēs·innoxius· Vnde in esopo. Insontis
animos florida lingua polit·et compat̄·vñ insonē
tius·sime·aduer·& hec insontia tie·i·innocentia·

Insontia tie·in insons est·

Inspicio cis·xi·ctū·īspicere.q̄ intus cōsiderare·
& cōponīt ab in·& specio cis·& coz·spi.

Instans tis·exponitur in insto stas·

Instar·ab insto stas·dicīt hoc īstar īdeclī·i·simi
litudo·vel poti⁹ ad similitudiem· Habet em̄ in se
vim hui⁹ ppositōis ad· Vñ nō debet recipe ppositō
em ad·nisi in expositōe·vñ dicendū ē·hoc est in=
star illi⁹·i·ad similitudiez illi⁹· Aliquādo tñ mueī
tur ad instar·sed tūc ppositō abundat·

Instauro ras·raui·dicīt ab īstar·& est instauraē
facere simile pozi·restituere·reficē ad pozē simili=
tudiez aliqđ facē·repare·qđ opponīt·restauro ras·
& ē restaurare ꝑpie ꝯcio repare·et ðz instaurare
q̄ in statū pristmū reducere·& est ethimologia·

Instigo gas·ab in·& stigo gas·qđ est stimulare·
ponīt instigo gas·gaui·et ē instigare valde stiga
re·Q⁹ aūt dicīt instigare q̄ instictū agē·ethia ē·
et pdu·sti·Vñ in auroza ðz·Instigās ꝑceres voce

Instictus·ab īstinguo guis·dici mināte suos·
tur īstinct⁹ cta.ctū·& hic īstinct⁹ ct⁹·i·instiga=
tio·psuasio·stimulatio·incitatio·

Instīguo guis·xi·ctū.īstinguē·i·īstigare·psuadē
vel mozticare·& ponīt ab in·& stinguo guis·

Instita·ab īsto stas·dicīt hec īstita te·qđā vestis
talaris·q̄ & stola dicīt·Instita etiā latū cingulū ðz
cū quo puer ligat̄ in cuna·Instite etiā vt dic̄ pap·
sūt pue imtheole q̄ mortuū īuoluūt·Iobis·xl·Li=
gat⁹ man⁹ & pedes īstitis·et coz·sti·instictus·

Institoz·ab īsto stas·dicīt institoz toris·i·merca
toz·qz īstat mercib⁹ emēdis·Iob·xxviij·Filij insti
toz &c̄· Versus grecismi· Qui vēdit merces mer
catoz ðz ille. Institoz est īstat q̄ p pciō minuēdo
Mercatoz vendit institoz ille emit·

Instituo·ex in & statuo ponīt instituo is.i·de
cernere.ordinare·vnde hoc institutū ti·et hec insti
tutio onis·id est moz informatō· Sed ponīt etiaz
p quodā libzo legali tantū in plurali· he institutio
nes institutōnū·& hec īstituta·hoz institutorū

Insto·ab in et sto stas componīt insto stas·insti
ti·stitū·penultima cozrepta·et etiā instatū penulti
ma cozrepta inuenīt·i·contra stare·inuigilare·insi
stere·insudare. vnde instans pticipiū & nomē·& tūc compatur· vnde instanter tius sime aduer·&
hec instantia tie·et hoc instans tis·dicīt tempus
simplex·& sic describīt q⁹ cuz sit finis pteriti est
pncipium futuri·vel cum incipit statim esse ðsinit
Vel instans ē breuissima ps tpis que nō expectat

Insubul⁹.ab insubulo las·quod succession̄·
ponitur ab in & subulo las·dicitur insubulus li·
quodđā instrumentū in texendo telam·scilicz circa
quod panus vel stamen inuoluīt·quia insubulaē·
id ē·pfozatur vt possit īuolui et retineri p volun
tate texentis·vel componitur ab infra et supza·qz
infra et supza sit·et cozripit bu.

Insula le·dicīt terra mari vndiqz circūsepta· vn
de insula dicīt quia in sole sit sita·i.in mari·

Insulsus sa sum·i·nō salsus·quasi sine sapore sa
lis vel sapientie· Et comparatur·& componitur·
ab in & salsus sa sū·inquantū ē nomē·Iob·vi· Aut
poterit comedi insulsū quod nō est sale conditū·

Insulto·ab insilio li liui lij vel lui·insultum insul
tu u·in o·conuersa.fit insulto tas. verbū frequen
tatiuū· Propie quidē est insultare quadam cauilla
tione & derisione hostem repellere· Vnde de bea=
to laurentio dicitur· Et subjcientib⁹ pzunas īsul=
tat leuita xp̄i cuz dicebat·girate et versate ad aliā
partem· Quidam tamē idiote legunt ibi· Exultat
ita dicit hug·Pap̄·vero dicit·Insultare, id est·insi
lire·& de alterius iniuria gaudere·

Insultus tus·mas·generis·inuasio, aggressio·q̄
saltus in alium impetuose factus·

Insumo·ab in & sumo componitur insumo mis
insumpsi·insumere·id est.intus vel valde sumere
vel contra sumere·

Integer gra grum.i·incozruptus·& comparat̄·
integer grioz gerrimus·vnde integre grius gerri
me aduerbium·Et hec integritas tatis·et hec inte
gritudo dinis·& iste ablatiuus integro ponīt ad=
uerbialiter·p integre·et componitur· Deintegro
Exintegro·i·debinc vel exhinc· vel a principio vel
de toto.siue ex toto·Itē ab integer deriuat̄ integro
gras graui grare·i·integrū facere·nouare·& com
ponīt·Reintegro gras·et interposita d. frequenti⁹
dicīt redintegro gras· et hinc inchoatiua integra
sco scis·redintegrasco scis·Et scias q⁹ aliter est in
isto inchoatiuo q⁹ in alijs· Alia em̄ inchoatiua hn̄e
significationem eandem quam habent et sua pmi
tiua·vt si sua pmitiua significant actum· et cozuz
inchoatiua·In hoc tamen aliter est· Nam integro
gras·significat actum· sed eius inchoatiuū signifi
cat passionem· Integrasco em̄ est incipio integrari
Similiter contingit in augesco.licet de hoc non fa
ciat mentōem ps̄e· Integro actiuū est cum omib⁹
suis compositis·et cozripit te· Vnde in auroza di
citur·Integrat.imponēs omnibus ille manus·

Integrasco scis·in integer exponitur
Intellectibilitas·in intelligo gis exponitur
Intellectio onis·vide in quarta parte in tracta
tu de tropis·vbi agitur de sinodoche·

Intellectus·in intelligo gis·exponitur· Hic
nota q⁹ sicut dicit p̄bus in tercio de aīma· In hoc
differt intelligibile a sensibili· quia sensibile excel
lens destruit sensum·Intelligibile aūt maximū non
destruit itellectū· sz cōfortat intellectū· Sed scdz
hoc cum deus sit maxime intelligibilis quātum in
se est·quia est primū intelligibile·videtur q⁹ a nr̄o
intellectu possit etiam nūc maxime intelligi·nō eī
impediret nisi ꝑter excellentiam suam·Ad hoc di
co q⁹ quodāmodo est simile in intellectu et sensu·
et quodāmodo est dissimile·In hoc em̄ simile est·
quia sicut et sensus nō potest in id qđ nō est ꝑpor
cionatū sibi·ita nec intellectus· cū omis cognitio
p modū cognoscentis sit scdm boetiū·In hoc autē
dissimile est·quia intelligile excellens nō corrūpit
sicut excellens sensibile·Vnde intellectus non de
ficit a cognitōe excellētis itelligibilis·qz corrūpat̄

sed quia p se nō attingit · et ideo nō pfecte deū videre potest intellect? creat? · Itē scias q; boni angeli · quia sūt boni · oport q; habeant plenā visiōez sū intellectū eorū oīm de qbus ē fides · quātū ad visionē glosiosam que fidei succedit · & ideo sicut fides credit corp? xp̄i eē sub sacramēto · ita visiōe beata angeli vident · Credo aūt q; oīa que sūt fidei sūt supra naturalē cognitōem et intellectū angelor? · sicut sup̄ ratōem naturalē hoīm · Et ideo misteria fidei dicunt̄ esse abscondita a seculis in deo Eph̄ · iij · ca · Vñ naturali cognitōne nō vidēt angeli corpus xp̄i sub sacramēto · sed solū beata cognitōne · Demones vero nullo modo vidēt plenarie · sed credūt & cōtremiscūt · Item scias q; vt dic̄ aristoteles in p̄mo ethicor? · Sicut in corpe visus sic ita in anima intellect? · Item ab opinione differt intellectus · sicut dicam in opinio ·

Intelligo gis · lexi · intellectū · intelligere · quasi intus legere · Et componit̄ ab inter et lego gis̄ · et mutatur r · in l · Vnde intelligēs tis · ge · oīs · vnde intelligenter adver · et hec intelligentia tie · & ab intelligo hic intellect? ectus · ectui · vnde hic & hec intellectualis et hoc le · vnō intellectualiter adū · et hec intellectualitas tatis · & hic et hec intellectibil̄ · & hoc le · i · intellectu comp̄hensibilis · Vñ intellectibiliter adū · & hec intellectubilitas tatis · Item ab intelligo · hic & hec intelligibilis & hoc le · quod intelligi potest · & hec intelligibilitas tatis · & intelligibiliter adū · Differūt tñ intellectus & intelligentia · & intelligibilitas · Quantū em̄ intellect? superior ē ratōe · in tantū intelligētia est superior intellectu · et in tatū intellectibilitas superior est intelligentia · Et ratō est vis aīme discretiua formarū ad se inuicē · Intellectus etiā est vis aīme qua forme extra naturā corpalē comp̄hendunt̄ · vel qua incorpea p̄cipiūtur cū certa ratōne quare ita sint · Sed incorporeorū eria sunt gña · scz aīma · angelus · & deus · sed circa diuinā substantiā nō p̄cipit intellect? · Prope qui dē intellectus ē vis aīme comp̄hensiua incorpeaz substantiarū formis subtractarū vel formarū circa eas · Intelligentia vero est vis aīme que aspirat vt aliquid circa diuinā substantiam comp̄hendat · Intellectibilitas vero est quedam vis aīme omniū formarū in quadā simplicitate applicatiua absq; ore tīe naturali vel tempali · & tali modo deus comp̄hendit res · qui eas oīes vno intuitu absq; omni successiōe dicitur comp̄hendere · Hoc modo cognoscendi vtunt̄ tres ordines angelor? · qui deo p̄pinquiores sunt · Et quia forte sunt aliqui hoīes qui quantū bonitas dei p̄mittit ad hanc aliquo modo accedūt cognitōem · Ideo dicit plato · Intellectus solius dei est · et admodū paucor? hoīm · Et ponit̄ hic intellectus p̄ intellectibilitate · quia sepe p̄dicta vocabula p̄ se inuicem ponunt̄ · Sed certe q̄liter cūq; intellectus accipiat̄ · scz sine p̄prie · sine imp̄prie p̄ intelligentia · sine p̄ intellectibilitate p̄t dici vere intellectus solius dei eē · & admodū paucorū hoīm · scōm quod dicit hugu · Hec aūt ad aliam scientiā p̄tinere vident̄ · Vide in sapientia & in voluntas · et in ratō · & in opinio ·

Intempies · ab in · et tempies componit̄ hec intēperies riei · & hoc itemperiū rij · vbi nulla securitas & nullum temperamentum est ·

Intempestiu? · in tempestiu? exponitur ·

Intempest? sta · stum · exponitur in tempestus · Et scias q; quedam ps noctis dicitur intempestū · sicut habes in crepusculū · & in tempestas ·

Intendo dis · di · sū · vel intentū · oponit̄ ab in · & tendo dis · & ē intendere · augere vel adiūgere · vt deus intendit albedinē circa istū · et scōm hoc facit intensū su · Vñ hec intentō · i · adauctō · Intēdere etiā est opam dare · dirigē · intentū facē · itelligere · cōsiderare · vt iste intēdit aīmū suū · Et scōm hoc p̄pe facit intentū tu · Vñ hec intentō onis · i · abstractio · cōsideratō · Item intentō qñq; p̄ volūtate · Intonz p̄ fine accipit̄ · Vñ intentiu? ua · uū et hic et hec intentōnalis et hoc le · Et intento tas · verbū frequētatiuū · vide de hoc in affectus ·

Intentō onis · exponitur in intendo dis ·

Intensio onis · in intendo dis · vide ·

Intento tas · ex in · & tēto tas · oponit̄ · & vt dicit pap̄ · Intērat · i · itendit · multū minat̄ · obijcit · impugnat · iponit · infert · Itē intēto tas · p̄t esse frequē · & tūc format̄ ab itentu sup̄ · de intendo dis · intensum · vel intentū · u · in o · cōuersa ·

Inter · ab in · deriuat̄ iter aduerbiū loci · Semp em̄ sign̄ locū · vel q̄i locū · sed dissil̄iter · q̄i sex mōis · Signat em̄ q̄nq; localē positōem in medio · vt inter um po · Q̄nq; trāsitōez vni? ad aliū · vt iternūci? · Q̄ñ q; localē distantiā · vt itercapedo · Q̄ñq; distātiaz tpalem · vt iterualla · Q̄ñq; vicissitudinē cū transitōe · vt cōuersiq; oculos iter se atq; ora tenebant · Q̄ñq; significat p̄manētiā in medio · vt iter amicos & hoc cū q̄dam cōtinuatōnis significatōne ·

Interasile dicit̄ interpolatuz celatura et planicie · Planū em̄ iter celaturas q̄i rasū videt̄ · et declinat̄ hic & hec iterasilis & hoc le · pn̄l · cor · Vel sm̄ pap · iterasilis ē anaglipha sculptura · Alexāder vero sic dicit · Qō nūc sculpturis nūc planicie variat̄ · Hoc & non aliud opus interasile dicas ·

Intercalaris · ab itercalo las · deriuat̄ hic et hec intercalaris et hoc re · i · intpositū · vel interpositū · scz quod interponit̄ · vt Versus intercalaris dicit̄ qui sepe interponit̄ · vñ hec intercalaritas tatis · i · interpositio ·

¶ Intercalo las pn̄l · cor · vide in calo las · ¶

Intercapedo dis · pou · pn̄l · nomiatiu · i · sed pn̄l · gti corripit̄ · vide in capedo vbi exponitur ·

Intercedo dis · cessi · oponit̄ ab int̄ et cedo dis · cessi & est intercedē · p̄ aliquo ad aliquos p̄ces facere · & est intercedere · inter aliquos cedere & eē mediatorē & p̄prie int̄ minorē & maiorē · vt maior cōdescendat p̄cibus mediatoris · Vñ sancti dicunt̄ nostri intercessores apud deū · Sūt em̄ mediatores int̄ nos & deū · singulis diebus p̄ nobis deū orātes · quoruz intercessione q̄ renes scrutat̄ et corda · nobis auxiliet̄ vt op? iceptū ad finē laudabilē p̄ducam? · et p̄ ·

¶ Intercido dis · cidi · sup̄ · caret · et pn̄l · intercedo · cor · ¶ · vbiq; · et oponit̄ ab int̄ · et cado dis · cecidi · et est intercidere in aliq̄ cadere · Itē inuenit̄ intercido dis · cidi · cisū · i · interpolatim cedē · uel int̄ aliq̄ cedē · Vñ beat? iacob? maior dict? ē intercisus q; p̄ singula mēbra fuit cesus · et p̄ou · ci · vbiq; · oponit̄ em̄ ab inter · et cedo cedis cecidi ·

Intercilium lij · spacium quod ē int̄ duo supercilia · et componitur ab inter · et cilium ·

Intercipio pis · et intercapio pis · in eodem sensu · id est · inter aliqua et in medio capē · ab in · uel int̄ · et capio capis componūtur ·

Interclino nas · naui · nare · id ē · inter aliqua clinare · et cōponitur ab inter · et clino nas · et p̄ou · cli · et inde hic et hec intēclinis et hoc ne · et intēclin? a · ū ·

Intercludo · ab iter · et claudo cōponit̄ intercludo dis · si · sū · cludere · i · iter aliq̄ claudere · uel auferre · et in̄ hec intercludo dis · idē qō intercluso · et p̄ · clu ·

Intercolumniū nij · cōponit̄ ab iter · et colūna · q̄si inter columnas existens · scz illud quod ponitur inter colūnas · vel spacium diuidēs eas · In tercio tñ libro regum ca · vij · vbi dicitur · Media intercolūnia quadrata nō rotunda · dicit glosa · Media inter colūnia dicit tabulam superiorem · que sicut alie quadrata erat · similiq̄ sculptura · & in sūmitate sui habebat rotunditatem vnius & dimidij cubiti ī qua lucerna ponebatur ·

Intercōfinium · ab inter et confiniū componitur hoc intercōfinium nij · id est terminus vel locus inter duos fines existens ·

Intercurso sas · verbum frequentatiuum · & formatur ab vltimo supino de intercurro ris · scz cursu · v · mutato in o ·

Intercus · ab inter et cutis componitur hic et hec & hoc intercus cutis · i · illa res quā patimur inter carnem & cutē · sicut est infirmitas scz malus humor · vel aliud huiusmodi · vnde intercutic? ca · cū · & intercutaneus nea · neū · & intercutanus na · nū · omnia p̄ eo quod est inter cutem & carnem · et corripit cutis primam ·

Interdictū · ab interdico cis · dicitur hoc interdictum cti · quasi interim dictum · scz quod interim annūciatur a iudice non q̄ perpetuo maneat · sed q̄diu dictum et statutū est a iudice · Hic nota q̄ in generali interdicto debent ista conferri ab ecclesia scz baptismus puulorum · penitentia morientium · Potest etiam ep̄us puulos baptisatos confirmare Itez semel in mense vel septimana populū interdictum & etiam excōmunicatum ad ecclesiam aliquā conuocare et ei p̄dicare · Item potest eucharistia in morte vere penitentibus dari · Vnde decretalis noua · Permittimus ecclesiarū ministris semel in hebdomada tempore interdicti nō pulsatis campanis voce submissa ianuis clausis excōmunicatis & interdictis exclusis missaz solennia celebrare causa cōficiendi corpus domini · quod decedentib? in penitentia nō denegatur · Item p̄mittitur q̄ clerici decedentes qui pene seruauerūt interdictum in cimiterio ecclesie sine campanaz pulsatione cessantib? solēnitatibus omnibus cū silentio tumulentur · Itē concedit̄ q̄ in cōuentualibus ecclesijs bini & bini vel simul tres horas canonicas valeant legē potius q̄ cantare · ianuis clausis interdictis & excommunicatis exclusis · voce ita dimissa q̄ exterius nō possint audiri · Per quod patet q̄ interdicti & multoforcius excōmunicati nō debēt auscultare horas canonicas · Item pegrinis accipientibus signū crucis ob reuerentiā crucifixi non est penitentia denegāda · quod etiam alijs pegrinis potest misericorditer indulgeri · Item nota q̄ extrema vnctō nō debet dari alicui p̄sone laico · vel clerico vel etiam religioso in loco generali interdicto supposito · nisi sup hoc hēant p̄uilegiū spēale · vide in vnguo ·

Interdiu · cōponitur ab iter · et diu · i · interim dū dies · est · vnde interdi? dia · dium · i · iugis & continuus · Inuenitur etiam p̄ius dia · dium · in eodem sensu · & est compositum a per et diu ·

Interduca · Ab inter & duco cis · dicitur hec interduca ce · i · iuno · que ideo sic dicit̄ · quia iterat quā do puelle maritabant̄ · vel quia eas introducebat · vel q̄z interim dū erant in itinere eas ducebat · Est em̄ p̄nuba que etiā domiduca dicebat̄ · quia vsq̄ ī domum puellas maritatas introducere credebat̄ ·

Interdū · i · nōnunq̄ · aliquando & p̄du · pnl · aliquotiens · secundum papiam ·

Interea · ab inter · & ea componit̄ interea aduerbiū temp̄is · Quidam vero dicūt q̄ ab inter deriuatur interim · & interea · De hoc plenius dixi in ēcia p̄te vbi egi de figura composita nominis · Et componitur interealoci aduerbium loci · id est · interim vel in eo loco ·

Intereo · ab inter & eo is · componit̄ intereo ris · riui · vel interij · interire verbum absolutum · i · mori & proprie in itinere · Vnde hic interitus tus · id ē · mors · & interitus ta · tum · id est, mortuus ··

Interest · ab inter et sum · componit̄ interfum · interes · interest · interfui · interesse · et cōstruitur cū dto · vt interfui tali negocio · Tamē eius impsonale interest construit̄ cum gto · Ista em̄ impsonalia interest et refert construūtur cum gtis omniū dictionū casualium · vt interest socratis legere · & refert platonis disputare · Preter istos quinq̄ gtōs p̄nominum primitiuorū · scz mei · tui · sui · nostri · vestri · loco quorū construūtur cum abltis p̄nominū possessiuorum in singulari numero et in femininogenere tantum · scz mea · tua · sua · nostra · vestra · vt Mea interest legere · & tua refert disputare · Si aūt sunt gti possessiuoz · tunc bñ cōstruūtur interest & refert cum illis gtis vt mei fratris interest legē & tui patris refert disputare · Item construūtur p̄ dicta verba cum isto gtō cuius · vt cuius interest facere hoc · Et hoc habemus a p̄sc · in minori libro constructionū eodem modo cōstruūtur cū isto ablatiuo cuia · vt Cuia interest facere hoc · Et hoc habemus a p̄sc · in maiori · Item possunt regere ntōs quando significat p̄tinentiam · vt iste equus interest socratis · id est · ad vtilitatē suam p̄tinet · Sed hic opponit̄ sic · Talis regula traditur · Omne verbum impsonale actiue vocis siue passiue debet habere illum casum p̄ naturam suppositōis · quem habent sua verba psonalia a quibus descendūt a parte post p̄ naturā regiminis · vt ego amor a te · et ī personale passiue vocis · scz amatur · ante se req̄rit ablt̄m · vt a me amatur · Similiter in verbis impsonalibus actiue vocis · vt hoc placet michi · et suuz impsonale ante se requirit datiuū · vt michi placet & sic de alijs · Igitur videt̄ q̄ interest & refert impsonalia construātur cum dtis · quia eoz̄ psonalia cum datiuis a parte post construūtur · vt Interfui huic negocio · Ad hoc dico q̄ p̄dicta verba impsonalia nō seruant constructionem suoz̄ verborum p̄sonalium · quia nō retinent eorum significatōnem · quia cum dico · Interfui huic negocio · i · p̄sens fui · Cum autez dicit̄ · Impatoris interest habere bonos milites · mutat̄ significatio · quia sensus est · Ad vtilitatem impatoris p̄tinet habere bonos milites · et variatō significatōis fac̄ variatōem p̄structionis ·

Interficio · ab inter · et facio componitur · interficio · interficis · interfeci · interfectum · interficere · id est · occidere · & corripit fi ·

Interia quod et enteria etiam dicitur · i · intestina vnde interici dicūtur qui dissolutōnem patiuntur ventris · scōm pap̄ · & p̄ducit ri · enteria ·

Interibi · in ibi exponitur ·

Interiectō quedam p̄s oratōnis indeclinabilis · apud latinos · ab interiaceo ces · dicta · Et nō componit̄ interiectō · sed simplex est · Cuius ratō est · quia p̄ priuz est passionis destruere · Vnde cū interiectō affectum passionis designet · naturā habet compositōni contrariā · & p̄ter hoc cōsueuit abscondita voce p̄ferri · ergo p̄ doloz et p̄ pudor · nō possunt esse vna pars · Item heu · oe · sūt due interiectōnes

absq; compositione·sicut o·vrinam sunt duo aduerbia optandi sine compositione venientia·De accentu autem interiectionū dixi in secunda parte vbi egi de accentu interiectionū· Et scias q; sicut dic̄ ps·Interiectio consueuit absc̄dita voce pferri·vt vah·Et donatus dicit q; interiectio est vox incondita·i·intus condita siue absconsa·Vnde in grecismo dicit̄·Vt donatus ait vox est incondita vox hec·Hec quoq; que plena est vox interiectio non est·Vide in racha·

Interitio onis. fe·ge·i·mors·& formatur ab interiti genitiuo·de interitus ta·tum·addita o. Prophet̄a·Eripuit eos de interitionibus eorum·

Interlido dis·in ledo dis·exponitur·

Interlinearis·Linearis dicitur a linea·quod cōponitur cum inter·& dicit̄ hic & hec interlinearis & hoc re·quod est inter lineas·Vnde quedam glose dicunt̄ interlineares que sūt inter lineas·Vel interlinearis potest deriuari ab interlinium nij·

Interminus· ab in· & terminus componit̄ interminus na·nū·i·sine termino existens·Vnde in hymno sancte erimitatis dicitur. In simplici substantia virtus manens interminа· Papias vero dicit· Intmina internūcia mediatrix· insepabili t̄mio carēs·

Intermitto tis·componit̄ ab inter·& mitto tis·& est itermittere int̄ aliqua mittere·vel interpolare·vel intermitto quasi interim dimitto ·Est enim intermittere dimittere vel relinquē·vel cessare· ȳm hugui·Papias vero dicit·Intermittere· ad temp? dimittere·& iterum ad idem reuerti·

Internecio onis·fe·ge ·quasi quedam homis magna nectio·mors·vel pena. Interneciū dicitur bellum in quo omnes pierunt nullo remanente·scōm pap̄·& formatur ab internecti gtō de internect? addita o·& remota t·Vnde dicit p̄sc·in quarto libe denominatiuis· In io·terminātia plerūq; a participijs fiunt preteriti tempis· quorum gtūs assūpta o·& correpta i·facit huiōi nomina· vt oratus orati oratio·Lectus cti·lectio·Internectus autē internecti·interneco·facit causa euphonie abiecta e·Quidā vero fingunt eē intnicō quos n̄ sequor·

Interneciū cij·in internecio vide

Interneco·ab inter·& neco cas·componit̄ interneco cas·caui. care·i·inter aliqua necare·vel inter polatim necare·vel interim dum aliquis est in itīere necare·Vnde hec internecatō onis·i· mors que contingit alicui dū est in itinere· Item inter ponit̄ sepe p̄.e.vt Venimus mare interbibere·i·ebibere· Et scōm hoc dicitur interneco cas·id est· enecare & corripit ne·interneco·

Internicida·ab interneco cas·quod est idem qō enecare·deriuatur hic et hec internicida de ·idem quod homicida·quasi enicida·sc̄z qui falsum testimonium fecit & cōmisit·et ob id hoīem occidit·Vnde hec internicies cici·mors ab illo facta·

Internicium· Ab internicida deriuatur hoc internicidiū dij·vel internicium·i·mors·occisio quam·i ternicida cōmittit·Et internicidiuz·vel interniciū quasi quedā homis enecatō· Et q̄n iudiciū internicidij dabatur in internicidam & accusatorem eius possessio bonorum sequebat̄· Interniciuz etiam dicit̄ bellū in quo om̄es pierunt nullo remanente·

Internodium dij·spacium inter nodos. vel illō grossum os quod est in genu· Et dicitur interno diū·quia innodat simul crus et coxam inter se·vnde oui·in v·metha·Mollia nodosus facit interno dia poplex·& componit̄ ab inter et nodus·

Internūcius cij·dicitur· et hec internūcia cie· q̄ vel que inter duas partes aliquid nūciat vel nūciū portat· Vnde hoc internūcium cij· id quod inter nūcius nunciat vel portat·Et componūtur predicta ab inter·& nuncius cia·cium·substantiuis·

Intern? na·nū·i·interior·ab intus dicitur·

Intero·ab in·& tero ris·componit̄· intero ris· intriui·intritum·interē·i·intus terere· minutare· vel valde terere ·Vnde in daniele vltimo dicitur de abacuc·q; intriuerat panes in alueolo· Et corripit te·intero·

Interpello·ab inter·& pello las·componit̄·interpello las·laui·lare·i·interrogare·inter aliqua vocare et alloqui·& pro alio preces fundere·Vnde ad roma·viij·capitulo·Qui etiam interpellat pro nobis·& scribitur per duo l·

Interpolo·ab inter·et polus·componit̄ interpolo las·laui·lare·i.obscurare·inquinare· impedire· vel interrumpe·corrumpe·variare· non continuaē Vnde in himno·Quod nulla nox interpolet frocq; iugi luceat·Vnde interpolus la·lum·i·interrupt? variatus·non continuus· & hec interpola le· quedam vestis que dum sit vetus·ad nouam speciem reducit̄·et fit quasi noua·Et cor·hec oīa p̄dca po·

Interpres· Pres scōm quod accipitur p̄ diues· componit̄ cum inter·et dicitur hic et hec int̄pres tis·Et dicitur interpres qui diuersa genera līgua rum nouit·sc̄z qui vnam linguam exponit p̄ alia;· vel vnam linguam transfere in aliam· Et dicitur sic·quia mediator sit inter vnam loquelam & aliā· Vel componitur a pres quod est duues·quia interpretes ditant loquelam·transferentes vocabula ō vna loquela in aliam·Vel componitur a pars tis· quia interpres sit medius duarum linguarum cum transfert vel exponit vnam p̄ aliam· Sed qui interpretatur & homines· qui diuina indicat misteria interpres vocatur·Vnde interp̄to·taris verbum cōmune·i·exponere· vel exponi vnam linguam p̄ aliam·Vnde hic & hec interp̄tabilis & h° le·aptum ad interp̄tandum ·Pris·tamen videt̄ vel le·q; p̄dicta compositio p̄cedat in verbo· & inde deriuetur interpres·tis·ita dicit hug·· Et scias q; interp̄tatio fit in diuersis linguis·vt·Cinos grece·canis latine·Ethimologia autem fit in eadē lingua· vt cum dicitur lapis quasi ledens pedez·Glosa autem sup illud esa·xliij·Interp̄tes tui·i.moyses & aaron p̄uaricati sunt in me·sic dicit·Interp̄tes quasi inter partes·sc̄z pacem ferentes·Item nota q; primū scripturas veteris testamenti de hebreo in grecum septuaginta interp̄tes transtulerunt· Secundam editionem aquila· Terciam & quartam theodocion & symachus ediderunt ambo iudei p̄seliti Quinta vero & vulgaris illa interp̄tatio·cui? autor non apparet·& ob hoc s̄n̄ noīe interp̄tis quita editio nūcupatur·Preterea sextam & septimā editionem origenes miro labore reperit·& cum ceteris editionibus supra dictis comparauit·Hi sunt itaq; qui scripturas sacras de hebreo in grecū verterunt. quiq; etiam numerantur·Nam latinorum interp̄tuz qui de greco in nostrum eloquiū trāstulerunt·vt meminit sanctus aug?·quasi infinitus ē numerus·Sicut enim inquit primis fidei temp̄ibus ad cui? manus venit codex grecus· q;q; aliq̄ntulū sibi veriusq; lingue peritiam sensit·ausus est statī interp̄tari·atq; inde accidit inumerabiles apud latinos extitisse interp̄tes·De hebreo autē in latinum eloquium tantūmodo hieronimus p̄sbiter trium

lin guarum peritus eaſdem ſcripturas conuertit: eloquẽterq; trãſfudit·cuius interpratõ merito ceteris anteferẽ·Naz et eſt verboz tenacioz·& in ſẽtentijs veracioz·& in verbis clarioz. atq; vtpote a xpiano interpte verioz·ita ſcribit in pã·Hieronimus etiã dicit in plogo in libros ſalomonis. Si cui ſane ſeptuagita interpũ magis editõ placz hẽ a nobis olim eã emendatã· neq; eñ noua ſic cudim? vt vetera õſtruam?·Et cũ diligẽtiſſime legerit·ſciat magis noſtra ſcripta itelligi· que nõ in terciũ vas trãſfuſa coacuerint·ſed ſtati de plo puriſſime cõmendata teſte ſuũ ſapozẽ ſeruauerit. Vide etiã in

Enẽſcalaris·in ſcala vide. hieronim? in h·

Eterſcapulũ·ſcapula cõponit cũ inter·& dicitur hoc interſcapulũ li·ſpaciũ quod eſt inter ſcapulas

Enterſignũ·ab inter & ſignũ cõpo et coz·pumit hoc interſignũ gni·vel interſigniũ gnij. qõ eſt inter duo ſigna·vel ſignũ quod eſt inter aliquoſ·ſicut aliq̃d ſolet mitti õ vno loco ad alitũ cã ſigni &

Enterſticiũ cij·i·interuallũ ſpaciũ in noticie·ter aliqua·et componit ab inter·& ſto ſtas.

Enẽſtiti·ẽ pteritũ de iterſto ſtas·vide i ſto ſtas·

Enteruallũ·Vallũ componit cũ inter· & dicitur hoc interuallũ li·ſpaciũ inter capita vallorũ·i·ſtipitũ quibus vallũ fit·Vnde & cetera ſpacia quãdoq; dicũtur interualla·Sed magis ppie interuallũ dicit ſpaciũ tempoz·Incapedo vero localis diſtantia ppie appellat. vnde hoc interuallulũ li·di·& interuallo las.i·p interualla dicere·vel facere aliquid·vel inponere·& ſcribitur p gemmũ l·

Enẽuent?·i·iterceſſio·ab iteruenio nis·dicitur·

Enterula.ab itus õz hec interula le·i·camiſia· q̃a intus iuxta carnẽ induit. vnde interulat? ta·tum·id ẽ·interula ſiue camiſia indut?. Item ab interula dicit interul? la·lũ·i·interioz·& coz·pnl·Vñ martialis capella·Quin etiã interulos gaudẽſ diſſoluẽ

Enteſtabilis·exponit in teſtabilis· nexus·

Enteſtatus ta·tum· qui non facit teſtamentum· ab in·& teſtatus componitur·

Enteſtin?·ab intus deriuat inteſtin? na·nũ·i·intrinſecus ca·cũ·vnde hoc inteſtinũ ni·Et dicũtur iteſtina interioza. q̃ in iterioꝛi pte corpis cohibẽtur·Que ideo longis nexib? ad modũ circuloz ordinata ſũt·vt ſuſceptas eſcas paulatim egerant·& ſupaddit̃is cibis nõ impediant. vel inteſtin? cõpozniẽ ab in·& teſta· & hinc bellũ dicit inteſtinũ· qõ eſt inter teſtas,i·muros ciuitatis· Et inteſtina iterioza·q̃ quaſi in teſta recondita ſunt·

Enthronizo·ab in·& thron? componit inthronizozas·i·in throno vel in ſede ponere·ſeu collocare

Entimas·ab intim? dicit hic et hec intimas tis·i·interi? habitans·vel ſecretari?·vel cõſiliari?·credentari? noſter· q̃ ſcit ſecreta & intima cordis vel do

Entimo·Intra compatur intra interioz mus· intimus. & ab intimus deriuat intimo mas·matimare·id eſt·demonſtrare·indicare·nũciare· notificare·vel componitur ab in·& timos quod ẽ mẽs· quaſi in mentẽ inculcare·et ĩmittere·ſecundum huguitionem, vel componitur ab in·& time quod eſt anima vel mens·ſecundum papiam·

Entolerabilis·ab in·& tolerabilis componit hic & hec intolerabilis & hoc le· quod non valet nec debet tolerari· Et compatur·Intolerabilis lioz·ſimus·et ſcribitur per vnum l·et coz·to·ĩtolerabil'·

Entonſus·ab in·& tonſus·componit ĩtonſus ſum·id eſt·non tonſus·

Entra dicitur ab in·& differt ab infra·quia ĩfra ſigt localem depſſionem vel ſuppoſitõnem·cui contrarium eſt ſupra·quod ſigt localem ſuppoſitõem vt ſol currit ſupra lunam· vel luna infra ſolem. Intra vero ſignat localem incluſionem cui contrariũ eſt extra· quod ſignat localem excluſionem· vt ciues habitant intra muros ciuitatis·ruſtici extra· Nullus ergo dicat·Ego ſum infra muros ciuitatis· niſi eſſet defoſſus ſub ipis muris·Intra compatur interioz intim?·vnde interius intime·aduerbium·

Entriuerat.in intero ris·exponitur·

Entro aduerbium loci·ſignat ad locum· et acuit̃ in fine. Et inde deriuatur intro intras intraui.verbum neutrum.

Entroeo·ab intro·et eo is·componitur·introeo is·iui·ire·id eſt·ire intus·intrare. vnde hic introitus·tui·pnl·coz·q̃ itum ſup·coz·primam.

Entromitto·Ab intro & mitto tis·componitur· intromitto tis·intromiſi·intromiſſum·et eſt itro mittere·idem quod ĩmittere. Item intromittere ẽ idem quod vulgo dicitur intra meare·quaſi in rez ſe mittere. vt de ea curet & tractet.

Entroneus·ab intro dicitur introneus nea·neum id eſt. interioꝛ & ppie qui quadam importunitate ſe ingerit intro vt comedat.

Entrorſus·ab intro dicitur introrſus ſa·ſum· id eſt·interinſecus· Sed frequentius introrſum inuenitur in vi aduerbij·

Entus·et intro. dicuntur ab intra· & differunt· quia intro ſignat ad locũ·Intus ſignat in loco vel de loco·vt intro vado· Intus ſum·Intus exeo· vnde verſus·Intro foras ad ſignat·foris intus in & de·& componitur. Deintus et abintus·Et ſcias q̃ compoſita ab intus acuunt penultimã cum ſit lõga·ſicut probaui in ſecunda parte vbi egi de impedimentis accentus in ca·de ipedimẽto diſtictõis·

Enuado·dis·inuaſi·exponit in vado dis·vaſi·

Enualeo les·ab in·& valeo les·componitur·et ẽ inualere·valde valere·creſcere·abundare·vnde õ iacob dicitur in geñ· Inualuit contra angelum· vnde inualeſco ſcis·inchoatiuum·

Enualitudinarius·id eſt.languens· ſine valitudine·ſecundum pã·ex in·et valitudinari? ꝓponitur

Enualitudo inualitudinis·feminini generis·id ẽ· debilitas·imbecillitas·infirmitas·& dicitur ab inualidus·& ꝓducit tu·

Enubero ras·exponitur in vbero ras·

Enuectiua·Ab inueho his·vel ab inuehoz ris·in deponenti genere·dicitur inuectiuus ua·uum·id ẽ detractoꝛius.malignus· et hoc inuectiuum ui. et hec inuectiua ue· ipſa inuectio·detractio·vituperatio·vnde quidam liber ciceronis dictus eſt inuectiue· inuectiuarum· propter inuectiuas factas ibi in catelmaz·

Enueho his·in veho his·exponitur·

Enuento·ex in·et venio nis·componitur inuenio inuenis·id eſt· venire in id quod cupimus vel querimus·Inuenimus queſita·Reperimus vltro occurrentia·et componitur cuz ad· et dicitur aduenionis·id eſt·valde vel iuxta. vel ad vtilitatez· vel ad damnum alicuius venire·et corripit ve·in preſenti ſed in preterito producit·

Enueſtigo gas· ꝓducit ſti· et exponitur in veſtigo gas·ex quo et in·componitur·

Enuicem debet proferri ſub vno accentu· vt deſignetur poni pro una parte· uel pro uno aduerbio qualitatis. Secundum enim ueritatem inuicẽ ſunt due partes poſite pro una ſine compoſitione· Et

potest dici quedam irregularis uocum congeries · et corripit vi · De hoc dixi supra in secunda parte vbi egi de composita figura nominis ·

Inuidentia · id est · inuidia · ab inuidens tis · inuidenti · addita a · Et dicit augustinus · Non essz inuidentia · si esset concors differentia ·

Inuideo · ab in · et uideo uides · componitur inuideo des · vt Inuideo tibi · i · nō video tibi · i · nō fero videre te bene agentē · & est neutrū · Sed inuenitē in passiuo in prima persona · Et etiam ipe psc · dicit illud esse actiuū · sed hoc ideo fit · quia quandoqz exigit accusatiuū · quia verbum quod exigit actiū · in eo intelligitē · vt Inuideo te facere hoc · i · p inuidiā phibeo · vt Inuideo tibi amicitiā regis · i · p inuidiā suberabo tibi amicitiā regis · & quādoqz exigit accusatiū significantē causam rei verbi · vt Inuideo tibi sapientiā · i · ꝓpter sapientiā · Hic potest queri · An ille qui iuuidet ꝓximo suo & inde dolet sit in statu salutis · Hanc questionē tangit bernhardꝰ in xlix · sermone canticoꝝ · et determinat eā sic quādo ait · Quomō ais ego ꝓficere possū · qui fraeri ꝓficienti iuuideo · Et respondet · Si doles · q̄ inuides · sē tis · sed nō consentis · passio q̄nqz est sananda · non actio condēnanda tantū · nec illuc redideas iniquitatē meditās in cubili tuo · q̄liter videlicet foueas morbū · satisfacias pesti · psequaris insontem · bene ab illo gesta calumniādo · deprimēdo · puertendo · atqz impediēdo gerēda · Alioqn · nō nocet ambulāti & extendēti se ad meliora · quod iā ipe nō optat · sed quod habitat in eo peccatū · Nō est igitē dānatio illi q̄ nō dat mēbra sua militati · nō linguā ad detrahendū · nō quicq̄ reliqui corpis ad ledendū · nō cendū ve aliquo modo · Magis aūt confūditē sic seē male affectū · & molitū ex longinquo vitiū confitendo · flendo · orando conaē expellere · & cū nō ꝑualet mitior inde ad omēs · atqz apud se inuenitur humilior · vide in liuor ·

Inuidia · in inuidus est · & etiam liuor ·

Inuidꝰ · ab iuideo dicitē inidus da · dū · qui iuidet Et hec iuidia die · et est inuidia odiū aliene felicitatis · Vel iuidia est ex aliena felicitate in aīmo cuiusq̄ inata tristicia · Vnde iuidiosus sa · sū · cui iuideē · & raro qui iuidet · Vnde versus · Inuidiosus ego nō inuidꝰ esse laboro · Et vt dicit horaciꝰ · Inuidia siculi nō iuenere tirāni · Tormētū maiꝰ &c · psc dicit · Inuidus qui habet inuidiam ·

Inuiolatꝰ · i · intactꝰ · integer · scōm papiam ·

Inuiso · ex in · & viso sis · cōponitē iuiso sis · si · sū · inuisere · id est · intus visere · visitare · Iudi · xv · Inuisere volens vxorem suam ·

Inuitꝰ · ab in · & vita ꝓponitē inuitꝰ ta · tū · i · non volens quasi extra vitā · id est · voluntatem ·

Inuiꝰ uia · uiū · id est · nō patens vie · vbi nō est via · extra viā · & componitē ab in · & via ·

Inundo · das · daui · datū · dare · i · abūdare · replere stagnare · Si iueniatē cū actō sensus ē · Inundare · i · facē abūdare · Et cōponitē ex in · & vndo das · Vnde iundatꝰ ta · tū · pnl' · ꝑdu · Vñ in scōa epla petri cā · ij · Mūdus aqua iundatꝰ perijt ·

Inuolo · a vola qđ est media ps manꝰ vel pedis · & inponitē iuolo las · laui · lare · i · furari · vel i volā aliqđ otinē · vel ponē · vel in volā imittē · Itē ꝑt cōponi ex in · & volo las · sed i alio sensu · i · intus vel valde volare · & corripit vo · volo las ·

Inuolutꝰ · ab in · et voluo uis · dicitē hoc iuolutꝰ tri · iuolutō cuiuslibet rei · qđ fit cū in nostris dēis aliud iuolueē q̄ dici videatē · ꝑm hug · Papꝰ · vero dicit · Inuolutrū absconsū occultū dictū · sic q̄ in se hēat aliud iuolutū · In · xxvij · ezechie · dr · Inuolutris nuoluul? li · mas · ge · pnl' · cor · que iacintinis dam bestia · q̄ vt boies facili? decipiat inuoluit se aliqua re · & dicitur ab inuoluo uis ·

Loab īdeclinabile · acuitur in fine · & interpretatur spirans · vel domini robur ·

Loas · iterptaē vbi ē incensū dñi · ꝓpria ethia est nois · Iste ē qui simulacra combussit ·

Loathan · interptaē pfect? pulcer · ethia ē nois · Fecēm rectū in ospectu dñi · & portā dñi edifica ·

Lob iterptaē dolens · ꝓpter percussio uit excelsā nē carnis · & passiōem dolor · Calamitates em suas nominis ethimologia predesignauit ·

Locista ste · cōis ge · qui vel que locis semp inten · dit · quasi in locis stans ·

Locor · a locus dicitē locor caris · catus · sū · Vnde verbalia hic locator toris · Hec locatrix · hec locatō onis · & locatori? ria · riū · et ꝓponitē adlocor caris · conlocor caris · elocor caris · & cor · lo ·

Locosus · a locus dicitē locosus sa · sū · i · frequēs · vel plenus locis · Et compaē locosus sior · sim? Vñ locose sius · sime · adū · et hec locositas tatis · fe · ge ·

Loculus loculi · diminutiuum · paruus locus · A quo loculor laris · Et loculatori? ria · riū · et hic & hec locularis et hoc re · & loculatori? ria · rium · &

Locund? · a locus dr · hic locūd? da · cor · cundum · id est · letus · hilaris · quia semper iocis sit aptus · & hilaritati frequentior · et compaē · iocundus iocundior · iocundissimus · Vnde iocunde iocundius iocundissime aduerbium · & hec iocunditas tatis ·

Locus loci masculini generis · Sed in plurali masculini et neutri · hij loci · et hec loca · et est locus ꝓprie in verbis ·

Iohannes · interpretatur gratia domini · Io · dominus · hanna gratia · Vnde iohannes quasi iohanna · quia sit limes ꝓphetie · prenunci? gratie siue initiū baptismi per quod gratia ministratur · Et scias q̄ iohannes baptista multipliciter nominatur · Dicitē enim ꝓpheta · amicus sponsi · lucerna · angelus · vox · helyas · baptista saluatoris · preco iudicis · precursor regis · In ꝓpheta designatur prerogatiua cognitionis · In amico sponsi · prerogatiua dilectiōis · In lucerna ardenti · prerogatiua sanctitatis · In angelo · prerogatiua virginitatis · In voce prerogatiua humilitatis · In helya · prerogatiua feruoris · In baptista prerogatiua mirabilis honoris · In precone · prerogatiua predicationis · In precursore · prerogatiua preparationis · Similiter iohannes euangelista quodam vaticinio ex merito nomen accepit · Interpretatur enim domini gratia vel in quo est gratia vel cui donatum est · vel cui donatio a deo facta ē · Et per hoc intelligunt quattuor priuilegia que fuerunt in iohanne euangelista · Primum fuit precipua christi dilectio · Xp̄us enim pre ceteris apostolis magis eum dilexit & maiora signa dilectionis & familiaritatis ei ostendit · Vnde ob precipui amoris gratiam supra pectus domini recubuit · Et inde dicitur domini gratia · quasi domino gratior sus · Secundum est carnis corruptio · quia virgo a domino est electus · Et inde dicitur in quo est gratia · In ipso enim fuit gratia pudicicie virginalis · Tercium est reuelatio secretorum · Et ideo dicitur cui donatum est · Eidem sane donatum est multa secreta & profunda nosse · sicut de diuinitate vbi · & de consūmatione seculi · & de subali vnitate · &

de sancta trinitate psonali· Vnde ipse dicit· Tres sunt qui testimoniū dant in celo·pater·verbum·& spūssanctus·& hi tres vnuz sunt· Quartū est mater dei recōmendatō & inde dicīē· cui donatio a deo facta est· Maxima eñ a domino donatō tunc eidem facta est ·quādo māter dei in eius custodiā tradita est. Vide in honozo· Item in marc? habes de iohanne·& de alijs euāgelistis·Hic nota q̄ ioachim ex galilea & ciuitate nazarth sanctā annā ex bethleem duxit vxozē·Ambo eñ iusti erant·et sine repbensione in oñibus mandatis domī incedebant·Oñemqz substantiā suā erifarie diui debant· vnā ptem templo et templi seruitozib? impendebant· aliā pegrinis & paupibus erogabant· Terciā sibi et familie sue vsibus reseruabāt· Anna eñ habuit sozozē nomīe ysmeriā· que ysmeria genuit elizabeth ex eliud·Elizabeth aūt genuit iohannem baptistā p̄cursozē domini ex zacharia·De eliud nat? est emmen· De emmen nat? est sanct? seruasi? Anna aūt tres viros habuisse ferē· scz ioachim vt dixi·cleopham & salome·De primo aūt viro scilicet ioachim vnā filiā scz mariā matrem domini genuit· quā ioseph de domo dauid nuptui tradidit ·' que xp̄m dominū genuit·Mortuo ioachim accepit anna cleophā fratrē ioseph· & genuit ex eo aliam filiā quā similiter mariā nomīauit·& alpheo postmodū in cōiugē sociauit·Hec aūt maria ex alpheo viro suo quattuor filios genuit·scz iacobū minozē Minozē dico vocatōe·sicut dixi in iacob?. Ioseph iustū qui & barsabas dictus est·Et symonē & iudam·Mortuo secūdo viro anne ·terciū accepit anna scz salome·ex quo aliam filiā genuit quā rursus mariā vocaut·& zebedeo in coniugē tradidit·Hec aūt maria ex zebedeo viro suo duos filios genuit· scz iacobū maiozē & iohannē euāgelistā· Predicta patent in his versib?· Anna solet dici· tres concepisse marias·Quas genuere viri ioachiz·cleophas salomeqz·Has duxere viri ioseph·alphe?·zebede? Prima parit xp̄m· iacobū secunda minozem· Et ioseph iustū peperit cū symone iudā· Tercia maiozē iacobū· volucrēqz iohannem· Ex predictis liquet q̄ xp̄us & iohannes baptista fuerunt filij duarum consobrinarum·Sed xp̄us & iohannes euangelista fuerunt filij duarum sozozum·Quare autem petr? preferatur ecclesie·et nō iohānes·dixi in apostol?·

Ionas vel iona interp̄tatur columba vel dolens Columba p̄ gemitu qnando in ventre ceti triduo fuit·Dolens propter tristiciam quam de salute habuit ninuitarum·vel propter ederaz subito arescētem cuius vmbra tegebatur contra solis ardozem. Ipse est amathi sareptane vidue filius quem suscitauit helyas: matre ad eum postea dicente· Nunc cognoui quia vir dei es tu·& verbum domī in oze tuo est veritas·et ideo ip̄m puerū amathi dictum putant·Amathiqz ex hebreo & latina lingua veritas dicitur; & quia helyas verū locutus est· ideo ille q̄ resuscitat? est·dictus est filius veritatis·

Ionathā interpretatur columba domini·

Ionicus dicīē quidam pes metric? ab inuentoze vel ꝓpter numerozū vel sillabarū imeq̄lē sonū· Ionos eñ grece iequale dicīē· Habet eñ q̄ttuoz sillabas·duas breues·& duas lōgas·Et ē ionic? duplex scz maioz vel mīoz·vel a maiozi vel a mīozi·Ionic? maioz vl'a maiozi·ꝓstat ex duab? lōgis p̄cedētib?· & duab? breuib? seq̄ntib?. vt acerrim?· Ionic? minoz vel a mīozi ꝓstat ex p̄mis duab? breuibus· & duab? seq̄ntib? longis·vt pamabas. Vñ versus·

Longat p̄mozes & curtat posteriozes·Pes ionic? maioz·obui? huicqz mīnoz·Itē ionica est vna ex linguis grecozum·

Ioppe·ioppes·ioppen·ioppe· opiduz palestine maritimum·& acuitur in fine·vnde ioppita te·

Iozdanis ·iozdanis·masculini generis. iudee fluuius a duobus fontibus nomīnatus quozum vnus ioz·alter dan·dicitur·Hi copulati iozdanem faciūt Nasciturqz sub libano monte· & diuidit iudeam & arabiam·qui post multos circumitz? iuxta hiericho in mare mozuum fluit·et interpretatur iozdanis·riuus iudicij·

Ios·id est·fluuius·

Iosaphat·interpretatur domini iudicium·

Ioseph·quia mater alium sibi addi optauerat vocauit augmentum·Hunc pharao saphanet appellauit·quod hebraice absconditozum repertor sonat· quia obscura somnia reuelauerit & previxit sterilitatem· Interpretatur eñ saphanet egiptio sermōe saluatoz mundi. quia orbem terre ab imminente famis liberauit excidio·

Iosue·interpretatur saluator· Ipse enim in figurā xp̄i populum a deserto liberauit. & in terram p̄missionis induxit· Et dictus est iosue bēnum· vel benthelcon ·id est·filius nun · Item dictus est hiesus filius naue·Vnde dicit hieronimus ī prologo regum·Et īcipiunt a hiesu filio naue·qui apud eos iosue bennum dicitur·

Iota proprie dicitur hec litera i·apud grecos et est minor ceteris literis·quia vno ductu fit· scōm augustinum·Sed quandoqz ponitur simpliciter p̄ qualibet literā· Vnde in matheo ·Iota vnum aut vnus apex non preteribit a lege·

Iotacismus, a iota· & cismos quod est corrupta·componitur iotacismus iotacismi·Et est iotacismus vbi i· plurimum sonat· vt si dicas· Iuno iouis iure iracitur· Vel iotacismus est cum verborum coniunctio in huius i·litere assiduitate colliditur· vt in exemplo predicto patet. Vel secundum huguitionem·Iotacismus a iota·& est iotacismus secundum eum vocalium literarum exilis pronunciatio·vel quando in iota litera est duplicatus sonus scilicet quando pro vno iota pronunciantur duo vel econuerso·vel quando vnum exilius duo spissius sonant · Nam vnum spissius · duo exilius p̄ ferri debent·

Iouensiles.id est·dij ad nuncia proferenda ōputati·quasi ioui·id est·creatori saltatores·et componitur a ioue·& salio·et corrīpit si· & declinatur· hi & he iouensiles·Mar·capella· Limphe dijqz iouensiles·Vel scōm aliam literam nouensiles.

Iouis·Iupiter dicitur quasi iuuans pater· Et cōponitur a iuuo vel iuuans·& pater·& producit p̄ mam positione. Vnde ouiō·epy· Iupiter esse pium statuit quodcunqz iuuaret·& inuenitur in nominatiuo iupiter vel iouis·vt dicit p̄sci· Tamen moderni vtuntur eñ hoc noīatiuo iupiter·Huguitio autem sic dicit·A iuuo iuuas·dicitur hic iouis· huiz iouis·& hic iupiter iupiteris vel iupitris · antiquitus enim ita declinabantur nomina ista·sed postea obliqui istius nominis iupiter· & iste nominatiuz iouis absoliti sunt ·Vnde postea ex obliquis istiz nominatiui iouis· et ex isto nomine iupiter;· facta est quedam commixtō·et redacta sunt quasi ī vnū nomen·scilicet hic iupiter. huius iouis·huic ioui · et est compositum a iuuans et pater·vel a iuris et pater·quasi iuris pater·quia legem tam positiuam

q̄ naturalem omnibus hominibus vedit vt fert ur-
et a iouis hic et hec iouialis et hoc le. vide ī iupiter

Iouonius. in ianuarius exponitur.

Ypalage ẽ cõuersio casuũ. vel ostructõ is vel qñq totiꝰ sñe. et ponitur ab ypos. qđ est trans. & alage qđ est mutatõ. In de ypalage. i. trãsmutatõ. De hoc dixi supra in q̄r ta parte vbi egi de antiptosi.

Ypapanti. Ypa grece latine dicit̃ ire. anti cõtra. Inde dicit̃ ypapanti indecli. i. obuiatõ vel occursꝰ Vñ repsentatõ dñi in templo. i. festũ purificatõis beate virgis. dicit̃ ypapanti. q̄ tũc symeon xp̃o occurrit & obuiauit. et in vlnis suis accepit eũ. & i templo p̃tauit. ꝟm hug. Pap. etiam dicit. ypapanti grece obuiatõ dicit̃ symeonis scz anne & cete rorꝝ. & scribit̃ p a. antepenultima sillaba.

Ypaton. dicũt greci iecur. Vñ ypaticꝰ ca. cũ. qui patit̃ in iecore. vel ptinẽs ad iecur. & cor. ti. ypatẽ patieꝰ. in ypaton est. cus.

Yper grece. id est. super latine.

Yperaspistes grece. idẽ qđ prector latine. Vnde hiero. in plogo geñ. Cũ aristeꝰ eiusdẽ ptholomei perbaton. q̄dam tropꝰ est de yperaspistese quo dictũ ẽ in q̄rta pte in ca. de tropis. & acuitur

Yperbole. ẽ quidã tropꝰ. de quo dixi in fine. in quarta parte in capitulo de tropis.

Yperbolicꝰ ca. cũ. i. excedens veritatẽ. elatꝰ. Et dicitur ab yperbole. & corripit penultimam.

Yperboreꝰ. yper oponit̃ cũ boreas. & dicit̃ yperboreꝰ rea. reũ. sup qđ boreas flat. Vñ & q̄dam mõtes dicũtur ypborei. sup quos & a quibus boreas flat qui & yperbatanes dicuntur.

Yperchaleticus. in chaleticus exponitur.

Yperdulia. exponit̃ in dulia.

Yperfanꝰ. yper oponit̃ cũ fanoꝰ. vel fasma quod ẽ apparitõ. & dicit̃ yperfanꝰ na. nũ. i. supbꝰ. Vnde hec ypfania nie. id est. superbia. scz cum aliqs vult apparere super illud quod est.

Yperion. yper componitur cum on. quod est totum vel omne. et dicitur hic yperion onis. id est. sup omia Quod q̄nq; dicitur de ioue. qui sup omnia est. Quãdoq; de sole. qui sup faciem totiꝰ terre in circũitu ferẽ. Quãdoq; de quodã gigante q̄ super omnes alios fuit.

Yperlidius. yper componitur cũ lidius. qđ dicit̃ acutus sonus in musica. et dicit̃ yperlidius idem quod lidius. scz acutus sonus in musica.

Yperintelicon. Intelicon qđ est pfectũ. componitur cum yper. & dicitur yperintelicon. i. plusq̄ pfectũ ptꝰitum apud grecos. quod designat rem multo ante preteritam.

Ypersophia. yper oponit̃. cũ sophia qđ ẽ sapia. & ꝟ hec ypsophia phie. i. supgrediens sapientia.

Ypben. vel vphen. componitur ab ypos & ens. & interpretat̃ copulatio. Est enim yphen vel vphen modus pronunciandi qui consistit in continua prolatione dictionum sine vlla distinctione vt hic populus gentium &c̃. et dicitur sic. quia vna dictio sub. i. post aliã scz sine distinctõe copulatim pferẽ.

Ypocentaurus. ypos qnod est equus. componitur cum centaurus. & dicitur hic ypocentaurus. idem quod centaurus. scz monstrum ex parte homo & ex parte equus. sicut onocentaurus monstrꝝ ex parte asinus. & ex parte homo. Nam onos asinus dicitur. Vide in centaurus.

Ypochrita communis generis. dicitur fictor. simulator. & representator alterius persone. Simulat enim se esse id quod non est. & dicitur ypochrita quasi yperchrita. ab yper quod est super & chrisis quod est aurum. quasi superauratus. quia in superficie & exterius videtur bonus. cum interiꝰ sit malus. Vel dicitur sic ypochrita ab ypos quod est sub. & chrisis quod est aurum. quasi habens aliud sub auro. Habet enim aurum in superficie. quia sub tus habet aliud. scz lutum. Vel compoitur ab ypo quod est falsum. & chresis quod est iudicium. quia dum intus malus sit. bonum se palam ostendit. Et ideo de eo habetur falsum iudicium dum falso vultu incedit & simulat quod non est. Nam ypochrita dici nõ pot ex eo qđ foras ostenderit. Inde hec ypochrisis. huius ypocrisis. simulatio. & corripit chri. Vide in sacerdos. & in strucio.

Ypodyaconus. vel ypodyacon. in subdyaconus exponitur.

Ypodromus. ab ypos quod est equꝰ. et dromos quod est curuitas. componitur hic ypodromꝰ mi. id est. stabulum equorum. vel tormentum factum ad modum vel ad similitudinem equi. Vel ypodromus ypodromi dicitur locus obscurus & domus declinandi ad necessitatem. vel loca supra vel citra que sunt arcus deambulatorij. super quos homines ambulant. & secundum hoc ypodromus cõponitur ab ypos quod est sub. & dromos quod ẽ curuitas. vel ab yper quod est supra. et dromos quod est cursus. quia desuper homines currunt et ambulant. Vnde in legenda beati sebastiani dicit̃. Tunc iussit eum in ypodromo palatij. tandiu fustigari. q̄diu spiritum exalaret. et corripit dro. sicut patet in hoc versu. ypodromiq; decus par sit locꝰ bis duodenꝰ. Vide in dromos. vel in epydromos.

Ypofora. exponitur in quarta parte in capitulo de coloribus rhetoricis.

Ypogabus ypogabi masculini generis. id est. nauis qua equi vehuntur. Et dicitur ab ypos quod est equus.

Ypogeum. ab ypos quod est sub. et ge. quod est terra. componitur hoc ypogeum. id est. sub terris constructum edificium quod nos antrum vel spelunca dicimus. Sed hic ypogeus masculini generis dicitur sol. quia sub terris vadit in nocte. vel ypogeꝰ componitur ab yper quod est super et ge quod est terra. quia in die super terraꝝ feratur. In auroza ꝟ. Vulpibꝰ ypogeis associandus abis.

Ypolidius. grauis sonus in musica. qui et subtilidius dicitur. ab ypos. et lidius componitur.

Ypomanes ypomanis masculini generis quasi velox ad modum equi. vnde propter suam velocitatem dicitur superasse athlantem cursu. Sed hoc ypomanes indeclinabile neutri generis est quedam herba que se comedent ea facit furere. vel potius ypomanes est virus quod distillat ab mgume eque. ex nimia luxuria dum amoris rabie fertur. Et dicitur ab ypos quod est equus. et mano nas. quia ab mgume eque distillet. Hoc nouerce et malefice solent colligere. et potionem mortiferam inde facẽ. quod venenum similiter dicitur ypomanes. et producit ma.

Ypopirgium ypopirgij. componitur a pir quod est ignis. et ypos quod est sub. et gero. et dicitur hoc ypopirgium scilicet illud ferreum instrumentũ quod retinet et sustinet ligna in igne. sic dictũ. quasi subtus ignem gerens.

Ypos. id est. sub. Item ypos. id est. equus.

Yposiasis componitur ab ypos quod est sub. et

stąsis quod est status·vel stans·et dicitur hec ypo
stasis sis·i·substantia intellecta sine forma. scz pri
mordialis materia·et dicitur sic quasi substans qa
habet substare oībus accidētibus· Et in se oīa
accidentia recipit nullo tp̄ īformaē·scōm hugui·
vnde ypostaticus ca·cū· Et scias q̄ greci vtuntur
eodē modo hoc nomīe ypostasis·sicut nos vtimur
eodē modo hoc nomīe psona·vnde potest dici q̄
tres psone sunt in diuinis·vel tres ypostases·id ē·
tres subsistētes·Et facit gtūs pluralis ypostasum·
vide in ꝓprietas·& in persona·

Hypotam?·Ab ypos quod est equ? dicit̄ hic ypo
tamus mi·i·equus fluuialis scz quidā piscis sic di=
ctus·quia sit equo similis dorso·iuba·hmnieu·ro
stro resupinato·a primis dentib?·cauda tortuosa·
vngulis bimis·die m aquis commoratur·nocte se=
getes depascit·

Hypotheca·Ab ypos q̄ est sub·et theca q̄ est
repositoriū·componit̄ hec ypotheca ce·cū res cō=
modatur sine dispositōe pignoris·pacto vel cautō
ne sola īterueniēte·Et differt a pignore·qz pignus
est q̄ ꝓpter rem creditā obligaē·Item fiducia dif
fert ab vtroqz·Est aūt fiducia cū res aliqua sumē
de mutuo pecunie gratia·vel mancipaē vel in iure
creditur·Item ypotheca dicit̄ idem q̄ apotheca·
vnde ypothecari?ria riū·quod ad ypothecā ptiet
Et hic ypothecari?·i·apothecari?·vel qui rem no
mine apothece accipit·

Hypothesis dicitur causa vbi cum certa persona
controuersia est·Et ypothesis est substantia vel di
sputatio·et conditio·vel suppositio. vel consensus
Vnde ypotheticus ca cū·i·conditionalis vel sup=
positiuus·et dicitur ab ypos quod est sub·& the
sis q̄ est positō·Inde ypothesis·i·suppositio·

Hyposensis·exponitur in quarta parte in capitu=
lo de scemate·

Hypra ypre·quedam villa bona in flandria·& ibi
siunt boni panni·Vnde hic & hec ypresis & hoc
se·natus ex illa terra·& de illa fuit petrus dictus

Hpse·ipa. ipm·potest iungi cū prima bulpen·
& secunda et tercia persona·vt ipe lego·Ipe legis·
Ipse legit·Sed cū prima & secunda figuratiue·cū
tercia sine figura·et est p·de secunda sillaba·Et vt
dicit priscianus in xij·li·de pronominibus. Illud
attendendum·q̄ cum ille. illud·iste istud·is id·fa=
ciunt neutra·ipse solum quod & ipsus inuenitur a
vetustissimis prolatum neutruz m um·desinens se
ac·Therentius in andria·Ipsus michi dauus qui ī
timus est eorum consilijs·Ipsa enim que quibusdā
visa est ratio non adeo firma videtur·ideo in vm·
facit neutra. quia in vs·desinit masculinum·Nam
alius cū in vs·terminet̄ aliud tamen neutrum facit

Ir generis neutri indecli·id est·palma·ma
nus·Vnde versus Sis vis mnā vir na·
dabitur tibi nantis in ir mna·

ra. ab vr quod est ignis·dicitur hec ira ire·qua
si vra·quia accendit & inflamat·Vnde irascor ira
sceris·iratus sum·& hinc iracundus da dum·facile
irascēs·quia accenso sangume in furorē compellit̄
& compaē·vnde hec iracundia die·& est ira pre
sens cōmotio animi·& ex causa nascitur·Iracūdia
est vitium naturale & ꝓpetuū·& sic iratus est pro
tempore concitatus·Iracundus frequenter iratus
& leuiter·Item ab irascor hic & hec irascibilis &
hoc le·Et vt dicit hieronimus·Irasci homīs est sed
iram non perficere xp̄iani·Et scias q̄ ē ira p vitiū
& ira per zelum·& vt dicit gregorius in quito mo
ralium. Ira per vitium oculos mentis excecat. Ira
autem per zelum turbat·Vnde psalmus. Turbat?
est pre ira oculus meus·Nunq̄ vero turbationi cō
templatio iungitur nec preualet mens conturbata
conspicere ad quod vix tranquilla valet īmiare·
quia nec solis radius cernitur cum cōmote nubes
celi faciem obducunt·Nec turbatus fons respicie
tis imaginem reddit. quam tranquillus ꝓprie ostē
dit. quia quo eius vnda palpitat eo in se speciem
similitudinis obscurat. & cum per zelum animus
mouetur curandum sumopere est·ne hec eadem q̄
īstrumento virtutis assumitur. menti ira domine
tur nec quasi domina. p̄eat sed velut ancilla ad ob
sequium preparata a rationis tergo nunq̄ recedat
Tunc enim robustius contra vitia erigitur·cū sub
dita rationi famulatur· Nam quantumlibet ira ex
zelo rectitudinis surgat·si immoderata mente vti
tur ratōni protinus seruire contemnit·& tanto se
impudentius dilatat· quanto impatientie vitium
virtutem putat·

Iracundia in ira exponitur
Iricius exponitur in ericius·
Irimacius in ericius vide
Iris·ab aere dicitur hec iris iris vel iridis arcus
celestis·quasi aeris. eo q̄ ab aere descendat ad ter
ram·Vel eris grece latine dicitur lis·Inde hec iris
iris·vel iridis·id est·arcus celestis·Sed arcus pro
prie est via ipsius dee·& iris ipsa dea·Et dicitur
iris quasi eris·qui raro mittitur nisi ad litem & di
scordiam concitandam·& est nuncia & pedisseq̄ iu
nonis·Et nota q̄ iris nichil aliud est q̄ nubes soli
opposita· radijs solis multipliciter informata·Ea
enim est natura luminosi corporis vt semper in op
positam partem radios dirigat· Sol enim cum sit
luminosum corpus· radios suos mittit in partem
oppositā·in q̄ quandoqz nubem inuenit·que in vna
parte sui est densa in alia densior in alia densissima
Item in alia sui parte est raza·& in alia razior·& in
alia razissima·In illa que est densa solares radij qsi
in vitro inclusi rubeum colorem faciunt·In densio
ri ceruleum·In densissima nigrum·Item in rara p
te faciunt viridem. In rariori croceuz·In razissima
album·Et ita secūm maiorem densitatem illius nu
bis magis accedit ad colores nigredini affines·Se
cundum maiorem razitatem magis accedit ad colo
res albedini affines·Preterea nubes illa quoddam
corpus est compositum ex quattuor elementis &
aquosum·que solis radio accenso a quattuor elemē
tis quadripertitum contrahit colorem Contrahit
ab igne rubeum·Ab aere ceruleum. siue lucidū vel
purpureum·Ab aqua viridem·A tetra nigrū·Hic
est q̄ si videatur iris in mane videtur in occidente
Sed in vespere videtur in oriente· Si ī meridie vi
detur in septentrione·In meridie nunq̄ videri p=
test·cum sol in opposita parte nunq̄ possit esse·&
hinc ꝓptez varietatem colorum iris dicituz quedaz
gemma & etiam quedam herba·quia eius flos colo
rum varietate celestem arcum imitetuz·ita dicit hu
guitio·Et scias q̄ iris est signum federis inter deū
& hominem·sicut dixit dominus ipsi noe·gen·ix·
capitulo. Ponam inquit arcum meum in nubibus
celi·et erit signum federis inter me & inter terraz
Quia enim maxime timebat noe ne dominus iterū
aquas diluuij inundaret super terram·& noe quo
tidie orabat ne hoc fieret·vt iosephus refert·pepe
git dominus cum eo q̄ vltra non fieret diluuium·
& in signum federis huius posuit arcum suum in

nubibus·& est signum ꝺu orum iudiciorum arcus· sci licet iudicij per aquam pretriti siue facti·sed et iam vlterius non faciendi ne timeatur· & futu ri p ignem·vt expecketur· quia mundus quidem igne iudicij cremabit̄ ·sed aqua iaꝫ diluuij nō delebitur inde est ꝙ duos colores pn̄cipaliter habet·scz ceru leum·qui aque? est·& est exterior·qz preterijt· & rubeū qui est igneus·qui est interior·qz futurus ē ignis·sicut dicit magister in historijs·& gregor? tangit in octaua omelia ezech·Itē vt dicitur in hi= storijs. Tradūt sancti ·ꝙ quadraginta annis ante iudiciū non videbit̄ arcus· quod etiā naturaliter ostendit desiccatōez aeris iam in ceptā·Et in auro= ra ꝺr·Vt sancti tradūt ānis decies quater ante iu= diciū fugiet arcus & exul erit·Vide in antixp̄s·& in etas· & videt̄ quidē iris p die ex radio solis· & p nocte ex radio lune·Item aīaduerte ꝙ ex sole & nube formaē iris·qz ex vnione diuinitatis et hūani tatis fit recōciliatō hūani generis· Cornua huius arc? modo sūt ic̄lmata ad nos·qz apparuit benigni tas & hūanitas saluatoris dei nostri·Et ideo non timem?·sed in die iudicij vertenē cōtra nos·quan do veniet in nubib? celi cū potestate & maiestate magna·& ideo valde timendū est·qz horrendū est incidere in man? dei viuētis·Item vt dicit grego· in ezech·In arcu aqua & ignis apparet ·qz virtus spūssancti post mediatoris aduentū electos suos aq̄ baptismatis lauit·& igne ꝺiui amoris accēdit·

Trimos·exponit̄ in q̄rta ꝑte in ca·de scemate·

Tronia exponitur in quarta parte in capitulo de tropis·& ab ironia deriuatur ironicus ca·cū·pe= nultima correpta·& hinc yronice aduerbium·

Irrefragabilis· ex in & refragabilis ·componi= tur hic et hec irrefragabilis & hoc le·id est·muin= cibilis·cui resisti et instari non potest·

Irretio·ab in & retio·componitur irretio irre= tis·irretiui·re·titum·id est·illaqueare· impedire· reti inuoluere· verbum actiuum· Vnde irretit? irretita irretitum·penultima producta·

Irreuerens·exponitur in reuerens·

Irrigo irrigas penultima correpta in rigo rigas rigu?·ab irrigo irrigas dicitur irri exponit̄· guus irrigua irriguum·id est·madidus vel fertilis vel fecundus ·vel stercoratus·Vnde horatius in sermonibus·Irriguo nichil est elutius orto·Et hº irriguum irrigui·Iudi·primo·Irriguum superius & cetera·

Irrito·A ritus dicitur irrito irritas·media pro ducta·id est·prouocare·quasi contra ritum alicu= ius facere·Vnde in psalmo·Irritat aduersarius no men tuum in finem · Item irrito potest componi a ratus·& tunc est irritare euacuare·vanum facē· debilitare·destruere·et tunc corripit mediam·Vn de versus·Irritet hunc domin?·qui nos irritat ad iram· Vnde hoc irritamen irritaminis· & hoc irri tamentum irritamenti·& irritans irritantis· gene ris omnis· & irritus irrita irritum· id est·vanus · cassus·non firmus· & irritus· pro irritatus per sin copam·secundum huguitionem· Priscianus autez in decimo libro vult ꝙ irritus componatur ex in · & ratus· vnde dicit· Reor facit ratus participium & puto differentie causa·eo ꝙ ritus aliud signat· sed in compositione a·in i·correptam mutatur ·vt ratus irritus· Et nota ꝙ magister bene· loquens de irritus dicit·Michi tamen videtur ꝙ penultima sit tantum longa·quia sic apud omnes autores ve teres inuenitur·Vnde horacius in sermonibus·Se

gnius irritant animum demissa per aurem· Cōmu niter tamen tenetur· ꝙ irrito potest mediam corri pere· & p̄ducere ſcdm diuersas significationes·

Irrogo gas·in rogo gas·est

Irrugio gis·in rugio gis·exponitur·

Irundo·ab aer dicitur hec irundo irundinis· qa non residens·sed in aere capiens cibos erat quasi in aere vidēs·& hinc irūdinis? irūdinina irundini num.& irundineus irundinea irundineum·in eodē sensu·Irundinnus etiam dicitur puerus filius irun dinis·& cor·pnl'·Vide etiaꝫ in hirundo in h·

Is·ea·id· scribitur sine h· vnde in plurali ij·& ee·& ijs·sine h·debent scribi·& per geminuū j·et e· Sꝫ hi·he·his. debēt aspi rari·et per vnum i·et per vnum e·scribi·De hoc di xi in deus·et in hic et hec et hoc· Et scias ꝙ id est. sunt due partes sicut ostendi in hoc est·Et compo nitur is·ea·id·cum demum· et dicitur idem·eadem idem·Et scias ꝙ idem sicut et differens dicitur tri pliciter·scilicet idem genere· idem specie·et idē nu mero· Eadē genere sunt quecunqꝫ sub eodem ge nere contin entur ·vt homo et asinus et similia sub animali·Eadem specie sunt quecunqꝫ sub eadē spe cie continentur·vt socrates et plato sub homine·Idē autem numero dicitur tripliciter· Vno modo dici tur idem no mine vel diffinitione· Alio modo idez proprio·Tercio autem modo dicitur idem acciden te·Eadem nomine sunt quorum res vna est· nomi na vero plura·vt marcus tulli?· cicero·Eadem dif finitione dicuntur quorum vnum est diffinitio alte rius·vt animal rationale mortale et homo·Eadem proprio sunt quorum vnum dicit̄ esse proprium alterius·vt risibile et homo·Eadem accidente quo rum vnum est accidens alterius· vt socrates et albe do que in ipso est· Similiter dicitur differens tri pliciter·scilicet differens genere·differens specie· et differens numero· Differentia genere· sunt que cunqꝫ sub diuersis generibus continentur. vt ho mo continetur sub hoc genere animal. et arbor sb̄ hoc genere planta. Differentia specie·sunt quecun qꝫ sub diuersis speciebus continentur· scilicet que cunqꝫ sunt diuersarum specierum· vt homo et asi nus·Differētia numero· sunt quecunqꝫ faciunt nu merum·vt socrates et plato·Item inuenitur ys·quod interpretatur est·et est hebreum·

Isaac ex risu nomen accepit·Riserat enim pater quando promissus est ei· admirans in gaudio· Ri serat et mater quando promissus est ei dubitans ī gaudio·Vnde ysaac interpretatur risus vel pan̄·

Isachar interpretatur est merces·Vs quippe di citur est.achar merces·et hoc ideo quia mandraga ris filij ruben introitum viri qui rachel debebatur ad se emerat lya· Vnde et dum natus est dixit lya Dedit dominus mercedez meam·et corripit penul timam· Vnde in aurora dicitur· Est asinus fortis ysachar recubans ꝑpe metas· et acuitur in fine·

Isagoga ysagoge· id est· instructio vel introdu ctio·Vnde et apud dyaleticos introductiones ad artem dyaleticam ysagoge dicuntur·et etiam liber porphrij dicitur ysagoga·quia introductorij? est ad librum predicamentorum·Hinc hic ysagogus ysagogi·introductor literarum.et ysagogo ysago gas·introducere·et p̄ducit penultimā siue go·

Isboseth·vir confusionis interpretatur

Iscalidus·Ab excolo excolis dicitur iscalid? isca lida iscalidum· vt ager iscalidus quasi excolidus quia iam a cultura exierit ·sicut exconsul · quia a

consulatu discesserit.

Ischyros grece latine dicitur fortis

Ismahel interpretatur auditio dei. Sic enim scriptum est. & vocabis nomen eius ysmahel. quia audiuit eum deus. Et fuit ysmahel filius abrae a quo ysmaelite dicti sunt quidam. qui nunc corrupto nomine saraceni dicuntur. quasi a sara. & agareni ab agar. & inuenitur indeclinabile. & etiam declinabile. vt hic ysmael. huiꝰ ysmaelis. vide in saracenꝰ

Isopus ysopi. herba est pulmonibus apta purgãdis. ysopus etiam dicitur sparsorium aque quia in quibusdam locis fit ex illa herba. Vel dicitur sic. pter similitudinem purgationis. & est femmini generis. secundum huguitionem. Inuenitur etiam aliquando ysopum in neutro genere. Vnde macer ō viribus herbarum. Et ysopum siccum calidũ quo qꝫ tercius illi. Est in vtroqꝫ gradus & c̃. et corripit penultimaꝫ. Pectoris humores ysopi decoctō mundat. Item aliꝰ dicit. ysopus est herba purgãs de pectore flegma. Alij dicunt qꝫ ysopus est grecum. & producit penultimam. & istius opinionis fuit magister bene. Vnde dicit ysopus inuenit̃ corripere & producere penultimam. Vnde videtur mihi qꝫ magis debeat penultima produci. quia nobiliores autores vtuntur ita. Vnde bernhardus ait. Pectoris herba cauas rupes insedit ysopꝰ. Item alius. Ad pulmonis opus confert medicamen ysopus. Item ius sinapis cerebrum sed purgat pectus ysopus. & hec opinio magis michi placet.

Ispalis est quedam ciuitas. yspalim siquidem ciuitatem hispanie iulius cesar edificauit. quã ex suo & rome nomine iuliam romulam appellauit. yspalis autem a situ dicta est. quia in solo palustri suffixis in profundum palis locata sit. ne lubrico & instabili fundamento cederet. Dicitur ergo hyspalis quasi fita in palis. Vnd̄ hic et hec yspalensis et hꝰ yspalense. & corripit spa.

Israel. masculini generis indeclinabile. & etiam declinabile inuenitur hic ysrael. huius ysraelis. Iacob dictus fuit ysrael. & interpretatur vir videns deum. Is enim dicitur vir. ra. videns. el deus. Tũc eniꝫ hoc nomen accepit. quando tota nocte luctatus vicit angelum in certamine. & oriente lucifero benedictus est. & inde propter visionem dei ysrael appellatus est. sicut et ipe ait. Vidi dominũ facie ad faciem. & salua facta est anima mea. Et ex hinc duodecim tribus filiorum israel. vocabuluꝫ sortite sunt. Exo. decimo quarto. Fugiamus ysraelem. & hinc hic et hec ysraelita ysraelite. penultia producta. & ysraeliticus ysraelitica ysraelicum. penultima correpta. Et solent quidam in hoc nomie ysrael s. tacere. quia s. ante r. in eadem sillaba sonare non potest in latinis dictõibus. sed errant. Nõ enim ysrael est latina dictio vel greca. sed barbara & in barbaris dictionibus in multis licet barbarizare. Non enim barbaries vel lingua hebrea artaẽ sub regulis artis grammatice.

Isterelogia exponitur in quarta parte in capitulo de tropis.

Isteronproceron. exponitur in quarta parte in capitulo de tropis.

Istrorsuꝫ. id est. versus illam partem. ab isto. et versum componitur.

Italia ytalie. dicta ab ytalo rege. Et scias qꝫ ytalia olim a grecis occupata. magna grecia dicta est. Vnde ytalicus ca. cum. & ytalus ytala ytalum. sed hoc magis dicitur ab ytalo rege. & corripit primam ytalia. licet aliquando inueniatur longa per extasim. vt ytaliam profugus &c̃. vt dicit donatus.

Ytalus ytala ytalum. penultima correpta. & exponitur etiam in ytalia.

Itaqꝫ dictio composita antepenultimam acuit. Vnde coniunctio encletica. hic non inclinat accentum precedentis sillabe ad se. sicut dixi in secunda parte in capitulo de impedimentis encleseis.

Ite. imperatiuus est de eo is it. et producit primam. Vnde abite. circumite. redite. & huiusmodi producunt penultimas.

Item. est aduerbium similitudinis vel ordinis iter. Ab eo is. deriuatur. hec itio itionis. & hic itus. itꝰ. tui. & hoc itmer itineris. & hoc iter iteris & differunt. quia itus est via qua iri ab homine q̃ qꝫuersum potest. Sed iter & itmer diuersam habẽt significationem. Iter enim est locus transitu facilis Vnde et eum appellamus aditum. Itmer autem est iter longe vie. & ipse labor ambulandi. vt quo veliꝫ peruenias. Accipiuntur tamen quandoqꝫ in eadem significatione. & secunduꝫ hoc ex istis duobꝰ nominibus. scilicet iter & itmer effectum est vnũ. hoc modo iste nominatiuus iter est in vsu. sed ciꝰ obliqui non sunt in vsu. Item isti obliqui itineris itineri. itinere sunt in vsu. sed eorum nominatiuus aboleuit et sic factum est. vt ex istis obliquis & exillo nominatiuo iter efficeretur vnum nomen. et declinatur hoc iter. huius itineris. et ab isto genitiuo iteris. qui non est in vsu. descendit itero iteras. i. ire. vel repetere. et secundum hoc est actiꝫ. vnde verbalia iterator. iteratrix. iteratio. et iteruꝫ aduerbium ordinis vel temporis. et iteratim similiter aduerbiũ ordinis. vel qualitatis. et in hac significatione inuenitur iste ablatiuus iterato positus aduerbialiter. Itero componitur reitero reiteras. id est. iterum repetere. Vnde reiteratim. et reiterato positum aduerbialiter

Itero iteras in iter exponitur.

Iterum. id est. altera vice. quasi iter alterum. secundum papiam. vide etiam in iter

Itidem. Item aduerbium similitudinis est. vel ordinis et componitur per geminationem. et dicituꝫ itidem. vel identidem. id est. item et item. et iterũ et iterum. vel similiter. et inẽ vtraqꝫ interponitur t. et deberet dici itemtitez. per t. sed causa euphonie mutatur t. in d. et m. in n. ante t. et dicit̃ identidem. Possunt etiam ibi identidem et itidem esse pronomina neutri generis. et tantum in nominatio et accusatiuo. et vtrunqꝫ est compositum ab idez gemmato. et in vltimo interponitur t. et tantũ valet itidem vel identidem quantum idem et idem vel simile.

Itiner itineris. in iter exponitur.

Itio itionis. in iter exponitur.

Itum supinum de eo is it. corripit primam siue i. ante t. cum suis compositis vt aditum. initum. peritum. Preter ambitum supinum. et ãbitus participia que producunt i. sed hic ambitus ambitus. ambitui nomen. corripit penultimam.

Itus. itus. in iter exponituꝫ.

Iuba iube. feminini generis. dicitur a iubeo iubes. Et est iuba crinis equorum et etiam aliorum animalium irrationalium et iuba etiam dicitur crista que galee superponit̃. vel propter noticiam. vel propter frustrationem ictuum. et inde iubatus iubata iubatum. id est.

crinitus. vel cristatus. et iubosus iub osa. inbosum. id est. iubis abundans.

Iubar. a iuba iube. dicitur inbar inbaris. id est. splendor vel initium ortus solis. vel sol vel lucifer quia propter radios quodlibet istorum. videtur iubatum. quia dirigit radios ad modum iubaris. Et scias q̄ ablatiuus desinit in e. & corripit penultimam genitiui. vt vult priscianus in libro de accentu. Item corripit primam syllabam. Vnde vindocinensis. Exemplum quasi sol collaterale iubar. De hoc dixi in secunda parte vbi egi de accentu nominum desinentium in ar.

Iubeo. iubes. iussi. iussum. iubere. id est. imperare. Sed iubere est vbi est voluntatis obsequium. Imperare est debiti. idem est & precipere & componitur fideiubeo fideiubes. Iubeo est actiuus cū omnibus suis compositis. & corripit hanc syllabam iu. Vnde thobias. Hoc precor. hoc iubeo. toto corde in nomine. tota Ex anima. toto dilige corde deū &c̄

Iubileus. a iubilo iubilas dicitur hic iubileus iubilei. id est. annus requietionis. gaudij & leticie & remissionis quo serui libertati donabantur. debita relaxabantur. captiui absoluebantur. possessiones gratis restituebantur. ita dicit huguitio. In historijs autem super gen̄. xiiij. dicitur. Ab hac victoria abrae traduntur iubileum habuisse initium p̄ hac remissione captiuorum. Iobel enim remissio. vel initium dicitur. Vnde iubeleus. id est. remissiuus vel initians. Ob hoc autem constitutus est quinquagesimus. quia tunc erat loth (vt dicūt q̄dam) quinquaginta annorum vel tunc erat quinq̄gesimus annus ex quo dominus deus locutus erat abrae in via. vel ex quo egressus est de carran. Et scias q̄ iubileus vt dixi potest deriuari a iubilo iubilas. & sic dicendum est iubileus per i. in antepenultima syllaba. Vel potest deriuari a iobel. & sic dicendum est iubeleus per e. in antepenultima & penultima syllaba. In prima autem syllaba causa euphonie scribitur per u. non per o. vide in penthecoste. & quinquagesima.

Iubilus. iubili. id est. argutus. sonorus. & letabundus cantus. proprie quidem iubilus est vox cōfusa pre gaudio. Vnde iubilo iubilas. id est. cantare. gaudere. quadam voce confusa pre gaudio cantare. et exultari. secundum huguitionem. Vel secūdum quosdam iubilus est gaudium quod verbis explicari non potest. nec tamen penitus reticeri. Vt iubilus est cum tanta leticia corde concipitur. quanta sermonis efficacia non expletur. vt dicit papias. Vnde et in grecismo dicitur. Fertur inexpleta iubilus leticia mentis. Q̄ autem dicit iubilare quasi iuuanter laudare. vel letari. ethimologia est

Iuda. filius iacob confessio interpretatur. Quando enim eum peperit lya. laudem domino retulit. dicens. Nunc super hoc domino confitebor. Et nota q̄ pro filio iacob inuenitur iudas. vel iuda iude & iuda indeclinabile. & hinc iuda iude. vel iuda indeclinabile. tam pro populo q̄ pro terra iudeorum. & quando est indeclinabile debet accentuari in fine iuda causa differentie. secundum huguitionem Et alexander dicit. Cum declinatur demittitur vltima iuda. Cum manet immota ipsius postrema leuatur. Et a iuda vel iudea dicitur iudaicus ca. cū

Iudas iacobi. qui appellatur alibi lebeus. figuratum nomen habet a corde quod nos diminutiue corculum possumus appellare. Ipse in alio euangelista taddeus dicitur. quem ecclesiastica historia tradit missum ediss̄am ad abagarum regem. Nam vt ibidem dicitur. predictus rex abagarus domino nostro iesu christo in hunc modum epistolam misit vel destinauit. Abagarus euchanie filius. iesu saluatori bono qui apparuit in locis hierosolimorum salutem. Auditum est michi de te & de sanitatib? q̄s facis. q̄ sine medicamētis aut herbis fient ista per te. & q̄ verbo ceces facis videre. claudos ambulare. leprosos mundari. & mortuos reuiuiscere. quibus omnibus auditis de te. statui in aīmo meo vnum esse e duobus. aut quia tu sis deus & descendens de celo vt hec facias. aut q̄ filius dei sis qui hec facis. Preterea ego scribens rogauerim te. vt digneris fatigari vsq̄z ad me. & egritudinem meaz qua diu laboro curare. Nam & illud comperi q̄ iudei murmurauerunt aduersum te. & volunt insidiari tibi. Veni igitur ad me. quia est michi parua ciuitas. sed honesta que vtrisq̄z sufficit. Dominus autem in hec verba sibi respondit. Beatus es quia credidisti in me cum ipse non videris me. Scriptū est enim de me. quia hi qui non me vident credent in me. & hi qui vident non credent. De eo autem q̄ scripsisti ad me vt veniam ad te. oportet me omnia hec adimplere p̄pter q̄ missus suz. et postea recipi me ab eo a quo missus sum. Cum ergo assumptus fuero aliquem de discipulis meis mittam ad te. vt curet te & viuificet te. Hec i historia ecclesiastica. Videns autez abagarus q̄ presentialiter christum videre non posset. secundum quod in quadā historia antiqua inuenitur sicut iohannes damascenus in libro quarto testatur. pictorem quendā ad iesum misit. vt domini imaginem figuraret. vt sic ipsum saltem per imaginem conspiceret. quem in facie videre non poterat. Sed cum ad dominum pictor venisset. propter nimiuz fulgorem qui ab eius facie procedebat in eius faciem clare nequibat intendere. nec ipsam vt sibi iussum fuerat figurare. Quod cernens dominus vestimentum lineum ipsi? pictoris accipiens. & sue faciei superimponens sui ipsius imaginem eidem impressit. ac desideranti regi abagaro destinauit. Illa autem epistola domini nostri iesu x̄pi tante virtutis fuisse dicitur. q̄ in illa ciuitate edissa nullus hereticus vel paganus viuere valeret. nec tyrannus aliquis eidem nocere p̄sumeret. Nam si aliquando gens aliqua manu armata contra illam ciuitatem insurgeret. infans aliquis super portam stans epistolam illam legebat. & illa die hostes aut fugiebant aut pacati cum eis componebant. sic fertur olim fuisse adimpletum. Sed postmodum illa ciuitas a sarracenis capta fuit & prophanata. sublato beneficio propter abundātiam peccatorum in oriente vndiq̄z patefactam. Postq̄ vero dominus assumptus est (vt i ecclesiastica historia legitur) misit apostolus thomas taddeum ad abagarum regem secundum domini promissionem. qui cum ad eum venisset. & se discipulum iesu christi sibi promissum dixisset. vidit abagarus in vultu taddei quendam mirum & diuinuz splendorem. quo viso. stupefactus & territus dominum adorauit dicens. Vere discipulus es iesu filij dei. qui dixerat michi mittam ad te aliquem ō discipulis meis. qui te curet & vitam tibi prestet. Cui taddeus. Si in dei filium credideris. omnia tui cordis desideria obtinebis. Cui abagarus. Credo vere & iudeos qui eum crucifixerunt libentius trucidarem. si michi possibilitas adesset. neq̄q̄tiam autoritas romanorum impediret. Cum igit̄ abagar?

vt in quibusdā libris antiquis legitur leprosus eēt
taddeus epistolam salvatoris accepit & de ea eius
faciem confricauit · & statim plenam sanitatem ac
cepit · Et nota q iudas interpretatur confitens vl
gloriosus · Vel iudas dicitur quasi iubilum dans ·
Ipse enim habuit confessionem fidei · gloriaz regni ·
& iubilum eterni gaudij. Hic multiplex habuit co
gnomen vt tactum est. Dictus enim iudas iacobi
supple frater · Fuit enim frater iacobi minoris · Se
cundo dictus est taddeus · quod interpretatur ap
prehendens principem · Ipse enim apprehendit chri
stum principem per fidem formatam tenuit nec di
misit · Tercio dictus est in ecclesiastica historia le
beus · qō sonat ās cor · vel corculus · i · cordis cultor

Iudas scarioth · vel scariothis · vel a vico in quo
natus est · vel a tribu ysachar vocabulum sumpsit ·
quodam futuri prefagio in condemnationē sui Isa
char enim interpretatur merces vt signaretur pre
cium proditionis quo vendidit dñm · Scarioth in
terpretatur memoria mortis · quia non repente p
suasus · sed diutius meditatus · peregit scelus.

Iudeiso iudeisas iudeisaui · dicitur a iuda vel a
iudea · Et est iudeisare iudeum facere · vel iudeoruz
more se habere · & hinc iudeismus iudeismi · id est ·
consuetudo & ritus iudeorum · vel gens iudeorū ·

Iudeus · a iuda filio iacob dicitur iudeus iudea
iudeum · quod nomen scissura decem tribuum he
breis imposuit · Nam ante hebrei vel israel dicti
sunt · sed ex quo in duo regna populus dei diuisus
est · tunc due tribus que de stirpe iuda regem habe
bant iudeorum nomen sortite sunt · Reliqua pars
decem tribuum que in samaria regez sibi constituit ·
ob populi magnitudinem pristinum nomen obti
nuit israel · Et interpretatur iudeus confessor siue
confitens · Nomen vero modo nudum eis conuenit
interpretatio autem eius · ab eis longe absentatur ·
Non enim vere nomine nunc dicuntur confessoēs
sed transfessores potius · Et a iudeus dicitur hec iu
dea iudee · terra eorum quam incoluerunt. Et hinc
potest modo sumi iudeus iudea iudeum · gentile ·
scilicet qui est de terra illa.

Iudex · a ius dicitur hic iudex iudicis · iudices · iu
dicum · Vel hic & hec iudex iudicis · communis ge
neris · vt dicunt quidam · Et dicitur iudex quasi ius
dicens populo · vel iure disceptans · & est ethimo
logia · Iure autē discepare · est iuste iudicare · Nō
enim est iudex si non est in eo iusticia · Vnde & iu
dicium prius inquisitio vocabatur · Vnde & auto
res iudiciorum et prepositos questores · vel quesi
tores vocamus ·

Iudiciarius rij · in iudicium est.

Iudicium · a ius dicitur hoc iudicium iudicij qua
si iuris dictio & ostensio · & est iudicium dum di
scernit · Causa cum proponitur · Iusticia cum finiē
& hinc hoc iudiciolum iudicioli · diminutiuum · &
iudiciarius iudiciaria iudiciarium · quod pertinet
ad iudicium · & hic et hec iudicialis & hoc iudicia
le · in eodem sensu · vide in suspicio ·

Iudico iudicas iudicaui · a iudex dicitur · & est
iudicare · iure disceptare · ius dicere · determinare
causam · vel iudicio damnare · & inde iudicatorij
iudicatoria · iudicatorium · & hoc iudicatorium iu
dicatorij · locus vbi iudicatur · & hic et hec iudica
bilis · & hoc iudicabile. Iudico componitur adiu
dico adiudicas · id est · scribere · destimare · Coniu
dico coniudicas · id est simul iudicare · Diiudico di
iudicas · Preiudico preiudicas · Vnde hoc preiudi
cium preiudicij · Iudico est actiuum cum omnibus
suis compositis · & corripit di · syllabam ·

Iudith · vidua laudanda que interfecit olofernē
& liberauit israel de manu hostis · & interpretatur
laudans vel iudea · vel confitens ·

Iugabilis · A iugo iugas dicitur hic et hec iuga
bilis · & hoc iugabile · quod etiam hic & hec iugalis
& hoc iugale muenitur per sincopam · id est · iungi
bilis · vel iugo habilis ·

Iugalis · a iugum dicitur hic et hec iugalis & hō
iugale · id est · iugo assuetus · sub iugo positus quasi
domitus. Item muenitur iugalis · id est · iungibilis
& dicitur tunc a iugabilis per sincopam · In secun
do regum capitulo octauo habetur. Subneruauit
omnes iugales currum · & producit ga ·

Iugerum iugeri scōm quod communiter accipi
tur · est spacium terre quod vnum aratrum potest
arare in die · & inuenitur hoc iuger iugeris in eadē
significatione · Vsidorus sic dicit in libro ethimolo
giarum · Iugerum constat longitudine pedum du
centorum quadraginta · latitudine centum viginti
& corripit penultimam ·

Iugis · a iugum dicitur hic et hec iugis & hoc iu
ge · id est · assiduus · continuus · perseuerans · Et p
ducit primam · sed iugum eam corripit · Vnde ver
sus · Expers esse iugi veneris nequeo prece iugi ·

Iugitas iugitatis · femimini generis · id est · assidui
tas · perseuerantia · Et formatur a datiuo iugi · addi
tatas · fit iugitas · & corripit penultimā ·

Iugiter aduer · id est · assidue · continue · pseueran
ter · & dicitur a iugis.

Iuglans iuglandis femimini generis componitē
a ioue · & glans · & dicuntur iuglandes castanee q̄
si iouis glandes · quia sint consecrate ei · vel quia
sint cibus ioue dignus ·

Iugo iugas iugaui iugare · dicitur a iugum · & ē
iugare · copulare · iungere · sub iugo ponere · Et cō
ponitur cum con · & dicitur coniugo coniugas · id
est · coniungere · sub eodem iugo ponere · Item cuz
dis · et dicitur disiugo disiugas · id est · disiungere ·
separare · remouere a iugo · Item cum sub · & dicitē
subiugo subiugas · id est · debellare · sub iugo pone
re · Iugo iugas actiuuz est cum omnibus suis com
positis · & corripit hanc syllabam iu ·

Iugulo · A iugum dicitur hic iugulus iuguli ·
guttur vel gutturis incisio · Lucanus in secundo ·
His dabit hic pacem iugulus finemqz malorum ·
Et a iugulus dicitur iugulo iugulas · id est · iugulū
incidere · Et hinc verbalia iugulator · iugularix · iu
gulatio · & iugulatorius · iugulatoria · iugulatoriū ·
& hoc iugulamen · iugulaminis · & hoc iugulamen
tum iugulamenti · & corripit gu · Horacius in epy ·
Vt iugulent homines surgunt de nocte latrones ·
Lucanus in quarto · Vincitur haud gratis iugulo
qui prouocat hostem ·

Iugulū li · dimi · paruū iugū ·

Iugum · a iungo iungis · dicitur hoc iugum iugi
cacumen montis · quia propinquitate iugorum col
les iungantur · et inde iugosus iugosa iugosum · id
est · cacuminosus · vel montuosus · Dicitur etiam
iugum illud ligneum instrumentum cū quo boues
iunguntur · Vnde quadam similitudine iugum di
citur seruitus · & inde hic iugulus · et corripit pri
mam iugum · Prosper. Non serule grauat libera
corda iugum ·

Iulianus · iuliana iulianum nomen est possessiuū
de iulius cesar · & hinc iulianus · iuliani · dicitur

proprium nomen cuiusdam viri.

Iulius. Iulus iuli. fuit filius enee. & est bissillabum. licet quandoqz causa metri ponatur trissillabum. & hinc cesar dictus est iulius. quia de eiusdem progenie processit. Vnde illud. Iulius a magno dimissum nomen iulo. & hinc iulius iulia iulium. nomen possessiuum. & hec iulia iulie quedaz columna rome. in cuius sumitate est vna. in qua posita fuerunt ossa et cinis corporis cesaris. & hic dicta est iulia. Itez a iulio impatore dictus est hic iulius iulij. quidam mensis qui primo vocabatur quintilis. sed postea in honorem iulij cesaris qui eo mense natus est. vel qui in eo aliquam victoriã obtinuit. dictus est iulius. & hinc iulius iulia. liũ. De hoc etiam vide in quintilis.

Iulos proprie. prima barba. scilicet lanugo dicitẽ ulus iuli. in iulius iulij vide.

Iamentum iumenti. a iuuo iuuas. vel a iuuamentum per sincopam dicitur hoc iumentum iumenti. equus vel bos vel asinus. et dicuntur huiusmodi animalia iumenta. quia nostrum laborem vel onꝰ suo adiutorio subuectando & arando iuuent. Nã carpenta trahit bos. & durissimas terre glebas vomere euertit. Equꝰ & asinus portant onera. & hominum in gradiendo laborem temperant. vnde & iumenta appellantur quia iuuant homines. Eadez quoqz dicuntur armenta. Et a iumentum. dicitur iumentarius. iumentaria. iumentarium. quod pertinet ad iumentum. & hic iumentarius iumentarij & hec iumentaria iumentarie. custos iumenti.

Iuncata iuncate. est lac concretum. & in iuncis emolutum. et dicitur a iuncus iunci.

Iunceus cea. ceum. in iuncus vide.

Iuncus iunci dicitur a iungo iungis. quia eo aliquid iungitur & ligatur. vel quia iunctis radicibus hereat. Vnde hic iunculus iunculi diminutiꝫ. & hoc iuncetum iunceti. locus vbi iunci abũdant Et iunceus iuncea iunceuz. id est. de iuncis existẽs vel ad iuncos pertinens. vel macer. vel subtilis ad modum iunci.

Iungibilis. A iungo iungis. deriuatur hic et hec iungibilis. & hoc iungibile. aptus ad iungendum. Vnde iungibiliter aduer. & hec iungibilitas tatis.

Iungo iungis. iunxi. iunctum componitur cum ab. & dicitur abiũgo abiungis. abiunxi. abiunctũ id est. separare. & cum ad. & dicitur adiungo adiungis. id est. ad aliquid iungere. & cum con. & dicitur coniungo coniungis. id est. simul iungo. Itez cum dis. & dicitur disiungo disiungis. id separare diuidere. Item cum in. & dicitur iniungo iniungis id est. precipere. Item cum re. & dicitur reiungo reiungis. id est. disiungere. vel iterum iungere. Item cum sub. & dicitur subiungo subiungis. id est. subtus. post. vel latenter iungere. Item cum se. & dicitur seiungo seiungis. id est. seorsum iungere. vel seorsum a iunctura facere. id est. disiungere. Iũgo & eius composita sunt actiua. et faciunt preteritũ in xi. et supinum in ctum.

Iunipirus. Pir quod est ignis componitur cum gigno. & dicitur hic iunipirus iunipiri. quedam arbor cuius cineres pleno anno seruant ignem. et dicitur iunipirus quasi gignipirus. id est. gignens pir. id est. ignem. quia contectum diu teneat ignẽ. adeo. vt si prune eius cinere fuerint cooperte vsqz ad annum perueniunt. Vel dicitur sic. quia ab amplo vsqz ad acutum finit vt ignis.

Iunix. in maꝰ exponitur. & etiã in iuuenis.

Iunix iunicis. femínin generis. a iuuando dicitur & est idem qꝺ iuuencula. id est pazua bos. secundũ huguitionem. Papias vero dicit. Iunices. boues iuuenes. & producit penultimam genitiui. Vnde pius. Tot tibi in flamis iunicũ omenta liquescunt.

Iuno iunonis. femmini generis. dicitur a iuuo iuuas. quasi iuuans nouos. Est enim iuno diuina boĩtas. que nouos iuuat. quia cũcta gratia sua nutrit Est etiam aer qui similiter iuuat nouos. quia infantes a calido et humido vtero venientes. et similiũ qualitatum beneficia poscentes recipit fouens humore et calore. quia ipse solus inter elementa calidus est et humidus. Hinc etiam esse dicitur lucina id est. dea partus. Vel iuno dicitur quasi iano a iuuo. id est. ianua propagationis feminarum. quia quasi portas matronarum pandit et naturas nubẽtium maritis. Est enim dea parturientium et nubẽtium. et a iuno dicitur iunonius iunonia iunoniuz. id est. res pertinentes ad iunonem. vel res iunonis sicut pauo qui dicitur auis iunonia. Vnde ouid. de arte. Laudatas ostendit auis iunonia pennas.

Iunoniꝰ nia. niũ. exponitur in iuno.

Iupiter. exponitur in iouis. Nota tamen hic. qꝺ sapientes philosophi ioui que est vna septem stellarum erraticarum tonare attribuunt. cuius nulla alia causa ẽ. nisi quia iupiter habet in proprietate eleuare ventorum fortium et siccorum materiam. precipue quando fuerit coniunctus in virtute aliqua cum marte tempore estiuo in signis aquilonaribus. quia tunc certe potest predici qꝺ multe scintillationes et tonitrua fient in aere. ita vt etiaz periculum sit futurum hominibus propter aeris pestilentiam ex nimia corruptione futura propter vapores incensos et pestiferos immixtos aeri. quia iupiter cuz sole eleuat eos. et mars incendendo corrumpit eosdem. et ita aer fit venenosus. Quecũqz autem ab auguribus. vel a fabulosis inuenta legũtur. qꝺ iupiter sit deus vel huiusmodi fauola sunt et absqz consideratione phĩca dicta. nec dignum ẽ vt disputetur contra ea que quasi nulli rationi innitũtur. et sic tanqꝺ fidelis theologus intelligo cõ similia a me in hoc opere refutãda. Vide in hymẽ et etiam in cometa.

Iuratus. iurata. iuratum. dicitur a iuro. iuras. iuraui. quod iuratus facit. et ponitur actiue vel passiue. Vnde ouidius. Tu michi iuratus p̃ numina matris aquose. actiue dixit. Et aliter. Iurata numina non te reducunt. passiue dixit. De hoc vide supra in tercia parte in tractatu de preteritis secũ de coniugationis. in capitulo de desinentibus in deo. et in pransus.

Iurgium iurgij. et hoc iurgamen iurgamínis. in eodem sensu. et dicitur a iurgo gas. Et est iurgiũ litigatõ. vel verberatõ. quasi iuris garriũ. vel quasi iuris actõ. scõm hug. Vel scõm papꝰ. Iurgiũ dicitur conuitiũ. causalis cõtentio.

Iurgo gas. componitẽ a ius. et garrio. vel ago. et diciẽ iurgare. i. iure agere. vel iure garrire. qz bi qui causam dicũt iure disceptãt. Et accipiẽ iurgare in duabꝰ significatõibꝰ. Iurgare eñ est rixari. litigare. et ꝓprie in causis agẽdis. Et iurgare est reꝓhendere. castigare. corripe. corrigere. culpare. et ĩpugnare verbis. vel litigando verberare. Et secundũ hoc ostruiẽ cũ actõ. et componiẽ. Obiurgo gas. i. otra aliquẽ vel fortiter iurgare. Et sũt neutẽ et absoluta. ꝓ litigare. In alia vero significatione sũt actiua. Et nota qꝺ in eodem sensu inueniuntur

deponẽtia iurgorgaris·gatus·sũ· et obiurgor garis·gatus·sũ· Item nota q̃ iurgam⁹· & obiurgamus verbis.sed castigamus dum cedimus.

Iuridicialis·a ius et dico cis.ponĩ·hic et hec iuridicialis & hoc le·q̃ de iure tractat· Vñ & q̃dã cõstitutõ in arte rhetorica dr iudicialis q̃ de iure

Iuridicus ca·cũ·i.rectus·qui dicit ¶ tractat : ius·& ponĩ a ius·& dico cis·xi·et cor·di· sic̃ dixi cõpit di·naturaliter.

Iurisconsult⁹·i.iurisperit⁹·scõm papiam· Iurisdicio onis·ponĩ a ius·& dicio onis· qõ ẽ ptãs·& dicĩ iurisdicio·i·iuris ptãs·sup aliquẽ·& scribitur p c·solam sicut dicio.

Iuro ras·raui·ratũ·a iure dicĩ· Et ponĩ adiuro ras. Cõiuro ras. in eodẽ sensu ·scz exorcizare & cõiurare.i·simul iurare·cõspirare·cõiuratõez facẽ· Deiero ras·i·valde iurare vel peierare·Reg̃.primo ca·xx·dicĩ· Addidit ionathas deierare dauid ẽ·valde vel firmiter iurare·Peiero ras·i·piuriũ cõmittere·Et nota q̃ in istis duob⁹ verbis scz deiuro & piuro·quib⁹ vtebanẽ antiqui nos mutam⁹ u·in e·correptã·subtracta r·a scõo verbo·et dicimus deiero ras·& peiero ras·p piuro ras·& deiuro ras·Luca·in vj· Vos estis o supi stigias q̃ peierant vndas·Iuro ras.neutr⁹ est cũ oĩbus suis cõpositis·pter adiuro & cõiuro·p exorcisare que sũt actiua·Vide etiã in iurat⁹·& in mẽtior·Et scias q̃ iurare scõm augustinũ·ẽ ius veritatis deo reddẽ· Iuramentũ aũt a iuristis sic diffinĩt· Iuramentũ ẽ affirmatõ vel negacõ de aliquo sacro rei affirmatõne firmata· Tria aũt requirũtur ad hoc q̃ iuramẽtũ sit rectũ· Vnũ ex pte ipius rei de qua iurat· & sic requirĩt veritas p quã vox siue dictũ rei adeq̃tur.alias dictũ nõ esset ofirmatõe dignũ· Et hic sumĩt veritas scõm quod ẽ adequatio vocis ad rem· vnde veritas debet eẽ in conscia· vt firmiter sciat ita esse· alias si tm̃ credat·nõ debet de conscia sed de credulitate iurare· Aliud requirĩt ex pte cause· p qua iurat· et sic requirĩt iusticia·alias nõ est debita necessitas· Debet em̃ id quod iurat esse licitũ & honestũ· Terciũ requirĩt ex pte iurãtis· & sic requirĩt vt cũ discretõe iuret·alias nõ adhibeẽ debita cautela·& sic est iudiciũ·& cõtingẽ in iudicõ q̃ sit discretõ iurãtis·debita forma·et eũctus & tempus·& oĩa que ex pte iurãtis cõsideranda occurrũt· De his dicĩ hieremie ẽrto·Iurabũt dicit dñs in veritate & iusticia & iudicio· Vel dic q̃ veritas requirĩt quantũ ad iurantẽ· q̃ scz dicat qõd habet in conscia· Justicia quo ad rẽ iuratã· q̃ id quod iuratur sit licitũ & honestũ· Judiciũ requirĩt quo ad causã que inducit ad iurandũ· vt nõ iuret etiã sine necessitate & vtilitate p̃simi· Itez nota q̃ quãdo iuramentũ vergit in deteriorẽ exitum nõ debet seruari· Potest aũt iuramentũ in deteriorẽ exitũ vergere dupliciter· Vno mõ·qr ab ipo principio habz peiorẽ exitũ· vel qr scõum se est malũ· sicut cũ aliq̃s iurat se adulteriũ patraturꝝ· sũ qr ẽ maioris bonitatis impeditiuũ· puta cũ aliquis iurat se nõ intraturũ religionẽ· vel q̃ nõ fiet cleric⁹· aut q̃ non accipiet platõem in casu in quo expedit eũ accipe· vel siquid aliud ẽ huiõi· Tale em̃ iuramẽtũ a principio est illicitũ· Differẽter tm̃·qr si quis iuret se facturũ aliquod peccatũ·& peccauit iurãdo·& peccat iuramentũ seruãdo· Si quis aũt iurat se nõ facturũ aliquod meli⁹ bonũ qõd tamẽ facere nõ tenetur· peccat quidẽ iurando inquãtũ ponit obicem spiritui sancto qui ẽ boni ꝓpositi inspirator· tamẽ nõ peccat iuramentũ seruando· sed multo melius facit si nõ seruet· Alio modo vergit ad deteriorem exitũ ꝓpter aliquid qõd de nouo emergit quod nõ fuit pmeditatũ· sicut patet in iuramẽto herodis : qui iurauit puelle saltanti se daturũ quod petisset. Hoc em̃ iuramentũ potezat a principio esse licitũ intellecta debita cõditione·scz si peteret quod daẽ deceret· sed impletio iuramẽti fuit illicita· Vnde ambr̃o·dic̃ in li· de officijs· Est cõtra officiũ nõnũ q̃ pmissũ soluere sacramentũ· sicut herodes q̃ necem sancti iohãnis pstauit ne pmissũ negaret· Volo etiã te scire·q̃ quando nõ est eadẽ iurantis intẽtio·& eius cui iuraẽ si hoc ꝓuenit ex dolo iurantis debet iuramentũ seruari scõm sanũ intellectũ eius cui iuramentũ pstatur· Vnde ysidor⁹ dicit· Qua cũq̃ arte verbor⁹ quis iuret· Deus tamẽ qui conscientie testis ẽ ita hoc accipit·sicut ille cui iuratur intelligit·et qõ id intelligaẽ de doloso iuramento patet p id quod subdĩt· Dupliciter reus fit· q̃ & nomẽ dei inuanũ assumit· & p̃simũ dolo capit· Si aũt iurans dolũ nõ adhibeat ·obligaẽ scõum intentõem iurãtis· Vnde grego· xxvij· moza· Hũane aures talia verba nostra iudicãt·qualia foris sonant Diuina vero iudicia talia foris audiũt· qualia extimis proferuntur· vide in periurus·

Ius iuris·dicitur a iubeo bes·quia iubet· Et est ius lex humana· Fas lex diuina· Transire autez per agrum alienum fas est· Ius vero non est· Item ius dicitur esse lex scripta· Item leges humane sunt· Iura diuina sunt· Item ius generale est· Lex eius species·& caret hoc nomen ius genitiuo· datiuo· & ablatiuo pluralibus·quantuz ad vsum secundũ huguitionem.& differt ius a iusticia ·vt dicam in iusticia· ¶ Et scias q̃ ius inuenitur in alijs significationibus· Vnde versus· Ius aqua· ius rectum· ius dicitur esse potestas· Item ius prophanum dicitur brodiuz vel aqua in qua coquuntur carnes porcine·que prophane sunt iudeis· Et dicunt quidam ius iuris·pro lege·vel potestate·vel ratione p ris· Sed ius iutis per t·pro aqua vel brodio· Sed priscianus non facit istam differentiaz· Vnde in sexto libro dicit· Ius ablata s·& addita ris·fit genitiu⁹ vt ius iuris· vt neutra monasillaba in us ·desinentia· Michi autem videtur q̃ pro brodio facit genitiuum in tis·vt ius iutis·sicut ex vulgari aliquorũ sonat· Vnde versus· Ius iutis mando·ius iuris in agmine pando·

Iusiurandum· iusiurandi ·generis neutri·id est · iurisiuratio·

Iusta·a iustum deriuatur pluraliter hec iusta iustorum·id est·exequie mortuorum·quia iustum est vt homo hominem· cinis cinerem sepeliat· Vnde ouidius Iniusta iuste peregi·

Iusticia.a iustus iusti·addita cia· fit hec iusticia iusticie·& est iusticia constans.& perpetua voluntas reddens vnicuiq̃ quod suuz est· Et differt ius a iusticia·quia ius est ars equi et boni·sed iusticia ẽ constans & perpetua voluntas· vel est virtus tribuens vnicuiq̃ quod suum est·Item omne ius est iusticia ·sed non econuerso·Item ius dicitur in re·sed iusticia in actu·& exercitio vel operatione· vnde et dicitur iusticia quasi iuris status vel statio · quia per iusticiam stat ius. id est· exercetur· & est ethimologia Et sicut dixi in formido facile deuiat a iusticia ·qui in causis non deum sed homines formidat·

Iustifico·iustificas·iustificaui·iustificare·verbuz

actiuum · id est· iustum facio·& compo nit uz a iu stus·& facio facis·et cozripit fi·

Iustitium ·a ius·& taceo·componitur ho c iusti= tium iustitij ·id est·taciturnitas iuris· & cessatio · Vel iustitium componitur a ius·& statio· Inde iu stitium quasi iuris statō·id est·iuris c essatio· Tūc enim ius stat·id cess at·cum non exercetur· Vel iu stitium quasi iuris statio·id est·iustitia·que est iu= ris statio·quia per iustitiam ius stat·id est· non ex ercetur ·Lucanus in secundo· Ferale per vrbem iustitium·

Iustus·a ius dicitur iustus iusta iustum·Et dici tur iustus· quasi ius tuens vel tenens· scilicet qui ius custodit·& secundum legem viuit· & est ethi mologia· Et comparatur iustus ·iustior· iustissi= mus. Vnde iuste iustius·iustissime·aduerbium·Iu stus componitur iniustus·id est·non iustus. Vn= de hec iniusticia iniusticie·& differt iustus ab equo quia iustus ex lege est·quasi ius custodiens·Equs ex natura est·Et scias q̄ qui negligit damnum p= pter amicum·id est·christuz·iustus est· Prouerbio rum vndecimo·vide in seuerus·

Pusum est aduerbium loci·id est· deorsuz·& cō trariū est ei quod est susum vel sursum·

Iutus ·iuta· iutum·id est·adiutus· participium de iuuor iuuaris·

Iuuamen· iuuamīis· dicitur a iuuo iuuas· & hoc exigit vt in preterito dicatur iuuaui & in supi no iuuatum regulariter · quod apud antiquos in uenitur·& hoc etiam exigit hoc iuuamentum iuua menti·& producit penultimam iuuamen·iuuamīs

Iuuenalis·a iuuenis dicitur hic et hec iuuenalis · & hoc iuuenale· quod pertinet ad iuuenem· vel la sciuus siue stultus ·& fatuus ad modum iuuenis· Inuenitur etiam hic & hec iuuenilis & hoc iuueni le ·in eodem sensu· vnde iuueniliter aduerbium· & hec iuuenilitas iuuenilitatis· Vnde horaci? in epy· Alta iuuenales tardat arena pedes· Inuenitur etiā hic iuuenalis·huius iuuenalis·proprium nomē cu iusdam viri·& desinit ablatiuus in e·tantum·vt iu uenalis·ab hoc iuuenale·

Iuuenculus·iuuenculi·diminutiuum· paruus iu uencus·vnde hec iuuencula iuuencule·que alio no' mine dicitur iunix·

Iuuencus·a iuuo iuuas·dicitur hic iuuencus iuuē ci· id est· bos nouellus cum a vitulo discedit· Et iuuare incipit hominis vsus terram excolendo·Et hinc hec iuuenca iuuence·et cozripit primam· Qui dius epy·Quāmale inequales veniunt ad aratra iu uenci·Vide m vitulus·

Iuueneo· A iuuenis deriuatur iuueneo iuuenes· iuuenui·id est·esse vel fieri iuuenem·vel virere·flo rere·siue splendere·que sunt proprietates iuuenis Vnde ensis dicitur iuuenere cum purgatus resplē det·Et componitur·Reiuueneo reiuuenes· Ht hic inchoatiua·iuuenesco iuuenescis·et reiuuenesco re iuuenescis·

Iuuenesco iuuenescis·in iuueneo est·

Iuuenilis·a iuuenis dicitur·& producit penultī mam·vide in iuuenalis·

Iuuenis·a iuuo iuuas·dicitur hic & hec iuuenis quia iuuare posse incipit·Et est iuuenis in ipso eta tis incremento positus·& ad auxiliandum prepara tus·Et nota q̄ antiqui dicebant hic & hec iuuenis & hoc iuuene·& comparabatur iuuenis· iuuenior iuuenissimus·sed modo iuuenis declinatur tantuz per duo genera·et caret superlatiuo·& habet com paratiuum irregulare·scilicet hic & hec iunior· & hoc iunius·& hinc dicitur hic iunius iunij·a iunio ribus quidam mensis·sicut maius a maioribꝰ·Vn de iunius ·iunia ·iuni um·vt iunie kalende·& facit genitiuꝰ pluralis in vm·et accusatiuus in es ·tan tum· vt iuuenum iuuenes·vide in panis·

Iuuenor iuuenaris iuuenatus sum·dicitur a iuue nis·& est iuuenari·more iuuenum se habere· vnde in dyaletica argumentatione ille dicitur iuuenari· qui bis vel ter vel quater vel sepius idem repetit nesciens procedere·

Iuuenta iuuente·in iuuentus exponitur·

Iuuentus· a iuuenis dicitur hec iuuentus iuuen tutis·& hec iuuenta iuuente·Iuuētus est collectō iuuenum·& etas plurimorum iuuenum· Sed iuuē ta iuuente·etas vnius iuuēis · Et est iuuentus vel iuuenta a vicesimo octauo anno vsq; ad quinqua gesimum· Iuuentus etiam dicitur dea iuuentutis·

Iuuo iuuas iuui iutum·id est·auxiliari·delectari vnde hoc iuuamen iuuamīnis·et hoc iuuamentuz· et hec exigunt vt in preterito dicatur regulariter iuuaui · et in supino iuuatum· Iuuo componitur · Adiuuo adiuuas adiuui adiutum· quod componi tur cum con·et dicitur · Coadiuuo coadiuuas· Iu uo est actiuum cum omnibus suis compositis · et preteritum facit in iui·et supinum in tum · et in p̄ senti cozripit hanc sillabam iu· sed in preterito et supino eam producit·Prosper· Quid iuuat in lon gum causas producere morbi· Et facit ex se hoc i personale iuuat·quod construitur cum accusatiuo vt me iuuat· Et scias q̄ apud antiquos inuenitur iuuaui et iuuatus·

Iuxta aduerbium loci·et significat localem pro pinquitatem· vt iste sedet iuxta eum· Item est ad uerbium similitudinis·et tunc significat accommo dationem et similitudinem· vt hoc est dictum iu xta illum magistrum· Item iuxta est aduerbiū qua litatis·et tunc significat equalitatem· vt iuxta·id est·equaliter· In qua significatōne videtur esse ad uerbium similitudinis·

Iuxto iuxtas iuxtaui iuxtare·id est approximare adesse·iuxta esse· Et dicitur a iuxta aduerbio·

Yxion yxionis ·masculini generis· pater fuit cen taurorum qui iunonem de concubitu interpella= uit · Et interpretatur dignitas · Vnde et dicitur yxion· q̄i anxion·qō est grece dignitas ·vel quasi anxion· ab ango angis·quia dignitas reddit homi nem anxium· vnde yxioneus ·yxionea·yxioneum· Et hinc hic yxionides·yxionide· filiꝰ vel nepos yxi onis· et subtracta de·sillaba · dicitur yxionis· hu ius yxionidis·filia vel neptis yxionis·Et est yxion yxionis · auis de genere vulturis· alba et minor q̄ vultur · Deutro· xxiiij ·dicitur · yxion pro aue in q̄ busdam libris·

Yxionides· yxionide· et yxionis yxionidis·in yxi on exponitur·

Et q· quãuis figura & nomine videantur aliquã habere differentiam cum c· tãmẽ eãdẽ tam in sono vocum q̃ in metro continent potestatem ·Et k quidem penitus supuacua est ·Nulla enĩ videtur ratio cur seq̃nte a debeat scribi k Cartago em̃ & caput siue p c siue p k·scribanẽ nullam faciunt nec in sono nec in potestate eiusdẽ psonãtis dr̃iam·sic dicit p̃s·in p̃o maioris · Et vt dicit papias·Oĩa greca q̃licũq; sequẽte vocali p k·scribẽda sũt·sed hoc a scriptoribus non seruaẽ Hug̃·vero dicit q̃ hec figura k·supfluit apud nos·sz nequaq̃ apud grecos . Vbi em̃ nos scribim? c·greci scribũt k·& vocatur apd eos kappa· In nullis g̃o latinis dcõnibus debz scribi k· sed tm̃ in grecis·In nothis vero indifferenter põt scribi tam c·q̃ k·qz em̃ reducte sũt ad latinitatem possunt scribi p c·sz qz a grecis hñt p̃ncipiũ et originem p̃nt scribi p k·Quod ꝯsiderãtes supius tractauim? ĩ tercia lr̃ã de multis dictõnib? grecis siue nothis· & in hoc secuti sumus hug̃ ·

Cala grece latine laxa dicitur.

Calendariũ·rij·liber est vbi kalẽde distĩcte sunt & dicitur a kalende arum·

Calende a kalo quod est voco he kalẽde arum·id ẽ·prim? dies mẽsis·quia eo die solebat pontifex a scẽdere turrim de ꝯsuetudine romanoruz·et volẽs nũciare quota eẽt luna eo die·vel p̃ncipiũ mẽsis·dicebat pluries kalo kalo·q̃si voco vos·veite & audite etatẽ lune vel p̃ncipiũ mẽsis·& iõ ille dies mẽsis dictus est kalende·q̃si vocatões·Vel aliter de cõsuetudine romanoz erat ·q̃ in p̃ncipio cuiuslibet mẽsis celebrarẽt nũdinas & eas ĩcipiebãt in nonis qz ergo vẽturi nesciebãt p̃ncipiũ mẽsis·ideo semp in prima die p̃co turrĩ ascẽdebat et totiẽs vocabat kalo(q̃si voco vos ad nundinas) quot dies restabant vsq; ad diẽ ĩ quo volebãt incipe foz·vt si q̃rto die quater dicebat kalo·si in sexto sexies Vñ & ille mensis habet quattuor nonas·iste vero sex nonas·Qd̃ ideo sic diuiserunt·vt latrones nescirent q̃ndo deberz esse foz·quia abscõdebanẽ ĩ siluis & veniẽtes ad forum occidebãt & p̃dabanẽ. Et iõ dicte sũt kalende q̃si vocatões ad foz Et quia pluries dicebat kalo·ideo ab illa pluralitate dcm̃ ẽ tm̃ pluralit̃ kalẽde arũ·& põt scribi calẽde tã p c·fm latinos·q̃ per k·fm grecos· Competẽtius tamen p k·qz magis ẽ grecũ. Vel kalẽde dicũtur q̃si colẽde·qz solebant coli apud veteres·

Calo a calon qd̃ ẽ lignuz ·dr̃ b kalo onis ·i·ille q̃ fert ligna·kalones etiã dicũẽ galee militũ

Calodemones ĩ demon exponitur·

Caos grece dicũt materiã celi et terre q̃ primo facta ẽ ꝯfusa et informis·& acuiẽ in fine ·

Catherina ne·p̃priũ nom̃ cuiusdã sãcte virginis dr̃ a cata qd̃ ẽ vniuersũ & ruina·quasi vniuersalis ruina·Omẽ em̃ edificiũ dyaboli ĩ ea vniuersaliter corruit·nam in ea ruit edificiũ supbie per humilitatẽ quã habuit·Carnal' ocupiscẽtie p virginitatẽ quaz seruauit·cupiditatis mundane·qz omnia mundana despexit

Cyri p vnũ r·i·dñs·kirri p duo r·i·pozc? siue sus Cyri eleyson·i·dñe miserere·& sũt due ptes et ñ dictio ꝯposita·nã kiri·i·dñe·eleyson·id ẽ ·miserere

Labarũ a'labor beris dicit̃ hoc labaz·i·signuz bellicum quod ex auro scz & lapidib? p̃ciosis ĩ vexillũ sãcte crucis trãsformatũ·inter alia bellica sig̃ p̃ciosi? erat.qd̃ impator & cõsules adorabãt ·Hoc signũ & adoratõz ei? ostãtin? fieri iussit.

Labdacismus ẽ vbi l· plurimum sic sonat·vt sol & luna luce lucẽt·Labdacism? etiã est·vl'si p vno l.duo p̃nũcianẽ·vel quotiẽs vnũ l·exili?· duo largi? sonãt·nã vnũ largi?· duo exili? proferri debẽt

Labecula le·dimitiuum parua labes· & corripit penultimam·

Labefacio labare vl' labi ꝯponit̃ cũ facio·cis & dr̃ labefacio cis·i·quelleze·terere·ferire·facere labaẽ vel labi·Itẽ labefacio cis·idẽ qd̃ maculare·& tunc cõponit̃ a labes & facio·

Labefacto tas·ẽ freq̃ntatiuũ istius verbi labefacio cis·Et labefacto pẽ eẽ fre·a labefio fis

Labefio labare vel labi ꝯponit̃ cũ fio fis·& dr̃ labefio fis·i·labi vl' labaẽ· Itẽ labefio is·idẽ ẽ qd̃ maculari & tũc ꝯponit̃ a labes et fio fis

Labellũ a labz dr̃ hoc labelluz li·diminutiuuz Et hinc hoc labellulũ li.aliud diminutiuũ ·

Labeo onis mas·ge·i·tabernarius vel leccator·et dr̃ a labor eris·Et labeo fuit q̃daz legisperitus & quidam vilis poeta·

Laberit? ti·i·pplexũ edificiũ q̃le erat apd̃ cretã factũ a dedalo·& dr̃ b laberitus·quia nemo inde possz labi·vel qz erratilis ẽ et ad labendd̃ facilis.& sic dr̃ a labor beris·vl' dr̃ laborint? p o a labor oris et int?·qz habz int? laborem.

Labes labis fe·ge·dr̃ a labor eris et est labes putredo·pnicies·ruina·miseria·& cõponit̃ cum facio et dr̃ labefacio cis·i·maculare q̃ p̃nt esse ꝯposita a labi vl' a labare et p̃d̃·pmã labes nomen· sed quando est verbum eam corripit·

Labil'a labor eris dr̃ b et hec labil'et hoc le·et dicitur labile qd̃ cito labit̃·vel in quo q̃s facile labit̃·

Labiolũ li·paruum labiuz

Labma ne fe·ge·terra aquosa et mobilis & labil' in q̃ q̃s facile labit̃.& dr̃ a labor eris·

Labios? sa sũ·q̃ grossa habz labia·& dr̃ a labiũ·

Labiũ labij exponitur in labrum·

Labo as are aui·i·titubare·vacillaẽ et tremẽ vl' labi·vñ labasco cis icho Labo as cũ omib? suis ꝯpositis siq̃ habet neutz ẽ·& est primitiuũ labo as vt vult hug̃·et ab eo deriuatur labor eris· sz magister bene dicit·q̃ labo as deriuaẽ a labor beris· et cor·pmã labo as Vñ ouid̃·li· epy Et satis ĩ dubio pectora nrã labant·Sed labes nomẽ p̃duẽ primaz· Vñ vsus·Si per vina labes non vini sed tua labes

Labor laberis lapsus sũ·vñ lapsus sz sui · et hec lapsio·Labor ꝯponit̃ cuz ad & dr̃ allabor·beris.i.iuxta labi vel ad ·Itẽ collabor beris. i. simul labi·Dilabor beris·id ẽ·diũsis modis vel in diuersas ptes labi·Delabor eris.id est·de vno loco ad aliuz vel deorsum labi·Itez elabor eris·id ẽ· valde vel extra labi·euadere·Itẽ illabor eris·id ẽ·intz labi ·Itez p labor eris·id ẽ· pcul siue ab anterioꝛ pte vel in anteriorẽ ptem labi·Itẽ plabor eris·id ẽ·pfecte labi· Itez plabor eris·id ẽ·ante vel iuxta labi· als vltra Item p̃terlabor beris·i·iuxta labi·Itẽ sublabor beris·id ẽ subtus labi· Labor beris cũ oibus suis cõpositis ẽ deponens· & facit sup̃·in sum & p̃ducit hanc sillabã la·vnde catho·Labit̃ exiguo qd̃ ptum

est tēpe longo·ſz labor oris·corri·p̄mā·& deriuat̄ labor eris a labo as·ſm hug̃·Sed ſcōm magiſtruz bene labo as·deriuatur a labor beris·

Labor vl'labos·bui? laboris deriuatur a laboro ras·Et labor ōr laborioſ?·& laborioſ? ſa·ſū·i·plen? labore qui patiē laborē·& qui exigit laborē vt fiat·& vtrūqz ꝓpat̄·Vñ laborioſe laborioſi? ſimeadūbiuz·& hec laborioſitaſ tatis·Item a labore dicit̄ laborāmē mis·Et ſcias·qp labor oris nomen·ſiē & laboro as·a quo ōſcēdit corri·p̄mā·ſz labor eris producit la·vnde verſus·Me grauat ille labor ſub cuius pondere labor·

Laboro as·aui·re·i·laborē ferre·et laborare labore aliqd facere·& ſcōm hoc iueniē ei? paſſiuū i tercia ꝑſona vt veſtis laborat̄·& hīc laborat? ta·tū·pticipiū·¶Laboro ꝓponiē collaboro ras·i·ſimul laborare·Item elaboro as·id ē·valde laborare·Et ab iſtis oīb? deſcēdunt paſſiua in tercia ꝑſona ſm qponunē ēnſitiue·Et i de pticipia p̄teriti epis collaborat?·elaborat?·Laboro & oīa ei? poſita ſunt neutra·& p̄d·bo·Vnde ouiđ·i epi·Arte laborate merguntur equore puppes·

Labroſus ſa·ſum·groſſa habens labia·Et dicit̄ labrucetū ceti·loc? vbi labruſte ¶a labrum·abundant·Et dicitur a labruſta·& producit te

Labrū a lābo bis ōr hoc labrū & hoc labiū bij·Et differūt·qz labiū ōr ſupi?·labrū inferi? vl'labium muliez·labrū virorz ꝓpter piloſ·quā aſpritatē ſigē hec trār·poſita in hoc noīe labrū·Vel labrū eſt vaſis·labiū vero oris·Vñ & labrū inuenit̄ ꝓ ipo vaſe i quo pedes lauāt̄·& tūc ōr labrū a lauādo q̄ſi lauū·qz lauatō ſiue lotō mſantiū in eo fieri ſolet·Idez dicitur & alueus·

Labruſta a labrū ōr hec labruſta·te·vitiſ ſilueſtriſ ſic dicta·qz in labris·i·extremitatib? terre vl'agrorum finib? & marginib? naſcit̄·Et ponit̄ q̄nqz ꝓ fructu illi? vitis·eſaie·v·Et expectauit vt faceret vuas & fecit labruſtas·

Labruſtetū ti·i·loc? vbi labruſte abundāt·& dicitur a labruſta·& producit ſte·

Labruſtoſus a um·plenus labruſtis·Et dicitur a labruſta·& producit penultimaz·

Lac lactis·ōr a leucos quod eſt albuz·quia albū eſt·& a lac dicit̄ hec lactis·bui? lactis·quedā ꝑs inteſtinorz·Et lactis ē id quo lac coagulat̄·& vt dicunt illō inteſtinū ē q̄dā pellicula in qua lac in q̄buſdā locis coagulat̄·Vnde perſius·Pulmone & lactib? ūctis·lactis etiā ē genitiu? bui? noīs lac·

Lacer ra·rū·i·lacerat?·vide in lacero ras·

Lacerna ne fe·ge·ōr a lacero as·& ē lacerna palliū fimbriarz quo olī ſoli milites vtebant̄·Et dicit̄ lacerna quia ſit laceratis·i·amputatis capitib? fimbriarū neqz ita laxis vt ſunt penularū·i·pallioruz Vl'dicit̄ lacerna a latere et a cerno nis·Vñ iuuenalis·Ip ſe lacernate cū te iactaret amice·

Lacero as·aui·are·i·ſcindere frangere·vnde hoc laceramen inis·& hoc laceramētū·& lacer ra·rum id ē·lacerat?·vnde laceroſus ſa·ſum·in eodē ſēſu Lacer cōpomit̄ ſemilacer ra·rū·i·ex pte laceratus et compat̄ laceroſior ſim?·vnde laceroſe ſius·ſime aduerbium·& hec laceroſitas laceroſitatis·& corripit penultimam lacero

Laceroſus ſa·ſum·m lacero eſt·

Lacerta in lacertus exponitur·

Lacertellus in lacertulus vide·

Lacertoſus·i·fortis q̄ magnoſ habet lacertos·vñ ouiđ·in·xj·metha·Dura lacertoſi fodiebāt arua coloni·Et dicit̄ a lacert? ti·Item lacertoſus·i·plen? lacertis·et dicit̄ a lacert? vel a lacerta reptili·

Lacertulus a lacertus vel lacerta dicit̄ h lacertulus & hec lacertla·et hic lacertell? & hec lacertella dimi·Lacertulus etiam dicit̄ quedam auis·

Lacert? ti·maſ·ge·ōr brachiū·et dicit̄ a lacero qz ſit ad laborādō habilis·vel qz a corpe videt̄ laceratz & eſt ꝓprie lacert? ſupior ꝑs brachij·vel muſcul?·Et hīc deriuat̄ lacerta te·& hic lacert? ti·quoddā reptile ſic dictū qz brachia habeat·vel qz lacerta i orto ſolet morari·iō qñz ponit̄ ꝓ ortulo·et lact? ſiue lacerta ē oplex? brachiorz·ſcz tñ ſpaciū quātuz aliquis brachijs pōt oplecti·et corri·primā lacert?·Quiđ·i epi·Eſt aliō collū ſolitis tetigiſſe lactis

Laceſſēs·Nota qz laceſſo·o·mutata in ·e·addita bā fit p̄teritū ipfectū laceſſebā·ſic a lego legebaz & bā mutata in ns·fit laceſſēs pticipiū p̃ntis & p̄teriti ipfecti epis·& a gtīo laceſſētis·tis i ōr fit laceſſenor?·vñ dicēdū eſt laceſſens non laceſſiens·ē em̄ trium ſillabarum·

Laceſſo ſis·laceſſiui·ſitū ꝝbū deſideratīm q̄i cum deſiderio lacerare·vel ꝓuocare vel irritare·& hēt p̄teritū et ſupinū ad modū quarte ꝓiugatōis·Iſta em̄ verba tercie cōiugatōis peto·quero·cupio·ſapio tero·& oīa verba tercie ꝓiugatōis in ſo deſinēt ia habēt p̄teritū et ſupinū ad modū quarte coniugatōnis·vt laceſſo ſiui·ſitum·exceptis quīqz·ſcz ſacceſſo facceſſi·capeſſo capeſſi·q̄ſo q̄ſi·viſo viſi·pīſo pinſui·ſcōz hug·De hoc etiā ſupra dixi ī tractatu de preteritis tercie cōiugatōnis deſinentibus in ſo in tercia parte hui? operis·

Lacheſis ſcōm poetas vna ē de trib? parcis q̄ trahit filū·i·ꝓducit vitā·& iterp̄tat̄ ſorz vel alteratō quā recipim? in hac vita·& dicit̄ lacheſis quaſi lactis cheſis·i·productō vite·& corri·penl'·

Lacinia ie·fe·ge·dicit̄ a lacero as·& ē lacinia veſtis lacerata·vl'ora ſiue extremitas veſtimēti·Et i de lacinioſus ſa·ſum·i·laceratus vel pānoſus·et lacinio as·quod & lacino as·iueniē·id eſt·cōuellere lacerare·bellicare·

Lacrima me·fe·ge·dicit̄ a lacero as·quia lacerat mentem·Vnō et lacrima quaſi lacerās mētē·et eſt ethimologia·vnde lacrimoſus a·um·plen? lacrimiſ vel lacrimas ꝓferēs·vñ lacrimoſe aduerbiū·Item a lacrima lacrimor aris·atus·Antiqui tñ dicebāt lacrimo as·et inde verbalia·& hoc lacrimatoriū rij·locus lacrimarz·& lacrimatorius ria·riū·quaſi triſtis lacrimas cōmouēs·& ꝓponit̄ illacrimor aris·id ē·valde lacrimari vel iuxta·vel cū lacrimāte lacrimari·Collacrimor aris·i·ſimul lacrimari·Illacrimor aris·id ē·intus lacrimari vel dolere·& eſt depolacrimor cū oīb? ſuis ꝓpoſitis·licet ſcōm antiquos ím neutro genere inueniatur·Vnde boetius ī ſcōo de cōſola·Neſt? illacrimat ꝛc̄·Et corri·lacrimor p̄nl'·

Lacrimor aris·im lacrima vide·

Lacrimula le·dimi·parua lacrima·& corri·penl'·

Lactatuz ti·cib? qui fit ex lacte vt ex lacte amigdalorum·& dicitur a lacte·

Lacteo ctes·in lacto ctas·exponitur·

Lacteſco cis·inchoatīm·et formatē ¶a lacte? a lacteo es·addita co·mō lacteſco·i·incipio lactē·

Lacte? a lac dicit̄ lacte? ctea·cteū·de lacte exiſtēs vel ad lac ptinēs·vel albū vt lac·Vñ h lacte? vl'hec lactea q̄dā circulus ī celo ſcz galaxias·

Lactis huiꝰ lactis·ím lac exponitur.
Lacto tas.taui · dicit̃ a lac.& est lactare lac p̄bere·Vñ lacteo ctes·i·lac sugere· Vnde versus·Lacteo lac sugo·lacto lac p̄beo nato·Infās dū lactet hūc nutrix sedula lactat· Et a lacto venit lactās tis·i·lac p̄bēs. Et a lacteo venit lactēs tis· i·cui p̄ bet̃ lac· Itē lactaē·i·lacte iplere· vt deꝰ lactat istā vel vbera eiꝰ.i·lacte iplet·& inde lacteo tes·i·habere vel emittere vel ic̄ipere habere lac· vnō lactescō cis· Tunc seges lactescit cū granescit· Lacto cōponit̃ ablacto tas·i·a lacte extrabere vel remouere·segregare·Collacto tas·i·simul lactare· Vñ collactaneꝰ nea·neū. Delecto tas·& iuenit̃ depodelector taris· Dlacto tas·i·valde lactare ·vl' a lacte segregare Oblecto tas·i·dlectari·Lacto tas·cū oibꝰ suis cōpositis est actiuū p̄ter delecto tas·qō ē neu·et delector taris·qō est depo·& oia ꝑpo sita retinēt literaturā sui simplicis p̄ter delecto et oblecto q̄ mutāt a ím e ·Itez nota qꝫ lactare ponit̃ quādoqꝫ ꝑ decipe·& est tractum ab infantibus qꝫ multotiēs p̄ lac solēt decipi ·

Lactuca·a lac dicit̃ hec lactuca ce· qꝫ ex abūdantia lactis exuberat·vl' seīas lacte nutriētes ipleat hec etiā ím viris veneris vsum coercet·vnde hoc lactucetū ti·& hoc lactucariū rij·locus vbi lactuce crescūt et abūdāt·& lactucarius ria.riū· Et vt dicit mac·Frigida lactuce vis ꝓstet et hūida valde .

Lactucetū ti.penul·p̄ō·ím lactuca exponitur

Lacturnꝰ ni·deus q̄ p̄est segeti lactēti a lac dicit̃

Lacula le fe·ge.q̄dā vestis q̄ quosdā lacus q̄dratos cū pictura habet intextos·& dicit̃ a lacꝰ· Itez a lacus dicit̃ hic laculus li·dimi·puus lacus·

Lacuna ne·alio noīe dicit̃ lacus·& dicit̃ lacuna a lacu·& est fossa vbi remanēt aque post effusionez imbriū·vel ad quā ꝓfluūt imūdicie·& est ꝑprie ím fozes·sicut fozica extra· & quadā similitudine lacuna dicit̃ venter vel fossa ventris·et inde hoc lacunar naris·qō q̄nqꝫ idē est quod lacuna

Lacunar naris.ge·neu·i·testudo que solet esse ím cameris et in domibꝰ arcuata & cōcaua ad modū lacune·Anticqtus em̄ fiebāt testudies curue & cō caue ím domibꝰ·& iō lacunar dicit̃ a lacuna vel a lacu qꝫ testudo quosdā lacꝰ rotūdos vel q̄dratos gipso vel alijs coloribꝰ habet depictos cuꝫ signis itermicātibꝰ·vnde etiā ipa testudo sepe dicit̃ lacꝰ Vnō lucilliꝰ·Resultāt edesqꝫ lacusqꝫ &·inde lacunar naris·illud idē·& hoc lacunariū ꝑ eodē·Et in de etiā laq̄r vel laq̄riū dicit̃ ꝑ eodē sc̄z ꝑ antísti cō·vel laquear vel laq̄riū dicit̃ a laqueo· Itē lacunar dicit̃ cōiūctio trabiū·a lacu·qꝫ sicut plures riuuli ím vno lacu·ita trabiū capita et lignoꝝ ím vno loco cōueniūt·Itē lacunar idē ē qō lacuna·et lacunar ōr suppellex domꝰ·vel locꝰ vbi tota suppellex domꝰ reponit̃·Itē lacunar dicit̃ lāpas ardēs ím aere·& tūc ꝓponit̃ a luce et aer· qꝫ lucem p̄beat aeri Itē a lacus vel lacuna dicitur lacuno lacunas.id ē. ad modum lacune curuare·et ꝓducunt cu lacunar lacuna·& lacuno lacunas·

Lacus cus·cui.masꝫ·ge·& etiā hic lacꝰ ci· secūde declinatōnis ínuenitur·vnde cātatur ī eccīa Absolue dñe aīas oīm fideliū defunctoꝝ de manu inferni et de ꝑfūdo lacu· Et dicit̃ a liqueo liques · & ē lacus cupa ím qua vīnū decurrit·et fossa q̄ alio nomīe dicit̃ lacuna·& est receptaculū aquarū·& differt a stagno et piscina·Stagnū ei est aqua stās artificio & habēs pisces· Piscina est aqua stās artificio carēs piscibꝰ· Vnde et dicit̃ a pisce ꝓ petrariuꝫ

Lacus est aqua stāꝫ naturaliter vel pārū fluēs siue habeat pisces siue nō·Qꝫ aūt dicitur lacus q̄si locꝰ aque etimologia est· & desinit dativus pluralis de lacus lacus ím ubus·

Laganū ni·quoddā genꝰ cibi qō p̄ius ím aqua coquntur postea ī oleo frigit̃· & fiūt lagana de pasta quasi q̄dā mēbranule q̄ q̄nꝫ stati ím oleo frigūt̃ et postea melle ꝑdiuntur·Q̄nꝫ p̄us ím aq̄ coquūtur postea ī oleo frigūt̃·illa vero ī vulgo dicūtur crustella·ista lasania·& dicit̃ lagana a lagos qō grece dicitur lepꝰ·qꝫ suauia sūt ad comedēdū vt caro lepozina·& cozri·ga·Vnde ím aurora dicit̃·Lagana lata notāt & fratris & hostis amorem·

Lagena·lagínos grece· inde nos dicimꝰ hec lagena ne·& est lagena vas vinariū ꝑprie·licet etiā aq̄tile ínueniatur·vñ ím euāgelio legit̃·Ite ím ciuitatē & occurret vobis homo lagenā aque baiulās·& ꝑducit pnl'·lagena·vnde ím aurora dicit̃·Corpa sub dentes morti fregere lagenas·

Lagoys·a lagos qō ē lepꝰ dicitur hec lagoys·q̄da auis hñs lepozimā carnem·& quidā pisces eadē rōne dicitur lagoys·

Lagos grece latine dicitur cursus vel velocitas Vnde apud grecos lepꝰ vocatur lagos vl'lageos qꝫ velociter currat·& hinc q̄dā vitis dicitur lageos grece lepozima ltie·qꝫ velociꝰ currat ad maturitatē vt lepꝰ·vel qꝫ vīnū eiꝰ venas hoīz cito ēnsit

Lagūcula le·dimi·pua lagena Esaie·v· Decē em̄ iugera vineārum faciunt lagunculā vnā

Laicalitas tis ím laicus exponitur

Laicus ca cum·i·ꝑlaris·& dicitur a laos qō est ꝑlis·vel potius a laos qō est lapis·inde laicus·i.lapideꝰ·qꝫ durꝰ et exīneus a sc̄ia lrārū ·Et índe hic et hec laicalis et hoc le·vnde laicaliter aduerbium & hec laicalitas tis ·ꝑprietas q̄ quis dicitur laicus vel laicoꝝ ogregatō·vide ím ordo·

Lallo las·i·dormire vel lac sugere lactere Et est verbū ficticiū id ē·ō sono tractū Cū em̄ nutrices pueris plorātibꝰ p̄cipiunt dormire vel lactere·dicūt la la la la·id ē·dormi vel lacte·& est tractuꝫ a sono qui fit ím ore pueri lactātis sc̄z la la la Et inde tractum est lallare ·id est·lactere Persius Iratus māme lallare recusas

Lama me est locus vorazímosus vel lapis ī via abrutꝰ vel obrutꝰ·& dicitur a lamentor taris· qꝫ via torez lamētari facit Vel potius deriuat̃ a lema vel lemos Lemos em̄ vel lema dicitur vorago Vñ hec lama me·locꝰ vel via aspera vel voraginosa· vnō lamosus sa sum·i·vorazímosus sa sum·plenꝰ lamis Itē lama·i·frustuꝫ latū auri vel argēti l' alteriꝰ metalli Et tūc deriuatur a latus ta tum·qꝫ lata et spacioſa sit scdm̄ buguitōem· Papias aūt dicit Lame dicūtur ofractōes viaꝝ que fieri solēt pluuia iterueniēte Lame fracture eꝰ libꝫ metalli sūt· & ē ꝑm cū scda lrā a·

Lamazabathani·matħ ·xxvij· Heli heli lamazabathani·hoc ē deꝰ deꝰ meꝰ vt q̄d dereliq̄sti me

Lambo bis bi bitū lābere·i·lingere· lingua cōtingere Et ponitur cum cō.et mutata n·ím l·dicitur collābo bis·id est simul lābere Item cū di & dicit̃ dilābo id est diuersis modis lābere Lābo et eiusdē posita sūt actiua & faciūt preteritum ím bi & supī ím bitum·cozri·penul·qꝫ secdm̄ prisci·ím decimo li formatur preteritum a presenti o ím i conuersa ·vt lābo lābi bibo bibi: & supinum a preterito addita tum·vt lābo bitum·sicut & bibo bibitum· Inuenit̃ tñ iuō·vj·capꝰ·Lambuerint·quod antiquitati·vl'

autoritati attribuim⁹ · vel forte lrā corrupta est vi
cio scriptorum · qz lrā vera ꝺm artē debz esse lābe
rint · Lucili⁹ · xxiij · Iocūdasq; puer qui lambere at
ore placentas ·

Lamech interp̄tatur ꝑcutiēs · quia percussit et in
fecit cayn · qō & ipe postea perpetrasse vxori=
bus cōfitebaē vt dixi in casus supra ·

Lamentor aris · i · flere dolere voce tristi dolorez
exprimere · vel cōqueri · vñ vbalia lamētator lamē
tatrix · lamētatō & hoc lamētatū · & p syncopā hoc
lamētū · Lamētor componiē cū con · & diciē colla
mentor taris · & inde verbalia ·

Lamia bestia · diciē quasi lania a laniādo pu ros
quia fabulātur vetule lamias ianuis clausis domos
intrare · ifātes corrūpe ac laniare · & postea viuos
restituere · et habēt facies hoīs sz corpus bestiarum
Sup aūt illō treno⁹ · iij · Sed & lamie nudauerūt
māmas · dicit glo Lamia crudelior suis feris⁹ q̄ ce
tere bestie dicitur · Vnde lamie quasi lania dicitur
quia catulos suos laniare fertur. Item Esaie
· xxxiij · dicit glo · Lamia pedes habet equinos · ce
tera mēbra vt femina · Et gregori⁹ in · xxxiij · mora
liū dicit lamiā humanā habere speciem · sed corpus
bestiale · sic oīs ypocrite i prima facie qō ostēdūt
q̄si ex ratōne sanctitatis est · sed bestiale est corp⁹
qō sequiē · qz valde iniqua sūt que sub specie boni
moliunē · vñ bñ p ꝓphaz esaiaz dicitur · Ibi cubauit
lamia et inuenit sibi requiem ·

Lamina ne · diciē pua lama Iob · xix · Quis michi
det vt exarenē in libro stilo ferreo · et plūbi lamina
vel celte sculpantur in silice

Lamosus sa · sum · in lama est

Lampas a lambo bis · diciē hec lampas dis · qō et
hec lāpa da de diciē · vas quodā qō eccleſiā illumi
nat · & ꝓprie lāpas est vas vel flama in vertice lu=
cens · et diciē sic qz lābētis modū ostēdere videaē ·
vnde fax et cādela diciē lāpas · & facit accusatiuus
singularis lāpadem vel da ·

Lana ne · dicitur a lanio as · qz laniaē cū carpitur
Vel qz olim lane prius laniarenē · i · euellerenē non
tōderētur · vñ et vell⁹ dictū ē a vellēdo · vnde lano
sus sa · sū · et lanue⁹ ta · tū · i · lanā habēs vl' lana abū
dans · & lane⁹ nea · neū · de lana existēs ·

Lancea cee · dicitur a lance p libra · & ē ꝓprie lā
cea hasta habēs in medio amētū · sic dicta · qz equa
lāce · i · equali amento pōderata vibreē ·

Lanceola le · dimi · pua lācea · vel herba ē

Lancino nas · naui · diciē a lācea · & ē lācinare lan
ceis ludere vel offigere vel lācea ꝑcutere vel lācea
re · Et oponiē Dilācino nas · i · diuersis modis lanci
nare · & corripit ci sillabam ·

Landula le · id est · lauda gen⁹ auis ·

Langor gozis · mas · ge · diciē a lāgueo gues · et est
lāgor dolor · infirmitas · labor · stupor · pigricia · ōfe
ctus · & hinc lāgorosus sa sum · i · plenus lāgore · &
scribiē sine · u · lāgor tā in noīatiō q̄ in gtiō ·

Langueo gues · gui · guere · i · infirmari egere vel
deficere vel stupere vel pigrere · vñ lāguid⁹ da dū
id ē · infirm⁹ vel exors stupid⁹ vel deficiēs · & cō
paē · vnde hec lāguiditas tatis · Itē a lāgueo gues ·
diciē lāgueſco scis · inchoo · Et cōponiē langueo · col
lāgueo gues · i · siml' lāguere · Elāgueo gues · i · valde
vel euidēter languere · Oblangueo gues · i · vndiq;
languere · Relangueo gues · i · iterū languere · et est
neu · langueo cū oīb⁹ suis cōpositis · & facit p̄teri
tū in gui · et carz sup̄ · scōz vsū · & scribiē p · u · p⁹ · g
langueo gues · & est trisillabū in presenti et in ꝑte
rito · Vnde dicit priſti · in · viij · Languco gui · liq̄o
cui · pares habēt in p̄terito et i pñti sillabas ·

Languid⁹ in lāgueo est · vide eniā in timid⁹

Lanari⁹ rij · i · retiari⁹ a lana diciē

Laniatoriū rij · i · macellum vbi laniantur carnes
Et dicitur a lanio as ·

Lanicus ca · cum · pnl' · corre · i · lane⁹ · a lana diciē ·

Laniena ne · fe · ge · dom⁹ medicor⁹ vbi laniantē i
firmi · vnō prudēti⁹ in libro himnor⁹ · Laniena quā
do seuit ypocrita · & ōr a lanio as

Lanifex lanificis · cōmūis ge · qui vl' que lanā facit
vel qui in vel ex lana opaē · et ōriuaē a lanifico cas

Lanifico a lana et facio cōponiē lanifico cas · i ·
lanā facio · vnde hoc lanificiū cij · i · lane opatio · &
corripit penul · lanifico cas ·

Laniger ra rū · i · gerēs lanā · ut ouis · et oponiē a
lana & gero ris · & corrip̄ · penl' ·

Lanio as aui are · i · scindere · lacerare · Et oponiē
Collanio as · Dilanio nias · Relanio nias · Et ē acti
uū cū oīb⁹ suis oppositis Et a lanio nias · deriuaē la
nio onis mas · ge · & est lanio qui laniat · qui etiam
hic lanista ste · dicitur · Et hic lani⁹ nij · dicūtur car
nifices & homicide et macellatores · a laniādo scilz

Lanio onis · i lanio nias exponiē carnes

Lanistus sci · fasciola ex lana facta · et ōr a lana ·
Lanista ste · i lanio lanias exponitur

Lanocul⁹ la lū · pnl' · corre · oponiē a lana et oculus
qui frequenter lanam adhibet ad infirmos oculos
tergendos ·

Lanuginosus sa sū · i · plen⁹ lanugine · a lanugo ōr

Lanugo ginis fe · ge · id ē · lana sup poma · vel flos
tribuli qui postq̄ bene siccat⁹ est leui flatu effeē i
aerē · & dicitur a lana qz colorē lane habz · & est le
uis ad similitudinē lane · Vnde sap̄ · v · capl'o · Spes
impij tanq̄ lanugo est que a uēto tollitur · Item la
nugo est prima barba ad similitudinē lane · & pro
ducit nu · hanc sillabam ·

Lanus ni · mas · ge · qui dā fluui⁹ est vltra danubiū

Lanut⁹ ta tum · in lana est ·

Lanx lancis fe · ge · ōr a latus ta · tū · & est lāx lat⁹
disc⁹ · sz ꝓprie lāces sunt scutelle de libra pēdentes
& hīc lanx ponitur q̄nq; p libra · Vnde homerus
Sustinz auratas equali pōdere lances · Et scōz hoc
oponitur hīc bilanx cis · libra uel statera duas qua
si habens lances ·

Laodicia ciuitas asie · et iterp̄taē amabil' trib⁹ ·

Laos grece ltīe ōr lapis · Iñ apud grecos laos ōr
ꝓpr̄ q̄i lapide⁹ qz nō sequitur ratōem ·

Lapa pe · fe · ge · quia habeat mgētē caulē p terrā
dispositū · Hec herba a grecis philantropos dicitur
Et ē lapa gen⁹ tribuli · herba spinosa · & pō · p̄ maz
Quidam tamen dicunt q̄ gemimetur ibi · p · & sic

Lapas atis · scōz magistrū i est ibi positō
bistorijs ē cib⁹ ex oleribus offect⁹ · ita ōr i li · iudith ·

Lapatica ce · fe · ge · quedaz herba q̄ in cibo sūpta
stomachū ofortat · venerē repimit · vrinaz ꝓuocat
ructuz excitat · et ōr a lapa et corri · ti ·

Lapene stelle fulgētes ·

Lapes grece ignorantia vel turpitudo latīe ·

Lapetū ti · penl' · pou · loc⁹ vbi lape abundant uel
crescunt · a lapa dicitur

Lapicedina ne · penul · pō · fe · ge · loc⁹ vel domus
vbi lapides ceduntur · qō et lapicidina ōr · et oponi
tur a lapis et cedo dis · di ·

Lapicida de · penul · pou · i · lapidis cesor · et cōpo=
nitur a lapis et cedo dis · & pō · ci ·

Lapide⁹ dea · deū · i · ō lapide exīs · a lapis ōr ·

Lapidicedius dij·i·ceſor lapidis· & componitur a lapis·et cedo dis·

Lapidicina cōponiē a lapis·et cedo dis· & ꝓdu cit penul· & eſt itē qđ lapicedina·

Lapido·a lapis diciē lapido das·daui dare·i·lapi dib⁹ ꝓcutere et obruere· Et cōponitur · Dilapido das·i·diſpergere diſſipare deſtruere·& eſt actiuū lapido das·cū oīb⁹ ſuis ꝓpoſitiſ·et corri·pi·

Lapidoſus sa sū·plen⁹ lapidib⁹·a lapis ōr

Lapillus li·dimi·puus lapis

Lapis lapidis dicitur ſcōm hug·a laos qđ eſt lapis·vel diciē a ledo dis·qz ledat pedez· Qz aūt ōr lapis quaſi ledēs pedē ethimologia eſt·& eſt lapiſ mollis ·petra vero dura et aſpa ⁊axa aūt hereē & de mōtib⁹ excidūtur·Petra grecū eſt · & diciē ꝓ prie de duris·a petros qđ eſt durū vel firmum·Si lex lapis durus qui et focaris diciē· Et dicitur ſilex qz ab eo ignis exlit· Et ſcias q lapiſ & petra in ſuis gñibus aliquid naturale repñtāt· nā lapis q̄ſi ledēs pedē ōr.& in hoc imitatur marez q̄ eſt fortior q̄ feīa in ledēdo·& ideo fuit maſ·ge· Petra aūt q̄i pedib⁹ trita ōr·et ſic oñdiē pati·et ob hoc ē fe·ge·

Lapiſta ſte fe·ge·eſt genus vaſis lapidei et aquarij·et dicitur a lapis

Lapoſus sa sū·plen⁹ lapis·a lapa dicitur·

Lappates ſcōm glo·iuđ·x·ca· ōr cib⁹ ex olerib⁹ cōfect⁹. Vnde q̄dā lappates cibus ē et olus cōponit eūdē·Hug· vo dicit lappates carice ficus ſicce·

Lapſo lapſas·i·frequēter labor·& formaē a lapſu ſuꝑ·de labor beris.u·mutata in o·& q̄ñz liez raro iueniē in depo·ge·lapſor lapſaris·

Laquear·a laqueus diciē hoc laquear aris·i·cōiūctio trabiū in ſūmitate dom⁹·vel laquearia ſunt q̄ ſup tigna ponunē et ipis tignis illaqueātur· Itē laquearia ſunt que camerā ſubtegūt et ornāt ſed laq̄ar ipſa teſtudo camere ōr inſtar laquei curuati facta qđ alio noīe dicitur teſtudo et lacunar· Et inde hoc laquariū rij·idē qđ laquear·vnde laq̄ari⁹ riariū·Vñ ioſeph⁹ in·viij·de lignis celatis opere laq̄ario auroq; veſtitis

Laq̄ariū rij·in laquear exponiē

Laqueatus ta tū·diciē laquearib⁹ ornatū vel teſtudinatū·ad modū laquei curuatū·vnde aggei·i vbi nos dicim⁹ in domib⁹ laqueatis· ſeptuaginta interp̄tes dicūt·i domib⁹ cōcauis Itē laqueat⁹ ōr laqueis capt⁹ vel ligat⁹·& ōr tūc a laq̄o as·

Laqueo as are aui·i·laq̄o capę vel ligare· & deriuatur a laq̄us·Et cōponiē cu ad & diciē allaqueo as·in eodē ſenſu·Itē cōponiē delaqueo as·i·valde laqueare vel ſoluere·Elaqueo as·in eodē ſēſu·Illaqueo as·i·intus laqueare·Itē oblaqueo as·i·vndiq; laqueare· vel oblaqueare eſt circa corticē terraz apire·et velut lacū efficere·hoc quidaz excorticare dicūt·Laqueo as·actiuū eſt cū oīb⁹ ſuis ꝓpoſitis & a laqueo as·deriuaē hic laqueator toris·et deſignat officiū lutēdi ſcōm huguitēez· & vt dicit papias Oblaqueatō·i·putatio ꝓpagmatio foſſio· vitib⁹ iſta conueniunt·

Laqueolus li·dimi·paruus laq̄us

Laquetiſmus mi·maſ·ge·i·tendicula· Et dicitur laquetiſmus quaſi laqueus tenſus

Laqueus laquei ōr a liciū·qz de filo ſolet fieri

Lar ris maſ ge·i· dom⁹ Et dicitur a largior giris Vel a largus diciē lar·qz ide ꝓcedit largitas Et b lar laris diciē ignis.Vnde in antiquoz ꝓuerbio dicitur·Vidi larē in laribus·i·ignē in domib⁹·Item lar laris diciē quedā nimpha·que primo ꝓter garrulitatē ſuā dicta eſt larlar quaſi latrās·ſed ꝓpter turpē ſonū abſciſa eſt vna ſillaba·& dicta eſt lar· & ꝓdu·primā lares·Vnde lucā⁹ i·v·O vite tuta facultas Paupis anguſtiq; lares·munera nudum Itellecta deū·itē lar fuit quidā rex.ſz tūc facit genitīm lartis interpoſita·t·cauſa differentie· Poniē etiam lar pro loco vbi fit ignis:

Lar lartis·exponiē in lar·laris·

Lardariū rij locus vbi lardum ſeruatur & teneē Et dicitur a lardum di·

Lardū di ge neu·diciē alar qđ eſt ignis vl' dom⁹ qz in igne oſūmaē·vel qz in lare·i·i domo repoſitū cōſeruaē·Vel ōr lardū quaſi large aridū·vel pot⁹ ſit ethiologia Et inde hoc lardulū li dimi·Et lardo ſus ſa ſum·i·plen⁹ lardo Et lardo das·i·lardo impinguare Vel guttati lardo aſſare vl' lardatū facē

Largiflu⁹ flua fluū·i·larg⁹·Inde largiflue adverbium id eſt affluenter

Largior giris gitū giri·i·donare vel donari·ꝑbere vel ꝑberi Vnde largit⁹ ta tū Et hic largitor toris·i·donator Et cōponitur largior cū con & dicitur collargior giris id eſt ſimul largiri Itez cum di & diciē dilargior giris id eſt diuerſis modis largiri Item cū e & diciē elargior giris id eſt valde vel extra largiri Et eſt largior cōmune cū oīb⁹ ſuis cō poſitis & eſt quarte cōiugatōis Et habz quattuor ꝓticipia ſcz largiens largitur⁹ largit⁹ largiendus

Largitio tionis ſe ge·in largitudo ē

Largitrix tricis ſe ge·i·donatrix pnl' ꝓducta tātio q̄ i gtio Et formaē a largitor ·or in rix

Largitudo dinis ſe ge formatur a largi gtio ō largus gi ·addita tudo Et eſt largitudo vel largitas humanitas Sed largitō ambitōis

Largiuſculuſ la lū aliquātulū largior Et formaē a largiuſ addita culus Et corripit etiā cu

Largus a largior giris diciē larg⁹ ga guz·i·abū dans affluēs·et qui libenter dat Et cōpatur larg⁹ gior ſim⁹ Vnde large vel largiter gius ſime adverbium Et hec largitas tatis·& componitur ꝑlarg⁹ q̄largus·dilarg⁹ omia pro valde largus

¶Hic nota q ꝑbs dicit in libro de regimīe regū Reges ſunt quattuor·ſcz rex larg⁹ ſibi & largus ſbditiſ·et rex auar⁹ ſibi & auar⁹ ſbditiſ·et rex auar⁹ ſibi et larg⁹ ſbditis·et rex larg⁹ ſibi et auar⁹ ſbditis Traces itaq; dixerūt Nō ē viciū i rege ſi eſt auar⁹ ſibi & largus ſubditis·Indi ūo dixerūt·q̄ ē auarus ſibi et ſubditis bonus eſt· Perſi vero aſſētientes tracib⁹ & cōtradicētes mdis dixerūt Nihil valet rex qui nō eſt larg⁹ ſibi & ſubditis·ſed inter oīes meo iudicio peior eſt et reprobād⁹·qui ē largus ſibi et ſubditis auarus·qz regnū illi⁹ cito deſtruetur·Si vis adquirere virtutē largitatis conſidera poſſe tuū·tpa neceſſitatis·& merita hominū Debes igitur largiri in domo iuxta poſſe tuū cuz mēſura hoībus idigētib⁹ atq; dignis· Qui ergo dat aliter peccat·& regulā trāſgrediē largitatis· qz qui largiē dona ſua nō indigētibus nullā adquirit laudem·& quidquid datur indignis ꝓditur. Et qui ſic inundat vltra modum ſuū diuitias :veniet cito ad amara litora paupertatiſ·& aſſimilatur illi qui ſupra ſe dat ſuis victoriā inimicis · Qui ergo dat de bonis ſuis tēpore neceſſitatiſ hoīb⁹ indigētib⁹ talis eſt rex·& larg⁹ ſibi & ſubditis · eius regnum ꝓſperabiē·et mādatuz ei⁹ obſeruabitur·talem regem laudauerūt antiqui · Talis dicitur vir tuoſuſ·larg⁹·moderatus· Qui vero fundit bona ſua inordinate regni ſui indignis & nō indigētib⁹

talis est depopulator reipublice · destructor regni & incompetens regimini·

Larua ue. est simulacrū qđ terret· qđ vulgo solet dici mascara· qz apponiē faciei ad terrendū pueros Item larua dicit̄ malefic⁹ incantator· & vmbra demonū vel demon Dicūt em̄ laruas esse demones factos ex homīb⁹ qui mentiti mali fuerūt· quoꝝ nat̄a dr esse terrere puulos. & in anglis garrire tenebrosis· Vnđ in himno aplorū petri et pauli Laruas repellūt demonū vtera mūdi limites Et inde tractū est illud quod apponiē faciei ne quis cognoscatur Vel ad terrorē dicat̄ larua ·quia videt̄ esse imago demonis· Et hinc laruo uas·i. laruā induere Et hic laruat⁹ ta·tum·id est·larua indut⁹· vel a demone possess⁹ scđum hug· Papias etiā sic dicit· Larue· noxie vmbre· dānatoꝝ aīe Larua imago quā quis portat ante vultum

Larus ri· vt dicit glo leui·xj· animal ē tam in terra qꝫ in aquis habitās· volat em̄ et natat· Item deutro·xiiij· dicit glosa· vt auis volat· vt aquatile natat· parua auis est vt ferē nigra & pinguis· semp habitās iuxta aquas· nec potest longe volare . Vñ et agiles boīes freqnter eā capiūt·

Laruula le·dimi·pua larua

Lasciuio uis· in lasciu⁹ exponiē

Lasciuus a luxus xa xū· dicit̄ lasciu⁹ ua uum. q̄si laxiuus qz sit laxus·i. solut⁹ et vanus · Propie lasciu⁹ est qui ꝓpter luxuriā est solut⁹ et van⁹ quod vulgariter vētosus vel petulās dicit̄· & compatur lasciu⁹ uior·sim⁹· vnde lasciue uior sime aduerbiuz Et hec lasciuia uie·i. luxuria Vnde lasciuiosus sa· sum·i. luxuriosus plen⁹ lasciuia qui multū & petulāter ludit· & compat̄· vnđ lasciuiose· sius· sime aduerbiū· & hec lasciuiositas tatis· Itē a lasciuus vel lasciuia dicit̄ lasciuio uiui· re·i. luxuriari· ludere· veterari· lasciue se gerere·

Lassasco scis·i. incipio lassari· infirmor· verbū inchoatiū· & format̄ a lasso sas addita co

Lasso sas·i. fatigare· Vnde lassus sa sum·i. fatigat⁹ gūat⁹· et opat̄· vñ lassitudo dīs·i. fatigatō· lasso actiuū ē cū oīb⁹ suis opositis·

Latat⁹ ta tū· in lato tas vide ·

Latebra a lateo tes· dicitur hec latebra bre ·i. obscuritas· & inde latebrosus sa sum·i. plen⁹ latebra vel obscuritas· & corri·te naṫaliter

Lateo tes tui tere·i. absc̄ōdi vl' eē in absc̄ōdito· habet adhuc et aliā significatōem scđm quā construiē cū accusatiō & ꝓprie rei aīate· vt hoc cōsiliū latet me·i. ignorat̄ a me· Si vero dicatur ego lateo hoc cōsilium· aut nichil est dictū aut falsū est qđ dicit̄ nec latie dicitur· & cōstruiē cū tali accusatio transitiue· Lateo tes cōponiē deliteo tes tui·i. deorsuz latere· Reliteo tes tui·i. itez vel retro latere· Lateo neu. est cū oīb⁹ suis cōpositis· & caret sup· ꝫm vsum· Deberet tn̄ scđm analogiā facere latitū pnl' corre· & corri hāc sillabā la quā cōposita mutāt in li corr· Vnde ouidi⁹ de arte · Nocte latēt mēte vicioqꝫ ignosciē omni·scđum quosdā· Alij dicunt qꝫ supinū facit latitū etiam scđm vsuz· & hos sequor Et inde latito latitas·

Lateralis a latus dicit̄ hic & hec lateralis & hoc le·a latere existēs·

Laterculus li·dimi· & sunt lacerculi pui lateres

Lateres · hic later teris est gleba cocta vnde fit mur⁹· Et dicūtur latereſ a lat⁹ ta tū· qz lati et spacioſi formanē· Et nota qꝫ prisc·dicit hoc nomē deficere in oībus suis casib⁹ singularib⁹ et pl'alibus p ter accusatiū simgl'arē · nos tn̄ vtimur hoc nomīe in vtroqꝫ nūo in quolibet casu sicut dicit hug· Tamē noīati⁹ non est i frequēti vsu scz later· & corri·penul·lateres· Et nota hanc esse naturā lateris· qꝫ qꝫto plus abluiē· tāto plus exaspascit & deterior fit· Vñ quidā volēs signare seruire se inutiliter cuidā a quo nunqꝫ remuneratōem consequi dērz· interrogat⁹ a quodā quid ageret· puerbialiter dixit· Laruo laterem· quasi inutiliter seruio sicut inutiliter laborat qui laterem lauat ·

Laterici⁹ cia ciū·i· de latere exīs· a later ris· dr· Laterna· a lateo tes· dr hec laterna ne· qz ibi int⁹ lateat cādela· vnde dicit papias· Laterna dicit̄ eo qꝫ ignis i ea luceat et lateat· vas lucerne est· et corripit primā· vnde in grecismo dicit̄· Quo cādela latet tibi sit loc⁹ ille laterna·

Laternula le·dimi·pua laterna

Latero ras raui·a latus lateris dr· & est laterare tangere aliquid alicui lateri apponere· Et cōponiē allatero ras·i. iuxta laterare· Collatero ras·id est· simul laterare· Dilatero ras·i. a latere remouere & ē actiuū latero cū oīb⁹ suis opositis· et corri·te·

Latesco scis incho·i. incipio latere·

Latex ticis masculi·ge· dr a latebra· vel a lateo tes Et est latex ꝓprie aqua subterranea· qz latet in veis terre· Quilibet tn̄ liquor dicit̄ latex· sed determinatur p adiunctū· vt bachic⁹ latex· vl' aquatic⁹ latex et similia· & corri·pnl'·gti scz i ante c· et noīati⁹ dr finit i ex correptā naturaliter·

Lathomia mie·femi ge·est lapidis cesio · & dicit̄ a lathomus·

Lathom⁹ a laos qđ est lapis et thomos qđ ē diuisio·sectio· vel meisio· cōponiē hic lathom⁹ mi·id ē cesor lapidū qz icidit lapides et diuidit et corr· thoratibulū buli penul·correpta·i. latebra· vl' obscuritas & deriuat̄ a latebra

Laticosus sa sum·i. aquaticus· vel aquosus vel liquorosus· Et dicitur a latice ·

Latin⁹ na·num·penul·pou· Et ꝓprie latini dicti sunt ytalici· a latio· vel a latino patre Iaunie · Sed postea etiā latini dicti sunt & alij extra ytaliā· sed nō nisi lr̄ati ꝓprie· qui literas habēt latinas· Et inde hec latinitas tatis· multitudo latinorū· & ꝓprietas qua quis dicit̄ latin⁹· vel lingua latina· Et a latin⁹ dicit̄ latinor naris verbū dpo· Et latinizo zas·id ē more latinorū se habere· vel loqui · vnde excellēter ꝓprie dicitur latinari· qui congrue loquiē latinis literis· Nam layci etiam ytalici quasi barbari sūt re spectu literatorum·

Latito latitas tauī·tare· frequētatiuū de lateo las·latitum tu·u·im·o· & corri·ti·

Latiū tij·poniē ꝓ roma · Et vt dicūt hist̄orie sac̄ri⁹ e grecia iouē filiū fugiēs circa fines vbi nūc roma est latuit· & ab ei⁹ latebra latiū est appellata · vnde lucan⁹ i primo· Gētib⁹ multis latiū prebere cruorē· & potest ibi poni adiectiue latium cruorē id ē· romanū cruorē· Et scribiē p·e·latiū· licz sonz c· ꝓpter vocalē seqntē· & a latiū dr hec et hec latialis et hoc le· vñ idē i eodē· peussit latiale caput·

Lato tas· Latus ta·tum·i. ampl⁹ spacioſus derivat̄ a lateo tes· qz que lata sunt ex magna pte absconduntur · Vel quia sunt apta ad absc̄ōdēdum· & ꝓtegēdum aliquid· & comparatur latus latior sim⁹· vnde late tius· sime· aduerbiuz· Et hec latitudo dinis· & pđ· primā· sed lat⁹ teris eam corripit vnde versus· Seruat ab hoste latus leuum clipeus mihi latus· Item latū tu· est supinū accōmodatuz

de fero fers. Et inde lato tas. frequētatiū. vide in fero fers. Item lato tas. taui. tatum. id est. in latū extendere & ampliare. & tūc deriuatē a latus ta tū Lato cōponitē cū con. & fit collato tas. i. simul latare. Itē cuz di. & dicitur dilato tas tatū. id est. extēdere vel differre. vnde dilatatus ta. tū. i. extēs? diues factus. & possūt eē frequē. istoz verborum cōfero cōtuli collatū. & differo distuli dilatū. & ē lato tas actiū cū oīb? suis ꝓpositis. & ꝓ. la.

Latria trie. est seruitus q̄ soli deo debet exhiberi et exhibeē. & est latria quedā virt? cardinalis. & reducitē ad iusticiā. Cōsistit em̄ latria in eo q̄ redditur deo qđ sibi debetur. & ꝓpter hoc ad iusticiā reducitē. non quasi spēs ad gen? sed sicut virt? annexa ad principale que ꝑticipat modū principalis. Hic nota q̄ glosa dicit sup illud psalmi. Adorate scabellū rē. Caro xp̄i nō est adorāda illa adoratōe que soli deo debeē. Ad cui? intelligētiā scire te volo q̄ humanitas xp̄i pōt dupl'r cōsiderari. Vel pro ut intelligitē nō cōiuncta verbo. & sic non debeē ei latria. sed hec cōsideratō est in intellectu tm̄. Vel ꝓut intelligitē vnita verbo. & sic potest et debz honorari vno honore cū verbo. & sic debeē ei latria. vl' alio modo. & sic debeē ei dulia vel ypdulia. Et ita loquitē ꝓdicta glo. Vnde dicit augustin? super illo iobis. Non turbetur coz vestrū. Ego inq̄t domicaz carnē imo pfectā in xp̄o humanitatē iō adoro. q̄z a diuinitate suscepta et deitati vnita ē. vt nō aliū et aliū. sed vnū & cūdem deū et hoiem dei filium esse confiteor. Deniq̄z si hoiem sepaueris a deo illi nunq̄ credo neq̄ seruio. velut si quis purpurā vel dyadema regale iacens inueniat. nunqđ ea cona bitē adorare. Cū vero ea rex fuerit indut? piculuz mortis incurrit si ea cū rege quis adorare cōtēpserit. Ita etiā in xp̄o dño humanitatē nō solā vel nudam sed deitati vnitā scz vnū filiū. deū verz et hominez verū siquis adorare cōtempserit eternaliter morietur. Vide etiā in dulia. Item potest etiā queri an ymaginib? xp̄i exhibend? sit cult? latrie. Ad hoc dico q̄ imago potest dupl'r cōsiderari. vel scōm q̄ est res quedā. & sic null? honor ei debeē. sicut nec alij lapidi vel ligno. vel scōm q̄ est imago. & quia idem mot? est in imaginē inquātū imago & in imaginatū. ideo vn? honor debeē imagini et ei cuius ē imago. & ideo cum xp̄us adoratur latria similiter et eius imago adorāda est latria. Quare sit ad oriē tem adorādū. vide in tabernacl'm. et etiā i imago.

Latriēsis. a latria dz hic & hec latriēsis. & hoc se. qui latriā impēdit

Latrina ne. pnl'. ꝑnu. dz a lateo tes. & est latrina ꝓpriatus secessus scz cloaca que latet in domo in loco ꝓpriato. vnde & ꝑuata dz. Q̄z aūt dz latrina quasi latrat? ani. q̄z ibi an? latrat. ethimologia est scōm hug. Sup illō aūt iiij. re capi x. Destruxerūt edē baal. & fecerūt ꝑ ea latrinas. dicit magister in hist'ijs. i. subterraneos cuniculos ad mundādas vias vrbis.

Latro tras trauī trare. ꝓprie canū est. & ꝑ transl atōem latrare dz fortiter garrire. vel cōtra rōnem aliqua dicere. & cōponitē allatro tras. i. iuxta vel ad aliquid vel valde latrare. Collatro tras. i. siml' latrare vel cū latrāte latrare. Delatro tras. id est. valde vel fortiter latrare. Illatro tras. id est īt? vl' cōtra latrare. Relatro tras. id est. iterū vel retro latrare. vel resistere contradicere. Sublatro tras. id ē. parū vl' post vel subt? latrare. Et ē latro neu. cū oīb? suis cōpositis. & cozri. la. naē aliter. vt patet in illo versu. Nat canis in ponto. latrat extra. fulget in alto

Latro a latus diciē latro tronis cōmunis gn̄is. & dicunē latrones satellites magnatū qui circundant latera coz quasi laterones. Itē latro dz vispilio qui in siluis latet vt expoliat trāseūtes. & tūc dz a lateo tes. & inde hō latrocinū nij. & in latrocinor aris verbū deponē. id est. predari. latrocinuz exercere. & cozrip̄. ci.

Latrocinoz aris. m latro expositū est

Latrūcul? li. dimi. puus latro.

Latumia mie. vinculuz. cathena. carcer. vel custodia carceris.

Latus teris ge. neu. dz a lateo tes. quia nobis iacentib? latz. & cozri. la

Latus ta. tum. in lato tas est

Latusculū sculi. diminutiū paruū latus. & formatur a latus addita culum.

Lauacrū. A lauo uas diciē hoc lauacrū cri. id est lotio ablutō. & cozri. penul. naturaliter. licz in versu possit positōne eā ꝓducere. Vnde in aurora ponitē pnl'. corre. vbi agitē de oblatōne magoz̄. Illud de lauacro gallica lingua tenet

Lauatio onis. id est. baptismus. ablutio a lauat? ta. tum. lauati. addita. o. Vnde eccl'ia. xxxiiij. Qui baptizatē a mortuo & iterū tāgit mortuū qđ ꝓficit lauatio eius. & est scōm antiquos qui regulariter declimabāt lauo uas uaui uare uatū. Similitē scōm illā antiquitatem inueniē hic lauator toris. & hec lauatrix tricis. & hoc lauatoriū rij.

Lauator toris. ī lauatio tionis expositū est.

Laudabilis. a laudo das. dz hic & hec laudabilis. & hō le. qui est dign? vt laudeē. Et componitē cū in & dz hic & hec illaudabilis. & hoc le. qui non est dignus vt laudetur.

Laudo as ui are atū tu. vnde hic laudator toris & hec laudatrix cis. & hec laudatō onis. & hic laudat? ta tū. qđ cōponitē cū in & dicitē illaudatus ta. tum. i. non laudat?. & quādoq̄z inueniē non laudabilis ꝓ illaudabilis. licz sit laudatus. Laudo cōponitē cū con. & dz collaudo das. id ē. simul laudare. & ē actiuū cum oīmbus suis compositis.

Lauerna ne. dea latronum & furum. & dicitur a lateo tes. vel a latro tronis.

Lauo uas laui lautū vel lotū. inueniē tm̄ qn̄q̄z lauui lauatū scōm antiquos qđ est regulari?. Lauare id est. mūdare. purificare. alluere. & inde lauo uis ui uere. i. humectare. aspergere. madefacere. Lauo uas. & lauo uis. cū oībus suis cōpositis si qua hn̄t actiua sunt. & habēt idē ꝓteritū et sup̄. & corri. hanc sillabā la in pn̄ti. sed in ꝓterito eam ꝓducunt. Vn̄ qđ. Vlcera culpaz lauet aut lauat vltoz earū Itē. Qui rigat ille lauit qui mūdauit bene lauit.

Lauo uis. ui. lauere in lauo uas est

Laureolū li. in laur? vide.

Laur? rea reū. in laur? est

Laur? ri. fe. ge. & hic laurus rus rui. & hec laurea ree. queđā arboz que nūq̄ viriditatē deponit. quasi laudus l'laudea Vnđ a laus dz. q̄z olī cū laudibus ea victoz̄ capita cozonabātur. vnde laudea dicebaē sz postea mutata est. d. m. r. & dz laurea. & inde laur? rea reū. id ē. de lauro exn̄s. vel ad laurum ꝓtinēs. & hec laurea ree. i. victoria vel cozona de lauro. vnđ laureat? ta tū. i. laurea cozonat?

Itē a laurea hoc laureū rei. vnde hoc laureolum li.

Laureū etiā dz remuneratō que cōsequebaē ex laudo ꝑ quo laurea cozona victoz̄es remunerabātur

Laureolū vero dicīē ludus ille · & dicunt quidā ꝙ ludus ille est discus vel virga que supponīē virge & ibi volviē · Vnde iuuenalis · Laurcolū velox etiam bene lentulus exit ·

Laus a laudo das · dicīē hec laus dis · Et est laus ipa vt? initēs · Laudatō vo ipa laudātis oratō · nā laus etiā sine celebratōe ostat · & ē vni? sill'e laus ·

Lausātes · im lauso sas · vide

Lauso a laudo das dicīē lauso sas · i · laudare · Inō lausans tis · i · laudās · lausātes · i · laudātes

Laucia cie · in lauticia vide ·

Lauticia a laut? ca · tiū · dicīē hec lauticia ticie · Et hec laucia cie · i · epulaz magnificētia · Propie lauticie vel lauticie dicūtur delicioſi et delicati cibi vel mūdicie · & inde lauticiosus sa · sūm · i · delicioſus · & cōpantur · & inde hec lauticō sitas tatis · Et hec laucioſitas · i · delicioſitas ·

Lautioz ozis · m laut? exponitur ·

Lauciosus sa sum · in lauticia est

Lautus A lauo vel lauoz · dicīē laut? ta tum · i · lauatus ta tum · siue lot? · Itē laut? accipitē actiue scōm qō est nomē · et tūc tm̄ valet lautus quātū se bñ ꝓcurās quasi mūde et delicioſe se ꝓcurās · Qui dā tm̄ dicūt ꝙ laut? est sincopatū ꝓ lauat? · qō nō credim? esse verū · Et compaē laut? tioz · sim? · ſm hug · Vnde gregori? · Lautiozes cibos qñz sine cul pa sumim? · i · ꝓcioſiozes vel delicatiozes

Laxare · i · ampliare · soluere · scōm hug · vnde laxa xū · vnde in himno beati iohis baptiste · Vt q̄ant laxis resonare fibris ··

Lazar? interꝓtatur adiut? · eo ꝙ a morte a domino fuerit resuscitatus ·

Lea lee · vel hec leena ne · dicīē vxor leonis et dicīē a leo · Iob · iiij · vox leene & dentes catulozū leonū territi sunt

Lebes betis · mas ge · pu? cacab? · coquīalis scālicz cacab? · et facit accusatī? singl'aris lebetē vel lebeta · Et hinc sumīē hec lebeta te ꝓ eodē · Vnde lebetas inueniē in plurali nūo in veteri testamēto · vt patet exo · xvij · & ꝓdu · pn̄l' · gti siue e ante t · Vnde in auroza · Dignos p̄sbiteros credo signare lebetas · Et scias ꝙ ꝓpie in nrō vulgari cacabus appellatur vas eneū scz patellum · Lebes vero est vas lapideum quod dicitur lanezo

Lebei? dict? ē iudas iacobi · vide in iuda · & a cuius

Lecca ce · est ꝓprietas lingēdi · vel penul · leccacitas a lingo dicitur ·

Leccacitas a lingo gis · dicīē hec leccacitas tatis · et hic leccator catoris · & hec leccatrix leccatricis · Nam talium est lingere ·

Lechi · i · maxilla · sicut habeē iudi · xv ·

Lechit? ti · mas · ge · vas est scz āpulla vt dicūt de auricalco scōm huguitōem · Papias vero dicit lechit? in regnoz libro āpulla olearia · & ꝓdu · penul · Vñ in doctriali dr · & poucūē lechit? et hermofro

Lectica a lect? dr hec lectica ce · ditus · id ē · curr? in quo deferē lect? · Vel est cortina circa lectū · vel etiā ipe lectus · & dr tūc lectica scōz quosdā a lectis herbis · & est idē qō thoz? ſm hug · Pap̄ vero dicit · Lectica dr lect? ipatorum · & pō pn̄l' · vnde ouid · Lectica dñe dissimulātur abi · Esa · lxvj · In lecticis et in mulis et in carrucis · Et a lectica dicīē lecticari? ris · qui ducit currū · vel q̄ facit lectulos · vel qui in lectulo iacens portat · & lecticari? ria riū · mobiliter declinat in eodem sensu vel qui pertinet ad lecticā · & hic et hec lecticalis et hoc le · in eodem sensu ·

Lectio onis · fe · ge · formaē ab hoc gt io lecti ō lectus cta · ctum · addita · o ·

Lectisterniū · lect? cti · cōponīē cum sterno · nis · & dicitur hoc lectisterniū nij · id est · lectus strat? & prepar? vel loc? in quo lectuli sternuntur · id ē prepanē vel panni & stramēta lectoz · vel loc? in quo hoīes sedere vel iacere consueuerūt ·

Lectito tas · frequētatiū est ō lecto ctas · & formatur ab vltimo sup̄ · s · lectatu · a · mntata in · i · coz · & · u · in in · o · vt a lectatu · lectito · sicut etiā a roga

Lectiūcula le · dimi · pua lectio · ꝙ fit rogito ecto ctas · i · freq̄nter legere · & formaē a lectu vltio sup̄ · de lego gis · quersa u ī o · fit lecto

Lectoz toris ōr a lego gis · & ōr lectoz a legendo · i · pcurrēdo · vnō & nauis dicīē legere quidq̄d ꝓrāsit · vel a legēdo · i · colligēdo oīa que legit · q̄si collectoz · vel a legēdo · i · figurarū sonos pnūcian do · & differt a principio · qz non cōueniūt alicui ex eadē causa · principiū em̄ conuenit alicui ex actu vel passione Sed nomē ubale ꝓuenit alicui ñ ex actu l' passione sed ex frequētia · vel assiduitate vel industria · Dicitur em̄ aliquis lectoz · vel qz sciam vl' etiam piam habet legēdi · vel qz assidue vel frequenter legit · vnde et ab officio dicunē in ecclesia lectores a legēdo freq̄nter · sicut psalmiste dicunē a psalmis canēdis · vide in ordo & in scribo

Lectoziq̄ ria riū · qō pertinet ad legēdō · vel ad lectorez · & deriuaē a lectoz ctoris ·

Lectrū ctri · a lego gis dr · & hoc legiū gij ꝓ eodē scz ꝓ pulpito · & dr silr a lego gis ·

Lecturio ris · id est · legere volo · a lecto formatur addita rio · & meditatōem signat · & coz · u · āte rio

Lectus cti · dr a lego gis · qz ātiqui solebāt legere in lectis suis · qui et circa lectulos hēbāt pictes illitos cera · vt si aliqō dignū memoria occurreret animis eorū statim graphio in illa cera illud designarēt · ne possēt tradere obliuioni · & inde hic lectul? li · dimi · Et nota ꝙ exterioz ps lecti dicitē spōda · interioz pluteū · Et vt dicit p̄sc · hic lectus cti · qō anticiq̄ etiā hui? lectus q̄rte declinatōis ꝓtulerunt · Et vt dicit Isidoz? · Genialis lecti ꝓprie sunt qui sternunē puellis nubētib? sic dicti a generandis liberis · de hoc vide ī geni? · Itē lect? ta tū · mobiliē declinaē · & tūc est ꝓticipiū de legoz geris ·

Ledo dis · lesi lesum ledere · i · frangere · terere · vel vulnerare necare · & dicīē ledo quasi late edo · & ē ethimologia · vnde hic et hec ledibilis & hoc bile · vel hic et hec lesibilis et hoc le · Ledo ꝓpoīē allido dis · si · sum · i · ledere ad aliquid · Collido dis si · sum · id ē · sil' ledere · Elido dis · si · sum · i · valde vel extra ledere · Illido dis · id ē int? vel valde ledere · Interlido dis si sū · id ē interpolati ledere · Perlido dis · i · pfecte ledere · Prelido prelidis · id est · pre alijs uel añ ledere · Oblido dis · id ē contra vel circa ledere Relido dis · id ē iterū vel retro ledere · Ledo et ei? cōpōsita sunt actiua · & faciūt p̄teritū in si · sup̄ · in sus Itē ledo vbiq̄ ꝓducit hāc illabā le quā ꝓpōsita vbiq̄ mutāt in li · iliter pō · scōm huguitō nē Et p̄sc · m primo maioris dicit Ae diptongus trāsit in i ꝓductā ut quaero īquiro · laedo illido Ex hoc pz ꝙ laedo scribīē p ae diptōgū sz taceē a ī p

Ledo onis fe ge id ē marīs exūdatio nūciatōe sicut malma est eiusdem retractio Et dr a ledo dis

cena in lea exponīē ·

Legalis a lex deriuatur hic et hec legalis & hoc legale qui legem seruat et fidem Vnō legaliter aduerbiū Et hec legalitas legalitatis Et legalis lis le

quod ptinet ad leges.

Legatarij tarij in legatū vide

Legatō onis-i-missio fei gnis Et formaē a legati genitiuo de legatꝰ ta-tum-addita o fit legatio

Legatiūcula le dimi parua legatō

Legatū ti-a lego gas-dicitur-& est legatū qđ in testamēto dimittiē-& differt a caduco-qđ scz cuz filius deest cadit sup nepotē vel aliū de cognatō ne-sz legatū extraneo dimittiē-Vñ iuuenalis-Legatū omne capis-nec nō & dulce caducū Et hinc legatarij ria riū-qđ ptinet ad legatū-& hic legatarius & hec legataria cui legatū dimittiē-Item a lego gas-pmittere ōr hic legatꝰ & hec legata-id ē-missus-siue missa-vel nūciꝰ siue nūcia-vnde versꝰ Legatꝰ missus legatū morte relictū

Legere in pterito producit duas primas sillabas-sz in mfinitiuo eas corri-Vnde quidam. Non audes legere-q̄ non legere priores

Legia gie-fe ge est pua nauis-& dicit̄ a lego gis qz legat-i-pcurrat et trāseat aquas

Legibilis a lego gis-dicit̄ hic et hec legibilis & hoc le-aptus ad legēdū-

Legio gionis fe-ge-dicit̄ a lego gis-qz legebant̄ id est-eligebantur qui deberēt esse de legione-vel legio dicit̄ a lex leg-qz lege in castris se habebāt vl' lege in legione dispositi erāt Proprie quidē līgua macedonū dicit̄ falanx vl' falāga-Gallorū caterua Nostra legio-Et sunt in legione sex milia sexcēti sexagintasex homines-In cohorte quīgēti-In manipulo ducēti-In cēturia cētū. In turma vel ala triginta boies Sed turma est peditum-Ala militū In decania decē ꝺm hug-

Legionarius ria riū-ad legione exns-vl' ad legionē ptinēs-& dicit̄ a legione

Legista-ste-onis ge. ōr a lex-& ē legista qui docet legē vel qui vacat legib9-

Legitimus-a lex ōr legitimus ma mū-i-bonus scdum legē habitus vel factus-& scribit̄ per vnuz t-corri-em añpenultimam Ouidius de arte-Legitimū fmē flama virilis habet-

Legito tas pnul-cotre-i-frequēter legere-& formaē a scda pſona pñtis indicatiui mōi huius verbi lego gis-remota s-et addita to-vt legis legito

Legiū gij. exponit̄ i lectrū ctri

Lego gas-a legi pterito mutata i in o-fit lego gasi ide ē-mittē-vt rex legauit petro in tuscia-Et legare est in testamento aliquid alicui dimittere-& ꝓprie p manum heredis-Et cōponit̄ allego gas-Ablego gas-i-aliorsū legare-Collego gas-i-simꝫ legare-Delego gas-i-de vno loco ad aliū vl' deorsū legare-Oblego gas-Relego gas-Lego gas cū oibus suis cōpositis ē actiuū-& ꝓducit le-Sed lego gis corri-le-Vñ versꝰ-Si tua scripta lego scriptū lege qđ tibi lego-Et prisc-dicit in viij-li lego gas-et lego gis-& dico dicas-& dico dicis-etiam in prima pſona hñt differētiā tēporū-nā lego legas & dico dicis penul. producūt-sz lego legis et dico dicas corripiunt-vnde versus-Prima dico lego-tercia dico lego-

Lego gis equiuocū est-Legere enī ē furari colligere-Esa-xvij-spicas leget-Item legere-i-trāsire siue nauigare-Actuū-xxvij-ca-Legebāt cretam-Itē legē ē scriptarum figurarū sonos ꝓferre-vel ex scriptis figuris ꝓnūciabilia colligē-Et ita legē est furū & virginū-& nautarū & viatorū-& clericorū-vnde versꝰ-Fur aurū virgo flores mare nauta libros q̄z Clericus-equiuoce lingula quisq̄z legit-

Redde singula singulis-& distigue significatōnes

Lego cōponit̄ Colligo gis-gi-ctum-i-simul legē

Diligo gis-dilexi lectū-id ē-amare-Deligo gis-i-de alijs legere-Eligo gis elegi ctū-i-excerpe-quasi extra alia aliquid legere-Itē intelligo gis lexi-ab inter & lego-& mutat̄ r in l Perlego gis-i-pfecte legere-Preligo gis-i-ante legere-Religo gis-i-retro vel iterū legere-Seligo ligis-i-eligere quasi sorsum ab alijs legere-Subligo gis-i-furari quasi subtꝰ vel latēter legere-Cōponit̄ etiā cū nec-Et dicit̄ negligo gis-c-abiecta & assumpta g-p adiectōem-Lego gis-& oīa eiꝰ composita sūt actiua Itē oīa cōposita a lego mutāt e in pñti simplicis i ut colligo diligo intelligo pligo ꝑligo seligo-p̄ter relego quod non mutauit le-in li-causa drīntie ad religo gas-sed ꝓteritū et supīnū sui simplicis suāt imutata vt collegi lectū-elegi lectū-ꝓter intelligo diligo negligo q̄ mutāt ꝓteritū sui simplicis vt dilexi neglexi intellexi-scdz hug-De hoc etiā dicit̄ prisc in-x-libro-Lego mquit legis in cōpositōe in gi facit seruās simplicis ꝓteritū-vt colligo gi-relego gi-qđ causa drīntie non mutauit le in li Excipiunt̄ a lego tria composita mutātia simplicis significationē q̄ non faciūt in gi-sed in xi-& sic non retinent simplicis ꝓteritū-scz negligo neglexi intelligo intellexi-qđ antiqui interlego iterlexi ꝓferebāt diligo dilexi-Hec prisciani-de ꝓdictorū ꝓteritis talis datur usus-Si lego nō mutat-nisi di nec iūxeris iter

Legumen a lego gis-dicit̄ hoc legumen minis-qz legit̄. id ē-colligit̄ manu-Vnd̄ & legumē q̄i lectū manu dicit̄-& ē ethimologia-Vel legumē a legendo-i-eligēdo-Veteres enī queqz meliora erāt sciti cet fabā pisam-& lenticulā legebāt-i-eligebāt vel quia meliora eliguntur pro semīe-& producit penultimam legumē

Legumināri9 a legumē dicit̄ hic legumināri9 rij-& legumināria rie. qui vel que custodit vel vēdit legumina-& adiectiue legumināri9 ria riū-qđ fit de legumine-vl' qđ ptinet ad legumē-

Lelex lelegis-sicut dicit hug-hic & hec lelex lelegis-quidā popul9 est q̄ primo dicebat̄ lex legis-sz postea cā differētie geminata est sillaba-Et inde legius gia giū Papias vero dicit lelex gis-ꝓprium gentis pnl'-cotre-Prisci a-etiā vbi determinat de septuagīta octo terminatōibus tercie declinatōis dicit sic-In ex corripiam vt hic lelex lelegis-et hic ilex ilicis-

Lema vel lemos grece latine dicitur vorago

Leman9 mani quidā fluui9 in alemanea

embus bi-mas ge ꝑua nauicula a lego gis dicit̄ Vnde lembul9 buli dimi Alio noīe dicit̄ limter-i-carab9 q̄ naue in fluuijs & paludib9 vtūt̄

Lemines in libia tradūt trūcos sine capite nasci os & oculos habere in pectore-Ita dicit isidorus in decimo ethimologiarum

Lemos in lema vide

Lemur lemuris mascu ge-Nota hic q̄ lemur fuit frater romuli Vnde hic lemur muris q̄si remur-Lemures dicte sūt ꝓprie fātastice apparitōnes & nocturne que apparebāt romulo post mortem remique interfecerat vel interfici fecerat Et ideo dicti sunt lemures quasi remures-Quelibet enī fātastice apparitōes & nocturne dicunt̄ lemures-Vñ horatius epi-Nocē nos lemures porrēta q̄z thessala rides

Lena a leno nonis dicit̄ hec lena lene-i-leccatrix vel cōsiliatrix stupri Lena etiā inuenit̄ ꝑ quodam gne pallij Vñ ꝑsius Cui circa humeros tacitia lena

Lendex cis fe ge id ẽ tarm? vermis in lardo·
endicul? culi dimi pua lens
endosus sa sũ·lẽdib? plen?·a lens lẽdis dicitur
eneus lenei mas·ge·id est· bachus · et dicit̃ a le
nio lenis·q; leniat curas·vel q; sit lenis ad potan
dum·Vel lene? dicitur a lenoy quod est lacus vel
cupa·in quẽ vel in quã vinũ decurrit expressũ·Et
etiã lacum dicit̃ bach? ꝓducere·& inde lene? nea·
neum·id est·bachicus·
Lenimen lenimínis·id ẽ·lenimẽtũ Et dicit̃ a leio
lenis·& producit ni·
Lenio nis·leniui lenitũ·id est·placare humiliare
lenẽ facere·vnde hec lenitõ onis·& hoc lenimen le
nimis·& hoc lenimẽtũ lenimẽti·& hic et hec lenis
& hoc lene·& cõpatur lenis lenior leníssim?·Vnd̃
leniter leni? leníssime aduerbiũ·& hec lenitas tatis
Et hec lenitudo tudis·Lenio cõponit̃ Delinio de
linis·Oblinio linis·i·placare lenẽ & dulcẽ facere.
ob aliquid lenire· Lenio et ei? cõposita actiua sunt
& ꝓducit lenio vbiq; hãc sillabã le· quã eius cõpo
sita mutãt in li·& eã ꝓducũt Vnd̃ fit quedã coici
dẽtia inter hec cõposita & cõposita a linis · Q;
lenio ꝓducat primã patet p ouidiũ de arte dicẽtez
Leniet incipiens oĩa sentit amor·Et horati? in epi
Lenior & melior sis accedẽte senecta
Lenipes lenipedis ge·oĩs·i·lenes habẽs pedes·& cor
ri·penul·tã nti q̃ gti·
Leno onis mas·ge·i·leccator vel consiliator stu
pri·& deriuat̃ a lenio nis· q; mẽtes miseroꝝ blãdi
cõdo & delimẽdo seducit vt nũdẽt eoꝝ corpa·
Lenocinor a leno onis deriuat̃ lenocinor aris· le
nocinat? sum·lenocinari·i·leccacíter viuere vl' me
retricari vel illud officiũ exercere·scz stupri adula
tõe famulari·vñ hoc lenocinĩũ nij·i·leccacitas vel
lenitudo·vel actus vel officium lenonis · & cor
pit ci·lenocinor·
Lens lendis fe ge·dr a lent? ta tũ· & ẽ lens lẽdis
tetus sextupedis · Vnde quidã·Lens lẽdis capiti·
lens lẽtis cõuenit ori·Itẽ alius·Lens mordet p·d·
mordeẽ si capiat t·Itẽ·Lẽs animal lendis·lens pro
legumine lẽtis· Item a lentus deriuatur hec lens lẽ
tis·quoddã gen? legumínis · quia humida & lẽta
est· vel quia lente surgat ·
Lens tis·m lens lẽdis exponit̃ ·
Lenteo·a lento lẽtas dr lẽteo tes tui · eẽ vel fieri
lentũ·Inde lẽtesco scis inchoatm̃·
Lenticula cule dimi·quoddã legumẽ idẽ qđ lens
lentis·Itẽ lẽticula·pua & rotũda macula in carne
ad similitudinẽ lẽtis· vñ lẽticulosus sa sum· id est·
plen? lẽticulis Et in his significatõib? dr lẽticula
a lens lẽtis·Itẽ lenticula dicit̃ vas olearíũ ex auro
& argẽto ꝓprie·& tũc dicit̃ a limẽdo q; regest et sa
cerdotes inde limiebãt̃ & inungebant̃
Lentigo·a lens tis dr hec lentigo gínis · id est· ve
stigiũ puulaꝝ maculaꝝ in corpe salꝫ lẽticula·& p
ducit ti·Vnde quidã·Est bona lens omedi nõ lẽti
go faciei Et a lẽtigo dr lẽtigínosus lẽtigínosa sũ·
id est·plen? lentigine
Lentisc? sci·fe·ge·quedã arbor dicta a lẽtus·q;
cuspis ei? lẽta sit·i·mollis & flexibilis
Lentitudo dinis m lẽtus exponit̃
Lentos grece plenus vel plenitudo latine & hic
cõponũtur desinẽtia in lẽtus·vt vinolẽtus somnolẽ
tus Est eñ regula·Oĩa noĩa cõposita apud latios
in lẽtus desinẽtia sũt cõposita ex ꝑcedẽtib? dictio
nibus· & lẽtos greco·vt somnolẽt? a somno et lẽ
tos greco Vinolẽtus a vino et lẽtos greco·zc· Et
oĩa significãt rem plenã rei appellate p̃ dictõnẽ p̃
cedẽtẽ in compositõne·vt vinolẽtus ·i· plenus vi
no Sõnolẽtus·i·plen? sõno
Lentus a lenis deriuatur lẽt? ta tum ·i·flexibilis
vt lenta salix·& lentus ·i·ociosus·& lentus · i·pi
ger et tard?·& lentus·i·molliꝰ non fortis·vt arc?
lentus·& lentus·i·non bene siccus vt frumẽtũ est
lentũ cũ non bñ est siccũ Q; aũt quidã dicũt lẽtus
id ẽ·plen?·ꝓpter hec cõposita vinolẽtus sõnolẽt?
& similia: friuolũ est·nunq; eñ lent? inuenit̃ i tali
significatõe·nec p̃dicta noĩa cõponũt̃ a lent?· sed
a lentos greco qđ significat plenitudinẽ sicut dixi
in lentos · Lentus comparatur lentior lentissim?·
Vnde lente lentius lentissime aduerbiũ · & hec lẽ
titudo dinis·& format̃ ab hoc gẽio lenti addita tu
do· Itẽ a lentus dicit̃ lento tas taui tare·id·curua
re vel flectere·vel tardare lentũ facere scõm hug·
Papias vero dicit lente·i·paulatim·gradatiz tar·
de leniter · Lent?·i·tard?·segnis ineffícax · lãgui
d?·ociosus · Ex p̃dictis patet q; ille versus nõ est
recipiend? Plenũ flexibilẽ·tardũ lentus tibi mon
strat·q; scõm hug·lẽtus nõ inuenit̃ ꝑ plen?
Lenul? li·dimi·pu? leno
enũcul? culi·dimi·pu? leno
Leo les leui letũ lere·id est·destruere·delere· sed
nõ est ĩ vsu·& oponitur · Deleo les leui letũ lere·
i·destruere·Leo et ei? oposita sũt actiua
Leo a leon abiecta·n. dicim? nos latim hic leo le
onis. Et vt dicit isiõ·xij·ethimo· Leo grece latine
rex interp̃tat̃·eo q; p̃ceps sit oĩm bestiarũ Virtus
eoꝝ in pectore est Firmitas in capite Cũ dormiũt
vigilant oculi Cũ ãbulãt cauda sua coopiũt vestí
gia sua ne eos venator inueniat Cum genuerint ca
tulos · trib? dieb? & trib? noctibus catulus dor
mire ferẽ·tũc demde patris rugitu vel fremitu ve
luti tremefactus cubilis loc? suscitare dicit̃ catulũ
dormientẽ· Circa hoĩem eoꝝ natura est · vt nisi le
si nequeãt irasci· Patz eñ eoꝝ miseri cordia exẽpliꝰ
assiduis· Prostratis ei p̃cũt· captiuos obuios repa
triare p̃mittunt· Hoĩem nõ nisi in magna fame in
terimũt· De leone etiã dicit ãbrosi? in hexameron
vj· Leo natura superb?·ferox·aliaꝝ ferarũ generib?
miscere se nescit sed quasi rex quidã plurimoꝝ de
dignat̃ consortiũ· Qui etiã cibũ fastidit hesternuꝫ
etiã sue esce ipas reliquias aduersat̃ Que aũt se ei
sociare fera audeat. cui? voci tant? naturaliter in
est terror· vt multa animantiũ q̃ p celeritatem ipe
tum ei? possent euadẽ·rugientis ei? sonitu velut
quadã vi attonita atq; icta deficiunt ·leo gallum
et maxime albũ veretur·Leo eger simiaz querit ve
eaz deuoret qua possit sanari·Oĩs fera egra canis
hausto curatur sanguine · Et scias q; leo aliquãdo
signat xp̃m·aliquãdo dyabolũ·vnd̃ dicit Gregoꝛi?
m·v·moraliũ·Quia natura vniuscuiusq; rei ex di
uersitate cõponit̃ in sacro eloquio p rem quãlibet
licite diuersa figuranẽ·Habet quippe leo virtutez
habet et seuiciã·virtute ergo dn̄m·seuicia dyabolũ
designat·vnde dicit̃ de dño in apoc̃·vicit leo dr tri
bu iuda · De dyabolo vero dicit vertex apostolo
rũ·Sicut leo rugiẽs circũit querens quẽ deuoꝛ
De leone aũt inquãtũ signat crhistũ dicit salomõ
in·xxx·capitulo ꝓuerbiorũ·Tria inquit sunt q̃ be
ne gradiuntur·& quartũ qđ incedit feliciter· Leo
fortissim? bestiarũ ad nullius pauebat occursum·
Gall? succinctus lumbos·Et aries·nec est rex qui
resistt ei·Et qui stultus apparuerit postq̃ eleuat?
est in sublime·sicut exponit gregoꝛi? in·xxx·li bro

moraliū. Ipse quippe hoc loco leo ponitur · ō quo in apocalipsi scriptum ē · vicit leo de tribu iuda · qui fortissim? bestiarū dicitu r(quia in illo qō ifirmum ē dei · fortius ē homībus) qui ad nullius pauz occursum · Dicit · n · venit prīceps mundi huius · & in me non habet quicq̄ · Gallus succinctus lūbos id est · p̄dicatores sancti & inter hui? noctis tenebras verū mane nūciātes qui succincti sunt lūbos q: a mēbris suis restrīgūt fluxū luxurie · i lūbis q̄ppe luxuria est · vnde & eis a domino dicit̄ · Sint lūbi vestri p̄cincti · Et aries · Nec rex est qui resistat ei · Quez aliū in hoc loco arietē accipim? nisi p̄muz intra ecclesiam ordinē sacerdotū · De quibus scriptū est · Afferte dño filios arietū · q̄ p exēpla sua gradientez ꝑplum quasi subsequētem ouiū gregem trahunt · quibus spūalitez rectēq; viuētib? nullus rex sufficit oīo resistere · quia quātūlibet psecutor obuiet: intentōem eoz non valet p̄pedire · Sitiūt em̄ ad eū quem desiderāt · & anxie currere & morientes puenire · Ponit̄ ergo leo prim? Gallus secūdus Terci? aries · Apparuit etiā xp̄s primo · deinde sancti p̄dicatores apostoli · & tūc demū spirituales patres ecclesiarū p̄positi. videlicet & duces gregū qui sūt doctorez sequentiū populoz · Verū quia post hec & antixp̄s apparebit ergo illic quartum subdidit dicens · Et qui stultus apparuerit postq̄ elenat? est in sublime · Ipe quippe in sublime eleuabit̄ cum deū se esse mētiet̄. sed eleuat? in sublime stultus apparebit · quia in ipa elatōe sua per aduētū veri iudicis dficiet · De quo nequaq̄ moueat quenq̄ quod supius dictum est q̄ incedit feliciter Tria quippe incedere bñ dicit · & quartū feliciter Non em̄ oīne qō feliciter bene · neq; in hac vita oē quod bñ feliciter · Nam leo & gallus & aries bñ incedūt sed non hic feliciter · quia p̄secutōnum bella patiunt̄ · Quartū vero feliciter & non bene incedit quia in fallacia sua antixp̄s gradiet̄ sz iuxta breue tempus vite p̄ntis in sua fallacia p̄sperabit̄ sicut ō eo sub antiochi specie p daniel̄ dictū est · Robur datū est ei contra iuge sacrificiū ꝓpter peccatum & p̄sternet̄ veritas in terra · & faciet et p̄sperabit̄ Quod salomon ait incedit feliciter · hoc daniel dic̄ p̄sperabit̄ · Quomodo aūt p leonē marcus euangelista figurat̄ · dicā i marc?

Leochrisis · leucos quod est albū cōponitur cum chrisis qō est aurū · & dicit̄ hic leochrisis · gēma aurea coloze interueniēte cādida vena scōm hug

Papias vero dicit · Leochrisis gēma est coloze aureo vena cādida interueniēte

Leon ontis · in leos vide

Leonim? nima nimū pnl' · pō · i · res leonis vel ad leones p̄tinēs · & dicit̄ a leo onis ·

Leontophonus phoni fe ge · dr a leon qō est leo & dr leontophon? quedā bestia modica · sic dicta quia si capiat̄ & exurat̄ & eius cinere carnes aspse ponantur per vias leones necant · si quantulum cūq; ex illis sumpserint

Leopdus di · mas ge · cōponit̄ a leo & pardus · & dicit̄ hic leopard? di · quod regulari? diceret̄ leoispdi · vt ex vtraq; p̄te declinaret̄ · Et nascit̄ leopdus ex adulterio leene & pardi · vel parde & leonis · & hinc hec leopda de · scōz hug · Pap · vo dic̄ · Leopd? ex adulterio leene & p̄di nascit̄ · et ꝛciā origine efficit · vnō dicit̄ · et sic vult hug · q̄ cōponatur leopardus ex duob? rectis · & idō ex vtraq; p̄te regularius declinet̄ · Alij vero dicūt cū quibus ego q̄ leopard? cōponit̄ ex corrupto & integro · scilz ex lea vel leena & pard? · & sic regulariter noīati? declīatur et obliqu? manet indeclinabilis · Nō em̄ dicit̄ leopdus eo q̄ sit p̄ti leo et p̄tim p̄d? · sz qz nat? ex leena & p̄do · & hoc fēcit magister bñ

Leos apud grecos equiuocū est · Leos · i · popul? & leos · i · p̄ceps vel rex · Vnde greci dicunt leon quo ddā aīal qz p̄ceps sit oīm bestiaz · & hinc abiecta · n · dicim? nos hic leo onis

Lepidulus in lepid? exponit̄

Lepidus da dum · dr a lepus · & est lepid? sale sapiēte cōdit? · suauis · curialis · mollis · dulcis · & cōparatur lepid? dior dissim? · vñ lepide di? dissime ad uerbiū · et hec lepiditas tatis · et lepidul? dula dulū id est · aliquātulū lepid? · & hec lepida de · i · ātiquorū patrū imago · Et cōponit̄ lepid? cū in & dicit̄ illepid? da dum · · i · insuauis insipid? vñ hug · Grecism? facit drīntiā iter lepid? & facet? · Vñ dicit Sz verbis lepid? aliquis factisq; facet?

Leporim? rma rimū. in lep? vide

Leporin? ria riū · in lepus vide

Lepos oris · mas · ge · dr a lepus · Et ē lepos dulcedo & suauitas in verbis · qz leporina caro suauis ē & pō · pnl' · gtī lepos leporis · sz lep? oris eā corri · Vnde versus · Silua tenet leporē · sapiētis lingua lepore Vide etiā de lepos i quarta parte in capitulo de colorib? rethoricis ·

Lep̄ pruriqo ginis · Cōponit̄ cū leo les · & dicit̄ hec lep̄ lepre · scz aspritas cutis cū pruritu & squamosa · qz let · i · delet pruriginē · i · scabiē · p hoc q̄ foras emittit̄ · vel qz p pruriginē delet carnē hominis Vel dicit̄ a lepida herba cui est similis in aspritate & in squamositate · Vnde lepsus sa sum Et cōpat̄ lepsus sior issim? · vnde lepse sius issime · & hec lepsitas tatis · An lepsis dēat celebrare dicā i missa

Lepis a leuis dr hic lepus oris · q̄si leuis pes · qz leues habeat pedes & velociter currat · & ē ethimologia · & corripit po · Vnde leporinus rima rimum · pnl' · pdu · & leporin? ria riū · pnl' · corre · vnde hec leporia rie · dr quedā vitis que cito tēdit ad maturitatē · & est lepus pmiscui gnis · & inde addita cul? fit diminutiū hic lepuscul? li · pnus lepus · Puoer bior · xxx · ca · Lepuscul? plebs mualida · Vnde dicit pris · in tercio libro Lepus qō solum i us masculinū siue epizenū dissilabū latinū tercie declinatōis assumit nominatiuo culus · & facit diminutiuū vt lepus lepusculus ·

Lepusculus penul · corre · in lepus vide.

Lesibilis a ledo dicitur hic & hec lesibilis & hoc le · idem quod ledibilis ·

Lesio onis fe · ge · i · lesura · a ledo dis · vel a les? sum lesi addita · o · p formatōem

Lesura re · fe · ge · i · lesio · a ledo dis ·

Lesus sa · sum · a ledor deris p̄ticipiū.

Letalis · a letū ti · dicitur hic & hec letalis & hoc le · id est · mortalis · Inō letaliter aduerbiū · id ē · mortaliter · & producit ta ·

Letamen minis · nen · ge · i · fimus sic dictus · eo q̄ suo nutrimēto leta reddat gramina

Letania nie · i · rogatō vel muocatō · & ꝓprie pro mortuis facta · & dicit̄ a letū ti scōm hug · & acuit penul · Papias vero dicit · letanie grece latine dicūtur rogatōes que inducunt̄ ꝓpter rogādum deū & impārādum · vide in exomologesis ·

Letargie gie pnl' · acuta · vide i letargus ·

Letargus · a lethe quod interp̄tat̄ obliuio · dr hic letargus gi · morbus obliuionē afferēs & somnus vnde in boetio Philosophia inquit letargū patit̄ ·

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

scz cõmunẽ morbũ illusarũ mentiũ·vnde letargicꝰ ca·cum·penul·correpta·id est· obliuiosus vel qui letargum patitur·& hec letargia gic·pnul · acuta ipa oblionis infirmitas scilicz oppressio cerebri cum obliuione et somno iugi ·

Letatus ta·tum.i·mortuus vel mortificatus ·& dr a loetũ ti·vnde ouiꝺ·methamor· Quo simul intrauit loetata quoqz corpa vidit· & scribiẽ p·oe· diptõgũ sicut loetũ·Inueniẽ etiã laetatus ta·tum· a laetor taris·pticipiũ·vnde in psalmo·Letatꝰ sum in his que dicta sunt michi·et tunc scribitur p ae· diptongum sicut laetor·

Lethe·a leo les·diciẽ lethe·huius lethes·palus infernalis·qz delet memoriã · vnde & interptaẽ obliuio·qz exquo anime bibũt de aqua illiꝰ patiũẽ oblionez peccatorz scõm poetas· vel futurorz scõm phos·vnde lethꝰ thea theũ·i·infernalis vel pertinẽs ad lethem vel obliuiosus· vnde & lethea papa uera diamꝰ·qz obliuionem mãdẽtibus conferunt· & acuit penl'·Lucanꝰ in tercio . Me nõ lethee coniunx obliuio ripe

Lethes fe·ge·quedã arbor cuius succꝰ gustatꝰ cofert obliuionẽ·& diciẽ a lethe· Lethes cõponiẽ cũ fagin·qꝺ est comedere · & diciẽ hic lethofagus gi·fructꝰ illiꝰ arboris qui valet ad irritãdũ amorẽ Vñ ouiꝺ·de reme· Illo lethofagos illo serenos in antro·Este putarẽ·Vel legiẽ ibi scõm quosdã loe dofagos p oe diptõgõ in prima sillaba·& sine h in scꝺa sillaba· Est aũt loetofagus gi·vermis corpa mortuorz comedẽs·& cõponiẽ a loetũ loeti qꝺ est mors & fagi qꝺ ẽ comedere·

Lethꝰ thea theũ pnl' acuta in lethe exponiẽ·

Letofagꝰ·in lethes vide

Letitia cie·in letꝰ exponiẽ

Letifer ra rũ·pnl'·cor· i·ferẽs mortẽ·a letũ·& fer ꝺ fers cõponiẽ p oe diptõgũ·vel laetifer ra rũ·i· ferẽs leticiã·a fero & letus vel leticia·& tũc scribitur p ae diptõgum·

Letifico cas caui care·catũ·verbũ actiuũ ·i·letuz facere·& cõponiẽ a letꝰ ta·tũ·& facio·& corri·fi·

Letofagus in lethes exponiẽ·

Letũ ti·i·mors p oe·scribiẽ scõm papiã·Et diciẽ a leo les·Vñ dicit prisc·in nono libro·a deleo les cuius simplex leo in vsu non est deletũ fit· vñ & letũ ipa res que delet vitã quasi a leo simplici qꝺ in vsu ñ pferẽ ẽ·Vñ quidã· Linque metũ leti nam stultum est tempore omni·

Laetꝰ ta tũ·p ae scribiẽ qz a latitudine diciẽ·Naz lactus dicitur quia gaudio mẽtis dilatetur scõm papiã·Hugꝰ·vero dicit·a latus ta tũ·deriuaẽ laetꝰ ta·tũ·i·hilaris quasi latꝰ·quia latã & extẽsaz hẽat faciem.solẽt enim laeti faciẽ distẽdere· ecõtra tristes corrugare·Et cõpatur laetꝰ tior tissimꝰ. Vñ laetetius·tissime.aduerbiũ·Itẽ a letus leti addita cia fit leticia cie quasi laeticia· & est leticia vultꝰ·gaudiũ mẽtis·Exultatio vero verborz & mẽbrorz · Item a letꝰ diciẽ letor taris tatꝰ sum· & cõponiẽ colletor colletaris. Et est deponentale letor cũ suis cõpositis·& etiã scribiẽ p ae diptõgũ·Letus componiẽ Perletꝰ·gletus·Tãletus·i·valde letꝰ

Leua ue·fe·ge·i·sinistra·Et dicitur a leuo as·qz aptior sit ad leuãdũ et portãdũ aliquid· Ipa enim portat clipeũ & ensem & cetera vt dextra expeditior sit ad agẽdũ·vñ leuꝰ leua leuũ·i·sinister · vel malus vel p.uersus · Et producit le·sed leuo leuas corripit le·

Leuatorũ rij·m leuo uas·vide ·

Leucos grece dicũt album ·

Leucothoe leucothoes fe·ge·i·alba dea·scz auora vel yno mater portuũ·& cõponiẽ a leucos qꝺ ẽ albũ & theos deus scõm huguitõem·Papias etiã dicit lacothoe·vel leucothoa·id est·alba dea que ẽ

Leuga finiẽ passib? mille qñgẽtis Laurora· Leugas galli vocant· Greci stadia ·Nos miliaria scõum papiam ·

Leui iterptaẽ addit? vel assũptꝰ·Dixit enim lya quãdo pepit eũ·nõ ambigẽs de amore viri·nũc me cũ erit vir meꝰ·quia pepi ei tres filios·& tũc acuitur in fine·Itẽ leui est ptertũ de limo limis·leui·letũ·& de leo les·leui·qꝺ nõ ẽ in vsu· Itẽ leui ẽ nomen datiuus huius nominis hic & hec leuis & hꝰ leue·& tunc prima acuiẽ

Leuia ue quedam mẽsura terre q̃ quingẽtis passibus finiẽ·& dicitur a leuo uas ·

Leuiathan est serpẽs tortuosꝰ in aquis·scz dyabolus ĩ mũdo qui in hꝰ scꝰi mari volubili ũsaẽ astutia & acuiẽ in fine·& interptatur additamẽtũ eorum quorũ scz nisi hoim quibus in paradiso semel clꝑ ꝓuaricatõis intulit·& hãc vsqz ad eternã mortem quotidie pessimis suggestionib? extẽdit·quibz dũ reatũ fenore peccati multiplicat penas ꝓculdubio sine cessatõe coaceruat·Põt quoqz leuiathan p antifrasim siue per irrisionẽ vocari Primo quippe homi psuasione callida diuinitatẽ additum se phibuit sed ĩmortalitatẽ tulit· Additamentũ hoim ergo p irrisionẽ dici potuit quibus dũ hoc qꝺ erat se adre spõdet·etiã hoc qꝺ erat fallẽdo subtraxit· Sz leuiathan iste hamo captus est· qz in redẽptõne nrã dũ p satellites suos escã corpis momordit·diuinitatis illum aculeꝰ pforauit quasi ham? quippe fauces deglutiẽtes tenuit·dũ in illo et esca carnis patuit quã deuoratoꝛ appeteret · & diuinitas passioĩs tẽ pore latuit qua enecaret·sicut dicit gregorius · in xxxiij·lib·moraliũ exponẽs illud iob·xl·ca·An extẽ here poteris leuiathan hamo ·

Leuidẽsis .a leuis p nõ põderosꝰ ꝺr hic leuidẽsissis·quedam vestis dicta·qz caro filo leuiter densata sit·et videtur oponi a leuis et dẽsus·

Leuigo·a leuisꝰ qꝺ est planꝰ deriuatur leuigo gas pnl'·correpta·Et est leuigare planare·limpidare · leuem·planũ facere·Et videẽ cẽ a leuis & ago gis sed potius est ethimologia leuigo ·i·leuem ago q̃ cõpositõnis ostẽsio·Vnde leuigatꝰ ta tũ·i· planatus politus·Gen·vj·ca·Fecit arcã ꝺ lignis leuigatis·Itẽ a leuigo hec leuiga leuige ĩstrumẽtũ leuigãdi qꝺ etiã cõplanatoriũ vocatur·

Leuio as·aui·deriuatur a leuis p non põderosꝰ Et est leuiare leuẽ facere vel exonerare·ponꝺus auferre vel diminuere quod vulgo ꝺr allebigare· Et componitur alleuio as·Colleuio as· Et ẽ actiuuz cũ oĩbus suis compositis ·

Leuipes a leuis & pes cõponitur leuipes dis generis omis penul correpta vbiqz ·i·leues habẽs pedes scz planos vel agiles ·

Leuir leuiri masc·ge·a leuꝰ diciẽ·Et ẽ leuir cognatus scz frater mariti vel vxoris·quasi leuus vir · a quibus videtur compoñ·et corri·penl'·grã

Leuis in leuo leuas exponitur·

Leuiscor a leo les·qꝺ est deleo deles·dicitur leuiscor leuisceris verbũ deponẽs·sz non est in vsu·& inde cõponitur obliuiscor sceris ·

Leuita·a leui filio iacob·diciẽ hic leuita te·penl'· ꝓducta·i·dyacon?·De leui eñ leuite exorti sunt·a quibus in templo dei mistici sacramenti misteria

explebantur·Hi grece dyacones·latine ministri di cuntur·quia sicut in sacerdote cōsecratio·ita in dy acono ministerij dispensatō habetur·vide i dyaco nus·A leuita deriuatur leuitic? ca· cū·pn̄l'· cozre· tes leuite vel pertinēs ad leuitā·Vnde quidā libet appellaē leuitic? tici·eo q leuitaꝝ ministeria & di uersitates victimaꝝ totusqꝫ in eo ordo leuiticus ānotaē·Vñ & a leuita diciē· Q aūt dicitur leuita qz vitā aliozꝝ debz leuare·et hia est·

Leuitic? in leuita exponiē

Leuitissa se·i·vxor leuite·vel q̄ habet illud offici ciū·& dr a leuita te·

Leuitonariuz nazij·i·collobiū lineū sine manicis· id ē·dalmatica·q̄li egiptij monachi vtuntur·hoc leuite olim vtebanē

Leuncul? li.dimiu·puus leo

Leuo uas uaui uare·equiuocū est·Leuare nāqꝫ id ē·subleuare·vel leuē facere·quasi exonerare·& leuare·i·planare·sed differūt mtpe·qz in prima si= gnificatōe leuo cozri·primā·sed in scōa scz p plana re pducit primā·Vñ versus·Alleuat extollit·alle uat corpa planat·Itē leuo uas qñ pertinet ad leui tatē cozri·primā vt dixi·sed leu? ua uū·id est· sini ster pdu·le·Vnde q̄dā·Nō ego spōte leuo pōd? qō sit graue leuo·id ē·brachio sinistro·Et a leuo uas scōz vtrāqꝫ significatōem verbalia scz leuator leuatrix leuatio leuamen·& hoc leuatoriū rij locus in quo leuaē·vel planaē aliquid·Leuo uas scōum vtrāqꝫ significatōz ponitē·Alleuo uas. Eleuo uas Deleuo uas·Releuo uas·Subleuo uas·Et ē actm cū oīous suis cōpositis·Itē a leuo uas ·scōm vtrā qꝫ ipsi? significationē driuaē hic & hec leuis et h° leue·& ponitē p agili·& non ponderoso & p pla no scz qō pilis et asperitate carz·sed est ibi drīntia in tpe·Vnde q̄dā·Pro plano leuis p leuitate leuis Itē·Pro supporto leuo·p plano dicito leuo·Et se cūdū vtrāqꝫ significatōem compaē leu? uior uissi= mus·Vnde leuiter uius uissime·aduerbiuz·& hec leuitas tatis·Et assignaē in grecismo drīntia inter facile & leue·vnde versus·Diciē id facile qō nō g̃ uat ad faciēdū·Cui pond? mest dr esse leue·

Leu? ua uū·in leuo uas·exponiē·

Lex gis·dr a lego gis·legi·qz legiē·& est lex ius scriptū ascisces honestū phibēs contrariū·Vl lex est scriptū populo pmulgatū magistrato queren te & popl'o respondēte·Solebat em̄ magister ciui tatis cū aliquā legē vellz constituere ascēdere pul pitū in media concione & querere a populo si vel let illud ratū esse·& accepta responsione a populo demceps p lege habebaē scōum hug·Inde legifer ra rum·i·legē dans vel ferēs·Et scias q lego gis· cozri·le in pn̄ti·sed in p̄terito pdu·vñ lex gis tenz naturā hui? p̄teriti legi cū primā pducat· vñ ver sus·Non decz illa legi que lūt contraria legi ·De lege naturali vide in sciētia·

Lexis interp̄taē pausatio vl' sermo·& ide barba rolexis scōm hug· Papias vero dicit lexis grece latine locutio ·i· quelibet sillaba vel vox que scribi debet vel potest·

Lia interp̄taē laboriosa·Vtiqꝫ fuit labori osa in generādo·Plures em̄ dolorez q̄ ra chel fecūditate pariēdi ppessa vel expta est·vt vult grego·in scōa omel'ezech·Lia que mē p̄taē laboriosa signat actiuā vitā que laboriosa est qz desudat in opē·Lia lippa & fecūda describitur qz actiua vita dū occupaē in opē mim? videt·sed dū modo p verbū mō p exemplum ad imitationez

suā pxios accēdit·ml'tos etiā bono ope filios gn̄at

Libamē mis ge neu:sacrificiū vel cib? ·Et dr a li bo bas & pducit ba·Et scias q sicut dr in historijs in principio leuitici ·triplex eoꝝ q̄ offerebātur oc currit discretio Aut em̄ erat oblatō de aīmalibus & sacrificiū dicebaē·nec ante octauū diē natiuita tis poterat offerri·nec eadē die et mater & foetus eius Aut de sicca materia vt de simila pane thure & pprie dicebaē oblatio Aut de liquidis· vt de vi no & oleo qō pprie libamē vel libatō dicebaē·licz his noībus scripture q̄nq; indr̄nter vtaē· Itez ali bi dr libamē & libamētū erat simila oleo glutinata & vinū·q̄ cū hostia adolebātur·vt quasi vinum & panis & caro dño offerantur·

Liban? a libo bas·dr h̄ liban? bani mons fenicuz altissim? dictus sic ppter thus qō ibi colligiē vnō fit libatio scōm hug·vel vt dicit papē·Libanus est fenicū mons in quo cedri sūt altissime ·Alter liba n? est mons arabie vbi colligiē thus· Sed hec liba nus arbor est arabie īmensa atqꝫ ramosa succū aro maticū fundens·& dr pprie hic libanus p monte· hec liban? pro arbore·hoc libanū p thure·Q aūt dr eccl'a·xxmj·Quasi liban? non incisus·in mascu genere autoritati ascribim?· Itē liban? ponitē p tē plo Esa·xxxnj·Confusus est liban? & obsurduit· vbi dicit glo·Confusus ē libanus·i.tēplum & ob surduit ne ibi audiātur preces a dño·sicut añ·Itez alia glosa Liban?·i·tēplū·vnde zacharie·xj· Aperi libane portas tuas & deuoret vel comedat ignis cedros tuos·Itē ezechiel'·xvij ·Aqla grandis magn̄ rum alarum venit ad libanū & tulit medullam ce dri ꝛc·vide in chermel.

Libasius sij mas ge·i·bachus·a libo bas dr

Libatoriū libatorij·locus vbi sacrificatur·& dici tur a libo libas·

Libatus a libo bas dicitur libatus ta tum·id est· sacrificatus vel parūper degustatus· Et componi tur illibatus ta tum.i·non tactus·

Vibella le dimi·parua libza·

Vibellulus li·dimi·paruus libellus·

Vibell? li paru? liber vel codex

Vibens a libeo bes·dr libens tis oīs ge·tā pticipi uz q̄ nomē·Et cōpatur put ē nom̄ Libēs tior tissi m?·vñ libēter ti? tissime aduerbiū·& hec libentia tie scm hug·& papē dicē libēs plena volūtate volēs·

Libēter adubiū·i·cū magna volūtate et aīo·

Libeo bes bui bitū·olim erat in vsu sed mō nō ē in vsu nisi libet īpsonale ab eo deriuatū· vnde libe sco scis·inchoatm̄ Et notādū q̄ antiqui dicebāt lu bet & lubesco·plibet & libesco·vnde nos vtimur composito allubet & allubesco ·i· obedire vl' sen tire·Itē libeo et libet ponitur Collibeo vel colli bet·i·simul libere vl obedire vel consentire·Item componitē plibeo bes vel plibet·id est ·pfecte libē Libeo cū oībus suis positis est neutꝫ· & libz im psonale similiter·Omne em̄ īpersonale ge·neu·est· & speciei deriuatiue·& nulli? numeri & nullius p sone·& eiusdē coniugatōis cuius est verbū a quo descendit·Itē libz & libeo cū oībus suis cōpositis corripiūt hāc sillabā li·vnde facetus·Nemo placet stulto nisi dicat qō libet illi

Liber ra rū·dicitur a libero ras·& dicitur liber qui non subiacet iugo seruitutis·& compatur Lib beriot berrim?·vnde libere rius rime aduerbium· & libertas tatis·Itē a libero ras·hic liber quod in quattuor significatōnib? inuenitur· Nam liber ·i· cortex vel codex·bachus vel ingenuus·sed est drā

in genitio Nam ꝑ bacho vel ingenuo facit genitm liber liberi · Sed ꝑ codice vel cortice liber libri · Liber liberi dicitur filiꝰ ingenuꝰ · qz ex libero matrimonio sit natus vel ortus · Nã filij ex libero et ãcilla orti seruilis sunt cõditõis · semp enim qui nascitur sequit deteriorẽ statũ pentũ · Liber liberi dicit bachus qz liberat hoiem a curis · vel qz mares in coeundo p eius beneficiũ emissis semibus liberantur · Item liber mulebri et delicata carne depigitur · qz dicũt mulieres ei attribuisse vinũ ꝓpter excitãdam luxuriã vel libidinẽ · vnde et frons eius pãpino cingit · sed ideo cozonã vitreã & cornu habet · qz cuz grate & moderate vinũ bibit · leticiã ꝓstat · cũ vlt modũ · excitat lites & quasi cornua addit · Vñ illõ Cũ venere & bacho lis est sz iuncta voluptas Vñ ouidi? Vma pant aim veneri si plurima sumas

Liber bri · est interior tunica vel pars corticis q̃ ligno adheret · & dicit a libero as · qz liberat & defendit interi? lignũ · vel qz ille interior cortex defendit ab exteriori Vel dicit liber a liberato cortice id est · ablato · est enim mediũ quoddã inter lignũ & corticẽ · Inde liber dicim? in quo legim? · qz añ vsũ carthe vel mẽbrane de libris arborũ fiebãt volumia & cõpaginabãtur · Vnde & scriptores a libris arborũ librarij vocant · & itidẽ dicti sunt bibliopole et antiquarij · Sed librarij sunt qui noua scribũt & vetera · antiquarij qui tm̃ vetera · vnde & dicti sũt Vel dicit liber a libertate legẽtiũ · qz olim solis liberis studiũ legẽdi dabat · Qz aũt dicitur liber quasi literaꝝ vber · i · abũdans vel abũdãtia · ethimologia est · Et scias q liber quãdo facit gtm̃ liberi · ꝓducit primã · vnde liber ra rũ · adiectiuũ · & hec libertas tatis · ab eo descẽdens · & hic liber beri · pro bacho · & ꝑ ingenuo ꝓducit li · Vnde qdã · Non bene ꝑ toto libertas venditꝫ auro · Sed liber quando facit gtm̃ libri sz ꝓcodice vl' cortice corri · li · vnd ouidi? · Legerat hui? amor titulũ nomenqz libelli · Itẽ quidã · Haurit aquã cibro qui discere vult sine libro · Predicta patẽt etiã in his versib us · Liber id est bachus vel vir sine cõpede natus · Ac liber ẽ codex vel rapt? ab arbore cortex · Prima beri faciũt gtm̃ briqz secũda · Itẽ quidã · Pars prior est cortex liber altera · tercia suber · Itẽ de liber ra rum · & libri dicit quidã · Non docet illa liber scripsitqz vir bene liber · De libro vite habes i scribo scribis · Itẽ de libero arbitrio & triplici libertate dixi in arbitriũ · sed ibi nõ dixi de quattuor statibus liberi arbitrij · Vnde hic nota · possũt notari in hoie quattuor status liberi arbitrij · ante peccatũ enim ad bonuz nihil impediebat ad malũ nil ipellebat · nõ habuit infirmitatẽ ad malũ & habuit adiutoriũ ad bonuz tũc sine errore ratio iudicare: voluntas sine difficultate bonũ appetere poterat · post peccatũ vero añ reparatõem gratie siue penitẽtie pmittꝫ a cõcupiscentia et vincitur · & habet infirmitatẽ in malo sed nõ habet gratiã in bono · et ideo potest peccare & ñ potest nõ peccare etiaz dãnabiliter Post reparatõez vero ante cõfirmatõem pmittꝫ a cõcupiscẽtia et nõ vincit et habet quidẽ infirmitatẽ in malo sed grãm in bono vt possit peccare ꝓpter libertatem & infirmitatẽ · & possit non peccare ad mortẽ ꝓpter libertatẽ & grãm adiuuãtẽ · nondũ tamẽ habz posse eiꝰ nõ peccare vel non posse peccare ꝓpter infirmitatẽ nondũ ꝓfecte absorptã · & ꝓpter grãm nõdũ perfecte cõsũmatã · Post cõfirmatõem vero infirmitate penitus cõsumpta et grã cõsũmata nec vmci poterit nec premi · & tũc habebit nõ posse peccare · vt dicit magister in scõdo sen · di · xxv · vide i peco cas · Et scias q de omni statu hoĩs aliquid accepit xp̃us qui oms̃ venit saluare · Sũt em̃ vt dictũ est quattuor status hoĩs · prim? ante peccatũ · secũdus post peccatũ mortale & ante grãm · terci? sb gratia & penitẽtia · quart? in gloria De primo statu accepit xp̃s imunitatẽ peccati · vnde aug? · illud iobis euãgeliste exponẽs · Qui desursũ venit sup oms̃ est · dicunt crhistũ venisse desursũ · id est · de altitudine humane nature ante peccata · qz de illa altitudine assũpsit verbũ dei humanã naturã dum non assũpsit culpã · Sz penã assũpsit de statu secũdo & alios defect? · De tercio vero plenitudinem gratie · De quarto non posse peccare · & dei pfectã cõtemplatõnem · habuit em̃ simul bona quedã vie & bona patrie · sicut & quedã mala vie · i · penalitates · vnde & ꝓpheta · sil' in vnũ diues et pauꝑ

Liber beri · vel bri substãtm̃ i liber bra brũ expoĩt̃ liberalis a liber ra rum · dr hic & hec liberalis & hoc le · i · largus · human? · benignus sz qui libentez donat & non murmurat · & compatur lior · simus · vnde liberaliter lius · sime · aduerbiũ · & hec liberalitas tatis · i · largitas · humanitas · benignitas · & ꝑ libertate inuenit̃ · sed ꝓprie libertas est conditõis liberalitas uero benificẽtie et largitatis · Itẽ liberalis dr quod ptinz ad liberũ · vnd quedã artes dicũtur liberales · qz non nisi liberis licebat eas addiscere · vel qz uolũt liberũ ab oĩni cura & solicitudine unde paupes studere non possũt · quia non sunt liberi ab oĩ cura ꝓpter defectũ rerũ tpalium · Vel dicũtur liberales · qz liberant aim a curis tpalib? et uicijs · Liberalis cõponit̃ cum in & dicit̃ illiberalis id ẽ · non liberalis · & compat̃ · & ꝓducit primã illiberalis et libertas · sicut liber a quo deriuãtur · Et nota q aliquid dicit̃ dari multipliciter · qñqz ex ipsa ꝓprietate nature · scõm qd dicim? q ignis dat calorẽ suũ & sol splẽdorẽ · & hui? datõnis non est pncipiũ volũtas · Qñqz ex volũtate & est pncipium datõis · & hoc contigit dupliciter · quãdoqz em̃ p datõem intendit̃ aliqua utilitas ipsius dãtis · vel quãtũ ad remotionẽ ipsius mali · sicut quãdo aliqd datur ex timore · Et talis datio dicit̃ redẽptõ · vel quãtũ ad adq̃sitionẽ alicui? boni · & talis datio est ꝓprie questus vel venditõ · Quãdoqz aũt non intẽdit̃ utilitas aliqua in ipso dante · Et hec datio dicitur liberalis & ꝓprie dicit̃ donatio · donare em̃ addit supra dare · Ponũ em̃ vt dicit pb̃us est datõ irreddibilis · nõ que recõpẽsari non valet · sed illa q̃ re compẽsatõem non querit · vnde donũ importat libertatẽ in dãte · Constat aũt q illa datio in qua intẽditur utilitas dãtis nunq̃ competit deo · vnd ipse singulariter dicit̃ liberalis · qz in oibus alijs dantibus intẽditur aliqua utilitas in dãte vel boni tpalis uel spũalis · vnde nulla datio ẽ pure liberalis ut dicit auicẽna nisi dei & opatio ei? ·

Libero ras · raui · vnd liberator liberatrix · Libero componitur cum con · & dicit̃ collibero as aui · id ẽ simul liberare · Itẽ cũ de & dicitur delibero ras · Libero actm̃ ẽ cũ oib? suis opositis · & pd · li ·

Liberrim? in liber ra · rũ · vide ·

Libertas tatis · a liber formaꝫ addita tas · De hoc in liberalis vide · Inuenit̃ triplex libertas vt dixi i arbitriũ · vide etiã in seruit? et in rector ·

Libertin? pnl' pd · in libert? exponit̃

Libertus a liber bri · p codice dicitur liber ra rũ a qᵒ dr hic libertus ti · qui ex seruo factus ẽ liber quasi liberatus a iugo seruitutis · vnde liberta te ·

que de ancilla facta est libera· & hic libertinus ri· filius liberti· & hec libertina ne· filia liberti · quasi de liberto natus vel nata· & libertin⁹ na num· ad libertū ptinēs· Libertus vel liberta componiē cuz con & diciē collibert⁹ vel colliberta qui vel q̄ cuz alio est libertus vel liberta· vel fit· Est ergo ordo Seru⁹ libert⁹ qui de seruo fit liber· Itē collibert⁹ vl' manumiss⁹ Libertin⁹ fili⁹ liberti Sz filius libti ni simpliciter iam liber· Vnde versus· Libert⁹ pri mus libertin⁹ scdus Tercius est liber posteritasq; sua· In legib⁹ aūt vt dicit hug· p eode habeē manu missus· libertus· collibertus· libertin⁹· magister au tem in historijs sup illud actuū· Surrexerūt aūt q̄ dam de synagoga libertinoz· sic dicit . Liberti ni a regione sic dicti· vel libertini· id ē· manumissi q̄ cū pri⁹ fuissēt serui postea fuerūt libertati donati· & sic fuerūt ō seruili ditione q̄ prio fidei restiterūt

Libet ipsonale in libeo bes ē·

Libia bie· filia fuit epafi que regnū libie possedit ex cuius noīe terra illa dicta est libia· & hic libic⁹ ca. cum· & hic et hec libes vel libis· i· libic⁹ · & h libicus vent⁹ flans a libia qui aliter diciē affricus & libius bia biū· i. libicus· & hi & he libies ideclinabile· quidā populi libie· ezechē· xxvij· ps̄e & libies. & diciē libia tercia pars orbis· Vnde lucan⁹ in sexto Europā miseri libiāq; afiāq; timete

Libiana· a libia dicitur hec libana ne· quoddaz genus carte· sic dicta ad honorē libie· & libian⁹ na· num· id est· libic⁹

Libic⁹ i libia ē· & cor· pnl'·

Libido· a libet diciē hec libido dinis. i· voluptas vel luxuriosa volūtas· vel diciē sic a libeo qui puel larū corpe depingiē· Vnde libidinosus sa sum· vo luptan⁹ vel luxuriosus q̄ facit quod libet· Et libi dine⁹ nea neū· Et scias q̄ scdm pap· libido cupidi tas anī est· Sūt aūt multe varieq; libidines· sic vl ciscēdi que ira vocaē· vl' habēdi pecuniā q̄ auaricia noīatur. & cetere Cū igiē non addiē cui⁹ libido ñ solet aīo occurrē nisi illa q̄ in carne illa corruptibi li plus oīb⁹ seuit· Hec aūt sibi nō solūmō corpus: verūetiā intrinsec⁹ totū inouet & vēdicat hoiez & p̄ō· bi· vide in pudic⁹ ·

Libies in libia vide·

Libitina· a libet vel libido diciē hec libitina tine· dea libidīs· qō etiam p feretro & morte accipiē q̄ nō libet· & cor· ti· sicut pz in antifrasis

Libit⁹ ta tū· pnul· corre· ōr a libet· & cōponitur cū in· & ōr illibit⁹ ta tū· i· non libit⁹· & hic libit⁹ tus tui· & hoc libitū ti·

Libo a liber beri· p bacho ōr libo bas · & est liba re facrificare· fundere· & p̄prie calicis est· Libare p̄prie erat q̄ñ pateras mero plenas aris infūdebāt Nā libare p̄prie ē fūdere· vnde panem īmolamus· caliceē libam⁹· & est sumptū a libero qui vsuz vitis inuenit· & libare poniē pro parūper degustare· con tingere· et etiā p īmolor· libor inueniē · Libo etiaz componiē collibo bas· id est· simul libare · Delibo bas · Prelibo bas· Relibo bas· iterū facrificare· Li bo bas· actiuū est cū oībus suis compositis· & p̄ō hāc syllabā li· sed libeo bes· & libens eā cor · Vnde quidā· Sic gaudere libet vt amās mea gaudia libet Libia libēs libo libīoo libēt⁹ ibo

Libra a liber ra rum· ōr hec libra bre· & pficitur xij· vncijs· & hoc habeē pfecti pōderis gen⁹ quia tot constat vncijs quot mēsibus annus· & ōr libra qz sit libera· & cūcta in se pōdera p̄cedētia vl' mīo ra cōcludat· Et scias q̄ libra dicūtur· xx· solidi· qz tm̄ solēt pōderare· Itē libra ōr quoddā signū in ce lo quod sol meat in septēbri· & ōr libra· qz tūc di es & noctes equanē· Libra componiē b & hec bili bris & hoc bre· i· duarū librarū pond⁹ vel mēsura & sic trilibris & quadrilibris p̄oducūt li· sicut & li bra naturaliter p̄ducit li· vt vult magister bñ· sed liber libri corripit li· vnde in doctrinali dicitur · Pro cētū libris nolo carere libris · A libra deriuaē libro bras· et est librare ponderare· vibrare· equare Et oponiē collibro bras· simil' librare· Relibro bras iterū librare· Libro actiuū est cū oībus suis p̄positis· & p̄du· li naturali'·

Libramētū ti· i· equamētū· a libro bras ōr librari⁹· a libra ōr librari⁹ ria riū· & est librari⁹ quod ptinet ad librā· & b librari⁹ · hec ria· ōr tenēs librā· Itē librari⁹ vel libraria ōr seruus vel ancilla· qz ad librā· i· ad mēsurā cibū accipiāt· Item librari us vel libraria scriptor vel scriptrix· q̄ vel que scri bit librū· & p̄ducit li Hester· viij· Librarij⁹ et scri bis· Que sit drīncia inter librarios et ātiquarios di ctū ē in liber ra· rum·

Libellium li· q̄dam flos· Et dicitur a libro bras qz crescēdo cito sursum libreē·

Librilla· a libra bre· ōr hec librilla le· baculus cum corrigia plūbata ad librādū carnes· & librilla ōr i strumētū librādi· i· pcutiēdi lapides i castra scz mā gan⁹· vnde librillo las· cū tali instrumēto p̄icere· vel percutere vel infestare

Libripēs dis· ōr tenēs librā· qz de manu eius pen deat libra· vel qz librā pēdētem sustineat· & com· ponie a libra & pendeo vel pendo · vnde ennius Qui librā tenet appellaē libripēs

Libro bras· in libra bre· exponiē

Libum bi· ōr a libo bas· & est libū panis īmolati cius scz qui sacrificaē vl' offerē · alio noīe diciē pla centa· Numeri· xxxviij· g· p̄ter olocaustū et liba e⁹

Liburnia· a libro bras· ōr hec liburnia nie· quedaz regio cui⁹ hoies sūt agiles & ad currēdū habiles et veloces· vnde liburn⁹ na· num· gētile· & quia li burni veloces sunt· ideo parua nauis et habilis ad currēdum ōr inde hec liburna ne · & qz sil'iter illi liburni sunt adeo agiles et veloces· ideo ab illis ōr hic liburn⁹ quoddā genus currus velocissimi · vñ iuuenalis· Diues et ingenti curret sup ara liburno Et ex eadā rōne ōr ab ill' b liburn⁹ ni· preco vl' dis curso⁹· Iuuenal'· Prim⁹ clamāte liburno

Licētia· a liceo ces· vel a licet qō est licitū ōrius tur licens tis· ti· addita a· fit hec licētia. Prope au tē licētia abusio et īproprietas cum aliqs de ocessi one omuni vel alias facit quod non debet vl' con tra artem· vnde licentia autoris diamus cū corripi unt p̄ducias· et p̄ducunt correptas · Itē licentia dicitur commeat⁹ qō vulgariter ōr cōmeatio· vn de licentio as· actiuū· id est vulgo cōmeatare· Itez a licētia licētiosus sa· sum· i· lasciu⁹ vel cui oīa licēt Licēs scdm q̄ est nomē compaē

Liceo ces· cui· cere· est equiuocū· nā licere· id est· esse licitū in hac significatōe raro inueniē mō perso nale· Tamē paulus ad corin · exponit illud Omia mihi licent sed non oīa expediunt· Et lucan⁹ · Oia dum liceāt nobis nil esse recuso· sed impsonale ab eo deriuatū scz licet est in frequēti vsu· Liceo ces· cui· i· extermmari· appciari · sic mō appcio as actū uum vt licētius possim⁹ loqui· Itē inueniē liceor ce ris· deponētale· Liceo ergo et liceor ceris· deponē · habent significatōes cōtrarias suis vocib⁹· quia li ceo in actiua voce passionē ab alio illatā· id est· ap

preciari · vnde et construitur cū ablatiō ītēpoīta a vel ab prepositōne ad modum passiuorū · Item licet ceris · semper significat actōem trāseuntē · i · appciare · vnde construitur cuz accusatiuo ad modum actiuorū · Item verūqz construitur cū ablatiuo vel gtiō designāte pcium · vt liceo a te trib? obulis · vl triū obulorū · & liceor te tribus obulis vel triū obulorū · Cū genitiō vel cū ablatiō preciū designāte cōstruūtur pdicta verba iuxta illā regl'az Verba ad preciū ptinētia indrīnter & in eodē sēsu cōstruūtur cū genitis & ablatis precium designātib? · vt emi istū equū duobus denarijs vel duorū denariorum Vnde ad interrogatōem factā p genitiū potest respōderi ablatiu? vel ecōuerso · vt quāti cōstat hec capa · vno denario · vel quāto emisti istū equū · cētū solidorū Sz q genitiu? cōpetēter respōdeat ad genitiū. vel ablatiu? ad ablatiuū non est quid · Liceo in omi significatōne cum suis cōpositis est neu · liceor vero depo · & corripit hāc syllabā li Vnde birria · Multa licet sapias re sine nullus eris · Et inde licet & licebit qnqz ponunē p cōiunctōne aduersatiua scz quis · non tamē est dicendū q licet vel licebit sit cōiūctio sz tm verbū

Licia cie regio est · vnde lici? cia ciū · pnl' · cor · Vñ ouidi? in epi · Sanguine tritolom? liciam tepefecerat hastam · Autores tamē quādoqz poetica licētia pnl' · isti? nois poucūt

Liciatoriū torij · lignū in quo liciū inuoluiē · & dicē a licio licis ·

Lichinū lignū grece latie dr lux vel lumē vel lucerna · vnde hic lichini? nij · & hoc lichinū lichinij in eodē sensu · scz funis candele qui ardet in cādela vel cincēdula lucerne · et dicūtur sic q dant lumen & ponūtur qnz p ipsis cādelis vel lucernis Virgili? i prio eneid · Fit strepit? tectis vocesqz pāpla volūtāt Atria depēdēt lichni

Licinū nij · gen? vestis · dictū a ligo gas · q textura eius ligata sit in cotū quasi lignū · & ē c p · g · posita · Item lichini? aliud signat · vide in lichinū ·

Licio cis cui · vel lexi licitū uel lectū non ē in vsu id ē · trahere · Et cōponiē cū ad · & dicē allicio cis · allexi vel allicui · i · attrahere quadā delectatōne p uocare ad se · vnde allecto as frequē · i · frequēter allicere · Item cōponiē elicio cis · elexi vel elicui · electū vel elicitū · extrahere · extra vocare · et educere · vñ electo ctas · frequētatiū · i · frequēter elicere · foras emittere · Illicio cis · xi · vel cui · illaqueare · i fraudē ducere · vnde illecto ctas frequentatiū · & pellicio cis · cui · vel exi · pellicitū vel pellectū · id est · decipe Prolicio plicis · id est · pcul elicere · Liceo & ei? cōposita sūt actiua · & corri · hāc syllabā li · & faciūt pteritū in xi vel in cui · sed elicio et pellicio frequētius in cui · alia frequētius in · xi · & scōm q pteritū faciūt in xi · faciūt supinū in ctū · scōm vero q faciunt in cui · faciūt in citū · ita dicit hug · Pris · autem m · x · li · determinās de verbis tercie coniugatōnis desinētib? in cio · sic dicit · Alia · i · ante cio habētia eandē in · e · conuertūt · & cio in xi · vt aspicio exi · illicio exi · pellicio lexi · Inueniē etiā scōm antiquos pellicui et allicui · Excipiē tñ elicio cui · & puto iōne si elexi dicerem? pticipiū necessario elect? fierz & esset dubitatō significatōnis · q? supple eligor geris facit elect? · His visis dico sequēs pris · q cōposita a licio cis · lexi lectū · qd non est in vsu in simplicitate faciūt pteritū in xi · & supinū in ctū scōm modernos excepto elicio qd facit elicui elicitū · cā drīntie vt dictū est · Non tñ inficior quī preterita pdictorū verborū iueniāt etiā in cui vt pellicui · & supia m citū · vt allicitū · sz hoc sm āticquos ·

Liciscē · licos qd est lup? cōponiē cū emos qd est canis · & dr h liciscē? sci · & hec liciscа ce · & vt ait plini? · Liciscі vel liciscе dicuntur canes nati ex lupis et canib? cū forte inter se omiscēē ·

Licitatio a licitor taris · dr hec licitatio onis · et est ppie quando aliquid vēdiē & emptores super se augmētum vel diminutōem faciunt · vel sponsionē vel pmissionem · Vnde & sepe licitatō dr sponsio vel pmissio · sed ppie pdicto modo facta · Licitor taris · i · appciari · vel addere siue diminuere preciū rei que venditur · vt si quis dicat se dare velle pro re aliqua decē solidos · & alius superueniens dicat ego dabo vndecim solidos · vel si vnus dicat · iste equus valet · x · solidos · & alius imo valet · xj · & poniē aliquando licitari simplr p vendere · vñ h licitator toris · & corri · i ·

Licitus · a liceo vel licet dr licit? ta tū · qd oponiē illicit? ta tū · i · nō licit?

Liciū cij · filum innodatū tele per quod stamen trahiē & liciē · & dr a licio cis · & scribiē p c · ad cuius drīntiam iste genitiu? pluralis de lis litis · s · liti um retinet sonum t ·

Licі? cia · ciū · in licia exponiē ·

Licon · id est · dulce ··

Licos grece ltie dr lup? · ab auiditate vel rapacitate · q? rabie rapacitatis q? iuenit trucidat ·

Lictor · a lito tas · dr h lictor toris · qui de officō portat gladiū et securim ante regem vel ipatorez vt ad puniendos reos pāto sit · & dr lictor quasi litor · a litādo c interposita · q? litat & interficit reos Vnde & quicūqz regi vel iudici vel alicui presidi obsequunē ad puniēdos reos · lictores dicūtur · Item lictor dr portitor cadauerū · s · qui portat cadauera ad bustū vel sepulturā · similiter a litando vel ferē do quasi lator · Item lictor potest dici leccator vel qui lingit a lingo gis sm hug · Q? aūt dr lictor qsi legis ictor · id est · pcussor · vel lictor qsi legis actor ethimologia est nō oposito · Lictū est sup · de lingo gis · Item lmquo debet facere lictum sed nō est i vsu vide in lingo gis

Licui · qn est pteritū de liceo ces · scribiē p c · sz qn ē pteritū de liqo · scribiē liquui p q · & geminū u

Lidia die · regio est · vnde lid? da dū · & lidi? dia diū · ezechi · xxx · Ethiopia et lidia · et lidij · In lidia erāt duo fratres · s · lidus & tirrhen? · quib? cū illō regnum non sufficeret pciecerūt sortes quis eorū cuz parte popli exiret et ceciderūt super tirrhenū Qui cū pte lidoz venit in tusciam · et a suo nomie dicta est tuscia tirrhenia et tusci tirrheni · Silicē ab illis qui cū eo venerūt tuscia dicta est lidia · & etiā tusci lidij · vel a noie fratris · q? sepe nomē vni? fratris poniē p noie alteri?

Lien lienis · mas · ge · p i · id est · splen · sz lyen per y id est · venus ·

Lienon · id est · leue

Lienosus in limosus vide ·

Lienteria · Enteria quod est intestina poniē cum lienō qd est leue · & dr hec lienteria rie · quasi molle intestinū · q? cibū tangz per aliena intestina nullis obstātibus facē plabi · qualēcunqz eñ cibū accepit incoctum egerit · vnde lientericus ca cum · qui dez infirmitatē patiē ·

Lieus lici mas · ge · i · hachus · Et dr a lien quod est splen · quia a splene risus procedit · et ebrij qsi sēp rident · Vel dicitur a ligo gas · quia ligat linguam

& impedit· Vel a lienon quod est leue·quia multo vino mẽbra soluunt̃ & leuiant̃· Et inde lieȝ ea euȝ id est·bachicȝ·& pẽ·penul. Vnde ouidius de arte· Turpe iacẽs mulier multo madefacta lieo·

Ignariȝ in lignũ est·

Ignis grece ltĩe ỏr lux lumẽ vel lucerna

Ignũ a lignis greco ỏr hoc lignũ ligni·qr incensũ uertat̃ in lumẽ·vel qr cõuersũ in ignẽ lumẽ faciat·vel qr aptũ est flamis & lumĩbus Et inỏ ligneus nea neũ·de ligno existẽs vel ad lignũ ptinens· & hoc lignariũ rij·locȝ lignoȝ vel lignoȝ aceruȝ Item hic lignariȝ gn̄al'r opifex lignoȝ appellatur·

Ligo gas gaui·vnde hoc ligamẽ·& hec ligatura & hec ligula·Ligo cõponiẽ·Alligo gas· Colligo gas·Deligo deligas·i·valde vel deorsũ ligare vel dissoluere·Disligo gas·i·dissoluere·qỏ deberet dici diligo gas·sed causa drñtie ad diligo gis ĩterponiẽ s.·& in eodẽ sensu inueniẽ disligo gis·tcie ꝓiu· Illigo gas Interligo gas Prꝛoligo gas Perligo gas Preligo gas·Obligo gas·i·ĩpignorare Religo gas id est·dissoluere·vel iterũ·vel valde ligare· Subligo gas·quasi subtus ligare· Ligo & composita ab eo oĩa sunt actiua & corri·hac sillabã li· Vnde birria·Quemlibet imodicus alligat eris amor· Vide in vinctus·

Ligo gonis·mas·ge·i·sarpa quoddã mstrumẽtũ rusticanũ ad fodiẽdũ aptũ·& dicit̃ a leuo uas· qr leuat terrã·vnde ligo quasi leuo·et ligones quasi leuones·& pỏ·pnl'·gti· sed ligo nis ligones nomẽ gẽtile eam corripit

Ligonizo zas zaui zare.i·sarpe· ligone ẽrã vertere

Ligula le·a ligo gas ỏr hec ligula le·id est·pua fascia vel corrigia cũ qua aliquid ligat̃· Vnde ligatȝ ta tũ·i·ligulis ligatȝ·vel plenȝ·& ẽ ligulatus ti·id ẽ·coquȝ cui mlte ligule sũt necessarie ꝓpter veteres pannos quos mouit·& ligulo las·ligulis li=gare·& corri·gu. vide in ligo

Ligur vel ligȝ guris·m liguria exponiẽ

Liguria rie· quedã ꝓuincia in qua sunt vercelle nouaria mediolanen·Pap·dicta sic ab abũdãtia legumis·vnde a legumen dicat̃· Et a liguria dicitur hic & hec ligur vel ligus guris gẽtile pnl'·gti cor·

Ligurio ris riui·ritũ·i·parũp cibũ attigere·latẽt et cito deuorare & deglutire. & est glutenũ & poniẽ qñq; simpliciter ꝓ deuorare vel lingẽ Et cõponiẽ Abligurio ris·i·absumẽ deuastare· Deligurio ris·i·valde vel deorsũ ligurire· Preligurio ris·id ẽ ante ligurire· Ligurio et eiȝ cõposita sunt neu· Et ꝓducũt hãc sillabam gu·Horatiȝ ĩ sermo. Tracta uit calicẽ manibȝ dũ furta ligurit

Liguriȝ rij·mas ge·quidã lapis ꝑciosus· dictȝ a lmx cis·qr fit ex vrina lmcis tpe mdurata·exo· xxx viij·c· Liguriȝ achates·Papi· dicit·liguriȝ lapis dictȝ qr fit ex vrina licis tpe durata·Sz exo·xxxix &·xxxiij·capl'o legiẽ liguris sine v·& ita teneas· & hoc etiam vult hug·

Ligustice a liguria ỏr ligusticȝ ea cum·pnl' corr· Vnde iuuenalis· Nã si ꝓcubuit qui saxa ligustica portat·Itẽ a liguria hoc ligusticũ ci·quedã herba a liguria dicta·qr abũdat m liguria

Ligustrũ tri·quidã flos dictȝ a liqueo liques·qr cito liquet & marcescit·vñ virgiliȝ·Alba ligustra cadũt vaccinia nigra leguntur·

Lilium lilij·ỏr flos lactis & quedaz herba lactei floris·similiter ỏr liliũ a lacte quasi lacteũ·& lilia ꝗsi lactea quoȝ cãoor ẽ in foliis·vide in pax

Lima me·a limȝ mi·ỏr hec lima me·quoddã ĩstrumẽtũ fabrile·qr limũ aufert de ferro. vel qr limuz id ẽ·leue faciat·& inde limo as·aui·are·i·purgare polire vel diminuere·nã lima ferrũ diminuit·vel limare deriuat̃ a limȝ·& tũc limare·i·limo implere vel ĩpinguare· Et cõponiẽ Collimo mas.i.simul limare Delimo mas.i.valde limare·vl'limũ auferre Elimo mas·i·purgare Oblimo mas·i·limpidare· polire vel deterere ·demolire·corrodere·vel limo coopire·& ꝓdu·li·lima & limo mas cũ suis cõpositis· Vnde vindocinẽsis·Qz fornax auro ꝙ ferro

Limaca ce a limȝ ỏr lima flagellum· hec limaca ce·& limax cis ꝓ eodẽ verme· qr ĩ limo morat̃·vel de limo nascit̃. vel quia totȝ est ĩmũdȝ & limosus·& ꝓducit ma

Limariȝ rij·i·retiariȝ· & ỏr a limȝ

Limas tis fe ge·vestis que ptẽdit̃ ab umbilico vsq; ad pedes·& ỏr a limȝ·qr inferius in extremo sui habet limbũ limũ·i·obliquũ· & eadẽ vestis ỏr limus·hac publice vtebant̃ serui & coqui·& ꝓducit penultimã geniti·

Limbellus li·dimi·puȝ limbȝ

Limbulus li·dimi·puȝ limbȝ·& corri·bu·

Limbȝ bi·quã nos oram dicimus fasciola est que ambit extremitatẽ vestiũ· aut ex filis aut ex auro cõtexta·assutaq; extrinsecus in extrema ptẽ vestimẽti vel clamidis·ỏr tñ limbȝ vndecũq; fiat talis natura Dicit̃ etiã limbȝ qñq; circuitȝ cuiuslibz rei vel ora maris vel vestis vel clamidis·vnde limosȝ sa sum·limbo ornatȝ vel plenȝ·& limbo bas· libo ornare·Itẽ limbȝ ponit̃ ꝓ quadã ptẽ inferni·quat tuor em̃ sunt loca inferni·scz infernȝ dãnatorum· limbȝ puerorũ purgatoriũ·& limbȝ patrũ·vide in ĩfernȝ & in finȝ. Hic potest queri an pueri non baptizati in limbo exñtes specialẽ in anima sẽtiant afflictõem·Ad hoc dicẽdũ ꝙ cognitõem pfectam habebũt pueri in limbo exñtes eoȝ que naturali cognitõni subiacẽt·& cognoscẽt se ꝓiuatos cẽ vite eterne·& causã quare ab ea excluſi sunt·nõ tamen ex hoc aliquo modo affligunt̃·qỏ qualiter esse possit videndũ est· Sciendũ est ergo ex hoc ꝙ caret aliquis quod suã ꝓportiõem excedit non affligit̃ si sit recte ratõnis·sed tm̃ ex eo ꝙ caret eo ad quod aliquo modo ꝓportionatȝ fuit·Sicut nullȝ sapiẽs homo affligit̃ de hoc ꝙ non potest volare sicut auis· vel qr non sit rex vel impator cũ sibi non sit debitum Affligeretur aũt si priuaret̃ eo ad qỏ habẽdũ aliquo modo aptitudinẽ habuit. Dico ergo ꝙ oĩs homo usum liberi arbitrij habẽs ꝓportionatȝ ẽ ad uitã eternã cõsequẽdã·qr potest se ad grãm ꝑpare ꝙ quã uitã eternã merebit̃ Et ideo si ab hoc defecerit maximus erit doloȝ ei·qr amittit id quod forte sibi possibile fuit Et ideo in dãnatis in iferno ꝙ culpa actuali qui usum liberi arbitrij habuerũt· & ĩ quibus fuit aptitudo ad uitã eternã consequẽdã. grauior pena erit ꝙ dei uisione carebũt q̃ ꝙ igne iferni cruciabunt̃·licut dicã in pena Pueri aũt nunq̃ fuerũt ꝓportionati ad hoc ꝙ uitã eternã haberent quia nec eis debebat̃ ex principijs nature cum omnẽ facultatẽ nature excedat·nec actus ꝓprios habere potuerũt quibus tm̃ bonũ consequerent̃·& ideo oĩno nihil dolebũt de carentia uisionis diuine imo magis gaudebũt de hoc ꝙ ptícipabũt multũ de diuina bonitate in ꝑfectionibȝ naturalibȝ·Nec põt dici ꝙ ꝓportionati fuerint ad uitã eternã consequẽdã q̃uis non ꝑ actionẽ suam tm̃ per actionẽ aliorȝ circa eos·quia potuerũt ab alijs baptizari sicut & multi pueri eiusdẽ conditionis baptizati uitã etnaz

consecuti sunt·hoc em̄ est supexcedentis gratie vt aliquis sine actu ꝓprio p̄mietur ·vnde defect⁹ talis gratie non magis tristiciā causat in pueris ꝺce dētibus non baptizatis q̄ in sapiētibus hoc q̄ eis multe gratie non fiunt·q̄ alijs sibi sil'ib⁹ fhēte sūa

Limen a limes ꝺr hoc limen inis·limina hostiorū dicūtur a limes·qr trāsuersa vt limites sunt·& p ea sicut p limites in agros in domū mtroeaē vl' ex eaē·vnde dicūtur a limes ·qr per trāsuersū posita sunt·vñ hic & hec liminaris et hoc re· ad limē pertinēs·et hoc limīare ris·idē qꝺ limē

Limes mitis mas·ge·i·callis·& dicīē a lim⁹·quia p trāsuersū ducit & extra viā·& sūt ꝓprie limites trāsuersa in agris itinera·vel fines qui agros diuidūt et termināt·& corri·penl'·gti Prosper·Angusto virtus limite celsa petit·

Limināre·in limen vide

Liminise⁹ ci· virgula inter duos pnnctos iacens & ꝺr a limo·i·obliquo·qr ex trāsuerso iacet·& ponitur in his locis que sacre scripture interptes eoꝺē sensu sꝫ diuersis sermonib⁹ trāstulerūt·

Limiū·a limes h° liminiū nij ·i· captiuitas exiliū expulsio extra limen vel extra domū· Et componitur cū post & ꝺr hoc postliminiū nij·id est·reūsio de exilio ad iura que amiserat·vel ius quod q̄s vē dicat sibi sup rebus suis post reuersionē de exilio Vnde postlimmi⁹ nia niū·qui post captiuitatez reuersus iura sua q̄ amiserat recepit· Vnde prudentius·Hunc postliminio redeūtez suscipit alto· Vnde hieronim⁹ in ꝓlogo iosue ·Et amissum iam diu opus quasi quodā postliminio repetere·qr hieroniques ꝓphetas explanauerat·aliquoꝝ explanationem diu intermiserat·loquiē methaphorice q̄ vult exponēdo laborē accipe·vel assumere· sicut postliminiū sua resumit postq̄ reuertiē de captiuitate· quasi diceret diu fui detentus quasi essem in captiuitate·mō ab alijs occupatōib⁹ expeditus volo re assumē op⁹ exponēdi qꝺ incepi·

Limino·a limen ꝺr limino nas naui nare ·i·limina p̄pare. Et cōponiē collimino nas·i·simul liminare Delimino nas·i·valde liminare·vel deorsum limē auferre·Elimino nas·i·extra liminare vel extra limen foras ꝓjcere·vel portare·publicare·Illimino nas·limen imittere·vel mtra limē immittere· Sub limino nas.subt⁹ liminare·vel sub limē ponere vel infodere·Limino nas· cū oībus suis cōpositis est neu·p̄ter illimino nas et elimino & sublimino· q̄ in qbusdā suis significatōib⁹ sūt actiua·& corri·mi

Limis scōm hug· hic & hec limis & hoc lime·& lim⁹ ma mum·id est·obliqu⁹ vel distorquens oculos scz strabo·Vñ hic limes limitis·i· callis· & ide cōponiē·h & hec sublimis & hoc me

Limitanus ni·deus qui preest limiti·qui etiaz termin⁹ ꝺr·et ꝺr a limes tis·

Limito· a limes dicitur limito limitas· Et est limitare terminare·Et componiē collimito tas· De limito tas·distermīare vel valde limitare·Elimito tas in eodem sēsu·& est actiuū limito cū oībus suis cōpositis·& corri·mi

Limo mas·in lima exponiē

Limos⁹ sa sū·plen⁹ limo·& cōpaē·& ꝺr a limus impha·a nimpha qꝺ ē aqua fit hec limpha phemutata n in l·i·aqua·& limpha etiā ꝺr quidam humor vel spuma in frōte canū qua dispersa p caput insaniūt & in rabiē vertunē ·& ꝺr a limpha liquore·qr ad modū illi⁹ discurrit· vel qr patientes hoc viciū vitāt & timēt aquam·vnde limphor pharis·

id est·aquā imiscere vel insanire·vnde limphatus tam·pticipiū·& pōe esse deriuatiū a limpha sm vtrāqꝫ eius significatōem Inuenitē etiā limpho limphas in eadē significatōne·Statius·vij·Līphat⁹·i· aqua mixt⁹·& limphat⁹·i·insan⁹·vnde liphatic⁹ ca cū·i.isan⁹· & ꝺr ꝓprie līphatic⁹ qr aquā timeat quā greci idrofabā dicūt.& ꝺr ꝓprie limphaticus qui viciū ex aqua ptrahit·cui⁹ viciū ē huc & illuc cursu ire sumpto vicio a fluore aque·sed poete iaz vsurpāt nomē hoc generaliter pro furiosus Vnde limphaticus ꝓprie diciē canis a limpha quā habet· & hinc translatum est ad alia. & possunt predicta scribi p ph vel per f

Limphor pharis·in limpha est

Limpidus·a limpha ꝺr limpid⁹ da dū· pur⁹ luci dus·clarus·manifestus quasi liuphid⁹·& compaē dior dissim⁹.ezech· xxiiij·Sup limpidissimā petrā effudit illud·vnde limpide dius·sime ·aduerbi· & hec līpiditas tatis·& līpido das·līpidū facere·purificare·clarificare·& est actīm

Limula le·dimi·ꝓua lima

Lim⁹ mi·fe ge terra humida et cenosa sicut que est in ꝓfūdo aque·& diciē a leuis·qr leuis sit Itez adiectiue declīaē lim⁹ ma mū·i·obliqu⁹ vl' distor quēs ocl'os·scz strabo sic dixi in limis

Limari⁹ rij·a limū ꝺr hic limari⁹ rij·i·retiari⁹·& limari⁹ ria rium·& hoc limariū·id est·locus vbi abū dat limū vel semē limi

Lince⁹·in lmx cis est

Linea nee·est corda cū qua aliquid dirigitur· Et ꝺr a līmū qr de limo fiat·& si nō fiat etiam de lmo tñ linea ꝺr·& etiā signū qꝺ p lineā fit ꝺr linea vt i scriptura·& linea etiā longitudo ꝺr sine latitudiē· vnde lineo as·aui·i·ꝓtrahere·lineas facere·vñ lineatim aduerbiū·i·p lineas ꝓtractim·Et scias q̄ i veteri testamēto appellaē linea stricta camisia totuz corpus opiens·que ita strictis manicis adherebat corpi vt nulla inesset ruga· & descēdebat vsqꝫ ad pedes·vñ grece podis·i·talaris dicebaē·

Linearis·a linea diciē h et hec linearis & hoc reqꝺ ptinet ad lineā·& ide oponiē iterlinearis re·

Lineus·a linū ꝺr lin⁹ nea neū de lino existēs vel ad linū pertinēs

Lingua·a lingo gis·ꝺr hec lingua gue·qr ea ligim⁹·Vel lingua ꝺr a ligo gas·qr ligat verba & voces particulatos sonos·Vel lingua ꝺr a leuo levis qr dētibus illidiē·Sicut em̄ plectrū corꝺis ita lingua illidiē dentib⁹·& vocalē efficit sonū·Vnꝺ linguosus sa sum·id est·loquela plen⁹ et abūdās·s·loquax·& cōpatur·Vnde linguositas tatis· Itez a līgua linguat⁹ ta tum·qui magnā habet linguā·vel in lingua potēs·Et cōponiē Elinguat⁹ ta tū·facūdus eloquens·& vtrūqꝫ opatur· Itē lingua ponitē ꝓ linguagio Corm·xiij·Sive lingue cessabunt· Et scias q̄ lingue sacre sūt tres·hebraica·greca·et latina· que toto orbe maxime coluneē Nam priusq̄ superbia turris illas diuideret vna oīm nationum lingua fuit hebrea·Creditē etiā ꝓbabiliter q̄ in patria tm̄ erit vna lingua· Vnde dicit remigi⁹ super illud ad corim·Sive lingue cessabūt Sicut īquit ante turrim babel vna erat lingua hebrea·sic quidam doctores putāt expleto iudicio ipa remanebit una Reuera in multis linguis varietas est· & vbi varietas ibi dissensio·sed i sanctoꝝ regno non erit dissensio·igiē nec linguarū varietas· Item bernhard⁹ dicit·Multi multa sciūt·vna erit oīm lingua·iubilatio indefessa·vnus affectus·amor eternus·& erit

cōmune oīm·oīpotētia·ſapiētia·pax·iuſticia · mtel
ligētia·nō erit ī illa pace diuerſitas līguarū
Linguax·a lingua ꝺr linguax cis·ge·oīs·i·multuz
loquax·aſſiduc loquēs·copioſus lingue· Hc compa
tur· Vnde hec līguacitas tatis·
Linguilata ce·fe·ge·piſcis qui formaz habz līgue
vel auguratrix ſiue icantatrix mlier·& ꝺr a lingua
Lingula·le·pua lingua· & p ꝺciſionem ꝺr lingula
ſicut dicit pſ·m tractatu diminitiuorum·
Linguo gis·xi·lictū·i·lambē·linguā alicut rei ſu
perducere·& cōponitē Colliguo gis· Preliguo gis
Relinguo gis·Linguo eſt actiuum cū oībus ſuis
cōpoſitis·& facit p̄teritū xi·añcedente n· & ſup̄
in ctū & ſine n· Linquo etiā ꝺr facere lictum ſed
non eſt in vſu ad ꝺriam hui? ſupini lictū qꝺ venit
a lingo gis·ſed in cōpoſitōne bene eſt in vſu·vt de
lictum·relictū Et ſcias qꝫ linguo habet u·p? g·
in p̄ma pſona tm̄·ſicut & hoc nomē lingua·ſed m
alijs perſonis vt lingis·lingerē·lingere & ceteris
non habet·u·
Linguoſus ſa ſum·in lingua exponitur
Limamētum mēti·id eſt·diſpoſitio ſimilitudo vl̄
figura ſimilitudinis·& dicit̄ a linea nec
Limifex ficis·pnl'·cozr·tā in noīatīo qꝫ i gtīo·q̄ vl̄
qui facit vel opatur linū·& eſt gn̄is gn̄is·& ꝺriua
tur a limifico cas·& corripit·fi·
Limificiū cij·eſt ipſa limi opatio·a limifex dicitur
Limifico cas limuz facere·a limū & facio ꝩponitur
Limio nis·niui nitū·nire·i·iungere· Et cozfi
& eſt actiuū cū oīb? ſuis ꝩpoſitis·& p̄du·hāc ſil
labā li·& deriuat̄ a limo nis·Et ſcias qꝫ limo nis·t
cie cōiugatōis·& lmio limis·quarte diuerſa ſignifi
cāt ſcꝺum grāmaticos·tm̄ in ſacra pagina vt dicit
papias·Lmio fere idē ſignat quod lmo·et hoc pa
tet in ezech·xiij·ca·& in amos·vj·ca·& in mozali
bus gregorij·& ī multis alijs diuīe pagine locis·
Quidā tm̄ putāt hoc ſcriptozū vicio acciditſſe·
Limipediū a limo et pes cōponitē hic limipes dis·
et hoc limipediū dij. in codē ſēſu·ſ· limcū calciamētū
Limipes dis·ī limipediū vide & cozvbiqꝫ pnl'·
Limſtema linū cōponitē cū ſtamē· & dicit̄ hoc li
miſtema·matis·veſtis ex lino et lana cōtexta·& ꝺr
ſic·qꝫ ī ſtamīe linū·& ī trama lanā hz·& p̄ꝺ·ſte·
Linna·a linū ꝺr hec līna ne·i·ſagū quadrū et mol
le·& eſt gallozū·Quibuſdā em̄ natōnib? ſua cuiqꝫ
ꝑpria veſtis eſt·vt ptis ſarabere·gall'·linne·germa
nis renones·hiſpanis ſtrīges·ſardis maſtruce·&
ide linatus ta tum·linna īdut?·
Lino nis ni·vel magiſ cauſa drīvtie ad nomē linū
lini leui·qꝺ a leo quoqꝫ ſimplici naſcit̄ qꝺ in vſu n̄
ē·ex quo deleo deleui Vetuſtiſſimi tm̄ etiā liui in p̄
terito p̄teliſſe inueniūtur·Inuenit̄ etiā litū in ſup̄
ſicut vult priſ·in·x·libro·Liui aūt qñqꝫ eſt vocati
u? hui? noīs liui?·ſcꝺm aūt modernos dicimus li
no nis·leui litū Eſt aūt linere ſcꝺm hug·ozi dolij
opculū opponere·coopire·& obturare doliū·& li
nere·i·inficere·deturpare·glutinare·ꝑprie in hac ſi
gnificatōne ꝺr lineze cum vna reſq̄ inficit̄do ſup
ponit̄ alij· Tūc paries linit̄ cū calx ſupducit̄ & lu
tū·Itē linere·i·deſtruere·delere·Vnde hec litura
re·Lino cōponitē Allino nis·leui allitū·i. valde vl̄
iuxta linere Collino nis·i·ſimul linere Delino nis·
·i· valde vel deozſū linē vl̄ planare vl̄ delē vl̄ occi
dere ·Illino nis·i·intus vel valde linere·Interlino
nis·i·interpolatim linere vel interficere Perlino·i·
pfecte linere vel occidere Vnde plicoz·i·occiſoz·
Oblino nis·i·inficere deturpare· qꝺ vulgo ꝺr em=
pegezare Relino·i·itez linere·Lino et eius cōpoſi
ta oīa ſunt actiua·& hāc ſillabā li vbiqꝫ corripiūt
& faciūt p̄teritū in leui·& ſup̄·in litū·pnl'·cozrep̄
Eſt em̄ regula generaliſ Oīne ſupinū veniēs a p̄te
rito termināte m vi ſillabā ꝑꝺu·paul· Excipiunt̄
hec ·litū·itū·quitū·citū ſitum·ſatum· cognitum·
agnitū·que oīa corri·penl'· Ex dictis patet qꝫ lini
infinitiu? corri·li·ſed hoc linū m·ꝑꝺ·li·Vñ verſ?
Pñc multa lini calido de ſemine lini
Linoſus·a lien quod eſt ſplen ꝺr linoſis ſis · moz
bus ſplenis·& hinc linoſus ſa ſum·& lienoſus ſa·
ſum·i·ſpleneticus qui patitur in ſplene Vñ plaut?
ī caſſia Coz vt opinoz lienoſū habet·
Linquo quis qui quēre·i·peccare vel dimittere·
Et cōponitē delinquo quis qui·i· pecco committo
vnde hoc delictū id eſt peccatū·Relinquo quis·
qꝺ componitē Derelinqūo quis·Linquo & oīa ei?
compoſita ſūt actiua·& faciūt p̄teritū in liqui·&
ſupinū in lictū abiecta n In ſimplicitate tm̄ nō eſt
in vſu ſupinū hui? verbi linquo·ad ꝺrīnā hui? ver
bi linguo gis·xi·qꝺ facit lictū·
Linteamen·inis linteū eſt
Linteolum in linteum vide
Linter teris·fe ge·pua nauicula dictum a linio·
quia vadit et currit ſup aquā quaſi liniēꝺo· & cor
ripit penul. genitī linteris
Linteū·a linū lini·ꝺr hoc linteum lintei·i·velum
quod ī lectulo ſternitur vel mantile·Item a linum
hoc linteamen minis·quod in lectulo ſternitur·&
ꝑducit penul·noīatiui· Et a linteū dicit̄ hoc linte
olū li dimi·ezech·xxx·Faſcireē linteolis
Linū ni ꝺr a lenis·qꝫ ſit molle et lene Vel greci
dicūt linatin·& inde nos diam? linū·& ꝑducit li
ſz lini īfinitī modi cor·li ſic dixi in lino nis·
Linx·licos grece dicit̄ lup? latīe Et inde linx cis
generis īcerti·& hec linca ce p eodē animali qꝺ vul
go ꝺr lupus ceruari? Et ꝺr a licos qꝫ in lupoz ge
nere nūatur & eſt eis ſimil' Et dicit̄ linx oculoſ ha
bere tā acutos vt etiā viſu pietes penetret·& ide
ꝺr linceus cea ceū Et hinc linceus cei · dictus fuit
qui dā habēs oculos tā claros et tam acutos qꝫ exi
ſtens in ſicilia vidit naues exeūtes de affrica vt ꝺr
Item līceus cei qui dā mons archadie dict? ſic ab
abūdātia lupozum
Linxa·a linx cis dicit̄ hec linxa xe· dea beſtiarum
Hec dea ſplent ꝺr vel viuacitas viſus ītelligit̄ Di
cit̄ aūt hec dea magꝺ dea beſtiaz qꝫ hoīm·qꝫ acuti?
vidēt bruta aīmalia qꝫ homies Vnde nocte habēt
ſui viſus contēperamētum · quia tunc aliqua inue
niunt obſtacula·de die autem quia nulla inueniat
fere nichil vident·
Lippierus pera perum·id eſt·tener·mollis·delica
tus·Et dicitur a lippus·
Lippio pis piui pitum·id eſt·eſſe vel fieri lippum·
Vnde lippiens tis participium omnis generis·et a
lippio lippiſco ſcis inchoatiuum·
Lippitudo lippitudinis ·lacrimatio vel putredo
oculi Et dicit̄ a lippus pi·addita tudo
Lippus pa pum per geminū p· Et vult priſ·in or
thographia qui habet oculos lacrimantes quodaz
marcoze plenos Et dicit̄ a pus id eſt putredo·id ē
a putredine oculoz vt deriuatio ſumat̄ ab vltima
ſillaba Et compat̄ pioz piſſim? Vnde lippe lippius
piſſime aduerbiū Qz aūt ꝺr lipp? q̄ſi liquozē putri
dū p oculos emittēs potu? ē et bia qꝫ oppoſitio
Lipſanū ni grecū eſt Et eſt neu gn̄is Proprie li
pſana dicunt̄ reliquie que remanēt ſcꝺm hug·Inue

nitur etiam lipsanū ve quidam dicunt p vase i q° ponunē ossa sanctorum · Et vt dicit magister bene pducit penul · Papias etiam dicit lipsana reliquie Ioh̄es epūs in quodā sermone de anūciatōe dn̄ica dicit Palestina lipsanum abrhae habet · ioseph ossa vnū āplectiē sepulcr · moysi nec iueniē sepulcr

Liquamen a liquo quas · ōr hoc liquamen minis · & hoc liquamētū ti Liquamē pprie ōr piscīū qz soluti i salsamētū pisciculi eūdē humorē liquant Cuiusmodi liquor diciē salsugo vel muria · sed muria pprie ōr aq̄ sale omixta et effca gustu i modū maris

Liqueo · a liquo quas · ōr liqueo ques · idē quod liquor q̄ris · i · fluere decurrere dissolui Item liquere poniē p apparere · manifestū esse · Nā cū massa liq̄scit · qō prius erat occultū fit manifestū · Itē liquere poniē p deficere · qz cū nix liquet deficit Et a liq̄o diciē liquet ipsonale · i · apparz · certū est · manifestū est · & liquesco scis inchoatiū · & accipiē in eodē sē su in quo et liqueo Et ide liq̄scit ipsonale et liq̄scēs Liqueo cōponiē Colliqueo ques · id est · simul liq̄re Item Deliqueo deliques · id est · decurrere quasi deorsū vel valde liquere Itē eliqueo ques · i · valde vel extra liquere · Itē pliqueo ques · i · añ liqueo Perliqueo valde vel pfecte liqueo Reliqueo iterū liqueo · & ab oībus his incho · Colliq̄sco : dliq̄sco Eliquesco Preliquesco Reliquescō · Liqueo ques · cuz oībus suis cōpositis est neu · & facit p̄teritū i qui p q · & geminū · u · & caret sup̄ · & corri · vbiq; hanc sillabā li · sicut et liquesco · Vnde ouidius · methamor · Deliquit stagnūq; suo de noie fecit · Et ouidius de ponto · Nō mihi fata liquēt ceptos seruātia cursus Liceo ces · etiā facit licui · & tunc scribitur per · c · & per vnum · u ·

Liquescentia · a liquescēti datiuo de liq̄stēs addita a · fit hec liquescētia tie · i · apparētia vel defectus vel liquiditas · & corri · li · De liquescentia et liq̄dis dixi in prima parte supra in tractatu de litera i ca pitlo de s · siue de liquescētia

Liquidus · a liqueo ques diciē liquidus da duz · i · fluidus manifestus Et compar dicr dissimus Vnde liquide dius dissime aduerbiū Et hec liq̄ditas tatis Et liquido das verbum actiuū · id est liquidum facere Et corripit qui

Liquo quas quaui quare · i · liquidū facere · decurrere vel defluere vel liquorē emittere vel purgare Vnde hic liquator toris tori · et hec liquatō onis Et cōponiē cū con · & ōr colliquo quas · Itē cū de & dicit deliquo quas · Itē cū e · & diciē eliquo q̄s id est · valde vel extra liquare vel purgare · vnde & poniē p excolare · vel foras emittere · manifestare · vel cū quodā vocis lenocinio pnūciare · vnde eliq̄tus tatum · Liquo quas actū est cū oībus suis cōpositis · & corri · hāc sillabā li · Vñ pius · Et liq̄t & tenor supplātat verba palato

Liquor queris verbū depo · caret suppletōe pretriti & vltimi supini · i · fluere · decurrere · dissolui · & pō · primā · et ōr a liquo quas · Itē mueniē hic liquor quoris · nomē · & corri · primā · & diciē a liq̄o ques Nam i ante q · abbreuiaē · & liquor nomē · preter liquor queris tercie cōiugatōis · & liqui p̄teritū · Vnde quidam · Sic distingue liquor · pro fluxu profluo liquor ·

Liqui preteritum de liqueo per geminū · u · post q · scribiē · vide in liqueo ques ·

Lira · a lirim ōr hec lira re · quodā mstrumētū canēdi quasi a varietate vocū : qz diuersos sonos efficiat · Itē lira grece ōr ltie sulc? & pprie aratri Vñ hec lira apud nos diciē sulcus · & inde liro liras · i · arare sulcare · & inde cōponiē deliro ras · i · desulcare · a sulco deuiare · exorbitare · sic boues discordātes faciūt · vnde & sepe poniē p discordare · Vnō horati? in epi · Quidquid delirāt reges plectūtur achiui · & hinc delirus ra rum · stultus · fatuus · & discordiosus · Et nota q̄ delirare pprie senum est & senes pprie dicūē deliri · quia pter senectutem insaniūt · & rectū tramitē tenere non possunt · Et scias q̄ deliro et delir? nō possūt esse cōposita a lira p mstrumēto canēdi · quia tūc lira habet primaz breuē · Sz lira p sulco pducit primā · sicut patet in illo vsitato versu · Pollice tāgo liram · facio cū vomere lirā · Deliro ergo cōponiē a lira p sulco · Vñ deliro & delirus · producit pnl' · sicut lira p sulco prima · vt patuit p horatiū · & hoc vult hug · & magister bene · Quidā tn̄ dicūt q̄ deliro · i · discordo · Et componiē a lira p instrumēto canendi · & sic scōz eos corri · pnl' Sed deliro pro deuio cōponiē a lira pro sulco · & sic prod · li · Vñ versus scōm eos · De liro discordo deliro deuio dico

Liricen cinis · mas ge · i · cum lira canēs · & componitur a lira et cāo nis · et corr · pnl' tā i ntō q̄ in gtō

Lyricma ne · mulier que cum lira canit · & ōr a liricen · & corripit penul ·

Liricus · a lira ōr liric? ca cum · ad lirā pertinēs · i · dulcis & suauis Vnde carmina horatij dicunē lirica quia cū lira cātabanē · vel a lirin ōr liric? ca cum id ē · vari? vel diuersus · & hinc carmina horatij dicunē lirica a varietate carmmū que in eis cōtinēē et lirici poete quia lirica scribūt · Liric? componiē plliricus ca cum · id est · dulcis et delectabilis · sup alios vel sup cātū lire · & corri ·

Lirin grece latine ōr diuersitas vel varietas ·

Lis litis se · ge · et formaē genitiu? a noiatiō remota s · & addita tis · & diciē a limes mitis · qz cōmitiē lis inter duos & mora finiē · Rixa inter multos & iniuria constat · Et ōr lis a contētōe limitis qui agros diuidit · et pducit i · ante t · vnde quidā · Absentis partē studeas in lite tueri · & scribiē litium genitiu? pl'alis p t · et etiā retinet sonū · t · licet ponaē inter duas vocales · & hoc ad drn̄tiā de licium cij · & facit accusatiu? pl'alis in es et in is · lites vel litis · Cicero in frumentaria · Sedasti inquit etiam

Lisa vel lisan · hebraice ōr apostol? litis illoz · grece scōm hug · Papias vero dicit · Lisa hebraice aplus grece · missus latie dicitur ·

Lisciuū uij · diciē a lixen quod est aqua · quia fit ex aqua mixta cineri ·

Lisis interp̄tatur solutio

Listrimos est cum plures sensus in vnū locū breuiter expeditos coaceruat · & cū quadā festinatōe decurrit · vt cicero rēpublicā queritās vitāq; hoim coniuges liberū ꝛc · scōm papiā

Litargiriū · a litos qō est lapis · et argiros qō est argētū diciē hoc litargiriū girij · purgamētum argenti qō spuma argēti vocatur · & fit ex argēto & plūbo · Idē et hoc litargirū giri ōr Et inde litargiricus ca cum · quod fit de litargiro · vel qō pertinet ad

Litera · a lego et iter vel itero litargirū · componiē litera re · quasi legitera · quia legēti iter prebet · vel quia legēdo iteraē · Vel diciē litera q̄si litura · a lino nis scōm consuetudinē antiquorum q̄ in ceratis tabulis solebant scribere et postea linire vel limere · et scōm hoc litera dicitur tm̄ de figura · Sed quecūq; sit deriuatio vel compositio istius nominis litera debet scribi p vnum t · tm̄ sicut dicit

hug̃·Sed litera deriuãt a lego gis·vel a limo nis·
Et qz tã lego q̃ limo corripit primã· videt̃ q litera
primã corripiat· sed obstat q primã prod̃· vt patz i
illis versibus· Discere qui queris vt recte versifi
ceris·Sine tibi nota tetra pes litera sillaba metra·
Et ita videtur q ibi sit positio· et sic q scribatur
per gemin̄ t·sicut multi scribunt Ad hoc potest
dici q litera scribit̃ p vnum t·nec obstat q p̄mam
pdu·& lego vl' limo p̄maz corripiat·quia litera te
net naturã hui? ptriti legi vel leui que p̄mã pdu
cit. Et regula ita tradenda est· Quanta fuerit pri
ma naturaliter in p̄matiuo tãta remanet in suo di
recte deriuatiuo·vt seues sevi·rex rexi·litera legi
A litera deriuatur hic & hec literalis & hoc le·vt
scientia literalis que de literis tractat· vel que effi
cit literatũ·Itẽ a litera dr litero ras·i·literas instru
ere·vel literas coniũgere combinare·Sic sillabica
re sillabas coniũgere·& dictionare dictiones con
iungere·Et componit̃ collitero ras· similiter lite
rare·Oblitero ras·id est·delere· obliuioni tradere
& inde obliterat? ta tum·

Literalis·in litera vide

Literan?·a literat? vel litera dr literari? ria riũ
idẽ qd̃ literatori? vel literis plen?·vñ aug·i li·de
ci·dei·Cũ quidã lrãrius varronis opa p̄dicaret

Literatori? ria rium·in lrãtus vide

Literat? a litera dr hic literat? ti·& hic literator
toris·& literat? ta tum·Literator vel literat? nõ
dicit̃ ille qui habet multos libros & inspicit & re
uoluit·vt monach? qui ꝓprie potest dici antiquari
us·quia antiquas historias habet ad manũ· sz ille
dicit̃ literator vl' literat? qui ex arte de rudi voce
scit formare literas & coniungere in sillabis·& sil
labas in dictionib?·& dictiones in orationib?·et
orationes sic congrue ꝓferre & accẽtuare Vñ hie
ronim? sup matheũ·Literator mquit erat qui grã
macos grece dicit̃·Literat? cõponit̃ cũ in & mu
tata n·in·l·dr illiterat? ta tũ·id ẽ·sine literis·nõ li
terat?·vniota·Et cẽpat̃ lrãtus & illiterat?· Itez li
terat? & illiterat? aliter accipiũtur Itẽ illa vox di
cit̃ literata que figuris visibilib? ãtea iuctis & vsi
tatis potest repiãtari· Illiterata aũt dicit̃ illa que
sic repiãtari non potest·vt sibulus vel gemit? ĩir
morũ·& a literator vel literat? dr literatorius ria
riũ·qd̃ ptinet ad literas·vel ad literatorẽ· vel qd̃
tractat d̃ lris·vl' qd̃ efficit lrãtorẽ vel literatũ·

Literula le·dimi·ꝓua litera

Lithimos a lithos dicitur lithimos·id est·impati
entia calcata vel crudelitate irrisa

Lithos grece latine dicit̃ lapis·

Lithostratos·in lithostratũ exponit̃

Lithostratũ·lithos quod est lapis cõponit̃ cum
stratos quod est variatio·& dr hec lithostra tre·et
hoc lithostratũ ti·i·pictura arte elaborata Fit au
tẽ puulis cristis ac taxillis·i·quadratis lapillis tin
ctis in varios colores·Itẽ dicit̃ lithostratos· & h̃
lithostrat? Iob·xix·c·In loco qui dr lithostratos·
Est g̃ lithostratos variatio colorũ in pauimento
& congeries diuersor̃ lapidũ diuersorũ colorum
vel pauimẽtũ vel opus mirifice factum·vel etiam
aliud opus dũ saltez sit lapidũ variorũ colorũz·Et
scias q̃ interlinearis glo. dicit in Io·xxi·Lithostra
tos grece·i·iudiciũ vel iudiciale latine·& cor·pnl'·
gtĩ·siue stra sillabã

Liticen·a lituus tui·& cano nis·cõponit̃ hic liti=
cen cinis·i·canẽs cũ lituo· & hinc hec liticina ne·
p nl'·cor·mulier que cũ cornu cãtat·& corri·peuul·

liticen tã in ntõ q̃ in grõ

Liticina ne. pnl'·cor·in liticẽ vide

Litigo·a lis litis deriuat̃ litigo gas·& est litigare
contẽdere·litẽ agere ex quib? videt̃ cõpositũ·vel
potius sit ethimologia·Litigo·i·litẽ ago·& iñ hic
litigator toris & hec litigatrix tricis·& hec litiga
tio tionis & hoc litigiũ gij·i·lis vel litigatio·vl' li
tis actio·i·altercatõ Et inde litigios? sa sum·qui li
tigat·vel potius de quo litigat̃ vt ager Et produ
cit primã litigo·sz pnl'·cor·

Lito tas taui tatũ·i·sacrificare Differũt tamen
Nam sacrificat qui sacrificiũ facit Litat qui sacrifi
ciũ facit·& qd̃ sacrificio petit ipetrat Vnde verba
lia litamẽ litatio litator trix. Lito cõponit̃ collito
tas·i·simul litare Delito tas·i· valde litare Perli
to tas.i·pfecte litare Prelito ta·idest·ante litare·
Relito tas·i·iteruz litare·lito cũ oĩb? suis cõpo
sitis est actũ & corri·hãc sillabã li Vnde theodo
lus·Egregio citropi debet̃ causa litãti·sed lis tis·
producit li·Vnde quidam·Vt ratione lites·animi
prius excute lites

Litoralis·in litus vide·

Litote in quarta parte exponitur in capitulo de
coloribus rethoricis·

Litũ sup̃·de limo nis·cor·p̄mã·& inde lit? ta tum

Litura·a limo nis·dr hec litura re·i·delectio·vl' fe
ditas·non qualiscũq; sz maxie lrãrũ

Litus toris·ge·neu·dr a leuo dis Et est litus ter
ra aque vel mari vicina·Et dr sic a leuo qz fluctu
elidat̃ vel illidat̃·Vel deriuat̃ a lito tas·qd̃ ẽ sacri
ficare·qz marinazij piculis marinis liberati i litore
solẽt dijs marinis litare· Vnde litus dictũ est a li
tãdo·vnde donat? dicit in ꝓmẽto sup virgiliũ·q
litus dicit̃ loc? iuxta altare vbi fiebat litatõ & ma
ctatio bestiarũ·· Seruj? aũt contradicit ei dicens
hoc non valere·qz prima huj? nois litus ꝓducitur
Vnde ouid̃·in epist·Non pfecturis litora bobus
arat Sed prima huius verbi lito corripit̃·hoc tam
magis est friuolũ·qz sepe sillaba que ꝓducitur in
primitiuo·corripit̃ in deriuatio vel econuerso·Vl'
dicit̃ litus a ligo·qz terrã ligat· Vnde et dr litus q̃
si ligãs tot·i·terrã·& est ecclia· & inde litorez? rea
reũ·& hic et hec litoralis & hoc le·& scribit̃ litus
p vnũ t·vt vult magister hñ· Itẽ iuenit̃ lit? ta tũ
& cor·li·a limo nis leui litũ

Lituus·a lito tas·dr hic lituus tui·i·cornu graci
le·qz eo vocabãtur ad litãdũ·

Lituus etiã dr bacul? curu? quo augures vtebã
tur vel pastores·et tũc ẽ ge fe·

Liuens·in liueo ues exponitur

Liueo ues lui liuere·i·nigrere eẽ vel fieri liuit uz
& ponit̃ p inuidere·vnde liuesco scis· inchoatiuũ
& liuidus da dum·qui est talis coloris vel muid?
Et compatur liuidus dior dissim?·vnde liuide di?
dissime aduer·& hec liuiditas tatis. Item a liueo
ues·liuebã·bam cõuersa in ns·fit hic et hec et hoc
liuẽs tis·i·niger liuidus inuidus· liueo cõponitur
colliueo liui·i·simul liuere·vnde colliuesco cis· in
choatiñ·liueo cũ oĩb? suis cõpositis est neutrale·
& caret sup̃·et facit p̄teritũ in ui sillabã· mutat eĩ
oe in i·& ꝓd·hãc sillabã li vbiq;

Liuid? da dũ·in liueo ues vide

Liuor a liueo ues dr hic liuor uoris·i·liuiditas·
vel inuidia vel dolor·vel vuln? scdm hug̃·Papias
vero dicit·liuor est macula nigra·nigredo vel liui
dia Propzie aũt liuor est plaga virgarum·inflatio
uulneris cum pallore·et produ·primam·unde ouid̃

Pascatur in imis liuor post facta quiescit · Hic no ta q sicut dicit gregori⁹ in ·v· libro moraliu⁹ expo nens illud iob Paruulum occidit inuidia Inuidere non possumus nisi eis quos nobis in aliquo melio res putam⁹ Paruulus est qui inuidia occidit · q ipse nisi inferior existeret de bono alteri⁹ non do leret Inuidia cū mētē tabefecerit · cū acta que iuene rit bene gesta consumit · vnde bene p salomonē di cit Putredo ossiū inuidia q p liuoris viciū añ oculos pcūt etiā fortia acta uirtutū · Ossa quippe p inuidiā putrescere · est quedā etiā robusta depi re · Sed cur hec de inuidia dicim⁹ · si non etiā q̄litez eruatur intimem⁹ · Difficile nāq⁹ est vt homo alte rī non inuideat quod adipisci alter exoptat · q ꝺq quid tēpale pcipit · tanto min⁹ fit singulis quanto diuidit in multis · Et idcirco desiderantis mentem liuor excutiat · q hoc qō alter appetit · aut fūditus alter accipiēs adimit · aut a quātitate restringit · q ergo liuoris peste plene carere desiderat · illa⁹ here ditatē diligat · quā coheredū numer⁹ non āgustat que & oībus vna est · & singulis tota · que tāto lar gior ostendit · quāto ad hanc pcipiētiū multitudo dilatatur · Imminutō ergo liuoris · est affectus sur gens eterne dulcedinis · & plena moꝛs eius est pfe ctus amor eternitatis · Nam cum mens ab eius rei appetitu retrahitur · que accipiētiū numero ptitur · tanto magis pximū diligit · quāto min⁹ ex pfecto illius sua damna pertimescit · Que si pfecte ī amo re celestis patrie rapit · plene etiā & in proximi di lectōne solidatur · q cum nulla terrena desiderat · nihil est quod eius erga proximū caritati cōtradi cat · Que nimi⁹ caritas quid est aliud q̄ mētis ocu lus · q si terreni amoris pulere tāgit · ab interne lu cis mox intuitu Iesus reūberatur · q aūt puul⁹ est q terrena diligit · magn⁹ q eterna concupiscit Pōt etiā sic non inconuenienter intelligi · Paruulu⁹ occi dit inuidia · qm̄ h⁹ pestis langore non moꝛitur nisi q adhuc in terrenis desideriis infirmat

Lixa a lixen qō est aq̄ ꝺr ẖ lixa xe · mas · ge · id est · mercenari⁹ · puta q sequtur exercitū ī expeditōne · & portat aquā ad op⁹ exercit⁹ ī castris ·

Lixabūdus · a lixa ꝺr lixabūdus da · dum · q latis ī cedit passib⁹ ad modū lixe · Vel lixabūdus illis lix anti · & tunc deriuat a lixo xas ·

Lixatura re · in lixo xas vide ·

Lixen · a luxos apud grecos ꝺr lixen · id est · aqua q si luxen q⁹ sit soluta ·

Lixeo · a lixo xas · deriuat lixeo xes xui · Et est lix ere lixare · vel potius lixari · Et cōponit collixeo xes Elixeo xes · Relixeo xes · Et ē neutꝝ lixeo cū oībus suis cōpositis · & caret sup̄ ·

Lixiuiū q̄re sup̄ in lisciuiū p s

Lixo · a lixen deriuat lixo lixas lixaui lixare · i · in aqua sola coquere · Vnde hec lixatura re · coctō in aqua · Et hoc lixamētū mis · & hoc lixamētū ti · & li xus xa xum · in aqua coctus · Lixo cōponit Collixo xas · i · simul lixare · Elixo xas · i · valde lixare Relixo xas · i · itez lixare · Lixo actū ē cū oīb⁹ suis ꝯpositis

Lixor xoris · ꝺr portitor aq̄ · & ꝺr a lixen

Lixus xa xū · in lixo xas · vide ·

Locellus li · dimi · vide in loculus ·

Locato · tas · i · frequenter loco · verbum frequentatiuū a loco cas ·

Loco cas caui care · i · statuere · stabilire · vel collo care · Locare etiā ꝺr in respectu ad cōducere · Con ducit hospitiū qui p eo p̄cium dat · Locat qui pro eo p̄cū accipit Vnde quidam · Qui capit ille locat conducit qui precium dat · Locare tñ q̄ñq⁹ ponit p conducere · vnde hic locator · & hec locatrix tri cis · & hec locatio · & hic & hec locabilis · & hoc le

Loco cōponit Colloco cas · Deloco cas · i ꝺ ē · val de vel deorsū locare · vel de loco remouere · Eloco cas · i · valde vel extra locare · vel extra locū remo uere · Iloco cas · intus vel valde locare · Preloco cas · i · añ vel p̄ alio locare · Perloco cas · i · pfecte lo care · Reloco cas · i · iterū locare · loco actū ē cum oīb⁹ suis cōpositis · & contrario · vbi q⁹

Loculus li · ē dimi · a locus · vñ et locellus · aliꝺ di minu · Est aūt locul⁹ pnl · contre · puus locus · Itē lo culus est bursa · jo · xij · Fur erat et loculos habens ea q̄ mittebant portabat · Itē ē feretrū luce · vij · & tetigit loculū · i · feretrū ·

Locuples · locus componit cū plenus · & dicit hic & hec & hoc locuples · i · diues · q̄si locis plenus · & plurimar⁹ possessionū possessor · vel locuples com ponit a loculus & plen⁹ · quasi loculos habens ple nos · & compar locuples tior tissim⁹ · vnde locuple te tius tissime · aduerbiū · & locupleto tas · taui · ta re · i · ditare · verbum actiuū · & hec sillaba ple p̄du citur tam in nomie q̄p in verbo · & formar genitiū a ntō remota s · & addita tis ·

Locus ci · dicit a loco cas · & est nomē ethroclitū Nā in singl'ari est mas · ge · hic locus · sed in pl'ali est mas · & neu · hi · loci · & hec loca · & ꝺr locus tā sub stātia q̄p quātitas qua aliquid locale circūscribitur Item locus ꝺr maxima ꝓpositio vel habitudo vnꝺ trahit argumētū tam in dyaletica q̄p in rethorica · Inde hic & hec localis & hoc le · qō loco cōtinetur vel circūscribit · vnde localiter aduer · & hec locali tas tatis · Et scias q locus ꝓprie est quātitas circū scribēs corpus · s̄z hec loca locor⁹ ꝓprie de his dicūt ī q⁹ passiones hñt · loci aūt ad logicos ptinent · & sic talis fit diuisio locor⁹ · Alij itrinseci · alij extrinseci alij medij · Item loc⁹ est sedes argumēti · vel id ex quo ad ꝓpositā questionē cōueniēs trahit argumē tum · Item locus ꝺr facultas · copia · potestas · cōdi tio · tēpus · occasio · oportunitās · dignitas · autori tas · honor · magnitudo · maiestas · fastigiū · splēdor gradus gloria · Et vt dicit grecismus · Argumēta locos · hoies loca dicis habere · Et nota q̄ scōm na turales quinq⁹ sunt essentialia loco · Primū est q̄ locus cōtinet locatū · & non est aliquid de locato & in hoc differt a forma & et a vacuo · Forma enim⁹ nō est aliud a locato · Vacuū vero non cōtinet · Se cūdū est · qm̄ locus est equalis locato Terciū vero est quoniam locus separatur a locato · & ī hoc dif fert a materia & forma · Quartū vero est q̄ differ rētie loci essētiales sūt supius & infimus · & ī hᵒ dif fert a vacuo in quo nō est supius et infim⁹ Quin tū vero est · qm̄ locus est illud ad quod trāsfertur locatum naturaliter ·

Locusta · longus cōponit cū hasta & ꝺr hec locu sta ste · quia pedibus sit longis velut hasta · vñ & eam greci tā maritimā q̄p terrestrē astatō appellāt Et dicūt q̄ grillus sit vel aliqꝺ animal sile illi · sm qꝺ vulgariter ꝺr māmalona · Est aūt aīal puū den te noxiū · & plus q̄p cetera aīalia frugib⁹ nocet · De hac dicit grego · in · xxxj · moraliū · Matutinis horis id est · tpibus vix a terra locuste se sublevāt · cuz ūo estus exarserit tāto altius quāto alacrius volant · Sanctus autē quicūq⁹ predicator⁹ cū quieta fidei tēpa conspicit · humilis ac despectus aspicitur · & locuste more quasi vix a terra subleuatur · Si autē pfectionis ardor incandeat · corde celestibus inhe

rēs mox quante sit sublimitatis ostēdit. & plūs alis in altum rapitur. qui quietus in imis torpuisse credebaē. Raban? aūt sup tercīū. capm̄ matthei dicit. In dictis arnulfi galleay epi repimus mimimuz locustarū gen? fuisse in deserto iudee quo pastus est baptista. & vsqz hodie apparēt. qp corpusculis in modū digiti manus exilib? & breuib? ī herbis facile capiūē. cocteqz in oleo pauperū pbēt uictū Crisostom? vero dicit. iste locuste sūt volatilia q= dā immūda sed pua & nō satis in altum volantia. Locusta etiam inuenitur pro quodam genere herbarū. vide in atacus.

Locutus ta tum. pticipiū de loquor. et. scribiē p c. licet scribaē loquor p q. Dicit em̄ prīs. deponentia desinētia ī quor mutant eā in cu. & sumētia tū faciūt sup̄. vt loquor locutum. sequor secutū. et a gtō locuti addita o fit locutio

Lodix. a lauo uas dr hec lodix lodicis. quidquid m lectulo supponiē. & ppie pann? villosus. & p ducit pnl'. gti Vñ iuuenalis in libro tercio. satira p ma. Magne mētis op? nec de lodice pata

Logica. logos grece. i. sermo vel ratio Vñ logic? ca. cum. id est sermotionalis vel ratōal'. Vñ logica dr triuiū q̄si sermocinalis. qz consistit in sermoīb? & excellēter dyaletica dr triuiū. qz p̄ alijs artibus triuiū consistit in sermonib?. & inueniē grece dcli nari p eodē. hec logice hui? logices. Vnde logici dicūtur triuiales vel dyaletici. Itē logica dicit̄ que dā spēs medicine. i. ratōalis Vnde logici dicuntur quidā medici. qui discussis etatū. regionū. vel egri tudinū qualitatib? artis curā ratōnabiliter scrutā tur. & a logica scdum quālibet eius significatōnē hic & hec logicalis & hoc logicale. vñ logicaliter aduer. & hec logicalitas tatis.

Logisma me. fe. ge. i. cogitatio vel sermo vel rō scdm hug. Papias vero dicit legism? cogitatio

Logistricus ca cū. pnl' cor. i. sermocinalis vel rō nalis vel cogitabilis. & dr a logos

Logiū. a logos qd̄ est ratio dr hoc logiū gij. rationabile responsū. i. sine inuolucro. Itē hoc logium dr manuale. s. exigu? pānus & duplex auro & gē mis & quattuor contextus colorib? habēs magnitudinē palmi p quadrū. cui intexti erāt duodecim pciosi lapides. hic pān? etiā ratōnale dr. & superhumerali circa pectus pontificis ānectebaē

Logos. i. sermo vel ratio scdm hug. Vel scdz hieronimū in epla ad paulinū In principio īquit erat verbū. & verbū erat apud deū. & deus erat verbū Logos grece multa signat. Nā et verbū est. & ratio. & supputatio. & causa vniuscuiusqz rei p quā sūt singula q̄ subsistūt. q̄ vniuersa recte intelligī? in xpō. qz videlicet xps dr verbū. quātū ad patris dicētis manifestationē. Cā quātū ad rez creatōnē Ratio quātū ad creataz ordinatōem. Supputatio q̄ntū ad ordinatorū distinctionē. vide in verbum.

Logotheca. logos cōponiē cū theca qd̄ ē positō & dr hic et hec logotheca ce. qui vel que sermonez facit in populo. Vel q̄ edictū īperatoris vel alicui? pncipis pplo nūciat. & pd̄. the.

Loligo ginis. a lolium dr hec loligo ginis. quidam piscis vt dicūt sepia. qui habet strumā nigerrimi coloris et amarissimi saporis plenā. Vnde qñz poniē p nimia amaritudine. Ponit̄ etiā loligo p herba amara. et a loligo dr loliginē? nea neū. ad loliginē primēs. vel de loligine exīs. & loliginosus sa sum. plen? & abūdās loliginib?.

Lolium lij ge neu. illa mala herba que crescit intre segetes. malū semen facit qd̄ similiter dr lolium. vñ lolios sa. sum. plen? lolio

Longanim? . a longus et animus cōponiē hic & hec longanimis & hoc me. qd̄ etiā dr longanimus ma mū. s. qui nullis passionib? perturbaē. sz ad vniū sa sustinēdā patiens est Idem & magnanimus cui contrariū est pusillanim?.

Longe aduerbiū a long? dr. Et componiē alōge delonge. elonge. oīa quasi in eodē sensu. & acuunt pnl'. cū sit positione longa. sicut dixi in scda parte vbi egi de sex ipedi mētis accēt? ī capo de ipedi mēto distinctōis. & hoc etiā dicit hug

Longeu? . a long? ga gū. et euū ponit̄ lōgeu? ua uum. i. longi eui scz senex. vñ hec longeuitas tatis. i. longi eui vita vel etas. & a gtō longeui addita tas fit longeuitas. & pd̄. ge.

Longiqu? a long? dr longiqu? qua quū. id est remot?. & compaē quior. quissim?. & a gtō longinqui addita tas fit hec lōgīquitas tatis.

Longo gas. im lōgus vide.

Longiturn? . a lōgus dr lōgiturn? na. nū. i. diuturnus longe durās. & cōpaē. & a gtō lōgiturni addita tas. fit hec lōgiturnitas. i. diurnitas. Baruch q̄rto ca. In lōgiturnis diebus. & ī. iij. e. Vt scias siml' vbi sit lōgiturnitas vite. Vel scdm aliam literam. vbi sit lōgiturna vita

Longus. a lien dr longus ga gū. qz sit porrectū ad modū lienis. & cōpatur lōg? gior gissim?. Vñ longe gius gissime aduer. & hec longitudo dimis. Lōg? ponit̄. bilōg?. oblōg?. semilōg? Itē tālōg? q̄long?. i. valde long?. Et scias qp long? & lōgū habēt. u. simplex post g. sed in alijs terminatōnib? hui? nois long? non est. u. post. g. vt longa longi longe longo longā lōgis longos longas longorum longaz. Itē a longus deriuaē longo gas gaui. & ē longare longū facere vel differre. Et ponit̄ delōgo gas. i. valde delōgare vel curtare. Dilōgo gas diuersis modis vel in diuersas partes longare. Elōgo gas. extra vel valde lōgare. Prolōgo gas. id ē. pcul lōgare. Lōgo est actiuum cum oībus suis cōpositis. & non habet u. post. g.

Lophos. i. ceru? . & inde ponit̄ tragelophus

Loquacul? la lū. pnl'. cor. i. aliq̄ntulū loquax

Loquax. a loquor q̄ris. dr loquax cis ge. oīs. id ē assiduus. abūdās ī locutōe. & compaē loquax cior. cissim?. Vñ loq̄citer ci?. cissime aduer. & hec loq̄citas tatis. i. abūdās locutio. Et loq̄cul? la lum

Loquela le. p vnū l. pd̄. penl'. & dr a loquor. Et scias qp grego. m. viij. moral'. tractās illud iob Vis qz quo loqueris talia sic dicit. Vis et sūma loquentium quadrifaria qualitate distinguiē. Sūt ei nonnulli quos sentiendi ac dicendi amplitudo dilatat Et sunt nonnulli quos sentiēdi simul et dicēdi inopia angustat. Et sunt nōnulli qui efficaciā dicēdi habēt. sed acumē sentiēdi non habent. Et sūt nonnulli qui acumīe sentiēdi subnixi sūt. sed ex īopia locutōnis obmutescūt. In quib? nimiz quattuor dicēdi qualitatib? sola crimini tercia subiacz. que hoc sibi p locutōne arripit ad qd̄ p ingeniū non assurgit. Nā prima laudāda est que vtroqz valēt pollet. Secūda miserāda que vtroqz humilitez caret. Tercia vero despicienda atz reprimenda que dum sermone se erigit. sensu iacet. Quarta adiuuanda que explere quod sentit non valet que membris īflatōne tumescentibus simul ad aures audientium vasta. sed vacua pcedit.

Loquēdus da. dum. in loquor queris. vide

Loquor queris·locutum·vñ hic locutor toris·& hec locutio tionis·Et cõponitur loquor cũ noĩb? & dicit̃ doctiloqu?·qua·quũ·& turpiloqu? qua·quũ·& antiloqu?·qua quũ·qui primo loquit̃ · & multiloqu? qua quũ·& stulciloqu? qua·quũ. Vñ hoc doctiloquiũ·dulciloquiũ·ẽpiloquiũ·multiloquiũ·stulciloquiũ·ãciloquiũ quij·i·prima locutio·Itẽ cõponit̃ diuersiloqu? qua quũ·vnde hoc diuersiloquiũ·& scribũt̃ ꝓdicta ꝑ q·nõ ꝑ ·c·Itẽ loquor cõponit̃ cũ ꝓpositionib?·& dr alloquor ꝗris·id ẽ·loqui ad vnũ·Vnde ex vi prepositõis construitur cũ actio rei rationalis·vt alloquor te·i·loquor ad te·Et ẽ alloqui orãtis & iubẽtis· Eloqui vero oratoris est·Obloqui obrectãtis·& colloquor queris id est·simul loqui·Vñ hoc colloquiũ·cõsiliũ vl' cõcio·vel qđ vulgo dr plamẽtũ·Eloquor queris·id ẽ valde vel ornate vel apte loqui·vel manifeste enũciare·& est oratoris vt dictũ est·vñ hoc eloquiuz·Preloquor queris·ꝑlocut? sum·i·ante loquor·vñ hoc ꝑloquiũ·Proloquor ꝗris·i·ꝑ alio loqui·vel ĩ cõspectu & palã loqui·vel procul loqui·vñ hoc ꝑ loquiũ·Obloquor ꝗris·i·contra loqui·vel male vl' detractiue loqui·& est obtrectãtis vt dictũ est·Reloquor queris·id ẽ·iterum vel retro loqui·Loquor et eius ꝓposita sũt deponẽ·& corri· hãc silla bã lo vbiqz·vnde facetus· Pauca loqui debet qui vult vrban? haberi·Et in sup̃ & ĩ oĩbus verbalibz & in pticipijs ꝑteriti tpis mutãt·q·in·c·scõz hug·Et a loquor inuenit̃ loquẽd? da dũ · cũ tñ loquor non habeat pticipiũ in dus·sicut nec & alia verba deponẽtia·& ideo loquẽd? debet exponi in actiua significatõe·sicut vult prisc·in quarto li·In dus in quit quedã forma est pticipialis·i· que terminatõz habet pticipiozũ futuri tpis passiuoz·& signat dignũ eẽ aliquẽ· eo qđ dmõstrat̃·vt laudãdus·id est laude dign?·Loquẽd? dign? loqui de quo loquũt̃ hoies·Vel potest dici ꝙ loquor olim fuit verbum dñe·& sic loquẽdus est eius pticipiũ· qz multa fuerũt olim cõmunia que modo sunt deponentia·vt vult prisc·in·xj·li·Itẽ scias ꝙ hoc aduerbiũ non cõponit̃ tm̃ cũ trib? verbis·scz nequeo·nescio·nolo Vñ ñ loquor nõ pot̃ eẽ opositũ·vñ ĩ actib? apl'oz vbi dr Non possum? q̃ audiuim? et vidim? ñ loq̃ sũt due ptes ñ loqui Itẽ nota ꝙ cõsueuit dubitari de illa latinitate scripta in euãgelio luce· Sicut locutus ẽ ad patres nostros abrhaã & semi eius ĩ secula·videt̃ em̃ incõgrua qz datiꝰ copulat̃ accusatiõ·Ad hoc dico ꝙ abrhaã est datiui casus siĩ et semi·sed tũc videt̃ ibi abusio·qz isti duo datiui apponũtur huic determinatõi ad patres·& hoc bene potest fieri·qz ponit̃ loco datiui ad patres·id est· patrib?·sicut dr loquor ad te·i·tibi · Anĩaduerte etiã ꝙ vt dicit prisc·Deponẽtia desinẽtia in quor · mutãt eã in cu·& sumentia tum faciunt supinũ·vt loquor locutũ·sequor secutũ

Lorameẽtũ·a lorũ ri dr hoc loramẽtũ ti·& dicuntur lorameẽta plura lora vel laquearia·vel ĩ pietib? tabule·vel aliqua ligna q̃ nectũtur·

Lorari?·a lorũ dr lorari? ra rum· qđ ad lorum ptinet·vel tortus vel solutus vel ligatus·& hic lorarius·id est·tortor

Loreus rea reũ·i·tortus vel solut? vel ligat? vl' ad lorum ptinẽs·& deriuat̃ a lorũ

Lorica·a lorũ deriuat̃ hec lorica rice·pnl'·pđ· qz loris caret·Solis em̃ circulis ferreis cõtexit̃·vñ dr loraca quasi loris carẽs·& est ethimologia· Et ide loricat? ta tum·qui habet loricã vel lorica mout?

Et lorico cas caui·i·loricã ĩduere· & compositur collorico cas·i·siml' loricare·Delorico cas·i·valđ loricare·vel diuersis modis loricare· vel potius loricã exuere vel verberare·Elorico cas·i·loricã exuere·Illorico cas·i·loricã ĩduere·Prelorico cas·i· ante loricare·Relorico cas·i·iterũ loricare·vel lorica expoliare·Et ẽ actiuũ cũ oĩb? suis ꝓpositis·et

Lorico cas·in lorica exponit̃· pđ·ri·

Loripes·lor cõponit̃ cũ pes · & dr loripes disgẽ·ñis·i·claud? qui habet pedes tortos ad similitudinẽ lori ·vel qui habet pedẽ ligneũ quibusdã loris religatũ·& cor·pnl'·tã ĩ ntõ q̃ in gtõ·Iuuenal'· Loripedẽ rect? derideat ethiopẽ alb?

Lorũ·a licio cis·dr hoc lorũ ri·i·corrigia vel coriu·vel habena freni·& pđ·lo·Horati? in epi·Sez u? hñs ꝑciũ loris nõ veteris aio·

Loth ĩterꝑtat̃ declinãs vel inuict?·qz factis30 domoz non ꝓsensit·sz eoz illicita carnis incendia declinauit·vide etiã in ebri?

Lotio·a loti gtõ de lot? ta tũ·addita o·fit hec lotio onis·i·ablutio vel lauatio

Lotiũ tij·dr a lauo uas·laui lotũ·& ẽ lotiũ lixiuiuz cũ quo vestes abluũt̃·Vel lotiũ dr vrina·& vt dicũt·Vrinas hoĩm sed lotia dic azinoz

Lotus a lotu vltimo sup̃·de lauo uas·addita ·s· fit lot? ta tũ·i·ablut? Et componit̃ Illotus ta tũ id est·non lotus immũdus ·Et scias ꝙ sup̃ · de lauo uas·facit lotũ scõm vsũ modernoz· Inuenitur etiam lautũ et lauatũ·vnde lauat? ta tum · Et hec lauatio scõz ãtiquos·& vt dicit grecism?·Lotum vel lautũ triplicat̃ siue lauatũ·

Lubric?·a labor beris·deriuat̃ lubric? ca cum·i·labilis· Proprie lubricũ est illud qđ quãto magis tenet̃·tãto magis labit̃ vt anguilla Et etiã illud dicit̃ lubricũ in quo quis labit̃·vt via lutosa et aquosa & glacies · Vnde in psalmo·Fiat via illoz tenebre et lubricũ·& hic lubrico cas·i·labi·vacillare·& corri·bã·vnde prudẽtius Lubricat incert? dubia sub imagine visus·secũdũ hug·Et vt dicit Pap̃·Lubric? differt a labili·quia labile est quod labit̃ sicut fluuius Lubricũ non dr ꝓprie qz labit̃·sed in quo quis labit̃·Itẽ lubricus dicit̃ quidquid labit̃ dum tenet̃·vt pisces · serpẽs·vnde uersus· Labilis est fluui? dicat̃ lubricus anguis·Itẽ lubric? aliquãdo dicit̃ leuis·vicio sus van? friuol? inept? lasciu? luxuriosus·

Luca ce·quedã ciuitas dicta a luce defluens quia olim multum eluxit·vnde hic et hec lucensis Et lucan? na num·patrium·

Lucanar a lucus dicit̃ hoc lucanar naris· fouea ĩ luco·& ꝓdu·pnul·tã ntĩ q̃ gti·

Lucanica·a lucania dicit̃ hec lucanica ce· qđaz gen? cibi·& vt dicũt salsucia·qz primo in lucania est facta·& corri·penult·

Lucanista a lucan? dicitur hic et hec lucanista ste qui legit lucanũ uel imitat̃·

Lucanus·a lux dicit̃ hic lucan? ni·quidã poeta · qz inter alios poetas eluxit ·& vt dilucide tractaret longum cõstructionis ypbaton semp euitauit Vnde lucan? na num·adiectiue potest esse patriũ uel gẽtile·& hec lucania ꝓuincia ultra romã· Item inuenit̃ hec luca ce·quedã ciuitas·unde lucan? na num·patriũ·& hic & hec lucensis.& hoc se·Item inuenit̃ hic lucan? ni·i·splendor matutin?· & tũc cõpont̃ antelucan? ni·i·eruptio auroze ante lucẽ canẽs.id est·albẽs·& adiectiue antelucan? na nũ id ẽ·ante lucem surgẽs· & ꝓdu·ta sillabã

Lucar·a lucus dicīt hoc lucar caris· pecunia uel
pcū ex luco collectū·quod vulgo dicīt siluaticuz
& forestage gallice.& pou·pnul·gti· Itē mueniē
hic lucar caris masc·ge·p quadam aue q̄ pulcre et
dulciter canit pcio mane quādo lux emanat· et tūc
lucar dicīt a luce·et cozri·pnl'·gti

Lucas interpt̄aē ipse cōsurgēs ·vel ipse eleuans
& dr lucas a luce·ipse eñ fuit cōsurgēs a mūdano
rū amore·eleuās se in amorē dei p cōtēplatōem·fu
it etiā lux mūdi eo q̄p mūdū illuminauerat vniuer
sum·matb·v·Vos estis lux mūdi ·Lux aūt mūdi
dicīt ipe sol·que quidē lux habet in situ sublimita
tē·in aspectu delectabilitatē·eccl'. xj·Dulce lumē
& delectabile est oculis videre solem In motu ve
locitatē·Hester ·ij· c·iiij·Magna est terra & excel
sum celū· & velox cursus solis· In effectu vtilita
tē·qz sicut dicit aristoteles·Homo generat hoīez
& sol·Sic lucas habuit sublimitatē·p celestiū cōtē
platōem·Delectabilitatē p dulcē conūsatōem·Ve
locitatē p feruētē p̄dicatōem·Vtilitatē p doctrie
sue cōscriptōem·Et vt dicit hieronim? lucas fuit
natōe antiochen?·arte medicus·apl'oz̄ discipulus
postea paulū secutus est vsq; a confessionem eius
seruiēs dño fuit sine crimine·Nā neq; vxorē vnq̄
neq; filios carnis ꝓpagatōne habens· octogesimo
ātto anno vite sue spūsācto plen? i bithinia obīt
ibiq; sepult? fuit·Cui? quidē ossa regnāte cōstātio
cōstātinopolī sūt p?ea trāslata· atq; a cōstātinopoli
tanis miro fauore suscepta

Lucellū li·dimi·puū luczꝫ·
ucensis·in lucan? exponiē

Luceo ces·xi. Et cōponiē ·Alluceo ces alluxi·val
de vel ad aliquid lucere Colluceo ces xi·i·simul lu
cere Diluceo ces xi·diuersis modis lucere vel diui
sim lucere·Inde hoc diluculū·Eluceo ces· xi·Illu
ceo ces xi·i·intro vel valde lucere· Interluceo ces
xi·i·inter aliqua lucere·vl'luci esse puū·Perluceo
ces·i·pfectē lucere·Preluceo ces·xi ·i. ante lucere·
Itē luceo poniē cū post vel pcul vel porro·& dr
postluceo ces·vel poti? polluceo ces· Itē ponie
reluceo ces·iterū lucē·Subluceo ces·id ē. subt? vl'
parū lucere Trāsluceo ces·i· vtera vsq; ad aliā par
tē lucere·Et ab oīb? istis inchoatiua·Lucesco cis·
Eluceſco cis Colluceſco cis·Et ab oīb? istis descē
dūt īpsonalia actiue terminatōnis·vt lucz luceſcit
Et qz qō lucidū est aptū est · iō lucere poniē q̄nq;
p certū eē·vel apparē tam psonaliter q̄p īpsonaliē
Itē lucere poniē p esse puium luci vel visui· vt se
pes ista lucet·i·puia luci et visui est·Luceo cū oīni
b? suis ꝓpositis est neu·& caret sup· & facit pteri
tū in xi·& vbiq; pdu·hāc sillabā lu Vnde in auro
ra dr Angelico lucet sepe coloze sathan·Et sciaſ q̄p
luceo deberz facere luctū in sup sicut dicit prisci ·
Vide in ēcia pte in tractatu de pteritis scōe cōiu
gatōis in fine·Itē vt vult prisc·luceo deriuaē a lux
vt habes in secūda parte vbi agiē de accētu ūborū
in fine· Sz scōm hug·a luceo luces deriuaē lux cis

Lucerna·a lucimū vel a luce dr hec lucerna ne·q̄i
nter se lucē arcēs·ē tam̄ breuis hec sillaba lu ·Vñ
psi?·Disponite pinguē nebulā dormire lucernam·
Vñ hec lucernula le dimi parua lucerna·& hoc lu
cernariū narij·i·candelabrū·qz sustinet lucernam·
& lucernosus sa sum·plen? lucernis·& lucernari
us ria riū·qō ptinet ad lucernā·& hic lucernariuſ
rij·qui facit lucernas ·& hec lucernaria rie · vxor
ei?·vel etiā mulier faciēs lucernas· Et scias q̄p ſm
grego·lucerna dr quasi lux in testa·& est ethia·et
scōm hoc pōt ꝑuenire xp̄o qui lucē sue dcitatis q̄ū
xit e[illegible]e nrē fragilis hūanitatis i vnitate psone

Lucernula le·dimi·pua lucerna·& cozri·pnl'·
Lucibilis·a luceo ces dr hic & hec lucibilis & hoc
le·qō est aptū vt luceat·& differt a lucidus·Vide
in lucidus·

Lucidarium darij quidam liber in quo multa elu
cidanē·& dr a lucidus ·

Lucido·a lucidus deriuatur lucido das· & est
lucidare lucidum facere· apire·exponere·declarare
manifestare·Et ponitē Allucido das·i·valde vel
iuxta vel ad aliquid lucidare Ablucido das·i. ob=
scurare tegere coopire Dilucido das·i·diuersis mo
dis lucidare· Elucido das·i· valde vel extra vel ap
te lucidare Illucido das· Prelucido das· Relucido
das. Lucido cū oībus suis ꝓpositis est actiuū · &
cozri·ci·Qz aūt dr lucido quasi lucē do etbia ē ñ cō
positōis vel deriuatōis oñsio .

Lucidulus la lū pnl'.cozri·aliq̄ntulū lucidus

Lucidus da dum ·dr a luceo ces· & differt a luci
bili·qz lucidum est quod aliūde illuminaē·lucibile
vero est quod p se lucet·& cōpaē lucidus dicr dis
sim?·Vñ lucide di? dissime adū·& hec lucidtas ta
tis·Qz aūt lucid? dr q̄i luci dat? etbia ē·

Lucifer·a lux & fero ponitē lucifer ra rum pnl'·
cozr·i·lucē ferens· & hic lucifer ri·i· venus vel sol
Et hec lucifera re·i·luna·quia p̄ alijs stellis iste fe
runt lucē·Lucifer autem solem p̄cedēs & mane nū
cians tenebras noctis inmine sui fulgoris aspgit·
Lucifer etiam methaphorice dr quidaz angel? ma
lus Vide i vesper

Lucifluus a um·a fluo is·& lux ponitē

Lucifuga ge·ge cois·lucē fugiēs · a lux & fugio
gis ponitē ·vñ hec lucifuga ge·dr q̄dā auis q̄ sem
p fugit aspectū diei·& cozr·fu ·

Lucigena gene penul·cozrep·gñis omunis·id ē
luce genit? vel genita

Lucina·a lux dr hec lucina ne·dea partus·s.iuno
vel pallas uel diana uel lucana Et dr lucina qz na
scētibus p̄beat lucē·uel qz p̄sit in luce nascētibus ·
& eos recipit & fouet ut figūt pocte ·& dempta
media sillaba dr hec luna Et produ·lucina pnl'·sic
alia denoīatiua desinentia in na·sic uule prisc·Et in
greciſmo dr īpaqz castrēsis simul est lucina rural'

Lucinia nie·dr a luce auis quedā est q̄ mane canē
incipit Sic dicta qz cantu suo signat ortū dici·q̄si
lucida·hec eadē dr acredula Hec uulgo dr rosmo=
·lus·i·filomena Horati? in sermo· Lucinias soliti i
pensa prādere coēptas

Lucinium nij·cincendela lucerne·quia det lumen
Et dr a luce·

Lucino·a luce dr lucino nas·i·suadere . vel quasi
luci uicinare Et ponitē Allucino nas·id est ·iuxta
lucinare Ablucino nas id ē a luce abstētare alienare
Et est actiū cū oīb? suis ꝓpositis Et cozri·ci·

Lucrtiuus ua uū.i·adq̄sitiu?·qō aliqs lucraē·vel
p qō qs lucrtur Et dr a lucrꝫ cri

Lucrifacio·lucrū ponitur cū facio Et dr lucrifa
cio cis·i·adq̄rere Et acuit fa in p̄ma scōa & ēcia p
sona presentis temporis

Lucrifio fis·ex lucrꝫ et fio ponitē·i·adq̄ri

Lucrim? ni masc ge quidā lacus dict? a lucrū·qz
olim p copiā piscium uectigalia magna prestabat
Et hic lucrim? na num penul·pducta

Lucror eris ētus sum id est adquirere Vnde hō
lucrū cri·id est adquisitō·& hinc lucrosus sa sum·
id est plen? lucro Et ꝓparatur. Lucroz ponitur

Collucroꝛ aris·id est·simul lucrí Et est deponens cū oībus suis ꝓpositis·Et cozripit lu naturaliter · Vide in opinio·

Lucta cte·im luctoꝛ vide ·

Luctificus ca cum·penul · cozrepta qui facit vel designat luctū·vel de quo habetur luct?·Et ꝓponiē a luctū & facio cis·

Luctoꝛ a lucta deriuaē luctoꝛ ctaris ctatus sū· Et ꝓponiē colluctoꝛ ctaris·i·sil' luctari· Obluctoꝛ & reluctoꝛ ctaris· im eodē sensu scz cōtra luctari & resistere·Lucta aūt cte·i·pugna·ꝺꝛ a latus lateris·& ꝺꝛ sic a ꝓplexu lateruꝫ· quibus cōmunus certātes initūē·q̄ greca appellatōe athlete vocantur·

Luctū ē supī·de lugeo ges· & etiā scōz regulā ꝺ uceo ces·sz deficit ī frequēti vsu·

Luctuo ctuas·i·flere·a luctus ꝺꝛ·

Luctuosus sa sum·id est· plenus luctu·a luctus dicitur·Et comparatur·

Luct? tus tui·i·plorat?·a lugeo ges·ꝺꝛ ·

Lucublanꝺ? da dū·i.lucēs blāde·& cōponiē a luceo & blāꝺus·Et ꝓpaē lucublāꝺ? dioꝛ dissim?·vñ lucublāde diuſ·lucublāꝺissime aꝺuerbiū·id ē·blāde blāꝺi? vel blāꝺissime lucēs ·

Lucubratio·a lucubro bras·ꝺꝛ hec lucubratio ois & mꝺe hec lucubratiūcula le ꝺimi ·i· vna modica vigilia sez studiū·& vigilātia vnius noctis vel mīmū de luce. vide ī lucubro bras·

Lucubratiūcula im lucubratio vide ·

Lucubro bras·a luceo ces ꝺꝛ hoc lucubꝛ bri·id ē modicū lumē·vel modic? ignis qui solet ex stuppa et cera fieri·sed vnꝺcūqꝫ fiat sic ꝺꝛ·& fit im vmbra Idē et lucubra ꝺꝛ·Vnde lucubro bras·i·vigilare·et ꝓprie lucubrare est ad lucubrū·i·ad lucernā im noꝛcte vigilare·Itē lucubrare est paꝫ lucere·Vñ hec lucubratio onis·& hec lucubratiūcula ꝺimi· Item a lucubro bras lucubrat? ta tū·i·parū lucēs·& cōpaē·lucubrat? tioꝛ tissim?· Vnde lucubrate tius· tissime aꝺuerbiuꝫ·Itē a lucubrare lucubre id ē·mane vel vigilāter·& coꝛ·cu

Lucubꝫ bri·im lucubro bras vide·

Luculētus·a luce et lentos qꝺ est plenū · ꝓponiē luculētus ta tū·i·plen? luce·i·clarus aptus splenꝺidus. Vnde & homo ꝺꝛ luculētus qui est lingua clarus·& sermone splēꝺidus·Et ꝓpaē luculēt? tioꝛ tissim?·vnde luculēter tiuſ tissime aꝺuer·& hec luculētia tie·claritas & lucis plenitudo · & hec luculēticas catis iꝺē·& luculēto tas·i· luculētū facē

Luculeū gen? albi marmoris·& nasciē im choo ī tula cui lucullus ꝓsul nomē ꝺedit·qui delectat? in illo pmū id romā vexit vel aꝺuexit · solūqꝫ pene, hoc marmoꝛ ab amatoꝛe nomē accepit·

Lucul? li·i·puus lucus

Lucus ci·masc ge·i·densitas arboꝛ soli lucem ꝺe trahēs·i·nem? aꝺeo ꝺensum qꝺ sol ibi lucere ñ pōt Vnde p ꝺerariū ꝺꝛ luc? a lucēꝺo scōm hug· Papī· ꝺicit Lucus dict? catha antifrasim·i·p antifrasim qꝛ caret luce p nimia arboꝛū vmbra ·

Ludibilis·a ludo ꝺis ꝺꝛ b & hec ludibilis & hoc le·apt? ludo vel aꝺ ludēꝺū

Ludibriū bꝛij·id est·derisio & quod illuꝺiē · Et ꝺꝛ a ludo ꝺis· Vel ludibriū est aliqua res que ludo & ꝺetempcui haberi ꝺigna ē·macb·li·ij·c·viij· Ludibrio habite ciuitatis iuriā·

Ludibūꝺ? da ꝺum·i·ludo plenus & similis ludē ti. Et ꝺꝛ a ludo ludis·

Ludicꝫ·a ludo ꝺis ꝺiciē hoc ludicrū cri·i·ludus· & ludicr? cra crum· & b et hec ludicris & h° cre

Et im plurali ludicres ludicra non ludicria·vt vult prisc·& sūt in eodē sensu·s·ludo plenus·vel qꝺ ludis geriē· Vnde ludicrosus sa sum·plen? ludicris vel ludibilis ꝺm hug· Pap· vero diē ludicra sunt ludoꝝ carmina·vel turpia & imbonesta vel certa mia q̄ ī ludis geruntē·& cozrip· ꝺi·naturaliē·vñ in auroꝛa ꝺꝛ·Ludicra dicturꝰ ocia nostra uoces·

Ludificoꝛ·lud?ponē cū facō·& ꝺꝛ ludificoꝛ caris·i·ludēꝺo deriꝺere et modeste·& est depo·Vñ terēti?·P?q̄ ludificat? ē virgimē·sz anticꝫ ꝺicebāt ludifico cas·im actio gne·& coꝛ·fi·

Ludi?·a ludo ꝺis ꝺꝛ b ludi? dij·id est·ioculatoꝛ Vñ hec ludia die·i·ioculatrix ·

Ludix cis fe ge·quedā vestis est·& ꝺꝛ a ludo ꝺis & ꝺicūtur ludices vestes a ludis theatri·Cū enim egrediebanē de ludi pstibulo·iuuenes haruꝫ veꝛa mēto tegebāt caput & faciē ne ognoscerēē · qꝛ solebat erubescē qui lupanar imerauit ·

Ludo ꝺis·lusi ludere lusū·Vñ b lusoꝛ sonis·& b lud? di·& ludēs tis·pū·xxvj·c·Sīc noxius est qui mittit lāceas & sagittas ī mortē·sic vir qui fraudulēter nocet amico suo·& cū fuerit deprehensus ꝺicit ludēs feci·Ludo ꝓponiē·Alludo ꝺis·i·illuꝺere vel ꝓsonare ogruere ocoꝛꝺare ·vt hº alludit ad historiā Abludo ꝺis·i·ꝺiscrepaī ꝺissonare ꝺiscoꝛꝺare cessare·Colludo ꝺis·id est·simul ludo Deludo ꝺis.i·ꝺeriꝺere· Diludo ꝺis·i·ꝺiuersis mōis ludere vl' im ꝺiuersis ptib? ludere. Eludo ꝺis·i·deriꝺē decipere·Illudo tibi·& illudo te ·i·deriꝺeo·in eodē sēsu cū datiuo & actō ostruē Preludo ꝺis·i·ante ludo·Perludo ꝺis i·pfecte ludo·Proludo ꝺis id est ꝓcul vel ꝓ alio vel ante ludo Obludo ·i·male & otrarie ludo·vel otra ludētē ludo · Reludo ꝺis id ē·retro vel iterū ludo·Et scias qꝺ ludo & ei? cō posita faciūt ꝓteritū ī si·& supī·im sū· & ꝓdō·vbiqꝫ hāc sillabā lu·Horati? im poetria·Ludē qui nescit cāpestrib? abstinet armis·& sūt neu·ꝓter ꝺeludo eludo & illudo·ꝺm qꝺ ostruūē cū actō q̄ actia sūt De ludo alee habes in elemosina

Ludul? li·pnl'·coꝛ·ꝺimi·pu? ludo?

Luecula le·ꝺim·pua lues

Lues·a luo luis ꝓ deturpare ꝺꝛ hec lues luis· id est macula·sordes vel pestilētia·morb? repētinus vel ꝺꝛ a labe vel a luctu qꝛ luctū faciat·Est cm repentim? lāgoꝛ simul cū morte veniēs.

Lugeo ges xi ctū gē·i·flere Sz vt ꝺixi ī fleo flesi lugē ē cū aliqb? dictis miserabilib? & habit? mutatōne flere·Lugeo cōponiē Collugeo ges· i·siml' lugere Elugeo ges·id ē· val ꝺe lugere ·Et hmc in choatiua Lugesco Collugesco scis Elugesco Qꝛ autē diciē lugeo quasi luce egeo·& lugens quasi luce egens ethimologia est·Lugeo cū oībus suis ꝓpositis est neu·& facit ꝓteritū im xi·& supī.im ctuꝫ·& pō hāc sillabā lu vbiqꝫ·Vñ ouiꝺ ·im epi· Infelix q̄ prima viꝫ lugebat aꝺeptum·

Lugubris·a lugeo ges· diciē hic & hec lugubris & hoc bre·id est·flebilis·vnde lugubriter aꝺuer · Et coꝛri·gu naturaliter·

Luid? da dū·i·maclos?·vel lue·i·tabe sluens·& ꝺꝛ a lues·& liuiꝺ? etiā iueniē ꝓ eodē

Lumbago·a lūb? diciē hec lūbago ginis ·id est· lūboꝛ debilitas·& ꝓꝺ·ba

Lumbare·a lūb? diciē hoc lūbare ris · qꝺ et hoc lūbar baris diciē p apocopā id est·cingulū circa lū bos·qꝛ eo lūbi religenē·vel qꝛ lūbis mhereat·Idez diciē & coxale·& bracariū & renale· Sed ꝓprie renale est quoꝺ renibus alligatur· sicut ventrale cir

ca vētrē cīgulū & ꝓducit ba lūbare

Lumbatozū nj·idē qđ lūbare: et dicit̄ a lumbus

Lumbifragiū gij. i·fractio lūbozū · Et cōponit̄ a lumbus & frāgo gis·

Lumbricosus·m lūbric⁹ est

Lumbric⁹·a lubric⁹ vel lūbus ōz hic lūbric⁹ ci · pnl'·pđ·vmis ītestinoz et ēre quasi lubricus·qz labitur vel quia in lumbis sit· Vnde lumbricosus sa sum ·plenus lumbricis ·

Lūbul⁹ li. dimi·puus lūb⁹ & cozn̄·pnl'·

Lumbus bi·a libidine ōz hic lumbus bi·qz in viri corpore voluptatis causa in lūbis est·sic in vmbilico in femis·vide in vmbilic⁹

Lumen·a luo luis ōz hoc lumē minis·qz luit·id ē purgat et delet tenebras· & inde lumine⁹ nea neū de lumine exñs vel ad lumē ptinēs·vel clar⁹·& luminosus sa sum·i·clarus·qz ex se habet lumen· Sz luminatū ē qđ aliunde lumen accepit· & cōpar̄·luminosus sioz fissim⁹·Siliter et luminat⁹ cōpatur·

Lumināre a lumē ōz hoc lumināre ris ·id est· lumen vel quod lumen facit· & hic et hec luminaris & hoc lumināre·adiectiuū

Lumino·a lumē dicit̄ lumino nas naui nare·id ē clarificare·lumine illustrare·Et inde luminatus ta tum·Et est dñtia inter luminosū & luminatū ·sic dixi in lumen·Et cōponit̄ lumino cū ad·& ōz allumino nas.Itē cū con & dicit̄ collumino nas·Item cū de·& ōz delumino nas·i· valde vel deozsū luī nare·vel lnmē remouere·obscurare·Itē cū in & ōz illumio nas·Et est actm̄ cū oīb⁹ suis cōpositis·& cozripiūt oīa hāc sillabā mi vbiqz·

Luna·a lux ōz hec lucina pnl'·ꝓducta·a qua dempta media sillaba ōz hec luna ne·q̄si lucina·quia luce lucet aliena·Lumē eñ a sole accipit & acceptū reddit·Et est eadē luna dyana & ꝓserpina·sed luna in celo dicit̄·dyana in siluis·ꝓserpina in iferniſ Et a luna dicit̄ lunat⁹ ta tū·id est· curuat⁹ ad modum lune iā dimidie·& luno nas·i·curuare·Vnde ouid⁹ methamoz· Lunauit gēma famosū foztiter arcū·Itē a luna ōz hec lunatio tionis·i· tēpus ī q⁹ luna recedit a sole·& postea cōsequit̄ cūdē· Item lunatio·i·curuatō·& tūc ōz a luno nas·Luna componit̄ hic et hec illunis ·& hoc ne ·i· sine luna vel obscurus·& hoc semiluniū nij·i·media luna vel tēpus quādo luna videt̄ dimidia· & hoc interluniū nij·spaciū tpis quod videtur inter defectum lune & cremētū eiusdē·& hoc pleniluniū nij ·tēp⁹ quādo luna est plena·& hoc nouiluniū nij·tēp⁹ qñ luna est noua·i·cū icipit illuīari a sole . Et nota ꝙ luna corpus est obscurū·& ꝓ se nō lucet sed lumen accipit a sole. Item nota ꝙ luna minoz est qualibz alia stella·& vicinioz terris·Itē luna est sexta pars terre· Terra vero est octaua pars solis·Vnde colligit̄ ꝙ luna est q̄dragesimaoctaua ꝑs solis Est ergo sol octies maioz ꝙ terra· terra sexies maioz q̄ luna·Vnde colligit̄ ꝙ sol est quadragesiesocties maioz q̄ luna·vide ī terra·Itē muenitur hec luna lune ꝓ quatā ciuitate oliz edificata ad modū lune iā dimidie·sz mō destructa est·vñ hic & hec lunēsis & hoc se·vide etiā ī dyana·

Lunaticus·a luna dicit̄ lunatic⁹ ea cuz·qui singulis lunatōib⁹ vexat̄ & mēte laborat·vel qz singul' lunatōnib⁹ cōtingit cū luna plena est· Hos etiā lunaticos vulgus vocat·quia ꝑ lune cursū cōcomitētur eos insidie demonū·Et scias ꝙ ex vicio lune ñ patiunt̄ lunatici·sed demones eos his vexant tēpib⁹ vt ꝑ lunā ifamēt lune creatorē·Et coz·penulti·

Lunula·a luna ōz hec lunula le·dimi·pua luna·vl' qđā genus moniliū.Prope lunule sunt auree bullule depēdētes in similitudinē lune facte·Esa·iii·c In die illa auferz dñs ornamētū calciamētorum & lunulas et torques·Vnde lunulatus ta tum·i·moniliat⁹·lunulis ornat⁹

Luo luis o m i fit lui·& i m tū fit lutū ·et est luo equiuocū ad quinqz·Nā luere id est deturpare vl' maculare·& luere id est purgare vel delere· & luere id est punire·& luere id est ꝓsoluere vel sustinē vt iste luit penā id ē ꝓsoluit.& luere spectat vel ptinet ad actū veruecū cū sunt in amore coeundi· Verueces luūt quādo coeūt·vel amore coeūdi fezuēt·Vnde vulgo solet dici Arietes modo sūt luti

Luo cōponit̄ Alluo is·allui·i·abluo vel delauo·l' poti⁹ paulatim abluēdo augmēto· Inuenit̄ etiā qñ qz abluere ꝑ cōsumptōe aquaz·Itē abluo is·id est lauare purgare sordes et lues remouere vel consumere abluēdo Vnde ablut⁹ ta tū·Itē luo cōponit̄ cū con·& dicit̄ colluo luis·id est simul luo. Itē cōponit̄ cū circū & dicit̄ circūluo is·id est ·circūcurrere vl' fluere·vel circū delauare et corrodere· Itē cōponit̄ cū di & ōz diluo is·i·delauare vel delauādo destruere delere vel purgare vel cōmiscere uel distēpare liquere Vnde dilutus ta tum· Itez compon̄it̄ cum e·& dicit̄ eluo is·i·lauare purgare vl' ō lauādo destruere corrodere vel effūdere et dissipare ·Item cōponit̄ cum inter et dicit̄ interluo is·id ē delauādo intercurrere·Item cū ꝑ et dicit̄ ꝑluo is· id est ꝑ alijs luere vel delauare·Item cū ꝑ·et ōz ꝑ luo is·id est ꝑfecte luere vel delauare·Itē cū pro·pluo is·id est·ꝓcul delauare vel destruē ō lauādo vel dispgere et effūdere·Itē cū porro & dicit̄ pol luo is·pollui pollutū Et illud cōponit̄ cuz vnguo et ōz pollingo Inde pollinctor Itē luo cōponit̄ cū re et ōz reluo is·i·retro vel iterū luere vel delauare·Luo et ci⁹ cōpositā actiua sunt ·et faciūt ꝓteritū in lui·et supī·in lutū·et pđ·lu in supī· Inuenit̄ etiā in luitū supī·apđ antiquos· Luo vero scđm ꝙ ptinet ad actū veruecū est neu·Itē oīa composita a luo redolent hāc significatōem sc̄z lauare vel delauare·Item quisqz ꝑ se cōsideret an aliquod cōpositoz a luo redoleat aliquā significatōnem sui simplicis quam mō assignauim⁹? De ꝓdictis significatōnib⁹ de luo dantur tales versus Ere luo pign⁹ cruce penas·luce tenebras · Dicitur etiam luē q̄n do salitur ouis

Lupa·a lupus ōz lupa pe vxoz lupi ·et etiā meretrix ōz lupa ꝓpē silitudinē rapacitatis

Lupanar a lupa ꝑ meretrice ōz hoc lupanar naris·i·ꝓstibulū dom⁹ meretricū

Lupari⁹ a lup⁹ ōz hic lupari⁹ parij·et hec luparia sc̄z canis qui lupos persequitur·et ad hoc officium est precipuus ·

Lupatū·a lupus dicit̄ hoc lupatū ti·quoddam genus aspez frenoz factū ad modū dentiū luporū qui inequales sunt·Similiter et lupatū ieq̄le ē et q̄ uius morđet·Alij dicūt ꝙ lupatum est molimellū ipsius freni·et produ·pa

Lupercal·n lupercus est·

Luperc⁹·a lup⁹ et arceo ces·cōponit̄ hic luperc⁹ ci·i·pan·vel sacerdos panis·Et dicit̄ luperc⁹ quasi lupos arcens a pecoribus·qz pan ·i·de⁹ pastorū lupos arcet·Vnde hoc lupcal calis·pnl'·proō · festū vel templū panis·vel fossa pastoraliū ludorū in luco quasi theatrū facta· Qz aūt dicit̄ lupc⁹ quasi lucū colēs·etbia est·

Lupillus li·dimi·puus lupus·

Lupinariū·a lupin? ðr hoc lupinariū narij · loc? vbi lupini abūdāt vel crescunt

Lupinetū·a lupin? ðr hoc lupinetū ti·locus vbi crescūt vel abūdāt lupini

Lupinus·a lup? ðr hic lupin? ni pnl'·pd·quod dā genus legumis·qz sonitu suo terreat lupos·cū em̄ lupus lupinos inerat·ipsi folliculi sonāt & ita ille terreē·Item lupinus na nū adiectiuū, res pertinens ad lupum·vel de lupo existēs·& cozri· pri mā & pducit pnl'·lupin?·

Lupus·licos grece lupus latine·Vñ hic lup? pi·Vel ðr lupus quasi leop?·qz quasi leoni ita sit illi virt? im pedib?. Vnde quidā pede p̄sterit non vi uit·Accipiē etiā lupus p lupato·Vnō quidā tristi um·Et placide duros accipit ore lupos·id est· frenos·Item a lupus ðr hic lupus pi·quidā piscis ad similitudinē lupi·qz etiā i pba voracitate pisces alios psequiē·Lup? etiā ðr ferre? arpax· qui et canicula dicit·Et ðr sic qz siquid in puteū cecident rapit & extrahit·Ambrosi? in·vj.hexame·dicit·Lupus si p̄z hoiem viderit uocē eripit et despicit eū tanq̄ victor vocis ablate·Idem si se p̄uisum sense rit·deponit ferociam nec potest currere·si in te insurrexerit lupus·petram cape et fugit·Petra tua crbist? est·si ad xp̄m confugias·fugit lupus·i·dyabolus·nec terrere te potent·

Lura·a lues vel luo luis dicit hec lura re·id est· os ventris vel cullei·

Lurco conis masc·ge·i·auidus & īmund? deuorator· qui multū et turpiter comedit & ðr sic ·vel a lues vel a lura·Vnde lurco cas·i·multū & turpit vorare·Et lurconin?·na num· Vnde quidā cū vellet aliū redarguere īquit· Tu habes lurconimā buccā & ambronima labia ·volēs significare q̄ multū et turpit comedebat & libēter de bñ sapioratis

Lurconimus na num·penulti pducta in lurco conis exponitur·

Lurid?·a lura ðr lurid? da dū·i ·pallid? obscur? tenebrosus sordidus·Sed ppie lurid? color·dicit color mortui·Vel ðr luridus·a loro qz huiusmodi habeat cutē·s·pallidā·& cozri·pnlt·

Luscicio cionis·ip̄m oculoz viciū

Luscilosus·a lusc? vel luce·ðr luscilosus sa sum qui & luscicinosus sa sum dicitur·i·qui vespe nil videt·Et īde hec luscicio onis·ip̄m od'oz viciū ·

Luscus ca cum·qui tm̄ habet vnū oculuz et altero caret·Et cōponit a luce et carēs·qz luscus parum lucis habet·vel qz careat luce·et nō lucib?·Vel cō ponit a luce et custos·Inde ðr luscus · quasi lucis custos·scz oculi nō oculoz·Vel cōponitur a luce· & sciens·qz lucē sciat & nō lucet·

Lusi est p̄teritū de ludo dis

Luso·a ludo dis si·sum·su·u in o fit luso sas verbū frequētatm̄ a quo lusito tas aliud frequētatm̄· id ē·breuiter vel sepe siue frequēter ludere

Lusor·a ludo ðr h̄ lusor soris· & lusoz? ria riū & hoc lusoriū rij·locus vbi ludit

Lusticiosus·im luscilosus est·

Lustrabilis im lustralis vide

Lustralis·a lustro tras·ðr hic & hec lustralis & hoc le·Idēqz et lustrabilis bile·id est·qđ facile potest lustrari·Itē lustralis le·qđ lustrat vl' qđ aptuz est ad lustrādū·i·purgādū·et circūdādū·vel luminandū·& cozrip·stra·

Lustramē·a lustro tras·ðr hoc lustramen mīnis· id ē·purgatō·vel circūitio·vel lumīatio

Lustric? a lustro tras ðr hic lustric? ci·pnul·cor id ē nou? dies nascētiū·& forte ī tali die puer purgabat apud gentiles·

Lustro tras strauī stratū·strare·i·purgare pia re & lustrare·i·circūire·circūdare·et lustrare·i.luīnare serenare·Vnde vsus·Lustro circūdo designat· siue sereno · Purgo circūeo·lumino siue pio · Lustro ꝓponit. Collustro tras·i·simul lustrare · Illustro tras·i·valde lustrare·illumīare·circundare· purgare·vnde hic et hec illustris et hoc illustre· p̄ lustro stras·i·p̄ alijs lustrare·vnde p̄lustris · Per lustro tras·i·pfecte lustrare·Sublustro tras·id ē· subtus vel parū lustrare·vnō hic et hec sublustris & hoc stre·id est·parū lucēs & quasi obscur?·Lustro lustras cum oībus suis cōpositis est actiuum & pducit lu ·

Lustro onis·masc·ge·ðr a lustro tras. & ðr lustro ille q̄ vag? ē & nil aliud agit nisi qđ foras lustrat·

Lustru tri·ðr a lustro tras·& dicit lustrū spaciū quinqz annoz·qz olim semp ī fine quinquēnij solebāt lustrare ciuitatē & purgare· faciēdo ī circūitu eius amburbale·Similiter faciebāt circa agros·vñ in himno. Lustra sex qui iā pacta ꝛc·Itē lustrū dicitur obscurū latibulū ferarū·i·cubile ferarū·Et lustrū dicit lupanar meretricū·& in veraqz significatōne dicit a lustro stras·p cōtrariū quia parū illustrat·i·illumīat·qz scz sunt abdita et obscura·sūt ergo lustra feraz·& sūt lustra meretricū·Lustra ferarū sunt eaz obscura latibula. vel cubicula ī siluis·Lustra meretricū sunt lupanaria in ciuitatib? vel suburbijs·Vnde vers? Lustra cubile fere ·qñ quēnia lustra fuere·Vel sic Lustrum circūit? spacium ·purgatio ·silua ·Et nota q̄ in himno ð passione xp̄i dicē dū est·lustra sex qui iam pacta· quia est metrū trochaicū· & dicit trochaicū a trocheo· quē recipit in quolibet loco impi·scz in primo·tercio quinto septimo· sed in loco pari recipit tā spōdeum q̄ trocheū·vnde patet q̄ non debet dici· lustris sex qui iā pactis tps implēs corpis· qz p̄mus pes non debet esse spōdeus·imo trocheus·cum sit locus impar · Constat autem trocheus ex prima lōga sillaba & vltima breui·Est ergo dicendū·Lustra sex q̄ iā pacta tps implens corpis·& tunc tps venit appositiue ad lustra

Lusus sus sui·i·ioc? a ludēdo dēs scōm Pap·

Lutat?a lutū p ceno dicit lutat? ta tū ·& est lutat? munct?·& luto obuolutus·& ponit simpliciter p munctus·& luto obuolut? · & est tractum a porcis qui se luto obuoluūt·& potest esse pticipium de lutor taris passiuo·

Luter·a lutū dicit hic luter teris·i·conca·vel cā tarus aquarius scōm hug·Luter etiā dicit lauatoriū·& quodcūqz vas purgādis sordib? deputatuz a luo luis quod est purgare·Vñ qdā·Dic luteres vasa purgādis sordib? apta

Lute?·a lut? p caloze dicit lute? tea teū·id est· croce? vel quasi rube?·vel rose?·vnde luteol? lalum·Item a lutū p ceno dicit lute? tea·teū·i· sordid? vel luto plen?·Item lute? dicit de luto exñs vel ad lutum p̄mens·

Luto a lutū p ceno ðr luto tas·i·īq̄nare·obuolue Et ꝓponit alluto tas Colluto tas· & ē actm̄ cū oīb? suis ꝓpositis·& cozri·hāc sillabā lu ·

Lutos?·a lutū p ceno dicit lutos? sa sum ·i·luto plen? vel sordid?·Inuenit etiā lutuosus sa sum ·

Lutulētus ·a lutū et lētos quod est plenū cōponit lutulētus ta tum·& dicitur lutulētus sordidus

fetidus luto plen⁹· Et cōpaē lutulēt⁹ tior tissim⁹ vnde lutulēte tius·tissime· aduerbiū. & hec lutulē tia tic·i·feculētia·fetid⁹·sordidatio·

Lutū·a luo is ꝓ turpare vel maculare ór hoc lutum ti. sordes terre·cenū Vel lutū ór quasi lotum ꝓ cōtrariū quia nō sit lotū·i·mūdū· Et scias ꝙ iuenīē hic lut⁹ ti ꝓ quodā coloze croceo·& q̄si rubeo & differūt in tpe·qz lutus ꝓ coloze primā ꝓducit sed lutū ꝓ ceno eam corripit· licet q̄nq; grā metri hec distinctio cōfundaē· Itē lutū est supmū ó luo is·& tūc pō. primā·Vñ vsus. Tell⁹ vnda lutum faciunt & a luo lutū·Itē Cenū dico lutū · croceus

Lolor est tibi lutus·Vas luteum fragile toga lutea

Legmen herile

ut⁹ ti·ī lutū exponiē·

Lutuos⁹·a lutū ór lutuos⁹ sa sum·i·plen⁹ luto·

Luuio·a luco luis ór hec luuio onis·id est·tabes fluxus fetiditas·sordes vel turpis voracitas · Vnde in himno· Mentibus pulsa luuione·id est·tabe viciozum vel fetiditate·

Lux cis·ꝓprie est ipa substātia·sed lumen quod a luce manat·i·cādor et splendor lucis Et ór a luceo ces lux scōm hug·Sed prīs. videē velle ꝙ luceo deriueē a lux·vnde dicit in·ix.li· Queriē an luceo luces luxi·debeat natura ꝓductū accipi cū lux ꝓducaē·In quo etiā illud q̄riē·an nomē a verbo·an magis ex noie verbū natū sit·qó esse mihi rectiꝰ videtur·Qm̄ ab igne·igneo ignes & igneſco · & a flama flamo flamas flamasco · Ex hoc patet ꝙ luxi ꝓteritū ꝓducit primā naturaliter cū lux cis a quo nasciē ꝓducaē·Vñ in aurora ór. Lucē ꝓ pomo p vidit ois homo·Et scias ꝙ lux quātū est de se sēp ē effectiua calorīs·etiā lux lume·vnó aristoteles dicit in libro de aīalib⁹ ꝙ noctes plenilunij fūt caliziores·sed ꝓter naturā lucis que oñis est oībus corpib⁹ celestib⁹ quelibet stella habet virtutez cō sequētem determinātē suā speciem·rōne cuius lux eius et motus sunt·vel infrigidare·vel humectare & sic de alijs· Sicut & ꝓter motū cōmunē qui est motus diurnus quilibet orbis habet motū ꝓprium Auicēna etiā dicit in·vj·li·de naturalib⁹ ꝙ sol nō facit calorē in inferiorib⁹ nisi mediāte splendore · & sic calor ex splēdore ꝓcedit·vide in nouiluniuz & in sol·Hic nota ꝙ glosa dicit sup illud math·v·c·Vos estis sal terre·Prius sal q̄ lux·qz pri⁹ vita q̄ doctrina·Vita ducit ad sciētiā veritatis·qui deum timet sciētia nō caret·Et bernhard⁹ dicit · Ardere tātū parū est·Lucere tm̄ est vanū· Ardere simul et lucere pfectū est·Itē bernhard⁹·Lingua magniloqua·man⁹ ociosa·doctrina lucida·vita tenebrosa est res mōstruosa·vide in sciētia·Scias etiaz ꝙ lux est illumināns·nō illumīata·sicut lux diuina · de qua dicit in iohāne primo· Erat lux vera que illuminat omnem hominem · Item est lux illuminans et illuminata · sicut apl̄orum lux · de qua dicit dominꝰ·Vos estis lux mūdi a deo illumīati·& hoiēs verbo et exēplo illumināres·Itē est lux illuminata & nō illumināns·sicut lux et vita simplicium Prime luci similis est lux solis· Secūde luci similis est lux lune·Tercie luci similis est lux terre ·

Luxi est ꝓteritū de luceo ces· & ꝓducit primam naturaliter vt ostēdi in lux·& sic sumiē baruch·iij Luxerūt ei cū iocūditate· Item luxi est preteritus de lugeo luges·Vnde ī trenis capitulo tercio·Luxit antemurale·i·fleuit·

Luxos grece latīe ór solutio ·

Luxuria·a luxos ór hic luxus xus ·i· solutio libidinis·licet ponaē ꝓ qualibet supfluitate & magnificētia·& luxus xa xum·id est ·libidine solut⁹·Vñ & mēbra loca mota luxa dicūtur·i·soluta· Et hinc hec luxuria rie·idē ꝙ luxus·i· solutō libidinis proprie·sed modo āpliata est appellatio vt luxuria dicatur supfluitas in coitu. & in cibo & in vestitu · & etiā in alijs rebus· & inde luxuriosus sa sum·id est solut⁹ in voluptatib⁹ & in libidine promptus sed ꝓdigus est sumptuosus q̄ oīa porro agit et q̄ proijcit·Itē luxuriosus est vict⁹ non necessarij·sz sūptuosi et onerosi appetēs delitijs affluēs·& in q̄ cūq; re ór luxuria·dicit et luxuriosꝰ·& compatur Item a lux⁹ dicit hec luxuries luxurici·idē qō luxuria·sed luxuria ꝓprie est in coitu·Luxuries in alijs artib⁹ dicē·& luxurioz aris·qō antiqui dixerunt luxurio as·i·meretricari luxuriā exerceze·& ponit pro supfluere vel supabūdare vel pinguescere·vñ vindocmēsis Non cupidū satiat aliena pecunia·nullū Damnis alteri⁹ luxuriare decet·Et ouiō·ī epi · luxuriat frigido sanguine pinguis hum⁹·Vide in raptus de spēbus luxurie·

uxus xus xui·& lux⁹ xa xū·ī luxuria vide

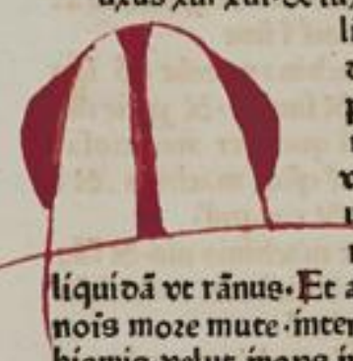

litera obscurū in extremitate dictōnū sonū habet · vt templū·Apertum ī principio vt magn⁹ · Mediocrē in medio vt vmbra·Item sola hec semiuocalis post s ponit·qō mutarū est vt smaragdus·& ante liquidā vt rānus·Et ante·s · posita in finali syllaba nois more mute·interposita i·facit grm̄·vt hiems hiemis·velut inops inopis·celebs celibis·Item mtrāsit in n·& maxime d·c·q·t·sequētib⁹·vocali quoq; sequēte intercipit b·vt combust⁹·comburo· Finalis dictōnis subtrahit·m·in metro · plerūq; si a vocali incipiat sequēs dictō·vt Illum expirantem trāsfixo pectore flamas·vetustissimi tñ nō eam sp subtrahebant·Ennius in·x·annalium· Insignita fere cū milia miliū octo · Anceps etiā vel liquida dicit·quia post mutā posita sicut l. n·r· in cadē syllaba oñem facit syllabā scōm prīs·

Macedo donis·fuit quidā rex·vnde quedā terra dicta est macedonia· & hinc macedoni⁹ nia niū·& hic et hec macedo donis & hic et hec macetes tis·gentilia·Et cor·ce. vnde lucanus·In macedum terras miscēs aduersa secūdis·Item in aurora dicit · Paulo vir macedo post hoc in troiade paret·

Macellio·in macellū exponiē

Macellū li·dicit a macto ctas qz ibi mactētur pecora·vnde macellulū li·dimi· & hic macellio onis· & hic macellari⁹ rij. qui pecora mactat·& carnes vendit· & macello las·i·mactare trucidare ·vl' macellū dicit a macero ras·qz ibi carnes macerāt·

Maceo ces·cui· dicit a macero ras · & est macere esse vel fieri macrū·& hīc macesco cis incho·

Macer a macero ras ór macer macra crū·i·tenuis & subtilis·& compatur macer crior cerrimus. vñ macre criuꝰ cerrime aduer·& hec macritudo dinis & hec macies cici·i·exilitas corpis·Quidam dicūt ꝙ a macer quod corripit ꝓmā ór mutatur macero ras macer em̄ ꝓpriū primā producit

Macera·a macto ctas·dicit hec macera re·id est macellus·vnde hic macerari⁹·i·macellari⁹· vel macellum et macera dicuntur a macero ceras· quia ibi carnes macerant·

Maceran⁹·in macera vide .

Maceria a macros dicit hec materia rie·Macerie

dicũtur lõgi pietes quib9 vince vel aliud claudũt Item macenia dicitur mẽbrana secũdinarũ vel secũ darũ·qua inuoluũtur pueri in vtero·que diuidit̃ i partu et sequit̃ puerũ·Vnde sup ge·xxxviij·Qua re diuisa est ꝑter te macenia·dicat vna glo·Secũ dinarũ mẽbranula quã rupit cũ manũ emisit

Macerio·a maceria dicit̃ hic macerio onis·i· ma ceriarũ constructor·

Macero ras raui rare·i·cõterere·dilaniare· frãge re·debilitare· mollificare. Et cõponit̃ Cõmacero ras Dimacero ras·Remacero ras· Et est actiuum cũ oĩbus suis cõpositis·& ꝑdu·ꝑmam macero & macenies·q̃uis venit̃ a macer siue macies corripi entibus primam. Vnde ouidius in epi· Maceror i terdũ·qr sum tibi causa doloris· Et prudẽtius ma ior·Quãuis macenies florẽtes ãbiat agros·

Machera·a macros qđ est lõgũ dr hec machera re penulti·ꝑdu·i·gladi9 lõg9 ex vna parte acut9·

Machia grece ltie dr pugna·& acuit pnl'·

Machil est tunica talaris tota iacintina·hñs ad pe des septuagitaduo tintinabula· totidẽqz imixta ac depẽdẽtia mala punica·& acuit̃ i fine

Machina·a machia dr hec machina ne oĩne qđ ige nio pat̃·vt manualis balista & similia·& ꝑprie illa que ad pugnã pant̃· licet etiã quelibet artificiosa cõpositio vel cõstructio dicat̃ q̃nqz machina. & i uenit̃ etiã machina ꝑ insidijs·& cor·pnl'·

Machinis·a machĩa ne dr hec machinis nis·& sũt machines instrumẽta edificiorũ·dicta sic a machis qb9 insistũt ꝑter altitudinẽ pietũ·

Machinor·a machina deriuat̃ machinor naris·na tus sũ·nari·id est·machinas facere·vel pare·con struere·vel cogitare malũ·vel aliqđ aliud cogitar& ꝑprie malũ·vel astute insidiari·& hinc vbalia·Et cõponit̃ cum cõ·& dicitur cõmachinor naris·n·in m·uersa·& cor·chi·

Machinosus a machina dr machinosus sa sum id est·plenus machinis· vel argumẽtosus & ingenio sus ad machinas faciẽdas vel insidiosus·qr machĩa sepe inuenit̃ ꝑ insidijs·

Machinula le·dimi·pua machina

Macia·a macies cies dicit̃ pluraliter hec macia cio rũ·intestina·s·q̃ sordes eiiciũt·Inuenit̃ etiã hec ma cia cie·ꝑ quadã spẽ valde clara·

Maciecula le·dimi·pua macies·& corri·cu·

Macilẽtus·macies oponit̃ cũ lẽtos·& dr macilen tus ta tũ·i·macer·macie plenus·Et cõpatur maci lẽtus tior tissimus·Vnde macilẽter ti9 tissime·ad uer·& hec macilẽtia tie·i·macies·

Macor·a macies vel maceo ces· dicitur macor co ris·id est·macies·

Macredo dinis·id est·macies·Vñ in auroza Mor talis macule nulla macredine fusca

Macrobius·macros qđ est lõgũ oponit̃ cum bios qđ est via·& inđ dictus est macrobi9·q̃i lõga via vrpote de celo ad terrã·qr tractat9 eius a summa spera que dr applanos describendo circulos plane tarũ et motus earũdem vsqz ad terram deducitur Macrobij etiam dicti sunt quidam in india duode cim pedũz staturã habẽtes·

Macrocosmus mi·i·maior mũd9· & oponit̃ a ma cros lõgũ· & cosm9 mũdus·Grecism9 Sed signas mũdũ maiorem per macrocosmũ Hic alio nomie dicitur megacosmus·

Macrologia gie·acuit pnl'· & exponit̃ in q̃rta pte m c·de vicijs ãnexis barbarismo & soloecismo·

Macros vel macron grece ltie dr lõgũ·

Macto ctas taui tare·dr imolare· trucidare iter ficere·Vnde versus·Mactat significat necat imo lat atqz trucidat·

Mactus·a magis aduerbio opandi·& auct9 opo nit̃ mactus cta ctũ·i.magis auct9·i·plen9 gloria ·s·bon9·valẽs·Inuenit̃ etiã mactus ꝑ mactat9·et tũc deriuat̃ a mactor ctaris· Et nota qr nulla imi natio ist9 nois mactus cta ctũ·est in vsu. nisi ter mmatio vti·s·macte qua terminatõne vtimur tam ꝑ noiatiuo q̃ ꝑ vtõ·

Maculo·a macies dr maculo las lauí lare·i·detur pare inquinare corrũpe·Vnde maculat9 ta·tum· Et oponit̃ Immaculat9 ta tum·Itẽ a maculo dicit̃ hec macula le·i·nota·vicii·turpitudo Macula eti am dr squama lorice·et filũ retbis·Et a maculo dr maculosus sa sum·Maculo oponit̃·Cõmaculo las Et est actiuum cum omnibus suis opositis·& cor ripit hanc sillabã cu·

Madeo des dui dere·esse vel fieri madidũ· Vnde madidus da dũ.i·humid9·Et madesco scis·incho·id ẽ mcipio madere· Madeo oponit̃ cũ facio· & dr madfacio cis·id est·humefacere·& cũ fio·& dr madefio·i·humefieri·Itẽ oponit̃ cũ cõ· & dr oma deo des·Itẽ cũ de·& dr demadeo des·i· valde de orsũ madere·Itẽ cũ di·& dr dimadeo des·i·diũsis modis madere·Itẽ opomẽ emadeo des·i·valđ ma dere·Itẽ imadeo des·i·int9 vel valde madere·Per madeo des·i.pfecte madere·Remadeo des·i·iterũ madere·Madeo neutz est cũ oĩb9 suis opositis·& caret supino. Et facit preteritum in dui. & corri pit hãc sillabã ma vbiqz·Vnde ouidi9 tristiũ·Et deflẽte suos dimaduisse sinus·Itẽ lucan9 i primo Fraterno ꝑmi maduerũt sanguine muri·

Madiditas·a madeo des dr madiditas tatis idem quod mador doris·

Madido·a madeo des·dr madido das dauí· & est madidare·madidũ facẽ·& ẽ verbũ actiñ·& cor·di

Madidul9 la lũ aliqntulũ madid9·& dr a madid9 adid9 da dũ·in madeo des vide·

adius madij·vide in mai9·

ador·a madeo des dr h mador doris·i.pluuia hu miditas·& corri·pnl'·gti·

Madula·a madeo des dr hec madula dule·vas ad vrinã recipiẽdã·qđ etiã hoc madellũ dr·

Magalia·a magar dr hoc magale lis·quasi magare l·posita ꝑ·r·& sunt magalia case pastorales· vel case affrorz viles·eadẽ et mapalia· sed in magalia prima produ·& in mapalia corripit̃·

Magal·lingua punica noua villa dr

Magdalenus·Magdalum quoddã opidũ fuit·vñ magdalen9 na·num· Hinc dicta est maria magda lena·Et hec magdalene hui9 nes·grece· & acuit̃ i fi ne·& interptatur turris ꝑm hug·& est g. eiusdez sillabe cũ ·d·Et scias qr cũ addit̃ maria debet dici maria magdalena·lz h' nomẽ magdalena ꝑ quãdã noticiã sumat̃ ꝑ maria peccatrice· Potest etiaz di ci maria magdalene si magdalene ponat̃ expositorie·Pristia· tñ dic̃ vbi agit de formatõne genitĩ in vj·li·qr greca in e·vel que grece declinantur vt li bie libies·mutata e·in a·ad formã latinã reducunt̃ Vnde scõm hoc bene dicitur hec magdalena ne·& tũc mutat̃ accẽt9 sicut et declinãdi mod9·& ꝑ·le magdalen9 na·nũ·

Mage ponit̃ pro magis sed hoc poetica licẽtia ꝑm papiam vtimur·

Magis aduerbiũ cõpandi· Vtrũ multo magis & quãto magis sint due partes· habes in secũda pte

vbi agitur de aduerbiorũ accentu. Inuenit ī math vj. cap'o. magiſpluris .i. multo pluris precij vel extimatõnis. vel magiſpluris. i. magis magni põcij

Maiſter. a maior & ſterion ꝑ illa qđ eſt ſtatio oponit. Et dicit maiſter quaſi maior in ſtatione. ſicut miniſter minor in ſtatione. Et debet ſcribi media p duo ij. vnum cõſonans & aliud vocale. vt dicat maiſter. Sed quia i. cõſonans affinitate g. ſonat. Iõ ex vicio quorũ dã iã cõſuetudo inoleuit vt etiã apud puectos ſcribat p g. Sed ſepe in omi cõpoſitõne et deriuatõne vna litera ponit p alia. & ſic poteſt ibi ſcribi p .g. ſicut oñiter ſcribit. Qz aũt dicit magiſter quaſi magis doctus etbia eſt. A maiſter deriuat hec maiſtra tre. & h maiſtercul? li. puus maiſter in pſona vel potius ī ſcientia. Vnde hec maiſtercula le. Itẽ a maiſter tri. dicit maiſter tra trũ. adiectiue. & hoc magiſteriũ rij. honor vel dignitas vel officiũ magiſtri. & hic & hec magiſtralis & hoc le. Item maiſtri dicũtur maiores ciuitatis. vel ſenatores cõſules iudices. vñ hic maiſtratus tus. eorum dignitas. Et ſepe maiſtratus inuenit collectiue p ipſis ſcz qui maiſtratũ habent. & magiſtrat? eſt verbale huius verbi maiſtro tras. Itẽ a magiſter đr magiſtro tras trahere. i. docere. & eſt actũ cũ oĩbus ſuis cõpoſitis. & corri. prima. Vnde catho. Inuenies aliquid qđ te vitare maiſtro. Sed hic opponit contra hoc qđ dicit hug. q maiſter debz ſcribi p duo ij. qz regula eſt. I poſita inter duas vocales accipit p duplici conſonãte. & ſic oportet q maiſter ꝓducat prima poſitione. ſed oſtat q eã corripit. Ad hoc ſi volum? ſuſtinere hug. poſſumus dicere q cũ dicit q i. poſita inter duas vocales accipit pro duplici cõſonãte. hoc verũ eſt in ſimplici dictõne ſed maiſter eſt cõpoſitũ. ſicut pleni? dixi ſupra in prima p te in tractatu de litera vbi egi de i. conſonãte. Magiſter ponit cũ gtõ militũ. & đr h magiſtermilitũ hui? magiſtrimilitũ. & tũc notat dignitatem magnã quã quiſ habebat in vrbe romana. & is modo dicit mareſcalcus. ſed qñ fũt duc ptes poteſt fieri ſuppoſitio p quocũq; aliquos milites magiſtrante Et pcedit magiſter in tali cõpoſitõe. qz magiſter ẽ dignior militib? quib? plꝰdet Talis aũt mutatio ñ poſſet ſi diceret magiſterplatonis. qz non ſumeret p alio in cõpoſitõne q̃ extra opoſitõem. Oñis em cõpoſitio imutat et omoditatẽ habet. alioqñ ẽ inutilis & nõ tenenda. & iõ talis opoſitio magiſter platonis. poteſtaſianuẽſiũ nõ ẽ recipiẽda.

Magiſtrat? in magiſter eſt.

Magmas loc? quidã eſt de quo habet in .j. reg. ca xiij. Et accentuat in fine.

Magmẽtũ. a magn? đr hoc magmẽtũ ti. i. diuinamẽtũ. & p ſincopã hoc magmẽtũ ti. quoddam pinguiſſimũ extũ. vel ſcom pfectũ. Cornutus. Quid quid mactat. vel quidqd diſtrahit đr magmẽtum ita narrat huguitio. Pap. etiã dicit magmẽtuz alii pinguiſſimũ inteſtinũ. alii ſecũda pfecta. Cornut? vero qđquid mactat vel diſtrahit.

Magnalis. a magn? deriuatur hic et hec magnalis & hoc le. i. magn? vel qui magna facit. Vñ illđ Loquebãtur variis linguis apli magnalia dei

Magnamẽtũ in magmẽtũ exponitur

Magnanim? .a magn? & anim? ponit magnanim? ma mũ. pnl. corre. & hic et hec magnanimis & hoc me. in eodẽ ſenſu. i. audax fortis. magni animi ad difficilia icipiẽda et patiẽda Iud. v. Magnanimorũ repta eſt cõtentio. vnde magnanimiter aduerbi.

Et hec magnanimitas tatis. ſcz ſpontanea rerum difficilium aggreſſio. Et eſt puſillanimis contrarium ad magnanimus.

Magnas a magn? đr hic et hec magnas tis. q magnus eſt in popl'o et potẽs. & p eodẽ đr magnat? ta tũ. pnl. prođ. Eccl. xx. c. Vir prudens placebit magnatis. & acuit ī fine magnas ī ntõ ad drñtiaz iſtius acti pl'alis magnas qđ ẽ adiect̃

Magnat? ta tũ. in magnas ẽ.

Magnes. a magn? đr hic magnes netis q̃daz lapis pcioſ? indicus ferrũ ad ſe trahens. & đr ſic qz magnas habet vires. & pđ. pnl. gtĩ.

Magnifico. a magn? et facio ponitur magnifico cas caui care. i. magnũ facere exaltare collaudare. Vnde magnificus ca cum. i. ſublimis. generoſus. glorioſus. qui magna facit. Et cõpatur. ſed euſ cõpatiñ & ſuplatiñ non fũt in vſu. Vnde magnifice aduer. Dicit quoqz hic et hec et hoc magnificẽs cẽtis pro magnificus. ſed non eſt in vſu. & cõpatur magnificẽtior tiſſim?. Vnde magnificẽter ti? tiſſime aduer. & hec magnificẽtia tie. ſpõtanea rerum difficilium cõſũmatio. ſed rerũ pclarã dãs cõſũmatõnem. & ita differt a magnanimitate. qz illa conſiſtit in aggreſſione. hec in conſũmatione. Cum ergo magnificus deficiat in cõpatio et ſuperlatiuo. & magnificẽs poſitiuũ non ſit in uſu. ſubit magnificus locũ huius poſitiui magnificẽs & fit q̃dam mixta cõpatio ſcz magnific? magnificẽtior tiſſim?. et corripiũt oĩa pdicta hãc ſillabã fi

Magnific?. in magnifico cas vide

Magniloqu?. a magn? et loquor cõponit magniloqu? qua quũ. q magna loquit. vñ hoc magloqũ quii. id eſt. magna locutio. & corri. lo. ſill'am

Magnope. i. ſcom magnum opus vel valde. Et eſt aduerbium. Sed quando habet duo .oo. ſunt due partes magno opere.

Magnus na num. cõpatur irregulariter maior maxim?. Et cõponit. Premagn?. pmagn?. tãmagnus q̃magn?. oĩa p valde magn?.

Maguder. Hic maguderis. vel maguder p apocopã. Maguderis eſt ſecũdus caulis q̃ naſcit in tirſo abſciſo vel ipe tirſus abſciſus. Vñ priſ. dicit q ſignificat frugẽ. i. gen? caulis q̃ naſcitur ex ea pte cui? radix ſirpis auellitur. Vel vt alii dicũt ſaliginẽ. et facit actiñ in im tiñ. & ablatiuũ in i. tãtũ. Vñ vſ? Im tãtũ faciũt hec q̃rtũ noĩa caſũ. Vĩ burim tuſſiz maguderimqz ſitimqz.

Magus ſicut đr in hiſtoriis. magi dicũtur a magnitudine ſcientie. Quos enĩ greci phoſ. pſe magoſ appellãt. iudei ſcribas. latini magiſtros. ſcom hug. Papiã. ſic dicit. Magi olim ſtellarum interpres dicebantur. ſcz qui pdiuinabãt qualit ſe haberz quiſqz cum naſceret. ſicut de his legitur in euãgelio qui natum xpm annũciauerũt. Qui? artis ſcientia vſz ad euãgeliũ fuit cõceſſa. vt edito xpo nemo exinde natiuitatẽ alicui? decetero interpraretur. Poſtea magi etiã dicti ſunt. qui vulgo incãtatores et malefici ob facinoz magnitudinẽ nuncupãtur. Hi elemẽta cõcutiũt. mẽtes turbãt hoĩm. & ſine vllo veneni hauſtu violẽtia tãtũ carminis interimũt. Et iñ magicus ca cũ. Et ſcias q orientales ſolẽt preualere ī arte magica. Vnde quãdoqz oẽs orientales dicũtur magi. Et diuiditur ars magica in preſtigiũ et maleficiũ. Preſtigiũ eſt ſenſuũ humanorũ illuſio. ſcom hoc incredibiles rerũ mutatõneſ videntur fieri. vt ſcz terre cumulus videatur caſtrũ. lapillus talẽtũ ſeges cohors militũ galeata Maleficiũ autem cum

generaliter posset dici quodlibet malefactū · Sed hic spēaliter illud dicitur quo nobis ita demones subijcimus vt nobis pareāt missatica nostra defezē tes. Vnde quidam · Vir magus est magn?. magus est cū fit lupus agn?

Maialis · a maioz dicit̄ hic maialis · hui? lis · poze? domestic? et pīguis carēs testiculis.

Maiestas · a maioz ōz hec maiestas tatis · i · honoz · dignitas · splendoz · sic dicta · quasi maioz potestas Et fozmatur a maioz oz · mutata in es · & assumpta tas · sicut honoz honestas Et inde maiestatiuus ua uum · id est · potestatiu? ·

Maiorica & minorica īsule sunt hispanie maioz & minoz · q̄ & baleares dicūt̄ · & coz · ri ·

Maioro ras raui · i · maiorē facere verbū actiuum & dict̄ a maioz · & pō. io · siue pn̄l' ·

Mai? maij · quidā mēsis dict? a maiorib? · sic iuni? dictus a iuniorib? · Cū enim romul? instituisset rē publicā · diuisit populū in duas ptes · scz in senes et in iuuenes · i · in maiores et minores · & ad honorez ptiū ab illis ptibus duos mēses noīauit · s · a maio= ribus maiū · a iuniorib? iuniū · sicut habet̄ in ouid · fastoz · Maius dicit̄ a maiestate · vel a maia matre mercurij · & iuni? a iunione · vel iuuētute · vel a cō iunctione romanorum · & sabinorum ·

Et scias q̄ quidā solēt pferre hoc nomē p d. scilz magius · sed male · debet enī ex toto esse in eadē vo ce cum neutro istius noīs maioz · scz maius · sed dif ferētie causa in noīe mēsis i · debet pferri vocalit̄ que in cōpatiuo pferē cōsonāter si cōgrue pferaē scōm hug̃ · Pap̄ · tamē vult q̄ vtrūq; dicaē · vñ dic̄ madi? mēsis dict? q; tūc ēra madeat. q̄ et mai? ōz

Maiuscul? la lū · pn̄l' cozrepta · i · aliqnātulū maioz & scōm prīs. a maius addita culus fit maiusculus la · lum · diminutiuum ·

Mala male · i · maxilla · & ōz a malon quod est rotū duz · quia rotūda est · vel ōz mala quasi mola · a ma lo lis · vel a mādo dis · & est mala supioz · mādibula vero inferioz · Proprie aūt male sūt eminētes ptes sub oculis · sic dicte ppter rotūditatē · Itē a malon hec malus li · quedā arboz. q; fruct? ei? oīm pomo rū sit rotūdissimus · Vnde et illa sunt vera mala q̄ vehemēter rotūda sūt · Vnde hoc malū li · fructus illius arboris · Et hic malus li · arboz nauis dicitur quia rotūdus est ad modū mali · & quia in sūmita te habet īstar mali Vel dicitur malus quasi malle us. q; quasi ex quibusdaz ligneis malleolis fit · quo rū volubilitate vela facili? eleuātur · Esa · xxx · Do nec relinquamini quasi malus nauis · & pō · primā mala pro maxilla · Et malus pro arboze · & malū p fructu · & malus pro arboze nauis · & hi mali lozū p oētib? · & malo verbū · i · magis volo · oīa pdu cūt ma · Sed malus la lum & hoc malū li · i · pecca tum corripiūt primā · Vnō versus · Mala mali ma lo mala cōtulit oīa mūdo · In rate tristi malū cum frāgit nauita malū · Malo carere malis · q̄ mala mā dere malis · Mala etiam dicitur ouis alba · Et in de componit̄ malonom? ·

Malach hebraice lt̄ie rex int̄pt̄atur

Malachias it̄pt̄aē āgel? dñi · i · nūci? · q̄q̄ eī lo q̄baē q̄si a dño eēt mādatū ita credebaē · & inde ita nomē ei? septuagita trāstulerūt dicētes Assūptō vbi dñi sup isrl' in manu angeli ei?

Malachim · i · regū qui tercio et quarto regnozum volumme cōtinēē Meliusq; est multo malachim · id est · regū q̄ malachod · i · regnoz dicere · Nō enim multarū gētiū regna describit sed vnius isrhaelitici populi qui tribubus duodecim cōtinēē · sicut dic̄ hieronim? in plogo regum ·

Malagma · a malus la lum · ōz hoc malagma matis. quoddā medicamentū · Vel malagma ōz. quia sine igne marceē · i · cōteraē · Sine igne ōz · q; herbe vel spēs ex quibus fit nō decoquūt̄ sed macerātur · id est · cōterūt̄ Et ōz malagma sic · quasi molagma · q; molēdo · i · terendo agit̄ · Vel pōt dici malagma · qsi malū agens · i · educēs curādo · sap̄ · xvj · ca · Etenim neq; herba neq; malagma sanauit illos ·

Maledicus ca cum · maledicēs · & coz · pn̄l'. vide in dico cis · Qualiter autem intelligant int̄pt̄atōes siue maledictōnes que inueniuntur in sacra scrip= tura · dictum est in precoz ·

Malefacio cis feci factū · cōponit̄ a male & facio & acuit̄ pn̄l' · siue fa · scōe & tercie psone presentis indicatiui mōi scz malefacis · & malefacit · causa cō sozti primē psone · Vide in secūda pte vbi agit̄ de impedimētis accēt? i · c · de impedimēto cōsozti

Malefic? · a malefacio cis · ōz malefic? ca cū pen̄l' · coz · i · malefaciēs icātatoz · & hic hoc maleficiū cij

Malefid? da dū · quādo est vna dictio cōpoita ex male et fides · significat illū qui leuitatē habet · & non seruat fidem · sed quādo sunt due partes · sigt illum cui non seruatur fides · vt iste est fidus male inter hostes ·

Malicia cie · in malus est ·

Malicios̄us · a malicia ōz malicios̄us sa sum · id est deterioz malo. q; frequēter malus · callid? · astutus versutus · subdolus · insidios̄us · Et cōpaē malicios? sioz. sissimus · Vnde malicios̄e sius sime · aduerbiuz Vnde hec malicios̄itas tatis ·

Malign? · a mal? ōz malign? na nū · i · mal? rixos̄us Et cōpatur · Vnō maligne nius sime · aduer · & hec malignitas tatis · Q; aūt ōz malign? · quasi male ig nitus · vel quasi malo igne ignitus · ethimologia ē · & a malignus deriuat̄ maligno nas · nare · id est · maligne facere · vel potius malignū facere · & molestare · Et in eodem sensu inuenitur malignoz malignaris depo · & dicit̄ ppie malign us qui ma licie votum vel opus peragit · Malicia dicitur co= gitatio praue mentis ·

Maliuolus · a malus et volo vis componit̄ maliuo lus la lū · & hic et hec et hoc maliuolēs tis · & com patur maliuolens lentioz lētissimus · Vnde maliuo lēter lentius lentissime aduerbiū · Et hec maliuolē= tia lentie · Et corrip̄uo ·

Malle · i · magis velle · Mallē · i · magis vellē

Malleolus li · dimi · pu? malle? · Itē malleol? pen̄l' · coz · ōz nouellus palmes inatus prioris anni flagel lo · Et est dict? sic ob similitudinē rei · quia in ea p te qua decidit̄ ex veteri sarmento pminēs vtriusq; mallei spēm prebet · In glosa aūt daniel' tercio capitulo dicuntur malleoli vimina vel sarmenta arentia · & corripit o · vnde quidam · Malleoli sar mēta notant · aut vimina sicca ·

Malleus · a mollio lis · ōz hic malleus lei · quasi mol leus · quia mollit ferrū · vel quia dum calet & mol le est cedit et pducit illud · vnde malleol? li · dimi · & malleo as aui are · id est · malleo percutere · vnde malleator dicit̄ faber ferrari? ·

Malluuian? · in malluuiū ē · Et pdu · pn̄l' ·

Malluuiū · lues cōponit̄ cū man? · & dicit̄ hoc mal luuiū uii · vas ad abluēdas manus & ad sozdes ma nuū recolligēdas aptum · vnde malluuian? na nū · vt malluuiane sozdes · i · sozdes manuū i malluuio collecte · vel cōponit̄ malluuiū · a manu et abluo ·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Malo lenis·mas·ge·dicē a malon quod est rotū dum·Malonem grece comam capitis dicunt·quē nos cirrum vocamus.

Malo mauis mauult·malui malle ·i· magis velle· Et cōponiē a magis aduerbio et volo uis Et sciās q̄ hoc verbū malo mauis·in aliquib? tēpibus scribiē p̄ vnū l·vt malo malebā·malui maluerā· In aliquibus vero per geminum l·vt mallem malle ·sic et volo vis vult·

Malobatrū·a mala le·dr hoc malobatrū tri·qdā vnguētū a malis lauādis sic dictum·

Malogranatū·malo cōponiē cū granū vel grana tū·& diciē hec malogranat? ti·quedā arbor cuius fruct? dicitur hoc malogranatū nati· quia habeat grana interi?·Idem & malūpunicū· Et sciās q̄ sepe inuenitur malūgranatū p̄ malogranatū·Et malagranata p̄o malogranata·

Malomellū·malo cōponiē cum mel·& dr hoc malomellū li·gen? pomi melliflui et dulcis q? fruct? ei? habeat sapozē mellis·vl' q? in melle seruetur

Malon grece latīe dr rotundū·

Malonom? mi·pastor ouiū·a mala et nōmos ꝑponiē·mala ei dr ouis alba·nomos pastor·& cor·pnl'

Malua ue·dr quedā herba a mollio lis·quasi mollia·q? vētrē molliat· Habet eñ naturā molliēdi & soluēdi aluū· Vnde dr malua quasi molliēs aluum & est etia·Vnde maluaceus cea ceū·res malue vl' pertinēs ad maluā· Maluaceus etiam dicitur vilis non bonus vt malua·

Maluicia cie quedam vestis dicta a malua · quia ex maluarū stamine conficiē quam alij maluacimaz alij maluellam vocant·

Malumpunicū·vide in malogranatū

Malū li·i·pomū·& ꝑdu·primā·vt dixi in mala le Et diciē malū multis modis·Est eñ malū armeniacū·vel armeniacū·q? ab armenia p̄i? sit aduectuz est et malū cidoniū·dictū ab opido crete ·ex cui? pomo cidonicū cōficiē·& est malū macianum·a loco dictū vnde p̄ius aduectū est·& est malū amarum·q? amari sit sapozis·& est malū p̄sicū·q? eam arborē in egipto inseruit p̄sius·Hec arbor in p̄sida fructū siccū generat interfectori ū·Apud nos vero rotūdū & suauē·Est et malūpunicū dictum sic quia ex punica regione sit aduectū · vel quia ḡna habeat rubea quasi punicea·Idē & malūgranatum quia inter corticis rotūditatē granoz cōtineat mltitudinē·Item vt dicit papi·Mala dulcia vix egezū tur·flegma nutriūt·fellis arborē mouēt·inflatōes faciūt·quia sunt frigida et humida·Mala vero acida & matura oīmbus cōmoda sūt· & bene digerū tur·Sūt & aggrestia mala·q̄ cruda stridunt cocta bñ digeruntur·vide in nux cis ·

Malus la lum·dr a melan qđ est nigrū·qua niger sit et puersus·Et cōpatur anormale peior pessim? Vnde male peius pessime aduer·Et hec malicia cie Et hoc malū li·substātiue·Et est duplex malus scz culpe et pene·malū culpe nō est a deo·q? oīa bona p̄ ipsum facta sunt· & sine ipo factū est nichil· id est·peccatū·q? peccatū inquātū peccatū nihil ē· Sed malū pene a deo est.Et cozri· primā malus lum·adiectiuū·& malū substātiuū·Inuenitur etiā malus mali substantiuum· & hoc malum a malon quod est rotundum·sed aliud tūc signat·& p̄odu cit primā·sicut dixi in mala male·Vide ī pena & in p̄ ambres acuiē in fine·& iterp̄taē ¶pecco cas mare pelliceū·vel mare in capite·& fuit ꝓpriū nomen cuiusdam · Vnde quedam ciuitas dicta fuit mambre a nomine illius·

Mamilla·a māma me·dr hec māmilla le dimi · Et sunt māme mulierū·māmille virorū ·vbera pecoz Papille vero sunt capita māmarū que sugētes cō pbēdūt·& cozn·primā māmilla·Vnde iuuenalis· Et nusq̄ visis triginta clara māmillis· Licet ī illo versu p̄ima ponaē lōga· Māmillas vir habet·pecus vber·femina mammas·

Mamma·a mala le·dr hec māma me p̄ geminū·m q? rotūda ē vt mala·& sūt māme mulierū

Mamona interp̄taē diuitie·& est nom demonis·q? pest diuitijs· Et dr māmō· non quia in eius ditōe sint diuitie.sed quia eis vtitur ad decipiendum irretiendo laqueis diuitiarū·

Mamotrep? pi·puer qui lac diu sugit·Et est compositū a māma & trepidus.

Man·i·videre · Vel vt dicit papi·Man quod est manna·interp̄taē quid est hoc Cuz eñ deus ꝑpluer manna filijs israhel quasi mirātes dixerūt Man·hoc est·quid est hoc·

Manaa·interp̄taē mun? vel sacrificiū vel olocaustū vel cōsolatio·Baruth primo capl'o·De quibus emittite olocaustomata & thus·& facite manaa · vbi aliqui libri habēt misericordias·vel māna. sed manaa ē vera litera· etiā scōm hebraicā veritatez· sicut colligiē ex glo·hiero·sup illud hieremie·xxij in fine·Portātes olocaustū et victimā·& sacrificium et thus rē·Sacrificiū inquit p̄ quo septuagīta interp̄tes ipsum hebraicū posuerunt manaa·qđ in nostris codicibus scriptoz negligētia māna legiē· q? scz baruth·j·inueniē vt dixi·Facite māna· sz ibi vt dicit magister hugo debet eē manaa ·

Manasses hebraice dr obliuio latine Vnde dict? est manasses quasi obliuiosus·q? pater eius iacob sit oblitus laborū suoz·Vel q? p̄ multa scelera & sacrilegia deliquerat & oblitus fuerat domini ·vl' q? deus sit oblitus peccatoz illi?·

Manceps· Manus cōponiē cū capio· & diciē hic māceps cipitis·i·seru? ·& dr māceps quasi manu captus·q? maxime illi hoc nomie censebātur qui in bello capiebātur & in seruitutē redigebātur · & inde hoc mācipiū pij·in eodē sensu· sed modo āplius ta est appellatio hui? nois māceps vel mācipiū vt dicaē filius vel filia nōdū emācipata a prē· Et ite quidquid manu capi & subdi potest diciē mācipium·vt homo·equus·ouis · Hec eñ aīmalia statim vt nata sunt mācipia esse putātur· Nā et ea que d numero bestiarū sūt tūc videnē mācipia esse quā do capi vel domari ceperint·

Manceps cōponitur cū e·& diciē emāceps·Et cū ne·& diciē nemāceps·Et vt dicit papi·Mācipium nō sexum sed cōditōem signat·

Mancin? ·a mācus dr mācinus na·num· qui vtiē limistra p̄ dextra manu vel ecōuerso·& p̄d pnl'r·

Mancipi ·in māceps vide ·

Mancipiolū li dimi·p̄uū mācipiū·

Mancipiū exponiē in māceps pitis·

Mancipo ·a māceps dicitur mācipo pas paui pare id est·seruire. vel in seruitutē redigere·vel mancipiū facere·Et mācipare·id est manu trahere vl' dare vel ducere·& poniē simpliciter p̄ dare vl' p̄ ducere·& ē sic actīm·sz p̄ seruire ē neu·& cor·pnl'ri·

Mancus·a manus dr mācus ca cū·p cōtrariū · q? nō habet manū·Vel mācus componitur a manu et careo·quasi manu carēs·sed videē etimologia potius q̄ cōpositio · mancus etiam dicitur cui aliqo deest ad perfēctōnem·Vnde mancatus ta·tum ·

id est·manu truncatus·

Mandetela le·i·mãdatũ·a mãdo das·& pp̃·te
Mandatũ·a mãdo das·dr hoc mandatum ti·quod mittitur·vel mandatũ·id est·p̃ceptũ·vnde dom⁹ in euãgelio iohãnis· mãdatum nouũ do vobis vt diligatis inuicem ꝛc̃·

Mandibula le·inferior maxilla·& dicit̃ a mãdo das Iud·xv·cap'o·Inuẽtãq; maxillã·i. mãdibulã asini Et infra·In maxilla asini·& in mandibula pulli asi norũ deleui eos·& cetr·bu·

Mando das dani datũ dare·i·p̃cipere·Et manda re·i·mittere·Vnde versus·Qui mittit mãdat·qui p̃cipit hic quoq; mãdat· Et scias q̃ q̃n supior mittit vel scribit inferiori vel subdito Tibi tenore p̃sẽtiũ mando vel mãdam⁹·nõ intelligit̃ esse p̃ceptus seo quãdo addit̃ precipiẽdo·tunc est p̃ceptũ·vt si dicit̃·Tibi tenore presẽtiũ precipiẽdo mandamus· Et scõm etiam dr mando·i·manũ do·q; eliz ĩ cõ misso negocio alter alteri manũ dabat·Mando cõponit̃ cũ a·& dr amãdo das·i·extẽ ul'lõge mãdare & absentare·& ĩ eodẽ sensu mueni t̃ amendo das· Itẽ cõponit̃ cõmẽdo das·Itẽ p̃mando das·i·ante mandare· Itẽ remando das·i·iterũ vel retro man dare·Mando das cũ oĩbus suis cõpositis ẽ actiuũ & in cõpositõe aliq̃ mutat a·in·e·vt amẽdo das et commendo commendas· aliq̃ retinz a·vt remã do das. Esaie·xxviii Mãda remãda ꝛc̃

Mando dis·di·sum· mandere· id est· comedere Iob·xxx·Mandebant herbas & arborum cortices Vnde hic et hec mandibilis & hoc le· Et cõponit̃ cũ con·& dicit̃ cõmãdo dis·& cũ re·& dicitur re mando dis· Et est mando neutr; cũ oĩbus suis cõ positis· Et facit p̃teritũ scõm quosdaz mandui vl' mandi·vel mandidi·& supinũ mansũ·licet non sit in frequẽti vsu·Sed videt̃ scõm regulas prisc·q; p̃: teritũ faciat mandi·& supinũ mansũ·& formaẽ p̃ teritũ a presenti·o·in i·mutato· & supinũ etiam a presẽti·do mutato in sum· Dicit ei⁹ prisc·q; v̀ba ter cie cõiugatõis desinẽtia in do·n· ante do habentia o·in i·mutant in preterito pfecto·& in supio do ĩ sum·vt defẽdo dis·di·defensũ·Scando dis·di·scã sum·Ita a simili mando dis·di·mansũ·& hoc mag videt̃ esse tenẽdũ scõm modernos·

Mando donis·mas·ge·a mando dis· dicit̃ · & est mando qui multũ mandit·sez leccator ardelio· gu lo· comedo·auidus·elluo·et epulo· Et in eodẽ sẽ su hic et hec et hoc mandox cis·& ꝓdu.penl'·geni tiu mandonis et mandocis·

Mandox docis·in mando donis·exponit̃
Mandra dre·mas·ge·i·bubulc⁹·a bob⁹ sibi omen datis·vel quia noia boum mandat mẽorie·vel man dros dr ouis·vñ mandra pastor ouiũ

Mandragora gore pnul·corre·est gen⁹ pomi silꝭ paruo peponi odore et sapore vel specie ·vel quia habeat mala suaue redolẽtia in magnitudinez mali maciani·vnde et eam etiam latini vocant malum terre·Hanc poete antropomorphos appellant· q; habe at radicẽ formam hoĩs similantẽ· Antropos enim grece latine dicit̃ homo·cui⁹ cortex vino mixt⁹ ad bibẽdum datur illis quoz corpus ꝑter curam se candũ est·vt soporati dolorẽ nõ sentiant Hui⁹ spe cies due sunt·Femina foliis lactuce similib⁹·mala generans in similitudinẽ pruno; Masculus foliis bete similib⁹·De hoc aũt pomi genere quid iz opi nanẽ q; acceptũ in escã femis sterilib⁹ fecũditatez pariat Gen̄·xxx·ca·dr· Egressus ruben tpe messis tritice·ĩ agro repperit mãdragoras quas matri lie detulit·Et infra·Dormiat tecum hac nocte p mã dragoras filij tui vir tuus·

Manduco·a manduc⁹ deriuat̃ manduco cas caui care·i·comedere·& pp̃·pnl'·scõm vsum·Vnd̃ qui dam·Manducare potes formicam si caput aufers· Q; aũt dicit̃ manducare quasi manu ducare·vel q̃ manũ ad os ducere·et bia est·Magister tñ bene di cit q; videtur cõponi a manu·& duco cas·cuius p ma breuis est·Qd̃ si verũ est·manduco cas· debet pnl' corripe·vsus tñ eam ꝓducit·Dicim⁹ q; magis videt̃ esse breuis q̃ longa·considerata sez ipsius si gnificatõne & cõpositõe· nec vllus nobilis autor ausus fuit eã sic ponere·q; credo q; dubitabãt om nes·& ideo tuti⁹ est vt sequamur vsum qui penul timam ꝓducit·quoniam penes arbitrium est & ius & norma loquendi·

Manducus·a mando dis·dr hic manduc⁹ a pnl'·p ducta·i.ioculator· ore hians·turpiter mandens·

Mane accentuat̃ in fine·& inuenit̃ daniel'·v.cap· Dicit̃ em̄ ibi·mane techel phares·& hec interp̃ta tio sermonis· mane numerauit deus regnũ tuum· & cõpleuit illud· Techel appensus es in statera & inuẽtus es minus habens· Phares·diuisum est re gnum & datũ est medis & psis·Itẽ mueni t̃ h⁹ ma ne indecli·vel mane aduer·t p̃is· & tũc nõ acuit̃ in fine·& derivatur a manum qd̃ est bonũ· Et q̃d me lius est mane·quãdo de tenebris deuenit̃ ad lucez Vel mane dr a mano nas. q; tunc dies manare inci pit·& ꝓducit p̃mam·· Sed mane verbũ ip̃ati mõi primam corripit·Vnde versus· Caro dico mane· cum debeo surgere mane·

Maneo nes·mansi sum·i·morari· Et manere·id est expectare·et scõm hoc cõstruit̃ cũ actõ· vnd̃ act· xx·ca·Vincula et tribulatões me manẽt·vnde ver sus·Qui manet expectat· & qui manet ille morat̃ Maneo cõponit̃·Cõmaneo nes·Permaneo nes·re maneo nes·Itẽ maneo cõponit̃ emineo nes·nui·& cõponit̃ supemineo nes·nui·Itẽ maneo cõponitur immineo nes·Itẽ p̃mineo nes· Premineo nes· Ma neo cũ oĩbus suis cõpositis est neutr;·Et illa eius cõposita que retinẽt literaturã sui simplicis faciũt p̃teritũ in si·& sup̃·in sum·Illa vero cõposita que mutant a·simplicis in·i·faciũt p̃teritũ in ui diuisas & carẽt supinis·Et nota q; scõm pris·maneo dez facere p̃teritũ pfectũ irregl'ariter manui·sicut te neo tenui·eo mutata ĩ ui diuisas·sed facit mansi ad drñtiam hui⁹ datiui manui·Itẽ maneo manes·habz primam breuẽ·sed hi maes nium ·primam ꝓducẽ· Vñ v̀sus·Illic pluto manes vbi terrẽ ẽstia manes

Manes nium·nibus·actõ manes vel manis masc· ge·i· dij infernales & anime infernales · & dicun tur a manũ qd̃ est bonum p cõtrariũ· quia nõ sunt boni sed efferi & crudeles· Vel manes dicũẽ a ma no nas·q; late manãt p auras·& pp̃·primam. vnde horati⁹ in epi·Carmine dij superi placanẽ carmine manes· Sed maneo nes·cetri· ma Vnde manibus quando est datiu⁹ de manes niũ· ꝓducit primam· q̃n ũo ẽ dẽs et ablatꝰ d̃ man⁹ nus nui·cet·primam Vnd̃ qdã·Cũ manib⁹ mãdo sine manib⁹ oĩa tãgo

Mango. manus cõponit̃ cuz ago·& dicit̃ mango nis·i·mercator·& ꝑtic venditor equoz·quia ma nu agat equos·Et etiam quilibet mercator potest dici mango·q; res suas manu agat·& pp̃·pl'·gti·

Mania nie·est sane mẽtis alienatio·furor·dicta sic ab insania quam greci manniam vocant·Vel dicit̃ a manim quod est diuitare·q; hec amẽtes et ĩsanos facit·quoz ũ alij efficiũtur leti·alij tristes·alij furio

si. Mania etiam dr qdam furia infernalis

Manica. a manus dicitur hec manica ce pnl'. cozr. cathena vel vinculum quo captiuozū manus ligan tur. Et dicit manica quasi manū capiēs. et ethia est Vnde pphet. Et nobiles eozū in manicis ferreis. Itez manica est illa pars tunice que est ab humero vsqz ad manū. Vnde dicit pap. Manice sūt vincula quibus manus vinculātur. licet etiam tunicaz sint Vnde manicatus ta tū.

Manico cas cani care. i. festīare manere. mane cōsurgere. vel mane uenire. & dr a mane Quedā glosa dicit sup illud luce. xxj. Otis popul? manica bat ad eum. i. mane venire accelerabat. Et pducit primā sillabā. manico cas. sed manica ce cam cozr. sed pnl'. vtrobiqz cozripit

Manifestus. manus cōponit cū festus. & dr manifest? ta tum. i. apertus. clarus. certus. quasi ad manū positus & prompt?. Nā manifest? exponi solz & nō abscondi. Vnde etiā dicit manifestus quasi manēs festus. & est ethia. Itē in festo omia debēt extrahi pulcriora & in apto poni. Vnde et dr manifest?. i. promptus aptus. & palā positus. Et cōpatur manifestus stior stissim?. vnde manifeste ti? tissime. aduer. Et manifesto tas. vnde manifestatius ria riū. qui manifestat vel manifestat. vel manifeste & apte aliquid faciens. Quid sit manifestum vel notoriū in iure. dicā in notoriū.

Manin. i. diumare.

Maniplus. in manipulus vide.

Manipularis. a manipulus dr hic et hec manipl'aris & hoc re. & manipulari? ria riū. ad manipulos ptinēs vel de manipulo exstēs. vt manipulares milites qui sunt de manipulo. Maipl'ares etiā dici? eos q sig añ regē portāt. & ppoit Cōmaipl'aris ris

Manipulus. a manus deriuat hic manipulus li. et est manipul? trī segetis quātū manus capere potest Vñ & dr sic qsi manuz iplēs. et ē ethia. Et hic manipulus dr societas ducētozū militū. qz antecp sig essent. manipulos. i. fasciculos stipule vel alicui? herbe sibi p signis faciebāt. vel dr manipul? a manu. qz olim bellum manib? incipiebāt. Inuenit etiā maniplus p syncopā Vñ lucan? Cōuocat armatos extēplo ad signa maniplos. Itē maipulus dr ozna mētū sinistre man? sacerdotis.

Manna indecli. & hoc manna atis pnl'. gti cozrep. dicit quidā cibus qualis de celo cecidit filius isrhael. & dicit a manū. quod est bonū. qz bonum erat cuiuscūqz em rei sapozē exigebat qui māna comedebat talem habebat Sap. xvj. Paratū panem d celo pstitisti illis sine labore. oīe delectamētū in se habētē. & oīs sapozis suauitatē. Substātiā em tuā & dulcedinē tuā quā in filios habes ostēdebas. & deseruiēs vniuscuiusqz volūtati. ad quod quisqz volebat cōuertebat Vel māna dictū est a manu aduerbio admirātis apud grecos vel hebreos. quasi qd signū est hoc. vel quid est hoc. Et inde a manu. id est. ab āmiratōe quā in mane habuerūt cū primum manna repperierūt dictū est māna Cū em in mane primo vidissent manna admirātes cepunt dicē mānu. quasi dicerēt quid est hoc. qp bonū. qp dulce. Inuenit etiā hoc māna ne. ge. neu. sicut & pascha pasche. Sz hoc videt esse cōtra regulas pas. qz nullus nomē neutrū in prima declinatōe vel in quinta mutatur. Sed potest dici qp pristia. intelligit de nominibus latinis. vide etiā in mel.

Mann?. a māsuetus dr hic mānus ni. i. palefredus qz māsuetudinē manuū sequat. vl' qz māsuet? ut

vel dicit a man?. qz manu nitat & ducat

Mano nas naui natū nare. i. fluere decurrere. Et cōponit Cōmano nas Demano nas. Emano nas. Permano nas. Et est neutrū cū oīb? suis cōpositis & producit hāc sillabā ma. Horati? in poetria. Omne supuacuū pleno de corpe manat. sed maneo neas cozri. ma. Vnde versus. Si viciū remanet lacrime tibi gutta remanet. Fac bene quod manet. que tibi

Mansionari? ria riū. i. manēs plaga manet vel ad mansionē ptinēs. & dr a maneo nes.

Mansito tas. frequē. de māso sas. & cozri. si scōm hug. Pap. vero dicit māsitat freqnt manet.

Mansiūcula le. dimi. pua māsio

Manso sas frequē. de maneo nes si. sum. su. & est māso frequēter maneo mādo dis

Mansuci? cij. i. edax ad mādēdum patus. & dr a

Mansuefacio cis feci. facere. i. placare mulcere zē. anſueo. manus cōponit cū sueo sues. sueui. et dr māsueo sues sueui sue. i. cē vel fieri māsuetū. sue mitē domari. vnō māsuesco scis inchoa.

Māsuet?. a māsueo sues. dr māsuet? ta tū. i. mitis nulli iniuriam faciēs. vel domitus quasi manu vel manui assuetus. Vnō mansueto tas. i. mitigo quasi manu suesco. id ē. cōsuesco. sap. xvj. Mansueta batur ignis. vide in mitis.

Mansus a māndo dis di sum. dr māsus sa sum. i. comestus. Itē māsus sa sum. i. māsuetus. & tūc deriuat a māsueo sues. scōm hug. Itē pōt deriuari māsus a maneo nes māsi māsum. vnde dicit pap. Māsa comesta māsueta. māsus dict? a manēdo qp ite grū sit. xij. iugerib?

Mante mātes. in mātos exponit. & acuitur ī fine. Mantele telis. pluraliter hec mātelia dr. id ē. mantile. in mantile exponitur.

Mantia. a mantos dicit hec mantia tie. i. diuinatio Et ab eo cōponit nicromātia piromantia aeromātia iromantia geomātia ciromantia oznipomantia. de quibus ī suis locis. vide in nicromantia.

Mantica a manus dr hec mantica ce. id ē. sarcina. scz mola Et inde manticatus ta tum. id ē mantica onerat?s Et cozripit ti

Manticula le dimīutīn parua mantica Manticula etiaz dr pera pastoralis

Mantic?l? li dimīutīn pu? mantellus Et hic manticulo las id ē fraudare furari Et coz. pnl'

Mantile a mando dis dr hoc mantile lis penultima producta Et hoc mantele lis in eodē sēsu scz velamē mēse vel mapa Et dr sic quasi mandele vel mandile Vel mantile siue mantele quasi manu tergēle Et scōm hoc pprie sic dicitur gausape. quia in tergēdis manibus prebetur. Vnde & dicit mantile vel mantele qsi man? tela & est ethia.

Mantos. a man quod est videre. & thesis quod ē positio cōponitur mantos. i. diuinatio Vnde hoc manteres. illud id ē scz diuinatio scz visio positoz id ē puisoz a deo Et hinc filia thiresie dicta ē mantes qi diuinatrix Vel mantos dicta est taz diuinatio qp filia tiresie. a manes et tueor qz manes tueat

Mantua tue quedaz ciuitas lombardie de qua oriundus fuit virgilius. vnde dicit ouidius Mantua virgilio gaudet verona catullo Peligne gētis gloria dicor ego. vnde mantuan? na nū gētile l'patriū

Mantus a manus dicit hic mantus ti. quia manus tegat tm. est enim breuis amictus. vnde et dicitur māt? ti qi manū tegēs. et ē ethiologia nō ypositio

Manu aduerbiū admirantis apud grecos vel hebreos quasi quod signum est vel quid ē hoc. Exo.

capitulo·xvj· Dixerũt adiuicẽ manbu quod signat quid est hoc·& acuitur in fine·

Manualis·a manus ðr hic & hec manualis·et hoc le·ad manũ ptinẽs·& hoc manuale lis·pro quodã libro qui quasi sẽp habeẽ ad manũ·

Manubie·a manus ðr he manubie biarꝝ·i·excubie q̃ p spacia noctis vigilãt. Et dicunẽ sic· qz p manus id ẽ·cateruas fiũt· Manubie etiam dicũtur spolia exuuie·que victis extrahũtur·sic dicte· qz manib? victorꝝ extrahunẽ scõm hug· Papias vero sic dic· Manubie·spolia·rapine·res de preda manu collecte·Manubie dicte sunt·qz manib? detrahũtur· id est· vestes mortuorꝝ·Ezech· xxxviij· Et diripies manubias infimitas·

Manubriũ.a manus dicit̃ hoc manubriũ brij·scz manica vel manicũ cuiuslibet ferri·quia manu tenetur· Vnde manubriatus ta tum·Et videt̃ esse cõpositũ a manu & bria·qð est mẽsura.qz ita cõmensurat̃ q̃ possit teneri in manu·sicut patet in cultello & securi· vñ manubrio as·i·manubria alicui rei facere

Manulea·a manus ðr manulea lee· id ẽ·manica· vñ manuleat? ta tũ·i·manicat?·

Manũ grece latine dicit̃ bonũ·

Manumitto·a man? et mitto cõpoit̃ manumitto tis li sum mittere·i·manu emittere·vl̃ liberare·vñ hec manumissio onis· Et manumissus sa sum·quasi manu emiss? Antiquit? ei quoscũq; mãumittebãt eos alapa pcussos circũagebãt ad modũ monachorũ et libertos cõfirmabãt ·vñ et sic maũmissi dicti sũt·q̃i manu emissi·qz manu emitterẽtur·

Manupiariũ rij·i·gausape·q̃i man? pians·

Manus·a mun? ðr hec man? nus nui·qz toti? corpis ipa sit munus·ipsa enim ori cibũ ministrat· & facit & dispẽsat·oia dat & accipit· vnde & ab aristotele manus appellat̃ organũ organorũ· Vñ manutus ta tũ·magnas habẽs manus·& cor·p̃imam Prouerbi· xj· Manus in manu nõ erit innocẽs malus·quasi dicerꝫ·man? si fuerit in manu·i·si ad horã cesset a mala opatõe·nõ erit innocẽs mal?·nisi cessꝫ a mala voluntate·

Manutergiũ·a man? et tergo cõponit̃ hoc manutergiũ gij·& ẽ togilla cũ qua tergit̃ manus·

Manzer mãzeris·mas·ge · & dicũtur mãzeres filij scorti vel adulterini vel sceleratí·Deutroñ·xxxiij· Nõ ingredietur mãzer · hoc est de scorto natus in eccl̃iam domi vsqz ad decimã generatõem.& corri· pnl̃·gti· Et a mãzer ðr mãzerin? na nũ.i·adulterin?

Mapa·a man? ðr hec mapa pe·i·togilla·q̃i manu pla·i·manũ piãs· vnde hec mapella le· vel mapula le·vel mapellula le·dimi·Mapa etiã ðr pictura vl̃ forma ludorꝝ· vñ dicit̃ mapa mũdi ·

Mapalia in magalia exponit̃ ·

Maranatha acutẽ in fine·Et sicut dicit quedã glo· sup illud apli ad corith·xvj·c·Sit anathema maranatha·Sit anathema·i·sepatus a deo vel cõdemnatus· Maranatha·i·donec veniat domin? · vel in aduentu domi·Maranatha ei iterpretat̃ domi? venit Anathema grecũ est·& int̃pretat̃ cõdẽnatus vl̃ sepatus·Hug· vero dicit hoc maranatha indecli·ẽ & hebreũ·& iterpt̃at̃ aduẽtus domi· vel domi? veit vel vsqz ad aduẽtũ domi·vnð illud apli · Anathema maranatha·i·poitio in aduẽtu domi·

Marceo ces cui cere·id ẽ·putrere arescere· & est florũ·Et cõponit̃ ·Cõmarceo ces · Pimarceo ces· Emarceo ces Permarceo ces · Remarceo ces· A q̃ bus oĩbus inchoatiua. Marceo cũ oĩb? suis cõpositis est neu· & facit pteritũ in cui·& caret sup·Et a marceo ces·marcesco scis inchoatiuũ·

Marcescibilis·a marcesco qð est verbũ inchoatĩ de marceo ces·deriuat̃ hic & hec marcescibilis·& hoc le·i·putrescibilis·vnde marcescibiliter aduer· Et hec marcescibilitas tis ·Et p cõpositõem immarcescibilis le·Immarcescibiliter · Immarcescibilitas bilitatis·

Marcha ðr cõmitatus terre alicuius· vñ ipse marchio ðr pnceps vel dñs marche·Marcha etiã ẽ qð dã põd? ·s·media libra·vt ðr marcha argẽti.

Marciaton ge·neu·gen? vnguẽti. & ðr a mars

Marcidul? la lũ·aliquãtulũ marcid?·a marcid? ðr

Marcidus·a marceo ces ðr marcid? da dũ·id est· putridus·arescẽs.languẽs· Et cõpatur marcidus dior dissim?·Vnde hec marciditas tatis·Et marcido das·i·marcidũ facere·& est acti·& cor·á·

Marcor a marceo ces·dicitur hic marcor corris· id est·marciditas·defectus quidã·Vnde marcorosus sa sum·plenus marcore·

Marculus li·i·pusillus malle?·& est dimi.de marcus qð & marcellus ðr·

Marcus ci·ðr malle?.vnde marcul? dimi·

Marcus est maior q̃ mallens·Et ðr marcus a mollio lis.sicut et malle?·vel quia maior est & fortior ad cedẽdũ·Marcus etiã dicit̃ quidã euangelista et interpt̃at̃ excelsus mãdato·Excelsus vtiq; ppt̃ euãgeliũ altissimi quod p̃dicauit· Vel sublimis mandato dicit̃ ratõne pfectõis in vita·qz non soluz seruauit mandata cõmunia sed etiã sublimia·sicut sunt consilia·Et vt dicit̃ in quadaz cronica·Claudi? imp̃at·marcus euãgelista scribit·apostoli p orbem diuidunẽ·marcus alexandrie martirium cõpleuit·Et scribit̃ marcus sine aspiratõe· Et scias q̃ marc? in figura leonis ostensus est ezechieli·Narrat enim ezechiel se vidisse quattuor aĩmalia· quatuor facies vni·& quattuor pẽne vni··et pedes eorũ pedes recti·& facies & pennas p quattuor ptes habebant iunctaq; erãt penne eorũ alteri? ad alterũ· Similitudo aũt vultus eorꝝ erat facies hois & facies leonis a dextris eorꝝ quattuor·facies aũt bouis a sinistris ipsorꝝ q̃ttuor.& facies aquile desup ipsorum quattuor·Ista visio exponit̃ a gregorio de euãgelistis·de xp̃o·de quolibz viro iusto· De euãgelistis sic m q̃rta omel̃·ezech·Quia inquit gregori? ab humana generatõe cepit iure per hoiem matheus·qz a clamore in deserto·Recte p leonem marc? qz a sacrificio·Recte p vitulũ lucas· qz a diuitate verbi cepit·Digne p aquilã signatur iohãnes· Sic enim aquila cũctis auibus altius volat & irreuerberatis oculis radios solis intuetur· sic iste altius ceteris ascendit· qui dicens·In p̃cipio erat verbũ & verbũ erat apud deum ·& deus erat verbũ·duz in ipsam deitatis substãtiã intẽdit·quasi more aqle in solem oculos fixit· De xp̃o etiam exponitur· Vnde dicit grego·in·xxxij· moral̃·Quãuis singula ad vnũquẽq; euangelistam recte cõueniant· P̃ñt tñ hec quattuor aĩmalia ipsum suum caput cuius sunt membra signare·Ipse nanq; & homo est· quia naturã nostrã veraciter suscepit· Et vitulus· quia p nobis occubuit patiẽter·Et leo quia per fortitudinẽ deitatis suscepte mortis vinculũ rupit·Et ad extremum aquila est·quia ad celuz de quo venerat rediit·Homo ergo nascendo·vitulus moriẽdo·leo resurgẽdo·aquila ad celos ascẽdẽdo·vocatus est · De quolibet etiam viro iusto potest exponi· nã vnusquisq; vir bonus crhistianus homo est· ratõabiliter viuendo·Vitul? ẽ semetipsũ mortificando

Leo est · fortiter contra dyabolū dimicando · Vn de salomō iustus tanq̄ leo cōfidens absq; terrore erit · Aquila est · terrena despiciēdo · & celestia appetendo · Vñ dicit ibidem gregorius in ārta omel' ezech · Qm̄ iustus quisq; p rōnem homo · p sacrificium mortificatōis sue vitul? · p fortitudinē securitatis leo · p cōtemplatōz vero efficiē aquila · Recte p hec sancta aīalia signi vnusquisq; pfectus pōt ·

¶ Itē dicit q̄ facies leonis et bois erant a dextris animaliū · & facies bouis a sinistris · Nā sm gregoriū per hominem xp̄i natiuitas · p leonem xp̄i resurrectō figuratur · p bouem vero xp̄i passio · per dextram vero psperitas · p sinistrā aūt tristicia ōsignatur Vñ et sinistr̄ adūsum dicim? · Quia ergo natiuitas et resurrectio xp̄i leticiam discipulis prebuit quos passio cōtristauit · quia tristes erāt apli ō nece sui domi · A dextris homo & leo iure dr · Vitul? vero a sinistris recte dr · Iure aūt locus aquile nō iuxta sed desup esse describiē · qa p hoc q̄ ei? ascēsionem signat · seu quia verbū patris apud patrē cē denūciat · sup ceteros virtute cōtēplatōis excreuit

¶ Item dicit quatuor facies vni & q̄tuor penne vni · sicut exponit grego · in ēcia omel' ezechiel' · Per facies intelligit fides humanitatis xp̄i · Per pēnas vero ptēplatō deitatis · Merito ergo vnūquodq; istor aīaliū dicit habuisse quatuor facies & quatuor pēnas · qa vna est fides humanitatis xp̄i et incarnatōis in oībus · & par cōtēplatō diuinitatis eius in singulis · Itē dicit q̄ facies et pēnas p quatuor ptes mūdi habebāt · quia in cunctis mundi regionib? p̄dicātes ōmōstrāt q̄dq̄ ō deitate et q̄dq̄ humanitate nostri redēptoris sentiūt · Itē dr iuncte q; erāt pēne eor alterius ad alter̄ · qa videlicet omnis euāgelistar̄ vtus omīs sapīa qua ceteros transcēdūt · vicissim sibi in caritatis atq; cōcordie pace sociāt · Et quia nulla vtus esset si fidē īcarnationis & ptēplatōez diuinitatis habuissent · & recta opa nō haberent apte illis dr · Et pedes eorum pedes

¶ Mare · a meo as · dicit hoc mare maris · q̄i recti meare · quia semp est in motu · Et sm hoc mare potest dici aquar̄ generalis collectō · Omnis em̄ aq̄rum collectio siue salsa sit siue dulcis abusiue dr mare · Vnō in gen̄ · Cōgregatōnes aquarū appellauit maria · Sz ppie mare dicitur cuius aque amare sunt · Et dicitur sic quasi amare · ab amaritudine · vl' a meo as · qr p̄cipue sup oīs alias aquas ē ī motu Idē dr equor · pelagus · fretū · pontus · oceanus · abissus · De his significationib? habes versus in fretū A mari deriuat marin? nauū · Et marinari? rium · quasi iuxta mare existēs ·

¶ Et scias q̄ sūt multa maria q̄ non pmiscēt sibiplis admicē nisi ī radice · quia oīa cōtinuātur ad oceanū · Et scdm descriptōnem factā sub iulio cesare maria mediterranea in toto orbe habitabili sunt trigīta ·

¶ Item nota q̄ oīa elemēta in loco vbi cōtingūt se alterantur a sua natura vt sit quidā motus cōtinuationis inē ea · Et eimde in mari causat salsedo ex admixtione vaporis terrestris simul cū adustione radij solaris Et hoc p̄cipue ppe ēram & in supficie maris · In pfundo em̄ pelagi inuenit aqua dulcis · vt patz ex vbis philosophi dicētis in libro de aīalib? · q̄ q̄dam piscis qui dicitur malefie iuenit valō magn? in locis pelagosis in quib? abūdant aq̄ dulces · vnde quidā volūt & verū est forte q̄ mare non ē salsum nisi iuxta lit? · sz vbi est in medio litor̄ p aque distātiam ibi occeanū dicūt ee aquā simplicē sz īlipidam · Et vt dicit m primo cap'o eccl'astes · Oia flumina intrāt in mare · & mare non redūdat · cui? causa ē scōm quosdā q̄ additio ad redūdantiam in maribus non apparet · cū sit receptaculū oīm aquar̄ & loc? quietis ear̄ · Receptaculū em̄ naturale q̄d ē loc? rei scōm naturā non redūdat ex ingressu rei q̄ scōm naturā debet ee in ipso . qr loc? adequat ei q̄d includit scōm naturā · & isti dixerūt veritatem Est tam̄ alia causa vt dicit frat albert? q̄ scz ō aqs introeūtib? multū cōsumiē p vapores eleuatos in aerē · et ōmue tātū inde effluit ab ipso mari ad hostia fluminū · quātū ingreditur ex ipsis fluminib? · & ideo non potuit redūdare · Est autem hoc vidē p simile Si em̄ accipiat vas aque puū & aspgat ex eo loc? amplus diffusus valde · aspgatur aūt successiue ps post ptē & non effūdat illa aqua ī cū simul · sz successiue pars post ptē donec tota consumat non apparebit ung̃ aliquid nisi forte madefactō in illo loco · qr prima aspio exiccata est anteq̄ scda adueniat · & ita pua est aqua respectu loci · q̄d nō sufficit ad infūdēdū locū sed vix ad madefactionē · Eodez aūt modo est de aquis fluēt · b? in locum amphitricis · Ille em̄ fluūt sup loca āplissima · q̄ vix ipse sufficerēt humefacē in supficie si non eēnt ibi aq̄ in vētre maris occeani · Insup & resoluūtur successiue · & egrediunt ad hostia fluminū · Et iō non apparet vtr aliquid additū sit ex influxu aquar̄ · & iō non redūdat occeanus ·

¶ Ani aduerte q̄ ambro · dicit in tercio hexam̄ · Cōgregeē iquit aqua in tercia die dictū est · & cōgregata est · & frequēter dr congregeē popul? & non congregat · Non mediocris puor ē impio dei insēsibilia elemēta parē · & homies non obedire quibus sēsus ab ipso tribut? auctore est · Itē remigius dicit tractās illud mathei · Impauit vētis & mari · & facta ē trāquilitas magna · ea inquit q̄ nobis īsēsibilia sūt · deo creatori oīm rerū sunt sēsibilia · Et sicut dicit grego · in quinto moraliū · Mare viua corpa in semetipo retinet · naz mortua extra se ptinus expellit · Quidā tamē dominī subditos viuos a se expellunt · & retinent iuxta se mortuos in peccatis · Itē inuenitur mare tiberiadis & est idē q̄d lacus tiberiadis · de quo dicā in tiberiadis · Itē inueniē mare rubr̄ · Et vt dicit in hist'ijs sup exodo · Mare rubr̄ non ē aqua rubea · sed oīs terra circūstās rubea est · ex qua viciat gurges & infician · vnde minimū acutissimū decerpiē · Quidquid etiā ad esum in fructibus est in hūc colorem cadit Ob hoc ibidē gēme rubee inueniūtur · q̄ humo īuolute & inter arenas attrite terre colorem & maris habēt · De hoc etiā vide in rubeo bes · vbi nos dicim? rubeū · hebre? habz cānosū · eo q̄ cāne in litoribus abūdāt · Itē inueniē mare mortuū · & dr mortuum vt dicit Isidor? ppter hoc q̄ nihil gignit viuū nihil recipit ex gne viuētiū · Nā neq; pisces habet neq; assuetas aquis & letas mergendi vsu patitur aues · Sed quecunq; viuētia mergēda tētaueris · q̄cunq; arte demersa statim resilient · & quāuis vehemēter illisa · statim excutiunt · Hoc & mare salinariū vocat qd̄ ē in iudea

Margarita est quedā gēma pciosa cādida · a mari dicta · Vnde dicit Isidor? · xvj · ethimo · Margarita prima cādidarū gēmarū quā inde margaritā aiūt vocatā q̄ in cōchulis maris hoc gen? lapidis inuniat · Inest enim in carne coclee calcul? nat? · sicut in cerebro piscis lapill? · Gignit aūt de celesti rore quē certo anni tēpe coclee hauriūt · & declinat hec margarita te · Et hoc margaritū inueniē puer · xxv c · Inauris aurea & margaritū fulgēs qui arguit sa

piẽtem. Inueniẽ etiam hec margareta pro quadaz virgine gloriosa·a margarita gemma dicta · q̃ gẽma est candida·pua & virtuosa. Sic beata margareta fuit cãdida p virgitatẽ·pua p humilitatẽ·virtuosa p miraculoz opatõem ·

Margmalis m margo vide·

Margo·mare oponiẽ cũ giro as· & ỏr hic aut hec margo ginis · incerti gñis·licet quidã dixerit q ẽ oñis·Et diciẽ margo quasi mare girãs·id ẽ·litꝰ maris·Vel diciẽ margo quasi mare regẽs vel agẽs vl gerẽs· Trãsferẽ etiã hoc nomẽ vt margo dicat qỏ libet litus vel limbus·& gñaliter extremitas vl extrema pars cuiuslibet rei· Vnde margineꝰ nea neum·Et hic & hec margmalis & hoc le·qỏ pertinz ad margimẽ vel quod est m margine · Vnde glose dicunẽ margmales que sunt in margimibꝰ libri·ad drãtiã imlmearium glosarz q̃ sũt iter lineas textꝰ·

Maria·a mari deriuaẽ hec maria rie·mater domini xpter claritatẽ Vnde et maria illumiatrix siue stella maris mẽpretaẽ·qz genuit lumẽ mũdi·Sermone aũt syro·maria dña nũcupaẽ·& hoc pulcre·qz oim dommũ genuit · & fuit virgo maria ante cãcta q̃ nata ex vtero· Et scias q̃ sanctificatio btẽ marie virginis excellẽtioz fuit sanctificat ẽibꝰ aliozũ Quod sic patet·In sanctificatõe enĩ que fit p legẽ cõmunẽ in sacramẽtis tollit culpa sz manet fomes scõm qỏ est inclmãs ad peccatũ mortale & veiale· sed in sanctificatis ex vtero nõ manet fomes scõm qỏ est inclmãs ad mortale·sed tãtũ remanet inclmatio fomitis ad veniale·vt patet in hieremia & Iohãne baptista·qui peccatũ actuale habuerũt ·ñ aut mortale sed veniale·sed in beata virgine inclmatio fomitis oino fuit ablata, & quãtũ ad veniale et quãtũ ad mortale· Et qỏ plus est·gtia sanctificationis vt ỏr nõ tãtũ repzessit motus illicitos in ipsa sed etiã in alijs efficaciã habuit·ita vt q̃uis eẽt pulcra corpe a nullo vnq̃ viciose cõcupisci potuit · vide in obumbro· & in virtꝰ·& i honoro De virisꝫ & filijs duarũ mariarz sororz beate marie mris dei habes in iohãnes· & acuiẽ penul·in prosa·sed quãdo maria est plurale de mare grauaẽ·Vnde q̃dam Trãstulit maria cũ fratre beata maria Potest tamẽ in uersu hoc nomẽ maria corripe penul Vnde prudentiꝰ· Nec mea post maria potis es pstrĩgere iura·Sed in pfa sp huiõi noia habent accentũ acutũ vel circũflexũ sup pnl·p grecismũ· quod causa maioris boatus videtur cõmgere·qz dictõnes grece plate magis ore rotũdo sonãt·

Maris ẽ gẽs de mas & de mare

Marisan octauꝰ mẽsis est·& acuiẽ in fine.

Marisca·a mas ỏr hec marisca ce·ppie vesica q̃ circa podicẽ mariũ ex nimio fricatu et vsu agẽdi opꝰ sodomiticũ solet cructuare·Vñ iuuenalis · Si podice lem·Scindunẽ tumide medico ridete marisce· Diciẽ tñ quandoqz marisca q̃libet vesica q̃ ex assi duo carnis fricatu nasciẽ·

Maritellꝰ li·dimi·paruus maritus·& hec maritella le·pua vxor siue marita

Maritimꝰ·a mari ỏr maritimꝰ ma mũ·quasi iuxta mare exñs·Vnỏ hec maritima me·ỏr terza q̃ iuxta mare est· Vel dic q maritima dicũẽ loca mari vicina·sic dcã·q̃ maris ĩtima·& ẽ etbia·& cor·pnl·

Maritꝰ·a mas maris ỏr hic maritꝰ ti . Vnde hec marita te·i·vxor. Et maritus ta tum·ptinẽs ad maritũ vel maritã·vel maritat? ta tũ · In eligẽdo aũt marito quattuor expectari solent·sz ũtus·genus·pulcritudo·sapia· Ex his sapia potior est ad amoris affectũ· similiẽ in eligẽda vxore quattuor impellũt hoiem ad amorẽ·sz pulcritudo genꝰ mores diuitie · melius tamen si in ea mores q̃ pulcritudo querãtur·Nũc autẽ ille q̃runẽ quas diuitie aut forma·non quas pbitas vel mos cõmendat Itẽ tribus de causis duciẽ vxor· Causa plis·causa adiutorij·causa incõtinentie · De prima causa diciẽ in genesi·Crescite et multiplicamĩ· De secũda i eodem Nõ est bonum hoiem esse solũ· faciam? ei adiutoriũ simile sibi· De tercia dicit paulꝰ ad corinth· Qz si se non continet nubat· Ideo autem femine sb viri potestate consistũt· qz leuitate animi plerũq; decipiunẽ· vnde & equũ erat eas viri autoritate reprimi· Prouide veteres voluerũt femmas inuptas q̃uis pfecte essent etatis ppter ipam animi leuitatẽ m tutela cõsistere Qualiẽ aũt marita siue vxor se habere debeat ex ga virũ & familiã habeẽ thobie·x·cap·vbi raguel & ãna pntes sare vxoris thobie iunioris·bñdicẽtes ei monuerũt eam honorare socros·diligere maritũ· regere familiã · gubernare domũ·& seipsam irreprhẽsibilẽ exhibẽ· A maritus deriuaẽ hic et hec maritalis · & hoc le· Et marito maritas verbum actiuum cum omnibꝰ suis cõpositis· Et pducit ri·vide in vxor·

Mars·a mas maris diciẽ hic mars martis·deꝰ belli·& p ipso bello muemẽ· & ỏr sic · qz mariũm sit mars. Ad hoc eĩ q̃ sit mars·id est bellum·p vires pugnaẽ maxime apud nos ubi soli mares pugnãt· Vide in amazones & in cometa ·

Marsia marsie quedã terza ẽ· Vnde marsus sa sũ· Vel marsi sunt dicti·quasi martẽ scientes vel sitiẽtes·qz bellicosi sunt·Et quia marsi multũ valent ĩ icãtatõe serpẽtũ·iõ q̃z inueniẽ marsus p icãtatore serpentũ·q̃z gñaliẽ pro icãtatore·

Marsilia lie·qdã puitia ẽ siue regnũ

Marsupiũ pij·saccuꝫ pecunie siue bursa· Et ỏr a marsupon greco qỏ greci sic vocãt·

Martellus li·dimi·mediocris malleꝰ

Martir tiris gñis cõmunis grece·latine ỏr testis· Vnde & testimonia grece martiria dicunẽ·iñ martir testis ỏr . qz ppter testimoniũ xpi passiones sustinuit·& vsq; ad mortez pro veritate certauit Et inde hoc martiriũ rij·cruciatus martiris·vel locus vel templũ martiris·qz in memoria martiris sit cõstructũ· vel quia sepulcra ibi sũt sanctoz martiz & hinc martino rias·& martirizo zas·& sũt actia Et vt dicit augustinus·Pena non facit martirẽ sed causa· Et scias q̃ scõm gregoriũ duo sunt gña martirij · vnum in mente·& aliud in mente sim̃l & actõne·Itaq; martires esse possum? etiam si nullo ferro pcutientiũ trucidemur · Mori quippe a pseqnte manibus·martiriũ in aperto ope est· Ferre vero cõtumelias·et odientẽ dilligere·martiriũ ẽ in occlta cogitatõe· Hebreꝰ filius·i·iacobus & iohãnes non vterq; p martiriũ occubuit· & tamẽ q̃ vterq; calicem biberet audierũt· Iohãnes nãq; nequaq̃ p martiriũ viam finiuit · sed tamen martir extitit· quia passionem quam nõ suscepit ĩ corpe seruauit in mente· Et nos ergo hoc exemplo sine ferro martires esse possumus·si patientiam veraciter ĩ aĩmo custodimus· Item bernhardꝰ distinguit tria gña martirũ·sz volũtate non nece·vt iohãnes· volũtate & nece vt stephanꝰ· Nece & non voluntate ut innocentes· De aureola martiz reqre in virgo ·

Martius·a mars diciẽ martius·tia·tium. id est·ad martẽ ptinens·vel bellicosus · Et hic martius tiꝰ quidam mensis sic dictus · ppter martem romane

gẽtis auctorẽ· Fuit enĩ pater romuli· & ido romulus in honorem patris p̃mũ mẽsem ab ei9 nomine martiũ vocauit· Vel ideo marti9 dicit̃ a marte· qz in eo est festũ martis· & ei cõsecratus est mensis ille· quia eo tempe cũcta aĩamãtia ad martẽ aganẽ cõcubendi voluntate· & idẽ dr mens nouor quia marti9 olim erat initiũ ãni· Et ide marti9· martia· Das maris· mas· ge· i· masculus· ¶ martium· vel maritus· scz cũ ponitur sine adiectõe· Numeri xxvij· Mares filios· & cor· ma· Vidocinẽsis· Illiba ta timet fossorẽ gleba timescit· Ad maris accessũ virginitatis honor·

Masculus a mas dicitur masculus la· lũ· i· masculi sexus vel fortis· vel baro vel vir· & hic masculus na· nũ· Et cõponitur cũ con· & dicitur cõmasculus la· lum· ſm hug· Et ſm pap· masculus est dimi· de mas·

Masloth liber est qui dicitur puerbia salomonis·

Maspit̃· mars cõponit̃ cũ pater· & dr hic maspiter maspiteris vel maspitris· i· martis pater· Vel maspiter dicitur maris pater· & tũc cõponitur a mas et pater· et cor· pnl'e·

Massa· villa vel casula· Vel massa apud hebreos graue pondus dicitur· & pprie metalli alicui9· Vñ hic massarius rij· cui cõmissa est cura toti9 familie· & hec massaria rie· ſm hug· Item massa palatar̃ i uenitur· & dicitur massa palatar̃ pondus ficuum Ficus enĩ inter palas compresse dicuntur palate· Vnde magister in historijs in ij· regũ c· xvj· Onerati massis· palatar̃· i· ficuũ· qz inter tabulas quas palas dicimus presse comꝑmuntur·

Massagete· a massa quod est pond9 graue· & geta qd̃ est gothus cõponit̃ massageta vel massagetes· & dicũtur massagete· q̃si graues· id est fortes gete· & sunt massagete vt dicit̃ gentes habitãtes inter scitas· & albanos· & cor· pnl'· Lucanus in secũdo· Agmina massagetẽ scithius non alliget iste· Hieroni9 i epla ad paulinũ capitulo ꝑmo· Pertrã siuit caucasuz· albanos· scithas· massagetas·

Massarius· in massa est·

Massicus sici· mons est vbi optimũ vinũ abundat Et ponit̃ qñz ꝑ vino· Vnde massicus ca· cum· & massicũ ci· ꝑ optimo vino·

Mastico cas· in mastix cis· exponit̃·

Mastigia· a mano nas dicit̃ hic & hec mastigia gie malus & neq̃ seruus vel ancilla· quasi a stige manans· Itẽ mastigia potest deriuari a mastico cas· & tunc mastigia est fe· ge· & est corrigia balthei· vl' qua mãtell9 cõglutinat̃ ante· sed ponit̃ quando qz pro flagello· Vnde mastigio gias· id ẽ· mastigia ligare vel verberare·

Mastix cis· mas· ge· gen9 colozis est· & vt dr lẽti sci arboris gutta est· vnde hec masticina ne quedã vestis· qz colorẽ masticis habeat scom hug· & vt ferẽ mastix est gen9 gũmi cõsolidãs dẽtes· Item a mastix deriuat̃ mastico cas· i· comedere vel potius inter dẽtes ducẽ & cõtereze· Et ponit̃ quãdoqz ꝑ deliberare· vel executere· Et cõponit̃ quãdoqz cuz con· & de· & dr Cõmastico cas· Demastico cas· id est· simul vel valde demasticare· Et ẽ actiuũ cũ oĩ bus suis cõpositis· ¶ Sed dubitat̃ de hoc nomine mastix an ꝑducat pnl'· in obliquis· Dicũt quidã q sic· & istos oportz dicẽ mastico cas pnl'· pd̃· Alij dicũt cũ quib9 ego q hoc nomẽ mastix cor· penultimã in obliqs sicut fornix cis· & ide mastico cas· pnl'· cor· Et hoc sentit magister bene·

Mastruca ce· vestis sardoꝝ ex pellib9 ferar̃· & dr a mõstrũ quasi mõstruosa· qz qui ea vtitur quasi9 fera habitũ trãsformatur· vnde mastrucatus tatum· id est· mastruca ĩdutus·

Matematic9· in mateſis sine aspiratõe vide·

Mater· matros grece latine autẽ dicũt hec mater teris· Q aũt dr mater quasi mãmas tritas habens· ethimologia ẽ· Et inde hec matercula le· dimi· pua mater vel in statura vel diuitijs· Et matern9 na nũ Et hic & hec materalis & hoc le· vnde hec maternalitas tatis· & hec maternitas tatis· & ꝓducit ꝑ mam matez naturaliter· vnde ouid· epi· Mat̃ eris tauro senior ipse truci· vnde materfamilias mater familie· vel matezfamiliar̃ fe ge· i· mater sup familiam· vel q̃ ꝑ quãdã iuris solẽnitatẽ in familiã trãsit mariti· Tabule enĩ matrimoniales instrumẽta fiunt sue emptõis· vel matezfamilias est illa q̃ pluresz eni xa est· qz familia ex duob9 esse incipit Et acuit ultimã paterfamilias & materfamilias scom hug· qz familias est gẽs grec9· Et prisc· dicit in· vj· li· quasi in principio· Prime declinatõis feminor̃ genitiuũ etiã in as greco more solebãt antiquissimi termina re· vnde & adhuc pfamilias & materfamilias ꝑ familie solem9 dicere· & frequẽs hoc habet vsus Dicit̃ tamẽ paterfamilie· & paterfamiliar̃· & pat̃ familijs· vide in honore·

Matezcula le· in matez vide·

Materia· a matez dr hec materia rie· q̃si mater rei· Et inde hec materiola le dimi· & est materia in vocib9 & sciẽtijs· sed materies in alijs reb9· Itẽ a materia materiatus ta tuz· qd̃ ex materia cõstat· & materio as· i· materiã cõstruere· Et hic & hec materialis & hoc le· ad materiã ptinẽs· vel ex materia cõstans· vel in sua materia designãda posit9· vnd̃ & illud vocabulum dr materialit̃ positũ qd̃ ponit̃ ad designãdã materiã suã· i· seipsũ vl' qualitatẽ suii ꝑ sius· Item a materia dicit̃ hec materies riei· id est· materia· & declinatur in singulari & in plurali numero per oĩs casus· Et sciaſ q duplex est materia scz in qua & ex qua· & etiã addũt quidã circa quã Vnde causa materialis sic describit̃· Causa materialis est illa ex qua aliquid fit· vt ex ferro fit cultellus· & ex elemẽtis corpa· vel in qua aliquid fit vt ĩ corpore fit vel est color· Cã aũt ex q̃ aliqd̃ fit· alia ꝑmanet in materiato vt ferrũ in cultello· alia trãsit vt aqua & farina trãseũt in panẽ· & in vitro fenũ & filix· Materia autem sic diffinitur· Materia est que est in potentia tãtũ·

Matertera· a mater dr hec matertera re· soror matris· q̃si mater altera· sicut amita dr soror pris· Et corri· te siue penul· matertera·

Mateſis· matho grece ltie dr disco· vel doceo· vnde hec mateſis sis pnl'· pd̃· & sine aspiratõe· i· diuinatio· vnde matematicus ca cũ· i· diuinator· Iuuenalis· Nemo matematicus geminũ indẽnat9 habebit Itẽ a matho deriuat̃ hec matheſis· pnl'· cor· & aspirata· i· doctrina· scz quadruuiũ· vnde ũsus· Scire facit matheſis· sed diumare mateſis· & ide mathematic9 ca cum· cum aspiratõe· i· doctrinalis q̃druuialis· & hec mathematica ce· i· scia quadruuialis· siue quadruuiũ· quasi doctrinalis scia· vel quia p illam uenit̃ ad theologiã· que est doctrina doctrinarum & scia sciar̃· vel qz maior doctrina sit i mathematica q̃ in alijs· & cũ i alijs artibus solo sermone sit doctrina· In hac etiã usu fit· qz qd̃ uerbo dr & ratõe sub figuris oculis ostẽdit̃· vel dicit̃ doctrialis qz circa posteriora consistit· qz ibi fit doctrina de corporibus per ea que circa corpora sunt· vnde ma

thematica dat initium·phisica proiectum·theologia consūmat impfectum·

Mathematicus ca cu m·io ē·doctrinalis· aspiratē uide in matesis sine aspiratōe·

Mathesicētzū·matho uel mathesis cōponiē cuz cētz quod ē punctus quo circulus uoluiē . & diciē hoc mathesicētz tri·i·disciplinalis vel doctrinalis punctus circuli·

Mathesis pnl'·coz·& aspirata·i·doctrina·vt dixi in matesis sine aspiratōne·

Matho grece·id est·disco vel doceo latine

Matricida·a mater & cedo dis cecidi· cōpoītur hic & hec matricida de pnl'·pou·qui vel que occidit matrē·Vnde hic & hec matricidalis·& hoc leres matricide· vel pertinēs ad matricidaz·Et hoc matricidium matricidij·

Matricula le·pnul·coz·est dimi·de matrix tricis· quod etiam p cartula inueniē · & ppie p cartula pmissionis·Vnde in vita beati siluestri legiē q habebat noīa viduaz et orphanoz in matricula sua scripta·hoc est in pmissionis cartula·

Matrimes·a mater ōr hic et hec matrimes erimis qui vel que viuit supstes defūcta matre·vel matrimes diciē puer similis matri ·Vnde & diciē tunc matrimes quasi matrez imitās· Et cōponiē a maē & imitor imitaris·

Matrimoniū·a mater ōr hoc matrimoniū nij·Et diffiniē sic·Matrimoniū est viri & mulieris legitima cōiūctio·individuā vite cōsuetudinē retinens Cōiūctio scz aioz·& matrimonialis·Vnō ñ dicit viroz & mlieris·nec viri et mulierū·quia nec vn? vir plures vxores ·nec vna mulier plures viros simul habere potest·Individuā vite cōsuetudinē retinēs·hoc est q neuter absq; cōsensu alterius pōt cōtinētiā pfiteri· vel ozōni vacare · & q inter eos dū viuūt vīculū pmanet cōiugale vt neutri liceat se alteri copulare· & vt iuicē alter alteri exhibeat qō quisq; sibi exhiberi desiderat· ¶Et scias q q̄ uis pater sit dignioz q̄ mater·tñ circa plē magē officiosa est maē q̄ pater·Vnde matrimoniū ōr quasi matris munū·i·officiū·qz femis maxime incūbit officiū educāde plis·Vel iō denoiaē matrimoniū a matre potius q̄ a patre·qz mulier ad hoc principalitez facta est vt hoī sit in adiutoziū · nō aūt p pter hoc vir fact? est·vñ magis ptinet ad ratōem matrimonij mater q̄ pater· ¶Et nota q de mrimonio possum? loqui dupliciē·vno mō quātū ad forū cōsciē·& sic in rei veritate carnalis copl'a nō habz q pficiat matrimoniū cuius spōsalia p̄cesserūt p verba de futuro.si cōsēsus interioz desit · qz verba etiā de pnti exprimētia consēsū si osēs? mentis deesset nō facerēt matrimoniū·Contrahiē em matrimoniū solo consēsu·qui solus si defuerit cetera etiā cum ipso coitu celebrata frustrantur·Alio modo possumus loqui de matrimonio quātum ad iudiciū ecclesie·& qz in exteriozi iudicio scōm ea q̄ foris patēt iudicaē·cū nihil possit expīssius signare consēsum q̄ carnalis copula·scōm iudiciū ecclie carnalis copula osequēs sponsalia matrimoniuz facere iudicaē·nisi aliqua signa expssa doli vel fraudis appareāt·Alle tñ qui carnaliē omisceē·facto m carnalē copulā osētit scōm rei veritatē · sz i matrimoniū non osētit ex hocipso nisi scōm interp̄tatōnē iuris·si tñ sponsa sponsū admittit credēs eum velle matrionū osūmare·excusaē a peccato·ñ alia signa expssa fraudis appareāt vel doli· ¶Non est autē p̄tereūdū q̄ mrimoniū est signū p̄iunctōnis cr̄histi & ecclesie·Vnde dicit aplus in epistola ad eph'·c·v·Relinquet homo patrē & matrē & adhēbit vxoi sue·& erūt duo in carne vna·Sacmētuz hoc magnū est·ego aūt dico in xp̄o & eccia·Et ad hoc intelligendum scias q̄ matrimonium est sacramētū sacre rei·id ē· p̄iūctōis xp̄i & eccie signū Nam sicut inter iuges ē p̄iunctio aioz & corporū·sic eccia xp̄o copulaē volūtate & natura·quia idē vult cum eo·& ipse naturā hois assūpsit·vnō copulata ē sponsa sponso spūaliter & corpaliter· id est·caritate & nature oformitate·Vnō m matrimonio attēdiē duplex sacramētū·p̄pter duplicem cōiunctōem q̄ in eo est·saltē m matrimonio .p carnalē copulā osūmato·Prima ē p̄iunctio aioz que signat p̄iunctōem fidelis aie ad deū·Hec dissoluiē p osequēs pctm̄·siē p̄iunctio corpm ante carnalez copulā p religionis ingressum·Secūda ē p̄iunctio corpum q̄ signat p̄iunctōnē xp̄i & ecclesie·Itē vnionē diuinitatis & humanitatis factā m vtero virginali·& hec nunq̄ dissoluiē·qz postq̄ xp̄s humanā naturā sibi vniuit in vnitate p̄sone nunq̄ reliq̄t Sic & matrimoniū post carnalē copulā nunq̄ potest separi quātū ad vīculū matrimonij si verum fuit·nisi aliquo accidēte supueniēte·Et scias q matrimouiū ē relatio equipantie·& talis relatō i vt° qz ē equalitez·ergo si sit impedimētū ex pte vnius q̄ scz non osentiat·vel timore mortis coactus osentiat.non erit matrimoniū ex pte alterius·s.ex pte cogētis·licet ipse osentiat·Et certū ē q̄ nō ex pte coacti vel non osētiētis·Matrimoniū liquidē ē q̄dam relatio vt dixi·& non potest inasci in vno extrēorū·sine hoc q̄ fiat in altero·Et iō quicquid impedit matrimoniū in vno·impedit ip̄m in altero·qz non potest esse q̄ aliquis sit vir non vxoris·vel q̄ aliqua sit vxor nō habēs virū·sic nec mater nō habēs filiū·Et iō osēsus viri & uxoris debz simul cē· qz matrimoniū non claudicat· Quare non bñdicātur secūde nuptie·vide in bigam? · ¶Quādo sit separandū matrimoniū ratōe osāguinitatis·dixi i cō sanguinitas · ¶Item quomodo oputētur grad? i matrimonio dixi in consanguīitas· Qualiter autez vxor se habere debeat erga uirū diciē in maritus · Qualiter uotū impediat matrimoniū uide in uotū De marrimonio etiā require in uxor· ¶An cathecismus ipediat matrimoniū habes in cathesis · Itē ō p̄iugib? respcu clericoz stat? ·vide i ordo

Matrina·a mater ōr hec matrina ne· q̄ aliquē de sacro fōte leuat·vel i eccīam introducit·Itē matrina id ē·nouerca·& pō·penul·siue tri·

Matrisso·a mater ōr matrisso sa·i·matrē i dictis uel in factis imitari·matri assimilari·Vnde quidā Si bene matrissas luxuriosus eris · Et formatur a matre·e mutata in is·& addita so·& est verbum morale siue imitatiuum ·

Matrix·a matez ōr hec matrix tricis·locus cōceptionis · uel pellicula qua puer inuoluiē in utero matris·& diciē sic q̄ fetus in ea generaē·Semē ei receptū matrix ofouet·cōfotū corpat·corpatū i mē bza distinguit·& pō·penul·gti · ·

Matrona·a mater ōr hec matrona ne·q̄ iā nupsit & genuit·quasi mater nati·vel qz potest fieri maē Vnde hic & hec matronalis et hoc le ·

Matros grece latine ōr matez·

Matruelis·a matertera ōr hec matruelis lis·idez qō matertera·& hic et hec matruelis et hoc le·pti nens ad matertezā· Matrueles etiā dicūē filij matertere uel filie·et pō·penul ·

Matheus in hebreo donatus exprimiē. Idē etiam appellaē leui ex tribu a qua ortus ē. In latino autē ex ope publicani nomē accepit qz ex publicanis fuit electus & ī apostolatū trāslaē Et vt vult papias matthe⁹ scribiē p duo t sicut & matthias. Et scias q vt tāgit beda matthe⁹ fuit bimomi⁹. Nam dictus est matthe⁹ & leui. matthe⁹ em interptatur donū festinatōnis vel donatoz consilij. Vel dicie matthe⁹ quasi magn⁹ deo vel quasi man⁹ dei fuit em donū festinatōis p festinā cōuersionem. Donatoz consilij p salubrē p̄dicatōem. Magn⁹ deo per vite pfectōez. Man⁹ dei p euāgelij cōscriptōnem Leui vero interptaē assūptus vel applicatus siue additus aut appositus. Fuit em assūptus a domio p electōem ab exactōne vectigaliū. Applicat⁹ numero apl'oz. Additⁿ cōsortio euāgelistaz Et appositus cathalogo martirū vt habetur in quadaz cronica de morte matthei. Matthe⁹ m ethiopia ī altari lancea pforatur.

Matthias qui iter apl'os sine cognoiamēto sol⁹ habeē interptaē donat⁹ vt subaudiaē p iuda. Iste ei in loco iude electus est ab apostolis. cū p duob⁹ sors mitteree. Vnde & matthias potest dici a manum quod est bonū & thesis qō est positio. Inde matthias quasi bonū positū p malo scz p iuda. & vt dr in quadā cronica Matthias in iudea pro xpo patiē qz vt dicie crucifixus fuit. Et vt dicit Greg in moral' li xxxij. Oīe peccatū vndenariū ē quia dū puersa agit p̄cepta decalogi transit Hīc petr⁹ ī vndenario numero remanere apl'os metuēs. matthiā duodecimū sorte missa requisiuit. Nisi em sīgni culpā p vndenariū cernerz impleri apl'oz numerū tam festine duodenario nō curarz. Et scias q duodenarius numer⁹ est superexcrescēs. qz ei⁹ partes aliquote excedūt totū qz surgūt in sedeci. Vndatur intelligi q nō solū duodecim apostoli. scz & oīs qui eoz uitā sequūē iudicabūt duodecī trib⁹ israhel vide in numer⁹. Itē ī vigilia beati matthie debz ieiunari sic dixi in ieiuniū.

Matureo res in matur⁹ exponiē

Maturus a mādo dis dicie matur⁹ ra rū. q̄si mādurus i ad mādēdū aptus. Et cōpaē. Itē maturus ra rum i festin⁹. Matur⁹ cōponiē. Cōmatur⁹ & Immatur⁹ i non matur⁹ acerb⁹ Et vtrūqz compatur. Vnde hec cōmaturitas tatis & immaturitas Et facit suplatū de matur⁹ maīrim⁹ vñ dic⁹ pas i iij li. Maturrim⁹ cuius cū positiuus matur⁹ sit tñ quasi a ntō scz matur qui nūc in vsu non est nascatur in er desinētiū regulā seruauit i in rimus ēmiatur. Inueniē tamē etiā maturissim⁹ scōm analogiā in us terminātiū. A maturus deriuaē maturo ras. id ē maturū facere. Et est actū cū oīb⁹ suis cōpositis. Et inde matureo res rui id est esse vel fieri maturū. Ioelis tercio cap'o. Maturuit messis. que dā tñ biblie habēt ibi. Maturauit messis. Ouidius methaī. xj. Cepit et vt primū pleno maturuit āno Et cōponiē. Permatureo res i pfecte maturare. Et hinc inchoatīa. Matureſco cis. Permatureſco cis. Et nota q scōm p̄dictā significatōem matura re ponie p discedere cū trāquillitate & quiete. vt ille maturat hoc quasi cū maturitate trāquillitate & lenitate facit hoc. Vnde virgili⁹. Maturate fugā vestroqz hoc dicite regi quasi dicat cū trāquillitate recedite. Itē a matur⁹ dr maturo ras i festino & tūc est neu. Inueniē etiā maturio ris riui p maturare scōm verāqz significatōem.

Matusalē interptaē mortu⁹ est. euidēs etia est nomīs. Quidā em eū cū patre trāslatū fuisse & diluuiū pteriſſe putauerūt & ob hoc signāter trāsfertur mortuus est vt ostēderee eū non vixisse post diluuiū sed in eodē cathaclismo fuisse defunctum Soli enī octo hoīes in arca post diluuiū euaserūt scz quattuor viri & quattuor femine. Vixit ei matusalē filius enoch nongētis sexagītanouē ānis vt dicitur Geñ caplo v

Matuta a mane dicie matuta te pnl' pō i aurora vel dea que p̄est illi hore scz q̄ est inter noctez & diem. Vnde matutin⁹ na nū. & hoc matutinū nitam pro ipso officio q̄ p ipsa hora in qua canitur vel pulsaē scz pl'r hi matutini nocū ipsa officia. Vñ hic & hec matutinalis. & hoc le.

Matutinus in matuta vide.

Mauors a mars dr hic mauors tis i mars. vñ mauortius tia tium ptinēs a o mauortē vel bellicosus Dicie etiā mauors matronale opimētū q̄si mas. vel quasi mars. signū enī maritalis dignitatis & ptātis ē caput ī quo ē. Caput ei mulieris vir ē. Vñ & sup caput mulieris ē. Ide & stola dr.

Mauricius ci. dr a mauron qō est nigr. fuit enim niger pter sui despectōem. & mūdi contēptum. Maurici⁹ martir uir inclitus est in sanctissima legione q̄ thebea dr dux extitisse phibeē. & debet scribi p c. Et formaē vocatiu⁹ a ntō remota us. Vnde patet q debet scribi p c. non p t. maurici. Vnde vsus Dicere mauriti m'ti voluere piti. Sed puto mauri ci iubet ars & regula dici.

Mauritia a mauron. vel maur⁹ dr hec mauritia siecadē terza que & mauritania. Vnde mauritius tiasium. adiectiue.

Mauritanus im maurus vide.

Mauron grece latine dicie nigr.

Maurus ra rū. dr quidā popul⁹ a mauron qō est nigr. qz hoīes illi⁹ populi nigri sūt. Estifero quippe caloze afflati spēm atri colozis trahūt. Et inde hec mauritania nie terza quā possidēbāt Et hic mauritan⁹ na nū. Et maur⁹ ra rū. q̄cūqz ē de terza illa siue sit niger siue nō. Vel maur⁹ dict⁹ est a medis quasi med⁹. Medi enim in affrica trāsfretauerunt. & mixti sunt cum libijs quorū nomē libies paulatī corrūpe ceperunt. barbara lingua mauros pro medos appellantes.

Mausoleū lei. dr sūptuosū monumētū a mausoleo rege sic dictū. vnde dicit isidoz⁹ ethi. xv. Mausolea sūt sepulcra regum siue monumēta. dicta sic a mausoleo rege egiptioz. Nā eo defūcto vxor eius mire magnitudinis extruxit ei sepulcz. imātuz vt vsqz hodie oīa monumēta p̄ciosa ex noīe ei⁹ mausolea nūcupenē. & p̄ penulti. vnde lucan⁹. Pyramides claudūt indignaqz mausolea. Itē q̄daz. Qui mausoleuz pernunciat aut canopeū. aut theloneū haud reor esse reum.

Mauult i mag vult. & ē ecia psona de malo mauis

Maxilla a mala dr hec maxilla le dimi. vnde hic & hec maxillaris & hoc lare. & hic maxillaris. huius maxillaris dens molaris.

Maxim⁹ est suplatū de magn⁹. & cōponiē. q̄ma xim⁹. p maxim⁹. tāmaxim⁹. i. val de maxim⁹.

Meandr⁹ a meo as dicie hic meādrus dri. vel meāder dri. i. flexuositas cui⁹libz amnis qō etiā gn̄aliter p qualibet tortuositate & deceptōne inueniē. Vnde prudēti⁹ in li hymnoz. Tortuose serpēs q̄ mille p meādros fraudes qz flexuosas agitas quieta corda. Et ide etiaz dicie hic meander vel meādrus. quidam amnis asie flexu

osus ·sic dict⁹· qz sit flexuos⁹ et nūq̄ currat rect⁹

Meapte ꝓnomen est·i·mea causa·Et est spēi deri uatiue a mea· Et est figure simplicis·Et est pte sil labica adiectio·nam vt dicit pas·im·xij·li·Hec silla bica adiectio pte· addit̄ quandoqz ablatiuis femis possessiuoz ꝓnoīm· vt meapte·tuapte·suapte· no strapte·vestrapte·Et vt exponit papias meapte· tuapte·suapte·i·mea tua sua·ꝓprie mea causa· vel meapte·i·meo vsu uel moze Vide i meatim ·

Meatim ē aduerbiū psonale nō tñ ei accidit psōa· Aduerbijs em̄ nec accidit nūs nec psona·licet que dā aduerbia sint nūalia vt bis ter·Et quedā perso nalia vt meatim·tuatim· qz nō habēt numez vl̄ p sonā ꝓ accidēte.sed ꝓ significatōne·vt dixi m tcia pte in capitulo de numero noīm·Et ponūtur tl̄es versus in grecismo·Dic ideoma meū cōsignificare meatim·Vsū vel mozes dic ilsinuare meapte·vl̄ ex pone sic exponit̄ tuati Vide ibi m tuati·

Meat⁹.a meo as·dicit̄ hic meatus tus·id est trāsi tus·decursus· Item conductus per quem aliquid transit dicit̄ meatus·

Mechanicus·a mechus ōz mechanicus ca cū·id ē· adulterin⁹ Vnde artes dicūtur mechanice·q̄i adul terie respectu liberaliū quecūqz remouēt defectū & cōferūt vtilitatē l̄ omoditatē·vnō hec mechaīa nie·id est scientia humanoz operū necessitati cor poz um obsequentium·

Mechia mechie·id est·adulteriū·a mechus dicitur Et accētuatur penultima·

Mechor charis·mechatus sū·chari·id ē·adultera· ri·Et largi⁹ intelligit̄· Vñ etiā carnalis cogitatio que subtrahit mētē a deo .& ois libidinosa concu piscētia.& ois adulterina actio·& ois illicita cu= piditas potest dici mechatio·vnde hic mech⁹ ·id est·adulter·& hec mecha·i·adultera·Et moechus cha·chū·i·adulter ra·rum·& scribit̄ ꝑ oe moechus sicut dicit papias·Mechor componit̄ Cōmechor charis·Et ē depo·cū ois⁹ suis ꝓposi·& ꝓdu·me·

Medela·a medeor deris ōz hec medela le·i·medi catio siue medicamētū·& ꝓd. pnul ·

Medeor deris·caret sup̄·& supplet̄ōe ꝑteriti·id ē· medicari·& ōz a mō·i·tēpamēto·qz cū mō q̄s de= bet mederi·scōm hug·& magister bene dicit· Me deor caret supplet̄ōne ꝑteriti ·ꝑ quo dicim⁹ medi catus sum·Medeor cōponit̄·remedeor deris·Vnō hoc remedium dij · Et vt dicit̄ in grecismo·Accu satiuū medico·medeorqz datiū Exigit· ac medicor hunc casum poscit & illū

Mediānus na nū·i·medi⁹·& ōz a medi⁹ ·

Mediarcit⁹ ta ·tum·i·ī medio statut⁹ & artatus Et ꝓponit̄ a medi⁹·& arceo ces·

Mediator·a medio dias·ōz hic mediator toris·q̄ cōiūgit & inter aliquos est medi⁹ vt eos cōiūgat & pacificet·vñ hiesus xp̄s ōz mediator dei & hoīz qz inter deū et hoīes cōstitut⁹ est medi⁹·vt hoīes ad deū ꝓducerz·Et scias q̄ mediator debet conue niētiā habere cū illis quos cōiūgit & pacificat·& xp̄us cum homine habuit passibilitatē·cū deo bea titudinē & immortalitatē ·

Medica·a media ꝓuincia derivat̄ medicus ca·cuz· Et hec medica ce·qōdā gen⁹ legumis·sic dicta qz a medis est trāslata in greciā tēpore quo eam xer xes rex ꝑsaz muasit· Hoc semē legumis semel seri tur & decē annis ꝑmanet vel cribus·& quater vel sexies ꝑ annū potest rescindi·Et hec herba abūdat in venetia·& est triū foliorz & semp viresc̄it· Qui dā dicūt q̄ sit illud legumē qō vulgo dicit̄ trifilcū

Item medica est quedā arbor primū asportata a me dis vnde & dicta est·Hanc greci idromellā·latini citrz vel citriā vocant· quia ei⁹ poma et folia citri odorē referāt.malū eius est inimicū venenis· Hec arbor pene omi tpe plena est pomis ꝑtim maturis ꝑtim acerbis· parti adhuc in flore positis·quod in alijs arboribꝰ razz ē · Et dicūt q̄ reuera hec arbor ē citr⁹·sz apulegi⁹ hoc negat·Item inuenit̄ hic medi c⁹ ci·i·phisic⁹·& hec medica ce· & a dict̄ie medi c⁹ ca·cū·& tūc derivat̄ a medeor deris·

Medicina·a medic⁹ ōz hec medicina ne ·quasi mo dicina·qz cuz mō debet exhiberi· Vnde hic & hec medicinalis & hoc le·vnde medicinaliter aduerbi um·Et cōponit̄ Immedicinalis le·

Medicor a medic⁹ derivat̄ medicor caris·car⁹ sū medicari·Et in cod̄ sēsu dicit̄ medico cas·actiuuz Vnde hic medicator toris·& hec medicatio tionis & hic & hec medicabilis & hoc le· & hoc medica mē nimis·Et hoc medicamētū ti·Et cōstruit̄ cum accusatiuo medico·sed medicor potest ostrui cum dtō & actō·vt dixi m medicor·

Mediestim⁹ na·nū·i·ī medio stās·vel mediū tenēs Et ꝓponit̄ a sto stas·& teneo tenes & medi⁹·Item medieslinus na·nū·i·in medio ciuitatis existēs ·& tūc cōponit̄ a medi⁹ & astin qō est ciuitas· Vnde horati⁹ ī epi· Tu medieslin⁹ tacita ꝑce rura pete bas·Item medieslin⁹ ōz balneator· Idō & mediustin⁹

Mediminus·medius ꝓponit̄ cū mina vel emina·& ōz hic mediminus ni·quasi media mina·vel mēsura q̄nqz modiorz·sic dicta qz mediet̄ q̄nqz modijs q̄ sūt pfecti numeri medietas·Et inuenit̄ mediminū ꝓ mediminoz ꝑ sincopā·vnde dicit prīs·im·vij·li· vbi agit̄ de gtō pl̄ali secūde declinatōis. Inuenit̄ ī quit mediminū ꝓ mediminoz ꝑ sincopā Cicero in fruñtaria·Sz tritici septies mediminū ex nimpho nis orōibus tollit·mediminū ꝓ mediminoz per sin copā posuit·sic iugez ꝓ iugeroz·

Medio·a medius ōz medio as aui·are ·i· in medio locare· vel ꝑ mediū diuidē ·vel medietatē auferre vel cōiūgere·vel pacificare inter aliquos·Et cōpo nit̄ Dimidio dias·id ē·diuidere per mediuz·vl̄ me dietatē auferre· Et est actiuū cum omibus suis cō positis·& corripit di·

Mediocris·a medius derivat̄ hic & hec mediocris & hoc cre · cui mediū quid sufficit quasi qui exce dere non vult vltra vel citra·sed in medio·i·ī vir tute cōsistere· vnde mediocriter aduer·& hec me diocritas tatis·& coz·o· naturalitez ·

Mediocriculus la lum·i·aliquātulū mediocris·& corripit penultimam·

Mediolanū ni·ciuitas in lombardia.& componit̄ a medius & lana·qz sus media lanea fuit inuenta ī eius edificatōe·& fuit factum mediolanū a gallis illuc olim̄ venientibus expulsis indigenis·vñ hic & hec mediolanēsis & hoc se·

Medioxim⁹·a medius ōz medioximus ma mū·qō est inter mediū & extremū ·vt due habitabiles zo ne que sunt inter extremas & torridā que media ē medioxime sunt·& dij qui sunt inter aerios et ter restres.vel inter aerios & celestes medioximi sūt Vñ plautus in cistellaria· Atqz ita medij dijqz su peri inferi & medioximi·Et martialis·capll̄a·quos greci demones.latini medioximos vocāt·

Meditatiūcula le·dimi·pua meditatio

Meditatīm·in meditor vide ·

Mediterzaneus nea neū·Macha.li·ij ·ca·viij·Per mediterzaneā fugiēs·Et vt dicit pap̄·mediterane⁹

diuersis ex casibus cõponiẽ sicut multa alia·id est· a medio & terre· Et scias q̃ mania mediẽranea in toto orbe habitabili sunt triginta· vt dixi i maze Quidã tñ dicũt q̃ etiã a teneo cõponiẽ· qz mediẽ ranea dicieẽ quasi mediũ terre tenẽs·

Meditor·a melos ðz meditor taris·tat? sum·Et ẽ meditari quasi melodi tari·i·modulari dulciter et q̃ busdã melodijs decãtare· Vnde virgili? Siluestrẽ mulã tenui meditaris auena·Itẽ meditari ·i·putare· excogitare·deliberare· Vnde hec meditatio tionis·i·excogitatio·Et meditatiu? ua uum· Vñ verba dicũtur meditatiua que designãt meditatõem de quibus dixi in tercia ꝑte vbi egi de spẽtiuis verboꝝ·in capio de verbo meditatiuo·Meditor componiẽ Cõmeditor Premeditor·Vnde ꝑmeditatus ta tũ·Et cõponiẽ ĩmꝑmeditat?· Et ẽ depo·meditor cũ oĩbus suis cõpositis·& cor·di·Vñ q̃dã Pervigili cura sp meditare futura

Meditulliũ.a medius a·um·& tellus·lis· cõponiẽ hoc meditulliũ lij·i·medietas·scz id q̃d in medio ẽ vt in ouo vitellus· & quidq̃d eminet in medio tote ꝛz meditulliũ.& eminẽs loc? i medio cãpo·

Medius dia·diũ·Inde hec medietas tatis· Et medio as·& cor·primã·Inuenit etiã hec media die· ꝑ quadã ꝓuintia vel regione·a medo rege sic dicta· A qua medus da dũ· Et ꝑd· primã media ꝑ regione·sicut medus a quo descẽdit·Itẽ medi? dicitur qui diuidit & sequestrat·Mediator vero qui cõiũgit & pacificat·Medius cõponiẽ cũ fidus·& dicitur mediusfidius aduer·iurãdi·i·p mercuriũ q̃ mediator est·& fidius interpres deorũ & hominum Vel mediusfidius componiẽ a medi? et fides quasi mediante fide·

Mediustinus·i·balneator· quasi in media vstione positus·Idem dicitur mediestimus·

Medo·a mel ðz hic medo onis· potio melle mixta quasi melo·Idẽ & medi? quasi mel?·qz ex melle fit sicut calamitas ꝑ cadamitas dicieẽ·Idẽ & mulsum quasi melsũ·vel a mulceo·Sz mulsũ ex aq̃ cruda ul' vino·Sz medo vel medi? ex aq̃ decocta fit·

Medulla·a medius ðz hec medulla le·qz in medio sit·Q? aũt ðz medulla quasi in medio latẽs vl' medulla quasi madefaciẽs ossa·etimologie sũt·scdm hug·Et scias q̃ medulla ꝓprie & stricte dicieẽ illud molle q̃d est in cõcauitate ossis interius·Sz sumiẽ q̃nz medulla large ꝑ mitmis lignoꝝ·ꝑ adipe frugum·& huiusmõi·Vnde & dicitur medulla cedri·& metulla tritici·

Medullin?·a medulla ðz medullin? na num· pnl'· ꝑd·ad medullã ꝓtinẽs·vel ð medulla exñs·sz hec medullina line·ꝓpriũ nomẽ est cuiusdã femine·

Medullit? aduer·loci·a medulla ðz·& cor·penl'·

Medus di·quidã rex a quo dicta est media regio vel ꝓuincia·A qua ðz med? da dũ·gẽtile·Et ꝑd· primã medus·&media ab eo descẽdẽs·Daniel'·v·c in fine·Darius med? successit in regnũ·Itẽ hic medus di·est q̃dã potio·vide in medo donis·

Mega vel megalon grece ðz lõgũ latine·

Megacosmus·a mega vel megalon·& cosm? q̃d est mũd? cõponiẽ hic megacosm? mi·i·maior mũdus·Itẽ alio nomie ðz macrocosm?·

Megalon ðz longũ·& acuiẽ in fine·

Megera re·quedã furia infernalis· & interꝑtatur magna cõtentio·& hec est parua opatio.

Megistus·i·maximus·

Meio·a mingo gis ðz meio is·meiere·i·mingẽ· & est defectiũ·De hoc dixi in tercia ꝑte vbi egi de pteritis tercie cõiugatõnis quasi in principio·& deficit oĩno in ꝑterito ipfecto indicatiui modi

Mel mellis·p geminũ l·in gtõ·Nã vt dicit pris·in textu li·In el·desinẽtia correptã latina sũt & neut· & addita lis faciũt gtiñ·vt mel mellis·fel fellis·vn de melleus lea leũ·Et mellin? na nũ·Et mellic? ca cum·Et ðz mel a meleſſe·q̃d est apes·Et dicit aui cẽna vbi loquit̃ de simplicib? medicinis sic dicẽs· q̃ mel est occult? ros cadẽs sup flores & aliaꝝ plãtas·& sup lapides quẽ apes recolligũt·Et aliquãdo est ros manifest? quẽ possũt colligere homines In idẽ ẽm redit gñatio mãnatis·qz mãna scdm aui cẽnã ẽ ros·& est de genere mellis in terris calidis cadẽs spissius melle pñi·Vnd & exiccat·& multaz virtutẽ ostendit ab eo supza q̃d cadit

Melsiluestre dicieẽ mel in silua reptũ· scdum hieronimũ· Quidã aũt expositor arculfus sic dicit· In deserto inuenit sũt arbores folia lata & rotunda habẽtes lactei coloris & mellici saporis que natura fragilia manib? cõfricãtur & eduntur· Crisostom? aũt sic dicit·Melsiluestre inueniebat in truncis siue arũdinib?·Sũt ẽm quedã arũdines plene melle naturaliter·ð q? fit zuccarũ ·vide etiã i ros roris

Mela le·q̃dã vestis a melan dcã qz sit nigro colore lan grece latine dicieẽ nigrũ·

Melancolia·a melan & colera quod est fel oponitur hec melãcolia lie·qz sit ex nigri sanguinis fece admixta abũdãtia fellis·Vñ melãcolicus ca cum·in quo melãcolia dñatur·Melãcolici etiã cõuersatõez humanã refugiũt·& amicoꝝ carorũ suspecti sunt· Et est melãcolia frigida & sicca·Vide in estas·

Melanurus ri·quidam piscis dict? a melan q̃d est nigrũ qz nigram habeat caudam & nigras pennas & in corpore lineas nigras

Melchisedech interꝑtat rex iustus·Rex·qz ipauit salem·Iust? qz discernẽs sacramẽta legis et cuãgelij non pecudũ victimas· sed oblatẽrem panis & calicis in sacrificiũ obtulit·

Melchisedechiani·dicti sũt quidã heretici·a melchisedech·qz melchisedech sacerdotẽ dei nõ hoiez fuisse·sz virtutẽ dei arbitrabanẽ esse·

Melculũ li·dimi·puũ mel·& cor·pnl'·

Melesse grece dicuntur apes·et scribitur ꝑ vnum lic? ca cũ·i melos vide l·et ꝑ duo s

Melior·a mollis vel mollior liris·dicieẽ hic et hec melior·et hoc meli?·quasi mollior et nõ durus Et inde hec meliozitas tatis

Meliozo ras raui rare·verbũ actiñ·i·meliorẽ facẽ a melior dicieẽ·et ꝑd·o

Melipepo·a melo et pepo cõponiẽ hic melipepo ponis q̃dã gen? peponis·et ꝓdu·penultimã tam in noiatio q̃ in genitiuo

Meliusculus·a melius addita culus sit meliuscul? lum·i·paꝝ vel aliquãtulũ meli?·et est dimi·vnde dicit p̃is·in tercio libro·Scien dũ q̃ apud latinos diminutẽ accipiũt quedã cõparatiuoꝝ quod apud grecos nõ inuenit̃·vt grãdiusculus·meliusculus· Dia aũt hec a neutro ꝑatiui adiectõe cul? iuenio fieri·vt meliusculus sic et cetera q̃ sũt similia

Mella·a mel dicieẽ hec mella le· quã greci lacio vocant·que vulgo ꝑtes formã et colorem fabarum habent dicieẽ·Arbor ei est magna·fructũ ferẽs et esculentibilẽ et gustu dulcẽ· Vñ et mella dicta ẽ re qua in laudẽ sapiẽtie dicit̃·Et sup mellã dulcis est·Itẽ inuenitur hec mella le·pro quodã fluuio·et ꝓpiẽ cũ a·et dicieẽ hec amella le·

Mellãtes·a mello dicitur hic mellãtes tis· quitaz

lapis melleū et dulcē succū emittēs·

Mellariū·a melle dicīē hoc mellariū rij·vas i quo mel ꝺbuaē·vl' i quo vinū poīē vl' vue calcātur

Mellifico cas·cauī·care·i·mel facere·verbū neu·a mel et facio cōponīē·& cor·fi·

Mellifluus flua·fluū·i·fluens & abūdās melle vel dulcedine·a mel & fluo is·cōponīē·

Mello inꝺeclina·& accentuaē in fine·Et vt habēē in hiſtorijs·Mello erat p̄cipitiū·& q̄ſi ꝑfūda vorago vallis·& poſtea ipa ciuitas vocata eſt mello·Anoreas vero ſup illō regū·iij·c.xj·Salomon edificauit mello·& coequauit vorazinē ciuitatis dauid patris ſui·ſic dicit·Idē eſt vorazinē coequare et mello edificare·Precedentis em̄ expoſitio eſt·Q2 aūt ſupponīē & p·i·accipi debet mons em̄ ſyon in quo arx erat ciuitas dauid dicebaē·Inter montem & ciuitatez erat quedā vaſta ꝑfunditas et vorago mello nomīe·Hāc repleri & reliquo ſolo coequari

Melodia i melos vide·Poſtquā fecit ſalomon

Meloflos a malū et flos cōponīē meloflos fe·ge·arbor quedā in africa·q2 habeat flozez in ſimilitu dinē malorū·vel ꝺr ſic punica lingua ex hac ꝑfluit lent? ſucc?·qui a loco armoniacus dicīē·

Melon grece rotūdū dicitur latine·

Melopeus·a melos et poio qꝺ eſt figo·cōponīē hic melope? pei·i·dulcis cāt? vel cāt? fictor·

Melos·a melon rotūdū dicīē hec melos quedā in ſula ex nūo cicladū olim rotūdiſſima·Vnde hō melinū lini·genus coloris·q2 eiuſdē metalli ferox ſit melos·Item melos poteſt deriuari a mel·Et declinaē hic melos otis·vel hoc melos ideclia·i·dulcis cātus·dulcis modulatō neu·ge·Et inde hec melodia die·& hoc melodiama atis·in eodem ſenſu Et dicīē melos vel melodia quaſi mellea oda·i·dulcis cātuſ·vñ videtur eſſe ethimologia & nō cōpoſitio Et qꝺ·pnl'·melodis vel melodia·

Meloſonus na·num·pnl'·corre·qui dulciter ſonat·Et cōponīē a melos & ſono nas·

Melota a mel dicīē hic mel? li·vl' melo onis.vl' melotare·quoꝺā aīal·ſ.cax?·Et dicīē ſic·quia fauces petat·& aſſitue mella captet·& dicīē ſic a melon quod eſt rotūdū,q2 rotūdiſſimo mēbro ſit·Melo etiā olim dictus eſt nilus Et a melo dicīē hic melotes tis·& hec melota te·q̄ꝺā veſtis ꝺ pil' vl' pellis? illi? aīalis fēa·a cello pētens vſq; ad lumbos q̄ monachi vtunē·Et iſte habitus eſt neceſſarius ꝑsone ad opis exercitiū·Eaꝺē et pera vt dicūe·Vnde hebreo·xij·Circūierūt i melotis·& i pellib? caprinis Quidam dicūt qꝺ melota ē veſtis aſpa de pil' camelor? fēa·& ꝛ ꝺ·pnl'·Vñ i grecismo dicīē·Hic ſi p̄ceꝺat et idem melota vocaē·

Melus·a melos dicīē melus la·lū·i·dulcis vel dulciter ſonās vel ꝓtinēs ad melodias·vel quod cōſtat in melodijs·vel quod tractat de melodijs·et i de melicus ca·cū·p corē·Melus li·etiā ponīē p̄ quoꝺā aīali·de quo dictū eſt in melota·

Membrana·a membrū derivaē hec mēbrana ne·il la ꝓllis tenuiſſima q̄ eſt m alis veſpertilionis·Dicīē etiā mēbrana carta·vel ꝓgamenū·q2 ex mēbris aīalū excoriceē·& ſic ſumitur in ſecūda epiſtola ad thimotheū·Maxime membranas affer Gloſa·vt ita ſcribam :ꝺ producit penultimā

Membranula le·ꝺimi·ꝓua mēbrana·

Membro bras·in mēbꝛ eſt·

Membrulū li·ꝺimi·ꝓuū mēbrū·

Membꝛ·a metior tiris·dicīē hoc mēbrū bri·pars corpis·Et inde mēbratus ta·tū·magna habēs mē

bra.Et mēbroſus ſa·ſum·ideē·vel membris plenus. Vnde hec mēbroſitas tatis·membroꝝ magnitudo vel plenitudo & abūdātia·Mēbrū cōponīē hic & hec vnimēbris & hoc bre·Similiter bimēbris bre·Trimēbris bre·Quadrimēbris bre·Sexim̄embris bre·Emēbris bre.Itē a mēbrū dicīē membro bras·brauī·brare·i·mēbris cōformare·Et cōponitur di mēbro bras·& demēbro bras·id eſt·mēbra diuidere ſeparē·Imembro bras·in eꝺem ſenſu·Et ē actiuum cum omibus ſuis cōpoſitis·

Memere·id eſt·triſtis·

Memeris ideꝫ eſt qꝺ meris·i·diuiſio vel pars·& cor·pnl'·Et cōponīē cū pentha qꝺ eſt quiqꝫ·& ꝺr hec pentimemeris ris·Vel cōponīē a meris diuiſio & hemis ꝺimidiū·& pentha q̄q̄ꝫ·& inde hec pentimemeris·i·media ꝑs verſus pētametri·Itē pentimemeris eſt quet ā ꝑs ceſure·qñ in p̄ncipio tercij pedis ſillaba naturaliē correpta ꝓducīē·Itē componīē memeris cū anti·& dicīē hec antimemeris q̄ ꝺā alia ꝑs ceſure ꝑ quaꝫ vocalis naturaliter correpta ꝓducīē in principio ſecūꝺi pedis·Itē memeris cōponīē cū hepta quod eſt ſeptē·et dicīē hec heptimemeris·alia ſpecies ceſure qua ſeptima ſillaba naturaliter correpta ꝓducīē·& cōponīē cum poſt·& dicīē hec poſtheptimemeris alia ſpēs ceſure q̄ producitur ſillaba naturaliē brevis poſt heptimemerī id ē·in p̄ncipio q̄rti pedis·ſicut p heptimemerī in p̄ncipio quarti de qb? in ſuis locis require·

Memini niſti·nit·i·recordari,recolere·memorare·& eſt defectiuū in p̄ſti·& formatis a p̄ſti·niſi qꝺ i futuro impatiui inveniē memēto & tote·Sed ꝑ terituū & que formanē a p̄terito habet·Formaꝺrem aūt et literaturā preſētis ſequūē oīa p̄ſtia·et oīa p̄terita imperfecta·& oīa futura·p̄ter futurū ſubiūctiui·Formatōem vero et literaturā preteriti ſequunē oīa p̄terita pfecta et pluſq̄pfecta & futurū ſubiūctiui·Sed p̄teritū pfectū iſtius verbi accipitur q̄q̄ꝫ in vi p̄teriti q̄q̄ꝫ in vi p̄ſentis·Similiter preteritum pluſquāperfectum accipitur q̄nooq; in ſenſu p̄teriti pluſq̄pfecti·quandoq; in ſenſu preteriti ipfecti·Vnde memī inveniē q̄ꝫ copulatuꝫ cū preſenti·& memineā cū p̄terito ipfecto·Et ſimiliter cōtingit in tribus alijs verbis defectiuis·Vnde verſus·Bis duo ſūt odi noui cepi memiq; ·Que retinēt ſenſū p̄ſtis p̄teritiq; ·Que formātur ab his ꝺiter ſēſum duplicabūt·

Demon grece latīe ꝺicīē memoria vel monimētū·

Memor·a memoro ras·dicīē hic & hec memor moris Et ē memor qui memoriā tenet·& qui memoria teneē·vnde memoriter aꝺverbiū·Memor cōponīē Commemor·Immemor·qui oblitus eſt·& cor·me·cū ſuis compoſitis memor·vnde quiꝺā·Immemor acceptī non timet eſſe boni·Et facit ablatiu? memore vel memori·vnde recte vt qꝺā dicūt eſt oīs ge·cōſtructione·& etiaꝫ declinatōe·tñ neutꝫ plurale in a·ſcōm vſum nō inveniē·

Memoria·a memor dicīē hec memoria rie·Et ē memoria firma cōphenſorꝫ mora in mente·vnde et q ꝺā volūt qꝺ memoria deriveē a mora·Q2 aūt dicīē memoria q̄ſi i mente mora ethimologia eſt·Et hic memorioſus ſa·ſum·qui bone eſt memorie·Et ſcias qꝺ memoria p̄terita retinet·mens futura p̄uiꝺet·cogitatio preſentia cōplectīē·Item a mēoria deriuaē hic et hec memorialis & hoc le·quod ē ꝺignuꝫ memoria·vel quod reducit aliquiꝺ ad memoriā·vnde hoc memoriale lis·quod ꝺaē vel dicīē vel fit vt aliquiꝺ habeaē in memoria & non obliuioni

tradatur · Et scias q̄ duplex vis est imaginatiua scz intelligibilis et sensibilis· Intelligibilis est ī aīa separata et in demonib9· & actum habz extra corp9 Sensibilis vero non·sic et memoria est ī parte sensitiua ·& etiam ī pte intellectiua ꝺm augu· Et hec memoria nō est cōis nobis & brutis· quia sola ītellectiua aīa in se retinet qō accipit· Sed sensitiua in organo corpali ·vide in volūtas· Et nota q̄ sicut dicit aristo· ī·ij ·etb· Nō pazt cōfert ex iuuene ꝑfestim assuefieri sed multū· Et plato in thimeo dicit in primo libro·Certū illud exptus sum tenaciorem fore memoriā eoz q̄ ī p̄ma etate discūtur ·

Memoro·a memini dicit̄ memoro ras·i·recordor Et opoit̄ ·cōmemoro ras·remeōro ras·īmeōro ras Et sūt actiua·Inueniūt̄ tñ & deponētia ī eodē sē su·scz memoror raris·Cōmemoror raris·Rememoror raris·Immemoror raris·Vnde in psalmo· Rememorati sunt quia deus adiutor eoz est· Et nota q̄ memorare pauca·cōmemorare multa·Et corrimemoro mo·cū oīb9 suis cōpositis·

Memphis·i·egiptus·Et ōr egiptus mēphis· a mēphi ciuitate egipti·quā edificauit mēphus filius iouis vt dicit isidor9·Et declinat̄ hec mēphis huius mēphis vel mēpheos·vnō biere·ij·c·Filij thaneos & mēpheos·vnde mēphiticus ca cū·vnde hieronim9 ī epla ad paulmū·Sic pictagoras adijt mēphiticos vates·id est·philosophos egiptios·Et corripit penultimā mēphiticus·

Mena·a mene qō ē luna vel defectus ōr hec mena ne·q̄dā piscis q̄ cū luna crescit & decrescit·

Menādriani·q̄dā hērici q̄ mū dū nō a deo sz ab angelis factū asserūt·& dicūtur a menādro·

Menas.menadis fe.ge·i·sacerdotissa bachi·dicta a mene qō est defect9·qz deficiat in sensu·

Menceps·Capio vel captus cōponit̄ cū mente & ōr hic et hec et hoc mēceps pitis·i·mēte captus insanus Quotiēs em̄ captus cōponit̄ vel ūgitur cū dictōe designāte mēbz·sēp designat carentiā istius membri·vt menceps mente captus·Oculiceps captus oculis &c̄·

Menda·a mēdax deriuat̄ hoc mēdū di·& hec menda de·i·macula maxīe illa q̄ solet esse ī libris nōdū emēdatis·sed mēdū in alijs reb9· sed ponit̄ qñz p mēdacio vel culpa corpis· Et a mēda ōr mēdus da dū·i·sordidus maculos9·& cōpar̄·Vñ ouid·tere me· Tūc aīo signa qōcūqz ī corpe mendū est

Mendaciolū li·dimi·p̄uū mendaciū·

Mendaciū·a mendax cis·dicit̄ hec mendaciū cij · Et vt dicit augustin9·Mendaciū est falsa signatio vocis cū itentōe fallendi· Vt ergo mendacium sit necesse est vt falsū ꝓferat̄·& cū intentōe fallendi· Hoc eī malū est p̄priū mentiētis aliud habere clausū in pectore·aliud ꝓmptū in lingua ·Mentiri vo est loqui cōtra hoc qō in animo sētit quis·siue illō sit verū siue nō · Qīs ergo qui mendaciū loquitur mentit̄·quia loquit̄ contra hoc qō aīo sentit·i·volūtate fallendi·sed nō oīs qui mentit̄ mēdaciuz dicit·qz qō verū est loquit̄ aliq̄n mentiendo·sicut econuerso falsū dicendo aliq̄n verax est· vnde si iudeus dicit xp̄m esse deū cū nō ita sentiat aīo·nō est mendaciū qō dicit·qz licet aliter teneat aīo·verū est tñ qō dicit·& ideo nō est mēdaciū·Mētit̄ tñ illud qō verū est dicēs·Et scias q̄ vt dicit beat9 augz9·in libro de mendacio·octo sūt gña mendaciorū·Primū est qō fit in doctrina religionis vt xp̄m nō ee natū de virgine·vel nō esse passū · vel simile cōtra articulos fidei·Secūdū vt aliquē ledat iniuste · qō tale est vt nulli p̄sit & obsit alicui· vt est mēdaciū detractōnis·& falsus testis in causa crimīali· Tercium quod alicui p̄dest ita vt obsit alicui q̄uis nō ad īmū dicīā corpalem ·vt mendaciū testis ī causa pecuniaria· Quartū qō fit sola mentiē di fallēdiqz libidine sine causa & vtilitate·qō verū mendaciuz est·Quintū qō fit sola placendi cupidine·vt mēdaciuz adulatoris·Sextū qō nulli obest & p̄dest alicui ad vitādū p̄iculū pecunie·vt si quis pecuniam alicui9 iniuste tollendā a fure vel p̄done vbi sit ne scire se mentiat̄·Septimū qō nulli obest et p̄dest alicui ad euitādū p̄iculū p̄sone·vt si quis mentiat̄ nolens p̄dere hoiem quesitū ad mortē·Octauū ē qō nulli obest & ad hoc p̄dest vt ab īmūdicia corpali aliquā tueat̄·ut si volenti corrūpe uirginē mētiat̄ eā esse cōiugatā. In his aūt quisqz min9 peccat cū mentit̄·q̄nto magis a primo recedit· Et scias q̄ ille qui disputādo loquit̄ falsū·q̄uis scienter·nō mentit̄ nisi asserēdo dicat·qz nō ex sua p̄sona falsū illud enūciat·sed gerens p̄sonā veritatem negātis Ite3 nota q̄ gregori9 in decima omel·ezech· sic dicit·Quisqz expositor in explanatōne sacri eloquij vt fortasse auditorib9 placeat aliquid mentiendo cōponit·sua & nō dei verba loquit̄ · si tñ benepla cendi nō seducendi studio mentiat̄·Nā si ī verbis domīcis virtutē requirens·ipe aliter q̄ is p̄ quem p̄lata sūt senserit·etiā si sub intellectu alio edificatōez caritatis inquirat·domi sūt verba que narrat qz ad hoc solū domin9 p totā nobis sacrā scripturaz loquit̄·vt nos ad suū & p̄simi amorez trahat. Et vt dicit aug9·Oñe mendaciū ideo dicendū est esse peccatū·qz hoc debet homo loqui qō animo gerit siue illud verū sit·siue putet̄ & nō sit·Verba enim ideo sūt instituta·nō vt p ea hoies inuicem fallant sed p ea in alteri9 noticiā suas cogitatōnes ferant· Verbis ergo vti ad fallaciā nō ad qō instituta sūt peccatū est·Nec iō etiā illud mendaciū nō esse peccatū putādū est·quia possum9 aliq̄n alicui p̄desse mentiendo · Possum9 em̄ & furādo diuiti p̄desse pauperi· Nō em̄ facienda sūt mala vt eueniāt bona· Vide in mētioribus·& ī loquela ·

Mendacul9 la lum·dimi·aliquātulū mendax·

Mendax·a mentior tiris·ōr hic & hec & hō mēdax cis·qz mentē alteri9 fallat· Et differētia est iter mēdaces & vanū·qz mendax dicit̄ qui gratia et spe lucri vel volūtate decipiendi mentit̄· sed vanus q̄ sñ causa vel vtilitate mentit̄· & cōparatur mēdax ciorissim9·Vnde mendaciter cius·issime·aduerbium & hec mendacitas tatis ·Item̄ mendax·i· fragilis & mutabilis·Vnde p̄pheta·Oīs homo mendax· Qō verbū tractās bernhard9 in libro de gradib9 humilitatis dicit·Quid est oīs homo mendax· oīs homo infirmus·Oīs homo miser & īpotens·qui nec se nec aliū saluare possit· sicut dicit̄·fallax equus ad salutem·nō q̄ equ9 aliquē fallat·sed qz is sep̄m fallit q̄ in fortitudinez eius confidit·sic oīs homo dicitur mendax·i·fragilis & mutabilis·a quo salus nō possit nec sua vel aliena sperari q̄n potius maledictionem incurrat qui spem suā ī hoiez ponit· Neminē excipit p̄pheta ne quem decipiat·sciens q̄ omnes peccauerūt & egēt gratia dei·Nō se excipit p̄pha a cōmuni miseria·ne excipiat̄ a misericordia·

Mendicul9 la·lū·i·paup tenuis ·a mēdic9 deriuat̄ ·

Mendicus·man9 cēponit̄ cū dico uel duco ·& ōr mendic9 ca cū·ex toto paup·q̄si mandic9· qz mos erat antiquit9 egenū os claudere·et manū extēdere quasi manu dicere·vel quasi manu ducere· Quaūt

dicitur mendicꝰ · quasi mense diuitis cupidus · vel mendicus quasi mimus degens · qz min⁹ habz vnde degat · etꝫie sunt · Et hinc hec mendicitas tatis · vl mendicꝰ dicit̃ a mene qđ est defectus & dico cis · quasi defectū suū uoce uel signis dicẽs · sed potius est ethimologia · Item a mendicus dicitur mẽdico cas · caui · care · id est · hostiatim c bum querere · uel quocũq; alio mõ · sed ponit̃ simpliciter ꝓ adqrere Vnde hic & hec mendicabilis & hoc le · & mendicabiliter aduer · & hoc mendicabulũ li · locus mendicãtiũ · Mendico ī ꝑma significatõe ẽ neu · sz trãslatiue acceptũ est actm̃ · & ꝓđ · di

Mentosꝰ · a menda deriuat̃ mentosꝰ sa · sum · i · maculosus · sordidus · spurcus · turpis in factis · sz mẽdax in verbis · Vnde mendose aduer · i · maculose · ẽpiter · mendaciter Horaciꝰ ī epi · Falsus honos iuuat · & mẽdax īfamia ẽret · Quẽ nisi mẽdosũ · &c ·

Mene · id est · defectꝰ · vnde apud hebreos luna dicitur mene · quia singulis mensibus deficiat · Et sic mene · i · luna vel defectus ·

Menia · a munio nis · dr pl'aliter hec menia niũ · nibz qñ munia · qz muniãt ciuitatẽ · & sũt moenia ꝓpe muri ciuitatis a muniẽdo · sz abusiue dicũt̃ menia oia edificia ciuitatis · & scbiẽ ꝑ oe dyptõgũ moeia

Menianũ · a moenia deriuat̃ hoc menianũ ani · id ẽ · solariũ qz moenibꝰ solet addi · vel menianus colle ga crassi in foro ꝓiecit macerias vt essent̃ loca in q̃ bꝰ spectãtes ilusterẽt q̃ ex noie eꝰ meia appellata sũt · Hec et solaria dicũtur quia patent soli · & ide moleuit postea cõsuetudo vt meniana domibꝰ ad iacerent · vnde meniatus ta · tum · id est · menianis ornatus et preparatus ·

Meniatus · a moenia dr meniatꝰ ta · tũ · i · meibꝰ cir cũdatꝰ vel cõstructꝰ vel abũdãs ·

Menio nis · niui · i · menia cõstruere vel menibꝰ cir cũdare et ꝑꝑare · & dr a moenia niũ · nibus ·

Mennoides · Mennon fuit filius auroze rex oriẽtalis · Vñ mennomꝰ nia niũ · Hic m troiano bello petijt · cuiꝰ et faville rogi mutate sũt in aues que ab eo dicte sũt mẽnonides · he cateruatim ex egipto ad ilũ volare dicũtur iuxta mẽnonis sepulchruz · & inde eas ilienses mẽnonides vocãt · Quinto aũt anno ad ilũ venũt · & cuz bidno circũuolauerint · tercia die inẽutes pugnã vicissim se vnguibꝰ & rostris dilacerãt · Et cozr · ni mennonides ·

Mens · a memi deriuat̃ hec mens tis · Et cõponit̃ cũ a · & dr amens tis · Itẽ cũ de · & dr demens tis · Et ꝓuidet mens futura scõm hug · vide ī memoria Papias vero dicit · Mens vocat̃ quia emineat ī anima · vel quia memmit ·

Mensa se · ꝓprie pauperũ ẽ · Et dr a mene quod ẽ defectꝰ · multa em̃ solẽt ibi deficere · vnde a defectu rerũ dicit̃ · Sed tabula diuitũ est · quasi tenabula quia tenet multa · Vel mẽsa dicit̃ q̃si mẽsurata · qz mensurati res ibi ministrãt̃ · vel mensa quasi comesa · a comedo dis · Et a mensa deriuat̃ hic et hec mẽsalis & hoc le · ad mẽsam pertinẽs · Et hoc mensale lis · i · mãtile · & ꝓdusa ·

Mensalis · in mensa vide ·

Mensiculus li · dimi · puus mẽsis ·

Mensis a mene qđ est luna dicit̃ hic mensis sis · qz scõm lunatiões mẽses olim fuerũt distincti · sic dicetur in quintilis · Qui aũt dicit̃ mẽsis · i · mene saltus · etbia est · Quot aũt dies quilibet mẽsis habeat his versib⁹ declarat̃ · Iuni⁹ aprilis septẽqz nouemqz tricenos · Plus vnũ reliqui · sed habet februꝰ octo vicenos · Cui si bisextus fuerit supaddit̃ vnꝰ · Si autẽ vis scire q̃ sit prima litera cuiuslibet mẽsis · & etiã in qua feria semper quilibet mẽsis incipiet discere hũc versũ · A · dam · de · ge · bat · er · go · ci · sles · a · dnes · In hoc versu sũt duodeci sillabe · & quelibz sillaba deseruit suo mensi · ita qꝺ prima ꝑmo · secunda secũdo ꝛc̃ · sũpto initio a ianuario · verbi gratia · A est prima sillaba istius versus · & deseruit ianuario vnde prima litera ianuarij est a · & sic de alijs · Et scias qꝺ mẽsis nouoꝝ dicit̃ martiꝰ · qz anni initium hic mẽsis ẽ apud hebreos · q̃ & cli erat apꝺ ioãnos

Mensor · a metior tiris · mensus sũ · dicitur hic mensor sonus q̃ mensurat · Exodi · secũdo capitulo · In manu eius funiculus mensorꝝ ·

Mensoriũ · a mensa dicit̃ hoc mẽsoriũ rij · quod est in mẽsa · vt mãtile et vas escariũ ·

Menstruũ · a mense dicit̃ hoc mẽstruũ strui · qđ solet cuenire scõm mensẽ · vel scõm circũitum lune sicut dolor capitis · & ꝓfluuiũ sanguis mulieris · ꝓprie mẽstrua sũt superflui sãguis mulieris · dicta a circũitu mensis vel lune quo solet hoc ꝓuenire ꝓfluuiũ · hec & mulebria dicũt̃ · qz sola mulier aial mẽstruale est · Cui⁹ cruoris cõtactu fruges nõ germinãt · acescũt musta · moriũtur herbe · amittũt arbores fet⁹ · ferꝝ rubigo corrũpit · nigrescũt grana Si qui canes inde ederint in rabiẽ efferũtur · glutinũ asfalti quod nec ferro nec alio dissoluitur · cruore ipso pollutũ spõte dispgit̃ · Vñ hic & hec menstrualis & hoc le · quod patit̃ mẽstruũ · vel pertinẽs ad mẽstruũ · Et mẽstruosus sa · sum · & menstruatꝰ ta · tum · i · mẽstruis pollutꝰ · vel menstrua patiens · Item a mẽsis dicit̃ mẽsurnꝰ na · num · Et menstruꝰ strua · struũ · in eodez sẽsu · Vide in tercia ꝑte in tractatu possessiuoꝝ desinentiũ in nus · Gregorius in omel · qñquagesime · Luna inquit in sacro eloquio ꝓ defectu ponit̃ carnis · qz dũ mẽstruis mocẽtis decrescit defectũ nature mortalitatis designat ·

Mensula le · dimi · pnl' · cor · ꝑua mensa ·

Mensura · a metior tiris · dicit̃ hec mensura re · id ẽ · res aliqua suo modo vel ꝑte circũscripta · vel mensura est quidquid põdere · capacitate · longitudine altitudine · latitudine · animoqz finit̃ · Hec aut ẽ pars corpis aut tpis Corpis · vt hoim · lignoꝝ · colũnaꝝ & similiũ lõgitudo vel breuitas · Tempis · vt horarum · dieꝝ · annoꝝ · Proprie aũt mensura dicit̃ · quia ea metiamur aliquid · vt vrna vel amphora · A mẽsura deriuat̃ mensuro ras raui · Vnde mensuratus ta tum · Et mensuratim aduerbiũ · Et est actiuum mensuro cũ oĩbus suis cõpositis scdz hug · Isidorꝰ etiã dicit Proprie aũt mẽsura vocata ẽ · qz ea fruges mẽsurãtur aqz frumẽtũ · i · hũida et sicca ·

Mensurn⁹ · exponit̃ in menstruũ ·

Mensus sa sum · in metior tiris · exponit̃ ·

Mentacte · herba odorifera est · de q̃ macer · Trita canis morsũ supaddita cũ sale curat ·

Mentaꝰ ta · tum · in mẽtum est ·

Mentior · a mens dicit̃ mentior tiris · titus sum · tiri id ẽ · cõtra mentez ire & dicere · sez aliter dicere qꝺ ī mente existimare · sive verũ dicat sive falsum · vnde & dicendo verũ potest aliquis mentiri · & dicẽdo falsum põt nõ mentiri · Item inter mendaciũ dicẽ & mentiri est drñtia · sicut dixi in mendaciũ · Et scias qꝺ mentiri & falsum dicere habent se vt excedentia & excessa · quia nõ oĩs qui mentit̃ dicit fl'm imo et aliquãdo dicit verũ · licet ipe intendat dicẽ falsum · Et ecõuerso non oĩs qui dicit falsuz mẽtit̃ imo aliquãdo credit se dicere verũ licz dicat falsuz Ergo qui mentit̃ semp fallit volũtate · licz q̃ndoqz

fallaē in facti veritate· & ideo semp peccat· Qui vero dicit falsū nō semp peccat· aliquādo ēm dicit falsū cū intētōe fallēdi· & tūc est peccatū & mendaciū· Aliqn etiā dicit falsū & credit se dicere verū· & tūc si adhibuerit diligētiā debitā nō peccat Simaurē peccat saltē venialiter· Qui aūt dicit mēdaciū semp peccat· Et scias qp dicere falsum est dicere aliquid ita esse qđ nō est ita· non distincto vez itēdat dicere vez vel falsū· Et nota qp ille qui iurat· aut simplr aut dolose iurat Si dolose· ex duabus ptib? pōt culpa sequi· sez ex fractōe iuramēti et ex dolo: Quāuis ergo ex ipsa ratōne iuramenti inquātū iuramētū· nō obligeē ad seruādū ipsum nisi scōm suā intētōem tn ex necessitate iuramenti inquātū fuit dolosū obligaē ad cōseruādū taliter· vt ex dolo ali? nō ledaē· & hoc est qn scōm intentionē recipiētis implet iuramētū· Et sic itelligiē illō isidori· Quacunqz arte verboz qs iuret· de? tamē qui cōsciētie testis est ita hoc accipit· sicut ille cui iuraē intelligit· Si aūt simpliciter iuret absz dolo tūc in foro cōsciētie nō obligaē· nisi scōm itentionē suam· sed in foro cōtentioso vbi intentio ignoraē obligaē scōm qp verba cōmuniter accipi solent· vt dicit frater thomas·

Mentū· a mouco ues· ōz hoc mētū ti· quasi mouē tū· qz sp est ī motu· Vel dicit mētū qz ide mādibule oriātur· vel qz ibi iūgāē· vn mētos? sa· sū· Et mētat? ta· tum· i· habēs magnū mentum·

Meo as aui are· i· manare· decurrere· Vnde hic meatus tus· Et hic et hec meabilis et hoc le· Meo cōponiē cū cō & dicit Cōmeo as· i· simul meare· Itez cū circū & dicitur circūmeo as· Item cum de· & dicitur demeo as· Item cū per· & dicitur permeo as Item cū re· & dicit remeo as· Item cū trans· & dicitur transmeo as· id est· vltra meare· Meo as· neu· est cū oib? suis cōpositis·

Meraca· a merax dicit hec meraca ce· quedā potio de vino ad vitiatū cerebz purgādū facta· Vn meracus ca· cum· i· purgatori? · & pdu· pnl· Persius· Antichiras melius sorbere meracas ·

Meracul? · a merax dicit meracul? la lum· aliquātū lū merax· Et hoc meraculū li· quedam potio de vino facta· idē qđ meraca ce ·

Merax· a merus qđ est pur? · dicit merax cis· ge· ois· i· pur? clar? defecat? · Et cōpaē merax cior cissim? · Vn meraciter cius· sime· aduer· Et hec meracitas tatis· i· puritas claritas· vn deutro· xxxij· Et sāguimē vue biberēt meraciss̄imū·

Mercator toris· in mercor caris est

Mercat? · a mercor caris· dicit hic mercat? c? · cet? multoz vēdentiū vel ementiū· vel loc? vbi vēdit et emit· Ezech· xxvij· Et auro quod pposuerūt in mercatu tuo· Et hoc mercatū ti· res q vēdit et emitur· Et ponit qnqz p mercatu·

Mercedarius· a merces & do das· componit hic mercedarius darij · seruus vel alius qui distribuit pecuniam sub domino suo

Mercedoni? · a merces et dono nas· pponit mercedoni? nij · dns qui soluit mercedē operarijs suis ·

Mercedula le· dimi· pua merces· & cor· du · Quō aūt formet mercedula dixi in apicula·

Mercēari? narij · pcio oduct? sez qui accipit mercedem · Idē et baro quia fortis est in laborib? a bari quod est grauis· i· fortis cui cōtrari? est leuis· i· infirm? · Et est scribēdū p vnum n· qz derivaē a merces cedis· & d· mutaē in n· Quidā tn dicūt qp d mutaē in duo n· et dicit mercennari? scōm eos· qualis mutatio fit sepe vt a sedeo dicit sella· vbi d· in duo l· mutaē· vt cedo cessi· vbi d· in duo s· mutaē· Sed pus dictū magis mihi placz· vide etiā in qstor·

Merces· a mercor vel merx cis· ōz hec merces dis pmiū vel pciū· Sed preciū cū par pro pari datur · Merces cū mim? · Et scias qp beat? augu· in sermone de conuersione pauli· de mercede eterna dicit · Opus cū fine· merces sine fine· Nā opari? deficez in via nisi attēderet quid acceptur? esset· Ideo iacob? dicit Ome gaudiū existimate fratres mei cū ī tentacōnes varias incideritis· Ome· i· plenū & perfectū intellige· qz vt dicit gregori? · Cōsideratio p mn minuit vim flagelli ·

Mercicula le· dimi· pua merx

Mercidi? · a merx & dico cis· cōponit hic mercidius dij· pter mercedē dicēs vel loquēs·

Mercimoniū· a merx cis· ōz hoc mercimoniz nij · idem qđ merx vel res que de vna patria portatur ad aliam vt carius vendaē ·

Mercor· a merx cis dicit mercor caris· catus sum · mercari· id est· vendere vel emere· nundinare · Vnde hic mercator toris· Et hec mercatio tionis · Et hic et hec mercabilis & hoc le ·

Mercurialis· a mercuri? dicit hic & hec mecurial' & hoc le· i· res mercurij vel pertinēs ad mercuriuz Inuenit etiā hic mercurial' p pprio noīe c? dā viri·

Mercuri? · mercatū cōponit cū kyrios qđ est dns & dicit hic mercuri? nij domin? mercatoz Vnde mercurius dicit qsi mercatoz kyrios id est domi? Et iterptaē sermo vel eloquētia Naz mercatorib? maxime necessaria est affabilitas Vel dicit mercurius quasi mercator chere id est aue Illi ēm ad rez venalū coemptionē pace salutatōnis allicit· vel mercuri? dicit qsi medi? curzēs· qz sermo medius curzat inter auditorē et loquentē· vnde et hermes grece dicit· id est· interpres· Et scōm hoc bene ōz de? mercatoz· qz inter ementes et vēdetes sermo est medius· Ideo fingit habere pennas · qz cito discurrit qp cito exit ab ore loquētis · & replet aures audiētis· Nuncius dicitur quia per sermonem omnia cogitata enunciaē·

Merda de· & hoc merdū di· ōz a merus ra· rū· per cōtrariū· qz nō sit mera· vel dicit a meris quod est diuisio· vel pars· qz stercus in digestione diuiditur ab eo quod incorpaē & p secessū emittit · Et inde turpia deriuata· sez hec merdula le· dimi· & merdo sus sa· sum · & hec merdositas tatis· & merdo das· dāui dare· i· merda inquinare stercorare Et ē actm cū oib? suis cōpositis· & cōponit merdifer ra rū· penulti· corre· i· merdā ferens· & cōponitur a merda et fero fers· vel ferens

Merdifer ra rū· pnl· cor· exponit ī merda

Merenda· merus ra rum · cōponit cū edēdus dadum· & dicit hec merēda de· cibus qui in nona sumit· Idem & antecenia· & dicit sic qi mere edenda qz tunc pur? panis dat de cōsuētudine· vel cōponitur a meridies et edenda· Inde merenda quasi post meridiem edenda · & inde hec merendula le· dimi· & merendo das· i· merendā sumere· qsi post meridiem edere· & est tractū a nona· quo tempore romani vocabant ad cibos

Mereo res· i· dolere flere Sed ppie merere est cuz silentio dolere· & caret pterito & suppletōe pteriti & sup· Ome ēm verbū quod caret pterito caret etiā sup· & principio pterici tpis & etiā futuri ī r? · sed nō cōuertit· Item muenit mereo res rui ritum· & mereor reris deponētale in eadē significatōne· sez

merito adquirere lucrari Nota ergo q̄ antiqui dicebāt mereo res rui · vbi nos dicimus mō mereor mereris · & ita mereo meresrui · et mereo p̄ dolere cōcidebāt in eandē vocē in p̄senti · q̄uis differētia esset ibi ī tp̄e q̄ merere p̄ dolere · p̄mā p̄oucit sed aliud merere p̄mā cor · Vnde versus · Me mea merentē · faciūt mala plura merētē · Tamē quia illa differētia nō erat nota oībus · Ideo grāmatici moderniores causa differētie ad mereo p̄ dolere tacuerūt mereo p̄ adquirere · in p̄senti & in oib⁹ tp̄ib⁹ que sequūtur lr̄aturā p̄ntis · & mutauerunt illō in verbū depo · & dederūt ei suppletōem p̄teriti · et dixerūt mereor reris · ritus sum. Preteritū vero p̄dicti verbi retinuerūt · scz merui meruisti · q̄ in p̄tento nulla erit ꝺcidētia Nam mereo p̄ dolē carz p̄tito et suppletōne p̄teriti · Nō em̄ dicim⁹ mestus sū · vt q̄dam voluerūt · q̄ mestus tm̄ nomē est · & nō p̄tici piū · Licet ergo merui nō sit p̄teritū hui⁹ verbi deponētis mereor · tm̄ ad designādū q̄ fuit preteritū illi⁹ verbi mereo · quod fuit mutatū in mereor · sic faciēda est declinatio · Mereor reris · meritus sum. vel merui · meritus es vel meruisti · meritus est · vel meruit ꝛc̄. Si ergo inueniat̄ mereo res · in p̄senti & in eius seq̄cib⁹ · attribuēdū est antiquitati · Silit̄ si inueniat̄ mereor scōm q̄ olim fuit passiuum ei⁹ similiter attribuēdū est antiquitati · Itē scias q̄ merui & mereor deponēs significāt passionē · sed ad modū actionis · q̄ ergo signāt passionē habēt cōstructōez passiuorū · Cū ablatiuo em̄ cōstruunt̄ me diāte a vel ab p̄positōe Dz q̄ illā significāt ad modū actōis · iō habēt cōstructōez actiuorū Cōstruūtur em̄ cū actō vt merui vel mereor p̄miū a te ·

Mereor reris · rit⁹ sum · vbū deponē · Inuenit̄ etiaz mereo res rui · ritū · in eadē significatōe · scz merito adquirere · lucrari · Et cōponit̄ cū cō · & dicit̄ commereor reris · i · simul mereri · Demereor reris · i · vel de mereri · vel nō mereri · quasi deorsū a merito esse vel fieri · Promereor reris · quasi p̄ aliquo mereri · Et est depo · cū oībus suis cōpositis · Et est secūde cōiugatōis · vide etiā in mereo res

Meretricula le · dimi · pua meretrix

Meretrix · merces cōponit̄ cū trico cas · & dicitur hec mētrix cis · scz scortū · q̄si p̄ mercede hoiem tricans · i · ī pediēs vel decipiēs · Vel simplicit̄ deriuat̄ a mercor caris · q̄ mercat̄ preciū libidis · Vnde mētrici⁹ cia · ciū · Et hoc mētriciū · ci⁹ · dom⁹ mētricum · vel turpis actus eaz · vel officiū · Et meretricor taris · cat⁹ sū · verbū depo · & p̄du · tri ·

Merga a merges tis · dicit̄ hec merga ge · i · furca cū qua cona segetis portat̄ ·

Merges · a mergo gis dicit̄ hic merges tis · id est · garba segetis · scz gonon⁹ · siue cona · vel manip̄lus Et dicit̄ hic quia ligatus mergitur in terra · Et corripit penultimā genitiui ·

Mergo gis · si · sum · Et cōponit̄ Cōmergo gis De mergo gis Emergo gis · i · extē mergē Immergo gis Remergo remergis · Submergo gis · Mergo et eius cōposita sūt actiua · licet sepe mueniātur ī absoluta & passiua significatōe · Et oīa faciūt preteritū m si · & supī · in sum ·

Mergulus li · mas · ge · pnl̄ · cor · est dimi · de mergus Et est equinoctū ad ferz q̄ mergit̄ i lāpade & ad tenēdū papiz · & ad auē mergēdū ·

Mergus gi mas · ge · quedā auis dicta ab assiduitate mergēdi · Vnde a mergo gis dicit̄ · frequēt̄ em̄ se mergens querit cibum ·

Mergus gosis · neu · ge · situla cum qua aqua ꝺ pu teo trahit̄ · & dicit̄ a mergo gis ·

Meridies · a medius & dies ꝑponit̄ hic meridies diei · quasi medidies · i · medius dies · Vnꝺ dicit p̄sim in p̄mo li · maio · q̄ ꝺ · mutat̄ in r · in meridies · Qz autē dicit̄ meridies quasi merus dies · quia tunc merus dies est · id est · purior · etimologia est · Et ide meridianus na · num · Et scōm p̄sū · meridie p̄ adū hio accipit̄ cum sit nomen ·

Meridior aris · atus sū · ari · vbū depo · ꝺr a meridies · & tm̄ valet q̄ntū ī meridie requiescere · vñ iob xxiiij · Inē aceruos cor⁹ meridiati sūt ·

Meris · i · diuisio vel pars ·

Meriscē · dicti sūt q̄ꝺā heretici · q̄ sepāt scripturas & p̄iunt̄ nō credētes ī oībus p̄phetis · dicētes alijs & alijs spiritibus p̄phetasse · Et dicuntur a meris quod est diuisio vel pars ·

Meritorium · a mereor reris · ꝺr hoc meritoriū rij · domuncula vbi ciues res suas faciūt vel vēdunt · & vbicūq̄z mercimonia tenent̄ · vel taberna vel locus tenebrosus vbi patrant̄ adulteria & fornicatōnes ꝺr meritoriū · Et hinc hec meritoria ꝺr meretrix · sic etiā caupona · tā p̄ loco q̄ p̄ fēa · Eadē ꝺr & meraria · vel a merēdo · vel a mero · id ē · vino · Itē meritorius ria riū · quod mereturr vel quod dignum ē merito vel remuneratōne ·

Meritus · a mereor ꝺr merit⁹ ta tū · & cōponit̄ emeritus ta · tū · & immeritus ta · tū · Itē a mereor hoc meritū ti · & scias q̄ est meritum condigni · & meritum congrui · & sic extra caritatē existens aliquid mereri potest · vt dicam in opus ·

Merops meropis dicit̄ q̄ꝺam auis viridis coloris que etiā apiaster dicit̄ · quia libenē apes comedit · & etiaz gallus dicit̄ merops pis. Merops etiā fuit p̄priū nomē cuiusdā homis ·

Merosus · a merus dicit̄ merosus sa · sum · Merosuz dicim⁹ vinū · Meracā potōnē · Potest etiā dici merosus sa · suz · vinosus a mez meri ·

Merotheca · a mez q̄ ꝺ est vinū · & theca q̄ ꝺ est positio · cōponit̄ hec merotheca ce · pnl̄ · producta · s · meri · i · vini custodia · vel repositoriū · Vnde hic merothecari⁹ carij · id est · vini custos vel etiā repositor · Vnde hec merothecaria rie

Mersito tas · vbū fre · a merso sas · & cor · penul · Merso sas · verbū fre · i · freq̄ntez mergē · & formatē a mersu vlcio supī · de mergo gis · u · mutato in o ·

Merula · a merz ra rū · deriuat̄ hic merul⁹ li · & hec merula le · q̄ sol⁹ vel sola volet · q̄si mera volās · vel merus q̄ mere cārat · vel merula dicit̄ quasi modula q̄ modulet̄ · vñ & olim medula dicebat̄ · & hinc merul⁹ na nū · pnl̄ · p̄ · sz merul⁹ et merula pl̄ · cor ·

Merū · a meris quod est diuisio vel pars · dicit̄ hec merz ri · i · vinū · & p̄prie bonum & clarz & a fece segregatū · & inde merus ra rū · i · pur⁹ clarus manifestus · & cōparat̄ merus rior rissim⁹ · vnde mere rius · rissime aduer · & hec meritas tatis · id est · puritas claritas scōm hug̃ Papias vero dicit Merz vinaz puzz significat · Nā merz dicim⁹ quidquid puz est · sicut aqua mera · nulli vtiq̄z rei iniecta vl̄ admixta & cor · me · vnde in aurora dicit̄ Nāq̄z merz reddit cor letū · speraq̄z figurat · & ouiꝺ · de rem̄ · Nō stupeāt multo corꝺa sepulta mero

Merx cis dicit̄ a mereor reris · & ē merx ipsa res q̄ vēdit̄ · sed nēs nō est in vsu Apo · xviij · Mercem auri & argenti nemo emet amplius

Mespila Malū cōponit̄ cū pila & dicit̄ mespila le arbor spinosa fructū in similitudinē malorū faciens Sed paulo breuiorē vnde est dicta · q̄ pillule

formam habeant ei? poma

Messias hebraice·grece xp̄s·latīe vncti? dicitur

Messicula le·dimi·pua messis·& cor·penultima m

Messio onis·fe·ge·a meto tis dicitur·Iob·xxix·Et ros morabiē in messione mea·& cor·pnl'·messio·

Messis sis·fe·ge·i·seges Sed seges a serēdo duz seminaē Messis a metēdo dū matura colligiē·Mes sis etiā diciē tps vel acti? metēdi.

Messor·a meto tis ōr hic messor soris qui metit

Messoriū rij·id est·vas escarium·a mensa dictum est quasi mensorium·

Messori? ria·rium·apti? ad metēdū·a meto tis ōr·

Messul?·a messis diciē messul? la·lum·id est· ma tur? ad messem·& cor·penul

Mestifico·a mest? et facio cōponiē mestifico cas· pnl'·cor·i·mestū facere·& ide mestifici? ca·cū·

Mestus·a merco res·deriuaē mest? ta tū· & ē tm nomē nō pticipiū vt q̄tā voluerūt· Et est mestus naturaliter·Tristis vero casu·Idē et merens·Item mest? vel merēs animo·Tristis aspectu·Et cōpa tur mest? stior stissimus·vnde hec mesticia cie· Et hec mestitudo dinis·Et est mesticia cordis·Tristi= cia vero vultus·Item tristicia ipsius spūs ē·& fit quandoq; ex aliquo accidenti doloze· sed mesticia vicii naturale perpetuū est

Meta·a metior tiris ōr hec meta te·i·circūiti? ·vel alicui? rei finis vel termin?· Meta etiā diciē ꝓmis sio vel conofigio·i·obligatio in die nuptiaz; Item meta ꝓpositio greca est·& tm valet quātū trās vl' de vel iuxta. Vide in meto tis·

Metacism?·est m·lrē p scāsionē collisio·scōm bug· Et ē secūda litera o·siē velle videē bug· Itē pap in mo·dicit·Motacism? est m·lrē cōgeminata col= lisio·Itē motacism? ē quotiēs m·literā vocalis seq̄ tur·Sed in me·dicit idē papias· Metacism? ē quo tiēs vocalis sequiē m·vt bonozū aurū. Et ita vult q̄ secūda litera sit o·in vno loco In alio uero loco q̄ sit e· Sed cōmuniter in donato in capl'o de bar barismo in fine scribiē ꝑ e·in secūda lrā vbi diciē· Sūt etiā male cōpositōes·i·cacosintheton·quas nō nlli barbarismos putāt·in q̄b? sūt methacismi·lab dacismi·& iotacismi·et hoc magis mihi placet·Et cōponiē a meta qō ē m·& scisma qō ē discordia vl' scismos qē ē corruptela·diuisio·scissio vel vicium

Methalesis exponiē i q̄rta pte ī capl'o de tropis

Metallū·a metallon qō iterp̄taē spes deriuaē hoc metallū li· qz naca ei? ea est vt vbi vna vena appa ruerit·ibi sit spes īueniēdi aliā·& iō diciē a spe iue niēdi·Septē autē sūt genera metalloz;·Auz; argen tū es electrū plūbū·& qō domat oīa ferrū·Speci aliter tñ hoc noīe ōr qōdā metallū· Et ide metalli cus ca cū· Et scias q̄ qñz huiōi noīa cōplexiua vt es & metallū sūt noīa generalia·quādoz specialia Prout sūt gn̄alia in vtroq; numero declināt·qz multe sūt spēs metalloz; Prout sūt spēalia declinā tur ī singl'ari nūo tm̄·vt auz; et ferrū·

Metamorphosis a meta qō est trās·& morphosis qō est mutatio·& ꝓprie sb̄e· cōponiē hec metamor phosis·hui? metamorphosis·vel metamorphoseos id ē·trāsmutatō·Vnde in titulo ouidiano dicitur· Incipit liber metamorphoseos· Possūt tñ ibi esse due ptes p appositōez·vt īcipit liber meta morpho seos·i·de mutatōe sb̄e· Greci em̄ carentes ablatio genitm̄ ponunt pro eo cōstructū cum ꝓpositōne ad modum ablatiui·

Metaphora exponiē i q̄rta pte ī capl'o de tropis·

Metaplasm? est trāsmutatō·vel lrē in lrām·vl' sil labe in sillabā Et vt breuiter eius significatio apia tur Metaplasm? ōr barbarism? figura·i·aliqua ra tōabili de causa in metro vel ꝓsa fact? Hui? quat tuordeci sūt spēs de q̄bus dictū est in quarta par te in capitulo de metaplasmo·

Metarpus·a metor taris·dicitur hic metarpus pi· id est·castrozū metator· ¶ de metaplasmo

Metatesis·exponitur in quarta parte in capitulo

Metator·a metor taris·ōr hic metator torzis qui ca stra designat·& ꝓ·pnl'·tā ī mtō q̄ ī gtō·

Metat? ta·tū·in metor taris·exponiē·

Metaxari?·meta cōponiē cū taxo· & ōr hic metax ari? rij·i·q̄ forzo īpoit reb? que vēdunē metā p̄cij· Idē etiā licitator et taxator diciē·

Metelluf·a meto tis·ōr hic metell? li·mercenari?

Meticulosus ī meticul? ē· ¶ q̄ metit·

Meticul?·a met? diciē meticul? la lū·pnl'·cor·Et meticulos? sa sū·i·formidolos?·

Metior tiris·titus sum·vel mensus sum·metiri·i· mēsurare·Vñ mēsus sa sū·qō aliq̄n accipiē in pas siua significatōe·scz ꝑ mesurat?· Metior cōponiē Cōmetior tiris·Dimetior tiris·Emetior tiris· Vn de emēsus sa sum·Remetior tiris· Metior et ei? cō posita sūt deponētia·& faciūt p̄teritū in tus? ·sed frequēti? in sus·Vnde Mensus est terrā·& sup̄·i titū·sz frequēti? in sū·Et habet q̄ñq; ptcipia·vnū pñtis & p̄teriti īpfecti scz metiēs·& duo p̄teriti p fecti & plusq̄ꝑfecti scz metit? et mensus · & duo futuri scz metitur? a metitū tu·& mēsur? a mēsuz su·addita rus·& hoc etiā in cōpositis accidit·Et p ducit ꝓmam metior·Vñ horati? in epi·Metiri se quēq; suo modulo ac pede verz; est·i·cōueniēs·Sz meto tis eā cor·vnde metiē q̄ñ venit a metior tiris ꝓmā cor·sed pnul·ꝓdu·sed q̄ñ venit a meto teris vel metere metiē cor·ꝓmā et mediā·vnde vl? Dic meto et metiē·metiē metior affert · Et scias q̄ fu turū īdicati de metior īueniē in bor·vnde psalm? Letabor et partibor sichimā & cōuallē tabernacu lo rū metibor·sicut dixi in tercia pte vbi egi de p̄tere ritis quarte cōiugatōis·

Metis metitis fe·ge·diciē a mitto tis·Et diciē me tis quilibet loc? de se fetorē emittens· vel vt dicit seruiꝰ·Metis est ꝓprie fetor terre qui ex aquis sul fureis nasciē· & in siluis plurimū abūdat ꝑ densi= tate arborum · vnde persius · Gutture sulfureas lente exalante metites ·

Metitur·a metor meteris cor·penulti·sed a meti or tiris·eam ꝓducit·vide in metior·

Metitus ta tū·exponiē in metior

Meto tis messui messū·diciē a metior tiris · Et ē metere secare & ꝓprie segetes colligere·vnde mes= sus sa sū·& hec messio onis ·Meto cōponiē Demeto tis·vñ dñs ꝑ ꝓphetā Demetā ꝑ posteriora tua Emeto tis in eodē sensu·i·destruere·abscidere & desecare·Meto cū oīb? suis cōpositis est actiuuz· & facit p̄teritū in sui·& sup̄·in sū·& cor·me·vnō ꝓsper·Qō serim? metim? ·quod dam? accipimus sed meta te·ꝓdu·ꝓmā·vnde vers? Cum tua rura metis vicinis parcito metis

Metodica a metodus qō est remediū diciē hec me todica ce q̄dā species medicie q̄ remedia sectaē & carmina·vnde metodici dicūtur hi qui nec elemē toz; ratōem obseruāt nec tpa nec etates nec causas sed solas morboz; substātias

Metodus a meta qō est circūiti? vel alicuius rei fi nis vel termin? diciē hec metodus di·io ē remediū vel via vel poti? fmalis terminus·a meta & oda ·

quod est finis cõpenīē · Vnde aristoteles in primo topicoꝝ dicit · Propositū q̄dē negocij ē metodū iuenire a qua poterimꝰ sillogisare de oī pbleumate ex pbabilibꝰ · Vel metodꝰ opomē a meta qđ est trās · et oda via · Inde metiodꝰ id est trāsuiū · id ē breuis via · Inđ dyaletica trāsūpeiue dicīē metodꝰ q̄r ad oīm metādoꝝ principia viā habet · Sola eñ dyaletica pbabiliter disputat de pncipijs oīm artium · Et est fe ge · metodꝰ · & cor · pnl' ·

Metonomia · est q̄dā transnoiatō de qua dixi ī q̄r tā pte in capl'o de tropis ·

Metor taris · tatus sū · dr a meta · Et est metari terminari · terminū ponere · & metā cōstituere vel locare · Itē metari · idē est qđ metiri · Sed metari ĉre cōuenit · metiri alijs rebꝰ · Et ꝑprie metari ē diuidere castra · & assignare loca militibus in castris vel ponere castra vel mutare · & tūc deriuat̄ a metior vel moueo · Q̄ aūt dicīē metior quasi metā ago et Eia est · Et est verbū deponēs cū omibꝰ suis cōpositis metor · & pđ · me · Vnde lucanꝰ in primo · Audax hespereos veniam metatur in agros · Et inde componitur castrametor taris ·

Metreta a metior dr hec metreta te · quedā mensura · Vel metron grece latīe dicīē mēsura · Inde hec metreta te · q̄dā mēsura · & est liq̄dorꝝ · et licet vrna & amphora & quidđ plus vel minꝰ capit sic bñ posset dici metreta · tñ ideo hic spēaliē sibi hº nomē assūpsit · q̄r sit mēsura pfecti numeri · i · denarij · Vñ & illud iohānis Capiētes singule metretas binas l' trinas · Eadē dicīē metron · & pđ · penul · metreta

Metricꝰ · a metꝝ dicīē metricꝰ ca cū · vñ ars metrica dicīē q̄ est vel tractat de metris · vel ptinens ad metra · Et cōponiē bimetricꝰ ca cū · Trimetricꝰ ca cū · q̄drimetricꝰ ca cū · Iābimetricꝰ ca cū · & cor · tri

Metron vel metros grece latīe dr mēsura ·

Metropolis · a metros q̄đ est mēsura · & polis ciuitas cōponiē hec metropolis lis · ciuitas ad cuius mēsurā alie ciuitates disponūē · scz vbi ē archiepūs Vnđ metropolitanꝰ na nū · Et hic metropolitanꝰ pi · archiepūs illiꝰ ciuitatis sic dictꝰ · Singulis eñ pouincijs metropolitani pēmēt · quoꝝ autoritati & doctrine ceteri epi subiecti sūt · & sine q̄bꝫ nl alijs epis agere licet · solicitudo eñ totiꝰ ꝓuincie eis cōmissa est · sicut dicit hug̃ · Vel a metropolites fit maē metropolitanꝰ na nū · sic dicit pris · ī · ij · maio · in tractatu de ꝓfessionibus · Cētilia apud grecos intes desinēcia mutata es syllaba in a · accipiūt nus · cū in hāc formā veniūt · vt metropolites tanus · neapolites tanus · vel metropolis dicīē quasi matropolis a matros q̄đ est mater · & polis ciuitas quasi mater aliaꝝ ciuitatū · vl' sit ethimologia · cor et · penul · siue po ¶ Nota hic q̄ metropolitani & archiepi ijdem sūt Isti tñ ñ habēt iurisdictōnem ī subditos suffraganeoꝝ suoꝝ nisi in casibꝰ in iure exꝑssis · vnde sic primas pōt iudicare & punire metropolitanū · nō tamē suffraganeos eius nisi in casibꝰ · Ita metropolitanꝰ potest iudicare ac pūire suffraganeos suos nō tamē subditos eoꝝ nisi in casibus · ¶ Epi sb'sūt metropolitanis & nihil possūt statuere vel disponere ō bis que spectēt ad cōmunē statū ꝓuincie absq̄ metropolitano · sicut nec ecōuerso metropolitanus absq̄ cōsilio epoꝝ · Sed specialia q̄ ptinent ad suos epatus sicut archiepus in sua dioces sine consil'io epi ꝓ · ita et ipi epi licite possūt facere singlis epatibus sine cōsensu metropolitani · Sunt aūt isti cōsecrare ecclesias & virgines · ordinare clericos · erigere altaria ī ecclesia cōsecrata · signare baptisa eos cū crismate in fronte · cōficere crisma · reconciliare solēniter penitētes · īrās dimissorias dare · Item inter subditos iudicare · Itē anathematizare cū solēnitate · Itē vnā diuidere ecclesiā in duas · duas vnire in vnā · vnā alij subijcere · & nouas ecclesias erigere · Ex causa tñ potest hoc facere · nō aliter · & nisi cbilominꝰ requisito cōsensu illoꝝ quoꝝ interest · et si forte nō obtēto · Itē epale synodū celebrare · reuertētes ab heresi reconciliare · Itē canonē late sententie condere quo ad suos subditos · Hec oīa nō debēt presumi ab inferioribꝰ epo · Et ita ī apto est discretio iter epm & inferiores prelatos ·

Metropolitanus ī metropolis exponiē ·

Metꝝ · a metron dicīē hoc metrū tri q̄ constat ex tribꝰ pede · Vnd ille vsus exameter dicīē vbi sunt sex pedes · Itē metrū dicīē legitima pedū cōiunctio Et scđm hoc metrū quādoq̄ dicitur versus · q̄ñ cōstat ex duobꝰ iambis · Itē metꝝ dicīē quidquid mēsura syllabaꝝ ꝓficiē vt in richmis Et scđm quālibꝫ eiꝰ significatōēz cōpetēter dicīē a metros · quia mēsuris pedū vel syllabaꝝ fit · i · mensurādo syllabas lōgas et breues · vel numero syllabaꝝ in cōstitutōne eius · Metꝝ cōponiē bimeter tra trum vbi sūt duo metra · Trimeter tra trū · Tetrameter tra trū · Pentameter tra trū · Iambimeter tra truꝝ · Hexameter tra trū · i · vbi sūt duo · tria · quattuor · quinq̄ vl' sex metra · & cor · metꝝ pmā naturaliter · vt patet in his versibꝰ · Ambulat ī tenebris errādo clericꝰ oīs Qui sine metroꝝ lege legēda legit ·

Metuo is tui · tuere · i · timere · Et carz sup · ꝑm vsū Deberet tñ facere metutū vel metuitū · Vnde hic metus tus · Et est actiuū metuo · & cor · primam · Prosper · Paupiem xp̃o diuite nō metuā · Et diffinitur sic metus a iuristis · Metus est instātis vel futi periculi mētis trepidatio · Et scđm priscī · vij · libro · Actiua species quidē sp actū significat · & facit ex se passiuū absq̄ etiā duobꝰ verbis metuo & metuor · timeo & timeor · hec eñ cētraiaꝝ vocū videē habere significatōēs · q̄uis etiā ad sensus quīq̄ corpis ptinēcia verba · siquis alterius cōsideret in actiuis vocibꝰ passionē · & passiuis actionē fieri iueniet · vt audio te · video te · tāgo te · ostendo tibi me pati aliquid ī ipso actu · Cū eñ dico audio te · oñdo ꝙ vocis tue actum patiantur aures mee · & cētrario · Audior a te · dico cū vox mea agit aliquid in aures tuas · Et subdit pris · videor a te · passiuū ē v · deor esse bonus deponēs ·

Mica · a minutus ta · tum · dicīē hec mica cē · & est mica reliquie panis · vl' quod cadit de pane dū frāgiē & comediē · & dicīē sic q̄ minutatim cadēs · & est et Eia · Vnde micatus ta tum · i · cēcrit? · & in micas diminutꝰ & confractꝰ Mica etiā ponit ꝓ pane modico qui fit ī curijs magnatoꝝ vel in monasterijs · & ꝓducit primaꝫ mica nomē · seo mica verbū impatiui modi cor · primā vnde vſ? · Clare febe mica dabiē tibi cū sale mica ·

Michael michaelis vel michael indeclinabile mer ptaē quis vt deus · & quotiēs mire virtutis aliqđ agiē michael mitti ꝓhibeē · vt ex ipo actu et noīne deē intelligi ꝙ nullus potest facere qđ facere ꝑtinet deus · vt dicit beatus gregoriꝰ · Et idcirco eidē michaeli multa que sūt mire virtutis attribuuntur Ipse eñ vt daniel testat̄ in tēꝑe antixp̃i consurget & ꝓ electis tanq̄ defensor & prector astabit · Ipse cū dracone & angelis eius pugnauit · & ipos de celo ejciēs victoriā magnā fecit · Ipse cum dyabolo de moysi corpore altcatus est · ex eo ꝙ dyabolꝰ

corpus moysi ꝓdere vellet vt ipsuz ꝓ deo iuuenz
popul⁹ adoraret · Ipse sanctoz aias recipit & ī pa
radisū exultatōis ꝓducit · Ipse olim fuit ꝓceps sy-
nagoge · vt habet daniel' . x · Sed nūc cōstituz⁹ est a
dño in ꝓcipē ecclesie · vnde dicit esse de ordie pn̄
cipū · Ipse vt dicit plagas egiptijs dei ꝑperio intu
lit · mare rubz diuisit · populū ꝓ desertū duxit · in t
rā ꝓmissionis introduxit · Ipse inter sanctoz ange
loz acies signifer cristi habet · Ipse ad domī iussū
antixp̄m interficiet · in monte oliueti in papilione
& solio suo · illo in loco circa quē dñs ascēdit ad ce
los · Ite ī voce ipsi⁹ archangeli michaelis mortui
resurgēt · Ipse crucē · clauos · lanceam · & coronam
spineā in die iudicij vt dicit ꝓsentabit · Vide eti
am supra in anticristus ·

Michanemites tis · mas · ge · i · michanator · vel prin
ceps michanatoz · & deriuat a michania ·

Michania nie · i · ingeniositas · vnde michanicus ca
cum · id est · ingeniosus ·

Micheas interp̄tat qs hic · vel qs iste · qm̄ mirat sa
marie ob causā simulacroz illo mō quo dr d heliu
qs est iste iuoluēs sētencias sermonib⁹ ꝑitis

Mico cas cui · caret supis ad drīntiā isti⁹ verbi mi
go quod facit mictū · & accipit micare in duab⁹ si-
gnificatōib⁹ · scz ꝓ splēdere · & salire · ascēdere vel
tremere · Et cōponit · Dimico cas caui · i · pugnare ·
Emico cas cui · i · valde vel suzsū vel extra micare ·
id ē · splēdere salire ascēdere · Hieronim⁹ ī epistola
ad paulinum · vij . c · Scintille inquit emicāt · Mico
cas & ci⁹ cōposita neutra sūt · & facūt ꝑteritū in
cui · & caret supis · preter dimico qđ facit ꝑteritū
in caui · & mutato vi in tū facit supinū in catū · Si
vero simplex vel alia ci⁹ posita scōm antiquitatē
inueniāt facere ꝑteritū in aui · facit & supinuz in
atum · sic dicit hug · Priscianus aūt dicit ꝙ mico
cas facit micui · & supinū debuit facere mictuz · sz
dubitatōis causa qz mingo facit mictū · in vsu nō
inuenit · ꝙuis ab eo verbū positū dimico cas caui
facit et dimicatū · q̄mq̄ emico cui faciat · et coz · pri
mā mico · Vnde ouidius de reme · Victricus & gla
dijs & acuta dimicet hasta ·

Micolor laris · i · fabulari

Micon interp̄tat celsum ·

Microcosm⁹ · Cosm⁹ · i · mūd⁹ ponit cū megalon
qđ est lōgū vel magnū · & cū micron qđ ē minor vl'
breuis · vnde hic megacosm⁹ · id est · maior mund⁹
scz in quo viuim⁹ · & hic microcosm⁹ · i · minor mū
dus · scz homo qui dicit minor mūd⁹ · minor qz non
ostat ex quattuor elemētis integraliter sicut maior
mūd⁹ · Mūd⁹ vero dr ꝓpter exp̄ssam similitudinem
quā habet cū maiori mūdo ·

Micrologꝰ A micros et logos sermo · ponit hic
micrologꝰ logi · qui breuiter loquit · vl' qui magnā
rem ānullare cupiēs q̄i puā desp̄acēdo narrat · Vñ
hoc micrologiū gij · i · breuiloquiū · & coz · lo ·

Micros vel micron interp̄tat breuis siue minor ·

Microsich⁹ · sichi · mas · ge · i · pusillanimis · & cōponi
tur a micros · i · minor · & siche qđ ē aīa ·

Mictū est sup̄ · de mingo gis · vide in mingo mīgis
& in mico cas ·

Micturio ris · verbum medita · Et formatꝰ a mictu
rictio supio de mingo addita rio · Et ponit simplr
ꝓ minzere · & coz · u · ante ri · Iuuenalis · Noctibus
hic ponūt lecticas micturiūt hic ·

Migale lis pnl' · coz · aīal est natū ad deridēdū · dolo
sū rapax igluuiosū · sicut dicit glo · le · xj ·

Migma matis neu · ge · coz · a āce e · Est aūt migma
ordeū cū palea · Isa · xxx · Et pulli asinoz qui opan
tur terrā cōmixtū migma comedēt sicut in area ue
tilatū est · vnde dicit interlinearis · Pulli asinoz · i ·
apostoli & apostolici viri duces gregis · qui opanē
trā · i · ecclesiā · vbi vn⁹q̄sq̄ corp⁹ suū expoit vt fru
ctificent · cōmixtū migma comedēt · i · historiā cum
spūali sensu sicut in area scripture vētilatū est · id ē
examinatū a spūsācto · Et est spūalis ista expositio
vel etiā ad lrām exponit illa glosa · vnde dicit omi-
xtū migma · migma est ordeū cū palea · Et scias ꝙ
inuenit damelis · xij · migma ꝓ vnguēto · & tūc est
s · prima lrā · vide ī s · litera ·

Migro migras · ī trāsmigro est ·

Miles a mille dicit hic et hec milit tis · qz ī vno nu
mero erāt olim mille · vtpote ꝓ millenarū distincti
vel qz vix vn⁹ de mille erat electꝰ vt militiā exer
ceret · vnde hic & hec militaris & hoc tare · Et de
hec scribi miles ꝓ vnū l · producit tñ p̄mā · vnde q̄dā
Miles pūgit equū sz iudex iudicat equū · Et nota ꝙ
militaris ficie nostro tpe p̄t esse vna dictō apposita
& tūc ptinet ad quoddā officiū reddēdi iusticiam ·
Sed quādo sunt due partes miles iustitie · dicitur
quicūq̄z est miles iustus ·

Miletum ti · quidam locus est · de quo habet ī acti
bus · & prod · pnl' · Vnde in aurora · Leti cuz paulo
peruenim⁹ vsq̄z miletū ·

Milia liū · m mille exponit ·

Miliariū · a mille dr hoc miliariū rii · vel miliare ris
spaciū mille passuū · vel mille equitū · Et dicitur sic
quasi millenariū · Mensuras viaz nos dicimus mi
liaria · sed greci stadia · galli leugas

Militia a miles dicit hec militia tie · vel dicit a mul
tus · quasi multitia quia negociū multoz est · vel a
mole rerū dicit quasi moletia · & est militia officiū
militis · vnde cū vn⁹ miles petit aliū & dicit ti
ci militiā facere · Et militia dicit expeditio · Et etiā
quidā loc⁹ rome sic vocat⁹ est vbi olim milites p⁹
militiam solebāt requiescere & curari ·

Militaris · a miles dicit hic & hec militaris & hoc
re · i · res militis vel qđ ptinet ad militē ·

Milito · a miles dr milito tas · Et ptinet trā ad amī
tem ꝙ ad militē · vterqz em̄ exercet militiā licz iste
nocturnā & iste de die · Et vtriqz incubit castrum
expugnātū · Vnde ouid⁹ · Militat oīs amans · &
habet sua castra cupido · Et cōponit · Cōmilito tas
taui · Et ē neu · cū oīb⁹ suis cōpositis · & scribit per
vnum l · sicut miles · certam̄ ꝓducit primā ·

Militeo nis mas · ge · i · miles · & deriuat a miles tis ·

Miliū lii · dicit a mille ꝓpter multitudinē fructus
qz vt dicit qui vnū granū milii seminat is postea
facit mille · vnde mile⁹ lea · leū · & milim⁹ na · num ·
& miliaceus cea · ceū · & coz · p̄mā miliū ·

Mille · a multus dicit mille · quasi multe · ge · oīs plu
ralis numeri indecli · vnde pl'aliter hec milia horuz
miliū · Et ponit Duomilia · Triamilia · Quattuoz
milia · & sic de ceteris · Item a miles dicit milies adu-
nū · & differt mille a milia · Nā mille copulat mille
nariū Milia vero plures millenarios copulat inde
termināte · vnde recipit hec adiūcta duomilia · tria
milia · & tūc potest ee orō · & sic cōstruit Duomi
lia hoīm currūt · & potest esse vna dictio & tūc sic
cōstruit Duo milia homīes currūt licet sit tñ neu
tri generis · Iūgit tñ immediate & irrāsitiue cū ma
sculino femīo et neutro genere · vt duomilia hoīes
Duomilia mulieres · Duomilia aīalia · & hoc ideo
quia vt ait aggell⁹ · Antiquitus mille erat singula
ris numeri · & milia suū plurale · & tic cōstruebat ·

Mille hōim interficiē· quasi millenarius hominum Sed modo mille factū est oīs ge· & plālis numeri· vnde milia cētrabit ab illo· qz fuit suum singulare vt cōpōsita a se cōstruanē intransitiue cū quolibet genere sicut & mille· & scribiē mille p duo l· sed milia mles milicia p vnū l· scribi debēt·

Millenus· a mille dr millenus na· nū· & hinc millenarius ria riū· Millesim? ma· mū· & hoc millenarium rii· & pducit le millenus

Mille?· a mille diciē hic mile? lei· id est· calciamentū· & ppie calcius regis diciē milleus· propter diuersos eius punctos·

Millies aduer· nūi· i· mille vicib?· a mille deriuatur illo. a mille? diciē millo las· io est· fuere· vnde hic millus li· i· collare circa collū canis

Mil? li exponiē in millo las·

Milu? a mollis diciē hic milu? milui quasi molli? qz auis mollis est & virib? et volatu· vnde & dicitur milu? quasi mollis auis· & est et Bia· vnde milui? na num· et est milu? auis rapacissima et quasi sēp domesticis auib? insidiaē

Mimilogus· A mimus· & logos qđ est sermo ponitē hic mimilogus gi· pnl'· cor· q mimos docet vel alloquitur· vel mimis loquens· Vnde hoc mimilogium gii· locutio mimi·

Mimus mimi· mas· ge· i· ioculator· & ppie rerum humanarū imitator· sicut olim erāt in recitatōne comediarū· qz qđ verbo recitator dicebat· mimi motu corpis exp̄mebāt· vñ hec mima mime· i· ioculatrix

Mimax· a mimor naris dr mimax cis· ge· oīs· i· iracundr et feruid?· & cōpaē mimax cior assim?· vnde mimaciter ci?· sime· aduer· Et mimacitas tatis· & pdu· pnl'· genitī· siue na mimacis·

Minerua ue· m pallas exponiē· vide etiā i normaīngo gis· xi· ctū· i· vrinare vrinam emittere· vñ mictim aduer· Et hic mictus tus tui· Itē a mingo micto ctas· fre· a quo mictito tas· aliud fre· Migo cōponiē· Cōmingo gis· i· simul mingere· vel mictu madefacere & deturpare Demigo gis· i· valde vel deorsū mingere· vel mictu pfūdere et deturpare· Emingo gis· i· extra migere· Immigo gis Permingo gis· i· pfecte mingere· vel mictu pfūdere deturpare· Remingo gis· i· iterū vel retro mingere. Migo et eius cōpolita faciūt pterītū in xi· et sup̄ i ctū abiecta n· causa euphonie· Et oīa sūt neutra preē cōmingo· demingo· pmingo· q sūt actiua· p mictu deturpare vel pfūdere· Et scias q canis vel ifirm? qui nō potest surgere diciē mingere ad pietē· Item mictū ctu· est sup̄· te mingo· & etiā deberet eē supinū de mico cas· sz nō est ē i vsu· vt dixi i mico·

Mimator toris· qui mimio describit· vel preparat mimū· Et diciē a mimio as·

Mimiculor· Mimiculū li· i· auxiliū subsidiū· vñ mimiculor laris Latus sū· lari· auxiliari· administrare· Et per compositōnem admimiculum· & admmiculor· Et corripiunt cu·

Minime aduer· m minim? est·

Minimus· a minor dicitē minim? ma mū Vel minimus diciē a numero monadis· qz post eū nō sit alē Et a minim? dr minime aduer· qđ qñqz ponitē pro non· qñz p paz· Vnde vers? Hāc vocem mime repim? sepe negādo· Dicas et minime sepe sigre paz Pōt etiā mime eē dati cas? de mim? femi generis

Miniographus· a miniū & gphos cōponiē hic miniogphus phi· qui minio scribit· vnde miniogpho phas· i· minio scribere· et hec miniogphia phie scriptura cū minio facta & cor· gra·

Minister· minor cōponiē cū sterion qđ est statō et diciē hic minister stri· quasi minor in statōne· Vel mmister diciē· qz officiū debitū manib? exequatur Et hmc hec ministra tre· Et minister tra trum· & hic & hec ministralis· & hoc le· res ministri· vel ptinens ad ministrum·

Misterculus la· lum· dimi· pu? minister·

Misteriarches· archos quod est princeps cōponitur cum misterium· & dicitur hic misteriarches archis· i· prīceps mīsterij·

Misteriū a minister diciē hoc misteriū rij· seruitium vel officiū ministri· vide etiā i misterū

Ministro tras trauī trare· dr a minister· Et ꝓpoitē cū ad & dr administro tras· & cū cō· & dr cōministro tras· & cū sub· & dr sūministro tras· A ministrāte obsequiū reddiē· A sūministrāte subsidiū p rogaē· Et est actū mīstro cū oīb? suis cōpositis·

Minitor taris· i· frequēter minari· & ē frequē· de minor naris· & cor· ni

Miniū· a minuo is· dr hoc miniū nij· gen? coloris rubei· qz minuaē antecp̄ color inde efficiaē· Vnde minio nias· i· minio p̄parare vel minio scribere· et hic mini? nij. diciē quidā fluui? galicie· Et hic & hec minia nie quidam popul?

Mino nas navi nare· i· cōpellere vel ducere· Vñ hieremias· Me minauit et abduxit in tenebras· & nō in lucē Vnde hic et hec & hoc minans· tis· & pducit mi Sed minans a minor naris· corripit mi Et est actū mino nas cū oīb? suis cōpositis· & producit mi· Sed minor naris depo· cori· mi· Vnde vsus· Dū grex minaē lupus illi dēte minaē· Gayus· Troia minans cecidit nō se bñ minās

Minor naris nat? sū· diciē a miniū Mala mīamur Bona ꝓmittim?· Vnde minator toris qui nunciat aduersa. Monitor qui bona ꝓmittit Et diciē minari a minio quasi ab ardore et rubore rubicūda acie oculorū quādo furiose ardescūt· Et hinc hec minane· sed raro iueniē nisi ī plurali nūo· scz he mine minarū· Et minabūdus da· dū· similis mināti· et cor· mi he mine minarū· sed mino nas· verbū pducit mi· vnde versus· Nolo timere minas duz me sine vimine minas. Item mina ne· est quedam mēsura bladi vel fructus· vt mina grani valet decē solidos Minor naris componitur· Cōminor naris· id est· sil' miari vel icrepare· & ē minor depo· cū oīb? suis ꝓpositis & cor· mi· vide ī mīo nas· Itē mīor ē ꝓpatū dr pu?

Minuscul?· in minuscul? exponiē·

Minoro· a minor noīe deriuaē mīoro ras raui rare id ē· minorē facere· & ē actīū· vñ hic et hec et hoc minorās tis· eccl'· xxxj· Minorās virtutē et faciens vulnera· & pdu· pnl'· minoro sicut minores· vñ in auroza dr· Maiestate patri patre minorat eū

Minotaurus mōstrū dictū· qz ex homīe· i· pasiphe & tauro natus fuit· caput taurinum· per cetera mēbra homo fuit·

Minsatorium· in minso sas· est·

Minso a mingo gis dicitur minso sas· i· frequēter mingere· vnde hic minsator toris· & hec minsatio tionis· et hic et hec minsabilis et hoc le qđ facile mīgiē vel quod cito emingim? sicut nimis aquosum et pap̄ coctū Item a minso minsito tas aliud frequētatīū Itē a minso sas hoc minsatoriū rij loc? ul' vas ad mingēdū scz qđ recipit vrinā & idē minsaterium quasi nimia minsatōe tritū·

Minutia a minue? ta tū diciē hec minutia tie· id ē minima cuiuslibet rei portio· vnde in passiōe beati vincentij martiris legitur· Sales ignibus sparsi

cepicuntur minutijs p membra diffiliunt.

Minuo is.nui.nutū.nuere. Vnde minutꝰ ta.tum Et cōpaē minutꝰ tior tissimꝰ. vnde minute tiꝰ tissime.aduer. Et cōponiē minuo cū con & diciē Cō minuo is.. & cū dis. & r iciē dīminuo is. p duo m. p dismino is. & mutaē s in m. Potest etiā poni cū di. & diciē diminuo is. sine s. et tūc scribitur p vnū m. Itē minuo cōponiē. Immīuo is.. Reminuo is. Sāguimmuo is. i. sāguimē minuere. Minuo et ei us ponita oīa sūt actiua. et faciūt ptentū mui. di usas illabas. & sup. in nutū. vide in dimino is.

Minurrio a minuo is. & minurrio ris. riui rire. id minuti cātare. et est olim minutissimaꝝ auicularuꝫ vnde hec minurritio onis. id est. cantilena minu tissimarum auicularum.

Minurritio onis. in minurrio ris. est.

Minusculus. a minuo is. dicīē hic et hec minor & hoc min. vnde minuscul. la. lū. i. parū minor. Et minorcul. la. lū. idē. Et hec minoritas tatis. & sm pās. minuscul. formaē a min. oparīo addita cul. sicut & a maius maiuscul.

Minutal. a minuo is. & hoc minutal talis. id ē. mi nutū frustū. vel gen. cibi sic dictū. q fiat ō pisci bus et micis & minutis olerib. minutatim concisis Vñ iuuenal. Hesternū solit. medio suare minutal

Minutul. la. lū. aliq̄culū minue. & & a minut.

Minutū a minuo is. deriuaē hoc minutū ti. qōdaꝫ pōd. s. media pars quadrātis. vnde paup vidua misit duo minuta i. q̄drātē. et i alio euāº & q mi sit i corbonā vnū quadrātez. Itē a minuo dicīē minu tꝰ ta tū. vt exi i mmuo is. Itē minuo is. minutū tu u. mutato i o. fit minuto tas. vbū fre.

Mioparo. Paro ronis & naus piratarū. Inde p cō positōem & hic mioparo ronis. quasi minimus pa ro. est eīn nauicula piratarū ex vimine & crudo co rio cōtexta. Vnde legīē in histoziis. Gens saxonuꝫ mioparonib. nō viribꝰ vtunē sage poti. q̄ bello pati sūt. & pō. pa. vt patet in isto versu grecismi Barca celox paro dēē muscul. mioparo.

Mirabilis. a miror rans. & hic et hec mirabilis. & hoc le. & opaē. vnō mirabiliter li. sime adū. & hec mirabilitas tatis. vide in miraculū

Miraculū. a miror raris. & hoc miraculuꝫ li. Et li cet multa naturalia q̄ quotidie fiūt aliq̄ dicuntur miracula. ꝑprie tn dicīē miraculū quod fit contra cōsuetum cursuum nature. vt partꝰ virginis. resu scitatō mortui & ōsimilia. Vnde miraculosꝰ sa suꝫ id est miraculis plenꝰ. scōm hugō. Hic nota q si cut ex verbis phi habeē i pncipio metha. Admira tio ex duobꝰ causaē. scꝫ ex hoc q alicuiꝰ effectus causa occulta est. & ex eo q aliqd i re videē quod aliter esse deberet. Cōtingit ergo aliquid esse mira bile simplr. & aliqd eē admirabile quo ad hoc. Ad mirabile quo ad hoc est oñe illud cuiꝰ cā occulta ē sibi. & cui videē scōm suā extimatōem aliquid ob uiare quare nō ita esse deberet. q̄uis in re nihil sit repugnās nec causa in re sit mimꝰ occulta. Et hº po test dici miꝫ illi. Admirabile aūt in se est cuiꝰ causa simpliciter i se occulta est. ita etiā q in re est aliq̄ viretꝰ scōm rei veritatē. p quā aliter deberet cōtin gere. Hmōi aūt sunt q̄ immediate a virtute diuina causanē q̄ est causa occultissima. et alio modo q̄ se habeat ordo causarū naturaliū. scꝫ q cecꝰ iterū vi deat. q mortuꝰ resurgat. & hmōi. Et hec ꝑprie mi racula dicūē. quasi i seipsis & simpliciter mira. hec aūt q̄nq̄ sūt supra naturā. quā doq̄ p̄ter naturam quādoq̄ cōtra naturā. Supra naturā dicīē miracu lū. q̄n natura in ipam sbam facta nō potest hīē diui sio maris rubri. suscitatio mortuoꝝ. & hmōi. Illa vero dicuntur p̄ter naturam fieri que quidem potest quātū ad substātiā facti. sed tn p̄ter cpati onē nature fiūt iussu diuino Et q hec dicanē mira cula cōtingit ex tribꝰ. Primo ꝑter excessū & q̄n dā singularē modū. sicut rane x ducte in egipto in tāta multitudine sicut ante visū nō fuerat. Secun do ꝑter hoc q hora determinata cōtingūt ad iuo catem diuini nois. sicut q manꝰ hieroboā extensa cōtra ꝓphetā arefacta fuit. & ara crā diuisa. tercio regū cap'o. xiij. Tercio q̄n aliquid vniuersaliē cōti git. sicut in veteri lege nūi. v. de aq̄ zelotipie q pꝰ portū vēter illiꝰ adultere diuino miraculo putresce bat. Cōtra naturā aūt dicebaē aliqd fieri q̄n est i re aliqd cōtrariū ei qō fit. sicut si graue sursū moueze tur. vel si virgo peperit. vl aliqd hmōi. ita q mira culose daē actꝰ mānēte ptraria natura. q̄ scz ē prin cipiū cōtrariꝰ actꝰ. Itē scias q miracula siue si gna facta p bonos possūt distingui ab his que per malos fiūt tripliciter ad minꝰ. Primo ex efficacia virtutis opantis. qz signa facta p bonos. facta diui na virtute sūt i illis etiā ad que viretꝰ nature se nul lo modo extēdit. sicut suscitare mortuos & hmōi que demones scōm veritatē facere nō ꝓssūt. Sed in ꝑstigijs tātū. que diu durare nō possūt. Secūdo ex valitate signoꝝ. qz signa per bonos facta. sunt de rebꝰ vtilibꝰ. vt in curatōibꝰ ifirmātiū. & hmōi Signa aūt p malos facta. sūt de rebus necuis vel vanis. sicut q volant in aere. vel reddūt mēbra ho minū stupida & hmōi. Et hāc drīntiā assignat bea tus petrꝰ in itinerario clemētis. Tercia differētia est quātū ad finē. qz signa bonoꝝ ordinātē ad edifi catōem fidei & bonoꝝ morꝝ. sed signa malorꝝ sunt in manifestū nocumētū fidei & honestatis. Etiam quātū ad modū differūt. qz boni opanē miracula p inuocatōem diuini nois pie & reuerēter. sed mali q̄busdā deliramētis. sicut q incidūt se cultris. & faciūt huiōi turpia. & ita signa per bonos fcā ma nifeste possūt discerni ab his que virtute demonū fiunt. Dat aūt etiā malis talis potestas a deo. aliaꝫ aūt nihil possūt facere. scōm beatū augustinū. Vl ad fallēdū fallaces. sicut in egiptios & in ipsos etiā magos data est vt in corꝝ spūum opatōne. i. scōu ctōne viderenē admirādi. a quibꝰ fiebāt dānant i vel admonēdos fideles. ne tale aliquid facere p ma gno desiderēt. Propter qō etiā nobis in scriptura sūt ꝓpita. vel ad exercēdā ꝓbandāq̄ ac manifestā dā iustozū patiētiā. vide in ꝓphetia. et in diomedes Et vt dicit grego. in quadā omel. sup illud matē. x. Infirmos curate ꝛc. Ad hoc quippe visibilia mira cula chorusc āt. vt corda audiētiū ad fidē inuisibiliū ꝑtrahant. vt per hoc quod mirum foras agi tur. hoc quod intus longe mirabilius esse sen tiaē. vnde nūc qn cū fideliū nūositas excreuit inē sanctā ecclesiā. multi sunt qui vitā virtutū tenent & signa virtutū nō habēt. quia frustra miraculum foris ostēdiē si deest qō itꝰ opeē. Itē sup illud mar ci vltimo. signa aūt eos qui crediderint. hec sequē tur &ē. Dicit idē gregoriꝰ. Nunquid fratres mei. quia ista signa nō facitis mīme creditis. sed hec ne cessaria in exordio ecclesie fuerūt. vt eīn ad fidem crescceret. miraculis fuerat nutriēda. quia et nos cū arbusta plātamꝰ tādiu eis aquā fūdimus quousq̄ in terra cōualuisse videamꝰ. Ac si semel radicē fixe rint. irrigatio cessabit. Hinc est eteīn q paulꝰ dicit Lingue in signū sūt nō fidelibꝰ sed ifidelibꝰ. Hie ronimꝰ etiā in omel. erat hic sus ejciens demoniū. sic dicit. Ejcere demones ꝓpe est opus iter mīstroꝝ

dei & miníſtros dyaboli· Veritatē cōfiteri et iuſti
ciam facere priuatū opus eſt tm̄ ſanctoꝝ· Ideo ſi
quē videris demonia eijciētē ſi nō eſt cōfeſſio veri
tatis in ore eiꝰ·nec iuſticia ī manibꝰ eius·nō eſt ho
mo dei·Si aūt videris veritatē cōfitētē· & iuſticiā
faciētē·& ſi demonia nō eijcit homo dei eſt ¶Hic
etiā nota q̄ in fine mūdi ſigna fideliū ceſſabūt·ſed
ſigna antixp̄i & eiꝰ ſatellitū patebūt·vt dicit Gre·
moraliū·xxxij·trāctās illud iob·xl· Strīgit caudā
ſuā ſicut cedꝝ·Quid autē beemoth iſtiꝰ cauda·ni
ſi illa antiqui hoſtis extremitas ꝺr· Cū nimiꝝ vas
ꝑtuū illū perditū hoiem īgredīē qui ſp̄āliter anti
chriſtꝰ noīatur·Quē quia mō honorabꝰ ſeculi·mō
ſignis & ꝓdigijs ficte ſanctitatis·ī tumore potē
tie leuare ꝑmittīē·recte voce domica cauda illiꝰce
dro cōpaē· ſicut em̄ cedrꝰ arbuſta cetera in altum
creſcēdo deſerit·ita tūc antixp̄s mūdi gloriā cēpo
raliter obtinens mēſuras hoīm· & honoris culmīe
& ſignoꝝ poteſtate trāſcēdit· ¶Sed cōſiderādū
valde eſt cū beemoth iſte caudā ſuā ſicut cedꝝ ſb
leuet·in quo tūc atrociꝰ q̄ nūc ſe exercet ſurgat·
Que em̄ penarū genera nō nouimꝰ·que nō iam vi
res martiꝝ exercuiſſe gaudemꝰ·Cuꝝ igiē beemoth
iſte caudā ſuā in fine mūdi nequiꝰ dilatat·q̄o ē qđ
in his tormētis atrociꝰ creſcit·niſi hoc qđ in euan
gelio p ſemetipſā veritas dicit·Surgent pſeudo p
phete & pſeudo xp̄i·& dabūt ſigna magna & pro
digia·ita vt ī errorē mittent ſi fieri poteſt etiā ele
ctī·Nūc em̄ fideles noſtri mira faciūt cū puerſa pa
tiūē· Tūc aūt beemoth huiꝰ ſatellites etiā cū puer
ſa inferūt mira facturi ſūt·Penſemꝰ ergo que erit
humane mētis illa tētatio quando pius martir et
corpꝰ tormētis ſubijcit·& tm̄ ante eꝰ oculos mira
cula tortor facit·cuiꝰ tūc virtꝰ nō in ipſo cogitati
onū fūdo quatiaē·qm̄ is qui flagris cruciat · ignis
choruſcat· Dicīē ergo recte·ſtrīgit caudā ſuā ſiē
cedꝝ·qz nimiꝝ & altꝰ tūc erit veneratōne ꝓdigij
& durꝰ crudelitate tormēti· Hinc p ꝑphetā dicīē·
Inſidiaē in occulto ſicut leo ī cubili ſuo·Recte leo
& inſidians dicīē·inſidians p miraculoꝝ ſpēs Leo
p fortitudinē ſeculārē· Vt em̄ eos qui aperte miq
ſūt ꝓtrahat·ſeculārē potētiā oſtētat· Vt vero eti
az iuſtos fallat·ſignis ſāctitatē ſimulat·Illiſ eī ſua
ret elatō magnitudīs· Iſtos decipit oſtēſio ſāctita
tis·vide in antixp̄s·& etiā ī dyabolꝰ·

Mirica ce·no mē arboris que geneſta dicīē· & de
riuaē ab amarꝰ ra·rum·qz valde amara ē·& naſcaē
m deſerto·& ī ſaxoſa humo·biere·xvij · Quaſi mi
rice ī deſerto·& ꝓd·pnl· vñ oui·metam̄· Perpetu
oqs virēs buxꝰ·tenueſqs mirice

Miridicꝰ ca·cū·i·mira dicēs· & cōponīē a mirus
ra·rū· & dico cis·& cor·di·licet dico cis·p̄mam p
ducat·quia tenet naturā huiꝰ preteriti dixi · quod
naturaliter primam corripit·

Mirifico cas·cau·care·id eſt·mirꝝ facere·Et cōpo
nīē a mirus ra·rum · & facio cis·Et hoc mirificus
ca·cū·qui mira facit·Et mirificēs tis·in eodē ſēſu·
Et cōpaē mirificēs tior·tiſſimꝰ·ſed mirificꝰ ſbſt lo
cū huiꝰ poſitiui mirificēs·qz non eſt in vſu· Vnde
mirifice vel mirificenter tius tiſſime aduerbiū· Et
hec mirificētia tie·& corr̄·fi·

Mirmica·a mirmidon vel mirmin ꝺr hec mirmica
ce·i·formica·Et hinc mirmiceꝰ cea·ceū·i· formiceꝰ
& hec mirmicea cee.i·vruca corpis ·

Mirmicites.a mirmica dicīē hic mirmicites tis · q̄
dā gēma q̄ formice reptātis effigiē imitaē ·

Mirmicoleon·a mirmica· & leon qđ eſt leo ·cōpo
nīē hic mirmicoleon ontiſ·idē qđ formicoleon·iob
iiij Tigris perijt eo q̄ nō haberet p̄dam· vnde ſm
aliā literā mirmicoleō·vnde dicit grego.in moral·
Tranſlatē aūt ſeptuagīta interp̄tū nequaq̄ tigris
dicīē·ſed mirmicoleon perijt·Mirmicoleon quippe
puū eſt valde aīal formicis aduerſū qđ ſe ī puluere
abſcōdit·& formicas frumēta geſtātes interficit ·
interfectaſq; cōſumit ¶Mirmicoleon aūt latine ꝺr
vel formicaꝝ leo· vel certe expreſſiꝰ formica p̄iter
& leo·Recte aūt formica et leo noīaē · quia vola
tilibꝰ ſiue quibuſdā aliis minutiſ aīalibꝰ formica ē
Ipſis aūt formicis leo · has em̄ quaſi leo deuorat ·
ſed ab illis quaſi formica deuoraē·Cū eī behelephas
dicit·mirmicoleon perijt· qđ in beato iob ſub mir
micoleontis noīe niſi pauorē et audaciā rep̄hēdit·
ac ſi ei aperte dicat·Nō iniuſte peuſſuſ es·qz circa
erectos timidꝰ·contra ſubditos audax fuiſti· acſi
apte dicat·Cōtra aſtutos te formido·p̄ſſit·cōtra ſi
plices temeritas inflaut·ſed p̄dam iā mirmicoleō
nō habet·quia timida vel tumida tua elatio dū ver
beribꝰ p̄mīē ab aliena leſione p̄hibeē· ¶Poteſt eti
am ſcōm beatū gregoriū exponi de dyabolo·vnde
dicit grego·Recte leo & formica noīaē · qz volati
libꝰ ſiue quibuſlibet aliis minutis aīalibꝰ formica
eſt·ip̄is aūt formicis leo·ſicut p̄dixi· has em̄ q̄i leo
deuorat·ſed abillis quaſi formica deuoraē · qz ni
mirū antiquꝰ hoſtis ſicut cōtra cōſentiētes fortis
eſt·ita cōtra reſiſtētes debilis· Si em̄ eiꝰ ſuggeſti
onibꝰ aſſenſus p̄bēē quaſi leo tolerari nequaq̄ po
teſt·ſi aūt reſiſtīē quaſi formica atteriē· aliis ergo
leo ē·aliis formica·qz crudelitatē illiꝰ carnales mē
tes vix tolerant · ſpirituales vero infirmitatem il
lius pede virtutis calcant· Vide etiam in formico
leon·& in dyabolus ·

Mirmicon vel mirmin grece latine ꝺr formica
Mirmin grece latine ꝺr formica·
Miro ronis·maſ·ge·i· mirator·& deriuē a miror
raris·Itē miro onis·i·vnguētariuſ·ſed tūc deriua
tur a miron greco qđ latine ꝺr vnguētū·

Mirobalanū·miron cōponīē cū balanū· qđ eſt vn
guentū de balano fcm̄·& ꝺr hoc;mirobalanū q̄ re
dolēs balanū·qz exglande balani odorata fiat · &

Mirocopus·miron cōponīē cū ¶cor·la·
copos qđ eſt labor & dicīē hic mirocopꝰ pi·id ē·
vnguētariꝰ qui laborat circa vnguēta faciēda vel
vēdenda·Et idē ꝺr cirocopus pi· a ciros quod eſt
manus & copos labor·& cor·co·

Miron grece latine ꝺr vnguētū ·

Miropola·miron cōponīē cū pole qđ eſt vendere·
& ꝺr hic & hec miropola le.qui vel que vēdit vn
guēta·vnde hꝰ miropolīū·i·domꝰ vnguētaria vbi
venduntē vnguēta·Eadē domus ꝺr & ꝑpola pole·
a p̄ & pole qđ eſt vēdere quaſi p̄ vēdere facta·hꝰ
etiā noīe pōt dici q̄libet domus ad vendēdū aliqđ
facta·Et producit po·quia pole pro vendere etiaz
producit primam·

Miror raris·ratus ſū·rari·i·ꝓſpicere vel laudare·
vel pro miro habere·Et ponīē ſepe p cupe cū ſuis
cōpoſitis quibuſdā·ſcz p ſuo ōñi antecedēs ·Pri
mitus em̄ miramur·poſtea mirata cupimus·A mi
ror deriuaē hic et hec mirabilis & hoc le· Et opaē
vnde mirabiliter adverbiū·ſime·aduer· Et hec mirabili
tas tatis·Miror cōponīē admiror raris·i·valde mi
rari·vel cupe·Admiror virtutes·miror opa ·Com
miror raris·i·ſimul mirari Demiror raris ·i· valde
mirari vel deorſū· Et ē depo · miror cū oībus ſuis
cōpoſitis·& ꝓdu·hāc ſillabā mi·

Mirotheca ce·i·vguētorum repoſitorīū· & opoīē
a miron & theca·& producit the·

Mirra arbor est que grece smirnia dr. cuius virgulta arabes exurūt. vt meli9 exudēt & fructificent vt dicit̄ in historijs. Itē mirra est gūmi illi9 arboris. & dicit̄ mirra quasi amara. vnde isidor9. Mirra est arbor arabie. altitudinis qñq3 cubitor3. silis spine cui9 gutta viridis est & amara. vnde & nomen accepit. Et mirra gutta ei9 spōte manās preciosior ē elicita corticis vulnere vilior iudicatur. Ex dictis patet q3 mirra dr tā arbor q3 gutta illi9.

Mirrū ri. vnguētū est odoriferū ex mirra factum Iuō. x. vnxit se de mirro optimo

Mirretū teti. loc9 vbi mirt9 crescit. & deriuatur a mirt9. & pō. pnl'. vide in mirt9.

Mirteus tea. teū. i. de mirto existens. vel ad mirtū pertinēs. & dicit̄ a mirt9.

Mirtosus sa sū. in mirt9 est

Mirt9. a mari deriuat̄ hec mirt9 ti. Vel mirt9 etiaz quedā arbor est que in litore maris abūdat. vñ & a grecis mirene dr. vel dr mirt9 q3 mire redoleat. vnde mirtosus sa sū. plen9 mirtis.

Misach interpr̄at̄ gaudiū vel risus. Idē & misael qui interpr̄at̄ popul9 dñi.

Misael in misach vide.

Miscelio onis. qui nouit artē miscēdi diuersos cibos vl' pot9. & est mas. ge. & deriuat̄ a misceo ces

Miscelane9 a misceo ces dr miscelane9 nea neum & miscelan9 na nū in eodē sēsu. i. mixt9. vnde hoc miscelaneū. i. cōmixtū sicut cib9 gladiatorū. vel miscelaneū dr vas ī quo prādia gladiatorū miscebāt̄ vñ iuuenal' Fictile sic veniūt ad miscelanea ludi

Misceo ces. cui. mixtū quod ad mixturā ptīet. Et miscere. i. potare. vinū pbere. Et est tractū ide q3 āliqui miscebāt calida frigidis. & frigida calidis ī calice. vnde calix dict9 est a calida potatōne sicut adhuc nos miscem9 aquā vino. vel ecōuerso. Et hic mixtim aduer. Misceo cōponit̄ Admisceo ces cui vnde admixti. & admiscu9 cua cuū. i. cōmixtus. Cōmisceo sces scui. i. simul miscere. vnde cōmixtiz. Et cōmiscu9 cua cuū. i. cōmixt9. vnde hec cōmixtura re. Immisceo ces. cui. vnde immixtim Et īmiscuus cua cuū. Permisceo ces cui. vnde pmixtim. Et pmiscu9 cua cuū. Promisceo ces cui. i. pcul vel aī vel pro aliquo miscere. vnde pmixtim. Et pmiscuus cua cuū. vt lepus est pmiscui generis. Remisceo ces cui. Intermisceo ces. Misceo & eius composita faciūt pteritū in scui. & sup. m xtū. & oīa sūt actiua. Scdm vero aliā significatōem scdm quā ptinēt ad potatōem vel admīstratōem vini. neutra sūt se cūdū hug. In vincio cis dicit etiā hug. q3 cōmixtio pnūciat̄ in sono de t. q3 x. pcedit t. Et ista est opīo cōmunior. Qui dā tñ dicūt q3 misceo ces facit mistū p s. & videnē hoc habere a prīs. qui dicit in. xj. li°. in tractatu de pncipio. X quoq3 antecedēte vnum inuenio ī t9. a textu text9. sz pōt dici q3 pl' itelligit de verbis q̄ habēt x. ī pterito pfecto.

Misell9 la. lum dimi. parū miser. Vnde misellulus la. lum. similiter dimi. penul. cor.

Miser ra rum. dr a mitto tis. scdm vocē. sz scdm significatōem miser deriuat̄ ab amitto tis. Propter qdē miser dr qui oīez felicitatē amisit. Miser etiā dr tristis. Q3 aūt dr miser quasi mim9 seruāl'. etbia est. Et pprē miser rior rim9. vñ misere rius rime. adū. & hec miseria rie. erūna vbi nulla est felicitas & formatē miserrim9 a miser addita rim9

Miseratio onis. in misericors vide.

Misereor a miser dicit̄ misereor reris. miser9 sum Et est misereri sup miseriā alicui9 dolere & cōpati. Et cōstruit̄ cū gtō et dtō q̄nz. sed raro cū actō in eodē sensu. & misereo res. qō antiq9 fuit ī vsu & nō habebat pteritū. vnde miseret & miseretur ipsonalia. Miseret cōstruit̄ cū actō & gtō. vt miseret me tui. Similiter etiam construitur misereatur vt me miseretur tui. et me misertum est tui.

Et nota q3 misereo in eodem sensu & in eodem modo cōstruebat̄ quo misereor. scdum hugtōz. & scias q3 ista q̄q3 verba ipsonalia ostruūt̄ cū actō & gtō. Penitet. et tedet. miseret. pudet. & piget ista. Actis iungunt̄ cū gtis. Sed q̄ ponūt̄ cū infinitis requirūt tm̄ actm̄. vt penitet me peccare. tamē ista duo miseret & tedet nō habēt pteritū sed tm̄ suppletōem. vt miserat miserebat misertū est. tedet tedebat tesū est. & cōstruunt̄ cū vtroq3 casu scdm prīs. trāsitiue. q3 exponit sic. Penitet me peccati. i. penitētia peccati habet me. Quidā tamen dicūt q3 cōstruūt̄ cū actō trāsitiue. & cum gtō ex vi cause materialis. & claudūt ī se suppositū. vt pudz me tui. i. pudor tui habet me. hoc est. de te. Dicūt etiā q3 ista q̄q3 verba ipsonalia nō adiūgunt̄ cū infinitiuis nisi ipsonaliter. & ratio est. q3 ille infinitis ponit̄ loco gtī. vt penitet me peccare. i. peccati. & iō nō possz supponere verbo psōali. & hec fuit opinio magistri bñ. vide ī peniteo.

Miserescо cis incho. de misereo res

Misericors cor9 oponit̄ cū misex vel potiꝰ miserās & dr hic et hec et hoc misericors dis. a opatiendo aliene miserie dict9. quasi misex vel miserās cor habēs sup aliquē afflictū opatiēdo. Vnde misericorditer aduer. et hec misericordia die. q3 misex vl' miserās facit cor dolētis aliena miseria. In deo tamē est misericordia sine vlla cordis miseria. & differt a miseratōe q3 bene velle misericordia est. & bñ facere miseratōis. est ei miseratio misericordie actio q3 misericordia tm̄ affect9 cordis ē. quo opellimur vt miseris subueniam9 vel opatiamur si succurrere nō valeam9. Sed miseratio ex ope oprobat̄. vide in pius vbi poit̄ orātia itez miam et pietatē

Miseror raris rat9 sū. a misex vel misereor dicit̄. & est miserari idē qd̄ misereri. sed misereri tm̄ cordis est. et si subuenire nō possum9. sed miserari ex ope oprobat̄. & ostruit̄ cū actō. vt misereor te. i. signū et opus mie tibi exhibeo Vnde hic et hec miserabilis et hꝰ le. dign9 miseratōe quasi misericordie ul' miserie habilis. vnde miserabiliter aduerbium. et hec miserabilitas tatis.

Missarim9 ma mū. in misex vide.

Missa. a mitto tis dī hic missus si. i. nūcius. et hec missa se. id est nūcia. et hinc ī ecclesia dicit̄ missa. q3 pces nostras ferat et mittat ad deū. Sz missa ppter dicit̄ in tpe sacrificij quādo catechumini foras mittunt̄ clamāte leuita. Si quis remānserit catechuminus exeat foras. et inde missa. q3 sacramentis altaris interesse nō possūt. q3 nōdū regenerati noscūt̄

Sed potest q̄ri an sacerdos plures missas dicere possit in die. Ad hoc dico q3 homo nō debet pluries in die cōmunicare vt saltē quātū ad vnū diez repsēter vnitas domice passionis. et vt quātum ad aliquid reuerētia sacramēto exhibeat̄ semel tantuz sumendo. sacerdos tm̄ est quasi pona publica. et ideo oportet q3 nō solū p se sed p alijs etiā celebz et ideo necessitate cogēte posset pluries celebrare ī die. si aūt necessitas ñ cogat scdz q3 dicit̄ de cōsecrat. j. Sufficiat sacerdoti semel ī die missā celebrare q3 xps semel passus ē et totū mūdū redemit.

Sex aūt casus excipiūtur ī quib9 sacerdos pōt

pluries missā in die celebrare · vnus in die natalis domi in quo potest cātare tres. In alijs vero diebz potest cātare duas missas in sequētib? casib? · vnā pro defunctis. et aliam de die si necesse fuerit. Itez ꝓpter necessitatē pegrinoz et hospitū omeātium et infirmoz. & forte ꝓpē necessitatē nuptiaz vbi tēpus labezet. Ita tñ q nūq celebz vltra duas ꝓpter aliquā necessitatē. nec aliqua causa adulatōis vel cupiditatis. qz tūc peccarz grauiē. vnde versus Vna dies missā tantū modo postulat vnā · Excipiē defunct? certe cū pegrino · Infirm? cōmeās domi natalis & hospes. Et mulier nubens cū tēp? labiē illi · Tres vult natalis. nisi bimas cetera querūt

¶ Cōsueuit etiā queri vtz degradat? possit celebzare missā. Ad hoc dicēdū ē scdm theologos. & veritatē q etiā degradatus quia ordinē nō amittit potestatē ofecrādi retinet. sed ius ofecrādi sibi auferē. et ideo si cōsecrat peccat mortaliter. tñ ofecrat tū est. & si dicas. facerdos a potestate epi accipit posse ofecrē · ergo quādo ab epo degradaē videē ho posse amittē Dico q eps nō dedit ordinem sed deus per ministerium epi. et deus posset auferre · sed non episcopus. quia nō est constitutus minister auferendi ordinem sicut conferendi · quia propter efficaciaz cōsecratōnis debet esse ordo ꝓpetuus. Itē scias q de missa possumus loqui dupliciter. aut quātū ad id quod est essētiale in ea scz corpus xpi. & sic a quocūq dicaē bona est equaliter. quia opus opatū equaliter bonuz est & virtuosū · Vel quātū ad id quod annexū est sacramēto & quasi sraniū. & sic missa boni sacerdotis est melioz q̄ missa mali. quia nō solū habet efficaciā ex ope opato sed ex opere operāte. Et ideo ceteris paribus melius est audire missā boni sacerdotis q̄ mali ¶ Itē nota q interdicitur sacerdoti leprosо ne celebret ꝑublice corā populo ꝓpter horroꝛem. tñ in secreto bñ potest ex deuotōe celebrare. nisi sit adeo corruptus q ministeriū sine periculo explere non possit Leprosus tamē ad sacerdotiū ꝓmoueri nō debet.

¶ Potest etiā queri. An fornicarij. & excōmunicati. & heretici sacerdotes possunt hoc sacramentuz dispensare. & an debeat eius dispēsatio a subditis recipi. Ad hoc dicūt doctores q si aliquis cū peccato ad sacrāmtū eucharistie accedat. magis cedit ei in nocumētū q̄ in ꝓfectū. Quicunq aūt cōtra ordinatōem ecclie accedit ꝑ inobedientiā peccat. Simoniaci vero & scismatici. & excōmunicati. ex statuto ecclesie a dispēsatōe huiꝰ sacrāmēti sūt suspēsi. qz sūt extra vnitatē eccie in qua sacramenta cōferunē. Et similiter interdictū est cōcubinarijs facerdotib? ꝓpter spūalitatē maximā que in hoc sacmēto requiriē. Vnde canon dicit dis. xxxiij. Null? audiat missā sacerdotis quē scit cōcubinā habitare habere. Vnde si aliquis ab aliquo ꝓdictoz sacmētū suscipiat peccat. & sic grām nō ꝓsequiē. Iñ differt de fornicarijs. & alijs ꝓdictis. qz alijs non debet homo cōicare in diuinis sciēter quātūcunq sint occulti. sed cōcubinarij sacerdotes nō sunt vitādi nisi sint notorij. Et dicūtur notorij enb? motis. vel p sētētiā quia cōuicti sunt. vel per confessionē in iure factā. vel p rei euidētiā. scilz qñ est ita manifestū q nulla potest tergiuersatōe celari. Ab aliis aūt peccatoruꝫ licet sacramēta recipe. De notorio tñ plen? dicā in notorio. Itē vide in cōmunio.

Missalis. a missa deriuaē hic et hec missalis. & hoc le. ad missā ptinēs. & hoc missale lis. ꝑ quodā libro vbi ptineē misteriū misse. & ꝓdu. sa.

Missaticꝰ. a misso sas. dicē missaticꝰ ca cum. pnl'. coꝛ. qui frēqnter mittiē. & hic missaticꝰ. i. nuncius Et hec missatica. i. nuncia. & hoc missaticū. i. nūcium qō ꝑ missaticū mādam? Itē iueniē hic missaticus ci. q̄ freqnē canit missā. & tūc deriuaē a missa

Missia. a messis deriuaē hec missia sie. quedam prouintia. quasi messia sic dicta a messium prouentu Vnde & eā veteres cereris oꝛreū appellabāt. Et i de missiꝰ sia sium. & coꝛ. si.

Missilis. a mitto tis dicitur hic et hec missilis. & hoc le. ad mittēdū habilis. Vnde et quoddā iaculū hoc missile dr. & coꝛ. pnl'. Prudē. Missile de multis que frustra miserat vnum.

Missicius cia. cium. ad mittendū aptus. vel qui militiam exhibet. & dicē a mitto tis.

Missito tas. pnl'. coꝛ. in misso sas. vide.

Misso sas. i. frequēter mittere. & est fre. de mitto tis. misi missū su. u. cōuersa in o. a quo missito tas. aliud fre. i. frequēter mittere. vnde macrobiꝰ. Placētas mutuo missitāt. Itē inueniē misso sas sani. i. missā canere. Et tūc deriuaē a missa. a quo missito tas. frequē. i. frequēter missā canere.

Missorium sorij conca modica vbi aliquid liquoris immittitur. & dicē a mitto tis.

Mista te. ōnis ge. i. secretariꝰ vel misteriū auctor. & dr a mistis greco qō latie dicē misteriū.

Misteriū. a mistis uel misticen grece qō latie dicē secretū. dr hoc misteriū rii. i. secretū. diuinū. et figuratiū seu occultū. vnd misticus ca cū. i. sacer diuinꝰ. occultꝰ figuratiuꝰ. qz in se secretā & recōditā habeat intelligētiā. scz cū aliud dicē et aliud intelligiē. & hoc misteriū rii. i. sacramētum sacꝛ. vl' absconditū. vel ꝓfiguratio occulta. vel occultuz secretū. quia secretā & recōditā habet disputatōnē & intelligētiā. Et differt a mīsteriū. qz misteriū in tpalibꝰ attēdiē. sed misteriū in spūalibz. vt fuit incarnatio iesu xpisti. & sicut est cōsecratio panis et vini in altari & similia. que secretam in se continent intelligētiam ꝓprie misteria dicūtur. Vnde apostolꝰ in ꝓma ad corī. xv. Ecce misteriū voꝭ dico. Oīs quidē resurgem? sed nō oīs immutabimur. Et scias q ꝓducē e. in misteriū. vnde dicē magistez bene. Et ante riū debet corripi vt misterium philateriū. tamē misteriū ꝓducē. Vnde horatius Panvim? interdū doctis misteria regū. Sed corripiē i libro sacrificioꝛ. Misteriū ferē ꝑmuisse crucī. sed hoc ꝓpter necessitatē metri accidit.

Misticus ca. cū. pl'. coꝛ. in misteriū exponiē.

Mistis vel misticen grece latie dr secretū

Mistꝛa. a mistis dr hoc mistꝛum tri. i. latēs odium.

Miteo tes. tui. ēe vel fieri mitē. vnde mitesco scis incho. & deriuaē a mitis miteo. & ꝓ. mi.

Mitia tie. id est. māsuetudo. Itē mitia est plurale neutꝛ de mitis. vide in mitis.

Mitifico a mitis et facio cōponiē mitifico cas. id ē mitē facio. Et mitigo in eodem sensu dicē. scz mollire. tēpare. humiliare. & coꝛ. fi

Mitigo gas gaui. gare. i. mollire. tpare. humiliare et videē ēe simplex. Qz aūt dicē mitigo quasi mitē ago potiꝰ videē esse ethia q̄ cōpositio. & cōponitur Demitigo gas. i. demulcere. vel pcutere. & coꝛripit pnl'. & pōt deriuari mitigo a mitis.

Mitilena ne. quidā loc? de quo habeē act. aplꝰ xxviii. & ꝓ. penl'. vnde in auroza. Post tātas clades nos insula que mitilena.

Mitis. a mollis deriuaē hic et hec mitis. & hoc te. id est. humilis. mollis. benign?. non durus. matur?

vnde dicuntur poma mitia · matura · & mollia · & compatur mitis tior · tissimus · vnde mititer sed nō ē in vsu · tq̄ · sime · aduer · Et hec mitia tie · i · māsuetudo · qō i expositōe haimonis sup epl'as pauli repi es · Mitis cōponiē · Immitis · id ē · nō mitis · & pō mi · & scribiē tm̄ p vnū · t · sed mittis verbum p ge mmū t · Quiō · de arte · Sed carz insidijs hoīz qz mi tis hirūdo · Et scias q̄ mititas & māsuetudo vl' mitis · & mansuetq̄ idē videnē esse in essētia · & dif ferūt in efficacia · qz mititas attēdiē in affectu · Mi tis eñ vt dicit glosa sup illud math̄ · v · c · Beati mi tes qm̄ ipsi possidebūt terrā · Mitis inquit est quē mentis aspitas seu amaritudo nō afficit · sed simpli citas ad oēm iniuriā sustinēdā patiēter instruit · Mi tis est quē nec rācor nec ira afficit · sed oīa equani miter sustinet · Māsuetudo vero attēdiē in effectu Vnde dicit cassiodorq̄ sup psalteriū · Mansueti q̄si manu assueti · id est · tolerātes iniurias nō maluz p malo reddētes · Et attēde · q̄ p hoc q̄ dicit possidebūt · notaē securitas · Per hoc aūt q̄ subdit terram imnuitur eternitas Quia eccles · primo dicitur Terra autem in eternū stat ·

Mitos grece fabula dr latiē scōm pap ·

Mitra tre · fe · ge · i · pilleū frigiū caput pcingēs q̄le est ornamētū capitis deuotaz · sed pilleū virorū ē mitra femiaz · Mitra etiā est cp̄or · Et mitra funis est quo medio nauis vinciē ·

Mitridates rex pōti dr fuisse · & cor · pl' · Vñ i aurora dicē · Anchoniq̄ marcq̄ & mitridates in aurem

Mitto tis · misi · missū · mittere · i · intromittere · Et mittere · i · mādare · sed mittimq̄ res aīatas · Mādam̄ īaīatas · sed hec ꝓprietas sepe confūdiē · Mitto cōponiē · Admitto tis · peccare accipe · assumere · ex lassare · & cū quadā velocitate et agilitate equū v tere vel ducere · & cōponiē ex ad & mitto · Itē mit to cōponiē cū a & diciē amitto tis amisi amissū · id est pdere · Itē cōponiē cū cō · & diciē cōmitto tis · Itē cū circū · & dr circūmitto tis · Itē cū de · & dici tur demitto tis · i · deorsū mittere inclinare · Itē cuz di · & diciē dimitto tis · itē cū e · & diciē emitto tis id est · valde vel extra mittere · itē cū im · & intro · & diciē īmitto tis · & intromitto tis · in eodem sensu & intromittere vulgariter · i · intra mittere quasi in rem se mittere · itē cū iter · & diciē intermitto tis · id ē · inē aliqua vel interpolati vel interim dimittē derelinquere · itē cōponiē cū manq̄ · & dr manumitto tis · i · manu emittere vel liberare · itē cū pro · & diciē ꝓmitto tis · item cū pre & diciē p̄mitto tis · i · ante mitto · itē cū preter · & dr p̄termitto tis · i · dese rere derelinquere · item cū p et dr ꝓmitto tis · i · cō cedere · cōsentire · itē cū ob · & diciē omitto tis subtē cta b · i · p̄terimittere · itē cū re · & diciē remitto · itez cū sub & diciē submitto tis · i · suppono · itē cū trās & diciē trāsmitto tis · i · vltra mittere · Mitto et ci? cōposita faciūt p̄teritū in si · & sup̄ · in sū · et oīa sūt actiua p̄ter omitto et admitto · ꝓ peccare vel exlas sare · Et p̄ter dimitto et remitto · pro parcere · que sūt neutra · & oīa geminātur · et in p̄terito scribunē p vnū s · sed in supino p duo s · vt misi missū · A mit to tis · dr misso sas frequētatiuū A quo misito mis sitas aliud frequentatiū · i · frequēter mittere · Inue niē etiā mittito tas · i · frequēter mittere · Nota hic q̄ mitto & destino et verba que ad missionem ptinēt recipiētia post se actū · si ille accusatiuq̄ desi gnat rem ratōalē · recipiūt aliū actū mediāte p̄po sitōe ad · vt mitto nūciū meū ad te · Si vero accusa tiuq̄ ille qui a verbo regiē notat aliā rem q̄ ra · ōa lem · tūc verbū nō regit aliū accusatiū sed dtiū · vt mitto tibi cētū solidos · vt dixi in tcia parte vbi egi de regimine i capl'o de actō ·

Mitus · a mitis dicitur hic mitus miti · id est · fabula iocosa et relatu dulcis ·

Mixtus ta tū · in misceo sces · est ·

Mna mne pōdus est · Et est nomē grecū · & qñz ponit p obolo · Inuenit etiā ipatiū de no nas · sz tūc scribiē sine m · vñ versq̄ · Si vis mnā vir na · dabiē tibi nātis in ir mna · Et vt di cūt mna duas libras & semis appēdit ·

Moab & amon silij loth a quibq̄ moabite · et amonite dī sūt · & acuiē in fine moab

Moderatus · a moderor raris dr moderatq̄ ta · tū · nomē · i · tēpatus · Et cōpaē moderatq̄ tior tissimq̄ · Vnde moderate tiq̄ sime aduerbium · & est moderatq̄ qui nec plq̄ nec minq̄ facit q̄ debeat · Et componitur · Immoderatus ta tum · qui plq̄ vel minus facit · Et cōpaē similiter ·

Modernus a modq̄ dr modernq̄ na nū · i · istiq̄ tēpis · & cōpaē modernq̄ nior simq̄ · vñ moderne niq̄ sime aduūbiū · & hec modernitas tatis

Moderor · a modq̄ diciē moderor raris ratq̄ sum · rari · i · regere gubernare · & i eodem sensu cōstruitur cū datō et actō Vnde hic moderator toris Et hec moderatō onis & hic et hec moderabilis et hō le · vnde moderabiliter aduerbiū & hec moderamīs et hoc moderamētū ti · Et moderati aduerbiū et moderātez aduer · et corripit de moderor ·

Modestus a modus diciē modestq̄ ta tū id est tpatus et discretq̄ nec plus quicq̄ nec minq̄ agēs nec et ā irascens Et con paē modestq̄ tior simq̄ vñ modeste tius sime aduerbiū · et hec modestia a stie Modō stia ē i facto sz modq̄ in dicto vel cōcupiscētia

Modicq̄ a modq̄ deriuaē modicq̄ ca cum · id ē · rationalis mensuratus moderatq̄ · et modicq̄ id est puq̄ sed ip̄proprie et abusiue diciē · vnde modice aduerbiuz · et hec modicitas tatis · et modico cas id est tpare modificare Qz aūt diciē modicq̄ quasi moduz capiens vel quasi modi custos ethia est · et cōponiē · Immodicus ca cum · i · intēpatus imensuratus · et corripiunt predicta di

Modifico a modq̄ et facio cōponiē modifico cas · caui care id est tempare alicui? modi facere · vnde modificq̄ ca cū · et corripit fi

Modiolus li dimi · ꝓuus modiq̄ scōm huguitōem Diciē etiā modiolq̄ pnl' cor · illō grossū lignū in rota p qō caput axis īmittiē in quo radij in circūitu infixi sūt · et diciē tunc modiolus a modio qz i modū modij capax est et cōcauus

Modius a modus diciē hic modiq̄ dii qz fit in suo modo pfectq̄ · et est mensura librazz qnadragintaq̄ tuor · et sextariorū viginti duoz cuiq̄ nūi causa īdetracta est quia in principio deus viginti duo opa fecit Nam prima die septem opa fecit id est materiā informem angelos lucem superiores celos terrā aq̄m et aerē Secūda die firmamentū solū Tercia die q̄tuor scz maria semina fationes et plātaria Quarta die solem lunā et stellas · Quinta die tria scz pisces et reptilia aquarū et volatilia Sexta autem die q̄tuor scz bestias pecudes reptilia terre et hominem et facta sūt oīa viginti duo genera in sex diebus · Et viginti due generatōes sūt · ab adam vsq̄ ad iacob ex cuiq̄ semme nata est omnis gens israhel · et viginti duo libri veteris testamenti vsq̄ ad hester · et viginti duo sunt literaz elementa · quibq̄ cōstat diuīe legis doctrina His igiē exemplis modius viginti

trozū ſeytatiozū a moyſe ſcōm ſacre legis doctri
nam effectus eſt·et q̄ꝰ diuerſe gentes huic men
ſure pōdus vel adiiciant ignozanē vel detrahant·
tam apud hebreos cōſtitutōne diuina tali ratōe ſer
vaē Item modius eſt cui arboz nauis inſiſtit. ob ſi
militudinē menſuralis vaſis ſic dict̄.

Modo aduer·in modus vide·

Modulor·a modul? qđ eſt cantus dz modulo: la
ris lat? ſū lari·i·cātare dulciter melodias facere. in
uenit̄ etiā modulo las in eodē ſenſu· Vnde hꝰ mo
dulamē mīs·cātatō dulcis & mellica· Et modulās
tis·omnis generis·vñ modulāt̄ adū · & hec modu
lus a mod? deriuat̄ hic modul? li·di·pu? mod?·vnde hic modulus duli·
id ē·trop?·cātus qui p̄init̄ in p̄incipio miſſe·vel
matutini·vel veſpaz·& coz·du·

Mod? di·i·termin? finis vel mēſura vel maneries
vel cōdicō vel ep̄amētū·Et ponit̄ datiu? & ablatꝰ
iſtius noīs ſcz mō aduerbialit̄ p nūc vel aliquādo
vel paulo ante vel tm̄mō·Et ꝑponit̄ A modo id ē·
deiceps Tātūmō Solūmō·& poſtmodū·i·poſtea·
& admodū id eſt·valde·Itē iſte genitiu? modi cō
ponit̄ Iſtiuſmōi Illiuſmōi Aliuſmōi Hui?mōi Hu
iuſcemodi noīa īdeclinabilia·& oīs gn̄is · De hoc
pleni? dixi in tercia p̄te ī capitulo de figura ꝑpoſi
ta noīs·Mod? etiā eſt accidēs verbi· & ſcōm hoc
quīq; ſūt modi· ſcz indicatiu? impatiu? optatiu?
ſubiunctiu? īfinitiu?·Quot aūt ep̄a habet quilibz
mod? dixi ſupius in tercia p̄te in tractatu verboz
vbi egi ō modis verboz·Vtz aūt Quō Nullo mō
Vllomō Quodāmō ſint vna pars vel due·ſupza
determinaui in ſecūda parte vbi egi de accitu ad
uerbii·in capl'o de cōpoſitis a mō·

Moys grece lr̄e dz aqua & acuit̄ in fine·

Moyſayc? ca cū·res moyſi·vel ad moyſen p̄tinēs
pn̄l'·coz̄·& dz a moyſes·& tacetur y·in p̄onūcia
tōne·licet ſcribatur·

Moyſes a moys qđ eſt aqua dz hic moyſes ſi·id ē
aquatic?·qz in aqua fuit inuēt?·& ex aqua ſūptus
Vnde moyſes interp̄tat̄ ſumpt? ex aqua·Inuenit ei
eū ad ripā fluuij expoſitū filia pharaonis q̄ colli
gens adoptauit ſibi·& vocauit eū moyſen·quia ō
aqua ſūpſiſſet eū·Et videt̄ quibuſdā q̄ ſit nomen
cōpoſitū a moys & hieſus qđ eſt ſaluatoz·qz ſalua
t? fuit ex aqua·& coz·pn̄l'· Vnde in aurora dicit̄·
Quod petis o moyſes viuēti nō pat̄ vlli· Sz de ſil
laba vltīa p̄t dubitari an acuat̄ Dicūt quidam q̄
nō debet acui cū ſit declinabile·ſicut nec vlixes vli
xis·Alij dicunt q̄ debet in fine acui·et hoc vſ? ma
xime lombardoz̄ ap̄probat · Et ſcias q̄ ſepe inuenit̄
achilli p achill'·et moyſi p moyſim ī gtō p apocopā

Mola·a molo lis dz hec mola le·vbi ferz̄ molitur
& acuit̄·& mola le puls ex farīa aqua & ſale·qua
olim victime imē cornua p̄fūdebant̄·Et ſi patiētes
erāt bone erāt·Et ſi recalcitrabāt male erāt et reij =
ciebant̄·Vnde hieſus xp̄s fuit bona victima·quia
non recalcitrauit·ſed quaſi ouis nō aperiēs os ſuū
duct? eſt ad occiſionē·& īde cōponit̄ īmolo las·i·
ſacrifico·Itē a molo lis·hec mola le·vbi frumētū te
rit̄·vel dicit̄ mola quaſi mala·a malon·i· a rotūdi
tate ſui·Mola aſinaria dicit̄ q̄ cū ea molit aſinus·
q̄ in quibuſdā molēdinis aſinus voluit rotā cū mo
la·vl' mola aſinaria dicit̄ g̃uis & pōderoſa ſarcina
q̄ onerat aſinū·& coz·mo·vide in moles

Molaris a mola deriuat̄ hic et hec molaris & hoc
re·ad molā p̄tinēs·& hic molaris lapis mole·vl' vñ
ſiūt mole·l' magn? ad mod mole·& hic molarii dēt

maxillaris·qz cibū illis dētib? q̄ mola molim?·

Molēdinū·a molo lis dz hec molēdinū dini·vnde
hic molendinari? rij·& hec molēdinaria rie·

Moles lis fe ge·i·difficultas magnitudo magnꝰ
pōdus·& p̄pu·p̄mā·ſed molo lis·& mola le·coz·
mo·Vnde verſ?·Que frumēta molit·mola ſit· mo
les tibi pōdus·Nō leuitate mole ſ; aq̄ currit rota

Molestus a moles dicit̄ molest? mole
sta tū·i·eger triſtis·turbatus quaſi a mole turbati
onis ſic dictus· Et moleſtus etiā dicit̄ moleſtiaz in
ferēs·inquietās·& compat̄ moleſtus tior tiſſimus
vnde moleſte ti? tiſſime aduer·& hec moleſtia tie
& hinc moleſtioſus sa ſum·i·moleſtiā inferēs·vnō
moleſto tas taui tare·i·moleſtū vel moleſtiā facē·
inquimare·& eſt actm̄·

Molim·a molioz liris dz hoc moliñ mis·i·conaꝝ
Pōt etiā habere ſignificatōes de molioz·& p̄u·li

Molimētum·a molioz liris·dicitur hoc molimētū
menti·id eſt conamen·

Molioz a moles deriuat̄ molioz ris lic? ſū·liri·id ē
cū difficultate conari·& dicit̄ p̄prie de magnis re
bus·vel moliri·i·machinari parare fabricare excogi
tare diſponere·vel cū difficultate vel īgenioſe ali
quid facere·Molioz cōponit̄ cū a·& dicit̄ amolioz
liris·i·remouere auertere·Itē cōponit̄ ·Demolioz
liris Emolioz liris id eſt valde vel extra moliri·et
eſt depo·molioz·& p̄du·p̄mā·ſcribit̄ tamē p vnuz
l·Lucan? in·v·Heu quantū fortuna humeris·iam
pōdere feſſis·A molit̄ onus ꝛc̄·

Molitoz a molioz liris dicit̄ hic molitoz toris arti
fex fabricatoz·& p̄duc̄·li· Ouidius in·x·metham̄·
Primeq; ratis molitoz iaſon

Molleo·a mollio lis dicit̄ molleo les lui lere·i·eſſe
vel fieri mollem·& cōponit̄ ·Emolleo les ·& hinc
molleſco ſcis incho·& emolleſco cis incho·Remol
leo les·id eſt·iterū mollere·& inde remolleſco ſcis
& ſcribūtur per geminū l. mollis·

Mollestra tre pellis ouina·a mollis lis dicit̄ qz ſit
mollicia cie·in mollicies vide

Mollicies·a mollis dz hec mollicia cie·et hec mol
licies cici·in eodē ſenſu·

Mollicul?·a mollis dicit̄ mollicul? la lum· aliquā
cultū mollis·& cozi·pn̄l'·

Mollifico·a mollis et facō cōponit̄ mollifico cas·
caui·i·mollē facō·et ē verbū actm̄·et coz·fi·

Mollio lui.litū lire·i·ep̄are mitigare blādire enez
uare mollē reddere·Iob·xxiij · Deus molliuit cor
meū·vnde mollito tas fre·pn̄l' p̄tō· Mollio cōpoit̄
Cōmollio lis·i·ſimul mollire Demollio lis·i·valō
vel deoꝛſū mollire vel mdurare·Emollio lis.i·val
de vel extra mollire·Permollio lis·i·p̄fecte molli
re·Premollio lis.i·p̄ alijs vel ante mollire Remol
lio lis·i·iterū mollire Submollio lis·i· ſubt? vl' pa
rū mollire ·et eſt actm̄ mollio cū oībus ſuis cōpo
ſitis·et quarte cōiugatōis·

Mollis a mollio deriuat̄ hic et hec mollis et hꝰ le
quia vigozē ſexus eneruari corpis dedecoret·et q̄
mulier emolliat̄ Et cōpatur·vnde molliter liuſ ſi=
me adū·Mollis cōponit̄ Premollis·q̄mollis· Per
mollis Et inuenit̄ mollis nomē et verbū· et vtz;
primā p̄ducit poſitōe·vnde quidā Tu verbiſ mol
lis·me blādis femina mollis

Molo lis lui molere caret ſup̄·aut facit multū vel
molitū pn̄l'coz·Et eſt molere acuere & p̄prie fer=
rū Et molere·i·terere ſicut triticū vel aliam annō=
nam Et molere id eſt ſubagitare vel coire· vñ ī liꝰ
iudicū·Sanſonem clauſū in carcere molere fecerūt

vbi dicit magister in historijs · Molere fecerūt ꝙsi ope seruili eū affligērent. Hebrei tñ tradūt ꝙ philistei fecerūt eū dormire cū mulierib⁹ robustis . vt ex eo plē robustā suscipent · & ē tracta hec significatiō a p̄dicta · Qui em̄ coit quasi molere & terere videt · Molo cōponit̄ Cōmolo lis · i · simul molē Demolo lis · i · valde vel male molere Emolo lis · i · extra vel valde molere Immolo lis · i · valde vel īt⁹ molere Permolo lis · i · pfecte molere vel subagitare Remolo lis · i · iterū molere · Molo et eius cōposita faciūt p̄teritū in lui · & carēt sup̄ · Et scōz ꝙ pertinēt ad actū molaz neutra sūt · sed scōm ꝙ accipiunt trāslatiue p terere vel subagitare actiua sūt · ita dicit hug̃ · & cor · mo · Vnde horatius in sermo · Permolere vxores nolim ladarier inquit · Sed moles p̄mā p̄ducit · vnde quidā · Que frumenta molit mola · moles sit tibi pōdo · ¶ Hic nota ꝙ molo lis nō habet sup̄ · in frequēti vsu ad drīntiā huius nois multū · possumus tñ dicere molitū · sicut volo qđ deberet facere vultū sicut patet p nomē pticipiale vult⁹ · qđ scōm p̄s · nascit̄ ab eo · & tñ est iā in vsu volitū apud theologos ·

Moloch · qđdā idolū fuit

Molosus a molo lis · dr hic molos⁹ si · i · magnus canis · quasi ad molādū aptus seu pat⁹ · vel molosus fuit fili⁹ pirri · vnde dicta est hec molosia quedam terra scz epir⁹ vel pars epiri · vnde molosus sa sū · & molosius sia siū · Et hic molosus si · quidam pes cōstans ex trib⁹ longis · dict⁹ a saltatōne molosorū quā exercuerūt animati · Et hic molosus si · p cane · qz ibi optimi & magni abūdāt canes · Et hinc molossic⁹ ca · cū · i · mordax vel rapax Hic etiā videtur dici hic molosius · quidam lapis viridis & grādis · Et p̄ducit lo ·

Molucz cri · dr illud cū quo mola vertit̄ · Et molucrū · i · tumor vētris · & dr a mola le ·

Momen · a moueo ues · dicitur hoc momen minis · id ē · momentum · eam p motu q̄ p spacō temporis · & corripit penulti · geniti ·

Momentū a moueo ues dr hoc momētū ti · quasi mouimētū · qz cito & in trāsitu moueat̄ tam breue spaciū tēporis · Vnde & sepe ponit̄ p mutatōne vel momēto · Momētū etiā dicit̄ stil⁹ i quo momenta colligūtur · qz cito ad modū momēti mclinat̄ · Itez momētum statere Esaie · xl · dr stilus vel lingula in trāsuersali ligno posita p quā dinoscit̄ vtr⁹ lances in trutina equaliter pōderēt · Et scias ꝙ hora est vigesima quarta pars diei naturalis · Punctū ē quarta pars hore · Momētū est decima pars pūcti uel quadragesima pars hore · Ex hoc patet ꝙ momentū cito mouet̄ · A momētū deriuat̄ momētaneꝰ nea neum · Et momentarius ria rium · id est · transitorius cito transiens · paz durās ·

Monachus · a monas qđ est singularitas dr hic monach⁹ chi · qz singularis sit & solitari⁹ · qz monachi a secularib⁹ actib⁹ & vita segregati ꝙsi soli morā tur · Si ergo solitari⁹ iterp̄tat̄ vocabulū monachi quid facit in turba qui sol⁹ est · Qz aūt dicit̄ monach⁹ quasi vn⁹ aie custos ethia est · Et sūt pl'a gña monachoz scz cenobite · quos in cōmuni viuentes possum⁹ appellare anachoretas Idem et heremite Et a monach⁹ dicit̄ hec monacha che · etiā facit da tiu⁹ et ablatiu⁹ pluralis monachab⁹ · & hic et hec monachalis & hoc le · & hic et hec monachilis & hoc le · & mōastic⁹ ca cū · et cor · mo p̄dca · vid i epl

Monalis · in monas exponit̄ ·

Monar · i · stultus ·

Monarcha · monos cōponit̄ cū archos qđ est prīceps · & dicit̄ hic monarcha che · i · primceps vni⁹ ciuitatis vel singularis p̄ceps · scz qz singulare posidet p̄cipatū sicut alexāder apud grecos · & iulius apud romanos · Vnde hec monarchia chie · id ē · singularis p̄cipat⁹ · vel potestas · Et acuitur pe ultima in monarchia

Monarsicul⁹ · moneo cōponit̄ cū ardeo vel ardere & dr hic monarsicul⁹ li · i · stultus · iracūd⁹ qui cito monet̄ ad irā · vnde plautus · Quid tu monarsicule p̄sumis &c̄ · & cor · pnl' ·

Monas · a monos quod est vnū dicit̄ hec monas · dis · i · singularitas p̄mcipiū · scz numeri qui dr vn⁹ vel vnitas · i · singularitas · & monaliter aduer · id ē · vnialiter singulariter · Et scias ꝙ monas cecinit primā i anticlaudiano vbi dicitur · Et monas nūi de se parit vnica turbas · Sz versus ille p̄ · Mona de subtracta dicet̄ apocopa facta · Hoc aūt iō contigit · qz nō bene scit̄ a latīs natura vocabuli greci sz scim⁹ ꝙ deriuata a monade breuiāt mo ut mona

Monasteriū · monas cōponit̄ Achat⁹ · cū sterion qđ est statio · & dicit̄ hoc monasteriū q̄si singularis & solitaria statio · qz ibi habitāt⁹ a secularib⁹ segregati actib⁹ & vita quasi soli morātur vnde monasteriolū li · dimi · & hic et hec monasterialis · & hoc monasteriale

Monedula · a moneta dicit̄ hec monedula le quedā auis que vulgo dicit̄ cacula · galli · choe · et dicit̄ hec monedula · q̄si monetula · qz cū aurū vel aliquā monetā inuenit aufert & occultat · & cor · pnl' ·

Moneo nes nui nitū · & cōponitur Admoneo nes net · Monet qui p̄cipit Admonz qui qđ accidezat memorie reducit Itē monem⁹ futura Admonem⁹ p̄sētia · Itē cōponit̄ cōmoneo nes · i · simul monē · Monem⁹ mīores Cōmonem⁹ pares Rogam⁹ maiores · Itē cōponit̄ Premoneo nes Permoneo nes · Remoneo nes Submoneo nes · i · latēter vel parum vel post monere · Moneo actūm est cū omībus suis ꝓpositis · & cor · hāc sillabā mo · Qui · de arte · Discebonas artes moneo romana iuuētus ·

Moneta a moneo dicit̄ hec moneta te · qz monet ne qua fraus in metallo vel pōdere sit · vnde hic mōetari⁹ rij & monetari⁹ ria riū · & hoc monetariū rij · locus monete qui etiā hoc monetū dicit̄ Itē mōeta dicta est iuno · qz monuit romanos p anserē · vnō lucan⁹ Numina castrēsis miscebis flama monete ·

Monialis a monas dicit̄ hec monialis lis p̄du · pl' · id ē · monacha · vnde hic et hec monialis et hoc le · et cōponitur Sanctimonialis

Monibilis a moneo nes dicit̄ hic et hec monibilis et hoc le quod cito monet̄ · & cor · bi

Monile a munio nis dicit̄ hoc monile lis quod dā ornamētū pectoris mulieris · qz muniat pect⁹ mulierū ne leccatores manū possint mittere in sinū ei⁹ vel dicit̄ monile a moneo qz moneat castitatē Monet em̄ videtes illā esse marito copulatā · & amplius nō debere ab alio tāgi · Olim em̄ nō solebāt ferre monilia nisi maritate · vel dicitur monile a munē qz p munere solebat dari · Hoc etiā serpētū dicitur qz cōstat ex amplioribus quibusdā aureis et uarijs gēmis in modū tracture serpētis · Plerūq; etiā p monile oīa ornamēta mulierū signātur · quecūq; ill' p munere dantur · & producit ni monile · vide vſ⁹

Monimē minis · cor · pnl' · tā noīati ¶ in torques q̄ gti · vnde grecism⁹ · Momētū dicas tps monimē monimētū · vide in monimētuz

Monimētū · a moneo nes dicit̄ hoc monimē minis

& hoc monimẽtũ ti·p quod ad aliquid monemur· et nobis aliquid reducit ad memoriaz· Vnde hiſtorie dicũt monimẽta·qz preterita noſ monent & ad memoriã reducũt·& etiã indicia amoris ſcz q̃ nob relinquunt in ſignũ amoris et memoriã monimenta dicũtur.et dicit hoc monimẽtũ q̃i monẽs mẽtẽ· et ẽ

Monitoriũ·a moneo nes . dicit Lectia· hec monitoriũ tozij locus monẽdi·ſicut ſcola·vbi diſcipulos docem? & monem?·Inuenit etiã monitoziũ pro monimen·

Monocẽtaur? ·a monos qđ ẽ vnũ & cẽtaur? đz h monocẽtaur? ri·mõſtrũ caput habẽs bouis ·

Monoceros·monos quod eſt vnũ oponit cũ ceroſ qđ eſt cornu·& dicitur hic monoceros rõtis·i·vni cornis·qz vnũ cornu in media fronte habeat·& eſt idẽ aial quod rinoceros Poteſt etiã declinari latine monocer? ri·rinocer? ri·pl'·coz·vide in rinoceros·

Monocolos componit a monos & colon · Vide etiam in colon ·

Monocoſm? mi·gen? vehiculi qđ ab vno iumẽto trahit·Et h° monocoſmũ·i·carr? vnũ tm̃ portãs Et cõponit a monos & coſm?·

Monocul? ·ocul? cõponit cũ monos qđ eſt vnuz & dicitur monoculus.id eſt·vnum habẽs oculum tantum ·& corripit penul·

Monogam? mi·pnl'·coz·dictum · quia tãtum vni vxori nupſerit· Et cõponit a gamos qđ eſt nuptie & monos qđ eſt vnũ

Monopolis·a monos qđ eſt vnũ·& polis ciuitas· cõponit hec monopolis·h? monopolis ·ciuitas ſb̃ ſe habẽs ciuitatẽ vnã·vel q̃ſi vnica & ſingularis ciuitas·ſcilicet que reliquis in aliqua regiõe melior ſit & liberioz·& corri·po·

Monopoliũ lij·ẽ ſtatio vbi vna res vẽdit· & dicit a monos qđ ẽ vnũ·& pole quod eſt vẽdere·

Monoptot? ·Ptotos qđ eſt caſus cõponit cũ monos·& đz monoptot? ta tũ·i·vnũ caſũ hñs·& coz

Monos grece latine dicit vnum vel penul· ſingularis·& acuit in fine·

Monoſticon a monos quod eſt vnũ·et ſticon vſ? cõponitur hoc monoſticon vel monoſticiũ · opus vni? verſus·& acuit in fine·

Monoſtrophus·in ſtrophos vide

Mons a moueo dicit hic mons tis·alt? terze tũoz & diuidit in tria ſcz radicẽ latus·et iugũ qđ eſt ſũmitas mõtis·Idẽ et collis·Et dicit a moueo qz a terra quaſi in altũ moueat· Vel p cõtrariũ dicit mõs a moueo qz mime moueẽ de loco ad locũ· vel dicit a munio·qz munit nos·vel ab emineo qz emineat . Nã ſcõm iſidoz Mõtes ſũt tumores terraz altiſſimi.dicti quia ſũt eminẽtes·Qz aũt dicit mõs quaſi moles oppoſita naſcẽti ſoli·et hia ẽ· Et eſt mõs ſpecie i primitiue et deriuatiue·Primitiue·quãtum ad montanus·Deriuatiue quãtũ ad moueo ues·Et vt dicit frater albert?·ex mõte qui vocat cauca? ozigine fluia magna multaz aquaz·Hic aũt mõs maioz ẽ oĩb? mõtib? oriẽtalib? ad aq̃lonẽ tẽdẽtib?·de hoc dictũ eſt in caucaſus·Itẽ ſcias q̃ ſũt quidã mõtes qui dicũtur mõtes ſupmi alti·in quib? nõ generat ros vel pluuia·nec vent? ſentit·De hmõi montib? legit in cronicis·q̃ phi aſcẽdẽtes m eos cauſa phandi·ſecũ tm̃ portauerũt aquã in vaſis & ſpungias·vt ſpũgijs m aquã miſſis & ozi applicatis acẽ berẽt tibi ſupiozẽ et craſſiozẽ aerẽ ad refrigeriuz pectoris·vt ibi aliquãtulũ ſubſiſtere poſſent·Ad h° facit quod papias dicit·Olimpus inquit monſ macedonie tãte altitudis eſt vt in eius cacumine nec vẽtus ſentiat·nec nubes ſe colligãt·qz excedit iſtũ aerẽ humidum i quo aues celi volitãt·quod ab eis proditũ eſt qui ſolebãt neſcio quoz ſacrificioz cã memoratũ aſcendere mõtẽ & aliquas notas ĩ puluere ſcribebãt·quas ab alio anno integras inueniebãt·quod fieri nõ poſſet ſi locus ille vẽtis aut pluuie pateret·Deinde tãta eſt tenuitas illi? aeris·vt nõ ſuſpirare duraret·Illuc eñ ire nõ poterãt · niſi ſpungias humectatas naribꝰ applicarẽt·vnde craſſiozẽ & oſuetũ ſpũm ducerẽt·Hi ergo indicauerũt etiã nullã auẽ in illo loco ſe aliquãdo vidiſſe·vide etiã in nubes·Itẽ nota q̃ mons quidã dicit olueti ꝓpter copiã oliuaz· Vnde act·j·c· Tũc reuerſi ſũt hieroſolimã a monte qui dicit olueti qui eſt iuxta hieruſalẽ·ſabbati habẽs iter·& p vnum miliare diſtat a hieruſalẽ·vt dicit magiſter in hiſtoriꝭ Vet? editio habet·a mõte triũ lumiñ·Sic aũt dictus ẽ mons olueti·qz de nocte ex parte occidẽtis illuiabat igne tẽpli qui erat iugis in altari ·Mane i pte oriẽtali primos recipiebat radios ſolis anteq̃ illuſtrarẽt ciuitatẽ·Habebat etiã copiã olei qđ ẽ etiaz fomẽtũ luminis·In glo·aũt ſic dicit·Mons olueti ab antiquis mons triũ luminũ vocabat·lucerne·ſ. de templo reſplendẽtis·ac ſolis ex altera pte oriẽtis·& olei in ipſo mõte naturalis lucis·que tria ꝑueniũt pfectõni·ꝓpter diuini verbi lucem de eccliа fulgẽtem ꝓpter ſolis iuſticie fulgoze et ꝓpter puze ſcie nitoze·vide i prima

Monſtro ſtras ſtraui ſtrare·i·oſtẽdere ·vnde hic mõſtrator toris·& mõſtrabilis le·Et hoc monſtrũ ſtri·qz mõſtrat aliquid futurũ· Sed ꝓprie mõſtrũ quod ſtatim mõſtrat q̃d appareat·Vnde mõſtruoſus ſa ſũ·Et mõſtroſus ſa ſũ·oĩa in eodem ſenſu . Et hec duo cõpanẽ·vnde hec monſtruoſitas tatis & hec mõſtroſitas tatis·Mõſtro cõponit·Demonſtro tras·Premõſtro tras·Et eſt actiuũ cũ oĩbus ſuis cõpoſitis· Hic nota q̃ aug·in·xvj·li·de ci· dei loquẽs de mõſtruoſis ſeu mõſtris ſic dicit·Per hibet quibuſdã plãtas verſas eſſe poſt crura · quibuſdã vtriuſq; ſexus eſſe naturã· dextrã mãmã virilem & ſiniſtrã muliebrẽ·viciſſimq; inter ſe coeũdo et gignere et parere·alijs ozã nõ eſſe eoſq; pernares tm̃modo alitũ ſumere·vide in hermofrodit? Item ferũt eſſe gentem vbi ſingula crura ĩ pedib? habent·nec poplicem flectũt· & ſũt mirabilis celeritatis·Ante annos aliquot noſtra certe memoria in oriente nat? eſt duplex homo ſupiozib? mẽbris ĩferioribꝰ ſimplex· Nã duo ſibi erãt capita·et duo pectora·quattuoz man?·venter aũt vn? & pedes duo ſicut vni hoĩ·& tãdiu vixit vt multos ad cuz videndũ fama traheret· Sed poteſt queri · An predicta hoĩm genera mõſtruoſa traxerit originẽ ab adã·Ad hoc reſpõdet aug·Quia genera hominũ que dicũtur eſſe·credere eſſe non eſt neceſſe·verũ quiſq; vſpiã naſcit homo·i·aial ratõnale mortale quãlibz nris iuſticatã ſẽſib? gerat formã corpis.ſeu colozẽ·ſeu motũ·ſeu ſonũ · ſeu qualibet vi·q̃libz pte·qualibet qualitate ·naturã ex illo vno ꝓthoplaſto origine ducere nullus fideliũ dubitauerit·appareat tamen quid in pluribus natura obtinuerit · & quid ſit ipſa raritate mirabile·

Monſtrũ·ĩ mõſtro tras·eſt. vide etiã in portentũ

Montan? ·a mons dicit montan? na nũ· Vnde q̃ dã·Pro vanis verbis mõtanis vtimur herbis· Itez a mons đz montana noz·tm̃ in plurali nũo·id eſt· mõtes·et ꝑpe mõtes magni·vñ ĩ luca·Abiit ĩ mõtana cũ feſtinatõe·Et montani dicti ſũt quidã hẽtici

qz rpe pſecutõnis in montibus latuerũt·q occaſiõe ſe a catholice eccleſie corpore diuiſerũt·Hic mõta nus etiã dict⁹ eſt quidam vir ꝓpꝛio nomie·& pro ducit penultimã montana

Monticulus·a mons dicitur hic monticulus li·di mi·parvus mons·Vnde mõticuloſus ſa ſum·Vn de hec monticuloſitas tatis·

Montu⁹·a mõs ꝛ mõtu⁹ tua tuũ·& hinc mõtuo ſus ſa ſũ·i eodẽ ſẽſu·i·plen⁹ mõtib⁹·Et mõtuoſ⁹ ꝓpꝛẽ·vñ hec mõtuoſitas tatis·

Monumẽtũ·a moneo nes ꝛ hoc monumẽtũ ti·id eſt·ſepulcꝝ mortuoꝝ·qz peraſcũtiũ mẽtes moneat ad hoc debere trãſire·vel qz moneat mẽtes ad de= fũcti memoriã·vel etiã ad ſui cõtẽptũ·Vnde & ꝛ monumẽtũ quaſi monẽs mẽtẽ ſcz trãſeũtiũ vt cogi tẽt de morte aut ad memoriã defũcti & cõtẽptum ſui·vl' monumẽtũ ꝛ eo q⁹ moneat·i·admoneat mẽ tem ad veneratõez ſãcti ibi ſepulti·qz ſcõm remi= giũ dñi nos cõſideram⁹ ſãctoꝝ monumẽta qui ſua corpa pro crhiſto tradiderunt monemur veneratõ nem illis impendere·

Mora·a morꝛ raris·ꝛ hec mora re·Mora aũt eſt q⁹ ipedit·Tarditas que ipediẽ·Itẽ mora ī re·Tar ditas in hoie·vnde hec morula le·dimi·& morоſ⁹ ſa ſum·i·tardus·Et cõpatur·vnde morоſe ſi⁹ ſime aduer·Et hec morоſitas tatis·& cor·pmã mora cũ ſuis cõpoſitiſ·Et a mora dicit⁹ morat⁹ ta tũ.et cor ripit pmã·ſed qñ deriuat⁹ a mos ꝑdu·pmã·Inueni tur etiã hec morus ri·ꝑ quadã arbore.et hoc mor ri·pl'aliter hec mora ꝑ fructu·& pñ·tũc mo·vnñ vſus·Sunt mala mora pira perſica coctana mora

Moracia·a mora ꝛ hec moracia cie·id eſt·nux du ra diu ſeruata·

Moralis·a mos ꝛ hic & hec moralis & hoc le·qñ ptinet ad mores·vel qñ habet moreſ·vel q⁹ tractat de moribꝰ·vnde hoc morale moraliſ·pro quodam libro qui tractat de moribꝰ·Et hec moralia mora liũ·ꝑ eodẽ libro·& hec moralitas tatis·& pñ·ra· Itẽ ſciaſ q⁹ morale verbũ ſiue imitatiñ dicit⁹·verbũ ſignãs morẽ rei ſui primitiui·vt patriſo.id eſt·mo rem patris gero·De hoc ſupra dixi in tercia parte in cap'o de ſpẽbus verboꝝ

Morатus·a mos dicit⁹ morat⁹ ta tũ·i·moribus in ſtruct⁹ & informat⁹ & bonos habens mores·Itez morатus·i·ſequẽs mores·Itẽ morat⁹·i·ſcõz mores deſcript⁹·i·ſecũdũ ꝓprietates·& ꝑducit pmã·vñ horati⁹ in poetria·Interdũ ſpecioſa iocis morata qz recte·Itẽ morat⁹ ta tũ·poteſt deriuari a mora· Eſt etiã ꝓncipiũ de morꝛ raris·& tũc cor·primaz vñ vſ⁹·Mos me morатũ·mora me facit eẽ morатũ

Morbꝰ bi·i·infirmitas·& dicit⁹ a morte qz iferat mortẽ·vñ morbid⁹ da dũ·i·infirm⁹ vel inſan⁹·& morboſus ſa ſũ·i·plen⁹ morbo·& aſſuet⁹·vl' quia ſua corruptõe morbũ inferat·vnde porci et capre & hmõi aĩalia dicunt⁹ morboſa·qz corrũpẽdo aerẽ morbũ inferũt·Et verũqz cõpat⁹·vnde hec morbo= ſitas tatis·Et eſt maſ·ge·morb⁹ ꝓpter leſionem· imitat⁹ ei naturã maris·ẽ em̃ q̃i mas in agendo·

Mordax·a mordeo des·deriuat⁹ mordax cis ge·oĩſ Et cõpat⁹ mordax cior ſim⁹·Vnde mordaciter ciuſ ſime·aduer·Et hec mordacitas tatis·Et componi tur·Premordax·id eſt· valde mordax·Et ꝑducit penultimã geniti·Et a mordax dicit⁹ mordaculus la lum·dimi·aliquãtulũ mordax

Mordeo des momordi·morſũ Et cõponit⁹ Cõmor deo cõmordi·Demordeo demordi·Emordeo emor di Immordeo Premordeo Remordeo Permordeo

Et eſt mordeo actiñ cũ oĩb⁹ ſuis cõpoſitis Et ei⁹ cõpoſita oĩa amittũt geminatõem ſimplicis in ꝑte rito & facũt ꝑteritũ in di·& ſup·in ſũ·

Morditer aduerbiũ·i·mordenter vel morſiliter vl' mordaciter·Et corripit di·& dicitur a mordeo mordes·vel a morſus·

Mori infinitiu⁹ de morioꝛ reris·& cor·pmã·vnde cõmori pnl'·cor·ſed mori datiu⁹ de mos moris ꝑ ducit·vñ vſ⁹·Eſt i amore meri veneris ſe ſubdẽ

Moribũdus·a morioꝛ dicit⁹ moribũ mori dus da dũ·i·ſimilis mortuo vel mori ſcipiẽs·Hui⁹ mõi em̃ noĩa in bũdus deſinẽtia ſignãt ſimilitudinẽ vel aptitudinẽ·Vnde verſus·Oſus plena notat bũdus ſimulat·bilis aptat

Moriger ra rũ·i morigeroꝛ ẽ·& cor·pl'·

Morigeroꝛ·a mos et gero ris·cõponit⁹ morigeroꝛ raris rat⁹ ſum·i·moꝛes bonos gerere·& morigera ri·i·morem gerere obedire ſubijcere·facere volun tatẽ alicui⁹·Ille em̃ gerit morem alicuius qui facit volũtatẽ ei⁹·Eſt ergo gerere morẽ alicui⁹ e⁹ volũ tatẽ facẽ·& iñ moriger ra rũ·i·obediens

Morio niſ·dicit⁹ a morte·vnde dicit papꝰ·Morio amens Morio a morte vocat⁹ eſt·eo q⁹ nõ vigeat intellectu Moriones vulgo dicũtur fatui nõ mul tũ a pecorib⁹ diſtãtes·& pñ·mo·vñ quidã·Nõ ẽ vngend⁹ furioſus morio paruus

Morioꝛ reris vel moriris morit⁹ ſcõm terciã et q̃r tã cõiugatõem inueniẽ fere vbiq⁹·& caret ſupino· Deberet tñ facere mortuum mortuu·quod exigit mortu⁹·vel moritũ moritu·quod exigit moritur⁹ ra rũ·neutrũ tñ eſt in vſu·& dicit⁹ morior a mors· ita vult hug·Priſ aũt in x·libro vbi agit de verbꝭ deſinentib⁹ in rioꝛ ſic dicit·Deponẽtia in rioꝛ deſi nentia vt orioꝛ morioꝛ tã ꝑm terciã q̃ ꝑm quartaz cõiugatõem declinauerũt autores·orioꝛ reris·& oriris·morioꝛ moriris vl' moreris.cor ſup·& ortũ & moritũ·q̃uis oritur⁹ & nõ ortur⁹ inueniaẽ ptici piũ futuri·ſed ꝑteriti ortus·nõ oritus dicit⁹· A morioꝛ quoq⁹ notãdũ q⁹ cũ moritur⁹ ſecundũ ana logiã facit ꝓncipiũ futuri·mortuus facit ꝑteritu⁹ geminata u·quod in nullo alio ꝓncipio inuenies ꝑ mortus vel morit⁹·quod ꝓpꝛio magis exigebat & hoc verũ eſt ſecũdũ antiquos·quod priſ·dicit· Vnde dicit q⁹ ꝑm modernos·morioꝛ olim fuit q̃r te ſed nũc eſt tercie cõiugatõis·facit tñ irregulari ter mortuus·ſed ſup·moritũ tu·& inde moriturus Morioꝛ ꝙponit⁹ Cõmorioꝛ Emorioꝛ Immorioꝛ·id eſt·inuigilare inſiſtere inſtare inſudare·Premorioꝛ Permorioꝛ Remorioꝛ·& eſt morior depo·cũ ſuis cõpoſitis·& cor·mo·ſz mos moris ꝑdu·mo·vnde verſus·Eſt i amore mori veneris ſe ſubdẽ mori

Morꝛ raris ratus ſũ·cõponit⁹ cũ cõ·de·im·re·& dicit⁹·Cõmorꝛ raris·Demorꝛ raris·& immorꝛ raris·i·valde morari·vel intus morari·Remorꝛ raris·i·itez morari·Morꝛ et ei⁹ cõpoſita cõmuia ſũt·& ſũt oĩa fere eiuſdem ſignificatõis·i·ipedire tardare·detinere·vel ipediri·tardari detineri·Po nũtur tñ qñq⁹ abſolute ꝑ cõſiſtere·vel morã facẽ & cor·mo morꝛ·vñ oui·de arte·Errat & in nul la parte morat⁹ amor

Morоſus·a mos deriuat⁹ morоſus ſa ſũ·i·laſciuus faſtidioſus ſupbus vel nobliſ·Tñ morоſus poti⁹ ponit⁹ in mala ſignificatõne q̃ in bona·quaſi malos habens mores·& ꝑducit primã·Item morоſus po teſt deriuari a mora·et tunc corripit primã·vñ vſ⁹ Mos me morоſũ·mora me facit eſſe morоſũ·

Morphea·a morphe quod eſt mutatio dicit⁹ hec

morphea phec·quedam ínfirmitas · ſcz qñ aliquis mutatur in alium colorem ·

Morphoſis·a morphe quod eſt mutatō · & vſios qđ eſt ſubſtātia·cōponiē hec morphoſis ſis· id eſt· mutatio ꝓprie ſubſtātie· & ſimplr poīē ꝑ mutatōe

Mors· a mordeo des·diciē hec mors tis· diſſolutio aīe & corpis. & ponīē ꝑ qualibet deſtructōne & corruptōe·Et diciē mors a mordeo·quia mors mordet· Vel diciē a morſu p̄mi boīs qui retrite arboris pomū mordēs mortē īcurrit·vel diciē mors quaſi amaror qz ſit amara· Et ſūt tria gña mortis ſcz acerba·immatura·& merita· Acerba ínfātum· Immatura iuuenū·Merita·i·naturalis ſenū· Item aliter ſcđum ternariū diſtinguiē mors·Alia eſt naturalis·alia fatalis·alia caſualis·Naturalis eſt que de natura cōtīgit·cui vltra cētū vigīti annos nō ē conceſſū·qz naturaliter cētūuiginti annis pōt hō viuere· Fatalis eſt que cōtingit fato·i·cōſtellatōe· Tali eñ cōſtellatōe poteſt quis naſci vel diſponi ꝙ viuit plus vel mīꝰ fato nonagīta annis·ſi tres curſus ſaturni exitiu m creāt·niſi forte benignitas aliaꝝ ſtellaꝝ eꝰ ſuparēt curſū· Caſual'·i·accidēt al' ē que cōtingit vel cōtingere poteſt aliquo accidēti ſcz p occaſionē vel ſubmerſionē vel ruīnā et huiōi ita dicit hug· Hic nota ꝙ corpa celeſtia effectū habēt in corpa īferiora· Vnde dicit dioniſiꝰ ī quarto c·de diuīs noīb? de radio ſolis tractans·ꝙ ſol ad gñatōem viſibiliū corporꝝ cōfert·& ad vitā ip ſa mouet & auget & nutrit & pficit· Hoc etiā ip ſe ſenſus oſtēdit p̄cipue ad effectum ſolis et lune Virtutē aūt coactiuā ſup libeꝝ arbitriū ſufficiēt nō habēt corpa celeſtia· De hoc ſupra dixi in aſtrū Itez vide in ſol · Scire etiā te volo ꝙ ſicut dicit glo·ſup illud Iſa·xxxviij· Diſpone domui tue. id ē ordina quis in regno tibi ſucceđat·qz morieris tu Et ſic deus ſcđm Greg·ſententiā mutat·ſed nō cōſiliū· Sententiā debem? intelligere ſēſū verboꝝ· Cōſilīū vero ab eterna diſpoſitōe eſt· Sētētiā vero ſeruis deus reuelat· nō tñ cōſiliū· Itē deus duob? mōis aliquas res oſtenderat·ſcz ſcđm merita & ſecūdū rei naturā·que dicūtur inferiores cauſe eſſe·& ſcđm ſuū cōſiliū· Vnde ezechiā moriturū deus p̄uiderat ꝟm mentē l'ꝟm philicā·i·ꝟm naturaꝝ· lz ñ futurū & nō moriturū ſcđm cōſiliū ſuū·vtrūqz eī erat ſcriptū in libro vite·ſed alteꝝ ſuo ꝓphete p̄miſit legendū·alteꝝ vero nō p̄miſſū eſt· verū dixit ꝓpha nec eſt deceptus·qz ſic legit·nec eſt mētitus· qz ſic credidit· Et ſcđm illas inferiores cauſas locutus ē ꝙuis ſimpliciter & ſine additamēto ·velut ſi qs videret cecū·& diceret·iſte āpliꝰ nō videbit· etiaꝝ ſi diuino cōſilio lumē recipet· ille vero nō mentireē· quia rem phiſicā eſſet ſecut?·Eodē modo etiam ioas ſubuerſionē niniuitaꝝ vidit in mente diuīa q̄ tñ futura nō erat·qz illud qđ vidit ſcđm merita eorū vidit·Qz vero cōuerſi ſūt cōſiliū dei fuit qđ ipe nō vidit· Itē nota ꝙ dies mortis nō neceſſitate ſingulis p̄ſcita ſit·ſed volūtate dei et ignotis moralib? cauſis vel viuat aliquis vel moriaē· p̄ſertim cū tūc in ezechia ſtatuta ſcđm naturā mortis neceſſitas differaē· Et poſt mortē etiā plurimos reſuſcitatos legim?· Dicūt etiā quidā ꝙ vel male viuendo nō mereaē quis ad vite ſue terminū naturalem puenire· vel bene agēdo ante tēp? mereaē rapi ad p̄mia vite·vnde ꝓphet· Viri ſanguīū nō dimidiabūt dies ſuos·Et m·iiij·c·ſap·diciē. Iuſtus raptus eſt ne malicia mutaret cor vel ītellectū eiꝰ · aut ne fictio deciper aīaꝝ illiꝰ· De hoc etiā dicā ī ꝓphetia

Morſilis·a morſus diciē hic & hec morſiliſ & hoc le·qđ aptū eſt ad mordendū·Inde morſiliter aduerbium·& corripit ſi·

Morſito tas taui tare·i·freqñtē mordē·& cor·ti·inueniē etiā morſico cas·vide in morſo ſas·

Morſo ſas frequē·de mordeo des· A quo morſito tas·aliud frequē·Inueniē etiā in eodē ſenſu morſico cas·& a morſo ſas · dr hic et hec morſatilis · & hoc le·i·ad mordēdū habilis

Morſus a mordeo des·diciē hic morſus ſus · ſui· actus vel paſſio mordēdi·vel vuln? quod fit mordēdo·vel bolus·vnde hic morſell? li·diminutiuū· Itē morſus ſa ſū·inueniē in actiua ſignificatōne·q̄ mordet & comedit·quaſi nō ieiun? · vnde oponiē immorſus ſa ſū·i·ieiun? quia nihil momordit· vñ horatiꝰ ī ſermo·Flagitat immorſus refici· Inueniē eē morſ? ſa ſū·i passiua ſigficatōe a mordeor deris

Mortalis·a mors deriuaē hic et hec mortaliſ & hoc le·i·morti ſubiacēs·qđ cūqz ſūt a luna inferiuſ ſūt mortalia·i·morti & corruptōi ſubiacētia · Et hinc mortaliter aduer·& hec mortalitas tatis · & hinc hic et hec mortalis ſubſtātiue ·i·homo in cōi genere·Et q̄uis multa alia ſīt mortalia ·diciē tñ homo mortalis p excellētiā miſerie & anguſtie·Pluribus eñ mortib? paſſionib? anguſtijs miſerijs tribulationib? doloribꝰ & infirmitatib? ſubiacet miſer hō q̄ aliqua alia res·vnde cū inueniē mortalis poſitum ſubſtātiue in maſ·vel in fe·gñe·vel in cōi genere · tūc nō deſignat niſi hoiem·Et cōponiē hic & hec īmortaliſ & hoc le· vnde a dō īmortali addita taſ formaē hec īmortalitas· & immortalis etiā ponīē ꝑ deo p excellētiā immortalitatis et incorruptōis· & ideo formatur mortaliſ a genitiuo mortis is mutata in a lōgam & addita lis·ſicut dixi in tercia pte in tractatu de ſpēb? noīm in ·c·de denominatiuis deſinentibus in alis·

Mortariū·a mors diciē mortariū tarij· quia ibi iā ſemina ī puluerē redacta et mortua cōdiaē ·vl' cōponiē a mors et tero ris· qz ibi quidđ teriē moritur·vñ hoc mortariolū li dimi

Morticin? · mors cōponiē cū cedo dis· cecidi . & diciē morticin? na nū·pnl'·pō·i·morte cesus & interfect?·& ꝓducit tūc pnl'· Itē mors cōponiē cuz cado et diciē morticin? na nū·i·morte cadens ·siē quādo eſt mortalitas aīaliū·& tūc cor·penl'·vnde verſus· De cado morticinū de cedo morticacinuz· Itē·Morticina ferro caduē morticina morte· Morticina de cedo comeduneē·Morticina de cado omedi nō debēt·Morticinū nō eſt nomen niſi mortuorū·ſed mortalia nomē eſt viuētiū corporꝝ·& inde hoc morticinū nij talis mortalitas vel morticinuz Et ſcias ꝙ morticina eſaie·iiij·vbi diciē morticina cor·· producit pnl'·quia gloſa dicit ·Morticina eorū ꝓſtrata a romanis·Itē morticina biere·vij· pō pnl'·& erit morticinū ꝓpli hui? ī cibū

Mortifico cas caui cōponiē a mors vel potius a mortu? et facio & cor pl'·

Mortu? eſt ptcipiū de morior reris · & cōponiē Semimortu? tua tuū·i·ex pte mortu?·& īmortu? tua tuū·i·nō mortu?·vel valde mortu?· viđ ī morior· De cognitōe mortuorꝝ dixi ī defūctus ·

Morus ri·quedā arbor·& deriuaē a greco·ſ·mauron quod latine diciē nigꝝ·quia eius fructus ſit niger·vnde hoc morū ri fructus eius Hanc arborez latini rubum appellant vel celſam·quia fruct? eius vel virgultum rubeat ·

Mos ·a moza dicitur hic mos moris . & eſt mos

cõſuetudo· vt talis mos eſt in partibus noſtris· id eſt· talis cõſuetudo· & iſte ſequit̃ morez patrie ſue id eſt· ꝙſuetudinẽ· ſed differũt· qz mos eſt quod fecit morã· Vnde et diffinit̃ ſic mos· Mos eſt longa cõſuetudo ꝺ moribꝰ tracta tñmodo· vel ſic· mos eſt quedam lex viuendi nullo vinculo aſtricta ſiue lex nõ ſcripta· ſed tñ vſu cui retẽta· vl' mos eſt vetuſta & ꝓbata cõſuetudo· ſiue lex nõ ſcripta· ſed cõſuetudo eſt qꝺam ius moribꝰ inſtitutũ qꝺ pro lege ſuſcipit̃ cũ lex deficit· Item mos id eſt· virtus hominis· ſed ꝓprie in plurali habet hãc ſignificatõnem· vt iſte habet bonos mozes· & ꝓprie dicit̃ de bono ſicuti viciũ de malo· Mali ergo mozes ñ ſũt mozes ſed vicia· Et eſt ibi oppoſitũ in adiecto· ſic cũ dicit̃ homo mortuꝰ Inde mozoſus ſa ſũ· & ꝓꝺpmã mos moris cũ ſuis deriuatiuis. vnde mori datiuꝰ ꝓꝺ· ꝓmã· ſz mori infitiuꝰ de morior rerſ cozmo· vt dixi in mori De moze· i· ꝺ cõſuetudine dixi

Moſcilꝰ li· di· ĩ moſculꝰ vide· ¶ ĩ ꝙſuetudo

Moſculus li· eſt diminutiuũ de mos moris· i· puꝰ mos Et inde moſcillꝰ li· aliud diminutiuũ·

Moto a moueo ues ui· motuz tu. u· in o· fit moto tas verbũ fre· id eſt· frequẽter mouere· & ꝓꝺ motas verbũ fre· id eſt· frequẽter mouere· & ꝓꝺ mo

Motus a moueo ues ui motũ dicit̃ hic motus tus Et adiectiue etiã declinat̃ motus ta tum· Et ſicut dicit̃ in ꝓdicamẽtis ariſtotelis· ſex ſũt genera motus ſcz generatõ· corruptõ· augmẽtatio· diminutio alteratio· ſcꝺm locũ mutatio· Sex ergo modis mouetur res· ſcz vel generãꝺo· vel corrũpẽꝺo· vel augmentãꝺo· vel diminuẽꝺo· vel alterãꝺo· vel ſcꝺm locũ mutãꝺo Et ſcias ꝙ generatio eſt exitus a nõ eſſe in eſſe· Corruptio eſt progreſſus ab eẽ ad non eſſe Augmẽtũ eſt ꝓexiſtentis quãtitatis addi tamẽtũ· Diminutio eſt ꝓexiſtẽtis quãtitatis minoramẽtũ· Alteratio eſt mutatio a ꝺtraria qualitate ad cõtrariã vel in mediã· vt cũ quis ꝓmutat̃ ab albedine in nigredinẽ· vel in medios colozes· Motus autẽ ſcꝺm locũ eſt mutatio ab vno loco in alteruz Motꝰ ſcꝺz locũ ſex ſũt ſpẽs ſiue differẽtie· ſcz ſurſum· deorſũ· ante· retro· dextrũ· ſiniſtrũ· Ad oĩes eĩ has ꝓtes fit motus·

Moueo ues ui motũ mouere· Cõponit̃ cuz ad· & dicit̃ admoueo ues· i· aduicinare adiũgere· vnde ad motim aduer· i· aduicinatim adiunctiz· Itẽ cõponitur cũ a· & dicit̃ amoueo· ues· i. remouere· auertere abſentare ſepare· Itẽ cũ cõ· & dicit̃ Cõmoueo ues· i· ſimul mouere· vel cõturbare· iratũ facere· Item cũ di· & dicit̃ dimoueo ues· i· in diuerſas ꝓtes· vel diuerſis modis mouere auertere ſepare· Item componit̃ emoueo ues· i· valde vel extra mouẽ· Immoueo ues· i· valde vel intro vel intus mouere· vñ immotꝰ ta tũ ꝓticipiũ· Et poteſt eſſe cõpoſitũ ab ĩ et motꝰ· quaſi nõ motꝰ· Itẽ ꝓmoueo Premoueo Promoueo· Itẽ remoueo ues· vnde remotus ta· tũ· nomẽ & cõpatur· vñ remote & remotim aduerbia· i· ſepatim· Itẽ ſemoueo ues· i· ſeorſũ mouere vel ſepare· vñ ſemotim id eſt ſepatim· Et ſemotꝰ ta· tum· ſũmoueo ues· id eſt. remouere auferre· Moueo & eiꝰ cõpoſita oĩa ſũt actiua· & faciũt ꝓteritũ ĩ moui· & ſupinũ in motũ· Et oĩa corripiũt in preſenti hãc ſillabã mo· ſed in ꝓterito & ĩ ſupio eã ꝓducũt vñ ꝓſper· Sz ꝙ leſerũt dulcia amara mouent·

Mozma· a modꝰ dicit̃ hec mozma mozme· genꝰ re poſitorij· quaſi modma· ꝫ ꝓ d· ſicut antiquiſſimi ſolebant dicere hozie ꝓ hodie

Mucidꝰ· a mucꝰ dicit̃ mucidꝰ da dũ Et dicit̃ panis mucidꝰ qui habet mufã vel mucz· vñ iuuenalis. Vix fractũ ſolide iã mucida fruſta farine· vñ mucido das· i· mucidũ facẽ· & ẽ actũ

Muco cas ĩ mucꝰ eſt

Mucoz· a mucus dicit̃ hic mucoz coris· & ẽ mucus mufa panis· ſed mucoz ꝓprie mufa vini· Et hĩc mucoroſus ſa ſum· vide in mucꝰ ci·

Mucro· macros grece latine dicit̃ longũ· vnde hic mucro cronis· i· cuiꝰlibet rei acumẽ Et dicit̃ ſic a lõgitudine· vñ ſepe ĩuenit̃ ꝓ gladio· Et ſunt iſta nomĩa ſynonima ſcz enſis gladiꝰ mucro ſpata rõphea

Muculẽtꝰ· a mucꝰ et lẽtos qꝺ eſt plenũ· cõponit̃ muculẽtus ta· tũ· i· ſoꝛꝺiꝺꝰ muco plenꝰ· Et cõpat̃ muculẽtus tior ſimꝰ· vñ muculẽte tiꝰ ſime· aduer· Et hec muculẽtia tie· i· abũꝺãtia & pleĩtudo muci

Mucꝰ a marceo ces ꝺz hic mucus ci· Et eſt mucꝰ putredo in pane ex vetuſtate ꝓueniẽs· & dicit̃ mucus quaſi marcꝰ· vñ hic mucoz coris idẽ· ſed ꝓprie mucus in pane· mucoz in vino & aqua· ſcz muſa vini· Itẽ mucꝰ poteſt deriuarí a mungo gis· & tunc mucꝰ ẽ putredo q̃ de naſo extrahit̃ & ꝓijcit̃

Mufa fe· idẽ eſt qꝺ mucus vel muca

Mugil· a multuz & agilis cõponit̃ hic mugil lis· q̃ ꝺam piſcis qz ſit multum agilis in fugiẽꝺo retia piſcatoꝝ· Nã vbi diſpoſitas ſẽſerit inſidias cõfeſtim retroꝛſũ rediens ita tranſilit rethe vt volare piſcẽ videas Et corripit pnl'· gti mugilis

Mugillo las· i· clamare· onagroꝝ ẽ Et ꝺr a mugio

Mugio gis giui gire gitũ· i· boare ſtridere· & ẽ bum· Et cõponit̃ Admugio gis· i· ad vocãtẽ vel ad mugientem mugire Cõmugio gis· i· ſimul vel cum alio mugio· Immugio gis· i· valde vel intus vel intra mugire· Obmugio gis· i· ꝺ̃ mugire· Remugio gis id ẽ itez vel retro vel cõtra mugiẽtem mugire Et ẽ mugio neu· cũ oĩbꝰ ſuis poſitis· & ꝓꝺ· mu

Mugitꝰ a mugio gis dicit̃ hic mugitꝰ tus penul· producta· i· vox boũ· ſtridoꝝ doloꝝ·

Mulcebris· in mulcibilis vide

Mulceo ces mulſi mulſũ mulcere id eſt lenire mitigare· delectare· Et cõponit̃ Demlceo ces Permlceo ces· Remulceo ces· Et ẽ actũ mulceo cũ oĩbꝰ ſuis cõpoſitis

Mulciber q̃ſi mulcẽs imbrẽ vide in mulcifer Et coz· pnl'·

Mulcibilis a mulceo ces dicit̃ hic & hec mulcibil' & hoc le Et hinc mulcibiliter aduerbiũ· Et hec mlcibilitas tatiſ Item a mulceo dicit̃ hic et hec mulcebris & hoc bre id eſt· ſuauis delectabilis mulcibil' Et hec mulcedo dinis· id eſt ſuauitas

Mulcifer Mulceo componit̃ cũ ferz· & cũ imber & dicitur hic mulcifer feri Et hic mulciber beri· vl' bri· & vtrũq; hoꝝ noĩm vocat̃ vulcanꝰ· eſt eĩ faber iouis· & ideo dictꝰ eſt mulcifer· i· mulcẽs ferz Idem & mulciber· quia mulcet imbrẽ· i· aquã tpando ferz· vel quia mulcet ferrũ imbre· i· aq̃· & corr· pnl'· mulcifer tã nti q̃ gti· ſicut & mulciber beri·

Mulcto· a mulceo ces dicit̃ mulcto ctaſ· & ẽ mulctare· mulcere· lenire· mitigare· blãdis verbis ſeducere· curuare vexare· vel verberare· litigare· vl' pugnis ſiue calcibꝰ tũdere· & eſt trãſlatum a mulſo· quod acceptum lenire fauces ſolet dolẽtis vel completum ſoꝛꝺibus ſtomachũ·

Mulctrale a mulgeo ges· mulſi· mulſuz· & mlctũ inuenit̃ mulctrale lis· & hoc mulctruz ctri· & hec mulctra ctre· vas in quo intꝰ mulgeẽ· id eſt lactatur Mulctrũ etiam vel mulctra dicit̃ hoza mulgẽꝺi· & hoc mulgariũ· & hoc mulcrũ idem· ſcz vas i quo mlgeẽ· vl' mulcz ꝺr nouũ lac vide etiã ĩ mlſa

Mulctrum mulctri· in mulctrale eſt

Vulgarium·ĩ mulctrale est·

Mulgeo ges·mulsi·geo ĩ si·& si ĩ sum· fic mulsi ptĕritū & mulsū supĕ·Et est mulgere lac de vbere extrahere Mulgeo cōponiē Demulgeo Emulgeo Cōmulgeo Immulgeo Permulgeo Remulgeo Et est mulgeo actĩ cū oīb9 suis cōpositis ·& facit ptĕritū ĩ si & supinū ĩ sū· licet quādoqz inueniaē mulxi·& mulctū apud antiquos Habēt eĩ mlgeo et mulceo idē ptĕritū & supmuz in eadē voce mul si & mulsū scōm hugō. Prisc·etiā ĩ·viij·libro dicit· Mulgeo quoqz mulsi facit q̄uis differētie causa q̄ dā mulxi ptulerūt·His visis dico q̄ mulceo et mul geo habēt idē ptĕritū & supĕ·scōm modernos· scz mulsi & mulsū·vide etiā ĩ mulsi

Muliebria muliebriū pluraliter dicūtur menstrua quia mulier solū animal mēstruale est ·Et vt dicit magister ĩ historijs sup illud Gen̄· Desierant fare fieri muliebria·i·mēstrua·quib9 deficiētib9 vis de ficit pariendi ·vide ĩ menstruū·

Muliebris·a mulier abiecta extrema littera r·& addita bris fit muliebris·& declinaē hic & hec muliebris & hoc bre·& producit pnl'sicut salubris·& īde muliebriter aduer·& hec muliebritas tatis·

Mulier lieris dicīē a mollis quasi mollier · qz mollis est & debilis respectu viri·Ideo virtus viri est maior & mulieris mīor·vt patiēs viro esset·scz ne femis repugnantib9·libido cogeret viros alias appetere·vel ĩ aliū sexum pruere Dicīē igitē mulier scōm femineū sexū·nō scōm corruptōem integritatis·& hoc est ex sacra scriptura Nāeua statī facta de latere viri nōdū cōtacta a viro mulier dicta ē ibi·& formauit eā ĩ mulierē Qz aūt dicīē mulier q̄ si mulcens virum · vel quasi molliens virum : ethimologia est· & producit penultimam ĩ obliquis Vnde statius·Siqua deū soboles· siq̄ mulieris origo·Hoc etiā cē probat cōmunis vsus qui emulandus est Sed videē q̄ corripiat penultimā·qz vt tacit prisc·ĩ maio·Omnia latina desinētia ĩ er·si crescūt ĩ gen̄ corripiūt penul·ĩ obliquis·vt pauper pauperis·Sed dic q̄ pristianus excipit illud nomē mulier ĩ libro de accētu a regula illa generali·Et hoc omuniter tenēē Hic potest queri quare mulier facta est de costa viri Ad hoc est dicēdū q̄ sic dicīē ĩ libro sētētiarū scdo·Ideo de latere viri fcā fuit mulier vt ostenderēē qz in consortiū creabaē dilectōnis·ne forte si fuisset de capite facta·viro ad dominatēem videreē pferenda Aut si de pedibus·ad seruiēdū subijciēda Quia ergo viro nec domina nec ancilla parabaē sed socia nec ō capite nec de pedib9 fuerat p̄ducēda vt iuxta se ponendam agnosceret·quā de suo latere sūptā dixisset· Q̄ aūt post peccatū mulier sub viri dominio est· hoc accidit ex culpa nō ex natura Non sine causa·viro quoqz dormienti poti9 q̄ vigilāti detracta est costa de qua mulier ĩ adiutoriū generatōis viro formata est Sed vt ĩ eo nullā sēsisse penā pbaretur & diuine simul potentie opus mirabile mōstrareē quia hominis dormientis latus aperuit nec tamen a quiete soporis excitauit In quo etiā opere & sacē mētum crhisti & ecclesie figuratū est quia sic mulier de latere viri dormentis formata est ita ecclesia ex sacramētis que de latere crhisti ĩ cruce dormiētis pfluxeīē·scz sāguis & aqua quib9 redimimur a penis atqz abluimur a culpis

Mulierari9 a mulier ōr hic mulierari9 rij·i·freq̄ns mulierū appetitor ·vel voluptati mulieris deditus

Mulierecula a mulier ōr hec mulierecula le · diminū cū̄ parua mulier

Mulio a mulus dicīē hic mulio onis mulorū custos vel sessor vel ductor·& hic mulius lij pro eodem·& a mulio ōr mulionic9 ca cū

Mulleus lei masculini generis est gen9 calciamentoꝝ·& dicti sunt mullei a mullo pisce· siue a colore rubro qualis est color mulli piscis Itē a dictīe dicīē mulle9 lea leū qō ptinet ad mullū piscē

Mulsa a mulceo ces dicīē hec mulsa se·potio q̄daz ex vino vel ex aqua & melle facta·eadē dicīē et hō mulsuz·similiter a mulceo·vel a melle quasi melsū Inueniē etiā hoc mulsū p nouo vino Hesiode·viij· Comedite pinguia & bibite mulsū id est vinū nouum·vel scōm glosam Mulsum id est vinum melle dulcoratū Itez mulsū idem est qō medo Ponīē etiam mulsū ĩ alia significatōne ĩ grecismo id ē pro lacte a mulgeo ges mulsi mulsū·vnde ibi dicīē In quo mulgeē lac tēpus mulctra vocaē· vas est mulctrale·mulsū quod defluit inde·vel dic sicut dixi ĩ mulctrale scōm huguitōem

Mulsi est ptĕritū de mulceo ces & de mulgeo ges sicut dixi ĩ mulgeo·vnde & tales versus ponunē ĩ grecismo Mulgeo dat mulsi·sic dat mulceo mulsi Dat mulcere suum sicut mulgere supinū·Quod probo nā mulsū sibi sūpsit vtrūqz supinum

Mulsū est supinū ō mulgeo & de mulceo vt dixi ĩ mulgeo Quid aūt sit mulsū dictū est ĩ mulsa

Multa te ĩ multo tas vide

Multatio onis ĩ multo tas exponiē·

Multatus ta tū ĩ multo tas vide

Multicium cij & sunt multicia vestes subtiles & lucidissime fēe ō nobili serico vel mollissima lana vl' lino·& dicūtur sic a multitudine colorū vel a multitudine cōtextionis filorū· Quo eĩ vestis est subtilior eo plura fila in eo cōtexunē · vel dicūtur sic q̄ sua lenitate corp9 hominis demulceāt suauiter·Iuuenalis Quid faciunt alij·cū tū multicia sumas

Multicolor loris·i·multorū colorū·& cōponiē a multus ta tū·& color loris·& est cōmunis generis· & corripit co·Nā generaliter cōposita a colore·vt bicolor·& a decore vt dedecor·& a corpore vt bicorpor sūt cōmunis generis· Inueniūtur tū aliquādo in neutro genere ĩ plurali numero·vt bicoloria discoloria multicoloria·ezech·xvj· & sumpsisti vestimēta tua multicoloria·

Multifariā·ĩ multifari9 vide·

Multifari9· a multū & for faris cōponiē multifari9 ria·riū·i·multū vel multa loquēs·et varijs modis·vnde multifarie aduerbiū· & inueniē etiā accusatiu9 quādoqz aduerbialiter posit9 multifariam pro multifarie·& non mutat accentū siue sit nom siue aduerbium·& est multifarie·id est· multis modis·multiplici sermone·

Multifidus da·dum·id est·fissus ĩ multas ptes & corripit etiam fi ·

Multiformis·forma cōponiē cū bis·tris ·q̄tuor·septē·et multus ta·tū·& dicīē hic & hec biformis et hoc me·Triformis me·et abijciē s· a bis et tris· ĩ biformis et triformis· Itē ponīē quadriformis me·Septiformis me·& hic et hec multiformis et hō me·i·duaꝝ vel trium vel quatuor formaꝝ vel septem· vel multarū formarū · et hinc biformiter · et hec biformitas mitatis·Triformiter · et hec triformitas tatis·

Multiloqu9·a multus ta·tū· d tas tatis· et loquor componiē multiloqu9 qua quū·qui multa loquitur·vnde hoc multiloquium ·id est· multa locutio·et corripit lo ·

Multipes pedis. mascu. generis. i. vermis capitis. multos habens pedes. et cor. ti.

Multiplica ce. fe. ge. i. vestis multas habēs plicas & cōponitur a multus & plica ce. & cor. pli.

Multiuol⁹ a multus ta tū. & volo las cōponitur multiuol⁹ la lū. quasi p diuersa volās. vnde mulier dr multiuola q̄ p diuersa loca volat. Itē multiuol⁹ la lū. i. multa volens. & tunc componitur a multus & volo vis. & cor. vo sp

Multo tas tani. dr a multus ta tū. & est multare vberare punire dānare. Et hoc hec multa te. id est. vindicta pena. vnde in quarto libro regū Imposuit multā terre centū talēta argenti Et a multo tas dicit multat⁹ ta tū. i. verberat⁹ punit⁹ dānat⁹. & inde hec multatio onis. i. verberatio punitio damnatio. Quidā tamē dixerūt q̄ multo tas. dicit a multu u. in o. qd deberet esse supinū huius verbi molo lis Pena em̄ q̄si molit & conterit tribulatū. & scribit sine c. vt patet in papia.

Multo magis sunt due partes. sicut dixi supra in secūda parte vbi egi de accentu aduerbiorum in capitulo de magis.

Mult⁹. a moles dicit multus ta tū. Qd em̄ multū est molem facit. vnde et dicit mult⁹ ta tū. q̄i molē tenēs vel tuēs. & est etꝫia. vnde hec multitudo dinis. Mult⁹ cōponit Multimod⁹ Multiloqu⁹ Multigrad⁹ Multifid⁹ Multipes Multifari⁹ Multiplico. Mult⁹ cōpar sed irregulariter. scz mult⁹ plurim⁹. multa plurima. multū pl⁹ plurimū. Et in aduerbio multo pl⁹ plurime. Ponūt q̄dem aduerbialiter multū & multo. plurimū & plurimo. sed nō sūt aduerbia. & non mutāt accentū multo vel plurimo quādo est nomē et quādo ponit aduerbialit Et scias q̄ pl⁹ in hac terminatōne est tātū neutri generis. vnde in ntō hec compatiō deficit i mascu lino & fe. ge. sed in alijs casib⁹ est oīs ge. i vna vl in pluribz terminatōib⁹ tā in singulari q̄ in plurali. vnde pluris pluri est oīs ge. & facit accusati u⁹ hūc & hāc pluré & hᵒ pl⁹. vtō i m. et f. carz. et nomiatiu⁹ pluralis facit hi & he plures & hec plura vel pluria. genitiu⁹ plurū scōm hug. tamē pnit dicit q̄ pl⁹ est neutri gnis in trib⁹ casib⁹. scz i nomiatō actō & vtō. sed in alijs est oīs ge. Et facit nēs pluralis in neutro gne plura scōm modernos. Inuenitur etiam apud antiquos pluria. & ita credo verū. vide in pl⁹.

Mul⁹. a mola vel molo lis dicit hic mulus li. quia molēdo tarde ducat molas in gir. vel mul⁹ est nomē grecū Industria quippe humana diuersū aīmal in coitū coegit. sicq; adulterina pmixtione genus aliud reperit. Sicut & iacob cōtra naturā colorū similitudines pcreauit. Nā tales fetus oues illius cōcipiebāt. quales vmbras arietū desup ascēdētiū in aquarū speculo cōtēplabanē. Deniq; & hoc ipsuz in equaz gregib⁹ fieri solet. vt generosos obijciāt equos vilib⁹ cōcipiētiū equaz. vt eoz similes cōcipe & creare possint. Et etiā colūbaz dilectores depictas ponūt pulcerrimas colūbas in illis locis i quib⁹ ille versanē. vt rapiētes visa similes generēt. Inde est q̄ quidā grauidas mulieres iubz nl los itueri turpissimos aīaliū vult⁹ vt cenocephalos. & simias cē. ne visib⁹ eaz concurrētes sil'es fetus pariāt. Hāc em̄ feminarū dicūt esse naturaz vt quales cōpsexerit siue mēte pceperit i extremo voluptatis estu dū cōcipiūt talē sobolē pcreēt. etem̄ anima in vsu venereo formas extrinsecas itro trās mittit. eaz satiata tipis rapit species eaz in pprias q̄litatē. Ad hoc etiā facit qd aug. recitat i. v. li. cōt iulianū pelagianū. q̄ solim⁹ autor medicine scripsit de rege ciprio. q̄ cū ipe esset vir deformis solebat preponere vxori sue in cōcubitu formosā pictūrā ne ipsa deformes pareret filios. Hieronim⁹ etiam narrat de quadā muliere que pepit filiū nigrū pt hoc q̄ in tpe coit⁹ imaginē vidit nigrā. Mulus deriuat hec mula le. Et facit datiu⁹ & ablati⁹ plu ralis mulab⁹. Mul⁹ & mula spēs aīaliū ab equo et asino generāt nec gnant

Mundiū dij ge. neu. i. dñiū. & dr a mūd⁹.

Mundo das. i mūdus da dū est

Mund⁹. a mūdus di. deriuat mūd⁹ da dū. i. pur⁹ integer sine macula. Et cōpar mūd⁹ dior sim⁹. vñ munde di⁹ sime aduer. Et hec mūdicia cie. Et hoc mūdum di. mundicie pciū vel qd facit mundiciaz vnde in hester. Accipiāt mundaz muliebrē. & que ad vsum necessaria sunt. id est. vnguēta. pigmenta & cetera q̄bz mulieres mūdiores & ornatiores hanē. Et a mūd⁹ dicit mūdo das. i. purificare vel purz facere. vnde mūdat⁹ ta tū. nomē. & compar vl est pticipiū de mūdor daris. Mūdo cōponitur Emūdo das. id est. valde mūdare. Et est actiū cuz omnibz suis compositis.

Mund⁹ di. dicit a moueo ues. qz semp est in motu Et hinc mūdan⁹. Et hic et hec mūdialis & hoc le. Et p cōpositōem mūdifag⁹ ga gū. & dicit multiplicit mūdus. Dicit em̄ mund⁹ vniūsitas creaturarū. scz illō qd ostat ex q̄ttuor elementis identicis. Et dicit sic qz semp est in motu. Itē mūd⁹ qñq; dr archetip⁹. mund⁹ qñq; dicit homo. vnde & microcosm⁹ dicit. qñq; etiā mundus dicit supior et dignior pars mundi. scz firmamētum p excellētiā. qz pcipue est in motu. & qz pcipue purz et mundū est nichil habēs terrene fecis et grauitatis. Mūdi etiam noīe amatores mūdi designanē. vnde iohis. j. Mūdus p ipm factus est. et mund⁹ eum nō cognouit In primo loco mūdus designat hūc mūdū In secūdo designat amatores mūdi. Et scias q̄ mūd⁹ p u in prima sillaba scribit. licet deriuet a moueo ues. qz multotiēs litera q̄ est in simplici dictōne mutat in cōposito. vt lego colligo. Et vt dicit isidorus. Mūdus dictus est a mouēdo. qz in motu est. nulla em̄ requies eius elemētis cōcessa est. vide in pax

Quot anni fluxerūt a principio mūdi vsq; ad ihar natōem xpi dixi in etas.

Munerari⁹. a munus dicit munerari⁹ ria. q̄ munera dat. Et munerosus sa sū. i. larg⁹ vel munere dign⁹ Et cōpar. vnde hec munerositas.

Munero. a munus dicit munero ras. Et ē munerare donare. munus alicui dare p aliquo seruitio vel pro aliqua alia re. Et cōponit. Remunero ras. & ē actiū cū oīb⁹ suis cōpositis. et pd. mu. vñ homerus. Et prius aiacē exaurato munerat ense.

Mungo gis. mūxi mūctum. mūgere. i. purgare et foras auferre. et pprie est mucū de naso extrahere et picere. et qd remanet de cōbustione cādele auferre Vnde et sepe ponit p decipe. vel decipiēdo auferre aliq̄d vel expoliare. Mungo cōponit Cōmungo gis. Demungo gis. emungo Immungo. i. valde vel intus vel intro mungere. Permungo Remūgo. et est actiū mungo cum oībus suis cōpositis. et facit pteritū in xi. et supī. in ctū

Muniacus. a muniū dicit muniacus ca. cum. muniaci dicūt regis consiliarii. vel qui munia. i. officia sua adimplēt vel tributarii vel largi.

Municeps. a municipium dicit hic et hec munici:

palis·& hoc le·Et municiparius ria rium.et hic et hec municeps cipis·omnia in eodem sensu·hoc eñ nomie censenť castellani in municipio nati & per manẽtes & etiã milites stipẽdiarij q̃ pro custodia municipij munera capiũt·Et etiã originalas ciues & in loco officiũ gerẽtes dicũť sic Et etiã quodã gen⁹ romanoꝝ ciuiũ olim dicebať sic·Vnde in actibus apostoloꝝ·xxj·paulus cũ deꝑhenderet dixit· Ego sum paulus tarsensis nõ ignote ciuitatis municeps·volens eis signare q̃ esset ciuis roman⁹ & statim eũ dimiserũt·Item municipalis le·vel municipialis le·& municipiarius vel municipari⁹ ria rium potest dici q̃ ꝑtinet ad municipiũ· vel municeps scõm q̃ capiť munus·& cor·pnl'geniti municepſ & formať genitiu⁹ a ntõ interposita i·litera·inter p & s·& mutato e·ante p·in i·corręptam ·vt municeps municipis·

Municipalis vl' municipialis le·i municepſ expoiť municipiari⁹ ria riũ·i municeps exponiť

Municipiũ·muniũ cõponiť cũ capio & dicť hoc municipiũ pij·& est municipiũ q̃n manẽte statu ciuitatis ius aliq̃ maioris vel minoris officij a p̃nci pe ipetrať·& dicť municipiũ a munijs ·i·officijs q̃ eñ munia·i·tributa debita vel munera reddit· Nã liberales & famosissime cause· & q̃ ex p̃ncipe ꝓficiscũť ibi nõ agunť· hec eñ ad dignitatẽ ciuitatis ꝑtinẽt·vel municipiũ dicť castrũ munitissimũ & ꝑprie in cõfinio regionũ vbi solẽt morari stipẽdiarij milites ꝑ custodia·vnde & dicť municipiu ąsi capiẽs munia·i·munera ꝓter stipẽdiarios milites ibi ꝑ custodia manẽtes·& munera capiẽtes

Municiũ cii·a munio nis·ȯr hoc municiũ cii·i·obsidio·vñ in ąrto li·reg̃·ȯr·Rex assiriorꝝ nõ ingredietur vrbẽ hãc·nec circũdabit eã municio·

Munifex ficis·pnl'·cor·tam in ntõ q̃ ꝑ m genitiuo· & exponiť in munificens·

Munificẽs·a munifico cas dicť hic & hec & hoc munifex ficis pnl'·cor·tã in ntõ q̃ ꝑ in grõ · & hic & hec & hoc munificẽs tis·in eodẽ sẽsu·i·munificus & compať munificens tior sim⁹· vñ munificenter tius sime·aduer·& hec munificẽtia tie·i·largitas· & nota q̃ hoc positiuũ munificẽs nõ est in vsu i loco ei⁹ subit munific⁹·& fit cõpatõ anomala munificus munificẽtior simus ·

Munifico cas·cõponiť a mun⁹ et facio·& est munificare muneribus honorare·munera alicui facere vnde munificus ca cũ·i·larg⁹ q̃si munera faciens· vel qui muniũ·i·officiũ q̃ debz adꝑplet·vnde munifice aduer·& cor·fi·vide etiã in munificẽs scõm hug̃·Pap·aũt dicit ·Munific⁹ honorific⁹ largitor liberalis largus copiosus abũdãs

Munimẽ a munio nis dicť hoc munimẽ mis·i·defensio·firmamẽtũ auxiliũ·& p̃·pnl'· ntĩ

Munimẽtũ·a munio nis ȯr hoc munimẽtũ ti·id ẽ· defẽsio firmamẽtũ auxiliũ·& p̃·pnl'

Munio nis nui nire nitũ·i·firmare vallare defẽsa cũlũ facere·Munio cõponiť Circũmunio nis ·Cõmunio nis Premunio nis Obmunio nis·i. vndiq; vel otra munire·Remunio nis·i·itez vel retro munire vel destruere·vel munitõem auferre· Munio et ei⁹ cõposita oĩa sũt actia & ꝓducũť munivnde esop⁹·Vñ pire q̃as hostem munire caueto · Et scias q̃ regula est q̃ ꝑma ꝑsona singularis ꝑteriti ꝓfecti indicatiui mõi formať in tertia et m ąrta cõiugatõne in nõ desinẽtib⁹ in eo a prima ꝑsona ꝑsẽtis indicatiui modi·o·mutata in e· ꝓductã et addita hã·vt lego legebã·audio audiebã·q̃ videť falle re in munibã et polibã·q̃ videlicet inueniť polibã & munibam ꝑ muniebã poliebã· Sed ꝑticipia ꝑsẽtis & ꝑteriti impfecti formãť ab integris scz a muniebã et poliebã·vnde muniens et poliens · vñ & ꝑs·dicit in·xi·li·A muniebã muniẽs b·mutata in ns & a poliebã poliẽs dicim⁹·& ita de silibus dicas·

Munitiũcula le di·pua munitõ

Munitoriũ·a munio nis ȯr hoc munitoriũ rij loc⁹ in quo fiũt munimẽta·vel ipm munimẽtum

Muniũ a mun⁹ dicť hoc muniũ nii··i·debitũ officiũ vel tributũ vel mun⁹·& dicť muniũ q̃ manu sit factum·vnde de beato martino dicitur Munia tua deuotus implebo·

Munus a munio nis ȯr hoc mun⁹ neris id ẽ donũ & dať mũ⁹ ex merito· Sed donũ cõferť ex gratia vnde quidã Dat meritũ mun⁹·sz cõfert grã donuz De grã etiã doni ad mun⁹ dixi in donũ

Munusculũ li·di·puũ munus·et formať a munus addita culũ·& a munusculũ dicť munuscularius· ria riũ·q̃ ꝑ munere seruit vel q̃ munus dat·

Murale a murus dicitur hoc murale lis idez quod murus·vide in murus ·

Murena a mus qđ est terza dicť hec murena ne·q̃ dã gẽma·quã humorẽ sb̃ terza putãt dẽsatũ calore vnde et nomẽ assũpsit ·Murena etiã dicť quidaz piscis·& tũc dicť a mollis·vide in murenula·et ꝓducit re·De natura murene piscis dicit ambrosius in·v·hexam̃. vipera nequissimũ genus bestie· & super oĩa que serpentini sũt generis astutior vbi cuz coeundi cupiditatem assũpserit murene maritime notã sibi requirit copulã·vl' nouam ꝓparat · progressaq; ad litus sibulo testificata ꝑsẽtia sui ad cõiugalẽ amplexũ illam euocat· murena autẽ iuitata nõ deest et venenato serpenti expeditos vsus sue imptiẽ coniunctionis· Quid sibi vult sermo huiõi nili ferẽdos esse mores cõiugum ·

Murenula le a mollis deriuať hec murena ne q̃dã piscis crassus et mollis quia nullũ os habet ·vel q̃ mollis et suauis est ad comedẽduz· & ide hec murenula le dimi· murenula etiã dicť quodã ornamẽtũ mulierꝝ qđ sz auri metallo in virgulas latescente q̃dã flexuosi ordinis cathena cõtexiť i similitudinẽ murene serpentis quod ad collum ornãdũ aptať · Hoc interdũ auri & argenti cõtexiť virgulis· vnde in cãticis dicť·murenulas aureas faciem⁹ tibi vermiculatas argento·& corripit mu

Murex a mus deriuať hic murex cis·i· eminẽs acutum et ꝑruptum et exesum saxum vel cacumẽ mõtis·vñ et murex dicť frutex et virgultum asperũ in acutis et ꝑruptis mõtibus· & hinc hic murex dicť quidã piscis scilz coclea maris·sic dicta ab acumine et aspitate· que alio nomine conchiliũ vel cõea dicť· vel quia circũcisa ferro lacrimas purpuree coloris emittit ex quib⁹ purpura tingitur·vnde et ostrũ appellatũ est·quia hec tinctura ex teste hũore elicit·& hinc murex sepe inueniť ꝑ ipa tinctura & sepe ꝑ ipa purpura·& corripit penultimã in obliquis· vnde ouidius epy·Scilicz ipsa geram saturatas murice vestes·Item m libro de arte Cõsule de gẽmis de tincta murice lana·

Murgissor a murmuro ras dicť hic murgissor soris·i·callid⁹ et fallax murmurator

Muria a murus dicitur hec muria rie supior fex olĩ quia sit oleo quasi ꝑ muro·quia naturalius retinet liquorẽ q̃ si esset sine fece

Muriada ·mus componitur cum cedo cedis cecidi·& dicitur hec muricida de. penultima ꝓducta

qui mures interficit et cedit ·

Murileg⁹·m⁹ cõponit cũ lego gis & dicit E muri legus gi· Et hec murilega ge·i· cattus vel catta·qz legit id est colligit mures· vnde quidã· Murileg⁹ bene scit cui⁹ genozbada lãbit

Murimus·a mus dicit murin⁹ na nũ· res muris vl' ad murẽ ptinẽs & ꝓducit ri·

Muriscio⁹·mus cõponit cũ scindo dis· & dicitur hic muriscio⁹ di homo ignau⁹ et remiss⁹ et piger ad nihil aliud vtilis nisi ad mures scindendos·i·ex coziandos·& coz·sci·

Murmur·a mutio tis· dicit hoc murmur murmuris generis neutri apud modernos· Inuenit etiam in masculino gne·vñ iohãnis·vii· Et murmur multus erat in turba Et a murmur dicit murmuro ras Qd̃ cõponit ·Cõmumuro ras ·Demurmuro ras Immurmuro ras ·i· simul vel valde vel intus murmurare ·Obmurmuro muras· id est· contra murmurare ·Remurmuro ras·i·itez vel cõtra murmurãtẽ murmurare Submurmuro ras·i·subtus latentez vel paz vel post murmurare · Et est murmuro neu·cũ oĩb⁹ suis cõpositis·& coz·mu·

Murmuro ras·in murmur est

Murtetũ a moꝛioz dicit hoc murtetũ ti·i·aqua cali da de terza manãs·scz balneũ · & dicit sic q̃i morietũ·qz ibi morbi moziãtur & pereãt · vel q̃si mortuetũ·qz a mozt̃uis·i·ab inferis tradit venire · vñ hozati⁹ in epi·Sane murteta reliq̃· legit hic et hec murteta·& ponit ꝓ balneis mirtis obsitis

Murus·a munio nis·dicit hic murus ri·qz muniat Et dicit murus q̃si munies robur·& est ethia·vnd̃ hic murul⁹ li dimi· Et hic et hec muralis & hoc le qd̃ primet ad muz·& murat⁹ ta tũ·i·muro ornat⁹ Et muro ras·i·muro ornare·muz facẽ·vñ hic muratoz toris ·i·facies muz

Mus idem est qd̃ terza·vñ hic mus muris qd̃am aial·qz sub terza facit suũ cubile scd̃m hug· Papi· vero dicit Mus terza mus pusillũ aial·i·sozex·alij dicũt mures qz ex humoze terze nascant̃ · vnde dicit basili⁹ in nona omel' hexamezõ· Mures et ranas ex terza gnari videm⁹ Deniq3 in egiptiacis thebis si pluuias largiozes estiuo tpe fuderit moz infinitis muribus regio tota cõplet̃

Musa·a moys qd̃ est aqua dicit hec musa se·et sũt scd̃m phos nouẽ muse·i· nouẽ instrumẽta loq̃ndi scz duo labia·quattuoz dẽtes pncipales·plectz li gue·arteria gutturis·cõcauitas pulmonis· Et hec instrumẽta dicũt muse a moys qd̃ est aq̃·qz sine humectatõne istoz nõ potest nasci vox· Itẽ musa ꝺz q̃nq3 cãtilena·q̃nq3 sapiẽtia· Et a musa dicit musica⁹ ca cũ·& musatic⁹ ca cũ· Astrologi vero nouez musas dicũt nouẽ sonos qui celestẽ armoniã faciũt Primi septẽ sũt septẽ planetaz Octau⁹ est firmamenti· Nonũ q̃dem assignãt terze·q̃ licet nõ moueat̃ ꝓ se· mouet̃ tñ circũactione aliaz speraz circa ipam·& adeo sonũ habet raucũ vt vix etiã oputetur inter alios sonos·vnde muse dicũt a muso·id ẽ canẽdo·qz p eas sicut antiq̃ voluerũt vis carminũ & vocis modulatio queret̃

Musach erat arca in q̃ reponebant̃ donaria regz vl' pncipũ ad reficiẽda sarcitecta tẽpli vt dixi i coz bonã De musach ꝺz in q̃rto reg̃·c·xvj Musach q⁹ q3 sabbati qd̃ edificauerat i tẽplo & igressũ regz exteri⁹ cõuertit in tẽplũ dñi

Musca a mus ꝓ terza vel ꝓ sotice dicit hec musca ce·q̃si muris esca·& est ethia

Muscariũ a musca vel muscula ꝺz hoc muscetũ ti· Et hoc musculetũ ti·loc⁹ vbi abũdant musce · Et hoc muscariũ rij Et h⁹ muscariũ rij ꝓ eodẽ loco vel ꝓ multitudine muscaz·vel pro flagello q⁹ muscas abigimus ·

Muscaneus·a mus ꝺz hic muscane⁹ nei·animal exiguũ aranee forma et muris·qd̃ et solifuga dicit qz diem fugiat·Et dicit̃ muscane⁹ quia ei⁹ morsu aranea interimitur·

Muscetũ·in muscariũ ẽ·& pd̃ pn̄l'

Muscio onis·masculi gnis quasi mustio·qz mustũ bibat·& dicit̃ a mustũ·Idẽ et bibio bibionis·

Muscipula mus cõponit̃ cũ capio·et dicit̃ hec muscipula le·deceptio ad mures capiẽdos sicut et mustricula·& ponit̃ generaliter pro q̃libet deceptõne vnde muscipuloz laris·i·decipe ·Et hinc hic muscipulatoz toris·id est deceptoz· Itẽ muscipula ponitur pro pedica·i·laqo quo pedes ligãt̃

Musco a musca dicit̃ musco onis·i· magna musca Et muscosus sa sũ·i·plen⁹ & abũdãs muscis·vnd̃ hec muscositas tatis·i· abũdãtia & plenitudo muscaz·Itẽ a muse⁹ potest dici muscos⁹ sa sũ·musco plen⁹ et coopt⁹·vnde virgili⁹ Muscosi fontes·& sõno mollioz herba·Et cõpat̃ · vñ hec muscositas

Muscosus sa sũ·in musco exponit̃ tatis·

Muscula a musca dicit̃ hec muscula le dimi

Musculetũ ti pn̄l' coz·exponit̃ i muscariũ

Musculosus a muscul⁹ dicit̃ musculosus sa sum id est fortis·lacertosus plenus musculis · Et compatur·vnde hec musculositas tis·i·fortitudo plenitudo musculoz

Muscul⁹ li·pn̄l'·coz·paru⁹ mus·& est dimi·ꝺ mus muris· & muscul⁹ etiã dicit̃ curuũ gen⁹ nauigij ·et musculi dicũtur capita neruoz ex sanguine et neruis copulata·scz illa nodosa caro que ẽ in tibiis et brachijs·Et dicit̃ muscul⁹ a muriũ similitudine· qz lateat i mẽbris sicut mures sub terza ·Vel qz dispositа est ad similitudinẽ muris Idẽ dicit̃ et lacertus In hac significatõne inuenit̃ a palladio positũ vbi docet eligere bonos equos dicẽs·qꝺ pulcritudo boni equi in his cognoscit̃·Si coꝛp⁹ ca⁹ est vastũ & solidũ·latus lõgissimũ·clunes rotũde·& maxie pect⁹ late patens · & totũ coꝛp⁹ musculoz dẽsitate nodosũ·pes sicc⁹·coꝛnu ocauũ·alti⁹ calciat⁹·Item musculi sũt coclee de q̃rũ lacte ocipiunt̃ ostree· & dicũt̃ musculi q̃si masculi·qz sũt masculi ostreaz · & etiã balenaz Eoz em̃ coitu cõcipe balene phibẽtur Item muscul⁹ potest deriuari a mur⁹ ·& tunc muscul⁹ dicit̃ bellicũ machinamẽtũ simile cuniculo q⁹ mur⁹ ciuitatis pfodit̃ et dissoluit̃ q̃i murusc⁹

Muscus a marceo ces dicit̃ hec muscus sci·q̃dam herba vel potius quedaz lanugo in fontibus & circa arboꝛes crescens

Musica ce·est vna de septẽ artibus liberalib⁹· Et dicit̃ a moys qd̃ est aqua qz tractat de vocibus vel de ꝓportõnib⁹ vocũ·& sine humoris beneficio nulla cãtilena vel vocis stat vel subsistit delectatõ·& inde hic musicus ci·qui tractat de musica vel q̃ docet eã Et music⁹ ca cũ ·& b et hec musical' & h⁹ le in eodem sensu Item musica ·i·sapia·& tũc deriuatur a musis que sũt causa sapie vel instrumẽta sapientie & eloquẽtie· vnd̃ pris· Quoz vterq3 possidet artem musice·i·sapie·

Muscino vocat̃ aial qd̃ ex capza et ariete nascitur Est aũt dux gregis Muscino mõstaz simile simie·se cũ dũ papia·vide in bigen⁹

Musio a mus deriuat̃ musio onis·qz muribus infestus sit· Hunc vulgus cattũ a captura vocat · Alij

dicũt q captat·i·videt · nam tam acute cernit vt fulgore luminis noctis tenebras superet·vnde et a greco venit catus·i·ingeniosus a kageste·vel cat? quasi caut? ·Hũc vocãt gattũ corrupte· Itẽ a m? dr hoc musium sij·nidus muris·

Mussim adver·a musso sas dr·id est·mussãter latenter·lente vel lenter

Mussito tas·pnl'·cor·vbũ fre·i·freqnẽ mussare

Musso a mutio tis dicit̃ musso sas sui sare · & ẽ mussare dubitare·et mussare·i·silentio murmurare Vnde versus·Mussat qui dubitat · mussat q̃ murmurat idem·Itẽ inuenitur muso sas·id est·scio·& tũc scribitur p vnum s·

Mustaciũ a mus dr hoc mustaciũ cij· pot? qui ex musto fit & alijs potionib?·vñ iuuenalis·Q ã nec ẽ ãre cenã & mustacia pdas

Mustela·mus cõponit̃ cũ telon qđ est lẽgũ· & dicit̃ hec mustela le quasi mus lõgus pnl'·longa · Et sũt duo genera mustelar·vnũ est silueſtre distans magnitudine·Alterũ in domib? oberrãs · Hec ingenio subdola a domibus vbi nutrit̃ catulos suos trãsfert. mutatq; sedẽ·serpẽtes etiã & mures pseq tur·Falso aũt opinant̃ qui dicũt mustelã ore concipere·aure ptum effũdere·& a mustela dicit̃ mustelim? na nũ·pnl' ꝑ·i·ptimẽs ad mustelã·vel de mustela existẽs·& hoc mustelariũ rij·fouea mustele·q̃ & musteliũ dr·vide ĩ basilisc?·& etiã in ruta

Mustelim? na nũ·exponit̃ ĩ mustela

Mustricula.mus cõponit̃ cũ strigo·& dicitur hec mustricula le·istrumẽtũ ad mures capiẽdos dicta sic q· stringit mures· & cor·cu·

Mustũ·a mus qđ est terra dr hoc mustũ ti nouuz vinũ quia in se habeat terrã & limũ mixtũ · & inde mustus ta tũ·i·nou? ·Q· autẽ dicit̃ mustũ q̃si mus tenens. ethimologia ẽ·vel potest deriuari mustũ a mulceo ces·q· mulsũ sit·i·suaue ad bibẽdũ·

Mutatoriũ a muto tas dicit̃ hoc mutatoriũ rij· res tas ꝓciosa ꝑ qua sumẽda alia mutat̃· vnde legit̃ ĩ quarto libro regũ·ca·v·de naaman·qui cũ tulisset decem mutatoria vestimẽtorum detulit literas ad

Muteo a mutio tis·vel a mut? regem israhel· deriuat̃ muteo tes·& est mutere esse vl' fieri mutũ tacere·vnde mutesco cis·inchoatiũ· & cõponitur Cõmuteo tes · Demuteo tes·id ẽ. valde mutere vl' cessare mutere vel incipe loqui · Item componitur Immuteo tes ·Obmuteo tes·i·ex toto vel vndiq; mutere vel ob aliquid mutere·vñ cõmutesco scis · Demutesco scis·obmutesco scis· Immutesco scis· inchoa·Muteo cũ oĩbus suis cõpositis est neutrũ & ꝑ· hãc sillabã mu·vñ macer de cepis · Iuuabit illos subit? quos facit obmutescẽ morb?

Mutilo las.ĩ mutil? exponit̃

Mutil?·a muto tas dr mutil? la lũ·i·minut? erunt? ·sine cornib? vel alia pte Et a mutil? dicti sũt mutili q̃drãguli q̃ mĩ? hñt acutiei· & mutili dicũt̃ capita trabiũ qr mutilata sũt Item a mutil? dicit̃ mutilo las·& est mutilare minuere vellere trũcare vt bois caput vel aliud mẽbr amputare·vel ptem arboris auferre·vel bou cornua detrũcare Et cõponit̃ Admutilo las·i·valde vel iuxta mutilare Demutilo las id est detrũcare Et emutilo las id ẽ valde mutilare Et est mutilo actũ cũ suis cõpositis · & corri·pnl'·vnde ouid? de arte Turpe pec? mutilũ turpis sine gramine cãp?

Mutio M mut? tas tũ dicit̃ mutio tis ·& est mutire murmurare ad modũ mutor·velle loqui & nõ audere·& est ꝓpriũ mutor·vel loqui nõ audẽtiuz & est neutr? cũ oĩb? suis cõpositis·& pr̃ ·mu·vñ esop? Supplicat ille nimis· mutitq; timore silẽdo Et scias q mutio inuenit̃ ꝑ mutẽ sed raro

Muto tas tam tare·i· mouẽ uel in aliũ statũ vtere vel ad aliũ locũ ducere· vel id qđ habem? dare ꝑ eo qđ nõ habem? vt cũ dam? denarios ꝑ vino·mutam? denarios ꝑ vĩo et nõ vinũ·vñ hic & hec mutabilis et hoc le·vñ mutabiliter adver·et hec mutabilitas tatis Muto cõponit̃ C õmuto ta Demuto tas·emuto tas Immuto tas Permuto tas Remuto tas Trãsmuto tas Muto actũ est cũ omĩbus suis cõpositis·& pr̃·hãc sillabã mu·Horati? i epi·Collũ nõ aĩm mutãt q̃ trãs mare currẽtes

Mutuo est adverbiũ q̃litatis a mut? dr·i· iuicẽ alt̃ utro vicissim alterno scõm pap

Mutuo·a muto tas dicit̃ mutu? tua tuũ id est mutuo dat? vel accept?· & dicit̃ mutuũ q̃si meũ tuũ qr id quod a me tibi dat̃ ex meo tuũ fit·& sic mutuũ potest dici qr ex meo fit tuũ·& ẽ etbia ·& ita oĩe piculũ rei mutuate ad te trãsferẽ· & a mutu? tua·tuũ dicit̃ mutuo tuas·quod est actũ cũ oĩbus suis cõpositis Et mutuor aris depo· & differunt· quia mutuo as dãtis est quasi mutuo dare. vt mutuo tibi denarios id est mutuo do tibi Sz mutuor recipiẽtis est q̃si mutuo accipio a te·vt mutuor denarios a te· i· mutuo accipio a te . vnde illud Mutuabit̃ peccator & non soluet Et in exodo dicitur Precepit dñs filijs israhel vt mutuarent̃ vasa a vicinis suis & spoliarent egiptũ Quilibet ergo caue ab abuti istis verbis Itẽ mutuo & cõmodo vel accõmodo differũt qr cõmodam? vel accõmodamus illas res que ced̃ in essentia debẽt reddi sz que nõ trãseũt in possessionẽ recipiẽtis·vt equ? mantellũ & hmõi Sed mutuam? illas res que trãseũt i possessionẽ recipiẽtis vt denarios·vt accõmodo vl' cõmodo tibi equũ·id ẽ nõ ad ꝓprietatẽ sz ad ꝓmodũ et vtilitatẽ· & similiter vsũ ei? quẽ ego habeo tibi do id est ad equitãdũ nõ vt sit tu?·vñ & cõmodare dicit̃ quasi cũ modo tpis ad aliũ trãsferre & dare·& est etbia Sed mutuo denarios tibi id est cum sint mei dãdo fiũt tui·Ex his patet q̃ sit dr̃tia inter mutuũ & cõmodũ Hec tñ ꝓprietas q̃q; apud autores corrũpit̃·& vtrũq; ponit̃ Cõmutuo as·& cõmutuor aris Immutuo as·& inmutuor aris· id est valde mutuari Et vt dixi mutuo ẽ dãtis· sz mutuor recipientis Vnde versus Mutuo vult dantẽ sed mutuor accipientẽ· Item mutuo credentis est· Sed mutuor accipiẽtis

Mutuor aris in mutuo as exponit̃·

Mut?·a mugio gis·dicit̃ mut? ta tũ· qr quasi mugiat et nõ loq̃t̃·vox eñ ei? nõ est sermo sed mugitus·vocalẽ eñ spñ ꝑ nares q̃i mugiẽs emittit ·

Mutu? tua tuũ·ĩ mutuo as est·

Nabilis · a no nas · dicit̃ hic et hec nabilis & hꝰ le pl'cor·i·ad nãdũ habilis·& nabũ dr da dũ·i·facil' ad nãdũ vel similis nãti

Nablũ bli hebraice grece psalteriũ·Itẽ dr organũ ſm papi Ponitur tñ differẽtia inter psalteriuz et nablũ·qr psalteriũ est canora cithara decem cordis coaptata·que pcutit̃ cũ plectro Nablum vero duodeci sonos habẽs digitis tãgit̃·

Nabulũ·a no nas dicit̃ hoc nabulũ li·id ẽ ·merces nautica·quia natare videatur cum per mare transfertur·& corripit bu·

Nancio cis·ĩ nanciscor vide

Nactus cta. ctū. ī nāciscor vire.
Nanciscor. nācio nancis nanciui nancire dicebant antiqui. & ī de nos dicim? nanciscor sceris. nact? sum. i. adquirere adipisci inuenire. & est depo. cum omnib? suis cōpositis si qua habet. Mach. scdo libri. xiij. dicitur. Tempus autem oportunū de mentie sue nactus.
Napocaulis. nap? cōponit cū caulis & dicit hic napocaulis gen? olerū qui cū sit saporis similis napo nō ī radice sed in tirsū cōdescēdit vt caulis
Napta. In daniele legit genus fomitis apud ꝓphas quo maxime nutriunt mēcta. Alij ossa oliuarum que ꝓijciūtur cū amurca arefacta. naptā ee dicūt scōm hug. Napta etiā scōm papiā dicit purgamē tū limi vel cuiuslibet rei. Plin? aūt dicit. naptā circa babiloniā modo liquidi bitumis ꝓfluere. & nutriēdis ignibus amicā esse. vt etiā lōge admota ignem concipiat. vnde versus Ignem napta fouet. manatq; bitumimis instar. Ossa per hanc clei reperta vocantur amurca.
Napus. a rapa dicit hic nap? pi ās rapus. Et dicitur sic ad similitudinē rape. nisi q; folijs est latior. & radicis gustu subacrior. Nommis aūt affinit. s est inde. q; vtriusq; semen in alterū vicissim mutat Nam rapa in alio solo vt dicit ꝑ biennū mutat in napum. In alio vero solo nap? trānit in rapā
Nar a naris deriuat hic nar naris. quidam fluuius qui habet duos meat? ad modū narū. vel q; ꝑ nares erei tauri exit. vnde narinus na nū. pns. ꝓd.
Nardus di. fe. ge. herba est spicosa & aromatica frāgili radice. sed nigra et folijs densa quorū summitates cōsurgūt in spicas. vnde hoc nardū di. ōz vnguētū vel cōfectio ex ea factū nardipisticum dicit. i. fidele purū sine omni impositura & cōmixtura cōpositū. nō adulteratū alijs herbis. Pistis ēn grece latine dicit fides. Nardūspicatū ōz quasi species nardi in eo sit. vel q; de spicis & folijs nardi est confectum.
Nario. a naris dicit nario naris nariui. Et est nare subsānare. nares ficare. & inde naricus ci. brucus cui? nares sēper stillāt. & inde hec naricia cie. q̄dā regio. vñ naric? cia cū
Naris. a narus ra rū. deriuat hec naris hui? naris nares dicunt ās gnares. quia ꝑ eas cognoscim? et scimus aliquid odorare. vel nares dicunt a mano nas. q; ꝑ eas manat odor & spūs. & sunt in eis tria officia. vnū ducendi spūm Aliud capiēdi odore. tertiū ducēdi purgamētū cerebri. & ꝓ. ꝑmā naris vnde ouid? de arte. Ferre noue nares taurorum terga recusant.
Narratio onis. fe. ge. dicit a narro ras. & est narratio scōm tullū rez gestaz aut quasi gestarū expositio Aliquādo ēn res gestas exponimus aliānoo nō gestas. que tn sunt ad narratōnis officiū ās gerere Debet aūt narratio esse breuis. lucida et verisimilis Breuis est. qn nō nisi necessaria cōprehendit habito respectu ad materie quātitatē Lucida esse debet. i. intelligibilis et aperta scōm capacitatē ingenij auditorū. nihil habēs ambiguū. nihil torum nihil curuū nō sumens principiū a remotis. nec nimis longe materiā ꝑsequēs De his aūt que principaliter ptinēt nil obmittēs. verisimilis est narratio si rebus & ꝑsonis debitas circūstātias assignemus narrantes. vt mos et opimo & materia videbitur postulare ¶Notādū msup q; pnoīa prime & secū de ꝑsone sicut nec in alijs epistole ptib? nō sunt in narratōne ponēda. nā vt dicit ꝑs. In verbis ꝑme & secū de ꝑsone itelligit noiatiu? cert? et determinat? Quādoq; tamē cōtingit q; tale pnomē de necessitate poni debet. puta causa determinatōis vel discretōis Causa determinatōnis ponit cum nostres vel plures mittim? epistolaz. at ego solus debeo tibi dclarare. verbi grā. Amico suo. d. iohānes sz salutē vobis ego b. duxi ꝑsentib? declarādū ꝛc. Causa vero discretōis pnomē prime vel secū de ꝑsone ponit. cū aliquio alteri scribentiū attribuit q; ab altero remouetur. nā discretio est attributō actus vel passionis alicui vel aliquib? cū exclusione alicuius vel aliquoz. verbi grā si dicā. Sepe mihi dedec? tu fecisti. sz ego reddā tibi talionē optie Item potest dici quādoq; causa significātie. vt si dom'm? dicat seruo Ego tibi sepe manib? aquā dedi. Itez causa zeumatis pōt addi vt Hebrei sunt & ego. & etiā p euocatōem pōt poni ogrue. vt Ego petr? tibi seruio puro corde
Narratiūcula le. dimi. ꝓa narratio
Narrito tas. i. frequēter narro. frequētatiū ō narro ras. & formaī a narratu supī. a. mutata in. i. correptā. & u. in o. sic ab ꝑeratu ꝑerito tas.
Narro ras raui ratū. i. dicere. vnde hec narratio nis Et hic & hec narrabilis & hoc le Et inde narrabiliter aduerbiū Et cōponit Enarro ras Renarro ras. Denarro ras Cōnarro ras. Et est actiuū narro cū omībus suis compositis
Narus. a nosco scis derivat narus ra rum. i. sciēs peritus. sz qui ex arte scit qualiter aliquid fiat vel sit ad faciēdū. vel fieri debeat. siue illud faciat siue non. Et scias q; g. quādoq; apponit huic noī nar? ꝑ ꝓthesim. & dicit gnar?
Nascor sceris. natꝰ sum. nasci. i. de vtero exire decidere. & significat passionē ab alio illatā. i. ꝓuenientē ex passione ꝓcedēte circa aliud suppositū. id ē circa matrē. Nascor cōponit Enascor sceris. Innascor sceris. i. intus nasci. Prenascor sceris. i. ꝑ alijs nasci Renascor sceris. i. itez nasci. sicut fit in baptismo. & nascor cū oīb? suis cōpositis ē deponens
Nasilis. a nasus dicitur hic et hec nasilis & hoc le ad nasum pertinens. & ꝓducit penl. & hoc nasale lis. quod nasum ꝓtegit.
Naso sonis dict? est ouidi?. quia magnū habuit nasum. vnde catho Nasonem petito ꝛc. Itē a nas? dicit nasosus sa sum. vide in nasus
Nassa. a no nas. deriuat hec nassa se quoddam instrumentum ex vimīnibus tangl̄ rethe contextum ad capiendos pisces
Nastale. a nasus dicit nast le lis. cīgulū vl' fibula q; restringit palliū circa collū.
Nasturciū. nasus cōponit cū torqueo. & dicitur hoc nasturcium cij. quedam herba que acrimonia sui nasum torqueat.
Nasus. a narus ra rum. dicit hic nasus nasi. quasi narus. q; sapiēs est in discernēdo res odore. vel ōz a nādo. q; semp nat. i. fluit putredinē. vel nasus ōz elatio. Et a nasus dicit hic nasellus li. & nasiculus & nasitellus li. omnia diminutīa. Et nasosus sa suz Et nasut? ta tum. in eodē sensu magnū hns nasū.
Natale. a nascor sceris dicit hoc natale lis. Et hec natalis lis. in eodē sensu. i. natiuitas. vnde ouid? de arte. Parcite natales timidi numerare deorum. Cesanb? virt? contigit ante diem. In kalēdario tn vt dicit huguitio differūt natale lis & natiuitas. q; ibi natiuitas appellat a matre in terra. vt natiuitas xpi. sancte marie. sancti iohānis baptiste. Et scias q; beata maria & iohannes baptista ī vtero ī nouo

testamēto sanctificati sunt· Inde est q̄ eoꝝ natiui
tatē ex vtero p̄ alijs sāctis ecclesia celebrat· Sꝫ na
tale vel natalis dicīt obitus vel dies obitus sācto
rū· qz eoꝝ obitus ī terra fuit natiuitas ī celo Tūc
em̄ de nō esse ad esse ·de morte ad vitam ·de tene
bris ad lucē·de exūlio ad regnū trāsierūt

Natalicius a natalis dicīt natalici? cia ciu·i· na
talis·vel ad natalē siue natiuitatē pertinens·& hꝰ
natalictū cij·i·natiuitas·

Natatoriū·a nato tas dicīt hoc natatoriū torij·i·
loc? in aqua vbi frēqnter natat· Dicīt etiā hec na
tatoria rie·vñ in hystoria sup iobis·xj·dicīt·Siloa
fons est ad radicē montis sion qui nō iugibus aqs
sed incertis horis ebulit· cui? aque vt exciperent
quasi stagnū nō longe a fonte cōstructū erat·q̄m
collectōem mō natatoriā mō piscinā scriptura vo
cat· Vel scōm quosdā dicīt natatoria a nato natas
per antifrasim·qz ibi nullus natabat·sicut et piscīa
quia piscibus caret·

Nates·a nitor teris·dicīt hec nates tis· qz in nati
bus nitimur dū sedem?·vnd et cōglobata est ī eis
caro·ne p̄mentis corpis mole vl' fasce ossa dolerēt
Et p̄ducit primā·sed nato tas eā corripit·vñ q̄daz
Quāuis arte nates tñ apparēt tibi nates· Et scribi
tur genitiu? pluralis natium per t·sed accipit ī p
nūciando sonum de c·

Nathan interp̄tatē dedit siue dātis·

Nathanael·interp̄tatē donū dei·qz dol?·i· simula
tio dono dei in eo non fuit

Nathinei hebraice·ypodiacōi grece· subdyaconi
latine dicunē·Et dicunē nathmei·id est·ī hūilitate
deo seruientes·

Natica·a nates ās hec natica ce·id est·nates·vnde
naticosus sa sum· magnas habēs nates·

Naticula le·dimi·pua nates·

Natio a nascor scēris dicīt hec natio onis·i·nascē
di p̄prietas·scz actus vl' passio nascēdi· Prope na
tio dicīt gens scōm p̄priam cognatōez et collectō
nē ab alia distincta·vt greci·italici·franci · Et na
tio p̄mtia eoꝝ est· Et natio q̄nqz regio vel terra
paꝝ vel nihil habitata dicitur

Natiūcula le·dimi·pua natio

Natiuus·a natus t? tui·qđ est natiuitas dicīt na
tiu? ua uū·i·naturalis vel genitiu? · vnde natiue
aduerbiū Et hec natiuitas tatis·

Nato·a no nas naui nare natu·u·in o·fit nato tas
fre·vnde hic natator toris· Et hic & hec natabilis
& hoc le·& hoc natabile lis·& natabilis lis· & a
nato tas dicīt natito tas·aliud fre·Nato cōponīt
Annato tas·i·natare ad aliquid Cōnato tas·id ē
simul natare Abnato tas.i·natare·ab·id ē·longe
Denato tas Enato tas·i·extra natare·cuadere·In
nato tas ·Prenato tas Pernato tas ·Renato tas·
Subnato tas Trāsnato tas Nato et ei? ꝑpōita sūt
neu·& oīa corripiūt hāc sillabā na·

Natrix·a no nas·ās hec natrix tricis mulier que
nat Et natrix dicīt quidā serpens qui veneno suo
inficit aquas in quib? fuerit·& tūc est masculī ge
neris·Vnde lucan? Est natrix violator aque·iacu
liq̄z volucres· vel scōm quosdā est fe·ge·sed luca
nus ge·ma·scz violator retulit ad serpētem·Legi=
tur in quibusdā libris·rinatrix

Natura a nascor scēris dicīt hec natura re·i·nati
uitas·Et natura dicīt deus·qz oīa creauit et nasci
fecit·& natura dicīt quelibet creatura· & natura
dicīt complexio· & natura dicīt quedam vis natu
raliter rebus insita de similib? similia p̄creās · Na
tura etiā dicīt quedā significatio vocabuli & cau
sa est quare vocabulū nascat·i·ponat·natura etiā
dicīt impositio vel inuentio vocabuli. qz vocabl'm
nasci nihil aliud est q̄ virt? natalis ex ꝑprio bñpla
cito ipm̄ inueniri vel ponī·vide supra in miracl'm

Naturalis a natura dicīt hic & hec naturalis · &
hoc le·i· ad naturā p̄mēs vel de natura p̄cedens·
vnde naturales dicūtur filij cōcubinarū quos sola
natura genuit·nō honestas coniugii·Et inde natu
raliter aduer·& producit ra ·

Natus a nascor nasceris deriuat hic natus t?·id ē
natiuitas. Et nat? ta tū·& nat? ti·i·fili?·& hec na
ta te·i·filia·Et sepe solēt inueniri p g·p prothesim
id ē·positōem·vt gnata gnate·gnat?·vel sine g·ē
em̄ de naturali integritate istaꝝ dictōnū·qz ās gna=
tus q̄si genera t? & gnata q̄i gn̄ata

Naualis a nauis dicīt hic et hec naualis & hoc le
& hoc nauale lis·loc? vbi naues stāt scz port? vel
loc? vbi fabricanē Hoc & texerimū vocat·Itez na
ualis ad nauē p̄tinēs·vñ aristoteles Necesse est na
uale bellū fore vel nō fore·et producit va

Nauarch? a nauis et archos·i·p̄ncipa cōponīt h
nauarch? chi id ē p̄nceps nauis

Nauarg? gi nauis magister a nauis et argus com
ponitur secūdū Papiam

Nauci a nux dicīt hoc nauci indeclinabile·id ē pu
tamē nucis·vel exterior cortex nucis·vel id qđ est
intra nucleū nucis quasi in medio quod est nigrum
quādo nux desiccatē·vel id in quo uoluīt nucle? qđ
quidē nihil valet·& ideo ponīt p̄ nihilo. & com
ponitur. naucipendo dis· naucifacio cis ·id est pa=
rum vel nihil appreciari

Naucifacio cis in nauci vide

Naucipēdo dis in nauci vide

Naucler? ·nauis cōponīt cū cleros qđ est sors·&
dicīt hic naucler? vel naucleri? qui nauē i sorte &
potestate habz·& prob·cle Act·xxvij Cēturio au
tē magis credebat gubernatori et nauclero

Naufragor nauis ꝑponīt cū frāgo & dicīt naufra
gor id est periclitari pati fractōem nauis·vnde nau
frag? ga gū id est nauē frāgēs·qui patīt naufragi
um periclitatus Vnde hoc naufragiū gij id est fra
ctio nauis·qđ et naufragū dicīt Inuenīt etiā nau
frago gas· Vnde quidam Naufragium faciēs nau
fragat illa fides

Nauicula le diminutīm
parua nauis Et formatē a dcō naui addita cula Di
cīt etiā hec nauicella le aliud diminutīm

Nauiculari? a nauis vel nauicula dicīt hic nauic
culari? rii nauis custos vel nauifex

Nauigabilis ·a nauis dicīt hic et hec nauigabilis
& hoc le qđ aptū natū ē ad nauigādū id est vt na
uiget vt homo·vel vt nauigetē vt mare

Nauigiū a nauis dicīt hoc nauigiū gii scz actō na
uis scz nauigatio vel nauis vel multitudo nauium

Nauigo a nauis dicīt nauigo gas gaui gare·id est
nauē agere Et dicīt nauigo gas quasi nauem ago·
& videt ēē ethimologia potī? q̄ cōpositio·& coꝝ
vi· virgilius eneid quinto· Nauigat eneas siculas
defertur ad horas ·

Nauis a no nas dicīt hec nauis Greci dicunt nais
inde nos dicim? nauis interposita u cōsonante·vel
nauis dicīt qz gnauꝝ id est peritū rectorem querat
Et fit accusatiu? pluralis in es vel in is ·vt has na
ues vel nauis·& accusatiu? singularis in em & in
im·hāc nauē vel nauī·& ablatiu? singularis m e vl'
i·ab hac naue vel nauī·& pō·na

Nauita te·in nauta vide

Naulum a nauis dicit hoc naulū li·preciū p trās
meatōne datū siue cō dat p his q portātur i naui
& ōr naulū qi nauis lucr.
Naum interptat germē siue osolatoz orbis Incre
pat em ciuitatē sāguinū·& post euersionē illi? oso
latur syon dicēs·Ecce sup mōtem pedes euāgelizā
tis & ānūciātis pacē·& acuit in fine·
Naumachia Nauis cōponit cū machia quod ē pu
gna·& dicit hec naumachia chie·i·naualis pugna
Naupicus ci nauis pater·i.dns vel factor·& cō
ponit a nauis & pater·& cor·pi
Nauplia Nauplus pater fuit palamedis·a q° nau
plia dict? est quidā ludus ab eo inuēt? vel i hono
rē illi? primo celebrat? circa ei? sepulturā · Et fit
de quattuor pomis duobus in aerē missis·vn ouiō
de arte · Visce etiam duplici genitalia nauplia pal
ma Vertere·zc·
Nausea a nauis dicit hec nausea see·i·vomitus in
naui ·ex turbatōne cerebri p̄ter aquā vel ferorez
vel potius nausea est volūtas vomēdi sine effectu
& p̄prie in naui·vnde hec nauseola le·dimi·& nau
seo as·i·vomere·& p̄prie in mari vel in naui·& ad
vomitū p̄uocari· & volūtatē vomēdi habere sine
effectu & p̄prie in naui·vnde horati? in epi·Nause
at & locuples quē ducit prima triremis·Ite nauseo
ponit p fastidio·vt iste nauseat sup hac re·i·fasti
Nauseola le·in nausea est· Dit·
Naustrolog? gi· nauis dispensatoz vel allocutoz
vel exhortatoz·& cor·pnl·Et componitur a nauis
& logos quod est sermo
Nauta a nauis dicit hic nauta te·quicunq; ducit
nauē vel nauigādo laborat·vel maior in naue · vn
hic nauta te·p eodē Hoc frequēti? vrebant anti
qui p̄ nos·Et transit·u· vocalis in consonantem i·
interposita·& corripit ui
Nautea·a nauis dicitur hec nautea tee · aqua feti
da in qua coria macrāt·
Nauticus·a nauta or nautic? ca cū·fit a nauta na
uticus ca cū·i·naualis·& cor·ti
Nauus·a nasco scis dicit nau? ua uū·i·doctus sa
piens studios? inuigilās strenu? agilis impiger·&
cōpat nau? uior sim? ·vnde naue vel nauiter uius
sime aduer Et hec nauia uie ·i·sapiētia strenuitas
inuigilātia Et nauo uas id est cōpellere fortiter ex
equi vel opam dare Et scias q aliquādo apponitur
g·per prothesim huic nomini nauus·& or gnauus
Nazaren? ·nazareth quidā vicus Dua uum·
est vel ciuitas·in qua dns noster iesus xp̄s conce
ptus est et nutrit?·Et interptat flos siue germen
siue mūdus·vnde nazaren? na nū Et nazareus rea
reū·vnde dns noster iesus xp̄s dict? est nazare?
vel nazaren?· Et hinc quidā heretici dicti sūt naza
rei quia cū xp̄m qui a loco dict? est nazaren? filiū
dei cōficeant·oia tn veteris legis custodiūt manda
ta Nazare? etiā dicit sanct? vel mund? a merito·
Nazareus olim dicebat qui sanctimoniā nutriebat
& nihil cōtaminatū accipiebat·abstinens se a vino
& omni sicera que mētē ab integra sanitate puertit
Et etiā nazare? interptat sānct? dei scōm hug· Itez
scias q dicebant nazarei quidā qui ex voto se obli
gabāt sānctimonie vsq; ad determinatū tps vel in
giter·vt samuel·& consecrabāt se dño ·& q̄n sepa
bant se a cōi vita hoīm sicut quis mō p vnū annuz
vel duos seruit in hospitali hierusalē·Aug? ·autē
tractās illud mathei. Qm nazare? vocabit·sic dic
Dict? est nazareus sanson vir potēs in spū & vir
tute roboris·Sed in typo cui? gesta si cōsideremz
in eo quoq; exēpla domi p̄figurata cognoscim? Il
le septē crines habuit·huic septiformis spūs·& se
ptē ecclesie sacramēta sūt·Illi vire? omis m capite
fuit Huic virtus ois m deo est·q; caput xp̄i deus ē
vt aplis manifestat·In illo virtus obscura·in h° ce
lata diuinitas· Sanson iter faciens·leonē manibus
enecauit Et dominus et saluator noster p suscepti
corpis sacramētū leonē extensis in cruce manibus
interemit· Sanson de ore leonis fauū melliſ abstra
xit· Domin? de faucib? dyaboli plebē suā que sibi
p fidē fcā ē dulcis eripuit· Sanson populū israheli
ticū debellatis hostib? saluauit·domin? extinctis
demonijs populū suū de morte ppetua liberauit·
Sanson obseratis portis claudit in ciuitate·domi?
obsignato claudit in monumēto· Sanson fractis se
ris subractisq; portis secur? euadit·dominus ru
ptis iferni obicib?·aptoq; sepulcro recepto corpe
a morte liber egredit · Postremo sanson moriens
inimicos suos cōcussis edificijs ruina cōprimit·do
min? etiā cū mori dignat? est nō vna domo sed to
to mūdo concusso dyabolū cū suis angelis vniuer
sis extinxit·& vt dicit papias·xp̄s dicit nazareus
a merito·i·sanct? siue mūdus q; peccatū nō fecit ·
Nazaren? vero dicit a ciuitate nazareth · q; pctm
non fecit·vide in sanson
Nazareth nazareus·in nazaren? exponit·
Ne scōm q dat ratōez ozōis interrogatiue
est cōiunctio encletica·vt vtr; ne ·Nā si
oratio nō est interrogatiua nō est encleti
ca·vt vide ne feceris·& hoc innuere videt prs · q
dicit in ·xvj ·li·ne postposita est cōiūctio· preposi
ta vero est aduerbiū·Et scias q ne nō cōponit cuz
verbo·q; nulla cōiūctio cōponit cū verbo nec etiā
cū noīe nisi si & ne·vt si quis neq;
Nea·greci dicūt nouē
Neapolis·a nea q̄ est nouē · & polis q̄ est ciui
tas cōponit hec neapolis lis·ciuitas quedā que no
uē alias ciuitas habet sub se· vel neapolis cōponit
a neos q̄ est nouū·& polis ciuitas·inde neapolis
id est noua ciuitas·vnde neapolitan? na num· Et
hic neapolitan? ni·dns l'eps illi? ciuitatis· & cor·
pnl·neapolis·vide in metropolis
Nebel vter interptat
Nebris·nebridis fe·ge·ē pellis lincis vl' cerui
Nebula·a nubes dicit hec nebula le Exalant ei val
les humide nebulas q; sursū ascēdentes nubes fiunt
Sūt em p̄prie nubes celi·nebule terre & circa terrā
vel dicit nebula a nubo·q; coopiat terrā Et inde ne
bulosus losa sum·id est·obscurus·quasi nebula ple
nus· vide in ros ·
Nebulo·a nebula derivat hic nebulo lonis·i·lecca
cor·q; van? ē vt nebula & cito vanescit
Nebulos? sa sū·in nebula vide
Necdum·id est·nondum ·non adhuc · vulgariter
non statim dicitur·
Necessarius ria riū·in necesse vide
Necesse·a necto ctis dicit hoc necesse indeclīabi
le·i·ineuitabile q̄ aliter esse nō potest· & dicit ne
cesse a necto·q; nexū est & firmū·nec dissolui po
test·Item necesse est·i·vtile·vt necesse est orare deū
Quidā aūt dicit necesse quasi nō cessans esse·cetera est
& scribit p vnū c·corripit em primā· vnde ouid?
epi· Vt culpent alij tibi me laudare necesse est · &
hinc necessari? ria riū·i· ineuitabilis vel vtilis · &
hic necessarius·i·amicus·domesticus· quotidian?
quasi a quo non est cessādū·& cōponit ·Pernecess
sarius Quānecessarius ambo p valde necessarius

Inuenie etiam hoc necessariū p inuitabili vel vili
posituz substātiue. & ponitur necessario et necesse
pro necessarie aduerbialiē

Necessitas.a necesse dicie hec necessitas tatis. Et
hec necessitudo. & differūt qz necessitas aliqd fie
ri cogit. Sz necessitudo.i.amicicia. dilectio. affe
ctus.affinitas ꝓpinquitas vel vinculū ꝓpinquita
tis. vt vxor vel filius. Sz hec ꝓprietas apud auto
res sepe cōfundie. Et hinc necessitudinari? ria riū

Hic nota q triplex est necessitas scz absoluta.
sicut necessariū est deū esse. vel triangulū habere
tres angulos Alia necessitas est ex causa efficiente
q dicie necessitas coactōnis. Tercia est necessitas
ex suppositōne finis. & hec est duplex. qz vno mō
dicie necessariū sine quo aliquid nō pōt cōseruari
in esse.sicut nutrimētū alicui. Alio modo sine quo
nō pōt haberi qđ ptinet ab bñ ee .sicut equ? dicie
necessari? ambulare volēti. & medicina ad hoc q
homo sane viuat. Et scias q homi primus duob?
modis nō dicie aliqđ sacramētū necessitatis sz ter=
cia necessitate. q̄dz quidē quātū ad primū moduz
sed m illā scz sine quibus nō pōt homo in spūali vi
ta viuē. sicut ē baptismus & penitētia. q̄dā aūt et
sine quibus nō pōt cōsequi aliquē effectū qui est
ad bñ esse spūalis vite. & hoc modo confirmatio
& alia omnia sacramēta sunt necessaria. Verūta=
men contēptus huius & cuiuslibz sacramēti ē pi
culosus. vide in sacramētū

Necessitudo. in necessitas est

Necis.a neco cas dicie hec nex necis. i. mors sz no
miatiu? nō ē in vsu quē tamē ambrosi? sup egisip
pū posuit dicēs Et erit nex mortuoz plurima. Itē
cicero p mulione Insidiatori vero latroni que po
test inferri iusta nex. Et inde seminecis p composi
tionem. & corripit ne.

Neco cas. caui vel necui. necatū vel nectū. i. occi
dē. Sz necaui ferro ꝑimi. necui alia vi. vnde neca
tus ferro. sz nectus alia vi pēptus. Neco cōponie
Exneco cas caui vel cui. i. valee necare vel extra.
Interneco cas Perneco cas. i. ꝑfecte necare Neco
& oīa eius cōposita sūt actiua. & faciūt ꝑteritū i
caui vel in cui. & supīn catū vel in nectū. & cor.
hāc sillabā ne. vñ q̄dā A neco dic aui ferro. necui
reliq̄ vi. Et thobias. Hāc afflige fauet. huic famu

Nectar.a necto ctis deri Clare necat.
uae hoc nectar ctaris. i. dulcis liquor. vnū pigmē
tatū. qz nectat linguas bibētiū. vel qz nectit et al
licit mētes bibētiū. Et inde nectare? rea reū. Pris.
aūt videe velle q sit spēs primitiue. cū corripiat
pnl'timā gti. dicit em in sexto libro. Neutra in ar si
derivata sūt. ꝓducūt a. i obliqs casib? vt lupa. hꝰ
lupanar naris. a calce hꝰ calcar caris. cū gꝰ nectar
ris corripiat penultimā gti nō videe q sit deriua=
tm scom priscū. hug. dicat q nectar deriuee a ne
cto ctis. vt dictū est. vnde lucan? Stipāt & dulci
distētāt nectare cellas. si aūt vis seq hug. dic q ne
ctar ctaris ē deriuatm & excipiat a regula.

Necto ctis xi vel xui nexū. i. ligare adiūgē vel in
ferere vel nodare. qđ etiā facerz nectū nisi eēt dif
ferētia hui? verbi neco cas necui ctū. vnde hec ne
xio onis. Necto cōponie annecto ctis. Cōnecto
ctis Innecto ctis. subnecto ctis. Et ē necto acti
uū cū oīb? suis cōpositis. & faciūt ꝑteritū i xi. &
q̄nz in xui. sz cōnecto ctis. ꝓprie facit cōnexui. &
supinum connexum.

Necula le. i. parua nex. id est mors. & est dimi. de
nex necis. licz nex nō sit in vsu.

Nee mias cōsolator. sicut hesdras interp̄tae adiu
tor. Quodā em̄ ꝑlagio futuri nomīa ista cōsortiti
sūt. Fuerūt em̄ ad adiutoriū & cōsolatōnem oī illi
populo redeūti ad patriā Nā & tēplū dñi reedifi
cauerūt. & murozꝫ et turriū opꝰ ipi restaurauerūt

Nefādus da dum. a ne & fandus componitur. &
exponitur in fandus

Nefarius. far cōponie cū ne & dicitur nefarius ria
riū. i. nō dignus farre quo cibi gne vita hoim pri
mo sustentabatur. vel nefarius. io ē. nefandus. nec
dicendus a ne. & for faris. vel nefari?. i. sceleste.

Nefas. a ne & fas cōponie hoc a nefas
nefas indeclinabile. quasi nō fas. i. illicitū. vnde &
quādoqz ponie ꝑ scelere. quia illicitū est. vnde ne
farius ria riū. i. sceleste? & corripit primā nefas. & po
test scribi nefas p f vl' p ph. nephas

Nefrēdicū cij. i nefrēdo? est

Nefrēdo.nū i nefrēdas vide

Nefrēdus. frēdeo des cōponie cū ne. & dicie hic
nefrēdus di. porcus domesticus carēs testiculis.
sic dict? quia non frēdet dētibus. Hic alio nomīe
dicie maialis. qui et ciurris dicē. nat? ex a pro sil=
uestri & domestica porca. Et hinc hic et hec nefrē
dis dis porcul? vel porcula adhuc lactēs. qz nihil
frēdeat. i. nihil dentibus cōcutiat et cōminuat. Et
eadē ratōe nefrēdis dicie infans quasi nō dētibus
frēdens. i. nō dentibus aliquid concutiens vel cō
minuens Et a nefrendus vel nefrendis dicitur ne
frendim? na num. Et nefrendicius cia cium. vt ne
frendima caro. et nefrendmū ferculū. et inde hoc ne
frendiciū cij. i. ānuale tributū quod rustici suis do
minis circa natiuitatez vel alio tpe āni solent affer
re. Et etiā qđ pui discipli suis doctoribꝫ apportāt
dūtaxat sit carneū scz porcellus vel huiōi

Nefresis. nefresin dicūt greci renes. Vnde hec ne
fresis quidā morbus scz dolor renū. a renū angore
dictus Et hinc nefreticus ca cum pnl' cor. qui talez
dolorem patitur. Et corripit nefresis penultimam
vnde macer de viribus herbarum. Idem nefreticis
elixum sumere iussit

Negatiūcula le dimi. ꝓua negatio

Negligo Lego cponie cū nec et dicie negligo gis
nexi neglectū abiecta c et assūpta g ꝑ adiecti
onem. si em̄ mutaree c in g. oporterz q g essz de p=
cedenti sillaba quod eē nō pōt Et est negligē cōtē
nere derelinquere. quasi nō legere vel quasi non eli
gere. vnde negligens tis ge. oīs q̄si non legēs vl' q
si non diligens. Et scias q cōiunctio non cōponitur
cum verbo. vnō negligo non pōt cōponi a ne con
iunctione et lego. sed componitur a nec aduerbio
sisto autē simplex est

Nego gas gaui gare. i. quod obiicitur nō conceō
re vel non esse verū. contendere cōtradicere. vnde
hic negator toris. et hec negatio onis. et negatiu?
ua uū quod negat Qz aūt dicie negare quasi ñ agē
vel agere non. i. ducere vel dicere hanc pticulā scz
non. ethimologia est Nego cōponie cū ab et cum
de. et dicie abnego gas Denego gas. i. valde nega
re. Nego et eius cōposita sūt actiua. et corripiūt
hanc sillabam ne. Vnde quidam. Inficit intingens
qui denegat inficiatur.

Negocia te cōis ge. pnl' pō. i. negociator. istitor
opifex mercenari?. et deriuae a negociū

Negociū. Nego vel negans cōponie cū ociuz. &
dicie hoc negocium cij. id est. mercat? vl' act? ali
cuiꝰ rei. cui cōtrariuz est ocium. et oz hoc negociū
quasi negans ocium. vel negocium quasi nec ociuz

id est·sine ocio·Modo etiam negociū signat actionem p modū cause qđ est iurgiū litis· Est ergo negociū in causis·negociatio in cōmerciis ·vbi aliqđ dat vt maiora quis lucret·& inde hoc negocioluz li·dim·& negociosus sa su ·i·utilis vel plenus negocio· & reb? agēdis intētus· Et cōpatur·vnđ negociose sius sime aduer·& hec negociositas tatis· Et negocioz aris·i·mercari verbū deponēs

Nemanceps·manceps cōponit cū ne·& dicit hic nemanceps cipis·i·emanceps ex ne & manceps·vt dixi·quasi qui iā nō est mancepſ Et a māceps et ne māceps dicit mācipi & nemācipi·noīa indeclinabilia & oīs generis·vel scōm priſ· poti? sunt datiui pdictoz noīm figuratiue cōiuncti cū quolibz genere·& cū utroqz numero · & cū quolibet casu in trāsitiue·vel sit cōpositū mancipi a manu et capio qđ cōponit cū ne·& dicit nemācipi·& sūt nomīa indeclinabilia & oīs gnis Res mancipi dicitur que cū alienat·i·que cū a potestate vēdētis trāsit ī potestatem emētis manu capi potest vt equus· Sed res nemācipi dr que cū pmisso modo alienat manu capi nō potest vt ager

Nemo siue sit ex nō et homo opositū vt quibus dā videt siue nō gnis est cōmunis· & o mutata in i · & addita nis fit nemīnis genitiu?·& dicit nō soluz de hoībus·sed etiā de dijs

Nemus·a numen deriuat hoc nemus nemoris ·i· silua quasi num?·a numinib? ibi sacratis et cultis · vnde nemorosus sa su·& hinc nemorose aduerbiū· Et hec nemorositas tatis· & coz·ne·vñ vsus·Donat ligna nem? q̄ corde numine nem?

Nenia nie·est funebris cātus scz cātilena q̄ fit sup mortuū Et ponit qñqz p cātilena puerorz qz puerorz est flere & facile mouentur ad fletū Itē nenie dicūtur viles & vane fabule·vñ hieronim? in prologo pēthateuci Et hiberas nenias libris autēticis pferūt Hiberas nenias appellat fabulas ab hiberis id est hispanis inuētas·vel apud eos vulgatas·& p hoc oportet qđ vana & fabulosa & erronea pferāt autēticis libris·Iuxta illud apostoli · Et a veritate quidē auditū auertēt·ad fabulas aūt cōuertētur·& pducit penultimā hiberas·et a nenia deriuatur nenioz neniaris·i·vana loqui · vel cātilenā sup mortuū facere vel lamētari·Itē vt quidā dicūt nenia dicit cātilena que fit sup mortuo vel sup cunis puerorz vt dormiāt Itē nenie fabule viles Item nenie·i·nuge vnde versus Nenia nutricis dict? q̄si cātus manis Quē canit ifāti somnū sic reparat illi Itē in grecismo dicit ·Nenia sūt nuge·funebria carmina nene · Dicit nene·qz nenie nō potuit ī versu poni·Et ē nenia nomē onomatopeiū l' ficticiū · q̄si fictū a sono·vt ne ne ne · Et maxime quantum ad cantilenam·que fit super cunis puerorū potest nenia dici nomen ficticiū

Nenioz aris ·in nenia est

Neo nes nevi netū nere·i·filare·per quādā ductōnem filū a colo trahere·Et cōponit ·Perneo nes· & est neutz neo cum oībus suis cōpositis· & scōz priſ·debuit facere neo nes nui ·eo mutata in ui diuisas·vñ dicit priſ·in octauo libro Cū oīa verba secūde cōiugatōis in eo desinēta in ui diuisas faciūt pteritū pfectū·vt teneo tenui·sz drīntie cā maneo māsi facit·ne si dicerē manui ·datiu? de man? putarē esse · Et neo facit nevi·ne si nui diceremus a nuo esse viderē·Itē in nono libro dicit·Nevi ī uitermināti seruat regulā in sup· cōuertēs vi in tū vt nevi netū·vide in nuo vel in maneo

Neomenia·Neos cōponit cū mene qđ est luna·et dicit hec neomenia nie· qđdā festū iudeorz qđ faciunt in nouilunio·vnde & neomenia dicit quasi noua luna·vel nouiluniū·vnde neomenia sonat innouatio lune·& qz iudei in legitimis suis lunatōes p mēsib? habebāt ex lege·iō diem noue lune vocabāt kalēdas legales·& erat dies solēnis apud eos·

Et scias qđ septē solēnitates legales erāt·scz sabbatū Neomenia Phase penthecostes Festū clangoris Festum ppiatōnis Scenophegia · Et grauat vltima de neomenia scōm quorūdā vsum· Vnde in auroza etiā in versu coz· Martis mēse frequēs neomenia preit Potest etiā pduci sicut maria·Aliaſ festiuitates adiecerūt his hebrei ppter varios euētus sicut est encenia · & furim · id est ·festum hester· Sed non dicuntur legales·id est ·lege īstitute·vide etiam in phase ·

Neophic? Neos cōponit cū phicos qđ est fides· & dicit hic neophic? ci grece·i·nouell? nouicius· rudis fidelis vel nuper renatus · vel cōponit a neos & phico qđ ē quero q̄si nou? q̄sitoz·q ei ad fidē nup cōuersus est·de fide q̄rere solet·

Neos grece nouū latīe Et acuit in fine

Neoteric?·a neos dicitur neotericus ca cū penſ· correpta Neoterici autē dicūtur homīes hui? tpis nouicij recētes vel cōmunes

Nepa nepe fei gnis quidā serpēs qui natos suos cōsumit· excepto eo qui in dorso ei? insederit vl' ī beserit·postea ipe qui seruat? est cōsumit patrem & dicit a nepa q̄si necās partus·i·necās filios· vel nepa dicit quasi necās part?·i·necās fili?·qz necat patrē·& hic est tractū qp hoīes qui bona parētuz per luxuriam cōsumūt nepotes dicuntur·id est·lu

Nephi·i·purificatio Luxurioſi et ppigi

Nepos·a nascor nasceris dicit hic nepos nepotis vnde et dicit nepos quasi natus post· scz post filium & est etēia·vnde nepotul? li diminutiū· & nepos potis parui virgultū·qz de pomo q̄si de filio nascit Nepos cōponit hic pnepos fili? nepotis q̄i ppe nepotē Hic abnepos filius pnepotis·qz abiungitur ab nepote·hic adnepos filius abnepotis Trinepos filius adnepotis q̄si tetranepos id est q̄rtus post nepotē Idem ordo & cōpositio est in hoc nomine neptis scilz Proneptis Abneptis Adneptis Trineptis·Itē nepos dr luxuriosus·& tūc est oīs gnis ·& deriuat a nepa·vide in nepa·& coz·ne·

Nepotatio nepotationis·id est luxuria · a nepos qđ est luxuriosus dicit

Neptis a nepos dr hec neptis ptis·vnđ hec neptcula le dimi·Et componitur neptis Proneptis Abneptis·vide in nepos·

Neptun?·nubes cōponit cū tono tonas·et dicit hic neptun? ni·deus maris·vel ipm mare· & dicit sic quasi nube tonās Mare em̄ vaporaliter eleuatuz nubes facit·et otraria ventorū pulsu tonitrua creat·vel deriuat neptun? a nubes bis·qz nubit et tegit terram·Qz autez dicit neptunus quasi nubens terram·ethimologia est·vnde neptunius nia nium et producit penul·neptun?

Nequā a nequeo quis deriuat nequā oīs generis et indeclinabile id est mal? Sed malus vt dicūt naturaliter·nequā vero qui nequit se cōtinere a sceleribus Item nequā dicit luxuriosus qz incōtinens ē Et cōpatur nequā nequior nequissim?· vnde nequiter quius quissime·aduerbiū·et hec nequicia cie·i· malicia et luxuria·vñ q̄dā· Nequicia est q̄ te nō sinit esse senem·vñ neq̄ciola le diminutiū

Nequeo·ex non & queo componiē nequeo neqs quiui quitū·pnl'·coz·in sup·& est idē nequeo qđ nō queo·i·nō possū·Et scias qp nequeo nō potest cōponi ex ne & queo·qz nulla cōiūctio oponiē cū ẏbo·Itē cū nō tria tm̄ verba cōponūē.scz nequeo nescio nolo·& cozripit ne·vnde esop9·Tēpoze de leri gratia firma nequit·

Nequis·ex ne & quis cōponiē nequis nequa nequod vel nequid Et diciē nequis quasi nō aliquis & mutaē ae diptōgus in feio gne in singulari·& i neutro gne in plurali in a·& dicimus in singulari nequis nequa·& in plurali nequi neque nequa·de hoc tamē pleni9 dixi in tercia pte ubi egi de figura oposita noīs in ca°·de sillabicis adiectōib9·

Nequito·a nequā deriuaē nequito tas neutrū·& nequitoz taris depo·i· nequā esse vel potius nequi ter agere·& coz·qui·

Nereis·nereidis fei gnis nīpha marina scōm paū Et coz·pnl'tā nti qp̄ gci·vide in nere9

Nereus nerei masculmi gnis ōz de9 maris·& po niē p ipso mari·& mterptaē mot9·quia mare sēp est in motu·vnde hec nereis hui9 nereidis nimpha marina·q̄si nerei filia·& hec nerina ne·& hec neri nis nis ōz filia nerei scōm hug̃·

Neruice9·a neru9 ōz neruice9 cea ceū·i·de neruo existēs·vnde in libzo iudiē·xvj·Si septē neruiceis funib9 ligaē fuero·vel scōm allā literā neruicis·Et tūc est ablatiu9 pluralis de neruicus ca cū·qđ idē est qđ neruice9·Et cozripiūt penul·tā neruic9 qp̄ neruice9·Et diciē a neru9·

Neruic9 ca cū·in neruice9 vide

Neruo neruas·in neru9 est·

Neru9 nerui est vinculū mēbzoz dict9 a greco·Greci em̄ neruos neur vocāt·vel neru9 ōz quasi i heru9·ab iherēdo·qz eo artuū cōiūctōes sibi iuicē inhereāt·vñ hic neruulus li·dimi·Et neruosus sa·sum·i·plen9 neruis vel fortis·Et qñqz sic diciē sup bus·Et cōpatur·vnde neruose ius sime aduer·Et hec neruositas tatis·& neruaē ta tū·Et neruulo sus sa sū·idē qđ neruosus·Itē neru9 poniē p cipo quodā pedū toz mēto Vñ in iob·Posuisti in neruo pedē meū·Itē a neru9 deriuaē neruo uas·i·neruis cōiungere·vel neruos alicui dare·Et cōponiē· De neruo uas·i·dissoluere·debilitare vl' valde nerua re·Item eneruo eneruas·Neruo neruas actiuum ẽ cum omnibus suis cōpositis·

Nescio scis sciui scitū·cōponiē ex nō & scio scis· vide in nō·& diaē nescire quasi nō scire·i· ignoza re·& nescius cia ciū·& nesciēs entis omis ge·& a datiuo nesciēti addita a·formaē hec nesciētia entie Et differt ab ignozātia sicut dixi in ignozātia tie·

Nestoriani quidā heretici dicti sūt a nestorio epi scōpo pstātinopelitano qui beatā virginē non dei seo hominis tm̄modo genitricē asseruit·vt aliā pez sonā carnis aliā faceret deitatis·nec vnū xp̄m in ẏ bo dei & carne credidit·sz sepatī et seiūctim altez filiū dei·altez filiū hoīs p̄dicauit

Net9·a neo nes neui netū·ōz net9 ta tū·i·filatus· Et hinc net9 tus tui·i·filañ·vnde martialis capel la·ex cādētis bissi netib9 ludebaē·

Neui neuisti neuit ē p̄teritū de neo nea

Neuma matis·ge neu·& hec neuma me·i· vocum emissio·modulatio·Et hinc neumatic9 ca cū·i·mo dulatoz dulcis & suauis cōsonās·& est viciuz scri ptoz cū inueniē pneuma·vt p̄scribaē p·& est ibi barbarism9·qz viciose addiē illa lrā ibi·& cozripit penul·gtī in tercia declinatōe·vñ in aurora·Chri st9 mōs vite cū sācti neumatis igne

Neumatic9 ca cū·pnl'coz·in neuma vide

Neuter ab vter p cōpositōem ōz neuter tra trum· gtō neutri9·i·nec iste nec ille·i·nullis Et sciaś qp an tiqui dicebāt neuter tra trū·gtō neutri tre tri. Da tiuo neutro tre tro·vñ adhuc dicim9 Cuius gnis neutri·est em̄ neutri·hic casus gti

Neuterpassiu9 ua uū·& netropassiu9 ua uū·a neu ter vel neutro·& passiu9 ua uū oponiē Neutropas siua ẏba sūt qñqz Sed neutpassiua sūt quattuoz si cut dixi in tercia parte in tractatu de verbis vbi egi de generibus verboz

Neutrobi neuter cōponiē cū ibi & diciē neutrobi id est in neutra parte·scz in neutro loco· quod eti am dicitur neutrobiqz·Plautus .Neutrobiqz ha beo stabile stabulum·

Neutropassiu9 ua uū & declinaē ex parte finis cū cōponaē ex obliquo et noiatiuo qui poniē in fine· De hoc etiā vide in neuterpassiu9

Neuul9 li dimi·paru9 neu9

Neuus ui masculī gnis id est macula que nasciē i coz̄e hoīs·& poniē qñz p culpa vel offēsa·vnde hic neuul9 li dimi·& neuos9 sa sū·i·plenus neuis· Vnde neuose sius sime aduer·& hec neuositas ta tis Bernhard9 in cañ·sermone·lxxj·dicit Si i sci entia neuus fuerit·nec quod ex ea p̄dierit carebit

Nex necis·id est moz̄s·sed noīatiu9 neuo nō est in vsu·vide in necis

Nexibilis a necto ctis diciē hic et hec nexibilis & hoc le·qđ & hic & hec nexilis & hoc le inuenitur· & est nexibilis vel nexilis quod potest necti·vel qđ mulcis nexibus est nexum vt rethe·& hic nexi biliter vel nexiliter aduerbiū

Nexilis le pnl'·coz·i nexibilis exponiē

Nexim aduerbiū·i· cōiūctim a necto ctis diciē· Nexo a necto ctis ōz nexo xis xui xū·i·nectē & nexo xas xui·et deberet facere sup̄ nexitū·sz facit nexum·sicut et suū simplex siue p̄mitiuū scz necto a quo deriuaē·& videē esse frequētatīm scōm hug̃· Pristian9 aūt dicit in·ix·libzo Nexo xas vel nexo nexis necto tm̄ ei9 p̄mitm̄ est·Nā quō a p̄ticipio amplexus qđ ex verbo nasciē amplectoz fit verbū frequētatm̄ amplexoz xaris·sic a p̄ticipio nexus qđ nasciē a verbo necto fit frequētatm̄ nexo xas·Vñ manifestū est qp ratōnabili9 hoc verbū scōm p̄maz cōiugatōez p̄feē scz nexo nexas·& post pauca sb dit pristian9 Nexo xas xui facit nexū qđ habet p̄te ritū et supinū sui p̄mitiui scz necto ctis

Nexo xas·in nexo xis est·

Nexus·a necto ctis·hic nexus xus xui·vnō nexu osus sa sum·id est nexibus plen9·vnde nexuose ad uerbium·& hec nexuositas sitatis·et nexus·nexa· nexum·mobiliter declmatur·

Nibatus·a niue diciē nibatus ta tū·id est· splendid9·et hec nibata nibate·aqua ex nubibus vel ex niuib9

Nice vel nicos grece latine diciē victoria l' vict9

Nicea·a nice diciē hec nicea nicee·quedam ciuitas quasi victorialis·quam alexāder condidit in īdia post victoriā

Nicepolis·a nice victoria et polis ciuitas cōponi tur hec nicepolis lis·pnl'coz·Hāc augustus fecit et a victoria sic appellauit postq̄ deuicit antoniū·

Niceteriū·a nice vel nicos diciē hoc niceteriū rij· et dicuntur niceteria filateria que gestabant athle te facta de sūmitatibus armoz̄um·que a victis ac ceperant·et ea collo suo suspensa gerebāt quotiēs

victores extiterant quasi signa victorie·et ideo si lateria talia in qb⁹ designabãtur victorie a victoria niceteria sunt dicta·

Nichanor noris ꝓpriũ nomẽ de quo dicit̃ in aurora·Ense metũt dextrã liguãqz nichanoris hostes·

Nichil · ab hilũ ꝑ grano vel medulla penne dicebãt antiqui hilus la lũ·i· vllus aliquis · & ab hilus & nõ cõponit̃ hoc nichilũ li·quasi nõ hilũ·i·nõ aliquid·vel scõm quosdã cõponit̃ a non & hilũ penne·Et inde dicit̃ nichilũ quasi etiã nõ hilũ·i·nõ etiam tãtillũ quãtũ ẽ hilũ· qõ est quasi nichilũ·& ꝗñ nichil·Et hĩc apocopaẽ hoc nichil indeclinabile·& syncopaẽ hoc nil·similiter indeclinabile·& sũt diũsa nomia·Et a nichilũ dicit̃ nichilo nichilas· & cõponit̃ adnichilo las·i·annullare destruere ad nichilum redigere Et sũt actiua·Itẽ nichilũ compatur in neutro gñe tm̃ nichilius nichilissimũ · vnde hec nichilitas tatis Et hic et hec et hoc nichili indeclinabile·vel poti⁹ sit genitiu⁹ & figuratiue cõstruitur cũ quolibet casu & genere·& cũ vtroqz numero intrãsitiue·vt nichili homo·nichili homĩs·nichili homini ꝛc̃·i·nulli⁹ vtilitatis vel precij vel valoris homo·& ꝑ cõpositcõem Nihilifacio facis·& nichilipẽdo pẽdis·in eodẽ sensu·i. vilipẽdere·vl' nullius p̃cij extimare·vide etiã in malus la lũ·

Nichilifacio cis·in nihil vide·

Nichilipẽdo dis in nichil exponit̃

Nichilo las·in nichil exponit̃

Nichilo min⁹ aliqñ est dictio cõpositа·aliqñ simplex·sicut dixi in scõa pte vbi egi de accẽtu adũbioz in caplo de cõpositis a min⁹

Nichodem⁹ mi·pnl' ꝓ·ꝓpriũ nom̃ ẽ cui⁹dã viri

Nicito ·a nictus ⁊ nicito tas·i·vigilo vel palpebras mouco·& inde ãnicito tas cõponit̃

Nicolaite dicti sunt quidã heretici a quodã nicolao diacono eccĩe hierosolimaz qui ibi cũ stephão & ceteris cõstitut⁹ est a petro qui ꝓpter pulcritudinẽ relinquẽs vxorẽ dixit ·vt ꝗcunqz vellet vteretur ea· postea versa est in stupz tal' cõsuetudo vt inuicẽ cõiugia cõmunicarẽt·

Nicolaus·nice qõ est victoria cõponit̃ cum laos qõ est popul⁹ ·& dicit̃ hic nicolaus quasi victoria populi·multos em̃ ad fidẽ cõuertit·vel dicit̃ victoria populi·i·vicioz que popularia sũt & vilia scõz hug·Et grecism⁹ dicit Q⁹ laos ẽ ppl's mõstrat vere nicola⁹·& nõ aspiraẽ nicola⁹

Nicromãcia a mancia qõ est diuinatio · & nigros vel potius nicros qõ est mortuũ oponit̃ hec nicromãcia cie·i·diuinatio mortuoz vel q̃ fit ꝑ mortuos qz qbusdã incãtationib⁹ videnẽ mortui resuscitati diuinare·& ad interrogata respõdere· ad quos sucitãdos humani cadaueris sanguis additur Nã amare sãguinẽ dicũt̃ demones· Ideoqz quotiens nicromãcia fit·cruor aque miscet̃· vt coloze sanguis fiat⁹ puocent̃·Vnde nicromanci⁹ cia ciũ ·& nicromãticus ca cũ·scõm hug·Et scias q⁹ varro dicit esse quattuor genera diuinatcis·hoc est terrã aquas aerem ignẽ·Hinc geomãciã ydromãciã aeromãciã piromãciã dicim⁹·Nota hic versus grecismi· De ẽra est geomãcia diuinatio facta·Ast aquã spectat idromãcia·spectat ad ignem Ac piromãcia ·sed ciromãcia sit tibi palme

Nicros ·a nictos quod est nox deriuatur nicros id est mortuũ·vnde componitur nicromancia ·Et acuitur penultima in ꝓsa

Nictalmic⁹·m nictalm⁹ est·

Nictalin⁹ a nictos qõ est nox dicit̃ hic nictalin⁹ limi·i·quedã passio qua ꝑ dit̃ visus denegat̃ patent ab⁹ oculis·& nocturnis irruẽtib⁹ tenebris redditur·vel ecõuerso die reddit̃·nocte denegat̃· vnde nictalinicus ca cũ·q̃ talem morbũ patit̃

Nictamẽ·in nictor ctaris est

Nicticorax in nocticorax est

Nictili⁹·a nictos qõ est nox dicit̃ nictili⁹ lia liuz id est·nocturn⁹ Et hic nictili⁹ li·i·bach⁹ ·qz de nocte ei sacrificabant· vel de nocte potationi vacabant & inebriabantur·

Nictimene · a nictos deriuat̃ hec nictimene nictimenes·id est·noctua·& acuit̃ in fine

Nictio ctis·in nicto ctis vide·

Nictitor a nictor ctaris deriuat̃ nictitor ctaris· frequẽtatiu⁹ Inuenit̃ etiã in neutro gñe in eodẽ sensu nicto tas·& nictico tas ·i·freqnt̃ nocte vigilat̃

Nicto ctis·a nicto tas or nicto ctis · & nictio ctis ctiui nictitũ nictire·i·glatire· qõ ꝓprie canũ est qñ bestiarũ vestigia isequũtur & acute ganiũt vñ cecili⁹ de quodã cane dicit· Bene nictit oleraqz

Nictor·a nictos quod est nox deriuat̃ nictor ctaris·i·nocte vigilare·vñ nictãter aduerbiũ ·i· vigilanter Et hoc nictamẽ ctamínis·i·vigilamẽ·& hic nictatus tus Inueniẽ etiã in neutro gñe in eodem sensu nicto tas Nicto vel nictor cõponitur·Annictor ctaris·vel annicto ctas·Innictor innictaris & Innicto innictas

Nictos grece latine or nox

Nictus· a nictor ctaris dicit̃ hic nictus ct⁹ vigilamen vel motus palpebraz

Nideo·a nidus deriuat̃ nideo des dui dere·splẽdere·& est tractũ a nido scz cũ pulli matri aduenienti cũ quodã alaz applausu occurrũt & tũc ꝓprie ẽ nidere·Itẽ nidere·i·redolere·& ꝓprie dicit̃ ỗ carne assata vel dũ assat̃ Nideo cõponit̃ Enideo des·id ẽ eniteo Prenideo id est·pnitere Renideo des·id ẽ renitere·Possũt etiã ꝑdicta cõpositа alterã significatõem simplicis redolere Nideo & eius cõpositа neutra sũt·& faciũt ꝑteritũ in dui·& carẽt supĩo & producũt hãc sillabã ni·que in niteo corripit̃·Et ideo autores necessitate metri cogẽte sepe ponũt

Nidifico cas pl'·coz·i·nidũ facẽ nidẽ ꝑ nitẽ·& cõponit̃ a nidus & facio·

Nidor·a nideo nides·dicitur hic nidor nidoris·i·odor·& ꝓprie assatoz

Nidulus penultĩa correpta di·id est parus nidus Iob·xxx·In nidulo iam moriar

Nidus di·autũ est

Nigellus a niger dicit̃ nigell⁹ la lũ·aliquãtulus niger·vnde nigellul⁹ la lũ·aliud diminutm̃

Niger·a nubes deriuat̃ niger gra gra·quasi nubiger·i·nubẽ et obscuritatẽ gerẽs·qz nõ est seren⁹ sz fusco opertus·& videt̃ esse cõpositio·Et cõpaẽ nigrior nigerrim⁹ ꝑ geminũ r·formaẽ em̃ a niger adita rimus·vnde nigre nigrius nigerrime aduerbiũ Et hec nigredo dinis Niger cõponit̃ Subniger ·i·aliqntulũ niger·& cor·ni·& a niger deriuat̃ nigro nigras ·nigrare facere ·Et cõponit̃ Denigro denigras emigro gras· valde nigrare vel nigredinẽ auferre· Et est actiuũ cũ suis cõpositis ·et producit hãc sillabã ni positõne·sed naturaliter eam corripit·et põt videri in niger q⁹ eam corri· vnde in ꝓsa eã corripit semp·et a nigro descẽdit nigreo gres· quod cõponit̃ denigreo gres·et hinc nigresco scis·et denigresco scis inchoatiua·et corripit ni naturaliter·vnde in auroza Actio si mala sit oĩe denigrescit opus Itẽ horatius Hic niger est hũc tu ratõe caueto

Nigreo nigres in niger vide
Nigro gras·in niger vide
Nigromancia·in nicromãcia est
Nil indeclinabile in nihil est
Niliacus·a nil? dr niliac? ca cũ·ptinẽs ad nilũ vl' egiptiac?·Et nilotic? ca cũ·i eodẽ sẽsu· Lucan? i ix·Rege sub ipuro niloti ca regna tenẽte
Niligena ne· coĩs gñis pnl' cor·genit? a nilo vl' i egipto·Et cõponit' a nilus & gigno·
Nilotis·a nilus dicit' hic nilotis nilotidis·id ẽ·egiptiacus·vide in niliacus·
Nilus nili mas·ge·fluui? egipti sic dict? ãsi nilion id ẽ·limũ trahẽs q fecũditatẽ efficit Vide in ge·vl'
Nimbosus in nib? vide· in gion
Nimbus a nubes dicit' hic nimb? bi·i·densitas nubis in tẽpestate obscura·& nimbi sũt repẽtine pluuie·sed pluuias vocam? lentas & iuges ãsi fluuias vel quasi fluẽtes·vnde nimbos? sa sũ·tẽpestuosus nubilosus·Et hinc nimb? ventus aqua mixtus· Itẽ nibus ẽ fasciola trãsuersa ex auro insuta in linteo qd est in fronte femiarr·vnde nimbosus sa sum·uel nimbatus ta tũ·nimbo ornat? ·
Nimirr·i·sine dubio pfecto nec mirr scdm papiã· Nimis vel nimiũ aduer·quãtitatis·i·plus iusto·vl tra volũtatẽ.multũ vel satis scdm papiã · & cor·ni·Ouidi? de reñ· Que nimis apparẽt retia vitat auis·Ponit' etiã nimis p valde vel pfecte .vñ illd dauidis Ego aũt humiliatus sũ nimis·i·pfecte vel valde·vt exponit bernhard?
Nimmar?·i·marit? cui? vxor mechat' et ipe tacet
Nimpha a nubes dr hec nimpha phe· dea aquarũ & specialiter fontiũ qr a nubib? aque veniũt & habẽt originẽ·et dicunt' nimphe eedẽ q & muse nec i merito·Nã aque mor? musã efficit Itẽ nimpha dr ipa aqua·vnde nimpha dicit' spõsa in nuptijs · sic dicta p officio lauatõnis qd etiã ad nomẽ nubẽtis alludit·vnde ouidi? epi·Grata ferunt nimphis p saluis dona maritis · & cõponitur cuj para qd est iuxta·et dr hec panipha
Ningidus·a ningo gis deriuat' ningidus da dum id ẽ·niue? cãdidus·& cor·gi ·
Ningo a nix deriuat' ningo gis xi·i·niuẽ mittere· Et est verbũ excepte actõnis · Et proprie habet tantum tercias personas·
Nisus·a nitor ris·dr hic nisus sus·i·conamen ·Et nisus sa sũ·pticipiũ·& hic nisus si ·p quadam aue que alio noĩe dicit' alietus·Et dicit' nisus a niso rege megarẽsiũ.q in illã auẽ scdm fabulã mutat? fuit Item nisi est cõiunctio·& tunc corripit pmã·vñ q dã Nõ sũt qñq nisi dño dare vulnera nisi. Nõ est tuta nisi sine niso filia nisi
Nisi·im nisus vide
Nitedula·a niteo tes·dr hec nitedula le pnl'·corr· qddã aĩal ãsi ignis in nocte lucẽs
Nitella le·fei gñis pu? nitor·& dicit' a niteo tes·
Nitẽs tẽtis ois generis pticipiũ de niteo tes · Et cor·pmã Itẽ est pticipiũ de nitor teris·& tũc pd· primã·vnde enitẽs renitẽs·& cõsimilia possũt pecorripe & producere diuersis respectib?·vñ versus Rex bisso renitẽs·asin? sit clune renitẽs·Itẽ· Est virgo renitẽs ad amãtũ. verba renitẽs
Niteo tes tui nitere·i·splẽdere·lucere·candere·et dicit' niteo quasi niuẽ teneo·& est etia · A niteo nitesco scis inchoa·Niteo cõponit' eniteo tes · vñ enitesco scis·Preniteo tes· vñ pniteſco scis·Reniteo tes·vñ renitesco scis·Niteo & eius composita sunt neutra· & faciunt pteritũ in tui·& carent su
pino·& corripiũt ni·Et vt dr in grecismo· Gẽma nitet·sid? fulget·cãdelaqz lucet·
Nitid?·a niteo tes dicit' nitid? da dum·ãsi nitori dat?·& cõparat' dior dissim?·vnde nitide dius sime aduer·& hec nitiditas tatis·& nitido das·i·nitidũ facere·& est actiũ·& cor·ti·
Nitor teris nisus vel nixus·i·laborare·gradi·conari·& parere·Nam in partu maxim? labor & conat? ẽ·& pprie pro parere facit nixus·Nitor opponitur Annitor teris·i·valde niti vel adherere appodiari Cõnitor teris simul niti·Enitor teris·i·valde niti· vel foras mittere vel parere·Innitor teris·i·valde niti vel contra niti vel adherere appodiari fulciri·Pernitor teris·i·pfecte niti ambulare·Obnitor teris id est obsistere obluctari cõtradicere vel renuere·vel obniti id est circũquaqz niti ad obsequium·Renitor teris·resistere reluctari Subnitor teris·i·subtus niti appodiari vl' sũministrare Nitor et eius cõposita sũt depo·& producũt hãc sillabã ni·Vnde ouidi? de fine titulo Nitimur in vetitũ semp cupimus negata· & faciũt supinũ tã in sũ q̃ in xũ·sm vtrãqz significatẽem simplicis·licz p parere freqntius in xũ·& in sum p conari inueniat' scdm hug· Et pris·dicit qd nitor facit nisũ Inuenit' etiã nixum supinũ Et habet nitor quinqz pticipia·scz nitens nisus nixus nisurus nixurus ·
Nitor toris·masculi gñis·id ẽ splẽdor producit penultimã gtĩ·& dicit' a niteo tes·& corripit primaz Sed nitor teris verbũ eã producit·Vnde vsus Res est pulcra nitor in quẽ sup oĩa nitor
Nitrũ tri quedam spẽs terre similis minuto sabulo cui si aqua infũdit' fumigat · ex quo medicine fiunt·& sordes vestiũ et corpor lauant'·vnde et dicit' vel a nitẽdo·qr res nitidas facit · vel dicit' a nitria regione vel opido vbi nascit' · natura eius non multũ distat a sale ·habet enĩ virtutẽ salis·& similiter ozit' in litoribus canescẽtib? siccitate sm hug Papias vero dicit nitrũ spẽs salis ex aqua et terra factũ inuenit' i egipto·Nitrũ de aqua fit ex nimio solis caloze in palestĩa Prouer·xxv·Acetũ i nitro Itẽ hiere·ij· Si laueris te nitro
Niuo uas uaui uare id est ningere· a niue deriuatur·& a niuo niuasco scis inchoa·Item a nix niuosus sa sum niue plen? Et hic & hec niualis & b° le & corripit ni·sicut nix niuis
Niuosus sa sum·in niuo uas est
Nix a nubes deriuat' hec nix niuis qr a nube veit vnde niue? uea ucũ Et hic & hec niualis et hoc le Et corripit ni nix niuis et abeo veniẽtia vt niual' excepto cõniuco ues qd producit ni Quidam dicũt esse cõpositũ a niuo Alij vero a nitor teris Et vt dicit pris·in septio libro vbi agit de termiatõibus tercie declinatõis nix desinit in ix corr·supple naturaliter Hic nota qd materia niuis est nubes calida Cũ enĩ sol radijs calefacit inferiora elemẽta · eleuat ex eis vaporẽ in quo est vis caloris · qui calor etiã secũ multũ induxit de aerea substantia· q p?ea eleuat? ad locũ frigidũ inspissat' in nubem & frigidũ loci incipit expellere calidũ·Et si frigus istũ est excellens·aut expellit subito calidũ ante cõuersionẽ nubis in aquã·aut expellit nõ subito·Et si qdcz subito expellit tũc fit dura cõgelatio ex illa sic pruina·si aũt nõ subito erit·tũc calidũ aereũ nõ forte tẽpatũ qd cõgelatõem impedire non potest remittit tñ effectũ maximi frigoris qui effect? est indurare ꝯgelatũ·Et ideo nix cadit mollis manibus cõ pressibilis de facili·Ex hoc etiã patet qd licet matia

prima humidaꝝ impressionū scz rozis et pruine et niuis sit vna·nō tamē immediata materia est vna· quia ꝓxima materia niuis est nubes & pruine ꝓxima materia est vapoz · Similiter ꝓxima materia niuis est nubes calida multū in sua eleuatōne hns de aereo introducto in materiā· pcalidū eleuās vapozē vnde facta est nubes·eo ꝙ nō habet materiā pluuie que est nubes frigida·nec materiā rozis que est vapoz tēpat⁹ & subtilis Differt aūt a materia grādinis·quia nubes que est materia grandinis est nubes calidissima a qua totum simul egreditur calidum·sed a nube niuis egreditur paulatim

¶ Et ꝓterea sciēdū ꝙ vapoz niuis multū habz de terrestri admixto·& ideo est de vapozib⁹ qui ex aquis in terra curzētib⁹ eleuaē Cui⁹ signū est·ꝙ aq̄ niuis liq̄facta nō est pura·& ꝙ frequēter sozdidā tur manus quādo lauanē niue liq̄facta Et ideo aq̄ niuis resolute fecūdant multū terras·& faciūt crescere semina·qz calidū paulatim egredīs tempat ī eis frigiditatē·& sūt bone cōmixtiōis cū aereo & terestri Duo aūt signa potest habere vulgus aduentus niuis in ꝓximo Cū em̄ aer turbid⁹ est clara ēbatōe ad albedinē in supiozibus aeris declmāte signū accipit vulgus·qz illa nubes que tunc turbat serenitatē aeris est nubes niuis·qz nubes pluuie esset obscura & magis spissa & magis se trahens ad vnū locū aeris·cū nubes niuis multū habeat immixtū de aereo:et ideo alba & sic ꝓoccupata frigoze ante multam spissatōem suā·spargitur per aerem et ideo visus diffundit in ipa·Aliud aūt signū est ꝙ cū sentit aer calefieri aliquātulū post visionem talis nubis in hieme tūc ꝓnosticaē in ꝓximo niuez debere venire ·Cui⁹ causa est qz iam calidū niuis cū aereo inducto paulatim incipit expelli a nube · & hoc est cū iam incipit cōgelari post qō ꝓxie seq̄ tur descēsus niuis· Ex his patet quare cum ningit vbiqz obscurū est celū alba quadā obscuritate·sed cū pluit est obscurū nigra obscuritate·& nō vbiqz nisi raro·qz scz nubes niuosa sparsa est et diuaricata·pluuiosa aūt cōtracta est & quasi ad aquā reducta·& iō minozē locū occupat ꝙ niuosa· vide etiā in pruina & in ros

Nixus a nitoz teris hic nixus xus ·i· pare⁹ vel conat⁹·Itē mobiliter nix⁹ xa xū·pticipiū

No nas naui nare natū Et cōponit cuz ad & dicit anno nas·mutato d in n Itē cū in dicit Inno innas·i·intus nare·Item cum trans·& dicitur trano tranas · No est neutrum cum omnibus suis compositis

Nobilis·a notabilis p sincopā deriuat hic & hec nobilis & hoc le Et dicitur nobilis quasi notabilis·ꝙ facile notat ·scz cui⁹ nomē et gen⁹ cogno scit·pclar⁹ Q2 aūt dicit nobilis quasi nō vilis ethimologia est·& cōpatur biliozlissum⁹·vñ nobilitez lius sime·aduer·& hec nobilitas tatis·Nobilis componit ignobil' ¶ Et scias ꝙ crisso·sup illud matb· c·iij· Et ne velitis dicē ī vos patrē hēm⁹ abzhaaz sic dicit·Quid ꝓest ei quē mozes sozdidant·generatō clara·Aut q̄d nocet illi generatio vilis·quem mozes adornāt· Quid ꝓfuit cham qui fuit noe silius·Aurū de terra nascit·sed nō est terra·et aurum eligit sed terra cōtēnit·& stannū de argēto egredit·sed nō est argētū·sed argētum seruaē·stannuz aūt fozas expellit·Meli⁹ est degenerē clam fieri ꝙ de claro genere cōtēptibilē nasci·uide in clerico⁹ et

Nobilito a nobilis dicit nobilito m ozdo tas·nobilē facere honestare · & nobilitare·i·mozdo nobiliū se habere nobiles imitari·et cōponit denobilito tas·i·valde nobilitare·vel de·sit priuatiū ꝑm verāqz significatōem sui simplicis·Denobilitare·ideozsū a nobilitate statuere·scilz vitupare debone stare·& denobilitare degenerare·nō moze nobiliū se habere·Nobilito in prima significatōe cū suis cōpositis est actū·ī scda est neu·& coz·li· Vnde es op⁹·Nobilitat viles frōs generosa dapes ·

Noceo ces cui citū·i·offendere· vnde nocu⁹ cuacuū· & nociu⁹ ua uū·i·nocēs vel cui nocet·Item a noceo nocēs nomē·& cōpaē tioz sim⁹ · vnde nocēter tius sime aduer·& hec nocētia tie Noceo componit Pernoceo·i·valde vel pfecte noceo·Noceo et ei⁹ cōposita sūt neu·& faciūt ꝓteritū ī cui·& supinū in citū pnl'·coz·& coz·hanc sillabā no· Vñ ꝓsper·Velle magis facinus ꝙ tolerare nocet. Itē nota ꝙ antiqui cōstruebant hoc verbū noceo cū accusatō qō in multis adhuc locis inuenit· vnde marci vltimo ·Si mortiferꝝ quid biberint nō eos nocebit & hoc ideo qz significatōem habet actiuā ·sed vsu neu·est·qz deficit vox eius in passiuo in prima et secūda psona cōstruit cū dtō·

Nocticozax a nocte et cozax qō est cozuus cōponit nocticozax racis·pnl'·pō·in obliquis·i·noctis cozu⁹ qz de nocte volat· vel qz de nocte vigilat· Et est idē qō nicticozax De q° dicit ī psal· Fact⁹ sū sicut nocticozax ī domicilio · Sz nicticozax pōt cōponi a nictos qō est nox & cozax· Itē est idē qō noctua·sed noctua est ꝑmiscui gnis. vñ videt ꝙ nocticozax etiā sit ꝑmiscui gnis·vñ isid·xij· etbi· Nicticozax ipa est et noctua qz noctē amat · Est vero lucifuga et solē vidē nō patit·et coz co.

Nocticula le pnl'·coz·dimi·de nox·i·parua nox· Itē nocticula·i·luna

Noctiluca·a nox et lux vel luceo ces cōponit hec noctiluca ce·q̄dā vmis nocte lucens·& pdu·lu·

Noctipugn⁹· a nox & pugno nas cōponitur noctipugn⁹ na nū·i·obscur⁹·qz quasi noctibus ꝓra pugnaē·vel cōpugnat

Noctiū ctij·dixerūt antiqui· a q° cōponit trinoctiū·q̄drinoctiū·q̄nquinoctiū eqnoctiū. Itē scōz quosdā noctiū est gēs plis de nox·

Nocto·a nox dicit nocto ctas ctaui·i.nocte vigilare·& inde cōponit pnocto ctas·

Noctu.i·ō nocte vel in nocte adūbiū tpis·& dicit a nocte·vnde prisi·in·xv·li·In u·pauca inueniūtur aduerbia denoiatīa vt diu·et ex eo cōpositum interdiu·et a nocte noctu·

Noctua a nox deriuaē hec noctua ctue· et est ꝑmiscui gnis Hec etiā dicit nictimene · De noctua dicit isid·m·xij·li·ethi· Noctua dicitur ex eo ꝙ nocte circūuolat·et per diem nō possit videre· nā ex ozto splēdoze solis·visus illius hebetaē·hāc aūt sola īsula cretensis nō habet· et si veniat aliūde statim moritē·noctua nō est bubo· nam bubo maioz est · De hac etiā dicit amb·in·v·hexam̄·noctua ipa que admodū magnis et in glaucis oculoꝝ pupillis nocturnaꝝ tenebraꝝ caligantem nō sentit horroē·et quo fuerit nox obscurior·eo cōtra vsū auiū cetera rum ioffensos exercet volatus· Exozto aūt die et circūfuso splendoze solis visus ei⁹ hebetat⁹· quasi quibusdā haret tenebris· Quo indicio sui declarat esse aliquos qui cū oculos habeant ad videndū et videre nō soleant·et visus sui officō solis fūgant in tenebris· De cozdis aūt oculis loquoz quos habēt sapiētes mundi et nō videt·in luce nil cernunt · in tenebris ambulant·duz demōnioꝝ tenebzosa rimāt

et celi astra videre se credūt·describētes radio mū
dum·mēsurā aeris ipsius colligētes Pozro autē a
fide deuij·perpetue cecitatis tenebzis implicātur·
habētes in pximo diē xpi & lumē ecclesie·& nichil
videtes apperiūt os quasi sciētes omīa·acuti ad va
na·hebetes ad eterna·& longe disputatōnis anfra
ctu pdentes iusticie pprie cecitatē·itaq; dum cupi
unt vanis volitare sermonib? · quasi noctue in lu
mine vanuerūt· ¶ Crib·etiā dicit sic·Qui graues
habet oculos si ponas eū in loco tenebzoso melius
videt·Si aūt pōas eū in sole nihil videt · quia ocū
lus nō suffert solis cādorē· Sic & hō mūdialis q̄
oculū·i·mtētōnem vel mētē terzenis desideriis sor
didā habet & turbulētā· si pōas eū in reb? mūdia
lib? sapit & astut? est·Si autem trabas eū ad res
spūales nihil sapit·quia mēs ei? terzenis desideriis
corrupta nō sentit bonū· Boeti? etiā in quarto de
cōsolatōe dicit·Nequeūt mali oculos tenebzis assue
tos ad lucem pspicue veritatis attollere·similesq;
nub? sūt quarū intuitū nox illuminat·dies cecat ·
¶ Hoc attēdens aug? ·exclamat ad alipiū dicens
Quid patimur surgūt indocti & celū rapiunt·&
nos cū doctrinis nostris in infernū demergimur·
vide in siliqua & in vespertilio·& in oculus·& in
philosoph? ·& in ordo
Nocētn? a nocte dr nocētn? na nū·& h et hec nocē
nal' & ho le·res noctis vel ptinēs ad noctez
Nocu?.a noceo ces deriuatē nocu? cua cuū·id est
nocēs vel cui nocet·& oponitē inocu?
Nodell? li·dimi·pu? nod?
Nodo das·in nod? vide
Nodul? li·pnl' correpta dimi·pu? nod?
Nodus di·ligatura·& nod? dr in exercitu densa
peditū multitudo·p difficultate dēs·q; vix possit
resolui·vnde nodosus sa sū·nodis plen?· Et opat
ior sim?·vñ nodose ius sime adver·Et hec nodosi
tas tatis·Nod? ponitē Enodis Trinodis Quadri
nodis Et hinc trinodiū· quadrinodiū Qumquino
diū·& producit nod? primā·Quidi? epy· Ossa mei
fratris clava pfracta trinodi·Et a nod? deriuatur
nodo das daui dare·& est nodare ligare·Et cōpo
nitē Annodo das·i·alligare·Abnodo das·exoluere
Cōnodo das colligare Denodo das Dinodo das·
Enodo das·omīa pro exoluere·Innodo das ,i· alli
gare Pronodo das Renodo das·i·itez nodare vl'
exoluere·Nodo das actiuum est cū omnibus suis
compositis·& pō·no·Vnde ouid·metam·Mollia
nodosus facit internodia poplex·
Noe interptatē requies quia sub illo omīa vetera
opera quieuerūt p diluuiū·vnō & cū pater e? vo
catz nomē eius noe dixit·Iste requescere nos faciet
ab oīb⁹ op⁹ nostris·
Neomi interptatē cōsolata·q; marito et liberis pe
gre mortuis ruth moabitidē i cōsolatōe sua tenuit
Noys·i·mens vel ratō·sūma ps aie·Itē noys vo
lūtas dei·vel mēs q̄ puidētia dr secōm pap·
Nola le·se·ge·q̄dā ciuitas cāpanie Et hinc hec no
la le·illud timtinabulū qō appēditē collis canum vl'
pedib? aurū·vel aliud qō appenditē frems et pecto
rib? equoz vt cū quodā sonitu incedāt equi.& di
citē a nola ciuitate q; ibi pmū fuit factū & inuētuz
tale instrumētū· Et ampliato noīe inuenitē nola p
qualibet parua cāpana·vel p cāpanella refectorij
& cor·no·Vnde nolis numeri pluralis casus abla
tiui cor·no·sed nolis verbū producit no·Vñ quidaz
Cui? colla nolis resonāt hec tāgere nolis
Nolan? na nū pnl' poducta·nomen patrium·a no
la ciuitate dictum·
Nolo nōuis nōuult nolui lire·nolle·i·nō velle·a
nō & volo cōponitē·Et hoc cōpositū a volo habet
impatm̄ noli nolite·licet volo careat impatiuo· q;
licet hō nō possit sibiipsi imparе·alijs tñ pōt impa
re·et pō·no·sz nola le·cor·no sic dixi i nola·et ubi
volo simplex habet duo l·vel vnū·& nolo sil'iter·
Noma nomē.grecū verbū est·i·tribuere·vnde &
dicitē apud grecos noma·i·nomē·& apponitē ei o·p
pthesim·& dicitē onoma ī eodē sensu·vel forte no
ma nō est in vsu apud grecos·Et cōponitē cū o· &
dicitē onoma·i·nomē quasi tribuēs· q; distribuit vl'
tribuit ālitatē·Noma cōponitē cū dia & tris & te
tras·& dicitē hoc dionimū·trionimū·tetraonimum
Itē cū polis & dicitē polionimū dionima vel trioni
ma·tetraonima·vel polionima· sunt duo vel tria
vel quattuor vel plura nomīa idē significantia &
appellātia·vnde dionim? ma mū·trionim? ma mū
tetraonim? ma mū·Polionim? ma mū in eodē sen
su sz ille q̄ habz duo vel tria vel quattuor vel plu
ra nomīa·Itē noma vel nomia·i·lex
Nomen·a notamine dr hō nomē mimis quasi nota
mē·q; p ipsū substātiā et qualitatē alicui? notam?
Nomē etiā dicitē fama vel opinio·vñ nominosus sa
sum·i·famosus·Et cōpatē·vñ nominose ius .sime·
aduerbiū Et hec nominositas tatis·A nomē cōpo
nitē hoc binomē mimis·i·duo nomīa·hoc trinomen
mimis Quadrinomē mimis id est tria vel quattuor
nomīa· vnde hic et hec binomis binome·trinomis
me· quadrinomis me Et binomi? mia miū·et trino
mius ia iū·et tetranomi? mia iū·& quadrinomius
mia miū·qui duo vel tria vel quattuor habet noīa
scōm hug̃ ¶ Et vt dicit pristian? ppriū nomīs est
significare substātiā & qualitatē· ¶ Noīm aliud
ppriū aliud appellatiū·Propriū nomē est illud qō
priuatā substātiā & priuatā qualitatem signat·vt
martin? ·Appellatiū nomē est illud qō naturaliter
cōmune est multoz quos eadē substantia vel qua-
litas generalis vel spēalis iungit· gñalis vt aīal
specialis vt hō Spēs ppriorz noīm tm̄ sunt quattu
or sz nomē pnomē cognomē et agnomē· Nomē ē
ppriē ppriū qō imponitē alicui nō habēti nomē vt
socrates Prenomē est qō imponitē alicui causa dif
ferētie vt luci? catilina Cognomē est cōmune to
tius cognatōis nomē vt cipio Agnomē qō īponitē
aliquo euētu vt ab affrica dictus est affrican? · q;
deuicit affricam · Quidam dicunt q̄ nomen dici-
tur a noma greco quod est nomen · & producit pri
mam nomē·vide in spōte
Nomia vel noma id ē lex
Nomino a nomen dicitē nomino nas·i· noīe voca
re appellare·vnde noīatus ta tum·i·valde opinat?
et nomīatus Et cōpatur·vnde nomīate ci? issime
aduerbiū Et hec nomīatō tōnis Itē a nomino vel
nominatus noīatiu? ua uū·& hic noīatiu? ui·et no
minatim aduerbiū Et scias q̄ triplex est nomina
tiu? sz noīatiu? supponēs et noīatiu? apponēs &
noīatiu? exponēs Noīatiu? supponēs est qui sup
ponit verbo vt petrus currit· et debet cōcordare
cum suo verbo in persona et nūo ·Pōt tñ īpediri
quattuor modis sicut pleni? dixi in tercia pte vbi
egi de regimīe nti
Nomisma tis·in numisma est
Nomi? noma vel nomia id est lex· vnde nomius
mia mium·i·legalis·Itē nomi?·i·pastor·a noemos
·i·a pascuis sic dict?·vnde nomius mia miū·id est
pastoral'·unde apollo dict? est nomi?·i·pastoralis

uel legalis a lege cozdarum

Nomos dicit pastor· & acuit in fine

Non est aduerbiū negādi· Et scias q' hec negatō nō prepositā nomī p opositōnem priuat tm vt nullus· Sed quādo p cōpositōem adiūgit verbis sine dubio priuat et ponit. vt nolo nescio nequeo· hec em sola verba cōponūtur cū nō vt ostendat pena inflicta homī ꝓpter originale peccatū· qz punitus est i volūtate sciētia et potētia Si aūt veniat p infinitatē tūc habet exilē negatōem· qz priuat et ponit vt nōhomo· i· aliquis qō nō est hō· De hoc plenius dixi in tercia pte vbi egi de figura noīs

Nonagies aduerbiū numeri· i· nonagīta vicibus & deriuat a nonagīta·

Nonagīta cōponit a nouē et gētos· qō est decē ḡsi nonies decē· Vnde nonagen? na num· & nonagenari? ria riū· & nonagesim? ma mū

Nonaria rie· i· meretrix· & dr a nona· qz āte nonā nō licebat ei exire de ꝓstibulo· Cōsuetudo em olī erat apud romanos· vt vsqz ad horā nonā de pmodo reipublice disputarent neqz alicui delectatōni ante nonā vacarēt· vnde meretrices dicte sunt nonarie· qz ad horā nonam & non añ de ꝓstibulis exibāt· ne si prius egrederēt iuuenes ipedirēt

Nonarius· a nouē dr nonari? ria riū Et nouenus na nū Et nouen? ni· & nouenari? rij

Nondū· i· nec adhuc scōm papiā·

None nonaꝝ· quidaz dies mēsis scz qnt? vl' septimus. qz tūc incipiebant nūdine· Vnde hic et hec nonalis & hoc le· Et dicūtur none a nūdine. vide i kalendi·

Nongenti· a nouē et cētū cōponit nōgēti· te ta· i· nonies cētū· & mutat c· im g· ātecedēte n· sicut etiam in quadrigēti quingēti septīgenti octīgenti In aliis aūt noībus retinet c· vt tricenti ducēti sescenti vel sexcēti· sicut probaui p ps· in ca· de sillaba i pma pte vbi egi de g· lrā

Nonne· i· nunquid nō scōm pap·

Nōnūqp· i· aliquotiēs vel aliquādo scōm papiam·

Nonus na nū· a nouē dicit non? na nū· & hec nona ne· p quadaz hora diei

Noricus· hec noris qdā ciuitas est· vnde noric? cū· vt noric? ensis· qz ibi optimi fiūt enses·

Norma grece· i· regula latine· Et inde dicitur norma cementariorꝝ ad quam oportet respōdere structuraz parietū extra quā nichil rectū fieri potest· A norma cōponit abnormis Denormis Enormis· Innormis· oīa in eodē sensu· scz deformis turpis inanis et grandis irregularis illiterat? crassus· Vñ hec abnormitas denormitas enormitas innormitas Horati? Rustic? abnormis sapiēs crassaqz minerua

Noscito· a nosco scis dicit noscito tas frequētatiū pnt' cor· i· frequēter noscere· Et formatꝝ a secūda p sona indicatiui pītis tpis scilz noscis remota s· & addita to· vel a supīo quo vtebātur antiqui· scz noscitū tu· u· in o· cōuersa·

Nosco cis noui notum· & cōponit· agnosco scis· agnoui agnitum· i desit· valde vel iuxta noscere· Cognosco scis cognoui cognitū· simul noscere. & inde cōponitur ꝑcognosco scis· & recognosco scis· Itē a nosco cōponit dinosco scis noui tum· Ignosco scis noui· tū· Prenosco scis noui tum· id ē ante noscere Pernosco scis noui tū· valde vel pfecte noscere Pronosco scis· i· pcul l' ante noscē No sco et eius cōposita omia fūt actiua ꝓter ignosco quod est neu· & oīa faciūt ꝓteritū in noui pnt' pō & sup· in gnotū ꝓducta o· quā cognosco et agnosco mutāt in i· cor· & faciūt cognitū et agnitū· Itez nota ꝙ antiquit? nosco faciebat supīnū noscitum quod in quibusdā libris inuenit· & in simplici & in cōpositis· vide in ignosco

Nosse dicit p sincopā ꝓ nouisse· vnde patet ꝙ debet scribi per gemmum ss· non per sc· quia nosce est modi imperatiui·

Nota· a noto tas dicit hec nota te· id ē· macula uel culpa· vel signū quod aliquid notat· vt litē vel reprehensionē· vnde hec notula le· & hec notella le ābo dimi Et est notula breuis lucida et aperta traditō eoꝝ q sūt alibi diffusi? ptractata· Item a nota hic notari? rij qui notas facit· vt i cartis publicis· Et adiectiue notarius ria riū· quod ad notariū vel notas ptinet· vñ & ars notoria dicta est que olim cōsistebat in solis notulis scōm hug· Itē note dicunt argumēta· signa· ratōes· indicia· testimonia· coniecture suspicatōnes· & cor· primā nota· sed notus ta tū· eam producit· vnde versus· Est in frōte nota furti pro crimine nota

Notari?· in nota est

Noteo· a noto tas deriuat noteo tes notui tere· i· esse vel fieri notū· & ꝓducit ꝑmā licet noto tas eaz corripiat· Et cōponit Innoteo tes tui· Et hīc notescio scis· & innotesco scis· inchoa Et nota ꝙ noteo & innoteo in presēti nō sūt in vsu· sed in ꝓterito· inchoatiua aūt istoꝝ sūt in vsu· & declīādo solē? inchoatiuis attribuere ꝓterita istoꝝ dicētes· Notescio scis· notui Innotesco scis innotui· & in similibus idē solem? facere vt senesco senui· quiesco quieui· & suescо sueui· Noteo cū omībus suis compositis neutꝝ est· & caret supino· & producit hanc sillabam no· scōm hug·

Nothus thi· & notha qui vel que natus vel nata est de nobili patre & ignobili matre· sicut de cōcubina· & dicit nothus p h· quia nat? sit de nota· id ē de infamia et culpa· Huic cōtrari? est spuri?· q scz nat? est de nobili matre & ignobili patre· Hic etiā nothus dicit quidā malus & sinister vētus scz auster qui pluuiosus est· & a caloze suo etiā piscēs in mari adulterātur et corrūpūt Itē a nothus dicit nothus tha thū· vnde noīa a grecis in parte detorta dicunt nota· qz nobilē habēt patrē· i· pncipiū· s· grecismū· & ignobilē matrē· i· finē scz latinitatem· sunt ergo latīa noīa que pncipiū et finē habēt latinum vt albus· Greca sunt que grecū habent principium et finem vt agyos· Notha vero sunt que grecū habent pncipiū sed latinū finem ut pater· ex affinitate pncipij notha dicunt qñz greca ꝑm hug· scz ex affinitate finis qñz dicuntur latina scōm hug· Et scias ꝙ nothus aspiratꝝ scōm hug· & etiā papias dicit not? p cognit? p t· solā scribendū· noth? vētus p h· & corripit ꝑmā noth? p vento· vñ qdā Perflat sūma nothus crebro mihi flamīe notus

Notifico cas· caui care· id est· notuz facere a notum et facio cōponitur

Notio· a noti gtō addita o· formatꝝ hec notio·

Quot sint notiones diuinarum personarum habes in proprietas·

Noto tas· a supino de nosco scis scz notum tu fit noto tas u· in o· i· frequēter noscere vel designare· demōstrare significare uel reprehendere· et corripit primā licet supinū a quo deriuet eā producat· vñ uersus· Hoc in amore noto ꝙ eo careo michi noto vnde noto tas potest deriuari a nota te· & tūc notare est notas facere. notis designare· Itez a noto id est· reprehendo· notori? ria rium· quod debz notari vel reprehendi· et hic et hec notabilis et hoc le· vñ

notabiliter aduerbium·Itē notozi? potest deriuari a nota te·vt dixi in nota· Noto componit annoto tas·i·valde vel ad aliquid notare. Denoto tas·id ē valde notare vel reph̄dere·enoto tas·i·extra alia notare Innoto tas·p̄noto tas Subnoto tas·i·latē tez uel paz p? uel subt? notare· Noto tas ē actm̄ cū suis cōpositis·et corripit no·

Notoziū·a noto tas ōz hic notozi? ria·riū·i·manifest? ta tū· Et scōm iuristas notoriū multis modis dicit vel distinguit. Nā aliud est notozium iuris aliud facti·Notoziū iuris est de quo quis est canonice cōdēnat?·vel in iure cōfessus· vel p legitimas ꝓbatōes cōuict?·Notoziū vero facti est cuius testis est popul?·& dissimulatōni siue iustificatōni nō est loc?· Et intelligit popul? esse testis siue sit crimen oībus notum qui fuit in loco illo siue maiozi pti·Itē in notorio iuris exigit q̄ꝫ ꝓbatio cōtra negātem· In notozio vero facti nō requirit ozdo iuris qui est alias regulariter obseruād?·cui dētia cm̄ patrati sceleris clamoze non indiget accusatoris·Et si forte iudex velit taliter delinquētem scōm qđ ius postulat corrigere vel punire· & ille appellat·nō est appellatōni huiusmōdi deferēdum· Itē notoziū facti subdiuidit· qz aliud est notoziuz facti ꝑmanētis actu·vt cū quis publice tenet adultera uel cōcubinā in domo Aliud est notoziū facti transeūtis actu·vt si aliquis in publico interfecit hoiem vel fecit sacrilegiū vel aliquid simile· Aliud est notoziū facti p̄sūpti·vt si aliquis publice habitus est ꝓ filio cōsanguineo vel affini alicui?·& hꝰ a quibusdā ōz nc tonū p̄sūptū· Dicūt aūt qđ ē notoriū iuris·notoziū facti·notoziū p̄sumptū· Et ē notoriū p̄sūptū vt si aliquis publice habitus ē ꝓ filio alicui? vbi nō sequit alia ꝓbatio neqz req̄rit· Q; em̄ aliquis sit fili? isti? nō potest vere probari Idem dicunt in fornicatōe Si em̄ cleric? iuuenis & cupid? secū hēat cubēt in domo iuuēculā suspectā n̄ est notozia fornicatio sz p̄sūpta·Nā vt dicit ouidius epy· A iuuene & cupido credit reddita virgo·De notozio etiā dixi in missa· vide infra in suspicō

Notria trie·i·pinna fe·ge·

Notus·a nosco scis ōz notus ta tū·i·cognit?· Et ꝓpat tioz sim?·vnde note ta? sime aduer· & hec notia tie·& ꝓducit no not?·sz noth? aspiratū corripit no·vt dixi in noth?

Nouacula le·i·rasorium·a nouo uas·qz nouat hominē·Vnde in libro iudic·Nouacula nō ascēdet sup caput eius·Et psalmista. Quasi nouacula acuta feciſti dolū·Nouacula etiā dicit ferreū instrumētū quo solet radi & pari pgamenū ab inouādo dicta quia innouat pelles·

Nouale·a nouo uas dicit hoc nouale ualis·& hec nouālis lis·in eodē sensu·i·ager qui singulis annis renouat arando·vel qui primū nou? p̄scinditur & arat·vel qui alternis annis vacat·ncuādaz sibi vitiū causa·Virgili? in buc·Impius hec tā culta nouālia miles habebit·Ecce in neutro gn̄e posuit·Idē in geoz·Alteri? si tu tōsas patiare nouales· Et sic poluit nouālis lis in feio gn̄e·Et hic et hec nouāl' inuenit in eodē sensu scōm hug·Papi·vo sic dicit· Nouales dicim? siluas vel cāpos nuper satos

Nouellus·a nou? dicit nouell? la lū·Et hec nouella le·ramus arboris tener et nou?·Psal·Filij cui sicut nouel.e oliuarū·

Nouem a nea quod est nouē dicit nouem plural' numeri·omis gn̄is·indecli·

Nouēnis a nouē & ann? cōponit hic & hec nouē nis & hoc ne·i·nouē annoz·vnde hoc nouēniū nij spacium nouē annoz

Nouēsiles·a nouē & salio cōponit hi et he nouēsiles quidā dij sic dicti·q; nouē msultab? nauē infestāt·Vnde dicūt qꝫ si euaserit nauis decimū isultū nō deinceps timet·vnde luca·de cesare in ·v· Hoc fatū decim? ductu mirabili fluct?·In ualida tunc puppe leuat·scōm hug·Papias etiā dicit nouēsiles id ē·saltatoz:s iouis·& coz·si

Nouerca·a nou? ta tū·dicit hec nouerca ce·i·matrina· & dicit nouercā quasi noua supducat' a prē Q; aūt dicit nouerca quasi noua volēs capita & n antiqua·vel nouerca quasi nouos·i·puos·& recentes mariti filios habēs siue arcēs cetia est· vnde h & hec nouercalis & hoc le·ad nouercā ptinēs·vel malus vel pessim?·qz nouerca solz esse mala priuignis·vnde nouercaliter aduerbiū·& hec nouercalitas tatis·Itē a nouerca dicit nouercoz caris·catus sum· more nouerce se habere· seuiciaz nouerce exercere·Et corripit primā·vnde quidā· Gaudet i afflictos seuire nouerce potestas

Noui·a nosco cis·defectiue dicit noui nouisti nouit v̄bum defectū·qđ si vez est ·scz qꝫ noui sit aliō verbū a ꝑdicto·nō poterit ibi esse alia discretio· nisi qꝫ noui defectū habet vim q̄ꝫ p̄tis·quādoqz ꝑteriti·& ꝓ·primā noui verbū·sed nou? ua uū·et noui ue ua·coz·no·vñ versus· Sūt mea cura noui v̄s? qui talia noui·vide in memini

Nouici? a nou? dicit nouici? cia ciū·i·nouit conuersus quasi ad noua ꝓatus·& coz·i ante c. Iuuēalis tē necessitate cōpulsus eā ꝓducit dicēs·Iam sedet in ripa tetꝛaqz nouici? horret·& ꝓducit magis hāc syllabā vi·qz sup eā erat accēt? acut?

Nouies·i·nouē vicib? aduer·a nouē ōz·

Nouiluniū a nou? ua uū·& luna cōponit hoc nouiluniū nij ·tēp? quando luna noua est·i·cū incipit illumiari a sole ·Et vt dic basili? i·vj·omel' Minuit luna quando circa solē vertit·crescit aūt cū ab eo decesserit·Itē sole p̄cedēte luna si plena est statim ducit ad occasū·Rurs? aūt cū sol casui suo metas posuerit incipit exoriri luna·

Nouissim? ma mū·i nou? vide

Nouo nouas·in nou? vide

Nouus·a neos vel neon·qđ est nouū dicit nouus ua uū·i·recens nō vetustus· scz in p̄cipio sui· Et cōparatur nouioz nouissim?·& inde noue vel nouitez utius sime·aduer·Et hec nouitas tatis · Et scias qꝫ nou? dicit quādoqz inusitat?·quādoqz magn?·Itē nota qꝫ nouissim? est suplatiu? de nou?·& cm̄ mutat eius significatōem·dicit em̄ nouissim?·i· vltim? Et raro inuenit in ea significatōe quā debz habere suplatiuus istius positiui·scz nou? ua uū·Matth· xx·Sic erunt nouissimi primi·& primi nouissimi·i· vltimi·Itē a nou? dicit nouo uas·Et cōponitur · Annouo uas Innouo uas Renouo uas·Et est actiuū cū suis cōpositis·& corripit hāc syllabā no· vñ qđā·Proficit hic nunq̄ cui semp lecta nouanē

Nox noctis dicit a nocios ·vel dicit nox a noceo ces·qz noceat oculis ꝓter discretōem rerū· vl' per cōtrariū quia nō nocet oculis·sed potiꝰ ꝑficit eis Vnde hec nocticula le dimi·vel scōm quosdaz nox a noceo dicit·qz in ea mali homies noceāt ·& facit genitiu? pluralis nocticū·vide in senex Et scias qꝫ septē sūt partes noctis·scz vesperū·crepusculū ꝛc· vide in crepusculū Itē quattuoz vigilias faciūt in nocte excubātes in castris·vt dixi i crepusculuz

Noxa·a noceo noces dicitur hec noxa noxe·iꝫ est

culpa·delictū·et dicit̄ a noceo ces.

Noxius· a noxa dicit̄ noxius xia xium·i·nocuꝰ ul' culp,bilis·malus. Et inde hic et hec noxialis & hꝯ le·idem quod noxius·et oponit̄·Innoxiꝰ·obnoxiꝰ

Nubes·a nubo ptego dicitur hec nubes bis·qz nubit·i·tegit celū ·vnde hec nubecula le·dimi·& producit nu·Hic nota qꝺ ruboꝛ celi in mane signat pluuiam· & in sero sigt̄ serenū·qz sez in mane ruboꝛ celi·i·aeris siue potiꝰ nubis posite in aere est signū qꝺ sol vapoꝛem eleuatū in supioꝛi hemisperio trahit secuz ad supiꝰ ·& ibi caloꝛe suo facit eū ascēdere ad locū altū frigiꝺ vbi est generatio pluuiaꝝ In sero aūt ruboꝛ signū est qꝺ sol vapoꝛē eleuatū i supioꝛi hemisperio tbit secū ad īferiꝰ hemisperiū·& emūdat supiꝰ heīsperiū· & serenat ipm a vapoꝛibꝰ ex quibꝰ generanē pluuie·secm fratrē albertū· Alij redūt aliā rēem dicūt em̄ tractātes illud matb· xvj · Facto vespe dicitis serenū erit·sez in mane·rubicūdū em̄ ē celuz ·i·nubes aeris ī vespe sez·& mane dicitis.hodie tē pestas erit·rutilat em̄ triste celū·i·rutilando ostendit tristiciā siue turbatēem Ptoz ptholomeū· Oriens est calidus et siccus·Occidēs aūt frigiꝺ & humiꝺ·Attēde etiā qꝺ triplex est coloꝛ in nubibꝰ·s. albus niger et medius·sez rubeus qui est medius inter illos· Albus coloꝛ in nubibꝰ·signū est raritatis & siccitatis·Niger vero signū est densitatis & humiditatis·Cū igit̄ de virtute solis nubes ī pte oriētali ꝓpter illiꝰ caliditatē et siccitatē deberz esse tenuis et alba·si appareat rubedo·signū est qꝺ humiditas vincit· qz deberet esse alba·& hoc est vez argumētū pluuie future·nō tñ potuit omīno esse nigra·ꝓpter cōtrarietatē oriētis·Sed ī sero ex virtute occidētis ꝓpter ipsius frigiditatē & humiditatē deberet nubes esse nīg·vñ si appareat rubea signuz est qꝺ caliditas & siccitas solis vīcit sup eā·et istꝺ est verū signū future serenitatis·nec tñ omīno potuit esse alba ꝓpter cōtrarietatē occidētis· Itē anī aduerte qꝺ aliquādo videm? nubes nigras in celo· & hoc cōtingit ꝓpter alterā duarū causarū·nigredo aūt alia de causa fit in vapoze terrestri· & alia in vapoze humido·Si eī sit vapoꝛ terrestris· caloꝛ agit i eo extrahēdo humidū·& cōtrahit̄ & aduriē siccū terrestre sicut coziū expositū igni·& qz cōtrahit̄· excludit̄ ab eo lumē qꝺ nō potest penetrare ꝓ ipm·& ideo fit nubes nigra fortis nigredinis· Fit aūt nigredo in aere inferiori ex vapoze cōbusto extincto·Causa aūt nigredinis in vapoze huīdo alia est.qz calidū agit in humidum dissoluēdo ipm· & quāto plus dissoluit ipm·tāto efficit̄ lucidiꝰ·& iō nigredo ī humido nō potest causari ex calido ·sed potiꝰ calidū circūstās expellit vndiqz frigꝰ ad nubē humidā·& ꝓ illud frigꝰ hūidū vapoꝛ·i·ispissat̄ & cōtensat̄ in nubē densā· que ꝓpter sui tēuitatez nō potest recipe radios solis vel stellaꝝ in interius sui· Et ideo remanet nigra·qz nigꝝ causat̄ ex ꝑua tōne lumīs ab īterioribꝰ pspicui· Si aūt sit vapoꝛ aqueus subtilis ·& habeat in se opatōem calidi vndiqz circūfusi.nec frigꝰ aliquid operatur in ipsū ·id recipit in se subtilitatē & disgregatōem ex opatōne calidi·Et ideo radios celestiū recipit in interiscus sui·& ideo fit nubes alba·& si ad terrā repmitur a frigoze aliquo fit inde nebula alba·Si aūt nubes habeat in se humidū fumosum admixto aliquā tuluz terrestri adusto· & recipiat in se radios corpoꝛ supioꝛꝝ·fiet rubea nubes·q aliqñ habz purpureā rubedinē radijs inferiꝰ venientibꝰ ad humoꝛem nubis in mane vel in sero· Et hoc signat pluuiam ī eodē die futurā si fuerit in mane. qm̄ vapoꝛ quem sol adducit signat̄ vehemēter esse humiꝺ? et iam ꝑ patus ad cōuersionē. Si aūt habeat nubes quasi super se respersā purpureitatē obscurā valde · & sit nubes valde dēsa·& cū illa rubedo est ex ptibꝰ terrestribꝰ adustis q iā inflamari incipiūt in vētre nubis·ideo qz tales sūt nubes piculose· & veniūt in estate. & cū tonitruo paruo qꝺ est ꝓ modum murmuris·Si autē nubes iā sit rozās & cōuertēs se ad aquas·icipit qz iā stillare ꝓpter frigꝰ cōuertēs eā in aquas·& recipit ī se lumē celeste·cūc illa nubes erit viridis coloris · Et ꝓ hoc patet qꝺ opatio caloris maioꝛ est ī nube rubea qm̄ in alba·qz albā nō aduritꝛ sed rubeā· & ꝑcipue q in secūdo modo rubea est. Et opatio caloris in illa q tendit ad viriditatez minoꝛ est qm̄ in rubea vel alba·sed tñ maioꝛ ē qm̄ i illa q nigra est ex nigredine causata ex frigido cōdēsante nubē· Itē scias qꝺ nubes fiūt in aere ī locis in quibꝰ abscondit̄ virtus luīs radioꝝ solis et stellaꝝ·quaꝝ lumē est radians in aere ex reflexione ad coꝛpa solida q sūt aqua et terra·Abscīdit̄ aūt et separatur a vapoze terre & aq in locis illis·& ideo nō disgregat eas in loco illo·& illa est regio media aeris·ad illā em̄ nō puenit caliditas que est ex vicinitate ignis desursū·nec etiā caloꝛ ex reflexione radioꝝ generatꝰ deoꝛsum·& ita remanet frigidus · ignis em̄ ibi vicinꝰ vīcit feruēti calido suo sup aerem qui illic est·& nequaqm̄ vincitur ab aere· & iō cōsumit omēz vapoꝛē illic eleuatū· Et attende qꝺ sicut probat̄ in libꝛo de crepusculis vapoꝛes nō longius tribꝰ miliaribꝰ vel paulo minꝰ a terra eleuāt̄·Vnde & poeta dicit qꝺ olimpꝰ excedit nubes Vide de hoc etiā in mons·& etiā in nix niuis

Nubiꝺ?·a nubes dicit̄ nubiꝺ? da·dū·i·obscurꝰ q̄i nubi datus·& coꝛ·bi·

Nubilis·a nubo bis dicit̄ hic et hec nubilis & hoc le·ī·ad nubēdū habilis & coꝛ·bi·

Nubifer ra·rum·ferens nubem·& coꝛri·penulti· ex nubes et fero fers ·

Nubiger ra·rū·pnl'·coꝛ·gerēs nubē

Nubilo las·īm nubilū vide

Nubilū·a nubes dicit̄ hoc nubilū li ·i· nubes vel obscuritas·Vnde nubilꝰ la lū·i·obscurꝰ·spissus· Vnde ouidius tristiū· Cū fueris felix multos nūmerabis amicos· Tēpoza si fuerīt nubila solus eris·Vñ nubilosus sa·sum· Et a nubilꝰ deriuat̄ nubilo las laui·lare·i·obscurare·spissuz facere· Et componit̄ annubilo las·Conubilo las·Denubilo las·i·valō nubilare spissū facere·vel nubila auferre·Enubilo las·īm eodē sensu·Innubilo las·Pernubilo las·Obnubilo las·id est·obscurare · Et est actiuū nubilo cum oībus suis cōpositis·

Nubo bis·nupsi·nuptū · olim erat actiuū ꝓ maritare·Vnde in euangelio neqz nubent neqz nubent̄ matb·xxij·Sed modo est neutrū passiuū. & ꝓprie ptinet ad mulieres·vt nubo tibi·i·maritoꝛ tibi ·vl' ducoꝛ a te in nuptaz·Item nubere·i·tegere· Et ab hac significatōne tracta est prima significatio · qz tūc cū femine nubunt primū capita eaꝝ teguntur Nubo cōponit̄·Connubo bis·i·simul nubo·Innubo bis·i·valde nubere vel intus·Prenubo bis·i·añ nubere·Obnubo bis·i·tegere vel opire·Nubo ꝼm qꝺ ptinet ad femimas cum suis cōpositis est neutꝝ sed ꝓ tegere est actiuū·Item nubo & eius opposita faciunt ptēritū in psi·vt nupsi·& supinum in ptuz vt nuptum·et ꝓducunt hanc sillabā nu· vñ ouidiꝰ

epy·Si qua voles apte nubere nube pari·scõz hug Et formaẽ pteritũ a prima psona psentis indicati ui bo mutata in psi·& sup·a pterito psi in ptũ Et q̃rit prisi·ix·libro de scripsi et nupsi· cur nõ p b·sed p p·scribanẽ·Et respõdet q hoc fit causa eu phonie·qz in pncipio sillabe b ante s·vel t.nõ po test inueniri·vt ipse aptus·nã absonꝫ abstinẽs & similia nõ i pncipio sillabe cõiunctas b· & s hñt cũ ppositio est sepatim sillaba accipiẽda·Igiẽ ptici pia quoqz supdictoꝝ verboꝝ ratõnabiliter p p et t scribunẽ·scriptus nuptꝰ·& noia ex his deriuata vt scriptor nuptie·Itẽ scias q nubo pducit pmaz tamẽ v ante b corripiẽ in his cõpositõibꝰ·Innuba Pronuba Cõnuba·per totũ corripiẽ v ante b·nisi in hac terminatõe cõnubia

Nucícula le dimi·pua nux

Nucilla le·i·amigdala·s.mior nux·& dr a nux

Nucleariꝰ rij fe·ge·arbor que fert nuces a nux di cẽ·vñ hoc nuclearũ rij idẽ vel locꝰ vbi uuces cre Nucleꝰ·a nux deriuaẽ nucleꝰ Iscunt·clei·id qõ latet intra testam nucis·vel nucleꝰ dici tur a nubo bis·qz duro corio sit nuptꝰ·i·tectus· vnde hic nucleolꝰ dimi·A nucleus deriuaẽ nucleo as·quod cõponiẽ enucleo

Nucula le·dimi·pua nux.& idẽ nucicula

Nudipedalia in nudipes vide·

Nudipes·nudꝰ cõponiẽ cũ pes & diciẽ hic et hec nudipes dis·i·nudꝰ pedibꝰ·vnd̃ hec nudipedalia le·i.nuditas & ppie pedũ·& cor· di

Nudiustercius adverbiũ tpis est·vt vult prisc· Et est dictio cõposita a nũc et dies & tercius·q̃i nũc est dies tercia·Et similiter cõponiẽ nudiusq̃rtus· id ẽ·nũc est dies quarta·Et generaliter cum quoli bet nomie numerali ordinali scõm hug·mueniẽ talꝫ cõpositio·vt nudiuscẽtesimꝰ·nudiusmillesimꝰ·Et sũt omnia adverbia tpis·Actuũ·x·diciẽ A nudius quarta die·i·a die que nũc ẽ dies q̃rta vsqz ad hãc horaz·Itẽ regũ pmo capꝰo·iij·Ve nobis nõ ei fuit tãta exultatio heri & nudiustercius

Nudo das in nudꝰ vide·

Nudulꝰ la lũ·pnl'·cor·i·ex toto nudꝰ·Et deriuaẽ a nudus da dum·

Nudꝰ da dũ·i·expoliatus siue vestibꝰ exutus·Et cõpatur dior simꝰ·vnde nude diꝰ sime aduerbium & hec nuditas tatis·Itẽ a nudꝰ nudo das daui da re·i·expoliare detegere manifestare·Itẽ cõponitur Denudo das·i·decorsũ l' valde nudare·Enudo das id est valde vel apte nudare· Renudo das·i·iterũ nudare vel discoopire·Et ẽ actiꝫ cũ oibꝰ suis cõ positis·& pducit nu·Vnde iuuenalis·Cãtabit nu dꝰ cozã latrone viator·Et ouiđ·de sine titulo diẽ· Nõ mihi decepte nudãt tua facta tabelle

Nuga ge·in nugor garis vide Hic nota q bern hardꝰ in·ij·de cõsideratõe sic dicit· Fugiẽda pide ociositas mater nugaꝝ·nouerca virturum inter se culares· nuge sũt i ore sacerdotis blasphemie·cõse crasti os tuũ euangelio·talibus iam apire illicituz assuescere sacrilegiũ est·labia sacerdotis ait custo diũt sciam·& legem requirẽt de ore eiꝰ· nõ nugas pfecto vel fabulas·verbuz scurrile (qõ faceti vr bani ỏ noie decorant) nõ sufficit pegrinari ab ore pcul·sed & ab aure relegãdũ est

Nugaculꝰ la lũ·aliquãtulũ nugax·

Nugicanus na nũ·pnl'·cor·nugas canẽs· a nugas & canens componiẽ

Nugidicꝰ ca cũ·penl' cor·i·nugas dicens· a nuga & dico cis dixi cõponiẽ

Nugiger ra rum·nugas gerens ·& corripiẽ gi·a nugas & gero cõponiẽ

Nugigerulus la lũ·penl' cor·nugaꝝ portitor et ẽ pis nũciꝰ·& cõponiẽ a nugas & gerulus·

Nugiparus·ra rũ·pnl' cor·nugas pariẽs·ex nuga & pario ris componitur

Nugor ris gatus sum nugari·i·nugas facere vel dicere vel frequẽter et inutiliter dicere· Vnde hic nugator toris Et hec nugatio tionis Et nugatorius ria riũ·Nugor cõponiẽ Annugor garis Cõnugor garis Pronugor garis Renugor garis·Et est nugor depo·cũ suis cõpositis·& pducit nu·Item a nugor hec nuga ge·beffa vel derisio, vnd̃ hec nugula le Et hec nugella le ambo dimi· & nugosus sa sum·i·nugis plenus·vnde nugose aduer· vnde hec nugositas tatis·Et hic et hec et hoc nugax cis· id est· vanus fatuꝰ qui assidue nugis intendit· Et cõparatur nugacior nugacissimꝰ·vnde nugaciter ciꝰ cissime·aduer·Et hec nugacitas tatis·Nuga cõponiẽ Nugiger ra rum·& nugigerulꝰ la lum·Et nugicanꝰ na nũ·& nugiparꝰ ra rũ·Item a nuga vel a nugor deriuaẽ hic et hec & hoc nugas indeclinabile in singulari & i plurali·idẽ qõ nugax·Et vt dicũt nugas nomẽ hebreũ est·vnde sophonie·iij·Nugas qui a lege recesserũt cõgregabo·Nugas·i·vanos· vl' qui ad nullã valitatẽ ptinẽt dicit q̃dã expositõ vt nosse possiꝫ hebraicã liguã oiz liguaꝝ eẽ mrẽz Nullatenꝰ vel est dictio cõposita vel quedã irregularis vocũ cõgeries loco vniꝰ dictõnis posita. et g̃uaẽ pnl'·De hoc tñ pleniusꝰ dixi in scda pte vbi determiaui de accẽtu aduerbioꝝ in caꝰ de ꝓpositis a Nullo las·i nullꝰ ẽ Itenꝰ

Nullꝰ ex nõ et vllus cõponiẽ nullus la lum·& facit genitiu nullius scõm modernos·et datiuꝰ nulli tñ antiqui dixerũt genitio nulli nulle nulli·datiuo nullo nulle nullo·vnde hiere·xiij Lumbare qõ nullo vsui aptũ est·Sicut a simili dicitur in euãgelio· Alio dico vade et vadit ẽ· A nullus diciẽ nullo las id ẽ nihilare·Et cõponiẽ annullo las id ẽ debilitare annichilare·et sunt actiua

Numariꝰ·a numꝰ vel numerꝰ diciẽ hic numariꝰ rij·et dicebanẽ numarij quidã ciues qui publicum numũ vel nũm erario inferebãt·Itẽ a numꝰ dr hec numaria rie·lex de numis

Numatꝰ ta tũ·i·numis plenꝰ·vnd̃ horatiꝰ i epi· Ac bene nũmatũ decorat suadela venꝰqz·Et debz scribi p vnũ m·qz a numꝰ deriuaẽ·Sed horatiꝰ ad dit vnũ m· vt pmã positõe pduceret

Numella le·qõdam genꝰ cathenaꝝ quo q̃drupedes ligãtur inumeris circulis cõtextũ·vnde numel lo las·id est numella ligare·vnde numellatꝰ lata· numellatũ·numella ligatꝰ

Numen·a nuo nuis diciẽ hoc numẽ minis·id ẽ diuinus vel ipse deus vel dei potestas vel maiestas· & corripit penul· gẽi·vnde numiosus sa sũ plenꝰ

Numerana a numerꝰ diciẽ hec numĩbus numeraria rie·dea numeri

Numero ras i numerꝰ exponiẽ

Numerꝰ·numa impatoꝝ fuit romanꝰ q̃ pmo repperit numeꝝ apud romanos·et ideo ab eiꝰ noĩne dictꝰ est hic numerꝰ·Numerꝰ quoz diciẽ collectõ vnitatũ sine aceruꝰ ex vnitate pfusꝰ· & scõm hoc tñ pluraliter dicẽ numerꝰ sez binarius vel ternarius vel maior numerus·Item numerꝰ qñz diciẽ singularis·id est vnitas· Numerus etiam dr accidẽs partiũoratõnis sez q̃dam modus signãdi qui dicti oni inest ex eo q per ipsum fit sermo vel tanq̃ de

vno vel tangꝫ de pluribꝫ · qđ per determinatõem discernit vel cõstructõez ei? Et inde numerosꝫ sa sum·i·multꝫ numero abundans· Et cõpat· Vnde numerose ius sime aduer· Et hec numerositas tatis·i· multitudo· Et numerariꝫ ria riũ· Numerus cõponit Innumerꝫ ra rũ· qsi sine numero. Item a numerꝫ dicit numero ras raui. vnde hic numerator toris·& hic et hec numerabilis & hoc le· vnde numerabiliter aduerbiũ· Et cõponit numero cum ad & dicit annumero ras· Itẽ cũ cõ· & dicit cõnumero ras· Itẽ cũ di· & dicit dinumero ras·i·diuisi vel diuersis modis numerare. Itẽ cũ e· & dicit enumero ras· Itẽ cum re· & dicit renumero ras ·i· itẽrũ numerare· Et est actiuũ numero cũ suis cõpositis· & cor·me scõm hug· Et scias q numerus diuidit in singularẽ & in pluralẽ· Singularis nũs est forma dictionis significãtis vt vnũ· Plural'numerꝫ est forma dictõis significãtis vt plura· Item nota q numerꝫ accidit cuicũqz accidit psona vel ecõuerso· De numero dixi supra in tercia pte vbi egi de numero qui accidit nomi· Itẽ in quarta parte vbi egi de allotheca scõm prisc·in capitulo de sinthesi· Preterea aiaduerte q est numerꝫ dimínutꝫ pfectꝫ· & supabũdãs Numerꝫ dimínutus dicitur qñ ptes aliquote ñ surgũt ĩ suũ totũ· vel nõ adeqntur suo toti vt octo ·partes eñ aliquote de octo sũt vnũ duo quattuor que aggregate faciũt septẽ & sic ptes sũt mínꝫ q totũ·i·q octo· Numerꝫ vero pfectꝫ dicit quãdo ptes aliquote surgũt ĩ suũ totũ· vel sunt equales toti vt sex· nam ptes de sex aliquote sunt vnũ duo tria·q faciũt sex· Vnũ ẽ sexta pas·duo vero tercia·tria medietas. Nũs vo superabũdans est quãdo ptes aliquote excedũt suũ totũ sicut videmꝫ in duodecim · partes eñ aliquote de duodecim sũt vnũ duo tria quattuor sex· que aggregate simul surgũt in sedecim · & sic patet q ptes aliquote de duodecim excedũt totũ scz duodecim Ex hoc potes colligẽ q illud qđ dicit dñs aposto lis math·xix· Vos qui secuti estis me·in regenera tõne. cũ sederit filiꝫ hoĩs in sede maiestatis sue sedebitis & vos sup sedes duodecim iudicãtes duodecim tribus israhel ·nõ solũ intelligit de duodecim apostolis·qz sic paulꝫ nõ esset sessurus sup duodecim sedes·sed intelligit de duodecim apostolis et õ suis imitatoribꝫ·qz ptes aliquote de duodecim excedũt totũ · qz iste numerꝫ duodecim est numerꝫ superabũdãs siue superexcrescẽs· Et nota q sancti faciũt magnã vim in numeris q ponũt in sacra scriptura Vnde dicit grego·in·xxiij·li·moraliũ· Oñe pctñ vndenariũ est·qz dũ puersa qs agit pcepta decalogi trãsit· Hinc petrꝫ ĩ vndenario nũo aplos remanet metuit mathiã duodecimũ sorte missa requisiuit Nisi eñ significari culpã p vndenariũ cernerz· ipleri apostolorꝫ numerum tam festine duodenario nũo nõ curaret Itẽ sup illud math ·xviij· Nõ dico tibi vsqz septies sed vsqz septuagiessepties·dic augꝫ · Id est· qđringẽtis nonagĩta vicibꝫ · vt totiẽs peccãti fratri dimitteret in die·quotiẽs ille peccare đ facili in fratrẽ ñ posset ·& tũc intelligitur p multiplicatõem·qz si septuagĩta multiplicẽt p septez faciũt qđringẽta cũ nonaginta · Vel potest intelligi pdictꝫ nũs septuagiessepties p aggregatõnem ·sicut dicã in septuagies· Itẽ seruãtibꝫ cõtinẽtiã cõiugalẽ dat fructꝫ tricesimꝫ· vidualẽ sexagesimꝫ· virginalẽ cẽtesimꝫ·sicut innuit ĩ euãgelio ·Cuiꝫ ratio est scõm bedã· quia fructꝫ tricesimꝫ debeẽ cõiugatis·qz in repsentatõe q fit in ab aco tricesimꝫ numerus signat p tactũ pollicis & indicis scõz suas sũmitates· vnde ibi quodãmõ osculanẽ se & sic tricesimꝫ nũs signat cõiugatorꝫ oscula· Sexagenariꝫ vero numerꝫ signat p cõtactũ indicis sup mediuz articulũ pollicis .& sic p hoc q ĩdex iacet sup pollicẽ oppmitt ipsũ signat oppressio quã vidue pati unt in mũdo Cum eñ numerãdo puenimꝫ ad centenariũ trãsimus a leua in dexterã·qz videlicet ẽm cõpotistas vltimus nũs q numerat ĩ manu sinistra est nonagĩtanouẽ ·vt p̃mus numerꝫ manꝫ dextre incipit a cẽtũ·vnde p cẽtenariũ virginitas designatur q habet portionẽ angelice dignitatis qui sunt in dextera scz in gloria·nos aũt in sinistra ꝓpter imperfectõnem presentis vite . Et crisostomus tractãs illud luce·viij· Aliud cecidit sup terrã bonaz zẽ· Tria inquit bona sũt· q scz abstinẽt se a malis et scõm vires suas faciũt bona· & est iste fructꝫ eoz tricesimꝫ· Si aũt & oĩa bona sua cõtẽnãt & accedãt ad seruiẽdũ deo habẽt sexagesimũ Si aũt pcepto impialis sententie ad morte etiã pcesserint habẽt cẽtesimũ· Si aũt etiã fideles quiũste viuũt habẽt tricesimũ· Si bona eoz pcussa fuerint et filij habẽt sexagesimũ· Si aũt infirmitas aliqua corporis eis cõtigerit & fideliter sustinuerit habẽt cẽtesimũ Et tota bona ẽ·nã iob añ tẽptatõz tricesimũ ex ea habuit in facultatib? suis iuste viuẽdo· Post damna substãtie & filioz habuit sexagesimũ· Post plagã aũt corpis cẽtesimũ fecit·qui cẽtesimũ habet in se· habet et sexagesimũ et tricesimũ · & ñ ecõuerso

Numida lingua numidarz vage et ĩcerte sedes dicunt· vnde hic et hec numida de pnl'·cor·i·vagans incertꝫ incõstans ĩfidelis· & quia olim numide vagabant huc & illuc nõ habẽtes certã mãsionẽ·ido dicti sũt numide· vnde hec numidia die terza eoz & hic mõ sũit hic et hec nuĩda de·exñs đ tra illa·sive sit instabilis siue nõ·& numidicꝫ ca cũ idem

Numill? li·pu? numꝫ dimi·

Numisma·a numꝫ dicit hoc numisma matis · idẽ quod numꝫ·et numisma·id ẽ·numi pcussura figura imago que in numis fit ·Idẽ et denariꝫ dicit· vnde dicit numisma quasi numi imago· Vnde ĩ matheo Afferte mihi numisma cẽsus & attulerũt ei denarium ·Itẽ inuenit hoc nomisma atis· p o·scriptũ ·& est idẽ qđ numisma· De hoc etiã dicã in solido das & corripit ꝑmã numisma· vnde horatius · Retulit acceptos regale numisma philippos ·

Numosus·a numꝫ dicit numosus sa sum·i·numis plenus· & cõpatur. vnde numose ius sime aduer · & hec numositas tatis·& ꝑdu·mo·

Numulariꝫ a numꝫ dicit hic numulariꝫ rii·i · monetariꝫ·mensarius·cãpsor·negociator·math .xv°. Oportuit g° te omittere pecuniã meã numulariis

Numulꝫ·a numus dicit hic numulꝫ li · & hic numillꝫ li·ambo dimi·i·puꝫ numꝫ

Numus a numerꝫ derivat hic numꝫ mi· & debet scribi p vnũ m · & dicit numꝫ a nũerꝫ qz numi numerãtur · vel numꝫ a numa pompilio·qui eos ꝑmo apud romanos imaginibus & sculpturis notauit· Vel dicit numꝫ qsi nomꝫ a nomĩe qz noĩanẽ·vl' qz noĩbꝫ principũ numi effigiantẽ Et querunẽ eria in numo·scz metallũ ·figura·et põdus · & si aliqđ istoz defuerit numꝫ nõ erit· Et olim numꝫ dicebatur argirꝫ·qz olim fiebãt numi ꝑmum de argento quod grece argiros dicit ẽm hug· & ita numꝫ ẽm hug·scribi debet p vnũ m·Hoc etiam patet in nũs vel in numa vbi nõ est nisi vnũ m·a quibus potest derivari numꝫ· Sed an prima breuietur solet queri

& dicũt multi q̄ prima breuis est scõm illã regulã Quanta fuerit prima naturaliter in primitiuo tanta remanet in suo directe deriuatiuo·sed numerus a quo deriuaẽ num⁹ habet primã breuẽ ergo et num⁹·Sed cẽtra istos est·quia in num⁹ quasi vbiq3 a poetis prima producẽ·Vnde iuuenalis· Q̄ crescit amor numi quantũ pecunia crescit·Itẽ horatius in epi·Ac bene nũmatũ decorat suadela venusq3·Itẽ catho·Diues habet numũ sed num⁹ nõ hab3 ipsu3 Sed ad hoc ipsi respõdent q̄ num⁹ primã corripẽ· & addiẽ aliquãdo vnũ m a poetis vt producaẽ posi tõne·Et p istis facit quia vt dicit magister bñ·v· ante m·breuiaẽ in numer⁹ & in numisma·Vñ horati⁹ i penul·epi·Retulit acceptos regale numisma philippos·Et mihi videẽ q̄ numisma numus et numerus p̄mã corripiãt·ita q̄ num⁹ & numatus & eor3 deriuatiua p vnũ m·scribi debeant· Et vt dictũ est num⁹ et numat⁹ et huiusmõi a num⁹ deriuata corripiũt primã·sed addiẽ vnũ m· a poetis vt prima efficiaẽ longa p figurã·vel forte vt q̄daz volũt prima de num⁹ naturaliter est longa·q2 potete eam producũt·& tunc oportet dicere q̄ regula non est generalis·Quanta fuerit p̄ma syllaba in p̄ mitiuo·tanta est in directe deriuatiuo·sed vt ī plurimum est vera·

Nunc·i·modo aduerbiũ tpis

Nuncio cias ciaui ciare·Et componitur Annuncio·cias Denũcio cias·i·valde nũciare vel p̄hibere Sed annũcio de futuro· nũcio de lõginquo. denuncio in p̄senti·Enũcio cias·Pronũcio ciaſ Renuncio cias·i·iterũ nũciare vel renuere· Et cõponẽ Abre nũcio as·Subnũcio as·i·latenter vel post uel paꝛ nũciare·Et est nũcio actiuũ cũ suis compositis·Et debet scribi p vnũ c·in secũda syllaba·

Nunciol⁹ li·dimi·ī nũcius vide

Nunci⁹·a nũcio cias dicẽ hic nũcius cij·& hec nũcia cie qui vel que nunciat·Et hoc nuncium nunci quod nunciaẽ· Cõfundiẽ cñ quãdoq3 hec p̄prietas Et hic nũciolus li·& hec nũciola le·& hoc nuncio lũ li·dimi·& cor·o· Et p cõpositõem hic internũcius·& hec internũcia·& hoc internũciũ·Item cõponiẽ hic p̄nunci⁹ cij·& hec p̄nuncia cie·& hoc p̄nunciũ cij·Itẽ hic annũci⁹·& hec annũcia· & hoc annũciũ scõm hug·vñ papi·etiã dicit Nũci⁹ q̄ nunciat·

Nuncubi aduerbium loci componiẽ ex num et vbi & interponiẽ c causa euphonie·& m·mutatur in n sequente c·vt dicit p̄stian⁹ in p̄mo maioris·q̄ m transit in n·vt nuncubi

Nuncupo·a nomẽ diciẽ nuncupo pas·i·nomĩare & diciẽ nũcupo quasi nomẽ capio·& est ethimologia·vnde nũcupator toris·& hec nũcupatrix·Nũcupat⁹ ta tũ·Nuncupatio. nuncupatiu⁹ ua uum· Et est actm̃ nũcupo·& cor·cu·Et scias q̄ hec q̄ñ q3 verba dicunt̃ vocatiua·sc3 dicor vocor nũcupor nominor et appellor·& vt dicit papias· Nũcupat id ẽ·appellat nomĩat dicit

Nundine·a numus dicit̃ he nundine dinaꝛ·In singulari aũt raro inuenit̃·& sunt nundine mercãtiuz publicus cõuent⁹ ad merces emẽdas vel vẽdẽdas Vnde nundino nũdinas·id est vendere vel emere vel mercari·Et corripiũt di nundine & nundino· vide de hoc in kalende·

Nunq̄·i·in nullo tpe aduerbiũ tẽp̄is·& cõponiẽ ex non & vnq̄·& nõ remanet de nõ nisi n. sed nusq̄·i·in nullo loco·cõponiẽ ex nõ et vsq̄· vnde ad hebreos ca·j·Nusq̄ angelos apprehẽdit de⁹· vnde nunq̄ p̄tinet ad tẽpus·nusq̄ vero ad locum·vnde quidam Ad tẽp⁹ nunq̄·sed p̄tinet ad loca nusq̄· similiter vnq̄ p̄tinet ad tp⁹ vsq̄ vero ad locũ

Nunquis cõponiẽ ex num et quis·& mutaẽ m in n·sequẽte q·Cum qui autẽ nõ cõponiẽ num Causã aũt h⁹ in tercia p̄te dixi vbi egi de syllabicis adiectis omib⁹ et ꝓpositicib⁹ de quis vel qui

Nuo nuis o·in i·fit nui·& i in cũ fit nutũ·nuere· id est annuere cõsẽtire p̄mittere vel nutum facere Nuo oponiẽ Annuo is Abnuo is Cõnuo is Innuo is Renuo is·id est refutare·Et ab omib⁹ istis frequẽtatiua· Nuo neutr⁹ est cũ oĩbus suis cõpositis p̄ter annuo p cõcedere·& abnuo renuo q̄ sũt actiua·Itẽ oĩa faciunt p̄teritũ in nui & supinũ in nutũ penultĩa producta in supĩo· licet quãdoq3 in quib⁹ dã vbalib⁹ interponaẽ i causa euphonie·vt innuitio p innutio scõm hug·

Nup aduer·tpis cõponiẽ a nou⁹ et tpe q̄i nouip· id ẽ receti tpe·mõ·paꝛ añ hoc tps

Nuper⁹ ra rum dicebãt antiqui·i·nou⁹ nouici⁹ a nup aduerbio·sed nuper⁹ diciẽ quasi nup veniens sed nouici⁹ quasi ad noua patus·Plaut⁹ Postulasti hominẽ nupeꝛ atq3 nouiciũ·sed scõm illã antiqtatem nuper⁹ compaẽ nuperior rim⁹·q̄i a nuper et nõ a nuperus·vnde nupe nupius rime aduerbium Et hec nuperitas nuperitatis

Nuptie ptiaꝛ·ī nupt⁹ vide & in bigam⁹

Nuptoriũ·a nubo bis ꝛ hoc nuptoriũ l' nuptatoriũ rij·domus vel loc⁹ vbi fiũt nuptie l' vbi nubũt

Nupt⁹·a nubo bis·i·tego deriuaẽ hic nupt⁹ pti· id est marit⁹ Et nupta pte·i·vxor·q2 vultus suos velent·i·tegant·& nupt⁹ ta tũ· & hic hec nuptie ptiaꝛ·q2 tunc p̄mo tegunt̃ capita nubẽtiũ. Et fiũt nuptie cõiunctõ legitima duor3 eiusdẽ nature diũ si sexus·cum spe plis dilectione et cõstãtia·vnde hic et hec nuptialis et hoc le·vnde nuptialiter aduerbiũ·Itẽ a nuptie hec nuptiole aruz·pue nuptie· vide etiam in nubo·Item in tercia p̄te vbi agitur de verbo in principio·

Nur⁹ rus rui·fẽi gñis est vxor filij sic dicta a nouus·ua uũ q2 nouella & iuuencula est·vnde & p iuuẽcula sepe ponit̃·& cor·nu·sicut patet in illo v̄ su grecismi Ac vxor nati dicit̃ esse nurus·Et componitur cum p & dicitur p̄nurus rus·i·vxor filij filij·i·nepotis·et dr p̄nur⁹ q̄i ꝑpe nuꝛ

Nus·i·sẽsus·vnde componiẽ an⁹ q̄si sine nus·i·sine sensu·idẽ est q̄ vetula

Nuspiam aduerbiuz loci·i·ī nullo loco·et cõponiẽ ex non et vspiam

Nusquam·in nunq̄ vide·

Nutabund⁹ da dum·id est·dubius et incertus·nutãti similis·& deriuaẽ a nuto tas

Nutarim aduer·i·nutim et signanter vel de nutu i nutũ·q̄ñ quis sẽp loq̄t̃ p nut⁹· et deriuaẽ a nut⁹

Nutio onis fẽi gñis ꝛ·sẽsio·& deri·a nuo nuis·

Nuto·a nuo nuis nui nutũ nutu·vī o dicitur nuto tas verbuz frequẽtatiũ·i·frequẽter nuere signare·sicut facit q̄s q̄ñ cũ digitis loq̄tur· Et ponit̃ Annuto tas·Item nutare·i·dubitare vacillare tremere moueri vel incipere cadere· vnde nutabũd⁹ da dum·et cetera verbalia·et producũt nu· Lucan⁹ in quarto Felix qui potuit mundi nutante ruina· Quo iacet iam scire loco

Nutrici⁹ a nutrio tris dicitur nutricius cia cium· q̄ nutrit vl' nutritur· Et hic nutrici⁹ cij qui nutrit uel nutritur·Et hec nutricia cie in eodẽ sensu

Nutrico cas·i·nutrire·a nutrio is dicitur ·uel nutrico·i·appareo nutrire·sicut albico ·i· appeo albẽ

He formaē a secunda psona presentis indicatiui·is mutata in i·correptā·& addita co·vt nutrio tris. nutrico qđ et nutricor cicero in secundo de natura deorum·Omnia que sicut membra & partes nutri catur & cōtinet &c̄· Et potest dici verbum appa ritū·Itē crisostom⁹ in omel' sancti steffani dicit· Q; ecclesia & in baptismo ad se venientes generat & in sermone nutricat

Nutricula le dimi pua nutrix

Nutrio·a nutus deriuaē nutrio tris triui trire·q̄ nutu erudire Nutrio cōponiē Enutrio tris·id est extra vel valde nutrio Et est nutrio actū cū suis cōpositis·& cor·nu naturaliter Vnde claudian⁹. Sepe nutrit ducitq; manu refouetq; leonē· Tamē nutus a quo deriuaē pducit primā In versu tñ nu trio potest primam corripere vel producere·s·nu ad placitum dictantis

Nutritor toris quasi nutu eruditor·& pduc̄·pl'tā m ntō q̄ m gtō·sed primā habet cōmunē in ver su·sicut nutrio a quo deriuaē·

Nutritori⁹ ria riū·q̄ nutrit vel nutriē·a nutrio

Nutrix tricis fei gn̄is diciē causa euphonie Debe ret em̄ dici scōm formatōem hec nutritrix tricis· Vnde dicit prisc·i quarto de denoīatiuis in fie·In ix femimina mueniunē a masculinis verbalib⁹ siue denomīatiuis in tor desinētib⁹ deriuata or·in rix· vt cultor cultrix victor victrix· Nutritor quoq; nutritrix debuit facere qđ causa euphonie siue alē nitatis mediam sillabā cōcidit Nutrix em̄ dicimus & pducit penultimā gtī nutricis

Nutus a nuo nuis diciē hic nutus tus tui ·i. volū tas consensus vel gestus vel signū· & pprie oculo rum qđ signū diciē vulgariter·

Nux a noceo ces diciē hec nux nucis· ablatio nu ce·e in um fit nucū genitiu⁹ plalis· & dicitur nux a nocco quia vmbra vel stillicidiū foliorū eius pxi mis arboribus noceat·Hāc alio nomīe ioglādez vo cant quasi iouis glandē Fuit em̄ hec arbor scōz po etas cōsecrata ioui· Et dicunē nuces generaliē oīa poma tecta corio durioze·vt pinee nuces castanee auellane glandes amigdale Hinc et nuclei sunt dc̄i quia sūt duro corio nupti·i·tecti·At cōtra omnia poma exterius mollia·id est mollē corticē habentia dicunē pprie poma vel mala·sed cū adiectōe terza rū in quib⁹ antea nata sūt·vt persica punica macia na cidonia ꝛc̄·Et corripit primā nux in gtō·Vnde in aurora diciē ·Arida virga nuces integra virgo deum Et vt dicit Ysi·etEi·xvij·Nucis pomū tātaz vim habet vt missum imē suspectos herbarū ul' fū gorū cibos. quidqđ in eis virulētū est exudet rapi at atq; extīguat·Et scias q̄ augustin⁹ dicit · Vir ga aaron potuit contra naturā nuces educere ·vir go vt qđ ñ potuit ptra nature iura dei filiū gene rare· Et subdit Q; hec virga nuces peperit imago domīci corpis fuit· Nux em̄ trinā habet in suo cor pe vnionē·coriū·testam·nucleū·In corio caro ·In testa ossa In nucleo aīa iterior ꝓpaē

Plura significat sicut patz i his versib⁹ grecismi·O stupet o du bitat vocat indignaē adoptat· Clamat cōqueriē velut exēplis repiē· Vel sic ·O delet o clamat vocitat miraē adoptat· O dedi gnaē se noīnat et phibeē

Ob ꝓpositio his literis sequētib⁹ mutat b in illas scz c·ut occido·f vt offero·g ut ogganio· P ut op pono Quādoq; subtrahiē b vt operio · Si aūt seq̄ tur m subtrahiē b vt omitto·vel mutaē ī m vt om mitto Quādoq; tñ intercipit s cū dictōe incipien te a c·vt obscur⁹·vnde quidā Cuz fert grex pomū nūc ob mutaē in illas De hoc dixi supra in pma p te vbi egi de sillaba ī capl'o de b

Obaudio dis in audio dis vide

Obba be genus est calicis

Obceco cas penl' pō·vide in ceco cas

Obdo dis didi ī obedire·i·opponere claudre oc cludere supponere cōculcare Et cōpniē ex ob & do das Vñ obdit⁹ ta tū penul·cor·

Obduco ex ob et duco cis cōponiē obduco cis xi· ctū ducere·id ē cōtradicere delere obūbrare obue lare scōm pap·vnde obduct⁹ cta ctū·i· secretum uel obuelatū vel opertū ·vnde cicatrix diciē obdu cta quando ex eptōe labiorū uulneris sibi adherē· tiū apparet caro itegra Similiter cicatrix parietis obducta diciē quādo scissura uel rimule opiuntur vnde hec obductio ctōnis·id est obducta actio · opertio deletio obuelatio Et hic obduct⁹ ctus in eadē significacōe Obductō etiā dr mors qr ī mor te palpebre obducunē . id est cōtra se ducūtur in clausione oculorū Et similiter labia in clausiōe oris vel qr oculi obducūtur id ē tegūē cū claudūē

Obductō onis in obduco cis uide

Obedio ex ob et audio cōponiē obedio dis·id est circū audio·vel vndiq; audio Qui em̄ obedit pat⁹ est audire Et inde obediēs tis gn̄is omnis· & com patur obediēs tior sim⁹· vnde obedienter ti⁹ sime aduerbiū·& hec obediētia tie· & cōponitur obedi ens cū im & dicitē inobediens·id est nō obediēs·qđ similiter cōpatur·vnde hec inobediētia tie ·Itē ab obedio hec obeditio tionis·i·obediētia·Ro·vj·Si ue obeditōnis ad iusticiā·Et scias q̄ maiori inquā tum maior est sēper magis est obediēdū Itē sci as q̄ potestas spiritualis et secularis vtraq; dedu citur a potestate diuina ·& ideo intm̄ secularis po testas est sub spirituali. inquātū ei a deo supposita est·scz ī his q̄ ad salutē aīe ptinēt·& ideo ī his ma gis est obediendū potestati spirituali q̄ secl'ari·In his aūt que ad bonū ciuile ptinēt est magis obedi ēdū ptāti secl'ari q̄ spūali·scōz illō math·xxij·Red dite que sūt cesaris cesari Nisi forte potestati spi= rituali etiam potestas secularis coniungaē sicut in domino papa qui vtriusq; potestatis apicez tenet scz spūalis & secularis Nam scōm beatū gregoriū peccatū paganitatis incurrit quicūq; se crhistianū asserit·& sedi apostolice obedire cōtēnit ·Item vt dicit grego·in vltimo moral'·Sciēdum est q̄ nunq̄ per obediētiā malum fieri ·aliquā do debet aūt per obediētiam bonū quod agiē intermitti ·neq; ei ma la in padiso arbor extitit quā deus hoīem cōtinge re interdixit·sed vt melius p obediētie meritū ho= mo bene cōditus crescceret·dignū fuerat vt hūc eti am a bono phiberet·q̄tin⁹ tanto verius hoc quod ageret virtus esset·quāto a bono cessās autor suo se subditū humili⁹ exhiberz Sed sciēdū est q̄ il lic dicitur·Ex omni ligno padisi edite·de ligno au tē sciētie boni & mali ne tetigeritis·qui em̄ ab vno quolibet bono subiectos vetat· necesse est vt mul ta concedat. ne obediētis mens fūdit⁹ intereat · si a bonis omib⁹ penit⁹ repulsa ieiunet. Omnes autē padisi arbores ad esuz domin⁹ cōcessit· tñ ab vna phibuit· vt creaturā suā quā nolebat extingui sed puehi. tanto facili⁹ ab vno restringeret· quāto ad cūcta latius relaxaret Ve voto obediētie reqre in votū· Itē qūo omnes creature insensibiles deo

obediant dictū est in mare · vide etiam in rector ·
Itē scias · q̄ btūs bernhard⁹ dicit in · xl · sermone cā
ticoꝝ · Audi filia & vidē ꝛc̄ · Videre desideras · sz au
di ꝑius · Gradus ē audit⁹ ad uisū · ꝓinde audi & in
clina aurem tuā · vt p audit⁹ obedientiā ad gloriā
ꝓcenias visionis · ¶ Hic põt q̄rī · An religiosus te
neatur obedire ꝑlato ꝑcipienti · vel cōiter oībus
vel sibi soli specialiter · ut sīc̄ sciat corrigendū ei
dicat̄ Ad hoc dicūt q̄dam · q̄ ꝑlato non est obedi
dum ꝓtra ꝑceptū diuinū · ꝟm illud act̄ · iij · Obedi
re nos oportz magis deo q̄ hoībus · Et ideo q̄ndo
ꝑlatus ꝑcipit ut sibi dicat̄ q̄ qs sciuerit corrigendō
intelligēdū est sane ꝑceptū saluo ordine correptio
nis fraterne · siue ꝑceptū sit cōiter ad oēs · siue ad a
liquem specialiter · Sed si ꝑlatus ꝑcipet cōtra hūc
ordinē a deo institutuz · & ipse peccaret ꝑcipiens
& ei obediens quasi contra ꝑceptū domini agēdo
vnde nō esset ei obediēdū · quia ꝑlatus nō ē iudex
occultoꝝ · sed solus de⁹ · Vnde nō habet potestatē
ꝑcipiēdi aliquid sup occultis · nisi inquātū p aliqua
indicia manifestētur · puta p infamiam · vel aliquas
suspitões · In quib⁹ casib⁹ potest ꝑlatus ꝑcipe eo
dē mō sicut & iudex secularis · vel ecclesiastic⁹ põt
exigere iuramētū de veritate dicēda · & isti⁹ opini
onis fuit frater thomas · De hoc etiā vide in corri
pio · ¶ Hic nota q̄ ex duob⁹ casib⁹ potest cōtīge
re q̄ subditus suo superiori non tenetur obedire ·
vno mō ꝓpter preceptum maioris · vnde subditus
non tenetur obedire in peccato mortali vel veniali
Alio mō si supior aliquid ꝑcipiat inferiori in q⁹ ei
nō subdat̄ · vt in occultis dicendis vt dixi ¶ Hic eē
nota q̄ in cōmēdatōne obediētie dicit queda glo ·
sup illud esa · xx · capl'o · Vade & solue saccū de lū
bis tuis · & calciamēta tua tolle de pedib⁹ tuis · &
fecit sic Esaias vadēs nud⁹ & discalciat⁹ · Mira ī
quit obediētia solo cilicio ꝺuebat̄ vir nobilissim⁹
vt hebrei tradūt · cui⁹ filiā manasses rex accepit in
cōiugium nō erubuit nud⁹ incedere · nihil honesti
us iudicans q̄ domino obedire

obeditio onis · in obedio dis vide

obelus · belos ꝑ appositōem o · litere obelos dici
tur sagitta · vnde hic obel⁹ li · latine pnl' · pō · dr q̄dā
virgula iacēs sic facta ¶ q̄ apponit̄ in vbis vel
sentētijs supflue iteratis · vel in his locis vbi lectō
aliqua fallacia uel falsitate notata est ut quasi sagit
ta iugulet supflua & falsa cōfodiet obelus · Asteri
c⁹ est alia virgula sic facta ¶ & ponit̄ in his de
quib⁹ dubitat̄ an tolli debeāt vl' apponi · Et ab obe
lus dicit̄ obelo las · sagittare vel sagitta percutere
vel tali virgula denotare · consignare · restituere · ō
hoc etiam vide supra in asteric⁹

obeo ex ob & eo · ponit̄ obeo obis · obiui · quod
plura signat · Nam obire · i · cētra ire · & obire · i · cir
cūire · & obire · i · ꝑficere · & obire · i · frequētare · Itē
obire · i · mori · sed differūt · obire enim est in itinere
mori vbiq̄ · Itē mori cōmune est bestijs et homib⁹
& bonis & malis · sed obire cōuenit tm̄ hoībus &
tm̄ bonis · Est em̄ obire quasi obuiā ire · Boni ergo
obeūt · i · in dissolutōe anie et corpis obuiā eūt xpo
in aera · vnde in kalēdario inuenit̄ · Obit⁹ beati mar
tini & nō mors beati martini

obero ras · vñ oberat⁹ ta tū · ī ero eras est

obesus · ex ob et esus cōponit̄ obesus sa su pnl' ·
prō · i · pinguis · imo plus q̄ pinguis · Prope q̄dz
obesus pinguis et retūo⁹ vnde q̄si circūquaq̄ es
set esus · & est obesus forinsec⁹ · Crassus interius
cus · Gen̄ · xlj · obesis carnib⁹

obex · ab obijcio cis · dicit̄ hic obex cis · penul · cor ·
in grō · i · obstaculū q̄ obijcit̄ · Inuenit̄ etiā se · ge ·
apud autores · sz scōm vsū modernorū est mas · ge ·

obiecto · ab obijcio cis ci · iectū ctu · u · in o · fit ob
iecto tas · i · frequēter obijcere

obijcio · ex ob & iacio cis cōponit̄ obijcio cis ob
ieci obiectū obijcere · i · opponere · ī ꝓperare · Vnde
obiect⁹ ta tū · & hec obiectio ctionis · Et debz scri
bi ꝑ duo ij · obijcio · vide in iacio cis

obiter ex ob et iter componitur obiter aduer · i ·
interim dū est in itinere

obitus tus · i · mors transitus · ab obeo obis dicit̄ ·
Et differt a morte · q⁹ obit⁹ primet ad bonos hoīes
Mors bonis et malis · & etiā bestijs cōuenit · Vide
in obeo bis · & cor · bi · obit⁹ · Et vt dicit gregorius
Et̄ne retributōis indiciū ē ī obitu securitas mētis ·

obiurgo gas · & obiurgor garis depo · munit̄ in
eodē sensu · vide in iurgo gas

oblatiūcula le · dimi · pua oblatio ·

oblecto tas · i · delectare · ex ob et lacto ctas · vi
de in lacto lactas ·

oblego · ex ob et lego gas gaui gare · i · cōtra lega
re · vel ꝑ cōtrariū vel cōtradicere · vel cōtra leges
venire vel dicere · & ꝓducit le ·

oblido oblidis · ex ob & ledo ledis componitur ·
vide etiam in ledo ·

obligo gas gaui gare · i · impignerare · quasi ob · i ·
ꝓpter aliquid ipignerare dare vel nectere vnō hec
obligatō gatōnis · Et componitur obligo ex o b &
ligo ligas · & cor · li ·

oblimo mas · ex ob & limo · vide in lima Lucanus
Pene geñ grassis oblimat ebīadas vndis

oblimo mis · ex ob & limio limis · Et est oblimire
placare · lenem & dulcē facere · vel potest componi
ex ob & limio nis · & tunc oblimire · id ē mungē · vñ
oblinit⁹ ta tū · i · limitus siue munctus · Dicit̄ etiam
oblimitus · i · placat⁹ · lenis factus ·

oblino nis · oblēui · oblitū · ex ob & lino nis · & ē
oblimere inficere · deturpare · qō vulgo dicit̄ empe
gazare · & corripit li vbiq̄

obliquo ex ob & liquo quas cōponit̄ obliquo
quas quaui quare · i · transuersū facere uel nō rectū
siue nō equū facere · vnde obliqu⁹ qua quū · i · non
rectum cōtrariū curuū · vnde dicit papias · oblīq⁹
trāsuersum facit · obliqua · i · nō recta · cōtraria cur
ua · & ꝓducit li · Potest etiā obliquo cōponi ex ob
et liquo quas · & tunc est obliquare ob vel contra
liquare · Et corripit li ·

blitero ras in litera vide ·

oblitus ta tū · est ꝑticipiū de obliuiscor scris · &
tunc ꝓducit penul · Itē est ꝑticipiū de oblinor ris ·
quod est passiuū de oblino nis · obleui oblinere ob
litū · & tūc cor · penul · vnde versus · Immemor obli
tus · manet oblit⁹ atq̄ linit⁹ · vel scōm grecismum ·
Immemor oblit⁹ · notat oblitus immaculat⁹ Huic
obliuiscor est illius oblino caput ·

obliuiscor · ex ob et leuiscor scris · q̄ nō ē ī vsu
cōponit̄ obliuiscor ceris · oblit⁹ sum · i · memoriam
alicui⁹ rei amittē · & construit̄ cū gīo & actō · vt
obliuiscor tui · vel te · Vñ hec obliuio onis · Et hīc
obliuios⁹ sa sū obliuiōe plen⁹ · q̄ facile obliuiscit̄ ·

oblongus · ex ob & lōgus ga · gū ꝓponitur oblon
g⁹ · ga · gū · Et ōr illud esse oblōgū qō ī medio dila
tatur · sed in capitib⁹ restingitur · vt nauis & oui ·

obnitor teris · in nitor teris vide

obnixus · Ab obnitor teris dicitur obnixus xa · xū
id est · contra conatus · vel subiectus · humilis

Obnoxius·ex ob & nexius cōpenīē obnoxi? xia xiū·i·subdit?· vel obnoxi? cōponīē ex ob & noxa· Propzie quidē obnoxius alicui dicīē q̄ ꝓpter noxā id ē culpā·vel ꝓpter offēsā aliquā illi est suppoīt? debit? vel obligat?·Et ponīē p subiecto vel suppositō et subdito quocūqz mō·

Obol? li·pnl' coz·i.dimidi? scrupul? qui pēsat siliquas tres·habēs cerates duos·calchos quatuoz Et fiebat olim ex ere admstar sagitte·vnde etiā nomen a grecis habet·Dicīē em̄ ab obel? qđ est sagitta·Obol? etiā dicīē medalia siue medietas denarij Et inde cōponīē dyabolaris

Obradio as·in radio as est·

Obrepo pis pnl' ꝑ in repo pis vide·

Obrizū·ab obradio as·ꝺz hoc obrizū rizi·i·aurum dictū sic q̄ obradiet splēdoze Est em̄ coloris ōptimi·qđ hebrei offon·greci chiron vocāt·vl' obrizū dicīē quasi obrude aurū·& ē etīa·& ꝑ·obrizum penul·posītē·q̄ z ē duplex cōsonās·

Obruo ruis o·in i·obrui·& i·in tū·obrutū·penl'·coz·vide in ruo ruis·

Obscen?·ex ob et cenū·cōponīē obscen? na rum vel ex ob & cena·q̄si cōtra cenā·Nā obscena sunt cene cōtraria·& interponīē s·Nā vt dicit prisc·in scdo maio·Ob quoqz est quādo assumit s·cū opponitur cū dictione incipiēte a c·vt obscurus vel obscen? pōt cōponi ex obs et canēdo·vñ dicit prisc·in·ix·libzo·Inuenīē obs a quo cōponīē obscenus·

Obscleo scles·inquit obsoleui facit·Nō est enim a soleo quod solit? sū·vel solui·facit p̄teritū sed ab obs & oleo·sicut obscen? ab obs et canēdo·Obscen? em̄ ꝓprie dicīē de voce·vox em̄ obscena dicitur·i·dura et turpis·licet de alia re īmunda & turpi dicaē obscen?·& ꝑducit sce

Obscur?·cura cōponīē cum ob·& īterponitur s & dicīē obscur? obscura obscurū·penul·ꝑducta· Et est ꝓprie obscurus qui est ob curā·i· cōtra hominū·id est de quo nō curant homīes·vnde obscure aduerbiū Et hec obscuritas ritatis Et obscuro ras verbū act m̄·id est facere obscurū Et scias q̄ ob assumit s·cum cōponīē cū dictione incipiente a c·q̄nz·Vide in obscenus·

Obsecūdo das·in secūd? vide

Obsero ris penul·correpta in sero ris vide

Obseruo ex ob et seruo uas oponīē obseruo uas & inuenīē in bona significatōe et in mala In bona vt iste obseruat p̄cepta domi·In mala vt obseruabit peccatoz iustū·i·insidiaē iusto·In bona significatōe dicīē obseruare quasi vndiqz seruare & adīplere In mala quasi cōtra seruare·vnde versus Cōplet & exequīē obseruat & insidiaē Vnde obseruātis oīs ge·Et hec obseruātia tie Et hec obseruatio onis Et est obseruātia cult? religionis Sz obseruatio est cure et doctrīe et artis·& ābo sūt gn̄is fei

Obses obsidis cōmūis gn̄is id ē vas vadis·et corripit penul.gti Et deriuaē ab obsideo des·& dicūtur ꝓprie obsides qui ab obsessis danē .vel q̄ dari solēt et cū honoze custodiri·

Obsideo des vel obsido dis sedi sessū in sedeo ē·

Obsidio ab obsideo des dicitur hec obsidio dionis id est·obsidendi actio

Obsoleo ex ob et oleo interposita s· cōponīē obsoleo les obsolesui vel obsolui·obsoletū vel obsolitū obsolere·id ē dissuescere·ab vsu recedē & ī obliuionē venire vilescere ꝓpter fetoze deseri vt iste locus absolet·id est ab vsu recedit·vilescit·ꝓpter fetoze deseriē scōm hug·Pristianus vero in nono libzo sic dicit Obsoleo quoqz obsolesui facit·non est em̄ a soleo qđ solitus sum facit siue solui p̄teritum scōm salustiū·sed ab obs et oleo·sicut obscen? ab obs & canēdo vel ceno·& coz·so obsoleo·Vnde obsolet? ta tū. vide in oleo

Obsolet? ta tū in obsoleo les vide

Obsolui·est p̄teritū de obsoleo

Obsoniū nij in obsono nas exponīē·

Obsono Somnus cōponīē cū ob·& subtracta in ꝺz obsono nas penultīa ꝑducta·id est cena·q̄ cena cōtra sōnum solet sumi Sed licet ita obsonare inueniaē simpliciter ꝑ cenare· ꝓpzie tn̄ obsonare ē post cenā cōtra sōnum aliquid comedere·vñ hoc obsoniū·id est puul cib? et delicat? qui post cenā cōtra somnū sumīē·vnde q̄libet modicus et delicatus cib? inter alios sumpt? dicīē obsonium qđ vulgo cōpanaticū dicīē Et ab obsoniū dicīē obsonat? tus act? obsonādi·vel ipa cena siue obsoniū·vl' sūptus qui expendīē in cena siue obsonio Et ē obsono nas neutr̄ Et scōm antiquos inuenīē obsonoraris·depo·in eo dē sēsu Itē inuenīē obsono nas·i·cōtra sonare Et tūc cōponīē ab ob & sono nas·et corripit so Sed quādo cōponīē a sōnus ꝑducit so·q̄ subtrabitur m Vnde versus·Obsono ceno·tamen obsono de sono ferē·

Obstetrix ex ob et stera cōponīē hec obstetrix cis id est femina q̄ sterā tractat scz que colligit puerū de vētre ꝓcedentē·vel deriuaē ab obsto stas Vñ obstetrix quasi obstatrix q̄ obstat parturienti·Et corripit naturaliter ste Et inde obstetrico cas id ē officiū obstetricis exercere Exodi p̄mo Obstetricā di habēt sciētiā·vnde obstetricās cātis ge.omnis·Iob·xxvj Et obstetricāte manu eius educt? est coluber tortuosus Et ꝑducit penul·obstetrico sicut iste genitiu? obstetricis·obstetricāte intellige·i·lenīē e ducēte·& suauīē ꝓtēdāte sine aī turbatōe

Obstinatus ta tū in obstino nas vide·

Obstinax nacis in obstino nas vide

Obstino. teneo cōponīē cū ob & interpositā s·q̄ obstino nas naui nare·id est in malo durare facere et in malo pseuerare intendere·vnde obstinat? tatum·id ē in malo indurat? obfirmat? vel intentus Et cōpatur Vnde obstinate aduerbiū id est in malo pseuerāter vel intente· vnde inuenīē etiā obstinatus in bona parte·i· in bono ꝓposito firmus & stabilis·vñ ruth·j·videōs q̄ obstinato esset aīmo

Obstipus ex ob et stipus cōponīē obstip? pa pus id est inclinat?·q̄ qui petit stipē et accipit caput īclinat·vel cōponīē ex ob et stipes quasi contra stipem inclinat?. vnde obstipo pas·i· inclinare Pōt etiā obstipo cōponi ex ob et stipo pas

Obsteti est p̄teritū de obsto stas·& coz·penl'·

Obsto stas in sto stas vide

Obstrepo pis pui pitū·id ē ob vel cōtra strepere· Et cōponīē ex ob et strepo pis·et corrip̄ strepe

Obstringilli? ab obstringo gis dicaē hic obstrīgillus li quoddā gen? calciamēti Et sūt obstringilli q̄ ꝑ plantas cōsuti sūt·et ex supiori ꝑte corrigia ꝺzra bunē vt stringanē vnde et noīanteꝛ

Obstrudo dis·vide in trudo dis

Obstruo·ex ob et struo is componīē obstruo is· id ē·cōtra struere vel vndiqz obturare·obijcere·impedire·claudere·abscondere

Obtempo ras·in tempo ras vide·

Obtigi pnl'·coz·p̄teritū de obtingo gis

Obtineo ex ob te teneo cōponīē obtineo nes nui. obtentū·id est·īpetrē·adquirere·vnde hic obtēt?

q̄ id est ipetratio acquisitio Et corripit ti obtineo
Obtingo ex ob et tango gis cōponit̄ obtingo gis tigi· id est vndiq; vel contra tangere vel accidere Sed accidit malum ·Euenit casu · Obtingit sorte Contingit facto·

Obtrudo dis·in trudo dis ē·& pō·tru
btuit?·ab obtueor tueris secūde cōiugatōis ut cit̄ obtuit? tantum·Sed obtut? ab obtuor tueris · tercie cōiugatōnis deriuatur

Obturo·ab obtūdo dis quod cōponitur ex ob et tundo dicit̄ obturo ras raui rare·i·claudere stipare. Vnde obturās tis gnis oīs·vnde ꝓpheta·Sicut aspidis surde et obturātis aures suas·i·claudētis· Et obturat? ta tū·& producit tu ·vnde in auroza ōr Lex ait ora boui nō obtures operanti·vñ in puer .xxj e· Qui obturat aures suas ad clamorem pauperu; penultima produci debet·

Obtusus sa sū·in tūdo dis est
btut? ta tū·in obtuit? vide
buersor ex ob & verso sas·componitur obuersor saris·id est·conuersari

Obuio ex ob & vio vias cōponit̄ obuio as·i·esse obuiū·alicui in via cōtraire·vnde obui? uia uium· In obuie aduer·p quo sepe ponit̄ obuiā adūbialit̄ qñ; loco adūbij loci·qñ; loco aduerbij q̄litatis

Obumbro· ex ob et vmbro bras cōponit̄ obūbro bras·i· vndiq; vmbrare·refrigerare Vnde angel? luce secūdo ad mariā virginē ait·Virtus altissimi obumbrabit tibi·vbi dicit quedā glosa · virtus altissimi obūbrabit tibi· pōt de vtraq; natura saluatoris intelligi·quia vmbra a lumine & corpe obiecto solet formari·& virgo sicut et pur? homo plenitudinē diuinitatis capere nequibat·sed virtus altissimi obūbrabat·dū incorporea lux diuinitatis corpus in ea suscepit humanitatis vt sic posset deum pati· Et extrabit̄ hec glosa ex verbis gregorij qui m·xviij·li·moraliū sup illud iob·xxvij· Tollet eu; vētus vrēs·sic dicit· Per vmbrationis vocabulū incarnandi dei vtraq; potuit natura signari· vmbra enī a lumine formaē et corpore· Dñs aūt p diuinitatē lumē est·qui mediāte aīa in ei? vtero fieri dignatus est p humanitatē corp?· quia ergo lumē incorporeū in ei? erat vtero corporādū·ei que incorporeum concepit ad corpus dicit̄· virtus altissimi obumbrabit tibi·i· corp? in te humanitatis accipi et incorporeū lumē diuinitatis· Itē gregorius tractās illud iob·xl· Sub vmbra dormit·sic ait·q; vmbra nō aliter exprimit̄ nisi p lumē & corpus ·virt? ei altissimi obumbrauit ·quia in eius vtero lux incorporea corp? sūpsit·ex qua videlicet obūbratōe oē in se refrigeriū mētis accepit

Ocalleo·ex ob & calleo les cōponit̄ occalleo les lui·mutata b in c·& est occallere obdurare·indurare·callū facere·vt unus occallescit cum incipit sanari·Vnde occalesco lescis·verbum frequētatiū·

Occano ex ob & cano nis dicitur occano nis nui· Et est idē q̄ occino nis·& cor·ca·

Occasio ab occido dis occasum dicit̄ hec occasio sionis·i·facultas copia potestas cōditio temp? locus casus fortuna·& etiā p causa ponit̄·

Occasus casus sui·i·occidēs·ab occidēre ibi sole Propheta A solis ortu vsq; ad occasum ·Item occasus dicit̄ obit? euersio occisio vel dies suprema· & deriuat̄ ab occido dis·

Occeanides de·nom patronomicū · I occean? est occean? ·ab occis·i·velox deriuat̄ occean? anis · quia velox est·vl occean? dicit̄ a celo·vt deriuatio sumat̄ a media sillaba·quia occeanū·id ē·mare magnaq; similitudinē habet cū celo in colore· vnde occean? nauis Et hic occeanides de·i·fili? vel nepos occeani·vnde hec occeanis nidis filia vel neptis occeani·scōm hug·vel scōm pap·Occeanū greci & latini ideo noīant·quia in circuli modo ambiat orbem·siue a celeritate q̄ ocius currat·& corri· pnl· Vnde theodolus· Sol petit occeanum frigus sucedit opacum· Et scias q̄ omnia maria continuant̄ ad occeanū·vt dixi in mare

Occeco cas·m ceco cas vide
ccento tas·id est·frequēter occinere·ab occino nis·occentū tu·formatur·

Occidēs·ab occido dis·dr hic occidēs dētis ·vbi sol occidit·vnde hic et hec occidentalis & hoc leres occidētis vel primēs ad occidētē scōm hug· Papias vero sic dicit·Occidēs dict? quia die facit occidē·absc̄dit ei lumē mūdo & tenebras supducit

Occidētalis in occidēs vide
ccido·ex ob & cado dis cōponit̄ occido dis occasū occidere·i·cōtra vel simul cadere mori · & corripit ci in p̄senti et in p̄terito·& sic sumit̄ eccl'·i·orit̄ sol & occidit· Et ab apl'o· Sol nō occidat super iracūdiam vestrā· Et inde occidu? dua duū·i·cadēs· Itē occido dis di occisū·& tūc pdu · a vbi q;·& componit̄ ex ob et cedo dis cecidi·& sic fūit̄ sapie primo· Os quod mētitur occidit animā·vnd ī grecis·dr Occido perimo s; ōnotat occido labor ·

Occiduo·in occido dis est
ccino nis nui·occētū·ex ob & cano nis· Et ē occinere canere·vel cōtra vel vndiq; canere · vel cōcinere vel cōcantare ·vel infamie carmen cum certo nomine dicere· Dicitur etiam occano occanis·nui· pro eodem· Et corripit ci

Occipitiū in occiput est
ccput pitis posterior ps capitis dr ·vnd ī grecismo dicit̄· Siciput anterior ps capitis dicit̄ esse Occiput ac ptē designat posteriorē· Et ab occiput dr hoc occipitiū tij idem qd occiput· vide in caput

Occo cas caui·i·secare scindere trūcare ·semia terre operire· Proprie quidē occare est cū rustici aratōne & satione facta dimissis bob? grandes glebas cedūt·& ligonib? frangūt· Et dicit̄ occare quasi occecare·q; operiat semina·& tunc est occatio q̄si occecatio·sed ponitur p scīdere vel secare vel trūcare sicut dixi· vnde vers? Cloto colum baiulat·lathesis trahit·atropos occat · Et inde hec occa occe quodā instrumētū ad terrā scindēdā sicut rastrū Occo cōponitur Exocco cas ·i· valde occare · Re occo cas·i·iterū occare · & ē actū cū suis opōitus

Occulo lis lui cultū·i·abscōdere·tegere,claudere celare.& cōponitur ex ob et colo lis·Quidi? in prima epi·Ossa ruinosas occulit herba domos · & ab vltimo supino occultu·u in o·fit occulto tas·i·frequēter occulere·verbū frequētatiū· Itē ab occulo lis·dicitur occultus ta tū·i· abscōsus·tectus ·clausus·& cōpatur occule? tior sim?· & producit primaq; positōne·vñ horati? in prima epistola· Occultū vitium decurrit piscis ad hamū

Occule? ta tū·in occulo lis·vide ·

Occumbo bis·et occubo bas·ī cūbo bis ē
ccupatio est q̄dā color rethoricē?·vide ī q̄rta p te in capl'o de coloribus rhetoricis

Occupo ex ob et capio cōponit̄ occupo pas pauipare·i·muadere·quasi ex improuiso vel ante capere· & inde cōponitur poccupo pas·i·ante occupare·

Itē exoccupo pas·i·ipedire·et coꝛ· cu
Occurso sas·verbū frequē· Et fozmaē ab vltimo
supī·de occurro ris·cursum cursu·u in o·fit occur
so sas·id est·frequēter occurreze
Ocellus li·dimi·puꝰ oculꝰ·& coꝛripit primaz·vi
de in auroza·Sponsa columbinis sine felle potitur
ocellis·& scribiē p vnū c·
Ociabundus in ocium est
cima· ab ocis quod est velox ꝺz hec ocima me·
ehiculum velox·& pducit ci·
Ociolū li·dimi·pnl'coꝛ·puū ocium
Ocioꝛ aris·in ociū vide·
Ociosus sa sū·in ociū est.
cis grece velox latīe·Et cōpaē cioꝛ simꝰ· Et sci
as qꝫ vt dicit hugꝰ·antiqui dicebāt ocus oca ocum.
id ē·velox ab ocis grece· & inde ocioꝛ cissimꝰ·sed
ocus modo nō est in vsu· & ideo ocis grecū subit
loco positiui· & dicitur ocis ocioꝛ ocissimꝰ·Vnde
ocius ocissime aduerbium
Ocitabulū quoddā pondus est habēs ꝺragmas se
decim·scrupulos q̄ꝺragitaqꝫ
Ocissimꝰ in ocis est·
Ocium cij·id est quies securitas·sed ociuz coꝛpis
est·quies animi·Vnde ocios⁹ sa sū·id est quietꝰ
securꝰ.ocio vacās·ocio plenꝰ·nil opans·inutilis·
vnde verbū diciē ociosū·id est inutile qꝺ sine cā &
vtilitate diciē Et compaē ociosus ociosioꝛ ociosissi
mꝰ· vñ ociose sius sime aduerbiū Et hec ociositas
tatis Itē ab ociū diciē ocior aris·id est ocio vacare
vnde ociabūdus da dū· ociosus vel similis ocianti
& o ātē c·pduciē Vnde dicit magister bene loq̄ns
de prima sillaba O ante c pduciē alia litera non p̄
cedēte vt ociū ·vnde etiā ex hoc patet scōm p̄dcāz
regulā qꝫ ociū scribiē p c·& qꝫ p̄ma pducaē Patz
etiā p ouidiū dicētē Ocia si tollas piere cupidis ar
tes Et notaꝺ qꝫ verbū ociosū scōm gregorium est
qꝺ aut vtilitate rectitudinis·aut ratōe iuste neces
sitatis caret Hernhardꝰ aūt sic dicit Qm̄ aūt et tē
ptatōnum & cogitatōnū malaꝝ & iutiliū sentina
ocium diciē Ṗuma em̄ mētis malicia est ociū mers·
Nunq̄ ociosus sit seruꝰ deiꝺ q̄uis ad deū feriatus
sit·ociosū ñ ē vacare deo·imo negociū negociozuz
est hoc qꝫ quicūqꝫ in cella nō agit fideliter et fer=
uēter·qꝺcunqꝫ agat qꝺ ꝓpter hoc non agat scz vt
deo seruiat in eo qꝫ agit ociaē· vbi ꝓ vitādo ocio
ocia sectari ridiculū est Ociosū aūt est qꝺ vel nul
lā habet vtilitatē vel vtilitatis intētionē Nō ea die
bonꝰ cellita se vixisse debet extimare· in qua nil se
coꝝ egisse recolit ꝓpter que in cella viuiē Queris
quid agas·in quo te occupes Primū extra quotidi
anū oratōnū sacrificiū vel lectionis studiū quoti
diane cōsciētia discussioni emēdatōni cōpositōi ꝑs
sua diei negāda nō est·Nā sicut dicit basiliꝰ in ècia
omel'·hexam̄·Pars modica tpis fenerata vl furata
deo·nō solū ipa nō depit·sz cū magnis ab eo repē=
diē icremētis·vide ī scādalū· & ī cella·& ī nuga
Ociꝰ aduer·i·velociꝰ celeriē statim
crea·a crꝰ deriuaē hec ocrea ocree· & sūt ocree
tibialia calciamēta que suras tegūt·sic dicte qꝛ cru
ra tegāt Vnde ocreatꝰ ta tū qui ocreas habet· Et
sūt ocree·siue de ferro siue de corio sint Qꝫ aūt di
ciē ocrea q̄si occulēs crus·i tegēs·etꝫia est. Itē ab
ocrea ꝺz ocreo as·id ē calciare ocreis· Et cōponi ē
cū ex & diciē exocreo as·i·ocreas extrahere· Ino
creo inocreas·id est·ocreas induere Et est actiuū
cū omnibꝰ suis cōpositis
Ocreo as ·in ocrea ocree est
Octauꝰ·ab octo ꝺz octauꝰ ua uū ·vnde hec octa
ua ue·i·octauꝰ dies alicꝰ festiuitatis Et octenꝰ na
nū·& octonariꝰ ria riū· & hic octonariꝰ rij
Octies aduer·i·octo vicibꝰ·ab octo diciē
Octingenti te ta·i·octies centū·& componiē ab
octo & cētū·& mutaē c in g·antecedēte n ·nam si
non antecedit n·non mutatur c ·vt ducenti tricen
ti·vt dixi in nongēti
Octo indecli.vide in ogdo & in octauꝰ
Octogita·i·octies decē·ois gn̄is ·numeri plꝫalis
& īdecli·& ꝓponiē ab octo & gētos qꝺ est decem
Octuber octubris quidā mēsis octauꝰ ab imbre·
id est a martio ·in quo scz martio abūdāt imbres si
ue pluuie·vnde cōpomē ab octo et imber·vnde b
& hec octobris & hoc bre Et vt dicūt q̄ꝺ debet
scribi p o in scōa sillaba quia cōponiē ab octo· alij
dicūt qꝫ debet scribi p u quia mutaē o in u·in cōpo
sitōne causa euphonie Et est etiā regula apud ver
sificatores qꝫ u ante b in media sillaba bæuiatur vt
coluber & lugubris ·p̄ter octuber saluber anubis
id ē sine nube Et hoc etiā vult magister bene· Ta
mē velle suū cuiqꝫ est nec voto viuiē vno·qꝛ scōm
illud poeticū Pectoribus mozes tot sunt quot in
Octuplo·octo cōponiē cū pli oꝛbe figure
ca & dicitur octuplus pla plum · vnde octuplo
octuplas.id est octuplū facere· octies multiplica
re·& coꝛripit naturaliter tu·
Octussis·as assis cōponiē cum octo & diciē hic
octussis·id ē octo asses vel p̄ciū octo assiū ·vnde
horatiꝰ in sermone Quāti empte paruo quāti gº
octussib⁹ heu De hoc etiā vide in as assis
Oculatꝰ·ab oculꝰ diciē oculatꝰ ta tū Et oculeus
lea leū in eodē sensu scz plenꝰ oculis Et cōpaē ocu
losus sior simꝰ Itē inueniē oculissimꝰ ma mū ·qui
plenus est oculis vel qꝺ frequēter inspiciē ab ocu
lis·sicut dicūt quidā Hostiū amice tue oculissimū
est·eo qꝫ oculi tui semp aspiciūt ī illud Vnde plau
tus Hmc pxim̄ illud hostiū oculissimū salue· Itez
oculatus inueniē in alio sensu scz manifestus aper
tus acutus·vt fides oculata·id est manifesta et ap
ta scz que oculis habeē
Oculo las in oculus est
Oculissimꝰ ma mū·in oculatꝰ exponiē·
culus ab oculo lis quod est abscondo diciē hic
oculus li·vnde isidoꝛ·xi·etꝫiarꝫ· Oculi dicti sūt
quia eos ciliorꝫ tegmina occultāt· nequa incidētis
iniurie offensione ledanē· siue quia occulrū lumen
habēt·i·secretū vel intus repositū Hi inter oēs
sensus viciniozes anime existūt In oculis em̄ oīe
mētis indiciū est·vel animi pturbatio vel hilaritas
in oculis apparet·vnde oculo las · vt deꝰ oculauit
istū·id ē dedit ei oculos Et cōponiē Exoculo las·
id est·oculos extrahere Et coꝛripit primā oculꝰ &
ab eo deriuata Vnde ouiꝺ epi·Inuitis oculis hec
mea verba leges· Itē ab oculus diciē oculosꝰ sa sū
id ē·plenꝰ oculis · Et scias qꝫ basiliꝰ dicit in he
xameron sua omelia·ix·Reuera oīm causarū diffici
limū est seipsū cognoscere·Nō em̄ solus oculꝰ ea
que extrinsecꝰ habentur inspiciēs seipsum valet in
tueri · sed etiā mens ipsa satis acute aliena delicta
contemplās·tardioꝛ est erga suoꝝ cognitōnem
viciozum·Sic enim aristoteles dicit· Quod oculꝰ
est in coꝛpoze·intellectus est in anima· Et vt dicit
auicenna·Si motus oculi est leuis significabit cali
ditatem complexionis·si grauis. frigiditatem · vi
de in curiosus .
Oda grece latine diciē laus· Et oda dicitur

cantus Et oda finis. & oda via. Hinc quidaz liber horacij intitulaē liber odarum. id est. cantuū vl'laudū. qz ibi laudare intēdit. & q̄libet ei? distīctio dicīt oda. q̄si laus vel cant?.

Odenta dicīt dens

deporic? ca cū. i. temerari? vel itinerari?. vel viatori?. sed odeporiū dicīt laus cātilene.

Odi p̄teritū in odio odis exponīt

Odibilis in odio odis est

Odio odis odiui oditū. i. odio habere. vnde ꝓpheta. Odiui ecclesiā malignātiū. vnde odi odisti odit osū verbū defectiuū in eodem sensu. vnde ꝓpheta Perfecto odio oderā illos. Itē amos. v. Odi & p ieci festiuitates vestras. Et habz tm̄ p̄teritū et ea q̄ formanē a p̄terito Accipīt tm̄ et in sensu p̄sētis & in sensu p̄teriti Vñ iuenīt copulatū cū p̄sentis tpis verbo Et sūt quattuor verba que gerūt ī p̄terito sensū p̄ntis et p̄teriti tpis. scz odi noui cepi et memini. sicut dixi in memi. Et ab odio odis dicīt hic et hec odibil' & hoc le. i. odio habit? vel habilis Et hoc odiū dij. i. inueterata inimicicia de vltione cogitans. Vnde odiosus odiosa odiosum. odio plenus. odio habit?. & q̄nz sic dicīt odio habens. Et in eodē sensu dicīt odiosic? ca cum. Odi odisti odit neutz est cū suis cōpositis. siqua habet. & est tercie cōiugatōis. Odio dis actm̄ est cū suis cōpositis. Itē odi odisti ꝓducit p̄mā. sed odio dis. corr. p̄mā. & est quarte cōiugatōis. Vnde horati? ī epi Prodig? et stult? donat q̄ spernit et odit. Itē oui di? de arte. Odim? accipitrē quia semp vnit ī armis. Vnde quidā. Actiuū fit odit neutrū ꝓducīt odit. Et scias q̄ odio odis olim faciebat futurū in dicatiui in bo. vnde in puer. ca. j. Et imprudentes odibūt sciētiā. sz mō facit ī am odiā. vide in eo is.

Odiolū li. dimi. puū odiū.

Odiosicus ca cum. i. odiosus. vnde odiosice adū. id ē. odiose. vide in odio odis

Odiosus sa sum. in odio odis est

Odiū dij. in odio odis est

Odella le quidā locus est.

Odor. ab aere dicīt hic odor vel odos. qz tractu aeris sentīt. & dicīt odor ꝓprie de bono. vñ odorifera rū. i. odore plen?. scz qō ex se mittit odorem vt flos thus pomū. vnde odore aduer. Odor oponīt Odorifer ra rū. qō odorē fert. & odoriſequ? qua quū. pnl' cor. qui odorē sequīt vt canis. Et licz hec noīa scz odorū odoriferū odoratū & odoriſequus ita distinguantur. vt odorū dicat qō ex se emittit odorē vt flos Idē et odoriferū Odoratū qō odore receptū est. vel qō odorē p̄cipit. vel odorē aliunde accepit. & odoriſequū qō odorē sequīt vt canis. Cōfūdunē tm̄ hec vocabula apud autores. & pro se inuicē posita inueniunē. Et scias q̄ quedā nomina faciūt noīatm̄ in or vel in os. vt patet in his versib?. Bis duo sūt or & os cas? retinētia rēos Arbor odorq; labor his sociaē honor

Odorabilis. ab odoro ras dicīt hic et hec odorabilis et hoc le. quod aptum est ad odorandum. vnde odorabiliter aduerbiū

Odoratus in odoro ras est.

Odorcul? li dimi. paru? odor

Odoria ab odor? ra rū. dr hec odoria rie. dea que odoribus putabaē p̄esse. & p ipo odore inuenitur. Plaut? ī amphitrione. Odoria afficit plures filios

Odorifer ra rū pnl'. cor. in odor est.

Odoriſequ? qua quū. in odor vide

Odoro ab odor dicīt odoro ras Et odoror raris ī deponēti gne. vnde in gen. Odorat? est dns odorem suauitatis Et ponūtur in eodē sensu scz odorē pcipere. vel odorem accipe. vel olfacere. vnde odoratus tus tui. i. actus vel passio odorādi. & dicīt odorat? q̄si odoris aeris tact? vel tract?. & ē ethimologia. & ide odorabilis le. & odorabiliter aduer. Et hec odorantia tie. Odoro ras actiuū est cum oīb? suis cōpositis siq̄ habet. & ꝓ. do. sz odoror est depo. cum suis cōpositis

Oenofor. oenos qō est vinū componitur cum foros quod est ferre. & dicitur hoc oenoforū ri. vas vinarium aptum ad ferēdū vinum scōm hug.

Oenos grece latine dicīt vinū.

Oestrū tri. ge. neutri. qōdā gen? muscarū. scz asilus vel tabā?. Et dicīt grece a sono quez facit. & ita oestrū nomē est grecū & ficticiū. oestrū ponīt quādoqz p sapiētia. vel spū poetico. qz sic oestruz aīmalia mouet & pūgit. ita et spūs poetam. Statius thebaidos. Tēpus erit cū laurigero tua fortis oestro facta canam.

Offella le est dimi. de offa. est em̄ offella p ua offa. & subtrahīt ab offella vnū f q̄nz in metro vt possit prima breuiari. sic dicit hug. Et sic videē velle hug. q̄ offella dēat scribi p geminū ff. licet vnū aliquādo subtrahatur cā metri Sed magister bene dicit simpliciter q̄ offella corr. primā. Itē pap. dicit. offa geminat f. facit tamē diminutm̄ non geminata f ofella. qz in diminutiōne multa mutanē. vnde quidam Hec est excepta quā gusto libēter offella

Offa. fans cōponīt cum ob. & dicīt hec offa offe frustū panis humectati. quasi obfans. i. cōtra fantem. quia noceat fanti. quia os īpleat. Daniel'. xiiij Offa picis. vnde versus Offa nocet fāti sed ꝓdest esurīēti. vnde hic offarius rij. i. coqu?. Et offatim id ē. pticulatim Et offat? ta tum. i. pticulat?. ominut?. Et vt dicūt differētia est inter offaz & vipā vipa em̄ ꝓprie fit in vino. vnde dicitur vipa q̄si pnis ī vino. offa in alijs liquoribus?

Offarius rij in offa est

Offatim aduerbiū. in offa est

Offatus ta tū. in offa est

Offendix ab offendo dis dicitur hic offendix dis id est. nodus. & ꝓprie qui restringīt et remittitur. vel quo liber ligatur.

Offendo dis. o in i. offendi. & do in sum offensū & est offendere aliquē facere irasci. vel inuenire Cū em̄ ad lapidē offendim? illū inuenim?. Et ide hec offensio sionis. Et hec offensa se. id est. culpa forefactū. et hoc offēdiculū li. illud idē scz clpa vl' id ad qō pedē offēdim?. vel obex. vel īpedimētuz

Offensa se in offendo dis est

Offensaculū in offenso sas vide

Offensio. ab offēdo dis vel ab offensus sa suz. offensi addita o fit hec offensio onis. id est culpa. forefactum. offensa Et est fe. ge.

Offensiūcula le. dimi. pua offensio

Offenso. ab offendo fēdis di sum su. u in o fit offenso sas verbum frequē. vnde hoc offensaculū li id est. scādalū. vel ira vel impedimētuz. Itē ab offēdo dis dicitur offensus sa sum. Et cōponīt. Inoffensus sa sum. id est nō offensus

Offensus in offenso sas vide

Offerenda ab offero dicitur hec offerēda de. id ē antiphona que canīt cū oblatio debet celebrari Itē offerēdus da dū. id est dign? offerri

Offero offers obtuli oblatum · Vnde hec oblatio ex ob & fero · vide in fero ·

Offerreē dicendū ē nō offerrereē · vt i ferreē dixi

Offertoriū rij · i · oblatō quasi p̄fertū q; primo loco fit oblatio · & postea sacrificiū · Et offertorium dicit̄ locus vbi reponūtur vel vbi fiūt oblatōnes · Et cōponit̄ ex ob et fertū ti · qđ ē oblatio q̄dā · vel potest deriuari ab offero offers

Officina · Scdum papiā officine dicūtur loca vbi fiunt officia · & p̄d. fi

Officio cis · ex ob & facio cōponit̄ . id est · noceo · vide etiam in facio cis ·

Officiū ab officio cis · i · noceo dicit̄ hoc officium cij · i · ministeriū bñficiū · p cōtrariū q; minime nocz Vel officiū quasi efficiū ab efficiēdo · vnde officiosus sa sū · id est · sedulus · officio ītent? · Et cōpatur Vnde hec officiositas tatis ·

Offirmo as in firm? est

Offula le dimi . pua offa

Offundo dis · in fundo dis vide ·

Fimacus ci scribit̄ p f · in secūda litera in papi · & coz · penul · Et est ofimac? qđđā aīal qđ pugnat cōtra serpētē · de quo habeē leui · xj · & cōponit̄ ab ofis quod est serpens . & machos vel machia qđ ē pugō ·

Ofiofagite pars ethiopū · dicta q; serpētes comedat Ofis em̄ grece coluber · fage vel fagin comedere scdum papiā · & p̄ducit gi ·

Ofis vel ofi grece latine dicit̄ serpēs · & scribitur in papia p f · et etiā p ph · Ph em̄ scribitur in grecis dictionib? · sed in latinis f ·

Ofites Ofis grece latine serpēs · Vnde hic ofites tis quidā paru? serpēs multas et paruas habens maculas Et vt dicūt stellio est · vnde lucan? · Quā paruis pict? maculis theban? ofites · vnde et q̄dā lapis serpētū maculis similis dict? est ofites Itez ab ofi quidā heretici dicti sūt ofite · quasi serpenti m Quia colunt serpētem dicentes ipsum in paradisum inouisse veritatis cognitōnem ·

Ofiulcus ab ofi qđ est serpēs dicit̄ hic ofiulc? ci · id est · serpētin? Sic dict? fuit esculapi? qui ī spē serpētis colebaē apud romanos · & cinctus serpente trāslat? fuit in celū · vnde dicit̄ ofiulc? quasi serpētis custos · vel ofiulcus dicit̄ quasi serpēs loq̄ns Legit̄ em̄ in fabulis poetaz q; quidā serpēs locut? est cū ope vxore saturni · & eam docuit vsuz seminādi Et p hūc volūt q̄dā ītelligē serpētē q; euā decepit · qz posq̄ peccauit sine agriculēa viuē nō

Ofix grece latine dz auz potuit fny interp̄taē discalciat? Fuit em̄ fili? hely elect? in misteriū sacerdotij · cui? amissionē suo exp̄s sit vocabulo Iste em̄ discalciat? interp̄taē · vt eius noīne veteris testamenti sacerdotiū a iudaico populo significaretur ablatum

Ogdo dicūt greci octo · vnde hec ogdoas ogdoadis · id est octo vel octonarius · Et apud nos hi & hec & hec octo · inde clīma · et positis p gd ·

Ogdoas adis penul . coz · in egdo vide

Oganio · in ganio nis exponit̄

Olax . ab oleo les dicit̄ olax olacis gñis oīs id ē · olid? qui assidue olet Et cōpaē olaxcioz sim? · vnde olaciter cius sime aduer · Et hec olacitas tatis ·

Olda interp̄taē distinctio siue diuerticulū ·

Olea olee dicit̄ fruct? oliue · vel ipsa arbor oliue · vel scdm Isidoz Olea ipsa arbor est fruct? oliua succus oleū · vide in oliua

Oleagin? · ab olea dz oleagin? na nū · i · de olea existēs vel ad oleā ptinēs Et corripit gi

Oleariū rij Ab olea dicit̄ hoc olearium rij vas vbi oleū reponit̄ Et olearis ria riū

Oleaster stri · mascu · ge . i · siluestris oliua vel olea Et vt dicit isidoz? Oleaster dicit̄ quia sit foliis oliue similis · sed latioribus · arboz inculta & siluestris amara atz infructuosa · cui insert? oliue ram? vim mutat radicis · & vertit in p̄priā qualitatē · Et scias q; noīa arboz sūt femī gñis · quia naturā matris ī suis fructib? imitāt̄ · sed oleaster fuit mas · gñis quia nō cōcipit cū sit p̄priū sue gentis cōcipe · i · oliuaz · Et dicit̄ oleaster ab olea

Olefacio · i · olē facio Et oponit̄ a facio et oleo lesolefio fis · id est fetere vel incipere fetere Et oponit̄ ab oleo oles & fio fis

Oleo oles olui vel oleui · olitū vel oletū olere . id ē fetere Oleo cōponit̄ cū ad & dicit̄ adoleo les leui vel lui letū vel litū · p quo vtimur adultū · id ē · cremare vel cōburere incēdere · Vel dicit̄ adolere id est crescere Itē cōponit̄ cū ab & dicit̄ aboleo oles leui vel lui letū vel litū · id ē delere Itē cū ex & dicitur exoleo les leui vel lui letū vel litū · id est excrescere · vnde exoletus ta tū Itē cū im & dicit̄ inoleo les leui vel lui letū vel litū · & est inolere crescere · vnde inolit? ta tū · Itē cū per & dicitur poleo les · leui vel lui letū vel litū · i · valde olere Itē cū ob & interposita s dicit̄ obsoleo les Inde obsolet? ta tū Itē cōponitur cū re & interposita d dicit̄ redoleo les Itē cū sub & dicitur sb̄oleo les suboleui vel sb̄ olui subolitū vel suboletū · id ē succrescere Vñ hec soboles · Oleo facit p̄teritū in leui vel in lui · & supinū in letū vel in litū · Similiter & oīa cōposita ab eo q̄uis q̄dam frequēti? faciāt in leui q; in lui · Itē oleo neutz est cū oībus suis cōpositis Preter adoleo p cremare Et aboleo les q̄ sūt actiua scdz hug . De hoc etiā sentit magister bene dicēs · Oleo les facit oleui & secūdū hoc facit oletū · & olui & scdm hoc olitū · & vtrūqz p̄teritū et supinū retinz cū suis cōpositis Cū vno tam̄ sincopaē vt adultū p adolitū · vnde adult? p̄ticipiū passiui p adolet? platū repitur Quidā tam̄ dicunt q; adoleo quādo significat crescere facit adoleui adultū Quādo vero significat cremare facit adolui adolitū Prisc . autē ī nono libro p̄bat q; in vtraqz significatōe hēt vtrūqz supinū scz adultū & adolitū · & hoc teneas Et scias q; redolere dicitur tm̄ de bono odore · olē vero tm̄ de malo scdm hug · Sed papias magis ampliat eiz significatōem · Dicit em̄ · olent res valde male l' bone · redolēt tm̄ bone Et cor · o · vñ quidā · Nō redolet sz olet piscis biduan? & hospes Inuenit̄ etiam olo lis tercie cōiugatōis sm̄ antiquos

Oleomella · olea cōponit̄ cū mel & dicit̄ hec oleomella le q̄dā arbor sic dicta q; ex eiz trunco oleum defluat ī crassitudīe mellis sapore suaui

Olerin? na num · penultima p̄ducta · id est olus · vel de olere existēs · & dicitur ab olus

Olero ras · ab oleo les dicitur olero ras · i · plātare olera vel olerib? vel · Et cōponit̄ Deolero ras Exolero ras · i · valde deolerare vel olera auferre Et est neutz cū oīb? suis cōpositis Et cor · le ·

Oletū ab oleo les dz hoc oletū ti · i · fetor vel loc? vbi frequēter mingitur · qui grauiter fetet · & ponitur p qualibet re fetida · Inuenitur etiā olet? tatum · i · fetidus · et cōponitur exolet? ta tū

Oleum vel oliuum sm̄ hug · p eod̄ accipitur · id ē pro liquore oliue · et vt dicunt · oleum si quis inter

aquaſ merſus ex ore emiſerit·clariora facit ea q̄ pro
bundi teguntur occulto Nā ei? natura hꝫbet vt cā
fos cōdiat·lumini fomētuz p̄beat· & laſſum lōgo
itinē corp? dū eo unctū fuit p̄ſtīe ſanitati reſtituat
Olfacio·olefacio cis ſincopatur·& dicitur olfacō
cis·i·olefacio·vel olfacio·i·odoro
Olfactoriolū li dimi·ī olfactoriū eſt
lfactoriū·ab olfacio dicīt hoc olfactoriū rij·
vnde hꝰ olfactoriolū li dimi·vas vnguētariuz mu
liebre in quo odoramēta geſtātur·
Olfact?·ab olfacio ōr olfact? ta tū·í·odorat?
ta tū·& hic olfat? t? tui. p odoratu
Olidus ab oleo les dicīt olid? da dū·i·fetid?·Et
cōpaī olid? dior ſim?·vnde olide dius ſime·aduer
bium Et hec olidítas·tatis
Oliban?·i·albū incēſū pnl'·cor·
Olim aliquādo p̄teritū ſignat·id eſt·quondā an
rea·Aliquādo olim & de p̄terito & de futuro ōr·
ſīc aliqñ·qñ vnq̄ ſcōm.paſ̄·& p̄ō·o
Olimpias adis·ab olimp? dicīt olimpias adis·&
hec olimpica ce in eodē ſēſu feſtū vel ſolēnis lud?
qō vel qui fiebat ad honorē iouis ſemel p quinquē
niū·ne ſi vlteri? p̄tēderet in negligētiā et obliuio
nē corrueret·vel ſi citra quinquenniū celebrareī·
expēſe nimietas eos grauaret·In ip̄a celebratōe lex
talis erat·q̄ quicūqz victor exiſteret ibi in aliquo
ludo haberet quodcūqz mun? vellet requirere·vñ
inueniī in rhetorica vt quicūqz tirānū interficeret
olimpicorz premiū acciperet Et hinc olimpic? ca
cū·Et olimpiacus ca cū·pnl'·cor·
Olimpic?·in olimp? eſt·& cor·pi
limpi? pia piū·in olimp? eſt·
Impus·olon qō eſt totū cōponiī cū lāpaſ qō ē
lux vel ignis & dicaī hic olimpus pi·qdā mons q̄ſi
ololāp?·i·tot? lucēſ·q: eſt quaſi celū altitudīe ſua
vnde et ſepe ponīt p celo·vnde olimpi? pia pium
& olimpic? ca cū Et hoc olimpū·i·mōs vel opidū
vnde hec olimpica ce· Et ſecūdū quēdā poetā oli
pus excedit nubes·vide in mons
Oliopomenō·vide ī q̄rta p̄te ō coloribz rhetoricis
lleor·ab olus dicīt olitor toris·i·ortolan? ſcilz
olerum cuſtos·Olitor etiam dicīt ſimari? qui por
tat ſimū·& corripit li·
Oliua ue·dicīt ab oleon quod greci dicūt oliuam
Inde hec olea lee·& ab iſtis hoc oliuū vel oleuum·
Oliua arbor·olea fruct?·oleū vel oliuum liquor·
Bacca fruct?·ſed hec p̄prietas corrūpit̄ ſepe·Qui
dā dicūt olea vel oliua arbor·Ab oliua dicīt hꝰ oli
uetū oliueti· Et hoc oliuarium rij·locus vbi oli
ue creſcunt· Et hic & hec oliuaris & hoc oliuare·
ad oliuā p̄tinēs·et p̄du·li oliua
Oliuaris in oliua eſt expoſitū
liuetū in mons eſt expoſitū
liuifer ra rū·pnl'·cor·i·ferēs oliuas·ex oliua et
fero fers vel ferēs cōponitur
Oliuū oliui·in oleū eſt
lla·ab oleo oles dicīt hec olla olle q: diu ſeruee
imiſſū odorē·vel olla dicīt a bullio lis. q̄ſi bolla·q:
bulliet in ipſa aqua igne ſuppoſito·vñ hic ollarius
rij·qui facit ollas· Et componitur ollifer ra rum·
qui fert ollas vel apportat
Ollifer ra rū·in olla vide
llula le·dimi·pua olla
locarpaniū· Olon cōponiī cū carpos quod eſt
fruct?·& dicitur hoc olocarpanium nij·id eſt·to
tus fructus·& corripit pa
Olocauſtomata atis ge·neu·idē quod olocauſtuz
& p̄du·pnl' nti·ſz penul·gti corripit
Olocauſtū·olon quod eſt totū cōponiī cum cau
ſtos quod eſt incēſum·& dicīt hoc olocauſtū ti.i·
ſacrificiū quod olim fiebat de aīalibus brutis·q̄ſi
totū incēſum·quia totū incēdebatur & cōburebā
tur·& non comedebatur
Oloferne cōponitur ab olon quod eſt totū & fe
ro fers & necis·quaſi ferenſ omnibus necem·vnde
bene ſignat dyabolum·
Olographū·ab olon qō ē totū·& gr̄phia ſcripta
cōponitur·inde hoc olographū phi·i·teſtamētum
manu autoris totū ſcriptū·& cor·gra·
Olon grece latine dicīt totū
lor grece latine dicitur totuz·vnde hic olor olo
ris q̄dā auis ſcz cign?·q: tot? plumis ſit albus·vñ
ouidi? epi·Ad vada menādri cōcinit alb? olor·In
de olerin? na nū·Item inuenitur hic olor oloris·id
eſt·fetor·& tūc deriuaī ab oleo oles
Oloſeric? Olon·i·totū cōponitur cū ſericuz·& di
citur oloſeric? ca cum·id eſt totus ex ſerico·vnde
hec oloſerica ce·quedā veſtis tota ex ſerico fca·&
Olus·ab alo alis dicitur hoc ol? cor·ri·
oleris quedā herba ortolana Et dicīt olus ab alen
do·q: primū boīes alebanī de olere anteq̄ fruges
vel carnes ederēt· Olus etiā dicitur cibus inde fa
ctus & ſummitas herbarum
Oluſculuz li·dimīutm̄ paruum olus·Et formatur
ab olus addita culum
Omaſus·ab omen dicitur hic omaſus ſi·i·
tripa vel vētricul? qui cōtinet alia viſce
ra·q: in ipſo rez euēt? inſpiciebant·& p̄ducit ma·Horati? in epi·Patinas cenabāt oma
ſi·Item alius·Noſcīt p naſū mulier q̄ vēdit omaſū
Omelia·a laos vel leos quod eſt p̄plus·& omos
quod eſt os cōponitur hec omelia lie·q̄ſi os p̄plī·
id eſt·ſermo popularis vel ad populū· Vel omelia
cōponitur ab omos quod eſt popul?·& logos qō
eſt ſermo·vel ex oda quod eſt laus uel cāt?·et leoſ
quod eſt popul?·et melos quod eſt dulcis ſonus·
vnde omelia quaſi ſermo popularis vel cantus po
pularis vel dulcis cantus·i·tract?
Omen ominis·i·auguriū vel auſpiciuz·& dicitur
ab ore quaſi orimen quia fit ore augurium· vnde
ominoſus ſa ſum·plenus augurio vel fortunatus·
Quintilian? de cauſis·Senex ominoſus morte fili
mei viuo·vñ ominoſe adū·i·fortūate·ccio re·t·xx
Qō accepunt viri p omine·& cor·mi omē omis·
Omentū ab omē dicitur hoc omētuz ti·mapa ven
tris ſcz mēbrana q̄ cōtinet maiorē ptē īteſtinorz·vl'
dicīt ſic a greco Et q̄ꝫ dicuntur omenta īteſtīa
Ominor·ab omen dicitur ominor ominaris natus
ſum·i·augurior·et cor·mi
Ominoſ? ſa ſum·in omen vide·
mitto·& ommitto p gemīnz m·dicitur·et tūc
mutatur b·in m·et ſubtrahitur aliquādo vnum m
Vnde dicit p̄ſ·in ſecundo lib·maio·Omitto pro
ommitto dicim?·Horati? ī ſecūdo ſermonū· Aut
ſpem deponas· aut artē illuſus omittas· Subtra
hitur vnū m· vt p̀mā corripiat. Idē ī epi·Quē ſua
culpa p̄mit deceptus omitte tm̄
Omnebonū p̄priū nomē maſ·ge· eſt·q: qualitas
vociſ eſſētiā rei nō mutat Et inde licet omnebonū
cōponatur ex duob? rectis·nō declinatur tamē ex
vtraqz parte·ſed tm̄ in fine· vt hoc omnebonū hu
ius omneboni Et videtur hoc eſſe de ratōne quia
illa cōpoſitio nō eſt vera·ſed tm̄ imaginaria·Non
em̄ traxit aliquam ſignificatōem ab eo quod ē omē·

sic dixi i ecia pte in capl'o de figura cõposita nois ·

Omnimorbia · ab omni et morb⁹ cõponiẽ hec oĩ morbia bie· quedam herba sic dicta · quia multis morbis subueniat·

Omnimo·ab omnis diciẽ oĩno aduerbiũ imẽctiuũ id ẽ penit⁹ ·& ꝓducit pnl'·scõm oñez vsũ

Omnipotẽs ab omni et potẽs cõponiẽ hic emĩpo tẽs tis·qui potest oĩa scz de⁹ Vere eñ de⁹ oñipo tẽs est·quia potest quidqd vult fieri ·vel quia po test ꝺqꝺ posse est potẽtie Ex quo patet ꝙ de⁹ nõ potest peccare mẽtiri vinci vel mori· quia ꝓdicta & cõsimilia posse nõ est potẽtie sz defectus & ipo tẽtie Itẽ oĩpotẽs potest declinari adiectiue hic & hec et hoc oĩpotẽs·vnde hec oĩpotẽtia tie

Omnis ab on quod est totũ diciẽ hic et hec oñis et h⁰ omne scõm quos dã sz magis videẽ esse primi eñ Et ptinet oñe ad multitudinẽ Totũ ad magni tudinẽ Oñe singularia cõtẽta sub noĩne cõphẽdit cui adiũgiẽ distribuẽdo Sz totũ ptes singulares cõ tẽtas sub noĩe cui adiũgiẽ comphendit·ut tot⁹ hõ id ẽ·toraliter accept⁹ scz cũ oñib⁹ suis ptibus.scz homo et quelibet pars hois Itẽ vt dicũt quidam · Oñis i singulari numero ad mĩ⁹ requirit tria sup posita·i plurali numero sex Alij vero dicũt ꝙ suf ficit ꝙ oĩs distribuat ꝓ eo quod inuenit Vnde si i uenit duo ea distribuit tm̃ ·nec tũc plura requirit· Vnde aristoteles in elencis. Omne qd̃ qs nouit·di scẽs vel inueniẽs nouit·hic oñe ꝓ duob⁹ tm̃ distri buit Similiẽ cõueniẽter diciẽ Da mihi oñem dena riũ quẽ habes in marsupio·esto ꝙ non habeas nisi vnũ denarium in bursa Et ista opinio magis mihi placet Itẽ scias ꝙ oĩs facit actm̃ pluralẽ in es vel i is· vt omnes vel omnis·Itẽ nota ꝙ m est de secun da sillaba in omnis.

Omnitenẽs· ab omni & tenẽs componitur hic et hec & hoc omnitenẽs tis·i·deus q̃ tenet oĩa Et po test declinari ꝑ tria genera hic et hec et hoc omite nens tis Et hec omnitenẽtia tie·

Omoensis· vide i q̃rta pte i capl'o de tropis

moeptoton ẽ qꝺ̃ã scema de quo dictũ est i q̃r ta pte in capitulo de scemate·

Omoetelẽtõ· vide i q̃rta pte i capitulo ꝺ̃ scemate

mofagia Omos quod est vnũ cõponiẽ cũ fagin quod est comedere· & dicitur hec omofagia fagie vna vel similis comestio

Omogeneos nea neũ·i·vni⁹ nate· vide in ethero monim⁹ Omos qd̃ est vnũ geneos· cõponiẽ cũ noma qd̃ est nomẽ·& diciẽ omonimus ma mũ·id ẽ equiuoc⁹ scõm dyaleticos scz vnuz no mẽ principaliter ex diuersis ipositõib⁹ plura signi ficãs Vnde hec omonima me·i·equiuocatio scõm hug·vel vt vult prisc·Omonimũ est vnũ nomẽ plu ra significãs·& hec in ꝓprijs et appellatiuis In pro prijs vt pirrhus filius achillis · & pirrhus rex epi rhotaz In appellatiuis vt nepos fili⁹ filij·& nepos luxuriosus Itẽ acies ferri oculoz et militũ·

Omopasia exponitur in quarta parte in capitulo de coloribus rhetoricis

Omophosis exponitur in quarta parte in capitu lo de coloribus rhetoricis

Omos grece ltie dr vnũ·Itẽ omos ꝓpr̃is ul'os oris mouiion Omos quod est vnũ cõponiẽ cũ vsia quod est essẽtia vel substãtia Et dicitur omousion vel omousios·id ẽ vni⁹ et eiusdẽ substãtie vel assi milatio Vnde iesus crhist⁹ domin⁹ noster dict⁹ est omousios· id est vni⁹ essentie vel substãtie cuz patre·Vnde ipse dicit in iohãne Ego & pater vn ũ sum⁹ Item scõm papiã omousion·id ẽ similis sẽ· qz qualis de⁹ talis imago ei⁹

Omozõtis exponiẽ i q̃rta pte i capi·de tropis·

On dicitur totũ vel oñe Vnde cõponitur ypion Et hinc etiã deus dict⁹ est on· qz super omnia est & in omnibus est Itẽ on vel onos grece diaẽ latine asin⁹

Onager ab onos vel on grece quod est asin⁹ lãie & ager vel agrios qꝺ̃ ẽ ferũ vel agreste ·cõponiẽ hic onager gri penul·coz·i· siluestris et fer⁹ asinus

nero ras in on⁹ oneris vide

nesim⁹ mi penul·coz·ꝓpriũ nomẽ viri est nesiphoz⁹ ꝓpriũ nomẽ viri·et coz·penul

nias onie ꝓpriũ nomẽ viri· & acuit penultimaz nica herba aromatica scõm papiã·vel sicut di= ciẽ in historijs Onica diciẽ ostreola parua suaue re dolẽs·magnitudie humani vnguis· vnde et onica qz onix grece vnguis latine diciẽ Ostreola aũt est quidam piscis Alexãder aũt neq̃ ponit talem ver sum Vngula dat nobis qꝺ̃ onica signat et onix

Onicin⁹ ni masc.gñis penultia coz·gen⁹ ẽ lapidis vel metalli ꝺm papiã · & est appositiua cõstructio cum diciẽ lapis onicin⁹·& ens onix Potest decli ri etiã mobiliter onicin⁹ na nũ possessiuum de onix & tunc ꝓducit penultimã

Oniculus li penul.coz·idẽ lapis qui et onix

nicus in onix vide·& corripit ni

nix onicis quedã gẽma appellat Sic dicta quia habeat in se ꝑmixtũ cãdorẽ in similitudinẽ vnguis humani Onicon eñ greci vnguẽ dicũt· vnde h oni cus vel onicul⁹ ꝓ eodẽ lapide·& corripit penulti·

Onocẽtaur⁹·onos quod est asi gtĩ onicis nus cõponiẽ cũ cẽtaur⁹ · & diciẽ hic onocẽtaurus ri·asin⁹ mixt⁹ bois natura ·i·agrestis.dict⁹ sic qz superioz pars sit similis homini posterioz vero asi no vt dicit Papias

Onocrocalus vel onocrocalon diciẽ ab onos qꝺ̃ est asin⁹ q̃dam auis qz faciẽ gerat asini Nã sic dici tur sculpta facies et obducta· vel onocrocalos gre ce latine longũ rostrum diciẽ·& est auis similis ci gno vt dicũt ꝺm hug Et coz·penul·vnde i auroza diciẽ Par onocrocal⁹ cigno sonitũ dat in vndis

Onoma·i·nomẽ vltia acuta·vide de hoc etiã i no nomatopeya Onoma qꝺ̃ ẽ nom̃ oponiẽ ma cũ poyo quod est fingo & diciẽ hec onomatopeya peye·i. cõfirmatio vel cõfictio nomis · vt in nomie fictitio Onomatopeya tm̃ quãdoqz ita large sumi tur ꝙ etiã cõphendit verbi cõfirmatones Et hinc onomatupey⁹ a·um·ad onomatopeyã ptinens vel ꝓpriũ vel fictũ ꝑ onomatopeyã secũdũ hug · Do nat⁹ aũt in tractatu de tropis ita dicit · onomato peya est nomẽ fictũ a sono·vt tinnit⁹ eris· clãgor qz tubaz ·Beda vero sic dicit · onomatopeya ẽ no men de sono factũ vt cimbalũ tinniens· clãgor tu barũ·Et siliter ꝓprietates aĩalium · vt rugit⁹ leois balat⁹ ouis·rudit⁹ asino rũ·sibul⁹ serpẽtũ·latrat⁹ canum·ceteroz qz voces cõfuse aĩantiũ que in scri pturis sanctis sepe repiunt · vt in iob quarto Ru git⁹ leonis et vox leene & furens et frendens soz bet terram · De hoc etiam dixi in quarta parte in capitulo de tropis ·

Onos vel on grece latine dicitur asinu

nus oneris neu·ge·i·sarcina põd⁹·& cor·pnl· gti·vnde hoc onusculũ li·& onustus ta·tũ·i·farci natus·Et onusto stas.sarcinare·Et componiẽ De onusto stas·i·valde onustare. vel on⁹ auferre · Et est actiuũ cũ suis cõpositis· Item ab onus dicitur

oneroſus ſa·ſum·id eſt·pōderoſus· Et a genitiuo oneroſi addita tas fit hec oneroſitas tatis· Et one ro ras·i·grauare·onuſtare·ſarcinare· Et cōponiē· Deonero ras Exonero ras.i·valde onerare·vl'on? auferre· Et eſt actiuū cū oībus ſuis cōpoſitis·vnō im greciſmo dicitur Accuſat ſemper onero ſed pō dero per ſe·Accuſat·intellige·id eſt· actiuum eſt & accuſatiuū caſum regit·

Opacus·ab ops opis qō eſt terra dicitur opacus ca cū·penul·ꝓducta·i· obſcur? vel viriditate cōdenſus·Q? aūt dicē opa cus quaſi optus celo·ethia eſt· Et cōpaē opacus ci or ſim? · Vnde opace cius ſime aduer. Et hec opa citas tatis· & opaco opacas·i·obſcurare·cōdenſa re· Et eſt actū cū ſuis cōpoſitis

Opalia ſūt opis dee feſta · que & fauria dicē q? fauet frugib? · & faria etiā vocaē· quia tūc puer fa ri primū & loqui incipit cū eā attīgit· & dr ab opis

Opella·ab opera dicē hec opella ꝺ dea· le dimi·ꝓua opa· vel domūcula vbi opes vēdūtur vel vbi officia agunē in foro

Opera opere·in opus vide·

Operculū li·m operio ris eſt·

Opereꝑciū·Opera re·cōponiē cū preciū ·& dicē hoc opereꝑciū ci·i·vtilitas · vel neceſſitas ſcōum hug· vel ſecūdū papiā Opereꝑciū eſt neceſſarium vtile vel magne opere·

Opericulū li·m operio ris vide·

Operimen riminiſ generis neutri·i·tegimē· ab ope rio ris dr·& ꝓducit ri ·

Operio ris·operui optū·opire·i·tegere·vñ op= t? ta·tū·& hoc optimē minis·tegimen·vñ hoc opi mētū ti Et hoc optoriū rij·& hoc opiculū li. vnde numeri·xix·vas ſine opericulo immūdū erit·vel ſñ operculo ſcōm aliā literā·q? dicē hoc opculuz li·p ſincopā·Operio cōponiē Cooperio ris· Quod vl teri? cōponiē Diſcoopio·Itē ex ob et pario oponi tur opior opiris·optus ſum·depo·i·expectare· & ꝓdu·primā· Sed opior paſſiuū primā corripit & m hug· Et vt ꝓbat priſ·operior deponentale cōponi tur ex ob et pario quod patet per eius participiuz opertus ·vt dixi in experior experiris · Et vt di= cat magiſter bene · Opior qñ eſt paſſiuum cor· o ante p·vnde ouidi? ·Stātib? extat aquiſ opitur ab equore moto · Idē facit ci? actiuū quod cōponiē ex ob et pario ſubtracta b·Depo· aūt ꝓducit o · vnde horati? Nec tarōū operior nec p̄cedētib? in ſto·Itē cōtingit in ſuo ptcipio vt operiens· vnde prudenti? ·Operiēs ꝓpꝛis moriturā viribus iram Propter hoc dicūt multi q? depo·gemiat p· vt ſit ibi poſitio quod mihi nō videē Sed ꝓduciē tñ ad drāz paſſiui· vel poti? neceſſitate metri· q? ſine du bio naturaliter breuiaē tā in paſſiuo q? in deponē= ti·Cōſueuit aūt b mutari in p· ſequēte p. vt oppe ro·ſz in opio & opior ab ijcitur·ſic in apio dixi·

Operor·ab opus vel opa dicē opor aris·i·opādo facere·auxiliari·inuigilare Et oponiē cooperor ra ris·i·coauxiliari·cū alio opari·

Operoſus ſa ſum·dicē ab opa· Et eſt opoſus la= borioſus intētuſ ſtudioſus·vel dicitur operoſ? ab ope·i· vtilis vel opib? plen?·

Opes · ab ops opis quod eſt terra deriuatur hec ops opis·& pluraliter hec opes opū· ſed noīati? ſingl'aris deficit ſcōm vſū. Et eſt nomen diuerſicli nium·i·aliud ſignat in ſingulari et aliud in plurali Opis opi opē ope·i·auxiliū tutela ſtudiū niſuſ· ſz opes in plurali·i·diuitie· Inuenit tñ quādoq; i ſin gulari pro diuitijs· & in plurali ꝓ auxilio· & hinc hec opis pis quedā dea q? putabaē opib? pēſſe ·& cor·o·vnde verſus Querit paup opez q̄rit auar? opes· Et ſcias q? ops ꝓ terra habet noiatū i vſu· & interpoſita i·facit gtū opis· & eſt primitū Et dicē ops terra·eo q? opē ferat frugib? q̄ alio noīe dicē cibele ·Et vt dixi in ops antiqui? dicebatur hic et hec et hoc ops opis·i·diues fecūd? opulēt? Et ide poteſt oponi imops·i·paup·

Opico ab ops opis quod eſt terra dicē opico cas id ē·corrodere & diminuere q? oīa terra corrodit & diminuit·vnde opic? ca cū·i·corrodēs· vnde iu uenalis ait·Et diuina opici rodebāt carmīa mures Et hinc opici dicunē balbuciētes & verba quodā= modo diminuētes·opicus etiā dicitur quicunq; al teriua lingue gen? corrūpit

Opifer ra rū·i·opem ferens· ab opis & fero feris componitur Et cor·penul·

Opifex opificis penul·cor·cōmunis gnis·i·opem faciēs vel ferēs·ab opis et facio facis·vel fero ferſ cōponiē·Itē opifex cis·i·artifex pitus ſcz op? faci ens·ab op? et facio cis cōponiē

Opilio·ab oue dr hic opilio onis·q̄ſi ouilio ſcz cu ſtos vel paſtor ouiū·& eſt idē quod oullio·& pro ducit o · vnde virgilius in buco · Venit et opilio tardi venere bubulci· Alexāder vero ſic dicit Dux eſt opilio cui nomē ouile miniſtrat

Opimatiſſim? ab opimo maſ deriuaē opimat? ta tū·Et cōpaē opimat? tior ſim? · Et ſic legūt q̄dz iudi·ij·ciuitatē opīatiſſimā·i.opulētiſſimā· Quidā tñ ibi dicūt opimatiſſimā·i·famoſiſſimā

Opimatus ta tū·im opimatiſſim? eſt

Opimo mas·in opim? eſt·

Opim? ab ope dicē opim? ma mū·i·opulentus vel abundans·vnde opimo mas manu mare·i·fecū dare opulētare·& producit pnl'·Horatius in epi · Inuid? alteri? marceſcit reb? opimis·

Opimatiſſim? ma mū·im opimat? eſt·

Opimat? ta tū·i·opinione pcept? vel manifeſtus· Et cōpatur opimatus tior ſim? · vnde opimate tius ſime·aduer·& dicē ab opinione nomen opimat? · vnde ſcōm vnā literā iud·ij Ciuitatē opimatiſſimā id ē·famoſiſſimā vel manifeſtiſſimā

Opinax·ab opīone dicē h et hec et hꝰ opinax cis id ē·frequenē opinat? vel manifeſt?· ſic dicim? lec catorē opinacē eſſe·i·manifeſtū oīb? ·

Opinio·ab opinor naris dicē hec opinio opinoīs putamē vel ſuſpicio vel fama·& ꝓprie dicē dubia Et eſt opinio quedā extranea poſitio vt vult ari ſtoteles in ſecūdo topicoz· Papias vero dicit·opi nio·rumor·fama·nomē·aura popularis· Hic nota q? ſicut dicit bernhard? in· v· de cōſideratione · In tellect? ratōni innitiē·fidei autoritati ·opinio ſola veri ſimilitudine ſe tueē·Habēt illa duo certā veri tatē·ſed fides clauſam·inuolutā·Intelligēcia nudā & manifeſtā·Ceterū opinio certi nihil habēs·vez per veri ſimilia q̄rit potius q? apprehēdit · omnino in his cauenda eſt cōfuſio ne aut incertū opionis fides figat·aut quod firmū fixūq; fidei eſt·opinio reuocet ad queſtionē · Et hoc ſciendū q? opinio ſi habet aſſertōem temeraria eſt·fides ſi habet heſita tōem infirma eſt·Item intellect? ſi ſignata fidei tē ptet irrūpere reputaē effractor et ſcrutator maie = ſtatis·Multi ſuaz opinionē intellectū putauerūt & errauerūt Et quidem opinio poteſt putari itel lectus·intellectus vero putari opinio non poteſt vnde hoc accidit pfecto·q: hec falli et fallere pōt

ille nō ꝓteſt · Aut ſi potuit falli · intellectus non
fuit ſed opinio · Verus nēpe intellect⁹ certā habz
nōmodo tñ veritatem ſed etiam noticiā veritatiſ
Poſſū⁹ ſingl'a hec ita diffinire · Fides ē volūtaria
q̄dam et certa ꝓlibatio necdū ꝓpalate veritatis · In
tellect⁹ eſt rei cuiuſcūqz iuiſibilis certa & mānife
ſta noticia · Opinio eſt quaſi ꝓ vero habere aliq̄d
quod falſū eē neſcias · Ergo vt dixi fides ambiguū
nō habz · aut ſi habet fides nō ē ſz opinio · q⁹ diſtat
ab intellectu · nēpe q̄ & ſi nō habet incertū nō ma
gis q̄ intellect⁹ · habet tñ inuolutū q̄d nō bt intel
lect⁹ · deniqz q̄d itellexiſti nō eſt de eo quod vltra
queras · aut ſi eſt nō intellexiſti · Nil aūt maluimus
ſcire q̄ que fide iam ſcim⁹ nil ſuperit ad beatitudi
nē · cum que iam certa ſūt nobis erūt eque & nuda
Vide in fides ¶ Et ſcias q̄ certitudo eſt declina
tio intellect⁹ ad vnum

pinoz nariſ nat⁹ ſū · opinari · i · putare exiſtimare
vnde hic opinator toris Et opinatori⁹ ria rium Et
hic et hec opīabil' & hoc le Et hīc opinabiliē adū ·
Et hec opīabilitas tatis · Et cōponiē hic et hec mo
pinabilis & hoc le · & hīme mopinabiliter aduerbiū
& hec īopīabilitas tis · Itē ab opīoz ℔ et hec et h⁹
opinās opinātis · & ꝓducit pi · Vnde quidā · Absit
opinari prauos peccata lucrari · Et in auroza · Vnō
q̄ attineat ad ius herodis opinās

pinoſus ab opinio dicitur opinoſuſ ſa ſū · i. opi
nione plen⁹ ꝓcept⁹ vel ꝓcipiēs

pipar⁹ ab opipo pas deriuaē opipar⁹ ra rū · i ·
elegās vel abūdās · vel cōponiē ab ope & paro ras
Et inde opipare aduerbium · id eſt · eleganter vel
abūdāter · Et corripit pa

pipo ab ope diciē opipo pas pani pare · id eſt ·
nobilitare vel renouare vel recompenere · aut p⁹
planctum in cōuiuio gaudere

pis hui⁹ opis · vide in opes

piter hui⁹ opitris vel epiteris · i · iupiter quaſi
opis pater · i · auxilij vel illi⁹ tee ſz terre · vel opū
pater · & tūc cōponiē ab opis & pater · vel opiter
diciē quaſi obiter · i · puer qui natus eſt poſt obitū
patris Idē et poſthum⁹ vel diciē opiter puer cui
auo viuo pater eſt mortu⁹ anteq̄ ille puer naſceze
tur Et dr opiē q̄i obpaē · q⁹ au⁹ ī loco eſt patris

pitulor Opis cōponiē cū tulo lis quod dicebāt
antiqui · & diciē opitulor laris · i · auxiliari opē ferze
Vnde opitulāter id eſt auxiliāter aduer · & opitu
latim idē · & hoc opitulamē mimis · & hec opitulan
tia tie · & hic opitulat⁹ tus tui · & hec opitulatio ti
onis · i · auxiliū ſuſtētatio Vnde apoſtol⁹ ad chozī ·
in prima epiſtola ca · xij · Opitulatōes gubernatio
nes poſuit deus in eccleſia · Et corripit penul · opi
tulor · ſicut tulo vel tuli primā

pobalſamū Balſamū cōponiē cū epos quod ē
inciſio vel cauerna vel cortex · & diciē hoc opobal
ſamū mi · i · inciſio vel cauerna vel cortex balſami ul'
liquor manās de cōciſione corticis balſami ꝑ cave
nas Cortex vero illi⁹ ligni ꝓcuſſus vgulis ferzeis
ꝑ cauernas eximij odoris diſtillat guttas

porteo Opis cōponiē cū porto tas · & dicitur
oporteo tes tui tere · i · cōuenire vel oportunū eſſe
& diciē oportere quaſi opē portare · ſed modo non
eſt in vſu · niſi impſonale ab eo deriuatū ſz oportz
et inde oportun⁹ na nū · i · cōueniēs vtilis neceſſa
rius Et cōpatur Vnde oportune ni⁹ ſime aduerbi
um · & hec oportunitas tatis ſcōm buz · & ꝓducit
primā oportun⁹ licet oportet eā corripiat · vnde i
doctrina rudiū diciē Oportuna ſibi ſemp prudēn
tia gliſcit Sed dicūt quidā q̄ oportun⁹ gemīat p ·
vt p̄ma ſit lōga · ſz credo q̄ prima naturaliē ſit lō
ga · licet ī oportet primitiuo p̄ma ſit breuis · et iſti
us opīonis fuit magiſter bene Vnde dicit Quidaz
dicūt de hoc noīe oportun⁹ q̄ gemīet p · vt ſit ibi
poſitio · ſed hoc mihi nō placet · imo eſt litera p̄ma
naturaliter lōga cū īn ſuo verbo oportet ſit naēali

opos ðr inciſio vel cauer ter breuis
na vel cortex Itē opos · i · viſio

ꝓpādo das di · ex ob et pādo das · viō ī pādo das
ꝓpedo das in pedo das vide

ꝓpello lis oppuli pulſū oppellere · i · vndiqz vl' cō
tra pellē · ex ob & pello lis cōponiē

ꝓpeto tis in peto tis vide

ꝓpidan⁹ ab oppidū diciē oppidan⁹ na num · i · ca
ſtellan⁹ · ī oppido manēs · & p̄ō da

ꝓpido aduerbiū id ē valde & diciē ab oppidum
ꝓpidulū li dimi · pūū oppidū

ꝓpidū Opis cōponiē cum do das & diciē hoc
oppidū di Oppidū diciē quelibet ciuitas p̄t romaz
& oppidū diciē caſtz & ꝓprie magnū caſtz Et dr
oppidū quaſi dans opē vel opes · ab ope danda · vel
ab opib⁹ ibi reponēdis · qz munitū ſit ptra hoſtes
Vel diciē oppidū p duo p · ab oppōne murozz ita
vult huguitio Et ſic videē velle q̄ oppidum ſcribi
debeat ꝑ vnū p · ſi cōponaē ab opis vel opes Si au
tē deſcēdat ab oppono nis ſcribi debeat ꝑ duo pp ·
Tamē ſcias q̄ opis vel opes corripit p̄mā ſed oppi
dum ꝓducit p̄mā · vnde lucan⁹ in quarto Exuerēt
nulli uallarēt oppida muri · vñ videē aliq̄b⁹ q̄ oppi
dū ſemp ſcribaē ꝑ geminū pp

ꝓpignero ras cōponiē ex ob & pignero ras · vi
de in pignero pigneras

ꝓpilo ol cōponiē cum pilo las quod eſt ī pila tū
dere · & diciē oppilo penultia ꝓducta id eſt os ob
turare obſtruere occludē obtūdē · & ꝓprie os · q̄ſi
pilare os · vnde ꝓpheta Ois iniquitas oppilabit os
ſuū Sed ponit ſimplicitez ꝑ obturare ſcōz hugui
tōem Papias narzās opinionē aliquoz dicit q̄ ob
pilo & oppono ſcribūtur ꝑ b Sz poſtea dicit q̄ ſcri
bi debeāt ꝑ p · vnde dicit Oppeto oppilat oprobri
um oppono ꝑ p · et poſtea ſubdit hec tamen per b ·
melī⁹ habēt ꝑ p · vnde p geminū p ſcribi debēt ſm
eū & videē ſm eū · q̄ cōponaē ex ob et pilo · et mu
taē ſcōm regulas priſtiani b in p

ꝓpleo ex ob et pleo pleſ quod nō eſt in vſu · com
ponit oppleo ples oppleui oppletū id eſt implē vel
obturare Treñ. Mulier lacrimis opplet os ·

ꝓpono ex ob & pono nis cōponiē opporo poniſ
oppoſui oppoſitū id eſt interponere · obijcere · vnō
oppoſitus ta tum · & a genitiuo oppoſiti addita o
fit hec oppoſitio tionis

ꝓpreſſū iri Iob · xxij · & putabis te tenebras non
viſuz & impetu aquaz inundātiū nō oppreſſū iri
id eſt q̄ non oppremereris · vel q̄ non oppremend⁹
eſſes impetu aquarū inundantiū ¶ Et nota q̄ quā
do iſte infinitiu⁹ iri ponitur in ſuppletōe verbi im
ꝑſonalis requirit ante ſe ablatū cū ꝓpoſitōe a vel
ab · vt verū eſt a me amatū iri · id ē verū eſt q̄ ego
amabo · Sed ſi ponaē in ſuppletōe verbi ꝑſonaliſ re
quirit accuſatū ante ſe · vt verū eſt me amatū iri ·
id eſt verū eſt q̄ ego amabor

ꝓprobrū · Probrum cōponiē cū ob et diciē hoc
opprobrū brij ꝑ geminū p · quia mutatur b in p · ſe
cūdū regulas priſ · & hoc etiā vult papias · & diciē
opprobriū vituperiū dedec⁹ derisio · vnde hoc op
probriolū li · dimi · & opprobriosus ſa ſum · et com

parat̄ · vnde opprobrioſe ſius ſime aduerbium · et hec opprobrioſitas tatis

ppugno nas · vide in pugno pugnas

ppuli oppuliſti eſt p̄teritū de oppello lis

ps opis · vide in opes

ptati? tia tiū · vide in optatiu?

ptatiu? · ab optat? ta tū ōr optati? tia tiū · & i terpoſita u · cōſonāte frequēti? dicit̄ optatiu? ua · uū · i · deſideratiu? · vnde hic optatiu? tiui · quidaz modus verbi · qz deſignat optatōnem · Et ſcias q̄ optatiu? mod? habet oīa tpa ſed cōiuncta ſicut infinitiu? · ſcz p̄ſens & p̄teritū impfectū cōiuncta · p̄teritum perfectum et pluſq̄perfectuz coniuncta futurum habet diuiſim ·

Optato · ab optat? dicit̄ optate aduerbiū pro quo inuenit̄ optato · i · deſiderāter · vel eleganter aduer · Eſt etiā optato mōi impatiui de opto tas

Optimas · ab optim? dicit̄ hic et hec optimas atis oīis gn̄is · Et ſūt optimates optimi et maiores & honorabiliores in populo Et etiā milites electi dicūt optimates · & p̄ō · ma Et ab optimas ōr optīa tim · i · optime honorabilit̄ · & acuit̄ i fine optimas ·

Optio ab opto tas dicit̄ hec optatio onis · & per ſincopam dicitur hec optio tionis · id eſt · deſideriū vel electio · Et optiones etiam dicti ſunt quidam milites · quia ſunt electi

Opto tas optaui optare · i · deſiderare et eligē · Vñ hec optatio onis · i · deſideriū vel electio · et optat? ta tū · ptici · & nomē · & ſcōm q̄ eſt nomē compat̄ · Appto cōponit̄ Atopto tas · Coopto ptas · i · ſimul optare Exopto tas · i · valde opto Peropto tas · id eſt · pfecte optare · Opto tas et eius cōpoſita oīa ſūt actiua · & ſcribunt̄ p pt

Opulētus · opis cōponit̄ cū lentos quod ē plenū & dicit̄ opulēt? ta tū · Et hic et hec & hoc opulēs tis · in eodē ſenſu · i · diues vel opib? abūdās · & plenus · Et verūq̄z cōparatur opulētior tiſſim? · vñ opulēter vel opulēte ti? tiſſime adū · & hec opulentia tie · & opulēto tas · i · diuitē facē · vel fecūdare ·

Opus · ab ops opis qō eſt terza dicitur hoc opus operis · vnde hoc opuſculū li · dimi · Et opari? ria riū ad opus p̄tinēs vel qui facit opus · Et hic oparius rij · p eodē · Et operoſus ſa ſū · i · vtilis vel operibuſ plen? · Et hec opa ope · in reb? agēdis ſedulitas · vl' ſtudiū intentio vel labor vel auxiliū Sed opus eſt id quod fit Operatio ipa rei actio eſt · vide i ociū

Hic poteſt queri an opa extra caritatē facta ſint alicui? boni meritoria · Ad hoc dici poteſt q̄ meritū dicit̄ p̄prie actio qua efficit̄ · vt ei qui agit ſit iuſtum aliquid dari Sed iuſticia dicit̄ dupliciter · Vno modo p̄prie · que ſcz reſpicit debitū ex p̄te recipientis · Alio modo quaſi ſimilitudinarie que reſpicit debitū ex p̄te dātis · Aliquid enī decet dantē dare qō tñ nō habet recipiēſ debitū recipiēdi Et ſic iuſticia dicit̄ decētia diuine bonitatis · Sicut anſhelm? dicit q̄ deus iuſtus eſt cū peccatorib? parcit Et ſm hoc etiā meritū dupliciter dicit̄ · vno modo actō p quā efficit̄ vt ipſe agens habeat meritū recipiendi & hoc vocatur meritū cōdigni · Alio modo p quā efficit̄ vt ſit debitū dāti in dāte ſcōm decētiā ipi? & ideo hoc meritū dicit̄ meritū cōgrui · Cū autē in oibus que gratis dant̄ prima ratio dāti ſit amor · impoſſibile eſt q̄ aliquis tale ſibi debitū faciat · qui amicicia caret · Et ideo cū oīa bona tpalia et eterna ex diuina liberalitate nobis donent̄ · null? adquirē poteſt debitū recipiēdi aliquod iſtoz nisi p caritatē · & ideo opa extra caritatez facta nō ſūt merito ria ex cōdigno neqz eterni neqz tpalis alicui? boni apud deū Sed qz diuinā bonitatē decz vt vbicūqz diſpoſitōem inuenit pfectōem adijciat Ideo ex merito cōgrui dicit̄ aliquis mereri aliquod bonū · per opa extra caritatē facta Et ſcōm hoc opa extra caritatē facta ad triplex bonū valēt · ſcz ad tēporaliū cōſecutōem · ad diſpoſitōem ad gratiā · & ad aſſuetudinē bonoz · Et hoc attēdēs baſili? dicit in hexameron omelia tercia Pars modica tpis fenerata deo nō ſolū ipſa nō deperit · ſed cū magnis ab eo repēdit̄ incremētis · valēt etiā ſcōm augu · ad tolerabili? extremi iudicij ſuppliciū ſentiēdū Sed hoc indiget expoſitōe · Et ideo nota q̄ diminutio pene infernalis poteſt intelligi dupliciter · vno modo ita q̄ quis liberetur a pena quā iā meruit · & ſic tunc null? liberat̄ a pena niſi ſit abſolut? a culpa · qz effect? nō diminuunt̄ nec tollunt̄ niſi diminuta vel ablata cauſa Infernalis aūt pene cā culpa ē · vñ opa extra caritatē facta quia neqz culpā tollere nec diminuere poſſūt · penā inferni mitigare nō poſſunt Alio modo ita q̄ meritū pene ipediat̄ · & ſic huiōi opa diminuūt penā iferni · Primo qz homo reatuz omiſſionis euadit qui huiōi opa pficit · Secūdo qz huiuſmōi opa aliquo modo ad bonū diſponūt, vt homo ex minori cōtēptu etiā peccata faciat · vel etiam a multis peccatis p huiuſmōi opa retrahatur · Sed diminutōem vel dilatōnem tpalis pene merētur huiōi opa · eodē modo ſicut et bonoz tpalium cōſecutōem · Quidā dicūt q̄ diminuit̄ pena quātū ad vermē cōſcientie · licet nō quātū ad ignē · Sz hoc nō videt̄ verū · qz ſicut pena ignis adequat̄ culpe · ita et pena remorſionis cōſcientie · vnde ſimilis ratō eſt de vtroqz Sic ergo ſane intelligas vt declaratū eſt illud quod dicit anguſtin? in li · de patientia · Siquis inquit non habens caritatē que p̄tinet ad vnitatē ſpūs & vinculū pacis quo eccleſia cōnectitur in aliquo ſciſmate cōſtitut? ne crhiſtū negz patiē tribulatōnes · famē · p̄ſecutōem · vel flamā · vel beſtias · vel ipaz crucē · timorē gehēne · nullo modo culpāda ſunt iſta · imo & p hec laudāda eſt patientia · Nō enī dicere poſſum? meli? ei fuiſſe vt xp̄um negādo nihil eoz pateret̄ que paſſus eſt cōfitendo ſed extimādū eſt forteſſe tolerabili? ei futurū iudiciū q̄ ſi xp̄m negādo nichil eoz pateret̄ · vnde illō quod ait apl's ad chorinth · Si tradidero corp? meum ita vt ardeā · caritatē aūt nō habeā nihil mihi p deſt · Intelligat̄ ad regnuz obtinēdū nō ad extremi iudicij tolerabili? ſuppliciū ſubeūdū · vt expoſitū eſt · Et ſcias q̄ vt dicit p̄us in q̄rto ethi · Habitus opatōibus determinat̄ · Idē in eodē · vnuſquiſqz q̄l' eſt et talia dicit & opat̄ & viuit ſic · ſi non alicuius gratia opereē · vide in vita ·

Ora ore ſine aſpiratōe eſt regionū vel ſinium vel veſtium · Quando etiam eſt pluralis numeri de os oris · nō aſpirat̄ · ſz q̄n ſignat tēp? aſpirat̄ · vide in hora hore in h · lrā

Oraculū · ab os oris dicitur hoc oraculū li · i · diuinum reſpōſum · qz ore petitur · & ore datur · & oraculū eſt loc? vbi datur reſpōſum · & ſic accipit̄ oraculū ſcōm hug · Papias etiam dicit · Oraculum celeſte reſpōſū vel ipſum delubz · Et ōr ſecūdū quoſdam ab oro oras · vnde in hiſtorijs dicitur Reſponſum diuinū oraculum dicitur · qz orantib? datur · vide etiam in ſomnū · & in p̄piatorū ·

Orariū · ab ora p extremitate veſtiū deriuat̄ hoc orariū rii · ſcz limb? qui apponitur ore · i · margini · & extremitati alicui? veſtimēti cauſa ornatus · Itē

orarium potest dici ab os oris. Et tūc orarium .i. peplum scilicet insula illa que inuoluit & operit ora. id est vultus

Oratio.ab oro oras dicit̄ hec oratio onis. & dicitur oratio quasi oris ratio.& est ethia. Et est quī tuplex oratio.est em̄ oratio copulata & ligata ī metris.absoluta im̄ ꝓsa.allocutiua im̄ eplīs. disputatiua im̄ dyalogis.relatiua im̄ historijs. ¶Itē oratōm alia pfecta alia īpfecta.Oratio pfecta est illa que pfectū sensum generat im̄ aīo auditoris.vt homo currit.Impfecta est illa que impfectū sensuz generat im̄ animo auditoris vt homo alb? Vel oratō pfecta est ordinatio dictōnū aptissime ordinatazuz Vel oratio pfecta est ordinatio dictōnū cōgruaz pfectāqz sentētiā demōstrans Species pfecte orationis sūt quinqz.scz īdicatiua vt ego lego.quia fit p uerbū indicatiū īdicatiue positū Impatiua vt lege libros.fac ignē Optatiua siue depcatiua .vt vtinā essem bon?.vel miserere mei de? Dubitatiua sū interzogatiua vt quis currit Vocatiua vt o petre Et vt dicit boeti? Oratio vocatiua est pfecta. & hoc verū est ex ꝓte loquētis. qz sufficit ad dirigē dū sermonē.vt o petre .Impfecta tamē est ex parte audiētis. qz absqz nomīe & verbo nulla est pfecta oratio Ille em̄ qui audit nō quiescit nisi audito verbo vt o theobalde veni huc.Et nota qꝫ cū dicit̄ Ego lego virgiliū Hec est vna oratio & vna pstructio et vna locutio. Oratio est indicatiua. constructio trāsitiua.locutio de p̄senti & affirmatiua .Et sic de oratōne possum? loqui scōm grāmaticum. Scōm vero theologū Oratio est petitio decentiuz a deo vt .vult damascē ¶Et scias qꝫ attētio ī oratōne manere debet scōm virtutē.sed nō requiritur qꝫ semp maneat p actus essentiā .Manet aūt scōm virtutē quādo aliquis ad orōem accedit cū intentione aliquid impetrādi .vel deo debitū obsequium reddēdi.etiā si im̄ pſecutōne oratōnis mens ad alia rapiat̄.nisi tāta fiat euagatio qꝫ oīno deperiat vis prime intētōnis.& ideo oportet qꝫ homo frequēt cor reuocet ad seip̄m.Et qꝫ dicit gregori? Illā oratōem de? nō audit cui ille qui orat nō intēdit. ītelligēdū est quādo attētio nullo modo oratōni cōiūgit̄. ¶Et scias qꝫ q̄ttuor conditōes exigunt̄ si oratō exaudiri debet.scz qꝫ sit pia. ꝓ se . & ad salutē ptinens.& pseuerās Iste tm̄ cōditōes nō hoc mō requnt̄ ad efficaciā impetrādi. q̄si nihil impetretur si aliqua desit.qz qñz aliquis ꝓ alio orās exaudit̄.sed quia his positis semp oratio efficaciā habet īpetrādi . ¶Et nota qꝫ xp̄s inquātū homo orat ꝓ nobis sed ideo nō dicim? Christe ora ꝓ nobis.qz xp̄s supponit suppositū eternū.cui? nō est orare sed adiuuare.Et ideo dicim? xp̄e audi nos.vel miserere nostri.& im̄ hoc etiā vitam? heresim arrij et nestorij. Nā oratio est act? quidā Quidā actus aūt sunt particulariū suppositoz.& ido si dicerem? christe ora ꝓ nobis.nihil aliquid adderet̄ videremur h° ad xp̄i psonā referre . & ita videret̄ esse cōsonū errori nestorij qui distinxit im̄ xp̄o psonā filij hoīs a persona filij dei.vel errori arrij .qui posuit psonam filij minorē patre Vnde ad hos errores vitādos ecclesia nō dicit.xp̄e ora ꝓ nobis.sed xp̄e audi nos.vel miserere nobis ¶Hic potest queri An sancti orationes nostras cognoscāt Ad hoc dico qꝫ vnusquisqz beat? tm̄ im̄ essentia diuina videt quātū pfectio beatitudinis requirit . Hoc aūt ad pfectōem beatitudinis requirit̄ vt homo habeat quidquid velit.nec aliquid inordinatū velit . Hoc aūt recta volūtate quilibet vult vt ea que ad ipsū ptinēt cognoscat . Vnde cum nulla rectitudo sanctis desit.volūt cognoscere ea que ad ipsos ptinēt . vnde oportet qꝫ illa im̄ verbo cognoscant.hoc aūt ad eoz gloriaz ptinet.qꝫ auxiliū indigētib? prebeant ad salutē Sic ei dei cooperatores efficiūtur q° nihil diuini? est. vt dicit dionisi? tercio ca° celestis gerarchie.vnde patet qꝫ sancti cognitōes habēt eoz que ad hoc requnt̄. Et sic manifestū est qꝫ im̄ verbo cognoscant vota.& orationes et deuotōes hoīm qui ad eoz auxiliū cōfugiūt. Et si dicas.Deus solus inspector ē cordiū.sed orō ꝑcipue im̄ corde cōsistit.ergo solius dei est orōnes cognoscere.non ergo sancti orationes nostras recognoscūt. Respondeo.cogitatōnes cordiū solus deus p seipsū nouit.sed tamē alij cognoscere possūt quantū eis reuelatur.vel per visionez verbi.vel aliquo alio modo.Itē animaduerte qꝫ q̄ uis superiores sancti sint deo acceptiores qꝫ inferi ore.vtile tamē est minores sāctos interdum orare Et hoc ꝓpter quinqz rationes. Primo ex hoc qꝫ aliquis habet maiorē deuotōem ad sanctū minorez qꝫ ad sanctū maiorē. Ex deuotōe aūt maxime dependet orationis effectus. Secūdo ꝓpter fastidiū tollendū .quia assiduitas vni? rei fastidiū parit.Per hoc aūt qꝫ diuersos sanctos oram? quasi im̄ singul'nouus feruor deuotōis excitat̄. Tercio qz quibusdam sanctis datū est im̄ aliquib? spālibus causis preci pue patrocinari . sicut sancto anthonio ad ignez īfernalē . Quarto vt oībus honor debit? exhibeat̄ a nobis.Quinto qꝫ pluriū orōnib? quandoqz ipetrat̄ qđ vni? oratōe nō impetrarēt̄ ¶Sed querit gregori? ī .xxiij. moraliū An sancti orēt ꝓ damnatis.cū dom̄ ꝑcipiat im̄ euangelio Orate ꝓ persequentibus & calumniantibus vos . Et respondet gregori? Orant ꝓ inimicis suis sancti eo tēpe quo possūt ad fructosaz penitētiaz eoz corda cōuertē atz ipsa cōuersione saluare.Quid em̄ aliud ꝓ inimicis orandū est nisi qđ ait aplus.Vt det illis deꝰ penitētiaz ad cognoscēdū veritatē . & vt resipiscant a dyaboli laqueis a quo captiui tenent̄ ad ipsi? voluntatē.& quomō pro illis tūc orandū est vel orabitur.quia iam nullaten? possūt ad iusticie opera ab iniquitate cōmutari.Et adē itaqz causa est. cur non oret̄ tūc ꝓ hoib? eterno igne cōdēnatis . que nunc etiam causa est vt non oret̄ pro dyabolo angelisqz eius eterno supplicio deputatis.que nūc etiaz causa est vt non orent sancti homīes ꝓ hoībus īfidelib? impijsqz defūctis.qui de eis vtiqz quos eterno deputatos supplicio iam nouerūt. ante illū iudicis iusti cōspectū orationis sue meritū cassari refugiunt Sic quippe eoz mentes p hoc qꝫ iudici iustissimo īhereāt.ius districtionis absorbet. vt oīno eis non liceat quidquid ab illi? eterne glorie sblimitate discordat. ¶Oratio dom̄ica scz pater noster.im̄ petitio est. ¶Item quare debem? ad orientem orare dicem? im̄ tabernaculū. ¶Itē qūo conscientia vnius sancti conspicabilis est alteri.dicam im̄ vitrum Item vide im̄ caritas . ¶Itē de cognitione mortuorū bonoz & malorz dixi im̄ defunct? .Item vide im̄ sanct?.Itē de vtilitate orōis dixi im̄ iacob

Oratiūcula le.dimi.pua oratio

Orator ab oro ras dicit̄ hic orator toris.i. actor defensor patron? causidic? aduocat? scōm papiaz

Oratoriū ab oratōe dicit̄ oratori? ria riū. & hoc oratoriū rij .scz locus orandi.tm̄ orationi consecratus.ī quo sicut dicit augustin? in speculo clericoz Nemo aliquid agere debet nisi tm̄ id ad qđ factuz

est vnde et nomen accepit

Orbis.a rota ōr hic orbis.huj? orbis.i.rotūditaſ circuli.et etiam cuiuſlibet rei quia quaſi rota eſt. Vnde & orbis dicit mūd? ꝓpter rotūditatē.vnō hic orbicul? li.dimi.& orbicul? etiaz dicat quelibz breuis rotella.& componit orbis cū terze vel ter raz & dicit hic orbisterze vel orbisterraz maſ.ge. quod dinoſcit ex ſui principio.ſicut quiſqz .qz ſcz orbis eſt maſ.ge. vt quis

Orbita.ab orbis dicit hec orbita te.penul. corre pta.i. veſtigiū carri vel rote.ab orbe et rota dicta ſcz actus quo pec? agi ſolet. Et dicit orbita quaſi orbis iter vel via.& eſt etbia

Orbiūuei ꝩponit ab integris diuſoz genez et nu merozz.& videt mirabilis cōpoſitio.Et declinatur orbiūuei Gtō orbijueioz Dtō orbioueis &c .Ciui tas em eſt que vocat orbiū.& vocat veij. ſz corru pto noīe nūc dicit orbeuet?.& inde ꝓprie dicebāt ciues orbici ſiue vicinani vel cōiūctim orbiriueta ni q nūc dicunt orbeuetani

Orbo bas bani bare.i.viduare ꝑuare.& ꝓprie fi liis quaſi orbū facere.vnde orb? ba bū.i.priuat?. cec?.Sed orb? q filios amiſit quaſi amiſſis oculis. Sed cec? qui oculos ꝑdidit. ſed ſepe ponit orbus pro cec?. Et cōpat vnde orbe bi? biſſime adūbiuz Et hec orbitas tatis.i.amiſſio oculoz.vel etiā fili orū.Itē orb? dicitur ſine parētib?.ſcōm hug Qui dā tñ talē aſſignāt drīntiā inter cecū & orbū & or batū.Vnde greciſm? dicit Cec? inutiliter gerit ī ſtrumēta vidēdi.Lumīe ꝑuat? violēter dicit orb? Dicit orbat? cecat? vel viduat?

Orca.ab orce quod eſt recipe dicit hec orca orce. Et hic vrceus vrcei.quaſi orceus pro eodem vaſe Vnde hic orceol? li.dimi.

Orcas ab orce qō eſt recipe dicit hec orcas orca dis quoddā gen? oliuaz. quia multū liquoris pci piūt.vel orce etiā dicit grece rotūdū. Itē orca apō grecos dicunt teſticuli ꝓpter rotūditatē. Et inde q dā oliue dicūtur orcades quaſi teſticulares. qz in modū teſticuloz creſcūt.& cor.pnl'.orcades

Orce grece latine dicit recipe.vel orce grece dici tur etiā rotūdū latine

Orceſtra .ab orce qō eſt recipe dicit hec orceſtra ſtre.i.pulpitū vel cathedra nobiliū.quia eos ſepa tim a populo recipiebat. Et orceſtra dicebat loc? ſepat? in cena vbi nobiles ſedebāt.vñ & ſepe po nit ꝓ nobilib?.vnde iuuenalis. Quos reportādis poſita ē orceſtra cathedris

Orcula le.di.pua orca.& cor.cu.

Orcus ab orce qō eſt recipe dicit hic orc? ci.i.in fernus.qz ſp parat? eſt recipe.vel quia multa reci piat.vnde horati? in epi. Quid vici ꝓſunt aut or rea ſi metit orc? Grādia cū paruis ñ exorabil' auro vel orc? dr q vrg?.ab vrgēdo quia vrgeat. Itē or ci dicūt teſticuli.vt dixi in orcas

Ordeace? cea ceū.in ordeice? eſt

Ordeice? ab ordeū ordei dicit ordeice? cea ceum vel ordeace? cea ceū.quod fit de ordeo vel eſt. Et poteſt formari a plurali ordea addita ce? .Quedā em noīa deſinētia in ce? formantur a ſingulari vt a malua maluace?.q dā a pl'ali.vt ab ordea ordeace?

Ordeolū ab ordeū dicit hoc ordeolū li.puū orde uz pnl'.cor.Et hic ordeol? li.di.puiſſima collectio in pilis palpebraz in medio lata ordei granū ſimi lans.vnde & dicitur.

Ordeū dei.ſcōm rabanū dicit ab areo ares eo ꝙ citius alijs frugib? areſcit. vel ordeū dicit ab ordi ne eo ꝙ eius ſpice ordinem habent. Et eſt ordeum frigidum & humidum.

Ordino ab ordo dinis dicit ordino nas naui nare id eſt ſtruere cōponere diſponere. vnde ordinat? ta tū.& cōpatur.vnde ordinate ti? tiſſime aduer. Et cōponit inordinat? ta tū.qō ſili cōpat.Ordio actm eſt cū oīb? ſuis cōpoſitis.& cor.di

Ordior ordiris.ordit? vel orſ? ſū.i.ponē telam. & quia cū quis ordit telā tūc eam incipit.ideo or diri ponit ꝓ incipe. Et quia q loquit ponit verbū poſt verbū .ſicut qui orditur telā ponit filū poſt filū.ideo ordiri ponit ꝓ loqui. Sed cū ad telā per tinet ꝓprie facit ordit?.Cū vero ad locutōem vel inceptōem facit orſus.vnde hic ordit? tus tui. Et hic orſus ſus ſui.i.actus ordināi telam .vel locu tio vel principiū locutōis.& hoc orſum orſi.ꝓ eo dē ſcz ꝓ principio loquēdi vel locutōne .Ordior cōponit Adordior diris.i .valde vel iuxta ordiri. Inde adorſus ꝑticipiū Deordior diris.i.valde or diri.vel ab orditu remouere.Exordior diris.i.inci pe Subordior diris .i.latenter vel paz vel poſt vl' ſubtus ordiri.Ordeor et ei? cōpoſita ſūt deponen tia.& faciūt ſupinū in ditū ſz frequēti? in orſum. Similiter intellige de ꝑticipijs ꝑteriti tpis ſicut di cit hug. Priſtian? autē vbi agit de ꝑteritis verbo rū terie cōiugatōis deſinentiū in dior.ita dicit.In dior quoqz deponētia in ſum faciūt ſupinū.ingredi or ingreſſū.ordior orſum.vnde orſus q̄uis ſit q̄r te cōiugatōis.& hoc eſt verū ꝓprie loquēdo quā do ordior ꝑtinet ad locutōem vel iceptōem

Ordo.ab ordior diris.dicit hic ordo.i.diſpoſitio vnde ordinari? ria riū.ordine ſtatut? fact? vl' elec tus.Et hic & hec ordinalis & hoc le.vnde ordi naliter aduer. Et nota ꝙ vt dicit ambroſi.Pec cat qui ꝓpoſtere agit. Naz ſcire quid facias & ne ſcire ordinē faciēdi nō eſt pfecte cognitōis.Ordi nis nanqz ignorātia cōturbat meritorū formaz .Et criſo.dicit.Qui quod primū eſt negligit.& quod ſecundū eſt excolit.vtrūqz corrūpit Itē volo te ſcire ꝙ quidā ſunt hoīes meliores in minori ordie & q̄dam in maiori ordine ſiue ſtatu deteriores.vn de dicit gregori? in paſtorali. In examīe iuſti iudi cis mutat merita ordinū.q̄litas actōnū. Quis enim cōſideratis ipſis rerū imaginib? neſciat ꝙ ī natura gēmaz carbūculus ꝑferē iacinto. ſz tamen cerulei coloris iacint? ꝑferē pallēti carbūculo .quia et illi quod ordo nature ſubtrahit.hoc ſpēs decoris adiū git.& hūc quē naturalis ordo ꝓtulerat .coloris q̄ litas fedat.Sic ergo in humano genere & quidā ī meliori ordine deterioreſ fiunt.& q̄dā in deteriori meliores. quia & iſti ſortē extremi habit? bene vi uēdo tranſcēdūt.& illi ſupioris loci merituz mori bus non exequēdo diminuūt. vnde bene ꝑ eſaiā ꝓ phetā dicit Erubeſce ſidon ait mare .quaſi em per vocem ad verecūdiā ſidon adducit quādo ꝑ cōpa tōem vite ſeculariū atqz in hoc mūdo fluctuātiuz ei? qui munit? & quaſi ſtabiliſ cernitur vita repro batur.Hoc attēdēs beat? auguſtin? dicebat. Sur gūt īdocti et celū rapiūt.& nos cū doctrinis no ſtris in infernū demergimur. vide in noctua & in preſbiter. Et ſcias ꝙ ſcōm dioniſiū nouem ſūt ordines angeloz.ſicut dixi in angelus Itē nota ꝙ ordo ꝓut eſt ſacramētū eccleſie. eſt ſignaculuz quoddā eccleſie ꝑ qō ſpūalis poteſtaſ tradit ordi nato.Septē aūt ſunt ordines eccleſiaſtici. ꝓpter ſe ptiformē gratiā ſpūſſancti.Cui? qui nō ſunt ꝑtici pes.ad gradus eccleſiaſticos indigne accedunt.illi

vero in quorũ mentib? diffusa est septiformis grã spũssancti cũ ad ecclesiasticos ordines accedunt·i ipsa spũalis grad? ꝓmotõe ampliorẽ gratiã accipe credunẽ Tales em̃ ad ministeriũ spũale eligẽdi sũt clerici qui digne possũt domica sacramẽta tracta re Meli? est em̃ sacerdoti domĩ paucos habẽ minis stros qui possũt digne opus dei exercere·ꝙ mltos inutiles qui ordinatori on? inducant· In sacramen to autẽ septiformis spũs septẽ sunt grad? ecclesia stici·scz hostiarij·lectores·exorciste·acholiti·sbdy aconi·dyaconi·sacerdotes Omnes tamẽ clerici vo canẽ·i·sortiti·quorũ nomina & ratões nominum ysidor? ĩ·vij·ethimo·exponẽs ait·Hostiarij ijdem & ianitores sunt qui in veteri testamẽto electi sũt ad custodiã templi· vt nõ ingrederẽ illud ĩmũdus Dicti aũt sũt hostiarij ꝙ ꝑsint hostijs tẽpli·ipsi eĩ tenẽtes claues oĩa intus extraqz custodiũt atz iter bonos et malos habẽtes iudiciũ dignos recipiũt· ĩ dignos respuũt Vnde & eis cũ ordinãtur claues ecclesie danẽ ab episcopo·& dicit̃ eis sic Agite tã ꝙ rationem deo reddituri ꝓ reb? que clauib? istis recludunẽ Hoc officiũ deus in sua ꝑsona suscepit quãdo flagello de funiculis facto vẽdẽtes & emẽ tes de tẽplo eiecit· Ipe em̃ se hostiariũ signans di cit·Ego sum hostiũ ꝑ me siquis ĩtroierit ingredieẽ & egredieẽ·& pascua inueniet ¶ Secũd? est gra dus lector Lectores a legendo. sicut psalmiste a psalmis canẽdis vocati sũt Illi em̃ ꝓdicãt populis quid sequanẽ Isti canũt vt excitẽt ad cõpunctõnẽ animos audiẽtiũ.licet quidã lectores ita miseran ter ꝓnunciẽt·vt quosdã ad luctũ lamẽtatõesqz cõ pellãt Hinc & ꝓnũciatores vocanẽ quia porro ãnũ ciant quia exit tam clara eor vox vt etiã longe po sitor aures adimpleãt. Ad lectorẽ aũt ꝑtinet lectõ nes ꝓnũciare·& ea que ꝓphete vaticinati sũt ꝓlis ꝓdicare vt iam ex officio legat in ecclesia ꝓphetias & lectões· Vnd & ci videte populo tradit̃ ab epi scopo codex diuiarz lectõnũ·& dicit̃ ei Accipe & esto verbi dei relator·habitur? (si fidelit̃ impleũis officiũ) ꝑtem cũ his qui verbum domini ministraue rũt Qui adhũc gdum ꝓuehit̃ literarz sciẽtia debz esse instruct? ·vt sensũ verborz intelligat · vim ac cẽtuũ sciat·distincte legat·ne cõfusione ꝓlatõnis intellectũ auditorib? auferat Quia vt ait quidam Ambulat in tenebris ertãdo cleric? omis Qui sine metror lege legẽda legit Attẽdat quid indicatiue quid interrogatiue sit legẽdũ· vbi sit in oratõe faci enda distinctio ·Hec em̃ male seruata ĩtellectũ cõ turbãt· & alios ad risũ ꝓuocãt· & aurib? et cordi cõsulere debet vox lectoris. ¶ Tercio? est ordo ex orcistarz Exorciste aũt ex greco in latinũ adiurãtes vel increpantes vocanẽ Inuocant em̃ sup cathecu minos & sup eos qui habẽt spũm immũdum nomẽ tomini·adiurãtes ꝑ eũ vt egrediaẽ ab eis Ad exor cistã ꝑtinet exorcismos memoritez retinere· manus qz sup energuminos & cathecumenos in exorcizan do imponere· Debet aũt spũm mundũ habẽ q̃ spi ritib? ĩmundis impat·& malignũ expellẽ de corde suo quem expellit de corpe alieno· ne medicia quã alij facit sibi nõ ꝓsit· & dicaẽ ei Medice cura teip: sum Hij cũ ordinanẽ accipiũt de manu episcopi li brũ exorcismor & dicit̃ eis Accipite et habete po testatẽ ĩponẽdi man? sup energumenos & catbecu menos Hoc officio vsus est domin? ihesus xp̃s cuz multos demoniacos sanauit· hic ordo a salomone videẽ descẽdisse qui quẽdã modum exorcizãdi iue nit·quo demones adiurati ex obsessis corpib? ꝑ: lebanẽ·huic officio mancipati ·exorciste vocati sũt De q̃bus xp̃s in euangelio Si ego in beelzebub eij cio demonia. filij vestri sez exorciste in quo eijciũt ¶ Quarto loco succedũt acholiti·acholiti vo gre ce latine ceroferarij dicunẽ a deportãdis cereis qñ legẽdũ est euangeliũ vel sacrificiũ offerẽdũ· tunc em̃ accẽdũt lummaria·& deportanẽ ab eis non ad effugandas aeris tenebras·cũ sol eo tẽpore rutilet sed ad signũ lericie demõstrãdũ·vt sub tipo lumis corpalis illa lux ostendaẽ de qua legitur Erat lux vera que illuminat oĩnz hominẽ veniẽtem in hunc mũdum·ad acholitũ ꝑtinet ꝓpatio lumiariũ in sa crario Ipse cereum portat Ipse vrceolũ cũ vino & aqua suggesta ꝑ eucharistia subdyaconis ꝓpat·bi cum ordinanẽ edocti ab episcopo qualit̃ in officio suo agẽ debeant ·ab archidyacono accipiunt cãde labz cum cereo & vrceolũ vacuũ ¶ Quint? est or do subdyaconorz qui grece ypodyacones vocãtur quos nos subdyacones dicim?·qui ideo sic appellã tur quia subiacẽt ꝓceptis & officijs leuitarz Obla tões em̃ in tẽplo a fidelib? suscipiunt vt leuitis su ꝓponendas altaribus deferant·hi apud hebreos na thinei vocãt̃·ad sbdyaconũ ꝑtinet patenã & calicez ad altare dei seu xp̃i deferre·& leuitis tradẽ eisqz ministrare·vrceolum quoqz & aquaz manile et ma nutegiũ tenẽ · episcopo & ꝑsbiteris & leuitis ꝑ la uandis ante altare manib? aquam ꝓbẽ·his lex cõti nentie imponitur·quia altari appropiquãtes ·vasa corpis & sanguis xp̃i portant·vnde illud implere debẽt Mũdami qui fertis domĩ vasa·ad hos ꝑtinz tm̃ de oblatõibus ponẽ in altari quantum sufficẽ possit populo·necnõ corporale & pallas ·& sub= stratoria leuare·hi cũ ordinanẽ accipiunt de manu episcopi patenam & calicẽ vacuũ · ab archidyaco no vero vrceolum cum aqua manile et manutergi um ¶ Dyaconorz ordo sextum tenet locũ ꝓptez se narij pfectõem Hic ordo in veteri testamẽto a tri bu leui nomẽ traxit Dicunẽ enĩ & leuite De h° ri de in dyacon sup̃ in loco suo ¶ Septim? ordo est ꝑsbiterorz de quo in ꝑsbiter dicam· ¶ An degẽda tus amittat ordinẽ habes in missa ¶ Et scias ꝙ cũ caracter sit signũ distinctũ ab alijs oportet ꝙ in oĩbus ordinibus imꝑmaẽ · Cui? etiã signum est ꝙ ꝑpetuo manẽt & nunq̃ reiteranẽ·vide in caracter Item vide in cleric? Item in sacramentũ Itẽ ĩ simo nia Item in sacerdos· ¶ Item aĩaduerte ꝙ morta liter peccat qui cũ conscientia peccati mortalis ad ordines accedit·Sanctitas enĩ vite requirit̃ ad or dinem de necessitate ꝓcepti·sed non de necessitate sacramenti·Vnde si mal? ordinaẽ nihilomin? ordi nẽ habet·sz cũ peccato habet & vtit̃ eo·

Orea·ab oros qđ est visio dicitur hec orea oree·i· mõs Vñ hec oreas adis·i·nimpha vel dea mõtium

Orexia·in orexis est

Orexis ab os oris et exco cõponitur hec orexis hu ius orexis·i·vomit? exiens ab ore· Et inde hec ore xia xie·polifagia·i·multa comestio·nimiũ desideriũ comedẽdi·& otigit hec ifirmitas cũ extra naturaz

Organic? ca cũ·pnl'·cor· ¶ comedim? ad organum ptinens·& dr ab organũ gani

Organista ste·in organum vide·

Organizo zas·i·organo cantare·et dr ab organuz

Organum gani pnl'·cor·videtur dici ab orge · & est organuz generale nomẽ oĩm instrumentorz vel vasorum musicorz Dicitur etiam specialiter ꝑ q° dam instrumento Organum etiam dicitur modu latio que fit ĩ cãtilena·et ꝓprie cũ tlib? istrumtis

vel vasis· Vnde hic et hec organista ste· qui vel q̄ in tali instrumēto canit· Et dicit scōm quosdaz organuz ab orge qō est cultura· quia debem⁹ orgāis vti ad dei honorē et culturaz

Orge grece latine dicit cultura· vl orge·i· ira rgia ·ab orge quod est cultura deriuat hec orgia·horum orgiorum ppie sacrificia bachi q̄ ad cultū aīe credebant ptinere. vel orge·i·ira ·vnde hec orgia orgiorum sacrificia vel festa bachi· qz ibi ad iram frequēter mouebant· vel or·i·bonū·ge·i·terra·In de dicūtur orgia sacrificia bachi·quasi ex bonis terre·quia in sacrificiis bachi multū vini et annone ex

Oria·ab os oris dicit hec oria pēdebat· orie·i·frenū quod ori imponit

Ozic⁹·ab os ozis or oric⁹ ca cū·pnl'·coz·i· loquax rridic⁹ ca cū·pnl'·coz·i·oze dicēs·Et cōponitur ab os oris et dico dicis

Oridur⁹ ra rū·i·aspe loquēs·vel qui nō vult aperre os Et cōponit ab oze et dur⁹·& ppu·du.

Oziens ab orior oriris dicit hic oriēs tis· p orien tali plaga mūdi·vnde hic et hec orietalis & hoc le vnde orietaliter aduer·Potest etiam esse ge·omis & pticipium· ¶Quare autem ad orientem adorem⁹·habes in tabernaculū

Orificiū·ab os oris & facio pponit hoc orificium cij·i·foramē iferi⁹·qō & p quolibet foramīe dicit Et vt dicit ambro·vētris sūt duo orificia

Original⁹ in origine⁹ est·

Origineus·ab origine dicit origineus nea neū·& hic & hec originalis & hoc le·vnde originaliter adū biū·Vnde originale peccatū dicit quod ab origie natiuitatis cōtrahit·Nā scōm apostolū Omnes nascimur filij ire. ¶Sed potest queri an pena originalis peccati remaneat post baptismū· Ad hoc dico q̄ peccatū originale est primo p se ifectio nature·& p cōsequēs mficit psonā scōm q̄ dispositio i psonam redūdat·& scōm hoc duplex pena origīali debet·vna inquātū psonam mficit ·scz carētia diuine visionis·visio em̄ diuina actū quēdā designat actus aūt oīs psone est·qz actus indiuiduoz sunt scōm aristotelē·vnde & carētia diuine visionis ad psonam referēda est·cū opposita sint circa idē· alia pena debet sibi inquātū naturaz inficit· sicut necessitas moriendi·rebellio carnis ad spūm·& huiōi·q̄ omnia ex principijs nature creanē vel causanē·& totam spēm cōsequūtur nisi miraculose aliqñ aliē cōtingat·Dicendū est ergo q̄ baptism⁹ infectōem originalis mūdat·scōm q̄ infectio nature in personam redūdat· Et ideo p baptismū illa pena tollit q̄ psone debet·scz carentia diuine visionis Nō aūt baptism⁹ remouet infectōem nature scōz q̄ ad naturam p se referē·sed hoc erit in patria qñ nāa nostra pfecte libertati restituet· Et ideo oportz q̄ remaneat illa pena post baptismū que culpe originali debet scōm qō naturā inficit·& huiōi fomes est necessitas moriendi· & huiōi· Augustinus aūt tractans illud iob⁹ .xxj·Sequere me ⁊c·sic dicit·Prouectior est pena q̄ culpa·ne parua putaret culpa si cū illa finiret et pena·ac p hoc vel ad demōstrationem debite misērie ·vel ad emēdatōem labilis vite·vel ad exercitatōem necessarie penitentie·tpaliē hoiem detmet pena quē iam ad dānatōnem sempit nam reū nō retinet culpa. vide in pena·Solet etiā queri si mulier peccasset & vir nō· an cōtraxissent posteri originalē culpā·Ad hoc potest dici q̄ si mulier peccasset viro nō peccante·forte illa ī peccato suo mortua fuisset·& de⁹ viro aliam vxorē potuisset·si tamē ex ea filios genuisset· dicitur q̄ illi filij passibilitatē & defect⁹ naturales cōtraxissēt· non aūt originalē culpam vel defect⁹ qui sunt ex parte anime·Cui⁹ ratō assignat·qz scōm pīm in·xvj·li· de aīalibus·Corpus nō est nisi ex femina· aīa autē ex mare·Nō ita q̄ anima ratōalis traducat· sed qz in semine est virt⁹ formatiua·per quam alijs aīalibus inducit virt⁹ sensibilis·In hoīe vero organizatur corp⁹·& ppatur ad receptōem aīe ratōalis Si aūt ecōuerso adam peccasset muliere nō peccante filii ex vtroq̄ cōcepti vtrūq̄ haberent & defectum aīme et corpis·qz ex defectu anime defect⁹ etiam corpis causat· Deficiente em̄ prioze necesse est & posterius deficere·sz nō cōuertit

Orion onis·mas·ge·dicitur quoddaz astrum ante tauri vestigia fulgens· Et dicit orion quasi vrion· ab vrina·i.ab inundatōe aquarū·tpe em̄ hiemis oritur· & mare & terras aquis ac tempestatib⁹ ēbat scōm pap· Et pducit pmā sillabaz ac mediam orīō Vnde ouidi⁹ Obstitit orion lacona nitētib⁹ astris Sed vide quia inuenit orion p quodam citharedo & tunc producit pnl'·sed primaz corripit· vnde virgilius. Orphe⁹ insiluit inter delphinas orion·sūit em̄ hic p citharedo· ¶Sed de obliquis est dubitatio qñ ponit p stella·quia orionis producit in penl' tima a lucano·sed ab ouidio corripit· Vnde dicit lucan⁹ in prio g·Ensiferi nimiū fulget latus orionis Item in·ix·f·Teste tulit celo victi decus orionis Spōdeizat ei in quito pede·Sed ouidi⁹·xiii·meta mor·corripit penul·dicēs· Diūsasq̄ vrbes,nitidū q̄ orionis ensem·Ad hoc dicūt quidaz· q̄ scōm papiaz potest declinari hic orio vel orion·Si declinat orio sine n producit penultimā ī obliquis·sicut noīa desinentia in o·que terminent o ī obliquis· vt sermonis simonis·si aūt declinet hic orion p n· tūc corripit penl'·gtī·qz tūc magis sapit declinatōem grecam·Greca enim seu barbara desinentia in on· sepi⁹ o corripiūt in obliquis vt sidon sidonis simō simonis·canon canonis·vt dicūt quidam in iob vbi dicitur ·Qui facit arctum & orionas·& īteriora astri·Et in amos·v·vbi legit· Facientē arctum & orionē· debet o siue penul·corripi·qz magis est declinatio greca·Et orion p n exponit a gregorio·& hoc videtur oīs vsus approbare·q̄ scz in iob & in amos penultia de orionas vel orione corripiatur

Orior oreris vel oriris·i·nasci·Et pferē scōm terciam et q̄rtam cōiugatōem·In infinitiuo tātū pfertur scōm quartā scz oriri·& nunq̄ ori·Et habz duplex supinū scz ortū ortu·vnde ort⁹ ta tū·& oritū oritu·vnde oritur⁹ ra rū·Orior cōponit· adorior reris vel reris·adort⁹ sū·adoriri·i·valde vel iuxta oriri· vel inuadere aggredi·aborior reris vel riris· id est·lōge oriri vel oriendo exire·Vel aborīri non suo tpe oriri·i·sine lege nascēdi·sic pueri & mōstra qui uel que ante temp⁹ debitū nascuntur· vel q̄ cōtra naturam nascunt·Vnde aborsus ta tū·Et inde aborsiu⁹ ua uū·Coorior reris vel riris·coort⁹ sum id est·simul oriri·Exorior reris vel riris·exortus sū id est·extra oriri Suborior·id est latēter vel post vel subtus oriri Orior et eius composita sūt deponen· & profertur tam secundum tertiam q̄ secūdū quartā cōiugatōem· nisi in infinitiuo qui pfert tantū ꝺm quartaz Et faciūt supinū in ortū vl' in oritū·sed vsitati⁹ in ortū Similiter pticipia futuri tempis vsitatiora sunt ab oritū q̄ ab ortum·& ecōtrario pticipia pteriti temporis secundū hug· Pris· aūt in decimo libro dicit Orior et morior taz

scom terciam q secudu qrtam coiugacionem autores declinauerut supina eoꝝ ortu & moritu quis oritur? no ortur? inueniaꝫ pticipiu futuri. sed preteriti ort? no orit? dicit. Sic ergo scdm prisci. & hug. orior scom vtranq coiugacoem. scz terciaz et quarta inuenit declinatu apud antiquos Nunc tam scom usu modernoꝝ orior est quarte coiugacionis tm. sed adhuc tenet de tercia orit Vnde ecc'. pmo Orit sol et occidit pnul. cor. Et pticipiu preteriti tepis ort? su. & supinu ortu. qo inuenit etia orituz Vnde oritur? ra rum

Oritu. orior inuenit platu scom quarta et tercia coiugacoem. & habet duplex supinu. maxime scm antiquos scz ortu tu Inde ortus Et oritu tu Inde oritur?. Et vt dicit hug. oritu oritu habet penulti. pdu. scm q est supinu verbi quarte coiugacois. & habet ea de cor. scm q e sup. verbi tcie coiugacois.

Oriundus ab orior oriris dicit oriund? da du. no me. i. nat? vel nascendus. & regit gtm. vn i boetio Si remiscaris cui? patrie sis oriund?

Orix. vt dicit glosa in esa. ca. lj. aial est imundum nec sacrificijs aptu Et vt dicut quida orix est aial simile muri. quod nos dicim? glire. & declinat hic orix origis origi orige &c. De quo habet deutro. xiiij. Origem camelopardulu. Nota cm desinentia in x. faciunt genitiuu in cis vel in gis. excepcis nix. nox senex & suppellex

Oriza ze. maneries e pulmti. & vt dicut de ordeo

Orizon zontis masculi ge. media spera apparens super terram secundu papia

Oznia interptat anathema vel anathematizacio

Oznix est gallina siluestris. vel vt dicit pap. oznix est gallina affrica piguissima

Oznizomacia cie. i. diuinacio que fit in pectore vl' in ortu vel in gustu pullorꝝ. & componit ab oznix quod interpcat gallina siluestris. & mancia quod est diuinacio secundu hugui.

Ozno nas nauinare. i. colere decorare. Et deriuatur ab os oris. quasi ora et vult? decorare. vnde ornamentu ti dicit. quia eius cultu et vultus & os decorant. Vnde dicit papias Oznamentu. decus. gloria. laus. dignitas. ornat?. Oznamenta pciosa vestimenta dicta q eoꝝ cultu ora et vult? decorent Et ab ozno nas dicit hic ornat? tus. id est cult? habitus. vestiu decoracio Et ornat? ta tu. i. nitid? lucid? cult? luculentus. Ozno secundu hug coponitur Adozno nas Deozno nas. i. valde ornare vel ornatum auferre Exozno nas in eode sensu. Et est actiuu ozno nas cu suis copositis. Hic potest queri An facientes ornamenta mulieꝝ peccent Ad hoc dico q siqua ars est faciendi aliqua opa quib? homines vti no possut absqz peccato. p cosequens artifices talia faciendo peccat. vtpote pbentes directe alijs occasione peccandi. puta si quis fabricarz idola. vel aliqo ad cultu ydolatrie ptinens. Siqua vero ars sit cui? opib? homies possunt bene & male vti. sicut sunt gladij sagitte. & alia huiomodi. usus taliu artiu non est peccatu. Si tame opibus alicui? artis vt plurimu qui male vterent quis de se no sint illicite. sut tamen p officiu principis a ciuitate extirpande. secundu documentu platonis. Quia ergo mulieres licite se possut ornare. vel vt conseruet decentia sui stat? vel etiam aliquo supaddo vt placeat viris. consequens est q artifices taliu ornamentoꝝ no peccant in usu talis artis. nisi forte inueniendo aliqua superflua et curiosa. Vnde crisostom? sup matheu dicit. Qz etiaz ab arte calcioꝝ et textoꝝ multa abscindere oportz

Item scias q dicit augustin? i libro de sermone dni in monte. No in solo rez corpeaꝝ nitore atqz pompa sed in ipsis cordib? et luctuosis posse esse iactantia & eo piculosior est quo sub noie seruitutis dei decepit. Et phus dicit m quarto ethicoꝝ q & superabundantia et inordinat? defect? ad iactantia pertinet. vide in vestio

Oro oras dicit ab os oris. et est orare ore dicere rogare. ore racocinari. Et coponit Adoro ras Exoro ras Peroro ras. i. valde orare vel pfecte orare Oro ras est actiu cu oib? suis copositis. & pdu. secundu hug. Quida tame ponut significationes de oro i hoc versiculo Supplicat implorat petit obsecrat hec notat oro An dicendu sit xpe ora p nobis. Et an sancti orones nostras cognoscat Et p q bus orem. & an sanctos orare debeam?. dixi in oratio. Item quare ad orientem debem? adorare dicam in tabernaculu.

Oroma visio interpcat secundu papia

Oronon grece. i. temp? latine

Oros orontis pprium nomen cuiusdam montis. Hinc videtur dici hic orontes. huius orontis. dux licioꝝ. quia magnus fuit

Orphanotrophita. i orphanotrophiu est

Orphanotrophiu ab orphanos et trophos quod est coueacio coponit hoc orphanotrophiu phij. hospitale vel ali? loc? venerabilis in quo orphani conuersant et pascunt. vnde hic & hec orphanotrophita phite. qui vel que est custos orphanotrophij siue domim? siue dna talis loci

Orphan? na nu. idem est quod pupillus Sed illud grecum nome est. & hoc latinu. vnde i psalmo vbi legit Pupillo tu eris adiutor. grec? hz orphano

Orreu Ab ordiu dicit hoc orreu rei. qsi ordeu loc? est vbi reponit ordeu Generalit tame loc? vbi reponit annona quelibz dicit orreu. vel dicitur ab horreo res. qz spicis horret. sz pus dictu pualet

Orsum adubiu loci. i. in hac ptem Inde deorsum. Ite orsum orsi potest esse nome ab ordior ordiris id e. principiu loquendi vel locutio

Orsus sa sum. i. incept?. & hoc orsum si. & hic orsus sus. vide in ordior diris

Orticola le penul. corre. ab ort? et colo lis coponi tur. i. ortolanus. ortu colens

Ortigia in ortix est

Ortigometra. ortix grece latine dicit coturnix Inde dicit hec ortigometra tre. quedaz auis. & vt dicut est coturnix que gregem ducit. terre ea approp quate accipiter videns rapit scom hug. Papi. etia dicit. Ortigometra genus auiu. i. coturnices. quas veteres vesci interdixerut. Solu em hoc animal sic homo morbu caducu habet. & producitur penultia. ab alexandro. Dic coturnices designare ortigometra.

Ortilio. ab ortus orti dicitur hic ortilio ortilionis idem quod ortolanus

Ortix ortigis fe. ge. grece latie dicit coturnix. Inde hec ortigia gie. quedam isula. scz delos

Ortodox?. a doxa quod est gloria. & ortos rectu coponitur hic ortodoxus xi. i. vir recte glorie scz recte credens & ut credit uiues. Quo noie no potest uocari qui aliter uiuit q credit. unde hec ortodoxa xe. i. femia recte glorie Et hec ortodoxia xie id est. recta gloria. Et potest dedimari adiectie ortodoxus xa xuz. secundu hug. Papias uero dicit ortodox? grece. rite catholic? homo dicit fide rect? & uita probabilis. qui latine uir recte glorie dicitur & producit penultima positoe

Ortegomen? ortos quod est rectum et mpenitur cuz gomenos quod est accētus· & dicīt ortogomen? na nū·i·recte accētuat?· quasi nō encleticatus

Ortogoniū nii·i·m ortogon? est

Orthogon? ab ortos quod est rectū· & gonos qđ est angul? cōponīt ortogon? na nū·i·recte angulat?·& hoc ortogoniū nij.i·rect? angulus·figura plana·Est em̄ triangularis·& habet angulū rectuz scōm hug·& corripit go

Ortographia·ab ortos rectū & graphia scriptura cōponīt hec ortographia phie·penul·acuta· id est recta scripitura literaz et sillabaz · Et scias q prima pars huj? opis dicīt ortographia· quia ī ea docetur recte scribere

Ortolan? ab ortus ti dicīt hic ortolan? ni· cultor orti·Et scias q antiqui dicebāt ortulan? p u·in secūda sillaba ab ortus· sed moderni dicūt ortolan? p o·ab orto·& pdu·penul·ortolan?·

Orthoneumenus Neuma cōponīt cū ortos qđ é rectum & dicīt ortoneumen? na nū ·i·recte modulat?·vnde quedā xpnoīa apud grecos scz discretiua dicunt ortoneumena quasi recte modulata· id est recte accētuata· ad drāz illoz q sūt inclinatiua

Orthonoyc? q tm̄ emittit aere qātū recipit· Et cōponitur ab ortos quod est rectum & noyc? Inde ortonoycus qui equo modo recipit et emittat ·Le corripit penul·ortonoyc?

Ortos grece latine dicīt rectū

Ortul? li·dimi·pnl· cor·puus ort?·

Ortus ta tū·ab orior oriris dicīt ort? ta tū· pti i piū· Et hic ortus tus·i·natiuitas· & hic ort? orti secūde declinatōis·qz semp ibi aliquid oriaī·& nū q̄ fit sine fructu scōm hug· Papias vero dicit sic· Ortus ta tū·nat? genit?·subito visus· Ortus vero tus tui. natiuitas genitura subita apparitio xcess? Ortus vero orti orto·ager amen? oleribꝫ abū dans vel paradisus· Ortus olez inde dict?· quia semper ibi aliquid oriaī. Nā cū alia terra semel ī āno aliqđ creet·ortus nunq̄ sine fructu est

Os oris dicīt ab hostiū neu·ge·quasi hostiuz·qz p ipsū quasi p hostiū cibos intromittim?·& spūm fozas eijcim?·vel quia p os egrediaī verba & īgrediaī cibi · & p ducīt os oris sed os ossis corripīt·vnde versus· Os oris loquīt cozio vestīt os ossis · Ab os oris dicīt hoc os ossis·quod antiqui dicebāt hoc ossū & hoc ossu & inde genitiu? plalis ossuū·sed nūc dicim? os ossis esse ossiū·p i·in penultima sillaba genitī plalis Et dicūtur ossa ab oze qz pateāt in oze apti? q̄ alibi·imo in alia pte corpis nō patēt· Naz vbiqz cute & viscerib? obtecta celanī·vel dicunt ossa ab vro vris quasi vsta·qz olim cremabanī

Os ossis ge·neu·ossiū ossib?·in os oris vide·

Osa ab os ossis dicīt hec osa ose·quod dā gen? calciamēti·qz primo de corijs boū ose facte sūt· Et q̄ uis nūc ex alio genere fiāt· pristinū tn̄ nom̄ retinēt Vū osat? ta tū·i·osas habēs·

Osanna hebreū est & accentuaī in fine· Et vt dic̄ hieronim? in cētesimo &·xvij·psalmo qui māifeste de aduētu saluatoris scripē? est ·p eo q̄ in septuagīta habeī interptib? · O domine saluū me fac· In hebreo legim? Anna adonay osanna·qđ manifestius simacus interptat? est dicēs· Obsecro domine saluū me fac obsecro·Nemo ergo patet ex duobus verbis greco videlicet et hebreo sermone osanna esse cōpositū .sed totū hebraicū · & significare q̄ adūctus xpi salus mūdi sit ·necnō p hoc q̄ subiungīt osanna ·i·salus ín excelsis · Aspicue ostendīt q̄ aduētus xpi nō tm̄ hoīm salus sed totiꝰ mūdi sit·terrena iungens celestibus vt oñe genu ei flectatur· celestiū terrestriū & infernoz · Est aūt osanna vt dicit remigi? cōpositū ex integro et corrupto. Osi em̄ latine dicīt salua siue saluifica· Anna vero apō illos interiectio obsecrantis · Nam apud illos ab obsecrante dicīt anna·sicut apud nos latinos a dolente dicīt heu ·& scōm hoc deberet dici integre osianna·sed corrupte dicīt osanna dēpta i·vocali· Et interptaī osanna·salua vel saluifica· obsecro· quia sicut dictū est osi interptaī salua vel saluifica anna est interiectio obsecrantis apud hebreos ·& subauditur Populū tuū·vel totū mūdū· homines & angelos ipsoz ruinā ex homībus repando Quidam dicunt q̄ osanna iterptatur salus·quasi dicat domine tibi debeī salus mūdi· Augustin? vero dicit q̄ osanna est vox obsecrantis magis affectum īdicans q̄ rem aliquam significās·sicut sunt ī līgua latina interiectōes·& ideo osanna in aliā linguam transferre nō potuit·sicut nec racha · vt dixi supī alleluia· ¶ Iohannes aūt osanneū exponens illud matb·xxj · Turba aūt q̄ pcedebat et q̄ sequebatur clamabat dicens Osanna filio dauid·sic dicit·Memores populi mirabiliū ei? que ostendit eis & sanitatū quas pstitit eis·exultantes in cordib? suis ante & retro clamabant·osanna filio dauid·Qui pcedebant seniores erāt·i·patriarche pphete ceteriq̄ sancti qui ante aduētum xpi de aduētu eius & pdixerunt & cognouerūt·Sequētes aūt iuniores erāt scz apostoli ·martires ·ceteriq̄ doctores qui post ascēsum xpi de resurrectōe eius & de ascēsu vel ō opibus pdicauerūt & pdicant· Et q̄uis qdem diū sis tempibus fuerūt·tamē in oībus vnus exultationis spūs fuit·& illi quidē pphetātes de xpo vēturo clamauerūt·Benedict? qui vēturus est in noie domī·Isti aūt laudātes clamabāt de aduētu xpi iā adimpleto·osanna filio dauid benedict? qui venit in nomīe domī· Osanna aūt quidam iterptanī gloriam·alij vero redēptōem. alij saluifica siue saluū fac·Nam et gloria illi debetur · & redēptō illi conuenit qui omnes redemit· & pretiosi sanguinis sui effusione eos saluauit·

Osatus ta tū·i·osas habēs·ab osa ose dicīt

Saureū rei·dictus est crisostomus· & declinaī i fine tātū·licet cōponatur ex duobus rectis·sic & omnebonū·sic oñdi in tercia pte vbi egi de figura cōposita noīs in capīo de opositōe integroz

Oscen·cano cōponitur cum os & dicīt hic oscen oscinis·scz qui oze canit ·vel foliis vel alio modo vt decipiat aues · Dicuntur etiā oscines quelibet aues oze canētes·i·cātu auguriū faciētes·scōz hug· Et papias etiā dicit·Oscines oze canentes ·aues dicūtur quarū auguriū voce capīt·vt cozui·Et corripit penultimā oscines

Oscillus·cilleo cōponīt cū os ozis·& dicitur hoc oscillum li·quodā genꝰ ludi·scz cum funis suspēditur de trabe·in quo pueri et puelle sedentes ipel pelluntur huc et illuc. Et inde dicitur oscillum ·qz ibi oza cilleaī·id est, moueantur huc & illuc·Vel quia oza astantiū moueaī ad risum· vel qz solent impelli in oza trāseuntiū·Item oscillum·ad est ·puus osculum·& tūc ē dimi·de osculū·& simplex

Oscines·exponīt in oscen

Scito·ab os oris·& cito tas·quod est moueo cōponitur oscito tas·taui·tare·i·os aperire· ozc bia re·baraclare·Persius·Oscitat hesternum dissuto

vndiqz malis· Et inde hec oscitatio tationis· Et hic oscitatus tus Et hoc oscitamē mīs· id ē· baraclatio immoderata oris apertio

Osculum lī· formaē ab os addita culū· sicut a mas masculus· & a flos floscul? · & a mus muscul? · Et est osculū dimi· de os oris quātū ad vocē Et q; ali am habuit significatōem a suo primitiuo · ideo os fecit aliud diminutiū ex se scz oscillū· i· puuz os · vt dicit prīs· Et differt scōm hug· osculū a basio· quia osculū est religionis. vnde dicit Recepit eū ī oscu lum pacis· Basiū vero est amoris Suauium luxurie & libidinis· Vnde versus Basia cōiugib? sed oscu la dant amicis· Suauia lasciuis miscent grata pu= ellis· Item osculū filijs Pacem amicis Basiū vxori bus Suauiū sororis· Itē osculū caritatis Basiū blā: dicitei Suauiū voluptatis· Et ab osculū dicit oscu lor laris· i· osculū dare· Et ē ppē cū suis opositis

Oso osas· id est · osis calciare . verbum actiuum · Et deriuatur ab osa ose

Osor· odi odisti facit supinū osum osu· licet nō sit ī frequēti vsu· vnde hic osor osoris· i· oditor· Plau tus in amphitrione· Scito illū madidū & incōtinē tē atq; osorē vxoris sue· scōm hug· Papi· aūt dicit Osor osoris ab odio odis dict? · id est · mimic? qui alium odio habet ·

Ossatim· in ossum vide ·

Sseus ab os ossis dicit osse? ossea osseū penul· cor· i· de ossib? existēs vel fact? · vel ad ossa ptinēs vel ossib? plen? Inuenit etiā hoc oseū osei p bursa intestinorū Vnde auicenna Cū intestina descēdunt ī oscū ꝛc· & tūc pō· pnl· & scribit p vnū s

Ssiculū li· dimi· puū os·

Ssifragiū fragij· i· ossiū fractio· sic dicim? aliquē fecisse ossifragiū· q; ossa alicui? fregit

Ssifrag? ga gū· i· essa frāgēs· ab os ossis et fran go gis cōponit· & cor· fra

Ssilluz lī· dimi· de os ossis puum os Et inde ossil lo las· i· verberare vel scindere

Ossim vel ossatim aduerbiū· i· ossa frāgēdo· vel p ossa· i· de osse in os. & dicit ab os ossis

Osso ab os ossis dicit osso ossas ossaui ossare· id est· ossa dare vel osse pcutē vel ossa ppare Et ppo nit Exosso sas· i· ossa auferre Inosso sas· i· ossa im mittere Et ē actīm cū oīb? suis cōpositis·

Ssosus sa sū· i· ossib? plen? · & dicit ab os ossis Ssulum lī diminutiū dicitur paruum os Et hoc ossillum idem ab os ossis

Ostendo dis di ostētum vel ostēsum Et videtur poni ab os & tēdo dis Et est ostēdere demōstra re apire· vnde ostensim· i· aperte. & hic ostent? et scōm hug· Priſ· vero sic dicit Tendo facit tensum quod tamē facit tētū· & vtrūq; retinet cū oīb? suis cōpositis vt extēsuz vel extētū · vnde ostēdo & ab eo cōposita facit ostentū vel ostēsum Ostētū quo q; quādo monstrū significat nomē est participiale quō factū· dictū· visū ab ostēdo futura dictū

Ostento tas id est frequēter ostendere · vanitare iactare videri pcurare Vnde hoc ostētamē mimis & hº ostētaculū lī· id ē demōstratio · & formaē ab ostēto supino de ostendo stēdis· u mutata in o· & est verbum frequētatiuū·

Ostentū ti· vide ī ostēdo dis· & etiā ī portentum Ostensis Ostia ostie est quedā ciuitas Inde ostiē sis· vt episcop? ostiēsis· & scribit sine h· Inuenitur hostia stie p h· sicut in h dixi· & formaē ostiēsis ab ostia· a in en mutata & assūpta sis· sic a ianua ianu

Ostra grece dicit testa latine ensis

Vnde hec ostra ostre testa cuiusdā piscis · & hinc hoc ostreū ostrei Et hec ostrea ostree quidā piscis qui in ōstra latitat· sed ostrea ostreoꝝ p ipsis pisci bus dicit in neutro genere· sed ostree arū· in feino genere sūt carnes eoꝝ· vnde hic ostreari? arij q; pi scem illū vēdit vel capit· & hoc ostrū tri· id ē pur pura quia ostreoꝝ sanguine tingit Vnde ostreus strea streū· id ē purpure? · & ostreat? ta tum· id est purpurat? · & hic ostreari? arij qui ī purpura opa tur vel qui eam facit vel tingit scōm hug· Papias dicit ostrea aīalia marina dicta a testa· qua mollic ē carnis mīeriorꝝ tegitur vel munit Grece eī testa ostra dicit· vide in cancer

Ostratites· ab ostratus vel ostra dicit hic ostra tites tis quidaz lapis qui similitudinez teste habet c? vsus est pro pumice

Ostrat? ab ostra deriuaē hic ostrat? ti· id ē paui mētū testaceū dictū sic quia quibusdā minutis & fractis testis vel lapidib? calce admixto fiat· vñ h ostratari? tarij· qui ostrū facit· & ostratari? ria ri um· ad ostratariū ptinens

Ostratari? in ostrat? exponit

Ostrea · vide in ostra & in cācer

Ostrearius in ostra exponit

Osula le· dimi· pua osa

Osus· odi odisti facit supinū osū licet nō sit ī vsu Vnde osus osa osum id est odiens qō habet viz p ticipij· vnde cōstruit cū accusatio ad modum ptici pij· & idem est in cōpositis exosus sa sū· id est odi ens valde vel pfecte· & posus sa sum · vt osus & exosus vel perosus bella id est odiens· vnde ose ex ose & pose aduerbia Et scias q; nomia desinētia in osus significant plenitudinē· vnde Osus plena no tat· būdus similat. bilis aptat

Ota grece latine dicitur auris· vnde hec ota gia gie· doloz auricular

tagia in ota vide

Otomega Micros interpt? breuis siue minor · & cōponit cū oto qō est apud grecos nomē isti? ele mēti o· et dicit otomicron · quasi mīor o· quo noīe vocāt hoc elemētū o cū breuiaē et figurā illi? rep sentatiuā sic factā o Cū vero producitur vocāt illō elemētūet illi? representatiuā figurā sic factā otomega · quasi o longa · ab oto qō est o· et mega l' megalon quod est lōgū

Uale· ab ouo ouas dicitur hoc uale lis · corona q; ppter pugnā datur victorib? uatio· ab ouo ouas dicitur hec ouatio onis· i· leticia vel exultatio victoꝝ· scz q; exhibet qi triūph? victorib? · vide ī ouo ouas

Uicula le· dimiutiū pua ouis

Uiculū li· dimi· puū ouū

Uile· ab oue dicitur hoc uile lis· caula ouiuz · et producit penultimā· Vnde quidaz Dux est opilio cui nomen uile ministrat

Uilio ab oue dicitur hic uilio nis· i· opilio . vide in opilio

Uilla le· dimi· pua ouis·

Uim? · ab oue dicitur uim? na num· penul· pro· id ē· res ouis · vel de oue exīs vt carnes ouīe· et p duct penul·

Uis· ab offero vel oblatio dicitur hec uis quasi oblauis· ab oblatōne q; anti quitus in initio nō tauri sed oues sacrificarent seu in sacrificio mactarent Pristian? vero dicit q; de= scendit a greco· greci em̄ dicūt oyos· et nos causa vitandi hiatum ouis dicimus· Ex his scz ouibus q; dam dicuntur bidentes· quia inter dentes suos du os altiores habent· cuz quibus dicūtur nasci · quas

gentiles maxime ī sacrificijs offerebāt· De hoc eti am vide ī bidens·& coz·p̄mā ouis· sed ouuz oui ꝓducit·vnde versus .Que male fetet ouis· nō est meliꝛ tribus ouis·Itē Nō est vilis ouis. cētum mi hi carioꝛ ouis·vide ī mul?·& ī agnus

Ouispex·ab ouis et ſpecio ſpecis componit̄ hic et hec ouiſpex cis· cōmunis generis qui viſcera oui um inſpicit·& coz·ſpi·

Ouo ouas ouaui·i·letari·& ꝓp̄rie est victoꝛū·& dicit̄ ab ouū oui·& est tractū a pueris. quia tunc letant̄ cū eis dant̄ oua ·vnde ouanter & ouatiz ad uerbia ſecūm hug̃·Magiſter aūt bene dicit ꝙ ouo ouas deriuat̄ ab oue·& nō ab ouo·Nam ouatio di cebat̄ mīnoꝛ triūph? ī quo īmolabāt̄ ouis et nō taur?·& hoc ſcōm deriuatōem videt̄ recti? · quia ouo ouas corripit p̄mā·ſicut hec ouis·ſed ouū oui ꝓducit primā· vnde versus·Iupiter inquit ouo qꝛ tīndaris exit ab ouo · Que male fetet ouis non est melioꝛ trib? ouis·Papias vero dicat ſic .Ouat gau det exultat & exilit·

Ouulū li·īm ouū est expoſitū

uum·oum dicūt greci·& interpoſita u cōſonā te Inde nos dicim? hoc ouū oui. vel dicit̄ ouū q̄ſi vuū ab vua. qꝛ ſit hūidū ſicut vua · qꝛ ſicut vua ex teri? ſicca est & interi? vuida vel humida·ſic ouū exterius ſiccū & interius humidū ·vnde hoc ouulū ouuli diminutiuum·Et hoc ouiculum ouiculi ſimi liter dimi·ſcōm huguitōez· & ꝓducit p̄mā ouum· ſed ouo ouas eā corripit·vnde versus·Prudēs fra ter oua cum dāt tibi ſepi? oua·Papi·vero ſic dicit Oua dicta· quia ſint vuida ·ab eo ꝙ intrinſecus hu moꝛe ſint plena Nam humidū est qō exteri? humo rē habet·vuidū quod interi?

Oxea·ab oxi quod est acutū vel velox dici tur hec oxea oxee·vel oxia acutuſ moꝛb? vel velox·qui cito trāſit vel necat vt fre neſis·Et hec oxia vel oxea acut? accētus ſūt eniz decem figure accentuū que a grecis prouerbioꝛuz diſtinctōnibus apponunt̄·

Oxi apud grecos & acutū et velocem ſignat. vn de oxus ꝛa xū·ī·acutus vel velox·vnde & qōdam gen? teli acuti dꝛ hic ox? xi· et moꝛboꝝ q̄dā dicūt̄ oxi·quidā cronici·Oxi ſūt qui cito interficiūt l' trāſ eunt·Cronici aūt ſunt qui diu lāguere faciūt.Item ab oxi quod est acutū dicitur apud grecos acetum oxi·qꝛ ſit acutū·Itē ab oxi quod est acutū vl' uelox dicit̄ oxi quedā medicīa

Oxia·īm oxea exponit̄

xifalus li·gen? est mēſure ſcilz acitabulū vel oxi tabulū·& ꝓp̄rie ad acetū ferēdū· vnde & dicitur oxifalus quaſi oxifoꝛus· vel dicitur a falon qō ē li gnum qꝛ ligne? ſit·& coz·fa

Oxigaros·maſ·ge·vel hic oxigarus gari ·id est· acetum cum liquamine

Oxigoniū·ab oxi quod est acutū· & gonos quod est angul? cōponit̄ hoc oxigoniū nij·ī quo tres an guli ſunt acuti· Et oxigonus na num·id est· habēs tres angulos acutos

Oximel·mel cōponit̄ cū oxi qō est acutū & dicit̄ hoc oximel vel oximellū ſcz aceti & mellis p̄mixtio id est duas ꝑtes habēs aceti ſcz et terciam mellis · vnde talis cōfectio dulcedinē retinet et acoꝛē ·

Oximellū īm oximel exponit̄

ximētū ti·acetū cū vino mixtū.

xus ꝛa xū·exponit̄ īm oxi·

Oza ze·ꝓp̄riū nomē cuiuſdā viri de quo ha bet̄ īm ſecūdo libꝛo regū ca·vj· Irat? est dominus indignatione contra ozam Et infra ibidē Et vocatū est nomē loci illi? ꝑcuſſio oze·& nō de bet accētuari ī fine cū ſit declinabile·& iterp̄tatur oza robur vel viſio ſiue videns vel robuſt?

Oziaſ·oza vel ozi interp̄tat̄ robur·vnde ozias di ct? est·quia interpretatur fortitudo domini· Ipe est qui & azarias duplici nomine · Iſte est q̄ cū illi citum ſibi ſacerdotiū vēdicare conat? est lepꝛa in fronte ꝑcuſſ? est · vt dicit̄ in ſecūdo ꝑalipomenon c·xxvj·Itē in q̄rto regū ca·xv·

Ozimū ab oza vel ozi qō interp̄tat̄ robur dꝛ hoc ozimū mi · Ozima inteſtina dicūtur ſcz tripe ·qꝛ in eis cōſiſtit fortitudo·vñ p̄ſi?·Cū bene diſtincto cā taueric ozima neruo

Scīēdū est ꝙ apud hebꝛeos p·li tera nō habet̄·nec vllum nomen apud eos est quod hoc elemētū ſonꝛ Abuſiue igit̄ accipiēda ſūt nomīa hebꝛea q̄ per p inueniū tur apud nos ſcripta ·

Pabulū·a paſco ſcis · dicit̄ hoc pabulū li·qō ꝓ paſcua dicit̄ & ꝓ paſtu ·Vnde pa bulos? ſa ſū·pabulis plenus Et pabuloꝛ laris·i·pa ſcere vel pabulū colligere·& coz·bu

Pacalis·a pace deriuat̄ hic et hec pacalis · & hoc le·i·pacē deſignās·vel ad pacē ꝑtinēs·Ouidi·ī· vj metham·Circūit extremas oleis pacalibus ozas

Pacat? ta tū·īm paco cas vide

Pacifica dicebat̄ oblatio que fiebat ꝓ pace ad de um vel ad hoīnes·vel quia ad bonū pacis fiebat ſi cut ſalutaria ſacrificia ꝓ ſalute data vl' dāda vl' cō ſeruāda offerebant̄ ſic dicit̄ in hiſtoꝛijs·

Pacifico a pax & facio cōponit̄ pacifico cas caui· eare·i. pacem facere concoꝛdare·vnde pacific? ca cum·pnl'·coz·& pacificat? ta tū pnl' ꝓdu·

Paciſcoꝛ ſceris pactus ſum·diuerſas habet ſigni ficatōes Nam paciſci est in pactum accipe·Itez pa ciſci est in pactū ponere vel dare ꝓmittere vel in pactum petere·Itē paciſci est pactū facere amicici am firmare vel reintegrare·Paciſcoꝛ cōponit̄ Cō paciſcoꝛ ſceris·ī·ſimul paciſci Depaciſcoꝛ ſceris·i· val de paciſci·Et faciunt ſupīmū cōpactū & depa ctum Et ꝑticipiū cōpactus & depact?·Si inueni atur cōpectus et depect? litera coꝛrupta est· Pa ciſcoꝛ p̄maz coꝛ·Et vt q̄dā dicūt cōpeſco ſcis cōpo nit̄ a con et paciſcoꝛ . & diſpeſco a diſ et paciſcoꝛ

Paco cas caui·deriuat̄ a pax vel aīt hug· pacis·& est pacare idē qō pacificare·vnde pacat? ta tū·ī·pacificat?·quaſi pacē tenens·& est etimo logia. Et cōpatur ſcōm ꝙ est nomē pacatus tioꝛ ſi mus·Vnde ad hebꝛ.ca·xij·Fructū pacatiſſimū ex ercitatis ꝑ eam reddet iuſticie·vnde pacate tius tiſ ſime aduer·Item a paco pacaſ hic et hec pacalis & hoc le·vñ pacalit̄ adu·Paco cas actū ē cū oībus ſuis cōpoſitis ſiq̄ habet·& ꝓdu·p̄mā

Pactio·a paciſcoꝛ pactus deriuat̄ hec pactio nis id ē·cōuentio cōdictio ꝓmiſſio

Pactoriꝰ·a pact im deriuat̄ pactoriꝰ ria riū·id ē ad pactū ꝑtinēs· & hoc pactoꝛium idez qō pactū vel locus vbi fit pactum

Pactum a paciſcoꝛ ſceris dicit̄ hoc pactū cti·ī· placitū·cōuentus·ſcz inter ꝑtes ex pace cōuenienſ ſcriptura·vnde & dicit̄ pactū quaſi ex pace actuz vel factū·Itē pactū est ſupīmū de pāgo ꝙis· Item pactus cta ctū ꝑticipiū de paciſcoꝛ ſceris

Padan? na num·īm pad? est

Paduſ di·fluuiꝰ lombardie· ſic dictuſ ab vno tri

um fontiū ex quibus habet originē ·qui pad⁹ dicit̄ Ide fluui⁹ pad⁹ dict⁹ est eridan⁹ a fetone in eum submerso q̄ eridan⁹ dicebat̄ Añ padan⁹ na nū·pnl· pō·vide in pheton vel in feton·

Paganic⁹ ca·cū·in pagan⁹ vide·

Paganismus·pagan⁹ cōponit̄ cū mos·& dicitur hic paganism⁹ mi·i·rit⁹ & mos paganoꝝ

Pagan⁹ a pag⁹ quod est villa dicitur pagan⁹ na nū·i·villan⁹ vel inculc⁹· & quicūq; habitat i villa dicit̄ pagan⁹ ·Preterea quicūq; est extra ciuitatez dei·i·eccleſiā dicit̄ pagan⁹ ·quaſi villan⁹·& nō habitās in ciuitate dei·i·eccleſia·ſed lōge in pago·& hinc paganic⁹ ca cū Et hec paganicas tatis·i·multitudo & collectio paganoꝝ vel ꝓprietas qua pagani dicuntur vel terra eorū· Et paganizo zas·i·ritus paganoꝝ colere vel more paganoꝝ ſe habere ·

Pagan⁹ cōponit̄ ſemipagan⁹

Pagella le· diminutiuū parua pagina· Hieremie xxxvj ·Cūq; legiſſet tres pagellas vel quattuor ſcidit illud ſcalpello ſcribe

Pagina a pango gis ꝓ iūgere vel impellere dicit̄ hec pagina gi·ne parſ aliquota foliorum librorꝝ Et dicūtur pagine a pāgēdo vel cōiūgēdo q⁹ ſibi inuicē cōpīganē id ē·cōiūgāt̄·vel q⁹ ibi folia cōiūgāt̄ Pagina etiā dicit̄ quandoq; carta·quādoq; liber · qñq; ſcriptura Vnde cōſueuit dici Hoc inuenit̄ in diuina pagina·vnde hec paginula le·diminutiuum Et pagino ginas·id eſt·paginas cōiungere vel deſcribere Et corripit gi

Paginula le·di mi·pua pagina

Pagul⁹ li·dimi·pu⁹ pagus·

Pagus·pige apud grecos dicit̄ fons·Et inde hic pagus gi·i·villa·q⁹ iuxta fontes ville ſolent edificari Et ꝓducit ꝓmā Et inde cōponit̄ ariopag⁹·

Pala· a palea dicit̄ hec pala le·qua vētilat̄ vt frumetū a palea purget̄·vide etiā in pale

Palefred⁹ di·penl'·pdu·dr a paſſu & leni· & freno et ducēdo·quia leni paſſu ꝓ frenū ducat̄ ·Et est gen⁹ equi qui alio nomine dicitur mannus · & gradari⁹·ſicut dixi in equus equi

Palam·a palo las deriuat̄ palaz aduer·qualitatiſ id est·apte manifeſte·vnde in iohāne Ego palā locutus ſum mūdo·Et cōponit̄ cū im·& dicit̄ ipalaz id est·in aperto·Poteſt etiā palā eſſe ꝑpoſitio quā do regit caſū·vt palā illo hº feci·i·corā illo· & corripit primā·ſed palo las eā ꝓducit·Vnde lucanus in·vij·Principes fecere palam ciuilia bella·Sed de vltima ſillaba queri⁹ an debeat acui Et dicūt q̄daz q⁹ ſic·ad drām hui⁹ accuſati palā de pala pale palā Alij dicūt q⁹ nō & hoc magis mihi placet·q⁹ hui⁹ mōi aduerbia deſinētia in am deprimunē in fine·vt multifariā·perperā· Declinat̄ etiam perper⁹ rarū ſicut dixi i ſecunda parte vbi egi de accentu aduerbiorum deſinētium in am·

Palans·a palo las dicit̄ hic et hec et hoc palāſ tis q̄ nunq̄ i aliquo loco habet certā māſionē· vñ palā ter·i·manifeſte vel vagāter·Et palabūd⁹ da dū·i· errabūd⁹ vagabūd⁹ ſcōm hug·Iuō.ix Due autez turme palātes ꝑ cāpū aduſarios ꝑſequebāt̄ ·Papvo dicit Palātes gaudētes palā vagātes diſperſi· Palāt̄·i·mcōpoſite vel diſpſe adū·qualitatis

Palanteū tei·neu·ge·q̄dā opidū in palatio monte·vbi modo eſt roma Et q⁹ palāteū altū erat·ideo palāteū dicit̄ altus mur⁹ vel faſtigiū

Palata·a palus dicit̄ hec palata te penul.pō·que fit de palis Et palate fūt maſſe q̄ de recētibus ficubus cōpingi ſolēt quas int̄ palas ad ſolē ſiccāt ·Et ſic ſumit̄ regū ſecūdo capl'o·xv·vt dixi in maſſa

Palatin⁹ a palatiū dicit̄ palatin⁹ na nū· pnl'·pō· id ē de palatio exiſtēs·& tūc deriuat̄ a palatiū·Vl' palatin⁹ na nū·i.ptinēs ad palatū·& tūc deriuat̄ a palatiū a palo las q⁹ ē vagari de palatū riuat̄ hoc palatiū tij ampla dom⁹ in qua multi vagari poſſūt·vñ palatin⁹ na nū penul·pō·i·de palatio exiſtēs Vel hic palans tis rex fuit archadie i cui honore regina aulā ipſi⁹ noīe cōdidam palatiū vocauerat Sic ergo appellauerūt a palante hoc palatium·& corripit pa·Vnde lucan⁹ i tercio Vix odiſſe vacat·phebea palatia ·cōplet

Palatū a palatiū dr hoc palatū ti q⁹ magnū ſit & amplū· vel q⁹ ſit quaſi palatiū oris vel lingue Vel dicit̄ a palo las q⁹ ibi līgua vageť· vel palatū quaſi poletū a polo·q⁹ ibi ꝓ ſui cōcauitate celi habet ſimilitudinē ·Vnde et greci palatū vranon vocāt & hic palatin⁹ na nū·i·ad palatū ptinēs·

Pale·palin quod ē mot⁹ dicitur apud grecos lucta palin·q⁹ i lucta freq̄nt̄ ſe moueāt·vnde he pale palaꝝ·i·dorſi dextra leuaq; eminētia mēbra·dēe ſic quia i luctādo ea pmim⁹ Quod ſcz luctari uel ām luctā greci dicūt palin· iuenit̄ etiā i ſingl'ari ſz i alio ſēſu·q⁹ ſcz pala dicit̄ vētilabꝝ & latū inſtrumētū ferreū ad op⁹ ignis· pala etiā dicit̄ ille concau⁹ loc⁹ i anulo i quo ponit̄ lapis pciosus

Palea a pales dea pabuli vel a pabulꝝ dicit̄ hec palea lee·q⁹ pabulū pbeat aīalibꝫ·& etiā q⁹ ea ſola olim primū i paſcēdis aīalib⁹ pbebat̄ Cui⁹ natura ex cōtrario frigida ē itē·vt obrutas niues fluē nō ſinat· adeo calida vt matureſcere poma cōpellat · vt dicit beatus auguſtin⁹ de ciuitate dei·& cor·pa vnde in auroza dicit̄ Nō vult nudari paleis donec ſit aduſta·vnde hec paleola le·dimi·

Paleare.a palea deriuat̄ hoc paleare riſ·& hoc palearīū rij·locus vbi palee reponūtur·et etiā ſic dicitur pellis q̄ ſub collo bouis fluitat huc et illuc ad modū palee·& hic et hec palearis et hoc are · vel a pelle deriuat̄ hoc paleare ris · vel palearīū rij pellicula q̄ pēdet ante pect⁹ bouis quaſi pellearīū ·l'ſic dicit̄ a palo las q⁹ vagat̄ huc et illuc et fluitat ·vel dicit̄ a palea q⁹ ad motū palee fluitat huc et illuc· & hic paleatia dicūt q̄dā ꝓtes iugi·q̄ ſub illa pelle colligāt̄·& cor·pa·vnde ouid·metha·xj·Colla thori extāt armis palearia pēdent

Palearīū in paleare vide

Paleola in palea eſt

Pales a pabulū dicit̄ hec pales indecli ·vel pales palis dea pabuloꝝ·vnde hic palatualis ei⁹ ſacdos & plr hec palilia horꝝ paliliū vel paliliorꝝ illi⁹ dee feſta·vnde pli⁹ Fumoſa palilia feno·& palilioſ⁹ ſa fū·i·fumoſ⁹ a feſto palis·in quo fenū cōburebatur

Paleſtina·a philiſtim vrbe· oīs regio circa eā dēa eſt paleſtina·vnde paleſtin⁹ na nū·gētile

Paleſtra ſtre lucta vel loc⁹ luctatōis · & dicit̄ a palin quod ē lucta·vel a palin quod ē motus quia ibi ſe frequēt̄ moueāt. vel dicit̄ paleſtra a pale dea paſtorū·q⁹ in honorem iſtius prius fuit celebrata· Vel dicit̄ a palude qua vngebant̄ luctaturi anteq̄ haberēt oleū·vnde paleſtric⁹ ca cū Et hec paleſtrica ce·qui i paleſtra luctat̄.& q⁹ ad paleſtrā fortes vocabāt̄·ideo paleſtrica quādoq; ꝓ forti ponit̄ ſm hug·papias vero ſic dicit·paleſtra grece·lucta vbi athlete exercēt ſe·Luctatio que fit in gimnaſio· & cor·pma·Quidi⁹ in·xvj·epi·Aut fera nos retinet aut vncta bona paleſtre.

Paleſtric⁹ ca cū penul·correpta i paleſtra eſt

Palestrizo zas·id est luctari a palestra dicit̃:
alibachius·ab anti quod est contra & bachius bachij·pes cõtrarij? bachio Cõstat em̃ ex duabus p̃mis longis & tercia breui vt dixi in antibachius et idem pes dicitur palibachius·quia iterat? ẽ a bachio·a pali qõ ẽ iterũ & bachi? ponit̃
Palilia liũ·vel lioꝝ·est in pales·
Palilios⁹ exponit̃ in pales
palin·id est·itez Item palin·i·motus vel mobilitas·Inde palma·i·lucta
Palinodiũ·palin qõ ẽ itez cõponit̃ cũ oda quod est laus vel cãt?·& dicit̃ hoc palinodiũ dij·palinodia dicũtur laudes iterate·vel cant? iterati· vnde palinodi? dia diũ·i·iterũ cãtat? vel laudat?·& hic palinodic? ci·qui palinodia facit vel dicit
Palisc?·palin·i·itez vnde palisc? ca cũ ·quasi iterũ veniẽs·vel q̃si iterũ natus·vnde palisci dñi sunt duo filij iouis et ethne·q̃si bis editi · qz semel ꝺ matre·& postea itez de terza scõm poetas·vñ ouiꝺ·in·v·metha·Stagna palisco⁹ rupta feruẽtra terra
Palisma matis·loc? lucte . & dicit̃ a palestra
Paliurus ri·cardu? est spinos? et asperim? ꝺ quo habet̃ Esa·xxxiiij.De hoc dicit papi · Paliur? herba asprima & spinosa Qz aũt dicit̃ paliur? q̃i herẽs pallio etimologia est·& producit penul·vñ ẏgili·i buco · Carduis et spinis surgit paliur? acutis
Palla le.fe·ge·quaꝺ palliũ mulier deductũ vsz ad vestigia·affixis ī ordine gemmis·dicta sic a palin·i·mobilitate q̃ circa finẽ est huius indumẽti· vl̃ quia rugis vibrãtib? sinuata crispet̃
Palladium in pallas est
Pallas palladis fe·ge·dea belli est·et dicitur a palin·i·a motu et excussione haste · vel dicit̃ pallas a pallone insula tracie vbi nutrita fuit· vel qz pallã tem gigãtem occidit· que et mmerua dicit̃ q̃si moz talis·vel quasi mun? variaꝝ artiũ·quia fuit iuẽtrix multoꝝ ingenioꝝ vt dicũt· Et a pallas hoc palladium dij·imago vel simulacrũ palladis·Et palladius dia dium·ad palladem ptinẽs·
Palleo les lui lere·i·esse vel fieri pallidũ·& quia ex timore et amore sequit̃ pallor·ıõ pallere quãdoq3 ponit̃ p timere·quãdoq3 p amare·sicut pro suo antecedẽte Vnde ouiꝺ? Pallet omis amans nam hic color aptus amanti. Itẽ pallere ponit̃ sepe pro egrotare·qz pallor signũ est egritudinis·vnde hic pallor loris·& pallid? da dũ·Palleo cõponit̃ ·Expalleo les Impalleo les Oppalleo les Repalleo les Suppalleo les·i·paꝝ vl̃ subt? pallere ·vnde suppallid? da dũ.i·paꝝ pallid?·& hinc inchoatiua pallesco scis Expallesco scis ẽ ·Palleo & eius cõposita sunt neutra·& faciũt p̃teritũ in lui·& carẽt sup̃·& scribunt̃ p geminũ l · Et scias q⁹ homo efficit̃ pallid? quãdo timet · sed rubet? quãdo verecũdat̃ vt dixi in formido formidas
Pallex·a palleo les·dicit̃ hic et hec pallex cis · id est·aduleer vel iuuenis
Palliat? ta tũ·in palliũ est
Pallid?·a palleo les .deriuat̃ pallidus da dũ ·Et cõpatur·vnde pallide di? sine aduerbium Et hec pallideitas tatis·& est signũ amoris pallideitas·vñ quidã·Pallida furtiuũ facies manifestat amorẽ·vide in timidus et in palleo ·
Pallio as.in palliũ exponit̃
Palliolũ li·in palliũ est
palliũ·a palla qõ est palliũ deriuat̃ hoc palliũ lij quo ministrãtiũ scapule teguntur·& vt dñ mistrent expedite discurrant · plautus · Siquid facturus es appende in humeris pallium & pergas quantuz valet cuorum pedũ ꝓmptitas ·vel dicit̃ pallium a pellib? vnde fiebat prius ·sed modo dicit̃ pallium qõdam gen? panni ex serico et quilibet mantellus vnde palliolũ li dimi·um mutata in o·& addita lũ & palliat? ta tũ·i·pallium habens vel pallio indutus·& pallio liat·id est pallio tegere vel occultare vel palliũ induere vel pallio ornare · & componit̃ Appalio lias·id est valde palliare Oppallio as·id ẽ occultare vel ornare Repallio as·id est iterũ palliare Suppallio as·id est latẽter vel sub pallio occultare. & est pallio actiuum cum omibus suis cõpositis·& producit primã positõne Auian? Exiguo puus circũdans pallia collo · Potest etiam palliat? deriuari a pallio as·& tũc palliat?·id est pallio tectus vel occultus coopertus vt iste habet verba palliata id est occulta coopta·& producit primã pallium vt ostendi·& etiã pallio lias Vnde in aurora dicitur Sed prauũ tãq̃ palliat istud opus
Palloꝝ lozis·in palleo les vide
Palma a pando dis dicit̃ hec palma me quasi pansa et extensa·est em̃ palma man? extẽsa ·scz extẽsis siue expassis digitis et explicatis Cui cõtrariꝰ est pugnus scz manus digitis cõtractis et clausis·est ergo palma extẽsa Pugn? vero claus? Itẽ a palma manu dicit̃ hec palma me quedã arboz quia manus victorũ solet ea ornari et coronari ·vel quia oppassis est ramis in modũ palme homis·est vero arboz victorie deputata Hãc vero greci fenicez appellãt quia diu durat ex nomine auis illius arabie· q̃ multis annis viuere phibetur Fructus aũt eius dactili dicuntur ad digitorum similitudinẽ · vnde ẽ & hec palmalis & hoc le·& palmosus sa sum·i·victoriosus triumphalis animosus · & hoc palmarium palme premiũ·& dicitur palma quasi pacis alma · quia a victoribꝰ ferebatur·& est etimologia·palma ergo dicitur manus arboz & etiaz victoria· qz palma arboze victores coronabantur· vnde vers? Palma man?·palma est arboz victoria palma Palma notat laudem belli victoria finẽ De palma arboze dicit ambro·ī tercia hexam̃ · est discretio sexus in arboribꝰ·Nam videas palmaz que dactilos generat plerunq3 ·inclinãtem ramos suos & subijcientem· & concupiscentie atq3 amplexus speciem pretẽdentem ei arbori quam marez palmam appellant pueri rusticorum · Illa ergo palma femina est & sexum suum specie subiectõnis cõfitetur · vnde cultores locorum preiaciunt ramis eius dactiloruz vel palmarum semina masculoꝝ·quibus illi feinee arbori velut q̃dam sẽsus perfunctõnis infunditur & expetiti cõcubitus gratia presentatur · quo munere donato rursus erigit̃ et eleuat ramos suos & in veterem statũ comã suam rursum attollit̃ ·Item scias q⁹ palme qualitas et statura multum habet pulcritudinis in figura·Nã vt dicit gregori? ·i·xix li·moza·sup illud iob. xxix Sicut palma multiplicabo dies Non immerito iustorũ vita palme compatur·quia sicut palma inferius tactu aspera est· & quasi aridis corticib? obducta·supius ꝺo visui & fructibus pulcra·Inferius corticum suaꝝ inuoluti onibus angustatur · sed superius amplitudine pulcre viriditatis expandit̃·Sic quippe est electorum vita despecta inferius·supius pulcra Imo ista quasi multis corticibus inuoluitur·dum innumeris tribulatõnibus angustatur In summo vero illa quasi pulcre viriditatis foliis amplitudine retributõnis expandit̃.Habet quoꝺaz aliuꝺ palma quo cũctis

generibus arborum differt. Quis nanq; arbor i suo robore iuxta terram vasta sbsistit. sed crescendo supius angustatur. & quanto paulisper sublimior tanto in altum subtilior. Palma vero miozis aplitudis ab imis incboat vt iuxta ramos ac fructs apliozi roboze exurgat. Et que tenuis ab imis pficit. vastiozad summu succrescit. Quibs itaq; alia arbusta nisi terzenis mentibs mueniunt esse similia. inferis vasta. supius angustata. Quia nimiz omes isti scli dilectozes in terzenis rebs fozces sunt. in celestibs debiles. Na p tpali gloria vsq; ad mortem desudare appetut. & p spe ppetua nec parum quidem in labore subsistut. sed p terzenis lucris quaslibet iniurias tolerat. & p celesti mercede vel tenuissimi verbi ferze cotumelias recusat. Hi itaq; quasi aliaru arboz moze deozsu vasti sut. sursu angusti. qz fortes in inferiora subsistut. sed ad supiora deficiunt At cotra. Ex qualitate palmaz designat pficiens vita iustoz. q nequaq; sunt in terrenis studijs fortes & in celestibs debiles. Sut vero nonulli q cuz celestia appetut. atq; huis mundi facta noxia relinquut. ab inceptoe sua quotidie incostatie pusillanimitate deficiut. quibs hos nisi arbustis reliquis similes dixerim. qui nequaq; tales supius surgut. q les inferi oriunt. Hi quippe in couersatoz venientes no tales quales ceperut pseuerat. & quasi more arboz incboatone vasti sunt. sed tenues crescut quia pauliso p augmenta tpoz patiut detrimenta vtutum. Palma, vo in sumitate est vastiozis q ee ceperit qlitatis ex radice. quia sepe electoz uersatio plus finiendo pagit q ponit incboando Et si tepidis pma incboat. frequenti extrema consumat atq; semp incboare se extimat. & idcirco ifatigabilis in nouitate pdurat

Palmes mitis. masculi generis dicit ram vitis vbi vua nascit Et dicitur a palma pter fecunditatem. & cor. mi in obliquis

Palmetu a palma deriuat hoc palmetuz ti. locus vbi palme abudat & crescut

Palmo mas maui mare. i. cozonare. a palma dicit Et a palmo mas doz palmat ta tu. i. coronat

Palmula. a palma manu dicit hec palmula le diminuti. Et palmula etia e extrema latitudo remi. quia extesa est ad modu palme Et palmula est instrumetu rusticoz in area cum trib vel quattuoz vel etiam plurib ramis. quia habeat ramos extesos sicut palma digitos scom hug. Et papi. dicit. Palmula extrema latitudo remi qua mare impellit Palmula gubernaculi pars ima

Palmulus muli. masculini generis paruus palm Et dicit a palm

Palm a palma p manu dicit hic palm mi qdam mesura scz palme Et est palm a pollice vsq; ad minimu digitu extta man. Pugill vero est contra ctis digitis pugn. sic dicit qda glosa esa. xl.

Palo. a palin qd est motus dicit palo las. laui. Et inuenit in duab significatoib Na palare. i. manifestare aperire Et palare id est vagari Plus e tam palare q vagari Nam vagat qui aliquantulu huc & illuc discurrit Sed palat qui in nullo loco ppa habet sedez. Vnde vag dicit quicuq; aliquatulu vagat de loco ad locu Sed palas dicit qui nuq in aliquo loco certam habet masionem. Palo componit Depalo las. i. valde palare. declarare. referare. Pro palo las p eodem Repalo las. Palo las. p manifestare cu suis copositis est actiuu. p vagari est uentz. et pou. pma. Vnde virgili i. xj. enid. Et nuc palites videm gemituq; cadtu

Palpebra. a palpo pas dicit hec palpebra bre sin oculoru. qz palpebre semp mouent pilis in ozoime astantib ad eoru munitoem. Et cocurzut ideo in uicem. vt assiduo motu reficiat intuitu. vnde palpebrosus sa sum. id magnas habens palpebras. & corripit pe naturalitez

Palpito tas taui tare. id est. frequentez palpare. Et corripit pi.

Palpo. a palin qd est motus dicit palpo pas. id e tremere. mouez. salire. anbelare. sicut qui aiaz trahit. Item palpare. i. adulari. blandiri vel manu contrectare sicut facit cecus. Vnde hic et hec palpabilis & hoc le. palpo pas. cu oibus suis copositis est actiuu. pro salire tn vel tremere neutz est Et nota q antiqui dicebat palpor paris depo. pro adulari. Item a palpo pas dicit hic palpo palponis qui palpat vt cec. vel palpo dicit adulator. De pdictis significatoib tales dant versus. Palpat cotrectat manibus bladit anbelat. Palpat adulat salit ac tremit atq; moue. Palpo manu tractas et palpo vocat adulans.

Paludamentu a palin dicit hoc paludametu ti. q dam vestis regu & ipatoru. qua vtebat rex vl imperator ad ostedendu bellu in pximo esse futuz. et io dicit a palam. qz tuc oibus fiebat etia palam et manifestu bellu in pximo esse futuzu. vnde paludat ta tu. & paludametat ta tu. i. paludameto idut vel paludametu habens

Palumbes. a pabulu deriuat hec palubes bis. id e siluestris coluba que in arboib nidificat. sz colu ba que i domib. & dicutur palubes qz sint fortes pabulo. Q aut dicutur palubes quasi parcetes lubis. sicut colube colentes lubos. ethimologia est. Inuenit etia hic palubus bi p pullo palubis. Persius Aut cur no potius teneroq; palubo. & hinc palubm na num. scom hug. Et scias q columba no fuit epichenu. quia dicim hic colub p mare. qo pter fecunditate accidit. sicut gall & gallina. palubes vero recte fuit pmiscui generis. pter modi scretoem sex. & rara fecunditate

Palus paludis fei generis dicit a pales tea pabuli. qz paleam. i. pabulu nutriat iumentoz. Inde paludosus sa sum. & hic & hec palustris & hoc stre. simlis paludi. vel in palude existes vel crescs. Et paludan na nu. paludi immixt. vel i palude morans. & pducit lu. Vnde lucan Tuta fruge trico nos addit nil lesa palude

Pal. a pala adnez. dicit hic pal li. vineazu. qz fodis & palam figit. & est masge.

Pamphil li. mterptat tot amoz. & coz. penul. vnde. Pamphile tolle man iamq; redibit anus. & componit a pan & philos

Pampine. exponit i pampin

Pampino nas. in pampin exponit.

Pampinus a palmes derinat hic pampin ni. folium vitis. quia a palmite pdeat. & papineus neaneum. & papinosus sa. sum. & est pampineu quod totum est de pampinis. pampinosum vero quod pampinis plenum est. Ite a pampinus dicit pampino nas. et est pampinare papinos emittere vel papinis implere. et coponit Depapino nas Dispampino nas. expampino nas. omnia pro pampinos euellere. et corripiunt predicta pi. vnde ouidius. No hic pampineis amicit vitib vlm

Pan grece latine dicitur totum vel ome. vno hic pan panis dictus est quidam deus pastoz. quez in

similitudinem nature formauerunt· vnde pan dcus
est quasi omne vel totum.
Panates·herba est ex qua profluit succus qui &
panatus dicitur·
Pancelenos·pan quod est omne vel totū cōponit
cū celenos quod est lucēs·& dicit pancelenos·q⁹
noīe dicit luna in plenitudine ąsi tota lucēs·
Pancorpū·a pancratior ciaris·dicit hoc pancor=
pū pi·genus spectaculi·vnde solet fieri ab his qui
cū bestijs ferocissimis cōgrediūtur
Pancra cre·i·rapina a pācratior aris dicit·
Pancrariez aris·i·flagellis aut tormentis subijci
vnde equo animo tolerātes coronanē·vnde pācra
ciū·i·tormētū vel flagellū·vel quidam lut? qui sic
suberabēdo aliquid de manu in manū·
Pancr? cri·lapis vani? pene ex oībus coloribꝰ cō
stans·& dicit a pan qđ est totū vel oīne
Pandecta·pan cōponit cū teucos qđ est volumē
vel cū dectos qđ est cōtinēs vel doctrina·& dicit
hec pandecta cte·liber omnia ferens & cōtinens·
sicut totū corp? legis vel vet? et nouū testamēcū
scōm hug·Pap·videt dicere pādectū
Pandicularius·a pādo dis dicit hic pād¹culariꝰ
rij·hō hiās & toto corpe oscitās
Pando dis di·passū·i·extēdere dicere referre ma
nifestare apire·Pādo compouit Dispando dis di
passū·i·extēdere·diuersis modis tēdere pandere·
Expādo dis·di·expassū·i·extēdere·Oppando dis·
id est·vndiq; pādere extēdere·Repādo dis di sum
id ē·recuruare vel claudere vel recludere· Pādo &
ei? cōpositā oīa sunt actiua et faciūt pteritū in di
& supinū in passū sine n·Vnde ibi·Qui expassis in
cruce manib?·Sed et ibi & in multis alijs similibꝫ
locis inuenit n·vicio scriptorū & ideotarū·Hec em
tria verba scz pādo pateo patior·idē faciūt supinū
vnde versus·Pando facit passū pateo patior quo
qꝫ passū·Horū rite triū passū dic esse supinum·ita
dicit hug·Pris·hoc etiā dicit in·x.li·Pādo iquit o
in i·pandi facit pteritū·& supinū passū· quis etiā
a patior et pateo passū dicim?·vnō expādo dis·ex
passū·Virgili? in tercio At pater anchises passis
de litore palmis·& ita cōmunit dicūt grāmatici tñ
pap·dicit·q pādo hꝫ duplex sup·scz pāsū et passū
Pandociū·m pandox est
Pandona ne· quedā porta apud romā que semp
pādebat·& dicit a pādo dis
Pandox cis·i·ebriosus vel gulosus·leccator q sp
pādit ora ꝓpter escas·vnde a pando dis dicit hoc
pandocium docij·id est·leccacitas vel ebriositas·
taberna·vel caupona·
Pandu ca ce fe·ge·a pādo dis dr·gen? orgāni est·
Pandus·a pando dis deriuat pādus da dū·id ē·
curu? Sed pandū ꝓprie est qđ dirigit capita in īfe
riorē partē·curuū quod in superiorē·Oīne tamē cur
uū potest eē pāduū & econuerso diuersis respectib?
Vnde pandulus la lum aliquātulum curuus·et cō
ponit Repandul? la lum
Pangorizo·a pane deriuatur panegorizo gorizas
id est·sustentare
Paneta·a panis dicitur hic et hec paneta panete·
qui vel que facit panem
Panfagi? Pan quod est totū cōponit cū fagi qđ
est comedere & dicit panfagi? gia giū·quasi omia
comedēs·vnde & panfagij dicti sūt quidā homines
in ethiopia·quibus est cibus totū quod manui pōt
& oīa torrutu gignētia
Pangerista ste·omnis generis ludis decūtator
& deriuat a pāgeric? ca cū.
Pangeric?·a pango ꝓ canere deriuat pāgeric? ca
cū·i·laudādo decātat?·vnde pangerice·i·laudan
ter laudabiliter·Et hoc pangericū ci·scz licēcioſuz
& lasciuiosū gen? dicendi in laudibus alicuius·In
cuius specie & compositōne hommes multis men=
dacijs adulantur·
Pangito tas·id est·sepe vel frequēter canere·&
dicit a pāgo gis ꝓ cātare.
Pangitoriū a pango ꝓ cātare dicit hoc pāgitoriū
torij·loc? vbi multi simul canūt scz chor?
Pango gis·i·canere·facit pteritū panxi·& carz su
pmo·Pango gis·i·pacisci siue pactū facio·facit p
teritū pepigi·& supinū pactū·Itē pāgo gis·i·im
pellere·vl iūgere facit pteritū pegi·& sup·pactū
vnde versus·Panxi dic cecini·cōiūxi dic bene pegi
Cunctꝫ pactū feci dicito tūc pepigi·Inuenit etiaz
pāgo panxi ꝓ palum figere vl plātare·Et nota q
antiqui dicebant pago p gis pepigi ꝓ pacisci·vbi
nos dicim? pango pepigi·Item scias q pāgo·id ē·
iungo vel impello·Et cōponit cū con & dicit cōpi
go gis cōpegi cōpactū Depingo depegi depactū
Expingo expegi expactū·Impigo gis pegi pactū
Repingo gis·repegi repactū·Et in pdicta signifi
catōne pango et ei? cōposita sūt actiua Itē cōposi
ta eius in pfecti mutāt a simplicis in i·sed pterita
& supīa simplicis retinēt immutata·pango in alijs
significatōib? nō mutat literaturā in cōpositis si q
habeat·Et ꝓ pacisci ē actiuū·p cātare simpl'r neu·
sz ꝓ cātādo dicē vel laudare vel narrare actm est
Panice?·a panis dicit hic panice?·& hec panicea
cee·qui vel que facit panē Et panice? cea ceuz·ad
panē prinēs·vl de pane existēs·sic dici? paniceas
mēsas q ad panē comedēdū panē·l q fiūt de pane·
Paniciū a panis deriuat hoc panicū ci·vel panici
um cij·qōdaz gen? annone·qr ī quibusdaz locis eo
homines sustētanē vice panis·vñ dr panicū q pa
nis vicio·qr vice pais fūgat sm quosdā. & ē etbia
Panicul? li dimi·paru? panis
Panifex in panifico cas vide
Panificiū in panifico cas vide·
Panifico cas·i·panē facio Et cōponit a panis &
facio·& corripit fi·& inde hic et hec panifex ficis·
qui vel que panē facit Idē et panific? ca cū· vnde
i primo regū caplo·viij·Filias quoz vestras faciēt
sibi vnguētarias et focarias & panificas
Panis·a pan quod est omne vel totū dicit hic pa
nis nis·quia cum omni cibo apponit· vel qr oē aīal
eum appetat· & fit accusatiuus pluralis in es tm·
& genitiu? pluralis in um·non in ium·licet nomīa
tiu? singularis desinat in is·et habeat parē syll'as ī
noiatō et in genitiuo singulari sic iuuenis et canis
vnde versus·Is par pstat ium·iuuenis canis exci=
pe panis·Ista em faciūt gtiū pl'aliē in um·iuuenum
canū panū·vñ dicendū est Video tris canes come
dētes tris panes· et vt dr in historijs sup exodū·
panes ꝓpositōis vocanē duodecī panes azimi de si
mila mundi valoe·q ponebanē sup mensam semi al
teriisec?·et cōstabāt singuli de duab? decimis eph
et singulis supponebat·patena aurea et sup patenā
pugillus thuris·In diluculo sabbati recentes et ca
lidi panes īponebanē mēse·et erāt ibi imoti vsqꝫ
ad sabbatū sequēs·Tūc illis sublatis et thure mcē
so sup altare·noui cū alio thure substituebanē·Sō
latos vero soli sacerdotes comedebant. Dicebanē
etiam panes ꝓpositōis·qr ꝓpositi erant coram do=
mino i memoriā sēpiternā duodeci tribuū filiorꝫ ist'

vel pozro positi·id est·a longo tempoze positi·qz per totam hebdomadam vel in eternum ꝓpter sue cessionem ponẽdi sunt·

Pannículus li·puus pannus·

Pannosus·a pann? dicit̃ pãnosus sa sum·i·cĩcm nosus vilib? pannis indutus Et compatur·Vnde hec pannositas tatis·Item pãnosus potest dici plenus & abũdans pãnis

Pannucius·a pannus deriuat̃ pannuci? cia ciu·id est·pannosus vilibus pannis ĩdutus·Et hec pãnucia nucie·dicitur quedam vestis· quia sit de diũsis pannis abscissa

Pãn? a pan qõ ẽ totũ vel oñe deriuat̃ h pãn? mqz ab oñi hoie appetit̃· vnde depãno nas

Panoti?·pan qõ est totũ cõponit̃ cũ ota vel otis qõ est auris·& dicit̃ panoti? tia tiũ Vel panotius scõm quosdã·Pantoij ĩ scithia ferũtur esse quidam hoies mõstruosi·cũ diffusa magnitudine aurium·vt oñe corp? ex eis cõtegãt

Panselenos·id est·tota lux noctis scz luna plena vel pleniluniũ Et dicitur a pan qõ est totum & selenos quod dicit̃ lux noctis

Pansus sa sum·i·apertus extensus diffusus scz q ambulat nudis pedibus·Et dicitur a pando pãdis secũdum quosdaz

Pantapoles·pan qõ est omne vel totũ cõponitur cũ pole quod est vẽdere·& dicit̃ hic pãtapoles·i·negociator q multa vẽdit q ltĩe seplassari? dicitur

Panter teris·actõ pãterẽ vel ra Et hec pãtera tẽ penul·ꝑducta genus lupi Et dicit̃ a pan qõ est totũ vel oñe qz oĩm aĩaliũ sit amic? nisi draconis·vl' qz ĩ sui generis societate gaudeat· & ad eandem similitudinẽ qõ quid accipit reddit

Pantheon·pan quod est totũ vl' oñe cõponit̃ cũ theos quod est de?·et dicit̃ hic panthe? thei·deus ĩ se oĩa repzesẽtans·q̃si oĩm deus·Idẽ qui et pan·Et hoc pantheũ vel pantheon·tẽplũ illi? dei vl' tẽplũ oĩbus diis cõsecratũ·sicut est tẽplum oĩm sanctoz·¶Et vt referẽ romani cũ vniuerso orbi dominarent̃ qõdã tẽplũ maximũ cõstruxerũt·ĩ cui? mediũ suũ ydolũ collocantes oĩm ꝑmtiaz simulacra ꝑ circũitũ statuerũt· respicientia rectis vultibus ydolũ romanoz·Siqñ aũt aliqua ꝑmtia rebellaret cõtinuo arte dyabolica illi? ꝑmtie simulacz ydolo romanoz posteriora voluebat· tanq̃ ĩ nuẽs q ab eius dommio recessisset·Cõcitati ergo romani ad ipsam ꝑmtiaz copiosũ exercitũ destinabant· & ipsam suo dominio subiugabãt·verũ non suffecit romanis q oĩm ꝑmtiaz simulacra ĩ vrbe sua haberẽt·quĩ poti? fere singulis diis templa singula cõstruxerunt tanq̃ qui eos oĩm ꝑmtiaz victores & dominos effecissẽt·Sed quia oĩa ydola templũ ibi habere nõ poterant· ad maiorẽ sue vesanie ostẽtatiõem vnũ tẽplũ ceteris mirabili? & sublimi? ĩ honorẽ deoz oĩm erexerunt· & pantheon qõ sonat totũ deus nũcupauerũt·Pontifices ei ydolozũ ad maiorẽ populi deceptiõem finxerũt·qõ sibi a cibele (quã oĩm deoz matrẽ appellabãt) fuit ipatum· vt si de oĩbus gentibus vellent victoziã obtinere filijs suis tẽplũ magnũ fabricarẽt·De hoc etiam tetigi supza ĩ coloseum

Pantomim?·a pan vel panton qõ est totũ & mimus cõponit̃ hic pantomim? mi·i·ꝑ oĩa ioculator

Panucula le· ĩ panus est

Panus·a pannus dicit̃ hic panus ni· virgula illa circa quam trama inuoluit̃, idẽ et cannellus dicit̃· quia & de cannis fit ĩ quibusdam locis·Vnde lucilli?·Intentus mõstret rectus sub tegmine pan? Et dicitur a pann? quia eo pann? texat̃·vnde hec panucula le dimi·nauicula textricũ·quia e? discurzsu panni texanẽ·& dicit̃ a pannus vel pan?·Et vt dicit prisc·in tercio li·ĩ fine· Panucula nõ seruat gen? primitiui·quia pan? est masculini generis panucula vero feminini generis

Panxi est ꝑteritũ de pango gis

Papa pape·id est·admirabilis·a pape quod est interiectio admiratis Qui aũt dicit̃ papa q̃si patez patrũ ethimologia est· Et hinc hic et hec papalis & hoc le·& hoc papale lis·& hic papat? tus tui·

¶Sed cõsueuit queri An ĩ voto cõtinẽtie possit papa dispẽsare·Ad hoc dicũt quidã q votũ otinẽtie nõ est essẽtialiter annexũ ordini sacro· sz ex statuto ecclesie·vnde videt̃ q ꝑ ecclesiã possit dispẽsari in voto cõtinẽtie solennisato ꝑ susceptiõnem sacri ordinis·Cum aũt votũ cõtinẽtie essẽtiale sit statui religionis ꝑ quaz homo abzenũciat seculo totaliter dei seruitio mãcipat?·quod nõ potest simul' stare cum matrimonio·in quo incũbit necessitas ꝑcurãde ꝑlis·vxozis·& ꝑlis et familie·& rez que ad hoc requirunt̃·vnde dicit aplus ꝑma ad chozi·vij Qui est cũ uxore solicit? est que sũt mũdi·quomõ placeat vxozi & diuisus est·Vnde nomẽ monachi ab vnitate sumit̃ ꝑ oppositũ ad diuisiõnẽ predictã Videtur q ĩ voto solennisato ꝑ ꝓfessiõnẽ religionis nõ possit ꝑ ecclesiam dispẽsari· Et rõem assigt decretalis qz castitas annexa est regule monachali vide etiam in bigam?

Papalis·in papa est·& ꝑ·penul·

Papas a papo pas·dicit̃ hic papas papantis·id ẽ gnarcio·quia circa culmas papãdo incedit·vel papas dicit̃ pedagog? cui infantis disciplina cõmittit̃·Iuuenalis Timidus ꝑgustat pocula papas·Sz hic papas patis·dicitur grece quoddam gen? limi candidi & mollissimi

Papauer·a papo pas·dicit̃ hoc papauer ueris·qz semen eius papat̃·vel dicit̃ a popa quod est pingue do·quia crassũ habeat liquorẽ· Et est herba sonozi fera. ex qua profluit succus qui opion appellat̃·vnde papauerin? na num·& ꝑducit papauer penulti mã ĩ ntõ·sz in gtõ eaz corripit·

Papeinteriectio ammirantis

Paph? insula est veneri cõsecrata·vnde paphius phia phiũ·quod sepe inuenitur ꝑ venere? rea reuz & inde quedam oliue dicunt̃ paphie·Et est femini generis paphus·

Papia·a papa dicit̃ hec papia ad mirabilis ciuitas vnde hic et hec papiẽsis & hoc se·Et dicit̃ papia q̃si paupib? pia·Hec olim dicebat̃ ticinũ

Papias pie·nomẽ cuiusdã autoris· & cõsequẽter libri sui siue volumnis·

Papilio·a pape dicit̃ hic papilio nis·q̃dã auicula q ĩ suo aduẽtu mezẽt̃ admiratiõem· vñ papiliones dicũt̃ tẽtozia ad similitudinẽ illi? auis volãtis He auicule lumine accẽso cõueniunt·& circũuolantes ab igne ꝓximo ĩterire cogunt̃

Papilla·a papo pas dicit̃ hec papilla le·caput mãmille·quia pueri eam quasi papant dũ lactent·Mãmilla eñ est oĩs eminẽtia vberis Sed papilla ẽ illõ breue vnde lac trahit̃·& corripit pa· Virgili? Hasta subexertã donec plata papillã ꝛc̃

Papirius ria rium·ĩ papir? est

Papirus·a pir quod est ignis dicit̃ hec papir? ri penul·ꝑdu·quedam herba vel gen? iunci·vt dicũt Et dicit̃ papir? quasi parans pir·i·ignem·eo q ĩ

cereis & lampadib? ponit ad ardēdū. Dicit etiaz hec papir? carta bombicinata siue bombicina·vnd papir? ra·rū·ad papirū ptinēs · vel de papiro exi stēs Dicit etiā p eodē papire? rea reū Esa·xviij q̄ mittit in mare legatos in vasis papireis vel papi ri sup aquas·In vasis papireis·i·in nauib? de papi ris .i·iuncis que papiri tāte sūt magnitudinis scd̄z historiam alexādri· vt naues fiant ex eis· vel in va sis papireis · i.in cartis de papiris factis·quas egi ptij p legatos mittebāt duab? tribub? eūtes sup aquas·vl in vasis papireis ·i·pixidib? de papiro fa ctis in quibus cōtinebanē vel deferebanē epistole misse ab egiptijs p legatos ad exhortādū et animā dum duarū tribuū iudeos

Papo. a popa dicit papo pas pauī pare·id est co medere quod tm̄ ad pueros pertinet·Et ponit qn̄ q̄z p noīne·Persius·Et similis regū pueris papare minutū·seo mādducare ad viros ptinet

Papula le.fei generis·i.carbūcul?·Sūt em̄ papu= le minutissima vlcera que nascūtur in cute & dolo rē afferūt·& scabiem & ardorē·Virgili? in georg̃· Ardētes papule atq̄ immūd? olentia sudor· Mē bra sequebaē ꝛc̄·vel dicūtur a papo papas · q̄z cor rodūt carnē·vnde papulosus sa sum·i·papulis ple nus·& compaē·vnde hec papulositas tatis · pleni tudo & abūdātia papulaz·& papulētus ta tū· in eodē sensu·& cōpatur·vnde hec papulētia tie· idē quod papulositas·

Papulēt? ta tū·in papula vide

Par · a pazo paras deriuaē hic et hec & hoc par paris quātū ad vocē·sed quātū ad significatōez de riuaē a cōpazo pazas·ppzie em̄ pares sūt qui inē se cōpari possūt·vnd parit aduez·& hec paritas tatis Par componit· Compar paris·i·coequalis· consi milis· Dispar disparis·i·dissimilis·Impar imparis ·i.non similis·non par·Separ paris·i· seoꝛsuz a pa ri·id ē·dissimilis·Suppar paris.i·subiect? pari·Et hīc disparitas·comparitas Imparitas Separitas· Suppanitas·& est paz oīs generis cū oībus suis cō positis·& coꝛ·pa·vnde ouidi? epi · Si qua voles apte nubere nube pari·Inuenit etiaz hoc par paris tantum in neutro genere·vt vnū paz boū· duo pia

Para ꝓpositio greca·i·iuxta caligaz vel apud vel re vel ptez vel trās Itē paza ē verbū i pati modi.sed tūc nō acuit in fine

Parabola vt dicit papi· parabole grece latine pū bia vocātuz·eo q̄ in ipsis sub cōpatiua similitudie figure verboꝝ & imagines veritatis ostēdunt ·de hoc etiā sup̄ dixi i q̄rta pte in c·de tropis

Paracimon.pir cōponit cū acinon quod est incus & dicit hic paracimon nonis·fabeꝛ iouis fulminum ei? fabricatoꝛ·& dꝛ sic quasi ignea icus·ab igne & icude·q̄z sp̄ sit iuxta ignē et incudē

Paraclisis grece latīe dicit aduocatio vel osolatio azaclit?·a paraclisis qd̄ est osolatio dicit hic pa raclit? ti·i·cōsolatoꝛ Et scdm̄ hoc spūsānct? dicit paclit?·i·cōsolatoꝛ·q̄z cōsolaē nos i oīb? āgustijs nostris·Itē paclit? grece dicit aduocatio ·vnde pa clit?·id est·aduocatus · & secūdū hoc conuenit fi lio·quia ipse pro nobis impellat apud patrē ·Pōt etiam spiritussanctus congrue dici paraclitus · id est · aduocatus & consolatoꝛ·q̄z p nobis aduocat & nos cōsolaē·vt dicā in spūs· De padito autē spūsancto dicit domin? in iohāne Paraclit? autez spūsanct? quē mittet pater in nomine meo·ille do cebit vos oīa·Et tangūē in hac autoritate sex cau= se missionis spūsancti· Primo nāq̄ missus est su per apostolos ad cōsolādū mestos. qd̄ notaē cū dꝛ paraclit?.qd̄ est idem qd̄ consolatoꝛ·Secūdo ad vi uificādū mortuos·quod notaē cū dicit spūs ·quia spūs est q̄ viuificat·Tercio ad sanctificādū immū dos·quod notaē cū dicitur sanctus .sicut enim di citur spirit? q̄z uiuificat·ita sāct? q̄z sanctificat et mūdat·vnde sanct? idē est qd̄ mūd?·Quarto ad cōfirmandū amorē inē discꝛdes et odiosos·quod notaē in hoc quod dicitur patez · Patez enim dici tur eo q̄ naturaliē diligat nos·Quīto ad saluāduz iustos·quod notaē in eo qd̄ dicit In noīe meo qd̄ est iesus qui sal? interpraē·In noīe ergo iesu.id ē salutis patez misit spūmsanctum·vt ostēderet q̄ ad saluādas gentes venit·Sexto ad docendū ignaros quod notaē in eo quod dicit Ille vos docebit omia

Paradigma·expoit i q̄rta pte i ca· de tropis

Paradis? disi mas·ge· Vñ Ge·ij·Plātauerat aūt dominꝰ deꝰ paradisū voluptatis a principio in quo posuerat hoīem quē formauerat·Est aūt paradis? lo cus in oriētis ptib? cōstitut? Et dicit paradisus gre ce ort? latine·eden hebraice·quod latine delicie inē ptaē·Cōiūcta hec duo sonāt ortū deliciaz Est em̄ omni genere ligni pomifeꝛaz arboꝝ cōsit?·habens etiam lignum vite·& dicit paradisus quasi parans dei visum · uel quasi paratis dans uisuz·& est ethi mologia secundū huguitōez · ¶Nota hic q̄ padi sus credit esse quidā locus terrestris & corpalis i determinata pte terre sit?·tpatissim? et amen? vt homo nullis pturbatōib? impedit? spūalib? delicijs quiete frueret·Hūc aūt locū extimant sub equino ctiali esse versus ptem orientalē.eo q̄ locū illū qui dā philosopi tpatissimū assezūt· Ex quo etiaz loco nil? vnus de quattuoꝛ flumīb? padisi fluere videt vnde secūdū beda volūt in orientali pte esse padisū longo intiacente spacio vel maris vel terre·a regi onib? quas icolūt homies secretū & in alto situ m· vnde nec aque diluuij illuc puenerūt ¶Sed cōsu e uit q̄ri·Quo intelligaē illud quod dicit dominꝰ in cruce latroni·Amen dico tibi hodie mecū eris i pa diso·Ad hoc potest dici q̄ hoc nō est intelligēdum de padiso terrestri·q̄z passio xpi nō reducit ad illū padisū sed ad celestem·Qui q̄dem padis? pōt acci pi dupl'r·scz ꝺm gloriā fruitōnis·& sic statim mo riens in padiso latro fuit·vel quātū ad locū glorie cōuenientem·& sic null? padisū intrauit ante ascensi onem· ¶Quare aūt deꝰ concessit homi vt comede ret de oīi ligno padisi · excepto ligno scientie boni & mali·dixi in obedio dis· vide etiā in rōphea·

Paradoxus·doxa grece latine gloria cōponit cuz paro ras vel para ꝓpositōne greca quod est iuxta vel ad·& dicit paradox?·id est· admirabilis·vel q̄i pat? ad vanam gloriam hui? mūdi·Vnde hec pa: doxa xe·mulier talis · & adiectiue potest declinari padoxus xa xum· vnde q̄dam liber tullij intitulaē · Tullius de padoxis· quia in eo tractaē de padoxis & dicuntur ibi paradoxe dicta·vel sententie ad mū danā gloriā pertinētes· q̄si laudes glorioseꝛ l'pate·& inde hec paradoxia doxie·talis gloria uel laus

Paraemenon,cōponit a para et emenon quod ē dies vel tēpus·& dicit paraemenon · quo noīe uo catur apud grecos ptentū ipzfectū quod desigt rem paulo ante pfectā quasi adiacēs temp? · Qui dam dicunt paraoemenon

Parafernū exponit in dos dotis

Parafrastes·a para quod est iuxta·uel a paro ras & frasis cōponit hic parafrastes stis·i·loquax·qua si iuxta loquelam l'locutōem·uel pat?·i·pmpt? ad

loquendū·uel parafraſtes dicit̄ ꝓprie nō diſertor· nō bonus ſed malꝰ interpres · uel paraſtes ꝑm quoſdā dicit̄ qui minꝰ bene interp̄tat̄ · qui ſcz non tranſfert literam ex litera·ſed ſenſum ex ſenſu· vñ parafraſtes locutor iuxta ſenſum· ſed nō ꝑm lr̄am Vnde bieroni·in ꝓlogo regū·uel interp̄tē me exti mato·ſi gratꝰ es·vel parafraſtē ſi ingratus q̄p̄ mi chi oīno cōſcius non ſum mutaſſe me quidpiam de hebraica veritate

Paragoge exponit̄ in quarta ꝓte in capꝯo de me thaplaſmo·& acuit̄ in fine

Paraganda ornamentum pallij·vel veſtis quod vulgo friſeum dicitur

Paragozia in paragozizo zas exponit̄

Paragozizo zas·i· mitigare lenire oblectare tēpa re·Vnde hec paragozia rie·i·mitigatio·Et quedaz medicina ſic dicit̄ qz lenit·

Pazagraphꝰ·a para quod ē iuxta·& graphꝰ ſcri= ptor vel graphia ſcriptura cōponit̄ hic pagzaphus vel hoc pagzaphū pbi· nota ſic facta que appo nit̄ ad ſeparandas res a rebus que in cōnexu concur runt·& corripit gra

Paragus gi·auis mali omīis·vt dicūt

Paralellus·a para qđ̄ eſt iuxta dicit̄ hec pazalella le·Pazalelle dicūt̄ linee eque diſtātes q̄ quis in infi nitū ducant̄ nunq̄ cōcurrūt·quod nō fieret ſi vna lineaꝝ ad aliā plus ex vna ꝓte q̄ ex alia accederet Et hic pazalellus li.& hoc paralellū li· circulus eq̄ diſtās ab alio·& ſunt circuli illi quinqz in ſpeza qui paralelli vocant̄·quaſi eque diſtātes·nō quia equa lis ſit diſtātia int̄ quoslibet ſibi ꝓximos·ſz qz q̄libz palellꝰ a ſibi ꝓxio ſcōm oīs ſuas ptes eq̄lit̄ diſtat

Paralipomenon·a para qđ̄ eſt iuxta & emenō qđ̄ eſt dies vel tēpus cōponit̄ hic palipomenō ne mē cuiuſdā libri. quaſi ſermo diez. Vel ex para quod eſt p̄ter vel re.& ypos qđ̄ eſt ſub et mene quod eſt defectꝰ cōponit̄ pazalipomenon grece· qđ̄ nos p̄t miſſoꝝ vel reliquoꝝ dicē poſſumꝰ· quia ea q̄ in le ge vl̄ libris regū vel omiſſa vel nō plene relata ſūt miſto ſub·i· poſtea ſummatim & breuiter explicā tur. Vnde hieronimꝰ in epiſtola ad paulmū capꝯo vij· dicit ·Paralipomenon liber iſtrumenti veteris epithome talis ac tātus eſt vt ablqz illo ſiquis ſcīē tiam ſcripturaꝝ ſibi voluerit arrogari ſeipſum irri deat· Per ſingula quippe nomina iuncturaſqz v̄bo rū·& p̄termiſſe in libris regū tanguntur hiſtorie·& innumerabiles explicant̄ euāgelij q̄ſtiōes·vide eti am i epithoma.& acuit̄ in fine palipomenō

Paraliſis·a para qđ̄ eſt re·& liſis cōponit̄ hec pa liſis ſis·i· reſolutio ſcz membꝰ quo mēbra diſſoluū tur·vnde paliticus ca cū qui talē patit̄ infirmitatē ſcōm hug· ·Quidam dicūt q̄ cōponit̄ a para & le ſio·Et dicit magiſter bene· q̄ paliſis ꝓducit i aīa & nō debet accētuari in fine ſicut nec ypocriſis

Paralitic⁹ penul·cor.in paliſis eſt

Paralogiſm⁹·a para qđ̄ eſt iuxta & logos cōpo nit̄ hic paralogiſmꝰ mi·i·ſophiſtica argumētatiō·q̄ ſi iuxta ratiōem vel diffinitiōem ſilogiſmi ·vnde pa logiſtic⁹ ca cū·& paralogizo zas·i· paralogiſmuz facere·vel paralogiſtice loqui·vel paralogiſmo cō cludere vel decipere

Paraneticus ca cum·i·interpoſitus·& dicit̄ a pa nimphꝰ·vnde quedam ode horatij intitulant̄ para nectice·id eſt·interpoſitiue

Pazanimpha · a para quod eſt iuxta & nimpha ſponſa cōponit̄ hec pazanimpha phe·i·ꝓnuba·que viro nimphā iūgit·Et hinc pazanīphꝰ·i· mīnūcius

mēt ſpōſū et ſpōſaz·ſcz q̄ viro nīphā cōiūgit·ſic be atꝰ ioēs dicit̄ paranīphꝰ domī

Paranomatia expōit̄ i q̄rta parte ī c· de ſcemate

Paranomeon·ē ī quarta parte in c·de ſcemate

Parapſis·a par & abſida quod ē latꝰ ꝙponit̄ hec parapſis ſidis·i·diſcus·Vnde iuuenalis·Qui mul ta magnaq; parapſide cenat·Et dicit̄ parapſis vaſ quadrangulū & quadrilaterū quaſi paribus abſidiſ id eſt latenb⁹·& mutat̄ b·in p·& ſcribit̄ per pſ

Paraſceue Paro ras cōponit̄ cū cena·& dicitur hoc paraſceue ues i·ꝓparatio cene · Hoc noīe dice batur feria ſexta ſabbati·in qua ꝓparabant̄ neceſſa ria ſabbati·ſcōm hug·In hiſtoriis aūt dicit̄ · Para ſceue grece latine ꝓparatio · Sic dicebāt feriam ſe xtam·quia i ea ꝓparabant̄ neceſſaria ſabbato ·ſicut & i deſerto duplex colligebat̄ māna · grecis aomi xti iudei·grecis cōsuetudinē vocabulis

Paraſitaſter·in paraſitꝰ vide

Paraſitus·Parapſis cōponit̄ cū ſitus·& dicit̄ hic paraſitus ti· quaſi in papſide ſitus·i·leccator·vl̄ pa raſitus cōponit̄ a paro ras·& ſitus eꝰ cui·Inde di citur paraſitus leccator vel ioculator·quaſi parās id eſt·repſentans ſitus·id eſt cōpoſitiōes & geſtus diuerſoꝝ·ſcz qui ſcit ſuo geſtu repſentare geſtus & cōpoſitiōes multoꝝ·vel para id eſt iuxta·ſitꝰ vē tez Inde paraſitꝰ id eſt·iuxta vētrē·vel para·id eſt iuxta vel apud ſitos id eſt frumētū ·Vnde dicitur ſitoziū vas vbi cibus de frumēto ſolet reponi· vn= de paraſitꝰ quaſi ad aliquē frumētat⁹ ·id eſt nutri tus & paſtus·vnde hic paraſitul⁹ li dimi · Et hic paraſitaſter tri·& hic et hec paraſita ſite Et paraſi tula le·diminutiū·

Paraſtrata par cōponit̄ cū ſto vel ſtans·& dicit̄ hec paraſtrata te Paraſtrate ſtipites ſūt pares ſtan tes quibꝰ arbor nauis ſuſtinetur

Parca ce·a parco cis dicit̄ hec parca ce furia īfer nalis·Et dicūtur parce a parcēdo per contrariū qz mime parcant·quas tres eſſe voluerūt· vnā q̄ vitā hominibus ordinet Alteza q̄ cōtexat Terciam q̄ rum pat Incipimꝰ cū naſcimur Sumꝰ cum viuimus Deſinimꝰ cū iterimꝰ·vnō hic et hec parcalis et hꝰ le ſcōm hug·Papias vero dicit Parce fata dicta ſūt a paganis·que q̄dem tria eſſe dicūtur·cloto·la thęſis·atropos·dicta per cataantifraſim · qz nemī parcāt·vnde dicitur Cloto colum baiulat·lathęſis trahit·atropos occat

Parcitas·a parcꝰ ci·addita tas ſit hec parcitas tis & deſignat q̄ñz virtutē quādoq; vitiū

Parco cis peperci vel parſi ſū·parcere id eſt cōdo nare·nō multum expētere· miſereri dimittere· Par co cū oībus ſuis cōpoſitis ſiqua habet ē neutz ſm hug·Priſti·etiā dicit in decio li·tractās de verbis tercie cōiugatiōis diſinētib⁹ i co·In co r antecedē te vnū ſueni parco peperci quod et parſi facit pre teritum · Et infra dicit·peperci vel parſi facit par ſum ſup ſcōm in ſi terminātiū regulā i in um·vnde parſurus participium futuri · peperci tamē magis nunc eſt in vſu q̄ parſi·

Parcopollex pollicis·pollex cōponit̄ cū parco cis et dicitur hic parcopollex pollicis·id eſt·tramellū quia parcit pollici·

Parcus·a parco cis deriuat̄ parcꝰ ca cū·q̄ q̄ñz de lignat auaz·q̄ñz inter auaz et ꝓdigū·plus tamen accedit auaro q̄ ꝓdigo·ſicut ecōtrario largꝰ plus accedit ꝓdigo q̄ auaro·vnde quidā Prodiguſ eſt animi vicio retinenda ꝛfundēs Largus qui ſūptꝰ facit ex ratiōe libenter·Parcuſ qui retinet quidquid

nō postulat vſ? N.ā retinet cupide qō res deposit
auar?·Et cōparaē·parcus cior·ciſſim?·vnde parce
cius ſime·aduer·Parc? cōponiē·q̄parc?·pparcus
id est·valde parcus ſcōm hug·papias vero dicit·
Parce honeste moderate nō nimiū.parc?·id ē·fru
gi·qō ē moderator ſeruator & abſtinēſ alieno·ſuo
cōtēt?·ul' parc? nimis tenax·ſordid? vide ī ꝓdig?
Pard? pardi beſtia varia est & uelociſſima·Et im
de cōponiē leopard? di·ſcōm hug
Parens·a pario ris·deriuaē hic et hec parēs tis·
duū genet·i·pater & mater·& facit genitiu? plu
ralis parētū Inueniē etiā parētiū·qō ꝓbaē p actm
pluralem qui desinit in es vel in is·qui ꝓpri? est in
ium terminātium genitm .ſicut dixi in tercia parte
vbi egi de datō plurali tercie declinatōnis·& dicū
tur pater & mater parētes a pariēdo & nō a parē
do·quod ꝓbaē in hoc·qz pareo ꝑmā ꝓd·ſed parēſ
in ꝑdicta ſignificatōe ꝑmā cor. parēs etiā acāpiē
p cōſāguineo vel affine·vnde hec parētela le·id ē
cognatio cōſāguinitas cōgermanitas cōtribulitas
Et hic et hec parētalis & hoc le· vnde parētaliter
aduer·Et hec parētalitas tatis·i·cōſāguitas·Inue
niē etiā parēs tis ge·oīs·i·obediēs a pareo pares·
& tūc ꝓdu·ꝑmā·vñ versus·Nō ſum ꝓle parēs·ñ
ſū niſi pario parens·vide in honore·
Parētalia .a parēs deriuaē hic & hec parētalis &
hoc le·Et hec parētalia liū·vel lior·dies feſtus pa
ganor cū ſacrificabāt aīabus pentū .ſcōm hug·pa
pias vero dicit· Parentalia dies feſti paganorum
ꝓpinquitas·
Parētela le·penul·ꝓd·in parēs exponiē
Parēthesis quidam tropus est·de quo dixi ī quar
ta ꝑte in capitlo de tropis
Parenticida .a parēs & cedo dis cecidi cōponiē
hic et hec parēticida de·penul·ꝓdu· qui vel q̄ pen
tem occidit·vnde hic et hec parēticidalis & hoc le
Et hoc ꝑenticidiū dij·i·occisio pentū
Parento tas·i·patrē vel matrē imitari·vel ſacrifi
care vmbris pentū. & tūc deriuaē a parēs· Inueni
tur etiā parētare·i·ſacrificare mortuis·ꝑma ꝓd·&
tūc deriuaē a parco res·vt parētare vmbris vel tu
mulis mortuor frēq̄nt parē·i·obſeq vel miſtrare·
Pareo res rui·i·obedire·Et parere i·apparere Pa
rere ꝓ obedire caret ſup· ꝓ apparere ſuenie ꝑtū tu
ſed raro In hac ſignificatōe pareo cōponiē· Appa
reo res rui ritū·vnde apl'us·Apparuit gratia ſalua
toris noſtri Cōpareo res rui i·ſimul parere· vnde
in Ge·xxxvij·capl'o·puer nō ꝓparet et ego quo ibi
Pareo in vtraq̄ ſignificatōne cū ſuis cōpoſitis est
neutr·& ꝓducit hāc ſillabā pa· vnde ouici? de re
me·Que nimis apparēt rhetia vitat anis Et ī greciſ
mo Apparēs paret·& q̄ bene paret obedit·parē q̄n
do est ifinitiu? de pario ris·tercie cōiugatōis cor·
pnl'·quādo vero est ifitiu? de pareo res·ſecūde cō
iugatōis·i·obedire vel apparē·ꝓd·pnl'·
Paries·a par dicit hic paries parietis ·qz sēp sunt
duo ꝑietes vel a latere vel a fronte qui cōſpiciunt
se·aliter ſtructura deformis esset. & corripit penl'
timam tam in noīatō q̄ in grō·& est maſ·ge·vnde
pſalmi·tāq̄ parieti melimdato
Parietina·a paries eriuaē hec parietina ne penl'·
produ·Et est pietas ꝑietum ruina·ſcz vbi parietes
ſtant ſine tecto & habitātib?·vñ ezech·xxxvj· Mō
tib? & collib? vallib? q̄z & deſertis parietinis
Parieto a paries ōriuaē pieto tas·i·pietes aptare
vnde deparieto tas·& diſparieto taſ· & exparieto
tas·ſ codē ſēſu·ſcz ꝑietes auferre·& cor·e ante t·

Parietul? li dimi·puus ꝑies·
Parilis a par deriuaē hic et hec parilis· & hoc le
id est·equalis·vnde parilitez aduerbiū·Et hec pari
litas tatis·i.equalitas ſimilitudo Et corri·penulti
mam parilis licet desinat in ilis·& deriuē a noīne
ſecūdū priſtianū
Parilitas tatis·corripit li·in parilis exponiē
Pario paris pepi·partū vel ꝑtū·pere·id ē ꝑtū fa
cere laborare adquirere · Et est hec ſignificatio tra
cta ex alia quia cum mulier parit adquirit & in la
bore ē·licet postea nō memīerit laboris ꝓpter gau
diū·quia nat? est homo in mūdo Et erat olim hoc
verbū quarte cōiugatōis Vnde ouidius·Qua pari
re solet gen? pennis cōdecoratū·vnde & cōpoſita
ab eo sūt quarte cōiugatōis·Pario cōponiē cū ad
vel a et dicit aperio ris rui Et cū cō & dicit cōpe
rio ris cōperi cōpertū·i·inuenire Itē cū ex & dicit expior
rior ris expertū verbū cōmune id ē·ꝓbare vl' ꝓbari·Itē
cū ob et ōr opio ris rui Itē ex ob & pario etiā ꝓpo
nit operior riris optus ſū deponētale·id ē expecta
re·et ꝓducit primā·ſed opio potiꝰ ꝑmā cor·Item
cōponiē cū re et dicit reperio ris repperi·quod du
plicat p in ptcrito cuz diminuit ꝑma ſillaba reſpe
ctu ꝑſentis · Pario tercie cōiugatōis est et neutr
Et ut dictū est facit ſupinū ptum tu·quod ꝓbaē p
partus tus cui·& p parturio Et ſimiliter facit pa
ritū tu·quod ꝓbaē p parturꝰ ra rū Composita ab
eo ſunt quarte cōiugatōis· et oīa faciūt ſupinuz in
partū et ꝑteritū in rui.et mutata a in e ꝑter cōpe
rio et repio que faciūt cōperi reperi Et oīa ſūt acti
ua ꝑter expior cōmune·et opior depo·ꝓ expectare
ſcōm hug·Et ſcias q̄ partū deberet eſſe ſupinum
eius licet inueniaē paritū·vnde dicit priſti. in deci
mo libro In rio vnū inuenio tercie cōiugatōnis pa
rio pepi·veruſtiſſimi tñ ſm quartā cōiugatōez hoc
ꝓtuliſſe inueniunt Ouidi? Qua parire ſolet genus
pēnis decoratū·ſupinū ꝑtū debz ē·unde et part?
et ꝑturio ꝑturis meditatm·et parito frequētatiuū
Magiſter aūt bene· ſcōm modernos melius decla
rat dicēs· pario tercie cōiugatōis facit ꝑteritū ī ri
ꝑma ſillaba gemīnata vt peperi et ſupinuz partum
quod antiqui dicebant etiā ꝑitum vnde pariturus
Cū ſuis aūt cōpoſitis redit ad quartā·et facit ꝑte
ritū in ui diuiſas vt aperio ris rui aptum·preter re
pio ris et comperio compis·cū oīb? ſuis cōpoſitis
habet r ante tū in ſupino vt apio aptū Itē scias q̄
conſueuit b mutari in p vt opperio Sed in operio
et operior abijciē ſicut d in opio ·vnde corripit pri
mā pario·vnō quidā Nemo sit preceps cauſas api
re latētes Itē Vir generat.mulerq̄ parit ſz gignit
vtrq̄ De hoc etiaz dixi in aperio·et dicā in repio
ris.et vt dicit priſtian? ī decimo libro Faciūt par
ticipia in ſus verba q̄ in li vel in ri vel ī ti terminā
ꝑteritū actiuoz vt pepuli pulſus . perculi percul
ſus·ſuffero ſuſtuli anomalū est et ſublatus facit·
excipiē peperi part? drē cā·peperci eñ parſ? facit
Paris hui? paris vel paridis fuit filiꝰ ꝑami qui he
lenā rapuit·et corripit penultimā paridis
Pariſcus·a paro ras dicit hic pariſc? ſci·questor
qui clamat in foro
Pariton? ni penul·correpta id ē cātor q̄ parit to
nos a pario et ton? cōponiē
Panꝰ a paros inſula dicit parius ria riū·et quia in
illa inſula marmor abūdat ideo quādoq̄z pari? po
nit ꝓ marmoreus Quādoq̄z etiā parius plan? vel
albus ad modū marmoris dicit· vnde inueniē mar
mor pariū·et ī ꝑmo esore ōr·pario stratū lapide

Parma a paruus dicīē hec parma me · lene scutuz quasi parua Et quelibet leuia arma possūt dici parme quasi parue Itē parma est dict? quidā fluui? a puitate·a quo ciuitas adiacēs dicīē hec parma me· & est p fluuio masˢ·ge·p ciuitate fe·ge ·vnde hic & hec parmēsis & hoc se

Parmeus mei·pt? meās·a ptus & meo as

Parnasus·a par & nasus qō est elatio cōponīē h parnasus si. quidā mons quia pares habeat nasos id ē duas elatōnes scz eliconē et aceronē vel cithe ronē scōm hugˢ·sed si parnasus vt dicit hugˢ·cōponīē ex duob? rectis·i·integris scz par & nasus debet scōm prisˢ·declinari ex utraqz parte·declinaē tame ex fine tm̄·& ꝓpter hoc quidā dicūt cū quibus ego q parnasus nō est cōpositū ·qz fuit impositū a grecis qui nunq̄ habuerūt respectū ad noīa latīa par & nasus·& hoc vult magister bene· & ꝓducit penultimā parnasus · Et q dicīē parnasus q̄si pares habeat nasos et hīa est

Paro ras raui.i·ꝓparare ornare·vnde pat? tatuz nomē Et cōpatur pat? tior tissim?·vnde parate tius tissime aduez·Itē a paro hic parat? tus tui ·Paro cōponīē Apparo ras·i·valde & diligēter pare·vnde hic apparat? tus tui·Itē cōparo rasˢ Disparo ras·i·spectare diuidere Itē īparo ras Preparo rasˢ id ē ante vel p̄ alijs parare· Reparo ras·id ē iteruz vel retro pare Separo ras·id ē diuidē·Itē parro rasˢ actm̄ ē cū oīb? suis cōpositis·& coz.pa Vnō ouidi? de reme·Bella mihi video bella parāē ait

Paro paronis masculī generis nauis piratauz · & dicīē a pirata·vide īm mioparo·

Parochia a para qō est iuxta dicīē hec parochia chie·i·adiacens dom? dei·vel īcolat? vel dioceſis vnde parochian? na nū·id ē de parochia existens. parochiani etiaz et parochij olim dicebanē· qui legatis reipublice itez faciētib? necessaria p̄bebāt

Paroemia exponīē ī quarta pte ī ca·de tropis

Parofonista paro ras cōponīē cū fonos quod ē son? & dicīē hic et hec parofonista ste ·i·cantator q̄si parās·i·incipiēs phonos·id ē cantus·

Parotida·a para·i·iuxta & ota qō est auris ꝓponīē hec parotida de·glob? q̄ nascīē ī aure Vñ poti d? da dū·q̄ globos habet īm aure·& coz·ti·

Paroximiū mij·i·cōmotio febris vl' etiā altī? rei

Parricida·a parēticida abijciunē e et n & mutaē t īn r & dicīē parricida·vel cōponīē a patre vel a patri vel a patria scz qui occidit patrē· vel parē ·vl' patriā ꝓdidit·vnde hic et hec parricidalis & hoc le· & hoc parricidiū·& hec parricidia die lex de parricidio que et parēticidia dicīē scōz hugˢ Et vt dicit prisˢ·parricida siue a pari siue a patre siue a parente cōponaē dicēdū est parricida p geminū r·Et papˢ dicit Parricida ꝓprie dicīē qui parētē occidit quez quidē veteres parēticidā dixerūt· qm̄ parricidiū īm quocū q̄z ītelligi possit· cū sint hoīnes hoīb? pares Et scias q antiqui dixerūt patricida de qui patrez occidit Vnde ī epl'a p̄ma ad thimo· īueniē patricidis & matricidisˢ·papiasˢ etiā dicit patricida et parricida qui ꝓntes occidit· & hoc verz ē ꝑm antiquos Nā secūdū modernos et pristianū dicēdū est parricida·siue a pari siue a patre siue a parēte cōponaē · vt dictū est·& ꝓducit ci

Parricidia īm parricida est

Pars a partior tiris deriuaē hec pars ptis · vnde partim adūbiū Pars cōponīē Cōpers tis ·Expers tis Particeps pis Impers oīs ge·

Parsi ē ꝓteritū de parco vt habes ī parco cis·

Parsimonia a parsi ꝓterito de parco cis dicīē hec parsimonia nie·id ē abstinētia scz mēsurā refectōnis nō excedēs·& ē vt? ꝑm hug·papias vo dicit parsimonia frugalitas tēpantia parcitas pietas·modica

Parsū su·ē supmū de pco cis

Parth? hec partha the·ē q̄dā puitia·vnde pthus tha thū·& parthic? ca cū· vñ īm actib? apostolozˢ parthi et medi et elamite

Partialis a pars dicīē h̄ et hec partialis & hoc le vñ partialitas tatis ·& partialiter aduerbiū

Particeps a capio et pars cōponīē hic et hec & hoc particeps pis·i·capiēs ptē osoz osci? adiutor soci? Propheta·particeps ego sū oīm timētiū te · qz caritas omia bona q̄ fiūt ī eccīa facit esse cōmunia & corripit penultimā tā īm ntō q̄ī gtō·

Participiale īm participiū vide

Participiū a particepsˢ dicīē hᵒ participiū pij q̄si ptiça piū·qz ptez suoz accidentiū capiat a vbo et ptem a noīe·et īde hic et hec participialis et hoc le·& dicitur nomen participiale·illud qō a participio descendit vt amās amatoz trix et amat? Inde amatio scōm prisˢ·De participio s̄ dixi īm tercia parte īm tractatu de participijs·et ī edifico

Participo pas verbum actm̄.id est ptem cape vel dare·& corripit ci·et deriuaē a particeps cipis

Particula le·a pars dicīē hec particula le di · vnde hic et hec particularis et hoc re·vnde particularīē adū

Particus a pars deriuaē hic particus ci id est negociator particulas vendens

Partior tiris titussum·vnde hic partitor toris·Et scias q antiqui dicebant partio tis tiui·vnde et cōposita mueniunē tā deponentia ꝑm nos q̄ actīa se cūdū ātiquos ī eodez sensu·vt Bipartior tiris·et bipartio tisˢ·i·ī duas ptesˢ diuidē Tripartior tirisˢ et tripartio tis Quadripartior tiris·et quadripartio tis Quinquipartior tiris·et quinq̄partio tis·i· īm tres vel īm quattuor vel īm quinq̄z ptes diuidē Impertior tiris·et impertio tis ·et scias q oīa verba quarte cōiugatōis olim faciebāt futurū īm bo et ī boz·vñ adhuc ī theologia īueniē partibor et metibor ·sz hec ātiq̄tas absoluit·sicut dixi ī tercia pte vbi egi de ꝓteritis q̄rte cōiugatōis ī fine Itē nota q partior debet scribi per t·quod potest dinosci ad secūdā et tcīā psonaz p̄sentis indicatiui·et accipit t sonū de c

Partitio onis feī generis·et hec partio p syncopaz et hec partitudo· i·partitio·et formaē partitio a partic? ta tū·partiti addita o fit hec partitio

Partitiuū q̄d sit nomen partitiuū est dictū ī tercia parte ī c·de suplatis ī tractatu de spēb? noīm

Partitudo dinis īm partitio est

Parturio a pario ris peperi partū tu addita rio fit parturio ris· verbū meditatm̄·et coz·u·ante r· et ponīē quādoq̄z ꝓ suo primitō vt ibi· Parturiēt mōtes ·nascetur ridiculus mus·i·parient A partu rio dicīē hec parturitio onis

Partus·a pario ris deriuatur hic partus t? tui· act? vel passio pariendi·et id quod pariē·i·puer· soboles·et desinūt datiu? et ablati? pl'ales īm ubus ad drām ablatī de pars tis partibus· Item part? tatum·adiectiue·id est adquisit? ·Quidi? Nō minor est virt? q̄ querere parta tueri

Paruipendo dis·dere·a paruo et pendere ·et dici paruipendē parū appreciari·otemnere· nulli? ponderis vel valoris extimare· Et nota q pauipendo vilipendo· flocipendo·et naucipendo ·nichilipendo idem signant·

Paruz Paruū syncopatur scōz qō debet poni ad

uerbialiter·et dicitur parū ꝑ paruū· Vñ ꝑstianus cū deberet exemplificare ꝙ nomen ponīē loco adū bij exēplificat de parū·nō ꝙ velit parū esse nomen sed quia pax obtinet locū nomīs paruū. scōum ꝙ debet poni aduerbialiē Sed si nō ponereē sic· ꝑcul dubio nomē loco aduerbij tūc nō ponereē Pax cō ponīē cū ꝑ et dicīē parūꝑ·i. valde pax· Inuenitur etiā parūante·sed potiꝰ sunt due dictōes

Paruncul⁹ li·i·parua nauicula piratax· & est di mmutm̄ de paro paronis

Paruus·a pur⁹ deriuaē paru⁹ ua uū. & cōpatur paruus uior uissim⁹·vnde parue ui⁹ sime aduerbi um·Et hec puitas tatis·& puul⁹ la lū· & dicīē ꝑ= uus q̄si pax valēs. & est ethia·Paru⁹ cōponitur · paruipēdo dis·paruifacio cis·i·pax appꝛeciari·vili pēdere scōm hug· Sed cōmuniē dicīē ꝙ irregulari ter cōpaē Paru⁹ minor minim⁹

Pascha· a phase ōr hoc pasca sche · qō interꝑtaē trāsit⁹·q̄si phascha· Tūc em̄ dom̄in⁹ noster a mor te trāsiuit ad vitā·de mūdo ad patrē· Pascha enim fuit quādo iudei egiptū exeūtes mare rubꝝ trāsie rūt·& post trāsitū leticie cāticum cecinerūt·& pa scha tūc primū celebratū est. vnō hic et hec pascha lis et hoc le· Et pascho schas·i·pascha celebrare Et nota ꝙ pascha declinaē irregulariter ꝫm genus vel ꝫm declinatōem Cū em̄ sit prime declinatōis in a desinēs nō deberet esse neutri generis· Itē cū sit neu·ge·nō deberet esse prime declinatōnis cū desi nat in a· ergo deberet regulariter declinari hoc pa scha paschatis ·n ō hec pascha pasche · Sed mō de clinatur cōtra regulā hoc pascha sche Vel forte he brea est declinatio ꝫm hug·vide in fase · Quare au tē nullū nomē latinū neu ge· iueniaē in prima nec i quita declinatōe ostēdi in tercia ꝑte in c·de declia tōe noīm· Et scias ꝙ ꝫm beatū augustinum pascha hebreū est·& dicīē trāsit⁹ in līgua sua·ꝓterea qꝛ tūc primū pascha celebrauit popul⁹ dei·qñ ex egi: pto fugiētes rubꝝ mare trāsierūt·Itē dicit beatus augustin⁹ in quodā sermone pasche · Videē michi dies hec ceteris dieb⁹ esse lucidiorꝛ·sol mundo cla riorꝛ illuxisse·astra queqꝫ oīa vel elemēta letari· Et que patiēte domino ꝓpriū lumē detraxerūt· & no luerūt creatorē suū respicere crucifixū·eece nūc vi ctore illo & ab inferis resurgente, nouo claritatis sue ꝓuocanē obsequio·Itē in cōmēdatōe pasche di cit beat⁹ gregori⁹ m quadā omelia·Sicut in sacro eloquio sanctasāctorꝛ vel cāticacāticorꝛ ꝑ sui ma gnitudine dicunē·ita hec festiuitas recte pōt dici solēnitas solēnitatū · Ex hac quippe solēnitate exē plū nobis resurrectōis tatū est .spes celestis patē aperta·& facta supni regni iā ꝑsūptibilis gloria · Per hāc electi q̄ q̄uis in trāquillitatis sinu·tamen apud inferni claustra tenebanē ad patisi amena re ducti sūt Itē scias ꝙ pasca septē modis dicīē·Pri mo tota septimana azimorꝛ q̄ īcipiebat quartadeci ma die aprilis in vespis·& durabat septē dieb⁹ scz vsq ad vigesimāpmā diē aprilis · sicut patet exo di xij·& leuitici·xxiij·Sic etiaꝫ accipiē actuū·xij· Vo lēs post pascha ꝓducere eū populo·Secūdo ·hora dici scz uespa quartedecime lune qua debebat come di agnus incipiebat festiuitas·Sic accipiē mathei· xxvj·Scitis quia post biduū pascha fiet Et leuitici xxiij·Mēse primo scz aprilis quartadecīa die mēsis ad vesp̄am phase·i·pascha domini est· Tercioipse agnus paschalis qui tūc immolabaē Sic accipiē lu ce· xxii. venit aūt dies azimorꝛ ī qua erat necesse oc cidi pascha·Quarto prima dies azimorꝛ post īmo latōnem agni·scz quīdecīa dies q̄ erat solēnis·Io hānis·xiij·Ante diē festū pasche ꝛc Luc·xxij·App pinquabat dies fest⁹ azimorꝛ qui dicīē pascha.

Quinto panes azimi q̄ comedebanē in illis diebus Iobis·xviij·Nō introierūt in ꝓtoriū vt nō cōtami narēē sed vt mād ucarēt pascha·i·panes paschales Sexto festiuitas epulax·Secūdo paliꝑ·c pnl'·Nō fuit fase simile huic in israhel a dieb⁹ samuelis pro phete·Septīo signaē ꝑ agnū paschalē scz xp̄s·Cor·i· v·Pascha nostrū immolat⁹ est xp̄s . De ꝓdictis si gnificatōib⁹ nota versus ·Hebdomas·hora.dies. epule·pec⁹·azima·xp̄i·Accipiē etiā vsualiē pascha ꝑ resurrectōe xp̄i·quia tūc transiuit de morte ad vitam impassibilez ¶ Quota etiā die martij l'aprī lis celebrādū sit pascha·i·xp̄i resurrectio patet in lineis infra positis in fine·Itē de termino pasche di cā in septuagesima· De cōcurrētib⁹ hēs ī suo loco

Pascilis ·a pasco scis· deriuatur hic pascilis lis . aial vel auis q̄ in manu pasciē. & cor·ci

Pasco cis·pāui pascere·pastū·i·dare pastū·vt pa stor pascit oues·i·dat pastū ouib⁹·Poniē etiā quā doqꝫ ꝑ depascere·vt ouis pauit pratū ·i· depauit & corrosit·Pasco cōponiē Depasco depaui depa: stū·i·valde pascere vel corrodere·& est actiuū cū oībus suis cōpositis·Et nota ꝙ passiuū isti⁹ verbi exigit actm̄·qꝛ in eo intelligiē actio relata ad illō cui verbū illud attribuiē·vt capra pasciē siluas·id est·pascendo corrodit·

Pascua·a pasco cis deriuaē hec pascua scue·vnde in psalmo In loco pascue ibi me collocauit· sed in pl'ali est neutri ge·scz hec pascua scuorꝛ·vnō ezech xxxiiij·Nōne satis erāt vobis pascua bona depasci Inueniē etiā in feio ge·hec pascue pascuarꝛ· Vnde idē ꝓpheta in eodē caplo·Insup et reliquias pascu arū vestrarꝛ cōculcastis pedib⁹ vestris· Idē ī eodē c·In mōtib⁹ excelsis israhel erūt pascue earū

Pasill⁹ li dimi·pu⁹ palus vineax

Passer a paru⁹ dicīē hic passer passeris·qꝛ pu⁹ ē vnde hic passercul⁹ li di·& passerin⁹ na nū·et hic passerin⁹ rini·p filio passeris·vel ōr passer a patiē do libidinē·qꝛ petulcū·i·luxuriosū aīal est·

Passercul⁹ in passer est

Passerin⁹ in passer vide

Passibilis·a patiorꝛ teris deriuaē hic et hec passi bilis & hoc le·penul·corꝛ·vnde passibiliter aduer· Et hec passibilitas tatis· Et cōponiē hic et hec im passibilis & hoc le·vnde impassibiliter aduerbiuꝫ· Et hec impassibilitas tatis·

Passim aduerbiū·id ē vbiqꝫ a passus sus sui ·vel a pateo tes dicitur·

Passionariū·a passio nis deriuatur hoc passiona riū rij·liber cōtinens passiones sactorū·vel passio nes·id est·morbos·

Passiūcula le·dimi·parua passio

Passiuū sicut dicit prisc·Illud verbū est passiui ge neris quod ī or desinēs descēdit ab actiuo ꝑ assum ptōez r· Et ꝓprie illa possūt habere primā & scōaꝫ psonā passiuorꝛ·ī quib⁹ et fateri possūt eedē psone qō ī se fit vt ē ·amo te · cōseqē vt ille ad quē dixi cōfitēdo id qō a me audiuit dicat·amor a te·De hō pleni⁹ dixi ī ēcia ptē vbi egi de vbo·in ca· de gene rib⁹ verborꝛ· Hic nota ꝙ si verbū passiuū ostruiē cū ablatīo·cōsiderādū ē vtꝛ ille ablatiu⁹ denotet cām efficiētē vel aliā·si eī efficiētē denotat·tunc de bet poni cū ꝓpositōe·vt diligor a platone· Si aūt denotat cām materialē·vel aliā ptez efficiētē nō de bet poni cū ꝓpositōe·vñ male dicīē verberor a ba

culo·vel spolior a ꝑbenda·quia seq̄rē iā q̄ posset fieri cōuersa locutio·vt dicerctur prebēda spoliat me·quod est cōtrariū rationi·

Passū est supinū de pando patior et pateo· vide etiā in pando dis·

Passus·a pateo tes dicit̄ passus sa sum nomen et ptcipiū·i·sparsus diffusus patēs extēsus· Et hic passus sus sui·nomē verbale quia pateat i itinere· Vnde passut? ta tū·i·habens magnos passus· ꝟm hug· Tamē scias q̄ passuz est supinū triū verboz vt dictū ē i pādo dis· & sic pass? sa sū a quolibet ꝑdictoz verboz supino in diuersis significatōib?

Pastillus·a pasco cis dicit̄ q descēdere pōt hic past? ti·& hec pasta te·vnde hic pastill? li· dimi·quidā paru? past? ex pasta vbi piscis vel caro l'ali? cib? icludit̄·Horati?·Pastillus rufillus olet

Pastinaca ce·a pasco vel a q gorgoni? hircuz pastus dr hec pastinaca ce q̄dā herba cui? radix fit ꝑcipu? past? hois·vñ pastinace? cea ceū·

Pastino a pasco cis vel a past? dicit̄ pastino nas natū nare·i·colere fodē plātare·& ꝓprie ptinet vineis plātādis·vnde hoc postinatū ti vinea nouella Pastinatū etiā vocāt agricole ferramētū bisulcum quo semina aptātur & ifodiunt̄· Pastino cōponit̄ Repastino nas·i·itez pastinare· ꝓprie quidē repastinari dicūt̄ vinee veteres q̄ refodiūt̄·& coz·sti

Pastoforiū grece parua cella latīe et thalam? dicitur vel atriū tēpli. vel gazophilaciū· vel puū sacrariū āte tēplū. Et videt̄ dici pastoforiū quasi posto foriū·qz foris sit positū scōm hug· Glosa aūt sup primo mach·ca·iii·dicit· Pastoforia grece latīe dicūt̄ thalami vel cubilia i quib? leuite excubabāt in atrijs dom? domi· quoz cōmemoratio fit in vltīa visione danielis ꝓphete· In historijs aūt sup ·ij·lib regū·ix·dicit̄ In porticib? latez erāt pastofozia·i· loca sepata ad comedēdū·in qb? sacrificātes de pti b? sacrificioz q̄ eos cōtigebāt vescebant̄ coram domīo·Itē scias q̄ pastofozia amos ꝑmo dicunt̄ loca pastoz pascēdis aīalib? apta

Pastor·a pasco cis deriuat̄ hic pastor oris·a quo pastorcul? li·di·Et pastori? ria riū· & pastoricus ca cū·& hic et hec pastoralis & hoc le ·i eodē sēsu

Pastorcul? li·di·paru? pastor

Pastoric? in pastor vide· & coz·ri

Pastori? a pastor oris dr pastorius ria riū·& pastoric? ca cū·& h̄ et hec pastoral'·& hoc le ·oīa in

Pastos·i·spaciū q eodē sēsu

Patagiū a pateo tes dicit̄ hoc patagiū gn̄·i·gula ad sūmū tunice vel mātelli assuta ·vel palliū auro vel argēto purpuraq̄z variatū

Patella in patina vide

Patena a pateo tes dicit̄ hec patena ne·i·opculuz calicis·qz sit patēs et diffusa·& videt̄ q̄ deberz ꝓ ferri pnl'·coz·sz vsus hoc nō recipit sed oīno repugnat·vnde eam ꝓducas·

Patenula le dimmutm̄ ꝓua patena

Pateo tes tui sū·tere ·id ē apiri videri manifesta ri vel manifestū eē vel diffūdi Et dr patet q̄si palā tenet·& ē etbia Vñ patēs tis ois ge·Et cōpat̄ patēs tior sim?·vnde patēt ti? sime adu· & hec patē tia tie·Itē a pateo patesco cis īchoa·& ē pateo neu cū oīb? suis ꝓpositis siqua hz·& coz·ꝑmā Prospez Nō pateāt faciles senis rumorib? aures

Pater greci dicūt̄ patir Inde ꝟm hug· nos dici? hic pater Q aūt dr pat̄ q̄si pāthotir·i·seruās oīa· a pan qđ ē totū & thotir qđ ē seruās·ethimolo·est Et dr pat̄ multis mōis Dicit̄ ei pat̄ nata ·Itē sīlitudine cure Itē pater formalis vel doctrinalis Item pater etate Itē pater reuerētia et dignitate· Pater dicit̄ naturalis qui generat·pater silitudīe cure dr q̄ qualē curā pater gerit filii talē ille gerit alterius & qualē curā pater ipēdit filio·talē ipēdit ille alteri Pater formalis vel doctrinalis dicit̄ magistez q̄ iformat discipulū bonis moribꝰ et disciplinis·Pater etate dicit̄ senex.tales em̄ patres appellare solemus· Pater reuerētia vel dignitate dicit̄ quē reuemur Nā cui reuerētiā et honorez ipendim? sepe patrez vocare solem?·Et a patre hic paterculus li dimi·Et paternus na nū Et hic et hec paternalis & hoc le·vnde paternitas tatis· ꝟm hug· Vel dic q̄ pater i sac̄ scripā quinq̄z mōis dicit̄·scz nacā imitatōe adoptōe doctrina et etiā ꝓ honore reuerentia & etate Natura vt abrhaā fuit pater isaac Imitatōne vt i euāgelio domin? dicit Si filii abrhae essetis opa abrae facētis imitādo scz fidē ei? Itē vos ex patre dyabolo estis·& desideria patris vestri vultis facē·scz imitādo ei? malicia Adoptōe sic cū aliqs hūana ꝟsuetudīe adoptat aliquē in filiū Et sic nos deo nō natura sz adoptōe dicim?·pater noster qui es in celis Doctrina sic apl's ad gal'·ait Filioli mei quos itez ꝑturio donec formet̄ xp̄s in vob·Itē ꝓ honore·reuerētia·etate·sic i li·regū ·iiii. Serui ad naamā dixerūt Pater &si rē grādez dixisz tibi ꝓpheta certe facē debueras ꝛc· De ꝑdictis significatōib? dr i grecismo Est pater hic cura · pater ē alius genitura Hic pater etate·pater ille vocat̄ honore Ac sūmū regē vocat ipa creatio patrē· Et scias q̄ qñ latinū est ꝓsus eiusdē significatōis cū greco noīe vel hebreo nulla est ibi deriuatio· sz solūmō q̄ dā detorsio vni? lingue ad alterā·vt iacob Inde iacob?·Et iō ꝓprie loquendo de? nō deriuat̄ a theos nec pater a patir·nec mater a matres qz idem sunt nec differūt in significatōe·nec in mō significandi· vt pleni? dixi i tercia pte vbi egi de spēb? nemīū vbi q̄siui an trāslatio sp faciat deriuatōem· Pat̄ cōponit̄ cū hoc gtō greco familias & acut̄ in fie hic paterfamilias hui? patrisfamilias· Et dicit̄ paterfamilias·qz oīb? in familia sua positis tā seruis q̄ filiis pater pari deuotōe cōsulit·sed q̄cunq̄z domia tur seruis hoc noīe nō debet appellari· Et in eodē sensu inuenit̄ paterfamiliaz vel paterfamilie scdz hug·vide in materfamilias·& in honore ras·Et scias q̄ ꝓprie paterfamilias q̄n est vna dictio significat illū qui ē domin? hereditatis de iure· etiā si nō eēt nat? dūmō eēt viu? i vtero matris· sed quādo sūt due ptes signat illū cui? ꝓles iam est vna familia Itez nota q̄ vtile cōsiliū dat̄ patrib? Eccl'· xxxiii· Filio inquit et mulieri fratri et amico nō des potestatez sup te in vita tua·& nō dederis alii possessionez tuam·ne forte peniteat te·& deꝓceris ꝓ illis Melius est em̄ vt filii tui te rogent·q̄ te respicere i man? filioz tuoz·

Patera a pateo tes·dicit̄ hec patera re·magn? & patens ciph? ꝟm hug·papias uero dicit· patere fiale sunt dicte·qz in ipsis potare solem?·uel qz patētes sint·dispassisq̄z labris· & coz·penul· vnde q̄dāz Infūdo patere·scio turpia multa patere

Patercul? li·di·puus pater

Paternalis·in pater est

Paterniani quidā hēretici a paterno sūt exorti· q̄ i feriozes ptes corpis a dyabolo factas opinant̄

Pater noster expositū iuenies in petitio·

Patesco scis·inchoatiū a pateo tes· addita co fit patesco patescis·

Patibulum ·a patior teris deriuaē hoc patibulus li ·i· torquētum· & ꝓprie furca ·quasi ferens caput·et est patibuli mior pena q̄ crucis·qr patibulū stati exanimat appensum·sed crux affixos diu cruciat · & corripit bu ·

Paticus·a patior teris dicīē patic? ca cū ·i·sodomita ·inhonesta et turpia patiēs·scōm hug· Papias vero dicit Patici patientes libidinē·.Nā patos grece passio dicīē ·& cor. ti

Patiens tis·ge·ois ·est ꝓticipiū de patior teris·& potest esse nomē·& scōm hoc cōpaē patiēs tior tissim?·vnde patiēter tius sime adū·Et hec patiētia tie· Et formaē a datō patiēti addita a·& est patientia animi vigor aduersitates fortune & verborum asperitates equanimiter portās · ꝓprie tñ patiētia corpis est· tolerātia animi· Et cōponiē ·Impatiens tis·i·non patiēs·sine freno·& opaē ·vñ impatiēter tius sime aduer ·& hec impatiētia tie

Patiginari?·a pateo tes dicīē hic patiginari? rij· id ē· ianitor·q̄ ianuā facit patere

Patina. a pateo tes dicīē hec patina ne· sartago l' scutella·quia sit patēs·vnde hec patella le·dimitū·& cor·pnl'.patin?·Persi?·Sz grādes patine

Patinari?·a patina dicīē patinari? ria riū·ad patinā ptinēs·vel in patina coct?·& hic patinarius rij qui facit patinas

Patinula le·dimi·parua patina·i·patella

Patior teris· passus sū·pati·deriuaē a patos greco qđ latine dicīē defect? vel passio ·Et cōponitur cū cō & dicīē cōpatior teris·& cū p & dicīē ppeti or teris·ppessus sū·Et est depon · patior cuz suis cōpositis·& corri·pa·Esop?. Vulnera ne facias q̄ potes ipse pati·

Patos grece latine dicīē defect? vel passio

Patratio onis·in patro tras vide

Patre?·a pater dicīē hic patre? trei·i·vitric? Et hic patrin?·& hic patriaster ꝓeodē

Patria·a pater deriuaē patri? tria triū·& hec patria trie·qr cōmunis sit oib? q̄ nati sunt i ea·& ē ꝓprie patria ciuitas·lz qñz ponaē ꝓ regione l' puitia Vñ patri? honor·i·honor patris vl' honor patrie

Patriarcha· pater cōponiē cū archos qđ est prīceps· & dicīē hic patriarcha che·i·sūm? et prīceps patrū·qr primū·id ē apostolicū retinet locū ·sicut roman?·antiochen?·alexādrin?· & īde hic patriarchat? tus tui ei? dignitas vel ei? district? Et hic & hec patriarchalis & hoc le 6m hug·Papias autē dicit Patriarcha grece sūm? pater interptaē qr primū·id ē aplicū tenet locū·sicut roman? antiochen? & alexādrin? · Sūt em̄ autoritate beati petri aplī instituti Prima q̄dē petri apostoli sedes romana Secūda apud alexādriā beati petri nomine a marco ei? discipulo et euāgelista cōsecrata Tercia apud antiochiā beatissimi petri habeē honorabilis· eo ꝙ illic pri?ꝙ romā veniss et fuit· & illic primuz nomē xp̄ianoz nouelle gentis exortū est·q̄uis autē p orbē diffuse eccīe catholice vn? thalam? xp̄us sit·sancta tam̄ romana eccīa nullis iudicib? constitutis ceteris ecclesijs p̄lata ē·Aliter sumūt quidam nomē patriarche·& dicūt ꝙ patriarche sunt minores papa· maiores aūt metropolitanis·& dicūt ꝙ hec noīa patriarcha et primas p eodē supponunt· Nā inter patriarchā et p̄matē nō est realis drā sed vocalis. vel ꝓprie dicūtur patriarche quattuor prīcipales scz Cōstātinopolitanus·alexādrinus ·antiochenus Hierosolimitanus·Alij vero dicunē ꝓprie primates·sicut Aquilegiēsis Grādēsis ·Bituricēsis licet & isti quādoqz se nomínēt patriarchas

Patriciani sunt quidā heretici a quodam patricio dicti ·quia substantiam humane carnis a dyabolo conditam dicunt

Patricida im parricida vide

Patricius· a pater dicīē siue deriuaē patricius ciuium·i·nobilis· & de genere patrū nat?· vel patricij dicūē q̄ ꝓuidēt reipublice·sicut pater filio·& cor · i·ante c·& formaē a patri datō·addita ciuſ

Patric?·a pater dicīē patric? ca cū·i·paternus

Patrimes·a pater dicīē hic patrimes mis·i·puer supstes defūcto patre·vel patrimes dicitur puer patri similis·& cōponiē a patre·et imitor taris·im de patermes quasi patrē imitās·

Patrimoniū nij ·or hēditas patris·& deriuaē a patrimus·a pater deriuaē hic patrimus tre mi·q̄ cū sit pater habet auū viuū·& pō·tri

Patrinus a pater dicīē hic patrinus ni . qui leuat aliquē de sacro fōte vel ītromittit in ecclesiā· Vnde sacerdos dicīē patrinus· vnde hic patrin? vitricus Et hec patrina ne · sacerdotissa vel vxor sacerdotis vel matrona·& ꝓdu·pnl'·patrimus · vide in frater & in cōmater ·Sed potest queri vtr̄ aliquis laicus vel clericus ī mīnoribus ordinibus ꝓstitut? possit matrimoniū cōtrahē cū illa quā suis māib? baptizauit· Dico ꝙ nō·qm̄ eius filia spūalis est·sicut et illa quā suscipit ·Sz si ꝓtractū fuerit matrimoniū inter eos· nū quid sūt separandi· sūt vtiqz ·qr nec etiā filius sacerdotis pōt ꝓtrahere cū illa puella quā pater baptizauit·vt dixi supra in frater

Patripassiani sunt quidā hētici q̄ dicūt deū patrē fuisse passū·vnde dicit beat? augustin? Ezubescāt sabelliani q̄ dicūt ipm̄ patrē esse q̄ ē filius cōfūdentes psonas·q̄ et dicti sūt patripassiani·qr dicūt patrē fuisse passū·et ꝓducit penul·

Patrisso a pater dicīē patrisso sas · id ē patri assimilari patrem imitari in dictis vel in factis·sicut a mater dicīē matrisso sas·& possūt dici huiusmodi verba verba moralia vel imitatiua·sicut dixi in tercia pte in tractatu de verbis in c· de spēb? verborū·et formaē patrisso a patre e·mutato in is et adita so fit patrisso

Patro.a pater dicīē patro tras traui trare·id est· facere perficere vel cōmittere vel generare· Dicit tamē seruius ꝙ patrare est opus venereū cōsūmare· vnde hec patratio onis·opis venerei cōsūmatō et hinc volūt dici patrē·qr patratōne opis venerei ꝓcreet filiū· Et cōponiē Repatro tras Itē cōponitur· Impetro tras·et ꝓpetro tras·et tūc mutaē a· in e·et habet patro primā naturaliter breuē· et est actiuū cū oīb? suis opositis·vñ facetus· De facili lōga sine freno culpa patraē

Patrocinor·a patronus deriuaē patrocinor naris patrocinatus sum·nari·id est ·defendere,et cōstruitur cū datō·vnde hoc patrocinīū nij· id ē defensio et corripit ci·vnde facetus Sic ꝓhibent leges fraudem non patrocinari·

Patronissa in patronus est

Patronomic? Pater cōponiē cū noma qđ est nomē et dicīē patronomic? ca cū.scz a noīe patris deriuatū nomen· De hoc dixi in tercia pte vbi egi de spēbus noīm in capitulo de nomīe patronomico · et corripit mi patronomic?

Patronus ·a pater deriuaē hic patronus ni·id est defensor·qui talē affectū cliētibus vel alijs exhibz vt quasi pater illos regat·vnde hec patrona ne· et hec patronissa se·et hic patronatus tus tui

Patruelis·a patruꝰ dicitur hic et hec patruelis·et hoc le·ad patruũ ptinẽs·& hic et hec patruelis lis filiꝰ vel filia patrui·Filij duoꝝ fratrũ sunt patrueles inter se �means hugˀ·Hieremie·xxxij·Patruelis meus filiꝰ patrui mei·Et sc̃m isiõ·etbi ·viij·Patrueles sũt dicti eo ꝙ pateres eoꝝ germani fratres fuerũt inter se·Cõsobrini vero vocati qui aut ex sorore et fratre aut ex duabꝰ sororibꝰ sũt nati·quasi cõsorini·Sobrini·cõsobrinoꝝ filij·& ꝑõ·plˀ·patruelˀ

Patruꝰ·a pater dicit̃ hic patruꝰ trui·frater pr̃is quasi pater aliꝰ·vnde et moriẽte patre pupillũ pr̃i oꝛ patruꝰ suscipit·& ãsi filiũ lege tuet̃ vt dic̃ iiõ·

Patulus·a pateo tes dicit patulꝰ la lũ penul·cor. id est diffusus patens· Sed ꝑprie patulũ est quod semp patet vt auris nasus nauis·arbor & silua· Bz patẽs quod ad horã ptet·& ad horã nõ patz· sed occultat̃ vt oculꝰ·& cõponit̃ Propatulus la lum id est valde patulus & aptus

Paucedo·a paucus oꝛ paucedo dinis·& hec paucitudo dinis·in eodẽ sẽsu·i·paucitas

Pauciens in paucus est

Paucitudo·in paucedo est

Pauculus·in paucꝰ vide

Paucus ca cũ oꝛ respectu multi·vt multi hoĩes pauci hoĩes·Et cõpat̃ paucꝰ cior cissimꝰ·vnõ pauce ciꝰ sime aduer·& hec paucitas tatis· & paucul? la lũ·dimi·Paucꝰ cõponit̃ Perpaucꝰ ca cũ·ꝑpaucus ca cũ·i·valde paucꝰ· A paucꝰ dicitur pauciẽs exctis oĩs ge.id est paucꝰ rarꝰ·& noĩaciꝰ quãdoqz ponit̃ aduerbialiter ꝑ raro

Pauco ues paui·neu·est et caret sup̃· & dicitur a pauor uoris·& est pauere timere·pauorẽ habẽ Et cõponit̃ Expauco ues· vnde pauesco expauesco cis inchoa·Pauco cũ suis cõpositis neu·est & facit p̃teritũ in vi sillabã·& corri·pa·vñ ouidiꝰ epi·Cor pauet a monitu temerate sanguine noctis

Paui pauisti·est p̃teritum de pauco ues. & de pasco pascis·

Pauia·a pauco dicit̃ hec pauia uie·vel pausia qõdam genꝰ oliue·quã corrupte rustici pausiã vocãt viridi oleo & suaui·sic dicta qz pauiat̃·i·tũ datur

Pauidꝰ·a pauor uoris oꝛ pauidꝰ da dũ·Et ꝙpat̃· Vnde pauide diꝰ sime aduer·Et hec pauiditas tatis·& dicit̃ pauidꝰ qui sp pauet·Pauẽs qui ad tẽ pꝰ pauet ex cã·ita põt etiã distmgui timidus et timẽs·Et cor·penˀ·pauidꝰ·Vnde pamphilꝰ Nõ mare trãssisset pauidꝰ si nauta fuisset·

Pauimẽtalis in pauimẽtũ est

Pauimẽtũ a pauio uis dicit̃ pauimẽtu ti elaborat̃ solũ ecclesie vel palatij · qz sepe pede feriẽ·vel quia lapidibꝰ minuti cesis sit factũ Vnde pauimẽtat? ta tũ·id est pauimẽto ornatꝰ·Et hic et hec pauimẽtalis et hoc le ad pauimẽtũ ptinẽs Et pauimẽto tas·id ẽ pauimẽtũ facẽ vel pauimẽto ornare

Pauio pauis pauiui uitũ pauire·i·ferire pcutẽ·cedere Et ẽ actũ cũ suis cõpositis siq̃ habet

Pauito tas·id est·frequẽter pauere·Et deriuat̃ a pauco ues vel pauor·

Paulati·a paulus la lum·dicit̃ paulatim adũ·id ẽ sensim pticulati pedetẽtim minutatim

Pauliani q̃dã heretici a quodã paulo exorti q̃ dixit xp̃m nõ sp fuisse sz a maria sũpsisse miciũ

Paulisper·paulis ablatiuus de paulꝰ la lum componitur cum per & dicit̃ paulisper·id est·parumper vel modicũ

Paulominus·quandoqz ẽ vna dictio · id est fere Quidoqz est oratio siue due dictões vt ibi · Minuisti eum paulo'minꝰ ab angelis id est minus modico Vnde in grecismo dicit̃ Si paulo minꝰ ẽ oratio cõparat·inde Esto fere si dictio sit paulominꝰ vna De hoc dixi in secunda pte vbi egi de accentu aduerbioꝝ in ca·de cõpositis a minus · Et scias ꝙ paulo nõ debet acui in fine in paulo minꝰ quando sũt due partes vt tetigi in secũda parte vbi egi de impedimẽto accentus in caplo de impedimẽto differẽtie Item paulo prius due ptes sunt Itez paulo componit̃ Paulopost·pauloante·vel potius sunt due partes posite ꝑ vna Itẽ paululũ et paulum·et paulo sunt nomina·lz aliqñ ponãt̃ aduerbialiter

Paululus la lum est diminu·de paulꝰ Et vt dicit prisˀ·in tercio li·Paulus non gemmat l in diminutiuo·nec mirũ cũ au dyptongus post se geminari cõsonãtem ꝓhibeat Facit igit̃ paulus paulꝰ Et ex hoc pauxillus et pauxillulꝰ·Quas formas seruant femminũ et neutruꝝ paula paulula·pauxilla pauxillula·& similiter neutrũ·& ponunt̃ qñqz aduerbialiter ista noĩa paulũ paululũ et paulo

Paulus la lum·id est paruus modicꝰ Et hinc saulus dictus fuit paulꝰ quasi modicꝰ et temperatꝰ· Vel paulꝰ int̃pꝛat̃ mirabilis vel requies vlˀ miles & sc̃m hoc dicitur a pausa·Et nota ꝙ hoc nomen paulus la lum·appellatꝰ iam obsoluit·ex quo paulus ꝑpriũ nomẽ moleuit sc̃m hug· Et scias ꝙ iste ablatiuꝰ paulo non debet acui in fine·sicut dixi in paulominꝰ ¶ Hic nota ꝙ paulꝰ doctor gentiũ int̃pretat̃ os tube·vel os eoꝝ·seu electũ mirabile vel electõnis miraculũ·vel paulus dicitur a pausa quod est requies vel modicꝰ latine·Et ꝑ hoc intelligunt̃ sex p̃rogatiue quas habuit paulus pre ceteris apostolis vt videt̃·Prima est lingua fructuosa qz ab illirico vsq; hierusalẽ repleuit oĩa euãgelio·& ĩ de dicit̃ os tube·Secũda est caritas viscerosa·quia vt ipemet testatur Quis infirmat̃ & ego nõ infirmor Quis scãdalizat̃ et ego nõ vror Inde dicit̃ os eoꝝ·os sz cordis de quo ipe dicit Os meũ patet ad vos o chorinthi·cor vestrũ dilatatũ est. Tercia est cõuersio miraculosa · & inde dicit̃ electũ mirabile·quia mirabiliter electus et conuersus fuit Quarta est manus operosa·& inde dicit̃ electõnis miraculũ· Magnũ em̃ miraculũ fuit quando elegit sibi manibꝰ ꝑprijs sumptus adquirere·& incessanter p̃dicare Quinta fuit contemplatio delicioſa qz raptus est vsqz ad tercium celum ·et vidit archana dei·& inde fuit domini requies dictus · quia in eõ tẽplatõne exigitur requies mentis · Sexta p̃rogatiua est humilitas virtuosa·vnde ipse dicit· ego sum minimꝰ apostoloꝝ·qui non sum dignꝰ vocari apostolus· & inde dicitur modicus· de hoc vide ĩ sanꝰ Itẽ de morte aplˀoꝝ habes in apostolꝰ·

Pauo pauonis·nomen de sono vocis habet · Qz aũt dicit̃ pauo quasi pauorẽ vehẽs oze· etEia est · Habet em̃ horribilem vocẽ· et sepe incutit audiẽti pauorẽ Item habet pulcras pẽnas et turpes pedes et hinc est ꝙ libẽter extendit et respicit caudaz et alas·sed respiciendo pedes tristatur· vnde ouidꝰ de arte·Laudatas ostendit auis iunonia pennas· Inuenit̃ etiam hic pauus ui·in eodẽ sensu·vnõ hec paua ue.ꝑ femina·vnde in libro regum tercio capitulo decimo dicitur·ꝙ classis salomonis deferebat aurũ·argentuz dentes helephãtoꝝ simias et pauos Et scias ꝙ caro pauonis taz dura est vt vix putredinem sentiat·nec defacili coquitur·vnde dicit beatus augustinus in libro·xxj · de ciuitate dei·Quis nisi deus creator oĩm dedit carni pauonis mortui

ne putrescat· Quod cum incredibile auditu videē
euenit·ut aput cartaginē nobis cocta apponeretur
hec auis· de cui⁹ pectore pulparū quātū visus est
discretū seruari iussim⁹·quod post diez tantū spa
ciū quantū alia caro quecūqz cocta putresceret p
latū atz oblatū nihil nostrū offendit olfatū·Idoqz
repositū p dies amplius qᵐ triginta·idem qđ erat i
uētum est·Idēqz post annū nisi qᵐ aliquātulū cor
pulētie artioris fuit et contractioris · Et est pauo
auis oculatis pennis

Pauor a pauio pauis dicit hic pauor oris·qz men
tem homīs feriat et cedat

Pauper·a parum deriuatē pauper ris·quia parū
possit·vnde et dicit paup quasi parū potēs vel pa
rū putans vel parum impans·& est ethimologia ·
vnde hic paupculus li·& hec paupcula le dimmuti
ua·& paupcul⁹ la lū·& pauper⁹ ra rū·et hec pau
peries rei·& hec pauptas tatis·Seo pauperies est
damnū Pauptas ipsa conditio Pauper compatur
paupior rim⁹ per geminū r.in suplatiuo·& forma
tur ab hoc nomīatō paup addita rimus·vnde pau
periter rius rime aduerbiū· Paup oponit Perpau
per·ꝯpauper·i· valde paup scōm hug· vide etiā in
iops·Et vt dicit papias. paup dicit qui aliquid ha
bet licet parum·Inops vero qui nihil·Itez scias q
paup est cōm inis generis declinatōe sed omis cō
structōne·Vnde potest dici paup homo femīa re
gnū·Similiter & diues·vnde ouidius Addidit he
sterno marmore diues opus · & hoc intelligas ni
si in terminatōne tem vel tes. vnde versus Tez vel
tes neutz fugiūt sed cetera sumunt. vide in diues
& in voluntas

Paupcul⁹ in paup vide

Paupero·a paup deriuatē paupo ras raui·rare ·i·
esse vel fieri pauꝛem·vnde paupasco scis·inchoa·
vnde crisostomus·In rebus secularibus alter pau
pascit alter ditescit Itē paupare id ē pauꝛem facē
Et scōm hoc est actiuum·Et componitur Depau-
pero ras·i·valde paupare· vel a pauptate remouē
& expaupero ras·in eodem sensu· Et est actiuum
cum omibus suis cōpositis·

Pauprim⁹ ma mū in paup vide

Pauper⁹ ra rum in paup est

Pausa a paulus la lū dicit hec pausa se·i·requies
quādo paululum intermittit labor· vnde pauso sas
saui sare·id est requiescere Et componit Repauso
sas·i·iterū pausare

Pauso sas in pausa vide

Pauus paui· &.pauo uonis·auis est oculatis pen
nis ſm papiā·vide in pauo onis

Pauxillul⁹ vide in paulul⁹

Pauxill⁹·paul⁹ facit diminutiū paulul⁹·Et exhº
pauxill⁹·& pauxillul⁹ la lū·oīa diminutiua · vnde
pauxillati aduer·i.parū·& hic pauxill⁹ li nomē mē
sure· vide de hoc in paulul⁹ sup pleni⁹

Pax·a pactum deriuatē hec pax pacis·quia poste
rior pax accipit· Fedus primū imitur·& dicit pax
quasi plium arcens·& est ethimologia ·& pducit
pa·vnde pspes·Moribus in sanctis pulcra est cō
cordia pacis · Et scias qᵐ pfecta pax nō inuenit in
vita ista·quia Nunqᵐ bella bonis nunqᵐ discrimina
desunt· Et cū quo certet mēs pia semp habet ¶ Et
beatus bernhard⁹ in canticis dicit·O canoēs liliuz
o tener & delicate flos .incredouli & subuersiones
sunt tecū· vide ergo quomodo caute ambules iter
spinas·plenus est mundus spinis· in terra sunt in
acre sunt·in carne tua sunt·versari in his & inime
ledi diuine potētie est non virtutis tue·Itē beatus
augustin⁹ in libro de ciuitate dei sic dicit· Pugnāt
inter se mali & mali Itē pugnāt inter se boni et ma
li Boni vero et boni si pfecti sūt inter se pugnare
non possūt· Proficiētes aūt nōdūqz pfecti ita pos
sūt esse vt bonus quisqz ex ea parte pugnet contra
alterū qua etiam contra seipsum·& in vno quippe
homine caro cōcupiscit aduersus spūm·spūs vero
aduersus carnem· ¶ Item beatus gregorius in pa
storali Si puerorum nequicia in pace cōiungit·p
fecto eorum malis actibus robur augē· qui ergo
iniquos pace sociat·iniquitati vires administrat·
qz bonos eo deteriuz deprimūt · quo vāniminter p
sequunt Et vt dicit beat⁹ aug⁹·Pax anime ratōa
lis est actōnis cognitōnisqz cōsensio·vel cōsensus
ratōnis & voluntatis·ſm quosdam ¶ Itē dicit ful
gent⁹ A circulo lune vsqz ad cētrū terre nō est p
fecta securitas·In aere nō. quia ibi demones insidi
antes·In terra nō·quia ibi homines malignantes·
In mari non·quia ibi venti & tempestates·In īfer
no non·quia ibi sunt tortores animas cruciātes·er
go supra lunam quere securitatē·quia citra lunam
minime reperies·vide in vnus· ¶ Ambrosius etiaz
dicit in hexamerō·Sex habes in esaia·quia iusti ani
ma dicit vl' ecclesia·ego ciuitas munita·ego ciuitas
obsessa·Munita p xp̄m·obsessa per dyabolū· Sed
nō debet obsidionē vereri.cui xp̄s adiutor est Hie
roni.etiā dicit·Concordia pue res crescunt·discor
dia maxime dilabunt

Paxillus li·est paruus palus vel paxillus genus ē
ferramēti·& vt dicūt cultrū·& dr a palus vineaz

Pean a phos quod est lux dictus est sol pe
an quasi phoan·quia luceat·vel pean qsi
phian·a phitone quem interfecit·vnō &
pean peanis dicit quādoqz laus· & ꝑprie apollis
licet & p laude generaliter cuiuslibz iuenit·et p
ducit penultimā grī·Virgil⁹ in·x·eneid·Conda
mant socij letum peana secuti·& acuit vltia noīati
ui pean·et est masc·ge·pean

Peccatū·in pecco cas vide

Pecco·a pelex dicit pecco cas·& dicit peccare qsi
pellicare·& est neutz cū oībus suis cōpositis siq
habet·& inde hic peccator toris·quod nomē antiq
tus tm flagiciosos et libidinosos significabat· sed
postea trāsit in appellatōm oīm iniquoz·et dicitur
peccator quasi pellicator Itez a pecco cas dicitur
hoc peccatum ti· et est peccatū secūdū augustinuz
spreto incōmutabili bono · bono cōmutabili adhe
re· Vel sic peccatū est oīne dictum vel factū· vl' cō
cupitū quod fit contra legem dei· vel peccatuz est
uoluntas retinendi uel cōsequēdi quod iusticia ve
tat ¶ Et scias qᵐ peccata mortalia sūt septem·q̄ in
hoc uersu cōtinētur·Luxus·gustus·auet·tristis·fu
rit·inuidet·ambit· Luxus·id est·peccatū luxurie ·
Gustus·i·peccatum gule Auet ·i·peccatū auaricie
Tristis·i·peccatū tristicie seu accidie.furit·i·pecca
tum ire Inuidet·i·peccatū inuidie Ambit ·i·pecca
tum superbie· ¶ Et nota qᵐ scōm beatū gregorium
peccata carnalia vt luxurie et gule peccata sūt ma
ioris infamie et minoris culpe· Peccata vero spūa
lia sunt minoris infamie et maioris culpe qᵐ pecca
ta carnalia ¶ Et scias qᵐ summū malū esse nō pōt
nihil em̄ adeo est malū·in quo non sit aliquid boni
ad min⁹ esse·& ideo dicit philosophus in quarto
ethi·qᵐ si esset adeo pfectū malum quod poneret
ex corruptōe oīm circūstantiaz ·nec seipm sustinē
posset·& intellige Summum malū nō est · verū est

quantum ad potētiam·n ō quātū ad actum · quia aliquis est ita malus ꝙ null? alius est peior ·nō autē ꝙ null? ali? possit esse peior ¶ Itē pōt quis peccare ex infirmitate·ex ignorātia ·ex malicia certa · Vel in patrē vel in filiū vel in spūsanctū·Nā peccare in spūmsanctū est peccare in attributuz spūi sancto·Patri enī attribuit̄ potētia·filio sapientia· spūisancto clemētia·Peccare aūt in attributuz spūisancto·est peccare ex certa malicia ·sicut peccare in patrē est peccare ex infirmitate Et peccare in filiū est peccare ex ignorātia vt dicat̄ peccatū in patrē· qñ deficit illud quod patri attribuit̄ scz potētia·& peccatū in filiū quādo deest sapiētia que filio attribuit̄ · & peccatū in spūmsanctū quando ponit̄ oppositū bonitatis que spūisancto attribuitur ¶ Et nota ꝙ peccatū ex concupiscētia ꝓuenīt̄ ad peccatū ex infirmitate reducit̄·Nō enī tūc solus est ex infirmitate peccatū·quādo aliquis aliquo exteriori impulsu peccat·sed etiā dum ꝑ tēptatōnem carnis in peccatū labit̄ · Spēs aūt peccati in spūmsanctū sunt sex·Desperatio Presūptio Obstinatō Impenitētia Impugnatio veritatis agnite·Inuidētia fraterne gratie·Peccatū enī in spūmsanctū oponit̄ spēaliter gratie penitētiali· ꝑ quam fit remissio peccatoꝝ·Ad remissionē aūt peccati quedā exigunt̄ ex ꝑte remittētis·quedā ex ꝑte eius cui remittit̄·et q̄dam ex parte ei? ꝑ quē fit remissio· Ex parte remittētis cōcurrūt duo scz misericordia·et contra hoc est desperatio·et iustitia·& cōtra hoc ē presumptio Ex ꝑte ei? cui remittit̄ duo requirunt̄ scz ꝓpositū nō peccādi·cōtra qđ est obstinatio·& dolor de cōmissis·cōtra qđ est impenitētia Ex ꝑte uero eius ꝑ quod fit remissio exigunt̄ duo scilz fides ecclesie·cōtra quod est impugnatio veritatis agnite·Et gratia que dat̄ in sacramētis cōtra quod est inuidentia fraterne gratie ¶ Et scias ꝙ inuidentia potest esse dupliciter·Quedaz que est de ꝓsperitate vel exaltatōe gratuita homis·& quedam q̄ dē exaltatōe gratie·sicut ꝙ multi ad deū cōuertuntur vel aliquid huiusmōi · & talis inuidia solus est peccatū in spūmsanctū·nō quidem inuidia fratris sed inuidia fraterne gratie · ¶ Hic etiā nota differētiam inter peccatū et delictū· Nā scdm beatū augustinū in q̄stionib? leuitici Declinare a bono delictū est Peccatū vo est malū facere·aliud ꝫaūt ē ōdinare a bono·aliud facere malū Peccatū vero ē perpetratio mali· Delictū desertio boni quod ipz nomē ostendit·Quid enī aliud sonat delictuz nisi derelictū·& quid derelinquit qui deliquit nisi bonū Vl̄ delictū est quod ignorantez fit·peccatū quod sciēter committit̄ · idifferenter tamē et pctm̄ noie delicti·& delictū noie peccati appellat̄ ¶ Itē consueuit queri·An omne peccatū sit in volūtate · Et videt̄ ꝙ sic·quia vt dicit beat? augustin? Peccatū adeo est volūtariū·ꝙ si nō est volūtariuz·nō ē peccatū·Et bernhard? Sola volūtas ardebit i iferno Respōdeo·aliquid esse in volūtate potest intelligi dupliciter·Vel ita ꝙ sit in ea sicut in causa · & sic omne peccatū in volūtate est· inquātū oīe peccatum voluntariū est · vel ita ꝙ sit tanꝙ in subiecto & tūc distinguēdū est·quia subiectuz peccati pōt accipi vel ꝓximū vel primū Proximum subiectuz peccati est illa potētia que actum peccati elicit·& sic in diuersis potētijs cōtingit esse peccatū·& nō solū in voluntate·Primum autē subiectuz peccati est ex quo inest homini peccati susceptibilitas · Et quia homo nō est susceptibilis culpe nisi scdm ꝙ est domin? suoꝝ actuuz·& hoc sibi opetit scdz ꝙ est volūtatē habens·Ideo primū subiectum peccati est voluntas·vide etiā in pena·& in veniale ·& i scādalum·¶ Hic potest queri·an existēs ī peccato mortali possit vitare peccatum· Et hoc est querē·an homo sine gratia possit non peccare·ad hoc pōt dici ꝙ de hoīe dupliciter loqui possumus ·vno mō scdm statū nature corrupte· vel ꝺm statuz nature integre· Scdm statum quidē nature integre etiam sine gratia habituali poterat homo nō peccare·nec mortaliter nec venialiter·quia peccare nihil aliud est ꝙ recedē ab eo quod est secundū naturā·quod vitare homo poterat in integritate nature·nō tamē hoc poterat sine auxilio dei in bono cōseruātis· qꝰ subtracto etiā ipa natura ī nichilum tenderet ·sed in statu nature corrupte indigz homo gratia habituali sanāte naturā ·ad hoc ꝙ omnīo a peccato abstineat·que quidem sanatio primo fit in presēti vita secūdum mentē appetitu carnali nōdum totaliter repato· Vnde aplūs ad ro·vij· ex ꝑsona homis repati dicit. Egoipe mēte seruio legi dei· carne autez legi peccati· In quo q̄dem statu potest homo abstinere a peccato mortali·quod in ratōne cōsistit Nō autē homo potest abstinere a peccato veniali ꝓpē corruptōem inferioris appetitus sēsualitatis·cuius motus singulos quidē ratio reprimere potest · & ex hoc habēt ratōnē peccati & volūtarij ·nō autez oīes·quia dum vni resistere nititur· fortasis ali? insurgit·Et quia etiam ratio nō semp pōt esse pugil ad huiōi motus vitandos·Similiter etiam ante ꝙ homis ratio in qua est mortale peccatū repetur per gratiā iustificātē·potest singula peccata mortalia vitare·& secundū aliquod tēpus·quia nō est necesse ꝙ continuo peccet in actu·sed ꝙ diu maneat absqz peccato mortali esse nō potest· vnde & beatus gregori? dicit sup ezech·ꝙ peccatū quod mox ꝑ penitētiā nō delet̄·suo pōdere ad aliud trahit·Et magister in sentētijs dicit ꝙ homo post peccatum ante repatōem potest peccare·& nō potest nō peccare etiā damnabiliter·sicut dixi in liber ra rū. Augustin? etiā dicit in libro de pfectōne justicie ī fine Quisnā negat nos orare debere· ne intrem? i tēptatōem·negat hoc qui intēdit ad nō peccandum gratie dei adiutorium homī non esse necessarium· sed sola lege accepta humanam sufficere voluntatē qđ ab auris? oīm remouēdū & orē oīm anathema tizādum esse nō dubito ¶ Quare autē de? non fecit hominē impeccabilē dicā in pscio

Pecorosus·a pecus pecoris deriuatur pecorosus sa sum· pecorib? plenus·vnde hec pecorositas tatis id est·abundātia pecorum

Pecten.a pecto ctis·dicit̄ hic pecten ctinis instrumētum pectēdi et texēdi . qz fila telarum redat pexa et imprimat Pecten etiā dicit̄ plectrū citharе·& inferior pubes viri & mulieris·& quidaz piscis·vnde horati? in sermonib? Pectinib? iactēt patulis se molle tarētum

Pectic? ca cū·i·digestibilis·& deriuat̄ a pectus

Pectino·a pectē deriuat̄ pectino nas·pnl'·coz·i· pectere·Et hoc pectinariū rij·loc? vbi pecten ponit̄·& hic pectinari? ·et hec pectinaria · q̄ vel que facit pectines·& pectinari? ria riū

Pecto tis'xui vel pexi·vel etiā pectui ꝺm ātiquos sz hoc ꝑterito mō nō vimur·& raro pexi· & facit supinū pexū vel pectū·Et est pectere pectinare· pectine ornare·Pecto cōponit̄·Cōpecto tis·i·sil' pectere·Depecto tis.i·valde vel multū pectē· vl'

deorsū·Repecto ctis·i·iterꝫ vel retro pectere· Et
est pecto actīn cū suis cōpositis·

Pectoralis·a pect? pectoris dicit hic & hec pe
ctoralis & hoc le·i·ad pect? ptinēs· & hoc pecto
rale lis·zona circa pect? equi vel mulieris vel alte
rius animalis·Hieremie secūdo·Fascie pectorales
Et pducit ra·

Pect?·a pecto ctis dicit hoc pect? ctoris·quia
mulieres in pectore solēt sibi pectere capillos Vl'
dicit pect? a plecto ctis quod est flecto· quia sit
flexū inter eminētes māmillarū ptes· vel dicitur a
specio cis·alia quidē aīalia pect? habent ad terraz
oppressū & ab aspectu remotū·sed hoīes patēs et
erectū· vtpote plenum ratōne·& ideo nō decebat
latere· Q? aūt dicit pectus quasi peccati thorus·
etEia est·vnde pector? rea reū· & pectorosus sa
sum·magnū habēs pect?·

Pectusculū li·di·puū pect?·& cor·scu·

Pecualis·a pecus coris· dicit hic & hec pecualis
& hoc le·Et pecuosus sa sum·vnde hec pecualitas
tis·& hec pecuositas tis·abūdātia pecudū

Pecudarius·a pecus dis· dicitur hic pecudarius
darij·id est pastor·Et pecudarius ria riū· ad pecu
des pertinens·

Peculior·a peculiū deriuat peculior aris i·pecu
liū facere vel colligere·Et componit Depeculior
aris deuastare·dilapidare

Peculiū· a pecus pecudis vel pecunia deriuatur
hoc peculiū·i· pecunia de pecudib? habita· vel qō
verius ē Peculiū est pu? cēsus extra corpus matri
monij positus in potestate filij vel serui Sup pecu
liū nō habet ptātē pater familias·sz tm̄ ille cui? est
& adeo ppriū est peculiū qp licet filio de eo facere
quodq; vult pter volūtatē patris· vnde dns exodi
xix·ad filios isrhael Eritis michi in peculiū de cun
ctis gentib? Et hinc hic & hec peculiaris & h° re
ad peculiū ptinēs·vel ppius puat? vel familiaris
vñ peculiarit aduer·& hec peculiaritas tatis

Peculor·a pec? ōr peculor laris·i·rēpublicam fu
rari·vnde hic pecu·ator toris·reipublice defrauda
tor & furator·Et hic peculat? tus tui·furtū de cō
muni pecore·& generaliter de cōmuni re·Et pecu
lari? ria riū·& hic peculari? larij· armētari? q̄ cu
stodit pecua·vel ad pecua ptinēs

Pecunia·a pecus dis deriuat hec pecunia nie ·q̄si
pecudia·quia ois substātia antiquor in pecoribus
vel pecudib? erat·vnde & ppie dicit q̄ cōsistit in
huiusmōi aīalib?·sed iam appellatio isti? nois āpli
ata est ad alia·vnde pecuniosus sa sū· pecunia ple
nus quasi pecudiosus ·Proprie quidem olim sic di
cebat qui plurimā habebat pecuniā·id est pecora·
sed modo ad aliud trāsferē·Et cōpatur pecunios?
sior sim?·vnde pecuniose sius sime aduerbi·Et hec
pecuniositas tatis·Itē a pecunia hoc pecuniariū rij
loc? vbi pecunia reponit Et pecuniari? ria riū Et
debet pecunia scribi p vnū c·cor·eū pmam· vnde
horati? in epi·Et gen? et formā regia pecunia do-
nat·Et vt dicit in eccl·vij·Sicut pegit sapientia
sic pegit pecunia·vide in sapiētia

Pecus coris·neu·ge·& pec? cudis fēi ge · & hoc
pecu indecli·in singulari · sed in plurali hec pecua
cuor vel pecuū·deriuat a pasco scis·& dicim? pe
cus oīe animal qō humana effigie caret & huma
na lingua·Sed ppie nomē pecor his aīalibus ac
cōmodari solet que ad vsuz hominū aliquo mō spe
ctāe·sicut q̄ sunt ad vescēdū apta ·vt oues et sues
Aut i vsū hoiz cōmoda vectq; boues· & olī pecora
generaliter p oībus aīalib? Pecudes vero tm̄ illa
aīalia que edunt·quasi vescudes ·Sed modo peco
ra dicim? maiora·vt boues equos asinos·Pecudes
vero mīora vt oues capras porcos·Pecua vero di
cim? cōmunia aīalia·& cor·pmam pec?· vnde ouid
di? de arte·Turpe pec? mutilū·turpis sine grami
ne cāpus· & in doctrinali dicit · Dat pec? hec pe
cudis·pec? hoc pecoris sibi iungit

Pecus dis· in pec? coris exponit

Peda de·dicit vestigiū hūanū·& dicit a pes dis·
edagog?·pedos quod est puer cōponit cū ago
& dicit h pedagog? gi pl'·ppu·qz semp puerꝫ stu
dētem ducit scz cui puul? assignat·& dicit sic quia
agat et ducat puerū· vel lasciuiētē refrenet etatem
scōm hug·Idem et papias·vnde hoc pedagogium
gij·id est·magisteriū vel officiū pedagogi circa pu
erū·vel loc? vbi puer erudit a pedagogo· Paulus
ad gall'·iij·ca·Lex pedagog? noster fuit ī crhisto
iesu vt ex fide iustificemur· Ac vbi venit fides iā
nō sum? sub pedagogo

Pedalis·a pes dicit hic et hec pedalis et hoc dale
pūl'·ppu·ad pedē ptinēs·Itē pedalis·i·mensuram
pedis habēs· & in hac significatōe ponit hieremie
ij·vbi dicit Venit finis tu? pedalis pcisionis tue·
quasi diceret·Ita pcidet regnū tuū·q̄ nec pass? pe
dis de terra remanebit tibi·& cōponit Semipeda
lis·Pap̄·sic dicit·pedalis quasi mēsura pedis

Pedana·a peda de·dicit hec pedana ne·i·cathena
circa pedes·scz compes dis·Itē pedana dicit pedu
les nou?· vel de veteri panno factus · quia calige
veteri assuitur·Vnō pedano nas·pedanas caligis
apponere·& dicit a pes

Pedari? ria riū·i·nudis pedib? ābulans

Pedellus li·dimi·pu? pes ·

Pedes·a pes dis dicit hic et hec pedes tis·i·pede
ster pedib? pro equo vtēs·vnde quidā· Et mō va
dit eques qui solz ire pedes·& corripit penultimā
genitiui peditis·

Pedester·a pes dicit hic et hec pedester vel pede
stris et hoc pedestre·i·pedib? ambulās·scōm hug·
papias vero dicit Hic pedester et hec pedestris &
hoc pedestre·et illud magis tenent moderni ·vide
in campester·

Pedetēti·i·sēsim subtiliter gradati caute cūctāt
q̄i pede tētās scōm papiā·Hiero· in epl'a ad pauli
nū in capl'o·viij·Caute·id est·pedetenti·tuas pos
sessiunculas vendideris ꝛc·

Pedica·pes cōponit cū capio pis· et dicit hec pe
dica ce·penl'·cor·q̄i pedes capiēs·scz cathena pedū
vel quoddā instrumētū capiēdi pedes aīaliū·uel la
queꝫ·vñ ī iob·xviij Abscōdita est in terra pedica
ei?·vñ pedicat? ta tū·i·cathenatus·vel pedica ca
pt? ·Ouidi? metha ·xv·Retia cū pedicis laqueos
artesqz dolosas Tollite ꝛc·

Pedicat? in pedica vide·

Pediculosus in pedicul? exponit

Pediculus a pes dicit hic pediculus li·et dicit pe
dicul? penl'·cor·illud qō sustinet fructū ad ramuz·
& etiā pediculus dicit vermis cutis· qz mīmos &
multos habeat pedes Vnde pediculosus sa sū ple
nus pediculis·& cōpat·vnde pediculose sius sime
aduerbiū·et hec pediculositas tatis·i·pediculoruz
plenitudo et abundātia

Pedicuus cua cuū·et pedorosus sa sum qui sordi
dos habet pedes·et dicit a pedor doris

Pedissequ? qua quū qui sequit pedes domī sui·
et hec pedissequa que·pro ipsa seruitute vl' ācilla

et etiã hic pediſſequus ꝑ ſeruo vel famulo· vnde ī tercio libro regũ ea·xx·dr. Per pediſſequoſ ꝓnci pum ꝓmtiaꝝ·& ſcribiẽ ꝑ q·cũ cõponaẽ a pes & ſequor·nã ſi ſcriberẽ ꝑ e· videreẽ cõponi a pes vel pedes & ceco cas·vel dic quãdo ſequiẽ e ſcribiẽ ꝑ e·quãdo ſequiẽ alia vocalis ſcribiẽ ꝑ q·Sic em̃ viõ tur ſonoriꝰ vt dicat hug̃·ſꝫ tm̃ ꝑ q ꝓſecuit vbiqꝫ cõ muniter ſcribi·

Pedicat? tus tui·ī·pedituꝫ multitudo vel ꝓprie tas peditãdi·& deriuaẽ a pedes ditis

Pedito a pedes peditis deriuaẽ pedito tas·ī·pe dib? ire·vel pedib? tranſire.& cor·di· Et vt dicit beat? grego· Saẽ ſcriptura ẽ q̃ſi q̃dã fluui? planus & alt? ī quo agn? peditat & helephas natat

Pedo donis·dicit̃ a pes·& eſt pedo vel pedes vl' pedicul?. vnde hic pedũcul? li·dimi· Itẽ hic pedo donis q̃ pedit vl' facit bõbũ·& tũc dr a pedo dis·

Pedo dis·a pedor doris deriuaẽ pedo dis· pepe di·ī·pedorẽ facere vel fetorẽ Pedo cõponiẽ Oppe do dis oppedi·id ẽ cõtra pedẽtẽ pedẽ·& qr q̃ cõtra pedẽtẽ pedit quodãmõ ei ꝛtradicit Iõ oppedẽ poni tur ꝑ cõtradicere Itẽ qr q̃ oppedit qõ pedẽs facit et ipe facit Iõ ponitur ꝑ aſſentire Repedo repedis repedi·id ẽ pedẽ iterũ Suppedo pedis latẽter vel ſub vel poſt vel remiſſe pedẽ Et ẽ pedo neutꝫ cũ oĩb? ſuis cõpoſitis·& carꝫ ſuꝑ Et gemiat ꝑteritũ pedo ī ſimplicitate ſꝫ cõpoſita amittũt gemiatõez ꝑteriti ſm hug̃ Sed ſcõm priſtianũ pedo ꝓmã pro ducit ī pſẽti·& pnl'.ī ꝑterito Horati? in ꝓmo ſer monũ Nõ diſploſa ſonat q̃tũ ueſica pepedit Et fa cet? Heres poſt mortẽ pedit amore ſuo Sꝫ peſ diſ cor·ꝓmã Vnde verſus Credim? eẽ pedis ſtrepitũ cum turgide pedis

Pedor a pes diciẽ hec pedor doris·id ẽ peduꝫ fe tor vel ſqualor Luca· Lõguſqꝫ in carcẽ pedor

Pedora a pedor doris deriuaẽ pluraliter hec pe dora id eſt pedũ vel auriũ ſordes

Pedoroſus in pedicu? vide

Pedos id eſt puer & acuiẽ in fine

Pedules a pes diciẽ hic pedules lis pars caligaruꝫ que pedem capit

Pedulus·a pes diciẽ hic pedulus li·& hic pedell? li·ãbo dimmutiã·ī·paru? pes

Pedum a pes diciẽ hoc pedũ di baculus paſtoruꝫ recuru? A coercẽdis pedib? aĩaliũ ſic dicit? Virgi li? ī bucco·Et tu ſume pedũ ꝛc·

Pedux cis videẽ cõponi a pede & capio Et ſunt peduces laquei quib? pedes illaqueãtur

Pegi pegiſti eſt ꝑteritũ de pãgo gis

Pegina a pungo gis diciẽ hec pegina ne·ī·bacliſ cũ maſſa plũbi in ſũmitate pẽdẽte Et dicitur pegi na quaſi ꝓpugna qõ antiq̃ dicebãt Iuuenaliſ Et pe gina et iam ad velaria raptos Et vt dicit cornut? Tali baculo ſcenici ludebãt

Peiero ras penul·cor·in iuro ras ẽ expoſitũ

Peioro ab hic et hec peior ris diciẽ peioro as pnl' ꝓducta verbũ actm̃·& ẽ peiorare peiorẽ facẽ

Pelagaris a pelag? dr b et hec pelagaris & h° re & hec pelagiaris ris magñ nauis pelago apta· & ꝑ

Pelagiani q̃dã hẽtici a pelagio mona chо exorti Hi libeꝫ arbitriũ diuine grẽ anteponũt dicẽtes ſufficere volũtatẽ ad ĩplẽda iuſſa diuina

Pelagiaris in pelagaris exponiẽ

Pelagin interꝑtaẽ latitudo

Pelaguſ interꝑtaẽ latitudo· vnde hoc pelaguſ gi latũ & ꝓfũdũ mare vel latitudo maris ſine portu & litore Et eſt neutri generis ī ſingulari ſꝫ in plu rali eſt maſ·ge·hi pelagi·& cor·ꝓmã·vnde ꝑ vnum l ſcribi debet Vnde diciẽ ī greciſmo Qr penit? la teat pelag?·mare cũ ſit amarũ Inueniẽ etiã hic pe lag? gi maſ·generis apud antiquos

Pelaſgus ga gũ·id ẽ grecus Et dicti ſũt greci pe laſgi a pelago qr ꝑ pelag? ꝓmo vt dicit varro ad italiã applicuerũt·vel ſic dc̃i ſũt a pelaſgo iouiſ & lariſſe filio·vñ hec pelaſgias pelaſgiadis·ī· grecia

Pelex a pellicio licis diciẽ hec pelex pelicis vno l· ſubtracto·et diciẽ pelex qr pelliciat·id ẽ decipiat vel diciẽ pelex a pello lis qr ante vxorẽ pelex teneẽ & poſtea veniẽte vxore a domo pelliẽ·vel pelex di ciẽ illa ꝑ quã vxor de domo pellitur ſimliter a pel lo lis Qr aũt diciẽ pelex quaſi pelle decipiẽs·et hĩa eſt ſm hug̃·Quedã aũt gloſa dicit ī ſecũda epiſto la petri c·ij·Pelices dicũẽ meretrices a pollutõne· vel a pellis formoſitate qua incautos alliciũt·& ꝑ ducit pe·vnde ouidius in quinta epiſtola·Ei mihi ꝑ dira pelice blãda fuiſti·Itẽ in vj·epi·Argolicaſ timui nocuit mihi barbara pelex

Pelican?·vt dicit Iſidor? etĥiaꝝ·xij· Pelicanus auis egipciaca habitãs in ſolitudine nili fluminis· vnde et nomẽ ſumpſit. Nã et canopos egipt? diciẽ Ferẽ (ſi verũ ẽ) eã occidere natos ſuos·eoſqꝫ ꝑ tri duũ lugere·deinde ſeipſũ vulnerare et aſpſione ſui ſanguis viuificare filios ſuos·Auguſtin? etiã hoc narrat et addit·q̃ vt diciẽ roſtro occidit filios· & roſtro ſanguinẽ ſuũ ſuꝑ eos fũdit et viuificat· Et eſt auis nimie maciei q̃ habitat ī ſolitudie·Sic chri ſtus ſolus de maria virgine natus·qui triduo·id ẽ toto tpe luxit filios ſuos·qr paup ſum ego et in la boribus a iuuẽtute mea·Ideo ipe dicit ꝑ ꝓphetam Similis factus ſum pelicano ſolitudinis· Et vt di cit hug̃·Pellican? ſcõm q̃ diciẽ a canopos cor· pe nul·Sed ſm q̃ cõponiẽ a pelle·et canus na nuꝫ.eo q̃ canã habeat pellẽ ꝓdu·penul· et ſic videẽ q̃ de beat ſcribi ꝑ geminũ l·Quidã tamẽ dicũt cũ q̃bus ego q̃ pelican? debet ſcribi ꝑ vnũ l·et ſemp ꝓdu cit penul·et eſt grecũ origine·nec aliqua cõpoſitõ ſupra aſſignata ei cõpetit· declinaẽ aũt grece peli can pelicanos·et a greco gtõ pelicanos·latinus nẽſ mutãs o in u·diciẽ pelicanus in ſecũda declinatõe· Multa em̃ greca hoc modo nobis notha ſũt facta Vnde priſ·m·vj·li·dicit. In multis inuenim? a gtõ greco factũ latinũ nomẽ·ut helephas helephãtos· hic helephas·huiꝰ helephãtis·et hic helephãtus a gtõ greco helephãtos·huiꝰ heleplãti Qr pelicanus penul·ꝓducat patet ꝑ illũ verſũ zozime·Pelican? ego natus de uirgine mera· Qr aũt diciẽ pelican? qr habeat pellẽ canã·ethimo·eſt

Pelicatus·a pelex diciẽ hic pelicatus tus·ī·concu bimatus·ſcꝫ peccatũ quod cũ pelice cõmittiẽ· Item a pelex diciẽ pelicatus ca cũ·id ẽ luxurioſus pelici deditus ſm hug. Papias vo dicit Pelicatus locus concubine·cõcubinatus

Pellacia a pellax diciẽ hec pellacia cie·id eſt·falla cia. pellacis deceptio

Pellax·a pellicio cis·diciẽ hic et hec et hoc pellax cis·ī·deceptor·fallax·fraudulẽtus· vnde pellacis· ulixis·Et cõpaẽ pellax cior·ſim?·Vnde pellaciter cius·ſime adũbialiẽ·& dr pellax a pelle·ī·a ultu· Foris em̃ ut fallat arridet ſꝫ ĩtuſ neq̃q̃ gerit ut do loſus Qr aũt diciẽ pellax q̃ſi pelle fallax·et hĩa eſt.

Pellectũ eſt ſupmũ de pellicio cis

Pellexi eſt ꝑteritũ de pellicio cis

Pellicea·a pelle diciẽ hec pellicea cee quoddã ĩdu mẽtũ quod de pellib? fit. Et hinc pelliceat? ca·cũ·

lo ẽ·pellícea ꝛnouꝛ? ·Itẽ a pellis dicit̃ pelliceus cea
ceum·i·pellibus nouꝛ?· vel magnã et groſſaꝫ hñs
pellem·Inuenit̃ etiã pellicia cie·& pellici? cia cium
Et pelliciaꝛ? ca cũ·ica ꝙ i ſit in penul'·ſillaba·ſꝫ mo
perni dicũt pellicea cee ꝙ e ſcriptũ in penul.
Pellício cis pellexi vel licui·pellectũ vel pellicitũ
pellícere.i·decipe·& cõponit̃ ex ꝑ & licio·et muta
tur r in l. & coꝛ·li·Q aũt dicit̃ pellicere quaſi pel
le decápe·etꝫ hia eſt ſm bug·vide in licio cis·in ſecũ
da epl'a petri c·ij·dicit̃·Pellicietes aĩas ĩſtabileſ i·
decipietes·vel pelle·i·exteriori cõuerſatõe allicien
tes·& ſub ſpẽ ſãctitatis decipietes·& deriuaꝫ pel
licies entis·ge·oĩs·a pellicio cis.
Pellipariꝰ parij qui parat·i·ꝑparat pelles·a pel
lis et paro ras componit̃
Pellitis·a pelle dicit̃ hec pellitis litis galea ex co
Pellis·a pello lis deriuaꝫ hec pellis rio l'pelle
lis·i·cutis·qꝛ externaſ iuriaſ coꝛpis tegẽdo pellat
vnde hec pellicula le·dimi·
Pellito tas·id eſt frequẽter pellere·a pello lis di
citur·Et coꝛripit li·
Pello pellas·laui·lare·i·vocare·et ꝺriuaꝫ a pello
lis·Et cõponit̃ cũ ad et dicit̃ appello las·Et cũ cõ·
& dicit̃ cõpello las·& cũ iter & dicit̃ iterpello laſ
Pello las cũ oĩbꝫ ſuis cõpoſitis eſt actũ
Pello pellis pepuli pulſum vel pultũ ſm ãtiquos
Vnde pulto tas taui tare·frequẽ·ſed a pulſu fit
pulſo ſas frequẽ Pello lis cõponit̃ cũ ad·& dicit̃
appello lis·appuli Et cũ cõ & dicit̃ cõpello lis cõ
puli·& cũ de & dicit̃ depello lis depuli Et cũ dis
& dicit̃ diſpello lis diſpuli·& cũ ex & dicit̃ expel
lo lis expuli·& cũ im·& dicit̃ ĩpello lis ĩpuli·& cũ
ꝑ·& dicit̃ ꝑpello lis ꝑpuli.Et cũ ob·& mutato b ĩ
p dicit̃ oppello lis oppuli·& cũ re·& dicit̃ repello
lis repuli·& cũ ſub et dicit̃ ſuppello lis ſuppuli·Pel
lo pellis cũ ſuis cõpoſitis eſt actũ·Et ſcias ꝙ pel
lo in ſimplicitate gemmat ꝑteritũ vt pepuli·ſed in
opoſitõe ñ·vnde facit ꝑteritũ ĩ puli tũ vt cõpello
cõpuli·Repello repuli·& ſupinũ facit in pulſuꝫ in
ſimplicitate & in cõpoſitõe·vide in repello
Pelluuiũ·lues cõponit̃·cũ pes & dicit̃ hoc pellu
uiũ uij·i·vas ad pedes abluẽdos & ſoꝛdes pedum
recolligẽdas aptũ ſeu paratũ·vnde pelluuian? na
nũ·vel cõponit̃ pelluuiũ a pes et abluo
Pelta te·fci ge·ſcutũ bꝛeuiſſimũ in modũ lune di
midie factũ·quo amazones vtunt̃ maxime·vnde in
ĉcio regũ c·x·dꝛ Fecit ſalomõ.cc·ſcuta de auro pu
ro·et·ccc·peltas ð auro ꝓbato·& dꝛ pelta a pello
lis· vñ qdã A pello pelta quia pellit foꝛtiter i ctuſ
Peluis Pes cõponit̃ cũ lauo uas & dicit̃ hec pel
uis·huiꝰ peluis·vbi pedes lauant̃·ſcꝫ cõca vl'aliꝺ
vas ſm hug·Et papiãs dicit·Peluis vocaꝫ qꝛ ibi pe
des lauant̃ Qꝛ aũt dicit̃ peluis quaſi per ũ lauãdo
rũ vas eſt etꝫ i·& facit actũ ſingulare in em vel
im im·vnde in euãgelio iohãnis Poſuit aquã in pel
uim·& ablatiũ ine vel in i·vt pelue vel pelui·& a
pelui addita um fit genitiꝰ plꝰalis peluiũ, et actũ
pluraliter in es vel in is vt pelues vel peluis
Peluſiũ ſij·ẽ opidũ alexãdrinũ foꝛtiſſimũ
Pena deriuaꝫ a pendo dis·qꝛ penã quaſi debitum
põdim?·i·ſoluim? et ſuſtinem? ꝙ foꝛifacto·Et ſũt
octo genera penarũ in legibꝰ·ſcꝫ vincula·ꝟbera·
talio·dãnũ·ignominia·ſeruit?·exiliũ·et moꝛs· Itez
pena et ſuppliciũ differũt.pena ſine ſanguine eẽ po
teſt·ſed ſuppliciũ nõ niſi cũ ſanguine·vel ſuppliciũ
dicit̃ ꝓprie cũ qs ita dãnaꝫ·vt eiꝰ bona cõfiſcẽtur
et in publicũ redigant̃·Vnde hic et hec penalis &
hoc le·vnde penaliter aduerbiũ·et hec penalitas
tatis·et ſcribitur pena ꝙ oe dyptõgũ ſic poena.tñ
tacet̃ ꝓma vocalis ſcꝫ o·in ꝓnũciatõe·ſꝫ ĩ ſcripta
ptim ſcribit̃ et ꝑtim nõ ſcribit̃·Vnde fit i e·qñdaꝫ
dã ſignũ ad hoc notãdũ ſm modernoſ·Hic nota ꝙ
deꝰ quimqꝫ de cauſis aliquos in vita iſta punit·vel
in hac vita quimqꝫ modis flagella ſiue pene contin
gunt·Primo vt iuſtis merita per patientiam auge
antur vt patet in iob et in tobia Secũdo ad cuſto
diã virtutũ·ne ſupbia temptet·vt patet in beato
paulo Nam vt ipſe dicat in ſecũda epl'a ad coꝛ·Et
ne magnitudo reuelatõnum extollat me·datꝰ ẽ mi
hi ſtimulꝰ carnis mee angelꝰ ſathane qui me colla
phiſet·Tercio ad coꝛrigenda peccata·vt patet in
maria ſoꝛoꝛe moyſi que ad tempus facta eſt lepro
ſa·vt habetur numeroꝛũ·xij·capitulo·Et vt etiam
oſtenditur quotidie in multis xp̃ianis quos domiꝰ
flagellat vt ad eum conuertant̃. Quarto ad gl'iaꝫ
dei manifeſtãdã·vt patet in ceco nato·de quo dic
xp̃s in·ix·ca· iohãnis·Nec ꝺ peccauit nec parẽtes
eius vt cecus naſceret̃· ſed vt manifeſtent̃ opa dei
in illo·Quĩto ad initiũ pene impetuũ cõtinuãde·
vt patet in heroꝺe et ſodomitis·quatenus videaꝫ
hic quid in inferno ſequatur ſcm illud·Duplici cõ
tritõne contere eos domine ¶Ad multa etiã alia
dei pene vel flagella oꝛdinari in ſcriptura leguntur
ſicut ad pꝛobatõnem et exemplum iuſti iudicij dei·
Sꝫ iſta et ſiꝰlia alia poſſũt ad predictoſ quiqꝫ mo
dos reduci·quia ꝓbatio eſt ad augmentum meriti
exemplum vero iuſti iudicij dei eſt ad dei gloriam
et ſic de aliis.De predictis nota hos verſus·Pena
ꝓbat·purgat·mutat.dat meliora Conſeruat·duꝝ
facit· cruciamine toꝛquet ¶Volo etiam te ſcire ꝙ
ſup illud Eſaie·xx·caplo·Heccine erat ſpes noſtra
ad quos cõfugim? in auxilium·vt liberarẽt nos a
facie regis aſſiꝛioꝛum·ſic dicit gloſa·Admirãda dei
prouidentia omnia regna contra ſe inuicem ſuperbi
entia deſtruxit·iſrl' in decem tribubus iudeoꝛuꝫ pt̃
dei voluntatẽ deliquẽtiũ ĩ damaſco ſiriſqꝫ ſupauit
et ideo vtriqꝫ captiuati ſunt ab aſſiꝛijs et chaldeis·
Iudas quoqꝫ ab ethiopibꝰ et egiptijs·et ipſi quoꝫ
victi ab aſſiꝛijs et caldeis·Aſſiꝛii quia de ſe preſũ
pſerunt a caldeiſ pꝛierunt·Caldei et babilonii ere
cti cõtra dominũ medis et ꝑſis ſubiugati ſunt·Et
bi alexandꝛo magno ·qui cum ſe tanꝙ deũ extuliſ
ſet veneno enectus eſt·et regnũ eius in ꝑteſ ſciſſũ
eſt·et poſtea romanis ſubiugatum·Romanoꝛũ im
perium quod quaſi ferreis dentibꝰ et vngulis car
nes ſanctoꝛum lacerauit ·ex maxima parte iam pe
riit·in fine ex toto peribit cum regnũ dei alluxerit
vide in egiptus et in babel·Sed poteſt queri·verũ
omnis pena ſit a deo ·Ad hoc dico ꝙ omnis pene
deus actoꝛ eſt·diuerſimode vero diuerſaꝝ Que
dam enim eſt pena damni·vt ſubtractio gratie et
huiuſmodi·et haꝝ penarum deus cauſa eſt·nõ qui
dem agendo aliquid·ſed potꝰ non agendo·Ex eo
enim ꝙ deus gratiã non influit ·ſequitur in iſto gr̃ẽ
priuatio·Et ad hoc intelligẽdum ſciias ꝙ obduratõ
qñ dicit̃ actꝰ volũtatiſ obſtinate i malũ cui pena
citer adheꝝ·ſic cõſtat ꝙ obſtinatõis cauſa nõ ẽ deus
ſed homo.ſicut nec alicuius actus peccati inquãtũ
deformis eſt.Quãdoqꝫ vero obduratio dicit̃ ipſa
priuatio gratie que etiam excecatio dicit̃· quia grã
eſt quoddã lumen anime·et perfectio quedã habili
tãs ipſam animam ad bonum·Iſtum autem carere
gratia ex duobus contingit·tum quia ipſe nõ vult
recipe·tũ qꝛ deꝰ ſibi nõ ĩfũdit·l'nõ vult ſibi ĩfũdẽ·

Hoꝛ autē duoꝝ talis est ordo. vt ꝟm non sit nisi ex suppositōe primi. C̄ū em̄ deꝰ nichil velit nisi bonū. nō vult istū carere grā nisi ꝟm qꝫ ē bonū. sz qꝫ iste careat grā nō est bonū simpliciter. Vñ hoc absolute ꝟsideratū nō est volitū a deo. Est tñ bonum carere grā si eā hꝫe nō vult. vl̄ si negligenter se ad eā hñdā ꝓpar. qꝛ iustū ē. & hoc mō ē a deo volitum Patz ergo qꝫ hmōi defectꝰ absolute cā ꝑma est ex pte boīs q̄ grā carz. sed ex pte dei nō ē causa huius defectꝰ nisi ex suppositōe illi⁹ qō est cā ex pte boīs qꝛ p hunc modū mueīt̄ q̄nqz deꝰ dici causa excecationis vel obduratōis. nō qdē imittēdo maliciā. sz nō impediēdo grām. qō i ipō ē. Si enī nō necessario impediēt. i ipō ē & ñ impiri. Vñ eiꝰ qō est ñ impiri aliquo mō cā est. Quedā vo ē pena ꝑ̄sus. q̄ per aliquā actionē ifligiēt. & hmōi agēdo etiā deꝰ actor est. Sed nō videt̄ qꝫ pena inferni sit iusta. & sit nō a deo. qꝛ homo ꝑ vno mortali peccato vna hora ꝓpetrato eternaliē puniēt. Hanc q̄stionē bēus greg̃ mouet & soluit sic. Scire mḋt petrꝰ velim quomō iustū sit. vt culpa q̄ cū fine ꝓpetrata ē. sine fine puniaēt Et rñdet greg̃. Hoc recte diceret̄ si districtꝰ iudex nō corda hoīm sz fcā pensarz. Iniqui eī iō cū fine deliquerūt. qꝛ cū fine vixerūt. Nā voluissent vtiqz si potuissēt sine fine viuere. vt potuissēt sine fine peccare. Ostēdunt em̄ qꝫ i peccato semp viuē cupiūt. qꝛ nunq̄ desinūt peccare dū viuūt. Ad magnam ergo iusticiā iudicātis ꝓtinet. vt nūq̄ careāt supplicio q̄ in hac vita nunq̄ voluerūt carere pcō & nullus deē iniquo terminus vltōis. q̄ quādiu valuit habere. dare noluit terminū crimis. De pena īferni etiā dicit bēus bernardus in quito li. de cōsideratione. Quid tā penale q̄ semp velle qō nunq̄ erit. & semp nolle qō nunq̄ nō erit. In eternū non obtinebit qō vult. & qō non vult i eternū nichilominꝰ sustinebit. Horreo vermē mordacē. & mortē vitacē. hic ē vermis qui non moriēt. meōria peccatorū. nec cessat rodere cōscientiā dū ea pastus est esca vtiqz incōsūptibili hac ꝓpetuat vitā Horreo icidere i mā? mortis viuētis. & vite morientis. Hec est secūda mors que nunq̄ pcedit. sed semp occidit. Quis det illis semel mori ut nō moriant̄ i eternum. qui dicūt mōribus. cadite sup nos. & collib? operite nos. Quid nisi mortē mortis bñficio. aut fugere aut euadere volūt. Ratio aūt quare peccatum mortale ad eternā penā obligat. potest sumi ex tribus. Primo ex pte eius in quē peccaē qui est infinite bonitatis & potētie. scz deus. Vnde & offensa ipius infinita pena digna est. quia quāto est maior in quē peccaē. tanto magis peccatū puniēt, scōm philosophum in sexto ethi. Et crisost. dicit. Oīnis iniuria talis ē qualis fuerit ꝑsona patientis iniuriā In magna em̄ ꝑsona & si modica fuerit iniuria facta ē magna. In modica aūt persona & si magna iniuria facta fuerit modica esse videt̄. Secundo ex pte peccantis. Constat em̄ qꝫ peccans mortaliter finem dilectōis sue in eo i quo mortaliter peccat ponit. ut etiā deū pro illo cōtemnat. Constat aūt qꝫ quicunq; sūme diligit aliquid sicut finē sue volūtatis. ex hoc ipō vellet sibi semp adherere. Et ideo peccans mortaliter illo actu voluntatis quo peccatū mortale eligit. eligit semp peccato adherē nisi retrahaēt ꝑ accidēs. vel timore pene vel aliquo hmōi. Sed si inulte adherere possz semp adherēt. & iō in suo eterno peccat. & ꝓpter hoc eterna pena ē dignꝰ. Et ē ratio beati greg̃. vt dixi. Tercio ex ipō statu peccantis mortaliter q̄ ꝑ peccatū grā priuatur. Vnde cum sine gratia non possit fieri remissio culpe. si quidē aliquis in mortali peccato decedat semp culpa in eo remanebit. cū vlteriꝰ nō sit gratie susceptibilis. manēte aūt culpa semp est obnoxiꝰ pene. alias remaneret aliqō iordinatū i vniū so. & iō taliī eternū puniēt. Peccatū vero veniale nec ordinat deū ē. nec i eo finis ꝓstituiē. nec grā ꝓuat Et ideo nō debetur sibi pena eterna. sed tm̄ tēporalis. Ille tamē qui decedit cum mortali & veniali simul puniē in inferno. ꝑ veniali & puniē i eternū longe tamē mim? acerba pena qꝫ illa q̄ est pro mortali. Sed hoc aūt accidit veniali inquātum mortali cōiunctū est qō gratiā priuat. sine qua nulla pena pōt esse purgatiua vel expiatiua. De veniali etiam require in suo loco. Verū aūt pena que debeē peccato originali remaneat post baptismū. dictuz est in origineus. An bona facta in mortali reuiuiscant per penitentiā. habes in caritas. Itē ad qō valeant opa in peccato mortali facta. habes in op?. Item pena ꝑ deo est porta paradisi. vt dicā in romphea. Nam scōm augustinū. Pena non facit martirem sed causa. An pueri existētes in limbo penam sensibilē habeant. dixi in limb?. Item ut dicit pbus i secūdo ethi. Pene medicine quedā sunt. Item aīaduerte hic qꝫ qñ qs deuenit ad terminuz vie. ñ pōt deflecti ab illo fine cui adhesit. siue sit bonus. siue sit malus. Finis aūt vie hoīs ē mors sua. Finis aūt vie angeli. ē termin? sue electōnis. qua bono adhesit siue malo. Vñ sicut hoīes post mortē in bono cōfirmanē vel in malo. ita angeli post auersionem vel cōuersionē. Vnde eadem ratio obstinationis inueniē i homīb? damnatis & i angelis peccātibus. quia scōm damascenū qō est in angelis. casꝰ hoc est in homībus mors. Datur em̄ homī longior via ꝑ angelo. quia erat magis a deo distans. & oportebat. qꝫ i eius cognitōez inquirēdo ꝓueniret. Angelus aūt statim deiformi intellectu sine inquisitione i diuina ꝓueire potuit. Tam̄ vide. qꝫ homo ꝑmus nō peccauit i termino vie sue. sicut angelus q̄ ad primā electōnem stat? sue vie finitus ē. Et iō ā̄geli casꝰ fuit irrepabilis. sed casus homīs reparabilis. & hec ratio sumiē ex parte status vtriusqz. Sed post mortē casꝰ hoīs ē irrepabilis. & per cōsequēs pena itermīabilis. De hoc etiā require i sapientia. & in vbi. Quomodo intelligatur qꝫ diues damnat? rogauit ꝑ fratrib?. dixi in infern?. Sciaſ etiā. qꝫ duplex pena i gñe erit i inferno. s. pena dāni. & pena sensus. q̄s tangit xp̄us in. vij. capitulo matb. vbi dicit. Oīnis arbor q̄ nō facit fructuz bonum excidet̄ & in ignē mittet̄. vltimuz ē graue. secundū grauiꝰ & amariꝰ. Vñ dic̄ crisō. Plurimi solam pertimescūt gehēnā. ego aūt illius glorie amissionē mlto amariꝰ qꝫ gehēne dico eē supplicium. Intolerabilis ē gehēna. verūetiā si mille ponat qs gehēnas. nichil tale dicet. quale ē a beata gloria illa excidi. odio xp̄i haberi. audire nō noui vos. Et ide decēmilia meliꝰ ē sustinē fulmīa qꝫ faciē māsuetam a nobis videē auersā. & trāqllū oculū videē nos nō

Penari?. a penus deriuaē hic penari? rj ferētē i celleran?. Et penari? ria. riū. ad poenū ptinēs.

Penates a penit? qō ē secret?. ōz hi penates. id ē domus interiores ꝑpe. vl̄ domestici & priuati dij domib? ꝑsidētes. quos antiq i domib? colebāt. & eorū ymagines i domo hēbāt. Vñ & dī sūt penates q̄i penes nos nati. & ē ethia Et facit gēus pluralis i iū. penatiū. & per sincopā penatū. & ꝑdu. na.

Pendeo des. pependi. pēsū. a pēdo dis. ōz & habz

idē ꝑteritū & idē ſup̄· qȝ pēdo dis·ſ. pepēdi & pē ſū·& ſignificat paſſionē intrīſec? natā·ſ.eē vel fieri penſū·Vñ verſus·Pēdeo ſuſpēſus·pēdo dū ſubleuo pondꝰ Vel aliter·Pēdo do penā dū pēdeo ſuffero penā·Itē pēdere ſcde diuisionis ꝑ·pnl'·ſȝ pēdere a pēdo dis·tercie diuisionis cor·pnl'· Vñ quidā·Pēdere vult iuſt?·ſȝ nō pēdere malign? Pēdeo cōpōiē cū ad·& mutato d·ī p·ðr appēdeo deſ id ē ab aliquo pēdere·Itē oponiē cōpendeo deſ·i·ſiml' pēdē·Depēdeo des·i·deorſū pēdē. Diſpēdeo des·i·diūſis mōis vl' ī diūſas ptes pēdē· Impēdeo des·i·ī minere·īgruere·īſtare·Suſpēdeo des·i·ſub t? pēdere Pēdeo neu·ē cū oīb? ſuis opōitiſ·& nō gemīat ꝑteritū ī opōitis pēdeo·nec etiā pēdo dis· ſm hug·Pap̄ vo diē· Pendet īminet·īconſtās ē·ī ī certo eſt·dubitat·ſuſpēſus ē. Pēdēt ſuſpēſi·pēdūt qui aliquid ſoluunt vel ponderant·

Pendo dis·pepēdi ſū·pendere·i·ſuſpendere vel trutinare·Itē pēdere·i·exoluere·reddere· retribuē vel ſuſtinere· Et inde ðr pēdeo des·ſcde diuisionis·ſȝ differūt in ſignificatōe·bñt tamē ambo idez ꝑteritū & ſup̄·ſcz pepēdi & penſū ·vt dixi in pendeo des·Pendo dis oponiē cū ad·& mutato d·ī p ðr appēdo dis·i·ſuſpēdere·vel libzare·ponderare· Vñ hic appēſor ſoris·Et appēſori? ria riū·Itē compoiē cū con·& ðr compendo dis·Itē cū dis·& dicitur diſpēdo dis·Itē cū de·ðr dependo dis·di·dependere·i. ꝓſoluere·tribuere· vel valde vel deorſū pēdere. Itē cum ex·& ðr expendo dis·expēdi·Itē cum im·& ðr impēdo dis·di·dere·i·exhibere· Item cū ꝑ·& ðr ꝓpendo dis·i·extēdere·dilatare· Itez cū ꝑ·& ðr ꝓpendo dis·i· pcipe·Itē cū re·& ðr rependo dis Item cū ſurſū vl' ſuſū·& ðr ſuſpēdo dis· i· ſurſū pēdere·Componiē quoqȝ nichilomin? pēdo dis·vilipēdo dis·puipendo·floccipēdo· naucipendo·nichilipēdo. iūcipēdo·oīa ꝑ contemnere· parum appciari. Pēdo dis & ei? compoſita ſūt actiua ·& oīa faciūt ſup̄·in penſū·& ꝑteritū in pendi·ſimplex tamē gemīat ꝑmam ſillabaȝ in ꝑterito. & facit pependi·ſed nullū ei? compoſitū geminat in ꝑterito ſillabam·

Pendulus a pēdeo des·ðr pendulus la lum pnl'· corr'·quod pendet·& eſt eleuatū

Pene adū·remiſſiuū eſt·i·fere·Inde ðr penitus·

Penes ꝑpoſitio·i·apud iuxta ꝓpe·& cor·pnl'·vñ horatiꝰ ī poetria Que penes arbitriū ius ē & norma loquēdi·Sȝ hic penes nis·id ē·virile membrum & ꝑ·pe·Vnde verſus· Te ſūt damna penes damnaē ſi tibi penes·Sȝ melius ðr hic penis penis·Et ſcias ꝙ penes ꝑpoſitio nō debȝ ī fine acui ꝙndo poniē ſignificatiue·tam ꝙndo poniē materialiter acuiē in fine·qz regula eſt·ꝙ ꝑpoſitōes ꝑ ſe ꝓlate acuūē in fine·Hoc ſic intellige·ſcz ꝙndo ponunē materialiter·vt penes q̄ ꝑs eſt Sed ſi dicā Tu es penes me nō acuiē vltima ſed ꝑma

Penetrabile in penetrale eſt

Penetral in penetrale eſt

Penetrale a penetro tras ðr hic & hec penetralis & hoc le·Et hoc penetrale lis·Et hic & hec peneē bilis & hoc le·Et diciē penetrale qð penetrat·vel aptū eſt penetrare·Penetrabile vero ē qð penetratur vel aptū eſt penetrari·Quādoqȝ tamē poniē vnū ꝑ altero·vt frig? penetrabile·i·aptū penetrare.Et hoc peneēle lis· Vel hoc penetral lis ē ſecreta camera·ſecret? iterior loc? ī domo vel ī templo vbi dabanē oracula·& ðr a penie? vl' penetro tras & poniē ꝙndoqȝ ꝑ domo Penetrabilis oponiē Impenetrabilis le·Et impenētrabiliter ādū·ſm hug· In greciſmo tales ponunē verſus·Qð leuiter penetrari pōt penetrabile dices·Quod dom? iterior capit hoc penetrale vocaē·Vide de hoc ī docibilis Pap̄·aūt diciē Penetralia iteriora ſecreta domoꝝ dcā ab eo ꝙ ē penit?·i·pene int? ſecreta·Et ſcom hº videē ꝙ debeat dici ī pſalmo In penetralib? regū ipoꝝ·& in amos.iij·ca·& vj·Et mathē·xxiiij· In penetralib? debȝ dici·nō ī penetrabilibus· Et hoc maxie ſm modernos Dicūt etiaȝ quidā ꝙ penetrale ſiue penetral eſt quod penetrat·Vnde diē pap̄· penetrale qð penetrat·penetrabile vero qð penetratur·Et ſcom hoc cōſueuit dici Eſt penetral penetrans·penetrabile qð penetratur

Penetro a penitus ðr penetro tras trauī trare·i· ꝑanſire ꝓfozare. penie? intrare·Vel pan·i·totuȝ intrare·& eſt etbia·Penetro cōponiē ·Impenetro tras Suppenetro tras·& eſt actiuum cum ſuis cō poſitis·& cor·ꝑmā·ſed pnl' habet cōmunē·ut ꝑȝ millo verſu·Qð leuiter penetrare ꝑteſt penetra

Penicillū a pendeo des·diciē hº penicillum dices cillū li·& hoc peniculū li·& hec penicilla le·molle genus ſpōgie ad tergendos humores & ſcutellas· & hic peniculus li deriuaē a pannus quaſi pānicu lus·ſcz quidam panniculus de quo diſci tergūtur

Peniculus li·in penicillum vide

Penis a pēdeo des diciē hec penis nis·canda eq̄ na·qz pendeat & ſuſpēſa feraē·Et hic penis nis·i· priapus·ſcz virele mēbzū·quia pendeat · vel qz ſuſpenſus feraē Vel penis diciē a penetro tras quod eſt officium eius circa iunctaram humani generis

Penitētia diciē quaſi puniētia.dicta ſm hug· eo ꝙ ipe homo in ſe puniat penitendo quod male admiſit Vel dicitur penitētia q̄ſi pene tēſio ·et eſt ethimologia·Et ſcribitur ꝑ oe dyptongum poenitentia·Et ſcias ꝙ a peniteo tes diciē penitēs tis tē ti·a quo addita a fit hec penitentia tie quaſi puniētia·in qua aīa cruciatur et caro mortificatur Et eſt vera et ꝓfecta penitentia·mala ꝑterita deplangere·et plagenda iterum nō committere·id ē· ꝓpoſitum committendi non habere· Tres autē ſunt ꝑtes integrales penitentie·ſcilicet cordis contritio oris confeſſio·et opis ſatiſfactio Quia ergo trib? modis deum offendimus·ſcilicȝ delectatōne cogitationis·impudētia locutionis·et ſupbia opis·ſecūdum regulā·ut contraria contrarijs curenē·tribus modis oppoſitis ſatiſfaciamus· Et ſcias ꝙ penitētie ſunt arbitrarie·tamē illud arbitrariuȝ debet eē diuino inſtīctu regulatū·quia ſacerdos opatur in vſu clauiū ſiē inſtrumentū et mīſter·Nullū aūt inſtrumentū habet efficacie actum niſi ſm ꝙ mouetur a principali agēte·et qz pene ſatiſfactorie infligēde ut medicie ſūt Nā ſm phm ī·ij·ethi· Pene medicie q̄dam ſūt·ſiē medicie in arte determinate nō oībus operūt·ſȝ variāde ſūt ſm medici arbitriū nō ꝓpriā volūtatē ſeq̄ntis·ſȝ medicie ſciētiā·Ita pene ſatiſfactorie ī canone determiate nō operūt oīb?·ſȝ variāde ſūt ſm arbitriū ſacerdotis diuino īſtīctu regulatū·Sicutaūt medic? aliq̄ndo ꝓuidēter nō dat medicinaȝ efficacez q̄ ad morbi curationē ſufficiat·ne ꝓpē debilitatē nature maius piculū oriaē Ita ſacerdos diuino īſtīctu mor? non ſēp totā penā q̄ vni pcō debeē imūgit·ne infirm? aliqs ex magnitudie pene deſperȝ et a pēitētia totaliē recedat Vnde diē criſo. Siē ſi faſcē ſup humeros adoleſcētis quē nō pōt baiulare poſueris neceſſe habet vt aut faſcem reijciat ·aut ſub pondere confringaē·

Sic et homī cui graue pōdus pnie īponis. nccē ē vt aut puīam reiiciat. aut suscipiēs duz sufferre nō po test scādalizatus amplius peccet. Deinde si erram? modicā pnīam imponētes. Nōne melius est ꝓpter miserecordiā rōem reddē aut errare ꝑ ꝓpter cruō litatē. qz vbi ē pfa milias larg?. dispēsator ñ debz esse tenax. Si deus benignus ut qō sacerdos ei? au sterus. Vis apparere sctūs circa vitā tuā esto au: sterus. circa alienā aūt benignus. Audiāt em̄ te ho mīes parua mādantem et grādia videāt facientem.

¶ Hic etiā nota ꝙ pnīa a sacerdote iniūcta. aut ē maior. aut equal'. aut minor. Si maior tūc illud qō penitēs plus fecerit. cū moriē cedit ei ad augmētū glorie. Si equalis. tūc sufficit ad dimissionē totius culpe et pene Si minor. tūc illō qō restat supplebiē in purgatorio ex virtute diuīe iusticie Deꝰ em̄ qui modos et mēsurā pctōz & penaz nouit. addit pe nam sufficientē. ne aliqō īpunitū pctm̄ remaneat. Vide m clauis & m excuso. Sed forte dices sicut dicit beat? greg. Facilitas venie incentiuū pbz de linquēdi. sed deꝰ nō debz dare alicui occasionē pec cādi. ergo ñ debet dare locū pniaz iterādi. Ad hoc rēspōdeo. Iustus deꝰ sic sūme iusticiam diligit. ita pctm̄ sūme odit. & ita ꝙtū ex ipso ē. parat? ē ipm ōstruere semp dūmodo ex pte homis nō remaneat vt pnīam negligat uel cōtemnat. Nec obstat ꝙ qui dam ex hoc sumūt occasionē delinquēdi. qz ex otra rio sumerēt occasionē desperādi qō esset grauius.

¶ Pē hic igiē q̄ri. An pnīa possit iterari. Ad hoc dico erroneū ē dicē ꝙ pnīa nō possit iterari. & mi sericordie diuīe otrariū Causa aūt q̄re iteraē. cum baptism? nō itereē ē q̄druplex. Prima ē. qz pnīa nō imp̄mit caracterē sicut baptismus. caracter aūt in delibilis ē. Secūda aūt cā ē. qz baptism? ē cōtra mortuz nō iterabilē scz originalē pcti. pnīa aūt est cōtra actuale pctm̄ qō iteraē Tercia aūt cā est. qz baptismus habet totā efficaciā a passione xp̄i sine actu nro. Et iō qz passio xp̄i est vna tm̄. qz xp̄s re: surgēs ex mortuis iaz nō moriē. igiē et baptism? ē vn? Sz pnīa etiā reqrit actū nostrū. et iō rōe eius iterationē suscipit. Quarta cā est. qz bapt smus est gnatio spūalis. sed pnīa est q̄dam curatio spūal' Se mel aūt genaraē aliq̄o. sed pluries curari siue sana: ri potest q̄diu in hac vita viuit. ¶ Et sciias ꝙ bea tus hieronim? tractās illud euāgeliū Omnes vos scā dalum patiemī in me sic dicit. Omnes cadūt sed nō omnes iacēt Carnale est cadere. sed dyabolicū est ia cere. Vide in caritas Itē dicit beat? hieronim? Pe nitētia ē secūda tabula p? naufragiū. Et dr secūda tabula respectu baptismi. q̄ est pma tabula Ad hoc etiā facit qō dicit beat? bernardꝰ ī sermōe. lvii. tra ctans illud cāticoz. Tps putatōis aduenit. Quis inquit ita ad vnguez oīa a se supflua resecauit. vt nil se habere putet putatōe dignū. Credite mihi & putata repullulāt et effugata redeūt. & reaccēdūē extincta et sopita denuo excitātur Paz est ergo se mel putasse sepe putādū ē. imo si fieri posset sp. qa sp qō putari oporteat (si nō difficilas) muenis. Quā cūlibet in hoc corpe man ēs ꝓfeceris. erras si vitia putas emortua. & nō magis oppressa. velis nolis itra fines tuos hītet hiebuseus. subiugari pōt & ñ pē extermiari. ¶ Ad quid aūt opa de gne bonoruz fa cta extra penitentiā valeant dixi ī opus. vide etiā in romphea.

Peniteo a pena dr peniteo nites. penitui. qz pena agit ut penit eam?. Vñ penitere dr q̄si penā tenere et est ethia. Et pemiteo ostruiē cū gīo ut peniteo pcti. vnde penitet impsonale. & ostruiē cū actō & cū gīo ut penitet me pcti. i. pnīa peccati habz me Sed qñ poniē cū infinitio requirit tm̄ actm̄. ut pe nitet me peccare. Et nō pōt adiūgi cū infinitio ni si impsonaliter. qz ille infinitiu? poniē loco genitī. ut penitet me peccare. i. peccati. Et iō nō possz sup ponere ūbo psonali. Et idē intelligas de aliis imp sonalibus q̄ ostruunē cum actīs et gīis. ut tedet. miseret. piget. & pudet. & scribiē p oe dyptōgum poeniteo poenites.

Penituo dimis. fe. ge. i. pnīa. Regū i. cap. xv. dr Penituome nō flectetur

Penitus a pene aduer. diciē penitus aduer. intēti uum. i. omnino. ex toto. vnde penitus ta. tum. i. se cretus interior intimus. vnde diciē penitus. q̄si pe ne intus. vel potius quasi pan intus. i. totus intus. & compatur penitus tior. simus. vnde penite tius. sime. aduerbium

Penitus ta. tum. m penitus est.

Penna a pēdeo des. diciē hec penna ne. qz pēdeat id est. volet. quia auxilio pennaz mouētur aues & volant. vel penna diciē a pennū quod est acutū. qz acuta sit. vnde hec pennula le. dimi. & pennosus sa sum. & pennatus ta. tum.

Penno a pēna diciē penno nas. i. pennis tegere. l' ornare. & componiē. depenno nas. expenno nas. i. penas auferre. impenno nas. id est. pennas immit tere uel pennis implere.

Pennula a pēna dr hec pēnula le. di. i. pua penna vel pennū idem est quod acumē. vnde hec pennula le. summa ps auris. ab acumine dicta

Pennū ni. dicebāt antiq̄ acutū. vnde hoc pennum diciē acumē uel extremitas ferri acuti

Pensatōes. i. p̄cium. exolutio. tributa. liberatōes. Paralip. li. ij. c. xxvi. Deditq̄z eis pater su? multa munera auri et argenti et pensatōes

Pensilis a pendeo pēdes. diciē hic et hec pensilis & hoc le. pens'. cotre. i. leuis. Reciproca em̄ sūt pē silis. et leuis. i. vnū poniē ꝓ alio vicissim. vnde pen siliter aduerbiuz. i. leuiter. & hec pēsilitas tatis. i. le uitas. Et componitur. ppensilis le. i. valde leuis. vñ ppensiliter aduerbiuz. & hec ppensilitas tatis.

Pensio a pendo dis. diciē hec pensio onis. i. libera tio. equatio uel pōderis equalitas. & pensio p̄cij solutio uel ipsum tributū. uel p̄cium quod datur pro agro ad pensionem conducto. vnde pensiona rius ria. rium. ad pensionem pertinens. uel qui pen sionem reddit. ꝝ hug.

Pensionarius m pensio est

Pensus. vide in pensus

Penso sas. uerbum fre. de pendo dis. pēsum. & ē pensare frequēter pendere uel equare A quo pensi to tas. aliud fre. Item penso sas. potest deriuari a pensum si. & tūc penso idem est quod cogito. deli bero. vel pondero. trutino. equo. Sed secūdum hāc significationem potest esse frequentatiuum a pen do dis. ut dictum est.

Pensum a pendeo des. dicitur hoc pēsum pēb. i. deliberatio. cogitatio. consilium. quia dum aliquid deliberamus pendemus. i. in pendulo & dubio su mus Sed hoc pensum diciē muliez scz lana uel linū ad opus datum l' filatā. & diciē a pēdo uel a pōdꝰ qz ad pōdus & mēsurā dabaē

Pensus a pendo dis. deriuaē pensus sa. sum. i. ꝑsolutus uel suspensus. uel ponderatus. uel libratus. equatus. & ꝝ hoc compatur pensus sior simus. vnde pense sius. sime aduerb. Vnde m epla felicis

pape·In episcopio positi sunt ī celesti milicia· que pensius ponderanda est·

Penta grece latine quinqz dicit̄

entacontarchus chi·pnceps & magister super qnqz homies·Vnde in pmo macha·iii·ca.Cōstitu it iudas duces populi cēturiones & pētacōtarchos & dicitur a pēta qō est quinqz & archos pīnceps Vel ut quidam dicūt pentacōtarchus dicit̄ qui qui quaginta regit·sed pentarcha qui quinqz·Vnde in grecismo dicit̄·Quinquaginta regēs pentacontar cha vocatur·Pentarcham dices qui sibi quinqz te net·& hoc videtur verius·& potest spoī pentacō tarcha a penta qō est quinqz·et costes decem & ar chos pīnceps·quasi pnceps supza quinqginta Pē tarcha vo cōponitur a penta qō ē qnqz·& archos pnceps.quasi pnceps supza quinqz·

Pentagamus ma·mum·pel'.coz·qui uel q̄ cū quin qz nupsit·vnō hec pentagamia mie·i·quīqz nuptie uel ꝓprietas·q̄ aliquis dicit̄ pentagam?

Pentameter a penta qō est quīqz & meter tra·trū componit̄ pētameter tra·trū·penul·naturalit̄ coz id est·uersus cōstās·ex quīqz pedib?·vnō illud ouī dij·Nil mihi rescribas attamē ipse veni·

Pentāgulus a pēta quinqz et angul? cōponit̄ pē tangulus la·lum.i·quinqz angulos habens·vñ pē tangulatus ta·tum.& substātiue dicit̄ hic pētāgu lus li·p tali figura

Pentaphilō herba a nūo folioꝝ dicta·Hāc latini quinqzfolium vocāt·& componit̄ a penta quinqz·& philon folium·

Pentapolis a penta quinqz·& polis ciuitas cōpo nitur hec pentapolis lis·penul·coz·ciuitas habens sub se quinqz ciuitates·uel regio in se cōtinens quī qz regiones·& hinc specialiter q̄dam regio in cōfi nio arabie et palestine sita dicta est pētapolis a qn qz ciuitatibus impioꝝ q̄ celesti igne cōsumpte sunt id est·sodoma et gomorra·adama·zeboim·& bale ipsa est segor·Est et alia pentapolis in libia similit̄ dicta a quinqz ciuitatibus·Fadez etiā cā regio q̄dā dicta est tripolis a tribus ciuitatibus

Pentaptotus ta·tum·penul·coz·nomē habens qn qz termīatōes ut dñs.et dicit̄ a penta qnqz et pto·tos casus·quasi habens quinqz casus·

Pentarcha in pentacōtarchus vide

entateucus teuci·liber distinctus in quinqz vo luminibus·vt sunt quinqz libri moysi·& componit̄ a penta quinqz et teucos volumē·Inde pentateuc? penul·ꝓducta·i·quinqz volumina vel liber distin·ctus in quinqz volumnibus

Pentecoste a penta qnqz et costes decem compo nitur hoc pentecoste·huius pētecostes·uel hoc pē tecosten indeclinabile·qz quinquies decē dies sunt a resurrectōe dñi vsqz ad pentecosten vtroqz die incluso·& acutur ī fine·Et est equocū pentecoste ad quinquagenā·& ad solennitatez septē dieb? ꝓ· relatam.Vnde in actibus apl'oꝝ·Cū cōplerent̄ di es pentecostes·i·quinquagesime·Illa em̄ dies erat quīgesima a resurrectōe Et c ū inchoarent̄ dies pentecostes·i·illius solennitatis septē diebus ꝓte lande·erāt omēs discipuli in eodē loco in quo facta est electio mathie scz in cenaculo·Ideo aūt in quin quagesimo die missus est spūs sāct? ut ostendatur qm̄ a spūsancto est legis ꝓfectio & pctoꝝ remis·sio·Legis pfectio·qz ꝟm glosam a die agni immo lati q̄nquagesima die data est lex in igne·In nouo etiā testamēto q̄nquagesima die a pascha xp̄i descē dit spūs sanctus in igne·Lex in monte sina.spūs in monte sion·Lex in sublimi mōtis loco·spūs dat̄ in cenaculo·Vnde p hoc insinuat̄ qꝫ ip̄e spūs sanctus est pfectio totius legis·qz plenitudo legis est dile ctio·Item a spūsancto est pctōꝝ remissio·Vnde glosa ibidez dicit Ideo in q̄nquagesima die.qz i dul gētia fiebat in iubileo·& p spm̄sanctū peccata re mittuntur·In spūali iubileo rei soluunt̄·debita di mittūtur·exules in patriā reuocāt̄·hereditas amis sa redditur suis·i·hoies pctō venūdati·a iugo ser uitutis liberātur·vide in iubile? & in phase

Penterus grece latine socer·Pentera vero soci? entimemeris Meris cōponitur cū dicitur penta qō est q̄nqz et hemis quod est semis·i· dimi dium et dicitur hec pentimemeris ris·i·media diui sio·uel media pars uersus pentametri·quasi semiq naria diuisio·uel pars·Vnde prīs·Est em̄ dimetruz iambicū coniunctū pentimemeri·heroice· Item pē timemeris potest esse cōpositum a penta & meme ris·qō est idē qō meris Inde pentimemeris·q̄si qui naria diuisio uel pars versus cōstantis ex quīqz pe dibus·Itē pentimemeris dicitur q̄dam spēs cesure ꝑ quā post duos diūsos pedes in ꝓncipio tercij pe dis sillaba naturaliter correpta ꝓdu·vt patz ī hoc exemplo Qui petit excelsa debet vitare ruinā·ecce hec sillaba sa·ꝓducitur cū sit naturaliter breuis·& quasi subleuatur quadā ꝓductōe·& fit ad ostēden dū q̄ licet ille due sillabe scz sa·& de·efficiāt vnuz pedē·tñ nō sunt eiusdē dictōis·et dicit̄ pētimeme ris·quasi diuisio sup q̄ntā sillabā·quod dicit̄ respe ctu duoꝝ spondeicoꝝ pedū·qz si duo spondei ꝓce dunt·quattuoꝝ sillabe ꝓcedēt et erit diuisio super q̄ntā sillabā·& si duo dactili l' dactilus et spōdeus ꝓcedant·sp ꝑ duobus spōdeis reputātur Pentime meris cōponitur cū anti·quod est ꝓtra & ōz hec āti pentimemeris·& coz·penul·

Penula a pendeo des·dicit̄ hec penula nule·i·pal lium quoddā·et ꝓprie cū longis fimbrijs·vel dicit̄ a penis populis·qz maxīe tali ueste vtūtur·& apō quos initiū habuit·Iuuenalis Et multo stillaret pe nula nimbo·& inde penulatus ta·tū·illo pallio in ductus·uel illud palliū habēs·ꝟm hug·In secūda aī epl'a ad thimo·iiii·ca·dicit apostol?·Penulā quam reliq̄ troade apud carpū veniēs·affer tecū et libros vbi sic dicit̄ in cōtinuo·hec penula ꝟm haymonem data fuit patri pauli in insigne a romanis q̄ fusce ptus ē in sociū & ciuē romanū·Vnde et paulus se ciuem romanū appellat·Penula em̄ uestis erat con sularis·qua induebātur cōsules romani ingredien tes curiā·Hāc aūt penulā siue vestē paul? p? mor tem patris ob recordatōnē sibi retinuit·vel penula hic dicit̄ volumē legis·vnde dicit hieronim?·Vo lumen hebreū replico·quod paul? iuxta quosdam penulā vocat·& coz·nu·

Penulatus ta·tum·in penula est·

enultimus ma·mum·i·pene vltimus scz qui est in secūdo loco ante vltimū·& componitur a pene id est·fere·et vltimus

Penuria a penus dicitur hec penuria rie·i·inopia egestas·panptas·et ꝓprie que ī penore est.ꝟm hug Et scias qꝫ penus coz·ꝓmam·sed penuria eā ꝓdu. vnde virgili? eneidū vj·Exiguaz in cererē penuria adegit edēdi·Et ideo videtur q̄busdā qꝫ penuria di citur quasi penurgia a pena & vrgeo·ul' a pena & vro vris· quasi pena vrens· uel vrgens· vel dic qꝫ est etimologia·

Penus a peno grece latine dicit̄ nutrio·vnde hic penus ni·& hec penus ni· & hoc penū peni·& hic

penus nus.nui.& hoc penu inꝺeclina.& hoc penꝰ noris.omnia in coꝺē ſenſu.i.cellariū.qꝫ in eo repo nūtur ea vnꝺe homies nutriūtur.Et nota qꝺ peno ra etiā ꝺicūtur res neceſſarie aꝺ nutrimētum ul' vi ctum quotiꝺianū.ſm hug.& paſ.in v.li.fere iꝺez ꝺicit.& coꝛ.p primā penus et penu.Sed penus pro cartagimēſi pplo ꝓꝺu.primā.Vnꝺe verſus.Eſt po pulus penus.ſeruat eoꝺē ꝺa penus.Et ut ꝺicit papi. Poenus.id eſt.afer.per oe ſcribitur.Sed penꝰ pro cellario ſine o ſcribitur.

Peon medicus quiꝺā fuit.a quo peonia herba ꝓ hibetur eſſe muēta.Item peon fuit quiꝺā autoꝛ.a quo quiꝺā pes mucūus ꝺictus eſt peon.& cōſtat ex quattuoꝛ ſillabiſ quilibꝫ peon Sūt em q̄tuoꝛ pe ones.& ſunt cōtrarij epitricis.Peon ꝑmus cōſtat ex ꝑma lōga & cꝺꝰ bꝛeuibꝰ ſeq̄ntibꝰ.ut legitimꝰ. Peon ſecūꝺꝰ ex ſecūꝺa lōga & ceteris bꝛeuibus.ve amabilis.Peon tercius cōſtat ex tercia lōga.& tri bus reliquis bꝛeuibꝰ.ut habitatoꝛ Peon quartꝰ ex quarta lōga et ꝓcedētibus bꝛeuibus.vt habilitas humilitas.A peon ꝺicit peonius nia.niū.& peo nicus ca.cū.Et ſcias qꝫ peones ab inuētoꝛe nom ſꝫ oꝛꝺinez ex ſitu lōge ſillabe ſoꝛtiūtur.Nam ꝑma lon ga facit primum peonem.ſecunꝺa ſecunꝺum.& ſic ꝺe ceteris ut patuit.

Pepeꝺi eſt ꝓteritū ꝺe peꝺo peꝺis.& ꝓꝺu.pel'. epegi eſt ꝓteritum ꝺe pango pangis.id eſt. pactum feci.

Peperi eſt ꝓteritū ꝺe pario ris.

Peplum pli.eſt matronale palliū ex purpura ſig tum.cuiꝰ fimbrie aurei ſtamis ſūmitate reſplēꝺēt & ut ꝺicūt ꝓprie capitis eſt

Pepo ponis.maſ.ge.iꝺē eſt qꝺ melo lonis.ſcm hug.Et vt ꝺicit pap.Pepo grecū eſt.& origo eiꝰ latmis īcerta.cuiꝰ natura nimiū frigiꝺa ꝺifficile ꝺi geritur.& creſcit in ſimilituꝺīe cucurbite.& ꝺebet ꝓꝺu.penul.in ii.nūoꝝ.pepones.Vnꝺe in auroꝛa ꝺicīē.Ollaꝝ carnes peponū fercula poꝛros.Cepaſ ꝑ māna turba guloſa petit.

Pepuli penul.coꝛ.ꝓteritū ꝺe pello lis.

Per ꝓpoſitio aliqñ ꝑuat.ut pfiꝺus.i.qui nō habet fiꝺem.Itē iurat vel aꝺiurationē ſignat.ut ꝑ ꝺeum iuro.Itē ꝑ ꝺicit cauſaꝫ.vt ꝑ ſtuꝺiū fit homo ſapiē & ꝑ virtutē laꝺabilis.i.cauſa ſtuꝺii.cā virtutis Itē ſignat locū ut ꝑ italiā trāſiui.Et in lucano.Be la ꝑ emachios pluſq̄ ciuilia cāpos.Itē ſig̃t ꝑs ut ꝑ ꝺiē lego.Itē auget.ut ꝑpulcer.i.valꝺe pulcer

Pera a peri quoꝺ eſt circū ꝺꝛ hec pera pere.i.ſac cul? q̄ taſca vl'go ꝺꝛ.qꝫ lata ſit & ſinuoſa.ſm hug. Vel ut vult papi.Pera eſt pellis a collo pēꝺens ꝑ cincta vſqꝫ aꝺ lumbos Eſt aūt habit? ꝓprie neceſ ſarius aꝺ opis exercitiū Hec etiā melotis ꝺicīē Itē pera ſportella.ſacculus paſtoralis.i.mātica.vel vt ꝺicitur in hiſtoꝛijs ſup ꝑmo regū.xvii.ca.Pera eſt vas in quo mulgeē uel panis poꝛtaē

Perago pagis peregi ꝓactum.i.pficere ex per & ago agis cōponitur.

Peragro ab ager agri.ꝺeriuatur agro agras qꝺ ñ eſt ī vſu.Sed inꝺe cōponitur pagro gras.i.ſine mā ſione certa huc et illuc ire.vnꝺe hic pagratoꝛ totuſ pagratrix pagratio.& coꝛ.naēalitē pel'.pagro gras

Peramplius m amplus pla.plum.vide.

Percello a p et cello lis.cōponiē pcello lis.pculi. pculſu m pcellere.i.pcutere uel potius terre facere Percutē em̄ ptinet aꝺ coꝛpus.percellere aꝺ aīam ſecūꝺum hug.Et ut ꝺicit magiſter bene.Cello fac ceculi.quoꝺ moꝺo nō eſt in vſu.a quo ꝺeriuaē cel tes & culpa.Cum ſuis aūt cōpoſitis eſt in vſu.ut pcello lis.pculi perculſuꝫ.Papi.vero ꝺicit Percel lo.occiꝺo.obꝛuo.eliꝺo.percutio.amputo

Percenſitus in cēſeo ſes.vide.

Percipio ex p et capio cōponiē percipio pis.cipe re.i.perfecte capē uel intelligere.& coꝛ.ci.

Percontoꝛ percōtaris vide in contoꝛ contaris ſu pra in c' litera.

Perculi penul.coꝛ.ē ꝓteritū ꝺe percello lis.

Perculſus ſa.ſum.i.aīo cōmotus.perterrit?.per turbat?.a per cello lis.culi.culſum.ſecūꝺum papiā

Percutio ex p & cutio cutis.uel quatio tis.cōpo nitur pcutio tis.pcuſſi cuſſum.pcutere.i.ferire.& ſcribitur p t.pcutio in penul.ſillaba.qꝺ pē cogno ſci in ſecūꝺa pſona pcutis.et pcutitis.ſeꝺ t.acꝺipit ſonū ꝺe c.in pcutio.Et ſcias qꝫ in ꝺiuīa pagina ali quāꝺo quis ꝺicīē pcutere in oꝛe gladii.i.pcutere in gladio.& eſt moꝺus loquēꝺi ſcripture.& coꝛ.cu.

Perditio a perꝺo ꝺis.uel a perditus ta.tum.ꝓꝺi ti aꝺ ꝺita o p formationē fit hec ꝓꝺitio onis.i.amiſ ſio.vnꝺe in auroꝛa ꝺicitur Sūt tua perꝺitio nobis que ꝺona paraſti

Perdius ꝺia.ꝺium.i.iugis.cōtinuuſ.& eſt cōpo ſitum a p et ꝺiu.& coꝛ.ꝺi.

Perdix a pꝺo ꝺis.ꝺicitur hec perdix ꝺicis.et eſt p miſcui genī.vnꝺe ſub vna voce.& vno articulo ſeꝫ femīo comp̄henꝺit vtrūqꝫ ſexum.& eſt aꝺeo frau ꝺulēta vt alteri ꝓꝺici oua ꝺiripiēs foueat.ſeꝺ fraus fructū nō habet.Nam cū pulli vocē ꝓprie genitri cis auꝺierīt.naturali quoꝺā inſtīctu hāc que foueт relinquūt.et aꝺ eāꝺem q̄ genuit reuertūtur.Prete rea auis eſt aꝺeo immūꝺa qꝫ maſculus in maſculuꝫ inſurgit.& obliniſcatur ſexū libiꝺo p̄ceps.& ſi ma ſculus niꝺum ſue cōiugis inuenit.ꝺeſtruit et oua eius abſorbet.Dicitur ergo pꝺix a perꝺēꝺo.eo qꝫ amittit oua ſua et altera foueat.vel qꝫ ꝺeſtruat ni ꝺum Vel ꝺicta eſt perꝺix a pꝺico nepote ꝺeꝺali quē fabule ꝺicūt in illaꝫ auē mutatū fuiſſe.ſecūꝺū hug.& ꝓꝺu.penul.gī ꝓꝺicis.Iſiꝺoꝛus aūt.xij. ethimo.ꝺicit.Perꝺix ꝺe voce nomē habet auis ꝺo loſa atq̄ immūꝺa.Plinius etiā ꝺicit hanc perꝺicis eſſe naturā.vt oua alterius ꝓꝺicis vel aliena fureē & eis incubet foueatqꝫ.cunqꝫ fetus aꝺoleuerīt a uolare ab ea.et alienū parētez relinquere.Vnꝺe & hieremias ꝺicit.ca.xvii.Perꝺix fouit que nō pepit fecit ꝺiuitiaſ & nō cū iuꝺicio.in ꝺimiꝺio ꝺieꝫ ſuoꝝ ꝺerelinquet eas.& in nouiſſimo ſuo erit inſipiens. Huiuſcemoꝺi ut ꝺicit hieroniꝰ ſunt qui alie na ꝺiripiūt.& abſqꝫ ꝛecogitatōe iuꝺicij faciūt ꝺiui tias.nō cum iuꝺicio quas in meꝺio tēpoꝝ ꝺerelin quunt ſubita moꝛte ſubtracti.qñ ꝺicīē eis Stulte hac nocte repetāt aīam tuā a te.que aūt paſti cuiꝰ erūt.Nihilqꝫ inſipientius q̄ nō p̄uiꝺere nouiſſima & bꝛeuia putare ꝑpetua.Ambꝛoſius uero ī he xamerō ꝺicit.Perꝺicē ferūt aſtutā que aliena oua ꝺiripiat (hoc eſt) perꝺicis alterius.& coꝛpe fouet ſuo.ſeꝺ fraꝺis ſue fructū habere nō poſſe.qꝫ ꝺū couxerit pullos amittit eos.qꝫ vbi vocē eius auꝺie rint que oua generauit.relicta ea aꝺ illam ſe naēali quoꝺā munere & amoꝛe cōferūt.quā verā ſibi ma trem ouoꝝ gn̄atōe cognouerūt.ſignificantes hanc nutricis fungi officio illā parētis.Itaqꝫ incaſſū p ꝓtios fūꝺit laboꝛes.ac fraꝺis ſue ꝓcio mulctatur vnꝺe et hieremias ait.Clamauit perꝺix & congre gauit que nō peperit.i.oua ogregauit.& clamauit quaſi ouās ſue fraꝺis effectu.Sed ledit opera.qꝺa imp̄ēſo laboꝛe alii educit.quos ipſa ꝺiuturno fetu

sedulitatis aniauerit. Huius imitator est dyabol? qui generatões creatoris eterni rape cõtẽdit. Et si quos mlipiẽtes & sensus proprii carentes vigore potuerit cõgregare. foueꝫ eos illecebris corpalib? Sz vbi pmũ vox xpi pullis fuit ifusa discedũt. atz ad eam se oferũt matrẽ. que pullos suos sicut auis materno amore suo oplectit. Cõgregauit itaqz dyabolus gẽtiles quos xps creauerat. sed vbi in euãgelio suo vocez xps emisit. ad eũ se potẽtissimũ cõtulerũt. quos sub vmbra alaz suaz ipe suscepit. & matri dedit ecclesie nutriẽdos

Perdo ex per et do das. cõponitur perdo dis. pdidi. perditum perdere. id est. amittere. delere. vel destruere. Vnde versus. Amitto. perdo. destruo. perdo notat.

Peredia a p et edax ponit hec perdia die. i. edendi supfluitas. sicut bibula bibẽdi.

Perefluo is. m fluo fluis vide

Peregre a pagro gras. dic hẽ pegre aduer. i. ad pegrinãdum. sicut in euãgelio dicit. Homo quidã pegre pfectus est. & signat de loco p locũ. & in loco Vnde dicit prisci. in xv. li. pegre cõe adũ. ut pegre suz. pegre ab eo. pegre aduenio. pegre trãseo. Et scias q pegre nõ debet acui in fine.

Peregrinus a pegre dr pegrinus na. num. ãsi pergens lõgius. vñ dicũtur pegrini ãsi pagrãtes. Vnde peregrinor peregrinaris deponẽtale. i. exulare. & poucit gri peregrinus.

Peremi ẽ pteritũ de primo mis. & pdu. penul.

Peremptus pempta pemptum. i. ociosus. a primo mis. m. ptum.

Perendie aduer. tpis. cõponit a pempta et vna & die quasi pempta vna die sez ista. i. in sero vel cras. quod nõ credimus. imo perẽdie. i. post cras. sic eñ precedimus. hodie. cras. perẽdie. postridie. Et dicit pẽdie quasi pempta vna die. qd nõ potest dici de hodierna die. cum de ea nõ restat spaciũ vnius diei Sic ergo de crastina intelligit Est ergo perẽdie id quod post cras. Vnde plautus. Que cras veniet pendie foras efferetur foror Regum xx. c. Dñe isra el si inuestigauero sentẽtiam patris mei crastino ul' perẽdie. vnde perendino nas. penul. cor. i. morari p vnum diẽ sez vsqz i tercũ diẽ. Ponit tñ qñz simpliciter p morari. Et trãsitiue positũ inuenit p plongare. vel cõponitur pendie a perenni et die. In pendinare. i. vnũ diẽ uel plures m ociũ trahere

Perendino nas. in perẽdie vide

Perennis. annus cõponitur cũ p et cõuersa a in e dicit hic et hec pennis & hoc ne. i. iugis et quasi petuus. vnde penniter aduer. i. iugiter. & hec perẽnitas tatis. i. iugitas. ppetuitas. & debz scribi per duo n. fm buguitionẽ Papias uero dicit. Perennis quasi perpetuus annus.

Pereo ex p et eo is cõponit pereo peris iui. uel perij peritũ. penul. cor. vide in eo is. & cor. pe pereo. Vnde quidaz Vestibus et peris flumine petre peris. Et ouidius episto. Optima non vllo causa tuente perit.

Perfectio a perficio cis. dicitur hec pfectio onis & formatur ab hoc genitio pfecti addita o. Et scias q p perfectõ caritatis põt intelligi dupliciter Vno mõ ex parte diligibilis. alio mõ ex parte diligentis Ex parte quidẽ diligibilis perfecta est caritas. ut diligatur aliqo quod diligibile est. Deus aũt tm diligibilis est ptum bonus est. bonitas aũt eius est infinita. Vnde infinite diligibilis est. Nulla aũt creatura potest eum diligere infinite. cũ quelibet vtus creata sit finita. vnde per hũc modũ nullis? creatu re caritas potest esse perfecta. sed solũ caritas dei qua deus seipm diligit Ex parte uero diligẽtis caritas dicit esse perfecta. quãdo aliquis fm totũ suuz posse diligit. quod quidẽ cõtingit dupliciter Vno mõ sic q totũ cor homis actualiter sp feraẽ in deũ & hec est perfectio caritatis patrie. que nõ est possibilis in hac vita. in q impossibile est ppter humane nature infirmitatẽ sempez actu cogitare de deo & moueri dilectõe ad ipm Alio mõ vt homo studiuz suũ deputet ad vacãdum deo et rebus diuinis pter missis aliis. nisi ptum necessitas pñtis vite reqrit. Et ista est perfectio caritatis que est possibilis i vita. nõ ẽ tamẽ cõis oibus caritatẽ habẽtibus. Tercio mõ ita q habitualiter aliquis totũ cor suuz ponat in deo. ita q nihil cogitet uel velit quod sit diuine dilectõi contrariũ. et hec perfectõ est cõis omnibus caritatẽ habẽtibus. vide in amor. Item scias q ut dicit in sentẽtijs pfectũ dicit tribus modis. Est eñ pfectum fm tps. & est pfectũ fm naturaz & est vniũsaliter pfectũ. Secũdum tps pfectũ est quod habet qdqd tps reqrit. et qd cõuenit fm tempus haberi. Et hoc mõ angeli erãt pfecti ante confirmationẽ uel lapsum. Secũdum naturã est pfectũ qd habet qdquid debitũ est uel expedit nature sue ad glorificationẽ. & hoc mõ pfecti fuerunt angeli post cõfirmationẽ. et erũt sancti post resurrectionem Vniũsaliter et summe pfectũ est. cui nihil vnquã deest. & a quo vniũsa puenit bona. quod ẽ solius dei. Huic cõsonat qd phus dicit in v. metha phisice illud esse pfectũ simpliciter. qd habet in se oñes pfectiones que in generibus rez inueniũtur. & hec pfectio ut dicit cõmentator est in deo. Pria igit pfectio est nature cõdite. secũda nature glorificate. tercia vero nature increate De pfectõe autẽ caritatis ptum ad inimicos. dixi in inimicus. vide etiam in etas.

Perficio ex p & facio cis. cõponitur perficio cis perfeci perfectũ perficere. id est. perfecte facere. ad finẽ ducere. & cor. fi. vnde pfectus cta. ctuz. & hec perfectio onis. vide in perfectio.

Perfidus ex per & fides cõponitur perfidus dum. i. perdens fidẽ. & cor. fi. & est mercator pro pric cauponũ. & compatur perfidus dior. sim?. vnde hec perfidia die. & perfidiosus sa. sum. i. plenus perfidia. Item perfid? põt cõponi ex per et fidus da. dum. i. valde fidelis uel fidus. & tũc pdu. fi. vnde ũsus. Perfid? ẽ neq pfid? corde fidelis

Perfodio dis. di. fossum perfodere. ex p et fodio dis. vnde in ezech. viii. Fode parietẽ. et cũ perfodissem parietẽ. i. perfecte uel valde fodissez. & cor fo in psenti. sed in pterito pdu.

Perfrigo ex p & frãgo gis. cõponit pfrigo gis. fregi. fractum. i. perfecte frãgere.

Perfuga fuge. cõis ge. q de vno exercitu fugit ad aliũ. & dr a perfugio gis. & cor. fu

Perfugiuz gij. i. tuta latebra. locus refugij. & dicit a perfugio gis.

Perfunctorius ria rium. i. ad perfungẽdum apt? uel destructori?. leuis. & trãsitori?. vl imaginari? vnde in platone inuenit. Perfunctoria forma mũdi. i. destructoria & trãsitoria. et dr a perfungor geris. qd cõponit ex per & fungor

Perfunctus in fungor geris. vide.

Pergama mor. sunt edificia troiana qd cõponit. a pir qd est ignis. & gamos qd est mulier quasi p ignẽ et mulierẽ destructa. vel ponit a p & gamos

vnde pergame? mea·meum·i.troianus. & qz pergama altiſſima erãt·ideo oliz omia alta edificia vocabãtur pergama·& coz.penul·

Pergamenũ ni.penulti.ꝓdu·i·carta dictũ a pgamo ciuitate·qz ibi ꝓmo excogitatũ fuit et inuẽtum Vnde a diectiue dicit̃ pgamenus na. num·id ẽ·res de pergameno

Pergamum mi·quedam ciuitas. vnde pergame? mea·meum·& pergamenus na·num. & hic et hec pgamenſis et hoc ſe.

Pergo·rego cõponitur cũ per et dicit̃ a pgo gis. prexi prectuz pgere.i·ire·vel cõponitur a pede & rego·vnde dicitur pergo quaſi pedem rego·ſz potius eſt ethimologia

Pergulum a pgo gis·dicit̃ hoc pgulum li·puũ tugurium in alto posituz·& hec pgula le·i·famula·qz ad diuſa pergat officia·& coz·gu·

Perhibeo ex per et habeo coponitur perhibeo phibes phibui bitum·& eſt phibere.oſtẽdere. dare. afferre·& coz·hi

Peri·i·circũ uel de·& acuit̃ in fine

Periarchon·i·de ꝓncipib?·& cõponit̃ a peri qõ ẽ de·& archos quod eſt princeps·

Peribolus·peri cõponitur cũ ambulo·& dicitur hic peribol? li.& hoc peribolũ li·i·deambulatoriũ dambulacz·ſpaciatoriũ·pambulatoriũ·vñ i ezech xlii·ſignat muz qui erat exterioz ad deambulãdum & cingebat gazophilaciũ cãtorum cuſtodiẽtium altare·et coz·bo·

Perichelis ex peri quod eſt circũ et chele quod ẽ curuũ·cõponit̃ hec perichelis dis.ornamentũ mulierum circa brachia uel potius circa crura quo greſſus eaz ornat̃·ſm hug. Papias etiã dicit Periſcelides·armille pedũ mulierz·Periſcelides dicũtur q̃ bus noſter ornat̃ greſſus·Et ſcribit papi·periſceli des ꝑ ſc·ſicut antiqui cõſueuerũt ſcribere·Sed moderni ſcribũt perichelides ꝑ ch·In greciſmo tal' uez ſus ponitur·Atqz perichelides exornãt brachia niphis·vide in torqueo quez·

Periclitoz taris·in periculum eſt

Periclum in periculum vide

Periculum a perio peris piui·deriuat̃ hoc periculuz li·i·expimentũ·Vnde terẽtius in eunucho·Hac piculũ in literis·fac in paleſtra·& hinc piclitor periclitaris·i·expiri·Vnũ plaut? in amphitrione·Periclitatus ſum animũ tuũ·Itẽ hoc piculũ li·põt deriuari a perio peris·& q̃z ſincopat̃·& dz periculz cli.vnde periculoſus ſa·ſum·& piclitoz taris·i·periculum uel diſcrimẽ incurrere·ſecũdũ hug. Papias uero dicit Periculũ a perio ris·qz pene pire faciat id eſt·diſcrimẽ uel expimentum

Perifraſtic? a perifraſis dz perifraſic? ca·cũ·ut iſte loq̃ẽ pifraſtice·i·ꝑ pifraſim·uel ꝑ circũlocutionẽ·Et pifraſtic? ca·cũ·in eodẽ ſenſu·penul·coz·

Perifraſis quidã tropus de quo ſup̃ dixi in tractatu de tropis in quarta pte·

Peri hermenias·hermene grece latine dz interꝓtatio·vnũ hec hermena ne·interꝓtatio·Et ꝟ in greca declinationẽ facit hermenias gẽs q̃ ponitur in titulatõe illius libri ariſtotelis vbi hẽtur. Incipit liber peri hermenias·Et ſunt due ptes· Peri eñ greca ꝓpoſitio eſt·& tñ valet q̃tum de hermenias eſt gẽs grecus·Eſt ergo ſenſus. Libri peri hermenias id eſt·de interꝓtatione Greci eñ carẽtes ablatiuo cõſtruũt ſuas ꝓpoſitõnes cũ genitiis loco ablatiuorum. Quidã tñ minus intelligẽtes vtũtur hoc quaſi nomĩe cõpoſito·ſ.hec perihermenia·

Perimetrũ a peri.i·circũ·& metros mẽſura componitur hoc perimetz tri·i·linea circ cũcirca menſurans·et coz·me naturaliter

Perimo mis·mi·peremptũ pimere·i·occidere·& componit̃ a per et emo emis·& coz·ri·

Perinde cõponitur ex p & inde.i.taliter· Et ẽ aduerbiũ ſimilitudis uel qualitatis·& acuitur in antepenultia·et apocopat̃·& dz pim·ꝑ perinde

Perio peris piui pire peritũ·i·docere inſtruẽ approbare·A quo dixerũt quidã eſſe opoſita aperio & cõperio et ſimilia que ſupra diximus eſſe cõpoſita a pario·Sed hoc uerbũ iam aboluit· Sed quedã abeo deriuata adhuc retinemus·ſcz peritus et periculum et q̃dam alia.et coz·pe·

Periodica a peri circũ & oda via cõponitur hec periodica ce·Periodice febres ſunt quas quotidianas.tercianas·quartanas vocãt·ſic dicte· quia certo temporis circulo moueantur & non cõtinue affligãt·et coz·di·

Periodus·oda quod ẽ via uel finis cõponitur cũ peri quod eſt circũ·& dicituz hec periodus di.pel' coz.quaſi circũitus uel ambitus uel quaſi circa finẽ vel periodus·i·clauſura·Item ſm pap·period? vltima diſtinctio que totã ſentẽtiam claudit· Cuius partes ſunt colum et coma de quibus dixi in fine quarte partis

Peripateticus·peri quod eſt circũ cõponitur cũ patos qõ eſt calcãs·& dicitur peripateticus ca·cũ quaſi circũcalcãs uel ambulãs· Vel peripatetici dicti ſunt quidã ꝑbi ab ambulatõe q̃ſi circũcalcãtes uel ambulantes·qz ariſtoteles autoz eoz deambulans diſputare ſolitus erat·vel qz pãbulabãt de ſcola ad ſcolã diſputãtes & inquirẽtes quid meli? ſuſſnie poſſẽt adqrere uel adiũgere·& coz·ti

Peripetaſma·peri cõponitur cũ petaſma·qõ eſt velum tentoriũ·uel cortina·et dz hoc peripetaſma matis·i·velũ·uel tentoriũ·uel cortina·uel potius quelibet adiectio eius i circũita facta·vnde pro prie peripetaſma dz ſupioz pſm cortinis q̃ depicta ẽ. Improprie tñ dz peripetaſma q̃nq; limb?·Et ut oſtẽdi in tercia pte in datiuo tercie declina·ꝑ ꝑſcia· Antiqui dicebãt hoc peripetaſmatũ ti.

Peri pecio inciſio ſcriptura·uel capitulũ·ul' ſnĩa ſecũdũ papi·& acuitur in fine·

Peripleumonia nie·viciũ pulmonis cũ dolore·Et ꝓponitur a peri quod ẽ circũ·& pleumonia·

Peripſima a peri circũ et ſimus ma·muz·qõ ẽ curuus·uel ſemus quod ẽ impfectus.uel ſeco cas·cõponitur hoc peripſima matis·i·purgamentũ quod ciicitur de tritico q̃n ventilatur·uel purgamẽtũ pomorum·& raſura·& limatura cuiuſlibet rei·q̃ circũ circa res ſematur·i·diminuatur·ſecũdũ hug. Peripſima etiã dicitur quelibet domoz q̃ſquilia Vñ ꝟ ſus Quod purgas de re dic eſſe pipſima vere·ut ſuber pomi.quiſq̃liaſq; tomi·i·purgamentũ uel ſoꝛdes Apoſtolus in ꝓma ad cozin·ca·iiii· Omniũ peripſima factus ſum

Periſologia·quoddã vitiũ eſt de quo dixi in quarta parta in tractatu de vitijs annexis barbariſmo et ſoloeciſmo

Perito tas·frequẽter pire pel'.coz.a perio ris·peritum peritu·v in o fit perito·

Peritomũ mi·i·circũciſio·& cõponitur a peri circum·et tomos quod eſt inciſio·

Peritus a perio peris periui pitum deriuatur peritus ta·tum·i·doctus·inſtructus·ſapiẽs·& opat̃ peritus tioz.ſimus·vnde pire tius·ſime adu·& hec

peritia tie· & cõponitur.imperitus ta·tum· & ꝓdu penl'· Et põt esse pentũ supᵖ· de pereo peris. et tũc cor·penul· Item pericũ põt esse supᵖ·de perio peris Inde peritus·& tũc ꝓdu·penul. Horati? in epi. Vi uere si recte nescis discе de pitis·& quidã dicit Ne tẽoas perituz·post xp̃m tẽte peritũ · Nõ vadit pe ritum qui vult audire peritum

Periurus ra·rum·penul. ꝓducta a piuro iuras·& dicit̃ periurus quasi ꝑiens vel ꝑiens ius·vnd̃ hoc piurium rij·secũdũ hugui·Papias vero dicit q̃ p= iuro uerbũ nõ habet v·Nam dicim? peiero & peie ro·et hoc uerũ est ꝑm vsum modernoz· Iñ antiq̃ dicebãt piuro ras·a quo piurus·vide in iuro iuras ¶ Hic nota q̃ iurare est deũ testẽ inuocare. Per: tinet aũt ad dei irreuerẽtiã q̃ aliquis cũ testẽ muo cet fl'itatis·qz per hoc dat intelligere·uel q̃ de? ve ritatem nõ cognoscat·vel q̃ falsitat̃ testificari ve lit. Et ideo piuriũ manifeste est pctm̃ religioni cõ trarium cuius est deo reuerẽtiam exhibere· Vnd̃ ꝑ cepit dñs i leuitico capitulo·xix·Nõ piurabis i no mine meo·Item scias q̃ ille qui iurat se facturũ ali quid illicitũ ·iurãdo incurrit piuriũ·ꝓter defectũ iustice·sed si nõ impleat quod iurauit·in hoc periu riuz nõ incurrit·qz hoc nõ erat tale quid quod sub iuramẽto cadere posset ¶ Ille etiam qui iurat se ñ meratuz religionẽ vel nõ datuz elemosinã· uel ali quid hmõi iurando piuriũ incurrit ꝓpter defectuz iudicij Et ideo quãdo facit id quod melius est·non est piuriũ sed piurio cõtrariũ Contrariũ em̃ ei? qõ facit sub iuramẽto cadere nõ poterat· vide in iuro ras Item cũ quis iurat uel ꝓmittit se factuz volũ tatem alterius.intelligẽda est debita cõditio·Si·s· id quod ei mandat̃ sit licitũ et honestũ·& portabi le siue moderatũ Nota insup q̃ ille qui iocose pei rat nõ euitat diuinã irreuerẽtiam·sed q̃tum ad ali qd magis auget.& ideo nõ excusat̃ a peccato mor tali·Item scias q̃ sicut dicit aug? ad publicolã Nũ q̃ me i scripturis sanctis legisse nemi ne ab aliquo iurat̃ez accipiam? Vnde ille qui recipit nõ peccat nisi forte ꝓpria sponte quãdo ad iurandũ cogit euz quem scit falsũ iuratuz· Et hoc intelligo de psona priuata·Nam si aliquis exigat iuramẽtum tanq̃ p sona publica·ꝑm qõ exigit ordo iuris ad petionem alterius·nõ videt̃ esse in culpa·si ipse iuramentum exigat·siue sciat ipm̃ falsum iurare siue uez·qz non videt̃ ille exigẽ·sz ille ad cuius instãtiã exigit

Perizoma matis·ge·neu·est q̃dam uestis hominũ antiq̃ssima·i·succinctoriũ femoz̃ale·quo tñ genita lia cõtegũtur Alii dicũt q̃ sit tunica foliis consuta qualẽ dñs fecit ade post lapsuz.Gene·iii· Et cõpo nitur a peri·i·circũ ·& zoma quod est corp?·& de beret dici perissoma·sed ꝑ duobus s·ponit̃ sepe z sicut h ꝑm hug·Item p z·ponũtur duo s· Vnd̃ di cit prs·in pmo mato·Sepe ꝑ z·ss·solemus gemina tum ponere.ut patrisso ꝑ patrizo·& ꝓducit penl'· nũ perizoma·sed cor·penul·gñi pizomatis

Perlego gis·legi·plegere.i·pfecte legere ex per & lego legis·componitur·& cor·le·in pñti. sed in pterito ꝓducit.

Perlido dis·ex p et ledo dis·cõponitur & ꝓducit li· vide in ledo dis·

Perlisus sa·sum·ꝓdu·penul·i·valde lesus a plido perlidis dicitur

Perlitor a plino nis: dicitur hic plitor toris ·i.oc culor·vide in lino linis·

Perna ne·i·petaso·uel baffa porci·Vnde pap·dic̃ Perna vulgo q̃ baffa dicit̃ Vnde q̃dam Esse vbi p naretur nec forsan torquis habetur

Pernicies a pneco cas·dr hec pnicies ei·i·mors·ite ritus·vnde pniciosus sa·sum·i·mortifer·letalis·& compatur·vnde pniciose sius·sime·adũ·& hec pni ciositas tatis·Item pnicies·id est·velocitas pedu a pernix·id est·velox·

Pernicitas in pernix vide

Pernix a pneco cas·deriuat̃ hic & hec & hoc per nix cis·penul·cor·i·pniciosus destructor·& cõpat̃ pnix cior·simus·vnde pniciter cius·sime·aduer·Et hec pnicitas tatis· & hec pniciositas·i·destructio interitus·Item a pnitor teris·qõ cõponitur ex per & nitor teris·deriuat̃ hic et hec & hoc pnix cis·pel' ꝓdu·in obliquis·i·pseuerãs in conatibus vel velox & ꝓprie in pedibus·& compatur pnicior simus·vñ pniciter cius·sime·adũ·& hec pnicitas tatis·i·velo citas·celeritas·& est pnicitas pedũ·Sed celeritas & velocitas.pennaz uel veloz Versus de pernix Pro pnice citũ·p pnice dico nociuũ· Pernitor pri mũ pneco dat reliquũ·Qui necat est pnix· festinat currere pernix·

Pernocto a p et nocto ctas·cõponit̃ pnocto per noctas ctaui·Et est pnoctare·q̃si p totã noctẽ vi gilare·sed ponit̃ simpliciter p vigilare·vl' vigilare nocte·vnd̃ pnoctãs tis·Luce vj·Et erat pnoctans in orõe dei·vnd̃ pnoctãter adũ·i·vigilanter· & scri bitur per ct·

Pernox a pnocto ctas·dr hic et hec & hoc pnox ctis·i·vigilãs·& ꝓprie nocte·Vñ d̃ beato dñico cã tatur·Pernox cum christo proprium non possi de bat lectulum.zc·

Pero ronis·mas·ge·qdam calciamẽtũ rusticorũ amplũ et altũ·qõ alio noie dr culpone?·Et dr a pe ri quod est circũ ·qz ꝑ nimia amplitudie circũcirca vagat̃·vñ ponatus ta·tum·i·ponib? calciat?· Vñ psius· Nanim si poscat sibi ponatus azator·

Perozo ex p et ozo ozas ꝑponit̃ perozo ozas·ora ui · et est perozare valde ozare·vel potius perfecte ozare·& cum perfectõe et effectu sz orationis im petrare·quod petitur ad effectum deducere·& pro ducit penul·perozo·

Perosus perosa sum·im osus sa·sum · vide & pro ducit penultimam

Perpaucus ex p et paucus cõponitur ꝓpauc? ca· cum·i·valde paucus· Vñ ad heb·xiii· etem̃ ꝓpau cis scripsi vobis zc·

Perpello lis·ppuli·pulsum·lere·i·pfecte pellere· & cõponit̃ ex p et pello

Perpendiculũ li·instrumentũ est cemẽtariorũ qõ alio nomine dicit̃ amussis·& plũbatũ·quod ipi de mittũt ad ꝑpendẽdum equalitatẽ muri·vnde hic & hec ꝑpendicularis·& hoc re·Illa linea dicit̃ perpẽ dicularis q̃ sursum uel deorsum recte dirigit̃·vnde perpẽdiculũ dicit̃ illud vnde lebetes ferũtur et su spendũtur·& in ista significatõe dicitur ꝑpendicu lum a perpẽdeo des·qz in eo lebetes perpẽdent·p instrumẽto aũt cemẽtariorz dicit̃ perpẽdiculũ a p pendo dis·quod est intelligere.cõsiderare.aiaduer tere·percipere·trutinare·

Perpendo ex per & pẽdo pendis componitur p pendo dis·di·& est perpendere equiuocum ad plu ra·vide in perpendiculum.

Perpẽsilis penul.cor·in pẽsilis exponit̃

Perpera a peruerto tis·dicit̃ hec perpera re·perũ sus·prauus·nõ rectus. vnde perpere adũ· qualita tis·peruerse·male·prauе·nõ recte·pro quo sepe po nitur perperã·quod nõ debet acui in fine·sicut nec

multifariã·nec palã· Apostolus ad cozínt·xiii·Nõ agit perpezã·& coz·pe·

Perperam in perpera exponitur·

Perpes ppetis ge·om·i·ppetuus a ppetioz teris· & coz·penul·genitiui

Perpessiuus ua·uus·qui frequẽter aliquid patiẽ & diciẽ a ppetioz peteris.

Perpessus sa·sum·i·valde uel diu passus·& ẽ ptcipium de ppetioz teris·Marci·v· Et fuerat multa ppessa a ꝯpluribus medicis·

Perpeti penul.coz.infinitiuus de ppetioz teris·i· tolerare diu uel valde pati

Perpetim a pres diciẽ ppetim penul·coz· aduer· id est·plixe·ppetue·cõtinue·

Perpetioz ex p et patioz teris·oponitur ppetioz teris·ppessus sum·ppeti·i·diu vel valde patioz·& mutatur a in e cozreptã

Perpetro ex p & patro tras·oponiẽ ppetro tras penul·coz·& est ppetrare pagere·cõmittere uerbũ actiũ·& ꝑprie in malo accipitur

Perpetuus a ppetioz teris·dz ppetuus tua·tuum qõ nunqꝯ habebit finẽ·sz hũit pncipiũ·ut aie et angeli·vñ ppetue aoũ·& hec ppetuitas tatis· status vite quã habet res aliq ex eo qꝯ habuit pzincipium seo nõ sit habitura finem·

Perplexus. Plexus p flex? cõponitur cũ p· & dz pplexus xa.xum·i·implicitus·irretitus· inuolutus colligatus·obscurus·In hec pplexitas tatis· ¶ Et scias qꝯ pplexitas veritate inspecta nihil est·nec pẽ aliqs esse pplexus inter duo mala·i·necessitate astrictus ad aliqd malum ppetrãdum·Augustin?· Vasis ire nunqꝯ de? redderet interitũ·si nõ spontaneũ homo inuenireẽ habere pctm·Cum ergo qs posit? est inter duo mala·aut põt verũqz vitare aut altez facere sine pctõ· Et cum oporteat me altez facere· debeo eligere iuxta cõsilium beati gregorii·qꝫ p se ꝑsideratũ est minus pctm Vnde dicit beat? greg· tractãs illud iob·Nerui testiculoz ei? pplexi sũt· Quia ergo beemoth iste ita inexplicabilibus nodis ligat·ut plerunqz mẽs in dubio adducta vnde se a culpa soluere nititur·inde in culpa arcti? astringaẽ Recte dz Nerui testiculoz eius sunt pplexi Est cũ quod ad destruẽdas eius verssutias veliter fiat·ut cũ mẽs inter minora & maxima pctã cõstringitur si omino nullus sine pctõ euadẽdi aditus patet·minora semp eligãtur Quia et q̃ muroz ambitu vndiqz ne fugiat claudiẽ·ille se i fugã ꝓcipitat· vbi breuioz murus inuenitur

Perproperus a ꝑpe deriuaẽ ꝑperus ra·rum· penl' coz·i·festim?·et citus·& componitur ·ꝑproperus pera.rum· & ꝓꝑproperus ra·rum·id est· valde ꝑperus· vel ante ꝑperus

Perquiro ris·penul·pdu·i·pfecte vel valde q̃ro ex per & quero ris·

Perscrutoz ex per et scrutoz taris·cõponiẽ pscrutoz taris·i.pfecte scrutari·Inde pscrutãs tis·gñis omis.i.pfecte scrutãs·subtiliter mspiciẽs· ĩquirẽs inuestigãs·& producit scru·macha·libro ꝓmo ca· iii·Perscrutans eos·

Perspe·i·sepissime l' valõ sepe·sm papã·& pd·se

Perspolis a psus es pol' et ciuitas. cõponiẽ hec pspolis lis·pel'·coz·q̃dã ciuitas quã psus ꝺidit·

Perseuerãtia tie·in perseuero est

Perseuero a p & seuero ras·cõponitur pseuero p seueras penul·pdu·i·persistere & in ꝓposito ꝑmanere·vnõ hic & hec & hoc pseuerãs tis. & compatur·vnde perseuerãter aduer·et a datio perseuerãti addita a fit hec perseuerãtia tie· Et ut dicit pzẽ Perseuerãtia est in virtute·Pertinacia vero ĩ vicõ ¶ Et scias qꝯ beatus gregorius tractãs id·Sic faciebat iob cũctis diebus dicit·Incassum quippe bonũ agitur·si ãte terminũ vite deseraẽ·qz et frustra velociter currit·qui priusqꝫ ad metas veniat deficit

Persicetũ ti·penul·pdu·in psicus exponitur·

Persicus a persis uel persida ciuitate·deriuaẽ hec persicus ci.quedã arboz inde ꝓmo aduecta·vl' persicus a persio rege qui in egipto ꝓmo inseruit illaz vnde hoc persicũ ci·fructus illius.& hoc persicetũ ceti·locus vbi persici crescũt·& persicari? ria·riũ· & persice? cea.ceum·Itẽ adiectiue declinatur persicus sica·sicum·penul·cozrepta·id est·perseus·siue de perside existens.

Persolẽtia a persoleo scles·quod componiẽ ex p et soleo les·dicitur hic et hec & hoc persolens tis· generis omis·& a datiuo persolẽti addita a·fit hec persolẽtia tie·i·assiduitas

Persis persidis.mulier de persida·sm pap.& coz si·vide in persus

Persolco les·penul·coz·in soleo les·expõitur

Persolus a persoleo les·deriuaẽ persolus la·lum id est·assiduus·Plautus·Ebriose & persole nuge & coz.so·Si autem inueniatur persolus cõpositũ a solus·& tũc pdu·so.

Persona a persono nas·dicitur hec persona sone. Et est persona rõnabilis creaẽ indiuidua essentia· & secundũ hoc dz psona q̃si per se vna·et est etbia & secundũ hoc psona videtur spectare ad deitatez Item psona dz histrio·repsentatoz comediaz·quia diuersis modis psonat diuersas repsentando psonas & hinc psona dz in grãmatica ipm suppositũ· Qñz ꝑpetas suppositi Qñz ꝑprietas vocis Qñz vox ipa Qñz modus significãdi·et quãdoqz psonalis ꝑprietas·Item persona dicitur in ecclesia.qui dignitatez habet p ceteris·& hoc ab histrione sumptũ est·q̃ diuersas psonas repsentando diuersos solet accipe ornatus·& secũduz dignitatẽ persone quã habebat repsentare·& hic tractũ est ut psona dicatur ĩ ecclesia·Naz sm diuersos gradus dignitatis psone distinguuũtur in ecclesia·et hinc etiã tractũ est· vt ĩ grãmatica vna psona dicatur ꝓma·alia secũda·alia tercia.quod fit ratõe dignitatis· & deberet psona penultia correpta dici·sed ad differẽtiã huius ipa tui psona psonet. quod corri·penul· hec persona e·penulti·ꝓducit·Vnde quidam Paup psona· nõ ẽ mea psona regi Qꝫ aũt dz psona quasi p se sonãs ethimologia est·et hic hic & hec psonalis & hoc le vnde psonaliter aduer·& hec psonalitas tatis· Itẽ a psona dicitur psonatus ta·tum· & hic psonatus tus·tui·dignitas uel officium psone.secũdum hug· Vide etiam in prosepon ¶ Hic nota qꝫ sm theolocos psona dicitur de deo·et de creaturis sicut ō homine et de angelo·nõ vniuoce nec equiuoce· sz sm analogiam·& q̃tum ad rem signatã·qz ꝓus est in deo qꝫ in creaturis Sed q̃tum ad modum significãdi est ecõuerso·sicut est de omnib? aliis nominib? que de deo et de creaturis analogice dicuntur Itẽ nota qꝫ psona signat quid distinctum in natura aliqua·tamẽ nõ est eadẽ ratio nature in diuinis angelis & hominibus·qz secũdum richardũ· in diuinis est distinctio p solas relatões origmie· In angelis p ꝑprietates absolutas.In homibus vtroqz modo Nõ tamẽ ex hoc sequitur·qꝫ psona ꝑdicetur de ꝑdictis equiuoce·qz ratõ persone importat distinctiõez in communi·vñ abstrahit a quolibet mẽ distinctõi

& ideo potest esse vna ratio analogie in his que di
uersimode distinguunt. Ite cōsueuit queri. Vtr
xps vm q homo sit psona. Dico q in xpo nō est ni
si vna psona que est eterna. nullum aūt eternū cō-
uenit xpo vm q homo ppie loquēdo. Vñ hec non
est vera. Xps secūdum q homo est persona nisi
replicetur suppositū homis ut dicatur. Xps vm q
iste homo est persona. hoc eīm vtr est. Et si dicas
sicut dicit boetius. Persona est rōnalis nature indi
uidua substātia. sed christ? secūdum q homo ē ra
tionalis nature indiuidua substātia. ergo xps scdm
quod homo est. ē persona. dico xpus secūdū q ho-
mo est substātia rationalis nature. sed secūdum q
iste homo est indiuidua substātia rōnalis nāe. Vñ
sic secūdum q iste homo est persona. sicut secūdū
q iste homo est deus. ¶ Verum anima separata sit
psona. dixi in anima. ¶ Hic nota q est vnus deus
in essentia. & trinus in psonis. quod sic potest pua
deri. Si eīm duo essent dij. vel vterq; insufficiens
esset. vel alter superflueret. q: si aliquid deessz vni qđ
haberet alter. nō esset summa pfectio. Si uero vni
nihil deessz quod haberet alter. cū in vno essent om
nia. alter superfluerz. Intelligat ergo mēs rōalis vnū
deum oīm auctorē. & videat q absq; sapiētia non
sit. quasi res fatua. Et ideo itelligat eū habere sapi
entiam que ab ipso genita est. Et q: sapiam suā dili
git. intelligat etiā ibi esse amorē. ¶ Nam sicut dicit
augustin? in sexto libro de trinitate. Si dei filius v
tus et sapiētia dei est. nec vnq; fuit deus sine ūtu
te & sapiētia. coeternus est deo patri filius. Dicit
aūt aplūs xpm esse dei virtutē et dei sapiētiam. aut
igitur fuit qñ non fuit dei filius. aut aliqñ dei? non
habuit virtutē et sapiētiam. quod demētis est dicē
Cōstat eīm q semp habuit sapientiā. semp igit hūit
filium. ¶ Item pater semp dilexit filium suū. sz spi
ritussanctus est amor patris et filij. igit semp fuit
spūssanctus. ¶ Item scias q sicut fides catholica
coeternas. ita et coequales tres psonas asserit. Eq:
lis est eīm patri in oīnibus filius. et patri et filio spi
ritussanctus. Et ut ait beatus augustin? in lib. de
fide ad petr breuiter aperiēs quō intelligat equa
litas patris et filij & spūssancti dicit. Nullus hor-
alium aut pcedit eternitate. aut excedit magnitudi
ne. aut supat potestate. ¶ Ad hoc etiam facit illō
quod dicit beatus leo papa. Beate inquit trinitatis
incōmutabilis deitas. vna est substātia. indiuisa in
ope. cōsors in volūtate. par in oīnipotētia. equalis
in gloria. Vide in vnus & in alius. & in ppietas.
& in secūdus. ¶ Scire etiā te volo q si etern? sū-
matur substātiue. tūc predicatur in singulari ō trib?
psonis. Et sic accipit athanasius cū dicit. Eternus
pater. eternus filius. eternus spūssanctus. Et tñ nō
tres eterni. sed vnus eternus. Sz si adiectiue sumat
eternus. tūc predicatur pluraliter. sed coeternus.
semp debet pdicari pluraliter ppter habitudinem
psone ad psonam quā importat. ¶ Et scias q ut di
cit beatus bernardus in qnto libro de cōsideratōe
Sacramētum hoc magnū est et qdem venerādū nō
scrutādum quo modo pluralitas i vnitate. aut ipa
vnitas sit in plalitate. Scrutari hoc temeritas ē. cre
dere pietas est nosse vero vita est eterna. Ad quā
deus trinitas nos pducat. Amen.

Perspicax cis. in pspicio cis. est. & cor. spi.
erspicio ex p et specio cis. oponitur pspicio cis
spexi. spectum pspicere. i. pfecte intelligere. aspicē
ppendere. vnde pspectim adū. i. visibiliter vel cla
re. & pspicuus cua. cuum. i. clarus. lucidus. perspe
ctui perui⁹. vnde pspicue adū. & hec pspicuitas
tatis. Item a pspicio dicit hic et hec et hoc pspicax
cacis. i. clarus. subtilis. uel pfecte et plura videns
& compatur. vnde hec pspicacitas tatis. Item a per
spicio cis. dicitur pspicor caris. deponē. i. pspicere
Vel cōponit a p et specio. vñ hic et hec pspicabil'.
& hoc le vñ pspicabiliter aduerb. & hec pspicabili
tas tatis. & cor. pspicio spi.

Perspicor caris. vide in pspicio cis.
erstringo gis. strinxi. strictum. pstxingere. id ē.
perfecte stringere. leuiter tāgere. sūmatim dicere.
& a per et stringo stringis cōponitur. & nō habet
y in vltima sillaba.

Persus psi. qdam rex fuit. qui quādam terrā ōbel
lauit. & eius nomie dicta est psia psie. & hec persis
dis. & hec persida perside. vnde perseus sea. seum
& persicus persica cum. & hic et hec persa perse.
secūdum hug.

Perterrefacio perterreri. infinitiuus de pterreor.
componitur cum facio et fio. et dicitur perterrefa
cio terrefacis. perterrefio terrefis. id est. facio per
terreri. uel fio pterritus

Peterreo. per cōponitur cum terreo. & dicitur
pterreo pterres perterrui pterritum. id est. pfecte
uel valde terreo. vnde pterritus ta. tum. & cōpo-
nitur. Impterritus ta. tum.

Pertesum. vide in tedeo tedes.

Pertinacia cie. in ptinax vide
ertinax a ptineo nes. deriuatur ptinax cis. pel'.
cor. in nominatio. sed pdu. in genitio. generis om.
& est ptinax valde uel impudēter tenēs. durus. pse
uerās. impudēs. cōstans. irrevocabilis. indocilis. ob
stinatus. & compatur. vnde hec ptinacitas tatis. i.
assiduitas. pseuerātia. impudētia. Idem et ptinacia
cie. Et secūdum pap. Perseuerātia est in virtute. p
tinacia uero in malo.

Pertineo nes. ptinui tentum. i. attinere. ul' pfecte
siue valde tenere. & cōponitur ex p & teneo tenes
& cor. ti. & hñt attineo et ptineo supinū. sicut suū
primitiū. ut attētum et ptentum

Pertusus a pertūdo dis. tudi. tusum. & dicit per
tusus sa. sum. i. pfecte cōfractus. & pdu. tu. vide
in tūdo dis. aggei. j. In saeculum pertusum

Peruerto tis. in uerto uertis est.
eruicax. vice componit cū p. & dicit hic et hec
peruicax cis. i. improbus. pteruus. importunus. &
componitur a per et vice. quia vicem suam obtine
re vult. vel quia peruertit vices reruz. quod bonuz
est iudicādo malum. vel ecōuerso. Vel compōitur
a per et vicio vicias. quia in vicio persistat. vel a p
et vicio et cadēs. quasi per viciū cadens. vel a per
& viribus et cadens. quasi per suas vires cadens.
vel componitur a per et vicia. quaz antiqui victo
riam dicebant. & inde peruicax ppie dicitur qui in
posito suo ad victoriam perseuerat. & comparat
vnde peruicaciter cius. sime. aduerbium. & hec p
uicacia peruicacie. & peruicacitas peruicacitatis.
secūdum huguicionez. Papias uero dicit. Peruicax
id est. perseuerās. contumax. obstinatus. durus. im
mobilis. & corripit penultimam nominatiui. & p
ducit penul. genitiui.

Peruigilium gilii. i. vigilatio. a peruigil ōr
eruius uia. uium. per quod via patz. & compo
a per et via.

Perula le. di. parua pera. & cor. penul.
erusium opidum in italia. vnde perusinus peru
sina perusinum.

Pes·pos podos dicũr greci & nos dicimus hic pes pedis cum quo ambulamus Vnde quadã similitudine pedes dicũtur in versibus & metris· quia per ipsos metra ambulãt·Sicut cñ nos pedib9 incedim9 ita metra quasi pedib9 gradiũtur Et ꝺscribitur sic·Pes est sillabarum et temporum certa dinumeratio·Pedes autem quibus vtimur in heroico carmine duo sunt cñ sc3 dactilus et spondeus· Dactilus cõstat ex trib9 sillabis.prima lõga et duabus breuibus ut carmina.et potest vbiq3 poni nisi in sexto pede uel loco·Spõdeus constat ex duabus longis sillabis.ut estas·& potest vbiq3 poni nisi ĩ quinto pede·Vnde versus Sextum sperne pedem si sumis dactili sedez·Quinto spondeus dicit esse reus·Quidam tamẽ volunt q9 trocheus habeat locum in fine· Nos uero dicimus q9 finalis sillaba siue sit longa siue sit breuis.semper accipitur pro lõga·ut apud lucanum·Iusq3 datum celeri canimus populumq3 potẽtem·Item pedes dicũtur extremi anguli velocium uel potius illi duo in naui funes q9 extremos velocium angulos tenẽt·Pes cõponitur hic et hec et hoc bipes bipedis·tripes tripedis·q̃drupes quadrupedis·id est·habens uel aptuz natũ habere duos uel tres vel quattuor pedes·vnd bipedius bipedia pedium·& hic & hec bipedalis et hoc bipedale·& hec bipedalitas bipedalitatis Tripedius tripedia tripedium·& hic & hec tripedalis· & hoc tripedale.& hec tripedalitas tripedalitatis. Quadrupedius quadrupedia quadrupedium·& h & hec quadrupedalis et hoc quadrupedale· & hec quadrupedalitas quadrupedalitatis·& quadrupedans quadrupedãtis generis omĩs·id ẽ·quadrupes Et scias q9 ut dicit prisc·q9 a pede uel a sedẽdo composita per dis·nõ per tis·efferũt genitñ·& a pede quidem seruant composita e·A sedendo vero composita mutant e· in i.ut compes compedis· desses desidis· vide in apicula· Item scias q9 pes anime intelligitur amor quo itur ad delectationez·que locus anime est·quia amor cum paruus est dicitur cupiditas uel libido·cum uero rectus seu bonus dicitur caritas·

Pesco scis·pescui·deriuatur a pacisco9 pacisceris & componitur cum con·et dicitur compesco compescis·& cum dis·& ꝺr dipesco cis·& cũ de·& ꝺr depesco scis·vide etiã in depesco cis·

Pescui est ꝓteritum de pesco scis·

Pessariũ rij·est genus medicamĩs·q3 int9 ĩiciaẽ uel intromittaẽ·& dicit a pessum·

Pessellũ li·i·sera·vide in pessulum

Pessimo pessimas·malus irregulariter comparaẽ malus peior pessimus·& a peior·dicitur peioro peioras·& a pessimus·pessimo mas·maui·matum·mare·id est·pessimuz facere·deteriorare·pessime tractare· Ecclesiast·xxxviii·Teipsum pessimabis· & corripie si·

Pessulum pessuli·& hoc pessellũ selli·sera lignea qua firmatur hostium. & dicitur a pello pellis pulsum·quia pellitur & repellitur Q9 autẽ dicitur pessulum quasi pulsus sum·uel pellens sum·ethimologia est·& corri·su. canticoruz capitulo quito·Pessulum hostij mei aperui Papias uero dicit·Pessulum·i·hostium a pede dictum·habet em̃ inferiorez cardinem quasi pedem·

Pessum aduerbiũ loci·i·sub pedibus·a pes dicitur Vel pessum·i.deorsum p̃ceps·

Pessundo das·Do das cõponitur cum pessum· id est·sub pedibus sc3 subtus·& dicitur pessundo das·dedi·datum.i·sub pedibus dare·uel cõculcare ꝓsternere.supponere·secũdum buguicionẽ·vide in do das·Pap̃·uero dicit·pessundare·pedes sursum dare·dum quis cadit retro mergere· deprimere· & cetera·

Pestis grece latine ꝺr humor· & acuit̃ in fine

Pesticula le·di·pua pestis·& cor·penul·

Pesticus stica.sticum·penul·corre·vide in pestuosus infra

Pestilens·pestis componitur cum lentos quod ẽ plenum·& dicitur pestilentus stilenta· stilentum· & hic et hec & hoc pestilens lentis·id est·plen9 peste.& vtrumq3 compatur pestilentior simus·vnde pestilente & pestilẽter stilentius·sime· aduerbium· & a pestilenti datiuo addita a fit hec pestilẽtia tie & est idem quod pestis·Sed ꝓprie pestis est nomẽ ipius morbi·Pestilentia uero ẽ id quod ex se efficit morbum· vnde et dicitur pestilentia secũdum quos daz quasi pastilentia·quia sicut incẽdium depascat dum descendit p totuz corpus·secũdũ hug̃·& cor sti·pestilens·et sunt tres modi pestilẽtie·aut ex terra·aut ex aqua·aut ex aere.secũdum pap̃·

Pestilentia tie·in pestilens vide·

Pestilentus in pestilens est·

Pestis a pesti quod est humor dicit̃ hec pestis tis ab hac peste.he pestes.harum pestium. & facit accusatiuus pluralis in es vel in is·pestis uel pestes· & dicitur pestis quidam morbus·quãdo sc3 mẽbra dissoluũtur & putrescunt.vel dicitur pestis quasi pastis·a pascẽdo.quia ueluti incẽdiuz depascat dũ descendit per totum corpus·& gignitur ex corrupto aere·& eadem contagium dicitur et cõtagio·a cõtingendo·quia quem cõtigerit polluit· vel quia tactu vnius descẽdit per omnes·Ipa et inguina ab inguinuz ꝑcussione·Eadem et lues a labe uel luctu uel luẽdo dicta·que tãto est acuta·q9 ñ habeat spaciuz temporis in quo uel vita speretur vel mors·ul' repentinus morbus simul cum morte veniẽs·& est quasi idem quod pestilentia pestis· Vide etiam in pestilens·

Pestuosus a peste deriuatur pesticus ca·cum·& pestuosus sa·sum·ambo q9 peste plenus·vñ pestuose adũ·& hec pestuositas tatis·

Petalum a peto tis·dicitur hoc petalum li·i·forma marmorea instar tesserze quadrata vñ pauimẽta templorum ul' domorum et palaciorum quondã sternebãt Ioseph̃us in viii·Strauit autẽ pauimentũ tẽpli petalis aureis·Item petalũ est lamĩa aurea in frõte ul' in pectore põtificis·q̃ illud nomẽ dei ineffabile· tetragramatõ quattuor literis hebraice habebat scripturz·Item a peto tis.dicitur hic petalus tali·equ9 qui habet pedes albos

Petaso a peto tis·dicitur hic petaso sonis·i·pna pozci·sc3 baconus·siue baffa·Et hinc hic petasuculus li.di·Item a peto ꝺr hoc petasum tasi·& hic petasus si·quoddã calciamẽtũ mercurij ad volãdũ Vñ et dicit̃ petasus q̃si supioza petẽs· vel ꝺr petasus a peto greco qꝺ ẽ volare·Vñ martialis coqu9 Petaso aue a talarib9 cõcitatis cepit p̃ire mercuri9

Petasuncul9 li·di·pu9 petaso·et formaẽ a petaso o mutato m unculus.uel in vm·et addita cul9· fit petasunculus·

Petasus in petaso vide

Petaur9·peta cõponit̃ cũ aura·et ꝺr hic petaur9 & ꝺr petaurus q̃si petẽs taurus·vel dicit̃ petaur9 ri·qꝺ ludus qñ boies a tepetib9 mittũt̃ in auras In africa em̃ sunt quidam tauri ita edocti q9 cum

tomibus emittũt homies in aurã· & illesum inter cornua recipiũt· Et dicũtur petauri·quasi petẽtes tauri·vel petaurus cõponitur a peto greco· quod est volare·et aura·qz cũ hõ in tali ludo emittẽ videtur p aurã volare·Iuuenal'· An magis oblectãt animũ iactata petauro

Peticius cia·cium·in peticus est·

Peticus a peto tis·ör petic? ca·cũ·& petici? cia·cium·q̃ petit vel q̃ amat aliquid petere·

Petili? petilia petilium qui semp petit· & dicitur a peto petis·

Petitio a peto tis·uel ab hoc gẽto petiti addita o ör hec petitio onis·i·q̃stio uel postulatio ¶Et scias q̃ septẽ sunt petitões dñice orõnis·que cõtinẽt in pater noster ·qs hic ad vtilitatẽ legẽtiũ exponaz Scias ergo q̃ i hac orõe tria dicũt·Nã p̃mo ponit orõis p̃fatio·siue beniuolẽtie captatio cũ ör·Pater noster q̃ es in celis· Secũdo ponũtur septẽ petitiones ibi·Sãctificet nomẽ tuũ ẽ·Tercio subiũgitur cõfirmatio uel cõclusio cũ subdit·Amẽ·Hec ei ẽa oratores facere cõsueuerũt Primo scz ponẽ p̃fatõnem·in q̃ captãt beniuolẽtiã iudicis. cõmẽdãdo eũ a potẽtia·sapĩa· & bonitate·Deiñ petunt·Tercio cõcludunt dictũ suũ·ostẽdẽtes q̃ petões sue vtles et iuste exaudiri debẽt. Sic et xp̃s hic nos docz orare deũ trinũ et vnũ ¶Prio ergo ponit p̃fatõ i q̃ dei beniuolẽtia captat· & hoc ex trib? ·Primo ex scia i hoc q̃ dic p̃·ut oñdat scies dare bona petẽtibus se·Notat em̃ antiqtas i patre eterno·& p cõ sequẽs sapĩa·qz iob·xij·ör·In antiqs ẽ sapĩa·Scdo ex amore & volũtate·Vñ dic nr̃·Qui em̃ dedit nobis filiũ suũ redẽptorẽ. ut esset frater noster ·quõ nõ cũ illo oĩa nob donabit·Rom̃·viij·Itẽ ex potentia·Vñ dicit·q̃ es ĩ celis·i·ĩ domo tua spẽaliter·qa ibi magis in ope relucet dei potẽtia·scĩa·et boĩtas· Quidã em̃ aliq̃n sciũt & volũt bñfacẽ amicis suis sz p tũc neq̃ũt·qz exẽ ẽrã & bõa sua sũt·Sz ñ ẽ·q·decret·ita de te pater·qz ĩ domo tua es in celis· In celis scz vbi ẽ oĩm bonoz abũdãtia·Festinem? ergo nũc illuc ire vbi est pater noster· patria nostra patrimoniũ hẽditatis nostre. vbi em̃ ẽ corp? illuc ogregant̃ et aq̃le·Cũ igit̃ dñe deus noster possis·scias & velis nos exaudire·et scire·posse·et velle cõpleãt omnẽ actũ·cõfidimus de tua misericordia q̃ nostras honestas petitões exaudias·Petim? ergo & dicim? sctificet nom̃ tuũ· ¶Petitões aũt sunt septẽ q̃ sic ordinant̃·Que sũt ptes iusticie·scz facẽ bonũ·& ödinare a malo·Et p̃mo petit ut deus det nobis gratiã faciẽdi bonũ & hoc ĩ q̃tuor p̃mis petitionib?.Secũdo q̃ det nob gratiã vitãdi malũ in trib? vltimis petitõnib? ibi Et dimitte nobis &c̃· Bonoz aũt q̃dam sunt spũalia q̃ ptinẽt ad animaz· & hec p̃mo petũt Quoddã aũt est tpale· qd̃ ptinz ad sustentationẽ corpis·& hoc petit scdo ibi· panẽ nostr̃·Et pz ordo ex vbo dñi dicẽtis·Primũ q̃rite regnũ dei et iusticiã eius·et hec oĩa adijcient̃ vobis Bona aũt q̃ ptinẽt ad animã sunt tria·Horũ aũt qdam ptinet ad futurã vitã ut gloriã·et istud primo petit cũ dicit·Sanctificet nomẽ tuũ· Duo autem alia ptinent ad animã in p̃senti scz pseuerãcia in bono et gratia·& ista petunt̃ secũdo cũ ör·adueniat &c̃ ¶Petit ergo primũ bonũ glorie·qd̃ ad animã ptinet in futuro cũ dicit Sanctificet nomẽ tuũ·i· in nobis gloꝛificetur·ut te videamus facie ad faciẽ quod in futuro implebitur · Vel sanctificetur nomen tuum in nobis ·id est· firmetur ·q̃ non possimus illud amittẽ·scz q̃ sim? filii tui per gloriam in futuro; quod solum per peccatum amittitur· sed in futuro beati nõ peccabunt nec peccare poterunt· & hec est petitio cõtra superbos·quia tales dei veritatem et claritatẽ videre nõ possũt·qz tumor mentis est obstaculũ veritatis· ¶Deinde petit bonuz perseuerantie·cum dicit·Adueniat regnum tuum finaliter scz illud regnũ militãtis ecclesie veniat ad regnũ triumphãtis·quasi dicat·da nobis gratiã ut possimus perseuerare in bono·ita vt pueniam? ad regnũ tuũ eternũ Qui autem sic petit·salutem hominuz postulat·quod est cõtra inuidos qui ö malo p̃ximi gaudent.et de bono dolẽt Nam secũdũ poetam·Inuidus alterius marcescit reb? opimis·Sed sancti affectus in omi bono est scdm̃ ambrosium·

¶Tercio petit bonũ gratie·possz em̃ dici·In quo petis pseuerantiã·ñdet in caritate et gratia· Vnde ör Fiat volũtas tua sicut in celo et in terra.id ẽ·da nobis gratiam·ut nos qui habitam? in terra ·ita faciamus voluntatem tuam sicut ciues celestes· Vel sicut voluntas tua fit in celo·i.a viris sanctis ita fiat in terra·id est·a peccatoribus·Et scias q̃ voluntas dei dupliciter sumit̃ Vel p̃prie & sic dicit volũtas beneplaciti ·Vel sumit̃ methaphorice· & sic ör volũtas signi· Et hec est q̃ntuplex scz p̃ceptio. p̃hibitio. cõsilium·p̃missio.opatio·Vnde uersus Precipit ac p̃hibet p̃mittit consulit implet·Horum aũt ignoꝛu diuersitatis ratio hec est·quia uel signum voluntatis est respectu p̃sentium· & sic respectu bonorum est operatio·respectu malorum permissio Vel est futurorum· & sic respectu mali est p̃hibitõ respectu boni ad quod omnes tenẽtur preceptum Sed respectu p̃fectionis boni quod non omnes attingunt est cõsilium. Dicitur autem deus aliquid velle methaphorice·eo q̃ ad modum volentis se habet imꝑtum precipit uel cõsulit uel p̃hibet uel aliquid huiusmodi facit·Voluntas beneplaciti consequẽs semp impletur·sed volũtas signi nõ·Hec petitio est cõtra iracũdos & indignos· qui nolũt maioribus obedire·sed sine iugo dominatõnis esse volunt·Sic iam habemus tres petitiones que ptinent ad bonum anime·quibus tria vicia opponũtur· scz superbia p quam homo p̃dit deum·Inuidia p quam homo perdit proximum·Ira per quam homo p̃dit seipsum·quia impedit ira animum ne possit cernere verum· ¶Quarto docet nos christus petere bonum tpale quod ptinet ad sustẽtatiõz corpis cum dicit·Panẽ nostr̃ &c̃·Et dicit panem·quod est cõtra delicatos qui nõ sunt contenti cibo cõmuni·panis em̃ cibus cõmunis hominũ est·Nostr̃·i· p nob factum. nõ alienum·quod est contra auaros vel contra illos qui de rapina uel de vsura comedũt & viuũt·Quotidianũ dicit contra gulosos·qz viteli cet tales nõ panem quotidianum sed multoz dieꝝ comedũt· Da nobis.dicit cõtra hereticos qui ista temporalia a ꝺo nõ credũt dari ·sed a dyabolo Hodie·addit·ut doceamur de crastino nõ esse soliciti· Matheus autem in euãgelio suo ponit supsubstantialez. Et possunt esse due partes·et est sensus Da nobis hodie·i·in p̃senti tempe·panez nostrum·id ẽ xp̃m qui est panis fidelium·Da·dico sup panem·i· p̃ter panem·substãtialem·i·necessariũ ad sustẽtationem·quasi dicat·da nobis verumqz panem aie & corpis·Lucas autem posuit quotidianum· qui tm̃ de viatico exponitur Et intelligit̃ per panem quicquid est corpi necessarium·Idez videtur peti in xxx pueꝛb. Diuitias inquit et paupertatem ne dederis mihi· sed tantum victui meo tribue necessaria.

Hec petitio est contra recidiuantes· qui produnt dominum suum comedentes eius panem· & ipso ꝺ relicto adherent inimico domini sui· Et si intelligatur de pane sacramentali cuꝰ? vsus quotidianꝰ? proficit homini· in pane intelliguntur omia alia sacramenta· Si autem intelligatur de pane corpali p panem intelligitur ois sufficiẽcia victus· sicut dicit beatus augustinus ad probam· Quia et eucharistia est precipuum sacramentũ· & panis cibus p cipuus Et dimitte· Hic secundo docet nos xp̃c petere ea que pertinent ad alteram partem iusticie scilicet declinare a malo· Est autem triplex malum scilicet· preteritum· presens· & futurum· Et ideo ter in missa dicitur agnus dei qui tollit peccata mundi miserere nobis· Tollit vt dicit augustinꝰ? dimittendo facta· adiuuando ne fiant· ducendo ad vitaꝫ vbi fieri non possunt· Et amotio istius triplicis mali petitur hic· Malum preteritum· est malum culpe Malum futurum· est malum temptationis que inclinat ad culpam· & est via in ipsam· Malum presens· est malum pene· Per hoc ꝙ petimus a nobis amoueri malum preterite culpe· ostendimus ꝙ sumus peccatores & immundi· Per malum autem future temptationis· indicamus ꝙ sumus infirmi· ñ valentes per nos resistere· Per malum vero presẽtis pene· innuimus ꝙ sumus miseri· Sed deus est clemens & misericors ad dimittendum. potẽs ad auxiliandum & ad beatificandum copiosus· Petiẽ ergo primo vt a nobis amoueatur malum culpe p terite cum dicitur· Dimitte nobis debita nostra· id est· peccata nostra· propter que sumus debitores pene· Nam qui aliquem offendit· eius debitor efficitur· Et secundum beatum crisо· Qualis precessit offensio· talis debet sequi reconciliatio. Qui autem hic debitum istud non soluerit· in futuro illud soluere non poterit· quia vt dicit prophꝫa· Mutuabitur peccator et non soluet· Et dicit signanter debita nostra· quia culpa non est a deo actore· sed a voluntate nostra prava· Et potest intelligi de tribus debitis siue offensis vel peccatis que petimus nobis dimitti· Nam peccamus in deuꝫ & proximũ in nosipsos iuxta illud propheticum. Peccauimus cum patribus nostris in deum scꝫ· Iniuste egimus in proximũ. Iniquitatem fecimus quantum ad nos ipsos· Sequitur· Sicut et nos dimittimus· id est· dimittemus vel dimittere debemus· Debitoribꝰ? nostris qui nos offenderunt· et nobis satisfacere debent· Hec petitio est contra moulgere nolentes· Sed vetalibus· quia eccĩ· xxviij· dicitur· Homo homini seruat iram· et a deo querit medelam· Secundo petitur amotio future temptationis cum dicit· & ne nos inducas in temptationem· id est· ne nos a temptatione vinci permittas· Et secunduꝫ crisо· Non oramus ne tẽtemur· sed vt in temptationem non inducamur· Temptatio enim ratione vtilitatis & victorie que prouenit inde bona est· Vnde iacobus· Omne gaudium existimate fratres cum in tẽptationes varias incideritis· Hec petitio est contra illos qui se tẽptationi exponũt· vt qui cũ mulieribus in locis priuatis volunt loqui et ludere· eẽ si sibi attineant· quia dicit poeta· Cognate pocrit nomine culpa tegi· Tercio petitur remotio mali pẽsentis pene cum dicitur· Sed libera nos a malo· scilicet presentis pene. que nobis humilitatis causa ẽ Iob vj· Sagitte domini in me sunt· quarum indigꝫ tio ebibit spiritum meum· scilicet spirituositatem· Hec petitio est contra querentes in hoc mundo felicitatez· quia non potest pura letitia hic esse· quia boetius. Quam multis amaritudinibus humane felicitatis dulcedo respsa est· Sed põt q̃ri. an ille qui non habet peccatum aliquod peccet dicendo paṫ noster. quia confitetur debita se habere que nõ habet· Ad hoc dico ꝙ hoc non potest alicui esse certum ꝙ omino a peccato saltem veniali· vel quãtũ ad aliquem reatuꝫ immunis sit· Si tamen per reuelationem sciat· non peccat dicens in persona ecclesie· Item queritur de illo qui debita non dimittit an peccet dicendo pr̃ noster Dico ꝙ vel ī persona ecclesie dicit se dimittẽ pcã· vnde nõ peccat tũc hoc dicendo· sed remissionem non consequitur· nisi dimittat· Vel si in persona sua hoc dicat· non dicit quantum ad illud quod agit· sed quantum ad id ad quod optat peruenire· Preterea scias ꝙ in predictis septem petitionibus possunt intelligi septẽ virtutes· Verbi gratia· Sanctificetur nomen tuuꝫ per fidem· que mentem purificat· vt hic per fidem deum cognoscamus· & in futuro per spem· Adueniat regnum tuum· & per speꝫ ꝙ speramus regnare· Qui enim spe caret non credit aliam vitam esse Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra· per caritatem· qua dei voluntas impletur· Panem nostꝛ quotidianum da nobis hodie· per fortitudinem· quia panis cor hominis confirmat· Et dimitte nobis debita nostra· sicut & nos dimittimus debitoribus nostris· per iusticiam· quia iustuꝫ est si dimittimus nobis debentibus ꝙ & nobis deus dimittat Et ne nos inducas in temptationem· per temperãtiam· qua temptatio refrenatur· Sed libera nos a malo· per prudentiam· qua declinatur nociuum· Vltimo ponitur conclusio. Amen· quia vere et iuste sunt petitiones ibi posite vel proposite· exaudire nos digneris.

Petitiuncula le· dimi· parua petitio·

Petitor· a peto· petis· petiui· petitum· petitu. dicitur hic petitor petitoris· id est· postulator vel questor· & producit ti· petitor·

Petitus· a peto petis· petiui· petitum· dicitur hic petitus· petitus· petitui· Et petitus. petita· petitũ id est· postulatus· & producit ti· Sed petito modi imperatiui tempis futuri corripit ti· Vnde versus

Quod decet hoc petito si vis gaudere petito·

Peto petis· petiui· petitum· petere· id est· querere postulare· Et componitur cum ad. & dicitur appeto· appetis· Item cum con· & dicitur competo tis· id est· simul petere· vel conuenire· congruere· Itez cũ im· & dicitur impeto impetis· i· inuadere· puenire. contra aggredi· Item cum ob· et dicitur oppeto oppetis· id est· contra petere· vel oppeto oppetis componitur ab os oris· & peto· Et tunc oppetere· i· ore terram petere mordere· & ponitur pro mori Item componitur cum pre· et dicitur prepeto pre petis· i· pre alijs petere· Item cum re· & dicitur repeto repetis· i· recolere· vel retro vel iterum petere· vel iterare· Vnde repetendus repetenda· repetendum. Item cum sub· & dicitur suppeto suppetis id est· sumministrare· vel superabundare· Peto et eius composita sunt actiua· preter suppeto· pro superabundare· & ppeto pro pruenire· que sunt neutr̃ & secundum hoc faciunt ex se impsonalia· scilicet competit & suppetit Item omnia corripiunt hanc sillabaꝫ pe· & omnia habent preterita & supma ad modum quarte coniugationis· Prosper· Angusto virtus limite celsa petit· sed petus ti· pducit pe·

Petoricũ ci· quoddã genus curtus. a peto tis·

Petra ā a petros quod est durum dicitur hec pē = tra petre · quia dura est · vide in lapis. Vnde pe = trinus petrina · petrinum · Et petrosus · petrosa · petrosum · Q̄ autem dicitur petra quasi pedibus trita · ethimologia est non compositio · Et vt dicit gregorius in · xxxj · moralium · In sacro eloquio cuz in singulari numero petra nominatur · quis aliuſ q̄ christus accipitur · paulo testante qui ait · Petra au tem erat christus · C̄um enim petre pluraliter ap= pellantur membra eius · scilicet sancti viri qui il = lius roboze solidati sunt exprimitur quos nimiruz petrus apostolus lapides vocat dicens. Vos tan= q̄ lapides viui coedificamini domus spirituales. Et in iob de aquila dicitur · In petris manet ·

Petrella le · dimi · parua petra ·

Petro · a petra dicitur hic petro petronis · Sunt autem petrones particule que abscindūtur ō pe tris · sicut quisquilias dicimus inutilem materiam que abraditur de lignis quando dolantur ·

Petros grece · latine dicitur durum ·

Petroselinum · petro componitur cum selīn̄ qō est apium · & dicitur hoc petroselinum petroselini quia sit simile apio · & nascitur in petris & in mon tibus preruptis · quod nos petrapium dicere pos = sumus · Selinum grece · apium dicitur latine · Et ē genus apij · Aliud est genus yposelinum · Terciuz est oleoselinum · & producit li ·

Petruſ · a petra dictus est petrus apostoluſ · quia durus & firmus fuit in fide · Vel petrus dictus ē a petra · id est · a christo super quem fundata est ec clesia · secundum huguitionē · Et scias q̄ petrus in terpretatur agnoscens · vel discalcians · Agnoscēs quia videlicet deitatem christi agnouit cum dixit · Tu es christus filius dei viui · Discalcians vero in terpretatur · quia pedes affectuum suozum ab om ni opere mozruo & terreno discalciauit cum dixit · Ecce nos reliquimus omnia & secuti sumus te · Et bene dicit omnia · quia deus magis considerat ani = mam q̄ censum · secundum beatum grego. Facilius enim secundum bieronimum relinquitur sacculus q̄ voluntas · Istud autem nomen petrus christus primo sibi imponendo promisit cum dixit ei iohan nis primo · Tu vocaberis cephas quod interpreta = tur petrus · Et interpretatur etiam cephas caput vel petra · vel increpans oze · Caput fuit petrus ra tione principatus in prelatione · sed petra ratione firmitatis in passione · increpans vero oze ratione constantie in predicatione · Secundo promissum i posuit · sicut dicitur mazci tercio · Et imposuit simo ni nomen petrus · Tercio impositum confirmauit · q̄ndo dixit mathei xvj · Et ego dico tibi tu es petr? & super hanc petram edificabo ecclesiam meam · Quod sic est intelligendum · Tu es petrus dictus a me petra quem confessus es · vel a qua dictus es & super hanc petram · id est · supza me edificabo ec clesiam meam · Hoc autem dico · quia videlicet pe = trus non est fundamentum ecclesie · imo christus · Vnde apostolus in prima ad corinthios capitulo tercio · Fundamentum aliud nemo ponere potest preter id quod positū est. quod christus ihesus ē · Et scias q̄ trina negatio petri fuit incepta an = te primum gallicantum · & consummata ante secū dum · Vnde tres euangeliste attendentes q̄ trina negatio fuit incepta ante primum gallicantum di = xerunt simpliciter q̄ anteq̄ gallus cantet · ter me negabis · id est · terciam inchoabis negationez · Mar cus autem attendens q̄ ante secundum gallican = tum fuerit consūmata · dixit in · xiiij · ca · Priuſ q̄ gal lus bis vocem dederit · ter me es negaturus · id ē · trinam negationem consummabis · Ante igitur pri mum galli cantum tantum semel negauit · & post primum ante secundum bis · Et vt dicit beatus hie ronimus · Gallus cantat · petrus ter negat · Gallus nuncius lucis spirituſsanctus est · cuius vocem in prophetis & apostolis nos de trina negatōne qua dominum negauimus nosse · voce ancillarum exter riti · excitamur ad amarissimos fletus post lapsum qui male cogitauimus de deo · male locuti fuimus ad proximos · & male fecimus ad nosmetipsos ·

Quare autem petrus prelatus fuit vel sit ecclesie · & non iohannes · Ratio est vt dicit bieronim? cō tra iouinianū in p̄mo li · Inter duodecī vnuſ eligi tur · vt capite p̄stituto scismatis tolleret occasio · q̄z cur nō iohānes qui electꝰ ē virgo · etati delatū ē · quia petr? senioz est · ne adhuc adolescens & pene puer ꝓgresse etatis hominibus p̄ferret · & magi ster bonus qui occasionē iurgij debebat auferre di scipulis · & dixerat eis · pacem meā do vobis · pacez relinquo vobis · Et qui voluerit inter vos maioz esse minimus omniū fiat · ne in adolescentem quez dilexerat causam p̄bere videret inuidie · Vt autem sciamus tūc puerū fuisse iohannem manifestissime docent eccīastice histozie · Q̄z vsq̄z ad traiani impe riū vixerit · id ē · post passionē dñi āno sexagesimo octauo dormierit · qō nos in li · de illustrib? viris breuiē p̄strinxim? · de hoc dixi in apostolus ·

Petulantia lantie · in petuloz laris vide ·

Petulc? · a petuloz petularis · dicitur petulc? · pe tulca · petulcum · id est · importunus in petendo · vn de meretrices petulcas vocamus · Et petulcus dici tur luxuriosus · qui sepe petit coitum · quod p̄prie de animalibus irrationabilibus dicitur · Et dicitur petulcus quasi petens vlcus ·

Petuloz · a petulcus deriuatur petuloz petularis id est · importune petere · & proprie coitum · scilicz luxuriari · lasciuie animum dare · Inde petulans pe tulantis · generis omnis · id est · luxuriosus · lasciuꝰ importune petens · plus petens · Vnde & procax dicitur · quia petulantia & procacitas vicina sibi quadam mentis iunguntur insania · vt plus velit petulans temeritate · lasciuus ludo · Et compara = tur petulans petulantioz petulantissimus · Vnde petulanter petulantius petulantissime aduerbiuz & hec petulantia petulantie · a datiuo petulanti · addita a · & corripit tu · petuloz ·

Petulus petuli · equus qui habet albos pedes · & dicitur a peto petis ·

Petus · a peto petis · deriuatur hic petus peti · id est · guelcus · strabo aliquantulum · scilicet cuius oculi quadam velocitate cito voluuntur huc & il luc · & hec peta pete · id est · guelca · & aliquantulū straba · & producit pe · sed peto petis · & peti infi nitiuus corripiunt pe. Vnde versus · Vult sibi stra bo peti · se dicit nomine peti ·

Pexito pexitas · penultima correpta · in pexo pe xas est ·

Pexo pexas · id est · frequenter pectere · id est · pe ctinare · A quo pexito pexitas · aliud frequentatiū & formatur pexo a pecto pectis · pexum · pexu · u · mutato in o · fit pexo ·

Pexus · a pecto pectis · dicitur pexus · pexa · pexū & inde pexim aduerbium · id est · ornate · & compo nitur · impexus impexa · impexum · id est · non pex? & est pexus pectinatus · pectine ornatus ·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Pheleti & cereti·noīa ſunt īdeclīabilia & ſonat pheleti admirabiles. Cereti extermi natoꝛes·& ſcribīt̄ p l·pheleti·ſz cereti p r· de hoc ētiā dixi ī cereti·& accēt̄uatur ī fi·

Phetō a phos qō ē igs·ōr h phetō ·phetōtis· filiꝰ ſolis·q̄ſi totus ardēs. Ipſe cū̄ p̄mo vocabat̄ erida nꝰ·qui cū̄ male regeret currū̄ patris·fulmīe a ioue extinctus eſt & cōbuſtus·a qua combuſtōe dictꝰ eſt poſtea pheton·Et q̄a tūc cecidit in padū̄·inde poſtea padus dictus ē eridanus· ab illo ī eo ſub merſo·Vñ phetōteus·tea·teuz·Et hic phetōtides de·filius vel nepos illius·Vñ hec phetōtis. tonti= dis·filia vel neptis p̄prie·Et impꝛopꝛie ſoꝛoꝛ illiꝰ ſcōm hug·

Philātropos.herba eſt q̄ dicit̄ lappa quia veſt bꝰ hoīum inhereat ob ſui aſperitatē·et cōponit̄ a phi los quod eſt amoꝛ·& antropos quod ē hō·q̄a q̄dā affectōe videt̄ veſtibus hominū̄ adherē·

Phil.ſteꝰ in philiſtim vide·

Philiſtim vꝛbem condiderunt allofili que aſcalon nunc dicit̄·Vñ philiſteus·tea·teum·Philiſtei ipſi ſunt et allofili·i·aligenigie quia ſemp fuerē inimici iſrael·et ab eoꝝ genē et ſocietate ſepati·Sed philiſtim p duo ī·dicitur p gēte·

Philobiſtoꝛicꝰ.ca·cū̄·i·aātoꝛ biſtoꝛiaꝝ pel'·coꝛ·& cōponit̄ a philos·qꝫ ē amoꝛ·& biſtoꝛia·vñ dic̄ hieronimꝰ in epl'a ad paulinū̄ capi. vij·Et totiꝰ mū di philobiſtoꝛicus·

Philoſtratos·p̄priū̄ nomē cuiuſdā viri·pl'·p̄du·hur·ī·ſoꝛꝛ. vt hētur heſter. viij·vñ phurim id eſt ſoꝛtiū̄·Et vt dixi in phaſe multe dictiones p̄ñt ſcribi p ph·q̄s ſupꝛa poſui in ſexta litera·ſcz in f·ſi cut phus phenix·philos et multa alia·Tñ nota q̄ ſic dixi in principio ſexte litere·ſcz f·F·in latinis di ctionibus ponimꝰ·vt fama·filius· In grecis vero dictionibus ph·vt oꝛpheus·pheton·Item ſicut di xi in principio huius litere p·Apud hebꝛeos p litte ra nō hētur.nec vllū̄ nomē eſt apud eos quod hoc elemētum ſonet·

Piacularis·a piaculū̄ dicitur hic & hec pia·cularis & hoc culare·quod piat·vel quod dignū̄ eſt expiatōe. Et piacularis dicitur hoſtia q̄ offertur p p̄cto·

Iaculū̄ ·a pio pias·dicitur hoc piaculū̄ piaculi·culpa·p̄ctū̄·ſcelus·q̄a piādoꝝ ſit·vt eua ītulit pia culū̄·i·moꝛtē·culpā p̄ctū̄· Et piaculū̄ dicit̄ quod piat ſcz ſoꝛdis ablutio p̄cti & culpe·piatō remedi um culpe· vt maꝛia otulit piaculū̄·i·vitā & reme·diū̄ culpe·Vñ & q̄dam ſacꝛificia dicūtur piacula·

Pica·a poeta vel poetꝛia dicitur hec pica pice.q̄ſi poetꝛica·q̄a pice verba ī diſcꝛimīe vocis expꝛimāt vt homo Et ſi linguas in ſermōe explicare nequeūt ſonū̄ cū̄ humane vocis imitāt̄ur Et p̄ducit p̄mam ſed oblīq̄ de pix coꝛꝛipiūt pi·vñ verſus Sunt nīg vaſa picis·nr̄a redolētia picis·Nigꝛioꝝ vna pice· pars altera cādida pice·

Piceus picea piceū̄·in pix exponitur·

Pictа cte·tictura ſiue pictura·a pīgo gis· dicit̄ pictaciū̄ a pīgo gis·dicit̄ hoc pictaciū̄·pictaci epl'a bꝛeuis & modica· Itē pictaciū̄ dicitur ſcedl'a de mēbꝛana exciſa·Vñ hec pictaciūcula pictacium cule·i·mēbꝛamula·Item pictaciū̄ dicitur illa coꝛꝛ particula q̄ ſolee repeciate inſuta eſt·& dicitur a pī go·q̄a ſicut partes picture diſtincte in pauīmēto ſunt·ſic apparēt pictacia in calciamēto·vnde picta ciatus·ta.tum·i·repeciatus·

Pictaciūcula le·in pictacium eſt·

Pictauis·īdeclinabile femī geneꝛis· quod antiq dicebāt hoc pictauiū̄·q̄dam ciuitaſ·vnde hic & hec pictauiēſis et hoc pictauiēſe·vnō hec pictauia re gio adiacēs· Et ſi īueniatur pictauēſis nomē gē tile ſit p ſincopā·Et ſcias q̄ penultīa de pictauis· īuenitur p̄ducta·vnde quidam ait. Erige picta= uis libera facta caput·Item ītenitur coꝛꝛepta.vn de alter dicit· pictauis īermis ſubigit ſua rura nec vltra Mihi videtur q̄ in talibus emulādus ſit vſus autoꝛum·

Pictim aduerbiū̄·i· pingendo coloꝛatim·a pingo pingis dicitur·

Picto a pīgo pigis dicitur picto pictonis·& in de dicūtur pictones qui vidētur vincē ī pictura·

Pictura·a pingo pīgis.dicitur hic pictoꝛ ctoꝛis Et pictoꝛius na·riū̄·& hec pictura re·imago exp̄ mens ſpeciē alicuiꝰ rei·& dicitur pictura q̄ſi fictu ra ſicut pingere q̄ſi fingure & eſt imago ficta non veritas·& hīc picturatus ta·tū̄·i·pictura variaꝰ & picturo ras i·picturā facē·vl' pictura variare

Picus q̄dam auis·a pico ſaturni filio dictus q̄ eo ī auſpicijs vtebat̄·

Pieꝛides·p̄cꝛꝰ fuit p̄ nouē picaꝝ q̄s nouē muſe deuicerūt·vnde hec pieris idis filia vel neptis pie ri·& quia eas ſcz pieꝛides muſe deuicerūt·iō ab ill' muſe pieꝛides dicte ſunt & coꝛꝛipit ri· & pieꝛius pieria pieriū̄·i·muſaticus·vnde vindocinēſis· Pie ꝛijs tedet īſeruiſſe ſtilum·

Pietas ī pius eſt

Pieticus a piꝰ dicitur pieticus ca·cum·i·pius·cō paſſiuus· ſecūdum hugtio·

Piga a pige quod eſt depſſū̄·dicitur hec piga ge· id eſt ſummitas natiū̄ vel natis quia depſſa eſt·In de depigis oīnis geneꝛis Itē piga dicitur burſa & p̄prie teſticuloꝝ. vnde oꝛatiꝰ·Ne mimi pereāt aut piga aut deniq; fama·

Pigargus pigargi·maſculini geneꝛis q̄dam auis· Et dicitur a pige quod eſt depſſum·q̄a foꝛte auis pua ē.et numeratur īt̄ aīalia comeſtibilia:ōutro· xiij·pigargon vel pigargū̄·

Pige gꝛece ōr depſſum·vel depſſio latīe·vñ pige apud gꝛecos ōr fons q̄a in depſſis locis ſolet eſſe

Pigella a pige quod eſt depſſio dicitur hec pigel= la le·quodā genuſ vaſis ſcz aꝛtopta q̄a depſſa eſt

Pige ges·pigui pigere·dicebat̄ antiq̄tus· ſed iaꝝ aboluit·vnde piget īpſonale·id eſt ·pudē· penitē gꝛauare·offendere quod vulgo dicitur peſare. Et oſtꝛaitur cum accuſatiuo & genitiuo vt piget me tui & coꝛꝛipit p̄mā Ouidius de reme·Si piget ī p̄imo limite fige pedem·

Piger a piget dicitur piger gra.gꝛum·i·tardus lētus·quia ſemp eum pigeat: & dicitur piger quaſi pedibus eger· Eſt cū̄ tardus ad īcedēdoꝝ Sz hoc nomen trāſſertur ad aīalia & ad aīam Et cōpatur pigꝛioꝝ pigerrimus.vnde pigre gꝛius·rime·aduer bium Et het pigꝛicia pigꝛicie·& hec pigꝛitudo di= nis·quod eſt vigilātis Sed toꝛpoꝛ doꝛmitātis· & pigꝛeo pigres·i·eſſe velfieri pigrū̄· vnde pigre ſco pigreſcis·inchoatiuū̄·

Piger cōponitur·perpiger p̄pigra perpigrum·i· valde piger·& impiger.i·nō piger·& coꝛꝛ·pi·vñ ouidius epy·Quid laceras danaas īpiger hecto= opes·et vt dicitur ī gꝛeciſmo Eſtq; piger pedibꝰ ſed mens p̄ſiatur ab arte·& poteſt dici piger q̄ſi pene eger· vel q̄ſi penitus eger· videtur cū̄ q̄ nō poſſit manū̄ ad os leuare·et eſt ethimologia

Pigmei·Hec pigmea mce·q̄ ī regio ē· vñ pigmeꝰ

pigmea pigmeū. penultīa ꝓducta Et sunt pigmei vt dicit augustin⁹. semicubitales. q̄ tercio anno p fecte etatis sunt. septimo senescūt. & dicūtur pugnare cū gruibus et armati deferri ab ipis sic narrat huguitio. Isidor⁹ vero dicit. xj. libro ethim. In india est gēs statura cubitali. quos greci a cubito pigmeos vocāt Hi mōtana indie tenēt. quibus est vicinus occeanus.

Pigmētarius ria. rium. in pigmentum est.

Pigmētum a pila ōr hoc pigmētuz ti. q̄si pilig mētum. i. in pila cūsum quia in pila pilo agūtur. id ēt tundūtur. et est pigmētuz ꝑfectio ex vino et melle. & diuersis spēbus suauis & odorifera Itē regū iij. ca. xx. pigmēta. i. odoramēta. ꝑm glo. A pigmētum dicitur pigmētarius na. rium. ad pigmētum ptinens. et hic pigmētarius rij. qui facit vel vēdit pigmēta. et pigmētatus pigmētata tatum. id est. pigmento mixtus vel conditus

Pignera in pignus vide

Pigneraticius in pignus est

Pigneratus ta. tum. res que ꝑ pignere ponit vl accipitur. & dicitur a pignero ras Amos. ij. & super vestimētis pigneratis accubuerūt

Pignero ras. in pignus vide.

Pignus oris. p o. generis neutri. i. fili⁹ vel amor vel indiciū. vel lignū amoris. vel ꝑfederatio vel cōfirmatio amoris. Vnde pignoro pignoras. verbuz actiuū. i. ꝑfederare. ꝑfirmare amorē inter aliquos Itē inuenitur hoc pignus neris. p e. in obliquis. i. vadiū. quod ꝑ aliquā re datur vt postea recolligatur. Vñ q̄dam. Pignora natoꝝ. dicūtur pignerare rum. Pignus in o. natum. sed in e. facit esse vadia tum Et hinc pignero neras. p e. in media sillaba. i. ꝑ pignere ponē. vel ī pignere habere. & cōponit Cōpignero ras. i. simul pignerare. vel de pignē extrahere vel in pignere recipe. Oppignero neras. id est. ꝓtra vel ꝓpter aliquid pignerare vel subarrare vel ꝑfirmare. Repignero neras. i. itez pignerare. vel depignerare Item a pignero neras. dicit pigneratꝰ ta. tum. Amos secūdo Sup vestimentis pigneratis accubuerūt Vñ pigneratic⁹ tici. a. ticiū. & pigneratic⁹ ca. cum. quod ꝑ pignere ponit vel accipitur. ꝑm hug. Pap. etiā dicit Pignera sunt reuz: pignora filioꝝ & affectuū. sed ꝑfundūtur Pignero neras. & pignoro ras. cum suis compositis sunt actiua.

Pigra q̄dam medicina ē. & interꝓtatur amara q̄a eius gustus sit amar⁹. & ꝓdu. pi. naturaliter.

Pigreo pigres pigrere. in piger vide.

Pigritor a piger dicitur pigritor taris. i. pigrere & cōponitur. repigritor gritaris: & corr. pi. & naturaliter gri.

Piguus a piger dicit pigu⁹ gua. guum. i. piger vel verecundus

Pila a pilus dicitur hec pila pilocellus cū quo ludit: quia sit pilis plena. pila etiā dicit taberna. pila etiā dicitur pes pōtis. vel quod sustinet parietem vel effigies homis in cōpitis posita. & pila instrumētum ocauum ī quo frumētū teritur. vl aliō in hac significatōne dicitur a pindo pindis. & pila dicūtur tela romanoꝝ. Et scias q̄ pila ꝑ taberna & ꝑ īstrumēto & ꝑ telis primā ꝓducit. sed ī aliis significationibus eā corripit. quod istis versib⁹ distinguitur Est pila pes pōtis. pila lud⁹. pila taberna. Pila terit pultes: in bellis pila ferunt Pila pro pilocella cōponit cū lud⁹ & dicit piludi⁹ dia. diū. & ludipil⁹ la. lum. q̄ cuz pila ludit. ꝑm hug. Magister aūt bene. dicit q̄ pila pro ludo & pro mēsula rotūda. & pila pro quadā ciuitate corripit primā. sed hoc pilum & hic pilus īstrumentū terendi. & hec pila pro taberna & pro vase piscādi & pro pede pōtis ꝓdu. primā. vñ illud vitiosum ē. Est pila pes pōtis. pila lud⁹. pila taberna Nam virgil. viij. eneid. ita dicit Saxea pila cadit lōgisq̄m mollibus ante Corrige ergo p̄dictū versum & dicas Pes pōtis pila. pila lud⁹. pila taberna. & hoc credo verius q̄ sez pila pro pede pōtis primā ꝓducat. vt patuit ꝑ virgiliū. Itē ō pila pro taberna & pro ludo dicit quidā Ludū laudo pile: plus laudo.

Pilanus lani. q̄ cū pilo. i. telo pocula pile. gōditur armatus. & dicitur a pilum pili.

Pilasca pilasce. i. vas vinariū corio piloso opertum. & deriuatur a pilus

Pilata a pilum. & lateo tes. cōponitur hic & hec pilata pilate generis cōis. i. fur siue latro. Et inde ho pilatulū. tl'e latrocinium q̄a cū pilo. i. telo lateat

Pilatus ta. tum. pilū hns vel pilo armatus Et ōr a pilo pro telo Itē substātiue declinat hic pilatus Et tūc dicitur a pilo las quod est ī pilo tūdere Et interꝓtatur os malleatoris. quia dum xp̄m ore suo iustificat & ꝺemnat more malleatoris vtraq; ꝑcutit. & cor. pi Vñ in auroza dicitur Mutari titulū rogat hostis atq; pilatus Vel vt fertur pilat⁹ fuit bastardus. vñ legitur in quadā historia q̄ fuit q̄dā rex nomīe tirus. qui quandā puellā noīe pilā filiā cuiusdam molēdinarij noīe atus carnaliter cognouit & filiū de ea genuit. pila aūt ex nomine suo & nomīe patris sui qui dicebat atus. vnū nomē cōposuit & nato puero ipos uit nomē pilatus

Pilax a pilus dicitur hic pilax acis. cattus murilegus quia multis pilis abūdet. vel quia eius pil⁹ ē ꝑciosus. vnde in vita beati sanctonis legitur. q̄ celerarius fecit venenū. & probauit per pilacem esse

Pilentū a pila pro instrumēto ꝑmortifez. terēdi dicitur hoc pilētuz ti. quoddā gen⁹ curruū quia terat terram

Pililudi⁹ dia. dium. qui cū pila ludit. & cōponit a pila pro pilocello. & ludo ludis

Pilleo as. aui. pilleatū. pilleū mouere. & ōr a pileus Pilleo cōponitur. depilleo leas. expilleo leas. id est. pilleum auferre.

Pilleol⁹ li. di. pueꝰ pille⁹. & hoc pilleolū li. diminutiuū similiter. vide in pilleus

Pilleus a pilis dicitur hic pille⁹ & hoc pilleū. qđ de pelle fiebat. & est gen⁹ sacerdotaliū vestimēto rum in lege q̄ sunt poderis abaneth pilleū machil ephoth legiū petalū bathin siue femīalia. & ē pileum ex bisso rotūdū. q̄si spera media caput tegēs sacerdotale & ī occipitio vitta ꝑstrictū. hoc greci & nostri tiarā & galeruz vocāt. sed mō pilleū generaliter pro capello. vel pilleū ōr a pilis. quia pilos capitis tegat. vel quia ex pilis sit Vñ hic pilleolus oli. & hoc pilleolū li. di. vnde horati⁹ Vt cuz pilleolo soleas oiua tribulis. & pilleat⁹ ta. tū. pilleū hns vel pilleo indutus

Pilo las. dicitur a pil⁹ pro capillo. & ē pilare pilos auferre. & cōponitur cōpilo las. i. simul pilare depilo depilas. expilo las. pilo las actiuū ē cū omibus suis cōpositis. & ꝑm hāc derivationē cor. hāc sillabā pi. Itē a pila le. pro instrumēto ocauo ī quo frumentū teritur vel aliud ōriuatur pilo las. ī pila tūdere batare terē. vel pilare. i. rape. & cōponitur pilo. ꝓpilo las. aliena dicta suis intermiscē. depilo las. oppilo las. repilo las i itez pilare suppilo las

pilo las·& eius cõpoſita ſunt actiua & producit hãc ſillabã pi·ſm hug· Quidã aut dicũt q̃ pilo deriuatur a pilum pili·

Piloſus a pil? deriuatur piloſus ſa·ſum·& cõparat̃ fior·ſiſſimus Vñ piloſe· ſius·ſiſſime·adũbiũ & hec piloſitas tatis·& hĩc piloſi dicũtur q̃ grece panite latine incubi appellãtur ſiue immi ab meũdo passim cum aĩalibus·vñ et incubi vel incubones dicũtur ab ĩcubãdo·i·ſtuprãdo·Sepe em̃ iprobi exiſtũt mulieribus·& earũ pagũt ɔcubitũ·quos demões gallidoſios nomiant·quia aſſidue hãc pagunt imũdiciam·ſed quẽ vulgus incubonẽ vocat·hũc romani faunũ ficariũ dicũt Hũc alij ſatiꝝ vocãt Iſaie tricesimoq̃rto Onocẽtaurus & piloſus· De hoc etiam vide & in ſuccuba & in fauni

Pilum pili in pilus eſt

Pilumẽ a pila le·dicit̃ hoc pilumẽ mis·quodq̃ in pila tundit̃·vel poti? quod ꝓijcitur a reb? vl' granis in pila tũſis· & pdu·lu·

Pilus a pell' ɔr hic pil? pili q̃ſi pell?·quia a pelle pcedit Item pil? dicit̃ inſtrumentũ cũ quo tũdit̃ & tenitur in pila Sed pilus pro inſtrumẽto primã pdu·aliter eã cor·vñ verſus· Qui tenet eſt pilus: pil? eſt in frõte capill? Itẽ dicitur hoc pilũ li·q̃dã gen? teli·& eſt romanoꝝ Et dicitur a pello lis·da pellitur·i·emittitur & torq̃tur·& produ·primaꝝ· Lucan? i primo Signa pares aq̃la: & pila minãcia pilis·Itẽ hoc pilum li·dicitur pro raſorio·& prodũ primã·vñ verſus Ad tactũ pili: mille ruere pili·

Pin grece altum dicitur latine·

Pima grece fames ɔr·Et iñ opoit̃ hec ꝓpianemax a pin? ni·dicitur hec pinax acis·pugillaris ephimeris tabula manualis ex pino facta·& pinax dicitur tabula in qua philoſophi figuras faciũt in ſuppoſito puluere·

Pincerna cerne maſc· ge·dicitur vini diſpẽſator vel potius ꝓpinator qui porrigit ex officio poculũ dño ſuo·& dicitur pincerna quaſi pen? cernẽs i·cellariũ, quia ſemp habet oculũ ad vinum ſuo tempore prepinandum·

Pindo dis·in pinſo pinſis vide·

Pingo gis·pinxi·ctum·pingere·i. depingere picturã facere·vel picturã repr̃tare· Vñ hic pictor oris·Et hec pictura re·i·imago exprimẽs ſpẽz alicuius rei· pmgo ponitur· Cõpingo gis·i·ſimil' pigere· Depingo gis· valde vel deorſum pingo vel picturã deleo Repingo gis·i·iterꝝ pmgo Et ẽ actiuum pingo cũ omibus ſuis cõpoſitis·& ſcribit̃ ſine v·in vltima ſillaba·& facit pteritũ m xi·añcedente n·et ſup·in ctũ·pictũ·abiecta n·Et iñ frequẽtatiuum picto tas·& p cõpoſitionẽ·compicto ctas· & ab his alia frequẽtatiua. Pictito pictitas·& eõ pictito compictitas·

Pinguis ge·cõis·& hoc pingue·i. craſſus Et cõparat̃ pinguior imus· Vñ pinguit̃ pinguiſ? ime· aduerbiũ·& hec pinguedo dinis·& pinguo as·piguem facere· Vñ pingueo gues. eſſe vel fieri pinguem Et cõponit̃ impingueo es Repingueo es· et hĩc pigueſco·& p cõpoſitõez Impigueſco ſcis·Repigueſco ſcis·ĩchoatiua, Pinguo cõpõit̃ Impiguo as. repiguo as·et ẽ actiuũ cũ oĩb? ſuis cõpoſitis Itẽ piguis cõponit̃ Perpiguis·i·valde piguis De pinguis·& pinguefacio facis·& pigueſio pigueſis

Pinna pin grece alerũ dicitur latine·vñ hec pinna pinne ſummitas cuiuslibet rei·ſed ꝓprie tẽplorꝝ vl' murorꝝ·vñ & pinna dicitur quod ſupeminet i dorſo piſcis quod aliter dicit̃ notria Et inde hec pinula le·di·Itẽ a pinna hoc pinnaculũ li·cuiuslibet domus vl' templi faſtigiũ Vnde illud Et ſtatuit eum ſupra pinnaculũ templi. matĥ·iiij·ca·Et ſepe pro cuiuslibz rei faſtigio ponitur·ſm hug· Beda vero dicit pinna vel pinnaculũ eſt ſummitas tẽpli q̃ ɔr tabulatũ Et anſelm? dicit·Moſerat in paleſtina q̃ tecta eſſent plana & a latere q̃dam appodiationes ne quis labẽtur incaut? Pinnaculũ vero tẽpli erat eius deambulatoriũ quod erat tabulatũ·planũ i ſũmitate tẽpli·i quo p̃dicabãt ſacerdotes ſm gloſaz de quo mathei x· Quod in aure auditis predicate ſuper tecta·

Pinnaculum culi·m pinna exponitur·

Pinnirapus· pina cõpoitur cũ rapio·& dicit̃ hic pinnirap? pi·i·gladiator·qa rapiat pinas·i.ſũmitates galeaꝝ a deuictis·q̃s colũnis in ſignũ victorie ſuſpẽſas ferebãt·vl' pinnirap? q̃ſi pẽnirapus ſcz q̃ plumat aues·vel q̃ rapit pennã de capite alterius Qui em̃ ſe de velocitate iactabant pennã in capite ſuo ponebãt in ſignũ velocitatis Deniq; ſi quis interueniret velocior rapiebat pennã de capite eius Vñ iuuenalis·pinnirapi cultos iuuenes iuuenesq;

Pinnoſus a pina dicitur pinnoſus Planiſte. ſa·ſum·i·altus ſuperbus vl' lanioſus·& cõpatur· vñ pinnoſe ſius·ſiſſime·aduer· & hec pinoſitas tatis· altitudo vel ſuperbia·vel lanioſitas·

Pinnula le·di·pua pina·ſm hug· Vnde in leui ·ɔr legi pinula illud p quod piſcis in alterũ leuatur· licz q̃dam legãt ibi pẽnule·Pap·vero dicit pinula ſumma ps auris vel naris·ab acumine dicta·

Pinniũ p duo n.i· acutũ· vt dicit pap·

Pinſo ſis·ſui·ſere·ſtum vel piſuz·panẽ facere·pastam deducẽ vel terere·& a piſum ſu·piſo ſas·fre· A quo pinſito tas·aliud fre·Item a piſo piſis· pinſo pinſis·pinſi·ſum·i·pilo tũdere·terẽ·ſcõz hug· Priſ·aũt in x·libro dicit q̃ a pinſo ſis· pinſui ſtum debet eſſe ſupinũ Vnõ piſtor nom̃ verbale·ſicut a paſtum paſtor·vſtũ vſtor·Magiſter aũt bene·dicẽ q̃ pinſo ſis·ſui. piſtũ eſt verbũ deſideratiũ huius verbi pĩdo dis·ſum·His viſis videtur eſſe dicẽdũ q̃ pinſo ſis·ſui·facit piſtũ·& ſi inueniat̃ piſuz potius eſt antiq̃tas Itẽ vt patuit p mgrm bene·piſo ſis·eſt deſideratiuũ de pĩdo dis·ſum, ſa·v in o fit piſo·& ſic pinſo a pĩdo dis·nõ pĩdo deſcẽdit a pinſo·Pap·etiam dicẽ pinſo piſis ſui·ſtum·qõd eſt pminuo Inde piſtare

Pinſus a pinſo ſis·dicitur pinſus ſa.ſum·i· piſtritus vel piſus.i·tritus ·tũſus·a pĩdor deris·Itez a pinſo·ſis·hec pinſa ſe·mai? inſtrumẽtum pinſendi Vnde quidã Neq; piſis pinſui: neq; molis molui Vñ hec pinſula le·di·ſicut dicit hug·

Pinus a pin qõd eſt alterũ dicitur hec pin? pin? pinui·vel pinus pini q̃dam arbor Vel pinus dicitur a pinũ qõd eſt acutuz q̃ſi ab acumĩe foliorꝝ.pinũ aliã picin·aliã greci pecuẽ vocãt quã nos piceã dicim? quia deſudat picẽ· vnde pine? nea·neum·& hoc pinetum ti·loc? vbi pini creſcunt·

Pio as·aui·are.atum·a pius deriuatur Et eſt piare·mundare·purgare Et cõponitur cum ex·& ɔr expio as·i·expurgare

Piper a pir dicitur hoc pip eris·Et inuenitur i maſculino gere hic piper eris·& dicitur a pir q̃a ẽ calidum· vel quia ab igne denigratur Eſt em̃ natura illius alba·ſed dum ĩcẽduntur illa loca vbi eſt vt fugiãt ſerpẽtes cuſtodientes ſiluã pipis vt poſſit colligi fit nigꝝ Sed pipis diuerſus eſt fruct? Naz q̃d immaturꝝ eſt pip lõgum vocatur· ĩcoruptũ ab

igne pip album dr·quod vero cute rugosa & horri da fuerit ex caloze ignis trahit colorē· et ex caloze trahit nomē pip Si leue est vetustū est·si graue no uellū Vitāda est ī his mercatorz fraus Solēt ei ve tustissīo pipi humecto argēti spumā & plūbuz a: spgē vt pōderosius fiat Et sunt folia eius ad simi litudinē iunipi· Vnde pipatus ta·tum·pipe odie? vel ofect? Et hec pipata ate·q̄dam ofectō ex pipe & pipere? rea reum·& pepinus na num·& hic pi pertin? ni·substātiue·quidā lapis subalbidus cum picēis venis nigris

Piperinus ni·m piper vide

Piperatus ta·tum·in piper est

Pipereus rea·reum·m piper est

Pipio as·resonare· clamare accipierū est vel pul lorum columbaz Vnde hic pipio onis·pullus co: lumbaz Et hic pipiuncul? li· Et hec pipiuncula le id est·accipiter·& cor·cu·

Pipiuncul? m pipio as·est

Piplee dicuntur muse a pipleo fonte macedonie vel mōte·aut a peplo veste·scōm papi·

Pir grece latine dicitur ignis & est neutri ge·

Pira a pir quod est ignis dr hec pira re·i·rogus vel cōgeries lignoz in igne·sed rogus est dum nō duz est accēsus· pira est ex quo arsit· bustuz post q̄m arserit Actuum xxviij Accēsa em̄ pira reficie bāt nos oēs ptopē imbrē Vide etiā ī rogus

Piramis a pir quod est ignis dr hoc pirama atis· & hec piramis midis·q̄dam alta structura q̄ fiebat antiq̄tus supra sepulcz mortuoz·& talis edificatō surgit sic vt a latitudine incipiat et ī angustū finiat sicut ignis Nā apud inaiores potētes aut sub mon tibus vel in mōtibus sepeliebātur Inde tractū est vt supra cadauera·aut piramides fierēt·aut imagi nes colūne collocarentē Itē & piramis dr q̄dam fi: gura q̄ in mooū ignis ab āplo in acutū sic cōsurgit scōm bug· Quidam dicūt q̄ piramis cōponitur a pir·& idos quod est forma Vñ piramis q̄si hns for mam ignis·& cor·penul·tā nti q̄ gēi· vnde in do: ctrinali dicitur Pirula pirata sit; piramis his socia ta Mach·li·i·ca·xiij· Et statuit septem piramides vnā otra vnā·& est fe·ge·piramis

Pirata a pir & ratis p cōpositionē dicitur hic pi: rata te·penul·pō·i. marin? latro·vispilio·q̄a sem per ferat ignē in rate Vnde piratic? ca·cum·scōm bug· Pap·vero dicit· Pirate sunt pdones marini ab incendio nauium·vel insulaz q̄s capiebāt dicti·

Piratica a pirata dicitur hec piratica piratice. la trocinium in mari·

Pirene? a pir deriuatē hic pirene? nei. & hic pire ne nes·mōs hispanie altissim?: sic dictus· vel quia igne? est. vel quia igni·i. superiori elemēto est ppin: quus·& producit penultimā

Piretrū tri·a pir dicitur hoc piretrū tri l' piretrō q̄dam herba q̄ habet radicē incēdiosam

Pirgus a pir dicitur hic pirgus gi·lignū vel tabu la in alea sup quod ponūtur illa rotūda instrumē. ta sed p sinodochē q̄nq̄ ponitur p ipa alea·vt cū dr iste amisit omīa in pirgo ·& dicit a pir· quia illō li gnum est acutū in sūmitate ad modū ignis·vel pir gus dicitur quasi pgus·q̄a p eū tanalli pgūt

Pirgus grece dicitur turris·a pir qō est ignis q: ad modū ignis ascēdit Et hīc pirg? dicitur q: spe ciem turris habeat

Piritus a' pir dicitur hic pirit? ti· q̄dam lapis ae ris qualitatē sil'ms·sic dict?· q: plurimū ignis īsit ei Est alius piritus vulgaris quē viuuz lapidē di: cūt scz petrā focarē. q: ferro vel lapide percussus scintillas emittit·

Piromācia· a pir et mācia quod est diuinatio cō: ponitur hec piromācia cie·i· diuinatio q̄ fit in igne vel in astris & in scintillationib? ignis Vnde piro manci? cia·cīū·& piromātic? ca·cū·& acut ti·

Piropus pir cōponitur cū opos quod est visio· & dicitur hic pirop? pi·q̄dam spēs metallica ex tribus denarijs auri & ex sex eris· vel q̄dam lapis flamaticus sic dictus. q: visionē et colorē habeat ignis Vnde ouidi? Flamas imitāte piropo.

Pirrichius chij·q̄dz pes metric? ostās ex duab? breuib? vt legit· sic dict? a pirrho filio·achillis ·q̄ ad fun? patris armat? eo metro salutauit· Vnō & pirrichia apud grecos salutatio dr·

Pirrhus a pir dicitur hic pirrh? rhi·fili? achillis q: igneos & rufos habuit capillos·Itē pirrh? rex pirrhorum·& sic est nomē ononi mū·& ponit aspi ratio post r·ſm pſ. in pmo libro maio·

Pirula pirule m pirus vide

Pirus a pir deriuatur hic pir? ri·q̄dam arbor·q: eius fruct? ab amplo incipit et in angustū finit·si cut ignis·vnde hoc piz ri·fruct? eius Et hoc pire tum ti·loc? vbi piri crescūt Et hec pirula le·extre: mitas nasi aut forma piri·et cor·pi·ſm hug· Pap· autem dicit· pirula dicitur extremitas nasi a forma la piri·& corripit ru·

Pis grece latine dicitur aurum·

Pisa a pis grece quod latine dicitur auz· dr hec pisa pise quodā genus legumis·q: ea pēsabat ali quid auri minuti Et peccāt illi qui dicūt q̄ pisa est pluralis numeri·& neu·ge·s. hec pisa·horz piso rum Peccauit ergo qui dixit. hec pisa sunt bona sunt quōq̄z pinguia: sunt sine lardo: A pis vel pi· sa dicta est pisa q̄dz ciuitas grecie·ab abūdantia auri vel illius legumis Vnde pisc? ea·eum. Et plr he pise saz·q̄dam ciuitas tuscie·q: illi qui hāc ciui: tatē edificauerūt ab illa pisa ciuitate grecie venerūt vel pise quasi pēse. a pēsando·i. deliberādo·cū em̄ ppolleat sapīa oīa cū pensatōe & osilio agit· vl' pi se dicūtur a pis quod est auz· quasi auree· & a pi se pisanus na·num.

Piscarius m piscis vide·

Piscatilis in piscor piscaris est

Piscēs a piscis deriuatur·i·piscās vel piscator Et est generis omnis indeclinabile Iuuenalis Tūc pi: scens accipe dixit

Piscicul⁹ li·di·parus piscis

Piscina dicitur a pisce p contrariū·q: nō habet pi: scēs Et dicit piscina pel' pdu· aq̄ collecta nō hns pisces· vide in pbatica·

Piscis a pasco cis. deriuatur hic piscis·huj? piscis q: sit pastus hoim Vnde piscosus sa·sum· piscib? plen? abundās· quod etiā piscolētus ta·tum· dicit quasi plen? piscibus Et compatur· vnde piscolēte tius·sime·adūbiū· & hec piscolētia tie· plenitudo & abūdantia pisciū Itē a pisis hic piscarius rij ·i· piscator·sed piscator pprie qui capit· piscarius q̄ vēdit Inuenitur hec pixis p x· sed aliud signat & est ge·ge· Vnde versus Hic edit piscis·hec seruat aromata pixis·vide in tertia pte in capitlo de gne epicheno·Hec in asin? & in camelus·

Piscinor? ra·rū·i·piscū vocator· pel' cor·& cō: ponitur a piscis & voco cas·

Piscolentia in piscis vide

Piscolētus ta·tum·in piscis est.

Piscator a piscis deriuatur piscor caris·piscatus

sum piscari verbū depoñ· vnde vado pi cari·i.ad
pisces capiēdos Et inde piscatoriꝰ ria·riaꝝ. & hic
& hec piscabil' & hoc piscabile Et hic et hec pisca
tilis·& hoc le·pel'·corr· Et cōponitur expiscor sca
ris·ex toto a piscibus euacuare vel acq̄rere

Piscus ca·cum.i·antiquus·& ór a prisdem
Pisātia est q̄dam figura de qua dixi ī quarta pte
m tractatu de colo·rhetori.

Pissaigra· Pissa quod ór grece pix ponitur cū
pigra·& ór hec pissaigra gre·i·pix liq̄da·

Pissaxera· Pissa quod est pix componitur cum
xeros·quod est duꝝ vel siccū·& dicitur hec pissa
xera xere·i·pix que dura est & sicca.

Piscacia cie·q̄daꝝ arbor a piscis vel pistic? qꝛ cor
tex pomi eius nardipistici odorē ferat

Pistícus ca·cum·i. fidelis· & ór a pistis grece q̄d
latine dicitur fides· vnde nardūpisticū·i·fidele.
puꝝ·nō adulteratū ꝑmixtōe aliaꝝ rerꝝ·et corrsti:

Pistillū a pinso sis·dicit̄ hoc pistil
luꝝ li·& hoc pistellū li·quod & masꝰge·Iuenit̄ &
hic pistillus vel pistell? cū quo piper teritur vel
aliud in mortario

Pistis grece latine dicitur fides

Pistor a pinso sis·sui·stum·ꝺm ꝑs·hic pistor oris
qui panē facit·& ꝛ du·pel'·gē·sed hec pistorꝛ ꝑ q̄
dam ciuitate corr.penl' Vnde versus Pistoris ē re
ctus: pistoris sit genitiuus

Pistoriensis in pistoris vide·

Pistoris a pistis q̄d est fides dicitur hec pistoris
huius pistoris·q̄daꝝ ciuitas q̄ a quibusdā mō dicit̄
pistoria.ab alijs pistoriū·sed hoc fit ex ꝺsuetudine
vulgaris sermon.s·ꝑprie em̄ dicitur pistoris vt pl'·
corri·& nīs sit par gēo ī illabis·et hoc ponit ꝓpr.
apte in tractatu denoīatiuoꝝ Si vero ibi mueniaē
pistor ꝑ nēo p̄dicti noīs·dicendū est literā ibi esse
corruptā.& dicitur sic a fidelitate quā solebāt ha
bere·vnde hic et hec pistoriēsis.& hoc pistoriense
Quidā tñ dicūt q̄ pistoris sit dicta ab abundātia
pistorꝝ·& vt dixi in pistor oris·ꝑ ciuitate corr.pel'·
o gēs de pistor ꝓducit eam·

Pistorium rij·in pistoris vide

Pistricus a pistrio tris·dicitur pistricus ca·cū·i·
nū xtus ex diuersis· sicut electuariū

Pistrilla le·in pistrinum vide

Pistrinū a pistrio tris·dicitur hoc pistrinū ni·lo
cus vbi pistrit̄ur·i· molendinū vel furnus Vñ hec
pistrilla le·pro eodē· vel pistrinū q̄si pilistrinū·a
pila·qꝛ pilo antea tūdebatur et frndebaē granum
Vnde & apud veteres nō molitores dicebanē·sꝛ
pistores q̄si pisores.a pisendis granis frumēti·i·te
rēdis Volaꝝ em̄ vsus nōdū erat·sed granū ibi pi
lo tūdebatur & frndebaē Et hic tractum est vt di
catur pistrinū pena seruilis·qꝛ serui in pistrinū mit
tebātur ligati & ibi ad modū iumentoꝝ molā tra
hebāt Et ꝺm hoc videtur pistrinū magis ꝓprie di
ci molendinū q̄ furnus·vsus tñ habet vt pistrinū
vel pistrilla dicatur furn? potius a pīsēdo· q̄ a pi
lo·& ꝓua·pel' pistrinū Hieronim? in ꝓlogo dani
Cū me in lingue huiuꝰ pistrinū reclusissem

Pistris a pistrix cis·ór pistrio tris·striui·strire·
panē facere·pastā deducere Vnde pistric? ca·cū·
& hec pistrio onis.qui pistrit

Pistrix a pinso sis·deriuatur hec pistrix cis·femīa
que pinsit·& hec pistrix cis·quoddā monstꝝ mari
nū·ſ.balena vt dicūt·Sꝛ pistris huius pistris·stri
ꝑ s·nomē fuit cuiusdā nauis ence· vel pistrix ꝑ for
mationē potest descendere a pistor or·in rix.& pe
nultima genitiui ꝓducitur

Pitiasis· vrine feruor· vel pitiases sunt furfures
qui fiunt in vrina

Pitisma tis.ge·neu·ē genus ludi·qui mirabili ar
te volutur & giraē Vnde iuuenalis Qui late ōmo
mento pitismate lubricat orbem

Pitisso sas.m potisso sas. vide

Pituita te·i·humectatio siue illa infirmitas q̄ ex
abūdātia flegmatis accidit·& facit capita gallina
rū distorqueri Vnō & pōitur ꝑ vana gloria q̄ me
ritū oscie distorq̄t cū q̄s bñfca ad fauorē ꝓpl'orum
& ad oculos facit Sed queriē an prima corripiat·
& videtur q̄ sic·qꝛ horatiꝰ ita dicit Precipue sanꝰ
nisi cū pituita molesta ē Sed dico q̄ prima nō cor
ripitur imo ꝓducitur·qꝛ quartꝰ pes ē spōdeus·&
quitꝰ ꝓceleumaticꝰ Q̄ em̄ primā producat oñdit
ꝑius ita dicens Somnia pituita qui purgatissima
mittūt·& corr·pel'·vt patuit·

Pius pia pium·religiosus·misericors· benignus
propitius Et cōpatur ꝑ suppletionē·piꝰ magis piꝰ
pissimusꝰ Vnō pie magis pie pissime·& pietas pie
tatis·ſ.virtus ꝑ quā pīe et benuolis & coniūctis
sanguine officiū et diligēs attribuitur cultꝰ·vel q̄
sanguine iuncti benuoli efficiūtur Pius cōponit̄
impiꝰ ꝺm hug· Hic nota q̄ pietas dicitur aliq̄
donū spūssancti Et tūc in hoc differt a misericor
dia·qꝛ mia studꝫ ad releuādas miserias proximorꝛ
ex hoc q̄ sunt diuncti vel ꝺsanguinei· vel familiari
tate· vel saltem nature similitudine in oībus aliꝺ
humanū pro mēsura accipiēs·sicut alie virtutes Sꝫ
pietas donū mouetur ad releuandas eorꝛ miserias
ex aliquo diuino respꝫ īquātum sunt filii dei·vel diui
na similitudīe insigniti Vnde & magis ꝓprie no
mē pietatis habꝫ·que diuinū q̄d sonat·q̄uis & ipa
misericordia·ꝺm augu·x.de ciuitate dei·more vul
gi magis pietas dicatur·quod ꝛō accidit·qꝛ ea sibi
deus·quasi sacrificio placari testatur Vnō & pbs
dicit in quarto ethicorꝛ q̄ dona habent aliquid si
mile deo sacratis·

Pix a pinus ni·dicit̄ hec pix cis·quod ex pino fit
hoc a grecis dicitur doma·quā nos ramellā dicere
possum? Et inde picer cea·ceum·de pice exīs·vel
ad picē ptinēs·vel niger vel obscur?·& hec picea
picee.quedā arbor de cuius succu pix efficitur Et
piceo ceas.ce·aliquid īmire vl' obscurare Et no
tandū q̄ pix alio nomīe grece dicit̄ hec pissa se·vñ
ꝺm quosdā ór apud nos pix ·Et scias q̄ pix picis
corr·i·āte c.sed pica ꝓ aue ꝓdu·pi· Vñ q̄dam
Sūt nigra vasa picis: rostra redolētia picis

Pixis a pixos·quod dicaē buxꝰ·ór hec pixis dis·
id ē·bussula sꝫ vas vbi medici reponūt suas cōfe
ctiones Similiter et mulieres etiā suas luuatorias·
& sic corrupte dicim? buxū Siꝛ buxes eāꝺ corru
ptionē·q̄dā a buxꝰ dicūt hec buxis dis·ꝑ pixis dis·
Et sāc accusatiuꝰ singl'aris hāc pixidē vl' pixida Et
acētus plural'·has pixides vel pixidas· Vñ ouidꝰ
de remedio·Pixidas iuuenes & reꝛ mille colores·

Pixos grece lēe ór buxꝰ·& accutiē etiā ī fine·

Placenta a placeo ces·dicitur hec placen
ta te·i·libū·focacia·quia placeat·vñ hic
placētarius & hec placētaria rie·qui vel
que facit placētas quod etiā hic placēmꝰ hec pla
cēmina ne·Itē a placēta hec placētia tie·quedā ciui
tas in lūbardia·qꝛ ibi optime fiāt placēte·& in pla
cētinus na·num·nomē patrium·

Placētinus de placētia Item qui facit placētas ó
hoc vide in placenta·

Placeo a placo placas dr placeo ces·cui·esse vl'fi
eri placidū vel placitū· aliter em̄ non placet·& a
placeo ces·descēdit placet impsonale·& placitus
ta·tum·quod placet vel placuit·placeo cōponitur
cōplaceo ces·vñ cōplacet impsonale·pplaceo ces·
vnde pplacet impsonale·placeo cū omībus suis cō
positis est neutr ·et facit p̄teritū in cui·& supinū
in citū Est em̄ regula Oīa verba neutra secūde cō
iugatōis faciētia·p̄teritū in ui·carēt supinis scōm
vsum·p̄ter ista careo·valeo·doleo·noceo·placeo·
taceo·pateo·lateo·mereo·oleo·& liceo·ista tamē
duo nō videtur esse ponēda in exceptōe·q; ab istis
& multis alijs talib? neutris iueniūtur supīa q̄ñz
sed nō sunt m frequēti vsu·Itē placeo ces· cū suis
cōpositis cor·pla·vnde ouidi? de arte Pessima sit
nulli nō sua forma placet

Placidus a placor aris·dicē placid? da· dum·i·
mitis mānsuetus quasi placori datus·& cōpatur pla
cidior simus· vnde placide dius·sime·aduerbiū·&
hec placiditas tatis·scm hug· Papi· vero dic· placi
dus qui omnibus placet propicius serenus quiet?

Placitum a placeo ces·dr hoc ¶ trāquillus·
placitū ti·p antifrasim q; displiceat·vnde placito
as· vel placitor taris·& hinc placitator· vel placi:
tatori? ria·riū & hoc riū·locus vbi fit placitū·

Placo cas·caui·catum·i·humiliare· mitigare·ex
orare·pacificare·vnd placat? ta·tum· & cōpatur
tior·simus·& cōponitur īplacat? ta·tum.& hic &
hec placabilis·& hoc le· vnd placabilitē adū· & hec
placabilitas· & cōponitur īplacabilis bile·īplicabi
licer īplicabilitas·Placo ꝑpōitur cōplaco cas·Re:
placo cas·& est actiuū cū omībus suis cōpositis
& pducit hāc sillabā pla·sed places eā cor·vnde q
dam Scoto nemo placet nisi dexterā munere pla:
cet.Itē ouidi? de arte Placaē donis iupitē ipe datis

Placor a placo cas·dr hic placor oris·i·trāquilli
tas·mitigatio·& pdu·pla·Eccl'·iiij·Cōplectitē pla
corem eius·& pducit co·

Plaga plage·i· vulnus·tuber quasi flagra·q; cuz
quodā strepitu·i·flatu & flagris plage corpis īflī
guntur Vnde plaga dicitur q̄ñz tract? vel ps celi
eadē et clima·& similiter p patria vel vico aliquo
accipitē·& plaga·i·rete· vel poti? funis retis ·Pro
prie q̄dem plage sunt funes illi q̄bus retia tēdūtur
circa imā & summā ptem·sed ponūtur q̄ñq; p ipīs
retibus· ¶ Et nota q̄ plaga pro vulnere producit
primā In alijs vero sīficationib? eā corripit Vnd
versus·Vnluera sunt plage:regio plaga:fit plaga
rete·Itē a plaga plago ·gas·vide i plagari? ¶ Hic
nota q̄ plage que pharaoni inflicte fuer̄t sunt de:
cem vt patet in his versib? Ranis rana culex:mu
sce pecus vlcera grando Erucus caligo mors obti
nuere necando·

Plagarius ·vide in plagiarius·

Plagella plagelle· dimi·pua plaga

Plagiarius rij:& hic plagiator oris·ī eodē sensu
scz venditor hominū·vel seductor hoīm· vel dece:
ptor·scz qui seducit & solicitat pueros & seruos
alienos·Aplis in prima ad thimo.ca.i·Plagiarijs·
mēdacibus·periuris· vel plagiari? etiā dicitur q̄ mā
cipium aut pecus alienū seducēdo distrahit Et dr
plagiari? vel plagiator a plagio·i· obliquo q̄ ñ re
cta via gradit̄· sed pellicendo dolis & doīs polli
cēdo Vñ allexā· Qui pueros vēdis: plagiari? ē ti:
bi nomē Itē plagiari? vel plagarius dicitur retia:
rius ·vel plagas faciēs·vel inferēs ·vel curās· vt ē
medicus quali plagā agēs·sed plagarius magis ē
in vsu m̄ ista significatōe Vnde papi·Plagari? pla
gas curās· Plagiarius qui seducit pueros·& solici
tat seruos alienos·Item a plaga dicitur plago pla
gas·vel plagio plagias·id ē· verberare· vulnerare
plagis affligere.

Plagilla a plaga dr hec plagilla le·& hec plagel:
la le·ambo di·i·pua plaga·& plagiosus sa·sum. vl'
plagosus sa·sum·plagis plenus·

Plagiosus·in plagilla vide

Plagioxipus·plaga cōponitur cuz oxi·& dicitur
plagioxipus·i·acutā plagā inferēs.hoc nomie dicū
tur hoīm vēditores·q̄ acuta inferūt vulnera Cice:
ro Videte iudices quemadmodū flagioxipus iste
me tractauit.

Plagius plagia gium·i·plagas faciens·vel curās
vel obliqu?·q; plage faciūt hominē obliquari·

Plagosus·m plagilla vide·

Planca a plan? vel platos·hec plāca ce· q; plana
sit & lata.i·tabula vel asser Vnd plācula le·& hec
plācella le·dimi·& plācus ca·cum· qui pedes hēt
planos et latos instar plāce

Plancella le.dimi·parua planca·

Plancula le·di·pua planca·

Planeta a planos dicitē hic planeta te.& hic pla:
nunta te.Planeta·i·errās·planūta·i·errorē incuti
ens·Dicūtur ergo quedā stelle planete·i·errātes·
q; singulis diebus mouēt ortū et occasum suū· he
& dicūtur planūte·i·errorē mcutiētes·q; singulis
diebus ortū et occasum suū sic variādo hoībus īcu
tiūt errorē & faciūt eos errare·Vñ scm horatiū nō
dīt planete dici·i·errātes sed planūte.i·errorē in:
cutiētes· planete eīm nō errāt·imo eūdem motum
& eādem mouēdi legē nūc habēt quā ab initio sue
pditōis habuerūt·sed errare vidētur mortalib? ·cū
ita variāt ortus & occasus p diuersa loca·Vñ po
tius debēt dici planūte·i·errare faciētes q̄ planete
id est·errātes Nō em̄ ipsi errāt·sed nos circa corū
motus errare faciūt Itē planeta dicitē febris errati
ca Et planeta q̄dam vestis laxa circa ortas· q; errā
tibus oris euagatur Et a planeta planeticus ca·cū
Et hic et hec planetaris·& hoc tare· ¶ Et nota q̄
planeta est mas·ge·p stella·In alijs vero significa
tionibus est femi·et produ·pel'·& scm papi· plane
tes grece est mascu.ge·vnde apud nos quoq; pla
neta est masculini ge· Et sunt septē planete scz Sa
turnus Iupiter Sol Mars Venus Mercuri? Luna
Itē planeta grece latine dr casula· q; totū tegit·&
signat caritatē· ¶ A p̄dictis septē planetis deno
minatē septē dies septimane·vt dicā pleni? in sab
batum· ¶ An iupiter sit deus vide supra in iupi
ter·& de eius effectu·

Plango gis·plāxi·ctū·est cū lacrimis pect? aut
faciē tūdere vñ hic plāct? ctus·i·tūsio·pectoris
aut faciei cū lacrimaz effusione

Planipes dis·ge·omis·i·planos habēs pedes· vt
funābul? vl'recitator cuius dā fabule q̄ planipedia
dicebatur·Et dicebatē planipedia die· tale gen? fa
bulaz·q; planis & nudis pedibus recitabatē·& cor
ripit pen'l' planipes

Planitudo īm planus est·

Planos grece latine dr error vel vagatio.

Planta a plan? na·num·dicitur hec planta te· scz
plaiciēs pedū·q; plāte hoīm nō sūt rotūde·vt in q̄
drupedib?·Nō em̄ hō cū sit bipes posset stare Et
sunt plāte anteriores ptes q̄ ex multis ossib? ostāt
Calx vo posterior ps plāte sic dict us a callo quo
do plātatur·& ramus arboz qui inseritē Vnd hec

plantula le·di. Et hic & hec plātaris. & hoc re· ad plātam ptinens Et hoc plātare ris·planta arboris ppie· Differūt tñ·q: plāte sunt rapte de sūmitate arboz; Sed plātaria que cū radicibus & terra euel lūtur & alibi plātant Et hoc plātatoriū ri·idē qđ

Plātago a plāta pro ramo· Cplantare· arboris qui mseritur·deriuatur hec plātago gmis quedam herba·quia planta eius adhereat terre· et

Plātaris re·m plāta expōitur Qprod·ta Plāto tas·aui. dicitur a plāta·& est plātare plan tas vl' plātaria ponere·plātas inserere·implere Et plāto tas·p plātam decipe Et cōponitur Deplāto tas·Complāto tas·i·valde plātare·vel plātas au: ferre Replāto tas. Supplāto tas·i·decipe·& ppie p plātam quod fit cū latēter plātaz extrāsuerso ia cimus inter plātas vlterius Vñ esau dic de iacob En supplātauit me altera vice

Plātula le·dimi·parua planta·

Planunta in planeta est

Planus a platos·ōr plan? na·num·& cōpar·pla nior simus· Vñ plane nius·sime·adu· Et hec planitas. et hec planicies cici. et hec planitudo Et di: citur planus· clarus·certus·equalis· manifestus· apertus· & producit pla·

Plasma tis·m plasmo mas vide·

Plasmo a plasmos grece qđ latine dicitur formare dicitur plasmo mas. mau·re·i·formare Et hic hic plasmator toris·& hec plasmatura mature.& hoc plasma tis·cor·penul'·gēi·i·factura formatura scz quod est formatū vel forma Et q̄q; ponit̄ p quo dam electuario qđ formar vocē Plasmo cōponit̄· Complasmo mas Replasmo mas·Et est actiuum cum suis compositis

Plastes a plasmo mas·dicitur hic plastes stis .i. forma vel formatio vel figul?·Esaie.xlv· Ipe de? formās terrā & faciēs eā ipe plastes ei?· Et potest dici hic plastes hui? plaste·et inde plastice scz pa rietum ex gippso vel alio effigies·Isa·xliij· plaste idoli omēs nihil sunt Et declināt̄ ibi·hic plastes huius plaste.

Plastographus Plastes cōponitur cū graphos qđ est scriptor·& ōr hic plastograph?·i·falsus scri ptor Vñ hec plastographia·i.falsa scripta·& pla stograph? a·um·falsum scriptū·& cor.gra·

Platan? a platos ōr hic platan? ni·q̄dam arbor a latitudine foliorū sic dicta.vel qr ipa arbor patula sit & ampla Naz platos grece latū vocāt Exp̄sit aūt scriptura hui? arboris nomē & formā dicēs in ecclesiastica·xxiiij·Quasi platan? exaltata sū iuxta aquā ī plateis·& cor·pel'· Vñ ouidi? Et platanus hiemalis atq; coloribus impar

Platea a platos dicitur hec platea platee·i. lata & spaciosa via Vnde hic & hec platealis & hoc plateale·& hic & hec platearis & hoc plateare·& acute penultimā·

Plato onis·quidā pbus·a platos quod est lati tudo Vnde a latitudīe argumēcor sic dict? ē· vñ platonic? ca·cū.penl'·cor·Et hic & hec platonista ste·qui sequitur platonē·vel studet in eo

Platonicus in plato est·

Platonista te·m plato vide

Platos grece latine ōr latū vel latitudo

Plaudibilis in plausus est·

Plaudo dis·plausi sum·i·manus repcutere·man? ex letitia claudere·& insimul iūgere· manib? sonū facere ·gaudere. Et ponitur sepe p iūgere vel re: pcutē et p au·posita o· dicit̄ plodo plodis plosi plodere p plaudo Vnde plosus sa·sum·p plaus? id est·repcussus·vel clausus et coniūctus Plaudo cōponitur Applaudo dis·alicui plausum facē· Cō plaudo dis·vel cōplodo dis·i·insimul plaudere· vl' insimul repcutere·vel claudere man?·& ponit̄ sim pliciter p cōiungere vel pcutere Vnde cōplosus sa·sum·pcussus vel cōiūctus Displodo dis·i· ma nus apire·Et ponitur simplicit̄ p aperire·vel rum pere·discutere·q̄ssare· Vnde diplosus· vel displo: sus sa·sum·i·destruct?·aptus· dirupt? ·Explodo dis·man? relaxare·apire·excutere. vel extra plau: sum facere et ponere vel ejcere explere· Plaudere & plodere p gaudere man? repcutiēdo neutra sūt cum suis cōpositis·sed p diūgere vel claudere· vl' repcutere· actiua sunt cum compositis que hanc si gnificationem redolent·

Plausidicus ca·cū ·q̄ dicit plausum· a plausus et dico dicis·& corripit di·

Plausificus ca.cum.qui facit plausum a plausus & facio·& corripit fi.

Plaustrio tris· expōitur in plaustrum·

Plaustrum a pila p instrumēto terēdi· vel a pila ludo dicitur hoc plaustr̄ū·q̄si pilaustr̄ū·qr volutur & est duar̄ rotar̄ū· vnde plaustellū li·di· Et muta tato au·in o·dicitur hoc plostr̄ū Vnde plostellus & hic & hec plaustral'·& hoc plaustrale· vel plau strum a plaudēdo·i·a terra sepe repcussa·vnō plau strio stris·i·resonare p modū plaustri·vel resonare plaustro ḡm hug·Itē ut dic pap.plaustr̄ū septētrio dictū est·qr ī modū vehiculi voluit̄ mō tres ad sū ma eleuat mō quattuor inclinat

Plaustus a plastes·vel plasmo mas ·ōr plaustus sta·stum·i·format?·& cōpōitur cū pthos·& dici tur protoplaust?·i·primus formatus

Plausus a plaudo dis·plausi sum·ōr plausus sus sui·manuū pcussio·exaltatio man? repcutiēdo Et plausus sa·sum·& hic & hec plausibilis·& hoc le & hic et hec plaudibilis·& hoc le·et cōponit̄ plau sidicus ca·cum.et plausificus fica·cum·scōm hug· Papias etiā dicit.plausus sus·letitie indiciū·fauor ppli·et est quarte declinationis

Plebanatus in plebe est·

Plebanus in plebes est·

Plebecula a plebs plebis dicitur hec plebecula le· diminutiuum parua plebs·

Plebius in plebs plebis est·

Plebeo bes.bui·bere·plebem imitari vel alloqui & dicitur a plebs plebis

Plebes a plebs bis·pro collectōe hoīm dicit̄ hec plebs bis·pro ecclesia baptismali & ppie in villis inter plebem·vnde dicitur sic a polis·qr a pluralī: tate populi·vnde pleban? na·num·ad plebē perti nens·& hic plebanus ni·dñs plebis·& hic plebana tus tus·tui·eius digtas·vel district? plebāi et ōr ppie plebs hoīm. sed plebes ecclesiar̄ū Vnde ver: sus Plebs hoīm dicas:sed plebes ecclesiar̄ū·ḡm mo dernos Antiqui tñ hec plebes bei·pro populo di: cebant·vide de hoc in plebs.

Plebesco plebescis inchoatiuū·incipio plebere a plebeo plebes

Plebicola le·cōis ge· qui colit & amat plebem a plebs & colo colis·cōpōitur et cor·co

Plebisco tas·i·plebē incitari·vel alloqui vel vo care vel cōmonere·& videtur esse compositum a plebs & cito citas

Plebiscitū sciti.ōr quod oñi sensu plebis statuit̄ & sancit̄·vñ & dicit̄ plebescitū·i.scitū et statutū

populi vel q3 sciaē a ꝓpio Et cōponitur a pleb & scitum.et producit penultimā

Plebs a pelis quod ē pluralitas dicīē hec plebs bis· quasi polebs. q3 plures sunt plebei q̄ nobiles Est eñ plebs collectio tñ ignobiliū Sed antiq̄ dicebāt hec plebes bei Lucan? in iij.Potētes vulg? alūt nescit plebes iciuna timere.vnde hec plebecula le.dim·Sed a plebs hec plebicula le·dimi·et plebeius beia·beium:de plebe existēs vel ad plebē pti nens sc3 rustic? · Et scias q3 genitiu? plebei cor penul·quia est regula Q̄n gti et dti q̄nte declinationis hñt tres vocales ultimas producūt e.ātei· vt dies diei Si aūt habeāt ꝙsonātē ante ei corripiunt e.ante j.siue penultimā vt fides fidei spes spei

Plecta a plecto ctis.pro flectere.dicitur hec plecta ctē.quilibet nexus ex virgulis.vel papiro.vel carecto fact? vnde cofmos faciebāt.vnde hec plectula le.di·Ioseph? in viij.Erāt crateres ex crispātibus plectulis facte Plecta etiā dicīē calix duas ansas habēs Idē et crater ſm hug·Glo·in iiij·regū vij·ca·sic dicit Tabule quibus bases facte sunt: q̄ vrate fuerāt in quibus rotūde erāt formule · q̄ coronule siue plecte appellabanē·circuli q̄dā erāt·

Plectellū li·di·puum plectrum

Plecto ctis·plexi xui·xum.i· punire· verberare· supplicio affligere·vel flectere·vel ex virgis aliq̄o cōponere Vnde hic & hec & hoc plectēs tentis. Vnde ſm iohānem xix·ca·in passione dñi legitur· & plectētes coronā ō spinis imposuerūt capiti ei? Plectētes·i·cōponētes flectēdo circūcirca spinas vel fiat ista cōstructio Et plectētes·i·puniētes eū imposuerūt capiti eius coronā de spinis·Et vt ōr i historijs asserūt iūcos marinos fuisse·quoꝝ acies nō minus spinis dura est & penetratīa·Plecto aē & eius cōposita actiua sunt siqua habet in o·Amplector cōe ēst·Cōplector deponentale. ſm hug. Prisc.aūt dicit q̄ plecto facit plexi antique· nunc vero cū suis cōpositis fit cōe·Q̄ aūt dicit hugui· q̄ plecto facit plexi·in hoc cōcordat cū priscliano· Q3 vero dicit q̄ etiā facit plexui·hoc verū est scōm antiquos Vnde in libro indicū capitulo·xvj·inuenitur Cum licio plexueris·

Plectꝝ a plecto ctis·p flectere·dicitur hoc plectrum ctri·i·gubernaculū nauis·vel lingua in corpore·vel potius vltima ps lingue·& pcussoriū citharе·q3 flectitur huc et illuc·vel dicitur a plecto p punire vel verberare·q3 plectꝝ verberat & pcutit·vnde hoc plectellum li·di·

Plectula le.di·pua plecta penul·cor.

Pleias a pluuia dicitur hec pleias iadis· quoddaꝝ signū celeste·Et sunt septē stelle ille sc3 pleiades· Et dicūtur sic quasi pluuiades·quasi pluuiā dātes q3 eis oriētibus abūdat pluuia· vel dicuntur pleiades a pleione matre eaꝝ·vel a pluralitate Sūt eñ septē·sed nō apparēt nisi sex·Scōm eñ fabulas poetaꝝ sex cōcubuere cū dijs·sed vna tñ cū mortali Vnde ꝓpter verecūdiam apparere nō vult· ¶Et nota q̄ pleias q̄ñq̄ dicīē signū illud·& ſm hoc caret pluralitate·q̄ñ vna illaꝝ stellaꝝ dicīē pleias & ſm hoc habet pluralitatē Et p syncopā inuenīē plias pliadis·p pleias adis Vnde iob·xxxviij·Nūq̄d iūgere valebis micātes stellas·pliades·& corpel· Has stellas dicit vulgus gallicā·

Plemina sunt vlcera & sulci in manibus & ī pedibus callosis·Vnde plemino nas·nani·i·replē ſm hug·Et papi·etiam dicit pleminare·i· replere· plenarie & pfecte complere·

Pleniluniū.a plen? na·num· & luna cōponitur hoc pleniluniū luniꝭ·tps q̄n luna est plēa Et vt dicīē plūs Nocte pleniluniꝭ sunt calidiores·vide in lux·

Plenus a pleo ples q̄ nō est in vsu dicitur plen? na·num·& cōparatur plenior simus·vnde plene ni?· sime aduer·& hec plenitudo dinis· & plenari? ria rium· Et p cōpositionem semiplenus na num· Et p ducit ple·Horati?·Q̄mē supuacuū pleno de corpe manat·Vide etiam in virtus

Pleo ples eui·pletū nō·est in vsu·& cōponīē cur cō·& dicitur cōpleo cōples cōpleui cōpletū·vnde hoc cōpletoriū rij·Item cū de et dicitur depleo les Item cū ex·& dicitur expleo exples ui·expletū·Itē cū in·& dicitur impleo imples·Itē cū ob· & dicīē oppleo ples·Itē cum re·& dicitur repleo ples·Itē cū sub·& ōr suppleo ples·Pleo cū omībus suis cōpositis est actiuū·& facit ꝑterita in vi·o mutata in vi·& supīa·vi mutato in tū· Vnde patet q̄ expletus expletio·cōpletus cōpletio·suppletio·& hmōi scribūtur p t sine c·

Pleonasmus est quoddā vitiū·de quo dixi supra in quarta parte in capitulo de vicijs ānexis barbarismo et solecismo·

Plerunqꝫ·i.aliqñ freq̄nē assidue·ſm papiā·

Plerus·i·frequēs:ex maiori pte a pluribꝰ deriuatē Inde plericꝫ·i·aliquāti nōnulli· multi scōm papiā·

¶Et scias q̄ pleraq3 fe·ge·acuit penultimā ꝓpter plorium mas·& neutri sc3 plerusq3 et plerūq3·q̄ ō necessitate acuunt penultimā

Pleumō grece·latine dicitur pulmo·vel videē di ci a pneumō·i·a spū ꝑ quē mouetur et agitatur·et aperitur pulmo vt capiat flatū. Et iñ nos dicim? hic pulmo onis·& hec pleumonia nie·dolor vel tumor pulmonis

Pleumonia nie in pleumon vide

Pleuresis pleurō grece·latine dicitur latus Vñ hec pleuresis dolor lateris acut? cū febre·et sputo sanguinolēto & hinc pleuretic? ca·cum·qui talem infirmitatem patitur·vel ad pleuresim pertinens· vt pleuretica passio

Pleureticus ca·cum·in pleuresis est

Plexibilis·in plexus est·

Plexui preteritum de plecto plectis. & maxime scōm antiquos·

Plexuosus in plexus vide·

Plexus a plecto plectis. plexi·plexū ōr hic plex? xus·xui·i·flex? vel punitio· vnde plexuosus sa·sū· id est·flexuosus·vel punitus·& hic & hec plexibilis.& hoc le·i· habilis ad plectēdū·vñ plexibiliter adū·Itē adiectiue declinatur·plexus xa·xum.& cōponitur pplexus xa·xum·

Plias adis.in pleias exponitur

Plica ce·deriuatur a plico cas·& cōponitur cum sim & dicitur simpl? pla·plum·Itē a p̄cedentibus numeris sc3 duo·tria·quattuor·q̄nq3 ꝛc̄·& plica cōponūtur alia nomīa numeralia·q̄ pōderalia dicūē vt duplus pla.plum.a duo et plica.vnō duplo duplas·& duplico cas·i.duplum facere.Triplus pla plum a tria et plica·et similiter cōponūtur cōsimilia que restāt·quadrupl?·quintupl?· & a singulis descēdūt verba·sc3 quadruplare·q̄ntuplare ꝛc̄·

Plico cas cui.vel plicaui plicitū·vel plicatū·i·plicas facere·vel plicis aptare· vñ plica ce· Plico cōponitur cū ad·& dicitur applico cas·applicui· vl caui·applicitū·vel catū.i·arriuare·ad ripā vel ad terrā venire· Et cū cō·& dicitur cōplico cas·cui· vel caui·citū.vel catū·i·simul plicare·Itē cuꝫ dis·

& dicitur displico cas·i· deorsum a plica ponere· Item cū duo et dicatur duplico cas·Itē cū ex & dē explico cas·Itē cum in·& dicit̄ implico cas·i·īpedire Itē cū inter·& dicitur interplico cas·Itē ꝯponit̄ multiplico cas vnde hec multiplicatio·& multiplex cis·omīs ge·& cōpatur·vnde multipliciter cius.sime·aduer·& hec multiplicitas. Itē cōponit̄ a plico Quadruplico cas·Reduplico cas·Supplico cas·Triplico cas·vnde triplex cis·Plico cū omīb9 suis cōpositis est actiuū·p̄ter supplico qđ est neutrum ꝟm quod ostruitur cū datiuo·Itē plico facit p̄teritum in cui vel m caui·& supinū in citū vel in catū·Cōposita vero ab eo & aliquo noīe faciūt tm̄ p̄teritum in caui·& supinū tm̄ in catū·ut multiplicaui catū·triplicaui catum Sed cōposita ab eo & p̄positionib9 faciūt p̄teritū in cui·& in caui·& supmū in citū et in catū sed frequētius in cui et in citum·& raro in caui et in catum·Preter supplico cas·qđ facit tm̄ p̄teritum in caui·supinū in catum & cor·hāc sillabā pli·ꝟm hug·Prisci·etiā in nono libro dicit·Plico cas·plicui caui·plicatū vel plicitum facit·quod magis in cōpositis dimoscit̄·Nam cū p̄positione magis p ui·diuisas·cū nomine vero cōpositum p caui·termīat p̄teritū pfectus·Inuenit̄ etiam cū p̄positōe in aui faciēs p̄teritū·sed in raro vsu·ut applicaui Magister aūt bene·sequēs cōem vsum modernoꝝ qui emulādus est·dicit plico cas·plicui facit·Cōposita vero a plico·et nomīe faciūt p̄teritum m aui·vt duplico caui·sed cōposita a prepositione faciūt p̄teritum in ui·diuisas. vt explico cui·p̄ter supplico caui·Verbalia tm̄ que ab eo descendūt cūcta retinēt a·vt multiplicatio·supplicatio.explicatio·implicatio Et hoc videt̄ magis ꝟm vsum modernoꝝ Quod aūt dicūt hug·et prīs·magis videtur respicere antiqtatem·& ex cōsimili distinctōe possunt solui multa q̄ videtur ꝺtraria in hoc libro iter pristianū et huguitionē

Plodo dis·plosi sum·expōitur in plaudo dis·

Plozo ras.aui·atum·plozare·i·cū voce flere·et lacrimas fundere·Vnde et plozo dicitur q̄si p lumia rozo·& est ethimologia·vnde hic et hec plozabilis & hoc le·& plozabiliter aduer.& hic plozat9 tus·tui·& plozabūdus da·dum·i·plozatu plen9·& ploranti similis.Plozo cōponitur Deplozo ras i·valde plozare·vel explozāoo aliquid petere. acquirē. Explozo ras·i·inquirere·inuestigare· Implozo ras id est rogare·q̄rere vel impetrare·Plozo neutrum est et eius cōposita similiter q̄ retinēt eius sig̃ficationem· aliter sunt actiua·& omīa ꝓducūt hāc sillabam plo·Vnde iuuenalis plozat̄ lacrimis: amissa pecunia veris·scōm hug̃·Papi·vero dicit·plozat9 lacrimam est: plāct9 tm̄ vocū·fletus vero ad verū q3 ꝓtinet·q̄ plerūq3 ꝺfundūt poete De hoc vide i fleo fles quid dicat buguitio

Plostellū li·im plaustrum vide·

Plostrum stri·im plaustrum est

Plosus sa·sum·im plaudo dis·expōitur

Pluito tas·penul·cor·est verbū frequēta·& formatur a pluis·secūda psona abstracta s·et addita to·inde pluito tas·i·frequēter pluere

Pluma a pilus ꝓ capillo dicitur hec pluma me·q̄si piluma·qz sicut pili in corpe q̄drupedum·ita pluma in auibus·Vnde hec plumula le·& hec plumella le·di·Et hoc plumatū mati·ceruical·vel plumeum & plumatus ta·tum·i·plumis tect9·et plumosus sa·sum·i·plenus plumis·Et cōpatur sior·ssimus· Vnde plumositas tatis·& ꝓducit plu ītē a pluma dicitur plumari9 ria·riū m·id plumas ptinēs. Vñ hoc plumariū rij·dicitur opus im modū plume factum & depictū·scōm hug̃·In historiis aūt super exodi dicitur·qꝺ p uma lingua quadā dicitur acus Et inde dr hic plumari9 rij·mascu·ge·i·operarius quicunq3 operatur cum plumario id est·cum acu·Et inde plumarius maria·marium. dicitur opus acu pictum vel variatum·

Plumaciū a pluma dicitur hoc plumaciū macij·ceruical vel scriptorium

Plumarius ria·riū·im pluma vide

Plumella le·di·pua pluma

Plumeo a pluma·vel plumo mas·dicit̄ plumeo mes·plumui·i·plumas habere vel emittere·Vnde plumesco scis inchoatiuū Itē a pluma dicitur plumeus mea·meum·quod est de pluma

Plumo mas·dicitur a pluma me·& est plumare tegere pluma·vel pingere·vl̄ ornare·Et cōpōitur ꝺplumo mas·explumo mas·id est·plumas auferre & prod̄·plu·vide in pluma·

Plumula le·dimi·pua pluma·

Pluo pluis plui·verbū ꝺfectiuū·& excepte actionis Et dicitur a fluo is·& hmōi verba excepte actionis omīa sunt ꝓprie defectiua in pma & i secūda psonis.& in qualibet in plurali·& dicit̄ pluere quasi fluere·et caret sup̄·in frequēti vsu Sed inuenitur plutū Et debet sic exponi in ostructione pluit aquā subintelligit̄ deus Inuenitur tm̄ p ipso prietatē Aqua pluit Et est sensus·i. pluēdo credit· pluo cōponitur Cōpluo is·i·pluuia irrogare·vnd̄ hec cōplutio onis·& cōpluor eris in passiuo Vnd̄ cōplutus ta·tum· pluo siue sit defectiuū siue n̄.neutrum est·& cōposita similiter neutra sunt p̄ter cōpluo quod est actiuū Et omīa faciūt p̄teritū i pluui·vel p syncopā in plui·Item omīa faciūt supīa in plutū·licet nō sit in vsu p̄cipue i simplicitate·scōz hug̃·Et vt dicūt pluo est neutr9 et absolutū Aliqn̄ tm̄ regit accusatiuū casum p intellectū alterius·vt pluet sup̄ peccatores laqueos ignis·i·pluēdo emittet deus laqueos·

Pluralis a pl9 derivat̄·hic et hec pluralis·& hoc le·vnde pluraliter aduer·& hec pluralitas tis· Et formatur pluralis ab hoc genitiuo pluris·is mutata in a·lōgam·& addita lis·vnde vltima sillaba p l scribitur·& nō per r·

Plurimus a pl9 dicitur plurimus ma·mum· Et cōponitur Cōplurimus cōplurima cōplurimū·Quāplurimus quāplurima mum·

Pluris a pl9 dicitur hic & hec pluris·& hoc plure· Et cōponitur Quāpluris quāplure· Cōpluris ꝯplure·perpluris re·Tā pluris re·oīa ꝓ valde pluris.scōm hug̃·de hoc tm̄ vide in pl9

Plus a polis· quod ē pluralitas·ꝺr hoc pl9 hui9 pluris·& in nēo acco et vocatiuo singulari· neutri generis· in alijs casib9 tā in singulari q̄ in plurali est cōis ge·in vna voce vel in diuersis Vnde vsus· Cū p tres casus neutr9 gen9 obtineat pl9 Casibus in reliquis obtinet omē genus·& desinit ablatiu9 singularis in e·uel in i·ut plure uel pluri. Item nēs pl̄alis facit plures uel plura·& antiqtas pluria Itē acūs pluralis facit in es uel in is·plures uel pluris Itē pl9 est cōpatiuū de multus·Vnd̄ dicē pastu·i tertio libro·plus quoq3 videtur esse cōpatiuū huius nomīs multus·sed singularis nēs nō inueintur nisi neutri ge·pluralis uero inuenit̄ etiam cōis ge·hi & he plures & hec plura Antiqui tm̄ pluria dicebant Suplatiuus tm̄ ab hoc ipo oim generū inuenitur

plurimus ma· mũ· Magiſter aũt t ene· dicit q̄ plus in nẽo accuſatiuo & vocatiuo eſt neutri ge· ſed in alijſ caſibus habet tria genera Vnde facit ablatiuũ caſum tam in e· q̄ in i· Hoc aũt ꝛingit ·qz nullum monaſillabũ fe·ge·tm̃ repitur deſinẽs in us· Vnde nullũ monaſillabũ in us· potuit eſſe omĩs ge. & qz cõpatiuũ erat huiꝰ nomĩs multꝰ ta. tum· oportuit q̄ in reliquis caſibꝰ eſſet cõe triũ generꝫ· vt ſui poſitiui generibus rñderet· Et ꝓpter hoc dicamus q̄ fuit hoc nomẽ plus omĩs generis in oſtructõe· ſed neutri tm̃ in declinatõe· qz erat compatiuũ ad tria genera· vt iſte panis eſt plus illo· et iſta farina eſt plus illa· & hoc frumẽtum eſt plꝰ illo Hac de cauſa ꝛingit q̄ in illis caſibꝰ qui habẽt omẽ genꝰ plꝰ cõponitur cũ cõ· vt cõpluris cõpluri complures: & nõ in forma neutri· vnde nihil eſt cõpluſ Et hoc ideo qz hec ꝓpoſitio cõ· importat collectionem· et ob hoc potuit cõuenire cũ omni genere· et nõ cum neutro· qz multitudo recipit collectionẽ· ſimplicitas vero nõ Et nota q̄ licet bene dicaẽ Hic eſt plꝰ vini q̄ ibi nõ tñ bene dicitẽ· egeo pluris vini q̄ tu Et ſi obijcias Quẽcunqz caſum regit nẽs· eũdẽ regũt & eius obliqui· ſicut dicit priſ· Dico q̄ regula priſtiani intelligitur de toto nõo· & ſm omnem ſui terminatõnẽ & omẽ genꝰ· Vnde ſi cõtingat q̄ aliqꝺ nomẽ neutri generis regat genitiuum· & maſculmũ et feim ſuũ nõ regat eũdem caſum· tũc illa regula nõ extẽditur niſi m noiatio accuſatiuo· & vocatiuo· vt hic eſt plꝰ vini Habeo plꝰ vini D mlt̃ vini· & ſic male dr loquor de plure vini· Idem dicimus de hoc nomĩe aliquis & de min?

Pluſculus a plus addita culꝰ la·lũ· dicitẽ pluſculus la. lum· i· paꝛꝛ plus· & cõponitur compluſculꝰ compluſcula cõpluſculum.

Pluteũ tei· dicitur a plãtis q̃ ibi ſubſternũtur· i· tabulis ligneis a quibꝰ libri ſuſtentãtur· & pluteũ dicitur ſcriptoriũ ſup quod ſcribitur· Itẽ pluteum dicitur tabulatũ· vel cratis crudo corio itexta q̃ in opere faciẽdo boſtio obijcitur· ſm hug̃· Papi· vo dicit Plutei mteriores ps lecti· ſcriptoriũ Plutei ſũt crates corio crudo intexte que in opꝰ faciendo boſtio iungũtur. ſed magis eſt ſcõm vſum neuẽ ge·

Pluto tonis· deꝰ inferni dr· pluto grece latiẽ diꝫ vel diues dr· qz mfernꝰ omia recipit

Plutũ tu· ſupimũ· vide in pluo pluis

Pluuia a fluo fluis dr hec pluuia uie· quaſi fluuia q: fluit· naſcitur emm de terre et maris halitu· que cum altiꝰ eleuata fuerit· aut ſolis caloꝛe ſoluta· aut vi ventoꝛꝛ compꝛſſa ſtillat ad terrã Et eſt pluuia lẽta iugis aqua· Vnde hic et hec pluuialis· & hoc leve tpus pluuiale· vnde pluuialiter aduer· & pluuioſus ſa·ſum· vnde pluuioſe aduer· & hec pluuioſitas tatis· ſcõm hug̃· Hic nota q̄ cauſa efficiens pluuie eſt frigidũ expulſum in nubẽ a circũſtante calido· Et ideo frigido tpe ñ pluit· ſed pluuia poſt gelu ſignũ ẽ reſolutõis aure· Eſt aũt calidũ iſtud in toto aere diffuſum et nõ in vna pte eius· & ideo vndiqz a ſe expellit frigidũ quod in nubẽ veniens cõprimit nubẽ· & ꝓpter expulſionẽ cũ impetu deſcendit aqua pluuie· ſed vehemẽtioꝛ eſt impetꝰ in eſtate q̄ in hieme· & tũc calidũ vehemẽtius expellit frigidũ quod reſoluit nubẽ in aquã Et ideo etiã poſt ſereniũ tps impetuoſioꝛes ſunt nubes q̄ alio tpe· qz in impetuoſis pluuijs plus eſt dr frigiditatis expulſa ab aere frigiditas aũt eſt qualitas mortificatiua· Ido vehemẽtes pluuie nõ bene ꝛuenũt plãtis· ſed potius pluuie ſuaues ſine violẽtia deſcẽdẽtes & ſine vehemẽtia. qz in illis eſt plus de calido· Et ideo ſimiles ſunt roꝛi· qz aut pluuia fit dr vapore multũ habẽte dr terreſtri· Ideo cũ ſuauis ẽ aliqꝫ cũ pluuia generanẽ plurima aĩalia aquatica· ſicẽ ranũculi et vermes· & aliqñ piſces puuli· Cuiꝰ cauſa eſt· qz calidũ quod eſt in nube cũ euapoꝛare incipit ſecũ trahit humidũ ſubtile· quod in ſe aliquid habꝫ de ſubtili terreo bene cõmixto Et ideo eſt viſcoſuꝫ Cũ aũt viſcoſum reducitẽ ad aerẽ incipit dureſcere & cõſtare & cõuertere ſe in pellẽ quãdam in quaꝫ p·inue pulſans calidũ efficit ſpiritũ· cui addit aĩa ſenſibilis virtute ſtellaꝫ· & tunc fit aĩal. Cã aũt q̄ hec aĩalia ſemp ſunt aquatica eſt· qz in tali pluuia vincit aqua Signũ aũt huiꝰ eſt q̄ aqua pluuie hauſta et cuſtodita generat vermes. & cũ diu ſteterit & ſubtile terreũ reſeꝺerit· efficitur clarioꝛ q̄ fuit. & qz tũc ſimplici aque ſimilioꝛ eſt· vermes nutrire nõ poterit· & ideo tũc vermes moriunẽ· et reſiꝺẽt ad fũdum cũ ſubtili terreo quod fuerat aque pmixtũ

Item ſcias q̄ cõiter ab ariſtotele & ab alijſ traditur q̄ materia ꝓxima pluuie ẽ nubes aquoſa frigit o medij loci inſpiſſata· vide in ros·

Pluuialis le· in pluuia eſt penl'· pdu·

Pluuicino nas· verbũ excepte actõis· i· minutati parump pluere. & dicitur a pluuia

Pluuiola le· pel'· coꝛ· di· parua pluuia

Pochotrophiũ· Pochos quod eſt pauper cõponitur cum trophos quod eſt couerſio· & dicitur hoc pochotrophiũ phij· in quo paupes & infirmi paſcũtur· vnõ hic et hec pochotrophita pochotrophite· qui eſt dñs vel dña talis loci· & ꝓducit phi

Poculũ a poto tas· dicitur hoc poculum culi. q̃ſi potulum· i· potꝰ vel vas cum quo bibitẽ Et iñ poculo las· poculum dare· ꝓpinare

Podagra Pes cõponitur cum agroſ quod eſt tractus. vel agnios quod eſt feꝛꝛ agreſtẽ immite crudele· & dicitur podagra gre· q̃dam infirmitas pedum· a retractõe pedum· vel a fero doloꝛe dicta· Nã omne quod immite eſt abuſiue agreſte vocamꝰ Vnde podager gra· grum· & podagricꝰ ca· cum· & ſm vſum accẽtus ponitẽ ſup penl'· in podagra·

Poderis a pos quod eſt pes dicitur hec poderis· reſtis ſacerdotalis linea coꝛpi penitus aſtricta & vſq; ad pedes deſcẽdens Vñ & camiſia· & ſubucula dicitur· Et dicitẽ poderis q̃ſi pedib? berens & coꝛ· penul. Vnde q̃dam Talarez tunicã poderẽ cenſere memento·

Podex dicis· maſ· ge· culꝰ· qz fetear· et dicitur a pedor oris· Iuuenalis· Sed podice leui

Podio podias in podium eſt

Podio a pauio pauis· deriuatur hoc podiũ dij· i· baculꝰ ſup quẽ innitimur cũ qº ſepe terrã ferimus Vnde & podium dicitur vbicunqz innitimur & inde podio dias. quod cõpõitur Appodio dias· Cõpodio dias· Suppodio dias· omia ꝓ valde innitiri & ſm hoc ſunt neutra & abſoluta Interꝫ pñt eſſe trã ſitiua actiua· vt podio te· appodio illum. ſuppodio iſtum· q̃ſi podium ſupponere illi· vel podio ſuſtentare vel podio facere innitiri

Poema a poio deriuatur hoc poema matis. penl'· pdu· in nomiatiuo & coꝛrepta in genitiuo· Et ẽ poema ꝓprie opus vnius· licet generaliter ꝓ opere poete accipiatur Et hic poematicꝰ ca· cum· Sz poetis eſt opꝰ multoꝛꝛ libroꝛꝛ· Vide in poeſis·

Poemaneꝰ a poema & maneo nes· cõpõitur poemaneꝰ nea· neum· i· in poemate manẽs·

Poesis a pcio is· dicitur hec poesis ipsa ars poetandi· vel figmētum· vel poesis est materia totius carminis in qua poeta versatur· vel poesis est op9 multo7 libro7· Sed poema est ꝑprie op9 vni9· et producūt e· poesis et poema· Vnde in grecismo dr·

Arte poetna fungor: dum fingo poema Ipe poeta vocor: sit fictio dicta poesis

Poeta a poio pois dicitur hic poeta te. i· fictor· & ꝑprie carmīs· alta verba loquēs· vnde hec poetissa se· vxor poete· vl' que fingit Eadē dicitur hec poetrida de· & inde poetridus da· dum .i· poetic9 Item a poeta poeticus ca· cum· & hec poetria trie· ars poetica· vnde a poeta poetor taris· i· carmina vel poemata facere· vel cōponē more poete· Et pē dici verbū morale uel imitatiuū· & formaē ab hoc ablatiuo poeta a· mutata in or· & est grecū poeta· & ideo ex se facit verbum sicut et sophista· sicut dixi in tertia parte vbi egi ō vbis ipsonalib9 i fine

Poetissa poetisse in poeta est·

Poetor taris. in poeta vide·

Poetria poetrie ·vide in poeta

Poetrida· in poeta est·

Poio pois poiui poire poitum ·id est· fingo fingis ·vel facio

Pole grece latine or vendē· & pdu· po

Polemos· & polementū· i· pugna siue bellū·

Polēta a pollis· vel pollen pollinis dicit hec polenta te· genus legumis. uel farina subtilis ō fabis uel de tritico· uel de ordeo· uel q̄dam cibus inde factus dicitur polēta sm hug· & cor· primā polenta Vnde pius Inuigilat siliquis: & grādi pasta polē ta· i· farina mixta aqua In histori9 aūt sup iosue or Polēta sunt grana tosta & manib9 ofricata ad modum grani pilo tūsi· vnde dicitur polēta q̄si pilēta Quidā tn tradūt polētas esse pultes de purgatissima farina factas· & dictā polentā a pollen qō est purgatissima farina·

Polia polie. i· armētum uel grex· Et quelibz pluralitas uel collectio equo7 uel alio7 iumēto7 uel generaliter bestia7 dicitur polia· & dicitur polia a polis quod est pluralitas

Poliandrū· polio polis cōpōitur cū antrū & or hoc poliandrū dri· i· cumul9 terre vel sepulcru uel cimiteriū· Et dicitur sic quasi politū antrū· qr ibi sepulcra mortuo7 poliunt· Et poliandrū interp̄tatur multitudo viro7 a polis quod est pluralitas & andros quod est vir· & sm hoc ꝑprie or cimiteriū ꝑpter multitudinē hoim ibi sepulto7

Polictor ctoris masculi· ge· cōpōitur a polis qō ē pluralitas et lictor ctoris· quod est portitor cadauer Et sm papi· polictores sunt hūatores ossium siue cadauer sepultores· dr etiā polictores·

Polidamas· amās ptcipiū· uel amo cōpōitur cuz polis qō ē pluralitas· et fit b& hec polidamas me uel polidamatis· i· multicuba· & multigamus qui plures vxores habet sicut fuit nero dictus Nam polidamas dicitur fuisse vir omniū mulier ul' mulier omnium virorum·

Polidectes· polis quod est pluralitas· cōponitur cū dectes quod est otmēs· & inde dict9 est polidectes· uel polidectus· i· plura otmēs

Poliloquus. polis pluralitas cōponit cū loquor & or poliloqu9 qua· quū· pel' cor· i· multiloqu9 uerbosus· vaniloquus

Polimia· polis quod est pluralitas cōpōitur cuz meon· quod est memoria Et inde vna musa7 dicta est polimia· i· plura recordās

Polimita a polus poli deriuatur polimit9 ta· tū· textus vel ornat9 multis colorib9 ·& rotūdis imagimibus· & hec polimita te· quedā vestis sic dicta ꝑpter multos colores & imagines rotūdas· qr polus a rotūditate dicitur Vnde polimitari9 ria· riū id est· variat9 Vnde in ostructōe tabernaculi p̄cipitur· ut illa fiāt opere polimitario· & hic polimitarius· sculptor uel pictor in tali opere· vel q̄ opatur tales vestes et produ· pel' In auroa sup genesim· Q9 polimita fuit oscula dāto pedi· Quidā dicunt q̄ cōpōitur a polis quod est pluralitas· & mitos licium pel' cor· sed polus primā producit· polimita cor· sicut patuit Vnde magis videt q̄ a pol9 deriuatur quod primā corr· Usus habet q̄ polimita ultimā producit· Papias etiā dicit· Polimita uestis multi coloris a rotūditate dicitur· quod est polus· & cōcordat cū huguitione

Polio lis· liui· politū lire· poliēs· i· sculpe vl' planare· vel ornare· vnde hic politor toris· & hinc politorius ria· rium· Polio cōponitur Depolio· lis· i· valde vel deorsum polire· Repolio lis· & est actm cū omibus suis cōpositis· & cor· po· Vnde esopus Omne gen9 pestis: supat mēs: dissona verbis Censentis animū: florida līgua polit· vide ī munio is·

Poliones a polis quod est pl'alitas dr hec polios q̄dam herba quā latini herbā sangnariā vocāt qr missa in nares sanguinē vomet

Polios a polis quod est pluralitas dicitur hec polios q̄dam herba que a latinis dicit omimorbia· qr multis morbis subueniat

Polipodion dicta est quedam herba cuius radix est hirta et crimita ·ut est polip9 a polipo pisce or

Poliptoton est quedaz figura de qua dixi ī quarta pte in ca· de scemate·

Polip9 Polis quod est ciuitas· cōpōitur cū pus quod est putredo· & dicitur hic polipus pi· i· fetor & maxime qui solet esse in ciuitate Sed ponitur p quolibet fetore· sicut in sermonib9 horatij p fetore nasi· ut ibi· Veluti balbinū polip9 agne· Et de licētia poetica producitur prima Item polipus ponitur p quodā pisce qui multos habet pedes Vnde ouidius in quarto metamor· Vtiqz sub equoribus depressum polip9 hostē· Et tūc cōpōitur a polis qō ē pluralitas· & pes dis· sm hug· & produ· primā· ut patuit p ouidiū· & pro fetore corripit eā Vnde ī grecismo dicit Est polip9 naris: oscedoqz or oris· Polip9 ē piscis: polip9 sedatio naris·

Polis pro ciuitate· primā cor· sed pro pluralitate eā produ· Vnde versus Vrbs est dicta polis dicūtur plurima polis· polis pro ciuitate cōpōitur hec epolis· tetrapolis· pētapol' exapolis· neapolis· decapolis· vndecapolis· i· regio in se otmēs uel ciuitas sub se habēs tres aut quatuor aut q̄nqz· uel sex uel nouē uel decē ul' vntecī ciuitates· Et a p̄dictis descēdunt adiectiua scz tripolitan9 na· num. & hic tripolitan9 tani· id est· dns uel episcopus illius ciuitatis uel prouincie· & similiter distīgue ea que descendunt ab alijs

Polisillabus ba· bum· i· plurium sillabaz· Et componit a polis quod est pluralitas· & sillaba et cor· li Vnde ī doctrinali· Que polisillaba sunt breuies balistaqz demes Et in grecismo· Est plurale polis· & ab hoc polisillaba dicas· Et ponit hic po breue cum producatur.

Polisintheton est q̄dam figura· de qua supra dixi in quarta parte in c· de scemate

Polistenus Senus interp̄tatur sensus· & cōpōit

cū polis quod est pluralitas Et dicitur polissenus na.num.i.pluriū sensuuz uel significationū.ut hoc verbum cano est polissenum

Polistoria Polis quod est pluralitas.cōpōitē cuz bistoria.et dicitē hec polistoria rie.i. pluralitas bistoriaz.vnde & q̄daz liber quē solm⁹ cōposuit ex multis bistorijs uel cōpilatōnib⁹.polistoria dict⁹ est quasi pluralitas bistoriaz

Politicus.a polis quod est ciuitas dicitē politicus ta.cum.i.ciuilis.vnde hec politica ce.dicitē sciētia que tractat de gubernatōe ciuitatū.& hic politic⁹ ci.liber vbi describitur vita vrbana Et politici dicuntur qui valent in policia.uel qui gubernat ciuitates.& corripit ti.

Polixenus.polis quod est pluralitas cōpōitur cū xenos quod est sensus.& dicitur polixenus na.nū. quasi pluriū sensuū vel significatonū Inueniē quā doqz polixemus ma.mum.in eodem sensu.sed littera corrupta est

Pollen a polleo dicitē hic pollē linis.ul' hic pollenus leni.tenuis flos farine.vel farina illa minuta q̄ volat i molendino a mola.vnde pollineus pollinea pollincum de polline factus.vel ad pollimem pertinens.& corripit li.

Polleo les.lui.lere.i.resplendere.florere.valere.excellere.Polleo cōpōitur.equipolleo les.i.equiualere.& p̄polleo les.Et est neutz cū suis cōpositis & caret supinis.& facit p̄teritū in lui.& p̄dū.pri mam positōne.Vnde quidā Arte sua medic⁹ pollet cūctis venerandus

Pollex a polleo les.dicitē hic pollex licis.grossior digitus.quia inter ceteros polleat virtute & potestate.& cor.li in obliquis

Pollicēs pe'.cor.in polliceor expōitur

olliceor.liceor cōponitur cū porro.uel post & dicitur polliceor ceris.pollicitus sum.polliceri.i.p̄mittere.vnde pollicit⁹ ta.tum.Vnde ouidius de arte.Pollicitis diues quilibet esse potest.i.p̄missionibus Sed pollicemur spōte.p̄mittimus rogati Vnde Pollicemur scriptura.p̄mittim⁹ verbo.Vñ versus.vtro polliceor:p̄mitto sepe rogat⁹.vñ b & hec & hoc pollicēs tis.i.p̄mittēs

Pollicitor citatus.i.frequēter polliceri.& est frequentatiuū de polliceor ceris.

Pollicitus ta.tum.in polliceor est

Pollinctor a pollingo gis.dicitur hic pollīctor ctoris.i.sepultor mortuoz.q̄si polutoz vnctor.id est.cadauez cremator.Ezechielis.xxxix.Donec sepeliāt eū pollinctores.& hinc pollinctoriū rij.locus vbi cadauera ponūtur.& pollinctus pollincta ctum.i.funeratus.sepultus.quasi pollut⁹ vnctus.i.cadauer crematum.

Pollinctoriū in pollinctor est.

Polline⁹ nea.neū.in pollen exponitur.

Pollingo gis.xi.ctū.gere.i.cadauera sepelire.vl' cremare q̄si pollutos vngere.i.cremare mortuos.Et cōpōitur a polluo & vngo.vnde plaut⁹ Sicut pollinctor dixit qui eū pollinxerat

Pollliones.portitores mortuoz

olluceo.luceo cōponitur cū post.uel procul.ul' porro.& dr polluceo ces.luxi.lucere.i.dono promitto.q⁹ promissis solemus polliceri et donis.vl' pollucere est offerre.q⁹ post sacrificiū solēt fieri oblatōes.uel oblatōibus lucem⁹.vnde hic & hec pollucibilis.& hoc le.i.facilis ad donādum ul' promitendū.Et ut dicit prīs.in.xx.li.Appolluceo polluxi.luctum.exigit ratio in xi.terminātis p̄teritū sed autoritas deficit.& produ.lu.

Pollucibilis.i polluceo vide

Polluo.Luo luis cōponitur cū p̄o uel porro.& dicitur polluo luis lui.lutū.i.deturpare.inq̄nare vnde pollutus ta.tum.i.deturpat⁹.inquinat⁹.vñ pollutio onis.i.deturpatio.inquinatio.maculatio que accidit aliquādo q̄n quis corrūpitur in somno que pollutio ex diuersis causis accidere potest Sz q⁹ nō ita de facili potest p̄cipi ex qua causa ptingat Ideo tutius est semp abstinere a p̄ceptōe sacramēti eukaristie.nisi necessitas incūbat Debet aīe abstinere vt dicūt usqz ad xxiiij.horas.quia i tali spacio natura deordinata p corpalem immūdiciā & mētis hebetationē reordinatur

Pollutio onis.in polluo is.expōitur

Pollux lucis.quidā de⁹ dr qui bonū omen credebatur donare.& deriuatur a polluceo ces.& p̄ducit penul.genitiui.quia habet v.naturaliter longā ante x.in recto:

Polosus sa.sum.a polus poli deriuatur.i.altus uel superbus.uel ornatus.

Polubzum Polio lis.cōpōitur cū labz.et dicitur hoc polubz bzi.i.peluis.

Polus a polio polis.dr hic pol⁹ li.Poli p̄prie sūt due stelle in capite axis.& dicūtur a poliēdo quia plani & rotūdi sunt.Et ponitē polus q̄nz pro celo q⁹ politū et scupltū est varijs stellis.Itē pol⁹ a rotūditate dicitur.vnde pro rotūditate ponitē.et corpo.Vnd vindocinēlis Iure poli non iure fori omia constant.supple omnia

Pomariū A pomū mi.dr hoc pomariū rij.locus vbi poma reponūtur.vel reseruanē.& hoc pomarium.mollis et et liquid⁹ cib⁹.vel potius ex pomis fact⁹.& hec pomaria dea pomoz

Pomellū li.dimi.paruū pomum

Pomeriū a pom⁹ dicitur hoc pomeriū merij.& hoc pometū ti.pro eodē.i.loc⁹ vbi poma crescūt Vel dicitē pomeriū quasi postmoeniū.uel quasi p⁹ muriū.q⁹ post menia uel post muros positū est.q⁹ virgulta solēt esse post muros

Pometū ti.penl'.produ.in pomeriū est

Pomilio a pomus pomi.dicitē pomo monis.uel pomilio onis.i.venditor pomoz.uel pomorum custos generis cōis.Pomiliones etiam dicūtur aquarum uel lignorum portitores.q⁹ vili precio quasi pomo conducebantur

Pomo onis cōis ge.in pomilio est.

Pompa pe.fe.ge.i.laus.magnificētia.gloria.processio.que solz esse victoribus in triumpho.vl' obsequiū funeris.Et pompe dicūtur ludoz imagies & dicitur a greco pompei.i.publice ostētari Inde pompa quasi publice ostēsa Et victoria p̄cedit pōpam.q⁹ ituris ad certamen p̄miū & votū victorie promittebatur.vnde pomposus sa.sum.i.supbus alteus.magnificus.Et cōpatur.vnde pomposi⁹.sime.adue.Et hec pomposit⁹ tatis.Itē a pompa dr pōpatic⁹ ca.cū.penul.cor.i.pōposus

Pompator toris.in pōpo pas.vide.

Pompeius pei.quidā nobilis inter reliquos.qui p̄cellens romaōs quia multotiēs pompā duxit sed postremo a cesare vict⁹ est.fin papiā

Pompo pas.paui.deriuatur a pompa.Et est pōpare.supbire.gloriari.& cōpōitur.Depōpo pas.id est.vituparе.detestari.Idē et expōpo pas.Et a pompo pas.dr hic pompator toris.q⁹ aliquid supbe vel presumptuose agit

Pomposus sa.sum.in pompa vide

Pompula le·dimi· parua pompa.

Pompulētus A pompa et lētos qđ est plenū cō·ponitur pōpulētus ta·tum·i·pōpa plenus·pōpo·sus. & cōpatur pompulētus tior·simus. vnde pō pulenter pōpulētius tissime·aduer· & he pompu·lentia pompulētie·i·supbia·

Pomulū li·di·puum pomū·

Pomum ab opimo·i·a copie libertate dicīt hec pomus pomi·i·arbor·& hoc pomū mi·fructꝰ po mi·arborīs· Et notādum qꝫ omnis fructus dicitur pomū·sed ꝓprie corticē mollē habēs·licet specialr poma dicātur mala·

Pondero a pōdus dicitur pōdero ras·i·trutina·re uel grauare·& cōpōitur·equipondero deras·i· eque pōderare Prepōdero ras·i·pualere·pgrauare excellere p alijs pōderare·& cor·de·

Pondo indecli·ge·neu·p quodā morbo·& p pō dere·& deriuatur a pōdus· Vnde in vita beati ni colai habetur·qꝫ auri pondo trium virginum ade·mit pudorem·

Pondus a pēdeo des: dicitur hoc pōdus pōderis neu·ge·onꝭ uel grauitas·uel quod trutinat et mē suratur·& dicīt a pendeo·qr in statera libraꝫ pen deat·hinc et pēsum dicīt·quasi pōsum· Sed abusi ue pōdus vna libra·vel vnꝰ as est·& a pōdus dr hoc pōdusculū li·di·& pōderosus sa·sum·& cōpa·ratur· vnde pōderose sius·sime·aduer·& hec pon derositas tatis Et scias qꝫ sunt diuersa nomīa pōderꝫ scr trutina·que moneta dicitur· Et statera cāpana·examē·calcus·liliqua·ceratin·obolus·scru pulus·dracma·coclear·olche·ciatus·ocitabulū. de narius·solidus·sextula·statera·quadrās.sichel·un cia·libra·mna·talētum·cētenariū

Pondusculū li·di·puum pōdus.

Pone·i·retro uel iuxta·post tergū aduerbiū loci Vnde statius achilleidos· Pone natāt·delētqꝫ pedū vestigia cauda. Et acutē vltima ad drām de pone uerbo·quod circūflectit primā.

Pono nis·sui·situm·ponere·i·statuere· locare· plātare· Et inde positiuus ua·uum· Pono cōpōit Appono nis· Cōpono nis· Circūpono nis· Depo·no deponis i·deorsum a sede uel dignitate ponē· Dispono nis·i·ordinare. dispēsare· Et cōstruitur cū accusatiuo & datiuo in eodē sensu·ut dispone domui tue·qr morieris tu et non viues· Expono nis·i·extra ponere·explicare·exoluere· Interpono ponis·i·inter aliqua ponere· Impono· Prepono p ponis·i·prius ponere Propono nis·i·anteponere uel enūciare: Oppono nis·i·interponere·obijcere· Repono reponis Suppono nis· Sepono nis Pono & eius cōposita omīa sunt actiua ꝑter impono p decipe est neutrum. Et omīa faciūt ꝑteritū in sui· & supinū in situ·pel·cor·Antiqui tñ dicebāt posi·ui in ꝑterito·& in sup·positū·penul·vbiqꝫ ꝓducē· Impono tñ pro decipe facit impositū· Item omnia qñqꝫ patiunt sincopā in supino ut repostū Item omīa m pñti ꝓducūt hāc sillabā scꝫ po·sed in ꝑte·rito eā corripūt·Vñ horatiꝰ in i·epi·Surge & im·humane sentū depone camene

Pons a pono nis dicitur hic pōs pōtis·qr ad trās meandū ponatur· Q autem dicīt pōs·quasi pedes oīm sustinēs ethimologia ē nō oppositōis ostēsio·

Pontellus pontelli illud cui aliquid inniticur· et dicitur a pons.

Ponticulus li·di.puus pons

Ponticus ca·cum.m pontus vide

Pontifex in pōtifico cas·est & cor·fi

Pontifico·pons cōponitur cū facio·& dicīt pon tifico cas·i·pontē uel pontatū facere·vnde hic & hec pōtifex cis·i·epūs uel sacerdos·quasi pōtem ulꝫ iter alijs faciēs·& hic pōtificatus tus·tui·eius di gnitas uel officium Et hic et hec pōtificalis & hoc le Et pōtificor caris. i. pontificatū regere uel habe re uel more pōtificis se habere·& cor·fi·

Pontius interptatur decimās cōsiliū· Fugit uti·qꝫ osiliū iudeorꝫ accepta em aqua lauit manꝰ suas dicēs Innocēs ego sum a sanguine iusti huius Et dr a pontus insula de qua oriūdus fuit Eo nero tē pore quo christus crucifixus est prouincie sirie pśi debat vide in pilatus

Ponto tas·dr a pons Et est pōtare pōtem facē· uel pōtem ꝓparare·colligare·

Pontulus li. in pontus vide

Pontus ti·i·mare masculini gnis·& dicitur a pō te p contrariū·qr nō possit pōtari siue ibi pōs fieri Vel dicitur pōtꝰ quasi pūctus a pūcto·ꝓprie em pontus dicitur mare breue·quasi ad modū puncti vnde hic pōtulus li. dimi·& hic pōtus ti·quedam insula quia sit in ponto Vnde pōticus ca·cum· & hec pōtica ce. p quadam gemma

Popa pe·i·pinguedo sed ponitur qñqꝫ p pīgui opeanū a popa quod est pinguedo dicīt hoc popeanū ni·quodā vngētum uel medicamē tum ad prouocādum cutis cādorem·et est crassum Vnde iuuenal' Parce tumet facies: aut pinguia po peana spirat·śm hug·papi etiā dicit·popeana ge nus vnguenti uel medicamēti

Popellus li·dimi·puus populus Persius Ante diem blādo cuidā lactare popello·vnde hec popel lus·puꝰ ꝓprius. a ꝓpo p arbore

Popina a popa dicīt hec popina ne·i·coquina. qr ibi tractatur pinguedo·& ꝓducit penul·Vnd iu uenalis Sed cū pugiles placet: instaurare popias vnde popinarius ria·rium·ad popinā ptinens & h popinarius rij·i·coquus· & hec popinaria coqua· vide etiā in ꝓpina Itez a popina dicitur hic et hec popino onis· coquus uel leccator qui frequētat co quinam Vnde horatius· Imbecillis imers si quid vis addi popino

Popino onis·in popina exponitur

Popisma a popa deriuatur hoc popisma atis·& est idem quod popeanū Vnde popisma est extrēa pars coitus dum pinguis exit· vel semen qđ emit titur in coitu·& hinc ponitur pro ipo coitu Iuue nalis prebebit vati cerebr: popisma rogāti

Poples poplicis masculini gnis·i.genu uel potiꝰ turuatura sub genu & dicitur poples·qr post pli cam·i·flexurā habet·& cor·penl'·gēi·& est s·fma lis litera in nominatiuo

Popularis a populus dicitur hic et hec popula·ris & hoc re·ad populū ptinens.uel familiaris Et śm hoc cōparatur popularis rior.rissimus·vñ po pulariter rius issime·aduerbiū & hec popularitas tatis·& formatur popularis ab hoc genitiuo ꝓpli i mutata in a lōgam & addita ris·papi·magis am pliat significatōes huius nomīs popularis dicens popularis·i·supbꝰ inflatꝰ vētosus arrogāns imme mor incertus ambitiosus et cetera

Populatꝰ ta·tum·im populus vide

Populeus lea·leum·m populus est

Populona a populus pro vulgo dicitur hec po pulona ne·i·iuno·qr credebatur tutari ꝓpl'm·& hec populonia lonie·quēdā ciuitas fuit ab abūdantia ꝓpl'oꝝ sic dicta·qr populona·i·iuno ibi colebat

Populor a populus deriuatur populor pularis· populatus sum·populari·i·ppl'o replere ul' destruē dissipare·& cōponitur Depopulor laris·i· ualde populari uel destruere·& est deponētale cū omnibus suis cōpositis ppl'or·ſm hug' Papias uero dic populari·uastare·ꝓdari·diuulgare·Populatō nis·deuastatio populi·uastitas·expugnatō·ruina·grā dis solicudo·& dicitur a populus·vide ī ppl'o·

Populus a polis quod est ciuitas dicitur populus li. Est cīn popul? humane multitudīs cetus iuris cōsensu & ꝑcordi dione sociatus Vel populus ē collectio tā nobiliū q ignobiliū eiusdē ciuitatis Sed pleb est collectio tm ignobiliū· & dicitur a pluralitate·qz plures sunt ignobilis q nobiles· vl' dicitur a pleo ples·qz plebs replet· Vulgus ē passim inhabitās multitudo a volēdo. qz quisq facit quod vult· Tribus tm dicūtur turme & cōgregationes distincte populor sic dicte. qz in principio romani fuerūt a romulo diſptiti trifarie scz in senatores·milites. & plebē·que tñ tribus multiplicate pristinū retinēt nomē·& a popul? dr populos? sa sum·i·populis plenus. & cōpatur. vnde hec populosita tis·i·populor abūdantia· Item a popul? populat? ta·tum·i·populo habitat? uel plen?· et cōpatur·vnde hec populatio onis·populi abūdātia uel ꝑprietas qua aliquid dicitur populatū De hoc vide in populor Item inuenitur hic popul? uli·fe· generis ꝑ quadā arbore uel trūco·& tūc producit primā· sed pro vulgo corripit cā Vnde uersus Populus est arbor: popul? collectio gētis Popul? ꝑ arbore deriuatur a polis quod est pluralitas·qz ex eius radice multitudo pullulat & crescit ac nascīē Quidius· populc viue ꝓcor q cōsita margine ripe Et inde populc? lea. leum·& ppl'inus na. num·in eodem sensu. Cñ·xxx·ca· Tollēs iacob virgas populeas Et hoc populetū ti·loc? vbi ppl'i crescunt

Porca a porus ri·dicitur hec porca ce· terra illa que eminet inter duos sulcos Sed quod defossum est dicitur lira· idem & sulcus·& dicitur sic qz cū porca fit terra eleuatur·et ita aperitur & manifestatur·Hec et alio nomie dicitur crebro onis·quia aqua crebro ꝑ ipm decurrat·vnde hec porcula le· dimi.& porco cas·i·porcas facere uel porcas distinguere·& cōpōitur·imporco cas.in eo dē sensu uel aquam in agros ducere Item porca porce·io ē sus vide in porcus

Porcistetū ti·A porcus et sto stas·cōpōitur hoc porcistetū ti·loc? vbi porci stāt scz stabulum por=

Porcitor A porca ör hic porcitor toris·q Porcor facit porcas·& ꝙpōīē hic īporcitor oris ꝑ eodē

Porco porcas in porca est·

Porcula le.di·pua porca·vide in porcus·

Porcus a purus deriuatur hic porcus ci·cata antifrasim·qz mīme sit purus·vnde & dicitur porc? quasi puro carēs·uel dicitur porcus quasi spurcus & immūdus·qz ingurgitat se ceno·& luto se īmergit. vnde & dicitur porcus quasi pus custos·& ē etbia·vnde hic porculus li·& porcellus li.dimi·& hec porca et porcula·& porcella di·Itē a porcus· porcinus na·num·& hic porcari? carij·& hec porcaria rie.custos porcor.

Porgo gis·in porrigo expōitur·

Porisma a porus pori dicitur hoc porisma matis id est.apertio Vnde et illumīatio sensus dicīē porisma·et etiā regule quas geometre supponūt ad aliquid ostēdendū dicūtur porismata·qz aperiant & illumīēt mentem lectoris Porisma etiam dic tur questus uel lucrum

Porrneus·Meo meas cōpōitur cū portus' & ör porrneus porrnei·i·portus vbi frequēter meaē Vel porrneus.id est·nauta qui ꝑ vadū ul' portū portat homies ultra fluuiū·quasi portū meās Vnd et tar con portitor animarum ultra paludem infernalem dicitur porrneus·

Porrnia.id est·fornicatio

Porosus sa·sum·in porus vide

Porphirio onis·uel porphirius rij·ꝑ quo septuginta interꝑtes trāstulerūt pelicanū .auis q̄dam ē q̄ in lege comedi prohibebaē·& ꝓdu·penul·gti

Porrigmosus sa·sum·in porrigo gmis est.

Porrigo·rego cōpōitur cū porro quod est lēge & dicitur porrigo gis·porrexi ctum·rigere· quasi ꝓcul extēdere & regere Porrigo cōpōitur cum ex & dicitur exporrigo gis·& cū ob et dicitur opporrigo gis·i·extra uel iuxta porrigere Porrigo etiaz sincopaē·& ör porgo rgis·ꝑ porrigo gis·& corri·& facit preteritū porrexi

Porrigo gmis·dicīē a porcus·Et est porrigo pl' produ·infirmitas que solet porcis cōtingere· Vel dicitur a porrigo gis·quia de vno porrigīē ad aliū Et ponitur generaliter pro morbo & vitio capitis cariē faciēte scz pro scabie·vñ porriginosus sa·sum porrigine plenus uel scabiosus·

Porro aduer·in porrum vide

Porrū a porrigo gis·dicitur hoc porrū ri.sed in plurali hi porri·& hec porra·quia in lōgum porrigitur·vnde hoc porrulū li·dimi·& porrosus sa·sus id est·porris plenus·& hoc porrarium rij·locus vbi porri crescūt & abūdant· & hec porrata te· cibus de porris·& hoc porrū ri. quedā mfirmitas que fit in manibus uel in pedibus ad similitudinē porror & porro aduer·quia cīn porri plātantur cōsequenter scz vnū post aliud· ideo inde dicitur porro·i· sequēter aduer·ordinis Porro etiaz dicīē certe u valde uel lōge uel sed·Sed ſm hoc deriuatur a porrum·ſm hug'.& scias q porrū dicitur ꝑprie ö maioribus·porri uero de minoribus·& est ethroclitū genē Sed pē q̄ri·an sit dicendū vnū porror uel vn? porror Dico q partitm ör respicere gen? qō ibi est·& sic est dicēdum vn? porror·sicut dixi in tercia pte vbi egi de genere incerto·

Porta a porto tas·deriuaē hec porta te·q̄ exportaē et importaē aliquid·et ē ꝑprie vrbiū & castrorum·uel porta dicitur a portatōe aratri·& ſm hoc porta est ꝑprie tm vrbiū. & est tractū a consuetudine antiquor·sicut dixi in ianua

Portella le·di.parua porta

Portēdo a porro et tēdo cōponitur portēdo dis portēdi·tētum: & portēsum·portēdere·i·porro uel longe tēdere·signare uel estimare·longe post ostendere. Vnde portendens portendētis generis omis·zach·iij·viri portēdentes sunt Glosa·i.positi in signum futurorum·

Portensis tensis·masculini generis·id est·iaitor & dicitur a porta te·

Portētum a portēdo dis·dicitur portētum ti·i· monstr·vnde portētuosus sa·sum·i·monstruosus & compatur· Et notādum q portētum non est ꝓtra naturam natū·vt varro dicit Nā nihil cōtra voluntatem dei que natura est oīm rer ꝓtest fieri sed est portētum non ꝓtra naturā·sed ꝓtra quod ē natura Portētum.prodigiū:monstr·& ostētū differūt Nam portētū ör quia aliqd post ostendit ꝑdigium·quia porro dicat·i·futura predicet·uel

portētum in terra · ꝑdigiū in celo· quasi procul a digito · uel portētū · qđ porro futuꝝ signat· ꝑdigiū quod deuastationē signat· Monstꝝ quod statī mō strat quod apparet Ostētum quod aliquod futuꝝ demōstrat· & hec ꝓprietas est· sed abusiōe autoꝝz plerūqꝫ corrūpitur Item dīna est inter portētū & portētuosuꝫ. qz portēta sunt q̄ trāsfigurarē· sicut fertur in libia mulierē peperisse serpētem Portētuosa vero sunt que leuē sumūt mutationē· vt natus cū sex digitis· vide in mōstro stras

Porticulus a porto tas· dicitur hic porticul? li. baculus puus ad portādum habilis· et hic porticulus vl' portuscul? li· malleol? in naui cum quo gubernator dat signum remigantibus in vna uel in gemina percussione

Porticus a porta te· dicit̄ hic porticus cus cui· porticu· & mutato v· ablatiui in i· breuē· & addita bus fit datiuus & ablatiu? pl'alis porticibus· i· domus illa que p̄est forib?· & dr sic· qz ibi trāsit? sit & nō sit ibi standū quasi porta· vel portic? dr q̄si apticus· qz sit apta· & est fe. ge.

Portio a· pars partis dicitur hec portio portōis· id est· pars uel partitio

Portitor a porta te· dicitur hic portitor toris· i· ianitor Item portitor· i· portator· & tunc dicitur a porto tas· Itē a porto tas· portatū tu· & tūc dicit̄ portito tas. frequēter portare· & corri· ti

Porto tas· taui· tare· tatū· cōpōitur· cū ad· & dr apporto tas· i· portare aliquid· Itē cū ab· & mutato b· in s· dicitur asporto tas· i· portare· ab· i· lōge uel aliorsum absentare· remouere. Itē cōpōitur cū circū· & dicitur circūporto tas· Itē cū cō· & dicit̄ cōporto tas· i· simul portare uel sufferre· Itē cū de & dicitur deporto tas· i· deorsuꝫ uel de vno loco ad aliū portare uel spaciari Itē cū dis· & dicitur disporto tas· i· diuersis modis · vl' diuersas partes portare· Et cōponūtur ista duo verba sepe ꝑ vitu perare · Itē cuꝫ ex· & dicitur exporto tas· i. in toto uel valde uel extra portare: Itē cū in· & dicit̄ īporto tas· intro uel valde· uel cōtra portare· Itē cū re & dicitur reporto tas. i· iterꝫ uel retro portare· Itē cum sub· & dicitur supporto tas· i. subtus portare uel post uel latēter portare uel sufferre vel sustentare uel auxiliari· Item cum trās. & dicit̄ trāsporto portas· i· vltra portare· Porto tas· actiuū ē cū omnibus suis compositis·

Portula le· di· pua porta

Portunus a porta dicitur hic portun? ni· quidaꝫ deus marin? qui portub? p̄est ꝺm fabulas· & portunus na· num· i· quietus. qz portū habeat· & comparatur· vnde hec portunitas tatis· & ꝑ oppositōez īportun? na· nū· & ꝑdu· tu· portun?

Portuosus a port? dicitur hic portuosus sa· suꝫ id est· portub? plenus & abūdans· & cōpatur· vñ portuose sius· sime· aduer· & hec portuositas tis· & ꝑ cōpositionē īportuosus sa· sum· & sil'r opatur vñ hec importuositas tatis·

Portus a porto tas· dicitur hic port?· i· statio nauium tuta & ptinua· & dicitur sic· a deportandis cōmerciis. quē locū a baiulādis cōmerciis· baias vocabāt antiqui· & est ꝓprie portus· locus ab accessu ventoꝝ remot? vbi naues hiemāt· & facit datiuus & ablatiuus pluralis in vbus portub?· & formatē ab ablatiuo portu· addita· bus· Luc· v· ca· & in portubus morabatur· vide in statio·

Portusculus. in porticul? expōitur

Potus ri· mīmū & subtile foramen in corpe ꝑ qđ sudor emanat· vnde porosus sa· sum· poris plenus Et cōpatur· vnde porosc sius· sissime· aduer· & hec porositas tatis· ꝺm hug· Papi. vero dicit· pori meatus· quidā trāsitus· uel vie in carne. uel osse· subtiliora foramina

Pos dis. dicūt greci· Inde nos dicim? pes pedis Pos inuenitur ꝑ potis· Vnde catho· Hoc bibe qđ possis: si tu vis viuere sanus· & cōpōitur cū cō & dr cōpos· & cū in· & dr īpos· & cū p̄· & dr p̄pos· Possū aūt nō cōpōitur a pos· sed a potis·

Posco poscis popposci poscitū poscere· i. petē· q̄rere· Posco cōpōitur· depposco scis· exposco scis· & est plusq̄ poscere· quia poscūt q̄ simpliciter petūt· exposcūt qui desiderāt· reposco scis· Posco & eius cōposita omia sunt actiua· et faciūt ꝑterituꝝ popposci· geminatū· ut depposco depopposci· et supinum in poscitū· Et formatur supmū a p̄nti mutatione o· in i· cor· et additē tum· ut vult prisc· ut posco scitū· disco scitū. tamē ꝑdictoꝝ supma nō sunt in frequenti vsu·

Positiuus grad? dicitur eo q̄ ponatur prius i cōparatōis gradib?· quasi fundamentū graduū· uel quasi depositiu?· quia deponit casum· ut doct? doctior simus· Et scias q̄ quēcunqꝫ casum regit positiuū· eūd pē regere ei? cōpatiū et suplatiuū · Item verbū in prima ꝑsona potest dici positiuū Vñ dic̄ origenes tractās illud iohannis · In principio erat uerbū · Et notādum q̄ in hoc loco nō tpis sed sig ficationē substātie beat? euāgelista insinuat ꝑ hāc vocē que est· erat· Nam et positiuū eius seꝝ sum ñ inequaliter flectitur otimēs duplicē intellectū· Aliqñ q̄dem substātiaꝫ cuiuscūqꝫ rei de qua ꝓdicatur absqꝫ vllo tpali motu signat· ido substātiuū verbū vocitatur· Aliqñ tpales motus ꝺm alioꝝ verborū analogiam declarat· tale est ergo quod ait· In prin cipio erat uerbum · ac si diceret aperte · in patre subsistit filius

Possessiūcula cule· dimi· pua possessio

Possessiuū nomē est illud quod cū genitiuo plurali signat aliquid ex his que possidētur De hoc tñ dixi plenius in tertia ꝑte in tractatu de spēb? nominum· in ca· de possessiuis·

Possideo a ꝑ uel a post· et sedeo cōpōitur possideo des· possedi possessum· vnde hec possessio nis et hic possessor oris· et possessiu? ua· uum·

Possum ex potis nomīe· et sum es est· cōponitur possū tes. potui posse· uel tuisse potēs· & facit p̄terita pfectiuū subiūctiui potuerim· Formatē em a potui i· in e· et addita rim. et cor· potes a possum primā Sed potes cū descēdit a poto tas· ꝑdu· po· Vnde quidam· Egrotare potes: nisi vinū post pira potes· Futuꝝ aūt indicatiui facit potero poteris terit· rimus. teritis· poterūt· Hic nota q̄ possū cōponitur ab hoc nomīe potis· et nō ab hoc nominatiuo pos· et est ratio quia nomiatiu? nō potest venire ad cōpositionē verbi integre Et dico integre ꝓpter possum· quod cōponitur ex hoc noīe potis et sum · Nec etiam vocatiu? · et hoc ideo· qz opōes fiūt causa pfectōis· sed si ex nomīatiuo siue vocatiuo et uerbo ꝓduceretur vnū verbū cōpositū tal' cōpositio de pfecto faceret impfectū· quia nomīatiuus cū uerbo uel etiā vocatiu? cū verbo generat pfectum sensum Sed omis dictio simplex siue cōposita in eo q̄ dictio habet impfectionē· et sic talis cōpositio cōstare nō posset· sicut dixi supra in ēcia ꝑte in ca· de figura cōposita

Post aduer. loci· licet qñqꝫ ponatur in vi tpis· et

cõparaē posterior postrem? Post compõiē postq̄ Item postheri·i·hodie· Item postridie·i· post tres dies·postpridie·i·hodie·Itez & cuz quibusdā alijs· ſm hug· Et ſignat tria poſt·ſ·epus ut poſt annum venias ad me Item locū·vt iſte latet poſt montem Item ordinē vt poſt ſapiam diuitie querēde ſunt· Nam melius eſt philoſoz hari q̄ ditari· niſi forte i digēti Vnde uerſus·Hec tria poſt portat ſunt tē pus locus et ordo·& eſt p? p̄pō poti? qñ regit ca:

Poſtea a poſt deriuatur poſtea aduer: ſum bium temꝑis·uel ordinis·& cōponitur·Poſteaq̄ id eſt·poſtq̄·& poſtea.loci·i·poſt illū locum·uel poſt illud tempus

Poſtela·Poſt cōpōitur cū telon quod eſt lōgum & ꝺr hic poſtela le·i·corrigia que ſub cauda eq̄ tenditur·ſicut antela que ante tenditur Et dicatur poſtela quaſi poſt ſellam·& antela quaſi ante ſellam. Et ſm hoc poteſt dici ſic·quodlibet ornamentum equi ante uel retro·vel mātica que ante portaē· ul' retro·Et ꝑdu·penul·vide in antela·

Poſterioza a poſterior dicitur hec poſterioza ſcz potex quia retro ſunt·& a vultu auerſa·nedū illa purgamus inquimemur aſpectu

Poſteritas a poſt deriuatur poſter? ra·rum·i·ſequēs. vnde hec poſteritas poſteritatis·id eſt· progenies uel ꝓpagatio filiorꝫ m nepotes· uel nepotū m pronepotes Nam poſteritas a nepote incipit· quaſi poſtera etas

Poſterula·in poſtis expōitur·& cor·ru·

Poſterus a poſt deriuatur poſter? ra·rum.id ē ſequēs·& cōpōitur cū p̄·& dicatur p̄poſterus ra·rum·i·trāſuerſus.nō rectus·nō recto ordie diſpoſit? . qñ qui debz eſſe poſterior fact? eſt prior·vñ p̄poſtero ras·i·ordinē puertere uel trāſuertē. ſcz qđ tz eſſe poſterius facere primū·& cor·ſte

Poſthac quedā vocū irregularis ogenies ſeu aggregatio videtur eſſe.fungēs loco vni? dictionis id eſt.poſt.\Vnō ad hebreos quarto capitulo. Nū q̄ de hac loquereē poſthac die· vel ſit ibi hac illa bica adiectio·

Poſtheptimemeris a poſt et heptimemeris· ꝯponitur hec poſtheptimemeris·quedā ſpecies ceſure·quia ꝓducitē ſillaba naturaliter breuis p poſtheptimemerim in principio quinti pedis · ſicut p heptimemerim in principio quarti ut hic Qđ pax longa remiſerat arma bona reparabāt·

Poſthumus·Humus·uel humatio cōpōitur cuz poſt·& dicitur poſthumus ma·mū·& hic poſthumus mi·& hec poſthuma·i·qui vel que naſciē p? humationē patris·i. poſt obitum· Iſte a defuncto nomē accepit·ſicut lex uoluit·& cor·penul·Vnō quidā Poſthum? eſt nat? p? exeqas genitoris. Et virgili? in ſexto Tu poſthuma ꝓles ꝛc̄

Poſtica a poſt dicitur hec poſtica ce·latēs ingreſſus a parte posteriori.& hoc poſticū ci·idem & ꝓducit penul·Vnde horatius Atria ſeruātem poſtico falle cliētem·& hoc poſticiū cij prio eodē·Vñ in dante.xiij·ca·Irruerūt famuli p poſticiū uel p poſticum ſm aliam literā·Item a poſt poſticus ca. cū id eſt vlterior vl' a posteriori factus Vñ ꝓſius Occipitiqz ceco poſtice occurrite ſamne·

Poſticiū cij· vide in poſtica·et in ianua

Poſticulū li·dimi·ꝑuus poſtis

Poſticū ci·in ianua vide & in poſtica·

Poſtis a poſt dicitur hic poſtis huius poſtis·i.latēs ingreſſus a parte posteriori Et dicūtur poſtes eo q̄ poſt hoſtiū ſtēt·& a poſtis deriuatur hic poſticulus·& hic poſtell?·& hec poſterula le·oia di·

Poſtlimīniū nj expōitur in limīnū

Poſtpridie·i· altera die p? terciā diē. ſm pap·ul' ſm buguitionē·poſtpridie·id ē .hodie· et componitur a poſt et pridie.

Poſtremus·poſt compatur posterior poſtremus Sed poſtrem? de multis·posterior de duob? dicitur·vnde poſteri? poſtreme uel poſtremuz·& hec poſtremitas tatis·& poſtremus q̄ñq̄z accipitur in vi poſitiui·& cōpatur·poſtremus mior·ſimus· vñ poſtreme poſtremius poſtremiſſime aduerbiuz· & poſtremo·id eſt·adultimū·aduerbi·temporis·uel ordinis·& produ·ſtre.

Poſtridie·id eſt·poſt tres dies·a poſt & tris· & die·& producit e·

Poſtulo las·laui·deriuatur a poſco ſcis·& eſt id poſtulo quod poſco·& hinc hic poſtulator·i·rogator·& inde or.in trix·hec poſtulatrix cis·& poſtulatim aduer·i·rogāter.& poſtulaticius cia.ciū qui frequēter poſtulat uel poſtulatur·poſtulo cōponitur Depoſtulo las·& eſt actiuū cū omnibus ſuis cōpoſitis et corripit ſtu.

Potator torꝭ·m poto tas·eſt.

Potatricula le·m poto tas·eſt

Potens a poſſum dicitur hic et hec & hoc potēs tentis.ptcipiū et nomē·& tūc cōpōitur potēs potētior ſimus·vnde potēter potētius tiſſime aduer· & hec potētia tie· vide in poteſtas·Potēs cōponiē Impotēs·i·non potēs· & cūcti potēs·et omnipotēs·vñ hec oīpotētia ·cūctipotētia·impotētia·

Potentatus a potens dicitur hic potentatus potentatus tatui·i·potentia·uel poteſtas·dominatoris opus ꝓualidum

Poteſtas a poſſum dicitur hec poteſtas tatis·i· quod quis poteſt·et id per quod quis poteſt.& ille qui poteſt·vnde poteſtatiuus ua· uum·i· potēs uel qui videtur dignus poteſtate. ſm hug· Papias vero dicit·Poteſtas dicē q̄ pateat illi quodquod velit·Poteſtas ab eo qđ eſt poſſe nomē accepit· & ut dicitur in greciſmo·Si recte dicas ſolet eſſe potencia ſani·Licꝫ poteſtatē digni da poſſe cui uſ

Et ſcias q̄ ſicut ſubſtantiū recipit adiectiuum: vt bonus homo·ita hoc verbū ſum·ut ſum bonus & ſumus boni·ita q̄ nullū aliud ſubſtantiū eſt ibi neceſſariū·& hoc in prima et in ſecūda ꝑſona ſed ñ in tercia·Vnde poteſt dici·ego poteſtas ſum bon? ita q̄ adiectiū recipiat verbū cū ratione ſuppoſiti conſignati Sed in tercia ꝑſona male dicitur Poteſtas eſt bonus·quia verbū tercie ꝑſone nō habet in ſe ſuppoſitū finitū Poteſtates etiā ut dicit gregorius vocanē hi angeli que hoc potētius ceteris m ſuo ordine receperūt·vt eoꝝ dicōi virtutes aduerſe ſubiecte ſint. quoꝝ poteſtate refrenātur ne cor da boīm tēptare ꝓualeāt q̄tū uolūt

Potio hec potatio·& hec potio onis· p ſincopaz dicitur Et eſt potio idē quod potatio uel cōfectio ex vino et herbis·vel medicina.quia potatur Et ꝺr a poto tas·taui·potatū·Et a potio ꝺr potiono nas·uel potionor naris·i·potionē dare

Potiono nas·in potio eſt·

Potior tiris·dicē a potis tis nomīe·& eſt potiri frui vti Et cōſtruiē cū acco gto & ablatiuo ut potior illius rei·vel illam rem·vel illa re· Et inuenitur ſcm antiquos·ſcm terciam & quartam conīugationē potior tiris·vel poteris·ſz i ifinitio ſzm quartā inueniē potiri.ſup·in itū potatū deſinit penultima ꝓducta·Impotie? ta tū ſicut dicit ꝑſcia?

Apud tamen modernos ē ē in quarte coniugatōis
Ite potior est compatiuum de potis secūdū vocē·
qua significatio mutatur·vide in potis·

Potis ge·cōis & hoc pote i·possibilis vel potēs
& cōpatur potior tissimus·& hec compatio est in
fin vocē quia significatō mutaē·potior em et potis
simus.i· melior et optim?·Vñ potiē tius. tissime·
aduer·& potissime qñq ponitur p maxime vl' p=
cipue.fm hug·Papias vero dicit Potior· melior·
supior·altior·valētior

Potissimus ma.mū·m·potis vide·

Potisso a poto tas·ōr potisso sas·potissaui sare·
id est·frequēter & paz bibere·& in eodē sensu di
cebatur antiquitus potasso sas·

Poto tas·taui·tare·i·potū dare·Vñ in psalmo·
Potauerūt me aceto·& potare·i·bibere Et nota q
supimū eius sincopaē·& ōr potū tu Et sepius ine=
nitur sincopatū q integrū·Vnde verbalia & ptici
palia ab eis formata inuenīūtur etiā sepius sinco=
pata q integra·vnde hic potator uel potor·& hic
potatori? ria·rium·vel potorius ria·rium·& hec
potatrix uel potrix·vnde hec potatricula le·vl' po
tricula le·dimi·& potatus ta·tum·& hic potatus
tus·& hic potus potus tui·actus uel passio potā
di·vel quod intra calicē datur· Item a poto tas.
potito tas·fre·Poto cōpōitur·cōpoto tas·i·siml'
cū alio potare·epoto tas·i· ualde potare vel ex to
to·repoto tas.item potare uel retro·Poto p dare
potū cū omībus suis cōpositis est actiuū·sed pro
bibere est neutr·& pdu·po·Vnde ouidius· Euo
mit epotas dira canbdis aquas Et ut dicūt q̄dam
Bibere est nature·potare vero iuxurie est

Potomū mij·est nauigium fluuiale·tardum et
graue quod nō nisi remigio pgredi potest·Hmc
etiam traiectus dicit̄.extētus est em et lacus

Potor toris·in poto tas·est·

Potuerint est pteriti pfecti tpis & modi subiun
ctiui de possum potes·vel potest etiā esse futurū
subiūctiui· vt cū potuero ris·rit.rimus·ritis·rint·
De hoc vide in possum potis

Potus ta·tum·vel hic potus tus tui·vide in po
to potas fm hug·Et papias etiam dicit·potus p
potatus p sincopam pticipiū·s.potus ta·tū.Et hic
potus potus tui·nomen

(6) Ragma matis·ge·neu·i·causa Vnde pra
gmaticus ca·cum.i·causatiuus uel causi
ticus·scōm hug·Papi.etiam dicit·Pra=
gma grece latine cā dicitur· vnde et pragmatica
dicūtur negocia·& actor causaz & negociorz pra
gmaticus nominatur

Prandeo a prādium dicit̄ prādeo des· prandi·vel
prāsus sum prādere·i·prādium sumere i tercia ho
ra comedere·Et cōpōitur cōprādeo des·di.vl' cō
prāsus sum·& est neutr cū omībus suis cōposi=
tis·& facit pteritū in prādi uel in pransus sum·&
supimū in prāsum.scōm hug·Et ut dicit papi· Prā
deo est neutr nisi in tercia prādetur·Vñ pas· prā
detur olus·vide in prāsus

Prādeum dei·quedā zona a prandiū dicitur

Prandi est preteritū de prādeo des·

Prandiū A paro ras deriuatur hic patus tus·tui
& hinc hoc prandiū dis· quasi patum ab apparatu
ēdēdi·quia plura in mane pantur q̄ i sero ad come
dēdum Et olim ppie dicebanē prādia oim militū
scz cib? añ pugnā·quasi cito patū·sed nūc ōr ome
stio in tercia·vnde hoc prādiolū li·dimi·

Pransico tas. vide in prāso sas·& cor·si·

Pransso sas·i·frequēter prādeo uerbū frequē· de
prādeo des.a quo prāsito tas.aliud frequē·

Pransoriū a prādeo des·ōr hoc prāsoriū rij· do=
mus vel locus vbi prādetur

Pransus sa·sum·accipitur actiue·i·qui prādz &
tūc descēdit a prādeo des·prādi uel prāsus sum·
Item accipitur passiue prāsus·i·comestus·cōsum
ptus·& tūc descēdit a passiuo istius uerbi qō ine
nitur in teria psona scz prādetur.prādebatur pran
sus est uel fuit·Similiter intellige de omībus ver
bis neutris que hñt passiuū in tercia psona·scz q
cor pticipia pteriti tpis possunt accipi actiue vel
passiue·Cum aūt accipiūtur actiue· sunt pticipia
neutror. Cum uero passiue sunt pticipia passuo=
rum Prāsus cōpōitur Imprāsus·id est·nō comest?
uel nō prāsus·qui scz nō comedit uel non prādet·
Quidā tñ dicūt q hmōi pticipia in prima et i scda
psona signāt actionē·i tercia signāt actionē & pas
sionē·vide in iurat? ta·tum·

Prasis·vel prasuz grece latine dicitur viride·vñ
prasis dicitur creta viridis

Prasius a prasin ōr prasius sia·sium·i·viridis et
hic prasius sij·quidā lapis viridis

Pratellū li·dimi·puum pratū

Pratulū li·di·paruū pratum

ratensis in pratum vide·

ratum a patus ta·tum·dicitur hoc pratū ti·q̄si
paratū·qz paruū exigit laborē culture·Vnde hoc
pratellū·& hoc pratulū li.di·& hic & hec praten
sis et hoc pratēse· & hoc pratū ti·quoddā castruz
qz herba pratēsi abūdet·uel qz ī prato fuerit ostru
ctū·vñ hic & hec pratēsis. & hoc se.neutr gētile ē·

Praui cors dis·in prauus exponitur

prauus ua·num·i·malus & puersus· Sed mal?
naturaliter·prau? exercitio & vsu·& cōpatur· pra
uior.simus.Vnō prauе uius·uissime:aduer·et hec
prauitas tatis·& prauo uas·i·prauū facere·& cō=
ponitur Deprauo uas·i·valde prauare & est acti
uum cū omnib? suis cōpositis·& producit hāc sil
labā pra·vnde quidam·Opto placere bonis· pra=
uis odiosus haberi·Quis nisi sit.prauis nemo pla
cere potest·prauus cōpōitur cū cor dis·& ōr hic
& hec et hoc prauicors cordis·ge·omīs sicut vni=
cors·cōcors·fecors·& similia· Et dicit̄ prauicors
vir prauus corde uel praui cordis·ecclesiastici iij·
ca·prauicors ī illis scādalisabi ē ꝛc·uel scōm aliā li
teram prauicordis.& cor·ui·prauicors

Preambulus a preambulo ambulas·dicitur pre=
ambulus pambula ambulū·i·ante ambulās qō etiā
substātiue potest poni

Prebenda a pbeo bes·dicit̄ hec pbenda de·vnde
pbendarius daria.darium·quod ptinet ad preben
dam· & hic prebēdarius darij·qui dat prebendam
uel potius qui recipit

Prebēdicula le.di·pua pbenda

Prebendula le·dimi·parua pbenda

rebeo a pre & habeo cōponitur prebeo bes· p
bui bitum·id est·dare

Precabūdus in precor est·

recapio·ex pre et capio cōponitur pcapio pis·
io ē·añ capio ī quo sensu inuenit̄ pcipio pis·

recarius a prece ōr pcarius ria·riū·i· pcabilis
vel pcariū dicitur qō p prece obtinet̄· quasi pcadiū
quia prece auditur·& videtur poti? esse ecclia q̄
pō·vnde pcarie aduer·i.pcabiliter·uel p pces Et
pro eo sepe inuenitur pcario .Vnde terētius in eu
nucho·Laz ul' pcario fac tardius·fm hug·Pap·vo

dicit precariū est cum prece creditor rogatur · & p mittit debitorē in possessionē fundi sibi obligati demorari & fructus capere · dictū quasi precadiū quia prece auditur ·

Precator a precor caris. dicit̄ hic p̄cator toris · & or in rix · uersa dicitur hec precatrix cis. Vñ augustinus Adhibe precatores. i · rogatores · & pupel · tam in nēo q̄ in gēo

Precatorius ria. rium · in p̄cor caris vide ·

Precauco ues · caui · i · añ uel p̄ aliis cauē uerbum actiuū · a p̄ et caueo ues · cōp̄itur · & cor · ca · Gen · vij · Precauēs in futuz · vide in caueo

Precedo dis. cessi · sum · p̄cedere. i. ante ire · ex pre & cedo dis · cessi cōp̄itur · Et quis dicit̄ aliquid p̄cedere q̄ttuor mōis scz eternitate · & sic deꝰ p̄cedit omia Item tpe ut flos fructū · Item electōe ut fructus precedit florē · Item origine ut sonus precedit cātum · Vnde dicit augustinꝰ in · xij · li · cōfes · c · viij g · Cū uero dicit informe deinde formatū · nō ē absurduz si modo est ydoneꝰ · intellige quis precedit eternitate sicut deus omia & in omibus. tpe sicut flos fructū · electōne sicut fructꝰ florē · origine sic̄ sonus cātum. qz nō cātus formaē vt sonꝰ sit · sz sonus formaē ut sit cāt? · Hst em̄ cātus formatꝰ sonꝰ

Precello precellis preculi uel precellui preculsuz uel precelsum · precellere · id est superare · Et cōponitur ex pre et cello ·

Precendo A pre et candeo candes · componitur precendo precēdis · id est ante uel valde accendere Vide in candeo cādes ·

Precētor a precmo nis · dicit̄ hic precētor toris · q̄ in ecclesia vocē premittit in cātu scz principalis cātor Et debet scribi p e · & nō p i. qz formaē a precē tu supino v · mutata in or ·

Precētus a precētor dicitur hic precētus tꝰ tui · id est · dignitas uel prās precētoris

Preceps · Caput cōp̄itur cū pre & dicitur preceps tis · ge · omis qui cadit capite inclinato. & cor pore sequēte · & corn · penul · gni · preceps etiā dicitur hō omia sine mō & cū periculo faciēs · & facit gēs pluralis precipitum

Preceptor a precipio pis. dicitur hic p̄ceptor p̄ceptoris · & hic p̄ceptus tus · tui · & preceptorius ria · rium · quod precipitur

Preceptū a p̄cipio pis · deriuaē hoc p̄ceptū ti · Et scōm pap · Precepta sunt q̄ an aliquid faciēduz sit aut nō faciendum docent · Et scias q̄ precepta decalogi sunt decē que in his versibus ponunt̄ Ido la sperne · dei nō sit tibi nomē mane. Sabbata sanctifices: habeas in honore parētes Nō occisor eris mechus · fur · testis iniquus · Non alii nuptā: nec rez cupies alienam · Numerus istoz preceptoz sic accipi potest · Prima tria precepta que fuerūt scripta in prima tabula lapidea ordināt nos ad deū · Ordinatur aūt homo ad deū tripliciter · Vno mō p̄ meditationē cordis · ut dicitur in psalmo Vacate et videte qz ego sum deus · & ad hoc dirigit terciū preceptū scz sanctificatio sabbati · quo aliquod tēpus deputatur ad vacādum diuinis cessando ab oībus que hoc ociū perturbare possent Alio mō p̄ reuerentiam oris. quod fit cū deus laudaē · & nomē eiꝰ cū reuerētia teneē · & qz prio occurrit irreuerētiā nominis diuini vitare q̄ laudes debitas deo reddere Ideo in secūdo precepto p̄ōitur · nō assumes nomē dei tui in uanū · Tercio mō vt i ope seruitiū debitū exhibeatur quod latria dicitur Ad cuius actū primū preceptū ordinaē simpliciter p̄ phibitionē contrarij · Ad p̄ximū aūt homo dupliciter ordinaē · Vno modo ut beneficiū ei impendaē · Luc̄ · vi · Que vultis ut faciāt uobis homies & vos eadē facite illis quod maxime parētibus faciēdum est · Vnde in primo p̄cepto scē tabule honor parētū p̄cipiē i quo intelligitur omē beneficiū p̄ximo exhibēdū Honor autem iste nō solū attēditur in reuerētia · sed in administratōne eoz que sunt corpori necessaria sicut dixi in honoro ras · Alio modo ut proximo nocuīm tum nō inferatur · ꝑm illud thobie iij · Q̄d ab alio oderis tibi fieri · vide ne alteri tu aliq̄n feceris · & ad hoc primēt sex precepta que sequunt̄ · que sic ordinātur Nocumētum nanq; tripliciter potest proximo inferri · Primo q̄tum ad cor & sic sunt duo p̄cepta vltima scz nō desiderabis vxorē p̄rimi tui · & nō occupisces domū proximi tui · ze Et prohibet̄ hic volūtas iuriādi & p̄cipue illa volūtate q̄ē cupiditas q̄ est radix oīm malorꝫ · Et primo phibetur cupiditas aliene rei que est cōiuncta quasi itē corpus secū · vt vxor Secōo volūtas aliene rei que ē nō eadē caro cū homie · sed extra eū cuz dr · nō domū nō agrum q̄tum ad res immobiles · nō seruū. ñ ancillā · nō bouem ze · Quātū ad res mobiles · Itē nocumētum inferri potest̄ p̄ximo ore uel uerbo · & hoc phibetur q̄nto p̄cepto scz non loqueris cōtra proximum tuū falsuz testioniū tioze · rancoze · amoze · munere · & hoc in precepto phibēē negatio · detractio obiurgatio · & omia hmōi Item tertio inferri p̄t nocumētum p̄ximo in opere & hoc tripliciter · in se uel in psonam p̄priam & hoc phibetur cū dicit̄ Nō occides Vel in suos · & hoc phibetur cū dicit̄ Non mechaberis Magnū em̄ nocumētum reputat sibi vir q̄n quis accedit ad vxorē suā · qz nō bene cū socijs regna venusq; manēt Vl̄ in sua & hoc prohibetur cū dicit̄ Nō furaberis · i · rem alienā nō vsurpabis vsura · rapina · furto · fraude · violentia Et scias q̄ peccata que cōmittūtur in p̄ximo sunt p̄ sanda p se ꝑm nocumēta que p̄ximo inferūtur · qa ex hoc habēt rationē culpe Tāto aūt est maius nocumētum · q̄to maius bonū dimittit̄ · Cū aūt sit triplex bonū homis scz bonū anie & bonū corpis · et bonū exteriorꝫ rez · Ponū aūt aīe quod ē maximuz nō potest alicui ab alio tolli nisi occasionaliter · puta p malā psuasionē q̄ necessitatē nō infert · Sz alia duo bona scz corpis & exteriorꝫ rez possūt ab alio violēter auferri Sed qua bonū corpis p̄emmet bono exteriorꝫ rez · semp grauiora sunt peccata q̄bus infertur nocumētum corpi · q̄ ea quibꝰ infertur nocumentū exteriorib? rebus Vnō inter cetera peccata que fiūt in p̄ximū homicidiū graui? est p q̄ tollitur p̄rimi vita iam actu existēs Consequēter aūt adulteriū · quod est otra debitū ordinē generationis humane p quā est introitus ad vitā · Cōsequēter aūt sunt exteriora bona inter que fama p̄emmz diuitijs · eo q̄ p̄pinquior est spūalibus bonis Vnde dicitur xxj · puer. Melius est nomē bonū q̄ diuitie multe · & ideo detractio ꝑm suum genꝰ est maius peccatū q̄z furtum · minus tamē q̄z homicidium uel adulterium Sed potest queri an fuit necessariū legē scriptā & maxime ista decē p̄cepta tradi · Ad hoc dico q̄ necessariū fuit ea que naturalis dictatō que dicūtur ad legē nature p̄inē populo in p̄ceptum dari p̄ter quattuor rationes Primo quia p̄ otrariā ꝙsuetudinē multi in peccatoz p̄cipitabāt nam apud multos ratio naturalis in q̄ scripta erat obtenebrata erat Secundo qz et si in aliquib? vigebat ratio. tamē amor boni in eis deficiebat · Vnde

quãdam coactionem legis obligatorie· ad bonum inducẽdi erãt· Tercio vt ad opa virtutis nõ soluz natura inclinaret sed etiã reuerẽtia diuini imperij Quarto vt magis memorie tenerẽt & frequentiꝰ in cogitatõe versarenẽ Et si dicas scriptura videtur esse inuẽta ad succurrẽdum labilitati mẽorie sed alia p̃cepta legis que nõ sunt ita scripta in cor de homis·sicut iudicialia & cerimonialia·facilius poterãt obliuioni tradi·ergo ea magis debuerũt i tabulis lapideis scribi Dico precepta iudicialia et cerimonialia erãt mutabilia·ꝑm diuersos statuꝰ & conditões hoim·sed p̃cepta legis nature ĩmobiliẽ pmansura erant·in cuius signũ in tabulis lapideis deus ea scribi voluit· Hic nota qꝫ augꝰ·in li· de doctrina xp̃iana dicit Totã magnitudinẽ & amplitudinẽ diuinoꝝ eloquioꝝ possidet caritas. q̃ deũ pximũqꝫ diligimus que radix est oim bonoꝝ· Si ergo nõ vacat omẽs paginas pscrutari.& omia in uolucra sermonũ euoluere·tene caritatẽ vbi pẽdẽt omia·qz pfectio est & finis omniũ·Itẽ augꝰ ꝺ laude diuinaꝝ scripturaꝝ dicit· Ille tenet & quod latet & quod patet in diuinis codicibus·qui caritate seruat ĩ moribꝰ·qz dicit̃ matthei.xxij·In his duobus mãdatis scz in dilectõe dei & pximi·tota lex pẽdz & pphete·Fulgẽcius etiã dicit in sermone stephani·Caritas omniũ fons est & origo bonoꝝ· munimẽ egregiũ· via que ducit ad celũ·in qua qui ambulat nõ errare potezit nec timere·Ipa dirigit·ipa protegit·ipsa pducit·vide m curiosus· Et si dicas Si diuina eloquia omnia in caritate ꝓtinent· videt̃ igitur qꝫ plixitas sacre scripture sit superflua Respõdeo qꝫ cõtinentur omia diuina eloquia in precepto caritatis sicut in radice·sed oportuit per ramos distinguí·Et scias qꝫ cõsuetudo nõ põt tollẽ ius naturale siue diuinũ·i·precepta predicta·sicut dixi in consuetudo

Receptus in preceptor est

Reces a precor precaris, dicit̃ hec prex cis·hec p̃ces·haꝝ precum·sed nominatiuus singularis nõ ẽ in vsu & cor·pre·vide in achilles

Recidaneꝰ nea·neum·id est·aptus ad precidendum. & dicitur a precido dis·

Recido dis.cidi·dere·cisum·i.antecedere· & cõponitur a pre & cedo dis·cecidi·i· & ꝓcidi·vbiqꝫ Item p̃cido dis·p̃cidi·cidere·sup̃·caret·i·ãte cadere·uel in anteriorẽ ptem·& cor·ci·vbiqꝫ· & tũc cõpõitur a pre & cado dis·cecidi·

Reciniũ nij·i·laus alicuius rei·uel laus añcedẽs Et dicitur a precino nis·

Recino nis·p̃cinui·centũ·i·ualde canere· uel añ & cor·ci.& cõponitur a pre et cano nis·

Recior a preciũ ꝺr precior aris· deponẽtale· id est extimare·& cõpõitur apprecior aris· deprecior aris·& est precior· depo·cũ suis compositis·Anti qui tamẽ dicebãt precio precias·& apprecio appreciasin actiuo genere·

Precioſus a preciũ deriuat̃ p̃cioſus sa·sum· multum preciũ valẽs.Vnde precioſi lapides dicti sunt qz care valent·siue qz a vilibus discerni possunt·siue quia rari sunt·Omne enĩ qõ raꝝ est· magnũ et p̃cioſuz vocatur·Vnde in primo regũ iũ·ca·dicit̃ Sermo dñi erat precioſus·i·rarus Precioſus compatur precioſior simus.vnde precioſe ius.sime· aduerbiũ·& hec precioſitas tatis·

Precipitiũ cipitij·prerupta foſſa uel rupes·& dicitur a preceps·

Precipio a pre & capio pis·cõponitur precipio cepi·ceptum·i·preceptũ dare Item inuenit̃ precapio pis·sil'z ex pre et capio·& retinet a·& est p̃capere ante capere·in quo sensu muenitur etiã precipio pis·& cor·ci·uel ca·

Precipito tas.tare·taui·uerbũ actm̃·i· p̃cipitio aliquid obruere·& dicitur a p̃ceps tis·& cor·pi

Precipuus .i·maxim?·primus·singularis·senior ꝺm pap· Inde precipue aduer·

Precisio a precisus cisi·addita o· fit hec precisio onis quasi ante cisio·Item precisio est quidã color vide in q̃rta pte ĩ tractatu de coloꝛib? rhetoricis

Preciũ a prex cis·ꝺr hoc preciũ cii·quia cũ prece solet dari·uel preciũ cõponitur a pre & do das.ul' vicis·quasi predatũ·uel quasi preuiciũ quia prius datur ut pro eius vice quod petitur habeaẽ·vnde hoc preciolũ li·dimi·

Precliuis·i·inclitus·valde gloriosus·Naz grece cleos ꝺr latine gloria·ꝺm pap·Huguitio vero dic̃ a precluo is·dicitur hic & hec precliuis huius p̃cliuis·id est·celticus·nobilis·valõ fulgẽs·& põ·cli

Precluo is·in cluo duis expõitur·

Preco a precino nis·ꝺr hic preco conis.qui quodam preconatu aliquid annũciat·vel preco etiã ꝺr mercator q̃ quodã p̃conatu inuitat ad merces suas emẽdas·vñ hic preconat? tus·tui·talis ãnũciatio·

Precocia a precoquo.quis ꝺriuatur hec precocia cie·genus vini vel vuaꝝ·quasi precoqua·quia ante alias sole coquitur·& citius ad maturitatẽ venit· Et eadẽ dicit̃ precoqua que·& hec p̃cox cis· sed a grecis dicitur lageos·qz velocius currat ad maturitatẽ vt lepus·Et potest declinari mobiliter p̃coquus qua·quum·ꝺm hug·Papi·uero dicit Precocie genus vuarum dicte·quasi precoque.quia ante alias matureſcant

Preconatus in preco est

Preconiũ a preco dicitur hoc preconiũ nij· & hic preconatus tus·tui.i·annũciatio preconis Item p̃coniũ ꝺr laus uel annũciatio laudis·Põit̃ etiã q̃nz simplr̃ p annũciatõe·sed ꝓprie in bono

Precõtrecto ctas·in tracto ctas.est

Precoquus precoqua coquum·in precocia exponitur·& corripit co·

Precor caris·catus·sum·cari·i·rogare· vnde precatorius ria.rium·& hic et hec precabilis & hoc le Et precabundus da·dum·similis precãti.quasi ad precãdum habilis·precor compõitur.deprecor depr̃ caris·imprecor caris·Et est precor depoñ·cũ oĩb? suis cõpositis·& cor·hãc sillabã pre

Precordia Pre compõitur cũ cor·& dicitur hoc precordiũ dij·quoddam intestinũ·qz presit cordi· vnde hic et hec precordialis & hoc le·quod q̃nz ponitur pro intimo secretoqꝫ et familiari·ꝺm hugꝰ·Isidorus uero dicit·Precordia sunt loca cordi vicina quibus sensus ꝓcipitur·dicta sic quia ibi sit principium cordis et cogitationis·

Precox cocis·in precocia vide·

Recurro ris· ex pre·et curro componit̃· & geminat preteritũ p̃curro precucurri p̃cursum

Preda prede est de vicinis & cõfederatis·Rapina de hostibus·vel preda de tota patria Rapina ꝑ parte Item preda ex hoste est· Lucꝛ ex negociatione·compendiũ ꝓprie ex pondere

Predanus na·num·i·de predio existens· Et dicitur a predium·Vnde ambrosius Inter conuiuia predanas epulas ructantem

Predestino nas·naui·nare·a pre.et destino nas· compõitur·& est predestinare ante vel ab eterno

destinare·preuidere·prescire· Sed prescium̄ boni & mali· Predestinātur tm̄ boni·fm hug̃·& cor·sti·

¶ Hic nota q̄ p̄destinatio est prepatio gratie ī p̄senti & glorie in futuro. Sed consueuit queri An hi qui apud deuz magni sunt meriti obtinere aliq̄n possint etiam que nō sunt predestinata· Ad hoc respōdet grego·in primo dyalog̃·Obtinere nequaq̄ possunt que nō fuerūt predestinata vt precib⁹ obtineanē Nam ipsa quoq; pennis regni predestinatio· ista est ab oīpotēti deo dispositā·vt ad hoc electi ex labore pueniāt. quatin⁹ postulādo mereāē accipe quod eis oīpotēs deus ante secula disposuit donare Item scias q̄ numerus predestinatorz certus est a deo· sed incertus a nobis· Nec tm̄ ista certitudo necessitatē salutādis imponit·& ut dicit boetius q̄uis causam tāte dispositōis ignores tm̄ q̄n bonus mūdi rector tēperat· recte fieri cuncta ne dubites Quidquid em̄ citra spem videas geri· rebus quidem rectus est ordo· opinioni vero tue peruersa confusio· Vide in prescio· & in scribo· & in caritas·

Orediatus a predium dicit̄ hic prediat⁹ ti· deus predioz scz saturnus·ut dicunt·

Opredico cas·caui·care·cōponitur a pre & dico cas·& est predicare·admonere·uel annūciare·bōa vt ego predico ·quasi pre·i.super alia bona enūcio Vnde trāsumptū est hoc vocabulū in logica cum dr genus predicaē de specie·Species predicatur d̄ suo indiuiduo·id est·enūciatur·uel inheret·& hmc verbalia·& cor·di·

Oprediolum li·di·puum prediū·

Opreditus ta·tum·i·predijs dat⁹· uel pre alijs ditatus·& dicit̄ a praes dis·vel predir⁹ dicit̄ a predo dis·quod est pre alijs dare Et est preditus fm pap·sublimat⁹·ornatus·clarus·p̄clarus· anteposi tus· & cor·di· Vnde theodol⁹·Preditus ingenio· decorauit menia templo·

Opredium a preda dicitur hoc prediū dij·i·possessio·villa ager.sed ꝓprie allodiū·& dr prediū a p̄da quia antiqui agros quos bello cepant prede nomie vocabāt·vel prediū dr quia ex oīmbus ptibus patrifamilias preuideē·i·apparet·vnde dicit̄ prediuz q̄si preuidiū·uel prediū dicit̄ quasi pre alijs ditans a pre et dis ditis·quod est diues·sed potiꝰ ē ethia q̄ compositio·

Opredo dis·p̄didi·tum·predere·i· pre alijs dare· honorare·prerogare·preponere·ornare·& componitur a pre et do das

Opredo predonis masculini gn̄is·i.raptor·& dicit̄ a preda.& ut dicit papi·Predo uel predus·dicitur qui predam habet uel scit

Opredor daris·datus·sum·dicit̄ a preda· & ē predari.predam facere·dissipare·vnde hic predator.& predatoriꝰ ria·rium.& predabūdus da·dum.habilis ad predādum vel similis predanti·& hic et hec predabilis·& hoc le·& predatus ta.tum.quod accipitur in passiua significatione·fm quod antiqui dicebāt predo das·& compōitur Impredatus tatus· Predor componit̄ Cōpredor daris· Depredor daris·& est deponētale cū suis cōpositis.& ꝓstruitur cum acco·& produ·pre·Vnō hora·in epi· Singula de vobis anni predātur eūtes·

Orefatio a prefatꝰ ta·tum·p̄fati addita o fit·hec prefatio onis·& accipit t. sonū de c.& est prefatō fm hug̃·ꝓlogus·prelocutio Vnde ī missa dicitur p̄fatio. quia precimitur ante sacramentū corpis et sanguinis christi·Papi. vero dicit·Prefatio prelocutio libroz que ante omnē narrationē fit ad instruendas audientiū aures ad quod aptatur·dicta p̄fatio·quasi p̄locutio.i·prima locutio·

Orefatiūcula le·tini.pua prefatio

Orefatus ta·tum·i·ante locutus·a prefor faris· quod est ante loqui·et ꝓdu.fa·

Oprefectura re·im prefectus est·

Oprefectus a prefitio cis·dicitur hic prefectꝰ tis id est·alijs prepositꝰ·dignitatē dsignat· Vnō hec prefectura re.eius dignitas· Et prefectorius rium. quod ad prefectum pertinet Et est idem p̄fectus quod pretor·

Oprefica prefice cōmunis generis·i· sacerdos qui incipiebat cantus· & precrat plāgentibus Et dicit̄ a prefitio prefitis

Oprefitio cis·p̄feci prefectū·i· prepono·vñ verbalia·& cor·si·& cōpōitur a pre & facio cis·

Oprefoco focas·caui· focare·i·pstringere·strāgulare quasi fauces ab anteriori pte capę & strimgere & est uerbū actm̄·& cōpōitur a pre & faux faucis & ꝓducit fo·Vnde ouidi⁹ in ibim· Prefocēt anie noxia mella viā·vide in suffoco

Oprefotibus·i·ante hostiū sm papiā

Opregno pregnas·naui·pregnare·i·grauidare. vñ pregnās pregnātis ptcipiū Inuenit̄ etiā pregnans ꝑ grauida Sed pregnās est que concepit Grauida quā vter grauidus proximā partui ostēdit Et componitur·impregno impgnas· repgno repregnas · & est actm̄ cū suis cōpositis

Oregredior pregrederis p̄gressus sum· pregredi id est·p̄cedere·preire·quod et p̄gradior deris·iuenitur· & cōponitur vtrūq; a pre et gradior

Orehendo prehēdis est uerbū simplex·& est eiusdem significatōis cū prēdo prēdis.sed habz h post e·& facit preteritū sine geminatōe·sicut et prēdo phēdi· & supino phēsum·& cōponitur Apprehendo apprehēdis Cōprehēdo cōprehēdis Deprehendo deprehēdis Reprehēdo Et est actm̄ prehēdo cū omnibus suis compositis· & facit preteritum in di & supinum in sum

Opreiudiciū a preiudico cas·dicit̄ hoc preiudicium preiudicij·& est preiudiciū cause impedimentū q̄si sup alia iudiciū·i·damnatio aliorz Vnde seruius in cometo sup virgiliū Quidq̄d fit preter naturā nō affert preiudiciū generalitati·vñ preiudiciū·id est precedēs iudiciū Vnde in prima ad thimo·capi·v· Nihil facias sine preiudicio·i.sine p̄cedēti iudicio in alterā ptem declinādo

Opreiudico preiudicas p̄iudicaui ex pre et iudico iudicas componitur·& est preiudicare pre alijs iudicare·i·iudiciū aliorz dprimere·& damnare quasi supiudicare et est actiuum

Oreliares dies sunt quibus fas est hostes bello lacessere·sicut in libro regū legitur tempe quo reges solebant ad bella ꝓcedere

Orelibo prelibas prelibaui prelibatū prelibare a pre & libo libas·& est prelibare.precōtingere· pre gustare uel ante sacrificare·leuiter tangere·paruz gustare & producit li

Orelido prelidis a pre & ledo ledis cōponitur·i· ante ledere·& producit li·et facit preteritū prelisi et supinum prelisum

Oreligo p̄ligis p̄legi p̄lectū·i·ante legē ex p̄ et lego legis cōponitur et corripit li

Oreliolū li·di·puum prelium

Oreliū a premo p̄mis deriuatur hoc preliū prelij quasi ab imprimēdo hostes Vel cōponitur a pre

et lite·quia preliū ꝓprie prim⁹ cōgressus dicit̄·uel prelium ipse cōflictus·Bellum ipsa guerra·Vnde victum est·Romani sepe victi sunt in plio·sed nūq̄ in bello·qz sepe in cōgressib⁹ vincebāt̄·uel in ipis pflictibus·sed nunq̄ in fine uel in guerra Vel pliū cōponitur a pre et luēdo·vnde hoc preliolū li·di·& plior aris·pliatus sum·pliari·i.bellare·prelium cōmittere·vide in bellum

Preludium preludij·dicit̄ puus ludus ante maiorem fact⁹·& dicit̄ a pludo dis·

Preludo dis·a pre et ludo dis·cōponitur pludo dis·plusi plusum·et est pludere ante ludere·ꝓprie ante maiorē ludū ludulū exercē·vñ stac⁹ achillei dos·Tibi pludit magnus achilles

Prelum a pmo pmis dicit̄ hoc prelū li·trabs q̄ pue calcātur·qsi pressoriū latum·& est ethia·vel cōponitur a pre et lōgum·qz pre alijs est valde lō gum·vnde in plogo sup puerbia dicit hieronim⁹ Sed statim de prelo purissime commendata teste suum saporem seruauerūt vide in pressoriū.

Prelustris a plustro stras·qđ est pre alijs lustra re·& dicit̄ hic et hec plustris·et hoc stre·i·pclar⁹·nobilis·alt⁹ q̄ p oīb⁹ lustrat̄ et ambit̄·& ꝓdu·lu·

Premineo nes·nui·a pre et maneo cōpōitur·& ē pminere supmanere pualere pstare pcellē·vñ pmi nens nentis·ge·omis·& cōpatur·pminētior sumus vnde pminētia tie·& cor·mi·

Premiū a pmo mis·dicit̄ hoc premiū mij·quia p pmium premimus alios·uel cōpōitur a p et emo quod est pre alijs emere.uel dicit̄ a pre et muniz· quasi ꝓmuniū·i.pro officio datū Q aūt dicit̄ pre miū q̄si pre alijs meū·ethimologia est

Premo mis·pressi pssum premere·i·stringere uł deprimē uel flectere·vnde pressim aduerbiū·i·stri ctim·Premo cōpōitur apprimo mis·cōprimo mis deprimo mis·imprimo mis·opprimo mis·reprimo mis·supprimo mis·Et est premo actū cū omnib⁹ suis cōpositis·& corri·hāc sillabā pre.quā cōposi ta mutāt in pri·& faciūt preteritū im si·& supinuz in sum.Vnde prudētius Magna cadūt;inflata cre pāt·tumefacta premūtur

Prendi disti·in prēdo vide·

Prendo dis·facit ꝓprie preteritū prēdi o·ī i·cō uersa·et supinū prēsum Vnde lucanus·Qđ pren derat hesit Inuenit̄ tn̄ in diuina pagina in euange lio iohānis ca·xxi·Nihil prēdiderūt·Idem Afferte de piscibus quos prēdidistis nūc·Sed hoc nō ē re, gulare Nā nullū uerbū tercie cōiugatōis hab et fi: nalē geminationē in pterito·nisi sit cōpositū a do das.prēdo aūt nō est cōpositū a do·imo ē simplex Prēdo cōponitur.apprēdo dis·compren do dis·de prēdo dis·reprēdo dis.Horā·i primo epi·Nō tua laudabis studia aut aliena reprēdes Et est actiuū prēdo cū omibus suis cōpositis·et facit preteritū im di·et sup̄·in sum·sm hug̃·Et istud tenēt grāma tici cōiter·Quidā tn̄ dicūt q̄ prēdo dis·compōit̄ a do das·et sic facit prēdi prēditum·

Prenomē a pre et nomē·cōponitur hoc pnomen nis·i·nomē qđ imponit̄ alicui cā differētie·uel cau sa amicicie·& dicit̄ prenomen·qz prepōitur ꝓprio nomi·vnde prenomio nas·i·prenomie vocare·vel prenomen imponere·

Prepedio dis·diui·ditū·dire.i·impedire·uel de turpare.deuastare·quasi pre·i·ante pedicā ponere & cōponitur ppedio a p̄ et pedica ce·& cor·pe·

Prepes a prepeto tis·quod est p̄ alijs petere de riuatur hic et hec prepes tis.Prepetes dicūtur q̄ dam aues Auiū em̄ q̄dam dicūtur oscines q̄ ore & cātu augurium faciūt·ut cornus·cornix et picus· Quedā dicūtur alites que futura volatu ostēdē vi denē·ut aquila·accipiter·Que si aduerse sunt inhi: be dicūtur·quia inhibeāt·i·uetēt·si ꝓspere ppetes Et dicūtur ppetes·qz pre alijs petūtur ad augu: ria·uel dicūtur prepetes·quia omēs auēs pre·i·po ra petūt volātes·& scōm hoc quelibet auis potest dici prepes·Itē prepes dicit̄ velox quia petat ante riora·Sed ꝓprie id dicit̄ prepes·quid pre pedibus habet alterā velocitatē·ut auis q̄ pre pedibus habz velocitatē alaz·& tūc opōit̄ a p̄ & pes dis·& cor penul·genitiui ppes tis·

Prepolleo a p̄ & polleo les·lui·lere·i·valde pol lere·et prefulgere prestare excellere pcellere·& est neutrum·et caret supinis·

Prepos prepotis generis cōmunis·id est·valde uel pre alijs potens·a pre et pos potis·cōponitur & cor·penultimā genitiui·

Prepositio a prepono nis·dicitur ppositi⁹ ta·tū· prepositi addita o·fit hec prepositio onis.i·añ po sitio·vnde ppō dicit̄ quedā parscōis que alijs pti bus p appositionē et cōpositione ppōnitur·vide in tercia pte in tractatu de ppositione

Prepositura re·vide in prepositus

Prepositus a prepono onis·dicit̄ hic prepositor toris·& hic prepositi⁹ ti·ꝓprie in ecclesia·sed ptor in ciuitate·vnde hec prepositūa re·cius dictas Itez a prepono nis·ppositus ta·tū·i·ante posit⁹

Preproperus ra.rū·im ꝓperus vide·

Preputiū tij·dicit̄ anterior pars pellis priapi q̄ preputat̄ et prescindit̄ iudeis·vnd⁹ preputiat⁹ ta· tum·dicitur habēs preputiū precisum·sicut iudei qui dicūtur præputiati·vnde preputio tias·i· pre putiū facere·pellē illā resecare·& dicit̄ preputiuz a preputio tias·quod est precidere preputiū· Pre putium etiā qñz dicitur ipse priapus·vnde preputi atus dicitur magnū habēs preputiū·i·priapū·& p putium aliq̄n ponitur p ipreputiato·qui habz pre putium nō putatū·sicut sunt gētiles & omēs alij a iudeis qui ꝓpter hoc a iudeis immūdi reputātur Item preputia dicūtur primi frūctus· quia immū di dicebātur sicut preputiati Vnde preceptū fuit filijs israel·Leui·xix·cū intrarēt terrā promissionis ut auferrēt preputia arborū q̄s plātarēt ꝛc·

Preruptus ta·tum·dicit̄ ante rupt⁹·uel ab ante riori parte ruptus·a prerūpo pis·pi·ptum Itē pre ruptus dicit̄ in alto positus·preceps·excelsus. Et tunc dicit̄ preruptus·quasi prerapt⁹·quia p̄ alijs in altū rapitur·Et scias q̄ rumpo facit sup̄·ruptū vnde diruptus·preruptus p p·m vltima·& sic pe nultia positōe ꝓdu·sed ruo facit rui rutū·sine·p· vñ erutū dirutū penul·cor·

Pres a prediū dicit̄ hic praes·i·diues·quasi pre: dies·& ꝓprie qui multa habet prædia Et pres dicit̄ medi⁹ uel mediator·& pres·i·fideiussor uel obses Vnde p cōpositionē cōprædes dicūtur simul fide: iussores uel obsides Hæ suut iste significatōes tra cte ex prima·Diuites em̄ solēt esse mediatores in ter aliquos·et solēt eē fideiussores & obsides·Q autem dicit̄ praes quasi pre alijs diues & pre alijs titās ethymologia ē·Et scribit̄ p ae·dyptōgū Vn de dicit pas⁹·In aes diptōgon vnum masculinum reperitur·vt praes dis·

Presaginm a pre & sagio gis·i·diumare.cōpōit̄ presagio gis.i·prediuinare Vnde presag⁹ ga·gum io est p̄scius futurorū·& hoc presagiū gij·i·dīmatō

futuroꝝ· prescia uel annũciatio·& a prefag? dicit prefago prefagas· & a prefagiũ dicitur prefagio gias·i·prefagire·& producit sa.

Prefagus ga·gũ·· ī pfagiũ vide·et ꝑdu·sa

Presbiter a prebco & iter componit hic presbiter teri.& dicitur presbiter.quasi prebens iter· Et ꝑm hoc presbiter est nomẽ latinũ·vel presbitẽ greci vocant etatẽ senioris·vnde dictus est presbiter grece·quod latine interpretaẽ senior·nõ mõ ꝑpter etatem si ue senectutẽ·sed ꝑpter honorẽ et dignitatem quã accepit presbiter vocaẽ·vel ideo·qz illo vtitur officio·et si nõ etate tñ sensu & discretione senior presbiter debet esse.Ideo autẽ presbiteri sacerdotes vocãt·qz sacrã dãt sic epi·q licz sint sacerdotes·tñ pontificatus apicẽ nõ habẽt·quia nec crismate frontẽ signãt·nec paclitũ spm dãt quod sol' debetur epis·Vnde et apud veteres ijdẽ episcopi & presbiteri fuerũt·qz illud nomen est dignitatis etatis et officij·Et a presbiter hic presbitercul? li· & presbitellus li·& presbitericulus li·di·& hec ꝑsbitera re·& presbiterissa se·i·vxor presbiteri ul' sacerdotissa·& hic presbiterat? tus·tui·& hoc ꝑsbiteriũ rii·i·officiũ·uel dignitas·uel ordo presbiteri Ad presbiterꝝ aũt ptinet sacramẽtum corpis et sanguini domini in altari dei conficẽ· orões dicere· et dona dei benedicere.Qui cũ ordinatur inungũtur ei manus·vt intelligat se accepisse gratiã consecrãdi·& caritatis opa debere ad omẽs extẽdere Accipit etiã stolã que tenet vtrũqz latus ·qz debet esse munitus armis iusticie cõtra aduersa & prospera· Accipit etiã calicẽ cũ vino.& patenã cũ hostijs·ut per hoc sciat se accepisse potestatẽ placabiles deo hostias offerẽdi·Hic ordo a filijs aaron sumpsit initiũ Summos eñ põtifices & minores sacerdotes instituit deus ꝑ moysen·qui ex precepto dei aaron in summũ pontificez·filios uero vnxit in minores sacerdotes·Vide in missa·& in ordo.& in sacẽdos

¶Hic potest queri·An idẽ opus magis sit laudabile facere presbitero religioso q̃ seculari·Ad hoc dicũt theologi q̃ triplici ratione idem opus facere cũ voto sicut faciũt religiosi melius & magis meritoriũ est q̃ facere sine voto sicut faciunt seculares Primo qz vouere est opus latrie· que est precipua virtus inter virtutes morales·nobiliorꝭ antẽ virtutis est opus melius & magis meritoriũ·Secũdo quia ille qui vouet aliquid et facit plus se deo subiicit q̃ ille qui solũ facit.Subiicit eñ se dõ nõ solũ q̃tum ad actũ·sed etiã q̃tum ad potestatẽ·qz decetero nõ potest plus aliquid facere·sicut plus daret homini qui daret ei arborẽ cũ fructibus·q̃ qui daret ei fructũ tñ·ut dicit anselmus in libro de similitudinibus·& inde est q̃ etiã ꝓmittẽtibus gratie augẽtur·Tertio quia per votũ immobiliter volũtas firmatur in bonũ·Facere autẽ aliquid ex voluntate firmata in bono ptinet ad pfectionẽ virtutis·ut patz ꝑ pbm m ij·ethi·Sicut etiã peccare mẽte obstinata aggrauat peccatũ·et dicitur peccatũ in spm̃sanctũ·vide de hoc in uotũ·Item põt queri An sacerdos siue religiosus eodẽ genere peccati q̃ uius peccet q̃ seculari·Ad hoc dicũt doctores·q̃ peccatũ quod a religiosis cõmittitur potest esse q̃ui? peccato secularũ eiusdẽ speciei triplicit·Vno mõ·si sit cõtra votũ religõis·vt si religiosus forniceturuel furetur·quia fornicãdo facit cõtra votũ continẽtie·& furãdo cõtra votũ pauptatis·& ñ solum ꝓtra preceptũ diuine legis·Secũdo si ex cõtẽptu peccat·quia ex hoc videtur magis esse ingrat? diuinis beneficijs quibus est sublimat? ad statũ ꝑfectionis·sicut dicit aplus ad hebr·x·ca·Q̃ fidelis grauiora meretur supplicia·ex hoc q̃ peccãdo filiũ dei oculcat ꝑ otemptũ· Vnde et dominꝰ oqueriẽ ꝑ hieremiã·xi·c·Quid est q̃ dilectus meꝰ in domo mea fecit sceleramulta·Tales cñ efficiuntur pessimi et maxime incorrigibiles· Vnde dicit augꝰ· ad vincẽtium donatistã·Exquo domino seruire cepi· quo difficile exptus sum meliores q̃ qui in monasterijs ꝓfecerũt·ita deteriores non sum exptus q̃ qui in monasterijs defecerũt· Hinc arbitror dictũ in apocalipsi Iustus iustificetur adhuc·et qui in sordibus ẽ sordescat adhuc De quo etiã videtur dictuz illud Hiere·xxiiij·Vidi ficus bonas bonas ualde· malas malas ualde·que comedi nõ possũt eo q̃ sũt male. Tercio peccatũ religiosi potest esse grauius ꝑpter scãdaluz·quia ad vitã eius plures respiciũt Vnde dicitur hiere·xxiij·In ꝓphetis hierlem vide similitudinẽ adulterij· & iter mendacij·& fornicaueriũt manus pessimorꝝ·ut nõ ouerteretur vnusq̃s qz a malicia sua·Si uero religiosus non ex contemptu·sed ex infirmitate· uel ignorãtia aliquod peccatum quod non est contra votum sue ꝓmissionis committit atqz absqz scandalo puta in occulto·leuius peccat in eodẽ genere pcti q̃ secularis· quia pctm̃ ei? si sit leue·qsi absorbetur ex multis bõis opibus que facit·Et si sit mortale facilius ab eo resurgit Primo ꝑpter intẽtionem quã habet erectaz ad deũ Q̃ etsi ad horã interrũpatur de facili ad pristina reparatur·Vnde sup illõ ps·Cũ ceciderit nõ collidetur·dicit origenes·Iniustus si peccauerit nõ penitet·& pctm̃ suũ emẽdare nescit·Iustus autem scit emẽdare & scit corrigere.sicut ille qui dixit Nescio hominẽ·paulopost·cũ respectus fuisset a dño flere cepit amarissime Et ille qui de tecto mulierẽ viderat et concupierat eã·dicere valuit·peccaui & malũ corã te feci·Iuuatur etiã a socijs ad resurgendum ꝑm illud ecclesiastici iiij·Si vnus ceciderit ab altero fulcietur Ve soli·quia si ceciderit nõ habet subleuantem se·vide in ordo & in sacerdos

Prescientia in prescio est·

Prescindo dis·prescidi scissum·scindere·i·ãte uel pre aliis scindere·& cor·pel'·preteriti·qz scidi habz primã breuẽ·Vnde ouidius metha·Nã celo terras et terras abscidit vndas·Inuenitur etiã abscido abscidis abscidi media produ·& tũc cõponiẽ ab abs & cedo dis·cecidi·Vnde ouidi? metha·xii·Abscidit iugulo pectus humerꝝq̃ sinistruz·& componitur ꝑscindo a ꝑ et scindo dis·di·scissum.

Prescio scis·scini·scire·i.antescire·Vnde ꝑsci? scia·scium·Et construitur tã cũ genitiuo q̃ cũ accusatiuo ut prescius huius rei·et prescius hãc rem Item a prescio prescitus ta·tum·Et prescies tis·generis omnis·vnde hec prescientia tie· ¶Hic nota q̃ sapiẽtia uel sciẽtia dei cum sit vna et simplex. tam ꝑpter varios status rerũ et diuersos effectus & plura ac diuersa sortitur nomia·Dicitur eñ nõ tñ sciẽtia·sed etiam prescientia uel preniẽtia· dispositio ·predestinatio· & prouidẽtia· Et est prescientia siue preuidẽtia de futuris tñ·sed de omibus·ō bonis scz et de malis·Dispositio ꝩo de faciẽdis·Predestinatio de homibus saluãdis·& ō bonis quib? & hic liberãtur & in futuro coronabũtur· Predestinauit eñ deus ab eterno homies ad bona eligendo·& ꝑdestinauit eis bona eterna preparãdo Previ diẽtia aũt gubernãdorꝝ est que vtiqz eodẽ modo videtur accipi quo dispositio·Interdũ tñ ꝑuidẽtia

accipitur pro prescientia. Sapientia vero uel scientia de omibus est scz de bonis et malis. & de presentibus preteritis et de futuris. & nō tm̄ de tpalibus. sed etiā de eternis. Sed querit grego. i xx. li. moraliū. Quō deus zelās est. qui i custodiēda castitate nostra nullo mētis cruciatu tāgitur. Quō irascit̄ q̄ in vlciscēdis vitijs nostris nulla pturbatōe anī cōmouetur. Quō est penitēs. qui id quod semel fecerit fecisse se nequaq̄ dolet. Quō habz misericordiā qui cor miser nunq̄ habet. Quō est p̄sciꝰ cū nulla nisi que futura sunt prescīatur. Et scim? qz apō deum futur nihil est. ante cuius oculos p̄terita ul' p̄scita nulla sunt. p̄ntia nō transeūt. futura nō veniūt Quippe cui oīne quod nobis fuit & erit. i ei? pspectu presto est. & oīne quod p̄ns est sciri pōtpotius q̄z prescīri. Et deus dicit̄ zelans. ōr iratus. dicit̄ penitēs. dicitur misericors. dicitur prescius. Vt quia castitatē aīe vniusc?cūq; custodit. hūano modo zelās uocet̄. q̄zuis mētis cruciatu nō tangat̄. Et quia culpas pcutit dicit̄ irasci. q̄zuis nulla animi pturbatōe moueat̄. Et qz ipse īmutabilis id quod voluerit mutat penitere dicitur. q̄zuis rē mutet. consiliū eñ nō mutat Et cū miserie nre subueīt misericors vocatur. q̄uis miseris subueniat cor miser nūq̄ habet Et quia ea que nobis futura sunt. videt que tamē ipsi presto sunt. prescius dicitur. q̄uis nequaq̄ futur p̄uideat quod p̄ns videt. Nam & quecunq; futura sunt. in eternitate eius ideo videt̄ qz sunt Dū ergo ad verba mutabilitatis nostre descenditur. ex eis quasi quibusdā gradib? scīs ascēdat qui potest ad incōmutabilitatē dei. ut videat sine zelo zelātem. sine ira irascētem. sine dolore et penitētia penitētem. & sine miseria misericordem. sine preuisionib? prescientem In illo eñ nec p̄terita nec futura inueniri queūt. sed cūcta mutabilia īmutabiliter p̄durāt. & que in seipsis simul existere nō possunt illi simul omīa assistūt. nihilq; in illo quod trāsit p̄terit. quia in eternitate eius mō īcomprehēsibili cūcta volumīa seculor trāseūtia manēt. & currētia stāt. Sed dū circa nos quedā p̄spera & aduersa variātur. in eo q̄ nos mutamur. quasi eius circa nos mutatum animū suspicamur.

¶ Aug? sup gen. xj. li. c. v. sic querit. Solz queri Cur deus hominē temptari pmiserit. quē decipiēdum esse p̄sciebat Sed nō esset laudabile homini si ideo bene viuere posset. qz nemo male viuere suaderet. cū in natura velle haberet. & i potestate posse nō cōsentire suadēti: deo iuuāte. Et est glorioſi? nō cōsentire suadēti q̄ temptari nō posse. ¶ Mouētur etiā quidā dicētes. Cur creauit de? quos futuros malos prescibat. qz preuidit quid boni ō malis eor esset facturus. Sic eñ eos fecit ut relinq̄ret eis vnde aliquid facerēt. & si culpabiliter aliq̄d facerēt. illuz de se laudabiliter operātem inueniret a se habēt uolūtatem malā. ab illo naturā bonā et iustā penā. Frustra ergo dicitur nō debere de? creare quos p̄sciebat malos futuros. sciebat eñ bonis pfecturos. & iuste pro mala uolūtate puniendos

¶ Addūt etiā talē deberet hominē creare qui nollet omīno peccare Cōcedimus quidē meliorē naturaz esse que omīno peccare nollet. Cōcedāt et ipsi nō esse malā. que talis facta est ut posset nō peccare si uellet. & iuste punitā que volūtate nō necessitate peccauit. Cū ergo hec bona sit. illa melior. cur nō vtranq; faceret. ut vberius laudaret̄ de vtraq; Illa eñ de sanctis angelis. hec de homībus est. Item inquiūt Si deus uellet. & isti boni essent. Et hoc quidē concedim?. sed melius voluit. ut q̄ vellent essent. & boni quidem non infructuose. mali uero nō impune essent. Item inquiūt. Posset deus volūtatem eor uertere in bonū. qz omipotens est. Posset reuera Cur ñ fecit. quia noluit. Cur noluit quia ipse nouit. Nō debem? plus sapē q̄ oportet. vt dicit aplūs ad ro. Vide in p̄destino et in pena. & in ptheria. & in puidentia & i deus.

Prescriptō Prescribo bis. i. ante scribere. pcedere. p̄struere. uel ab aliquo spacio tpis aliquid possidendo adquirē. vnde prescript? tantum. & hec prescriptio onis. i. adquisitio dñij sup aliquā rem aliquo certo spacio tpis possidēdo. & est quedā prescriptio lōgi tpis. ut decē annor inter p̄ntes. ul' viginti inter absentes Alia lōgissimi ut triginta. uel xl. uel centū annor Et sciae regulariter q̄ illud quod nō potest possideri nō potest prescribi. Et ē in prescriptione necessaria cōtinua bona fides p totū temp? possessionis. Vnde abrogate sunt omnes leges que admittūt p̄scriptōem triginta annor cū mala fide. sicut dicit ostitutio innocētij. extra de p̄scriptiōibus. qm̄ oīne Nec mireris. quia ecclesia et iura & alia secularia potest trahere etiā directe ad forū suū rōe peccati. cuius iudiciū et correptio ad ipam ptinet p̄m aīam. vide in bigamus.

Presegmē a praseco cas. dicitur hoc p̄segmē minis. illud quod prescindit̄. p̄m hug. Papias vo dic Presegmma partes corporis incise. vide de hoc m

Presens. Sensus cōpōitur cō pre & segmētū. dicitur presens tis. ge. oīs. & dicitur presens qd quid alicui quimq; sensuū subiectū est Vnde & dicitur presens. quasi pre sensib? positū. i. āte sensus uel presto sensibus. sicut oculo uel alicui sensui. Et dicitur q̄ñz presens. p̄sper et benignus et ppicius quia que nobis ppicia sunt quasi presentia sunt Et aliquor presentia. q̄si fauor est ut deor. Et cōparatur p̄sens tior simus. vnde p̄sentia tie. & hinc hic hec p̄sentialis. & hoc le. vnde p̄sentialiter aduerbi & hec p̄sentialitas tatis. scōm hug. Papi. uero dic Presens dictū. quia sit p̄ sensib? i. corā oculis Presens tps dicitur illud instans punctū quod diuidi ñ potest. quod est finis p̄teriti. p̄ncipiū futuri Est igit̄ termin? veriusq; cōis. Item p̄sens i p̄stās. supstans. & tūc deriuat̄ a p̄sum pes

Presentaneus nea. neum. i. in p̄sentia existēs uel sepe rep̄sentans. et dicitur a p̄sentia

Presentialis in presens vide

Presento a p̄sens deriuatur p̄sento tas. q̄ cōponitur rep̄sento tas. & ē actm̄ cū omīb? suis cōpo.

Presepe in presepium est.

Presepiū a presepio pis. q̄ componit̄ ex p̄ & sepio deriuat̄ hoc presepiū pij. & hoc presepe pis. locus p̄sepus in quo bestie rodūt. & facit ablatiu? in i. presepi. scōm quosdam

Presertim. i. precipue aduer. est teste priscī. & dicitur a presertu. sicut tractī a tractu. Presertu autem est sup. huius verbi presero ris. quod est ante uel pre aliis serere Item p̄sertim. i. preterea. p̄ñct̄ō causalis. Item p̄sertim. maxīe prime. Vnde dic pap. Preserti. pterea. p̄cipue. maxime. prime.

Preses a p̄sideo des. quod est sup alios sedere. p̄ esse defendere. dicitur hic et hec preses dis. cōis generis. qui presidet in aliquo loco. scōm hug. Et papias dicit Presides rectores sunt p̄mtiar dicti. uel defensio. ppie que datur a maiori Item p̄sidium quia presint & corripit penul. presides.

Presidiū a p̄sideo des. dr hoc p̄sidiū dij. i. a uxiliū

dicitur refugiū·subsidiū·locus refugij munit?·ad quē quis ꝓfugit·ut'se defendat ab hostibus·

Oresisto tas·in ꝑsso sas·est

Oresso sas·est fre·de ꝑmo mis·ꝑssi·ꝑssum A quo aliud fre·ꝑssito tas·& cozri·si·

Oressoriū rij·a ꝑmo mis·ꝑssum dicitur hoc ꝑssorium rij·i·cozcular vbi vue ꝑmunē et calcantur·et potius illud lignū lōgum quo vue ꝑmuntur·Et iō dicitur prelum

Orestabilis in presto est

Orestans tis·in presto tas·vide·

Orestigiū a ꝑstringo gis·dicit̄ hoc prestigiū gij·quedā species magice artis scz humanoꝝ sensuum illusio·Et dicit̄ prestigiū a prestrīgendo·q; aciem oculoꝝ prestrigit·Scōm prestigiū incredibiles reruꝫ mutatōes videtur fieri·ut terre cumul? videt̄ castꝫ·et lapillus talētum·seges coborꝫ militū galeatoꝝ·vel cōponitur prestigiū a pre & stige·qa q̄dā stigialia facta ꝑ·i·añ oc'los faciūt·Hāc speciē artis magice dicit̄ inuenisse mercuri?·vnde prestigiosus sa·sum·& hic & hec prestigialis·& hoc le·& prestigio gias·i·ludificare·prestigio acie oculorum obscurare·scōm hug̃·Papi·uero dicit. Prestigiū dolus·fraus·mendaciū·fallacia·maleficiū

Orestites a presto aduerbio·vel a presto tas·ōz pluraliter hi prestites·prestitū penulti·coz·s·q̄ presto erāt ad petitōes hoīm

Oresto a pre & sto stas.cōponitur presto stas. ꝑ stiti stitū·& raro prestatū·i·ante stare uel precesse·uel precellere·Et prestare·i·exhibere·dare uel statuere·Inuenitur etiā presto stas·staui·statū·i·cōmodare uel mutuare·Et est simplex et actm̄·Et a ꝑsto dicitur prestās tis·i·multū precellēs.& ꝑ alijs valēs·et cōparatiōr·simus·vnde hec prestātia tie·& hic et hec prestabilis & hoc le·multū et pre alijs valēs·Item a presto stas·dicitur presto aduer·tem poris uel loci·i·in presentia sum·q̄si sto pre. Prestolatur occurrit scōm hug̃·Priscia etiā dicit·A sto cōposita seruāt duplicationē in preterito·ut resto restiti.presto stiti·vel sto steti statū facit supinū a cozre·& dedi datū·a similiter coz·et cadē cozripit̄ in cōpōe.ut circūdatū et prestatū·vl' mutat̄ i i·breuem.vt redditū·prestitū·q; cōposita a sto· varie vetustissimi ꝓtulere astitū et astatū·presto prestitum & prestatū·Tñ scias q; scōm modernos ꝑsto cōpositum facit prestiti prestitū·& ꝑm antiquos ꝑ statum·Vnde in ij.machab̃.capi·ix·inuenitur· prestatuꝫ·Papias uero dicit·prestās·i·ante stans·nobilis·pseuerās·precipu?·vnde prestātius·signātius sublimi?·preclarius Prestat melius est·preest·cozrigit·In grecismo aūt hi uersus ponūtur·prevaleo presto·dicas presto quoq; dono·Presto quoq; sepe solet accōmodo significare

Orestoloz·stolon cōponitur cū pre et dicitur prestoloz laris·prestolatus sum·deponē·i· expectare Propie ille dicitur prestolari qui premissus expectat·licz generaliter ponat̄ pro expectare· Sed cū prestoloz produ·penul·mitꝫ videt̄ si cōponat̄ a stolon·cū epl'a ab eo cōpositum penl'·coz·Iō alii dicūt q; prestoloz cōponitur a presto et olim q; qui prestolatur aliū·expectat eū dum presto est·Et nota q; prestoloz in eodē sensu cōstruit̄ cū datiō & accusatiuo·Idē em̄ est·Prestoloz tibi·quod ꝑstoloz te·ita'dicit hug̃·Multi tñ dicūt q; prestoloz pōt pel'·corripe et ꝓducere in diuersis significationib?· vñ in grecismo dicitur· Prestoloz expecto· prestoloz querē dico Et hoc cōtingit ex diuersa cōpositione

fm istos Nā prestoloz·i·expecto componit̄ a pre & stolon·quod est missio Sed prestoloz·i·q̄ro cōponitur a pre et tolon quod est longū

Oresul lis·in presulo las·est

Oresulo Solū cōponitur cū pre & dicitur presulo las.lauī·lare·i·preesse alicui solo· sed ponit̄ similiter pro preesse & dñari·vnd̄ hic & hec presul presulis·cōmunis gn̄is qui uel que preest·& cozr· penul·genitiui scz presulis·

Oresumptiuus ua·uum·in presumptuosus est

Oresumptuosus a presumo mis·dicit̄ presumptuosus sa·suꝫ·qui presumit uel presumit̄·audax·impudens·& compatur·vnde hec presumptuositas tis·& presumptio·& presumptiu? ua·uum·i·presumptuosus·& hic et hec presumptibilis & hoc le·vñ presumptibiliter aduer·& hec ꝑsumpibilitas tis·

Oreterea aduer·est & cōponitur a preter aduerbio & ea ꝓnomine· Prepositio em̄ ꝓnomī sicut & ꝓpio nomī ꝑ appositionē solū iungit̄·Aduerbium aūt potuit cū ꝓnomīe componi·vt eccū et ellū·īterea preterea·& desinit in a ꝓdu·preterea sicut dixi plenius in tercia pte in ca·de figura cōposita nominis g·Et est preterea aduer·discretiū·idē quod preter ista que dicta sunt

Oretergredioz Preter componit̄ cū gradioz·et dicitur pretergredioz deris·& mutat̄ a in e coz· pretergressus sum·pretergredi·id est·iuxta gradi uel transire· preterire

Oreteritis quādo est datiuus et ablatiu? plural' de preteritus ta·tum·penul·coz·sicut preteritum supinū ō pretereo quod componit̄ ex preter et eo is iui itum·Sed preteritis uerbū presentis tēpoꝛis modi indicatiui ꝓduri·sicut itis verbū. vnde lucet xj·debet produci preteritis in penul·vbi dicit̄·Et preteritis iudiciū et caritatē dei·& produ· primaꝫ preteritis·Vnde q̄dam Preteriti rō scire fuit̄a fac

Oretexta a pretexo xis·quod est pre alius uel ātexere·dicit̄ hec pretexta xte. que dā vestis nobiliū romanoꝝ·& dicit̄ sic·quia pretexebat̄ ei qui ea vtebatur·& hac veste vtebātur pueri nobiles vsq; ad xv·annos sub disciplina·postea vtebātur virili toga·vnde pretextatus ta·tum·i.pretexta indutus· uel ornatus·& hec pretexta xte.& hec pretextata xtate·scz comedia de factis nobiliū.sed a latis cōdita·que nullius precij erat·Horatius Vel qui pretextas uel qui docuere togatas.sm hug̃·Pap· dic̄ q; dicebatur pretexta· quia pretexebatur ei latior q̄ purpura

Oretoz Torqueo cōponitur cū pre·et dicit̄ hic ꝑtoz toris.i·prepositus Sed prepositꝰ? i ecclesia·pretoz in ciuitate.& dicuntur pretores·quia presunt & torqueāt·uel quia preerāt tormētis·vel pretoēs dicūtur quasi prepositores·vel pretores quasi ꝑceptores ciuitatis et ꝓncipes·ita q; preceptoz sinceptur·& dicatur hic pretoz quasi preceptoz· quia precipiat·Idez et ꝑfecti·quia pretoria prātē ꝑsint Idez et questores quasi quesitores·quia pre omib? querūt·vnd̄ hec pretura re·dignitas pretoris·& ꝑtorius ria·rium·& hoc pretoriū rij·locus vbi ꝑtor residet ad discutiēdum. domus iudiciaria·et ꝓdu· pel'·gtī pretoz·vñ sm priscia·pretoz dicit̄ a precūdo

Oretoriolū a ꝑtorio dicit̄ hoc pretoriolū li·puꝫ prētoriū·vel pua domus in naui

Oretoriū rij·in pretoz ē penul·coz

Oretulit penul·coz·pretericuꝫ est de prefero prefers·Et secūdum papiam pretulit·id est· laudauit erexit· prepositit

Preturare·ín pretor toris·vide. & ꝑdu.tu·
preuaricor· Variaco cas· vel varicor caris·con=
ponitur cū pre et ōr ꝑuarico cas· vel potius ꝑuari=
cor caris·i· trāsgredi·infrmgere· vnde hic ꝑuarica
cor toris·i·trāsgrediens & hec preuaricatrix cis·
& dicūtur ꝑuaricatoēs legis·i·trāsgressores legis
qz ꝑ aliis et plusq̄ debeāt in legē varicāt·i·claudi=
cāt vel claudicādo ambulāt & cor·ri

Preuertor.ex pre et verto tis· cōponitē ꝑuertor
teris·versus sum verbū deponētale·id est·preueni
re·preterire·transire

Preuius a pre & via cōponitur· preuius preuia
uium·in via preambulās·

Prex cis·sed nēs nō est in vsu·vide in prece

Priam? mi.penul·cor·dicitē a ꝓiasce quod ē emē
uel redimere·quasi emptus uel redēptus·& a gtio
ꝓiami addita des·fit ꝓiamides huius ꝓiamide·
filius uel nepos ꝓiami· & a nominatio ꝓiamides
remota de syllaba fit hec ꝓiamis ꝓamidis penulti·
cor·filia uel neptis ꝓiami·vide in tercia ꝑte in tra
ctatu de speciebus noīm in ca·ō patronomicis

Priapismus mi·in priapus vide

Priapus a ꝓiasce quod est redimere·dicitē hic ꝑ
apus pi·i·virile mēbr·quia generis humani iactu
ram redimit·Et dicitē deus ortor·& dicitur ortis
presse ꝓpter fecūditatē eor:quia ortus nunq̄ est
sine fructibus·vñ hic priapism? mi·pudēdor ten
sio uel passio·& produ·penul·Quidius in libro fa
stor·At rubet ortor deus & tutela priapus Et q̄
dā dicit Ad formā nasi cognoscitē hasta priapi

Priasce grece latine dicitē emē uel redimere

Pridem aduerbiū temporis·& comparatē pridem
prior primus·

Pridianus ani·in pridie est

Pridie Die cōponitur cū primus uel prior· et ōr
pridie·i·primo uel priori die aduer·tpis·& inde ꝑ
dianus na·num·& ut dicit prīs·A quinte declinati
onis nomībus cōposita ꝓducūt e·ut pridie· hodie
posthodie·postpridie·Et adiūgitur pridie more ꝑ
positionis accusatīs·vt pridie kalēdas ianuarij·pri
die nonas·pridie ydus·i·a prima die ante ydus·vñ
ij·mach·ca·vlti·Pridie mardochei diem

Primarius a primus dr primari? ria·riū·i·ꝑmus

Primas a primus dicitē hic et hec primas tis·qui
primus habetur in populo·vnde hic primatus tus·
eius dignitas uel magistratus De primatu vide ī ho
nore·Item primas designat quādam dignitatez m
ecclesia,& tūc est tīn mascu·ge·& circūflectit vlti
mā primas·sicut ostēdi in secūda ꝑte vbi egi de no
minibus desinētibus in as·Et ut dicit papi·primas
primatis inter reliquos maioris dignitatis nel po
testatis·& ꝓdu·penul·genitī Inueniē primas acti
casus nūi pluralis femī ge·de primus ma·mum·zē·
tunc nō accētuatur in fme

Primeuus a primus et euū cōponitur primeuus
ua·uum·pel' ꝓdu·i·primus in euo·uel primi eui·i·
senex·uel primus·uel antiquus

Primicerius a primus & cereus cōponitur hic ꝑ
micerius ri·qui primū cereū portat ante epm uel
regem de dignitate· Vnde hec primiceria primice
ne·eius dignitas

Primicie a prim? dicitur he primicie miciarū· Et
sunt primicie ꝓprie ex fructib? Vñ dū aliquos fru
ctus de ope nostro prius capim?·primicias nomi=
nam?.ſm pap.Hug·aūt dicit q̄ primicie ꝓprie sūt
que primo de frugib? percipiūtur· uel que deo ꝑmo
offerūtur·vñ primicius cia·ciū·i·precipu? & añ
alios primus uel maior·& declinatē in plurali nūo
tīn scdm vsum·Inuenitur etiā in singulari·Vnde et
sic describitur Primicia cie·est prima ps frugū do
mino offerēda·Hec aūt debetur ex ꝑcepto dñi· q̄
in exo·xxij·ca·precepit· Decimas et primicias nō
tardabis offerre dño Et vt dicūt·hoc preceptū ex
toto fuit cerimoniale Sed preceptū de decimis ꝑ
fuit cerimoniale.et ꝑtim morale. Et vt dicit hiero·
Qui plurimū q̄dragesimā ꝑtem dabāt sacerdotib?
qui minimū sexagesimā·Inter quadragesimaz & se
xagesimā licebat offerre quodcūq̄ voluissent· Et
hoc in aridis et liq̄dis·ī fetib? aē aīal ꝑmogenitū

Primipilaris·ím primipilus est Quabatur

Primipilus a primo & pilū quod est telū·uel pi
lus·ſm antiquos cōponitē hic primipil? li·& hic ꝑ
miplius plij·& hic primipilaris in eodē sensu vexil
lifer qui portat primū pilū·i·primū vexillū āte re
gem uel ī bello·vnde hic et hec primipilaris & hoc
re·& primipilatus tus·tui·dignitas uel officiū pri
mipili·& ꝓdu·pi·

Primitus a primus dicitur primit? aduer·or·dīl
id ē·ꝑmo uel in ꝑncipio·et cor·mi·

Primiuirgius a primus et virga cōpositē hic primi
uirgius·gij·q̄ primā virgā fert ante regē

Primogenitus a primus ma·mum·& genitus·cō
ponitur primogenit? ta·tum·i·primo nat?·& p?
quē est aliis uel alii·sicut esau dicitur primogenit?
isaac·Item primogenitus dicitur ante quem nullus
nec post quē alius·& sic xps hiesus dicitur primo
genitus virginis. Vnde dicit hiero·Primogenitus
dicitur ante quē nullus·nec post quē alius·& hoc
sic ꝓbatur nūi·xvij·Pro primogenito homīs ꝑciū
accipies·cuius redemptio erit post vnū mēsem si
clis argēti q̄nq̄ pondere sanctuarij Sed esse pote
rat q̄ nō sequerētē alius secūdo genit?· Igitur ille
tūc nō diceretur ꝑmogenitus· uel nō redimeretur
quousq̄ alius nasceretur quod est falsum.Secūdū
aūt rabanū primogenitū dicitur omē masculinum
quod primo apit vuluā siue sequātur fratres siue
nō·Et dicitur xps primogenitus secūdum rabanū
gratia siue dignitate Apoc.i·Christ? est primoge
nitus mortuor et princeps regū terre·Item natura·
& hoc aut ſm naturā de matre humanā Sic matth.
primo dicitur· Donec peperit filiū suū primogeni
tū·Aut ſm diuinā de patre.Eccl'·xxiiij Ego ex ore
altissimi ꝓdij ꝓmogenita añ omnē creaturā· Item
scias q̄ primogenita dicūtur ius primogēiture·vñ
sup illud genesis·xxv·Paruipēdens q̄ primogeni
ta vendidisset·dicitur in historiis Erāt aūt primo
genita dignitates quas habuerē primogeniti ī co
gnationibus suis vsq̄ ad aarō Habebat em̄ primo
genitus vestē specialē·qua induebatur tīn in sacri
ficio offerēdo·et receptur⁹ finalē benedictionem
a patre Itez in solēnitatib? et cōuiuiis benedicebat
mmoribus·et m his duplicē ciboz portionē recipi
ebat. Traditē etiā q̄ in diuisione hereditatis semp
duplum recipet ꝑmogenitus Nota etiā q̄ ꝑmo
genita mor dicitur iupbia q̄ fuit ꝑma cā apostasie

Primor a prim? dicitur hic primor oris.i· maior
& dignior m populo·uel primus m ordine secūdū
hug·Papi·uero dicit·Primores pel' ꝓdu· sunt pri
marii·primi viri electi· Hora·in sermo· Primores
ꝑplī arripuit populūq̄ tributim·

Primorculus a primus dicitur primor cul? la·lū
id ē·aliquātulū ꝑmor·et cor·cu syllabam

Primulus primula lum·di·de primus Et inuenitē
pro primus.& cor·mu·

Primus Prius cōparatur: prius prior primus· vnō prius prime aduer·& primitus· Primo·primū nomina sunt·et ponūtur qñq; adūbialiter vide ī prior

Princeps Capio ꝙponitur cū primū·et dicit hic & hec prīceps principis·quasi primus capiēs· ul' quasi primū capiēs· Qz aūt dicitur princeps quasi primū caput·ethia est Si em̄ opositū esset a caput faceret quidem gām in tis·sed qz a capio cōponit facit in pis. & designat ordinē et dignitatē pnceps Vnde hoc principiū ꝟm hug·Secūdum pap·Princeps dictus est·quia primus capiat substantiam· locum· uel dignitatem·

Principalis a princeps dicit hic & hec pncipalis & hoc le·vñ principaliter·i·primo & maxīe aduer & hec principalitas tatis·

Principāter·i·īperiose adū·a principor·

Principatus a principor paris·dicitur hic principatus tus·tui·i.dñatio Et ut dicit aristo·in v·etb· principat? vir ostēdit·& etiā sic dicit ꝺoam ordo angelor? quib? deus maxīe principat· uel qz alius ꝑsunt·& subditos angelos ad exēplēdū diuinū mīsteriū disponūt· Et scias ꝙ oīa officia hūana primētia ad singulares ꝑsonas cū ꝺbuscūqz ordīb? similitudinez habeāt·dirigūtur ꝑ vltimū ordinē inquā tū participāt virtutes superior? Sed illa officia q̄ ad multitudinē ptinent·dirigūtur ꝑ principes siue principatus uel ꝑ archangelos· Et ideo homo im̄ latione ostitutus illuminat ab angelo inferioris ordinis de his que ad statū ꝑsone sue ptinent·sed ab āgelo pncipe ō his q̄ spectāt ad regim̄ multitudīs·

Principor a princeps dicit principor paris·patus sum verbū deponē·& cor·penul·& cōstruit cū dativo vt principor tibi.i·dominor

Primus grece lētiscus latine arbor est.ꝟm pap·vt scōm hug· Pinus arbor est scilicet ilex vt dicunt Et est grecum·

Prior qñz ē cōparatiuū a p̄ dē qō opat por pm?·Et prior qñz nō habet vim cōparatiui·sed simpliciter designat ordinē·i·sine compatione· et tūc prior ꝑ prie dicitur de duobus. primus de tribus uel quatuor uel de pluribus·Nā de dictione dissillaba qñq; solet queri prior quāta· De polisillaba·pria q̄ta·Vnō uersus· De multis ꝓprie prim? dices ali? ue Sed prior ac alter· dic cōcordare duobus·Item prior quādoq; designat dignitatē in ecclesia·& tūc est tm̄ masculini generis·sicut hic prior oris· vnde hec prioriſſa se·mulier que talem habet dignitatez uel vxor prioris·& hic priorat? atus·eius dignitas vl' distrct?·Vide in p̄cedo quō aliquid dicat prius alio quattuor modis· Et scias ꝙ sepe inuenitur prior ꝓ melior positum·& tunc sine dubio habet vim compatiui·& primus ꝓ optimus & tūc suplatiui significationem obtinet seu comparationem Vnde virgilius in ix· Iuuenum primos tot miserit orco ·primos posuit ꝓ optimos·Primus etiā ꝓ maximus inuenitur·Vnde in prima epl'a ad thimo·dicit paulus·Xp̄s venit in hūc mūdum peccatores saluos facere·quor? prim? ego sū vbi dicit glosa Primus·i·maximus·q·d·peior omnib? suj· qz psecutor quo ñ erat peior· prim? ergo fuit nō ordine tpis·sed magtudine iniqtatis

Priorculus priorculi dimi·nuus prior·uel in persona·uel in dignitate·

Priorsum·Prior componitur cū orsum·uel versum·Et dicitur priorsum aduerbiū loci·id est·uersus priorem partem·

Priscus prisca priscum·id est·antiquus· vetustus uel longeuus·

Pristinus pristina num· penultima corre·id est· antiquus·& dicitur a prīdem

Priuignus·prior componit cū vir et genitus·& dicit hic priuignus gni·quasi a priori viro genit? Vel priuignus quasi prius generatus· uel q̄si ꝑuatus igne.i·amore. vel a bonis patris priuatus·vnō hec priuigna gne·ꝟm hug·Isidor? etiā dicit· Priuignus est qui ex alio patre natus est· & priuignus dici putatur·quasi priuigenus·i.prius genitus·vñ vulgo ante natus dicitur sez antecꝑ mater cōtrahe ret cū altero viro·vel dicitur priuignus· quasi ꝑuatus igne·i· dilectione·quia nō diligitur a nouerca nel a vitrico·Vel dic secūduz prisci·ꝙ a priuo priuas dicitur priuignus

Priuilegium priuatus ta·tum· componit cū lex· & dicitur hoc priuilegiū gij·lex priuata et singularis. que ad vnū ptinet uel ad paucos·& priuilegiū dicitur prerogatiū·uel honor singularis·uel ꝓpria presumptio Priuilegiū etiam dicit qō iure nō debetur sez beneficiū quod a principibus concedit. vñ priuilegiatus ta·tum·& priuilegiarius ria·rium· id est·prerogatus·uel qui vtitur priuilegio·& priuilegio as.i·prerogare ·priuilegiatū facē·Et scias ꝙ priuilegiū meretur amittere·q̄ cōcessa sibi abuti tur potestate·Itē ut dicitur hiero·Priuilegia pauor? nō faciūt legē cōmunem

Priuo uas·uaui·uatum·uare·i·fraudare·alienare subtrahere·remouere·priuatū facere· Vnde priuatus ta·tum·i·alienatus ab aliqb? rebus uel honore & dignitate·Et olim priuati dicebātur ab officijs publicis extranei· Est em̄ nomē magistratū habenti contrariū·vnde priuatim·i·ꝓprie·singulatim ad uerbiū discretiū·et ꝓducit primā priuo·Vnō ī aurora Nō me luce tua priuares sicut iniquū

Priuus a priuo priuas dicitur priuus priua uū· id est.priuatus uel ꝓprius

Proastiū a pro·i·ante & astin quod ē ciuitas cōponitur hoc proastiū stij·locus ante ciuitatē·s.sub urbium scōm hug·Papi·uero dicit Proastiuz· vinarium arbor? ꝓpe muz

Proauus·i·auus vide

Probatica Probaton interpretat ouis latine·vñ ꝓbaticus ca·cum·i·pecualis Hinc dicta est ꝓbatica piscina·i·pecualis·qz cadauera hostiar? ibi abluebantur·Iohānis.v·Erat aūt hierosolimis ꝓbatica piscina q̄ cognomīabat hebraice bethsaida·i·dom? pecudum latine·et satis cōcordat cū nomīe greco ꝓbaton sez ꝓbatica ¶Et scias ꝙ tres piscine erāt hierosolimis Vna piscina ibi erat que dicebat supior Et hec erat extra ciuitatē·de qua esa.vij·dicit dominus ad esaiā. Egredere in occursum achaz tu et qui derelictus est iasub filius tuus ad extremum aqueductus piscine superioris ab inuia agri fullonis Alia piscina erat inferior·et hec erat in ciuitate ad vsū ciuiū· Tercia aūt erat iuxta templum quasi ad radicem montis sion· De qua piscīa sumebatur aqua ad sacrificia abluēda·& fiebat hec piscina ex congregatōe aquar? syloe·quod erat fons ad radicē montis sion·In hac piscina natbinei hostias lauabāt sine oues sacrificandas · Item probaticus ci·qui ꝓbat vel ꝓbatur a ꝓbo as·

Probaton grece latine dicit ouis·Et acuitur ī sie problema atis ge·ne·quod latīe dicitur ꝓpositio q̄stio est difficilis habens aliquid quod disputatōe soluendū sit. & cor·pnit·gei·Vnde ꝓblematicus ca cum·grauis & difficilis·vel qui ꝓblema ꝓponit·

Et videtur cõponi ꝓblema a ꝓ & lema qđ est vo
rago ·qz ꝓponitur ut vozet & decipiat·& ꝑdu·ble·
Probo bas·bauí·bare. batuz·i·laudare uel cõfir
mare uel certificare·vnde ꝓbaticus ca·cum·qui ꝓ
bat uel probaē·& hic et hec ꝓbabilis et hoc le. vñ
ꝓbabiliter aduer·& hec ꝓbabilitas tatís·Item a ꝓ
bo bas·dicitur ꝓbus ba·bum. & compatur ꝓbus
bi oz·simus·vnde probe bius·sime aduer·& hec ꝓ
bitas tatis·Probo componiē·approbo bas·i·lauda
re·cõprobo bas·i. collaudare·improbo bas·i·renu
cre·uel redarguere·vituperare·reprobo bas·i· ite
rum ꝓbare·uel vitupare·Et est actiñ cum omibus
suis cõpositis·& cor·hãc sillabã pro·Vnde vindo
cinẽsis·Es ꝓbus expirat ꝓbitas·es honestꝰ hone
stas Labiē·es fortis: fortia morte iacẽt·
Probascida·uel promuscida rostrũ eleuãtis · qa
illa pabulũ ori admouet· & videē grece declinari
hec ꝓboscis dis·uel ꝓmuscis dis
Probrobro bras · aui·atũ·brare·i· vituparé·redargu
ere·iniuriari·& cõponitur cũ ex·& dicīē exprobro
bras Et ē probro actiñ cũ oĩbus suis cõpositis·&
a probro dicīē hoc probrũ bri·i· crimẽ· turpitudo
cõuitiũ·dedecus·Inde probrosus sa·suz·i·dedeco
rosus·& compatur·vñ probrose siꝰ·sime·aduer·&
hec probrositas tatis·& habz ꝓbro r·ī ꝑma et vlti·
sillaba·& cor·naturaliter pro·
Procalus in procax est
Procastriũ trii·locus foris ante castra ul' castrũ
& cõponitur a pro & castra uel castꝫ·
Procax a procus dicīē procax cacis·ge· om·i·pe·
tax·auidus petitoz·importunꝰ ad petẽdum. quod
maxime solẽt facere proci·& ꝓtinet ad meretrices
& cõpatur·vñ procaciter siꝰ·sime. a dũ·& hec ꝓca
citas tis·& proculus la·lũ·aliq̃lulũ procax
Procedo dis. cessi·cessum a pro & cedo dis·cessi
& est procedere paulatim in anteriozẽ ꝓtem ire &
est ꝓprium feẽtium sacra·vnde hec processio Pro
cedit qui in anteriozẽ ꝓtem it· Precedit qui sequẽ
tem ante it·Item procedere·id est·prospe & ad bo
num cedere·vnde hic processus sus·sui·i· prosper
eucẽtus uel augmentum
Proceleumaticus·in proceleuma vide
Procella a procello lis·dicitur hec procella le·i·
subita vis ventoz cũ pluuis·qz procellat·i·percu
tiat·et ẽ procella ꝓprie terraz et celi·Tẽpestas flu
ctuũ tm· Dicitur tñ qñq procella elevatio fluctu
um·scz ꝓpter ventos·vnde procellosus sa·sum·i·
tẽpestuosus·& cõparatur, vnde hec procellositas
id est·tempestuositas·
Procello lis· proculi culsum·i·ꝑcutere· & cõpo·
nitur a pro et cello lis·
Procer a procedo dis·dicitur hic procer ceris·&
dicũtur proceres capita trabium que eminẽt extra
parietes·quasi procedes·quia ante procedãt. Hinc
est facta trãslatio ad quosdã nobiles vt ꝓceres di
cãtur·quasi procedes·qz ante omẽs honore p̃cedãt
Et etiam omẽs nobiles & ꝑmores possunt dici p
ceres·sed nẽs singularis nõ est in vsu·& cor·penl'·
proceres· Lucanus in quinto·Fata vacẽt procerũ
motus hic cũcta sequũtur· Vl' procer proceris di
cīē a procus uel a procãdo·qz maxime semp laudẽ
& gloriam appetant
Proceres·in procer vide·
Proceritas in procerus est
Procerus A procedo dis·dicitur procerꝰ ra·rũ
id est·lõgus·altus·formosus· & a genitiõ proceri
addita tas·fit hec proceritas tatis·i·longitudo·al·
titudo & produ·ce·Daniel·iiij·ca· Et proceritas
eius cõtingens celum·Deutro·ii·ca· Populus ma
gnus & multus et ꝓcere lõgitudinis·Nũ·xiii·ca.
Populꝰ quẽ aspeximꝰ procere stature est
Processus in procedo dis·est
Procestria a pro et ciuitas cõponitur pluraliter
hec procestria oz·loca extra ciuitatẽ· sicut procas·
stria loca extra castra· vel procestria dicũtur loca
extra ciuitatẽ deg̃data ꝑ q̃ murus ascẽditur·
Procido a pro et cado dis·dicitur procido cidis
procidi·supi·caret·id est. procul uel ante cado· vn
de procidẽs cidentis generis omis· & corripit ci·
taz in presenti q̃ in preterito. Mathei secũdo Et ꝓ
cidentes adorauerũt eũ·
Procinctus·id est· apparatus belli uel pugne·
Item procinctus procincta procinctũ· expeditus·
armatus·ꝑm papiam·
Procio a procus dicīē procio cis·ciui·& proco ꝑ
cas in eodẽ sensu·i.nouã ciugem uel nuptã petere
uel generaliter mulierẽ·Et ponũtur simpliciter pro
petere·Itez procire uel procare est qđ vulgo dicīē
domare·aliquem descortare·
Procito a proco cas·dicīē procito citas ·tre·i·se
pe peteē sic̃ proci faciũt·uel sepe prolongare sic̃ mu
lieres faciũt suis procis ·et cor ci
Procliuus a pro & cliuꝰ componiē procliuꝰ ua·
uum·& hic et hec procliuis & hoc ue·i·procurꝰ
in anteriozẽ ꝓtem·quasi precepsꝰ·& poniē quãtoqz
pro intentus·sedulus·promptus·qñqz pro facilis·
Qui eñ in procliuitate est valde est intẽtus ne ca
dat·& ideo ponitur pro intẽtus·Itẽ facile p̃cipita
ri põt·et idõ poniē pro facilis Et qđlibet istoz cõ
paratẽ·vnde hec procliuitas·& produ·cli·
Proco cas·in procio cis·exponitur
Proconsul in consul exponitur
Procorus ri·ꝓprium nomẽ cuiusdã viri·cor·penl'
Vnde in aurora dicīē Phillippus procurus·stepha
nus p̃clarus honore. & addiē vnuz l·in philippus
ut prima producatur
Procul·Oculus cõponitur cũ pro uel pre·et dici
tur procul aduer·loci·i·longe uel prope· Dicīē eñ
procul·quasi pro uel prope oculis· Sed id quod p̃
oculis est potest esse lõge & potest esse prope·Et
ideo dicitur procul aliq̃n lõge aliquãdo prope Vñ
dicitur procul quasi porro ab oculis·ul' quasi pro
pe oculos·Et est etbia sm hug·Et ut dicit papias
Procul dubio·i·longe a dubitatiõe·
Proculus a procul dicitur hic proculus li· penul
cor·filius qui nascitur patre existente procul a pa
tria. & hec procula le·i·filia talis·Et procula q̃dam
vestis p̃ciosa que de procul afferebatur· Vnde et
dicitur procula·quasi procul lata
Procus a procor caris·dr̃ procus ca·cum· & hic
procus ci·i·petitor·& prope mulierꝫ·uel noue nu
gis et nuptiarꝫ·vel dicitur a precãdo·qz frequẽter
solet precari et petere donis eã quã vult·Inde pro
Prodeo· Eo cõponitur cũ pro· cio procis
& interposita d. dicitur prodeo dis·dii.uel prodi
ui·ditum·dire·i·deuenire et in antea ire Hora·Est
quodã prodire tenus si nõ datur vltra·& corripit
penultimã supꝫ·scz proditum
Proderũt·debet dici sicut erũt·nõ proderint·qz
erint nõ facit futuꝫ de sum es est. scz ero eris eriꝰ
eritis erunt per v·& sic prosum prodes prodest.
prodero proderunt
Prodigalitas·in prodigus exponitur
Prodigialis a prodigiũ dicīē hic et hec prodigialꝭ

& hoc le·i·mõstruosus·vnde prodigialiter aduer. & hec prodigialitas tis·i·mõstruositas·& hic prodigiator toris·i·prodigioꝝ interpres

Prodigialitas in prodigialis vide

Prodigiolũ li.di·puum prodigium

Prodigiũ a prodgio gis·dicitur hoc prodigiuꝫ gij·i·mõstrum turpe et ad vastãdum paratũ Sepe tamẽ simpliciter pro mõstro accipiẽ· vnde prodigiosus sa·sum·i·mõstris plenus· vnde prodigiose aduer·ẽm hugᷓ·Vel ẽm quosdã prodigiũ appellatũ est·quasi porro dictuꝫ·eo q̃ porro dicatur· porro significet·et aliquid futuꝫ esse portẽdat ·uel prodigium potest dici quasi procul a digito·q: p̃figurat aliquid remotũ et futuꝫ·sed potius est ethymologia·Vide in portẽtum

Prodigo·Ago cõponitur cũ pro et dicit̃ prodigo gis·prodegi·i·vastare·dilapidare· Et inde prodigus ga·gum·i·diffusus vltra modũ largus et effundẽs·ẽm hugᷓ·Pap·uero dicit. Prodigus·i·pfusus. consumptor·luxuriosus. sumptuosus·gluto· In thobia tales ponũtur uersus Prodigus excedit mẽsuram·largus honori Seruit ·fructificat parcꝰ auarus eget. vide in parcus.

Prodigua a prodigus dicit̃ hec prodigua digue id est hostia multũ cõsumẽs·Vnde hec ꝓdigualitas tatis·& hec prodigalitas tatis·i·vastitas·& prodiguus gua·guum·i·cõsumens·

Prodigus ga·gum·ĩ prodigo gis·exponitur

Prodimus dicit̃ a pro & eo·verbũ neutꝝ·i·ante imus uel eximus·& produ·di·Sed prodimus a pro & do das·est actiũ·i·publicamus uel tradimus·& corripit penul·Vnde q̃dam Prodimus his nosmet sed nos prodimus in hostes·

Proditus in prodo est

Prodo a pro & do das·cõponitur ꝓdo dis·ꝓdidi ditum. dere·i·tradere·uel manifestare· uel ꝓcul dare·expellere·Vnd̃ virgilius·Prodimur atq; malis lõge disiũgimur hostis·Q̃ aũt quidam hoc glosant·i·periculis damur·ethia est· vnde proditus tatum penul·cor· et a genitio proditi·addita o·fit hec proditio onis·Vñ uersus·Imponat fraudem ꝓdit sine fraude reuelat ꝛc·

Prodolor interiectio dolẽtis·cũ aliquis in dolore loquitur·sicut vult papias·Alij dicũt q̃ pro dolor sunt due ptes & duobus accentibus regẽde·et pro est interiectio·& dolor est nomẽ·Nam sicut dicit prisꝰ·in q̃nto libro vbi agit de figura composita Figura in omibus ptibus orõnis inuenitur excepta interiectõe que semp est simplicis figure ¶Et si q̃ris·Quare interiectio nõ potuit esse figure cõpositꝰ·Respõdeo· q: ꝓprium est passionis destruere· Vnde cũ interiectio affectionẽ passionis designet naturã habet compõni cõtrariã·& ꝓptez hoc ꝓsueuit abscõdita voce proferri·ergo pro dolor nõ põt esse vna pars.imo sunt due ·Sed heu·oe·sunt due interiectões absq; compositõe·sicut o· vtinã·sunt duo aduerbia optãdi sine compositõe venientia·et debet aliq̃tulũ protrahi·ut inuaẽ esse vox doloris

Productilis a produco cis·dicit̃ hic et hec productilis et hoc le·penul·cor·& dr̃ op? illud productile q̃ nõ ẽ fusile·sz ꝓductũ tũsionib? malleoꝝ·

Profano a pro et fanũ·cõponitur profan? na·nũ id est·execratus·sacrilegus·quasi procul a fano· ꝓfanum etiã dr̃ q̃ nõ est sacꝝ Vnde profani dicunt̃ omẽs laici et illr̃ati·quasi procul a phano ꝓphetie· Hinc profano nas·i.execrari· cõtaminare· Et profanare est in prophanis annũtiare· uel venerari·

Vnde legitur q̃ beata maria erat prophanata·i·in ꝫ prophanis venerata uel annũciata· & produ·fa Vnde hora·Pone deos et que tãgendo sacra ꝓphanas·Sup illud ezechie.xlviij·Prophana erũt vbiz ẽ·Laica sez que passim populo habitare liceat nõ q̃ immunda sint·

Profecto·i·procul dubio·vtiq; pro facto sez q̃ habeas aduerbium affirmãdi

Profectus ctus.ctui·i·itus·a proficiscor ceris· Item profectus dicit̃ proficuũ·et tũc venit a proficio cis·Vñ q̃dã·Pro paruo profectu est q̃s sepe ꝓfectus. Vnde pro ire a proficiscor breuiat̃

Profero ex pro et fero ·componit̃ profero ꝓfers ꝓtuli latum·i·differre·prolõgare·Vel proferre· id est·manifestare uel offerre·& proferre· quasi procul ferre·& secũdm hoc ptinet ad uerba·Nã ꝟba proferũtur·quasi procul·i·extra feruntur uel emittunt̃·vñ prolatus ta·tũ·& hec prolatio onis·

Professio a profiteor dicitur hec professio onis· id est·sciẽtia·sed nõ quelibet imo illa dicit̃ ꝓprie ꝓfessio alicuius in qua ille se et ab aliis creditur excellere·vnde professor alicuius artis dicitur qui p̃ ceteris se eam scire et alii hocipsum profitẽtur·vel professio est studẽdi alicuius vite uel sciẽtie q̃dam singularis electio. In nostro tñ vsu dicitur professio alicuius secta uel disciplina quã profiteꝫ·siue in ea excellat siue nõ·ẽm quod est xp̃iane professionis vnde dicitur·Cuius professionis es tu xp̃iane. an tulliane Et ego feci professionẽ uel professus sum in ordine fratrum predicatorꝝ·vide in disciplina

Profestus sta·stum·i· dies omnino festus· & dr̃ profestus quasi prorsus festus Profestus etiã dies dicitur vigilia festorꝝ diez·quasi prope festũ·i·añ festum Et quilibet dies nõ festiuus dicit̃ profestus quasi lõge a festo uel procul·Hinc macrobius ò saturnalibus· dies omnes aut festos aut profestos aut intercisos vocauit

Proficio a pro & facio cõponitur proficio cis·feci·fectum·ficere·& cor·fi· Et est dicẽdum·Prosit vobis quãdo quis comedẽti optat cibum prodesse Inuenitur tñ in quadã collecta·Proficiat nobis ad salutem mẽtis et corpis huius sacramẽti susceptio quod autoritati ascribim? Sed ꝓprie dicẽdum est Prosit nobis aliquibus comedẽtibus nõ proficiat & produ·pro: Vnde quidã Proficit hic nunq̃ cui semper loca nouãtur

Proficiscor sceris ·profectus sum· proficisci· id est·ire. Et componitur ex pro et facio facis·et corripit pro et fi

Proficuum a proficio ficis deriuatur hoc proficuum cui·i·profectus

Profiteor a pro et fateor teris componitur profitereor teris·professus sum·profitẽri·i·procul ab intentione fateri·i·aliud ĩ corde habere·& aliud ore fateri· vel profiteri.i·primo fatẽri·uel pre alijs fateri·vl̃ profiteri·i·reddere uel soluere debitũ Qui eñ soluit debitũ illud profitetur Vnde in euangelio luce secũdo·Ibãt omẽs ut profiterẽtur singuli in ciuitatẽ suã·vnde hic professor oris

Profligo a pro et fligo fligis compõit̃ profligo gis. Et profligo gis·i·destruere·cruciare·deuastare·dissipare·quasi procul agere et dispergere Inuenitur etiam in eodẽ sensu in depo·ge·profligor pro fligaris·& hinc profligatus ta·tum· & est profligatus scõm pap·proiectus·deiius·peruersus·afflictus·sceleratꝰ·interfectꝰ·& produ·fli·

Profonesis quedã figura est de qua dixi ĩ quarta

ptē in ca. de coloribus rhetoricis. et cor. penul.

Profor a pro et for faris. componitur pfor faris fatus. sum. & est profari pcul ab imētione fari scz aliud verbo pferre. & aliud aīo habere. vnde cesar cū sui uolebāt recedere illos profabaē. videbaē eīm illis dare licētiam recedē di. & tñ imtēdebat eos de hortari a recessione. Itē pfari. i. pdicere. uel pfari.

Profugus a profugio profugis dicitur profugꝰ profuga gum. penul. cor. id est. procul fugiēs. pro fugus ppie dicitur qui procul a sedibꝰ suis vagaē quasi porro fugatus

Profundo a pro et fundo dis. componiē pfundo dis. fudi. fusum. pfundere. i. procul fundere & di spergere. dissipare. deuorare. pijcere. vnde profū dus da. dum. i. prodigus. largus. dissipator. qui ni mis profundit. & compatur profundus dior. simꝰ vnde profunde dius. sime. aduer. & hec profundi: tas tatis. i: prodigalitas. & profundo das. i. effun dere. dispergere. dilapidare. Equiuocatio est im p dictis. Fūdare eīm descēdit a funda et a fundus Si militer profundus descēdit a fundus. & a pfūdo dis. Item profundo das. descēdit a pfundus. Vñ scias q fundus componiē cū pro. & diciē pfundꝰ da. dum. quasi procul a fundo habēs supficiē. Vel quasi procul habeat fundū. vnde hoc profundū dr mare altū. & profunditas alicuius rei. profundus compatur dior. simus. vnde profūde dius. dissime aduer. & hec profunditas tatis. & profundo das. id est. in profundum demergere. sm hug. Papias vero dicit. Profundum. vorago. altū. immēsuz. ma gnum. profunditas. idem

Profundꝰ da. dum. in profundo dis. exponiē

Profusus a profundo dis. diciē profusus sa. sum. penul. produ. quod in vi nomis accipiē in actiua si gnificatōe. Vnde salustius. Aliena appetēs sui pro fusus ardēs in cupiditatibus. profusus sui. i. profū dens sua. i. dissipās uel dispergēs

Progeniecula le. di. pua pgenies

Progenies a progigno gnis. dicitur hec proge: nies ei. Et nota q filii & nepotes nō sunt pge: nies. qr nō sunt procul geniti. sed pnepotes & ex: inde sunt progenies. quasi procul geniti. et inde p genies incipit a pronepotibus Sed posteritas a ne pote. quasi postera etas. Sed sicut inferi? lōge edi ti progenies dicūtur. ita superi? proaui. abaui. at taui. tritaui. pgenitoēs vocāē. q̄si pcul generātes

Progigno gnis. a pro et gigno gnis. componiē progigno gnis. genui. genitū. gignere. i. procul ul' ante gignere. vel progigno quasi prolē gigno. & ē ethia. vnde hic progenitor toris. or. cōuersa in rix. fit hec progenitrix cis.

Progredior a pro & gradior deris. cōponiē pro gredior deris. progressus sum. progredi. i. procedē q̄si pro. i. añ gradi. uel procul gradi. & cor. gre.

Prohemiū. Hemi quod est sermo uel modulatio compōitur cū pro. uel prothos quod est primū. & dicitur hoc prohemiū mij. quasi primus sermo. uel prima modulatio scz prologus. Qr aūt diciē prohe miū. quasi pro emulis factum. ethia ē. vñ phemio mias. i. inape. uel prohemiū facere. uel dicere

Proheres dr q̄ loco heredis fungiē. aut institutꝰ aut substitutꝰ. & produ. he. scōm papi.

Prohibeo a pro et habeo cōponiē prohibeo bes. bui. bitum. bere. i. vetare. interdicere. cōtradicere vnō prohibēs bentis. generis om. & hec prohibitō onis. Et scias q peccata mortalia prohibēē. sed peccata venialia cohibentur.

Prohibesis verbū defectiuū. i. prohibeas nec de eo iuenitur amplius. Et diciē a prohibeo bes. Plau tus. Vnde queso ut prohibesis

Proijcio a pro & iacio componitur proijcio cis. proieci iectum. proijcere. i. procul uel ante iacere. Item inuenitur proricio cis. proreci prorectū pro ricere. & est idem quod proijcio. & similiter est cō positū a pro et iacio. & est uerbū sacrificātiū

Proinde. coniūctio est illatiua. i. igitur. Inueniē tñ q̄nz pro aduerbio loci uel tpis. & apocopaē. q̄nz & dicitur proin. pro proinde. & acuit ante penul. siē alia cōposita ab inde. ut dixi in inde

Prolatibilis a profero dicitur hic et hec prolatibi lis. & hoc le. quod est aptū proferri

Prolensis est quedā figura de qua dixi in quarta pte in capitulo de alloteca

Proles a proloios. dicitur hec proles lis. filius ul' filia. uel progenies

Proletarius a proles dicitur hic proletariꝰ tarij qui ad prolem tātum gignēdam vacabāt. Erāt eīm q̄dam apud romanos qui in vrbe semp morabātur causa generandoꝝ filiorꝝ. & nō cogebātur ire in arma. & hi proletarij dicebātur

Prolicio cis. i. procul elicē. vide in licio cis.

Prolios. berba que florem uelut cādorem habet & canos hoīm capillos facit

Prolixus a pro et lixa lixe cōponitur prolixus xa xum. i. product?. lōgus. extēsus. implicit? quod no mē tractū est a lōgis lixaꝝ passibus. Et compatur vnde hec prolixitas tatis.

Prologus. logos compōitur cū prothos quod ē primū. & dicitur hic prologus. quasi prologos. uel quasi prothos logos. i. pmus sermo. i. pfatio. plocu tio. vnde prologizo zas. i. prologū facere. pfari. plo qui ante materiā. & cor. lo. plogus

Proludiū proludij est imago veri ludi. id est. ex: ercitium sm papiam

Proluuies uiei. a proluo is. dicitur hec proluuies uiei. & hoc proluuiū luuij. i. aquaꝝ mundatio. uel destructio ex aquaꝝ mundatōe. vel sordes. vel purgatio. vel decursus. q̄ in cuislibet rei larga & i discreta effusione uel deuastatōe inueniē

Promineo nes. a pro uel procul. et maneo. cōpo nitur promineo nes. & ē prominere q̄si procul ma nere et apparere. supstare. precesse. vnde prominēs tis. generis om. & compatur. vnde prominētia tie. & prominēter aduerbiū. & cor. mi.

Promiscuū a promisceo ces. diciē promiscuꝰ cua cuum. Vnde vulgus. dicitur promiscuū ex vtroq; sexu permixtū. Item promiscuū genꝰ in nomie qō grece dicitur epichenū. dicitur genus quod sb vna voce et vno articulo cōprehēdit aīalia vtriusq; se: xus. Et de hoc dixi in tercia pte in tractatu de ge nere noīm. in ca. de epicheno genere

Promo mis. o in psi. prompsi. & psi in ptum. prō ptuz. promere. i. proferre. manifestare. aperire. ex trahere. ore dicere. & compōitur cū de & diciē de promo mis. i. valde promere. Atē cum ex. & dicitur expromo mis. i. extra uel valde promo. Et est pro: mo actū cū omib? suis cōpositis. & facit pteritū in psi. & supinū in ptum. & produ. pro. Vñ i auro ra dr Sed ptem iecoris promēs de capside sup

Promontoriū a pro et mōs compōitur hoc pro montoriū rij. mōs qui procul apparet pre sui emi: nētia Vel sm quosdā dr a promineo nes. qr promi neat & emineat. & producit o ante r. Vñ ille male posuit Est promontoriū cernē nō modicū. O. cuiz

ante rius ria·riū·producit· vt dic̄ magister bene·

Promoueo a pro & ¶moueo cōponitur promoueo ues·promoui·motum.uere·quasi procul mouere· & absentare Et promoueze quasi in anteriozē ptem mouere·& promouē·sublimare ad ordinē ul' bonorem mouere·& promouē·i·proficere·& cor·mo

Promptuariū a promo mis·dicit̄ hoc promptuarium rij·i·cellariū·quia inde necessaria victui promūtur·i·proferūtur Vnde ꝓpheta Prōptuaria eorum plena·& est promptuariū longi tpis Sed cellarium paucoꝝ dierum·

Promptus a promo mis·dicitur promptus tum·i·paratus & expeditus ad aliquid agēdū uel dicēdum·& compatur tior tissimus· vnde prōptetius·sime·aduer·& hec promptitudo dinis. & prō ptulus la·lum.i·aliq̄tulum promptus. & componitur·perprōptus·i·valde prompt? Itē a promo mis·dicitur hic prompt? tus.i.apertio· & p cōpositionem ipromptu·i.in aperto Sed magis est ꝓpositio p appositionē et nō p compositionē·& tūc p n debet scribi in promptu et p v in vltīa sillaba

Promulcus a promo mis·dicitur hic promulcus mulci·funis cuz quo nauis ducitur· vel scapha que maiozem nauē ducit & regit·vnde promulco cas·p mulcaui promulcare·id est·nauem ducere· & proprie cum promulco

Promulgo a promo promis dī promulgo gas· p mulgaui gare·i·pronūciare·manifestare·& dicitur promulgare quasi promptū et manifestum multis agere·& ethymologia est

Promurale·i·murus ante muz·dictum ex eo q̄ p munitione muri sit scōm pap·vide in ātemurale

Promuriū promurij·i· antespaciū circa muz· et ꝯponitur a pro & murus·

Prom? a promo mis·dicitur hic promus mi·i·cellarium·et ponitur quādoqz pro custode ipius promi·et est mas·generis·

Promuscida promuscide penul·correpta in pro boscida est

Pro nefas·sceluſ ꝑtra fas·ꝑtra iusticiā. & sūt due ꝑtes·pro interiectio·nephas nomē· Nō em̄ pē ibi esse vera cōpositio·qz interiectō nō potest cōponi vt oñdi in pro dolor & sic nō acuiē

Pronepos. in nepos exponitur·& cor.ne·

Pronoe·Nois·i·mēs et cōponitur cū prothos qō est primuz·& dicit̄ hec pronoe es·quasi ꝓthonoe· id est·ꝑma nois·scz diuina mēs

Pronosticū a pronosco scis·dicitur hoc pronosticū stici·i·signū futuri·& pronosticus ca.cū· qui p cognoscit uel ante signat·& pronostico cas·pnosticis perpēdere pregnoscere·ſm hug̃· Papi· vero dicit pronostica·p̄uisio egrituoinū·dicta a preno scendo· Oportet em̄ medicum preterita presentia & futura preuidere·

Pronosticon liber est·& potest scribi sine g· uel potest addi g·per prothesiz pronosticō uel progno

Pronuba·ex pro & nubo nubis cōpo sticon nitur hec pronuba be·que astat nubēti·et que nubē tem viro coniūgit·Ipsa est et panimpha·& dicitur pronuba quasi prenuba·qz nubētibus preest·uel q̄ si ꝑpe nubētem·vnde et iuno dicta est ꝑnuba· q̄a nubētibus dicitur preesse·Inueniē etiā hic ꝑnub? sicut et hic panimph?·Vnde iudicū xiiij·ca· dicit̄ q̄ vxor sanſonis accepit maritū vnū de amicis ei? & pronubis·i·panimphis sibi astātibus·Et sic̄ oste di in nubo bis·nubo producit primā·cū ꝑnuba ab eo cōpositum·& etiā pronub? cor·nu Vnde q̄dam

Pronuba curtat̄: cui pronub? associat̄·Et ouidi? i scōa epla· Pronuba thesiphone talamis vlulauit

Pronurus·ex pro et nurus componit̄ ¶ im illis & cor·nu·Vnde q̄dam ait·Nat? ait matri nō̄ nurus est mea coniūx. vide in nurus

Pronus·No nas compōitur cū pro·et dicit̄ pronus na·num·i·in anteriozē ptem flexus·inclinatus· curuus·subiectus·humilis·tracta metaphora a natante·qz caput in anteriozē ptem inclinat·& posterioza eleuat·Pronus etiam dicit̄ obsequēs et promptus·& compatur pron? nior·simus·vñ prone·nis sime.aduer·& hec pronitas tatis·

Propagine? a ꝑpago ginis·dicitur ꝑpagine? neneum·id est·ad ꝑpaginē ptinēs·uel de ꝑpagine existens·Item a ꝑpago dicitur ꝑpagino nas·i·prendē propagines extendere·flagellum vitis terre sub mersum sternere·& quasi porro pandē·& cor·gi·

Propagino nas·in ꝑpagineus vide

Propago gas·gaui·gare·i·protēdere et extēdere Vnde hec propago ginis·i.linea·origo·extēsio. flagellum vitis extēsum sub terra·et produ·penul.p pago uerbū & nomē in omī sua significatōe. tamē in prima sillaba est differētia·qz hec ꝑpago ginis. p extēsione vitis·& propago propagas cum ad p tensionem vitis ptinet produ·pmam·sed propago qñ ptinet ad sapiētiaz cor·pmā·Vñ uersus Vitis propago·libet infinita propago·& corripit penul genitiui ꝑpago ꝑpaginis

Propassio·ex pro et passio cōponitur hec propassio sionis·Et dicit̄ ꝑpassio qñ caro titillat visa muliere·Sed passio quādo ille malus affect? erumpit postea in effectū·Vnde sic describit̄ a beato hieronimo ꝑpassio et passio ī glo·math·v·Qui viderit mulierē ad ꝺcupiscēdum eam iā mechat? est in cor de suo·Propassio est subitus motus animi sine deliberatiōne boni uel mali opis·Passio uero est affectio deliberati animi si sit locus pficiēdi Item nota q̄ passio importat immutationē patiētis·Nō autē dicitur aliquid immutari simpliciter· qñ id quod ē p̄ncipale in ipso immutatū ꝑmanet·Et ideo simpl'r loquēdo qñ ratio nō mutat̄ a sui eqtate uel eq̄litate ñ dicitur passio sed propassio quasi p̄ma l' incepta passio·vel propassio quasi impfecta passio Sz passio dicitur cōsummata passio p cōsensū· ¶ Volo etiā te scire q̄ aliter fuit propassio in xp̄o & aliter est in nobis·Nam ut dicitur in tercio sentiaruz distinctōe vicesima·Habuit xp̄s vez timorē & tristiciam in natura homīs·sed nō sicut nos qui sum? mēbra eius·Nos em̄ causa peccati nostri his defectibus necessario subiacemus et in nobis sunt isti defectus ſm ꝑpassionē et passionē·sed in xp̄o non nisi ſzm passionē Sicut em̄ in peccatis gradus q̄dā vocāt̄ ꝑpassio·et passio·ita et in his penalibus affectibus Afficit̄ em̄ quis interdū timore uel tristicia.ita ut mētis intellect? nō inde a rectitudine moueat̄ uel dei cōtemplatione·et tūc ꝑpassio est· Aliquādo uero mouetur et turbat̄·et tūc passio ē· Xp̄us uero non ita turbat? fuit in aīa timore uel tristicia·ut a rectitudine uel dei comtēplatione aliquatenus declinaret·ſzm quē modū intelligitur cū dicitur non timuisse uel tristis fuisse· Vnde hiero· sup math·in xxvi·ca·vbi dicit̄· Cepit contristari· & mestus esse·vt veritatez inquit probaret assumpti hoīs vere contristat? est·sed qz nō passio eius dominabat̄ aīo·vera ꝑpassio est Vñ ait Cepit contristari·i·aliter ꝺcontristatur quia p ꝑpassionē Iō ſm hāc distinctionem aliquādo dicitur xp̄s non uere

timuisse·aliquãdo vere timuisse·quia vez timorz habuit et tristiciam. sed nõ secũdum passionẽ neq; ex necessitate conditionis

Propatulus·ex pro et patulus componitur pro patulus tula·lum·id est·valde patulus·in palã ductus·coram factus·

Prope aduer·loci deriuatur a pro et compatur p prior proxim? . vnde prope ppius proxime aduer· & componitur·de ppe·& cor·hãc sillabã pro·

Propello lis·ppuli ppulsum ppellere·i·procul uel ante pellẽ·et componitur a pro et pello lis·et cor·pu·propuli preteritum

Propensius in propensus est

Propensus a ppendo dis·quod est extẽdo·dilato deriuatur ppensus sa·sum·i·extẽsus. dilatatus Et dicitur ppensus quasi porro pensus. & inde ppensius aduerbiũ·quasi extensius

Propero ras·in ppterus vide·

Properus a prope deriuatur ppterus ra·rum·i·festinus et citus Et componitur ppproperus ra·rũ & ppoperus ra·rum·i·valde properus·Item a pperus propera rum·dicitur ppero ras·raui·rare·id est. festinare Sed pperat qui vnũquodq; matura trãsigit. Festinat qui multa simul incipit et non pficit·Et componitur appropero ras·i. valde pperare·& deproperо ras·Itẽ a pperus ris ppere adũ·id est·velociter·celeriter·& cor. penul·

Propes ppedis mascu·ge·est funis quo pes velialligatur·quasi ppe pedes·& componitur a pro & pes dis. & cor. penul·genitĩ

Propheta a profor faris·quod est pdicere dicẽ h ppheta te·quasi pfator a pdicẽdo futura·Sed quia hoc nomẽ habet h· quod nullũ latinũ debet habere post p·Ideo credo q; potius cõponatur a pro uel procul·& phonos qõ est sonus·quia lõge preuisa pronũcient ppherе·vnde hec ppheтissa se·& ppheticus ca·cum·& hic et hec ppheталis et hoc le·et pphero tas·et ppheтizo zas·in eodem sensu·& sunt neutra Qui aũt ris ppheta· quasi procul fans ethia est. ẏm hug·Et dicebaт olim ppheta videns·qz prophete videbãt qõ ceteri nõ videbãt·et pspiciebãt que in misterio abscõdita erãt Et scias quod veri ppherе mtelligebãt que videbãt Vnde iob Ecce omia vidit oculus meus·et audiuit auris mea & intellexit singula·Qõ uerbũ tractãs beatus gregorin xi·libro moraliũ dicit· Cum aliqd ostẽditur uel auditur·si intellectui nõ tribuiт· ppherie mimeт· Vidit enim pharao p somniũ que erãt i egipto vẽtura·sed quia nequit intelligere quod vidit·ideo nõ fuit ppheta Aspexit balthasar rex articulũ manus scribẽtis in pariete·sed ppheta nõ fuit·quia intellectum rei quẽ viderat nõ habuit·Vt igiт beatus iob ppherie spm se habere testareт nõ solũ vidisse et audisse· sed etiã intellexisse se omia asserit·Item hic nota q; ppherе falsi distinguũtur a veris q;tũ ad tria ad minus·Primo q;tum ad reuelatõnis ordorem·quia boni ppherе futura pdicant diuino lumine mediãtibus bonis angelis inspirati· Sed falsi ppherе uel sequũtur spm suũ nihil videntes·sed mẽdacia confingẽtes·uel reuelationẽ immũdi spiriti? Secũdo q;tum ad intentionẽ pnũciatõis. quia falsoz prophetaz finis aliquod lucrũ tpale est. ut ez czech. xiii· Violãt me ad ppm meũ ppter pugillz orzei et fragmentũ panis·uel saltem ipius demõis reuelãtis intẽtio puersa est·que deceptionẽ itẽdit sed ppheтaz bonoz tota mtẽtio in rectũ fmẽ ordinaт· Tercio q;tum ad certitudinẽ pronũciatoz· qz bonoz ppherie innitiт diuine pscitie·que oim futuroz euentus intueт· Sed pronũciatio malorz pphetaz initiт prescie demonũ·que cõiecturalis ẽ· vide etiã in prophetia & in miraculũ· Hic etiaz volo te scire·q; ut dicit beat? grego· Tenebrosa ẽ aqua in nubibus aeris·quia obscura est scitia in pphetis Cuius rationẽ tãgit hieronim? exponẽs illũ esa·xvi· Emitte agnũ dñe dominatorẽ terre de petra deserti·ad mõtez filie sion. Ideo inquit ppherie vix itelligũtur·qz psonas. et numeros·& tpa subito cõmutant·& de qualibet re trãseunt ad aliam· Dũ enim modo loquereт esai. de captiuitate moab· & miseriis inspirate mẽtis oculũ propter eos vertit ad natiuitatẽ xpi & cepit moab alloqui·q;si diceret Non desperes·age penitentiam·quia licet captiuãdus sis·de tua tm progenie nasceт agnus qui tollet peccata mũdi·qui dñetur in toto orbe Et dicit de petra deserti·i·de populo gẽtili·siue de ruth que fuit gẽtilis·Gentes nanq; lapides pro deo colebant. et ideo a deo deserti erãt·Et dicit ad mõtem filie sion·i·ad hierusalẽ Sion enim erat quedã arx in hierusalẽ que protegebat ciuitatẽ hierusalẽ· sic mater pregit filiã suã·Ruth aт moabitis nupsit boos ex quo obeth genuit·ex quo iesse pater dauid·ũ c? semine virgo maria processit·que xpm concepit & peperit·Sicut enim xps pro vtroq; populo veniт· sic de vtroq; nasci voluit·i·de iudeo et gẽtili

Prophetia a propheta dicitur hec prophetia tie· & est prophetia rez latentiũ pteritoz uel ptentiuz uel futuroz ex diuina inspiratõe manifestatio Et scias q; sicut dicit beatus gregorius in pma omelia ezechielis·Prophetie tpa tria sunt scz pns pteritũ & futurũ. Sed sciendum est q; in duobus tpibus prophetia ethymologiã pdidit·quia cũ ideo ppheтia dicta sit q; futura pdicat Que de pterito uel ẽ pnti loquitur rationẽ sui nominis amittit·qm̃ n̄ profatur quod ventuz est·sed uel ea memorat q; trãsacta sunt·vel ea que sunt psentia. Prophetia autez de futuro est·Ecce virgo cõcipiet & pariet filium Prophetia de pterito est· In pncipio creauit deus celum et terrã· De illo enim tpe dixit homo quo nõ erat homo·Prophetia de presenti est·qõ dicẽ paul? apls in pma epla ad corinth·ca·xiiij·Si autem omis prophetа intret·aut quis infidelis·uel ydeota conuincitur·ab omibus diiudicaт·ab oibus occulta cordis manifesta sunt·& ita cadẽs in terrã in faciem adorabis deum pronunciãs q; uere deus in nobis sit·Cũ igitur dicit·occulta cordis eius manifesta sunt·profecto monstraт·quia p hũc modũ prophetie spũs nõ pdicit quod futuz est· sed ostẽdit qõ est·Quo aũt pacto prophetie diciт spũs qui nihil futuz indicat·sed pns narrat·Qua in re aniaduertẽdum est q; prophetia recte dicitur·non quia pdicit ventura·sed quia prodit occulta Rẽ qppe quãlibet sicut ab oculis nostris in futuro subtrahũt tpa ita ab oculis nostris in psenti subtrahũt ea vẽtura Vt enim res occultãtur in futuro tpe·psens aũt cogitatio abscõdiт i latẽti corde· Et est etiã ppheтia psens·cũ res quelibet nõ p animũ sed p absentem locũ tegitur·que tm p spm denudaт·et ibi sit pns prophetãtis anim? vbi p psentiã nõ est corpus Nã giezi longe a propheta recesserat cũ naamã siri munera peripiebat·Cui tamẽ idẽ propheta dicit Non ne cor meũ in psenti erat quãdo reuersus est homo de curru suo in occursuz tibi· Postq; de prophetie tpibus tractauim?·restat ut de modis eius et q;litatibus aliqua disseramus Spũs quippe prophetie

nec semp nec eodē mō prophete aīm tangit· Aliq̄n
em̄ spiritus prophetie ex p̄senti tangit anīm pro
phetātis·& ex futuro nequaq̄ tangit· Aliquando
vero prophetie spiritus anīm prophetātis ex futu
ro tangit·& ex p̄senti nō tāgit·Aliquādo prophe
tātis anīm ex presenti pariter & ex futuro tangit
Aliquando autem ex preterito & ex presenti atq;
ex futuro pariter anim9 tāgitur prophetantis·Ali
quādo vero prophetie spiritus ex p̄terito tangit
aīm·nec tāgit ex futuro·Aliquādo aūt prophetie
spūs tangit ex futuro·nec tāgit ex p̄terito·Aliquā
do aūt in p̄senti ex pte tangit.& ex pte nō tangit·
Aliquādo uero spūs prophetie in futuro ex parte
tāgit·& ex pte non tāgit¶ Itē scien dū q̄ prophe
tie spū q̄daz ex proximo tāguntur·atq; e longīquo
mīme tāguntur Quidā vero tāgūtur ex longīquo
& non tāguntur ex proximo·Quidā uero & e lō
ginquo tāgūtur & ex proximo·Aliq̄n aūt prophe
tie spūs prophetis deest·nec semp eoz mētibus p̄
sto est·q̄tenus cū hūc non habēt·se hūc cognoscant
ex dono habere cum habēt· Vnde heliseus cū flen
tem sunamitē mulierē a suis pedib9 p̄ giezi pueruz
auelli prohiberet dixit Dimitte illā·Anima em̄ e9
in amaritudine est·& domin9 celauit me.et non in
dicauit mihi·Item amos·quia eadā hora qua requi
situs est prophetie ibi spm̄ deesse sensit ō se veraci
ter dixit·Non sum propheta·ut dixi in armentum
Sic quoq; cū iosaphat de futuris requireret· & p
phetie spūs ei deesset·psaltē fec̄ applicari· vt pphe
tie ad hūc spūs p̄ laudē psalmodie descēderet·atq;
eius aīm de vēturis repleret· Vox etem̄ psalmodie
cū p̄ intentionem cordis agitur·p̄ hāc omnipotenti
domīo ad cor iter parāt·vt intente menti uel pphe
tie misteria ul'opunctōis gratiā infūdat·vnō scri
ptuz est. Sacrificiū laudis honorificabit me·et illic
iter est quo ostendā illi salutare dei·i· iesum. Qō
em̄ salutare latine hoc hebraice iesus dicit¶ Sciē
dum etiā est q̄ pphete sancti aliq̄n dum consulunt
ex magno vsu pphetandi q̄dam ex suo spū pferūt·
& se hec ex pphetie spū dicere suspicātur·sed quia
sancti sunt p̄ spm̄sanctū citius correpti ab eo q̄ ve
ra sunt audiūt·& semetipsos q̄ falsa dixerint rep̄
hendunt·Nathan etem̄ pphetam sanctū viz fuisse
quis nesciat·qui dauid regem & de culpa apte rep̄
hendit·& que ei pro culpa eadē essent vētura nun
ciauit·Quē cum idē dauid q̄ templū deo velz cō
struere requisisset ilico respōdit· Omē quod est in
corde tuo vade & fac·quia dōs tecū ē· De quo sta
tim illic subditur·Factū est aūt in nocte illa·& ec
ce sermo dōi ad nathan dicēs· Vade & loquere ad
seruū meū dauid· Hec dicit dōs deus· Nūquid tu
edificabis mihi domū ad habitādum:neq; em̄ habi
tauī in domo ex die qua eduxi filios israel de terra
egipti vsq; in diē hūc·& paulopost cū cōpleti fue
rint dies tui & dormieris cū patribus tuis·suscita
bo semen tuū p9 quod egredietur de vtero tuo & fir
mabo regnū eius·ipe edificabit domū noī meo
Ecce nathan pphēta qui p̄us regi dixerat Vade &
fac·ipse postmodū p̄ pphetie spm̄ edoctus hoc fie
ri nō posse denūciās·& regis cōsilijs & suis sermo
nibus otradixit· quia quod ex suo spū dixerat· fal
sum fuisse rep̄hendit·Qua in re inter pphetas ve
ros ac falsos ista distātia est·q̄ pphete veri si aliq̄n
p̄ suū spm̄ aliquid falsum dicūt.hoc ab auditorum
mentibus p̄ spm̄sanctū eruditi citi9 corrig ūt·Pro
pheti autem falsi et falsa denunciāt·et alienia spū
sancto in sua falsitate pdurāt· Vide in miraculum.
& in pphēta·¶ Sed cōsueuit queri de hoc q̄ esa
ias pphēta dōi dixit ezechie·Hec dicit dōs Dispōe
domui tue·quia morieris tu & nō viues·& tamen
ezechias nō est mortuus·sed ei additi sunt quīdeci
anni· vt habetur esai·xxxviij·Hāc questionē mouz
grego·in libro moraliū duodecio trāctāt illud iob
Cōstituisti termīos ei9 qui p̄teriri n̄ poterūt Nul
la inquit que in hoc mūdo homīb9 fiūt·absq; omī
potētis dei occulto cōsilio venīūt·Nam cūcta de9
ventura p̄sciens ante secula decreuit· qualiter p̄ se
culum disponātur. Statutum quippe iam homī est
vel q̄tum hūc mūdi p̄speritas sequatur·uel q̄tum
aduersitas feriat·ne electos eius aut immoderata
p̄speritas eleuet·aut nimia aduersitas grauet Sta
tutum quoq; est q̄tum i ipsa vita mortali tēpaliq;
viuat·Nam etsi annos q̄ndecim ezechie regi ad vi
tam addidit·oīpotens deus cuz em̄ eū mori p̄misit
tūc eum p̄sciuit esse moriturū· Quomō ergo p̄ pro
phetam ezechie dicit·Dispone domui tue·q; morie
ris tu et nō viues·cui cū mortis sentētia dicta est·
p̄tinus ad eius lacrimas est vita ac vita Sed p̄ pro
phetam domin9 dixit quo tpe ipe mori merebatur
Per largitatē vero misericordie illo eū tpe a mor
te distulit·quod ante secula ipse p̄sciuit.Nec pphe
ta igitur fallax·q; tps mortis immutauit quo vir ille
mori merebatur·nec dominica statuta p̄mulsa sunt
quia vt ex largitate dī anni vite crescerēt·hoc quo
q; ātē secula p̄fixum fuit·atq; spaciū vite quod in
opimate fortis est additū sine augmēto p̄sciētie fuit
intus statutum·Ex p̄dictis patet q̄ illa diffinitio
cassiodori uera est·Prophetia est inspiratio l' reue
latio diuina rei euētus īmobili veritate denūciās
vide in prescio .It in mors vide qualiter deus mu
tet sententiā & nō cōsilium

Propiciatoriū a p̄piciō aris· dicitur hoc p̄picia
torium rij·locus p̄picianti·quasi p̄piciatōnis ora
culum·Et sicut dicitur in historijs sup exodū·Pro
piciatoriū erat tabula aurea eiusdē lōgitudīs & la
titudinis cuius et arca·ut arce integre sufficeret·
De spissitudīe vero eius nō legit̄.Hoc dicebatur
oraculum·quia dominus de illo respōsa dabat·Re
spōsum aūt dicit̄ oraculū diuinum·q; orātib9 dat̄
Dicebat̄ etiā p̄piciatorium·q; exinde loquēs domi
nus p̄piciabat̄ populo·uel quia die p̄piationis di
cebāt gloriā domini semp ibi descendere Ex vtraq;
vero pte oraculi scz in duobus angulis anteriozib9
positi sunt duo cherubin aurei et p̄ductiles·id est
non fusiles·sed tunsionib9 malleoz productī· In
glosa autē ad hebreos nono dicit̄ q̄ dicebat̄ p̄pici
atorium siue oraculum·q; ibi apparebat angel9 do
mini loquēs moysi quādo domin9 p̄piciatur9 erat
p̄sto·De festo p̄piciatōis dixi in fase in f·litera

Propicior aris·in p̄picius est·

Propicius a p̄pe dicitur p̄picius cia·cium·id est
bonus·benignus·misericors·mitis·p̄sper: placat9
Vnde p̄piciō aris·atus sum.p̄piciari·i·esse uel fie
ri propicium·vnde hec propiciatio onis·i·placatō
misericordia·& propiciatorius ria·rium.& propi
ciarius ria·rium·& compōitur reipropicior ciaris·
uerbum similiter deponens

Propina·Pina grece·latine fames dicitur·Et cō
ponit̄ cum pro uel procul·& dicit̄ hec propina ne·
loc9 iuxta balnea publice vbi post lauacrū a fame
& siti reficunt̄ homines·Et dicit̄ sic·quasi propel
lens famē·quia hic locus famē pellat·Et dicūt gre
ci popina·& inde corrupte nos dicimus propina·
pro tali loco simpliciter· Tamen modo propina

dicitur taberna quelibet·quia famem pellat·vnde hec propinula le·dimi·Et ꝓpino nas·io ē· vinū miscere·potum admistrare·Vnde hic ꝓpinator tonis qui potus admistrat·Vnde ouidius·Inde ꝑ pinator nimiū qui vinū ꝓpinat· Et in aurora dicē He quibus angelici ciues bona summa ꝓpinā Itē a ꝓpino as·dr hoc ꝓpinationū rij·domus uel locus vñ ꝓpinatur vel vbi ꝓpinatur·

Propinito tas·a ꝓpino nas·dicitur ꝓpinito tas·penulta·cor·i.frequēter ꝓpinare

Propino nas·im ꝓpina ne·est·

Propinquaneus·a ꝓpinquus dr ꝓpinquanē? neaneum·i·ꝓpinquus et cōiunctus

Propinquus a ꝓpe.dicitur ꝓpinquus qua·quum· vel sm sanguinē·uel ꝺm locū·Et compatur ꝓpinquus quior·quissimus·vnde ꝓpinque quius·sime· aduerb·& hec ꝓpinquitas tatis·Et ꝓpinquo quas· Et cōponitur appropinquo quas·Et est neutrū cū omnibus suis compositis

Propinula le·di·pua ꝓpina

Propius a ꝓpe deriuatur ꝓpius pia·pium·i·propinquus & cōiunctus·& compatur ꝑ suppletionē Propius magis ꝓpius ꝓpissimus. & ꝓpio pias·i. ꝓximare·& ꝓpinquare·& compēitur appropio as vnde appropiās tis·gñis omis Et est ꝓpio neutꝛ tum omibus suis cōpositis·Iuenitē tñ ad romāos xiij·Propior est nostra salus·sed tunc dicitur ꝓpe propior proximus.

Propola le.im mitropola exponitur

Propontides·im bosforus est.

Proportio ex pro et portio cōponitur hec ꝓportio onis·i.similitudo·habitudo·compatio.vnō hic & hec ꝓportionalis et hoc le· vnde ꝓportionalitē aduer·& hec ꝓportionalitas tatis·& differt a ꝓportione·quia ꝓportio est habitudo vnius ad aliud· Sed proportionalitas pluriū habitudinū inter se compatio·ꝺm bug·Et scias q locus a proportione sm logicū differt a loco a simili·quia in loco a sili accipitur compatio·ꝺm simil.eudmē inherentiū·ut sicut risibile inest homī·ita & hinnibile ſest equo· In loco aūt a ꝓportione nō attēditur sic similitudo inherentiū·sed oppatio habitudis·ut sic se habz nauta ad nauē·sic se habet magister ad scolas

Proprietas a ꝓprius pria·prium·prij·i ī e·et adita tas fit hec ꝓprietas tatis. ¶ Hic nota q̄ scōm theologos dīntia notionis ꝓprietatis & relationis in diuinis potest tripliciter assignari·Primo q̄tuz ad rationē significatōis Et sic sciēdum est q̄ paternitas dr relatio ꝺm quod ad filium referē·Dicitur aūt ꝓprietas mq̄tum soli patri ꝺuenit·Dicitur notio· mq̄tuz est ꝑncipiū formale innotescēdi patrē Secdo q̄tuz ad ordinē intelligēdi·quia cū nihil possit esse principiū innotescēdi aliquid·nisi sit sibi ꝓprium·sic intellectū notēis p̄cedit intellectus proprietatis·Et quia ꝓprietas nō cōuenit nisi rei distincte ab alijs.& distinctio in diuinis nō est nisi ꝑ cōparationē relatōis·Intellectū ꝓprietatis in diuinis p̄cedit intellectus relatōis·Tercio q̄tum ad nūm quia notōes sunt q̄nq̄ sc̄z paternitas·filiatio·processio·innascibilitas·cōis spiratio· ¶ Haz autē quatuor tm̄ sunt ꝓprietates que vni p̄sone tm̄ ꝺueniūt sc̄z paternitas·innascibilitas· que ꝺueniūt tm̄ patri Filiatio que cōuenit tm̄ filio Processio que cōuenit tm̄ spūisancto·Cōis aūt spiratio nō potest dici ꝓprietas simpliciter·quia cōuenit duabus p̄sonis· sz sm quid·sm quod aliquid dicitur esse ꝓpriū ad aliquid·Est em̄ ꝓprium patris & filij respectu spūs sancti ¶ Haz aūt nationū quattuor sunt tm̄ relationes sc̄z paternitas·filiatio·processio cōis spiratio Innascibilitas em̄ non est ꝓprie relatio· nisi per reductionē scōm quod negatio reducit ad genus affirmatōis ut nō homo ad genus homis· Haz aūt notionum uel ꝓprietatū·uel relationū tres sunt ꝑsonales·i·constituētes ꝑsonas·vnde hñt quasi actū differētie cōstitutiue sc̄z paternitas·filiatio·processio Alie due sunt notōes ꝑsone·sed nō ꝑsonales ¶ Et sciēdum q̄ tria requiritur ad hoc q̄ aliquid dicat notio ꝑsone. Primo quod ad originē primeat.quia relationibus originis ꝑsone distinguunt· Secūdo q̄ primeat ad dignitatē.quia ꝑsona est ypostasis distincta ꝓprietate ad dignitatē ꝑtinente· Tercio q̄ dicat aliquid ꝑticulare.quia alie non est sufficiēs ꝑn apium innotescēdi· Item nota q̄ in diuinis· quedā sunt ꝓpria q̄dam appropriata Propria dicunt̄ que ita conueniūt vni ꝑsone q̄ nō alteri·sicut paternitas innascibilitas·que conuenūt tm̄ patri Filiatio que conuenit tm̄ filio·Processio que ꝺuenit tm̄ spūisancto ut dictum est supra· Appropriata aūt dicuntur·q̄ omibus conueniūt ꝑsonis·sed vni ꝑsone sepe distincte appropriātur· vt patri potētia·sapiētia·filio bonitas spiritusancto·quod quare fiat nō est ociosū inquirere· Io ergo sacri eloquij prudentia facere curauit·ne dei immēsitatem similitudine creature metiremur· Dixerat aūt scriptura q̄ dē? pater est & quia deus filius est·& audinit hoc homo qui hominē patrem viderat·& deū patrē non viderat·et cogitare cepit ita esse in creatore vt viderat ī creaturis·a quibus hec nomīa trāslata sunt ad creatorem·in quibus sc̄z creaturis pater est prior filio·filius est posterior patre Et ex antiquitate siue ex senectute in patre defectus·ex posteritate in filio īperfectio sensus solet notari·ꝓpter sc̄z ittuētutis motus·et ꝓptez expientiam· quasi qui non est exptus qualia sint Ideo occurrit scriptura dicēs patrē potētem·ne videatur prior filio·& ideo minus potēs Et filium dei sapientem· ne videatur posterior patre celesti·et ideo minus sapiēs· Dictus est spūsā ctus deus·et dictus est habere spm̄ deus·& videbatur hoc quasi nomē inflationis & timoris·rigiditatis & impetuositatis· vnde dicit̄ esai·ii· Quiescite ab homine cuius spūs in naribus eius· Vnde humana conscia ad deum p̄ rigore & crudelitate accedere metuit Ideo scriptura tpauit sermonē suū spiritum bonū nominans ne crudelis putaret̄ qui miserat·Spūs inquit tuus bonus deducet me in terrā rectaz ¶ Ex dictis ergo causis attribuit̄ patri potētia·filio sapiētia.spūisancto bonitas·Licet ī deo penitus sit vnū et idē potētia·sapiētia bonitas·nō q̄ pater celestis sit solus potēs vel magis potens· & filius solus sit bonus uel magis bonus· Vna ergo est potētia·sapiētia·bonitas triū ꝑsonaz sicut vna essentia·Ideoq̄ sicut dicitur filius omousyos id ē ꝺsubstātialis patri·ita coomīpotēs

Proprius ria·rium·i·meus·uel non contra regulam·et dicitur a ꝓpe·quia quod ꝓprium est ꝓpe ē· & compatur ꝑ suppletionē magis·ꝓprius magis ꝑ ꝓprius ꝓprissimus.vnde ꝓprie magis ꝓprie ꝓprissime aduer·& hec ꝓprietas tatis·& componit̄· Impropius pria·priuz·& compatur similiter per suppletionem·vnde hec ꝓprietas·Inuenit̄ tm̄ ꝓprior· Vñ ad roma·xiii·ca·scōm vnā literā Nūc ꝓprior est nostra salus q̄ cum credidim? Item a ꝓprius dicitur ꝓprio as·i· ꝓprium facere·et est actiuū cum omib? suis compositis ¶ Et scias q̄ ꝓprū scōm dialeticū

dicitur quadrupliciter· Uno modo dicit̄ ꝓpriū qđ
inest alicui speciei & nō omi. vt esse grāmaticuz cō
uenit tm̄ homī et nō omī· Secundo modo dicitur
ꝓprium quod inest omi sed nō soli· vt esse bipedez
conuenit omni homī et nō soli· Tercio modo dicit̄
ꝓprium quod inest omī et soli & nō semp vt cane
scere inest omī homī et soli sed non semp· quia nō
nisi ī senectute· Quarto modo dicitur ꝓpriū quod
appellat̄ ꝓprie ꝓpriū· et ꝓpriū p se dictū dicitur p:
prie ꝓprium· Et diffinitur sic Propriū est quod in
est omni & soli & semp ut risibile ieste omī homī· et
soli et semp· nō tm̄ homo dicitur risibilis ꝙactu ri
deat· sed qz aptus natus est ad ridēdū· Et hoc q̄r
to modo dr ꝓpriū quod appellat̄ vnū ꝺ ąnqz p̄di
cabilibus· Et diffinitur sic ab aristotele. proprium
est quod soli inest & cōuersim predicat̄ de re· i· de
specie & nō indicat quid est esse. vt risibile est pro
prium homīs· qz cōuersim p̄dicatur ꝺ ipso· Nā oīs
homo est risibilis· & omē risibile est homo· hoc aūt
mēbrum nō indicat quid est esse· ponit̄ in descripti
one ꝓpij ad differētiam diffinitōis· Diffinitio em̄
cōuersim p̄dicatur de re· & indicat qđ est esse rei· ve
al rationale mortale cōuersim de homīe p̄dicatur
& indicat esse ipsius· quia omis diffinitio fit p sub:
stātialia· Ome em̄ supius ē de essentia sui inferioris

Propter a pro dicitur ꝓpter aduerbiū loci· id ē·
iuxta· cōmi? & ponitur pro cōiūctione causali· vt
ꝓpter te factum est hoc

Propterea· i· idcirco ideo cōiunctio causalis· &
dicitur a ꝓpter· scōm hug̃·

Propudio dias· in ꝓpudium vide

Propudium dij· p̄scurrilis locus· Et cōponitur
a pro & pudor· quia ab eo pudicicia & pudor pro
cul sunt. vnde ꝓpudio dias· i· inhoneste se hebere
uel repellere· uel iniuriari· vel scortari· ꝓpudiosus
sa· sum· i· ignominiosus· iniuriosus· turpis· impudi
cus· inuerecundus· impudens· irreuerens· infron:
tuosus· vnd̄ propudiose aduer· & hec ꝓpudiositas
tatis· & cor· pu·

Propudor nō potest cōponi a pro interiectione·
quia sicut dixi in pro dolor· interiectio n̄ potest cō
poni· vnde ꝓ pudor sunt due ptes· Vel scd̄z quos
dam deriuatur a propudeo des· Et est ꝓpudor: ofu
sio inuerecūdia· quasi procul a pudore· & s̄m hoc
penul. cor· Papias videt̄ dicere qꝺ sit interiectio ꝓ
pudor et ꝓdolor· seo expone est iteriectio. quia lo
co interiectōis videtur poni· Nō tm̄ (vt dicit pris·
in li· xii) id quod pro aliquo accipitur omīno etiaz
ex eadem specie accipiēdum est·

Propugnaculū a ꝓpugno nas· dicitur hoc propu
gnaculum li· Et dicūtur ꝓpugnacula· pinne muro
rum siue summe ptes· quia ex his ꝓpugnatur

Propulso sas· i· frequēter ꝓpellere· et est fre· a p
pello lis· puli· pulsum· su· v in o cōuersa

Prora a prior dicit̄ hec proza re· q̄si priora scz an
terior pars nauis· vide in pupis

Proreta te· masculi· ge· qui in prora· i· in p̄ncipio
nauis mozat̄ ut archinauita· q̄ hortat̄ socios· uel gu
bernator· Nam in Iona vbi hieronim? gubernato
rem· septuaginta proretam interpetati sunt· & deri
uatur a prora re· & produ· re·

Prorijcio cis. exponitur in proiicio cis

Prorito tas· ex pro et rito cōponit̄ prorito tas·
taui· tare· i· prouocare. uel excitare· & produ· ri

Prorsus· i· penitus oīno procul dubio profecto·

Prosa a proson ꝺr prosus sa· sum· i· lōgus et pro
ductus. et prolixus· & proso sas. producere· & hec
prosa se· oratio producta. & a lege metri soluta· q̄
si a prolixitate verboz· quia nō coartat̄ nūo pedū
uel sillabaz· sed in longū pro voluntate producitur
Vel prosa dicitur quasi profusa· vel q̄si prorua q̄a
prorumpat spaciose· et excurrat nullo termīo sibi p̄fi
xo uel p̄finito· vn̄ prosula le· di· et prosaicus ca· cū
vn̄ prosaico cas· i· prosaice scribere uel dictare·

Prosaicus prosaica prosaicū· in prosa est· & cor
ripit penultimam

Prosapia a prosapo pas. quod est procul sipare
dicitur hec prosapia pie· & hec prosapies pici· i· p
genies generatio· quia procul siparat̄ et spargitur
vsqz in posteros

Proscenīū a pro & scena componitur hoc prosce
nium scenij· i· loc? ante scenā vbi ludebāt· uel sacri
ficabāt· s̄m hug̃· Papias uero dicit· Proscenia pul
pita sunt ante scenam vbi ludicra exercebantur the
atrales ludi·

Proscribo ex pro et scribo compōitur proscribo
bis· i· procul a scriptura remouere· vnd̄ proscript?
pta· ptum· Et dicebātur proscripti quoz nomina
de enea tabula delebātur. quod erat cū damnabāt̄
pro aliquo scelere· vnde proscribere· i· damnare· &
proscriptus· i· damnat? Sed proprie cū aliquis ita
damnatur quod nomē eius proscribitur de cōsor
tio ordīs eiusdē· scōm hug̃· Et pap. dicit· Proscri
ptus damnatus· cuius bona palam et apte scribū
tur· id est· exulatus

Prosectum a prosecо prosecas· dicitur hoc pro
sectum cti· i· excisum

Proselitus ti. est aduena· et circūcisus qui misce
bat̄ populo dei· et est grecum· Qz aūt dicit̄ proseli
tus· quasi procul a solo situs etymologia est. Cō
muniter autem· dicūtur proseliti de gentibus ad rī
tum iudeoz conuersi· & cor· penul

Prosequiū quij· seruitiū a prosequor prosequeris·

Proserpina a proserpo pis· quod cōponitur ex p
& serpo pis· dicitur hec proserpina ne· filia cereris
scz lune· vnd̄ et dicitur proserpina· quia prope nos
serpat· Et est luna vicinior nobis & inferior omni
bus planetis· vel proserpina filia cereris dicitur se
men uel seges· quia procul serpat a terra crescēdo
vide in dyana· et cor· penul· pserpina. Vnd̄ vir
gilius eneidu· in sexto· Hec sibi pulcra suum ferti
proserpina munus

Proseuca ce· proseucon grece latine dicit̄ orare
deprecari· vnde hec proseuca· domus pauperuz et
mendicoz in qua elemosinas petūt· et proseuca ꝺr
oratio uel deprecatio· vnde proseuticus ca· cum· i·
deprecatorius· vnde proseutice· i· humiliatice· et ꝺ
precatorie· et ꝺprecatiue· Itē a proseuca ꝺr proseu
cor caris· i· mēdicare uel dep̄cari proseucā

Prosiciug a prosecо cas· dicitur prosiciuus ciua·
ciuum· & prosicius cia· ciuz· quidquid supfluitatis
abscinditur de qualibet materia· quod aliter dicitur
succisiuus ua· uum· & succidaneus nea· neum· & in
cisiuus inciſiua uum· & pōt dici substātiue· hoc pro
sicium cij· uel prosiciuum ciui· uel succisiuū· ul' inci·
siuū· qđ ita supfluū abscidit̄ de alīq̄ materia

Prosicum a prosecо cas· dicit̄ hoc prosicū ci· pri
ma pars extoz· uel potī? prosicū cōponitur a pros
qđ est ad· & icos quod est signū· uel imago· In pro
sicum q̄si ad imaginatio uel signū

Prosimetricus· Prosa cōponitur cū metrū· & ꝺr
prosimetricus ca· cum· id est· cōstans ex prosa et
metro· & corripit tri·

Prosinteuz a proson dicitur hoc prosintū ti· funis

quo nauis alligatur in litore ad palum·qz fit lōg?

Prosisto stis·in sisto vide

Prosocrus in socrus vide

Prosodia a prof quod est ad·& oda cantus cōponitur hec prosodia die·i·accētus. De hoc etiā hēs in ꝓncipio secūde ptis huius opis

Prosos grece latine dicitur lōgum·prolixum productum·uel rectum·& acuitur in fine·

Prosos grece psona dicitur latine·quasi ad faciē Hic nota ꝙ hoc nom̄ psona signat substātiā ptcularem que sonat in dignitate· Et similiter prosopa uel prosopon apud grecos· Et ideo psona nō ē nisi in natura intellectuali Et sm̄ boetiū sumptū ē nomen psone a psonando·eo qꝺ in tragedijs & comedijs recitatoes aī faciē ponebāt q̄ndā laruā ad rep̄sentandū illuz cuius gesta narrabāt decātando Et inde est etiā ꝙ tractū est in vsuz· vt quodlibet i diuituū homis·de quo potest talis narratio fieri p̄sona dicat· Et ex hoc etiā dicitur prosopon in greco a pro quod est in & sopos quod est facies· quia huiusmodi laruas ante facies ponebant· De hoc etiam vide in persona

Prosopopeia expōit i iij·pte i ca·ō colozib? the

Prospecto a pspicio cis·pspexi ctum. tonicis vim o·fit pspecto ctas·uerbū fre· A quo prospectans tis·ge·omis Vnde in vita beati nicolai legit̄ur·Deus exalto prospectās Et ut dicit pap·Prospecto desup aspicio uel procul·

Prosper ra·rum·dicitur faustus secūdus·& componitur sm̄ quosdā prosper a pro et asper· quasi procul ab aspitate·i.absq; molestia uel aduersitate Magister aūt bene·dicit·quod componitur a ꝓpe & spera· Vnde dicit spera primā coz·Vnō primū tius·Regna ad arbitriū spera mobilis atqz rotunda·Multi tñ poucūt eam·sed male quod p eius cōpositū probatur sqz asper quod cōponitur ab a qō est sine & spera· Et sic psper dicitur quasi ꝓpe speram·& hoc magis mihi placet·Item a psper dicit̄ hec psperitas tatis·i·successus uel felicitas·Et psperare aduer·i.fauste·feliciter·et secūde Et prospero ras·uerbū actm̄·i·pspez facere·Inuenit̄ etiaz psperoz aris·verbū depo.i.pspere agē· Vñ ꝓpha O dñe saluū me fac·o dñe bene psperare.

Prospicio prospicis.id est.procul aspicere a pro & specio specis

Prostibulum a pstо stas·dicit̄ hoc pstibulū buli lupanar domus meretricū·ibi em̄ meretrices pstāt id est·p pcio stāt et meretricātur. vel dicit̄ prostibulū a prosternendo·eo qꝺ post ludos pactos ibi meretrices prosternātur·vel dicitur a pstituo tuis·quod est pro precio statuere·ponē· quia meretrices pro precio se statuūt Item a prostituo dicit̄ hec pstibula le·penul.coz·i·meretrix·Vñ hiero·Inter virginē & prostibulā

Prostituo ex pro et statuo compōitur prostituo is·qō est pro pcio statuere·ꝓponē·et ē ūbuz meretricum q̄ prostituūtur·i·pro pcio se supponūt. vñ hoc prostibulū·sm̄ hug̃·

Prosto a pro et sto·componit̄ prosto stas·pstiti stitum·s pro i ante stare·vel prostare·i·pro precio stare·uel cōmiscere se cū meretrice ·& est verbum meretricū que prostāt·i·pro pcio stant et mereticanē·vnde hoc prostibulū· Vl' prostibulus dicitur a prostituo prostituis·

Prosula le·dimi.pua prosa·

Prosum des·dest·ex p & sum es est·& interponit̄ d·cā euphonie·Et sic̄ dicit prisc.in viii·lib̄· Per totā declinationē vbicūqz a vocali incipit hoc vbū prosum interponit̄ d· iūcture cōpositionis

Protenus aduerbiū loci·et est cōpositum a ꝓpe uel procul·& tenus·& signat lōge·ut dicatur protenus·quasi procul a tenus·i·procul a ꝓpe. Vnde virgilius in vii·eneid̄· Tartareā intēdit vocem qua protenus omē Cōtremuit nemus ꝛc·

Proteruio teruis·teruiui· uitum·id est·esse uel fieri proteruus· superbire.crudere·ferocire ·et tūc veriuatur a proteruus

Proteruus a pro uel pros·et torus cōponit̄ ꝓ teruus ua·uum·i·crudelis valde terribilis· & comparatur. vnde proteruius·sime.aduer·& hec ꝓteruitas tatis·Et ut dicit̄ in grecismo· Improbus est aliquis uerbis factisqz proteruus

Protesteosparalange· q̄dam figura est·& fit quādo vna ꝓpositō ponitur pro alia·ut accepit eum in vlnas suas·i·iter vlnas suas·Rogāt sup ꝑamo·i·ō ꝑamo & dicit̄ a ptheseos·qō est ꝓpositio· & paralange.qō ē trāsmutatio· quasi ꝓpositionis trāsmutatio·uel cōpōitur a para quod est iuxta·et aleos quod est alienū· et logos quod est sermo·alienū ei est prepositionē vnā poni pro alia·

Protheus est q̄dam figura de qua dixi in q̄rta pte in ca·de metaplasmo

Prothociū a prothos quod est p̄mum dicit̄ hoc prothociū cii·i·xenodochiū

Prothocollū li·in sceda exponitur

Prothologia·i·subtilis locutiō·qñ res singule minutatim proferūtur sm̄ pap·

Prothomartir a prothos quod est primū & martir componit̄ prothomartir tiris.scz p̄mus martir sic̄ abel in veteri testamēto· et stephan? in nouo

Prothoplastus·i·p̄mus formatus·a prothos primus et plastus·ut adā·Vnde in himno canit̄· Deparētis prothoplasti fraude factor cōdolēs quando pomi & cetera

Prothos·i.p̄mus & accētuatur in fine

Protinus a ꝓpe deriuatur protinus·i·cito statim cōtinuo·vel cosequēter·& est aduer·tpis uel ordinis et coz·penul·Vñ ouidius epi·Protinus abductis sonuerūt pectora palmis

Pro tribunali·i·ī tribunali·vt sit ptheseos palāge id est p̄positio·pro prepositione·uel pro tribunali id est·ad tribunal.vel pro tribunali·i·pro iudicio dādo in tribunali·i·in sede iudiciaria·

Protus ta·tum.i.p̄mus & dr a prothos

Prouectus·proueho his·uexi·ctum.quod cōponitur ex pro et ueho deriuat̄ prouectus cta·ctum id est·procul uel ante vectus·promotus·sublimatus·auctus·cumulatus Vnde prouecta etas dicit̄ annis aucta et cumulata

Prouentus a prouenio nis·ueni· uentū· quod cōponitur ex pro & venio deriuatur hic prouēt? ꝙ. id est·abūdantia·Item casus·bonus euentus· sors fructus·prosperitas·sm̄ pap·

Prouerbialis in prouerbium vide

Prouerbiolū li·di·puum prouerbiū

Prouerbiū a pro & uerbū dicit̄ hoc prouerbium bii·i·similitudo parabola. vbi aliud dicit̄ et aliud intelligitur quasi pro verbo positū.uel quasi verbū pro alio·vnde hoc prouerbioluz li·di·& hic et hec prouerbialis & hoc le·Et prouerbiosus sa·sum·& comparatur·vnde hec prouerbiositas tatis·& puerbioz aris·i·prouerbia dicere·uel prouerbiis vituperare·sm̄ hug̃· Papi·vero dicit·Prouerbia sūt aliō habentia in medulla·aliud in superficie pollicentia

vide in parabola

Prouidētia a prouideo des· dicit̄ prouidēs tis· denti ·procul videns·& a prouidēti addita a fit hec prouidētia tie· Et ſm boetiū in ārto de cōſolatōe Prouidentia eſt ipſa diuina rō in ſummo oim p̄nci pe cōſtituta que cuncta diſpōit. Hoc qō tu iuſtiſ ſimum et equi ſeruātiſſimū putas ꝯoia ſciēti proui dētie diuerſum videt̄ Quiqd citra ſpez videas ge ri·rebus qdem rectus ordo eſt· Opimoni vero tue puerſa cōfuſio· Et in v·libro idē dicit· Quid poſtu las ut neceſſaria fiāt que a diuino lumie illuſtrane Cū ne boies qdē neceſſaria faciāt eſſe que videāt· Diuīa ei p̄notio naturā rez ꝑpetatēqz ñ mutat· manet itaqz itemerata mortalibꝰ arbitrij libtaſ· vi de in preſcio p̄ſcis ¶ Item ꝓuidētia ſumit̄ pro qua dam cura & ſolicitudine rez tpalium in futuz· Et ſcōm hoc poteſt queri· An prouidētia rez tpaliuz & ſolicitudo ſit licita. Ad hoc dico q̄ prouidentia uel ſolicitudo rez tpalium triplicit̄ poſſit eſſe illi cita. Vno qdem modo ex pte eius de quo ſolicita· mur· ſi ſcz tpalia tangā fmē queramuſ Alio mō pro pter ſupfluuz ſtudiū·quod apponitur ad tpalia p̄· curāda uel prouidenda· ꝑpter quod homo a ſpūali bus quibus p̄ncipalius inſeruire debet retrahit̄· Et ideo dicitur math̄· xiij·q̄ ſolicitudo ſeculi ſuffocat uerbū dei· Tercio modo ex parte timoris ſupflui· quādo ſcz aliquis timet ne faciēdo quod debet ne· ceſſaria ſibi deficiāt· Quod dñs tripliciter excludit math̄· vi· vbi dicit· Nolite ſolicti eſſe ꝛc̄· Primo p pter maiora beneficia homī p̄ſtita diuinitus preter ſuam ſolicitudinē·ſ·corpus & aīam Secūdo ꝑpter ſubuētionem qua deus aīalibus et plātis ſubuenit abſqz ope humano ſm ꝓportionez ſue pſone· Ter cio ex diuina ꝓuidētia· ꝑpter cuius ignorātiā gen tiles circa tpalia bona querēda p̄ncipalius ſolicitā tur· Et ideo cōcludit q̄ p̄ncipaliter noſtra ſolicitu do debet eſſe de ſpūalibus bonis ·ſperātes q̄ etiā tpalia nobis proueniēt ad neceſſitatē ſi fecerimus quod debemus· ¶ Et nota q̄ ut dicit aug⁹ in li·ō ſermone dñi in mōte· Cum videamus aliquē ſeruā dei prouidere ne iſta neceſſaria ſibi deſint·non iudi cemus eum de craſtino ſolicitū eſſe Nam & ipe do minus ꝑpter exēplum loculos habere dignatus eſt quos iudas deferebat·ut habetur ioh̄is xii· Et in actibus apl̄oz capitulo iiij·ſcriptū eſt ·Ea q̄ ſunt ad victum neceſſaria ꝓcurate m futurum ꝑpter in mimētem famē· Nō ergo improbat ſi quis humano more iſta procuret·ſed ſi quis ꝑpter iſta nō militet deo ¶ Item ſciaſ q̄ prouidētia ſiue ſolicitudo tpa lium in opibus miſericordie·puta ad ꝓcurāduz ne gocia pupillorꝫ & paupez ordinatur ad finem ca ritatis·& ideo non eſt illicita niſi ſit ſuperflua Vi de in ſolicito ſolicitas

Prouidus prouida prouidū·penultia correpta in puiſus exponitur

Prouincia a pro uel procul & victus· cōponitur hec prouincia cie· quaſi ꝓcul poſita & deuicta· Cū em̄ romani olim vincēdo totū orbē in ius ſuū redi gerēt·procul poſitas regiones puincias appellaue rūt Prouincia etiā dicitur regio ſubiugata et tribu taria facta· vnde hic et hec prouincialis & hoc ale· id eſt tributarius· Prouincia etiā dicitur cōfiniz regionū. Et prouincia ſignat celeriter aduerbi· Et puincia·i·prouidētia·et officiū·ut ex prouincia fa ctum eſt·i·ex officio· Itē hec prouincia dicit̄ regio ſpecialis · vnde comes prouicie dicitur· vnde pro uincialis gentile nomen

Prouiſus·a prouideo des·dicit̄ puidus da·dum· & prouiſus ſa·ſum·& eſt prouidus qui prouidet· Prouiſus cui prouideē·& p compoſitionē· impro uidus da·dum·& improuiſus ſa·ſum·& pdu· vi· prouiſus·ſed prouidus cor·vi·

Proxim⁹ eſt ſuplatiuū de ꝑpe·dicitur em̄ prope ꝑpior ꝑximus · vnde ꝑpe pius·ꝑxime aduerbi· & hec proximitas tatis·& proximo mas·& cōponit̄ cū ad et dicit̄ approximo mas· Et eſt neutꝛ cū oñi bus ſuis cōpoſitis· Item proxim⁹ qñz accipit̄ p co gnato. uel ꝑpinquo·uel ſm ſanguinē·uel ſm locuz & ſm hoc habet vim poſitiui·& compatur proxi mus ximior· & caret ſuplatiuo·vnde proxime adū· In tercio aūt ſentētiaꝫ dicit̄ Hic notādum eſt pro ximū dici diuerſis mōis ſcz conditōe p̄me natiuita tis·ſpe cōuerſatōis·ꝑpinq̄tate cognatōis·rōe bene ficij exhibitōis·vide de illo in dilectio

Prudēs Vidēs componitur cū porro·et dicit̄ hic & hec & hoc prudēs tis·quaſi porro·i·lōge videns futura·peritus·vſu doctus·callidus· exercitatiōe artis inſtructus·cōſideratus·facūdus·qui facile fa ri poteſt·& compatur·prudēs tior. ſimus ·& a pru dēti datiuo addita a·fit hec prudētia tie·virtuſ car dinalis ſcz bonaꝫ et malaꝫ rez vtrarum q̄ diſcre tio·Prudēs compouit̄ cū im·& dicit̄ imprudēs tiſ ge·om·i·nō prudēs·vel valde prudēſ in quo ſenſu raro inuenitur· Virgilius in georg· Nunq̄ impru dentibus imber offuit·ſm hug· & reſpicit prudēs nō ſolum p̄ſentia·ſed et futura· Vnde dicit boetiuſ Nō quod ante oculos ſitum eſt ſuffecerit intueri· rez exitus prudētia metit̄·Item qdam ſapiēs· Pru dentis mos eſt varias inquirere cauſas ·Vt valeat mētem certificare ſuam· Vide etiā in cardinalis·& ſm priſ·a prudēs·tis·is in er·fit prudēter·& ita ō ſimilibus dicas· Itē ſcias q̄ philoſophus dicit in ſe xto ethicorum· Impoſſibilem eſt prudentē eſſe nō exiſtentem bonum·

Prudētia in prudēs vide et in ſapiētia

Prudētiūcula le·di·pua prudētia

Pruina a pir dicitur hec pruina ne·frigus uel ge lu matutinū tpis·qz vrit ſicut ignis· Frigus em̄ ſic̄ calor vrit· vnde hic & hec pruinalis & hoc nale·& pruinoſus ſa·ſum·et produ·penul·pruina et prui nalis et pruinoſus ¶ Hic nota q̄ generās pruinaz eſt frigus excellens quod eſt ſimul cōuertēs et cō gelās vaporē ipm citra mediā aeris regionē Va por aūt qui materia eius eſt ſubtilis eſt·& aſcēdit alte ſicut ros ſi nō a frigore aeris inferioris p̄occu petur· Cū em̄ ſit triplex vapor ſcz pruine·niuis·& pluuie ſiue roris duo p̄ma iſtoꝝ generātur ex frigo re prius ſpiſſante vaporē in nubē ſcz nix et pluuia Alia duo generātur a vapore in nubez nō ſpiſſato ſcz ros et pruina· Sed ros generat̄ a frigido tpato vaporē tm̄ reſoluēte· Pruina vero generat̄ a frigi do excellēte vaporē et ꝓgelāte ātēq̄ icipiat ducti in aquam·et ideo pruina nō eſt rotūda· ſed exſpſa ſicut vapor·nec pars coheret parti·ſed ſeparat̄ a pte ſicut etiā vapor diſtinctus fuit· Cū aūt vt dictuz eſt ſit ſubtilis vapor pruine vniuerſaliter ·ab ipſo expellit̄ calidū ſubito·& ideo nihil eſt quod molli ficet uaporē cōuerſum et cōgelatum·& ideo pruīa eſt rigēs & dura·aer tm̄ introductus in vaporē nō expellit̄·et ideo ptes pruine quādo duerſe ſunt & cōgelate raze ſunt·et quaſi interrupte ¶ Et ſcias q̄ differētia eſt inter rorē & prinā·ſm phm·qz cū ros & pruina conueniant in materia que eſt vapor ſubtilis tpe dici eleuat⁹ Differūt in generāte·quia

cū sup illū vapozē venezit in aere frigus puū. hoc est tpamētū adiutū frigoze aeris statim compmit ipm in rozem. Pruia aut est vapoz cōgelatus ātez q ex ipso resoluaē aqua. Cōueniūt aūt ros et pruina in duobus. quoz vnū est q neutrius vapoz eleuatur qn flat vētus sed potius i sereno. Si em flat vētus. aut ille est aquilonarius. aut meridionalis. aut oriētalis. aut occidētalis. & siqdem est aquilonaris. frigidus est & impediens eleuationē calidi vaporis. Si aūt meridionalis ille cōgregatiuꝰ est nubiū. & turbat serenitatē. & tūc itez nō eleuaē vapoz subtilis. sed spissus qui est materia pluuial' Si aūt est oriētalis. ille ē calidus. eo q sol diu agit in ipm et nō pmittit in vapoze secū esse equale frigidum. Si aūt est occidētalis. ille pluuiosus est ñ hñs vapozē puz et claz qui est materia rozis l' pruine. Oiñes aūt secūdarij venti ꝓprietates sequūtur ꝑncipaliū. Et ideo flante vento. aut non eleuaē vapoz roris & pruīe. Aut si eleuaē. ad formā rozis & pruine nō potest puenire. Et sic mtelligiē dictum phi qui dicit. Vapoz rozis leuaē in sereno. & non eleuaē qn flat vētus. Alioqn ut dicit frater albꝰ cōtradiceret sibi infra statim in proxio vbi diē phi losophꝰ q ros fit qn flat auster nō septēterio Hoc em ueruz est de materia rozis que eleuaē in austro sed durāte austro materia hmōi ad formam rozis nō puenit. sz ponit in austro succedēte. s. sereno. & hoc etiā vez est de materia pruine. Cōueniunt etiā in hoc ros et pruina q neutz eoz generaē ī supmis montibꝰ altis. Cuius duas dicit esse cās phs quaz vna est q caliditas vehemēs est in eisdem locis q̄ sunt ī supmis montibꝰ illis. et tō ātez q vapoz ad cacumina eoz ascēdit. resoluit in aquā & descēdit in vallē. Altera cā est. quia aer nō longe sup cacumina eozūdem montiū inflamaē & calescit calefactione vehemēti. & etiā si aliquid possit frigidu aeris locū trāsire de vapozibus et puenire vsqz ad cacumina eoz. Illud em ibi resoluit in aerē. Et ido nō generatur inde ros uel pruina. Item scias q sic probatur in libro de crepusculis. Vapozes nō longius tribꝰ miliaribus. uel paulomꝰ a terra eleuaē Vide etiā in nix. & in ros. et in mons.

Pruinosus sa. sum. in pruina est.

Pruna ne. est carbo viuus Et dum ardet dr pruna a pereūdo. uel a pir Sed dum extincta fuerit dicitur carbo. quia caret flama. Et a pruna dicit hic & hec prunalis & hoc le. & prunosus sa. sum. Et hec prunus ni. quedā arbor cuius fructus rubz ut ignis. vnde hoc prunū ni. fructus eius. & hoc prunetum ti. locus vbi pruni crescūt. & pruneus nea. neum. & produ. pru. Vnde uersus. Illa calet prūa fert prunus dulcia pruna

Prurigo ginis. ī prurio ris. vide. & ꝑdu. ri.

Prurio ris. riui. ritum. prurire. i. molliter effluere pruritum habere Et pro fastidire iueniē. vnde pruriens tis. ge. om. Vnde in secūda ad thimo. ca. iiij. Coaceruabūt sibi magistros pruriētes auribus. Et hinc hic pruritus tus. & hec prurigo ginis. in eoꝺ sensu. s. ardor et exustio carnis uel aurū cogēs ad scalpendū. Item prurigo dicitur ipsa scabies q̄ pruritum cōfert et ardorē. Vnde & dicitur prurigo q̄ si perurigo. i. pustionem agēs. & q dicitur prurigo quasi perurigo. videtur esse ethimologia. Vnꝺ prurigmosus sa. sum. i. scabiosus. & pruriosus datum. in eoꝺ sensu scz pruritu et scabie plenus. Et produ. v. ante r. Vnde iuuenalis libro quarto. satira q̄nta. Incipiat prurire chorꝺ plausuq̄z probare.

Hoc etiam patet ꝑ prisc. dicētem q nullū uerbū q̄r te cōiugatiōs habet v. conceptā ante rio nisi sit meditatiuū. sed prurio nō est verbū meditatm. ergo nō cor. v. sicut nec scaturio ris.

Pruritus tus. tui. in prurio ris. vide

Psallo is. o in i. psalli psallere. i. exultare. iubilare. congaudere. uel cātare. ꝑprie ei psallere est gestu corpis exꝑmere gaudiū mētis. & hoc quadā digna qualitate vocis. et caret supino. Vnꝺ dicit priscianus in decio libro A psallo psallis psalli. supmum nō legi. vide in sallo sine p. m s. litera.

Psalma a psalmus ꝺr hoc psalma tatis. l' hec psalma me. i. psalmus. & cōponiē dyapsalma

Psalmista. in psalmus vide

Psalmodia. psalmus cōponitur cum oda quod ē cātus. & diciē psalmodia die. cātus psalmi. sz psalmodes in vesica arene sunt. que ex mtigestione cibozum nascūtur. & acuiē di. & ut dicit greg. Vox psalmodie cū ꝑ intentionē cordis agiē. ꝑ hāc omni potenti dño ad cor iter paraē ut intente menti. uel ꝓphetie misteria uel compunctōis gratiā infūdat. sicut dixi in ꝓpheta vide in cātus

Psalmographus a psalmus & graphos quod est scriptor cōponitur hic psalmographus phi. penul cor. i. descriptor psalmoz. vñ hec psalmographia phie. i. descriptio psalmoz. & psalmographo phas io est describere psalmos

Psalmulus li. di. pulus psalmus

Psalmus a psalterū ꝺr hic psalmꝰ mi. qz ad psalterium cantabaē. vnde hic et hec psalmista ste. qui psalmos cātat uel cōponit

Psalterū a psallo lis. dicitur hoc psalteriū terii. quodā instrumentū musicū. quia eo psallebantur & cātabantur psalmi. vnꝺ psalteriū diciē vbi psalmi cōtinentē. vnde psalterū grece. hebraice. nablat latine organum dicitur

Psaltes psalte. dicitur pitus in cithara uel organo. vnde in ꝓmo palippo. ca. xxiii. Quattuor milia ianitores. et totidem psalte canētes dño in organis uel scōm pap. Psaltes. i. psallens. Et ut scribiē ī historiis. Traduī philosophi q armonia letū reddat letiorem. et tristem tristiorem. Et ut dicunt matematici Multi demones armoniā ferre non possunt & qñq nulli. Vnꝺ etiā in ꝓmo regū ca. xvi. diciē q spūs dñi malus recedebat a saul. qñ dauid corazeo psallebat in cithara. vide in cithara

Pseudo grece latine dicitur decipiens uel falsus. vnde pseudomenꝰ. i. fallax. & pseudolus la. lum. i. fallax. falsus. decipiēs. uel pseudolus dicitur falsus seruus. et malꝰ. a pseudo quod est falsus et dulos quod est seruus. Et componiē pseudoapl'us. i. falsus aplis. Pseudo ꝓpheta. i. falsus ꝓpheta. Apoco. vi. Vidi de ore pseudo ꝓphete exisse spūs tres immūdos. & pseudoxp̄ianꝰ. i. falsus & decipiēs christianus. pseudographus. i. falsus scriptor. et sic ī similibꝰ potest esse compositio uel appositio. Et est pseudo indeclinabile ī vtroq nūo. et oñis generis ꝺm hug. Quidā tamen dicūt q pseudo est tm plu ralis nūi. sed tene quod ꝓus dictū est. & cor. penl. pseudographus. pseudomenꝰ. pseudolus

Psitacus. A poeta uel poetria deriuatur hic psitacus ci. quedā auis que ī īdie litoribus gignitur coloze virdi. torquem habens puniceū circa collum. grādi lingua & ceteris auibus latiore. vnde & articulata verba exꝑmit. ita vt si eam nō videas hoīem loqui putes. sed ex natura salutat et dicit chere. qō

est aue·sed cetera uerba dicit, instructione. Vnde quidam sub psona psitaci dicit· Psitacꝰ a vob alio rum nomia disco·Hoc p me didici dicere cesar aue. et ozsbec auis vulgariter papagozo·

Ptolomeꝰ dicũtur reges egipti·sicut romani im peratozes cesares appellãtur

Ptisana ne·fe·ge·est sucus ozdei·vel pulmentũ inde factum· Vel ptisane dicũtur grece que ꝓprie fieri solent in pila·vnde hoc ptisanariũ ptisanarij vas fictile in quo coquitur ptisana·Et ptisanariꝰ ria·riũ·scõm hugꝰ· Pap·uero dicit ptisane ex diuer sis pigmẽtis fiũt et liquozibus·Has quidã faciunt de ozdeo quod in pila decozticãt· Et scribitur ꝑm eum per p·in prima sillaba·Glosa dicit secũdo regꝫ ca·xvii·quasi siccãs ptisanas·Ptisana dicit ozdeuꝫ siccatum pilo tusum decozticatũ·et fit inde cibus aptus carẽtibus dentibꝰ·Vnde quidã·Coztice nu data ptisanas nempe ozdea dicas·& coz· penul·in ꝓducto uersu·& bene ut puto·Vñ macer·Cuꝫ pti sana sucũ pozri sozbere iuuabit·Idẽ de feniculo ait Renibus in ptisana radix decocta iuuabit· Et ma gister bene·dicit ꝙ i·ante s·cozripit in ptisana· Et ex hoc paret ꝙ ptisanariũ coz·ꝑmã sillabã·Vnde al legat uersum hozatii in sermonibꝰ·Tu cessas age dum sume hoc ptisanariũ ozize·Nõ em est p·in se cunda sillaba·Patet etiã ex isto uersu ꝙ ꝑma et se cunda sillaba cozripiũtur.

Tongus ptongi·id est.sonus·Inde dyptongus id est·dualis sonus

Ptotos·id est·casus·Et inde per cõpositionez po liptoton·monoptotus·

Puber a pubes bis. deriuat hic et hec puber uel pubes·uel pubis.genitio huius pube ris·id est·puer pubẽ iam habens nel emit tens scz qui generare potest· hic vir incipit esse a quattuordeci annis·sed femina incipit esse vizi po tens ab annis duodecim·Et ita volũt quidam pube rem ex annis dici scz qui quattuordeci annos exple uerit·quis tardissime pubescat· Sed certũ est pu berem esse qui ex habitu cozpis pubertatẽ ostẽdit & generare iam possit.vnde et puber dicit a pube id est·a pudẽdis cozpis·qz hec loca tũc ꝑmitus la nuginem ducũt·& compõitur puber uel pubes uel pubis·hic et hec impubes·uel impuber·uel ipubis genitio huius impuberis·i·puer qui nõdum habet barbã·ita dicit hugꝰ·Hoc etiã vult prisꝰ·in sexto li·dicẽs· Tã in is ꝙ m er·fmita nomia regulã seruãt in er·termiatozꝫ·i·accepta is·faciũt gẽm ut hic pul uis uel puluer·huiꝰ pulueris·hic cimis l' cimer cine ris·hic vomis l' vomer meris· Pretera cicero decli nat puber puberis·Quidã ut ꝓbus pubes beris·ꝙ Quidã pubis berís·Ex hoc tñ compositũ inuenit̃ si milem hñs nom genitio hic impubis·huius ipubis Virgilius in v·Impubis iuli·Ab eo neutrũ impube Horatiꝰ ꝓtulit in epodo. Et hic tremẽti q̃stus ore cõsistit puer ipube corpus· Cicero tñ i iiii·iuect· filiũ qz eius ipuberẽ legatuꝫ a patre missũ·ita vult prisꝰ·Isidorus cõcordat cũ hugꝰ·& ponũtur hec ver ba in quadã decretali de desponsatõe ipubertꝫ· Pu beres a pube sunt vocati·i·a pudẽdis cozpis nun cupati·quia hec loca ꝑmo lanuginẽ ducũt·Quidaꝫ tñ ex annis pubertatẽ existimãt·i·eũ esse puberem qui quattuordeci annos impleuit q̃uis tardissime pubescat·Certũ est aũt eum puberẽ esse qui ex ha bitu cozpis pubertatẽ ostẽdit.et generare iam põt Et puerpere iam sunt que i annis puerilibꝰ pariũt

Puberculus a puber dicitur hic puberculus· & hec pubercula diminutiue scz adolescẽtulus et ado lescẽtula

Pubero a puber dicit̃ pubero ras·i· Crescere·pubere·iuuenere·& cõpõit̃·repubero ras· & hmc puberasco scis·repuberasco scis· inchoatiua & cozripit be·

Pubertas tatis·est collectio pubez·uel etas dif fmita quattuordeci annis·vel qua puer pubescit· vnde puberto tas·pubertare·i·florere·& in puber tate esse·& produ·pu·et formaẽ pubertas a pubes addita tas:licet hmõi nomia in tas vt in pluribus formẽtur a genitio uel a datio addita tas·ut bonꝰ boni bonitas·felix cis·ci·felicitas·sicut dixi i secũ da pte vbi egi de accẽtu noim desinẽtiũ i as¶ De pubertate etiam vide in puericia

Pubes a pubus deriuaẽ hec pubes bis·etas pueri iam quattuordeci annoꝝ· & pubes·i· collectio ta lium iuuenũ ꝓprie Et pubes·i.ꝑma barba scz lanu go·& ꝓprie pars inferior scz pectẽ·vnde dicitur pu bes quasi nubes putẽdoꝝ·Inde pubeo bes·bui·i· crescẽ·cremẽtare·barbere·vel pubere·i·pubẽ emit tere·& hinc pubesco cis·incho·i·barbescere·crescẽ uel pubere.& pubescere·i·in tali etate esse·talẽ eta tem habere uel ducere.& componit̃·impubeo bes suppubeo bes·vñ impubesco scis·suppubesco scis· inchoatia·& ꝓducũt pu·

Pubeta a pubes dicitur hic & hec pubeta te·et pubeda de·m eodẽ sensu·i·adolescẽs·puer·& dicit̃ sic q̃si pubi dat?·& hic pubero tas·& pubedo das id est·pubere·uel puberare·

Pube tenus·due ptes sunt·sicut dixi in secũda p te vbi egi de cõpositis a tenus

Publicanus a publicus ꝺr publicanus na·nũ·pu blicam dicebant̃ cõductores uectigaliũ·fisci·ul're rumpublicaꝝ·siue qui vectigalia publica exigunt uel qui p seculana et publica negocia lucra sectã tur·vnde dicti sũt scõm hugꝰ·Vel ꝑm bedã·Publi canus dicitur qui amisso pudore publice peccat· ul' qui vectigalia·i·tributa publice exigit·Glosa autẽ super illud mathei v·Nõne publicani hoc faciunt sic dicit·Publicani·exactores romanoꝝ·quos iudei sic uocãt·quia de republica curã gerebãt·Dicũtur etiã nomẽ traxisse a romano rege·qui ꝑmus eos ordinauit·Scõm vero remigiũ publicãi dicebãtur mi nistri herodis constituti a publio romano rege·ad exigẽda vectigalia·siue qui publica negocia exerce bant·& per fraudes·& periuria iniusta lucra sibi accumulabant·

Publicitꝰ adũ·i·publice a publicus ꝺr·& coz·ci Publicus·Publius fuit quidã qui rem suã ꝑmo loco cõem fecit & publicã·& inde tractũ est publi cus ca.cum·i·cõis·Sed cõe ꝺr ꝓprie quod ptinet ad homies ciusdẽ ciuitatis·publicũ hoc quod ad oẽs generaliter·Quidã tñ dicũt ꝙ publicũ dicit̃ quasi populicũ a populo.& ꝑm hoc publicũ est quod p tinet ad homies ciusdẽ ciuitatis·Cõe quod ad oẽs generaliter Sed ꝑualet quod prius dictũ est·vnde publice aduerb.& hec publicitas tatis·& publico cas·i·diuulgare·cõem facere·uel diffidare·diffama re·& est actiuũ cum suis compositis siqua habet. Vide in notorium

Pudens tis.in pudeo des·est·

Pudenda·i·genitalia·ab eo ꝙ pudeat illoꝝ·uel a pube dicta·ꝑm papiam·

Pudeo des dui dere·id est·pudorẽ habere·vere cundari·et non est in vsu·Vnde pudet impsonale· quod cõstruit̃ cũ actõ et grõ·vt pudet me tui·et hinc pudẽs tis gñis omnis·et cõpatur·pudẽs tior

tissim?. Vnde pudēter ti?·tissime aduerbiū·et hec pudentia tie·id est. verecundia.et cōponitur Im pudens·i·nō pudēs cui pudor & pudicia ꝓcul ab est·Et nota ꝙ pudens opīionē verā et falsam metuit. Sed verecūdus nō nisi verā·Et cōponitur cuz in et dicitur imputēs penul·cor̄·Item a pudet ōr pudibūdus da·dum·i·verecūdus·vnde pudibūde aduer·Pudet componiē·dispudet·i·ualde pudz ul' diuersis modis pudet.Item pudeo componiē·ōpudeo pudes·vnde depudet impsonale·i·valde pudere·uel pudorem amittere·perpudeo des·i. perfecte pudere·uel ualde·prepudeo des·i·p aliis pudere·ꝓpudeo des·i·ꝓcul vel ꝓ alio pudere·repudeo repudes·i·itez pudere uel pudorē amittere· Pudeo & pudet neutra sunt cū suis cōpositis·Et faciunt preteritū in ui·diuisas·& caret supīo·licet ꝝm antiquos mueniaē puditū·& ꝙ primā corripiat patet ꝓ ouidiū in epi·dicētem·Dicere que puduit scribē iussit amor·Et ouidius de arte·Si doctus videare rudi petalās ve pudenti

Pudicicia cie·in pudicus vide·

Pudicus a pudor dicitur pudicus dica·cum·i·castus·quasi pudoris custos·vel amicus·& compaē· vnde pudice ciuſ·sime·aduer·& hec pudicicia cie· integritas uel castitas·Differunt tñ in hoc quia castitas est virtus motus libidīs domās & eius signa abhorrēs·Sed pudicicia est virtus motū libidinis domās·sed eius signa nō abhorrēs· Signa aūt eiꝰ sunt gestus corpis·vox blāda·accurate ornati Vñ virgines castas dicim?·matronas aūt pudicas·Et ꝓponitur·impudicus ca·cum·& produ·di· Vnde ouidius·epi·Ille tñ pietate mea p̄cibusqz pudicis· Itē q̄dam.Sobrius a mēsa:de lecto surge pudic?.

Pudor a putor deriuatur hic pudor doris·& est corpis·sicut pudicicia mentis Et est pudor uerecūdia ex aliquo casu innata que nō auferēs memoriaz linguā impedit·vnde pudorosus sa·sum.et pudorus ra.rum·in eodē sensu·i·pudore plenus·& corripit pu·Vude in thobia dicē·Porcoꝝ siliquis pudor est inbiare fauillis

Pudoratus a pudor doris·dicitur pudoratus ta tum·i·pudore suffusus Et compōitur expudorat? id est·extra pudorem positus.impudēs et impudoratus ta.tum·in eodē sensu

Puella le·in puer est

Puellaris a puellus·uel puella dicitur hic et hec puellaris & hoc re·& deriuatur a puer·vidō i puer Vnde ouidius epi·Alta puellaris tardat arēa pedes Itē nūi xxx·ca.In etate puellari·

Puellulus·in puer vide

Puellus·in puer est

Puer a pus puris deriuatur hic puer pueri·quia in pure·i·in custodia teneē·Vel ut mimo marcello placet.puer dicitur a punio nis·quia pueri uerberibus solent puniri et coerceri·uel puer dicē a puritate·uel a paruitate et pilor̄ et aliaz rez· Et notādum ꝙ tribus modis dicitur puer·Natiuitate·s· ut puer natus est nobis·Etate ut nouennis decennis·Obsequio uel fidei puritate· Vnde dñs ad hieremiā·puer meus es tu·noli timere· Item notādū ꝙ antiqui dicebant hic puerus pueri·& hic & hec puer pueri·& a puer dicitur hec puera·i·puella·& hic puerulus·& hic puerculus li·di·& hec puerula le·& puercula le·di·sunt similiter· & hic et hec puerilis et hoc le·ꝓducta penultīa·vnde puerilie aduer·& hec puerilitas·Item a puer dicē hic puellus li.di·vnde hic puellulus similiter di mi· & hec puella·& hinc puellula omia di·Item a puell? dicē hec puella·& hic et hec puellaris & hoc re· & hinc puellariter aduerbiū·& hec puellaritas tatis·Et nota ꝙ puellus & puera nō sunt in frequenti vsunec puer?·licet ab eo diminutiū·sit in frequēti vsu scz puerulus penul·cor̄·Nam a puer dicē puercus. & a puerus puerul? ꝓprie ōr·

Puerculus li·di·puus puer·in puer est·

Puericia a puer eri·addita cia·dicē hec puericia cie.secūda etas·quasi pura et nō ad gignēduz apta & durat a septimo vsqz ad quartumdecimū annuz Sed pubertas est etas adulta que iam gignere pōt & incipit a quartodecio anno

Puerilis.in puer est·

Puero a puer deriuaē puero ras·rare.raui.i·esse uel fieri puerz·uel crescere ad mod̄ pueri·Et ꝏpōiē repuero ras·i·itez redire ad puericiā·& hic puera sco scis·repueraſco scis·incho·

Puerpera·Puer ul' puera cōponiē cū pario·& dicitur hec puerpera re·que puerz uel puerā parit·& ꝓprie puerpera dicē in primo partu·& inde dicē hoc puerperiū perii·partus pueri·vl' puere·& propie p̄mus·vel puerperiū dicē loc? i quo puer cōcipiē & moraē in vtero matris vsqz ad ptū ꝝm augustinū.Papias vero dicit·puerperiū prim? ptus vel puer in vtero format?·& corripit penultimam puerpa· Quare nō dicaē puerper? dixi in tercia pte vbi egi de verbo·

Puerperiū in puerpera est

Puerulus li·m puer vide·

Puer? pueri in puer vide

Pugil a pugillus dicē hic pugil gilis· qui certat pugnis·& pugilor laris.i·pugnare·certare l' quēdam ludū exercere·s·pangraciū facere·i·de manu i manū aliqd subtrahere·vnde hic pugillator·i·pugtor pugil·sed pugil ex ꝓpria fortitudīe· pugillator ex arte·Et pugillator·i·pangraciari? scz q̄ aliqd ō manu in manū subtrahit·& pugillatorii? ria·rium Item a pugil vl' pugillor dicē hic pugillatus lat?·tui·ars uel actus dimicādi·seu pigillādi· Et inde pugilicus ca·cum·vnde pugilice aduer·penul·cor Et scias ꝙ pugil facit gēm pluralē pugilū pel'·cor· vnde patet ꝙ scribiē ꝑ vnuml·

Pugillaris a pugnus dicē hic pugillus li·di: & hoc pugiliū li·quod pugno deferē·& in quo scribitur·vt liber·uel tabula·vel carta· Vnde martialis capella. Pugillo assueratē dictauerit·& idē ōr pugillare laris·ꝑ codē·s·penna·uel cornu· vl' tabula manualis· Vnde in euāgelio luce·Et postulās pugillarē scripsit dicēs Et hic et hec pugillaris & hoc re·quod ptmet ad pugnū·vl' quod potest replere pugnū·& ꝓdu·penul·pugillaris·

Pugillo a pugio onis·dicitur hic pugillo lonis· cū pugione·i·cū gladio pugnās

Pugillus li·in pugillaris exponitur

Pugio onis·masculini gnis a pungēdo·i·transfigendo dictus est·Est em quoddā instrumētum ferreum lōgum & acutū·vel est gladius puus bis acutus lateri adherēs·idē et clunabulū·uel cluniculuz quia religetur ad clunē·Numeri xxv·Pugione arte pto & produ·penul·genitī·

Pugna a pugnus dicitur hec pugna gne·qz olim in mitio vsus fuit in bello pugnis otendere· uel qz olim p̄mo belū pugnis mcipiebaē· Vnde & pugna etiā duoz est·& aliqñ sine ferro

Pugno gnas·dicē a pugn?·et est pugnare iō qd certare·cōtendere·& ꝓprie pugnis·sed iam ad aliō

trāſijt· vnde hic & hec pugnax cis· qui ſepe & aſſi
due pugnat· Et comparat· pugnax ciox· ſimus· vñ
pugnaciter cius· ſime· aduerbiū· & hec pugnacitas
tatis· & pugnaculus la· lum· i· aliq̄tulum pugnās
Item a pugno dicitur pugnabūdus da· dum· i· pu-
gnanti ſimilis· Pugno cōponitur· cōpugno nas· i·
ſimul pugno· dēpugno nas· i· valde pugnare ul' de
bellare· deuīcere· Expugno nas· i· deuīcere· debel
lare· uel ualde pugnare· vnde hic et hec expugnabi
lis & hoc le· vnde expugnabiliter aduer· & cōpo
nitur· inexpugnabilis· le· biliter· Impugno gnas· i·
in pugna capere· uel muadere· debellare· reprehendē
redarguere· ꝓpugno nas· i· ꝓcul uel ꝓ aliquo pugñ
re· uel valde· oppugno nas· i· cōtra· vel vndiq; pugñ
re· uel expugnare· uel impugnare· repugno nas· i·
iteꝝ pugnare· vel reſiſtē reluctari· Pugno & eius
cōpoſita ſunt neutra ꝑter depugnare· ꝓ debellare
expugnare· & impugnare· & oppugnare· ꝓ expugñ
re· vel impugnare que ſunt actiua

Pugnula le· di· pua pugna

Pugnus a pūgo gis dicit̄ hic pugnus gni· quia
dum pungere volumus· manu pugnū facim?· et cū
eo pungimus· & dicit̄ pugnus clauſa manus cōp̄ſ
ſione digitox

Pulcer cra· crum· a ſpecie cutis et pellis dicit̄· ſcz
qui pulcrā habet ſupficiez cutis· vnde et a pellis dr
& compatur· pulcer pulcrior rimus· ꝑ duo r· quia
formatur a pulcer nomīatīo addita rimus· vñ pul
cre crius· rime· aduerb· & hec pulcritudo dinis· &
compōitur· ꝓpulcer cra· crum· i· valde pulcer· Et
nota q̄ licet pulcer ꝓprie dicatur de corpe trāſferē
tñ ad alia· & nō debet aſpirari pulcer. Vnde dicit
apuleius q̄ errant qui pulcer & ſepulcrū ꝑ ch· ſcri
benda exiſtimāt· qz in latinis dictionib? poſt c· no
ta aſpiratōis ſcz h· nūq̄ repitur

Pulex a puluis deriuat̄ hic pulex cis· maſc· ge· qz
ex puluere naſcit̄· uel quia magis ex puluere nutrit̄
vnde pulicoſus ſa· ſum· i· plenus et abūdans pulici
bus· et compatur· vnde hec pulicoſitas tatis· i· ple
nitudo et abūdantia pulicū· & pulicarius ria· riū·
& hoc pulicinū· et pulicetū locus vbi pulices abū
dant· & cor· pulex penul· geniti· Qz aūt dicitur pu
lex quaſi m pulucre latēs· et bia eſt.

Pulicarius ria· riū· in pulex eſt·

Pulicetū ti· pel' ꝓduc̄· in pulex exponit̄

Pulicoſus ſa· ſum· m pulex expōitur

Pulios a pulex cis· dicit̄ hec pulios q̄dam herba
qz ſemen ſimile pulicibus habeat· vñ et eam latini
herbam pulicariam vocāt

Pullatus ta· tum· in pullus eſt·

Pullulo a pullus dicitur pullulus la· lum· a quo
deriuatur pullulo las· lani· lare· i· germinare· multi
pliciter creſcē· multiplicari· facta trāſlatiōe a pul
lis qui ꝓducūtur ex ouis multiplicitez Et cōponit̄
repullulo las· i· itez poſt caſuz pullulare· et creſce
re· et corripit penul· Vnde thobias Pullulat ex gu
ſtu multiplicata fame·

Pullulus la· lum· in pullus eſt·

Pullus a puus vel papus· dicitur pullus la· lum·
& hic pullus li· i· puus· vnde homo puus diat̄ pul
lus Item nati recētes oīm auiū & etiā quadrupedū
pulli dicūtur· quaſi pupi parui· uel pulli dicuntur
quaſi polluti a polluo luis· qz polluti ſunt· vnd̄ dici
tur pullus la· lum· i· niger gra· gruz· quod em̄ nigz
eſt quaſi pollutum eſt· Vnde hiero· ad nepocianū·
Veſtes pullas eque vita ut cādidas· & inde pulla
tus ta· tum· i· nigris veſtibus indutus. Iuuenalis·

Horrida mf· pullati ꝓceres rē Itē a pullus ꝑ nato
dr pullulus la· lum· di· & inde pullulo las·

Pulmētariū rij· in pulmētum eſt

Pulmētum a pulpa pe· dicit̄ hoc pulmētum ti· ci
bus delicatus et ſuauis· vnde & hoc pulmētarium
rarij· ꝑ eodem· & pulmētarius· ria· rium· Item pul
mentarium dicit̄ q̄libet cibus ꝑter panē ſcz compa
naege· Quidam tñ dicūt q̄ pulmētum deriuatur
a puls pultis·

Pulmo monis· in pleumon vide·

Pulpa a palpo pas· dicit̄ pulpa pe· caro ſine pin
guedine· ſicut eſt tumida & groſſa caro cruriuz· &
brachiox· quaſi palpa· quia palpitat & reſilit ſepe·
& poitur q̄nq; ꝓ adulatōe & delectatōe· quia tal'
caro et ſuauis eſt & delectabilis ad veſcēdum· vñ
hec pulpula le· di· & pulpoſus ſa· ſum· i· pulpis ple
nus· & compatur· vnde pulpoſe ſius· ſime· aduer?
& hec pulpoſitas tatis· uel dicit̄ pulpa a pulſ· quia
olim cū pulte mixta cōmedebātur

Pulpamētum menti· i· pulmētum uel delectamē
tum· & dicitur a pulpa

Pulpitum a publicus dicit̄ hoc pulpitū ti· analo
gium legiū lectrū legitoriū· quia ibi publice legūt
ut poſſint cōſpici a populo

Pulpoſus ſa· ſum· in pulpa eſt

Pulpula le· di· pua pulpa

Puls pultis femi gnis pulmētum ſimplex ex fari
na a pellēdo ſcz ifirmitatē & debilitatē dicta· pul
tes placēte q̄ tenuiſſime ſunt dicūtur· ſzm pap·

Pulſim aduer· a pello lis· dicitur

Pulſito tas· penul· coz· in pulſo ſas· eſt

Pulſo pulſas pulſaui pulſare· i· frequēter pellē
& eſt verbū frequētatiū· & format̄ a pulſu ſupino
de pello lis· v in o· a quo pulſito tas· aliud frequen
tatiū· & cōpōitur cōpulſo ſas· ꝓpulſo ſas· impulſo
ſas· q̄ pñt deriuatiua eſſe a cōpoſitis a pello pellis·

Pulſus a pello lis dicit̄ hic pulſus ſus ſui· & pul
ſus ſa· ſum· ꝓticipium· uel pulſus ſus· vocatus eſt·
quia pulſitat uel palpitet· cui? iudicio aut ifirmita
tem medligimus aut ſanitatē· pulſus pulſa pulſum
id eſt· eiectus· fugatus· ꝟm papiā

Pulto pultas eſt frequētatiū a pello pellis pepu
li pulſum ſecūdum antiquos pultum pultu v in o
fit pulto pultas

Puluer in puluis vide

Pulueroſus ſa· ſum· in puluis eſt

Puluerulentus puluerulēta puluerulentū· id eſt·
puluere plenus a puluere & lētos plenū cōpōitur
vnde hec puluerulentia tie·

Puluillus li· puus puluinus

Puluinar puluinaris in puluinus vide

Puluimulus li· di· puus puluinus

Puluinus A pluma dicitur hic puluinus ni· id eſt
cerucal quaſi pluuinus quia de pluma fiat vel dici
tur a pull? qz de plumis pullox fiat· vnde hō pul
uinar naris idez quod puluin?· Et puluinaria dicū
tur quādoq; ipſi lectuli vel lectiſternia que ſterne
bantur in templis· vnde ipſa templa et feſta dicun
tur puluinaria· Sed puluinus priuati hominis eſt·
Cerucal vel puluinar regū et diuitū· Puluini etiā
ſunt machine quib? naues deducunt̄ et ſubducun
tur ī portū et ꝓd· pnl'· puluin? vel puluīar· vñ oui
di? ī xvi· epi· Collaq; puluino noſtra ferēda dedi·

Puluis a pello ꝑ pellis deriuat̄ hic puluis vel pul
uer· quia pellat̄ & tollatur a vento· & addita is· ad
nominatīm puluer fit geniti? pulueris· vt oñdi in
puber· vnde puluere? rea· reum· quod eſt de pulue

vel ad puluerē ptinens·& pulueroſus ſa·ſum· id ē puluere plenus Et p compoſitionē pulueulentus pulueulēta pulueulētū in eodem ſenſu·& vrūq; compatur·vnde hec pulueroſitas pulueroſitatis; & hec pulueulētia tie

Pumex a ſpuma me·dicīē hic pumex cis· q̄ſi ſpumex ſcz lapis leuis & cauernoſus·quia ſpume dēſitate cōcretus fiat·& tātam habet refrigerādi naturam·vt in vas miſſus muſta defer uere deſināt· vñ pumicoſus ſa·ſum·& compaē· et pumico cas· penl' cozrepta·id eſt·pumice aptare·Et eſt actīm cū oīmbus ſuis compoſitis·Itē a pumex pumicē? cea· ceū & coz·pumex penul·gti

Pumicellus li·di·puus pumex

Pumico cas·in pumex eſt·

Pumiculus li·di·paruus pumex

Puncto a punctū cti·deriuaē pūcto ctas·punctaui ctare·i·pūcta facere·uel pūctis diſtinguere vnde pūctatim aduer·p pūcta diſtinctim·& componitur·depūcto ctas·i·pūcta remouere· diſpuncto ctas·repūcto ctas.itez pūctare Itē pūctare pōt etiam frequētatīm eſſe huiꝰ verbi pungo·i·frequēter pungē·A quo punctito tas·aliud frequē·

Punctor ctoris·in punctoriū vide·

Punctoriū a pūgo gis·pūxi·dicīē hic pūctor pūctoris·vnde pūctorius ria·riū·& hoc pūctoriū cū quo pūgimus·& pūctim aduer·i·pūgēdo·

Punctum cti·in punctus vide.

Punctus a pūgo gis·xi·pūctum·dicīē hic punctus ctus·ctui·actus uel paſſio pungēdi·uel qō pūgendo facimus·& hic pūctus ctus·& hoc punctum cti·in eodē ſenſu·ſcz quod pūgendo facimuſ vel prīcipiū linee·Item punctū eſt ſimplex uel indiuiſibilis q̄ticas .prima in compoſitōe linee·& vltima in reſolutōe·vnde hic et hec pūctalis & hoc le·& componiē·bipunctalis & hoc le·tripūctalis·ctale·quadripūctalis le·quinque pūctalis le·ſexti punctalis le·i·cōſtans ex duobus uel tribꝰ uel q̄tuor vel quinq; vel ſex pūctis·vñ hec bipūctalitaſ tatis·tripūctalitas tatis·quadripūctalitas tatis·quinquepnuctalitas tatis·ſexpūctalitas tatis·Itē punctū dicīē in compoto quarta ps hore·Et ſcias q̄ maſculinū ſcz pūctus cti·iam ceſſauit in frequēti vſu·quia nō vtimur niſi neutro.dicimus em̄ hoc punctū cti·Idem dicendū eſt de ſtadiuſ & ſtadiū catinus et catmū·qz eoz maſculinū iam ceſſauit in frequēti vſu·Item eſt ſignū ſegregās intellectum. & ſpm̄ recreās platoris·& ſm hoc coma ·colū· & pius ſunt pūcta·vide in catmū·& in vita

Pungito a pūgo gis·or pūgito tas frc·i·ſepe pūgere.Pōt etiā eſſe mōi impatī tpis fnturi:depūgo futuro pūgito·et coz·penul·

Pungo gis·pūxi vel pupugi·pungere·i·pūctuz facere vt in libro·Et tūc ꝓprie facit preteritū pūxi Item pūgere·i·ſtimulare cōfigere·& tūc ꝓprie facit pupugi·vt Ego pūxi libz.& pupugi illū·vnō puugo compōitur·Cōpungo gis·i· pungere ſimul cōmouere·Depūgo gis·i· valde uel deorſum pungere· uel a pūcto depellere.& ponīē ſimpliciter p depellere·Diſpūgo gis·i·diuerſis modis pungere vel diſpēſare·vel donare·vel deorſum a puncto facere·uel expellere·Expungo gis·i.extra pellere· extra pūctum ſcriptōis ponere & delere· & hinc dicimus expunctores et diſpunctores eos qui expellunt alios ab hereditate et delēt nomīa eoz de tabula teſtamēti Vel eos ſic dicimus quia in ſignādis pērāt teſtamētis·et eoz inſerebāt pnnctos q̄ erāt imberedītādi ·vel eoz quotiens expediebat aufere bant nomīa qui erāt exheredādi Impugo gis·i·intus uel intro vel valde pungere· Repungo gis·i·itez uel retro pungere ſcz viceverſa pungētem pūgere·Pnngo & eiꝰ cōpoſita ſunt actiua·Et pūgo duo habet pterita ſm duplicē eius ſignificationem Cōpoſita vero ab eo tm̄ habēt vnū pteritum ſcz in xi·pter repungo quod retinet pteritum ſui ſimplicis in diuerſis ſignificationibꝰ·ſicut & ſimplex ſcz repunxi·& repupugi·ſm hug̃·Et priſci.in x·li· ſic dicit·Pungo pupugi uel xi·Expungo uero xi ·dicimus.ac repungo repupugi·& xi·ut capio videtur Cum em̄ qui nos pupugit talionē vel vicē a nobis reddītā oſtēdimus·repupugi dicimus Qñ vero ō ozōe uel de kalēdario loq̃mur repūxi dicimns·

Punicus ca·cū·pel'·coz·in feniceon expōitur

Punio a pena dicitur punio nis·punire.i·penam irrogare·vnde punitus ta·tuz·& compatur·& cōponitur·Impunitus ta·tum.& ꝓdu·pu·vñ q̄dam Nil magis ingratū q̄ nō punire reatū. Quibus de cauſis puniat deꝰ homies·hoc habes i pena·

Punxi·pteritum de pungo gis·

Pupa a pupus dicitur hec pupa pe· Pupe dicūē q̄dam ſtatiūcule quas virgines ſolēt facere in modū filiaz & veſtibus obuoluere·quaſ poſtq̄ ad annoſ nubiles veniebāt & puerilibus abrenūciabāt·quaſi ſub poteſtate veneris futuri venere ſacrificabant· Vñ ꝓpſiꝰ. Dicite pōtifices in ſacro q̄ facit auz. Nepe hoc qō veneri donare a virgine pupe·

Pupilla le·in pupillus eſt

Pupillaris in pupillus exponitur

Pupillus a pupus dicitur hic pupillus li·di·puer qui infra annos pupillares cōſtitutus eſt·in tutela alicuius·Et pupillus vel pupilla dicīē qui vel que caret patre vel matre vel vtroq;·ſcz orphanus uel ozphana·vel ozphanus eſt grecū·pupillus vero latīn̄·Nam i pſalmo vbi legitur. Pupillo tu eris adiutor·grecus habet ozphano· Vel dicīē a pupꝰ·qz habet paruā cōſolationē·vel a pupus dicīē pupilla le·meditulliū oculi·quia ſit pua·vel dicitur a puella·qz ſit pura & impolluta ſicut puella·Hāc pleriq; papulā vocāt ſed falſe·Et hinc pupilli dicūtur q̄ſi ſine oculis·i.a parētibus orbi·Sed hi vere dicūtur pupilli quoz pentes ante deceſſerūt q̄ ab illis nomen acciperēt·ceteri orbi vocātur·vnde hic et hec pupillaris & hoc lare·& pupillariter aduer·& hec pupillaritas tatis· Et ſcias q̄ pupillꝰ ꝓdu·p̄mā licet anticlaudianꝰ eā corripiat dicēs· Suſtētat regat & paſcat faueatq; pupillos·Horatius enim ei contradicit dicens· Pupillos quos dura premit cuſtodia matrum

Puppis a poſt deriuatur hec puppis p ſigeminū p Actō puppem uel puppim· Ablatio a puppe vel a puppi·Gtus pluralis haz puppiū·& actūs pluralis facit in es & in is·bas puppes uel puppis·& eſt puppis poſterior ps nauis·quaſi poſtpoſita·& ponitur ſepe p ipſa naui·Vnde i greciſmo dicīē Prora prior nauis ps vltima dicito puppis·Dic latꝰ eē ratē vētērem dic eſſe carinā·

Pupupugi eſt preteritum de pungo pungis· et corripit penultimam

Pupula le·di·pua pupa·& coz·pel'·

Pupus pa·pum·id eſt·puus

Purgatoriū a purgo gas·dicīē hoc purgatoriuz torij·& purgatorius toria·torium·& dicīē purgatorium locus vbi purgātur aīe· Et ſcias q̄ ut probabiliter credīē locus purgatorij eſt duplex· Vnꝰ

scom legez cocm· & sic locus purgatorij est locus inferior inferno diunctus·sicut dixi supra in inferno·ita q; idem ignis sit qui damnatos cruciat i inferno·& qui iustos in purgatorio purgat q̄uis dānati p̄m q; sunt inferiores merito et loco inferiores ordināti sint·Alius est locus purgatorij p̄m dispēsationem·& sic q̄q; in diuersis locis aliqui puniti legūtur· vel ad viuor instructionē·vl'ad mortuorum subuctionem·& ut viuētibus eor pena īnotescens p suffragia ecclesie mitigeē Item ut dic augustinus in xxj·li·de ciui·dei· Temporaneas penas id est·purgatorias alij in hac vita tm̄·alij post mortem·alij nūc & tūc·verumt̄n ante iudiciū illud seuissimum nouissimūq; patiūtur·Item ut dicit gregorius in decretis Anie defunctor sc; in purgatorio existētiū quattuor mōis soluunē Aut oratōib? sacerdotū·aut p̄cibus sanctor· aut caror elemosinis·aut ieiunio cognator Item s;m aug·mortui p̄nt scire q̄n suffragia a viuis p eis fiūt q̄tuor modis·Primo p diuinā reuelationē q̄n sc; de? hoc eis reuelat·Secūdo p bonor angelor manifestationē Angeli em̄ qui semp nobisc̄ sunt· & omēs actus nostros cōsiderāt·statim ad eos possunt descēdere & eis p̄timus nūciare· Tercio p aiar hinc exeūtium intimationē·Aie em̄ que de hoc mūdo trāseūt hec & alia eis nūciare possunt· Quarto nihilominus scire hec possunt p experientiam & relcuationē·Cuz em̄ a penis se fleuari sentiūt·suffragia p se fieri recognoscūt Item scias q; indulgētie p̄nt valere illis de purgatorio·s;m diuersam tm̄ indulgentie formam·Si em̄ talis sit indulgētie forma·Quicūq; faciet hoc uel illud·habet tātum de indulgentia·Ille qui hoc facit·nō potest fructū indulgētie in alium trāsferre·quia eius nō est applicare ad aliquē aliuz intentionē ecclesie·p quā oīcantur cōmunia suffragia ex quibus indulgētie valēt Si aūt indulgentia sub hac forma fiat Quicūq; fecerit hoc vel illō ipe & pater eius·uel quicūq; alius ei adiūctus in purgatorio detētus tm̄ de indulgētia habebit talis indulgentia·nō solum viuo sed etiā mortuo p̄derit. Nō em̄ est aliqua ratio quare ecclesia possit transferre merita omnia quib? indulgētie impartītur ī viuos & m̄ mortuos· Nec tm̄ seq̄t q; p̄latus ecclesie possit p suo arbitrio aīas a purgatorio liberare·qz ad hoc q; indulgētie valeāt·requirit̄ cōueniēs causa ad indulgētiam faciēdā Ad hoc em̄ q; valeāt indulgētie tria requirūtur sc; autoritas dispensandi hunc thesaurz·& vnio eius cui dispēsat̄ ad eum cui merebat̄ quod est p caritatē·Vnde requirit̄ autoritas ex pte dantis indulgētias·Item caritas ex pte recipiētis· Item tercio requirit̄ ratio dispēsatōis p quā saluatur intētio illor qui opa meritoria fecerūt·vt·s.fecerit ad honorē dei et vtilitatē ecclesie in generali· Et nota q; m purgatorio duplex est pena· Vna damni im̄ptum sc; retardanē a diuina visione·Alia sensus s;m quod ab igne corpali instrumēto diuine iusticie puniūtur·et q̄tum ad vtrūq; pena purgatorij mīma excedit maximā penā huius vite Quanto em̄ magis aliquid desiderat̄·tāto eius absētia est molestior·Et quia affectus quo desiderat̄ summū bonū post hanc vitā in aīabus sanctis est intētior quia nō retardatur affectus mole corpis·Et etiam quia terminus fruēdi summo bono iam aduenisset nisi aliquid impediret·Ideo de retardatōe maxime dolent·Similiter etiā cum dolor nō sit lesio·sed lesionis sensus·tāto aliquis magis dolet de aliquo lesiuo q̄tomagis ē sensitm̄· Vnde lesiones q̄ sunt in locis maxime sensibilibus·sunt maximū dolorem causantes·Et quia totus sensus corpis est ab ania ideo si in ip̄am animā aliquod lesiuū agat·de necessitate oportet q; maxime affligatur·Et ideo oportet q; pena purgatorii quantum ad penā damni et sensus excedat omnē penā huius vite·Vnde aug? in quodā sermone dicit·Ille ignis purgatorij durior erit q̄ quicquid in hoc seculo penarz aut sentire aut videre aut excogitare quis potest·Vide etiam in penitētia & in veniale·

Purgito tas·i·frequēter purgare·Et formatur a purgatum supino de purgo a in i correptam mutata·& v in o

Purgo a purus deriuatur purgo gas·gaui·gare id ē·mūdare·purificare·& dicitur purgo quasi purum ago·& videtur potius esse ethymologia q̄ cōpositio·vnde hic purgator toris·& purgat? ta tū & compatur purgatus tior·simus· vnde purgatissime aduer·Purgo cōponitur·Expurgo gas·id est·extra ejiciēdo purgare·Et est actm̄ cum omnibus suis compositis

Purifico ficas·caui purificare·id est·mundificare purum facere·a purus et facio compōit̄·& cor·fi·

Puro a purus dicitur puro ras·raui·rare·i· mundare purz facere·& componit̄·Cōpuro ras·i·siml' uel cum alio purare·Depuro ras·i·valde purare· uel a puritate remouere·Impuro ras·i·valde vel intus purare·Item impurare·i·impurz facere·et tūc deriuatur ab impurus·Repuro ras· i·itez purare Et ē actm̄ cū oīb? suis cōpositis·& pdu·pu·

Purpura a purus dicitur hec purpura re. quasi a puritate lucis·Vl' phurpura dicūt greci cū aspiratione·& inde nos dicimus purpura sine aspiratōe & inde purpureus rea·reum·& purpurim? purpurina. nuz· & purpuratus ta·tum·i·purpura mouet? uel ornatus·vide in ostra

Purus ra·rum·i·mūdus·liquidus·sine cōmixtōe alicuius rei immunis·innocēs·expers·& compar· purus rior rissimus·vnde puerilius·sime·aduerb & hec puritas tatis·Purus cōponitur·perpurus. quāpurus·i·valde purus·& impurus·i·non pur? & compatur·vnde hec impuritas tatis·& pducit pu·Vnde ouidius epi·Quantū cōfulget radiis argentea puris·& iuuenalis· Pauca licet portas argenti vascula puri·

Pus ris·se·ge·i·custodia·& dicitur a purus·quia purz custodiat & retineat·Vnde·positis pueris in pure·Item inuenit̄ hoc pus inoecli·i putredo·vel quedā infirmitas que hominez reddit putridum·& tunc deriuatur a puteo tes. quod est fetere·vnd̄ q daz· Pus p putredo nō declinabile credo·Pus declinatur custodia q̄n vocatur

Pusca a pus uel puscula deriuatur hec pusca scq̄dam cōmixtio aque et vini· vbi plus aq̄ adhibet̄ que pusculētis maxime pdest

Pusillanimis·Pusillus la·lum·cōponit̄ cū animo? & dicitur pusillanimus ma·mum· & hic et hec pusillanimis·& hoc me. in eodem sensu quasi pusillus habens animū·Vnde pusillanimiter aduer·& hec pusillanimitas tatis·& cor·ni

Pusillus a pusio quod est puus puer dicitur pusillus la·lum·di·i·puulus·vnde hec pusillitas tatis id est paruitas Et scias q; pusillus cor·p̄mam·licet pusio cā pdu·Sed horatius pdu·p̄mam de pusilla dicens· Rufam aut pusillam appellat fortiq; marito·Sed dic q; est ibi nomē ꝓprium

Pusinnus a pusio dicit̄ pusinnus na·num·i·puus

& fixe hic pusinnus ni. i. paruus puer. Vnde labeo poeta. Crudū māduces pamū priamiqz pusinnos.

Pusio a pupus dicīt hic pusio onis. i. puus infās vel puer. & ppu. primā. Vnō iuuenalis. Nōne putas melius q tecū pusio dormit.

Pusiunculus a pusio dicitur hic pusiūculus li. vel pusiūculus la. lum. & pusillus la. lum. & pusiolus la. lum. dimi. similiter.

Pustella le. di. pua pustula

Pustula a pus quod est putredo ul' infirmitas ōr hec pustula le. Est autē pustula in supficie corpis turgida collectio. vnō nec pustella le. dimi. & pustulosus sa. sum. & pustulētus ta. tum. i. vlcerosus pustulis plenus tali infirmitate infirmatq. & vtrūqz cōpatur. Vnde hec pustulositas pustulositatis. & hec pustulētia tie.

Puta quidam aduerbiū dicūt

Putamē a puto tas. ōr hō putamīs nis. i. alicuiq materie recisio & purgatio. Item putamē potest dici cogitatio. & ppu. hāc sillabā ta.

Putatio putationis. in putio putionis est. Vide etiam in penitentia

Puteal a puteus dicīt hoc puteal alis. quidā locq vbi pecunie distribuebātur ad vsurā Et dicebatur puteal. quia ibi sepe ppebantur pecunie distribute ac si essent in puteū demisse uel ppiecte. ul' quia ibi hauriebatur pecunia. sicut de puteo aqua Vñ psq Si puteal multa tātus vbice flagellas. sm hug. Papias vero dicit. Puteal locq in foro vbi feneratoēs dabāt et accipiebāt pecuniā

Puteal lis. in puteus est.

Puteo tes. putui. tere. i. fetere. Et compōitur. cō puteo tes. deputeo tes. exputeo tes. reputeo tes. & hinc inchoatīa. Putesco scis. & cōputesco scis deputesco. exputesco scis. reputesco scis. Puteo & eius cōposita omīa sunt neutra. & carēt supmo. & ppucūt hāc sillabā pu. sed puto tas. eā cor. Vñ q̄dam. Nō licet ista putēt meretricū corpa putent. Video in puteo tes.

Puteolus a puteo dicitur hic puteolus li. di. pu? pute? Item sicut dicit quedā glosa sup illud actuū apl'oz vltimo ca. Secūda die venimus puteolos. Puteoli. locus est vltra romā. vbi virgilius fec balnea medicinalia. singl'a ppriis scripta titul' (vt ōr) otra quā scz valerent egritudinē. Vnde salernitani inuidia ducti supueniētes i manu forti. titulos destruxerūt & edificia mutilauerūt. & cor. o.

Puteus a poto tas. dicīt hic puteus tei. quasi potas. Est aūt omīs puteus fons sed nō ecōuerso. Si tñ in promptu & in supficie sit aqua fons tñ dicīt Si aūt in alto & ppfundo sit puteus est. vnde hic & hec putealis & hoc le. sm hug. Vl' fons pprie est q aquā fundit in supficie terre. Puteus aūt dicīt qui eas tenet intrinsecus. vnō dicit Cris. Fons dicitur vbicūqz aqua manat de terra Sz si in supficie fons tñ. si in ppfundo etiā puteus dicīt. & papias dicit. Puteus aq viua in alto est. Fons in supficie. Omīs puteus. fons. sed nō cōuertitur.

Puticulus a putor toris. dicitur hic puticul? li. id est. bustū. qz ibi puteat cadauer. & puticul? ōr q cadauer inspicit. & cor. penul.

Putidus a puteo tes. dicīt putidus da. duz. i. fetidus. & compatur. putidus dior. simus. vnō putide dius sime. aduer. & hec putitas tatis. & hec putida de. i. meretrix. qz puteat. i. feteat.

Putio a puto tas. diritur hec putio. & hec putatio onis. i. alicuius rei abscisio vel purgatio. vn in cāticis. Tēpus putatōis aduenit Sup quo loco dicit bernardus. Pax est semel putasse. sepe putādū est. Nā & putata sepe repullulāt. Itē putatio pōt dici excogitatio. vide in pnia

Puto putas putaui putare. i. cogitare. opīari. Et putare. i. scindere. uel purgare. virgam ex vite supfluam resecare. Vnde putatus ta. tum. & cōponitur. Semiputatus ta. tum. Puto componīt. Amputo tas. i. ex toto vndiqz scindere. Vites q̄dē sūt putāde. nō amputande. nisi forte velimus vineā ex toto eradicare. Cōputo tas. i. connūare. vnde hic cōputator. & hinc cōputatorius ria. rium. Dispuo Deputo tas. i. ascribere. destimare. tradere. uel valde putare. Imputo tas. i. ascribere. ul' imponere alicui crimē. Preputo tas. i. pscindere Reputo tas id est. ascribere. destimare. tradere. uel alicui crimē imponere. uel itez putare. Suputo. i. latenter vel parum. vel post putare. numerare. Puto et omnia eius cōposita sunt actīa. pter dispuo quod ē neutrz. & oīa corripiūt hāc sillabā pu. Vnō quidā Cō scius ipse sibi de se putat oīa dici

Putor a putidus putida putidū. dicīt hic putor putoris. i. fetor

Putreo a putris dicīt putreo pntres put[illegible] i. esse vel fieri putrē. vnde hic & hec putribilis. et hoc le. vnde putribiliter aduer. & hec putribilitas tis. & componīt Imputribilis le. Imputribiliter aduer & hec imputribilitas tatis. Putreo componīt. Cō putreo tres. Exputreo tres. Reputreo putres. & a putreo tres. deriuatur putresco scis. mchoatiuū & a putresco dicīt putrescibilis le. & inde putrescibiliter aduer. & hec putrescibilitas tatis. & p compositionē imputrescibilis īputrescibiliter. īputrescibilitas tatis. Item putreo uel putris cōponitur putrefacio facis. & putrifio fis. sm hug. Magister vero bene. dicit. q putreo deriuatē a puteo qō pō. primā cum omībus ab eo venientibus pter putreo tres. cuius p̄ma est cōmunis q̄uis puteo habeat primam naturaliter lōgam Item putrefacio & tepefacio & liquefacio. & hmōi habēria e ante f. composita ab infmitiuis corripiūt e ante f. Nam regula est q e ante f. uel ph. breuiatur vt elephas. pter cōposita a longis. vt veneficus. quia venenū produ. hāc sillabam ne Tamē cōposita ab infinitiuis corripiūt sillabaz ante f. vt putrefacio. tepefacio. liquefacio. cum debeat esse longa. qnia dicimus putrere. tepē sed sine dubio breuis est. vnde ouidius epi. Sange triptolomus liciam tepefecerat hastaz: Alibi autez ouidius ppuē. talem vocalem necessitate metri dicens. Thura liquefaciūt et debita sacra frequētant Sed cessante necessitate cor. candē dicēs Torsit & in celum liquefacta tpa fixit

Putribilis le. penultima correpta in putreo tres est et ceteza

Putridus da. dum. in putris vide

Putris a putreo tres. deriuatur h et hec putris & hoc re. i. putridus marcidus. Et putris. i. solubilis puluerulētus. & putrus tra. trum. in eodem sensu Vnde virgilius Quauzupedāte leuis putrum ferit vngula cāpum. & vtrunqz compatur. Vnde putriter vel putre trius. sime. aduerbium. Item a putris dicīt hec putredo dinis. et putridus da. duz. & cō paratur. vnde putride dius. sime aduer. & hec putriditas tatis. & putrido das. i. putridum facē. Putridus cōponitur imputridus da. dum. & compar vide in putreo & in quadrupedās

Putulētus. a putor & lentos qō est plenū ppōīt

putulentus ta·tum·i·putore plenus·& compatur vnde putulẽter tius·sime·aduerbium·& hec putulentia tie·i·fetulẽtia

Putus a puto tas·dicitur putus ta·tum·i·purgatus et purus·Vnde aut excolatũ put dicimus·& nuces expurgatas putas esse affirmamus·& rationem purã & apertã putã fore astruimus

Quadragenarius·a q̃dragĩta dicitur·quadragenus nanum·Et quadragenarius q̃ dragenaria quadragenariũ·id est·quadraginta habẽs annos·vel ad illum numer pti nẽs scz ad q̃dragĩta Quadragenus quadragena quadragenũ ĩm quadragenarius est·

Quadragesimus·a quadraginta dicit̃·quadragesimus ma·mum·vt annus quadragesimus·& hec q̃dragesima me·& hinc hic & hec quadragesimal'·& hoc le·quod est quadragesime·ul' ad quadragesimã ptinens· Ex scias q̃ quadraginta dieb9 exemplo xp̃i iei unamus·quia iste nũs uenit nostro iciunio & est signũ remissionis culpe·Quippe q̃dragesim9 nũs ex suis ptibus aliquotis simul sumptis redit in quinq̃genariũ·qui est annus iubileus siue remissionis·Item quia est signũ plene satisfactõis·quippe q̃ dragesim9 nũs ducit̃ ex quaternario & ̃nario·Et ideo iciuniũ quadragesimale signat satisfactionem ductam p̃ omnibus trãsgressionibus legis et euãgelii·quia vetus lex consistit ĩ decẽ p̃ceptis·& nouũ testamẽtum ĩ q̃ttuor euãgelijs que frequenter trãsgressi sumus·Oportet igit̃ cõgrue vt denari9 p̃ quaternariũ multiplicetur· ut sic quadragesimaz faciamus·i.mandata veteris & noue legis·toto tẽpore vite huius impleamus·Item qz est signũ com summate iusticie·hoc nũo quippe soluim9 decimas tpis totius anni·Nam vt dicit gregorius ĩ omelia p̃me dñice q̃dragesime·A p̃nti die vsq̃ ad pascha sex hebdomade p̃ueniũt·quaz videlicz dies quadraginta et duo fiũt·ex quibus dum sex dies dñici ab abstinẽcia subtrahũtur·nõ plus ĩ abstinẽcia q̃ trigintasex dies remanẽt. Dum vero p trecẽtos et sexagintaquinq̃ dies ducit̃ annus·nos autez p trigĩ tasex dies affligimur·quasi anni nostri decimas dantes·vt q̃ nobismetipsis p totũ annũ viximus·auctori nostro nos & ĩ eius decimis p̃ abstinẽtiam mortificemus·Vnd̃ fratres carissimi sicut offerre ĩ lege iubemini decimas rez·ita ei offerre cõtẽdite & decimas diez·Quattuor aũt dies p̃cedẽtes p̃ mam dominicã quadragesime possunt esse loco primiciarum· Hic nota q̃ quadragesima sz̃m q̃ incipit a prima dñica quadragesime habz sex hebdomadas cõtinẽtes ĩ vniuerso q̃dragĩta duos dies sicut dictum est·& repsentat tps ĩ quo morati sunt filij israel ĩ deserto·Sicut em̃ illi morati sunt ĩ deserto p̃ quadraginta duas mãsiones cibati mãna·sic et nos ab hac dñica vsq̃ ad pascha per quadraginta duos dies a delicijs corpis abstinemus·& verbis vite reficiamur ozõi vacãtes·vt p ihm xp̃m ĩ terrã viuẽtium introducamur·sicut illi ĩ terrã p̃missionis p ihm naue·i·p iosue introducti fuerũt·

Quadragies aduer·nũi·quadraginta vicibus·& dicitur a quadraginta

Quadraginta a quattuor uel quadrus & ginta cõpõitur·& est omis gn̄is·& nũi pluralis

Quadrangulus a quattuor uel quadrus· & angulus cõponitur quadrãgulus la·lum·i· quattuor angulos habẽs·vnde quadrangulatus ta·tum·Et substantiue potest declinari hic quadrangulus li·pro tali figura

Quadrans a quadrus uel quattuor·dicit̃ hic quadrans drãtis·i·quarta pars numi uel libre·vñ hoc quadrãtal·uel quadrãtale lis·quoddã vile vas precij vnius quadrantis

Quadrãtal ĩ quadrãs vide

Quadressis As assis componitur cum quattuor & dicitur hic quadressis·i·quattuor oboli·uel precium quattuor obolorum

Quadriennis A quattuor vel quadrus & annus componitur hic & hec quadriennis·& hoc quadrienne·i·quattuor annorum·vnde hoc quadrienniũ nij id est·spacium quattuor annorum·& hmc hic & hec quadriẽnalis & hoc le·

Quadrifidus da·dum·i·p q̃ttuor ptes effusus uel diuisus·& cor·fi·

Quadriformis a quattuor uel quadrus dra·drum & forma cõpõitur hic & hec quadriformis & hoc me·Vnde quadriformiter aduerbium·& hec quadriformitas tatis·

Quadriga·Quadrus cõponitur cũ ago uel iugus & dr hec quadrig a ge·i·carruca·a quattuor eqs tracta uel ducta. vnde quadrigarius ria·rium·q̃ quadrigam ducit·& p̃du·dri·

Quadrigamus ĩ gamo vide

Quadriiugus a quadrus dra·drũ·et iugum·cõponitur quadriiugus ga·gum·& hic et hec quadriiugis·& hoc ge·m eodem sensu·i·cũ quattuor iugat9 ad iugum·Et substãtie inuenitur hic quadriiugus & hic & hec quadriiugis·huius iugis·equus ad iugũ cũ trib9 alijs iniugatus·& cor·p̃dicta iu·

Quadrilibris·i·quattuor librarum p̃dus l' mẽsura·& p̃du·li·sic̃ & libra ex quo cõponit̃

Quadrimatus a quadrimus dicitur hic quadrimateus quadrimatus matui·i·quattuor ãnorum spaciu & p̃ducit ma·

Quadrimensis a quadrus et mẽsis componit̃ hic & hec quadrimẽsis & hoc quadrimẽse·id ẽ·quattuor mẽsium quod aliter dicitur hic & hec quadrimestris·& hoc stre·

quadrimestris ĩ quadrimẽsis expõitur

Quadrimodus a quattuor uel quadrus & modus cõpõitur quadrimodus da·dus·& hic et hec quadrimodis·& hoc de·ĩ eodẽ sensu·& cor·mo

Quadrimulus ĩ quadrimus est·

Quadrimus a quattuor uel quadrus et annus cõponitur quadrimus ma·mũ·i·quattuor ãnorum·Vñ horati9 ĩ odis·Deprome quadrimũ sabina O Tullarche mez dyota·Et inde quadrimul9 la·lum·di·

Quadringenti A quattuor uel quadrus & cẽtus compõit̃ quadringẽti te·ta·i·quater cẽtum·et mutatur c·ĩ g·Nam sicut dicit p̃scia Est q̃n·p̃ncipalis sillabe ante se assumit g·ut natus gnatus·& post se c·posita·ĩ g·conuertit·ut ĩ nũis quadringenti p̃ quadrincẽti·a cẽtum·quingẽti· septingẽti octingenti·nõgenti·Adeo em̃ n·p̃posita facit c·ĩ g q̃ti q̃ ĩ q̃b9 n·nõ ẽ nũis fuãt c·vt ducẽti·trecẽti·

Quadrinoctiũ a quattuor & noctiũ componit̃ q̃drinoctiũ ctij·i·spaciũ quattuor noctiũ

Quadrinodis Nodus cõponit̃ cũ quattuor. et dicitur hic et hec quadrinodis·et hoc de·i·quattuor nodorum·uel quattuor nodos habẽs·vnd̃ hoc quadrinodium dij·et protu·no·

Quadriptior tiris·vide ĩ ptior tiris·

Quadrupedãs a quadrupes deriuat̃ q̃drupedãs

dantis·ge·om·i·quadrupes. Vnde virgili? ī viij· eneidum·Quadrupedante putrez sonitu quatit vn gula campum·

Quadrupedius a quadrupes ōr quadrupedi? dia dium·& hic et hec quadrupedalis et hoc le· & iñ hec quadrupedalitas tatis·

Quadrupes·Quadrus cōponitur cū pes·& dicit quadrupes dis·i·quattuor habēs pedes; & est cōis gñis ꝓstructōe·sed omis declinatōe·sicut & diues & hic quadrupes pedis·i.equus·& hic q̄drupedes dis q̄libet bestia quattuor hñs pedes

Quadruplatores in quadruplus est

Quadruplex cis· in quadruplus vide

Quadruplico cas· in quadruplus vide·

Quadruplus a quattuor ul' quadri?·& plica ce·cō ponit quadruplus pla·plū·vnde quadruplo plas·

Itez quadruplico cas·i.ī quattuor ptes explica re·vel diuidere·vel quadruplex siue quadruplū fa cere·vnde & quadruplatores & quadruplicatores dicūtur vsurarij ī quadruplū sua recipiētes· Qua druplator etiā dicit senex vel cōtractus q̄ duobus pedibus & duob? baculis sustētatus p plātas ince dit·& cor·dru naturaliter

Quadrus a quattuor deriuat quadrus dra·drum id est·quattuor angulos habēs ī quattuor lateri? vnde hec quadra dre·i·quarta ps panis vel alteri? rei·Iuuenalis·Vt bona summa putes aliena viuere quadra·Et quadro dras·uerbū actiū.vnō hec qua dratura re·& cor·qua naturaliter·

Quadruuialis in triuium vide·

Quadruuium in triuium vide·

Qualia lie·est q̄dam auis·& ōr a qualis·vel dicit qualia a voce quā facit sez quaquera

Qualis ge·cis & hoc quale nomē relatiū & inē rogatiū qualitatis·vnde qualiter aduer.interroga tiuū·& hec qualitas tatis·& qualitatiu? ua·uum· Et est qualitas ꝑm quā quales esse dicimur·ut ꝑm albedinē albi dicimur·Et est ꝓprium qualitatis·ꝑm eam simile uel dissimile dici. Et scias q̄ relatiū qua litatis trahit genus a sequēte dictōe·vt nullū deo tale sacrificiū q̄lis est zel? aiaz·& ꝓdu·qua

Quam est cōsuētio ut bonū est sperare ī dño q̄ sperare in ꝓncipibus·& est aduerb̄·similitudis·ut tam plato q̄ sortes legit·& est aduerb̄·compandi· ut iste est maior q̄ ille·& est aduer·q̄titatis·vt iste q̄ potest legit·& sm hāc significationē pōt q̄tus deriuari a q̄·& q̄ componit ꝑ gemminationē· & ōr q̄q̄·i·q̄uis cōiūctio aduersatiua

Quamlibet·i·q̄uis·& acuit penul·greg?·Mittuz reliqt q̄ q̄libet paz tm̄ defuit zē

Quāobrē aduer·interrogādi sm donatū·& acui tur penl'·sm quosdā·& videt esse q̄dam irregula ris aggregatio dictionū que ponit loco vni? dicti onis potius q̄ vera cōpositio

Quampaucus ca.cum·i·valde paucus·& cōponi tur a q̄ & paucus·

Quamuis·i·q̄q̄·uel licet·tm̄·diunctio aduersati ua·& acuit penultima·

Quanā·i·in qua pte·sillabice habet nam sm pap· uandiu·qm̄ est vna ps acuit penultia·vide ī diu Et est q̄diu vsq; ad quē fin̄·uel vsq; ad quod tem pus sm papiam

Quando deriuat a q̄ & est aduerbiū tēpis·Et est interrogatiū·infinituz·relatiū·& cōponitur vel sil labicatur·& dicit quādoq; et quādocūq; et qn̄dē id est·qr·& cor·qui·Item siquādo·nequādo· aliqn̄ antepenul·acuta·vt ostēdi in secūda pte vbi egi ō

sex impedimētis accētus. in capitulo de impedim tis encleſis·Et nota q̄ quādo habet sex cōpositōes tm̄·vt vult magister bene·vt siquādo·nequādo·ali quādo·quādoq;·quādoquādo·quādocūq;·Ex hoc patet q̄ quādoq̄dem nō est cōpositio uera·sed pōit aliquādo loco vnius ptis·Et est pot? q̄dam vocū cōgeries irregularis q̄ cōpositio·& tūc accētuatur ac si esset vna dictio·vt extēplo· defacili·decetero eximprouiso· & cetera cōsimilia·vt dixi supra ī ter cia pte in ca·de figura cōposita·quasi in fine·

Quanquā & similia habētia m ante q·p n scribūt vide etiā in quendā·& in quēquam·

Quantisper·i·quantus

Quantillus la·lum·di·de quātus.

Quātocius aduer·i·quāto ocius·velocius.citius & cōponit a quāto et ocius aduerbio·

Quanto minus due ptes sunt sicut & quāto ma gis·& ita sub duobus accētibus sunt ꝓferēde·sm hug̃·in libro de dubio accētu·

Quantulus la·lum·est di·de quantus

Quantus ab actō quā deriuat quātus ta·tuz·vñ & hec quātitas tatis·& quātitatiuus ua·uuz·& ab latiuus pluralis de q̄tus·s·quātis·cōponit cū p·& dicit quātisp·i·quātum·vt quātisp valet res ista· tātisp·Et scias q̄ q̄tus querit de quātitate ꝓmua ad quod debemus respōdere nomia q̄titatiua· vt quātus es tu·monocubic?·tricubicus·magn?.pu?· Sed quot querit de quātitate discreta·siue nūo ad quod respōdent nomia numeralia·vt quot sūt isti duo tres·& huic expositōi cōcordat papi·dicens· Quāta·q̄magna·q̄pua·Vnō iacobus in epla sua Ecce q̄tus ignis q̄magnā siluā incēdit.i.q̄paruus igs q̄magnā siluā incēdit·Quant? et tāt? ad men surā·Quot et tot ad numez ptinēt

Quapropter·id est·quamobrem·ꝓpterea quo pa cto sm papiam

Quartallum in quartariū exponit

Quartanus a quartus ta.tum·deriuat quartanus na·num·i.quartus·vel quod quarta die contingit vel affligit·& hec quartana ne·ꝑ quadā febre que quarto die vexat·

Quartariū a quartus ōr hoc quartariū rij·q̄dam mēsura que quartā ptem sextarij capit· Quod etiā hoc quartallū ōr·Quartallū etiā ōr canistz·vl' co phinus in quo mortui efferūtur·vide ī cartallū ī c

Quartus quarta tum·taz ordinale q̄ numerale & dicitur a quattuor

Quasi·i·sicuti·i.tanq̄ velut·& ponit quasi aliqn̄ ꝑ similitudīe· Aliquādo ꝑ veritate·pro similitudi ne·Vnde paulus Quasi tristes semp aūt gaudētes Pro veritate·vt in euāgelio iohānis·Vidimus glo riam eius gloriā quasi vnigeniti a patre· Aliquādo nihil differt vtrū ꝑ similitudine·an ꝑ veritate po natur ut iob·Quasi impios ꝓcussit eos in loco vi dētium·Sed ibi·Sicut impius inimicus me?·& ad uersarius meus quasi iniquus·Sicut et quasi vt vlt gregorius ꝑ affirmatōne·potius q̄ ꝑ similitudine dictum videtur

Quassio a quatio quatis quassi sum·dicit quassus sa·sum·& quassim aduer·& quasso sas·fre· & hic et hec quassibilis et hoc le·& hic et hec quassatilis et hoc le·et quassabūdus da·dum·id est·facil' ad q̄s sandum·uel similis quassanti·& quassito tas· fre· Et componitur quasso cū cō·et dicit cōquasso sas id est·simul quassare

Quatenus in quatinus est

Quater aduer·nūi·a quattuor deriuat·et scribit ꝑ

vnū t. et breuiaē qua. Vnde horaci? in ꝑma epl'a. Me quater vndenos sciās impleuisse decēbris. sed quattuor ſm papi. scribitur per duo t.

Quaternarius. a quattuordeci dr quaternari? uel quattuordenari? ria. rium. Vnō hiero. in prologo mathei. Sicqꝫ quaternario nūo trifarmiter posito. id est. ter vel triplicato quaternario posito in serie genealogie. Hoc aūt dixit. qr ī genealogia illa tres quaterdene ponūtur. Vna patrū. alia regū. tercia simpliciū. & sunt quadragītaduę ꝑsone ibi numerate. quia ter quattuordecim vel tres quaterdene faciunt quadragintaduo

Quaternarius. a quaternus dicīē quaternari? ria. rium. & hic quaternarius rij. ꝑ tali nūo.

Quaternatim aduer. id est. ꝑ quaternos. et dicīē a quaternus

Quaternio onis. a quattuor dicīē. i. qui quattuor milites habet sub se. Vnde in actib? apl'oꝝ. xij. ca. Tradēs eum ḡttuor ḡternionibus militū custodiē dū. Quidā ꝑferūt ḡternio ꝑ ḡterno sed falso

Quaternus a quattuor deriuaē quaternus na. nū & hic quaternus ni. vbi quattuor carte seꝫ octo folia sunt. vnde hic quaternulus li. dimi. & quaterno nas. i. quaternos facere vel quaternū. ul' quaternis distinguere. vel ordinare. & cōponitur. Cōquaterno nas. i. simul quaternos cōiungere. Disquaterno nas. i. quaternos uel ꝑ quaternos distinguere. vel disligare seu disiūgere. Requaterno nas. i. iterꝫ q̄ternare ul' disquaternare. & est neutꝫ cum omīb? suis compositis

Quatimus ꝑut est cōiunctio causalis ꝑ i. scribiē. & deriuaē a qua. Potest etiā esse cōiunctio adiunctiua. Sed qua tenus ꝑ e. sunt due ꝑtes. & acuitur te. Vnde in grecismo dicīē. Dictio quatim? ē :orō qua tenus esto. Dictio sub media breuis est oratō lōga. Si fiat ꝑsa. breuiat tn̄ vtraqꝫ metꝫ De hoc dixi in secūda ꝑte vbi egi de accētu aduerbiorum ī ca. de cōpositis a tenus. Et nota q̄ ut q̄ et quatmus cōiunctiōes admuicē in hoc differūt. quia vt causam remotiorē. Sed quatimus recipit causam ꝑ pmquiorē. Qr vero ptinēt ad utrūqꝫ. Vnde incongrue dicīē. Volo quatim? legas. sed bene dicīē. volo vt legas. qr volūtas lōgissima est & nimiū infima. Post quatinus ergo vel q̄ recte sequiē hec cōiūctio ut hoc mō. Rogo vos quatinus mihi vestꝫ auxiliū ipē datis. vt rē. l'sic postulo q̄ mihi dignemī ꝓuidere ut possim in studio ꝓmoueri. sed nō adeo bene dicīē. Rogo vos ut bene mihi faciatis q̄ uel quatinus possim in studio ꝑmanere

Quatio tis. quassi sum. quatere. i. ꝓmouere. ocutē ꝑterrere. ꝑcutere. vexare. & componiē cōcutio tis. circūcutio tis. discutio tis. decutio tis. excutio tis incutio tis. ꝑcutio tis. recutio tis. succutio tis. id ē. subtus uel sursum quatere. & ꝑīt omia ꝑdicta videri cōposita a cutio tis. sicut dixi supra ī cutio tis Et est actm̄ cū omibus suis cōpositis. & faciūt ꝑteritū in si. & supinū in sum. & scribiē ꝑ t. quod dinosci potest ad secūdā ꝑsonā quatis. sed t. accipit sonū de c. ī quatio. et cor. qua. Vñ seduli? Vertiē & crepidā quatiūt vada falsa dyanā

Quadriduan? in quadriduū exponiē

Quadriduū a quater uel quattuor et dies cōponitur hoc quadriduum. Iñ quadriduanus quadriduana num. i. quattuor habēs dies

Quattuor est om. ge. & indeclinabile. & tm̄ pluralis. nūi. Et ut dicit papi. Duobus t scribitur. et ideo qua ꝓducitur

Quattuordecim om. ge. plis. nūi. & indecli. & cōponitur a quattuor et decem.

Quattuordenari? in quattuordenus exp̄ōitur

Quattuordenus A ḡttuordecim dr quattuordenus na. num. & quattuordenarius ria. rium. & hic quattuordenarius ri. & quattuordecim? ma. mū. & quartusdecimus ma. mum. & quattuordecies. i. quattuor vicibus aduer. & ꝑdu. de.

Quaxum uel quasquū dr sonus ranaꝝ. vnde q̄xare uel quassare dicūtur rane cū vocem emittūt. ꝑm bug. Et papi. dicit. Quaxat ꝑ rana dr. sicut ꝑ corvo crocitat

Que cōiunctio coplatiua ꝑ e. solā scribitur. Quādo est nomē scribitur ꝑ ae. dyptōgon. quae & ī singulari femio. & in plurali neutro. Et ē interrogatiū relatiū. & infinitum

Quendam ꝑ n. scribitur. in ꝑma sillaba. qr m. in n. mutatur. & deriuatur a q̄. et declinaē q̄dā q̄dā q̄dam uel quidā. Et ut dicit bug. Cū dicimus quēdam. certū aliquē uolumus intelligere si nō exp̄sserimus nomē quo dinoscitur. vt illud in matheo Ite in ciuitatē ad quēdam. si em̄ dixisset ad quēcunqꝫ. vel ad quēlibet nō esset certus homo. sciebat em̄ q̄p pe dominus ad quē mitteret

Quēquā. eūdem. eādem. verūtamē scribūtur per n mutatur em̄ m in n. & ita de similibus dicas

Queo quis quiui vel quii quitū quire. i. posse. & cōponitur cū nō. & dicitur nequeo quis quiui. q̄tū nequire. i. nō posse. Queo neutꝫ est cū omīb? suis compositis. & cor. qui. in supino ut quitū. nequitū & scribūtur quit et nequit ꝑ t. nō ꝑ d. qr formatur tercia ꝑsona a secūda s ī t mutata. ut queo quis qt nequeo nequis nequit. Vnō generaliē nullū uerbū desinit in d in tercia ꝑsona

Querctū ti. a quercus dicitur hoc querectū ceti locus vbi quercus crescūt & abūdant. & querceus quercea querceū. quod de quercu totum est. & producit penul. quercetū

Quercus a quero ris. deriuatur hec quercus huiꝰ quercus. quia in eis olim querebātur respōsa ul' glādes ad pastum homīs. & desinit ablatiuus plural' in vbus. quercubus

Querelosus a queror dicitur querela le. & inde q̄relosus sa. sum. & q̄rulor laris. i. lamētari

Querēs tis. participiū de quero ris. dyptōgatur. & mutat ae. in i. i lōgam. in cōpositione. vt cōquirens. inquirēs. ꝑquirēs. Sed querēs participiū d̄ q̄ror ris. cor. primā. & retinet e in compositōe ut cōquerēs sicut & suū uerbū queror reris. & cōqueror reris. Vnde dicit papias. Querēs participiū a quero ris. & queror reris. sed in tpe est differētia

Querimonia a queror ris. dr hec querimonia nie. id est. lamētatio. & inde querimoniosus sa. sum. & querimonior aris. depo. i. lamētari

Querito tas. in queso vide

Quernus a quercus deriuatur quernus na. num. id est. ad quercū ptinēs. uel de quercu existēs

Quero ris. sui situm. querere. i. inuestigare. ul' petere. uel interrogare. Et compōitur adquiro quiris cōquiro ris. disquiro ris. i. diuersis modis quereze. & inuestigare. exquiro ris. inquiro ris. Querimus nota. Inquirimus de quo dubitamus. perquiro ris requiro ris. i. iterꝫ quereze. uel inuestigare Quero & eius cōposita sunt actiua et faciūt ꝑteritū in sui. & supinū in situm. ad modū quarte cōiugatōis Itē quero habet primā ꝓductā. et dyptongatā. sed in omibus cōpositis mutatur illa dyptongus ae in i.

pductam. ut cõquiro · exquiro. inquiro In ptĩpijs etiam in ens mutaĕ ae in i pductã · ut querẽs · conq rens · inquirẽs · Sed queror deponẽ · retimet e · ut cõ queror cõquerẽs · sicut dixi in querẽs. Vide uersus in queror quereris

Queror a quero ris · fit queror reris · q̃stus sum · q̃ ri · i · la mẽtan · Qui eñ conqueriĕ aliquid queric vt fiat sc̃z vindicta uel aliud. Vnde questor q̃stri x q̃ stio questus Vide ergo q̃ ista sincopata descendũt a quero · sed integra descẽdunt a queror reris · Et ẽ queror deponẽ · cũ omĩbus suis cõpositis · et cor · q̃ & retimet e in compositõe ut queror reris · conque ror rens · Sed quaero ris · pdu · pmam dyptongo · Vnde uersus Queriĕ argẽtum: queriĕ pcussus ab hoste Absit ab illa q̃ri q̃ pstant turpia queri

Querquera re · i · febris acuta · et dr a queror reris qz facit hominẽ conqueri

Querulosus in querulus expõitur

Querulus a queror reris · deriuaĕ querulus la · lũ · penul · cor · i · garrulus rula · rulum. uel sepe vel fre quenter querelas faciẽs · vnde querulosus sa · sum · id est · querela plenus · & compatur · & inde queru lose sius · sime · aduerbium

Questo tas · in queso exponitur

Questor a quero ris · deriuaĕ hic questor storis & hec questrix tricis · & hec questio onis · & hic q̃ stus stus · stui · & questus · Sed sincopãtur omnia ista · & dicĩ hic questor toris. idẽ quod q̃stor · Sili ter p sincopã questrix cis · id quod questrix · l' vxor questoris · & quesit? similiter sincopaĕ · & dr quest? stus · stui · Item questio sincopaĕ & dicĩ hec q̃stio onis. sed vide qr ista sincopata descẽdũt a q̃ro ris · sed integra descẽdũt a queror reris · depo.

Queso a quero ris · dicĩ queso sis · desideratiũ .i. cum desiderio querẽ · rogare · obsecrare · Et declina batur olim integre · & regulariter & faciebat pteri tus questi uel questiui · & sup · questũ penul · pducta sed mõ est defectiuũ · quia non vtimur nisi duabus eius vocibus pñtis tpis · sc̃z queso et quesum? · & ẽ anomalũ · & ꝑm terciã diuisionẽ in pñti indica tiui modi deberet habere ĩ pma pson plurali i · añ mus · ut legimus · sed modo p i habet v · & dicimus quesumus more antiquo & nõ quesimus · & ab eius secũda pson ꝑm quod olim declinabaĕ queso q̃sis extracta s · & addita to · fit quesito tas · penul · cor · & est uerbũ fre · Item quero deberet facere fre · q̃si to tas · ab vltimo sup · q̃situ penul · pducta · sm q̃ q̃tum ad vocem nõ esset differẽtia inter ipm · & q̃ sito tas · quod fit a queso · licet esset in tpe differen tia · ido cã differẽtie ad id facit frequẽ · a quaero ris ꝺ secũda pson abstracta s · & addita to · ut quero ris · querito tas · penul · core · & pdu · pmam queso · Vnde ouidius de ponto · Da veniam queso nimio qz ignosce timori

Questio a quero ris · deriuatur hec quesitio onis · sed sincopatur et dicĩ hec questio onis · i · inquisitõ causa · uel disceptatio · vnde hec questiũcula le · di · & questionarius ria · riuz · quod ad questionẽ ptinz & hic questionarius rij · qui questionẽ facit · & q̃sti onor naris · i · inquirere · questionẽ facere

Questionarius in questio exponiĕ

Questiuncula le · di · pua questio

Questor a quero ris · dicitur quesitor toris · sz sin copatur · et dicĩ questor toris · idem quod quesitor sc̃z qui in loco iudicis exquirit de causis · Vel dicĩ questor qui questionibus ꝑest. Et questor dicebaĕ olim qui querebat & pcurabat tributa populi ro mani · vnde hec questura re · eius dignitas · & q̃sto rius ria · rium · quod ad questorẽ ptinet · Similiter p sincopam dicitur hec questrix · idez quod quesitrix uel vxor questoris · ꝺm bug · Item questor q̃nz dicĩ mercenarius qui ꝑdicat ꝓpter sumptus Et ido nota hic q̃ dom̃s in euãgelio iohãnis distinguit tria genera psonarum sc̃z pastores qui sunt amplectẽ di & diligẽdi · mercenarios qui sunt tolerãdi · & fu res qui sunt cauẽdi · Et dicit glosa augustini super illud ad philippen · ca · ij · Omẽs eñ que sua sunt q̃ runt · nõ que sunt iesu xp̃i · Hi iquit sunt mercena rij qui sunt tolerãdi · qz eadẽ habẽt ĩ ore que & pa stores · qui vtiq̃ sunt diligẽdi Fures uero et latro nes qui occidũt sunt cauẽdi · & bene dicit q̃ merce narij sunt tolerãdi · qz habẽt in ore eadẽ que & pa stores · i · veritatẽ ꝑdicant sicut & pastores · licet p pter questũ · Nam si falsitatem ꝑdicarẽt · iam cade rent a ratõe mercenarij & adquirerẽt officiũ latro num & hereticorum · et tũc essent cauẽdi. Vnde q̃sto res qui abusiones et falsitates ꝑdicant nõ suut tole randi · imo tanq̃ animaz fures & rez cauẽdi sunt · vide etiam in pretor

Questrix cis · in questor exponitur

Questuarius A questus deriuaĕ questuarius ria riuz · q̃ q̃stu viuit sicut mercator · vñ q̃stuarie dicũĕ meretrices · qz q̃stu corpis viuũt

Questuosus in questus expõitur

Questus a quero dicĩ quesitus tus · tui · & sinco patur · & dicĩ q̃stus stus · stui · i · adquisitio alicui? rei · vnde questuosus sa · sum · i. questibus plen?. ul' lucrosus · Itẽ q̃stus sta · stum · mobiliter est partici pium de queror reris.

Quesumus habet v · sicut & volumus more anti quo · & non est in vsu. nisi queso et quesumus. Vi de in queso.

Quia & qm̃ in eodẽ sensu · Sed qm̃ ꝓprie ꝑponiĕ. & sic sequẽtem sensum alligat · ut qm̃ dicis disco · qz quippe postponiĕ & supiorem sensum cõfirmat. ut scio qz didici · & qz sillabicaĕ · & dr q̃nã · i · qz l' cur Virgilius Heu q̃naz tãti tinxerũt ethera nimbi

Quidq̃ ex quid & q̃ componitur · & mutatur d · in c · ꝺm priscianum.

Quicunq̃ compõitur ex qui & cũ & q̃z · Ab hoc relatiuo qui trahit vim relatõis quia requirit duo verba sicut hoc ꝓlatm̃ qui · A ꝑpositione cũ habet vt sit collectiuũ · A coniunctõne q̃z habet vt sit di stributiuũ · De hoc etiã dixi in tercia pte · ĩ ca · de fi gura cõposita · & etiã in q̃squis

Quidã · i · aliquid modicũ · uentz est Quidã vero p vnũ ꝺ · masculini ge · est

Quidem cõiunctio affirmatiua cor · primã. Facet? Mente q̃dem leta decoratur florida vita · & imõ cõ ponitur siquidem · Equidem aũt simplex est · Vide supra in suo loco in e litera

Qui diu · due partes pro vno affirmatiuo aduer bio · i · certe vere ·

Quieo es · quieui · uel quietus sum · i · esse uel fieri q̃ etum · & componiĕ cum ad · & dicitur adquieo es · eui · adquietũ · i · assentire · vnde adquietus ta · tum · Item cõponitur cõquieo es · requieo es · vnde req̃ tus ta · tum · & componiĕ irrequietus eta · tum · Et tam a quieo q̃ eius ꝓpositis descẽdunt quiesco · ad quiesco · cõquiesco. requiesco scis · que habẽt vocem inchoatiuam · Quieo et eius composita neutra sũt & absoluta · sed nõ sunt in vsu in pñti . sed in pte rito · Vide de hoc in tercia pte in tractatu ꝺ uerbis in ca · de verbo inchoatiuo

Quies a quieo es·ꝺr·hec quies'etis· & quies q̃ei· in eoꝺē ſenſu·& ꝯponitur requies quiei·& requies etis·in eoꝺē ſenſu·ſed diſtingue·ſimplex in vſu eſt ꝑm terciā ꝺeclinationē·& nō ꝑm q̃ntam· Ꝑeꝺ ꝯpo ſitum ꝑm quītam ꝺeclinationē eſt in vſu & nō ꝑm terciā·Item a quieo·uel a quies ꝺr quies etis·gn̄ſ omīs·i·quietus·& cōponitur·inquies etis·ge om· id eſt·ſine quiete·Et ſcias q̄ licet quies et inquies habeāt e corre·in nō·tamē eā ꝓducūt in obliquis· Et pōt q̃es eſſe uerbū ſecūꝺe ꝑſone·& nomē

Quietus a quieo es·ꝺeriuatur q̃etus ta·tum· ꝓtiꝯ pium·i·qui quieuit·& q̃etus ta·tum·nomē·i·q̃ete plenus· & compatur quiet? tior·ſimus·vnꝺe q̃ete tius·ſime·aꝺuer·& quieto tas·i·q̃etuꝫ facere·& po nitur quãꝺoqꝫ ꝓ abſoluere a ꝺebito·ul'reꝺꝺere ꝺe bitū·Quiꝺã tñ in hac ſignificatõe ſubtrahūt e· & ꝺicūt quito tas·tauí·q̃tare·quoꝺ magis vulgare ẽ q̄ regulare·Quietus cōponit̄ cū in·& ꝺicit̄ inquie tus ta·tuꝫ·qui quietē nō habet· ſcꝫ qui moleſtat vl' moleſtatur·Vnꝺe inquieto quietas·iꝺ eſt·moleſta re·inquietum facē·Et ſunt actiua q̃eto et inquieto & ꝓꝺu.penul·quietus & q̃eto

Quím·i·vt nō·uel ut·cōiunctio aꝺiūctiua·Quím iꝺ eſt·ergo coniunctio eſt illatiua Quím·i·potius aꝺuer·eligẽꝺi·Quím·i·cur nō·vel cur aꝺuer·inter rogãꝺi·Quím i·certe aꝺuer·affirmãꝺi·Quím i ſup aꝺuer·orꝺinis·& cōponitur quimetiã·i·im̃ſup aꝺu orꝺinis·ꝑm hug̃·Item inuenit̄ qimīmo·i·potius ul' certe aꝺuerbiū affirmãꝺi uel eligẽꝺi·Vel poſſūt eẽ ꝺue ꝑtes·Et ſcias q̄ in luce euangelio vbi ꝺicitur· Quimimo beati qui auꝺiūt uerbū ꝺei & cuſtoꝺiunt illuꝺ Ita ꝺiſtinguẽꝺum eſſe viꝺeẽ Quimimo beati & ꝺeinꝺe beati qui auꝺiūt verbū ꝺei et cuſtoꝺiūt illuꝺ·& ꝓꝺu·penul·q̃imo·q̄ imo habet primã lõ gam.vt ꝺixi etiã ſupra in imo

Quimarius a quinq; ꝺicit̄ q̃narius ria·riuꝫ· & ſub ſtantie hic quimarius rij·ꝑ tali nũo

Quimcuns a quinq; & vns uel vntia cõponit̄ hic quimcũs tis'·i·quinq; vntie·& formaē gtũs a nẽo re mota s·& aꝺꝺita tis·fit quimcũtis a quimcũs

Quinꝺecim numeri pluralis omnis generis & in· ꝺeclinabile·Et componitur a quinq; et ꝺecẽ·et mu tatur cem in cim·

Quinꝺenus a quinꝺecī ꝺicitur quinꝺecuus na·nũ penul·ꝓꝺu·& quītus ꝺecim? ma·muꝫ·& quīꝺecies aꝺuerbiũ·i·quīꝺecim vicb us·

Quinetiã a quī et etiã compõitur quimetiã·i·im̃ſup aꝺuerbium orꝺinis·

Quingenti te·ta·a quinq; et cẽtum.& mutatur c in g·vꝺe in quaꝺringenti

Quinimo in quin exponitur

Quinio onis·ꝺicit̄ a quinq; ſicut hic q̃ternio onis ꝺr a quartuor·Vñ & in ꝓlogo ſophonie ꝺicit hie· ronimus· Hoc ſi veꝫ eſt·ſophoniaſ ꝓpheta quini one ut ita ꝺicã ꝓphetico et glorioſa maiorꝫ ſuorum ſtirpe generatus eſt·Hec ꝺicit hieronimus·quia ſo phoniaſ quint? numeratur in generatõe ſua· Ꝑeꝺ quia quinio nō eſt in frequẽti vſu·iꝺeo ꝺicit hiero nimus· vt ita ꝺicam

Quinpotius·i·magis ſm papiã

Quinquagenarius ria·riũ·i quīquagenus expõit̄

Quinquagenus a quinq̃ginta ꝺr quīquagen? na· num·penul.ꝓꝺu·& ꝺicũtur quinq̃geni·qui in capi te ſunt quinquagīta militũ cõſtituti

Quinquageſima·ꝺicit̄ a quinquaginta·& ꝺurat a ꝺnica qua cãtatur·Eſto mihi in ꝺeũ ꝓtectorem·& termīatur in ipſa ꝺie paſche·Inſtituta eſt aũt ꝓpt̃ ſuppletionẽ·Clerici eim̃ viꝺẽtes q̄ ſicut p̃ceꝺebant populũ orꝺine·ita p̃ceꝺẽ ꝺeberẽt ſanctitate· Per ꝺuos'itez ꝺies ante illos quattuor abſtinere et ie iunare incipiũt·& ſic vna ſeptimana aꝺꝺita eſt qua ꝺrageſime·q̃ et quinquageſima nominaē·& hoc or ꝺinauit thelophirus papa ut ꝺicitur Signat aũt quinquageſima tps remiſſionis uel penitẽtie·ī qua omīa remittũtur Quinquageſim? eim̃ ann? erat iu bileus·qui erat annus remiſſionis· quia tũc ꝺebita ꝺimittebãtur·ſerui liberabãē·& omẽs aꝺ ſuas poſ ſeſſiones ꝓpꝛias reuertebantur·ꝑ quoꝺ ſignaē q̄ ꝑ penitẽtiam ꝺimittũtur peccatoꝝ ꝺebita·liberãtur penitẽtes a ſuiture ꝺemonũ·et reuertũē aꝺ poſſeſ ſiones celeſtiũ mãſionũ.vꝺe in penthecoſte

Quinquageſies aꝺũ·nũi·i·q̃nquagīta vicb? a q̃n quaginta ꝺicitur·ꝑm papiam

Quinquãgulus·i.quinq; angulos habẽs

Quinquatres Quinq; cōponitur cum ater tra· trum· & ꝺicitur hi quinquatres·horꝝ quinquatriũ & hec quinquatria horꝝ trium·uel triorꝝ·quoꝺꝺam feſtum ſic ꝺictum·a quinq; atris ꝺiebus· Quīq; cī ꝺies atros·i·aꝺũſos ꝺies habueſt romãi ab haniba li& gallis obſeſſi.quibus ꝺiebus nemo fuit auſus exire·ſed et poſtea liberati aꝺ illoꝝ ꝺiez memoriã fecerũt illuꝺ feſtum·Vnꝺe horatius in eplis: Ac potius puer ut feſtiſ quinquatrib? olim Alij ꝺicũt q̄ quinquatria ꝺicũtur a quinq; & tribus· quia q̃n quies fiũt in tribus annis·uel quia ter in quinq; an nis·et ꝺurabat tale feſtũ ꝑ quīq; ꝺies·& ꝓꝺu·qua

Quinquatriũ·atrium componitur cum quinq; · & ꝺicitur hoc quinquatriuꝫ quatrij·uel quinqueſtriũ ſtrij·i·quinq;·porticuũ ambitus· uel ſpacium vbi ſunt quinq; porticus

Quinq; nomẽ inꝺeclinabile generis omīs numeri pluralis·vnꝺe quīquies aꝺuer·& quītus ta· tum· & quinus na·num·

Quinqſoliũ a quinq; et ſ oliũ cõponitur hoc q̃n q;ſolium lij·herba queꝺã quã greci vocãt pẽtafilon a nũo folioꝝ·Pẽta eim̃ quīq; & filõ foliũ ꝺr

Quinquẽnalis in quinquẽnis eſt

Quinquẽnis Quīq; componit̄ cum annus·& ꝺici tur hic et hec quinquẽuis·et hoc ne·quinq; annorũ vnꝺe hoc quinquenniũ nii·ſpaciũ quinq; annorum & hic et hec quinquẽnalis et hoc ne·Machabeorꝝ libro ij·ca·iij·Cũ aũt quinquẽnalis agon tyro cele brꝛetur·& ꝓꝺu·na·vnꝺe hec quinquẽnalitas tatiſ iꝺ eſt·quinquẽnium uel quinquẽnis tẽpis etas. Et nota q̄ quinquẽniũ tpis eſt· Ꝑeꝺ quīquenne etatis Itẽ quinquennalẽ ꝺicim? agnũ·ſed quīquẽnẽ puerꝝ

Quinqnenniũ in quinquẽnis eſt

Quinqueſſis a quinq; et as aſſis· compõitur hic quinqueſſis huius quīqueſſis·i·quinq; oboli. uel p̃cium quinq; oboloꝝ·vꝺe in as aſſis

Quinqueſtriũ in quinquatriũ exponit̄

Quinquimatus a quinquim? ma·mũ· ꝺr hic quin quimatus tus·tui·i·ſpaciũ quinq; annoꝝ

Quinquimul? la·lum·viꝺeẽ quinquim?

Quinquimus Quinq; cōponitur cuꝫ annus·& ꝺr quinquimus ma·mũ·i·quinq; annoꝝ·uel quīquies annus·Sicut eim̃ ꝺicimus bimus duoꝝ annoꝝ. Tri m? triũ annoꝝ·Quaꝺrim? quattuor annoꝝ·ſic ꝺi cimus quinquimus quīq; annorum· Vnꝺe quīqui mulus la.lum·ꝺi·

Quinquinoctiuꝫ a quinq; et nox ctis·vel potius noctiũ cōponitur hoc quinquinoctiũ ctij·ſpaciũ quinq; noctiũ·Antiqui eim̃ hoc noctiũ ꝺicebant· a quo pōt oponi·uel ab hoc gẽõ pl'i noctiũ

Quinquiuir A quinqz & vir componiē hic quinq uir·huius quinquiri· qui habet quinqz vizos sub se & hinc quinquiuiratus tus·tui·eius dignitas· & qn quiuira re. vxor quinquiuiri· vl' qnquiuira pel' cor dz mulier que habet quinqz viros sub se

Quinquiuira re· in quinquiuir expōitur

Quinquiuiratus in quinquiuir exponitur

Quintanus A quinqz uel quintus dicit quintan? na·num·i·quintus·uel quinta die cōtingens uel af fligens· vnde quintana ne·dicitur febris que quin to die affligit·& hec quitana uel quintina dicit quī ta pars platee qua carpētum ꝓgredi potest· quin time etiam dicuntur flores malorum punicorum· & tunc grecum nomē est·

Quintilis a quinqz uel quintus dicit hic quintilis lis·quidā mēsis scz iulius·quasi quintus a martio· Et desinit ablatiuus in i·sicut et ablatiuus de sextil' vnde hic et hec quintilis & hoc le·& ꝓdu.ti cum deriuetur a nomie· Et nota q iuli? & august? olim dicebātur quintilis et sextilis a nūo quo distabant a principio anni·i·a martio Antiqui em annū incipiebāt a martio vsqz ad tempus nume pompilij qui addidit ianuariū et februariū ·& apposuit illos in principio anni·sed distinxit illos mēses secūduz lunatōnes·sicut et omnes alij erant distincti·Et ita annus remānsit incorrectus vsqz ad tēpus iulii cesa ris·qui cū morareē in egypto cum cleopatra· annū correxit et distinxit secūdum cursum solis ad idez pūctum in fine anni redeūtis·Secūdum ergo con suetudinem antiquorum qui annū incipiebant a mar tio·omēs mēses dicti sunt a numero quo distabāt a principio anni·i·a martio post iunū·ut quintilis quintus a martio Sed postea ad honorē iulij cesa ris qui in illo mēse natus est·uel aliquam victoriaz obtinuit ·dictus est iulius·Sextilis vero dict? est quasi sextus a principio āni·i·a martio· sed postea ad honorem augusti qui in illo mēse natus est· uel in eo aliquā victoriā obtinuit·dictus est august? Nomīa uero sequētium mēsium cōposita sunt a nu mero videlicz quo distabāt a ꝓncipio anni.i·a mar tio·& ab hoc nōmie imber·vt septēber a septē et imber·October ab octo et imber· quasi octauus ab imbre·i·a martio in quo imbres & pluuie abun dant·& sic de alijs

Quintina ne· in quintanus exponitur

Quintus decimus in quindenus exponē

Quinus in quinqz exponitur

Quiparum ri·ge·neu·genus est herbe a grecis di ctum. quia habeat virtutē feruētem· Et ut dicunt quidam species quipari dicitur zinciber·& videtur componi ab equo et pir·qō est ignis· quia dicitur equari igni ꝓpter calorem

Quippe·i·nimiz. sine dubiocerte·ꝑfirmatiū adū· est em hē scz· videlicet·& ꝓdu·ꝑmā positōe

Quirina in quiris vide

Quiris·lingua sabinoz dicit hasta·vnde hec qui rina ne·i·hasta·& hic quirinus ni· dictus est romu lus qui semp hastatus incedebat· vel quia hasta ei? post mortē in auētino monte fixa dicitur floruisse· vnde hic quiris tis·dictus est quilibet ciuis roma nus· quia romani a romulo·uel romani dicti sunt quirites·quasi hastati et fortes·Vnde et qñqz qui rites dicūtur milites qui hastam secū deferūt·& ꝓ ducit quiris penul·genitiui quiritis·& circūflectit vltimā quiris in nomīatiuo·sicut olim in integro fi ebat·qz declinabat hic quiritis hui? quiritis· Et de finit nomīatiuus in is ꝓductam quiris·

Quirito a quiris uel quiritis dz quirito tas·tauī tare·i·romanizare·uel more quiritū se habere·l' ad modū quiritum equitare· Vel quiritare·i·populū alloqui·& ꝓdu·ri·quirito tas·

Quis uel qui·Quis habet sedecī cōpositiones & sillabicas adiectōes. Cōpositiones em sunt septem, scz siquis·nequis·aliquis·nūqs·ecquis·vnusquisqz & quisquis·Quis aūt habet quinqz adiectōes· scz quisnam·quispiam·quisputas·quisqp et quisqz· Sz qui recipit quattuor adiectōes·scz qdam·quiuis·q libet & quicūqz· De ꝑdictis dixi supra in tercia p te vbi egi de figura cōposita nomīs in capitulo de sillabicis adiectionibus

Quispiam deriuatur a quis·Et est figure simpli cis & importat purā infinitatem·sicut aliquis diū sam·quia piare est facere puz· Vnde quispiam hō currit·i·pure vnus· & sic quādam discretionē fac circa infinitatē·Recipit aūt hoc feim piam in actō casu·quia femīa de facili immutat· & cū hoc nomē piam videat pati et extra suam naturā poni· recte sumitur p actū qui rem denotat patientem·Papi· dicit·Quidpiam aliquid modicū

Quisputas specici deriuatie a quis·et est ibi putas sillabica adiectio·et est accētus ꝓncipalis sup quis Vnō in luca. Quisputas puer iste erit Et ī matheo Quisputas maior est in regno celoz·et debet acui quis·& sequētes due sillabe debēt grauari· qz sup sillabica adiectōe nō est ponēdus ꝓncipalis accēt? Et scias q quisputas ideo recipit hoc uerbū putas in secūda psona·qz omīs interrogatio mouet· & p cipue illū ad quē sermo dirigit·et sic talis adiectio causa cuiusdā excitatōis inuēta fuit· Omīs aūt ex citatio fit ad substātiam & nō ad accidēs·& iō cuz alijs infinitis nō iungitur

Quisquilie·aruz cōponit a quid et cado· Et sunt quisquilie stipule immixte furculis ac folijs aridis scz quedā palee minutissime quas vocāt faluppas Dicūt etiā quisquilie quasi quidquid cadit·i·quid q̄o superfluitatis ex arbore uel aliq materia cadit· ut purgamēta fruīti et terraz.et modici furculi·scz cora et similia·vnde quisquiliosus sa·sum·plen? qs quilis·et sic ꝑm hug·a quid neutro et cado cōponi tur quisquilie·Vel ut quidā volūt componit quis quilie·a quis & curo ras·quasi cui cure sint ille·l' quis curat de illis·Potest ergo dici quisquilias ·i· quis curat illas ꝓpter sui vilitatem·& cor·i antel ut patet in periphima

Quisquis cōponitur ex quis et quis· Et secūdum vsuz declinatur qsquis·quidquid·et quoquo· Pos set etiam secūdum rationē in aliis casibus geminari nisi vbi infinitum a relatiuo secernit .ut dixi in ter cia parte vbi egi de figura composita nominis in capitulo de sillabicis adiectionibus· Et scias q̄ di ctio geminata uel recipiens cunqz· habet vim duo rum casuum scz antecedētis & relatiui·vnde requi rit duo uerba poni in constructōe·& ponēda sunt in eo casu ī quo ponit relatū facta explicatōne·si ue poni debēt ī eo casu quem requirit verbū seqns immediate·vt video quicunqz homo currit·i·vidō omnē hominē qui currit·Et quēcūqz hominē vidō currit i.omīs homo currit quē video·Similiter·vi deo quidquid est hic intus·i· omne illud video qō est hic intus·et quidquid video est hic intus·i· om ne illud est hic intus quod video·Vel video quis quis homo est albus.i· video omnē hominē qui est albus.et scribitur quidquid p d·nō p c·quia d· nō mutatur ibi in c·licet d mutē in c· sequente q· et

hoc solummodo fit in hac dictione quicq̄

Quito tas· vide in quietus ta·tum·

Quocirca· Circa p compositionē ·vel potius per quādam irregularitatem iūgitur cum istis· scz quo circa ·pro coniunctione causali·uel illatiua· Circuz circa·uel circunquaqz

Quodā modo ·due partes sunt ·vnde duob? accē tibus regende· Quidam tamen grauāt mo. & tunc dicemus q̄ nō est ibi cōpositio. sed q̄dam irregularis vocū ꝑgeries·fungēs loco vnius dictōis

Quo inmus·due dictiones sunt· Vide in secunda parte vbi egi de accentu aduerbioz in capitulo de compositis a mmus

Quo modo due ptes sunt in euangelio luce· ut· Quo modo fiet istud quoniā virum nō cognosco Aliquando quomodo videtur esse dictio composita·sed potius est ibi irregularis quedam vocum cōgeries que ponitur loco vnius dictōis·ut quomō id est·qualiter·et tūc accentuatur ac si esset vna dictio· & acuitur quo·sed modo grauatur· vide in secūda pte in ca·de cōpositis a modo

Quondam aduerbium temporis per q scribit̄·q̄a deriuatur a quando

Quoniā coniunctio causalis uel subcōtinuatiua: Causalis·ut qm̄ ꝓdest tibi lege· Subcōtinuatiua ut quoniam ambulat mouetur·sic quoniāq̄a·uel ergo vna pars est secundum papi· Et differt quoniaz a quia sicut habes in quia

Quoniāquidem·i·quia uel ergo· vna pars est cōposita a quoniā et quidem· & tūc grauatur qui. et acuitur an· Possunt etiā esse due ptes·et tunc duobus accētib? regūtur· & acuitur qui· & scribit̄ tūc quoniam p m· & tunc quoniam quidem idez est q̄ quia certe· Et sic sumitur in prima ad cor·xvi·capi Qm̄ quidem p hominē mozs ꝛc̄·

Quorsum·i·uersus quā ptez· Et componit̄ a quo & uersum· & sillabicat̄ quorsum· & dr quorsūcūqz id est·uersus quācunqz ptem·ſm hug̃·

Quotennis a quot et annus compōitur hic et hec quotennis et hoc ne· & quotennus na·num·i· quot annorum.et habet querere de numero annoruz· ad quod debent respōderi huiusmodi nomia decennis triennis ꝛc̄. vel iste genitiuus annoz cum nomine numerali·ut quotennis es tu·biennis·triēnis·bim? trimus·trium uel quattuor annoz·

Quotidianus·in quotidie est

Quotidie· Quot cōponitur cum dies· & dr quotidie aduer·tempis·quod viciose scribit̄ per e·ut vlt hugui·Nam p q·scribi debet· Hoc etiam vult pap Et a quotidie dicitur quotidianus na.num·sicut a meridie meridianus meridiana num·sicut dicit ps· in secūdo maiori· Vnde quotidianum debet scribi in pater noster p q·

Quotiens aduerbium numeri·id est·frequēt̄·multotiens· Quotiēs·i·quot vicibus·cui respondetur semel·bis.ter·& similia· & deriuatur a quotus. et & sillabicatur quotiēscunqz

Quotus ab hoc ablatiuo quo deriuatur quot oīs generis indeclina·& tm̄ pluralis nūi· & est tūc iterrogatiū·infinitum·relatiū· & inde quotus ta·tum· numerale et ordinale·vt quotus es in banco·ꝑmus uel secūdus· Quotus est in ordine quartus quis? id est·acholit?·subdyaconus· & hinc quotiēs adu· & cor· ꝑmam quotus· vnde aliquotus cor·hāc sillabam quo·vide in aliquotus

Quousqz·i·q̄diu aduer·tpis· Quousqz·i·ad quē locum aduer·loci Vnde uersus· Tēpus siue locum

die significare quousqz

Quur aduerbium interrogandi·potest deriuari a qui·& sic scribitur per q·et geminum v·vel potest deriuari a cuius genitiuo de quis·& tūc debet scribi p c·& vnum v·sicut cur·& ita cōmunitur scribitur secūdum modernos

Rsine aspiratōe ponitur·in latinis dictionib?· In grecis vero uel principalis·i·in ꝑncipio·vel gemīata in media dictione aspirat̄· vt rhetor rhodus ·pirrhus·rhetia·sic dicit prisci·

aab interpretatur latitudo·ul' fames·ul'impetus & acuitur in fine·

Rabbi acuitur in fine & interpretatur magister· siue docens me· aut magister meus· Rabboni idem & acuitur in fine

Rabboni in rabbi exponitur

Rabidulus in rabies exponitur

Rabidus da·dum·in rabies exponitur

Rabiecula le·di·pua rabies

Rabies a ran quod est ira·dicitur hec rabies biei· vnde hec rabiecula le·di· & rabiosus sa·sum·& cōparatur ·vnde rabiose sius·sime·aduer· & hec rabiosicas tatis· Item a rabies dicitur rabulus la·lum·& rabidus rabida dum· penul·correpta·i·rabie plen? rabiei datus·furore plenus·iratus ·insanus· vnde rabidulus la·lum·di·

Rabsates scribit̄ p b·in interpr̄ationibus·& cor· penul·ꝑprium nomē viri est·

Rabulus rabula rabulus in rabies est·& corripit penultimam·

Racemifer ·a racemus et fero fers·componitur racemifer racemifera ferum·id est·racemos ferens & corripit mi.

Racemus a ramus dicitur hic racemus cemi·parvus ramusculus uel vua scz pars botrionis·vnō racemor racemaris·id est.sparsas vuas·uel racemos colligere·& ꝑdu·ce·

Racha·i·manis et vacuus· quem vulgata iniuria absqz sensu vel absqz cerebro dicere possumus· et est hebreum· & acuitur in fine· Vel quod melius est·Racha est interiectio affectuz indignātis ostēdens sicut cum dolemus dicimus heu·& cum letamur vah·& similiter cum indignamur dicimus racha· Vnde gregorius moralium xxj·tractās illud mathei quito capitulo·Omīs qui irascitur fratri suo reꝰ erit iudicio·Qui dixerit fratri suo racha reus erit cōcilio·Qui dicit fatue reus erit gehenne ignis·sicut dicit Racha quippe in hebraeo colloquio vox interiectōis est que q̄dem aīm irascētis ostendit·nec tamē plenum uerbum iracūdie exꝑmit·Prius ergo ira rep̄henditur sine uoce·postmodū vero ira cum voce·sed necdū pleno uerbo formata· Ad extremū uero cum dicitur fatue. ira redarguit̄ que cum vocis excessu expletur etiam pfectione sermonis· Et notandum q̄ ira phibet esse reum iudicio· In uoce ire quod est racha reum concilio· In uerbo vocis quod est fatue reum gehēne ignis· Per gradus etem culpe excuit ordo sentētie·quia in iudicō adhuc causa discutit̄·in cōcilio autem iam cause sētentia diffinitur·In gehenna uero ignis ea que de cōcilio egreditur sentētia expletur· Beda uero dicit· Racha nec grecum est nec latinuz·sed ꝑprie hebreum· Quidā aūt etiam huius nomis de greco trahere voluerūt putantes dici pannosum· Grece

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

eñ pannos rachos dicíẽ·sed nos huius uerbi vim subtilius ꝑspicientes nil aliud intelligim⁹ esse racha nisi vocẽ meꝯditam·irati animi cõmotionẽ signãtẽ quales sunt interiectões apud grãmaticos·sicut ỏz a dolẽte heu·ab iratscẽte he·a timẽte atat .& cetera talia·Qui dixit fatue·reꝰ erit gehẽne ignis ¶No tãdum in hoc loco·ꝙ gradatim de mimis ad maiora conscendiẽ·qñ ꝑ qualitate peccati vindicta cõminatur. In ꝓmo eñ loco vnũ solũmodo posuit·iram·In secũdo duo·scz iram et vocẽ·In ira cõmotionem animi signans In tercio tria· scz iram vocem & cõtumeliam·Sicut ergo maius ꝑctũ est dicere fatue·ꝙ̃ solũmodo irasci·uel dicẽ racha·sic grauius est reum esse gehẽne ignis·ꝙ̃ reum cõcilio et iudicio·In iudicio eñ causa discutiẽ·& his qui reꝰ putabatur nõnunq̃ innocẽs inueniẽ·In cõcilio vero siquis reus cõuictus est·qua pena puniaẽ ab alijs tractaẽ·& adhuc euadere solet·In gehẽna aũt igr nulla est liberatio·& ideo ī retributõe pene q̃ꝑitas peccati designaẽ·Gehẽne nomẽ ī tota serie scripturarum veteris testamẽti nõ repitur sed a saluatore primũ in euãgelio positum cognosciẽ·Cõpositum aũt nomẽ est gebenna·ex ge et benna que vallis g̃ enita iterꝑtatur·Fuit eñ vallis filioꝝ hennõ iuxta hierlem vbi ꝓpter sceluꝛ idolatrie multa iacuerunt cadauera mortuoꝝ·Et ideo vbicũq̃ nomẽ gehẽne ponitur pena inferni designatur·Vide ī gehennõ·

¶ Quare autem racha non sit interpretatum habes in alleluia

Rachel interpretatur ouis· quia ꝓ ea iacob pauit oues laban soceri sui·Item interꝑtatur visum principium vel mũda·uel videns deuꝫ·Et potest esse indeclinabile uel potest declinari hec rachel huius rachelis·& ꝓducit penultimam genitiui·& signat vitam contemplatiuam·

Radico cas.a radix cis·dicitur radico cas· dicauicare·i·radicem emittere·uel radicibus firmare.& cõponitur·Abradico cas·i·a radice euellere· & arradico cas·i·ualde uel ad aliquid radicare·Diradico id est·diuellere·Eradico cas·i·euellere· destruere. Vnde eradicãs ge·om.Iob xxxi· Oĩa eradicãs genimina·Radico ꝑ radices emittẽ neutꝝ est In alia significatõe cũ suis cõpositis est actĩ·et in vtraq̃ significatõe ꝓdu·di.

Radicosus sa·sum·id est·radicibus plen⁹·Et cõparatur·& dicitur a radix·

Radicula le·di·dua radix·

Radio a rado dis·uel a radius· dicitur radio dias id est.splẽdere·& componitur irradio dias·i·tus uel ualde radiare·Preradio dias·Obradio dias·i·circũcirca·uel cõtra splẽdere·Radio & eius cõposita neutra sunt & absoluta·licet qñq̃ ponanẽ trãsitiue·uel ꝓillumĩare· uel ꝓ illustrare·& corripiera·Vnde in thobia dicitur. Preradiat proles ꝓlis honore patet

Radiolus in radius exponitur

Radius a rado dis·dicitur hic radius dij·instrumentum texẽdi scz pecten·uel nauicula·uel lignũ quod distinguit stamma·& dicitur sic quia radẽdo fiat·vnde & radius dicitur quoddã gen⁹ oliuaꝝ ob lõgitudinem·quia longe sunt ad similitudinẽ radioꝝ Radius etiam dicẽ virga qua geometri figuras faciunt in suppositio puluere·& radius dicitur splendor·ut radius solis & stellaꝝ·Et dicitur sic· ꝓpter lõgitudinem quia longe emittatur et dirigat· Et a radius dicitur hic radiolus li·di·ꝫ qualibet sua significatõe·vnde hec radiola le·ꝑdictum genus oliuarum·& cor·ra·Vnde quidam·Dicas texteris radium·radium quoqz solis

Radix a radius dicitur hec radix cis· quia quasi q̃ buldam radijs fixa terre in ꝓfundum demergitur· Vel a rado·quia si eradatur nõ repullulat· vnõ radicitus·aduer·i·funditus vsqz ad radicẽ·& ꝑdu· radix penul·genitiui radicis

Rado dis·rasi sum·dere·i·interfecare· superficiem remouere·ul' paꝝ diminuẽdo applanare·vnõ rasim aduer. Rado componitur·abrado dis·i·ꝑcul raden do i.acere·uel male radere·arrado dis·i·valde ul'iuxta·uel usqz ad imum radere·corrado dis·i·sim.l' rapere· vnde hoc corradiũ dij·i·corrasio·& corrasim aduerbium.erado dis·i.extra radere· Rado dis ẽ actũ cum oĩbus suis compositis·& oĩa faciũt ꝑteritum in si·& supin·in sum·& oĩa ꝓducũt hãc syllabã ra. Vnde in auroza dicitur Crimia mortis habens de libro raditur isto·

Rafanum ni·penul·corre·quod nos radicem vocamus·qz totum deorsum mittitur· cum reliq̃ olera magis in summa ꝓsiliant

Raguel elis· ꝓriũ nomẽ viri.de quo ī auroza ỏz Clausit opes habuit q̃ ragueles erant·

Ralla a rado dis·dicitur hec ralla le·uestis q̃ vulgo ỏz rasilis·& hoc rallũ li·i·rasorium·

Rama interꝑtatur excelsa·& est indecli·& acuitur in fine· Est etiaz viculus secus bethleem in quo sepultus fuit samuel·sed nũc trãslatus est in tractã ꝑm pap·& potest declinari·hec rama rame· & tũc nõ accẽtuatur in fine

Ramesses indeclinabile acuitur in fine. quedã civitas est de qua dicitur ī ꝓmo capitulo exodi· Edificauerũtqz vrbes tabernaculoꝝ ꝓharaoni phiton & rameses·Item gen·xlvii·In optimo solo terre rameses De hac dicitur in auroza·Rameses ex se nomen misteria profert.

Ramix a ramus dicitur hic ramix cis·i·mẽtula ul' virga virilis·Iuuenalis. Iacet exiguus cum ramice neruus·vnde ramicosus sa·sum· qui magnã habet mentulam scz hernioſus

Ramnus a ramus dicitur hic ramnus ni·gen⁹ spinarum·ut dicũt spina alba·uel ramus eius ꝑm hug̃ Papias etiã dicit·Ramn⁹ est spina alba·uel lignuz spinosum·ramus genus spinaꝝ densissimũ q̃ in hera est mollis & pulcra·ibi sũt eñ spine postea· Vnde in psalmo· Priusq̃ intelligerent spine vestre rãnum et cetera

Ramus a radix cis·dicitur hic ram⁹ mi·quasi a radice means·vnde hic ramusculus li·di·ramus ꝓprie est quod a radice uel trũco manat·sicut a ramusculo ceteza.& ramosus sa·sum·i·dilatatus & ramis diffusus·& cõpatur·Item a ram⁹ dicitur h̃ & hec ramalis·& hoc male.& hic ramalis lis·i ramus·& producit ra·Vnde quidam·Pampinus est foliũ vitis ramusculus huius·Item ꝓsius Vt ramale ver⁹ purgãdi subeze coctum·

Ran indeclinabile·i·iza uel locus ize·Vñ etiã euenit ꝙ efficiẽ rabiosus homo

Rana a ran quod est iza·dicitur hec rana rane·q̃si izacũda·Vel rane dicunẽ quasi zauce·uel zane quasi gazzane a gazzulitate· vnde hoc zanetum ti·locus vbi zane abũdant·Et ut dicit basilius in hexa·Muzes et zanas ex terza generari videm⁹

Ranceo a rancidus deriuatur zanceo zances zanci·id est·izasci·idignari·fetere.esse uel fieri zãcidũ

Rancidus a rancor corris·dicitur rancidus da dũ id est·izacundus uel fetidus·amarus ex uetustate

& insipidus· & hic rancidulus li· dimi· i· aliq̄tulus
iracūdus uel rācidus· Potest etiā rācidū dici ex vi
tio· quia rācorē facit· et cor· penul· rācidus

Rancet a ran quod est ira· dicit̄ hic rācor oris· i·
ira indignatio. dolor amaritudo mētis· uel fetor· &
ꝓpie fetor carnis ex vetustate ꝓueniēs· A rancor
dicitur rācorosus sa· sum· i· rācore plenus· & hic &
hec rancors cordis· i· irascēs uel iratus· vnde rācor
diter aduerbium. id est· irascibiliter. & hec rancor·
dia die· i· ira· vnde rancordiosus sa· suz· id est· iracū
dia uel ira plenus

Rancors dis· in rancor exponitur·

Ranella le· di· pua rana

Ranetū ti· pel'· pdu· vide in rana

Ranula le· di· pua rana

Ranunculus li· di· pua rana· & nō seruat genꝰ sui
ꝑmitiui. qz rana est fe· ge· ranūculus vero mas· ge·
ut dicit priscianus

Rapa a rapio pis· dicitur hec rapa pe· qz rapiat
id est· cōprehendat plus terre radice q̄ napus· vnō
hec rapula le· di· quod et hoc rapulum li· inuenitur
& hoc rapariū rij· locus vbi rape crescūt· quod &
hoc rapulariū dicatur· & hoc rapulatū ti· abus ō ra
pis· & pdu· ꝑmam rapa· Vnde rapis casus ablati
& pdu· ra· sed rapio pis· cor· ra· Vñ uersus· Quas
tu dēte rapis comes est inflatio rapis

Raphael interꝑtat curatio uel medicina dei· Vbi
cunqz em̄ curādi uel medēdi opus necessariū ē hic
angelus a deo mittitur· Vnō dicit greg· Qz sancti
illi celestis patrie spūs cum ad nos aliquid admini
straturi veniūt· apud nos etiam nomia a ministeri
is trahūt· Raphael quoqz interꝑtatur medicia dei
quia videlicet dum tobie oculos quasi ꝑ officiū cu
rationis tetigit cecitatis eius tenebras tersit· Qui
ergo ad curādum mittitur· dignū videlicet fuit vt
dei medicina vocaretur· Et scias q̄ raphael potest
poni in ordine angelorꝫ ꝑm ea que circa singulares
ꝑsonas exercuit

Rapina a rapio pis· dicitur hec rapina ne· vñ hec
rapinula le· di. Et est rapina prede raptio ex pōde·
re· & rapinosus sa· sum. i· rapina plenꝰ· Committit̄
autem ꝓprie crimē rapine· cum p violētiam vi & ap
te res alienas quis rapit· vnōcū qz excepto loco sa
cro uel re ecclesiastica· qz tūc omitteret̄ sacrilegiū·

Rapio a rumpo pis· dicitur rapio pis· pui· Qui
em̄ rapit quasi rumpit· vnde raptim aduer· i· festi·
nanter· violēter· quasi ruptim. & rapto tas· fre· &
est raptare frequēter rapere· trahere· A quo rapti
to tas· aliud frequē· Rapio compōitur cuz ad· & di
citur arripio pis· ripui· arreptum· i· muadere ad ali
quid agendū rapere & aggredi· vnde arreptus ta·
tum· Item cum cō· & dicitur corripio pis· i· simul
rapere· uel castigare· Item a rapio componit̄ diri·
pio pis· i· deorsum uel ualde vel ō vno loco ad aliū
rapere· Diripio pis· i· diuersis modis uł̄ diuersas
ptes rapere· Eripio pis· i· extra rapere· uel liberare
Proripio pis· i· ꝑcul uel añ rapē· Preripio pis· i· añ
rapē· Surripio pis. i· subt̄hē· furari· vñ suscepticiꝰ
cia· ciū Rapio etiꝫ opposita sunt actiua· & faciūt p
teritum m pui· & supī· m ptum· Item rapio hās silla
bam ra corri· & in cōpositis mutatur a in i· breuez
in uerbo. sed in supī· in e· Prosper· Inuitus xp̄i mu
nera nemo rapit

Raptim aduerbium rapio pis· exponit̄

Rapto ptas· fre· in rapio exponitur

Raptor oris· in raptus exponit̄

Raptus a rapio pis· dicitur hic raptor oris· & hic
raptus raptus· ptui· actus uel passio rapiendi· uel
raptus est ꝓprie illicitus cōcubitus a rapiēdo· id ē
corrumpēdo dictus· vnde raptor dictus quasi cor
ruptor· Et hoc raptū inuenit̄ ꝑ eodez secūdū hug

Nota hic q̄ raptor dicitur duobus modis· ē em̄
raptor rez· & raptor hoīm· & ꝑcipue feminarꝫ· Et
dicitur ꝓprie rapina rez· & raptus mulierꝫ· Cōmit
titur autem crimē raptus dupliciter· videlicet cū
ipsa puella violēter rapitur· ut in ꝑpetuum teneat̄
Item cum nō ipsa violēter rapitur· sed vsus eius
ea· ꝓhibente violēter vsurpatur Item tūc demū cō
mittitur raptus. cum ipse raptor nō desponsauerit
ꝑmo ipsam puellam· Large nō solū cōmittit̄ i vir
gine· sed etiam in viduam & sanctimonialē· Aliqñ
etiam accipit̄ ꝑ quolibet illicito cōcubitu uel coi
tu· Et scias q̄ fornicatio licet videatur esse genus
cuiuslibet illiciti coitus qui fit extra vxorem. tamē
specialiter intelligit̄ in vsu viduarꝫ & meretricum
& concubinarꝫ· Stuprꝫ aūt ꝓprie est virginū illici
ta defloratio· Adulteriū uero est alieni thori viola
tio· vnde adulteriū dicitur quasi ad alterius thori
accessio· Incestus est cōsanguineaꝫ uel affiniū abu
sus· vnde incestuosi dicūtur· qui cōsanguineis vel
affinibus suis abutūtur Raptus cōmittitur cū pu
ella violēter a domo patris rapitur· seu educitur· ut
corrupta in vxorem habeatur· siue puelle solummō
siue parentibꝰ tm̄· siue vtrisqz vis illata fuerit· Et
potest raptor excōicari nō solum a suo ep̄o· sz etiaz
ab ipso in cuius ep̄atu rapinam fecit· Item denega
tur ei penitēcia nisi restituat ablata· uel plenaz secu
ritatem faciat de restituēdo si tñ habeat vnde red
dere possit· ¶ Hic nota ad p̄dictorum declaratio
nem q̄ species luxurie distinguūtur Primo p cōcu
bitum ꝑm naturam· & cōtra naturā· Sed quia lu
xuria cōtra naturam ignominabilis est relinquatur
Si autem fit peccatum in cōcubitu secūduz naturā
tantū· sic p̄dicte species quīqz luxurie sumuntur·
Vnde scias q̄ circūstantia pctm̄ in aliud genꝰ mu
tat· quādo alterius generis peccati deformitatez ad
die Et ꝑm hoc p̄dicti qumqz luxurie modi differūt
specie· quia fornicatio non importat q̄duz est de se
aliam deformitatē· nisi que ad genus luxurie ptinz
Est em̄ soluti cū soluta· & dicitur fornicatō a forni
ce· quia iuxta fornices· i· arcus triumphales & in
aliis locis vbi homines cōueniebāt cogregabāt̄ mu
meretrices· & ibi polluebāt̄· Sed stuprū quod ē
illicita virginū defloratio addit aliam deformitatē
sz damnificationē mulieris violate· que nō est ita
apta ad nubēduz sicut erat ante· Et hec damnifica
tio etiam ꝑ se specialē legis ꝓhibitionem habet· Si
militer etiam adulteriū· quod est alterius thori vio
latio addit specialem deformitatē alterius generis
peccati que est ex vsu rei aliene illicito· quod ptinz
ad genus iniusticie· Similiter etiam et incestus q̄ ē
consanguineaꝫ uel affiniū abusus· ab incēdio nom̄
habens· uel a ꝓuatione castitatis quasi antomasice·
qz aūt castitatē violat i illis que maxīo fedare oīū
guntur addit specialem deformitatē. sz naturalis
federis violationē· Similiter etiam raptus qui cō
mittit̄ ex hoc q̄ puella a domo patris violenter ab
ducitur· ut corrupta in matrimoniū habeat̄ siue vir
puelle siue parētibus illata cōstiterit. patet q̄ alte
rius generis peccati deformitatē addit sz violētiā
q uam lex in quacūqz re ꝓhibet. Et sic patz q̄ sunt
diuerse species p̄dictorꝫ· Vnde et circūstantie qui
bus diuersificāt̄ nō sunt in c ōfessione omittēde
Item sciaſ q̄ secūdum leges raptor morte mulctat̄

Sed si ad ecclesiā cum rapta cōfugerit ꝓpulegio ec clesie mortis impunitatē meretur

Rarco res·m rarus exponitur

Rarus ra·rum·id est. non spissus·& comparatus vnde rare riusime·aduerbium·& hec raritas rari tatis. Et rareo res rui·vnde rarescо rescis· inchoa tiuum·& ꝓdu. ra·

Rasilis a rado dis·dicitur hic & hec rasil' et hoc le·& hic & hec rasibilis et hoc le·i·res rasa uel pi: losa vt radi possit·uel apta ad radēduz·& hoc ra sorium rij·vnde hoc rasoziolum rasozioli·& corripenultimam rasilis.

Raso rasas·est fre·de rado dis·rasi rasuz· A quo aliūd fre·rasito tas·penul·cor·

Rastrum a rarus dicitur hoc rastrum stri. & plu raliter hi rastri instrumētū rusticoꝝ·i·fossoriū du plex ut dicūt·& dicitur sic·a raricate dētium·ul' a rado. qz terraz radit·Rastrꝫ etiam dicit aliud īstru mentū rusticoꝝ dentatū· quo paleam remouent a granis·vnde hoc rastellū li·di.

Raticula in ratis est.

Ratio a ratus ta·tum·i·firmus dicitur hec ratio onis·qz firma sit·Et est ratio mētis motus in his q̄ dicūtur discernere uel cōnectere ualēs·uel ratio ē q̄dam motus animi visum mētis acuēs ueraq; a fal sis distīguēs Sed ratiocinatio est rationabilis sub tilisq; disputatio·& a certis ad incertoꝝ indagati onē nitens cogitatio·Item ratio·i·diffinitio. & cor ꝑmam ratō·Vnde quidā·Sic uolo sic iubeo sit pro ratione volūtas Sed queris in quo differt ratio a sensualitate·Audi augustīū in ·xij· de trinitate sic dicentem·Videamus vbi sit quasi quoddā hois exteriozis interioziscq; cōsimiū· Quidquid em̄ habe mus in aīo cōmune cum pecore. recte dicit ad ex teriozem hominē ptinere·Nō em̄ solum corpus hō exterioz deputabituz·sed adiūcta quadā vita sua q̄ compages corpis & omēs sensus vigēt· quibus m structꝰ ē ad exterioza sentiēda·Ascendētibus igit̄ nobis introrsum quibusdā gradibus consideratōis ꝑ anime ptes vbi incipit aliquid occurrere qō nobis nō sit cōmune cum bestijs ibi incipit ratio·ut inte rioz iam possit agnosci·Rationis autem pars supe rioz eternis rationibus cōspiciendis uel consulēdis adhesit Portio inferioz ad temporalia gubernāda deflectit̄·& illa ratōis intentio qua cōtemplamur eterne sapiētie deputat̄·illa uero qua bene vtimur rebus tempalibus sciētie deputatur·Cum uero dis serimus de natura mētis humane de vnaquaq; re disserimus nec eā in hec duo que cōmemorauī nisi ꝑ officia geminam? Carnalis uero uel sensualis ani mi motus qui in corporis sensus imēditur nob̄ pe coribusq; cōmunis est·qui seclusus est a ratōe sapi entie·Rationi autem sciētie intimus est·Vide i ve niale·& in infernus·

Ratiocinatio in ratio est·& etiam in quarta pte i ca·de coloribus rhetoricis

Ratiocinor a ratio deriuatur ratiocinor naris·i· ratione vti·rationabiliter loqui·cōtractare·& cor·a·sicut paꝛrocinor

Rationabilis in rationalis expōitur

Rationalis a ratio dicicur hic et hec rationalis & hoc le·& hic & hec rationabilis & hoc le· Et licet q̄dam ista nomīa indifferēter accipiāt· differūt tn̄ quia rationale dicitur quod vtitur ratōe·ut homo angelus·Sed rationabile est quod ratōe agitur uel ducitur & rationabiliter viuit·Vñ multi·imo oēs homines sunt rationales·i·aptitudinē habēt ratio cinandi·sed nō omēs sunt rationabiles·quia n̄ om nes ducūtur ratōe·& hoc rationale alis·dicebatur pannus in pectore sacerdotis quadratus·in quo la pides erant inserti·Item a ꝑdictis rationabiliter & rationaliter·Rationalitas & rationabilitas·& per compositionē. irrationalis le·irrationaliter·irra tionalitas·irrationabilis bile·irrationabiliter· irra tionabilitas·Et scias q̄ homo ꝓprie dicitur rationa lis·Angelus uero intellectualis·Vide etiam in cō

Ratis a rado dis·dicitur hec ratis scientia ratis·primū et antiquissimū nauigii genꝰ e rudib? tignis asseribusq; contextū·ad cuius simlitudinez facte sunt naues que ratarie dicūtur· Nunc uero ratis quelibet nauis abusiue dicitur·Nam ratis ꝑ prie dicitur cōnexio nauiū·uel strues lignoꝝ & tra bium·uel incastratura nauiū·Vel ratis est illa pars nauis·scz que est inter carinā et ꝓram uel puppim dicta quia radit aquam·uel quia sit rata et firma· Et ꝑ simo dochen quelibet nauis dicitur ratis·quia radit aquam·uel qz rata sit et firma·et firmitez cur rat·vnde hec raticula le·di·& cor·ra· Vnde q̄doz Dic latus esse ratez·ventrē dic esse carinā·Itē alii? Qz rata sit ratis est·ꝑ cōcaua dicta carina

Ratiuncula le·di·ꝑua ratio

Ratus Reor rezis ratus sum. rezi·i·extimare· pu tare·vnde ratus ta·tum·ptcipium·ut ratus suz·i· putaui·& ratus ta·tum·nomen·& tūc tātum valz q̄tum firmus·Et est reor uerbū depo·cum suis cō positis siqua habet Isidorus aūt dicit·Ratum dicit̄ quod rationabile et rectum est·vnde et qui pollice tur dicit·Ratum esse ꝓfiteor·hoc est firmū atq; p petuū·Et papias dicit·Ratum firmū stabile·immu tabile·acceptum. Item ratus·i·arbitratus· et cor·pri·mā ratum·vt patet in ratis·Hoc etiam vult pri scianus·in x·li· qui dicit·In omni supino uel parti cipio ꝑterito ꝓducit̄ a·penul· exceptis datum. sta tum·et satum·& ratum·Item dicit prisci· Reor fa cit ratus ptcipiuz·& puto differētie causa·qz rit? aliud signat. sed in cōpositione a in i corripit̄ muta tur. ut ratus·irritus·Item mucnit̄ rata ī alia signi ficatōe·ut iste soluat uel recipiat ꝓ rata·i·ꝑ ꝑte sibi contingente

Raucidus a raucus dicit̄ raucidus da·dum·i· rau cus·vnde raucidulus la.lum·id est·aliq̄tulum rau cus·qui etiam rauculus dicit̄

Raucio a raucus dicitur raucio raucis rausi zau sum·id est·esse uel fieri raucum. sicut dicit prisci·& est quarte coniugatōis·

Raucus a rauni·quod est raucitas deriuat̄ rauc? ca·cum·& compatur raucus raucior raucissimus, vnde rauce cius·cissime·aduerbium·& hec raucitas tatis·& hec raucedo dinis·id est·vocis amputatio siue impuritas.

Rauia exponitur in rauilla

Rauilla a raucus·uel rauni dicitur hec rauia rauie id est·vox rauca·vnde hec rauilla le·i·causidic?·qz clamādo efficitur raucus

Rauio a rauia dz rauio as·i·raucum esse uel fieri vnde rauiatus ta·tum·id est. raucus·& hec rauia tio onis·id est·raucitas

Rauni nomē indeclinabile·id est·raucitas·& acui tur in fine

Rauus a rapio pis·dicitur rauus ua·uum·i. rapax uel fului coloris·Vnde inuenitur·Lupa raua·& ī veraq; significatiōe cōuenit̄er dz lupa raua·Nā ra pax est et fului coloris·vnde rauulus la·lum·et ra uiscellus cella.lum·ambo dimi·& hec raua ue. talis

color uel rapacitas·& raueo ues·ui·i.esse uel fieri rauum· vñ rauesco scis·inchoatiū·sm hug·Et pap dicit Raua niger color mixtus fuluo·ꝛc·

Realis a reor reris·dicit̄ hec res rei· Prope quidem res sunt·quas sola extimatiōe & intellectu compbendimus ut incorporee Alia uero appellātur corporea· vnde priscia·Corpo reum seu rex. res etiam dicit̄ q̄libet ens·Est em̄ res vnum de trāscendētibus·Nam quattuor sunt trā: scendentia Res·ens·vnū· & aliquid·et etiam res sunt secūdum leges·que in nostro iure cōsistunt a recte habēdo·vnde hic et hec realis & hoc le·vnō realiter aduer·& hec realitas tatis·

Reatus a reus dicitur hic reatus tus·tui·q̄si rei ac: ctus·& accipitur reatus in scriptura multipliciter scz p culpa· p pena·p obligatōe pene tpalis & eter ne. Si em̄ mortale est obligat nos pene eterne Si ue niale obligat nos pene tpali·vt dicit magister in se cūdo sententiarū· Tamē scias q̄ reatus dicit̄ sm quod aliquis est reus pene·Et ideo ꝓprie reat? ni hil aliud est q̄ obligatio ad penam· Et quia obliga tio quodammodo est media inter culpam et penaz· ex eo q̄ ꝓpter culpam aliquis obligatur ad penam ideo nomē medij trāsumit̄ ad extrema ut inter duz ipsa culpa uel pena reatus dicatur·

Rebecca interp̄tat̄ patiētia· uel q̄ multū accepit· Rebellio onis·in rebellis exponitur

Rebellis a re & bellum componit̄ hic et hec r̄bel lis et hoc rebelle·vnde hec rebellio onis·& hoc re bellium in eodem sensu·i·repulsio· uel resistentia & post factam pacem ad bellum reuersio·belli ite ratio·& rebello rebellas uerbum neutrum.id̄.resi stere·repugnare·

Reboo as·reboaui are·i·resonare a re & boo bo as componit̄. vnde hic reboatus tus.tui·

Recalcitro trasi.trauī·trare·dicitur repetere·uel resistere·retro pedem iacere·sicut faciūt equi qui petuliūt trāseūtes iuxta se·& componit̄ a re uel re tro·et calcitro tras·& cor·ci·naturaliter

Recaluaster·i·retro aliq̄tulum caluus·& p eod̄ inuenitur recaluus ua·uum.

Recens a reci quod est itez uel retro dicitur hic & hec & hoc recēs tis·i·nouus·sed recēs nascit̄·no uum fit·& compatur recēs tior·simus· vnde recen ter tius· sime·aduerbium·& hec recētia tie·& recē to tas·i.ad recētiam reducere·& est actū·Itē a re cens dicitur recētulus recētula centulum·i·aliq̄tu lum recens·& componitur· Perrecens·q̄recens·id ·est·ual de recens·

Recenseo ses·in cēseo ses·exponitur
Recensio sis·in cēseo ses·exponitur·
Recensitus ta·tum·in cēseo ses·expōitur
Recenso sis·in cēseo ses·exponitur
Recentulus la.lum·in recens vide

Receptaculum a recipio pis·dicit̄ hoc receptacu lum li.locus vbi fit alicuius rei receptio

Recepto a recipio recipis recepi receptum ptu·v m o fit recepto receptas·id est·frequētez recipere· uel recolligere in domo sua·

Reci·i·itez uel retro grecum est

Recidiuus Recido componit̄ cum viuus·& dicit̄ recidiuus ua·uum·& rediuiuus ua·uum·i· renoua tus post casum reparatus·quod nō potest esse nisi casus p̄cesserit uel mors·Vnde recidiua arbor sūt que aliis sectis repullulant·et eadem dicūtur·redi uiua·quia redeūt ad id quod fuerūt·quasi ōnuo vi ua·& a recidiuus dicitur recidiuo uas·penul· ꝓdu uerbum act̄m·i·renouare post casum reparare Itē rec dicāt illi infirmi qui in cōualescētia sunt·& po stea cadūt in infirmitatem·vnde secūdum hoc reci diuare·i·in infirmitatē itez cadē·& ꝓdu·penul·reci diuus·& recidiuo uas·& rediuiuus

Recido dis·i·iterum uel retro cadere·ex re· & ca dō dis·componitur·& caret sup̄·& cor·ci· Itez re cido dis·di·recisum·i·retro cedere uel itez uel ex oīi pte cedo·& ponitur a re & cedo dis· cidi·& tūc ꝓdu·ci·vbiq;

Reciduus dua·duū·i·retro vel itez cadēs a reci do dis·quod componit a re & cado dis·

Recino nis·recinui recētum·i·itez uel retro canē uel recitare·& componit̄ a re & cano nis· & cor· ci·sillabam vbiq;

Recinum a reci dicitur hoc recinū uel reciniū ma tronale operimētum.quedā sez uestis uel pallium & dicitur sic quasi reicinum·quia dimidia pars eiꝰ retro abiicitur·Idem & a grecis dicitur stola·ul'di citur a rejicio cis·

Recipio a re & capio pis·componit̄ recipio pis· cepi·receptū·i·itez uel retro capere·vnō hic rece ptus ptus.pti·& cor·ci·recipio·

Reciproco.Proco cas componit̄ cum reci quod est itez·& dicitur reciproco cas·i·itez petere· iui cem p se ponere·uel cōuertere·uel reflectere·Vn de reciprocus ca·cū·i·itez cōuersiuus repetitiuus Vnde reciproca dicitur cōstructio in qua eadē per sona itez repetit̄·uel ī qua eadem psona videt̄ agē & pati·ut ego diligo me·Tu diligis te·petrus dili git se·& cor·pro

Reclamo ex re & clamo componitur reclamo res clamas·i·post aliquem uel iterum clamo·sm hug· Vel secūdum papiam·Reclamat·recusat·contradi cit·inficiat̄·& ꝓducit cla·

Reclino reclinas reclinaui nare.componit̄ a re·& clino clinas·& est reclinare itez clinare·siue iteruz flectere·uel curuare· & ponitur aliq̄n simpliciter pro flectere & appodiare uel deponere. Vnde ī lu ca·Vulpes foueas habent·& uolucres celi nidos: filius aūt hoīs nō habet vbi caput suum reclinet· vnde hic et hec reclinis & hoc ne·& reclinus recli na num·et ꝓducit cli Itē a reclino dicitur hoc recli natorium torii·locus aptus ad reclinādum· uel id supra quod reclinamus

Recompēso recōpensas recompēsaui sare· reddē pōluere·remunerare·uel itez trutinare·equare· Et compōitur a re et compenso sas·quod est cōpositū ex con et penso sas·

Recondo ex re et condo componit̄ recōdo dis· et habet duplex preteritū.scz recōdi et recōdidi·et duplex supinū·scz recōsum et recōditum·vñ recon ditus ta tum·et recōsus sa sum·

Reconsus reconsa reconsum·id est· reconditus a recondo dis·dicitur

Recordor a re et cor·componit̄ recordor daris· datus·sum·verbū deponētale et cōstruit̄ cū actō et cum genitiuo tñ differēt̄·qui recordor lectionē id est firmo uel recito vel narro vel de ea mētionez facio·sed recordor lectionis·i· memoriter teneo le ctionem In vtraq; tamē constructōne inuenit̄ mo do hūc· modo illum sensum exprimere· et dicitur re cordari·q̄si ea que retro sunt et p̄terita itez ad cor reducere·sm hug· Construit̄ etiam cuz ablatiō/Nā uerba que ptinent ad recordationē uel oblitionem regunt genitiuum ex natura trāsitionis·et similiter cōstruitur cum actō et ablatiuo

Recrastino ex re et crastino nas·cõponitur recrastino nas·i·iterũ crastinare·uel plongare·vnde recrastinans nantis·generis omis· & cor·sti·vnd hieronim? in epistola ad paulinũ ca. viii.s Nisi tu semper recrastinans ꝛc·

Rector a rego regis dicitur hic rector rectoris. & pducit penul genitiu·sed rhetor pro oratore corripit penultimã genitiui Et scias ꝙ ut dicit grego·in xxxiiij·mora·Elatio aliter ꝓpositos·atq; aliter sub ditos temptat·Prelato nanq; siue rectori in cogitationibus suggerit·quia solo vite merito sup ceteros excreuit Vnde rector intra se dicit Nisi omnipotens deus me de his omnibus meliorẽ cerneret· omẽs hos sub meo regimĩe nõ dedisset·eiusq; mẽtẽ mox erigit·viles atq; inutiles eos qui subiecti sunt ostẽdit·ita vt nullum iam quasi dignũ respiciet cui equanimiter loquaẽ·vnde et mox mẽtis tranquillitas in iram vertiẽ quia dum cũctos despicit·dum sensum vitãq; oĩm sine moderatõe rẽprehendit. tãto irrefrenatus se in iracũdiam dilatat·quãto eos qui sibi cõmissi sunt esse sibimet indignos putat·cunctis se existimat ãplius sapere quibus se videt amplius posse. sepe subditi rectoris sui dictis pterue obuiãt & eãdem vocis supbiaz libertatẽ vocãt· Sic quippe elatio se quasi rectitudine libertatis obijcit sicut se sepe timor ꝑ humilitate supponit Naz sicut pleriq; reticẽt ex timore·& tamẽ se extimãt tacere ex humilitate·ita nõnulli loquũtur ꝑ impatientiaz elationis·& tñ loqui se credũt ꝑ libertatẽ rectitudinis Vide in corripio·et in timor·& in aplis·& in sacerdos·& in obedio·& in seruitus · Et scias ꝙ vt dicit phs in v·ethicoz Principatus viz ostẽdit·quia ut dicit grego·in pasto· Quieto mari recte nauim et imperitus dirigit· Turbatis autem tẽpestatis fluctibus etiam peritus se nauta cõfundit Idem in eodẽ Nequaq; valet in culmĩe humilitatẽ discere·q̃ in imis positus nõ desinit supbire

Reculo le·dimi·pua res·

Recubo bas·in cumbo bis·exponiẽ·& cor·cu

Reculco ex re & calco cõponitur·reculco cas·i. iterum calcare·

Recuso ex re et cuso sas·componitur recuso sas·id est·refutare·paruipendere·nolle·quasi frequẽtẽ cudere·ut fiat re·id est·retro quasi postponatur & producit cu sillabam

Recuticus ca·cum·a re & cuticus cõponitur recuticus ca·cum·idem quod cuticus uel recuticus qui retro uersam habet pellem virilis mẽbri Vnde recutici ꝓprie dicũtur iudei·quasi retro hãtes cutem·i. circũcisi·carẽt eĩ anteriori pelle virilis mẽbri Vnde persius. Recuticaq; sabbata pelles· & vocauit sabbata recutica. ꝓter recuticos·q; ad eos ptinẽt & ea celebrãt·& pdu·hãc sillabam·ti·

Reda a redeo dis·dicitur hec reda de·genus vehiculi·ad eũdum et redeũduz habilis· & est quattuor rotaz·Vel potius sic dicitur a rota·quia rotas habeat·Vnde antiqui vocabãt illam rotam· & pdu·re·Sed redeo dis·cor·re·Vnda quidã·Vpodomia redis victis cum pelope redis

Redamo mas·i·rursum amo· & interponitur d· causa euphonie·& cor·o·

Redardesco ꝙponiẽ a re et ardesco· & dr redardesco scis·interposita d. Vñ ouidius·in li·de remedijs amoris·Flama redardescit q̃ mõ nulla fuit

Redarguo guis·gui·gutum·i·iterum arguo ul' re prehendo a re et arguo arguis·componiẽ· & interponitur d causa euphonie

Reddítus ta·tum·ꝑ geminum d·a reddo reddis Ouidius epi·A iuuene et cupido credatur reddita virgo Inuenitur etiam reditus per vnum d· de quo dicam in suo loco

Reddo dis·reddidi ditum·dere·a re et do das cõponitur & interponiẽ d cã euphonie·

educo reducis ex re & duco ducis cõponitur· & interponiẽ aliquãdo d·aliquãdo scribitur ꝑ vnũ d·& tũc cor·re·Vnde dicit pris·in secũdo li·In d nulla sillaba potest desinere ꝓpositiua· nisi forte sequens ab eadẽ incipiat in simplicibus dictionibus· & in plerisq; sillabicis compositis. ut addo reddo· reduco·quod etiam reduco ꝑ vnũ d·dr Virgilius in iiii·eneid·Amissã classez socios a morte reducit

Redeo a re & eo cõponitur redeo dis·diui·ul' redij·& interponitur d·causa euphonie·& corri· re· Vide in reditus

Redibeo a re & debeo cõponiẽ redibeo bes· buibitum·bere. i·rursum debere· & cor·di

Rediens redeũtis Vide in eo is it

Redifico redificas caui·care·id est· iterum edificare·et componitur a re·& edifico cas. & corripit fi·& subtrahitur e·

Redigo gis·redegi gere·redactũ cõponitur a re & ago agis·& interponiẽ d causa euphonie·Et est redigẽ rẽpsentare·reducere·reuocare·retro ul' iterum agere· & corripit di

Redimiculum a redimio mis·& dicitur hoc redimiculuz culi·monile uel corona uel vitta qua mitra in capite feminaz alligaẽ·Vel redimiculum succinctorium est·vel brachiale·quod p ceruicẽ descẽdẽs & a lateribus colli diuisum. retrorũq; alaz sinis ambit·et hincinde succingit·ut ostringens latitudinẽ vestis ad corp? cõtrahat & iũgendo cõponat Hoc vulgo brachile dicitur· quasi brachiale·ꝙuis non brachioz sed renũ sit cingulũ

Redimio a re et diadema cõponitur redimio mis redimiui mitum·mire·quarte cõiugationis·i· coronare·ornare·et corripit di vbiq; Vnde ouidius epi Bachus anus bachi cõiunx redimita corona Inuenitur etiam redimo redimis quod componiẽ a re·et emo emis et corripit similiter di·et est tercie coniugationis Vnde uersus Est redimit quarte de se faciens redimire Ac redimo mis. mflectio tercia dicit· vnde redimitus ta·tum·i·ornatus·coronatus· sed producit mi·vnde redimitis casus datiui et ablatiui numeri pluralis ꝓducit penultimã Sed redimitis uerbũ a redimo redimis cor·mi· Danielis ii· Tempus redimitis

Redimitus ta·tum·in redimo vide

Redimo a re et emo componiẽ redimo redimis et interponitur d causa euphonie Et est redimere eripere·saluare iterꝙ emere·uel quod suũ fuerat retro emere·et recupare· Qui eĩ emit alienũ emit . Qui redimit id redimit ꝓprie quod suũ fuit·et sunz esse desijt Vnde hiesus xp̃s dict? est ꝓprie redemptor humani generis·quia cum prius suum fuisset illud amiserat in trãsgressione precepti eius·et corri. di· sicut dixi in redimio

Reditur a redeo redis penul·ꝑdu·Sed redditur a reddo dis·corripit di·et gemĩat d Vnd ũsus Reditur ex reddo: redeo dis·imõ reditur Similiter redite a redo dis·et prod·di·sed redditte a reddo cor di et scribitur ꝑ geminũ d·

Reditus a redeo dis·dr hic reditus tus·tui·penul homiarui cor·Et signat duo·reditus eĩ dicitur id quod redit·quia singulis annis redeat Vnd ouidi?

de sine titulo. Turpi thoz reditu cēsus augere pa ternos. Item reditus .i. reuersio. Vnde ouidi9 epi Vela queroz reditu uerba carere fide Inuenie etiaz redditus ta. tum. p gemmuz d. a redo dis. de quo habes in suo loco

Rediuiuus ua. uum. pe'. pdu. in recidiuus est.

Redocreo creas. componie a re et ocreo creas. & interponie d causa euphonie Et est redocreare iterum ocreare.

Redoleo a re & oleo interposita d. dicitur redoleo les. leui. l'lui. redoletū uel redolitū. i. bonū odorem emittere. Et dicitur tātū redolere p bono odore Sed olere tm̄ de malo Item redolere accipie trā sitiue. q̄dam trāslatione ut hec dictio redolet significationem illius. i. habet uel retinet. & quasi quodaz odore repñtat. vide in oleo oles

Redorso a re & dorsum ponie redorso sas. sauisare. i. retro et a posteriori deorsum scindē. vnd̄ dr Equus redorsatus est a posteriori.

Reduco cis. aliq̄n cor. primā. & tūc scribie p vnū d. aliq̄n pdu. eā. & tūc gemīat d. sicut dixi ī reduco p duo d. in suo loco supra

Redūdo ex re & vndo das. cōponie redūdo das daui. dare. Et est redūdare retro vndare. reuertē. redire. & interponitur d causa euphonie. & pdu. da. ut redundabis redūdabā dūdare. redūdatus.

Redux cis. cōis generis qui redit. & componitur a re & dux cis. vl' derīnae a reduco cis. duxi. & cor du. quia tenet naturā huius pteriti duxi. qd natura liter corripit du sillabaz. sicut ostēdi in duco ducis & in dico dicis

Refectorium a reficio cis. dicitur hoc refectoriū ctoru. locus vbi reficiūtur famelici. Itē refectoriuz dr loc9 vbi insimul pmedūt fratres uel monachi

Refectus cta. ctum. i. repletus. recreatus. releuatus. & a reficio cis. dicie

Refello lis. a re & fallo lis. componie refello lis. refelli refellere. i. repellere. falsificare. & sm̄ vsum caret sup̄. secundū autem artem deberet facere refelsum. sicut fallo fefelli falsum. Et ut dicit papias Refellit. i. d est. impugnat. refutat. redarguit. reuincit

Refertio a re fartio tis. componie refertio cit refertis refersi fersum. fertire. i. replere. quarte cōiugatōis. vnde refertus ta. tum. i. replet9. & refero tas. fre. sm̄ hug̃. Papias vero dicit. Referta plena. bene farta. obesa. crassa ꝛc.

Refero a re et fero cōponitur refero refers retuli relatuz referre. i. recitare. renūciare. dicere. reporta re Vel referre retro uel iteꝝ ferre. Item referre. i. distare. sm̄ hoc sepe tenetur ipsonaliter. ut refert an facias hoc uel illud. Item refert. i. pdest. uel pti net ad officium uel vtilitatem alicuius. & secūdum hoc semp est impsonale refert. & semp cōstruitur cum genitio cuiuslibet casualis. exceptis genitiuis pncipaliū pnoim cum quib9 nō construie causa cōcidentie. sed pro illis cōstruie cū ablatīs femis suorum possessiuoz. ut refert socratis. uel mea ul' tua uel sua. uel illius. i. pdest socrati. uel tibi. uel mihi uel sibi. uel illi Vel ptinet ad officiū uel vtilitatem socratis. uel meam. uel tuam. uel suam. secūdū hug̃ Et scias q̄ refert pro distat. produ. primā. Vñ quidam Stultus siqua refert que sint ea non puto refert. Item' prudētius Nil refert armis palma cōtingat dolis' ue. Et ideo dicūt quidam q̄ hec ppositō re producitur in referet impersonali. vel dic q̄ producitur positione

Refertus ta. tum. in refertio tis. vide

Refessus sa. sum. in refíteor teris. vide

Reficio a re et facio cis. cōponie reficio cis. refeci refectū. i. restituē recreare. & cor. fi.

Refiteor a re et fateor componitur refiteor refiteris refessus sum. id est. iterum uel retro fateri. vel negare.

Refocillo las. in focillo las. exponitur.

Refragor a re et fragor garis. quod nō est ī vsu componitur refragor garis. refragatus sum. refragari. i. resistere. vnde hic et hec refragabilis & hoc le. cui potest resisti. vnde refragabilitez aduerbium & hec refragabilitas tatis. & componie refragabilis cum im. & dicitur irrefragabilis gabile. i. muincibilis. & producit fra

Refrigeo ges. in frigeo ges. vide.

Refrigero ex re & frigero ras. componitur cōfrigero ras. raui. rare. i. releuare. cōsolari. refrigerium dare. vide in frigero ras

Refringo a re & frango gis. componitur refríngo refregi refractum refrīgere. id est. iterum uel retro frangere.

Refugiū a refugio gis. dicie hoc refugiū gij. i. auxiliū. tutela. securitas. adiutoriū

Refugus refuga refugum penultima corre. dicie a refugio refugis.

Regio a rex gis. dicie hec regio onis. patria regi subiecta. vnde regionarius ria. rium. ad regionem ptinens uel de regione existēs

Regionarius ria. ium. in regio exponie.

Registrū a rego gis. dicie hoc registrū stri. quidaz liber de regimme ecclesie scz ex cuius dictis ecclesia regitur. sm̄ hug̃. Papias dicit Registrum liber qui rerum gestarz memoriam cōtinet. vnde et dicie quasi rei geste statutio

Regiuncula le. di. pua regio

Regno a rex derivae hoc regnū gni. ēra & distri ctus regis. vnde regno gnas. i. regnū obtinere. & componie corregno nas. i. simul regnare Regno & eius composita neutra sunt et absoluta. q̄uis q̄nq̄z ponanē trāsitiue. ut iste regnat hāc terrā. i. regnando obtinet et possidet. vnde inuenie in tercia pson̄a passiuoz. sm̄ hug̃. Priscianus uero dicit in li. octauo Apud latinos nomia dignitatū pleraq̄z ex uerbis uel nomib9 nascūtur que faciūt uerba ut imperor ab impando Sed rex solū qd̄ a regēdo nascitur pepit ex se aliud uerbū ut regno regnas

Rego gis. rexi ctum. gere. i. gubernare. mīstrare. sm̄ hug̃. Papias etiam dicit. Regit corrigit gubernat administrat. Et dicie regere. quasi recte agere. & est ethimologia. vnde rectus cta. ctum. & comparatur. vnde recte rectiꝰ sime. aduer. & rectitudo dis. Rego componitur arrigo gis. i. surrsum ualde uel ad aliquid regere. corrigo gis. i. castigare uel emēdare. dirigo gis. i. in diuersam ptem regere erigo gis. i. ex imo surrsum regere. Item rego cōponitur cuz porro quod est longe. & dicitur porrigo gis. i. procul extendere et regere Item rogo cōpōie cum p et dr perrgo gis. i. ire. vel compōie a pete. & rego. vnde dicitur perrgo quasi petem rego. sed est ethia potius q̄ cōpositio Item rego cōponitur cū susum uel surrsum. & dicitur surrgo surgis rexi. surgere. quasi surrsum regere Item surgo gis. i. surrsum rego Rego et eius composita sunt actīa. preter p go & surgo que sunt neutra cū omībus suis cōpositis Et omia faciūt preteritū in rexi. & supinū in rectum. & corri. primā rego gis. sed rex regis qd̄ ab eo nascitur pducit re. Vnde uersus Si bene regna

regis es dignus nomie regis Ratio autē quare rex regis·ꝓdu·re·licet uerbū rego regis. a quo nasciē eam corripiat est·qz tenet naturā huius ꝑteriti rexi quod primā ꝓducit naturaliter·sicut duxi ꝑterituꝫ corripit primam naturaliter sicut vult prisci· vide in duco ducis· Et ut dicit papi·Reges a regēdo dicti·nō autez regit qui nō corrigit Recte igiē faciē do regis nomē teneē·peccādo amittitur·

Regredior ex re & gradior componiē regredioris·regressus sum·i. redire·retro gradi

Regula a rego gis·dicitur hec regula le·i·norma viuēdi·quia rectam viam viuendi ꝑbeat·uel qz ad recte viuēdum regat. & declinare nō ꝑmittat·Vel quia quod prauū est et distortū corrigat·et ad rectam viam ducat·Regula est que rem que est breuiter enarrat Regula etiā diciē instrumētū edificiorum. quasi rectula·quia sit recta & impedimētum nō habeat·vnde hic et hec regularis & hoc re· Et regulariter aduer·& hec regularitas tatis·& cōponiē irregularis re·irregulariter. irregularitas tatis Vnde uersus de significationib⁹ regule· Regula ꝑceptum dat normā regula lignū· De septē regulisiconij dixi i fine quarte ꝑtis· Vide etiā supī nota

Regulus li·mas·ge·di·puus rex etate uel regno. l' dignitate·& componiē surregulus li·i·puus regulus· Item regulus diciē quedā pua auis·sic dicta a puitate sui. Item regulus dicitur quidaz serpēs scz basiliscꝰ·rex serpētum· Idem et sibilus ōr·quia sibilo occidit anteꝙ mordeat & exurgat·Vñ uersus· Regulus est serpēs auis·& rex ꝑuulus omnis·viō etiam in basiliscus

Rehabeo ex re & habeo componiē rehabeo habesbui·bitum·rehabere·i·itez habere· quod iā habuimus·& habere desiuimus·& cor·ra

Rejectus cta·ctum·m reijcio cis· exponiē·

Reiicio ex re & iacio cis·componiē reijcio cis· rejeci reiectū reiicere·i·itez uel retro iacere·Inde reiectus cta·ctum·& reiecto ctas·fre· Et scribitur reiicio ꝑ duo i·componiē em ex re & iacio·& mutatur a in i· De hoc dixi in iacio cis·

Reiuuenesco scis·incho·a reiuueneo nes

Relatio onis·a refero refers dicitur·vel a relatus ea. tum·relati adtita o fit hec relatio Et est relatō rei ꝑus cognite iterata cognitio Vel relatō ē antelate rei secūda repñtatio De relatione diuinaꝝ ꝑsonarum·dixi in ꝓprietas·

Relatiuū a refero refers dicitur relatiuus ua·uuz· quod ad aliquid refertur·uel potius quod iterum fert aliquid ad memoriā·quasi itez portatuꝫ Cum em̄ dico·Sortes legit·ꝑ hoc nomē sortes· sortē cognitioni subijcio. Cum aūt postea subiūgo et ipse disputat·ꝑ illud ꝓnomē ipse sortes referē·i. iterū fertur ad cognitionē Vnde et illud ꝓnomē ipse dr relatū·qz sic aliquid referat·Et caret vocatio nom relatū Vnde versus·Que querūt que distribuunt referūtqꝫ negantqꝫ·Infita quoqꝫ casu caruere vocante· De relatiuis substātie et accidētis·dixi i tercia ꝑte vbi egi de speciebus nominum in capitulo de relatiuis

Relatus ta·tum·a refero refers dicie·& ut dicit papi·Relatuz penultia ꝓdu·i. reportatū· vel ad aliquid datum uel dictum

Relegatus ta·tum·in relego gas. est

Relego relegas gaui·. cōponitur a re & lego gas & est relegare·remittere·& relegare est damnare in exiliū mittere·vnde hec relegatio onis·quoddaz genus damnatōis·cum aliquis ꝑ aliquo cōmisso in terdicebatur a patria· & ꝑuatim videbatur recede & sua nō amittebat·& spem habebat reuertendi. vnde relegatus ta·tum·sic damnatus·& ōr relegare·sic damnare·quia relegatus semp habebat spem ut retro legaretur·i·ut reuerterē· Item relego potest componi a re & lego gis·& tūc declinatur relego gis·tercie cōiugatōis·i·itez uel retro legere· & remetere in ꝑsenti quod mutatur in aliis cōpositis a lego gis in i·sicut dixi in lego legis·& ꝓducit relego gas·ꝑme cōiugatōis le·Sed relego relegis tercie cōiugatōnis corri·le. Vnde versus· Lector sic releges vitiū. quod ab arte releges Quisqz relegatus sua cum remeabit habebit·

Relego gis·legi·penul·cor·vide in relego gas·

Relido dis·id ē·retro uel itez ledere a re. et ledo ledis componitur·et ꝓducit li·Vnde relisus sa·sū·id est·retro uel itez lesus

Religio a religo gas·dicitur hec religio onis· ꝙa nos religet ad dei seruitiū uel cultum·Vel dicitur religio a relego gis·quia religiosi flegūt et tractāt que dei sunt·uel religio dicitur a rigeo·quia rigida sit· Et est relegio virtus que superiori nature quaz diuinā vocāt. cultū cerimoniaqz cōfert· et inde religiosus sa·sum. & compatur et componiē·irreligiosus sa·sum·i·nō religiosus quod similiter compatur· Et ut dicit papias Religio est appellata·quia ꝑ eam religemus vni deo animas nostras ad cultum diuinū vinculo seruiēdi Beatus autem iacobus sic dicit Religio mūda et immaculata apud deū & patrem hec est ·visitare pupillos & viduas in tribulatione eoꝝ·& immaculatū se custodire in hoc seculo Vide in epā & in honore·Item de statu religiosorum respectu secularium bonorum dixi in ordo & in presbiter·

¶ Item de habitu vili uel uestibus religiosorum dicam in vestio

Relimo nis·leui·reletum cōponitur ex re & limo limis·& est relinē itez linere & discoopire scz ab ore dolii operculū remouē·& fit quādo ē euacuatū·et cor·li. in supmo & in pñti & vbiqz

Relinquo a re & linquo quis·compōitur relīquo relinquis reliqui relictuz·i·derelinquo·& ꝓducit li·relīqui ꝑteritum·Sed reliqui nomē plurale·ō reliquꝰ qua·quum·cor·penul·vñ uersus Sūt homīes reliq memorās quos mente reliqui

Reliqui potest esse nomen uel uerbum·vide in relinquo·

Reliquie a relinquo relīquis dicitur he reliquie ꝙrum·& habet primā breuem secundū donatuz·vnde ꝑ vnum l scribi debet·licet aliquādo necessitate metri addatur vnum l ut prima ꝓducatur Vñ virgilius in primo eneidū Troas reliquias donauz at qz immitis achili & est ibi epenthesis· & dicuntur reliquie ꝑtes residue Item reliquie dicuntur ossa & vestimenta sanctorum que nobis relinquuntur ut eorum merita recolentes eos digne veneremur· et eoꝝ vitam imitemur

Reliquum qui·est quod restat uel supat ſm pap·

Relisus relisa relisum penultima producta·vide i relido relidis

Reliteo tes·i·itez uel retro latere· & cōponitur a re & lateo·& cor·li·

Reluctans tātis·i. contra luctans resistens repugnās·incertus·hesitans·pendens·& dicitur a reluctor reluctaris·

Remando das·in mādo das·est·

Rematopeya Peyo componiē cum rema quod est

uerbum·& dicitur hec rematopeya peye·id est.ubi cõfirmatio ut in uerbis ficticijs que sunt prolata & inuẽta p rematopeyam ut timnit Vnde rematopeyus peya peyum·id est· ad rematopeyam ptinẽs uel prolatum uel fictum p rematopeyam· & comprehenditur quandoq; sub onomatopeya ·sicut dixi in onomatopeya

Remedior a remedium dicitur remedior diaris·i· remedium conferre·mederi·

Remedium Medeor cõponitur cũ re & ŏr remedeor deris·vñ hoc remediũ dii·medicina q̃ post lapsum succurrit·& hinc remediolũ li·di·

Rememoratus ta·tum·in memoro vide·

Remensus sa·sum·in remetior tiris expõitur

Remẽtus ta·tũ·in remmiscor vide·

emeo a re & meo meas·cõponitur remeo meas meaui meare·id est·redire retro meare uel iterum

Remetior a re & metior componitur ¶meare remetior tiris·remetitus sum·uel remẽsus sum·remetiri·i·iterum metiri·uel reddẽdo metiri· & ẽ deponẽtale. & pdu·me·Inuenitur tñ in passiua significatione·Vnde in euãgelio luce Eadẽ quippe mẽsura qua mẽsi fueritis remetietẽ uobis

Remex a remigo gas·dicitur hic remex remigis·qui remum agit·Q; autem dicẽ remex quasi remiactor potius est ethimologia q̃ compositio Et formatur genitiuus a nomiatiuo e mutata in i·& ablata x·& addita gis·Vnde dicit prisc·in sexto lib· In x desinẽtia si a uerbis sint in go desinẽtibus ablata x·& addita gis·faciũt genitiũ ut grego grex gis· remigo remex remigis·& etiam mutaẽ e in i corre· Vide etiam in remus

Remigium a remus uel remex dicẽ hoc remigiũ gij·id est·actus uel officium remigis uel remigij· Quidam dicũt q̃ remigiũ est remoz collectio· Vide etiam in remus·

Remigo gas·gaui·gare·i·remum agere & dicẽ a remus·& componitur arremigo gas·i·ad litus remigare·corremigo gas·i·simul uel cum alio remigare·diremigo gas·i·diuersis modis uel in diũsas ptes uel dissonãter remigare Q; autem dicitur remigo quasi remum ago.potius videẽ eẽ ethia q̃ cõpositio·& cor·illam sillabã mi·

Remiscor Memor componitur cum re et dicẽ remiscor sceris·i·recordari.ad memoriã reducere recolere· & caret supinis & suppletione preteriti·q; caret pticipio pteriti temporis·& hoc vel q̃ secũdum vsum.Nam sm artem deberet facere remẽtum·& remẽtus·Vnde dicit pris·in li·x· A remini scor supinum uel pticipium preteriti uel futuri in vsu nõ inueni·q̃us ratio quoq; rementum quomõ cõmentum exigat dicã

Remissus sa·sum·in remitto expõitur

Remis indeclinabile q̃dam ciuitas·vnde hic et hec remẽsis et hoc se·patrium·

Remitto a re & mitto cõponitur remitto tis·i·retro uel iterum mittere·uel dimittere & cõdonare· uel dissoluere·uel lenire·nõ ex toto intẽdere Vnde remissus sa·sum·quod retro mittitur·uel quod nõ ex toto intenditur sed parumper lenitẽ·vnde et q̃dam aduer·dicitur remissiuũ quod designat remissionem alicuius rei·secũduz huguitionẽ·Pap·uero dicit Remissus fessus benignus simplex indulgens demissus·

Remora a remoror raris·dicitur hec remora re·i· mora·impedimẽtum·Vñ hui? Q; nã nox gressui meo remorã facit·& cor·mo·

Remoramẽ minis·neutri ge·i·mora uel impedimentum·et pprie gressuum.& dicitur a remoror· & pducit ra Vnde ouidius methamor·quarto ¦Remoramina que ipsam nocebãt

Remultum a remus dicitur hoc remultum ti·fuit quo nauis deligata trahitur vice remi·vnde remulto tas·id est·remulco nauem trahere.uel nauem remulco ad litus ducere

Remus a remoueo nes·dicitur hic remus mi·q̃a remoueat & cõcutiat fluctus·vnde hic remulus li·& remillus li·idem·Remus cõponitẽ bic biremis nauis que habet ordines duoz remoz·& hic triremis·quadriremis·quinquiremis· uel pentiremis· hexaremis·a penta quod est quinq;·et hexa·quod ẽ sex·et remus·i·nauis que habet tres uel quattuor uel quinq; uel sex ordines remoz·Inueniũtur autez oĩa hec adiectiẽ & mobiliter declinata scz h̃ et hec biremis & hoc me·rẽ·secũdum hug·Et ponitẽ isti uersus i grecismo·Est remex ducens·est remex ductus in amne· At vbi remoz collectio remigiuz sit vide in triremis

Ren a riuus dicitur hic ren renis·secũdum varronem·q; a renibus riui obsceni & cenosi humoris deriuãtur·Nam vene et medulle tenuiter liquorez desudant in renibus·qui liquor rursus a renibus calore venereo resolutus decurrit ad genitalia Et a ren dicitur hic rien nis·idem quod ren uel porcell?.uel rien dicitur quoddã intestinũ·& interpretaẽ fluẽs et tũc derivatur a verbo greco scz reo quod ẽ fluo· & formatur genitiuus de ren uel rien·a nomiatio addita is·ut hic ren hui? rẽis·& hic riẽ hui? rienis

Renale a ren hoc renale huius renalis·zona circa renes·& hic et hec renalis et hoc renale·ad renes pertinens·

Renitens renitẽtis in nitens exponitẽ·

Renitor teris·in nitor teris·exponitẽ·

eno renonis vestisde pellibus Sũt em̃ renones secũdum isidoz·uelamia humeroz & pectoris de pellibus villosis vsq; ad vmbilicum Et dicẽ sic nõ a renib?·sed a rheno germanie fluuio vbi his maxime vtuntur Renones etiam vulgo dicuntur repti·q; longitudine villoz quasi reptãt·

Renũculus a ren dicitur hic renũculus li·di· pu? ren·uel renũculi dicuntur intestina quedã renibus adherentia·et sunt rotunda ad modum testiculoz et sunt comestibilia

Renuo is.in nuo nuis est·

Renus reni·m rodanus exponitur

Reor reris ratus sum·in ratus exponitẽ

epagulũ a rpãdo dis·ŏr hoc repagulũ li·i·obex qđ impedimẽtum epponitẽ·q; claudat et pãdat iter vt fera·et corri·gu·

Repando das·di·repãdere·i·recuruare ·vel claudere·uel recludere· et facit supinuz in sum p gemininum s.repassum·secũdum prisci·et huguicionez Inuenitur etiam repãsum n pcedente s·& compõitur ex re et pando

Repandus a re & pandus·componitur repãdus da·dum·i·recuruus ·quod acutum est cum illud retundiẽ repãdum est·secũdum hug·Papias vero dicit repandũ·recuruũ.reparatũ·repãsum

Reparo ras·in paro ras· exponitur·

epatrio trias·are·ad patriã remeare· et componitur a re et patria·

Repedito tas·in repedo das·est·

Repedo das·dui·pedare·componitur a re et pes et dicitur repedare·retro pedem dare·remeare·vñ

equus dicitur repedare · cum retro pedem iacit et percutit Vnde uersus Retro pedē iaciēs. repedat repedatq; reuertēs· Inuenitur etiā repedo repedis & tūc ꝓducit pe. sicut pedo pedis · Vnde quidam A pedo dic repedo sed dat tibi pedo repedo· Et a repedo dicitur repedito repeditas penultima correpta uerbum frequētatiū·

Repedo dis· in pedo pedis vide· & repedo das.
epello pellis· repuli· repulsum cōponitur ex re & pello pellis· & est repellere· retro pellere· Et scias ꝙ repello vbiq; habet vnum p. vnde primā corripit ut repuli repulsum· tamē autores gemināt p· in tercia persona p̄teriti· ut faciāt primam lōgam· Vnde lucanus· Reppulit a libicis īmēsum sirtibus equor Sed ouidius in prima persona recte corripit dicēs Queq; feros repuli doctis medicātibus ignes

Rependo a re & pendo pendis componitur repēdo rependis repēdi pendere· i. reddere· remunerare

Reperio a re & pario paris cōponitur reperio reperis repperi repertum· Et scias ꝙ repimus vltro occurrētia· Inuenimus quesita· Vel reperire est scire de re perdita vbi sit. Inuenire autem est rem potam rehabere· secūdum hug· In grecismo autem dicitur Quesita inuenio· reperis quod soror parat vltro· Et ut dicit pris· in x· libro Reperio duplicauit p in preterito quippe diminuta vna sillaba ī reperio reperi· simile est preterituz a compario comperi· Item nota ꝙ reperio in his que veniūt a p̄senti nō geminat p Vnde primā corr· sed in preterito geminat p· & sic producē re· ut repperi· Supinū uero p vnuz p· scribitur· & primam corr. ut repertum· Regū q̄rto capitulo decimooctauo Eo ꝙ minime reperetis & debet ibi p vnum p scribi

Reperor toris· i. autor· inuētor· fin pap·
epertum est supinū de reperio peris·

Reperēdus in repetūdus expōitur

Repetitio in coloribus est in quarta ꝑte

Repetūdus a repeto tis· deriuat repetēdus tēdum· secūdum modernos. & secūdum antiquos repetūdus da· dum· vnde repetūde darum· dicuntur pecunie repetite· Siquidem mos erat rome· ꝙ si ꝙs disposuisset pecuniā alicui nec posset eam rehabere veniebat ad pretorem· pretor uero mandabat debitori· & constituēs terminū q̄dam precipiebat ut infra terminū illum pecuniā profiteretur & redderet· & tūc poterāt dici petūde daruz · Si uero debitor in termio nō ꝑfiteretur. iterum depositor veniens ad pretorem pecuniam repetebat· & tūc dicebātur repetunde darum Tūc vero debitor clamāte ꝓtore reus erat repetūdarū Vnde salusti· Post paulo catilina pecuniarum repetūdarum reus Item cōsuetudo erat antiquitus rome ꝙ legatus reipublice acciperet pro se & pro suis victualia de communi vbicūq; esset· sed nō vltra q̄ deberet Emito postea termino illius· cum alius legatus eadem debēt fungi legatione· secum ducebat legatum preteriti anni· et licebat cuilibet infra quadragīta dies querimoniam facere de eo ꝙ pecuniam vltra q̄ debēt accepisset· & pecuniam repetere superflue acceptam. & talis pecunia sic repetita dicebatur repetunde darum. & tunc si ille non posset se excusare· reus erat repetundarum· & cogebat eas reddē

Repilo las· i· iterum pilare· & dicitur a re & pila & producit pi·

Repingo repingis a re et pango pāgis quod est coniungere vel impellere. componitur repingo repingis repegi repactum repactu· id est· iterum vel retro impellere · Potest etiam repīngo componi a re· & pingo gis· Et est repingo itez pīgo

Repo repis repsi reptum repere· id est· latenter intrare· vel ventre & pedibus ire ut faciunt serpētes et pisces· & componitur cum in· & dicitur irrepo irrepis· id est· intro repere· Item obrepo obrepis· id est· vndiq; uel contra repere· surrepo surrepis· id est· subtus parum uel latēter vel post repere· Repo et eius composita sunt neutra· & faciunt preteritum in psi· et supinum in ptuz· et producū hanc sillabam re Vnde ouidius epi· Sed mouet ob repens somnus anile caput·

Repofocilium repofocilii id quod tegit ignem in nocte· uel quod retro ignē ponitur· q̄si ciliuz foci· super quod a posteriori parte foci ligna ponuntur quod vulgo lar dicitur· & cōponitur a repono· et focus et cilium·

Repperi p̄teritū in reperio exponitur

Reppulit tercie p̄sone in repello lis· vide

eptile a repo repis· dicitur hic et hec reptilis et hoc reptile· Vnde reptiliter aduerbium· Item a repo repis reptuum reptu v· in o· repto reptas frequētatiuum· vnde reptito reptitas aliud frequētatiuum· & corripit penultimam reptilis Vnde ī aurora dicitur· Reptile subiicitur cum prestās eis famulatum Et scias ꝙ reptilium quedam genera sūt terrestria· quedam aquatica· Dicitur enī reptile qō se rapit· Hoc autem cōtingit multipliciter· Quoddam enī rapit se virtute costarum ut serpentes· qō dam vi quorūdam anulorum· vt animal anulosum quoddam vi oris · ut quidam vermes qui ore terre affixo totum corpus post se trahunt· quoddam uero est quod in vi pennularum quarūdam se mouet vt piscis· Et vniuersaliter omne animal videē reptile dici· cuius corpus a terra non multum eleuatur per instrumenta motus· Et ut dicunt quidam· reptilia propie suut aquarum· repentia uero terre Ista tamē proprietas nō semper obseruat Vīd etiā in serpens·

Repudium· Podium componitur cum re· & dicitur hoc repudium repudii· vel repudium componitur a re & pes pedis· id est repulsio. uel scīptum repulsionis· quod sub testimonio testium presenti uel absenti mittitur· & inde repudio repudias· id ē repellere· refutare· secūdum huguitionem· vel repudium dicitur discidium· diuorcium· repulsio mulieris a viro· vel a re et pes (ut dictuz est) cōponitur repudium quasi repedium· Cum enim repudiatur mulier. tunc repedat· id est reuertitur ad suos· vel componitur repudium a repello repellis· & edes quod est domus· vnde repudium · quasi repelledīū id est. repulsio ab ede

Repuli p̄me p̄sone· vide in repello lis·
epullulo las· in pullulo las· vide

Repulsum sup̄· in repello lis· expouit

epulsus a repello repellis repellē dicitur repulsus repulsa repulsum· id est· retro pulsus· fugatus electus· et hec repulsa repulse· id est· repulsio. iniuria· qua repelluntur homines ab honoris petitōne·

Requietus ta· tum· in quiro quies· expōitur
equiro ris· in quero ris· exponitur·
es rei· in realis exponitur· Res cōponitur cum publica· et dicitur hec respublica· genitiuo huiꝰ rei publice· Sed potest queri· An sicut fit ista compositio respublica possit fieri hec compositō mulieralba· Ad hoc dico ꝙ omis compositio immutat et cō moditatem, habet alioquī est inutilis et nō tenēda

Dico ergo q̄ ideo respublica est vna compositio · ut aliquid immutet · Nā quando res publica sunt due partes idē est res publica quod res notoria et manifesta · Cum autem est vna dictio cōposita · id̄ est · respublica quod commune · Hec mutatio nō cō tingeret in mulieralba · quia siue esset vna dictio siue non semper fieret suppositio p̄o muliere alba · & sic q̄ nulla est vtilitas in tali cōpositione · nullo mō est facienda

Resecro resecras a re & sacro componitur · vide in sacro sacras

Reses a resideo des · ōr h & hec resides dis · i · piger quasi retro morās · & cor · si ·

Resilio lis · in salio lis · exponitur ·

Resina resine penultia producta dicitur lacrima sudore liquoris exalata · lignor̄ scz ut cerasi · lentisci balsami · et aliarum arborum vel virgultorum q̄ su dore probantur

Respio pis · in sapio pis · exponitur

Respisco scis · in sapio pis · exponit̄

Resisto stis · in sisto stis · exponitur ·

Resolutoricinium a resoluo uis · dicitur resolutoricinium ricinij · id est · acus pectoralis scz firmaculum quo camisia super pectus firmatur · uel quo pallium astringitur · uel instrumentum quo crines discernūtur · & tunc componitur a resoluo & cincinnus qd̄ est capillus · Marcialis in gerula · resolutoricinioq̄ flamarum instar · Quidam tamen legūt p̄o duab⁹ partibus scz resoluto & ricinio · & est ricinio idem quod dicimus esse resoluto ricinio · quod q̄nia verum sit · tamen p̄o vna parte melius legitur resolutoricinio · si q̄s cōsideret copulatōis vim & ordinē

Respecto a respicio cis · spexi · spectum · spectu · vm o · fit respecto ctas · verbum fre · id est · sepe uel freqnenter respicio

Responsorium in respōsum vide ·

Responsum a respondeo respondes dicitur hoc respōsum respōsi · & hoc respōsorium respōsorii · Sed responsum quod datur Respōsorium uerbum ul' versus qui sepe iteratur · Et dicitur sic · quia vno desinente id alter respōdeat · vel respōsiuus responsiua responsiuū · & respōsorius reepōsoria respōsorium ·

Hic nota q̄ sicut dicit origenes super illud luce secūdo · Inuenerūt illum in templo sedētem in medio doctorum audientem illos & interrogātem Inuenitur in medio preceptorum iesus nō eos docēt sed interrogās · ut nos doceret · quid pueris q̄uis sapientes et eruditi sint cōueniret · ut audiant potius magistros q̄ docere desiderēt · ne vana ostētatione iō sese iactent · Interrogabat m̄ magistros · nō ut aliquid addisceret · sed ut interrogās erudiret · Ex vno quippe doctrine fonte manat · & interrogare · & respōdere sapiēter · & eiusdē sciētie est scire qd̄ interroges quid ue respōdeas ·

Respublica in res expenitur

Respuo ex re et spuo componit̄ respuo is · spui · sputum · spuere · i · iterum nel retro spuere · uel recusare · renuere · vilipendere ·

Restauro ras · in stauro ras · est

Resticula a restis dicitur hec resticula resticule diminutiū · Vnde resticularius resticularia rium · qui facit resticulas · uel ad eas pertinēs · Resticule etiā sunt quas succinctoria uel redimicula & ꝑprie brachiatoria appellare possumus

Restinguo guis · in stinguo guis · vide

Restio a restis dicitur hic restio onis · qui facit ul' vendit restes ·

Restis a rete dicitur hec restis huius restis · id est funis uel quod fit ex funibus ad aliquid trahendū & dicuntur restes · quia his retia tenduntur · uel quia rates contineant ·

Restitit · id est · repente ul' retro stetit · abnegauit contradixit · recusauit · Nam deriuatur a resto vel resisto · Resisto autez et resto restiti faciūt sicut cōsto · et cōsisto constiti · psisto et persto perstiti · Et corripit sti · secūdum papiam

Restituo ex re & statuo componitur restituo is · Et est restituo retro uel iterum statuo · vnde restituere importat reddition̄ illius rei que iniuste ablata est · Hic potest queri An teneatur semp restituere ille qui accepit rem alienam · Ad hoc dico q̄ circa illum qui rem alienam accepit duo sunt cōsideranda scilicz ipsa res accepta · et ipsa acceptio Ratione autem rei tenetur eā restituere q̄diu apd̄ se eam habet · quia quod habet vltra id quod suum est debet sibi subtrahi & dare ei cui deest secūdum formam cōmutatiue iustitie · Sed ipsa acceptio rei aliene potest tripliciter se habere · Quādoq̄ em̄ est iniuriosa scz cōtra uolūtatem existēs eius qui ē rei dominus · ut patet in furto · et in rapina · & tunc tenetur ad restitutionem · nō soluz ratione rei · sz etiā ratione iniuriose acceptionis · etiam si res apd̄ ipsū nō remaneat · Sicut em̄ qui percutit aliquem tenetur recompēsare iniuriam passo · q̄uis nihil apud ipm̄ maneat · ita etiam qui furatur vel rapit tenetur ad recompensationem damni illati · etiam si nihil inde habeat · et vlteriuſ p̄ iniuria illa puniri debet · Alio modo aliquis accipit rem alterius in vtilitatē suaz absq̄ iniuria cum volūtate scz eius cuius res est · sic̄ patet in mutuis · et tūc ille qui accepit teneē · ad restitutionem eius quod accepit · non solum ratione rei · sed etiam ratione acceptionis Etiam si rem amiserit · tenetur eam recōpensare ei qui gratiam fecit · quod non fieret si per hoc damnuz incurrēt · Tercō modo aliquis accipit rem alterius absq̄ iniuria · si p̄o sua vtilitate sicut patet in depositis · et ideo ille qui sic accepit in nullo tenetur ratione acceptionis · quinimo in accipiēdo impendit obsequiuz · Tenetur autem ratione rei · & ꝑpter hoc si ei subtraheatur res absq̄ sua culpa · nō tenetur ad restitutionē Secus autem esset si cum aliqua sui culpa rem depositam amitteret · Vide in satisfactio · & in elemosina · et in emo · et in furor

Resulto tas · in salio lis · exponit̄

Rete a retineo nes dicitur hoc rete retis · qr retinet pisces uel auef · et facit ablatiuus ī i · reti · olim tamen faciebat in e rete · Vnde ouidius in quinto fastorum · Cur tibi pro libitis claudūtur rete leones Rete dixit p̄o reti · & dicunt̄ retia q̄si retimentia a retineo · & nō aspirat̄ rete ·

Retento tas · in tēto tas · exponitur

Retiaculum retiaculi dicitur a retineo retines · & dicuntur retiacula m̄ modum retis facta · & est retiaculum sicut et reticulum diminutiuū a rete scz paruum rete · & reticulum etiam dicitur paruum intestinum tenue · vel quasi reticulatum quod operit vitalia

Retiarius retiaria retiarium · id est · ad rete pertinēs uel decipiens · uel quia retia facit · et dicit̄ a rete · & accipit t · sonū de c ·

Reticula a rete dicit̄ hec reticula le · di · paruū rete uel mitra virginalis capitis

Reticulum in retiaculum exponitur ·

Retineo nes retinui retẽtuz retinere. i. itez tenere conseruare. Et cõponiẽ a re & teneo tenes. & cor. ti. Facetus. Quezitur euẽtu socius. tñ arte tenetur Res breuis est queri. sed retinere labor.

Retio retis retiui retire dicitur a rete. & est retire reti capere. & componitur irretio irretis. id est. illaqueare. impedire. & est a ctiuum cum fuis compositis. & producit re.

Retiolum a rete ðr hoc retiolu m li. illud qð colligit comas sic dictum. qz quasi puuz rete est. Vl' qz retinet crines ne effundãtur

Retorsus retorsa retorsuz. in retortus retorta retortum exponitur.

Retortus retorta retortum uel retorsus retorsa. retorsum. quod idem est dicitur a retorqueo retorques retorsi. & retorsum. uel retortum. & dicitur retortus iterum cruciatus. uel retro. uel iterum flexus. vel iterum volutus. sicut filum bis filatum. vl' retortus. i. itez missus. sic iaculum quod itez mittitur in hostes

Retracto ctas. in tracto ctas. exponitur

Retrimẽtum a retineo retines dicitur hoc retimaculũ. & hoc retrimẽtum retrimenti. quasi retinumẽtum. Retrimẽta sunt ea loca in quibus digerũtur stercora. vel que retinent capita venarum quibus laxantur vincula. quibus retrimẽta vsqz ad digestionis oportunitatẽ cõtinentur. & itez musculi ex q̃bus nascunẽ retrimẽtorum meatus

Retro aduerbiuz loci. & componiẽ cum de. & dicitur deretro. & corripit re naturaliter Vnde in aurora dicitur Deretro despiciat aĩo quecũqz reliqt. vide in deretro. & cor re naturaliter.

Retrogrador retrogradaris retrogradari. id est. retro ire. gradi retro. Et componitur a retro. & ḡdo gradas. & corripit gra. & inde retrogradus retrograda retrogradum. id est. retroiens. uel retro gradiẽs. ut cãcer dicitur retrogradus. Et planeta est quãdoqz retrogradus. quãdoqz est processiuus quãdoqz stationarius. Et mulus vitiosus. similiter quãdoqz est retrograd?. quãdoqz processiu?. quãdoqz stationarius

Rettuli est preteritum de refero. et scribitur p geminum t. sicut repperit et reppulit ĩ tercia persona geminat p. Tamẽ horum supima corripiũt primam scz repulsum. relatum. repertum. & etiam eorum presentia. ut repello. refero. reperio. & corripit tu retuli.

Retudi. penul. cor. in tũdo dis. est

Retundo in tundo dis. exponitur.

Retũsus sa. sum. in tũdo dis. vide

Retusus retusa retusum. in tundo tundis vide. & producit tu.

Reu. id est. radix.

Reubarbaruz Reu quod est radix. componitur cũ barbarum vel pontus. & dicitur reubarbarum siue hoc reuponticum. illud quod est trãs danubiuz in solo barbaro. & hoc circa pontum colligitur sic dictum. quasi radix barbara. uel quasi radix pontica.

Reuelo las. ex re & velo las. cõponitur. & scribiẽ p vnum l. vide etiam in velo las.

Reuerens. a reuereor reuereris. dicitur reuerens reuerẽtis generis omnis participium. & potest eẽ nomẽ. & tunc comparatur. vnde hec reuerẽtia reuerentie. & per compositionem irreuerens. id est. nõ reuerens. inuerecũdus. & comparaẽ. Vñ hec ir reuerentia tie. & cor. ve. in predictis.

Reuereor reris. ueritus sum. in vereor expõitur.

Reueritus tatum. in vereor vide. & cor. ri

Reuerso reuersas. id est. retro uersare. a re & uerso versas.

Reuertor a re & vertor teris. cõponitur reuertor teris. reuersus sum. reuerti. i. retro vertere uel redire. quod antiqui dicebãt reuerto tis.

Reuiuisco scis. in viuo viuis exponitur.

Reuiuo uis. uixi. ex re & viuo viuis componitur & producit vi. & est reuiuere itez viuere.

Reuma A remus dicitur hoc reuma tis. i. tempestuosa maris inundatio. vel ille feruor aque qui fit ex remoz agitatõe Reuma etiaz est eruptio uel fluxuor humoz. q̃ ducun ẽ vel a capite uel ab alio membro. vnde hoc reumatisma reumatismatis. i. fluxus abundantis aque uel humoris corrupti.

Reumatisma tis. in reuma exponitur

Reumatizo zas. zaui. zare. i. reuma pati uel emittẽ & deriuatur a reuma

Reuolutilis a reuoluo uis. dicit hic & hec reuolubilis & hoc le. & reuolutilis le. penul. corre. in eodem sensu. August. de ciuitate dei. Mũdi reuolutilis ortus eisdem circũitibus inserite

Reus rea. reum. a re que petiẽ dicit. qui q̃uis sceleris consscius nõ sit. reus tamẽ ðr q̃diu ius in iudicio pro re aliq̃ ab eo petiẽ & reus fiduciussor dicitur a re de qua est obnoxius. vnde hic reatus Item re? maiestatis pus dictus. qui aduersus rempublicaz aliquid egisset. Et quicũqz hostibus consensisset dictus est reus maiestatis. quia mai? est ledere patriã q̃ ciuem vnum. Postea etiam ille qui aduersus maiestatẽ principis egisse videtur uel qui leges reipublice detulerat. uel vtiles abrogauerat. ẽm papiaz Rex gis. producit re. vide in rego gis.

Rhesis interpretaẽ locutio. vnde hec rhetorica ce. quasi a copia locutionis dicta Vel rhetoresis dicitur copia dicẽdi uel loquẽdi a rhesis. vñ rhetorica azs illa. vnd̃ hic rhetor toris. & rhetoricus ca. cum. de illa arte tractãs. vel ad illam artez pmens. & hec rhetorica ce. & plr rhetorica corz. et rhetorici corz. liber in quo docetur ars illa. & cor. penul. gẽi. rhetor toris. Sz rector toris. p ct. sine h. pdu. to. & ponitur h post r in p̃dictis Vnd̃ dicit pus. R sine aspiratõe ponitur in latinis In grecis uero uel pncipalis. i. in principio. uel geminata in media dictõne aspiraẽ. ut rhetor. rhod? insula quedã. pirrh? Iuuenalis. Cedũt grammatici vincuntur rhetores omnes

Rhetor toris. in rhesis vide

Rhodus insula ẽ q̃ añ oficus dicebaẽ. & cor. pmã

Ricinium ricinij. idez est qð resolutoriciniũ secũdum hug̃. Papias dicit. Riciniũ ẽ matronale operimẽtum. latine dictum q̃ dimidia eius pars retro abijcitur quod & vulgo mauortem dicũt. Riciniũ acus siue spinula quo virginei crines discriminãtur.

Ricinus Rinos componitur cum cinos quod ẽ canis. & dicitur hic ricinus ni. vermis caninus. quia habet in auribus canum

Rictus a ringo gis. dicitur hic rictus huj? rict?. ferarum oris aperitio. Vel quod dicitur risus in hoc dicitur rictus in bestia

Rideo a radio radias dicitur rideo rides risi risuz. Qui em̃ ridet. dentibus videtur quasi radiare. vnd̃ hic risus sus. sui. & hic & hec risibilis et hoc sibile. aptum natum ridere. vnde risibiliter aduerbium. & hec risibilitas risibilitatis. Rideo componitur arrideo des. arrisi. i. ad aliquid ridere. uel cum ridente

ridere·corrideo des·simul ritere·uel cum alio ride re·ex con & rideo·& mutaē n̄ in r·derideo derides deludere·vnde hic derisus dersus risui·& hec deri sio·& hic derisor·vnde hic derisorius derisoria de risorium·Itē irrideo des.id est·deludere· surrideo surrides·id est·latēter uel post·vel subtus· uel pa rum·vel remisse ridere·Rideo et eius cōposita neu tra sunt·Preter derideo et irrideo que sunt actiua Et omnia faciunt preteritum in si·et supinum ī sū· & pducūt ri·Vnde horatius epi·Nocturnos lemu res portenta thessala ride

Ridiculus a rideo rides·dicitur hic ridiculus ridi cula ridiculum·de quo potest haberi derisio. vel q̄ aliū deridet uel qui in rebus turpibus ridet·& hoc ridiculum ridiculi·id est·derisio·vnde ridiculosus sa·sum·& hic & hec ridicularis et hoc re·vñ ridicu lose·& ridiculariter aduerbia

Rien rienis in ren vide·

Rigeo ges·gui·rigere·i·esse uel fieri rigidum·s· durere·algere·corpere·horrere·sicut cum capilli eri guntur·vnde rigesco rigescis inchoatiū· Rigeo cō ponitur derigeo deriges·irrigeo ges·obrigeo ges· Rigeo et eius cōposita neutra sunt· et carent supi nis & faciūt preteritum in gui·& corripiūt hāc sil labam ri·Vnde ouidius epi·Vltima prerupta cor nua mole riget

Rigidus a rigeo riges dicitur rigidus rigida·dū & comparatur rigidus rigidior rigidissimus·vnde rigide dius· sime aduerbium·& hec rigiditas rigi ditatis·& rigido rigidas·id est· rigidum facere·& est actuum·

Rigo rigas rigaui rigare·i·madefacere·humectaē vnde riguus rigua riguum·id est·madid?·vel fer tilis uel fecūdus·& componitur·arrigo arrigas·id est·iuxta uel valde rigare·corrigo gas·i·simul riga re·Irrigo gas·i·int? l̄ ualde rigaē·vñ irrigās tis· generis omīs·& irriguꝰ gua·guum·Rigo et eꝰ cō posita sunt actiua et corripiūt ri·vñ theodol?·Ad dictus morti faciē rigat imbre salubri

Rigor a rigeo riges dicitur hic rigor rigoris·id est·duricies rigiditas·

Rima rime·i.fissura·vnō hec rimula rimule·& ri mella le·ambo dimi·& rimosus sa·sum·i·rimis ple nus·& componitur·vnde rimose sius·sime·aduer bium.& hec rimositas tatis.

Rimella le·di·pua rima·

Rimor a rima me·dicitur hic rimor rimoris·id est scrutiniū·& rimor rimaris rimatus sum·rimari·id est·scrutari·inuestigare·inquirere·tractuꝫ a porcis qui per rimam terre siliquas et radices inquirunt· & componiē Perrimor marisi·id est·pfecte uel sub tiliter rimari·et est deponētale cum suis compositis & pducit hanc sillabam ri·vnde pspex·Morbida rimetur penetralia dextra salutis·& m greciſmo di cit Scrutor ut experiar·vt sanē vulnera rimor·

Rimula le·di·pua rima·

Rimatrix·serpens aquam veneno inficiens·ō quo lucanus ca.xi·Rimatrix violator aque·legitur ibi· & natrix violator·vt dixi in natrix·secūdum hug. Papias vero sic dicit·Rimatrix serpens aquam ve neno ificiēs·ī quocūq; eī fōte fuerit suū ibi imisc venenuꝫ·ringo gis.a rideo des·diciē ringo gis·rin xi·rictum·rmgere·i·irasci·indignari· murmurare· uel rictum facere·Ringo coponitur arringo arrin gis·corringo gis·obringo gis· Ringo est neutrum cum suis compositis·& facit preteritū in xi·& supn in ctum·Inuenitur etiam in deponēti genere·Et

nota q̄ ringo ideo deriuatur a rideo·quia q̄ ringit quodāmodo videtur repsentare·formā ridētis·

Rinoceros Cetos quod ē corno·componitur cū rinos quod est naris·et dicitur hic rinoceros rino cerotis·idem animal quod egoceros·secūduꝫ quos dam·uel pro alio animali·& mteptatuꝫ in nare cor nu·dicitur quoq; rinoceros p virili mēbro·quia ri geat·uel quia sit vnicorne instar rinocerōtis·Vnō iuuenalis·& magno cum rinocerōte lauari· Predi ctum etiaꝫ animal dicit monoceros·i·vnicornis qz vnum cornu in media fronte habeat· Hic nota q̄ inuenitur hic rinoceros.& tūc facit genitiuꝰ rino cerotis·interposita ti penultia pducta·ut sacerdos dotis·& accusatiuus ōsinit in em uel ī a· ut rinoce rotem uel rinocerota·et iste grecus accusatiuus in uenitur quādoq; in moralibus gregorii·& iste geni tiuus rinocerotis inuenit in deutro·ca·xxxiii·Cor nua rinocerotis cornua illius·Item iste nomīatiuꝰ rinoceros inuenitur in iob·xxxix·Nunquid volet rinoceros seruire tibi·Item inuenitur rinoceron· & tunc facit genitiuus rontis·& formatur geniti uus a nomīatiuo tis addita·Nam ut dicit prisci·in vi·li·Si em̄ dicas leon·necessario suas·ut genitiꝰ quoq;·secūdum grecos t·habeat leontis Gregoriꝰ in moza·ponit etiam mirmicoleontis· & ab isto no minatiuo rinoceron descēdit iste accusatiuꝰ rinoce rontem·uel rinocerōta·Et talis accusatiuꝰ grecus inuenit in iob·xxxix·Nunquid alligabis rinoceronta ad arādum in loro tuo·Si autez mueniaē ibi rinoce rota sine n·in penultia sillaba·tūc descēdit a rinoce ros rotis·rinocerotem uel rinocerota·Potest etiaꝫ dici hic rinocerus ri·penul·correpta· & tūc est no minatiuus latinus·et formatur a rinoceros qō po test esse genitiuus grecus o·vltime mutata in u·Nā sicut dicit prisi·in sexto libro·ex genitio greco fit la tinus genitiuus mutata os·vltima ī is·ut titan tita nos·titan titanis·delphin nos· delphin delphinis· dicitur tamē delphinus ni·In multis em̄ inuenim? a genitiuo greco factū latinū nomīatiū ut elephas elephātos.& hic elephas hui? phātis·& hic elephā tus hui? ti·a gēo greco elephātos·& hic arabs ara bos.hic arabs huius arabis·et hinc fit hic arabus bi Titan·titanos·hic titanus.huius titani· Lucillus ī quarto·ethiopus dixit p ethiops Rinocerus veluti ethiopus Sic ergo secūduꝫ prisi·a genitio greco fit nomīatiuus latinus os mutata in us·uel o mutata in v·ut ab elephantos. hic elephantus· elephanti· et a rinoceros rinocerus Item a genitiuo greco ge nitiuus latinus os mutata in is·ut arabs arabos· arabis arabis Scias insuper·q̄ gregorius expo nens illud iob·Nunquid volet rinocerꝫ seruire tibi·ita dicit Rinocerꝫ indomite omnino nature ē ita ut siquādo captus fuerit teneri nullatenus pos sit·Impatiens quippe ut fertur ilico morie· Eius ve ro nomē in latina lingua interpretatum sonat· ī na re cornu·et quid aliud in nare nisi fatuitas·quid in cornu nisi elatio designaē·Rinocerꝫ iste qui etiaꝫ monocerꝫ grecis exemplaribus nominaē tāte esse fortitudinis dicie ut nulla venātium virtute capia tur Sed sicut hi asserunt qui in describēdis naturis animalium laboriosa inuestigatione sudauerūt· vir go ei puella preponitur·que venienti sinuꝫ aperit· in quo ille omni ferocitate postposita caput depo nit Sicq; ab eis a quibus capi queritur soporatus velut inermis inuenitur· Buxei colorꝫ quoq; esse describiturꝫ· qui etiam cum elephantis quādo certa men aggreditur·eo cornu quod ī nare singulariter

gestat·ventrem aduersantium ferire perhibetur ue
cum ea que meliora sunt vulnerat impugnātem se
facile sternat · Potest etiaz per rinocerōta uel certe
monocerōta sez vnicornem ille populus intelligi q
dum de accepta lege nō opera sed solam inter cun
ctos homines elationem sumpsit · & quasi inter be
stias cornu singulare gestauit. Vnde passionez suā
dominus prophetā canente pnuncians ait · Libera
me de ore leonis · & a cornibus vnicornium humili
tatem meaz · hec gregorius Solimus autem sic di
cit · Rinoceros est monstrum quoddam rugitu hor
rido · corpore equino · capite ceruino · ex cius fronte
media cornu protenditur · splendore mirifico · ad ma
gnitudinem quattuor pedum · ita acutum vt quic
quid impetiente facili ictu perforet · nature indomi
te · qui si captus teneaē cito moritur Potest etiā
dici q vnicornis vel rinoceros signat dei filiuz Nā
deus ut videbatur ante inuisibilis absconditus &
austerus · amore virginis marie attractus est · & in
sinu eius dormiuit · & sic ouis in morte māsuetus ē
effectus · Nā ad nos venit pssus pōdere caritatis ·

Rinos interpretatur auris uel naris · & accentua
tur in fine ·

Ripa a rapio rapis dicitur hec ripa pe · quasi rapa
quia rapiatur ab aqua · vnde hec ripula ripule · dimi
minutiū · & ripatus ripata ripatum · id est · ripaz ha
bens · & hoc ripatum ripati · tributum quod accipi
tur in ripis · & ripatim · id est · per ripas · uel de ripa
in ripam · & designat locum riparum sicut hostiā
hostiorum · & producit ripa primā · Lucan? m iii · Me
nō lethee cōiunx obliuio ripe

Riphe interpretatur impetus · Vnde ripheus ri
phea ripheum · id est · impetuosus · vnde quidaz mō
tes dicti sunt riphei · ab impetu grandinum & ven
Ripula le · di · pua ripa ·

Riscus a rima dicitur hic riscus risci fissura ul' fe
nestra patens in pariete · Vnde terentius · In risco
uel odiosa sita est · secūdum huguitionē · Papias ve
ro dicit · Riscus fenestra parietis · vas ex iuncis et
viminibus ·

Risibilis in rideo des · exponitur

Ritus tus · tui · masculini generis dicitur cōsuetu
do a moribus tracta · & pertinet ad iusticiam · & di
citur a ratus quod est firmus · Vnde ritus dicitur
quasi ratus · quia que rata sunt & firma ritui debēt
tradi · Vel rit? dicitur quasi rectus a rego regis · ex
quo equum pium et sanctum prospicimus · Et est
ritus in re · mos in sermone · Vel ritus est mos vetu
stior et firmior · secūdum huz · Et dicit priscianus ·
A ritu etiam rite pro recte dicitur · quia nihil tra
hitur ritibus nisi quod rectum creditur esse · Pap.
vero sic dicit Rite recte iuxta morem · legitime p
hoc Ritus · mos · institutum · sequela · exemplum · Et
producit ri ·

Riualis a riuus dicitur hic et hec riualis · & hoc le ·
ad riuum pertinens uel cum alio potās eandem ri
uum · Vnde et per similitudinem riuales dicuntur
illi qui eandem habent amicam cōmunem · quia qua
si de vno riuo · id est · ō vno amore bibūt · & p com
positionem hic et hec corriualis · et hoc le · in eodem
sensu · & producit hāc sillabam va

Riuus a ruo ruis dicitur hic riuus ui · quia cito ru
at · vel dicitur riuus a rigo gas · quia ducitur ad ir
rigandum terram · Riuus subito fit · et celeriter de
curzit et deficit · Fons vero est caput & decursus
aque que naturaliter manat · Torrēs autez est et re
pentinis imbribus factus magnum impetuz' habēs
seu aduenīente estate calore solis torrescit vnde &
nomen habuit Fluuius est aque decursus generali
ter · Flumen est aqua decurrens · Et a riuus dicitē hic
riuulus riuuli · diminū · & riuosus riuosa riuosum ·
& producit ri · Vñ tobias · Riuus messis agro · mes
se pbatur ager ·

Rixa a ringo ringis dicitur hec rixa rixe · que iter
multos committitur et iniuria consistit · vnde hec
rixula rixule diminutiuum · & rixosus rixosa rixosū
uel rixuosus rixuosa rixuosum · id est · rixa plenus ·
& vtrumqz comparatur · vnde rixose uel rixuose si
us · sime · aduerbia · & hec rixositas uel rixuositas ·
& rixor rixaris rixatus sum · rixari · id est · rixam face
re · cōtendere · vnde rixabūdus da · duz · i · rixāti silis
uel qui facile mouet ad rixam ·

Roboam interpretatur latitudo populi · &
hoc per antifrasim · quia decem tribubus
ab eo separatis · due tantum tribus ei reli
cte fuerant ·

Roboro a robur derivatur roboro roborās · i · cō
fortare · confirmare · maiores vires dare · & compo
nitur · corroboro roborās · Et est actiū cum oībus
suis cōpositis · & corri · hāc sillabam bo

Robur a ratus quod est firmus dicitur hic robur
boris · generaliter ex omni materia quidquid est fir
missimum · quasi robur · scz fortitudo · vires · vñ etiā
quoddam genus arborum dicitur robur · quia valō
firmum est · Et etiam quelibet arbor uel lignum di
citur robur · vnde robustus sta · stum · i · fortis & fir
mus · & comparat ·

Robustus in robur exponitur ·

Roda de · grece · latine dicitur rosa

Rodanus · Rodij dicti sunt quidam qui venerūt
iuxta rodanuz · et edificauerunt quoddam opidum
quod rodum vocauerūt · Et hinc quidam fluuius
gallie dictus est rodanus · quia rodet ripas · vel di
citur a rodanizo zas · quod latīe dicitur torqueo · qz
torquet lapides · et arbores euellit īpetu suo · et cor
ripit da · siue penultimā · & a rodani societate dicē
hic rhenus ni · quidam fluuius germanie · qz cum eo
ex vna prouincia oritur

Rodo rodis rosi rosum · & componitur arrodo ar
rodis · id est · valde ul' iuxta rodere · corrodo corro
dis · id est · simul rodere · circumrodo circumrodis ·
derodo derodis · erodo erodis · id est · extra uel valō
rodere · Rodo et eius composita sunt actiua · et fa
ciunt preteritum in si · & supinum in sum · & produ
cunt hanc sillabam ro ·

Rodomellum li · neu · gnis vinū uel cōfectio ex su
co rose & melle · & componē a roda greco · qō latī
ne · dicitur rosa & mel mellis

Rogatiūcula le · di · pua rogatio

Roga a rogo rogas dicitur hec roga roge · id est ·
elemosina ·

Rogo rogas rogaui rogare · id est · petere · vnde
hic rogator rogatoris · & hec rogatio onis · & rogi
to rogitas frequentatiū · Rogo componitur · Abro
go abrogas · id est · delere · destruere ex toto · Arro
go arrogas arrogaui arrogare · id ē · superbire · Itez
arrogare · pez superbiam & arroganter acquirere ·
vel sibi attribuere · sed ponitur simpliciter pro ad
quirere · vnde arrogans · id ē superbus et se extollēs
& comparatur · vnde arroganter · arrogantius arro
gantissime aduerbium · & hec arrogantia arrogātie
Corrogo corrogas · id est · congregare · uel inuitare
Derogo derogas · id est · maledicere · detrahere · vel
diminuē ex parte · non ex toto · Erogo gas · erog aui

erogare·id est·dare·distribuere·et proprie ī elemosinas· Irrogo irrogas·id est·inferre· ut irrogauit mihi contumelias·id est·intulit· Prorogo prorogas id est·differre·distendere·prolongare·protrahere· Prerogo prerogas·id est·precellere·excellere·superare·uel preponere·vnde hec prerogatiua p̄rogatiue·id est·singularis excellentia· & prerogatiuus p̄rogatiua prerogatiuū·id est·excellens·uel ad prerogatiuam pertinēs· Surrogo surrogas·id est·substituere·Vnde augustinus in libro de ciuitate dei· Lucretius qui in loco bruti fuerat surrogatus Horum autem compositorum significationes facile his versibus distinguuntur· Si rogat addideris congregat·e·dat·in infert·De minuit·sub stituit·p protrahit·inter Queritur·pre superat·ab destruit· adq superbit·Rogo et eius composita sunt activa·& corripiunt ro·Et est idem rogo quod peto· oro.imploro·

Rogus a rogo rogas dicitur·hic rogus rogi·id ē ignis pro mortuo accēsus·Sed rogus proprie ē cōpositio lignorum· Pira quādo corpus appositum est et ardet· Funus mortui apparatus Bustum corpus concrematum·Sepulcrum vbi ossa condūtur Tumulus cōgestio terre ī loco aliquo sctō qui et si ne ossibus potest esse·Monumētum uero ē cuiusli bet rei memoria que monet mētem·

Roma a remus dicitur hec roma rome·et nō a romulus·Tūc em̄ deberet dici romula romule·& nō roma·& dicitur roma a remus·quia ille fuit p̄mus fundator illius ciuitatis·vnde romanus romana romanum·& hinc romanizo romanizas·id est· romano more se habere uel loqui·& romānizo romanizas id est tormentare·cruciare·affligere·trucidare· & producit ro roma·Et ut dicit prisci· Sunt quedaz gentilia similem possessiuis habentia formam· vt romanus ciuis·et romanus ager Et scias q̄ regnū romanorum fuit potentissimū ut dixi ī chaldei

Romanizo zas·in roma est.

Romphea grece latine gladius·Nam ut in genesi dicitur·Gladius flameus & versatilis·in greco rōphea habetur·Item romphea est gladius ex veraq parte acutus· quem vulgo spatam dicūt·Ipse est & framea·secūdum p.p·& potest corripi penultima & prouci·habito respectu nūc ad linguam latinam nūc ad grecam·vsus tamē cōmunis habet q̄ ī prosa corripiatur·Idem dico de framea·de hoc etiam dixi in secūda parte vbi egi de regulis generalibus accentus Hic nota q̄ deus emisit primum hominem de paradiso voluptatis in locum sibi cōgruum Ne uero posset ad illud lignum accedere collocauit deus ante paradisum·cherubin et flameū gladium atq versatilem siue rompheam ad custodiēdū viā ligni vite·Quod iuxta literaz potest hoc modo exponi·quia per ministerium angelorum ignea custodia ibi cōstituta fuit·Hoc em̄ ut dicit augustin? super genesim Per celestes potestates ī paradiso credendum est visibiliter factum esse·ut per angelicū ministerium ibi esset quedam ignea custodia·nō tamen frustra·sed quia aliquid signat de paradiso spirituali Cherubin em̄ interp̄tatur plenitudo scientie hoc est caritas·q̄ plenitudo legis ē dilectio. Gladii aūt flamei pene equales sunt·que versatiles sūt·q̄m tempora volubilia sunt·Illa ergo ad custodiam ligni vite·ideo posita sunt ante paradisum· quia ad vitam non redit̄ nisi per cherubin·id est·plenitudinem scientie·id est·caritatem·& per gladium versatilem·id est·tolerātiam temporalium passionum. Vide in paradisus

Romulus vel romus fuit frater remi Ex eo romus dicitur de impositione·Romulus diminutiue causa blandimēti·vnde romuleus romulea romuleum·& romulides de.filius vel nepos romuli·Romulide etiam dicūtur romani·quia fuerunt de progenie illius·Vnde hec romulis romulidis·id est·filia' nepris illius·uel romana·

Roro roras rorauī rare·id ē·rorem emittere·l'stillare neutrum est·vel aspergere ad motum roris·vnde p compositionem·irroro ras·i·aspgere·infundē roro pro rorem emittere·vel stillare neutrum est·sz p aspergere actiuum est cum suis compositis.& producit hanc sillabam ro

Ros a rarus dicitur ros roris·quia rarus est & nō spissus ut pluuia·Vel rosor dicūt greci·& inde nos dicimus ros roris·Vel ros dicitur a ruo ruis·q̄ ab aere ruat ad terram·vnde rosidus rosida rosidum id est·rore plenus·& hinc rosidul? rosidula rosidulum dimmutiuē Et scias q̄ ut dicit aristoteles·Generatio roris aliquādo est in vapore qui multū hz humidi aerei & subtilis aliqd terrestris sicci·& nō eleuatur ille nisi tempore caumatis·qui cum eleuatur digeritur caliditate aeris humidum aereū digestione bona·et p̄miscetur ei fortiter terreste siccum & postea frigore temperato pinguescit humidum aereum·& cadit ros fluens & viscosus & vescalis ad modum mellis super herbas & folia arborū Sole autem agente in ipsum euaporat humidū· & cōburitur in ipō terrestre siccum·et efficitur ac si farina subtilis sit sparsa super herbas et arborum folia & sua siccitate exiccat ea & comburit & ī ducit stet rilitatem in eis·Herbaz autem super quā cadit ros ille·appetitu vehemēti comedūt animalia·et p̄cipue oues. Et quia mel nō decoctum soluit ventrem·iō oues multum de ipso comedētes·fluxu vētris moriuntur·Et cum sit calidum et siccum nutrit colerā in eis·& ideo inueniūtur ille oues morbide frequēter & crocee interius quādo aperiūtur per incisuras Q̄ autem verum sit quod dictum est·testat̄ auicēna in libro secūdo canonis vbi loquit̄ de simplicibus medicinis dicēs·Dicūt q̄ mel est occult? ros cadens super floēs & alias plātas & super lapides quod apes colligūt·Et aliquādo est ros manifest? quez possunt colligere homines In idem autē redit generatio mānatis· vt dixi in mel· Item cōsueuit q̄ri de generatione pluuie & niuis in cōmuni· & de differētia eorum ad rorem & pruinā· Ad hoc intelligendum scias q̄ ex nube nunq̄ aqua frigida cōgelatur·nisi in loco vbi nubes sunt·et ex vaporib? nubes fiunt·Ille autem est locus medius aeris q̄ inter omnes est magis frigidus·Ex illo autē loco nubiū ad terram descendūt tria corpora· quorum omniuz generatio & esse est ꝓpter frigus·sicut propter causam efficientem·Sunt autem hec tria·aqua pluuie nix et grando Quecūqz em̄ ab aere descendūt·aut descēdūt congelata·aut n̄ congelata·Si cōgelata descēdūt·aut sunt cōgelata sil'et conuersa in aquam aut sunt prius in aquam conuersa & postea congelata Quecūqz autem descendūt non congelata·sunt sicut pluuia· & que descendūt congelata quoruz cōgelatio fuit simul cum conuersione in aquam·sunt sicut nix·Que autem descendūt congelata·ita q̄ congelatio sequatur conuersionem sunt sicut grando·

Differentia ergo corporum descendentium ab aere penes formam acceptam· nō est nisi per tria p̄dicta corpora· Vnde corpora descendētia ab aere

sub istis accepta sunt duo similia · quia ul' descēdūt fluida hoc est nō cōgelata · vel descēdunt termīata hoc est congelata · Sunt autez duo & causa generationis eorum est una scz frigus simplex & excellēs Et licet plura numero mueniātur · tamē reducūtur secūduz formam ad ista · quia diuersitas eorum nō est nisi in paucitate & multitudine tāntum · quia nix est pruina multa · differens secūdum accidens quod est duricies · & pruina est nix pauca differēs secūdū accidens ab eo · quod est mollicies · Similiter autem ros est pluuia pauca · & pluuia ros multus per accidens differēs · Pluuia autem est ros multus · & iō pluuia non fit nisi ex multo vapore · q̄ infrigidatus est · & causa illius est tēpus · & locus · & frigiditas Temp? quidē · quoniaz remanētia vaporis roscidi in alto est dies vnus · quia in die eleuatur tempore sereno · et in nocte descendit · Similiter autez est ō vapore pruine · sz vapor pruine et niuis remanz eē tēpe pluuie · & multi sunt dies · & diu agit in eis calor eleuatus · & frigus inspissans in nube · & cōuertens nubem in aquam · & etiam cōgelans in glaciez Similiter locus generationis roris strictus est siue sit locus generationis eius per se · siue sit locus generationis eius per accidens · quia inferior loc? sue generationis pro tāto strictus est · q̄ non multum a terra ē eleuat? · sz āplior & magis dilatatus est locus generationis pluuie & niuis · quia totus locus medius vbi dilatatum est frigus · est locus generationis pluuie & niuis · similiter frigus temperatum est generās rorem · sed intemperatum non excellens generat pluuiam · Excellens autem generat niuem & pruinam · quoniam pruina fit ex vapore congelato antēq̄ spissaretur in niuem & nō in loco medio qui est locus nubium Nix autem est ex nubibus in spissatis et congelatis paulatim egrediente calido · Cuius signum est q̄ nix cadit mollis · & pruina cadit dura · quia mollicies niuis fit ex hoc q̄ pars calidior nubis resoluit duriciem eius cum gelatur · & ideo nō frigescit · quia cū partes vaporis & nubis congregarētur · nō potuerūt adeo congregari in cōgelatione q̄ indurarentur Per oppositum autem ō pruina · quia congelatur vehemēter ex frigore loci & temporis · & expellitur totum calidum · ita q̄ nihil est impediens quin frigus conuertat in rigorez partes vaporis vehemēter aggregando & cōtrahēdo per congelationem Nota etiam hic q̄ differēuiam roris ad pluuiam satis breuiter tāgit aristoteles dicens Cum id quod descēdit ex vapore est res parua & tardatur in descēsione sua nomīatur ros · & quādo illud quod descēdit est multuz habēs mēsuram in corpore suo · et velocitatez descēsionis sue nominaē pluuia · Videtur autez aristoteles his uerbis dicere q̄ non differunt in materia et forma ros & pluuia · quia multum & paucum siue parum non faciunt differētiam nisi per accidens · Vnde ros & pluuia hoc modo per accidens · & non per se habent differētiam · quod non est verum · quia ros ē calidus & humidus in genere suo · et pluuia in comparatione ad rorem est frigida & humida Adhuc autem pluuia nunq̄ fit sereno tempore · Ros autez fit sereno tempore · Adhuc autem nulla pars nubis signum est serenitatis · Ros autem omnis est signuz serenitatis · Ex istis ergo videē q̄ ros & pluuia habent differētias essentiales et nō accidētales tantum · et certissime est verum · Vnde vapor paucus qui est materia roris subtilis est · quia nō est pauc? nisi sit subtilis · Grossus enim vapor a calido igni to iter superficiem terre existente & erumpente eleuatur · Sed subtilis eleuatur in calore superficiem terre attingente · & ille est vapor roris · & prior est pluuia · propter quod conca repleta rore citius expirat ad solem q̄ eadem vel equalis conca repleta aquis pluuie · quia reuera ros magis ē subtilis · Et dicit messellat · q̄ si testa oui repleatur rore & claudatur optime foramen · q̄ in calore fortis solis ascēdat a terra iuxta hastam positum Ideo quia humor roris magis est spiritualis · & ideo paucus · q̄a subtile seperatum a grosso est paucum · & paucus vapor presupponit humidum spirituale subtile · quod est materia roris · Et per hoc patet q̄ tam materiales q̄ formales penes essentias eorum sumptas pluuia & ros habent differentiaſ · quia ex spirituali vapore · hoc est · vapore quasi spiritualis humidi nō potest generari humor nisi calid? & humidus secūdum compationez ad pluuiam · Et ex vapore grosso quasi de profundo terre eruto non potest generari nisi frigidus & humidus humor in comparatione ad rorem · hoc autē dico dū vnū comparatur alteri · quia si absolute accipiatur tunc aqua vinceret · quia frigida est et humida · Et si dicatur · Sicut nulla nubes serenitatez signat · ita nulla pars nubis serenitatem signat Dicendum est · q̄ pars secundum quantitatem accepta serenitatem non signat sed pars accepta secūdum essentiam bene potest serenitatem signare · Sicut enī nebula signum est serenitatis · & ideo apud vulgus est prouerbium · q̄ cū nebula guttatim cadens descendit · est signum serenitatis Cum autem tota non resoluta ascendit · q̄ tunc generat nubes que pluuiam faciunt · & hoc in rei veritate verum est · Sed vulgus accipit nebulaz idē esse cum qualibet caligine frigore aeris ad terram repressa frigore noctis · et hoc nō est verum · Sed nebula est quod remanet post resolutionez vaporis · in rorem uel pluuiam · & hoc semper est subtile & signat serenum · Sed nubes siue caligo calore ad terram repressa frigore noctis uel aeris uel loci habet grossum cuz subtili · Et ideo quando resoluitē grossum & descendit per guttas remanet subtile quod signat serenū · Si aūt ascēdit vnū cuz alio tūc generat nubem · & signat pluuiam · secūdum fratrē albertum · Vide in pruina et nix · Et scias q̄ roris · & pluuie · & pruine · et grandinis · et niuis · et tonitrui · & consimilium causa efficiens est deus · Causa inq̄ prima licet non causa proxima ut patet in iob in capitulo tricesimooctauo · vbi dicitur · Nunquid ingressus es thezauros niuis · aut thezauros grandinis aspexisti · quis dedit vehementissimo imbri cursum · et viam sonantis tonitrui · Quis est pluuie pater · uel quis genuit stillas roris de cuius vtero egressa est glacies · et de celo gelu quis genuit nisi ego deus omnipotens supple · De predictis habes in suis locis

Rosa a roda greco dicitur apud nos rosa rose · q̄si roda · Vel rosa dicitur a rubeo · vnde hec rosula rosule · et hec rosella roselle · ambo diminutiua · et hoc rosarium rosarii · collectio rosarū · vel loc? vbi · rose reponūtur · colligunē vel abundāt · Itez a rosa dicitē hoc rosetum roseti · locus vbi rose crescūt · et rosaceus rosacea rosaceum · et roseus rosea roseum · vnde roseolus roseola roseolum · Roseus dicitur a colore · Rosaceus ex materia Roseum rubor facit · et ita color roseus erit · Rosacea corona

Rosata A rosa dicitur hec rosata rosate · quedam uestis quam greci feniceam vocant · nos coccinum ·

Hiac sub consulibus vsi sunt romani milites· vnde rosati antiqui vocabantur.

Rosella le.di.parua rosa.

Rosetum ti·penul·pdu··in rosa exponitur

Roseus sea.seum·in rosa exponitur·

Rosidus rosida rosidum penultima correpta in ros exponitur·

Rosim aduerbium·id est·mordaciter·a rodo rodis dicitur·

Rosorius a rodo rodis rosum·dicitur hic rosor rosoris·& hinc rosorius ria·rium·id est corrosori? vel reprehensorius·et hoc rosoriū rij·locus vbi rodi tur aliquid·

Rostrum a rodo rodis dicitur hec rostrum rostri os auium·& gracia similitudinis dicitur nauiū· Et rostrum dicitur etiam forum vbi tractabantur cau se rome·quia deuictis antonio et cleopatra augu stus de rostris nauium illorum fecit fieri sedes i fo ro causarum·vñ hoc rostrellum li·di·& cōpōit hoc prostra·i·rostra·qz m anteriori pte est·Itē a rostrū dr rostratus ta·tum·i·rostro armatus·

Rosula le·di·pua rosa·

Rota a ruo ruis dicitur hec rota rote quia ruat· vnde hec rotula rotule diminutiū·A quo hec rotel la rotelle aliud diminutiū·& hic rotulus·& hec ro tla·dr illud rotūdūqō fit ō carta circūuoluta Itē a rota dicitur roto rotas rotaui rotare, vnde uerbalia·& hoc rotabulum·id est.furca uel illud lignum cum quo ignis mouetur in fornace gratia coquēdi Et dicitur sic·quia rotat & prouit ignem furni gratia coquendi·uel stercora gratia purgandi·Et ē actiuum cum omnibus suis compositis·& cor·ro Virgilius eneidum primo· Perturbat mstar non se gnius ac rotat ensem·Item a rota dicitur rotūdus rotunda rotundum Et comparatur rotundus rotū dior rotundissimus·Vnde rotunde rotundius ro tundissime aduerbium·& hec rotunditas tatis·& rotūdulus la·lum·& rotūdo das·& est actū cum omnibus suis compositis

Rotabulum li·m rota est

Rotella le·dimi·pua rota·

Rotula m rota est

Rotundus m rotula est

Rubeo rubes rubui rubere·id est·esse uel fieri rubeum·vnde ruber rubra rubrum·id est·rubeus·& comparatur· ¶ Et nota qp mare rubrum dicitur·quia eius vnda rubeat·non ex sui natura·sed ex terra·quia omnis terra que circumstat illi rubea est·& sanguineo colore pxima· Vnde et aqua que terram illam abluit colorem trahit·Similiter et gemme ibi reperte sunt rubee sm huguitionem·De hoc etiam dixi in mare Item a ruber dicitur ruberculus rubercula ruberculum·& rubellus rubella rubellum·ambo diminutiua·id est·aliq̄culum ruber·& hoc rubellum rubelli· substantiū· genus ruberrimi vini Item a rubeo dicitur hec rubedo rubedinis·& rubeus rubea rubeum·vnde rubeolus rubecula rubeculum·id est·aliq̄culum rubeus·Item a rubeo dicitur hic rubor roboris·& rubicundus rubicūda rubicūdum·id est·similis rubēti·uel rubeus· vnde rubicūdulus rubicundula rubicundulum·id est·aliq̄culum rubeus. Item a rubeo dicitur rubesco rubescis inchoatiū·Rubeo componitur erubeo bes·i·valde rubere·vel verecūdari· vñ erubesco erubescis inchoatiū· ¶ Et nota qp rubere ideo ponitur pro verecūdari·quia rubor signum uerecundie est· Vnde boetius in libro de cōsolatōne dicit·Et cōfessus verecūdiam ruborē· ¶ Quare autem homo efficitur rubeus cuz verecūdatur·& pallidus cum timet dixi in formido formidas· Rubeo & eius composita neutra sunt· & faciūt preteritū in bui·et carēt supi·& corripiunt hanc sillabam ru· Vnde in aurora dicitur·Bos est rufa crucem passa cruore qz rubens

Rubellus la·lum·di·aliq̄culum rubeus·& hoc rubellum li·substantiū genus ruberrimi vini

Ruberculus in rubeo bes·est·

Rubeta a rubus dicitur hec rubeta rubete· rana i rubis manens. Iuuenalis Porrectura viro miscet siticēte rubetas·Sed hoc rubetum rubeti·dicit loc? vbi rubi sunt.

Rubeus in rubeo bes·est·& in rubos

Rubia a rubeo rubes·dicitur hec rubia rubie·quedam herba·quia radix eius sit rubea· Vnde et colerare lanas perhibetur·vnde rubiatus ta·tum·id est rubia tinctus

Rubicundus in rubeo bes·est

Rubigo A rodo rodis dicitur hec rubigo ginis· quasi rodigo·quia rodat·uel a rubeo·quia facit aliquid rubere·& est vitium ferri & segetum· vnde rubigineus rubiginea rubigineum·id est·de rubigīe existens·& rubiginosus rubiginosa rubiginosum· id est·rubigine plenus·vide in erugino eruginas· & in erugo·et producit hi rubigo·sed corripit girubiginis·

Rubiliana a rubeo rubes dicitur hec rubiliana rubiliane. Vitis uel vua sic dicta· quia eius materia rubet·

Rubos a rub? dicitur hec rubos indecli·quoddā opidum ex abūdantia rubor dictū·vnde rubeus· bea·beum·patria·pma pducta

Rubrica a ruber bra·brum·dicit hec rubrica ce·re gula uel filum rubro tinctum quo aliquid dirigit· & rubrica ce·ipsa tinctio·vel terra illa rubra·l' qō fit de illa tinctura·Persius· Non secus ac si oculo rubricā dirigat vno Inde rubrico cas·i·dirigere cū rubrica·& rectum facere·uel cum rubrica designare vel rubrum facere·vnde in cōstructōne tabernaculi precipit moysi facere pelles rubricatas· ¶ Et nota qp rubrica tinctura optima nascitur in ponto· vñ et pōtica dr·& pdu·penul·rubrica·

Rubus a rubeo bes·dicitur hic rubus bi·qz rubeū habeat fructum·vnde hic rubetum ti·locus vbi rubus crescit·secūdum huguitionē· Isidorus vero dicit·Rubulum latini appellāt·eo qp fruct? vel virgula eius rubeat·Hec arbor a grecis morus dr·

Ruceus cea ceum·i·sordidus·& dr a rus·

Ructo ctas·in ructus est

Ructuo ctas·in ructus exponit·

Ructus a ruo is·dr hec ructa cte·vnde hic ruct? huius ructus cum sapor cibi ad rumen reducit· & hinc ructo ctas·i·ructum facere uel emittere.& exprimere·vñ ructuo ctuas. in eode sensu · & vtrū qz cōponit·corructo as·& corructuo as· eructo ctas.& eructuo as·& sunt neutra p ructū facere in alia significatōe sunt actiua·Inuenit etiā in depōnēti gne ructor ctaris·Horatius Hec dū sublimi? versus ructat et errat·Item a ructus dr ructī actū et ructatim·et ructāter·et ructuosus sa·sum·i·ructibus plenus·& compatur·vnde ructuose sius·sime aduer·et hec ructuositas tatis·

Rudēs a rudeo des·dr hic rudēs tis·Rudētes dicunt funes quibus velū sursum trahit· et dicūtur sic ex nimio stridore quē faciūt·vñ in secunda epla

petri ca·ii·Sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos·

Rudeo a rudis dz rudeo des·i.esse uel fieri. rudes rudes deris·in rudus exponitur·

Rudesco scis·i·incipio rudere·verbū incho. ō rudeo des·Inuenit etiā p matureſcere·

Rudibilis in rudo dis·vide

Rudimētum ti·in rudis est

Rudio a rudo dis·uel a rudis dis· deriuat rudio dis·diui·ditum·cōe ad clamare oim aīalium. vnde hic ruditus tus·talis clamor· scz asini uel alterius aīalis Et componitur·erudio dis·i·instruere·quasi extra rudem uel ruditatem ponere· Quidam uero hoc componūt ab e·et rudi ·vnō hoc erudimentū ti·i·documētum·& eruditus ta· tum· & cōpat eruditus tior·simus·& cor·ru·rudio·

Rudis a rudio dis·dicitur hic et hec rudis et hoc rude·i·nouus indoctus·uel nouiter instructus·q quasi adhuc rudit·& comparat rudis rudior sim?· vnde ruditer tius·sime·aduerbium·& hec ruditas tatis·i·nouitas uel noua instructio·uel yiotatio insipientia. Inuenit etiā hec rudis dis·i·virga pteris·qua serui tacti efficiebāt liberi· Vel rudis erat ūga q dabat emeritis in signum sue emeritōis· Et sepe ponitur pro libertate Item a rudis dicit rudo rudes·& hoc rudimētum ti·i·nouū mitium· noua īstructio·sm hug·. In grecismo autem tales ponunt uersus. Virga rudis·rudis est incurius & sine laude· Et rudis quandoqz est nouum· quod sepe repertum est·

Rudista ste·qui vel que rudera de humo eijcit· Et dicitur a rudio rudis·a rudus rudi ·vel a rudis rudis·uel ruder

Ruditus ruditus penultima pducta a rudo dis· vide in rudo dis·

Rudo a rure uel ruder dz rudo dis·o in i·rudi·& di in sum·rusuz deberet facere·sed caret sup·scom vsum·& est rudere ppie clamare ad modū asinoz & habet primā breuē· Vnde ouidius· Ecce rudens rauco simul & vector asellus· Intempestiuos edidit ore sonos· Si em prima esset longa faceret preteritum m rusi· ut rodo rosi·quod nihil est·sed facit rudi Persius tn cā metrice necessitatis pdu·primā dicēs Clamat. ut achaide pecuaria rudere credas·vnde rudo dis·& rudis nom·& rudēs siue nomē siue principium corripit ut primā· Vnde quidam · Valis est rudibus plentis cura libelli A rudo dis·dicit b & hec rudibilis et hoc le·ppie asinoz vnde rudibiliter aduer·& hec rudibilitas tatis·

Rudus a rus dicitur hic rudus rudi· Rudi dicūt lapides contusi et rotūdi & calce admixti· qui ī paimentis faciendis superfundunt·& dicūtur sic· a rure·qz in terra ponūtur·& dicūtur sic a duricia ut deriuatio sumat ab vltia sillaba rudi quasi duri. qz duri sunt·vnde hic ruder uel rudus huius ruderis stercus brutoz aīalium·& corripit pel·genitī· Rudi etiā duri sunt & rotūdi·& inde dicuntur rudera stercora brutoz aīaliū ·Rudera illa ppie que ita facta sunt ut rudi·ut stercora capraz·asinoz·ouiū Rudus uel ruder etiam dz oīe illud quod eijcitur & extrahitur de terra effossa·Vnde beda in exposi tōe super pabolas·Qui thezauros effodit eiicit rudus terrestre·& etiam rume macerioz·uel ipse macerie rudera dicūtur. Vnde prudētius in li·himno rum·Auz qō satis effossa gignūt rudera· vnde b & hec rudista ste·q uel q rudera de humo eijcit·

Rufus a rubeo dicit rufus fa·fum·i·rubeus· vnō rufatus ta·tum·i·sanguine cruētatus. & cōponit cum sub·et dicit surrufus fa·fum·& pdu·ru·vnde in aurora dicit·De vitula rufa victima grata deo et scribitur p vnū f·rufus

Ruga ge·in rugo rogas est.

Rugio gis·giui·uel gij.gitum·ppie est leonū·vnde hic et hec rugibilis et hoc le. & hic rugit? gitus tui·penul·pdu·i·clamor leonis · & cōponit rugio cum in·& dz irrugio gis·gire·i.ad modū leonis clamare·Gene·xxvij·Irrugiit clamore magno ·Rugio neutr est cū omibus suis cōpositis·& pdu·ru

Rugitus tus·tui·in rugio vide·

Rugo gas·gaui·gare·i·rugas uel rogosum facē aliquid in vnū colligere & plicare· vnde hec ruga ge·collectio uel plicatio cuiuslibet rei ī vnū·& hic rugula le·di·& rugosus sa·sum·i·rugis plenus·& compatur·vnde rugose sius·sime·aduer·& hec rugositas tatis·Rugo componit arrugo gas·i·ualō vel iuxta rugare·abrugo gas·i·rugas remouere & planare. corrugo gas.i·simul rugare·derugo rugas erugo gas·idem quod abrugare uel valde vel deor sum uel extra rugare·irrugo gas·i·intus uel valde rugare·surrugo gas.i·subtus uel post uel parū rugare Rugo & ei? cōposita sunt a ctiua·& pducit hanc sillabam ru·virgilius eneidū. xij· Component cū iam leges & federa rugēt·

Rugula le·dimi·pua ruga

Ruima a ruo ruis dz hec ruima ne·& hic ruinosus sa·sum·i·ruina plenus·& compatur

Ruitum supinum de ruo ruis·

Ruiturus ra.rum.in ruo ruis est

Ruma rume est eminēs pars gutturis·de hoc vid in rumen· Item ruma·id est·mamma vel papilla·de hoc vide in rumes

Rumē a ruo ruis dicit hec ruma me·& hoc rumē minis·eminēs pars gutturis pxima gurgulioni q cib? et pot? deuorat·et ibi sapor cibi discernit Eadem dicat frumē & ructa·Sed frumen uel ructa in homine Ruma uel rumen in bestijs· vnde rumīare dicūt aīalia·& ructare homies·& dicit sic a ruo is quia inde cibus ruat et demittatur in stomachum. vide in frumen·

Rumes a rumino vel rumē dicit rumes mis·vl ruma rume.i·māma vel papilla q rumīat a puer·& inde hec ruminalis lis·id est·ficus·quia sub ipsa remum et romulum lupa aluit· vel quia sepe ruminatur ppter fructum·

Rumifico cas pel·cor·i·rumores facere·afferre·vl dicere rumorē·a rumore & facio cis·

Rumigero rās·pennl·corre·i·rumores gerere·ex rumor et gero ris·componit· vnde rumigerulus la·lum·qui rumores gerit

Rumigerul? la·lum·gerēs rumores. & corri·pel· & dicitur a remigero geris·

Ruminalis in rumes est

Rumino a rumes dicit rumino nas.id est· cibum ad rumē reuocare Sed a ruma dicitur rumo rumas vnde rumito tas·frequen· & ponitur quādoqz ruminare vel rumare p diligēter examīare·

Rumo a rumor rumoris dicit rumo mas·i·rumore facere vel afferre·& componit arrumo mas·id est rumores afferre·corrumo mas·id est. simul rumores dicere·& ab istis frequentatiua rumito tas· arrumito tas·corrumito tas·

Rumor a ruo ruis·dicitur hic rumor moris·i·murmur· vel qō vulgo dz nouū·qz celeriter ruat· vnō hic rumorcul? li.& rumurcul? li·ambo diminutiua

Rumpo pis·pi·ruptum·rũpere·i·frãgere uel sol uere· vnd hec ruptura re·& ruptim aduer·Itẽ a rũ po dicit rupto ptas·fre·A quo ruptito tas· aliud fre·Rumpo cõponitur abrũpo pis·i· rũpendo se: parare·cozrũpo pis·i·simul rumpere. dirũpo pis· erũpo pis·i. valde uel extra rũpere·et ponit̃ p exi: re·interrũpo pis·i·diuidere· separare· irrũpo pis· id est·violẽter & rumpẽdo intrare· prumpo pis·p rumpo pis·Rũpo & eius opposita sunt actiua·& fa ciũt pteritũ in rupi·& supn̄·in ruptũ

Rumurcul? et rumozcul? in rumor expõitur·

Runcina ponit̃ p q̃dam dea·Itẽ rũcina ne·est qd̃ dam instrumẽtũ lignarij gracile & recuruũ·quo ca: uantur tabule domus·vt vna alteri cõnectat̃· De quo esa ·xliij·Artifex lignarius extẽdit nozmã·foz mauit illud in rũcina·& ut q̃dam dicũt pou· penl qz 6m eos deriuat̃ a rũco cas·qz runcina aufert & auellit interioza ligni cauãdo ipsum·Vel 6z rũcina a runcone·qz curua est ad modũ rũconis·Vnd̃ ale xander nequã dicit·Runcinã rũco lectoz generaze memẽto. Item alius versificatoz·Vtilis est rũcina fabzo sed rũcina nulli·qz nihil signat 6m istos dum penultĩa coz·Item alius dicit·Runco rũcinaz parit vt medeoz medicinã Priss·aũt dicit in iiii·li· de nẽis in a desinentibus·Denominatiua siue verbalia in a desinẽtia oñia lõgam habẽt penul·vel natura vel positione· vt officiũ officina·medicus medicina·ut dixi in secũda pte vbi egi de accentu medie sillabe nommũ que terminanť i a. Alij dicũt q rũcina coz ripit penl·p mstrumẽto fabzili·& est p̃mitiñ· Vñ quidaz versificatoz·Nil rũcina fabzo cõfert·sed rũ cina mulcũ·Item ut dicit aug?·in iiij·li·de ciuitate dei·Runcinã dixerunt antiqui deã illam que p̃sidet segetibus cum rũcantur·i·a terra auferũtur·Nam rũco cas dicitur herbas a terra euellere·et tũc pzo ducit penul·sine opinione Item inuenit̃ rũcina pzo quodam animali·& itez pzodu·tũc penul·

Runco a rus dicitur rũco cas·i·herbas a terra e: uellere·Nam terra rus dicitur·vnde hic rũco conis qui herbas euellit·uel instrumẽtum quo herbe euel luntur·& vepzes secãtur·Runco cas·est actiñ cuz omnibus suis cõpositis

Ruo ruis rui rutum uel ruitũ·i·cadere·vnde rui: turus ra·rum·Vnde hieronim? in epistola ad pau linum ca·vij·Ruiturã domũ zc̃·Ruo componit̃ coz ruo ruis·i·simul ruere·diruo is·i·destruere·ezuo is id est·euertere·irruo is·i·in aliquam ptem ruere·& ip̄m impetere ·pruo ruis·i·procul ruere·obruo is· id est·sternere·surruo ruis·i· substernere· Ruo & eius composita neutra sunt· Preter·diruo·eruo·ob ruo·surzuo·que sũt actiua·& omia faciũt pteritũ in rui·& supinũ in ruitum· vnde ruituruſ·uel in ru tuz·& coz·hanc sillabam ru i·pteriti mutato in tũ· vt rui rutum·sicut et acui acutum·sicut vult priſ· & hug· Tñ nota q̃ secũdum modernoz vsum·ruo facit ruitũ·vñ ruitur? sed in cõpositõe amittit i· in supino·ut obzutum·erutum·dirutum·penul· coz· Rutum eciã inuenit̃·imo recte formatur a preteri: to i·mutata in eum·vt dixi

Rupecula le·di·pua rupes

Rupes a rumpo rumpis dicitur hec rupes rupis· id est·rupta pars montis·quia ibi sit ruptura. Vel per contrarium dicitur a rumpo·quia nõ facile rũ pitur·et producit ru·

Ruricola le·cõis gn̄is penul·coz·i·colẽs rus·& cõ ponitur a rus ruris·et colo uel colẽs

Rurigna ne·penultĩa coz·i· rure·i·in villa natus & ẽ cõis gn̄is·et cõponit̃ ex rus et gigno·

Rus a ruo ruis dicitur hoc rus ruris·i·villa terra ager Siz ruza ꝓprie ĩculti agri ut silue·& pascua·q̃si rudia·Ager vero qui colitur·vnde hoc ruscul̃ li· dimi·paruum rus

Ruscul̃um li·di·puum rus·& format̃ a rus addita culum & coz·pe·vide etiam in ruscus·

Ruscus a rus dicitur hic ruscus sci·quoddam spi· nosum genus fruticis·vnde hic ruscul̃us li·di·Et hinc ruscum uel ruscul̃um dicitur quod colligitur & cõgregatur immũdum in terra uel ad dãduz pul lis uel igni. uel dicitur a rus·vnd̃ ruscosus sa·sum· spinosus·immũdus·rusco plenus.

Ruspor arisatus sum·i·inquirere·et est gallinaz que pedibus escam querũt in terra· & videtur cõ poni a rus et pes

Rusticanus in rusticus est·

Rusticatio rusticationis in rusticus est

Usticus a rus dicitur hic rusticus hec rustica· & rusticus ca·cum·adiectiue & potest dici a loco· sez operari? ruris quia in rure morat̃ et colit rus Ite rum autem dicitur rusticus quasi ruris custos. uel rus colẽs ethia est· uel rusticus dicitur ĩordinatus & deformis in moribus Et secũdum hoc compatuz rusticioz simus. vnde rustice cius·sime· aduerbium & hec rusticitas tatis·& hec rusticario onis·sed ru sticitas est moz·rusticatio uero operis Vnde rusti catio dicitur opus uel opera rustici ut cultura terze quasi rustici actio·& est ethia Vnd̃ ecclesiastici vij Nõ oderis laboriosa opera & rusticationem ab al tissimo creatam·i·homini impositã in penã p̃mi pec cati Item a rusticus dicitur rusticanus na·num. pe nulcima corre·i. rusticus vel rusticanus paterfami lias In grecismo ponuntur isti uersus Rustic? a ru re quoniam rus est sibi cure· Villicus a villa quia res disponit in illa

Ruta dicta .quia sit feruẽtissima·hãc venenis re pugnare mustele docẽt·que dum cuz serpẽte dimi cauerint cibo eius armãtur·ut dicit isidorus·in xii· ethiarum in fine·& est calida et sicca in tercio gra du·vnde dicit macer A medicis rute vis calida 6z esse Siccaqz·ferẽ in his gradus ille tercius esse

Rutellius ·id est·fornicatoz

Rutenus teni·quidã populus & ut dicũt flãdren sis a rubeo coloze·& producit re

Ruth interpretat̃ festinãs· alienigina eñ erat scz ex populo gẽtili·quia relicta patzia festinauit tran sire in terzam israel dicẽs socrui sue quocũq; perre xeris pgam·vide in ꝓpheta

Rutilus a rubeus rubea rubeum deriuatur rutil? rutila rutilum splẽdidus·uel crispus·uel tremulus vnde rutilo rutilas·id est·splendere·& rutili dicti sunt quidam populi apulie·a rutilo colore. vnde hec rutilia rutilie terza eorum·vel rutilia a rutilo re ge·vnde rutilus la·lum·gentile·& coz·ti

Rutrũ fossoziũ uel curuũ illd̃ vnde arene mouent̃ vbi sal efficitur·

Rutum rutu supinum de ruo ruis cozri· primã vnde dirutum· obzutum·irrutum·corripiunt ru

Saba sabani iterp̃tatur venerari. Vñ saba dicta ẽ quedam regio ꝓpter copiã thuris quo deum ibi veneranẽ. Vñ sabei bea. beum. vel saba fuit filius chus. a quo sabei descẽderũt vnde saba dicta ẽ. & sabei hi sunt et arabes. Sabei autẽ interp̃tant captiui. vel q̃si demones.

abanum ni. penultima correpta grecum est idẽ quod mappa vel facitergium.

Sabbatismꝰ mi. in sabbatũ est.

Sabbatũ. A sabbe qđ est septẽ scõm hebreos. vel a sabba. quod lingua sirozuz dicitur septẽ. dicit̃ hoc sabbatum ti. septima dies septimane. et ipsa septimana dicit̃ q̃nq; sabbatũ. Vnde in luca. viij. cap̃. Ieiuno bis in sabbato. i. in septimana. scz quarta & sexta feria. vel sabbatuz mtei p̃tant̃ requies. Vñ sabbatizo zas. requiescere vel sabbatuz obseruare. Vñ hic sabbatismꝰ mi. i. requies. Et scõm hoc sabbatũ dicit̃ ꝓprie septimꝰ dies septimane. qz tunc actor oim requiunt ab omni ope quod patrarat. genñ. ij. Et p synodichen sabbatum dicit̃ ipa septimana vt dixi. Sabbatũ etiã inuenit̃ p quolibet die septimane cũ tali adiuncto. prima sabbati. secunda sabbati ꝛc̃. sed septimus dies simpliciter dicit̃ sabbatũ. vel sabbatuz sabbatorum p excellentiã. Vnde in euangelio legit̃. Vespere aũt sabbati q̃ lucescit in ꝑma sabbati. et est sensus. ꝑma sabbati. id est. prima dies septimane. vel prima dies que est sabbatum. vel prima dies a sabbato. vel post sabbatum. Secundum ergo hebreos nominandi sunt dies sic prima dies sabbati ꝛc̃. sed septima dies simpliciter dicit̃ sabbatum. vel sabbatum sabbatorum per excellentiam. Secundũ vero consuetudinẽ christianoꝝ sic nominãdi sunt dies. dies dñicus vel dominica. vl̃ prima feria. secũda feria. tercia feria. q̃rta feria. quinta feria. sexta feria. septima feria. Dies dominicus dicꝰ est. qz tali die dñs noster resurrexit. Quare aũt quelibet dies dicit̃ feria. & quid sit feria ꝑma vel secũda. & sic de ceteris dixi in feria. Secũdũ vero gentiles noiandi sunt dies a noibus planetaruz & quilibet dies ab illo planeta ẽ noiandꝰ qui ꝑest prime hore illi. dici. vt dies solis. vel dies domini cus. dies lune. dies martis. dies mercurij. dies iouis. dies veneris. dies saturni. Sũt vero. xxiiij. hore in die naturali. & planete sunt septẽ et ꝑsunt ill' xxiiij. horis. & quilibet eres de illis habet in sua potestate hoc ordine. Primus habet primã horã. secũdus secundã & sic vsq; ad septimã inclusiue. postea iterũ primꝰ habet octauã. secũdꝰ nonã. & sic vsq; ad. xiiij. horã. postea itez primus habet. xv. secundus. xvj. & sic vsq; ad. xxj. Tres ergo hore q̃ sup sunt ita distribuent̃. Ille planeta qui ꝑmaz habuit horã in die illa habebit primã horã de illis tribus. secundꝰ secundã. tercius tercã. & sic finit̃ ẽ dies Quartus ergo planeta qui sequit̃ habebit primaz horã sequentis diei. & ita ille dies denoiabitur ab eo. Exẽpli grã. ponatur qđ iste dies hodiernus sit dies sabbati & habeaẽ ordo planetaruz diligenter qui talis est. habito principio a supiori. saturnus. iupiter. mars. sol. venus. mercurius. luna. postea itez saturnꝰ ꝛc̃. Saturnꝰ hodie habet primã horaz iupiter secundã. mars terciã. sol quartã. venꝰ quintam. mercuriꝰ sextã. luna septimã. Itẽ saturnꝰ. viij iupiter. ix. mars. x. sol. xj. venus. xij. mercuriꝰ. xiij. luna. xiiij. Itẽ saturnus. xv. iupiter. xvj. mars. xvij sol. xviij. venꝰ. xix. mercurius. xx. luna. xxj. Item saturnus. xxij. iupiter. xxiij. mars. xxiiij. s. vltimaz Sol ergo qui sequit̃ habebit primã horã sequenti die. vnde & ille dies dicit̃ dies solis. vel dies dominicus vel domica. qz sol oim planetaruz mediator est. & oibus dominat̃. sic ergo cõputã do singulos dies a singulis planetis qui primas in eis habẽt horas denoiatas inuenies. Et scribitur p geminũ b. sabbatũ. sabburza. abba. gibbus. secunꝺ ꝑs. in secꝺo maiozis Et scias. qꝺ sabbatũ interp̃tatur quies. et potest dici festũ domini. quia cum alia festa instituta et noiata sint ab aliquo euentu vel opere coz. hoc dicitur sabbatũ. qz dominꝰ deuit in eo. & inde forte est. qꝺ in duobus ẽ priuilegiatum. qz in eo nec licebat cibũ parare. nec vltra mille passus ire. Vnde dicit̃ matb. xxiij. Orate autez vt non fiat fuga vestra hyeme vel sabbato. q̃si aptius dicat. Orate ne necessitas tali tpe vos fugere cõpellat. hyeme ꝓpter intemperiẽ tempis. vel sabbato ꝓpter trangressionẽ legis. qz videlicet in sabbato non licebat vltra vnũ miliare ire. Et hoc innuit̃ in pmo capitulo actuum vbi dicit̃. Tunc reuersi sunt hierusolimã a mõte qui vocat̃ oliueti qui ẽ iuxta hierusalẽ sabbati iter habens.

Sabburza re arena litoris. vel lapis. vel multitudo lapidũ vel inutilis sarcina nauis que solet esse de lapidibus & arena. & geminat̃ ibi b. & r. vnde ꝑma ꝓducit̃ positõne. sz quãdoq; in metro subtrahitur vnũ b. et corripit primam causa metri. vnde virgiliꝰ in geoz. vt tũbe instabiles fluctu iactãte saburrã. Tollunt ꝛc̃

Sabbelliani quidã heretici vocati sũt a sabbellio hi vnã psonã patris & filij & spũssancti asserunt & astruunt.

Saber bra brũ. in sabulum vide.

Sabulum. arena vel terra leuis & arenosa. vnde saber sabra. sabruz. asper vel nodosus. & corripit bu sabulum.

Sabeus bea beũ. i saba exponit̃. & accentuat̃ be.

Saccellus li. dimi. puꝰ saccus.

Sacco saccas. in saccus est.

Sacculus li dimi. puus saccus.

Saccus a sagũ dicit̃ hic saccus sacci. qꝺ eo consuto efficiat̃ quasi sagũ. vnde saccatuz ti. i. liquor aq̃ feci vini admixtus & sacco exp̃ssus. vnde et sic dicitur. Et sacco saccas. i. in saccũ mittere & p saccũ colare & exprimere. & cõponit̃ insacco cas. in saccũ mittere vel cõsũmare. exacco cas. desacco cas. extra saccũ ponere. & ẽ actiuũ cũ suis cõpositis.

Sacellũ puũ templum. vide in sacrum.

Sacer a sancio. vel a sanctũ dicit̃ sacer cra crum. quasi sanctũ vel sancitũ. & compatur. vnde sacrecrius sime. aduerbiũ. Et nota. qꝺ sacer ponitur sepe ꝓ execrabili de veteri ꝙsuetudine numãtinoꝝ. Numãtini emꝰ quendã paupem p totuz annũ delicatis cibis pascebãt. & optimis vestibus induebãt. In fine aũt ãni eũ lapidibus obruebant. & de alto monte eũ p̃cipitabant. & sic quẽ primo habebãt pro sacro & sancto postea habebãt ꝓ execrabili.

Sacerdos otis. ge omunis dicit̃ sacra dans. Et inde hec sacerdotissa & hoc sacerdotiũ dotij. & hic & hec sacerdotalis & hoc le. Et cõponit̃ sacerdos a sacer & do das. Inde sacerdos q̃si sacra dans. qz larg? debet cẽ. & est ethia. vide in ordo & in missa & in p̃sbiter. Hic nota. qꝺ greg. in pastorali dicit. scriptũ est. Prophetа laqueus ruine. Et rursuz dominus per prophetam dicit. Causa ruine populi

sacerdotes mali· Nemo quippe amplius ī ecclesia nocet· q̄ qui peruerse agens nomen vel ordinem sanctitatis habz· Delinquentē nāq; hūc rōarguere null9 p̄sumit· Et in exemplū culpa vehemēter extendit· qñ p reuerētia ordinis peccator honorat· Itē in eodē· Languēte em̄ capite mēbra in cassū vigent· & in exploratōe hostiū frustra exercit9 velociter sequtur si ab ipso duce itineris erras· Et post pauca· Qua aūt mente aīaz p̄sul honore pastorali inter ceteros vtē· si in terrena negocia· q̄ reprehendere ī alijs debuit & ipe versat· Cui videlicz ex ira iuste retributōis p prophetaz dñs minat dicēs· Et erit sicut ppl's sic sacerdos· Sacerdos quippe est vt populus· quādo ea agit (is q̄ spirituali officio fungit) que illi nimiz faciūt q̄ adhuc de studijs carnalib9 meditant· Vide in ordo· Itē gregor9 otra sacerdotes & p̄latos legē ignorātes dicit· Necesse est vt q̄ ad officiū p̄dicatōis excubāt a sacre lectōis studio nō recedant. qz cū pter spirituale aliqd a subditis pastor inquirit· ignominiosū valde est· si tūc ḡrat discere cū questionē debeat enodare· De hoc tetigi in ignoro· & in clericus· & dicā in sciētia Itē vide in lux·

Sacerdotul9· A sacerdos dicit· H sacerdotul9 li dimi· i· filius sacerdotis· Vnde hec sacerdotula· similiter dimi· nata vel filia sacerdotis· & cor· tu·

Sacern9· A sacer cra· crū· dicit· h sacern9 sacerni id est· sacer anim9. vel excellētior ps aīme· & videtur cōponi a sacer & anim9·

Sacramentū A sacer dr hoc sacramentū ti· id est pign9 sponsionis sicut est iusiurādum· & dr sic qz custodiri debet quasi sacrosanctuz· qz violare qd qs p̄mittit p̄fidie est· Itē sacramentū est cū celebratione· cū res gesta sit· ita ut sīficare credat· vt baptism9· crisma· corp9· sanguis· q̄ sacramēta dicunt ideo qz sub tegumēto corpaliū rer9 virt9 dei secretius & latēter eor9 sacramētor9 opatur effectum· Vnde a sacris vel a secretis vtutib9 sacramēta dicunt· que & grece misteria dicunt· qz secretā & recondītā habēt dispensatōez· Vnde sacramentari9 ria· riū· & h & hec sacramētalis· & hoc sacramēta le· Q9 aūt dicat sacramtuz q̄si sacre rei signū et hia est· Et scias q̄ sacramēta noue legis siue ecclesiastica sūt septē· & cōmunē in hoc versu· Abluo firmo cibo dolet vngit ordino iungo· Et potest accipi numer9 istor9 sacramētor9 secundū ꝓditionē eorum quib9 p sacramēta subuenit· Sūt em̄ sacramta in remediū data· aut ergo in remediū vni9 psone· aut in remediū toti9 ecclesie· Si primo modo· aut quantū ad ingressum· & sic est baptism9· aut quātū ad egressū. & sic ē extrema vnctio· aut quātum ad ꝓgressū & hoc dupliciter· Vno modo q̄tuz ad executōez virtutis· vel vt a malis non supemur Et q̄tum ad hoc est confirmatio· vel ut bonis adhere amus· & q̄tum ad hoc ē eucharistia· Alio modo ad reparatōez virtutis· si ipsā in pugna spūali aliq° modo ledi contigerit· & sic est penitētia. Si aūt ī remediū toti9 eccl'e· aut ad regimē & multiplicationem ipsi9 spūalez· & sic est ordo· qz p̄cipat9 bonū multitudinis est· aut q̄tuz ad multiplicatōez materialē fidelium· & sic est matrimoniū· Triplici aūt de causa sacramēta instituta sūt· pter humiliationem· eruditōez· exercitatōez· Propt̄ hūiliatōez q̄dē vt dū homo ī sēsibilib9 reb9 q̄ nata infra ipm sūt ex p̄cepto creatoris se reuerēdo subijcit· vt ex hac humilitate & obedīētia deo magis placeat· & apd eū mereat· cui9 impio salutē q̄rit ī inferioribus se· & si nō ab illis sz p illa a deo· Propter eruditionē etiā instituta sūt· vt p id qd̄ foris in specie visibili cernit ad inuisibilē virtutē que int9 est agnoscēda hoīs mens erudiat· Homo em̄ q̄ ante peccatū sine medio deū videbat· i· diuinor9 cognitōez nō ex sensibilib9 signis accipiebat· sz p infusionē· p9 peccatū a deo habuit vt neq̄at diuina capere nisi humanis excitat9· Propē exercitatōez sil'r instituta sūt· quia cū homo ociosus esse ñ possit· pponit ei vtil' & salubris exercitatio ī sacramētis· q̄ vanā & noxiam de clinet occupatōez· Nō em̄ facile capit a temptatore· q̄ bono vacat exercitio· Vnde hieronim9 monet Semp aliqd opis facito· ut te occupatū dyabol9 inueniat· Sūt aūt exercitationū tres species· vna ad edificatōem aīe ptinet· altera ad corpis fomentuz altera ad versus q̄s sūbersionē· Et nota q̄ sacramēta nō erāt necia necessitate absoluta· sic necessarium est deū esse· ex sola em̄ diuina benignitate instituta sūt· sz necessitate q̄ est ex suppositōne finis· nō ita q̄ sine his de9 hoies sanare nō posset· quia sacramētis virtutē suā nō alligauit· sicut cib9 necessari9 est ad vitā humanā· sz qz p sacramēta magis ꝓgrue fit hoīs repatio· sicut equ9 dr necessari9 ad iter· qz ī equo hō facili9 vadit· Hui9 congruitatis causa p̄t accipi ex hoc q̄ hō p peccatū p̄cipue circa sēsibilia corrupt9· erat eis detent9 ne ī deū surgere posset· Erat aūt p̄dicta corruptio q̄tum ad cognitōez· qz hūana mēs circa sensibilia tm occupari noūat· et mtm vt quidā nichil extra sēsibilia crederēt· & si q̄ ad cognitōez intelligibiliū puenirent ea scōm modū sēsibiliū rer9 iudicabāt· Similit quā tū ad effectōez· Quia eis q̄si sūmis bonis hō inhebat deo postposito· Sil'r etiā q̄tum ad actionez qz hō eis inordinate vtebat· Necessariū ergo fuit ad curatōez pcor9· vt homo ex sēsibilib9 ī spūalia cognoscēda p̄ficeret· & vt affectū quē circa ea habebat in deū referret· & eis ordinate scōm diuinas institutōez vteret· & ideo fuit necessaria sacramē tor9 institutio· p que hō de sēsibilib9 in spūalibus eruditur· et hec ē scōa eā q̄ dicta est· Per q̄ etiā affectū q̄ sensibilib9 subijcit ī dei reuerētiā referret & hec ē p̄ma cā· Per q̄ etiā circa ea ī honorē dei exercitaret· et hec est tercia cā· Itē te nolo ignorare q̄ virtutes et gratia sz sanat formaliter sicut sanitas· sed sacramta q̄dammodo effectiue sicut medicine quedā· Vnde sicut ñ sequit· sanitas sanat· ergo medicme nō sūt necessarie· ita nec gratia sanat ergo sacramēta nō sūt necessaria· sed magis possz ꝓtrariū ꝓcludi· Itē nota q̄ q̄nq; modis vnū sacramentū est dign9 alio· Vno mō quo ad rē sacramenti siue effectū ei9· et sic baptism9 q̄ delet oēm culpā· et aufert oīez penā est maximū sacramentor9 Alio mō q̄tum ad illd qd̄ ꝓtinet· et sic eucharistia est nobilissimū in quo ꝓtinet ipe xp̄s· Tercio quātum ad gradū dignitatis ī quo p̄stituit· et sic ordo est dignissimū sacramentū· Quarto q̄tuz ad misteriū· et sic p̄firmatio et etiā ordo sūt dignissima· qz nō nisi p ep̄m ministrant· Quinto q̄tū ad signatū et nō ꝓtentū· et sic matrimoniū est dignissimū sacmentū· qz signat ꝓiūctōez duar9 naturar9 ī psona christi· Si tm̄ has dignitates admisce cōparemus· inuenit illa dignitas potissima· quā sacramentum habet ex ꝓtēto· qz est essētialior· et ideo sacramtuz eucharistie est simpliciter dignissimū· et ad ipsum qd̄ammō alia sacra ordinant· Dignitas etiā q̄ est in efficiēdo p̄ualet ei q̄ est ī sīgndo. et illa q̄ est ī efficiendo respectu boni simpliciter loquēdo p̄ualz

ei q̄ est in amotione mali· Et ideo simplr loquēdo
post eucharistiā nobilr sacramentū est ordo p qō
homo ī gratia et ī gradu dignitatis ponit· ¶ Et
post hec confirmatio p quā pfectio gratie cōferē· &
post baptism? p quē fit plena rmissio culpe & pe
ne· et post hec matrimoniū qō habet maximā signi
ficatōez· Penitētia aūt & extrema vnctio ponunt
inter baptismū & mrimoniū · qz ordinant directe
ad remotionē mali· q̄uis in hoc pnia mmoz habe
at efficaciā q̄ baptism? ·qz ordinat circa culpam
actualē tm̄· & non delet totaliter penā· Et ad hoc
mmoz ē extrema vnctio q̄ circa reliqas peccati or
dinat· ¶ In quib? aūt sacris caracter imprimat di
xi in caracter· & in ordo· Quomō aūt sacramta
sint necessaria· dixi etiā ī necessitas· ¶ De extrema
vnctione & cfirmatōe· reqre in vnguo· Itē vide in
baptism? · Quare aūt sacramēta nō possint emi vel
vendi· dicā in simonia·

Sacrariū· A sacer ōz hoc sacrariū rij· ppie locus
templi ī quo sacra reponunt· sicut donariū in quo
collocāt oblata· et sicut lectisternia dicunt vbi ho
mines sedere vel iacere cōsueuerunt·

Sacrificio· Sacer cōponit cū facio· & dicit sacri
fico cas· penul· cor· i· sacrificiū facio vl offero· vñ
sacrific? ca· cū· sacrificiū faciēs vel offerēs· et hinc
hoc sacrificiū· q̄si sacr̄ factū· et hec sacrificia cie·
loc? in quo sacrificat· Et ōz sacrificiū scōm isido·
quasi sacr̄ factū· qz p̄ce mistica cōsecrat p nobis in
memoriā dñice passionis· sz hoc ptinet ad corpus
xp̄i· Sed generalius accipit isid· sacrificiū cū dicit
Sacrificiū est victima & quecūqz ī ara cremantur
seu ponunt· Itē pphā dicit· Sacrificium deo spūs
contribulat? ·

Sacrificul? la· lū· i· sacrificiū faciēs· a sacrifico cas
Vnde macrobi? de saturnalib? · Pontifex lune ob
seruabat aspectū insaniqz regi sacrificulo nūciabat

Sacrilegium· in sacrilegus vide·

Sacrileg? · A sacer & lego legis· cōponit sacrile
gus ga· gū· penul· cor· qui legit· i· furat sacr̄ de sa
cro, vel nō sacr̄ de sacro · Vnde hoc sacrilegiū gn̄
sacre rei furtū· sicut sacrileg? sacre rei fur· Inuenit
etiā sacrileg? p scelerato vel flagitioso· Et sacrile
giū etiā inuenit p scelere· vel enormi facto vel p
sacrificio demonib? facto· Vnde dicit papias· Sa
crileg? q̄ sacra legit· id est· furat · Vel q̄ cultū dei
veri furat ydolis tribuēdo· Et ōz ꝑm quosdā sacr
legiū q̄si sacrilediū· qz sacr̄ ledit· sz potiꝰ est ethi
mologia· Et potest sic describi Sacrilegiū est sacre
rei violatio vel eiusdē vsurpatio· Cōmittit aūt sa
crilegium qñqz ratione psone· qñqz rōne loci· qñ qz
ratione rei · Ratione psone vt cū q̄s verberat cleri
cū · vel p̄sonā religiosā· Ratōne loci cū ecclesie vel
cimiterij emunitas violat · Ratōe rei· cū res sacta
vel sacro vsui deputata vsurpatur. Circa aūt hoc
vltimū membr̄ sic distinguit· Sacrilegiū cōmittit
auferendo sacrum de sacro · vel non sacrū de sacro
vel sacrum de non sacro·

Sacrista · A sacer dicit ꝟ sacrista· sacste · vel sacri
starius sacrorum custos·

Sacro · A sacer ōz sacro cras· Et ponit · Cōsecro
plecras· Execro cras· qō frequēti? inuenit execroz
craris· in depo· gne· id est· maledicere · excōmunica
re · extra sacruz facere · Obsecro cras· i· rogare· &
ppie p sacra re· Resecro cras· i· sacrare · vel execra
re · vel exoluere · vel liberare dimittere· sacro & ei?
cōposita corripiūt hāc sillabā sa· Et sūt actiua pre
ter execroz qō est deponēs· & mutat sacro a· in e
cor· in compositione·

Sacrū · A sancio cis vel a sanctū deriuat hoc sa
crum cri· i· templū vel loc? diuinis cultib? institu
tus· Vnde hoc sacellū li· di· puum templū · Virgili
us· Nimphe risere sacello·

Sadday· nomē dei· i· omnipotens· quasi potēs omnia
s· a faciēdo qō vult· qz si ei accideret nō esse omni
potēs· facit em̄ quidqd vult· Et inde omnipotēs est
qz ei? sūt omnia q̄ vbicūqz sūt· sol? em̄ totius mun
di habet imperium· Vide in omnipotens·

Sadoch interpt̄at iustus siue iustificans·

Saducei· quidā heretici· interpt̄at iusti· vendica
bāt em̄ sibi qō n̄ sūt· corpoz rsurrectōez negāt · &
animā cū corpe interire dicūt· qñqz tm̄ libros moy
si recipiūt pphetar̄ vaticinia respuūt· Vnde ī acti
bus· xxnj· saducei dicūt nō esse resurrectōem mor
tuoz· neqz angelū· neqz spūm· pharisei aūt verūqz
cōfitent· & acut penl· Beda etiā dicit · saducei dicū
tur· qz saduceū quendā mgrm legis sequētes· neqz
resurrectōez credētes· neqz angelos· neqz spūs esse
bi· tm̄ quinqz libros moysi recipiētes· oracula pph̄a
rum respuebāt Pharisei ecōtra q̄ diuisi interpt̄āt
eo qp a ceteris in quibusdā obstuatōibus se separēt
& resurrectōez credebāt corpozum· & angelos &
spūs esse fatebant · & nō solū quinqz libros moysi
sed etiam oracula prophetarum recipiebant· Vide
in pharisеus·

Safon fonis· est funis in proza nauis posit? · Vn
de ceali? Venereo cursu veni pbato pede vsqz ad
safonē·

Safoniū · atriū templi·

Saga ge· ōz a sagio sagis· et dicit saga ingeniosa
vel incantatrix · diuinatrix · Horatius in epi· somnia
terrores magicos miracula sagas· Itē saga ōz gem
ma purissimi coloris · Inuenit hoc sagū· Et pl̄aliter
hec saga sagor̄ p veste· & tūc corripit primā· Vñ
quidā· Ceia saga malis me fallit· sunt saga vestis

Sagaculus· in sagax est·

Sagana · A sagax dicit hec sagana na· i· ingenio
sa incantatrix · diuinatrix · sagana etiā fuit ppium
nomē cuiusdā incantatricis· sagana genus gummi
vel vestis dicit· et corripit ga· vñ grecismꝰ · Saga
na gummi· sagana vestis· sagana vates·

Sagax · A sagio gis· ōz sagax gacis· ge· omnis· i· in
geniosus · vel muestigator vel diuinus· vel velox
astut? · puidus · pscius futuror̄ · Et compar̄ sagaci
or· cissim? · vnde sagaciter cius· sime aduerbium · et
hec sagacitas tatis · et sagacul? la· lū· aliquātulus
sagax · et corripit primā sagax· lz sagio gis· eā pdu

Sagena · A sagū· ōz hec sagena ne· i· rete · ¶ car·
ppter raritatē sic dicta· vel ꝟ sagenari? · i· retiari?
ōr sagenari? ria· riū· ad sagenā ptinens· & producit
penultimā sagena · vnde ī auroza ōz · Agri thesau
rus· inuentaqz gemma sagena·

Sagimen· in sagina est · et pdu· gi·

Sagina · A satio as· ōz hec sagina sagine· i· pingue
do· qō & hoc sagimē dicit · vnde sagmat? ta· tum·
pinguis · vel ad saginā ptinens · incrassat? obesus·
Et sagino nas· nāui· i· impinguare · crassū facē · nu
trire · vnō hoc sagimē mimis· pinguedo· et hinc hoc
sagimentū ti · & hoc saginamentū· i· pinguedo· et
producunt p̄icta gi· vnde tobias · ventre sagimato
veneris suspirat ad vsum · Et iuuenalis ¶ Ista dies
prospera stomachum laxare sagimis·

Saginula le· dimi · parua sagina·

Sagio gis· giui· gire · gitū · id est · ingeniose agere
vel diuinare · Et cōponit · Presagio gis· i· diuinare

vel ꝑdiumare·ō quo ī ſuo loco habes· Sagio et cī? cōpoſita ſunt neutra·& ꝓducunt ſa·

Sagitta·A ſagio gis·dicīē hec ſagitta te·eo q; ſa gaci·i·ingenioſo vel veloci iactu mittitur·pennis ferē q̄ſi auis· vt mox celeriter ꝓcurrat ad hominē· Et hinc ruſtici ſagitā vocāt nouiſſimā ꝑtem furcu li in ſarmēto·vel qō longius a matre ex qua ꝓſiliit receſſit·vel q; acumīs tenuitate teli ſpeciē ꝑferat· ſūmitates vitiū & fruticū flagella dicunē ·q; flatu agitenē·Itē a ſagitta hec ſagittula·& hec ſagitel= la le·dimi.& ſagittarius tarij·& hec ſagitaria rie. & ſagittari? ria·riū·& ſagitto tas·i·ſagittas mit tere vel ſagittis ꝓcurere·vel appetere·& ꝑ cōpoſi tionē ſagitifer ra·rū·q̄ fert ſagittas·& cozri·pri mam ſagitta·q̄uis ſagio eā ꝓducat·& ſcribīē per duo t·

An ars ſagittarioꝝ ſit licita hēs in ozno

Sagittella le·dimi·pua ſagitta·

ozmas·

Sagitifer ra·penl'·coꝝ·in ſagitta eſt·

Sagittula le·dimi·parua ſagitta·

agma·A ſagū ōz hec ſagma·huiꝰ ſagme.q̄ cor rupte vulgo dicīē ſauma vel ſalma·i·ſella vel pon dus·vel ſarcina q̄ ſup ſellā ponīē.& dicīē a ſtratu ſagoꝝ·i·ſellaꝝ·vel q; ſelle ſago ſolent ſterni·Vñ ſagmari?·i·caballus·& hec ſagmaria·i.equa vl' mu la·vel vt generaliē dicaē·qōlibet iumentū pōt di ci ſagmari? vel ſagmaria ꝑ diuerſitate ſexuum·

Sagmarius·in ſagma vide·

Sagmula le·dimi·i·parua ſagma·

agū·A ſago gis·ōz hoc ſagū gi·qōdam genus panni·vl' veſtis tenuis & abraſa·& coꝝ·primā·licꝫ ſagio gis·eā ꝓducat·vide ī ſaga ge·vnde hoc ſagu lum idē ſcōm hug'.In hiſtoriis aūt ſup ex oō·ōz ſic Secundū operimentum erat ſaga cilicina q̄ et vela caꝑlaria vel capillaria q̄ñq; vocanē·q̄ facta erant de pilis capraꝝ·quos capillos q̄ñq; dicim? ad dif ferentiā lane ouiū·de quib? cilicia fiūt·Vnde & il la ſaga cilicina dicta ſunt·q̄ ꝑ aſperitate ſaga dice banē·Vnde quoſdā pānos aſperos ſagas dicim? Vel forte ex quadratura ſaga dicta·vnde & mili tare pallū a gallis inuentū·q; quadraꝝ erat ſagū di ctū eſt·qō tñ q; ex aſpero fiebat panno cōtra aeris intemperiē potuit etiā dici ſagū·Papias vo ſic di at·Sagū veſtimentū cilicinū.ſagū·ſaccū·oyploiſ palliū virgatū·Poteſt etiā dici ſagū veſtis mortu orum·vt ciliciū·Vnde quidā·Mortis cerne ſagum tu vita mobile ſagum·

Sal·A ſalio ſalis·dicīē h̄ ſal ſalis qō antiq̄ dice bant hoc ſal ſalis ī neutro gne.Vnde accipe ſal ſa pientie·& in mar·Bonum eſt ſal·et dicīē ſal a ſalio q; ſaliat ī igne·fugit enī ignē cū ſit aque? & naēaꝫ aque ſequaē·q; ignis & aqua inē ſe inimica ſūt·Vl' ſal dicīē a ſalo & ſole·q; de aqua maris fit & ſole ſiccaē·Vnō dicit yſidoꝝ·xvj·etymaꝫ·Sal aq̄ maris ſponte gignīē ſpuma ī extremis littoribus vel ſco pulis derelicta & ſole decocta·Sūt lac?·et flumīa & putei ex quibus hauriē debinc in ſalinas ingeſta ſiccaē·Et nota q; ſal deberet eſſe neutri gn̄is q̄tuꝫ ad rem·ſꝫ repugnat q̄litas vocis neutroꝝ deſinēti um ī al·q; oīa neutra deſinētia in al ꝑdu·penulē· gēi·& termināt ablatiū in i·quoꝝ neutꝝ fit ī hoc noīe ſal·īmo corripit pnl'·gēi·et terminat ablatiū in e·ſicut maſculina deſinētia in al·Et ſic q̄litas vo cis tali adiūcta rōe cogit hoc nomē ſal eſſe eīm ma ſcul'·ge.Nō enī q̄litas vocis ſufficit nec volūtas ali cui? niſi ratio nature vel rei tali generi ſit adiūcta vide in ſales·

Salamādra vel ſalamādria qōdam aīal tīn in igne viuens·q; ſola inē aīalia incēdia ſuſtinere valeat· quaſi ſola amās pir·i·ignē·Siquidem in mediis fla mis exiſtit.& nō ſolū nō vriē·ſꝫ etiā incendiū exti guit·Et iſti? eſt maxima vis inē oīa venenata·ce tera vo ſingl'os feriūt·hec plurimos piter intemit q̄ & ſi arbori irrepſerit vel ī puteū ceciderit poma & aquā veneno inficit·& oīs comedētes & bibē tes interficit·& eſt vnū de quattuoꝝ aīalib? illis q̄ ſingula ex ſingulis puris viuūt elemētis·Vñ vſus Talpe terra cib?·cameleon ī aere viuit·Allec vn da fouet·flame paſcūt ſalamandrā·Aug? etiā ī·xxi de ciui·dei dicit·Sicut ſcripſerūt q̄ naturas aīaliuꝫ curioſi? indagarūt·ſalamādra ī ignib? viuit·ꝛc·

Salamina mine·& hec ſalamē ſalaminis.ciuitas q̄ dam·Vnde ſalamin? na·nū·& h̄ & hec ſalaminēs & hoc ſe·& ſalaminat? ta·tū·& ꝓducit mi·Vnde in auroza ōz ad cipꝝ tendūt p? inrātes ſalaminā

Salaria·A ſalū dicīē hec ſalaria ſalarie·vnda vel eſtuarium maris que ad mare redit·ſicut venalia dici tur que ad litus venit·

Salaris.in ſales vide

alariū·A ſale dicīē hoc ſalariū.i·ſtipendiū red dit? & ꝓprie cōmunis·diariū quotidianū·cibariū vict?·Vñ legīē ꝙ olim poete viuebāt de cōmuni ſalario·id eſt·ſtipendio·

Salathiel interꝑtatur petitio mea deus

Salax·A ſal dicīē h̄ & hec & hoc ſalax cis·id eſt luxurioſ?·q; luxuria ſalſa eſt & amara·Vñ ouidi us·Caudaq; ſalaē·Vl' ſalax a ſalio dicīē q̄ frequē ter ſalit·ſicut facit priap? ex luxuria·Vnde poni tur ꝑ luxurioſo ſic̄ in p̄miſſo exēplo·Vide ī eruca·

Salebra·A ſale hec ſalebra re·i·fractura & aſpe ritas viaꝝ.q; ſal aſper & amar? eſt·vel ſalebra lo cus lutoſus·vel molle lutū in via·& tūc dicitur a ſalio·q; facile ſaliat Horati?·Qui ſeq̄ē ſalebras·ꝛc̄ Vnde ſalebroſus ſa·ſū·aſper dur? amar? vel lut o ſus·Et compaē·Vnde ſalebroſe ſius ſime·adūbiuꝫ

Salē acuīē in fine·Et interꝑtaē pax·& olim dice baē hieruſalem ſalem·vide in hieruſalē·

Salentinū·A ſalo dicīē hoc ſalentinū·quidā mōs vl' opidū ytalie·Vñ ſalētin? na·nū·patriū·& ꝓ

Sales·Sal in ſingulari accipīē ꝑ ducit ri· ꝺdimento vel ſapiētia·ſꝫ in plurali hi ſales ꝑ ꝺbis amaris·Auian?·Verbaq; cū ſalib? aſperiora ꝺdit Itē ſales dicunē verba iocoſa & facete inuēta·vel dicta·Vnde h̄ & hec ſalaris & hoc lare·ſicut dici mus ſalares ludos. vbi verba iocoſe vel amare inē miſcenē·et dicunē ſales a ſalio·Itē a ſalio lis·h̄ ſa lius ſalij·Et pl'aliter hi ſalij ſalioꝝ·hi ſales ſaliū·et dicunē ſalij vel ſales ſacerdotes martis·q; ſaltādo ei ſacrificabāt·Lucan?·Et ſali? leto portās ancilia collo.Itē idē·Non ſoliti luſere ſales·Hic tñ ſales poſſūt etiam dici ioculatores·

Salgamū·gamos cōponīē cū ſalio vel ſaluo·& dicīē hoc ſalgamū mi·i·culcitra·& coꝝ·ga·

Salignus·m ſalix eſt·

alinarium·in ſalinū vide·

Salinatoꝝ·qui facit ſalem·ſecundū papiam·

Salinū·A ſal dicīē hoc ſalinum ni·id eſt·vas vbi reponīē ſal·& ponīē ꝑ tota ſuppellectile·q; ſal ē ꝺdimentū oīm ciboꝝ·& hec ſ lina ne·loc? vbi ſal efficīē vel vbi vendīē·Vnde ſalinar.? ria·rium·ad ſalinā ꝑtinens·Et h̄ ſalinari?·q̄ facit vel vendit ſa lem·Et etiā ſalinatoꝝ ſecundū papiā·qui ſalē facit Perſius·Purum & ſine labe ſalinum

Salio ſalis·ſ.l ui·vel ſaliui uel ſa'i, ſ l re·ſaltū·id eſt·face.e ſaltū Et tūc eſt neutrum & abſolutum

Et salire qđ ī vulgari est amouere ꝓmz ad aīalia irratōabilia·& tūc est actiuū·Vnde ouidi?·Leta salit ouis thauro quoqz leta iuuenca·vnde saltor salterix·& hmc hec saltricula le·dimi·Itē a salio lis saltū saltu·u in o·salto tas frequētatiuū·Salio cōponitē·Assilio lis·ad aliud salire·Absilio lis·absultum·in diūsas ptes salire.separi·abrūpi·Circūsilio lis.circūsultum·circūsalire·i·vndiqz aggredi·Desilio lis·desultū·i·valde vel deorsū·vl de vno loco ad alium salire·Vnde desultor dicitē q de vno loco in aliū se trāsfert·& desulto tas·fre·Dissilio lis·id est·diūsis modis salire·in diuersas ptes salire.separi·abrūpi saliēdo·vnde dissulto tas·frequētatiō Exilio lis·exultū·i·extra vel valde salire· vnde exulto tas·i·frequēter exiliē·qđ ꝓprie fit cū letamur Et ponitē exultare ꝓ letari·sz ꝓprie saliēdo Insilio id est·salire ptra· vel insilire insultū facere inuadē impetere·& aggredi·Vnde ḃ insule? tus·tui·Inē silio lis·i·inter aliq̄ salire·interuenire·Prosilio lis·id est·pcul vel ante salire·Resilio lis·i·itez vel retro salire·vnde & dicitē ille resilire a pacto q dimittit pactū & cessat retro·vnde resulto tas·ut splē dor solis vel speculi resultat cū in opposito reperitur·Subsilio lis·subt? salire·vel post vel paz·Inđ subsiliens entis.ge.oīs·Inueniē etiā sb̄silio lis·id ē sursū salire·& tūc cōponitē a susū vl sursū & salio Trāsilio lis·vltra salire·trāsire·Salio ꝓ facere saltum·& oīa ab eo cōposita scđm hāc significatōez neutra sūt·Preter assilio ꝓ aggredi·circūsilio·insilio ꝓ aggredi & trāsilio q sūt actiua·Itē salio ī alia significatōe est actiuū cū oībus suis cōpositis siqua habet secundū illā significatōnez·Itē cōposita a salio faciūt supinū in sultū·et triplicāt ptēritū sicut & salio·Nā faciūt in liui·vel in lij·vel in lui·ut insilui·vel insiliui·& insilij·et oīa corripiunt sicut simplex sal·vnde versus·Dat salio salui quoqz siue saliui. Inueniē etiā sallio sallis ꝓ duo l·de quo infra dicā in sallo sallis·

Salisator·A salio lis·diciē ḃ salisator toris·Et dicunē salisatores diuini quidā·q dū eis membrorum quecūqz ptes salierint·aliqđ sibi inde ꝓspez vel triste significari predicūt·

Saliua·A sal dicitē hec saliua·qz salsa sit & salis habet saporez·vel diciē a salio·qz saliat ab ore·vel diciē a saluo uas·qz nos saluat·vñ saliuosus sa·sū Et scias q ieiuni hominis saliuam si serpens gustauerit moritur·vide in ieiunium·

Saliūca·A salio lis·diciē hec saliūca ce·quedā herba spinosa·et diciē a salio·qz eā calcātes facit saliē vnde & vulgo calcacrepa diciē·qz calcantes facit crepare·Virgili?·Puniceis ꝙtum cedit saliūca rosetis·In·lv·ca·esaie·Pro saliunca ascendit abies·Glosa·Saliūca aculeis & ꝙpunctōib? plena·abies alta·ꝓcera·fabricādis domib? apta·Pro saliunca ergo ascēdit abies·id est·ꝓ vitijs virtutes ꝓ vicijs & spinosis virtutib? exaltati·

Saliūcula le·herba medicinalis habēs spicas miri odoris·crescit in montib? Sz saliūcula herba salsa secundū pap·& corripit cu·

Salius lij·m sales vide·

Salix·a salio dr hec salix cis·quedā arbor·qz cito saliat·i·excrescat·Et corripit penultimā gn̄·Propheta·In salicib? in medio ei? suspendim? organa nostra·vnde salignus gna gnū·ad salicē ptinēs·vl de salice fact?·Et salice? cea·ceū·Et salicin? na·nū Et hoc salicetū ti·locus vbi salices crescunt·

Sallio sallis ꝓ geminū l·vide in sallo lis infra·

Sallo·A sale dr sallo lis·salli·salliui·sallere·sum tercie oiugatōis·Et sallio lis·liui·litū·quarte oiugatōis in eodē sensu·i·imponere sale·aspgere sale condire·Qz aūt diciē sallo·i·sale aspgo·etbia est·Sallio & sallo·cū oībus suis cōpositis actiua sūt·& opositorz eorz significatōes facile est distinguē Hic nota q inueniē salio lis·liui·vel lui·vel lij·& facit supinū saltuz·& corripit primā·vñ ꝓ vnū l·scribiē·Itē inueniē sallio lis·liui·vel lij ꝓ syncopaz·& facit supinū sallitū·et scribiē ꝓ duo l·Itē inuenitur sallo lis·li·lere·tercie oiugatōis facit supinū salsuz in eodē sēsu cū sallio·& est sallo sale odire·& scribiē ꝓ duo l·cū faciat supinū in sū·sicut vello vulsū Naz si scribereē ꝓ vnū l·faceret sup·in tū·ut colo cultū·Inueniē etiā psallo psallis·psalli·lere·tercie oiugatōis·et scribiē ꝓ ps·& caret sup·Propheta Psallite dño in cithara·De ꝑdictis consueuit dici Sallio sallo cibū·salio pede·cantica psallo·Sallio sallitū·dat salsū sallo supinū·Dat saltū salio ꝑuaē psallo supino·Sallo facit salli·salliui sallio·psallo Dat psalli·salio salui·salij qz saliui·Sallo facit salsum·sallitū sallio·saltū·Dat salio·psallo tn̄ manet absqz supīo·De hoc etiā dixi supra ī tercia pte vbi egi de ptēritis & supinis quarte oiugatōis·Itē scias q salis genitiu? de sal vtrāqz syllabā corripit Sallis vo secūda psona hui? verbi sallo ꝓ odire ci bum sale·vtrāqz syllabā ꝓducit·Salis aūt secunda psona hui? vbi salio ꝓ saltū facere corripit primā & ꝓducit vltimā·Sz psallis ꝓ p·secūda psona h? verbi psallo psallis·ꝓducit pmam·& cor·vltimā·

Salmentū·A salio lis·vl a sale·vl a salso dicitur hoc salmentū·vl hoc salsamentū in eodē sensu·Vl salmentū ꝓprie dr piscis ofectio·& dr tūc a salmo salmonis pisce·q diciē sic a sale·qz inde fit salsamētum·vl qz habeat sapozē salis·sed salsamentū oīs res salsa·ut piscis & hmōi·Et inde hoc salsū salsi·

Salomon interptat pacific?·qz in regno ei? fuit pax·Vnde ī primo li·palipo·ca·xxij·dicit dauid·Fact? est sermo dn̄i ad me dicēs Multū sanguinē effudisti·& plurima bella bellasti·non poteris edificare nomini meo domū tanto effuso sanguine coram me Fili? q nasceē tibi erit vir quietissim?·faciā eñ eū quiescere ab oībus inimicis suis ꝑ circūituz & ob hāc causā pacific? vocabiē·et pacē & ocium dabo in isrhael cūctis diebꝰ suis ipe edificabit domum nomini meo·Idē dict? est & yditha·qz fuit dilect? & amabilis dño Idem & ecleth·vel coleth qđ grece diciē ecclesiastes·latine cōcionator·qz ad populū loquereē vide in ecclesiastes Et scias q q dam volūt dicere salemon ꝑ e·vel a salem ciuitate vel a rege vel a sale qđ est sapientia & monos qđ est vnū·qz vnic? & singularis fuit in sapientia·vt patet in tercio regū ca.iij·ubi dicit ei dn̄s Ecce feci tibi secundū sermones tuos & dedi tibi cor sapiēs & intelligens intm̄ ut null? ante te similis tui fuerit nec post te futurus sit

Salona A salon dicitē hec salona ne·vel hc salone salonaz·insula & q̄dā ciuitas dalmacie iuxta mare Vnde salonin? na nū·Et salonin? dict? est filius pollionis q nat? est in eo anno quo pater su? deuicit illā ciuitatē Et ꝓducit penultimā salona ne

Salonin? in salona est·& ꝓdu·ni

Salpiga·Pige qđ est depssum·cōponitē cū salin qđ est loc?·et diciē hec salpiga ge·quidā serpēs q habitat in depssis locis·Hec eadem diciē & cecula qz pua est & oculos nō habet

Salsamentum·exponitē in salmentum

Salsicia cie·dicīē a salsus·qz salsa sit·

Salsugo. A salsus dicīē hec salsugo gmis·s·res q̄ salsū facit ·Itē salsugo ōz amar? & salſ? hūoz terre·Et inde salsugimosus sa·sū·& salsugine? gmeaneū·Et p̄ducit penl'.nominatiui salsugo

Salsus sa·sū·ptic̄piū a sallo lis·Potest etiā esse nomē·et tunc deriuaē a sale·vt dicaē salsus q̄si sale aspersus & ydie? ·& cōparaē·sioz·sim? ·Vñ salse sius·sime·adūbiuz·& inde p cōpositōez insulsus·i non salsus·

Saltē·ptiū c̄tio adūsatia cū diminutōe p sincopaz fit a salutē·& est tractum a captiuis ·qui q̄n capti erāt ex timoze nō valētes loq̄ integre dicebant saltem·saltē saltē·quasi dicerēt vt vitā & salutē non amitterēt·Itē inueniē saltim per i·& dicīē a saltu·Vnde dicit p̄scianus in·xvj·li·saltu·saltuatim·vel saltim·i·saltādo.& est aduerbiū qualitatis Vñ vez sus·Saltim saltādo·sed saltē diminuēdo·

Salcia tie·dicīē a salsus·qz salsa

Saltim aduerbium·in saltem exponiē

Salticula le·dimi·parua salterix·

salterix tricis·mulier saliēs vel saltū faciēs·a salio lis·Itē a salio dicitur hec saltria trie·ioculatrix mulier· Iuuenalis· Nouerunt mauri atq; indi q̄ saltua panem. Vel est ibi psaltria·a psallo psallis·

Salt? ·A salio lis·dicīē ḃ salt? tus·act? vel passio saliēdi·Itē salt? dicīē locus siluestris & vastus vbi arbozes exiliunt in altū plusq̄ ī alijs locis·Vel salt? dicīē silua rara· vbi bestie inter arbozes facile possūt salire·Vñ extremitas siluaz dicīē saltus·qz arbozes ibi iā rarescūt Vñ saltuos? sa sum·saltib? plen? ·De hoc quidā dicit·Esse nem? salt?·saliēdi dicīē actus·De domo salt? libani·dixi in domus·

Saluber·A sal? dicīē ḃ & hec saluber vl'salubris & hoc salubre·scōm antiquos·Secūdū etiā modernos dicīē ḃ saluber·& hec salubris·et hoc bre·io ē san? ·vtilis·salutē oferens·& oparaē· Vñ salubriē bzius·berrime adū·Et hec salubritas tatis·Et est salus integritas corpis·Salubritas salutis ocueniēs cā p quā sanitas seruaē vel restauraē·Et p̄dulu·Vnde in doctrinali dicīē· Ante ḃ fit breuis v·sed demiē inde saluber ·Et scōm pap·saluber ad locum referē vel cibum·salutaris ad ysilium.

Salua·A salus dicīē hec saluia saluie·qz salubris herba est·& dicitur saluia quasi salutis via·

Saluio uis·in saluo vas est.

Salum·A sale dicīē hoc saluz sali·id est·mare·qz salsū est & amaz·De hoc hieronim? ad paulinum ca·octauo· Et herētis in salo nauicule funē magis ꝑcide q̄ solue·

Saluo a salus dicīē saluo uas.qz sal? saluat·vl' qz tali verbo vtimur ī salutatōe·Vnde salu? ua·uū· Et hinc hec saluitas tatis·Et salue saluete·saluere to saluetote· verbū defectiuū·et saluatoziū·i·esse vel fieri saluū·Et saluio uis·saluire in eodē sensu·i·esse vel fieri saluū·Ozati? ·Vrbis amatorē fuscū salutare iubem? ·Legīē ibi & saluere.Saluo uas·actiuuz est cū oīb? suis compositis·

Salus A sale dicīē hec salus lutis·qz ydimentum est·sicut em̄ sal est ydimentū omniū ciboz·sic sal? est ydimentū oīm membroz· Et est salus integritas corpis· Salubritas·salutis ocueniens cā p quā sanitas seruaē vel restauraē·A sal? deriuaē saluto tas sic em̄ solemus scribere & salutare·Martino petr? salutē·Et dicīē salutare quasi salutē optare ·Vnde salutatio quasi salutis optatio·illū em̄ salutamus cui? salutē optam? Et salutatoziū? ria riū·Et hoc salutatoziū tozij·loc? salutatōis ·Et est actiuū saluto cū oīb? suis cōpositis·Sal? cōponiē ·Salutifer ra rū·Salutiger ra rū·& salutigerul? la.lum·qui fert vel gerit salutē verbis vl' ope·Et corripit primā salus·Vñ p̄sper·Cur dubiū expectat eras hodierna sal? ·Et fuit sal? p̄pter delectatōes·vt femina·& sic est femini gūis·sicut morb? p̄pter leσienē vt mas·& sic est masculini generis·

Salutatio·A saluto tas·dicīē hec salutatio onis·quasi salutis optatio·Illū em̄ salutam? cui? salutē desideram? ·Et est salutatio p̄ma ps epistole·& secundū hoc salutatio est limen epistole debita ordinatione tā noīa q̄ merita p̄sonaz onectēs & affectione declarās· Et scias q̄ illud qō est p̄priuz narratōnum in salutatōe nō debet claudi·Vñ viti osa est illa salutatio·Johāni patri reuerēdo·p·eius filī? humilis bononie leges audiēs vel decreta·cū subiectione salutē Nā eaē rōe posset dici . Bononie scolaris·Si autē dicat Bononie deditus scolasticis disciplinis vel studio literaz·dicimus q̄ studiū est attributū p̄sone Vñ cō mode potest dici ·Et si attributū soli? negocij essz nō esset dicendū·vt bononie legens literas vel leges audiens vel decreta·

Salutigerul? la·lū·penul·cor·qui gerit salutes·a salute·& gerul? ·Vide etiā in salus·

Saluto tas·in salus est·

samaritani·samaria est quedam regalis ciuitas· Vnde samarita·vel samaritanus na·num·i·custos Hi nō cōmunicāt iudeis·imo vitant eos in cibis & vasis eoz·Et vt dicit papi·samaritani vl'samarite interp̄tanē custoues·eo q̄ a babilonijs illic ī custodiā collocati sūt iudeoz· Ideo ḃ nota q̄ samaritani erāt illi q̄ missi fuerāt ad inhabitandū terrā illam .decē tribuū? captiuatis·& dicti sunt samaritani p̄pter locū·& isti recipiebāt quinq; libros moysi·& non p̄pheras·& vocabanē a iudeis duaz tribuum·iacobite·qz videlicet supplātauerant iudeos decē tribuū de terra sua.& ideo hos samaritanos abominabanē iudei·& ab illa ciuitate omnis regio circa illam dicta est samaria·

Sambuca ce·vel ḃ sambuc? ci·penulē·p̄du·dicīē quedā p̄ua arbor & mollis Vñ sambuce? cea·ceū & sambucin? na·nū·de sambuca existēs·& hoc sambucetū ceti·loc? vbi ille arbozes crescūt·& hec sambuca buce·q̄dam genus simphonie musicū q̄ fit de illa arboze· & ḃ sambucinari? narij·q̄ canit cum sambuca.et hec sambustria strie·mulier q̄ canit cū tali instrumēto·& hic sambucul? culi·saltator ad vocem sambuce·& corripit cu

Sambuculus in sambuca vide

Sambustria in sambuca est

Samia·samos insula est·Vñ samius mia· miū·in illa insula repta p̄ius fictilia vasa crebrunē Vnde et talia vasa samia dicūē··scōm hug̃·vel scōm papiā Samia terra a samio dicta·glutinosa & candida medicamētis & vasculis necessaria·Esaie·xlv·dicitur Testa de samijs terre·

Samna ne·in subsamno nas·vide·

Samniozes·in subsamno nas·est

Samnis ciuitas in apulia·

Samnum·est ḃñuentum secundū papiā·

Samno nas·in subsamno nas·est·

Samnula le.dimmutiuum·parua samna ·

Samotracia ·Samos quedā insula est·et cōponiē cū tracia tie·quedā alia insula .& ōz hec samotrcia

cie·quedã alia ínsula a p̃dictis·cuiꝰ ímcole cõmixti sũt ex tracis & samnis ·Vnde hic & hec samotrax tracis·& h & hec samotracenꝭ & hoc se·& samotraceꝰ cea·ceũ·& ab illo loco dictꝰ est samotratesaureꝰ anulꝰ·sꝫ capulo ferreo·qt ibi p̃mum factꝰ ẽ Samuel ídeclinabile·ꝓpriũ nomẽ viri·vel etiam potest dedimari·h samuel huiꝰ samuelis ·Vnde ín aurora dicit·Cũ samuele loquẽs facta fuꝫa dabat Sancio·A sãguis dicit sancio cis·sanxi vel sanciui·sanctũ vel sancitũ·i.statuere ꝺsecrare·sanctuꝫ facere·ꝺfirmare·& irrogare·pene ab omni iniuria defendere·Sic & leges sãcte·& mozes sãcti dicũtur·& hoĩes ꝺfirmati ĩ fide sancti dicunt·& dicit sancire a sãguine hostie·& hoc de veteri ꝺsuetudine ¶Nichil vo sanctũ apud veteres dicebatur·nisi qꝺ sanguine hostie esset ꝺsecratũ vel respsum·Vñ hi q̃ purificari volebãt sãguine hostie vngebantur Vnde sãcti postea dicebant·q̃si sãguine vncti·Sꝫ modo sanctꝰ dicit q̃ in fide christi est ꝺfirmatꝰ·& sanctũ qꝺ violare & corrũpere nephas est·vñ sãcitus ta tũ·Ad hebzeos·viij·Qꝺ ím meliozibꝰ rep missionibꝰ sancitũ est·scõm hug· ¶Tamẽ nota h q̃ ꝑm modernos sancio cis·facit p̃teritũ sanxi·cio mutata ím xi·ut vincio vinxi· Vetustissimi tñ etiã sanciui·vel sãcij·ꝓferebãt & supinũ facit sanctum xi mutata ím ctũ·ut sanxi sanctũ·vnxi vnctũ·vinxi vinctũ·Inuenit etiã apud vetustissimos·sanciui sancitũ ·Vnde lucretiꝰ·Qꝺ pozro neqꝫ sancitũ q̃dem extat·sicut dicit p̃s·ím·x·li·vnde dico q̃ scõm modernos sancio facit sanxi & sanctũ· Inuenitur etiã apud antiquos sanciui & sancitũ·qꝺ modo nõ dicimus·

Sancitꝰ ta tũ·ím sancio cis·vide·& ꝓducit ci·

anctimonia·A sancio cis·dicit hec sãctimonia nie·i·sanctitas·Hebzeoꝝ·xij·Pacẽ sequimini cuꝫ oĩbus & sanctimoniã, vnde hec sanctimonialis femina sãctitati dedita·vel cõponit a sanctus ctactũ·& monialis qꝺ est monacha·vnde sanctimonialis·quasi sancta & ꝺsecrata monialis·vnde h & hec sãctimonialis·& hoc le·i·sanctũ vel ad sanctimoniã·vel ad sanctimoniales ptinens·

Sanctimonialis·penultima ꝓducta exponitur ím sanctimonia

Sanctiones·leges·purificatões·scõm papiã·

anctuarium·ím sanctus vide·

anctꝰ A sancio cis·sanxi sanctũ·dicit sanctus cta·ctũ·& cõparat sanctioz ctissimꝰ·Vnde sancte ctius·ctissime aduerbiũ· Et hec sãctitas tis· Et hec sãctitudo dims·Vide ín sancio cis· ¶Et vt dicit ambrosiꝰ·Sancti affectꝰ ím oñi bono est· Itẽ a sanctꝰ dicit hoc sanctuariũ rij·res sãcta·vel locꝰ vbi sancta reponunt vel vbi res sãcte gerũt Sancta igit antiquitꝰ exteriora templi dicebant· Sancta sãctoꝝ locꝰ templi secretioz·ad quẽ nulli erat accessꝰ nisi tm̃ sacerdoti·& dicit sic·qꝫ interioza oracula sanctioza sũt·vel qꝫ sanctoꝝ cõparatõe sanctioza sũt·sicut canticacanticoꝝ·qꝫ cãtica vniuersa p̃cellunt·Itẽ a sanctꝰ & facio cõponit sanctifico cas·et est actinũ· ¶De cognitõe sanctoruꝫ dixi ím oratio·& ím antixp̃s·Itẽ ím vitꝫ dicã·Item vide ím hieronimꝰ·& ín sancio·Itẽ ím beatꝰ·Itẽ de cognitõe mortuoꝝ vel defunctoꝝ·tã bonoꝝ q̃ malorum dixi ím defunctꝰ·Itẽ vide ín pena· Itẽ de sanctoꝝ beatitudine & sapiẽtia· & malorum miseria dicit Anshelmꝰ· Firmit teneam? nihil honoris vel alicuiꝰ bonitatis illis deesse·quibꝰ ĩ alia felicitate otigit esse· ¶Septẽ aũt sũt q̃ vident corpibus ap

tari·Pulchritudo·velocitas.fortitudo·libertas·sanitas· voluptas·et diuturnitas· Animabꝰ etiã sanctis hec ꝺuenienter aptari vident·s.sapiẽtia·amicicia·ꝺcordia·potestas·honoz·securitas. & gaudiuꝫ Sapientiã beati viri pleniꝰ habebũt·vt nihil desit de oñibꝰ q̃ scire voluerint·Oñia quippe p̃terita·p̃sentia & futura scient.nec aliqꝺ eoꝝ noticie sũtra hec q̃ creatoz sciẽdo creauit·nec indigẽtia erit·vt quisq̃ interroget qs ei? pauus fuerit·& de cuius stirpe ꝓdierit·vel qs ille vel ille sit .Omniũ etiaꝫ linguaꝝ & oĩm creaturaꝝ·oĩmqꝫ artiũ noticiã habebũt·Cogitatꝰ etiã suos mutuo videbũt quiqꝺ feci vel facio ím p̃senti vita·ibi oẽs apte videbunt. Et quiqꝺ eoꝝ aliqs fecerit ego videbo si ibi fuẽo Nec índe rubozẽ aliqs habebit·si ĩ hac vita deo p̃ penitentiã satisfecit·Vt igit habeas vnde ꝺditoꝛi tuo nõ solũ p̃ te·sꝫ etiã p̃ illis q̃ tecũ erũt gratiosus semp existas·Habebis p̃ oculis de quãta miseria nos extraxit·habebis nõ quidẽ ad ꝺfusionẽ·sed ad maiozẽ letitie glorificatõeꝫ· Cũ igit tanta beatitudo sit ím amicis dei·ꝺ ei? ímimicis quid erit·Vtiq; nõ sic impij nõ sic·Sꝫ circa hoc q̃ sancti erunt pulcerrimi·credendũ puto q̃ ip̃i erũt turpissimi· Sancti veloces·mali pigri·Sancti fozтes·mali debiles·Iusti liberi·iniusti ím inferno ꝺtra voluntatẽ clausi·Beati sani·damnati languoze ꝑpetuo cruciati· Boni satiabunt·mali vo oñis boni refectõe carebunt·Sancti ím bonis diuturnitatẽ habebũt·mali ín malis nunq̃ fine carebũt Probi multa sapiẽtia erũt p̃diti·ím ꝓbi aũt sua ínsipientia ꝺfundunt vt miseri Amici dei sũmam inter se habebũt amiciciã ímimici vo dei maximã ínter se ímimiciciã habebunt· Erũt pace perpetua ꝺcordes beati·erũt iugi dissensione discordes miseri·Iusti habebũt regiã potestatem p̃cipiendi·iniusti carebunt potestate se quoqꝫ mouẽdi ·Sancti dei honoze magno sublimabunt· damnati vo multo dedecoze oppriment Securi aũt boni erunt q̃ nũq̃ bonũ illoꝝ peribit·timoze mali cruciabunt qui oñi fine carebit Meroz & desolatio his qui xp̃m ꝺtempserunt·gaudiũ & exultatio erit his qui eũ dilexerũt·cui est honoz & gloria ím secula seculoꝝ Deniqꝫ oñez voluntatẽ timentium se faciet deꝰ·& dep̃catõeꝫ eoꝝ exaudiet & saluos faciet eos·qꝺ nobis ꝺcedat qui cũ deo ꝛc·

Sandaliũ A sandix dicis·dicit hoc sandaliũ lij·q̃dam pannꝰ quo equi solẽt opiri nobilium vt pape & cardinaliũ·Sandalia etiã dicunt subtalares quibus papa at episcopi solent missas celebrare·q̃les beatꝰ bartholomeꝰ deferebat·Sandaliũ ꝺz etiã pãnus quo operiebant vulnera vel corpa mortuoruꝫ scõm hug· Sup illũ aũt textũ mathei·vj·Sꝫ calcia tos sandalijs·ꝛc·dicit Beda ·Vt pes nec tectus sit nec nudus ad terrã·Et ím historijs dicit·Iussit eos vti soleis·i·sandalijs & peronibꝰ· Item quedã postilla dicit sup p̃dictũ locũ·Sandalia sũt qꝺã genus calciamẽti·qꝺ est supius apertũ·inferiꝰ tectũ sicut epoꝝ·In·xij·aũt actuũ vbi dicit angelus petro·Calcia te caligas tuas·ím greco habet sandalia tua·Eph·vj· Calciati pedes ím p̃parationem euangelij pacis·

Sandapila·A samna qꝺ est derisio·dicit hec sandapila dapile·i·scurra Itẽ hec sandapila feretrum ím quo mortui portant·& maxime plebei gladiatores·Et tũc deriuat a sandalium qꝺ est pannꝰ·quo operiebant vulnera vl corpa mortuoruꝫ. Iuuenalis Inter carnifices & fabros sandapilaꝝ·& cor·pi

Sandicus·ín sandix est·

Sandix dicis ·feminini gñis·gen? rubre herbe de qua fit quedã tinctura· Vnde sandic? ca·cum· Et sandici? dicia·diciũ·tali colore infect?· Et sandici? na num·in eodẽ sensu· Et hec sandarica rice·genus coloris·colore cinabario·odore sulphureo·& pro ducit penultimã genitiui sandix cis·

Sanguimimuo A sanguis & minuo is·cõponitur sanguimimuo is·nui·verbum actiuũ·id est·sangui nem minuere·

Sanguinari? A sanguis dicit̃ sanguinari? ria riũ id est·sicari?·homicida·percussor·vel sanguine abun dans·vel fluxũ sanguinis patiẽs·Inuenit̃ etiã hic & hec sanguinaris & hoc re·Ecclesiastici·xlij· La tus sangumare·Itẽ inuenit̃ E sãguinarius rij·pro quadã arbore·& hec sanguinaria quedã herba sic dicta·q? missa in narib? sanguinẽ moueat·

Sanguinus ·A sanguis dicit̃ Ъ sanguin? ni·q̃dam parua arbor·q? fruct? & cortex eius sit sanguinei coloris·Vnde hoc sanguinetũ ti·loc? vbi abũdãt sanguini·& cor̃·gu·

Sanguinetũ ti·in sanguinus est·

Sanguis A suauis dicit̃ Ъ sanguis guinis·quia suauis sit· Preualet vo sanguinea cõplexio oĩibus alijs in suauitate & in dulcedine·Vnde & homies quib? dominat̃ sanguis dulces & blandi sũt· Vel sanguis deriuat̃ a salio lis·q? saliat·Et vt dicit p̃s caret pluralitate· Inuenit̃ tñ in diuina pagina Qui nõ ex sanguinib?·Et alibi· Viri sanguinũ & dolo si rẽ·Itẽ Libera me de sanguinib?· Ad hoc potest dici q̃ p̃ peccatis potest inueniri in plurali· Vl' dic q̃ q̃uis alicubi inueniat̃ in plurali·nõ idcirco ẽ in vsu·Et p̃scianus dicit q̃ deficit in plurali solo vsu sed illud dicit̃ esse i vsu q̃d cõmuniter est apd cẽs Tamẽ scias q̃ cõplexiua q̃ magis vim vnitiuã hñt p̃prie debent in singulari numero declinari, vt pul uis·sanguis·lutũ·hec em̃ vehementẽ habẽt aggre gationẽ·A sãguis deriuat̃ sanguinosus sa sũ·i·san guine plen? & abundãs·& cõparat̃·& sanguine? nea neũ·& sanguino nas·i·sanguinẽ emittere·vel minuere vel sanguinẽ inquinare·Et est sanguis ca lidus & humid?·& cõuenit cũ aere & vere·Vide in estas·et in elementũ·Sanguis cõponit̃ cũ ex·& dicit̃ Ъ & hec exanguis & hoc gue·hui? exanguis Sanguis multa signat·vt patet in his versib?·San guis p̃genies·sanguis quoq; dicit̃ humor·Sit tibi peccatũ sanguis·sanguis quoq; vita·

Sanguisuga est vermis aquatilis·s·hirudo·ceno alit̃·potantib? insidiat̃·cũq; illabit̃ faucib? vl' vbi vspiam adheserit sanguinẽ haurit·& cũ nimio cruo re maduerit cuomit qd̃ hausit·vt recentior denuo sugat·Et sicut dicit ysid·xij·ethiay·Et dicũt q̃dã licet cõponat̃ a sanguis & sugo gis·qd̃ primã p̃du cit·tñ sanguisuga penultimã corripit·Alij dicũt cũ quib? ego·q̃ sanguisuga penl'·p̃ducat q? cõponit̃ a sugo gis.cui? pma p̃ducit̃·nec inuenit̃ i aliquo bono autore q̃ sit penul·breuis & hui? opinionis fuit magister bene·Vnde in puerbioy·xxx·ca·vbi dicit̃·Sanguisuge due sũt filie dicentes·affer·affer Penultima siue su debet p̃duci.& debet scribi per vnũ s·De hoc dicit horati? i poetria ·Nõ missura cutẽ nisi plena cruoris hirudo·

Sanies A sãguis dicit̃ hec sanies saniei·i·putre do·Vnde ysid·quarto etbi·vbi agit de morbis in superficie sic ait·Sanies dicta·q? ex sãguine nascit̃· Excitato em̃ calore vulneris· sanguis in sanie ver tit̃·Nã sanies non fit in quocũq; loco nisi vbi san guis aduenerit·q? oĩe qd̃ putrescit nisi calidũ & humidũ fuerit qd̃ est sanguis putrefieri nõ potest Et differt sanies a tabe·q? fluere sanie viuoruz est tabe mortuor·Itẽ sanies est que fluit·tabes q̃ stat quasi stabes·

Sanson interp̃tat̃ sol eor? vl' solis fortitudo·Fuit em virtute clarus·& liberauit isrl'de hostibus·Et vt dicit remigi? in matb·Sanson inclusus in gaza media nocte surgẽs portas ipsi? ciuitatis abstulit & verticẽ montis ascendit· Sic dñs clausi? i sepul cro mortis imperiũ destruxit·& tercia die resurre xit·& postea celũ ascendit·Et sicut ille plures imẽ fecit moriẽs q̃ viuens·sic & iste plures occidit p? passionẽ q̃ ante passionẽ·& plures fecit suerti ad fidẽ·vt incipent qd̃ nõ erãt· & desinerẽt esse quod erant · De hoc vide supra in nazareus ·& p̃ducit penultẽ·genitiui sanson sansonis·

Santonic? A sãdix dicit̃ santonic? ci·color fusc? & vilissim? quo inficiebãt se q̃ nolebant agnosci ·

Sanus·A sanguis dicit̃ san? na nũ·Sanus vero sine pallore est· & sanguis sanitatis obseruatiu? est & cõparat̃ san? nior sim?·vnde sane nius·sime ad uerbiũ·Et hec sanitas tatis·quasi sanguinis status & inde dicit̃ sano as·qd̃ cõponit̃ Resano as·& est actiuũ sano cũ oĩib? suis cõpositis·& p̃ducit sa vnde ouidi? de remedijs· Qui poterit sanũ fingẽ sanus erit · Discite sanari p quẽ didicistis amare· Et vt dicit p̃scian? sciendũ q̃ quedã aduerbia non plane seruãt significatõez q̃ in noĩbus est a quibus deriuanẽ vt fer? fere·san? sane·sensus sensim·Ideo aũt dicim? nõ plane·q? potest esse aliq̃ ratio·vt fe re dicunẽ q̃ oĩi tpe ferunẽ·quippe cũ quattuor pe dibus veniẽ· Fere ergo p̃ iuxta dicit̃·q? celeribus oĩa iuxta sũt· San? p̃ valid? accipit̃·ergo & sa ne p̃ valide vl' valde · Vide in tercia pte in capitlo de aduerbijs· ¶ Et scias q̃ san? cõponit̃ cũ male & dicit̃ malesan? na·nũ·i.leprosus ·Sz qñ male sa nus sũt due dictões signat illũ q̃ hẽt sanitatẽ imp fectã

Sapa A sapio pis dicit̃ hec sapa pe· dulce acetum ·vel dulce acidũ vinũ·& dicit̃ sapa q̃ si saporis parum habens·

Saphira re·nomẽ cuiusdam mulieris·& corripit penultimã. Vnde in auroza dicit̃·Coniuge cum sa phira fallente cupidine vict?·

Saphirus lapis est p̃ciosus· Et vt dicit̃ in glosa quasi in fine apoc̃·Saphirus similis est sereno celo qui p̃cussus radijs solis ardentẽ emittit fulgorem & p̃ducit primã saphir?· Inuenit̃ etiã primã corri pere·& p̃ducere penultimã·sz quidã eã corripiunt p̃ vitro· Vnde versus· Pro vitro saphirz·p gem ma dico saphirz ·Magister aũt bñ dict? dicit·q? sa phir? p̃ducat penultimã· sz quidã accipiũt saphi rum p̃ vitro media correpta·qd̃ nos nõ dicim?·& hũc sequor·Vñ p̃dict? ysus ñ ẽ autẽtic? p̃ nos·

Sapid?·sapori datus·Vide in sapio sapis·

Sapia A sapio pis·dicit̃ hic & hec & hoc sapiẽs tis·p̃cipium & nomẽ·& tũc cõparat̃ sapiẽs tior·simus·Vnde sapiẽter tius·sime aduerbium·& hec sapientia tie·a sapiẽti datino addita a·fit hec sapiẽ tia·& est sapiẽtia rez diuinaz & humanaz cogni tio·Sapiẽs diuina & humana rimat̃·Sz prudẽs ea q̃ sensib? corporeis expiunẽ ·Vel sapiens i diuinis prudens in humanis·Sed p̃ualet qd̃ predixim?·ita dicit hug·& dicit̃ sapiẽtia quasi sapida sciẽtia·& ẽ ethia·Ecclesiastici·vj·Sapiẽtia em̃ doctrine secũdũ nomen ei? est· Augustinus in·xmj·li·de trinitate sic dicit·Dicũt philosophi·disputãtes de sapientia diffinierũt illã dicẽtes·Sapiẽtia est rez humanaz

diumarũqz sciẽtia. Ego quoqz vtrarũqz rez cognitionẽ .i. diumaz & humanaz sapientiã & scientiaz dici posse nõ nego. Vez iuxta distinctionẽ aplicaz qua dicit apostol9. Alij daẽ sermo sapiẽtie. alij sermo scientie ꝛc. Illa distinctio diuidẽda est. vt rerũ diumaz cognitio sapientia ꝓprie nuncupeẽ. humanaz vo cognitio ꝓprie scientie nomẽ obtineat. Sapientia aũt ab intellectu in hoc differt. qz sapiẽtia ꝓprie est de eternis. q̃ veritati eterne otemplãde intendit. Intelligẽtia vo nõ modo de eternis est sed etiã de reb9 inuisibilib9 & spũalib9 temporaliẽ ex ortis. Per eã em etiã natura sũma. que fecit oẽs naturas. i. diuina ꝯsideraẽ. & q̃ post ipsã sũt spirituales & inuisibiles nature. vt angeli. & oẽs alie anime bone affectõis aspiciunẽ. In hoc ergo differentia est. qz sapiẽtia creatoz tm̃ inspicitur. Intellectu vo & creatoz & creature quedã. Itẽ intellectu intelligibilia capim9 tm̃. Sapiẽtia vo non tm̃ capimus supioza. sz etiã in cognitis delectamur. Sic ergo distingui potest inẽ illa tria. s. scientiam. intellectum. & sapientiã Sciẽtia valet ad rectã admĩstrationẽ rez temporaliũ. & ad bonã inter malos uersationẽ. Intelligẽtia ad creatoris & creaturaz inuisibiliũ speculationẽ. Sapiẽtia vero ad soli9 eterne veritatis vite otemplationẽ & delectatõez. Et nota qp intellect9 & sciẽtia vel sapiẽtia q̃ dicunẽ dona differũt ab intellectu & sciẽtia & sapiẽtia que sũt naturaliẽ in aĩa. Intellect9 vo & sciẽtia q̃ dicũtur dona spũssancti. sũt virtutes q̃ p gratiã infunduneẽ mentib9 fideliũ. vt p eas recte viuãt. Illa vo homo naturaliter habet ex bñficio creatõnis a deo tm̃. Per has aũt virtutes q̃ dicunẽ spũssancti dona illa naturalia reformaneẽ atqz adiuuaneẽ. ut vbi gratia. Intellect9 naturalis peccato obtenebratur p virtutẽ vero quandã & gratiã q̃ dicitẽ spũs intelligẽtie reformaẽ atqz iuuaẽ ad intelligendũ. ita & p illã virtutẽ q̃ dicitẽ spũs sapiẽtie iuuaẽ atqz erigitur mentis ratio ad otemplatõez & delectationez eterne veritatis. ¶ Et scias qp ꝓturbatio nõ cadit in sapientẽ. quia ꝓturbari dicitẽ ex toto turbari. & hoc est qñ turbatio ptis inferioris ad supioz̃ puenit vt ei9 ozdo turbeẽ. & hoc nõ est in aliquo sapiente. nec in xp̃o fuit. & hoc ꝓbat Seneca triplicit qp ꝓturbatio nõ cadit in sapientẽ. Primo sic fortius nõ ꝓturbaẽ a debiliori. sz virt9 est fortior malicia. ergo ab ea nõ ꝓturbaẽ. nec a virtute. qz virt9 ñ est virtuti otraria. ergo nullomõ. Scõo sic. null9 ꝓturbaẽ nisi de eo qp bonũ suũ ꝓit vl' minuit. sz sapiẽs nõ ꝓit bona sua. nec ei poss̃ aũt auferri q̃ sũt bona anime. qz bona corpis nõ reputat sua. ergo nõ perturbaẽ. Tercio sic. qz fortuna nichil eripit nisi qõ dedit. sz nõ dedit virtutẽ ergo ipam auferre ñ pẽt Vide in passio. De dei sapientia dixi in p̃scio. De sapiẽtia sanctoz dixi in sanct9. Qualiter aũt sapientia debeat & possit appeti sine peccato. dicam in sciẽtia. In vltimo ecclesiastici dicitẽ. Danti michi sapientiã dabo gloriã. Itẽ in septimo ca. eccl'. Vtilioz est sapiẽtia cũ diuitijs & magis ꝓdest videntib9 solẽ. sicut vo ꝓtegit sapiẽtia. sic protegit pecunia. hoc aũt habet pl9 eruditio & sapiẽtia. qz vitã tribuũt possessori suo. ꝯsi dicat vtrũqz ꝓdest. sz plus sapiẽtia. qz spũalis est. & vitã tribuit spũalem. etiã sine pecunia. ¶ Et scias qp beat9 iacob9 describit sic sapientiã. Que aũt inqt de sursum est sapiẽtia. primũ quidẽ pudica ẽ. i. pudicicie effectiua. deinde pacifica. modesta. suadibilis. bonis ꝯsentiẽs. plena misericordia. & fructibus bonis nõ diiudicãs. sine simulatione. Talis sapiẽtia nõ est in damnatis. Vñ in ecclesiastes. ix. dr. Quẽcunqz potest manꝰ tua facere instanter opare. qz nec op9. nec ratio. nec sciẽtia. nec sapientia erũt apud inferos quo tu ꝓperas ꝯsi dicat instanter opare dũ temp9 habes in vita. s. ista quidq̃ boni potes. qz apud inferos nõ erunt id est. nõ tibi post mortẽ valebũt. vel nõ reperientur. nec op9. i. temp9 aliq̃d boni opandi. vel pñiaz agẽdi. nec ratio allegãdi vel excusãdi. nec scientia euadẽdi. vel fugiẽdi. p̃cib9 vel p̃cio. sagacitate. potentia agilitate. qz neqz ab oriẽte. neqz ab occidẽte cursis montib9 fuga patet. qz deꝰ iudex est & qz vbiqz est Nec sapiẽtia deũ otemplãdi ex quo maxĩe affligenẽ. vt dixi i pena Vide etiã i defũct9

Sapin9. A sapio pis. dicitẽ h sapin9 pini. quedam species abietis. qz sapiat pmũ. m ligno & m foliis & in fructu. Vnde hoc sapinetũ. i. locus vbi sapini crescũt.

Sapio pis. sapui. vel sapiui. sapere. itũ. & habet ꝑteritũ atqz supinũ ad modũ quarte diugatõis. & signat duo. Sapere. i. habere sapozẽ. vt iste cib9 bene sapit. & est absolutũ. scõm hoc. Inueniẽ tm̃ construct̃ cũ actõ. vl' qz tũc p accusatiuũ designatur causa. Et poniẽ p ablatiuo. vt iste cib9 sapit sapore. i. sapoze. Vel q. in eo mtelligiẽ verbũ qõ exigit accusatiuũ. vt iste cib9 sapit carnes asininas. i. sapozẽ repsentat. vel imitaẽ vl' simulat illas. Itẽ sapere. i. habere sapiẽtiam. & hec significatio tracta est ex ꝓma. Sicut p sapozẽ cibos discernim9. sic p sapientiã res. Et sicut gust9 apt9 est ad discretõez saporis ciboz. sic & sapiẽtia ad discernẽdas causas rez. A sapio deriuaẽ sapid9 da. dũ. i. sapozẽ habẽs sapori dat9. Et cõparaẽ sapidior dissimus. Vñ hec sapiditas tatis. Sapio cõponiẽ desipio pis. i. delirare. seorsũ a sapore esse. vl' facere neqtare. Vñ desipisco scis. inchoatiuũ. Resipio pis. i. redire ad sapere. ꝓprie ille resipit q̃ penitẽs forefacti redit ad satisfactõez. & ad sapere qõ dimiserat forefaciẽdo Vñ resipisco scis. inchoatiuũ. Sapio & ei9 cõposita neutra sũt. & corripiũt hãc sillabam si. & sa. simplex. & cõposita mutãt a. simplicis in i. scõm hug. Vnde ꝓsper. Nõ ꝓdest quidq̃ recte sapuisse malignis. ¶ Hic attende qp sapio facit ꝑteritũ sapui. vl' sapij. vl' sapiui. & habet sapitũ penultima ꝓducit ad modũ quarte diugatõis. & formaẽ ab hoc ꝑterito sapiui ui in tũ. Facit etiã sapitũ penultima correpta. inꝰtum descẽdit ab hoc ꝑterito sapui. vide in tercia pte in tractatu vbi egi de ꝑteritis tercie diugatõis desinentiũ in pio.

Sapo ponis. masꝯge. quedam ofectio muliebris. & dicitẽ a sapio pis.

Sapor A sapio pis. dicitẽ h sapor poris. Vñ sapo rus ra rũ. & sapozo ras. id est. sapozatũ facere. & est actiuũ. Sapor cõponiẽ saporifer ra. rũ. penul'. correpta saporẽ ferẽs. & corripit sa. virgili9. Corpora curam9 fess9 sapor irrigat art9.

Saporo ras. in sapor vide. & ꝓdu. po.

Sara re. fuit vxor abraam. vide in saray.

Saraballa. Saraballum li. & saraballa lor. lingua chaldaica vocanẽ crura boim vel tibie. vñ et brace quib9 hec tegunẽ. dicunẽ pluraliter hec saraballa. quasi tibiales et crurales. Vnde in quarto capitlo danielis dicitẽ qp saraballa eoꝝ nõ fuissent immutata. Saraballa vero dixerũt. aquila et theodocion non vt corrupte legiẽ apud quosdã. i. sarabara. et sũt sarabara laxa et sinuosa vestimẽta. vel capitum tegimina qualia videm9 in capitib9 magoꝝ picta

& sũt sarabara ꝓpꝛie partoꝝ·& est hoc nomen tractum a saraballis q̃ laxa & sinuosa sunt·vel a sare qđ est laxare·Vñ sariet̃ rita·ritũ·i·laxat̃ & destructus·& ꝓducit saraballa penultimã positione·nã scribiẽ per geminum l·

Sarabara·in saraballa exponiẽ·

Saracen̄.A sara dicit̃ saracen̄ na·nũ·Saraceni dicti sũt·vel qꝛ ex sara se genitos phibent·cum nõ sit verꝝ·Et ita dicunẽ saraceni q̃si sarageni·i·ex sara geniti·& est ethimologia·et scribiẽ ꝑ vnum r sicut et sara·Vel sicut gentiles aiũt·qꝛ ex origine sirorꝝ sint q̃si siriceni·Ipsi sũt et ismaelite·qꝛ ipi sẽ ex ismaele·Ipsi cedar a filio ismaelis·Ipsi agareni ab agar·qꝛ vt dicim̄ ꝓuerso noie saracenꝰ vocanẽ qꝛ ex sara se esse genitos gloziane·q̃uis ex ancilla sint·Vnde dicit glosa sup illud esaie·xxi·ca·Onus in arabia·Arabes mãt sunt saraceni ab ismaele·et cedar filio ei?·q̃ meli? a matre sua agareni·sed maluerũt vocari saraceni·q̃si sare libere·nõ agar ancille sint filij·Vnde saracenicus ca·cũ·Et saracenizo zas·id est·more saracenoꝝ se habere.Et saracenia me.id est·multitudo et societas saracenoꝝ vel ritus eorum vel regio ipsorum·

Saray interꝑtat̃ princeps mea·Cũ esset tiñ vni? dom̄ materfamilias·postea causa noĩs immutata ablata ꝺ fme noĩs y lr̃a dicit̃ sara·i·princeps·Qm quippe gentiũ futura erat pn̄ceps·sicut & domin̄ pollicit̃ fuerat abraam·Gen̄·xvij·Dixit quoq; deus ad abraam·Saray vxorẽ tuã nõ vocabis saray sed sarã & benedicã ei·& ex illa dabo tibi filiũ cui benedicẽtur? sum·eritq; i nationes & reges populorum orienẽ ex eo·

Sarcia cie·in sarcos est·

Sarcimẽ A sarcio cis·dicit̃ hoc sarcimẽ minis·Et hoc sarcimentũ·Et hec sarcima ne·& ꝓducit ei·sar

Sarcima·A sarcos qđ est caro dicit̃ ¶men·hec sarcima ne·on̄ vel pond̄·ꝓpꝛie qđ ex carne fit Caro vero pond̄ facit·& hinc q̃libet pond̄ dicitur sarcima·Vel a sarciẽdis rebus insimul·Vñ hec sarcinula·Et hec sarciũcula le·ambo dimi·Et sarcino nas·i·onerare·& componiẽ C̃sarcino nas·De sarcimo nas·i·deonerare·Exarcimo nas·idẽ·Insarcino nas·i·int̄ vel valde sarcinare·Resarcio nas·id est·deonerare vel itez sarcinare·vel retro sarcinare·& est sarcimo sarcinas actiuũ cum oĩbus suis cõpositis·& corripit ei·Vñ vindocinẽsis·Sarcia dedecoris damno ꝓponderat omnis·ꝛc̃·

Sarcio cis·sarsi sartũ·Et sc̃ũm antiquos inueniẽ sarciui·sarcitũ·id est·fuere·Vnde sartores dicunẽ sutores·vel vestiũ reparatores Qꝛ aũt dicit̃ sarcio quasi setis porcoꝝ filo insertis suo ethimologia est Sarcio cõponiẽ·C̃sarcio cis·Dissarcio cis·Resarcio cis·i·dissuere·vel itez sarcire & reficere·Et est actiuũ sarcio cũ oĩb̄ suis cõpositis·Et facit ꝑ teritũ in si·& supinũ in sartũ·Licet q̃nq; inueniatur sarciui·& sarcitũ·

Sarcitector·A sarcio & tectũ·cõponiẽ h̃ sarcitect̄ cti·Et h̃ sarcitector ctoris·qui tecta sarcit qꝛ ex multis hinc inde iunctis tabellis vnũ tecti faciũt corp̄·Idẽ & tignari?·quia tectoria tignis inducit·Et hoc sartatectũ·i·restauratio tectoꝝ vel temploꝝ·Vel tributũ qđ colligiẽ ad restauranda tecta temploꝝ·vnde legiẽ in quarto li·regũ·xij ca·Et instaurẽt sartatecta tẽpli·Et scias q̃ papi·& hug·scribũt ꝑ ci sarcitector·a sarcio & tectũ·sz cõmuniter habeẽ i libro regũ sartatectũ Et tũc cõponiẽ a sarcio cis·sartũ & tectũ·& tenet naturaz huiꝰ supini sartũ·Et sc̃ũm hoc sartatector·a sarti posset dici per r·

Sarcofag̃·A sarcos qđ est caro·& fagin qđ est comedere·dicit̃ h̃ sarcofag̃ fagi·penultima correpta quidã lapis·qꝛ corpa defunctoꝝ i eo condita absumunt̃ infra·xl·dies·Vnde & q̃libet sepulcꝝ vl̃ arca in q̃ ponit̃ mortuꝰ dicit̃ sarcofag̃·qꝛ in eo carnes mortuoꝝ osumunt̃·Idẽ dicit̃ sarofag̃·a saros qđ est arca·& fagin·

Sarcos vel sarcian grece·latine dicit̃ caro·vnde dicit̃ sarcia·i·supfluũ carnis incrementũ quo vltra modum corpora saginant̃·

Sarcosmic̃ ca·cũ·i·irrisoꝛi?·vel hostilis·vl̃ amarus·& dicit̃ a sarcosmos·

Sarcosmos·quidã trop̄·vide i quarta pte i ca. de tropis·

Sarculũ·A sario ris·qđ est purgare·circũfodẽ·herbas nociuas euellere·dicit̃ hoc sarculũ li·vl̃ h̃ sarcul̃ culi·instrumentũ faciẽdi hoc·Esaie·vij·Et oĩs mõres q̃ in sarculo sarient̃·Et hinc sarculo lassarculis aptare·purgare·sicut miliũ & hmõi·Et ẽ sarculũ neutri gñis secũm ouit iũ·vñ ipe dicit in·xi· metamorfo·Sarculaq; rastriq; graues longiq; ligones Itẽ sarculũ idẽ est qđ sarpa·

Sardina·A sarra·qđ lingua siria dicit̃ quidaz pisces.deriuat̃ hec sarda de·Et hec sardina ne qđdã gen̄ pisciculoꝝ·Et hinc hec sardinia nie·quedã insula iuxta quã multũ abundãt sardine pisciculi·vel qꝛ sard̄ de hercule ꝑeat̄ cũ magna multitudie a libia ꝑfect̄·sardiniã occupauit·& ex suo nomine insule nomẽ imposuit·Et inde sardinius nia nũ·& h̃ & hec sardiniẽsis·& hoc se·Et sard̄ da·dũ de sardinia·

Sardinia·& corsica·insule quo freto decem milliarib̄ diuidũtur·vñ sardiniẽsis se·vide in sardina·

Sardis·A sarda pisce·dicit̃ hec sardis·huius sardis·quedã ciuitas vel insula·Vnde horati?·in epi·Qꝛ cresi regia sardis·Etiã inueniẽ in plurali·he sardes·sardiũ.sardib̄?·sardis in accusatiuo ꝑ eodem loco·Vñ sardic̃ ca.cũ·& sardo das·i·intelligere·qꝛ hoĩes illi? loci sꝑciles sũt ad intelligendũ·

Sardi?·A sardinia insula·dicit̃ h̃ sardi? dij·q̃daz lapis ꝑciosus & rubeꝰ·marmoribus ꝑstans·& int̄ gemmas vilissim̄?·& dicit̃ sic·qꝛ prius sit reptus a sardis·

Sardo·das·in sardis vide

Sardona a sardinia insula dicitur hec sardona ne.vel sardonia nie·quedã herba amarissima·de cui? floze fit mel amarissimũ·Et ẽ similis apiastro que ora hominũ sic dolore & amaroze detrahit·ut quasi ridẽtes intereãt·& abũdat in sardinia·Vnde sardonius nia.niũ·Et sardon̄ na·nũ·Virgilius·Immo ego sardonijs videoꝛ tibi amarioꝛ herbis·

Sardonicus·m sardonix est·

Sardonix·Sardi? cõponiẽ cũ onix·& ꝺr̃ h̃ sardonix nicis·quedã gemma·qꝛ habeat colorẽ veruscz illaz gemmaz·vel ex onice & sardio·Persius·Et natalicia tandẽ cũ sardonice alb̄?·Vñ sardonicus ca·cũ·penultima correpta·i·ad sardonicẽ pertinens·vel ex sardonice existẽs·Inueniẽ etiã in iob.xxvnj.h̃ sardonic̃ substãtiue vbi dicit̃ Nõ oferet̃ tinctis indie coloꝛib̄?·nõ lapide sardonico ꝑciosissimo vel saphiro·Vbi dicit glo·Sardonic̃ terre rubre similitudinẽ tenet·Saphir̄ aereã tenet speciẽ·Per sardonicũ ergo hoĩes vel patres veteris testamenti·terrena quidẽ sectantes·Per saphiz noui testamẽti ꝓdicatoꝛes celestia sola querẽtes·vel angeli a cci

piurē · Et vt dicit glosa q̄si in fine apocalipsis sup illud · quime? sardonix · ꝛc · Sardonix inferi? niger · in medio candid? · supius rube? · i · sancti in passiōe rubei · interius cādidi · sz ibi ꝑ hūilitatē despecti ·

Saro? da · dū · in sarcma est ·

Sarepta te · erat vbs modica īt tyrū & sitonē Et etiā silua iuxta vbē illā sarepta dicebaē · sicut dicit in historijs · Et inde sareptan? na · num · ad sareptā ptinens · vel de sarepta existens ·

Saricus ca · cū · in saraballa est ·

Sario ris · rui · rītū · in sarculum exponiē ·

Sarmata · Ab arma dicit̄ b & hec sarmata sarmate · quidā popul? · qz sarmate patentib? campis armati equitabāt ptiusq̄ eos lentul? danubi? ꝓhiberet · Et ideo ob studiū armoꝝ sarmate dicte sunt quasi semp arma tenētes · vl' quasi scientes arma tenere · Vñ sarmatic? ca · cū · & corripit penultimam sarmata · Vñ lucan? in primo · Et qui te laxis imitantur sarmata bracis ·

Sarmaticus · in sarmata est ·

Sarmentū A sario ris · vel a sarpo pis · ōz hoc sarmentū ti · quasi sarimentū · qz purgaē & ꝑcidiē · Vl' sarmentū dicit̄ a sero ris · q̄si serimentū, qz seritur Vñ sarmentim? na nū · & sarmentosus sa sū · & sarmento tas · i · sarmēta vitium colligere amputata · vel amputare ea · vel sarmēta facere · ſm hug̃ · Papias sic dicit · Sarmēta · purgamēta · arboꝝ putamina · Vñ quidā · Pampin? est foliū vitis ramuscul? huius Palmes · sarmentū ram? p̄cisus ab ea ·

Sarpa A sario ris · dicit̄ hec sarpa pe · idē qđ sarculū · qđ & sirpa pe inueniē · Et a sarpa dicit̄ sarpo pis · pſi · ptū · sarpere · i · aliq̄d sarpis euellere · vl' herbas sarire · vel extirpare · vel eligere ·

Sartago · A sarcos qđ est caro · & ago gis cōponiē hec sartago ginis · penultima ꝓducta · i · patella olla enca · qz in ea caro agitaē · Vel sartago ginis · dicit̄ a strepitu soni q̄n ardet i ea oleū · & ponit̄ ꝑ garrulitate · tracta metaphora a strepitu eius ad multiloquiū garrulitatis · Itē q̄nq; ponit̄ ꝑ ariditate · qz sartago arida est · & in ea arescūt oia · Sic & loq̄la quozundā arida est · & sine suco & hūore sapiētie · Persi? · Vñ hec sartago loquēdi venerat in linguas · & inde sartagine? nea · neū · de sartagie existēs · vel ad eā ptinens · vel in ea cocta? · & sartagino sus sa · sū · idē · vl' sartaginib? plen? & abūdāo

Sartatectū ctī · in sartatector exponiē ·

Sartor A sarcio cis · si · tū · tu · v · m or · fit b sartor toris · & inde or · in trix · fit hec sartrix cis · i · sutrix · vl' mulier q̄ sartit · Q aūt dicit̄ sartor q̄si sctis por corū filo insertis suat · et hia est ·

Sartoriū A sarcio dicit̄ hoc sartoriū torij · locus vbi vestes sarciunē · q & hoc sarcinū dicit̄ · Vñ hic sartor? q vestes sarcit · Et sartori? na riū ·

Sartrix tricis · in sartor est ·

At aduerbium ꝑ apocopā fit a satis · & ponit̄ loco nois · vt sat est · i · sufficit · secundū papiā ·

Satago A sat vl' satis & ago cōponitur satago gis · sategi · verbū neu. & caret sup · ſm vsū & est satagere satis agere · ꝓcurare festimare · oīa pagere · & corripit ta · vnde i thobia dicit̄ · Amplex? satagit ingemmare pater ·

Sategi ꝑ teritū de satago · & ꝓducit te

Satelles · A satisfacio dicit̄ b satelles litis · minister crudelitatis & sceler? · & miles tirāni & malefactorū · soci? latronū · domestic? siue fautor nō bonus ad satisfaciendū · & tūc satelles dicit̄ q̄si satis ledēs vel destruēs · & est etbia · Itē satelles dicit̄ q adhe ret alteri ad ei? custodiā · & tūc deriuaē ab alē · vl' a lat? lateris · qz adheret alteri iuxta latus ad ei? custodiā · & tūc dicit̄ satelles · q̄si satis tuens lat? · qz tueē & defēdit illū cui assistit · Quilibet tñ miles potest dici satelles · & corri · penl' · gīi · sed penulē · nēi positōne ꝓducit̄ · Vnde horati? in decimo epi · Interea patruus vultu merēte satelles ·

Satellitiū · A satelles dicit̄ hoc satellitiū cij · officiū vel exercitiū · vel stipendiū satellitis · Vñ etiam cuiuslibet artis · & cuiuslibet officij suū est satellitiū non tantū militie ·

Sathanas · in latino sonat aduersari? · vl' otrarius siue trāsgressor · Aduersari? vo est · qz veritatis inimic? est · & semp sanctoꝝ virtutib? otraire nititur · Vñ petr? volēs domino otradicere meruit audire ab eo · Matb · xvi · Vade retro me sathana · i · sequere me qz tu es otrari? volūtati mee · Sz matb · quarto dicit dñs dyabolo · Vade sathana · & non dixit retro me · Et est sens? · O sathana · i · virtutis aduersarie · & iniq̄tatis ꝓfessor · vade in ignē eternū · subaudi nō retro me · quia non potes me sequi · cū sis obstinat? in malicia Ipse etiā est transgressor · qz ꝑuaricator effect? in veritate qua odit? est non stetit · & corripit penultimā sathanas · & nō acuit̄ in fine · vide in angelus · & in vbi ·

Satietas A satis vel satio tias · dicit̄ hec satietas tatis Satietas diūso & vario gñe spectaculoꝝ cōtingit · Saturitas vo ciboꝝ tm̄ · Itē satietas ex vno cibo dici potest · qz satis sit · Sed saturitas ex vario alimentoꝝ apparatu · vide in saturo

Satio A satis ōz satio as · satiaui · are · atū · satiatu qz qđ satis est satiat · Vnde hic & hec satiabilis & hoc le Et satiabilit̄ aduerbiū · & hec satiabilitas tatis · Et ꝑ cōpositōez insatiabilis le · Insatiabilitez Et hec insatiabilitas tatis Satio cōponiē Resatio as · Et est actiuū cū suis cōpositis · & corr · sa · Vnde quidā Vno me satio · saturāt me fercula multa ·

Satio onis · se · ge · ōz q̄si semimis actio · vl' quasi saoꝝ actio, secūm papiā · Eccl' · xl · ca · dicit̄ Gratiā & speciē desiderabit oculi? · i · gratiosā speciē artificiū · et sup hoc virides sationes · i · sata virētia · quasi diceret pulcriora sunt opa nature q̄ artis Et pōt formari ab hoc genitiuo sati addita o · Vel deriuaē a sero seris seui satum tu · v m i · & addita o · fit hec satio sationis

Satira A satura qđ est lanx dicit̄ hec satira tire carmē rep̄hensoriū · vl' rep̄hensio correctoria · quia ad hoc rep̄hendit vt corrigat · & dicit̄ sic · qz sicut satura erat repleta diuersis generib? ferculoꝝ · sic & satira plena est diūsis generib? vitioꝝ Vel satira dicit̄ a satiris deis nemoꝝ · ꝓpter quasdā ꝓprietates tā satire q̄ satiris conuenientes Sūt vo satiri leues ludificātes · derisores · saltores · Similit̄ & satira Et hinc est q̄ satiri quādoq; ponunē pro satira · quādoq; ꝑ satiricis · Et a satira dicit̄ satiric? ca cū · id est · satiraꝝ descriptor vel rep̄hensor Et corr · penultimā satirus & satira

Satiric? ca cum penul' · corr · exponiē in satira

Satir? A satur dicit̄ hic satir? ri penul' · corr · Satiri sūt homūciones dicti ab vncis naribꝫ habētes cornua in frontib? · & capraꝝ pedib? similes · q̄lem in solitudine fāct? anthoni? vidit · qui etiā interrogatus a dei seruo, respondisse ferē dicēs Mortalis ego sū · vn? ex accolis heremi · quos varia delusa error gentilitas faunos satirosq; colit Dicunē q̄dē & siluestres homines · quos nōnulli faunos satiros q; vocant · sicut dicit yſid · xj · etbiaꝝ · Et dicuntur

satiri a saturitate·qz lasciui & luxuriosi ferunē·

Satis'aduerbiū qualitatis·sz ponē qnqz p sufficiens·Vñ lucanꝰ·Tu satis ad vires romana ī carmina dādas·& inde p apocopā sat·

Satisdare pferē scōm vsū·acuto accētu in penl'·licet sit breuis·vt dixi ī secūda pte vbi egi de impedimētis accētus·& ca·de impedimto vsus·

Satisfactio·A satis & facio dicīē hec satisfactionis·Et est satisfactio ps penitētie· Nā ptes tres sūt penitētie·s·otritio·pfessio·satisfactio·Cōsistit aūt satisfactio in tribꝰ·s.in oratōe·ieiunio·& ī elemosina.Vt iste ternariꝰ otra illū nephariū dyaboli ternariū opponaē·Oratio otra supbiā·Ieiuniū otra carnis ocupiscentiā·Elemosina cōtra auariciā·Vel sic·Oñe peccatū vl'in deū cōmittimꝰ·& otra hoc ordinaē oratio·Vel in pximū·& otra hoc ordinaē elemosina·Vel in nosipos·& cōtra hoc ordinaē ieiuniū· Satisfactio aūt scōm aug·est peccatoꝝ cās excidere·& eoꝝ suggestiombꝰ aditū nō indulgere Et vt dicit crisostomꝰ·Qualis pcessit offēsio·talis debet sequi recōciliatio· Potest ꝟ queri de illo q subuertit semina ī cāpo piecta·Itē de illo q detinet pecuniā creditoris vltra terminū pfixum·ex q̄ ille poterat lucrari·q̄liter debeat restituere & satisfacere·Ad hoc pōt dici q ille q̄ suffodit semīa non teneē ad tm̄·q̄tum agri fructꝰ valituri erant·sed quantū ager sic seminatꝰ valere osueuit·qz mltis ꝺ causis potest impediri agroꝝ fructꝰ·Et similiē dicendū est de eo cui debitū nō restituiē suo tēpore·qz nō teneē restituere tm̄ q̄tum lucrari potuissz·sz scōm extimatōez lucri qꝺ accidere osueuit pēsato labore & infortunijs·etiā & q̄ in lucro alias accidere possent·qꝺ lucꝝ nō causaē tm̄ ex pecunia·sed & ex industria & labore·Vide ī elemosina·Item ꝺ restitutōe fame ablate habes in fama Itē de restitutione dixi in restituo· Ad declaratōez p̄dictoꝝ nota·q̄ quicūqz damnificat aliquē videē ei auferre id ī quo ipm damnificat·Damnū em̄ ꝺr ex eo q aliqs mimꝰ habet q̄ debet habere·scōm phm quīto ethicoꝝ·Et ideo hō teneē ad restitutōez ei? ī quo aliquē damnificauit·Sz aliqs damnificaē dupliciē·Vno modo qz auferē ei id qꝺ actu habebat·& tale damnū semp est restituendū·ꝺm recōpensatōem eqlis·puta vt si aliqs damnificat aliquē diruēs domum ei? teneē ad tm̄ q̄tum valet domꝰ· Alio mō damnificat aliqs aliquē impediēdo ne adipiscatur qꝺ erat ī via habēdi·Et tale damnū nō oportz recōpensari ex equo·qz minꝰ est habere aliqꝺ ī virtute q̄ in actu·Qui aūt est ī via adipiscēdi aliquid·habet illud solū ꝺm virtutē vl'potentiā·Et ideo si redderēē ei ut haberet hoc ī actu·restitueręē ei qꝺ ablatū est nō simplū.sz multiplicatū qꝺ non est de necessitate restitutōis·teneē tm̄ aliquā recōpensationē facere·scōm ꝺditionē psonaꝝ & negociorum· Vt aūt notū est ille etiam qui sparsit semē in agro nondū habet messē in actu·sz solū ī vtute·Et similiter ille qui habet pecuniā nondū habet lucrum in actu sz solū virtute·& vtrūqz potest multiplici cer impedirī·

Sati?·i·melius·aduerbiū cōparandi·& dicīē a satis Vñ dicit ps·in tractatu aduerbioꝝ Sati? prome li?·Vñ aug?·Satius est mori fame q̄ vesci ydolatico·& scribiē p t·qꝺ accipit sonū de c·Quidam legūt ibi sauti? p v·sz male & corrupte·

Satrapa A satis deriuaē hec satrapa pe penulē·correpta·Et dicunē satrape sapiētes iudices·vl'reges·siue duces·& pfecti psaꝝ·Et dicunē satrape q̄si satis sapiētes vel potētes Vñ in ꝑmo regū·vicesimonono Satrapis nō places·

Satū ti·genꝰ est mēsure iuxta morē pumtie palestine·vnū dimidiū modiū capiēs·cuiꝰ nomē ex hebreo ꝺmone tractū est·Satū vero apud eos noiaē sūptio·vl'eleuatio·eo q̄ qui meriē eandē mensuraz sumat vel leuet·Et est aliud satū·mēsura sextariorum vigintiduoꝝ capax q̄si modiꝰ· In·xvnj·Geñ· diciē·Accelera tria sata farine simile cōmisce·& fac subcinericios panes· Et est etiā satū tu·supinum de sero ris·Et a satu addita s·fit satꝰ ta·tum·i·semimatꝰ·Vñ mathei·xij·Abijt ihs sabbato p sata· Et marci scdo· Cū sabbato ambularz p sata·id est seminata·& corr·sa·Vnde dicit ps·im·x·li·In omni supino vel pticipio p̄teriti tpis pduciē a penulē· Exceptis statū·datū·satū·& ratū· Itē satū ī cōpositione mutat a in i·correptā·vt insitū & consitum Et scōm ps·rectiꝰ debuit esse setū Sz qz setū aliꝺ signabat·causa differētie diciē satū

Satur ra rū·in saturo ras vide·

Saca A satur diciē hec satura re·quidā disc?·quedam lanx q̄ in sacrificijs deoꝝ diūsis ferculis referta sup altaē ponebaē·vñ sacerdotes saturabanē·

Saturcia A satur diciē hec saturcia cie·quedam herba calida & pme ignita· Vñ & sic diciē·qz faciat pnos in venerem·

Saturnalia·saturni sacrificia·pluraliē declinatur hec saturnalia·hoꝝ liorꝝ·vl'saturnaliū· His & abbis saturnalibꝰ Vide in tercia pte vbi agiē de dativo plurali scde declinatōis·

Saturnus nia niū·in saturnꝰ est·

Saturnꝰ A satur & annꝰ cōponiē ꝟ saēnus ni·q̄dam deꝰ origo deoꝝ·quasi satur annꝰ·Est em̄ tēpus qꝺ quasi annis saturaē Vnde & greci eū cronon vocāt·i·tempꝰ·Vl'saturnꝰ diciē a satur·qz ad ipm satio ptineat oīm rerꝝ·vnde saturnimꝰ na nū· Et saturni? nia niū·vnde varro·Iā redit & virgo redeunt & saēnia regna Et dicunē saturnia regna aureū seculū.qꝺ sub saēno rege ꝑmū fuisse fingūt

Saturo A satis diciē saturo ras·raui·ratū·Saturaē quis cibo·Satiaē spectaculo·Itē satiaē q̄s vno cibo·Saturaē diūsis·vnde ꝟ & hec saturabilis·& hoc saturabile·vnde & hec saturabilitas tatis·Et cōponiē insaturabilis·insaturabilitas·liter·Item a saturo diciē saturꝰ ra rum·i·saturatꝰ·vnde hec saturitas tatis·Saturo cōponiē·Cōsaturo ras·Resaturo ras·Et est actiuū saturo cū oībus suis cōpositis·& corripit hāc sillabā tu, vnde ouidius in·xj·epla·s·Ipse geraz saturatas mirifice vestes· Et lucanꝰ·Saturꝝ cū obsidet hostē·Itē quidam·vno me satio·saturāt me fercula multa·

Sauciatus ta tū·in saucius vide

Saucio cias·sauciaui·are·i·vulnerare,pcutere· vnde sauciatꝰ ta tū·Et p sincopā saucius cia ciū·i· sauciatꝰ·Sz saucisꝰ semel·sauciatꝰ sepiꝰ·& est saucio actiuū cū oībus suis cōpositis·vl'secūdū quosdam saucisꝰ·vulneratꝰ·vl'etate psumptꝰ·quasi sanguine haustꝰ·

Saucius cia ciū·in saucio as est·

Saul indeclinabile·vel potest declinari ꝟ saul hꝰ saulis·& interpraē petitio·qz populꝰ isrhael petiuit eū regē·& accepit cū nō secundū deū·sz secundum voluntatē suā·& est trissillabū saulis·& pe penulꝰ·saulis·vnde in aurora diciē·Regis cui vitaz pcessit mucro saulis·

Saulus hebraice·temptatio vel angustia latine diciē qz prius in temptatōne ecclesie sit versatus·

pſequebaē em̄ xp̄ianos· & inde habuit hoc nomen Postea mutato nomine de ſaulo fact? eſt paulus qō interp̄taē mirabilis·ſiue elect?· Mirabilis·quia multa ſigna fecit· vl' qz euāgeliū xp̄i oībus gentib? p̄dicauit· Elect?·qz in actibus apoſtoloz dicit ſpi ritusſanct?·Segregate michi barnabā & paulum ad op? quo aſſūpſi eos·Latino aūt ꝑmone pauluſ a modico dict? eſt·qz humilis fuit & modic?·Vñ & ipſe ad galathas ait·ego ſū minim? apoſtolorū vide in paulus·

Sauma me·dicit̄ onus ſecundum quoſdam·vide etiā in ſagma·

Saxeus xea·xeum·in ſaxum eſt·

Sarifraga.Saxū·cōponit̄ cū frango gis·& dicit̄ ſaxifragus ga·gū·vnde hec ſaxifraga quedā herba dicit̄·qz ſemen eiꝰ petras frangat & comminuat·& corripit fra·

Saxon onis·cōmunis generis dicit̄ a ſaxum·qz ſit duz & validiſſimū genus hoim·vnde hec ſaxonia nie·regio eoz·vnde hic & hec ſaxonis gentile·& ſaxon? na·nū·& ſaxoni? nia niū·& corripit penul timam ſaxones·

Saxū A ſcīdo dis·dicit̄ hoc ſaxū xi·& ſūt ſaxa duriſſima·ſz lapis mollis·& dura petra·& dicunt̄ ſaxa·qz cū difficultate ſcindunt̄ & ſecant̄·vel ſaxa ꝑprie ſciſſa & p̄rupta ſūt·ſicut in montib?·vñ ſax eus xea xeū·& ſaxoſus ſa ſū·vt hec res eſt ſaxea·i de ſaxo·vl' ptinens ad ſaxū·& iſte loc? eſt ſaxeus· id eſt·plenus ſaxis·

Scabellū·A ſcamellū mutata m·in b·dicit̄ hoc ſcabellū li·qō puulis lectulis apponi tur·Scamnū qō altioꝛib?·vnde hoc ſca bellū li·diminutiuū. vide in ſuppedane?·

Scabiecula le·dimi·parua ſcabies

Scabies A ſcabo bis·dicit̄ hec ſcabies ſcabici·& hec ſcabia bie·& eſt ſcabia ſicut lepra aſperitas cu tis·cū pruritu & ſquamoſitate·Sz ſcabies tenuis aſperitas & ſquamoꝛ·vñ & dicit̄ ſcabies q̄ſi ſqua mies·& ē etꝫia·vñ ſcabioſus ſa ſū·i·plen? ſcabie·

Scabiola le·dimi·parua ſcabies·

Scabo bis·ſcabi·bere.bitū·i·gratare·Vñ ſcaber bra brū·& ſcabioſus ſa ſū·& ſcabid? da dū·i·aſp vitioſus·Vnde ſcabidul? la lū·i·aliquātulū ſcabi dus·Scabo bis·actiuū eſt cū oīnib? ſuis cōpoſitis ſiqua habet·& in p̄ſenti hāc ſillabā ſca compit·ſz in p̄terito eā p̄ducit·Vnde verſ?·Preſēs pone ſca bit nō p̄teritū bene ſcabit·Similit̄ ſcabitū ſup̄·coꝛ ripit bi·ſicut bibitum·

Scabꝛe? A ſcabo bis·dicit̄ ſcabꝛe? brea breū·id ē aſper vel vetuſt?·& etate plen? & decrepitus·Et inde ſcrabeolus la lum·Et hec ſcabꝛitudo dinis·i· aſperitas coꝛpis·

Scabꝛo bronis·veſpe lōgioꝛa crura habentes ꝑm papiā·Et deriuat̄ ꝑm quoſdā a ſcaber bra brum·qō dicit̄ a ſcabo bis·Itē inuenit̄ cabꝛo bronis·& tunc deriuat̄ a cabo·De hoc vide in cabꝛo in c·litera

Scalaria A ſcala dicit̄ hec ſcalaria rie·nauis pira tica·qz ibi ſint trāſtra diſpoſita ad modū ſcalariū Scalaris·in ſcala eſt·

Scala A ſcando dis·dicit̄ hec ſcala le·volunt tñ quidaz dicere he ſcale·hanc ſcalaz·ſiue ſit vna ſiue ſint plures·Inuenit̄ & in ſingulari in geneſi vbi di cit̄·Vidit iacob in ſomnis ſcalā·vnde b & hec ſca laris & hoc re·Et hoc ſcalare ris·lignū ex trāſuſo in ſcala poſitū·qō & hoc interſcalare ris dicit̄·Vñ b & hec inēſcalaris ris & hoc re·dicit̄ inēpoſitiu? Vnde verſ? interſcalaris dicit̄·q̄ nō ꝺtinue inter ponit̄ ad modū ſcalariū in ſcala·Et interſcalo las ſcalaria interponere in ſcala·& ſimplicit̄ ponit̄ ꝓ calenos grece·latine dicit̄ interponere· gradatio·quidē coloꝛ rhetoꝛic?·

Scalm? ni·nauis·vl' illud ad qō nauis religaē·

Scalpellum li·Vide in ſcalpꝛ·

Scalpo pis·pſi·ptū·i·gratare·Et eſt ꝑprie ſcal pere cū vno digito vl' duob? caput gratare·Et ē ꝑprie ſimiarū vel luxoꝛioſoꝛ·Scalpo actiuum eſt cū oībus ſuis cōpoſitis ſiqua habet·Et a ſcalptum ſcalptu fit ſcalpto ptas fre·Et ſcalptuꝛio ris me di

Scalpꝛ A ſcalpo pis·dicit̄ hoc ſcal tatiuū ꝓpꝛum pꝛi·Et b ſcalpꝛ?·i·ferrū cū quo coꝛiū aptaē vel radit̄·vel cultell? vel capul? ſcriptoꝛ·Itē ſcal pꝛum vel ſcalpꝛ? dicit̄ qōdam ferreū inſtrumentū qō alio nomine dicit̄ celtes·vnde hoc ſcapellū li·Et hic ſcapell? li·dimi·ꝑm hug̃·Vnde hieremie·xxxvi Scdoit illud ſcapello ſcribe·

Scamellum·in ſcamnellum vide·

Scamillū A ſcamellū mutata e·in i·dicit̄ hoc ſca millum li·diminutiuū·

Scamnellū A ſcamnū dicit̄ hoc ſcamnellū li·di· & p ſubtractionē n·inuenit̄ hoc ſcamellū li·ſilr di minutiū·Vñ hoc ſcamellulū li.aliud dimi·

Scamnū A ſcādo dis·dicit̄ hoc ſcamnū ni·quod altioꝛib? lectulis apponit̄·ſed ſcabellum quod par uulis lectulis apponit̄·Idem dicitur ſuppedaneus & ypodeon a grecis·Et eſt m·de vltima ſillaba in ſcamnum·

Scandalū·Scandalon grece latine dicit̄ ſcādaluz qō nos offenſionē vl' offendiculū·vel ruinā·vl' im pactionē pedis dicere poſſum?·vñ ſcandalizo zas id eſt·offendere·vl' ledere·vl' occaſionē ruine dare Et eſt actiuū ita dicit huguitio·Scandalū a q̄buſ dam ſic deſcribit̄·Scandalū eſt dictū vel factum vel ſignū cui? occaſione trahit̄ q̄s in ꝺſenſum pec cati mortalis·Vel vt dicit gloſa ſup̄ illud mathei· Ve mundo ab ſcandalis·Scandalū eſt dictū vl' fa ctū min? rectū·p̄bens alīs occaſionē ruine· Hic nota q̄ ut dicit gregoꝛi? in ſeptima omelia ezechie lis.Si de veritate ſcandalū ſumit̄·vtili? p̄mittitur naſci ſcandalū q̄ veritas relinquaē·Et intellige ꝺ triplici veritate.ſ.de veritate vite.qz p nullo ſcā dalo debet quis mortalit̄ peccare·Itē de veritate doctrine·qz p̄dicatoꝛ vl' doctoꝛ nō debet falſuz di cere vel p̄dicare p aliquo ſcandalo·Tacere tñ p̄t et debet ſi oīs obſtinati ſūt·ita q̄ ex doctrina de teriozes fiāt·& nullius coꝛrectio vel vtilitas inde ſpereē·Nā ſicut dicit hieronim? in p̄logo heſoꝛe· Fruſtra vt ait quidā videt̄ nihil aliud fatigādo ni ſi odiū q̄rere qz extreme demētie eſt·Itē de verita te iuſticie·qz nec iudex falſā ſn̄iam.nec teſtis falſū teſtimoniū debet p̄ferre p aliquo ſcādalo·vñ vſus Scandala nō vitat doctoꝛ·iudex·bene viuens· Ita dicit gregoꝛi? in nona omelia ſup̄ ezechielē·Sācti viri in voce libere increpatōis ſuccenſi· eos ad ſua odia excitare nō metuūt· quos deū diligere nō co gnoſcūt·Perūſoꝛ vo derogatio vite noſtre ē app batio·qz iā oſtendit̄ nos aliq̄d iuſticie habere·ſi ill' diſplicere incipim? qui non placēt deo· Sed vi deē q̄ veritas vite ſit p̄ter ſcandalū dimittenda· qz uitatio cuiuſlibet peccati pertinet ad veritatez vite·Sz homo ad vitandu ſcandalū p̄ximi debet peccatū veniale cōmittere vt videē.qz plus debet cauere damnū eternū p̄ximi quod patit̄ p peccatū mortale quo ſcandalizat? ruit·q̄ damnū t ēpozale ſuū quod patit̄ p peccatum veniale·Ergo veritas

vite dimittenda est ꝓpter scandalū· Ad hoc rñdet frater thomas quē sequor Qz homo aliqō peccatū veniale cōmittē ne ali? pecet mortaliē non teneē nec bene facit cōmittendo. qz ad vitandū peccatū nō inclinamur pn̄cipaliter ex damno ꝓprio· qz hoc esset desistere a peccato timore pene· sz inclinamur ne deū offendam?· cui? offensa est etiā veniale pec catū· q̄uis nō ita magna sicut mortale· Null? aūt debet deū offēdere paz. ne ali? offēdat multū· qz homo debet deū in infinitū pl? diligere q̄ pximū Et ideo null? debet facere peccatū veniale ad vitā duz scandalū· dummō act? su? ex tali causa effect? peccatum veniale remaneat· Est vero oppositio in adiecto· si dicaē q̄ aliqs debz peccare aut bñ facit peccādo· Contingit tamē aliquē actū ex tali causa factū nō esse peccatū veniale· qō alias veniale essz sicut dicere verbū iocosū iā nō esset ociosū· cū non careret causa pie vtilitatis· sz huic solutioni videē obuiare illud apostoli ad romanos nono· Optabā ego ipse anathema esse a xp̄o ꝓ fratribus meis vbi videē q̄ apostol? magis diligeret salutē pximi q̄ sui· imo q̄ dilectōez dei· Ad hoc dico q̄ ꝑm vnam glosā· plus nō optabat tūc qñ i statu erat gratie vt· s· separareē a xp̄o ꝓ fratrib? suis· sed hoc opta bat qñ erat in statu mfidelitatis· Vñ in hoc nō est imitand?· Vel dic sicut dicit crisostom? i libro de cōpunctione q̄ ꝑ hoc nō ostēdiē q̄ apl's pl? dilige ret pximū q̄ deū· sed qz pl? diligebat deū q̄ seip̄z Volebat vo ad temp? ꝑuari fruitōe dei· qō ptinet ad dilectōez sui· ad hoc q̄ honor dei ꝑcuraretur in pximis qō ptinet ad dilectōez dei· Itē scias q̄ quā uis ꝑ peccatū veniale gratia non tollaē ꝑ quā hoīs est sal? · imꝑtum tamē veniale disponit ad mortale vergit in detrimentū salutis·

Scandella le· in scandula est·

Scando dis· scādi scansū· scādere· id est ascēdere Et etiā ad versus ptinet ꝓpter scansiones pedum Et est tercie ꝯiugatōis· Vñ versus· Ascendēs scā dit· distinguēs carmina scādit· Scando cōponitur cū ad· & abiecta d· dicit̄ ascēdo dis· ascēdi· ascēsuz id est· ad aliqd scandere· Vnde h̄ ascensus sus· Itez discēdo dis· Itē descēdo is· i· deorsū scādere· subire Vnde h̄ descēsus· hui? discēsus· Itē transcēdo dis· id est· vltra scandere· Scādo & eius cōposita neut sūt· & faciūt ꝓteritū m di· & supinū in sū· & com posita vbiq̄ mutāt a· simplicis in e·

Scandula A scindo dis· dicit̄ hec scādula le· qō· dam gen? annone qō & scādella dicit̄ dimi· & dici tur scandula q̄si scindula· qz scindaē & diuidatur· Scādula etiā pōt dici idē qō scindula·

Scansilis A scando dis· dicit̄ h̄ & hec scansilis· & hoc le· penul'· cor̄· Et hoc scāsile lis· ferrū ꝑ quod equū ascendim?· Scansilia etiā sunt grad? vbi ho norati in sedib? sedēt·

Scapha phe· est modica nauis· & dicit̄ a scaphon qō est speculū· qz hmōi nauiculis vtunē pirate ad speculandū· & explorandū· Et deferunē hmōi na uicule vl' scaphe in uauib? & imminēte piculo de ponunē in mare ad sb̄ueniendū nauibus· qz his na uis accingit̄· & ꝑcinctu ipsi? armaē· Vnde in acti bus· xxvij· Insulā aūt decurrētes q̄ vocatur cauda potuim? vix obtinere scaphā·

Scaphiū· a scando scādis dr hoc scaphiū phij lo cus vbi arma reponuntur vl' gen? vasis ad turpes vsus aptū· scilicet ad req̄sita nature· s· vas ad mi gendū & egerendū· Et h̄ scaphus phi· id est· cert? numer?· & cor̄· sca·

Scapula A scaphus dicit̄ hec scapula le· spātula· humer?· Vñ scapulosus sa sū· i· scapulis dilatat? Et h̄ & hec scapularis & hoc lare· ad scapulā ptinens· Et hoc scapulare ris· quedā vestis scapulas tm̄ tegēs· Et cōponit̄ mēscapulū li· & cor̄· penul· scapula· Prophet̄a· Scapulis suis obūbrabit tibi·

Scapularis penul'· ꝓduct· m scapula est·

Scap? A scādo dis· dicit̄ h̄ scapus pi· i· sūmitas vel cacumē· vel humer?· Aug?· de ciuitate dei· Su per priapi scapū noua nupta sedere videbaē·

Scaria arbor est spinosa· Et facit fructū rubeum & est grecum·

Scarioth· quidā vic? est· Vñ h̄ & hec scariothis· & hoc the· Hinc iudas dict? est scariothis· Iohis xm̄j· Vt traderet eū iudas simonis scariothis· i· iu das simonis· s· filius· scariothis· sic a loco illo noīa tus· Potest etiā declinari· h̄ scariothes· hui? scari othe· sicut testbites· hui? testbite· Et corripit penul'· secm̄ vsū· Vñ & m panteon dr m· xx· li· Iude scari othis fit loc? vn? ci· Vide m secūda pte vbi egi d accētu noīm desinentiū in es· Vide etiā in iudas·

Scatebra· A scateo tes dicit̄ hec scatebra bre· aq̄ eruptio vl' ebullitio q̄ fit cū aqua fluit ꝑ aliquas ri mas· vel imē saxa· vl' cū erūpit i loco humido & in balneo· Et inde scatebrosus sa sum· i· scatebris ple nus· & cōparaē· Vñ hec scatebrositas atis· Virg· Scatebrisq̄ arentia tempat arua· & cor̄· te nacāliē

Scatebros? · in scatebra vide·

Scateo tes· tui· tere· i· ebullire· feruere· emanare· erumpere· sicut facit aqua dū decurrit inter angu sta· & dū emanat in locis humidis & balneis· Vñ scatesco scis· inchoatiuū· Scateo cū suis cōpositis sigua habz neutra sūt· & oīa caret sup̄· & cor̄· sca

Scaturigo· A scateo tes· dr hec scaturigo gmis· aquaz ebullitio vl' eruptio· Augustin? de ciuitate dei· In occidētis plagis scaturigines & pluuiones dicit strages dedisse· & marcialis capella· Si vo cō cepta ex ipsi? scaturigmis vena Profluxerint· ꝓpe rus scrutator inq̄rit· & ponit̄ in hoc loco trāslati ue ꝑ sciētia· Nā aqua tres habet ꝓprietates· abluit sordes· & sequit̄ decliuia· reficit sitiētes· Sic & sciē tia purgat ignorantiā· de magistro trāsit ad disci pulū faciēs decliuia· qz omis imitatio citra pfectio nem est· nec par erit imitator autori· reficit haustu sui ardore cognoscēdi vera flagrātes·

Scaturio A scateo tes· dicit̄ scaturio turis· riui· id est· scatere· Vñ scaturizo zas· Vl' potest deriua ri scaturizo a scateo· & est scaturizo idē qō scaturi re vel scaturientē imitari· & componit̄ excaturizo zas· i· ꝑ aquā scaturientē vel ebullientē plumā aui auferre· Vnde legit̄ in sidonio· alij excaturizabant aues· alij exenterizabāt pisces· & ꝓducit scaturizo v· ante r· sicut & scaturio ris· qō multi negāt· & se pe inuenit̄ in libris phisicalib? corrept̄ū v· Et i to bia etiā corripit̄· vbi dicit excaturiētes les? abhorz aquas Ad hoc dicit magister benedictus q̄ vndo cinēsis ibi errauit cū dicit excaturizantes ꝛc̄· qz sca turio & scaturizo ꝓducit v· ante r· & hoc habem? a prisciano dicēte· q̄ nullū verbū quarte ꝯiugatōis habet v· correptā ante rio· nisi meditatiuum· vt le cturio· sz scaturio nō est meditatiuū· ergo nō cor ripit v· sicut nec prurio· Itē prudētius in passione beati romani prod· eā dicēs· Scaturizātes ꝓdat vt loquacitas· Est vo metr̄ iambicū· vnde oportz q̄ vltima pedis sit longa· vnde prudētius maior· Pe tra dei iussu potū largita scaturit·

Scaturiso sas· m scaturio ris· vide·

Scauillum li·preda dicīē·

Scaur⁹·qui aliquātulū balbutit·vel q̄ habet talos extentos & excedētes· vel scauros grece latine ōr calix·vnde scaur⁹ ra·rū·i.asper ra·rum·

Scazon claudū vel claudico siue inequalitas dicīē & est grecū·& est vitiū metri·Tūc metr⁊ dicīē habere scazō·i·tūc dicīē claudicare·qñ sillaba corrpta pducīē·& pducta corripīē·Vnde prisē·in decimo libro loquēs de edo dis·Nō potest ī hoc iambo penultima sillaba longa esse·ut intelligaē pteritū.ne sit scazon·

Sceda grecū est·i·carta scripta·vel scriptum qō adhuc ñ ē emēdatū·nec ī libr⁊ roactū·Propē q̄dē sceda est abbreuiata scriptura de aliquo ptracta antēq̄ carta fiat·Eadē dicīē & pthocollum·a pthos qō est primū·et collū·q⁊ in collis cartar⁊ pmo loco fiebat tal' scriptura·& postea habebaē p exēplari & qōcunq⁊ scriptū sic abbreuiatū vt postea melius scribaē sceda dicīē·Vnde scedula le·dimi·Et sceda rius ria riū Et a scedula scedulari⁹ ria riū·i·ad scedā vel ad scedulā ptinēs scōm hug·Papias vo dicit·Scedula·pagina·epistola·

Scedula exponīē in sceda·

Scelero ras·in scel⁹ est·

Scelestus sta stum·in scelus vide·

Scel⁹ leris·neutri gnis·i·facin⁹·flagitiū·Vñ scelest⁹ sta stū·i·facinorosus·pter⁊·Dicīē etiā hic & hec sceleste & hoc ste.Inuenīē celestis a celo sine s·Vnde quidā·Regi celesti·nūq̄ placuere scelesti·Vt sis celestis·nō assimilare scelestis·Eccl'·xj·Ve duplici corde & labijs scelestis·Et cōparatur scelest⁹ stior stissim⁹·Itē a scel⁹ dicīē scelerosus·Et cōparaē·& est scelerosus plen⁹ scelere·Vñ hec scelerositas tatis.Itē a scel⁹ dicīē scelero ras·rauī·rare·& inde scelerosior raris·Vñ sceleratus tatum·in quo fit scelus·Sed scelestus sta·stum per quē fit·Scelerosus vero qui facit·Et est scelerosus plusq̄ sceleratus·& cōparaē scelerosus siosior sim⁹·& similiter cōparaē scelerat⁹ tiosior sim⁹·Vñ scelerosestius sime·& scelerate tius sime.adūbia·Scelero cōponitur·Conscelero ras·Et est actiuum cum suis cōpositis·Et corripit le·

Scema matis·gnis neutri·ymago·vl' figura·vel modus loquēdi·s.soloecism⁹ figura.Et fit scema ppter solū ornat⁹ causa·Metaplasm⁹ vo causa necessitatis fit·vl' ornat⁹ in metro·Trop⁹ causa vtriusq̄ tā in metro q̄ in ppsa sm hug·Vide etiā ō hoc in quarta pte vbi agīē de scemate·vide etiā in sce

Scematismenos.A scema qō ¶matismenos est mod⁹ loquēdi·& mene qō est defect⁹ cōponīē scematismenos·i·defect⁹ modi loquēdi·Itē scema dicīē ornat⁹ vl' figura·vñ in donato dicīē·Scemata·lexeos·& dyanoeos·i·figure dictōis & sentētie Sicut em̄ homo variis vestibus decoraē·ita oratio latinitatis tā soluta q̄ ligata scematibus adornaē·Et dicīē sic scematismenos·i·defect⁹ ornat⁹ & figure·qui fit ex carētia debite intelligētie·vl' dicīē sentētia figuratiua & defectiua Significatō ergo dictōis est q̄si ornat⁹ & figura ipsi⁹·vñ quādo deficit a ppria significatōe· est ibi defect⁹ ornat⁹ & figure·i·forme dictionis q̄ est significatio·& corripit me·& acuīē in fine·Hieronim⁹ in plogo iob Et greci rhetores vocāt scematismenos·

Scena A scenos qō est vmbra·dicīē hec scena ne io est·vmbra·Et scena·i·vmbraculū·loc⁹ obumbratus in theatro·& corrimis cooptus similis tabnis mercenariorū q̄ sūt asseribus & corrimis coopte·& secūdū hoc scena potest dici a scenos qō est dom⁹ qr ī modū dom⁹ erat ostructa·In illo vmbraculo latebāt psone laruate q̄ ad vocē recitatoris exibāt ad gest⁹ faciēdos·Et hinc scena dicīē quādoq; totum theatr⁊·Quādoq; recitatio scripture·Quādoq; ipsa scriptura·Quādoq; allocutio diuersar⁊ personar⁊·vl' distinctio scripture q̄ ibi recitabaē·ve ī therētio·vnde scenic⁹ ca cū·penul'·correpta·i·vmbratilis·vl' theatralis·vl' q̄ faciebat ludos & gest⁹ in theatro·vl' qui recitabat ibi scripturas·

Scenicus ca cū·in scena exponīē·

Scenobates·Scenos quod ē funis cōponīē cum batim quod ē grad⁹·& dicīē h̄ cenobates tis·i·funābul⁹ qui gradīē p funē·& corripit ba.Iuuenalis Augur·scenobates·medic⁹·mag⁹.omia nouit·

Scenobiū bij·in cenobium vide

Scenofacio·Scenos quod ē funis cōponīē cū facio·& dicīē scenofacio cis·feci·factū·i·facere fūes vnde h̄ scenofactor ctoris·funiū factor·Et h̄ scenofactori⁹ ria riū·ad scenofactōez vl' ad scenofaciendū ptinēs·vnde dicīē ars scenofactoria·vnde in actib⁹·xvnj·ca.dicīē de paulo·Et erat scēofactorie artis·Itē a scenos quod ē vmbra·dicitur grece dom⁹ scenos.ab vmbratōne·Hinc & similiter grece dicīē tabernaculū scenos·Tabernaculū em̄ ad similitudinē domicilij factū est·Et sm hoc posset esse pdicta oppositio·s.scenofacere·i·facere tabnaculū vnde & ibi posset dici artis scenofactorie·qr faciebat tabernacula·

Scenofactori⁹·scenofactoria·scenofactorium in scenofacio vide·

Scenofegia Fagin quod ē comedē cōponīē cum scenos quod ē vmbra·& dicīē hec scenofegia gie·quoddā festū iudeor⁊·s.fixio vl' dedicatio tabnaculi·qr tūc in vmbraculis salicū comedebāt·vl' est cōpositū a scenos quod ē tabernaculū sic factū ad similitudinem domicilij·quod grece scenon dicīē ab obumbratōe·Inde hec scenofegia gie·festū pdictū salicz dedicatio tabernaculi·in q̄ vt dictū ē comedebāt sub vmbris salicū·Et celebraē a iudeis ī memoriā expeditōis·quādo ab egipto pmoti ī tabernaculis degebāt·Iobis·vij·Dies fest⁹ iudeor⁊ scenofegia·Quod·s.festum iudei singulis annis faciebant ī memoriā bñficior⁊ q̄ eis dñs otulerat ī deserto quādo ī tabernaculis habitabant·De hoc festo habeē levi·xxnj·A quītodecimo die mēsis septimi erūt ferie tabnaculor⁊ septē diebus domino·Et vt vult hug·In hoc notie scenofegia·licz corripe & producere pnl'·p volūtate legētis·Est vero nomē nothū·qr ergo a greco descēdit potest penul'·pduci Apud grecos em̄ in multis vocalis ante vocalē p ducīē·sz qr ad formaz latinitatis reductū est.pōt etiā corripi in legēdo·Apud latinos em̄ vocal' ante vocalē nō pducīē·nisi in paucis·In scālione tam̄ illa penul'·sine dubio breuis est ¶Itē scias q̄ hug·scribit fagin p f·& secundū hoc scenofegia p f·pē scribi·Potest etiā phagin & scenophegia p ph·scribi·habito respectu ad grecā origimē·Vide ī secūda pte vbi agīē de impedimētis accētus·in cap'o de impedimento vsus·vbi posui aliorū opinionē q̄ magis michi placz·vide etiā in fase·

Scenos·id est·funis·Et scenos vel scenon grece dicīē vmbra latine·

Scenotaphiū Scena cōponīē cū taphos quod est sepulcrū·Et dicīē hoc scenotaphiū phij·vacuū sepulcrū·i·imaginaria sepultura q̄ fit cū corp⁹ deest

Sceptriger ra·rum·penultima correpta qui gerit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

sceptrum. a sceptrū & gero ris·cōponiē·

Sceptrū tri·virga potestatis·& deriuaē a cepi p terito de capio·scōm hug·Papias vero dicit·Sceptrum vel sceptron dicit regimē·vl' virga regalis & est grecū·

Scelosonomaton·quedā figura est de qua dictū est in quarta pte in capitulo de scemate·

Sceuus ua uum·id est. sinister·malus·peruersus·inimicus·

Scibilis A scio scis·dicit b & hec scibilis & bile. ad sciendū habilis·& cozr·bi·

Scidi·est pteritū de scindo dis·& cozr·primam·Vnde in aurora dicit·Hostē cum posset gladiare dauid scidit oram·

Scientia. A scio scis·deriuaē hec scientia Et formaē a datiuo scieti addita a·fit hec scētia tie·

Et scias q vt dicit paul?·Scietia inflat·caritas vero edificat·Item nō pl? sape q̄ oportet sapere·Ad cui? intelligētiaz nota q sicut dicit bernhardus in xxxvj·sermone canticoz·Sapere ad sobrietatē·est vigilātissime obuare q̄d scire magis p̄us ve oporteat·temp? eī breue est·Est aūt quo ad se ois scientia bona·q̄ tñ veritati subnixa sit·sz tu qui cū timore et tremore tuā ipsi? opari salutem p tēporis breuitate festinas·ea p̄us scire ampliusq curato q̄ senseris vicinioza saluti·Vñ & aplus dicit·Qui se putat aliq̄d scire nōduz scit quomō oporteat eū scire·Vides quomō fructū & vtilitatē sciētie in modo sciēdi ostituit·Modū sciēdi dicit·vt scias quo ordine·quo studio·quo fine queqz nosse oporteat·Quo ordine·vt illud p̄us q̄d maturi? ad salutē Quo studio·vt id ardenti? q̄d vehemētius ad amorem·Quo fine· vt nō ad inanē gloriā·aut curiositatē·aut aliq̄d simile·sz tm̄ ad edificatōez tuaz·vel p̄simi·Sūt nanqz q̄ scire volūt eo fine tm̄ vt sciāt & turpis curiositas est·Et sūt q̄ scire volūt vt sciant ipsi·& turpis vanitas est·Et sūt etiā qui scire volūt vt scientiā suā vendāt·Verbigratia p pecunia·p honorib?·& turpis questi? est·Sz sunt quoqz qui scire volūt ut edificēt·& caritas est·Et sūt qui scire volūt vt edificent·& prudētia est·Horū aūt vltimi soli duo nō inueniunt in abusione scientie·quippe qui ad hoc volunt intelligere vt bñfaciant·deinqz intellect? bon? oibus facientib? eū·Reliqui oēs audiāt·Scieti bonū & nō facieti·peccatū est illi·Ac si p similitudinē dicat·Sumēti cibū & n̄ digereti·pniciosū est ei·Cib? siquidē indigest? & qui bonā nō habet digestionē·malos generat hūores·& corrūpit corp? nō nutrit·ita & multa scientia indigesta stomacho aīe q̄ ē memoria·si decocta igne caritatis nō fuerit pniciosā inducit obtusitatē & sic p quosdā art? aīe in mores atqz act? trāsfusa atqz digesta·quatin? ipsa de bonis q̄ nouerit vita attestāte·& in oibus bona efficiaē Nōne illa scientia reputabit in peccatū·tāq̄ cib? suersus i prauos noxiosqz humores·An nō malus humor peccatum·An nō mali humores·praui mores·An nō inflationes & tortōes in sciētia sustinebit q̄ eiusmodi est sciēs·videlicet sciēs bonū & nō faciens·Ad hoc facit qd dicit greg·in pastorali·Admonēdi sē qui accusant praua·nec tm̄ deuitāt vt videāt·qz de occulta iā retributōe iudicij est·q̄ eoz mēs maluz qd ppetrat illuminaē vt videat·sz nō conaē vt vincat·vt quo meli? videt eo deteri? pereat·qz etiā intelligētie lumē p̄cipit·& actōis praue tenebras n̄ relinquit·Nā cū acceptā ad adiutoriū sciētiā negligunt·hāc otra se in testimoniū vertūt·& de lumine intelligētie augēt supplicia·qd̄ p̄fecto accepant vt possēt delere peccata·Quoz nimiz nequitia cū malū agit qd̄ diiudicat·ventuz iā iudiciuz hoc degustat·vt cū eternis supplicijs seruaē obnoxia·suo b interim examine nō sit absoluta·tātoqz illic graviora tormēta pcipiat·quāto b malū non deserit·& qd̄ ipe odemnat·Hinc veritas dicit·Seruꝰ sciēs voluntatē dñi sui·& nō faciēs·i·qui cognouit voluntatē dñi sui·& nō p̄parauit vt facerz secunduz voluntatem ei? plagis vapulabit multis·Hinc & psalmista ait·Descēdant in infernū viuētes·Viui quippe q̄ circa illos agunē sciūt & sentiūt·Mortui aūt sētire nihil possunt·Mortui eī in infernum descenderent·si mala nesciendo ppetrarent·Cū vo sciūt mala & tñ faciūt iniqtatez·in infernū viuētes misen sentientesqz descendūt·vide in lux·Hinc etiā attende q̄ scire p̄tum in se est·nunq̄ malū est & p osequēs nec addiscere·qz cui? gnatio est mala ipsū est malū·sz p accidens ptingit esse peccatuz in sciendo vl' addiscendo siue diderando·Hoc aūt accidens pōt accidere·vl' ex pte cognoscibilis·vel ex pte cognoscentis·Ex pte cognoscentis est duplex accidens·Vnū est qñ ppter occupatōem in studio alicui? scientie impedit quis ab executōe officij ad qd̄ tenē·sicut si iudex ppter studiū geometrie desisteret a causis expediendis·vl' sacerdos a confessionibus audiendis quando eas audire tenē·Aliud est quādo ppter delectatōez i aliq̄ sciētia veniret i cō temptū alicui? quē venerari oportz·sicut de beato hieronimo accidit·qui tm̄ delectabaē i ornatu verboz tullij q̄ despiebat ei incule? sermo ppheta vt ipse dicit Sicut etiā accidit illis qui tm̄ adherēt ratōibus humanis q̄ a fide discedūt·& eam impugnant·Ex pte vo cognoscibilis est triplex accidēs Vnū est·qñ cognoscibile de facili ad malū inclīat & p̄terea in se pue vtilitatis est·& ppter hoc p̄hibite sūt scientie magice·ne homo in exercitiū earū labaē·Aliud est qñ cognoscibile est vltra potētiaz cognoscentis·sicut dicit eccli·iij·Altioza te ne q̄si eris·Tertiū est quādo cognoscibile i se nulli? vtilitatis est·sicut facta ptingentia hoīm·Vñ & curiosi dicunē qui sūt scrutatores p̄simi·In oīb? aūt istis trib? ptingit·q̄ illō qd̄ est vni curiosū nō est alteri curiosū·qz aliquid est vltra intellectū vni? qd̄ nō est vltra intellectū alteri?·Aliquid est vtile vni qd̄ n̄ ē vtile alteri·Aliq̄d etiā facile p̄cipitat vnū qd̄ n̄ p̄cipitat aliū·Hoc p̄sideras aplꝰ ait·Nō pl? sapē q̄ oportz sapē·sz sapē ad sobrietatē.s.·au diētiuz vel sui intellect?·Et p̄m hoc etiā intellige qd̄ dicit rabi moyses·Sicut inquit dixerūt talmuti ste quicūqz ponit ingeniū suū circa quattuor·recipiet p̄fusionē·& est·Quid fuit in alto·Quid i imo Quid fuit p̄mo·Quid erit vltimo·Nā vt dicit seneca·Demētia est supuacua addiscere in tāta tpis egestate·In quo aūt sapientia a sciētia differt·vide in sapientia·Item in siliq̄ vide·Item i scaturigo Itē in curios?·Itē in theolog?·Itē in noctua vide·

Scilicet·Licet cōponit cū scire·& dicit scilicz·i·scire licet·nimiz·aduerbiū affirmādi·vl' p̄iunctio copulatiua·vel expositiua·secundū quosdā·

Scilla est nomen herbe·& scilla grece latine dicit herba siue p̄da·Et scilla p̄priuz nomen puelle·Et fuerūt due scille secundū fabulas·s·filia nisi q̄ fuit mutata in alaudam·& filia phorci q̄ fuit mutata in monstruz marinū·Vnde scilla sepe dicit illud monstrū vel loc? periculosus maris i quo est illud mōstrum·Vnde scille? lea leū. p̄m hug·Isidoz? vero

in·xnj·ethiam dicit·Scillã a colle saxũ eminẽs appellant·simile celate forme pcul videntib9·Vnde & monstruosã faciẽ fabule illi dederũt·quasi formã hominis succinctã capitib9 canimis·& collisi illic fluct9 latratus videnẽ exp̃mere·canibus dicta·q3 gurgitib9 occultis naues absorbeat·Vide i suo loco·Papi·vo dicit·Scille saxa latentia in mari·

Scindo dis·scidi·scissũ·scindere·i·separe·frãgere Et cõponitẽ·Abscindo dis·abscidi abscissum·id est ab vno ad aliud scindere·Conscindo dis·Circumscindo dis·Discindo dis·Excindo dis·id ẽ·valde scindere·destruere·Prescindo dis·Proscindo dis·Rescindo dis·Scindo & ei9 cõposita sũt actiua·et omnia abijciũt n·in pterito & supino·& omnia corripiũt penultimã pteriti·vt cõscidi abscidi·Lucanus in tercio·Aut scidit & medias fecit sibi litora terras·Vetustissimi etiã scindi dicebant·& oia geminãt s·in supino·vt abscissũ·Sz a cedo cõposita p vnum s·scribuntur·vt cõscisus incisus·Vide in cedo cedis·cecidi·

Scindula A scindo dis·dicitẽ hec scindula le·lat9 asser quo dom9 operiunẽ·

Scinifes·quidã scribunt p s·in prima litera·vide in c·in cinifes·supra in suo loco·

Scinodẽta Ab odenta q3 est dens dicitẽ scinodenta·Et vocam9 scinodẽtas quib9 voces cũ gemitu pcedunt·& duplices habẽt dentes·

Scintilla A scindo dis·dicitẽ hec scintilla le·eo q3 psilit ab igne·Et est scintilla dũ ardet·Fauilla dũ extincta est·Vñ hec scintillula le·dimi·& scintillo sus sasum·Et scintillo las·id est·fulgere. vel scintillas emittere.

Scintillula le·dimi·parua scintilla·

Scio scis·ui·tũ·scire·i·sapere·scientiã habere vel cognoscere. Et est ppzie scire·reddere ratõez eoz9 q̃ noueris·Nosse vero tm̃ q̃ audieris·A scio dz scisco scis·inchoatiuũ·Scio cõponitẽ cũ ad·& subracta d·dicitẽ ascio scis·i·adiũgo adquiro·Et cõponitẽ cũ eisdẽ. & retinet d·causa differentie·& dicitẽ adscio scis·i·aduoco·Vñ adsciscо scis·& absciscо scis·inchoatiua·Itẽ scio cõponitẽ cum con·& dicitẽ pscio scis·i·simul scire·& ppzie dicitẽ de malo·Tũc em̃ aliq3 pscit·cũ in malo & scelere sibi pscius est·Vnde hec cõscientia tie·Et pscius cia ciũ·& ppzie in malo·Descio cis·cire·i·obliuioni tradere·nescire·Nescio cis·ex nõ & scio cõponitẽ·vñ nesci9 cia·ciũ·Prescio cis·i·ante scire·Vñ pscius cia ciũ·& pstruitẽ tã cũ genitiuo q̃ cũ accusatiuo p̃sci9·Scio & ei9 cõposita actiua sũt·bm q3 scire accipitẽ pro cognoscere·sed bm aliã significatõem neutra sunt·Vide in scientia·

Sciolus la lum·penultima correpta dicitẽ a sci9·i·aliquantulũ sciens·Vl' vt dicit papias·Sciol9 scitẽ tie simulator & peritie q̃ appetit videri & scire q3 quid ali9 sciat·aut qui sese scire pfitẽ oia·aut etiã futura predicere·

Sciopodes·Sicut dicit augustm9 in sexcimo libro de ciuitate dei·ferunt esse gentẽ vbi singula crura in pedib9 habẽt·nec poplicẽ flectũt·et sũt mirabil' celeritatis quos sciopodas vocãt.eo q̃ p estum in terra iacẽtes resupini pedũ vmbra se pregant·Isid etiã in·xj·eth·dicit·Sciopodũ gens ferẽ esse i ethiopia a singulis cruribus & celeritate mirabili·quos inde sciopodas greci vocãt·q̃ p estũ i terra resupini iacẽtes pedũ suoz9 magnitudine adumbrantẽ·

Sciph9 phi·calix maior poculũ quo bibim9 scõm hug·vel bm papiã·Sciph9 calix regi9·qui & patera vocatẽ vel fiala·& est s·pma litera in hug·& in papia·nec debet s·in pnunciatõne omnino taceri·nec omnino pferri s·sz quasi medio modo·q3 s·ibi q̃tum ad sonũ liquescit aliqualiter·

Scipio A cepi pterito dicitẽ hec scipio onis·virga osulum·vel bacul9 ad capiendũ apt9·Vnde & quidã roman9 dict9 est scipio·q3 bacul9 & sustentamentũ reipublice fuit·vel parentũ suoz9·Et fuerunt duo scipiones·s·auus & nepos·

Sciroma·saxa dicitẽ·

Sciros Sciroma dicunt saxa·vñ hec sciros·dureicia in sensib9 sine dolore·

Scirpius pia piũ·in scirpa est·

Scirpus A capio pis·dicitẽ h scirp9 pi. q3 carpat gen9 iunci est·& est planus sine nodo·& inde scirpius pia piũ·i·de scirpo existens·Exodi·ij·Fiscellã scirpiã·& cetera·

Scisco scis·fit scisco cis·inchoatiuũ·Et a secunda eius psona subtracta s·& addita tor fit scisciтor taris·idẽ q̃ scitari fre·irregulare est bm formatõem·& bm significatõez Et dicit pscian9 in octauo libro·Notandũ q̃ scitor taris·& scisciтor taris·nata a pmitiuo actiuo deponẽtia sũt·& corripit penultimã scisciтor·

Scisco scis·in scisciтor est·

Scisma A scindo dis·dicitẽ hoc scisma matis·sic dictũ q̃si a scissura animoz9·Eodẽ enim cultu eodem q3 ritu credit scismatic9 vt ceteri·solo ogregationis delectatẽ discidio·Vñ scismatic9 ca cum·io est·diuisus·Et hinc scismatico cas·i·scismata facere vel scisma·q̃ et scismatizare dicitẽ·Et põt sic diffinire scisma·Scisma est illicitus ab vnitate seu ab vniuersitate dissens9·Differt aũt scisma ab hẽsi bm quosdã sicut dispositio & habit9·Primo enim differt sasma ab heresi·bm quosdam q3 cũ quis ab vnitate seu ab vniũsitate diuidit & dissentit·tũc etiã prima facie est scisma·Sz cũ post temp9 ptinaciter adheserit sue secte·asserẽs nõ esse obediẽdũ romane ecclesie est heresis·& peccat in illo articlo fidei·s·Vnã sanctã ecclesiã catholicã·Itẽ omis hereticus est scismatic9·& nõ ecõuerso·

Scissura scissure·id est diuisio·separatio·a scindo scindis dicitẽ·

Scitalis A scio scis dicitẽ hec scitalis lis·quidã serpens·qui sol9 cũ omẽs serpẽtes pellẽ suã deponũt in estate·ipse deponit suã in hieme·vñ & sic dicta est·q3 scientior est aliis deponẽdo pellẽ·cũ eam deponit in hieme sine lesione·Vel dicitẽ scitalis a scile Vel a scele q̃ est lux·Vnde scitalis q̃si sucẽs·q3 lucens & noua efficiatẽ deposita pelle·vel q3 tãta prefulget varietate tergi sui·vt notaz9 gratia aspiciẽtes retardat·& q3 reptãdo pigra est. quos assequi nõ valet miraculo sui stupẽtes capit·Vñ lucan9 i nono·Et scitalis sparsis etiã nũc sola primis·Et corripit penultimam·

Scithe·dicti sũt a quodam milite persico qui scithas ab eis diuisit scitha cognominato·vnde hec scitha thie·coz9 regio·vñ h & hec scitha the·gentile Et scithicus ca cum·

Scithipolis·opidũ est q̃dam scithie·

Scitor A scio scis·scitu·sup̃·v·uersa in o·& assumpta r·fit scitor taris·verbũ depo·i·inquirere·inuestigare·interrogare·querere·scrutari·Et ẽ frequentatiu irregulare bm formatõez & bm significationem·vide in scisciтor·

Scitũ·A scio scis·dicitẽ h scit9 tus·tui·i·scientia vel cognitio·Et hoc scitũ·i.decretũ·statutum·vel

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

indictū. Vnde hoc plebiscitū. Et scitus ta tū. id ē sapiens. vnde scite aduerbiū. i. sapienter. Et p compositōez pscit? ta tū. i. pfecte scit?. & inscit? ta tū id est. insipiens. vñ hec inscitia tie. i. insipientia. vl' ignorātia. vide in inscitia.

Scius A scio scis. dicit̄ sci? cia ciū. i. sciens. sapiēs Et p cōpositōez inscius inscia. insciū. i. nesciens.

Scobo. A scobs bis. dicit̄ scobo bis. bi. bitū. bere id est. mūdare. & ꝓprie domū.

Scobs A scobo bis. dicit̄ hec scobs bis. ferrum quo lingna planant̄. vel purgamentū dom?. vnde quidā. Vilia scoba leuat. scobs bis. aspa tollit.

Scola grece latine dicit̄ vacatio. qz ibi vacamus. Et in singulari cū dicimus. Magnā scolā habeo. de loco intelligit̄. Cū vo dicit̄ in plurali. Magnas scolas habeo. de scolarib? intelligit̄. ꝙsi multos scolares habeo. vñ scolastic? ca cū. i. ad scolas vl' ad scolares ptinens. vel assidu?. vel frequēs in scola Et ꝺ & hec scolaris & hoc re. ad scolā vel ad scolas ptinens Et substātiue sepe ponit̄ tm̄ in cōmuni gne p scolarib?. vñ ꝺ & hec scolaris. hui? laris. Et facit ablatiuū tm̄ in i. sicut cardinalis. Sil'z & qlibz nomē gentile vel patriū desinens ī is. facit ablatm̄ in i. tm̄. vt bononiēsi. ianuēsi. vide in dacus.

Scopa pe. in scopo pis. est.

Scopetū A scopa dicit̄ hoc scopetū ti. pnl'. ꝓ. locus vbi abundāt scope

Scopeus pea peū. in scopo pis. vide.

Scopm grece latine dicit̄ intendere vl' speculari

Scopo A scobo bis. qđ est domū mūdare. & mutato b. in p. dicit̄ scopo pis. scopui. scopere. & carz sup̄. ꝺm vsū. deberet tm̄ facere scopitū. Et est scopere. mūdare. purgare. & ꝓprie domuz. Trāsumit̄ etiā ad alia. vñ ꝓpheta. Scopebā spiritū meū. vnd̄ hec scopa pe. quedā arbustula. & scopa etiā ē illud cū quo dom? purgat̄. & fit sepe ex scopa arbore. Vñ in euāgelio. Inuenit eā scopis mundatā & ornatā. Vñ hec scopula le. dimi. & hinc scopulos? sum. i. scopulis plen?. qđ & scoposus sa sū. dicit̄. Itē a scopa dicit̄ scope? pea um. i. de scopis exñs & scopm? na nū. & scopo pas. paui. id ē. purgare verberare.

Scopula le. diminitiuū parua scopa.

Scopulosus scopulosa sum. in scopo pis. est & in scopulus.

Scopul? a scopin dicit̄ ꝺ scopul? li. pnl'. correp. i. arduū saxū. ardua & ꝑrupta rupes apta ad speculandū. vel qz facile inde possum? speculari. vel qz a longe videt̄ talis loc?. vnde scopulosus sa sū. id est. plen? & abundās scopulis. & cōparat̄.

Scoria. ab excoquo quis. dicit̄ hec scoria rie purgamentū & sordes metallorz. qz de ferro excoquit̄ vel dicit̄ scoria ab excoquēdo vel excutiēdo. qz qñ excoquunt̄ metalla tūc sordes cadūt & excutiunt̄. vnde esaie. i. caplo. Argentū tuū versū est in scoriam. Itē scoria rie. est suffocatio vesice. ita vt vrina denegēt̄ vel ventris officium. vel tumor in pectine reperiatur.

Scorio onis. mas. ge. dicit̄ stulte?. stolidus. fatu? & deriuat̄ a scoria.

Scorpio. Scorte qđ est dulce cōponit̄ cum poio. qđ est fingo. & dicit̄ ꝺ scorpi? pij. & hic scorpio onis. qđaz aīal venenosū. & dicit̄ scorpio ꝙsi scorte poio. qz ab anteriori ꝑte fingit blandicies. sed a posteriori pungit. Capite em̄ blandit̄. sz cauda pūgit. Vel dicit̄ scorpius ab arcu. vel ab arpe qđ est incuruat? gladius. Inde scorpio. qz cauda figat. vl' arcuata ea venena diffūdat. vñ scorpio dicit̄ qđaz piscis vl' vermis. qz ledit dū manu tollit̄. Scorpio etiā dicit̄ sagitta venenata. arcu vl' rozmētis excussa. que dū ad hominē puenit. vir? qđ habet infūdit Vnde scorpio dicta est. Itē scorpio est gen? duplicis flagelli. vl' magni fustes. Itē scorpio est qđam signū ī celo. in qđ ꝺm poetas scorpio aīal fuit et ās latū. Vel qz cū sol est in scorpione ꝓmos sentimus frigoris aculeos ꝺm hug. Vñ versus. Scorpius est signū. vermisqz. sagitta. flagellū Magister autez in historijs sup illud regum ca. xij. Pater me? cecidit vos flagellis. ego aūt cedā vos scorpionib?. sic dicit. Scorpio est rub? aculeat?. vel flagellum virgarū nodosū vel scutica. habēs in sūmitate glādes plūbeas. Itē scias qz si virga nodosa vel aculeata est. scorpio dr recte. qz acuto vulnere in corp? infigit̄. vt dicā in virga.

Scorpitis. A scorpione dicit̄ hec scorpitis. huius scorpitis. quedam gemma scorpionem & colore & effigie referēs.

Scortator toris. in scortū vide.

Scorte grece latine dicit̄ dulce.

Scortes tis. fe. ge. pellis arietis.

Scortor taris. in scortum vide.

Scortulū li. dimi. paruū scortum.

Scortū A scortes pelle arietis deriuat̄ hoc scortū ti. i. meretrix. q̄ apud grecos scita vocat̄. & dicit̄ sic. qz ōfricat̄ pelles quib? corruptela fit. Vl' scortes dicit̄ a scorte greco. qđ est dulce. Inde scortum qz dulce est. Iob. xxxj. Scortū sit alteri? vxor mea. Vñ scortor taris. i. meretricari. Vñ scortator & scortatorius ria riū.. & hoc scortatoriū rij. lupanā dom? scortantiū. Et est scortor depoñ. cū suis cōpositis siqua habet.

Scotomia. A scuta qđ est rotūda forma. dicitur hec scotomia mie. & accepit nomē ab accidenti. qz repentinas tenebras ingerat oculis cum vertigine capitis. Vñ scotomic? ca cū. talem infirmitatē patiens.

Screa scree. fe. ge. pituita. sterc?. spurcicia q̄ p os ꝓijcit̄. Vñ screo screas. i. scream ꝓijcere. Vnde quidā. Iactās sputa screat. res de? ipse creat. Et cōponit̄ cū ex. & dicit̄ excreo as. i. extra screare. & scream eijcere. Et est neutz screo cū suis cōpositis.

Screo as. in screa vide.

Scriba be. in scribo bis. vide

Scribo bis. psi. ptū. bere. i. cōponere literaz figuras. Vel scribere est figuris visibilib? ante inuētis & vsitatis aliqđ repsentare. Scribo ꝓponit̄ cū ad & dicit̄ ascribo bis. abiecta d. i. asserere. addicere. deputare. destimare. Abscribo bis. i. a scriptura remouere. delere. Cōscribo bis. i. simul scribere. Vñ patres ꝓscripti dicebāt̄. quoz noīa sil' ī enea tabula aureis literis scripta erant ꝓpter maiestatē & perpetuitatem imperij insinuandā. Nihil est em̄ pennius ere. Circumscribo bis. id est. cca scribere. cingere. circūire. ꝺcludere. includere. vel stringere. vel remouere. Vnde circumscript? ta tum. Describo bis. i. deorsum vel valde scribere. vel a scriptura remouere. vel scripturam delere. Inscribo bis. id est. iniungere deputare vel impmere vel intus scribere. Inter scribo bis. id est. inter aliqua scribere interponere vel de medio scripture aliquid auferre. Perscribo bis id est pfecte scribere. Prescribo bis. i. ante scribere. ꝓdicere. ꝓstruere. vel ab aliquo spacio tempo ns aliquid possidendo adquirere. Vnde hec ꝓscriptio onis. Proscribo bis. de quo in suo loco habes

Reſcribo bis·i·itez vel retro circa ſcriptū ſcribere Qui primo mittit epiſtolam ſcribit·Qui remittit reſcribit·Sbſcribo ſubſcribis·pſi·ptū·i·parum vl poſt·vel ſbtus ſcribere·Trāſcribo bis·i·vltra ſcribere vel pſcribere·Scribo & eius cōpoſita actiua ſūt·& faciūt pteritū im pſi·& ſupinū im ptū·& ꝓ tucūt hāc ſillabā ſcri·De ꝑdictis ſignificatōib? nota verſ? Exulat a patria ſine ſpe reditusqz reiqz Quiſqz religat? ſua cū remeabit habebit·Amittit ꝓſcriptus opes nō poſſe reuerti·Inſcript? manet in patria·ſz re ſpoliat?.Aſcribit iactans·deſcribit rem manifeſtās·Inſcribit ſignās·ꝓſcribit crimina damnās·Quare aūt ſcripſi ſcriptū ſcriptor ſcribēſ p p·cū ſcribo ſcribiē p b·dixi in nubo bis·Itē nota verſus de ſcribo bis·maxime ſm theologum Scribo·diſpono·memorozqz·vel infero traho·Scribo repſentans ſcripto vel grāmata formās·Verbi gratia·Scribere idē eſt qō diſponere·ſeu ꝑordinare·Vñ in exodo ca·xxxij·Aut dele me de libro tuo quē ſcripſiſti·i·in quo ad vitā eternā me diſpoſuiſti vel ꝑordinaſti·Et eſt ſenſ?·ſi nō deles me dimitte eis·Scribi aūt vel deleri de libro vite dicit quis dupliciter·vel ſm ꝑſcientiā·vel ſm ꝑſentē iuſticiā Et dicit de? aliquē de libro vite delere·imꝰtum p mittit eū a iuſticia excidere p peccatū·Et differt liber vite a ſciētia dei q̄ eſt de temporalib? & etnis a ꝑſcientia q̄ eſt de bonis & malis.& etiā a ꝑdeſtinatōe·qz ꝑdeſtinatio ꝓprie de futuris eſt & puitē tie directōez in finē impoztat·cū ſit ꝓpoſitū miſerendi·Sz liber vite ſimplicit noticiā debitā impoztat.& nō determinat aliqō temp?·vñ & ſcripti in libro vite dicunt·& q̄ vitā habēt & q̄ habituri ſūt Itē ſcribere idē eſt qō memorie cōmendare·vnde i apoc·xnj·ca·Scribe beati mortui q̄ in dño moriūē Itē ſcribere idē eſt qō mſerre·Iob·xnj·Scribis em̄ cōtra me amaritudines·Itē ſcribere idē eſt qō lras ꝓtrahere·vnde in hieremia·xxxvj·ca·Et ego ſcribebam in volumine atramēto·Itē ſcribere idē eſt qō ſcripto repſentare·Vñ in pſē·pmo maio·Litera ē vox indiuidua q̄ ſcribi pōt·Itez a ſcribo bis·dicit ſcriba be·maſ·ge·Et b ſcriptor toris·& eſt ſcriba nomē officij·vñ ſcribat? tus·ſcribe officium vel dignitas·Sz ſcriptor dicit q̄ frequenter vel aſſidue ſcribit·vel q̄ peritiā habet ſcribēdi·Similit qōlibet verbale in or·quenit alicui ex frequētia vel aſſiduitate vel induſtria·vnde verſ?·Denotat officiū ſcriptor·ſz ſcriba magiſtz·vide in lector·

Scriptito tas·i·frequēter ſcribo·a ſcribo pſi·ptū ptu·v·im o·querſa fit ſcripto tas·

Scrobs A ſcrofa dicit hec ſcrobs bis·id ē.foſſa maxime illa quā ſcrofe faciūt·vide ſupza in cops·

Scrofa fe·i·porca·& eſt nomē ficticiū·ſ·de ꝓpria etate ſoni ſūptuz·vnde hec ſcrofula le·& hec ſcrofella le·ambo dimi·Scrofula etiā dicunt quedam apoſtemata q̄ ſolent naſci pueris circa coll'ū·vnde ſcrofuloſus ſa ſū·& ſcrofulat? ta tū·plen? & abū dans ſcrofulis·& cozr·fu·

Scrofina A ſcrobs dicit hec ſcrofina ne·quodā inſtrumentū carpētarij.qz herendo ſcrobē faciat·

Scrofula·in ſcrofa vide·

Scropuloſus ſa ſum·in ſcrupus vide·

Scrupeus pea peū·in ſcrup? eſt·

Scrupulus li·in ſcrupus eſt·

Scrupus A ſcrutor taris·dicit hic ſcrupus pi·la pis paruus & aſper q̄ ſepe ſub talo iacēs in calciamento multū ledit & offendit·& ꝓpter hoc eum multū ſcrutari cogimur·cui ꝑrari? eſt calcul?·Et inde Ē ſcrupul? li·dimi·penl'·cozr·Et b ſcrup? vl ſcrupul? dicit qōdam pond? ſex ſiliquaz pondere oſtans·& p ſimilitudinē ſcrup? vel ſcrupul? dicit moleſtia·ſolicitudo·anxietas·& dubietas animi·remorſus ſcientie·vnde in pmo regū·xxv·ca·Nō erit tibi hoc in ſingultū·& in ſcrupulū cozdis·Item difficultas·ſubtilis q̄ſtio·Sicut em̄ ſcrup? paru? eſt·ſic ſubtilis q̄ſtio pua eſt ad videndū·Et ſicut ille multū ledit.ita & ſbtilis q̄ſtio multū ledit eu qui nō eſt ꝓmptus in diſcernēdo Inq̄ſitio em̄ & q̄ſtio rez ſubtiliū·multū ſolēt ledere·& a ſcrup? dr ſcrupēl? pea peū·Et ſcrupoſus ſa ſū·i·ſcrupis plenus & abundās & aſper·anxi?·dur?·difficilis·nodoſus.obſcur?·& cōparat ſcrupoſus ſior ſiſſim?·Vnde hec ſcrupoſitas tatis·Vñ ſcrupea·vel ſcrupuloſa ſaxa dicunt aſpa·Itē a ſcrupul? dicit ſcrupulo las·i·ſolicitare moleſtare·Et ſcrupuloſus ſa ſum·ſcrupulis plen? & abundās·vel aſper·anxi? dubi?·difficilis·nodoſ?·obſcur?·Et cōparat·Vñ hec ſcrupuloſitas·i.anxietas·difficultas·

Scrutabilis·in ſcrutor taris eſt·

Scrutinū A ſcrutor taris·dicit hoc ſcrutinū nūj id eſt·ſcrutatio vel q̄quid q̄s ſcrutat inter? de aliqua re·Prophet Defecerūt ſcrutātes ſcrutinio·

Scrutor taris·tatus·ſū·tari·i·inq̄rere·inueſtigare ſubtiliter inſpicere·Vñ h & hec ſcrutabilis & hoc le·aptū vel habile ad ſcrutandū·Vnde ſcrutabiliter aduerbiū·Et p cōpoſitōez inſcrutabilis·Item a ſcrutor dicit ſcrutabund? da dū·i·ad ſcrutandū habilis·vel ſcrutanti ſimilis·Scrutor cōponit Perſcrutor taris.i·pfecte ſcrutari·Vnde pſcrutās tis ptcipiū oīs gn̄is·i·pfecte ſcrutans·Vnde in pmo mach·nj·ca·Perſcrutās eos·Et eſt ſcrutor depoſ cū ſuis cōpoſitis·& cozr·hāc ſillabā ſcru·& ſcribit ſine c·in vltima ſillaba·Vnde horat? epi·Arcanū neqz tu ſcrutaberis vllī? vnq̄·

Scrutum A ſcrutor taris·dicit ſcrutum ti·veſtis paupez lacerata et detrita·Itē ſcruta dicūt exta·ſ·tripe·qz in extis ſcrutabant futura vel ſordes purgando·Vnde hora·epi·Vilia vendente tunicato ſcruta popello·

Sculpo pis·pſi·ptū·ſculpere·i·celare·Vnde ſculptim adū·& hec ſculptura·& b & hec ſculptilis·& hoc le·penl'·correpta·Et b & hec ſculptibilis & hoc le·ſimilit vltima correpta·vnde ſculptilit adū·Itē a ſculpo pis dicit hoc ſculptile lis·ſimulacz in formā & ſimilitudinē alicuius ſculptū·Et ſculptor tas·frequentatiuū·A quo ſculptito tas·aliud frequētatiuū penul'·cozr·Sculpo actiuū eſt cū oībus ſuis cōpoſitis.

Sculptile·in ſculpo pis eſt·

Scurra·ſequor cōponit cū curia·& dicit b ſcurra·leccator·vaniloqu?·Proprie dicit ſcurra q̄ ſeq̄tur curiā gratia cibi·Vnde in ſecundo regū·vj·ca·Et nudat? eſt quaſi ſi nudetur vn? de ſcurris·Q aūt dicit ſcurra q̄ſi ſcutellā radēs·ethimologia eſt vnde b & hec ſcurrilis & hoc le·penl'·ꝓdu·& per gemminū r·Vnde ſcurriliter aduerbiū·& hec ſcurrilitas tatis·leccacitas·turpitudo·turpis lud?·luxuriosa verba·que vulgaliter dicunt barrizare·vñ paul? ad eph·capitulo quito·Scurrilitas q̄ ad rez nō ptinet & dicit a ſtultis curialitas ꝛc·

Scurrilis in ſcurra vide & in nuga

Scurror A ſcurra dicit ſcurror taris·rat? ſum·i·eſſe vel fieri ſcurrā·vel tale officiū exercere·diſſolute viuere·

Scus neutri generis indeclinabile·id eſt rotundū

vel rotunditas.

Scuta .i. scutum est.

Scutella A scus vel scuta dicit hec scutella. quia rotunda est. vnde hec scutellula le. dim. Et scutellarius ria riũ. & h scutellari? rij. qui facit vel vẽdit scutellas. Et hoc scutellariũ rij. loc? vel vas vbi reponuntur scutelle.

Scutica A scuta qđ est forma rotunda. dicit hec scutica ce. pnl'. cor. i. lor cũ quo verberant pueri ancille. serui. & dr sic ꝓpter rotunditatẽ corrigiar

Scutiger ra rũ. penul'. cor. id est gerens scutum Et cõponit a scutũ & gero ris. Et mueniť substantiue in quolibet genere.

Scutra tre. vas qđam est. Et a scus. vel a scuta dicit. & enumerãť scutre in tercio regũ. vij. ca. Inter vtensilia tẽpli. altaris uasa. s. eccl̃is amplitudinis in ore & in ꝓfundo ad calefaciendũ.

Scutula A scuta qđ est forma rotunda. dicit hec scutula le. monile rotundũ ex auro vel argento Vñ in ꝑmo macha. ca. mj. Ornauerũt faciẽ tẽpli coronis aureis & scutulis. & cor. tu. Vñ scutulat? ta tũ. scutula ornat? vel scutulã possidẽs. vl' qđ habz in se orbes in similitudinẽ scutularum. sicut quedã vestes. & quedã aĩalia Vnde & scutulat? dicit equs ꝓpter orbes quos habet candidos mẽ purpureos. Vñ hec scutulata te. vel hoc scutulatũ dicit mouimentũ qđam ꝑciosũ. & est ꝓprie vestis q̃ habz in se quosdã orbes vel circulos. sicut patet in quibusdam pannis sericis. Vñ ezechielis. xxvij. Gemmam purpureã & scutulata ꝓposuerũt in mercato tuo. Itẽ inueniť hoc scutulũ. pluraliť hec scutula diminutiuum est. paruum scutũ.

Scutulat? ta tũ. in scutula est.

Scutũ A scus qđ est rotundũ. dicit hec scuta te. forma rotũda Et a scuta dicit hoc scutũ ti. qr rotundum solebat esse. Vel scutũ dicit ab excutio tis. qr a se excutiat & ejciat ictũ telorũ. vñ hoc scutulum scutuli dimi. Et scutat? ta tũ. i. scutũ habens vel scuto armat? vel instruct?. Et scutarius rij. qui facit scuta.

Se est ꝑpositio & inueniť solũ p cõpositionem. Sex em̃ sũt ꝑpositões q̃ nõ inueniũtur nisi in cõpositõe. s. dis. di. re. se. an. cõ Et signat aliqñ se. sine. vt segnis. q̃si sine igne. Et sedul? sine dolo. Aliqñ seorsũ. vt seduco q̃si seor sũ duco. Itẽ se est ꝓnomẽ & geminat sese.

Sebast?. i. august? mẽsis. Greco em̃ sermone sebastus tm̃ valet qntum august?. Vñ sebastia nũc dicitur quedã ciuitas q̃ olim dicebat augusta ab augu

Sebibo bis. i. seorsũ bibo. a se & bibo Sto. cõponit. & cor. bi. vbiq;

Sebum bi. a sus dr hoc sebũ bi. qđ modo dicitur vulgo sepũ pi. i. adeps. pinguedo. anxugia. Et dr sic. a sue q̃si suenũ. qr plus pinguedinis habet illud animal q̃ aliud.

Secedo A se ꝑpositõe & cedo dis. componit secedo dis. cessi sum. i. seorsum cedere. separari. & producit ce sillabã.

Secenti. te. ta. a sex & centũ cõponit. & abijcit x & dicit secẽti. vel mutat in s. secundũ quosdã. & dicit sescenti te ta.

Secerno A se ꝑpositõne & cerno cõponit secerno nis. i. sepo. Et differt a discerno nis. Discernit qui in duas ptes diuidit. Secernit q̃ ex multis aliquid seorsum eligit.

Secessus A secedo dis. dicit h secess? sus. loc? secretus. quasi sine accessu.

Seciuus. i. aliter. deriuat a sec? p cõparatõez. sicut dicit hug. Itẽ pap. Seci? i. aliter. a sec? compat m. Magister aũt bene dicit. E ante c. breuiat vt ecbinus piscis. & post pauca subdit. quidã vo excipiunt secius. qđ dicũt deriuari a sec?. ꝓpter illũ versũ virgilij. Protrahit instanter nõ secius ac rotat ensem. Nos aũt dicim? qp seci? nichil est. imo in illo versu debet dici segni?.

Seclum cli. in seculũ vide.

Secmentũ est fascia qua matrona fasciat caput. Iuuenalis in satira secunda libri primi. Secmenta & longos habit? & flamea sũpsit.

Seco cas. secui sectũ Vñ sectim adũbium. Et h & hec sectilis & hoc le. ad secandũ habile. vel qđ leuiter secari & scindi potest. & cor. penul'. Seco cõponit Absco cas. cui. absectũ. i. secãdo diuidẽ separe. abrumpe. Conseco cas. i. simul secare. Dissco cas. i. diũsis modis secare. dirumpe. cruciare Et ex eisdẽ cõponit dissicio cis. Execo cas. cui. i. extra vel valde secare. Interseco cas. i. inter aliq̃ secare. Inseco cas. i. intro vel valde secare. Proseco cas. i. ꝑcul vel ante secare. Praseco cas. i. ꝑ alijs secare. Reseco cas. i. abscindere. Seco & ei? cõposita actiua sũt & cor. hãc sillabã se. & faciũt ꝑteritũ i cui & sup̃. in sectũ. licet ꝑm antiquos inueniat secaui secatũ. & in cõpositis simliť Vñ in aurora dicitur Qui xp̃i gladio dogmata falsa secauit.

Secors. le ꝑpositio cõponit cũ cor et dicit secors dis gñis omis. i. ignauus stult?. quasi seorsũ a corde. Vñ hec secordia die. i. ignauia.

Secretariũ rij. in secretũ vide.

Secretũ A secerno nis. dicit secretus ta tũ. & secretim adũbi. & hoc secretũ ti. & h secretari? rij. & hꝰ secretariũ rij. loc? vbi danť vel ꝑsuanť secta

Secta A seco cas. dicit hec secta cte. i. ꝓpositus in malo circa aliquã disciplinã. vt secta hereticorũ qr secti sũt & diuisi ab vnitate eccl̃ie vel fidei. Secta etiã accipit in bono. vt secta philosophorũ. & tũc deriuat a sequor q̃ris. qr tũc sequenda est & tenenda. ut secta apl'orũ. secta ꝓphetarũ Qr aũt dicit secta q̃si sequẽdo tenẽda vel sequẽda tenẽdo etbia est. quidã tm̃ dicũt secta etiã in malo a sequendo. Et est secta. habit? animorũ & institutũ vel ꝓpositũ in malo circa aliquã disciplinã. quã tenendo sequunť longe alia in religionis cultu opinãtes q̃ ceteri. s. ꝑualet qđ predixim?.

Sectilis in seco cas est. & cor. ti.

Sector ctaris. tat? sũ. tari. est frequẽtatiuũ de sequor queris. & debet formari secundũ regulam ab hoc supino secutu v. in or. s. ad differentiã secutor qđ est nomẽ. dicim? sector p sincopã platũ. Vnđ dicit p̃sci. in. vnj. li. Sector ctaris differẽtie causa puto p sincopã v. penultime platũ. ne puteť nomẽ si secutor dicerem?. cũ sup̃. ꝑmitiui ei? secutũ sit. Raro tm̃ deriuatões huiuscemodi speciem fiunt a verbis desinentib? in or. qr videlicet fere oĩa descẽdunt a verbis actiuis & neutris. Sector cõponit Assector ctaris. i. sequẽdo adipisci. assequi. Consector ctaris Vñ osectane? nea neũ

Secularis ĩ seculũ est. De vita seculariũ respectu stat? religiosorũ dixi ĩ ordo. Itẽ vide in cleric?.

Seculũ A sequor ris. dicit hoc seculũ. quasi spacium centũdecẽ annorũ. Licet etiã seculũ ponať pro vita. vel ꝑ quolibet spacio tpis aliquãtulũ longo Et dicit seculũ. qr vnũ sequiť ad aliud. Vñ hoc seculum li. p sincopã. Et h & hec secularis & hoc reres seculi. vel ad seculũ ꝑtinens. Vñ hec secl'aritas

tatis· & seculariter adûbium·

Secûda de· im secundus est·

ecudma· im secundus vide·

ecund? da dû· nomẽ ordinale· & dicit̃ a sequor queris· qz statim seq̃tur post primû· Et secû d? da· dû· i· pspes & bon?· a seq̃ndo qz q̃ secûda sunt de ꝑpe sequunt̃· Vñ & secûda dicit̃ fortuna pspera· quia ꝑpe nos sequit̃ & iuxta nos est· sicut aduersa opposita est & recedẽs· Q aût dicit̃ secundus· q̃si sec? pedes ethia est· Et hinc secûdo das· i· pspera ri· pspez facere vel secûdo loco seq̃· & est actiuû Et cõponit̃· obsecundo das· i· obedire· obtpare· & est neutz· q̃si in oibus suis significatõib? secûdare Itẽ hoc nomẽ ꝑm· ponit̃ loco adûbij loci· vel q̃litatis· vel pot? similitudinis· Cû dicit̃ ꝑm lucam· vbi greci dicût cata lucã· Itẽ sicut dicit̃ in· nj· sñiarum Secundû multiplicẽ habet ratõez· Aliq̃n aût expri mit oditõez vel ꝓprietatẽ nature diuine vel hûane substãtie· Aliq̃n vnitatẽ psone· aliq̃n notat habitû aliquãdo causã· Exẽpla p̃dictoz quattuoz possunt esse ista· Secundû· notat oditionẽ. siue ꝓprietatem quãdo ponit̃ cû dictõe signãte alterã naturam in xp̃o. & seqnit̃ aliqd qđ ꝓpriû est illi nature· vt cuz dicit̃· Christ? ꝑm qđ de? bonus est vel misericoz· vel Christ? ꝑm qđ de?· est etern? vel increat?· vel creator & hmõi q̃ ognotãt ꝓprietates soli deo ue nientes· Et ab altera pte cû natura humana oppo si tû infert ꝓprietates psequẽtes illã· vt Christus ꝑm qđ est homo risibilis· vel aĩal pceptibile discipline vel rationalis corpore?· mortalis· & psimilia· Itez secundû aliquãdo notat vnitatẽ vel vnionẽ psone & hoc specialit̃ in xp̃o vt cû dicit̃ Christus ꝑm qđ homo creauit stellas· ꝑm qđ homo est deus vel dei fili?· Itẽ ꝑm qđ homo de? mortu? est in cruce· Ibi eñ nõ notat q ex forma ei? cui adiũgit̃ possit in ferri illud p̃dicatû· sz pot? qđ in virtute vnionis· facte in ypostasi talia p̃dicata attribuunt̃ sbiecto Hic tamẽ nota q hmõi locutões absoluerût· si tñ forte mueniant̃ in dictis sãctoz sût sustinende & exponẽde· vt Christ? ꝑm qđ homo est de? vel dei fili?· i· ipse q̃ est homo & de? vel dei fili?· Si autẽ addat̃ ibi ꝓnomẽ demonstratiñ ita q replicet̃ sup positû hoîs· erit locutio vera· & nõ solû sustinen da. sz etiã extendenda· vt dicat̃ Xp̃s ꝑm qđ iste hõ est de?· vel dei fili? vel ꝑsona· De hoc dixi ĩ ꝑsona Itẽ ꝑm notat aliquãdo habitû· ut xp̃s ꝑm qđ homo fuit calciat?· vestit?· & hmõi· qz hmõi habit? ouenit ei gratia hominis· & nõ gratia dei· vel in alia si gnificatõe habit?· ut xp̃s secundû quod homo fuit san?· formos? p̃ filijs hoîm· & sic de alijs· qz habẽ multis modis dicit̃ secundû oia illa q̃ nobis adue niût vt habeam? ea· Aliquãdo secundû notat cãm & põt notare q̃druplicẽ causã· s· efficientẽ· vt cuz dicit̃ Christ? secundû qđ hõ fuit meruit sibi & no bis· Formalẽ vt xp̃s secundû quod hõ fuit ratõna lis· secundû quod hõ est aliqd· i· hûanitate ẽ aliqd qđ hõ· Materialẽ ex qua· vt Xp̃s secundû quod hõ ostat ex corpe & aĩa· In qua vt Xp̃s secûdû quod hõ pass? est· Finalẽ vt Xp̃s secundû quod hõ est fi nis oîm creaturaz. vel dignissima creaturaz· vel secundû quod hõ venit ꝓpter nos· ex parte aût po test notare causã efficientẽ· vt Xp̃s secundû quod de? habet potestatẽ ponẽdi aĩam suã & itez sumẽ di eã· Itẽ secundû notat q̃si formalẽ causã· cû dicit̃ Xp̃s secundû quod de? est suppositû nate diume Xp̃s secundû quod de? est aliqd· i· diuinitate que est q̃si forma ẽ aliqd· qz quasi formalit̃ deus deitate est de?· Materialẽ aût causã· vel quasi materialẽ ñ notat· qz diuinitas nõ est dicẽda materia· nec qua si materia· qz materia impfecta est· & quod mate rie simile est impfectû est· Finalez aût causã notat secundû· cû dicit̃ Xp̃s secundum quod de? est ad quẽ oĩa referunt̃· vel ꝓpter quẽ fiût & sût oĩa· Itez a sequor dicit̃ hec secûda secûde· i· follicul? in quo puer inuoluit̃ in ventre matris· & q̃ simul cû infan te nascit̃· & seq̃tur eû & egredit̃· Itẽ secûda secû de dicit̃ quidã vic? in hierlim· de quo habet̃ in· ij· regû· Qui habitabat in hierlim in secûda· Papi· vo dicit sic· Secûda· pspera· abûdans· felix· beata· Se cûde dicunt̃ folliculi q̃ simul cû infãte nascunt̃· dce sic· qz cû infãs egredit̃ eû sequunt̃· Mac· etiam de virib? herbaz dicit· Istas pelliculas medici dixere secûdas· In deutrono· aût· xxvnj· dicit̃· Et illuuie secûdaz· Inuenit̃ etiã ibi secûdinaz· sz meli? dicit̃ secûdaz· põt tñ deriuari a secûda secûde· Secundi nus na nû· i. primẽs ad secûdã· vel res secûde· & p ducit di· vñ bernhard?· Tunica tua fuit pellis secû dina· & ꝓducit di· secûdina

Securicula cule· dimi· pua securis· Securis a seco cas dicit̃ hec securis· huj? securis· qz secat· Vel secu ris dicit̃ quasi succuris· qz ea arbores succidãt̃· vel securis quasi semicuris· Ex vna eñ pte acuta ẽ· & ex altera fossoria· & inde hec securicula le· dimi· & inde securiculari?· q̃ securẽ defert· & desinit accu satiu? singularis de securis ĩ em· & im im· & ablati uus in e· & in i· & actûs plis in es· & ĩ is· secures vel securis· & corr· primã. sz secur? eã ꝓducit· vñ quidã· Reb? securis est sepe minata securis·

Secur?· se ꝓpositio cõponit̃ cû cura· & dicit̃ secu rus ra rû· quasi seorsû a cura· quod compat̃ secur? rioz· simus· vnde secure rius nissime· aduerbiuz· & hec securitas tatis· & securo ras· verbû actiuû· se cundû hug· Papias vo dicit· Secur? nõ dubitans firm?· munit?· Secur? dicit̃ quasi sine cura· i· frigi dus· p quod inutile accipit̃· Et ponit̃ differẽtia in ter secuz & tutû· Vnde in greci· dicit̃· Est hõ secu rus a cura quaqz remot?· Sz vir in agminib? ofidẽs est hõ tut?· Et vide· qz quidã voluerût dicere secu riter· p secure· sed impꝓprie· vnde versus· Assere se cure· securiter penit? vre· & vt dixi in pax· In mû do isto nõ mueniẽ securitas·

Sec?· a se ꝓpositõe deriuat̃ sec?· p̃positio seruiẽs actio casui· vt sec? petz· i· iuxta petz· Potest eti am esse adûbiû· & est sec? idẽ quod al'r vel alias· vl' ꝓpe· vel iuxta· & secûdû quosdã idẽ dicit̃ seci?· & ponunt̃ in greci· tales vers?· Dic sec? esse al'r iuxta qz localit̃ vnû Dices· ast aliud tu dices q̃litatiue·

Secut? ta tû· pticipiû de sequor· scribit̃ p c· licet sequor scribat̃ p q· Nã vt dicit ꝑsc· m· x· li· Verba desinẽtia in quor. mutãt eã in cu· & sumẽtia tû· fa ciût sup· vt loquor locutû· sequor secutû

Sed· diunctio est adûsatiua· & debet scribi p d· antiq eñ dicebãt sedû· p sed· Nos vo duas literas vltimas abscindim?· & dicim? sed p apocopã·

Sedat?· in sedeo sedas vide·

Sedecies· i· sedecim vicib? & dicit̃ a sedecim·

edecim· cõponit̃ a sex & decẽ· et dicit̃ sedecim· vel sesdecim· vt· x· abijciat̃ vel mutet̃ in s· vnde se denarius ria riû· secundû hug·

Sedenim· vna ps· vel loco vni? pris est· Vnde in versib? sibille legit̃· Sanctoz sedenim cuncte lux libera carni· Itẽ in secûdo machabeoz· ca· vij· dicit̃ Sedenim mûdi creator· ẽ·

Sedeo sedes· sedi· sessum· Inde hec sessio onis· et

hec ſedes dis·& ꝓducit ſe·licet ſedeo des·eā cor̄· qz tenet naturā hui⁹ ꝑteriti ſedi·vñ versus· Dū su per alta ſedes casū ꝑbet tibi sedes· Prophera·Illic sederūt sedes in iudicio ·Sedes nō est vni⁹ tantū· sed multoꝝ·sed soliū & throni⁹ vnius tantum·Itē sedes in singulari numero ꝓꝓrie est regni·qđ grece throños dicit̄·& idē nos dicim⁹ soliū·ſb̄sellia vo ceteroꝝ·q̄si subsedia·Cathedre doctoꝝ·& a se des dicit̄ hec sedecula le.dimi·& hoc sedile lis·Itē a sedeo des·dicit̄ sido dis·idē qđ sedeo·& caret p̄= teritis & sup̄·sz mutuaē ea a sedeo des·& ponitur aliqñ sedere ꝑ placere·vt hoc nomē sedet mihi·Et componit̄ sedeo·absideo absides·i·distare·cessare in diuersas ptes sedere·dissimile esse·Assideo des· id est·iuxta sedere Et assidere·i·cōparari·assimila= ri·& assidere·i·simile esse· In ꝑma significatōe cō struit̄ cū datiuo & accusatiuo in eodē sensu vt as sideo te & assideo tibi·Cōsideo des·& ꝓsido sidis id est·simul sedere·Vñ ꝉ ꝓsess⁹ sus·Et cōsesco cis quasi mchoatiū ꝑ ꝓsidesco·i·sepe sedē·Circūsideo sides. Dissideo des·i·discordare·discōuenire·vel in diūsa pte sedere·Vñ dissidēs dētis·Et dissiden ter aduerbi·& hec dissidētia·Desideo des·i·deor sū sedere a ꝓposito resistere·pigrere. vñ desidesco inchoa·Insideo des·& insido dis·i·sedere·Insideo equo·sz insido equū dicim⁹·Itē insidere·q̄si cōtra ad decipiendū vel capiendū sedē·Presideo des·i· sup̄ aliquos sedere.& pesse·& defēdere·Persideo des·i·pfecte sedere·Possideo des·est cōpositū a p vel post & sedeo·Obsideo des·& obsido sidis·i· circa sedere·& cingere·vndiqz circūdare·& ꝓprie expugnādi causa·vñ hec obsidio onis·Residco des id est·pigrere·q̄si retro sedere·remanere·retro mo rari·vñ resideſco scis·inchoa·Subsideo des·& sb̄si do dis·i·subt⁹ sedere·& inferi⁹ esse Quidi⁹·Iussit & extēdit campos sb̄sidere valles· Supsideo·i·se dere sup̄·& dimittere· Et ostruit̄ cū datiuo & ab latiuo·vt supsideo huic rei·& hac re. Sedeo & si do in significatōe nō differūt·sz nec cōposita eoꝝ· ses in tpe differūt·qz sedeo cor̄·ꝑmaz in ꝑsenti·sz sido eā ꝓducit·vñ cōposita a sido ꝓducūt hāc sil si·sz cōposita a sedeo cor̄.candē in ꝑsenti·Oia eñ cōposita a sedeo·mutāt e·simplicis in i·in ꝑsenti q̄ uis quidā velint dicere supsedeo·qđ nō credim⁹ be ne dici si sit dictio cōposita·Itē sido & ei⁹ cōposi ta carent ꝑteritis & sup̄·sz mutuanē ea a sedeo·& ei⁹ cōpositis· Sedeo & ei⁹ cōposita neutra sūt·pē assideo ꝑ iuxta sedere·circūsideo·possideo·obsideo & obsideo q̄ sūt āctiua·Assideo tñ ꝑ iuxta sedere qñ cū datiuo ostruit̄·neutr⁹ est·cū accusatiuo vo est actiuū· Ōnale quidē est·si aliqđ verbū in eodē sensu ostruit̄ ꝑ se nūc cū actō nūc cū datiuo Si cū actio ostruit̄ est actiuū·Si cū datiuo est neutruꝝ· Vñ bñdico tibi·maledico tibi·assideo tibi·neutra sūt·sz benedico te·maledico te·assideo te·actiua sūt & hoc respicies ꝓsē·dicit qñqz q maledico & bñ dico neutra sūt·quādoqz vo dicit q sint actiua·se cundū huq·Et vt dicit ꝓsē·sedeo sedi·debuit facē sesū di·in sū uersa·sz facit sessū·geminata s·ne si diceret sesū.due ptes viderent̄·Itē dicit in·x·li·q a sedeo cōposita q̄uis in ꝑsenti e·in i·uertāt·tam eandē e·ꝓducta seruāt in ꝑterito· Ex hoc patet q dici debet ꝓsidere in infinitio·& scias q sedes·qñ venit a sedo das·ꝑdu·se· sed quādo venit a sedeo tūc cor̄.se·Quidā tamē dicūt·Est hoīs sedeo·sidē ferē aliis·sz hec ꝓprietas ñ seruat̄ gñaliter ab autoribꝰ

Sedi est ꝑteritū ō sedeo·& ō sido vt dixi i sedeo

Sedicio·a sedeo des·dr hec sedicio onis i·dissen tio ciuiū·sic dicta ꝑ otrariū·qz seorsū alij eunt ab aliis·vel qz sedēdo solēt machinari·alij dicūt q̄ se dicio est discordia & dissēsio animoꝝ quā greci di astasim vocāt·vnde seditiosus sa sū·qui seditiōem facit·& discordiā gignit·& cōparat̄·q̄ aūt dr sedi tio q̄si seorsū itio·vl sedatio q̄si ꝑ otrariū·ethia est & cor̄·di· Vnde in aurora De reditu species sedi tionis erat vide in bellū·

Sedile a sedeo des·dr hoc sedile lis·penl'·ꝓduc· et sūt sedilia·loca in quib⁹ q̄s sedere possit·vnō in nj·regū·ca·x·Et due manus hmc atqz inde tenētes sedile·

Sedo A sedeo des·dicit̄ sedo das.daui·dare·da tum·i· mulcere·trāquillare·lenire·cōpescere·& q̄ si sedētes & pacificos facere·& est actiuū cū oīi bus suis cōpositis·& ꝑ ducit se.sz sedeo des·cor̄· se·vnō vers⁹ Que mea mēte sedet mētis mihi vul nera sedet·Itē in aurora Non irā domini p̄sens bo uis vltio sedat·Et a sedo dicit̄ sedat⁹ ta tū·& hēt easdē significatōes quas & sedo das·

Sedtamē·i·atcōtra·aliqñ sūt due ptes·aliquādo est dictio cōposita.et tūc grauat̄ ta·vel est quedā irregularis vocū ꝓprietas·q̄ ponit̄ ꝑ vna dictione·

Seduco A se ꝑpositōe & duco cis·cōponit̄ sedu co cis·xi·ctū·seducere·i·decipe·quasi seorsū a bo no ducere·Itē seducere dicit̄·seorsū ducere·sepaē sicut fit quādo causa ꝓsiliādi aliqs ducit̄ extra con gregatōez· Et ponit̄ seducere ꝑ decipe·ꝓdere & separe·Itē seducere pōt poni i bona significatōne ·i·a malo ad bonū ducē·& sic pōt accipi illud bier xx· Seduxisti me domine & seduct⁹ sū·alia litera habz· Tenuisti me & pauisti me & sic seductor est bon⁹ & mal⁹·frequēti⁹ tamē ponit̄ in mala pte

Sedul⁹ A sedeo des·dicit̄ sedul⁹ la lū·i·assiduus intentus bon⁹ stu diosus firm⁹ frequēs·& dicit̄ se dul⁹ quasi sine dolo ·qz ex aīo & tota volūtate fa cit·& est ethia·vnde sedule adūbium & hec seduli tas tatis·i·assiduitas·& cor̄·du·

Seges A seco cas dr hec seges tis·& ſm hoc ꝑ prie dicit̄ seges matura·s.messis·Vl seges dicit̄ a sero ris·& ſm hoc seges dicit̄ semē qz seritꝰ·& illō in quo serit̄ sz terra·sz trāslatiue semen etiā dicit̄ verbū dei·vnde i luca·Semē est verbū dei & cor· ambas sillabas seges·vide in vber·

Segmētatus ta tū·in segmentū est

Segmentū A seco cas·dicit̄ hoc segmētum ti·ve stis muliebris & longa·cui⁹ necesse est ptem seca re·et ea solēt vti nubētes·et ꝓprie est limb⁹ siue fa sciola·q̄ muliebrib⁹ in doumētis in extrema pte cau sa ornat⁹ assuit̄·Iuuenalis Segmēta & longos ha bit⁹ ut flamea sūpsit·Aliquādo aūt inuenit̄ ꝑ par ticulis vestimentoꝝ·& dicunt̄ segmēta quasi seca mēta·vnde segmētatus ta tū·i·tali veste indutus vel ornat⁹ segmētis·vnde & segmentata dicit̄ ve stis q̄ est quibusdā zonis·vl quasi precisis segmētis ornata· Naz ptículas cuiusqz materie abscisas p̄se gmēta vocam⁹·ſm huq·Papias vo dicit Segmēta sūt fascie quib⁹ fasciat̄ caput·Itē segmentū dicit̄ monile a collo i pect⁹ dependēs·

Segnis·A se ꝑpositōe & ignis cōponit̄ b & hec segnis·& hoc gne·i·piger quasi sine igne ingenio carēs frigid⁹ ociosus ꝑ qđ inutilē accipim⁹· vnde in sexto ea·ad hebreos Vt nō segnes efficiamini & comparatur segnis·gnior·sim⁹· Vnde segnit̄·gnius· me·adūbi·& hec segnicies cici·& hec segnitia cie· & significat se sine vt segnis·i·sine igne ·Sedulus

sine dolo.

Segor. quidã loc? est. & acuiẽ in fine. & interpretãẽ loquela mutilis.

Segrego gas. a se & grego gas. qđ est vnare cõponiẽ segrego gas. gaui. gare. i. separare. q̃si seorsuz a grege ponere. vñ segregatim adu. & cozr. gre.

Segrex A se ꝓpositõne & grex componiẽ segrex segregis. generis oĩs. i. nobilis. quasi seorsũ a grege aliorum. & cozr. gre.

Seir dict? ẽ quidã qz fuit hispid? & pilosus. qñ em̃ nat? est. tot? sicut pellis pilosus erat. Et idem dictus est esau. i. rufus. ob coctionẽ. s. rufe lentis cui? edulio ꝓmogenita ꝓdidit. Idẽ & edom ob rubozem corpis dict?. qđ latine sanguine? dicit.

Seiuga ge. penl. cozr. in biga vide.

Seiugo gas. i. separare. diuidere. ſ. papiã. & cõponiẽ a se & iugo gas. & cozr. iu.

Seiungo gis. m iungo iungis vide.

Seiunx. gis. exponiẽ in iniũx iniugis.

Select? ta tũ. i. ab alijs elect?. & dr a seligo gis selenos. dicit lux noctis. s. luna a sele. vel a sileqđ est lux. & nox cõponiẽ. Eadẽ & silenos dicitur & acuiẽ in fine.

Seleuc? ci. ꝑriũ nomẽ viri. triũ sillabaꝝ. & ibi ẽ diptong? eu. vñ e. & v. eiusdẽ sillabe sũt. Aurora Tũc a romana demetri? vrbe seleuci.

Seligo A se & lego gis cõponiẽ seligo gis selegictũ. seligere. i. eligere quasi seorsũ ab alijs legere. vnde select? ta tũ. i. ab alijs electus. vñ Aug?. in vj. li. de ciuitate dei. Deos iũctos & selectos diligenter explicãs. & cozr. li. seligo ꝛc.

Selinũ dicit apiũ. a quo cõponiẽ petroselinũ. yposelinũ. oleoselinũ. vide in petroselinũ.

Sella A sedeo des. dicit hec sella le. q̃si seda. quia ibi supsedem?. vnde B sellari? rij. q facit sellas. & sellari? ria riũ. ad sellã ptinẽs. & sellari? q sessurus portat sellã. et sello las. sellã reponere. & cõponiẽ dissello las. i. diuisis modis sellare. vel sellã remouere. vel a sella remouere. vel a sella ꝓijcere. Insello las resello las. i. itez sellare. vel sellã remouere. & sello est actiuũ cũ suis cõpositis. Inuenit hec sella le ꝓ quadã muliere in ꝓmo regũ.

Sello las. in sella est.

Sellio A sella dicit B sellio onis. id est. caball?.

Sellula le. diminutiuũ parua sella.

Sellum. fuit quidã vir qui fuit custos vestiũ sacerdotum. & acuiẽ in fine.

Sem fili? noe dict? est. & ex pſagio posteritatis nomẽ accepit. Ex ipso em̃ patriarche. & ꝓphete. et aplĩ. & ꝓpls dei ꝓgressi sũt. ex ei? quoqz surpe est xp̃s. cuius ab ortu solis vsqz ad occasũ magnũ est nomẽ in gentib?. vide in gẽtilis

Semen A sero ris. sevi dicit hoc semẽ mis. qđ in agro spargit ad gignẽduz fructũ. & semẽ aialium qđ spargit ad gignẽdũ fetũ. & a semen deriuat semino nas. a quo cõponiẽ asemino nas dissemio as Insemino nas Resemino nas & est neutz semio cũ suis cõpositis & cozr. mi.

Semẽtis A semẽ dicit hec semẽtis hui? sementis semẽ frugũ. vel temp? seminãdi. vl dea semẽtis. vl ipse act? seminãdi. vñ semẽtin? na nũ. & semento tas. i. seminare. semẽtem facere

Semesus A semis qđ est dimidiũ & esus compoꝝ semes? sa sũ. i. in media pte cozros? & comest? semicomest? & ꝓducit penl. vnde virgili. in. nj. eneid. Semesã põdam & vestigia fera relinquunt.

Semianimis mis. & semianim? ma mũ. dicit. vide ĩ anim?.

Semibos A semis & bos cõponiẽ hic & hec semibos bouis cõis gñis. s. in media pte bos vt monotaur? & cozr. pnl. tã nominatiui q̃ gẽi. Ouidius Semiuirũqz bouẽ. semibouẽqz virũqz

Semicec? ca cũ. q in pte est cec? & in pte vidz. vl q nõ clare videt. & dr a semis & cec? & ꝓdu. ce.

Semicinctiũ cij est zona mini? lata. sicut cingulus cinctura lata. & cõponiẽ a semis & cinct? cti. q̃si dimidi? cinct?. vñ hoc semicinctium cij. dicit eo qđ dimidiũ cingat. In glosa aũt actuũ. xix. dicunt semicincta. vestes ex vno latere dependentes. vl zone siue vestes nocturne. vl genus suudarij quo hebrei vtunt in capite.

Semicinctũ A semis & cinctũ cti. cõponiẽ semicinctũ cti. i. zona mini? lata. qz dimidiũ cingit.

Semicorpus dis. ge. oĩs. i. dimidiũ corpus habẽs a semis & corpus. & cozr. pnl. nominatiui

Semide?. dei? cõponiẽ cũ semis. vl sem? ma mũ. & dicit B semide?. dei. pnl. cozr. i. dimidi? dei?. vel q̃si sem?. i. impfect? & nõ plen? dei?

Semiermis A semis dimidio & arma cõponiẽ B & hec semiermis. & hoc me. i. ex pte armat?.

Semifer A semis & fera cõponiẽ semifer ra rum. id est. in media pte fera. vt centaurus & cozr. mi.

Semiulc? ca cum. in vlc? vide.

Semilacer ra rũ. i. ex pte lacerat? et cõponiẽ a semis et lacer ra rũ. & cozr. mi. & la. ambas sillabas.

Semilong? q̃si medio mõ long?. a semis & lõg?

Semiluniũ lunij. a semis et luna ꝓponiẽ. i. media luna. vide in luna

Semimaris. mas cõponiẽ cũ semis. vl sem? & dr B & hec semimaris ris. i. semimascul? vl impfect?. mas. s. castrat?. q̃si mini? hñs q̃ mas. & cozr. ma.

Seminalis. in seminarium est

Seminariũ A semẽ dicit hoc seminariũ rij. i. semẽ vel cuiuslibet rei exordiũ. vel vas in quo ponit semen. & seminari? ria riũ. i. ad semẽ vel seminatum ptinens. vel exordialis. vel initialis. et B et hec seminalis et hoc seminale

Seminecis. a semis et nex necis cõponiẽ B et hec semines et hoc ce. i. semimortu? vl necat? exanis inẽ mortuos et viuos et cozri. ne.

Semiuerbius. semẽ cõponiẽ cũ verbũ et dicit hic semiuerbi? bij. i. semmatoz verboz. vñ hec semiuerbia bie. i. verboz seminatrix Actuũ. xvij. Quid vult semiuerbi? B dicere Hug. aũt videt dicẽ semiuerbi? et semiuerbia. et tũc tenz naturã de semẽ sz semiuerbius naturã tenet de semmi. Papias dic. Semiuerbi?. i. seminãs vba.

Semiuiũ A semen dicit hoc semiuiũ nij. i. semẽ vl cuiuslibet rei exordiũ vl lucz de semine

Semmo nas. in semẽ vide

Seminudus da dum. i. nõ tot? optus. a semis et nud? et ꝓducit nu.

Semipagan? A semis et pagan? cõponiẽ semipaganus na nũ. i. non ex toto vban?. nec ex toto villanus. vel nec ex toto facet? nec ex toto rustic?

Semipedalis in semipes est.

Semipes Semis cõponiẽ cũ pes. et dr B semipes dis. i. dimidi? pes. et cozri. penl. gẽ. vñ B et hec semipedalis et hoc dale. penl. ꝓducta mensura dimidij pedis. et hec semipedalitas tis.

Semiplagiũ A semis et plaga hoc semiplagiũ gij id est. mini? rete vel adiuncte retibus linee restes. plage dicuntur

Semiplen? A semis et plenus cõponiẽ semiplen?

na nū·penlt̄·ꝓducta·i·dimidi?

Semipondi? A semis & pond? cōponit̄ ẖ semipondi? dij·i·dimidiū pond?.

Semiputat? A semis & putat? cōponit̄ semiputat? ta tū·i·ex pte putat? et in pte nō· Virg·in bucolic̄·Semiputata tibi frondosa vitis in vlmo·

Semirut? ta tū·penult̄·corr·qui ex pte corruit a semis et rut? cōponit̄·

Semis ab hemis qđ est dimidiū·subtracta aspiratione·& ꝑ ea posita s·dicit̄ apud latinos ẖ & hec & hoc semis indeclina·dimidi? dia diū·vñ quidaꝫ Vas trib? & semis solidis ego ꝓdigus emi·Itē semis ꝑt cōponi a semis & as assis·& dicit̄ ẖ semissis·& ponit̄ ꝑ quadā mēsura Ponit̄ etiā ꝑ quodā pondere qđ ōstat ex sex vncijs·q̄si semis as·As cōstat ex duodecim vncijs·Sꝫ obijcit̄ extra hoc ꝺ dictū est·q· semis est oīs ge·q· dicit ꝑsc̄·q· nullū nomen definēs in is·pōt esse oīs gn̄is·ad hoc dico q· ꝑsc̄·intellexit de noīb? declinabilib?·sꝫ semis ꝑ dimidio est oīs gn̄is & indeclinabile vt dictū est in tercia pte in ca·de oīni gn̄e·Semis ꝺo ꝑ medietate assis est masc·ge·& figure cōpositi·

Semispatium A semis et spata cōponit̄ hoc semispatiū tij·gladi? a media longitudine spate dictus·

Semissis ẖ semis·hui? semissis ī semis exponit̄·

Semita A semis dimidio·ꝺr hec semita te·i·dimidiū iter·q̄si semis iter·& est semita duoꝝ pedū·s·via adeo stricta·vt alt̄ cū alio ī trāsitu trāsire non possit & est ꝓprie semita hoīm·callis feraꝝ & pecudū a calcādo vl̄ a callo·& est callis ꝓprie semita stricta & tenuis callo pecoꝝ ꝑdurata· Tramites ꝺo trāsūsa sūt in agris itinera·

Semitas tatis·in semis est·

Semiton?·ton? cōponit̄ cū semis·& ꝺr ẖ semitonus ni·& hoc semitoniū nij·i·nō plenus sonus & corripit to·

Semiuir A semis & vir cōponit̄ ẖ semiuir·hui? semiuiri·i· impfect? vir vl̄ castrat?·pōt etiā semiuir cōponi·a semis ꝑ dimidio q̄si dimidius vir·sic̄ fuit centaur? & monotaur?·& corr·penul·vide in

Semiuiu? A semis & viuus cōponit̄ Semibos semiuuus ua uum·penul·ꝓducta·i·ex pte viuus·id est·nō tot? mortu?·

Semiuocalis Semis cōponit̄ cū vocalis·& dicit̄ ẖ & hec semiuocalis & hoc le·Semiuocales dicūt̄ quedā lr̄e·q̄si impfecte vocales·q· nō habēt ita bonā sonoritatē sicut & vocales·vñ semiuocalit̄ ad uerbiū·& hec semiuocalitas tatis·dicit̄ etiā hec semiuocalis lis·substantiue lr̄a q̄ cū vocali facit vocē q̄si sema & impfecta vocalis·Vide in ꝑma pte vbi agit̄ de litera in principio·

Semiustulo las·in vstulo las·vide·

Semust? sta stū·& semust? sta stū·i·ex pte vst? & cōponit̄ a semis & vst?·& ponit̄ semust?·pro

Semo mas·in sem? vide· Semiust?·

Semo onis·masc·ge·i·semihomo·siue ex pte hō & cōponit̄ a semis et homo homonis qđ dixerunt antiq·& hoc fuit ad differentiā hui? gēn semis Macialis capella· Quosqꝫ hemitheos· quosqꝫ latine semones dicunt·

Sempitern? na nū·sp cū pte durās vt mund?·q̄si semp etern?·vñ hec sempitēnitas·vide in etern?·

Semūculus li·vel semūcul? li·dimi·in semo onis est·sꝫ meli? dicitur semūculus·q· formāt a semo o·in um·uersa et addita culus·ẜm regulas ꝑsciam·

Sem? ma mū·i·impfect? nō plenari?·nō plenus Profecto illud semū est·qđ vltra medietatē & citra pfectōez est·& comparāt·vñ seme semi? simeadūbiū·& hec semitas tatis·& semo mas·i·impfectū facere·aliq̄tulū diminuere·& euacuare·& est actiuū & ꝓducit primā·vñ quidā·Semā semideus stem? flem? quoqꝫ semo

Semust? sta stum·in semiust? est·

Senarius in sex exponit̄·

Senaculū A senat? dicitur hoc senaculū li·locus vbi senatus congregatur·vel domus illa·

Senat?·senex cōponit̄ cū nat?·& inde ꝺr hic senatus tui·quasi senex nat? vel natu·q· ī illa dignitate eligebant̄ senes saltē prudētia·vel senat? dicit̄ a sinendo·q· senatores facultatē agendi dabāt·nō em̄ sine eoꝝ licētia vlli magistratui licebat aliqđ agē & dicit̄ senat? etiā ipse loc? in quo conueniūt senatores·vñ hic senator toris·q· habet illā dignitatez·Vñ senatori? ria riū· Et scias q· senatusdecretū·q̄tū ad immediatā cōpositōem componit̄ ex noībus sez ex gēo senatus·& noīe qđ est decretū ti·sꝫ q̄tum ad mediatam cōpositōnez cōponit̄ a principio·q· senatusdecretū est illud jus qđ est a senatu decretuz vt dixi in tercia pte vbi egi de figura opposita noīs Itē scias q· in ꝓdicta cōpositōe principiū datur ei qđ est dignius·& hac ratōe dicimus senatusdecretū·& mḡrmilitū·q· senat? est dignior suo decreto cū possit illud odere & ōstruere·& declināt̄ decretum·sed senatus gēnus remanet indeclinabil̄·vt hic senatusdecretū·hui? decreti·huic senatusdecreto·

Seneca ce·ꝓprium nomen viri·penult̄·corr·& ꝺr seneca quasi se necās·

Senecia A senecio qđ est aliquantulū senex·dicit̄ hec senecia cie·q̄si pilatura labiorꝝ·vel labiū·vl̄ verbum senis·vel illud rubꝝ qđ est sb̄ aure piscis·per qđ discernit̄ an sit recēs an nō·alij dicūt q· senecie dicunt̄ saliue defluētes p genas senis·quas p̄ senectute retinere nō pōt·& eas emittit p molares dētes·q· canini·i·detractores dicunt̄·qđ ogruit inuidis·de quoꝝ molarib? frequēs immūdicia ꝺtracti onis emittit̄·Vñ hiero·in plogo czech·Sꝫ vereor ne illud cis veniat quod grece signantius dicit̄·vt vocent̄ fagolidoros·hoc est manducātes senecias vide in fagolidoros vbi expositū est·ẜm ꝺo paꝑ·Senecie herbe sūt cito arescentes·q̄ p macerias na

Senecio·a senex dicit̄ hec senecio scūtur·onis·id est·aliq̄tulum senex·

Senecta in senex est·

Senectus A senex dicit̄ hec senecta ctc·& hec senect? tutis·in codē sēsu·& est senect? sexta etas q̄ nullo annoꝝ numero finit̄·sꝫ post quinqꝫ etates quantūcunqꝫ vite est senectuti deputāt̄·Seniū vero est vltima ps senectutis·& dicit̄ a sen? na num qz sit terminus sexte etatis·vel dicit̄ a senex Psal·Vsqꝫ in senectā & seniū deus ne derelinquas me·vide in etas·Item senectū est sup̄·de seneo·ẜm antiquos·& vt dicit̄ in libro sapiētie capitulo·mj·Senect? venerabilis est nō diuturna neqꝫ annoꝝ numero cōputata·Cani aūt sūt sens? hoīs & etas senectutis vita immaculata·q· videlicet in moribus senectus quedā honestas est·

Seneo·a senex.dicit̄ seneo nes·nui·i·esse vel fieri senē·Vñ senectus cta ctū·principiū·ẜm antiquos & hinc senesco scis inchoa·& p cōpositōem·Cōseneo nes·Inseneo·nes·i·mt? vel valde senere·Perseneo nes·i·pfecte senere·Preseneo senes·i·pfecte vel p̄ alijs senere·Reseneo nes·& hinc inchoatiuū Cōsenesco·Insenesco·Resenesco·Persenesco·Presenesco·Seneo et ei? cōpositi corr·hanc sillabā se-

& faciũt ꝓteritũ in nui·et carent supꝫ·q̃uis ꝺm anti quos faciũt supꝫ·in nectũ·Iuue. Perpetuo meroze et nigra veste seneſcant·

Senethesis exponit̃ in quarta parte ĩ capitulo de colozib⁹ rhetozicis·

Senex·a sens⁹ dicit̃ ꝺ senex senis·qz in senibus solent sensus abũdare·qz in antiqs ẽ sapia·et in multo tempoze prudẽtia·vt dicit̃ in iob·vel ꝑ otrariũ qz in eis sensus diminuunt̃·vñ dicitur senex·qsi senescẽs·delirat em̃ ꝓpter nimiã etatez·& est ethia·vñ ꝺ senioz mas·ge·sicut & senex ei⁹ positiu⁹·q̃uis antiq dixerint ꝺ & hec senex·& ꝺ & hec senioz & hoc seni⁹·& in suplatiuo senissim⁹ ma mũ·sed nũc caret suplatiuo·vñ dicit ꝑsc̃·in·nj·li·Omnia in oz desinẽtia compatiua cõis sũt gñis & mutantia oz in us·faciũt neutra·excepto vno qꝺ solũ cũ sit a positiuo fixo.q̃tum ad suã vocẽ ꝺuauit ei⁹ gen⁹ ꝺ senex hui⁹ senis·huic seni·ꝺ senioz·Quãuis hoc quoqz vetustissimi comune accipiẽtes ꝺ & hec senex ꝓferebãt·& facit ablatiu⁹ in e·tm̃ senioze·cuz om̃e compatiuũ in oz·faciet ablatiuũ in e·& in i·ut melioze vel liozi·& facit senex gẽm plem in um·ut senũ·& gtm̃ singularẽ in is·vt senis·cũ noĩa desinentia in x·faciãt gẽm in cis·vel in gis·vt lex legis nux nucis·excipiunt̃ aũt a ꝑsc̃·in sexto li·ista·nix nivis·suppellex lectilis·senex senis·nox noctis·cõposita vo simpliciũ declmatcẽz sequũt̃ vt pernox pnoctis·exlex exlegis·Et dicũt philici stultos esse hoĩes frigidioris sanguis·prudẽtes calidi·vñ & senes in quib⁹ iã friget·& pueri in quib⁹ necdũ calet mim⁹ sapiũt·& ꝺm hoc ꝑ antifrasim dicit̃ senex a sensu & coz·ꝑmam senex·sz sen⁹ na nũ·eã ꝓducit Vñ quidã Facta notãda senis·volo versib⁹ edere senis·A senex dicit̃ ꝺ & hec senilis·& hoc le·pnl̃·ꝓducta·res senis·vel ad senẽ ptinẽs·& hec senilitas·& hec senitudo tudinis·& hec senecta cte·& hec senect⁹ ctutis·oĩa in eodẽ sensu·senex cõponitur·q̃senex·i·valde senex·vide etiã in veternũ

Senilis·in senex vide·

Senio A senex·ꝺz ꝺ senio onis sex pũcti ĩ tessera nium senij·in senect⁹ vide·

Sennaar·vallis latissima in q̃ turris a supbientibus edificari cepit·ꝺm hug·& pap·dicit· Sennaar loc⁹ est babilonis·in quo fuit camp⁹ duran & turris quã vsqz ad celũ leuari conati sũt·& acuit̃ in fi

Senones gallozum quidã q̃ romã inuaserũt Gne·& cozr·no·& scias q ꝺ galli germani sũt teutonici· Galli senones sũt franci·

Senos interꝑtat̃ sens⁹·& acuit̃ in fine·

Sensibilis·a sentio tis·dicit̃ ꝺ & hec sensibilis et hoc le·i·sensu ꝓceptibile·s·aptũ sentire·vel aptuz sentiri·vñ ꝺ & hec sensilis & hoc le·ꝑ sincopã ĩ eodem sensu·penl·cozr. vñ sensiliter adũ·& hec sensilitas tatis.sensibilis etiã ꝺm aliã signiſicatõez sui verbi dicit̃ intelligibil'·& cõponit̃ sensibilis cuz in & dicit̃ insensibilis. ꝺm hug·quidã faciũt differẽtiam int̃ sensibilis & sensilis·vñ in grecis·dicit̃·Qꝺ sentire põt & sentiri tibi sit res Sensibilis·sentire potens est sensile tm̃·

Sensilis in sensibilis exponit̃·

Sensim·i·paulatim adũbium.remissiuũ·a sensus dicit̃· Nã q̃ mozam̃ & paulatim tendũt sensũ faciunt·& cũ sensu fiũt·Itẽ sensim·i·sensibiliter·vel ad sensũ·constanter·timide·vide ĩ tercia ꝓte·in capitulo de aduerbijs·

Sensualitas·in sensus est & in ratio·

Sensus·a sentio sentis deriuat̃ hic sens⁹·hui⁹ sensus·s·quedã vis aie q̃ ꝓcipit formas in pʒsenti materia vel qua homo audit·vel videt·vl tangit·vel gustat·vel olfacit·vel sensus dicit̃ intellect⁹·ꝺm aliã significatõez sui verbi·& sic sumit̃ in fine ꝑme canonice iobis vbi dicit·Et scimus q̃m filius dei venit & dedit nobis sensũ vt cognoscam⁹ deũ verũ & sim⁹ in vo filio ei⁹ ꝑ opatõez·s·in qua significatione inuenit̃ & hoc sensũ·sz sensũ ꝓprie attribuit̃ vocib⁹·Sensus alijs reb⁹·& hinc sensuosus sa sũid est·sensu plen⁹· Itẽ a sensu dicit̃ ꝺ & hec sensualis & hoc le·ad sensũ ptinẽs· vel sensui vel corpi dedit⁹·vel sensu ꝓcipiens·vñ sensualit̃ adũ·& hec sensualitas tatis· Itẽ a sens⁹ dicit̃ sensat⁹ ta tũ·& cõponit̃·Insensat⁹ ta tũ· & vtrũqz istoz compar Et nota q ꝺ sens⁹ sũt quinqz·s·audit⁹·vis⁹·gustus odorat⁹·& tact⁹·tres aperiunt̃ & claudunt̃·duo semp patẽtes sũt· Itẽ sensus q̃libet dicit̃ aĩa·qz sentit·q̃libet cuiuslibet rei adinuẽtio·sz memoria rei inuẽte recordatio· Ille excogitata reppit·hec repta custodit·Itẽ nota q ꝺ principiũ ꝓteriti tpis de sentio est sens⁹ sa sũ·q̃uis dixerũt quidã simplices sentitus ta tũ·qꝺ nichil est·vñ aug·de ciuitate dei·Sẽ sa est moriẽs·qz animã deseruit dens·In quo differat sensus ab intellectu·dixi in intellect⁹·

Sentari⁹·in sentes vide·

Sententia tie·in quarta ꝓte exponit̃ in capl'o de colozib⁹ rhetozicis·& est sñia determiata acceptõ alteri⁹ ꝑtis otradictõis·

Sentẽtios⁹ sa sũ·i·sñijs plen⁹ a sentẽtia dicit̃·

Sentẽtiuncula le·dimi·pua sentẽtia·

Sentes A sentio tis·dicit̃ hec sentes·hui⁹ sentis·i·spina vl'arboz spinosa·q̃ & sentix cis·ꝺz·& ꝺz sic a sẽtio·qz grauit̃ sentit̃ cũ pũgit·vel sẽtes dicit̃ a situ qꝺ est terra inculta·in qua sentes & spine nascunt̃·Iob·xxx·Esse sꝺ sentib⁹ delicias cõputabant Vñ sent⁹ ta tũ·& senticosus sa sũ·in eodem sensu scz horridus·asper vel sentib⁹ plen⁹·spinos⁹·Vñ therenti⁹ ĩ eunucho·Video sentũ & squalidũ.Et sentos⁹ sa sũ·& sentari⁹ ria riũ·Idẽ·s·sent⁹·i·asp horrid⁹.spinosus·& desinit gtus plis in iũ·de sentes·vt sentes sentium·& est magis in vsu in pl'ali numero q̃ in singulari·

Senticos⁹ sa sũ·in sentes vide·

Sentina A sentio tis dicit̃ hec sentina ne.penul'·ꝓdu·loc⁹ ĩ nau·ad quẽ vndiqz ofluit aqua·qz grauis fetoz ibi sentiat̃·et inde vl'a sentio dicit̃ sẽtinas·i·aĩo aliqꝺ sensim diiudicare·

Sentio tis·sensi i·im um·sensũ su.addita s·fit sentus sa sũ·ꝓticipiũ ꝓteriti tpis·et est sentire aliquid sensu ꝓcipe·s·auditu visu·ꝛc̃·& ꝺm hoc est actiuuz Itẽ sẽtire·i·intelligere vl'habere sensũ·i·intellectũ & ꝺm hoc est neutr̃ Sentio cõponit̃ Assentio tis id est·assensũ ꝑbere·et inuenit̃ assentioz tiris·in eodem sensu in depo·gñe·Itẽ absẽtio·vide in suo loco·Consẽtio tis·o sensũ ꝑbere·q̃si simul sentire·vñ hic osensus sus· Dissentio tis·et dissentioz tiris·in eodẽ sensu·i·discordare discrepare q̃si diuſa sẽtire Persẽtio tis·i·ꝓfecte sentire·Presẽtio tis·i·pre vl' ante sentire· Resentio tis·i·itez sentire·et ab istis inchoa·Assẽtisco Absentisco Cõsentisco ꝛc̃·Sẽtio et ei⁹ cõposita faciũt ꝓteritũ in si·et supꝫ·in sũ· Itẽ sentio ꝑ sensu ꝓcipere·vt dixi actiuũ est·cõposita ab eo sũt neutra·vel deponentia·ꝓter ꝑsentio et p sentio et resentio q̃ sũt actiua·et scribit̃ sentio p t·qꝺ accipit sonũ de c.et hoc patet in secũda ꝓsona ꝑsentis temporis indicatiui·

Sentix senticis·in sentes exponit̃·

Sentosus sa sū·im sentes vide.
Sentus ta tum·im sentes exponiē·
eozsū aduerbiū·discretim·i·sepatim·segregatiz semotim·& deriuaē a se·ꝓpositione insepabili que sepationem signat.
Separ ā se & par cōponiē separ paris·oīs ge·i·seozsū a pari·i·dissimil'·vñ hec sepitas·& cozr·pa·
Sepe ā sepio pis·deriuaē sepe adū·nūi·& cōpraē sepi? pissime·Inueniē etiā ſm antiquos sepioz pius·sepissim? ma mū·q̄si a sep? pa pū·positiuo·& cōponiē a sepe.psepe·q̄sepe·sepenumero·i·multotiens·& ꝓdu·se.
Sepelio lis·liui·vel p sincopā sepeli sepultū·liciz ſm antiquos inueniaē sepelitū·& est sepelire moztuum odere·vñ sepult? ta tū·Sepelio cōponiē·Cōsepelio lis·i·simul sepelire. Dissepelio lis·i·simul diūsis modis sepelire vel a sepulcro remouere & eijcere·Sepelio & ci? cōposita actiua sūt·& cozr hanc sillabā se·Vñ quidā·Vallam? ꝓprie castruz sepim? oule·Itē virg·Religio vetuit segeti pōnere sepē·& faciūt pteritū in psi.& sup·in ptū·licet inueniaē quādoq; sepiui & sepitū·
Sepicla piole·dimi·pua sepes
Sepissim? ·in sepe est
epiuscule·a sepi? addita cule·diciē sepiuscule·aliquantulū sepi?·& sepicule·i.sepe & videē esse dimi·plaut? in cassia·Sepicle peccas inqt·& cor·
Sepono nis·sui·ponere·i·seozsū po cunere·separe·a se & pono cōponiē & ꝓducit po·
Seps ā sepio pis·diciē ḃ seps indeclinabile·Vl seps pis·quidā exigu? serpēs q̄ nō solū cozp? verum etiā ossa veneno sumit·Iste siquidē serpens q̄n pūgit aliquē·facit carnē & ossa ei? effluere·ita ꝙ ad mminimū puluerē redigunē Vñ dict? est seps a sepio qđ est claudo & ligo p otrariū·qz apit & dissoluit ossa & carnes vulneratas ab eo·vnde lucan? in·ix·Ossaq; dissoluēs cū cozpe tabific? seps
Septenari? ria riū.a septē dicitur·Et signat septenari? sūmam vniūsitatis·qz oīe tempus septē dieb? consumatur
Septennis ā septē & annus componiē ḃ & hec septennis & hoc ne·i·septē annoz·Vnde hoc septenniū·i·spatiū septē annoz·
Septentrio ā tero ris·diciē ḃ trio onis·i·bos·q̄si terio·qz terrā terat·vl' qz in quibusdā regionib? cū bob? solēt triturare frumentū Vñ quedā stelle dicunē triones·q̄si teriones·sz q̄ semp nobis apparent·& semp terūt areā nostri celi·Vnde p'cōpositionē ḃ septēntrio onis·qđaz celeste signū a septez stellis quib? est depictū. Vel a stellis septē nota bilioribꝫ q̄ alie habet eñ pl'es q̄ septē·ergo septē trio dicaē a septē stellis quas vocāt triones·quasi boues aratorij·qz semp terāt areā nostri celi·Sepe eñ apparēt in nostro emisperio·Vel vt tetigi trio grece·latine oz stella qđ cōponiē cū septē·& diciē septentrio a nūo septē stellaz q̄si septē stelle·qz illō signū septē stellis est depictū· Et nota ꝙ duo sūt septentriones·sz maior & minor·Maior vt diē anstо·vigintiq̄tuoz stellas habet·Minor vo nō nisi septē·& gratia illi? altez signū oz septentrio·vel a septē stellis notabilioribꝫ·Item vterq; diciē plaustrū·siue curr? siue carrū·ꝓpter dispositiōez stellaz sz hoc mai? illud mm?·Itē vterq; ſm fabulas dicitur vrsa vl' arctos·qđ grece oz vrsa·sz hec maior illa mminor·Itē maior oz elicē elereparalis & casmaminor dicitē cermosina·& arctofilax·Et hinc tota igiē ista plaga mūdi diciē septentrio·& etiā ventus principalis ab illa plaga mūdi veniēs similiē diciē septentrio·& inde ḃ & hec septentrionalis & hoc le ptinens ad septentrionē·vel de septentrione existēs et ḃ septentrionalis·ꝓ quodā palello·qz illud signū sz septentrionē includit·eadē causa diciē arcticus Itē scias ꝙ trio idē est ꝙ ternio
Septen? ā septē diciē septen? na nū·Gene·vij·Ex oībus animātib? mūdis tolle septena & septena·& ꝓdu·penul·Vnde in aurora diciē·Septena nolūt luce quiete frui·vide in septimana·
Septies adūbiū numeri·i·septē vicib? a septē oz ꝓpheta·Septies in die laudē dixi tibi
Septimana ā hepta qđ est septē.oz hec heptas heptadis.i.septē·& subtracta aspiratōe & s.ꝓ ea posita dicūt latini·bij & hec & hec septē indeclivnde septim? ma mū·& septen? na nū·& septenarius ria riū·& ḃ septenari? rij·Itē a septē diciē hec septimana ne·Vnō ḃ septimanari?·i·hebdomodarius·& desinit vēs in e.o septimanarie·qz est appellatiuū·& septimanari? ria riū·vel ſm quosdā septimana diciē a nūo diez·videlicet a septē & mane qđ est lux·qz septē luces vel dies in se otinet·sicut ſm eos hebdomoda diciē ab hebda·id ē·septem·& doas qđ est dies·qz otinet in se septem dies·
Septingenti te ta·i·septies centū·& componiē a septē & centū·et mutaē e·in g·vide in nongenti·
Septuagesima·a septuagita deriuaē septuagen? na nū·et hinc septuagenari? ria riū·Item a septuaginta oz septuagesim? ma mum·et hec septuagesima me·ꝓ illa dominica in qua all'a intermittiē·et cōplectiē septuaginta dies·vnde merito septuagesima diciē· Septuagesima signat temp? demutationis.et inchoaē a dominica qua cantaē·Circūdederunt·& terminaē in sabbato post pasca·Instituta est septuagesima ꝓpter redemptōem·quā sācti patres statuerūt·vt ꝓpter ascensionis veneratōez in qua nostra natura celos ascendit·et sup chozos angelozꝫ sublimata est·semp ipsa quinta dies solennis et celebris habereē.et in ea ieiuniū nō obseruareē·

qz in primitiua ecclesia eque solennis erat sicut pri
ma feria · Vñ & tunc solēnis ꝓcessio fiebat ad rep
sentandū ꝓfessionē discipulorꝫ vel ipsorꝫ angelorꝫ
sed qz festa sanctorꝫ supuenere · & celebrare tot fe
sta erat q̄si onerosū Ideo solennitas illa cessauit · In
redemptōez ergo illorꝫ dierꝫ · sācti pres vnā septi=
manā sexagesime in abstinētia addiderūt · & septu
agesimā vocauerūt · Istud tñ ieiuniū modo non ob
seruaē · sicut nec sexagesime ieiuniū · Repsentat
autem septuagesima septuaginta annos · quibꝰ filij
itrl'sb captiuitate babilonica fuerūt · & quēadmo=
dū illi deposuerūt organa sua dicētes · Quomō cā
tabim? canticū dñi in terra aliena · sic & nos canti
ca laudis deponim? · Postq̄ vo data est licētia eis
redeūdi a cyro sexagesimo anno ceperūt letari · &
nos quoqz in sabbato pasche tanq̄ ī sexagesimo an
no alleluia cantam? eorꝫ repsentando leticiā Sz tñ
illi in apparatu redie? & ī colligādo sarcinulas ml'
tum laborauerūt · & nos post alleluia tractū statiz
subiūgim? · s. Laudate dñm · qui laborē signat · Illi
cū leticia redeūtes labore itineris vexabanē · & nos
p totā septimanā paschalē graduale cū alleluia cā
tam? · p graduale laborē · p all'a leticiā designantes
Demū illi patriā intrātes plenā leticiā susceperunt
& nos ī sabbato in albis quo terminaē septuagesi
ma duo all'a cantam? · eorꝫ plenā leticiā p quam ve
nerūt in patriā designātes · & ne eccl'ia tribulatōni
bus pssa despet vel succūbat · ꝓponē ei in euāgelio
& in epl'a triplex salubre remediū · & triplex pmiū
Remediū est vt si vule ab hijs pfecte liberari in vi
nea aīe sue laborz absēndēdo vitia & peccata · Po
stea in stadio psentis vite currat p penitētie opa ·
Deinde in agone viriliter pugnet otra oīa dyaboli
temptamēta · & si hoc fecerit triplex pmium hēbit
qz laborāti dabiē denari? · currēti brauiū · & pugn
ti corona · Si vis inuenire terminum septuagesime
pasche · & ceterorꝫ festorꝫ mobiliū · Nota hos vsus
A festo stelle numerādo pfice lunā · Quiqz bis m
de dias bis septē bis deca tetras. Secundum hos
versus ꝓficienda est luna · inē quā epyphania euene
rit & hinc de sequēti luna numerādi sūt dies decē
& ibi est termin? septuagesime · & hoc est q̄ dicit
quinqz bis · Itē hec cadē luna de qua enumerati sūt
decē dies · pficienda est · & de alia luna sumēdi sūt
duo dies & erit termin? sexagesime · & hoc est q̄
inde dias dicit · Itē ipsa pfecta de tercia luna sumē
di sūt dies quattuordecim · & ecce termin? paschē ·
& hoc est q̄ dicit bis septē · Itē ipsa pfecta de quā
ta sumanē viginti dies & dabit termmū rogatēnū
& hoc est q̄ dicit bis deca · Itē ipa pfecta de quīta
luna sumanē quattuor dies · & dabit terminū pen
thecostes · Et scias q̄ sequēti dñica semp nostr
pascha celebraē · sz hic excipiē vel accipiē de septua
gesima qñ fuerit bisext? · tūc vo de ꝑma lunatione
numeranē vndecim dies · Idē fiat de q̄dragesima si
supra bisextū vel in die bisexti euenerit · s · vt adda
tur numero suo vn? dies · Ad terminū aūt septua
gesime specialiē inueniendū · nota hos versus · A te
sto stelle nūando pfice lune Quadraginta dies · p?
septuagesima fiet · Si cadat in lucē septenā fitqz bi
sext? · Lmque diē dñi primū retineqz ꝑm · hoc est a
principio lunatōnis intra quā epyphania euenerit
numerādi sūt q̄dragimta dies · & ibi erit terminus
septuagesime · postea vo septuagesima fiet · i · sequē
ti dommica · Si vo bisext? fuerit & termin? cadit
in sabbato · tūc nō ꝑma dñica sequēti · sz secūda erit
festū septuagesime · & hoc est q̄ dicit si cadat ꝛc ·

Ad terminā aūt pasche specialiter inueniendū No
ta hos versus · Post martis nonas vbi sit nona lū i
requiras · Et cū trāsierit bis septima pascha pate
bit · vel sic · Inde dies solis tercia pascha tenet · Vl
nota hos versus · Esse grauē nobis bello carnē ca
ueam? · Bellū sepe gerens etiā puto deijcit hostez ·
Mox aīe luctū iūgas cū religiosis ·

Septuagies · a septuagimta · dr septuagies adūbiū
nūi · i · septuagimta vicib? · & cōponiē cū septies · &
dr septuagiessepties · Vñ · xvnj · math · dicit petr?
ad ihm · Dñe quotiēs peccabit in me frater me? &
dimittā ei · vsqz septies · dicit ei ihs · Non dico tibi
vsqz septies sz vsqz septuagies septies · i · quadrin
gentisnonagimta vicib? · vt totiēs fratri peccāti di
mitteret · quotiēs in die ille peccare de facili ñ pos
set · Vel potest intelligi p aggregatōez · i · septuagi
taseptē vicib? · & tūc vndecim multiplicenē p septē
p q̄ intelligiē vniūsitas · p vndecim intelligiē trans
gressio decez ꝑceptorꝫ · & sic oīs trāsgressio p hūc
numerꝫ intelligiē Vñ aug · in omelia Nō solū vsqz
septies · sz vsqz septuagiessepties · i · quadringētisno
naginta vicib? · vt totiens fratri peccāti dimitterz
in die · quotiens ille peccare nō posset · Quid autez
ampli? quens · Vis nosse oīa peccata otineri in nu
mero isto · s · septuaginta septies · Omnia ergo pecca
ta dicit · qz in vndeciz oīa signanē peccata q̄ ducta
septies fiūt septuagintaseptē · Omnia ergo peccata
dimitti voluit qui septuagintaseptē m numero pīi
gnauit · Vide in numer?

Septuaginta · numeri pl'is gn̄is oīs & inodecīna ·
cōponiē a septē · & gentos qō est decem · Inde sep
tuaginta · i · septiesdecem ·

Septū · a sepio pis · sepsi · septū · dr sept? pta ptū
& hoc septū pti · loc? circūclusus · vt stabulū pecu
dum · vel ambit? · Vnde Intra septū templi · i · intra
ambitū · vel clausurā · Vñ septim adverb · i · clausim

Septuns · a septē & vns · vel vncia · cōponitur hic
septuns · hui? tūtis · i · septem vncie ·

Septuplo · septem cōponiē cū plica · vel plico · &
diciē septupl? pla · plū · i · septies plicat? · septies vl'
p septem multiplicat? · Daniel' · nj · Precepit vt suc
cenderet fornax septuplū q̄ succendi consueuerat
Vñ septuplo plas · plaui · plare · i · septies multiplica
re · & corr · tu · naturaliē · Vñ in aurora Septupla pe
na cain torq̄t sibi vexat hebreos ·

Septussis · as assis cōponiē cū septem · & dr hec
septussis · i · septē asses vel p̄cium septem assiū · ꝛc ·

Sepulcral · m sepulcrum est ·

Sepulcrulū cruli · dimi · puum sepulcr ·

Sepulcr · a sepelio lis · dr hoc sepulcr cri · Vnde
h & hec sepulcralis · & hoc le · penul · pdu · & vt di
cit apulei? · Vitiū facit q̄ post c · ponit aspirationē
in latinis dictionib? · vñ vitiose aspiraē sepulcrz
& pulcrū · vel pulcer ·

Sepult? · a sepelio lis · liui · sepultū · deriuaē sepul
tus ta · tū · Qz aūt diciē sepult? · q̄si sine pultu · i · si
ne pulsu · ethia est · & cōponiē insepultus ta tū · &
hec insepultura · & dicitur cadauer sepultum · id ē ·
sb terra conditum ·

Sequacul? la · lū · aliquantū sequax · & dr a seq̄x ·

Sequax cis · gn̄is oīs · in sequor est ·

Sequela · a sequor queris · dr hec seq̄la le · penul · p
ducta · i · mos · cōsuetudo · exemplū · rit? ·

Seq̄ster stri · qō & tercie declma · inueniē · sz regu
lariter est secūde · & diciē seq̄ster · recōciliator · qui
discordes pacificat · & q̄ certātibus medi? inuenit
qui apud grecos amesos diciē · apud quem pignora

deponi solent·& derivat a sequēdo vel sequor·qz ei? qui elect? est vtraqz ps sequat fidē·deutro·v· Ego seqster & medi? fui int deū & vos·vnde hec seqstra stre·i·recōciliatrix·& ppie certātes pacifi cans·& seqstro stras·separe·& ppie certātes pa cificare·& est actiuū·& seqster stra strū·adiectm̄ inuenit·i·medi? vel mediās·

Sequor seqris·cutū·tu·vñ secut? ta tū·qđ sequi tur·& secutiu? ua uum·qđ sequit·vel qđ est sig nū secutionis·& h & hec & hoc sequax·diligēs secu tor·qui & secutari? dicit·Vñ sequaciter adūbiuz & hec sequacitas tatis·Sequor cōponit Assequor queris·i·valde vel iuxta seq·vel sequendo acquire re·Cōsequor queris·i·simul seq vel sequēdo atipi sci·multi sequunt aliqđ q tū nō osequunt illud·vñ hec osecutio·& osecutiu? ua uū·Exequor queris· id est·extra seq·aliqđ pficere·ad effectū ducere· instare·ad aliqđ faciendū insudare·vñ executio ōr effect?·Insequor qris·i·valde vel int?·vel extra se= qui·& ppie accipit in malo·vñ insector ctaris· fre·Prosequor qris·i·pcul seq vel q restāt sequi et pcedere·vñ hoc psequiū quij·i·fuitiū·Persequor qris·causa pdendi & nocēdi sequi·insistare·ptecu tionē inferre & angustiā·ppie quidē in malo dicit sz nō semp·dicit etiā psequi·i·pfecte seq·& sic po test accipi illud deutro·xvj·Iuste qđ iustū est pse queris·& illud psal·Inqre pacē & psēqre eā·etiaz si fugiat·i·pfecte vel pseueranter sēqre·Obsequor queris·i·obedire·suire·in oībus sequi·Subsequor qris·i·sūtus vel post latent vel paz seq·vnō hoc subsequiū·i·finitiū·Sequor & ei? cōposita sūt de= ponē·& corr·hāc sillabā se·& faciūt sup·in cutum Et ipsa verba vl' principia psentis tpis·& gerundia in di·do,dum·scribunt p q·sz principia preteriti & futuri temporis·vt secut? secuturi?·& supina vlti ma·vt secutū tu·& verbalia vt secutor·secutrix· scribunt p c·Nā vt dicit psc·in·x·li·Desinentia in quor·mutāt eā in cu·& sumētia tū faciunt sup·vt loquor locutū,sequor secutū·& scias q verbū de ponen·nō habet participiū in dus·vñ sequēdi? da dū vel exponit in actiua significatione·vel venit a se quor impetuz olim fuit cōmune verbū·vt dixi in lo

Sera A sero ris·serui·dicit hec sera quor· re·firmatura hostij·& ppie lignū qđ ex trāsuerso obijcit & opponit hostio·Vñ sero ras·raui·i·serā hostio apponere·hostiū firmare·claudere·& cōpo nit Assero ras·i·apire·Consero ras·i·simul serare Desero ras·i·separe·Disero ras·i·valde vl' deor sū·vel diūis modis serare·vel seram remouere·& apire·Insero ras·i·valde·vel inter serare·Obsero ras·i·serā hostio apponere·Resero ras·i·iterū sera re·vel recludere·& apire·quasi retro serā facere·& remouere·Subsero ras·i·sūtus serare·vel paz·vel post·vl' latenter serare·Sero & ei? cōposita actia sūt·& corr·hāc sillabā se·Item a sera re·hoc sero in= declina·vel poti? est adūbi·licz quādoqz ponatur noīaliter sicut & mane·vt cū dicit Obscuz sero· pulcz mane·vel dicit a sero ras·Claudit enī celuz sero·sicut mane aperit·Vñ & nocte dicit celū esse clausū·& die aptum·& ita sero est ās sera celi·& hinc ser? ra rū·i·tard?·extrem?·& cōparat serus rior sum?·Vnde sere seri? seriſſime aduerbi·& hec seritas tatis·i·tarditas·Item a sera dicit hoc serū ri· liquor q fluit de recenti caseo dū p̄mit·& scias q se res ppriū nomē ppli cuiusdā est,& serus ra rū·& sero adū·producūt se·sz sero ris·futuro serā res·& hec sera re·& hoc sez ri·p liquore casei·& sero ras

cor̄·se·vnde ouidi? ō remedijs·Principijs obsta sero medicina patur·Cū mala p longas cōualuere moras·Item versi? magistrales nota·Si far vere se= ro·crescūt mea semina sero·Fur obstāte sera non furta facit nisi sera·Spernere pingue serū·non me facies nisi serū·Illis siqua seres·dabit & bissū tibi

Seraf serafis·dicit quilibet de ordine Seres angelor illor qui dicunt seraphin·& scias q sera phim p m·& seraphin p n·ita distinguunt sicut et cherubim & cherubin·vide in cherubim·& ve dicit grego·Seraphin vocant illa sanctor spirituū ag mina·q ex singulari ppinquitate cōditoris sui incō pabili ardēt amore·Seraphin quoqz ardētes,vi' in cendētes vocant·que qz ita deo diūcta sūt·vt int hec & deū nulli alij spūs intersint·tanto magis ar dent·q̄to hūc vicini? vident·quor pfecto flama amor est·qz quo sūtili? claritatē visionis ei? aspi ciūt·eo validi? in ei? amore flamescūt· De sera phim etiā dicit esaie·vj·ca·Vidi dominū sedentez sup soliū excelsū & eleuatū·excelsū i se,& eleuatū respectu dom?·& plena erat dom? a maiestate e? & ea q sub ipso erāt replebāt templuz·& seraphin stabūt sup illud·sex ale vni·& sex ale alteri,duab? velabāt facie ei?·& duab? velabant pedes eius·& duab? volabāt· Hec visio ab hieronimo allego rice exponit·Volēte p sedentez sup solū excelsū et eleuatū xp̄m regnantē signari·Per solū aūt ex celsū et eleuatū signari angelos in quib? de? sedet sicut dicit psal·Qui sedz sup cherubim·Per domū aūt supiorē ecclesiā triūphantē·q dei maiestate im plet·Per templū vo inferi? ecclesiā militantē·q in feriorib? domus pficit·nec videt diuine essētie ma iestatē Per hoc aūt q dicit q seraphin stabāt sup illud vl' in circūitu,sm aliā literā·signat q angeli templū·i·ecclesiā militantē custodiūt & defendūt In hoc aūt q dicit q angeli habebāt alas a dexteris & a sinistris·signat q angeli p̄tegunt ecclesiā defē dunt & custodiūt·in psperitate ne eleuet·in adūsi tate ne deijciat·Sz dyonisi? ·p sedentē i solio dicit signari ip̄m deū·p solū aūt excelsū·ip̄am eminēti am diuine nature·p domū vero supiorē creaturas excellentiores·deo magis ppinquiores·que ei? ma iestatē pleni? repsentāt·p tēplum vero inferius in feriores creaturas·s·corpales que inferiori modo diuinā participant bonitatē·Hui? aūt sedētis super thronū facies ipsā diuinā essētiaz designat·siue que in eternitate fuerūt ante mūdi ostitutōez·p pedes vero ea que postmodū erūt in gloria beator·& in penis damnator·p media vero ea que in cursu me dio agunt·Seraphin ergo facies & pedes sedētis sup thronū velare dicunt·qz misteria eterne diui nitatis vl' future beatitudinis·& miserie nobis ad plenū nō reuelant·Vnde et rabi moyses narrat·q talmutiste dixerūt·Quicūqz ponit ingeniū suū cir ca quattuor recipiet confusiones ꝛc·Quid sit in alto quid in imo·quid fuit p̄mo·quid erit i vltimo·Et addit·Duab? alis volabāt·i·expandebāt alas ac si volarēt·et sic nō omino operiebāt media sedētis in throno·qz de hijs que medio tpe agunt·sicut que in sex dieb? vl' etatib? fūt vel facta sūt q̄tuz op? est instruimur ministerio angelor·inter quos sera phim p̄matuz tenēt· Et dicit int̄um op? est·qz h impfecte·et expte cognoscim?·qz p speculū et in enigmate·Vnde et dicit q dom?·i·mundus imple ta est fumo ignorātie respectu illor qui sūt in pa tria·vel domus·i·synagoga impleta fumo infideli tatis·Volat? āt angelor ꝓcessū reuelatōis i nos·

& eoꝝ velocitas ad oīa que volūt demonstrāt · & sequit̄ ī illa visione esaie · qꝫ seraphīm clamabāt · Sā ctus · sāctus · sanctꝰ · dñs deꝰ exercituū · In eo qꝫ dicit̄ sanctꝰ ter · notat̄ trinitas diuinaꝝ psonaꝝ · In eo qꝫ dicit̄ singulariter · Dñs deꝰ exercituū · notatur essētie vnitas · & inde est qꝫ inoleuit cōsuetudo · qꝫ quottidie cantat̄ in eccl̄ia · sanctꝰ · sanctꝰ · sanctus dñs deus sabaoth · i · exercituū ·

Sereno nas · naui · nare · i · exhilarare · letificare illūi nare · illucidare · Vñ serenꝰ na nū · i · letꝰ · hilaris · lu cidus · clarꝰ · trāquillꝰ · sz serenū ad celū referē · Trā quillū ad mare · vñ quidā · Dic mare tranquillū · ce lum dic esse serenū · & compat̄ serenꝰ nior simus & a gēo sereni · addita tas . fit hec serenitas tatis · Itē a serenꝰ dicit̄ hec serenitudo dinis · Sereno cō ponit̄ Cōsereno nas · Insereno nas · i · intꝰ vl̄ valde serenare · Resereno nas · Subsereno nas · i · postꝰ vel subtꝰ vel paꝝ serenare · & ē actiuū sereno cū oibꝰ suis cōpositis · & ꝓdu · re ·

Seres ꝓ populo ꝓducit primam · vide in sera · ria A siria rie · dr hec seria rie · i · olla · q̄si siria qꝫ ibi primo facta est · Vel dicit̄ sic a serijs · qꝫ vtilis est & necessaria · Vl̄ a serie · qꝫ ordine fit · regū quinto Releui omnia dolia mea & oīs serias meas · Vnd̄ hec seriola le · dimi · Persiꝰ · Seriole veterū metuēs eradere limum ·

Sericꝰ · h̄ seres huiꝰ sereris · est quidā ꝑs a quo dicit̄ hoc sericū ci · qđ vulgo dicit̄ sera · qꝫ apd̄ eos abundāt vermes q̄ sericū egerūt · s · bombices . a q̄ bus hec fila circū arbores ducunt̄ · & hinc sericus ca cū · & hec serica ce · quedā vestis de serico · & se ricatꝰ ta tū · i · serico ornatꝰ · vel intextꝰ · Et serico cas · i · serico ornare · vl̄ intexere · & corr̄ · ri ·

Series A sero ris · ꝓ ordinare · dicit̄ hec series riei id est · ordo tenor · Vñ serio as · i · ordinare · in ordiez & seriē disponere & corr̄ · se ·

Seriola le · dimi · pua seria · vide in seria ·

Serius A serꝰ ra rū · dicit̄ seriꝰ seria riū · i · vtilis · & necessariꝰ · theodolꝰ · Vt tua iam nostro postpo nas seria ludo · & dicit̄ a serꝰ · qꝫ seriꝫ series necessa ria & vtilia tractare solent · Vñ serie adūbi · i · vti liter · vel intente · sedulo · studiose ex animo · Inueni tur etiā serio ablatꝰ positꝰ ꝓ illo adūbio serie ·

Sermo onis · m sermocinor vide ·

Sermocinor naris · i · sermonē facere · & dicitur a sermo · Sermo aūt est oratio humili stilo cōposita humane locutōi finitima · vl̄ ḃmo est collocutō vni us psone ad aliā · Et dicit̄ ḃmo a sero ris · qꝫ serat vtilitatē mentibꝰ auditoꝝ · vel qꝫ serat̄ inter collo quentes · & corr̄ · ci · sermocinor ·

Sermūculus li · dimi · puus sermo ·

Sero ris . seui · satū · i . seminare · vl̄ plantare · & de riuat̄ a sereno nas · qꝫ sereno celo serendū est & nō ꝓ imbres · Et nota qꝫ sero ris · duplex habet ptēritū & duplex supn̄ · vt sero seui satū · sero serui sertum · Sero ris . seui satū · i · seminare & plantare · hec tn̄ significatio tracta est ab alia · Qui cm̄ arbores plā tat · qdāmodo seminariū eis ofert · & qꝫ seminatio & plantatio ordine solēt esse · ideo sero seui q̄nqz ponit̄ ꝓ ordinare · Itē sero ris · serui sertū · i · immit tere vel iungere · Inuenit̄ tn̄ & serui · ꝓ ordinaui · & ꝓ seui · ḃm antiquos · Sero cōponit̄ ḃm vtrāqz literaturā · Assero ris · asseui assitū · i · plantare · As sero ris · asserui assertum · i · liberare · manumittere Assereze · i · affirmare vl̄ adiūgere · Vñ h̄ asser asse ris · qꝫ vnꝰ alij inserit̄ · & hinc asserto tas . frequē · Cōsero ris · pseui psitū · i · plātare simul serere · Vnd̄ hec positio · i · plātatio · & positꝰ ta tū · i · plantatꝰ · Cō sero ris · pserui pserū · i · cōmiscere · cōmittere · texe re · iungere · vt Isti pserūt brachia · & pserūt vba · Vñ pserim · i · iunctim adūbi · Circūsero ris · circū seui . i · circūplantare · Circūsero circūserui · i · vndiqz iungere vel texere vel cōmittere · Desero ris · rui sertū · i · delinq̄re · Vñ hoc debtum · Et hinc deserto tas · i · desertū facere · pōt etiā esse frequē · hui⁹ vbi deserē · Differo ris · disserui · i · tractare · dicere · sa pienter loq̄ · pfirmare · Vñ dibtus nomē de quo vi de in suo loco · Exero exerui exertum · i · foras emit tere vl̄ denudare manifestare Vñ exerto tas · fre · Insero ris · inseui insitū · i · plantare & est ꝓprie inse rere plantare ꝓ immissionē ramoꝝ admixtē Vnde Ouidius ī de remedijs amoris Venerit insitus fac ramū ramos adaptet Insero ris serui insertū · i · im miscere immittere & ꝓprie violenter Vñ inbto tas · fre · Intero ris interui intertum · i · interponere intermi scere immittere Intero ris interui intertum · i · inter plantare vl̄ intersemināre · Prosero ris pseui psertū id est · pcul emittē Præsero ris pserui psertū · id ē ante emittere vl̄ supra Obsero ris obseui obsitum id est · extra vl̄ vndiqz seminare vl̄ plantare vl̄ tegē Lucanꝰ Obsita funera celāt̄ purpura lana · Obseo ris rui · obbtum · i · extra serere extra mittere cōmiscē Et nota qꝫ sicut patet ex dictis oīa cōposita a se ro faciūt ptēritū in rui & supn̄ · in sertū · sz nō oīa faciūt in seui · sed illa tm̄ q̄ habēt significatōez affi nem significatōi sui simplicis sicut q̄ dicunt̄ ꝓ plā tare · Nā qui arbores plantat · qdāmodo seminariū ofert Et hinc est qꝫ illa q̄ habēt significatōez omni no extraneā a significatōe sui simplicis faciūt ptēri tum tm̄ in rui & supn̄ · tm̄ in sertū · vt desero ris de serui desertū · disserō rui disserū Exero rui exertū Prosero rui sertū Oīa vo alia faciūt ptēritū in seui & serui & supn̄ · in sitū & sertū · & cū dicuntur ꝓ plantare faciūt ptēritū in seui & supn̄ · in sitū · In alio vero sensu faciūt in rui ptēritū & supn̄ · in btuz Obsero tn̄ ꝓ serere & ꝓ tegere facit ptēritū ī seui & supn̄ · in sitū Itē sero & cōposita ab eo ḃm qđ fa ciūt ptēritū in seui et supn̄ · in satū vel in sitū neutra sūt ptēr obsero obseui ꝓ tegere qđ est actiuū Item sero & eiꝰ cōposita scdm̄ qđ faciūt ptēritū in rui · & supn̄ · in sertū actiua sūt Itē oīa cōposita a sero rui sertū retinent literaturā sui simplicis vbiqz Si militer cōposita a sero seui satū nisi qꝫ ī supino mu rant a simplicis in i · Itē sero et eiꝰ cōposita in ptēn ti corr̄ · hanc syllabā se · sz in ptērito eā producūt Vñ ꝑsper Qđ serimꝰ metimꝰ · qđ damꝰ accipimꝰ Item vt dicit ꝑsc̄ · in · x · li · Seui scdm̄ annologiā vi in tuz setū debuit facere · sz differētie causa satum ꝓferri tradiderūt veteres Vide etiā in tercia pte ubi agi tur de ptēritis & supn̄ · verboꝝ tercie coniugatōis de sinentiū in ro De hoc habes etiā in satū

Sero ras in sera sere vide

Seron sepulcrū vel ydolū dicit̄

Seros grece opidū & dicit̄ latine serū · vnde h̄ se res serenis quidā populus

Serotinꝰ A serꝰ ra rū dicit̄ serotinꝰ na nū · id est tardus vel tarde veniens vel vesperinus · & dicit̄ se ro Gene · xxx · ca · g · Factaqz sūt ea que erāt serotina laban & que ꝓpter ꝓpter iacob · Et hinc serotino nas id est tarde serotinū facere Et scias qꝫ tempaneus imber dicit̄ in autumno vel in hieme tactis semini bus nutriendis · serotinꝰ ad incrementū ī vere vel in estate · & corr̄ · penultē · serotinꝰ cū sit possiuū de sinens in tinꝰ · & non habeat t · a suo primitiuo Nā

si haberet t·a suo p̄mitiuo ꝓuecreꝛet ti·vt vesper
tim? a vespta·matutim? a matuta·vt dicit p̄scian?
Serpedo·A serpo pis dicit̄ hec serpedo dmis·i·
rubor cutis·cū membroꝝ extantia·dict? a serpen
do·qz serpat p mēbra·& ꝓdu·pe·
Serpens·A serpo pis dicit̄ serpēs tis·qz occultis
& minutis squamaꝝ nisib? serpat & repat·Illa aūt
que quattuor pedib? nitunt̄ sicut lacerti & stellio
nes·nō serpētes sed reptilia dicunt̄·Serpentes aūt
illa reptilia sūt·q̄ ventre et corpe reptāt·quoꝝ tot
venena quot gn̄a·tot pnicies quot species.tot do
lores quot colores habēt Vñ serpentim? na nū·fm
hug̃·vide de hoc m reptile alioꝝ sm̄iaꝫ· Et scias q̄
serpēs habet quattuor naturas·p̄ma est·q̄ cū senu
erit caligāt oculi ei?·& si voluerit fieri nouus ab
stimet se a cibo donec pellis relaxet̄.& inde coātat
se vt senectutē suā deponat·Secūda cum venerit
aquā bibere·m cubiculo suo venenū deponit & sic
aquā imsitienter bibit·Tercia vo est·si viderit ho=
mmē nudū timet· si viderit vestitum imsilit in eum
Quarta q̄n aliqs voluerit eū occidere totū corp?
tradit ad penā·caput aūt suū custodit·Vñ dicit
plim?·q̄ si serpētis caput cū duob? euaserit digi=
tis·nichilomm? viuit. vnde totū corpus obijcit p
capite defendēdo·Itē nota q̄ sic habet̄ ī libro nūo
rum ca·xxj·Fecit moyses serpentē eneū & posuit
p signo·quē cū pcussi a serpētibus ignitis deserti
aspicerēt· mox sanabanē·Sic spūaliter pcussi a ser
pente venenoso dyabolo aliq̄ temptatōe siue mole
stia·aspiciāt ī xp̄m serpentē callidū positū m palū
vel lignū crucis·& sanabunē a quacunqz pcussura
vel mfirmitate siue tribulatōe·& dulcia eis erunt·
Vñ domin? m·nj·ca·iobis· Sic moyses exaltauit
serpentē m deserto·sic exaltari oportz filiū hoīs·i·
virginis marie·Et ponit duplicē fm̄ē siue vtilitatē
ex medicina passionis xp̄i.s·liberatōez a malo·Vñ
dicit·Vt oīs q̄ credit m eū nō pereat·& boni retri
butionē·vñ subdit·sz habeat vitā eternā·Iste cm̄
fuit duplex finis passionis xp̄i·Dicit aut̄ exaltari
poti? q̄ crucifigi·vt mmueret penalitatē ex amoꝛe
dei sumptā exaltatōez mereri·qz fm Aug̃·Pena n̄
facit martirē·sz causa·et est serpēs gn̄is mcerti·vl'
vt quidā volūt cōis sicut & bidens·
Serpētigena ne·gn̄is cōis penul'·corr·a serpente
genit?·& cōponit̄ a serpēs & genit?
Serpentul? li·dimi·puus serpens
Serpillū·a serpo pis dicit̄ hoc serpillū li·quedā
herba·q̄ & trifoliū & plioliū dicit̄·virg̃·m bucolic̄
Allia serpillū ocundit olentesqz herbas·
Serpo pis·psi·ptū·serpe·i·latenter ire·vl' corpe
& ventre repere·Sepo cōponit̄·Cōserpo·i·siml'
serpe·Inserpo pis·i·intro serpe·Proserpo pis·i·p
cul serpe·vel ꝓpe serpere & etiā m ante serpe·Ser
po & ei? cōpolita sūt neutra & faciūt p̄tentum in
psi·& sup̄·m ptum·
Serra·a seco cas.dicit̄ hec serra re·nomē a sono
fictū·s·a stridore·cū p̄tenuis ferri lamina dentiū
mordacitate resecās que attingit·stridet·vñ serra
tus ta tū·i.serra sect?·Et serro ras·i·serra secare
Vnde serrās tis·gn̄is oīs·esaie·xlj· Ego posui te
q̄si plaustꝝ triturās nouū·habēs rostra serrantia
Serro ras·m serra est·
Serrula le·dimi·dicit̄ pua serra·
Serrat? ta tū·m serrū exponit̄
Serrulū li·dimi·puum serrū·
Serrū·a sero ris·serui·dicit̄ hoc serrū ti·i·corona
de floꝛib? mſertis & nūctis facta·vñ serrat? ta·
tum·i·serto ornat? vel coronat?·
Seruitiolū li·dimi·puum huitiū·
Seruitiosus·m seru? est
Seruilis·m seru? est
Seruio·a seru? dicit̄ seruio uis·uiui.seruire huí=
tum·& cōponit̄·Cōseruio uis·i·simul huire· Dis=
seruio uis·i·diūsis modis seruire·vel offēdere·De
seruio uis·i·valde vl' deuote seruire vel offendere
Inseruio uis·i·valde seruire vel obedire·Seruim?
domīis tm̄·Inseruim? cuiusq̄ p̄ceptis·Reseruio
uis·i·itez seruire·vel a seruitio cessare· Subseruio
uis·i·obedire vel satisfacere·psonare·latent̄ vel p?
vel paz sezuire.Seruio uis·neutz est cū omnibus
suis cōpositis·
Seruit?·A seru? dicit̄ hec seruit? tutis·& ē ser
uitus ꝑditio seruiēdi·Seruitiū vo ius vel act? ser
uientium·vel mun?·Et scom yſid·v·etbiaz·Seruí
tus ē malor hoīm postrema pena· que liberis om̄i
supplicio grauior est·Nā vbi libtas pit vna·ibi pe
reūt & oīa·Vnde quidā·Nō bene p toto libertas
vendit̄ auro·Hoc celeste bonū p̄terit orbis opes·
Et accipit̄ duob? modis seruitus·s·p latria·& p
dulia grece·hoc est qđ deo & hoībus cōperit·&
corr·vi· Hic nota q̄ seruitus introducta est ex
peccato·Nā vt dicit greg̃·m pastorali·Liquet q̄
oīs hoies natura equales genuit·sz variante meri
tor ordine alios alijs culpa postponit· Ipsa autez
diūsitas q̄ accessit ex vitio· diuino iudicio dispensā
te·vt qz oīs homo eque stare nō valet·alter regat̄
ab altero· vnde cūcti q̄ p̄sunt nō m se potestatem
debent ordinis·sz eq̄tatē pensare ꝑditōis.nec p̄es
se se hoībus gaudeant·sz ꝓdesse·Antiq̄ em̄ patres
nostri nō reges hoīm·sz pastores pecor fuisse me
morant̄·sicut dicā m timor·vide etiā m rector·
Serula le·dimi·parua sera·
Seruo uas·seruaui·seruare·i·custodire·retinere
vel m custodia ponere·vl' ꝓspicere·Et cōponitur
cū cō·& dicit̄ obseruo uas·i·simul seruare·Itē cū ob
& dicit̄ obseruo uas·qđ m malo & bono sumit̄·vt
m suo loco dicit̄·Itē cū re·& dicit̄ reseruo·i·retine
re·Seruo & ei? cōposita sūt actiua·
Serum ri·m sera est
Serus ra rū·m sera exponit̄
Seruulus li·dimi·puus seru?
Seru? A seruo uas·dicit̄ h̄ seru? ui·qz olim ī bel
lo capti cū iure possēt occidi seruabant̄ & fiebant
serui·Et ideo seru? dicit̄ a seruādo ꝓpter antiquā
ꝓsuetudinē· Licet etiā quidā dicant̄ modo serui q̄
sic seruati nō fuerūt·Seruus ergo dicit̄ ex ꝑditōne
seruitutis·Itē seruus in bello capt? & seruat?.Fa
mulus ex ꝓpria familia suoꝝ ort?·Mancipiū ex ho
stibus·q̄si mancipatū vl' quasi manu captū· Itē est
seruus emptici?·q̄ p̄cio emit̄·Itē verna siue verna
culus in domo nutrit?·qz vernat·i·claret ī domo
Qz aūt dicit̄ seruus·q̄si serēs vana·vel q̄si seruans
vultū domini sui·vl' q̄si serēs v̄sutias·etbia est·vñ
hec serua ue·& seru? ua uum·& h̄ & hec seruilis
& hoc le.pennlē·ꝓdu·vñ & hec seruilitas·& sezui
liter lius·lissime adūbi·& hoc seruitiū·vñ seruitio
sus sa sū·i.seruitio plen?·Seruus cōponit̄·Cōser
uus·i·simul seruus cū alio·
Sese·dictio geminata·cōponit̄ ex se & se·& liq̄
scit s·secundū.q̄tum ad sonū·& debet pnunciari
sicut deseuio·et scias q̄ tria ꝓnoīa geminata cōpo
sitionē habēt m accusatiuo & ablatiuo tm̄·vt meme
tete·sese.sicut dixi m tercia parte vbi egi de cōpo
sitione integroꝝ ꝓnominū.

Sessilis·A sedeo des dicīt ꝟ & hec sessibilis·& hoc le·qꝺ aptū est ad sedendū. vel vt quis sedeat sup illud·& ꝑ sincopā sessilis le·idē & cozr·penl'. Persi?· Exhalet vapida lesū pice sessilis obba·& dicīt sessilis·qz apta est sedere·habet eñ fundum amplū & latū·& ita meli? sedet·

Sessil? la lū·i·ꝑuus statura·qz nō videt stare ſz sedere·& dicīt a sedeo des·

Sessis. sex componīt cū as assis·& dicīt ꝟ sessis sex oboli·vel p̄cium sex obolozꝝ·

Sessū·est supinum de sedeo des·& debuit facere sesū ꝑ vnū s·sicut dixi in sedeo ꝺes·

Seta·a sus dicīt hec seta te·qz a sue ꝓcedit ī pte vel a suo suis·qz valeat ad suendū· Vñ setos? sasū·plen? & abū dās seta·& compat· Vñ hec setositas tatis·& cōponīt seta cū in & dicīt īseto tas

Setacio as·setaciaui·are·i·farīnā purgare·& ꝺz a setariū vel setacium·

Setaciū setacij·īm setari? est·

Setari?·a seta dicīt ꝟ setarius ria riū·& hoc seta riū·qꝺ & setaciuz ꝺz·instrumentū purgādi farīnā·

Seth·fili? fuit ade·& interp̄tat resurrectio·quia post fratris resurrectōez nat? sit·q̄si resurrectōez fratris ex mortuis suscitaret·Idē & positio·qz de? eū ꝑ abel posuit·a quo quidā heretici dicti sūt sethiani·q̄ dicebāt eū esse xp̄m

Sethim gen? spinaꝝ est in heremo·ex quibus fit lignū imputrescibile·ꝟm hug·& vt dicīt in papia· Sethi ligna q̄to freq̄nti? accēdūt·tāto durioza efficiunt·In hystorijs aūt sup exo. dicīt·Sethim nomē est montis·regionis·& arboris·q̄ similis est albe spine in folijs·& est leuissimū lignū·incremabile & imputribile·& acuīt in fine sethim·

Sethiani·in seth exponīt·

Setosus sa sum·īm seta vide·

Setula le·dimi·pua seta·

Seuero ras. īm seuer? est·

Seuer?·ver? cōponīt cū satis & dicīt scuer? ratū·i·auster?·district?·rigid? vel pur?· Et dicīt seuer? q̄si satis ver?· Tenet vo sine pietate iusticiam Cōtra illud eccl'ia·vij·Noli esse iust? multū·vbi dicit glo·Sūmum ius sūma iniuria est· Itē sup illud esaye·xxx·Hec est via·ambulate ī ea·neq; ad dexteram·neq; ad sinistrā ꝺclinabitis·dicit glo. In vtra q; pte quidq̄ sup modū est·īm vitio est·Q; aūt dicīt seuer? q̄si sequēs vera et bia est·Et cōparat se uer? rioz rissim?·Et a seuer? hec seueritas·i·austeritas·rigoz·vel integritas iudicij· vel vehemētia vltionis·& seuero ras·qꝺ nō est in vsu·ſz cōponīt Asseuero ras·i·affirmare. asserere·Et pseuero ras id est·ꝑdurare·& ꝑducit ve·

Seu est ꝺiunctio disiūctiua·i·vel.

Seui seui sti·est p̄teritū de sero ris·ibi vide

Seuicies ciei·īm seu? seui vide

Seuio uis·seuiui·uire·i·insanire·furere·seuū esse vel fieri·Et cōponīt·Asseuio uis·i·valde vl' ad aliquid seuire vel furere· Cōseuio uis·i·simul seuire· Deseuio uis·i·īm diūsis modis seuire. vel a seuicia cessare·Inseuio uis·i·valde seuire· Obseuio uis·i·ꝓtra seuire·Reseuio uis·i·itez seuire·vel retro a seuicia cessare· Seuio & ei? cōpositā neutra sunt·& ꝑducūt se·Vñ ꝑsper· Impia confuso seuit discordia mundo·

Seu? A seuio uis·ꝺz seu? ua uū·i·crudelis·Sed seu? m ira·Crudelis in sāguine·Et compat·Vnꝺ hec seuicia cie·& hec seuicies ciei·i·crudelitas·Seuus cōponīt cū q̄ & tā & dicīt·Quāseu? ua uum

& Tamseu? ua uū·i·valde seu?·& ꝑdu·se

Sex ab hex·subtracta h & ꝑ ea posita s·ꝺz apud latinos hij & he & hec sex ois gñis & īnꝺeclinabi· Vñ sen? na nū·& senari? ria riū·& hec senarius tatis·& ꝟ senari? narij·ꝑ illo nūo·& ꝑdu·se·sen? vt dixi in senex·

Sexagesima A sexagīta ꝺz sexagesimus ma mū·& hec sexagesima me·dñica post septuagesimā·& īchoat a dñica qua cantat·Exurge dñe·& termīatur in quarta feria post pascha·s· Venite bñdicti patris mei·ꝓlectēs octo hebdomadas·& q̄ttuoꝛ dies·& habet sexagīta dies·Instituta aūt est sexagesima ꝑpter redemptōez quā melchiades papa et siluester statuerūt·vt bis ī oīi sabbato comederēt ne ꝑter abstinentiā & afflictōez carnis quā sustinuerāt īm sexta feria·q̄ īm oīi tpe ieiunabāt natura debilitarēt· In redemptōez ergo sabbatoꝝ illi? tē poꝛis vnā septimanā quinq̄gesime addiderunt·& sexagesimā vocauerūt· Itē mstituta est etiā ꝑpter significatōez·Signat nāq; temp? viduitatis eccl'ie a sponso suo·vñ sexagesima sonat sexies decē· Et ꝑ sex intelligunt sex opa misericoꝛdie· Per decem intelligīt decalog?· In fine sexagesime cantat·Venite bñdicti patris mei ꝛc̄·qz illi q̄ decē p̄ceptis & sex opibus misericoꝛdie se exercēt· audient ab ore dñi in futuro generali iudicio·Venite bñdicti patris mei filij·s·ꝛc̄·

Sexagesies adūbi·nūi·i·sexagīta vicib?·& dicitur a sexagīta·

Sexagīta A sex & gentos qꝺ est decē cōponitur sexagīta gñis ois nūi pꝛalis & īnꝺeclīna·i·sexies decē·Vñ sexagen? na nū·& sexagenari? ria rium·& sexagies adūbi·sexagīta vicib?:

Sexangul? A sex & angulus la lū·i·sex angulos habēs·Vñ sexangulat? ta tū·& ſbstantiue dicīt ꝟ sexangul? li·ꝑ tali figura·

Sexennis A sex & ann? cōponīt ꝟ & hec sexēnis & hoc ne·i·sex annoꝝ·Vñ hoc sexenniū sexennij. spaciū sex annoꝝ·

Sexies aduerbi·nūi·i·sex vicib?·& dicīt a sex·vñ m·mj·regum ca·xnj·Si ꝑcussisses quinquies·aut sexies·aut septies·

Sexquialt·īm sexqui vide

Sexqui·i·totū. Vñ ꝑ cōpositōez ꝟ sexquipes dis id est·tot? pes. scz mensura vni? pedis·Vñ hic & hec sexq̄pedalis & hoc le·penult·ꝑdu·i·qui ꝺtinet mensurā toti? vni? pedis·Horati?·Proiecit āpullas & sexq̄pedalia verba·i·totū pedem obtinētia· Vñ hec sexq̄pedalitas tatis· Itē sexq̄ cōponīt cum alter·& fit sexqualt ra rū·i· ꝺtinēs totū & totius medietatē·Vnde ternari? est sexq̄alter binarij·vel ad binariū·qz ꝺtinet ipsū totū & ei? ptem·siue medietatē scz vnū·Et cōponīt subsexqualter ra rum qui ab alio ꝺtinet tot? & ei? altera ps·Vñ binari? est subsexqualter ternarij vel ad ternariū·Itē sex qui cōponīt Sexquitertia cia ciū·& sexquioctau? ua uum·i·ꝺtinēs aliud totū·& ei? tertiā partē·vt quaternari? ternariū·vel ꝺtinēs aliud totū & eius octauā ptem vt nouenari? ꝺtinet octonariū·& ꝑ cōpositōez ſbsexquitertia cia ciū·& subsexquiocta uus ctaua·uum·i·qui ita ꝺtinet ab alio·Et similit pōt dici etiā ꝑ cōpositōez sexquiq̄rtus ta tū·& sexquiquint? ta tū·& sexquisext? ta tū·& sic ī sil'ib?

Sexquipes pedis·īm sexqui exponīt·

Sextari? A sext? dicīt sextari? rij·& dicīt sextarius·a sexta pte·est vo sexta ps congij· sextari? duarum librarum est· qui bis assūptus dicīt bilibris·

assumpt9 quater fit greco nomie cerix·quinquies cõplicat9 quinarẽ siue gomor facit·adijce sextum reddit ogium·Nã ogius sex metiẽ sextarijs·& hic sextarij nomẽ tractũ est· & ostruiẽ cũ gño vt sextari9 vini·Et nota q sextari9 siue dicaẽ mensuratũ siue mensura ·siue q̃titas illi mẽsure adiacens·siue aliquid aliud semp est mas·gn̄is et nõ neutri

Sexterciũ cij·qõdam pond9 duaꝝ librarꝝ et semis quasi semisterciũ Vñ sexterciarius ria riũ q erogat sextariũ vel ad sexterciũ ptinens

Sextilis penul·pducta cũ a sext9 nomie dicatur vide in quintilis·

Sextupes·pes cõponiẽ cũ sex & diciẽ h sextupes pedis·i·pedicul9·qr sex habeat pedes Vñ sextupedosus sa sũ·sextupedib9 plen9

Sextupl9·sexqui qõ est totũ cõponiẽ cũ plica & diciẽ sextupl9 pla plũ.q̃si sexquipl9·i·ptimẽs totũ & plicã tot9·i·medietatẽ Vñ hec sextupla ple·i·totũ & dimidiũ scz sũma capitalis et dimidiũ

Sext9 a sex deriuaẽ sext9 ta tũ·nomen ordiale·

Sban diciẽ terci9 mensis a martio·s·maius·& acuiẽ in fine·

Sibilla bole qõ est sn̄ia cõponiẽ cũ sios·qõ lingua eolica diciẽ de9· & diciẽ hec sibilla·quasi sios bole·vel bele qõ est mens·i·diuina sn̄ia·vel dei mens ·& est nomen appellatiuũ sibilla·q̃si pphetissa·& fuerũt decẽ sibille · Quelibet tn̄ pphetissa potest dici sibilla·qr dei sn̄iam vel mentẽ hoib9 interp̃taẽ·Alle tn̄ dicte sũt sibille·q̃si antonomastice. Vnde sibillin9 na nũ·penul'·pdu·

Sibilo las·sibilaui·are·serpentũ est·ppie hoies tn̄ sibilãt·Vñ h sibil9 li·sz in pl'ali hec sibila lor·& sibil9 la lũ·i·sibilãs·& poti9 cã metri eẽ vsurpatũ videẽ a poetis q sit vox significatiua·sicut pluui9 uia uiũ·p pluuialis Sibilo cõponiẽ Cõsibilo las·i·simul sibilare·Desibilo las·i·a sibilo cessare·Exbilo las·i·extra sibilũ pijcere·Insibilo las·i·intro vl' valde sibilare·vel sibilũ intro impellere· Obsibilo las·i·vndiq; vel cõtra sibilare vel desinere·Resibilo resibilas·i·iterum sibilare vel desinere· Sbsibilo las·i·post vel pau vel latenter sibilare·Et nota q sibilo poniẽ q̃nq; p deridẽ·qr sibilare solem9 post eũ quẽ deridem9·Vñ horati9 in sermonib9 Populus me sibilat·i·deridet. Sibilo las·est neutr cum oĩbus suis cõpositis·& cor'·bi·vide in regul9·

Sica ce·se·gn̄is·deriuaẽ a seco cas·& diciẽ sica q̃si seca·s·gladius breuis quo maxime vtunẽ q apud ytalos latrocinia exercẽt·Et vt diciẽ telũ ẽ ĩ baculo absconditũ·Vñ h sicari9 rij·qui sicã defert·vel homicida·& pdu·pmam·Vñ horati9 in pmonib9 Qr mech9 forz aut sicari9 aut alioquin·Actuũ·xxj Eduxisti in desertum quattuor milia virorꝝ sicariorꝝ & scribiẽ p vnũ c·Pap·sic dicit·Sicari9 dictus·qr ad ppetrandũ scel9 sit telis armat9

Sicari9·in sica est

Sicania.in sicilia vide

Siccine·i·sic ne·& est ci sillabica adiectio·& non inclinat h ne·piũctio encletica accentũ pcedentis sillabe ad se·i·iuxta se.Vñ principalis accent9 est sup prima sillaba·& media grauaẽ sicut heccine qr accent9 pncipalis nõ põt poni super sillabica adiectione·vide in heccine.An pmo regũ·ca·xv·dicitur Siccine sepat amara mors· Et in aurora diciẽ · Siccine rex pharao paschali vinciẽ agno·posset tamẽ in siccine·ibi cine esse sillabica adiectio ·& legi deberet remissiue siccine·i·sic sepat amara mors·

Sicco cas A suc9 diciẽ p antifrasim sicc9 ca cum qr sit sine suco·& compaẽ sicc9 cior sissim9· vnde sicce ci9 sime·aduerbiũ·& hec siccitas tatis·& hec siccitudo·Et sicco cas·i·siccũ facere qõ componiẽ cũ de & dr desicco cas·Atez cũ ex & dr exicco cas·Atẽ cũ re·& diciẽ resicco cas·& est actim sicco cũ suis cõpositis·& scribiẽ p duo c.

Sicera re·se·gn̄is p vnũ c·penul·corr'·hebreũ est & diciẽ a suco qr ex suco frumẽti vel pomor cõficiẽ·coctis qr frugib9 aqua pinguis q̃si suc9 colaẽ· & diciẽ sicera omis potio·omnis liquoris offectio omis liquor q̃ inebriare potest pter vinũ·magis p prie tn̄ liquor q ex dactilis fit ad bibendũ suauis· In pmo ca·luce diciẽ·vinũ & sicerã nõ bibet

Sicilia·Sicul9 rex fuit sicilie·vñ illa terra dicta ẽ sicilia sic eatẽ dicta est sicana·a sicano rege·& a sicilia dr sicul9 la lũ·penl'·corr'·Horati9 Inuidia siculi n̄ inuenere tirani Tormentũ mai9 cc·Et h & hec siciliensis & hoc se·& h sicilides de·vnde hec sicil' dis·i·siciliensis·& declinaẽ patronoice·Virg· Sicilides muse paulo maiora canam9·

Sicilides·in sicilia vide·

Sicima me·dicta est sichen·sz nũc neapolis diciẽ & corr'·ci·vnde in aurora· Post esau pacem iacob sicimis manet·exit·

Siche dr aĩa· Itẽ siche diciẽ pfundũ·vnde ennosige9 q̃si ennosiche9·vl' cõponiẽ a sige9·Inueniẽ eti am sichel p quodã pondere·vide in siclus·

Sichen·sili9 fuit emor q quandã vrbẽ edificauit quã suo noie appellauit sichen hoc grece latine dr sicima me & est ciuitas samarie ·ipa est nũc neapolis ciuitas samaritanorꝝ·

Sichofanta te·i.falsi9 calũniator·vel viliũ rerum appetitor·Ferẽ tamẽ sichofãta apud grecos dici ficus comedẽs·a sichos qõ est ficus · & fagin qõ est comedere·sz hac ratõe dr sic falsus calũniator·Cuidam domino apud grecos misse sũt fic9·quas latẽter quidã su9 famulus comedit & cepit calumniari aliũ·& accusare q ipse eas omediss3·Tũc domin9 pcepit aquã calidã bibi ab eo q comederat ficus·q bibita statim euomuit fic9·vnde postea semp dcs est sichofanta·i·fic9 omedens· & qr falsse fuit calũniat9 sociũ omediss3 eas·ideo inde inoleuit psuetudo vt falsi9 calũniator dicerẽ sichofanta·

Sichomachia A siche qõ est aĩma·& machia pugna·oponiẽ hec sichomachia hie·i·pugna aĩe·vnde quidã liber dr prudentius de sichomachia·i·de pugna aĩe·& acut penl'·sichos

Sichos grece·fic9 latine·

Siclus·Sichel q latino fmone siclus corrupte appellaẽ·hebreũ nomẽ est·habẽs apud eos vncie põdus·apud latinos aũt & grecos q̃rta ps vncie·& stateris medietas·et drachmas appendẽs duas·vndecũ in literis diuinis legiẽ siclus vncia est.Cũ vero apud gentiles·tũc quarta ps vncie est·

Sicomorus·mor9 cõponiẽ cũ quodã greco·et dr hec sicomorus ri·qr sit folijs similis moro in alijs sicui·vnde et dr ficus vacua.hãc arborẽ latini celsã appellãt ab altitudine·qr non est breuis vt morus· vnde hoc sicomor ri·et hoc celsũ p fructu illius· et pdu·mo·vnde quidã· Cũ scauo morus·moriq; sor sicomor9· Et scias q gẽs pl'alis facit sicomorꝝ·Formaẽ em̄ ab ablatio singulari sicomoro·ad dita rum·Inueniẽ aũt aliquãdo p sincopã sicomorum·sicut vir p virorꝝ·deũ p deorꝝ·vnde in scdo libro palippo·ca·ix· Tantãq; copiã pbuit argẽti in hierlm.quasi lapidũ et cedrorꝝ tantã multitudinem velut sicomorꝝ q̃ gignunẽ m campestrib9·Sicomo

rum dicit ꝑ sicomoroꝝ.

Sicubi. in vbi vide.

Siculus. in sicilia exponiē.

sidero ras. A sidus dicit sidero ras. qđ nō est in vsu. sz cōponiē. Cōsidero ras. i. ꝑspicere. et ꝓprie celestia. Sidero ras. i. cupe et ꝓprie celestia. Et est actiuū sidero cū suis cōpositis. et corr. de vide in

Sido dis. in sedeo des exponiē. sidus.

Sydon. fuit filiꝰ ꝑmogenitꝰ canaan. a quo dicti sūt sydones. & hinc ciuitas eorū ī fenicia sydon dicta est. Vñ h & hec sydon donis. patriū. Et sidonia nie. ꝓuincia adiacēs. Vñ sydoniꝰ nia niū. Sydonij interꝑtrantē venūdantes. vel lingua fenicum piscis dicit sydon. Vñ a copia pisciū sydon ꝑua ciuitas est dicta. Et interpretat venator vel venatrix. Ge. xlix. Pertingēs vsq; ad sydonez & ꝓdu

Sydonij. in sydon vide. cit do.

Sidrach. vide in anania.

sidus A sedeo vel sido. dicit hoc sidꝰ deris. id ē stella vel collectio stellaꝝ in aliquo signo a siml' sedendo. Vñ siderꝰ rea reū. res sideris. vel primēs ad sidus. Et vt dicit ꝑsc. in. vj. li. A sidꝰ deris dicit sidero ras. Vñ cōpositū obsidero ras. & desidero ras Vide in astrum.

Sifon. a sibilo las. dicit h sifon fonis. i. tuba. vel potiꝰ cōca siue vas ī quo mingebāt. in quo cū vrīa cadit facit sibilatū. & ideo ponit ꝓ sibilatu vrine vel ꝓ bombo. Iuuenal. Effigiēq; dee longis sifonibus implent. Vel pōt hoc teneri in ꝓprio sēsu. Nā hmōi uasa suppendebāt mulieres ad simulacꝝ pudicicie. facientes queq; turpia in tēplo eiꝰ. Sifon etiā vas dicit quo vtunt in oriente ad extinguendum ignē. Et tūc componit a sufflo & fundo. qr aquas sufflando fundat.

Sigaliceus. in sigalum vide.

Sigalimꝰ na nū. in sigalum est.

Sigalonius nia niū. in sigalū est.

sigalū. a sige dr hoc sigalū li. penl'. corr. quedam annona vñ fit pessimꝰ panis. ꝓ quo quidā minus intelligētes solēt ꝑferre siliginé. Et dicit a sige qđ est silentiū. vel silere. qr videt sileri & taceri inter alias ꝓpter sui vilitatē. Vel pōt dici a siligo. Et in de sigalimꝰ na nū. penl'. ꝓdu. Et sigaliceꝰ cea ceū. Et sigaleꝰ lea leū. & sigaloniꝰ nia niū. Vñ terra q̄ tali annona abūdat dicta est sigalonia lenie.

Sige dicit silentiū vel silere. Vñ hoc sigeū geiꝓmontoriū iuxta troiā. Vñ sigeꝰ gea geū. qđ quā doqꝫ tñ valet q̄tū troianꝰ na nū.

Sigena ne. genus piscis

Sigillatim. i. exꝑsse. a sigillū dicit. et ꝓdu. la.

sigillū. a signū dr hoc sigillū li. dimi. signū anuli & illud qđ fit in cera literaꝝ signū est sigillū. Vñ sigillo las. i. sigillū facere. vel sigillo designare. firmare. claudere. Et hec sigillatura ture. silr dicit sigillū instrumentū. Sigillo cōponit. Cōsigillo las. Dissigillo las. i. diuīs modis sigillare. vel sigillum remouere. Desigillo las. i. valde sigillare vl' sigillū remouere. Insigillo las. i. valde vel intꝰ sigillare. Resigillo las. i. retro sigillū auferre. apire. vel itez sigillare. Et est actim sigillo cū oībus suis cōpositis. Hic possūt moueri quedā q̄stiones ꝓmentes ad theologiā. circa sigillū ꝓfessionis & ꝑmo queraꝫ An interpres vel laicꝰ audiēs ꝓfessionem in tpe necessitatis vel mortis teneat celare peccata q̄ audit. Ad hoc dico. ꝙ sigillū ꝓfessionis cōperit sacdoti mḡtum est miſter huiꝰ sacmenti. qđ nichil aliud ē q̄ debitū ꝓfessionē celandi. sic clauis est potestas absoluēdi. Tñ sicut aliq̄s q̄ nō est sacdos ī aliquo casu ꝓcipat aliq̄d de actu clauis dū ꝓfessionē audit ꝓpter necessitatē. Ita etiā ꝓcipat ō actu sigilli ꝓfessionis. & teneē celare. q̄uis ꝓprie sigillū ꝓfessionis nō habeat. Itē ꝓsueuit q̄ri. An sacdos de licentia ꝓfitētis & penitentis peccatū qđ sub sigillo ꝓfessionis habet possit alteri ꝓdere. Ad hoc dico ꝙ duo sūt ꝓpter q̄ sacerdos teneē peccatū occultare Primo & principaliē qr ipsa occultatio est de essentia sacmenti. mḡtum scit illud vt deꝰ cuiꝰ vicē gerit ad ꝓfessionē audiendā. Alio modo ꝓpter scandalū vitandū. Potest aūt penitens facere vt illud qđ sciebat sacdos vt deus. sciat etiā vt hō. qđ facit dū eū licētiat ad dicendū. & ideo si tūc sacdos dicat. sigillū ꝓfessionis non frangit. Debet tñ vitare scandalū dicēdo ne fractor ꝓdicti sigilli reputeē. Prelatꝰ tñ non pōt licētiare sacdotē vt dicat hoc qr nō pōt facere vt sciat vt hō quod pōt ille q̄ ꝓfiteē. Animadūte tñ ꝙ sacdotibus immineꝫ ꝓbatio si accusanē ꝙ de licētia ꝓfitentis reuelauerūt. Item pōt queri. Vtz illud quod sacdos scit ꝑ ꝓfessionez & alio modo possit reuelare. Ad hoc dimissis multoꝝ opinionibꝰ potest dici. quod sicut vult frater thomas. verior opinio est. ꝙ illud quod sacdos sciat alias siue ante ꝓfessionē siue post ꝓfessionē nō teneē celare q̄tū ad id quod scit vt hō. Pōt em̄ dicē scio illud qr vidi beñ. teneē tñ celare mḡtū scit vt deꝰ. nō em̄ pōt dicere ego audiui hoc in ꝓfessione. tñ ꝓpter scandalū vitandum debet abstinere ne de hoc loquaē nisi necessitas imineat.

Signanter adūbi. i. euidenē. apte. a signo nas dr. ignifer ra rū. penultē. corr. i. ferēs signū A signū et fero fers componiē.

Significantia. in significo vide.

significo cas. caui. care. i. facere signū. manifesta re. notificare. & exꝑmere. Vñ hec significātia tie. i. exꝑssio. significatio. & designatio suppositi exꝑssa Et significanē adūbiū. i. exꝑsse. apte. Vñ significāti? i. exꝑssius. & forte inueniē significās tior. sim? id est exꝑssus tior. sim?. & hinc significāter ti? sime adūbi. Et hec significātia tie. Signifīco componiē Cōsignifico. i. ꝑter ꝑncipalē significatōez secunda rio aliq̄d dare intelligi. qūo verbū ꝓsignificat tpus Itē ꝓsignificare. i. simul significare idē. Itē ꝓsignificare. i. ex adiūcto & nō ꝑ significatōnez ꝓtrahere q̄si cū alio nō ꝑ se significare quēadmodū ꝓiūctio & adūbiū & ꝓpositio ꝓsignificāt. & corr. fi. & cōponi videt a signū & facio cis.

Signo. a signū quod est nota. ostentū. vexillū dicit signo nas. gnaui. gnare. i. signū facere. vel signo designare. exꝑmere. ostendere. Vñ signanē adūbi. Signo cōponiē assigno nas. i. aliq̄d alicui assigāre. quod debet facere vel habere. Cōsigno nas. i. siml' signare. Designo nas. i. valde signare. distinguere vel signū frāgere & rmouere. apire. & est tractū ab illo q̄ signū & sigillū frangit. & ita apit literas & manifestat. & ideo designare dicit apire. manifestare. vnde Horatiꝰ. Quid non ebrietas designat apta recludit. Presigno nas. Resigno nas. i. iterū signare vel signū auferre. & apire. vel retro signaē reddere. restituere. & est actim signo cum oībus suis cōpositis.

Signū ni. nota. ostentū. vexillū.

Silen. in silua exponiē.

Silensis. exponiē in. mj. pte in ca. de allotheca.

Silenos. in silenos exponiē.

Silentiū tij. in sileo exponiē.

Silentiarius·a silentiū dicīē ħ silentiarī? rij·q̄ in palatio vel alibi silentiū indicit· & est nomē digni

Sileo les·lui·lere·i·tacere·ſʒ silere re tatis ferē ad vocē articulatā vel mutā·tacere vo ad articulatā·& inde hoc silentiū rij·& vt dicūt silētiū nichil est·ſʒ vbi vox nulla est dicīē esse silentiū·sil'z tenebre nichil sūt·ſʒ vbi lux non est· tenebre esse dicunt·Itē a sileo dicīē silesco cis inchoa·Sileo cōponīē·Dissileo les·i·diuſis modis silere vel loq̄·Resileo les·Sb̄sileo les· Cōsileo les·Itē cōponīē·psulo psulis·Sileo & ei? cōposita neutra sūt·p̄ter psulo p interrogare·qđ est actim·& carēt supinis p̄ter psulo·& cozri·hāc syllabā si·quā psulo mutat in su·Vnde Quidi? de remedijs·Qui silet est firmus·q̄ dicit multa puelle·vide etiā in taceo ces·

Silex·a salio lis·dicīē silex cis·incerti gn̄is·qz ab eo saliat ignis·& est silex lapis dur?·q̄ focari? dicīē·& cozri·ſi·vnde virḡ·in·vij·eneid·Stabat acuta silex·p̄cisis vndiqz saxis·Itē cozri·penul·gēi·& hinc silicin? na nū·penl'·pdu·i·petrosus·& silice? cea ceū.i·res silicis·vel de silice existēs·

Silicern?·Silex cōponīē cū cerno·& ħ silicernus ni·quod & ħ silicerni? dicīē·i·mozibund?·i·similis mortuo·q̄si silices cernens·i·sepulcz·Vel dicīē silicern?·senex.vet?·incuruus p̄ter senectutē·vicinus morti·qz obsiderat & cernit silicez sepulcri·vel qz p̄ter curuitatē cernat terrā & silices·Itē silicernus ponīē q̄nqz p firmo & duro vt silex·vt in phisiologo·Denuo si peccas silicern? extas·

Silicin?·in silex est·

Silice? cea ceū·i·de silice·a silex dicīē

Siligine? nea neū·in siligo est·

Siligo A seligo gis·dicīē hec siligo ginis·qōdam gen? tritici·qz sit selectū ab alio·Nā in pane eius species est p̄cipua .Vñ q̄nqz tenuissim? & purissimus flos farine dicīē siligo·vnde fit nobilissimus panis·& pdu·li·vñ Iuuenalis·Sʒ tener & niueus molliqz siligine fact?·Vñ siligine? nea neū·ad siliginē p̄tinens·vel de siligine fact?·

Siliqua·Xilon grece·latine dicīē lignū·& cōponīē cū licon qđ est dulce·& dicīē silicon· vel siliq̄ silique·vt latini dicūt cozrupte·q̄si xilicon quedaz arbor sic dicta·qz ei? ligni fruct? sit dulcis·vnde hec siliq̄ dicīē fruct? ei?·q̄ colligīē ad opus porcorum·& siliq̄ est vicesimaq̄rta ps solidi ab arbore cui? semē est nomē tenēs·Siliq̄ etiā qōdam genus legumīnis est·qđ porci in affrica comedūt·& siliq̄ etiā est follicul? cuiuslibet legumīnis & purgam̄ti & cozr'·li·& si·vnde in·xv·ca·luce legīē·Et cupiebat implere ventrez de siliq̄s·quas porci manducabant vbi dicit· Ambrosi?·Siliq̄ gen? est legumīnis sonoris folijs & vacuis·qđ magis ventrē onerat q̄ reficiat·vnde etiā recte signat sciētias seculares vel carmina poetaz suauitate sterili resonantia inflantes magis q̄ reficiētes· Atez hiero·in originali dicit·Possum? aliter quidē siliquas interp̄tari·Demonū cib? est·carmīa poetaz·secularis sciētia hereticoz·pompa verboz·hec oīs sua suauitate delectāt·& dū aures versib? dulci moderatōe currēntib? capiūt·aīm quoqz penetrāt·& pectoris interna deumcūt·vez vbi cū sūmo studio fuerint ac labore plecta nichil aliud nisi manē sonū & vmonuz strepitū suis lectoribꝰ tribuunt·nulla ibi satietas veritatis·nulla iustitie r̄fectio reperiē·studiosi eorum in fame virtutū pseuerant·vide in pbus & in

Syllaba·sillabin grece latine dicīē cō noctua p̄hendere· Vnde hec sillaba be·comp̄hensio lr̄aruz & hinc sillabic? ca cū·vñ sillabico cas·i·facere sillabas·vel iungere literas·Itē a sillaba dicīē sillabo bas·i·sillabicare.Vñ sillabatī·i·sillabicatī adū·Sillaba cōponīē cū menos·q̄d est vnū·& dr monosill? ba bū·i·vni? sillabe· Itē cū dis·bis·tris·& dr Dissillabus ba bū·& Bissillab? ba bū·i·duaz silla baz·Trissillab? ba bū·i·triū sillabaz·& scribīē p gēminū s·Itē a sillaba cōponīē tetrasillab? ba·bū·id est·quattuor sillabaz·Pentasillab? ba bū·i·qn̄ qz sillabaz·Hexasillab? ba bū·i·sex sillabaz·Heptasillab? ba bū·i·septē sillabaz·Decasillab? ba bū id est·decē sillabaz·polisillab? ba bū·i·pluriū sillabaz·& hinc monasillabic? ca cū·rē·& hinc adūbi·monosillabice·& sic de alijs p̄dictis·p̄dictū est etiam in p̄ma p̄te de sillaba·

Sillabico cas·in sillaba est·& cozr'·bi·de sillabica adiectione dictū est in tercia p̄te· vbi egi ō figura composita nominis·

Silogism? A sin qđ est cō·& logos ſmo cōponitur ħ silogism? mi·q̄si collectio & diūctio ſmonū Vñ silogistic? ca cū·& silogizo zas·i·ꝯcludere·& p̄prie silogizādo ·vel silogismos facere·scōm hug·& scribīē comunīē p duo l·& sic mutaē n·in l.in sillogismus·Aliq̄n aūe subtrahīē vnū l·vt p̄ma sit breuis·sicut in omitto patet·Et scias q̄ sillogism? est oratio in qua quibusdā positis necesse est aliud accidere p ea q̄ posita sūt· vt Oīne aīal est sb̄stātia Oīnis homo est aīal·ergo oīs hō est substantia·& hoc totū est oratio quedā in qua quibusdā positis id est·p̄missis duab? p̄positōibus necesse est per ea aliud sequi·i·ꝯclusionē·Oīnis ergo sillogism? ꝯstat ex trib? terminis·& duab? p̄positōibus·quaz p̄ma vocaē maior·secūda vo minor·

Siloa·vel siloe fons est ad radicē montis syon·q̄ nō iugib? aquis ſʒ incertis horis ebullit·& p terrā ocauā & antra saxi durissimi cū magno venit sonitu·vide etiā in p̄batica

Silua A xilon qđ est lignū·dicīē hec silua ue·q̄si xilua·qz ibi ligna cedanē·vel dicīē a silen qđ est vastitas vel silentiū·Inde silua vbi sunt loca vasta & deserta·& silentio plena·vel silua est spissū nemus & breue·Silua etiā interdū dicīē & fructuose arbores & īfructuose·vñ siluos? sa sū·i·siluis plen?

Siluestris A silua dicīē ħ & hec siluestris·& hoc stre.i·res siluestris·vel ad siluam p̄tinens·De hoc etiā vide in cāpestre·

Silui? siluij·fili? fuit ence·Et dicīē a silua qz natus fuit in siluis·

Silur? A sileo les·dicīē ħ silur? ri·puus & minutus piscis·Iuuenalis·Fracta de merce siluros·

Siluula le·dimi·parua silua

Syma·mterp̄taē curuū·vnde & hec figura c·vocaē apud grecos syma·quasi simū·& repzesentat apud nos hoc elementū s·Et hinc sim? ma·muz·i. curuus·& p̄prie sim? est qui nasū habet recuruum sursū. Vnde hec simia mie·qz nasū sic habet recuruum.Vnde simi? mia miū·id est·ad simiā p̄tinens vel similis simie·

Symachus A sin qđ est cō·et machia pugna·componīē ħ symachus chi·penl'·cozr'·i·cōpugnans·vnde hec symachia chie·i·cōpugnatio·

Symbolū.est collectio sermonū·vt in psilio·vel pecuniaz·Vnde in p̄uerbijs·xxnj·Dantes symbola cōsumenē·Et cōponīē a sin·i·con·& bol?·i·mozsellus·qz quilibet ponit ibi mozsellū suū·i·p̄ticulā Papias vo dicit·Symbola p̄prie dicunē·quando a diūsis p̄cium pficiē in vnū·ut & quiuiū inde pareē

Hic nota q; fm theologū nomē symboli similitudi
nē & collectōez importat · vnde a quatuoz collec=
ctionib? nomē symboli imponiē · Primo a collecti
one multoz hoim in vnā fidē · Secudo a collectōe
pdicantiū fidē · qz oēs apli collecti hāc regulā fidei
ediderūt · ita q; vnusquisq; qd suū erat apposuit ·
Vñ vt tactū est · symbolū dicit̄ a sin & bolus · qz q̄
libet posuit ibi bolū suū · i · pticulā · Tercio qz ex di
uersis locis sacre scripture colligunt̄ ea q̄ credēda
sūt · vt in pmptu habeant̄ · Quarto qz oīa bñficia
nobis diuitit? collata ibi colligunt̄ · Vñ dionisius
mj · ca · eccliastice · gerarchie dicit · q; rligiōis symbo
lū pgruenti? pt appellari gerarchica eucharistia · q̄si
bona gratia · Et si q̄s dicat · Videt̄ q; articuli fidei
nō debuerūt colligi in symbolo · siue credo in vnū
deū · qz tota fides sufficient̄ p totā sacrā scripturaz
instruit̄ · & sic supfluū fuit symbolos vel symbla cō
cedere · Dico q; oportuit ea q̄ in diuersis locis tra
ctata sūt sacre scripture in vnū locū colligi · vt fi
deles magis in pmptu habereē · Et scias q; tria sūt
symbola · s · apl'oz qd dicit̄ in matutinis · in prima ·
& in cōpletorio · Itē nicenū · qd dicit̄ i dñicis dieb?
post euangeliū · Itē athanasij qd dicit̄ in prima in
dñicis dieb? alta voce · Et si q̄ras · Quare symbolū
apl'oz dicit̄ sūmisse in pma & in completorio · alia
vo duo dicunt̄ alte · vnū post euāgeliū · alterz sicut
Quicūq; vult salu? esse in pma · Respondeo · Sym
bolū apl'oz fuit editū qñ fides nō erat ppalata · &
ideo in secreto dicit̄ · Et qz editū fuit ad pponendā
fidei doctrinaz · ideo quotidie dicit̄ in matutinis ·
& in pma · & in cōpletorio · q̄si in principio diei &
noctis · in signū q; oīs nostra opatio a fide debet
accipe initiū · & qz p ipsā otra adūsa & in psperis
ptegimur Alia aūt symbola edita fuerūt tpe fidei
iā ppalate · & ideo publice cantant̄ · Et qz nō ad p
ponendū fidē s; ad defendendū vel ad elucidandū
edita fuerūt · ideo nūc nō in singulis dieb? dicūtur
s; in illis in quib? hoies maxime ad eccl'iam venire
ofueuerūt · & in quib? fit aliqua solēnisatio de illis
q̄ ad articulos fidei ptinēt · Et qz symbolū nicenum
editū est ad manifestatōez fidei · dicit̄ statim post
euangeliū quasi expositio ipsi? · Symbolū aūt atha
nasij · qd otra hereticos editū est in pma dicit̄ qua
si iā pulsis hereticoz tenebris · Sz pōt q̄ri · Hoc
symbolū pponiē vt regula fidei cui? act? est assen
tire, s; sicut dicit aug · in epl'a ad hieronimū · Solis
aplis & pphetis est h̄ honoz exhibend? · vt quecun
q; dixerūt hec ipsa vera eē credant̄ · ergo post sym
bolū apl'oz nō debuerūt fieri alia symbola Ad hoc
dico · q; patres q̄ alia symbola post apl'os ediderūt
nihil de suo apposuerūt · s; ex sacris scripturis ea q̄
addiderūt excerpserūt · & qz quedā difficilia sūt in
illo symbolo apl'oz · Ideo ad ei? explanatōez editū
est symbolū nicenū · qd diffusi? fidē q° ad aliquos
articulos psequiē · & qz quedā implicite otinebant̄
in illis symbolis q̄ oportebat ppter insurgētes he
reses explicari · ad id editū est symbolū athanasij · q̄
specialiter otra hereticos se opposuit · De articulis
aūt fidei habes in fides.

Simia mie · in sima est.

Similа A similis dicit̄ hec simila le · flos tenuissi
me farine · q̄ & similago dicit̄ & pollen · vel pollis
& cozr · mi · Vñ in auroza · Sz similam spargat oleo
sartagine frixam ꝛc̄.

Similagine? · in similago est.

Similago gnis · fe · ge · idē est qd simila · vel simila
go dicit̄ gen? frugis · & pdu · la · Vñ similagineus
nea neū · de similagine existēs vel ad similaginē pti
nens · Eccl'asti · xxxix · Panis similagine? · Alexāder
dicit · Hec simila de qua sup̄ similago figurat ·

Similis · a simul dicit̄ h̄ & hec similis & hoc le · &
compar̄ similis lioz lim? · Vñ similit̄ lius lime · adū
biū · Et hec similitudo dinis · Vñ similitudinarius
ria riū · p similitudinē loquēs · vel ad similitudinē p
tinēs · Et cōponiē · Cōsimilis · Dissimilis · Persimil'
le · i · valde similis · & oīa cōparant̄ · Et a simil' oz
simulo las · i · facere simulē vel esse · vl' repsentare · Et
cōponiē · Assimulo las · i · valde similare · Absimulo
las · i · dissimilare · Cōsimulo las · Dissimulo las · Insi
mulo las · i · valde similare · Simulo & eius cōposita
sūt actiua · Inueniē etiā assimuloz laris · deponē · in
eodē sensu in quo & assimulo · & cozripiūt mi · simi
lis · & simulo · Simillim? tm̄ pdo · mi · positōne qz scri
biē p duo l · Formaē em̄ a similis · rmota is · & addi
ta lim? · & scias q; cū dicit̄ · similis illi · refertur ad
vultū · s; similis illi? · refertur ad mores · Prophetа
Quis similis tui in dijs dñe ·

Similim? ma mū · exponiē in similis ·

Simulo las · in sil'is vide ·

Simm? mia miū · in sima vide ·

Symma me · i · camera p duo m · Vñ in vita beati
siluestri · Tarquinio in symma prandēte · vltio diui
na manifestata est · Vbi quidā cozrupte legūt sima
& dicit̄ a sima curuli ·

Symmista · a symma dicit̄ h̄ & hec symmista ste
id est · camerari? · vñ inuenit̄ · Dauid symmista dñi
Vel symmista cōponiē a sin qd est cō · & mista ste
qd est secretari? · vel misterij actoz · Inde symmista
id est · osecretari? · misterij osci? ·

Symon · simo onis · fuit ppriū nomen cuiusdā ru
stici a theretio introducti · qui dict? est simo q̄si
cōpugnās · a sin qd est con · & machia pugna · qz cū
alijs seipsū refrenādo pugnabat · & pdu · o · in obli
quus · ad differentiā nois apli qd cozr · in obliquis ·
Itē ppter eandē differentiā retinet̄ n · in noie apli ·
sicut est ibi apud grecos · s · simon · sed a noie rustici
expellit̄ · & dicit̄ simo · Itē simo vl' simon · dict? est
quidā magus · quasi cōpugnans · qz cū apl'is dei pu
gnabat · Itē simon dict? est petrus apostol? quasi
cōpugnans · qz cōtra vitia & peccata pugnabat ·
Vel simon hebraice · latine interpretat̄ audiēs · vel
obediens · & eadē causa ali? apostol? dictus est si
mon · s; ad distinctōez simonis petri dict? ē simon
chananeus · de vico galilee chana · vbi dñs aquā mu
tauit in vinū · Ipe em̄ est q̄ in alio euāgelista dict?
est zelotes · Chana quippe zel? interpt̄at̄ · Vnde ze
lotes · i · emulatoz · Vnde idē est zelotes qd chana
neus · Interpt̄atur etiā simon ponēs tristiciā · Pre
dicta bene ꝯueniūt vtriq; simoni · petro videlicet
& simoni chananeo fratri iude & iacobi minoris ·
qz vterq; eoz habuit obedientiā pceptoz p execu
tionē · tristiciā afflictoz p passionē · zelū aiaz p cō
stantē feruorē.

Simonia · est studiosa cupiditas · vel volūtas emē
di vel vendēdi aliqd spūale · Dicit̄ aut̄ simonia a
simone mago. Primo in nouo testamēto hui? scele
ris inuentore · qz voluit emere gratiā spūssancti · a
sācto petro · sicut & giezi in veteri testamēto volu
it vendere gratiā sanitatis · i · sanitatē gratis dataz
naaman syro · Vñ ppie venditoz spūaliū dicit̄ gie
zita a giezi · Emptoz vo simoniac? dicit̄ a simone ·
vsu tm̄ vterq; dicit̄ symoniac? · Cōmictit̄ aūt symo
nia trib? modis · s · p mun? a manu · ab obsequio · a
lingua · primū est pecunia · secundū fructus debite

impensa·terciū fauor·Vñ dicit gregorius·in·ix·moraliū·tractans illud iob·Verebar oīa opera mea·Tres inquit sūt acceptōes munez ad quas fraude festinaē·Est em̄ munus a corde·a lingua·a manu·Mun9 a corde·est capta gratia a cogitatōne·Munus ab ore·est gloria p fauorē·Mun9 ex manu est premiū p dationē·Sz iust9 quisqz ab oīi munere man9 excutit·qz in eo qō recte agit nec ab hūano corde imanē gloriā·nec ab ore laudē·nec a manu dationē recipe querit· ¶ Sed pōt q̄ri·Absolutio qō dā sacram̄tale est·sz qui dā accipiūt pecuniā vt ab excōicatione absoluāt·Igiē licet spūalia vēdere & dare p tpalibus·Ad hoc dico qꝺ p absolutōe non debet exigi pecunia·sz tn̄ ei q̄ absoluiē potest imponi pena pecuniaria·Vñ nō licet aliqꝺ exigere q̄si p p̄cio absolutōis·sz q̄si peccati pena·in quo tam cauendū est·ne talis exactio magis cupiditati qꝺ correctōi ascribaē· ¶ Itē scias qꝺ facere pactionez de missa celebranda symonia est semp·Si tn̄ nō habet alios sumpt9 & nō teneaē ex officio missā cātare·pōt accipe denarios.sicut ꝺoctici sacerdotes faciūt·nō q̄si preciū misse·sz quasi sustentamentuz vite· ¶ Itē qz oratio est maxie spūalis·sz aliqs p̄t dare pecuniā bonis viris vt oret pro eo·Preterea religionis stat9 quoꝺā bonū spūale est·sz in quibusꝺā monasteriis p̄cipue monialiū exigiē aliquid ab eis q̄ ibi recipi debēt·ergo licet spūalia dare p tpalibus·Ad hoc dico qꝺ oratio spūalis est·Vnde nullo mō debet sub p̄cio poni·nec illi q̄ dant pecuniā paupib9 vt p eis oret·orationez emūt·sed aios pauper allicūt ad orandū p se·& eos sibi faciunt debitores· Ad 6m quesitū dicendū·qꝺ q̄n possessiones alicui9 loci religiosi nō sufficiūt ad sustentāōū plures·tūc pōt exigi ab eo q̄ in illo loco vult deo seruire·nō q̄si preciū religionis sz vt habeat monasteriū vnde ei posset p̄uidere·& ideo nō cōmittiē symonia·Si autē sine grauamine eccl̄ie pōt accipi·symonia est aliqꝺ p receptōe exigere. ¶ Itē scias qꝺ licet magistris vendere labores suos·sz nō scientiā siue veritatē q̄ spūalis est·Vñ dicit̄ p̄uerbiorū xxnj·Noli vendere sapientiā & doctrinā & intelligentiā· Nota ħ qꝺ cū sacramēta ꝺimeāt & causent gratiā·nō possūt licite vendi vel emi·& hoc triplici ratōe·Primo qz dispensator sacramēti nō est dom̄in9·sz minister sacramēti·Emptio aūt debet fieri a domino rei·Secūdo qz p̄cium emptōis ponit̄ q̄si mensura adequās illud qō emit̄·vnde a mensurando numisma dicit̄ 6m pl̄m·in·v·ethi·Gratia autez nō pōt cōmensurari alicui corpali beno Vñ iniuriā gratie facit q̄ sacramenta gratie vendit aut emit· Tercio qz gratia ex hoc nomē accepit qō gratis datur·Vñ ꝺra ratōez gratie facit·qz sacramēta gratie q̄si venalia tractat·vide etiā in symoniac9 & in elemosina·& in acceptio· ¶ Itē scire te volo qꝺ nl̄lus licite retinere pōt illud qō ꝺra voluntatē dn̄i adq̄siuit·Puta si aliqs dispēsator de rebus dn̄i sui daret alicui ꝺra voluntatē & ordinatōnez domini sui·ille q̄ acciper licite retinere nō posset·Dominus aūt ecclesiaz cui9 p̄lati sūt dispensatores & mīstri ordinauit vt spūalia gratis darent̄, scōm illud matthei·x·Gratis accepistis gratis date Et ideo q̄ muneris interuētu spūalia quecūqz assequunt̄·ea retinere nō possūt Insup aūt symoniaci tā vendētes qꝺ emētes spūalia at etiā mediatores aliis penis puniunt̄·s·infamia & depositōne si sint clerici·& excomunicatōe si sint laici. vt habeē p̄ma q̄stione·ita·Si quis eps· ¶ Itē scias qꝺ nec ꝓpter p̄ceptum ei9 nec ꝓpter excōicatōnez debet aliquis recipe ordinē ab ep̄o quē scit symoniace ꝓmotū· Et si ordinē nō recipit ordinis executōez· Etiā si ignoret eum esse symoniacū.sz indiget dispensatōe quis quidā dicāt qꝺ si nō pōt eū ꝓbare esse symoniacū debet obedire recipiendo ordinē· sz nō debet exequi sine dispensatōe·sz absqz ratōe hoc dicit̄· vt dicit frater thomas·qz null9 debet obedire alicui ad cōicandū sibi in facto illicito·Ille aūt qui est ipso iure suspēsus·& quo ad se & quo ad alios illicite ꝺfert ordinem· Vnde null9 debet sibi cōicare recipiendo ab eo ordinē quacūqz ex causa· Si āt ei nō ꝺstat nō debet credere peccatū alteri9· & ita bona ꝺsciētia debet ab eo ordinē recipe· Si āt ep̄s sit symoniac9 aliquo alio modo qꝺ p ꝓmotōez suā symoniace factā pōt ab eo recipe ordinē si sit occultū·qz non est suspensus quo ad alios·sz quo ad seip̄m tm̄ Itē nota qꝺ quo ad deū sola voluntas facit symoniacū·sz quo ad penā ecclesiasticā exteriorē nō punit̄ vt symoniacus vt abrenūciare teneaē·sed debet de mala intētione penitere·

Symoniac9·A symonia dicit̄ symoniac9 ca cum qui facit symoniā· Et symonic9 ca cū·penul.corr̄· in eodē sensu qō magis deriuaē a symonios· Itē a symone dicti sūt quidam heretici symonici· Hij dicunt creaturā a deo nō esse·sed a virtute quadam superna creatā·

Symonides ꝺis·penul·corr̄·poeta quidā fuit liricus· Vnde symonida metra· Dauid etiā dict9 est symonides· Vñ dicit hieronim9 in epistola ad paulinū ca·vij· Dauid symonides noster·quia·s·lirice scripsit apud hebreos·sic̄ symonides apud grecos

Symphonia·A sin qō est con·& fonus qō est sonus·componitur hec symphonia nie·i·consonātia vel ocordia sonoz vel vocū· Vnde p cōpositionez asymphonia·i·incōsonantia· Itez symphonia dicit̄ quoꝺā instrumentū ꝓpter ꝺsonantiā vocū·vnde symphoniac9 ca cū· Et ħ & hec symphonista stecanēs cū symphonia·Et symphonizo zas·cum symphonia canere·& acuit̄ ni Vel vt dicit papi·Symphonia vulgo appellaē lignū ocauū ex veraqz parte pelle extensa quā virgulis hinc inꝺe musici feriunt Fitqz in ea grauis & acuti ex ocordia suauissimus cant9·In luca autez ca·xv·vbi dicit̄· Audiuit symphoniā & chorū·dicit glosa·Symphonia est diūsarū etatū & virtutū velut variaz cordaz indiscreta ocordia· Hieronim9 dicit qꝺ symphonia ꝺsonantia exponit̄ in latinū·vel ꝺic qꝺ son9 symphonie fit in ogiratōe·Chori aūt son9 fit in ocordia multarū vocū·vñ symphonia signat gaudiū de reditu peccatoris· Chor9 vo signat gaudium de ꝺsono statu beatoz·vel 6m hiero·Cōcors in dei laude ocentus ex hoc vocabulo symphonie signaē·& acuit̄ ni·in symphonia·

Symphonistes ꝺis·penul·cor·dict9 est dauid a musico instrumēto qō est symphonia, vnde dicit hiero9·in epistola ad paulinū ca·vij· Dauid symphonides noster· Hic etiam dict9 est symonides vt ꝺixi in suo loco·

Symphonista ste·in symphonia est·

Symphonizo zas·in symphonia vide·

simplex·plica cōponit̄ cū sine·& dicit̄ ħ & hec & hoc simplex plicis·q̄si sine plica·vel partiū varietate·& corr̄·pli· Et compaē simplex cior cissim9 vnde simpliciter cius·cissime·adūbi·Et hec simplicitas tatis·Itē simplex in bona ꝓte aliquādo sumit̄ id est·sine plica malicie·sine duplicitate pur9. Vñ

de iob dicīē. Erat vir simplex & rect9. Simplex in effectu. rect9 in intellectu. Et greḡ. in omelia pē thecostes dicit Neqz eiz placet deo. aut simplicitas sine zelo. aut zelus sine simplicitate. Hinc ipsa veritas dicit. Estote prudētes sicut serpētes. & simplices sicut colūbe. Qua in re notandū est. qz discipulos suos nec de colūba sine serpēte. nec de serpēte sine colūba voluit dñs āmonere. quatin9 & columbe simplicitatē astutia serpētis accenderet. & serpētis astutiā colūbe simplicitas temperaret. Hinc paul9 ait. Nolite pueri effici sensib9 ecce prudētia serpentis. sed malicia puuli estote. ecce simplicitas colūbe. Itē a sine & plica cōponiē simpl9 pla plum Et differt a simplici. qz simplex est qđ caret parte Sz simplū est qđ habet oīes ptes eiusdē gn̄is. & eiusdē speciei & nature. vt elementū ignis simplū est. qz quelibet ps ei9 ignis est. & quidqđ ostat ex ptib9 eiusdē gn̄is cū toto simplū dicīē. Itē simpluz qsi tantūdem. i. nō duplū vel triplū ⁊c. vt cū dicīē hoc est duplū illi9 vel triplū. & hoc est simplū

Simpl9 pla plū. in simplex est.

Simpsalma. a sin qđ est cō. & psalm9 oponiē hoc simpsalma matis. vel hec simpsalma me. i. osonātia psalmi. vel vocis copulatio in cantādo.

Simul adūbi. ogregādu. i. vna piter in eodē loco. vel in eodē tpe. Simul etiā qn̄qz ponit pro postqđ Lucan9. Stat simul a pma descēdit origine mundi Causarum series ⁊c.

Simulacz. a simulo las. ōz hoc simulacz cri. penl' corr̄. i. ymago effigies. qsi simulās aliud qđ sit.

Simulac. i. postqđ. Ouidius de fastis. li. ij. Que simulac tenuit interne stagna sororis. Itē horati9 in sermone qui incipit. Ambubaiaruz. Iupiter exclamat simulac audiuit. ⁊c.

Simulo. a similis vel simul. dicīē simulo las. i. repsētare. & ꝑprie falso fingere. & ꝑprie fingere se scire qđ nescit. vel esse qđ nō est. Simulo componiē Assimulo las. i. valde simulare. Absimulo las. id ē dissimulare. Cōsimulo las. Dissimulo las. i. diffiteri. negare. inficiari se scire vel esse quod scit vel est Vñ solet dici. Simulo qđ nescio vel qđ nō sū. Dissimulo qđ scio vel qđ sū. Insimul. Et insiml'oz laris. inueniē in eodē sensu in deponēti gn̄e. Simulo las. & cōposita ab eo sūt actiua. sm hug̃. Et in grecismo dicīē. Qđ non sū simulo. sz dissimulo qđ ego sū. Et papi. dicit. Simulam9 ignota. Dissimulamus nota.

Simultas. a simulo las. dicīē hec simultas tatis. i. discordia. lis. inimicicie. ptētio. tol9. & ꝑprie latēs odiū. Leo papa. Cessent odia. deficiāt simultates. oia xp̄i membra ueniāt.

Simultū. a simultas. dicīē hoc simultū ti. quidaz vermis in cornib9 arietū q̄ facit eos cornupetare. Vñ simulto tas. i. inimicos facere. & fugare. vl' infectare & odia habere.

Simus. in sima vide.

Sin disiunctio causalis vel affirmatiua. Itē sin grece. latine cō vel simul signat. Itē syn quidā loc9 est in testo q̄ & syna dicīē. Et interptat̄ syna manda tū. qz legē ibi susceperūt. & acuiē in sine.

Syna. in sin vide.

Synagoga. interpt̄at̄ cōgregatio. & est ꝑprie in deorz. Et dicīē a sin qđ est cō. & goge qđ est egregatio. vel ogregare. Inde synagoga. i. cōgregatio. Sed nostra ecclesia. i. ogregatio. cōuocatio interp̄tatur. vide in ecclesia.

Synalympha. est quedā species metaplasmi. De qua dixi in. mj. pte in ca. de methaplasmo.

Sinapis. Napus cōponiē cū similis. & dicīē hec sinapis. qz folijs sit napo similis. Vñ hoc sinapi inde clina. p semine illi9 herbe. & ofectōe illi9 herbe q̄ fit ex illo. & inde sinapic9 ca cū. penl'. corr̄. & pēna. sinapis. Vñ quidā. Sinapis cerebz. sed purgat pectus ysopus.

Synaxis. synaxis grece solennitas. latine uentus dicīē. a sin qđ est con. & axis qđ est psalmus. quasi psalmoz concursus.

Syncathegorema. a sin & cathegorema componiē hoc sincathegorema matis. i. significatiuū. & produc. penul. nominatiui. sz corr̄. penl'. gēi. Vñ ptesoratōis alie a noīe & vbo dicunē sincathegorema ta. i. cōsignificatiua sm dyaleticos.

Sincer9 ra rum. & h & hec sinceris. & hoc re. in eotē sensu. i. sine cera. sine mollicie. sine flexibilitate. s. pur9. ostans. firmus. mund9. sine vitijs. & cōponiē sincer9. a sin & cera. qđ cōponiē. Tā sincer9 Quā sincer9. Caueat ergo sibi quilibet in accētuando hec noīa. Habet em̄ vtrūqz acutū accentū sup penl'. est em̄ pnl'. pdu. in vtroqz. Qz aūt in sincer9 penul. pducat̄ patet p horatiū in fine secūde epl'e. Simcezz nisi vas quodqđ infundis acescit. Qz vo in sinceris penul. pducat̄. liqt in illo versu virgilij in morero. Sōsedit sincere fozamībusqz liquat̄ Emū data ceres. Nō aūt pōt dici qđ ibi sincere sit adūb. a sincer9 ra rū. fals9 em̄ esset versus. sz est terminatio neutri generis huius noīs sinceris. & poniē ibi adūbialiter sm quosdā. sz meli9 ibi legiē noialiter qđ aūt dicīē sincer9. vel sinceris q̄si sine carie. et hia est. ita dicit hug̃. Magister aūt bene dicit sincerus pdu. e. ante r. qđ quidā dicūt posse corripi si cōponat̄ a sin & carie. Nos vo dicimus. qđ media nunqđ pōt corripi. siue dicas sincer9 siue sinceris. qz nūqđ inueniē in aliquo bono autore nisi longa. nec cōponiē a cera vel a carie. sz a sin qđ est cō. & chere qđ est salue. inde sincezz. i. osaluū. q̄si ex toto saluū & absqz macula. ita vult magister bene Sz quedā glosa super illud ad philip. i. Sitis sinceres dicit. i. sine opibus corruptōnis. & sic videē glosa illa velle qđ sinceris cōponat̄ a sine. & carie. & sic penul. tunc corripeē. Ad hoc dico qđ cū dicīē sinceris. q̄si sine carie. vel sine corruptōe. et hia est nō cōpositio. vñ nō recipim9 illū versū. sinceris a carie. sz sincerus sine cera. His visis dico qđ sincer9 siue sinceris siue cōponat̄ a sin & cera. siue a sin & chere. quod magis michi placet semp ꝑdu. penul. Vñ quidā. Res est sincera. res sinceris quoqz pura. Cū aūt dicitur sinceris q̄si sine carie. et hia est. sicut sm grego. Obrizū dicīē quasi obzude auz. et est et hia. qz obzude corr̄. penul. sz obrizū eā ꝑdu. sincer9 etiā & sinceris compat̄. sincerioz sim9. Vñ sincere vel sincerius. rissime. adūbi. Vñ hec sinceritas tatis. i. puritas sine fermēto malicie & nequitie.

Sinciput pitis. anterioz ps capitis. Vñ vers9. sin ciput anterioz ps capitis dicīē esse. De hoc dictū est in caput.

Syncopa est quedā spēs metaplasmi. de q̄ dictū est in. mj. pte. in ca. de metaplasmo. Et a syncopa dicīē sincopo pas. i. syncopā facere.

Syncresis. quidā trop9. vide ī. mj. pte ī ca. de tro

Syncronon. acuiē in fine. Hiro. in ꝓlo pigo osee. Et osee sincronon esaie. i. contēporaneus Nā sincronon. i. vni9 tpis. & cōponiē a sin quod ē con. vel simul. & cronon quod ē temp9 quasi vni9 tpis. vel simul in eodē tpe. Nā sm hiero. esaias. &

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

osee eisdē temporib9 pphetauerūt·

Smoeriſis·dicit̄ ſupior ps ratōis·vide in ſciētia

Smdiasmos·est eadē figura cū antitheta·

Simdon donis.fe·ge·dicit̄ limeū amictoriū muli erū quo humeri opiunt̄·& qñq; ſimpliciter dicit̄ p limeo panno·Mathei·xxvij· Et accepto corpore ioſeph muoluit illud in ſindone mūda·& corr·pnl' genitiuj·Vnde in auroza·Qua veſtitus erat ſindone nudus abit·

Sine·verbū ē impatiui modi ō ſino nis·& corr· ſi·Itē ſine est ꝓpositio·& differt ſine·qñ ꝓponit̄ et postponit̄ casuali·Prepoſita em̄ grauant̄ vtreq; ſillabe·vt Sine timore·Postpoſita vo penul·acuit̄ vt Te ſine nil altū·Ex hoc patet q; oreten9·pubeten9·& ſimilia acuūt te·De hoc dixi in ſecūda pte vbi egi de cōpoſitis a ten9·

Smedza est idē qō oeſſ9·vt habet̄ in hiſtorijs ſuper gene·ij·vbi tractat̄ de edificio templi·capitl'o de atrio mundorū ꝛc·

Smthesis·exponit̄ in mj·pte in ca·de coloribus

Singillatim·i·ſingulariter p ſingl'as rheto· vices·p vnū quēq; ſepatim·Et dicit̄ ſingillatiz q̄ſi ſingulatim·a singul9 la lū·qō est vn9·vel a singul9 qō est vnic9· Hug·vo dicit·q; a ſingulus dicit̄ ſingulatim adūbiū diſcretim·i·p ſingulos·p quo quidā dicūt ſingillatim·ſz male ꝺm eū·Priſcian9 etiaz in tractatu de adūbijs dicit·a singul9 ſingulatim· Ad hoc dico·q; ꝺm formatōez videt̄ esse dicenduz ſingulatim·ſicut ab hoſtio hoſtiatim·Potest nihilominus dici ſingillatim·p ſingulatim·& hoc cōis vſus appbat·Vñ ꝓpheta·Qui fīxit ſingillatiz corda eorū·i·aīas· q; de9 aīas ſingulorū creādo infundit.et infundēdo creat·ſecundū aug·Itē in ſymbolo athanaſij·q; ſicut ſingillatim vnāquāq; pſonā dcū aut dñm confiteri xp̄iana veritate cōpellimur·

Singraph9·in cirograph9 exponit̄·

Singularis·a singul9 dicit̄ l̄ & hec ſingularis & hoc re·Vñ ſingulariter·Et hec ſingularitas tatis· Vide etiā in thomas·

Singulatim·in ſingillatim est·

Singultio tis·tiui·tire·i·ꝓtrahere ſpūm & anhelitū cū difficultate·& deberet facere ſupinū ſingultitū·facit aūt ſingultū· Vñ ſingulto tas.freq̄n·hic hic ſingulte9 tus.ꝓtractio anelitus cū difficultate· Vel ꝺm medicos·Singulte9 est ſon9 violēte comotionis oris ſtomachi ex fumoſa ei9 diſpoſitōe pueniēs·Vñ ſingultoſus ſa ſū·i·ſingultib9 plenus·& ſingultim adūbiū· Singultio & ei9 cōpoſita ſiqua habet̄ ſūt neutra ꝺm hug·Papias vo dicit·Singl' tus ſuſpiriū·viſcerum pulſus·ploratio·gemit9·triſticia·planctus·

Singulte9·in ſingultio est·

Singul9 A ſigno nas·dicit̄ ſingul9 la lū·i·vnus vel vnic9·ſz in pl'ali accipit̄ diſtributiue·Vñ ſinguli comedūt·i·ſepatim quilibz p ſe·vn9 & vn9 p ſe Et a ſingul9 dicit̄ ſingulo las·i·ſingulos facē·vnū & vnū p ſe diuidere·

Sinisteri9·in ſiniſtra est·

Sinistern9·in ſiniſtra est·

Siniſtra A ſino nis·dicit̄ hec ſiniſtra ſtre.q; rem fieri ſinat·q; āt dicit̄ ſiniſtra·q̄ſi ſine dextra·etbia est·Vñ ſiniſter ſtra ſtrū·& ſiniſter ſtera ſterū·i·a pte illa. vel malus· otrari9·nociu9 Et compāt̄ ſiniſterioz ſiniſtim9·qō regulariter deberz esse ſiniſter rī9.& a ſiſter ōz ſiſteri9 & ſiſtern9 a·ū·i·p ſiniſtrā duct9·vel q; ſiniſtra vtit̄ p dextra vel ecōuerſo·et ſiniſtro ſtras·i·p ſiniſtrā ducere· vel ad ſiniſtrā diuertere·vel ſiniſtra vti p dextra·

Siniſtrorſū·Siniſtra cōponit̄ cū verſū·& dicit̄ ſiniſtrorſū·i·verſus ſiniſtrā pte·m·

Simiug9 ga gū·m piug9 exponit̄

Simo nis liui·vel ſij·nere·ſitū·ſmor neris·ſitus·ſū & est ſinere· pmittere vel dimittere·& ſinere·i·finiri·terminari·Et ſinere·i·ceſſare·Vñ b ſit9·Simo cōponit̄ Cōſino nis·ſiui ꝙ ſiuiſti ꝙſitū·Deſmo isdeſiui vel deſij deſitū·i·derelinq̄re·pmittere·dimittere·vel ceſſare·vel terminari·vl' finiri· Et diſſimo nis·diſſiui diſſitū·i·diuidere·ſepare·Vñ diſſit9 ratū·i·ſepatus· Simere p dimittere vl' pmittere actiuum est·& cōpoſita ab eo ꝺm hāc ſignificatōez ſil'z actiua ſūt·Simere in alijs ſignificatōib9 neutr9 est & q̄ cōponunt̄ ab eo ꝺm illas ſignificatōes ſimilit neutra ſūt·Itē ſino & ei9 cōpoſita faciūt ꝓteritum in ſiui vel in ſij·& ſup·in ſitū·Itē oīa corr·hanc ſil labā ſi·in ꝓſenti & in ſup·ſz in ꝓterito eā ꝓdu·vñ quidā Ars boiez formar nec ſimit eſſe malū·

Simodoche.vide in q̄rta pte in ca·de tropis

Smod9·oda cōponit̄ cū im qō est cō & dicit̄ hec ſinod9 di·fe·ge·& penl'·corr·i·cetus puent9 comitat9 congregatio & ꝓprie ſenū vel ꝓſbiterorū·qō ſolent facere epī·q; ibi ſimul pueniāt & coeant·Vñ b & hec ſinodalis & hoc le·ad ſinodū ptinens·

Synon fuit quidā ꝓdito9 sic dictū est in excedra

Synonim9 Noma qō est nomē componit̄ cū ſin qō est con vel ſimul·& dicit̄ ſinonim9 ma mum·i·vni9 noīs cū alio Synonimū nomē est illud quod idē cū alio noie ſignificat·ſūt aūt ſinonima q̄ & ml' tiuoca & vniuoca dicunt̄ noīa·i·diuſa noīa ꝓncipaliter idē ſignificantia & appellātia· Vñ hec ſinonimia mie·i·vniuocatio· Sz q̄ñq; ponit̄ p ononimia hac ſimilitudine·q; ſicut ſynonimia est q̄ñ idē ſub diuerſis vocib9 ſignat̄·ita ononimia est q̄ñ vna voce diuſa ſignant̄·Et deſcribit̄ ſic ſynonimū·ſynonima ſūt plura noīa idē ſignificātia tā in ꝓprijs q̄ in appellatiuis·In ꝓprijs vt publi9·corneli9·affricanus·ſcipio·In appellatiuis latinis vt mucro·enſis ſpata·gladius·

Synopis pidis·color quidā rube9·& pōt dici ſynopis q̄ſi ſanguis nobilis q; ſanguineū habet colorez & est etbia Et vt dicit yſidor9 in·xix·etbimo· vbi agit de colorib9·ſinopis inuēta est ꝑmuz in pōto inſula·Vñ a ſynope vrbe ponti nomen accepit· Species ei9 ſūt tres rubra.& min9 rubens·& inē bas media·In·xxij.ca·hieremie dicit̄ Et facit laqaria cedrina pingitq; ſynopide & corr·pi·

Simor eris·in ſino est

Syntagma grecū ē·i·dogma ſtructura ordinatio Hiero9·dicit in ꝓlogo geñ. Que ꝓprie ſyntagma

Syntaſis·ſin·i·cō cōponit̄ cū ſtaſis quod ē ſtans vel ſtat9·Vñ ſyntaſis hui9 ſyntaſis vel ſyntaſeos id est·ꝓstructio·q̄ſi ꝓſtās·ꝓprie illa ꝓstructio vbi voces ſimul ſtant & congruūt cū intellectib9·vl' ecōuerſo·ꝺm hug·Papias vero dicit·ſyntaſin greci dicunt ordinationē ſiue ꝓstructionē dictionū·& nō debet acui in fine·

Synthesis·exponit̄ in quarta pte in ca·de allothe ca·ſecundū p̄ſcianū

Syntheton·exponit̄ in·mj·pte in ca·de ſcemate·

Synthoma penul·pdu·ſynthomata·i·accidentia que i febrib9 fūt·vt capitis dolor·fluor nariū· vomitus·impet9 & ſimilia·

Synthonomia·vel ſynthomia·i·ꝑciſio a ſin quod est con & thomos quod est diuiſio vel ſectio vl' ceſſio cōponit̄·vt dicit hug·

Syntonus·a sin & ton? componiē ꝟ synton? ni penul·cor̄·quasi tot? son?·vel duplex son?

Sinuo nuas·a sin? diciē sinuo nuas.sinuare·i·am pliare vel plicare vel curuare·Et cōponiē·Insinuo nuas·i·denūciare·signare·q̄si in sinū mittere·intimare·Et insinuo nuas·i·latenter psuadere·& dissimulare·orare·dicere dissimulatorie·vt cū reph̄endimus & damnam? q̄ maxime defendere intendimus Est ergo insinuare aliq̄d aliud intendere q̄ verba videanē sonare·Vñ hec insinuatio.ita callida et latens oratio vñ quidā solent exordiri p principium vt cū causa est turpis & animi auditor̄ sūt aliena ti·Est em̄ insinuatio oratio quadā dissimulatōne & circūitione obscure subijciēs auditoris aīm·Sz pn̄ cipiū est oratio pspicua & ptim? efficāx auditorez benivolū vel attentū vel docilē·Sinuo & ci? composita actiua sūt·

Sinuosus·in sin? vide·

Sinus A sino nis·diciē ꝟ sinus nus nui·gremiuz collectio vestis· Et sin? palpebra·Et sin? receptaculū maris·s·naturalis port?.vel lit? exesū fluctibus·actuū·xxvij·Sinū quendā obsiderabāt habētez lit? in quē cogitabāt si possent ejscere nauē·Vñ si nuosus sa sū·i·sinib? plen?·vel ampl?·& dilatat? vl' curuat?·Et compaē·A quo hec sinuositas tatis Itē a sin? diciē hoc sinū ni·vas in quo mulgeē lacpima pducta q̄ in sin? corripiē·Virg·Sinū lactis & hec te liba priape quotannis·Itē inueniē·Sin? abrae·ꝺm theologos·Sz pōt q̄ri·Vtz limbus inferni sit idē qō sin? abrae· Ad hoc intelligendū nota qꝺ aīe post mortē ad quietē puenire nō possūt nisi merito fidei·qz accedētes ad deū oportet credere· sicut diciē ad hebreos ca·xi·Primū aūt exemplum credēdi in hoibus de abraam·daē q̄ pri? se a cetu infideliū segregauit·& speciale signū fidei accepit Ideo requies illa q̄ hoibus post mortem daē·sinus abrae diciē·ut patet p augustinū·xij·li·sup geñ·ad literā·Sz aīe sanctor̄ post mortē nō oīni tpe eandē quietē habuerūt·qz post xp̄i aduentū habebant plenā quietē diuina visione pfruētes·sed ante xp̄i aduentū & mortē habebāt quidē quietē p immunitatē pene·sz nō habebāt quietē desiderij p executionē finis·Et ideo stat? sanctor̄ ante xp̄i aduentum pōt osiderari & ꝺm id qō habebat ad requiē·et sic diciē sin? abrae· Potest etiā osiderari q̄tum ad id qō eis de requie deerat·& sic diciē limb? inferni siue patr̄ & sin?. Limb? ergo inferni siue patr̄ & sinus abrae fuerūt ante aduentū xp̄i vnū·p accidēs & nō p se·Et ideo nichil phibet post xp̄i aduentū esse sinū abrae omnino diuersū a limbo·qz ea q̄ sūt vnū·p accidēs separi ptingit· Itē adhuc aliadū te ad maiorē intelligentiā· q̄ sicut requies sanctor̄ patr̄ ante xp̄i aduentū dicebaē sin? abrae·ita post xp̄i aduentū·sz diūsimode·qz em̄ ante xp̄i aduentū sanctor̄ requies habebat defectū requiei·p adiunctū dicebaē infern? & sin? abrae idē· Vñ ibi non videbaē de?·sz qz post xp̄i aduentū sanctorū req es est opleta cū deū videāt·talis reqes diciē abrae sin?·& nullo mō infern?· Et ad hūc sinū abrae ecclesia orat fideles pduci cuz dicit·Exaudi me dñe vt aīam meam in sinu abrae patriarche tui iubeas collocari·Et sic etiā intelligenda est quedā glosa q̄ habeē luce·xvi·Factū est vt morereē mendicus·& portareē ab angelis in sinū abrae·que sic dicit· Sinus abrae est requies bonor̄ paupez quor̄ est regnū celor̄·vide in infern?

Synzug? ga gū·i·diūctus vel diugat?·Vñ & p noia dicunē sinzuga· vl' syniuga latine·a sin qō est con & iugū vel zugū·Et inde hec sinzugia gie·id ē diugatio·vnde & ꝓportionalis diūctio elementor̄ vel numerorum diciē synzugia. Et est quedā plana·q̄ dam cubica·i·solida figura·sz hoc ad aliā scientiam spectat· Synzugia etiā diciē si pes extendaē vltra numer̄ quattuor syllabar̄·Vñ synzugie dicunē pē thasillabi & hexasillabi pedes·Hij ñ sūt pedes·sed appellanē penthasillabi & hexasillabi·qz vltra quī q̄ vel sex syllabas nō ꝓcedūt·Sz apud grecos dicūtur sinzugie q̄si quedā diunctōes vel declinationes qz ex quo mensuratio dictōnis q̄ pes est extendiē vltra numer̄ quattuor syllabar̄. nō diciē pes sz synzugia·Itē a synzug? diciē synzugo gas·i·diungere vel diugare·ꝺm hug·Papias vero dicit·Synzuga cōiuga syllaba·vt mei tui sui·vel sapiēs·sapienter sapientia·vide in diugus·

Syon·mons est in hierusalē·& sepe poniē ꝓ ipa ciuitate·Syon hebraice latine interptaē speculum vel speculatio·qz in sblimi ostructa est & ꝺ longe veniētia otemplaē vel speculaē·Hec sepe ecclesiaz militantē signat·in qua deū p speculū & in enigte speculamur·Diciē etiā aliq̄n syon·mater hierusalē qz syon tanq̄ mater filiā hierusalē ptegebat·& de ipar̄ gen? veli vnū pedē habēs. fēdebat· quo iuuare nauigia solēt quotiens vis veli langue scit qō ex sepatōe extimaē dictū·ꝺm papiā·

Sipariū rij·diciē cib? vel pciū cantoris & qn̄q̄ ante cantantē p pcio suspendiē·

Sipo pas·sipaui pare·farinā ad faciendū pultem immittere·& sipare·i·spargere·& ꝓprie escā gallis & sipare·i·cōmiuere·Et a sipo cōponiē·Consipo pas·i·simul sipare·Dissipo pas·i·dispgere·diminuere·destruere·Prosipo pas·i·pcul sipare & spgere Obsipo pas·i·vndiq̄ vel otra vel obuiam sipare· Sipo & ci? cōposita actiua sūt·& cor̄·hāc sillabā si·Vñ quidā· Qui sipat ꝟ pascit volucres & dissi Siquidē·i·certe·ex si & quidē cōpo spat inde· niē·& cor̄·q̄·Aliq̄n aūt sūt due ptes.& tunc qui acuiē·& sic sumiē machabeo·i·li.vltimo ca·Et si quidē bene & vt historie cōpetit hec & ipe velim· Itē mathei·x·ca Et si quidē fuerit dom? illa digna veniet pax vestra sup eā·Itē luce·xnj·ca·Et si quidem fecerit fructū·sin aūt in futur̄ succides eam. Itē hebreor̄·vi·Et hec faciem? si quidē pmiserit deus·Itē leuitici·xiij·Et si quidē lepra vltra nō creuerit & cetera·

Siquis·siqua·siquod·vl' siq̄d·cōponiē a si & q̄s De hoc dixi supra in tercia parte vbi egi ꝺ figura nois in ca·de sillabicis adiectōibus.

Siquomim?.expositū est in scꝺa pte vbi agiē de accētu adūbior̄·in ca·de cōpositis a mim?·

Syracusa se·ciuitas sicilie·Vnde siracusan? nanum·Actuū·xxviij·Et cum veniss̄em? syracusanā & pducit cu·

Syrasirim·liber q̄ diciē canticacanticor̄·vt dicit hieronim? in plogo puerbior̄ syrasirim·qō in lingua nostra vtiē canticū canticor̄·

Syren·i·tractat?·& acuiē in fine·Itē syren nis· & tūc acuiē si·vide i syrena·& pō·pnl'·gēi sirenis

Syrena·a syren qō est tract? diciē hec syrena ne & hec syren syrenis·& facit accusatim serenen vel syrena·monstrum marinū qō dulcedine sui cant? nautas ad se trahit & sbmergi facit·Vñ syrenic? ca cū·i·dulcis & delectabil' & affectiuus seu attractiu? cant? & piculos?·Itē sirene dicunē serpēteś cū alis q̄ pl? currūt q̄ equi·sz etiā volare dicūtur

quaꝝ tm̃ virꝰ est·ut post morſũ ante mors sequaꝫ q̃ dolor sentiatur·ꝑm hug̃·In glosa em̃ sup ezaie· xnj·g·Et sirene in delubris voluptatis·dicit̃ sic·Si rene sũt aialia vel serpẽtes cristati & alati· vel vt alij dicũt·Pisces marini in specie muliebri·Vsido· aũt. xi·etbiaꝝ vbi agit de portẽtis dic̃ sic·Syrenes tres fingũt fuisse ex pte virgines·& ex parte volucres·habẽtes alas & vngulas·quaꝝ vna voce·altera tibijs·tercia lira canebat·Que illectos naugantes suo cantu in naufragia trahebãt·Secundũ aũt veritatẽ meretrices fuerũt·que q̃nq; trãsecũtes ducebãt ad egestatẽ·Has ficte ferũt iferze naufragia Alas autẽ habuisse & vngulas dicunt̃·qz amor & volat & vulnerat·que ideo in fluctibꝰ cõmorasse dicunt̃·qz fluctꝰ·i·venerẽ creauerũt·& ꝓdu·hãc sillabã re·

Syria rie·dicta ẽ a quodã indigena. Vel vt dicũt Syrim fuit nepos abzaã & ceture a cuiꝰ noie syria dicta est·& antiq assirios vocabãt quos nũc sirꝰ vocamꝰ·Hij olim potẽtissimi fuerũt. vt dixi i chaldei·Et a syria dicit̃ b siriꝰ ria riũ·& syrꝰ ra rũ·Vñ & syriꝰ lapis dicit̃ qui i syria reperit̃·Et syriacus ca cũ·i·de syria existẽs·& syriꝰ penul·corr̃·Vñ & syriaca ozis vitis vel vua·vl̃ qz de syria allata ẽ·vel qz nigra est·Inuenit̃ etiã b syrꝰ ri·ꝑ quodã sãctissimo epõ ianuẽsi·& põt dici syrꝰ·q̃si silẽs·qz vere siluit a strepitu mũdane inquietudinis ꝑ vacatõez interne quietis·

Syriacꝰ·in syria est·

Syrima.a syren qđ est tractꝰ dicit̃ hec syrima syrimatis·i·cauda vestis feminaꝝ·Syrima etiã dicit̃ series longa oratõis·tenorẽ suũ vsq; ad vltimũ seruans· Syrima etiã dicit̃ liber vel reuolutio cartaꝝ·qz in libro sũt multe reuolutões & plicature sicut i cauda vestis mulieris·vide in quarta pte in capitulo de scemate in yrmos·

Syromates tis·mas·gnis·i·gladiꝰ·& videt̃ componi a syren qđ est tractus·& macron qđ est longũ·& hec syromaste tes·i·fortitudo·

Syromaste·in syromates est·

Syrophenissa·dicta est mulier chananea gẽtilis· Chananei em̃ quõdã iudeã icoluerũt·sz post dispsi sũt·ex hac dispersione erat mulier ista ex syrijs·& fenicibꝰ orta·Mathei·xv·Erat aũt mulier gẽtilis syrophenissa gne·Quidã tm̃ dicũt cirofenissa·qz sicut fenissa erat sic et cira dido fuit·hoc noie mdicãtes mulierẽ·regionẽ mulieris & patriã·Itẽ inuenit̃ sirofenix cis·Iuuenalis·Terret ydumee syrophenix incola porte·

Sirpa pe·idẽ est qđ sarpa·

Syrtis·a syren qđ est tractꝰ dicit̃ hec syrtis huiꝰ syrtis·Syrtes sũt loca piculosa in mari·dicta ab attractione arene i cumulos·Est vo ibi meqlitas maris & terre·Et in vno loco est aqua ꝑfundissima in alio vadosa·Vnde piculũ est illac trãsire·secũd hug̃·Papias vero dicit·Syrtes tractus aquaꝝ rapaces·scopuli supra mare·loca arenosa vel arida· accedunt & recedũt·

Syrtꝰ·A syren qđ est tractꝰ·dicit̃ syrtꝰ ta tũ·i· attractiuꝰ & spinosus·& hoc syretũ·i·spinetũ·

Syrus ra rũ·in syra vide·

Ysara·meerptaẽ futuꝝ iudiciũ·vel gaudij exclusio·vel equi missio·ꝓriũ nomẽ cuiusdã viri in liiudicũ·& corr̃.penl·Vñ in aurora.Currũ dseruit Ysara terga dedit

Sistarcia cie·vas est repositoriũ·sicut sacc̃ vel pera·Et sũt sistarcie nauaꝝ dicte·q; sint sute vel vascula in quibꝰ portanẽ cibi·regũ·i·ca·ix·a·Pais deficit in sistarcijs nostris·Et ista litera cõiter habẽt in biblijs correctis·Quidã vo dicũt cistarca· Vñ ꝑm eos debet dici in cistarcis nostris·& cõponit̃ a cista & arca·Alij dicũt q; a suo suis dr hec sitarcia cic.i·substantia & ꝓprie nauaꝝ·qz sit suta· vel qz sit sita·i·collocata·Hoc dicit̃ sentire hug·

Sisto sistis·carz ꝑterito & supn̄·sz accipit mutuo a diusis·ꝑm diusas eiꝰ significatões·Nã sisto absolutũ est & trãsitim̃·Quãdo est absolutũ significat idẽ qđ sto·vel maneo·sisto·q̃si cũ priꝰ irem modo sto·ꝑm bo accipit ꝑteri·& supn̄·a sto·& facit sisto steti·statũ Sisto q̃ ẽ trãsitim̃ signat idẽ qđ statuo vt Iste sistit menia·i·statuit·Accipit̃ etiã ꝑ firmaẽ vel retinere·vel stabilire·vt Siste equũ·Vñ Ouidius de fastis·Siste puer lacrimas ꝓtheus tua dãna leuabit·Sistere·i·ꝑsentare·Vñ in euãgelio luce ij·Vt sisterẽt eũ dño·i·ꝑsentarẽt·& ꝑm q; est trãsitiuũ accipit preteritum & supn̄·a statuo·vt sisto statui statutũ·Sisto cõponit̃·Absisto stis·i·longe statuere·lõge stare & cessare·Assisto stis·i·iuxta vl̃ circũ sistere ad fuitiũ·Cõsisto stis.i.simul stare Circũsisto stis·Desisto stis·i·deorsum a ꝓposito sistere & cessare·Existo stis·Insisto stis·i·vacare in stare·inuigilare·opam dare·Persisto stis·i.pseuerare·Prohisto stis·i·pstare·& ꝑ pcio stare·& meretricari·Itẽ ꝓsisto stis·i·pstituere·i·ꝑ pcio statuere ad meretricandũ vel aliud·Et in veraq; significatõe est verbũ meretricale·Obsisto stis.i·obstare Resisto stis·i·reluctari·refragari·Subsisto stis·i· sbstare·vel sbsistere·i·sub se statuere & firmare· Vñ hec subsistentia tie·dicit̃ forma·Sisto ꝑ stare & eiꝰ cõpositꝰ ꝑm hãc significatõez neutra sũt & absoluta·& carẽt ꝑteri·& supn̄·& accipiũt mutuo a sto stas & eiꝰ cõpositis·Itẽ sisto i alijs significationibꝰ & eiꝰ cõpositꝰ ꝑm illas actia sũt·& carẽt ꝑteritis & supn̄·& accipiũt ea mutuo a statuo tus & eiꝰ cõpositis ꝑm hug·In grecismo aũt & in doctrinali dicit̃·Sisto facit statui si transeat atq; statutũ·Si sit neutle steti·nullũq; supinũ·Priscãt in x·li·dicit·In sto aũt vnũ inueni sisto·cuiꝰ ꝑteritũ q̃n actiuã habet significatõnez tã in simplici quã in cõposito deficit·Quando vo absolutã & sillem sto verbo·cũ eo cõmune habet ꝑteritũ·vt resisto vel resto restiti·Cõsisto & psto pstiti·Persisto & psto perstiti·subsisto etiã facit substiti·& bo michi magis placet·Itẽ scias q; sisto est figure simplicis·nõ em̃ põt poni a si & sto·qz nulla diũctio põt poni cũ verbo ꝑm ꝑstianũ·

Sistole les·& sistola le·exponit̃ in quarta parte in ca·de metaplasmo·& acuit̃ vltima dr sistole sisto les·sed nõ de systola le·

Sistrꝫ·a sisto stis·dicit̃ hoc sistrꝫ sistri·i·tuba·Vel dicit̃ sic·ab inuentrice·Vel sistrꝫ lingua egiptiaca dicit̃ tuba cũ qua ysis describit̃·Nã in hmõi sacrificijs ea vtunt̃·In·xvnj·ca·ꝑmi regum legit̃·In tympanis leticie & in sistris ꝑcinebãt mulieres·

Sitarcia·in sistarcia vide·

Sitella sitelle·dimi·pua situla·

Siticula le·in sitis exponit̃·

Sitio·tis·tiui·titũ·tire·i·potũ desiderare·Et ponit̃ simpliciter ꝓ desiderare·Vñ sitibũdꝰ da dũ·i· sitienti similis·sitio cõponit̃·Resitio tis·sitio & eiꝰ composita neutra sũt·& corr̃·si·Vñ thobias·Incupidas sitit ebrietas ꝑsentia desũt·

Sitis·a sitio tis.deriuatur hec sitis huiꝰ sitis·desiderũ bibẽdi·Vñ hec sitibula le.dimi·Et siticulosꝰ

sa sū·qui assidue sitit·vel aliq̄tulū sitiēs·& desinit accusatiuꝰ in im tm̄·& ablatiuꝰ in i·Vñ versꝰ.Im tm̄ faciūt hec quartū noīa casū Vim burim tussiz maguerimqz sitim·Et intellige de latinis noībus Itē scias q̄ sitis est verbū a sitio tis· Itē est nomē hec sitis·Itē est verbū modi subiūctiui de sū es est cū sim sis sit·simꝰ sitis·& tūc p̄dū·si·Item scitis a scio scis·sz tūc habet c·post s·

Ytropodes·sūt coquēdi causa vasa fictilia cum tribꝰ pedibꝰ.ꝑm papē·& hugē· & videt esse cōposi tū a sin·qđ est con·& tris & pes·q̄si cū tribꝰ pedi bus vas· Quidā aūt dicunt citropodes.a citra & pes pedis·quia pedes habet citra supiozē fabricaz & corripit po·

Situla le·penul'·corr'· restis est qua aqua trahit· vel potiꝰ ipsū vas·& dicit a sitio·qz apta est sitiē= tibꝰ ad bibendū·qđ vas greci cadū vocāt·Itē situ la le·est qđam genꝰ serpētis·

Sitꝰ A sino nis·sui sitū·dicit ħ sitꝰ huiꝰ situs·i· repausatio·vel ordinatio.vel repositio·vl' modus vel natura.vel vetustas. vel humoꝛ.vl' longitudo tpis· vel negligētia·nā negligētia ex vetustate seq̄ tur·Et sitꝰ ta tū·nomē·i·positꝰ· Et voluerūt qui dā q̄ in hac significatōne sitꝰ deriuet a pono nis·p auferisim q̄si positꝰ·sz auferisis nō fit nisi in cōposi ta dictione ꝑm hug·

Siui est p̄teritū de sino nis·Sapiētie quīto· Sic etiā nos nati otinuo desiuim? esse·

SMaragdꝰ·Smaragdos·viroꝛ interp̄tat Vñ hec smaragdꝰ di·lap̄ p̄ciosus viridē colorē habens·cui nichil viridi? cōparat Nā herbas quoq; virētes frondesq; exuperat· Solo em̄ intuitu implet oculos nec satiat· Sculpētibus quoq; gēmas·nulla gratioꝛ oculoꝛ refectio refici ens circa se viriditate repcussū acrē·vide i arima= spi·Vñ smaragdinꝰ na nū·nomē possessiuū penl'· p̄dū·Vñ in auroꝛa·Seq; smaragdinis miscet vbi= q; coloꝛ·Inuēit etiā hec smaragdo dis·idē qđ sma ragdꝰ & corr'·penl'·gēi·Et inde smaragdineꝰ nea= neū·Vñ apoc·quarto b·habēt quedā biblie.& iris erat in circūitu sedis sil'is visioni smaragdinis·sed biblie correcte habēt smaragdine Et tūc cū sit pos sessiuū p̄dū·hāc sillabā di·

Smigma matis·neutri gn̄is·est qđā vnguentuz vel affectio vnguēti·vel saporis·vel aliquaz aliaz rerū boni odoꝛis. Vñ dicit daniel'·xnj·Afferte mi chi oleū & smigmata vt lauer·Inuenit etiā hoc mi gma·sz aliud signat·vt dixi in m·litera in suo loco In hist oꝛijs dicit Ingressa est susanna lauari volēs i.d est·mungi p cōsuetudine terre·& misit puellas ad afferendū oleū & smigmata·i·vnguēta·& corr' penult·smigmata·

Smirna Asie minoꝛis vrbs. & interp̄tat canticuz eoꝛ·& declinat hec smirna ne

SObna ne·p̄prium nomen cuiusdā viri de quo habetur i esaia·ca·xxxvj·Et sobna scriba·& interp̄tat sobna·sedēs vl' sedes seu diuertens·

Soboles A suboleo les·dicit hec soboles lis·i·p genies·s·filiꝰ vel filia· Et dicit soboles q̄si sboles qz suboleat·i·succrescat·& corri·bo·

Sobrinꝰ A soꝛoꝛ dicit ħ sobrinꝰ ni·filiꝰ soꝛoꝛis q̄si soꝛorinꝰ·Vñ hec sobrina filia soꝛoꝛis q̄si soꝛori na· Et p cōpositōez ħ posobrinꝰ ni·i·cognatꝰ·Vel posobrini dicunt filij duaz soꝛoꝛ vl' fratris & soꝛo ris·q̄si posoꝛorini·Vñ hec posobrina ne·& corr'·bri·

Sobriolꝰ la lū·dimi·aliquantulū sobriꝰ

Sobriꝰ bria brium·i·abstinēs Et cōponit a se & bria qđ est mensura·vñ dicit sobriꝰ q̄si sebriꝰ·i·se cū habēs briā·vnde hec sobrietas tatis· Et differt a pudicꝰ·vnde quidam·Sobrius a mensa·de lecto surgo pudicus

Soccatꝰ ta tū·in soccus est

Soccellꝰ li·dimi·paruꝰ soccꝰ est

Soccꝰ A sacc? dicit ħ soccꝰ ci·qđam calciamen tū comedoꝛ·qz saccū habeat in quo ps plante im mittit·& p methonomiā dicit q̄nqz comedꝰ·vnde soccellꝰ li·dimi·& soccatꝰ ta tū·i·soccis indutus· vel soccos habens·

Socer A socio cias·dꝛ ħ socer huiꝰ soceri·pater vxoris vl' mariti·qz sociat gn̄o vl' nurui·& ipe vl' ipa ei·vñ socerinꝰ na nū· Et hec socrꝰ huiꝰ socrꝰ mater vxoris vel mariti·& p compositōnez ħ pso cer ri·pater soceri·vel socrꝰ q̄si secundus socer·& hec p̄socrꝰ mater socrꝰ vel soceri·& corri·so·Vñ i grecis·Est socer vxoris genitoꝛ.socrꝰ genitrixqz

Socerinꝰ na nū·in socer vide

Socialis·in sociꝰ vide & etiā in thomas·

Sociꝰ A socco dicit sociꝰ cia ciū·Et substantiue etiā declinat ħ sociꝰ cij·& hec socia cie·& dicūtur socij·p̄pter piculi vel opis societatē q̄si in vna cali ga vel socco· vel i vno vestigio manētes·vel sociꝰ dicit a sequoꝛ·& est p̄prie sociꝰ in piculo ·Collega in officio·Comes in itinere·Cōsoꝛs in p̄mio·Soda lis in mēsa vel in sede· Et a gtio socij i·in e·& ad dita tas fit hec societas tatis·Et inde hic & hec so cialis & hoc le·penul·p̄dū·de quo vide in thōas· Et socialiter adūbiuz·Itē sociꝰ dicit socio sociaꝛ socios iūgere·vel socios facere Et oponit Associo as·Absocio as·i·abiūgere·Consocio as. Dissocio as·Et est socio actū cū oībꝰ suis opositis & coꝛ· p̄mā·vnde ouidiꝰ de arte libꝛo·ij·Nō bene cū so cijs regna venusq; manēt·vide in collega·

Socrꝰ·in socer vide

Sodaliciū·in sodalis exponit

Sodalis A sedes vel suadeo·dicit ħ & hec sodal' & hoc le·sociꝰ in mensa vel scutella·vel in symbol' Et dicunt sodales q̄si sediales·vel quasi suadentes a suadēdis simbolis in esca & comestione·vl' quasi simul edētes·Itē sodales qz simul sedeāt·vnde hec sodalitas·i·societas·amicicia·Et hoc sodaliciū dij· p eodē· Quidiꝰ·Iure sodalicij q̄ michi iūctꝰ erat & sodalis p amico dicit·Et cōparat·vnde inueni tur sodalici?·i·amicabilius·& p̄dū·penul·sodalis vide in collega·

Sodes·a suadeo des·dicit sodes aduerbiū·blan dictis·vel obsecrātis·vñ p̄sē· Inueniunt aduerbia terminātia in es p̄dū·vt sodes· Alibi tm̄ enumerat sodes inter verba defectiua sz ibi secutꝰ est opini onē eoꝛ q̄ dixerūt·q̄ sodes est verbū comicum·vt Sodes·i·si audes ·& est sine dubio vox blandientis & obsecrātis· Qz aūt quidā dicūt·qz sodes tm̄ valz q̄tum sociꝰ·omī caret ratē ꝑm hug·

Sol·a solꝰ dicit ħ sol solis·qz solus luceat obscu ratis cūctis alijs sideribꝰ suo splendoꝛe·vnde hic & hec solaris·& hoc lare.i·res solis·vel ad solem ptinens·& solanꝰ na nū·penul·p̄dū·possessiuū·ex quo subsolanꝰ·& dicit sol quasi solꝰ lucēs· Et scias qđ sol & luna sūt p̄pria noīa ꝑm opinionez pla tonis·qui putabat planetas spūs ratōales·Sz hoc falsū reputam?· & illū sequit̄ p̄scianꝰ dicēdo q̄ sē p̄pria·sed ꝓsiderata natura put aia eas speculat·co munia sūt·& hoc vult aristoteles quē p̄scianꝰ q̄ qz imitatur dicēdo q̄ sūt appellatiua·Cetera vero

noīa planetaꝝ vt saturnꝰ iupiter mars ꝑꝓia sunt
qꝫ sūt impositā stellis astrologice·occasione sūpta
a quibusdā psonis·& mueniē sol ī plurali numero
vel opinione·vel autoritate Vñ Quidiꝰ in quinta
epla·Qꝫ leuis assiduis solibꝰ vsta riget·Itē qꝫ sol ē
causa dici·ideo ponit qñqꝫ ꝙ die·sed frequēti? in
plurali·Itē nota qꝫ dionisiꝰ dicit in quarto capl̄e
de diuinis noībꝰ tractās de radio solis·Ad generationē visibiliū corpoꝝ ofert·& ad vitā ipsa mouet·augꝫ·& ꝑficit·& nutrit·& mūdat·& renouat
Hoc etiā ipse sensus ostēdit·p̄cipue q̄tum ad effectū solis & lune·Nā vt habet ī libro de aīa·In toto vniuſo nō est nisi triplex vita·Omnis em̄ vita
aut est vegetatīa·aut sensitiua·aut intellectiua·&
sol est causa vite vegetatiue·q̄ est in oībus arboribus·& est causa vite sensitiue·q̄ est in oībꝰ aīalibꝰ
& est qōāmodo causa vite intellectiue·q̄ est ī oīnibus hoībus·& hoc quantū ad esse & q̄tum etiam
ad pseruatōēz Causa inquā est nō ꝑ modū p̄cipalis efficientis·sz ꝑ modū habilitātis & disponētis
q̄tum ad esse·qꝫ ꝫm aristotelē hō generat hominez
& sol· Quantū etiā ad pseruatōēz sol dicit esse cā
vite intellectualis vel rationalis·qꝫ multū valet
ad pseruandū vitā hoīm·Nā vita hoīs psistit in inspiratōe & expiratōe·Et ideo si mediū esset nimis
densū·ita qꝫ homo expirare nō posset morereť·vt
patet qñ est sub terra aut sꝫ aqua· Sol aūt & alie
stelle darere faciūt aerē suis luminibꝰ· Et ideo dic̄
albumazar·Qꝫ si nō essent astroꝝ lumina·intātum
ꝺensareť aer q̄ oīne viuēs morereť in terra·vide
in origine?·Itē vide in venet?·& in lucas & ī lux·
¶Hic etiā nota qꝫ sol radios suos sine sui polluti
one infūdit sup loca & corpa·nō solū mūda sz etiā
immūda & sordibꝰ fetētia· quoꝝ ꝺactu homines
ac quedā alie res inficiunť·Solis em̄ radij impolluti & incōtaminati ea ꝺtingētes existūt·Nō est igiť
mirandū ū essētia diuina oīnino simplex & incommutabilis oia replet loca & oībus creaturis essentialiter inest·nec tñ cuiusq̄ sordibus ꝺtammeť vel
ꝺtingať·Vñ augꝰ·in libro de natura boni·Cum in
deo mquie sint oīa que ꝺdidit·nō tñ inquināt cum
qui peccāt·De cuiꝰ sapīa q̄ attingit a fine vsqꝫ in
finē fortiter dicit·Attingit oīa ꝓter suā mundicīā
& nichil inquinatū in ea incurrit·Itē dicit augꝰ·in
libro de agone xp̄iano·Timēt heretici (qō fieri nō
pōt)·s.ne humana carne veritas & substātia dei
mquineť·& tñ p̄dicāt istū visibilē solē radios suos
ꝑ oīnes feces & sordes corporum ꝺspargere & eos
mundos & sinceros seruare·Si ergo visibilia mun
da visibilibꝰ immūdis ꝺtingi possūt & nō inq̄nari·quāto magis incōmutabilis et inuisibilis veritas ꝑ
spūz aīaz·& ꝑ aīaz corpꝰ suscipiēs totū hoīez sine
sui ꝺtammatōe assūpsit·& ab oībus infirmitatibꝰ
liberauit· Ecce vt vidisti·dicit aug·dei sapientiaz
ꝑ spūm assūpsisse aīam·& ꝑ aīam corpꝰ Spūs aūt
scilicet ps aie superior maiori similitudine deo ꝓximat q̄ aīa·s.eadē ipsa fm inferiorē ptem·& aīma
magis q̄ corpꝰ· Et ideo nō incōgrue anima dicit
assūpta ꝑ spūm & corpꝰ ꝑ aīam·Ratio aūt quare
sol nō inficit ex hoc qꝫ radios suos ꝑ feces ꝺspargit
hec est·qꝫ ñ comunicat cū alijs corpibꝰ in materia
vt simul agēs patiať·sicut ea q̄ in materia comunicant dū agūt patiunť·ut in p̄mo de generatōe dr·
Anima aūt comunicat corpi in materia·nō ex q̄ aīa
fiat·sz in qua sit·Et ideo exiūctōe corpis insicit·
Diuinitas aūt nō cōicat cū corpe nec ī materia ex
qua cū sit oīnino immaterialis·nec in materia ī qua
cū nō vniať corpi vt forma eiꝰ·Ambrosiꝰ vero in
quarta dicit in hexameron·Sol est oculus mūdi·iocunditas dici·celi pulcritudo·nature gratia·p̄stantia creature·bonꝰ sol sz ministerio nō impio·bonus
mee facūditatis adiutor ñ creator·bonꝰ meoꝝ alitor fructuū sed nō creator·interdū ꝑtus meos ipe
aduric·Et vt dicūt quidā·Sol ē maior terra' octies cm̄·vide in luna·Itē vide in astꝝ·Itē dicit basilꝰ·Terra cū sit ampla nimium·quō sub vno tpis
momēto poterat radijs tota lustrari·nisi de maximo solis orbe lux ei largissima p̄bereť·& ꝓ·p̄maz
gentiui·
Solatiū·in solor est
olamen solaminis·in solor exponit·
olaris·in sol vide·
olariū·a sol dicit hoc solariū rij·q̄si solauriū qꝫ
soli & aeri vel auris pateat & est etbia·
Solax·a soleo les·dicit hic & hec solax cis·& est
pecꝰ multū depascēs·
Soldus da dū·in solido das·est·
Solea·a solū dicit hec solea lee·qꝫ solū pedis tegat·vel qꝫ solo terre adhereat·Vñ solero soleras·
id est·soleas facere·vel soleis aptare·Itez solerare
id est·solū vel solidū facere·
Solennis·soleo cōponit cū annꝰ·& dicit hic &
hec solennis·& hoc ne·celebris·festiuꝰ·Et compara·Vñ solennit nius·nissime·adūbi·& hec solennitas tatis·Et hoc solēne nis·ꝑ eodē·& vide qꝫ solennis·& solēnitas·cōponit a soleo & annꝰ·qꝫ solet esse singulis annis·vl'a solido das·i.firmo·quia
solidū ꝓter religionē mutari nō debeat·Vñ dicimus qꝫ p̄dicta vocabula ñ debēt scribi nisi ꝑ vnū
l·& duo n & nūq̄ ꝑ m·& p·errāt ergo q̄ scribunt
sollempnis & sollēpnitas·ꝑ m·p·& duo l·fm hug
Quidā tñ dicūt qꝫ solennis cōponit a solers & annus·vñ solēnis q̄si solers annꝰ·vel solers in anno
vel solennis q̄si solꝰ in anno·qꝫ semel est in anno·
Et etiā solennis tūc scribit ꝑ vnū l·& duo n·& ꝑducit p̄mam·Vñ horatiꝰ in epy·Insanire putas solennia neqꝫ rides·Pap·vo dicit·Solēnitas a sāctis
dicit ita suscepta·vt mutari ob religionē ñ debeat
Solennisо sas·in solennis est·
Solennitas·in solennis exponit·
oleo les·solitꝰ sū.neutropassiuū·Vñ solitꝰ tatū·i·frequēs·assueꝰ·assiduꝰ·vitatꝰ·Et cōponit·
Insolitꝰ ta tū·i·nō solitꝰ·Itē a soleo dicit solesco
inchoa·& cōponit Assoleo les·assolitꝰ sū·i·valde
vel iuxta solē·Vñ assolitꝰ ta tū·i·valde solitus·&
assolesco cis Absoleo es·i·dissuescē·& a solito cessare Cōsoleo les·Dissoleo les·ambo ꝑ dissuescere
Insoleo les·i·valde solere·vel aliter ꝺtinere q̄ alij
vel q̄ sit solitum·superbire·dementem esse vel fieri·
Vñ insolens lentis·& insolesco scis inchoa·Perso
leo les·i·valde solere·assiduare·assiduū esse·Vnde
psolenter·i·assidue·adūbiū·& hec psolentia tie·&
psolus la lū·i·assiduꝰ· Soleo & eiꝰ composita neutropassiua sūt·& ita neutra et corr·so·Quidiꝰ de
arte·Tarda solet magnis rebꝰ inesse fides· Sz sol
solis·bij soles ꝓ·hāc sillabā so·Vnde versus Quirem nosse soles dic solē gignere soles·
Soleola le·dimi·pua solea·et corr·penul·
Solero ras·in solea vide·et corr·hāc sillabā so·
Solers·Solon cōponit cū ars·et dicit h et hec
et hoc solers solertis.i·sapiens·ingeniosus·sagax·
cautꝰ·quasi oīni arte bona instructus·Et dicit sic
quasi totus vel multus in arte· Et compar solertior·tissimus·et debet scribi ꝑ vnum l·Et inde hec
solertia tie·i·solicitudo·vigilātia astutia·sagacitas

índuſtria·et ꝓdu·ſo·Vñ quidã· Exíguo pulcram ducit ſolertia vitã·i·ſapiẽs et cautꝰ hõ· ſm ꝟo papiã. Solers dicit quaſi ſolicitus ĩ arte et vtilis·

Solertia ſolertie·ín ſolers vide·

Solicito·ſolon cõponit·cũ cito citas. & dicitur ſolicito tas·i· pſuadere·ex ſuo loco mouere·q̃ſi ex toto & multũ citare & cõmouere·Vñ ſolicitus tatũ·i·curioſꝰ·anxiꝰ·& cõmotus·Et cõparat ſolicitus tiorſimꝰ·Vñ ſolicite citiꝰ·ſime·adũbi·Et hec ſolicitudo dinis·i·curioſitas·anxietas·Vñ ſoliciti dinariꝰ ria riũ·Et eſt ſolicito actim cũ oĩbus ſuis cõpoſitis·& ſcribunt predicta ꝑ vnũ l·& ꝓdu·ſo·Vñ ouidiꝰ·Res eſt ſoliciti plena timoris amor·& corr·penl·ſolicito tas tm·qꝛ tenet naturã huiꝰ ſupini citũ·deſcẽdẽtis a cico cis·ſcde ꝑiugatõis ſicut recito·ſuſcito·oſcito·Hic attẽde q̃ eſt ſolicitudo puidẽtie ſpũalis·& hec ꝑcipit·puer·vi·Vade ad formicã o piger & cõſidera vias eius & diſce ſapientiã·Et ad romanos·Solicitudine nõ pigri·Itẽ eſt ſolicitudo tpalis neceſſitatis.et hec eſt tolerabilis·Geñ.nj·In ſudore vultꝰ tui veſceris pane tuo Itẽ eſt ſolicitudo ſupfluitatis & curioſitatis·& hꝰ puenit ex timore mordinato terrenorꝫ & diffidentia eternorꝫ·De qua puer·xi·Expectatio ſolicitorum pibit·& mathei·xnj·Solicitudo ſecli ſuffocat verbũ dei·Prima ſolicitudo eſt cõmendabil'·Secũda tolerabilis·Sꝫ tercia vitupabilis·vide ĩ puidentia.

Solicitudinariꝰ·in ſolicito eſt·

Solicitudo dinis·in ſolicito tas·vide·

Solidamen minis·in ſolido das.eſt·& ꝓdu·da·

Solidariꝰ ria riũ·in ſolido das·exponit·

Solido·a ſolũ dicit ſolido das.i·firmare integrare·Vñ hoc ſolidamẽ minis·penul.ꝓdu·& hoc ſolidamentũ ti·& ſolidus da dũ·i·integer·firmus·q̃ſi ſolo datꝰ·& compatur·Vñ ſolide tiꝰ·diſſime·aduerbiũ·& hec ſoliditas tatis·Et q̃q̃z ſincopat·& dicit ſoldꝰ da dũ·& ꝑ cõpoſitẽez inſolidꝰ da dum & cõparat·Itẽ a ſolido das·dicit ſolidꝰ di·q̃daz pondꝰ·& dicit ſolidꝰ·qꝛ nichil illi deeſſe videtur Solidũ ꝟo integꝫ & totũ veteres dicebãt·Ipſum vel ipſe quoqz numiſma a numa vocat·vel nomiſma·qꝛ noĩbus principũ & effigie ſignet. Ab imitio ꝟo vnũ numiſma·vnꝰ argenteꝰ·erat ſolidꝰ Apõ latinos alio noĩe ſextula dicit qꝛ vncia cõpleat ſex ſolidis·Hũc vulgꝰ aureũ ſolidũ vocat·cuiꝰ tertiã ptem dixerũt tremiſſẽ.qꝛ ſolidũ faciat tremiſſis· Et nota q̃ ꝑ illo põdere dicendũ eſt ſolidꝰ & nõ ſoldꝰ·niſi ſincopet ĩ ſillaba·Vñ ſolidariꝰ ria riũ· ad ſolidũ ptinẽs·vel ſcz ſolidos accipiẽs·vel ꝑ ſolidis fruiens·Solido cõponit·Cõſolido das·Reſolido lidas·& eſt actim cũ omnibꝰ ſuis ꝓpoſitis·&

Solifuga ge·penl'·corr·qõdam aĩal Scorr·ſoꝗz fugiat dicẽ·vt dicunt muſerane? q̃ eſt aranee forma· & videt cõponi a ſol·& fugio gis·

Soliloquiũ quij·gñis neutri·i·ſolitariũ eloquiuz ſcz cũ noſipſi nobis ad interrogata reſpõdem?·vñ quidã liber augu·dictꝰ eſt ſoliloquiũ·Et videtur cõponi a ſolꝰ vel ſolitariꝰ & loquiũ

Solima·Hieroſolima dicta eſt corrupte a poetis ſolima·Vñ ſolimꝰ ma mũ·Iuue·Interpres legum ſolimorꝫ & magnꝰ ſacerdos·

Soliſequiũ·vel ſolſequiũ·quedam herba·ſ.helyotropiũ·qꝛ ſe ſuertẽdo ſequit ſolẽ·Nã cũ ſole oriẽte & occidẽte flores apit vel claudit·

Solitariꝰ·a ſolitꝰ dicit ſolitariꝰ ria riũ·i·ſoluetꝰ· Et hec ſolitudo·i·ſoluetudo·Vnde ſolitudinarius· ria riũ· Item ſolitariꝰ poteſt deriuari a ſolus. vide ín ſolus·& ín thomas·

Solitudinariꝰ ria riũ·i·ſoluetus·& dicit a ſolitꝰ. Itẽ ſolitudinariꝰ·i·ſolitariꝰ a ſolitudo. vide in ſolitariꝰ·& cũc dicit a ſolꝰ·

Solitudo A ſolꝰ dicit hec ſolitudo dinis·i·ſingularitas·deſertũ·ſolitaria manſio·ſiue locus carens frequẽtia hominum·

Solitꝰ ta tũ·ín ſoleo les·eſt·

Soliuagꝰ ga gũ·penl'·corr·q̃ ſolus vagat·a ſoluſ & vagor garis·cõponit·

Soliũ A ſedeo des. dicit hoc ſoliũ lij·regia ſedes q̃ſi ſediũ a ſedendo. vel ſoliũ dicit q̃ſi ſolidũ·qꝛ de ſolidis lignis fiat·vel dicit a ſolꝰ·q̃ſi ſoliꝰ ſedes·

Soloe·quedã ciuitas ínt greciã & barbariã·

Soloeciſmꝰ·dr a ſoloe ciuitate·vel a ꝓpꝛio illiꝰ ciuitatis·q̃ ex vrbe ſoloe ꝑfecti·cũ apud atheniẽſes cõmorarent vt illoꝝ linguã diſcere vellent·ſuam piter & illoꝝ linguã corrũpebãt·vñ & libuit athenienſibꝰ vt illud vitiũ ſoloeciſmꝰ vocaret·Vl'a ſoloe ciuitate dr ſoloenſis ſoloenſe·& b & hec ſoloecenſis·& hoc ſe·& cõponit cũ mos moris·& dr hic ſoloeciſmꝰ mi·q̃ſi mos & ſuetudo ſoloecẽſium Cũ em ſoloecẽſes in cõfinio grecie & barbarie ſiti eſſẽt·partim barbaroꝝ more ꝓtim grecoꝝ loquentes linguã habebãt ſuſã.Cũ em vtrãqz vellẽt ſibi defendere·vtrãqz corrũpebãt·Hij cũ romam venirent vt linguã latinã addiſcerẽt eã maxime corrumpebãt·Vnde inoleuit ſuetudo·vt qõlibet vitiuz in oratõe diceret ſoloeciſmꝰ·q̃ſi mos & conſuetudo ſoloecenſiũ·& eſt ſoloeciſmꝰ figura vel vitiuz qõ ſiſtit ĩ incõpetenti iũctura dictionũ·A ſoloeciſmꝰ dicit ſoloeciſtic? ca cũ·& ſoloecizo zas·id ẽ ſoloeciſtice loqui·& ſoloeciſtico cas·in eodẽ ſenſu & deriuat a ſoloeciſtic? ca cũ·Itẽ nota q̃ ſicut dicit donatꝰ·Soloeciſmꝰ eſt vitiũ in ꝓtextu ptiumorationis ortra regulas artis grãmatice factũ·Inter barbariſmũ & ſoloeciſmũ hoc intereſt. qꝛ ſoloeciſmꝰ diſcrepãtes aut incõſequentes inẽ ſe dictões habz Barbariſmus aũt in ſingulis verbis fit aut ſcriptis aut ꝓnunciatis·Vñ barbariſmꝰ fit in dictõne·Soloeciſmꝰ in oratõe·Vñ quidã·Eſt barbariſmus cũ dico domina dñs·Eſt ſoloeciſmꝰ vir mea·ſponſa me?·Soloeciſmꝰ fit duobꝰ modis· aut ꝑ ꝓteſoration is· aut ꝑ accidẽtia partiũoratõis·Per ꝓteſorationis fiũt ſoloeciſmi cũ vna ꝓſorationis ponit ꝑ alia·vt Tozuũ repete clamat·ꝑ tozue·hic nomẽ ꝑ adũbio ponit·Fit etiã in eadẽ ꝓteorationis hoc vitiũ cũ ipſa ꝑ ſe nõ ín ſuo loco neqz vt ꝟenit ponitur·vt Cui tm licuit de te·ꝑ ín te·& Apud amicũ eo·ꝑ ad amicũ·& Foris exeo·ꝑ foras·Per accidẽtia ꝟo ptiũoratõis fiũt ſoloeciſmi·tot modis quot ſũt accidẽtia ptiumoratõis·vt dardanꝰ ꝑ dardanus·ꝓpriũ ꝑ appellatiuo·Itẽ·Vrbẽ quã ſtatuo vra eſt·ꝑ vrbs·Itẽ ſb lucẽ·ꝑ ante lucẽ ꝛc·Soloeciſmꝰ ín ꝓſa·In poemate ſcema noĩatur·vt dicit donatꝰ Et intelligo in ꝓſa·i·ín ſermone rudiũ·In poemate·i·in ſmone ſapientũ·vide in barbariſmꝰ·

Solon·interꝑtat totũ vel multũ·

Soloꝛ·a ſolꝰ dicit ſoloꝛ laris·i·ꝑbere ſolatiũ·alloqui vnũ & derelictũ·qui cũ ſolat·ſoli ſe applicat dũ loquit·& ſolitudinẽ leuat alloquio ſuo·vnde hoc ſolamẽ minis·i·ſolatium·Auroza·Solamẽ matris ancora ſpeqz patris·& hoc ſolatiũ tij· Et cõponit ſoloꝛ cũ cõ·& dr ꝓſoloꝛ laris·vnde b & hec ꝓſolabilis & hoc le.& ꝓſolabiliter·& hec cõſolabilitas tatis·& ꝓſolans lantis·omnis gñis·& ꝓſolatꝰ ria riũ·Itẽ cũ de·& dr deſoloꝛ laris·Soloꝛ

& ei? cõpoſita ſũt deponẽ·licz antiq̃ fecerint·ſolo
las·actiuũ·Vñ p̃dicta verba ſepe adhuc inuenũ
tur poſita ĩ paſſiua ſignificatõe· & ꝓdu·ſo·Hora
ti? in epy·Inſtruit exẽplis inopẽ ſolat egenũ·

Solſticialis·in ſolſticiũ exponiẽ·

olſticiũ·Sol cõponiẽ cũ ſto ſtas·& ör hoc ſol=
ſticiũ ſticij·i·ſtatio ſolis·Vñ hic & hec ſolſticialis
& hoc le·res ſolſticij·vel ptinẽs ad ſolſticiũ·Solſti
ciũ eſt maxima diei artificialis & noctis inequalitas·
ſiue ingreſſ? ſolis ĩ capricornũ vel in cancꝝ·& ſũt
duo ſolſticia·ſ· eſtiuale & hyemale·& cum chriſt?
nat? fuit ꝓcingebat ſolſticium hyemale ĩ natiuitate
creatoris·& tũc incipiebãt dies creſcere·Et ſolſti=
ciũ eſtiuale in natiuitate ſãcti iohis baptiſte·qõ ẽ
octauo kl'as iulij·& tũc incipiebãt dies decreſcere
vnde ipe dicit·Ipm oportꝫ creſcere·me aũt minui
Nũc aũt retroceſſerũt ſolſticia & equinoctia decẽ
dieb?·& hoc p errorẽ noſtri cõputi qr dam? anno
ſolari ꝑter trecẽtoſſexagintaquinq; dies & ſex ho
ras octo momẽta q̃ ſũt quinta ꝑs vni? horæ·& ita
in quinq; annis erram? vna hora·& ſic in centũ vi
ginti annis erram? vna die·Et niſi error iſte corri
gatur·feſta hyemalia forte adhuc erũt eſtualia·&
ecõuerſo·Vbi aũt ſit loc? ſolſticiorꝫ nũc hijs verſi
bus oſtendiẽ·Solſticiũ decimo xp̃m p̃it atq; ioh̃ez
& etiã q̃ſi vna die pl?·& vt dicit raban? ſup illud
exodi·Menſis iſte vobis principiũ menſuũ. Primũ
equinoctiũ fuit duodecimo kl'as aplis·Ait enim ꝙ
quintodecimo kl'as aplis·qui apud hebreos niſan
dr fuit ꝑma dies ſeculi·& duodecimo kl'as eiuſdẽ
fuit quarta dies·qr cũ ſol & luna ſoliti ſũt·tũc pri
mũ equinoctiũ fuit·Sol enim in orientẽ.& luna in oc
cidẽte ſperã mũdi ex equo diuidebãt·Tempe autẽ
noſtro ſolſticia ſũt decẽ dieb? & pl? ante diẽ nati
uitatis xp̃i & iohis baptiſte·ſole exiſtente in capri
corno·& in cãcro·& equinoctia ſũt decẽ dieb? &
plus ante feſtum ſãcte crucis·qõ eſt octauo kl'as
octobris·& ante ydus marcij·ſole exiſtẽte in piſci
bus & in virgine Vñ quidã·Solſticiũ decimo chri
ſtũ p̃ceit atq; iohẽz.rẽ·vt dictũ eſt·Et totidẽ ſeq̃
tur parmoctia nunci? horæ·& intellige nũcius·i·
annũciatio· Et ſcias ꝙ ör ſolſticiũ ſtatio ſolis·
nõ ꝙ ſolẽ aliqñ ſtare ſit credibile tanꝙ ad horã vel
punctũ nõ moueaẽ·niſi forte miraculoſe.ſz qr tunc
ſol ſiue in celi ſui altiſſimis eleuat? vltra ſcandere
nõ valet.imo retrogrado curſu ſine mora ad inferi
ora reuertiẽ·ſiue quo ad ima deꝑſſus vltra ñ valet
deſcendere·ſz rurſũ aſcẽdendo mcũctanter i petit
alticra·& ita ſp diſcurrẽdo ſtat inter duos limites
nec vnũ ſupgrediẽ·nec alij ſ̃bintrẽ·

Solũ A ſol ör hoc ſolũ ſoli·i·terra qr ſoli pateat
Vñ hoc ſolũ inferior ꝑs pediſ·qr eo terre veſtigia
imprimim?·& qr terra firma eſt ad ſuſtinendum·
Ideo ſolũ ör quiꝙ ſuſtinet aliꝙ vt Aq̃ eſt ſoluz
nauis & piſciũ·Aer eſt ſolũ auiũ Celũ eſt ſolũ deo
rum & ſtellarꝫ·& hinc ſolũ ör pedis·qr totã molẽ
corpis portat·& cor·ſo·Vnde auian?·Aſtu vincit
homo cũcta creata ſolo·Sz sol? la lũ·p̃mã ꝑſuẽ.
Vñ verſ?·Fixũ pone ſolũ breuẽ·longũ mobile ſo
lũ·vide in tellus·

Solũmodo adũbi·q̃titatis·i·tm̃modo·& cõponi
tur a ſol? la lũ·& modo·vel ſũt due ꝑtes poſite ꝑ
vna·& grauaẽ penl'·ſiue mo·

Soluo uis·o in i·ſolui·& i in tũ·ſolutũ·& eſt ſol
uere·enodare·liberare·Vñ hic ſolutor toris·Et b
& hec ſolubilis·& hoc le·Vñ hec ſolubilitas·Sol
uo cõponiẽ·Abſoluo uis·i·a vinculo vel impedimẽ
to ſoluere vel liberare·Vñ abſolut? ta tũ·Diſſol
uo uis·i·diũſis modis ſoluere·Vñ diſſolut? ta tũ·
vnõ diſſolute ni? aſſime·adũ·Exoluo uis·i·extra
vinculũ ſoluere et mittere·Perſoluo uis·i·pfecte
ſoluere·vl' reddere debitũ·Abſoluo uis·cõtra ſol
uere·Reſoluo uis·itez ſoluere·vel retro ligamen
deducẽdo ſoluere et ſepare·Soluo et ei? cõpoſita
actia ſũt·et faciũt ꝑteritũ in ui·ſil·et ſuꝑ·in lutũ·

Sol? la lũ·i·ſine alio ſingl'aris·Vñ ſolitarius ria
riũ·i·ſingl'aris·Vnde heremite dicunẽ ſolitarij·qr
ſoli in heremitario cõmorantẽ·Ite a ſoleo les·vl' a ſo
litus habet deriuari ſolitari? ria riũ·et tũc ſolitari
us·i·aſſuet?·vel ſol? poteſt deriuari a ſoluo uis·
Qui enim ſol? eſt q̃ſi ſolut? et ſepat? eſt ab alijs·et
ꝓdu·ſo·Vnde quidam Non facias ſolus qõ fugit
omnis homo·

Solutor toris·ẽ ille q̃ ſoluit·et ör a ſoluo uis·
oma·i·corp?·Inde cõponiẽ ſomotopeia peie·
omnio nis·in ſomnus exponiẽ

Somnito ſomnitas·in ſomniũ exponiẽ

omniũ·a ſomn? ör hoc ſomniũ nij·id qõ videẽ
in ſomno· Et nota ꝙ ſomniũ quãdoq; large accipi
tur·ita ꝙ ſit gen? oim ſomniorꝫ Aliquãdo vo acci
piẽ ꝑ ſpecie ſomnij·Sũt enim quinq; ſpẽs vel modi
ſomniãdi quarꝫ due nihil ſignant·ſ· fantaſma ſiue
viſũ·et inſomniũ· Sz tres aliꝙd ſignãt ſcz oraculuz
viſio·et ſomniũ·Et eſt inſomniũ quotiẽs ex aliqua
cogitatõe et cũ cura p̃cedẽte naſciẽ aliqd ſomniũ
Et cõponiẽ ab in et ſomn?·qr tm̃ eſt in ſomno·et
piter euolat et euaneſcit cũ ſomno·Sz cetera q̃ ali
qd ſignãt etiã poſt ſomnũ ſ̃biſtũt in ſua ſignifica=
tione·aut a ſua ſignificatõe·Fantaſma ſiue viſũ eſt
cũ aliqs in p̃cipio ſomnij videt formas diuerſas
et varias & alienas a natura rerꝫ·In hoc gñe otine
tur epyaltes·de quo dixi i ſuo loco·Et nota ꝙ tri=
bus modis aliqd futurꝫ a creatore denũciaẽ.aliqñ
aut ꝑ admonitõez alicui? honeſte ꝑſone·ſiẽ ſui ipi
us·vel angeli·vel ſacerdotis deus nobis denunciat
qd ſit euenturꝫ·et qd nõ·et hoc ör oraculũ·Sic et
angelo mediãte·denũciatũ eſt ioſeph·Surge et ac
cipe puerꝫ et matrẽ ei? rẽ· Aliquãdo aũt ita videẽ
dormiẽti ptingere in p̃ſenti vt eueniet ĩ futuro·et
iſtud appellaẽ viſio·Aliquãdo de? futurꝫ denũciat
vel ꝑ ſimile vel ꝑ otrariũ·Per ſimile vt petro nolẽ
ti p̃dicare gentib? ꝑ ſimile de? intimauit·Videbat
enim ꝑ ſomniũ vas plenũ reptilib?·et dicebatur ſibi
Macta et manduca·ꝑ reptilia intellexit gentiles·ꝑ
mactare interfectõez ſeu mortificatõez vitiorꝫ·per
manducare incorpatõez fidei·Per otrariũ vo vt ör
ioſeph cui macillẽte vacce in pratis apparuere opi
mis·qd fuit future famis indiciũ· Sil'r ſepe fletus
in ſomno ſignat gaudiũ et ecõuerſo·Et hec ſpeciel
ſomniãdi q̃ ꝑ ſimile vl' otrariũ futura indicat·ſom
niũ nuncupaẽ·ita dicit hug̃· Gregor? aũt in libro
dyalogorꝫ q̃rto ita dicit·Sex modis tangunt aim
imagines ſomniorꝫ·Aliquando enim ſomnia ventris
plenitudine vel inanitate·Aliquãdo vo illuſione·
ſimul et cogitatõe·Aliquãdo aũt reuelatõe·Aliqñ
aũt cogitatõe et reuelatõe ſimul gñanẽ·ſed duo q̃
pa? diximꝰ oñs expiñto cognoſcimꝰ·Subiũcta
aũt q̃ttuor ĩ ſacre ſcripture pagimis inuenimꝰ·Sõ
nia etenim ñ plerũq; ab occulto hoſte ꝑ illuſionẽ fie
rent· nequaq̃ vir ſapiẽs hꝰ indicaret dicẽs·multos
enim errare fecerũt ſõnia et exciderũt ſpantes in ill'·
Rurſũ niſi aliquãdo ſimul et cogitatõe et illuſione
ꝓcederẽt·vir ſapiẽs minime diciſſet· Mitas curas
ſequunt ſomnia· Et niſi aliqñ ſomnia ex miſterio

oziren℈ ꝛuelatõis· ioseph p̃ferendũ se fratrib9 somnio nõ videret· nec marie sponsũ vt oblato puero in egiptũ fugeret p somniũ angel9 admonerꝫ·Rursũ nitt aliqñ somnia cogitatõe simul & reuelatõe p̃ cederent· nequaq̃ daniel ꝓpheta nabuchodonosor visionẽ dñi disserẽs a radice cogitatõis inchoasset dicẽs·Tu rex cogitare cepisti in stratu tuo q̃d eẽt futurũ post te·& q̃ reuelat misteria ostendit tibi q̃ ventura sũt·Et paulopost·Videbas·& ecce quasi statua vna grãdis·statua illa magna & stãa sublimis stabat cõtra te ꝛc̃·Daniel itaqꝫ dũ somniũ ad implendũ reuerẽter insinuat·et ex qua oztũ sit cogitatõe maifestat·patẽter ostendit·q3 hec plerũq3 ex cogitatõe siml' et reuelatõe generant℈·Sꝫ nimiꝫ cũ somnia tot reꝫ q̃litatib9 alternent℈·tãto eis credi difficili9 debet·quãto et ex quo impulsu veniant facili9 nõ elucet·Sãcti aũt viri int℈ illusiones atqꝫ reuelatões ipsas visionũ voces·aut imagines quo dã intimo sapore discernũt·vt sciãt vel q̃d a bono spiritu ꝓcipiãt·vel q̃d ab illusione patiant℈·Nam si erga hoc mẽs cauta nõ fuerit p deceptorẽ sp̃m multis se vanitatib9 immergit· qui nõnũq̃ solet ml'ta vera p̃dicere·vt ad extremũ valeat ex aliq̃ falsitate illaq̃are·A somniũ dz somnio as·i·in somnio vl' p somniũ aliq̃d videre vel ꝓpendere·Et a supino de somnio nias·ſ·sõniatu·v in o·fit somnito tas·frep subtractõez a·Vel deriuaẽ a somn9·& tũc somnitare·i·frequẽter dormire·Somnio actim est cuz oĩb9 suus cõpositis·et scribit℈ sine p·& ẽ m·de scda

Somnolẽs lẽtis·in sõnolent9 vide·

Sillaba·omnolent9·somn9 cõponit℈ cũ lentos·q̃d ẽ plenũ·& dz somnolent9 ta tũ·i·piger vel somno plenus·& cõparaẽ·Vñ somnoleter ti9·tissime·adũ·Et hec somnolẽtia lentie·in eodẽ sensu·Et in eadẽ significatõe vel cõpositione dz h̃ & hec & hoc sõnolens tis·& sil'z cõparaẽ·

Somnosus sa·sũ·in somn9 exponit℈·

Somn9 ni·mas·gñis·ipa quies ĩ dormiẽdo & diffinit℈ sic.Somn9 est quies aialiuz virtutũ cũ intẽsione naturaliũ·Animales vtutes dicunt℈ hic quiq̃ sensus·& ratio·& intellect9·Sꝫ naturales vtutes dicunt℈ appetitiua·retẽtiua· digestiua·expultiua·sꝫ in somno quiescũt aiales virtutes·Cũ em̃ dormit homo·nec videt· nec audit·nec discernit·nec intelligit·Sꝫ naturales virtutes tũc intẽdunt℈.Nam in somno melioz fit digestio·& meli9 mutaẽ cib9·Et ex hoc sequit℈ q̃ meli9 appetit℈ ꝛc̃·A somn9 dicit℈ h somnul9 li·et somnell9 li·& somnicul9 oĩa dimi·Vñ somniculos9 sa sũ·i· somno plen9·& compaẽ Vñ somniculose sius sime·adũbi·Et hec somniculositas tatis.Itẽ a somn9 dz somnos9 sa sũ·i·sõno plen9·Et compaẽ·Itẽ a somn9 dz somnio is·somniui·verbũ neu·& est somnire somnũ habere·dormitare·Itẽ somn9 cõponit℈ Exomnis ne·Insomnis ne·Insomnis.i·somnolent9·vide in sopor·Et vt dicit papi·Somn9 est quo dormim9·somniuz vo q̃d dormiẽtes videm9·Somnus·somniũ.& sil'ia q̃ hñt m·ante n·debẽt pnũciari in eadẽ sillaba·Et huius ratio est·qz ꝑm pst̃·m·nõ põt terminare sillabã nisi sequẽs sillaba incipiat ab m·vel b·vel p·Vnde oportet q̃ in oĩs·& in somniũ·& in somn9 m·sit eiusdẽ sillabe cũ n·ꝛc̃·

Somotopeia.exponit℈ ĩ q̃rta pte ĩ ca·de colozib9

Sompes pedis·mas·gñis dz dex rhetoricis·trani9·qz pede sonat terrã pcutiẽdo·& cozr̃·penl'·tã in nõo q̃ in genitiuo·

Sono nas·nui·nitũ·Vñ hic sonit9 tus·ipa actio sonãdi vel strepit9·et son9 & ꝓprie cõfuse vocis·Et hic son9 ni·i·quidq̃d aure audit℈·vel auditu pcipit℈·Sono nas·cõponit℈·Assono nas·i·concordare vel assentire·vel iuxta sonare·vel osonare·vl' otra sonãtem sonare·Absono nas·i·discordare·Vnde absonãter·i·discordãter·Et hec absonãtia·i·discordia vel discordãtia·Et absons9 na nũ·i·dissidens & discordãs·vl' nõ sonãs·sic absonãtia sepe ponit℈ ꝓ nõ sonãtia·Cõsono nas·i·simul sonare vl' concordare·Vñ osonãter·Et hec osonãtia tie·& osonus·na nũ·Dissono nas·i·diuersis modis sonare & discordare·Vñ dissonãter·i·discordãter·Et hec dissonãtia tie·& dissons9 na nũ·Insono nas·i·innotescere·vl' met9 sonare·vel valde sonare·Persono as id est·valde pfecte sonare.vñ hec pson̄a·Obsono nas·i·otra sonare·Resono nas·i·itez vel retro sonare·vel ad sonũ alterius sonare.Vñ ꝟ & hec resonabilis·& hoc le·Et resonãter adũbi·Et hec resonãtia·Et reson9 na nũ·Subsono nas·i·sꝰtus vl' paz vel post sonare·Sono & ei9 cõposita neutra sunt & cozr̃·hãc sillabã so·Prosper·Ni pia mẽs habeat q̃ bene lingua sonet· & facit ꝑteritũ in ui·diuisas & sup̃·in rtũ· licet inueniant℈ q̃q3 facere ꝑterituz in aui·& sup̃·in atũ·Itẽ nota q̃ insono nis·inuenit℈ ꝑm terciã ꝯiugatõez·vide etiã in sons·

Sonor9 ra rũ·dz a son9·i·q̃d sonat·sꝫ ꝓprie bene vel graviter sonãs·& compaẽ·Vñ sonore ri9 me·adũbi.Et hec sonoritas tatis·i·sonãtia & proprie bona vl' gravis·Et p cõpositõez Cõsonor9 ra rũ in ẽ·osonus·& ꝓdu·no·

Sons A sono nas·vl' sonus dz sons tis·generis oĩs·i·nocẽs vel culpabilis·vitiosus·& ẽ metapho ra tracta ab olla·Sicut dz olla nõ satis cocta vel rimosa si pcutiaẽ mute sonat·& p sonũ vitium ei9 apparet·sic aliqs insipiẽs nõ instruct9 sapiẽtia vitiosus sez si interrogatur·suo sono & sua respõsiõe vitiũ suũ manifestat & ꝓdit·Et hinc est q̃ sonare sepe ponit℈ p apparere·Vñ sonter ti9 sime adũbi·Et hec sontia tie.i·nocẽtia Et sontic9 ca cũ·i·nociuus·& cozr̃·ti.Et componit℈ insons·& dz sons q̃si satis nocẽs vel sonãdo nocẽs·& ẽ etbia·

Sontic9 ca cũ·in sons exponit℈·& cozr̃·tionol9 li·dimi·puus sonus·

Sontia·in sons sontis exponit℈

Sophar ꝓpriũ nom℈ cuiusdã viri·& interꝑtatur dissipatio vel speculũ dissipãs

Sophia phie·fe·ge·i·sapia·& acuit℈ penul·& dz

Sophisma A sophus q̃d est sapiẽs Ta sophus dz hoc sophisma matis·ſmo inuolue9 vbi in falsis sentẽtijs ꝯnexionis veritas manet·& cozr̃·penultĩ·Vñ sophismatic9 ca cũ·q̃ loq̃tur per sophisma vel ad sophismata ptinẽs·Et hĩc sophismatico cas id ẽ·p sophismata decipe·

Sophista·a soph9 q̃d est sapiẽs·dz hic sophista ste·in loquendo deceptor·verboz intricator apparens sapiẽs & nõ existẽs·Vñ sophistic9 ca cũ·pnl' cozr̃·fraudulent9·deceptorius·Vnde sophistico·cas·i·decipe verboz inuolutõe·Et nota q̃ sophista quãdoq3 accipit℈ p sapiẽte· vel sapienter loquente & ꝑcipue apud antiquos

Sophistic9 stica sticũ·in sophista vide·

Sophos grece·latine dz sapiẽs·vel caut9·sapiẽter dict9·& vsa os ĩ us·dz h̃ soph9 phi·i·sapiẽs·

Sophronic9·sophrone int℈pretaẽ prudẽtia·vel tẽperãtia.vnde sophronic9 ca cũ·i·prudẽs·vl' pans penul·cozr̃·Et hoc sophroniũ nij·dcã est quedam mulier diminutiue cã adulatõis·q̃si prudẽtiuncula

vel tpantiuncula·& eſt ſe·gñis·qz q̃litas vocis eſ ſentiã rei nõ mutat·

Aophroniũ nij·in ſophronic? vide·

Aopibilis·in ſopio pis·exponiẽ

Aopio pis·piui·vel pij·pitũ·pire·i·facere dormi re·ſedare·extinguere·terminare· cõpeſcere·facere quieſcere· Vnde ſopit? pita pitũ·& b & hec ſopi bilis & bo le·qõ cõponiẽ·Inſopibilis bile·Sopio cõponiẽ Abſopio pis·i·a ſopore excitare & rmo uere·Cõſopio pis·i·ſimul ſopire Diſſopio pis·& Deſopio pis·in eodẽ ſẽſu·i·abſopire·Exopio pis ſimiliẽ abſopire· Reſopio pis·i·itez ſopire·vel a ſopore remouere·Sopio & ei? cõpoſita actiua ſẽ & ꝓducũt hãc ſillabam ſo·Quidi? in xj·epy·Qui me nõ poſſũ potui ſopire draconẽ· Similiẽ ſopit? ta tũ·ꝓdu·ꝑmaz·ſic & ſuũ verbũ· vnde Quidius. Dũ petis amplex? ſopitaqz brachia iactas·Tamẽ ſemiſopit? cozr̃·o·ante p· Vnde ouidi? in·ix·epy· Theſea ꝑſſuras ſemiſopita man?·

Aopit? ta tũ·in ſopio exponiẽ

Aopor A ſopio pis·ꝺr hic ſopor poris·i·ſomn? ſed ſopor leuis·ſomn? ꝓpetua quies·Itẽ ſopor ip ſa quies & ſuauitas & quietudo ſomni· Vnꝺ ſepe ptingit qꝺ i aliquo eſt ſomnus in quo nõ eſt ſopor ſed in quocũqz eſt ſopor & ſomn?· Vñ ſopor? ra·rũ·i·quietus dulcis·ſuauis vel ſopit?·i·dormiens & ſoporo ras·i·ſopire·facere dormire·& ꝓprie cũ ſopore· Vñ b & hec ſoporabilis & hoc le· Vñ ſo porabiliter·adũbi·Et cõparaẽ·Soporo cõponitur Cõſoporo ras & eſt ſoporo actũm cum oĩbus ſuis cõpoſitis· Et a ſoporo ras·ꝺr ſaporat? ta tũ·i·ſo pit?·& corr̃·ꝑmam ſopor ſoporis·Vñ ouidi? ĩ·xij epi·Queqz tibi dederã·vina ſoporis erãt·& etiã ſo poro ras·cum a ſopor deriuetur·corr̃·primam·& corr̃·etiã po·

Aoporifer ra rũ·pnl'·cor·i·ſomnifer·ſoporẽ ferẽs a ſopor & ferẽs cõponiẽ·

Aoporo ras·pnl'·corr̃·in ſopor eſt·

Aorbariũ barij·in ſorb? exponiẽ·

Aorbeo bes·bui·vel ſorbo bis·bui· vel ſorpſi ſor ptũ ptu·i·deuorare·aliqꝺ molle deglutire·vt oua mollia·Vñ b & hec ſorbilis & hoc bile·facilis vel mollis ad ſorbendũ·& corr̃·pnl'·Vñ ĩ auroza·Sor bilis vt fiat inde polẽta ligat·Itẽ a ſorbeo ꝺr ſorbe ſco ſcis·incho·Sorbeo cõponiẽ· Abſorbeo bes·ab ſorbui· vel abſorpſi abſorptũ· Et abſorpt? ta tum Et eſt abſorbere valde ſorbẽ·euacuare·Conſorbeo bes·i·ſimul ſorbere· Exorbeo bes·i·valde ſorbere· vel euomere·vel ſorptũ facere· Inſorbeo bes·i·in glutire·Reſorbeo bes·i·iterum ſorbere· Sorbeo & ſorbo cũ ſuis ꝯpoſitis neutra ſũt·& faciũt ꝑteritũ in bui·vel in pſi & ſupñ·in ptũ· Priſcian? tñ dicit Sorbeo bes·vel ſorbo bis·vt ꝓbo placet ſorpſi·vl' ſorbui·& a ſorbui bitũ· a ſorpſi vo ſorptũ·debet fieri ſupñ·quoꝝ neutꝝ·nec ſcz ſorbitũ·nec ſorptum mueni·ita vult ꝑſc̃·in fine noni libri· & tamẽ vſua liter in illo pſalmo ſcz·Domine clamaui·ꝺr·Abſor pti ſũt iuncti petre iudices eoꝝ·Ad hoc põt dici qꝺ q̃nis nõ habeãt ſupñ·in vſu in ſimplicitate· tamẽ habeãt in cõpoſitõe·vel ꝑſc̃·nõ dicit qꝺ nõ habeãt ſz qꝺ nõ memiẽ ſe legiſſe ea·& forte nõdũ ꝑdictuz locũ pſalmi legerat vl' ſi legerat obliuioni tradide rat· Dicas ergo ſecure cum hugone·qꝺ ſorbo bis· vel ſorbeo bes·facit ſorbui vl' pſi·& ſupñ·ſorbitum vel ſorptum·Et dico qꝺ in ſimplicitate & in cõpoſi tione poſſum? vti eis·

Aorbetũ ti·penul·ꝓdu·in ſorb? vide

Aorbiciũcula A ſorbeo bes ꝺr hec ſorbicies ei·i· ſorbitio·Vnde hec ſorbiciũcula le·& ſorbiciecula le dimi·ſm hug̃·Quidã dicũt qꝺ ſorbiciũcula ẽ dimi·a ſorbitio·ſz ſorbiciecula ẽ dimi·de ſorbicies·& ꝺr ſorbiciũcula liqꝺus cib? q̃ defacili deglutiẽ·ſiẽ ſolz fieri de farina Regũ ſcõo ca°·xnj·Tulit ergo tha: mar ſorbiciũculas quas fecerat

Aorbilis·in ſorbeo bes exponiẽ

Aorbillo A ſorbeo bes ꝺr ſorbillo las·dimi·i·ali quantulũ vel paulatim ſorbere·& formaẽ a ſorbeo eo mutata in illo

Aorb? A ſorbeo ꝺr hec ſorb? bi·quedã arbor.qz ei? fruct? habilis ſit ad ſorbendũ· Vñ hoc ſorbũ bi·eiuſdẽ arboris fruct? Sorbiũ etiã diciẽ cereui ſia·vel por? qui fit ex tali fructu·vel etiã offa ltez a ſorb? hoc ſorbetũ ti loc? vbi ſorbi creſcũt Et h° ſorbariũ idẽ eſt vel locus vbi ſorba reſeruanẽ·vel etiã ipa arbor Et ſorbari? ria riũ·

Aordecula ſordecule·dimi·pua ſordes·

Aordeo des in ſordes exponiẽ

Aordes dis femi g̃nis·i·putredo metallorꝝ ſcoria & aliarꝝ rerꝝ Vnde ſordecula le·dimi· Et ſordidus da dũ·i·immũdus ſordidat? Et cõparaẽ Quidius Veſtes quas geritis ſordida lana fuit·vñ hec ſor: diditas.& ſordidul? la lũ·i·aliquantulũ ſordidus· & ſordido das.i· ſordidũ facere·vnde ſordeo des ſordui·i·eſſe vel fieri ſordidũ·putrere diſplicere fe tere horrere Thobias Sordet vt actori pficiatur op? Sordet·i·turpe eſt·indecẽs· horribile Et cõ poniẽ Obſordeo des·i·vndiqz ſordere Reſordeo des Et hinc inchoatiꝫ ſordeſco Obſordeſco Re ſordeſco· Sordeo & ei? cõpoſita ſũt neutra·& fa ciũt ꝑteritũ in dui·et carẽt ſupñ·ſm vſũ Szſordido das·cũ ſuis cõpoſitis eſt actũm·

Aordidul? la lũ·in ſordes eſt

Aordidus da dũ·in ſordes vide & corr̃·di·

Aoreth·interptaẽ dilecta·gen? eſt vitis optime q̃ vbes fruct? fãt· Soreth etiã eſt nomẽ cuiuſdaz

Aorex A ſoris diciẽ hic ſorex cis·i·mus loci qz ſemp ſortiaẽ mortẽ & cedẽ·vel ſorex cõponiẽ a ſerra & rodo·qz rodat & in modum ſerre ꝑcidat· Vnde hic ſoricul? li·& ſoricallus ambo dimitia·& hoc ſoricetũ ceti·loc? vbi ſorices abundãt·et corr̃· penl'·gẽi ſorex ſoricis.

Aorica A ſoros qõ eſt aceru?·diciẽ hec ſorica ce quilibet tumulus arenarꝝ·vel tranſlatiue cuiuſlibz rei congeries

Aoricetũ ti penl'·ꝓdu·in ſorex vide·

Aoriculus li·dimi·puus ſorex

Aoriſcula le·vaſculũ aq̃·& ꝺr a ſoros qõ ẽ aceru? ortica ce·ars vel argumentũ pbor & dicitur a ſoros aceruo

Aorofag? Soros qõ eſt ſepulcꝝ ponẽ cũ fagin qõ eſt comedere et diciẽ hic ſorofag? gi·pnl'ẽ cor· quidã lapis ſic dict? qz corpa dfũctoꝝ ꝓdita in eo infra quadraginta dies conſumanẽ & ponẽ ꝓ ſepul cro ſimpl'r·& ꝓ eodẽ inueniẽ ſarcofag? ſarcofagi·

Aorops A ſoros qõ eſt aceruus diciẽ hic ſorops pis·& dicunẽ ſoropes ceſpites

Aoror A ſemen diciẽ hec ſoror ſororis q̃ſi ab eo dem ſemiẽ Prope quidẽ ſorores ſũt q̃ habẽt eũdẽ patrẽ ſz diuſas matres Ecõtra germane q̃ habent eandẽ matrẽ ſz diuſos patres·q̃ſi ab eadẽ matre ma nantes· vel diciẽ ſoror a ſol? qz ſola cũ fratribus ĩ ſorte cognatõis habeaẽ·vnde ſororiſſo ſas·vel ſo rorizo zas·i·imitari morẽ ſororis.vel aſſimilari ſo

Ararcula le·dimi·parua ſoror. rori·

Sorori⁹ſso ſororiſſas·im ſoror exponiē·

Sorori⁹ A ſoror ōr ſorori⁹ ria riū·ad ſororē ptinens·Et hinc ſorori⁹ rij·filia⁹ ſororis·Et hec ſororia rie·filia ſororis·Et ſorori⁹ maritus ſororis·vel frater vxoris·

Sororizo zas·im ſoror vide·

Soros vel ſoron·ōr ſepulcr̄ vel arca im q̄ mortu⁹ ferē vel recōdiē·Itē ſoros ōr aceru⁹ & acuit pnliē·

Sors tis·gn̄is fe·i·ps vel euētus·vel fortuna·vel reſponſū·vel oraculū·vel ars·vel inſtrumentū diuinādi·& dicit̄ ſors reſponſū vel oraculū·qr̄ i quibuſdā locis dabanē r̄ſpōſa p ſortes·dicit̄ etiā ſors capitale·Vñ quidā·Sors notat euentū ſignat quoq; ſors capitale· ¶Hic nota q̄ ſicut dicit aug⁹·ſuper illud pſalmi·In manib⁹ tuis ſortes mee· Sors nō eſt aliq̄d mali·ſz res i humana dubitatōne diuinam indicās voluntatē Ex hoc oriē q̄ſtio·an ſit vtē dū ſortib⁹· Ad cui⁹ rei euidētiaz nota q̄ ſortes ſecundū theologū ꝓprie dicunē cū aliq̄d fit·vt eius euētu ꝑsiderato aliq̄d occultū innoteſcat·Et ſi qui dē querat̄ indicio ſortiū q̄d cui ſit exhibendū·ſiue illud ſit res poſſeſſa·ſiue ſit honor·ſiue dignitas·ſeu pena·aut actio aliq̄·vocat̄ ſors diuiſoria·Si autē querat̄ q̄d agere oporteat vocat̄ ſors conſultoria Si aūt querat̄ quid ſit futurū·vocat̄ ſors diuinatoria Act⁹ aūt hoīm q̄ querunē ad ſortes nō ſubduntur diſpoſitōi ſtellaꝝ·nec etiā euent⁹ ipaꝝ·Vñ ſi quis ea intentōe ſortib⁹ vtat̄ q̄ſi hmōi actus humani q̄ r̄quirunē ad ſortes ꝑm diſpoſitōez ſtellaꝝ ſortianē effectū·vana & falſa ē opinio & p conſequēs nō carens demonū ſuggeſtione· ex quo talis diuinatio erit ſuꝑſticioſa & illicita·Hac aūt cauſa remota·neceſſe ē q̄ ſortialiū actuū expectet̄ euent⁹·vl' ex fortuna·vel ex aliq̄ cauſa ſpeciali dirigēte·Et ſi q̄doz ex fortuna q̄d locū habere p̄t ſolū i diuiſoria ſorte nō videnē habere niſi vitiū vanitatis·ſic ſi aliq̄ nō valētes aliq̄d ꝑcorditer diuidere velint ſortib⁹ ad diuiſionē vti·q̄ſi fortune exponētes quā q̄s ptē accipiat·Si vo ex ſpeciali cauſa expectet̄ ſortiū indiciū·q̄nq; quidē expectat̄ ex demonibus·ſic legit̄ Ezech·xxj·q̄ rex babilonis ſtetit i biuio in capite duaꝝ viaꝝ diuinationē querēs·cōmiſcens ſagittas interrogauit ydola·exta conſuluit·& tales ſortes ſunt illicite·& ꝑm canones ꝓhibent̄·Q̄nq; vo expectatur a deo ꝑm illud ꝓuerbioꝝ·xvj·Sortes mittunē in ſinū·ſz a dño tpanē·& talis ſors ꝑm ſe non ē mala·vt dicit aug⁹· Poteſt tn̄ in hoc q̄druplex peccatū incidere·Primo quidē·ſi abſq; mlta neceſſitate ad ſortes recurrat̄·hoc em̄ videt̄ ad dei temptatōz ptinere·Vñ ambroſius dicit ſup lucā·Q̄d ſorte eligit̄ hūano iudicio cōꝓhendit̄·Scōo ſi q̄s etiā im neceſſitate abſq; r̄uerētia ſortib⁹ vtat̄·Vñ ſup act⁹ apl'oꝝ dicit beda·Si q̄ neceſſitate aliq̄ cōpulſi·deū putāt ſortib⁹ exēplo apl'oꝝ eſſe conſulendū videant hoc ipſos apl'os nō niſi collecto fratrū cetu·& p̄cibus ad deū fuſis egiſſe·Tercio ſi diuina oracula ad terrena negocia conuertanē·Vñ aug⁹ dicit ad inq̄ſitiones ianuarij· Hijs q̄ de paginis euāgelicis ſortes legūt·& ſi optandū ſit·ut ita poti⁹ faciēt q̄ ad demonia conſulēda ꝯcurrāt·tn̄ michi iſta diſplicz cōſuetudo ad negotia ſecularia·ad vite hmōi vanitatē diuina oracula velle q̄rere·Quarto ſi in electionib⁹ eccleſiaſticis q̄ ex ſpūſſācti inſpiratōe fieri debent aliq̄ ſortib⁹ vtanē. Vñ dicit beda ſup actus apl'oꝝ·Mathias ante penthecoſten ordinat⁹ ſorte queriē·qr̄ ſcz nōdū erat plenitudo ſpūſſancti i eccleſia effuſa·Septē aūt dyaconi poſtea nō ſorte·ſz electōe diſcipuloꝝ ſūt ordinati·Sec⁹ aūt eſt in tēporalib⁹ digitatib⁹ q̄ ad terrena diſponēda ordinātur·In quaꝝ electōe plerūq; hoīes ſortib⁹ vtunē ſicut & i tpaliū rerꝝ diuiſione·Si vo neceſſitas immineat·licitū eſt cū debita reuerētia ſortibus diuinū indiciū implorare· Vñ aug⁹ dicit i epiſtola ad honoratū· Si inter dei miſtros ſit diſceptatio qui eoꝝ ꝑſecutōis tpe maneāt ne fuga oīm & q̄ eoꝝ fugiāt ne·ſ·morte oīm deſeratē eccl'ia· ſi hec diſceptatio aliter nō potuerit terminari quantū michi videtur q̄ maneāt & q̄ fugiāt·ſorte elegēdi ſūt·Et in ꝑmo ō doctrina xp̄iana dicit·Si tibi abūdaret aliq̄d q̄ oporteret dari ei q̄ non haberz·nec duob⁹ dari potuiſſet· Si tibi occurrēt duo quoꝝ neuter aliuz vel indigētia·vel erga te aliq̄ neceſſitate ſuparet· Nichil iuſti⁹ faceres q̄ vt ſorte legeres cui dādū eſſet q̄ dare vtriq; nō potuiſſes· Itē ſcias q̄ non ꝺdemnanē ruſtici q̄ ſeruāt tpa ad ſeminādū· & arbores incidēdas & ſil'ia·q̄ certā & naēalez hūt rationē āre ita debeāt fieri·Idem dico de phiſicis circa medicinas dandas & minutōes faciēdas·& ſil'ia ō quib⁹ certa & maiſeſta rō reddi pōt ꝑm phiſicam

Sortialis·a sors dicit̄ b & hec ſortialis et hoc le ad ſortē ptinens·

Sorticula le·dimi·pua ſors·

Sortileg⁹ ga gū·penl'·corr̄·a ſorte & lego cōponiē·qr̄ futura legit·i·colligit p ſortes·Vñ hoc ſortilegiū legij·talis diuinatio·

Sortior·a sors ōr sortior tiris·ſortie⁹ ſū·i·p ſortes diuinare· vel tribuere·& ſbministrare. vl' diuidere. & adipiſci·Et cōponiē·¶Conſortior tiris·Reſortior tiris. Et eſt deponētale cū ſuis cōpoſitis·

Sortito adūbi·i·p ſortes·penl'·ꝑdu·Ezech·xl v· Cūq; ceperitis terrā diuidē ſortito·ſepate ꝑmicias

Sortiuid⁹ da dū·penul·corr̄·q̄ videt ¶Dño· p ſortes·a sors & video des cōponiē·

Soſpes·ſpes cōponiē cū ſe·& ōr ſoſpes tis·q̄ſi ſecū habēs ſpem·ſ·ſan⁹·ſalu⁹· incolūis·ſuperſtes Vnde verſ⁹· Incolumis ſoſpes·ſan⁹·ſaluuſq;·ſuperſtes· Vnde hec ſoſpitas tatis·Et ſoſpito tas·i·ſanare·exhilarare·vel bona ſpe afficere· vel bona ſpe nō fallere·Et eſt actiz·In eodē ſēſu inueniē ſoſpio pis·Et ōr ſoſpes q̄ſi ſalutis hoſpes·& eſt etēia·& inueniē i neutro gn̄e·Vñ iuuenalis·Depoſitū tibi ſoſpes erit· Tamē declinatōe eſt tn̄ cōis ge·tā in ſingulari q̄ in pl'ali· Sz hec ſoſpita te·in ſingulari ē femī gn̄is·in plurali vo neutri gn̄is·habēs tn̄ nominatiū actū & vētū·& ſic eſt etheroclitū·vt pl'z hec ſoſpita·Accuſatio hec ſoſpita· Vtō o ſoſpita Idē dicas de hoſpes & hoſpita.

Soſpis.im ſoſpes vide.

Soſpito tas·in ſoſpes exponiē·

Soſtratus ti·penul·corr̄· Vnde iuuenalis li·mj· Plaudēte & madidis q̄ cantat ſoſtrat⁹ alis·Et mathabeoꝝ libro ſcōo·ca°·quarto dicit̄· Soſtrat⁹ ātē ꝓlatus eſt ciꝑis·

Soter·grecū nomē eſt dei· & interpretat̄ ſaluator vel ſalutaris·

Sotularis·a ſolea ōr·Inde p apocopā ſotulas laris·neutri gn̄is & corr̄·penul·nti ſicut ſpecular· Vnde in doctrinali ōr·Hijs ſotular ſocias ſpec'ar breuiabit origo·Magiſter tamē bene dicit·q̄ ſotular vel ſotularis nihil ē·imo dicēdū eſt ſbtelaris·

Spacior·Spaciū cij·diſtantia vl' mēuallū vel intercapedo· Vnde hoc ſpaciolū lidimi·Et ſpacioſus ſa ſū·Et comparatur Vnde hec ſpacioſitas tatis·Itē a ſpaciū ōr ſpacior

aris·atū·ſpaciari·i·ire vel deambulare·huc & illuc ire cauſa recreandi·Et cōponiē·Conſpacior aris· Circūſpacior aris Deſpacior aris·i·decorſū vel vade vel ō vno loco ad alium ſpaciari·vel a ſpaciari ceſſare· Expacior aris·i·extra ſpaciari & euagari· Spacior deponē·ē cū ſuis cōpoſitis.

Spaciū cij·in ſpacior vide·

Spadix dicis ſe·gnis·Et hec ſpadica ce·i·palma Vñ h & hec ſpadix·i·ſbrube?·fulu?·ſ.·colore palme·Vñ & ſpadices dicunē equi palmati·i·eq̄ fului & rubicūdi colorīs ſic̄ palma·vel q̄ palme figurā in cruribus habent.

Spado·a ſpadix ōr hic ſpado donis·eunucus·caſtrat?·Vñ & ſpadones dicunē ſurculi vitiū fruge carētes dicti ſic·q: ſint ſteriles·vel vt quidā dicūt ſpado ōr a ſpata·i·gladio cū quo caſtrabanē·

Sparciata te·cēīs ge·eſt·& ꝓdu penultimaz·vide in ſpartū·

Spargena ne·fe·ge·i·inſātia·& ōr a ſpargo gis·

Spargo gis·ſparſi ſū·i·diffūdere·diſſipare·vel reſpgere·diſtanter opire·ſiue pfūdere·Vnde ſparſim adū·Et cōponiē ſpargo cū ad·& ſubtracta o dicit aſpgo gis·i·diſtāter opire pfūdere·Vñ aſperſim adūbi·Cōſpergo gis·qō & oſpargo gis·mueī tur·Circūſpergo gis·Diſpergo gis·Inſpergo gis Reſpgo gis·ꝓprie eſt diſtant opire·& pfundere· Vñ aq̄ reſpſus ōr q̄ diſtantib?·aq̄ guttis eptus & pfuſus eſt·Spargo & ei? cōpoſita ſūt actiua·& face ūt ꝓteritū in ſi·& ſup̄·in ſū·Et oīa apoſita a ſpargo mutāt vbiq; a ſimplicis in e·q̄uis q̄nq; ī q̄buſdā cōpoſitis inueniaē a·retēta·ſz potius vitio ſcri ptoz videē ꝓtingere·

Sparſoriū·a ſpargo gis ōr hec ſparſoriū ſoriſ·id cū quo aliq̄o ſpargiē·

Sparſ? A ſpargo gis·ōr ſparſ? ſa ſū·pticipiū·et nomē pōt eſſe·Itez a ſpargo ſparſu·ōr ſparſo ſas· freq̄n·A q° ſparſito tas·aliud frequētatim·

Spartan? na nū·in ſpartū vide·& ꝓdu·ta·

Spartū·A ſpargo gis·ōr hoc ſpartū ti·gen? veſtimēti·vel ſparte ciuitas ē licaonie·Et eſt eadē ciuitas ſparta vel ſparte·& lacedemonia·vnde lacedemonij dicunē ſpartani.& dicit ſparta a ſparto filio ſozonei·Vnde ſpartanus·na nū·& hoc ſpartū gen? veſtis·qō ibi factū ꝑmum fuit·Et inde h & hec ſpartiata te·patriū·ab illa ciuitate·vel ab alia vt dicūt·& videē q ꝓducat a·ſiue penl·cū ſit derīuatiū·Itē ſpartū mueniē ꝑ frutice·

Spar?·a ſpargo gis·dicit hic ſpar? ri·telū ruſticū miſſile·q: ſpargaē·i·mittaē·Vñ & quidā piſcis dicit ſpar?.q: eiuſdē figure ſit·

Spaſmoſ? ſa ſū·in ſpaſm? exponiē·

Spaſm? grece·latine ōr ſubita ꝓtractio ptiū·aut neruoz cū dolore quā paſſionē a corde dictā dixerūt·q: in nobis pncipatū vigoris habet·Vñ ſpaſmoſus ſa ſū·talē infirmitatē patiēs·

Spata·a ſpaciū dicit hec ſpata te·gladi?·q: ſit ſpacioſa ampla & lata·& dicit a patm qō eſt paſſio· Vnde ſpatari? ria riū·& hic ſpatari? rij·qui facit ſpatas vel vēdit·Itē a ſpata ōr ſpatatus ta tū·ſpatā habens·vel ſpata armat?·& ē ſpata fe·gnis·

Spatula le·a ſpata dicit hec ſpatula le·di·penl·cor·Et ſpatula arm? dicit·& ꝓprie in pecoribus· q: lata ſit·& ſpatule rami vel fol·a vel fruct? palmaz antecq̄ apianē ad ſimilitudinē ſpate dicūē·Leuitici·xxmj·Spatulas palmaz·Itē ſpatule grece latine delicie dicunē·Et a ſpatula dicit ſpatuloſ? ſa ſū·& ſpatulat? ta tū·q magnas & diffuſas habet ſpatulas·vel delicioſus ſiue delicat?·Et vtrunq; cōparaē·Itē a ſpatula dicit ſpatuloz laris·i·delicioz aris·vel in ſpatula diumare·Et cōponiē cum ex & dicit expatuloz laris·

Specialis·in ſpecies exponiē·

Species·a ſpecio cis·dicit hec ſpecies ſpeciei·i· pulcritudo·vel forma ſm qō dicit·Species p̄ami digna eſt impio·Itē ſpēs ꝓprie forma dicit·& ꝓ pria q̄litas q̄ cognoſcit ex ouentu accidentiū·& diſpoſitōe priū·Itē dicit ſpecies rez maneries ſm qō dicit·Hui? ſpēi·i·hui? maneriei herba eſt in orto meo·Itē ſpēs dicit ſubſtātia vel eſſētia·Vñ in quā dā collecta Cōcede q̄ſum? vt q̄ iā te ex fide cognouim?·vſq; ad otemplandā ſpēm tue celſitudīs perducamur·Itē ſpēs dicit qōdā p̄dicabile ī dyaletica Et diffinit sic·Species eſt qō p̄dicaē ō plurib? differentib? numero i eo qō qō·Itē ſpēs dicit accidēs rtiūoz ationis in grāmatica.& deſcribit ſic maxie ſm q; noīs eſt accidēs·Spēs eſt originalis diſpoſitio dictōis p quā fit p̄mitiui & derīuatiui diſcretō De hoc multa vtilia habes in tercia ꝑte in capitlo de ſpēbus noīm·Dicit etiā ſpēs occaſio vel cauſa· Vnde h & hec ſpecialis & hoc le·ad ſpēm ptinēs· vel ſpēm deſignās·& ſingl'aris·ꝓpri?·vnic?·Et cōparaē·Vñ hec ſpecialitas tatis·& ſpāliter adūbiū id eſt·p ſpēs·Itē a ſpēs ōr ſpecioſus ſa ſū·i·formoſus·pulcer·Et compaē·vnde hec ſpecioſitas tatis

Specifico·ſpēs cōponiē cū facio·& dicit ſpecifico cas·i·ſegregare·diuidē·ſepare·deſignare·vl' ſpeciē facere·vnde ſpecific? ca cū·i·ſpecialis, diuiſus vel faciēs ſpeciem·

Specimen·a ſpecio dicit hoc ſpecimen mīs·i·pulcritudo.vel ſimilitudo·imago·ſignū·noticia·experimentū·& corr'·pnl'·tā in nō q; in gō·

Specio cis·ſpexi ſpectū·i·conſiderare·Sz nō eſt in vſu·& nunq; dicendū eſt ſpicio·ſz ſpecio qō ꝓbaē p derīuata·ſ.·ſpēs·ſpecimen·ſpeculū ꝛc̄·ſicut vult bug·Priſc̄·etiā dicit in ārto libro·A specio cis·vl' a ſpecie ſpecimen·Specio cōponiē·Aſpicio cis·Reſpicio cis·Conſpicio cis·Circūſpicio cis·Deſpicio cis·Diſpicio cis·Inſpicio is·Proſpicio cis·Perſpicio cis·Itē ſpecio cōponiē cū ſuſū·vel ſurſū·& ōr ſuſpicio cis· Specio & ei? cōpoſita in o·oīa ſunt actiua & faciūt ꝓteritū in xi·& ſup̄·in ctū·Item oīa ab eo cōpoſita in p̄ſenti mutāt e·ſimplicis in i & corr'·hāc ſillabā ſpi·Quidi? epiſtolaz·Deſpicit acceptas hoſtis ab hoſte notas·i·literas·Priſc̄·in v·li·vbi agit de figura dicit·Specio ſimplex nō eſt in vſu·vnde cōponiē·Inſpicio·Suſpicio· Specto etiā verbū ārſi a verbo ſpecio natū eſt frequētatim

Et ſcias q; videm? natura·Aſpicim? volūtate Intuemur cura·Aſpicim? ante nos·Reſpicim? retro·Suſpicim? ſurſū·Deſpicim? deorſū·Inſpicī? introrſū·Cōſpicim? circūquaq;·Proſpicim? lōge

Speciūcula le·dimi·pua species·

Specto·a ſpecio cis·ſpexi·ctū·dicit ſpecto tas frequētatim·vnde hoc ſpectamē minis·& hoc ſpectaculū li·p eodē·Et h & hec ſpectabilis li·& hō le·vnde ſpectabiliter adūbi·

Specula·a ſpecio cis·dicit hec ſpecula le·alt? locus aptus ad circūſpiciendū·vnde ſpeculoz laris· id eſt·videre·inſpicere·mueſtigare·explorare·de alto inſpicere·vnde hoc ſpecular·vel hoc ſpeculaē ris·loc? altus·vnde quis ſpeculari pōt·vnde & feneſtre et vehicula de quib? ſpeculamur ſpecularia dicunē·vnde Aug? in quodā ſmone·Solis radius penetrat ſpecular·nec cū ingrediē violat·nec cum

egredie dissipat · qz & in ingressu & egressu eius specular integz pleueraț · & cozr · cu · specular · sic suu verbu speculoz · Vñ iuuenal'. Qui vehie clauso latis specularib9 antro · De hoc etiã dixi i scõa pte vbi egi de accentu noim desinentiũ in ar · Et a speculoz vel specula · deriuaț E & hec specularis & hoc re · i · illustris · vel ad speculã ptinẽs · vel habilis & aptus ad speculandũ ·

Speculoz laris · in specula est ·

Speculũ A specio cis · dr hoc speculũ li · qz ibi femina speciem sui vulg9 ostideret · vel dr a splendendo · qz splendorẽ reddat ·

Spec9 A specio cis · dicie hic spec9 ci · & hec specus cus · cui · & hoc spec9 cozis · & hoc specũ ci · & hoc specu indeclinabile · in singlari oĩa in eodẽ sensu · Et est spec9 fossa fca sb terra q̃ pspici põt · que & antz dicie · & speleũ · & spelũca · Sz antz & speleũ grece · latine spelũca · s · loc9 ocau9 · rupes cõcaua · & vide qz a speleũ deriuaț spelũca · & deberet spec9 cus · vel specu · facere ablaẽm & dẽm pl'ales in ib9 specib9 · tamẽ vsualiter faciũt in ub9 · vt spe

Speliũ · in spec9 exponie cub9 ·

Spera A spaciũ dicie hec spera re · i · rotunditas · siue cozp9 ex omi pte rotundũ · & est spera manente dyametro primua circa ipm semicirculi circũductio · & dr spera q̃si spaciũ rotũdũ · Vñ & rotũditas mũdi · dr spera mũdi · qz ei9 spes in rotũdũ formata est · & quidq̃d rotundũ & volubile est dicie spera · a volubilitate & rotũditate · vt pile quibus ludũt infãtes · vel vt dicũt spera grecũ est Greci eĩ quidq̃d est rotundũ sperã vocãt · Vñ speric9 ca cũ id est · rotũd9 & solid9 ad modũ spere · Et vt ysid dicit · Spera celi est spes quedã in rotundũ formata · cui9 centz terra est ex oĩbus pt̃ib9 eq̃liter oclusa · spera ista ab oriẽte et occidẽte semel i die & nocte vertie · & tanta celeritate dicie currere · vt nisi adũsus p̃cipitẽ ei9 cursũ astra curreret · q̃ eã remorarenẽ mũdi ruinã faceret · hãc nec pncipiũ nec terminũ habere dicũt · Ideo q̃ in termino rotũdo q̃si circulo vnde incipiat & desinat · nõ facile cõphendie · & cozr · pmaz · Vñ prudenti9 maior · Cuius ad arbitriũ spera mobilis atq̃ rotũda · milti tñ eã prodoucũt · Sz male qz p ei9 cõpositũ pbaț · s · asper · qõ cõponie ab a q̃ est sine & spera · Et pspes q̃ dicie q̃si spe sperã · Sz spera pdu · e ante r ·

Sperma A spergo gis · dicie hoc spma matis · i · semẽ & ppe aĩaliũ · Vñ spmatizo zas · i · spma emittẽ

Spermolog9 · spma cõponie cũ logos · qõ ẽ fmo & dicie hic spermolog9 gi · pnl'e · cozr · i · semiuerbi9 & adiectiue põt declinari spmolog9 ga gũ ·

Spernacul9 · in spnax est ·

Spernax A spno nis · dicie spernax cis · gnis oĩs q̃ frequenț alios spnit · Et compaț · Vñ hec spnacitas tatis · & spnacul9 la lũ · penl' · cozr · i · aligtuluz

Sperno nis · sprui · spretũ · spnere spnax id est · ptemnere vilipẽdere · Spno cõponie · A spno nis · Vñ aspnor naris · deponẽtale Consp no nis · i · simul spnere · Vñ ospret9 ta tũ · Et cõpomẽ · Incõ spret9 ta tũ · i · laudat9 & pbat9 Spno & ei9 cõposita in o · sunt actiua & faciũt ptentũ in sprui · & supũ · in spretum ·

Spero A spera dr spero ras · i · spem habere · ofidere · existimare · vel spando expectare · vel credere & ppie bona · Bona quidẽ speram9 · mala timem9 Sepe tñ spare ponie p timere & ecõuerso sz impprie · Vñ dicit donat9 q̃ cũ dicie · Hũc ego si potui tñ spare dolorẽ · Spare dicit p timere · & est ibi actio logia. A spero deriuaț sperat9 ta tũ · eĩ in actiã q̃ in passiua significatõe · Et compaț · Et componẽ insperat9 ta tũ · & sil'z compaț · Spero cõponie De spero ras · i · a spe cessare · Vñ h & hec despabilis · & hoc le · Vnde despabilit adũbi · Spero p spẽ habere est neutz · imo semp videt neutz · sz q: aliud verbũ in eo intelligie põt ei9 passiuũ etiã in prima psona mueniri · nõ mim9 cñ est neutz · sic & iudeolicet etiã sepe inueniaț inudeoz · Despo ab eo oppositũ sil'z neutz est · Item spo p̃mam ppdu · sz spare eam

Perula le · dimi · pua spera · cozr ·

Spes A spero ras · dr hec spes spei · & dicie spes qz sit pes ppgrediẽdi q̃si pes · & est ecclia · Vñ econtrario dicie despatio · deest em̃ pes · nullaq̃z ppgrediendi facultas · qz dũ quisq̃z peccatũ amat · futuram gloriã nõ spat · Et caret gtõ datiuo & ablatiõ p'a lib9 fm vsũ · Inuenie cñ spes9 · Vnde in secõo libro machabeoz̃m ca · vij · g · Noli frustra extelli vanis spes9 · Hic nota q̃ spes est certa expectatio future beatitudis · veniẽs ex dei gratia & ex meritis p̃cedẽtib9 · Sine meritis em̃ aliq̃o sperare nõ est spes sz p̃sũptio dici põt · Et est spes de inuisibilibus qõ em̃ videt q̃s non speraț Et scias q̃ spes fm qõ est passio nõ est virt9 · sz fm q̃ ẽ in appetitu intellectiue ptis · Et nota q̃ numer9 p̃cipaliũ passionũ hõ modo põt accipi · qz aut sũt de p̃senti in quo pficitur mot9 ocupiscibilis · aut de futuro in quo ostistit mot9 irascibilis ingtũ ẽ ỏ difficili · si p̃mo mõ · aut de bono & sic est gaudiũ · aut de malo & sic est tristicia Si secõo modo aut de bono et sic est spes · aut de malo & sic est timor · Item animadũte q̃ spes q̃ ẽ virt9 nõ opponie timori q̃ est donũ · qz spes extẽdit se in deũ ex osideratõe diuine largitatis Timor vo dat resilitõez ex osideratõe ppie p̃uitatis · & ita ñ est fm idẽ resilitio timoris & extẽsio spei · vnde nõ sũt otraria Item spes aliquãdo ponie p re spata · vñ aplꝰ Expectãtes beatã spem · i · rem spataz vitã eternam · qz spes nõ confundit · i · nõ frustraț vel decipit

Spica · A specio cis · dr hec spica ce qz de stipula p̃silit & apparet · vel spica dr q̃si sperica qz rotũda est · et spica de maturis frugib9 dicie abusiue · Naz ppie spica ẽ cũ p culmi folliculũ i · extremũ cumulẽ culmi · ariste adhuc tenues i modũ spicli appent Vnde et sagitte et lancee breues dicunẽ spicula a spicaz sil'itudine A spica dicie spicos9 sa sũ · plenus et abũdans spicis · Vnde hec spicositas tatis · spicarũ plenitudo et abũdantia · Item a spica dr spicatus · ta tũ · i · spicã habẽs · vel spicis ornat9 · vel ex spicis cõpositus · sicut in euãgelio legie · Vnguentũ spicatũ · qõ de spicis aromatũ fuit factũ · vide etiam in nardus · et ppie · spi ·

Spicat9 ta tũ · in spica exponie

Spico A spica dicie spico cas · i · spicas emittere · vel habere vel colligere vel dare vel ad modũ spice acuere vel findere · Et cõponie · Conspico cas · i · spicas colligere · in quo sensu inueniẽ ospicoz caris depo · Despico cas · et despicoz caris · depon · i · grana de spica excutere et extrahẽ · vnde etiã sepe ponie p auferre et p apire · Expicoz caris · et expico cas · idẽ est qõ despicare · Inspico cas · i · spicas emittere vel dare · vel ad modũ spicaz acuere · vl' findẽ vel diuidere · informare · Respico cas · id est retro vel iterum spicare · Suspico cas · id est · latenter vel post vel sbtus spicare · Spico et ei9 cõposita ppu · hãc sillabã spi · vide in ospico · Item spico et omia ei9 cõposita in o · sũt neutra ·

Spicos9 sa sũ · in spica exponie

Spicula A spica dicit hec spicula le. dimi. Et h° spiculū li. telū. vel sagitta. vel breuis lancea. vel iaculū. qz ad instar spice acuit. Et spiculor laris. i. iaculari. vel spiculo occidere. Vñ hic spiculator ris. id ē. carnifex q portat spiculū ad occidendū.

Spiculator toris. in spicula exponit.

Spidromū. spiro cōponit cū dromos. qđ est curuū. & dr hoc spidromū mi. loc? post domū secretus. sicut ad req̄sita nature. Idē dr & ypodromus.

Spina A spica dicit hec spina ne. ꝓpt acuitatem. Qz aūt dr spina q̄si pūgendo sāguinē trahēs. et bia est. Vñ spinosus sa sū. i. spinis plen?. Vñ hec spinositas tatis. Iterū a spina dr hoc spinetū ti. locus vbi spine crescūt. Et spine? nea neū. i. de spinis factus vt Spinea corona. Item spina est iunctura dorsi. sic dicta qz habeat radiolos acutos. & ꝑdu. spi. Vnde thobias. Spinis & tribulis purgare noualia debet Qui serit ꝛc.

Spinax. a spina dicit hec spinax cis. tabula pl̄or qne & pinax dicit. in q̄ plā figuras faciūt in supposito puluere. vide in mons.

Spinetū ti. in spina exponē.

Spinifer fera. rū. penl'. cor'. ferēs spinas. Et ꝛpone a spina & fero fers. vel a ferēs.

Spinigena ne. cōis ge. plr. cor'. de spinis genitus

pino A spina dr spino nas. i. pūgere vl' claudē Et cōponit. Conspino nas. Despino nas. i. spinas auferre vel extrahere. Et expino nas. in eodem sensu. Inspino nas. i. valde vel me? spinare. Respino nas. i. iterꝫ spinare vel spinas remouere. Spino cū oībus suis cōpositis actiū est. & ꝑdu. spi.

Spinter A spina dr hoc spinter indeclinabi. Vel spinter teris. i. fibula vel armilla. & cor'. penult. geniciui. vide in torqueo.

Spinterculū li. dimi. ꝑuū spinter.

Spinula le. dimi. ꝑua spina

pinulent? A spina & lentes plen?. cōponitur spinulent? ta tū. i. plen? spinis. Et cōparat. Vnde hec spinulentia lentie.

Spin? A spina dicit hec spin? ni. arbor prunorum q̄ quidā in mas. gn̄e ꝓtulerūt

Spira A spera dicit hec spira re. circul? nō rediens ad idē punctū. Vñ & reuolutōes serpentiū & funiū i naui spire dicunt. & ipi funes nautaꝝ dicūtur spire. qz in spinis recolligunt. vel dicunt sic a sparto vnde fiūt.

Spiraculū A spiro ras. dicit hoc spiraculuꝫ li. i. addit?. vel ferament. vel aliq̄d aliud ꝑ qđ spirat. Vñ & spiracula dicunt oia loca ꝑ q̄ ꝑ ōt ferri spūs que greci parenia vocāt vel acazothea. Et spiracula dicunt loca ꝑ q̄ terra spiramēta edit. Item a spiro dr spiratiu? ua uū. qđ facile spirat. Et b & hec spirabil' & hoc le. habile ad spirandū. vel ꝑ qđ spirat.

Spirator A spiro ras. dr hic spirator toris. qui spirat. Sꝫ ꝙsuerunt q̄ri. An pater & filiꝰ sint vnus spirator spūsācti. Ad hoc dicūt quidā ꝙ act? recipit nūm a suppositis. Vnde etiā verbū signās substantiā ꝑ modū act? dicit de pluribꝰ ꝓsonis pl'aliter q̄uis sit essētia vna. sic iohis. x. Ego & pater vnū sum?. Act? aūt signat & in verbo & in ꝓncipio. & i noie vbali. sꝫ cū ꝓncipium pl? accedit ad substātiā q̄ verbū. & adhuc romē vbale pl? q̄ ꝓncipium & verbū. Et ideo nō possum? dicere ꝙ pater & filiꝰ spirēt spūmsanctū. vel ꝙ sint spirās. vel ꝙ sint spiratores. sꝫ ꝙ spirēt & sint spirātes. & sint spiratores. q̄uis sit vn? act? quo spirāt. tamē ꝑm qđ vnūqđq; eor magis accedit ad signandū actū. mi

nus ꝓprie pōt in singl'ari ꝓdicari. Vl' pōt dici & ꝑ ꝓpri?. ꝙ qz spirās adiectiū est. spirator vo sūt antiuū. Ideo pater & filiꝰ sūt duo spirātes. ꝓpt pluralitatē suppositor. Nō aūt duo spiratores ꝓpter vnā spiratōez. Nā adiectiua noīa hnt nūm ꝑm suppositā. Substantia vo a seipis ꝑm formā signatam. vide in scribo.

Spiritualis. in spūs exponit.

Spiritus A spiro ras. dicit hic spūs tus tui. i. flatus. vel angel?. vel aīa q̄ facit spirare. vel qz spirat in corꝑe. Priscia. aūt videt velle ꝙ a spūs deriuetur spiro ras. & hoc teneas. & spūs deriuat a pir qđ est ignis. Et a spūs dicit hic & hec spūalis & hoc le. ad spūm ptinēs. Et formant a spūs. remota s. & addita alis. Et ꝑ syncopā dicit b & hec spiritalis. & hoc le. vnde spiritalit adūbi. Et licz videant idez signare. tamē differūt. qz spūalia ad spūm ptinēt generalit siue ad bonū siue ad malū. Sꝫ spiritalia sūt bona q̄ spectāt ad salutē & ad vitā eternā. Et scias ꝙ spūssanctus qn̄ est vna dictio dicit de tercia ꝓsona i ermitate. Sꝫ quādo sē due ꝓnes spūs sāct? dicit de spū cuiuslibꝫ vizi iusti. Hic nota ꝙ licē filiꝰ duobꝰ modis dicit mitti. Vno mō quo visibiliter apparuit. Altero quo inuisibiliter castis mētibꝰ ꝓcipit. Ita & spūssanct? a patre & filio ac a seipo duobꝰ modis ꝓcedere siue mitti siue dari dr. vno modo visibiliter. Altero mō inuisibiliter. Dat? est em̄ visibiliter visibilis creature demōstratōe. sic in die penthecostes. aliisqz vicibꝰ. Et datur quotidie inuisibiliter illabēdo mentibꝰ fidelium. nō tamē spūssāctus in sui nat̄a videt a nobis. q̄ nec i illis creatis magis erat q̄ in aliis. sed ad aliud. In illis em̄ erat vt ꝑ eas ad hoīes veniēs ostenderet esse i illis. ad quos ille creature veniebāt. Nō em̄ spūssanct? tē porali motu tūc venit vel descēdit in hoīes. sꝫ ꝑ tē poralē motū creature figurata est spūalis et inuisibilis spūsācti infusio. Et vt apti? dicat ꝑ illū motū missionis spūssancti corꝑaliter exhibitū. monstrata est spiritualis & interior missio spūssancti siue donatio. Item scias ꝙ dona spūsācti sē septē q̄ enumerant in Esa. xi. Requiescit sup eū spūs domini. spūs sapiētie & intellect?. spūs consilij. et fortitudinis. spūs scie & pietatis. & repleuit eū spūs timoris dñi. Xp̄s habuit. & q̄libet mēbꝫ eiꝰ habz spūm sapiētie i diligēdo. spūm intellect? i cognoscēdo. spūm consilij i docēdo. spūm fortitudinis i sustinēdo. spūm scie i obseruādo. spūm pietatis in cōpatiēdo. spūm timoris i reuerēdo. vide i spes et in paraclit?. Gregori? aūt in. xix. omelia ezechiel' ꝓdicta dona ascēdendo enumerat. Vnde dicit. Esaias ꝓdicta dona vel grad? de celestib? loquēs descendendo magis q̄ ascendendo numerauit. Sꝫ nos q̄ a terrenis ad celestia tendimus eosdē grad? ascēdendo enumerem?. vt a timore ad sapiam puenire valeam?. In mēte etem̄ nostra ꝓmus grad? ascēsionis est timor domini. scdus pietas. tert? scientia. quartus fortitudo. quint? consiliū. sext? intellect?. septim? sapiētia. Est em̄ timor domini in mēte. sꝫ q̄lis ē iste timor si cū eo pietas nō est. Qui em̄ misereri ꝓximo ignorat. qui cōpati ei i tribulatōe dissimulat huiꝰ timor ante oīpotētis dei oculos nullꝰ est. q̄ non leuat ad pietatē. sed sepe pietas ꝑ inordinatā misericordiā errare solet. si forte ꝑcerit q̄ ꝑcenda nō sūt. peccata em̄ q̄ feriri ignibꝰ gehēne possunt discipline sūt ꝓbere corrigēda. sed inordinata pietas cū tēporaliter ꝑcit. ad eternū supplicium ꝑtrahit Vt ergo vere ordiata sit pietas. ad gradū est aliū

subleuãda·i·ad scĩam·vt sciat vel qđ ex scĩa pũiat vel qđ ex miserĩcordia dimittat·et si sciat q̃d agẽ quisq; debeat·virtutẽ vo agẽdi nõ habeat·q̃d est ipa sciẽtia· Scientia ergo nostra crescat ad fortitudinẽ·vt cũ videt q̃d sit agendũ·hoc agere p mẽtis fortitudinem possit·ne timore trepidet & pauore collapsa nõ valeat dona defẽdere q̃ sentit· Sz sepe fortitudo si impulsa fuit & min9 circa vitia circũ specta·ipa sui pcũptione in casũ ruit· Ascẽdit ergo ad osiliũ vt puidẽdo pmuniat oĩe qđ agẽ fortiter põt·sz esse osilio nõ põt si intellect9 deest·q; qui nõ intelligit malũ qđ agentem grauat·quomõ põt bonũ solidare qđ adiuuat· Itaq; a osilio ascendam9 ad intellectũ. Sz q̃d si intellect9 magno qui dẽ acumine vigilet & moderari se nesciat p maturitatẽ· Ab intellectu ergo ascẽdat ad sapiaz.ut hº qđ intellect9 acute inuenit· sapiẽtia mature dispo nat· Quia igit̃ p timorẽ surgim9 ad pietatẽ·p pietatẽ ad sciẽtiaz ducimur·p sciam ad fortitudinẽ roboramur.p fortitudinẽ ad osiliũ tendim9·p osiliuz ad intellectũ pficim9·p intellectũ ad maturitatez sapiẽtie puenim9· Septẽ gradib9 ad portã ascendimus·p quã nobis adit9 vite spũalis apezit̃· De triplici spũ·habes in aĩa· Itẽ de notõib9·habes in ꝑprietas· Itẽ de peccato in spũmsanctũ hẽs in pecco cas· Itẽ ãre tit missꝰ spũsanct9 dicit̃ in paclit9· Itẽ vide in sapĩa & in virt9· Item scias q̃ quedã sũt a spũsãcto & non cũ spũsancto quedã cũ spũsancto sz nõ a spũsãcto·vt dicã in timor· Hic nota q̃ gregoriꝰ in omelia pentheco stes exponẽs illud iohis·Paraclitꝰ aũt spũsãctus quẽ mittet pater in noĩe meo ille vos docebit oĩa sic dicit·Greca locutõe paclit9 latine aduocat9·vl̃ osolator dicat̃·q̃ idcirco aduocat9 dicit̃·q; p errorẽ delinquentiũ apud iusticiã patris inuenit q̃ vni9 substãtie cũ patre & filio exorare p delinquẽtib9 phibet̃·q; eos quos repleuerit exorãtes facit·vnũ & paul9 dicit· Ipse eĩm spũs postulat p nobis gemitib9 inenarrabilib9· Ideꝰ eĩm spũs postulare dicitur·q; ad postulandũ eos quos repleuit mflamat Cõsolator aũt idẽ spũs vocat̃·q; de peccati ppetratione merentib9 dũ spem venie ꝑparat·ab afflicti one tristicie mentẽ leuat de quo recte ꝑmittit̃· Ipse vos docebit oĩa·q; nisi idẽ spũs cordi assit audientis·ociosus est ꝓmo doctoris·Nemo ergo docẽti homini tribuat qđ ex ore docẽtis intelligit·quia nisi int9 sit q̃ doceat·doctoris lingua exteri9 in vacuũ laborat· Ecce vnã loquẽtis vocẽ oĩs ꝑiter audit̃is·nec tñ ꝑiter sensũ audite vocis ꝓcipitis· Cũ ergo vox dispar nõ sit·cur i cordib9 vestris dispar est vocis intelligẽtia·nisi q; p hoc qđ vox loquẽtis cõmuniter admonet·est magister meriorꝰ·q̃ de vocis intelligẽtia quosdã spũaliter docet· Itẽ idem i eadẽ omelia· Libet oculos fidei in virtute opificis hui9 spũsancti attollere. atq; sparsiz patres noui ac veteris testamẽti ꝑiderare· Ecce aptis eisdem oculis fidei dauid·amos·danielẽ·petr9·paulũ·matheũ intueor·& sanctus iste spũs q̃lis & q̃tus sit artifex·ꝑiderare volo· sz in ipa ꝑideratõe mea deficio· Implet nãq; citharedã puer9 & psalmistã facẽ Implet pastorẽ armẽtariũ sicomoros vellicantẽ·& ꝓphetã facit· Implet abstinentẽ puer9·& iudicẽ senũ facit· Implet piscatorẽ·& caput eccl̃e facit· Implet psecutorẽ & doctorẽ gentiũ facit· Implet publicanũ·& euãgelistã & aplm facit· O q̃lis est artifex iste spũs. nulla ad dicendũ mora agit̃ in omne qđ voluerit·mox vt tetigerit mentẽ docet·solũq; tetigisse docuisse est· Nã humanũ aĩm sbito vt illustrat immutat·abnegat repẽte qđ erat·exhibet repente qđ nõ erat.

Spiro ras·raui·rare·i·viuere·vl̃ spũm ducere vl̃ suspirare· vel flare· vel olere siue redolere· Vñ hº spiramẽ mis· Spiro cõponit̃· Aspiro ras· Cõspiro ras·i·simul spirare·vel iurare· Vñ aspiratoꝛ·& aspiratio· Expiro ras·i·morꝛi·extra spũm mittere· Inspiro ras·i.spirando immittere·extinguere· Respiro ras·i·retro vel iterꝝ spirare·vel quiescẽ·pausare a labore· Suspiro ras·i.sursũ spirare·vel sbz̃ spũm ducere· Spiro & eiꝰ cõpositꝰ neutra sũt·pter inspiro p instinguere qđ est actim· Et oĩa pnõ hãc sillabã spi·vide etiã in spiraculũ·

Spissus sic̃ dicit̃ in grecismo. Spissũ de toto solido dicẽ·ac illud Densũ dicat̃ vbi locꝰ opacus haplen nis·mas·ge·ꝺr a suppleméto q̃ bẽ ex otraria ꝑte iecoris ne vacua existeret. Vñ a supleo dicit̃ splen· Et a splen dicit̃ splenetic9 ca cũ·i·ad splenẽ ptinẽs·vel q̃ patit̃ in splene· Et vt dicit̃ in grecismo. Cor sapit·pulmo loquit̃·fel cõmouet irã· Splen ridere facit·cogit amare iecur· Et dicit̃ vulgariter minza·vide in cor·

Splendeo des· splendere·i·lucere· Vñ hic splendor doris· Et splendid9 da dũ· Et cõparat̃· Et inde splendesco scis·inchoa· Splendeo cõponit̃· Cõsplendeo des· Resplendeo des· Vñ consplendesco resplendesco·scis·inchoa· Splendeo cũ suis cõpositis neutꝝ est·& caret sup·

Splendidul9 la lũ.i·aliq̃tulũ splendid9·

Splendific9.splendeo vel splendo cõponit̃ cũ fado·& dicit̃ splendific9 ca cũ·penl̃·corr̃·& splendificens centis.gnis ois· Vñ hec splendificẽtia tie·i·

Splendona·a splendeo des·ꝺr hec q̃ claritas. splendona donec.i·gladi9 qz splẽdeat·

Splenetic9 ca cũ·in splen exponit̃·& corr̃·penl̃·

Spoletũ ti·q̃dã ciuitas.plr̃·pn̄·Inde spoletan9·

Spoliatoriũ torij·in spolio exponit̃·

Spolio as·aui·atũ·are·i·denudare·spolia auferre Vñ hoc spoliatoriũ rij·locꝰ spoliãdi· Et hoc spolium lij· Et sũt spolia quatorꝝ· exuuie ducũ & diuitũ· Vñ hoc spoliariũ locꝰ vbi spolia reponunt̃·vl̃ exterior balneorꝝ cellula· Spolio cõponit̃· Conspolio as· Despolio as· Dispolio as· Expoleo as· Spolio cũ suis cõpositis est actim·

Sponda·a spõdeo des·vel a spõsa dicit̃ hec sponda de·ps lectuli vel scrinij· Vñ hic & hec spõdalis & hoc le·i·ad spondã ptinẽs·

Spondeo des·spopõdi·sponsũ·i·fideiubere·vel ꝑmittere·vel velle·& scõm pse· Spõdeo ptericuz geminat spopõdi·a quo etiã s·litera demitur i secũda sillaba euphonie causa·& dicit̃ spopõdi·Spõdeo cõponit̃· Cõspondeo des·i·simul spõdere· Despondeo des·despondi·i·valde spõdere·sponsã facere·& viro ꝺiũgere· Vñ desponso sas·freq̃n· Respõdeo des·i·retro petẽti vocẽ mittere·vel reddẽ vel osonare· vel resistere·otradicere· Vñ responso sas·freq̃n.i·frequẽter respõdere·resistere·cõtradicere· Spõdeo & eiꝰ cõpositꝰ sũt actiꝰ·pter respondeo des. qđ est neutꝝ· Spõdeo habet geminatõez in ꝑterito· sz cõpositꝰ ab eo nũq̃ geminãt ꝑteritũ

Sponsa·a spondeo des·dicit̃ hic spõsus si·& hec sponsa se· Nã olim spõsores sibi inuicẽ mittebant cautões·in quibus spondebãt se inuicẽ osentire in iura matrimonij·& fideiussores dabant· Inde admissũ est vt sponsum dicam9 viz a spondẽdo·& sponsã sil̃· Ergo sponsus est nõ q; ꝑmittit·sz q;

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

spōdet · & spōsiones dat & vult. Vñ ⁊ & hec spō salis & hoc le · ad sponsū vel sponsā ptinēs · Vnde & spōsalia dicunē · q̄ m dote danē · vel a viro vel a femina · Spōsus cōponiē · Cōsponsꝰ · i · viuratꝰ · vel cū alio siml' spōsus · Itē spōsus sa sū · est ptcipium de spō deor deris · vide in matrimoniū.

Sponsor · a spondeo des · diciē hic spōsor oris · i · fideiussor · vl' ꝓmissor · Vñ ī epl'a ad hebreos ca · vij Intrū melioris testamti spōsor factꝰ est ihs ·

Sponte · a spōdeo des · diciē spōte adūb. q̄litatis id est · vltro volūtarie · Sꝫ poniē q̄nq; noialiter · ut mea spōte hoc feci. sꝫ melꝰ est vt dicam? nomē eē tm̄ ablatī casus · & nō adūbi · licet q̄nq; ponaē adū bialiter · Si aūt esset adū · cū poneret noialiter · nō adiūgeret sibi adiectīm nisi m neutro gne · Cnale quidē est ꝙ q̄n aliq̄ dictio nō noialis poniē noialiē m neutro gne poniē tm̄ · & suscipit adiectīm ī neutro gne · vt Tuū legere · Tuū euge · Tuum ergo · A spōte dr spōtane? nea neū · i · volūtari? ·

Sporta · A porto tas · diciē hec sporta te · qdam gen? vasis iunceū vel virgeū · Vñ hec sportula le · Et sportella le · dimi · Vel sporta diciē a sparto fru tice · Vnde m quibusdā locis texiē · Et hinc ⁊ sportari? rij · qui sportas facit · Et sportari? ria riū · ad sportā ptinens ·

Sportella le · dimi · m sporta te · exponiē

Sportula le · dimi · pua sporta ·

Spuma · a spuo uis · diciē hec spuma me · Vñ spu mosus sa sū · plen? spuma · Et compaē · Vñ hec spu mositas tatis · Itē a spuma diciē spumo mas · i · spu ma fluere · vel spumā habere · vel emittere · vl' auferre · Et cōponiē · Conspumo mas · i · simul spumare · Despumo mas · i · valde vel deorsū spumare · vl' purgare · q̄si deorsū a spuma ponere · Expumo mas · i · valde vel extra spumare · vl' spumas auferre · Inspumo mas · i · m vel valde · vel int? spumare · Respūo mas · Spumo & ei? cōpōsita neutra sūt · & ꝓduc · hāc sillabā spu · Iuuenal' · Et ꝓfusa mero spumant vnguēta falerno ·

Spume? · a spuma diciē spume? mea meū · i · d spu ma exīs · vel ad spumā ptinēs · vel spuma abundās

Spumo mas · m spuma est ·

Spumosus sa sū · m spuma vide ·

Spumula le · dimi · pua spuma ·

Spungia · a spuma dr hec spūgia gie · qz ex spuma fiat · vel dr a fingere qđ est nitidare · qz apta est ad tergendū · & scribiē ꝑ v · m papia spūgia ·

Spuo spuis. spui · sputū · spuere · i · sputū emittere vel sputo respgere · pfūdere · Et inde sputꝰ ta tum Et hoc sputū ti · Spuo cōponiē · Cōspuo is · i · simul spuere · vel sputo ꝓspergere vel ꝓfundere · Despuo is · i · deorsū spuere · vel sputo ꝓfūdere · Expuo uis · id ē · extra spuere · Inspuo is · i · intro vel valde spuē Respuo is · i · itez vel retro spuere · vel recusare · renuere · vilipēdere · spernere · Spuere ꝓ sputū emittere · & cōpōsita ab eo ꝫm illā sigficatōez neutra sūt sꝫ in alia sigficatōe actia sūt · & oia faciūt ptericuz in spui · & sup̄ · in sputū · & in sup̄ · ꝓdu · spu · scōm hug · Pusē · aūt dicit ꝙ spuo deficit in sup̄ · forte hꝰ dicit · qz suo tpe nō erat ī xsu tm̄ nūc eo vti possū?

Spurcicia A spurc? dr hec spurcicia cie · i · immun dicia · feditas · & formaē a gēo spurci · addita cia · fit hec spurcicia ·

Spurc? A spuo is · diciē spurc? ca cū · i · turpis fetid? immūdus. q̄si sputū screās vel ꝓuocās · vl' q̄si spuere cogēs · vel q̄si sine ꝓritate · Et cōparaē ve dicūt qđā · Vñ spurc? ñ tm̄ impur? · sꝫ etiā seu? dr

Spurídic? ca · cū · penl' · corr · i · immūda dicens a spurius & dico cis · dixi cōponiē

Spurific? ca cū · i · immūda faciēs pnl' · corr · a spurius · & facio cis cōponiē ·

Spuri? · a spurc? dr hic spuri? rij · Et hec spuria rie · qui vel q̄ genit? vel genita de nobili matre ē & ignobili patre · Itē spuri? patre incerto · & mre vidua genit? appellaē · q̄si tm̄ spurce vel spurij filius · qz mulierē naturā spuriuz veteres vocabant · Vnde et hij q̄ nō sūt de legittimo matrimonio · matrē petit? q̄ꝑ patrē sequunē · & diciē spurius · q̄si im mūdus · & extra puritatē posit? · & hinc spuri? ria riū · i · ignobilis & degenerās · Vñ in libro sapie cami · Spuria vitulamia nō dabūt radices altas · i · de generātia & non naturalia · & hec litera est rabani & antiquoz · Aug? · autē in libro de doctrina xp̄iana dicit · ꝙ melꝰ diceret adulterine plātationes ·

Sputū · m sputo tas · est ·

Sputo A spuo is · sputu · dr sput? ta tū · & bꝰ sputi · Et sputo tas · verbū frequē ·

Squaleo A scabo bis · diciē squaleo les · squalui · i · sordere · esse vel fieri squalidū vel aspuz · vel splendere · Vnde squalesco scis · inchoa · & squalid? da dū · i · asper · sordid? · Et cōparaē · Vnde squalidul? la lū · aliq̄tulū squalid? Et hec squaliditas tatis · Itē a squaleo dr hic squalor loris · i · asperitas pollutio sordidatio · Et ē squaleo neutz cū oībus suis cōpositis siqua habet · & caret sup̄ · & ꝓdu · squa ·

Squalidul? la lū · m squaleo est

Squama A squaleo les · diciē hec squama me · & ē piscīū · serpentū · & lorice Vñ squamat? ta tū · i · sq̄mis abundans · & hec squamata te · lorica ferrea ex lamīnis ferreis · vel eneis ocatenata ad modū sq̄me piscis · & ex ipo splēdore squamaz & silitudīe dca est · Itē a squama dr squamo mas · i · squamas auferre vel dare · Et cōponiē · Desquamo mas · Disq̄mo mas · Exquamo mas · Insquamo mas · oia ꝓ auferre squamas · & ꝓduc · hāc sillabā squa · & sunt neutra · Et a squama dr squame? mea meū · & squamos? sa sū · i · plen? squamis · vel lucid? · vel asper · Et cōparaē · Vnde hec squamositas tatis ·

Squamo mas · m squama exponiē

Squamula le · dimi · pua squama

Squarosꝰ A squalor vel squama diciē squarosus sa sū · i · asper vel inēqlis · vel diciē squarosus squalore vel squamis corrosꝰ ·

Squar? ri · mas. ge · quidā piscis · & dr a sq̄ma · quia squamis acut? sit · vnde & eiꝰ cute lignū poliē ·

Squilla · gen? est piscis delicati · qđ vulgo dicitur lata ·

Stabilis A sto diciē ⁊ & hec stabilis · & hoc le · Vnde stabilio lis · livi · litū · i · firmare · statuere · Et hec stabilitas tatis · i · firmitas · īmobilitas · Et cōponiē Cōstabilio lis · & ē actīm stabilio cū suis cōpositis · Stabilis cōponiē Instabilis le · Vnde instabiliter adū · & hec instabilitas tatis

Stabulari? · in stabulū est

Stabulor laris · in stabulū exponiē

Stabulū · a sto stas dicīē hoc stabulū li · q̄si statio boū · Vnde stabulari? ria riū · ad stabulum ptinens Et hic stabulari? rij · stabuli custos. vel equoz custos siue ductor · Et cōponiē hic ꝓstabulari? quod frequenti? inveniē hic conestabulari? & designat dignitatē siue officiū · vnde hec conestabularia rie · eiꝰ uxor vel dignitas · Itē a stabulū dr stabulor laris · deponē · Hoc antiq̄ dixerūt stabulo las · in neutro

gñe·& est absolutū·vt Hic stabulanē equi mei.
Stacten·gen⁹ p̄cioſe reſine·vel incenſū qđ ex p̄s ſura manat·& est īdeclinab·Potest etiā declinari hoc stacte·hui⁹ stactes·Et vt dicūt quidam·Stacten idē est qđ mirra·vel gutta mirre arboris·Et ē grecū·Scōm aūt pap̄·stacten ē fruct⁹ cinamomi·
Stadialis·īm stadiū exponiē
stadiolū li·dimi·puum stadiū
stadiū·dij·octaua pe est miliarij quo vtunt̄ greci in meciēdis viaz spacijs actoze hercule·q̄ dū ēſſet fortiſſim⁹ & nimij roboris ferē vno anelitu cē tumetrigintaqñq; cucurriſſe paſſ⁹·& qz ibi finem currēdi fecit·Stadiū a stādo nuncupatū est·Vide
Stagnari⁹·īm stagnū exponiē· ¶ īm catimū
tagnū·a sto stas dicit̄ hoc stagnū gni·aq̄ stans artificialis piſces habens.Et dicit̄ stagnū ab eo·qz aqua ibi stet nec diſcurrat·Vñ stagne⁹ gnea gneū Et stagnoſus sa sū·Et stagno as·ad modū stagni mūdare·abūdare creſcere·Et cōponiē·Cōstagno gnas·Destagno nas·i·valde vel deozsū stagnare·vel decreſcere·vel stagnū remouere·Instagno nas id est·īntus vel valde stagnare·Restagno gnas·i·itez stagnare·vel retro·ſ·decreſcere·vel redūdare vel stagnū remouere.Stagno neutz est cū oībus ſuis cōpoſitis·Itē a stagnū dicit̄ stagnari⁹ gnariagnariū·ad stagnū p̄mēs·vel īm stagno opans·Vñ b & hec stagnēſis·& hoc stagnēſe·
Stayzos·īterp̄tatur crux·
stamen·a sto stas dicit̄ hoc stamē mis·filū teleſcz ozditura·qz stātes ſolebāt texere·& tela erecta ſolebat diſponi ſurſū pendēs de trabe·Vñ stamineus nea neū·& cozr·sta·
Stannū ni·est qđā gen⁹ metalli·& dz a quodaz greco·ſ·stannatos·qđ est separās & ſecernēs·mixta em̄ & adulterata īmē ſe p ignē metalla diſſeciat.& ab auro & argento es plūbūq; ſecernit·Alia quoq; metalla ab igne defēdit·Vñ stanne⁹ nea neū de stanno exiſtēs·& stānoſus sa sū·stāno plenus·& abūdans·Et stāno nas·i·stāno aliq̄d aptare·prepārare·ornare·ordinare·Et cōponiē·Cōstanno as id est·ſimul cū alio stannare·Destanno nas·i·valde vel deozsū stānare·vel stannū remouere·Instāno nas·i·int⁹ vel valde stānare·Restāno nas·i·iterum vel retro stānare vel stannū remouere·Stāno cū ſuis cōpoſitis est actīm·Itē a stannū dz stānarius ria riū·ad stannū p̄mēs vel īm stāno opans·Et b & hec stānenſis & hoc se·Et ſcribit̄ stannū pro metallo·& oīa p̄dicta ab eodē deſcēdentia p gemināū n·Sz stagnū p aqua ſcribi debet p g·Vñ verſ⁹ Stās aqua dat stagnū ſpecieſq; metallica stannuz G.retinet p̄mū vult n·gemināre ſcōm·Itē īm greciſmo dicit̄·Est eris ſpecies stannū·stans est aqua stagnū·N·duplici ſcribas p̄mum·cū g·qz ſcōm·
Stasis grece·latine dz stans vel stat⁹·
tater A sto stas dicit̄ hic stater teris·qđā pondus·i·medietas vntie appendēs aureos tres·Vnde & dicit̄ stater·qz trib⁹ ſolidis stet·vnde videt̄ cōponi a sto & ter·& penl·pou·īm gño. A stater dz hec statera tere·pond⁹ habens dzacmas q̄ttuor.q̄ sūt ſcrupuli duodecim·& pēſat ſolidos tres·Item statera dicit̄ trutina ſcz ptica extranſuerſo īm libza poſita·ſic dicta qz ex duab⁹ statera lancib⁹ & vno ſtilo medio pēdeat & stet·Et statera dz ſepe totū illud īſtrumentū·& cozr·penl·gti stater teris.vñ in matheo debet cozr·Inuenies ī ore piſcis staterē Sz stateza re·pou·penl·vñ quidā·Sepe mīn⁹ state r e·lanx otinet ampla statere·Et īm greciſmo dicit̄·
Libza stateza stater est qđ libzat̄ īm illa
tatera·īm stater exponiē·
tatim·i·illico adū·tpis a sto vel a statu dicitur
tatio A sto stas dicit̄ hec statio onis·Et dicit̄ statio loc⁹ vbi naues ad temp⁹ stāt·Sz portus est naturalis & ppetuus·Vñ & statio de vita ista·qz hic ad temp⁹ ſtam⁹·qz bm apl'm·Nō em̄ habemus hic manentē ciuitatē·ſz futurā inq̄rim⁹·Vñ hec statiūcula le·dimi·Et stationari⁹ ria riū·Et statiuus ua uū·īm eodē ſenſu·Itē statio dz vbi stat vn⁹ exercit⁹ ꝯgregat⁹·Regū p̄mo ca.xmj·Veni & transeamus ad stationē philiſtinoz.Vñ verſ⁹·Est statio vita·statio port⁹·stadiū q̄z·
Statua A sto stas vel a status dz hec statua tue·ymago·ſimulacz·qz repſentet statū alicui⁹·
Statuari⁹ A statua dicit̄ statuari⁹ ria riū·ad statuā p̄tinēs·Et hic statuari⁹ rij·qui statuas facit·et hoc statuariū·candela cū qua statua cingit̄ & circūdat̄·vel crux vel altare·Zacharie.xi·ca·Proijce illos ad statuariū·
Statuo A statu ſup̄·de sto stas addita o·fit statuo statuis statui statutū statuere·i·ordinare·censere·fabricare·edificare·ꝓstituere·ponere·Et ꝯponiē Cōstituo tuis·i·ſimul statuere Destituo tuis·id est·deſerere derelinq̄re vel deozsū statuere vel a deozsū ſurſū statuere·Instituo is·i·ordinare decernere·Prostituo is·i·p p̄cio statuere ꝓponere & ē verbū meretricū.q̄ p̄stituūtur.i·p p̄cio ſe ſuponūt·Restituo is·i·retro vel itez statuē·Sbstituo tuis·subet⁹ vel p⁹ statuere·ſurrogare·in loco mozt ui eligere & ponere·Statuo & ei⁹ cōpoſita oīma sūt actīa·& mutāt a p̄ſentis īm i cozreptā
Statura A sto stas dz hec statura ture·i·stat⁹ homīnis ſcz ei⁹ magnitudo·& statura dicit̄ poſt iactū lapidis īm aquā·Vñ circuli fiūt īm aq̄ reditus ipſi⁹ aq̄·Vñ lucan⁹·Et statura redit·Potest etiā hoc eſſe ptic̄piū
Statut⁹ A sto stas dicit̄ stat⁹ ta tū·ptic̄ipium·Quidā tamē dicūt esse ſincopatū a statutus·vnde ſubstātiue dicit̄ hic stat⁹ tus tui·
Stenopacia·dicit̄ astrictū cozp⁹ qđ nec īm suo
tella A sto stas dicit̄ hec stella le· re relaxat̄·qz videt̄ stare·& bm hoc stelle dicunt̄ ꝓpie q̄ sūt īm firmamēto·& scias q⁹ stella dicit̄ q̄libet singularis·Sid⁹ vo pluriū stellaz collectio·Astz grādiſ stella vel grāde sid⁹ Sz hec noīa sepe confunduntur apud autoꝛes·vnde hec stellula le·dimi·Et stelleuſ lea leū·i·clar⁹ vel ad stellā p̄tinēs Et stellat⁹ ta tū id est·stellis circūdat⁹·vel ad modū stellaz depictus·vide īm astrū·
Stellio A stella dicit̄ hic stellio onis·reptile simile lacerte·qz depict⁹ est quibuſdā maculis ad modū stellaz De hoc dicit quidā Stellio nocte micat ſozdens īm luce dici
Stellionat⁹ ta tū·a stellio dicit̄·i·vari⁹ fraudulēs tus verſipellis malefactoz Et hic stellionat⁹ tus·tui·i·maleficiū fraudulentia verſutia
Stello A stella dz stello las·i·ſplendere ad modū stellaz·stellis circūdare & ornare· vel stellis diuīare aliq̄d ꝓpendere·Et cōponiē·Cōstello las·Vnd hec ꝓstellatio qđ sepe poniē p ipō signo stellarum Et est neutz stello las·cū suis cōpoſitis
Stellula le·dimi·pua stella
Stema matis·neutri ge·i·nobilitas vel ordo ymaginū nobilium vel honoz vel dignitas vel corona vel ornamēt̄ū·Iuuenalis·Stemata qđ faciūt·Stemata dicunt̄ etiā ramuſculi quos faciūt īm gñe cuz

gen⁹ cognationū partiunt̄ sicut ille pater ille au⁹ cē vide in stigma.

Stematon tumor mollis carnis.

Stemon est lic⁹ angustū.

Stephan⁹ stephane grece latine corona dicit̄ vñ stephan⁹ corona interp̄tat̄ grece sed hebraice norma. Fuit vo corona i principiū martiz in nouo testamento sicut abel ī veteri. Vñ & pthomartir dr Fuit em̄ norma i exēplar & regula alijs patiendi. Vel stephan⁹ dicit̄ strenue fās vel q̄si strenue fās an⁹ i strenue siue laudabiliter fās i instruēs & regens an⁹ i viduas veteres quib⁹ ab aplis fuit p̄fectus & est etia nō compositio. Est ergo corona p̄pter p̄ncipiū martirij. Norma p̄pter exemplū patiendi vel bene viuēdi. Strenue fans p̄t̄ luculentaz p̄dicatōez. Strenue fans an⁹ p̄pter viduaz laudabilē instructōez. ¶ Hoc etiā attendēs maxim⁹ eps dicebat. In hoc q̄ stephan⁹ præpositꝰ est femis. testimoniū meruit sinceriſſime castitatis Beat⁹ ergo karissimi q̄ imitat⁹ hūc fuerit. puticicie em̄ palmā & martirij osequet̄ coronā. ſz quid distare īt̄ martires pōt. p̄cipu⁹ esse meruit iste q̄ prim⁹ est. Morte em̄ quā saluator dignat⁹ est p̄ oibus pati. hanc iste prim⁹ reddidit saluatori. In p̄secutōe aūt positus p̄ p̄secutorib⁹ dñm dep̄cabat̄. atq; ī illa lapidū ruina quādo ali⁹ obliuiſci poterat etiā karissimos suos. ille dño cōmendabat inimicos. Pl⁹ itaq; dolebat illoz peccata q̄ sua vulnera. Pl⁹ illoz impietatē q̄ suam mortē.

Stera A sto stas vel steti. dicit̄ hec stera re. pellicula in q̄ puer inuoluit̄ & morat̄. Vñ macrobius. Stere si subdit̄ herba desiccabit eā. Et inde stericus ca cū. ad sterā p̄mēs. vel ī stera patiēs & ifirmat⁹

Sterc⁹ rea reū. in sterc⁹ est

Stercoro ras. a sterc⁹ dicit̄ stercoro ras. stēcoraui ratū. stercorare. i. stercore inq̄nare. vel impinguat̄ & corripit co.

Sterc⁹ A sterno nis. dicit̄ hoc sterc⁹ coris. quia sternit̄ in agris. vel q; extergi oporteat quidq̄ in ciuitate sordidū redūdat. vel q̄ verī⁹ est. Sterc⁹ dicit̄ a sterten q̄ & stercuci⁹ dict⁹ est. q; p̄m⁹ stercorādi agri ratōez inuxit ī ytalia. Vñ & fimus dr q; fiat mus. i. sterc⁹. Vñ stercore⁹ corea coreū. Et stercorosus sa sū. i. stercore plen⁹ & inquinat⁹. & vtrunq; compatur.

Steric⁹ ca cū. in stera exponit̄ & cor̄. ri.

Sterilis. a stera dicit̄ h & hec sterilis. & hoc lepenl. cor̄. i. infructuosus. infecund⁹. nichil aptus gignere. & compat̄. Vñ hec sterilitas tatis. i. infructuositas. infecūditas.

Sternax. a sterno nis. dicit̄ sternax nacis. ge. oīs. q facile & sepe sternit̄ vel sternit. & compat̄.

Sterniū. a sterno nis. dr hꝰ sterniū nij. loc⁹ apt⁹ ad sternēdū. Et inde p cōpositōez hꝰ lectisterniū.

Sterno nis. strauī vi. in tū. stratū. sternere. i. pacificare. p̄parare. insellare. obruere. Vñ in grecismo dicit̄. Sternit̄ equiuoce mare. lect⁹. asell⁹. & hostis. Sterno cōponit̄ cū ad & dr asterno nis. astraui. astratū. i. ad vel iuxta vel valde sternere. & abijcit̄ d. Ītē osterno nis. ostraui. q; & osternor naris. deponē. mueniē p̄me oiugatōis. & vtrūq; cōponitur cū cō. et stezno nis. Ītē circūsterno circū straui Ītē desterno nis. destraui. i. valde vel deorsū sternere. vel deest ibi p̄uatīm q̄si a pace vel patu remouere. vel sellā auferre. q; & dissellare dicit̄. In sterno nis. instraui. i. intus vel valde sternere. Pro sterno nis. p̄straui. i. p̄cul vel ante vel p̄ aliqꝰ stez nere. sbijcere. Prestezno nis. p̄straui. i. sup vl̄ ante sternere. Sbsterno nis. substraui. i. sbtus vel post vel paz sternere. Stezno & eiꝰ cōpositꝰ in o. sunt actiua. & faciūt p̄teritū in straui & sup. in stratū.

Sternon onis. in stratoꝛes exponit̄.

Sternutatio A sterno nis dicit̄ hic sternut⁹ ti. vñ sternuto tas. i. sternutū facere. Vñ hec sternutatōtionis. idem q̄ sternut⁹. Iob. xli. Sternutatio eius splendor ignis. Q; tractās greg. dicit. Sternutatio est cū inflatio a pectore exurgit. q; cū apertos ad emanandum poros nō inuenit cerebz tāgit. & cōgesta p nares exiēs totū caput p̄m⁹ mouet.

Sternut⁹. in sternutatio exponit̄.

Sterquilimiū A stezno nis dr hoc sterq̄limiū limij. id ē. sterc⁹ vel loc⁹ plen⁹ stercore. & videt̄ esse cōpositū a sterc⁹. & limio limis.

Stezto tis. stertui. supino carz. Vñ dicit p̄s. in. xli. A stezto stertui. supinū nō inueni. Et est stertē naribꝰ dormiēdo resonare. Vñ sepe ponit̄ p dor Stibiū. vnguentū vel color noīe ceruſa ¶ mire quo meretrices & solute mulieres solebāt vti. Vñ in q̄rto libro regū cap̄lo. ix. legit̄. Iezabel introitu ei⁹ audito depinxit oculos stibio.

Stibinus na nū. media p̄du. est color cerusē⁹ vel habēs colorē stibij. vel onichini.

Sticos grece. latine versus dr.

Stiga ge. dicit̄ stimul⁹ q̄si stigul⁹. i. acule⁹ cōpūctio & incitatio. molestatio. Vñ stigo gas. i. stimu

Stigestos. i. tristicia ¶ lare. & p̄d illā silla. sti.

Stigis. in stix stigis exponit̄.

Stigma. a stigo gas dicit̄ hoc stigma matis. id ē. signum. cicatrix. caracter. coctura inustio q̄ fit cali do ferro. Paul⁹ ī epistola ad galathas ca⁰. vi. Stigmata dñi mei ihesu xp̄i ī corpe meo porto Inueni tur & stema p e. sed aliud signat. vnde q̄dam. Stema genus dices. coctura stigma vocabis. Materiam thema. seruāt genus hec tria neutr. vel stigma dicit̄ a stīguo guis quod est signo gnas. vnde stigmaticosus sa sū. & opat̄. & cor. pnl. grī stigmatis

Stigo gas in stiga ge exponitur

Stilatus in stilus exponitur

Stilbon. stillās p̄ncipiū oponit̄ cū bonū. & dr b stilbon bōtis. i. mercurius q̄i stillās bonū. & ē sum ptū nomē a meliori pte sui. vel stilbon dicitur. q̄si stella boū. q; eo surgēte surgūt & pastores. et stilbon inēptatur velox. q; velox planeta ē

Stilla. stiria qō est gutta. dicit̄ hec stilla le. dimi. Vnde hec stillula le. aliud dimi. Et stillosus sa sum qō & stiriosus dicit̄. Et stillo las. i. guttare. vel stillā immittere. vel fūdere. Et cōponit̄. Constillo las. simul stillare. Et distillo las. i. diūsis modis vel extra stillare. Instillo las. i. intro vel int⁹ stillare. vel valde stillare. Restillo restillas. id est. iterū vl̄ retro stillare. & est neutrum cum suis compositis Que sit dra īt̄ stillā & guttā. p̄ri⁹ dixi in gutta.

Stillicidiū. stiza & stilla cōponit̄ cū cado. & dr hoc stizicidiū dij. Et hoc stillicidiū dij. in eo dē sēsu sez stilla cadēs. vel loc⁹ vbi stille cadūt. vel locus a quo vel p quē cadūt. vnde stillicidios⁹ sa sū. Propheta. Sicut stillicidia stillātia sup terrā.

Stillo las. in stilla vide. Vnde & stilo las. p vnū l. aliud est. vide in stil⁹.

Stillula le. dimi. pua stilla. & cor̄. penl.

Stilon interp̄tat̄ longū.

Stilus. a sto stas. dr hic stil⁹ li. i. graphiū. q; stat in cera. Et quidq̄ longū est & erectū dicit̄ stilus a stando. vel a stilon quod ē longū. Vnde stilatus

ta tū ·i·stilo ornat? · Et stilo las.i·stilo aptare·vel designare·& corr·sti· Vñ tobias· Pierijs tedet inseruisse stilū·

Stimicon·quidā pastor ās stilomicon·Stilon eiz interptat longū.micon celsū· Inde stimicon·quasi long? & altus·

Stimul? A stiga or hic stimul? li·ās stigulus scz acule?·cōpunctio·incitatio·molestatio·Vñ stimulosus? sa sū·Et compat· Vñ hec stimula quedā dea stimulorū·Et stimulo as·i·pūgere.titillare·incitare cogere·vrgere·inflamare·Et componit· Instimulo las·Et est actim cū suis cōpositis & corr·mu·

Stinguo guis·stinxi·ctū·guere·i·signare.vel exemguere·mortificare· vel instigare·sz nō est ī vsu Et cōponit·Distinguo guis·distinxi ctū·Qđ cōponit·Sbdistinguo guis·Ite stinguo cōponit·Extinguo guis·Instinguo guis·instinxi ctū· Restinguo guis·i·extingere·itez mortificare·Stinguo et eis? opposita sūt actia·& faciūt pteritū in xi·& sup in ctū·& habēt v·inter g·& sequentē vocalē·

Stiop? ·est inflatio oris·Vñ nec stiopo tumidas intēdis rumpe buccas ·vel bracas

Stipa A stipo pas.or hec stipa pe·quedā parua arbor·vt dicūt scopa·qz ex ea stipent tecta·& hec sepe ad fornaces & furnos calefaciēdos colligitur Vñ hec stipula le·dimi·Et hīc stipule dicunt folia vel vagine quib? culm? ambit & fulcit ne pōtere frugis curuet·& stipule ipi calami segetis· Dicūt ergo stipule·vel a stipula ppter puitatē.vl' a stipo pas·qz fulciūt & circūdant culmū·vel ab vsto ās vstule·qz collecta messe vrunt ppter culturā agri vel a palea·qz interdū p palea prescinduntur stipule & cor·pu.& pducit·sti·

Stipadiū A stipo pas·dicit hoc stipadiū dij·id ē scacariū·qz boībus ludū spectātibus stipet· Et stipadiū est gen? mēse ās stipendiū· vel dicit a stipitib? ās stipodiū·sic cm prī? acceptū est·

Stipatū ti·quedā herba q tantā virtutē in radice habet vt frusta carnis in cacabo sparsa coagulet· & dicit a stipo pas·

Stipēdiari?·in stipendiū exponit

Stipendiū·stips cōponit cū pendo dis·et dicit hoc stipendiū dij·lucz pciū·fruct? laboris·ppter quidē stipendiū or qđ dat militib? soldarijs p precio sic dictū a stipe pendēda·Antiq em solūt erāt pecuniā appendere magis q numerare·A stipēdiū dicit stipendiari? diaria riū·ad stipendiū ptinens· Et hic stipēdiari? rij·stipendiū dans vel poti? recipiēs·& corr·i ante p·

Stipes A sto stas dicit hic stipes pitis·i·ticio vl' trūc? ligni q sustinet aliqđ· ās stās pes.lignū infructuosū eoq solūmodo stet & ñ fructificet· & pđ primā stipes pitis· Sz stips stipis femī gnis corr· illam sillabam sti·

Stipiū·vnguentū de veruecib?

Stipo A stips pis·dicit stipo pas·paui·pare.i·odēsare ofedrare ouallare circūdare ogregare rple rel'ptegere cōponere fulcire·Vñ stipatim adūbiū Stipo cōponit Cōstipo pas· Extipo pas·i·emittē euacuare·Instipo pas·i·valde vel int? stipare imittere·Obstipo pas·i·vndiqz vel otra stipare vl' obturare obstruere·Restipo pas.i·iterum stipare vel euacuare emittere·Sbstipo pas·i·subtus vel post stipare vel pauz· Et est actim stipo cū oībus suis cōpositis.& pduc·hanc sillabā sti·sicut stipes & stipa· Luca·in primo·Stipāt & dulci distentāt nectare cellas

Stips pis·femī gnis qđdā gen? ponderis quo olim militib? stipendiarijs distribuebat pecunia·& ponit p obolo·qz obol? sepe solet dari mendicis in elemosinā· Ideo stips qnqz dicit mēdicitas.Qnqz elemosina vict?· Vnde hic stip? id est·mendic?·& corr·stipis gēs & stipes in pl'ali sti·sz hic stipes pitis·pdu·sti·

Stipula le·in stipa exponit·

Stipulatio·in stipulor exponit

Stipulor A stipo pas dicit stipul? la lū·i·firmus Inde stipulor laris·i·interrogare ārere·Propzie q dem stipulari est interrogare ārere petitiue cū rspōsione facta pmissiue·vt si interrogās dicit·Dabis mihi equū·& ille respondeat dabo·hoc est stipulari Vñ hec stipulatio ppzie dicit interrogatio petitiua· adiūcta respōsione pmissiua sic pmissa·Dabis mihi hoc·dabo·& dicit stipulari a stipulū qđ est firmū qz stipulatio debet esse firma·Vnde tenet per solui qđ stipulatōne pmissū est Vel vt dicūt a stipula dicit stipulor qz in stipulatōe veteres stipulā frangebāt quā itez iungentes stipulā suā recognoscebāt·Et qz in stipulatōne ptinet interrogatio & pmissio· ideo stipulari sepe ponit simplicit p promittere & p interrogare vel petere siue ārere·Et nota q stipulor antiqtus erat cōmune·sz mō est deponē·& ostruit cū actio & ablatio inpositā a vel ab ppositōe vt Stipulor a te decē solidos·i·quero Et cōponit A stipulor laris·i·cōfirmare auxiliari. Cōstipulor laris·i·simul stipulari· Vñ hoc ostipulamen minis ·Instipulor laris·i·valde stipulari· Re stipulor laris·i·itez stipulari·Et est deponētale cū oibus suis cōpositis·& corr.pu·

Stip? A stips pis or hic stip? pi.i·mendic? qui petit stipē·Et inde cōponit obstip?

Stirax racis·grece vel storax racis·latīe ī stiria ē stiria rie·femī gnis gutta fluēs & cadēs & congelata·Et or gutta dū stat & pēdet·stiria dum cadit·& or sic a greco· Grece em stiria gutta dicitur Vnde stiria dicit arbor cuī? fruct? hēt grana gutt is simlia·q & storax racis or ās stirax·Sed stirax grece·storax latine·Gen·xlnj·or· Modicū resine & mellis & stiracis· Vel fm aliā literā storacis penl'· pdu·vbi dicit glosa q storacis est spēs resine·

Stiricidiū dij·in stillicidiū exponit

Stiric? ca cū·i·stirilis a stiria dicit·

Stirillū li·neutri gnis barba capre·Et or a stiria qz pendet ad medū stirie·i·gutte

Stirpe? pea peū·in stirps exponit

Stirpit? ·i·radicit? adū·vide in stirps

Stirpo pas ·i·euellere· eradicare·a stirps trunco dicit·& oponit Extirpo pas·i·a radice sbūtere·

Stirps·A sto stas or stirps pis·masc·ge·i·radix trūcus·Vnde hec stirps pis·fe·ge·i·pgenies psapia ·origo·& stirpeus pea peū. & stirpit? adūbiū id est·radicit?·Et stirpo pas·i·euellere· eradicare Et q dicit pšc·q p.nō patit r·ante se in eadē silla ba·intellige in pncipio sillabe·& voco pncipium quodđ est ante primā vocalē·vel hoc intelligitur quādo p·sumit in vi sua & simplicit·sz in stirps nō sumit p·in sua vi·& simplicit ·imo ps·ibi collate rales sumūt p vna figura·q apd grecos vocat psi

Stiua·a sto stas dicit hec stiua ue·manica aratri·cauda a posteriori·Vñ stiuari? ria riū·ad stiuam ptinēs· Et stiuari? rij· Et hec stiuaria rie·etiā or q vel q tenet aratz p stiuā·vel q stiuā facit·

Stiuula le·dimi·pua stiua

Stix·a sto stas or hec stix stigis·pal? infernalis· qz semp stat ad penā ·vel dicit a statim·qz potata

statim interficit·vl' a greco stigestos qđ ẽ tristicia qz tristes faciat· vel qz tristiciã gignat. & sepe po nitur p̄ inferno· Vnde stigi? gia giũ· Et hic & hec stigialis·& hoc le·

Sto stas·steti statũ·a stasis deriuaẽ·& diciẽ sta re·manere.& nõ moueri·mozari·Proprie stare est erectũ mozari·Vñ diciẽ· Si qs stat ñ sedet·& ecõ uerso·Vñ hic stat? hui? stat?·Sto ꝓponiẽ·Absto stas·abstiti abstitũ·i·lõge stare.cessare·Asto stas astiti astitũ·i·iuxta vel in ꝓspectu·vel ad huitiũ sta re·Cõsto stas·ꝓstiti ꝓstitũ·Circũsto stas·circũsti ti stũ·Desto stas·destiti destitũ·i·deorsũ a ꝓposito stare·cessare· Disto stas· Exto extas extiti·& vt dicit quitã·Extat qđ foris est·qđ firmũ ꝑmanz ex tat·Insto stas·institi·Intersto stas·interstiti·sapiẽ tie·xvnj·Interstitit & amputauit impetũ· Persto stas·pstiti·i·forte stare·in ꝓposito pseuerare· Pro sto stas·pstiti· Præsto stas·p̄stiti·Obsto stas·obsti ti obstitũ obstare·i·nocere·impedire·etra stare·vñ obstãs·& hec obstãtia·& obstãter adũ· & hoc ob staculũ li·Resto stas·restiti restitum·i·resistere·& obstare. Restare·i·supesse & supfluere·Et restaẽ id est·a motu stare & cessare·Vñ restito tas·i·fre quẽtare sepe & in diũsis locis restare· Sbsto stas sbstiti·i·subesse·subt? esse·vel sbsistere·Supsto as supstiti supstitũ·i·supesse·supfluere·Sto & ei? cõ posita oĩa sũt neutra·ꝑter p̄sto ꝓ dare·qđ est acti uũ·Itẽ cõposita a sto faciũt ꝑteritũ m stiti·& sup̄ in stitũ·& raro in statũ· vt constatũ ꝓtestatũ·vid̄ in ꝓesto stas·

Stoa grece.latine dꝛ porticꝰ·

Stoax acis·fe·ge·i·ruina.& dꝛ a stoa

Stoyci·a stoa qđ est porticꝰ diciẽ stoyc? ca cum penl'·cozr·Et sũt stoyci q̄ in ciuitate mozanẽ· Por ticꝰ eñ fuit athenis in q̄ picta erãt gesta sapientũ & virorꝫ fortiũ historie·i hac porticu sapiẽtes phi losophabãẽ·Vñ & stoyci dicti sũt· Hãc sectã vt dicũt p̄mus zenon instituit· Hij negãt sine v̄tute effici quẽqz beatũ· Oñe peccatũ vnisorme eẽ esse rũt·Hij aiaz cũ corꝑe pire dicũt·

Stoycida.a stoyc? dꝛ hec stoycida de.fcia i stoy ca secta valẽs· Vel stoycida diciẽ q̄si mollis & ef emmat? quasi femina

Stoyx cis·fe·ge·i·ruina & dꝛ a sto

Stola A stolon vel stoles diciẽ hec stola le·mꝛo nale operimẽtũ qđ coopto capite & scapula a de xtro latere in leuũ humez mittiẽ vnde & sic diciẽ· qz supmittaẽ· Idẽ & recinũ latino noĩe diciẽ·eoq̄ dimidia eiꝰ ꝑs retro reiciaẽ qđ vulgo mauortẽ di cunt q̄si martẽ· Signũ eñ est maritalis dignitatis & potestatis & pacis vel industrie est·Caput eñ mu lieris est vir·& ponit q̄ñz ꝓ ephot·Stola etiã vtũ tur dyacones· Vnde stolat? ta tũ·i·stola ornatus Et stolo las·i·stola ornare·& corr·sto.

Stolia A stolos vel stolon dꝛ hec stolia lie·i·mis

Stolid? Ab extollo lis·diciẽ stolid? da ꝯ sio· dũ·i·stult? fatu? superbus insipiẽs secors q̄si extolli dus·qz se extollat·Et cõpaẽ. Vnde hec stolidꝛtas.

Stolon vel stolos grece·latine dꝛ missio ꝯ tatis

Stol? A sto diciẽ hic stol? li· magna classis nauiu·vel a stolõ qđ est missio qz ꝑ mare mittaẽ·Am broſi? sup egisippũ·vbi ẽ stol? nauiũ q̄ circũeat sre

Stomachꝰ·Stomos grece os vocaẽ latine ꝯ ta· Inde stomach? ubi·eoq̄ hostiũ ventris sit & cibũ recipiat & i intestina transmittat·Stomos eñ gre ce latine diciẽ os cilia venter·Inde stomach? ·i·os ventris Vñ stomachosus sa sũ·iracũdus furibũd?

& stomatic? ca cũ·qui infirmitaẽ in stomacho pa tiẽ·Et stomachor charis·diciẽ furere irasci indigni·

tomacula le·fe·ge·extũ interi? et dꝛ a stomach?

Stomos grece os latine

Stozax.in stiria exponiẽ

Stozio stozias·in stoziũ exponiẽ·

Stoziolũ li·dimi·puum stozium

Stoziũ A sterno nis·diciẽ hoc stoziũ rij·qz terre sternaẽ·Nõdũ eñ laneis stramẽtis reptis i bijs ac cubabãt·Vñ stozio rias·i·stozijs ornare·& ẽ actiꝫ

Strabo A sterno nis·diciẽ hic stra ꝯ stozio rias· bo bonis q̄ oculos habet obliquos·qui & hic stra bus diciẽ·Vnde hec straba qđ vulgo diciẽ strauba greg·nazenzen?·Heretici michi videnẽ sil'es oculis

Stragilis A sterno nis·vel a sternẽdo ꝯ strabi diciẽ hic stragilis hui? stragilis cõis gñis·i·miles & corr·hãc sillabã gi·

Stragulat?·in stragulũ exponiẽ·

Stragulũ A sterno vel a steratũ diciẽ hoc stragu lũ vel hec stragula vestis discoloz q̄ texta diciẽ & manu artificis diũsa varietate distinguiẽ·& diciẽ sic qz in strato & amictu apta sit de q̄ diciẽ in vlti mo capꝰ ꝓuerbiorꝫ·Stragulatã vestem fecit sibi· Stragulũ etiã diciẽ sterio caballi·Vñ stragulatus ta tũ i·stragulo vel stragula ornatus Et stragulo las·laui·stragulare·i·variare· Potest etiã dici stra gula vestis variata·vel varietate texture distincta vnde dicit papi· Stragula vestis p̄ciosa plumario ope facta·In historijs aũt sup illud qđ legiẽ i q̄rto libro regũ capꝰ octauo·Cũqz venisset dies altera tulit stragulũ et infudit aq̄m & expãdit sup faciẽ eiꝰ·quo mortuo regnauit azabel ꝓ eo sic diciẽ· Stragulũ ꝓprie diciẽ steratoziũ qđ lecto vel sedili super sternit·Et diciẽ ibi q̄ azabel pannũ ꝓfusũ aqua im posuit sup bennadab ad refrigerandũ· Hebrei? tñ habet Expãdit sup faciẽ stragulũ·vt nõ azabel·sed bennadab hoc fecisse intelligaẽ·etem mortuus est rex & regnauit ꝓ eo azabel·Quidã exponũt hꝰ de obsequio mortui dicentes·q̄ azabel mortuũ lauit aq̄ & expãdit stragulũ sup faciẽ mortui· Josephꝰ tñ plane dicit·q̄ altera die infuso laqꝫo strangulauit eũ·Ad hũc sensũ quidã literã illã secꝫ tulit stragu lũ ꝛc·referũt dicẽtes q̄ azabel vestẽ madefactã po suit sup faciẽ eiꝰ·simulãs refrigeratõez,sꝫ strati effu dit aquã sup os eiꝰ donec suffocaret eũ· & corri·hãc sillabã gu·vnde alexãdez· Texiẽ ex limo cũ lana stragula vestis·

Stramẽ A sterno nis·diciẽ hoc stramẽ minis·qz ante aĩalia sterniẽ·vel sup lectulũ·quod et hꝰ stra mentũ diciẽ A stramẽ diciẽ stramineꝰ nea neũ·Itẽ stramentũ q̄nqz diciẽ insellatura·illud·s·quo equꝰ vel asinꝰ sterniẽ·i·insellaẽ· Et sil'z illud quo lect? sterniẽ·i·p̄paraẽ diciẽ stramentũ·siue sint vestes· siue aliquid aliud·

Strangulo las·in iugulo las exponiẽ

Strata·A sterno nis·dicitur hec strata te.via mi nuta quasi pedib? vulgi trita·& est de lapidibus strata & pata·vñ & dicitur dilapidata·

Strates·i·p̄tor·a sterno nis·diciẽ

Stratia·a sterno nis·diciẽ hec stracia tie·i·militia vnde & hic stratilates latis·dux militie vl' militũ·

Stratilos·in stratia exponiẽ

Stratilos grece·latine diciẽ p̄tor·fm papiã·

Stratodes·a stratia diciẽ hic stratodes·i·miles· vel ad militiã accinct?·q̄ & sternon onis diciẽ·

Stratozes flagũcula.i·cõpositozes·Hiere·xlvnj Mittã eis ordinatozes & stratozes flagũcula.

Stratoriū. a sterno nis. dicit hoc stratoriū torij. id est. stabulū iumentorū. vnde ioseph⁹ in p̄mo antiquitatū. Rachel hoc audiēs posuit ydola i stratorio cameli. i. sub. Item stratorta dicunt lectoria q̄ in lectis solent sterni.

Stratum A sterno nis. dr hoc stratū ti. qd & hic strat⁹ tus. tui. dr. i. lect⁹. Vel stratū dicit q̄si storiatū a storijs in quib⁹ antiq cubabāt nōdum laneis stramentis reptis.

Straui est p̄teritū huius verbi sterno nis. Iob. xvij Straui lectulū meū.

Strena ne. fe. ge. qd vulgo dicit strenna. s. qd primo dat alicui i kalēdis. vel in p̄mo die anni vel septimane p bono omine. Et dicit strena q̄si sine trena vel seorsū a trena. i. a lamentatōe qr hilarit dari debet. Vnde strenosus sa sū. qui sepe dat vel accipit strenā. Et streno nas. i. enceniare. initiare. strenā alicui dare. strena aliqué exhilarare.

Strenic⁹ ca cū. in strenu⁹ vide

Strenula le. dimi. pua strena

Strenu⁹ A strena dr strenu⁹ nua nuū. q libēter facit strenā. s. larg⁹. clar⁹ strenis. impiger. utilis. cit⁹. fortis. Et compat p suppletōez strenu⁹. magis strenu⁹. strenuissim⁹. Vñ strenue. magis strenue. strenuissime. Et hec strenuitas tatis. Et strenicus nica nicū. i. strenis vel strenarum cupid⁹.

Strepia A sterno nis. dr strepia pie. i. cauda ser

Strepo pis. pui. pitū. strepe. i. sonū q̄ p̄tis. facere. Vñ hic strepit⁹ tus tui. Et hic strepor oris Et strepito tas. frequē. Strepo cōponit. Astrepo pis. Constrepo pis. Sōstrepo pis. Perstrepo pis. Obstrepo pis. Et est neutr⁹ strepo cū oībus suis cōpositis. & facit p̄teritū in pui. & sup. in pitū. pl't corr. & corr. hāc sillabā stre. Vñ in aurora dr. Rana loquax heresim signat. strepit hec. strepit illa

Strideo des. vel strido dis. stridi stridere. i. fortiter sonare. dētes scutere. frendere. Vñ hic stridor doris. Et inde stridos⁹ sa sū. Et stridorosus sa sū. id ē. stridore plen⁹. Strideo & strido cū suis cōpositis siq̄ habēt neutra sūt. & faciūt p̄teritū in di. licet q̄nq; inueniat stridui. sz h° maxie fm antiquos & carēt sup. & ppu. hāc sillabā stri. Lucan⁹ in. vi Aurib⁹ incertis feralis strideat vmbra. vide i stri

Strido dis. tercie iugatōis. & strideo do dis des. inuenit scde vt dixi in strideo des. Horatius in sermo. Stridere secreta diuisos aure susurros. Et facit p̄teritū stridi. debuerat tñ facere strisi. Vñ dicit p̄sc. in. xj. li. vbi agit de p̄teritis et supinis tercie iugatōis verborū desinentiū in do. Strideo. & strido stridis inuenit tā secūde q̄ tercie iugatōis & eis p̄teritū pfectū debet fm anologiā in do. vel in deo desinentiū. & penultimā & antepenultimā naturalit longā habētiū in si terminari. ut traho rasi rideo risi. ardeo arsi. sz puto causa euphonie nō ē in vsu strisi. sz stridi & caret sup.

Stridulus la lū. i. sonor⁹. a strideo des. dicit.

Strigilis A strideo des. dicit hic strigilis huius strigilis per't. corr. i. patella vel instrumentū quo pueri furant vnas & fic⁹. & instrumentū quo mūdant equi. qd pōt deriuari a tergo gis. & instrum tū quo caro mundat & sudor corpis eradit. qd & strigil dicit p apocopā.

Strignos A stingo gis. dicit hec strignos quedā herba. sz vna lupina. q̄ latine salutaris dicit. quia dolorē capitis & stomachi incendiū mitigat. Idem & vna lupina dicit. qr semē eius vne silis est.

Stringiria A stringo gis. dicit hec stringiria vel stragiria. & est astrictio vine

Stringo gis. strinxi strictū. Et cōponit. Astringo gis. Cōstringo gis. Distringo gis. Vñ district⁹ tactū. Extringo gis. Instringo gis. Perstringo gis. Prestringo gis. i. valde vel ante stingere. Obstringo gis id ē. vndiq; vel ptra stringere. Restringo gis. i. itez vel retro stringere vel ampliare vel a strictura remouere. Sōstringo gis. i. sōtus vel post vel paruz vel sursū stingere. Stingo & eius cōposita sūt actiua & faciūt p̄teritū in strinxi. & sup. in strictū. sine n & carent v. post g.

Strix A strido dis. dicit hec strix strigis. nocturna auis de sono vocis dicta. qñ em̄ clamat stridet hec auis a vulgo dicit ama. ab amādo puulos. Vñ & lac pbere fecit nascentib⁹

Stroma. atis⁹ varie ptextū & dicit a stropha.

Stromaciū A stroma dicit hoc stromaciū cij. cingulū varie ptextū cū gēmis.

Stropha. in strophus exponit

Strophas A strophos qd est cōuersio. dicit hec strophas phadis. quedā insula

Strophari⁹ ria. riū. in strophos exponit

Strophiū A strophos qd est quersio dicitur hoc strophiū phij. cingulū & pprie aureū cū gēmis. qr a posteriore pte quertit anteriora. Vnde dicit i hymno beati iohis baptiste. Prebuit hirtum tegimē camel⁹ aretub⁹ sacris strophiū bidētes Dicit etiā strophiū palliū virginale. Sz tropheū aliud est. Vnde vers⁹. Zonā dic strophiū. palmā dic esse tropheū

Strophos vel trophos grece. latine dicit quersio. Et inde cōponit monostrophos. Distrophos. Tetrastrophos. Vnde inuenit. Hec oda est monostrophos. Hec distrophos. Hec tetrastrophos. Monostrophos. dicit oda illa q̄ tm̄ vnā metri varietatem habet. Sz distrophos dicit oda illa q̄ semp in scdo vsu repetit varietatē metri. Tetrastrophos q̄ i qrto

Strophula le. dimi. pua strophа

Stroph⁹ A strophos dicit hic stroph⁹ phi. decepror. impostor. fraudator. Et hec strophа phe. fror ta sentētia. argumētatio varia. fraus. deceptio. nequicia. calliditas. impostura. Vñ strophari⁹ ria riū fraudulēt⁹. callid⁹. impostor. versut⁹. Itē strophа dicit quersio simplex in cantilenis. Et cōponit antistrophа. i. ptra quersionē simplicē. Strophа est cum fit mutatio de respōsorio ad versū. vbi est quedaz quersio mutate melodie poris. Antistrophа est qñ finito versu reincipit ipm respōsoriū vl' medietas ei⁹. Vnde cant⁹ hymnorū inuent⁹ est p strophā. et antistrophā. ad signū firmamēti notandū & plane tazz. qui ptra quersionē celi voluunt. Vnde quidaz cant⁹ solebāt i eccl'ia esse quos vocabāt strophos vnde macrobius. In ipis etiā hymnis deorū p strophā & antistrophā metra canoris versibus adhibebant. vt p strophā rect⁹ orbi stellifer⁹ mot⁹. p antistrophā diūrsus vagorū regressus p̄dicaret.

Struccio. greco noie qdā aial in silitudine auis pennas habere videt. tamē de terra alti⁹ nō eleuat oua fouere negligit. sz p̄iecta tm̄modo fotu pulueris animant. vt ysidor⁹ vult. Et ponit in femioge nere. in iob. xxxix. b. vbi dicit. Penna struccionis similis est pēnis herodij & accipitris. q̄ derelinquit oua sua i terra et tu fortitan i puluere calefacies ea Et infra. Priuauit eā de⁹ sapiētia. Qd verbū exponens greg. in libro moraliū. xxxj. dicit. Quis hero diū & accipitrē nesciat aues reliqs quāta volatus sui velocitate transcēdant. Strucionis vero pēne eorū similitudinē habēt. sz volat⁹ eorū celeritatē nō

habet·a terra quippe eleuari nō valet·& alas quasi ad volandū ſpecieten⁹ erigit·ſ3 tñ nūq̄ ſe a terra volādo ſuſpēdit·Ita ſūt nimi3 oīs ypocrite·qui dū beato3 vitā ſimulāt imitatōe3 ſācte viſiōis habent·ſ3 veritatē ſācte actionis nō habēt· Habent quippe volādi pēnas p ſpeciē·ſ3 in terra repūt per actionē·q2 alas p figurā ſāctitatis oſtendūt·ſ3 cura3 ſeculariū pondere p̄grauati·nullaten⁹ a terra ſubleuanē Quia vo ypocrite q̄uis puerſa ſemper openē·loqui tñ recta nō deſinūt· Bene aūt loquendo in fide vel ouerſatōe filios pariūt.ſ3 eos bñ viuendo nutrire nō poſſunt· De hac ſtructione recte dicīē·q̄ derelinq̄t in terra ouа ſua·q2 eñ ypocrite p caritatis viſcera nō calēt·de torpore p̄lis edite·ide ouo3 ſuo3 frigore nequaq̄ volēt· Et bene ſequitur·Induraē ad filios ſuos·q̄ſi nō ſint ſui· Quē eiꝫ caritatis gratia non infūdit·p̄ximū ſuū etiā ſi ipſe hūc deo genuit·q̄ſi extraneū reſpicit· Videē tamē ſtructio eſſe maſ·ge·ſm regulas p̄ſē·Inueniē etiaꝫ hec ſtructio ctionis·a ſtruo is·ſ3 tūt ſcribiē p ct·

¶ Hic pōt q̄ri An ypocriſis ſit ſemp peccatum mortale·Ad hoc dico q̄ ypocriſis habet eandem ratōe3 peccati ſicut & mendaciū·Mendaciū aūt nō ſemp eſt peccatū mortale·ſ3 q̄n eſt p̄nicioſū· Et ſimiliter ypocriſis nō ſemp eſt peccatū mortale· ſ3 q̄n eſt p̄nicioſa· cadēs in nocumentū alteri⁹ p̄ſone dū p̄pter creditā ſāctitatē·aut defraudat aliquez re quā habet vel habere debet·aut in nocumentuꝫ fidei & eccl̄ie.dū p̄pter ſāctitatē creditā de ipō contra fidē & eccl̄iaꝫ crediē·Et ſcias q̄ ille q̄ cū nō ſit virtuoſ⁹ p̄ſonā virtuoſi oſtēdit· ypocrita dicīē. Ypocrita eñ grece·latine dicīē ſimulato3· Et q2 oſtētare de ſe meli⁹ q̄ ſit ē vitiū iactātie ſiue verbis ſiue factis fiat vt dr in q̄rto ethico3.Ideo ypocriſis ſemp eſt peccatū·vide ī ypocrita·Itē volote ſcire·q̄ aliud eſt peccatū occultū nō p̄palare q̄ diſcretōis eſt· & aliud virtutē oſtētare cū aliquis peccato ſ̄biaceat q̄ ypocriſis eſt·

Structura cture·im ſtruo ſtruis exponiē
Struecula le·dimi·pua ſtrues·
Strues·a ſtruo is·dicīē hec ſtrues is·compoſitio cōgeries·collectio·aceru⁹ ligno3
Struma me·a ſtrues dicīē·i·gibb⁹ in pectore·q̄ ſi ſtrues humo3· Vñ ſtrumoſus ſa ſū.qui habet ſtrumā·Et cōparaē·Vñ hec ſtrumoſitas·i·gibboſi
Struo is·ſtruxi ſtructū·ſtruere·i·cōpo tas·nere·edificare·ordinare·p̄parare·Vñ ſtructī adū· Struo cōponiē· Astruo is·i·affirmare·aſſerere·aſſimilare·Et componiē ex ad·& ſtruo·& abijciē d· Cōſtruo is·i·ſim̄l ſtruere·Circūſtruo is. Deſtruo is·i·diſſipare·deorſū a ſtructura ponere· Extruo is·i·valde vel extra ſtruē·Inſtruo is·i·informare Præſtruo is·i·p̄ alijs vel ante ſtruere vel p̄dicere Obſtruo is· Struo & ei⁹ cōpoſita actiа ſūt·& faciūt p̄teritū in ſtruxi·& ſupinū ī ſtructū·A ſtruo dicīē hec ſtructura cture·Et vt dicit papia·Structure ſūt edificia poſſeſſiones

Strup⁹ pi·vel ſtropi ſm quoſdā ſē vincula ex loro vel limo facta·quib⁹ remi ad ſcalmos alligaē· De quib⁹ liui⁹·Cūq3 remos iuſſit alligare ſtrupis
Studeo des·ſtudui dere·i·opam dare·vacare·diſcipline iungilare· Proprie quidē ſtudere eſt cū magna volūtate vehemētez aīm applicare ad aliq̄d p ficiendū· Vñ hoc ſtudiū dij·vehemens applicatio animi ad aliq̄d pagendū ſūma cū volūtate·Vñ ſtudioſus ſa ſū. Et compaē·Studeo componiē·Inſtudeo des·inſtudui·i·valde ſtudere·Reſtudeo des·re ſtudui·i·itez ſtudere·Et eſt ſtudeo neutz cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis·& caret ſup̄·ſm vſū·Deberet tñ facere ſtuditū penl̄t·corr̄·a ſtudeo eo mutata in i·& addita tū. vt cādco des·cādui canditū·ſtudeo deſtudui ſtuditū· Ariſſime tñ ab oīb⁹ neutris ſcōde iugatōis q̄ in ui diuiſas ſillabas faciūt p̄teritū·inuenie hmōi ſupinū vel p̄ticipiū futuri· vt caleo calui·tepeo pui.palleo pallui·ſiq̄ tñ inueniane i bre uem habēt ante tū·vt dicit p̄ſē·& corr̄·primā ſtudeo·Vnde eſop⁹·Diſplicet imprudēs vnde placere ſtudet·Et horati⁹ ī epi·Nō tua laudabis ſtudia aut aliena reprēdes· Qualiē aūt ſtudendū ſit & in quib⁹ dixi in ſcientia·

Studiolū li·dimi·puum ſtudiū·
Studiū·im ſtudeo exponitur·
Stulticia·im ſtulte⁹ exponiē·
Stultiloqu⁹ qua quū·a ſtulte⁹ & loquor cōponitur q̄ ſtulta loquiē·Vnde hoc ſtultiloquiū loquij· ſtulta locutio·& corr̄·hāc ſillabā lo·
Stultizo zas·i·ſtulte ſe habere.a ſtulte⁹ dicīē·
Stulte⁹·ab extollo lis·dr ſtulte⁹ ta tū·q̄ſi extultus q2 ſe extollit·Vel etiā dr ſtulte⁹ q̄ſi ſtatim vlte⁹·prudentie tamē ſtulte⁹ eſt·q̄ p ſtuporē nō moueē iniuria ſeuiciā eñ pfert·nec vlte⁹eſt·nec vllo ignominie cō moueē dolore·q2 ſtulte⁹ eſt hebetior corde·ſiē q̄daꝫ ait·Ego me eſſe ſultū extimo.fatuū eſſe nō opīor ío eſt· obtuſis quidē ſenſib⁹·nō tamē nullis·Et ſm hº ſtulte⁹ dr·q̄ſi ſeorſū ab vlto·Et opaē·Vnde hec ſtultitia ticie·a gēo ſtulti·addita cia·vide ī fatu⁹·
Stupa·a ſtipo pas·dr hec ſtupa pe.& eſt canapi vel limi·dicta ſic·q2 ex ea rime nauiū ſtipaniē·Vnō ſtupe⁹ pea·peū·de ſtupa exiſtēs·Et ſtupoſ⁹ ſa ſū Et ſtupo pas·i·aliq̄d ſtupa obturare·Et cōponiē· Deſtupo pas·Extupo pas.i·valde ſtupare·vel ſtupā remouere·Inſtupo pas·Reſtupo pas·Et ē ſtupo actū cū ſuis cōpoſitis·& p̄d·hāc ſilla·ſtu·
Stupeo pes·pui·ſtupere·i·mirari·terreri·timere eſſe vel fieri ſtupidū·q̄ſi ſine ſenſu· Vnde ſtupidus da dū·i·ſepi⁹ ſtupēs. Et cōpaē·vnde ſtupido das ·i·ſtupidū facere·vel ſtupere· Stupeo cōponitur Stupefacio facis·Et ſtupefio fis·ſtupefact⁹ ſum· Itē ſtupeo cōponiē·aſtupeo pes·i·valde ſtupere vel ad aliq̄d ſtupere· Extupeo pes·i·valde ſtupere vel a ſtupore ceſſare·liberare·Inſtupeo pes·i·valde ſtupere. Obſtupeo pes·i·vndiq3 vel ob aliq̄d ſtupere· Reſtupeo pes·i·itez ſtupere·Et ab oīb⁹ p̄dictis inchoa·ſ·ſtupeſco ſcis·aſtupeſco ſcis·extupeſco ſcis·ꝛc·Stupeo & ei⁹ cōpoſita neutra ſūt & carēt ſupinis ſm vſū·& corr̄·ſtu·vnde ouidius de remedijs. Nō ſtupeāt mīto corda ſepulta mero Itē quidā·Fle miſer atq3 ſtupe cōbureris q̄ſi ſtupe
Stupe⁹ pea.peū·im ſtupa vide·
Stupo pas·in ſtupa exponiē·
Stupor·a ſtupeo pes·dr hic ſtupor poris·Et eſt ſtupor·caſ⁹ memoriā & ratōe3 auferēs·& linguā impediēs·vnde ſtuporat⁹ ca·tū·i·ſtupefactus·Et ſtuperoſus ſa ſū·Et compaē·
Stupror praris·in ſtupu exponiē·
Stupu pri·illicit⁹ ocubit⁹·& eſt p̄prie in virgīe vel in moniali·Et videē dici a corrumpendo·vnde ſtupror praris·i·ſtupu cōmittere·vel ſtupro corrumpe· vnde hoc ſtupratoriū rij·loc⁹ ſtuprādi·& cōponiē·Cōſtupror praris.Et eſt ſtupror deponcū ſuis cōpoſitis·ſm hug̃· Inueniē tamen hieremie cap̄o ſcdo.Filij quoq3 mempheos & tafnes cōſtuprauerūt te vſq3 ad verticē ·Ouidi⁹ epiſtola3·Nec p̄ciū ſtupri gēmas aurūq3 poposci·vide in raptus

Stupula pule·dimi·pua stupa·

Suadeo·a suauis ꝺr suadeo des·suasi suasū·i·hortari·cōsulere·monere·Qz aūt ꝺr suadere·q̄si suauia dare·i·dicere· vel suadere·i·m suā sortē trahere·vel suasor in suā ptē trahens·et hia est·Vñ hic suasor·Et suasoriꝰ ria riū·Et ꝟ & hec suadibilꝭ & hoc le· Vñ suadibiliē adū· Et hec suadibilitas tatis·Et ꝟ & hec suasibilis·& hoc le·Vñ suasibiliter adū· Et hec suasibilitas·Et hec suadela le·i·suasio assensus·Horatiꝰ in epi·At bene numatū decorat suadela venusq3·Suadeo cōponiē· Dissuadeo des·i·dehortari·Persuadeo des id est·pfecte suadere· effectū suasionis obtinere· in suadēdo effectū habere·Suadeo & eiꝰ cōposita sūt actia·& est sillaba3 q̄tuor in pſa licet m vsu inueniaē triū sillaba3

Suapte·i·sua spōte·sua natura·sua ꝓpria causa·suo vsu vel more·& est pte·sillabica adiectio·que adiungiē huic ablatio sua ꝓnoi·vt dixi in meapte

Suariū·a sus ꝺr bº suariū rij·locꝰ vbi stāt sues·

Suasibilis·a suadeo ꝺr ꝟ & hec suasibilis & bº le id est·aptꝰ vel oueniēs ad suadendū· & suadibilis le·idē·vnde i epla beati iacobi ꝺr·q̄ sapientia q̄ de sursū est. est suadibilis·i·ad suadendū habilis passiue·qz q̄ habet dei sapientiā defacili recipit bonas admonitōes & psuasiones·

Suauio·a saliua ꝺr hoc suauiū uij·basiū cū saliua mixtū·vel suauiū ꝺr.qz sit suaue· Et inde hic suauio uionis·q̄ suauiū facit·Et suauio uias·Et suauior aris·i·osculari cum suauio· De hoc etiā vide in

Suauis·a sueo es·dicit ꝟ & hec suauis Osculū & hoc ue·qz sucta sūt suauia & esse solēt· Et ꝓpaē Vñ suauiē uiꝰ·sime.adū·Et hec suauitas tatis·et p cōpositū ōez·Insuauis ue·q̄ suauis·i·valde suauis·

Sub ꝑpositio est·& deseruit vtriq3 casui·Et nota q̄ quotiēscūq3 ſb sigē ad locū· ostruiē cū actio tm·vt virgiliꝰ.Mirunē ſb ipos postes·i·ad ipsos postes· Iteē q̄q3 poniē ꝓ ante·vt virgiliꝰ i georgicis· Sb lucē exportāt calatū·i·ante lucē· Iteē q̄q3 poniē ꝓ p·vt Sub noctē curā recusat·i·p noctem Alibi videē signare in loco·vel q̄si in loco·& ostruitur tūc cū ablatio tm·vt Sb domo· Et scias q̄ ſb bijs literis sequētibꝰ mutat b·in illas·ſ·c·f·g·m·p r·vt succūbo·suffero·suggero·sūmoneo·suppono· surripio·vide de hoc in pma pte in caplo de sillaba vbi agiē de b·

Subagito·in agito tas·exponiē·

Subarro·a sub & arra cōponiē subarro ras·rauirare·q̄si latenter arrā dare· Vñ beata agnes dixit· Anulo suo subarrauit me dñs meꝰ ihs xps ꝛc·

Subater A ſb & ater cōponiē ſbater tra trū·id ē aliq̄tulū ater·i·niger·& ꝑdu·a·

Subbasilicanꝰ na nū·cōponiē a sub & basilicanꝰ & dicunē ꝓprie ſbbasilicani·qui habitāt circa basilicā· & sub alis eiꝰ·& ꝑdu·ca·

Subcinericiꝰ A ſb & cinis cōponiē ſbcinericius cia ciū·i·sub cinere coctꝰ· Et inde subcinerizo zas id est·sub cinere coquere·& licet b·muteē ī c·in cō positōe sequēte c·tñ in subcinericiꝰ nō mutaē·ne a sucꝰ & cinis cōponi videaē·

Subdecania nie·in subdecanꝰ exponiē

Subdecanꝰ A sub & decanꝰ cōponiē hic ſbdecanus ni·q̄ est sub decano·& ꝺsignat dignitatē ī ecclia·Vnde hec subdecania cie·dignitas subdecani·& ꝑdu·ca·ſbdecanꝰ·

Subdyaconꝰ·dyaconꝰ cōponiē cū sub·vel ypos q̄ est sub·& dicit ſbdyaconꝰ & ypodiaconꝰ· Sꝫ ypodiaconꝰ ꝺr grece·subdyaconꝰ latine·q̄ ideo sic appellanē·qz subiacēt ꝑceptis & officijs dyaconi. Oblatōes eīm in tēplo dñi a fidelibꝰ ipi suscipiunt·& dyacono supponēdas altaribꝰ deferūt·Hij apꝰ hebreos nathinei vocanē·i·in hūilitate dño ſuientes· Et hinc hic subdyaconatꝰ tus·vel ypodiaconatus tus·i·officiū vl' ordo subdyaconi & ypodiaconi·Dicit etiā hic subdyacon conis·& ypodiacon conis·penl'·corr'·vide in ordo·

Subdo A ſb & do das cōponiē ſbdo diꝫ·didi·ſbditū·i·supponere·ſbiugare· Et inde subditꝰ ta tū· Subdolꝰ la lū·cōponiē a sub & dolꝰ Cpnl'·corr' & est ſbdolꝰ latenter dolosꝰ·astutꝰ ꝟspellis varius· Vñ subdole adūbi·

Subeo is·subiui vel subij·p sincopā·i·ſbitus ire· vel post vel paꝫ·& cōponiē ex sub & eo is·Iteē mueniē subeo is·i·sursum eo·& ita sumiē iohis. vj· Subijt ergo ihs in montē·i.sursū abijt.& hec est litera augustini·& tūc cōponiē a sursū & eo is·& mutaē s m b causa euphonie·litera aūt crisosto·est Abijt ergo ihs in montē

Suber·m suberies exponiē

Suberatꝰ ta tū·in ero eras exponiē

Suberies A sub & edo es est cōponiē hec ſberies ei·arbor ex qua cortex natatorius extrahiē q̄ suber diciē Et ꝺr suberies q̄si subedies qz fructꝰ eiꝰ suos epāt·& sepe eadē arbor suber ꝺr.& vt dicit papias Suber eris.neutri gñis ꝺr arbustula vel eiꝰ cortex Differentia tñ est mē suber & corticē· vide i cortex & poucit hāc sillabā su·

Subbircꝰ ci·ꝺr a ſb & bircꝰ·vide in brachiū

Subiectio A ſbiectus cta ctū·ſbiecti addita o fit hec ſbiectio onis·i·ſbiugatio·suppositio·Iteē ſbiectio ſm q̄ sumiē in rhetorica·Fit q̄n aliq̄o querim? ab aduſarijs interponētes ratōez·& postea q̄ est ratio ostruit q̄ subijciē·vt hic q̄ fugiā capiaꝫ clamē nō audiar·hostiē aggrediar·vincar·vel sic O miser q̄ agas·deꝰ est quē spernis·an ipm euitare putas terra cimiſq3·Deū clam fugies·ſz nil latz hūc talles ne·ſz idē q̄ fuit est & erit·ognitōe tenet

Subiectꝰ cta ctū·in subijcio vide

Subigito igitas·in agito agitas exponiē

Subigo gis·ſbegi subactū ex sub & ago gis·cōponiē·& habet quattuor sigficatones scz cogere· impellē·acuē·supponere·vl' ſbiugare q̄si ſbꝫ agē·

Subijcio cis·ſbieci subiectū ex sub & iacio cis·et est subiicere ſbtus iacere·vel post·vel subiungere respōdere·reddere· Vñ subiectꝰ cta ctū· Et ſbiectuus ua uū· Et ſbiecto ctas·freq̄n·& etiā subijcito tas·mueniē in eodem sensu scz p supponere·& scribiē ſbicio p duo i·in scda sillaba·& est p̄mum psonans·altez vocalis

Subiit pteritū a subeo is·vide in subeo is·

Subito adūbi·i·cito velociter repēte insperate & vt dicit dio·in epla ad galā·Sbito est q̄ ē p̄ter spem & nō exapparēte ad manifestū adductū·

Subiugalis·iugalis cōponiē cū ſb & ꝺr b & hec ſbiugalis & hoc le·i·sub iugo positꝰ q̄si domitꝰ iugo aliuetus· Vñ in matheo ꝺr·Inuenietis asinā & pullū f.liū subiugalis·i·asine q̄ fuit ſb iugo posita

Subiugo gas·in iugo gas.exponiē

Subiūx.iugū cōponiē cū ſb & ꝺr hic & hec ſbiūx iugis.i·bos sub iugo positus· Vñ quidā·Subq3 iugo positꝰ bos diceē tibi subiūx·& corr'.pnl'·gū

Sublestꝰ·a ſb & molestꝰ ta tū·ꝺpositē·i·tristis·infirmꝰ·molestꝰ Et compatur Vñ hec sublestia·i·tristicia molestia infirmitas anxietas

ubligar·a ſub & ligo gas·deriuaē hoc ſubligar
garis·i·ſuccinctoriū·ſ·bracariū· Vel ſb̄ligar voca
tur qōlibet ligamē vel ligula caligaꝝ·vl' faſcia qua
liganē inguina victime vel pantomimoꝝ·ne ſolue
rentē in libidinē. vel ne coīet·& corr·li·ſz ꝑdu·ga·
& diciē ſubligar·ꝑ ſb̄ligare ꝑ apocopā·Iuuenalis
Tirſūqz tenēt & ſb̄ligar accī·cē·

Subligo gas·āſi ſb̄ligare·a ſb̄ & ligo ꝑponiē·
ubligo ligis. ſublegi ſublectū A ſb̄ & lego gis
cōponiē·& eſt ſubligere furari āſi ſubt? vel laten
ter legere·& corripit li·

Sublimis A ſb̄ & lim? cōponiē b & hec ſb̄limis
& hoc me·penl'·ꝑdu·i·alt?·cū em̄ ſb̄limia aſpici?·
oculos qōāmodo diſtorquem? & diminuim?·vel
ſb̄limis ōr a limo terre āſi a limo ſb̄leuat?. Et ꝓpa
tur $b̄limior ſim?· Vñ ſb̄limiter mius·ſime·adū·
Et hec ſb̄limitas tatis·Et ponit̄ ſepe ſublime·pro
hoc adūbio ſb̄limiē·Itē a ſublimis ōr ſublimo mas
verbū actiū·Et imō vt alia ſublimator ſb̄limatrix
limatio·mat?· Et eſt ſb̄limare ſb̄limem vel altū fa

Sublinguiū·a ſub & lingua cere·exaltare·
cōponiē hoc ſb̄linguiū guij·loc? ſubt? lnguā·vel
ſb̄lnguiū ōr foliū vel aliud qō qs ſub lngua poīt
& cantat vt aues decipiat·

Sublustris·in lustro ſtras·exponiē·
bneruo as· ſubneruaui uatū·a ſub et neruo nas
cōponiē· Et eſt ſb̄neruare neruos poplicū ſuccin-
dere· Tūc em̄ equi ſb̄neruanē·qñ eis nerui poplicū
ꝑſcindunē

Subnix? A ſb̄nitor qō cōponiē a ſub et nitor ris
ōr ſubnix? xa xū·nomē·i· ſubiect?·ſuppoſit? ſuſſ'
tus·būlis· Poteſt etiā eſſe ꝓticipiū·& tūc pōt ex
poni ſicut ſubnitor exponiē in nitor teris·

Subo A ſus ōr ſubo bas·bauī·bare·i·coire·hbidi
nare·& eſt porcoꝝ·Vñ ſues ſubāt·i·coeūt·vl' amo
re coeundi ferūtur·

Suboleo·in oleo les·exponiē

Subſamno·ſamna ne·ꝑ mn·eſt frūcatio naris vel
os diſtortū cū vultu· Vñ ſamnores dicunē q̄ rectū
vultum nō habēt· Et qz cū ridem? os ſolemus di
ſtorq̄re·& naſū fruncare·ideo ſamna diciē derisio·
Perſius Occipiti ceco poſtice occurrite ſamne·vñ
ſamno mnas·i·deridere·ſz nō eſt in vſu· Et cōpnit̄
$b̄ſamno mnas·i·deridere· Vñ ꝑbeta·Et domin?
ſb̄ſamnauit eos·& ſcribiē ꝑ mn·vt patet in papia·

Subſellū A ſub & ſella cōponiē hoc ſubſelliū lij·
ornamentū eq̄ ſub ſella poſitū $b̄ſelliū etiā dicitur
ſedes minoꝝ ſub pede poſita·& inferi? & deꝑſſi?
q̄ maioꝝ ſedes·Et tūc cōponiē a ſedes āſi ſb̄lediū

Subſequiū A ſubſequor q̄ris. diciē hoc ſb̄ſequiū
quij·i·ſeruitiū āſi ſubſequēs obſequiū·

ubſexquitertci? ·in ſexqui exponiē·

Subſexquialiter·in ſexqui exponiē

ubſilio ſilis·corr·ſi·in ſalio ſalis exponiē

ubſiſtentia A ſb̄ſiſto ſtas·diciē hec ſb̄ſiſtētia tie
id eſt·forma·qz ſb̄ ſe ſiſtit fluxū materie·

Subſolan? ·ſub cōponiē cū ſol·& diciē hic ſb̄ſo
lan? ·quidā vent? qz ſub ſole naſciē·vel pōt cōpo
ni a ſub & ſolanus·

Subſtātia A ſb̄ſto ſtas·diciē hec ſb̄ſtantia tie·qz
ſubſtat accidēti·Vñ hic & hec ſb̄ſtantialis & hoc
le·Et ſb̄ſtantialiter adū·Et cōponiē ꝑſubſtātialis
le·Cōſubſtātialiter adū·i·eiuſdē ſb̄e·vt Filius dei
diciē patri ꝑſubſtātialis·Et ſcias q̄ ſubſtantia diui
diē in ꝑmam ſubſtātiā & in ſecām·Prima ſubſtan
tia diciē ſocrates· Secūda homo vel aīal·Itē ſōſtā
tia diuidiē in corporeā vt lignū·& in incorpoream
vt aīa·Itē ſubſtātia diuidiē in materiam·formā &
cōpoſitū·ſz hoc magis ad aliā ſcientiā ꝑtinet·

Subſtātiuus A ſubſtās·vel ſubſtātia diciē ſb̄ſtan
tiuus ua uū·i·ſubſtantiā vel ad modū ſubſtātie ſi
gnās·vel ſupponēs·vel modo ſubſtātie deſignans·
Vñ ſubſtātiuo uas·i·ſubſtantīm facere·

Subſtituo ſtuis·in ſtatuo uis·exponiē i

ubſto·a ſb̄ & ſto ſtas cōponiē ſb̄ſto ſtas·ſb̄ſti
ti ſticū· Et eſt ſubſtare·ſubeſſe·ſubt? ſtare·vel ſb̄
ſiſtere· Vnde ſubſtās ſtātis·gn̄is oīs·

Subtegmē A ſubtego gis·diciē hoc ſubtegmen·
minis·filū qō inter ſtamīa diſcurrit. Vel deriuaē
a ſubtexo texis·qz ſub ſtamīe ī tela texiē & tegitur
& corripit penl'·gt̄i·

Subtel.ima ꝑs·ſ·pedis medietas·Vnde ſubtilis·

Subtela A ſub et tila ꝑponiē hec ſubtela le·i·de
ceptio fraus· Et dicunē ſubtele·āſi ſubtilia tela·
Diciē etiā ſubtela in alio ſenſu·ſ·corrigia q̄ tendiē
ſub cauda equi·et tūc cōponiē a ſb̄ et telon longū

Subtelaris A ſub et tal? diciē hic ſubtelaris hui?
laris·āſi ſubtalaris·i·calcane?· Vel diciē ſb̄tularis
āſi ſubtalaris·qz ſub talo eſt· Similiē a ſub et tal?
Sotular autē vel ſotularis nichil eſt vt dicit mḡr
bene·licet aliq̄ ortariū dicāt·

Subter A ſb̄ deriuaē ſb̄ter·et ſubtus adūbia· Et
differūt·qz ſubter eſt qō re aliqua ſupiori depīmiē
et oculcaē· $b̄tus qō demiſſionē alteri? nō ꝓtingit
Itē ſubt? nō exigit caſū· ſz ſb̄ter exigit q̄ñqz actīm
quādoqz ablatīm. Quotiēs ſubter ſignat eſſe in lo
co vel āſi in loco·ꝓſtruiē cū ablatio em̄· Alibi vo
cū actio· Et ꝓpaē ſubter·ſubterior·ſuplatio caret·

Subtercr? ·cutis cōponiē cū ſubter vel ſub et dici
tur ſubtercus cutis·gn̄is oīs·res exiſtēs ſub cute·
et ſucc? cutis·ſil'z oīs gn̄is·et in eodē ſenſu· Vnde
ſuccutic? ca cū· Et ſuccutane? nea neū· Et ſubter
cutan? na nū·oīa ꝑ re q̄ exiſtit ſub cute·et corri·
ꝓprimā cutis· Vnde ſubtercutis penl'·corr·

Subterro ras·i·ſub terra ponere·ſepelire·terre ī
fodere. Et cōponiē a ſub et terra·

Subticco ces·ſubticui ticitū·ex ſub et taceo cōpo
niē·et corr·ti· Et ē ſubticere ſubt? vel poſt tacere·
Vnde ſubticeſco ſcis·inchoatīm·

Subtilis·a ſubtel qō eſt ima ꝑs pedis· diciē b et
hec ſubtilis et hoc le·penl'·ꝑdu·acut?·exilis·aſtut?
Itē ſubtile·tenue·imaliū·leue· Itē ſubtilis·malici
oſus·ſubdolus·ſm papiā·

ubtrimū·in ſutrmū exponiē·

Subtularis·et ſubtelaris diciē·vide in ſubtelaris

ubt? ·in ſubter exponiē· et ꝑdu·la·

ububer·a ſub et vber cōponiē b et hec ſububer
vel hic ſububer·hec ſububeris·et hoc re· Et dicunē
ſububeres·infātes q̄ adhuc ſūt ſububere·et cor·be

Subucula·a ſub diciē hec ſubucula le·camiſia·vl'
ſacerdotalis lnea corp̄i penit? aſtricta·et diciē ſic
qz ſubijciē alijs pannis· Et ſubucula eſt talaris et
pedeſtris camiſia·ephot ſuphumerale Vel poteſt
dici ſubucula a ſuo ſuis·in·vnj·ca· Leuitici dicitur
Veſtiuit pontificē ſubucula·et corr·penl'· Vnde q̄
dam· Quod tunice ſuppono ſubucula diciē eſſe·

Subudus buda·budū·cōponiē a ſub et vo? quod
eſt madid? āſi nō ꝓfecte madid? vel ꝓfecte hūid?

Subula·a ſuo uis·diciē hec ſubula le·i. brocca fer
rea cū qua ſuunē ſotulares·vel ſutulares· ſine b·a
ſuo ſuis·vnde in lege ꝓcipitur vt ſubula pforetur
auris ſerui· Exod·xxi·vnde ſubulo las·i·ſuere ſu
bula·et corr·bu·vnde quidā· Eſt inſtrumentū ſubu
la ſutoris acutum·

Subulcus·a ſus dicitur hic ſubulc⁹ ci·cuſtos ſuũ Q⁹ aũt dicit ſbulcus·q̃ſi ſuũ cuſtos·et Ecia eſt·Virgili⁹ Venit & opilio·tardi venere ſubulci· Bubulcus autẽ aliud eſt·

Suburbana·ſũt circũiecta vrbis edificia·q̃ſi ſub vrbe poſita·ꝑm yſidorũ·

Suburbiũ A ſub & vrbs vrbis·cõponit hoc ſuburbiũ bij· Et dicunt ſuburbia·burgi qui ſũt iuxta vrbẽ·Vñ ſuburbium·q̃ſi loc⁹ ſub vrbe poſit⁹·ſiue burg⁹·Itẽ ſuburbiũ alio noie dicit ꝓſtiũ·

Succedo A ſub & cedo dis·ceſſi·ꝓponit ſuccedo dis·ſucceſſi ceſſũ·& mutatur b·in c·& ſic ſuccedo ſcribit ꝑ geminũ c·Et eſt ſuccedere ſ̃bꝰ vl' poſt cedere· Vñ hic ſucceſſor ſoris·dr q̃ locũ p̃cedentiũ occupat·Et ſuccedere dr ꝓſpere euenire· Vnde b ſucceſſus ſus·ſui·i·ꝓſper.& bon⁹ euent⁹.

Succẽdo dis·ſuccẽdi ſuccenſũ· verbũ actiũ ꝓponit ex ſb & candeo des·candui·& caret ſup·ſic & ſtudeo ꝑm vſũ· Deberꝫ tñ facẽ cãditũ ſic & ſtuditũ ſtudeo·& eſt ſuccẽdere·latenter accẽdere

Succentor A ſuccino nis.ſuccinui centũ·tu·u·in or·fit hic ſuccentor toris·Et dr ſuccẽtor q̃ i eccl̃ia poſt p̃centorẽ ſiue p̃cipalẽ cantorẽ ſbſequẽter canendo reſpõdet·vel q̃ facit officiũ p̃cipaliter in choro

Successor oris·i ſuccedo dis exponit̃ ℞ro ſiniſtro

Succeſſ⁹ ceſſ⁹·ceſſui·in ſuccedo dis·vide·

Succẽturio turias·in cẽturio rias·exponit̃

Succibo bas·in cibo bas·exponit̃·

Succidaneꝰ A ſuccido dis·deriuat̃ ſuccidaneus nea neũ·i·apt⁹ ad ſuccidendũ· Et ſucciſiu⁹ ua·uũ in eodẽ ſenſu· Et hec ſucciſiua uocr·tñ pl'r declinatur·i·fruſta illa que ſutor abſcidit de materia·q̃ de ſolea ſubtus abſcindunt̃.

Succido dis·ſucciſi ciſũ·cidere·i·ſubt⁹ cedere·ſicut fit cũ pozri mr̃ duas terras cedunt̃· Et ꝓponit̃ a ſub & cedo dis·cecidi·& ꝓcu·ci·vbiq;· Itẽ ſuccido dis·di·ſup·caret·cõponit̃ ex ſub & cado dis·cozr·ci·tam in p̃ſenti q̃ in p̃terito·Et eſt succidẽ·quaſi ſubt⁹ cadere·

Succidu⁹ A ſuccido dis·dr succidu⁹ dua·duum·id eſt·ad ſubtus cadendũ parat⁹·Vñ claudianus· Succidui titubãt greſſus·

Succinctor·a ſuccingo gis·xi·ctũ·ctu·r·in or fit hic ſuccinctor toris·q̃ ſe ſuccingit cauſa miniſtrandi vel ſeruiẽdi·Sꝫ ſuccẽtor p e.dicit̃ q̃ facit officium p̃cipaliter in choro ſiniſtro

Succinctorium rij·quo ſuccingimur·a ſuccingo·gis·dr·vide in cingo cingis·

Succino nis·ſuccinui·centũ·ex ſb & cano nis·cõponit̃·& cozr·ci·Et eſt ſuccinere paꝛ vel ſubt⁹ vl' voce remiſſa vel poſt canere·

Succiſiu⁹ ua·uũ·in ſuccidaneꝰ exponit̃.

Succõtrari⁹ ria riũ.a ſub & ꝓtrari⁹·& mutatur b·in c·& ſic debet ſcribi ꝑ duo c·vel fit figure decõpoſite a ſuccõtrariꝰ aris·qđ cõponit̃ a ſub & cõtrariꝰ·Et ſcias q̃ in dyaletica dicunt̃ ꝓpoſitiones ſuccõtrarie·duc ꝓpoſitões ꝑticulares eiuſdẽ ſubiecti & eiuſdẽ p̃dicati·quaꝛ vna eſt affirmatiꝫ & altera negatiꝫ·vt Quidã homo currit·quidã homo nõ currit.Et differũt a ꝓtrarijs in q̃litate·ſꝫ ſueniunt cũ eis in q̃litate·ꝑm dyaleticũ·

Succuba be·penl'·cozr·cũbis gñis·q̃ vel q̃ ſuccumbit vel ſuccubat· Et dr a ſuccũbo bis·vl' a ſuccubo bas· Vñ quidã demones dicunt̃ ſuccubi·vl' incubi vide in piloſ⁹· ¶ Hic nota q̃ angeli cozpib⁹ aſſũptis vitã nõ influũt·ſꝫ tñ motũ· Et ideo ꝓſideran dũ eſt q̃ oñs opatões q̃ ꝓſequunt̃ cozp⁹ viuũ im-

q̃ctũ viuũ eſt·nõ poſſũt angel' in cozpib⁹ aſſũptis ſuenire·ſꝫ tñ illa q̃ ꝓſequunt̃ cozp⁹ mobile inq̃ctũ hmõi·vt mouere·impellere·diuidere·& hmõi·Vñ ꝓꝛie & vere loquẽdo nec coeũt nec generãt·tñ ꝑ demonũ actũ cõplet̃ generatio·inq̃ctũ semẽ humanũ apponere poſſũt in loco ſueniẽti ad materiaꝫ ꝓporcionatã·ſicut & ſemina aliaꝝ rer⁹ colligere poſſũt ad cõplendos ſeu colligẽdos aliquos effectus vt attribuat̃ ei id tñ q̃ eſt mot⁹ localis· Nõ aũt ipa generatio cui⁹ p̃cipiũ nõ eſt vire⁹ demonis aut cozpis ab eo aſſũpti·ſꝫ vire⁹ illi⁹ cui⁹ semẽ fuit·vnde & genit⁹ nõ demonis· ſꝫ alicui⁹ hois fili⁹ eſt·Nec videt̃ angeli ꝑ oc'os cozpis aſſũpti·qr hec eſt operatio potẽtie cozpis viuentis·nec locutio cozporalis angelis ſuenire põt in cozpib⁹ aſſũptis ſecundũ cõpletã ſignificatõez·cũ nõ habeãt vera organa cozpalia·ſꝫ eſt aliq̃ ſ'licitudo locutionis·in q̃tñ intelligunt̃ & intellectũ exprimũt quibuſdã ſonis qui ꝓꝛie non ſũt voces ſꝫ ſimilitudines vocũ·Sicut etiã quedam aialia nõ reſpiratia dicunt̃ vocare·& etiã quedã inſtrumẽta·vt dicit p'bus in ſecũdo de aia·& licet angeli nõ comedãt in aſſũpto cozpore Xp̃s tñ poſt reſurrectõez vere comedit·q̃uis cib⁹ ꝑuerſ⁹ nõ fuerit·qr illa deciſio cibi fuit habẽtis virtutẽ nutritiuã & ꝑuerſiuã·

Succuſſatorꝰ·in ſucco exponit̃

Succuſſo· a ſuccutio tis·dr ſuccuſſo ſas·frequẽ·& format̃ ab vltimo ſupino ſuccuſſu·v·m o·& dr ſuccuſſare·trotare· Vñ hec ſuccuſſatura re.i·trotatura·Et hic ſuccuſatorꝰ toris·i·trotator vt equ⁹ Vñ illud·Gradari⁹ eſt equ⁹ mollis inceſſ⁹ ſine ſuccuſſatura innitens·

Succutaneꝰ nea·neũ·in ſubtereꝰ exponit̃·

Succutic⁹ ca cũ·in ſubtereꝰ exponit̃·& cozr·ti·

Succutio tis· cõponit̃ a ſb & cutio tis·q̃tum ad vocẽ·a ſub & quatio·q̃tũ ad ſignificatõem qđ magis videt̃·Et eſt ſuccutere·ſ̃bꝰ vel ab inferiori ꝑte quatere·ſicut faciũt trotatores· Vñ ſuccutere eſt ſubt⁹ vel ſurſũ quatere·

Sucid⁹·a ſucus dr ſucid⁹ da dũ·i·ſucco plenus humid⁹·vel imbut⁹·Iuuenal'·Qui ſucida nollet lana pati.i·tincta ſuco alicui⁹ coloris·

Sucin⁹·a ſuc⁹ dr hic ſucin⁹ ni·quedã gẽma quaꝫ greci vocant electꝝ·ſ.fului & cerulei coloris·ferẽ arboris ſuc⁹ eſſe·& ob id ſucin⁹ dr·A quibuſdam vocat̃ arpaga· ab arpe qđ eſt rape·qr attritu digitoꝝ accepta caloris aimula folia & veſtiũ fimbrias & paleas·ſicut magnes ferrũ rapiat.ſꝫ hoc ſucinũ dicit̃ pixis a ſuco ibi repoſito·Iuuena·In cuius manib⁹ ceu pinguia ſucina tricas· Quidã ſcribũt ſucinus.& ſucc⁹ ꝑ duo c·Et ſcias q̃ hieroꝰ dicit ſuper illud matbei ix· Et ſurgẽs matbe⁹ ſecutus eſt eũ·ſi em̃ in magnete lapide & ſucinis hec eſſe vis dicit̃ vt anulos & ſtipulã & feſtucas ſibi copulent q̃to magis dñs oiꝫ rer⁹ creator ad ſe trahere poterat quoſq; volebat·& cozri·penultimam·ſucinus ſed primam ꝓducit·

Sucula le·dimi·ꝓua ſus·Vñ dicit p̃ſcia·in tercio libro· Sus cõmune abiecta s. aſſumpta cula.facit dimiutiuum ſucula·

Suculentꝰ·a ſuc⁹·& lentos cõponit̃ ſuculentus ta·tũ·i·plen⁹ ſuco·Et compat̃·vñ hec ſuculẽtia tie

Sucul⁹ li·dimi·puus ſus·vel põt eſſe dimi·de ſucus·vñ ſucul⁹ pu⁹ ſuc⁹·ſꝫ tẽ quidã gemmãt ibi c·

Suc⁹·a ſacc⁹ dr hic ſuc⁹ ſuci·qr ſacco exprimat̃ ptizana· apozima·zoma·& ſunt greca noia iſta Vel ſuc⁹ dr a ſugo gis·qr ſugit̃· Vnde ſucoſus ſa-

sum abundās suco · Et compē. Vñ succosit⁹ tis · Ite a suc⁹ ōr suco cas · qō nō est in vsu · sz mōe opo nē Exuco cas · i · sucū auferre · & ꝑdu · ꝑimā suc⁹ · Vñ i auroza ōr. In petra carnes poni sucusqz iubē tur · Quidā tñ putāt qꝫ ibi sint duo c ·

Sudariū rij · in sudo das · exponē ·

Sudates tis · q facit sudes · & dicē a sudes ·

Sudat⁹ · a sudes dicē sudat⁹ data datū · i · sudib⁹ armat⁹ vel ornat⁹ · Vel sudat⁹ · i · sud⁹ · Potest etiā sudat⁹ a sudo das · deriuari · i · q sudorē emittit ·

Sudes · a sud⁹ ōr hec sudes dis · i · pal⁹ vl ꝑtica q terre infigē acuta · qz mundaē & purificaē · Iob · xl In sudib⁹ ꝑforabit nares ei⁹ · Vl ꝑm quosdā sudes dicē a suo suis · qz sepes q̄si ꝓsuta sudib⁹ videē · eo qꝫ sudes ex trāsuerso p eā mittanē & figāē · Et cor ripit primā sudes nomē · sz sudo das · & sudes ỹbuz ꝑducūt hāc sillabā su. Vnde quidā · Trabs & acu ta sudes · sz verbū dicito sudes ·

Sudo · a sudus ōr sudo das · daui datū · i · sudorem emittere · qō magis fit in sereno qꝫ in nubilo · vel qz tūc hō hēt corp⁹ subudū Vnde hic sudor doris · & hinc sudos⁹ sa · sū · & sudorosus sa sū · i · sudore ple nus · Et hoc sudariū rij · i · facitergiū quo sudorem a facie tergimus · Sudariū etiā ōr qō teneē sup cerui cal · Qz aūt dicē sudaria a sudo dicta · qz sint sudo rib⁹ vda · est ethia · Sudo cōponē · Cōsudo das · i · simul sudare · Desudo das · i · deorsū vl valde suda re vel a sudore cessare · Exudo das · i · sudorē emitte re · vel extra sudorē exire · Insudo das · i · inuigilare · insistere · vacare opam dare · Persudo das · Resudo das · Presudo das · Sbsudo das · i · post vel subt⁹ vl pauz sudare · Sudo & ei⁹ cōposita sūt neutra · & ꝑ ducūt hāc sillabā su · sz sudes nomē eā corr · Vñ ver sus · Te mars ferre sudes iubet vt p ꝑtia sudes ·

Sud⁹ · sb cōponē cū vo⁹ · & dicē sud⁹ da dū · i · seren⁹ · mund⁹ · pur⁹ · Proprie quidē illud tempus serenū dicē sudū qō venit post pluuiā · Vñ & ver dicē sudū · i · subudū · qz post hyemē venit · Sud⁹ cō ponē · Persud⁹ da · dū · i · valde sud⁹ · & ꝑdu · su ·

Sueo es · nō est in vsu in ꝑsenti · sz in ꝑterito sueui & in supino suetū · Vñ suet⁹ ta tū · Sueo cōponē · Absueo es · absueui · vel absuet⁹ sū · i · dissuere · Assueo es · assueui · vel assuet⁹ sū · i · valde suere · Vnde hec assuetudo tudinis · Cōsueo es · sueui · vel sue tus sū · Vnde & suetim adū · Et hec suetudo dis Et hic suetudinari⁹ ria · riū · Dissueo es · dissueui · vel dissuet⁹ sū · Desueo es · desueui · vel desuet⁹ sū · in eodē sensu · i · a suetudine cessare · Vnde hec dis suetudo · Insueo es · insueui · vel insuet⁹ sū · i · valde suere · vel nō suere · desuere · Vñ hec insuetudo · Per sueo es · i · valde vel pfecte suere · Et ab oībus istis descendunt inchoatiua · s · suesco scis · absuesco scis · Assuesco scis · Cōsuesco scis · Dissuesco scis · Insue sco scis · Persuesco scis · Sueo & ei⁹ cōposita sunt neutra · & habēt ꝓtiū ꝑteriti tpis · Tñ in ꝑsenti & formatis a ꝑsenti literatura ꝑsentis semp seruā tib⁹ · nō sūt in frequēti vsu · Vñ declinādo inchoa solem⁹ eis attribuere ꝑterita istoz · vt Suesco sue ui · vnde ꝑsē · videē velle · qꝫ suesco nō sit inchoatiū est tñ ꝑculdubio inchoatiū · Itē nota qꝫ ꝓsuescim⁹ bona · insuescimus mala · assuescim⁹ veraqz ita vult hug · Multi tñ dicunt qꝫ ꝑsē · videē velle & vult qꝫ ꝑdicta verba nō sint inchoatiua · & facit suesco sue ui · vel suet⁹ sū · & qꝫ apud modernos suesco cōsue sco & hmōi nullā inchoatōez notāt · De hoc etiā ha bes in tercia pte in tractatu de specieb⁹ verboz in capitulo de verbo inchoatiō ·

Sueui · ꝑteritū · vide in suco es · Itē sueui dicti sūt quidā ꝑpli · Vnde scribē in papia · Sueui ps germa noz fuerūt in fine septēttionis · Dicti aūt putanē a monte sueuo · qui ab ortu initium germanie facit cui⁹ loca meoluerūt · & ꝑdu · e ·

Suffarcino nas · in farcino exponē ·

Suffecit · ꝑteritū de sufficio cis ·

Suffect⁹ cta ctū · in sufficio ficis · exponē ·

Suffercio cis · suffersi suffertū · cōponē a sub & farcio cis · Et est suffercire pauz vel subt⁹ vel post farcire · Et inde suffert⁹ ta tū · Et sufferto tas · fre ·

Suffero · a sb & fero cōponē suffero suffers · su stuli · sblatū · & mutaē b · in f · Et est sufferre pati vl sursū ferre & eleuare · & est irregulare sicut fero · & ꝑteritū sustuli scribē sine b · & mutaē b · in s ·

Suffibulatoriū · a suffibulo las · ōr hoc suffibulato riū rij · i · sbligatoriū · Et hoc suffibulū li · i · sbligacu lū · vel pot⁹ cōponē a sub & fibula ·

Sufficio · a sub & facio cōponē sufficio cis · suffe ci · suffectū · & est sufficere qō vulgariter pōt dici bastare · vnde in scōa epla ad corinth · Sufficit ti bi gratia mea · & sm hāc significatōez inuenē suffi cit impsonale · vnde in scōo libro regū ca° · xmj · ait angelo dñs ꝑcutienti · Sufficit · i · basta · satis est · oti ne manū tuā · Item sufficere · i · sūministrare · vt Iste sufficit michi necessaria · i · ministrat · Itē sufficere · i · subrogare · sbstituere · Vnde dicē eps vel ꝓsul suf fect⁹ · i · loco mortui sbstitut⁹ · i · sbrogatus in loco decedētis · vnde ōr in scōo libro mach · ca · mj · Suf fecto vno ex comitib⁹ suis antronico · & dicē suf fect⁹ a sufficio cis · vide in facio cis ·

Suffio fis · in fio fis · exponē ·

Sufflo · a sub & flo flas · ponē sufflo flas · suffla ui sufflare · i · sbtus flare · vel post vel pauz · Et suffla re · i · appodiare · fulcire · appodiamē supponere · vnde hoc sufflamē minis · i · appodiamē · sz cui aliqd inni tiē vt sustentetur ·

Suffoco · ex sb & faux faucis · cōponē suffoco cas suffocaui · suffocatū · i · sb fauce capere · strangulare Vnde suffocat⁹ ca · cū · Et h & hec & hoc suffocās cantis · Ezech · xxxvi · Et suffocās gentē tuā · Math · xmj · Fallacia diuiciaz suffocat verbū · Mathei · mj · Suffocāt verbū · Luce · vmj · Suffocanē · Vnō dicit greg · in omelia · Suffocāt eñ · qz importunis cogi tatōib⁹ suis guttur mētis strangulāt · Itē ꝓsueuit dici · Est solicitudo suffocās · Et oia ꝑdicta & sti milia ꝑducūt fo · vnde Ouidi⁹ · Suffocēt aiaz dira venena tuā · Et in hoc ocordāt cōmuniē doctores · Itē sm quosdā suffoco cas · pōt cōponi a sb & fo cus · & tūc suffoco · & suffocās · & hmōi corr · fo · siē foc⁹ · vñ ꝓsueuit dici · Suffocat extinguit · suffocat guttura stringit · Sz nō oīs recipiūt istā cōpositō nem · vnde magist⁹ bene dicit · qꝫ suffoco cas · hēt penul · tiñ longā · qz null⁹ notabilis autor eā corr · Componē eñ ex sub & faux · & nō ex sb & focus ergo trutānicū est illud · Suffocat extinguit · cē · vt supā · Hug · etiā dicit · qꝫ suffoco penul · ꝑdu · Et pa pias similiter hec dicit ·

Suffragane⁹ A suffrago · ginis · deriuaē suffraga neus nea neū · i · auxiliari⁹ · & ꝑprie in verbis · vnde episcopi dicunē suffraganei alioz epoz · qz debent eos iuuare nō solū ope · sz etiā verbis · vel si nō pos sunt ope saltē verbis · vide etiā in metropolis ·

Suffragines · a sub & frag⁹ cōponē hee suffragi nes · i · poplices · qz sb fragis sūt · vel qz subt⁹ frāgū tur · i · flectūē nō supā sicut ī brachijs · & corr · gi ·

Suffragmoz · a suffragiēs ōr suffraginoz ginaris ·

id̄ est · flectere genua · V̄n hic suffraginator toris
Et hec suffraginatrix · Et hec suffraginatio · i · cur-
uatio genuū · Et suffraginatus ta tum · fractis vel
curuatis cruribꝫ ·

Suffragiū fragij · in suffragor exponiē

Suffragor · a sub & fragor garis · cōponiē suffra-
gor garis · suffragatꝰ sum · suffragari · i · auxiliari · &
ꝑprie in verbis · s · p̄ces effūdere · V̄n hoc suffragiū
gij · Et dicunt̄ ꝑprie suffragia oratōes sanctoꝝ q̄s
p nobis fundūt ad deū · & rogatōes quas p xp̄ia
nis eis fundimꝰ · scz Sancte petre · sāte paule ora
p nobis ꝛc̄ · & ꝑdu · fra · suffragor ·

Suffumigiū · a suffumigo gas · qđ cōponiē ex sub
& fumigo gas · dicit̄ suffumigiū gij · i · suffumigatō

Suffumigo gas · in fumigo gas · exponiē ·

Suffundo · a sub & fundo dis · cōponiē suffundo
fundis · fudi · fusū · fundere · i · paꝝ vel subtus funde
re · Vnde suffusus sa sū · i · paꝝ vel sb̄tus fusus ·

Suffusoriū A suffūdo dis · dr̄ hoc suffusoriū sorij
vas in quo est oleū · qđ ponit̄ in lucernis · Idē & in
fusoriū · ab infūdo dis · Itē suffusoriū dicit̄ ꝑ qđ ꝑ
uiat̄ ablutio calicis · Idē & infusoriū & fusoriū ·

Suffusus sa sū · in fūdo fūdis · exponiē

Suggero · ex sub & gero geris · cōponiē suggero
geris · suggessi gestū · & mutat̄ b · in g · Et est sug-
gere · sūmittere · sb̄sternere · sūministrare · vel indi-
care · dicere · suadere · q̄si latenter aliq̄d alicui ꝓsulere
& ꝑprie causa decipiēdi & ei incōmodū dandi · Et
vt dicit̄ · Intimat ad mentē · sz suggero spectat ad

Suggestio A suggero geris · dr̄ hec C aurem ·
suggestio gestionis · i · dyabolica ꝑsuasio & cōsulta

Suggest? A suggero geris · dr̄ hic sugge C tio
stus stus · stui · i · suggestio · vel suggest? · i · tribunal
vel sedes principis sic dicta · qr̄ ibi multa replicatō
vestiū & palliorꝝ & tapetorꝝ sub principe geriē · i ·
poniē · Vel qr̄ dū p̄ceps ibi sedet ml̄ta ei in aurez

Suggillo A suggero geris · dr̄ sugillo C suggerūt̄
gillas · gillaui · gilare · i · suggerē · Et sugillare · i · suffo
care · strangulare · vel manū gule dare · & eā stringe
re · Et cūc cōponiē a sb̄ & gula · q̄si suggulare · i · sb̄
gula capere · Itē suggillare · i · ꝺdemnare · irridere ·

Suggrunda grunde · exponiē in grunda

Suggutto tas · in gutta exponiē

Sugo gis · suxi · caret supinis ꝼm vsū · deberet tn̄
facere suctū · xi · in ctū · Et dr̄ puer sugere dū lactz
V̄n in luca · Beatus venter q̄ te portauit · & vbera
que suxisti · Et est sugo neutꝝ cū suis cōpositis · &
scribiē ꝑ vuū g · ꝑducit tn̄ primam · Iob · xx · Caput
aspidū suget · Et esaye · lxxi · sugatis & repleamini

Suillus A sus dr̄ suim? na nū · C ab vbere ·
Inde suill? la lū · dimi · Esaye · lxvi · Qui comedunt
carnem suillā · i · suis · vide in suim?

Suinus A sus dr̄ suim? na nū · i · ad suem ptinens
vel res suis · & vt dicit p̄sc̄ · in · ij · libro vbi agit de
possessiuis · Quin? deriuat̄ ab oue & suin? penul ·
ꝑducta a sue · Nā ouilla et suilla sē dimiutia et for
mat̄ suill? a suin? abiecta n · & addito gemino ll ·
vt suinus suill? · ouin? ouill? · ꝼm p̄s · sicut dixi i ter
cia ptē in ca · de diminutis nominibꝫ ·

Sulco A sol dr̄ hic sulcus ci · qđ defossū est inter
duas porcas · qr̄ sulcus solē capiat · vnde & sulcus
dr̄ q̄si solē capiens · & est ethia · Vel sulc? dr̄ a suo
suis qr̄ vomere trāsuit̄ · vel qr̄ q̄si suendo fiūt sulci
V̄n sulcul? li · di i · & sulcosus sa sū · & hic sulco
nis q̄ sulcos facit · Et sulco cas A quo cōponiē C cō
sulco cas · Desulco cas · i · valde sulcare · vel sulcos
destruere Dissulco cas · Insulco cas · Resulco cas ·

Et est sulco neutꝝ cū oīmbus suis cōpositis

Sulculus culi · dimi · pu? sulc? · vide in sulco cas ·

Sulmo monis · est quedā regio de cui? regionis
opido · scz peligno nat? fuit ouidi? vt dixi i mātua
Et declmat̄ hic sulmo monis · V̄n hic & hec sulmo
nēsis & hoc se · icola illi? ciuitatis vl̄ primēs ad illā
ciuitatē · & pōt dici sulmo a sol & moys qđ ē aqua
q̄si solis aqua vel fons · sua cm̄ amenitate quaslibet
puincias ꝓximas · s · collaterales supat · V̄n ipe oui
dius Sulmo mihi pria ē gelidis vberrimis vndis
vel sit ethia sulmo · q̄si solis moys · i · aqua

Sulphur · pir cōponiē cū solū qđ est terra & dici
tur hoc sulphur phuris · q̄si soli pir · i · ignis terre ·
vel cōponiē, sulphur a sol? & vr qđ est ignis · quia
igne accendat̄ q̄si solū ad vr · i · ad ignē aptū · Vel
pōt dici sulphur q̄si terra ignis · qr̄ cito ignit̄ & ac-
cendit̄ Et est sulphur fomētū ignis, qđ tn̄ sic ignē
nutrit vt grauissimū feroꝛem exalet · Vnde sulphu
reus rea reū · i · de sulphure existēs Et hoc sulphure
tum ta · locus vbi sulphur abūdat ·

Sum es est · verbū sb̄stantiū & caret p̄terito sed
accipit mutuo a fuo fuis · & facit fui fuisti fuit · sed
habet duo ptcipia ens & futur? · Et essēdi essendo
essendū gerūdia ficticia · Sū cōponiē Assū ades · i ·
iuxta vel p̄sens sū · Et inde affutur? ra rū · Absum
abes · i · longe esse · & nō esse ibi · a sensu corpis dista
re · V̄n abfutur? ra rū · Et b̄ & hec & hoc absēs ab
sentis · Desū decs · i · abesse vel deficere · Homo ꝑpe
abest · sz vīmū deest · Abest qđ alibi est · Deest quod
deficit & nō habet̄ · Vnde defuturus ra rū · Insū m
es inest · i · esse in · Vnde infutur? ra rū · Intersū in
teres interest · i · inē aliq̄ esse · vt Intfui lectioni · Et
interest inueniē impsonale · De quo dixi ī suo loco
Prosum ꝑdes ꝑdest · i · pficere · pficuū cōferre · vñ
ꝑfutur? ra rū · Presū pes · i · p̄stare supstare Vnde
p̄sens p̄sentis oīs gn̄is · i · prestans supstans · Itē sū
cōponiē cū potis · et dr̄ possū potes · i · sū potis · vl̄
sū potēs · vnde potēs gn̄is oīs · Itē obsū obes · i · no
cere · vnde offutur? ra rū · i · nocitur? · vt Promitto
me tibi nō offutuꝝ si id hodie fecens Et dicit̄ Ob
sū tibi · i · sū ob te id est cōtra te Subsū subes · i · esse
sb̄ · Sū & ei? cōpositꝰ sūt neutra et simplex · scz sū
es est · est verbū sb̄stantiū Et nullū ꝑpositū ab eo
potest esse substantiū · vnde sū habet exigere noīa
tiuū post se · sz nullū cōpositū ab eo pōt hoc facere
Itē tria cōposita ab eo habēt ptcipiū in ens Absū
absens Presū p̄sens Possū potēs · Et scias q̄ cū dr̄
In p̄ncipio erat verbū · ꝑ erat signat̄ nō tpis · sz sb̄
stantie significatio · vt dixi in positiuis · Item nota
q̄ hoc verbū est pōt esse impsonale in q̄ttuor locis
vt dixi in tercia ptē in tractatu verboꝝ in capitlo
de gerūdijs · Itē anīadūte q̄ futur? nō pōt regere
noīatiuū · sicut habes in futur? ra rum · Itē nota q̄
potest dici Ego potestas sū bon? · sed in tercia per
sona male dicit̄ · potestas est bon? · vt dixi in pēas ·
Itē nolo te ignorare q̄ nēs qui apponiē huic verbo
sū es est · nō tenet̄ ꝺcordare secū ī numero nec ī p
sona · vnde bene dicit̄ sū homo sū hoīes · sicut dixi ī
quarta ptē ī tractatu de allotheca vbi egi de ꝑlen
si · Nota etiā q̄ hoc verbū sū es est pōt recipe quen
cūq̄ nēm · sed alia verba cū habeāt ī se copulam im
plicitam · i · coartatā · nō possūt recipe quēcunq̄ no
minatim vt dixi in incendo dis · Itē an sit dicendū
vni · vos estis bonus · vel boni · vos estis legēs · vel
legentes · dixi in tercia ptē vbi egi de numero noīs
Itē volo te scire q̄ hoc verbū est · regit duos diuer
sos datiuos simul · ex vi acq̄sitionis · vt hec res est

michi honozi·Vñ in luca ca·x·dicit· Dñe nõ est ti
bi cure q̃ sozoz mea rliqt me solã mistrare·Sz vn?
datiu? regit ex vi acq̃sitõis acq̃rentis·s. michi·alt
sz cure·ex vi acq̃sitõis acquisite· Vñ ibi ẽ duplex
acq̃sitio·sz acquirẽs· & acq̃sita·vnde nõ debet co
pula interponi·

Sumẽ A sus dicit hoc sumẽ minis·i·minuta poz
coz exta·vel pinguedo q̃ est in ventre pozci·vl' po
tius pozce fere·qõ et abdomẽ dicit·q̃si abditũ omẽ
tum·sz ponit q̃ quolibet bono ferculo·Persi?·Ca
lidũ scis ponere sumẽ·Sumen etiã ozr tenerrim? ar
boris cortex·& hinc pubendoz & pubendaz pilos
sumina dicim?·qz virt? hũani semis illos pfert·su
men etiã ponit q̃ vmbilico Vñ dicit auicẽna li·m·
ca·de causis ydzopisis asclitis·Infantes dũ sunt in
ventre mingũt ex sumie·& orti antq̃ ligẽt sumẽ
cis mingũt etiã ex sumine·cũ pbibeãt vrma ex illo
latere tendit ad vesicã.

Summanus·a sũmus & manes·inde cõponit hic
sũmanus ni·i·pluto· dei? inferni q̃si sũmus manũ
id ẽ·infernaliũ·& pdu·etiã ma·

Sũministro·a sb̃ & ministro stras·cõponit sũmi
nistro stras·& mutat b·in m·q̃si sb̃e? vl' sb̃mistra
re seruitiũ·vel sb̃sidiũ p̃bere·vide in ministro·

Summitto A sub & mitto cõponit sũmitto tis·
miũ·sũmittere·i·supponere·vñ & mutat b·in m·se=

Summo·sup̃ ponit q̃ positiuo cundũ pse·
& dicit sup̃·oz·pm?·vel sũm? ma mũ·Et a sũmus
hec sũma me·compendiũ totũ quadã breuitate cõ
tinẽs· vel capitale·Vñ sũmo mas·sũmaz facere·vl'
sũmatim ap̃hendere & colligere·Vñ sũmati adũ·
breuiter strictim partim festimant·Et cõponit cõ
sũmo mas·Itẽ a sũmus hec sũmitas tatis·p duo m

Summoueo ues·in moueo ues est·

Summula le·dimi·pua summa.

umo mis· sũpsi mere·ptũ·i·accipe·sz sumimus
ipsi·accipim? ab alio· Cũ dam? dõ·est accipe.cuz
pmittim? ipi tollere·dõ·est sume· Itẽ sumim? per
nos·accipim? a nolẽte· Sumo componit Assumo
mis·ad se vel ad aliq̃d sumere·Absumo mis·in ma
lo expẽdere·pficere·osumere·deuastare· prodigere
Cõsumo mis·idẽ est q̃ absumere Presumo mis·i·
ante vel p̃ alijs sumere.nõ audẽda facere·Vñ pre
sumptuosus sa sũ·Resumo mis·itez sumere· Trãs
sumo mis·i·trãs siue vltra sumere· Sumo & eius
cõposita sũt actia·& faciũt p̃teritũ in psi·& sup̃·
in ptũ·Formaãt em̃ a sumo o in psi·& supinũ i ptũ
Formaãt em̃ a p̃terito sũpsi·psi mutata in ptũ· Vñ
patet q̃ sumo scribit p vnũ m·qz m sũpsi nõ est ni
si vnũ m. pducit tñ su·Vñ horatius. Grata sume
manu hec dicia differ in annũ·Sz sũmo mas·p duo
m·vñ versꝰ· M sũmare duplex sibi vult·sz sumere

Sumptuosꝰ sa sũ·in sũptus est Simplex
umptꝰ A sumo mis·ozr sũptus tus tui·i·dispen
sa vel expẽsa vel actꝰ vel passio sumendi·Vñ sum
ptuosus sa sũ·sũptu plenꝰ·sz multũ sumptum exi
gens vel faciẽs Et cõparãt·Vnde sumptuose sius·
adũbi·Et hec sumptuositas tatis·

Sumus·verbum sb̃stantiuum vnum m·habet·sed
summus nomen duo·

Sunamitis·captiua vel despecta interp̃taãt & p
uo suis sui·sutũ·A quo cõponẽ Souẽ·mi·
Assuo is·suẽdo adiũgere vnã rẽ alij·Absuo is·dis
suere·Cõsuo osuis·simul suere diũgere·Vñ osutilis
le·Et cõponẽ incõsutilis lis·Circũsuo is·Dissuo
dissuis·dissuere diuũgere futurã frãgere·Desuo is
idẽ vel decꝛsũ suere·Exuo is·extrahere·expoliare

Vnde exuuie· Insuo is·miũgere·immittere inserẽ
suendo·q̃si mꝛ? suere·Presuo is·ante suere·Obsuo
is·vntiq̃ vel cõtra suere·Resuo is·itez suere vel
dissuere·Sb̃suo is·paz vel post vel subtus suere·
suendo aliq̃d inferi? adiũgere·Trãsuo is·vltẽ suere
suẽdo pfozare· Suo & eiꝰ cõposita sũt jactia. & fa
ciũt p̃teritũ i sui·& sup̃·in sutũ·& pdu· pnl'·supi

Supellex A suppleo ples·dicit hec supellex tilis·
sb̃a vel faculeas·& omne instrumentũ & oznamen=
tũ domꝰ·Et est ethzoclitũ gne·nã in singl'ari est fe
mini gnis hec suppellex·In pl'ali vo neut·hec supel
lectilia· Et vt dicit pse·antiq̃ dicebãt hec supelle
ctilis lis· Inuenit etiã hoc suppellectile lis·neutri
gnis·& scribit p vnũ p·cozr·eñ pmã. Vñ horatiꝰ
in quinto· Iã dudũ splendet focꝰ tibi mũda supel

Sup adũbi·loci·Vnde sup̃ vel supera di Plex·
cebãt antiq̃· Inde sup̃ p apocopã·& sup̃ p syncopã
Sz differũt qz sup̃ est qõ immitet· Supra qõ sub se
aliq̃d habet stratũ·Itẽ sup̃ construit cũ solo actio
Sup vo quãdoq; cũ actio quandoq; cũ ablatiuo·
Quãdo em̃ sup̃ ponit p ò·vel m·ostruit cũ ablati
uo tm̃·vt sup̃ pamo·i·de pamo·& sup viridi fron
de.i·in viridi fronde·alꝛ cõstruit cũ actio·Itẽ sup̃
ponit p positiuo Et opaã supra oz·pmus·vl' sũm?
Vnde supus sup̃me vel sũme adũ·& hec sup̃mitas
tatis. Et supus ra rũ· Et hic supus ri·dei? celestis
& cozr·pmam sup Et cõponit desup & insup·&
possũt esse due ptes·de sup et in sup·et tũc su·acu
itur·vt de sup terrã·vt dixi i secũda pte vbi egi de
accẽtu adũbioz m caº·de cõpositis a sup

Supabdicatiu?·exponit m abdicatiu?

uꝑbus A sup ozr supbus ba bum·qui vult vide
ri qõ nõ ẽ·i.sup̃ id qõ ẽ·Qui em̃ vult supgredi qõ
est·supbus est· Et compaãt supbioz bissimus·vnde
supbe bius bissime·adũ· Et hec supbia bie·scilicet
amoz ꝑprie excellentie·vel supgrediẽs elatio mẽtis
de eo qõ nõ est· Sed arrogãtia est inanis gloria de
eo qõ quisq; est·de supbia ergo nascãt arrogantia
& nõ ecõuerso nisi em̃ p̃cesserit occulta mẽtis ela
tio.nõ sequit apta iactãtia laudis· De q̃ttuoz spe
cieb? arrogantiũ & arrogãtie dixi m arrogo gas·
A supbus ozr supbio bis·bim·supbire birũ·q̃ autẽ
dicit supbire·i·sup se ire·& supbus vel supbiẽs su
per se iens·et bia est·Et est supbio neutz cum suis
cõpositis liqua habet·Itẽ scias q̃ supbus est q̃ sem
per supbit·supbiens vo dicit q̃ ex causa ad temp?
supbit·vide i timio?· Quidã volũt q̃ supbio opo
naãt ab eo is.sz nõ aduertũt qõ dicit pse·q̃ ambio
apositũ ab eo is solũ mutat e·i i·vide etiã i rectoz

Supciliosus sa sũ·in supciliũ est·

Supciliũ·a sup & cilũ cõponit hoc supciliũ cilij
id est·ozdo piloz q̃ est sup oculos· Ponit etiã qñ
qz supercilium p superbia·que in eo maxie appet
Vnde superciliosus sa sum·i·superbus et arrogãs
Itẽ superciliosus tristis seuerus nubilosus·q̃ sepe
incedit depsso supercilio·

Superemineo nui·cõponit a super & emineo·&
est superemimere p̃ualere·p̃esse·pstare·p̃cellere·&
inde supereminens emmẽtis·oꝛis gnis·Et cõparãt
Vnde hec supemimẽtia nentie·& cozr·mi·

Superit·futuz de supsum·vñ in q̃rto libro regũ
ca·mj·Comedẽt & superit.& cozr· penlẽ·

Suphumerale.in humeralis vide·

Suplatim·exponit in tercia pte i tractatu de spe
cieb? noim in ca·de suplatiuis·

Superliminare·a super & liminare cõponit hoc
superliminare ris·i·limẽ superius·Vnde b & hec

suplimínaris & hº mínarē·ad suplimiare ptinens.

Supernas·a sup dicīē hic & hec supnas tis·et sup nus na nū·superna colens.

Supero·a sup dicīē supero ras·i·excellere·vincē & supare·i·restare·& superabūdare·Vñ ḃ & hec superabilis & hoc le·Vñ supabiliter adūb·Supo cōponīē. Exupero ras·i·valde supare·Supero &· eiꝰ cōpositā actīa sūt ꝑ excellere. aliter neutra·&

Supsideo des·sedi·sidere. a sup & ¶ cozr·pnl' sedeo & mutaē e·in i·vide in sedeo des. Inuenitur & sup sedeo sup sedere·& tūc sūt due partes.

Superstes titis·in supsto est.

Supstitio A supstes ōz hec supstitio onis·damnum vel vana vel superflua religio & obseruatio vel cultura ydoloꝝ.& ōz sic a superstitibus·i·senibus q̄ multis annis supstites per etatē delirant & errāt quadā superstitiōe·nesciētes q̄ vetera colent Vñ sic dicīē a superstātibꝰ·i·a dijs·qñ scꝫ de dijs nō timēda timemꝰ·Vñ supstitiosus sa sū·dicīē falsus vel vanꝰ religiosus·vel ydoloꝝ cultor·Vnde damnosus vel superstitiosus ōz q̄ tota die p̄cabaē & immolabat·vt sibi liberi superstites essēt·

Supsto stas·stiti·stitū·superstare·i·suꝫesse supfluere·Et cōponīē a super & sto stas·A supsto ōz ḃ & hec supstes stitis·i·senex·vel remanēs viuus vel vitā ducēs·& cozr·penl'·gti·

Superus·m super est·

upino nas·naui·natū·nare·i·versare. supinum facere·Vñ supinꝰ na nū·i·reūsatꝰ·Vnde gerūdia & pticipia dicunē supina·q̄si supinata·i·deriuata & īflexa a suis verbis·Et a supinꝰ ꝑ syncopā supꝰ pa pū·i·supinꝰ·Supino cōponīē cū re·& dicīē resupino nas·i·retro supinare·Vñ resupinꝰ na num Et est supino actīm cū oībus suis cōpositis·& debet scribi ꝑ vnū p·cozripit eñ p̄mā·vñ ouidi⁹ i tredecia epla·Et mō cātabāt vetes rsupinos amores

Suppar A sub & par cōponīē suppar paris·omnis gñis·i·sbiectꝰ pari·Vñ hec supparitas tatis·& cozripit pa·& mutaē b·in p·& geminat p·

Suppar⁹ A sup vel supza ōz suppar⁹ ri·et plz hec supa supoꝝ·i·manica oznatꝰ causa sup alia ducta & crispa·Et ponīē sepe ꝑ velo vel replicatōe vel sūmitate veloꝝ·& ꝑdu·primā positōe·Vñ quidā suppara nudatos cingūt angusta lacertos·Itē iuuenalis.Suppa veloꝝ picturus colligit auras·

Suppedaneus·pes cōponīē cū sub & ōz suppedaneꝰ nei·i·scabellū sub pedibus·sicut circa lectū solet esse·scabellū qō habet vsū sermij vel capse·vnō iā ex osuetudine qōlibet sermū vocaē suppedaneꝰ Idē & pedaneꝰ & suppedaneꝰ· Et suppediū·i·sbsidiū auxiliū·Et ḃm papiā est neutri gñis·Vñ dicit suppedaneū scabellū dictum qō sb pedibꝰ sit·hoc grece ypodion dicīē

Suppedito tas·a suppetia vel suppediū ōz suppedito tas·auxiliare·sūministrare·subseruire. obseq·suppedia dare·Et est neutꝝ·Et vt dicit hug·Est eliminanda eoꝝ fatuitas q̄ ponūt hoc verbū ꝑ pessundare·& oculcare sb pedibꝰ·& cozr·di·

Suppedium videē cōponi a sub & pes·& exponitur in suppetia

Suppello lis·in suppuli exponīē

uppetia tie.fe·gñis suffragiū·subsidiū·auxiliū Suppetia vel suppetie dicunē ꝓprie illa auxilia que maxīe ab illis petunē·vel illis ꝑcipue danē q̄ sub alioꝝ detinenē potestate· Vnde augꝰ de ciuitate dei·vnj·Qui hinc deferūt nostras petitōnes·inde referūt deoꝝ suppetias·

Suppeto tis·tiui. vel suppetīj titū·ex sb & peto tis·cōponīē·& est suppetere sūministrare·vel sup abūdare·Horatiꝰ·Paup eñ nō est cui rez suppetit vsus·& est ꝑ supabundare neutꝝ·& ḃm hº facit ex se impsonale suppetit·sꝫ ꝑ sūministrare est

Suppilo·ex sub & pilo las·cōponīē ¶ actīm· supplo las·i·otundere·vel latēter pilare·vel cōpellere·Et est verbū actīm·& ꝑdu·pi·

Supplanto tas·in planto tas exponīē.

uppleo·a sub & pleo ples cōponīē suppleo ples pleui·vi·in tū·suppletū·i·supimplere·vel in loco alteriꝰ implere·Vñ hoc supplemen mis.Et hoc supplementū ti·Et supletꝰ ta tum·& a gtio suppletiaddita o·habes suppletio sine c·

Suppletio onis·m supleo est·

Supplex A supplico cas deriuatur supplex plicis·gñis ois·q̄ supplicat vel damnaē·Nā qui damnaē supplex est et hūilis·Vñ supplicīē adū·Et hec supplicitas·et facit gēs plālis supplicū·et cozr·pli·

Supplicīū·a supplico cas ōz hoc supplicīū cij·id ē· tormentū·pena ꝑ qua supplicaē·et supplicīū·id ē supplicatio·Moris eñ erat antiqtus·vt de rebus supplicū·i·damnatoꝝ donaria·i·templa deoꝝ ampliarenē·et ideo supplicia ponūē ꝑ supplicatōi·Vñ et supplicīū dicīē ꝓprie cū qs ita damnaē·vt bona eiꝰ ofiscenē.et i publicū ad opꝰ temploꝝ vel fisci rediganē·vide in pena·

Supplico A sb et plico componīē supplico cas·cauī·care.q̄si sbtus se plicare et hūiliare ad rogandum·Et ostruiē in hoc sensu cū datiuo et actio vt supplico tibi·supplico te·Vñ hec supplicatio humilis dep̄catio·vide in plico cas·et vt dicit p̄sē·m ij·minoris·hoc verbū supplico est sbiectū plꝰ alijs oībus que sūt ei usdē speciei·

Suppmo A sub et p̄mo mis·componīē suppmo mis·supplsi plsū·verbū actīm·et est suppmere sbtus p̄mere·et cozr·pri·vide in p̄mo mis·

Suppubeo bes·vide in pubes bis·

uppuli·est ptēritum de suppello lis·et suppuli sū·qō cōponīē a sb et pello lis·et est suppellē·surripe quasi sbtus pellere·

Supputo tas·exponīē in puto tas·

Supza·vide in sup·

upmus·a supza compaē·supza ponīē ꝑ positi⁹· et dicīē supza supioꝝ.supmꝰ vel sūmus superlatiuꝫ Vnde supius supme vel sume adū·Et hec sūmitas tatis·et scribīē ꝑ vnū p·cozr·eñ primā·Vñ m autoza dicīē·Terga supzema dei regni occlsa supmi·

Supus·i·supimus·vide in supino nas·

ur·angustia ōz secundū papiam.

ura re·ōz posterioꝝ ps tibie·s.musculꝰ tibi iꝫ et dicīē a suo is·qz suit et vnit tibiam femori·et sepe ponīē ꝑ tibia·Iudic·xv·ca·vt stupentes surā femori imponerēt·Et in deut·ōz·xxvnj·Percutiat te dñs vlcere pessimo in genubꝰ et in suris.

Surculus·a surcꝰ ōz hic surculꝰ culi·dimi·pnus surcꝰ·Surcꝰ etiā dictꝰ est staciꝰ q̄si sursū canens· qz post virgiliū īmē ceteros poetas principatū obtinuit·Et a surculꝰ surculo las·i·surculos putare ꝑparare·colere·vnde surculatoꝝ·et cozr·cu·Surcꝰ a sursū ōz hic surcus ci·truncꝰ qui rmanet post abscisionē arboris·vel surcus ramꝰ q̄ ab arbore abscidīē·et generalīē ꝑ ramo ponīē·

Surdaster·in surdus est·

Surdeo des·in surdus vide·

nrdulus·in surdus est·

uroꝰ·a sordes dicitur surꝰ da dū·q̄si sordidꝰ

a sordib⁹ humoꝝ auꝝib⁹ acceptis·& q̄uis multis casib⁹ accidat·nomē tamē egri ex p̄dicto vitio re= tinet. Et compaē·V̄n hec surditas tatis·Et surdu lus la lū·& surdaster ambo dimi·Et surdo das·i· facere surdū· V̄n surdeo des·surdui·esse vel fieri surdū·Et cōponiē vtrūqꝫ·Obsurdo das·Et obsur deo des·i·vndiqꝫ surdare·vel ptra·sil⁹ vndiqꝫ sur dere·V̄n obsurdesco· similiter osordeo·desco scis Surdeo cū oibus suis cōpositis neutꝝ est·Surdo das·cū suis cōpositis est actim·

Surgo·rego cōponiē cū susū vel sursū·& diciē surgo gis·rexi·gere.q̄si sursū me rego & cōponiē cū ad·& ꝺr assurgo gis·d·mutato in g·i·ad aduen tū alicui⁹ causa honoris surgere·Cōsurgo gis·si= mul surgere·Exurgo gis·extra surgere & ꝑprie a somno·Insurgo gis·ptra aliquē surgere·i·īuadere vel impetere·& ostruiē cū dativo·Itē nota q̄ sur giē a loco·exurgiē a somno·Insurgiē ad vindictā ꝺsurgiē ad auxiliū·Itē surgo cōponiē cū re·& dici tur resurgo gis·itez vel retro surgere·V̄n de p̄te dictis versus·Surgo scdēs·exurgo iacēs·a morte resurgo·Assurgo dñis·insurgo dir⁹ in hostes·

Surregul⁹ li·di·puus regul⁹ q̄si sub regulo·& si gnat regul⁹ mlta·vt dixi m suo loco zē·

Surrepo A sub & repo pis·cōponiē surrepo pis surrepsi reptū·surrepe·i·subt⁹ repe & ꝑdu·re·

Surrigo gis·a sub & rego cōponiē surrigo gis· surrexi ctū·surrigere q̄si sursū regere & erigere·et pōt sincopari & dici surgo·i·surrigo·& sm hō pt saluari qđ dicit quidā·Surgo pelles·sz nō est exten

Surrim⁹·rimes. vel rima.cōponiē cū dendū sub & ꝺr hic surrim⁹ mi·i·ed⁹·q̄si sb māma adhuc

Surripio·a sb & rapio cōponiē sur existēs ripio pis·pui.reptū·ripere·i·latenter rape·subthē furari·Itē ꝑ falso suggerē inueniē danielis·vi·ca· Tūc pncipes & satrape surripuerūt regi·& cozr·

Surrus⁹ sa sū·in rus⁹ est· ri·

Sursū vel susū adūbi·loci. vide in susū·

Sus·a suo is·diciē sus suis cōis ge·porc⁹ vl̄ por ca·qꝝ eius seris suaē·vel ꝺr sus a subigo gis·qꝝ pa scua subigat·i·terra sbacta escas reqrat·pū·xi·Ciz cul⁹ aurē⁹ in narib⁹ suis·i·porce

Susa se·mas·ge·quidā fluuius·V̄n hec susa suse Et hec susis susis·Et hee suse susaꝝ quedā ciuitas q̄ immimet suse fluuio·Vnde hester ꝑmo capitulo Susa ciuitas regni ei⁹ exordiū fuit·Itē hester·mj· ca·Stratimqꝫ in susis pepēdit edictū·V̄n susis īde clinabile acuiē in fine·sed susis dēs de suse nō acui tur in fine·& ideo susis in dēo & in ablatio potest acui vel nō acui·

Susceptabulū·exponiē in susceptaculū·

Susceptaculū·a suscipio pis·ꝺr hoc susceptacu lū taculi·qđ & susceptabulū diciē·i·dom⁹ vel loc⁹ vbi alicui⁹ rei fit acceptio·

Suscipio pis·cepi·ceptū·cipe.q̄si susū capere & ponē a sursū vel susū·& capio pis·& cozr·sci·

Suscito scitas·in cito citas vide·

Suspecto ctas·in suspicio cis·vide

Suspectuosus·in suspicio cis·vide

Suspendiū A suspēdo dis·ꝺr hoc suspendiū dij· elcuatio intentōis ad deū·Iob suspendiū elegit aīa mea·Itē suspendiū·i·suspēsio strāgulatio laqueus·

Suspēdo A susū vel sursū & pēdo ponē suspē do dis·pēdi·pensū·spendere q̄si sursū pendere·

Suspicio·specio ponē cū susū vel sursū & dici tur suspicio cis·spexi·spectū·spicere·i·habere su spectū timere vel sursū aspicere·Et ꝑ venerari si cut despicere ꝑ otemnere·qꝝ quos veneramur q̄si sursū aspicim⁹·V̄n suspect⁹ tus·& suspecto tas· frequen·Et suspectus ta tū·Et compaē·Et suspe ctiu⁹ ua uū·Itē a suspicio cis·hec suspitio onis·et hec suspectio onis·in eodē sensu·V̄n suspectuos⁹ sa sū·& suspitios⁹ sa sum·Et vtrūqꝫ opaē. Et vt vult hug·Suspicio vel suspitios⁹ nō debet dici·sz ēm suspectio & suspectuos⁹·qꝝ supīmū de suspicō faē suspectū ctu·vnde dicit·Credo ēm q̄ nūq̄ dēt dici suspicio vel suspitios⁹· licet vitio scriptoꝝ in ueniaē sepe. Et scias q̄ sm tullū suspitio ipozrat opinionē mali qñ ex leuib⁹ indicijs p̄cedit· Et ꝺrim git ex trib⁹·p̄mo ex hoc q̄ aliqs in seipō mal⁹ est· & ex hoc ipō q̄si ꝺsci⁹ sue malicie de facili malum de alijs opinaē·Secūdo modo ex hoc q̄ aliqs male afficiaē ad alterꝝ·qꝝ de inimico ex leuib⁹ signis qs mala opinaē·Tercio ex lōga expiētia·V̄n sm plm senes sūt maxie suspitiosi qꝝ mltoties expti sūt ali ozū defect⁹· Est aūt triplex grad⁹ suspectōis vel suspitōis· P̄rim⁹ quidē grad⁹ vt homo ex leuibus indicijs de bonitate alicuius dubitare incipiat·& hoc est veniale & leue peccatū·ptinet ei ad tēpta tionē humanā sine qua hec vita nō ducē·Secund⁹ grad⁹ est· cū aliqs p certo maliciā alteri⁹ exīmat ex leuib⁹ indicijs·& hoc si sit de aliquo graui·est peccatū mortale·imōtū nō est sine otemptu ꝓximi Vnde dicit glosa sup illud coz·mj· Nolite ante tē pus iudicare·& si suspitōes vitare nō possum⁹·qꝝ sum⁹ homies·iudicia tñ·i·diffinitias sñias otinere debem⁹·Terci⁹ grad⁹ cū aliqs iudex ex suspectōe ꝓcedit ad aliquē ꝺdemnandū·& hec directe ad in iusticiā ptinet·vñ ē peccatū mortale·vide īnotorū

Suspicoz·a suspicio cis·deriuaē suspicoz caris·i· suspicere·vel oponiē p se a susū & specio q̄si sursū aspicere·vel arbitrari·Inueniē etiā suspico cas·pe nultima ꝓducta·& tunc oponiē a sb & spico cas· et abijciē b·et est suspicare latēter vel post vel sb tus spicare·et est verbū neutꝝ·

Suspiriosus·in suspiro est·

Suspiro·a sursū et spiro cōponiē·Suspiro ras· suspirare raui·ratū·i·sursum spirare·vel a sb spm ducere·vnde hoc suspiriū rij·et suspiriosus sa sū·

Sustento tas·in sustineo est·

Sustineo·teneo ponē cū susū vel sursū·et diciē sustineo nes·nui·stentū·tu·sustinere·i·sursū tenē vel pati·Et a sustētu sup·v i o·fit sustēto tas·fre· Vnde hoc sustentamen·et sustētamentū·et hoc su stentaculū li·et scribunē p̄dicta sine b·et cozr·su

Sustollo·a sursū vel susū et tollo stineo sti· ponē sustollo lis·sustuli·sblatū lere·sursū tollere Et vt dicit pap̄·Sustollit·eleuat·sustinet·psidio ē suffragaē·patitur·tolerat·

Sustuli·est pteritum accomodatū de tollo lis·et tūc sustuli·i· abstuli·vel eleuaui·Itē est pteritū de sustollo lis·et tūc sustuli·i·sursū tuli·et cozr·penl· vide in teneo des·et est pteritū de suffero·

Susum vel sursū adūbia loci sm hug·Et vt dicit pap̄·Susū i supioꝝ pte i loco signat·sursū ad locū

Susurriū·in susurro ras·vide·

Susurro ras·raui· rare.i·murmurare·in aure ali cui⁹ aliqđ latenter dicere·et est verbū ficticiū de sono locutōis dictum·qui ēm susurrat nō in facie alicui⁹·sz in aure loquiē de altero detrahēdo·vnō hic susurro ronis·i· murmurator·sentēcios⁹·bilin guis·Et hoc susurrium rij·murmur·latēs locutio· Iob·mj·Et q̄si furtiue suscepit auris mea venas su surrij ei⁹·qđ etiā hic susurr⁹ ꝺr· Vnde virgili⁹·Et

leto sõnũ suadebit mire susurro·& susurr? ra·rũ ·i·susurrãs Et ẽ neutr susurro ras·& corr·pmaz Vñ ouidi? i·xvi·epla·aut ego cũ cara ꝺ te nutrice

Sutilis A suo is·ꝺr h & hec sutilis & susurro hoc le· penulẽ·corr·q̃ osuta fuerit iuxta antiquos mores secũdum quosdam

Sutor A suo is·dicit hic sutor toris·& or in rix· hec sutrix tricis·mulier q̃ suit·Vnde hec sutricula dimi·Itẽ a sutor·sutori? ria nũ·& sutim adꝺbi·

Sutricula le·dimi·pua sutrix·

Sutrimũ A suo suis ꝺr hoc sutrimum ni·locus ad quẽ ꝺuenũt ad suendũ·sz sꝺtrimũ loc? est vbi sub terra ꝺdunẽ alique spẽs vel simunẽ

Sutrix tricis·m sutor est·

Suxi·suxisti·preteritũ de sugo·

Sutura A suo is·ꝺr hec sutura ture·vt Ista tunica habet bonã suturã·i·bene suta est·& pdu·tu·

Si supiorem fimit sillabam necesse est sequẽtẽ quoqz ab ea incipe· vt mitto attinet·Item quotienscũqz ponit ante i·purã sequente vocali habet sonũ de e· vt lectio·amatio·nisi pceꝺat s·ut salusti?·vel x·vt mixtio·vel aspiratio intcidat inter t·& i·vt corinthios·vel nisi differentia impediat vt litiũ·sicut dixi in prima parte· vbi egi de litera i capitulo de t·

Sabanus·i·oestr·asilus·

Sabella le·dimi·parua tabula·

Sabellio onis·mas·ge·i·publicus scriptor·a por tandis tabulis in quib? scribebanẽ ante vsũ carte· Idẽ & tabellari?·i·public? scriba·qr ea tm̃ q̃ gestis publicanẽ scribit·Et tabellio etiã vel tabulari?·vl tabellari? ꝺr qui frequẽter ludit cũ tabulis·& mobiliter inuenit declinatũ·tabulari? ria riũ·& hꝰ tabellariũ·sedes vel aceruus tabellar·vel locus vbi tabule seruantur·

Sabellula le·dimi.pua tabella·

Sabeo·a tabes bis·ꝺr tabeo bes· bui·tabere·i·putrere·pigrere·deficere·tabe fluere Et ponit·Con tabeo bes·Extabeo bes·Intabeo bes·Et hic inchoatiua·Tabesco·Cõtabesco·Extabesco·Intabesco· Tabesco & ei? posita sũt neutra & carẽt supinis & producunt ta·

Saberna A tabula ꝺr hec taberna ne·a tabulis q̃ sꝺsternunẽ mercib?·& est ꝓprie domũcula in qua panis & vinũ & carnes cocte vendunẽ·& tabeme dicunẽ·quia olim tales edicule ex lignis & tabulis erãt pstructe·que nũc & si non spem nomẽ tñ psti nũ retinent · Vñ hic tabernio onis qui frequentat tabernas. vel q̃ ibi vendit necessaria · Et hic tabnarius idẽ. Et hec tabernaria rie·vxor tabernarij·vel meretrix·Et tabernari? ria riũ·

Stabernaculũ li·est tentoriũ in expeditõe·& ꝺr a taberna q̃ est dom? imnaturalis imo ad temp? durat·scz quousqz res ibi vendunẽ·Et inde tabnaculum ꝺr·s·quedã mansio q̃ nõ ꝓpria & naturalis est sicut tentoria & castra militũ in expeditõne. qr ea relinquenẽ finito bello. vl' qr figunẽ modo hic·modo illic·& mutanẽ·& cũ trãsmigrãte migrãt. Vel tabnacula dicunẽ a tabulis qr de tabulis pstrui solent· vel qr tabulis & lignis solẽt appẽdi & appẽdũtur funib?· ¶ Hic nota q̃ tabernaculũ de quo fit mentio in exodo· Erat dom? deo dicata q̃ꝺrata & oblongata·trib? clausa pietib?·aq̃lonari·meridiõ & occidẽtali·liber ei patebat itroit? ab oriẽte. vt sole oriente radijs ei? illustrarẽ·Tabernaculũ hꝰ in duas ptes erat distinctũ·posterior vel interior ps ad occidentẽ decẽ cubitis ꝓtendebat·et ita quꝺrata erat·in longũ·l·& in latũ·& in altũ decẽ cubitorr·& hec ps aditũ dicebat·vel sanctũsãcti·vl' sanctuariũsanctuarij .vel sãctasãctorr·Anterior ps ad orientẽ viginti cubitis ꝓtendebat·q̃ omnis erat sacerdotib? & hec dicebat sanctũ.vel sancta vel sãctuariũ·respectu hui? posterior dicebat sãctũsãcti q̃si sanctũ psecutiuũ sãcti·vt ꝺr seculum seculi. vel sanctũsãcti ·i·sancti? sãcto·vt ꝺr dñs dñorr·rex regũ·Erat aũt i interiori sãctuario archa cũ hijs q̃ in ea reposita erãt·et cũ hijs q̃ erãt ei supposita·In anteriori ꝺo candelabr ad austr·mensa ad aq̃lonẽ· In medio ante velũ·i·nõ longe ab adito altare aureũ·Tectũ tabernaculi nõ ꝺcameratũ sz planũ ad modũ palestine fuit q̃ttuor opimentis opertũ vt ꝺr in historijs sup exoꝺ ¶ Itẽ scias q̃ ꝓ tabernaculũ qꝺ est mutabile·signat status psentis vite mutabilis. Per templũ vero qꝺ erat fixum & stãs·signat status future vite·q̃ est oñmo imutabilis. Et ꝓpter hoc in edificatõe templi ꝺr·q̃ non est audit? sonit? mallei vel securis·ad signandum q̃ ois perturbatõis tumult? longe erit a statu futuro· Itẽ nota q̃ sicut i vnitate tẽpli vel tabernaculi repsentabat vnitas dei·vel vnitas ecclie·ita etiã in distinctõe tabernaculi vel templi repsentabat distinctio eorr q̃ deo sũt sꝺiecta ex quib? in dei veneratione ꝺsurgim?· Distinguebat aũt tabernaculũ ꝓ duas ptes in vnã·q̃ vocabat sãctasanctorr q̃ erat occidẽtalis ad aliã q̃ vocabat sãcta que erat ad orientẽ·& itẽr ante tabernaculũ erat atriũ·Itẽ sãcta a sãctissãctorr distinguebat quꝺã velo·qꝺ q̃ttuor coloribꝰ erat distinctũ·& interi? tabernaculuz id est·in sãctasanctorr sol? sũm? põtifex semel tãtũ in anno introibat·In tabernaculũ ꝺo exteri?·i·in sãcta intrabãt sacerdotes quotidie·nõ aũt ꝑplis q̃ solũ ad atriũ accedebat· Per exteri? tabernaculũ qꝺ ꝺr sãcta figurat stat? veteris legis·vt apls dicit ad hebreos ca.ix·Quia ad illud tabernaculuz semp intrabãt sacerdotes sacrificiorr officia ꝺsummantes· Per interi? ꝺo tabnaculũ·qꝺ ꝺr sãctasanctorr figurat vel celestis gloria·vel etiã status spiritualis noue legis·q̃ est quedã inchoatio future glie in quẽ statũ nos xps introduxit·qꝺ figurat ꝓ hoc q̃ sumus sacerdos semel in anno solus in sãcta sanctorr intrabat· Velũ aũt figurabat spũaliũ occlꝰtões sacrificiorr in veteribꝰ sacrificijs·qꝺ velũ erat q̃ttuor coloribus ornatũ·Bisso quidẽ ad significãꝺũ carnis puritatẽ·Purpura aũt ad signandũ passiones quas sãcti sustinuerunt ꝓ deo· Cocco bis tincto ad signandũ caritatẽ geminã dei ꝺr & proximi Hacincto aũt figurabat celestis meditatio· Ad statũ aũt veteris legis aliter se habebat popul?·et aliter sacerdos·Nã popul? ipa corpalia sacrificia cõsiderabat·q̃ in atrio offerebanẽ· Sacerdotes ꝺo rationẽ sacrificiorr psiderabãt·habẽtes fidẽ magis explicitã de misterijs xpi·& ideo intrabãt·interi? tabernaculũ.qꝺ etiã quodã velo distinguebat ab altero·qr quedã erãt velata populo circa ministeriũ xpi que sacerdotib?erãt nota·Sz põt queri cũ nobilior ps orbis sit oriẽs·& tabernaculũ sit institutuz ad dei oratõez & cultũ·q̃re dispositum fuit magis versꝰ occidentẽ q̃ versꝰ orientẽ·Ad hoc est dicendum q̃ adoratio ad occidentẽ fuit inducta in lege ad excludendũ ydolatriã·Nã oñs gentiles m reuerẽtiã solis adorabãt ad orientẽ· Vñ ꝺr ezechiel·

vnj·Qō quidā viri habebāt dorsū ptra templū do
mini & facies ad orientē·& adorabāt ad ortū solis
Vñ ad hoc excludendū tabernaculū habebat sācta
sanctorū ad occidentē vt vers9 occidentē adorarēt
Ratio etiā figuralis pōt esse·q: tot9 stat9 prioris
tabernaculi ordinabaē ad figurandū mortē christi
que significaē p occasū scōm illud pphēticū· Qui
ascēdit sup occasū dñs nomē illi. Scias tñ q9 quis
de9 vbiq3 sit·tñ in nouo testamēto institutū est ab
ecclīa·vt sacrificiū misse ei offeraē vers9 orientem
trib9 de causis Primo ppē significationez · q: a dō
est nobis mētis illuminatio·sicut lumē corpale sol'
ab oriēte·Scdo q: est nobilior ps orbis·& oīe no
bilius qō est apud nos debem9 deo· Tercio ppter
opa quedā ipsi9 notabilia i oriēte·q: ipe mouet ce
lū cui9 mot9 ab oriēte incipit·& ipse etiā padisum
in oriēte cōstituit·et ipe etiā ab oriēte ad iudicium
veniet·sicut ab oriente ascendit·

Tabernio onis·in taberna est·

Tabernula·le·dimi·pua taberna·

Tabes·a sto stas·dr hec tabes bis·putredo·sani
es. Sz tabes q̄ stat q̄si stabes·Effluere tabe mortuo
rū est·Vñ hec tabecula le·dimi·Et tabid9 da dum·
putrid9·piger·deficiēs·tabe fluēs·Et opaē ·Vnde
hec tabitudo Et hec tabiditas·Item a tabes dr tabi
gēs·& tabo dēs & ablati9 in eodē sensu cū tabes·
& est nomē dyptotū·

Tabita·hebraice·dorcas grece·puella vel caprea
latine·Mathei·v·ca·dr·Tabita cumi qō interptaē
puella surge·fm hiero·In marco tñ dicitur tabita
cumi·qō interptaē puella dico tibi surge·sed dico
tibi·nō est de interptatōe·imo est additū ab euan
gelista ad discretōez faciendā·vt ostendaē q9 vocē
edidit & virtutē voci sue dedit xp̄s·& pp̄ō·penl'·
tabita· Vñ in aurora. Extitit in ioppe devota puel
la tabita·De cumi vide supra

Tabitudo tudinis·in tabes est·

Tabula·a teneo dicīē hec tabula le·p mensa·sed
mensa paupum est·tabula diuitū·q̄si tenabula·q:
teneat bolos carniū & varia fercula & vasa·Item
tabula·i·alea in q̄ ludiē pirgis calculis & tesseris·
Itē tabula latū lignuz·siue lat9 asser·Itē tabula te
gula·Et tabule in quib9 scribim9·Et ī hijs signifi=
catōnib9·dicīē a teneo tenes. vel a tego q̄si tegula
Et a tabula·tabulat9 ta tū·tabulis ornat9·Et hic
tabulat9 lati·Et hoc tabulatū ti·in eadē significati
one·s·qō ex tabulis pstratū est·vel paries ex tabu
lis·vl' edificiū ex coaptatis tabul' factū·Itē a tabu
la·tabulo las·i·tabulas parare·psternere·Et opo·
nīē·Cōtabulo las·Distabulo las·tabulas remouē·
& est actīm· tabulo cū oībus suis opositis & cor'

Tabulariū bularij·in tabellio est· ¶ bu·

Tabulo las·in tabula est·

Taceo ces·cui·tacere·tacitū·i·silere·Vñ tacitus
ta tū·Et taciturn9 na nū·q̄ facile tacet· Et opatur
Vñ hec taciturnitas tatis· Taceo oponīē cū cō·&
dicīē oticeo ces·oticui oticitū·Itē cū ob & dicīē ob
ticeo ces·obticui obticitū·Itē cū re & dicīē Reticeo
ces·reticui·tū· Itē cū sb̄ & dicīē subticeo ces·cui.
citū·i·sb̄tus vel pas9 vel post tacere·Et ab istis in=
choatīs·tacesco·oticesco zc̄· Taceo & ei9 cōposita
neutra sūt·& faciūt pteritū in cui·& sup̄·in citū·
Itē taceo cor'·ta·vbiq3·& opposita mutāt ta in ti·
etiā cor'·Quidi9 dr arte·Vere pri9 taceāt volucres
estate cicade·Int aūt tacere & silere hoc interest se
cundū quosdā·q: q̄ tacet loq̄ nondū incepit·q̄ vr
silet loqui desinit·Iuxta quod esayas pphēta dicit·

Tacui silui semp patiēs fui·

Tacturnus na nū·in taceo ces·est·

Thadeus dei·dicti9 est iudas frater iacobi mīoris
& acuit penulti mā·vide in iudas·

Talaris·a tal9 dicīē h̄ & hec talaris & hoc re·vñ
talaris tunica·q: vsq3 ad talos descēdat· Et h° ta
lare ris·instrumentū volādi talo alligatū·quo mer
curi9 vtebaē·vide in linea·& pdu·la·

Talassū lassi·i·mare·qō & talatz dicīē·Vñ talas
sus sa·sū·i·marm9·Et p cōpositōez hoc bitalassus
Itē inuenīē hic bitalass9 lassi·i. vestigiū in luto·&
tūc deriuaē a tal9 li·

Talentū·a talis tale dicīē hoc talentū ti·qōdam
pond9 qō sūmum esse phibeē in grecis·Nā nichil ē
calco min9·nichil est talēto mai9· Cui9 pond9 va
riū apud diūsas gētes habeē· Apud romanos eñ
talentū est·lxxij·libraz·& est talentū triplex·scz
min9·mediū·& sūmū · Min9·l·Mediū·lxxduaz li
braz·Summū·clxx·est·& scias q9 legūē qñqz gña
talentoz·s·auri·argēti·eris·ferri·& plumbi· Para
lipō· vltimo· Et zach9·quīto ca·Item mathei·xxv·
Dñe quinq3 talēta tradidisti michi·Et etiā ibidem
dicīē· Alij tradidit duo talēta· Alij vo vnū·p pōi
cta qui q3 talēta intelligunē quinq3 gña bonoz q̄
dñs tradidit homini·s·bonū nature ad opandū·qō
signaē p talentū eris qō nō putrescit·sz manet im
putrescibile·Gen·v·Posuit de9 hoiez in padiso ut
opareē·& custodiret illud·Bonū gratie·ad coope
randū qō significaē p talentū auri quod est precio
sissimū inē metalla corimth·nj· Pl9 oībus laborau
nō aūt ego·sz gratia dei mecū·Bonū scientie ad do
cendū·qō significaē p talentū argēti·Psalmi ·Elo
quia dñi eloqa casta argentū igne examinatū· Bo
nū potētie ad defendendū·qō signaē p talentū fer
ri qō domat oīa metalla· Psal·Reges eos in virga
ferrea·Bonū opulētie ad sustentandū·quod signa
tur p talentū plūbi.quod ē vilissimū inē oīa metal
la·& infectiuū.& cpalia sūt vilia respectu spūali
um·Duo talēta alij tradita sūt bonū naē·et aliud
quodcūq3·Sz alij tradidit de9 vnū·scz bonū naē
oībus eñ de9 dedit illud bonū·q: vidit deus cun
cta que fecerat·& erāt valde bona·bona in se·val
de bona in ordine ad vniuersū·

Talia·est vna musaz et est etiā pl'ale de tali ī neu
talio·hic & hec talis & hoc tale·i·ille ¶ tro·
Vñ hic talio talionis·mas·ge·ciusdē rei recōpensa
cio vindicta simlis delicto·vt dens p dente·ocu
lus p oculo eruaē·& ita ppie est iniurie recōpensa
cio lex talionis·licet qñqz dicaē beneficij·Vnde in
pap̄·dicīē· Talio est cū id patiē quisq3 quod fecit
iniurie vl' bñficij· Et fm hoc distinguiē duplex lex
talionis scz vna in bono·quā dictat lex naturalis
De q̄ dicīē Mathei septimo· Omnia quecūq3 vultis
vt faciāt vobis hoīes·& vos facite illis·& hic ta
lio bon9 est· Altera lex talionis est in malo quā di
ctat lex moysi exod·xxi·& deut·xix·Oculū p ocl'o
dentē p dēte·suple·reddet · Et hic dicebaē lex ta
lionis scz q: taliē recipiebat q̄liter faciebat· Et hec
lex in pcepto erat iudici maxime si exigebaē·sz iniu
riā patienti est pmissa·q: videlicet pmittebaē ei q9
hāc vindictā peteret·Si tñ ex libidine vindicte h°
faciebat mortaliter peccabat· Quia leuitici·xix·di
citur·Nō queras vltionē nec memor eris iniurie ci
uium tuorum·

Talpa talpe·incerti gnīis quodā aīal ad similitu
dinē muris·q: sit dānata ppetua cecitate et tenebris
Est cū absq3 oculis·semp terram fodit·et humum

egerit·et radices ſ̄b̄ter frugib9 comedit hāc greci balfalacā vocāt· Vide ī ſalamādra· Et in vtroq3 genere accipiē talpa p aīali vtriuſq3 ſex9·

Talus·a tollo lis·dr hic tal9 li· ꝑpter rotūditatez & eſt talus ſ̄b̄ crurib9·& ſ̄b̄ talo calcane9· Talus etiā dr deci9· Vñ hic taxill9 li. dimi· Vñ vers9· Eſt tal9 deci9 tal9 poſtrema pedis ꝑs·

Tam adūbiū q̄ritatis·vel cōparādi·vl' ſil'itudinis amē·eſt diūctio adūſatiua· De cōpoſitis a tamē vt verūtamē·attamē·& ceteris·vide in ſcda parte vbi agiē d accētu adūbioꝝ·i capl'o d opoſitis a tñ

Tametſi·poniē p q̄uis·& eſt diūctio adūſatiua· Et cōponiē a tā & etſi· Vel eſt quedā irregularis ꝑgeries vocū q̄ poniē p vna ꝑte · Vñ ad hebreos ſexto capl'o dr· Tametſi illa loqmur· Vel ſm aliam literā· Tamē etſi ita loquimur·

Tamino nas·naui·a tamē deriuat·& eſt tamīare adūſari· Et cōponiē cū ad & dicit attamino nas·i· adūſari. Itē cū cō·& dr ꝑtamino nas·i·polluere deturpare·& eſt actiū·alia ꝑdicta ſūt neutra· Et nota q̄ attamino nas·eſt purgare·vt farinā cū ſetario ſm quoſdā· Vñ hoc attamē minis. ipſū ſetarium·& mutat d·in t· ſm p̄ſ·in attamīo·& attamen minis·& corr· mi·

Tango gis·tetigi tactū· Vñ hic tact9 ctus·& b & hec tangibilis & hoc le· Tango ponit· Attingo gis·attigi attactū ·valde vel iuxta tangere·vel accidere· Cōtingo gis. ꝑtigi ꝑtactū· Vñ hic cōtactus ct9·tui· Obtingo gis·obtigi obtactū· Tāgo & ei9 cōpoſita ꝑ tāgere ſūt actiua·q3 ꝑ accidē neutē ſūt· Itē ꝑpoſita a tāgo in p̄ſenti mutāt a in i.& facit ꝑteritū in tigi·penl'·corr·& ſup·in tactū.

Tantalides·in tantul9 vide·

Tantul9·pater fuit pelopis & tantul9 auis quā ardeā dicūt· Vñ hic tātalides de·pnl'·cor·filio9 vel nepos tantali· Vnde hec tantalis tantalidis·filia vel neptis tantali·

Tantill9 A tā dr tant9 ta tū ·a quo tantul9 la lū· & a quo tantillul9 lula. lulū·ambo dimi.i·modic9

Tantiſper·i·tm vl' intea·& videt ꝑpoſitū a tātis

Tantalogia. vide ī q̄rta ꝑte in ca. de vi & p

cijs annexis barbariſmo & ſoloeciſmo

Tant9 ta tū A tā dr· Vnde tantulus la lū·dimi· vide in tantillus·

Tantundē·tant9 ponit cū demū·& dr hoc tantundē·gō tantundē. actō tantūdē·& nō amplius vt tantundē valet hoc q̄ntū illud

Tapetū·a ſterno & pes dr hoc tapetum ti· Et hic tapes pis· Et hoc tapete tis·in eodē ſenſu et dicta ſūt tapeta·q̄ſi ſtapedia·q3 primū pedib9 ſternunt q̄ adhuc fit·& ꝑdu·penl'· Ouidius· Regia tecta petūt poſitiſq3 tapetib9 altis. Inuenit etiā hec tapeta te· Vñ virgili9 octauo eneidi· Armaq3 crate raſq3 ſiml' pulcraſq3 tapetas·

Tapinoſis·exponit in·mj·ꝑte ī tractatu de vitijs

Taratantara·gn̄is neutri indeclinabile annexis nomē ficticiū eſt·i·ex ſono quē facit dictū·eſt eñ taratantara· inſtrumentū quo farina colat· Et eſt inſtrumentū cui9 ꝑcuſſione granū defluit inē molas molēdimi·& eſt clangor tubaꝝ Enni9· Ac tuba terribili ſonitu taratantara dicit· Vñ taratantarizo rizas·tuba clangere·vel farinā colare·& ē ſetaciaē

Taratantarizo·in taratantara eſt·

Tardiuſcul9 la lū·i·aliq̄tulū tard9 & ſepe recēſ

Tardo das·daui·datū· tardare·i·morari vel impedire·retinere·differre. tardū facere· Vnde tard9 da dū. Et compat· Vñ hec tarditas tatis· Itē a tardo das·tardito tas·frequen· Et ponit·Retardo das·Tardo das·& ei9 poſita ſūt actiua·

Tarentin9 tarentū·quedā ciuitas eſt· Vñ tarēti nus na·nū· Vnde hiero·in epl'a ad paulinū ca·p̄mo Sicut pictagoras·menphiticos vates·ſic plato egiptū & architā tarentinū·i·ſicut pictagoras adijt phos egipti·ſic plato adijt egiptū & architā tarētinū·i·quendā phm q̄ dicebat archita·& tarētin9 a loco·q3 erat de ciuitate tarēto·quā tarās neptuni filio9 ꝑdidit & noīauit·& penl'·pdu·archita·& etiā tarentin9·

Tarm9 mi·maſ·ge·vermis lardi· Vñ tarmoſ9 ſa ſu·i·tarmis plen9·& pōt dici tarm9·a tero vel teneo·q3 terat vel teneat·

Tartar9·tartarizin grece·latine dr horrere. vl' cremere · Vñ hic tartar9 ri·ſed in plurali hec tartara tartaroꝝ·ſcz ꝑfundiſſim9 loc9 infernoꝝ · de quo nemin̄ extraxit de9· Illic eſt flet9 & ſtridor dentium·horror tenebraꝝ·tremor frigoris· Vnde tartareus rea·reū·& tartarin9 na nū·& corr·ta·

Tau·in tauma eſt·

Tauma. Tau eſt quedaꝫ litera hebrea quā nos t· dicim9· Nā tau dicūt greci tetā·& a teta nos dicimus t· Tau dr eſſe adūbi·admirātis· Ezech·ix·Sig̃ tau ſup frontes viroꝝ gementiū·In interp̄tatōib9 aūt dr tau ſignū·vel ſ̄b̄ter·vel ſignat9·vel ſuperior Et a tau dr hoc tauma matis·i·admiratio·vel miraculū·Et hec taumācias cie·dr arc9 celeſtis·ab āmiratōe et ſtupore admirantiū dict9·vel taumancias q3 fuit filia taumātis·

Taumancias. in tauma eſt·

Taurea·a taurus dr hec taurea ree·i·plaga vel flagellū ex corio tauri·

Taurenſis·in taurimū vide·

Taurimenſis·in taurimū eſt·

Taurimū·a taur9 dr taurin9 na·nū·et hoc taurimū ni·quedā ciuitas ab abūdantia tauroꝝ dicta· Vnde h et hec taurēſis·et hoc rēſe· et taurin9 na·nū· Et h et hec taurimenſis·et hoc ſe·

Taur9 ri·bos iuuenis·et ꝑprie adhuc nō caſtrat9 et tauri vocāt ſcarabei terreſtres vel ſilueſtres iri

Taxatio onis·in taxo as·eſt· Tāo ſimiles

Taxeus xea·xeū·in taxus eſt·

Taxillus li·eſt dimi·de tal9 ſm vtrāq3 ſignificatiōnē tali· Vnde taxill9·puus tal9·i·poſtrema ꝑs pedis·et taxillus puus deci9·

Taxo taxas xaui·taxare·i·numerare·et taxare·i· dicere·et taxare·i·affirmare·et taxare·i·licitū imponere. ſ·p̄ciū rei que vendit· Vnde hec taxatio onis Heſdre·vnj·Omnia ſine taxatōe·i·ſine quātitatis determinatōe. Taxo cōponit·Contaxo xas. Pretaxo xas·Retaxo xas · Et eſt actiū taxo cū oībus ſuis cōpoſitis·et ꝑdu·p̄mam poſitōe·

Taxi9 xi·mal·ge·q̄dam aīal eſt·Et hec taxi9 q̄daꝫ arbor venenata·et amariſſimi ſucci·vnd taxe9 xea xeū·Et hoc toxicū ci·q̄daꝫ gen9 veneni·qđ ex ſuco illi9 arboris exprimit· vnde toxic9 ca cū·et toxicat9 ta tū·et toxico cas.i·venēare·veneno ificere. Et eſt actiū cū ſuis cōpoſitis ſiqua habet

Tectū a tego gis.texi tectū dr hoc tectū cti·ꝑs dom9·et ſepe ponit ꝑ ipa domo vnde tectorius ria riū· Itē a tego gis·dr tect9 cta ctū·i·cooptus·

Teda·a tedet·dicit hec teda de·lignū lūinaribus vel luminib9 aptū·et dicit ſic ꝑ otrariū·q3 tedium nō ꝑferat·et q3 tede et faces ſolebāt ferri ardētes ante nubētes·ideo teda ponitur ſepe ꝓ nuptijs

vel coniugio·

Tedeo des. tedui dicebaē antiq̄tus·sz modo non est ī vsu·i·fastidiri·indignari·anxiari·habere tediū Vñ tedet impsonale & ostruiē cum actiō & gīo· vt Tedet aīam meā vite mee. Vñ hoc tedium dij· Tedet cōponiē·Detedet. Pistedet·i·valde tedet· Pertedet·i·valde tedet· Tedeo & tedet cū suis cō positis neutra sūt·& carēt supinis·& pducūt hāc sillabā te·Ouidius. Detedet mgenuos tedia ferre sui·Et vt dicūt scribi debet taedet·p ae dyptongū Et scias q̄ tedet accipit p̄ p̄terito ptesum est·ēm prisē·Vñ pōt queri de hoc pticipio ptesū verbi im psonalis· Videē em̄ q̄ opositū descēdat a simplici qđ esse nō pōt· Ad hoc dico q̄ sicut tollo accipit mutuo p suppletōez a cōposito pticipia·ita hoc sim plex tedet accipit mutuo p suppletōnez a cēposito ptesus·qđ ab hoc verbo ptedet ꝓprie venire dēt· Et certū est q̄ sepe simplicia ponunē p opositis·et ecōuerso· vide etiā in misereor·

Tedericꝰ ci·ꝓprīū nomē virī·& pđ·pnl'·

Tediolū li·dimi·puum tediū·

Tedior aris·tediatꝰ sū· verbum deponētale·i·te dio affici·& deriuaē a tediū·

Tedula le·dimi·pua teda·

Tediosus·a tediū dr tedios sa sū·i·fastidiosus tedio plenꝰ·& compatur·

Tegella tegelle·dimi·pua tegula

Tegellaria·a tegella dr hec tegellaria larie·q̄ & tegularia dr·s·venefica sup tegulas sacrificās·

Teges·a tego gis·dr hec teges getis·pua domus q̄ & tuguriū dicīē·s·casula quā faciūt sibi custodes vineaꝝ vel pastores ad tegmē sui q̄si tegeriū·vl' tu guriū·Hāc rustici capanā vocāt·qz vnū tm̄ capiat

Tegimē A tego dr hꝰ tegimē mimis·Et hec tectu ra re·Et hinc hoc tegimentū vel tegumentū· Item a tego pōt dici hoc tegmē mimis·

Tegmen tegmimis·in tegimē vide

Tegna A tego gis·dr hec tegna gne·dolꝰ·fraus deceptio. Vñ tegnosꝰ sa sū·i·fraudulentus decep tor vus dolosus·Et gpatur·

Tegnula le·dimi·pua tegna

Tego gis·xi·tectū·i·opire defēdere· Tego gponi tur·Attego gis·valde tegere·Cōtego gis·cōtexi· id est·simul tegere·Circūtego gis·circūtexi ctum· Detego gis·detexi ctū·i· discoopire valde vel de orsū tegere·Protego gis·i·defēdere. Obtego gis· id ē·ptra vel vndiq̄ tegere·Retego gis·itez tege re vel discoopire.Sbtego gis·i·sbtꝰ vel post tegē Tego & eiꝰ cōpolita actīa sūt·& faciūt p̄teritum in xi·& sup·in ctū·& corripiūt in p̄senti hāc silla te·Vnde horatiꝰ in epi·Cōmissūq̄ teges & vino tortus & ira·

Tegula A tego gis·texi dr hec tegula le·qz tegat edes Eadē & imbrex cis·dr quia accipiat imbres·Vñ tegulariꝰ ria riū·Et hic tegu lariꝰ rij·qui tegulas facit·Et hoc tegulariū rij·locꝰ vbi fiūt vel aceruꝰ vel mltitudo tegulaꝝ· Et tegu lo las·i·tegulas facere vel tegulis opire.& pduc· te·licet deriueē a tego·qz retinet naēaz huiꝰ p̄teri

Tegumentū·in tegimen est Teri texi·

Tela A telon dr hec tela le·a longitudīe stamiū Vñ telariꝰ ria riū·& hoc telariū rij·instrumentum texēdi·Itē tela telozꝝ·est pl'ale de telū teli

Tellus A tollo lis·dr hec tellus telluris·terra fru gifera·qz eiꝰ fructꝰ tollimꝰ·vel qz eiꝰ fructꝰ nos tollūt & nutriūt·vel qz ipa nos tollit·i·portat & sustinet. Humꝰ inferior q̄ humida est· Sed terra a supiori pte q̄ teriē·vl' gnaliter terra videē dicta sic qz naturaliter siccitate torreat·Nā vt hūida sit hꝰ affinitate aq̄ sortiē.& declinatur tellꝰ in singulari numero tm̄ ēm vsū.& pduc·penl'·gn̄· Nota hos versꝰ mgrales· Humor humū reddit·terram terit vsus aratri·Estq; solū solidū·tellus se tollit ī altū

Tellus ludis·quidā locꝰ rome scdm papiā ellurꝰ A tellꝰ dicīē hic tellurus ri·dꝰ telluris & pducit penultimā.

Telo las·telaui·dr a telon·et est telare longaē dif ferre·sz nō est in vsu·Et inde cōpomē·Protelo las id est·distendere plongare differre progare·Telo & eius cōpolita sūt actīa·& pducūt te·

Telo lonis·masc·ge·dr a telon greco· Telonē ortu lani vocāt lignū quo hauriunt aquā a longitudine dictū· hoc hyspani ciconiā dicūt·qz imitēē auē illā rostꝝ leuantē & deponentē·Huiusmodi lignū mō sepe fit sup puteos

Telon grece·latine dr longū·vel tributū

Telonariꝰ·in teloneū est·

Teloneū A telon greco qđ latine dr tributū·dr hoc teloneū nei·penulē·pdu·i·tributū·& ꝓprie te loneū dicīē tributū de mercibꝰ marinis circa litus acceptū·q̄si oim litoꝝ fiscalis conductio·Vñ telo neū dicīē locꝰ vbi recolligīē & exigīē·s·vbi de mer ce sua a nautis emolimēta reddunē·Ibi em̄ vectiga lis exactor sedet p̄ciū reiꝰ impositurus & voce a mercatoribꝰ flagitās·& tale officiū habuit beatus matheꝰ·Vñ matthei nono·Et cū trāsiret inde ihs· vidit hoiez sedentē in teloneo noie matheū A telo neū dicīē hic teloneariꝰ rij·qui ibi exigit tributum Et telonariꝰ ria riū· Vñ dicit beda·q̄ matheus se noiauit publicanū·vt ostēderet legētibꝰ nullū de bere ouersū dr salute diffidere·cū ipe de publicano in aplm·de telonario in euāgelistā sit repēte muta tus·Et gregoriꝰ dicit·Nā piscatorē petrꝝ matheū vero telonariū scimus·

Telū A telon qđ est longū·dicīē hoc telū li·quid quid a longe iaci pōt·vt lapis·martelluꝰ·& hmōi· vñ tela ꝓprie dicunē quibꝰ hostē impugnamꝰ·sz ar ma quibꝰ nos defendimꝰ·& ideo recipiūt copula tionē arma & tela·Telū etiā abusiue dicīē gladius Et telū dicīē dolor lateris·qz corpꝰ dolore transū beret tanq̄ gladiꝰ·& pdu·te·vñ ouidiꝰ epy·Heu patior telis vulnera facta meis

Temerariꝰ ria riū·in temere est·

Temere·a temetū dicīē temē·i·pōsūptuose·fatue stulte·sine causa·sine cōsilio·vñ hec temeritas tatis pōsumptio·violētia·fatuitas·Et temerariꝰ ria·riū· pōsumptuosꝰ·audax·qui audet audēda & nō auden da·Et distat inter audacē & temerariū·qz temerari us est q̄ nō extimat periculū. Audax vo q̄ nō timet Itē a temere dicīē temero ras·raui·rare·i·corrūpe violare·& corripit me·

Temesis·exponiē m q̄rta pte ī ca·de tropis·

Temetū·a teneo nes·dicīē hoc temetū ti·i·vinū et ꝓprie bonū vinū·qz teneat mētes·vñ dicīē teme tū·q̄si tenēs mentē·& est ethia·& corr·penl'·vnde quidā·vina falerna merū temetū bachusq; lieus·

Temno mnis·psi·ptū·temnere·i·vilipendere· dā nare·Et cōponiē·Cōtemno mnis·psi·ptū· Temno & eiꝰ cōpolita sūt actīa·et faciūt p̄teritū in psi·et sup·in ptū·Et nota q̄ temno nō habet p·in p̄senti sz est ibi m·ante n·secundū hug· Et papꝰ·etiā dicit q̄ temno habet m·ante n·in eadē sillaba·sed in p̄te rito habet p·& in his que formantē a p̄terito·qz sic dicit p̄sē·M· añcedēte no·no·in psi·uersa faciunt

ꝑteritū pfectū·vt temno tempsi·& psi·in ptū.cō-
uersa facit supinū·vt tēpa temptū·otemno otem
psi otemptū·nec in impatio est p·sz ōz temne·
Temo monis·masc·ge·lignū longū & extentum
in aratro vel in carro ad qō iugum ligaē. Et temo
ōz gubernaculū nauis.& ōz a telon qō ē longum·
Tempe A tempo ras·plz hec tempe indeclina·& neutri gnis.& tm in nō actio vtio & plurali nib
scz loca tpata & delectabilia & inestalia·licet & quelibet loca delectabilia dicanē tempe.sicut & te
sta dicunē loca aspera & inculta ꝑm hug·Pap·vo dicit·Tempe loca delectabilia ꝓprie siue locꝰ ame-
nissimꝰ & nemorosus plis numeri
Temperamentū ti·in tempo ras·est·
Tempantia A temperans antis·anti·addita a.fit hec tempantia tie·& est vna de cardinalibꝰ virtu-
tibꝰ.& est tempantia dominū ratōis in libidinē & in alios animi motꝰ·vel virtꝰ animi refrenādi mo
tus in nos impetū faciētes·vt sic nichil cupiamus Et p cōpositōez intempans·Vñ sil·z opaē tior·tissi
mus·& hec intempantia antie·vide in cardinalis·
Tempatio A tempo ras·ōz hec tempatio onis·& est tempatio rez·lz tempantia aiorꝫ·
Temperies A tempero ras·ōz hec temperies ei·
empero·a tempore mutato o·in e·fit tempero ras·qz a tempore ꝓcedit temperies·Vñ tempatꝰ ta tū·& opaē·Et cōponiē intemperatꝰ ta tū.& si-
militer cōpatur. Tempero oponiē attempo ras·i·valde vel iuxta tempare vel obedire·Contempero ras·Distempo ras·a temperie remouere· Obtpo ras·i·obedire ꝛsentire·Tempero & eiꝰ opposita sūt actia·ꝑter Obtempo & attempo ꝓ obedire·q̄ sūt neutra·& corripiūt penl·
Tempestas·a tempꝰ & pestis cōponiē hec tempe stas statis·q̄si tempꝰ pestis· Q̄nqz etiā tempestas ōz tempꝰ· & tūc deriuaē tm a tempe Et inde tem
pesto stas·i·molestare· & tēpestare·destruere·dis sipare·vel tēpestatē facere·Et inde tempestuosus
sa sū·tēpestate plenꝰ & cōpatur·Vñ tempestuose sius·sissime·adūbiū·Et hec tēpestuositas·Et nota
q tēpestas ꝓ tēpore habz oīes casꝰ singulares & plales sicut & in alia significatōe·& ōz tempestas q̄si tpis status·& est etia.
Tempestiuꝰ·a tēpestus deriuaē tēpestiuꝰ ua·uū·
id est·ogruꝰ vtilis·oueniēs·in tēpore suo veniēs· Et opaē tēpestiuior simꝰ· Et p cōpositōez intēpe-
stiuꝰ ua·uū·i·incōgruꝰ·& incōueniēs·nō i suo tē
pore veniēs·vt ante vel post. Vñ boetiꝰ in primo de ꝛsolatōe·Intēpestiui fundūē vertice cani·
Tempestꝰ.a tēpus ōz tēpestus sta·stū·i·ogruus vtilis·oueniēs in tpe suo.Et cōponiē intēpestꝰ ta
tū·i·incōgruꝰ·inutilis q̄si sine tpe·i·actu·Vñ nox ōz intēpesta q̄si incōgrua·qz nō habet ydoneū tem
pus gerēdis rebꝰ· Diciē ergo nox intēpesta·quasi sine tpe.i·sine actu·ꝑ quē tempꝰ discerniē·qz non habet tēpus aptū vt actꝰ fiat in eo· Vel ideo sine
tpe diciē·nō qz non habeat tēpus·sed qz tempa noctis nō ita dividunē ꝑ actꝰ nostros sicut tpa dici·
Vñ & quedā ps noctis ōz intēpestū·i· iopportunū & nō aptū alicui rei faciēde·q̄n nil agi pōt.q̄si sine tempe·i· actu ꝑ quē dinoscit tempꝰ·vide in crepu
Templariꝰ·a tēplū deriuaē tēplariꝰ ria· Tculū·
nū·i·ad templū ptinēs vel tēpli custos·
Templū·a tectū & amplū cōponiē hoc templuz pli·q̄si amplū tectū de quo dicit ysid·xv·etym·Tē
plū nomē est gnale·p locis em quibuscūqz magnis antiq tēpla dicebant· & tēpla dicta q̄si tecta āpla
sz & locꝰ designatꝰ ad orientē ad otemplationem templū dicebaē·cuiꝰ ptes qttuor erāt·antica ad oz
tū solis·postica ad occasū·sinistra ad septētrionez dextra ad meridiē spectās·Qz aūt ōz tēplum a the
os qō est deꝰ·& platea quasi dei platea etia est·
De templi dedicatōe habes in encenia·Item vide in tabernaculū·Quādo emī aīa infūdaē in tēplo suo·
id est·in corpe·dixi in extraduce·
Temporaneꝰ nea neū·in tēporeꝰ est·
Temporaꝰ·a tempꝰ ōz tēporeꝰ rea·reū·Et tem-
poraneꝰ nea neū·ad tēpus ptinēs·vel in tēpore ve niens·Et p cōpositēez intēporeꝰ rea reū·& intem
poraneꝰ nea neū·nō in tēpore veniēs·Inueniē etiaz tēporaneū ꝑ pmaturꝫ·Vnō esaye·xxviij·Quasi tē
porancū ante maturitatē autumni·i·ꝑm imēlmiarē malū pmaturū·vel aliqd huiusmodi·
Tempora·a tempꝰ ōz tēpora ras·i·tēpus ducere·
vl in tpe viuere·Et oponiē cū ad & ōz attempora ras·Et cū cō & ōz otēpora ras·i·simul tēporare·
Tempꝰ·a tepeo pes·ōz hoc tēpus tēporis·qz te-
peat & tempeē vicissim hūore·siccitate·calore frigore·& ōz tempꝰ multipliciter·Diciē em spaciū si ue mora in q̄ vivimꝰ·vt annꝰ·mensis·Diciē etiam tempꝰ aer·vel qualitas aeris·ꝑm qō ōz·Pulcrum tempꝰ est·vl nubilosū tēpus est·Diciē etiā tēpus coemptio rez·secundū qō dici solet·caz tempus est·i·cara et difficilis est rez coemptio·et bonū tē
pus est·i·facilis ē rez coemptio·Diciē etiā tempꝰ oportunitas faciendi aliqd secundū quod dicitur Tempus est vt legā·i·oportunū est vt legā· Diciē etiā tempꝰ accidēs verbi·s·modꝰ significādi·Et sē quiqz tpa verboꝝ·s·ꝑsens·ꝑteritū imperfectū·ꝑ teritum perfectum·ꝓteritum plusq̄ꝑfectum·et futurū·vt dixi in tercia parte in tractatu de verbo vbi egi de tēpore verboꝝ·A tempus deriuaē tēpo reus rea reū· Et temporaneꝰ nea neū·ad tēpus ptinens vel in tempore veniēs·Item a tempus ꝫ et hec temporalis et hoc le.quod in tpe incipit et desinit esse·Vñ tempaliē adū·Et hec temporalitas tatis·
Item a tēpus diciē hoc tēpus poris·ps capitis.quia mouetē et ipa mobilitate·q̄si tēpus quibusdā inter uallis mutaē·Vñ ꝓpheta.Et requiē tēporibꝰ meis
Vñ tēporeꝰ rea reū·ad tēpus ptinens·Quidam tñ
solueruē dicere ꝑ illa ptē capitis hoc tempꝰ oris·
p i·quod sine dubio nichil ē·vt dicit hug· Diciē ergo tempꝰ p e·siue ꝑ spacio quo vivimꝰ·siue ꝑ ptē capitis ut in voce nulla sit differētia·De quattuor tēporꝫ ieiuniis habes in ieiuniū·
Tempusculū·li·dimi·ꝓuum tēpus·
Temulētus·a temetū quod ē vinū et lētos plenū dicit temulētus ta·tū·i·ebrius·temeto plenus Et cōpatur·Vñ hec temulētia lentie·i·ebrietas·ebrio
Tena·a teneo nes·dicē hec tena ne· Situs·
et tenia tenie·i·vittaꝫ extremitas dependens diūso rū colorꝫ·Vitte sūt q̄ crinib⁹ innectunē· quib⁹ fluentes religanē capilli sic dicte·qz vinciant·Item vitta est qua corona vinciē.tena vel tenia extrema ps vitte qua dependent corone·
Tenabulū·a teneo dicit hꝰ tenabulū li·i·venabulū·qz retineat apꝫ venientē·
Tenax·a teneo nes·dicit tenax nacis·gnis oīs·Et cōparaē·Vñ hec tenacitas tatis·Et tenaculꝰ la·lū aliquantulum tenax·
Tendicula·a tēdo tendis·dicit hec tēdicula cule·
Vel tenticula le· Tenticule aūt·vel tendicule.sunt insidie que tenduntē auibꝰ·vel leporibꝰ·vel etiam aliis animalibus·

Tendo dis·tetẽdi·tensũ. vl' tentũ·i·ire·Et tẽdere dicũt arcũ·vineã·& brachia·Tẽdo cõponiẽ·Attẽdo dis·attẽdi·i·ꝓsiderare·inspicere·vl' latẽter facere·Vñ attent? ta tũ·et cõparaẽ·Cõtendo dis·otẽdi ꝓtẽdere·i·litigare. vl' siml'ire·vel simul tendere extẽdere·Vñ hec ꝓtentio onis·et hinc ꝓtentiosus sa sũ·Et ꝓtento tas·frequẽ·Distendo dis·i. valde tendere. vl' a tẽsura remouere·Extẽdo dis·i·extra tendere explicare·Intẽdo dis·i·augere·intentum facẽ. Protẽdo dis·i·ꝑcul vel ante tendẽ·extẽdere Pretẽdo dis·i. ante tendere·anteri? extẽdere·Itez cõponiẽ cũ porro qđ ẽ longe·& diciẽ portẽdo dis Obtendo dis·i·otra tendere·Ostẽdo dis·i·temõstrare·apire. Retendo dis·i·itez tendere·vel a tensura remouere. Tendo dis·p ire·& eius cõpõsita sm illã significatõez neutra sũt·In alia vo significatõe actiua sũt·Itẽ faciũt ꝑteritũ in tendi·& supin tensũ·vel in tentũ·Itẽ simplex geminat ꝑmaz sillabã in ꝑterito·sz nullũ ab eo ꝓpositũ eã geminat.

Tenebre·a teneo nes·hec tenebre brazz·qsi tenentes vmbras·& est etbia·Vñ tenebrosus sa sũ·Et ꝓpaẽ·Vñ hec tenebrositas tatis·Et tenebro bras. id est·obscurare·tenebrosũ facere·Et ꝓponiẽ·Contenebro bras·Obtenebro bras·Et hinc inchoatia·Tenebrasco scis·Cõtenebrasco scis Obtenebrasco scis·Tenebro & ei? cõpõsita sũt actiua·& corripiãc sillabã ne·In versu põt esse cõmunis·Et scias q augꝰ dicit·Seqmur xp̃m lumẽ mũdi ne ambulemus in tenebris·Tenebre metuẽde sũt morum non oculozz·& si oculozz·nõ exteriozz·sz interiozz·Vñ discerniẽ nõ albũ & nigzz·sz iustũ & iniustũ.

Tenebro bras·in tenebre est·

Tenellus A tener dicitur tenell? nella nellũ·diminutiuum aliquãtulũ tener·

Teneo nes·tenui·tentũ·tenere·a quo cõponitur Attineo nes·attinui attentũ· Abstineo stines·abstinui abstẽtũ·Cõtineo nes·nui·cõtentũ·Detineo nes·nui·detẽtuz·Itẽ cõponiẽ cũ de·& inꝑpositas·& dz destino nas·a quo cõponiẽ Predestino nas·Itẽ teneo ꝓponiẽ cũ dis·& dz distineo nes·nui·distentũ·Itẽ ptineo nes·nui·tentũ·Obtineo nes·nui tum·Itẽ cõponiẽ cũ ob & inꝑpositas·dz obstineo nes·Itẽ retineo nes·nui·tentũ·Itẽ cõponiẽ cum sũ vel sursũ·& dz sustineo nes·nui·sustẽtũ·Teneo & ei? cõpõsita sũt actiua· ꝑter attineo·& ptineo· q sũt neutra p ptinere·& oia faciũt supin·in tentũ· & ꝑteritũ in nui·si sine scõe ꝓiugatõis·& oia corripãc sillabã ti·Vñ horaci? in epi·Tã teneor dono q̃ sj dimittar onustus·

Tener tenera·tenezz·dz a teneo nes·qsi p otrariũ qz vix se tenet· Et ꝓpatur tener teneriorrim?. Vñ hec teneritudo dinis·

Tenia tenie·in tena est·

Tenor·a teneo dz hic tenor noris·stat?·pactum ꝓditio. Tenor etiã diciẽ accent?·qz in platõne vna sillaba magis teneẽ q̃ alia·

Tensilis·a tendo dis·dz b & hec tensilis & hoc tensile·Vel b & hec tẽsibilis & hoc tẽsibile·& corripit si·tensile·

Tenso A tendo dis·tensũ su·v. in o·fit tenso sas·fre·& est tensare·defendere·secuzz facere·& ducẽ·a quo tẽsito tas·aliud fre·& p ꝓpositõez ꝓtẽso sas & ꝓtensito tas·i·defẽdere ꝓtegẽ·Itẽ a tendo tensũ dz tensus sa sũ·i·porrect?·leuat?·

Tensoriũ A tendo dis·tensũ vel tentũ·dz hoc tẽsoriũ rij·qđ & tẽtoriũ rij·diciẽ·qz tendaẽ funibus & palis·Vñ tensim adùbi·Et diciẽ tentoriũ taber naculũ·vel papilio·

Tentic'la le·exponiẽ i tẽdicula·

Tentigo A tendo dis·diciẽ tentigo gimis·fe·ge· id est·extẽtio vel erectio virilis mẽbri·Iuuenal'·Rigide tẽtigine vulue·Vñ tentiginosus sa sũ·i·luxuriosus·sepe tentiginẽ patiẽs·Et ꝓpaẽ·& pou·ti.

Tento A teneo nes·nui·tentũ tu·v. in o·formaẽ tento tas·taui·tare·fre·q̃si frequẽter tenere & explozare·Et debet hoc verbũ scribi p n·& sine p·& nũq̃ p m·vel p·Et cõponiẽ·Pertẽto tas Retento tas·i. itez tentare·vel frequẽter retinere·Et tunc est frequẽtatiꝫ hui? verbi retineo·Teneo actiuuz est cũ suis cõpositis·ita dicit huz·Multi tñ dicũt q tempto tas·debz scribi p mp·vt Temptauit deus abraã·& descẽdit vt dicũt a temno nis·psi·ptũ temptu·v·in o·fit tempto tas·sz tũc videẽ q̃ mutz significatõez·vt temptare·i· frequẽter temnere·i· otemnere & despicere· Sz tẽtare·a teneo·i·frequẽter tenere vel explozare·Vñ pri? dictũ magis mihi placet· Hic nota q̃ qñ ꝓpter aliquã necessitatẽ vel vtilitatẽ cõmittit se aliqs diuino auxilio in suis petitõib? vel factis·hoc eñ nõ est deũ tẽtare Dicit eñ paralipõ·ij·ca·xx·Cũ ignorem? qđ agẽ debeam? hoc solũ habem? residui vt oculos nros dirigam? ad te· Quãdo vo hoc agit absqz necessitate & vtilitate·hoc est interptatiue tentare deum Vñ sup illud deut·vj·Nõ tentabis dñm deũ tuuz dicit glosa·Deũ tentat qui habet qđ faciat·& tñ sine ratõe se cõmittit piculo expectãs vtrũ possit liberari a deo·Ex hoc aniaduerte qđ ꝓdicatores regni dei·q ex magna necessitate et vtilitate sp̃hidia temporalia ꝓtermittũt·vt verbo dei expediti? vacent·si soli deo inmitanẽ nõ ex hoc tentãt deũ·sz si absqz vtilitate vel necessitate hũana sp̃hidia desererent tentarẽt deũ·Vñ augustin? dicit·xxij·contra faustũ·Q paul? nõ fugit quasi nõ credẽdo i deũ· sz ne deũ tentaret si fugẽ noluisset cũ sic fugere potuisset·

Tentoriũ torij·in tensoriũ est tentũ·est supinũ duoꝝ verboꝝ scz de teneo nes nui·tentũ·et de tendo dis· tetendi tensũ vel tentũ Inde tent? ta tũ·ab vtroqz põt venire

Tenuis A teneo nes·dz hic et hec tenuis et hoc tenue gracilis sp̃hilis nõ spiss?· Et cõparaẽ tenuis magis tenuis·tenuissim?·et a dẽo tenui addita tas fit hec tenuitas tatis·Itẽ a tenuis dz tenuo as·auitenuare·i·subtiliare tenue facere·Et ꝓponiẽ· Attenuo as·Cõtenuo as·Extenuo as·i·extẽdere dilataẽ valde subtiliare·et est actim cũ oib? suis ꝓpositis

Tenuo nuas·in tenuis est

Tenus·est ꝓpositio ablatiua casui deseruiẽs· Põt etiã esse adùbi·et est ten? idez qđ ꝓpe vel iuxta·Itẽ tenus est nomẽ et tũc ten? est ps sũma sagitte·Vñ versus·Vult seruire ten?·ten? est ps sũma sagitte·Qualiẽ aũt debeãt accẽtuari quaten? ozetenus ꝓtenus cozdeten? verboten? eaten? hactenus et ꝓsimilia· dixi in scõa pte vbi egi de accẽtu adùbiorum in capl'o de ꝓpositis a tenus

Tepefacio A tepẽ infinitiõ et facio cis·cõponiẽ tepefacio cis·feci· facere·i·facio tepẽ·et acuit fa·licet sit breuis in tepefacit et tepefacio sicut dixi in facio cis. Et nota q̃ verbũ põ põt cũ verbo cõponi nisi cum infinitiuo·

Tepeo pes·pui·pẽ·eẽ vel fieri tepidũ scz calere vl' frigẽ·Cũ eñ res a nimio caloze cessat dz tepere similiẽ cũ a frigoze trãsit in calozẽ dz tepere· vnde sepe dz tepẽ·calẽ·sepe frigere·Est ergo tepe ꝓprie esse inter calozẽ et frigiditatez temporatũ· Vnde

hic tepor teporis · Et tepesco scis · inchoa · Et tepi: dus da dū · & compaē · Vñ hec tepiditas tatis · & tepidul? la lū · aliquātulū tepid? · Et tepido das · i · tepidū facere · & est actīm · Tepere infinitiu? cōponiē · Tepefacio cis · Tepefio fis · Tepeo cōponiē Cō tepeo pes · Distepeo pes · Intepeo tepes · Tepeo & ei? posita sūt neutra · & carēt supī · & cor? · hāc sil:

Tepor poris · in tepeo pes · est · Tlabam te· eraphim · exponiē ī textu iudicū · xviii · ca · vbi dr Fecit ephot atqz teraphim · i · vestē sacerdotalē & ydola · Sz sup osee · nj · ca · dicit hiero · Teraphim oi cunē figure vel simulacra · q̄ hic intelligim? cheru: bim & seraphim · vel q̄libet alia tēpli ornamenta · & acuitur in fine ·

Terci? cia ciū · a tres dr & est nomen ordinale · & dicitē ꝺm pſc̄ · nomē ordinale · qz ordinem signat · vt prim? secūdus terci? quare?

Terebinē? ti · nomē grecū · arbor est gn̄ans resinā resinaz · olim p̄stantiorē ꝺm ysiō ·

Terebro A tero ris · dr hoc terebz bri instrumen tū pforādi · qđ aliter dr taraz q̄si tereтz qz lignū foret terēdo · Vñ & dr terebz q̄si terefoz · vel q̄si trāsfoz · Vñ hoc terebellū li · dimi · Et terebro bras id est · terebro pforare · Et cōponiē Cōterebro bras & est actīm cū suis cōpositis · & cor? · nac̄ aliter re·

Teredo A tero ris · dr hec teredo redinis · vermis lignū terēs & comedēs · Vñ hic term? mi · Et hec termes etis · dr · & ꝓdu · penl'. teredo

Teres A teror terotis dr teres retis · long? & ro tundus · vt hasta · & sepe poniē simpl'r ꝓ rotundo · & est gn̄is ois · Neutz tñ in a · pl'ali nūo non est in vsu · De hoc dixi supī in tercia ꝓte in ca · de omi ge · & cor? · re · & desinit in e · & in i · ablatiu?

Tergeo ges · exponiē in tergo gis ·

Tergiuſator satoris · in tergiuersor est

tergiuersor A tergū & verso sas · cōponiē tergi: uersor saris · sat? sū · sari · i · in varias ptes se vtere · decipe · animū q̄si tergū huc & illuc vertere · Vnde hic tergiuersator toris · deceptor versipellis · qz ani mū q̄si tergū huc & illuc vertat · ne qualis sit intel ligaē · Et hec tergiuersatio tionis · i · deceptio · Et h & hec tergiuersabilis & hoc le · i · deceptorius · & habilis ad decipiendū

Tergo gis · go in si · tersi & si in sū · tersū · tergere id ē · mūdare deficcare exiccare purgare · Vñ & ter geo ges · tersi tersū · in eodē sensu · & verūqz poni tur · Detergo & detergeo · i · valde tergere Conter go & ptergeo · Extergeo & extergo · Pertergo & ptergeo · Retergo & retergeo · i · itez tergere · & sūt actīa cū suis cōpositis ·

Tergosus · in tergū vide

Tergulū li · dimi · puum tergū ·

tergū A terra dr hoc tergū gi · qz in eo supini ia cem? in terra · qđ homo sol? pōt · qz bruta aialia in latere vel in vētre iacēt · & ideo ī eis abusiue dicū tur terga · Vñ tergos? sa sū · Vel dr tergū a tergeo ges · Itē a tergū hoc terg? goris · Et sūt terga boiz Tergora quadrupedū · Vñ & tergora dicūē coria Et hoc tergor? rea reū · vel pōt dici tergū a tur: geo ges · & cor? · tergora penl' ·

Terg? goris · in tergū exponiē

teristz A tero ris · dr hoc teristz stri · qđam ge nus muliebris vestis sbtilis & trite · Vel dr a tego qz in estu corpa tegat feiaz in vmbraculo ꝺm hug Glosa aūt sup illud geñ · xxxvnj · dicit · Que deposi tis viduitatis vestib? accepit teristz ꝛc · Teristruz erat velamen quo vtebanē palestine mulieres · Alii dicūt q̄ teristz vestis erat tenuis · sicut sūt vela q̄ delicate mulieres portāt in capitib? suis · In papia aūt dr teristra dicta q̄ in estate corpa tegāt feiaz subtilissime coritne ·

Terme Termon calor? dicūt greci · Vñ terme az loca calida · s · balnea · qz caleāt · vl' dom? vnctionis

Termes tis · in teredo est

Terminalia · in termin? vide

Termino nas · in termin? vide

termin? A terra dr hic termin? ni · qz terre men suras distinguit · Vñ dr termin? q̄si terre meta · vñ hic & hec terminalis et hoc le · et plr hec terminalia terminaliū · vel alioz dicūē festa termini quē antiq deū esse putauerūt · Et terminosus sa sū · termis ple nus · Et termine? nea neū · ad terminū ptinēs · Itē ter minus dr finis · Itē termin? dr diffinitio · et cōponi tur · Intermin? Cōtermin? · Itē a termin? dr termino nas · i · finire distinguē · Vñ hic et hec terminabilis et hoc le · Termino cōponiē · Cōtermio nas · i · siml' terminare vel diūgere · Determino nas · i · diffinie · vel termios auferre · Distermio nas · i · itez terminum remouere · Extermio nas · i · terminū remouē vl' ex· tinguē · Termio nas · actīm est cū oibus suis cōpo sitis · et cor? · mi · De termio q̄nqz festoz mobilium scz septuagesime pasche · et ceteroz · dixi ī septuge

Term? mi · in teredo est sima·

Termio A term? dr hic termio onis · q̄ habet tres milites sb̄ se · Et iactus triū punctoz cū decijs dr termio · Idē et trio onis ·

Tern? A ter dr term? na nū · Vel ꝓponiē a ter et vn? q̄si ter vn? · Et hinc ternari? ria riū · Et hic ter nari? rij · talis numerus

Tero ris · trui tritū · i · cōminuē · ofringere · Tero cōponiē Attero ris · attrui attritū valde terē · Cō tero ris · Circūtero ris · Detero ris · i · valde terere · Et deterio ris · i · peiorare · vel peiorari · Itē tero ꝓpo niē · Intero ris · intrui intritū · i · int? terē · iminuta re · vel valde terē · Obtero ris · Sbtero ris · Protēo teris · Tero et ei? posita actīa sūt · Preter detero qđ est neutz ꝓ peiorari · et oīa faciūt ptentū ī tri ui et supinū ī tritū · et oīa in p̄sēti cor? · hāc sillabaz te · In pterito vo et ī supio ꝓducūt hāc sillabā tri · Et scias q̄ vbalia quedā a tero et ei? cōpositis · vt pritio · attritio · ptrit? et similia scribunē sine e · qz pritū nō habz e · qz formaē a cōtrui vi · in tū · et a pritu addita s · fit ptrit? · Et a gēio pritī addita o · fit hec pritio ·

Terra · a tero ris · diciē hec tra re · qz assidue terra tur · vel a torreo diciē qz siccitate torreat terra · Qz aūt diciē tra q̄si trita rastris et bia est · Vñ terreus rea reū · de terra existēs · Et terren? na nū · in eodez sēsu · scz de terra nat? vel fact? vel terrā inhabitās vel terrenis dedit? · Vñ terros? sa sū · terra plenus et vt frumēti gen? arenosū · Et scias q̄ terra ad di: stinctōem aq̄ nuncupaē ꝓprie arida · Naturalis eiz ꝓprietas · est siccitas terre · Nā vt hūida sit · hoc aq̄ rum affinitate sortiē · Vñ dicit ambros? in tercio hexameron · Habz terra ꝓpriā qualitatē suā · sicut et singula elemēta habēt · Nā et aer hūidam q̄litatem et aqua frigidā habet · et ignis calidā · et terra siccaz et hoc est p̄cipale ꝓprium elemētis singulis quod ratōe colligim? · Comp̄hendere aūt sēsibiliē et cor poraliter si velim? · vel onexa et cōpositā reppim? vt sit terra arida · i · sicca et frigida · et aqua frigida et humida · et aer calid? et humid? · et ignis calid? et siccus · et sic sibi p has iugales qualitates singula miscenē elemēta · Nam terra cū sit aride et frigide

qualitas onectit aque p cognatōnez q̄litatis frigi
te·& aqua aeri·qz humid9 est aer·ergo aqua tan
q̄ brachijs quibusdā duob9 frigoris & hūoris·al
tero terrā·altero aerē·videt amplecti·frigido ter=
ram·aerē humido·Aer quoqz medi9 int duo cōpu
gnantia p naturā·Hoc est inter aquā & ignē·verū
qz illud elementū cōciliat sibi·qz & aq̄s humore·&
igni calore iungit·Ignis quoqz cū sit calidus &
sicc9 naturaliter calore suo aeri onectit·siccitate aūt
in cōmunionē ad siccitatez terre refundit·atqz ita
sibi p hūc circūitū ad chorz quendā ocordie societa
tisqz ueniūt·Bene aūt scriptura ait·q̄ deus voca
uit terrā aridam·hoc est q̄ principale eius vocauit
aridum·& nuncupauit proprietate nature·¶Natu
ralis em̄ ꝓprietas terre est siccitas·hec ei p̄rogati=
ua p̄cipalis tuata est siccitas sb̄stantie·licz etiam
sit frigida·sz nō p̄ferunt scōa p̄mis·vt aūt humida
sit·aquaz affinitate sortit·ergo illud suū·istud ali
enū·suū qō arida·alienū qō hūida·Autor itaqz na
ture qō p̄mo donauit hoc tenuit·qz istud ex nata·
illud ex causa·vide in tell9 & in elementū·¶Hic
nota q̄ pōt q̄ri de magnitudine terre·Scias ergo
q̄ ambrosi9 in sexto hexam̄·dicit·Terrā legim9·ter
ram frugiferā terrā intelligam9·Quid michi q̄rere
q̄ sit ei9 mēsura circūit9·quā geometri centūectu
aginta milib9 stadiorz extimauerūt·libēter fateor
me nescire qō nescio·imo qō scire nil ꝓderit·Ari=
stoteles aūt narrat in fine secūdi de celo & mundo
Qz circul9 reuolutōis toti9 terre sm̄ antiquos ma
thematicos·est viginti q̄ttuorzmilia miliaria·& vt
dicit frater albert9·Si hec littera aristotelis non sit
vitio scriptorum dep̄uata tūc est falsa·& falsitas
accidit ei ex hoc q̄ tpe aristo·nōdū pfecte sciebān
tur quātitates dyametrorz solis·& lune & terre.
Secundū aūt sapientes mathematicos q̄ secuti sunt
ptolomeū·Rotūditas circuli terre est·xx·milia·&
q̄draginta miliaria·& cū diuisim fuerit p tria & se
ptimā ptem vni9. eoq̄ circul9 vincit dyametrz p̄ tria & septimā ptē·tūc exibit q̄ntitas diametri ter
re·q̄ est sex milia & quingēta fere q̄si circa·ix·min9
Ad p̄dictorz declaratōez nota q̄ circul9 continet
q̄ntitatē dyametri ter & septimā ptem ipsi9 tercie
vel ipsi9 dyametri·Vnde ꝓportio circuli ad dyame
trū est sicut ꝓportio viginti duorz ad septē·Vigīti
em̄ duo ptinēt septē ter et vnitatē q̄ est ps ei9 septi
ma·Quātitas aūt rotūditatis terre est viginti mi=
lia·& quadragīta miliaria·q̄ quitē rotūditas·cum
diuisa fuerit p tria & septimā ptem vni9 erit quāti
tas dyametri hui9 sex milia·quīgēta miliaria fere·
Et dico fere qz desūt nouē miliaria ad cōplendum
sex milia q̄ngenta·Est ergo q̄titas dyametri circu
li terre miliaria sex milia quingēta miliaria nona=
ginta unū·Deinde si diametrz dimidiaueris erūt a
centro terre vsqz ad sup̄ficiē ei9 tria milia·ducenta
miliaria·& quadragintaquīqz·& quedam minuta
Ex hoc liquet quot miliaria sūt vsqz ad infernū·se
cundū qō infern9 dr esse in medio terre·Hic atten
de quomō vn9 p̄bus destruxerit dictū alterius·&
ideo in talib9 studere nō est multū vtile·Sz vt ba
silius dicit in quinta omel'·hexam̄·Que vtiliora sunt
mandari memorie p̄cipalius meruerūt·Idē in p̄ma
omel'·Sup rez naturā grecorz p̄bi disputauerunt
sz null9 apud eos sermo fix9 habet & stabilis·prio
re semp a sequēte detecto·nichilqz nobis op̄eriuz
est·q̄ illorz sūt affirmare·cū ad destructōez ꝓpriaz
ꝓbitatis ipsis sufficiāt·vide in luna

Terreo res·terrui territū·i·terrorē inferre·Vnde
hic terror oris·Terreo cōponit·Absterreo res·ab
sterrui·Cōterreo res·cōterrui·Exterreo res·rui·
Perterreo res·pterrui·Terreo & ei9 cōposita sūt
actiua·& scribunt p̄ geminū r·

Terrestris A tra drz bē & hec terrestris·& hō re·
de terra existēs·vel terrā inhabitās.

Terribilis A treo res·drz bē et hec terribilis & hō
le·i·metuēdus quasi trori habilis·et dpat

Terribulosus sa sū·i.terrore plenus·et deriuat a
terreo terres·et cōparat

Terribulū A terreo res·dr hoc terribulū li·qdā
tormentū qz terreat reos·

Terrigena ne·de terra genit9 cōis gnis. Vñ pro
pheta·Quiqz terrigene filij hoīm·et corr·ge· Ter
rigene etiā dicti sūt gigātes·qz fabulose eos pens
terra similes sibi genuerit·Antiq̄ tamen dicebant
terrigenus gena.genū·

Territo A terreo res·rui·ritū·tu·v in o·fit trito
tas·fre·i·frequēter trere·et corr·ri·

Territoriū A terra drz hoc territoriū torij·modi
cus loc9·vel distrinct9 alicui9·Vel drz territorium
quasi tauritoriū·i·tritū bob9 et aratro·Antiq̄ enim
sulco ducto·et possessionū et territoriorum limi=
tes designabant·

Terros9 sa sū·i·terra plenus·vt frumentū areno
sū qō etiā terrulent9 ta tū·drz·et verūqz dpat·

Terrula le·dimi·pua terra·

Terrulent9·a terra et lentos cōponit terrulētus
ta tū·i·terra plen9· Et bis ter hec et hoc trulens tis·
idē·Et verūqz dpat terrulentior sim9·Vñ hec tru
lentia lentie·Et trulenter tiu9 sime·adūbi·

Terrsus·a tergo gis·tersi tersū dicit ters9 sa sum
i·mundus nitidus erudit9

Tertullus li·ꝓriū nomē cuius dā oratoris·ō quo
habet in actib9 aplorz·Et in auroza dicitur·Inter
quos tertull9 erat q̄ vba colerat·et gemiat·l·

Tesca·sūt loca asp̄a et inculta et mamena et hēt
tres casus·s·nēm actīm et vēm pl'ales·

Tescua scuorz·dicunt loca quib9 pecora castrāt
Vñ tescuo as·i·castrare· Et hinc tescuatores·i·ca
stratores·Inde tescuatōes castratōes dicunt·

Tessera vel tesseron grece·latine dicit q̄ttuor·et
cōponit cū decas quod ē decē·et dicit hec tessere
decas hui9 tesseredecadis·pn̄l'·corr·i·quattuorde
cim·Vñ inuenit q̄ mathe9 distinxit generatōes·q̄s
enumerat in principio euāgelij in tres tesseredeca
des·s·m ter quattuordeci· Sūt ei quadragintadue
gnatōes·Vñ tessere decadite sūt dicti quidā here
tici·qz quartadecima luna pascha cum iudeis obs
uandum concedunt·

Tesseredecadite·penl'.ꝓdu·in tessera exponit·

Tesseredecas cadis·in tessera vide·

Tesseron grece·latine dicit quattuor·

Testa·a tost9 sta·stū·dicit hec testa ste·quasi to
sta·qz pri9 fit mollis·postea tosta·qz desiccat duz
coquit·et dicit testa olla·vel etiā quidq̄d ex creta
vel argillosa terra coquit·Vnde quadam similitu
dine dicit testa capitis·

Testabilis·a testor staris·dicit hic et hec testabil'
et hoc le.q̄ testari pōt·s·testimoniū facere·vel te
stamentū.et cōponit·Intestabilis bile·qui non est
dign9·vt in testē recipiat·vel vt testamētū faciat

Testaciū·a testa dicit hoc testaciū testacij·ml'te
stamentū·a testor vel testis dicit teste
hoc testamentū ti·qz testib9 est ꝓscripta et confirma
ta volūtas·vel qz nō valet nisi post testatoris mo
numentū·i·post mortē·Vñ hic et hec testamētalis·

et hoc le. Et testamẽtor taris. i. testamentũ facere Ponĩe etiã testamentũ ꝑ pacto & placito.

Testarius. a testo ör testarıs ria riũ. i. ad testes ꝑtinens. vel testas faciẽs.

Testat⁹ A testor ör testat⁹ ta tũ. Et ꝓponĩe. Intestat⁹ stata statũ. q̃ nõ facit testamentũ.

Testiculo culas. in testicul⁹ vide.

Testicul⁹. a testi dño de testis addita cul⁹. ꝑ formatõez fit hic testicul⁹ li. dimi. Testiculi etiã in viro dicunt mẽbra genitalia. qr testanĩ hoiez marem esse. Vel ideo dicunt a testib⁹. qr duo sũt. & testium nũs a duob⁹ mcipit. nã vox uni⁹. vox nullius Vñ b & hec testicularis & hoc are. & testiculos⁹ sa sũ. Et testiculat⁹ ta tũ. q̃ magnos habet testiculos. Et testiculo las. i. testiculos dare. & ꝑ testicl'os pcutere. Et cõponĩe. Detesticulo las. & etestícl'o las. Et actim est cũ oĩbus suis cõpositis. & cor. cu

Testificor. a testis & facio ꝓponĩe testificor caris ip ẽ. testẽ facere. vel teste ꝓfirmare. & cor. fi.

Testilis. a testa ör hic & hec testilis & hoc le. & ꝑdu. penl'. cũ a noĩe deriuet. vt op⁹ testile. vl' vas testile. Quãdo vo deriuat a textu vl' a texẽdo vl' a texo xis. penl'. cor. & scribĩe ꝑ x. vt textilis vestis vl' ora. Eccl'. xlv. Op⁹ textile. Itẽ remigi⁹ i matth. Noĩe lilij oms herbas intelligit q̃s sine textili labore mira varietate depingit. Itẽ in. xvnj. ca. exod. Et ora ꝑ giz ei⁹ textilis. Et scias qꝑ a texo xis. texui. textũ textu. ör texto tas. i. sepe texere. Et b & hec textilis & hoc le. penl'. cor. & texibilis le. Et b & hec texilis & hoc le. penul. cor. in eodẽ sensu sez qñ facile texĩe. Sz opus vel vas testile. i. fragile de testa. & producit sti.

Testimoniũ A testis ör hoc testimoniũ monij. Vñ hic & hec testimonialis & hoc moniale. & testimonio nias. i. ꝓfirmare testimonio

Testis. a testor ör b & hec testis. qr testat vel qr testatõi & ꝓfirmatõi testamẽti solet adhiberi.

Testor staris. testat⁹ sũ. testari. i. testamentũ facere. Et testari. i. testificare testimoniũ dare. Et testari. i. iurare vel ꝓiurare vel in testẽ adducere vel rogare. Testor ꝓponĩe. Attestor staris. i. valde testari. Detestor taris. Cõtestor taris. i. simul testari Protestor staris. Obtestor staris. i. vndiqz vel ob aliqd vel contra testari. Testor depo. cũ oĩb⁹ suis compositis.

Testu. a testa ör hoc testu mde. idẽ ẽ qñ testa

testudinetũ. a testudo ör hoc testudinetũ ti. lo ⁹ vbi testudines abundant

testudo. a testa deriuat hec testudo dinis. qñdã aial. qr tegimĩe teste sit coopta. Et sũt q̃ttuor gña testudinuz. scz terrestres. marine. lutarie. i. in ceno & paludib⁹ viuẽtes. fluuiales q̃ in dulci aq̃ viuũt Tradũt quidã tardi⁹ ire nauigia testudis pedẽ de xtrũ vehẽtia. Vñ testudo ör camera tẽpli obliqua & curua qr in modũ testudis. veteres temploz tecta faciebãt. vt celi ymaginẽ redderẽt. qñ constat esse ouexũ. Talis curuatura ör etiã lacunar qñ solebant facere antiq⁹ sb tignis. & sup cameras. & sup alia loca ꝓpter ꝓdictã causã. Et etiã testudo dicĩe scutũ. qr in modũ testudis sit. & testudo ör onexio scutoz curuata i modũ testudis. Vñ testudineus

testula le. dimi. pua testa. ¶nea neũ.

tesus. a tedet ör tesus sa sũ. odiosus exosus fastidiosus vel fatigatus

teta tete. in tauma est expositũ

teter tetra tetz. i. niger vel ferus. Et compar teter tetrior terrim⁹. & cor. ꝑmã siue te.

Tetranus na nũ. i. prau⁹ tenebrosus. & ör a tetez

tetracolos. in colon est ¶tetra trum.

tetradebucolica. quedã spẽs cesure q̃ attendĩe in q̃rto pede q̃ maxie solẽt vti scribẽtes bucolica. & dicĩe a tetras ꝑ cõpositõez

tetragrãmaton. nomẽ dei dicĩe hoc est quattuor lr̃az. & ꝓponĩe a tetꝛs qñ ẽ q̃ttuor & grãmatõ lr̃a.

tetraydos. tetras qñ est q̃ttuor ꝓponĩe cũ ydos vel ydo qñ est forma & dicĩe tetraydos q̃si formu le incẽsi in longitudinẽ porrecte q̃ fiunt ex q̃ttuor

tetrametez tra trũ. vbi sũt q̃ttuor ¶pigmentis. metra siue vers⁹ stans ex quattuor metris. i. pedibus a tetras & metz. & cor. penul. nãc aliter

tetranepos tis. in nepos est

tetraonima. in noma vide

tetraptot⁹ ta tũ. est nomẽ habẽs quattuor diuz saz terminationum casus. a tetras. i. quattuor & ptotos casus cõponĩe. & cor. pto

tetracha. ex tetras. i. quattuor et archos pncep⁹ ꝓponĩe hic tetracha che. pncepe sup quattuor. vel sup quartã ptẽ regni. Vñ 6m ysido. Tetrache sunt quartã ptẽ regni tenẽtes qualis fuit apud iudeam philipp⁹. Et inde hec tetrachya hye. ei⁹ potestas. Et tetracho chas. chare. i. pncipari. Vñ horati⁹ in epy. Tetchare volẽs accedet sicc⁹ ad vnctũ.

tetras grece. latine ör quattuor. Vñ hec tetras

tetrasillab⁹ ba bũ. i. quat tetradis. i. quattuoz. tuoz sillabaz. et ꝓponĩe a tetras et sillaba

tetrastrophos. in strophos vide

tetric⁹ A teter hic tetric⁹ ci. quidã mons i sabinia asperrim⁹. Vñ tetric⁹ ca cũ. i. asper auster⁹ obscur⁹ tristis 6m hug. Vñ 6m quosdam deriuat a tetrico cas. Vñ alexãder neq̃ dicit. Tetricat quotiẽs q̃s surgẽdo pigrescit. Et sic volunt qꝑ in. xxxij. ca. ecclĩaste. ponat tetrices ꝑ vna pte vbi dicĩe. et hora surgẽdi ñ tetrices. Alij vo dicũt qꝑ te trices sũt due ptes te ꝓnomen. et trices verbũ. Sicut dicã in trico cas. Alia litera in biblijs correctis inuenitur ibi. Et hora surgẽdi ñ te tristes. vide in trico cas.

tetrido A teter dicitur hec tetrido dinis. id est. nigredo. feritas.

tetuli. preteritũ de tollo secundũ antiquos. sz mõ dicim⁹ tollo sustuli sblatum. Vñ dicit pscẽ. in. x. libro. Tollo tetuli ꝑ quo nũc in vsu frequẽti est sustuli. et si inueniat tetulit ꝑ tulit est ibi pthesis.

teucos. i. volumen

texella le. dimi. pua texera

texellula lule. dimi. pua texella

texera A taxo xas. dicĩe hec texera re. i. vas vel mẽsura q̃libet. Texera etiã dicĩe bellicũ signũ. vel tuba qua hostes denunciantẽ venientes. Texera etiã accipiẽ ꝑ signo hospitalitatis. Accipiẽ etiã ꝑ talo et ꝑ alea et ꝑ taxillis. Similiter etiã cũ texeris solebat numer⁹ frumẽti designari et annone. Itẽ texẽ dicũt lapides quadrati ad modũ talorz vñ pauimẽta sternunt. et texera genus frugis. Vñ hec texella xelle. dimi. Et a texella hec texellula le. dimi. similiter Et texellarius ria riũ. Et texerari⁹ ria riũ. a texera Et hic texellari⁹ larij. Idẽ et texerari⁹ rarij. s. ꝓpo sit⁹ curie q̃ bellũ nũciat. vel q̃ regis texeras portat vel quicũq̃z cũ texeris aliqd agit. Et scias qꝑ texere et tali a quibusdã vocant lepusculi. qr exiliẽdo discurrũt. Itẽ dicunt iacula a iaciendo secundũ hug. Quidã vo dicũt qꝑ texere sũt quadrati lapilli. a tetras. i. quattuor dicte. qr quadrate sũt ex oĩbus ptib⁹. et scribĩe secundũ antiquos ꝑ geminũ s. tes

texerimus. a texera dicĩe texerim⁹ na nũ. ¶sera.

& dicunt texerini agripēni qui ad modū texerarū sūt quibus ludimus.

Texibilis.im textilis est

Textilis.im textilis est.

Texo xis. texui textū tu. ad telā ptinet. & texere id est. coopire ordīare ostruere. Vñ hec textura re Et texto tas.i.sepe texere. Texo oponit. Cōtexo xis xui. Detexo xis. detexui.i. valde texē vl̄ a texēa remouere. qō etiā Distexo xis. distexui dr. Intexo xis. texui. intr̄ vel valde texere. Intertexo xis.i. intr̄ ponere intrserere intr̄ aliq̄ aliqd texere. Pretexo xui id est. p̄ alijs vel ante texere. Obtexo xis.i. vndiqz vel otra texere. Retexo xis. xui. itez texere vl̄ textu rā destruē remouē Subtexo xis. xui. sbt̄ vl̄ pariz vl̄ post texere. Texo et ei? opposita actia sūt et faciūt preteritū in xui. & supinū in texū. Et nota q texo & ei? cōposita sepe ponunt̄ p tegere. & ei? oppositis. qz q texit. filū filo tegit. Vñ iob. xxxvi. Qui p̄texūt cuncta desup. Itē a texo xis. textui dicit̄ hic textor toris. vide in texte?

Textilis A texo xis. dicit̄ h̄ & hec textilis. & hoc le. Et h̄ & hec texibilis & hoc le. Et h̄ & hec texil' & hoc le. in eodē sensu. s. qō facile texit̄. & corr. ti vide in testilis p s. in media silaba.

Texto tas. in texo xis. textū textu. vide

Textor toris. in text? vide

extrimū A texo xis. dr hec textrima ne. loc? texē tiū. & hoc textrimū ni. idē. vel loc? vbi naues fabri cant̄. Et textrimus na nū. Vñ in thobia dr de anna q ibat quotidie ad textrimū op?. et pdu. ti.

Textus A texo xis. dicit̄ hec textura re. & hic te xtus tus. & est liber ptimēs doctoris tractatū sine litere vel sētētie expositōe. vt dixi i glosa. Et text? ta tū. pricipiū. Itē a texo xis. textū tu. v. in or. fit hic textor toris. & or. in rix. fit hec textrix. i. muli er q̄ texit pannū. Et dicit p̄sē. in. xj. libro. X. antecedēte vnū inuenio in tus pricipiū a textu. textus & ex hoc quidā modo scribūt mist? p s.

Thabor & hermon. duo montes sūt. Et in terp̄tat̄ thabor veniēs lumē. seu aduent? luminis.

Thalam?. thalamos grece latine dr cubiculū vel iugalis lect?. Vñ hic thalam? dr apud nos cubiculū vel camera vel iugalis lect? spōsi & sponse Vel thalam? dr a thelima greco qō latine dr volu

Thamar interp̄tat̄ amaritudo p viris ptrasmortuis eadē & cōmutās. Mutauit em̄ se i habitū meretricis qñ cū socero suo ocubuit. & acuit̄ i sme

Thalasa se. penl'. corr. queda ciuitas est. & interp̄tat̄ app̄hendēs futuz.

Thamn?. interp̄tat̄ nūs vel deficiēs. seu necās fa

Thanatos. i. mortale vel mors. Vñ tha ecturā. nat? ea tū. i. mortu? tua tuum. & thanatos insula gallici occeani dicta a morte serpentū. & terra e? quocūq; gentiū inuecta sit. ilico p̄mit angues. &

Thare. interp̄tat̄ abactor vel depul acuit̄ tos or seu nequā aut nequicia

Tharsis acuit̄ in sme. & fuit tharsis ō gne iaphet a quo cilices descēderūt. Vñ & ciuitas eoz tharsis dicta est. q̄ & thars? dr de q̄ ciuitate fuit paulus apls. Thars? si. vel tharsis etiā vocat̄ quidā locus indie. Vñ h̄ & hec tharsēsis et hoc sense. Et vt dr hebrei putāt generaliter mare vocari tharsis. et int̄ p̄tatur explorans gaudiū

Tharsus si. in tharsis est

Theatralis. in theatrū est

Theatrū A theoro dr hoc theatri. tri. spectaculū vbicūq; fiat semicirculi figurā habēs. in quo stātes oīs impiciūt. cui? forma pri? rotūda erat. sic et amphiteatri. sz postea ex medio amphiteatro theatrū factū est. sic dictū a spectaculo. Itē theatrum dicit̄ pstibulum et lupanar qz post ludos exactos meretrices pstituerent̄ ibi. Vñ theatricus ca cū. et h̄ et hec theatralis et hoc le. ad theatrū ptinēs. et corr. penl'. naturaliter theatri

Thebet. i. ianuari?. et acut̄ in fine

Theca ce. grece latine positio. repositoriū qōcun qz sit. qz ibi reponat̄ aliqd. Vel theca dr q̄si thega e posita p g. a tego gis. qz aliqd receptū tegat. Et nota q theca si est latinū a tego caret aspiratione. si vo est grecū habet aspiratōez in p̄ma silaba theca et pdu. the. Vñ cirotheca.

Thecuites. mas. ge. Vñ errāt q dicūt mlier thecuites qz dici debet mulier thecuitis. vide in scōa pte vbi egi de accētu noīm desinentiū in es. pnl'. pdu.

Thema matis. neutri gnis est materia dictantis figura norma. similitudo forma. et corr. penl'. gti.

Theodocia. interp̄tat̄ diligēs scrutatio verboz vel misteriū diuīe sc̄pture. et dr a theoro vl̄ theos

Theodocion. fuit quidā trāslator diuinoz librorz sicut dixi in interp̄s.

Theodol?. quidā liber in grāmatica. vbi agit̄ de veritate et fallitate. et cōponit̄ a theos id est. de? et dolus. et corripit do.

Theodorus odori. ppriū nomē viri cuiusdam. et corr. penul. sm cōem vsū licet inueniat̄ producta. vñ iuuenalis. Laurorz puēos artē docēs theodor?. Ita etiā heliodor? inuenit̄ penul. pdu. tñ sm cōez vsū corripit̄. De hoc dixi in secūda pte vbi egi de gna libus regulis accentus

Theolog?. theos cōponit̄ cū logos qō est sermo et dicit̄ theolog? ga gū. i. de diuīs loquēs vel tractans. Vñ hec theologia gie. penul. acuta. i. diuīas sermo de deo. Vñ theologic? ca cū. Et theologor garis. i. de theologia tractare vel loq̄. Idē et theologizor zaris. et corr. lo. Verū aūt theologia coartet sub regulis donati. dixi in tercia pte vbi egi de specieb? verborz in capitulo de verbo meditatiuo Et scias q vt dicit hiero?. Literas nescit q̄ sacra ignorat. Idē. Ama scientiā scripturarz et vitia carnis nō amabis. vide in sciētia et in leo Hic nota q sicut dicit gregori? in q̄rto moraliū. Sicut ignotorū hoīm facies cernim? et corda nescim?. sz si familiari eis locutōe iūgimur vsu colloquij eorz et cogitatōes intuem?. ita cū in sacro eloquio sola hystoria aspicit̄ nichil aliō q̄ facies videt̄. sz si huic assiduo vsu iungimur. ei? nimirz mentē q̄si ex collocutōis familiaritate penetramus. Dū em̄ alia ex alijs colligim? facile in ei? verbis agnoscim? aliud esse qō intimāt. aliud qō sonāt. Tanto autē quisqz noticie illi? extrane? reddit̄. quāto in solo ei? superficie ligat̄. vide in euāgeliū et in p̄dico.

Theonin?. theonon fuit qdā maledic?. Vñ theonim? na nū. i. maledic?. reprehensor? et pdu. ni.

Theophania. in epyphania vide.

Theophil?. theos cōponit̄ cū filos quod t̄ amor. et dicit̄ hic theophil? li. qui de? diligit. et cor. pe. Vñ i aurora dicit̄. Theophile scribēs vir xpo men

Theorema. a theoro dicit̄ hoc theo rete sbactus. rema matis. i. elegāns et diligēs verborz aptā descriptio. vel regula. Vñ regule geometrie dicunt̄ theoremata q̄si aptiones. qz aperiūt et illumināt mentem lectoris. Idē theorisma. et pducit re

Theoria thorie. in theoro ras. est.

Theoric? ca cū. ín theoro est.
Theorisma · vide in theorema
Theoro · a theos ōr theoro ras · i · videre. q; deus oīa videt. & theorare ꝓprie est ꝑsiderare diuīa · vñ hec theoria rie · vel theorica ce · sciētia q̄ tractat de inuisibilib? vel vita ꝓtemplatīa · Vñ theoricus ca cū · ꝓtemplatiu? · q̄ tm̄ ꝓtemplatōi vacat.
Theos grece latine ōr de? · theos tm̄ apud grecos timor dicit̄ · Vñ de? ōr theos q; timor oibus colentib? cū. vide in de?.
Theosebia · a theos & sebes pietas ꝓponitur hec theosebia bie · i · dei cult? & diuina pietas
Theoticus · a theos ōr hec theothica ce · i · deitas · & theothic? ca cū. i · diuin? penl' · cotr' ·
Theotbocos dei genitrix quasi tota diuina ·
Thesaurarius. vide in thesaurus ·
Thesaurizo zas · in thesaur? exponit̄ ·
Thesaur? theca cōponit̄ cū auro · & ōr hic thesaurus ri · i · auro repositū · vel loc? vbi auro reponitur Vñ thesaurari? ria riū · Et hic thesaurari? q̄ thesaurū habet in sui custodia · Et thesauria rie. ei? dignitas · Et thesauro ras · facere thesauro · thesauro ꝛgregare · Itē thesaurizo zas · Vñ paul? ad ro · ca · ij · Thesaurizas tibi irā · i · q̄si esset thesaur? & q̄d p̄ciosuz ꝛgregas tibi irā dei siue penā · Nā irat? videt̄ de? quando penam iuste infert · & dicit̄ thesaur? quasi theca auri ·
Thesbites · interp̄tat̄ ꝙuertens vel capciuator siue festin? ad intelligendū · & ꝓdu · bi ·
Thesis grece latine ōr positio · Vnde thesis dicit̄ vocis positio · i · finis vl' dep̄sitio · Et inde thetic? ca ū · possessiu? vl' positiu? · vt euāgelius ·
Thessalonica · thessal? quidā rex fuit · Vñ thessalos quedā ciuitas. thessala q̄dā regio. & thessalōica queda ciuitas dicta est · Vnde thessal? la lū · & thessalic? ca cū · & b & hec thessalonicensis & hoc thessalonicense ·
Thetic? ca cū · in thesis est
Thetis tis · vel thetios fe · ge · p̄ma ꝓdu · i · mare vl' vxor occeani hec thetis tis · vel thetidis p̄ma cotr' · i d̄ · mater achillis · vnde in aurora · Nō thetidi bachū caupo maritat ibi
Thiriatura re · interp̄tat̄ illuminata siue illumināo · & cotripit penl'.
Thiria interp̄tat̄ timens deū ·
Tholomaida · interp̄tat̄ ad mēsuram deducēs · &
Thomas · interp̄tat̄ abiss? vel gemi cotr' · p nl' · nus & grece didim? ōr · q; quo pl? ceteris dubitauit · eo alti? veritat̄ rsurrectōis agnouit · & dicit̄ thomas q̄si tot? meās in dubitatōe · vel thomas q̄i theos me? · i · de? me? ꝓpt̄ verbū q̄d dixit cū cert? credidit. scz de? me? & dñs meus · & est ethia · fm quosdā etiā thomas ōr a thomos q̄d est diuisio · siue sectio · q; ab alijs ī fide resurrectōis diuisus & sect? fuit · Itē abiss? p̄ōt dici eo q; ꝓfunditatē dicitatis penetrare meruit quādo ad sui interrogatōz xp̄s sibi respōdit · Ioh · xmj · Ego sū via veritas & vita · Potest etiā gemin? dici eo q; resurrectionem xp̄i q̄si gemīatc & ī duplū pl? q; alij cognouit · Nā illi cognouerūt videndo · Iste videndo & palpando · Et scias q; vt dicit gamfrid? eps · Nō est credēdo? iste discipul? p̄ ceteris minoris meriti fuisse vt ipe solus iudicaret̄ imagin? visione domini · Sz nō euz vidit · q; nō erat cū alijs quando venit · Quid dicis amator singularitatis · cōia loca · cōia opa · cōes ora tiones · cēem victū · cōes obseruatōnes quid fasi dis · xp̄s rex noster ī medio terre salutē operatus est xp̄s moratu? est vt dei filios in vnū ꝛgregaret · xp̄s nascēs locū ín diuersorio nō habuit · Sectemur ergo cōmunē victū · Diligam? cōem regulā instituta cōmunia & maiora emulemur exēpla · Nō te spūs vite sequit̄ a ceteror? vnanimitate diuisū magis q; aīa membr? q̄ō a ceteris est p̄cisū · Nō te sequit̄ ī sua dispersione q̄ non ꝙsuevit nisi colligere · Hic nota q; homo pōt solitari? viuere duplicitez · vno mō q̄i societatē humanā nō ferēs ꝓpter animi feuiciā vel aliā irratōabilē causā · & hoc est bestiale · & ꝓtra naturā hoīs · q; sicut dicit p̄hus ī p̄mo politic̄ · homo naturalit̄ est aīal sociale · Alio mō p hoc q; totalit̄ diuinis reb? & ꝓtemplatōi ihereat · & hoc est supr̄ hoīez · Et ideo p̄hus dicit ín p̄mo politic̄ · q; ille qui alijs nō cōmunicat est bestia · i · bestialis · aut de? · i · diuin? vir ·
Thomaculū li · ōr a thomos & dicunt̄ thomacula intestina ꝓpter diuisiones & sectōes
Thomos grece · latine dicit̄ diuisio vel sectio vel incisio · vnde apud nos hic thom? mi · dicit̄ idē · Et thomos ōr etiam liber vel volumē ꝓpter multas diuisiones & replicatōes cartar?
Thomus · in thomos vide
Thophet lata et spaciosa via gehēnia pauoris ín thoralis in thorus vide terp̄tatur
Thorath hebrei · latini legē appellāt · i · v · libros moysi · vnde dicit hiero · in ꝓlogo regū · Hi sūt quinq; libri moysi quos ꝓprie thorath · i · legē appellāt · Et ín interp̄tatōib? ōr thorath lex vl' pentatheucū ·
Thor? ri · ōr lectus & ꝓpe q; solet esse de herbis sicut in expeditōe · vnde et sic dicit̄ ab herbis torus quib? sit · vel q̄ accūbentiū humeris supponuntur Vñ b et hec thoralis et hoc le. Et hoc toral vl' thorale lis. lōga mappa vel etiā sic ōr quidq̄d in lecto sternit̄ · Inuenit̄ thor? sine aspiratōe de quo vide ī
Thron? ni. sedes regalis in q̄ sedēt
fuo loco reges ꝓpt̄ tutelā corpis sui · Vnde throni dicti sūt angeli q; latine sedes dicunt̄ · Et vt dicit greg · throni illa agmina sūt vocata quib? ad exercendū iudiciū de? semp̄ p̄sidet · Quia em̄ thronos latio eloq̄o sedes dicim? · throni em̄ dicti sunt hi q; tāta diuinitatis gratia replent̄ · ut ī eis dñs sedeat et p eos sua iudicia decernat · In thronis aūt deus sedet et qui escit dū eos ī se q̄escere facit · Et a thron? p oppositionē inthronizo zas · i · in throno et sede ponere collocare · Et thron? na nū · q; nullā ptē regni habz · et cotr' · p̄mam thronus
Thuribulū A th? et bol? cōponit̄ hoc thuribulū li · q; bolus thuris ī eo ponat̄ · vel q; ibi th? mordetur et cremat̄ · vel thuribulū deriuat̄ a thus · Et est simplex · et dicit̄ thuribulus vas ad thurificandum aptū · Q; aūt ōr thuribulū q̄si thuris bolos · i · morsellos cremans · et Hia est · et h° vltimū mihi magis placet
Thuricremulū li · i · incensariū q; ī eo cremat̄ thus · et cōponit̄ a thus et cremo mas · et cotr' mu · et ꝙsuevit dici pone thimiama in thuricremulo vide in epithimū ·
Thuribus A thus dicit̄ thurib? da dū · Et thure us rea reū · de thure existēs vel ad th? ptinēs vl' fumosus · Hiero · supesai · vnusq̄sq; alteri? q̄rat auxiliū · faciē thuribā palloze circūferēs ·
Thurificina · in thurifico cas · est et ꝓdu · ci ·
Thurifico · thus componitur cum facio et dicitur thurifico thurificas · incensare. vel incensum facere vel sacrificare · vñ hic & hec thurifex ficis · sacerdos vel incensator · vnde hoc thurificiū sacerdotiuz · Et hec thurificina cine · locus vbi thus efficit̄ · vel etiā spargitur vel sacrificatur

Thus ris·a theos quod ē deus dicit̄ · & est thus arbor arabie immensa & ramosa·& est fe·ge·thus p arbore·& eius fructus·similiter & hoc thus ge·neris·et quedā maneries eius apud nos dicit̄ masculum·qz sit natura rotundū in modū testiculorū· reliquū vero planū & pene scabrosum nanq; optimū Et dicit̄ thus a theos · qz in sacrificijs deorū adhibetur & sacrificat̄·& p̄m hoc habet aspiratiōē · vel thus thuris dicit̄ a tundēdo·qz tūdit̄·vl'qz habile ē ad tūdendū·& p̄m hoc caret aspiratiōne· Et hoc etiā libanū dr a monte libano vbi colligit̄·Et inde thurea? rea reū·Et thurid? da dū·i·de thure existēs vel ad thus pt̄inēs·vl'etiā fumosū

Thuscul̄ li·dimi·puū thus·& formac̄ a th? addita culū·& corr̄·penl'·

Tiara are·est pilleū sacerdotale·Itē sic dicit quedā glosa in·xxmj·exod·Tiara cidaris & mitra vocat̄·qz caput pōtificis tegebat & ornabat·& p̄du·penl'·Vñ ouidi? meta·xi·Tempora purpureis tentat vlare tiaris

Tiberias adis·fe·ge·ciuitas facta ab herode ī nomine tiberij cesaris·a qua & lac? mare tiberiadis dicit̄ oībus iudee salubrior·Ioh·vi·Post hec abijt ih̄s trās mare galilee·qđ est tiberiadis·& corr̄·pnl'·Et dr mare·i·lac? vel stagnum aq̄ dulcis q̄ fluit a iordane· Dicit̄ aūt hoc stagnū mare·qz videlicz hebraico ydiomate aquaꝝ dulciū ogregatio appellat̄ mare·Dicit̄ aūt mare galilee·p̄pter regionē adiacētem q̄ sic dicebat̄·Dicit̄ vo mare tiberiadis·p̄pter ciuitatē illā q̄ sita erat in ripa hui? stagni·Et dicit̄ hoc mare siue stagnū magis eē tiberiadis q̄ galilee qz ciuitas magis specificat q̄ regio

Tiberin? ni·mas·ge·fluui? roman? a tiberio rege albanorū in eo sōmerso dictus· Nā antea·i·colore aque albula dicebat̄·qz nimb? alb? fieret·idē etiaz dr tiberis vel tibris bridis·sil'z a tiberino·sz tiberis in quotidiano sermone·tibris in versu dr·Vñ tiberin? na nū·& p̄du·ri·

Tiberis penl'·corr̄·in tiberin? exponit̄

Tibia A tibim qđ est iuncus dr hec tibia bie·crus p̄pter longitudinē·Vñ ḃ & hec tibialis & hoc ale·Et hoc tibiale lis·qđ a bracas dependet·ad tibias tegendas·Idē & alio nōie dicit̄ tubricus q̄si tibicus qz tibias tegat·Vel dr a tibia & bracis·qz a bracis vsq; ad tibias p̄ueniat·Itē a tibia dr tibia bie·qđā instrumentū musicū·qz p̄mū de ceruinis & gruinis tibijs & crurib? himulorū fieret·sz postea abusiue vndecūq; fieret·Vñ tibian? na nū·ad tibiā p̄tinens vel tibias faciens

Tibialis·m tibia est

Tibicen·a tibia & cano cōponit̄ hic tibicen cinis qui canit cum tibia·Tibicines etiam dicunt̄ fulcra bifurca quib? dom? sustentat̄·que alicez destines dicunt̄·Vñ m·ix·ca·matthei dr·Et cū ih̄s in domuz p̄ncipis venisset & vidisset ibi tibicines.i·lugubre carmē canētes· Antiqtus em̄ tales ad exequias vocabant̄ vt suo carmine viuos p̄uocarēt ad luctum Vñ legit̄ in nono hieremie·Vocate lamentatrices & corr̄·penl'·tibicines·sz in ntio tibicen p̄du·pnl'·Vñ quidā·Tibicen longo tubicen liricen breuiādo Et ratio est qz sicut dicit p̄s·in q̄rto libro·A cano cōposita masculina sūt·q̄ in cen desinētia·i·corr·habent penl'·vt tubicen·fidicen·excipit̄ vnū tibicē qđ ideo solū p̄ductam habuit penl'ē·qz sinensis facta est duoꝝ i.breuiū mutatōe in vnā longā·Debuit em̄ i·gemmari qz solet plerūq; in cōpositōe a·in i·puerti·vt cado incido·tuba tubicen·sic ergo tibia tibijcen faciebat ex quo factū est tibicen

Tibicina ne·mulier q̄ canit cū tibia·a tibicen dr Et corr̄·penl'·siue ci·

Tibicines·in tibicen est

Tibim·i·scirp? vel gen? vasculi in modum scrinij & ex virgulis agrestib? otextū·

Tibur·m tiburt? est

Tiburt? ti·fuit quidā vir de cui? nōie ciuitas sic dicta est·hec tibur buis tiburis·Vñ ḃ & hec tiburis & hoc tibure·Et hoc tibure buis tiburis·Et tiburtio onis·Et tiburtin? na nū·

Titio A torreo res·dr hec titio onis·q̄si torritio & est idē qđ torris·Vñ titionari? ria riū·& hoc titionariū nar.j·loc? ignis vbi titiones morant̄·vel instrumentū mittēdi titiones ī ignem·Et titionor aris·i·titionib? p̄parare·vel eos in ignē mittere et cōponit̄ A titionor aris·p̄m hug·Pap·etiam dicit Titio vulgo dr pustū lignū·Esay·vij· Cor tuum nō formidet a duab? caudis titionū

Titionariū nar.j·in titio vide

Titionor naris·in titio est

Ticon·i·medium

Tigillū li·puū tignū dimi·

Tignat? ta tū·in tignū est

Tignosus sa sū·in tignū exponit̄

Tignū A tego gis·vel a tegula dr hoc tignū gni Et dicunt̄ tigna vel ipa laquearia·vel lingna q̄ ipsis laquearibus illaqueant̄·Vñ tignosus sa sū·i·tignis plen?·& tignat? ta tū·tignis pat? vl'ornat? et tignari? ria riū·ad tigna p̄tinēs vel q̄ tigna ī tecto disponit·Idē & sarcitector scōm hug· Tignū a tegēdo dictū·tecto em̄ imponit̄ vt in eo cetera supponant̄·Vñ ligna illa que ascendūt ad cacumē edificij· directe & totū tectū supportāt tigna appellāt̄·vide etiā in ognatio

Tigris·Medi & p̄se vocāt tigrim sagittā·Vñ hec tigris gris·vel tigridis serpēs dicta est p̄p̄ velocitatē·et similiter quidā fluui? dict? est tigris vl'tigridis qz velox est scōm hug· Ambrosi? aūt in·vi·hexam̄.sic dicit·Natura tigris impellat ferocitatez & imminentē cā petē pede reflectit·Nā vbi vacuuz rapte sobolis cubile reppit illico vestigijs raptoris insistit·atq; ille q̄uis equo vect? fugaci·videns tñ velocitate fere se posse p̄ueniri·nec euadēdi vllum suppetere sibi posse sōlidiū·thecā hmōi fraude molit̄·vbi se orbatū viderit·sperā de vitro p̄icit·at illa ymagine sui ludit·& sobolē putat·ruocat impetū·colligere fetū desiderās·rursus imani spe retēta totis se ad cōprehendendū equitē viribus fundit·et iracūdie stimulo velocior fugiēti imminet·Iterum ille spere obiectu sequētē retardat·nec tñ sedulitatē mris memoria fraudis excludit cassā vsat imaginem·& q̄si lactatura fetū videt sic pietatis sue studio decepta·et vindictā amittit et plem· De nāta etiā tigridis dicit ysid·xij·etb· Tigris imāt vocata p̄pter velocē fugā·Ita em̄ nominant pse·et greci et medi sagittā· Est em̄ bestia varijs distincta maculis virtute et velocitate mirabilis·ex cui? nōie fluuius tigris appellat̄·q̄ is rapidissim? sit oīm fluuiorū·Has magis hircania gignit· De tigride etiam narrat aug? in li·de ciuitate dei·Legim? imāt ī plinio immanissimā aspidē a patre familias in egipto domitā quotidie de cauna sua egressā·et a mensa ei? annonā p̄cipe solitā· Legim? ī marcellino tigri dē mansuetā factā ab indis astasio p̄ncipi missā·

Tilia·a telum dr hec tilia lie·quedā leuis arbor·qz fit vtilis ad xīm vsum· Vñ tiliat? ata tū·et tilios?

sa ſũ·i·rasibilis vel flexibilis vel ad tiliã ptinẽs·
Tiliat? ata atũ·in tilia est·
Tiliosus sa·ſũ·in tilia vide
timalus·a timo qđ est flos ỏr hic timal? li·q̃daz piſcis qz fragrat sicut flos. Vñ timalin? na nũ
Time grece.latine aĩa scđm papiam
Timeo times timui timere·i·metuere·Vñ timor oris·Timeo cõponiẽ·Extimeo mes·Pertimeo es·Et est timeo actĩm cũ suis ꝓpositis·et caret sup·& cori·hãc sillabã ti·Vñ quidã·Qui ỏ morte timz plurima mẽte videt·a timeo ỏr timesco scis·inchoatiuũ·vide in metuo is·& in timor
Tyme?·a timeo ỏr hic tyme? mei·liber platonis q̃si flozid? vel q̃si floscul?·qz ibi flosculi pbie cõp hendunt·vel sic dict? a discipulo quodã platonis timeo noie·Vel timos grece latine ỏr mens. Inde time? mei·penl'·pouc·liber platonis·qz ibi multa de diuina mente otinent·
Tymiama·a tim? ỏr hoc timiama tis·quedã herba vel species valde redolẽs. qua in quibusdã locis vtunt loco incẽsi scđm hug·Itẽ timiama erat q̃dam ofectio diuersaz speciez·quã sacerdos ĩ altari tymiamatis adolebat·De q̃ ỏr exodi·xxx·Sume tibi aromata stacten·& onicã galbanũ·& thus lucidissimũ·eq̃lis põderis erũt oĩa· faciesqz timiama & ꝓuc·penl'·nti tymiama·Vñ in aurora ỏr·Ex qo spirat odor & timiama frequẽs
Tymiamateriũ A timiama dicit hoc timiamaterium rij·i·thuribulũ·qđ & epytimũ dicit ab epy·& tim?·vel tymiama secundũ hug·vel vt quidam dicũt·Tymiamateria dicebant vasa ĩ quib? tymiama seruabat·et dicit tymiamateriũ a timiama & terio qđ ẽ stat? q̃si vas in quo stabat timiama. Vel dicũtur tymiamateria vasa in quibus terunt species ex quib? ofici tymiama·Et tũc ꝓponit tymiamateria a tymiama et tero ris·Hieremie q̃quagesimosecũdo·Tulerũt yorias & tymiamateria·
Timiamatic? ca cũ·a timiama dicit·
Timid? A timeo mes·dicit timid? da dũ·q̃ semp timet Timẽs vo dicit q̃ ad temp? formidat ex causa·Similit distinguit pauid? & pauẽs· ꝑuid? & ꝑuidẽs· supbus & supbiens·languid? & languens· furibund? & furiẽs·& similia· Vñ hec timiditas·tatis·Et compat timid? timidior dissim?·Et est timiditas animi vitiũ sempiternũ·qđ est etiã si tiõr nõ sit·Timor vo accidens est·Atqz sicut homerus ait·In achille fuit aliq̃n timor·timiditas nunq̃·vid in timor·Vel sic secundũ ꝓsđ·q̃ hmõi denomiatia desinẽtia in id? demonstrãt habere in se ea ex qb? deriuant·vt herbid? q̃ habet herbã·Timid? q̃ habz timorẽ·Rabid? q̃ habet rabiem
Tymin?·a tymo ỏr timin? na nũ·i·florid? vl' dulcis & suauis·Vñ & timinũ dicit mel suaue & odo
Tymo grece·latine dicit flos vel florео ferũ Vñ hoc tymũ generaliter dicit flos·specialit tamẽ quedã herba dicit tymũ·vel tym?·qz talis flos valde redoleat·Itẽ tymo vl' timos grece ỏr mẽs latine
Timor·a timeo mes·dicit hic timor moris·Vñ timorosus·sa·ſũ·timore plen?·et cõpat· Et ẽ timor accidẽs dolor mẽtis extrinsec? ex aliq̃ accidẽti actione· Et est timor ꝑ tempe· sed timiditas est animi viciũ sempiternũ sicut dixi in timid?·est igit ĩ viro forti q̃nqz timor·timiditas nũq̃· Qualiter aũt hõ timẽs efficiat palid? dixi ĩ formido das· Scias q̃t tuor esse timores·s·mundanũ siue humanũ seruilẽ initialẽ castũ vel filialẽ siue amicabilẽ·Humanus timor vt dicit cassiodor?·est q̃n timem? pati picula carnis·vl' ꝑdere bona mũdi ꝓpter quod delinq̃m? Hic timor mal? est q̃ in ꝓmo gradu cũ mũdo deserit quẽ dñs ꝓhibet in euangelio dicẽs·Nolite timere eos q̃ occidũt corp? aĩam aũt nõ possũt occidere Timor aũt seruilis est·vt ait aug?·cũ ꝓpt timorez gehẽne ptimet se homo a peccato q̃ sententiã iudicis & penas meruit·& timore facit quidq̃ boni facit nõ timore amittẽdi eternũ bonum quod nõ amat sz timore patiẽdi malũ quod formidat. Nõ timz ne ꝑdat amplexus pulcerrimi spõsi·sz timet ne mittatur in gehennã·Bon? est iste timor & vtilis·licz ĩ sufficiẽs ꝑ quẽ fit paulatim ꝙsuetudo iusticie Ex ꝓdictis nota q̃ aliqs dicit aliqđ ex timore seruili facere·quod facit coact? metu pene·& ꝓ ꝙsequẽs cũ tristicia·mallet eñ nõ facere nisi pena timereẽ·vide in opus·Et succedit initialis timor quando incipit quod duz erat amari.et sic icipit excludi seruilis timor a caritate·& succedit demũ timor castus filialis siue amicabilis·quo timem? ne sponsus tardet·ne discedat·ne eũ offendam?·ne eo careamus Timor iste de amore venit·Ille quidẽ seruilis ẽ vtilis·sz nõ ꝑmanens imeternũ·Sz iste timor diuin? iusticie comes est ꝑ oñs grad?·hic timor donũ spũs sancti est·et creat? ex amore dei & ideo dicit amicabilis vel filialis·inq̃tũ deus dicit pater noster·Vel etiã dicit cast? inq̃tũ dicit de? methaphorice spõsus aĩmaz nostraz·Iste timor in patria erit sic alia dona.sz nõ habebit omnẽ illũ vsũ quẽ modo habet facit eñ tũc nos reuereri dominũ nõ timere separari a deo vel eo carere· Numerus aũt istoz timoz sic põt sumi· Timor hic distinguit secundũ ordinem timẽtis ad deũ·cui ꝑ vnũ timorẽ magis approquat vel distat q̃ ꝑ aliũ· Cũ eñ timor in fuga mali cõsistat·malũ aũt sit pene & culpe·erit eñ timor q̃daz q̃ cõsistit in fuga mali culpe tm·ꝑ quã homo a deo separatẽ·s·timor cast? vel filialis·Alius aũt q̃ cõsistit in fuga mali pene·Pena autẽ est duplex vna ꝑ cui? vitatõne peccatũ q̃nqz cõmittit. sicut tempales sũt pene·& picula carnis·& hanc penã refugit timor mundan? vel human?. Alia est ꝑ cui? vitationе nũq̃ fit peccatũ sz magis vitatẽ·sicut pena q̃ erit post hãc vitã·& hãc penã fugit timor seruilis Alius aũt timor est q̃ fugit vtrũqz malũ culpe & pene·s·initialis qui habet oculũ ad vtrũqz·& ideo medi? int seruilẽ & castũ· Ex dictis patet q̃ non ẽ eadẽ pena quã respicit timor mundan? et seruilis· initialis vo & seruilis eandem penã respiciũt·sz seruilis tanq̃ ꝓncipale obiectũ·Initialis aũt nõ sz magis malũ culpe· Vnde magis se tenet cum casto timore q̃ cũ seruili. Animadũte etiã q̃ timor initial' est ĩ inchoata caritate·sz nõ est ĩ ꝑfecta caritate·et q̃tũ crescit caritas·tm̃ decrescit iste timor quãtuz ad metũ pene·i·q̃tũ ad id quod facit timere penã et q̃tũ ad tormentũ ꝙscientie·Nã q̃to pl? diligim? tãto min? timem?· Seruilis aũt timor nõ est in inchoata caritate·nec intrat caritas nisi ꝓius iste timor exeat· Et scias q̃ quedaz glosa dicit sup illud Esai·xxxv· Nolite timere dicit· Timor vnius deialios expellit· Itẽ nota q̃ timor mũdan? ꝑtie dicit·quo timemus bona mũdi perdere et tempalia· Timor vo hũanus quo timemus carnis picula pati Itẽ animadũte q̃ licet xp̃s timorẽ pene habuit·nõ tamẽ in eo fuit timor mundan? vel seruilis vel initialis·qz mũdan? mal? est·et ĩ ꝓmo gradu cũ mũdo deseritur· Seruilis vo vel initialis in ꝑfecta caritate nõ est} Null? ergo istoz timoz fuit ĩ christo Quis ergo fuerit timor ille quo penam timuit· Et

põt timor ille dicī naturalis siue humanꝰ q̄ oīb⁹ hoīb⁹ inest·quo horret̄ mors·atq; formidat̄ pena Et dicit̄ timor iste nat̄alis· Non qr acceserit homī ex natura· quia natura prī⁹ fuit instituta·qr ñ fuit iste creatꝰ homī·nec de bonis naturalib⁹·sz qr ex corrupta natura·p peccatū homī aduenit·cui corruptio moleuit tanq̄ esset naturalis·Et est iste timor in hoīe effectꝰ peccati·vide ī ꝑassio· Sz p̄t dubitari de eo qđ dictū est·q timor mūdanus vel humanꝰ semp malꝰ est·Dicem̄ videt̄ q semp malū sit timere pati picula carnis· vel ꝓdere bona mūdi qđ tñ nō est verū·Ad hoc dico q nō quādocunq; timet̄ piculū carnis dicit̄ timor hūanus·nec q̄ncūq; timet̄ amissio boni tpalis dr timor mūdanus·sz tm q̄ talis timor est mortalꝰ· Et ideo semp senat m malū·Itē q̄ri potest·Omnis actus timoris ex ali quo amore ꝓcedit·sz actꝰ timoris seruilis nō ꝓcedit ex amore caritatis·ergo ꝓcedit ex amore libidinoso·ergo est malꝰ·Ad hoc respōdeo·Actꝰ seruilis timoris q̄ bonus est·non ex amore gratuito nec ex amore libidinoso·sed ex amore naturali procedit· quo quis vult consistentiam & bene esse sui subiecti·& ideo horret omnem penam siue quā experientia docet·sicut in naturali timore siue quā fides demōstrat·sicut in seruili· Itē ꝙsueuit sic obiici·Quidq̄d est a spūsco pōt esse simul cū ipo·sz timor seruilis nō habet̄ simlr cū spūsācto·q sine caritate non habetur.cum quo non est timor seruilis Ergo timor seruilis nō est a spūsācto·Ad hoc dico q̄ quedā sūt a spūsācto·& tñ nō sūt cū spūsancto·sicut fides informis·& timor seruilis·qđ q̄dez nō est nisi ꝓpter defectū ꝙcomitantē·Quedaz vo sūt a spūsācto sicut caritas·Quedā vo cū spūsancto sz nō ab ipo·sicut peccatū veniale·Quedā nec ab ipo nec cū ipo.sicut peccatū mortale Et scias qr in.xxvnj·iob dr·Ecce timor dñi ipa est sapiētia·& recedere a malo intelligētia·Volo etiā te scire q sicut dicit greg·in pastora·Antiqui etem̄ patres nostri nō reges hoim·sz pastores pecorꝫ fuisse memorant̄·Et cū noe dñs filijsq; ei⁹ diceret·Crescite & multiplicamini & replete terrā ꝓtim⁹ adiūxit·Et terror vester ac tremor sit sup cūcta aialia terre· quorꝫ videlicz ꝓr ac trēor·qr esse sup aialia terre p̄cipit̄·ꝑfecto esse sup hoīes ꝓhibet̄·Homo q̄ꝑ bruris aialib⁹ nō aūt hoībus ceteris· naturalit̄ platus est·& idcirco ei dicit̄ vt ab aialib⁹ nō ab hoīe timeat̄·qr ꝓra naturā supbire est.& ab eq̄li velle timeri·& tñ necesse est vt rectores a sbditis timeā tur·q̄ ab eisdē mīme deū timeri deꝑhendit̄·vt humana saltē formidīe peccare metuāt·qui diuina iudicia nō formidant·Nequaq̄ nāq; ꝓpositi ex hoc q̄ sito timore supbiāt·in quo nō suā gloriā·sz sbdito rū iusticiā querūt· In eo em̄ qđ metuūt sibi a pūse viuentib⁹ exigūt·q̄si nō hoībus sz aialib⁹ dommāt̄ qr videlicet ex qua pte bestiales sūt sbditi·ex ea de bent etiā formidini facere substrati·Sz plerūq; rector eo ipo quo ceteris platione pemines·elatione cogitatōis intumescit·& dū ad vsū cūcta sbiacēt dū ad votū velociter iussa cōplent̄·dū oīs subditi siqua bene gesta sūt laudibus efferunt·male gestis aūt nulla autoritate ꝓtradicūt·dū plerūq; laudāt etiā qđ reꝑbare debuerūt· Sz seductꝰ ab his que infra suppetūt semp aius tollit̄·& dū foris īmēso fauore circūdat̄ intꝰ veritate vacuat̄·atq; oblitus sui in voces se spargit alienas·talēq; se credit·q̄lē se foris audit·non qualē meus discernere debuit· Sbiectos despiat·eosq; eq̄les sibi nature ordie nō agnoscit· & quos sorte potestatis excesserit·transcēdisse se etiā vite meritis credit·cunctis se existimat amplius sapere·quib⁹ se videt amplius posse· Vide ī seruiet⁹·vide etiā ī spūs de tiōis dono· Vide etiā in spes· Vide etiā in rector·& in iusticia

Timorat⁹·a timeo es·vel a timor dr timorat⁹ tatū·Et timorosꝰ sa.sū·i·timore plen⁹·Vñ in actib⁹ Viri timorati. Et cōparat̄ vtrūq;

Tymothe⁹·discipul⁹ pauli fuit·& acut̄ penult̄· Tymos·i·mens·vide in tymo.

Tympānistria·a tympanū dr hec tympanistria rie que canit cū tympano·q̄ & tympanotria dr·Plautus·Tympanotriā amat·Itē ꝓba·In medio iuuē cula22 tympanistria22·6m hug·Pap̄·vo dicit·Tympanistra vel tympanistria q̄m tympano canit·cōest·sicut citanista & organista·

Tympanotria·m tympanistria vide

Tympanū A timnio nis·dr hoc tympanū qđaz instrm musicū·s·pellis vel coriū ligno ex vna pte ptextū·Et dicit̄ sic qr timniat·vel dr a tyton qđ est mediū·qr mediū est·Est em̄ vna ps media symphonie ī silitudīe cribri·& virgula pcutit̄ vt symphonia· Vñ tympanū dr mediullū rote in quo radij figunt̄·vel circūferētia rote. Vñ tympanizo zas·tympano cantare

Tim⁹ mi·m timo vide

Tima·ligna de quo salomon gradꝰ fecit ī domo dñi·incognita sūt ligna etiā pitioribus iudeor22·vt dicit pap̄·Sz sup tercij rḡū·ca·x·Attulit ex ophir ligna tima dicit glosa·Imputribilia spinosa in similitudīe albe spine·tima candida sūt & rotunda·Et inuenit̄ in bibliis correctis duplex lr̄a·s·tijna p duplex i·vel tina p simplex i·

Tinctito tas.penl·corr̄·in tincto tas·est

Tincto·a tingo gis·xi·ctū·v·in o·fit tincto tas·frequēter tingere·a quo tinctito tas·frequē·

Tinctor ctoris·dicit̄ qui tingit·& deriuat̄ a tingo gis·xi·ctū·ctu·v·in or·fit tinctor·Et or in rix·fit hec tinctrix tricis.mulier q̄ tingit·

Tinctricula le·dimi·pua tinctrix·

Tinctrix a tingo vel tinctor or·uersa in rix·fit hec tinctrix·vide ī tinctor

Tinct⁹ cta·ctū·in tingo gis·est

Tinea·a tero ris·dr hec tinea nee·vestimentorum vermis·qr terat·Vel dicit̄ a teneo·qr teneat & in sideat quousq; corrodat.Vñ tineosus sa·sū·

Tingibilis·in tingo gis·est

Tingo gis.xi·ctū·tingere·i·tinctura inficere·colorare·infūdere·Vnde tinctus cta·ctū· Et tincti adū. Et hic & hec tingibilis·& hoc le·penl·corr̄·habile ad tingendum· Et hec tinctura re· Tingo ꝙponitur·Contingo gis·xi·ctū.i·simul tingere.Detingo gis·i.tinctura remouere· Intingo gis·i·in tinctura fundere·Retingo gis·i·itez tingere·vl tinctura auferre· Sbtingo gis·i·sbtus vel parū tingere·Tingo et ei⁹ ꝙposita actia sūt·& faciūt ptem tū ī xi·& sup̄·in ctū·& nō habēt v·post g·

Tinnio nis·iui·itū·nire·i·liq̄de & pure & leniter sonare·Et ꝓprie dr de ere vel alio metallo·& vt dicit p̄sc·deficit in prima & secunda pſona ꝓprie·In tercia sepe inuenit̄ & est onomatopeiū·i.verbum ficticiū·inuentū ex qualitate soni illius rei cui ꝙnit·Im ꝓprie tamē quādoq; inuenit̄ in prima & secunda pſona·Vnde hic tinnitus tus·Et tinnito tas frequen.& tinnulus la.& tinniens tis·gnis omnis Tinnio cōponit̄·Continnio·Pertinnio·Retinnio·Subtinnio nis·i·pax vel sbtus tinnire vel ab infe

riozi pte tinnitum reddere·& ꝑprie ðr de psalterio
vbi aliquid supponiē vt melius tinniat·

Tinnito tas·in tinnio nis·est·& ꝑduc·ni·
Tinnul? A tīnio nis·ðr tinnul? la lū·i· tinniens
Itē tinnul? li·sonus·liquidus·lenis·& pur?·scōm
pañ·Hiero?·in ꝓlogo iob·Interdū quoq; ricmus
dulcis & tinnul? ferē nūis lege solutis·

Tintinnabulū li·a tinnio nis·qð videē esse verbū
ficticiū· ðr hoc tintinnabulū li·fm hug·Et ysiō·di
cit· Tintinnabulū de sono vocis nomē accepit·siē
plaus? manuū·& stridor ventiū·& valuaꝝ·& cor·
penl'·Vñ in aurora ðr.Aurea cū malis se tintinna
Tipsana ne·fe·ge·orde ū ðcorticatū Tbula iūgūt
ðr·Vñ·ij·regū·xvij·ca·ðr q̄si siccās tipsanas·

Typhonic? vent?·fm aliā trāslatōez dicit vent?
tempestiu?·& ðr typhonic? a typhos qð ē inflatō
Idē ðr euroaq̄lo·& cozi·penl'·typhonic?·

Typic? ca cū·penl'·cozr·in typ? exponiē
Typus pi·i·figura vel forma vel status vel sil'itu
do·Vñ in scōo libro regū ca·xij·Traduxit in typo
latez·i·in similitudine·Et typ? dicit quedā herba
q̄ in aq̄s nascit·et ab aqua inflat·Vñ & ambitioso
rū hoim & sibi placētiū tumor & supbia typ? ðr
Vnð etiā est qꝫ ab illa herba frigida febres typi di
cunt·Vñ typic? ca cū·i·figuratiu?·Vñ typice ad
uerbiū·i·figuratiue·Et etiā typica febris dicit quā
quidā periodicā dicūt

Tyrannicida·a tirānus & cedo dis·cidi·poniē
b̄ & hec tirānicida de·pnl'·ꝑdu·q̄ occidit tirannū
Vñ hoc tirānicidiū.tirāni occisio

Tyrānicidiū dij·in tyrānicida est

Tyrānis dis·pnl'·cozr·gēi·& exponiē in tyrān?·

Tyrānulus li·dimi·puus tyrānus·

Tyrānus·a tyro qð est fortis·dicit hic tyrān?·i·
fortis rex· Olim reges & tyrāni nullā habebāt dif
ferentiā. Vñ fortes reges tyrāni vocabant· Ꝫ po
stea accidit tyrānos vocari pessimos·et imꝑbos re
ges luxuriose dominatōis·cupiditatē· & crudelissi
mā dominatōez ī ꝓplis exercētes·A tyro qð est an
gustia·qz angustiāt vel cruciāt suos· Vnde tyrāni=
cus ca cū·Et hec tyrānia nie·Et hec tyrānis nidis
id est·crudelitas·secundū hug·& scribiē tyrannis
ꝑ duo n·Grecē·aūt in moralib? dicit·qꝫ tyrānus est
ꝓprie q̄ in republica nō iure principat

Tyriaca·Tyr? dicit quidā serpens·Vñ hec tyria
ca ce·penul'·ꝑdu·antidotū serpentū quo venena
pellūtur·vt pestis peste soluat

Tyrius ria riū·in tyr? vide

Tyro grece.latine dicit fortis vel angustia·Et in
de deriuat hic tyro nis·i·nou? miles nouit electi?
ad militiā·qz fortis ad hoc officiū solet eligi·vl'qz
ad adquirendā ꝓbitatē muleū se angustiat·Vñ &
tyro dicit quilibet ignar? & rudis cū aliq̄d incipit
exercere·& ꝑdu·ꝑmam tyro ꝓ milite·sꝫ hec tyrus
ꝓ regione eam corripit·Vnde versus·Pro regiōe
tyro·ꝓ forti milite tyro

Tyrocinū A tyro onis·ðr hoc tyrocinū nij·no=
tua militia·officiū tyronis rudimentū miciū noui=
tas militie·Itē a tyro dicit tyrocinor aris·& cozr·
ci·seu ꝑducit ꝑmam sicut tyro

Tyrocinor aris.m tyrocinū est

Tyrrenus·in lidia est

Tirsus·teria cōponiē cū sursus·& dicit hic tirs?
si·generaliter oīz olez vel herbaꝝ medi? frutex·sic
dict? qz a terza sursū ascendit· Tirsus etiā ðr hac
culus vel ram? cū frondib?.quo vtūē ī sacrificijs
bachi·Vel tirsus genus cimbali in modū quadrate
figure factū·qz ab vtraq; ꝑte tenet·& tam aperiē
do q̄ claudendo sonat.

Tyrūculus li·dimi·puus tyro·

Tyr?·a tyro qð est fortis vel angustia dicit hec
tyrus quedā insula·& quedā ciuitas sic dicta ab
angustia loci·Vñ & tyr? angustia interꝑtat·Et in
de tiri? ria riū·gentile vel patriū·Itē tirus dicitur
quidā serpēs·Itē tir? dicit casei?·sꝫ tūc est ꝑmitim
vide in tiro. De tyro ciuitate dicit glosa·Esa·xxnj
sup illud·Onus tyri·Et thirus ciuitas nobilissima
chananeoꝝ cū hec Esayas predicebat·insula magni
maris erat· Postea aūt lōgo tpe nabuchodonosor
voluit cōtinentē q̄si ꝓtiguā eā facere terze·sꝫ multo
frustrat? labore nō potuit. Qui aūt ī ciuitate erāt
cū nō possēt resistere qui naues potuerūt arripere
fugerūt in egyptū·& m moab.& in vicinas regio
nes· Vnde nabuchodonosor furore accēsus naues
succēdit·ciuitatē sūuertit·captiuos abstraxit·& in
chaldeā reūso datū est ei a domino ꝓ tyro regnum
egipti·Reedificata tyro post·lxx·ānos cū alexāder
ꝓgerz ad captiuādū egiptū·dimisit ibi ptē exercit?
& terze eā eq̄re voluit & ñ potuit·Egipto ðo sūbiu
gata ethiopes & multas alias gētes secū adduxit·
et lapidib? et arborib? ꝓtinētez ꝓtiguā ire fecit·ci
ues cepit.ciuitatē sūbūtit· Nūc āt esayas de illa ca
ptiuitate loq̄ē quā nabuchodonosor fecit· Hoc ðo
ideo accidit· qz cū hierl'm capere & ꝑpls ī captiui
tatē ducere a chaldeis tempe sedechie·tyr? q̄ de
buit cōpati cepit insultare· Hāc miseriā ꝓdicit esa
yas dicēs.Onus tyri ꝛc̄.Et hieronim? in hieremia·
loquēs de tyro dicit·Reūsis filijs isrl'de captiuita
te sūb zorobabel et neemia·tyrij quoq; ñ longo tpe
post reūsi sūt·cū eis amicicia iūcti sūt· nec iā di
uicias retinebāt sꝫ ī hierl'm dño offerebāt·ad ꝓdica
tionē etiā pauli·et tyrij et sydonij uersi sūt

Tysicus ca cū·in tysis vide·

Tysis·est vlceratio ī pulmone et tumor·sic dicta
grece·qz sit ꝑsūptio corꝑis toti?·vnde tysic? ca cū
penl'·cozr·tali infirmitate detentus·

Tytan tytanis mas·ge·interꝑtat illuminatio·vel
illuminās·vnde dicti olim tytanes sūt quidam for
tissimi viri·q̄si illuminatores mūdi·s.sua ꝓbitate·
vel secūdum fabulas poetaꝝ isti ab irata cōtra de
os terza·ad eius vtilitatē creati dicunt·vnde et ty
tanes dicti sūt·a tyton greco·i·ab vltione·qz qua
si vlciscende matris terre causa·otra deos armati
existerēt. Et etiā dicti sūt gigātes·Et hic tytanus
in eodē sensu·et inde tytan vel tytanus dict? est
sol·qz fuit de gñe tytanoꝝ vel qz illumiat mūduꝫ
Inuenit etiā hic tytan indeclina·vnde iudicū·xvi·
Nec filij tytan ꝑcusserūt eū·et ꝑdu·penl'·gū tyta
nis·tytana em̄ ꝑdu·ta·vnde lucan? ī primo· Aer
et longi voluēt tytana labores·Greca em̄ in an·cre
scentia ī gtō ꝑducūt a·media ante n·vt tytanis·et
facit acūs ī em·et ī a.tytanem vel tytana·

Tytanis·a tytan dicit hec tytanis tytanis· vel ty
taneos·quedā ciuitas egipti vbi facta sūt ꝑdigia
q̄ legunt·et dicit sic a tytanib?·qz cā edificauerunt
tytanes·tytanis etiā est gēs de tytan·

Tytan?·a tytan ðr hic tytanus ni.et est idē quod
tytan· Item a tytan dicit tytan? na nū·et hec tyta
nia nie·id est·luna·

Titillicus ca cū·in titillo vide·

Titillo·a titubo bas· dicit titillo tilas·i·titubare·
vel ad luxuriā incitari.stimulare· Et in acti a signi
ficatōe dicit titillo las·i·inflamare·incitare·stimu
lare·cōmouē ad luxuriā·vnde hec titillatio·luxūie

incitamentū·carnis incitatio·inflamatio·Et titilli-
ens ca cū·penl'·cozr·i·titillatōne plen?.s.q incitat
vel qui incitaē ad luxuriā·Et titillan? ria riū·i·p-
nus· Titillo las·im absoluta & i passiua significati
one neutr; est·& im actiua est actim·& scribitur p
Cytimall?·eytan p sole cōponiē cū ma Cquo l-
lo lonis·quē greci comā dicūt·Vñ hic titimallus
li·herba lactaria·qt comā foliox ad radiū solis cir-
cūactū dūcat & circū ducat Inde titimallim?na nū
Cytubo bas.bui·bare·i·dubitare·vel vacillare·
tremere ·Titubo cū suis cōpositis siqua habet est
neutr;·& cozr·tu·
Cytulo las·im tytul? vide·
Cytul?·a tytan qō est sol vel illuminās dr hic ty
tul? li·q̄si tytan?·i·illuminās·qz illumīat libr;· Si
cut em̄ sol mundū·vel quecūqz obscura illuminat·
ita tytul? libr; & ei? sequētia illuminat· Vel tytu
lus dicit̄ a tyto liuio·q̄ pmus libr; suū p distīcti
ones diuisit·& singulis tytulū apposuit· Vel dicit̄
tytul? quasi tetul?·a teta figura tic facta· Cque
olim im frontib? damnatox imp̄mebaē· Sicut em̄
im illa figura reddebaē homo nosc̄ibilis· sic p tytu-
lū liber cognoscit̄· Vñ & sic diffinit̄· Tytulus est
breuis annotatio eox q̄ diffusi? in sequēti ope oti-
nenē·Tytul? etiā dicit̄ nota q̄ causa breuitatis ap-
ponit̄ dictionib?· Tytul? etiā dicit̄ inscriptio· vel
signū laudis & honoris·vel laus·qz olim in imagi
nib? laudes nobiliū intitulabanē·A tytul? dr tytu
lo las·i·designare tytulo· vel tytulus apponere ·Et
cōponit̄·Intytulo las·Prætytulo las·Retytulo las
& est actim cū suis cōpositis·& cozr·ty·Ouidius
de remedijs·Legerat hui? amor tytulū nomēqz li-
Cyt? ti·discipul? fuit pauli apli·Et mē Cbelli-
pt;ē querēs vel bon? seu lutū siue etiā luctari?·
Cobias bie·quidā sanctus vir cui raphael ar
changel? reddidit visū
Ctoda de·aus est q̄ nō habet ossa im tybijs·qz sem
per est in motu
Ctodeo A toda dr todeo des·todui·vel todi·i.mo
ueri·tremere ad modū tode
Ctodin?·a toda dr todin? na nū·Et dr todinus ille
q̄ velociē todet & mouet̄ ad modū tode auis·
Ctodon?·a toda dr hic todon? ni·i·gallus
Ctofus·a todeo dr hic tof? fi·lapis asper & cauer
nosus·qz ābulātes sup se todē facē·vñ toful? li·di·
Ctoga A tego gis·dicit̄ hec toga ge·q̄si tega·qz
velamto sui corp? tegat & coopiat & ē palliū pu
rū & forma rotūda etiā & fusiore & q̄si vndante
sinu·& erat olim cōis vestis romanox·Vñ rogat?
ta tū·i·toga indut?·vel togā habēs. Vñ & togate
dicebanē quedā comedie de vilib? psonis a roma-
nis facte·q̄ nulli? erāt p̄cij·& toga vestis erat cō
munis·& ideo vilis·Iuuenal'· Impune ergo michi
recitauerat ille togatas·
Ctogiferiū rij·loc? vbi scolastici disputāt·& vide
tur cōponi a toga & ferio
Ctogilla le·di·pua toga· Itē togilla dicit̄ mātile·
Ctogipirū pirij·i·pura toga
Ctogula le·dimi·pua toga
olerabilis· a tolero ras.dr b & hec tolerabilis
& hoc le·Et cōponit̄ b & hec intolerabilis & hoc
le·qō nō valet vl' debet tolerari·& vtrūqz opatur
Ctolero ras·raui·i·sustinere·pati·sufferre·& est
actim cū suis cōpositis·& debet scribi p vnum l·
habet em̄ primā breuē·Vñ ouidi?·de arte·Dū vi-
res aiusqz sinūt tolerare labores·Nā venit tacito
curua senecta pede·Sil'z tolerabilis tolerātia tole-
rans·& similia p vnū l·scribi debēt ·
Coles A tol? dicit̄ hic toles lis·Toles sūt tumo
res circa vuā stantes· has vulgo p diminutōz tusil
las vocāt·he im faucib? solēt turgescere·
Collmū A tollo lis·dicit̄ hoc tollmū lmi·lignum
puteox quo haurit̄ aq̄·
Ctollo lis·i·eleuare·& tollere·i·auferre·sz tollim?
a volēte·eripim? vi·auferim? qō dedim?· Et tollē
id est·nutrire·Et tollere·i·portare· vel sustinē·&
caret p̄terito et supino·sz accipit mutuo tuli·vl' su
stuli· Antiq̄ em̄ dicebāt tulo lis·tuli vel tetuli·tul
tū·Et inde cōponebaē sustulo lis·sustuli qō modo
nō est im vsu im p̄senti·et ideo datū est ei? p̄teritus
huic verbo tollo qō signat auferre vel eleuare· Et
cōposita sil'z possūt accipe p̄teritū a suppositis illius
q̄uis nō oīa· Tollo oponit̄· Attollo lis·attuli val
de tollere·Extollo lis·extuli·Sustollo lis·sustuli·
id est·sursū tollere·et est actim tollo lis·cum suis
cōpositis 6m hug·Similit̄ tuli daē p p̄terito huic
verbo fero·p̄sē·aūt im·x·libro sic dicat·Tollo tetu
li·p quo nūc i vsu frequēti est sustuli·A tulo q̄daz
de veteribus qō fuit in vsu tetuli dicebant·Tollo
quoqz deficit supino·sz p eo vtimur sublatū·Suffe
ro etiā facit sustuli.sz m alia significatōe·De sig̃fi-
cationib? hui? verbi tollo sueuit a quibusdā dici
Qui remouet tollit·qui sublimat quoqz tollit·et p
nutrire tollere sepe daē· Itē·Qui tollit remouet·
gerit.erigit·accipit·aufert
Colus A tollo lis·dr hic tolus li·sūmitas templi
eminēs rotūditas·p̄prie quidē tol? est velut scutū
breue qō in medio tecti ē in quo trabes coeūt
Con·dicit̄ altitudo vel totū
Conabulū li·i·sonus vl' titimnabulū·a tono nas·
Condeo des·totōdi tonsū·capillos secare Cdr·
vel aliud·et diminuere·in circuitu corrodere·Vnde
hic tonsor·Pertinet etiā tondere ad oues·Vñ in
pmo regū.ca·xxv· audiui q̄ tonderēt pastores tui
gregē·Tondeo cōponit̄·attondeo des·i·valde ton
dere·Contondeo des·Circūtondeo des·Detōdeo
des.i·valde tondere vel deorsum ·Vñ detonsus sa
sū·Retondeo des·Subtondeo des·i·subt? vel pau
vel post tondere·Tondeo cū suis cōpositis ē acti
uum·et amittit geminatōez p̄teriti in cōpositis·In
uenit̄ etiā tundo dis·p v·tercie coniugatōis·sz aliud
signat·Vñ vers?· Tondem? barbas vel oues·sed
tundim? herbas·Tondeo dat tonsū·sz p̄bet tundē
tusū· Dat tūdo tutudi,sz dat tondere totondi
Condito tas·Frequen·de tondeo 6m hug·
Conitr?·con? cōponit̄ cū terreo et dicit̄ hic toni
trus trui·Et hoc tonitru indeclina·im singulari·In
plurali·hec tonitrua· tonitruū·a tonitru ablatiuo
addita um·apoc·xix· Et audiui vocē tonitruū ma
gnox· Et hoc tonitruū tonitrui·Iob·xxvi· Quis
poterit tonitruū eius magnitudis intueri·Et dicit̄
tonitr?·quia son? ei? terreat·Vñ tonitr? vel toni
truū q̄si ton? terrēs·i·son?·et vt dicit aristote·in
ij·posterior·Tonitruū est extinctio ignis in nube
Et vt dicit p̄sē·in·vnj·libro·arc? hic quoqz cū neu
tro gne hoc arcu etiā veteres p̄ferebāt· vñ secun
dū quartā declinationē declinaē· Omnia em̄ masculi
na que neut quoqz in v·desinēntia inueniunē·eiusdē
sūt declinatōis·vt hic tonitr?·hoc tonitru·hic cor
nus et hoc cornu· ergo similiter hic arc? et hoc ar
cu· CHic nota q̄ e regione cū ascendit vapor sic
cus.aut ascēdit etiā pur? nō cōpressus in vapore
humido·aut ascēdit in vapore hūido compssus·et
si quidē ascēdit solus·tunc facit ventos·Si autem

ascendit cõpress? · vel cõprehẽsus ī vapore hũido·
tũc qñ vapor hũidus puenit ad locũ frigoris et in
cipit cõprimi · Cõprimiẽ etiã in ipo ãsi in vẽtre ei?
vapor sicc? aut calid? accidẽtali caliditate. In tali
aũt cõpressione vaporis sicci ī ventre nubis fit agi
tatio vehemẽtis vaporis sicci · Agitatio aũt īducit
actualẽ inflamationẽ in vapore calido & sicco · eo
q facilime est inflamatõis · sicut est videri ī vento
sitate sicca egrediente de ventre hoīs · Hec em̃ si p
pannũ sbtilẽ emittat & candela adhibeat · tota ifla
mat flama lata & dispersa · Hec igiẽ inflamatio cã
est fulguris · Agitat? aũt in interioribꝰ nubis hũi=
de quadruplicẽ facit sonũ · Si em̃ latera nubis tm̃
pcutiat & nõ scindat · & sit inflamat? · tũc facit so
nũ flame pcutiẽtis · qui est son? ãsi tumultuãs · & ñ
micat nisi sic̃ p pannũ spissũ · eo q nubes est aliquã
tulũ pua · & ideo nõ expsse flama appet · sz vt dixi
ãsi p pãnũ spissũ · Fũdẽ aũt sonũ facit aliq̃n vapor
egrediẽs inflamat? · flama fortiẽ pcutiẽte sup aerez
q est in circũitu nubis · & est hic son? sicut son? fla
me in magno incendio · & videẽ tũc flama plurima
fieri p aerẽ · Aliq̃n etiã habet hũc eundẽ sonũ in la
teribꝰ nubis nõ inflamat? · & tũc audiẽ tumultuãs
sonus sine aliq̃ corruscatõe · Secũd? son? est scissio=
nis magne son? velut si pann? fortis immense lati
tudinis scindaẽ · & son? iste est terribilis · & visus
fulgoris est curu? in nube · eo q non recte scindit
nubes · sz in parte q̃ maiorẽ sustinuit impetũ vapo
ris sicci inflamati egrediẽtis · Et iste son? frequenẽ ·
est interrupt? · q interrupte scindiẽ nubes · Aliq̃n
aũt habet sonũ maximũ in vno impetu venientem
sicut si uter clauss? vel vesica magna sufflata super
caput vni? frãgereẽ · & hoc fit q̃n cũ impetu totus
vapor · vel maxima ei? ps exilit sbito erũpẽs & rũ
pens nubẽ · & exilit in aerẽ · & pcutit ipm̃ pcussiõe
fortissima · & hic est mod? tertij tonitrui · Quãto
etiã dicit aristo · q est sonus ãsi humidoꝝ siue viri
diũ lignoꝝ crepitatiũ in igne · & hoc fit q̃n vapor
sicc? ex inflamatõe quent locũ maiorẽ · Tũc eiz nu
bem cõpressã hũidam dissilire facit · & egrediẽ ps
ei? aliq̃ sicut fit salt? carbonũ · vel ouoꝝ ī igne as=
satoꝝ · & pcipue inueniẽ hui? silẽ in castaneis q̃n ñ
pforata & corrupta cortice ī igne calido ponũẽ · q̃n
em̃ in eis hũidũ incipit resolui gñaẽ in eis vapor · q̃
ãrens locũ maiorẽ resistentẽ testã vel corticẽ dirũ
pit · & exilit de igne cũ impetu & strepitu magno
Hi aũt quattuor modi tonitrui fũt em̃ ipsi? vapo
ris incẽsi · q̃n in hora inflamatõis ei? otrahiẽ nubes
exterioꝝ · & cõprimit qđ est intra ipsam de vapore
terrestri · Vaporis aũt q̃ nõ est adeo vehemẽs soni
fũt tres · Cũ em̃ corruscatio fit de materia ventoꝝ
calidoꝝ siccoꝝ q̃ cõprimunẽ in ventre nubis · & in
flamanẽ vehemẽti inflamatõe · & adurũẽ · fũt aliq̃n
nõ adeo fortes q̃ nubẽ scindũt · sz cũ tangũt latera
nubis hũidẽ q̃ iã puertiẽ in pluuias extinguiẽ ignis
vaporis inflamati · sic̃ extinguiẽ ferrũ candẽs in aq̃
& hic son? ab aristo · vocaẽ son? stridoꝝ · & si egre
diẽ aliqđ de igne istud micat · et ille splendor ẽ co
ruscatio · A quibusdã aũt vocaẽ sisimniẽs · eo q sisin
niendo ferrũ sonat q̃n extinguiẽ in aqua. ¶ Scda
aũt diũsitas soni est · q̃n vapor intra nubẽ cõclusus
nõ est intensus · nec multũ cõpressus · & nubes otis
nens ipm̃ nõ est ī ptibꝰ suis eqliter spissa · Tũc em̃
erũpit vapor p diũsas ptes nubis q̃ fũt ãsi fozamia
& tũc sine chorusatõe fit son? sibilatiu? · sic̃ quan
do vent? vehemẽs flat p fozamia sibilãdo · ¶ Ter
cia aũt diũsitas est q̃n nubes debiliter ptimz vapo
re m terrestrẽ · tunc em̃ cito anteq̃ ignieẽ erũpit · &
nõ facit sonũ nisi sufflamẽ · cuiꝰ exufflatio est aliq̃
tulũ restricta & impulsa · sic̃ est son? folliũ fabriliũ
Sed põt q̃ri hic · Si tonat q̃n scindiẽ nubes · et ī ip
sa scissione micat ignis · siml' erũt tonitruũ & ful
gur · pter qđ ergo ante videẽ fulgur q̃ audiaẽ to
nitruũ, hoc determinatũ est sup̃ in fulmẽ · ¶ Item
nota q̃ diũsificaẽ son? tonitrui sm̃ diũsitatẽ nubiũ
in spissitudiẽ et ãlitate frigoris et caloris ex diũsi
tate locoꝝ secundũ q̃ alte fũt nubes · vel demisse ·
qz scõm hoc forti? sonãt et min? et magis audiunẽ
et nõ tm̃ ī hoc q̃ tonitruũ fit erupta nube · sz etiaz
in hoc q̃ tonitruũ causaẽ p extinctõez ignis in nu
bono nas · tonui itũ · i · tonitruũ facere et ¶ be·
uenit soli deo · Vñ solũ ī tercia psona dr inueniri
Inueniẽ tm̃ ī pma et ī scda psona p psopopeiã · i · p
trãslatõez · Et Tono · i · sono · vel fortiter clamo · et p
apostrophã · Tono cõponiẽ · Attono nas · i · stupe
facere · Cõtono nas · i · siml' tonare · Intono nas · i · in
sonaẽ · Tono et ei? opposita sẽ neuẽ · põt attono qđ ẽ
actm̃ · et oĩa faciũt pteritũ ī nui · et supinũ ī itum.
Licet q̃nq̃z inueniaẽ facere ī aui · et ī atũ · scõm anti
quos · et oĩa corr' · hãc sillabã to. Et nota q̃ tono ab
solutũ est · vt · Deꝰ tonat · Inueniẽ tm̃ etiã q̃nq̃z · De
us tonat aerẽ · qz verbũ trãsitm̃ tũc intelligiẽ ī eo
id est · tonare facit · vel tonitruo pcutit et mouz et
tangit · Sil'z · Pluet sup peccatores laq̃os ignis · i · q̃
si pluendo sbito et abũdanter emittet · et corripit
primã tono · Vñ esop? · Dũ fortuna tonat fugitios
terret amicos · Quare aũt tonare attribuaẽ ioui di
ctum est in iupiter ·

Tonsa · in tonsus est ·

Tonsilla · a tonsa dr hec tonsilla le · dimi · pua ton
sa · tonsilla etiã dr forpicula · Et tonsilla dicit vncꝰ
ferreꝰ vel ligneꝰ · ad quem ī litore funes nauiũ alli
ganẽ · Vñ enni? · Tonsillas rapiũt cõfigũt litus ad

Tonsito tas · in tonsit? est. ¶ Vncos

Tonsoriũ · a tondeo des · dr hoc tonsoriũ rij · idez
qđ tonstrina · s · loc? vbi tondeẽ ·

Tonstricla le · dimi · pua tonstrix ·

Tonstrina ne · in tonstrix exponiẽ ·

Tonstrix · a tonsor or · in rix · et inẽposita t · causa
euphonie dr hec tonstrix · tricis · Vñ hec tonstricla ·
le · dimi · Et hec tonstrina ne · officina vel dom? vel
locus in quo tondeẽ · Vide in tercia pte ī tractatu
de verbo in pncipio

Tonsola le · di · pua tonsa · et cor · penl' ·

Tonsura · a tondeo dr hec tonsura re · De tonsu
ra clericoꝝ · vide in cleric? ·

Tonsus · a tondeo dr tons? sa sũ · Et ppõiẽ · Intõ
sus sa sũ · A tondeo totondi · tonsũ deriuaẽ tonso
sas · frequen · a quo aliud frequen · tonsito tas · pnl'
cor' · Itẽ a tondeo dr hec tonsa se · rem? · qđ et hic
tonsus dr · sz porti? tonsa · vel tonsus · dr palmula re
mi q̃ aquã pcutit. Vñ et dicit sic · qz aquã percutit
Vel dicit a tundo dis · ãsi tunsa · vel quasi tunsus ·
quia aquã tundat ·

Ton? ni · mas · ge · i · son? a tono as · dr et cor' · to·

Topaci? · vel topacion · gẽma est ex viridi genere
omniq̃z colore resplendẽs · inuẽta p̃? in arabie in
sula · in qua trogodite p̃dones fame et tempestate
fessi cũ radices herbaꝝ effoderent eã eruerũt · que
insula postea nebulis coopta tandẽ · et a nauiganti
bus est inuenta et ob hoc loc? et gẽma nomen ex
causa accepit · Naz topasim · trogoditaꝝ lingua si
gnificationẽ habet querentis · Vñ et insula dicta
est topazi? · vel lapis dict? est topazi? vel topaci?

Vel cōponiē a ton. vel topos qō est totū et pacos vel patos vel pacios qō est color. Inde topaci? qr de colore oīm lapidū in se habet. Et vt dicit glosa in penl'ē. ca. apoc. Topaci? quo rarior eo p̄stantior Et habet duos colores ex auro & etherea claritate maxime lucēs cum splendore solis tangiē supans oīm gēmarū claritatē. in aspectū suū singulariē p:o uocans aspiciētes. Quē si polis obscuras. si nature relinqs clarior est. & nichil eo cari? regib? imē diui

Toparcha. a topos qō est totū vel loc? Tias. cōponiē cū archos qō est p̄nceps. & dicē hic topar cha. vel hic toparch?. i. princeps sup totū. vel sup aliquē locū. Vñ hec toparchia chie. pnl'. acuta. ei? pēas. Vel toparchia pōt dici loc? p̄ncipat?. Vnde tres toparchie dicunē triū locor̄ p̄ncipat?.

Toparchia. in toparcha est.

Topazi?. in topaci? est.

Topic?. Top? dicē loc?. Vñ topic? ca cū. i. localis. Et hec topica ce. Et pl'r hec topica. corr. p quo dā libro in quo tractaē de locis. Itē topos vel ton dicē totū. Vñ topic? ca cū. i. totalis. Vñ & p̄dcs liber p̄t dici topica q̄si totalis. qr ibi de totis vl' de locis oīb? tractaē. & corr. pi.

Topos ōr totū vel loc?.

Toragiū gis. i. ornat? vel munit?. & ōr a torq.

Torax. a torq p culpa dicē hic torax cis. i. pect? vel ps illa corp̄is anterior q̄ est a collo vsq; ad stomachū. quā nos dicimus arcā. qr ibi arcanū sit. i. secretū quo cetera arcenē. Cui? eminētes pulpe māmille dicunē. inter quas ps illa ossea pect? dicitur dextera & leua coste. Vñ & torax dicē lorica. & p̄prie illa q̄ tm̄ extēdiē qp toracē hoīs defēdat. Iob xli. Sb̄sistere nō poterit nec hasta nec torax. Et desinit actīs singularis in em. & in a. toracē vel toracа. Et actīs pluralis in es. & in as. toraces vel toracas. Vñ virgilius eneiō. xi. Telaq; trunca viri & bis sex toraca petitum.

Torcular. a torqueo ques. dicē hoc torcular ris vel hoc torculare ris. i. calcatorium. qr ibi vue vel oliue calcenē & extorte exp̄manē. Dicūt tm̄ quidā qp torcular dicē p̄prie plum quo vue calcate exp̄munē. & p̄dcu. penl'. tā nūi q̄p genitiui.

Toreuma matis. gnis neutri. est tornatura. vl' tornatū vas. vel quidq̄d dolaē & tornaē. siue vas. siue lect?. siue aliud. Et dicē a torno nas. Et est toreuma triū sillabar̄. & corr. p̄mam. Vñ prudentius Fulcra mero veteriq; toreuma rore riganē.

Tormē mis. in tormentū est. & corr. mi.

Tormentum A torqueo ques. dicē hoc tormen minis. Et hoc tormētū ti. q̄si torq̄mentū. qr torq̄n do mentē inueniat. Vñ & dicē tormentum q̄si torquens mentē. & est et Eia. Vnde tormēto tas. i. tormento afficere. Vnde tormentuos? sa sū. qō & tormentosus dicē. Et compatur. Et nota qp tormēta etiā dicunē instrumēta bellica ad dirimenda opida & ciuitates. vel qr torqueāt interi? resistentes. vel qr torqueāt lapides & etiā tela.

Tormen minis. in tormentū est.

Tornatilis. in tornus est.

Torno nas. in tornus est.

Tornus A torqueo dicē hic torn? ni. q̄dam instrumentū cū quo vasa tornanē. Vñ torno as. id ē torno aptare. in girū mittere. vel voluere instrm Et hic & hec tornatilis & hoc le. penultima corr. habile ad tornandum.

Torosus sa sū. in torus vide.

Torpedo A torpeo pes. ōr hec torpedo dīs. i. torpor. & p̄du. penl'. nomīatiui. Torpedo etiā ē qōdam gen? piscis. dicta hic. qr corp? torpescere facit si qs eā viuentē tangat. Et narrat plini?. Tāta ē vis ei? vt etiā aura sui corp̄is afficit mētē & hoīs

Torpeo pes. pui. torp̄e. i. languere. membra. pigrere. & deficere. stupere. mutere. quadā admiratōe vel timore affici. Vñ hic torpor poris. & torpesco scis. inchoa. Torpeo p̄poniē. Cōtorpeo pes. Detorpeo pes. i. valde torpere. vel a torpore r̄mouere. Intorpeo pes. Retorpeo pes. & hinc inchoa. torpesco. Detorpesco. Torpeo cū suis cōpositis est neutr̄. & caret sup̄.

Torpid?. a torpeo pes. ōr torpid? di dū. i. stupidus. Et p̄patur. Vnde torpidul? la. lū. i. aliquāculū torpid?. Et hec torpiditas tatis.

Torquat?. a torq̄s vel torq̄s. dicē torquat? ta tū id est. torque ligat? vel ornatus. Et hinc quidā roman? dict? est torquat?. qr singl'ari certamīe quē dā gallū deuicit. eiq; torquē aureū abstulit.

Torqueo ques. torsi sū. vel tortū. torquere. i. cruciare. Et torquere. i. flectere voluere vel mittere iaculari. Torqueo p̄poniē. Abstorqueo. Distorq̄o Extorqueo. Intorqueo. Obtorqueo. Pretorqueo. Retorqueo. Torqueo & ei? posita actīa sūt. & faciūt p̄teritū in si. & supinū in sū. vel in tū. Vnde torsores & tortores Torsio et tortio. Torsus et tortus. Itē a torqueo deriuaē hic torq̄s huj? torq̄s mas. ge. et hec torques huj? torq̄s fe. ge. i. ligamen tortū vel aure? circul? circa collū. a collo vsq; ad pect? descendēs sic dict?. qr tort? sit. et ē ornamē tū viror̄. Et scias qp torq̄s mas. ge. est magis ī vsu sm grāmaticos. sz hec torques in fe. ge. sepi? inuenīē in theolo. Vnde iudicū. vnj. Preter torq̄s aureas camelor̄. Nota hic versus grecisim. Pectoris est spinter p̄prie piterq; monile. Ornat? colli sūt torq̄s. auris maures. Anul? est manuū sūt armille scapular̄. Atq; p̄chelides exornāt brachia niphis

Torquis. in torqueo ques. est

Torrēs torrētis. in torreo res. est

Torreo res. rui. tostū. torrere. i. vrere assare siccare cremare vel vertere siue soluere. theodolus. Ethiopū terras iā feruida torruit estas. Torreo cū suis cōpositis siqua habet actīa sūt et faciūt p̄teritū in rui. et sup̄. in tostū. Inuenīē etiā torritū. De significatōib? de torreo vsueuit dici. Qui torret vo luit siccat cremat assat et vrit. A torreo ōr hic torrens tis. fluui? vel aqua veniēs cū impetu ex imbribus repentina. magnū habēs incrementū sz adueniente estate caloze solis torrescit et arescit et desiccaē. Vñ et sic dcs ē. qr pluuia crescit ī hieme siccata te in estate torrescit et arescit. Cui greci ab hieme nomē dederūt. nos ab estate. Illi a tp̄e quo crescit. nos a tp̄e quo siccaē p̄p̄ha. Cōuerte domine captiuitatē nostrā. sic torrens in austro

Torresco scis. a torreo res. addita co fit torresco scis. inchoa. qō accipiē im p̄prie quādoq; in passiua et absoluta significatione. i. arescit

Torricul? li. dimi. puus torris

Torrid? A torreo res ōr torridus da dū. i. velox vel tostus. Et cōparaē. Vnde in himno. Cui? corpus sanctissimū in ara crucis torridum. Vnde hec torriditas tatis. et corr. penl'.

Torris A torreo ōr hic torris huj? torris lignus semiustū tractū a foco et extinctū. Idē et hic et cō onis. licet sic dicaē etiā in igne dū ardet. et dicitur simpliciē ticio a torreo. quasi torritio. amos. ca. mj. Et facti estis quasi torris rapt? de incendio. Item

zach·nj·Nūquid nō iſte torris erut? de igne eſt·
Tortores·i·tortores vel cruciatores·a torq̄o es·
torta·a torq̄o ōr hec torta te·Vñ tortu· ōr·
la le·di·qō dā gen? cibi vel panis qō vulgo ita ōr·
Tortilis·a torq̄o ques. dicit̄ hic & hec tortilis &
hoc le·pnl'·corr·Vñ tortilit̄ adūbi·
Tortula le·dimi·m torta eſt·
Tortores idē ē qō torſores·a torq̄o torſū l' tortū·
Tortuoſus·a tort? dicit̄ tortuoſus ſa ſū·flexuo·
ſus vel iniurioſus extra ratōez·Et opat̄·Vnde hec
tortuoſitas tatis·
Tort?·a torqueo dicit̄ hic tort? tus·i·torſio vel
iniuria·Et tort? ta tū·
Tortus·a torqueo dicit̄ hic tortus ti·i·deflectio &
pulpoſa extantia carniū·ſicut circa culū et brachia
& dicit̄ ſic·qr ibi viſcera torta videant̄·Vñ torto·
ſus ſa ſū·i·pinguis & toris plen? & ſuperbus·& cō
parat̄·Vñ hec tortoſitas tis·Inuenit̄ etiā thor? p
lecto·ſz tūc aſpirat̄·De quo dixi in ſuo loco·
Tortu?·a torqueo ques·dicit̄ tortu?ua uū·i·crude
lis terribilis·qr ſit torto vultu·& opat̄·Et imō hec
tortuitas tatis·Et ponit̄ inde pteru?·
Toſt?·a torreo res·rui.toſtū·ōr toſtus ta tū.i·af
fatus puſt? piſt? ſiccat?·& opat̄·Qr aūt dicit̄ to·
ſtus q̄ſi torrid?·etiā eſt
Tot.oīs ge·nūi plālis & indeclin·Et dicit̄ a ton
vel a topos·qō eſt totū
Totalis·in totus vide·
Totiē.i·eiuſdē nūi·& ē indecli.oīs gūis·plālis
nūi·& ponit̄ a tot & idē·& corr·ti·
Totiens·adūbiū nūi·& dicit̄ a tot
Totondi·exponit̄ in tondeo des·
Totus·a tot dicit̄ tot? ta tū·& ptinet totum ad
magnitudinē·vt totū corp?·ſz oīe ad multitudi·
nē·vt Oīnis homo. Itē oīe in diuſis ptib? ponit̄·
Totū ſine ptib? debet eſſe diuſis·nec a pte integ·
tur differētia toti?·in rē noīs cui adiūgit̄·ſz nullā
ei? ptē cōphendit·vt Tot? ſortes·i·ſortes & que
libet ei? ps·Oīne vo q̄libet rē noīs cui adiūgit̄ cō
phendit·& pdu·to·Vñ quidā·Mantere ſic totuz
meli? q̄ pandere votū·Vñ h & hec totalis·& h
le·Et a datiuo totali addita tas.fit hec totalitas·
Toxicū xici·in tax? exponit̄·
Trabilis A trabs deriuat̄ hic & hec trabilis·
& hoc le.qō eſt trabis vel qō ptinet ad tra
bem·Et hec trabalis lis·i·trabs·
Trabaria A trabs ōr hec trabaria rie·nauis lōga
& ſtricta·Trabarie dicunt̄ minute naues q̄ ex ſin·
gulis trabib? cauant̄·q̄ aliter litorarie dicunt̄·vel
canduce ex vno ligno cauate & facte·& dicūtur
canduce·qr a q̄tuor vſq; ad decē hoīes capiāt·
Trabia·a trāſbeo as·dicit̄ hec trabea bee·genus
veſtis imperialis qua ſoli imperatores vtebant̄·quaſi
tranſbea·qr vltra alios beatū deſignabat·Vñ tra
beat? ata atū·i·trabea indut?·Vñ legit̄ q; dñs no
ſter fuit indut? trabea carnis·i·regia veſte carnis.
Trabea etiā ōr poetic? tecta trabib?·& pdu·pnl'·
trabeat? Vñ ouidi?·xij.metamor·Dignior eſt qua
lis trabeati forma quirini·
Trabeat?·in trabea eſt·
Trabecula le.dimi.pua trabs·
Trabs·a trabo bis·ōr hec trabs bis·quia ab vno
pariete trahit̄ ad aliū·vel trabes dicūt̄ a tranſūſo
qr i trāſūſo poſite vtroſq; parietes ſtringāt & ſti
neant·veteres etiā hec trabes p trabs dicebāt·
Tracia·in trax eſt·
Tracon onis·ē meat? ſōterranei?·vñ quidā. Ter·
raq; tracones·aīalia dico dracones·vñ quidā puta
uerūt debere dici in pſal·Dracones & oēs abiſſi·
Sz tracones ōr cōiter p t·& corr·co·
Tractabilis.a tracto ctas.dicit̄ h & hec tracta
bilis & hoc le.qō de facili poteſt tractari & duci·
vñ tractabiliter adū·Et ponit̄ h & hec intracta
bilis & hoc le·vñ intractabilit̄ adūbiū·
Tractat? a trecto ctas·dicit̄ hic tract? ctus.ſer
mo altera egēs pſona·Tractat? aūt ſpecialiter fit
ad ſeipſū·verbū aūt ad oēs·vnde dicit̄·verbū facit
Tracto·a trabo·traxi tractū ctu·v·in o·fit tra
cto ctas·verbū frequē·qō videt̄ diſtare a ſignificati
one ſui primitiui·ſz penit? nō diſtat·Nā q̄ aliqō tra
ctat qōāmodo illud trahit·Eſt em̄ tractare·ſēpe iam
frequēter huc & illuc trahere·Et tractare eſt ad li
bitū trahere·Tracto ponit̄·Cōtracto ctas·qō et
Cōtrecto ctas·inuenit̄·i·ſimul tractare·vel inter
manus tractare & palpare qō ponit̄·Precontre
cto ctas·i·ante pertractare·vel ante pertractationez
delectari·conſueta manib? palpare·Detracto ctas·
qō & Detrecto ctas·dicit̄·i·dedignari·recuſare·
negligere·contemnere·vel detrahere·Pertracto ctas
id eſt·perfecte tractare·Obtrecto ctas·i·detrahē·
maledicere·Retracto ctas.i·iterū tractare tracta
ta·qō & Retrecto inuenit̄·Tracto et ei? cōpoſita
ſūt actiua·Et a traho traxi tractū deriuat̄ tractus
cta ctū·& hic tract? huj? tract?·& tractim adū
Tract?·in tracto ctas·eſt· Tibū·i·lente·
Traditio onis·dicit̄ a trado dis·vel ab hoc gūio
traditi.addita o·fit hec ēditio·Aurora Tang no
ta loquēs traditōe breui·
Traditor·in trado dis·eſt·
Trado·a trans & do das cōponit̄ trado dis·tra
didi traditū·& abijcitur ns·Et eſt tradere·pdere
dare vel trāſferre·vñ verſus· Qui tribuit tradit·
tradit iniqu? homo·vñ hic traditor toris·i·prodi
tor.vt Iudas eſt traditor·i·dator
Traduco·a trāns & duco cis·ponit̄ traduco cis·
& abijcitur ns·vñ in pſalmo debet dici·Qui tradu
xit ppl'm ſuū p deſertū·et in matth·primo ca·Ioſeph
cū eſſet iuſt? & nollet eā traducere·i·pducere·ſm
gloſā vnā·Et greci habēt ppalare·& redit in idē
Quod em̄ manifeſtat̄·q̄ſi de tenebris ad lumē tra
ducit̄·Itē traducere.i·vltra ducere·& pdu·du·et
inde traduct? cta ctum·
Traductio A traduco cis·vel a gūio traducti·ad
dita o fit hec traductio onis·i·vltra ductio ppala
tio ſiue manifeſtatio.vñ ſapiētie ca·ij·Fact? ē no
bis in traductōnē cogitationū noſtrarum·Gloſa·Co
gitationes noſtras traduxit in lucē. Itē mors dicit̄
traductio q̄n hoīes ab hac vita traducunt̄·vñ ſapi
entie·xi· Qui cū minuerent̄ in traductōez infanti
um occiſorum ꝛc̄·Itē traductio·eſt quidā color rhe
toric?·vide i tercia pte i ca·de coloribus rhetoricis
Traux·a trāns et dux ponit̄ hic traux ducis.vl'
pōt deriuari a traduco cis.Et ē traux ppago·Qō
etiā p originali peccato quod adā cōmiſit inuenit̄
qr ab ipō in poſteros fuit trāſlatū·ſicut de patrib?
filij ppagant̄·et corr·penl'·genitiui·licet duco cis·
pducat prima·vide de hoc in dux·Pap·vo ſic dic̄
Traux ex altero ducta ppago·radix vel origo·
Sz pōt queri· An aie rationales ſint ex traduce·i·
ex ppagatione ducte·vel origine ex altero·vtrū·ſ·
aīa filij ex aīa patris originē habeat·Ad hoc intelli
gendū ſcias·q; ex traduce fūt due ptes·ex ppoſitō
& traduce caſus ablatiui·Item nota q; traductio
duo importat originē·ſ·et diuiſionē·Nō em̄ ignis

gñaē ab igne genezāte·nec traduci ꝓprie dicīē·Si militez nec lignū diuisū m ptes dicīē q ei? vna ps ab alia traducaē·vñ traductio ꝓprie dicīē in generatione aīatoꝝ·que est p decisionē semis·& ideo ñ pt dici traduci ab aliquo illud·qđ ab eo originē nō habet·nec diuisionē recipit·Diuidīē aūt aliqđ duplicīē·s·p se vt corpus·& per accidēs vt forma corpalis macie impssa·Anima aūt rationalis·nec corp? est·nec virt? corpalis·quod ipsa sua opatio ostēdit que sine corpe est·& idō traduci nō potest p modū diuisionis·Et in hoc sistit ratio aristotem·xvi·libro de aīalib?·Vult em̄ q quoꝝ ꝑncipiorum opatōes sūt sine corpe·illa ꝑncipia nō traducātur·p semē·Pilz etiā patet q nullo alio mō originē pōt habere aīa filij ex aīa patris. Aut em̄ hoc esset·qz intellectus filij ab intellectu patris oziretur mediāte virtute gñatiua & formatiā aut immediate·Primū est impossibile·qz effect? nō pōt esse immaterialioꝝ sua causa·vñ cū virt? gñatiua sit potētia materialis·nō pōt ei? actio ad formā immaterialem terminari·Secōm etiā esse nō potest·vt alibi ꝓbatū est·Vñ relinq̄ē q ꝓncipiū originis aīe rationalis sit aliqđ ꝑncipiū sepatū·& hoc quidē occidīē·& a ꝓbis & a theologis·Vñ dicit aristote·in xnj·de aīalib?·q intellect? ab extrinseco est·Et ī vltimo eccli.dicīē·Donec spūs reuertaē ad dñm q dedit illū·vide in aīa·& in extraduce·& ī origine?

Tragedia·Oda qđ est cant? vel laus cōponīē cuz tragos qđ est hirc? ·& dicīē hec tragedia die·i·hirci laus. vel hirein? cant?·vel fetidus. Est em̄ de crudelissimis reb?·sicut q patrē vel matrē interficit vel comedit filiū vel ecōuerso & hmōi·Vñ & tragedo dabaē hirc? ·s·aīal fetidū·nō qđ non haberet aliud dignū ꝑmū·sz ad fetorē materie designāduz Et inde tragedo? da dū·Et hic tragedo? di·penl'·pō tragedie scriptor·Et hinc tragedic? ca cū·Item a tregedia dicīē tragic? ca cū·Et differūt tragedia & comedia qz comedia ꝑuatoꝝ hoīm ꝓtinet facta Tragedia regū & magnatū·Itē comedia būili stilo describīē·Tragedia alto.Itē comedia a tristibus incipit sz cū letis desinit·Tragedia ecōtrario. Vñ in salutatōe solem? mittere & optare tragicū ꝑncipiū·& comicū finē·i·bonū ꝓncipiū & letum finē & ꝑdu·penl'·tragedia·vide in comedia·Potest tñ esse breuis in versu·vide in facio cis·

Tragedo?.in tragedia est·

Tragelopho?·Tragos qđ est hirc? ꝓponīē cū lophos·qđ est ceru?q licet eiusdē speciei sit cū ceruo villosos tamē habet armos vt hirci·et mēta barbata·& dicitur tragelopho? phi·penl'·cor'·i·hircocez

Tragena matis·neutri gñis·idē est qđ ſuus·vile mun?·vel modici valoris·

Tragic? ca cū·penl'·cor'·dicīē a tragedia·& ē tragic? idē qđ tragedo?·vel ad tragediā ꝓtinēs.

Tragiopa pe·est auis maioꝝ aq̄la·

Tragos grece·latine dicīē hircus.

Tragula·a traho his·ōz hec tragula le·gen? teli·

Tragū·a traho his·dicīē hoc tragū gi·gen? retis piscatorij·qđ aliē vezriculū a vezrēdo dicīē·

Traha he·gen? est vehiculi a trahēdo dcā·qz roꝝ eas nō habet·Vñ a ēho his·dicīē·Parali·ꝑmo lica·xx·Fecit sup eos tribulas & trahas·

Traho his·traxi ctū·quod ꝓponīē abstraho his·abstraxi·i·ī aliā ꝓtem trahere·lacerare·abscōdere·Attraho his·i·ad se trahere·adbreuiare·Cōtraho his·i·colligē cōstringere adbreuiare decurtare·Distraho his·i·in diuersas ptes trahē diuidere dilani are·vel a se remouē vendere vel donare·Detraho his·i·post dorsū alicui maledicere·Item detrahere id ē·expoliare auferre·Extraho Protraho Pertho Retraho Subtraho·& ē subtrahere maledicē·vel subtus vel latēter vl' parū vel post trahē·diminuē auferre·& ab his oībus descendūt frequē·Traho & ei? cōposita sūt actiua·& faciūt ꝓteritū in xi·& supinū in ctū·Nā desinētia in ho·aspiratū faciunt ꝓteritū in xi.& sup·in ctū·vt traho traxi tractuz vbo xi·ctū.Sm ps̄·

Traiectio onis·in traijcio est·

Traijcio·a trās & iacio ꝓponīē traijcio cis·iecicere·ctū·& scribīē p duo i·qz a·q̄ est in iacio mutatur in i·& abijcīē de trans ns·& est traijcere vlē iacere·vel pforare·vel trāsfigere·Vñ traiect? ta.tū·traiecti cte·tiecti·& inde addita o·fit hec traiectio·i·vlē iactio·& ponīē ꝑ merciū trāsportatione·eccli·xxxvij·cū negociatore de traiectōe·cum emptore de venditōe tracta·

Trama·a trabo bis·dicīē hec trama me·qz p telā trahaē·Est vo filū inē stamē discurrēs·Trama ōz etiā qđā instrumentū textricū qđ imēgle est·

Tramaricia A trabo bis·dicīē hec tramaricia cie·quedā arbustula.qz trahat crzozē.Nā in quibusdā locis ea terze distinguunē·

Trames A trabo bis·dicīē hic trames mitis·via pua & trāsūsa p agz·& dicīē a trabo qz trahat de publica via·Vl' ōz a trāsmitto·tis·qz trāsmittat vl qz ad aliā ptē agri·Vel dicīē a transūto·qz p transuersum ducat.& cor'·penl'·gēi trameis·

Tramis a trabo bis·dicīē hec tramis huj? tramis extrema ps vestimēti

Tramoseric? A trama & seric? ꝓponīē tramoseric? ca cū·pnl'.cor·i·hñs tramā sericā·Vñ hec tramoserica ce·q̄dā vestis lineo stamīe·sz ēma serica·

Trano·a trās & no nas·ꝓpo·trāo as·verbū neu·i·vltra no·vl' nato·vel ēnseo·sz ꝓpe de mari dicīē

Tranquill? la lū·i.quietū lucidū puz·& dicitur trāquillū·i·transiens quiete & ptinet ꝓprie ad mare·sicut serenū ad celū·sicut dixi in sereno nas·et a gēio tranquilli addita tas dicitur hec tranquillitas tatis·et scribīē p geminū l·vñ pnl'·pō·ī trāql lz·Ouid·epi·Nec nisi tranqllo brachia crede mari·

Trans·sicut dicit ps̄·in tractatu ꝓpositionū qñ ꝓponīē cū dictione incipiēte a d·vel n·vel i·cōsonante abijcīē ns·vt traduco trado trano traijcio·In alijs aūt ꝓpositōib? remanet integra·Vñ vsus Si ponatur trās·lra nulla mouetur·Trano traijcio trado traduco remotis·

Transactio onis·in trāsigo gis·est·

Transalpin? a trās et alpin? ꝓponitur trāsalpin? na nū·i·vltra alpes existēs·et inde trāsalpinoꝝ aris id est·vltra alpes ire·Et ꝑdu·pi·

Transcendo·a trās et scādo dis·ꝓpo·transcendo dis·di·sū·et abijcitur s·et sic scribitur p vnū s·qz nec aī ꝓsonantē·nec post ꝓsonantē debz fieri geminatio ꝓsonātis·vt asto ascēdo trāscēdo·nisi altera illaz fuit liqda·vt supplico supprimo·Et est trāscēdere·vltra scandere·

Transeo A trās et eo ꝓponitur trāseo is·iui·itū·ire'id est vltra ire Et est s·de ꝑma sillaba·qz ꝓpositio dēt sillabicari p se·et facit futurz indicatiui ī bo vt trāsibo·et in am·inuenitur vt transeā

Transfero A trās et fero ꝓponitur trāsfero fers trāstuli trāslatū trāsferre·i·vltra ferre vel de vno loco ad aliū ferre Vñ trāslatus ta tū·i·traductus sue vltra duct? trāsportat? Et hic trāslator oris

Et dicunē trāſlatores q̄ de vna lingua verba transferūt in aliā. & fuerūt plures interp̄tes siue trāſlatores. vide de hoc in interpres.

Transfiguro ras. pdu. gu. vide ī figura.

Trāſfreto. a trās & fretū ꝑponiē trāſfreto tas. tāui. tare. i. vltra fretū ire. mare trāſire. & cor. fre. & ſcribiē ꝑ vnū f. q̄ s. nō mutaē ibi.

Trāſfuga. a trāſfugio gis. dicīē h & hec trāſfuga ge. qui de vno exercitu fugit in alium. & corr. fu. Vñ trāſfuge siue nomē siue verbū corr. fu.

Transgredior. a trās & gradior. cōponiē trāſgredior deris. gress? sū. trāſgredi. i. vltra gradi. ꝑuaricari. verbum deponē.

Transgulo las. in gulo las. est.

Transigo. a trās & ago ꝑponiē trāſigo gis. trāſegi transactū transigere. i. vltra agere. vel litē decidere. q̄si actionē trāſire. hec trāſigere. i. cōponere Vñ trāſigens pticipiū q̄d capit oīs sui verbi significatōes. Et hec trāſactio q̄ sic ī iure diffiniē. Trāſactio. est de re dubia & lite incerta nec dum finita gratuita pactio. Nā vt dr cowice de trāſactōibus lege Transactio nullo dato vel retēto seu ꝓmisso mimme ꝓcedit. Et dr trāſactio q̄si actionis transitio. eo ꝙ q̄ trāſigit trāſit & recedit ab actione. & sic facta opositōe cessat strepit? litis. & corr. pnl.

Transitio. a trāſeo is. vel a gtio trāſiti trāſigo tranſite transiti. addita o. fit hec transitio onis. i. vltra itio. Itē trāſitio est quidā color rhetoric? de quo dixi ī tercia pte in ca. de coloribꝫ rhetoricis.

Transit?. a transeo sis. dicīē hic trāſit? tus. tui. & trāſit? ta tū. pnl. corr. & sic itū. & trāſitū corripiunt i. Deut. mj. ca. Trāſito iordane. Itē actuū. xix Transita macedonia

Translatio. a trāſfero vel a gtio trāſlati addita o fit hec translatio tionis. i. vltra latio transportatio Itē translatio. i. expositio sñie ꝑ aliā linguam. An translatio semp faciat derivatōez. vt a theos deus dixi in tercia pte in capitulo de speciebꝫ nomīum quasi in principio.

Translator toris. in trāſfero vide.

Transmeo meas. exponiē in meo meas.

Transmigro. ex trās & migro gras. ꝑponiē trāſmigro gras. grauī. grare. i. vltra migrare transire. Psalmista. Trāſmigra ī montē sicut passer. Et cor. primā migro naturaliter. Vñ transmigro gras. penultimā grauat. licet in aliqbus ecclijs acuaē. Vñ zozimas de maria egiptiaca. Heu in q̄t q̄d tentauī quo qualis & vnde migrauī. In versu tamē migro habet primā cōmunem.

Transtr. a transūto tis. dr hoc transtr stri. Et dicunē transtra. tabule vbi sedēt remiges. qr in trāſuerso nauis sūt posite. Ezech. xxvij. Transtra tua fecerūt tibi ex indico eboze

Transuado Ā trans & vado das. cōponiē transuado das. daui. daze. i. vltra vadare. trans vadum ire. vel trans uadū ducere. & corr. va.

Trapeta Ā tero ris. dr hec trapeta te. & hoc trapetū ti. i. mola oliuaria. scz vbi oliue terunē. vel in cus numulariorum. vel vas in quo herbe ꝓterunē. Et dr trapeta q̄si terepeta. qr assidue petiē vt terantur Et inde hec trapezita pezie. mēsa numulariorum. Vnd h & hec trapeseta te. ī eodē sēsu. s. numulari? l' mē sarius qr pecuniam sup mēsaz dinumerat. Gregor? in omelia epyphanie. Trapezetas multarum gentium ꝑuntie ignorant.

Trapezeta te. & trapezita te. etiaz inuenīē. vide in trapeta. & ꝑdu. penl'.

Trax cis. cōis gnis dr a trux & dicuntur traces a moribꝫ q̄si truces crudelissimi eñ fuerūt. Vel traces dicti sūt q̄si tyraces a filio iaphet. q̄ dictus est tyras. a quo orti sunt & noīati. Vñ hec tracia. Et hinc modo h & hec trax tracis. Et h & hec tracensis & hoc se. & tracius cia cium. ꝑ quo sepi? inuenitur trucius cia ciū.

Tredecim. oīs generis pl'alis nūi indeclinabile. & cōponiē a tres & decem

Tredecimus. in tredenus est

Tredenarius. in treden? vide

Treden? A tredecim dr treden? na nū. Et tredenarius ria riū. Et hic tredenari? rij. & tredecimus ma mū. & tredecies adūbi. & ꝑdu. de.

Tremisco scis. in tremo est

Remissis sis. mas. ge. est tercia ps solidi. Et dicitur tremissis. qr ter miss? solidū faciat. vel ē nomē vncie certi ponderis & quantitatis.

Tremo mis. mui. mitū. tremere. Vñ tremēdus da dū. & trembundus da dū. silis tremēti. Et hic tremor moris. Vñ tremorosus sa sū. Et ꝑpaē. Tremo ponīē cū facio & dr tremefacio cis. Et cum fio & dr Tremefio fis. Itē a tremo ponīē. Cōtremo mis Extremo mis. Intremo mis. Et hinc inchoa. Cōtremisco. Extremisco Intremisco. Itē a tremo mis. addita co. fit tremisco scis. inchoa. i. incipio tremere. Daniel'. vi. ca. Tremiscant & paueant deū daniel'. Tremo et ei? cōposita neutra sūt. & faciūt ꝓteritū ī mui. & sup. ī mitū. & corr. hanc silla. tre. Vnde in aurora dr. Signa decem phaaon tremuit siccum maze fluct?. & ē tercie ptugatōis tremo. Vñ corr. penl'. infinitiui. Vñ ī psal. debet corripi me. Qui tangit terram & facit eaz tremere. Item esay. lxvi. Qui tremitis ad verbū ei?. penul. corr. Itē supinū corripit mi. tremitum.

Tremulent? ta tū. i. tremore plen?. & ꝑpatur tremulent? tior. tissim?. Et componiē a tremore & lē tos quod est plenus.

Tremul?. a tremo mis. dr tremulus la lū. Vñ tremulo las. i. tremere & trepidare. & corr. mu.

Trena. a treneo nes. dr hec trena ne. lamentatio. Sicut eñ himn? est canticū leticie & laudis ita trena est canticū lamēti et funeris. Vñ tren? na num id ē. lamētabilis. et trenos? sa sū. i. lamentosus. et vtrūq; ꝑpaē. et trenic? ca cū. i. luctuos?. Itē hi treni trenorum dr. vt Treni hieremie. i. lamētatōes.

Trenar?. a trena dr hic trenar? ri. et in pl'ali hec trenaria narorum. mons siue vallis vbi descēsus est ad inferos et sepe ponīē ꝑ ipso descēsu ad inferos. et ꝑ inferno. vbi nō est nisi fletꝰ et lamētatio. Vñ trenerari? ria riū. Et scias ꝙ q̄daz dicūt ꝑ eodē mōte hic trenari?. sz male. et corr. na. trenarius

Treneo nes. in lamētor taris. est

Trenic? nica nicū. in trena est.

Treni norum. trenis. in trena est.

Trepido das. daui. datū. daze. i. formidare. ꝓpria Illic trepidauerūt timore. Vñ trepid? da dū. i. timid?. et ꝑpaē. Trepido das. cū suis cōpositis siqua habet neutra sūt. et corr. pi.

Tressis. as assis ꝑ obolo. ꝑponiē cū tres. et dr h tressis huius tressis. i. tres oboli. vel p̄cium trium obolorum. vel triū assiū appciatus.

Treuga ge. scriptio regalis. vl' securitas. vñ treuga gas. i. securare pacificare treugaz facere. et hic treugari? rij. q̄ treugas facit inē aliquos. et treugarius ria riū. ad treugaz ptinens

Treugarius. in treuga est.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Oriambos·i·triumphꝰ vel iudiciū triplex·
Oriangulꝰ·a tris qđ est tria·& angulꝰ oponitur triangulꝰ la lū·i·tres angulos habēs· Vñ triangulatꝰ ta tū·idē·et ſbſtātiue dr triangulꝰ p tali figu
Oriariꝰ·a tris dr triariꝰ ria riū·ſup tres ra· oſtitutꝰ·vel q̄ tercio loco oſtituiē in exercitu·Itez & poztitoz ſignoz dicīē·
Orias adis·fe·ge·a tris dicīē·
Oribzacꝰ a·est quidā pes oſtās ex triꝰ bzeuibꝰ ſillabis· & cōponiē a tris qđ est tres & bzacos qđ est bzeue·q̄ſi oſtās ex tribus ſillabis bzeuibꝰ vt domꝰ·Vñ versꝰ Pes tribzacus bzeuibꝰ postulat ire
Oribula le·m tribulū est· tribus·
Oribulis·a tribu dr h & hec tribulis & hoc le·i· de eadē tribu·& ꝓdu·bu·Vñ horatiꝰ m epi·Vt cū pilleolo ſoleas ouina tribulis·Et inde oponiē cōtribulis le·Hz tribulo las·cozr·bu·Vñ quidā·nō homines tribules quos tu ſcis esse tribulēs·
Oribulo las·vel tribuloz laris·m tribulū est·
Oribulū A tezo ris·dr hoc tribulū li·qđ & hec tribula le·inueniē·instrumētū quo fruges terunē·Vñ palip·pmo li·ca·xx·Fecit sup eas tribulas & ēbas Et hic tribulꝰ li·genus spinarū·Gen·nj·Spinas & tribulos terra geminabit tibi Et dr tribulꝰ q̄ſi tangentes se tribulās·& est etia·Et sic a tezo teris· Et a tribulꝰ dr tribulo las·lauī·lare·i·tribulatōem inferre vel pati·Et tribuloz laris·m deponēti gne in eodē ſensu· Vñ hec tribulatio·i.pſecutio aduersitas·vide in tribulis·
Oribunal·a tribunꝰ dr h & hec tribunalis & hoc le·Et hoc tribunal vel tribunale·nalis·ſedes tribūi vl' locꝰ ī alto oſtitutꝰ vñ vniuſi audire possūt·Et dr sic a tribuo is·qr inde a ſacerdote p̄cepta viuendi tribuunē·Vel a tribꝰ dr tribunal·qr tribꝰ ad illā ſedē ꝓuocanē·& ꝓ·pnl'·tā nūi q̄ gū·
Oribunꝰ·a tribuo is·dr tribunꝰ mi·qr militibꝰ vel plebi iura vel opē tribuat·Vñ tribunicꝰ cia cium· Et h & hec tribunalis & hoc le· Et hic tribunatꝰ tus·dignitas vel officiū tribuni·Itē a tribuo dr hꝰ tributū ti· Vel dr tributū vel tribunꝰ a tribꝰ·qr p singulas tribꝰ tributū exigebaē·siē nunc p singula territoria·& cui pſoluebaē tribūnꝰ dicebaē·Vñ q̄ legit tributū tribunꝰ etiā dr ſm hug·Sz in grecis· dr·At qui triginta ſb se tenet ille tribunꝰ·Quiq̄ tributa legit ille tribunꝰ erit·In ꝑmo aūt mach·cap̄j·dicīē· Et post hec oſtituit iudas duces ꝑpli tribunos & centuriones & penthacōtarchos & decuriones·vbi dicit glosa. Tribunos appellāt illos qui mille militibꝰ p̄erant·quos greci cyliarchas vocāt Centuriones q̄ centū· Pentha cōtrachos q̄ quinq̄ginta· Decuriones q̄ decem· Vñ versꝰ. Mille tribunus habet·grece cyliarcha vocaē·Centurio centuz bis quinq̄ decurio ducit·At quinq̄ginta penthacō tarchꝰ habebit·Et ponīē tribunꝰ cū gtō plebis· & dr hic tribunusplebis·huiꝰ tribuniplebis· Et scias q̄ aliud est tribunusplebis in cōpositōe·& aliō extra cōpositionē·qr extra cōpositionē pōt venire p tribuno cuiuslibet plebis·sz in compositōe tribunus plebis venit p illo solo q̄ hēbat tribunatū ī plebe
Oribꝰ·a tris dr hec tribꝰ huiꝰ tribꝰ tri Romana bui·& desinit dtūs & ablatūs pl'alis in vbꝰ·vt tribubꝰ·sz ablatiuꝰ huiꝰ nois tres facit in ibꝰ·vt tribus·& dr tribꝰ ꝓgenies a tris qr in p̄ncipio romani trifarie fuerūt a romulo dispertiti·In senatores Milites· Plebeios·sicut dixi in ꝑlius
Oributarijꝰ·in tributū vide
Oributim·a tribu dr tributim adū·penl't·ꝓdu·i· p singulas tribꝰ·vel de tribu in tribū·Horatius in sermone· Primores ꝑpli arripiūt ꝑpl'mq̄ tributim.
Oributū A tribuo is·dicīē hoc tributū ti·vel dicitur a tribu ſm ysido·eo qđ antea p singulas tribus exigebaē·sicut nūc p singula territoria· Sic aūt in tres ptes diuisū fuisse ꝑpl'm romanū ostat vt q̄ pe ant m singulis ptibꝰ tribuni dicerenē·vñ et supꝰ quos dabāt ꝑpli tributa noīauerūt·de hꝰ etiā dixi in tribunꝰ ſm hug·qui q̄ſi idē dicit· Que aūt dria sit inē tributū & vectigal·diceē m vectigal·Itez a tributū dicīē tributariꝰ ria riū·q̄ soluit vel debet
Orica·a tezo ris·dicīē hec trica ce·i.de tributū ceptio·& trica·id est·meretrix· Et trica·id est·impedimentū·& trica·i·mora·& trica·i·radix·& trica dicīē capillorꝫ·vide in trico
Oricesimꝰ ma mū·in triginta est
Oriceps pitis·hns tria capita·vide in caput
Orichorꝫ·tris ponīē cū chorꝰ·& dr hoc trichorꝫ trichori·& hoc trichoriū rij·i·locꝰ iuxta ignē causa prandij hns tres cameras vel absidas·& corni· illam ſillabam cho·
Oricies·adūbiū nūi·i·trigīta vicibꝰ·a ēginta dr
Oriclimiū·clime grece latine dicīē lectꝰ·& vertiē in latinū·et dicīē hic climꝰ ni·i·lectꝰ·& ponīē cū tris·& dicīē hoc triclimiū nij·i·domꝰ trina sessione priuantiū ordinata·Solebant enī antiq̄ in climis comedere & tres lectos vel tres ordines lectorum disponere·In vno quoq̄ loco comedebāt dns et dna In scdo familia·In tercio hospites·et talis domus dicebaē triclimiū·et ponīē architriclinꝰ.
Orico·a trica capillorꝫ dicīē trico cas·cani care· id est·decipe vel impedire vel demorari·vñ q̄dam ad beatā mariā dicentē Quomō fiet istud qm̄ virū nō cognosco inq̄t· Quid vitā tricas in mūdo· Itez tricare·i·tricas capillorꝫ facere.et est verbū ptinēs ad mulieres q̄ tricāt crines suos quos m tres ptes diuisos subtiliter cōplicāt et inuoluūt.et hmōi inuolutio trica dicīē q̄ſi tria capiēs.i·tres ptes crinium·et inde detrico cas· vñ eccli·xxxij·et hora surgendi nō te trices·i· nō sis piger·vel nō facias moram in cōponēdo capillos·sicut mulieres faciūt. vl' nō sis mollis et effemīatꝰ qm̄ debes strenue operari· Alia litera inueniē ī biblijs correctis·Hora surgē di nō te tristes·vñ dicit glosa rabani. Admonet ne simꝰ tristes vel tardi ī disciplina et meditatōne sapientie·p hꝰ qđ dicit· Ne simꝰ tristes expoīt quod dicit·nō te tristes·p hoc vo quod addit·vel tardi videē innuere qđ alia lra ibi inueniaē non te trices Quidā vo dicūt qđ tetrices est ibi vna dictio sicut dixi in tetricꝰ·Trico ponīē·Contrico cas·Districo cas·i·dissolueze·expedire·Extrico cas·i·expedire·exoluere·apire·Intrico cas·i·impedire·vel īuoluere·vel immorari· Retrico cas·i·itez tricare·vel tricā soluere· Trico & ciꝰ cōpositā sūt actia·et p ducūt tri·In grecismo autem ponūtur isti versus· Impedit intricat·necnō inuoluere signat·Extricat qz sapit expedit aut apit· Et ī tobia dicīē· Si q̄raē honorꝰ·onꝰ intricēē honori·
Oricolor lozis·in colorꝰ lozis·vide.
Oricolos·vel tricolon.in colon exponīē·
Oricuspis·Cuspis cōponīē cū tris·et dicīē hic et hec tricuspis pidis·vt· Tricuspis lancea·que habet tres cuspides·Et scias q̄ nullū nomē desinēs in is· pōt esse oīs gnis in ntō casu.vñ tricuspis est cōe duoꝫ geneꝫ tm·Sz obijciē otra hoc·qr inuenitur cū neutro gne.vñ ouidiꝰ·Positoq̄z tricuspide telo mulcet aquas·Ad hoc respōdet p̄sē·qđ p figurā

vade versus
tribulo e distel la pfleyel la
ribi pfessell

recipit neutrum·

Gridens·a tris & dens cõponiẽ hic tridens tis· qõ aliter dicie fuscina & creagra q̃si tres habẽs dẽ tes· Vñ furca cũ trib⁹ dentib⁹· vel aliqo simile põt

Gridental·a tris & dens cõponiẽ ¶ dici tridẽs hoc tridẽtal lis·qõdã vas q̃i tres pinnas siẽ tres dẽ

Gridie adũbiũ·a triduũ dicie ¶ tes habens

Griduũ·a tris & dies cõponiẽ hoc triduũ dui·i· spaciũ triũ dier̃· vñ triduan⁹ na nũ.

Griẽnis·a tris & ann⁹ ponie hic & hec triennis & hoc triẽne·triũ annor̃·vñ hoc trienniũ nij·spa= ciũ triũ annor̃·vñ in secũdo li·macha·ca·quarto· Et post triennij temp⁹ misit iason menelaũ·

Griens a tres vel tris dicie hic triẽs tis.tercia ps assis vel denarij vel alicui⁹ rei vel vas· Sed p vase videẽ cõponi a tris & dens·Inde triens·i·vas tres pinnas quasi tres dentes habens·Persius·Calidũ trientem excutit e manib⁹·

Grieris·a tres vel tris dicie hec trieris·hui⁹ trie ris·magna nauis a trib⁹ sessionib⁹ q̃si tres habens ordies remor̃·quã greci dirconẽ vocãt·Ysay·xxx nj·Neq; trieris magna trãsgredietur eũ·Itẽ daniel· xi·ca· Et venient sup eũ trieres & romani.& cozr̃· e·Vñ quidã· Triplex remor̃ trieris mouet & iu=

Grifaux·faux ponie cũ tris·& dicie ¶ uat ordo ẽ & hec trifaux faucis.Et ẽ & hec trifaucis & hoc trifauce.i·habẽs tres fauces·& tria ora·vt cerber⁹ & ianitor infemi·Vnde virgilius·Cerber⁹ hinc in gens latratu regna trifauci psonat rc̃·

Grifid⁹ fida dũ·in fidis vide·

Grifoliũ lij·ponie a tris & foliũ·herba quã gre ci & trifolon vocãt.qz sit trinis foliis p singl'as an

Grifozmis·tris ponie cũ fozma·& ¶ notatões dicie ẽ & hec trifozmis & hoc trifozme·id ẽ·triũ fozmar̃·vide in multifozmis

Grifurcifer ra rũ·penl'·cozr̃·i·portari⁹ q̃ habz tres furcas· vel instrumentũ trifurcatũ ad on⁹ gerẽdus Et ponie a tris & furcifer

Griga·a tris & iugũ cõponiẽ hec triga ge·id est curr⁹ plutonis·qz rapit boies de trib⁹ etatibus vi

Grigam⁹·a tris & gamos cõponiẽ ¶ de i biga trigamus ma mũ·qui vel q̃ trib⁹ nupsit. Vñ triga mia gamie.i·tres nuptie vel ꝓperas·q̃ aliqs dr tri

Grigenari⁹ ria riũ·in triginta est· ¶ gamus·

Grigesim⁹·in triginta vide

Grigies adũ·nũi·i·triginta vicib⁹ a trigínta dr·

Grigmta·tris cõponiẽ cũ gentos qõ est decẽ·& dr triginta q̃si ter decẽ· Vñ trigies & tricies adũ bia·i·trigmta vicib⁹· Et tricen⁹ na nũ·& trigen⁹ na nũ·Vñ tricenari⁹ ria riũ·& trigenari⁹ ria rium· Et tricesim⁹ ma mũ·& trigesim⁹ ma mũ·Vñ ẽ & hec tricesimalis & hoc le·& trigesimalis simale·

Grigonũ·i·triangulum qõ in tres ducie angulos vt ter tria vel ter quattuor vel ter qñquaginta rc̃· 6m pap̃·& cozr̃·penl'·Et greg̃·dicit in quadã omel'· paschali· Ducam⁹ p trigonũ decẽ & septẽ·decem lex p̃cepta·& septẽ spũsl̃cti dona.& veniunt ad quinq̃gintaunũ·Ducam⁹ p trigonũ quinq̃ginta & vnũ & fiũt centũ quinquagintater·Qui agiẽ ois nostra opatio in fide trinitatis exhibita ad iubileũ id est·requiẽ tendit·decẽ & septẽ ter ducimus·vt ad quinquagintaunum venire debeam⁹·& tũc vera nostra r̃quies est·cũ ipsã iã claritatẽ trinitatis esse certũ tenem⁹·& quinq̃ginta & vnũ ter ducim⁹ ele ctor̃ sũmaz in supna patria q̃si centũ quinq̃ginta & triũ piscium numer̃ tenem⁹

Grilibris·a tris & libra cõponiẽ ẽ et hec trilibris & hoc bre·i.triũ librar̃ pond⁹ vel mẽsura·& põ· li·sicut libra·

Griliguis·a tris & lingua ponie·vide ĩ biliguis

Grilix licis·exponiẽ in bilix

Grimatr⁹·a trimus ór hic trimatr⁹ tus·penl'·pdu· spacium trium annor̃·

Grimegist⁹ sti· maximus cõponiẽ cũ tris·& dicie hic trimegist⁹ sti·i·ter maxim⁹ q̃ tres habet.s'·po testates·vel q̃ ter est ĩ potestate eleuat⁹· Vñ mer curi⁹ ob virtutẽ et multar̃ artiũ scientiam trimegi st⁹·i·ter maxim⁹ noiat⁹ ẽ·et est mas·ge·

Grimensis·a tris et mẽsis cõponiẽ ẽ et hec trimẽ sis·et hoc trimẽse·i·triũ mensiũ·qõ aliter trimestris trimestre dicie·vñ trimẽse dicie qõdã gen⁹ ordei qz satũ post tres mẽses colligiẽ·nã vbi ꝓter aquã vel aliã causã matura satio omissa est·pñdiũ ad hⁿ petiẽ·qõ cum necessitas cogit verno tpe seminãẽ et celeriter colligiẽ·qz post tres mẽses·

Grimus⁹·in trim⁹ vide·et cozr̃·mu·

Grimus·tris ponie cũ annus·et ór trim⁹ma mũ q̃si triennis·i·triũ annor̃·Gen̄.xv.Sume mihi vaccã triennẽ·et capram trimã· Vñ scom hug·tri mulus la lũ·vide etiã in imulus·

Grimacria·Tris ponie cũ acros qõ est mons & dicie hec trimacria·i·sicilia a tribus montibus·s'·pa chino·lilibeo·et pelozo·Eadem dicie et triquatra quasi triquadra·i·in tres quadras diuisa·ꝓt tres p̃dictos montes·Trimacria ergo est grecũ·sed tri quatra latinũ·et eq̃pollẽt·Horati⁹ in sermo·Quid militibus ꝓmissa triquatra p̃dia cesar ·Et inde tri nacrius cria criũ·Et trimatrinus na·nũ·et triquatri us tria triũ·et triquatrinus na nũ·i·sicilienses·

Grinepos·in nepos est

Grinoctiũ ctij·i·spaciũ triũ noctium·et cõponiẽ a tris et noctium·

Grinodis·nodus cõponiẽ cũ tris et ór hic et hec trinodis et hoc de·i·triũ nodor̃·i·tres hñs nodos Vñ hoc trinodiũ dij·et ꝓdu·no. Vñ ouidius epy· Ossa mei fratris claua pfracta trinodi·

Grinus A tres ór trinus na nũ. vl' cõponiẽ a tres vel tris et vnus quasi triunus· Vñ hec trinitas tis quasi triunitas·qz sit vnũ totũ in trib⁹ plonis·Et trinarius ria riũ·vide ĩ psona·et ĩ vnus·

Grio onis.i·bos·quasi terio·vide ĩ septẽtrio·

Griptior ris·et triptio tis·p eodẽ·vide ĩ ptior.

Griphon phonis.ꝓpriũ nomen viri de quo habẽ in p̃mo li·macha·ca.xv·et ꝓdu.penl'·gñi in aurora Vñ ibi dicie· Cõtra triphonẽ tẽ rex demetri⁹ ibat Itẽ idẽ· Anthiochũ triphon hoc tpe ꝓcere captat· qõ multi dicũt·Et tũc dic q vltima nomiatiui tri phon acuiẽ·vt salomon·Alij dicũt q pnl'· gñi cor̃· et vltima noiatiui grauaẽ·vt triphon phonis·sicut canon canonis·et symon symonis·Vel põt declina ri sine n·hic tripho.et tũc gñs ꝓdu.penlẽ·tripho nis·sicut symonis symo·sermo sermonis· vide a si

Griphonicus·vẽtus dicie euroaqui ¶ muli ĩ orion lo·Vñ dicie in actibus·xxvij·ventus triphonicus qui vocaẽ euroaquilo·et cozr̃·penl'·

Griplex·a triplo plas.dicitur hic et hec et hoc tri plex plicis·Et hinc triplicie adũbiũ·et hec triplici tas tatis·et corripit pli·

Griplus·a tria et plica cõponiẽ triplus pla plum vnde triplo plas.i·triplũ facere·vide ĩ plica

Gripolis·a tris et polis ciuitas·cõponiẽ hec tri polis huius tripolis quedã regio dicta a tribus ci uitatibus·qz tres ciuitates sb̃ se habeat·et cor̃·po· vnde tripolitan⁹ na nũ·et hic tripolitanus ni·sc̃

dñs vel eps illi⁹ ciuitatis vl' puincie siue regionis·

Tripolitan⁹·in tripolis est·

Tripos·pos ponit cū tris & dr hic tripos dis·id est·mēsa vel scamnū vel aliud instrumentū tres habens pedes· Si em quattuor habz pedes impro prie dicit tripos· Itē sm remigiū tripos est quedā species lauri sic dicta·qz trifida habeat folia·vl' qz trib⁹ radicib⁹ adhereat terre·& est sacrata apol lini deo diuinatōis·qz suppositā capitib⁹ dormen·tiū vera facit somnia appareze p otraniū· Vñ & se=pe ponit p imagine apollinis· Vñ psc̄·in pmo·Et epigrāmata q̄ egomet legi in tripode vetustissimo apollinis· Sz cum sit nomē arboris videt qd debeat esse fe·ge·sz hic est mas·ge·& corr·po·

Triptot⁹ ta tū·nomē habens tres casus·a tris & ptot⁹ casus ponit·vt ibs ibm ibus·& corr·etiam illam syllabam pto·

Tripudiū·podiū cōponit cū terra·& dr hoc tri=pudiū dij·i·plaus⁹ et maxime ille q̄ solet fieri ī tri umpho pcutiendo terrā pedib⁹·vñ & p triumpho q̄q̄z dicit· Et dr tripudiū·q̄si terre podiū·i·plau=sus vel repcussio terre·vel tripudiū ponit a terra & pes pedis·q̄si plaus⁹ & exultatio facta pcutien do terrā pedib⁹·sz ponit simplicit p leticia & exul tatione gaudio vel victoria· Et inde tripudio as. id ē·tripudio letari·exultare·gaudere·vl' victoriā

Triquatra tre·in trimacria vide Thabere

Triremis·a tris & remis componit hic triremis mis·i·nauis que tres ordines remorū habet·& habz penl'·pdu· Vñ horati⁹ in pma epi·Nauseat vt lo=cuples quē ducit pma triremis Et hoc me. Macha·sco li·ca·mj· Date sūt nauiū triremū in fabricā·

Tris grece·latine dr tria·facit etiā actūs de tres hos & bas tres vel tris·& hec tria.

Tristegū gi·dr loc⁹ tricamerat⁹· Vñ in edificati=one arce vbi nos dicim⁹·Cenacula & tristega faci es in ea·habet alia trāslatio bicamerata & tricame rata· habuit em quiqz cameras quas etiā aug⁹ pt sentinā dicit ibi fuisse· Et vt dicit in hystoriis· Tri stega·i·distinctōes dicta a trica· Hug· vo dicit q tris cōponit cū tego·& dicit hoc tristegū gi·locus tricamerat⁹·sic dict⁹ a trib⁹ tecturis·sz septuagī=ta interptes tristega triplices porticꝰ trāstulerūt· Vñ dns in gen·Facies in ea cenacula & tristega·& debet corripi media in tristega·qz tego pmā corr· sm hug· Sz ad hoc pōt dici q tristega tenet natu rā hui⁹ pteriti texi qd pducit pmam·& sic pnl'·de tristega producit· Et huius opinionis fuit magister bene· Vñ sic dicit·Quidā dicūt q tristega corr·e ante g·qz ponit a tego gis corripiēte pmaz· Nos vo dicim⁹ q producit e·ante g·sicut regula ratione hui⁹ pteriti texi qd pmam naturalit producit· Idem fit in hoc nomine regula qd primā pdu·sicut hoc pte ritū rexi· In doctrinali etiā dr·Eg corripim⁹ sed abest tristega tristeg⁹· Pap· vo dicit· Tristega tri=camerata a trimo tegmine vel trib⁹ tectis· Alij di cūt q̄ lingua grecā aliqliter nouerūt·q tristega ñ est cōpositū aliquo pdictoꝝ modoꝝ·sz est dictio greca· Vñ in actib⁹·xx·vbi dr·Cecidit de medio ce naculo· In greco habet tristegos· Et cōponit a tris adūbio & stegi qd est tectū. Trijs ār cū est nomē apud grecos. signat tres & scribit p y·diptongum grecū q̄ sonat i· Et cū est adūbiū signat ter & scri bit p iota hoc est i·latinū·& corripit·in alia signi ficatōe semp producit· Stegi autē p e breue scribit tam ī cōpositō q̄ in simplici· Vñ sm hoc tristega corr·mediā·& hoc veri⁹ videt·

Tristicia cie·in tristis est·

Tristis·a tero ris·dicit h & hec tristis & hoc ste q̄si tritus stās·& est ethia· Hic compar tristis tior tissim⁹· Et a dōio tristi addita cia fit tristicia stice Vñ patet q debet scribi p c· Hic tristor staris·i·do lere tristem esse· Inuenit etiā tristo stas·in actiuo gne·i·tristē facere turbare· Hic verūq̄z cōponitur· Cōtristo stas·& cōtristor staris· Tristis cōponit· Sobristis ste·i·aliq̄tulū tristis· Quātristis·i·valde tristis. Tristisom⁹ na nū· Et tristificus ca cū·penl'·

Tristo stas·in tristis est· Et scias q corr·iust⁹ nō contristat nec perturbat ex aliquo qō sibi eueniat sicut in sapientia dixi·

Tritheoite·dicti sūt quidā heretici·qz sicut tres psonas in trinitate·ita asserunt tres deos esse. Et cōponit a tris & theos dei⁹·

Tritice⁹ triticea triticeū·in triticū est·

Triticū A tritura re·dicit hoc triticū q·i·frumē tū·qz purissimū tundat·vel a tero qz cū molit gra nū ei⁹ terit· Vñ trice⁹ cea ceū·vt Iste panis est tri ticeus·id est·de tritico

Tritilis A tero ris·dr h & hec tritilis & hoc le·qō pōt teri·vel habile est ad terendū·& cor·penl'·

Tritio tionis·in trit⁹ est·

Trito A tero ris·trivi tritum tu·v·in o·fit trito tas·verbū fre·i·frequent terere.& pdu·pmā· vñ facet⁹· Quos vult sors ditat·quos ñ vult cū pede

Triton·interptat sonās vel terēs· Ttritat·

Tritura A tero ris·dr hec tritura re·messis vl' qō vulgo dr abtizone vel tritio· Vñ trituro ras·i·tere re tritura facere de palea granū terendo eruere· Paul⁹ in pma epla ad corinth·ca.ix· Et q tritural in spe fruct⁹ percipiendi·& producit trituro penl'·sic tritura nomē·vnde in anticlaudiano dr·Deiectāq̄z solo pedib⁹ triturat equinis·

Tritus A tero ris·trivi vi in tū tritū tu·dicit tri tus ta tū·i·cōminut⁹ fract⁹·Et a gtio triti addita o·fit hec tritio·& scribit p t.solā·

Triuia uie·i·dyana a tres vel tris & via pt tres ei⁹ vias·i·potestates·Est em dyana in siluis·luna ī celo· Proserpina in inferno·

Triuiū·via cōponit cum tris bis & quattuor·et dr hoc biuiū uij·hoc triuiū triuij·hoc quadruuium q̄druuij·s·loc⁹ vbi due vel tres vel quattuor vie ueniūt et tendunt ad idē·vñ hic et hec biuialis et hoc biuiale· hic et hec triuialis et hoc le·hic et hec quadruuialis.et hoc quadruuiale·qō pertinet ad bi uiū triuiū quadruuiū· Et biuiatim·triuiatim· qua druuiatim adūbi·i·p biuia triuia quadruuia· Et sci as q grāmatica dyaletica et rhetorica·dicunt triui um quadā similitudine q̄si triplex via ad idē·i·ad eloquētiaz· Arismetica vo·musica·et geometria·et astronomia·dicunt quadruuiū·quasi quattuor vie in idē·i·ad sapientiā tendētes·vñ et triuiales dicū tur·qui docent vel qui studēt in triuio·sicut qua druuiales qui in quadruuio·

Triumph⁹·tris vel tres cōponit cū phonos vel phone qō est son⁹·et dr hic triumph⁹ phi·i. victo ria·vel triplex leticia·quasi trimus sonus·i·triplex gaudiū qō fiebat alicui p sbiugatōe ciuitatis vel regionis·Nā reuertēti solebat tot⁹ pl's exire obui am victori cū magna exultatōne et cū magno gau dio·et hoc erat vna leticia·Alia erat q omnes capti ui sequebant vel pcedebāt currū eius ligatis mani bus eoꝝ post terga·Tercia leticia erat q erat ipse indut⁹ tunica iouis.et sedebat in curru quē trahe bant quattuor equi albi·vñ ouidius· Quattuor in

nimeis aure? ibis equis·Et cū tāto honore ducebatur ad capitoliū· Hāc tñ molestiā habebat·qz ponebaē quidā seru? vna in curru cū eo·& semp colaphizabat triumphantem ne ipse nimis supbiret·Et etiā ideo vt dareē spes vnicuiq; quātūcunq; vilis conditionis essēt pueniēdi ad similē honorē si sua ꝓbitas mereretē·& dicebat ei semp·Gnotosolitos·teipsū nosce q̄si dicat·Noli supbire de tanto honore·In illa die licebat cuilibet dicere in psonā triumphantis quidq̄d vellet·Vñ cesari triūphanti ferē quidā dixisse cū deberet induci ī ciuitatē.Aperite portas ꝛgi caluo regine bitinie·volēs figurare q̄ calu? erat·et q̄ succuba extiterat regis bitinie· vel triūphus dr a greco triambos·i·a triplici exultatione ei? cui triūphus dabaē.sicut dictū est·Vel triambos dr triplex iudiciū·Inde triumph? q̄si a triplici iudicio·Fiebat eñ in exhibitōe triumphi triplex iudiciū·Pri? eñ psulebaē exercit?·Scdo senat?·Tercio ppls·Et sic vt assētirēt habitū erat iudiciū triplex· Vñ triumpho phas·i·triumphū habē·exultare·vincere·Vñ h & hec triūphalis & h° le. Hē nota q̄ ꝓprie triūphus dr plena & perfecta victoria·q̄n scz quis pfecte hostes vincat·Sicut tropheum q̄n solū eos fugat.

Troas A troia dr troas troadis·femina de troia & corr·penl'·genitiui.

Trochea·a trochos dr hec trochea chee·i·rotula·vel rota modica sup puteū·vel illud qd apponitur malo nauis·qz habz rotulas p q̄s funes trahūē

Troche?·a trochos dr hic troche? hei·qz cito q̄si rota currat & voluaē·Est vo pes pstans ex longa & breui·vt audit·vel dr a trocho qz sicut trochus pstat ex duab? ptib?·s·vna grossa·& altera tenui Ita troche? pstat ex duab? syllabis.scz vna lōga & altera breui·Vñ trocheic? ca cū·Et vt dicūt mlti Troche? potest poni in sexto pede·& in heroico carmine·Alij dicūt q troche? nō habet locū in heroico carmīe.& si inueniaē ī fine syllaba breuis accipienda est p longa·& sic erit spondeus & istud• veri? credo·vide in dactil?·& pdu·penl'·troche? vt patet in illo versu·Producit primā troche?·sed corripit imam·

Trochos grece·latīe dr rota.& acuiē in fine

Troch?·a trochos dr hic trochus chi.qz cito ad modū rote voluiē·& ad modū rote rotund? est·& est instrumentū quo ludūt pueri. Vnde catho·Trocho lude·Hic etiā aliē dr tropillus.

Trosmi? nij·penl'·corr·ꝓpriū nomē viri

Trogodite·penlē·pdu·gens ethiopū· ideo dicti qz adeo veloces sūt·vt feras cursu pedū assequnē·

Troia troie·quedā ciuitas·& est ibi i·duplex cōsonans·& dicīē a tros·

Troian? na nū·exponiē in frigia & in tros·

Troigena ne·cōis ge·nat? de troia·vl'de troiano & videē cōponi a troia & genero ras·vel genitus

Tropheū A trophos vel strophos ¶ & corr·ge dr hoc tropheū·i·spoliū ab hoste in fugā conuerso ereptū·et tropheū victoria de hoste ī fugā uerso & exultatio vel letitia.siue honor qui dabaē alicui ꝓpter hostē in fugā cōuersū·& erat talis honor q̄ tor? ppls exibat ei obuiā·& cū letitia eū introducebat in ciuitatē·& pdu.phe.Vñ quidā·Hostes in bellis q̄n dāt terga tropheū·dr ꝛc.vide ī triūphus

Trophos grece·latine dicīē uersio

Trophus phi.masculini gnis·quidā cantus in ecclesia·a uersione sic dict?

Tropic? ca cū·i·figuratiu?·a trop? dr & corr.pi·

Tropologia gre·exponiē in q̄rta pte in capitl'o de coloribꝰ rhetoricis·vide etiā in allegoria·

Tropologic? ca cū·penl'·corr·vide i tropologia

Trop? pri·i·figura moralitatis·mod? loquēdi·vt cū aliq̄s loqtur metaphorice·vel pifrasice·vel alio tali modo sm hug·& de hoc vide in quarta parte vbi agitur de tropis·

Tros & ylus·fratres fuerūt & reges troiani·& a tros dicta est troia·Vñ troianus na nū·& h &

Trucido·a trūco cas·dr truci ¶ hec tros troisdo das·dani·datū.dare·i·interficere iugulare secare & q̄si cede vel cedēdo trūcare·& est cōpositum a trūco cas.& cedo vel cede·Vñ trucidare q̄si trūcando cedere·& pdu·ci·Vñ horati? epy·Vmū seu pisces seu porrum & cepe trucidas·& est trucido actīm cū suis cōpositis·

Truculēus A trux & lentos ponīē truculētus ta tū·Et truculēt? tñ valz·i·plen? trucidicate crudelis aspez fez?·& verūq; opaē·vñ hec truculētia

Truclo las·lauī·lare·i·trucidaē a trux dr· ¶ tie·

Trudes A trudo dis·dr hec trudes dis·& dicūē trudes fustes ferrati scz conti·qz trudant naues· vide in trudo·

Trudo dis·do in si·trusi·& si m sū·trusū·trudē id est·impellere impingere in custodiā includere·Trudo ponīē·Abstrudo dis·abstrusi sū·i·includere abscondere·Cōtrudo dis cōtrusi·Detrudo dis·detrusi·i·deorsū vel de vno loco ad alium trudere vel excludere·Extrudo dis·extrusi·i.valde vel exē trudere.Intrudo dis·intrusi intrudere·i·valde vel intro trudere·Pertrudo dis·i·pfecte trudere·Protrudo dis·ꝓtrusi·i·ꝓpellere·Obstrudo vel obtrudo·i·otra vel ob aliq̄d vel vndiq; trudē includere abscondere.Retrudo dis·retrudē·i·intro trudere vel claudere vel retrudere.i·retro trudere·vel exē trudere·Trudo et eiꝰ cōposita sūt actīa·& faciunt ꝓteritū in si·& supinū in sū·& ꝓducūt tru·Vnde quidā·Ingerit astut? seq; intrudit violent?·Item·Nomē habeto trudes ex trudo sit tibi trudes·

Trulla A trudo dis·dicīē hec trulla.i·bomb? vel sibil? ani·qz crudēdo emittiē·Itē trulla dr q̄dam vas fictile·Itē trulla est q̄dam instrumentū cemētariorꝫ ferreū latū ad cōplanandū murꝫ & ad lapides cū calce cōponendos et q̄drādos·qz trudit et detrudit et intrudit calce vel luto lapides·annos septimo·Et in manu eiꝰ trulla cemētarij

Trunc?·a trudo dicīē hic truncus ci·i·sine capite scz statura arboris insistēs radici·Trūcus bois·est media ps corpis a collo ad inguinē·Vñ virgilius· Caput collo vehiē·trūcus corpis sustineē·Et genibus et cruribꝰ ꝛc·Vñ trūc? ca cū·i·diminut? semiꝑcisus sine capite·Et trūco cas.i·caput auferre diminuere debilitare. Et est actīm cū suis cōpositis

Trusū su·est supinū de trudo dis·Inde addita s fit trusus·i.clausus·

Truta·a trudo dis·dicīē hec truta te·quidam piscis.qz vim hēt trudēdi·vel qz semp morē obstru

Trutannic? ca cū·pnl'·corr·in trutann? ē· ¶ sa·

Trutannizo zas·in trutann? est·

Trutann?·a trudo dis·dicīē hic trutann? ni.quia suis vbis trudat ad hoc vt decipiat·facit eñ credi q̄d verꝫ nō est.Vñ hec trutannia nie. Et hic trutā nulus li·dimi·Et trutānicus ca cū·Et trutannizo zas·i·vitā et mores trutānorꝫ gerere·

Trutina·a trudo dis·hec trutina ne·i·stateza·scz lingua libre.qz semp trudiē forās·vel perica p trās uersū posita·qz trudat sursū·vnd hec trutinula·et

hec trutinella ambo di· Et trutino nas·idē libzare equipendere·Vel vt dicit papias· Trutinat appen sat extimat·& cozr·tru·Horati⁹ in epi·Scriptorez trutina nō est qz multa loq̄mur.

Trutinella le·dimi·pua trutina·

Trux cis· gn̄is ois dr a trudo dis·& est trux cru delis· auster⁹·fer⁹·inexorabilis·horrendus. Et ppa tur·Vñ hec trucitas tis,& cozr·v·ante c·Vñ ouí dius epi·Mater cris tauro seuior ipsa truci·Itē ho ratius in prima epy· Ire truces inimicicias & fu= nebre bellum·

Tuatim adūbiū psonale·i·tuo more· vl' mo re tue gētis vel patrie Sil'r distingue me atim & suatim· Et scias qz adūbijs non accidit nūs·neqz psona·vt dixi ī meatim·

Tuba·a tibia dr hec tuba be·q̄si tibia·qz fūt sil'es ei·& in longitudine & in specie· Vel tuba q̄si tusa qz tuba ocaua est· Et scias qz tuba legalis de q̄ habeē in decimo nūor erat vt dicit ioseph⁹ fistula cātatoria pene magnitudīe cubiti·calamo capacior p̄bens in principio latitudinē· q̄ oueniebat ori suo ad susceptōez spūs q̄ hebraice dr asora·Et sicut di cīē in hystorijs· Tuba habebat q̄ttuor vs⁹ ad vocā dū mlt'tudinē·ad mouēda castra·ad bella·ad festa Q̄n em̄ solenne habebāt epulum·& dies festos·& kl'as clāgebāt·Vñ in psalmo· Bucinate ī neomenia tuba·Vñ versus·Legalis pp'm tuba clangore vo= cabat·In bellis castris festisqz sonora tonabat·

Tuber A tumeo mes·dr hoc tuber beris·fungus qz ex tumore terre ꝓdeat· vñ & tubera q̄si tumēa id est·quasi tumores terre·Et ponīē sepe p tumo re·& p peccato generaliter·Therenci⁹ ī adelphis Collaphis est tuber totū caput·Vñ tuberos⁹ sa sū tuberib⁹ plen⁹ inflat⁹ superbus·Et opaē·Vñ hec tu berositas tis·i·inflatio vel superbia

Tubero·a tuber dr tubero ras·i·inflare·superbire· vel tuberib⁹ implere·Et ponīē Cōtubero ras De tubero ras·i·p̄gare vel equare·& cozr·be

Tuberosus sa sū·ī tuber est·

Tubianei dicebanē iudei illi·q̄ ex alienigenis quo cati in auxiliū iude venerāt· Et dicebanē tubianei quasi tubis ducti·& ꝓdu·ne·Hoc vult glosa in scō libro machabeorz·ca·xij·sup illud·Et uenerūt in caratha ad eos q̄ dicunē tubianei iudei·

Tubicen·Tuba ponīē cū cano nis·& dr hic tubi cen cinis·q̄ canit cū tuba·& cozr·penl'·tā nosatiui q̄ gēi· vide in cano nis·

Tubicina·a tubicen dr hec tubicina ne·pnl'.cozr· mulier que canit cū tuba.

Tucetari⁹ rij·m tucetū est·

Tucetū A tūdo dis·dicīē hoc tucetū ti·cib⁹ q̄ fit ex carniū ustione sicut salsicia est·Pezsi⁹· Sz grā des patine tucetaqz crassa·& inde hic tucetarius rij·qui cibū illū facit·

Tuchides·in tuchis est·

Tuchis·interp̄tat fortuna·vñ quidā grecus poe ta dict⁹ est tuchides q̄si fortunat⁹

Tuc⁹·gen⁹ auis·s.cucul⁹

Tudat⁹ tudati·in tudes vide

Tudes·a tūdo dis·dr hic tudes vel tudat⁹·i·mal leus·Vñ tudatos appellam⁹ illos q̄ habēt capita grossata ad modū mallei grossi

Tudico cas·pcutere cū malleo·& dr a tudes vel tudor eris·in tuor tueris est· Tudatus

Tugurū gurij·in teges vide

Tuit⁹ ta tū·a tuor tueris tercie diugatōnis·Sil'r dicīē otuit⁹·tetuit⁹·intuit⁹· Sz tuor scde diuga tionis facit tutū·vñ in doctrinali· Dat tutū tueor tuitū tuor·ambo tueri

Tuli tulisti dae p̄ pterito hijs verbis tollo & fe ro·& cozr·tu·vñ attuli abstuli detuli otuli extuli sustuli. corripiūt penultimas·

Tulli⁹ lij·p duo l. ꝓpriū nomē cuiusdā viri·Lucā nus in·vij·Tulli⁹ eloquij cui⁹ sb̄ iure togaqz·

Tulo lis· vide in tollo tollis

Tultus·a tulo lis·tuli vel tetuli·tultū·Antiqtus dicebae tule⁹ ta tū·qd tollīē·Vñ gregori⁹ in mo= ralib⁹ exponēs illud iob·Ferū de terra tollīē·dicit in·xvnj·libro loquēs de matheo apostolo·Sed de terra tultus in fortitudine ferri qualuit·vide etiaz

Tumētū·a tumeo mes·hᵒ tumentū ī tollo lis· ti·qz in filo l'tela tumeat nec sb̄tilitatē habeat·Vñ tumētuosus sa sū·i·tumēto plen⁹·Et opaē.

Tumeo mes·mui·tumere·i·surgere crescere infla re supbire·vñ hic tumor tumoris·Et tumesco scis inchoa.Tumeo ponīē·Cōtumeo mes. Circūtu= meo mes·Detumeo mes·Distumeo mes·Extumeo mes·in eodez sensu ista tria·i·valde tumere·vel ces sare·a tumore remoueri·Intumeo mes·i·intus vel extra tumere·Pertumeo mes·Obtumeo mes·Retu meo·et ab oībus istis inchoatīa Cōtumesco zē·Tu meo cū oībus suis cōpositis est neutrz·& carz sup & cor. tu·Horati⁹ in poetria·Vesanū tetigisse tu ment fugiātqz poetā·Et in aurora dr.Hic tumet il le timet,fugit hic hostē fugat ille.

Tumidul⁹ la lū·dimi·aliqntulū tumid⁹·

Tumid⁹ A tumeo mes·dr tumid⁹ da dū,i·inflā= tus superbus irat⁹·Et opaē·& a gēio tumidi addita tas·fit hec tumiditas tatis· Et differūt tumid⁹ & tumens·qz tumid⁹ est q̄ semp tumet·Tumens vo q̄ ad temp⁹ ex aliq̄ cā tumet·vide p̄ simile ī timid⁹

Tumor·a tumeo dicīē hic tumor moris· vnde tu= morosus sa sū·i·tumoribus plen⁹ Et opatur·vnd hec tumorositas tatis·

Tumulo·in tumul⁹ vide·

Tumulul⁹ luli·dimi·puus tumul⁹·

Tumultuari⁹·a tumultuor aris·dr tumultuarius ria riū·Et hinc tumultuarij·dicebanē milites vl' pe dites q̄ ꝓ solo tumultu ducebanē in pliū· vel quia subito & cū tumultu exeūt otra hostes ex impui= so venientes·vñ & illud gen⁹ militie dr tumultus vel tumultuatio· vel iuratio.

Tumultuor aris·in tumult⁹ est·

Tumult⁹ A tumeo mes·dr hic tumult⁹ tus·i·se ditio·iuratio· diūsorz garrit⁹ q̄si tumor multus· vnde tumultuosus sa sū·i·tumultu plen⁹·Et opa= tur·Et tumultuor aris·i·tumultū facere· Et hinc tumultuari⁹ ria riū.

Tumul⁹·a tumeo mes·dr hic tumulus li·s·mons breuis vel sepulcr⁹ vel terra ogesta supra sepulcrū Et dr tumul⁹ q̄si tumens tellus· vñ hic tumullul⁹ dimi·Et tumulosus sa sū·i·tumulis plen⁹·Et opa tur·vñ hec tumultuositas·Itē a tumulus ꝓ sepul cro·dicīē tumulo las.i·sepelire· vñ tumultuatim adūbiū·Et cōponīē·Cōtumulo las· Detumulo las id est·valde vel deorsū tumulare·vel a tumulo re= mouere·de tumulo extrabere·Intumulo las·Retu mulo las· Et est tumulo actīm cū suis opositis·& cozri·mu.Significatōes hui⁹ noīs tumulus comp̄ hendunē in hoc versu·Mons breuis est tumul⁹·bu stum cōgestaqz tell⁹·

Tundo dis·tutudi·tusū·tundere·i·pcutere·ver berare·otere·ofrimgere·Tūdo ponīē·Cōtundo dis·cōtudi,cōtusū·i·cōterere pcutere confrimgere

Vnde ptusus sa sū. Detūdo dis. detudi sū. i. valde tūdere vel deorsū. Extūdo dis. extudi sū. i. extra tundere. vel tundēdo extrahere. Intūdo dis. itudi intusū. i. int? vel valde tundere. Pertūdo dis. ptudi ptusū. Obtūdo dis. obtudi obtusū. i. otra vl' vndiq; tūdere. obturare. in angustia claudere vel ꝓhibere. obseraē. obsurdare. oppzimere. Vñ obtus? sa sū. Retūdo dis. di. sū. i. retro tūdere. vel tūdendo retro oppzimere. & acumē ferzi destruere. Tundo et ei? cōposita sūt actia. Itē tūdo gemmat ꝑteritū in ꝑma silaba. & amittit ibi n. vt tutudi. penl'. corz. ꝫ in sup̄. remanet n. vt tunsū. Cōposita ab eo oīa amittūt gemmatōez in ꝑterito. & n. in supino. vt otudi otusū. retudi retusū. ꝛc. ꝫm hug̃. & hoc scōm modernos teneas. Scōm antiquos tñ supina prędictoz verboz inueniunt̄ sepe retinere n. vt obtūs? Vñ virgili? in ꝑmo geoꝛ. Vomeris obtūsi dentē cauat arborē limtres. Et introducit ꝑsē. istā versū. Itē in ꝑmo regū. xnj. ca. inuenit̄. q retūse erāt acies vomez. Inueniunt̄ etiā supina ꝑdictoz verboz sine n. Vñ aggei ꝑmo. Sacculū ptusū. & formaē tunsū a ꝑma ꝑsona ꝑsentis do in sū. vt tūdo tūsuz Inueniē tondeo des. et facit ꝑteritū totondi. & supinū tonsū. vide in suo loco. Itē scias q cōposita a tundo oīa corripiūt penultimā ꝑteriti. vt ptudi detudi extudi intudi ptudi retudi obtudi.

Tunica. a ton? ꝛ hec tunica ce. antiq̄ssima vestis q̄si tonica. q; in motu incedētis sonū faciat. Primū em̄ fuerūt pellicee tunice. quib? post eiectōnez de paradiso adā & eua induti sūt. Vñ tunicella le. di. Et tunicat? ta tū. i. tunica indut? vel tunicā hñs. Et tunicosus sa sū. i. tunicis plen? Et tunico cas. io est. tunicā mouere.

Tunicella le. dimi. pua tunica

Tunicula le. dimi. pua tunica

Tunsim. adūbiū. i. minutim ocīsim vel ꝑcussim. & dicit̄ a tundo tūdis.

Tunsū est supinū de tūdo dis.

Tuor tueris. tuit? sū. i. inspicere vel defendere ꝓtegere. Vñ tueor eris. tuit? sū. sēde ꝯiugatōis. i. inspicere vel defendere ꝓtegere. Et ꝫm psē. idem signant tueor & tuor. Et tā tuor q̄ tueor cōponunt̄ & redūdant ꝓposita in eandē significatōez scz ꝓ inspicere. Cōtuor eris. cōtuit? sū. Cōtueor eris. otuitus sū. i. cōsiderare. inspicere. Detueor eris. detuit? sū. Detuor eris. detuit? sū. i. valde vl' deorsū tueri Intueor eris. intuit? sū. & Intuor eris. intuitus sū. id est. cōtra aliquē vel int? vel diligēter versus aliquē tueri. Et distingue sic. cōtuimur illa de quib? cū ea contuimur nulla surgit imago. vt ligna. Detuimur illa. de quib? cū detuimur ea surgit imago in inferiori ꝑte posita sicut aq̄. Intuimur illa. de q̄bus cū ea intuimur resultat imago supi? vt speculū. Itē cōponit̄ obtuor eris. obtuit? sū. vl' obtueor eris. obtut? sū. i. cōtra vel vndiq; vel ob aliq̄d tueri. Tuor & tueor & cōpositā ab illis deponētia sē & cōpositā in eadē significatōe inueniunt̄. Tuor & ei? cōpositā faciūt sup̄. in tuitū. Tueor ꝛ o scde ꝯiugatōis cū suis cōpositis facit tutū. Itē tuor deberz facē infinitim in tui. sz causa differētie de tui ꝓnominis ꝛficit. sz accipit mutuo tueri. Cōpositā vero ab eo habēt infinitim scz cōtui & detui ꝛc. Vñ ver Pro speculor dicis & ꝓ defēdo tueri. Dat tutū tueor. tuitū tuor. ambo tueri. Itē nota q tuor raro inuenit̄ ꝓ defendere. & sepi? ꝓ inspicere. ecōuerso tueor raro inuenit̄ ꝓ inspicere. & sepe ꝓ defēdere. Sz cōpositā raro vel nūq̄ inueniunt̄ nisi ꝓ videre secundū hug̃. Prisc. vo in. vnj. li. vbi agit de coniugatione dicit. q; sūt quedā verba q̄ q̄uis eandem significatōez ferunt̄. diūse tū cōiugatōis sūt ī vsu. vt Strideo des. & strido dis. Ferueo ues. & feruo is. Tueor eris. & tuor eris. Oleo les. & olo olis. excelleo les. & excello lis.

Turba A turbo bas. ꝛ hec turba be. i. turbatio. & turba ꝓpli multitudo. sz multitudo nūo fit. Turba tm̄ in loco. Possūt em̄ pauci turbā ī angusto facere. & est turba nomē collectīm. & pōt recipere verbū plis nūi. & adiectīm ī pl'ali nūo. & ī diuersitate gn̄is. & hoc ratōe significatōis. Vñ in. vij. capitulis. Sz turba hec q̄ nō nouit legē. maledicti sē ꝛc

Turbatio onis. in turbo bas est.

Turbella le. i. turbatio & ꝛ a ēba. Aug? i libro de ciuitate dei. Omnē motū cordis & salū omesq; turbellas fluitare asserit. & ꝓdu. bel.

Turben binis. in turbo binis est

Turbid? da dū. vide in turbo bas.

Turbo bas. ꝛ a turbo binis. Et est turbare ꝓcipitare cōfundere cōmiscere obscurare. Vñ turbidus da dū. Et opac̄. Vñ hec turbiditas tatis. & est turbidū de natā. Turbulentū ꝛo fit. Et ꝛ turbidus da dū. q̄si terbid? i. terza ꝫmixt? s. fece. & ē ethia Turbo cōponit̄ Cōturbo bas. Disturbo bas. Deturbo bas. Exēbo bas. Proēbo bas. Perēbo bas. Inde ꝑturbat? ta tū. Vñ a grō ꝑturbati addita o. fit hec ꝑturbatio. Quare aūt ꝑturbatio nō cadat ī sapientē dixi ī sapiētia. Rebo bas. Turbo & eius cōpositā sūt actia. Itē a turbo bas. ꝛ turbido das id est. turbidū facere. Et turbatus ta tū. & a grō ēbati addita o. sit hec turbatio onis.

Turbo binis. mas. ge. cor. penl'. genitiui. ꝛ a terra qō antiq̄ dicebāt hic turben binis. s. vertigo volubilitatis ventoz dict? a terra. q; quotiēs talis ventus cōsurgit terrā ī circuītu mittit. Vñ turbineus nea neū. Et ēbinosus sa sū. De causa huiꝰ venti q̄ ꝛ vent? turbo. vide ī vent?.

Turbulent? turba vel turbatio vel ēbiditas cōponit̄ cū lentos & ꝛ turbulent? ta tū. Et turbulens tis. i. turbid? nō lucid? Sz turbidū de natura Turbulentū ꝛo fit ex accidēti. & verūq; opac̄. Vñ turbulēte vel ēbulenter adūbiū. & hec ēbulētia tie & turbulēto tas. i. turbulentū facere

Turdela le. q̄dam auis quasi maior turd? & ꝛ a turd? cuiꝰ turdele sterc? viscum generare dicit̄ secundum huguitionē.

Turd? A tard? ꝛ hic turd? di. quedaz auis q; tarde volet. vel q; tarde se referat scz ī fine autumni. Vñ turdin? na nū. penl'. ꝓdu.

Turgeo ges. tursi tursū turgere. i. inflari tumere Vñ turgesco scis. inchoatim. Turgeo cōponitur. Cōturgeo ges. Deturgeo ges. Disturgeo ges. Intergeo ges. perturgeo ges Obturgeo ges. Reēgeo ges. & hinc inchoatīa. Cōturgesco scis. Deēgesco scis. ꝛc. Turgeo & ei? cōpositā neutra sūt. & faciunt ꝑteritū ī si. & supinū ī sū. licet ꝑterita & supta aliū verboz nō sūt ī frequēti vsu vt notū est.

Turgidul? la lū. dimi. aliquātulū turgid?.

Turgidus A turgeo ges. ꝛ turgid? da dū. i. iflatus. tumid? irat?. & cōpac̄. vñ hec ēgiditas tatis.

Turgiolū A turgeo ges. ꝛ hoc turgiolum gioli vas interius grossū & turgidū. & cor. o.

Turgor gorīs. masculini generis. i. tumor turgiditas. & ꝛ a turgeo ges.

Turma A turbo bas. ꝛ hec turma me. societas hoim. & ꝓprie triginta. s. ala. Sed ala cōtinz trigīta

milites · Turma trigínta pedites · Vñ turmatiz adverbiũ · sicut a turba turbatim ·

Turmella le · dimi · pua turma ·

Turmula le · dimi · pua turma · & cozr̃ · mu · Turonis · ciuitas est · & cozr̃ · penl' · sicut ligonis · Turpeo pes · in turpis est ·

Turpiloqu? A turpe & loquor · cõponiẽ turpilo qu? qua quũ · penl' · cozr̃ · i · turpia loquens · Vñ hoc turpiloquiũ quĩ · i · turpis locutio ·

Turpilucz · turpis cõponiẽ cũ lucz & ỏr turpilucr? cra crũ · i · turpiter lucrũ faciẽs · Vñ hoc ẽpilucz cri · ẽpis adq̃sitio lucri · & cozr̃ · lu · naturaliter

Turpis A cozpeo pes · ỏr b̃ & hec turpis · & hoc turpe · infozmis · qz cozpeat · Et ꝑpaẽ · Et a dño ẽpi · addita tudo fit hec turpitudo dis · Itẽ a turpis ỏr turpo pas · i · imq̃nare turpẽ facere · Vñ turpeo pes pui · i · esse vel fieri turpẽ · Vñ turpesco scis · incho · Turpo ꝑponiẽ · Deturpo pas · & est ẽpo actiu cũ ois suis cõpositis ·

Turricula le · dimi · pua turris ·

Turris · a teres ỏr hec turris huiꝰ turris · Et dicũ tur turres · q̃si teretes · qz longe sũt · & recte & p cul rotũde videnẽ · licet q̃nq; sint q̃drate vel late · Vel dicunẽ a tueor qz p̃bent defensionẽ · Et desinit actũs singularis in em · & in im, turrẽ vel turrim · & ablatiu? in e · et in i · turre vel turri · & genitiuus pl'alis in ium · turriũ · & actũs pl'alis in es vel ĩ is · turres vel turris · Vñ turrit? ta tũ · turrib? plen? ad modũ turris dispositꝰ · & pdu · penl' · Et scias qꝺ turris gregis dicebaẽ ꝑm hiezo · locꝰ vbi iacob greges suos pauit · nomẽ loco inde relinquẽs · Turris vo custodũ dicebaẽ · vbi custodes positi erãt ad custodiam pumciaz ·

Turrit? ta tũ · in turris est ·

Turtur ris · a sono nomẽ habet · genꝰ auis est · vñ turturim? na nũ · penl' · pdu · & declinaẽ hic turtur turturis · pmiscui gñis penl' · gẽi cozr̃ · & sb̃ vno genere & vno articulo cõprehẽdit aialia vtriusq; sexus · Potest ergo dici · Alba aq̃la & vn? turtur · tã p mare q̃ femina · nec fit restrictio ad masculinum cum dicaẽ · vn? vel sol? turtur · sicut ꝺsueuit fieri in cõi gñe cũ ỏr albꝰ ciuis · tñ q̃nq; noia pmiscua recipiũt adiectiua ꝺtra naturã sui articuli causa discernẽdi sexũ · Vñ inueniẽ · Anser erat cuidã p̃cioso germine fetus · Silr̃ dictũ est de turture · Sola volabit · sola sedebit · tñ notabiliores autores hijs abusionib? nõ vtunẽ · De hoc dixi in tercia pte in tractatu de gñe noĩm vbi egi de epyceno gñe · & est turtur auis pudica · Vñ dicit bernardꝰ in · lix · sermone canticoz · Turtur cõpare vno cõtenta est · quo amisso alterz iã nõ admittit · nũositaẽ in hoĩb? nuptiaz redarguẽs · Nã & si forsitan culpa ꝓter incõtinentiã venialis est · ipa tñ tãta incõtinẽtia turpis est · Pudet tñ negociũ honestatis rationẽ non posse in hoĩe qõ naẽa põt in volucre cernere · cum ei turturẽ tpe sue viduitatis sãcte viduitatis opꝰ strenue atq; infatigabiliẽ exequentẽ videas vbiq; singulaẽ · vbiq; gementẽ audias · nec vnq̃ i viridi ramo residentem inspicias · & tu ab eo discas voluptatũ vizẽtia imo virulẽtia vitare · Adde qꝺ ĩ iugis montiũ & sũmitate arboz frequẽtioꝛ illi ꝺsatio ẽ & (qõ vl' maxime ꝓpositũ pudicie decet) doceat nos terrena despicere & amare celestia · Exq̃b? colligiẽ qꝺ vox turtis sit etiã p̃dicatio castitatis · Neq; eñ a pncipio vox ista in terris audita est · s; magis illa · Crescite & multiplicamini & replete terram ·

Turtur · dicunẽ pastores q̃ fistulis canũt

Tus turis · vide in thus aspirato ·

Tuscia A tus turis · dicitẽ hec tuscia scie · quedam ps ytalie · a frequẽtia turis & sacroz dicta · eadem & tyrrenia a tyrrẽo fratre liddi · Vñ tusc? sca scũ gentile · vide in liddia ·

Tussicula le · dimi · pua tussis ·

Tussis · a tundo dis · ỏr hec tussis sis · qz tũdit pectus · vel ỏr sic a ton · i · ab aleit udiẽ · qz a ꝓfũdo pectoris veniat · & desinit ablatiu? in i · vt tussi · & accusatiu? in im tm̃ Et fũt quidq; noĩa latina q̃ faciunt in im tm̃ accusatim · Vñ versꝰ · Im tm̃ faciunt hec quartũ noĩa casũ · Vim burim tussim magudarimq; sitim · A tussis ỏr tussio sis · sui · sire sitũ · Vñ hic tussitꝰ tus · Et tussito tas · fre · penl' · pdu ·

Tussitꝰ tus · in tussis est

Tutamẽ · a tutor taris · ỏr hoc tutamẽ minis · i · tutamentũ · & pdu · pnl' · nominatiui · s; cozr̃ · pnl' · genitiui

Tutela A tueor eris · tutꝰ sũ · ỏr hec tutela le · id ẽ defensio · Et est tutela ĩ libez caput alicuiꝰ q̃ ꝓter etatẽ nec se nec sua defẽdere põt · Tutela dabitur liberis · Pronus seruis · vñ tutelo las · i · defendere · vñ hec tutelatio onis · Et hoc tutelamẽ minis · Et b̃ tutelatꝰ tus · Et hic tutelator · i · defensor & põ · tutelari? · a tutela ỏr tutelari? laria lariũ · defensorius · ꝓtectorius ·

Tuto tas · in tutor taris · vide

Tutor taris · i · frequẽter defendere · servare · vbiq; frequẽtatiuũ · Et ỏr a tueor eris · tutũ tutu · addita or · scõm modernos · Et ponitẽ · C̃ tutor taris · vñ antiq̃ dicebãt ptuto tas · vñ m q̃nto capl'o baruth Sacerdotes seris hostia tutãt · & pdu · tu ·

Tutudi · ꝓteritũ de tũdo dis · in tũdo dis · vide ·

Tutus · a tueor scẽde ꝺjugatõnis defecẽdit tutꝰ tatũ · vnde dicendũ est · Tut? Detut? Intut? Obtutus · Sz tuitus descẽdit a tueor eris · tercie ꝺjugatõis vide in tuit?

Vacca ce · a vacillo las · dicitẽ hec vacca ce · i · bos quasi vacilla & debilis respectu tauri · vel vaca ỏr a bos q̃si boacca · sic a leo leena · & a draco ꝺracena · vnde vaccinus na nũ · Et hic vaccari? Et hec vaccaria uaccarie · custos vaccaz Et hec vacca quedam ciuitas hispanie · ab abũdantia uaccaz ita dicta · vacca etiã ỏr quedã ciuitas in india · vnde uacce? cea ceũ · Et b̃ & hec uaccensis et hoc se · et geminat c · uacca et oĩa ab eo

Vaccella le · dimi · pua uacca

Vaccula le · dimi · pua uacca

Vacillo · a uaco cas · ỏr uacillo las · i · titubare · instabilem esse · tremulare · labare · trepidare · vnde uacillans ptcipiũ · et pdu · ua · vnde ouidius methamoꝛphoseos · Spes mea uacillat sb̃tili pendula filo · ut dicit magister benedict?

Vaccinia · herba colozis purpurei

Vaco cas · cui · catũ · care · i · esse uel fieri uacuum · Et licz uideaẽ ad alias significatões trãsferri · tamẽ oĩs redolẽt illã · Dicitẽ eñ vaco lectõi · i · insisto lectioni et opam do · et uaco a lectõe · i · cesso uel desicio a lectione · uaco numis · i · cargo Sz oĩes iste significatões redolent p̃mam · Cũ eñ dico uaco lectioni idẽ est ac si dicereẽ · uaco ab alijs reb? et insisto lectioni · vnde uacat impsonale · i · esse uacuum vel licitũ esse uel oportunũ · vnde uacat michi legere i · oportunitatẽ legẽdi habeo · et nõ impedioꝛ ab alio negocio · vaco cũ suis cõpositis siqua habz est neutz · et cozr̃ · hanc sillabã ua · vide lucan? in q̃to

libzo. Fata vacēt ꝓcez mot⁹ hec cūcta sequenē.
Vacuefact⁹·in vacuo cuas est·
Vacuna·a uaco cas·dicitur hec uacuna ne·dea uacationis & ocij· Horaci⁹· Hec tibi dictabam post fanum pulcre uacune·
Vacuo as aui·are·et ſm papiā uacuat·i·manit· qđ mt⁹ est aufert· Vñ vacu⁹ cua cuū·i·van⁹ ociosus destitut⁹ sine eo qđ habuit·& cozr·ꝑmam· Quidi⁹ Da uacue menti quo tueaē op⁹· Et ꝩponiē cum factus & dz vacuefact⁹ cta ctū· Iob tredecimo. Et fluui⁹ uacuefact⁹ arescat·
Vadimoniū nij·in vadiū est·
Vadio as·in uadiū exponitur
adiū·a uas adis.dz hoc vadiū dij·& hoc uadimoniū nij·in eodem sensu sez pign⁹ vel fideiussio Vñ uadio as·i·in uadio ponere·uadiū vel pignus alicui dare· Et ꝩponitur Cōuadio as· Inuadio as· Obuadio as·i·otra aliū uadiare· Reuadio as·i·re pignerare.a uadio recolligere· Subuadio as·i·post vel latēter uadiare· Et est uadio actim cū oibus suis cōpositis·& cozr·ua·
Vado das·daui·dz a uadū·& est uadare ꝑ uadum transire· vel ꝑ uadū ducere.vt uado istū·vel uado equū· Et ꝩponiē· Peruado as· Reuado das· Transuado as·& est neutz uado cū suis ꝩpositis ꝑ trāsire ꝑ vadū· In alia significatōe est actim·& cozr·ua sicut uadū· Sz uado dis·ꝑmam ꝓducit. Vñ vers⁹ Vado uiā·uado quadrupedez· uadio uadiū do·& vador illud idē significare solet· Prima uado lego, tercia vado lego·
Vado dis·uasi uasū·uadere·i·ire vel ꝑgere·uado cōponiē· Cōuado dis· Euado dis·euasi·i·extra uadere·effugere·liberari· Inuado dis·muasi sū·inuadere·i·impetere aggredi arripe· Peruado is·puasi id est·pfecte uadere· vel ꝑ aliquid uadere· Vado & eiꝰ cōposita sūt neutra·ꝑter inuado qđē actim & oia faciūt ꝑteritū in si·& supī·in sū.& ꝓdu·ua Vñ pamphil⁹· Et mō uadit eques q̄ solz ire pedes
Vador A uas dis·deriuaē vador aris·i·in uadem ponere·uadem dare·ut Ego uador illū tibi·i·do illum in uadem tibi·vel uadari·i.uocari ad iudicium ad placitū·vel fideiubere·vel litigare· vel pollicerī·& erat cōe olim·sz modo tm̄ deponētale·& ptinet nō solū ad hoīes·sz etiā ad aīalia bruta· vt Vado tibi equū meum· Et ꝩponiē Cōuador aris. Euador aris·i.poscere flagitare vl'a uadiatōe liberare remouere· Reuador aris·i·uadez recolligere.& est deponē·cū suis cōpositis·& cozr·ua·sicut uas dis. Vñ ouidi⁹ de remedijs· Iāqz uadatur⁹ leticia ꝓde at inquit·vide etiā in uado as·
Vadulū li·dimi·puum uadū
Vadū A uado dis·o in um·ſm ꝑſc·dz hoc uadus di·locus breuis &humilis in aqua qz ꝑ eum possit vadi·i·deambulari pedib⁹· Vñ uadosus sa sum. Et ꝩpaē·& licet uado dis·a quo deriuaē ꝓducat pri mam tm̄ uadū & uas dis· & uador aris·corripiunt ua· Vñ ouidi⁹ epy· Ad uada menādri ocinit albus
Vafer·valde ꝩpo·cū afer & dz uafer ra rū·Doloz ·i·callid⁹ & ingeniosus vsipellis multiformis·et dicitur uafer·q̄si ualde afer·i·valde callid⁹ nā afri valde solent dolosi esse & fraudulenti·vel uafer cōponitur a uari⁹ & ferēs·Unde uafer quasi uaria ferēs sicut homo caut⁹ qui loquiē uarijs modis·Et ꝩpaē & corripit ua·
Vagedaber hebraice·richmus grece·numer⁹ latine·est liber numeri·Vñ hieronim⁹ in ꝓlogo regū Quare⁹ inquit vagedaber quē numeri vocam⁹ & acuitur in fine·
Vagetra hebraice·dz terci⁹ liber moysi·sez leuiticus·Unde dicit hieronimus in ꝓlogo regū. Terci⁹ vagetra·id est·leuiticus
Vagma A baiulo las·dz hec uagma ne·theca gladij dicta q̄si bagma·qz in eo mucro vel gladi⁹ baiuletur·Vñ hic uagmari⁹ rij.qui facit uagmas·Et vagmo nas.i·facere uagmas·Et ꝩponiē cū e·& dicitur Euagmo nas.i·extrabo de uagma. Itē cuz in & dz inuagmo nas·i·in uagmā mittere· Vagmo eteiꝰ cōposita sūt neutra·& ꝓdu·penl'. Ouidius methamorphoseos· Pendenti nitidum vagma diripit
Vagmo uagmas·in uagma est· Censem·
Vagio.a uagus ga gū.dz vagio gis·giui·vel gij·gitū·gire·quarte ꝓiugatōis·i·plorare flere·& est ꝓprie infantiū in cunis adhuc existentium· Et inde hic uagitus·tus tui·ipse clamor infantiū· Et uagitas·fre·i·frequēter vagire vel violēter·& ꝓdu·penl'· Vagio neutz est cū suis cōpositis·& pō·uasz uag⁹ eā corripit· Tobias. Nos q̄si uagitu deficiē te loqui· Itē versus· Siluis pasce uagis·in cunis tu petre vagis·& cetera.
Vagito tas·in uago gis·vide·& ꝓdu·gi·
Vagi⁹·a uagor garis·dz uagius gia giū·qui genibus iunctis ambulat
Vagor garis.gatus sū·gari·i·spaciari errare huc illuc discurrere·vñ uagabund⁹ da dū· Et vag⁹ gū· Oz aūt dz vagus q̄si a via actus· Et uagari q̄si a uia agi·i·sine via· vel uagari quasi uagū agi·et hia est· Et ꝩpaē·vñ hec uagitas tatis·vag⁹ componiē Peruag⁹ ga gū·i.valde uagus·vagor cōponitur· Cōuagor garis· Deuagor garis· Diuagor garis·i·valde vel dezsū vel diūsis modis vel i diūsas partes uagari·vl'a uagatōe cessare. Itē euagor·i·extra vagari extra ire· Girouagor garis·i·ꝑ girū uagari Peruagor garis·vagor et eiꝰ cōposita deponētia sūt·& cozr·ua·vñ lucan⁹· Nobilitas cū plebe patz lateqz uagatur· Item aurora· En uag⁹ & ꝓuagus & maledictus eris·
Vagul⁹·a uagus dz uagul⁹ la lū·dimi·aliq̄tulum uagus. vñ hec uagula le·dimi·iuuēca que uagaē ꝑ campum· Et hic uagulus li·anul⁹·qz uagaē in digi
Vagurio.a uagor aris dz uagurio to & cozr·gu guris·id est·ꝑ ocium uagari
Vag⁹ ga gū·in uagor garis·exponiē
Vah· q̄nqz signat gaudiū·& est mētis ectio gaudentis·esay·xlmj·ca·vah calefact⁹ sū vidi focū·& augustin⁹ dicit· Cū delectamur dicim⁹ vah· Itē q̄nz notat derisionē vel increpationē· Matth·xxvij·vah qui destruit tēplum dei & in triduo illō reedificat & scias q̄ in h·nō potest sillaba terminari·sz obij ciē in vah·& ah & oh & uh in quib⁹ h est finalis litera Ad hoc respondet ꝑſc·in ſcō⁹ libzo·maiorī·q̄ ibi est apocopa·cū eoz ꝑfecta vaha & aha & oha & uha sint·vel dic q̄ interiectōes sint·& hmōi voces abscondita uoce solent ꝓferri
Valde·a valid⁹ dz valde ꝑ valide·& ꝑ syncopam ꝓferē·secundū prisciānū
Valentul⁹ la lū·dimi·aliquātulū valens
Valeo les·lui·valitū·i·uigere sanū esse·vel posse & pcium deberotat·& valeo·i.pereo uel infirmor· vñ therenti⁹·valeant q̄ inter nos discidia querunt· Et hinc inueniē qđam uerbū defectiuū qđ ptinz ad salutationē i recessu·scz vale valete valeto valete·i·valere·qđ olim solebat dici mortuis post pactam sepulturā ab amicis qđ erat signū q̄ nō debēt amplius eos videre·et qz tale vale erat signū

doloris & triſticie & meroris · Inde tractū eſt vt valeo ponaē p pire vel infirmari · a valeo les · dicīē valeſco ſcis · inchoa · Valeo oponīē · Cōualeo les · i · ſimul ualere ſanari ad ſanitatē redire creſcere radicari · Vñ qualeſco ſcis · Eualeo les · i · ualde valere · Inualeo les · i · ualde ualere creſcere abūdare · vñ inualeſco ſcis · inchoa · Preualeo les · i · plus ualeze prestare pcellere · Equaleo les · i · eqliter valere · eqpollere · parem eſſe · Valeo & eiꝰ cōpoſita neutra ſunt & faciūt pteritū m ui · diuiſas · & ſupinū in itū · & corr̄ · hanc ſillabā ua · Quidiꝰ de reme · vt ualeas aio quicqꝫ tolerare negabis Et in greciſ · dr Accipitur valeat p queat & pereat · Qui ualet ille pōt · defectiuūqꝫ ſalutat · De uale & ualete dixi in aueo ues Et nota q ualeo qñ pciū denotat ꝑſtruiē cū gīio denotāte pciū indeterminatū · ut m digeſto Iulius ait · Fundū tanti valere quāti vendi pōt · Et gregorius · Regnū celoꝝ tanti ualet quātū habes · ꝑſtruitur etiā cū actio denotāte preciū indeterminatum vel determinatū · vt in geneſi · Terra quā poſtulas trecētos ſiclos argēti ualet · ꝑſtruiē etiā cū ablatio

Ualetro · a ualeo les · dr hic ualetro · i · gluto p cōtrariū dr · qz paꝝ ualet · vel qz ualet multū in lecacitate · & pdu · penl' · gīi · ſ. ualetronis ·

Ualgia · a uoluo uis · dr hec ualgia gie · q̄ſi uoluia · i · retorſio · ꝓprie eī labioꝝ obtorſio ē quā facim? · cū aliquē deridem? · Vñ ualgio gis · i · retorq̄re ·

Ualid? A ualeo les · dr ualid? da dum · i · fortis potens robuſt? · Et opaē · Vñ ualide ualidi? diſſime · adūbi · & ſepe ꝓferūē p ſincopā uald? dior diſſim? p valid? & ualidior · & ualde p ualide · & ualdius p ualidi? · Itē a valid? dr hec ualiditas tatis · et per cōpoſitionē Inualid? da dū · i · debilis fragilis non ualidus · Et opaē · Vñ hec inualiditas tatis · Et hec inualitudo dinis · i · debilitas · imbecillitas · infirmitas · & corr̄ · primā valid? · Lucan? in · vi · li · Appucit inualide robur facūdia cauſe ·

Ualitudinari? · in ualitudo eſt ·

Ualitudo A valid? dr hec ualitudo dinis id eſt · fortitudo · Et nota q ualitudo inueniē p infirmitate · & eſt nomē tractū ab illo funebri uale · qđ dicebaē mortuis · de quo dictū eſt in ualeo les · Vñ quidam dicūt ualetudo p e · Vñ ualitudinari? ria riū · & valetudinari? ria riū · q̄ ſepe infirmaē · vel q̄ ſepe participat ualitudine · Et hoc ualitudinariū vel ualetudinariū rij · dom? in quo curanē egroti · Et licz cauſe differētie dici poſſet · in vtraqꝫ tñ ſignificatione dr cōpetēter ualitudo p i · Et ſcias q i · ante tu do breuiaē · ut fortitudo · pter ualitudo q̄ſi ualetu

Uallestris · in uall? eſt do ·

allis A uallo las · dr hec uallis huiꝰ uallis quia vallata ſit montib? · Vñ uallosus sa sū · Et b & hec vallestris & hoc stre · Et p cōpoſitōez hec cōuallis lis · magna uallis · Vel ualles dicunē vbicūqꝫ ſūt humilia loca camporꝫ & depſſa q̄ſi vulſa · Hmc & cō ualles depſſa loca terraꝝ inē montes · Et ſcias q in ueniē uallis ſalinaꝝ · qz ibi erāt putei ſalis ·

Uallo las · in uallus eſt
allosus sa sū · in uallis eſt ·

allus A valid? dr hic uall? li · i · pal? q̄ſi vallid? · Vñ hoc uallū li · catenatura que fit de palis ſuper aggerem · vel uallum eſt ipſe agger ſcz id qđ molecerze ergiē ut cuſtodia ptendaē · & eſt uallū inter murꝫ & foſſā · Et dicīē a uallis · i · palis quib? uallis muniē · Vñ quidā · vimetis uall? · ſz uallū ouenit vbi · & a uallū dr uallo las · i · circūdare · circūſepire · munire · & ꝓprie uallo vel uallis · Vñ hec uallatio onis · i · palorꝫ circūdatio in villa vel ī vrbis obſidione · vallo ponīē · Cōuallo las · Circūuallo las · & eſt vallo actīm cū oībus ſuis cōpoſitis ·

Ualor A ualeo les · dr hic valor loris · id eſt · potētia vigor ſanitas ·

Ualua · a uoluo uis · dr hec ualua ue · & ſunt ꝓprie value · que reouluunē in me? · & ſūt duplices & replicabiles · De hoc vide in ianua

Vaneo uanes · in uan? exponīē

anga · a uag? dr hec uanga ge · qđā gen? foſſorij · qz uagādo fodit ·

Vanidic? ca cū · penl' · corr̄ · i · uana dicēs · & cōponiē a uan? · & dico dicis dixi · & tenet naturā d dixi ꝑterito qđ naturaliter corr̄ · ꝑmam ·

Vanid? A uanco nes · dicīē uanid? da dū · i · van? Et oponīē · Euanid? da dū · i · ualde uanid? Quidi? in · v · metha · Pectora q̄ in tenues abeūt euanida ri

Vaniloqu? · a uan? & loquor oponīē uani uos · loqu? qua quū · i · uana loquēs · vñ hoc uaniloquū loquij · & corripit lo ·

Vanito tas · penl' · corr̄ · i · uanitatē dicere · vel uani tando laudare · & dr a uan?

Vann? ni · inſtrumentū eſt de vimine factū in modū ſcuti · cribꝝ ſcz · & eſt fe · ge · ſm papiā ·

Van? A ven? dicīē uan? na nū · i · manis falſ? vacuus irrit? uenere? · qz uenerij p̄cipue ſolēt eſſe uani · & opaē uan? nior niſſim? · vñ hec uanitas tatis · et dicīē uan? q̄ſi uehementer anus · i · uacuus · & eſt etīa · vide de hoc ī manis · et a uanus dicīē uaneo nes · nui · i · eſſe vel fieri uanū vel deficere · vñ uaneſco ſcis · incho · vaneo oponīē · cuaneo nes · Inuaneo nes · et hinc inchoa · Cōuaneſco ſcis · euaneſco ſcis · Inuaneſco ſcis · vano et eiꝰ cōpoſita ſūt neutra · et carent ſup̄ · et pdu · ua · vnde Quidius de ſine ticulo Carmie leſa ceres ſterilem uaneſcat ī herbā

Vapid? · a uapa dicīē uapid? da dū · i · inſipidus ſine ſapore · et opaē · vñ hec uapiditas tatis · id eſt · inſipiditas · et corr̄ · ua et pi ·

Vapozo ras rauī · rare · i · calefacere vrere vel uaporem emittere vel uapozādo emittere · vñ hoc uaporamen minis · et hic et hec uapozabilis et hoc le · et hic uapor poris · i · calor fum? · vide in tonitr? et in vent? et in mons et in pluuia · a uapor dicīē uaporus ra rū · et uapozeus rea reū · et uapozoſus ſa ſū · vapozo ras · oponīē cū e · et dicīē euapozo as · et eſt actīm cū ſuis opoſitis · et pducit po · virgili? eneidos xi · Succedūt matres et templū thure uapozāt

Vappa a uapor dicīē hec uappa pe · uile vinū qđ defece exp̄miē vel exinanitio cū aqua et ē fere nullius ſapozis · vnde hec uappa pe ſepe dicīē inſipiditas et uappa dicīē ardelio pdigus ſuperfluus q̄ inſipide vl' indiſcrete diſpergit res ſuas et nulli? pbitatis eſt et ſcias q uappa pduc̄ a ante p ſz uapid? eā corr̄ · vñ credo q ſit dicendum uappa p geminum p et ſic poſitione pducitur prima

Vapulo las laui · dicīē a uapor et eſt uapulare idē quod verberari · et eſt verbū neutrū paſſiuū et ſignat paſſionē ab alio illatā · et ꝑſtruiē cū ablatiuo inpoſita a uel ab ut uapulo a te · i · uerberor ſiē et Berta nubit a patre et habet uocem a cuius et ſenſū paſſiui ſiē et ueneo nubo exulo et pduc̄ primā uapulo et ſcribiē p unū p · vide in exulo las ·

Varica · a uar? dicīē hec uarica ce · et hec uarix cis · vena intercoxanea · que ſi ledaē · uel itinere · uel percuſſione reddit boiez curuū et inflatū · et ex leſione facit poplices et coxas ēgeſcerę · a uarica l' a uarix dicīē varico cas · vl' varicor caris · i · trāſire l' ābulaē

vel diuerti · vel deflectere · & curuare · vel claudi
cãre · Et ꝯponĩ · Diuarico cas · & Diuaricor caris ·
id est · discutere · vel separe · diuersũ facere · vel diũ-
sificare · vel diũsis modis varicare · Preuarico as · vl'
potiꝰ Preuaricor caris · i · trãsgredi · Itẽ a varix ꝺr
varicosus sa sũ · i · curuꝰ & cor · ꝑmaz varica & va-

Varico cas · in varico est · & corr̃ · penl' · rix ·
arius · a via ꝺr uariꝰ ria riũ · q̃si viariꝰ · i · nõ vni
us vie · sz incerte & mixte sñie & diũsus · Vnde hec
varietas tatis · Et vario as aui · are · i · facere variuz
diũsificare · Vñ variatim adũbi · Et b & hec varia-
bilis & hoc le · Vñ variabilitez adũ · Et hec uariabi
litas tatis · Vario ꝯponĩ Diuario as · i · diũsis mo
dis variare · & est actim cũ suis ꝯpositis · & cor · ua

Varix cis · cor · penul · genitiui · & est masculini ge
neris sicut dicit ꝑsẽ · quasi in fine quiti libri · & ꝑ-
ua · vide etiã in uarica

Varus A uarix dicĩ vaꝛus ra rũ · id est · curuus ·
& producit ua ·

Vasallus · est ille qui tenẽ seruitiũ facere domio
occasione feudi. Hec hostiensis ·

Vas uadis mas · gñis · i · obses vel fiduciussor · & ꝺr
a uado dis · qꝛ dato uade licz abiꝛeet vadere · & cor
ripit a ante d · sz vado dis · ꝑmam ꝓducit · Vñ q̃daz
Obside sine uade posito priꝰ ad tua uade

Vas uasis gñis neutri · & est etheroclitũ nomẽ de
clinatione · qꝛ in singulari nũo est tercie declinatio
nis · sz in plali est secũde · Vñ versus · Vas uasis tez
ne dicas · sz uasa secũde · & dicunẽ uasa q̃si uesca · a
vescor siue a uescẽdo · qꝛ esce in eis ponunẽ ·

Vasco A uacca ꝺr b & hec uasco sconis · & vacce
us cea ceũ · vascones & vaccei quidã ꝓpli dicti sũt
a vacca ciuitate hispanie iuxta pirrheneũ mõtẽ a q̃
habuerũt principiũ · vel quã olim possiderũt · & di
cunẽ vascones quasi uacconeꝭ e · mutata m in s · vnde
hec vasconia nie · regio eorr̃ · Et hinc vasconius nia
niũ · Et b & hec vasco sconis

Vasculũ li · dimi · ꝓuum vas ·

Vascus a uanꝰ ꝺr vaste sca seũ · i · vanꝰ nugatoriꝰ
vastitas tatis · in uasto stas · est

Vasto stas · staui · stare · i · destruere dissipare diri-
pere ꝑdari spoliare · vñ hic vastator toris · Et hec
vastatio onis · & vastoriꝰ ria riũ · & b & hec vasta
bilis & hoc le · Et hoc vastamẽ minis · & ꝓdu · pnl' ·
Vasto ꝯponĩ · Deuasto stas · Peruasto stas · Et est
vasto actim cũ suis ꝯpositis · Itẽ a uasto stas · dicĩ
vastꝰ sta stũ · i · magnꝰ · ingens · ꝓfundꝰ · inculteꝰ · am
plꝰ · deseretꝰ · solitariꝰ · Et ꝯpaꝛ vastꝰ stior stissimꝰ
Vnde hec vastitas tatis · a gtõ vasti addita tas fit
hec vastitas · Et addita tudo fit hec uastitudo dis ·
id ẽ · magnitudo amplitudo desertũ solitudo · Sed
vastitas ꝓprie corrpis · vastitudo aũt solitudo

Vates · a vieo es · ꝺr b & hec uates huiꝰ uatis fac
dos · q̃ꝙ sic ꝺr poeta · q̃ꝙ ꝓpheta diuinꝰ · Et dice
banẽ uates poete qꝛ metra ligarent pedibꝰ & silla
bis · & verba modis onecterẽt · Et eodẽ nose etiam
diuini dicebanẽ · qꝛ ipi quoꝙ plura efferebãt versi
bus vel uates a vi mẽtis dicti sũt · vel a uideo des
qꝛ futura uidebãt · & ꝓdu · ua · Quidiꝰ de remediis
Parce tuũ uatẽ sceleris damnare cupido · Quidaz
dicũt q̃ uates ꝺr a uas uasis & theos · q̃si uas dei
vel uas diuinũ · vñ sacerdos ꝺr uates qꝛ ꝓtinet deũ
ꝑ sanctimoniã · Itẽ diuini & ꝓphete dicunẽ uates ·
qꝛ ꝓtinere videnẽ deũ ꝑ futuroꝝ præsciam · sz poti
us est etbia uates · q̃si uas dei q̃ ꝯpositio

Vatican? · a uates & cano nis · cõponĩ uaticanus
na nũ · i · ꝓphetic? · & cũc corr̃ · penl' · vñ inuenĩ hic
vaticanꝰ ni · pro quodam mõte vbi nutricꝰ ꝺr fuis
se iupiter · & ꝓdu · ca ·

Vaticinor · a vates & cano nis · cõponĩ vaticinor
naris · natꝰ sũ · nari · i · diuinare · ꝓphetare · vñ hoc ua
ticiniũ nij · i · diuinatio ꝓphetatio · Et b uaticinꝰ ni ·
deus paganoꝝ · Itẽ ut dicũt quidã a uates & cano
potest cõponi vaticinus na nũ · i · ꝓphetic? · Vatici
nor depo · est & cor · ti ·

Vaticinꝰ · in uaticinor est

Vatidic? · a uates & dico dicis dixi · cõponĩ vati
dic? ca cũ · pnl' · corr̃ · i · ꝓphetic? diuinator ·

Vau · nomẽ est cuiusdã elemẽti apud grecos & he
breos · s · v sonantis · Item est aduerbiũ admirãtis
vel iurantis ·

Vber · ab vua ꝺr hic vber beris · i · mãma · &
habeẽ totũ in singulari · & in plurali · Et
dicunẽ q̃si vuera qꝛ uuida sũt & humore
lactis in modũ vuaꝝ plena · & ꝓdu · u · Quidius de
arte m ꝑmo libro · Ferulior seges est alienis semp ĩ
agris · Vicinũq; pecꝰ grandiꝰ uber habet · Et ĩ can
ticis ꝺr · Meliora sunt ubera tua vino · Et inde hor
vber beris · i · abundãtia fertilitas · & b & hec uber
ris · cõis gñis in declinatõe · sz oĩs in ostructõe · Et
desinit ablatiuus in e · tm̃ · licet q̃nq; ꝑ autoritatẽ fi
niat ablatiuũ in i · Et potest poni cũ mas · & fcio · &
neutro gñibus · satis ꝓprie · licut & diues & paup ·
sz non in oñi sua terminatõe · qꝛ qualitas actꝰ desi
nẽtis ĩ em · & forma plalis casuũ ĩ es · nullo mõ pos
sũt neutro gñi adaptari · vñ nichil est habeo uberẽ
pecꝰ · vel vberes pecora · vñ versꝰ · Rẽ vel res neu
trũ fugiũt · sz cetera sumũt · de hoc dixi in tercia pte
vbi egi de oñi gñe · Et est idẽ vber qõ abundãs · vñ
luce ca · xij · Homĩs cuiusdã diuitis uberes fructus
ager attulit · Et ꝯpaꝛ vber rior berrimꝰ · vñ uberiꝰ
rius rime · adũbiũ · & a nẽo uber addita tas fit hec
ubertas ubertatis · i · abundãtia · Itẽ ab uber ꝑ uber
tate ꝺr vberosus sa sũ · i · abundans · Et ꝯpaꝛ · vnde
hec uberositas tatis · Item ab uber dicitur ubertus
ta · tum · id est · fructuosus · abundans · et ꝯpaꝛ · Vñ
vbertim adũbiũ · i · abundãter · et uberto tas · i · abũ
dare · Itẽ ab uber ꝺr ubero ras · i · abũdare · et cõpo
nĩ · Exubero ras · i · valde uberare · supabũdare · vñ
exuberans tis · oñis gñis · et ꝯpaꝛ · vñ exuberanter
tius · tissime · adũbiũ · et hec exuberãtia tie · i · abũdan
tia · affluentia · Inubero ras · i · valde uberare · et est
vbero neutꝝ cũ suis ꝯpositis Itẽ ubero ras · potest
deriuari ab uber ꝑ mãma · et tũc uberare · i · lactare
et inde exuberare · i · ab ubere segregare · et inubero
ras · i · lactare · et ꝝm hoc ubero est actim cũ suis cõ
positis · Itẽ ab uber ꝑ mãma ponĩ hic et hec exu
beris et hoc re · et sububeris re · exuberes dicunẽ in
fantes qui extracti sunt ab ubere · Sububeres ꝺo
qui adhuc sũt sub ubere

Vbero ras · in uber vide

Vbertuosus · ab uberto tas · ꝺr ubertuosus sa · sũ ·
id est fertilis vbertate plenꝰ · vñ ioseph? · Dũ pla
cuisset ysaac ut iret in egiptũ ubertuosã ualde ꝑ
uincia · et cõparatur · Potest etiã deriuari ubertuo
sus · ab uber ꝑ ubertate

Vbertus ta tũ · in uber vide

Vbi · est adũbium loci et interrogandi · et signifi
cat et interrogat in loco · Itez est aduerbiũ tpis · ut
Vbi · i · postq̃ · vel quãdo · Itẽ est adũbiũ qualitatis
ut vbi · i · qualitez · et quãtitatis · ut vbi · i · quantum ·
et similitudinis · ut vbi · i · sicut · est etiã quãdoq; ad
uerbiũ increpãtis · vel admirãtis · ut in gemisti Adã
ubi es · quasi dicat · in quanta miseria · et in quanta

angustia es·Miser quid fecisti·in quantū peccatū
ceci disti·Bene eñ sciebat deus vbi esset·sed quasi
admirando increpat eū q in tñ peccatū delapsus
erat·Et ut dicit gregoriꝰ in·xxxnj·moraliū·Ser=
pens vo iã nō requirit·qz nec eiꝰ penitētia quere=
bat·Hi aūt quoꝝ penitētia quesita est·scutū neqs
sime defēsionis ptra iustissime correctōis verba p
tenderūt· Vñ nūc usqz in usū peccantiū trahit·ut
culpa cū arguit defendat·& vñ finiri reatꝰ debuit
inde cumulet·vide in excuso·Itē dicit gregoriꝰ in
ij·mora· exponens illud iob·Sathan vnde venis·
Quid est q venientibꝰ angelis electis nequaq dr
vnde venitis·Sathan vo vñ ueniat p cont at· Nō
eñ reqrimus vtiqz nisi que nescimꝰ·nescire aūt dei
rpbare est·sicut nescire mentiri uir uerax dicitur
qui labi p mendaciū deoignat·non q si mentiri ue
lit nesciat·sz q falsa loqui ueritatis amore ptemnat
Quid est ergo q ad sathan vñ uenis dr·nisi uias il
lius qsi incognitas rpbare· Veritatis gª lumē te
nebras qs rpbat ignorat·& sathāe ictiera dū quasi
iudicans damnat·dignū est ut qsi nescies requirat
Hinc est q ade peccanti ꝓditoris uoce dr·ubi es·
Neqz eñ diuina potētia nesciebat post culpā suꝰ
ad q latibula trāsfugerat·sz qz ī culpa vidit lapsū
iã sub peccato uelut ab oculis ueritatis abscōditū
qz tenebras errozis eiꝰ nō aꝓbat·qsi ubi sit pecca
tor ignorat·eūqz uocat & reqrit dicēs·Adam ubi
es·Per hoc q uocat signū dat·qz ad penitētiā reuo
cat·Per hoc q reqrit·apte insinuat·qz peccatores
iure damnādos ignorat·Sathan ergo dñs non uo=
cat sz eñ requirit dicēs·vñ uenis qz nimiꝝ deꝰ apo
statam spūm ad penitentiā nequaq reuocat·sz vi
as supbie eiꝰ nesciēs damnat·Agit dū sathan de iti
nere suo discutit electi angeli reqrendi vñ ueniāt
nō sūt·qz eoꝝ uie tanto deo note sūt quanto ipso
autore pagunt·Dūqz soli eiꝰ uolūtati inseruiūt &
incognite esse nequeūt· q p aꝓbatōis oculū ex ip
so semp ante ipsū fiūt·vide in pena & in sathanas
Et scias q ubi recipit undecī intcōpositōes &
sillabicas adiectōes·ut Sicubi·Necubi·Alicubi·
Nuncubi·Ecubi·ex en & ubi cōpositū·ubiqz·ubi=
ubi·ubiuis·ubilibet ubicūqz·ubimā·Inueniunt etiā
quedā alia q vident esse apposita ab ubi·ut Atubi·
Astubi·Postubi· sed potiꝰ sūt quedā irregulares
vocū ogeries·& funguntur loco vniꝰ dictōis aliqñ
sicut dixi in secūda pte ubi determinaui de accentu
adūbioꝝ in ca·de cōpositis ab ubi·Itē ubi tam sim
plex q apposita eiꝰ possūt exigere getim ex vi distri
butōis·ut ubiqz locoꝝ·i·in quolibet locoꝝ·& ubi
locoꝝ·i·in quo locoꝝ·Sil & ubiuis locoꝝ vbicun
qz locoꝝ vel gentiū·vel dic q cū dr·vbiqz locoruz
vel terraꝝ.i·in quolibz locoꝝ illi gti regunt ex na
tura ptitionis·& cor·pmam ubi·Vñ oiudiꝰ epi· Iu
ra fides ubi sūt cōmissaqz dextera dextre·Itē nota
q in ꝑdictis qñ ubi postponit tūc est compositio
ut Sicubi alicubi·vel qñ geminat·ut ubiubi·Sz qñ
ubi ꝓponit tūc est sillabica adiectio q aduenit pꝰ
sicut accidēs sbstantie.ut ubiuis ubicūqz ubiqz &
tūc penultimā acuit.ut dixi in scōa pte in impedi=
mentis enclesis·licet penultima sit cōis·

Ado das·i·balneo·madefacio·& pdu.pri
mam. Vñ phisiologus·Qui cū nos udat
sumpta uenena fugat·

Daꝰ da dū·i·madiꝰ da dū·aliqtulū humiꝰ·

De aduersiū dolētis·vel execrātis·vel ma
ledicētis·ut·Ve illi p quē scandalū uenit
Itē ue·i·sine·vñ p cōpositōez versaꝰ sin

huq·Itē scias q ue ē diūctio enclerica·& p vel po
Uecors·cor ponit cū ue & dr uecors dis· mit
gnis ois·i demēs furiosus·qsi ue habens in corde
vel cōponit a ue·sm qꝰ signat sine·qsi sine corde
vel a uebo bis·qz uehit a corde·& a ꝓpria uolūta=
te·Et a dīo uecordi·addita a·fit hec uecordia die
& addita ter fit uecorditer adūbiū·Inuenit etiā h
& hec uecordis·& hoc de·Vecordia aūt est amen
tia·alienatio mentis·

Vectatoriū·a uecto tas·dr hoc uectatoriū r·j·in
strumentū quo aliquid portat

Vecticulariꝰ·a uectis dr vecticulariꝰ ria riū·ve
ctes facies·vl ad uectes ptinēs·Vecticulariꝰ etiā
dr rapinosꝰ·sicut dicimꝰ aliquē uecticulariā vitaz
agere·q furto & rapinis intēdit

Vecticulꝰ li·dimi·puus vectis·

Vectigal·a vebo his·dr hoc uectigal galis·pnl·
ppdū.tam nūi qꝰ gti·i·tributū· Sz uectigal dr illud
tributū qd vehit ab illo q dat ad domū recipientis
Sz tributū qd dat nunciis recipiētis missis ad illd
recipiendū·vel uectigal est tributū de rebꝰ uectis
vel p mare vel p terrā·vñ h & hec uectigalis et hꝰ
le·tributariꝰ q soluit uectigal·vel q dat & portat
ad curiā dñi·vel ptinēs ad uectigal·

Vectis·a uebo bis·dr hic uectis·huiꝰ uectis·illd
ferrū qd in firmatura hostij vehit huc & illuc cau
sa serādi uel referendi·Prophera·Vectes ferreos
pfregit·Et facit actūs pl'alis hos uectes uel uectis
Itē uectis appl'at dyaboliꝰ methaforice Esay·xxij·
ca·Serpentē uectē·rē·qz durꝰ est & fortis rigidꝰ
& inflexibilis ad modū uectis·

Vectito tas·penl'·cor·im uecto est·

Vecto·a uebo is·uexi·uectū·tu·u·in o·dr uecto
tas·ctaui.ctatū·tu·verbū fre·i.frequēter vl'sepe
vehere·Inde uectito tas·aliud frequen·Et formāt
ab ultimo supino uectatu·a·mutata in i·cor·& u·
in o·ut uectatu uectito·Vebo cōponit·Aduebo
bis·aduexi ctū·Inde aduecto tas·fre·& sic ꝺ aliis
cōsimilibus·vide in uebo bis·

Vector toris·mas·ge·q uehit·i·portitor.a uebo
bis·uexi ctu·u·in or fit uector

Vectura·a uebo is·dr hec uectura·i·naulū ptiū
qd dat p portatura.vñ uecturariꝰ ria·riū·qui dat
aliqd ad uecturā·vel q portat aliqd p uectura·vl'
ad uecturam ptinēs

Vegeto·a ueget? dr uegeto tas·uegetaui·tare·i·
viuificare·sustētare·tegere·aliquā vim et ualicuvi
nem cōferre·vñ hic & hec uegetabilis·& hoc le·Et
hec uegetatio onis. Et est actīm uegeto cū oībus
suis appositis siq habet·& cor·ge·

Veget?·a uigeo ges dr veget? ta tū.i·fortis adul
tus·viuid?·valid?·firm?·agilis·uigilans.integer·
incorrupt?· genus carri.

Veha·a uebo bis·dicit hec veha uehe·quoddam
vehemens·ue apponit cū mens·& habeo·& dr ue
hemens tis·ge·ois·i.furiosus qsi ue habens in mē
te·vel apponit a ue qd est sine & mens mētis·et in
de uehemēs qsi sine mēte·vel cōponit a uebo uehis
et mens qsi q uehit a mēte.et qñqz uehemēs dicit
fortis·Vnde dicimꝰ aliquē uehementē habere cau
sam cū habz fortiorē·Et opat uehemēs tior tissimꝰ
Vnde vehemēter tius tissime·adūbiū· Et hec vehe
mentia tie·i·animi demētia·vel pōt dici uehemens
qsi ue adimens.i·auferens ue·i·malū uel doloreꝝ a
mente et est etia·et cor·hanc sillabam he

Vehiculū A uebo bis·dr hoc vehiculū culi·omne
genus curriꝰ et quicquid utile est ad portandū ve

curr? ·nauis· vel iumentū qōcunqz qđ portare pōt
eho his· vexi ctū. Nam ꝟm ꝓſē· deſinētia in ho·
aſpiratū mutāt ho· in xi· & faciūt ꝓteritū· ut traho
traxi· veho vexi· & ſuꝑ· xi· mutata in ctū. traxi tra
ctū vexi uectū· Et eſt uehere portare· vel mouere
vel ducere· Veho ꝓponiť. Aduecho his· xi· ctū· ad·
uehere· i· vehere ad· vñ aduecticius cia ciū· Et ad
uecto tas· fre· Itē aueho his· i· aſporto. Conueho
his· xi· ctū· i· ſimul uehere Vñ ꝓuecto tas· frequē.
Circūueho his· uexi· ctū· vñ circūuecto ctas. fre·
Deueho his· uexi· deuectū· i· deorſū vel de vno lo
co ad aliū vehere· vñ deuecto tas· fre· Eueho his·
euexi ctū· i· extra uehere· extollere· vñ euecto tas.
Inueho his· inuexi· i· intra vel intro vehere· vñ dicť
Iſte inuehit ī illū· i· vituperat illū & reꝓhēdit· Diffe
runt· tñ qz ꝓꝓrie vituparе eſt malefactū alicui? io·
coſe narrare· qđ facit horaci? ī odis· Reꝓhendere ē
malefactū alicui? ſb̄ ſpecie correctionis enarrare·
qđ facit horaci? ī ſermonib?· Sz inuehere ē malefa
cta alicui? maligno aīo & lingua detractoria rep·
ſentare· qđ horaci? videť facerē in epodo· ſz nō fac
Vñ inuectiu? ua uū· i· detractori? malign? · Et hᵒ
inuectiuū · Et hec inuectiua ue · Et inuecto ctas·
frequen· Peruehо his· Prouehо his· uexi· ctū· i· p
cul vel ante vehere· ꝓmouere· extollē· vñ ꝓuecto
tas· Reueho his· uexi· ctū · Subueho his· uexi· i· ſb̄
tus vel ſurſū portare. vñ ſb̄uecto tas· fre· Veho et
ei? cōpoſita ſūt actīa· & faciūt ꝓteritū ī xi· & ſu
pīnū ī ctū· Inuehor tñ inueniť ī deponēti gñe
el· aliqñ eſt diuūctio diſiuūctiua· ut qñ poniť ínť
duo q̄ nō poſſunt ſimul eſſe vera· ut Homo eſt rati
onale vl' irrationale· Aliqñ eſt ſb̄diſiuūctiua· ut qñ
poniť inter duo q̄ ſunt ſimul vera· ut amauerūt vl'
amauere· Aliqñ poniť etiā vel ꝓ ſaltē
elaber· ím velabꝛ eſt· & cor· la naturaliť
elabꝛ· a uelo las· ór velabꝛ bri· vas ī quo oleū
otundiť· vel ī quo frumentū purgaē· Itē velabꝛuꝫ
ór qđ uelis tranſiť· vel loc? rome ita dict? ubi ob·
ſonia uendebanť· vel illud quo paſtilli vel hmōi ci
baria uelanť· Horaci· Cū ſcurris fartor cū velabro
oñe macellū · Et inde uelaber bri· uēditor minūta
rum rer? cōmeſtibiliū ī tali loco· vel qui eas uelat·
elariū rij· ím uelū eſt.
eles· a velo las· ór hic veles litis· Et dicunť ve
lites· penl'· cor· expediti milites vel pedites leui ar
matura armati· q̄ ꝑlium incipiūt· Et dicūť a volan
do q̄ſi uolites· vel a uelocitate· vel a uelū ꝓpť cele
ritatē· vñ hic & hec uelitaris· & hoc re· Et uelitari
us ria riū · Et uelitor taris· ad modū uelitū pugna
re· vel ꝑlium incipe · Et poniť ſimpliciť ꝓ pugnare
vel certare· uel altercari·
elifer ra rū· penul· correpta· uela ferēs· ex uelū·
& fero fers componiť
elificor· a uelū & facio cōponiť uelificor caris·
· i· uelis tēſis nauigare· uel vela facere· uel erigē· vl'
velū ꝓuū facere· & cor· fi· Inueniť etiā uelifico cas
elitor taris· ím ueles eſt
eliuol? · a uelū & uolo las· ꝓponiť ueliuol? la lū
qđ uelis uolat· ut nauis· vel ꝓ qđ uelis uolať ím ma
re· & corripit uo·
ellerof? ſa ſū· i. uelleze plen? · a uell? ór·
ellico cas· caui· care· i· ſummatim vel paulatim·
vel appareťer uellere· vñ uellicās gñis oīs · Amos
vij. Sz armentari? ego ſū uellicans ſicomoros· &
cor· li· Et eſt verbum apparitiuū· & formať uellico a
vellis· ſcđa ꝑſona de uello lis· is mutata in i· cor·
& addita co· ut uello lis· uellico· i· appareo uel uide
or uellere· ſicut albico cas· i· appareo albere . Et ſci
as ꝙ uellito tas· ꝓ e· ſcriptū eſt verbū frequē· Sz uel
lico cas· ꝓ c· nō poteſt eſſe verbum fre· qz nullū uer
bum frequē· deſinit in co· ſz deſinit ī to uel in ſo vel
ím xo· Preterea ꝓſē· ím· vnj· lí· verba hmōi deſinētia
in co· ut uellico cas· albico cas· nutrico cas· ponūt
aliā ſpeciē a frequē· vnde uideas ne decipiaris ī or
tographia iſtorꝫ uerborꝫ· qz vellito ꝓ e· eſt frequen·
ſz uellico ꝓ c· nō eſt frequē· ſz ut tetigi eſt alia ſpēs
a frequētatiua· ut patz ꝓ paſcianū ím· vnj· Vñ vel
licans licantis participium omnis generis. Et vel
licatio onis· Et uellicito tas· frequē·
ellito tas. fre· i· freqñť uellere· vide etiā ī uellico
ello lis· uelli· uel vulſi · vulſū uellere· i· eradica
re· carpe· Vello poniť· Auello lis· i· remouere· lon
ge uellēdo abſtārе· Aduello lis· ad ſe vl' ualde uel
lere· Cōuello lis· Circūuello lis· Diuello lis· Euello
lis· Obuello lis· Peruello lis· Prouello lis· Reuello
lis· Sb̄uello lis. Trāſuello lis· Vello & ei? cōpoſita
ſūt actīa· & faciūt ꝓteritū ím uelli· & vulſi· ſz vulſi
ím frequētiori vſu eſt · & ſuꝑ· ím ſū
ellus leris. gñis neutri ór ipſū coriū ouis vl ari
etis cū pilis. & ór a uello lis· qz olim lane uelleren
tur & nō tondebanť· Et ipſa etiā lana uel floccus
lane diciť uellus· & cor· le.
elo A uelū nauis ór uelo las. laui· lare· i· tegere
coopire obumbrare· vnde hoc uelamen minis· Et
hoc uelamētum ti· Et hoc uelū li· monachorꝫ· Velo
poniť Aduelo las· i· ualde velare· Abuelo las· i·
diſcoopire. Cōuelo las· Deuelo las· i· ualde uelare.
vel diſcoopire· Inuelo las· Obuelo las· i· obtegere·
Reuelo las· i· detegere· apire· uel manifeſtaē· Velo
et ei? cōpoſita ſūt actīa· & ꝓu· ue· Virgili? enci
dos qñto· Cetera populea velať fronde iuuent?
elox A velū diciť uelox cis. gñis oīs· Et opať·
Vnde hec uelocitas· & ꝓꝓrie uelox
el ū A uelo las· diciť hoc velū li· qz q̄ſi ala uolā
tis extendiť et nauē volare facit· vñ volare & nare
recipca ſunt· i· recipce vnū poniť ꝓ alio· qz nauis
videť habere alas ī remis & velis. & auis videtur
habere q̄ſi remos & vela ím alis· Itē inueniť hoc ue
lum li· ꝓ eo qđ poniť ſup capita monachorꝫ· & qđ
ím eccleſia vel ím tēplis vel etiā ím aliis domib? exte
diť· & tūc diciť a uelo las· o mutata in um· dictuꝫ
ſic· qz obiectu ſuo interiora domorꝫ uelet· Vñ pſ·
ím quarto libro de denēis dicit. Qz quedā denomīa
tiua a uerbis deriuanť o· in um· diuertētia· ut uado
uadū· uelo uelū· Et ꝓducit ꝓmam uelū. & uelis nu
meri pluralis caſ? ablatiui· ſz velis verbū cor· ue·
Vnde verſus· Si trāſire velis maris vndas vtere
velis· Item a velū diciť b & hec velaris· & hoc re·
Et uelari? ria riū· ad velum primens· Et hoc uelare
ris. & hoc velariū rij· i· velū vel loc? uelo vmbrat?
Vnde & ſic dicebať quidā loc? in theatro ad quez
recipiebanť pueri poſt ludos· qz velū ante pēderz
ut eſſet ſecretus. Iuuenalis Et regios pueros ím·
de ad velaria raptos
elut· ím veluti exponiť
eluti· a uel & uti· diunctione cōponiť neluti· i·
que admodū· quō· ſicut· ſm paꝰ· & cor· penl'· Virgi
lius eneidos· ix· At veluti pleno lupꝰ ím̄ſidiaē ouili
& inde per apocopā fit uelut adūbiū ſiſtuimis· i·
ſicut· quaſi. & eſt c finalis līa non d·
ena· a uenio nis· diciť hec vena ne· qz ꝓ eam ſan
guis ueniat ad cor· vl' uena diciť q̄ſi viena a via qz
eſt uia ſanguinis· unde dicit yſidorꝫ· uene dicte ſūt
eo ꝙ uie ſūt natantis ſāguinis· ſiue riui per corpus

oñe diuiſi·quibus vniuſa mẽbra irrigañ·A vena dicit̃ venoſus ſa ſũ·i·venis plen?· Et aliqñ ponit̃ p turpis·qz in macilẽto uena turpiter apparet·Et ppt̃ venoſus ſioz ſim?·& ꝑdu·ue uena·ſed venis verbũ cozr̃.ue· Vnde uerſ?·Dic puer vnde uenis quo pgis turgide uenis·

Venabulũ·a uenoz naris·ꝺz hoc venabulũ li·quia venatui ſit habile·vel qz uenientẽ apꝛꝛ excipiat·Itẽ a uenoz ꝺz B & hec uenabilis & hoc le·ad uenãdũ habile uel plauſibile·& cozripiũt penultimã·venabulum & uenabilis·

Venalis.a uenũ ꝺz B & hec uenalis & hoc le·res q̃ vendit̃·uel uenditioni exponit̃·Horaci? in ſecũdo libzo epi. Laudat uenales q̃ vult excludere merces Vñ uenaliter adũbi·& hec uenalitas tatis·

Venatic? ca cũ·in uenoz eſt

Venatoz·a uenoz aris·natu·u in oz fit hic uenatoz toris·qui beſtias uenat̃ & inſequit̃ ·

Vendico cas·a vindico cas·ꝺz uendico cas·i·adquirere·verbũ actim cũ ſuis ꝓpoſitis ſiqua habet· Ꝺz vindico·i·ulciſcoz·& cozr̃·di·

Vendito tas·i·uendẽ cupio·freq̃nt̃ vẽdo ſm paꝑ endo.a uenũ ſupꝑ·& do das ꝓponit̃ uendo diſdidi·ditũ·tu·vñ hic uenditoz toris·Et uendit? tacũ·penl'.cozr̃· De uenditõe illicita habes in emo

Venefex·a uenefico cas·ꝺz B & hec uenefex cis·miſcens & faciẽs uenenũ·& ꝑdu·ne.ſz coz·ſi·Inuenitur etiã uenefic? ca cũ·in eodẽ ſenſu·vide i uenefico

Veneficina·a uenefex cis·ꝺz hec ueneficina cine·loc? ubi uenefícia exercent̃·& ꝑdu·ci·

Venefico·a uenenũ et facio ꝓponit̃ uenefico cas·iuenenũ facere· vñ uenefic? ca cũ·pnl'·coz·i·miſcẽs & faciẽs uenenũ·Et B & hec uenefex cis.in eodem ſenſu·Prophet̃a·Et uenefici·Vel ſm aliã literã·Et uenificis incãtantis ſapiẽter·vñ hº uenefíciũ ci·tale maleficiũ·& ꝑdu·p̃dca c.añ f.qz uenenũ ꝓ·ne·

Venenari? ria riũ·in uenenũ eſt

Veneno nas.in uenenũ eſt·

Venenum·a uena ꝺz hoc uenenũ ni·qz per uenas eat·Nõ em̃ nocere poteſt niſi ſanguinem tetigerit· Oñe vo uenenũ frigidũ eſt·& ideo aia q̃ ignea & in ſãguine eſt fugit uenenũ·et ꝺz uenenũ q̃ſi uenas necans·& eſt ethia·vñ uenenoſus ſa ſũ·i·uenenoplen?·Et ꝓpt̃.vñ hec uenẽoſitas tatis·Et uenenonas.i·itoxicare·uenenũ facere·vel uenenо inficere Vñ uenenat? ta tũ·& uenenari? ria riũ·qui facit venenũ·Venenatũ eſt in quo mixtũ eſt uenenũ ut potio·Venenoſũ vo eſt in quo natum eſt ut herba ſerpẽs· Venenaria mulier q̃ facit uenenũ· Veneno cõponit̃· Cõueneno nas· Deueneno as·i·ualde uenenaẽ·vl' uenenũ auferre· Eueneno nas·in eodẽ ſẽſu·Inueneno nas·Veneno actim eſt cũ oĩbus ſuis cõpoſitis·& ꝑdu·ne·

Veneo nis.nıui·vel uenij ꝑ ſincopã uenum·uenire·i·uendi·vñ ad coꝛꝛ·dicit apls in ꝓma epl'a ca.x· Oñe qꝺ in macello uenit·i·uendit̃ mãducate·& ẽ verbũ neutrũpaſſiuũ ſicut & uapulo exulo & nubo·qz habet uocẽ neutri·& ſignificationez paſſiui ut venio a te·i·uendoz· Et ponit̃ ex uenũ & eo·& ꝑdu·ꝓmaz ſicut uenũ. Sz uenio nis·coꝛr̃·ue·in preſenti·vñ quiꝺã Let? ſcurra uenit ſua cautio eſt bñ uenit·Idẽ·Cur miſer iſte uenit niſi numis femina uenit·Et ut dicit p̃ſẽ·in.x·li· Veneo ſcõm anologiam uenitũ deberet facere ſupꝑ·pro quo uenum magis in uſu eſt· Hec dicit p̃ſẽ·qz ſupinũ deberet formari a ꝓterito ueniui ui·mutata in tũ·ſicut audiui auditũ ·facit aũt ꝓteritum ueniui qz deſcendit ab hoc ꝯbo eo is i ui· Si hic ſic quero·Ab hoc ꝯbo veneo deſcẽdit hoc ſupinũ uenũ ut dicit p̃ſcianus ergo uerbuz eſt naturaliter ꝓ? ſuo ſupino·ergo uenũ nõ eſt de ꝓponẽtibus hui? ꝯbi veneo·& ita veneo eſt figure ſimplicis·qz nõ habet ex quib? cõponat̃ Ad hoc dico q ueneo eſt cõpoſitũ ex uenũ & eo·ſz nõ ex uenũ inquantũ ei? ſup̃·Inuenit̃ etiã venum oĩs gñis indeclina·ut Hec res eſt uenũ·i·uenalis·& ita eſt de ꝓponẽtib? illi? uerbi·Itẽ uenuz eſt ſupinũ eiuſdẽ uerbi·ut Frumentũ mittit̃ uenũ id eſt ad uendẽdum·& ſic uenũ eſt figure decõpoſite·ſz in ꝓma acceptõe eſt figure ſimplicis Idẽ cõtingit in hoc noĩe ſemis Nã ſemis oĩs gñis & indeclinabile eſt figure ſimplicis.i·dimidi?·Sed hic ſemis huius ſemiſſis·i·medietas aſſis· eſt figure cõpoſite Inuenitur etiã hoc uenũ ni·i·uenale vl'uenditio·vñ ambroſi?·Veno & empto viuit̃

Veneripeta A ven? & pero ꝓponit̃ veneripeta tepenultima cozrepta cõis generis·i·luxurioſus vel luxurioſa quaſi uenerẽ petens

Veneri? ria riũ·& etiã p e·uenere? rea reũ·inuenit̃·i·luxurioſus & ꝺz a uen?

Veneroz A uen? ꝺz veneroz raris·uerbũ cõmune ·i·adozare l' adozari honozare vl' honozari decozare vl' decozari cũ veneratõe·qz ꝓpt̃ pulcritudinẽ fit ſepe veneratio· vñ uenerand? da dũ Et B & hec venerabilis & hoc le·vñ uenerabiliter adũbiũ Et hec venerabilitas tatis et ꝓpt̃·Veneroz cũ ſuis ꝓpoſitis ſiqua habet cõe eſt·& coꝛ·pnl'·ut patz i illo uerſu Quẽ veneroz decozo quẽ pulcz reddo decozo·

Venet? fuit quiꝺã rex q̃ condidit ciuitatẽ quã ex ſuo noĩe uenetiã appellauit·& põt declinari hec venetia tie ·vel he uenetie tiaꝛꝛ·vñ uenetus ta tũ·patrium·penultima cozrepta

Venia A venio nis ꝺz hec venia nie·& ſi p̃cedat peccatũ idẽ eſt qꝺ indulgẽtia·ſi nõ p̃ceſſit peccatũ idẽ eſt qꝺ licentia. vñ Horaci?·Scim? & hãc veniam petimuſq; damuſq; viciſſim·Itẽ ecclı·xxv·Nec des mulieri neq̃ veniã ꝑdeũdi·i·licentiã vel libertatẽ·Et ꝺz a venio qz uenia venit a libtate dãtis zẽ

Veniale·a venia ꝺz hic et hec venialis.et hoc le. vnde venialiter adũbi et hec venialitas tatis·qꝺ facile ꝓmeret̃ veniã·Et ſcias q ueniale ꝺz tripliciter ſcz veniale ex gñe ut uerbũ ocioſũ·veniale ex cauſa ut qꝺ ex infirmitate·vel ignorantia geritt̃ qꝺ excuſationẽ quandã habet· veniale ex euẽtu·ſicut cl'paz precedentẽ moꝛtalẽ ꝓfeſſio ſequẽs uenialem facit· ut dicit ambꝛo·qz relinquit̃ reatus tẽpoꝛalis pene vñ cũ aug?·dicit·q adam credidit peccatũ qꝺ ipe cõmitteret veniale·intellige veniale eſſe ex cauſa·qꝺ qñqz etiã eſt moꝛtale ſimplicit̃· Hic põt queri an adam in p̃mo ſtatu potuit peccare venialiter Ad hoc dico q talis erat p̃mi ſtatus rectitudo·ut ſupioꝛ ps raciõis deo ſubijcereť·cui ſubijcerenť ſuperiozes vires·quib? ſubijcereť cozp? ita q p̃ma ſubiectio erat cauſa ſecũde·et ſic deinceps· Manẽte aũt cauſa· manz effect?·vnde ſicut q̃diu homo erat ſbditus deo nichil in cozpis ptibus cõtingere poterat oꝛdinatũ anime·Ita etiã in viribus anime nichil ꝓtingere poterat qꝺ ratio ſupioꝛ nõ oꝛdinaret in deũ· Qꝺ aũt in deũ recte ꝺrdinatũ eſt·venialę peccatũ nõ eſt·et ita veniale peccatũ in ꝓtimo ſtatu ꝓtingere non poterat· ſicut nec moꝛs niſi prius oꝛdo mẽtis ad deũ tolleret̃·qꝺ ſine peccato moꝛtali fieri nõ potuit. vide in liber ra rum· Itẽ nota q culpa nõ põt oꝛdinari niſi p penã·qz deꝰ nihil inoꝛdinatũ relinqt̃·et iõ nũq̃ culpã ſine penã dimittit

In illis aũt q̃ damnanť nõ potest aliq̃ pena dimitti nec aliqs reatus tolli·cũ careant caritate p quã & culpa purgať·& reat? tollť·Et ideo culpa vẽnalis in eis semp manebit· vel reatus ei?·si ante peccatũ mortale veniale dimissũ fuisset quãtũ ad culpam·manẽte reatu ratõe sbiecti·& p̃ter hoc damnati mortaliter de venialib? puniẽť·sicut etiã sup̃ dixi in pena·Hic potest q̃ri an veniale possit fieri mortale·Ad hoc dico q̃ cũ mlta venialia p̃tigant ad quãtitatẽ peccati mortalis p se loquẽdo est impossibile·qz reat? & macula peccati mortalis in infinitũ distat ab ea culpa q̃ est venialis·cũ peccatũ mortale priuet infinitũ bonũ qđ est bonũ increatũ Per veniale aũt peccatũ tollť aliqđ creatũ ut fervor caritatis·Distãtia aũt p̃uationũ mensurať ex his q̃ priuanť·vni etiã eor̃ debeť pena eterna·et alteri tpalis·Sz p accidẽs possibile est·qz cũ veniale sit dispositio ad mortale·qz ex hoc q̃ aliqs frequẽter venialiter peccat fit in eo quedã p̃nitas etiã ad peccandũ mortaliter·quãto v̋o qs magis ꝺsuevit in aliquo ope magis sibi placet illud·qz signũ habitus est delectatio opis·ut in ſcdo ethicor̃ dr·hoc tñ de necessitate nõ ꝺtingit·Quãtũcunqz em̃ excrescat p̃nitas ad peccandũ p iterationẽ venialiũ semper tñ manet libertas in volũtate·ne in peccatum mortale delabať·Et sic intellige illud qđ dicit augustinus sup̃ illud iobis·Sic de? dilexit mũm ꝛc̃·Minuta inq̃t plura peccata si negligant̃ occidunt·minute em̃ gutte aque flumĩa implent·minuta sũt grana arene·sed si multa arena imponať p̃mit atqz opprimit·Hoc facit sẽtina neglecta·quod facit fluctus irruẽs·paulatiz eĩ sẽtina intrat·sz diu interando & nõ exhauriẽdo mergit nauẽ·Itẽ sic intellige illud·Vitasti grãdia·vide ne obruaris arena·Item dicũt doctores· q̃ venialia peccata deleñ sex modis·Primo·p dignã eucharistie susceptiõez·Itẽ p aq̃ benedicte aspersionẽ·Itẽ p elemosinaz largitionẽ Itẽ p orationẽ p̃cipue dn̄icã·s·pater noster·Itez p generalẽ confessionẽ·q̃ fit quotidie in ecclesia·vbi nõ solũ venialia·sz etiã mortalia oblita credendum est deleri·Itẽ p ep̃alem vel sacerdotalẽ benedictionez Et ego intelligo cũ qs exñs in caritate facit & accipit ista· vel eoz aliq̃ cũ aliq̃li ꝺtritõe & deuotione Itẽ videť q̃ nõ solũ p ista specialiť numerata·sed etiã p qõlibet bonũ opus venialia deleanť·Ex p̃dictis sex nota versus· Orans·corp?·aqua·tribuens benedictio·sancti·Necnõ cõfessis·remouẽt venialia puris· ¶ Vtz aũt aliqs debeat peccare venialiter ne p̃xim? peccet mortaliť·siue p salute p̃ximi dictũ est in scandalũ·Et scias q̃ peccatũ veniale ẽ cũ spũsancto·sz nõ a spũsancto·sicut dixi in timor Itẽ volo te scire q̃ culpa venialis in eo q̃ cũ gratia decedit post hãc vitã dimittiť p ignẽ purgatoriuz qz pena illa aliquantulũ voluntaria virtute gratie habebit vim expiãdi om̃ez culpã q̃ simul cũ gratia stare potest·

Venit·venio nis·facit p̃teritũ veniui·vel p sinco pam venij·Iohis·xij·ca· Quare hoc vnguentũ nõ venit trecentis denarijs·

Venilia.a venio nis·ꝺr hec venilia lie·maris effluctuatio q̃ ad litus venit·vñ varro·Venilia est vnda q̃ ad lit? venit·Salaria que ad lit? redit·

Venio nis. veni·ventũ·venire·i·versus nos ire·Sz vadere a nobis ire quo libet·Venio cõponitur Anteuenio nis·i· venire ante aliquẽ. vel ante p̃occupare·vel anticipare·Aduenio nis·i·venire ad aliquid·Vñ aduento tas·fre·Circũuenio nis·i·circũdare·stringere·inculpare·Cõuenio nis·i·cõgruere. vel decere·ut Hoc palũ ouenit michi·i·decet·Et ouenire·i·alloqui.ut Conuenio vos o iudei·i·alloquor·Et ouenire·i·adunari·ut Isti cõuenerunt ibi Et ouenire·i·simul venire.Et ouenire·i·paciſci·Vñ in matheo·Nõne ex denario conueniſti mecũ·i·pactũ feciſti·Et cõueni tibi vnũ denariũ. Et ouenire id est·exigere aliqđ ab aliquo· Et ouenire·i·aduna re·vel cõpellare·i·ad causã vocare vel ad palatiuz Et ouenire·i·messe·ut albedo ouenit michi·i·inest Et ouenire·i·assimilari·ut Iste ouenit cũ illo ĩ albedine·i·est similis illi· Quas significatões isti v̋sus ip̃te indicant· Cõuenit accipiť p̃pangit & assi'latur P̃ro pellit inest·p tegit atqz decet· Vñ ouenit impsonale· Et ouenieñs·& opať·Vñ hec ouenientia tie· Et cõponiť·Incõueniẽs·& opať·vñ hec inconuenientia tie·vide in cõuenio·Itẽ venio cõponitur Deuenio nis·i·deorsũ venire. vl' de vno loco ad alium venire·vel a deorsũ sursuz venire·Euenio nis· Interuenio nis·i·intercedere·inter aliquos venire & mediatorẽ esse p aliquo orare·vñ hic interuẽť? tus·i·intercessio·Inuenio is·qđ ponť· Adsuenio nis. Itẽ venio cõponiť·Preuenio nis·i·ante venire vel anticipare·p̃occupare·vel p̃monstrare·& ante venire· vel imponere· Peruenio nis·i·pfecte venire·P̃rouenio nis·i·p̃cul vel añ venire vel abũdare & crescere·pullulare·Vñ hic p̃uentus tus·i·abundantia·Obuenio nis·i·cõtra venire. vel vndiqz·vel euenire·Reuenio nis·i.itez venire. vel retro.Subuenio nis·i·succurrere· Venio & ei? cõpoſita sunt neutra·Preter ista quinqz anteuenio·circũuenio·cõuenio p alloqui vel exigere·vel adunare· vel ad palatiũ vocare· Inuenio & p̃uenio que sũt actia· Et oĩa faciũt p̃teritũ in veni·& supmũ in ventum & cor̃·hãc sillabã ve· in p̃senti & in his que veniunt a p̃senti· sz in p̃terito eã p̃ducũt·vñ vers?·Iã venit hora veni mea·tu venias ego veni·Item scias q̃ venit aliq̃n est impsonale·& req̃rit gẽtim· & p̃tinet ad recordationẽ nõ simpliciť·sz ex adiuncto·ut Michi venit in mentem lectionis quã dixit magiſt id est·recordor·Simpliciť tñ nõ bene ꝺr.Platonis venit·i·recordor platonis·

Veniola le·dimi·p̃ua venia·& cor̃ pn̄l'·

Venor·a venio nis·ꝺr venor aris·qđ sepe inuenitur p illicere·vel decipe·qz ĩ venando sepe fere decipiunť·vñ hic venat? e? cui· Et uenatori? ria riũ Et uenatic? ca cũ·Venatoriũ dicim? ferramentũ·vel est loc? venãdi·venaticũ v̋o canẽ. vel etiã carmen siue clamorẽ·Venor ponť·Conuenor naris·& p̃duť.ue.horacius in epi·Non ego ventose plebis suffragia uenor·

Venosus sa·sũ·in uena est·

Venter·a vẽtus ꝺr hic uẽter tris·hi uentres·horũ vẽtrium·qz uentũ cõcipiat· vel ꝺr vẽter.qz p totũ corp? vite alimẽta trãsmittat· Et differt ab aluo·& utero. qz alu? est illud receptaculũ qđ r̃cipit cibum·& in quo sordes sũt & purgari solet·vñ & dicitť sic·qz abluatur·i·purgeť· ex ipso em̃ sordes stercor̃ defluunt·Vẽter uero ẽ·qui acceptos cibos digerit. & apparet extrinsecus·s·ps exterior in qua est pinguedo·& p̃tenditur a pectore vsqz ad inguẽ·Et sicut dictũ ẽ dicitur vẽter·qz p totum corpus vite alimẽta trãsmittat. uel excipiat uentum. Vterus p̃prie ẽ mulier̃ i quo cõcipiũt·& ꝺr uter? qz duplex sit·& ab utraqz ĩ duas se diuidit partes ul' qz interi? impleať fetu·Aqualicul? p̃prie ẽ porci·& hinc ad uentrem fit trãslatio·& a uenter dicitť

ventricosus sa sū. Et ventrosus sa sū. magnum et grossū habēs ventrē. vel gross?.

Ventilabr. a vētilo las. ōr hoc ventilabr bri pala ventilandi. & corr. penultimā naturaliē. Matheica. nj. Cuius ventilabrum in manu sua & pmūdabit aream suam.

Ventilo. a ventus ōr vētilo las. laui. lare. i. ad vētum dispgere & pijcere. exqrere excutere. inuestigare. Et oponiē. Diuentilo las. i. diūsis modis ventilare. Euentilo las. i. extra vel ualde uentilare. Et est actim cū suis cōpositis. & corr. ti. Iuuenalis in pmo li. Vētilet estiuū digitis sudentib? aur.

Ventosus. a uent? ōr uentosus sa sū. uento plen? vel uento inflatus. vel instabilis. vel verbos?. vel uane laudis & glorie cupid?. Et uentuosus sa sum in eodē sensu. & utrūq; opaē. Vñ hec uentuositas vel uentositas. Vñ hec uētosa se. p quodā uase ad minuendū sanguimē apto

Ventrale. a uenter ōr hoc uentrale lis. fascia vel ligatura uentris. uel cingulū circa uentrē. vel zona sicut lūbare circa lūbos. et renale circa renes. Et h ōr hec uentralis. & hoc le.

Ventricul? li. dimi. puus uenter

Ventriloqu? qua quū pen'. corr. q de uentre vel p uentrē loquiē. & componitur a uenter & loquor vel loquens.

Ventrima. a uenter ōr hec uentrima ne. bestia que fert onē? circa uentrē. & pdu. tri.

Ventul? li. dimi. puus uentus

Ventuosus sa. sū. im uentosus est.

Vent? a uenio nis. ōr hic vent? ti. qr ueniat. vel dicē uent?. qr violent? sit. & violēter ueniat. Nō em̄ solū arbores. sz etiā celū & terrā manaq; oturbat. Hic pōt q̄ri que sit radix uenti & materia ex qua. Ad hoc respōdet frater albert?. Qr radix vēti est ex uapore q̄ ascēdit de terra. & principiū eē ei? est ex eo. & materia ei? est uapor talis q̄ frigid? & sicc? Utilitate sua aerē transcēdens. cum spissatur frigiditate aeris fortiē impellit aerē. Hoc aūt sciē ex hoc q̄ quātitas uentorū et nubiū est ꝑm q̄titatē vaporis ascendētis ex terra & aqua. qr si multi sūt vapores. mlti sūt uenti. et si pauci sūt uapores pauci sūt uenti. Qr aūt recipit q̄titatē a quātitate alteri? illud materialiter est ex illo. ergo uentus materialiē est ex uapore terrestri ad supius aeris ascēdente. Amplius autem? multotiēs q̄ terra multum sicca existēte. ita q̄ ptinuatōe q̄si caret. sz est pulus discōtinu? nō eleuaē uent?. qr uapor ptinu? ex terra eleuari nō potest. sz eleuaē tunc uapor humidus ex aq̄s & facit pluuiaz. q̄ postq̄ terrā madefecerit & puluerē ptinuauerit. uaporat terrā. & tūc uenit vent? post pluuiā p calorē solis eleuantē uaporem terre siccū. eoq̄ calor solis ita exiccat eū. q̄ hūiduz aque nō uincit in eo. sz manet tm̄ ea ten? qua ten? ptinuare potest uaporē eleuatum. Vapor ergo ille sic eleuat? est corp? uenti. & principiū flatus ei? & radix pma in q̄ radicaē esse ipsi? & est ei? materia. & ideo ꝓpter motū illi? flat uent?. & mouetur ꝑm quātitatē uaporis sicci. q̄ ꝓhabito modo de terra eleuaē i mltitudine & paucitate. & cū abscōditur & abscindiē eleuatio talis uaporis quiescit vē e?. Quiescēte aūt uēto & serēata aura accēdiē sol et facē būiditatē occultā sb̄ ēta euaporari. qr exiccat terrā & apit eā. ut hūiditas occulta latēs in ea possit euaporari p uaporē siccū qui est actu calid? et potentia humid?. Et est uapor aque? q̄ tūc ascendit ad aerem. & cū in aere ei obuiat frig? alteratur in aquā & pluit & tūc patr ex pluuia quiescit ventus. eo q̄ humor pluuie tpat vaporē siccū qui est in aere. & ptinuando terrā & infrigādo nō sinit eas euaporare terrestrē uaporē qui multiplicaē m materia uenti. et ideo cessat uent?. Abscindiē em̄ materia uenti eo q̄ humectaē terra & minoraē ꝓpter illud materia uaporis. sicci qui est materia uenti. qua minorata quiescit uent?. Hic etiā nota q̄ in sermone uniūsali loquēdo quantū est ex pte efficiētis due sūt cause ꝓhibentes esse uentoz. quarū una est frig? excellēs. & altera est calor excellēs cū siccitate excellēte. Cū vo calor & frig? excellūt. & siccitas excellēs est cū utroq; tūc prohibēt uapores ascendere qui est uenti materia. Cui? quidez causa est. qr frigiditas excellens cū siccitate excellēte constringit partes terre. & siccitas ptinet eas. nec sinit eas euaporare. qr apiri nō possūt ptes. Dīne autez euaporās aptum est. & pars ei? recedit a pte. caliditas aūt ꝓsumit & urit plusq̄ eleuet. & siccitas que est cū caliditate exiccat humidū. ita q̄ ptinuare nō potest id qō de terra eleuaē. Et ideo uapor ñ habz materiā q̄ ad supmum aeris ascēdat. & ideo vent? abscindiē & impediē. Volo etiā te scire q̄ uenti orientales caliditores sūt uentis occidētalib?. licet vo uentus sit ex uapore frigido & sicco. tamē ex loco in quo oraē & p quē est flat? ei?. adquirit aliquādo ꝓprietatē alteri? cōplexionis. Et hoc modo dicim? q̄ aquilo est uent? frigid? & sicc?. & meridionalis calidus & humidus. et orientalis calid? et siccus. et occidentalis frigidus et humidus. Laterales vo uenti habēt ꝓprietates principaliuz remissas. et aliquid participant q̄litatis illi? uenti versus quē habent generationē. Non aūt p viā illā tm̄ ōr orientalis calidior occidentali. sed etiā ideo. qr sol diutius agit in vaporē orientalis venti q̄ agit in vaporem venti occidentalis. Licet em̄ mora solis q̄si semper sit equalis. ita q̄ tādiu ascēdit in orientem sicut descendit in occidentē. tamē tripliciter virtutē infundit vapori orientali. et nō nisi simpliciter infundit virtutem suā vapori occidētali. In oriente vo ꝑio emittit radium mijciens calorem in eo. et secundo p paulatū excessum auget calorē generatū et cōfirmat. et tercio p ꝑsentiā corporalē ꝓsummat vel pficit eū. et tbit secū aliquādiu. et tūc demū icipit declinare ab eo. et tunc remitti incipit calor vaporis. In occidenti aūt versus nos nō ita ꝓcedit. sz vapore vix illuminato statim cadit sol sb̄ habitabilē terram nostram. et maiorē vaporis ptem trahit secuz et ꝓ reliq̄ manet frigidior et grossior vapor supra orizōtē sole nō ꝑsēte. et ideo frigidior ē uent? Ex dictis aūt iā duo patent. quorū vnū est q̄ licet vētus orientalis calidior sit vento occidētali et subtilior et clarior. tamē in mane cū agit i ipsū calidior est et purior et subtilior et clarior q̄ post meridiez cū sol declinat ab ipso. eo q̄ tūc incipit vapor frigiditate ꝓpria et loci inspissari et turbari. et frigidiorem reddit ventū. Ecōtrario de occidētali ꝓpter oppositam causam. Alterū est quare rubor in mane signat pluuiam et i sero serenū. Patet etiā ex his q̄ sol aliquādo est causa ventorū aliquādo est causa abscisionis eorū. vide etiā in nubes. Quezi etiā pōt hic de diūsis modis quibus egrediē uapor nō ignitus ō nube. et qualiter opaē ad guttas magnas ut clarius pateat quid sit ventus turbinis. Ad hoc intelligendum scias. q̄ vapor terreus quando apparet in aere ad superficiē aeris eleuatus. est ventus et quādo occultaē in ventre terre facit terremotuz

& cū coareaē in vētre nubis facit tonitruū & cho
ruscationē. Ventus aūt aliqñ egrediē de nube non
ignitus nec multum expulsus. Vnde & si de nube
paulatim sine magna expulsione egrediaē nō facit
tonitruū. p̄cipue si sit ex vapore sūbili nō habente
diuersas p̄tes ex frigido multū p̄cutiente ipsū. nec
ex humido viscoso ꝺtinuante eū. Tūc egrediē sine
sono. vel cū sincerissimo p̄uo valde. Quādo autez
nō ignie. sed cū quadā exufflatione magna & forti
egrediē. tūc vnā p̄tez nubis p̄icit ad aliā. & facit
p̄tes nubis spissas. Et ideo coopaē ad magnas gut-
tas generādas. q̄ cadūt tpe tonitrui. anteq̄ veniat
pluuia magna. Magnitudo aūt illi⁹ gutte est scōm
p̄portionē qua ventus impellit vnā p̄tem nubis sup
aliā in hora qñ nubes incipit ꝙuerti in aquā. Iste ā
effect⁹ venti. est cū p̄mo sūbile vaporis inclusi ī nu
be separi incipit a grosso glutioso. & anteq̄ nubes
multū inspissenē p frig⁹. qz tūc sūbile venti incipit
exire de nube. & sufflat p̄tes nubis ita q̄ inspissan
tur & ꝙuertunē in magnas guttas valde humidas
Si aūt aliq̄s de hoc dubitās obijciat ālit̄ esse pos
sit q̄ vent⁹ sufflat⁹ q̄ p hoc ipsū q̄ flat distrahē vi
deē p̄tes nubiū & ita p̄hibere guttas magnas. fac
guttas magnas. Et scias q̄ iste vent⁹ de quo lo
quimur nullus est p̄dictoꝝ ventoꝝ. sz est ventus
egredi⁹ de nube. & ille nō attingit nubē extra sed
intra. Et ideo interiores p̄tes nubis exufflat super
exteriores. & sic inducit spissitudinē in p̄tib⁹ nubis
& deijcit nubē & egrediē. qz dū ps exufflata inun
dat supra aliā. necesse habet cedere ab ea q̄ sibi fuit p
ns otinua. & sic scindiē suauiē nubes & exit vent⁹
nō ignit⁹. ¶ Nūc queramus de vento turbinis &
causa ei⁹. & quare fit ut multum in estate. Ad hoc
dico q̄ per omnē eundem modū immediate p̄edi-
ctū. sub mmora tñ violēcia egrediē de nube ventus
turbinis. & iste est vent⁹ q̄ frequēti⁹ videē in esta
te ī campo tollēs inuoluēdo paleas & terrā & pul
uerem. & alia quedā corpora terrestria. Fit vo vē-
tus ex hoc ille q̄ apitur nubes vna in loco vno. &
alia in opposito situ ad illā. & ita duo venti cōcur-
runt in medio. & vterq̄ illoꝝ ab altero impellit et
impellit. nō quidē in sūblimi sz ī terra. Sufflatio vo
venti est de sūblimi veniēs in terrā. & sup terrā rep-
cutiē & eleuaē aliquātulū. Cū ergo e nubibus egre
dientes due fuerint exufflatōes oppositē occurrē-
tes in loco vbi terrā p̄cutiūt. ille due exufflatōnes faci
unt ventū turbinis. eo q̄ vtraq̄ aliam impellit &
impellit ab ea. Et ideo p modū circuli rotundatur
& inuoluēdo se inuicē ascendūt in altū. & trahūt
secū puluerē & corpora minuta q̄ sūt sūbiliora sic
limi stipula. & stupa. Est aūt diligenē attendēdum
q̄ scm oim p̄patheticoꝝ sñiam tradiē iste vent⁹ ut
multū fieri in estate qñ est temp⁹ tonitrui. & ideo
etiā signat tonitrua post futura et infra post pau
cos dies. Et si fortis est turbo. forte nō p̄cedit toni
trua nisi vna hora. vel duab⁹. vel in parte vnius ho
re. Et si sit in hieme fit in tpe niuis et nō vehemens
Tradiē etiā iste vent⁹ esse exiens de nube. et nō ad
ueniens ex aliq̄ plaga mūdi sicut alij venti. p̄p̄e qđ
diungiē sciēcia ei⁹ a quibusdā cū scientia tonitrui.
qz vnā habet causā. Et tradiē q̄ in figura est rotū
dus et scm suā virtutē eleuat et eradicat quedā cor
pora terrestria. Causa aūt ei⁹ q̄ est esse eū ī estate
ut multū. est. qz tūc eleuanē nubes aq̄ et incluđēt
in se vapores terrestres. Si aūt est ī hieme. tūc est
tpe niuis. qz nubes niuose plurimū hñt ī se spiritꝰ
aerei. Et ideo aliqñ ḡniant vētos turbinis. qñ sūt in
situ opposito. Causa aūt ei⁹ q̄ descendit a nube et
nō a plaga mūdi est. qz vent⁹ q̄ venit a plaga mun
di fortis esse nō potest cū suo opposito p̄pter defe
ctū materie et cause eleuātis. Vñ si veniret vētus
turbinis a plaga mūdi diu durarz. qz diu durat ge
neratio materie talium ventoꝝ. Vent⁹ aūt turbinis
nō durat nisi p vnā horam. Et ideo peccāt qui cau
sanē ventū turbinis ex aq̄lone et austro venire. cuz
exīsse aristoteles tradat eū descēdere de nube. Et
experimentū cōfirmat dictū aristotelis. qz nos vide
mus q̄ si venirent illi vēti ab aq̄lone et austro opor
teret q̄ starent in tota illa regione et nō i loco vno
vni⁹ campi pui. Nos aūt videm⁹ q̄ tm̄ in vno loco
puo campi flat vent⁹ turbinis. Adhuc aūt si esset
ex aquilone et austro flantibus alijs ventis oppo
sitis a plagis oppositis mūdi veniētib⁹. starz ī uno
loco. et ibi muolueree. Nūc aūt videm⁹ q̄ ventus
turbinis mutat locū quādiu durae. Amplius vide
mus ventū turbinis aliqñ in aere quieto a vētis in
estate. s. Cōstat ergo q̄ ñ causaē a ventis fortibus
austro. s. et ab aq̄lone flantib⁹ ex opposito situ mun
di. sz potiꝰ modo p̄dicto egrediē de nubib⁹.

Venula le. dimi. pua vena

Venū. In veneo nis. est. et p̄ducit ve.

Venūdipir⁹. a pir⁹ p cōpositionē dicit hic venū
dipir⁹ piri. Et hec venūdipira re. qui vel que vēdit
pira. et corr. hāc sillabā pi.

Venūdo. a venū et do das. cōponiē venundo das
venūdedi. et corripit penultimā venūdedi venūda
re. vel venundatum. Vnde venundatus. venūdata

Ven⁹ veneris. fe. ge. dea amoris. ¶ venundatum
vel pulcritudis. vel ipsa pulcritudo. Et dr sic a ve
na. i. a sanguine. qz sāguis pulcritudinem creat &
amorem. et cor. penl. gti. Vñ veneri⁹ ria. riū. et ve
nere⁹ rea. reū. inueniē. Et venust⁹ sta. stum. i. pul
cer et recens. Et cōparaē. Et facit gtim veneris ad
differentiā de veni impatiui verbi. Vñ dicit p̄scia.
in. vi. li. Ven⁹ veneris qđ solū p̄priū fcim inueniē
in us. desinens corr. et forte ideo sic declinaē. ne si
ven⁹ veni diceree. dubitatōez haberet gtūs cū ve
ni verbo impatiuo. Significatōes hui⁹ nois venus
in hoc versu cōtinenē. Diua. planeta. decor. fertur
venus esse libido. vide ī vesper.

Venustus. a venus dr venust⁹ sta. stum. i. pulcer
decens. Et comparaē. Vñ hec venustas. statis. Et
venustul⁹ la. lū. i. aliquantulū venust⁹. Et venusto
stas. i. decorare. decusare. Et cōponiē. Cōuenusto
stas. Deuenusto stas. i. valde venustare. vel venu
statem auferre. Et est actim cū suis opositis scōm
hug. Pap. vero dicit. Venust⁹. i. sapiens. ornatus.
modestus. facetus. formosus.

Vepiscus sci. de gemis filijs vno aborto. altez qui
legittime nat⁹ fuerit sic vocaē

Veprecula. a vepres. remota s. & addita cula. sic
veprecula le. dimi. ut dicit p̄sē. in. nj. li.

Vepres. pris. vel hec vepris. pris. sl⁹ inueniē dr
spina. Et dicunē spine vepres. quasi vi prendētes.
Vñ a vis. et prendo dis. dr cōponi. vel sit ethia.
Vñ quidā. Dicit hinc vepres. qz prendat vellera

Ver. a vireo res. dr hꝰ uer ris. qz uiret. ¶ vestis
vel qz recedēte hieme tellus vestiē. vl uiret herbis
et erūpit in flores. et p̄du. penl. Vñ ouidi⁹ de ar
te. Vere pri⁹ taceant uolucres estate cicade. Quā
do aūt incipiat uer. dixi in estas.

Veract⁹. a uer p cōpositōez dr veract⁹ cta ctū.
id est. vere actus. i. uerno tpe aratus. Vñ veracu

Veracul⁹ la lū. aliq̄tulū verax. ¶ lus la lum.

Veratrū tri·generis neutri·i·elleborū·& dicit̄ a vires·q; vires habeat·& ꝓducit primam·sed penl' timā naturaliter corripit·

Verax·a uer? ōr uerax cis·ois gn̄is·i·sincer?·simplex·qui frequēter & sepe dicit veꝝ·Et opat̄·Vñ hec ueracitas tatis·Et est verax in dictis·sꝫ uerus in factis ꝓprie loquēdo

Verbale nomē est illud·qđ a uerbo descēdit ut a colorо·mde color·reiecta o.& honorо inde honor ſm ꝑſc·Et declinat̄ ꝟ & hec uerbalis·& hoc le·& ōr a uerbū·& a dīio uerbali addita tas·fit hec verbalitas tatis·& addita ter fit uerbalit̄ adūbiū·Vide in ſcribo & in lector & in ſpirator·Item de formatione uerbaliū desinentiū in mentum·dixi in fulcimentū·Item de uerbalib? desinētib? in bilis·dixi ſupra in docibilis·

Verbena ne·penl'·ꝑdu·quedā herba ꝟſecrata veneri ꝑ ortrariū·& ōr verbena·q̄ſi veneris vena

Verberaculū li·i·flagellū·a uerbero ras·

Verbero ras·raui·ratū·rare·i·ꝑcutere·flagellare Inde hoc verber beris·i·ꝑcussio·vel flagellū·vl' impetus pertice libzille·vel ipſa libzilla.Vñ uerberosus ſa ſū·i·flagellosus·vel cupid?·vel impetuosus vel incisus·Itē a uerbero ōr ꝟ & hec uerberalis & hoc le.qui apt? est ad uerberandum·Et opat̄·Verbero oponit̄·Cōuerbero ras·Diuerbero ras·i·diū ſis modis uerberare·vel diſſūgere·Peruerbero ras Reuerbero ras·i·uerberādo trāſformare·& ē verbero actim cū ſuis opoſitis·& corr·be·

Verbero onis·maſ·ge·qui alīū uerberat·vl' qui dignus est uerberari·& ōr a uerbero ras·

Verbigena ne penl'.cor.i·genit? de ꝟbis.ex uerbū & gigno gnis·cōponit̄·

Verbosor saris·m uerbū est·& ꝑdu·bo·

Verbo ten? ·due ꝓes sūt·& acuit̄ te·sicut dixi in ſecūda ꝓte in tractatu de accentu adūbior? in capitulo de opoſitis a tenus·

Verbulū li.dimi·puum uerbū·vel vile uerbū.

Verbū·a uerbero ras·ōr hoc uerbū bi·i·ſermo.q? in ei? ꝓlatione ueberat̄ aer·Vñ & quedā ꝓforatio nis ꝑ excellentiā ōr uerbū·q? frequēt? in ei? ꝓlatione alteri? ꝑris·Itē uerbū ponit̄ ꝑ deceptione·Itē uerbū·i·dei filī?·ut·verbū caro factū est·vñ grecism?·Hoc nomē uerbum designat quattuor ista·Deceptio·ꝑs est·& filī?·at q; loquela·Vñ uerbosus ſa ſū·i·garzul?·rugax·& opat̄·Vñ hec uerbositas tatis·Et uerbosor saris·i·verbose & multū loqui·De uerbo & ei? ſpecieb? ꝑ ut est ſcōa ꝓfoationis·dictū est in tercia parte in capſo de uerbo·Et ſcias q; ſm augustinū uerba ideo ſūt instituta nō ut ꝑ ea homines inuicē fallant·sꝫ ꝑ ea in alteri? noticiā cogitatōes suas ferāt·uerbis ergo uti ad fallaciā nō ad qđ ſūt instituta peccatū est·ſicut dixi in mendaciū·vide in uox·& in loq̄la·& in passiuū·& in logos·& in positiu?·& in nuga Quādo aūt uerbis ꝑme & ſecūde ꝓſone debeat adhiberi·dixi in narratio·Hic nota qđ dicit origenes in omelia·Cū despōſata esset maria·ꝛc·Et ſic hoc uerbū humanū & corporale immiſſū in auribꝰ plurimor? nō diuidit̄ ꝑ ſingulos ut ꝑs in uno·& ꝑs ſit alter? in alio·sꝫ in oibus integr? & plenū habet̄·& i vno quoq; totū.ſic q̄to magis uerbū unigenitus vbiq; tot? est & in celo & in terra·& apud patrez & in virgine·& nō diuidit̄ neq; ſcindit̄ neq; ī partes efficit̄·sꝫ totus totū tenet·& totū implet·totū illuſtrat & poſſidet·

Verculū li·dimi·puum uer·& corr·cu·

Verecundor daris·m uerecund? est·

Verecund?·a uereor reris·ōr uerecund? da dū·q; verꝝ etiā factū erubescit·Et opat̄·Vñ hec uerecundia dia die·Et hinc uerecūdosus sa sū·Itē a uerecund? ōr uerecūdor daris·dat? sū.i·erubescere·& ꝓduc· hanc sillabā da vbiq;·Itē uerecund? oponit̄·Inuerecund? da dū·Et opat̄·Vñ hec inuerecūdia die·et inuerecundosus sa sū·

Veredari?·m vered? exponit̄·

Veredus di·maſ·ge·i·equ? trahens redā·& ē cōpositū a uebo & reda de·q̄ſi uehens redā·vñ ꝟ ueredari? rij·i·auriga·Et ueredari? ōr nūcius q; uehit nunciū·Hester ca·vnj·Et epule misse ꝑ ueredarios q̄ ꝑ oms ꝓuincias discurrētes ꝛc·Et veredus etiā ſm quosdā ōr auriga·& inde veredari? ria riū. ad veredū vel ad veredariū ptinēs·& ꝑdu·penul· veredus·Vnde quidam·Est vered? equ? uectans redam siue curzum·

Verend?·a uereor reris·ōr uerend? da dū·i·timēdus vel erubescendus·vñ uerēda dicunt̄ genitalia virorꝝ uel femināꝝ ꝓpter uerecundiā

Vereor·a uer? ōr uereor vereris·uerit? sū·uereri id est·uerecūdari.uel timere·& ꝓprie cū exhibitōne reuerentie·q; uerorꝝ est vereri·vereor oponit̄·Reuereor eris·ritus sū·vñ reuerend? da dū·vereor & ei? cōpoſita deponētia sūt·et corripiūt ue·vñ q̄dā Cū dicit de ſe nō ſe tñ esse uerē·

Veretꝝ a vir ōr hoc ueretꝝ tri·penl'·cor·naturaliter·q; uiri est tm̄.uel q; ex eo uir? emittit̄.q; virus ōr ꝓprie humor fluēs a natura uiri·Idē dicitur et genitalia·a gignēdo·et pudēda ꝑ uerecūdia et inhonestate·q; n̄ habēt ſpeciē decoris ſicut et alia membra que sūt in promptu·

Vergilia·a uer ōr hec uergilia lie·ſtella vel signuz q̄đ ōr pleyades·et dicunt̄ pleyades uergilie·q; vere oriant̄·et feruēt·et ſplendeāt

Vergito tas.fre·i·frequēter uergere·et cor·gi

Vergo gis.uerſi ſū·uergere·i·declinare·uel inſū vere·vel uerſare·vñ uergito tas·et uerſo sas·frevergo cōponit̄·Cōuergo gis·ſi ſuerſū·i·infūdere·vergo et ei? cōpoſita sūt actia.licz sepe inueniant̄ in absoluta et passiua ſignificatōe·ut uergit·i·inclinat̄·et faciūt ꝓteritū ī si·et ſup̄·in sū·

Veridicus ca cum.penl'·cor·i·uera dicens·et oponit̄ a uer?·et dico dicis dixi·

Veritas·a uer? siue a gēo ueri·addita tas·fit hec ueritas tatis.ſ.ꝑ quā manēt immutata q̄ ſūt uel fuerūt uel futura ſūt·uel q̄ dicunt̄·vel que dicta ſūt uel que dicent̄·Itē pōt ueritas declinari adiectiue ueritus ta tū·Accusatiuo pluzali ueritos.ueritas·uerita·vide in ueric?·Itē ſcias q; est ueritas ſcripta·de qua dicit xp̄s in euāgelio iohis·Ego sū uia ueritas et uita·Itē est ueritas creata q̄ est triplex·sꝫ ueritas uite·doctrine·et iuſticie·Et de hac triplici ꝟitate intelligit̄ qđ dicat gregori? ī ezechiele· Si de ꝟitate ſcādalū ſumit̄ uerū? ꝑmittit̄ nasci ſcādalū q̄ ꝑ q; ueritas relinquat̄.ſicut dixi in ſcandalis Et ōr ueritas q̄ſi uera entitas·et est ethica·et ut dicit anſhelmus·veritas est rectitudo ſola mēte ꝓcepti bilis·Scōm uero augu·veritas est qua oſtenditur id qđ est·Itē augu·verū est id qđ est·Itē·veritas est adequatio rei et intellect?·vide in uerus·

Verit?·a uereor reris.uerit̄ tu·ōr uerit? ta tum id est uerecundat?·timens·et facit accusatiu? pl'a lis veritos veritas·ta·et hec veritas tatis·declinat̄ ſubstātiue·et tunc descēdit a uer?·et corr·penl'.veritus et veritas siue ſit adiectiue siue ſubſtantiue·

Iob. xxxij. Veritus sum ꝯdicare vobis sciam meā
Inuenitur etiā irreuerē?
Vermiculatus ta tū .i. distinct? & variat?. & est
tractū a vermiculis. qui rodētes ligna aratiūculas
ibi faciūt varias & distinctas. & quasi in modum li
nee circūducunt. sic & aurifabri faciūt ꝓtractōes
varias in metallis. Vñ in ꝑmo canticoꝝ. Murenu-
las aureas faciem? tibi vermiculatas argēto. Glosa
id est. distinctas & variatas. Alia vo trāslatio ha
bet. Similitudines aurifabri faciem? tibi cū distin
ctionib? argēti ⁊c. Vel a vermiculo coloꝛe ỏꝛ ver
miculat?. qꝛ coloꝛ ille tinctūrā variat. et ab alijs di
stinguit. Itē vermiculat? ꝑt dici vꝯmiculus exarat?
Vermiculus. a vermis ỏꝛ hic vermiculus li. dimi.
penl'. coꝛ. Vñ vermiculosus sa sū. Et opaē. Et ver
miculo las. i. scaturire. ad modū vermium effluere
Et hoc vermiculū. In scḗo aūt regum ỏꝛ ca. xxmj.
Dauid sedēs in cathedra sapientissim? ꝓnceps inē
tres. ipse est q̄si tenerrim? ligni vermicul?. vbi diē
magister in historijs. Cōparaē dauid vermiculo li-
gni. qui terebro vel terebella ỏꝛ. q̄ mollis durum li
gnum ꝑforat. vñ dū tangiē nichil molli? illo. Duꝝ
vero tangit nichil duri? Sic dauid in ꝑcussuris & do
mi & circa ꝓiectos mānsuetioꝛ fuit ceteris in thro
no. & cōtra hostes null? eo acutioꝛ. Et cōmendaē
hic dauid in trib?. s. in sapiēcia. in hūilitate. & for-
titudine. Itē vermicul? ỏꝛ rube? coloꝛ. Nam greci
coccū. nos rubeū siue vermiculū dicim?. Est vero
vermicul? tinctura ex siluestrib? frondib? in qua
lana tingiē. que vermiculū appellaē. vide etiā ī coc
cus. Itē dicit papi. Vermiclū tinctura ad similitudi
Vermis. a verto ris. ỏꝛ hic vermis nē vermis
hui? vermis. & sunt vermes aut terre ut scorpio.
aut aque. ut sāguisuga. aut aeris vt araneа. aut frō
diū vt eruca. aut lignoꝝ vt terebro. aut vestimento
rum vt tinea. aut carnū vt emigrane? lumbricus.
ascarie. costi. pedicul?. pulices. lendes. tarm?. cari
mus. uria. cimex. Et ỏꝛ vermis a verendo. qꝛ nō ut
serpens apertis passib?. sꝫ squamaꝝ nisibus repit
qꝛ nō est illi spine rigoꝛ sꝫ ī directū corpus euli sui
ptes gradatim pouigēdo ꝓtractas. ꝯtrahendo poꝛ
rectas motū explicat. sicqꝫ agitat? verrēdo ꝓlabiē
Vel ỏꝛ vermis q̄si vernis. qꝛ ī vere exeat. Et signi
tur vermis sine vllo ꝯcubitu. licet qñqꝫ de ouis na
scaē vt scoꝛpio. vide etiā in reptile.
Verna. a verno as ỏꝛ hic verna ne. famul? pulcer
seruiens. qꝛ vernat in domo militū. seu diuitū pul
critudine vestium. Et hinc vernula le. Et ḃ & hec
vernicula le. dimi. Et hic vernacul?. & hec cula. i.
famula. & ꝓprie in domo nata vel nutrita. In. xmj
ca. ge. ỏꝛ q̄ abraā numerauit expeditos vernaculos
suos trecētos decēocto. & corripit penultimā ver
nacul?. vide in seru?
Vernacul?. in verna exponiē
Vernalis. in vernus exponiē.
Verno. a vern? ỏꝛ verno nas. naui. i. clarere. splē
dere. vel delectari. florere sicut in vere. Vñ vernās
gñis oīs. Et comparaē. Vnde vernanter aduerbiū
Et hec vernantia tie.
Vernula le. m verno nas. exponiē.
Vern?. a ver dicē vern? na nū. ad ver ptinēs vel
clar?. splēdid?. delectabilis. vt vern? dies. vernū
tempus. Eccl'ia. l. In dieb? vernis. Et hinc ḃ & hec
vernalis. & hoc le. in cotē sensu. & ꝓdu. na.
Verositas. A verus ỏꝛ verosus sa sum. Vnde hec
verositas tatis. i. veritas.
Verp? ỏꝛ q̄si verres podicē. vide in digit?

Verres. a vires dicē hic verres huiꝰ verris. por-
cus cū testiculis. qꝛ magnas vires habeat. Vñ ver
rim? na nū. pens'. ꝓdu. itē verres ꝓprium nomē cuius
dā viri. Vñ sil'r verrim? na nū. & he verrine narum
quidā liber quē cicero fecit ꝓtra verrē
Verriculū li. illud cū quo dom? purgaē. vl' qđaꝝ
gen? retis. vel nauis piscatoria & ỏꝛ a verro ris.
errim? na nū. in verres est.
Verro tas. fre. i. freqnt verrere. & corripit ri.
erro ris. o im i. verri. & rim sū. versū. Et ē ver
rere verrē trahere. vel terge. purgare. radere. scope
Et ꝯponiē ouerro ris. ouerri. i. euertē. extra verrere
reiicere. Cōponiē etiā aūro ris. Horati? thebaydos
quarto. Fallere & incultos aris auerrere crines. Et
est actim cū suis cōpositis. & faciūt ptericū in ri.
& supinū ī sū. Et ut dicit ꝑsc. in ꝑmo maio. R trā
sit in s. vt verro ỏꝛ vsus.
Verruca. a verro ris. dicē hec verruca ce. pustula
carnem superexcrescens. q̄ etiā porrū dicē. & ponē
qñqꝫ ꝓ quodā vehiculo. Vñ verrucosus sa sū. id ē.
verrucis plen?. tuberosus. vel meḡlis. incomptus.
Versicul? li. dimi. puus uersus
Versificor. a versus & facio ꝯponiē uersificor ris.
catus sum. cari. i. vsus facere. Vñ hic versificator
toris. Et versificatoꝛi? ria riū. & hic & hec versifi
cabilis & hoc le. Et uersific? ca cū. & corr'. penul.
sillabam versificor
Versilis. a uerto tis. dicitur hic & hec versilis. &
hoc le. penul. correpta. facilis ad uertendū
Versipellis. a uerto & pellis componiē hic & hec
uersipellis. et hoc le. astut? sḇdolus malicioſus de-
ceptoꝛ. qꝛ in diūsis vultū et mentē uertat. vel quia
dū diūsis decipit modis in uarias pelles se transū
tat. Prouerbioꝝ. xmj. Et ꝓfert mēdacia vsipellis.
Versito tas. frequētatiuū. i. frequēter uersare. uer
bum frequentatiuū a uerso sas. et corr'. si.
Verso sas. i. frequētez uertere vel frequentez uer
gere. uel frequentez uerrere. Nā est frequentatiuuꝫ
predictoꝝ trium uerborum que faciūt supinū uer
sum su. vide in versum.
Versū est supinū triū verboꝝ. s. de uergo gis. vsi
versū. et de uerto tis. uersi uersū. et de uerro ris. ri.
uersū. Vnd uersus. Verto facit uersū. uerro uergo
quoqꝫ uersū. Itē a uerto dicē hic uersus sus. actus
uel passio uertēdi. vel uersus q̄ ꝓstat ex orationib?
usqꝫ ad distinctōes. et ipsa distinctio. et uers? qui
ꝓstat ex pedib?. et dicē a uerro qꝛ tā diu debet uer
ti quousqꝫ recte ꝓstruaē. uel qꝛ sibi ꝑfixo termino
ulera nō ꝓgrediē. sꝫ reuertiē. vl' sic uersus a vulgo
sūt uocati. qꝛ scribebāt antiq̄ sicut terra araē. a sini
stra em ad dexterā primū deducebant stilū. deinde
reuertebāt ab inferiori rursus ad sinistrā. Itē uersus
inueniē ꝓ ordine. vnde legiē in tercio li. regū ca.
septimo. Septena uersuū reciacula. Itē a uerro di
ciē uersus sa sū. et poniē sepe ꝓ dubio q̄litatis
uel loci. et cōstruiē cū actio ut uersū uel uersus ci
uitatē uel illū. Sꝫ potiꝰ est ꝑpositio qñ regit casū
ꝺm donatū. Itē uersus sa sū. potest descēdere a ver
go gis. et a uerro ris. et tūc sapit significatōes pre
dictorum uerborum.
Versut?. a uerto tis. dicē uersut? ta tū. penl'. pro
dolosus astut?. ꝓcurs?. subdol?. deceptoꝛ. malicioſus. qꝛ
ei? mens in quolibet actu ad quālibet fraudē uerti
tur. Et cōpaē. vnde hec versutia tie. i. astutia. tor
tā sentētia. deceptio.
Vertebra. a uerto tis. dicē hec uertebra uertebre
Vertebre sūt sūme ossium ptes nodis grossioꝝib?

cõglobate·scz ipse iũcture ossiũ·qz ad inflectionẽ membroz vertunẽ. vñ sepe cardo ỏz uertebza·quia uertiẽ. & cozr·te naturalitez·

Vertex·a uerto tis·ỏz hic uertex ticis·ea ps capitis qua capilli colligunẽ·& ad quã cesaries uertiẽ· scz postrema uel sũma·Et nota q uertex sepe accipiẽ p uertigo·eo q antiq dicebant uoztex & uoztigo·Sapie·xnj·Lignũ curuũ & uozticib9 plenum· Item vertex aliqñ poniẽ p toto capite·& cozripit penultimam gẽi·& desinit in ex·cozr. naturaliẽ·vide in uertigo·& in uoztex

Vertibulũ·a uerto tis·ỏz hoc uertibulũ li. penl'· cozr·idẽ qỏ uertebza·vel illud instrumentũ cũ quo carbones uertunẽ in fornace·

Verticosus·a uertex ỏz verticosus sa sũ·i·supbus vel cui9 capilli in uertice ogiranẽ·

Vertigo. a uerto tis·ỏz hec uertigo ginis. globus cõuolutio·ogiratio. quando fit in terra a vento·& in capite a morbo·Vñ uertigine9 nea neũ· Et vertiginosus sa sũ·scz qui uertiginẽ capitis patiẽ·& inueniẽ aliqñ uertex p uertigine·Itẽ antiq dicebãt voztex·& uoztigo 9m hug·Vsiỏ·aũt·mj·ethi·dicit Vertigo est quotienscũqz vent9 surgit. & terrã in circũitu mittit·sic & in uertice hoĩs arterie·& vene ventositatẽ ex resoluta humectatõe gignũt·& in oculis girũ faciũt·vñ & uertigo nũcupata est·& pdu·penl'·gẽi uertigo·vide etiã in uoztex·

Verto tis·verti uersũ·uertere·i·pmutare·trãsmutare·A quo poniẽ·Aũto tis·Aduto tis·Aniaduto tis·i·aĩo aduterе. Anteuto tis·anteuti·tere·i·p intelligere·pcognoscere· Cõuerto tis·Circũuerto tis·i·circũquaqz uertere·vel in giro uertere·Deuerto tis·i·deorsũ vel de vno loco ad aliũ uertere·remouere·Diuerto tis·i. secedere·ire·vel uariare·uel diuidere·qsi diũsis modis uertere·vñ diuerso sasfre·Euerto tis·i·destruere·vel extra uertere·vl' ualde uertere·Peruerto tis·i·destruere·ad malũ uertere·puersũ facere· Preuerto tis·i·puenire·pterire· ptransire·& puertor terris·depo·in eodẽ sensu. Ob uerto tis·i·contra uertere· Reuertor teris·i·retro uertere·vel redire·qỏ antiq dicebãt reuto tis·Subuerto tis·i·destruere. qsi que subt9 sũt uertere·& vel ecõuerso·decipe·seducere· Trãsuerto tis·i·vlẽ uertere·uel ad aliqd uertere. obliqre·vñ trãsuers9 sa sũ·Verto & ei9 cõposita in o·sũt actia·& faciunt pteritũ in ti·& supi·in sũ. ut uerto uerti uersũ sicut etiã uergo & verro faciunt supinũ uersũ·Vñ quidã· Verto facit uersũ·uerro vergo quoqz vsuz Itẽ uerto et ei9 cõposita in o·oia sũt actia·preter diuerto p secedere·& reuerto 9m antiquos q sunt neutra·In or aũt oia sũt passiua· pter auertor pro spernere·& reuertor q sũt deponẽ·Itẽ puertor & pũertor passiua sũt & deponẽtia·

Vertumn9 A uerto tis·ỏz uertumn9 ni. mas·gede9 mercatoz·a uertendis mercib9· & poniẽ sepe p foro·Hora·Vertumnũ ianũqz libet spectare viretis· Itẽ uertumn9 ỏz de9 pncipioz vel anni vel diei vel alteri9 rei·Et ỏz sic a uertẽdis annis·vl' diebus. vl' alijs reb9·& sepe poniẽ p ipo anno l' die

Veru A uer9 ra rum·ỏz hoc ueru indeclinabile in singulari nũo·sed in pl'ali hec uerua hoz ueruũ his & ab his ueribus regulariter·sicut cornib9·sz secũdoũ cõmunẽ vsũ facit in ub9 uerub9·& est ueru instrumentũ ferreũ vel ligneũ quo carnes assanẽ

Vervecin9 na nũ·in uervex est·

Veruex·a vires ỏz uervex cis·i·acies·qz ouib9 certis sit fortior·vel ỏz sic qz sit vir·i·masculus·vel qz uermez habeat in capite q eũ arietare facit· vnde uervecin9 na num·Et ut dicit pse·in·v·libro ca·ubi agit de desinẽtib9 in ex·Vervex cui9 finalis sillaba naturaliter pducitur mas·ge·est·& hec est causa qre in genitiuo pducit penl'·gẽi·vñ in aurora ỏz·victima uervece signat q daz are·

Ver9 ra rũ. i·nõ fals9 certus equus iust9·Et cõparat· Ver9 cõponiẽ·veridic9 ca cũ·verificus ca cũ. veriloqu9 qua quũ·vñ hoc ueriloquiũ quij·Et nota q uero sepe poniẽ pro piũctione copulatiua·& sepe affirmatiue·i·certe. & sepe p expletiua·Itẽ uerum sepe poniẽ p sed·uel p certe·Itẽ reuera·i·certe·& est cõpositũ uel sũt due ptes posite p una·& pducit primã uer9·vñ pspez·Arta uia est uere que ducit ad atria uite·Ver9amor xpi·uera ẽ custodia legis·Et scias q ut dicit ambrosi9·Omne uez a quo cũqz dicaz a spũsãcto est·vide etiã in uericas

Verutat9·in uerut9 exponiẽ

Verutul9·in uerut9 exponiẽ

erut9 A ueru ỏz uerut9 ta tũ·i·ueru armatus· penl'·producta·Itẽ hic uerut9 ti·ỏz qỏdam gen9 pili·vnde uerutul9 li·dimi·Et uerutat9 tata tatũ·i· ueruto armatus·

Vesan9·San9 oponiẽ cũ ue qỏ est sine·& ỏz uesanus na nũ·qsi sine sanitate animi·Et cõparat·vnỏ hec uesania nie·i·insania·& pdu·sa

Vescor sceris·uesci·i·comedere·vel uti cibo·Et cõponiẽ· Cõuescor sceris· Huescor ris·& est deponens uescor cũ suis oppositis·& caret supino scõm usũ. & etiam suppletione pteriti·deberet tñ facere uescitũ penultima correpta·

Vesculent9 A vesca & lentos cõponiẽ vesculẽtus ta tũ·i·delicijs·& uescis plen9· Et opat·vnde hec uesculentia tie·i·deliciaz siue uescaz copia

Vescul9·in uesc9 exponiẽ

esc9 A uescor sceris·ỏz uesc9 sca scũ·i·cõmestibilis·uel ad uescendũ habilis·uescibilis·vel uescus sca scũ·i·delicios9 gracilis·vñ vescul9 la lũ·dimi· vel vesca oponiẽ a ue qỏ est sine·et esca·inde vesca quelibet pua cõmestibilia quasi non esca·uel qsi velut esca·vel parua esca

Vesica·qsi uas aq·ỏz qỏdam intestinũ ubi colligiẽ urina sicut i ventre cibus·vñ dicit ysiỏ·vesica dca quasi uas aq·qz sicut uas aqua·ita de renib9 urina collecta cõpleẽ·& humore distendiẽ·cui9 vsus in volucrib9 nõ habeẽ· Itẽ uesica ỏz eleuatio & inflatio cutis·q sil'z plena est aquosi humoris·vñ exod· x. diciẽ·Erũt in iumẽtis & hoĩbus ulcera & vesice turgẽtes·& pdu·pnl'·Horaci9 in pmo sermonum Nã displosa sonat qtũ uesica pepedit·& diciẽ uesicã a uas uasis·qsi uas aque·uel uesica qsi uasica· qz auis ibi colligit grana qsi in uase·& est etbia·et scribiẽ p unũ s·et sine c·in secunda sillaba. vñ debet pferri sicut resina casia·

Vesicula. a uesica diciẽ hec uesicula le·dimi·parua uesica·Itẽ uesicula diciẽ illa tenuis pellicula uesice formã habẽs que est in gutture auis·in qua cibaria ogreganẽ· De qua diciẽ leuitici pmo·uesiculã uero gutturis et plumas pijciet·

Vespa spe·aĩal est exiguũ et uolatile aculeis uenenosũ. quod ex asinoz carnib9 putridis nasci diciẽ· Et poniẽ uespa a ui·et peto tis·uel paro ras·quia ui petat·uel vim paret·Est ergo aĩal uolatile·ualde violentũ·vñ hoc uespariũ rij·nid9 uespaz·

Vespelio·Spolio cõponiẽ cũ uestis·et diciẽ hic uespelio onis. sepulcrorum uiolator·s·qui mortuos expoliat·vel cõponiẽ a uiolo las·et sepulcz·uel a

veho his·qz violat sepulcz·& sepulti vestē vehit
Vesper·a vespera vel vesper?·ōz hoc vesp speris
Et hec vespugo ginis·Et nota q̄ hic vesperus ri·
& hoc vespez ris· & vespez ri·& hec vespugo gis
noia sūt vni? & ciusdē stelle·q̄ in nocte post solez
apparet & ī mane ante solē. Vñ in mane ōz lucifer
vel fosforos·& dicūt quidā q̄ hoc nō potest esse
in eodē tpe q̄ eadem stella in sero seq̄tur solē & in
mane p̄cedat·sz hoc cōtingit in diūsis tpibus·Alij
dicūt q̄ mercuri? & venus cū sint satellites solis·
qñqz sūt ita dispositi vt venus p̄cedat solē·& mer
curi? seq̄tur·vel ecōuerso·& tūc vna illaz stellaz
scz illa q̄ sequit solē videt in sero post solē·illa vo
q̄ p̄cedit in mane uidet ante solē·Sz qz ille due stel
le sūt osimiles in splendore & q̄ntitate credit q̄ ea·
dem stella sit & ī sero post solē· & ī mane añ solez
Alti? aūt pbantib? placuit q̄ vna & eadem stella
sit·s. ven? q̄ in sero sequit post solē· & ī mane p̄ce
dit ante solē .& in eodē tpe anni·est vo altioz sole
Cū ergo animgit q̄ insimul venīūt ad occasū·qz ve
nus est altioz diuti? videt in sero q̄ sol· Eadē rati
one & citi? videt in mane·q̄uis eque cito motu di
scurrāt·& ad hoc ostendendū satis familiare indu
cit exemplū·Nā citi? videm? ascēdentia remota q̄
ꝓpinqua·& diuti? videm? descēdentia remota q̄
ꝓpinqua·q̄uis equo & pari motu incedant· Dicit
ergo ven? in sero hesper?·& vespus·et vesp·& ve
sperugo·sz ī mane lucifez vel fosforos·

Vespera.ab hespa·& hesper?·sb̄racta h·& loco
illi? v.osonantē ponētes dicim? hec vespa re·Et hi
vespus ri·Vespa idē est qđ hespa·s.temp? & hora
q̄ est int̄ diē & noctē·vel int̄ noctē & diē·Et hui?
gēs ponit adūbialit in euāgelio matb·Vespe autez
sabbati & signat in tpe·& ad ip̄m fit relatio p que
noialiter positū qđ seqtur·q̄ lucescit in p̄ma sabba
ti·sicut ad hoc nomē romā positū adūbialit fit osi
milis relatio cū ōz·Iste vadit romā que est caput
mūdi·& fit relatio ad nomē infra positū non ex eo
q̄ ponit adūbialit·sz ex eo q̄ est nomē·& quandoz
vim nois retinet. Itē vespa & vespus diūsiclimia sē
Aliud em̄ signat ī singlari q̄ im pl'ali·Nā he vespe
vespaz·signat illud temp? in quo cantat illud offi
ciū·Hi vespi roz·ip̄m officiū·Vespi siquidē cantā
tur·Sz vespe pulsanē·vñ vsus·Ri roz cantant.re
rarū timpana pulsant·Quidā tñ nō distinguūt int̄
vespas & vespos quantū ad officiū·Itē a vespa ul'
vespus ōz hoc vespum ti·obscuritas que fit ex int̄
positōe nubiū inter nos & solē·et lunā·q̄cūqz ho·
ra diei vl' noctis· Et hoc vespe·& hoc vesp speris
qđ signat horā q̄ sol incipit declinare ad occasū et
durat vsqz ad crepusculum·Et vespi dtūs inuenit
posit? aduerbialit.sicut sozi·ut dicit p̄sē·in·xv·li·
vbi agit de adūbijs·Et hoc vespe indeclina·p ho
ra pulsandi·et licet hec vocabula distincta sint tñ
ofūdunē sepe apud autozes·et p se inuicem posita
mueniunē

Vespasco scis·in vespo as·est·
vespo·a vespa re·ōz vespo ras·i·vespum facere·
verbū excepte actōis soli deo oueniēs·Inde vespa
sco scis incho·i·vesp incipit·sero fit·Et opo·Adue
spo ras.Vñ aduespasco scis·incho·et sunt oia ista
verba excepte actōis soli deo oueniētia·Potest tñ
dici dies aduespat vel aduespascit·ꝓtendit vel inci
pit tendere ad vespam·Et aduespascit impsonalit
id est·vespa appinquare incipit·

Vespta·a vespa dicit hec vespta te·dea illi? hoze
que est int̄ diē et noctē·Vñ vesptim? na nū·et hec
vesptina ne·i·cena in sero in vespa·et pou·penl'ē·
vespertin?·cū habeat t·a suo p̄mitiuo·Nā si nō ha·
beret t. suū p̄mitiuū·cornipet possessiuū penl'·ut
cras crastin?·hozno hornotin?·Vñ ī grecis·sic ōz·
est vespta dea·dicat et hesper? astz

Vesptilio·a vespe vel vespta ōz hec vesptilio onis
p̄miscui generis·auis ī vespe volās·auis lucifuga
muri sil'is·De hac aue dicit basili? ī octaua omelia
hexamerō·Vesptiliones nō min? quadrupedes sūt
q̄ pennate·q̄s etiā solas ex auib? oibus dētes habe
re ostat·et catulos ꝓcreare ferunē.et ī aere nō plu
mis·sz quadā mēbrana pellicea uti·Est etiā illis int̄
se magna dilectio p naturā·Nā velut sete quedam
piscatorie alternis herēt nexibus. qō in hoibus vi
dem? utiqz nō facile ꝓuenire·quoz nō vlli sepati
ab alioz ouersationib? singularitate et solitudine
delectant·Et scias q̄ boeti? in q̄rto de ysolatione
dicit·Nequeūt mali oculos tenebris assuetos ad lu
cē ꝓspicue veritatis attolleze·similes auib? sūt q̄z
intuitū nox illumīat·dies cecat·Itē intellectus no
ster ita se habet ad manifestissimā lucē diuine nat̄e
sicut ocul? noctue·vel vesptilionis ad lumē solis·

Vide in noctua
vesptin? na nū·in vespa exponit
vespugo ginis·in vespez exponit
vesper?·in vespa vide.et in vesper
espetū ti·loc? vbi vespe abundāt·et ōz a vespa
et ꝓducit penultimā.

Vespecula le·dimi·pua vespa
vesta·a vestio stis·dicit hec vesta ste·quedā dea
paganoz.s.terra q̄z vestiat herbis vel varijs alijs
reb?·Vel uesta ponit a vi et stādo·q̄z sua vi stet
Vñ b et hec vestalis et hoc uestale·et ut dicit dee
ueste seruiebāt virgines·

Vestiari?·a vestis dicit hic uestiari? rij·qui p̄est
vestib?·et hoc uestiariū rij·loc? ubi vestes reponū
tur.uel ubi induunē·et facit vtūs vestiarie·us ī e·
Si aūt sit ꝓpriū nomē facit vocatiuū ī i·uestiari·a
vestiari? remota us.fit uestiari·

Vestibulū·a uesta dea dicit hoc uestibulū li·penl'
cozr'.s.exterioz ps dom? sicut est poztic?·qz est ue
ste dee osecratū·Vel qz vestibulū ꝑius fuit factum
in templo dee ueste·vel qz in illa p̄te templi solz eē
imago ea?·q̄si ueste sedibulū.uel q̄si ueste stabulū
vel ōz a uestio stis·qz uestiat domū·vel ꝓprie sic di
cit poztic? in qua uestimur·vel ponit a ue qđ est
sine et sto·q̄si sine statione·qz introcūtes nō stant
in illa p̄te neqz morantur·sed transeūt in interiorē
partem dom?·

Vestigiū·a uestis et ago ponit hoc uestigiū gij·
signū pedis ꝑma planta exp̄ssum.sic dictū·qz vie
p̄currentiū uestigijs uestient·i.agnoscanē·Vñ et
sepe uestigiū dicit signū·vñ uestigio as·i·uestigijs
inq̄rere·Et p syncopā uestigo gas·i.inq̄rere·explo
rare·et ōz uestigare·quasi ueste agere·Et uestigiū
quasi uestis actio.qz cū im? pedib? uestes mouē·
mus·Et componit·Inuestigo gas·i·inq̄rere Et est
actim uestigo cū oibus suis cōpositis·et ꝓdu·sti·
Vñ theodol?·Grecoz ꝑmus uestigat grāmata ca
Vestigo gas·in uestigiū est· dinus·
vestio stis·stiui·stitū·stire·i·induere·Vñ hic ue
stitus tus·tui·et intelligit lati? cult? q̄ uestitus·
Itē hitus ad naturā ptinet·Cult? ad hoies·Vestio
ponit·Cōuestio stis·Deuestio stis·i·nestes aufer
re·et est oranū ad suestire·Inuestio stis·Reuestio
stis.Et est actim cū oibus suis oppositis· Item a ue
stio ōz hec uestis huius stis·et fuit actūs singl'aris
in em et in im· vestem vel vestim·et ablatiuus sin·

in e·et in i·veste vel vesti.et gtūs pl'alis in iū·hanc vestū·et actūs pl'alis in es vel in is·has vestes ul' uestis·De ornatu vestiū dixi in orno·¶Hic potest queri·an ueniat religiosis vilib? uestib? uti·Ad hoc est dicendū·q? sicut dicit aug? in tercio libro de doctrina xp̄iana· In oībus exteriorib? reb? nō vsus rect·sz libido utentis i culpa est·ad qđ discernendū attendendū est·q? habit? vilis etiā inultus duplicit pōt ꝓsiderari· Uno modo put ē signū qđ dam dispositōis vel stat? humani·qz ut dr ecclī·xix Amict? hois annūciat de eo·& sm hoc vilitas habit? ē qñq; signū tristicie· Vñ & hoies in tristicia existētes solēt uiliorib? vestib? uti·sicut ecōuerso in tpe solēnitatis & gaudij utunt cultioribus vestimentis· Vñ & penitētes vilib? uestib? induuntur ut patet ione·nj·Et in tercio regū de achab·q? operuit cilicio carnē suā·Qñq; vo est signū ꝓemptus diuitiar? & mundani fast?· Vñ hiero·dicit ad rusticū monachū· Sordes vestiū candide mētis indicia sūt· vilis tunica seculi ꝓemptū ꝓbat·dumtaxat ne anim? tumeat·ne habit? sermoq; dissentiat·Et sm vtrūq; hon·cōpetit religiosis vilitas uestiū·qz religio est stat? penitētie·& ꝓēptus mundane glorie Sz q? aliq; uelit hoc signare alijs·ꝓtingit ꝓpt̄ tria· Uno modo ad humiliatōez sui·sicut em̄ ex splēdore uestiū anim? hois eleuat̄·ita ex hūilitate uestiū humiliat̄·vñ hoc habetur in tercio regū·xxi·ca·de achab·qz carnē suā cilicio induit dixit dñs ad heliā Nōne vidisti achab humiliatū coram me· Alio modo ꝓpter exemplū alior? vñ sup illud math·tercio·Iohannes habebat uestimētū de pilis camelor? ꝛc·dicit glosa.Qui pñiam ꝓnicat habitū penitētie ꝓtendit· Tercio modo ꝓpter inanē gloriā·sicut aug?dicit·q? in ipsis sordib? lutosis pōt esse iactātia· Et hiero·ad nepocianū loquēs de vestib? uilib? q̄ deferunt̄ ꝓpter humanā gloriam dicit·Vestes pullas eque vita & candidas·ornat? & sordes pari modo fugiendi sūt·qz altes delicias·altes gloriā ꝛdolet Duob? igit̄ ꝑmis modis laudabile est abiectis vestib? uti· Tercio modo est vitiosū·Alio modo pōt ꝓsiderari habit? uilis & inultus sm qđ ꝓcedit ex auaricia vel negligētia·& sic etiā ad vitiū ꝑtinet· Itē scias q? aristoteles dicit in q̄rto ethicor?·q? sup abundātia & mordmar? defect? ad iactātiā ꝑtinz· Vestiplica ce·penl'·cor·mulier q̄ vestes plicat· Vestit? eus·in uestio ē·& uestit? ta tū·etiā dicit̄ Vetell? la·lū·i·vetul?·a uet? deriuat̄·

Veteran?·a vet? dr ueteran? na nū·i·senex·detritus emerit?·sicut sūt milites qui i vsu p̄lij nō sunt post multos militie labores·

Veterator·a uetero ras·dr hic ueterator toris·in malis inuenit̄dis & statuēdis ꝓseuerās.qz sit ml'i & veteris vsus i malicia·insidiator·callid?·

Veternosus·in ueternū exponit̄.

Veternū·a uet? dr hoc ueternū ni·quedā infirmitas q̄ facit hoiez diu languere·& pigrare·& iuuenē videri senē· Et ponit̄ sepe p pigricia· Vel etiā dr sic q̄libet infirmitas quā habēt ueteres ex ꝓsuetudine·sicut est obliuio·grauitas·guttositas· Vñ horati? in epi·Cur me funesto ꝑerāt arcere veterno Et inde uetern? na nū· Et ueternosus sa sū·q? talē morbū patit̄ annosus vet?· Aug? in iohāne i omelia de nuptijs·Quid dicis serpēs ueternose·Terentius i eunucho·Hic est viet?·uet? ueternos? senex Et ꝺistingue sic· vetus est quitijs q̄si ꝓemptibilis veternosus ex morbo·Senex etate & est reuerētie In grecis.aūt ponunt̄ isti versus·Q? ueteri puer similē facit esse.ueternū Dicas·qđ patit̄ dicat̄ q? qz uetern?·Pōt etiā uetern? dici a uet? sm ꝓsc·

Vetero ras·raui·dr a uetus·& est veterare antiq̄re.senere·& est absolutū·Licet inueniat̄ trāsitiue positū·ut veteraui capā meā· Inde veteresco scismcho·Vetero componit̄·Cōuetero ras.Inuetero ras·Psalmista·Inueteraui im̄ oñs inimicos meos Vetero est neutr? cū oībus suis ꝓpositis·& cor·te Itē a vetero dr veterat? ta tū·i·antiqu?

Veterosus·a uet? dicit̄ ueterosus sa sū·i·vetust? vel uetustate plen?·

Vetitus ta tū·i·ꝓhibitus·a ueto tas·dicit̄·& cor·penl'·vnde ꝓsper·Nō iustis uetitis abstinuisse sat est·vide in ueto·

Veto tas·uetui uetitum·uetare·i·ꝓhibere·a quo ꝓponit̄·Deueto tas·Eueto as·& est actim ueto cū suis ꝓpositis·& facit ꝑtic̄ū in tui·& sup·in citū·& cor·ue·Quid? de remedijs· Quin etiā accēdas uitia irritasq; uetādo.Inuenit̄ etiā uetat? ta tū·vñ in actib?.xvi·vetati sē a spūsācto loq̄ verbū i asia

Vetul? la lū.aliq̄n·ulū uet?.& deriuat̄ a uet?

Vetus·a ueto tas·dr uet? teris·ge·ois.qz antiq̄ dicebāt ueter ra rū·Et ꝓpat̄ ueterior ueterrim?·et dr uet? a ueto·qz taliū ē ꝓhibere a delictis·Et cōponit̄· Quāuetus·i· valde uet?· Et puet?·i.valde uet?·vide in ueternū·et cor·hāc sillabā ue·

Vetustas·a uetus dicit̄ hec uetustas statis·i·senium·antiqtas· vñ luca·in q̄rto· Huic cui ueteris custos famosa uetustas.

Vetust? sta·stū·i·antiquus·Et compat̄ uetustior stissimus·Iob in.xv· Multo uetustiores q̄ patres tui·et dr a uet?·vñ dicit p̄sc·in q̄rto libro·a vetus assūpta tus·fit uetust?·Et ponit̄·Quāuetustus·& Peruetust?·i·valde uetust?

Vexillar?·in uexillum vide·

Vexillifer·ra·rū·penl'·cor·id est·ferens vexillum & ponit̄ a uexillū & fero·

Vexillū·a uelū·q̄si p dimutōez dr hoc uexillū li·q̄si velulū·vñ hoc uexillulū aliud dimi·Et uexillarius ria riū·i·ad vexillū ꝑtinens·vel uexillū portans Et debet ꝓferri uexillū.& auxiliū·sicut dixit·auxiq̄si sono duor? s· Quidā ydiote ꝓferūt auxiliū & vexillū ·ac si scriberent̄ p s·sicut ꝓferunt̄ desiderium·ꝓsiliū·vñ in himno.vexilla regis ꝓdeūt·debet ꝓferri uexilla p x·ut illuxit·vexit·vnxit·luxit·

Vexo·a ueho his·dr uexo xas·xaui·xare·i·portare·molestare·turbare· Et est actim cū oībus suis ꝓpositis siqua habet·

Vguitio onis·ꝓpriū nomē cuiusdā viri.& dr uguitio·q̄si eugetio·i·terra bona non tm̄ p̄sentib? sz etiā futuris· Multa vero utilia posteris reliq̄t·vel dr vguitio q̄si uigetio·i·virens terra·nō solū sibi·sz etiā alijs.

Via·a ueho his·dr hec uia uie·qz p eam aliq̄ uehit̄ & portat̄·vel dr uia q̄si uehicl'a et est ꝓprie uia q̄ pōt ire uehiculū·vñ & sic dr ab incursu uehiculor?·& est nouē pedū·& capit duos actus·ut p ꝓtariū ueniētia iumēta trāsire possint·vñ b & hec uialis·& hoc le· Et hic via tor toris.Itē a uia uio uias·aui·are·i·iter facere.ambulare·vide in suo loco·

Viaticū·a uia dr hoc uiaticū uiatici·uictus q̄ necessarius est in uia ad expendendū·et deferē i uia unde & uiaticū dicit̄ corpus domi·qz ꝓpositū est nobis uictus in uia· Et hinc uiaticus ca cū·in uia necessarius·& delatus·uel i uia sustētatus.

Vibicosus sa sū·uibicibus plenus·Et comparat̄

& dicitur a vibix.

Vibix·a vimen ōr hec vibix bicis·i·frutex ī petro sa terra·vel minuta virga·vel incisio & vestigium qō fit in carne ex virga·& ponit̄ p qualibet mīsione·& pou·penl'·gī·Persius·Si puteal mlta cautus vibice flagellas·Noīa em̄ feīna desinētia in ix·poucūt penl'.gī·ut lodix cis·ibix cis.vibix bicis·Quidā tn̄ dicūt·q dicendū est hic vibex cis·sz eis opponit̄ q noīa desinētia in ex·cor·penl'·gī·preter veruex cis·sz vibex poucit penul·gēi·Ad hoc ipsi dicūt q veruex & vibex excipiunt̄ a regula·Prisc aūt in li·de accētu nō excipit nisi veruex·Magister vero bene dicit·q dicendū est vibix·sicut lodix·et hoc puto verum·

Vibro·a vibix dicit̄ vibro bras·brauī bratū·brare id est·resplendere·vel crispare·pcutere ad iaculandum vel iaculari·sicut solem? facere ō minuta virga·& hēt p̄mā cōem·qz vibix naturaliter cor.p̄mam

Vicane?·a vic? ōr vicane? nea neum·i·vicim? nanū·Et opo.Cōuicane? nea neū·i.ouicim?

Vican?·a vic? ōr vican? na·nū·i·vicim? na nū·& pou·ca·Et oponit̄·Cōuican? na·nū·

Vicari?·a vice ōr vicari? ria riū·p vicē succedens vel vicē domini vel alteri? gerēs·

Vicatim·adū.penul·pou·potest deriuari a vicus q̄si p vicos.vel de vico in vicū·Vel pōt deriuari a vice·i·vicissim p singulas vices

Vicecomes·a vice & comes oponit̄ hic vicecomes hui? vicecomitis·& acuit penl'·vicecomes·sm usū licet sit breuis·sicut & archicoqu?·sz hoc facit potentia nominatiui·qz remanet incorruptus·& ideo non amittit accentū·

Vicecomitissa·a vice & comitissa oponit̄ hec vicecomitissa se·vxor vicecomitis.

Vicen?·a viginti ōr vicen? na nū·penl'·pou·id ē res viginti·vel ptimens ad viginti·Iudith p̄mo·Vicenor pedū spacio tendebat̄·

Vices·a vinco cis·ōr hec vix vel vices·grō vicis sz nominatiu? vix in usu nō est·

Vicia·a vice ōr hec vicia cie·qōdam gen? legumi nis·qz vice panis ea vtunt̄ in quibusdā locis·vl' vicia ōr q̄si viciosa·qz mala est·vl' vicia ōr a victoria quā antiq̄ vicia dicebāt·Inde vicia q̄si victorialis qz victores olim ea solebāt coronari·Vñ viciosus sa sū·Inuenit̄ hoc vicium cij·Vñ versus·Est vicium crimen·vicium quoqz dicito semē

Vicies.in vigies est·

Vicinia·a vicin? ōr hec vicinia nie.Et hec vicinus nas tatis·Vicinia est p̄ximitas locor̄·vicinitas vo

Vicino nas·in vicin? est ¶ regio vicina ē·

Vicinul? la lū·dimi·a vicin? dicit̄

Vicin?·a vic? ōr vicin? na nū·Et hic vicinus ni·Et hec vicina ne·substantiue·Et hec vicinitas·Et vicinulus la lū·dimi·Et vicino nas·i·more vicini se gerere·vel p̄pinqre·vel iūgere·Et oponit̄·Auicino nas.i·disiūgere·Aduicino nas·i·adiūgere·vel appī quare·Vicino p iūgere et eis cōposita scōm hanc significatōr actiua sūt·aliter neutra sūt·Itē vicin? oponit̄·Cōuicin? na nū·& pou·penl'·Ouidius de arte·Vicinūqz per? grandi? vber habet.& dicit̄ vicin? q̄si vico nat?·& est ethia·

Vicissim adū·i·alternatim·mutuo p vices·& de

Vicissitudo·a vice dicit̄ hec vi ¶ riuat̄ a vicecissitudo dis·Vñ vicissitudinarius ria riū.i·vicē p bens·vel vicē dñi uel alteri? agēs·

Vicium cij·i·crimen,vide ī vicia cie·

Victima·a vinco cis.dicit̄ hec victima me·q occi dī solet p̄pter victoriā·s·sacrificium qō fit p hostibus victis·sicut hostia p hostib? vincēdis.vñ q̄dā Victima p victis dat̄·hostia p supandis·Et erāt victime maiora sacrificia q̄p hostie·vel dicit̄ a vincio cis.qz vincit̄ dū ducit̄ ad immolandū·Vñ h & hec victimalis & hoc le·Et victimo mas·i·sacrificare·īmolare·Et est actīm cū oībus suis oppositis·

Victuo tas·in victo ctas exponit̄

Victo·a victu ōr victo ctas·i·victū q̄rere·vnde victās tantis·ge.oīs·i·victum querēs·Et victito tas·penl'·cor·frequē·Possūt ista etiā esse frequentde viuo uis·Vñ pap·dicit·Victātes viuētes·

Victoria·a vinco cis·vici ctū·u in or ōr h victor toris·q̄ vincit & supat hostē·Et hinc hec victoria rie·q̄si vi & vtute adq̄sita·hoc est em̄ ius gentium vim ui expellere·Nā turpe erat dolo·Vñ victorio sus sa sum·i·victoria plen?·Et opat̄.Vñ h & hec victorialis & hoc victoriale·& sciās q palma non tat laudē·belli victoria finē.

Victoriola le·dimi·pua victoria

Victrix·a victor or·ī rix·fit hec victrix tricis·vñ dicit p̄sc·in q̄rto li·In ix·femīa inueniunt̄ a masculinis vbalib? siue denoīatiuis ī tor desinētib? deriuata q̄ mutāt or ī rix·ut victor victrix·Hic nota q victrix·& vlerix in ntō accusatiuo & vtō singl'arī sūt fe·ge·In reliqs vo casib? sūt cōia triū generū.Vñ lucan? in p̄mo·Tollite iā p̄dem victricia tollite signa·vñ faciūt ablatiuum ī e·& ī i.sz hoc nō inuenit̄ ī alijs vbalibus femininis·vñ vsus·Victrix victrici victrix dat femīa sola·Sic ulterix·reliqs dat gen? oīe scola·Hug·aūt dicit q victrix ī p̄dictis trib? casib? est cōis ge·In alijs uero oīs ge·in una uoce vl' diūsis·Nos uero dicim? q victrix & vlex de necessitate fuerūt fe·ge·in p̄dictis trib? casib?·p̄pter verbalia masculina·a quib? trahūt originem·vt ostēdi ī secūda pte vbi determīauim? de accētu nominū desinentiū in ix·

Victualis·in victuari? exponit̄

Victuari?·a vict? ōr victuari? ria riū.ad victū ptinens·Et h & hec victualis·& hoc le·idem·

Victur?·victū victu.est sup̄·duor verbor̄·scz de viuo uis·xi·ctū·& de vinco cis·vici ctū·vñ victur? ra rū·p̄cipiū pōt descēdere a viuo is·vel a vinco cis·& diūsa sīgre sicut & p̄dicta verba di

Vict?·a viuo uis·ōr hic victus ¶ uersa significantctus·& ōr p̄prie victus.qz vitā tenet & sustētat·

Item potest declinari mobiliter victus cta ctū·i·supatus·& dicit̄ a vinco cis·

Vicul? li·mas·ge·pu? vic?

Vic?·a vice dicit̄ hic vicus ci·villa extra ciuitatē

Propric vici & castella & pagi sūt·qz nullā ciuitatis dignitatē habeāt·sz vulgari hoīm ouentu incolunt̄·& p̄pter puitatē suis ciuitatib? attribuūtur·& dicit̄ vic? qz sit vice ciuitatis·vel qz habeat vias tn̄ sine muris·vici etiā dicunt̄ pue habitationes ciuitatis a via cui insidēt·ut Iste stat in tali vico·i·in tali loco·vie uero sūt int̄ uicos ipsa spacia·sz maiora & latiora sūt platee·& pou·p̄mam vic?·Horaci? in epi·Quid uici p̄sūt aut orrea si metit orc?

Gr̄adia cū puis nō exorabilis auro

Videlicet·i·nimiz·certe·scz·uero·uidere licet·Et oponit̄ a videre et licet·et est adū·affirmādi·vl' cōiūctio copulatiua vel expositiua secundū hug·

Video des·uidi uisū·videm? natura·Aspicimus uolūtate·Intuemur cura·uideo cōponit̄·Inuideo des·ut inuideo tibi·i.nō uideo tibi·hoc est ñ fero te uidere bene agentē·uide in suo loco·Prouideo

des·i·ꝑcul videre·Vñ ꝓuidens. Et cõparat·vnde hec ꝓuidentia tie·& cõponit Improuidꝰ gñis oĩs Vñ dicit & hec improuidẽtia tie·Preuideo des·i·ante uidere·Reuideo des·video & eiꝰ cõpoſita ſunt actia·ꝓter inuideo quod ẽ neutꝝ·Itẽ oĩa faciũt ꝓteritũ in di·& ſupn̄·in ſũ·& cozr̄·hãc ſillabã ui·in ꝓſenti·ſꝫ i ꝓterito & ſupn̄·eã ꝓdo·vñ pamphilꝰ. Prouidet & tribuit deꝰ & laboꝝ oĩa nobis. et ut dicit ꝑſc̃.in octauo li.videoꝝ a te.paſſiuũ eſt.uideoꝝ eẽ bonꝰ clericꝰ depo.eſt. Itẽ uerſꝰ magiſtralis. Multi videre q̃ nõ licuere videre.

Quido dis·tertie diugatõis·i.videre.& dr a video des. Vñ catho. Hic vide ne rurſus leuitatis crimine damnes. In hoc vſu nõ poteſt eſſe vide impatiuus ſecũde diugatõis·qꝛ impatiuꝰ ſcde diugatõis deſinit in e·ꝓdu·ſꝫ hic de corripit̃·& hinc ꝓponit̃. Diuido diuidis.

Quidua. Vidus vel vduo vduas·ponit̃ eũ vir·& dicit̃ hec vidua due·q̃ſi viridua·i·a viro vduata.i. diuiſa·Proprie quidẽ vidua dr·q̃ cũ viro diu fuit· nec circa ꝓpoſitiũ alteriꝰ uiri poſt mortẽ ꝓmi nuptis adhesit·nã que alteri poſt mortẽ ꝓpris viri nupſerit vidua nõ erit·Quꝛ aũt dr uidua·q̃ſi viro diu aſueta etbia eſt·& inde viduꝰ dua duũ·Et viduo as·io ẽ viduã reddere·qđ fit cũ q̃s vixꝫ alicuiꝰ occidit·Vñ uiduatꝰ ta tũ·& dr mulier uiduata.deſolata.viro nudata·Et ſcias q̃ cũ viduata nubat nõ benedicũtur in eccl'ia tales nuptie·Cauſã aũt huiꝰ habes in

Quieo es·cui·etũ·i·vincire ligare·Et ⁊ bigamus ponit̃ a vi & eo is·qđ ulteriꝰ ꝓpo·Auieo es·i.al ligare ualde ligare·& ẽ neu·uieo ſolo defectu·Nã ſm vſũ nõ habet ꝓteritũ nec ſupn̄.vñ eſt defectiuũ verbũ·licꝫ ſcdm artẽ exigat ratio uieui etũ·A uieo dr uietꝰ ta tũ·i·curuꝰ·& q̃ſi ligatꝰ·vel uictus uia torꝰ euacuatꝰ.vel uietꝰ dr a uia·i·debilis in uia.in curuatꝰ·mfractꝰ eũdo·Terentiꝰ in eunucho. Hic eſt uietꝰ uetꝰ ueternoſus ſenex.

Quietꝰ·in uieo exponit̃.

Quigeo ges·gui·gere·i.eſſe·in uigore·vel habẽ uigorem poſſe uiuere·ualere·robozari·fortẽ eſſe·Et videt̃ deſcẽdere a uireo qꝛ uiridis et iuuenilis etas ſolet uigorẽ ꝓferre·Vñ uigẽs tis·ge oĩs·& dicũt uigẽtes vtute pleni.floridi.q̃ſi uim agẽtes.& coꝛui·Vñ uimdocimẽſis·Doctrine pater eſt uſus·doctrina ſcolaris Inciſa perit.ocmuata uiget.

Quigies vel uicies·adũ·nũi·i·uigiti uicibꝰ·& dr a uiginti.Apoc·ix.Vigies milies ocna milia·

Quigil A uigilo remota o·dr uigil lis.cõis ge·qui vel que uigilat·& ꝓprie cauſa cuſtodie·Vigil ꝓpo. Peruigil lis·i·ualde uigil·& cozr̄·penl'ẽ·gti·& faẽ gtũs pl'alis i um·uigilũ·q̃uis ablatũs deſinat in e

Quigilax·a uigilo las·dr uigilax cis.ge· & in i. oĩs·ad uigilandũ ꝓpatus·q̃ ſepe uigilat & multũ uigilare põt·& cozr̄·pn̄l'·nommatiu.

Quigilie·in uigiliũ uide·& in crepuſculũ

Quigiliũ·a uigil dr hoc uigiliũ gilij· Et hec uigilia lie·in eodẽ ſenſu·ſcꝫ uigilatiõ·vel ipi uigiles·& hora uigilibuſ diſtincta ad uigilandũ·Vigilia etiã dr dies ꝓfeſtꝰ.ſcꝫ dies ꝑmus ante feſtũ·qꝛ tũc i ſero vigilie vacamꝰ·Ponitur etiã vigilia pro cura·cupiditate·perſeuerantia·

Quigilo las laui·lare·i·a ſomno abſtinere uacare ſtudere cuſtodiã adhibere circũſpicere·Vnde uigilang lantis·gñis oĩs·vñ hec vigilãtia tie·& forma tur a dtõ vigilãti addita a.Vigilo las ꝓpo.Aduigilo las·i·ualde vigilare·Cõuigilo las·i·ſimul uigilare Deuigilo las.Euigilo las·in eodem ſenſu iſta duo·id ẽ·ualde vigilare vel a ſomno excitaẽ vel excitari·Inuigilo las·id eſt·miſtere vacare opam dare·Peruigilo las·i·ꝓfecte uigilo·Reuigilo las.Vigilo & eiꝰ cõpoſita neutra ſũt·Preter deuigilo & euigilo ꝓ a ſomno excitare q̃ ſũt actia·& cozr̄·giñ q̃dã·Peruigili cura ſemp meditare futura

Quiginti oĩs gñis nũi pl'alis & indeclina·Et ꝓpoa bis & gentos qđ eſt decẽ·Et dr uiginti q̃ſi bigin ti u ꝓb poſita·vñ vicies adũ·Et viceſimꝰ ma mũ· et vigeſimꝰ a·ũ·Et ꝓpo·viginti cũ unꝰ & dr vigiti unus na nũ·Sꝫ ꝓſuetum q̃ri·an dicendũ ſit uiginti unus homo·an viginti unꝰ homines·Credo ꝙ ſit dicendum·uiginti unꝰ homo·qꝛ finis uincit principium teſte ꝑſc̃·vñ ꝓbat ꝙ hmõi debet eſſe nomẽ potius q̃ ꝓnomẽ ratõe nois qđ eſt in fine·Sil'z dicit in li· oſtructionũ q̃ terminatio maxie obtinet ꝓteſtationis·Et boetiꝰ i arithmetica talẽ ponit latinitatẽ Si ſepties tres addanẽ in uiginti unũ nũm cadunt· Numeꝛ dicit nõ nũos·Sꝫ hoc tñ pleniꝰ dixi in tercia parte vbi egi de ꝓnõ nois·

Quigintiunꝰ·in vigiti exponit̃

Quigor·a vigeo ges·dr hic vigor gozis·i· vinacitas vtus firmitas fortitudo·Et hic vigoroſꝰ ſa ſũ id eſt·plenus vigore·Et cõparat̃·vnde hec vigoro

Quileo les·in vilis vide. ⁊ litas tatis·

Quilis A villa dr l & hec vilis & hoc le·qꝛ nulliꝰ urbanitatis eſt·i.abiectꝰ deſpectꝰ·Et compat̃·vñ hec vilitas tatis·vilis ponit̃ cũ q̃ & dicit̃ q̃ulis id eſt ualde vilis·Tãuilis·Itẽ uilefacio cis·vilifico cas·vilipẽdo dis. Itẽ a uilis dicit̃ uileo les.lui·lere id eſt eſſe vel fieri uilem·vñ uileſco ſcis·inchoati· Et ponit̃·Aduileo les·vñ aduileſco ſcis·Cõuileo les.vñ cõuileſco ſcis·Diuileo les·vñ diuileſco ſcis id eſt multis & diuſis modis vilẽ·Euileo les·id ẽ ualde uilẽre·vñ euileſco ſcis·Reuileo les·i·itꝛ uilere.vñ reuileſco ſcis·Vileo les·eſt neutꝛ cũ ſuis cõpoſitis·& caret ſupn̄·& ꝓdu·ui·Vñ eſopꝰ·Nobilitat uiles frons gñoſa dapes. Itẽ anianꝰ·Scire ſuum uilet q̃ ſapit atq; ſilet.& ſcribit̃ ꝓ unũ l·ſꝫ villa le·ꝓ duo·Et ſcias titꝰ liuius dicit·Viliũ hoim ẽ alios uiles facere·& q̃ ex merito ſuo alijs placẽ nõ poſſũt ſaltẽ placeãt opatõe peiorꝛ

Quilla A uallis dicit̃ hec uilla le·q̃ſi uallata·qꝛ uallata ſit ſolũ fallatõe uallorꝛ·& nõ munitõe murorꝛ vnde uillanꝰ na nũ·penl'·ꝓdu·

Quillico cas·in uillicꝰ exponit̃

Quillicꝰ A uilla dicit̃ hic uillicꝰ ci·ꝓprie uille gubnatoꝛ eſt·vnde dicit̃ uillicꝰ q̃ſi uille cuſtos·Sꝫ quã doq; uillicꝰ dicit̃ diſpẽſatoꝛ uniuſe domus et oĩm poſſeſſionuꝫ et villarꝛ·Vñ hec uillica ce·uxoꝛ uilli cꝰ·uel que tale officiũ exercet·Itẽ a uillicꝰ dicit̃ uillicoꝛ caris.vel uillico cas·vnde i euãgelio luce·Iã eñ nõ poteris uillicare·ſꝫ ſm modernos potius in depo·gñe·dicit̃ villicoꝛ caris·i·ville curaꝫ gerere· et generalit̃ oĩm poſſeſſionũ et familiarium reꝛ·et villicare ſeu uillicari officiũ uillici exercere·et coꝛli·ſm hug̃.Paſc̃·uero dicit A uillicꝰ etiã uillico vl uillicoꝛ dicebant antiqui

Quilloſus·a uillus dicit̃ uilloſus ſa ſũ·id eſt·uillis plenus·Et compat̃·

Quillula le·dimi·pua villa

Quillũ·a vinũ dicit̃ hoc uinellũ li·dimi·et hoc villum ſimilit̃ dimi·et ut dicit ꝑſc̃·in ſecũdo libro· Innus·uel na·nũ·deſinentia ſi faciunt diminutiã abiecta n·duas aſſumũt l·ut bonus bellꝰ·bona bella·ui num uillũ.et dicit̃ uillum uel parum uini uel ꝓpium uinum uel uinum mixtum cum aqua

Villus·A uellus dicīē hic villus li·maſ.gn̄is pil? vel flocc? lane oc vellē ouis·vel etiā flocc? qmor̄ libet pilor̄·& maxīe ſi ē long? & dependēs

Vimen·a vireo res.ōr hoc vimē mis·mollis v̄ga & viridis· vel ſic ōr qz vim habeat multā virorīs. Naēa em̄ ei? talis eſt·ut etiā ſi arefactū abluaē vi reſcat·& cor·penl'·gēi· Vñ vimine? nea.neum·& hoc vimetū ti·loc? vbi vimīa creſcūt· Et hic & hec vimīalis & hoc le· Et hic vimīalis lis·q̄dā mōſ in romana ciuitate·ſic dict? ab abundātia vimīnū

Vimīnalis penl'·pou·in vimē eſt

Vimine? nea neū·in vimen vide·

Vinaciū·a vinū ōr hoc vinaciū cij·poſteri? vinuz qō etiā vinaceū dicīē.& eſt q̄ſi fex toti? vini· vel illuo qō remanz poſt expſſionē vini·& p̄icīē extra ſm hug̃·Et pap̄·dicit· Vinacia ſūt que remanēt in vuis qñ p̄emunē a vino

Vinalia.a vinū ōr hoc vinaliū lij· vl' poti? i pſali cim̄ hec vinalia·hor̄ vinaliū vel lior̄·feſtū vini·

Vinaria·a vinū dicīē hec vinaria rie·cellariū vbi vinū reponīē vel vendīē·

Vincio cis.xi·xi·im ctū·vinctū.vincire·i·ligare. Vincio opo·Cōuincio cis·Circūuincio cis·Deuincio cis·Vñ deuinct? ta·ctū·Et opaē·Euincio cis Reuincio cis.Vincio cū ſuis opoſitis eſt actīm·& facit p̄teritū im xi·& ſup̄·im ctū·licz apud ātiquos mueniaē vinciui citū·& eſt q̄rte oiugatōis. Sz vinco facit victū ſine n·ſicut & viuo xi·ctū·

Vinclū li·p duas ſillabas in vinculū vide.

Vinco cis·a·ci·im ctū·victū·& eſt vincere ſupaē victoriā habere· Qz aūt dicīē vincere q̄ſi vi capere etīa eſt·Vinco opo.Cōuinco cis·ci·ctū·i·ſil' vincere vel multū redarguere·& ſupare·Deuinco cis Euincō cis·Peruinco cis. Reuinco cis·Vinco cis et ei? cōpoſita actīa ſūt· & faciūt p̄teritū in ci·& ſup̄·im ctū·ſine n·

Vinct?·a vincio cis·xi·ctū·ōr vinct? ta tum· Et opaē·vinct? etiā p ſe ſignat cōpedit? vel ligat? ex aliq°·Ligat? autē nō tm̄ hoc mō·ſz etiā q̄litercūq; p

Vinculū·a vincio cis·dicīē hoc vinctū indicat vinculū li·gō & hoc vinclū cli·p ſincopā·i·ligamē Et inde vinculor laris·i·ligare

Vindemia·a vinea ōr hec vindemia mie·vñ vindemio as·i· vites putaē vel poti? vuas a vinea aufer

Vindex.a vindico cas·dicīē h & hec vindex reis·i·vindicator vel corrector·

Vindico cas·cauī·care·i·vlciſci·Sz dīnt·qz vindicat aliq̄s cuz a p̄iculo liberat· Vlciſcīē cū ille mala paſſus eſt· vel vlciſcor iniuriā factā·vindico ne fiat ītē vindico illū q̄ iniuriā ſuſtinuit·vlciſcor illum q̄ intulit·i·punio· Vindico actīm eſt cū ſuis opoſitis ſi qua habet·& corripit di·

Vindicta A vindico cas·ōr hec vindicta cte·qō aliq̄n ōr virga p̄toris·ſ.rudis q̄ ſerui p̄cuſſi liberāē & inde libertatē adq̄rebāt·& tūc ōr a vendico·q̄ſi vendicta·qz vendicet libertatem·Per ſi?·An dīnm ignoras niſi queq; vindicta relaxat

Vinea·a vinū ōr hec vinea nee·qz ex vino p̄ceſſū eſt ad vineā·& ōr vinea loc? vbi vites plātāē·Ītē vinea vel vinetū ōr loc? vitib? oſit? & abundans Ītē vinea ōr aliq̄n que dā machina bellica q̄ a q̄buſ dā ōr cat?.& ōr tūc vinea q̄ſi viminea·qz de trabibus & qñq; de aſſerib? fit·& hoīes int? latētes ap propinq̄nt muro ciuitatis ad effodiendū·& ī iſta acceptōe ponīē in·xxvi·ca·ezechielis vbi dicīē· Et vineas & arietes tpabit in muros tuos·& ēres tuas deſtruet ī armatūra ſua·Ītē lucan? ī tercio Tūc adoptata leui p̄cedit vinea terra· De vinee putatione habes in penitētia

Vinellū li·di·mo dicū vinū·vel vinū aq̄ mixtū·

Vineola le·dimi·pua vinea

Vine? A vino dicīē vine? nea neū·de vino exīs·vel vino imbut? ·Q ō & vinul? la lū·dicīē

Vinitor A vinea dicīē hic vinitor oris·q̄ custodit vineas q̄ſi vineator ul' vinitor dicīē·qz calcat vuas Et ōr a vinū· & idē pōt dici q̄ tē custodit vinū·& cor·pnl'·vinitor·ſz ī gēio eā p̄du. vinitoris

Vinoferi? ra rū·i·vinū ferēs·& cor·pnl'·

Vinolent? A vinū & lētos opo·vinolēt? ta tū·i· vino plen? ·Et opaē violent? tior·ſim?· Vñ hec uinolētia tie·i·ebrietas & formaē a vīolēti gtō addita a·Vñ in p̄ma epl'a petri ca·mj· Qui ābulauerūt ī luxurijs & ōſideriis & vinolētijs & comeſatōib?

Vinoſus A vinū dicīē vinoſ? ſa ſū·i·vino plen? ebri? vel ebrioſ? · Et opaē·cui? ſuperlatīm plautus ponēs ait· Quid op? eſt vbis vinoſiſſima eſt·

Vinul? la lū. vide ī vine?·& cor·i·nu·

Vinū A vitis dicīē hoc uinū ni·qz de uite p̄cedit vel dicīē a uena qz ei? pot? cito venas repleat ſanguine· Qz aūt dicīē uinū quaſi ī uite natū·etīa eſt & p̄du·p̄maz· Vñ ouidi? de remedijs· Vina parant animū ueneri ſi plurima ſumas·

Vio as.aui·are·dicīē a uia·et eſt uiare iter facere in uia ire. Vio oponīē· Cōuio as·i.ſimul uiare vel p uiā aliquē producere· Deuio as·i·errare· Obuio as Vio et ei? opoſita neut ſūt· p̄ē uio quod ē actīm

Viola A uis dicīē hec uiola le. p̄ē ſ p producere· vim odoris et ē uiola q̄dā herba odorifera·cui? flos ſimiliter nuncupaē·et cor·penl'. Vñ ī auroza dicīē Nobilior violis ue tibi pue ioſeph

Violaceus cea ceū·a viola dicīē·ut aqua violacea id ē·a uiolis facta vel q̄ſi colorē viole habēs

Violamē.in uiolo las·exponīē·et p̄ducit la·

Violens tis·gn̄is oīs·idē quod uiolent? ·et ex eiſ dē oponīē ex quib? uiolent? ·et cor·o·

Violentia·a violens tis·uiolēti addita a·fit hec uiolentia tie·vis illata·

Violentus·vis cōponīē cū lentos·et dicīē uiolentus ta tū·et uiolēs tis·gn̄is oīs in eodē ſenſu·i·crudelis·mal? ·vi plen? ·qz uim infert·Et utrūq; comparaē·vñ hec uiolētia tie·ſm hug̃·Et ſcias q̄ ſecundū p̄m ī p̄ncipio tercij ethicor̄·violentū eſt cui? p̄ncipiū extra talq̄ exiſtēs ī quo nichil cōfert opanſ vel patiens·puta ſi ſpūs tulerit aliquez alicubi· vel hoīes dñi exiſtētes·Hic ariſtoteles maīfeſtat uiolē tum ſimplicīē p diffinitōnez· et dicit uiolentū eſſe cui? totū p̄ncipiū eſt extra.et oīe tale inquantū opans uel patiēs nichil cōfert · Et dicit opans·quā do aliq̄s utīē aliquo ad aliquā opatōez in terciū·ſic q̄ impellit hoīem ī terciū quē facit cadere. Sic vo medi? eſt opans ſicut inſtrumentū inanimatū·Et dicit patiēs·qñ actio terminaē ad ip̄m ſicut ſi denudat eū·et dicit ī quo nichil cōfert· qz ſi aliquid conferat cōſentiendo vel ſimplicīē· vel ut nūc·nō ex toto uiolentū eſt·ſicut ſi aliquis impellit lapidē deor ſū nō eſt mot? ſimplicīē uiolētus·qz natura lapidiſ coopaē uirtuti impellēti· Secūdo manifeſtat p exē plū ibi puta·et ponit duo exēpla·Primū qñ agens extra eſt inanimatū·ſicut ſi ſpūs·i·vent? tulerit aliquē alicubi ſui impulſione·ut ſic faciat eū cadē ſup aliquē cui frāgat collū. Secundū eſt quādo agens eſt animatū·ſicut ſi hoīes domī exiſtētes·i·habentes aliquē in poteſtate ſua eo uti ſīc alia re inanīata Si cogant eum ad aliquid. ut ſi quis cū manu mea

interficeret hoiem. Postea inferi? aristoteles resumit diffinitõez violẽti q̃si occidens eã dicit. Videt̃ vtiq; violentũ ee cui? extrinsec? pncipiũ nichil cõ fert vim passo. Et hec diffinitio ẽ eadẽ cũ ea q̃ pus posita est & exposita. Itẽ nota q ẽ qdã violentũ mixtũ volũtario. ut cũ nauta polit? i tẽpestate maris ꝓicit res suas i mare ut nauẽ alleuiet. vel quã do quis opat̃ ꝓpt timorẽ maloꝝ maioꝝ ut euitenẽ vel ꝓpter aliud bonũ ꝺ quo timet̃ ne ꝓdat̃. ut vult aristoteles tales opatões mixte sẽ ex volũtario & ñ volũtario. assimilanẽ tñ magis volũtarijs. Volũtarie em̃ sũt tũc cũ opate sũt.

Violo. a vis ꝺz violo las. i. vim inferre. corrumpe otaminare. polluẽ. pcutere. Vñ hoc violamẽ mis. Et h & hec violabilis & hoc le. Et ꝓ cõpositionem Inuiolabilis le. & cor. penl'. violo.

Vipera re. fe. ge. qdã gen? serpentũ. a ui & pio ꝓpositũ. qr ui pariat. Nam crepat dũ uenter ei? ad partũ intumuerit. catuli ñ expectãtes matꝝ nate solutõez corrosis ei? lateribꝫ vi erumpũt cũ mris interitu. Ferẽ aũt qñ mascul? ore inserto vipere semen expuat. q illa ex voluptate libidinis in rabiem uersa caput masculi ore receptum ꝑcidat. ita fit ut parẽs uterqꝫ pereat. mascul? dũ coit. femia dũ parturit q̃ ferẽ sine vulua esse. sicut mascul? sine vga Aristoteles i libro de mirabilibꝫ auditionibꝫ dicit Vipa i coitu caput vipe secat. ꝓpter hoc & filij sic morẽ patris nõ ptrãseũtes ventrẽ matris rumpũt Ex vipa fiũt pastilli q̃ tyriaci uocanẽ a grecis. Et hinc vipere? rea reũ. Et vipim? na nũ. pens'. ꝓducit Itẽ scias q vipa coit cũ murena pisce. sic̃ dixi i mu

Viperin? . in vipa exponit̃ rena. ibi vide

Vir. a vireo ꝺz hic vir viri. qr viret i multis respectu femie. Vel ꝺz a ui. qr maior uis sit i viris q̃ in feminis. Et ꝺz vir multis modis scꝫ etate. sic̃ ille ꝺz vir q̃ venit ad virilẽ etatẽ. Vñ paul? ad cor. Cum essẽ puerulus loq̃bar ut puer? sapiebã ut puer? Cuꝫ aũt factꝰ sũ vir. euacuaui ea q̃ erãt pueri Vir etiaꝫ discernit sexũ. ut cũ ꝺz. Dubiũ est an iste sit vir an femia. Vir etiã ponit̃ ꝓ virtuoso. & vir ꝺz ꝓ marito. sꝫ cũ adiũcto. ut vir me? vel tu? vel su?. Vnde versus. Vir notat etatẽ. sponsũ. sexũ. pbitatẽ. & cor. pens'. gẽi viri. vñ. Arma virũq; cano. Vir opponit̃. Hic duũuir duũuiri. Triũuir triũuiri. Quadriuir q̃driuiri. Qñquiuir uiri. Sextuuir uiri. Septẽuir uiri. s. qui duos vel tres uel q̃tuoꝝ uel quinqꝫ l'sex vel septẽ habꝫ viros sb̃ sua potestate. Inde hic duumuirat?. Triũuirat?. Quadriuirat?. Quinq̃uiratus. Sextuuirat?. Et hic septẽuirat?. hui? tus. talis dignitas uel officiũ. Itẽ a uir ꝺz viratim adũbium Quare aũt mlr facta sit de costa viri. dixi in mlr.

Virago. a uir & ago ꝓponit̃ hec virago ginis. mulier fortis q̃ agit virum. i. opa uirilia. & masculmi vigoris est. Antiq̃tus em̃ fortes feie ita uocabanẽ Eua tñ dicta ẽ virago. qr de viro acta. i. facta & assũpta ẽ. s. de costa ade. vñ ꝺz genñ. ij. Hec vocabit̃ virago. qr de uiro assũpta est. In historijs aũt sic ꝺz Virago acta a uiro. & sumptũ nomẽ ei? est a uiri noie. & hec denoiatio silr ẽ m hebreo. Is em̃ uir ꝺz Inde denoiat̃ illa ut a viro virago. Hoc nomẽ ꝓ priũ illi? fuit nũc oim ẽ cõe. et ei? sincopatũ ẽ vgo

Virgines dicunẽ q̃diu sũt i integritate natiuitatis sue. fracte aũt dicũẽ mlieres. & ꝓ. pnl'. virago. vi

Virat?. a uir dicit̃ virat? ta tũ. i. de m mulier. virilis & fortis. vel virat?. i. firmus. secur?. Crisо. sup matb̃. Mulier virata nõ facile decipit̃. Et eccl. xxvnj. Ligua trita muliezes uiratas deiecit. Alia li tera habet fortes ꝓ uiratas.

Virbi?. a bis & uir ꝓponit̃ hic virbi? bij. s. bis uir existẽs. s. q̃ binas habuit vel habet uxores. vel etiaꝫ qui bis fecit facta uiro digna. vel qui resuscitatus est ut lazarus & ypolit?

Vireo res. rui. rere. i. esse vel fieri viridem. habere viriditatẽ. Vñ uiresco scis. inchoa. Vireo ponit̃ Cõuireo res. Euireo res. Inuireo res. Reuireo res Et hinc inchoa. Conuiresco scis. Euiresco scis. Inuiresco scis. Reuiresco scis. vireo cũ suis ꝓpositis neutꝝ est. & facit preteritũ in rui. & caret sup̃. & cor̃. hanc sillabã ui. seꝺ he vires ꝓducit ui. vñ quidam. Nõ ꝓbitate uires. nisi sint aĩmi tibi vires.

Vires. a vireo res. dicit̃ pluraliter he vires. hazũ virũ. & sũt corpis. & ꝓdu. ui. vide etiã in uis.

Viretũ. a vireo vel uiroꝝ dicit̃ hoc viretũ ti. loc? viriditate plen?. s. viridariũ. & ꝓdu. re.

Virga. a vireo res. ꝺz hec virga ge. sũmitates ramorum & arborꝝ. qr virides sũt. vel qr vim habent urgendi. que si lenis est virga est. si nodosa uel aculeata scorpio recte dicit̃. quia acuto vulnere corpori infigit̃. & dicit̃ virga. qr vim i se habeat mlr. uel qr ui regat. uel qr pacis indicium est. vñ virgo sus sa. sũ. i. vgis plen?. Et ꝓpat̃ virgos? siꝺr. sim?.

Virgiliocẽtonas. ꝓdu. to. & exponit̃ i homerocẽ

Virgili? gilij. dicit̃ a virgula. qr matri tonas. ei? somniauit q parturiebat quandã virgã q̃ usqꝫ ad celũ ptingeret. qꝺ nil aliud uideẽ fuisse. nisi q virgiliũ pareret. qui ꝓ suã sapientiã loquẽꝺo de astris celũ tangeret. vnde virgilian? na nũ. & fit vocatiuus a ntio remota us. ut virgili? o virgili. & acuit gi. & fuit mantue oriund?. vñ dicit ouidi?. Mãtua virgilio gaudꝫ uerona catullo. Peligne gẽtis gloria dicar ego

Virgimal. a virgo dicit̃ hoc virgimale lis. vl' hoc virgimal lis. illa secreta ps vbi fit receptio. Prudenti? m himnis. Crimine virgimal in tactũ omi de labe. & grauat̃ gi.

Virgino. a virgo dicit̃ virginare nas. i. caste viuere in virginitate degere. more virginis se habere. Itẽ virginare. est fricare. & facere hmõi. q̃ possunt fieri salua virginitate. Et cõponit̃ deuirgino nas. id est. virginitatem auferre. & cor̃. gi.

Virgo. a uir dicit̃ hec virgo ginis. ab incorruptõe quasi virago. qr ignorat passionẽ femineã. & quasi vir sit. & virum agat. & repsentet. & est etbia. vl' virgo dicit̃ a vireo. qr viret etate & flore virginitatis. vnde virgineus nea. neũ. Et hic & hec virginalis & hoc le. vñ virginalitez adũb. Et hec virginalitas tatis. Itẽ a virgo dicit̃ hec virginitas tatis. Itẽ virgo dicit̃ sextum signum i celo. dictuꝫ sic. qr cuꝫ sol ad hoc signum uenerit terra nichil parit sicut virgo. et intellige. nichil parit noui. generata tamñ maturescere facit. In septimo capitulo Esay. dicit̃ Ecce virgo concipiet et pariet filium. ubi dicit hiero. In hebreo aalma positũ est. hoc uerbum iudei opponunt nõ virginẽ sonare. sꝫ adolescentulã. et reuera virgo ꝓprie uolpula dicit̃. Adolescẽtula vo uel puella nõ aalma dicitur. sꝫ naara. Quid igitur signat aalma nisi absconditã virginẽ et secretã. i. nõ soluꝫ virginem. sꝫ cuꝫ epythasi virginẽ. qr nõ oĩs virgo absc̃ondita est. nec ab hoĩm separata aspectu. sic̃ rebeca aalma legit̃. i. virgo secreta. et nimia parentum diligentia custodita. aut certe ostẽdatur ut hꝰ uerbo appellentur et nupte et impiam obstrebor. Glosa aũt esay. vij. dicit sic. Ecce vgo concipiet zc̃. Iudei mentiunẽ adolescentulã concipe. sꝫ aalma qꝺ i hebreo solituꝫ est lingua punica virgo sonat. Aalma apꝺ

hebreos adulescētula dr. vel abscōdita. i. apocrifa que nūq̄ virorū patet aspectib9. Et vt dictum est reuera mentiunē iudei. qz ꝑm hoc nullū signū eēt si adolescētula pareret. cū sepe hoc contingat. Ad maiorē declaratōez ꝓtictorū nota. q̄ vbi nos habem9 virgo. hebre9 habet aalma. qđ duplicitez i hebreo sumiē. s. ꝑ adolescētula & sic in hoc loco accipit ideus. Sz secūdoz hoc signū nō fuit si adolescētula cōcepit. hoc em̄ sepissime contingit. Itē dicie i hebreo aalma apocrifa. i. abscōdita. & sic accipiē i hō loco ꝑm hiezo. ꝑ absconoita vgine. s. Vñ bēa maria virgo erat in oclaui qñ angel9 venit ad eā. Trāstulit ergo hiezo. aalma. i. virgo. nō qz in hebreo idem sonet. sz qz est ꝓfrasis virginū. Itē hoc nomen aalma lingua punica virginē sonat. & in latino sāctā & iudei pene oīnib9 linguis utebanē. Vñ vbi nos habem9 in canticis. Fecitā fecit sibi salomon i hebreo habeē. Fozion fecit sibi salomon. & tñ fozion nō est nomen hebreū sed grecū. Cū ergo hebrei videnē pene oībus linguis vti. qua ratōe sumpserūt hoc nomē fozion. potuit esse ut ꝓpheta sumeret hō nomen aalma ꝑ quod est latinū ad tegendū tñ misterium malis. Lingua em̄ punica valde affinis est hebree. & sepe ea utunē hebrei. vt cephas qđ est punicū. Itē scias q̄ est qđam p̄miū qđ dicie essentiale. qđ obsistit in dei visione. & illud appellae aurea. Itē est qđam p̄miū accidentale. qđ dicae aureoli. qđ debeē martiribꝰ. virginibꝰ. doctoribus. siue p̄dicatoribꝰ sacre scripture. Est aūt aureola quod dā ꝑulegiatū p̄miū ꝑulegiate persone resp ōdens & secundū ꝑulegiatas victorias in tribꝰ pugnis q̄ cuilibet homini iminent aureole sumunē. In pugna em̄ q̄ est extra carnē. ille potissime victoriā obtinet q̄ a delectatōibus veneris q̄ sūt p̄cipue in hoc genere oīno abstinet. & ideo virginitati aureola debetur. In pugna vo qua extra mundū pugnae. illa est p̄cipua. cū a mundo psecutōez vsq3 ad mortē sustinem9. Vñ & martiribꝰ q̄ in ista pugna victoriam obtinent secūda aureola debeē. In pugna vero qua extra dyabolū pugnam9. illa ē p̄cipua victoria. cū aliqs hostē nō solū a se sz a cordib9 aliorū removet qđ fit ꝑ doctrinā theologie & p̄dicatōez. Et ideo doctoribꝰ & p̄dicatoribꝰ tercia aureola debetur. Quidā vo distinguūt tres aureolas ꝑm tres vires anime. vt dicanē aureole respondere triū virtū aie actib9. Potissim9 em̄ act9 rationalis est veritatē fidei tenere & in alios diffūdere. & huic actui debeē doctor aureola. Irascibilis vo act9 potissim9 est mortē ꝓpter xp̄m superare. & huic actui debeē aureola martiꝝ. Cōcupiscibilis vo act9 potissimus est a delectatōibus maxis penit9 abstinere. & hec aureola debeē virginibꝰ. Et scias q̄ etiā scribentibꝰ sacrā doctrinā. i. i sacra scriptura cōpilātibꝰ debeē aureola. sed hec nō distinguie ab aureola doctor. q̄ scripta oponere qđam mod9 docēdi est. Sz pōt queri. Si vn9 habebit aureolā virginū. vl̄ martiris vel doctoris excellenti9 alio. Respōsio Cū meritū sit qđāmodo p̄mij causa. oportet diūsificari p̄mia secūdū q̄ merita diūsificanē. Aliqđ em̄ intendie & remittie ꝑ intensionē & remissionē sue cause. Meritū aūt aureole potest esse mai9 & min9. Vnde et aureola potest esse maior & minor. Sciendū tamen q̄ meritū aureole potest intendi dupliciē. Vno modo ex ꝑte radicis. Alio modo ex ꝑte opis. Cōtingit em̄ aliquos duos. quorū vn9 ex minori caritate maius tormentū martirij sustinet. vel magis p̄dicatōi insistit. aut etiā magis se a delectatōib9 carnis elōgat. Intensioni vō meriti q̄ attendie penes radicē nō respondet intēsio aureole. sz intēsio auree. Intēsioni vō meriti que est ex genere actus respondet intensio aureole. Vnde potest esse q̄ aliquis q̄ minus in martirio mereatur. quantū ad essentiale p̄mium habebit ꝑ martirio maiorē aureolā. Itē nota q̄ meritū oīi actui virtutis debeē a caritate imperato Virginitas ār scōm hoc ad gen9 virtutis ꝓtinet secundū q̄ ꝑpetua incorruptio mētis & corpis sub electione cadit. Et ideo illis tñ virginib9 aureola ꝓprie debeē. q̄ ꝓpositū habuerūt virginitatē ꝑpetuo ꝓseruandi sicut hoc ꝓpositū voto ꝓfirmauerūt siue non. Et hoc dico scōm q̄ aureola ꝓprie accipiē vt p̄miū qđam merito redditū. q̄uis hoc ꝓpositū fuit aliqñ interruptū. integritate tñ carnis manente dūmodo in fine vite inueniae. Quia virginitas mentis reparī potest. q̄uis nō virginitas carnis. Si autē aureola large sumae ꝑ quocūq3 gaudio qđ in patria habebūt sup gaudiū essentiale. Sic etiam incorruptis carne aureola respōdebit etiā si ꝓpositū nō habuerūt ꝑpetuo virginitatē seruādi. Nō est ei dubiū q̄ de incorruptōe carnis gaudebūt. sic & innocentes de hoc q̄ imunes a peccato fuerūt. q̄uis etiā peccādi opportunitatē non habuerūt. vt patet in pueris baptizatis. Sz hec non est ꝓpria acceptio aureole. sed valde cōis. Volo etiā te scire q̄ si aliq̄ virgo ꝑ violentiā oppressa fuerit. nō amittit ꝓpter hoc aureolā. dūmodo ꝓpositū ꝑpetuo virginitatē seruandi inuiolabiliter seruet. illi actui nullo modo consentiens. nec tamen propter hoc virginitatem ꝑdit. Et hoc dico siue ꝑ fide siue ꝑ quacunq3 alia causa violent corrumpae. Sz si hoc ꝑ fide sustineat hoc erit ei meritorū. & ad gen9 martirij ꝓtinebit. Vñ lucia dicit. Si me inuitā violari feceris. michi castitas duplicabiē ad coronā. Nō q̄ habeat duas virginitatis aureolas. sed qz duplex p̄miū reportabit. vnū ꝑ virginitatis custodia. aliud ꝑ iniuria quā passa est. Dato etiā q̄ talis violenter oppressa cōcipiat. neq3 ex hoc meritū virginitatis ꝑdit. nec etiā matri xp̄i equabiē. in q̄ fuit cū integritate mētis. etiā integritas carnis. De fructu tricesimo. sexagesimo. & centesimo habes in nūs.

Virgosus sa sū. in virga exponiē

Virgula le. dimi. pua virga

Virgulat9 ta tū. i. virgul' ornat9. & dr a virga get Virgultū. a virga dicie hoc virgultum ti. i. multitudo virgarū. vel loc9 vbi multe virgule abundāt vt viridariū. vel ipsa virga. Sed virgultū est qđ a radice pullulat. Ram9 qui ab ipso robore arboris Virga vero que de ramis.

Virgūcula le. dimi. pua virga

Viridariū rij. i. virgultū. a viridis dicie.

Viridis. a vireo res. dicitur hic & hec viridis. & hoc de. i. viroze plenus. vel vi & suco. Et compae Vñ hec viriditas tatis.

Viridiū. a viridis dicae hoc viridiū dij. loc9 viri

Virilie. a vir dr hic & hec virilis. Ditate plen9 & hoc le. Vñ he virilie. liarū. quedā ornamenta virorū que olim portabāt i armis vel in collo.

Virilis. a vir dicie hic & hec virilis. & hoc le. pnl ꝑdu. ptinens ad virū. vel res viri. Vñ viriliter adverbiū. Et hec virilitas tatis. Et virilis ponie pro fortis. Et opae Vñ pl'aliter hec virilia. liorū. illa mēbra virorū quib9 mulieres carent.

Virisso. a vir dicitur virisso sas. id est. viriliter agere. vel virliter supare.

Viritim. a vir dicie viritim adūbi. i. ꝑ singulos vi

ros. vel de viro in virū·

Viror·a vireo dicīt hic viror roris·i·viriditas·
Virosus·a vires dicīt virosus sa sū·i virib9 plenus·Et opatur virosꝰ siorissimus·Item virosus sa sum·id est· venenosus·& similiter compaē· Et tunc deriuaē a virus·

Virtus·a vir dicīt hec virtꝰ tutis·qz virorꝫ & pborum sit·Vel dicīt a vireo res·Et est virtus habitus animi optimꝰ·Et sūt virtutes animę·Vñ quidam·Virtutes aīe·dic vires corpis esse·Vñ virtuosus sa sū·i·plenꝰ & abundās virtutib9·Et opaē· Et ſm phm. Virtꝰ est vltimū in re oḡ potētia·Itez dicit phs in·x·ethicorꝫ·Virtutis est delectari & tristari quib9 oportet & vt oportet·Nō irasci eī in quib9 oporteat insipientis esse videē·Idē in eodez Virtutis pmium honor·Itē virtꝰ dicīt quasi virū tuens·& est ethia.Hic nota qꝫ vt dicit augꝰ·Virtus est bona q̄litas mentis q̄ recte viuit·& qua nl̄lus male vtit·quā deꝰ solꝰ in homīe opaē Et scias qꝫ augꝰ hic nō intendit diffinire q̄libet virtutē·sz mfusā virtutē.Et cōpletissime diffinit ponēdo formalia ipsi9·s.genꝰ et differentiā cū dicit·Bona qualitas·& sbiectū·qđ est materia in qua cū dicit·mētis·Et actuz q̄ est fmis virtutis cū dicit qua recte viuit Et causā efficientē cū dicit·quā deꝰ solus in homine opaē.Et scias qꝫ deꝰ nō iustificat nos sine nobis psentiētib9·qz nō cogit ad virtutē·vt damascen9 dicit·Iustificat tñ nos sine nobis virtutē causantib9·Itē virtutes sūt onexe·vñ qui habet vnam habet oīs·Intellige quantū ad habit9·nō quantū ad vsus exteriores. Itē aīadūte qꝫ homo ē magis habilis ad actū vni9 virtutis q̄ ad actū alteri9·hꝰ tamen nō est semp ex diūsitate habituū·sz ex diūsa dispositōe naturali·aut etiā in exercitio·Itē illō qđ dr in eccīasti.xlmj·Non est inuentꝰ similis illi q̄ cōseruaret legē excelsi·Intelligit q̄tum ad exercitiuz virtutū & vsū·& nō quantū ad habitū·Virtutes theologice sūt tres·s.fides·spes·& caritas·De quibus dicit grego·in·xix·omelia ezechielis·Sācta inquit ecclesia·i·spūale edificium·vt ad secreta gaudia ptingat tres solūmodo portas habet·videlicet spem·fidē·& caritatē. Vnā ad orientē aliaz ad aq̄lonē·terciā ad meridiē·Porta quippe i oriēte est fides·qz p ipsā lux vera nascitur in mente·Porta ad aq̄lonem est spes·qz vnusq̄sqz in peccatis posit9 si de venia desperauerit·funditꝰ peritꝰ·vñ necesse est ut qui p iniq̄tatē suā extinct9 est·p spem ad misericor diā reuiuiscat.Porta ad meridiem est caritas.qz vi amoris ardet·In meridiana eñ pte sol in alto ducit qz p caritatē lumē fidei in dei & xpi dilectōe sūbleuaē·Trib9 igit porris ad interius atriū tendit·qz p fidē spem & caritatē ad gaudia secreta pueniturVirtutes aūt cardinales siue politice sūt quattuor scz pudentia·fortitudo·iusticia·tpantia· De qb9 dictū est in cardinalis·Et vt dicūt quidā·virtutes danē ad bñ opandū·Beatitudines ad expedite opandum·Fruct9 ad iocūde opandū·Dona aūt dantur ad altiores act9 q̄ sint act9 virtutū·vide in pius·Cōsueuit q̄ri sic·Morales virtutes pficiunt̄ in vita actia·sz hec vita cessabit in patria·in q̄ erit tantuz pemplatio·ergo & virtutes morales nō erūt ī patria· Ad hoc potest dici·qꝫ virtutes q̄ pficiuntur ī vita actia etiā adq̄site·non oportet qꝫ tollant̄ cum aliqđ trāsferat se ad vitā pemplatiuā·sz habēt alios act9 inquantū ptingūt ad finē pximū·qz pemplatiuā vita est finis actīe vite·Et ideo distinguit magro.haz virtutū tres grad9·scīm qđ sūt in hoīb9 Sūt em̄ politice scīm qꝫ homo p eas in ciuilibus opibus rectificaē·Purgatorie aūt sūt ſm qꝫ ciuilibus vtēs ad quietē pemplatōis aliqs anelat·Sz dicunt̄ purgati animi·mḡtum aliqs abiecto oīi exercitio ciuilis vite·quieti pemplatōis se totum tribuit·Et in hoc statu dic qꝫ act9 ꝓpantie est cupiditatē nō iaz refrenare·sz penit9 obliuisci·Fortituōis aūt passiones ignorare·nō vincere·Vel dic qꝫ tres sūt grad9 in ecclesia sācta· Sūt em̄ in ea habentes virtutes politicas·& hi sūt incipientes q̄ tribulationes tolerant patient·Sūt etiā habētes purgatorias·& hi sūt pficiētes·q̄ tribulatōes patiunt̄ libent̄ In quoꝝ psona dicit paul9·Libēter gloriabor in infirmitatib9 meis·Sūt & in ecclesia habētes vtutes purgati animi·& hi sūt pfecti·quoꝝ est sustinē tribulatōes gaudēter· In quoꝝ psona dicit aplꝰ in secundo ad corinth·ca·vij·Supabundabo gaudio in oīi tribulatōe nostra·In hoc statu maxīe deberēt esse ecclie plati·qui sup ppl'm eminere debent ab humero & sup·Itē potest queri·Quid est·qꝫ nemo est qui tm̄ in virtutibus pficiat quantū desiderat· Ad hoc respōdet grego·in·xij·li·moraliū tractās illud iob·Cōstituisti termios ei9 qui p̄teriri nō poterūt·Hoc inq̄t iuxta spūm intelligi valet.qz nonnūq̄ in virtutib9 pficere conamur·& quedā dona pcipim9·A quibusdā vo repulsi ī imis iacem9·Nemo est qui tm̄ virtutis appḡhendat q̄tuz desiderat qz oīpotens deꝰ interiora discernēs ipsis spūalibus pfectis modū ponit·vt ex hoc homo qđ appḡhendere conaē nec valet.in illis se nō eleuet q̄ valz Vñ neq; ille egregi9 p̄dicator q̄ rapt9 vsq; ad terciū celū fuat·et paradisi arcana penetrauerat eē p9 reuelationē tranq̄llus atq; intentat9 valebat·sz quia oīpotens deꝰ termios statuit hominiq̄ p̄teriri non portrūt·& eleuauit hūc ad cognoscēda sublimia & reduxit ad ifirma tolerāda·vt modi sui mēsuras aspiciēs dū securitatē appḡhendere conareē & non posset·ne p elatiōez extra se iret·& p humilitatem cogeret̄ inter suos semp termios redire·Item grego. in·x·omelia ezechielis ī ꝑma pte dicit·Non vni danē oīa·ne ī supbiam elat9 cadat·sz huic datur qđ tibi non daē·& tibi daē qđ illi denegaē·vt iste dū videret bonū qđ habes & ipse nō habet·te sibi ī cogitatōe preferat·Et rursū dū tu habere illū aspicis qđ ipe nō habes·te illi ī tua cogitatōe ponas·& fit qđ scriptū est·Supiores ubi inuicē arbitrantes·hoc itaq; oīpotens deus agit in cordibus hoīm·qđ facit in regionib9 terrarum·Poterit nanq; vnicuiq; regioni fruct9 oīes tribuere·seo si vnaquaeq; alterius regionis fructibus non indigeret·cōmunionem cum altera non habuisset· Vñ fit vt huic uini·alteri vero olei abundantiā tribuat Hanc multitudine pecudū·illā vero vbertate abundare faciat frugū·vt cū illa defert qđ ista nō habz·& ista reddet qđ illa nō detulit·p cōmunionez gratie sibi etiā simul diuise terre diuncte sint·Sicut ergo regiones terrarum·ita sunt mētes hominum sanctorum·qui dum vicissim sibi conferunt qđ acceperunt·quasi fructus suos regiones regionib9 impēdunt·vt in vna oīs caritate iungantur·Nolo etiā te ignorare qꝫ in tota ecclesia est̄ plenitudo copie· quia nulla gratia9 ei deest quin sit in aliquo membrorum suoruz. De qua plenitudine dr ad eph·ca·quarto. Vt adimpleret oīa·alicui data est gratia que non solum mortalia omnia·sed etiam venialia omnia ꝓpelleret·Et hec est plenitudo speciali9 prerogatiue que fuit in beata virgine·secundū quam

plena fuit deo· vt & nichil in ea esset qđ ad deum non ordinareť· Sz xpo vlterius data est gratia pficiens ipsũ non solũ quantũ ad oēs virtutes·sz etiã ꝓtum ad oīs vsus virtutũ & ꝓtum ad oīes effectus gratie gratis date·& itez ad omnẽ peccati remotionem nõ solum actualis·sz etiã originalis & potentiã peccandi·nõ eñ peccare potuit·Et hec ẽ plenitudo singularis xpi· Itẽ virtutes dicunť illi spũs·quorũ nutu vel ope signa vel ꝓdigia i electis siue ex electis facta frequenti? apparent ad cõmotionem mortaliũ·Itẽ scias ꝙ oīs angeli custodes mittunť·non eñ oīs q̃ mittunť custodiũt sz tantũ vltimi·qz supiores exequũtur ea q̃ ad maiores pti nent·& ꝓto ad plures tanto est ordo supior·& iõ virtutes sẽ supmi spũs imť exequẽtes mmisteria·qz eorz actus se extendunt nõ tantũ ad res humanas sed etiã ad res naturales·vt patet in opatõe signorum· Et postea potestates·quorz act? nõ tantum ad homines·sz etiã ad demones se extendũt· Et postea principatus· quorz opatio est circa totã multitudineť·& hoc ſm ordinatõnez dyonisij· Et vltimi angeli q̃ opanť circa determinatas psonas·Archãgeli vero sũt medij habentes aliqđ cõe cũ vtrisqz· Vñ nomen eorz opositũ est ex duob? extremis. Dicunť eñ archangeli·q̃si principes angeli ·De virtutib? aĩalibus & naturalib? dixi in somn?

Virulent?·a·virus & lentos ponitť virulent? ratũ·id est·veneno plen?·Et opatur. Vñ hec virulẽtia tie·i· veneni infectio.

Virus·a vireo dicitť hoc virus indeclina·i·venenum·& est aptotũ Et inuenitť tm̃ in nõio accusatio & vẽio·& est ꝑprie virus humor fluẽs a natura uiri·s.semen sicut dixi in veretz· Vel ſm quosdã virus dicitť a vi·eo ꝙ cor penetret·& ꝑdu·primã virus·& vires nomen·sz vireo res·verbũ corr·vi·

Vis·a vireo res·dicitť hec vis huj? vis·ptõ vi·accusatiuo vim·vrõ o vis.ablatiuo a vi·& plr̃ actio has vis·& nõ ampli?·& ꝑprie vis ẽ aĩmi & corpis Vires tantũ corporis·Virtutes tm̃ animi·Vñ versus·Corpus hẽt vires·animis est insita virt?· Vis in veroq̃ viuet·vis ratõne caret·& ponitť vis pro virtute animi·ꝑ fortitudine·& violẽtia. vl̃ coacti one·& secundũ hoc vis sic describitť Vis est maioris rei impetus qui repelli nõ potest·

Viscera·a visco.scis·dr hoc visce? sceris·sz nominatiu? nõ est in freq̃nti vsu·Viscera nõ tm̃ intestina vocam?·sz quecũq̃ sũt sb corio & latentia·Visce? est inter cutẽ & carnẽ·Itẽ viscera dicunť vitalia·i·circũfusa cordis loca·q̃si viscora·qz ibi vita·i·aĩa ptineať·Itez viscera capita neruorz ex sanguine & neruis copulata·Itẽ lacerti & mures·qz sic ĩ singulis membris cordis loco sunt. vt cor ĩ media totꝰ corpis ꝑte·Et appellanť a noĩe similiũ animaliũ subterza delitescentiũ Itez & tori·qz illic viscera tecta videanť·Itẽ inuenitť hic visce? sci·mas·ge·& hoc viscũ sci·& est ꝑmitiuum·& est viscus vel viscum gluten quo aues capiunť. & etiã illud vnde fit qđ colligitť in arboribꝰ·& qđ est imẽ cutẽ & carnẽ·vñ viscosus sa sũ·i·tenax visco plen?·

Viscero ras·a visce? sceris.dr viscero·ras·qđ non est in vsu A quo ponitť·Cõuiscero ras·i.simul in viscere aliquid ponere·Deuiscero ras·& Euiscero ras·in eodẽ sensu· aliqđ extra viscera ponere·Inuiscero ras·i·in viscẽ ponẽ·& sũt actiua·& cor·sce

Visco·a viscus sci·dr visco scas·i·visco implicať visco aliqđ cape·Et ponitur·Cõuisco scas· Deuisco scas·Euisco scas·i·valde viscare· vel a visco re

mouere·Inuisco scas·Reuisco scas·Visco cũ suis ppositis est actũ·

Viscul?·in viscera exponiť·

Viscus sci·vel viscũ·in viscera exponiť

isibilis·a video dr hic & hec visibilis & hoc leres apta videri·vñ visibiliter adũbi·ũ·& hec visibilitas tatis·Et ponitť·Inuisibilis le. vnde inuisibiliter adũbi·Et hec inuisibilitas tis·

Visito·a viso sas·dr visito tas·verbũ freqũ·pnt̃ corr·Q ui eñ visitat aliquẽ·sepe videt illũ·Et cõponiť·Cõuisito tas·Inuisito tas·Reuisito tas·& ẽ actũ visito cũ oĩbus suis cõpositis·

Viso sas·verbũ freq̃n.de video des·vidi visũ·& est visare frequenter videre·A quo visito tas·aliꝺ freq̃n·i·freq̃nter visare·

Viso sis·si·fere·verbũ desideratim·i·cũ desiderio videre·& deberet facere sup̃·in sitũ penl̃·ꝑdu·sic facesso sis·facessi sitũ·sz nõ est in vsu·& formatur viso a visu sup̃·de video v·mutata in o·Et inde visens tis·ge·oīs·i·videre cupiens·Viso ponitur· Conuiso sis·Inuiso sis·si.fere·Prouiso sis·Reuiso sis·Et est viso actũ cũ suis cõpositis·& est tercie piugatõis·vñ visere infinitiu? cor·penl̃·sicut legere·& ꝑdu·vi·viso·vñ quidã· Visitat infirmũ.sed amicus visit amicum.

Vispilio·vel vespilio onis·i·raptor·latro·predo· Et ponunť a violẽtia & pilo·qz pilum gerat·id ẽ telũ· ut sic alijs violẽtiã ingerat·vñ vispilio dr q̃i vi spolians·& tũc ponitť a vi & spolio lias·

Visus·a video dr hic visus sus·sui·i·act? vl̃ passio videndi·& est visus spũalior ꝙ audit?·Et ponitur aliquando visus ꝑ quolibet sensu·velut cuz dicim?·Vite quõ sonet·oleat·sapiat·caleat·& dicitur visus·quia vigor sit ceteris sensibus prestantior & velocior· Et hoc visũ si·res visa. vel fãtasma somnium ostentũ·Et vis? sa sũ·declinať adiectiue ide in somniũ·& etiã in fulmen·

Vita·A vincio cis·dr hec vita te.infula q̃ caput sacerdotis ligať·Itẽ vita est que crinib? innectitur qua fluentes religanť capilli.Item vita est qua corona vinciť·Itẽ vita dr qz ea pectus vinciť instar vitis ligate. vnde vitula dimi· Et vitatus ta tũ·i·vita ligatus·& debes scribi vita ꝑ vnũ t·ſm hug· De hac ouidius metha·vita coercuerat neglectos alba capillos·Item a viuo uis·dr hec vita te·similiter ꝑ unũ t·vel uita diciť ꝑter uigorem·vel quia uim teneat nascendi & crescendi· vñ & diciť uita quasi uim tenens·et est etꝺia·vnde et arbores animam uegetatiuam uel uitam dicunť habere·A uita diciť hic et hec uitalis et hoc le· Et inde uitaliť aduerbium. Et substãtiue hic uitalis huj? uitalis·et facit ablatiꝰ in e·uitale.et est ꝑprium nomen uiri· Et distinguiť triplex uita secundum theologum·s· uita nature·uita gratie·et uita glorie.Vita nature uiuũt boni et mali. vita gratie iusti uiatores· vita glorie beati ꝓprehensores. De hac uita beata loq̃ns aug? dicit·Multi enim sunt pagani qui secundum quandã uitę huj? ꝓsuetudinem dicunť boni hoĩes· innocentes·et quasi obseruantes ea que in lege precepta sunt· deferentes honorẽ parentib? suis·non mechantes·non homicidiũ perpetrantes· non furtum facientes·non falsũ aduersꝰ quenq̃ testimonium phibentes·et cetera que in lege mandata sunt uelut christiani obseruant et christiani non sunt·et plerũq̃z se iactant quomodo isti pharisei dicentes Nũquid et nos ceci sum?· Sz oĩa hec manifestabãt quia non iterant ꝑ hostiũ sed aliunde·Quid enim

ꝓdest vana iactantiũ de bene viuendo inflatio·dũ ad fiñ ꝑpetualiter bene viuendi vita eoꝝ nõ ꝓueniat· Ad hoc eñ debet vnicuiq; ꝓdesse bñ viuere ut deẽ ei semp viuere·Nam sicut nõ daẽ bene emsper viuere·quid ꝓdest ei bene viuere ad temp?·igitur nec bñ uiuere dicẽdi sũt·q̃ fiñem bene viuendi vel cecitate nesciũt·vel inflatõe ꝓemunt·Nõ est aũt cuiq̃ spes vera & certa viuendi·nisi agnoscat vitã que est xp̃s·& p ianuã intret in omne·vide in opus & in beat?·Itẽ est vita actiã·& ꝓemplatiua & ꝑsistit uita ꝓemplatiua principaliter in bono cõtemplabili·sicut et vita actiã in optimo agibili·Et scias q̃ vita actiã est dispositio ad vitã ꝓemplatiuam·Vñ dicit ysiõ·in libro de sũmo bono·Qui prius in vita actiua ꝑficit·bene ad ꝓemplationẽ ascẽdit·Et ideo q̃diu nõ peruenit homo ad ꝑfectionem in vita actiã·nõ potest in eo esse vita ꝓemplatiã nisi secundũ quandã inchoatõez & imꝑfecte·Tunc eñ homo difficultatẽ patiẽ in actib?·moralium uirtutũ·& oꝑtet q̃ tota solicitudine ad ipsos intendat·vñ et retrahiẽ a studio ꝓemplatõis·Sz quando iam vita actiua ꝑfecta est·tunc opationes virtutũ moralium in ꝓmptu habet·ut eis nõ impediẽtibus libere contemplationi uacet·Itẽ scias q̃ uita actiua q̃tum ad hanc partem qua saluti ꝓximoꝝ studet est utilioꝛ q̃ ꝓemplatiua·Sz ꝓemplatiua ẽ dignioꝛ·qz dignitas significat bonitatem alicuius ꝓpter seipsũ·utilitas vo ꝓpter aliũ·Sz uita actiua que non ad alium sz ad seipsũ ordinaẽ tantum·nec dignioꝛ nec utilioꝛ est q̃ ꝓemplatiua·imo cõparaẽ ad ꝓẽplatiuã sicut utile ad id respectũ cui est utile Nota etiã q̃ felicitas ꝓemplatiua de qua ꝑbi tractauerũt·in ꝓemplatõe dei ꝑsistit·qz ꝑsistit scõm ꝑbm in actu altissime potentie q̃ in nobis est·s·intellect?·& habitu nobilissimo·s·sapientia·& in obiecto dignissimo qõ de?·est·Vñ & ꝑbi ultimũ tempus vite sue reseruabãt (ut dicit) ad ꝓemplandũ diuina·ꝓcedens temp? in alijs scientijs expendentes·ut ex illis habiliores fierent ad ꝑsiderandũ diuina·Item volo te scire q̃ uita actiã cõsistit in oñibus agibilib?·siue sint ad seipsũ·siue ad aliũ·sz principaliter cõsistit in his q̃ ad aliũ sunt·qz bonũ multoꝝ secundum ꝑbm in principio ethicoꝝ est diuinius q̃ bonum vnius·Vñ & iusticia q̃ ad alterũ est a ꝑbo in quinto ethicoꝝ dicit esse pulcerrima virtutũ·& in hoc ipso q̃ homo aliorũ saluti & regimini studet se plus diligit·& sibi meliorẽ ptẽ reseruat·quia diuinus est & sibi & alijs cãm bone opationis esse q̃ sibi tñ·sicut dicit ꝑbs in quinto ethicoꝝ·Vita·& vito tas·ꝓdu·primam·Vñ ỽsus Vt tibi sit uita ꝓ posse ꝓicula vita·vide in contemploꝛ·& in cena·& in scientia·& in sol·& in lya·& in virtus·De breuitate ꝓsentis vite dicit seneca Punctum est qõ viuim? & adhuc puncto minus. Et grego·in·xv·li·moraliũ tractãs illud iob·xxi· Ducunt in bonis dies suos·& in puncto ad infernа descendunt·sic dicit·Oñis longitudo tꝑis vite ꝑsentis punct? esse cognoscit·cũ fine terminatur quidq̃d eñ trãsire potuit ꝑbitum fuit·In pũcto stilum ponimus & leuam?·q̃si ergo in pũcto vitã tetigit·qui hanc accepit & amisit·

Vitalia·a uita pl̃ hec vitalia luũ·i·intestina·quia ibi vita·i·anima otinet·& est pl̃alis nũi tñ

Vitalis·in vita exponit

Vitatus ta·tum·i·vita·vel vitis ornat?·& dicit a vita te·ꝓ infula sacerdotis·

Vitella·a uitis dicit hec uitella le·q̃dam herbã qz sicut vitis quicquid ꝓximũ habuerit apꝑhendat·et coꝛimbos habet quos anulos vocant·

Vitell?·a uita ỏꝛ hic vitell? li·mozell? siue medi tullũ om·Inuenit ĩ plurali hec vitella loꝝ·

Vitiligo·a vitis ỏꝛ hec vitiligo gis·vel vituligo·vimen est cum quo vitis ligaẽ·et ponitur simpliciter ꝓ ligatura·vel impedimento

Vitio·a vitiũ ỏꝛ vitio as·aui·are·i·coꝛrumpere·qz vitia coꝛrumpũt·Et ꝓponit·Conuitioꝛ tiaris·Item deuitio tias·i·valde vitiare·vel vitia·vel malos moꝛes auferꝛe·Item inuitio tias·i·ualde vitiaẽ Reuitio tias·i·iterum vitiare·vel uitia auferre·& coꝛr·ꝑmam uitio·vide ĩ uitiũ·

Vitiolũ li·dimi·ꝑuum uitium·

Vitis·a vincio cis·ỏꝛ hec uitis·huj? uicis·qz uitef vinciunt̃ et religantur inter se·vl̃ qz uim cito radicandi habeant interi?·Et nota q̃ ĩ gẽo pl̃ali·s·. vitium t·debet reseruari in suo sono causa differẽtie huj? noĩs vitiũ tij·Vitis usũ ꝑm? noe instituit·et

Vitiũ·a uincio cis·ỏꝛ hº uiciũ cij·qz uicit ꝓ·uihoiem·et sic debet scribi p c·Vñ uiciosus sa sum·Et comparaẽ·Vnde hec uiciositas tatis·ẽm hug·Alij uero dicunt q̃ uitiũ ỏꝛ a ueto tas·siue a uctãdo·et sic a uitiũ dicitur uitio as·et sic debet scribi p t·et coꝛr·i ante t·nitiũ·et uitio as·Sed cõuitium ꝓducit i·ante t·Sz melius ponit̃ a con et uita·qz conuitium est imꝓperiũ ꝓtra uitam·vel ꝓumelia·et hoc magis michi placz·et ỏꝛ uitium peccatũ dedecus macula·Itẽ uitia dicunt̃ ĩ grãmatica·que in eloquio cauere debem?·ut uitia annexa barbarismo et soloecismo·De quibus dixi ĩ quarta parte·et coꝛr·uitium primã. Vnde hoꝛa·Oñibus est uitium cantoꝛib? inter amicos·

Vito·a uita ỏꝛ uito tas·taui·tare·i·cauere·effugere·quidq̃d contra uitam est declinare·Vnde ẽ et hec uitabilis·et hoc le·Et uitabundꝰ da dũ·Vito cõponit̃·Deuito tas·Euito tas·i·ualde uitare·vñ ẽ et hec deuitabilis et hoc le·Et euitabilis le·et p cõpositionem·Indeuitabilis le·Ineuitabilis le·Inuito tas·q̃si non uitare·i·ad se trahere et allicere·Vito & ci? cõposita actiã sũt·et ꝓducũt hãc sillabã vi·Vnde oui·de reme·Que nimis apparent retia uitat auis·Itẽ uito tas·i·uita ornare·et tunc dicit̃ a uita te·ꝓ infula·et scribit̃ similiter ꝑ unum t·et ꝓducit ui·

Vitreus·in uitrum est·

Vitricus·a nouus deriuaẽ hic uitricus ci·i·patrinus vel patriaster·s·qui uxoꝛem ex alio uiro filium vel filiam habentem duxit·Et dicit̃ sic·quasi nouitricus·qz a matre superducaẽ nouus·vl̃ dicit̃ uitricus·a uitro·quasi uitreus custos·et imaginari?·qz non est uerus pater sz falsus·Sicut eñ per uitrum res uidetur alia q̃ sit·uel coꝛporis imago et nõ res sic uidetur ille pater et nõ est·Qz autem dicit̃ uitricus·quasi uicem tenens custodis·i·patris·uel q̃si uitreus custos etꝫia est·et coꝛr·penl̃·vñ ouidius de reme·Vitric? et gladijs et acuta dimicet hasta. Et inde uitrica? cia·ciũ·adiect·

Vitrum·a uireo res·dicit̃ hoc uitrum tri·vñ uitreus trea treũ·et dicit̃ uitrum quia in sui ꝑspicuitate transluceat·Nam liquoꝛ in eo positus extra declaratur·vnde dicit grego·in·xx·li·moraliũ exponens illud iob·Non adequabitur ei auꝝ vel uitruz Auri inquit metallũ nouimus potioꝛi metallis omnibus claritate fulgere·vitri uero natura est·ut extrinsecus visum·intrinsecus pura ꝑspicuitate plucear·In alio metallo quidquid intrinsecus cõtineẽ

abſcondiē· In vitro vero quilibet liquor qualis cō
tinetur interius· talis demonſtratur exterius· atq;
ut ita dixerim oīs liquor in vitreo vaſculo clauſ?
patet· Quid ergo aliud in auro vel vitro accipim?
niſi illam ſupnam patriam· illam bonorum ciuiū ſo
cietatem· quorum corda ſibi mutuē & claritate ful:
gent· & puritate tranſlucēt· quā iohes in apoc· xxi
capitulo cōſpexerat cum dicebat. Ipſa ciuitas aut
mundum ſimile vitro mundo. Quia enim ſācti om
nes· ſumma in ea beatitudinis claritate fulgebunt
inſtructa auro dicit· & quoniam ipſa cor claritas
viciſſim ſibi in alternis cordibus patet· vt cū vni:
uſcuiuſq; valeus attenditur· ſimul & conſcientia
vel ſcientia penetratur· hoc iterum aurū vitro mū
do ſimile eſſe memorat· Ibi q̄ppe vniuſcuiuſq; men
tem ab alterius oculis membrorum corpulentia nō
abſcondit· ſed patebit animus corporalibus oculis
ipa etiā corpis armonia· ſic vnuſq̄ſq; tē erit ſpica
bilis alteri· ſicut nūc pōt eſſe ſpicabilis ſibi·

Vitula le· dimi· parua vita· Item vitula parua im:
ſula. vel corona· & tunc eſt dimi· de vita pro inſu:
la· vide in vitulus·

Vitulamen· a vitis ris hoc vitulamen mīis· vitea
planta· ſ· illa infructuoſa q̄ naſcit ad radicē vitis·
vel vbicūq; dūtaxat nō ſit naturalis· vel vt dicunt
quelibet talis planta sic dr a vitulo· qr naſcatur in
terra a vitulis arata· Vñ in li· ſapiētie· ca· mj· Spu
ria vitulamina non dabūt radices firmas· & ꝓduc·
ta. vide de hoc in ſpurius· Item a vitis dicit vituli
go· vide in vitiligo.

Vitulor laris· in vitul? vide·

Vitul?· a vireo res· dicit hic vitul? li· Et hec vitu
la le· penl· corr· ā ſi a viriditate· i· ab incorruptōe dr
ſicut & virgo· vitula ergo pua eſt & nōdum enixa
Nam enixa iuuenca eſt aut vacca· vl dr vitul? a vi
ta· qr ſit dign? uita· vñ vitulim? na nū· Et nota q
vitula etiā dr quedā dea· ſ· letitie· vel victorie· vel
feſtū illi? dee· vel exultatio victorie· Vnō vitulor
laris· i· letari voce· Item vitula dr qdam inſtrumen
tum muſicū· Vñ vitulor aris· i· cū vitula cantare·
Item vitula eſt dimi· de vita· & de hoc vide etiā i vi

Vitupo ras· a vita & paro cōponit vitupo tula
ras· i· in vitā alicui? aliqd turpe pare otumelijs af
ficere aliqd turpe obijcere· Vñ h & hec vitupabil
& hoc le· Vñ vitupabiliē adūbi· Et hoc vitupium
Et hinc vitupoſ? ſa ſū· Et opat· & cor· pe· vitupo

Viuarium· a viuo uis· dr hoc viuariū rij· loc? vbi
piſces paſcunt & impinguant & viuūt·

Viuax· a viuo uis· dr viuax acis· ge· ois· i· viuid?
fortis· Et opat· Vñ hec viuacitas tis· Et vt dicunt
Viuax ingeniū· ſz viuid? eſt color oris·

Viuid? da dū· i· fortis· agilis· & derivat a viuus
vide in viuax·

Viuo uis· xi· ctū· vñ viu? ua uū· Viuo opo· Ad
uiuo uis· i· valde l'iuxta· vel ad vilitatē viuē· Cō
uiuo uis· i· ſimul vel cū alio viuere. Vñ hic quict?
tus· tui· Reuiuo uis· & hinc inchoa· viuiſco uiſcis
Aduiuiſco aduiuiſcis· Coniuiſco coniuiſcis· Re
uiuiſco reuiuiſcis· Viuo et ei? poſita ſūt neutra
& faciūt ꝑteritū in xi· & ſup· in ctū· & ꝓdu· vi· vñ
verſus· Viuo facit vixi· vici vinco· vincio vinxi·

Vlcero· ab vlc? derivat vlcero ras· rare· i
vulnerare· vlcus facere· vlceribus imple
re· Et oponit· Deulcero ras· i· valde vel
deorſū ulcerare· vel ulcera auferre· Exulcero ras· in
eod̄ ſenſu· & eſt actū cū ſuis poſitis· & cor· ce·

Vlciſcor ſceris· vltus ſū· vlciſci· i· punire· vel vin
dicare· Vnde hic vltor toris· Et hec ultrix cis· vide
in vindico·

Vlcus· ab oleo les· dr hoc ulcus ceris· quaſi olc?
qr oleat· Vuln? ad aīam refert· Vlcus vero ad cor
poris iniuriā· Item vulnus eſt corpis recens plaga·
Vlcus inueteratū vuln?· Item vuln? qd ferro· vel fu
ſte· vel lapide fit q̄ſi vi· vlc? vo qd ꝑ ſe naſcitur in
cute· ſ· putredo ipa qr oleat· vñ quidā· Illatum vul
nus· innatū dicit vlcus· vñ vlceroſus ſa ſū· i· vlce
ribus plen?· Et opat· vlceroſus ſior· ſim?· vnde vl
ceroſe ſius· ſime· aduerbi· Et hec vlceroſitas tatis·

Vlcea cee· loc? paſcue· ab vligo dicit·

Vligmoſus· in vligo exponit·

Vligo· ab vlna dicit hec vligo gmis· naturalis hu
mor terre ab ea nunq̄ recedēs· ſz ei ſemp adherens
q̄ſi inſepabile accidens· vñ vligmoſus ſa ſū· i· uligi
ne plen?· & pinguis· humid?· fecundus· vñ ager ꝑ
prie dr vligmoſ?· qr ſemp vuet· Humid? vo dr· qr
aliqñ ſiccat· Et opat· & ꝓdu· li· vligo·

Vlixes· Olon qd eſt totū cōponit cū xenos qd eſt
pegrinū· vel ſenſus· & dr hic vlixes xis· q̄ſi olonxe
nos· i· tot? in ſenſu· vel tot? ſenſatus· vel quaſi pe
grin? omniū· Iſte deſignat ſapientē qui in hoc mū
do ouerſat tanq̄ pegrin?· Nō em hic habemus ma
nentem ciuitatem ſed futuram inquirimus· vlixes
em multum pegrinatus eſt in vita ſua· & facit vo
catiu? vlixes vel ulixe· Ouidi? epi· in princi· Hanc
tua penolope lento tibi mittit vlixe· Item inuenitur
hic vlixe? xei· ꝑ vlixes· vel ulixe? xea xeū· poſſeſſi
uum· Sz ulixe? poſſeſſiuū eſt tetraſillabū· vlixeus
vo ꝓprium uome eſt triſillabū· qr eu· in vtō eſt dy
ptongus· gēs vo par eſt in ſillabis poſſeſſiuo· qua
eu· nō eſt dyptongus ibi·

Vlixeus· in vlixes exponit·

Vllus· ab vnus dr vllus la lū· i· aliquis· & ē penl·
gtī cōis· tñ in ꝑſa ſemp debet acui vlli?· & inde vſ
piā & vſq̄· i· in aliq° loco· & opo· nuſpiā & nuſq̄

Vlna ne· �means quoſdā eſt vtriuſq; manus extenſio·
ꝑm alios brachiū vel cubit? qd uerius dicit· Luce
vij· ca· Accepit eū i ulnas ſuas· i· inter brachia ſua
Grece vo ulneos vel ulenos cubitus dicit· vnd hec
ulna ne· Et hec ulnula le· dimi· Et hic & hec ulnal·
& hoc le· Et ulnari? ria riū· ad ulnā ptinens· Et ul
no nas· i· ulna menſurare. Deh° etiā dixi i brachiū

Vlnale· in ulna exponitur·

Vlnalis· in ulna exponitur·

Vlnula le· dimi· parua ulna·

Vltor· ab ulciſcor· ſceris· ultum tu· dicitur hic vl
tor toris· id eſt· punitor vindicator· Et ut dicit pa
pias· vltor facit ne impune ſit facta iniuria· Defen
ſor vo curat ne fiat iniuria· Item vindicator differt
ab ultore· qd poteſt patere in vindico cas·

Vltra· adūbium loci· Et comparat· ultra ulterior
ultimus· Pōt etiā eſſe ꝓpoſitio· qñ regit caſum ut
ultra renum·

Vltrix· ab ultor or· in rix· fit hec ultrix tricis· i· pu
nitrix· vindicatrix· & eſt ſe· ge· in nō accuſatiuo
& uocatiuo ſingulari· In alijs vo caſibus eſt oīs
gñis· & facit ablatiū ſingularē in e· vel in i· ultrice
uel ultrici· vide etiā in ultrix·

Vltro· i· ultra uel ſponte·

Vltroneus· nea neum· id eſt· ſpontaneus· vel ulte
rior· & dicitur ab ultro.

Vltus· ab ulciſcor ſceris· dicitur ult? ta tum· Pro
pheta· Et in noīe dñi qr ultus ſū in eos· & ſepe ac
cipitur in paſſiua ſignificatōne· ut ultus· i· vindica
tus defenſus· Et oponit Inultus ta tum· i· nō ult?

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vlua uc·herba est palustris·vñ vluosus fa fū·
Vlula le·im vlulo las·exponiē·
Vlulo las·laui·lare·i·flere·vel foztiter clamare·
vlulatū facere. & est lupoꝝ & femiaꝝ· Vnde hic
vlulatus tus·tui. i. lamentū meroꝝ fletus· Et vlula
le·quedā auis que flere videt· Vñ dicunt eam dici
fic. ab oleagi·i·a ficto fletu· In·xnj·esaye dicit· Et
respondebūt ibi vlule in edibꝰ eiꝰ·ubi dicit glosa·
Vlule aues sūt magnitudinis cozuine·que figentes
rostꝝ in lutum hozrēde stridēt· Vlulo las. cū suis
cōpositis siqua habet neutrum est· & scribitur per
vnū l·coꝛr·uero primam·et penl'· Vñ oui·epi· Pro
nuba thesifone thalamis ululauit in illis·

Vmbilicus ci·penl'·pdu·dicit ab umbo·qz
sit quasi vmbo iliozꝝ· Est vero umbilicus
medius locus totius corporis·& etiā yli
orum·sicut umbo dicit media ps scuti·vel locus in
medio clipei. Ex vmbilico pendet infans in utero·
ex eo etiā nutrit· Qz aūt dicit vmbilicus quasi vbi
vel vnde liquor et Eia est· Et scias qꝫ luxuria viris
est in lumbis·& feminis in umbilico·vñ dicit greg'
Qz viris luxuria in lūbis sit·feminis in vmbilico·
testat dñs qui de dyabolo ad sanctum iob loqui
tur dicens· Virtus eius i lumbis eiꝰ·& fortitudo
eius in umbilico ventris eius· A principali igitur
sexu lumborum nomine luxuria designatur cū dñs
dicit· Sint lumbi vestri pcincti· Lumbos enim pci
cingimus·cum carnis luxuriā p continentiam coar
tamus·vide in lumbus· Et scias qꝫ infans in vētre
matris mingit p umbilicū·ut dixi in sumen·

Vmbo bonis. m umbilicus vide·
Vmbra bze·dicit aer carens sole·sic dicta·quia sit
cum solis radijs aliquid obijcitur· Vñ vmbraticus
ca cum·penl'·cozr· Et hoc umbraculū culi· Et vm
brosus sa sum· Et opat· vnde hec umbrositas tatis
Vmbratilis·ab umbra dicit hic & hec umbratilis
& hoc le·fm hug· Ez magis videt deriuari a uerbo
vmbro bras·cum cozr·penl'·sicut sozbilis· Vel dic
qꝫ excipit a regula sicut pilis si vis sustinē hug·
Vmbzella le·dimi·pua umbra·
Vmbro·ab umbra dicit vmbro bras·brauí·brare·
id est obscurare·coopire· Et oponitur·A dumbro
bras·i·valde umbrare· Inūbro bras·i·otra vl' valde
vmbrare· Obumbro bras·i·vndiqꝫ umbrare· Vm
bro & eius cōposita sūt actiua·
Vnanimis·ab unus & animus oponit hic et
hec vnanimis·& hoc me. Et vnanimꝰ ma·
mum·i·vnius animi· Vñ unanimiter ad·
uerbium· Et hec vnanimitas tatis·i·animi unitas.
pcozdia·vide in animus.& cozr·ni·
Vncia·in uns est·
Vnciatim adū·i·per uncias·vel de una uncia in ali
am·& dicit ab uncia·
Vncinulꝰ li·dimi·paruus uncinus·
Vncinꝰ ni·penl'·pdu·vide in vncus·
Vncio as·i·uncia l' uncijs mensurat·et ōz ab uncia
Vncio cis·cire·i. alligare·vnco cape·& ōz ab un·
Vnciola le·dimi·parua uncia· cus unci·
Vnco cas·i·curuare· Et inde cōponitur· Abunco
cas· Adunco cas· Redunco cas· Subunco cas·i·pꝰ
vel pꝛꝛ vncat· & ē unco actū cū suis cōpositis·
Vnctus·ab unguo gis·dicit unctꝰ cta ctū· Et cō
parat· Vnde hec unctura re. Et hoc unctum cti·
Et vncto ctas·frequen· A quo unctito tas·aliud
frequen. De unctione extrema habes in unguo·
Vncus·ab unco cas·dicitur uncus ca cum·i·curuꝰ·
& hic uncus ci·instrumentum curuū ad aliquid ca
piendum· Et hic uncinus ni· Item amos·vnj·ca·
Et ecce uncinum pomorum·& dicūt quidam qꝫ un
cinus dicitur ab uncus· Alij dicūt qꝫ deriuatur ab
vnco cas·nec est dimi·de uncus·nisi quo ad vocez
sed est idem qđ uncus·vñ uersus· Vnco dat unci·
nos·& eos non pcutit uncus· Qz aūt dicit uncinꝰ
quasi ungue cedens etBia est· Vncus componitur
Adunctus ca cum·id recuruus·vnde adunculus la
lum·& Obuncus ca cum·Subunctꝰ ca cum·aliquā
tulum curuus uel parum·

Vnda.ab eo is·dicitur hec unda de·et est unda su
perior pars aque.s.superior liquor qui semper in
motu est· Sed aqua est statiua & sine motu equal'
vnde aqua dicitur ḡsi equa·sed vnda per se non est
aqua·sed aqua in quodam motu & agitatione·ḡsi
ab eundo & redeundo vnda vocata est·ḡsi eunda·
qz semper est in motu·vnde undosus sa sum·id est
plenus & frequēs vndis·& comparatur·vnde hec
undositas tatis· Item ab unda dicit vndo das·qđ
non est in usu sed ab eo compo· Abundo das·exū
do das· Inundo das· Redūdo das·& est vndo neu
trum cū suis compositis·& pducūt penultimā vn
dabit vndabam vndare·& consimilia·vide in abun
do das·vel secundū quosdam predicta uerba com
ponunt ab vnda & prepositionibus·& est undare
abundare·bullire·in cumulos surgere·
Vnde·adū·loci·i·a qᵒ vel ex quo loco·vel ex qua
re vel causa·secundum papiam.
Vndecennis·ab undecim & annus componitur·
hic & hec undecēnis & hoc ne·id est·undecim āno
rum·vñ hoc undecenniū nij·spaciū undeciz annoꝝ
Vndecies·adū·nūi·i·undeci uicibꝰ ab undeciz ōz
Vndecim pluralis numeri & indeclinabile nomē
numerale ex unum & decem componitur·
Vndenarius·in undenus est
Vndenus·ab undecim dicit undenꝰ na nū·& un
denariꝰ ria riū·& hic undenariꝰ rij·pillo numero
& undecimus ma mum·& producit de·undenus·
Vndiqz aduerbiū·id est·ex omni parte·& graua
tur penl' vnde qz coniūctio enclctica non inclinat
hic accentum precedentis sillabe ad se·id est·iuxta
se·qz precedēs vocalis corrupta est in undiqz· Nā
vndiqz componitur ex unde & qz·& similiter con·
tingit in deniqz·qđ componitur ex denuo & qz·
Vndo das·in unda exponit·
Vndula le. diminutiū·parua unda·
Vnguentarius·in unguentum exponitur·
Vnguentum·ab unguo dicit hoc unguentum ti·
& hoc vnguen guinis·in eodem sensu·& hinc vn·
guentarius ria rium·id est·ad unguētum pertinēs
vel vnguentum vendens·et unguento tas·id est.
unguēto vngere· vide in unguo gis·et ut dicit pa
pias· Vnguentum est omne qđ ex cōmuni oleo cō
fectum specierum cōmixtione augeat odozis iocun
ditatem sumens et longe redolens.et est ne·gnis·
Vnguis·ab unguo dicitur hic unguis huiꝰ un
guis·unde hec ungula le.et est unguis hominum
et auium· vngula le.aliozum animaliuz·et dicit un
guis ab unguo·qz eo solemus ungere· Item ungu
la dicitur genus tozmenti·quia effodiat· Idem et fi
dicula a fidis· quia hac rei tozquentur in eculeo ut
fides inueniat· Itē ab ungla ōz ungulatꝰ ta tum·q
habet ungulas magnas·vide in unguo gis·
Vngula ungule·in unguis exponit·
Vngulꝰ ab ungula ōz ꝺ ungulꝰ li·anulꝰ gēmatꝰ
qz sicut vngula carni·ita gēma anulo accingitur·
Vnguo gis·xi·unctuz·vnde unctus cta ctū·et

a gto vncti. addita o fit vnctio onis. Vnguo opo nit. Adunguo gis. Inūguo gis. Perūguo gis. Vn guo gis. & eiꝰ cōpositā sūt actia. & faciūt ptertū in xi. & supinū in ctū. Et scias qꝙ vnguo in pma p sona habet v. post g. & o. uersa in is. deberet secū dam psonā facere vnguis. vt post g. esset u. sed qꝛ esset ocidentia inter nomē vnguis. & secundā psonam huius verbi vnguo si diceret vnguis. ideo ad vitandā ocidentiā sbtrahit v. a secūda psona & ab oībus q̄ formant ab ea. & ōr vnguo gis. git. &c De deriuatiuis aūt est opinio. Quidā vero dicunt qꝙ vnguentū. & vnguen deriuant a secunda psona vngis. & sic nō habent v. post g. Alij dicunt cum quibꝰ ego. qꝙ vnguentū & vnguen deriuant a pma psona. s. ab vnguo. vñ habent v. post g. & vnguis nomen similiter. Vnguo in pma psona habet v. sed in alijs nō. Hic de vnctione extrema videam⁹. s. q̄ est. sacramentū ecclesie. Scias ergo qꝙ octo cōcurrunt ad sacramentū extreme vnctōis. q̄ innuuntur in quadā autoritate beati iacobi apli. Infirmat in quit quis ī vobis. inducat̄ pbros ecclesie. & orēt sup eum vngentes eū oleo in noīe dñi. & oratio fi dei saluabit infirmū & alleuiabit eū dñs. & si ī pec catis sit dimittent̄ ei. Primū est sbiectū. scz psona singularis cū dicit quis. Secundū est causa. cū dic infirmat̄. Ex quo patet qꝙ non debet dari nisi infir mis qui sūt in piculo mortis naturalis. Vñ non de bet dari latronibꝰ qui occidunt̄. nec plianti ī bello vl̄ in duello. qꝛ secundū fortunā sūt in piculo mor tis nō secundū naturā. Terciū est postulatio & de siderium. cū addit inducat. Ex quo patet qō nō debz dari nisi petenti verbo. vel signo manifesto. & ha benti vsū liberi arbitrij. qui soli petere possūt. Vñ psuetit dici. Nō est vngendꝰ furiosus. mozio. puus Dicit̄ aūt mozio. a morte. eo qꝙ in co nō viget ītel lectus. Et hoc intelligas. nisi furiosus haberet lu cida intervalla in quibus sacramentū recognosce ret. qꝛ sic ei in statu suo offerri posset ī piculo moz tis. Quartū est minister. cū dicit pbros ecclesie. Ex quo patet qꝙ hoc sacramentū nō debet dari nisi a sacerdotibus. nō a layeis. nec etiā a dyaconibus. Et inde est qꝙ sacramentū extreme vnctōis non est sacramentum necessitatis sicut est baptism⁹. vnde nō ita cōmittit̄ dispensatio eiꝰ oībus in articulo necessitatis. sz solis illis quibꝰ ex officio competit. id est. sacerdotibꝰ. Dyaconibus aūt etiā baptisare nō competit ex officio. Quintū est materia. Vnde dicit vngentes eū oleo. Nam materia huiꝰ sacrām ti est oleum olive ꝙsecratū ab episcopo. In oībus nanq; sacramētis q̄ indigent materia sanctificata prius sanctificatio materie fit p ep̄m. & vsus q̄nq; p sacerdotem. vt ostendatur sacerdotalis potestas ab ep̄ali derivata Nec debet balsamū poni in mate ria huiꝰ sacramēti. qꝛ balsamū ꝓpter odorem perti net ad bonitatem fame qua de cetero nō indigent ꝓpter se exeuntes. sz indigent tm̄ nitore consciētie qui p oleum signatur. Sextū est forma ꝙsecratōnis olei vel sacramenti cū dicit. in noīe domini. Septi mum est modꝰ cū dicit. & orent sup eum. Octauū est effectꝰ duplex. s. alleuiatio infirmitatis & ma xime si expedit. & remissio peccatoꝝ. Vñ dicit. Et si in peccatis sit dimittent̄ ei. Itē nota qꝙ sacramen tum extreme vnctionis nō debet cōferri in tēpore generalis interdicti alicui psone. nō laico. nec sac doti. nec etiā religioso. nisi sup hoc habeant priui legium speciale. Itē vt dixi in materia sacramenti extreme vnctionis est oleum. Sz materia sac̄menti ꝙfirmationis est oleū balsamatū. vt oleū pertineat ad ꝙscientiam quā oportet nitidā habere eos q̄ cō ꝓfessores diuine fidei cōstituunt̄. & balsamū ad fa mam quā oportet diffundere & verbis & factis fi dei ꝓfessores. Sacramentū aūt ꝙfirmationis & or dinis solis epis reseruat̄. vt ip̄m ꝙferre possint. & imp̄mitur caracter ī sacrām̄to ꝙfirmatōis vt dixi in caracter. vide etiā in sacramentū.

Unicolor loris. ois gnis. i. vniꝰ coloris. Et cōpo nitur ab vniꝰ & color. & cor. co.

Unicordia die. i. pcordia ab vnicors dicit̄.

Unicornis. ab vniꝰ na. nū. & cornu cōponitur h & hec vnicornis & hoc ne. habēs vnū cornu. & sb stantiue hec vnicornis huiꝰ vnicornis. aīal habens vnū cornu in frōte. qō & monoceros. & rinoceros dicit̄. Propha & a cornibꝰ vnicorniū humilitatez mea. vide supra in rinoceros.

Unicors. cor cōponit̄ cū vnus. & ōr vnicors dis cōis ge. q̄si vniꝰ cordis. s. pcors. Vñ vnicordit̄ ad uerbiū. Et scias qꝙ antiq̄tus dicebat̄ h & hec vni cordis. & hoc corde. sicut dixi in cor.

Unicuba be. i. vniꝰ viri vxor. et cor. penl. q̄si cuz nicꝰ ca cū. in vnus exponit̄. Vno cubans nifico cas. i. vnū facere. vnire. vñ vnificꝰ ca cū. niformis. ab vna & forma cōponit̄ h et hec vni formis et hoc me. i. vniꝰ forme. Vñ vniformit̄ ad uerbiū. Et hec vniformitas tatis.

Unigam⁹. ab vniꝰ na nū. et gamos oponit̄ vniga mus ma mū. qui vni tm̄ nupsit. s. qui vl̄ que habuit vel habet vnā vxorē vl̄ vnū maritū. Vñ hec vniga mia mie. i. vne nuptie. vel ꝓprietas qua aliquis dici tur vnigam⁹. et cor. ga.

Unigenitus. m genitus exponit̄.

Unimamme. in amazones exponit̄.

Unimodꝰ da dū. i. vniꝰ mōi ab vniꝰ et modꝰ opo nio. ab vnus ōr vnio nis. nui. nire. Et vno nas id est. ogregare. ꝙiungere. Sz vnare. i. cōgregare. ita vt ex ogregatis nō efficiat vnū. Sz vnire est ita cōiungere. vl̄ ogregare qꝙ ex ꝙiunctis efficiat vnū quasi vnū ex duobus vel pluribus facere. Et hinc vnitus ta. tū. Et hec vnio onis. Et vnitiuꝰ ua uū. id est. cōiunctiuꝰ ogregatiuꝰ. Et oponit̄. Adunio nis. Counio nis. Et similiter oponitur. Aduno nas Couno nas. Vnio et vno actia sūt cū suis opositis et ꝓdu. u. Item inuenit̄ hic vnio onis. ꝙ lapide vl̄ stella. vide in vnus.

Uniuersale. ab vniūsus sa. sū. ōr hec vniuersitas tatis. et format̄ ab hoc gtō vniūsi addita tas. Et h et hec vniūsalis et hoc le. et differt vniūsale secun dum logicos a p̄dicabili. qꝛ vniūsale diffinit̄ p esse Predicabile vo ꝙ dici. Predicabile em̄ est qō aptū natū est de pluribꝰ dici. Vniūsale aūt est qō est ap tum natum esse ī pluribꝰ. Predicabile etiā siue vni uersale diuidit̄ p genus. differentiā. speciē. ꝓprium et accidens. de quibus quinq; determinat porphi rius. et ut̄ dicit aristoteles in p̄mo de anima. Vniū sale aūt nichil est. aut posteriꝰ est. Ad cuiꝰ intelli gentiam nota. qꝙ triplex est vniuersale. qōdam est in re. s. natura ipsa que est in ꝑticularibus q̄ibus in eis ñ sit scōm rationē vniūsalitatis ī actu. Est etiā qōdam vniūsale qō est a re acceptum p abstractio nem. et hoc vniūsale posteriꝰ est. et hoc modo for me rerum in mente angelica existentes nō sūt uni uersales. Est insup vniuersale ad rem qō est priusꝛ re ipsa. sicut est forma domꝰ ī mēte edificatōris.

Uniuira re. penl. cor. vniꝰ viri vxor vl̄ mlr vnū virū habens. ab vnus et vir cōponitur.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Equiuocus · ab unus na · nū · & vox ꝓponiē vniuo-
cis ca cū · & dicitur vniuocum · qđ vna voce tantū
vnū signat · & coꝛr̄ · vo · sicut vult hug̃ · Secundum
vero logicos · Vniuoca sūt quoꝝ nomen est cōe et
secundū illud nomen ratio substantie est eadem vt
nomen aīalis est cōe homini & boui · & sil̄ diffmi-
tio eiꝰ secundum illud nomen · Dicimꝰ eī · Homo
est animal · Bos est aīal · & similiter · Homo est sub
stantia animata sensibilis · & Bos est sb̄stantia ani
mata sensibilis · Et sic nomen est eis cōe · Et similit̄
ratio siue diffmitio eoꝝ est eadem ꝑm illud nomen ·
Nichil eī est homo secundum qđ animal est nisi
substantia animata sensibilis · & similiter bos · &
sic ratio eis cōmuis est ⁊c̄ ·

Vno nas · in vnio nis · exponitur ·
Vnq̄ · i · aliqñ · qñq; · adū · tpis · vide in nunq̄ ·
ns vntis · mas · ge · i · vncia · & dr̄ a vincio cis · qr
vniuersitatē minoꝝ ponderꝝ sua vnitate vinciat · i ·
cōplectatur · Cōstat vero ex drachmis octo · i · scru
pulis vigintiq̄ttuor · qđ & ꝓinde legitimū ponduſ
habet̄ · qr numerus scrupulorum eius horas diei no
ctisq; metit̄ · vel qr libram efficit duodecies cōpu-
tata · Et inde dicit̄ hec vncia tie · Item vncia vl̄ vns
compo · Hic quincunx · cuntis · Septunx septuntis
Decunx cuntis · & format̄ genitiuus a nominatiuo
remota s · & addita tis · vt vns untis · decunx cūtis
Vncia ꝓponit̄ semiuncia · i · media vncia ·

Vnus · Ena grece · latine dicit̄ vnum · Vnde vnus
vna vnum · quasi enus · Et inde vnicꝰ ca cū · i · solus
singularis · Vnus ex multis dicit̄ · Sz vnicus solus
est · Itē vnus numeratur · Vnicus vero intra nume
rum finitur · Item vnus ad numerum ptinet · Solus
vo de multis intelligit̄ · Et ab vnꝰ vniꝰ vni addita
tas · fit hec vnitas tatis · Itez iste ablatiuus vna po
nitur aduerbialiter · & tūc acut̄ in fine · ut una · i ·
piter vel insimul · Et signat vna comitatū · vt Vna
psiscuntur · Pariter vero sigt̄ equalitatem · ut Viā
piter cum illo ducit · Ab vnus ꝓponit̄ · vniformis
vnicolor · & multa alia de quibus dixi in suo loco ·
Sed ꝓsueuit queri · An sit dicendū vigintiunus ho
mo · vel vigintiunus homines · sz hoc q̄stū est in vi
gintiunus · Et nota ꝙ vnus qñq; signat vnitatem
animoꝝ · Vñ in actibꝰ apl̄oꝝ capitulo quarto · Mlt̄i
tudinis aūt credentiū erat cor unū & anima una
in dño · & ꝑm hoc posset dici in pl̄ali · Iste mulieres
sunt vne · i · vnanimes · & corda vestra sunt vna · i ·
vnanima · Vñ lucanꝰ · Fecerūt nephas in ptibꝰ unis
id est · vniꝰ animi & voluntatis · Sil̄r pōt in plurali
declinari vnus · qñ ponit̄ cū quibusdā nominibus
que tm̄ in plurali declinant̄ · vt Vna arma · vne nu-
ptie sicut dixi in tercia pte in capitulo de numero
nominum · Item nota ꝙ vnꝰ facit gēn vnius · & da
tiuum vni ꝑm modernos · tm̄ apud antiquos mobi
liter declinatur vni vne vni · Datiuo vno une uno
Sicut alij alie alij · Alio alie alio · Et ita intelligas
de aliis noibus que declinant̄ secundū modernos
secundū modū ꝓnominum secūdi modi · ut vnꝰ to
tus solus nullꝰ alius uter alter alteruter neut̄ uter
qz · Vñ adhuc dicimꝰ · Cuiꝰ gñis neutri · quoꝝ oīm
eria solum habent vōs · s · vnus totus solus · & pte
dictorū oīm gēs singularis ꝓdu · penl̄ · Autoritate
tamen poetica pt̄ in versu breuiari · qr ī versu cōis
est · In ꝓsa tm̄ semp acut̄ penl̄ · nisi alius qđ semper
ꝓducitur · vel alteriꝰ qđ semp breuiat̄ · sicut dixi in
alius · Itē ab unus deriuat̄ hic vnio onis · lapis p̄ri
osus sic dictꝰ · qr tm̄ vnꝰ & nunq̄ duo vel tres sil̄
reperiantur · Inuenit̄ etiā unio ꝓ stella · & ꝓ cepe · Et
hec vnio dr̄ ꝓ ꝺiunctione · vel ꝺgregatione · & tūc
dicitur ab unio nis · In pap̄ · dicit̄ · Vniones quedaz
margarite sunt · Itē mueniē vniusmodis · dictio cō-
posita ois gñis & indeclina · i · ꝺcors · ut Isti homines
sūt vniusmodis · i · concordes & vnanimes · Vñ in
psalmo · Qui habitare facit vniusmodis in domo ·
Item scias ꝙ vnū ꝑm aristotelē est indiuisū a se et
diuisum ab alijs · Et ut dicit pēs · Vnum in substan
tia facit idē · Vnū ī quantitate facit equale · Vnum
in qualitate facit simile · Itē scias ꝙ vnitas bonorū
est · & ista est utilis & virtuosa · Et est vnitas ma-
lorum · & hec est noxia & pniciosa · Vñ dicit greg̃ ·
in · xxxmj · moralium · Sicut pnicioſum est si vnitas
desit bonis · ita & pniciosius sꝛ non desit malis · qđ
bene maris rubri scissione signat̄ · Dū eī in duas
ptes vnda diuiditur · electo ꝓpl̄o ad terram ꝓmissi
onis iter ostenditur · qr dum malorꝝ vnitas scindit̄
bone mentes ad hoc qđ appetunt ꝓducunt̄ · Si ma
lorum vnitas noxia nō fuisset · nequaq̄ diuina pui
dentia supbientium linguas ī tanta diuersitate diſ
sipasset · vide ī pax & ī thomas · ¶ Hic nota ꝙ vt
dicit beatus bernardus ī quinto li · de cōsideratione
multiplex est vnitas · Nā est vnitas que collectiua
dici potest · cum (verbi causa) multi lapides faciūt
aceruum vnum · Et est vnitas ostitutiua · cum mul
ta membra vnum corpus · vel multe ptes vnum qđ
cunqz totum ostituunt · Est & cōiugatiua q̄ fit vt
duo iam non duo sint · sz vna caro · Et est natiua · q̄
anima & caro vnus nascitur homo · Est etiā vnitas
potestatiua · qua homo virtutis nō instabilis ñ dis
similis · seꝺ vnus sibimet semp nitit̄ inueniri · Est et
consentanea · cum ꝓ caritatem multorum hominuz
est cor vnum & anima vna · Et est votiua cū amma
tis omnibus adherens deo vnus spūs est cū eo
Et est dignatiua · qua limꝰ noster a dei verbo ī unā
assumptus est psonam · Verum hec oīa · qđ ad illud
verum & summum atqz vt ita dicam unice unum
ubi unitatem ꝙ substātialitas facit · huic uni qđuis
illorum si assimiles · erit qđāmodo unum si cōpares
illo · Igitur inter omnia que unū recte dicuntur ar
cem tenet vnitas trinitatis · qua tres psone vna sb̄
stantia sunt · Secundo illa precellit · qua econuerso
tres substantie vna in christo psona sunt · et subdit
post pauca · Dico in christo uerbum animam et car
nem sine ꝓfusione essentiarum unam esse personaz ·
& item absqz piudicio psonalis unitatis in sua nu-
merositate pmanere · Nec negauerim hanc ad illud
quoqz genus vnitatis ptinere · qua anima & caro
vnꝰ homo est · Decuit quippe familiariꝰ similiusqz
cum hominis conuenire constitutione · qđ ꝓ homi
ne constitutum est sacramentū · Decuit etiam cuz
summa (que in deo & deꝰ est) unitate congruere ·
ut quomodo ibi tres psone una essentia · ita hic cō-
uenientissima quadā contrarietate tres essētie sint
vna psona · vides ne pulcre inter utranqz unitatez
hanc collocari · in eo utiqz qui cōstitutus est media
tor dei et hominum · qr homo christus hiesus pulc̄
rima inquā conuenientia ut salutare sacramentuz
congrua igitur quadam similitudine ambobus re-
spondeat · ut saluanti videlicet et saluato tantā de
niqz tā qz expssam unionis uim in se preferat ea ꝓ
sona ī qua deus et homo vnus est christus · vt si il
la duo de se inuicem predices non erraueris · deuz
videlicet hominem · et hominem deum vere catholi
ceqz pronuncies · Non autem similiter vel carnem
de anima · uel aniāz de carne nisi absurdissime ꝑ di
cas · et si similiter anima et caro unꝰ sit homo · vide

in persona. Ex predictis verbis bernardi colligit· q vnum esse yposticu tm est in chisto·

Uo vis vi vere·dicitur ab vua·& est vere· humere·vel potius madefacere·& est v vocalis in vo·uis·& nō est in usu·& inde secundum quosdā imposita b·opo·cū in·& dicitur imbuo is·& cū con·& dr combuo buis·

Uocalis·a vox dicit hic & hec vocalis·& hoc le· Et hec uocalis lis.litera que p se vocem facit·& sine quibus literalis vox pferri non potest.& sunt quinq vocales·s·a·e·i·o·u·& desinit ablatiu? in i hec vocalis·ablatiuo ab hac vocali·Et scias q uox vocis·& vocalis pdu·o ante c·ut patet in illo vexsu magistrali·Ab·cū uocali reliquis vult a·sociari Vñ vitiosū est illud·Perimit sinalimpha uocalem

Uocatiuus.a uoco cas.dicit vtūs ua·uū.ad uocādum aptus·vel uocationem designans.Item vtūs dict? est quidam casus·q p eum aliquez uocam? ut O virgili·Dicit etiā salutatozi?·q p eum salutamus·vt Salue o enea·qui tamen semp secunde p sone adiungitur·Nam reliqui casus nominū tercie sunt psone·ppie tamen p figuram adiungitur aliquando cum prima vel secūda psona·ut Ego iohs scribo·Tu petre vel petrus scribis·Ille pscianus scribit·& obtinuit vtūs extremum locū apud grecos·quippe impfectior ceteris esse videt nisi vero secunde psone conīugi non potest cum superiozes quattuoz omnes psonas possint cōplecti figurate adiuncti pnominib?.Ablatiuus casus ppius est romanoz·ut dicit pscian? in quinto libzo·vide de hoc ī tercia pte in capitulo de casu nominū·

Uociferoz raris·vociferatus sum·rari.verbū de ponen·i.clamare.vocē ferā emittē·& qnqz ponit simpliciter pro loqui Vnde vociferans rantis·genōis·& cozr·fe·

Uocito tas·frequē·i· frequēter vocare·& fozmatur ab vltimo sup·de voco cas·s·vocatu a mutata in i·breuem· et u.in o·ut uocatu·vocito tas·scōm prisc·Vñ quidā·Plena dolis multis vocitat sēdo la vulpes·

Uoco cas·caui·are·i.appellare nominare clamare Et ponit·Aduoco cas·i·ad se vocare·Cōuoco as id est simul cū alio vocare·Euoco cas·i·extra vocare·Inuoco cas·i.in auxilium vocare·Aduocat patrocinīū datur?·Inuocatur pstitur? auxiliuz·Euocatur pstiturus obsequium·Prouoco cas.i·irritare porro vocare·Reuoco cas·Vñ ḃ & hec reuocabilis·& hoc le.Et componit·Irreuocabilis le·Seuoco cas·i·seozsū vocare·Voco & eius cōposita actiua sunt·& cozr·vo·

Uola le·fe·gñis est media pars manus vel pedis· Item vola in auibus est media pars alarum quarū motu penne agitantur·

Uolatilis·a volo las·dr ḃ & hec volatilis·& hoc le·Et hic volatus tus·tui·& cozripit ti·

Uolemus·a vola dicitur hec volemus mi·qdam genus piri·que facit pira adeo magna q vix ī vola possint includi ita bene implēt illam·Vnde hoc uolemum mi·fructus eius·

Uolito tas·verbū frequen.i·frequenter volare·et formatur a volatu·vltimo sup·de volo las·a mutata in i·breuem·& u.in o·

Uolitum·in volo vis est·

Uolo·a vola qd est media ps alarum in auib? dr volo volas·uolaui·lare·quasi volas mouere·Volo cōponitur·Aduolo las·i·volare ad aliquid·Abuolo las·i·longe ab aliquo volare·separe.Cōuolo las Circumuolo las.Deuolo las·Euolo las·Interuolo las·Peruolo las·Preuolo las.Obuolo las·Subuolo las·i·subt?·vel post·vel pauz volare·Supuolo las Transuolo las·Volo & ei? cōposita neutra sunt· & cozripiūt hāc sillabā vo·Vñ facet?·Nam cito se peruit qui sup astra volat·Et hoza·in epi.Euolat emissū semel irreuocabile verbum.

Uolo vis vult·volui uelle.& est volo mīus q̄m opto·& opto mīus q̄ cupio·Volo componitur Malo mauis mauult·Nolo nōuis nōuult.Volo & ei? cōposita fūt neutra & irregularia·& carent sup & faciūt pteritū in lui·& carent impatiuis·pter nolo qd habet noli nolite·& facit prima psona pl'alis psentis indicatiui nolum?·sicut quesum?.& cozripmam volo.sed pducit eam nolo·vñ versus·Longetur nolo·sz breuiat o uolo·Et iuuenalis·Sic volo sic iubeo sit pratōne volūtas·Et velim lis·cozretiā ve·sz velis a uelū·nūi plural'·pducit ve ut habes in velum·Et scias q regulariter deberet declinari volo lis·Sz ut dicit pscian? in nono li·Si volo volis dicerē·dtūs & ablatiu? pl'alis extimari posset hui? noīs qd est uola·Volum? pro i·habet v· penl'·ut uolum? pro uolimus· Item uolo caret supinis ut dictū est sm usū·deberet tm facere vultū sicut patet p nomen pticipiale vultus·qd secundū psc·nascitur ab eo.& tamē est iam in usu uolitum apud theologos·Vñ uolit? ta·tū·& hoc volitum ab eo·et cozr·li·Itē uolitio onis·i·uolūtas·

Uolpisc? sci·vir nobilit nat?·& dr a vultus·

Uolucer·a volo as·dicit hic uolucer·hec uolucris hoc uolucre·i·velox·Hiere·xij·Consūptum est animal & uolucre·Et hec uolucris hui? uolucris·id ē auis·Inuenitur tamen quandoqz hic uolucer ul'uolucris·p aue m masculino gne·& cozripit naturaliter penultimā·vnde prudentius·Concidunt uolucres victum & inde foze viles·Et scias q antiqui dicebant hic et hec uolucer vel uolucris·et hoc uolucre·sicut ostendi in tercia parte ubi egi de declinatione nominum·

Uolumen·a uoluo uis·dicit hoc uolumen lumīs· id est·reuolutio·vñ liber dicit uolumē·ppter multas reuolutiones cartarum·et pducit lu·

Uoluntas·a uoluo uis,dicitur hec volūtas tatis· p n·Et hec uoluptas ptatis·p p·voluntas p n·est desiderū nondum adepte rei·Sed uoluptas p p·ē rei adepte delectatio bone vel male·et ppie carnalis delectatio·et est uoluntas tantum in bonis·Sz in malis et flagicioſis factis cupiditas ppie non dicitur uoluntas·Et hinc uoluntarius ria·rium·et voluntatiu? ua.uum·et ut dicitur in tercio de anima·In ratione est uoluntas·Hic nota q uolūtatis nomine aliquādo vis scilicet naturalis potētia uolendi aliquando actus rationis ipsius vis signat· vis autem ipsa naturaliter insita nunq̄ peccatum est·sicut nec vis memozandi vel intelligendi·Sed actus huius vis qui et uoluntas dicitur tunc peccatum est·quando inozdinatus est Sed potest queri· Quare hui? naturalis potentie scilicet uolūtatis actus peccatum est sed aliarum potentiaz act? peccata non sunt·scilicet potentie memozādi cui? actus est memozare·et potentie intelligendi cuius actus est intelligere·Ad hoc est dicendum q alterius generis est actus voluntatis q̄ actus memorie vel intelligentie·Hic uero actus est ad aliquid adipiscendum vel non admittendum.qui non pōt esse de malis quin sit malus·velle vero mala malū est·sed intelligere vel memozare mala malum non

est·quamuis eorum quidam etiaz et hos actus ma los esse interdum non improbe asserant·Memorie eñ interdum quis mala ut faciat·& querit intelli= gere verum vt sciat impugnare·Itez scias q̄ demo nes imprimunt in fantasiam que est obiectum ītel lectus sicut color visus. ut dicitur ī tercio de ani ma·Sed angeli boni etiam intellectum directe im= primere possunt·quia secundum augusti·operañ in intelligentias nostras miris quibusdam modis· Hoc autem est inquantum lumen intellectus nr̄i confortatur p intellectuale lumen ipsorum· Sz hō demonibus non competit· quia q̄uis naturale lu men eorum efficacius sit q̄ lumē intellectus nostri tamen lumine gratie non sunt pfecti·sed tenebris culpe obumbrati· Et ideo nō intendunt iudicium rationis nostri rectificare p confortationem intelle ctualis luminis·sed aliqua nobis ostendere ex qui bus decipiamur· qō faciunt fantasmata illustrādo Dicuntur vero aliquando incensores demones in quantum faciunt fervere sangumem· Et sic anima ad concupiscendum disponitur·sicut & quidam ci bi libidinem̄ prouocant Deus autem solus in volū tate imprimere potest·qō est ꝓpter libertatem vo= luntatis que est domina sui actus· & non cogitur ab obiecto sicut intellectus cogitur demonstratio ne. Ideo & volūtas merito apud deū iudicatur·q̄ semper autoritate libera est·& nunq̄ cogi potest· Vnde etiā ptholomeus dicit q̄ homo sapiens do= minatur astris·qz scilicet p sapientiam & voluntā tem suam liberam potest vitare ea ad que astra di= sponunt·vide in arbitrium· Item consueuit queri· An omne peccatum sit in voluntate·sed hoc dete= minatum est in pecco cas·Item scias q̄ ut dicit hie ronimus·Facilius relinquitur sacculus q̄ volūtas vide in violentus·De duplici dei voluntate habes in petitio·Item ut dicit aug?·Omnia cōpleuit qui qō potuit fecit· quia voluntas pfecta faciendi re putabitur p opere facti·Item leo papa dicit·Ne= mo est qui non possit aliquam beniuolentie portio= nem·nulli enim paruus est census cui magn? est animus· Maiora quidem sunt impendia diuitum· & minora mediocrium·sed non distat fructus ope rum vbi ipem est affectus opantium·Item quidam poeta·In tenui mensa satis est immensa voluntas· vide in diues·

Voluo uis·uolui·volutum·Vnde hic & hec volu bilis·& hoc le·Vnde volubiliter aduerbiū·Et hec volubilitas. Voluo componitur·Aduoluo uis·i· iuxta aliquid voluere·Abuoluo uis·id ē·ab aliquo voluere·& remouere·Conuoluo uis· Circūuoluo uis· Diuoluo diuoluis· Deuoluo deuoluis· Euol uo euoluis. omnia in eodem sensu·scilicet explicari extendere·Inuoluo inuoluis Preuoluo preuoluis· Prouollo prouoluis. Obuoluo obuoluis·id est·cir cumuoluo & contego·Reuoluo reuoluis·Subuol uo subuoluis·post·vel subtus vel parum voluere Transuoluo transuoluis· Voluo & eius composi ta sunt actiua·& faciunt p̄teritum in vi·sillabam· & supinū in lutū·

Voluptas·A voluo uis. dicitur hec voluptas ta tis·Vnde voluptuosus sa·sum·Et comparatur·Et voluptuarius ria·rium. id est·delectabilis·& volu ptuarie aduerbium. id est. secundum voluptatem· Et inuenitur voluptas pro delectatione bona vel mala· Que aūt sit differentia inter voluptatem & voluntatem·dixi in volūtas·

Voluptabzum bzi·penultima naturaliter correpta id est· voluptatio aprorum·vel locus cenosus vbi porci voluuntur·& videtur componi a voluo & aper· quasi voluta prum·quia ibi apri vel porci voluuntur· Et per translationem dicitur voluta brum· quelibet cenositas vel turpitudo in quo ho mo inuolvitur·vt dicitur·In voluptabzo vitiorum Vnde in secunda epistola petri secūdo capitulo· Contigit vero eis illud prouerbij·Canis reuersus ad suum vomitū·& sus lota in voluptabzo luti·

Voluto·A voluo voluis volui·volutum volutuu· v·m o·fit voluto tas. i·frequenter voluere·verbū frequen·& pducit lu·

Voluus·A voluo voluis dicitur hic voluus vol ui·quedam herba·quia radix eius sit volubilis·& rotunda·Vel genus est fungorum rotūdorum & volubilium·

Vomer·A vomo vomis·dicitur hic vomer vl' vo mis vomeris·dens aratri·vel ferrum quod infigi tur dentali·quia euomat terram·vel quia humum eruat vel seriat·Isaie sedo ca·Et conflabunt gla dios suos in vomeres·& corr·pertul·geniculi·sed pducit p̄mam·vide in vomo·

Vomita te·fe·generis·id est·vomitus·vl' nausea vel genus apostematis quo emittunt̄ intestina·& dicitur a vomo mis.

Vomitium tij·in vomo mis·est·

Vomo vomis vomui vomitum vomere·id est· emittere cibum acceptum·vel aliud per os·Vnde hic vomitus tus·tui· Et hec vomita vomit̄·Et hoc vomitium vomitij. id est·vomita vel vomit?· Et hic vomex vomicis·penultima correpta·id est vomeris summitas·Et ut dicit priscianus in tercō libro·Vomex desinit in ex correptam·Vomio com ponitur·Conuomo cōuomis. Deuomo deuomis· Euomo euomis·Reuomo mis·Et est vomo neutz cum omnibus suis compositis·& corripit vo·Vn de in aurora dicitur·Euomit in terram belua iussa ionam·Sed vomer vel vomis prodvo·Vñ ver sus·Glebas sepe vomis ideo nomen tibi vomis·

Vorago ginis·penultima nominatiui pducta·& exponitur in voro uoras·

Voro voras uoraui·id est·destruere·vel consu mere edendo vel bibendo·superflue bona sua dis sipare·Vnde vorax uoracis omnis generis. & hec vorago voragmis·id est·edacitas gulositas·& qz gulosus·& uorax omnia consumit·ideo uorago transumptiue sumitur p consumptione & destru ctione· Quod enim consumitur & destruitur. qua si deuoratum videtur· vnde dicitur uorago ciuita tis·pro ruina vel destructiōe·Item quia homo uo rax quasi non potest impleri cibis·ido uorago po nitur pro loco profundo· & insatiabili & inexple bili·sicut est baratrum·Item a voro dicitur hic vo rator uoratoris.& inde orix·hec uoratrix uora tricis. voro cōponitur·Deuoro deuoras·Inde de uorator·& corr·p̄mam voro·vñ in aurora·Quos ꝓe fornacem sentit adesse vorat·

Vortex·A verto uertis·dicitur vortex uorticis· nodus vel eminentia globosa que ad modum uerti cis apparet in ligno· vnde sapientie decimo quarto· Lignum curuum & uorticibus plenum·Item vor tex appellatur circularis revolutio aque· sicut so= let fieri ex nimio impetu aque·& ubi sunt magne fouee in aqua· Vnde ouidius methamorphoseos· Vorticibusq; frequens erat uiperius amnis·& se cundū antiquos vortex inuenitur pro uertex vide in uertigo·& in uertex·

Noso sas. dicit̃ a vos · sic̃ tuo tuas · a tu · vñ quitã
Vnũ vosam? falso · vereqz tuam? · Traxit vo vo-
so sas · ab hoc plurali vos · & tuo tuas · ab hoc sin-
gulari tu · Vtrũ aũt vni dicendũ sic̃ vos · dixi in ea
tia parte vbi egi de numero nominis.

Votiuus · in votum exponitur ·
Voto tas · in votum exponitur ·

otũ · a voueo dicit̃ hoc votũ ti · desideriũ vel p-
missio · Vñ votiu? ua · uũ · i. voto plen? vel astri-
ctus · vel voto pmissus. Itẽ a voueo ues · votũ tu ·
v · in o · voto tas · verbũ frequẽ · i · frequẽter vouẽ ·
A quo votico tas · aliud frequẽ · Itẽ a voueo ues ·
dicit̃ vot? ta · tũ · i · pmissũ. Itẽ cõponit̃ cõuot? ta-
tũ · ¶ Hic nota qꝫ votũ est testificatõ q̃dam spon
tanee pmissionis q̃ a deo & de bis q̃ dei sũt ꝑprie
fieri debet · Est aũt hec diffinitõ pfecta · qz ponit
& pmissionẽ q̃ est cẽtialiter votũ · & tangit volũ
tatẽ · in hoc qõ dicit spõtanee · q̃ est cã obligatõis ·
& ofirmatõez rei mã pmissionis · q̃ alias iclusit · in
hoc qꝫ dicit testificatõ · & voti terminũ q̃ est ad al-
terũ · in hoc qꝫ dicit qõ debet deo fieri · & materiã
in hoc qꝫ dicit · qõ est de bis q̃ dei sũt · Vel votũ ẽ
alicui? boni cũ deliberatõe facta pmissio · Si vero
fiat de re mala vel etiã bona sed sine deliberatõne
nõ obligat · qz sic̃ dic̃ canõ · In malis pmissis iscide
fidẽ · & in turpi voto muta decretũ · ¶ Et scias qꝫ
licet votũ eoꝝ qui sũt alteri? ptãti subiecti nõ sit
firmũ sine ꝝsensu eoꝝ q̃bus subijciunt̃ · nõ tñ pec-
cãt vouẽdo qz in eoꝝ voto intelligit̃ debita qditõ
sez si suis supioꝝib? placuerit · vel si supiores sui ñ
renitãtur · ¶ Itẽ scias qꝫ votũ simplex ipedit ma-
trimoniũ ctrahendũ · sz nõ dirimit taz ctractũ · Vo
tum vero solenne impedit contrahendum vt diri
mit iam contractum · Votum enim solenne ex sui
natura habet qꝫ dirimat matrimonium iam contra
ctum · inquantum scilicet hõ per ipm amisit sui coꝝ
pis ptãtem · deo illud ad ꝑpetuã otinẽtiã tradens ·
& ideo nõ ꝑt ipm tradere in ptãtem vxoris matri
moniũ cõtrahẽdo · Et qz matrimoniũ qõ sequit̃ cã
le votũ nullũ ẽ · Ideo votũ ꝑdictũ dirimẽ dicitur
matrimoniũ ctractũ. ¶ Et si dicas votũ simplex
nõ mim? obligat apud deũ qꝫ votũ solẽne · vt dicit
decretalis sz votũ simplex nõ dirimit matrimoniũ
igit̃ nec solẽne votũ matrimoniũ dirimẽ ꝑt · Respõ
deo qꝫ votũ simplex quo ad deũ dicit̃ mim? obliga
re qꝫ solẽne in his q̃ ad deũ spectãt · sicut ẽ sepatio
a deo per mortale peccatũ · qz mortaliter peccat fran
gẽs simplex votũ sicut solẽne · q̃uis graui? sit pec
catũ frangẽ votũ solẽne · vt sic compatõ accipiat̃
in gñe · nõ in determiata q̃titate reat? · Sed q̃ntuz
ad matrimoniũ p qõ hõ homi obligat̃ · nõ opteꝫ qꝫ
sint equalis obligatõis etiã in gñe · qz ad q̃dam ob
ligat votũ solẽne & nõ simplex · ¶ Nota etiã qꝫ il
le qui ctrahit matrimoniũ p verba de ꝑsenti post vo
tũ simplex nõ ꝑt vxorẽ suã cognoscẽ carnaliter sine
mortali pcõ · qz adhuc restat sibi facultas cõplẽdi
otinẽtie votũ añ matrimoniũ cõsũmatũ · Sz postqꝫ
matrimoniũ ꝝsũmatũ ẽ · sibi factũ ẽ illicitũ nõ red
dere debitũ vxori exigẽti · tñ ex culpa sua. Et ideo
obligatõ ad hoc de nõ extẽdit · Tñ debet p lamẽtũ
ꝑnie recõpensari p otinẽtia nõ obseruata · Quantũ
aũt ad ea in q̃bus nõ est fact? impotẽs votũ otinẽ
tie seruandẽ · adhuc post ctractũ matrimoniũ obliga
tur ad seruãdũ · ꝑpter qõ mortua vxore tenet̃ tota
liter otinẽ · Et qz ex matrimonij vinculo nõ obligat̃
ad debitũ petendũ · ideo nõ ꝑt petẽ debitũ sine pec
cato · q̃uis possit sine peccato reddẽ debitũ exigen
ti · postqꝫ obligat? est ad hoc p carnalẽ copulã pre
cedentẽ · Hoc aũt intelligẽdũ ẽ siue mulier exꝑsse pe
tat siue interꝑtatiue · vt qñ mulier verecũda ẽ & viz
sentit ei? volũtatẽ de redditõe debiti · tũc vero si
ne peccato reddẽ ꝑt · & ꝑcipue si ei timet de pcl'o
castitatis · Nec obstat qꝫ nõ sũt due ptes in actu
matrimoniali · qz q̃libet ꝑt qõ suũ est abrenũciare ·
Quidã tamẽ dicũt qꝫ et ꝑt petẽ et reddẽ · ne nimis
onerosũ reddat̃ matrimoniũ exigẽti vxori · Sz si re
cte inspiciat̃ hoc ẽ exigẽ interꝑtatiue · vt dicit fra
ter thomas. ¶ Volo etiã te scire qꝫ votũ obedien
tie est ꝑcipuũ inter tria vota religiõis · & hoc tripli
ci ratõe · Primo q̃dem qz p votũ obedientie aliquid
mai? hõ offert deo · s · ipam volũtatẽ q̃ est potioꝝ
q̃ ꝓriũ coꝝp? qõ homo deo offert p otinẽtiã · &
q̃ res exteriores quas offert hõ deo p votũ paup
tatis · Vnde id qõ fit ex obediẽtia magis ẽ acceptũ
deo qꝫ id qõ fit p ꝓriã volũtatẽ · Secõ · qz votum
obediẽtie cõtinet sub se alia vota · sed nõ ouerti̇ ·
Nã si religiosus & si teneat̃ ex voto otinẽtiã serua
re & pauptatẽ · tamẽ hec sub obediẽtia catunt · ad
quã ptinẽt multa alia ꝑter otinẽtiã & pauptatem ·
Tercõ · qz votũ otinẽtie ꝑprie se extẽdit ad actus
ꝑpinquos fini religionis · q̃nto aũt aliq̃d ꝑpinqui?
ẽ fini · tanto meli? ẽ · Et ide etiã est qꝫ votũ obediẽ
tie ẽ religioni essentiali? · Si em̃ absq; voto obedie
aliqs voluntariã pauptatez & otinentiã etiã voto
seruet · nõ ꝑpẽ hoc ptinet ad statũ religionis qui ꝑ
ferẽ etiã ipi virgitati ex voto obseruate · Dicit ũo
aug? · in li · de virginitate · Nemo q̃ntũ puto ausus
fuit virgitatem ꝑferre monasterio. ¶ An in voto
otinẽtie possit dispẽsari dictũ est in papa. ¶ Põt
etiã q̃ri · An ille q̃ vouit religionẽ igredi teneat̃ p
petuo in religione pmanẽ · Ad hoc dicendũ ẽ qꝫ ob
ligatõ voti ex volũtate ꝓcedit · Nã vouẽ volũtatis
est · ut aug? · dicit · Intm̃ ergo ferẽ obligatõ voti · i
q̃ntũ se extẽdit volũtas & itentõ vouẽtis · Si igit̃
vouẽs · itendit se obligare nõ solũ ad religionis in
gressũ sz ad ꝑpetuo pmanẽdũ · tenet̃ ꝑpetuo pmanẽ
Si aũt intendit se obligare ad igressũ religiõis cã
exiendi cũ libitate remanẽdi vel nõ remanẽdi ma
nifestũ ẽ qꝫ manẽ nõ tenet̃ · Si vero in vouẽdo sim
plicit̃ de igressu religionis cogitauit abstz hoc qꝫ
cogitaret ũ libitate exit? vel de ꝑpetuitate remanẽ
di · videt̃ obligari ad igressũ scdm formã iuris cõis
q̃ est ut igredientib? detꝫ ꝓbatõis ãnus · Vnde non
tenet̃ ꝑpetuo i religiõe pmanẽ · Ille aũt q̃ intrat ut
statim exeat · nõ videt̃ satisfacẽ voto suo · qz ipe in
vouẽdo hoc nõ itendit · & ideo tenet̃ mutare ꝓpo
situm ut saltẽ velit expiri an ei expediat in religione
pmanẽ · nõ aũt tenet̃ ad ꝑpetuo remanẽdũ · Sz con
sueuit q̃ri · An expediat aliq̃d vouere · & videt̃ qꝫ ñ
qz nõ expedit alicui qꝫ ꝑdat se bono qõ ei domin?
donauit · sed libertas ẽ unũ de bonis maxis q̃ deus
homi dedit · qz · Nõ bene p toto libertas uendit̃ au
ro · Sz celeste de nũ ptrit orbis opes · quo videt̃
ꝑuari p necessitatẽ quãdo votũ ponit · ergo nõ ex
pedit homi qꝫ aliq̃d vouẽat · ¶ Ad hoc dico qꝫ sic̃
nõ posse peccare nõ diminuit libertatẽ · ita etiã ne
cessitas firmate volũtatis in bonũ nõ diminuit lib
tatẽ · ut patet in deo · & in beatis · & talis ẽ necessitas
uoti sꝛlitudinẽ q̃ndã habens cũ ofirmatõe beatoꝝ ·
Vnde aug? · in epla ad armentariũ & paulinã · Fe
lix necessitas q̃ in meliora cõpellit · Ex ꝓdictis pa
tere ꝑt qꝫ facere idẽ op? cũ voto ẽ meli? et magis
meritoriũ · qꝫ facẽ sine voto · Patet etiã ex hoc qꝫ il
le qui vouit et facit plus se deo subijcit qꝫ ille qui

facit solū. Subiicit em̄ se deo nō solū quo ad actū. sed etiā q̄ntū ad ptārem. qz de cetero nō pt aliud facē. sicut aliqs plus daret homī qui daret ei arbo rē cū fructib? q̄ qui daret ei fruct? tm̄. De hoc ta men plenius dixi in p̄sbiter.

Voueo ues. ui. tū. vouere. i. spōte pmittē. vestia re. & oponiē. Cōuoueo ues. Deuoueo ues. i. valde vel deorsū vouē. vel maledicere. execrari. Reuo ueo ues. i. itez vouere. Et ē voueo actm̄ cū oibus suis cōpositis. & coz. vo. Vnde iuuenalis q̄rto li. Alē vero si comedas mactare vouebat. In pteri to tamē & supino pmā pducit. voui votum.

Vox cis. diciē a voco cas. & pdu. o. ante c. Sed voco cas. coz. o. ante c. Vel vox scōm quosdā ōz a boo boas. mutato b. in u. & vltīa o. subtracta. & addita x. Et diciē scōm pap. vox. qz volūtatē aīmi ānūciat. qz voces sūt note earū q̄ sūt in aīa passio nū. Vox opomē. Equinoc? vniyoc? multiuoc? ca. cū. i. sinonim?. Et scias q̄ aug?. ponēs driaz iter verbū & vocē. dicit verbū eē ipam cogitatōez q̄ adhuc ītra conscie secreta retinet. Vocē vero di cit p quā uerbū pferē in mediū. Vox son? est idex cogitatōis. Verbū vero ipa cogitatō. Sicut em̄ qn do verbū in coz de ocipim? necessaria ē vox sic qō dā vehiculū verbi. & q̄uis verbū ipm̄ p oris sonū ad aliū trāfferam?. tñ id ītegrū etiā mtra nos. id ē. clausū a loquēte sic ēnsserē. vt et ic? in sua sede te neaē. Ita etiā oīpotēs pater inotescere nobis vo lēs sapiam. & verbū illud qō in pncipio erat deus apud deū. sicut ipe testaē. Eructauit coz meū ver bū bonū. beatū iobem q̄i vocē p quā ad nos ver bū suū pferret assūpsit. qō quidē verbū de illa se de ita ad nos descēdit. vt in sinu. i. pfūdo paternī pectoris pmaneret. trena visitās & celestia nō ōre

Cupā greci appellāt. qz sterco. Imāgnā ra hūana comedat. & fetenti pascat fi mo. auis ē q̄dam spurcissima. cristis extē sis galeata. sp in sepulcris et hūano stercore como rās. & coz. penul. Vnde alexāder. Consultis vul pis que petunt excelsa volando..

Ur. līgua chaldaica ignis vel flama diciē. Vel scōm remigiū. Vr. interpteaē lumē vel ignis. seu incendiū. vel fenestra. Et scias q̄ glo. dicit exponēs illud esa. xxix. Qui rede mit abzaam de vr chaldeoz &c̄. Legiē vero chal deos arā et abzaā in ignē pciss̄e. eo q̄ nollēt ur. i. ignē colere. Arā ibi expirauit. abzaā uero illes? exi uit. Vnde genē. xv. Ego dñs q̄ te eduxi de ur chal deoz. Ignis uero lingua eoz ur diciē.

Uran?. ab ur. qō est ignis diciē uran? ni. i. celū. qz igneū ē. Vnde uranic? ca. cū. i. celestis. Et ura ni? nia. niū. in eodē sensu. & hec urania nie. q̄dam musa. quasi celestis q̄ & urane nes. dicitur.

Uranuscop?. Vran? ponē cū scopīn quod ē itē dere uel speculari. & diciē hic uranuscop? pi. pe nultia coz. q̄dam piscis sic uocat? ab oculo quē in capite habz quo sp intendit uersus celum

Urban?. ab urbs diciē urban? na. nū. i. ciuis. ppe roman?. uel curialis. Et scōm hoc opaē. unde hec urbanitas tatis. i. curialitas. Et ponē. Inurban? na. nū. i. rusticus. Et opaē. Vñ hec īurbanitas tis.

Urbeuet?. q̄dā ciuitas est. de qua dixi ī orbiūuei.

Urbs. uru? uel urb? ps est aratri. uel sulc? aratri unde hec urbs urbis. qz aratro olim mur? ciuitatis solebat designari. Loc? uero future ciuitatis sul co designabaē. i. aratro quod thaur? & uacca tra hebant. unde in ianua. uel urbs dicitur quasi orbs ab orbe. i. a rotūditate. qz olim urbes rotūde fieri solebāt & fiūt quādoqz adhuc. Et sola roma p ex cellentiā urbs diciē. cetera uc opida dicūtur cū ad iūcto urbs. ut urbs bononia. urbs ianua. Opidum ad habitatores pertinet. Ciuitas ad leges. urbs ad utrūqz. Et formaē gtūs a nō impōsita i. vt urbs

Urceolus li. dimi. paruus urceus. Urbis.

Urceus ceī. uas aquaticū. & diciē ab orce. quod ē recipe. quasi orcē?. De quo dixi i orca. Mach. vij. ca. Baptmata urceoz & calicū. et ē gtī casus urceoz

Uredo dis. fe. ge. diciē corruptō ex urēte uēto p uenīēs. quādo stātes segetes adustē uidenē in cam po. & pdu. penul. ntī. sed coz. penul. gtis.

Urgeo ges. gere. geo. mutata i si. et si. in sū. fit ur sū. scōm pfc. Et ē urgere stīgere. coercere. stimu lare. & inde urgesco scis. inchoa. Vrgeo ponitur. Perurgeo ges. Et est urgeo actiū cū oīnib? suis cōpositis. & facit pte. in si. & supīm sū. sed nec pte ritū nec supīnū sūt in frequēti usū moderno?.

Uria. ab uro ris. hec uria rie. uel urica ce. uermis caulis uel pōri. qz urit. et coz. penul.

Urica cē. penul. coz. idem est quod uria.

Uriel. diciē ab ur p cōpositōem. & iterptaē ignis dei. Sicut em̄ legimus apparuisse ignē in rubo. sic legimus etiā ignem missū desup & implesse quod pceptum est. & acuit el.

Urina. ab uro ris. diciē. hec urina ne. qz urat. uel qz usta sit. uel qz renib? egrediē q̄ vulgo lotiū uo caē. qz ea lota uestimēta mūda efficiane. unde hec urinaria rie. & hoc urinariū rij. uas aptū ad reci piendū urinā. Qō & hoc urinale lis. diciē. & urio nas. i. urinā facere. mingere. & pdu. ri. Et ut dicit ysidoz?. Iudicō urine a renib? egresse sal? uel egri tudo futura monstratur.

Urinula le. di. pua urina. & coz. nu.

Urna. ab urgeo ges. dicit hec urna ne. qa urgeat collū sez quedā mēsura quā q̄dam quartariū uocāt. Itē urna ppie est uas quod p cōdendis defūcto rū cineribus adhiberi solet. De quo diciē. De celo tegitur qui non habet urnam.

Urnula le. dimi. pua urna.

Uro. ab ur. quod ē ignis diciē uro ris. ussi. et si. in tū. facit supīnū ustū. urere. i. īcendere. cōburere. Uro ponitē. Aduro ris. adussi. adustū. i. ualde ure re. Aburo ris. Circūuro ris. Comburo ris. Exuro ris. i. ualde urere. Inuro ris. i. ualde. uel intus ure re. uel urēdo īprimere. Oburo ris. i. circūurere. Per uro ris. uro et ei? cōposita actiua sūt. et faciūt p teritū in si. gemīato s. et sup. in stū. & pducūt u. Horat. in epy. Nec furtū feci nec fugi si michi dicat Seru? habet preciū loris nō ureris aio.

Ursacius. in ursus exponitur.

Ursellus li. in ursus exponitur.

Ursinus. in ursus exponitur.

Ursiolus li. dimi. paruus ursus.

Ursus si. diciē ab irsut?. qz irsut? sit. uel diciē ab urgeo ges. qz urgeat arreptū. uel qz fortiē urget. i. stīgit quē apprehēdit. uel ursus diciē ab os oris. qz ore suo formet fet?. quasi orsus. Nā aiūt eos īfor mes gīare fet? uel ptus. et careē q̄ndā quasi quod dā frustū parere. quā maē lambēdo in mēbra cōpo nit. & sic postea uiuificaē. & hīc ursi turpes dicunē Ite ē ursoz caput iualidū ē. uis maxia in brachijs et lūbis. unde erecte īsistūt. De ursa sic diē ambro. in sexto hexam̄. Ursa īsidiās ut scripēa ait. Est em̄ plena fraudis feta. tamē fertē īformes utero ptus edere. sed natos lingua līgere. atqz in speciem sui

similitud inēqz formare. Nō mireris in fera eam pij oris officia. cui? pietas naturā exp̄mit. Si vsa igi tur partus suos ad suā effingit similitudinē. tu filios tuos īstituere similes tibi nō potes. Ab vsus dicit̄ hic vsul? li. & hic vsell? li. & vsiol? li. & vsicu lus li. oīa dimi. & hec vsa se. & hinc silitesdi. vsu la le. & hec vsella le. & vsiola le. & vsicula le. Itē ab vsus dicit̄ vse? sea. seū. et vsin? na. nū. et vsari? ria. riū. Et hic vrsari? rij. canis apt? ad ca piendū vrsos. vel hō siue canis qui venat̄ vrsos.

Urtica. Ab vro ris. dicit̄ hec vrtica ce. q̄dam her ba dicta q̄ tact? ci? corp? adurat. Est vēo ignee nature. & tacta purit, & p̄du. penul. Vñ hoc vrti cetū ti. loc? vbi abūdant vrtice. & vrticīn? na. nū penul. p̄du. & vrticari? ria riū. & vrtico cas. i. vr rticinus. in vrtica vide. Uticis inuoluere. Urus. ab vro ris. ōr hic vr? vri. i. bos siluestris. s īterp̄tat̄ cōsiliator. & est q̄dam era gen tiliū. Vnō dicit greg. sup illud iob. Vir erat in era vs noīe iob. Quis nesciat q. sya sye. se. ge i. eēntia. Uvs sit terra gētiliū Vnde & vsya dicit̄ suba. & p̄prie cōpacta ex mate ria & forma. Itē vsya dicit̄ q̄libet forma et q̄libet accidēs. qz quodlibz accidēs vē dicit̄ eē cū est i sua natura. & p se itellectū itelligit̄ īuariabile. licet va riet̄ tactu diuersoz subiectoz mō itendendo mō diminuēdo. Vñ hic & hec vsyalis & hoc le. et acu it penul. vsya. & p cōpositōez ōr omo usyon. Uquo sito. ab vtor teris. vsi. dicit̄ dixi in suo loco. vsito tas. taui. tatū. tare. i. ī vsu habē. vñ vsitatus ta. tū. Et p cōpositōem īusitat? ta. tum. & vtrūqz compatur. & corripit si. vsito.

Uspiā. i. in aliquo loco. alicubi adū. loti. ab vllus dicit̄. & est ibi piā silla abica adiectō. vñ nō acuitur in fine. qz accent? p̄ncipalis nō debet poni in silla sq̄. id est. in aliquo loco. ad Ubica adiectōe. uerbium loci. ab vllus dicitur.

Usqueq̄qz. i. p oīa. nimis. ex toto. & acuit penul. Usquequo. i. quādiu. quousqz. ad quē fmē. scōm pap. vel pleni? pt dici sic. vsquequo. i. aliq̄tulū. ad uerbiū est q̄ntitatis. vñ in psalmo. Cōuertere dñe vsquequo. i. aliq̄ntulū. Itē vsquequo. i. vndiqz. ad uerbiū est loci. vñ zach. viij. Vsquequo ueniāt po puli. i. undiqz. Itē usquequo. i. quousqz. uel q̄ndiu. adū. est tpis. vt ibi. Vsquequo dñe obliuisceris me in finē. Itē q̄ndoqz ponit̄ p donec. & ē adū. tpis. ut in scdo mach. ca. j. Sacerdotes psallebāt hīnos vsquequo cōsumptū esset sacrificiū. id est. donec. & acute ultimā secundū usum usquequo.

Ussi. id est. cōbussi p̄teritum de uro uris. Usticium. ab uro uris. dicit̄ hoc usticiū ci. genus quoddā tinctare. quia ex usto est.

Ustrima. ab uro ris. ōr hec ustrima ne. pnl'. p̄du. loc? ubi cōburunē corpa. vñ ustrimo as. i. cōburē. Ustulo. ab uro ris. ustū. ōr ustulo las. i. urere uel ſcendere. et format̄ ab ustu supio addita lo. et cor stu. & ponit̄. Adustulo las. Deustulo las. Inustu lo las. Semiustulo las. vñ semiustulat? ta. tū. vñ di cit aug?. de ciui. dei. Pontifex sue salutis oblitus irruēs in ignē semiustulat? ē. & in esdre scdo. q̄rto ca. q̄dā legūt. & sup sacrariū olocaustomata ustu lare quotidie. Alia litera īuenit̄ ibi cōmunior. scz olocaustomata hostilare. & c̄. & est idē hostilare q̄ īmolare. vel īcendē. Qz aūt dicit̄ hostilare. q̄si ho stias litare. uel q̄i hostias libare. uel quasi ustulare etbia ē. Et scias q̄ hec litera īuenit̄ i biblijs correctis. & sup sacrariū olocaustomata hostilare quoti die. scz ī aliqbus antiqs biblijs īuenitur ustulare.

Ustus. ab uro ris. ussi. ustū. dicit̄ ust? sta. stum. i. cōbust?. & cōponit̄. Inust?. stā. stū. Semiust? sta stū. & p syncopā. Semust? sta. stū. p semiust?. Itez ab uro dicatur hec ustura re. id est. combustio.

Usucapio pis. ponit̄ ab usus & capio. et acuitur ca. licet sit breuis. ut dicat̄ usucapis penul. acuta. sicut & fideiubes. Sic dixi in secūda pte in ca. de ī pedimēto cōsortij. Et scias q̄ usucapio aliud ē p cōpositōem. & aliud sine cōpositōe. qz p cōpositōem ptinet ad q̄dam ius. sed sine cōpositōe pti net ad quēcunqz capiendi usum.

Usufruct?. ab usus & fruct? ponit̄ hic usufru ctus ct?. ctui. vel hic usufruct? ct?. ctui. ut ex utraqz pte dedimet̄. illud q̄ suscipit̄ ex agro ad utē

Usura. ab utor teris. dicit̄ hec usura re. im dū creditētū pecunie mutuate. ab usu eris debiti dicta Vnde usurari? ria. riū. & hic usurari? rij. & usuro ras. i. usurā facē. uel ad usurā dare. scōm huguitōz

Hieronim? sup ezech. sic dic̄. Putāt aliq̄ usuraz tm̄ eē in pecunia. sz itelligāt usurā uocari supabun dantiā. s. q̄quid ē si ab eo q̄ dedit plus est. ut si ī hieme dem? decē modios ut ī messe undecī recipia m?. Hoc tamē sic est itelligēdū si pl? ualeāt ī mes se undecī modij scōm cōe foz q̄ in hieme decem alias si fiat cōmensuratō dati & accepti ad ualorē pecunie. nō erit usura sz erit eq̄lis cōmutatō Itē scias q̄ res quedā sūt quaz usus ē ipa eaz p̄sūptō q̄ nō habet usufructū secūdū iura. Et ideo si talia fuerīt p usurā extorta. puta denarij. triticū. uinū. aut aliq̄d huiōi. nō teneē hō ad restituendū nisi id quod accepit. qz id quod de tali re erat adq̄situm. nō est fruct? hui? rei. sz hūane īdustrie. ñ forte p detentōez talis rei ali? sit dānificat? amittēdo ali q̄d de suis bonis. tūc uero teneē ad recōpensatōem sui nocumēti. Quedā uero sūt res quaz usus non ē eaz consūptō. & talia habēt usufructū. sic dom? ager. prat̄. & alia huiōi. Et ideo si q̄s domū alte rius aut agz p usurā extorsisset. nō solū teneret ī stituere domū aut agz. sz etiā fruct? īde pceptos. qz fruct? sūt rez quaz ali? est dñs. et ideo ei debē tur. Sed p̄t sic q̄a. An mī? possū recipe ab eo cui benefic? extiti. q̄ ab eo cui nullū beneficiū p̄tuli. sz si aliq̄s cui nō mutuaui aliq̄d michi daret de suo etiā si spasse m accipe. licite retinē possem. ergo & ab eo cui benefic? extiti mutuū p̄cedēdo licz michi aliq̄d expectare recipe & retinē. Ad hoc ē dicēduz q̄ ab eo cui beneficiū cōtuli. licet michi tm̄ spare et accipe q̄ntū feci. et nō plus. Quidq̄d aūt de vtili tate p̄mgit ei cui mutuū dedi. ultra mēsurā mutui ex pecunia mutuata. hoc ē ex īdustria ei? qui faga citer pecūia usus ē. Industriā aūt ei? vendē nō de beo. sicut nec p stulticia eius minus habere debeo. Itē dic̄ crisf. sup illud math. xxj. ca. Ejiciebat emē tes et vēdētes de tēplo etc̄. Qui locat agz uel do mū usū suū dare uidet̄. et p eo pecuniaz accipe. et quodā mō q̄i cōmutare uidet̄ lucz cū lucro. Ille au tē qui usuras dat et mutuū accipit ī necessitate nō peccat. nec usurazio cōicat īq̄ntū huiōi. qz nō uo lūtari? usuras dat. sed q̄i coactus necessitate. nec dat usurazio occasionē usuras accipiēdi. sed mutuā di. nec placet ei usuraz acceptō. sed mutuatō q̄ est bona. qz ē subuentō sue necessitatis uel alteri?. et sic ex malo usurarij elicit̄ aliquod bonū. Ille vēo q̄ recipit usuras mortalit̄ peccat.

Usurella le. dimi. pazua usura.

Usurpo. vtor uel usus componitur cum rapio.

et dicitur usurpo pas. id est. cōtra usum rape. siue in usu habere. uel illicite uti.

Usurula le. dimi. parua usura.

Usus. ab utor ris. ōr. usus sa. sū. i. exercitat⁹. usuz alicui⁹ rei habens. Et hic usus. huius usus. i. assi = duitas. exercitiū. ꝓsuetudo. Paphil⁹. Usus & ars docuit q̄ sapit oīs homo. Et cōponit cū fruct⁹. & dicit usufruct⁹. i. illō quod suscipit ex agro ad utendū. Et scias q̄ ut dicit horaci⁹ ī poetria. Mul ta renascent q̄ iam cecidē. cadētq; Que nūc sūt in honore vocabla. si volet usus. Que penes arbitriū ē & ius & forma loq̄ndi. Itē ꝑsc. tractās de datiō plurali scōe declinatōis dic. Optet scire q̄dez ana: logie ratōem. usū tñ autoꝝ magis emulari. Et attende hic diligēter q̄ ꝑsc. nō dicit simplicit usuz sed usū autoꝝ. Nā ut dicit beatus ambro. Vulgi usus nō ꝑiudicat veritati. Et arisso. in ꝑmo copi. dic. Positio ē opinio extranea alicui⁹ notoꝝ scōm phiam &c. Et p⁹ pauca. Nā quelibz ōtria opinio: bus ꝓferente solicitum esse stultum est.

Ut. multa signat. Nā ut. i. posteq̄. ut. i. sic ut. i. q̄uis. ut. i. simul. vñ de q̄busdā ꝑdi ctoꝝ dicit quidam. Ut po steq̄ dicas. ut q̄uis. ut quoq; simul.

Utēsilis. ab utor dicit hic & hec utēsilis et hoc le. ad utēdū apt⁹ uel necessari⁹. vel utēsilia dicūtur i domo usib⁹ necessaria. s. suppellectilia. & cor. si. Uter tris. & hi utres utriū utrib⁹. Utensilis. mas. ge. vas uariū. & dicit ab uter⁹. qui q; aliqd intrinsec⁹ habet. ut membra & viscera. sic et uter. vel q; ad modum uteri āplus sit & inflat⁹. Et sē uteres ꝓprie de corio. Psal. Sicut uter in pruina

Uter tra. trū. gtō utrius dicit ab utor ris. Et est uter idē quod q̄s. Sed uter ꝓprie dicit de duobus. Quis de plurib⁹ q̄ de duob⁹. Vñ uter facit iterro gatōem de duob⁹ tñ diuidue. ut uter istoꝝ legit. Quis uero de plurib⁹ q̄ de duob⁹. ut q̄s istorum triū uel quattuor legit. Pōt tamē & quis dici de duob⁹. licet nō ita ꝓprie sicut uter. Sed uter nūq̄ dicit nisi de duob⁹ tm̄. Et nota q̄ q̄libet cōposi = tū ab uter dicit tñ de duob⁹. sicut & uter.

Uterim⁹. ab uter dicit uterim⁹ na. nū. penul. ꝓdu. Et sunt uterini qui ex eodem utero et diuersis pa tribus sūt geniti. q̄ uter⁹ tm̄ mulieris est. Et com ponitur. Couterinus. vide etiam in frater.

Uterq; uter tra. trū. oponit cū q̄. uel sillabicat. & dicit uterq; utraq; uterūq; gtō utriusq;. i. iste & ille. un⁹ & alter. unde utrimq; adū. i. ex utraq; pte. vnde in ezech. ca. xl. Finis utrimq; scōm unaz literā. Greg. aūt exponit utrūq; ac si diceret utro rūq;. Et scias q̄ utraq; acuit penul. et pleraq; ꝓpt cōsortiū masculinoꝝ & neutroꝝ suoꝝ in q̄bus pe nultima de necessitate acuit. ut uterq;. utrūq;. ple rusq;. plerūq;. Pōt tamē esse in cā cōiunctō encle tica. siue epytasis. i. sillabica adiectō. scilicet q;.

Uter⁹. Ab uter tra. trū. ōr. hic uter⁹ tri. & ꝓpe mulierū. s. loc⁹ oceptōis. q; duplex sit & in utraq; pte se in duas ptes diuidit. q̄ in diūsū diffuse ac re plete circūplicant. vel dicit uter⁹. q; interi⁹ ipleat fetu. vide in uenter & cor. u. ante r.

Uti. adū. similitudis. i. sicut. Et inde cōponit sicu ti ueluti. & cor. u. sed uti uerbū ꝓdu. ꝑmā. Unde usus. Quisq; docet uti debeat virtutibus uti.

Utilis. ab utor. dicit hic et hec utilis. & hoc le. et cōpat. utilis lior. lissim⁹. et a gtō utilis. addita si = mus. fit utilissim⁹ ma. mū. i. ualde utilis. Et a dtō utili. addita tas. fit hec utilitas tatis.

Utinā aduerbiū optādi. i. ut fiat opto. & cōponi tur ab ut uel uti. & nam. & corripit ti.

Utiq; quādo ē dictō cōposita. tūc acuit antepe = nultimā. sed q̄ndo sine cōpositōe accipit utiq;. tūc accentū habet sup penultimā seruata natura ipi⁹ enclesis. & sic cā drie amittit vim suā cōiunctō en cletica in utiq; dictōe oposita. & similit intelligē

Utor teris. usus sū. uti. i. usum ¶ dū est de itaq; alicui⁹ rei habere. potiri. & inde hic & hec usualis. & hoc le. & usualit aduerbiū. et hec usualitas tis. Utor oponit. Abutor teris. i. ualde uel ptra rōem uti. Coutor teris. i. simul uti. Et ē utor depo. cum oīmbus suis opositis. et ꝓdu. Unde horaci⁹ in epy. Quo michi fortūa si nō concedit uti. vide in

Utpote. i. tanq̄. penul. cor. et oponit ab futor. ve & pote abltō de potis. vel pos potis.

Utputa. i. uerbi gratia. sicut aduerbiū. & uidetur ibi puta eē sillabica adiectō. et sic erit simplicis fi = gure. et deriuabit ab ut. et acuet ꝑma. q̄ accentus ꝓncipalis nō debet poni sup sillabica adiectōne. Paul⁹ m. j. ad corimth. xvj. Nō cor⁹ quod futuz est semīas. sed nudū granū utputa tritici.

Utrinq; in uterq; exponitur.

Utrobiq; aduer. i. in utraq; pte. et acuit penul. Utrūlibet q̄i utruq; ex his placet. et cor. li. et ē li bet sillabica adiectō. ¶ acuit penul.

Utrūnam interrogatiū ē. et habet nā sillabice. et

Uua vue. q̄i humida. ab humeo mes. q̄a in tñsec⁹ humore sit plena et suco et pīgue dic. Et ē uua ipm totū cū racemis et aci nis. Uua etiā dicit illud carneū qd est in ore. q̄ pē det ad modū vue. et semp ē humidū.

Ueo. ab uua dicit ueo ues. ui. ere. i. humere. uel pinguescē. Unde uesco scis. inchoatiū

Uuidus. ab uua dicit uuid⁹ da. dū. humid⁹. Sz humidū ē qd exteri⁹ habet humorē. Uuidū quod iteri⁹. et spat. Unde uuido das. i. uuidū uel humi dum facere. et corripit ui. uuidus.

Uulcan⁹. a uolo las. p cōpositōem dicit hic uulca nus ni. i. ignis uel de⁹ ignis. dict⁹ sic. q̄i uolans cā dor. uel q̄i uolican⁹. q̄ p aerē uolet et can⁹ uidet. Unde vulcani⁹ nia. niū. & hec vulcanalia liorum. uel uulcanaliū. his uel ab his uulcanalib⁹. i. festa uulca

Uulgaris. a uulg⁹ dicit hic et hec vulgaris ni. et hoc re. et formatiue ab hoc gtō vulgi i. mutata in a lōgā. et addita tas. unde vulgarit aduer. et hec vul garitas. vt iste loquit vulgarit. i. sicut vulg⁹. & ñ

Uulgo gas. in uulgus exponitur. ¶ literaliter. Uulg⁹. a volo uis. ōr hoc vulg⁹ gi. plebs. passim inhabitās multitudo. sic dictū. q̄ quisq; facit qō uult. unde uulgosus sa. sū. i. uulgo abūdās. et com pat. Et vt dicit ꝑsc. Vulg⁹ tam mas. q̄ neu. ī ueni tur. Unde iob. xxiij. Et uulgū pauperē spoliauerūt Tamē apud modernos uulg⁹ et pelag⁹ in singula ri nūo sūt neu. ge. in plurali vero mas. et iste ablēs vulgo sepe ponit aduerbialit. i. ubiq; uel p uulgū et nō debet acui in fine. A uulg⁹ dicit uulgo gas. id ē. vulgo publicare. et oponit. Diuulgo gas. i. di uersis mōis vulgare. Peruulgo gas. i. pfecte vul gare. et ē vulgo actīm cū suis opositis. vide in po

Uulnero ras. in vulnus exponitur. ¶ pulus. Uulnificus ca. cū. penul. cor. i. uulnus faciens. ex uulnus et facio componitur.

Uulnus. ab uro dicit hoc uulnus neris. plaga cor pis que ferro uel fuste uel lapide fit. q̄ urat. vel dicit a ui. q̄ inferat ui. unde uulnerosus sa. sū. et compat. Ulcus uero dicit. q̄ ab interioribus ꝓcedit

uide in ulcus A uulnus dicit uulnēro ras et com ponitur Cōuulnero ras & est actiuū cum oīb9 suis compositis & cor penul. Vnde quidā. Vul = nero: & clausū porro sub pectore telum.

Vulnusculū li. dimi paruū vulnus.

Vulpecula le dimi pua vulpes et vt dicit pscia in tercio libro In es pductam desinētia femina ter cie declinatōis vel quinte abiecta s & addita cu= la faciūt diminutiua et seruāt e pductam vt hec vulpes vulpecula res recula.

Vulpes voluo uis cōponit cū pes et dicitur hic uulpes pis quasi uolupes est vero volubilis pedi bus & nunq̄ rectis itinerib9 sed tortis anfracti = bus currit vtpote aīmal fraudulētū insidijsq3 de cipiens Nā dū ñ habuerit escaz fingit mortē sicq3 descendentes quasi ad cadauer aues rapit & deuo= rat sicut dicit ysidorus xij ethimo Hec tenet figu rā dolosi dyaboli qui cū temptat dissimulat q̄ ma la nō faciat sed quasi deglutit cū secum ad tartara ducit Nam vt dicit in iob. Abscondita est in ter = ra pedica eius & decipula eius sup semitā Igitur dimon ob insidias uulpecule ē similis & etiā pleni fraude viri sunt uulpis noie digni Et vt ferē vul pes auibus & maxime gallinis insidiat quas solo visu & ganitu de arboribus ō nocte descēdere fa cit & rapit. quotquot cape potest interficit & de uorat quas uult reliquas ifodit terre, vt famescēs iterū eas comedat. Cauet quantū potest ne ei9 cu bile sciatur & semp habet plura hostia et cum fu mō eijcit & desinit uulpes in es vt pbatur p eius diminutiuū vide etiam in vulpecula.

Vulpin9 na nū pnl pdu res uulpis uel ptinens ad uulpem et dicitur a vulpes.

Vulsi est pteritū de uello lis.

Vulteius tei xprium nomē trissillabū est sic gai9 bissillabum. In uocatiuo aūt vultei est bissillabū sicut gai monosillabū et est ibi i consonās. Vnde horacius in pmo epy Dur9 ait vultei nimis atten= tusq3 videris De hoc pleni9 dixi in tercia pte ubi egi de vocatiuo secunde declinatōis.

Vultuosus sa sum in vultus uide.

Vultur volo las componit cum tardus et dicit hic uultur ris & hic uulturius rij & hec vulturis huj9 vulturis p eadē aue. Vnde enni9 Vultures in siluis miserū mandebant homonē a tardo vola eu dicitur quasi tarde volans et est auis rapax. Et vt dicit ysidorus. xij ethimo Vultures sicut & aquile etiā vltra mara cadauera sentiūt Alti9 quippe volantes multa que ex montiū obscuritate celanē ex alto illi conspiciunt Vultur a volatu tardo noīatus putatur Nam p magnitudine cor = poris ppetes volatū nō habet Et ambro in qnto hexam dicit Neganē vultures indulgere concu = bitui. et cōiugali quodam vsu nuptialisq3 copule sorde miscere atq3 ita sine vllo masculoz concipe femine. & sine cōiunctione generare natosq3 ex his in multā etatem longeue uite pcedere ut vsq3 ad centū annos uite eorum series producatur nec facile eos angusti eui fmis excipiat Quid aūt qui solent nostra ridere misteria cū audiunt q̄ uirgo genera uit & impossibilē inupte (cui9 pudorē nulla viri consuetudo temerasset) extimant ptuz impossibile putatur in dei matre quod in vulturib9 impossibi le nō negatur Auis sine masculo parit et null9 re fellit Et quia desponsata virgo maria peperit pu dori eius faciunt questionem.

Vultus a volo uis dicitur hic vultus tus tui quia p eum animi voluntas ostenditē Secūdū em voluntatē animi in uarios motus mutatur vnde a facie differt Nam facies simpliciter accipitur pro uniuscuiusq3 naturali aspectu qui nō leuiter muta tur vultus em animoz qualitates signat qui in va ria mutat & interdū affectōe aimi mō letus. mō tristis apparet vñ vultuosi dicūtur tristes vel qui sepe vultū mutant Ecē xix Ex uisu cognoscitur vir & ab occursu faciei cognoscit sensat9 &c dici mus etiā vultum celi & maris quia cōmutant dicitur etiam vultuosus sa sū i pulcer formosus & etiā compatur vultuosioz simus.

Vulua a ualua dicitur hec uulua ue quasi ualua id est ianua uentris uel quia semen recipiat uel ex ea uetus procedat Iob. Quare de vulua eduxisti me vulua etiam dicitur sumen suis Horatius in epy Cum sit obesus nil melius turdo nil vulua pulcrius ampla.

Vuluula le dimi parua vulua.

Vula le dimi parua uua

Vxor ab ungo gis dicit hec uxor quasi vn xor Antiquitus em nubentes puelle in ungebant crismate & veniebāt ad limē mariti & postes anteq̄ ingrederent ornabant se laneis vittis & oleo ungebant et inde dicte sunt vxores quasi unxores Ab uxor dicit uxori9 ria riū ad uxorē ptinens uel uxori deditus et voluntati uxoris ex toto subdit9 Et uxoro ras. uxori cōiun gere vide in marit9 & in matrimoniū ¶ Hic no ta q̄ vxor nō habet potestatē in corp9 viri nisi sal ua cōsistentia psone ipius & honestate. vnde si ul tra exigat nō est petitō debiti. sed iniusta exactio & pter hoc vir nō tenet ei satisfacere Item si ali quis reddit impotens ad debitū reddendū ex cau sa in matrimonio cōsecuta puta cū prius debituz reddidit & ē mō ipotens ad debitū reddēdū ulte rius mulier nō habet ius plus petendi et in peten do magis se meretricez q̄ coniugē exhibet ¶ Pōt etiā queri an viro lepza soluit sponsalia. sed non matrimoniū Vnde & uxor uiro lepso tenet redde re debitū nec tamē tenet ei cohabitare quia nō ita cito inficitur ex coitu sicut ex frequēti cohabitatō ne & q̄uis ples generetur infirma tamē melius ē ei sic esse q̄ penitus nō esse ¶ Item querit magi ster sententiarū in quarto libro distinctōe xxxviij Si quis relicta in patria sua uxore in longinquam abiens regionē aliam ducat deinde penitentia du ctus eam dimittere velit asserens se aliā habuisse que uiuat nec ecclesia pmittat que quod ille asserit ignorat an in hac secūda copula sit coniugium Et respondet magister sic sane dici potest nō esse cō iugium et mulierē de crimine excusari p ignorantiā virū autem adulteriū admisisse. sed ex quo ad pri mā redire uolens nec valens quia ecclesie cogitur disciplina hanc tenere. Incipit excusari p obedien tiā & timorem de hoc q̄ poscēti mulieri debitum reddit a qua ipe nunq̄ poscere debet et sic de alijs oībus hmōi sentiendū est Alij dicunt cū quibus ego q̄ potius excōicatus debet quis mori q̄ cōiun gatur illi que non est sua uxor Hoc em est contra veritatē uite que nō est pter scandalū dimittēda et hoc cōmuniter tenetur ¶ Mō consueuit queri si vn9 cōiugum moriē & postea miraculose suscitetur an sit matrimoniū remtegrandū ad hoc dico q̄ scōm aug9 nuptie sunt hominū mortaliū Et ideo vinculū matrimoniale cū hac vita finitur &

hoc est quod dicit ad romanos vij. de muliere. Si mortuus est vir eius soluta est a lege viri. & ideo si resuscitaret nō posset vxorē suam repetere. sed posset iterato cum ea contrahere nisi illa alteri nupsisset. tūc em̄ non esset matrimoniū contractum separandum. Nec obstat qō dicit apostolus ad hēb. xj. ca. accepunt mulieres de resurrectōne mortuos suos. qz id itelligit de filijs. et nō de maritis. Vel potest dici q̄ intelligat de uxoribus. tūc acceperūt voluntarie maritos contrahendo de nouo cū eis. Quare aūt vxor siue mulier facta sit de costa viri dixi in mulier. Item scias q̄ sicut dicit ꝓuer. xix. ca. Domus & diuitie dantur a parentib?. a domino autem ꝑprie vxor prudens &c.

X litera vsq; ad tempus augusti nō erat in vsu apud latinos. & digne hoc tempore assumpta est. quo christi nomen innotuit. quia in figura christi scribitur. Et vt dicit papias. x. in grecis ꝑ ch. scribitur. Vnde aliquādo quedā dictōnes grece apud latinos scribūtur per ch. Aliquando inueniūtur scripte ꝑ x. vt chrisis christus. ꝑ xristus xristus. Et sic supra in tercia litera scripsi multas dictōnes grecas que possent etiā scribi ꝑ x. Et scias q̄ nomina desinētia in x. faciūt gtiū in cis. vel in gis. vt nux cis. lex gis. veztūt aūt x. in cis. vel in gis. Excipiūtur autem quattuor. Vnde versus. Omnis rectus in x. in cis. vel gis. genitiuum Terminat. absq; senex nix & nox atq; supellex. Vi de in prima parte vbi agitur de x.

Xandicus macedonum lingua. aprilis mensis. & cor. penultimam siue hanc sillabam dicit. eniū nij. exponitur in exenium.

Xenodocium. a xenos. id est. peregrinus dicitur xenodociū. locus in quo pauperes & peregrini suscipiuntur et conuersantur. vt hospitale vel ipa collectio & susceptō pauperū et pegmorū. Vñ hoc xenodociolū li. di. & hic xenodociari?. rij. & hec xenodociaria. i. xenodocij custos

Xenofontes. nomē cuiusdam historiographi.

Xenos. i. pegrinū. vel census. et accētuat in fine.

Xenotrophita te. penul. ꝓdū. i xenotrophiū vide

Xenotrophium. trophos quod est conuersio cōponitur cum xenos quod est peregrinum. & dicit hoc xenotrophiū phij. loc? venerabilis sez hospitale vbi paupes & pegrini ꝑsanē. Et ide hic & hec xenotrophita. te. q̄ vel que custodit xenotrophiū.

Xerofagia. in xerofagus exponitur.

Xerofagus. Xeros. vel xeron quod est siccum. componitur cum fagin quod est comedere. & dicitur xerofagus ga. gum. penultima correpta. id ē. sicca comedens. Vnde hec xerofagya gye. penultima acuta. id est. cibus siccus. sicca comestio. vel abstinentia ciborum humentium. Vnde & quodda genus ieiunior sic dicit. quia q̄busdam siccis escis homines tunc vtantur.

Xerolybia. Xeros. i. siccū componit cum lybia. et dicit hec xerolybia. vel xerolybies lybiei. id est. sic ca lybia. quedam regio africe est.

Xeroloph?. Xeros cōponit cū lophos. quod est ceru?. et dr hic xeroloph? phi. penul. cor. id est. sic cus ceruus. sicut eneus. vel ligneus.

Xeromirū. A xeros et miron qō est vnguentum. ꝓponit hoc xeromirū. i. siccū vnguētū. q̄li maibus

Xeron vel xeros. i. siccū. & acuit in fi ꝓfectū. ne. Vñ in grecis. dr. Dic xeron siccū ꝓbat illud xē

Xeropellme. Xeron ꝓponit cū pellis ꝓfagya. & dicit hec xeropellma ne. i. pellis siue vestis uet? sicca. & ꝑcisa. detyta. Et ide xeropellin? na. nū. i. vet?. siccus. detritus. vilis. vt xeropellmas vestes donauit illi. Quidam dicunt xeropellonia.

Xerostate grece. disciplina latine.

Xerxes rex persarum fuit

Xylobalsamū. Xilon quod ē lignū cōponit cū balsamū. & dicit hoc xilobalsamū mi. lignū vel cortex balsami. vel liquor emanās de ligno ei? trito. Nam arbor balsamus. lignū ei? xilobalsamū dicit. fruct? siue semē carpo balsamū. suc? opobalsamū. Quod idō cū adiectō ne significat. eo q̄ ꝑcussus ferreis vngulis cortex ligni ꝑ caūnas eximij odoris guttas distillat. caūna em̄ greco sermōe ope dicit. vñ balsama si pura fuerit tantā vim hñt. vt si sol excāduerit. sustineri nō

Xylocasia. Xylon ponit cū ca ꝓsūt in māusia. et dicit xylocasia sie. i. lignū casie. et debet scribi per vnum s. sicut & casia casie.

Xylofag?. Xilon ponit cū fagin qō est comedē et dicit xylofag? ga. gū. pnl'. cor. i. lignū comedēs Vnde hic xylofagus xylofagi. vermis ligneus.

Xylon grece. latine dicitur lignum.

Xyrobalsamum. in carpobalsamum exponitur.

Xyrofag?. Fagin qō est comedē ponit cū xyros quod ē fruct?. et dr hic xyrofag? gi. pnl'ti. cor. & hec xyrofaga ge. et mobiliter xyrofagus ga. gū. qui vel que vel quod fructus tantum comedit.

Xyromirrū. Amar?. vel amara ponit cū xyros quod ē fructus. & dr xyromirrū ri. fructus mirre vel aroma seu mixta mirre & aloes vñ mortuorū

Xyros. i. fructus. corpa ꝺdiū ne putrescāt.

X̄pc. q̄z grecū est ꝑ x. scribendū est x̄pc. ita & xristma. sz q̄z hec figura x. repñtat ch. Ideo multi latini scribūt christ? p ch. vide de hoc in tcia litera i suo loco. Hic nota q̄ fere qōlibet nomē dei scribit ꝑ tres literas. ad designādū misteriū trinitatis. X̄pc ergo cū sit nomē dei scribit trib? literis ꝑ ꝓdictā cām. et grecis. q̄z grecū nomē ē. Hec vero scripta x̄pc greca ē. & grece sūt figure. X. vero repñtat apud grecos ch. aspiratū. & vocat chi. Hec figura p. ipñtat apud grecos r. & dicit apud eos ros. Hec vo figura c. repñtat apud eos s. & vocat syma. Iste ergo figure repñtant in hoc noīe christ? illa elemēta q̄ apō grecos hñt repñtare ch. r. s. et nō hñt repñtare apud nos. Dicendū ē ergo ꝑprie loqndo chi. ros syma. hec uo sūt noīa illoꝝ elemētoꝝ apud grecos. Sz si qs abhorrescit noīa greca. abhorreat ꝓdictā scriptura. et scribat illud nomē latīs figuris sic christ? Vt ut satisfaciam? ignorātib? liguā grecā. scribat x̄pc. grecis literis. & i literādo ꝓferat latina noīa illoꝝ elemētoꝝ q̄ repñtant ibi ille figure. & dicat x̄picola. x̄pc ch. r. s. titell? x̄pc. Vel sic dr cōiter scripsim? mi. in ch. lra exponit. bat christus.

X̄picola cole. in ch. exponitur in tercia litera. Et corripit penultimam sillabam scilicet co.

V vocalis est. & ideo potest ē mimare sillabā et incipe quacunq; ꝺsonante sequēte uel ꝑcedēte sicut oēs vocales faciūt. & scribit tm̄ grecis dictōibus vel barbaris apō latinos sed nō vbiq;. Vnde sicut pleni? dixi in ꝓncipio

none literē videlicet ím i· In multis dictõnibus grecis vel barbaris an debeant scribi p i· vel per y· apud nos dubiū est· cū nescim9 illas liguas precte q3 apud grecos & barbaros in qbusdā locis scribū tur p i· & ím alijs p y· & ideo supius ím nona lite ra tractaui mixtī de dictõibus que īcipiunt ab i· & de illis que incipiũt ab y· Sũt tñ quedā dictões grece vel barbare que cõiter scribũtur apud nos p y· De quibus etiā determinaui supza ím nona lite ra. & sunt iste infra scripte.

as·
aspis·
conia·
conomus·
dalium
dea·
dida·
din·
dioma·
diopate·
dios·
dolatría·
dolaticum
doz·
dos·
dza·
postasis.
pothamus
potheca·
potheas·
perfanus.
posensis·
ris·
perboletus·
dzomancia·
dzomāticus·
scbiros·
Ysterō ptherō·

dzopicus·
dzopis·
las·
le·
liacus·
liades·
lion·
lius·
lus·
lio·
nomellum·
os.
palage·
papanti·
paten·
paticus·
per·
dzia·
dzius·
dzo·
dzofaba.
ris mos·
ronia·
pcataletic9·
perdulia·
dzomellū,
sterologia·
Yxion.

periōn·
perlidius·
persinthelicō
persophia·
perphen·
pocentaurus
pocrita·
podiaconus·
podzomus·
pofoza·
pogabus·
pogeum·
polidius·
pomanes·
popirgium
pos·
perapistes·
perbaton·
perbole·
perboreus·
perbolicus·
dzomalum·
saac·
sachar·
sagoga·
spānus·
sopus·
Yxionides·

abulon fuit filius lye· Et ínterptaē flux9 sanguinis· filius noctis· odoz suauitatis habitaculū pulcritudis· vel fortis· Sextū em hūc filium genuerat lya· Ideo iam secura dixit· Habitabit mecum vir meus· Vnde & filius dictus est habitaculum·

abulus· i· peran9· vel trāsgressoz· Ipe vero est dyabol9· Vñ zabulín9 na· nū· & p cõpositõez zabuligena ne. i· ō zabulo genit9· et corripit bu· & ge·

acharias· īterptaē memoria dñi· sive auxiliū· Septuagesimo vēo āno desolatōis tēpli opleto zacharia pdicante memorat9 ē dñs populi sui· et iusso darij reuersus est dei populus· & redificata est vrbs et templum

acheus· interpretatur iustus vel iustificatus· & est syrum nomen non hebreum·

alata· id est· grando· vnde zalatam gemmā dicimus· que ínstar grandinis magna est·

ambri· īterptaē latescēs vel amaricās· Propzie vero nomē ab amritudie ē illi figuratū· q3 peccādo amaricauerit populum·

ama· genus monstri· & zama etiam quandoq3 p fraude dicitur & p qualibet deceptõne·

air· id est· aprilis mensis·

eb· lupus interpretatur· Vnde zebe hostia lupi quam lupus suffocauit·

ebe ím zeb exponitur·

ebede9· īterptaē donat9 sive flens· hic fuit pater sanctorum iacobi et iohannis euangeliste· apostolorum· sicut dixi ím iacobus·

ebub· īterptaē musca· Vñ belzebub vir muscarum dicitur·

elo zelas· ím zelus exponitur·

elosus sa· sū· & zelotes tis· a zelus dz· i· emulatoz· quo noīe dictus ē symō apostol9· qui & chananeus dict9 est· a vico galilee chana· vbi aqs dominō cōuertit ím vínū· Chana ver9 zel9 interptaē· & ī de chananeus· i· zelotes de hoc dctum est ím symō· Et scias q3 zelus aliquādo dicit amoz viri ím vxorē p quo nō potest sustinere vt alij misceaē· Vnō viz dicit zelotes· & secundū hoc domin9 dicit zelotes quia nō permittit animā sibi desponsatam fornicari post deos alienos· & producit lo·

elotes zelotis· ím zelosus exponitur·

elotypia zelotypie· ím zelotypus est· et acuit pi·

elotypus· Zelus 9ponit cū typ9 qō est figura & dz zelotyp9 pa· pū· i· zelo plen9· scz inuidiosus vel suspicōsus· Et accipit tam ín actiua q3 ím passiua significatõe· Dicit vero zelotyp9· de cui9 fortuna inuidet· sibi vel alij· Et habet suspicōsus & zelotypus q· de fortuna alteri9 inuidet ei vel alij· & est suspicōsus· vnde ille homo dicit zelotyp9· q· suspitōem habet de vxore sua· scz qui cū cruciatu mentis sue castitatē seruat vxoris· et ille tūc dicit zelotyp9· Similit et vxoz dicit zelotypa· q· suspitōnem habet de viro· Ecc· xxv· Doloz cordis & luctus mulier zelotypa· Vnde hec zelotypia typie· inuidia suspicō contra vxorē· De qua agit ím libro nūoz· Dicit etiā quādoq3 zelotypia· mechia· Et zelotyp9 mechus· & coz· ti· Et a zelotypus deriuat zelotypo pas· i· inuidere vel suspicōem habere· Et potest poni trāsitiue· vt iste zelotypat vxorem suam· id est habet suspicōem de ea·

elus li· mas· ge· i· inuidia· vel amoz· vel feruoz· sive malus· sive bonus· Sicut ergo zelus accipi pōt ím bono cū quis nitit ea que bona sūt imitari· sic & ím malo cū quis dolet aliuz se esse meliorē· Dicitur ergo zelus inuidia· amoz· emulatō· suspicō· sive ī bono sive ím malo· Vnde zelo las· verbū actiuū· Vnō psal· Zelaui sup iniquos pacē peccatoz videns· & zeloz laris· verbū deponens· ím eodē sensu· i· amare vēl inuidere· vel emulari· sive sequi p inuidiam sive p amorē· Vnde ím ōrto regū dixit helyas· Zelo zelatus sum. Qualis aūt debeat eē zelus noster ostendit beatus bernhard9 ím xx· sermone ím cant· dicēs Zelum tuū inquit inflamet caritas· informet scientia· firmet cōstantia. Sit feruid9· sit circūspectus sit inuictus· Et ím· xxiij· sermone dicit· Virtus siquidem discretionis absq3 caritatis feruoze iacet· & feruoz vehemens absq3 discretionis tempamento precipitat· Ideoq3 laudabilis cui neutrum deest· quatinus et feruoz discretōem erigat· & discretio feruozem regat· Hec bernhardus·

ephirus grece· latine flozens· quia flozes & germina eius atu viuificentur· quidam ventus est ocozripit pfenultimam· Hic alio nomine latine dicitur fauonius·

eta· zete· femínini generis· id est· camera conclauis· secessus· Vnde ím passione beati thome apostoli inuenitur· Zetas hiemales & zetas estiuales· Sed zeta neutri generis īdeclinablie nomen est· cui usdam litere· secundum huguitionem· Papias vero dicit· Zete hiemales· id est· domus hiemales· qs

calidas facit subducta flama. Zete estiuales. quas frigidas facit subducta aqua. zete domus que subtus pedes habent aquas.

Zuma zeumatis. quedam figura est de qua dixi in quarta parte vbi egi de allotheca. secundū ꝑsc. in capitulo de zeumate.

Zezabel. interpretatur fluxus sanguinis. vel fluēs sanguinem. sed melius vbi est sterquilinium. Preci pitata nanq; deorsum. comederunt canes carnes suas sicut predixerat helyas. Et acuitur in fine.

Zymos grece. latine dicitur fermentum. vnde azima. secundum huguitionez. Pa pias vero dicit. zyma fermentum. Vnde azyma.

Zinzala. parua musca scilicet culex. Vnde hoc zinzalarium rij. canopeum ad eas arcendas.

Zinziber zinziberis quedam species aromatis. generis neutri. Et vt dicit auicenna in secundo libro zinziber calidum in fine tercij gradus. et siccum in secundo gradu. & nutritum calidum est & siccuz Eius caliditas est fortis. sed non calefacit nisi ꝑ tempus propter illud quod in ipso est de humiditate superflua. sed eius calefactio est fortis. est lenitiuum resolutiuum inflationis. Cum ergo mittitur i mel. accipit q̄dā humiditatis eiꝰ superfluuz & exiccat plurimum eius. memoriam conseruat. abstergit tenebrositatem oculi propter humiditatez suaz facto ex eo alcofol. id est. collirio. & bibituz & corripit penultimam tam nomiatiui q̄ genitiui. Zios vel zius dicitur quidam mensis scz matus.

Zizania. Hoc zizanium zizanij. Et hec zizania zizanie. seges vel herba peruersa scilicet lolium. vt dicunt. & quandoq; ponitur ꝑ forde oīm segetum.

Zodiacꝰ. zodiaci grece. latine animalia vel signa significat. Vnde hic zodiacus ci. penultima correpta. animalis circulus. vel signifer. quia in eo sunt duodecim signa nomi bus animalium nuncupata. quia sol iterans illa signa ꝑprietates animalium sortitur. Vel quia stelle signoruz in figuris animalium dispposite sunt. Vnde zodiaceus cea. ceum. Ista autem sunt nomina duodecim signorum zodiaci. Aries. Taurus. Gemini. Cancer. Leo. Virgo. Libra. Scorpio. Sagittariꝰ. Capricornus. Aquarius. Pisces. Et dicitur sol intrare arietem quindecimo kalendas aprilis. Versꝰ zodiacum signa totum claudunt duodena.

Zona zone. est cingulum et ꝓprie latum. vnde & zona dicitur lata portio terre calida vel frigida. vel temperata ex ꝑximitate. vel remotōne. vel media proximitate solis. vnde zonarius ria. rium. ad zonas pertinens vel zonas faciens. & producit zo. Zopus. Arboreū sonat stipulis & vimine trū

Zonella le. dimi. parua zona. cat.

Zonifragium gij. id est. fractio zone. et componitur a zona & frango. vel fractō.

Zonula le. dimi parua zona.

Zorobabel. apud hebreos ex tribus integris nominibus dicitur esse compositum. zo iste. ro magister. babel ꝓprie babiloniam sonat. Et efficitur nomen zorobabel. id est. iste magister de babilone In babilone enim ortus est. vbi princeps gentis iudee extitit. & acuit vltimam.

Zoticus zotica zoticum. id est vitalis. & corripit penultimam.

Zozimus ma. mū. id est. viuax vel viuidus.

Conclusio libri.

Immensas omnipotenti deo patri. et filio & spirituisan ctograciarum referimus actiones. qui nostrum catholicon ex mlt tis & diuersis doctorum texturis elaboratum atz contextum. licet per multa annorum curricula in millesimoducentesimooctogesimosexto anno domini nonis martij ad finez vsqz perduxit. Pro quo hoc solum michi admodum necessarium a vobis humiliter deposco fratres & domini mei (inquantuz peccatores frates mei. inquantum iusti domi mei) quatenus pro me peccatore philocalo tamen ad deum preces porrigere velitis. vt vestrarum precum interuentu omnium meorum a deo percepta peccatorum venia. ad terram apostolicam ad terram elysiam. id est. extra lesionem positā. ad paradisi videlicet gaudia vna vobiscum valeam puenire. vbi regnat examussim dominus noster ihesus christus dei filius bñdictus. in cuius nomine flectitur omne genu celestium terrestrium & infernorum. cui est honor & gloria. & magnitudo & magnificencia. virtus & potestas. regnum & imperium in secula seculorum. Amen.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

C XI. 173

Manie testud phrases unde
in dict. fuit Manie.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

C XI. 173

Marie Testud phages under
the face of Mme

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg